1

﴿ فهرست جلد الاول من ترجمة الطحطاوى ﴾

جمله يه معلوم وروشنا اولديغى اوزره علم فقه شريف بر دولت ابديهٔ ثابتة الاقدام وبرسعادت سرمديهٔ شامخة الاعلامدر كه ❊ نوع بنى آدمك معاش ومعادنك انتظامى ❊ وعبادات ومعاملاتنك صحت وقوامى ❊ آنك واصولنك ضبط وتحصيلنه منوط ومربوطدر ❊ وبو علم وفن شريفك هر بر تركيبى تعديل مزاج دين ودنياده ترياق اكبر ❊ وهر ترتيبى تصحيح عيار ملك وملتده كبريت احمر ❊ اولمغله اول فن جليلى تحصيل وتكميل ايچون علماء اعلام ❊ وفضلاى ذوى الاحترام چوق سعى بليغ وجهد بيدريغ ايدوب ❊ باخصوص سراج الامة وامام الائمة منور طلعة الملة الحنفية البيضا ❊ ومظهر شرعة الشريعة النقية السمحا ❊ امام اعظم وهمام اقدم رضى عنه ربه الاكرم ❊ وتلميذ درس تحقيقلرى اولان امامين همامين رحمهما الله تعالى رحمة واسعة حضرتلرى ايله رأى صائب واجتهاد مصيب اوزره نيجه تأليفات باهر المعاليلريله مذهب حنيف حنفيه يى مشارق ومغاربده مثال كواكب سياره سائر ومتلالى قيلدقلرى مثللو شيخ مشايخ الاسلام محمد بن عبدالله بن احمد الخطيب التمرتاشى الغزى دخى مشار اليهك آثارينه اقتفاء فن مرقومده تنوير الابصارى تأليف ❊ واول مجلهٔ شريفه يى مؤلف مشار اليهك شاكردان مكارم آكنسابندن امام الانام محمد علاء الدين الحصكفى بن الشيخ على بن الشيخ محمد بن الشيخ على بن الشيخ عبد الرحمن نور الله مضجعه جنابلرى شرح ❊ وعمدة المحققين مولانا احمد طحطاوى شرح مشروح اوزره تحشيه بيورمش ايسه ده ❊ اول متن متانت قرين ايله اول شرح وحاشيه لسان عربى اوزره اولوب هر كس فائده متداوله مديغى اجلدن افضل العلماء المتبحرين السيد عبد الحميد النقشبندى الخالدى العينتابى حضرتلرى زبان عذب البيان تركى يه ترجمه ايتمش ايسه ده نشر وفائده سنك تعميمنه موفق اولنه ميوب نسخهٔ شريفهٔ مذكوره على حاله قالمش ❊ وعصرميامن حصر جناب خلافتپناهيده كافهٔ علوم دينيه ودنيويه‌نك تحصيلنه سعى واقدام اولنمقده بولنمش اولديغندن شيخ الاسلام اسبق خلد آشيان عارف حكمت بك افندينك برادرى صدور عظامدن مرحوم عبدالله رأفت بكك مخدومى السيد محمد عزت بك افندى همراخوان دينه برخدمت واولوجهله اجر ومثوبات جليله يه نائليت تمنى وآرزوسيله طبع ونشرينه بذل نقدينهٔ همت ايلمسيله مستعيناً بالله

طبع وتمثيلنه بدأ وشروع اولندى

﴿ ومن الله التوفيق ﴾

الجلد الاول من ترجمة الطحطاوى
على در المختار

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذى فضل المتعبدين ❊ بقرب النوافل والفرائض ❊ وكرمهم بكرامة سيماهم فى وجوههم من اثر السجود والفوائض ❊ والصلاة والسلام على سيدنا محمد صاحب الشريعة والبرهان ❊ والحجج القويمة والرجحان ❊ وعلى آله واصحابه الذين تشرفوا باتباع سنته السنية ❊ واقتداء طريقته العلية ❊ وفاز وابمحبته الوفية ❊ اما بعد ❊ بر منطوق ﴿ هل يستوى الذين يعلمون والذين لا يعلمون ﴾ اولو العلم والفضل والكمال ومظهر ﴿ اولئك كالانعام بل هم اضل ﴾ اولان ابو الجهل والضلال بينلرنده فرق وتميز ❊ وشرف دارين ايله تعزز وتحيز ❊ انجق انتساب ابواب علوم واكتساب اسباب فهوم ايله اولديغى عند العقلاء معقول ❊ بلكه نزد جهلاده دخى مسلم ومقبولدر ❊ ومن بين العلوم علم فقه دخى بردولت ابديهٔ ثابتة الاقدام ❊ وبرسعادت سرمديهٔ شامخة الاعلا مدركه نوع بنى آدمك معاش ومعادلك انتظامى ❊ وعبادات ومعاملاتنك صحت وقوامى ❊ دخى انك اصول وفروعنك ضبط وتحصيلنه منوط ومربوط اولمغله اول ملك لا يفنى يه مالك ❊ واول عروهٔ وثقىيه ماسك ❊ اولان مرد قويم المسالك حد ذاتنده برعبد حبشى ويا برفقير لا شى ايسه ده ينه مرجع ممالك وملوك اوله جغى مجزوم وغير مشكوكدر وبو مدعايه ﴿ فاسئلوا اهل الذكر ان كنتم

(لا تعلمون)

لا تعلمون ﴾ نظم مجيدى دليل وشاهددر وبوبرفن بعيد السير وبديع الاجتهاددركه هر بر تركيبى تعديل مزاج دين ودنياده ترياق اكبر ❊ وهر ترتيبى تصحيح عيار ملك وملتده كبريت احمر ❊ اولمغله اول فن كثير الافنانى تحصيل وتكميل ايچون علماء اعلام وفضلاء ذوى الاحلام چوق سعى بليغ وجهد بى دريغ ايدوب باخصوص سراج الامة وامام الائمة منور طلعة الملة الحنفية البيضاء ❊ ومظهر شرعة الشريعة النقية السمحاء ❊ امام اعظم وهمام اقدم رضى عند ربه الاكرم وتلميذ درس تحقيق بلكه شريك مذهب انيقلرى اولان امامين همامين رحمهما الله تعالى رحمة واسعة حضرتلرى ايله رأى صائب واجتهاد مصيب اوزره نيجه تأليفات باهرة المعانيلريله مذهب حنيف حنفيهيى مشارق ومغاربده مثال كواكب سياره سائر ومتلألى ومانندهٔ مواكب جراره مذاهب سائره اوزره ظاهر ومتعالى قيلوب بعد ازان خير الخلف وبقية السلف شيخ مشايخ الاسلام محمد بن عبد الله بن احمد الخطيب التمرتاشى الحنفى الغزى دخى مشار الیهمك اثرلرينه اقتفا أفن مرقومده تنوير الابصار وجامع البحار نام بركتاب تأليف وتدوين ايلمديكه بحر هرمز مثال اجناس جواهر ولآلى ايله مالامال وعامهٔ مسائل شرعيهيى مشتمل برموصل آمال وهزاران هزار فوائد اصوليه وفروعيهيه متناول ومن كل الوجوه كامل ومكمل عديم المشالدر (نظم) كتاب كروض العدن فيها جميع ما ❊ تشتهت نفوس الكاملين بلا مطل ❊ ففى كل باب منه ابواب حكمة ❊ وفى كل فصل الف فصل من الفضل ❊ واول كتاب فضائل اكتسابى مؤلف كرامت نصابك بالواسطه شاكردان مكارم اكتسابندن امام الانام محمد علاء الدين الحصكفى بن الشيخ على بن الشيخ محمد بن الشيخ على بن الشيخ عبد الرحمن نور الله مضجعه جنابلرى على وجه الاملا شرح وايضاحله سرافراز اولوب اول كنج نقودى مثال ماء معين بطن بطوندن ظهر ظهوره اخراج واول درج عقوده مانند عقد ثمين كان سامى مكان صدرندن نيجه جواهر دخى ضم وادراج ايلمشدر (نظم) شرح كمتن جياد الخيل يوصلنا ❊ الى المنى بمسير يشرح الصدر ❊ لكن اول متن متانت قرينله اول شرح شماست رهين مانند عروبهٔ مخدره لسان عربيتله پرده پوش ونقاب تعقيد عبارات وحجاب غرابت تعبيراتله خريداران وصلته استغنا فروش اولوب علماء ملت ورؤساى دين ودولت باسرهم مخدرهٔ مشر وحه نك عاشق دلفريب ووامق بى صبر وشكيبى ايكن تاريخ تأليفدن بو اوان ميمنت اليفه كلنجه

کرك علماء متقدمين وكرك فضلاء متأخرين دن هيچ برفرد فنون قرين شرح وتفسير وبسط تعبيرولا اقل لغت عربيه دن لسان سهولت رسان ديكره نقل وتغيير ايتموب (نظم) معنئ بى لفظ را ادراك كردن مشكلست چهرهٔ نازك همان بهتركه باشد درنقاب ✲ مثالنه امتثال برله اول عذراء نهفته عذار متعذرة المثالى منصه نشين حجلهٔ وصال قلمغله همتكار ميل واقبال بلكه خاطر كذار تصور وخيال اولمامرله اول مصلحت صالحه بى بعض متأخرين ايچون تأخير واهمال ايلديلر (نظم) قدقيل ان الناس من قبلنا قدذهبوا بالشرف الفاخر ✲ فقلت كلا بل ورثناهم ✲ كم ترك الاول للآخر ✲ بناأ على ذلك بوعبد فقير قليل البضاعه كثير التقصير ومجلس ارباب فضلده دخيل فضولى اولان السيد عبد الحميد النقشبندى الخالدى العينتابى وفقه الله تعالى الى مايحبه ويرضاه وجعل آخرته خيرا من اولاه سالف الذكر شرح كه درمختارك سائر كتاب كتب اوزره ✲ كفضل القمر على سائر الكواكب تفاضلى تذكر ايدر ايكن هواتف رحمتدن كوش هوشمه الهام وعواطف حكمتدن دهن ذهنمه القام اولنديكه تعميا للفوائد وتتميما للعوائد اول كتاب عالمتابك لوازم خدمتنى اوزريمه التزام واول وجهله لغات مشكله وتراكيب معضله سنى حل وتسهيله اهتمام برله زبان عذب البيان تركى ايله ترجمه ايدرك مليحهٔ عربيه يه (نظم) الله اكبر كل الحسن فى العرب ✲ كم تحت لمة ذا الترکى من عجب ✲ مصداقى اوزره تجديد لباس وديباى دلرباى روم بهجت رسومدن الباس ايليم همان اولبابده دين دنياسنده وكفتار وكردارنده متين اولان بعض ذوات حسن الشارات والاشارات ايله مرة بعد اخرى قرع ابواب قرعهٔ استشاره دنصكره سنت سنيهٔ نبى مختار عليه من الصلوة خيارها ومن التحيات كبارها اوزره دركاه مفتح الابواب جل ذاته عن اكتناه العقول والالبابدن دخى كرة بعد اولى استمطار انواع استخاره ايدوب مستعينا بالله المستعان ومتوكلا على الله الملك المنان اول امر ذى باله اقبال بال ايله شروع واهتمام وقدم اقدامله نجما فنجما رسيدهٔ سرمنزل انجام قلندى ✲ واشبو ترجمه نك مطالعه سنه موفق اولان اخوان دين وارباب كمال نصفت شعاردن مأمول ومتمنادركه بعض مطلع اولديغى زلل وخطايا مزى عمدة المحققين مولانا علامهٔ احمد طحطاوينك شرح مشروحى اوزره اولان حاشيهٔ ساميه لرينه مراجعتله اصلاحنه سعى وهمتله بوعبد فقير روسياهى طعنه دن ملامت ايتمامكله احسان بيوره لر ✲ ان الله لا يضيع اجر المحسنين ✲ وبو ترجمه نك اكثريا مأخذى حاشيهٔ مرقومه دن اندن تحقيق اولنه ✲ اللهم انصر سلطاننا نصرا عزيزا وافتح له فتحا مبينا

(ويسرله)

ويسرله مغانم كثيرة اللهم اجعله عالما عاملا لا تقيا نقيا وكن اللهم مؤيده وحافظه وناصره يارب العالمين ✲ رب اشرح لى صدرى ويسرلى امرى واحلل عقدة من لسانى يفقهوا قولى وافوض امرى الى الله ان الله بصير بالعباد ✲ وبالله التوفيق وبيده ازمة التحقيق حديث شريفده اولان امره امتثالا وكتاب مبينه اقتداأ ومسلك سلفه سلوكا وتيمنا وتبركا شارح عليه الرحمه بسمله ايله بدأ بيوروب ديركه ✲ بسم الله الرحمن الرحيم ✲ باء حروف جاره دندر معانئ عديده يه دلالت ايدر ١ الصاق ايچون اولوركه مفعول به اولان كلمه يه فعلك معناسنى ايصالدن عبارتدر والصاق حقيقى اولور امسكت بزيد كبى ✲ بوراده امساك فعلى حقيقة وجود زيده واصل اولمشدر ✲ ومجازى اولور مررت بزيد كبى بونده مرور بالحقيقة زيده واصل اولميوب بلكه زيدك مكاننه اقرب مكانه واصل اولور شارح قاموس ديركه معناى الصاق باء جاره نك معناى اصليسيدر ✲ معانئ سائره كوياكه اندن متفرعه در ✲ زيرا سائر معنالرك هربرنده شمهٔ الصاق واردر ✲ بناأ عليه امام سيبويه اكا اقتصار ايلمشدر ٢ تعديه ايچون اولوركه فعل لازمى تصير معناسنى تضمينله متعدى قلمقدن عبارتدر ✲ كقوله تعالى ✲ ذهب الله بنورهم ✲ اى صيرالله نورهم ذاهبا ٣ استعانه ايچون اولور ✲ كتبت بالقلم ونجرت بالقدوم كبى ✲ وبسملهٔ شريفه نك اولنده اولان باء دخى بومعنايه در ٤ سببيت ايچوندر ✲ كقوله تعالى ✲ وكلا اخذنا بذنبه اى بسبب ذنبه ✲ وكقوله تعالى ✲ انكم ظلمتم انفسكم باتخاذكم العجل ✲ اى بسبب اتخاذكم ٥ مصاحبت ايچوندر ✲ وبونك ايكى مصححى واردر برى باء يرينه مع كلمه سى ايرادى ممكن اولمقدر ✲ كقوله تعالى ✲ اهبط بسلام اى معه وبرى باء ايله مدخولنك حال ايله تأول اولمسى صحيح اولمقدر ✲ كقوله تعالى ✲ وقد دخلوا بالكفر ✲ اى كافرين ٦ ظرفيت ايچون اولور ✲ يعنى فى معناسنه اولور كرك ظرف مكانى اولسون ✲ كقوله تعالى ✲ ولقد نصركم الله ببدر ✲ اى فى بدر وكرك زمانى اولسون ✲ كقوله تعالى ✲ نجيناهم بسحر وبايكم المفتون ✲ اى فى ايكم الفتنه ٧ بدل معناسنه اولور ✲ وبونك مصححى مقامنه بدل لفظنى اقامتك صحيح اولمسيدر ✲ كقول الشاعر (فليت لى بهم قوما اذا ركبوا) اى بدلا بهم ٨ مقابله ايچون اولوركه باء عوضده ديرلر اشتر بالف كبى ٩ مجاوزه ايچون اولور عن كبى وعند البعض بومعنى موقع سؤاله مخصوصدر ✲ كقوله تعالى ✲ فاسئل به خبيرا ✲ اى عنه وعلى قول سؤاله مخصوص دكلدر ✲ كقوله تعالى ✲ ويوم تشقق السماء بالغمام ✲ اى عن الغمام ✲ وكقوله تعالى ✲ ماغرك بربك الكريم ✲ اى ماخدعك عن ربك والايمان به ١٠ استعلا ايچون اولور

علی کبی ❊ كقوله تعالى ﴿ومنهم من ان تأمنه بقنطار﴾ ای علی قنطار ١١
تبعیض ایچوندر من کبی ❊ كقوله تعالى ﴿عينا يشرب بها عباد الله﴾ ای منها
وكقوله تعالى ﴿وامسحوا برؤسكم﴾ ای ببعض رؤسكم ١٢ قسم ایچوندر
نحو اقسم بالله ١٣ غايت معناسنده اولور احسن بی کبی ای الی ١٤ مجرد
تأکید ایچون اولور که باء زائده دیدکلریدر ❊ وبونك کاهی زیادهسی واجب
اولور ❊ نحو احسن بزید ای احسن زیدا ای صار ذا حسن یعنی بو فعل تعجبدر
اصلی احسن زیدا ایدیکه زید کوزل اولدی دیمکدر ❊ بعده صیغهٔ خبر طلب
وانشایه تغییر اولنمغله اصلاحا للفظ باء زیاده قلندی ❊ وکاه اولور که زیادهسی
غالب اولور ❊ وبو کفی فعلنك فاعلنه زیاده قلنور ﴿كقوله تعالى وكفى بالله شهيدا﴾
صاحب قاموسك باء ایچون بو معنالری تعدادی بانك معانئ مشروحهلر بیننده
اشتراکنی اقتضا ایدر ❊ لکن امام سیبویه انجق الصاق ایچوندر ❊ باقیلرده
مجازدر دیدی ❊ خادمی اسم جوهر وعرضدن هر نسنهنك ازاسنده موضوع
اولان لفظه دینورکه بکدیکردن فصل وتمییز ومسمی بی سائر شیلردن اظهار
ایچون فارسیده نام وترکیده آد تعبیر اولنور ❊ جمعی اسماء واسماوات وجمع
الجمعی اسامی کلور ❊ علو معناسنده سمودن مأخوذدر ❊ بصریین عندنده
وکندوده که همزه وصل ایچوندر ❊ وکندوده اصل اولان سائر همزهٔ وصللر
کبی خطده ثابت اولمقدر لکن کثرة استعمالنه بناً خاصة لفظهٔ جلاله اضافت
وقتنده حذف اولنور ❊ وعند البعض حذفی خط لفظه موافق اولسون ایچوندر ❊
وعلی قول اصلا حذف یوقدر ❊ اصلی سینك کسری ویا ضمی ایله سم اولدیغنه
بناً بو تقدیرجه اوزرینه باء ادخال اولندقده تخفیفا سین ساکن قلنور ❊ زیرا
حالی اوزره ابقا اولنسه کسرهدن کسریه ویا ضمهدن ضمهیه خروج لازم کلور ایکیسیده
ثقیلدر ❊ نحاة بو یلجه حکایه ایلدی ❊ وکوزل اولانده بودر ❊ اما لفظهٔ
جلالك غیریه مضاف اولسه همزه ثابت اولور باسم الرحمن کبی ابو البقا دیدیکی
حرف جردن بانك غیریسنی ادخال ایله لاسم الله وبالفظهٔ جلالهنك غیریه
اضافتله مثلا باسم ربی دیسك همزهیی اثبات ایدرسك وعند البعض لفظهٔ
جلالهنك غیریده دخی حذفی جائزدر ❊ وعلی قول بو حذف مرقوم ابتدایه
مخصوصدر ❊ اما وسطده اولورسه مثلا ﴿اقرأ باسم ربك وسبح اسم ربك﴾
آیت کریمهلرنده اولدیغی کبی حذف اولنمز ❊ لکن بو قولك ردی ممکندر که
بونلرده همزهنك حذف اولنمدیغی لفظهٔ جلالهنك غیریه مضاف اولدیغنه
مبنیدر ❊ بو قسمه وسطده بولندیغی ایچون دکلدر ❊ وعند الکوفیین اسم وسمدن
وعند البصریین سمودن مشتقدر ❊ وبو اشتقاق اشتقاق اصغر قبیلندندر ❊ زیرا

اشتقاقده حروف اصلی ایله ترتیبی بیننده موافقت بولنورسه اشتقاق اصغردر ❊
ضرب ایله ضارب کبی مجرد حروفده موافقت بولنوب ترتیبده بولنمازسه جبذ ایله
جذب کبی اشتقاق صغیردر ❊ ویاخود مشتق ایله مشتق منه بینلرنده فقط حروف ایله
معنا بیننده مناسبت اعتبار اولنورسه ثلب ایله ثلم کبی اشتقاق اکبر اطلاق اولنور ❊
واشتقاق اصغرده معناده موافقت لازمدر ❊ صغیر ایله کبیرده مناسبت کفایت
ایدر ❊ مناسبت موافقتدن اعمدر ❊ واشتقاقده نوعما تغییر لازمدر ❊ حرکه
جهتندن اولسون وحرف ویا زیاده ونقصان ایله اولسون واسم لفظی عند
البصریین ید ودم کبی اخرلری حذف اولنان اسملردن ناقص واویدر • زیرا
اصلی سمودر • سینك ضمی وکسری ایله وقتا که استعمالی کثیر اولدیسه اولندن
وآخرندن تخفیف مراد اولندی • آخری اوزرینه حرکات اعرابیه تعاقب ایدن
حرف علت ثقیله اولدیغندن حذف اولندی ❊ وحرکهسی میمه نقل اولندی ❊
واولندن سینك حرکهسنك حذفیله اکتفا اولندی ❊ اجحاف کلمه لازم کلمسین
دیو سین حذف اولنمدی بعده سکون ایله ابتدا لازم اولدیغندن اولنه بر همزهٔ وصل
جلب اولندی ❊ زیرا ابتدا بالسکون ذاتنده هر نه قدر ممتنع دکل ایسهده لغت
عربیهنك غیریده مثلا عجم لغتنده موجوددر ❊ سید شریفك نقلنه کوره لکن لغت
عرب غایت احکام واتقان اوزره اولدیغندن لغت عربیده تجویز کورلمدی ❊
کندوده نوعا بشاعت اولدیغنه بناً سکون اوزره وقف ممکن ایکن حرکه اوزره
وقفده کراهت اولدیغی کبی شافیهده تصریح اولندیغنه کوره اسمك اخرندن
حذف غیر قیاسدر وسینك حرکهسی فی الاصل کسر اولدیغندن همزه کسر ایله
حرکهلندی ❊ وعند الکوفیین اسمك اصلی وسم اولدیغنه بناً واوی الفادر ❊ اکثریا
اوائل کلمهدن واوی حذف اولندیغنه بناً واوی حذف اولندی ❊ زنه ودیه وعده کبی
مثلا زنهنك اصلی وزن ایدی واو حذف اولندی ❊ اخرینه واودن عوض تاء تأنیث
ایراد اولندی بو تقدیرجه اسم اولی حذف اولنان کلمهلردن در ❊ وهمزهٔ وصل
عوض اوله رق ایراد اولنمش اولور ❊ لکن اسم لفظی مصغر ویا جمع تکسیر ایله
جمع ویا کندودن فعل اخذ اولنمه مذهب بصریین ترجیح اولنور ❊ زیرا
بونلردن هر بریسی بر شیئی اصلنه رد ایدر مثلا اسم جمع تکسیر ایله جمع
قلندقده اسماء واسامی دینور ❊ ومصغر قلندقده سمی وفعل اخذ اولندقده
سمیت دینور واکر کوفیین مذهبی اوزره وسم اولیدی جمعی اوسام ویا اواسم
ومصغری وسیم وفعلی وسمت کلور ایدی ❊ اسمانك اصلی اسماو ایدی
واو همزهیه قلب اولندی ❊ اولنده الف جمعدن صکره واقع اولدیغیچون
واسامینك اصلی اسامو ایدی واو یایه قلب اولندی کسرهدن صکره بولندیغنه

بنا أسمی اصلنده سمو ایدی کلمه ده واو یا جمع اولدی قد سبقت احداهما بالسکون
قاعده سی اوزره واو یایه قلب اولندی ٭ یا یایه ادغام اولندی واسم لفظی لفظا مجروردر ٭
باایله باکرك اصلیه اولسون وکرك زائده اولسون اصلیه اولدیغی تقدیرجه
متعلق یافعل اولور ویا اسم جامد اولور ابتدائی ویاألبق کبی ویاخود مشتق
اولور انابادی کبی فعل یاعام اولور ویاخاص اولور ٭ اسم دخی بنه بو یلجه
درونده بو یلجه فعل یاماضی ویامضارع ویاامر اولور صور مشروحه لرك
جمیعسنده اسم اللهك محلی مفعولیت اوزره منصوبدر ٭ یازائد اولدیغی
تقدیرجه اسم مبتدادر ضمهٔ مقدره ایله مرفوعدر خبر محذوفدر ٭ تقدیر
کلام مثلا اسم الله الرحمن الرحیم مبتدأ به دیمکدر وصاحب کشافك وصاحب
تلخیصك وتفتازانینك اختیار ایلدکاری وعلی قول عامهٔ مفسرینك وجمهور شارحینك
مختارلری بسم اللهده که بانك کندودنصکره مقدره اولان اقرا فعلنه تعلقیدر
بوقول مختارده امور خمسهٔ مستحسنه واردر ٭ اولا متعلق فعل اولمسی مستملدر بونك
وجه حسنی فعلك عملده اصل اولوب واولی اولان مهما امکن اصله عمل ایتدیرمك
اولمقدر ومفصلاتده متعلق فعل اولمسنك بوندن غیری وجهلری مسطوردر ٭
وثانیا افعال خاصدن اولمدیی مستملدر ٭ بونك وجهی کندویه بسمله ایله بدأ اولنان
شیئه مناسب اولان فعل تقدیر اولنمنك اولی اولمسیدر ٭ وثالثا مضارع اولمدیی
مستملدر ٭ بونك وجه حسنی مقام علی وجه الاختصار زمان حالده تجدد واستمرار
ایله بله متکلمدن صادر اولان مثلا بسمله یه ملابس اولان قرائت فعلنك حکایه سی
مقامی اولمقدر ٭ بومضمونی افاده ایسه انجق فعل مضارع ایله در ٭ رابعا
محذوف اولمدیی مستملدر ٭ بونك وجهی خواص وعوامك السنه لرنده کثرة دورانده
بناء تخفیف ایچون اولمقدر نته کم ﴿ یوسف اعرض عن هذا ﴾ نظم مجیدنده
حرف ندانك حذفی کبی خامسا متعلق مؤخر اولمسنی مستملدر ٭ بوایسه
مناسبدر ٭ مثلا اسم الله ایله تبرك ایله قرائت تخصیص وسائر شیلردن تمییز فائده سنه
بناأ ﴿ الله ﴾ اصلی اله در الهدن مأخوذدر ٭ نته کم قاموسده تصریح
اولندیکه اله الرجل الهة واولوهیة واواوهة دینیلور ٭ باب رابعدن عبادت
ایتدیکی وقتده واسم للذات المستجمع لجمیع الصفات اولان اسم جلاله بوماده دن
مأخوذدرکه اصلی الهایدی منکر افعال وزنده مألوه معناسنه درکه معبود دیمکدر ٭
کتاب مکتوب وبساط مبسوط معناسنه اولدیغی کبی ولفظهٔ جلاله حقنده
علماء کرامك یکرمی اقوال مختلفه لری واردر ٭ واله وجه مذکور اوزره معبود
معناسنه اولمغله بت پرستلرك معبود اتخاذ ایتدکاری اصنام باطله کندو عند
واعتقادلرنده اله اولور ٭ شارح قاموس درکه حضرت ذات واجب الوجودك

جل شانه ذات اجل اعلاسنده عقول وافهام واوهام متحیر اولدیغی کبی ذات
عظمتنه دال اولان اسم شریفنده دخی متحیر اولدیلر ٭ لکن اصح اقوال علم
وغیر مشتق اولمسیدر ٭ وعامهٔ اهل عربیه عندنده عربیدر وابی زید بلخیدن
سریانی اولمسی دخی روایت اولندی ٭ وعبرانی اولمسنده دخی قول واردر ٭
محقق قرانی سید شریف جرجانی حاشیهٔ کشافده ذکر ایتدیکی الاله لفظی همزه حذف
اولنمازدن مقدم وصکره ذات حایله اسمدر لکن قبل الحذف ذات جلیلك غیریده دخی
اطلاق اولنور ٭ النجم لفظنك الف لامی حذف اولنمزدن مقدم ثریایه وغیر نجومه
اطلاق اولنور ٭ وبعد الحذف انجق کندویه اطلاق اولندیغی کبی وصاحب
کشاف علم اصلی اولمسنه غیر شیئك کندویه صفت اولوب مثلا اله واحد دینلوب
وکندونك غیری شیئه صفت اولمامسیله مثلا شیء اله دینلمدیکی کبی استدلال ایلدی ٭
وقول تحقیق اوزره لفظهٔ جلاله علم شخصدر ٭ ذات واجب الوجوده دلالته
موضوعدر ٭ صفات جزئیهٔ شریفه لرینی مثلا حفظ ایله بله کندوده اصل اولان
عدم اشتقاقدر ٭ ذات جلیلی تبدل وتغیردن بری اولدیغی کبی اسم شریفنك
دخی عدم تغیرینه تنبیها لکن بعض علما اشتقاقنه ذاهب اولوب یاعبد معناسنه
اولان الهدن ویاخود ذات جلیل عظیم الشاننك معرفتنده عقول وافکار
متحیر اولدیغنه بنأ تحیر معناسنه اولان الهدن ویاسکنت معناسنه اولان
الهت لفظندن قلوب عباد کندویی ذکر ایله اطمینان وسکونت بولدیغنه بنأ
ویافزع معناسنه اولان الهدن حین خوفده کندویی پناه وملاذ اتخاذ
ایدیلوب وکندویه صغینوب امین اولدیغنه بنأ مشتقدر دیدیلر ٭ واصلی اله
اولدیغنه کوره قول صحیح اوزره همزه سی غیر قیاس اوزره حذف وعند البعض
قیاسا یعنی تخفیفا برالف لام ادخال اولندی الاله اولدی ٭ بعده همزه نك حرکه سی
ماقبلی اولان لامه نقل اولندی وکندو حذف اولندی ولامك کسره سی تخفیفا
غیر قیاس اوزره یاخود ادغام قیاس اوزره اولسون ایچون حذف اولندی
بعده لام ثانیه یه ادغام اولندی وماقبلی مفتوح ویامضموم اولورسه تفخیم ایله
قالن اوقنور ٭ قال الله وقالوا اللهم کبی وترقیق ایله انجه قرائت اولور ماقبلی
مکسور اولورسه ﴿ بسم الله ﴾ کبی وسائر اسما اوزره لفظهٔ جلاله نك اختیار
اولندیغی السنه لرده مشهور واستعمالده موفور اولدیغنه مبنیدر ولفظهٔ
جلاله نك ذاته بحونه دلالتی مطابقت ایله سائر صفاته دلالتی التزام ایله در ﴿ الرحمن ﴾
رحمتدن مأخوذدرکه مرحومه احسانی مقتضی رقتدن عبارتدرکه اسرکمك
تعبیر اولنور عطفدن ابلغدر ٭ وکاه اولورکه رقت مجرده ده ورقتدن مجرد
احسانده استعمال اولنور ٭ رحم الله فلانا کبی لکن انکله خدای متعال

وصفلنسه همان احسان مجردمراد اولنور ٭ رقتمراد اولنماز ٭ زیرا رقت قلبك
حالتیدر پس غایتی اولان احسان اراده اولنبور ٭ ورحمن اسمی انجق خدای
متعاله مخصوصدر ٭ ورحیم مخلوقده وصف اولور ٭ زیرا رحمن ابلغدر ٭
وامام مبرد وثعلبی رحمن لفظی سریانیدر دیدیلر ٭ ورحمن حانك سكونیله در
وحركه ایله ده لغتدر ٭ وعند اهل الصرف صفة مشبهه اسم فاعل اولدیغندن
رحمن اسم فاعلدر ٭ دینلدی نتكم تفتازانیدن نقل اولندی ٭ بعضیلر صفة
مشبههیی اسم فاعله مقابل قسم قیلدیلر ٭ نتكم عند النحاة اولدیغی كبی
واشتقاقده ذكر اولندیكه رحمن لفظی عین الفعلك ضمیله اولان رحمدن مشتقدر
وعند البعض عینك ضمیله اولان رحم عینك كسریله اولان رحمیه نقل
اولنمد قد نصكره در ٭ رحم اشتقاقی دیدكاری صرفینك عینك ضمیله اولان
فعلدن فعلان وزننده اسم كلمز دیدكارینه بنأ در ٭ وعند البعض جمیع بابدن
كلور ٭ لكن جوع وعطش كبی افعال طبیعیه دلالت ایدن فعلاره مخصوصدر
دیدیلر ﴿ رحیم ﴾ علی قول رحمن معناسنده در ٭ ندمان ایله ندیم كبی رحمت
صاحبی دیمكدر بعض علما رحمن لفظنك رحیمدن ابلغیتنه ذاهب اولدی ٭ زمخشرینك
مختاریده بودر ٭ رحمن مؤمنه وكافره وجمیع حیوانه نظرأ عام اولوب رحیم
آخرتده مؤمنینه نظرأ اولدیغنه بنأ بوتقدیرجه رحمن خاص اللفظ عام المعنی
اولور ٭ یعنی اول لفظ شریف ذات جلیله خاص ومعناسیكه تعلق جمله یه
عامدر ورحیم عام اللفظكه ذات جلیله وغیریه اطلاق اولنور ٭ وخاص
المعنی دركه آخرتده فقط مؤمنینه نظرأ در ٭ وبعضیلر رحیمك ابلغیتنه ذاهب
اولدیلر ﴿ رحیم الدنیا ورحمن الاخرة ﴾ حدیث شریفنه بنأ قول اول
مرجحدر ٭ رحمن اطلاقی ذات بیچونه خاص اولوب وزیادة المبانی تدل
علی زیادة المعانی قاعده سنه بنأ وصلیه یه اطلاقی تعتاندر ٭ اكا اعتبار بوقدر ٭
وجه ابلغیتی بعض علما فعلان صیغه سنده استعلا وغلبه یه نظرأ در ٭ وفعیل
صیغه سنده تكراره نظرادر دیدیلر ٭ ورحمن لفظنك ذات جلیله اطلاقی
مجاز لغویدر ٭ منعم ومحسن معناسی مراد در ٭ زیرا حقیقة رحم رقت قلب
معناسنده در ٭ تعالی عنه علوا كبیرا ٭ بومثللی یرلرده غایتی مراد اولنور كه انعام
واحساندر ٭ ذكر ملزوم وارادهٔ لازم ویاخود ذكر سبب وارادهٔ مسبب
اوله رق ولزومدن مراد لازم ایله ملزوم بینلرنده فی الجمله انتقال صحیح
اولمقدر یوقسه اصلا بینلرنده انفكاك اولمامق مراد دكلدر ٭ بعضا
رقتك موجود اولوب احسانك بولنمدیغی ایچون بسمله حقنده علی وتیرة
الاحكام الشرعیة مسائل مرعیه بیانیدر ٭ اماوجوبی ابتداء ذبحده ورمی

صیدده وصیده كلب ویاقوشی ارسالده در لكن نفس بسمله اولمق لازم دكلدر
بلكه مجرد ذكر الله كفایت ایدر ٭ بحرده تصریح اولندیغنه بنأ لكن ذاكرك
وغیرینك احتیاجی شائبه سندن خالص اولمق شرطیله كتب فقهیه ده ذكر
اولندیكه ذبحده رحمن رحیم ذكر اولنماز ذبح رحمته ملایم اولمدیغی اجلدن
دخی هر بر ركعتده فاتحه نك اولنده در نتهكم قنیه ده سجود السهو بابنده ذكر
اولندیكه حتی بسمله یی تركله سجدهٔ سهو لازم اولور ٭ وصاحب قنیه یه دخی
ابن وهبان تبعیت ایلدی ٭ بسمله فاتحه دن جزء اولمق اكثر علما قولیدر دیه رك
وجزئیتنه ذاهب اولنلرك حجتلرینك حاصلی جزئیته دلالت ایدن حدیث خبر
واحد اولمغدن اقل دكلدر ٭ خبر واحد ایله ده وجوب ثابت اولور ٭ بوتقدیرجه
بسمله من جهة العمل فاتحه دن اولور ٭ لكن اصح اولان سنت اولور ٭
اما بسمله نك سنت اولسی انفا ذكر اولنان هر بر ركعتده فاتحه نك اولنده اولدیغی
قول اصحده نتكم بحرده تصریح اولندی ٭ كرك اخفائیه ده اولسون وكرك
جهریه ده دخی ابتدأ وضوده اولدیغی كبی استنجادن اول اولسون ویاصكره
اولسون الا حال انكشافده محل نجاستده اولورسه قلبله تسمیه ایدر ٭ اول
طهارتده بسمله یی اونتسه اثناء طهارتده ایراد ایتسه سنتی تحصیل ایتمش اولماز ٭
دخی ابتداء اكلده اولدیغی كبی لكن ابتداء اكلده نسیان ایدوب اثناء اكلده اتیان
ایتسه سنتی تحصیل ایتمش اولور ٭ لكن باقیسنده فوت اولانده دكل بسم الله
اوله وآخره دینسه دكم بحرده ابن همامدن نقلا تصریح اولندی ٭ وضوء ایله
اكلك بیننده فرق وضوء عمل واحد اولوب اكل عمل واحد اولیوب بلكه
هر لقمه سی فعل مستقل اولمسیدر ٭ امام زیلعی مستحب اولدیغی فاتحه ایله
سوره بیننده اولدیغی كبی كرك اخفائیه ده اولسون وكرك جهریه ده اولسون
ذخیره دخی هر بر كتابك اولنده وهر برذی بال اولان امرك ابتداسنده اولدیغی كبی
بلكه ظاهر اولان سنت اولمسیدر ٭ دلیل قوی اولوب وحل عقد صاحبی اولان
علمانك اتفاقلری اولدیغی ایچون واسلوب نظم قدیم دخی بوكا شهادت ایدر دخی
مستحب قرائة قرآن ابتداسنده بعد التعوذ اولدیغی كبی بعض علما عندلرنده
اما بسمله نك مكروه اولدیغی شبهه لی طعام اكلنده اولدیغی كبی دخی شرب
دخان وقتنده عند الجمهور وسورهٔ برأة ابتداسنده مكروهدر ٭ اما اثناء سورده
تلاوة اولنورسه بسمله اتیانی مكروه دكلدر ٭ بعض مشایخ كراهتی سوره انفاله
ایصال ایله تقیید ایلدی ٭ بوتقدیرجه ابتداده كراهت اولمز بلكه سنت اولور ٭
اما مباح اولدیغی ابتداء مشیده وقیامده وقعوده اولدیغی كبی زیرا بسمله نك اتیانی
انجق كندوده شرف اولان شیلرده طلب اولنور ٭ اسم الملهك محقراته مقارنتندن

حفظ ایچون وعباد اللهه تسهیل ایچون امامحقرات اموردە استعمال اولنمسی تعظیما
اولورسه لاباس دینه ترکی اولیدر * آتیانی شان وشرف صاحبی اولان شیلرده
مشروع اولدیغی ایچون سؤال اولنورسه که نماز وحج واذ کار ودعوات کبی
شرعا وعرفا کندولرا ایچون شرف عظیم اولان شیلرده مسنون اولمدی * جواب
اشیاء مشروحه عین ذکرلردر * ویاخود ذکری مشتملاردر * بناء علیه بسملهیه
محتاج دکلدر * لکن بو جوابه علی وجه النقض سؤال ایراد اولنور که دلیلکز
قرأنده جاری یعنی قرأن عظیم الشانده ذکری مشتملدر * وحکمی مدعی
متخلفدر که کندوده بسمله اتیانی مسنوندر * منع ایله جواب ویریلور که لانسلم
قرأن عظیم الشانك جمیعسنك ابتدالری ذکری مشتمل اولدیغی * بلکه اکثری
ذکری مشتمل دکلدر * وبرحکم برجنس اجرا اولنمق جنسك اکثر افرادی
اعتباریلهدر * یاخود جواب قران جلیل الشانده بسملهنك مشروعیتی نصیله
ثابتدر * غیری اکا قیاس اولنماز اما بسملهنك حرام اولدیغی حرام اولان شیلرك
ابتداسنده اولدیغی کبی بلکه قائلی کافر اولور * خلاصه صاحبی دیدیکه
برکسنه شرب خمر ویا اکل حرام ویازنا وقتنده بسم الله دیسه کافر اولور ظن اولنور که
حرامدن مراد حرام قطعیدر کندونك ضمننده کرك حرام لعینه بولنسون
وکرك حرام لغیره کافر اولمسنك وجهی بسمله ذکریله اول حرام قطعیی حلال
اعتقاد ایتمسیدر * زیرا حرمتی قطعی اولان شیئی استحلال کفردر * زیرا
اسم الله ذکری انجق کندوده الله عظیم الشان حضرتلرینك اذن ورضاسی
اولان شیلرده متصوردر * واسم شریفیله تبرك وکندودن استعانه رضاسی
اولمیان شیلرده اولماز * وبو مضمونی بو کتابدن کتاب الصیدك اخرنده اولان کلامی
ونصی که بعض ثقه ومعتمد کسنهلرك خط وکتابلریله کوردم که برکسه برقیونی
سرقت ایدوب بسمله ایله ذبح ایتسه بعده صاحبی بولسه اول مذبوحه اکل
اولنورمی الجواب اکل اولنماز * بلا تملك ولا اذن اول حرام قطعی به تسمیه
ایتمسی سببی ایله کافر اولدیغنه بناءً ینه کتاب مرقومده تصریح اولندی * برکسه
برشاة مذبوحه بولسه اکلی حلال اولورمی الجواب ماسبقده ذکر ایتدیکمزك
مقتضاسی حلال اولمامقدر * ذابح ذبیحهسی حلال اولان کسهدنمی یوقسه
دکلمی وحین ذبحده تسمیه اولندیمی ویا اولنمدیمی مشکوك اولدیغنه بناءً انتهی اکر
سؤال اولنورسه که مال مغصوبی اکلده کفر اولمامنك وجهی وسببی ندر *
حال بو که آنك دخی حرمتنك ثبوتی قطعیدر * مسروق کبی جواب بودر که
اولا حرمتنك ثبوتی قطعی دکلدر * ولوسلم قطعی اولسه بالقوة مسروق
مرتبهسنده اولدیغی مسلم دکلدر * زیرا غصبده جزا انجق ضمانیلهدر نهایتی

عند البعض برتعزیردر * اما جزاء مسروق حددر که یعنی قطع یددر * وفقهانك
غاصب مغصوبه وقت غصبده مالك اولور قوللریده واردر * دررده وکافیده
وسائر کتب معتبرهده مسطوردر * لکن ضامن اولوب ویا صاحبنی ارضا
ویا قاضی تضمین ایتمدکجه غاصبه تناول وکندو ایله انتفاع قول مفتی به اوزره
حلال اولماز * حلك شرطی اشیاء مشروحهلرك بریدر حل قضیهٔ اخرادر *
مالکیت غیریدر خلاصهٔ کلام سرقت غصب کبی دکلدر * بو تقدیرجه برکوی
افندینك اسم الهی تحقیری مستلزم اولدیغنه بناءً تسمیه سببیله کفری حرام لعینهیه
تخصیص ایدوب وغصبده عدم کفرله استدلال ایلمسی یرنده دکلدر دلیل حرام
قطعیده مطلقا جاری اولدیغی ایچون دخی تمام بسملهیی جنب وحائضه قرائتی
حرامدر * الایمن وذکر قصد ایدرسه حرام اولماز (بحر) بو تقدیرجه بسمله
آیه اولوب فقط کندوینی قرائتله نماز جائز اولمق لازمکلور * بوایسه خلاق واقعدر
جواب واقعا آیت اولمسی تواتر ایله ثابتدر لکن مختلف فیهدر * بو تقدیرجه آیت
اولمسنده شبهه اولدی * نمازده قرائتك فرضیتی یقینیدر کندوده شبهه
اولان شیئله ساقط اولماز ﴿تتمه﴾ صاحب فصول دیدیکه برکسه الله
ذو الجلال حضرتلرینك اسماء حسنیسندن براسم شریف استماع ایتسه اکا تعظیم
ایدوب جل جلاله ویاخود بومثللو تعظیمی مشعر برکلام تکلم وتفوه ایتمك واجبدر
هرنه قدر ظاهر اولیوب ضمیر دخی اولورسه ده حین سماعده تعظیم ایتمز ایسه
قضا ممکن اولماز * وکتابتده دخی ینه بویلهجهدر * لفظهٔ جلاله وسائر اسماء
شریفهلر عقبنده تعظیمه دلالت ایدن عز وجل مثللو کلمه کتب واملاسی
واجبدر * دیو تصریح اولدی ینه بویلهجه رسول اکرم ونبی افخم صلی الله
تعالی علیه وسلم حضرتلرینك اسم شریفلری کتب اولندقده صلاة وسلام
کتابتنه اهتمام ومحافظه لازمدر * هرنه قدر کندودن استنساخ اولنان اصل
نسخهده یوقسهده تکرارندن کندوبه سآمت کلوب اوصنمیه بلکه کتابتله اکتفا ایتیوب
لسانیله دخی تفوه ایلیدوا صحاب کرامی رضوان الله تعالی علیهم اجمعین * وعلماء
فخام رحمهم الله تعالی حقلرنده کرك ذکر وکرك کتابتلرنده ترضی وترحم ینه
بویلهجهدر * صلاة ویا سلامدن فقط بریسنه اقتصار مکروهدر وکتابتده تصلیه
وترضیهیه رمز ایله اشارت ایدوب مثلا عین ویا میم کتب ایله اکتفا ایتمك مکروهدر
﴿تتمه﴾ وبسملهٔ شریفه قرأن عظیم الشانك برآیه درفاتحهدن وسائر
سوردن جز دکلدر بلکه سورهلر بینی فصل ایچون انزال اولنمشدر * صحیح اولان
قولده بودر دلیل صحت بحرده مسطوردر بسملهیه متعلق بحثك کلیسی خادمی
مرحومك بسمله حقنده اولان رسالهسندن منقولدر ازدیاد واختصار ایله مسکین

حاشيه‌سی ابو السعود ده ذكر اولنديكه حضرت علی كرم الله وجهه بر كسه
بسمله كتابت ايدركن نظر ايدوب و بيورديلر كوزلجه يازكه بر كسنه ﴿ بسم الله
الرحمن الرحيم ﴾ ی كوزل يازدی وانك سببيله عفو ومغفرة اولندی ﴿ ذيل ﴾ وتسميه‌نك
اقلی بسم الله در واكملی ﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾ در ﴿ حمد ألك حمدا ﴾ مقدر
احمد فعلينك مفعول مطلقيدر مؤلف كتاب عليه رحمة الوهاب جملهٔ فعليهٔ اختيار
ايلدی ٭ تجدد واستمراره دلالت ايتديكی ايچون پس هر نه زمان بر نعمت ظهور
ايدرسه مقابلنده الله ذوالجلال حضرتلرينه بر ثنا ثابت اولور وبعد البسمله حمد ليه
شروعی حمدله حديثنه امتثالدر واكر سؤال اولنورسه كه بين الحديثين تعارض
واردر زيرا احد هما ايله ابتدا به مانعدر ﴿ جواب ﴾ ممكندركه واقعا دليلين
بينلرنده تعارض اولور لكن قوتده وهر برلرينك حكمنك اتحادنده و محلنده
زماننده تساوی بولنورسه بو مقامده ابتدادن مراد ابتداء عرفيكه مقصود
بالذات اولان شيدن اقدم ذكر اولنمق معناسی اولوب بو تقديرجه اتحاد زمان
بولنمامش اولور ٭ بسمله‌يه وحمدله متمسع اولديغنه بناً ياخود بسمله حقنده‌كی
حديث شريفده‌كی ابتدادن مراد ابتداءٔ حقيقی اولوب وحمدله‌دن ابتداءٔ
اضافيكه ما كان قبل الشیٔ معناسی اراده اولنمغله دليلين بينلرنده اتحاد محل
بولنمامغله تعارض دفع اولنمغله توفيق ممكندر خادمی حمد لغتده علی وجه
التعظيم و التبجيل جميل اختياری اوزره حامدك محمودی وصف وثنا سيدر كرك
نعمت مقابله‌سنده اولسون وكرك اولمسون عرفده منعمه انعامندن ناشی منعم عليهك
تعظيمی انبا واشعار ايدن فعلدر معنيين بينلرنده عموم وخصوص من وجه واردر ٭
يعنی برماده‌ده اجتماع و ايكی مادده افتراق ايدرلر مثلا نعمت مقابله‌سنده لسانله
حامد محمودی وصف ايتسه مادهٔ اجتماع اولور كه حمد لغوی وحمد عرفی
ايكيسی بردن موجود اولور اما نعمت مقابله‌سنده اولميدرق لسانله ثنا صورتنده حمد
لغوی بولنور عرفی بولنمازايسه بو برمادهٔ افتراقدر لسان ايله اولميدرق منعمه تعظيمی
مشعر حامددن نعمت مقابله‌سنده برفعل صدورنده عرفی موجود اولور لغوی اولماز ٭
بودخی برمادهٔ افتراقدر و شكر لغتده حمدك معنای عرفيسی در وعرفده الله
جليل الشانك قولينه انعام و احسان بيورديغی نعم غير متنا هيه‌يی ما خلق لهنه
بذل وصرف ايتمكدر شكرك معنيی بينده نسبت عموم وخصوص مطلق ايله در ٭
يعنی برمادده اجتماع و برمادده افتراق ايدرلر مثلا معنای عرفی بولندقده معنای
لغوی بولنور مادهٔ اجتماع اولور ٭ بونك عكسی مادهٔ افتراقدر وحمد لغوی ايله
بينلرنده‌كی نسبت حمدك ايكی معناسی بيننده اولان نسبت مشروحه در يعنی عموم
وخصوص من وجهدر كه مرجعی برماده ده اجتماع وايكی ماده ده افتراقدر

تمثيلی آنفا مرور ايلدی حمد وشكر عرفيلر بينلرنده نسبت شكرك ايكی معناسی
بيننده اولان نسبت كه عموم وخصوص مطلق دركه مرجعی برماده ده
اجتماع وبرماده ده افتراقدر شكر عرفيله حمد لغوی بينلرنده نسبت عموم
وخصوص مطلق در حمد عرفيله شكر لغوی بينلرنده نسبت تساويدر ٭
يعنی احدهمانك صادق اولديغنده اخر صادق اولور ٭ پس حمد ايله شكرك ايكيشر
معنالری بيننده الی نسبت اولدی اوچی عموم و خصوص مطلق وايكيسی
من وجه وبری تساويدر بو نسبت مشروحه‌يی علی الاجهوری نظمله بيان
بيورمشلر ﴿ اذا نسبا للحمد والشكر رمتها ٭ بوجه له عقل اللبيب يوالفه ﴾ فشكر
لدی عرف اخص جميعها ٭ وفی لغة للحمد عرفا يرادف ٭ عموم لوجه فی سواهن
نسبة ٭ وذی نسبت ست لمن هو عارف ٭ لك ايله خطابه عدول ذات
جليله خطابله تلذذ وكندوبی استحضار ايچوندركه ان تعبد الله كانك تراه
مقاميدر ﴿ يا من شرحت صدورنا بانواع الهداية سابقا ﴾ منادی اولان
ذات جليلدن علی وجه الابهام الفاظ عمومدن من ايله تعبير اولنمسی تعظيما در
وشرحدن مراد توسيعدركه معنای كنايه‌سی كه قلوبك كندويه نازل ووارد
اولان خيراتی قبولندن عبارت اولان معنا مراددر ٭ وشرح مطلق كشف
معناسنده اطلاق اولنور ٭ وشراحه شارح اطلاقی متونی كشف وايضاح
ايتدكلری ايچوندر ﴿ صدورنا ﴾ ذكر محل واراده حال اولەرق مجازا قلوبنا
معناسنه در ٭ بونده وما بعدنده مذكور اولان نا كه نفس متكلم مع الغيردن
عبارة اولان ضميرلكرمرجعی الفاظ آتيه‌دن معانیٔ لغويه‌لری مراد اولنه‌رق
معاشر مسلمين علی العموم اولمقده محتمل ويا مذهب حنفيه‌ده مؤلفه اولان كتب
فقهيه مراد اولنه‌رق معاشر حنفيه‌ده اولمق محتملدر ﴿ وانواع ﴾ هدايتدن
مراد جزئيات هدايتدر نوع منطقی مراد دكلدر هدايت مطلق دلالت
معناسنه در ٭ مطلوبه موصل اولسون اولمسون اكر مطلق ذكر اولنورسه
والا ايصاله وعدم ايصاله دلالت ايدر ٭ برقرينه بولنورسه انكله عمل اولنور ٭
وهدايتدن معنای لغوی مراد اولنورسه مثلا نمازه هدايت برنوع وحجه برنوع وزكاته
برنوع اولور ٭ يوق بو اسمله مسمی كتاب مراد اولنورسه انواعدن مراد جزئيات
احكام شرعيه اولور ٭ سابقا شرحت كلمه‌سنك مصدری اولان شرحدن
حالدر حاصل معنی شرح سابقده اولديغی حالده بزم قلوبمزی خيراته قابل ومستعد
قيلان ذات جليل ديمكدر ٭ ياخود مصدر محذوفك صفتيدر وهدايتدن مراد دلالت
اولورسه سبقتدن مراد تقدير ازلی اولور معنی ازلده انواع هدايتله
شرح صدورمزی تقدير ايتدك ديمك اولور ٭ يوق هدايتدن مراد كتاب مرقوم

اولورسه سبقتدن مراد سبق زمانی اولور هدایتی تألیف كندودنصكره اولان
تأليفات اوزره سبقت ایتدیكنه بناأ ﴿ونورت بصائرنابتنويرالابصار لاحقا﴾
بصائر بصيرهنك جمعيدر ＊ بصيرة قلبده برنوردركه معانی انكله ادراك اولنور
بصر ايله مبصرات حسيه ادراك اولنديغی كبی معنی بصائرمزده برنور قيلدككه
بزلری اول نور معنوی خير وفلاحه دعوة ايدر تنوير الابصار تركيبنده اضافت
مصدرك مفعولنه اضافتی قبيلندندر ＊ تنويرك ابصارنا لاحقا تقديرنده در ＊
وبامع معناسندهدر ＊ يعنی نورت بصيرتنامع تنوير الابصار سبكنده اولور ＊
وبانك سببيه معناسنده اولمسی دخی محتملدر ＊ بسبب تنوير الابصار ديمك
اولور ＊ وتنوير الابصاردن مراد بوشرحك متنی اولان كتاب اولمق محتملدر ＊
ولحوقی كندودن اقدم تأليف اولنان كتابلره نسبتله در مفهوم كلام
بوكتابی تعلم وكندی سببيله احكام الهيه توصل وتنازسببيله سن بزم بصائرمزی
نورلندردكديمكدر ＊ شبهه يوقكه بوكتابده اولان احكام الله ايله عمل ايتمك
تنوير بصائره سببدر ＊ وياخود معنای لغويسی مراد اولنمق دخی ممكندر ＊
بوتقديرجه تنويرابصار تنوير بصيرته سبب اولمش اولور ＊ بعضيلر تنويرابصار
تنوير بصيرته سبب اولماز ديديلر ＊ لكن قوللری موقعنده دكلدر ＊ زيرا الله
ذوالجلال حضرتلری بربصره نور ويروب انجق كندونك رضاسی اولان شيلره
عبرت نظريله نظر ايتديكی وقتده اول بصر سببيله بصيرتك منور اولمسی
دركاردر ＊ بلكه هر برحوادثك مبدئی نظردندر ﴿وافضت علينا من اشعة
شريعتك المطهرة بحرار ائقا﴾ افضت وسعت واعطيت معناسندهدر ＊ اشعه
شعاعك جمعيدر اضافت مشبه بهك مشبهه اضافتی قبيلندندر ＊ مفهوم كلام
ای اشعه كبی اولان شريعتكدن بزم اوزريمزه افاضه واعطا ايدن ذات جليل
بزسكا حمد ايتمكلكله حمد ايدرز ديمك اولور ＊ ياخود ذكر مشبه وارادهٔ مشبهبه
اولهرق شريعت شمسه اهتدا وانتفاع وجه شبهله تشبيه اولنوب واشعه
تخييل اولهرق استعارهٔ مكنيهٔ تخييليه اولمقده ممكندر ＊ شريعت فعيله
بمعنی مفعولهدر ＊ مشروعه معناسندهدركه الله عظيم الشان حضرتلرينك
قوللرينه وضع بيورديغی دين متيندن عبارتدر ＊ حق تعالی حضرتلرينه
اسنادی حقيقة ورسول الله صلی الله عليه وسلم حضرتلرينه مجازدر ＊ سببيت
ملابسهسيله شريعت وملة ودين شیء واحددر ＊ شريعت فی الاصل صو
طلبی ايچون كندويه سلوك اولنان طريق معناسندهدر ＊ احكام شرعيهيه
اطلاق شاهراه كبی كندويه تمسك وسلوك ايدن كمسنه مطلوبنه واصل اولوب
وضوح وظهورده ماء الحيوة الابدی يه نيله سبب اولمق ملابسهسيلهدر ＊ وملة

اولسی رسول الله صلی الله تعالی عليه وسلمك واصحاب كرينك رضوان الله
تعالی عليهم طرف باهر الشرفلرندن اوزرلريمزه كتب واملا اولنمسی
ملابسهسيلهدر ＊ ودين اطلاق كندو وايله تدين وتعبد اولنديغنه بناأ در ＊
ومطهره ايله توصيف شبهه وزيغدن سالم وخالی اولديغی ايچوندر ＊ بحردن
مراد محرر مذهب علامه شيخ زين بن نجيمك تأليف وتدوين ايتديكی كتاب مشهور
اولمق محتملدر بوتقديرجه معنی لابعد ولايحصی احكام شرعيهيی حاوی بحر
اسميله مسمی تأليف سببيله بزلره افاضه وانعام ايلدك ديمك اولور واقعا اول
تأليف اليف نجمه فوائدی مشتمل بربحر بی پایاندركه بواسمله تسميه به حقيق
ولايقدر وياخود بحردن مراد جانب معنوی رب العالميندن بزلره واصل اولان
اعتراض وتردد واوهام كدوراتدن خالی وخالص بحر رائق كبی احكام
شرعيهده اولمق محتملدر ＊ رائق صافی معناسندهدر ﴿واغدقت لدنيا من بحار
منحك الموفرة نهرأ فائقا﴾ غدق ＊ ماء كثير معناسندهدر بونده اغدقت اكثرت
معناسندهدر ＊ لدنيا عندنا معناسنده حرف جراغدقت فعلينه متعلقدر ＊ اضافت
مشبه بهك مشبهه اضافتی قبيلندندر ＊ مفهوم كلام كثرت ووفرتده وجملهيه
شمولده بحار كبی اولان عطايای بی پایانكی بزلره چوق احسان وانعام بيوردك
ديمك اولور ＊ منح عطايای موفرهٔ كثيره معنالرينهدر نهر كندودن صوجاری
اولان محله اطلاق اولنور بعده محلك اسمی حاله اطلاق اولهرق ماء جاری يه
اطلاق اولندی ＊ مجازا بحر دخی بنه بويلهجهدر ＊ نهردن مراد مرحوم
شيخ زينك قرنداشی شيخ عمر بن نجيمك تأليفی اولان نهراسميله مسمی كتاب اولمق
محتملدر ＊ بوكا كوره معنی يارب سن بزی عطايای بی پایانكدن بومثللی كتاب
جليل احسان بيوردك ديمك اولور ＊ ياخود نهر فائقدن مراد كندويه هر بردليله
ناسك كثرة انتفاع اولديغنه بناأ تشبيه اولنان احكام شرعيه اولمقده محتملدر ＊
وجه شبه صوايله حيات ناميات اولديغی كبی احكام شرعيه ايلهده حياة ارواح
بولنمسی اولسهده اولور ﴿واتممت نعمتك علينا حيث يسرت ابتداء تبييض
هذا الشرح المختصر تجاه وجه منبع الشريعة والدرر﴾ اتمام اكمال
معناسندهدر ＊ نعمة كندو معناسنده اولسهده اولور ＊ انعام معناسنه دخی اولسه
اولور ＊ تيسير تسهيل معناسندهدر عليناده كه ضمير شارحه راجعدر ＊ نوابی
بالكز كندويه عائد اولديغی ايچون نون عظمتله تعبيری تحديث نعمت ايچوندر ＊
بوايسه عند الفقهاء والمحدثين جائزدر ＊ ياخود ضمير معاشر حنفيهدن دخی
عبارت اولسه محتملدر ＊ جملهنك كندوايله برابر انتفاعنه حسن ظن ايدرك قيد حيثيه تعليل
ايچوندر ＊ تبييض عرف مؤلفينده مؤلفی طوغرو وبرلو يرنده دوروست وپاكيزه

بازمق معناسندر ٭ تسویدده هیئة مشروحه لازم دكلدر ٭ وهذا ایله اشارة
معانی یه دلالت ایدن الفاظ متخیله ومستحضره الذهنه در ٭ هذالك
اشارتنده اولان وجوه سبعه دن اولی اولان وجه بودر ٭ شرح شارح وبن
معناسنه در ٭ یاخود مبالغة الفاظ شارح قلتدی اختصار لفظی تقلیلدر ٭
معنانك كثرتیله بیله اختصار مؤلف مرحومك مقدم تسوید وبعده جزء اولی
تبییض ایتدیكی خزائن الاسراردندر ٭ تجاه قرشو ویماج معناسندر ٭ تاواودن
مبدله در ٭ وحركات ثلثه ایله لغتدر ٭ وجه ذات معناسنه اشرف اعضا
اولدیغندن جزء ایكن كندودن كل مراد اولندی ٭ ورسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلمك ذات شریفی وهر برجزء مباركاری اشرف واكملدر ٭ منبع الشریعتك
معناسی یعنی كندودن صو نبع ایدن محل كبی اولان شریعتك محل ظهوری
اولان رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك قرشوسنده دیمك اولور وجه شبه
هر برلرندن كمال انتفاع وكندولرینه وفرة احتیاجدر ٭ یاخود تشبیه مضمر
فی النفس اولهرق شریعت صویه تشبیه اولنوب منبع تخییل اولهرق استعارهٔ
مكنیهٔ تخییلیة اولنسه ده اولور ٭ دررك جمعیدر انجو معناسنه در ٭ یعنی
نفاستده وكندوایله انتفاعده انجولر كبی اولان احكام وفوائدك منبعی دیمك اولور ٭ ودرر
اسمیله مسمی اولان كتابه اشارتده واردر ٭ مفهوم كلام ای بزه اتمام نعمت ایدوب
اول منبع الشریعة والدرر اولان رسول اكرم ونبی محترم صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلرینك روضهٔ مطهرهٔ مأنوسه سنده كندونك حذاسنده بو شرح مختصرك
تبییضنی ابتدا ایتدیكی تیسیر ایلیان ذات جلیل بزسكا حمد ایتمكله حمد ایدرز دیمكدر
﴿وضجیعیه الجلیلین ابی بكر وعمر﴾ ضجیعیه منبع اوزره معطوفدر ونلقاء ضجیعیه
سبكنده در ضجیعین ضجیعك تثنیه سیدر ضجیع مضاجع معناسنه درخلیط مخالط
معناسنه اولدیغی كبی ضجیع امیروزنده بركیمسه ایله یان یانه یاتان آدمه دینور یعنی
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك ضجیعین جلیلی یعنی كندویه قرب تامی
اولان ابوبكر وعمر رضی الله تعالی عنهمانك حذاسنده تبییض كتاب تسهیل اولندی
دیمك اولور ٭ ابوبكر وعمر ضجیعیدن بدلدر ابتدا تبییض روضهٔ مطهره ده بعده
تجاه كعبه ده اولدیغی خطبه نك اخرنده انشاءالله تعالی كلور ٭ ﴿بعد الاذن
منه صلی الله تعالی علیه وسلم﴾ بعد یسرت فعلنه متعلقدر ٭ یعنی ابتدای
تبییضك تیسیری رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمدن استیذاندنصكره اولدی
دیمكدر ٭ بو كتابك فخامت شاننه ومزیت رجحاننه رسول اكرم ونبی افخم صلی الله
تعالی علیه وسلمك اذن ورخصتلریله اولمسی كافیدر وعلی وجه الاتقان كندوبی
حفظ وضبط ایدن طالبك منافع وفیرهیه وفوائد كثیره یه نیلی وافیدر ٭ واقعا

مدحه سزا وشایان برتألیفدر كه اهل مذهبدن برمصنف بومنوال اوزره بركتاب جمع
وتدوین وتألیف ایتمدیلر بلكه بعضیلر مختلف فیه مسائل ذكرینه حریص اولوب اقوال
خلافیه نقل ایدوب قول ضعیفدن تمییزه تصدیلری پس مانده قالمش وبعضلر اهل
مذهبك ومخالفلرینك دلیلرینك بیانیله دمكذار اولهرق مسائل مهمه ذكرندن
مشغول اولملر وبعضلر زیاده بسط وتفصیل ایله افراطه كتمشلر لكن مؤلف
مرحوم مرام افادهیه خلل ونقصان ویرمیه جك وجه اوزره اختصار ایله یاقول
واحد ویاقولین صحیحین ذكریله اقوال معتمده لر بیاننه تصدی ومقاده اهم والزم
اولیان تفصیل دلائلدن اعراض ایده رك اسلوب حسنه اختیار ایلدی وصاحب
متنك دخی متن تصنیفی برمنقبهٔ كریمه ومزیت عظیمه یه مبنیدر كه مرحوم
ومغفورله رؤیاسنده كوردیكه محروسهٔ غزده منزلنده رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم تشریف ایدوب مرحوم كمال تعظیم ایله قیام واستقبال ایدوب بعده
انفه لسان شریفنی مؤلفك اغزینه القام ایدوب وسط منزلنده اولان شیخك سریری
اوزره صعود بیوروب ومرحوم شیخك والدی محشی اشباه شیخ صالحك اغزینه دخی
ثدی مباركی القام بیورمق ایله انك دخی تألیفی آثار نبویله اولمشدر ٭ بلكه ممالك
اسلامیده انتشاری واشتهاری وبین العلما استعمالی یمن وبركهٔ خیرالبشر آثاریدر
٭ ونرجو من الكریم اتمام هذه النسخة ببركة الرسول صلی الله تعالی علیه وسلم ٭
وشرف صلاة لغتده دعا معناسنه در ٭ واصطلاحده رحمة معناسندر منه الیهك
اختلافیله معناسی مختلف اولور ٭ مشترك لفظی قبیلندن اولور ٭ سلام تحیة
وتلطیف معناسندر ٭ الله جلیل الشانك رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمه
سلام بالذات معراجده كلام قدیمی استماعیله اولدیغی كبی وبامتك واسطه سیله
اولور ٭ جبرائیل علیه السلامك تشریفنده ربك یقرئك السلامده اولدیغی كبی
صلاة وسلام جمله لری صورتده اخبار ومعناده انشادر جانب معنوی رب العالمیندن
وارد اولان ﴿صلوا علیه وسلموا﴾ نظم مجیدده صیغه طلب اولدیغنه بناءً علیه ده كی
على كلمه سی على سبیل التنازع صلوا وسلموا فعللرینه متعلقدر ﴿وعلی آله وصحبه
الذین حازوا من منح فتح كشف فیض فضلك الوافی حقائقا﴾ شارح علیه
الرحمة لاتفصلوا بینی وبین الی یعنی حدیث موضوعیله استدلال ایدوب ٭
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم ایله آل بیتنی علی ایله فصلی تجویز ایتمیناری
رد ایله تصریح ایلدی ٭ مقام دعاده آلدن مراد هر بر مؤمن تقیدر صحب اسم
جمعدر مفردی صاحبدر صحابی معناسندر ٭ صحابی رسول الله صلی الله تعالی علیه
وسلمی كورن ویاخود رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك كوردیكی هر بر مسلمدر ٭
وایمان اوزره وفات دخی شرطدر ٭ منح اصحاب كزین رضوان الله تعالی

علیهمك عددلری انبیاء فخام علی نبینا وعلیهم الصلوة والسلامك عددلرینه
قریبدر ۞ رسول الله صلی الله علیه وسلم آخرته تشریف بیوردقلرنده عدد
اصحاب یوز یکرمی درت بیك ایدی روایتی واردر ۞ حازوا جمعوا معناسنه
فتح عطایا فتح نصرت معناسنه فیض کثرة فضل انعام ووافی تام کشف اظهار
معنالرینه‌در مفهوم مراد الله ذو الجلال حضرتلری دخی شول آل و اصحاب
اوزرینه صلاة وسلام ایتسونکه سنك تام و کامل اولان انعام واحسان کثیره‌یی کشف
واظهارك سببیله عنایت ونصرت عطیه‌لرکدن حقایق ودقایق جمع ایتدیلر ۞
وبونده معتبرلردن منح وفتح وکشف وفیض ووافی وحقایق ایله مسمی اولان
کتب اسملرینه اشارت واردر ۞ ﴿ وبعد فیقول ﴾ بعد ۞ کلمه‌سی ضم اوزره مبنیدر
اضافتدن قطع اولنوب ومضاف الیهك معناسی منوی اولدیغنه بناءً وکندوده
عامل یا امای مقدره‌در ۞ ویاخود واودر اما مقامنده قائم اولدیغیچون اتفاق
علما امابعد کلمه سنك فصل خطاب اولمسیدر ۞ زیرا هر برامر ذی شانده متکلم
کلامنی حمدوثنا ایله فتح ایدر ۞ مسوق له اولان غرضه خروجده امابعد ایله بینلرینی
فصل ایدر ورسول اکرم ونبی افخم صلی الله تعالی علیه وسلم خطبه بیوروب
اما بعد بیورمسی صحیحدر ۞ بو مضمونی امام بخاری و مسلم روایت ایتدیلر ۞
اول امابعدی تکلم ایدن کیم اولدیغنده بین العلما اختلاف واقع اولدی دیلی ابی موسی
الاشعری رضی الله تعالی عنهدن اول اما بعد لفظنك نطق ایدن داود ۞
علیه السلامدر دیو روایت ایلدی ۞ وبو فصل خطابدر ۞ فیقولده‌کی ۞ فا امای
مقدره‌نك ویاخود اما مقامنده قائم اولان واوك جوابنه داخل اولان نادر قول
ماده‌سی ایله صله لنورسه حکم معناسنه اولور ۞ عن ایله استعمال اولنورسه
روایت معناسنه فی ایله اجتهاد لامله خطاب علی ایله افترا معنالرینه اولور ۞
وکلامك غیرنده دخی بین العرب مستعملدر ۞ قال بیده دیرلر اخذ وقال برأسه
دیرلر اشار وقال برجله دیرلر مشی معناسنده استعمال ایدرلر ۞ ومقدمة العلم
تقال علی کذا ۞ ده تطلق ۞ والجنس یقال علی کذا ۞ ده تحمل معنالرنده استعمال
اولنورلر ۞ بوایکی‌یه‌ده تعدیه‌سی علی ایله‌در وذکر معناسنده دخی استعمال اولنور
ابو السعود بقولنك مجهولی یقال در ۞ یقال لفظی اوچ معنی بیننده مشترکدر ۞
قول وقیلوله واقاله بو اوچ معنایی شاعر اشبو قولنده جمع ایلدی ۞ اقول لظبی
مربی وهو راتع ۞ أأنت اخو لیلی فقال یقال ۞ فقلت افی ظل الاراکة والنقا ۞ یقال
ویستظل فقال یقال ۞ فقلت یقال المستجیر بارضکم ۞ اذا ماجنی ذنبا فقال
یقال ۞ ﴿ فقیر رحمة ذی اللطف الخفی ﴾ فقیر ۞ یا صیغهٔ مبالغه ویا صفت
مشبهه در ۞ یا کثیر الفقر ویا دائم الفقر که فقر وفاقه صاحبی دیمکدر ۞

رحمة انعام معناسنه اضافت بمعنی اللامدر ذی صاحب معناسنه‌در لکن
شرف وشان صاحبنده استعمال اولنور صاحب بونك خلافنه‌در لطف
حق جل وعلا طرفندن معنویسندن رفق وسهولتله قوللری مرادلرینه ایصال
معناسنه که زحمتسز مرامنه نائل اولمقدن عبارتدر ۞ وتوفیق ایله‌ده تفسیر
اولنور ۞ خفی ظاهر معناسنه اضداددندر ۞ الله عظیم الشانك لطفی برکسیه
خفی دکلدر ۞ یاخود الطاف خدادن بعض عقول عبادك ادراك ایتمدکلرینه
نظراً خفی اصل کلندی معناسنده استعمال اولنسه‌ده جائزدر ۞ معنی
ماوجدینی ادا ایدنسکره لطف خفی صاحبی اولان ذات بی‌مثالك رحمتنه محتاجدر
﴿ محمد علاء الدین الحصکفی ﴾ محمد فقیردن بدلدر بدل مبدل منهی حکم سقوطده
قیلدیغنه کوره فقیرك مؤلفه اثباتی اصلا مقصود اولمق لازم کلور ۞ جواب
ممکندرکه مبدل منهك سقوط حکمنده اولمسندن مراد بالذات مقصود اولمیوب
بلکه توطئه و تمهیدا ذکر اولنور دیمکدر ۞ مقصود بالذات مؤلفك اسمنك ذکری
اولوب اظهار فقری اولمدیغنه بناءً یاخود سقوطی عاملك عمل جهتندن در ۞
عطف بیان اولمسی دخی محتملدر ۞ بوتقدیرجه فقرك اثباتی مقصود بالذات
اولمش اولور ۞ علاء الدین مؤلف مرحومك لقبیدر ۞ یعنی دیننده اولان اوامر
ونواهی‌یی بیان واظهار سببیله کان دینی عالی قلمجی اولدی حصکفی بعض نسخه‌ده
صاد ایله‌ده واقع اولمشدر ۞ بوتقدیرجه حصکفه منسوب اولمش اولور دیار بکر
قربنده بر مدینه اسمیدر ۞ لب الباب ﴿ ابن الشیخ علی الامام بجامع بنی امیة ﴾
ابن رفعله یا مجموده صفتدر ۞ ویا مبتداء محذوفه خبردر ۞ وعلمین بیننده بولندیغنه
بناءً همزه ایله کتب اولندی ۞ شیخ ۞ لغتده سناً کبیر واصطلاحده رتبةً وعلماً
کبیره اطلاق اولنور ۞ سناً عمرنه قدر صغیرده اولورسه بو وصف والدینه
تعظیم قبیلندن اولدیغنه بناءً حسندر ۞ علی ۞ اسماء مشترکه دندر ۞ الامام ۞
مؤلفه ویا باباسنه صفت اولسه اولور ۞ بجامعه ۞ باقی معناسنه‌در امامه متعلقدر ۞
امیة ۞ امویه‌لرك جد اعلالریدر ابو سفیان نسلندندر ابو سفیان صحابیدر
ومعاویه رضی الله عنهك پدرلریدر وعسکرلری التی یوز بیکه بالغ اولمشدر
﴿ ثم المفتی بدمشق المحمیة الحنفی ﴾ ثم ۞ کلمه‌سی افتانك امامتدنصکره اولمسنی
افاده ایدر ۞ وضعی تراخی ومهلت اولدیغنه بناءً دمشق میمك کسری وفتحیله
لغتدر منصرف اوله رق وبقعه اعتباریله غیر منصرف اوله رقده استعمال
اولنور ۞ المحمیه ۞ اصلی محمویه در ۞ کلمه‌ده واو یا جمع اولدی قد سبقت احدیهما
بالسکون واو یایه قلب اولنوب یاده ادغام اولندی محمیه اولدی ۞ یعنی الله
عظیم الشانك حفظیله محفوظ معناسنه وشام شریفك مدحنده اولان احادیث

شريفده سكا كفايت ايدر * حنفى نعمان بن ثابت رحمه الله مذهبى اوزره
تعبد ايدن كسيه دينور * بو مثللى وصفلر غالبا متقدمينكدر كه مؤلفك كندوسى
مراددر متأخرينده اولمق محتملدر باباسى مراددر * معنى * فقيردن بدل اولا
جامع امويه‌ده امام وثانيا شام شريفده مفتى حنفى المذهب شيخ عليك اوغلو
محمد علاء الدين حصكفى دير ﴿لما بيضت الجزء الاول من خزائن الاسرار وبدائع
الافكار﴾ بو مضمون آخر كتابه قدر محلا منصوب مقول قولدر ياخود كتابدن
هر برجمله محلا منصوبدر مقول قولك جزء ايچون اعرابدن محلى واردر
دين مذهبنه كوره يعنى وقتا كه خزائن الاسرار وبدائع الافكار نام تسويد
اولنان شرحدن جزء اولى تبييض ايتدمسه ﴿فى شرح تنوير الابصار وجامع
البحار﴾ بو متنك اسميدر علم اولمزدن مقدم معناسى بصرلرى نورلنديريجى
وبحارى اولان متوندن بو كتابى جمع ايديجى ديمكدر * بعد العلمية معناسى
مراد اولنماز معنى كتاب مرقوم بو اسمله مسمى متنى شرحده ديمكدر ﴿قدرته
فى عشر مجلدات كبار﴾ قدرته * لما يه جوابدر يعنى خزائن الاسراردن جزء
اولى تبييض ايتديكمده خزائن الاسرارى اون عدد مجلدات كباره تقدير وتخمين
ديمكدر * ظاهر عبارهسندن منفهم اولان فقط جزء اولك تبييض اولنمسيدر *
جزء اولك تبييضندن صكره باقيسنك تبييضنى سكوت عنه قالدى اولمامسيده
محتملدر * اولمامسيده لكن اختصار ايدوب در مختار تسميه ايتديكنى تصريح
ايدوب ديركه ﴿فصرفت عنان العناية نحو الاختصار وسميته بالدر المختار
فى شرح تنوير الابصار﴾ صرفت * قدرته اوزره معطوفدر * عنان ديركن
معناسنه عنايه اجتهاد نحو جهة معناسنه در * جوهر معناسنه در مختار غيرك
اوزرينه اختيار اولنمشدر ديمك مفهوم كلام شارح عليه الرحمه ديركه وقتا كه
خزائن اسرارك جزء اولنى تبييض ايدوب باقيسى دخى تبييض اولنديغى تقديرجه
صغير ووسط اولميدرق بلكه كبير اوله رق اون عدد مجلد كتاب اوله جغنى تقدير
وتخمين ايدوب وهركسده علم ومعرفته وعبادات واطاعته ميل ورغبت از قالوب
همتلر قاصره اولديغندن فرض كبى اولان اجتهاد وسعى ديركنى اختصار
جانبنه صرف وعطف ايدوب بر مختصر ومفيد شرح يابوب ودر مختار فى شرح
تنوير الابصار ايله كندوبه آد ويردك ﴿الذى فاق كتب هذا الفن فى الضبط
والتصحيح والاختصار﴾ الذى فاق تنوير الابصاره صفتدر * معنى
بر كتابكه محتاج اليها اولان فروعى ضبط وتحريرده واقوال مصححه لرى على وجه
الاختصار ذكر وبياننده بو علمده تأليف وتدوين اولنان كتابلرك اوزرلرينه فائق
وعالى اولدى ﴿ولعمرى لقد اضحت روضة هذا العلم به مفتحة الازهار﴾

عمر * عينك فتحيله عند اكثر العلماء حيات وبقا معناسنه دريس لعمرك قوللرنده
سنك باشنه وجانكه وعندمده اعز واشرف اولان حياتنه آند ايچرم ديمك اولور
بعضيلر اشبو قسم معرضنده واقع اولان عمر ماده‌سنى دين وملت معناسنه
ديديلر لعمرى بوقبيلدندر * وعند البعض مضاف تقديريله لرب حياتى كنده‌در
لقدده لام جواب قسمه داخل اولان لامدر قد * تحقيق ايچوندر * اضحت * صارت
معناسنه درهر نه قدر ذاتنده ضحايه دخول معناسنه ايسه‌ده * روضه * اشجارى
مشتمل مرغزار چاير وچمنلى بغچه معناسنه علم تشبيه مضمر فى النفس ايله
كندوده روضه اولان بستانه تشبيه اولندى روضه تخييل اولندى * استعارهٔ
مكنيهٔ تخييليه اولدى * به * ضميرى تنوير الابصاره راجعدر * مفتحة الازهار * صفتك
موصوفنه اضافتى قبيلدندر چيچكلرى آچلمش معناسنه * مفهوم مراد * بن دين
وملتمه وياخود حياتمك خالق وربى اولان رب الاربابه قسم ايدرمكه بو چيچك
باغچه‌سنى مشتمل بستان كبى اولان علم فقه تنوير الابصار سببيله قابندن چيقوب
آچلمش چيچك كبى خفاسى ظاهر اولوب كندوده مرام ومقصود ظاهر ونمايان
اولدى ﴿ومسلسلة الانهار﴾ بو تركيب دخى صفتك موصوفنه اضافتى
قبيلندندر * انهاردن مراد مسائلدر * عذوبة وانتفاع ملابسه سيله يعنى
كتاب مشروح سببيله علم مرقوم انهار مسلسله كبى اولدى يعنى يوكسكدن اينكينه
اشاغى جريان ايدن صونه كونا سهلة الاخذ والتناول ايسه متن مشروحك
مسائلى دخى او بلجه سهلة الضبط والانتفاعدر ﴿من عجائبه ثمرات التحقيق تختار
ثمرات التحقيق﴾ مشبهك مشبهه اضافتى قبيلندر * يعنى بو متن متينك عجائب
عدائبندندر كه ثمرات كبى اولان تحقيقات فائقاتى سائر كتبده بولنان
تحقيقاتك اوزرلرينه اختيار اولور ﴿ومن غرائبه ذخائر تدقيق تحير الافكار﴾
غرائب غريبه‌نك جمعيدر مسائل غريبه‌لر مراددر * ذخائر ذخيره‌نك
جمعيدر ذخيره مدخوره ومحفوظه معناسنه در شئ نفيسى حفظ وابقاده
استعمال اولنور * اضافتى مشبه بهك مشبهه اضافتى قبيلندندر * ذخائر
كبى اولان تدقيقات ديمك در افكار فكرك جمعيدر * نفسك معقولاتى
تصور وتفكر ايتديكنده حركة وجولانى معناسنه مفهوم مرام اول كتاب كمال
نصابك مسائلرنده اولان غرائبندركه ذخائر كبى ادخار وابقا اولنان تدقيقات
نفيسه‌لرى فكر صائب صاحبلرينى متحير قيلور ديمك اولور ﴿لشيخ شيخنا شيخ
الاسلام﴾ لام * عنده‌ره متعلقدر يعنى اويله بر كتابكه شيخمزك شيخى شيخ الاسلام
ايچون اولوجى ديمك شارح مرحومله صاحب متنك بيننده برواسطه واردركه
شيخ عبد النبى الخليليدر شيخ الاسلام ديمك عصرنده بولنان اهل اسلامك

افضلی ویاخود احکام اسلامی مظهر ومبین اولدیغنه بناأ حقیقة افضل اولور ٭ واضافة تشریف ایچوندر یعنی شیخنه سبب اسلامدر ﴿ محمد بن عبدالله التمرتاشی الغزی عمدة المأخرین الاخیار ﴾ تمرتاشی ٭ تانک وبیک ضمیله ورانک سکونیله وتاوالف وشین معجمه ایله خوارزم قریه‌لرندن برقریه‌در عمدة المأخرین یعنی وقتنده موجود اولان متأخرینک استفنا ایتدکارنده معتمد علیهلریدر اخیار اخیرک جمعیدر ٭ کرام واتقیا معناسنه یعنی شیخ مرحوم کرام واتقیا اولان متأخرینک مشکللرنده کندویه مراجعت وجواب صواب قرینه اعتمادلری اولان اولا تمرتاشی وثانیا غزی اولان عبدالله اوغلو محمددر ﴿ فانی اورویه عن شیخنا الشیخ عبد النبی الخلیلی عن المصنف الغزی ﴾ بومضمون شارح علیه الرحمه‌نک متن مشروحی شرح ایتمسنک متضمن اولدیغی تلقی دعواسنک دلیلیدر ٭ بومقامده روایتدن مراد درایتله عام اولان معنادر ٭ زیرا روایة فقط لفظی روایتده مستعملدر ٭ درایتده معنای فهمیله اولمق لازمدر ٭ حاصل معنی بن اول تنویرالابصاری شیخم شیخ عبد النبی الخلیلیدن مع فهم المعنی روایت ایلدم ٭ اول دخی شیخ غزی مصنفدن روایت ایدر اولدیغی حالده بین العلما عادتله جاری اولدیکه مصنف لفظی متن تألیف وتدوین ایدن ذات معالیسنه اطلاق اولنور مؤلف عامدر ٭ تألیف متن وشرح اولاندن مصنفدن مراد اتم ام ورایدن محمد بن عبدالله در ٭ خلیلی خلیل الرحمن نام محله منسوب دیمک اولور ﴿ عن ابن نجیم المصری بسنده ﴾ ابن نجیم ٭ بحرک واشباهک صاحبی ومنارک شارحی وکنه وایچون فتوی ورسائل عدیده واردر اسمی زیندر وصاحب نهر قرنداشیدر اسمی عمردر ٭ بسنده ٭ دیبا محذوف راویان کلمه سند متعلقدر یعنی ابن نجیم سندیله که یعنی شیخندن وشیخی شیخندن روایت ایدر اولدیغی حالده دیمک اولور ٭ ﴿ الی صاحب المذهب ابی حنیفة بسنده الی النبی صلی الله تعالی علیه وسلم المصطفی المختار عن جبریل عن الله الواحد القهار ﴾ یعنی ابن نجیمک سندی صاحب مذهب ابی حنیفة رحمه الله‌ه منتهی ومتصل اولنه قدر امام مشار الیهک صاحب مذهب اولمسی ابتدا باب اجتهادی کندولری فتح ایدوب مذهبی انشا وپیدا ایتدکارینه بناأدر ٭ ومذهب صاحبی امام اعظم رحمه الله‌ک سندی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمه منتهی اولنه قدر امام شعرانی میزان نام کتابنده ائمه دین رحمهم الله‌ک سندلرینی ذکروبیان ایلدی ٭ وبیور دیکه امام اعظم رحمه الله عطادن وعطا ابن عباس رضی الله عنهمادن وابن عباس رضی الله عنهما دخی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمدن ورسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم جبرائیل علیه السلامدن وجبرائیل علیه السلام الله جلیل الشاندن وامام مالک رحمه الله نافعدن اولدخی

ابن عمر رضی الله عنهمادن اولدخی رسول اللهدن صلی الله تعالی علیه وسلم اولدخی جبریل علیه السلامدن اول دخی ذات جلیلدن وامام شافعی رحمه الله وامام مالکدن الی اخره وامام احمد ابن حنبل رحمه الله امام شافعی رحمه اللهدن الی اخره روایت بیوردیلر ٭ مصطفی اصلنده مصتفوایدی ٭ تاحرف اطباقدن صکره بولندیغندن طایه قلب واو متحرک وماقبلی مفتوح اولدیغندن الفه قلب اولنوب مصطفی اولدی ٭ صفوتدن ماخوذ در خلوص معناسنه ذات شریفلری خالص واطیب اولدیغندن اصطفا واختیار اولندیلر ٭ مختار مصطفی معناسنه در ٭ ایکیسی دخی اسماء نبویه‌ندر ﴿ رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم جبرائیل علیه السلامدن روایت ایدرلر جبرائیل مطیع الله معناسنه در وملک اولدیغی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم یا وحی الهامیله بلدیلر ویا ام المؤمنین حضرت خدیجه رضی الله عنهانک نزول وحی وقتنده رأسنی کشف ایتدکده وحیک منقطع اولمسی وستر ایتدکده وحیک نزولی علامتیله معلوم شریفلری اولمشدر (مواهب اللدنیه) وجبرائیل علیه السلام واحد قهار اولان عظیم الشاندن روایت ایدیجی اولدیغی حالده ﴿ کماهو مبسوط فی اجازتنا بطرق عدیدة عن المشایخ المتبحرین الکبار ﴾ کماهو اورویه‌یه متعلقدر یعنی اشبوسندایله علی وجه الاختصار روایت ایده‌رم نته‌کم مشایخ متبحرین کباردن اجازه نامه‌مزده سندات طرق مختلفه ایله مبسوط ومفصل اولدیغی کبی ﴿ وماکان فی الدرر والغرر لم اعزه الامادر ومازاد عن نقله عزوته لقائله روماللاختصار ﴾ شارح علیه الرحمة کمال اتقاسندن وعلم وریاست دعواسندن تزهدا کتابنده ذکرایتدیکی مسائل واقوالنده ناقل اولوب ناقد اولمدیغی تنصیص وتصریح برله بیوردلرکه طلبا للاختصار کتابمزده ذکرایتدیکمز مکتوباتدن درر وغررده اولانلری بومضمون درر وغررده مسطور واندن منقولدر دیو تصریح وکندیمزه نسبت ایتمدک الابالایجاب بعضا نادرا کندیمزه نسبت ایتدک ودرردن نقل اولنان مسائلک اوزرینه زائد منقولاتی قائللرینه نسبت ایتدک ﴿ ومأمول من الناظر فیه ان ینظر بعین الرضی والاستبصار وان یتلافی تلافه بقدر الامکان ﴾ تلافی تفاعل وزننده قصور یاخود فوت اولان نسنه‌یی صکره‌دن تدارک معناسنه واشبودر مختار نام کتابمه نظر وتأمل ایدن عارف دانادن مأمولم ورجام بودرکه عین رضا ایله که یعنی محبت ومودت نظریله باقوب سخط وغضبله نظرایتمیه‌لر زیرا عین مقت وغضبله نظرده حق اولان شیلرده باطل کورینور کماقال الشاعر ٭ وعین الرضا عن کل عیب کلیلة ٭ کماان عین السخط تبدی المساویا ٭ استبصارده سین ایله تازائدلردر تبصر وتأمل معنالری مراددر ٭ یعنی تبصر وتأملله علی وجه الدقة

نظر اولنمق مأمولدر دیمکدر وممکن اولدیغنجه بعض خطا وخلل واقع اولان
محللرین بروجه صواب تدارك وتنظیم ایدلر ﴿ او یصفح لیصفح عند عالم الاسرار
والاضمار ﴾ یعنی اصلاح عیب ایتمکه قادر ایسه اصلاح والاصفح واعراض ایله
مسامحه برله اشاعه ورسوای ایلیه که الجزاء من جنس العمل مفادنجه عالم السر والخفیات
اولان ستار العیوب دخی کندویه صفح وعفو ایله معامله بیوره ﴿ ولعمری ان السلامة
من هذا الخطر لامر یعز علی البشر ﴾ یعنی بن صله ودیتمد آنداجرمکه قصور وخطا کبی
اولان امور مهلکه دن سلامة وخلاص انسان اوزره عسیر ونادر اولور ﴿ ولا غرو ان
النسیان من خصائص الانسانیة ﴾ غرو غین معجمه نك فتحیله ورانك سکونیله عدا
بابندن علم وزننده اولان عجب معناسنه اولان غرا فعلینك مصدریدر عجبنك
مصدری حکمنه فتحیله عجبدر لا غرو ولا عجب معناسنه در ٭ یعنی نوع بنی آدمك
خطا ونقصاندن سلامتنك عسرت وقلتی بر امر عجیب وغریب دکلدر ٭ زیرا
نسیان خصائص انسانیه دندر ٭ بلکه نسیان صدمه سنه ابتدا دوچار اولان
ابو البشر علی نبینا وعلیه الصلاة والسلام اولمغله اولادینه موروثدر ونظم مجیدده
﴿ ولقد عهدنا الی آدم من قبل فنسی ولم نجد له عزما ﴾ وارد اولمشدر ٭ ونسیاندن
مرکب اولدیغی بر امر ظاهردر ﴿ والخطاء والزلل من شعائر الادمیة ﴾ علة
سابقه نك تتمه سندندر ٭ خطا لاعن قصد وزلل عن قصد اولان شیئه دینور
بعضلر عندنده فرقلری یوقدر ٭ زلل عطف تفسیریدر دیدیلر ٭ شعائر علامات
معناسنه در ٭ ماسبقده خصائص بوننده شعائر تعبیرلرینك نکته سی زلل وخطا
انسانه خاص اولمیوب بلکه ملائکه ده ده بولندیغنه بناءً شیطان وهاروت
وماروت وبعض ملائکه نك ﴿ اتجعل فیها من یفسد فیها ویسفك الدماء ﴾
دیدکلری کبی معنا دخی انسانك نقایص وعیوبدن سلامة وخلاصی امر عجیب
اولمدیغی زلل وخطانك شعائر ادمیه دن اولدیغندن مبیندر ﴿ واستغفر الله
مستعیذا به من حسد یسد باب الانصاف ویرد عن جمیل الاوصاف ﴾ استغفر الله
ترکیبنده سین وتا طلب غفران ایچوندر ٭ صحیفه دن ذنوبی محو وازاله ویا صحیفه
اعمالده بقاسیله برله ستر وعفو ایله دیمکدر ٭ یعنی بن الله عظیم الشاندن ذنوبمك
غفرانتی وبوتألیفمده بندن واقع اولان زلل وخطانك عفو وسترنی طلب
ونیاز ایدرم ٭ وحسد غیرك نعمتنك زوالنی مطلقا تمنیدر ٭ وبو برداء عظیمدرکه
حسناتی اکل ومحو ایدر ٭ نارك حطبی اکل ومحو ایتدیکی کبی بلکه الله ذو الجلال
حضرتلرینه اعتراض مؤدی اولدیغندن کفری دخی موجب اولور ٭ مفهوم
کلام محسودك اوصاف جمیله لرینی رد بلکه اوصاف قبیحه عد ایدر ٭ وکندو ایله
حفظ وستر اولنمده یوت کبی انصاف بابلرینی سد وبند ایدرلر ٭ حسددن

الله عظیم الشانه استعاذه ایدیجی اولدیغم حالده استغفار ایدرم دیمك
﴿ الا وان الحسد حسك من تعلق به هلك ﴾ الا ادات استفتاح در ٭ مخاطبه که کندویه
القا اولنان کلامه التفات واستماع وتفطن ایتسون ایچون ایراد اولنور ٭ حسك سعدان
دیدیکی نباتك تکنیدر که امر تکنه شبیه در ٭ واصابت ایتدیکی کسه ضررندن
خلاصی پك عسیردر ٭ من تعلق به هلك ٭ وجه شبهه اشارتدر وادات تشبیه
محذوفه در ٭ تشبیه بلیغ قبیلندر ٭ معنای کلام آگاه ومتبصر اول که تحقیقا حسد
حسك کبیدر ٭ ضررندن خلاص ونجات متعذر در کندو ایله متصف اولان
کسه هلاك اولور ٭ حسد ایله حسك بیننده جناس لاحق واردر ﴿ وکفی للحاسد
ذما آخر سورة الفلق فی اضطرامه بالقلق ﴾ للحاسده لام ذما لفظنه متعلقدر ٭
ذما قولی تمیزدر ٭ معنا فاعلدر فی اضطرامه کفی فعلنه متعلقدر اضطرام آتش
علولنمك معناسنه در قلق فتحتینله مضطرب وبی قرار اولمق مفهوم مراد حاسده ذم
یوننده کفایت ایدر ٭ الله ذو الجلالك سورهٔ فلقك آخرنده شری کندویه اسناد
ورسول اکرمی صلی الله تعالی علیه وسلم کندودن استعاذه ایله امر ایله اولان ذمی
وشدة حسرتندن علولنور کبی مضطرب وبی قرار اولمسیله بیله فی اضطرامده
فی مع معناسنه اولهرق ﴿ لله در الحسد ما اعدله بدأ بصاحبه فقتله ﴾ لله مقدم
خبردر ٭ مؤخرا مبتدا در ٭ ما اعدله صیغهٔ تعجبدر ٭ یعنی صاحبنی قتل ایتمسی
سببیله کندودن صادر اولان عدلدن تعجب ایدرم دیمکدر ٭ بدأ جمله سی
استینافیه در ٭ ما اعدله قولینه علتدر ٭ وقتلك حسده نسبتی مجازدر ٭ سببینه
اسناد قبیلندندر ٭ قتلدن مراد ضرردر ٭ یعنی حسدك ضرری هرنه قدر
حاسده ومحسوده ضرر ایدرسه ده لکن حاسده اقدمجه تأثیر ایدر در ٭ فی الاصل
سود معناسنه وسود ذاتنده خیر محض اولان نعم نفیسه دن اولمق ملابسه سیله
برآدمدن صادر اولان عمل خوب واثر نیکویه اطلاق اولنور ٭ مدح ودعا
مقامنده عملك ولله دره کلاملری بو قبیلدندر ٭ یعنی عملی الله ذو الجلال ایچوندر
دیمك که مراد عمل مز بورك مجازات ومکافاتی عهدهٔ بشریه دن بیرون اولمغله
جزاء ومکافاتی رب المجازاته حواله اولنمشدر ٭ معنا فارس نیکو خصالی کبی
اولان حسدك جزای عملی ذات بیچون ایچون اولسونکه نه عجایب عادل اولدیکه
اولا صاحبنی قتل وهلاك کبی امر عجیبه موفق اولدی حسد ذاتنده هرنه قدر
مذموم ایسه ده لکن صاحبنی قتل ایله ابتداسنه بناءً مدحه موضوع اولان لله دره
کندویه اسناد اولندی لله دره فارسا ترکیبنده فارسا تمیزدر ٭ ذات مقدره که
درك ضمیره اضافتده کی نسبتدن ابهامی رفع ایدر ٭ امدی لله دره نك معناسی
کندودن صادر اولان فعل ممدوح اولور ٭ پس الله تعالی یه نسبتی تعجب

قصد ایچوندر ❊ ذات جلیل عجایباتك مبدعی اولمغله علما هر بر كندودن تعجب
اولنان شیء عظیمی كندیه نسبت واضافه ایدرلر مااعجب فعله دیمك اولور ❊
﴿ وماانامن كیدالحسود بآمن ❊ ولابجاهل یزدری ولا یتدبر ﴾ بو بیت ابن
وهبانكدر بحر طویلدندر حسد حاسدین وكید معاندینله ابتلالری اولانده حسب
حال واظهار مافی البال ایدر دیركه مبالغه ایله حسد ایدیجیلرك كندو
مضرتلرندن تألیفات وتحریراتمی حق تدبیر ایله تدبر وتأمل ایتمیوب عیب
ونقصانه نسبت ایدن جهالدن امین اولیجی اولمدم ﴿ ولله در القائل ﴾ فرمافیه ❊
﴿ هم یحسدونی شرالناس كلهم ❊ من عاش فی الناس یوما غیر محسود ﴾ یحسدوننی
ایكی نون ایله ایدی بری نون اعراب وبری نون وقایه تخفیفا بریسی حذف اولندی
شراسم تفضیلدر ❊ خبر كبی من عاش شرالناس مبتدا اسنك خبریدر ❊ حاصل معنا
شاعردیركه حساد بنی حسد ایتدیلر حال بوكه ناسك كلیسنك شرلیسی اشبو
كمسه‌لردركه بركون حسد اولنمیه رق بین الناس عیش وزندكانیده اوله
مفهومی مخالف ناسك خیرلسی حسد اولنان اولور حسد مابه الافتخار اولان
اوصاف حمیده واخلاق پسندیده یه اولدیغندن بناءً شارح علیه الرحمه دخی
بو مضمونه استدلال ایدر بیورركه ﴿ اذلایسود سید بدون ودود یمدح وحسود
یقدح ﴾ یسود یصیر ذا سود معناسنه وسودد اولو وعظیم القدر معناسنه‌در
سید معروف باللام اولسون ویا اولمسون عباد حقنده استعمال بلا كراهة
جائزدر ❊ سید جید وزننده شدآنده متحمل رئیس قوم معناسنه اصلی كریم وزننده سوید
ایدی واو اوزره كسره ثقیل اولدیغندن حذف اولندی بعدالقلب الی الیاء یایه ادغام
اولندی سید اولدی دون غیر معناسنه ودود موصوف محذوفك صفتیدر ❊ شخص
ودود تقدیرنده‌در ❊ محب ویامحبوب معناسنه یقدح یذم معناسنه مفهوم بركمسه سیادة
ایله موصوف اولمز ❊ كندوبی مدح ایدر شخص محب وذم ایدر حسود مكث اولمدقجه
وقتاكه حسودك ذمی محمودك سیادت وفخامتنی موجب اولوب بوایسه حاسدك شدة
حزننی مقتضی اولدیغندن شارح علیه الرحمة عادة سرد ایدوب بیورركه ﴿ لان من زرع
الاحن حصد المحن ﴾ احن حقد وحسد معناسنه یعنی حاسدك حسدی كندینك
ذهاب صفاسنی وشدة حزنی منتج اولدیغی حقد وحسد زرع وتحصیل ایدن كمسنه‌نك
محن ومشقت وسلب راحت كسبنه مبنیدر وقتاكه ناس ایكی قسم اولوب یامدح
ایدر محب ویاذم ایدر حاسد اولدیسه مقتضای ذاتلری اولان افعاللرینی بیان
بیوررلركه ﴿ فاللئیم یفضح والكریم یصلح ﴾ بو مضمون ❊ ومأمولی من الناظر فیه
ان ینظر بعین الرضا والاستبصار وان یتلافی قولینه مربوطدر ❊ یعنی لئیم اولان
حساد بدنهاد بعض وقوع بولان زلل وخطالرینی فضاحتدنسبتله تعییب

(ورسوای)

ورسوای ایدر ❊ ومحب كریم یااصلاح ایله ویاصفحله معادله ایدر ❊ عامله الله
بالطفه العمیم ویاخود فاللئیم یفضح حسود یقدح قولینه ناظر والكریم یصلح
ودود یمدحه كوره اولوب عبارده لف نشر مشوش اولسه ده اولور ❊ شارح
علیه الرحمة بعض وقوع یافته اولان زلل وخطالرینی اصلاحه اذن ورخصتدن
استدراك ایدركه ﴿ ولكن یااخی بعد الوقوف علی حقیقة الحال والاطلاع علی
ماحرره المتأخرون كصاحب البحر ﴾ یعنی ای اخ انجدم اصلاحه رخصت
حقیقة حاله وقوف وصاحب بحر وسائرلر كبی متأخرینك تحریرات وتدقیقاتلرینه
اطلاع وعثور دنصكره بوقسه فقط كندو معلومات صرفكله خاطریكه خطور
ایدن شیلرایله دكلدر ❊ وان یتلافی قولندن دخی استدراك اولسه جائزدر ❊ یاخود
فصرفت عنان العنایة نحو الاختصار قولندن اولسه ده اولور ❊ بو تقدیرجه
معنا بن خزائن الاسراری اختصاره عطف عنان ایتدم ❊ حقیقة حاله وقوف
ومبانانك قویسی ضعیفندن تمییزدنصكره دیمك اولور ❊ مع تحقیقات سنح قولی
بوكه دلالت ایدر ❊ ویابی الله العصمة لكتاب غیر كتابه قولی احتمال اوله
دلالت ایدر ❊ كصاحب البحرده كافك ادخال اولنمسی شرنبلالی ووانی
ومصنف مرحومك مخدوم مكرملری شیخ صالح وغیریلری كبیلره شمول ایچوندر ❊
وصاحب بحردن مراد شیخ زین در ﴿ والنهر والفیض والمصنف ﴾ نهر بحر
اوزره معطوفدر ❊ مراد شرح صاحبی زینك برادری عمردر پدرلرینك ادی نجیمدر
وكندولر مصریلردر ❊ ونهری برادرا فخملری وفات ایتدكدنصكره تألیف
ایتمشلر ❊ وبرادرلرینه چوق محلده اعتراض ایراد ایتمشلر ❊ مصنف مرحوم
غزه‌لیدر كندو ایچون تألیفات كثیره واردر ❊ اشبو متن وشرحی وفقهده تحفة
الاقران نام منظومه ومواهب الرحمن نام شرحی ودررغرر اوزره حاشیه وكنزك
كتاب الایمانه قدر شرح لكن عمر سالیلری وفا ایتمدیكندن بوایكی یی اتمام مقدر
اولمامشدر ❊ وفقهده زاد الفقیر وشرح وقایه وایكی جلد فتاوی كندوسنك
وقاری الهدایه‌نك وشیخلری زین بن نجیمك وعلامه عبد العالك فتاوی‌لرینی دخی
كندولری ترتیب ایتمشدر ❊ وعقائدده یقول العبد شرحی واصولده مختصر
المنار شرحی وابن وهبانك منظومه‌سی شرحی دخی نیجه رسائل معتبره كه
عشرهٔ مبشره حقلرنده وعصمة انبیاء علیهم الصلوة والسلام حقنده ودخول حمام
وحیی زا اوزرینه تقدیمله جوزنك تعبیریله نكاح منعقد اولورمی ویااولمازمی بیاننده
وقضا وكنایس ومزارعه ووقوف بالعرفه وكراهت مطلق ذكر اولندقده
تنزیهی ویاتحریمی میدروورای امامده قرأة قرآن حرام اولمسی بیانلرنده رسائل
نفیسه‌لری واردر دخی تصوفده برمنظومه وبرساله وشرحی ومعین المفتی علی

جواب المستفتی نام برکتاب عظیم وسائر تألیفات عدیده‌سی واردر ﴿ وجدنا المرحوم وعزمی زاده واخی زاده وسعدی افندی والزیلعی والاکمل والکمال وابن الکمال ﴾ جددن مراد شارحك صاحب تحریر اولان برجدیدر ٭ عزمی زاده‌درر محشیدر ٭ اخی زاده مشاهر ائمه‌دندر ٭ اکمل شارح هدایه عنایه صاحبیدر ٭ کمال محمد بن عبدالواحد عبدالحمید در ٭ ولایتلری اسکندریه‌ده‌در ٭ وانسابلری سیواسده در ٭ شهرتی ابن همامله‌در همام سالف الذکر پدرلری عبد الواحدك لقبیدر ٭ اول و قتلرنده سیواسده قاضی ایدی بعده مصره تشریفلری مقدراولدی مصرده دخی برمدت حکومت شرعیه‌دنصکره اسکندریه‌ده قاضی اولدی واسکندریه‌ده مالکی قاضیسنك قرزنی تزوج ایلدی ٭ کمال اندن تولد ایلدی ٭ ومدحلری حقنده بدرالدین دمامینك برقصیده‌ٔ بلیغه‌لری واردر ٭ علمده علو رتبه ایله وحکمده حسن سیرتله شهرتنه شهادت ایدرلر صکره قضادن فارغ اولوب مصره رجوع ایدوب الی الموت علم ومعرفة تکمیلنه مشغول اولدیلر ٭ رحمه الله تعالی رحمة واسعة مفهوم کلام بحر ونهر وفیض صاحبلری ومصنف مرحوم جددن وعزمی زاده واخی زاده وسعدی افندی وزیلعی واکمل وکمال وابن کمال کبی متأخرینك تحریراتلرینه بعد الاطلاع اصلاح زللده رخصت ویرلمشدر ﴿ مع تحقیقات سنح بها البال وتلقیتها عن فحول الرجال ﴾ سنوح خاطره‌برشی خطور وظهور اتمك معناسنه فحول قوی وتوانا معناسنه یعنی اصلاح اذن ویروب واختصار جانبنه صرف عنان ایتدیکم حقیقت حاله ومسار الیهم کبی علماء متأخرینك تحریرات وتدقیقاتلرینه وخاطریمه سنوح وسبقت ایدن وبعض اعاظم علماء فحولیندن تلقی وتعلم ایتدیکم نیجه تحقیقات بلیغه‌لره وقوف واطلاعدنصکره دیمکدر ﴿ ویابی الله العصمة لکتاب غیر کتابه ﴾ ابی کلمه‌سی امتنع وکره معنالرنده مستعملدر ٭ بومقامده مناسب اولان ابی یکره معناسنه اولمقدر ﴿ الاابلیس ابی ان یکون ﴾ نظم مجیدنده کره کونه من الساجدین تأویلنده اولدیغی کبی عصمة حفظ معناسنه بوفقره‌ٔ لطیفه‌یی شارح علیه الرحمه مقام اعتذارده ایراد ایدرکه هرنه‌قدر متأخرین مشار الیهمك کتب وتحریراتلرینه واجله‌ٔ فحولیندن تلقی وتعلم ونیجه سنوحات الهیه ایله حقیقة حاله‌واقف ومطلع اولدمسه‌ده بنده نیجه زیغ وزلل وخطا وخللدن امین اولمماز ٭ جناب فیاض مطلقك کندو کتابندن غیری کتابك حفظنی کریه کوروب یعنی حفظ وعصمتنده قلمدیغنه بناءً پس بوکتابمی نظر وتأمل ایدن عارف داناندن مأمول ومسترجادرکه بعض طغیان قلم وسهورقم اولان موضعلری ونظر وبصرم زایغ وزائل وفهم واذعانم قاصر وخاطریم زاهل وغافل اولان محللری بروجه استقامت اصلاح

وتصحیح ویاصفح وستر ایله احسان ایلیه ﴿ ان الله لایضیع اجر المحسنین ﴾ ﴿ والمنصف من اغتفر قلیل خطا المرأ فی کثیر صوابه ﴾ اغتفر ستر معناسنده قلیل خطا المرأ ترکیبی صفتك موصوفنه اضافتی قبیلندندر ٭ خطا المرأ القلیل سبکنده در ٭ وخطا تعبیری لاعن قصد اولمغه اشارتدر ٭ یعنی منصف اولان ذات مروت نصاب مؤمن قرنداشنك خطاء قلیلنی صواب کثیرنده ویاصواب کثیریله ویا صواب کثیری سببیله ستر وعفو ایلر ٭ اثرده ٭ رفع عن امتی الخطاء والنسیان ٭ وارد اولمشدر ﴿ ومع هذا فمن اتقن کتابی هذا فهو الفقیه الماهر ﴾ یعنی بنم بو تألیفم هرنه‌قدر مصون ومحفوظ دکل ایسه لکن کندویی علی وجه الاتقان والایقان ضبط ایدن صاحب الاذعان والعرفان فروع فقهیه‌یه واحکام شرعیه‌یه واقف وامثال واقرانی فائق برفقیه ماهردر ﴿ ومن ظفر بما فیه فسیقول بملء فیه کم ترك الاول للآخر ﴾ ظفر فانك کسریله فاز معناسنه ملء دیمك فتحیله مصدر وکسریله بروعادر که کندوایله نسنه طولدیریلان شیدر کم خبریه در تکثیر ایچوندر ٭ ترك فعلینك مفعول به در ٭ الاول فاعلیدر اولدن مراد شارح علیه الرحمه‌یی سبقت ایدن مصنفیندر ٭ یعنی هرکیمکه بوکتابده بولنان فروع ومسائله اشتغال وتحصیل وضبطیله فائز اوله ٭ قریبا اول شخص فائز الکمال صدق ویقیندن نشأت ایدن قول ایله کأنه اغزینی قول صادق ایله طولدیروب کذبه محل قومیدرق ویاخود اغزینی طولدیرر کلامله ٭ کم ترك الاول للآخر در ٭ یعنی چوق شیلری متقدمین برا قوب متأخرین ایچون ترك واهمال ایتدیلر ٭ فضلای متأخرین تجدد زمان سببیله تجدد حوادثه بناءً بعض تحقیقات لایقه وتنبیهات فائقه بیان واظهار بیوردیلر ﴿ ومن حصله فقد حصل له الحظ الوافر ﴾ دخی بنم بوکتابمك حاوی اولدیغی فوائد ومسائلی تحصیل وتتبع ایدن ارباب کمال ایچون احکام شرعیه ومسائل فرعیه‌دن ونیتی حسنه‌یه مقارن اولورسه مثوبات اخرویه‌دن حظ وافر ونصیب متکاثر حاصل اولور ﴿ لانه البحر لکن بلاساحل ﴾ مضامین سابقه‌لره علتدر ٭ یعنی زیرا بنم بوکتابم بحر کبی منافع کثیره‌یی مشتمل وجمیع اوصاف جمیله‌لرله متصف در الا شوقدر وارکه‌لب دریا کبی یعنی دکزك کناری کبی نهایتی یوقدر ٭ یعنی نهایتسز فوائد ومنافعی مشتمل اولمقدن غیری برعیبی یوقدر ٭ بوایسه برعیب دکلدر ٭ بونده مدحه مبالغه واردر ٭ شاعرك بوقولنده اولدیغی کبی ﴿ نظم ﴾ ولا عیب فیهم غیر ان سیوفهم ٭ بهن فلول من قراع الکتائب ٭ یعنی ممدوح جمع اوصاف ممدوحه‌لر ایله موصوفدر دیمك ٭ ووابل القطر غیر انه متواصل ٭ وابل کثیر منعاسنه قطر مطر معناسنه یعنی بنم بوکتابم باران کثیر کبی نیجه منافع کثیره وجمیله‌لری مشتملدر ٭ لکن شوقدر وارکه فوائد ومنافعی بربرینی متعاقب ومتوالی صلدر ٭ اصلا انقطاع

بوقدر * بوقدر عیبله موصوفدر * بوایسه واقعده عیب دکلدر * بنه مدحده
مبالغه قیلنمشدر * برذمدر که مدحی مشعردر ❊ بحسن عبارات ورمز اشارات
وتنقیح معانی وتحریر مبانی ❊ بامحذوفه متعلقدر * وکتابیدن حالدر * حال کون
کتابی ملتبسا بحسن عبارات تقدیرنده در * یعنی کتابم تعبیرات حسنه لری ملتبس
اولدیغی حالده دیمک وبا تحقیقات قولنه ربط اولنسه اولدخی ممکندر * یعنی
بو تحقیقاتده غموضت یوقدر * بلکه عبارات حسنهٔ سهلة التناول ملتبسدر *
دیمک اولور * دخی معانیٔ خفیه‌لره رمز کبی اولان اشارتلری مشتمل اولدیغی
حالده وتنقیحک معانی‌یه اضافتی صفتک موصوفنه اضافتی قبیلندندر * یعنی معانیٔ
منقحه که بیهوده وناهموار معنالردن مهذب وتحریر مبانیکه یعنی مبانیٔ
محرره که لاطائل تحته معندار اولمیان الفاظدن مبرا اولمغله ملتبس اولدیغی
حالده دیمک تحریر مبانینک مآلی تحسن عبارة مفادنه راجعدر خطبه محل اطناب
اولدیغندن بعض بومثللی تکرار کبی شیلرضرر ایتمز ❊ ولیس الخبر کالعیان وستقربه
بعد التأمل العینان ❊ عیان عینک کسریله معاینه ومشاهده معناسنه تقر
تفرح معناسنه سین ایله تعبیر اولنوب سوف ایله اولنمدیغی قرب فرحه اشارتدر *
عینان عینک تثنیه‌سیدر * باصره مراددر * ذکر جزء اراده‌ٔ کل اوله رق نفس
صاحب باصره مراددر * اثر فرح وغضب اکثریا کندودن معلوم اولدیغنه
بناءً فرح بصره اسناد اولندی * مفهوم یعنی بو کتابک مدحی بندن بر خبر
قبیلندندر * صدقه وکذبه محتملدر * لکن قریبا کتاب مشروحی مطالعه
ومزایاسنه بعد الوقوف ایتدیکم مدح وثنا یه سزا ولایق اولدیغی مشاهده
ومعاینه ایدرسک ونیجه صاحب باصره اولان ارباب بصیرت تأمل وتفکر دنصکره
قریبا مسرور وفرحناک اولورلر * ❊ فخذ ما نظرت من حسن روضه الاسمی *
ودع ماسمعت عن الحسن وسلمی ❊ ما اسم موصولدر * الذی معناسنه در *
حسنک روضه اضافتی صفتک موصوفه اضافتی در * روضه ده‌کی ضمیر کتابه
راجعدر * روض باغچه معناسنه در * مجازا بو کتابک الفاظ وعباره‌سی مراد در *
الاسمی اسم تفضیلدر * اعلی معناسنه روضک صفتیدر * حسن حانک ضمیله
حسن صوری محسوس مراد اولنمقده جائز ویاحانک فتحیله حسنکه محبوب
معهود اولسدده اولور * سلمی محبوبهٔ انثی یه علمدر * لکن تخصیصده مراد
دکلدر * بلکه حسنه مقابل ذکر اولندی * یعنی پس شرح مشروح اوصاف
مرقومه‌لرله موصوف اولدیسه ای بو کتاب کمال نصابه واقف اولان ذات فضائل
اکتساب اعلی باغچه کبی اولان الفاظ وعبارهٔ منافع اشتمال حسنه لرینی علی
وجه الاتقان حفظ وضبطله اخذ وتناول ایت عبارة ایله روضه بینلرنده وجه

شبه نفاست وهر برلرینه میل ورغبتدر * واول سریعة الزوال مقتضیات
شهوات بهیمیه اولان حسن صوری محسوسه‌یه ویاحسن وسلمی اسملریله مسمی اولان
محبوب ویامحبوبه‌یه میل ومحبتی ترک ایله بومثللی کتب نفیسه مطالعه سیله مشغول
ومأنوس اولنسه‌کم برشاعر ماهر بومضمونی اعاده بیورمشدر (بیت) خذ ما نظرت
ودع شیئا سمعت به * فی طلعة الشمس مایغنیك عن زحل * بو بیت بحر بسیطدندر
واجزاسی درت کره مستفعلن فاعلن در * فی طلعة الشمس مقدم خبر ما یغنیك
مؤخر مبتدادر * زحل یدی کواکب سیاره‌نك بریسیدر که علی ترتیب السموات
والمحل برشاعر صاحب کمال جمع وبیان بیورمشلردر * نظم * زحل شری مریخه
من شمسه * فتزاهرت لعطارد الاقمار * مفهوم بیت ای طالب ذوی الفکر
الصائب بوکتاب مثللی فوائد تامه ومنافع عامه‌یی مشتمل کتابلره نظر وتأمله کسب
وتحصیل ایتدیککک مسائل وحقایقی اخذ وضبط ایله سائر حظوظات وشهوات
نفسانیه‌یه متعلق مسموعك اولان شیلردن فارغ اول زیرا بو شمس کبی کندو ایله
اهتدا وانتفاع اولنان کتب نفیسه واینسه زحل کبی قلیل الانتفاع سائر شیلردن
مغنی ومقنعدر ❊ هذا وقدا ضحت اعراض المصنفین اغراض سهام السنة
الحساد ❊ هذا خذ هذا سبکنده در * مؤلفین بر کلامدن بر آخر کلامه ویحث اخره
انتقاللرنده استعمال ایدرلر * اما بعد کبی بین الادبا اقتضاب تعبیر اولنور * اعراض
عینک کسریله عرضک جمعیدرکه مدح ویاذم محللرندن عبارتدر * اعراض اضحت
فعلنک خبر منصوبیدر * مفردی غرضدرکه کندویه سهام رمی اولنان هدف
معناسنه که نشان تعبیر اولنور * تشبیه بلیغ قبیلندندر کالاغراض تقدیرنده در *
تکم اغراض سهامه نشان اولوب کندویه سهم رمی اولندیغی کبی اعراض
مصنفین دخی نیجه اقوال کاذبه لرله رمی وتشنیع اولنورلر رمیك قبا بحده
استعمالی شایعدر * والذین یرمون ازواجهم دخی والذین یرمون المحصنات
نظم کریملرنده اولدیغی کبی اعراضله اعراض بیننده جناس مضارع واردر *
سهامک السنه‌یه اضافتی مشبه‌بك مشبهه اضافتی قبیلندندر * یعنی سهام کبی اولان
السنه‌لره اغراض اولدی * ویاایذا واضرار وجه شبهیله حساد بدنهاده قول
عنف وشدیدلری سهامه تشبیه علی وجه الاستعارة مشبه‌به ذکر ومشبه مراد
اولنسه‌ده اولور مفهوم مراد مضامین سابقه‌ده معلومك اولسون فقرهٔ اخرایه
انتقال اولنور * تحقیق مصنفین توفیق مآبك اعراض محاسن اشتماللری حساد
ناشادلرك سهام کبی اولان السنهٔ ضرر ارتساملرینه اغراض ونشان ویاخود
سهام کبی اولان اقوال ناهنجارلری اعراض ارباب معارفه اغراض وهدف اولدی
دیمك اولور ❊ ونفائس تصانیفهم معرضة بایدیهم تنهب فوائد هاثم ترمیها بالکساد ❊

نفائسك تصانيفدا اضافتى صفتك موصوفنه اضافتى قبيلندندر ❊ تصانيفهم النفيسة
ديمكدر ❊ معرضة اضحت فعلى نفائس تصانيفهم اوزره تسليط اولنه رق اضحت
فعلنه خبر اولوب نصبله وياخود نفائس مبتدا معرضة خبر اوله رق رفعله
عطف الجمله على الجمله اوله رق وياخود ونفائسده واو حاليه اولسه ده اولور ❊
تنتهب نفائس مبتدا اولديغنه كوره خبر بعد خبردر ❊ فاعل ضميرى حساده
راجعدر فوائدها مفعولدر ❊ مفهوم اول مؤلفين سامى همم تصانيف
نفيسه لرى حسادنا مراد يدلرنده سلعهٔ كاسده كبى تعرض اولنوب فوائد موائد
شعارلرى نهب وغارات بعده رواجى اولميان متاع بى قيمت كبى كوشهٔ نسيانه رمى
وترك ايدرلر (نظم) ❋ اخا العلم لا تعجل بعيب مصنف ❊ ولم تتيقن زلة منه
تعرف ❋ اخا العلم يا اخا العلم تقديرنده در يعنى تحصيل علمده شريكم كالاخ
مفادى رفيقم وشريكم وياخود شاعر كند و نفسنه ده ندا و خطاب اتسه ده
محتملدر ❊ كانه علمده كمال ملازمت ومقارنتنده صاحب واحددن تولدلرينه اشارته
بنأ ولم تتيقنده واو حاليه در زلة نائب فاعلدر ❊ منه زلنه متعلقدر ❊ تعرف
جمله سى زلندن حالدر ❊ منه ايله تخصيص كسب ايتدكندن ذى الحال اولماسى
صحيح اولدى ❊ حاصل معنى اى زيور علمله محلى وموصوف عالم وياى علمه ملازم
ومداوم اولان نفسم كند و دن برعيب وزلت تيقن او نحوب وتبين اتيان
مصنفك عيب وقدحنده عجله ايتمه وهم مجرده بنأ بلكه براحدك ذم وغيبتنه
جسارت ايتمه رغيبتك اثمى ووزرى اوتوز دفعه زنا ايتمه وزرندن اشددر ❋ فكم
افسد الراوى كلاما بعقله ❊ وكم حرف الاقوال قوم وكم صحفوا خبريه در
تكثير ايچوندر افسدنك مقدم مفعوليدر بعقله ده يا آلت داخلدر ❊ يعنى عقلى
آلتله فساد در تحريف تغيير معناسنه برلفظى لفظ اخره و برحرفى حرف اخره
ويا معناى مرادك غيرنى اراده يه ده شاملدر ❊ تصحيف صحيفه ده خطا معناسنه
مفهوم بيت چوق راوى واركه قائلك كلامنى عقليله فساده ويرر و چوق قوم
متكلمك اقوالنى تحريف وتصحيف ايدر ❋ وكم ناسخ اضحى لمعنى مغيرا ❊
وجاء بشئ لم يرده المصنف ❋ اضحى صار معناسنه مصراع ثانى اولى يى
تأكيددر ❊ يعنى چوق ناسخ واركه لفظى غلط يازمه سى سببيله معنايى مغير
اولور ❊ ومصنفك مراد ايتمديكى معنايى كتورمش اولور ❋ وما كان قصدى
من هذا ان يدرج ذكرى بين المحررين من المصنفين والمؤلفين ❋ مصنفين اصحاب
متونه ومؤلفين مثلا ارباب شروحه اطلاق اولنورلرسه عطفده مغايرت بولنور ❊
والا عطف الرديف قبيلندندر ❊ اشبو فقره ده شارح عليه الرحمه كمال
تواضعلرندن هضم نفس بيوررلركه بنم بوتأليفدن قصد ومرادم مصنفين

ومؤلفيندن اولان صاحب تحريرات بينلرنده اسم وذكرم ادراج وادخال اولنوب
زمرهٔ ارباب كمالدن عد اولنمق اولمدى ❋ بل القصد رياضة القريحة
وحفظ الفروع الصحيحة مع رجاء الغفران ودعاء الاخوان ❋ رياضت تهذيب
النفس وتشحيذ اذهان كه يعنى نفسى تحصيل علم وكمالده جدوسعى ايتديرمكله
بطال وتنبل الفت ايتديرممك وذهنى كسكين وحدتلى قلمق معناسنه قريحه
طبيعت وذهن معناسنه حفظ ورجا مفعوللرينه مضاف ودعانا عليه مضاف
مصدرلردر ❊ يعنى بلكه بو تأليفدن بنم مقصودم نفسمى كسب معارفده سعى
وكوششله تحليه وتزيين وذهنمى تشحيذ وفروع صحيحه لرى على وجه السهولة
حفظ وضبط و الله ذو الجلال حضرتلرندن كناهمك بو كتاب سببيله غفران
وسترينى رجا واخوان دينندن دعا نيازيدر ❋ وما على من اعراض الحاسدين
عنه حال حياتى فسيتلقونه بالقبول ان شاء الله تعالى بعد وفاتى ❋ يعنى شارح
رحمه الله دركه حال حياتمده بنم بو تأليفمدن اعراض ايدوب ميل ورغبت
اتميان حساد بدنهادك اعراضندن بنم اوزريمه برضرر اصابت ايتمز بلكه
بنم كتابمك محتوى اولديغى حقايق وفوائد وخلوص نيتم سببيله قريبا وفاتمدنصكره
ان شاء الله تعالى تلقى وقبول ايدرلر كما قيل ❋ نظم ❋ ترى الفتى ينكر فضل الفتى ❋
لؤما وخبثا فاذا ماذهب ❋ ترى رؤيت علميه دندر ❊ انكار حاسهٔ بصرله
حس اولنور مقوله دن اولمديغنه بنأ فتى مفعول اولى ينكر جمله سى مفعول
ثانيدر ❊ فتى سنى اوتوزه رسيده اولان كسه يه دينور ❊ بونده شخص مراددر ❊
لؤما وخبثا مصدرلردر ❊ ينكر فعلنك فاعلندن حاللردر ❊ لئيم وخبيث
اولدقلرى حالده ديمك معناى بيت برشخص لئيم وخبيثك ارباب فضائلك
فضل وكمالنى انكارينى بيلورسك بعده اول فاضل بى نظير دار بقايه رحلت ايتدكده
بيت اول ثانيه مرهوندر ❋ لج به الحرص على نكتة ❊ يكتبها عنه بماء الذهب ❋
لج اشتد معناسنى متضمن اولديغى ايچون با ايله متعدى اولدى اصل
معناسى خصومتدر ❊ حاصل معنى اول شخص منكرك فاضل مرقومك بيان
ايلديكى مسئلهٔ دقيقه لرينه حرص وميلى اول مرتبه اولوركه التون صويو ايله
كتب واملا ايدر ❋ فهاك مؤلفا مهذبا بالمهمات هذا الفن ❋ اى طالب عالى همم
اشبو علم فقهك تحصيلنه اهتمام ودقت لازم اولان مسائل مهمه لرى ايچون
حشو وتطويل واقوال ضعيفه لردن تهذيب وتخليص اولنمش برمؤلفى حفظ
وضبطله سكا تنبيه وسنى اكا ترغيب وتشويق ايده رم ❋ مظهر الدقايق استعملت
الفكر فيها اذا ما الليل جن ❋ اذا ما جن الليل سكبنده در ❊ ليل جن فعلنك فاعليدر ❊
يعنى كيجه لرقره كولاشدقده كندولر حقنده اعمال فكر ايله مطالعه ايتديكم

دقايق وحقايقي اظهار وكشف ايديجي اولديغي حالده سكا تنبيه ايده‌رم ليلك تخصيص اولنماسي غالبا كيجه‌لرده فهم سائر موانع وشواغلدن خلاص اولوب تفكر وتعقل تام اولديغندن مبنيدر * بناء عليه اكثريا علما مطالعه‌لريني كيجه‌لرده ايدرلر * ﴿ متحريا ارجح الاقوال واوجز العبارة ﴾ متحريا استعملت فعلنك فاعلندن حالدر يعني اعمال فكرم غالبا ارجح اولان قوللري وزياده موجزه ومختصره اولان عباره‌لري تحري وتفتيش ايديجي اولديغم حالده ﴿ معتمدا في دفع الايراد الطف اشارة ﴾ معتمدا ايده استعملت ضميرندن حالدر * ياحال مترادفه وياحال متداخله در يعني بر عباره‌يه ايراد اولنان سؤالي دفعده اشارت لطيفه‌لره اعتماد ايديجي اولديغم حالده اعمال فكر ايتدم ديمكدر * مثلا بر جزئي تعبير ايله اعتراض وارد اولميان عباره ايله اول مفادي اداكبي ﴿ فربما خالفت في حكم اودليل فحسب من لااطلاع له ولافهم عدولا عن السبيل ﴾ مثلا چوق اولور كه بر حكمي بيانده ويا بر مدعايه دليل سرد ايتمده سائر مؤلفين كرامه مخالفت ايدوب وجه اخر اوزره حكم مشروح ايضاح ويااعتراض وارد اولميان دليل آخر سرد واتيان ايتديكمي بعض بنم ايراد ملك نكت ومزاياسنه واقف ومطلع اولميان بي فهم نادانلر بزلري طريق مستقيمدن عدول ايتدي ظن ايدوب طعن ولومه آغاز ايدرلر ﴿ وربما غيرت تبعا لما شرح عليه المصنف كلمة او حرفا وما ادري ان ذلك لنكتة تدق عن نظره وتخفى ﴾ واكثريا بر كلمه‌يي ويا بر حرفي مصنف رحمه الله‌نك شرح وكشفنه اتباعا تغيير ايتدم بيچاره طاعن فهم وادراك ايتمديكه بزم اول مخالفت وتغييرمز كندونك نظرندن غائب وفهم وفكرندن آب نكته دقيقه وخفيه‌لره مبنيدر ﴿ وقد انشدني شيخي الحبر السامي والبحر الطامي واحد زمانه وحسنة آوانه شيخ الاسلام الشيخ خير الدين الرملي اطال الله تعالى بقائه ﴾ انشاد غيرك كلامني نقل انشاء من عند نفسه احداث كلامه دينور * حبر حانك كسريله پرهيزكار عالم دانا سامي عالي طامي كثير الماء معنالرينه در * يعني شيخم امثال واقرانه فائق عالم ودانا وكندودن انتفاع اولنمقده ماء كثير صاحبي بحر كبي اولان فاضل بي نظير وصفات جميله‌لر ايله اتصافده زماننده موجود اقرانندن متفرد وعصرنده موجود مخلوقاته الله عظيم الشانك احساني شيخ الاسلام شيخ خير الدين رملي منكريني رداً والزاماً بكا بو شعري نقل وروايت ايلدي * وتاليفات عديده‌لري واردر * نظم ﴿ قل لمن لم ير المعاصر شيأ * ويرى للاوائل التقديما ﴾ يعني عصرنده بولنان ارباب كمال بر شيئي معتد به عد ايتميوب بلكه فضل وكمالي تقدملرينه بناءً اوائلده مرور وعبور ايدن متقدمينه حصر وقصر اعتقاد ايدن نادان بد نهاددر * ﴿ ان ذاك القديم كان حديثا * وسيبقى هذا الحديث قديما ﴾

بو بيت مقول قولدر * يعني تحقيق اول ارباب فضل اولان قديم وقتنده حديث ايدي وقت اولور كه بعد مرور الازمان بوحادثلر دخي متقدمين اوله نه عجب انلرك فضل وكماللريني اعتقاد واقرار ومعاصرينك علم وتاليفلريني ترك وانكار ايدرسز ايكيسي شيء واحد در مرور زمان ايسه موجب مزيت ورجحان دكلدر * فهالك مؤلفا كلامندن توهم اولنان تزكيهٔ نفس ومدح تأليف مضمونلرندن استدراك ايدر * بيوررلركه ﴿ على ان المقصود والمراد ماانشد نيه شيخي وبركتي وولي نعمتي رأس المحققين والنقاد محمد افندي المحاسني وقد اجاد ﴾ يعني واقعا حسب حال ضمننده كلام سابقمزدن نوعا ما تمدح فهم اولنور ايسه ده لكن اصل مقصود ومرام شيخم وكندو سببيله خير كثيره نائل اولديغم وولي نعمتم اوصاف حسنه‌لر ايله متصف محققين ونقادك سربازي محمد افندينك بزه نقل وروايت ايتديكي نظمك مآل منيفيدر * بو شعري نقلده مشار اليه كوزل تحقيق ايتدي * ﴿ لكل بني الدنيا مراد ومقصد * وان مرادي صحة وفراغ ﴾ اولادك ابوينه ايتدكاري تعظيم ومحبت كبي دنيايه كمال ميل ورغبت ايدن هر براهل دنيانك بر مراد ومقصودي واردر * تحقيق بنم مرادم صحتبدن وفراغ قلبدر * بو مضمونه عطف سرد ايدركه ﴿ لابلغ في علم الشريعة مبلغا * يكون به لي في الجنان بلاغ ﴾ بلاغ اسم مصدردر * مصدري تبليغدر * يعني صحت وفراغ طالبم دنيا ايچون دكلدر * بلكه علم شريعتده بر مبلغه بالغ وواصل اولمم ايچونكه انك سببيله بكا جنانه وصول اولور ﴿ ففي مثل هذا فلينافس اولوا النهى * وحسبي من الدنيا الغرور بلاغ ﴾ فاتعليل ايچوندر * يعني علم شريعت جنانه وصوله سبب اولديسه عقل خالص صاحبلري بو مثللو شيئي تحصيل وتمنيده جد وسعي وميل ورغبت ايتسون وبكا الدانيجي اولان دنيادن كفايت مقداري يتر ﴿ فما الفوز الا في نعيم مؤبد * به العيش رغد والشراب يساغ ﴾ رغدرانك فتحي وغين معجمه‌نك سكونيله وسعت ورفاه اوزره اولان معيشت ودرلك معناسنه معناي بيت فوز يعني مطلوبه ظفر ونيل برشيده مستحسن ومطلوب اولمدي * الا نعيم مؤبد اولان جنتده اولدي اول نعيم سببيله معيشت ودرلك كوزل اولور * وشراب خلاته سهولتله كيرر وايچرسكز ﴿ مقدمة ﴾ يا مبتداي محذوفه خبردر * هذه مقدمة تقديرنده‌در * ياخود كندي مبتدا خبري محذوفدر مابعدي ذكر تقدير اولنور * مقدمه دالك كسريله متعديدن مأخوذ اولورسه بوندنصكره ذكر اولنان الفاظي يعني فقهك لغت واصطلاح معنالريني بيان وفضل وشرف ذكرني مشتمل اولديغندن سائر مذكوراتك اوزرينه تقديم ايديجي وياخود لازمدن مأخوذ ويا متقدمه معناسنه اولورسه كندونك مزيتي وحسن ذاتيسنه بناءً غير مذكوراتك اوزرينه كندو بالذات تقدم ايديجي ديمكدر * دالك فتحي دخي جائزدر مصنف رحمه الله

مقصوده شروعك اوزرينه تقديم ايتديكنه بناً و ياخود طالبه كندونك مشتمل
اولديغى مكتوباتك تحصيل مقصودده دخلى و نفع تامى اولديغى معلوم
اولدقده سائر مقاصدك اوزرينه تقديم ايدر ديمكدر ✤ حق على من حاول
علما ماان يتصوره بحده او رسمه ✤ حق مدكبى فعل اوله رق ثبت معناسنه
ان يتصور فاعليدر ✤ و ياخود مصدر اولوب واجب معناسنه اولقده صحيحدر
حاول رام و اراد معناسنه علماده ما علماً دهاولان تنكيرى تأكيد ايچوندر ✤ يعنى
قنغى علم اولورسه اولسون ديمكدر ✤ حد ذاتياتدن مركب اولان تعريفدر ✤
انسانى تعريفنده حيوان ناطق كبى رسم عرضياتدن مركب اولان تعريفدر ✤
حيوان ضاحك كبى مفهوم علومدن بر علمه شروع قصد و اراده ايدن كمسنه
مشروع فيده بصيرت اوزره اولمق ايچون او لاحديله و يا رسميله تصور وادر الثابت
اولدى و يا واجبدر ✤ و يعرف موضوعه و غايته و استمداده ✤ دخى شروع قصد
اولنان علمك موضوعنى و غايتنى و كندودن استمداد اولنان شيئنى بلمك واجب
و ثابت اولدى ✤ وجوبدن مراد وجوب عاديدر بلكه الى شيئى دخى معرفت لازمدر
اولا واضعى كه امام اعظم رحمه المهدر ✤ ثانيا حكم الشارع كه يعنى كندويه
شروع ايدن كمسنه نك اوزرينه ترتب ايدن شيكه مثلا مكلفك تحصيلى لابد و لازم
اولان شيلرك وجوبى و لازم اولميانلرك ندبى كبى ثالثا اسميكه فقهدر ✤ رابعا
مسائلى كه مثلا هر بر جمله كه موضوعى افعال مكلفين و محمولى بش شيكه مثلا
هذا الفعل واجب و ياخود حرام كبى برى اوله خامسا فضيلتى كه علم كلام و تفسير
و حديث و اصول فقهك غير علوملرك افضلى اولمسيدر ✤ سادسا نسبتى كه
ظاهرى اصلاح باطنه نسبتله عقايد تصوفك اصلاحى كبى (حلبى) اشياء
مشروحه لرك معرفتنك وجوبى طالبك بصيرت اوزره اولمسى ايچوندر (بحر)
✤ فالفقه لغة العلم بالشئ ثم خص بعلم الشريعة ✤ فقه لغتده مطلقا برشئى بيلوب
و فهم ايتمك معناسنه بعده شريعة مطهره يه علم و معرفته سائر علومدن ممتاز
اولدى ✤ يا مقصوره داخلدر ✤ و فقه بالكسر فقها علم و فقه بالضم فقاهة
صار فقيها ✤ قافك كسريله فقه فقها علم معناسنه معناى لغويدر ✤ قافك
ضميله فقه فقاهة صار فقيها معناسنده معناى اصطلاحيدر ✤ بعضيلر
اولكينك مصدرى فقها و فقهانا و ايكنجينك مصدرى فقاهة كلور ديو فرق
ايتديلر ✤ و اصطلاحا عند الاصوليين العلم بالاحكام الشرعية الفرعية المكتسب
من ادلتها التفصيلية ✤ فقهى بو تعريف ايله تعريف معرفت عينيدر ✤ تعريف الشئ
بنفسه لازمدر ديو سؤال ايراد اولنورسه جواب ممكندر كه حده اولان علمك
اجزاء ماهيته دلالتى تفصيليدر ✤ محدودك دلالتى اجماليدر ✤ بو تقديرجه

اجمال و تفصيل ايله بينلرنده فرق اولور ابو السعود عند الاصوليين بو علم ظنه مقابل
اولان علمدر شرح عقايدك اخرنده سعد الدين بو يلجه تصريح ايتدى بعضلر فقهك
دليلارى ظنى اولديغنه بناً فقه ظنى اولور علم اطلاقنده نظر واردر ديو سؤال ايراد
ايلديلر جواب ويريلور كه وقتاكه مجتهدك ظنى مقتضاى ذمته كندويه و مقلدينه
عملى موجب اولديسه بوكا كوره قوتندن ناشى علمه قريب اولدى بناء عليه
مجازا ظندن علمله تعبير اولندى مجاورت علاقه سيله بلكه حقيقت عرفيه كبى اولدى
تعريف بوكا بناء دراحكامدن مراد كندو ايله احكام ادراك و استنباطه
اقتدار اولنان ملكهٔ نسبيه دربوكه علم اطلاقى شايعدر (بحر) علمى احكام ايله
تقييد ذات و صفات و افعاله علمى اخراج ايچوندر قيد احترازيدر شرعيه ايله
تقييد عقلدن اخذ اولنان احكامى اخراج ايچوندر مثلا العالم حادث مفهومنه
علم كبى و حسدن اخذ اولينان مثلا النار محرقة و اصطلاحدن اخذ اولنان الفاعل
مرفوع كبى احكامه علملردن احترازدر (حلبى) شارح عليه الرحمه نك فرعيه لفظنى
اختيار ايدوب امام نسفى و سائرلر كبى عمليه لفظنى ترك ايتديكى عملدن مراد اگر
عمل جوارح اولورسه تعريف افرادينى جامع اولماز افراددن اولان وجوب
نيت و تحريم زنا امثالى شيلره علم خارج قالور و اگر عمل قلبله و جوارحه عام
و شامل اولان عمل مراد اولنورسه اغياردن اولان اعتقادياته شامل اولديغنه
بناً اغيارنى مانع اولماز تعريف باطل اولمق لازم كلور اما فرعيه تعبيرنده
بو سؤاللر وارد اولماز المكتسب علمه صفتدر ✤ يعنى ادله دن كسب و تحصيل اولنمش
ديمكدر بو تقديرجه المكتسب قيدى مقلدك علمندن احتراز اولور دليلدن
كسب ايتيوب مجتهدى تقليدلرينه بناء دليل كتاب و سنت و اجماع و قياسدر دليلدن
علمك حصولندن مراد مجتهد دليله نظر ايدوب حكمى اجتهاد و استنباطيدر
مقلدده اجتهاد اولماز تفصيليه قيدى تصريح بما علم التزاما قبيلندندر رجمع
الجوامعده ذكر اولنديكه احكام ادلهٔ تفصيليه نك غيرندن استنباط اولنماز ✤
ابو السعود (تنبيه) تعريفده اولان استدلال مقيد اولان من ادلتها قوليله
جبرائل و رسل عليهم الصلوة و السلامك بالضرورة حاصل اولان علملرى
تعريفدن خارج قالدى زيرا امثاليلرينك علملرينه فقه اطلاق اولنماز ✤ علم اللهك
ذكر اولنمديغى ضرورتله و يا استدلاله توصيف اولنمديغنه بناءدر رسول الله
صلى الله تعالى عليه و سلمك علمنه فقه اطلاق اولنوب اولنمامده اختلاف اولندى
دليل شرعى اولديغنه كوره فقه اطلاق اولنماز عن اجتهاد حاصل اولديغنه
كوره فقه اطلاقى صحيح اولور بحر بو تعريفدن مستفهم اولان عند الاصوليين
حقيقة فقيه انجق مجتهد و امثالنه اطلاق اولنور ✤ و عند الفقها حفظ الفروع

واقله ثلاث ﴿ عندالفقها فقد مسائل فرعيه‌لری حفظ ایتمکدر واقلی
اوچ فرعدر حتی بر واقف فقهایه برشیئی وقف ایتسه مرادعلم فقهدن
برشی تحصیل ایدندر هرنه‌قدر قلیل اولورسه‌ده متفقهه وقف ایدسه علم‌فقهه
اشتغالی کثیر اولان کمسه مراد اولور (روضه) وعند اهل الحقیقة الجمع بین
العلم والعمل یعنی ارباب حقیقت عندنده فقه علیله عمل بیننی جمعدر وحقیقت
شریعتك لبی وخالصیدر حقیقت شریعتدن خارج و شریعت حقیقتدن خارج
برشی دکلدر خارج ادعا ایده‌نك کفرندن قورقولور ﴿ اقول الحسن البصری رضی الله
عنه انما الفقیه المعرض عن الدنیا الزاهد فی الاخرة البصیر بعیوب نفسه ﴾ یعنی دعوای
سابقه‌نك ثبوتی کبارتا بعیندن حسن بصری رضی الله عنهك انجق فقیه لذائذ
دنیویه‌دن اعراض ایدوب بلکه نعیم اخرته دخی میل ورغبت ایتیوب عبادة
وطاعتی انجق رضاء حق ایچون ایدوب نار خوفندن وجنت طمعندن ناشی
ایتمیوب جنتی طلب ایتسه‌لر دخی رؤیت ذات بحون ایچون نیازلر ایدرلر ❊ تلذذ
ایچون طلب ایتمزلر ❊ نظم ❊ لیس قصدی من الجنان نعیما ❊ غیر انی ارید ها
لاراك ❊ منطوقنجه نفس بی انصافك ریا وسمعه وحب ریاست وعجب کبی
عیوب خفیه وظاهره‌لرینه بصیر اولوب بونلری رذائل ونقایصدن کندوینی
تهذیب وتبعید ایدن کمسه قوللرینه مبنیدر ﴿ وموضوعه فعل المکلف ثبوتا
اوسلبا ﴾ علم‌فقهك موضوعی یعنی کندوده اعراض ذاتیه‌سندن بحث اولنان
شی ثبوتا ویاسلبا عبد مکلفك فعلیدر ❊ ثبوتا اولدیغی مثلا برفعلك صحیح ویافرض
ویاحلال ویاحرام اولمسی کبی سلبا اولدیغی صحیح ویافرض ویامندوب
اولمامسی کبی بناءً علیه مکلفك غیرینك فعلی علم فقهك موضوعندن اولمادی ❊
اما بهایمك تلف ایتدیکی شیلرك ضمانی صاحبی حفظ وضبطنده تقصیر
ایتدیکنه بناءً کانه کندی اتلاف ایتمش کبی اولدیغی ایچون کندویه لازم
اولدی ❊ ومجنون وصبینك زوجه‌لرینك نفقه‌لری کندولرینك اوزرلرینه
لزومی ولیلرینك اداسی ایچون بوقسه کندولری مخاطب دکللردر ❊ بحر ﴿ واستمداده
من الکتاب والسنة والاجماع والقیاس ﴾ استمداد کلمه‌سنده سین وتا زائدلردر ❊
اخذ معناسنه‌در ❊ بحر یعنی فقهك اخذ اولنمسی کتابدندر که قرأن جلیل الشاندر
دیمك اولور بعض شریعة من قبلنا شریعة لنا مفادی اوزره شرایع سالفه‌لرله
برشیء ثابت ینه کتابه راجعدر سنتدن مراد رسول اکرم ونبی محترم صلی الله تعالی
علیه وسلمك اقوال شریفه‌لری وافعال منیفه‌لری وتقریرات کریمه‌لریدر ❊
واصحاب کزین رضوان الله علیهم اجمعین حضراتنك اقوال فصاحت
اشتماللری سنته تابعدر ❊ اجماع اصحاب کرام رضی الله تعالی عنهم اجمعین کبی

اجماع واتفاقلرینه اعتماد اولنان ذوات فخامك بوخصوصده اجماع واتحاد
ایلملریدر ❊ امابعض کندوده تعامل ناس اولان مثلا برکمسه برکفشکره کندو
سختیانکله مدت معلومه‌یه قدر معلومة الاجناس والانواع والاصناف
خف‌یاب دیو امر ایتسه بوسلمدر اجل تعیین اولنمسه استصناعدر ❊ بونلر استحسانا
جائزدر ❊ اجماع قبیلندندر ❊ ابوالسعود قیاسدن مراد کتاب وسنته واجماعدن
استنباط واستخراج اولنان احکامه غیری شیئی قیاس ایتمکدر ❊ مقیس علیهده
موجود اولان علت مقیسده موجود اولدیغنه بناءً مثلا کتابدن اولان قیاس لواطه‌نك
حرمتی ﴿ قل هواذی فاعتزلوا النساء فی المحیض ﴾ نص کریمیله حرمتی ثابت
اولان مدت حیضده نسایه قربانك حرمتنه قیاس کبی طبع سلیمك کندودن
متأذی اولوب استکراهی علتی ایکیسنده ده بولندیغی ایچون سنتدن اولان
قیاس مثلا نخوددن براولچکی ایکی اولچکه بیعك حرمتی رسول اکرم صلی الله تعالی
علیه وسلمك الحنطة بالحنطة مثلا بمثل یدا بید والفضل ربا قول معجزلری ایله حرمتی ثابت
اولان برصاع بغدایه ایکی صاع بغدایی بیعك حرمتینه قیاس کبی جنس وقدر
اولان علت ایکیسنده ده موجود اولدیغیچون اجماعده اولان قیاسه فقها حرمتی
مصاهره ده وطئ حرامی وطئ حلاله قیاسی نظیر کتوردیلر ❊ مثلا زنا ایتدیکی
نسانك اناسنك وطئنك حرمتی وطئ ایتدیکی جاریه سنك اناسنی وطئك حرمتنه
قیاس کبی بوصورتده مقیس علیهده حرمت اجماعله ثابتدر ❊ کندو حقنده
نص بوقدر بلکه نص امهات نسا حقنده واردر ❊ وطئ شرط اولمقسزین ابوالسعود
﴿ وغایته الفوز بسعادة الدارین ﴾ علم فقهك غایتی یعنی نهایتنده نفعی وعلة
غائیه‌سی سعادة دارین ایله فوز وظفردر ❊ یعنی دنیاده هرکس کندودن منتفع
اولمغله رتبهٔ عالیه صاحبی اولوب الناس موتی واهل العلم احیاء فحواسی حیاتی
ابدی بولوب اخرتده احبابنه شفاعت والله ذوالجلال حضرتلرینك وجه
کریملرینه نظر ونعیم مقیمده خلود نعم جلیله‌لریله بهره‌یاب اولمقدر ﴿ واما فضله
فکثیر شهیر ﴾ یعنی علم فقهله آراسته اولان ذات معالی شیمك فضلی ورجحانی
وفرة وظهورینه بناءً غنی عن البیاندر ❊ مدحلری حقنده حدیث شریفده وارد
اولدیغنه رسول اکرم ونبی محترم صلی الله تعالی علیه وسلم سعادتله بیوردیلرکه
عالمك عابد اوزره فضلی بنم سیزك ادناکزك اوزرینه فضلم کبیدر ❊ الله عظیم الشان
وملائکه‌لری واهل ارض حتی دلو کنده قرنجه ودریالرده بالقلرناسه خیر تعلیم
ایدن علمایه صلوة ایدرلر ﴿ ومنه مافی الخلاصة وغیرها النظر فی کتب اصحابنا
من غیر سماع افضل من قیام اللیل ﴾ اشبو علم فقهك فضل ومزیتنه دلالت
ایدن شیلردندر خلاصه‌ده وسائر کتب فقهیه‌ده مسطور ومحرر اولان کتب فقهیه

معناسنی فهم ایدرك باقی من غیر سماع کیجه نمازندن افضلدر ❊ جهل سببیله
بعض خطا وفساده بولنوب عبادتندن برنفع حاصل اولمدیغیچون امانظرایدوب
مطالعه ایدن احکام شرعیه معرفتیله نفعیاب اولور ﴿ وتعلم الفقه افضل من تعلم
باقی القرآن ﴾ فقهدن قدرحاجتدن زیاده‌یی غیرك نفعی ایچون تعلم مایجوزبه
الصلوة قرآنك باقیسنی تعلمدن افضلدر ❊ امافقهدن حاجت مقداری اولان
علم حالك تعلمی فرض عیندر ❊ امازیاده‌سی غیرك نفعی ایچون فرض کفایه‌در
باقی قرآن سنتدر ❊ بناءبران تعلم فقه افضل اولدی لکن باقی قرآنی تعلم سنتدر ❊ قوللرنده
نظروار بلکه قرآن جلیل القدرك تمامنی حفظ دخی فرض کفایه‌در ❊ اما وجه
افضلیت فقهدن هربابدن حوادث وقوع یافته اولدیغنه بناً فقهك جمیع
مسائلنه احتیاج اولسه سؤال وارد اولماز قرآن عظیم الشانك برآیتنی تعلم فرض وفاتحه ایله
اوچ آیتی تعلم واجب اولدیغنه بناً ﴿ وجمیع الفقه لابدمنه‌غنی ﴾ وبد کلمه‌لری
انجق منفیه اوله‌رق استعمال اولنورلر ❊ یعنی فقهك جمیع انواعنی مثلا طهارة
وصلوة وصوم کبی تعلمی جمیع ناسه فرضدر ❊ امازکوة وحج ونکاح وسائره مبتلا اولان
کمسه‌لره فرضدر اماقرآن فخیم الشان مرقوملرك خلافنده‌در ﴿ وفی الملتقط وغیره
عن محمد لاینبغی للرجل ان یعرف بالشعر والنحو لان اخرامره الی المسئلة وتعلیم
الصبیان ﴾ یعنی ملتقطده وغیریسنده امام محمد رحمه الله‌دن روایت اولنه‌رق
ذکر اولندیکه رجولیت مرتبه‌سنده بولنان کمسه‌یه سزا ولایق دکلدرکه شعر
ویانحو ایله معروف ومشهور اوله زیرا اول مقوله رجل ناسزانك نهایت حالی حطام دنیا
ایچون مدحی جائز وروا اولمیان کمسه‌لری مدح وذمی مشروع ومقبول اولمیان
ذواتلری ذمه ویاعلم نحوی اجرتله صبیانه تعلیمه مؤدی وموصل اولور ﴿ ولابالحساب
لان اخرامره الی مساحة الارضین ﴾ دخی علم حسابه توغل واشتغالی اولمیه زیرا
مساحهٔ ارضده اکثریا ضرب وحسابه محتاج اولندیغنه بناً کندولرینه مراجعت
اولندیغندن غایت امرلری برلری اولچمك اولور ﴿ ولابالتفسیر لان اخرامره
الی التذکیر والقصص ﴾ قصص قافك فتحیله مصدردر وکسریله قصه‌نك
جمعیدر بونده ایکیسیده جائزدر ❊ لکن مصدر اولان تذکیرك اوزرینه عطف
اولندیغندن عطف المصدر علی المصدر تناسبینه بناً مفتوح اولمسی سزاواردر
مفهوم دخی حصر اوقات ایدوب علم تفسیره مشغول اولمیه زیرا انلرك عاقبت امرلری
وعظ وقصه بیانا ایتمه منجر اولور بونلر ضروریات دینیه‌دن دکلدر ﴿ بل یکون
علمه فی الحلال والحرام وما لابدمنه من الاحکام ﴾ بلکه درجهٔ رجولیته رسیده
اولان ذوات صاحب همتك تحصیل علوم وتکمیل فنونلری انجق حلال وحرام
وضروریات دینیه‌دن ما لابدمنه اولان احکام شرعیه بیان واظهاری ایچون

اولمقدر ❊ بعض کتاب وسنه فهم وادراکنه وسیله اولان وسائر علومدن برمقدار
توصل الی الشریعه نیت خالصه‌سیله تحصیل کلام سابقه منافی دکلدر ❊ بلکه
مطلوب ومرغوبدر ❊ حلال وحرام احکام شرعیه معظم ومعتناسی اولوب
بلکه باقیلری دخی بونلره راجع اولدیغندن بونلرایله تصریح اولندی ❊ باقیلر
احکامده ادراج اولندی ﴿ کما قیل ﴾ کاف تعلیل ایچوندر واذکروه کما هدا کم
نظم جلیلنده اولدیغی کبی بل یکون علمه قولنه علتدر ﴿ نظم ﴾ اذا ما اعتز
ذوعلم بعلم ❊ فعلم الفقه اولی باعتزاز ﴾ یعنی زیور علمله پیراسته اولان ذوات
سامی همم کسب وتحصیل ایتدیکی علم ومعارف سببیله اعتزاز وافتخار ایده‌جك
اولورسه کندو ایله عزت وشرف کسب اولنوب مایهٔ افتخار اولمغه علم فقه اولی
والیقدر ❊ وکم طیب یفوح ولاکمسك ❊ وکم طیر یطیر ولا کباز ❊ کم تکثیر
ایچوندر ❊ فوحان خوش قوقو یایلوب منتشر اولمق معناسنه ولاکمسکده
لا محذوف مقدره داخلدر اعرابدن محلا منصوبدر مصدر محذوفك صفتی
اولمق اوزره تقدیر کلام ولایفوح ذلك الطیب فوحانا کفوحان المسك دیمکدر ❊
فوحان فتحتیله یفوح فعلنك مصدریدر ❊ ولا کبازده تصرف ولاکمسك کبی
معنای بیت چوق رایحهٔ طیبه قوقر لکن مسکك قوقسی کبی مطبوع ومقبول
قوقماز بلکه مسکك قوقوسی اعلی واطیبدر ❊ شاعرك فقهی مسکه تشبیهی کوزل
تشبیه‌در ❊ وچوق قوش اوچر لکن بازك طیرانی کبی طیران ایده‌مز بلکه
بازك طیرانی سائر قوشلرك طیراننده‌ن اشد واسرعدر ❊ بعضلر عقابه که طوشنجل
قوشیدر قره قوش نوعندندر ❊ وبرنوعینه یلا نجل تعبیر اولنور که یلانلری
قاپوب هلاك واکل ایتدیکیچون اشته بوعقاب طیران یوننده‌ن سائر قوشلردن
اشددر ❊ حتی برکونده بعض اولور که مسافهٔ دنیایی قطع ایتدیکی اولور دیدیلر ❊
وافراط حدت بصر صاحبیدر ❊ رایحهٔ طیبه‌یه طاقت کتوره‌مدیکندن درتیوز
میل مسافه‌دن جیفه‌یه نظر ایدر ❊ وفقهك مدح وستایشی حقنده وارد اولان
ابیاتدندر ﴿ نظم ﴾ الفقه افضل شئ انت ذاخره ❊ من یدرس الفقه لم تدرس
مفاخره ❊ فاجهد لنفسك ما اصبحت تجهله ❊ فاول العلم اقبال واخره ﴿ وقد
مدحه الله تعالی بتسمیته خیرا بقوله ومن یؤت الحکمة فقد اوتی خیرا کثیرا ﴾ بقوله
بتسمیته‌دن بدلدر ❊ یاخود بتسمیته قولینه متعلقدر بلکه اولی اولان شارحه
بوصفه بانه خیر کثیر تعبیری ایدی ❊ یعنی الله ذوالجلال حضرتلری فقهی مدح
بیوردی ❊ خیر تسمیه ایتمکله تسمیه‌دن بدل ویاخود تسمیه نه ایله کندو قول
شریفیله قولندن بدل ومن یؤت الحکمة فقد اوتی خیرا کثیرا یعنی کندویه حکمت
اعطا اولنان کمسه‌یه خیر کثیر اعطا اولنمش اولور ﴿ وقد فسر الحکمة زمرهٔ ارباب

التفسير بعلم الفقه الذى هو علم الفروع ﴾ يعنى تحقيقا مفسرين جماعتى حكمتى علم
فروع اولان علم فقهله تعبير و تفسير بيورديلر ٭ بناءً عليه كندويه خير كثير تسميه اولنمش
اولدى ﴿ ومن هنا قيل ﴾ يعنى الله عظيم الشانك كندويه خير تسميه بيورمسيله
كندويى مدح بيورد يغنه بناءً مدحى حقنده دينلدى ﴿ نظم ﴾ وخير علوم
علم فقه لانه ٭ يكون الى كل المعالى توسلا ٭ خير علوم مقدم خبر علم فقه مؤخر
مبتدا الى كل المعالى توسلا لفظنه متعلقدر ٭ معالى مراتب عاليه معناسنه معلاتك
جمعيدر توسل وصلت معناسنه معناى بيت علم فقه علومك خيريسيدر زيرا كندو
جميع عالى رتبه لره نيله وسيله در انجق سعادت دارين كندو سببيله اولديغنه بناءً
﴿ فان فقيها واحدا متورعا ٭ على الف ذى زهد تفضل واعتلى ﴾ فان فقيها
قولى لانه يكون قولنه علتدر ٭ بو تقديرجه علته علت اولمش اولور ٭ متورع شول
بركوثر متحرعدركه شبهاته وقوع خوفندن حلالدن تبعد وتجنب ايده متقى اول
برذات توفيق دركه حرامه وقوع خوفندن شبهاتدن تنفر ايدر علم انجق ورع ايله نفع
وبرر وحديث شريفده وارد اولديكه حال تعلم وتحصيلده صاحب ورع
اولميان كمسنه ياقريه اما متيله دهقان اولور ٭ ويا وقت شبابنده وفات
ايدر ٭ ويا خدمت سلطانه مبتلا اولور ٭ هرنه زمانكه طالب علم زيور تقوى ايله
پيراسته اولور ٭ علمى انفع وتعليمى ايسر وفوائدى اكثر اولور شبعدن وكثرة نومدن
ومالايعنى كلامه تفوهندن وطعام سوق اكلندن وغيبتدن وكثرة كلامه مبتلا
ارباب معاصى وفساددن تبعد واحتراز ورع وتقوى علا يمندندر وحين تحصيلده
بلكه جميع ازمانده اتباع سنت مستجلب توفيق وهدايتدر (من تعليم المتعلم) على
الف اعتلى وتفضل فعللرينه على سبيل التنازع متعلقدر ٭ الفدن مراد فقهدن
مجردون اولان الف اولديغنه نظرا الفه تخصيصك وجهى اولماز ٭ بلكه
مبالغه مراد اولنه ياخود فقهدن مراد انتفاع ناس ايچون فرض كفايه ويا مندوب
اوله رق اخذا وتدريسا فقهه مشغول اولان ذات مرغوب ومقبولدر ٭ بو نوع
فقيه خلقدن انزوا وانخلاع ايدن زاهددن فاضل وعاليدر ٭ نفعى متعدى اولوب
وزاهدككه قاصر اولديغيچون حاصل معنى زيرا ورع ايله موصوف اولان فقيه
واحد بيك صاحب زهدك اوزرينه تفضل واعتلا ايدى ﴿ وهما مأخوذان
مما قيل للامام محمد ﴾ بو ايكى بيتك مضمونلرى امام محمد بن حسنه خطابا تكلم
وتقول اولنان ابياتدن مأخوذدر ابيات مقوله بونلردر ﴿ نظم ﴾ ﴿ تفقه فان الفقه
افضل قائد ٭ الى البر والتقوى واعدل قاصد ﴾ قائد موصل معناسنه تقوى بر نظم شريفنى
عطف تفسيردر ٭ قاصد ايله زيرا علم فقه بر وتقوايه موصل اولان شيلرك افضلى
ورضاء اللهه مقرب اولان طرقك اعدليدر ﴿ وكن مستفيدا كل يوم زيادة ٭

من الفقه واسبح فى بحور الفوائد ﴾ من الفقه ده من يازياده يه يا مستفيدا كلمه سنه
متعلقدر ٭ سباحت صوده يوزمك معناسنه اسباب فوائده تشبث سباحته تشبيه
اولندى ٭ استعارهٔ مصرحه اوله رق سباحت ذكر اولندى ٭ تشبث فى الاسباب
مراد اولندى ٭ سباحتدن اسبح امرى مشتق قلندى ٭ استعارهٔ مصرحهٔ تبعيه
اولدى ٭ بحور بحرك جمعيدر ٭ فوائده اضافتى مشبه بهك مشبهه اضافتى
قبيلندندر ٭ الفوائد التى كالبحور ديمكدر ٭ معناى بيت فقهدن هر كون فروع
مسائلى مستفيد اول ذكرلرى كبى اولان فوائد ومنافع اسبابنه شروع ايله
﴿ فان فقيها واحدا متورعا ٭ اشد على الشيطان من الف عابد ﴾ بو بيت جمل
ثلاثهٔ مرقومه يه علتدر ٭ يعنى اى خطابه صلاحيتى وقابليتى اولان طالب تفقه
وكن واسبح امرلريله مامور اولمكز مناسب ومستحسندر ٭ زيرا فقيه واحد متورع
شيطانك اوزرينه بيك فقيه اولميان عابددن اشد واقوادر ٭ عابد جاهلك عبادتنى
افساد وكندويى اضلال شيطان لعينه اسان واسهل اولوب وفقيه متورع حيله
وخدعه طريقلرينى بيلوب كندونك كيد ومكرندن خلاص اولوب وغيرى يى
دخى تحذير وتخويف ايله هدايتنه سبب اولديغنه بناءً ﴿ ومن كلام على رضى الله
عنه ﴾ دخى مرقوم بيتلر حضرت على رضى الله تعالى عنهك كلام فصاحت
انسجامندن مأخوذدر ٭ بعض حضرت على رضى الله تعالى عنه حقنده
كرم الله وجهه تعبير اولنديغى وجه شريف بانظرتلرى اصلا اصنامه
سجده ايتمديكنه بناءدر ٭ يدى وياسكز ياشنده شرف اسلامله مشرف
اولمشلردر ٭ صبياندن اول سعادت ايمانله مستسعد اولان بو ذات محمدة الصفاتدر
﴿ ما الفضل الا لاهل العلم انهم ٭ على الهدى لمن استهدى ادلاء ﴾ كلامدن بدلدر
يعنى درجات عاليه يه نيل وترقى مراتب انجق علمله اراسته اولان ذات معالى
سماتايچوندر ٭ زيرا اول ارباب سعادت استحصال مسائل دينيه واستكمال
فوائد شرعيه ايتمه لرى سببيله كندولرى هدايته واصل واستهدا ايدن مؤمنين
موقنين زمره سنه براهين ودلائلدرلر ﴿ نظم ﴾ ووزن كل امرىء ما كان
يحسنه ٭ والجاهلون لاهل العلم اعداء ﴾ يعنى هر بر ارباب معارفك قدر وقيمتى
كوزلجه اتمام واكمال ايتديكى معارفك مقدارنده در ٭ مثلا بر صانعك قدرى
صنعتنك حسن مقدارنجه در ٭ علوم ادبيه ده تحصيل كمالات ايدن ذات سامى
هممك رتبه سى اوقدردر ٭ علم فقهده سعى تام وجهد مالا كلام ايدن ذوات
فضائل ارتسامك قدر وقيمتلرى وحسن وبهالرى اولمقداردر ٭ جاهلون مبتدا
اعداء خبردر ٭ لاهل العلمده لام اعداء كلمه سنه متعلقدر ٭ يعنى المرء عدو لما جهل
منطوقى اوزره جهلا علمايه عدولردر ٭ ففز بعلم ولا تجهل به ابدا ٭ الناس موتى واهل

العلم احیاء ﴾ بعلم کلمه سنده تنوین تعظیم ایچوندر علم معهود مراددر ٭ یعنی علم
فقهی کسب وتحصیلك سببیله هلاك ابدیدن فوز ونجات بول علم من قومه اصلا
جاهل اولمه وکسب علمه مانع اولان کسل ونسیانه سبب اولان کثرة اکلدن تولد
ایدن شرب مادن حاصل اولان کثرة بلغمدن تجنب وتبعد اسباب جهلدن احترازدر
خبز یابس بلغمی قاطعدر ٭ اکل زبیب ومسواك استعمالی بلغمی تقلیل وحفظ
وفصاحتی تکثیر ایدر ٭ الله ذوالجلال حضرتلری چوق طعام اکل ایدن کسدیه
بغض ایدر ٭ موجب نسیان اولان شیلردندر کثرة ذنوب وامور دنیاده چوق محزون
ومهموم اولمق وعلائق دنیویه به کثرة اشتغال مصلوبه نظر ایتمك والواح قبوری
قرائت ودوه قطارینك بیندن مرور ودری کهله یی ارضده القا ٭ ومورث حفظ اولان
جد وسعی ومواظبت وتقلیل طعام و صلاة لیله مدا ومت ونظرا قرآن عظیم
الشان تلاوتی ورسول اکرم ونبی محترم صلی الله تعالی علیه وسلمه صلواة
شریفه دیی چوق کثور مك وبال شربی ایچمك وتقوایه ملازمت علمایه اهم
والزم ومورث فوز وفلا حدر ٭ جهلا کبی لاابالی اولمق حرامی وحلالی فرق ایتمامك
وبالدرودنوبی ارتکاب حسرت وندامتدر الناس موتی ترکیبنده ادات تشبیه محذوفدر
کالموتی تقدیرنده دروجه شبه کندولردن انتفاع اولنمدیغندن کندولره
اعتبار اولنمامقدر ٭ اما ارباب علوم واصحاب فهوم اولان ذوات کرامك حیات
ابدیله حی اولدقلری مجزوم ومعلومدر نفعلری عام وکندولری رحمت ونورلردر ٭
نیجه رحمت اولمازلر که ورثهٔ انبیا ورسلاردر ٭ ومعلوم ومستباندر که طالب علم ومعارف
اولان ذات عالی همتك علم دولت ابدیه سند نیلی وکند وایله منتفع اولوب
تحصیل رضا طریقنه میلی انجق علمه وعلمایه واستاذلرینه تعظیم وتبجیله در ٭
بلکه درجات عالیاته واصل اولانلر ٭ واصل اولمدیلر الا حرمت وتعظیم
ایله اولدیلر ورتبه‌لرندن ساقط اولانلر ساقط اولمدیلر ٭ الا ترك حرمتله اولدیلر وحضرت
علی کرم الله وجهه بیوردیلر که بن بکا برحرف تعلیم ایده‌نك عبد مملوکیم دیلرسه بیع
ایتسون ودیلرسه عتق ایتسون حکایه اولنور که هارون رشید خلیفه
مخدوملرینی اصمعی حضرتلرینه تحصیل علم وادب ایچون بعث ایلدی ٭ برکون کوردیکه
اصمعی آبدست الور ومخدوم خلیفه صوقور اصمعی ایاغنی کندو الیله غسل ایدر ٭
مشار الیه خلیفه استادنه عتاب وتوبیخ ایتدیکه نیچون بر الیله صوقویوب
بر الیله ایاغکی غسل ایتدرمیوبده کندینه صو وضع ایتدیروب سز غسل
ایدیورسکز دیو ٭ وعلمه تعظیمدندر کتابه تعظیم طالبه کوره لایق وواجبدر که
طهارتسز کتابی مس ایتمیه امام شمس الائمة السرخسی اسهال مرضنه مبتلا
ایدی واول حالده درس مطالعه ایدردی ٭ برکیجه ده اون یدی کره آبدست

الدیلر تکرار مطالعه‌لری ابدست ایله اولمق ایچون ابدست نور اولوب علم دخی
نور اولمغله نور وضوء ایله نور علم مزداد اولسون ایچون ینه علمه تعظیمدندر ٭
کتابه قرشو ایاغنی اوزاتمامق وشریکلرینه تعظیم وتحصیل علم بابنده تملق ممدوح
ومقبولدر ٭ غیرخصوصده تملق مذمومدر مدح علم حقنده وارد اولان ابیاتدندر ٭
﴿نظم﴾ الجاهلون فموتی قبل موتهم ٭ والعالمون فان ماتوا فاحیاء ﴿دیکر نظم﴾
اخو العلم حی خالد بعد موته ٭ واوصاله تحت التراب رمیم ٭ وذوالجهل میت
وهو ماش علی الثری ٭ یظن من الاحیاء وهو عدیم ٭ آخر ٭ اری الجهل قبل الموت
موتا لاهله ٭ واجسامهم قبل القبور قبور ٭ وان امرء لم یحیی بالعلم میت ٭
فلیس له حین النشور نشور ﴿وقد قیل العلم وسیلة الی کل فضیلة﴾ یعنی علمای
دقایق آشنا بیوردیلرکه علم نافع دخول جنت ورضاء صاحب قدرت کبی
هر برسعادت سرمدیه وفضیلت ابدیه‌یه سبب ووسیله‌در ﴿العلم یرفع المملوك الی
مجالس الملوك﴾ یعنی علم مملوك حقیری مجالس ملوکه مع التعظیم والتوقیر رفع ایدر ٭
واقعا نیجه علما اولورکه ارباب مناصب اولان جهلا وجبابره عندلرنده
اعتبارلری اولماز ٭ لکن لدی الحاجة استغنا ویاسائر خصوصده علم وتقوالری
سببیله مجالسلرنده کندولری تقدیم وتعظیم وتکریمله حکملرینه راضی وتسلیم
اولورلر ﴿لولا العلماء لهلك الامراء﴾ یعنی علما اولمازسه امیرلر وحاکملر هلاك
اولورلر ٭ علما نور اولوب انجق طریق حقه کندولر سببیله واصل اولندیغندن باری
الله عظیم الشان حضرتلری بو علم نعمت عظمی سنی علمایه انعام واحسان
بیورمسی سببیله علم وشریعتك حافظ ونکهبان اولدیلر ٭ امرا وحکامه اول
معطیء حقیقی سلطنت وغلبه اعطا واحسان وجمیع مصالح مسلمینك تنظیم
وتدبیرنی یدلرینه تفویض وتوکیل بیوردیلر ٭ واکر حکام شریعت مطهره‌یی
اجراده کندو عقللرینه ذاهب اولوب علمایه مراجعت ایتمزلر ایسه هنوز ضال
وهنوز مضل اولورلر بنا برین اول حکیم مطلق اولان ذات بیچون ارسال
رسل وانزال کتب بیوروب وعلمایی حکام وامرایه مرجع ومآب قیلوب جمیع امور
مهمه‌لرنده علمایه مراجعتی کندولره لازم وواجب قیلدی ٭ لکن علماده مشار
الیهمك بزلره احتیاجلری اولدی دیو کندولره تردد ایدوب قپولرینه چوق چوق
وارمیه‌لر وکندولره مداهنه ایتمیه‌لر ٭ وجزئی حطام دنیا ایچون واکراملری
ایچون ایاقلرینه واروب وکندولره تعظیم ایله کندولرینی خور وذلیل ایتمیه‌لر
بلکه تخن قسمتایه راضی اولوب قناعت ایده مال موجودینی تحصیل علمده
صرف وبذل ایدوب بخل ایتمیه وبخلدن استعاذه ایده رسول اکرم ونبی محترم
صلی الله تعالی علیه وسلم بیوردیلرکه قنغی داء ومرض واردرکه بخلدن

زياده‌در ☼ يعنى بخلدن ضررلى برداء يوقدر ديمك‌ايمه دينـدن امام شمس‌الدين
حلوانينـك پدربزكوارلرى محب علما برفقير حلوافروش ايدى كنـدودن حلوا
اشترا ايدن فقهانك پاره‌لرينى اخذ ايتميـوب اوغلومه دعا ايدك يورمسى سببيله
الله ذوالجلال حضرتلرى اوغلونى كبار علمادن ايـتدى و وقت حالى اولان طالب
فرخنـده فال تحصيلنه مدار اولمـق ايچون كـتب اشترا ايده ☼ امام محمـد
رحمه‌اللهك مال كثيرى وار ايدى حتى مالينك اوزريـنـه اوچيوز وكيلى وار ايدى
جمله‌سنى علم يولينه صرف ايلدى ☼ برابوجـه لبس ايده‌جك ثوبى قالمديغنـدن
امام ابى يوسف برثوب ارسـال ايلدى ☼ علوطبعنه بنأ آنى دخى اخذ ايتميـوب
عجل لكم واجل لنا بيـوردیلر ☼ يعنى سزلر ايچون دنيـاده تعجيل وبزلره اخرته
تأجيل اولندى ديمك هرنه قدر اخذهديه مشروع ايسـده ذل نفس خوفندن
اخذايتمـدى وحديث شريفـده وارد اولديكه مؤمن ايچون نفسـنى ذليل ايتمك
يوقدر ☼ وطالب علم اولان ذات فضـائل نصابه‌لايق بلكه واجبدركه همت عاليـه
صاحبى اولوب ابادئ ناسـده بولنـان حطام دنيـايه ميل ورغبت ايتميه طمعدن
اجتناب ايده رسـول اكرم ونبى افخم صلى الله تعالى عليه وسلم ﴿ اياك والطمع فانه
فقرحاضر ﴾ بيورمشـلردر ☼ يعنى سزلر طمعدن احتراز اوزره اولوك ☼ زيرا طمع
فقرحاضردر حتى سـلفده طالب علم اولان ارباب همم ابادئ ناسـده بولنـان
مزخرفات دنيايه طمع ايتمـامك ايچون اولا برحرفت وصنعت تعلم ايدرلر ايدى ☼
وثانيا علم عزيز طلبنـده شروع بيوررلر ايدى ☼ حكما بيورديلركه اموال ناسـدن
غنا طلب ايدن فقـير اولور ☼ وطمعكار اولان علماده حرمت ومزيت قالماز وحق
سـوبلمز رزاق حقيـقى اولان ذات بيچوندن استمدلى وكندودن خوف وحذر
ايتمدلى (من تعليم المتعلم ﴿تمت﴾ الله عظيم الشان ﴿ ولا تركنوا الى الذين ظلموا ﴾ بيوردى
ركون ازميل معناسـنه ظلم لغتده برشيئى محلنـك غيرينه وضعدر ☼ اصطلا حده
بغير وجه شرعى غيرك مالنه وعرضنـه ودمنـه تعرضدر ☼ يعنى ظلمه زمرهسـنه
ادنا ميـل ايتمك كه مس ناره سـببدر ابن عسـاكر تاريخنده انس حضرتلرندن
روايت ايدرك بيورديلر رسـول الله صلى الله تعالى عليه وسـلم سعادتله بيورديلركه
جهنمده ويل ادلو وادى وياعذاب اشبو علم عزيزى متاع دنيـا ايچون تجارت
اتخاذ ايدوب انك سـببيله امرادن جرنفع ايدن استمدن علماء سـوء ايچـوندر ☼
وحقايق شـناس اولان حكما اقوالنـدندركه اوچ شى واركه كندولره ادنا ميـل
اولنماز دنيـا ١ وسـلطان ٢ وعورت ٣ وخـبرده وارد اولديكه علمـانك
شرليسى امرا وحكام قپولرينـه واران وامرانك خيرليسى علما قپـولرينـه كلان
درناسـدن ايكى صنف واركه صـالح اولورلرسـه نا سـك كليسى صـالح اولور

فاسـد اولورلرسه ناسـك كليسى فاسـد اولور ☼ انلر علما وامرالردر أثرده وارد
اولديكه جهنمده برواوى واردركه انده انجـق ملوكى زيارت ايدن علما وقرال
سـاكن اولورلر اوزاعى سـعد اوغلو بلالـدن روايت ايدر بيوررلركه سزلر
صوباشى وامثـالى ضابطلرى كورديككز وقتده كندولره بغض ايدوب واستعاذه
ايدرسز وريـاسـته ميل وشـوقى اولوب تصنع ايدن علمايى كور ديككز وقتده انلره
بغض ايتمزسز حالبـوكه بونلردن بغضه وكنـدولردن استعاذه‌يه بونلر اندن
احق‌در ☼ على القارى ﴿ وانما العلم لاربابه ☼ ولاية ليس لها عزل ﴾ بونظم قريبا
سـبقت ايدن وقدقيل قولنـك مقولى جمله سـنددر ☼ يعنى وقدقيل وانمـا العلم
سـكنده‌در قيل ايله تعبير ضعفنه اشارة دكلدر ☼ بلكه مجرد نقل كـلام
ايچوندر ☼ علمدن مراد علم شرعيـدر ☼ لاربابه‌ده لام مؤخر ولاية كلمه‌سـنه
متعلقدر ☼ معنـاى بيت ارباب علمه علم برولاية وامارتدركه كندولرى مثلا طرف
سلطنتدن وغيريدن اول ولايتـدن عزل يوقدر ☼ بلكه هروقتـده امرمعروف
ونهى منـكر ولايتى كندولره مفوضدر ☼ وارباب علمدن مراد علميـله عامل اولان
علمـادر ☼ علمدن صفر اليداولورسـه بهمه حال معزولدر وعلمى عليهنه حجتـدر
هرنه‌قدر نوعا ما ظـاهرا كـندولر ايچـون رياسـت دنيويه حاصل ايسـده
﴿ ان الامير هوالذى ☼ يضحى اميرا عنـد عزله ☼ بوايكى بيت بحر كاملـدن مجزو
ومرفلـدر بوبيتلر ماقبلنـده علت مقامنـده درلر عند كلمه‌سنك عيننده اوج حركه
جائزدر قتنـده معنا سـنه فارسـيده نزدينـور يضحى يصير معنـاسنه محصول
بيت زيرا اميراول كسـدركه عزلى وقتـده اميراوله يعنى علما كبى امارتى دوام اوزره
اوله وياخود مثلا كندو ايچـون قضا ويافتوا كبى عزل شانـنـدن اولان برولايت
اولسـه وسلطـان طرفنـدن عزلى ظهور ايتسـه اول ولايتدن هرنه قدر عزل
اولورسـده علم وفضل سلطانى كندو ايچـون مقيم وثابتدر اندن اصـلا معزول
اولمـاز حقا امير بونوع اميردر يوقسه كندودن اميراسمى زائل اولان دكلدر ☼
﴿ ان زال سلطـان الولاية ☼ فهوفى سلطـان فضله ﴾ سلطـان قوة معناسـنه
يعنى امير غيرعالم وياخـود اميرعالم قوة ولايتـدن عزل اولنـوب وكنـدودن
سلطان ولايت اسمى زائل اولورسه ده‌ينه اول زيور علمله آراسته اولان شخص عالم
كندو فضـل وكمالى سلطـانـنـده‌در ﴿ واعلم ان تعلم العلم يكون فرض عين ﴾
معلوم اولسونكه تحقيقا تعلم عـلم فرض عين اولور تعليم متعلم صـاحبى بيور ديكه
هربرعلمى هربرمسلمـه تعـلم فرض دكلدر بلكه عـلم حالى تعـلم فرضـدرنته كم
بيـورلديكه علمرك افضلى عـلم حالدر وعملرك افضـلى حفظ حالدر بنـاً عليـه
هربرمسلمه هربروقتـده كندو ايچـون وقوع بولان شئ طلب فرض قلنـدى

مثلا نماز كبى مسلمك اوزرينه نمازك فرضى كندو ايله فرض ادا اولنه جق قدر نمازنده وقوع بولان شيلرى تعلم فرض قلندى شارح عليه الرحمة واجبى ذكر ايتمدى تعليم المتعلمده كندو ايله واجبى ادا ايده جك شئ تعلم مسلم اوزرينه واجب اولوردبدى كندو ايله اقامة فرضه توسل اولنان شئ فرض وكندو ايله اقامة واجبه توسل اولنان شئ واجب اولديغنه بناً ﴿ وهو بقدر ما يحتاج لدينه ﴾ يعنى فرض عين دينى ايچون كندويه محتاج اولديغى قدرى تعلمدر بو تقديرجه صوم ومالى وارايسه زكوة واوزرينه واجب ايسه حج وارباب تجارتدن ايسه بيع وشراء دينده كندويه محتاج اولنان شيلردندر وبرشيئه مشتغل اولان كمسيه اول شيده حرامدن تحرز اولنه جق شئ تعلم فرضدر (تعليم المتعلم) ﴿ وفرض كفاية وهو مازاد عليه لنفع غيره ﴾ دخى تعلم علم فرض كفايه اولور وفرض كفايه سائر جهالك نفعى وكندولرى مهالكدن تخليص ايچون فرض عينك اوزرينه قدر زائدى تعلمدر لكن بو فرض كفايه بى اقامه واداايدر بركمسه دن لازمدر واكر ترك اولنسه جميع ناس آثم اولور * بناءً عليه امام اوزرينه اول فرض كفايه بى اقامتله ناسه امر واجبدر فرض عين ايله فرض كفايه نك قنغيسى افضلدر بين العلماء اختلاف واقع اولدى معتمد اولان فرض عينك افضليتيدر جمله يه عام وشامل اولديغنه بناً اما فرض كفايه يه اشتغال وكندوبى اقامت واداسنك ثوابى واجرى عظيمدر * عباد اللهك جمله سندن اثم ووبالى اسقاط ايتديكيچون تمثيل بيورمشلر كه انسانك اوزرينه جميع ازمانده وقوع بولان شيئى تعلم طعام منزله سنده در * هركسه لازم وواجبدر * اما بعضا واقع اولان فرض كفايه بى تعلم دوا منزله سنده در حين اقتضاده كندويه محتاج اولنور * تعليم المتعلم ﴿ ومندوبا وهو التبحر فى الفقه وعلم القلب ﴾ يعنى تعلم علم دخى مندوب ومستحب اولور اولده علم فقهده تبحر وتوسعدركه يعنى زياده توغل ايدوب يدطولى صاحبى اولمقدر * وعلم القلب تبحر اوزرينه معطوفدر * فقهك اوزرينه عطف دخى ممكندر * علم قلبدن مراد كندو ايله فضائلك انواع واكتسابى ورذائلك اقسام واجتنابى معلوم اولان علم اخلاقدر * ام الفضائلدر تعليم متعلمده توكل وانابة وخشية ورضا وجود وتواضع وعفت وبونلرك اضدادى بخل وكبر واسراف وسائر اخلاقك تعلمى فرضدر * جميع احوالده انسانه وقوع بولان شيلردندر ديو تصريح اولندى * خلاصهٔ كلام كندو ايله حرامدن تحرز اولنه جق شيلرى تعلم دخى فرضدر * ﴿ وحراما وهو علم الفلسفة والشعبذة ﴾ فلسفة لفظ يونانيدر * تعريبى حكمة مموهه در يعنى ظاهرلرى صورة صلاحده براز دلائل عقليه ايله مزين وباطنلرى حقيقة فاسده وباطله ايله يلدزلمه اقوال فلاسفه در * موجب كفر اولان قدم عالمه بعض

دلائل عقليهٔ مزخرفه سرد ايدوب واول مذهب باطله ذاهب اولدقلرى كبى شعبذه دحرجه وزنده تيزدستلك ايله برنسنه بى منظرهٔ ناسده حقيقته مخالف صورتده اخراده كوسترمك معناسنه دركه سحره شبيه برمعنادر * حقه بازلق تعبير اولنور * ماده سى همان چابك دستلكدر * كونا كون شيوه لرى واردر * نته كم بعضيسى مشهودمز اولمشدر * شارح قاموس ديركه شعبذه نك كنيه سى ابو العجبدر سيميا دخى بو نوعدندر * انك اهلينه كوز باغجى تعبير اولنور * اعمالنده يالكز نفس انسانك دخلى واردر * سحر وطلسم كبى افاعيل علويه يه تعلقى يوقدر * مثلا برايب ويا بزكبى برنسنه بى پاره پاره قطع ايدوب بعده قطع اولنمامش يك پاره صورتنده كوستردكارى كبى اشته بو حرامدر * وكندو ايله تفرج دخى جائز دكلدر ﴿ والتنجيم ﴾ يعنى علم نجوم تعليمى دخى حرامدر * بو برعلمدر كه كندو ايله تشكلات فلكيه ايله حوادث سفليه يه استدلال اولنور * مثلا منجمك فلان ايده كسوف شمس اولورسه يا اوجوزلق ويا قحط وغلا ويا سيف اولور * قولى كبى علم جفردن حضرت على كرم الله وجهه يه نسبت ايتدكلرى كذبدر * اصلى يوقدر * بو مثللى شيلره اشتغال ما لا يعنى قبيلندندر * بلكه هر بر مسلمه واجب ولازم اولان جميع اوقاتنده ذكر الله ودعايه وتضرعه وقرائت قرآنه وصدقاته وسائر موجب اجر ورضا اوله جق اعمال حسنه يه مشغول اولوب الله عظيم الشاندن دنياده واخرتده عفو وعافيت استدعا ونياز ايتمكله كندوبى بلايا ومصائبدن مصون ومحفوظ ايده دعايه مشغول اولان كمسه اجابتدن محروم اولماز علم نجومدن كندو ايله قبله ويا اوقات صلاة معلوم اوله جق مقدارى تعلمى بعضلر تجويز ايتديلر ﴿ تنبيه ﴾ شارح عليه الرحمة علم طبى ذكر ايتمدى * تعليم المتعلمده تصريح اولنديكه اما علم طبك تعلمى جائزدر * زيرا سببلردن بر سببدر * ورسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم تداوى بيورديلر * وامام شافعى رحمه الله العلم علمان علم الابدان وعلم الاديان علم الفقه للاديان وعلم الطب للابدان بيورديلر ﴿ والرمل ﴾ رمل قواعد معلومه ايله خطوط ونقطه دن صورتياب اولان انواع اشكاله علمدر كه اندن برازحروف اخراج وجمع اولنمغله كندودن عواقب اموره استدلال اولنان جمل استخراج اولنور * بو دخى قطعا حرامدر ﴿ وعلوم الطبايعيين ﴾ طبايعيين طبيعته نسبتدر * قياس اولان علوم الطبيعة ديمكدر * ابراهيم حلبى بيوردركه علم طبيعى برعلمدر كه كندوده تغيير وثباته محل اولديغى اعتباريله محسوس ومشاهد اولان جسمك احوالندن بحث اولنور ﴿ والسحر ﴾ سحر جادو لغه اطلاق اولنور * اوچ نوعدر * برى محضا خداع وتخيلاتدركه حقيقتى يوقدر شعبذه قبيلندندر * خفت يددن عبارتدر * ايكنجى شياطينه تقرب سببيله بعض معاونتلرينى

استجلابله اولور اوچنجیسی ارتکاب کفر ایله افسون ایده رك صور وطبایعی کویاکه
تغییر ایدرلر ✻ مثلا برادمی حمار ایدرلر ✻ کرچه بونده نوعا تأثیر اولور ✻ لکن حقیقتده
اصلی یوقدر ✻ مسحور اولان ادم کندوسنی همان حمار اولدم قیاس ایدر ✻
واقعده اویله دکلدر ✻ لکن وقوعی واردر ✻ سورهٔ معوذه لر اول خصوصده
نازل اولمشدر ✻ برکسه اهل سحرك سحرنی رد ایچون تعلم سحر ایتسه فرضدر
برارایله عورتك بیننی تفریق ایچون ایدرسه حرامدر ✻ یوق بینلرینی تألیف
ایچون اولورسه جائزدر ✻ محیط ✻ لکن بونده نهی حقنده حدیث شریف مرویدر
والکهانة یعنی بعض شیاطینی اخبار مغیبه اعلامی ایچون استخدام ایچون اولان علمی تعلم
دخی حرامدر فالجیلق وبافیجیلق تعبیر اولنور ﴿ ودخل فی الفلسفة المنطق ﴾ شارح
رحمه الله علم فلسفه ده منطق داخل اولدی دیرلکن ظاهر اولان بوکه معتزله طائفه سنك
شبه باطله لریله محشو ومملو اولان منطق مراد اولنور ✻ یوقسه مجرد قواعد وضوابط
منطقیه یی مشتمل اولان علم منطق اولمامقدر ✻ بونلر علم فلسفه قبیلندن دکلدر ✻
بلکه معیار در حتی بیور مشلرکه منطق بیلمیان کسنه نك علمنه ایو جه اعتماد اولنماز
﴿ ومن هذا القسم علم الحرف والموسیقی ﴾ اشبو حرام قسمندندر ✻ علم حرف که
مراد کیاده اولان کاف اولمق محتملدر ✻ کندوده اضاعهٔ مال ومالا یعنی یه
اشتغال اولدیغندن حرمتی ظاهردر ✻ وفق ویا استخدام کبی بعض اسرار حروفه
اشارت اولمقده ممکندر وعلم موسیقی دخی حرام نوعندندر ✻ یعنی کندوایله
نغمات وحسینی وبوسلك وسکاه وراست کبی مقامات وکیفیت واحواللری وآلت تغنی
ایجادی کبی عملار مراددر ✻ اول موجدی فارابیدر ✻ وحرمتی تغنی ومالا یعنی یی
مستلزم اولدیغندندر ✻ وبوندن کندویی حرفت اتخاذ ایدوب مجلسلرده
بسته خوانلق ایتمنك حرمتی دخی معلوم اولدی ﴿ ومکروها وهو اشعار المولدین
من الغزل والبطالة ﴾ یعنی تعلم علمدن مکروهده اولور ✻ اشعار مولدین علمی
تعلم کبی مولدین عربدن اولمیوب بینلرنده تولد ایدوب وکندولرك دیوانلرینده
ومحبوب ومحبوبه لری بینلرنده وقوع بولان لطیفه ونوادرلره ومعشوقلرینك
قدورخلرنی وزلف وکیسولرینی مدح وذکرلرینه مطلع اولوب وکندولرینی
تقلید ایدوب غزلیات سویلمك وبطالة مالا یعنی یه مشغول کسه در ✻ بونلر ایسه
کراهة تحریمیه ایله مکروهلردر ﴿ ومباحا کاشعارهم التی لاسخف فیها کذا
فی فوائد شتی من الاشباه والنظائر ﴾ دخی تعلمی مباح اولور مولدینك کندوده
استکراه اولنه جق کلام اولمیان اشعارلری کبی سخف سین مهمله نك ضمی وحاء
معجمه نك سکونیله رقة وهزال معناسنه که مراد کلام مستهجن دیمکدر ✻
اشباه ونظائرك فوائد شتی سنده بو یلجه مسطور در ﴿ ثم نقل فی مسئلة الرباعیات

ومحطها ان الفقه هو ثمرة الحدیث ولیس ثواب الفقیه اقل من ثواب المحدث ﴾
بوندنصکره زین بن نجیم اشباه ونظائرده مسئلهٔ رباعیات بیاننده نقل وحکایه
بیوردیغی مضمونك خلاصه وزبده سی تحقیقا فقه ثمرهٔ حدیثدر ✻ فقیهك ثوابی
محدثك ثوابندن اقل دکلدر ✻ استعارهٔ مکنیه طریقیله حدیث شجره یه تشبیه
اولندی انتفاع ملابسه سیله مشبهه نك ملایمی اولان ثمره مشبهه اسناد اولندی
فقهك ثمرهٔ حدیث اولدیغی هر برلری اوامر نواهی یی مشتمل اولدیغیچون
بالخصوص فقه امام اعظم رحمه اللهك معرفة النفس مالها وما علیها ایله تفسیر
ایتدیکنه کوره فقه عین اوامر ونواهیدن عبارت اولور ﴿ وفیها کل انسان
غیر الانبیاء لایعلم ما اراد الله تعالی له وبه لان ارادته تعالی غیب ﴾ یعنی اشباهده
مسطوردرکه هر برانسان کرك کافر وکرك مسلم انبیاء کرام علیهم السلامك
ماعداسی الله ذوالجلال حضرتلری کندو ایچون اخرتده نه ادخار ایلدی
وکندویی دنیایه کتورمدن حکمتی ندر بلمز مراد شریفی بزلره غائب اولدیغنه
بناً ﴿ الا الفقهاء فانهم علموا ارادته تعالی بهم بحدیث الصادق المصدوق من یرد الله
به خیرا یفقهه فی الدین ﴾ الا فقهاء رحمهم الله تعالی مخبر صادق ومصدوقك
من یرد الله به خیرا حدیث شریفیله الله جلیل الشانك کندولر حقنده ارادهٔ
علیه سنك خیر اولدیغنی بیلدیلر مفهوم حدیث برکسه یه الله عظیم الشان خیر
مراد ایتدکده کندویی امور دینیه ده فقیه ایدر یعنی دینه متعلق مسئله ده عالم
وماهر اولور ✻ اما انبیاء ذی شان علیهم الصلاة والسلام عاقبتلری خیر اولدیغنی
بیلورلر ✻ سلب ایماندن معصوم محال اولدیغنه بناً فقها دن مراد مسائل
فرعیه دن اوچ مسئله یه حافظ اولان کمسنه اصطلاح فقهاده فقیه اطلاقی
صحیح اولور قوللرینه بناً بونوع کمسه میدر یوقسه عند الاصولیین فقیهدن
مجتهد مراد اولندیغنه کوره مجتهد میدر ظاهر اولان فقهه اشتغال تامی اولان
کمسه مراد در فروع قلیله حفظ ایدن مراد دکلدر ✻ لکن بودعوانك ثبوتی
لسان شرعده فقه انجق بو معنایه اطلاقلری تعین ایدرسه اولور بلکه تفسیرنده
اختلاف کثیر واقع اولدی حتی امام غزالی فقهی علم تصوفه حمل ایلدی اوله که
الله جلیل الشان بزلری واحبابلریمزی فضل وکرمندن دنیاده واخرتده
حقلرنده خیر مراد ایتدیکی کمسه لردن ایلیه امین بحرمة رسوله الامین ﴿ وفیها
کل شی یسأل عنه العبد یوم القیمة الا العلم ﴾ ینه اشباهده مذکوردرکه
یوم قیامتده عبد هرشیدن یعنی حلالدن وحرامدن صدقدن وکذبدن برمنطوق
﴿ لیسأل الصادقین عن صدقهم ﴾ سؤال اولنور الا علمدن سؤال اولنماز ﴿ لانه طلب
من نبیه ان یطلب الزیادة منه وقل رب زدنی علما فکیف یسأل عنه ﴾ زیرا الله

جليل الشان رسول عليه الصلاة والسلامدن وقل رب زدني علما نظم جليليله علمدن
زياده‌یی طلبی طلب بیوردی بوتقدیرجه اندن سؤال نیچه اولنور ❊ یعنی اولنماز
استفهام انكار ایچون اولور ❊ لكن طحطاوی دیركه بو علت بو مدعایی اثبات ایده‌مز
زیرا هر خیر كرك علم اولسون وكرك علمك غیری اولسون لسان شرعده
زیاده‌سی طلب اولنور ❊ هر نه قدر بو آیت كریمه دلالت ایتز ایسه ده ومع هذا
كندودن سؤال اولنور ❊ نته كم حدیث شریفده وارد اولدیكه یوم قیامتده
قولك ایقلری محلندن زائل اولماز حتی درت شیدن سؤال اولنمدیجه اولا عمرندن
نه شیده افنا ایلدك دیو وثانیا شبابندن یعنی جوانلغی نه ده ضایع ایتدك
جورتدك وثالثا مالندن نه محلدن كسب ایتدك ونه شیده صرف ایتدك ورابعا علمكله
نه عمل وجوده كتوردك ❊ جوی ❊ والقرآن حجة لك او علیك ❊ حدیث منیفی دخی
مضمون سابقی مؤیددر ❊ یعنی كندی وبی تعلم ایدوب وموجبیله عمل ایدوب
واتمدمه جمتیله یا نفعنده ویا ضررینده حجتدر دیمكدر ❊ خلاصهٔ كلام بو عباره ابو جه
مسلم دكلدر ❊ زیرا علمی كسبی نفسنی جهلدن تخلیص ونفع غیری نیت
خالصه سیله می بوقسه ریاو ریاست تحیز و تحصیلی ایچون میدر بوندن سؤال اولنمغه
برمانع یوقدر ❊ وفیها اذا سئلنا عن مذهبنا ومذهب مخالفنا قلنا وجوبا مذهبنا
صواب یحتمل الخطاء ومذهب مخالفنا خطاء یحتمل الصواب ❊ یعنی دخی اشباهده
ذكر اولندیكه بزه سؤال ایراد اولنسه كه مذهبلرك قنغیسی خطا وقنغیسی
صوابدر فروع فقهیه جهتندن بزه جواب ویرمك واجبدر كه بزم مذهب
سداد مكسمز كه مذهب حنفیدر صوابدر خطا اولمق احتمالی واردر ❊ زیرا
بركمسه خطاسنی اعتقاد ایتدیكی كمسه‌یی تقلید جائز وروا دكلدر ❊ واشبو
بزم مذهبمز حقدر ❊ دیو قطع وجزم ایتمدیكمز فرضا قطع ایتسك فتنهالك
تحقیق مجتهد اجتهادنده بعضا خطا وبعضا صواب ایدر قوللری صحیح اولمامق
لازم كلور بو ایسه باطلدر ❊ ومخالفمز اولان شافعی ومالكی وحنبلی مذهبلری
خطادر صواب اولمق احتمالی واردر حق بردر مذهب مشهورینه بناء فروعده
مخالفلریمزك مذهبلرینك خطا اولمسنه حصر ایتدیكمز دن المجتهد قد یخطی وقد یصیب
قوللرینه بناء در ❊ خلاصهٔ كلام بزم امامیمز امام اعظم رحمه الله‌نك ذاهب
اولدیغی مذهب كندونك عندنده صوابدر ❊ خطا احتمالیله بله زیرا هر بر مجتهد
نفس الامرده اصابت وبعضا خطا ایدر ❊ واما بزه نظرا ائمهٔ اربعه دن
هر برلری اجتهادلرنده مصیبدر ❊ بناء علیه هر مقلده مذهبندن سؤال
اولندقده امامنك لسانی اوزره بو مضمون مشروحی تفوه ایدر یوقسه تقلید
ایتدیكی امامك مذهبنی خطا اعتقاد ایتمك كندویه لازم وواجب دكلدر ❊

(زیرا)

زیرا مكلفك مذهبك برینی تقلید ایتمه سنك جوازی كند واحكام ظنیه استنباطی ایچون
ادلیه نظر ایدر اهل اجتهاددن اولماسی ضرورتنه مبنیدر بناء برآن مجتهدك برینی فقط
عملده تقلید ایدر خلاصهٔ كلام كندو تقلید ایتدیكی مذهبی صواب اعتقادی لازمدر
مذهب مخالفنی خطادر دیو اعتقاد وجزم لازم دكلدر ❊ ابو السعود ❊ واذا سئلنا
عن معتقدنا ومعتقد خصومنا قلنا وجوبا الحق ما نحن علیه والباطل ما علیه
خصومنا ❊ یعنی مثلا بزم معتقدمز اولان حدوث عالم واقعا الك كلیسی كرك خیر
وكرك شر الله ذوالجلال حضرتلرینك خلقیله ودیلمسیله در وخصومیمز اولان
اهل اعتزال وحكمانك قول فعلنك خالق وعالم عناصر اربعه سیله قدیم معتقد
باطللرندن سؤال اولندقده واجب اولورق جواب ویریز كه حق اولان بزم
كندیمزك آنك اوزرینه اولدیغمز معتقداتدر وباطل اولان آنلرك اولدیغیدر كه
جمله سی قواعد شرعیه‌یه مخالف شبهاتدن عبارتدر اما اشاعره‌نك ایمانك
زیاده ونقصان اولمسنه وصفة تكوینك عدمنه ذاهب اولملری قانون شرع
شریفه مغایر شبهه قبیلندن دكلدر كه مخالفی باطله عد اولنه بلكه نزاعلری نزاع
لفظی قسمندندر الله اعلم ❊ وفیها العلوم ثلثة علم نضج وما احترق وهو علم النحو
والاصول ❊ دخی اشباهده ذكر اولندیكه جنس علم اوچ نوعدر برنوعی اشبو
علملردر كه كندونك قاعده‌لری تقریر وبیان اولنه وقاعده‌لرینك اوزرینه براز
جزئیات وفروعلر تفریع واوزرینه وارد اوله‌جق شبهه واعتراضلر دفع ورفع
اولنوب وكندوده بولنان اقاویل واختلافات تفصیل وبیان ومفصلاتی كه
دشوار وصعوبتلی محللری كشف وایضاح اولنه نضجك اصل لغت معناسی
صاحب قاموسك بیاننه كوره میوه واوت مقوله سی شیلرك پشوب
ویتشمه اولمسی معناسنه مترجم دیركه طحطاوینك بیان وایضاحی ده بو معنایه
قریبدر استعاره اولمقده ممكندر وما احترق ❊ یعنی نضج اولدی برمقدار تفصیل
وایضاح اولدی لكن غایت وقصواسنه بالغ اولمدیلر بلكه كلام عربده حقیقتنه
واقف اولنمیان ابحاث وفروع كندوده باقی قالدی اشبو علم علم نحو وعلم اصولدر
هر نه قدر كندولرده كمال تحقیق وتدقیق اولندیسه ده لكن غورینه واصل
اولنمدی اصولدن مراد علم عقایددر اصول فقه فقهده داخلدر اعم اولمقده محتملدر
❊ وعلم لا نضج ولا احتراق وهو علم البیان والتفسیر ❊ یعنی علمك برنوعی دخی اشبو
علملردر كه كندودن نضج واحتراق اولنمدی یعنی كندونك قعرونها یتینه واصل
اولنمدی وقواعدلری كما ینبغی تقدیر وبیان وجمیع فروع ودقایقنه وقوف واطلاع
اولنمدی بلكه كندوده علمانك بعض تكلم وتفوه ایدوب تحقیق وتفصیللری
انجق قبل معنوی رب العالمیندن الهام وعنایتله دریوقسه اكثر اسرار

ود قايقلرينه مطلع دكللردر علمك بونوعيده علم بيانه علم تفسيردر ※ بياندن مراد معانى وبيان وبديعدر بناءً عليه زمخشرى بيورديلركه بيان ايله سائر علوم بيننده اولان نسبت سما ايله ارضك بيننده اولان نسبت كبيدر كورمزميسنكه قرآن عظيم الشانده اولان فصاحت وبلاغتك ونكت وبدايعك بيانيون ومعانيون عشر عشيرنى بلكه شمس دن ذره وبحردن قطره سنى بيان واظهار ايده مديلرندكم ذات جليل بيوررلركه ﴿قل لئن اجتمعت الانس والجن على ان يأتوا بمثل هذا القرآن لا يأتون بمثله ولو كان بعضهم لبعض ظهيرا﴾ يعنى بلاغتنه بناءً تفسيردن مراد قرآندركه امام سيوطى اتقاننده ذكر ايتديكه لوح محفوظده قرآن عظيم الشاندن هر بر حرف جبل قاف مقدارنده در هر بر آيتك تحتنده اولان تفسيرنى الله جليل الشاندن غيرى كمسه بلمز ﴿وعلم نضج واحترق وهو علم الحديث والفقه﴾ يعنى علمك بر نوعى دخى اشبو علملردركه نضج واحتراق اولندى يعنى قواعد وتقرير وبيان واكثر جزئياتى تحرير وتبيان اولنوب باقى قالمدى انجق كندويه احتياج عامه تعلق ايتميان قدر يسير جزئيات مقوله سى باقى قالدى كندوده اول مرتبه مجتهدين امعان نظر ايدوب غايت وقصواسنه بالغ اولديلركه درجه كمالدن زياده سى مقبول دكلدر احتراقدن مراد بو معنادر بو قسمده يانوب فساده كتمك معناسى مراد دكلدر اشبو نوع مشروح دخى علم حديث ايله علم فقهدر اما علم حديثك بو غايته بلوغى محدثين جزاهم الله خيرا كثيرا حضرتلرى روايتك اسملرى ونسبلرى واسملرى بينلرنده فرق حقنده كتابلر وضع وتأليف وسوء الحفظ اولوب قوة محافظه سى اولميان كمسه لر ايله اولان كمسه لرى وفاسد الروايه اولنلر ايله صحيح الروايه اولنلرى على وجه التحقيق بيان ايتديلر ※ مشار اليهمدن يوز بيك اوجيوز حديث شريف حفظ وضبط ايدن واردر ※ ورسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمدن حديث شريف روايت ايدن اصحاب كزينك عدد ومقدارلرين عد واحصا بيورديلر ※ وهر بر مجتهد الله ذو الجلال حضرتلرى كندوزه الهام وعنايت بيوردوغى قدر اجتهاد ورأيلريله احكام شرعيه يى كما ينبغى كشف وبيان بيورديلر ※ حتى تحقيق وتدقيقلرى بر درجه يه رسيده اولديكه بعض وقوع يافته اولان مواد ايچون حديث شريفدن استنباط اولنه رق بر شى تأليف اولنسه ديو خاطره بر شى خطور ايتمز الا خطور ايتدكده تجسس وتفحص اولندقده اول خاطره خطور ايدن تأليفدن افيد وانفع مؤلف بولنور فقهدن مراد اصول وفروع كتابلريدر وفقهك نضج واحتراقى ظاهر وباهردركه بو قدر وقوع بولان مواد ومصالح عبادك كثرة ووفرتيله بعضلرينك عينى وبعضلرينك شبيه ونظير مرقوم ومنصوصدر ※ حتى بعض وقوع يافته اولميان وياخود نادرا وقوع بولان

مسائلى دخى تنصيص وتصريح بيورديلر وقوعى خوفندن اما بعض مسائلك عينيله بولنمديغى پك نادر وقليلدر بلكه همتلر قاصر اولديغندن تجسس وتفقد اولنمدده قصوره مبنيدر يوقسه يا صراحة ويا دلالة فقهانك بيانلرى واردر بزلرك بولمديغمز يا محلنى بلمديكمز ايچون ويا فهم ايده مديكمزدندر ※ ﴿وقد قالوا الفقه زرعه عبد الله بن مسعود رضى الله تعالى عنه﴾ شارح عليه الرحمة ديركه بزم مذهبمزده اولان بعض فقها بيورديلركه اول فقهى زرع ايدركبى كندودن احكام تفرع ايتديروب ومسائل استنباط واستخراجيله كثرة ووفرتنه سبب اولان عبد الله بن مسعوددر بزم مذهبمزده ديمكدن مراد امام اعظم رحمه الله طريقندن روايت اولنان فقه ديمكدر يوخسه امام مالك طريقندن روايت ونشر اولنان فقه نافع وابن عمر رضى الله تعالى عنهمادن مرويدر وامام شافعى طريقندن روايت اولنان امام مالكدن وطريق احمد بن حنبلدن روايت اولنان امام شافعيدندر عباره ظاهرينه حمل اولنسه فقه انجق عبد الله بن مسعود رضى الله تعالى عنهدن مرويدر ديمك فهم اولنور بو ايسه خلاف واقعدر بلكه فقهك اول كثرتنه سبب حقيقى مسبب الاسباب اولان ذات بيمثلدر وظاهرده سبب اول رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمدر ابن مسعودككه روايت واجتهادجه اولانيدر زرع كلمه سنده استعارهء مصرحه تبعيه واردر اجراسى تعبيرمزدن معلومدر شرح طحطاويده ذكر اولنديكه تحقيقا امام ابى يوسف ومحمد وزفر وحسن بن زياد رحمهم الله تعالى امام اعظم رحمه اللهك تلميذلريدر وامام اعظم حمادك وحماد ابراهيم نخعينك وابراهيم علقمه نك وعلقمه عبد الله بن مسعودك رضى الله تعالى عنهم اجمعين وعبد الله بن مسعود رضى الله تعالى عنه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك تلميذيدر ﴿وسقاه علقمة﴾ يعنى فقهى علقمه سقى ايدركبى بعض دليللر سرد واوزرلرينه مسائل تفريع ايتدرمكله تقويه وتأييد ايلدى ﴿وحصده ابراهيم النخعى﴾ وابراهيم نخعى فقهى حصاد ايدركبى فوائد متشتته سنى ونوادر متفرقه سنى بريرينه ضم وجمع ايلدى لكن كشف وايضاحده درجهء كماله رسيده ايده مدى نخع بر قبيله در مرحوم اكا منسوبدر وتابعى كوفيدر ※ حجاجدن اختفاسى حالنده وفات بيورديلر ﴿وداسه حماد﴾ وحماد رحمه الله دوس ايدر يعنى دوكركبى مسائلرده اولان غموضة وخفايى كشف وايضاح ايتمكله كندو ايله انتفاع اولنمه يى قوة قريبه يه كتوردى ﴿وطحنه ابو حنيفه﴾ وامام اعظم وهمام اقدم رحمه الله تعالى ورضى الله عنه بغداى وسائر حبوباتى دوكوب اون ايدركبى كندودن مقصود ومطلوب اولان فوائد وموائدى غايت كشف ونهايت ايضاحله اظهار وبيان بيورديلر ﴿وعجنه ابو يوسف﴾ وامام ثانى

ابو يوسف رحمه الله تعالى امام اعظم رحمه اللهك اجتهاد واستنباط
بيورديغى مسائل شرعيه ده امعان نظر ايدوب خمور يوغورد كبى تعبيرات
حسنه ايله بيان وجمع بيورديلر ﴿وخبزه محمد﴾ وامام محمد رحمه الله خبز
ايدركبى فقهك روايتلرينى ومسائل فروعيه لرينى تنقيح وتهذيب وامام اعظم
رحمه اللهك كندودن رجوع ايتديكى روايتلرى بيان ومسائلك قويسنى
ضعيفندن فرق وتمييز بيوروب وايام ميمنت انجاملرنده حوادث ووقوعات
پك چوق اولديغنه بناً تأليف وتدوين كتبه اغاز وشروع بيورديلر وفعل
سابقلرك جمله سنده استعارۀ مصرحۀ تبعيه وارد ر اهلينه معلومدر
﴿وسائرالناس يأكلون من خبزه﴾ يعنى باقى ناس سهلة التناول اولان خبز كبى
فقهك مسائل دينيه سندن اكل ايدركبى انتفاع واستمداد ايدرلر ﴿وقد نظم
بعضهم فقال﴾ يعنى بعض علما مضمون مسروحى بحر بسيطدن نظمله بيان
بيورديلر ٭ لكن ناظم مرحوم بيان سابقه متابعت ايتمدى بلكه علقمه يى
حصاد وابراهيمى دواس قيلدى ضررى يوقدر ٭ بوده بيان اخردر ﴿الفقه زرع
ابن مسعود وعلقمة حصاده ثم ابراهيم دواس﴾ علقمه تنوينله در ٭ ضرورۀ
شعر ايچون حاصل معنى فقهى ابن مسعود زرع بيوردى وعلقمه حصادى وابراهيم
نخعى دواسيدر ﴿نعمان طاحنه يعقوب عاجنه ٭ محمد خابز والآكل الناس﴾
يعنى نعمان فقهى اون ويعقوب خمور ومحمد اكمك ايديجيلردر ٭ آكل ناسدر نعمان
امام اعظمك يعقوب ابى يوسفك اسم عَلَملريدر ٭ امام شافعى رحمه الله بيورديلركه
ناسك كليسى امام اعظمك عياليدر ٭ يعنى امور دينيه لرنده محتاج اولدقلرى
مسائل فروعيه لرى استنباط واجتهادى تكفل وتعهد ايدنمشدر ٭ بركسه اهل
وعيالنك نفقه سنى التزام ايدنديكى كبى ومشار اليه فقهه موفقدر ٭ يعنى مسائل
فقهيه يى كندويه اجتهاد وبيان محضا توفيق ربانى وعنايت صمدانيدر
﴿وقد ظهر علمه بتصانيفه كالجامعين والمبسوط والزيادات والنوادر﴾ علمه
ضميرى امام محمده راجعدر ٭ اقرب مذكور اولديغندن يعنى امام محمدك علم وفضل
وكمالى جامعين ومبسوط وزيادات ونوادر كبى تصانيف وتأليفات سببيله ظاهر
ونمايان اولدى جامعى قرق جلددن زياده يه بالغ اولدى ٭ امام ابى يوسف
واسطه سيله امام اعظمدن روايت وكتب ايتديكى جامعه جامع صغير وبالذات
كندولرى امام اعظمدن بلا واسطه روايت ايدوب وكندو كتب واملا
بيورديغى جامعه جامع كبير اطلاق بيورديلر ﴿حتى قيل انه صنف فى العلوم
الدينية تسعمأته وتسعة وتسعين كتابا﴾ حتى روايت اولنديكه امام محمد علوم
دينيه ده طقوز يوز طقسان طقوز كتاب تصنيف ايتمشدر ٭ وعند البعض

بيكه بالغ اولمشدر ﴿ومن تلامذته الشافعى رضى الله تعالى عنه وتزوج
بام الشافعى وفوض اليه كتبه وماله﴾ وامام شافعى نفعنا الله بشفاعته امام
محمدك شاكردلرندندر ٭ وامام شافعينك والده سنى تزوج ايدوب كتابلرينى
ومالنى كندويه تفويض ايتمشدر ﴿فبسببه صار الشافعى فقيها﴾ يعنى امام محمدك
كتابلرنده اولان حقايق ودقايقه وقوف واطلاع سببيله امام شافعى فقيه ومتبصر
اولدى يوخسه نفس امام محمد ايله فقيه اولدى ديمك دكلدر ٭ زيرا امام شافعى
امام محمد ايله مجتمع اولمازدن اقدم مجتهد وفقيه ايدى ﴿ولقد انصف الشافعى
حيث قال من اراد الفقه فليلزم اصحاب ابى حنيفة﴾ تحقيقا امام شافعى رحمه الله
تعالى انصاف بيورديلر ٭ ديديلركه علم فقهى كسب وتحصيل مراد ايدن كمسه
ابو حنيفه نك اصحابنه ملازمت ومصاحبت ايلسون حيث كلمه سى تعليل ايچوندر ٭
﴿فان المعانى قد تيسرت لهم﴾ زيرا معانئ فقهيه انلره متيسر وآسان اولمشدر
﴿والله ماصرت فقيها الابكتب محمد بن الحسن﴾ امام شافعينك مقولندندر
بيوررلركه بن الله عظيم الشانه قسم ايدرمكه بن فقيه اولمدم يعنى فروع فقهيه يه
بنم وقوف واطلاعم مزداد اولمدى انجق محمد بن حسنك كتابلرينه وقوف
واطلاعم سببيله اولدى ﴿وقال اسماعيل بن ابى رجاء رأيت محمدا فى المنام فقلت له
مافعل الله بك﴾ يعنى اسماعيل بن ابى رجا بيورديكه بعد الوفاة امام محمدى
منامده كوردم ٭ والله ذوالجلال حضرتلرى سزه نه كونه معامله بيوردى ديو
استفسار كيفيت ايلدم ﴿فقال غفرلى ثم قال لواردت ان اعذبك ماجعلت هذا
العلم فيك﴾ جواب بيورديلركه خداوند كريم بكا عفو وغفران ولطف واحسانله
معامله وتكريم ايدوب محض لطف وامتناندن بنى شو وجهله خطاب الوهيته
شايان قيلديكه يا محمد اكر سكا نار جهنم ايله عذاب ايتمكه ارادۀ عليه م تعلق ايتمش
اوليدى اسرار لدنيه مدن اولان علمى شريف صندوقۀ صدرنده پنهان ايلمزدم
﴿فقلت له فاين ابو يوسف قال فوقنا بدرجتين﴾ اسماعيل ديركه تكرار
ابو يوسف قنده در ديو سؤال ايتدم بزدن ايكى درجه يوقروده در ديو جواب
بيورديلر درجۀ علوده دركه سفلده استعمال اولنور ٭ ظن اولنوركه درجه نك
برى سبقتى وبرى مشيختى وياخود حاجات مسلمينى قضا ايدوب بينلرنده احكام
شرعيه اجرا ايدوب قضايه مشغول اولمسى اوله بعض روايتده بيننزك علوى
بين السماء والارض بزدن درجه سى عاليدر بيورديلر ﴿قلت فابو حنيفة قال
هيهات ذاك فى اعلى عليين﴾ تكرار امام ابو حنيفه قنده در ديدم ٭ هيهات هيهات
انلر اعلاى عليين واقصاى علو بينده در ديديلر هيهات اسم فعلدر ٭ بعد
مكانه عنى وعن ابى يوسف ديمكدر ٭ واعلاى عليين جنتده برعالى مكانك

اسیـدر ٭ واعلا در جده اولمسی امامین موءی الیهمایه نسبتله‌در ٭ یوقسه انبیا
علیهم الصلاة والسلامك واصحاب کزین رضوان الله تعالی علیم اجمعینك
درجه‌لری قطعا ارفع واعلادر ٭ اللهم اجعلنی مع النبیین دعاسندن مراد
کندولریله اجتماع وموانستدر ٭ یوقسه درجه‌ده معیت دکلدر ❊ فاولئك
مع الذین انعم الله علیهم من النبیین والصدیقین ❊ نظم جلیلی دخی بوقبیلدندر
❊ کیف وقد صلی الفجر بوضوء العشاء اربعین سنة ❊ یعنی امام مشار الیه
نیجه اعلای علیینده اولمازکه قرق سنه یتسو نمازینك ابدستیله صباح نمازنی
ادا بیوردیلر ٭ سلف صالحیندن مسعر بن کدام بیوردیلرکه امام اعظم
رحمه اللهی مسجدده کوردمکه صباح نمازنی ادا ایتدی طالبینه مذاکره ونشر
علمه مشغول اولدی ظهره قدر صلاة ظهری ادا بیوردی عصره قدر ینه تدریسه
مشغول وبعد اداء العصر اخشامه قدر وبعد اداء المغرب بتسویه قدر افاده
واعلامه مشغول اولدیلر ٭ صلاة عشایی ادا ایتدکدنصکره منزللرینه تشریف
وجزئی مکث واقامه دنصکره مسجد شریفه خروج ایتدی طلوع فجره قدر
نمازه مشغول وبعد اداء الفجر ینه درسه مشغول اولدیلر ٭ بوذات عالی همت
مطالعه‌یه نه زمان فرصت بولور دیو دقت وصرف مقدرت ایتدم هرکون
وهرکیجه حالت حسنه وهیئت مستحسنه سنی الی الموت صورت مشروحه‌سی
اوزره کوردم حتی روایت وارکه مرقوم مسعر مسجد ابی حنیفه‌ده ساجد
اولدیغی حالده رحمة حقه وارد اولدی ینه مرحوم مسعردن روایت اولنورکه
امام مشارالیه بر رکعتده قرآن عظیمی ختم بیورمشدر ٭ احمددن بر رکعتده قرآن
عظیم الشانی ختم ایدن درت ذوات معالی عنواندر ٭ بریسی امام مشارالیهدر
رمضان شریفده التمش ختم ایتدیکی ووفات ایتدیکی آنه دکین یتمش بیك کره ختم
بیوردیغی تحقیق کردهٔ روات اولمشدر ٭ ومخدوم مکرملری حماددن روایت
اولنورکه اجل موعودلری تمامه رسیده اولوب رحمت حقه واصل اولدقلرنده
حسن بن عماره غسل بیوردیلر ٭ وعقبنده مرحوم ومغفورله ایچون ثنا بیوردیلرکه
یرحمك الله ویغفرلك لم تفطر منذ ثلاثین سنة ولم تتوسد عینك منذ اربعین سنة
فقد اتعبت من بعدك وفضحت القراء ٭ کیجه‌لرده عادة سنیه‌لری نماز ودعا وتضرع
ونیاز ایدی ❊ وحج خمسا وخمسین حجة ورأی ربه فی المنام مائة مرة ❊ امام مشارالیه
اللی بش کره حج ایتدی وذات بی مثل حضرتلرینی یوز دفعه رؤیاده کوردی
❊ ولها قصة مشهورة ❊ یعنی ربنی رؤیاده رؤیتی ایچون امام مشار الیهك
قصهٔ مشهوره‌سی واردر قصهٔ مشروحه بودر ٭ مرحوم ومغفورله
بیوردیلرکه رب العزة حضرتلرینی طقسان طقوز کره منامده کوردم بعده کندی

نفسمه بردفعه دخی کوررسم البته سؤال ایده‌یمکه یوم قیامتده عذاب وشدائددن
خلائقك نجاة وخلاصی نه شیئله‌در ٭ وقتاکه بردفعه دخی کوروب یوز تمام
اولندقده سبحانه وتعالی حضرتلرینی کوردیکمده ثناو نیاز طریقیله دیدمکه یا رب
عزجارك وجل ثناؤك وتقدست اسماؤك بم ینجو عبادك یوم القیامة من عذابك
فقال سبحانه وتعالی من قال بعد الغداة والعشی سبحان الابدی الابد سبحان الواحد
الاحد سبحان الفرد الصمد سبحان رافع السماء بغیر عمد سبحان من بسط الارض
علی ماء جمد سبحان من خلق الخلق فاحصاهم عدد سبحان من قسم الرزق ولم ینس
احد سبحان الذی لم یتخذ صاحبة ولا ولد سبحان الذی لم یلد ولم یولد ولم یکن
کفوا احد نجا من عذابی ٭ وفی حجة الاخیرة استأذن حجبة الکعبة بالدخول لیلا ٭
مشارالیه صکره کی حجنده کعبهٔ مکرمه‌نك خدامлرندن کیجه ایله بیت شریفك
ایچنه دخوله استیذان بیوردیلر خدمهٔ بیت الحق بنی شیبه‌دن اولور رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم جدلرینه خطابا خذها ای مفاتیح الکعبة خالدة تالدة
تلطیف وتکریملرینه بناءً ❊ فقام بین العمودین علی رجله الیمنی ووضع الیسری
علی ظهرها حتی ختم نصف القرآن ثم رکع وسجد ثم قام علی رجله الیسری ووضع
الیمنی علی ظهرها حتی ختم القرآن ❊ یعنی کندویه دخول بیته اذن ویریلوب
داخل اولدقده بین العمودین نمازه شروع بیوروب صاغ ایاغنك اوزرینه قائم
اولدی ٭ وصول ایاغنی ظهری اوزره ویاخود صول ایاغنی صاغ ایاغنك
ظهری اوزره وضع بیوردیلر ٭ اولکه بیانه کوره ایکی ایقلرینی یره وضع ایتمش
اولور ٭ لکن برینك التی وبرینك اوستونی ایکنجی‌یه کوره بر ایاغنی ارض
اوزره وضع اخری بی اناك اوزرینه وضعله کانه بر ایاغنك اوزرینه قیام ایتمش اولور ٭
اشبو هیئت اوزره نصف قرآنی رکعت اولیده قرأت بیوروب رکوع وسجود ایله
رکعت اولی‌یی اتمام وبعده رکعت ثانیه‌ده صول ایاغنی ارضه وضع وصاغ ایاغنی
صورة مشروحه اوزره یاظهرینی ارضه وضع ویاصول ایاغنك اوزرینه وضع ایله
قیام وقرآن عظیم الشانك نصف اخرینی تلاوتله ختمی اتماماله نمازی اکمال
بیوردیلر ٭ لکن ابراهیم حلبی هیئت مشروحه اوزره اداء صلاة سنته مخالفدر
دیدی ٭ انتهی شرنبلالی ذکر ایتدیکی تراویحکه بردفعه بر ایاق اوزره طوروب
وبردفعه رجل اخری اوزره طورمق رجلینك ایکیسنی بردن نصبله اوزرلرینه
قائم اولمقدن افضلدر ٭ وبو مضمونی ابو السعود متنی شرحنده نقل ایلدی ٭
اشبو مفهومی امام اعظمدن روایت اولنان کعبهٔ مکرمه‌یه داخل اولوب
هر بر رکعتده بر ایاغینك اوزرینه قائم اوله‌رق ایکی رکعتده قرآن جلیل الشانی
ختم بیورمسنك محملیدر ٭ انتهی بعینه شارحك ظهر تعبیری بو احتماله مخالفدر ٭

درة الاسرار صاحبی ضیاء المعنویدن نقل ایتدیکه فرائضده برآیق اوزره قیام
بوقدر بغیر عذر مکروهدر ❋ اما نوافلده جائزدر انتهی ﴿ فلما سلم بکی وناجی
ربه وقال الهی ما عبدك هذا العبد الضعیف حق عبادتك لکن عرفك حق
معرفتك ﴾ صلاة مشروحه دن فارغ اولوب سلام ویردکده اغلدی ❋
وربسنه مناجات ونیاز بیوردیکه الهی اشبو عبد ضعیف جناب عزتنك عظمتی
وجلالینه حقیق ولائق عبادتله عبادت ایدهمدیکی عدم معرفتدن ناشی دکلدر ❋
بلکه صفات کامله لرایله اتصافکی واتم استحقاق واکمل لیاقتله عبادات
واطاعاته ومشاهده ومراقبه یه الیق واحری اولدیغکی حق معرفتله عارف
وموقن اولدی ❋ ومعرفتدن مراد اشبو معنای مشروحدر یوقسه ذات
وصفاتنك کنه حقیقتنی عرفان واذعان محالدر ❋ تقدس وتعالی علوا کبیرا
﴿ فهب نقصان خدمته لکمال معرفته ﴾ یعنی نقصان خدمت وعبودیت
قصورنی عفو وهبه بیور کمال معرفتنه بناءً ﴿ فهتف هاتف من جانب البیت
یا اباحنیفة قد عرفتنا حق المعرفة وقد خدمتنا فاحسنت الخدمة وقد غفرنالك
ولمن اتبعك ممن کان علی مذهبك الی یوم القیامة ﴾ یعنی مناجاتنك عقیبنده
صوتی مسموع وشخصی غیر مرئی برمتکلم کعبهٔ مکرمه نك ناحیه لرندن برناحیه دن ندا
بیوردی ❋ ظاهر اولان منادی ملك اولمقدر ❋ ندا ونداء لطیفه لری بوکونا اولدیکه
یا اباحنیفه وجود ووحدانیته دلالت ایدن دلیللرایله وصفات کامله لریمز ایله بزی
حق معرفتله عارف ودانا اولدیکز وکوزلجه ادای خدمت ایتدیکز سندن وسنك
مذهبکده ذاهب وطریقکده سالك وکتاب وسنته ماسك اولوب یوم قیامته دکین
سکا اقتدا واتباع ایدن کسه لردن صدور ایدن ذنوب ونقصانلرینی ستر وعفو
ایلدم ❋ لکن کمال اتباع لازمدر ❋ فقط حنفی المذهبم دیمکله بتمز ﴿ وقیل
لابی حنیفة بم بلغت ما بلغت قال ما بخلت بالافادة وما استنکفت عن الاستفادة ﴾
امام اعظم رحمه اللهدن استفسار اولندیکه اشبو اسرار لدنیه دن اولان علم
وعرفان فضیلت وکرامته نه سببله واصل اولدك جواب باصواب بیوردیلرکه
افاده ده اصلا بخل ایتمدم یعنی بندن برطالب برشیء استعلام ایتسه آنی افاده
واعلام ایدردیم وغیریدن برنسنه تعلم واستفاده ده استنکاف وعار ایتمدم ﴿ وقال
مسافر بن کدام من جعله بینه وبین الله رجوت ان لایخاف ﴾ مسافر بن کدام
بیوردیکه برکسنه امام اعظمی رحمه الله تعالی کندو ایله الله جلیل الشان بیننده
وسیله قیله رجا وامید ایدرمکه دنیا واخرت غائله لرندن خوف ایتمیه شریعت
مطهره یه تشبث وتمسك جمیع مخاوفدن امنیته سببدر ﴿ وقال فیه ﴾ یعنی مضمون
سابق تأییدی حقنده وبیان مقامنده مسافر دیدی ﴿ نظم ﴾ ❋ حسبی

من الخیرات ما اعددته ❋ یوم القیامة فی رضی الرحمن ❋ حسبی کافی معناسنه
مبتدادر ما اعددته خبریدر مفهوم بیت یوم قیامتده رحمن ورحیم اولان ذات
بی مثالك رضاسی یاکی تحصیلده عمل ایدوب حاضر قلدیغم اعمال حسنه لرمدن
بکا کافی ووافیدر ﴿ دین النبی محمد خیر الوری ❋ ثم اعتقادی مذهب النعمان ﴾
دین النبی مضاف تقدیر ایله ما اعددته دن بدلدر ❋ یعنی برای رضا حویء یزدان
حاضر ومهیا قلدیغم خیرات وحسناتدن بدل اولا اول خیر الخلایق ومخبر الحقایق
حضرت سلطان رسل علیه الصلاة والسلامك دین متینی ایله تدین بکا کافی
صکره نعمان ابن ثابت علیه رحمة الباریء الناطق والصامت حضرتلرینك مذهب
صواب قرینلرینی اعتقاد وافیدر ﴿ وعنه علیه الصلوة والسلام ان آدم
افتخر بی وانا افتخر برجل من امتی اسمه نعمان وکنیته ابو حنیفة هو سراج امتی ﴾
یعنی امام مشار الیهك مدح وستایشی حقنده رسول اکرم ونبی محترم صلی الله
تعالی علیه وسلم حضرتلرندن روایت اولندیکه سعادتله بیوردیلرکه تحقیقا
آدم علیه الصلوة والسلام بنمله افتخار بیوردیلر ایدی ❋ بن دخی
امتمدن کنیه سی ابو حنیفة واسمی نعمان بر رجل ایله افتخار ایدرم اول ذات
هدایت مدار بنم امتمك سراجیدرکه یعنی ظلمت جهل وضلالدن سراج کبی
نوریله طریق صحیحه کندولری ایصال وادخال ایدیجیدر ❋ افتخارلرندن
مراد زهد وورعلریله مسرور بیتلریدر ❋ زیرا انبیا علیهم الصلاة والسلام
امتلرینك صلاح حاللریله مسرور ودلشاد اولورلر واکر سؤال اولنورسه که
اصحاب کزین رضوان الله تعالی علیهم اجمعین ❋ امام اعظم رحمه اللهدن
قطعا افضللردر ❋ بو تقدیرجه کندولر ایله افتخار اولنمغه احق واولیقلردر ❋
جواب ویریلورکه امام مشار الیهله افتخار اولنمنك سبب اختصاصی بودرکه
امام مشار الیه اصحاب کرام رضوان الله علیهم اجمعین حضراتنك انقطاعی وسنت
سنیه ایله عملك ضعفی آوانده تشریف وشریعة مطهره یی احیاده بذل وجود وسعی
نامعدود بیوردیغنه بناءً اشبو افتخار وامتیازی کسب وتحصیل بیوردیلر ﴿ وعنه
علیه الصلوة والسلام ان سائر الانبیاء یفتخرون بی وانا افتخر بابی حنیفة من احبه فقد احبنی
ومن ابغضه فقد ابغضنی ﴾ کذا فی کتاب التقدمة شرح مقدمة ابی اللیث ❋ دخی رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلمدن روایت اولندیکه تحقیقا جمیع انبیا علیهم الصلواة والسلام بنمله
افتخار ایدرلر بن دخی ابو حنیفه ایله افتخار ایدرم برکسنه امام مشار الیهه اتباع سنت
واحیاء شریعت ایتدیکنه بناء محبت ومودة ایتسه تحقیق بکا محبت ایتمش اولور ❋ واکا
بغض ایدن بکا بغض ایتمش اولور ❋ فقیه ابو اللیثك مقدمه سی شرح تقدمه ده
بوبلجه تصریح اولندی ﴿ قال فی ضیاء المعنوی وقول ابن الجوزی انه موضوع

تعصب لانه روی بطرق مختلفة ❊ صاحب ضیاغزنوینك مقدمه سی شرحی
ضیاء معنویده بیورد یکه ابن جوزینك اشبو حدیث شریفی موضوعدر ❊ یعنی
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمدن صدوری یوقدر دیمه سی تعصبدر ❊
محلنده دکلدر ❊ زیرا طرق مختلفه ایله که اسانید متعدده ایله مرویدر ❊
نهایتی برحدیث شریف ضعیف اولسه سندلرك تعدد یله حسن اولور ❊
موضوع اولماز ❊ بلکه بو حدیث حسن اولور ❊ وروی الجرجانی فی مناقبه
بسنده لسهل ابن عبدالله التستری انه قال لوکان فی امة موسی وعیسی علیهما
السلام مثل ابی حنیفة لماتهودوا و لماتنصروا ❊ جرجانی امام اعظم رحمه اللهك
اخلاق حمیده وخصال پسندیده لرینی تعداد و بیان حقنده تألیف وتصنیف
بیوردیغی کتابنده سندیله سهل بن عبد الله تستری نك کلامندن روایت ایدر که
مشارالیه سهل بیوردیکه حضرت موسی وعیسی علیهما السلامك امتنده
ابوحنیفه کبی برذات صاحب اجتهاد موجود اولسه ایدی ❊ حضرت موسی
علیه الصلاة والسلامك قومی یهودی اولمازلر ایدی ❊ وحضرت عیسی علیه
السلامك قومی نصاری اولمازلر ایدی ❊ سهل کبار علمادندر کلاملریله استشهاد
اولنمغله شایاندر ❊ حتی بیوررلر ایدیکه الله ذوالجلال حضرتلرینك عالم ازلده اخذ
بیوردیغی عهد ومیثاقی بیلورم حالا محفوظمدر ❊ واولادلرمه اول عهد معهودی
اشبو دار دنیادن عالم شهود اولان اخرته رحلت وانتقال ایدنه قدر تذکیر واخطار
ایدرم یهود میل معناسنه اولان هوددن مشتق اولوب وجه مناسبتی توراتی
تلاوتلری حیننده ایکی طرفلرینه میل ایتمدلری ویاخود دین باطله میل ایتمدلری
اولمقده محتملدر ❊ ویاخود یهود بنی اسرائیل اولادلرندن اولدقلرینه بناً اولمقده
محتملدر ❊ طائفهٔ نصارایه نصاری اطلاقنك سببی ناصره نام بلده ده ساکن
اولدقلری ایچوندر ❊ ویا عیسی علیه الصلاة والسلامه نصرة و معاونتلری
دعوالرینه بناً در ❊ قضیهٔ شرطیه فرضیات قبیلندندر ❊ وقوع وجود اقتضا
ایتمز ❊ رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك لوعاش ابراهیم لکان نبیا قول
شریفلری کبی یاخود مشار الیه کبی زهد وورعله موصوف برذات معالیسمات
بنلرنده موجود اولسه ایدی ❊ کندولرینك اخبارلری کبی حطام دنیایه وریاسته
محبتلریندن ناشی احکام الٰهی احفا ورسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك اوصاف
شریفه لرین تغییر وتحریف ایتمزلر ایدی ❊ ومناقبه اکثر من ان تحصر ❊
مناقب منقبه نك جمعیدر ❊ خصال حمیده معناسنه در ❊ ابو یحیی الحمانی روایت
ایدر که امام موسی الهدن ایشتدم بیوردیلر که رؤیامده کندیمی رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلمك روضهٔ منوره سنی نبش ایدر کوردم ظاهر رؤیادن خوف ایتدم

محمد بن سیرینه برکسه ارسال ایلدم تعبیر بیورمشلر که بوذات رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلمك اخبار واحادیثلرین نشر بیورر ❊ وکبار تابعیندن
عبدالله بن مبارك رحمه الله تعالی بیورمشلر که الله عظیم الشان بکا امام اعظم
وسفیانله اعانه واعانه ایتمش اولمیدی بن سائر عوام ناس کبی اولوردم ❊ یعنی بو علم
ومعارفی انلردن استفاده ایتمدیمکدر ❊ مجلس عالیلرندن نفعلی مجلس بولنمز ایدی
دیو روایت واردر ابن جریجه موت خبری واصل اولدقده چوق علم کتدی ❊
بیوردی عبد الله بن مبارك بیوردیلر که امام اعظم ایله سفیان ثوری جمع اولدقلرنده
جوابه کیم قادر اولور ❊ وبرشیئه حکم بیوردقلرنده حکم اولدر ❊ وبرکسه کندو
رأییله حکم روا وجائز اولسه اول ابوحنیفه در ❊ وکندویه دعا واجبدر بیوردیلر
واهل زمانك اعلمیدر ❊ وکندولرك رای صواب قرینلرندن احسن برأی مسموعمز
اولمدی ❊ اکثر اقوالرینی اخذ وقبول ایلدك وکندو کبی اهل تقوی وورع
صاحبی کمسه کورمدك بیوردیلر ❊ روایت اولنور که حفص بن عبد الرحمن امام
مشارالیهك شریکی ایدی کندویه برمقدار متاع ارسال وتحریر بیوردیلر که ارسال اولنان
متاعك بعضیسنده عیب واردر ❊ حین بیعکزده مشتریلره اخبار واعلام ایدك حفص متاعی
بیعی حیننده عیب مزبوری بیان واعلان ایتمکی نسیان ایتدکاری امام مشارالیهك
معلومی اولدقده اول متاعك ثمنینك کلیسنی تصدق بیوردیلر ❊ اشبو منقبه لر
امثالی نیجه منقبه لری واردر که عد واحصایه صغمز وامام بخارینك روایت
بیوردیغی لوکان الایمان عند الثریا لناله رجال من فارس حدیث شریفی کندولرینك
حقلرنده در دیو علمانك اتفاقلری واردر ❊ اشبو مدح جمله سنه فانقدر ❊ وصنف
فیها سبط ابن الجوزی مجلدین کبیرین وسماه الانتصار لامام ائمة الامصار ❊ سبط
وحفید ولدك ولدینه اطلاق اولنور لر مذکر اولسونلر ❊ ویا مؤنث اولسونلر ❊
سبطی قزك اوغلونه وحفیدی اوغلك اوغلینه تخصیص اصطلاحه مبنیدر ❊
بعضیلر اهل لغتدن نقل ایتدیلر ❊ یعنی ابن جوزینك سبطی امام مشارالیهك
مناقبی حقنده بیوك ایکی جلد کتاب تصنیف بیوردیلر ❊ وکندویه الانتصار لامام
ائمة الامصار تسمیه بیوردیلر ❊ یعنی جمیع بلدانك امامارینك امامی مناقبی
وفضائلی ذکر و بیان کندوایله انتصار اولنان شیدر دیمکدر ❊ صیغهٔ مطاوعتله
تعبیر اشبو تألیفه قدرة ومکنتی محضا الله ذوالجلال حضرتلرینك نصرت وعنایتیله
اولمسنه اشارت وتنبیه ایچوندر ❊ وامام الائمه اولدیغی هر برجهتله کندولره
سبقت وتقدمی اولوب کندولره باب اجتهادی کندوسی فتح ایتدکاری
ایچوندر ❊ وصنف غیره اکثر من ذلك ❊ علمادن ابن جوزینك غیری مختصر
ومطول اول ایکی جلددن اکثر کتاب تصنیف بیوردیلر ❊ یعنی مناقب امام

حقنده تأليفات چوقدر ﴿ والحاصل ان اباحنيفة النعمان من اعظم معجزات المصطفى بعد القرآن ﴾ خلاصهٔ كلام تحقيقا ابو حنيفهٔ نعمان نكه امام اعظم رحمه الله تعالى قرآن جليل الشاندن صكره رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك اعظم معجزاتندندر ❊ دنيايه تشريفلرندن اقدم ظهورلرينه دلالت ايدن احاديث مشروحه لرك ور و دينه بناً وحفظ سنت واحياى شريعت و نصيحت امه كبى كرامتلر دخى معجزهٔ رسول صلى الله تعالى عليه وسلم قبيلندندر ﴿ وحسبك من مناقبه اشتهار مذهبه ﴾ حسبك يا كافيك معناسنه در ❊ و ياخود اسم فعلدر ❊ يكفى معناسنه كاف حرف خطابدر ❊ يعنى مناقبندن سكا يتربين العلماء مذهب صواب مآبلرينك كالشمس فى وسط النهار مشتهر ومتبين اولمسى ﴿ ماقال قولا الااخذبه امام من الائمة الاعلام ﴾ برقولى رأى واجتهاد ايدوب بيورمديلر ❊ الا بيوردقلرى قول وحكمى ائمهٔ كباردن برامام اخذ وقبول بيورديلر ❊ كرك اول قول واجتهادلرى اوزره ثابت اولسونلر ❊ وكرك اندن رجوع بيورمش اولسونلر ائمه دن مراد كندونك مذهبنده اولان امامدر اولورسه مثلا امامين وسائر امامدر كبى اخذدن مراد اعتقاد وحقيقتنه كند وايله عمل اولور ❊ مرقوملرك هرنه قدر بعضا امام مشار اليه مخالفلرى وار ايسه ده ائمهٔ ثلثه كبى لكن اختلافلرى ينه كندودن بر روايته مبنيدر ❊ اماسائر مذهبلرك امامدرى مراد اولنورسه اخذدن مراد اجتهادده موافقت اولور ❊ برمجتهدك مجتهد اخره تقليد ايده مامسينه بناً ﴿ وقدجعل الله تعالى الحكم لاصحابه واتباعه من زمنه الى هذه الايام الى ان يحكم بمذهبه عيسى عليه الصلاة والسلام ﴾ تحقيق الله عظيم الشان حضرتلرى اكثريا شريعتله تصرفى وسياستى وقضاء وحكمى كندونك زماننده دن بوكونلره قدر بلكه حضرت عيسى عليه الصلاة والسلام اجتهاد بيوروب واجتهادلرى كندولرك مذهبلرينه موافق تصادف ايتمكله كندولرك مذهبلريله حكم ايده نه قدر مشار اليهك اصحاب واتباعى قلدى ياخود حضرت عيسى عليه الصلاة والسلامك شريعت محمديه ايله حكمى يارسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمدن شريعتى مشافهة اخذ طريقيله وياخود وحى طريقيله در ﴿ وهذا يدل على امر عظيم اختص به من بين سائر العلماء العظام ﴾ اشته بوامام مشار اليهك فخامت شانى وعلو قدرى حقنده وارده اولان احاديث شريفه ومناقب منيفه لر كندولرينك سائر علماء عظام وائمهٔ دينيدن كندو ايله اختصاص وامتياز كسب ايتديكى امر عظيم اوزرينه دلالت ايدر ﴿ كيف لا وهو كالصديق رضى الله تعالى عنه له اجره و اجر من دون الفقه وا لفه وفرع احكامه على اصوله العظام الى يوم الحشر والقيام ﴾ يعنى جميع علماء عظام وائمهٔ فخامدن نجه مستثنى

وممتاز اولماز حالبوكه اول ذات فضائل نصاب حضرت ابى بكر الصديق رضى الله تعالى عنه كبى بر منطوق من سن سنة حسنة فله اجرها واجر من عمل بها الى يوم القيامة تدوين كتب فقهيه وتأليف رسائل علميه سنت حسنه سنى وضع وتشريعله انك اجر وثوابنه وكندودن صكره الى يوم الحشر والجزاء علم فقهى تدوين وتأليف و احكام سنيه سنى اصول سامیلرى اوزره تفريع ايتدير نكسه لرك مثوبات خيريه لرينك مثلى مثوباته مستحق اولديلر ❊ نتكم ابو بكر الصديق رضى الله تعالى عنه حضرتلرى رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينه اولا ايمان وتصديق اجر وفضيلتنى كندولرى اكتساب واول طريقت بهيه بى سائر امت محمديه راه هدايت اتباب قلمق ايله انلرك دخى شرف ايمانله مشرف اولوب نبوت رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمى تصديق ايدنلرينه عائد وراجع اولان ثواب جزيل مثلنه نائل وقابل اولديلر اول رجالدن مسلمان اولوب دولت ابديه يه نائل وفائز اولان اشبو ذات محمدت مآبدر ❊ اسم عاليلرى عبد اللهدر ❊ بعد الانبياء عليهم الصلاة والسلام روى زمينده بولنان نوع بنى آدمك افضليدر ❊ يارغاردر ومناقب مشهوره لرى واردر ❊ كندويه محبت موجب سعادت بغض وعداوت مقتضى ضلالت وشقاوتدر ❊ وكندولرى صحابيدر ويدر و والده لرى ايمان واسلام سعادت سرمديه سيله مستسعد اولدقلرينه بناً صحابى اوغليدر ❊ وفرزند ارجمندلرى عبد الرحمن دختر سعداخترلرى ام المؤمنين حضرت عائشه واسما رضى الله تعالى عنهما وعن ابويهما اولدقلرندن صحابيلر باباسيدر ❊ وعبد الله بن زبيرك والدهٔ محترمه لرى اسما رضى الله تعالى عنها اولديغندن جد صحابيدر ❊ بومثللو منقبهٔ عليه ايله سرفراز اولمغله كندولرى جمله دن ممتازدر ❊ وعلم شريعتده اول تدوين كتب وترتيب ابواب اول امام فضائل مآبدن صادر وواقع اولدى ❊ ثانيا امام مالك بن انس رحمه الله موطأ نام كتابى تأليف وجمع بيورديلر ❊ اصحاب كرين وسائر تابعين اكثريا عزا وجهاده مشغول اولوب وقوهٔ محافظه لرينه اعتماد ا كتاب تصنيف ايتمديلر ❊ امام اعظم وهمام اقدم عليه رحمة ربه الاكرم حضرتلرينك عصرنده ارباب همم ازقالوب علم ومعارفده نقصان ترتب ايتماسى خوفندن تأليف وجمع كتب سنت سنيه سنه اغاز وشروع بيورديلر ❊ روايت اولنوركه كبار اصحاب شافعيه دن ابن شريح نام برذات فطانت تمام برجاهلدن امام اعظم حقنده بعض ناسزا كلامن استماع ايتدكده بيورديلركه سن شول برذات معالى صفاته مى كلام نابر جانسوه ايدرسنكه علمك اوچ ربعى ذاتنده كندويه مسلمدر ❊ و ربع رابعى دخى كندولرى غيره تسليم ايتمز اول جاهل مسفور اشبو كلام بلاغت مآلك ماهيتى وحقيقتنده استكناه واستعلام ايلدكده اول عالم مصنف فصيح

الكلام كشف حال وافادهٔ مرام ايدوب بيورديلركه علم سؤال وجوابدن
عبارتدر ❊ اولا سؤالی وضع وانشا ايدن امام مشار اليهدر ❊ بوجهتله نصفی
كندولره مفوض ومسلمدر ❊ واول نصف علم اعتبار اولنان اسئلهيه كندولری
جواب باصواب بيورد قلرنده مخالفلری اولان سائر ائمهٔ دين بعض جوابلرنده
اصابت وبعض آخرنده خطا ايدی ديديلر ❊ بنا برين اكر صوابنی خطا سيله
مقابله ايتسك صواب اولان نصفك نصفی دخی كندولرينك اولور ❊ بوتقديرجه
اوج ربعی كندولرينك اولديغی تبين وتحقق ايدر ❊ مخالفلرك خطاسنی ادعا
ايتدكلری نصفك نصفنه امام مشار اليه اصابت ايتدم ديه رك بزدر ديو دعوا
ايدر وانلر بزمدر ديو ادعا ايدرلر ❊ بناأ عليه بينلرنده متنازع فيه اولديغندن
انلره تسليم ايتمز ❊ اصولدن مراد كتاب وسنت واجماع وقياسدر فروعدن
مراد بونلردن استنباط اولنان مسائل فروعيهدر ❊ تدوين مطلق جمع معناسنه
تأليف مع الالفة والمناسبت جمع معناسنهدر ﴿ وقد اتبعه على مذهبه كثير
من الاولياء الكرام ممن اتصف بثبات المجاهدة وركض فى ميدان المشاهدة ﴾
وقد اتبعه وهو كالصديق اوزرينه معطوفدر ❊ يعنى امثال واقراننده
نجده ممتاز اولمازحالبوكه كندولرينك مذهب صواب قرينلرينه ميدان
مشاهدهده على وجه الاسراع ات سوروب مسابقه ايدركبی تحصيل مشاهدهده
على مراتبهم سعى تام وجهد مالا كلام ايدن ومجاهدهٔ ثابته ايله متصف اوليای
كرامدن چوق كرامت نصاب اتباع واقتدا ايتمشلردر ❊ مذهب يااسم زمان
ويااسم مكان ويا مصدر ميميدر ❊ مراد يا امام مشار اليهك ذاهب اولدقلری
احكامدر ❊ ويا خود مذهوب معناسی مراددر اوليا ولينك جمعيدر ❊
ولی يااسم فاعل معناسنهدر ❊ يعنى الله ذوالجلال حضرتلرينك عبادت واطاعتنه
مصاحب وملازم معناسی مراد اولنور ❊ وياخود اسم مفعول معناسندر ❊ يعنى الله
ذوالجلال حضرتلرينك عنايت ولطفنه مظهرلردر ديمكدر ﴿ كابراهيم
بن ادهم وشقيق البلخى ومعروف الكرخى وابى يزيد البسطامى وفضيل بن عياض
وداود الطائى وابى حامد اللفاف وخلف بن ايوب وعبد الله بن المبارك ووكيع
بن الجراح وابى بكر الوراق وغيرهم ممن لا يحصى له عدة ان يستقصى ﴾ يعنى
امام مشار اليهه اتباع ايدوب وكندوبی تقليد ايدن ارباب مشاهدهدن اولان
اهل الله ابراهيم بن ادهم وشقيق بلخى ومعروف كرخى وابى يزيد بسطامى اشبو
ذات كرامت مدارك اسم علملری طيفور وبابالری اسمى عيسىدر امام شعرانی
اسملرينی معرفت سبب دخول جنتدر ديو تصريح بيورمشلر ❊ وفضيل بن
عياض وداود طائى وابى حامد لفاف وخلف بن ايوب وعبد الله بن مبارك

ووكيع بن جراح وابى بكر وراق وسائرلری كبى عدو احصا ايله غايت
وقصوارينه بلوغ ممكن اولميان اصحاب مجاهده قدس الله ارواحهم حضراتيدر
﴿ فلووجد وافيه شبهة ما اتبعوه ولا اقتدوا به ولا وافقوه ﴾ اشبو واقف اسرار
اولان ارباب بصائر امام مومى اليهك مذهب واجتهادلرنده اكر برشبهه بولسهلر
ايدی ❊ كندولرينه اتباع واقتدا ومذهبلرينی تقليد وقبول ايتمزلر ايدی ❊
﴿ وقد قال الاستاذ ابو القاسم القشيرى فى رسالته مع صلابته فى مذهبه وتقدمه
فى هذه الطريقة سمعت الاستاذ ابا على الدقاق يقول انا اخذت هذه الطريقة من ابى
القاسم النصرابادى وقال ابو القاسم انا اخذتها من الشبلى وهو اخذها من السرى السقطى
وهو من معروف الكرخى وهو من داود الطائى وهو اخذ العلم والطريقة من ابى حنيفة ﴾
استاد كلمه فارسيهدر عظيم معناسنه ابو القاسم كنيهدر اسم علملری عبد الكريمدر
تفسير وفقه ونحو ولغت علملرنده ماهر وحافظ اديب ذوى المفاخردر ❊ اوچيوز
يتمش يدی تاريخلرنده قدم نهادهٔ دار عنا اولمشدر ❊ حاكمدن وغيريدن حديث شريف
اخذ وروايت ايتمشدر ❊ وتصانيف كثيرهسی واردر ❊ وانواع فضائل ومحاسنی
جامع برذات نادیدهدر ❊ شارح عليه الرحمة بيوررلركه اشبو سابق الذكر
ابو القاسم القشيری كندو مذهبلری اولان مذهب شافعيده صلابة وقوة
وتمكنله بله وطريقت عليهٔ صوفيهده تقدم وتفرديله علم تصوفده تأليف
بيوردقلری رسالهلرنده بيان بيورديلركه بن استاد ابو على دقاقی بن اشبو
طريقت عليهيی ابو القاسم نصرابادیدن اخذ ايتدم ديو اولديغی حالده كلاملرينی
اشتدم مومى اليه ابى القاسمده بن شيخ شبلى قدس الله تعالى سرهدن اخذ ايتدم
بيوردی اول دخی سری السقطيدن اخذ بيورديلر واول دخی معروف كرخيدن
واول دخی داود طائيدن واول دخی علم وطريقتی امام اعظم وهمام اقدم
رحمه اللهدن اخذ وتلقى بيورديلر ﴿ وكل منهم اثنى عليه واقر بفضله ﴾ اشبو
مومى اليه امام قشيرينك ذكر ايتديكی روات ثقاتك كليسی امام مشار اليهه
ثنا وكندوبی خير ايله ياد واوصاف جميلهلر ايله توصيف وعلم وورعده فضل
ورجحاننی اقرار بيورديلر ﴿ فعجبا لك يا اخى الم يكن لك اسوة حسنة فى هولاء
السادات الكبار اكانوا متهمين فى هذا الاقرار والافتخار ﴾ عجبا مقدر فاعجب منك
فعلندن مفعول مطلقدر ❊ خطاب امام مشار اليهك فضل وكمالنی انكار ايدن كسهلرهدر
يا اخى نداسی تلطف وترحم طريقيله اولمسی قبول نصيحتده اولى واشد اولديغنه
بناأدر ❊ محصول مآل ای دين قرنداشم سنك بومثللى ذات مكارم شيمك فضل
وكمالنی انكاركدن بن تعجب ايتمك ايله تعجب ايدهرم كنديه اقتدا ومذهبنی
تقليد ايدن اول سادات كبارك طريقت مستحسنهلرينه سزك ايچون نيچون اسوهٔ

حسنه اولدی یعنی انلره کوزلجه اقتدا واتباع ایدك دیمکدر ٭ اشبو سادات مکرمت سماتك امام مشار الیهك علم وفضلنی اقرار وکندولردن اخذ طریقت وروایت عملله افتخار وامتیازلرنده متهم ومعیوب اولدیلرمی حاشا ثم حاشا اولمدیلر ﴿ وهم ائمة هذه الطریقة وارباب الشریعة والحقیقة ومن بعدهم فی هذ الامر فلهم تبع ﴾ حالبوکه اول مجمع انواع کمالات اولان سادات عظام اشبو طریقۀ علیه ده امام لردر ٭ وارباب شریعت واصحاب حقیقت اولان اهل کماله وکندولردنصکره کالسوب شریعت وحقیقته طالب وراغب اولان کسه لره انلر مقتدا وپیشوالردر ٭ انلره الی یوم القیامة اتباع واقتفا لازمدر ٭ فلهم تبع ترکیبنده حرف جر مؤخر تبع مصدرینه متعلقدر ٭ سجعه رعایة ایچون تأخیر اولنمشدر ﴿ وکل ماخالف ما اعتمدوه مردود ومبتدع ﴾ هر برقول ویافعل که ائمۀ مشروحه نك اعتماد واعتقاد ایتدکلری امام مشار الیه حقنده وارد اولان ثنا ورضایه مخالف اولدی ٭ اول شی مردود ومبتدعدر ٭ یوخسه فروع فقهیه ده اعتماد ایتدکلرینه مخالف اولان مسائل مراد دکلدر ٭ امام قشیری شافعی المذهب اولوب مخالفتلری درکار اولدیغنه بناً وکل ماخالف کلامنك ماقبلنه عطف عطف العلة علی المعلول قبیلندندر ﴿ وبالجملة فلیس ابو حنیفة فی زهده وورعه وعبادته وعلمه وفهمه بمشارك ﴾ وبالجمله ده بامحذوفه متعلقدر ٭ تقدیر کلام واقول قولا مجملا دیمکدر ٭ شارح رحمه الله ك اجمالی امام مشار الیهك فضائل وکراماتی بیانی ذکر وتفصیلدن مقامه ضیق طاری اولدیغنه بناً فی زهده مشارك کلمه سنه متعلقدر ٭ ورع بعض حلالی شبهه ته وقوع خوفندن ترکدر ٭ عبادة فقط خضوع وتذللدن عبارتدر ﴿ کما قال اللامشی فعل لایراد به الا تعظیم الله تعالی بامره واختلف هل العبادة افضل او العبودیة ﴾ عبادتمی افضلدر یوخسه عبودیتمی بین العلما اختلاف واقع اولمشدر ٭ جنت ده عبودیت بولنوب عبادت بولنمدیغنه بناً عبودیتك افضلیتی ترجیح اولنمشدر ٭ مفهوم خلاصۀ کلام امام مشار الیه زهد وورع وعبادة وعلم وفهمنده مشارك اولمدی یعنی کندوکبی اشیاء مشروحه لرله موصوف برکمسه اولمدی دیمکدر ﴿ ومما قال فیه ابن المبارك ﴾ امام مشار الیهك مدحنده عبد الله بن مبارك دیدیکی اقوالدن بعضیدر یعنی مدحنده کلام چوقدر مذکور اولان بعضیسیدر دیدر ﴿ نظم ﴾ لقد زان البلاد ومن علیها ٭ امام المسلمین ابو حنیفة ٭ بلاد بلده نك جمعیدر بلده محدود ومعین اولان شول مکانه دینورکه سکاننك اجتماع واقامتلری سببیله متأثر اوله مضاف محذوفدر ٭ اهل البلاد تقدیرنده در ٭ مابعدینك عطف تفسیریدر ٭ یاخود خلائقی نزول غیثه وکثرة نباتاته سبب اولان صلاح حاللرینه ارشادینه بناً بالذات بلدان مزین اولسه ده اولور ٭

عصیان بلدانك خرابینه سبب اولدیغی کبی ومن علیها دن مراد اهل بلاد در ٭ انلردن مراد محل زینت اولان عقلا درکه اوامر اللهیه امتثال ونواهیدن اجتناب ایله محلی ومزین اولورلر ٭ یوخسه اشبو تحلیه وتزیینی قبول ایتمیان عصاة وفساق یوق کبیلردر ٭ معنای بیت تحقیقا بلده لری وبلده لرده نصیح وارشاده قابل اولان ذوی العقولی امام المسلمین ابو حنیفة تزیین وتهذیب ایلدی ﴿ باحکام واثار وفقه ٭ کایات الزبور علی صحیفة ﴾ باحکام ده بازان فعلنه متعلقدر ٭ احکامدن مراد حل وحرمت وصحت وفساد کبی اولان احکام فقهیه در ٭ اثاردن مراد احادیث واخبار در ٭ امام مشار الیهك حدیث شریف روایتیله شهرتیاب اولمدیغی روایتك جوازنده حین تلقیدن یعنی کندولرینك استادلرندن تعلم واخذلری مدتندن حین القالرینکه غیره تعلیم وتحدیثلری زماننه قدر تذکری یعنی اول حدیث شریف خاطرنده اولمقلغی شرط قلدقلری ایچوندر ٭ مجرد خطه اعتماد ایله اکتفا ایتمزهرنه قدر یقینلری دخی اولورسه ده ابو السعود فقهدن مراد توحیده عام وشامل اولان معنا مراددر امام اعظمك فقهی معرفت النفس مالها وعلیها ایله تعریفلرینه بناً مفهوم بیت امام مشار الیه بلاد ومن علیهایی احکام فقهیه واحادیث واخبار نبویه وفقهله تزیین بیوردیلر ٭ ایات زبور صحیفه اوزره ایضاح وبیان اولندیغی کبی تشبیه فقط ایضاح وبیانده یوخسه احکامده دکلدر ٭ زبور مواعظ ونصایحدن عبارتدر ٭ یاخود تشبیه فقط تزیینده اولوب یعنی نقوش صحایفی طروسی تزیین ایتدیکی کبی امام مشار الیه دخی اهالی وبلدانی اشیاء مشروحه لرایله زینت لدی علی صحیفة ایاتدن حالدر ٭ قافیه یی تکمیل ایچون زیاده اولنمشدر ٭ یوخسه فائدۀ معتد بهایی افاده ده دخلی یوقدر ﴿ فما فی المشرقین له نظیر ٭ ولا فی المغربین ولا بکوفة ﴾ یعنی اشبو امام محمدت نصاب ایچون مشرقینده ومغربینده وکوفه ده نظیر ومثیل اولمدی مشرقین مشرقك تثنیه سیدر ٭ محل شروق معناسنه در ٭ شروق طلوع معناسنه مشرق ومغرب بردر ایکن اشبو بیتده ورب المشرقین ورب المغربین نظم مجیدنده تثنیه صیغه سیله ایرادنك ورب المشارق والمغارب کلام اعجاز مآبنده صیغۀ جمعله تعبیر اولنمه نك وجه وجیهنده قاضی بیضاوی علیه رحمة الباری آیۀ کریمۀ اولیده صیف وشتا مشرقین ومغربیندر دیو بیان وایضاح بیوردیلر بعضیلر شمس وفجر مشرق وشمس وشفق مغربلریدر دیو کشف وتحریر ایتدیلر ٭ ویاخود شمس وقمر مشرقین ومغربین اراده اولنسه ده اولور ٭ ایکنجی آیۀ کریمه ده جمع بیورلدیغی بااقطار ویامنازل ویاهر بریومك مشرق ومغربنك اختلافی اعتباریله در ٭

کوفه ماقبلنده داخل ایکن تخصیص بالذکر اولنمسی امام مشار الیهك کندو
بلده‌لری اولدیغنه مبنیدر ﴿ یبیت مشمرا سهر اللیالی ٭ وصام نهاره لله خیفه ﴾
اشبو بیت ماقبلنه علت مقامنده ایراد اولنمشدر یبیت بیتوتتدن مضارعدر ٭ مشمرا
تشمیردن اسم فاعلدر ٭ تشمیر برشیئه جد و سعی ایدوب اتك چمره‌میه اطلاق
اولنور ٭ سهر فعل ماضی ویاخود صیغهٔ مبالغه‌در ٭ فعل اولدیغنه کوره لیالی مفعولدر ٭
صیغهٔ مبالغه اولدیغنه کوره مضاف الیه‌در معنای بیت امام مشار الیه
اجتهاد مسائل دینیه ده کیجه لرده اویقوسز قالوب الله خوفندن نهارنده
صائم اوله‌رق تشمیر ساق ایدیجی اولدیغی حالده بیتوتت ایدر ﴿ فمن کابی
حنیفة فی علاه ٭ امام للخلیقة والخلیفة ﴾ من استفهامیه‌در انکار ایچوندر کاف مثل
معناسنه خلیقه مخلوقه معناسنه یعنی امام اعظم کبی علو رتبه‌ده وسمو درجه‌ده
براحد اولمادی اول ذات ستوده شیم عوام مخلوقاته امام وخلیفهٔ اعظم و پیشوادر
﴿ رایت العائبین له سفاها ٭ خلاف الحق مع حجج ضعیفه ﴾ یعنی محضا سفاهة
وحمقلرینه بناً امام موما الیه عیب ونقیصه اسناد وافترا ایدیجی اشخاص
مذمت اختصاصی حجج ضعیفه ایله حقه مخالفت و مباعدت ایدیجی بلدم ٭
﴿ وکیف یحل ان یوزی فقیه ٭ له فی الارض آثار شریفة ﴾ یعنی نجه حلال
وروا اولور کندو ایچون یرده علو شاننه وفخامت قدرینه دلالت ایدر آثار
شریفه وعلامات عظیمه اولان فقیه بی شبهه اذیت اولنمق جائز وسزاد کلدر
دیمکدر ﴿ وقد قال ابن ادریس مقالا ٭ صحیح النقل فی حکم لطیفة ﴾ قد تحقیق
ایچوندر ابن ادریسدن مراد امام شافعیدر که اسم عالیلری محمددر اقرانی فائق
برواصل حقایقدر ٭ مقال مصدر میمی قیاسیدر اصلی مقول ایدی واوك ما قبلنه
حرکه‌سی نقل اولندقدنصکره الفه قلب اولندی ٭ صحیح النقلده اضافت صفتك
موصوفنه اضافتی قبیلندندر ٭ یعنی نقل صحیحدر دیمکدر فی حکمده فی قال
فعلنه متعلقدر ٭ حکم حکمتك جمعیدر فی مع معناسنه قال ادخلوا فی امم آیت
کریمه‌سنده اولدیغی کبی یعنی امام شافعی قول مزبوری دیدی ٭ راز حکمت
آمیز مقالالر ایله بیله دیمکدر ٭ مقال دقایق مآلری ومضمونلری بیورمشلر که برکسه
شعرده افتخار مراد ایدرسه اول ذات زهیر بن ابی سلمی نك عیالیدر تفسیرده
افتخار مراد ایدرسه مقاتل بن سلیمان ایچون عیالدر ٭ فقهده افتخار مراد
ایدرسه عیال ابی حنیفه درنی سببیه اولسده اولور ٭ یعنی قول مرقومی حکم
لطیفه‌دن ناشی تقول بیوردی دینك اولور حکمت بو اولا که امام اعظم رحمه الله
مدحنده امام شافعی کبی فضائل وکمالاتی جامع ذات بو مثللی کلام ماله کلام
تفوه بیوردقده عوام کالهوامك امام مشار الیهك معایبی ونقایصنی بیانلرینه

اصغا والتفات اولنمامق اوله معنای بیت تحقیقا امام شافعی حکم ولطائفی
حاوی کلام جمله سنده ویاخود لحکمة لطیفة بر صحیح النقل مقال بیوردیلر
لطیفه حسنه ویا قلیله معنا سنه‌در ﴿ بان الناس فی فقه عیال ٭ علی فقه الامام
ابی حنیفة ﴾ بان الناسده با زائده‌در ٭ قال ان الناس سبکنده‌در ناسدن مراد
زماننده موجود قدم نهادهٔ وجود اولان نوع انسانیدر ٭ عیال کتاب وزننده
برادمك بسلیوب زاد ونفقه‌لرینی کوردیکی کسیه دینور اولاد وازواج واتباع کبی
معنای بیت امام شافعی بیوردیکی ناس ابو حنیفه رحمه الله اجتهاد واستنباط
بیوردیغی فقه اوزره عیالدرلر ٭ کأن محتاج اولدقلری مسائل دینیه‌لرینی فقه ابی
حنیفه تکفل وتعهد ایدوب لدی الحاجة کندولرینه صرف وانفاقله ضرورة
دینیه‌لرینی دفع ایدیجی دیمکدر ﴿ فلعنة ربنا اعداد رمل ٭ علی من رد قول
ابی حنیفة ﴾ منعم ومحسن اولان ربمزك رحمتندن ویامنازل ابراردن طرد
وتبعیدی قوملر صاغشجه امام مشار الیهك قول صوابی قرینی علی وجه الانکار
والاحتقار رد ایدن زنادقهٔ اشرار اوزره اولسون رددن مراد معنای
مشروحدر ٭ یوقسه علی وجه الاجتهاد ظنلرینه کوره بر تقوی اوزره معاونت
ونصرة علی الحق اوله‌رق ائمهٔ دینك بعضیلرینك اخرلرینك قوللرینی ردلری
مراد دکلدر بلکه مرقوم ائمه‌نك اختلاف وبری برلرینی ردلری اظهار حق نیت
خالصه‌سیله اولدیغندن موجب ثوابدر ٭ مصراع ثانی بدلنه علی من حط قدر ابی حنیفه
دیسه ایدی اسلم اولوردی ٭ لکن علی الوجه المشروح ردایدن کسه دخی
نهایتی بر محرمی مرتکب اولمش اولور ٭ بو ایسه موجب لعن دکلدر ٭ بلکه
ایماننه ختم احتمالی اولدیغندن کافره دخی لعن جائز دکلدر ٭ اما مطلقا جمله
کفاره لعن جائزدر ٭ واشبو بیتده ایکی عیب ایطا که شعرده لفظا ومعنا قافیه‌یی
تکرار واردر عند العروضیین ایطا معایبندندر ٭ وقد ثبت ان ثابتا والد الامام
ادرك الامام علی بن ابی طالب رضی الله تعالی عنه فدعا له ولذریته بالبرکة یعنی
تحقیق ثابت اولدیکه امام موما الیهك پدر والاکهری ثابت پیشوای ملت
علی بن ابی طالب کرم الله وجهه حضرتلرینك وقت مبارکلرینه ایرشدیلر
ومجلس میمنت اشتماللریله مشرف اولوب کندولرینه وذریتلرینه خیر وبرکتله
دعا بیوردیلر ٭ مرجو ومأمولدر که امام مشار الیهك اول رتبهٔ والایه نیل ووصولی
اول باب علوم نبوی وقالع باب خیبری اولان اول ذات کرامت نصابك دعای
اجابت قرینلری اثری اوله ﴿ وصح ان ابا حنیفة سمع الحدیث من سبعة
من الصحابة کما بسط فی اواخر منیة المفتی ﴾ وصحیح اوله‌رق روایت اولندیکه
ابو حنیفه رحمه الله اصحاب کرامدن رضوان الله علیهم اجمعین حضراتندن یدی

ذوات كرامدن حديث شريف استماع بيوردیلر ❊ نته كم منية المفتى نام كتاب
ميمنت مآبك اواخرنده بسط وتفصيل اولندى ❊ امام مشار اليهك اصحاب فخام
رضوان الله عليهم اجمعين حضراتندن حديث شريف روايتنده اتفاق
علما واردر ❊ لكن عددلرنده اختلاف واقع اولمشدر ❊ بعضيلر التيله برعورتدر ❊
وبعضيلر بش ايله برعورة وبعضيلريدى ايله برعورتدر ديديلر ❊ قول اوله كوره
التى ذات كرامت سمات انس بن مالك وعبدالله بن انيس وعبدالله بن الحرث
بن جزء الزبيدى وجابر بن عبدالله وعبدالله بن ابى اوفى و واثلة بن الاسقع
وبنت عجرد در ❊ رضى الله عنهم اجمعين ❊ قول ثالثه كوره معقل بن يسار زياده
اولنور ❊ قول ثانيه كوره جابر ومعقل اخراج اولنورلر ❊ اشبو اقوال ثلثه نك
هر برلرنده ابو الطفيل ذكر اولنمدى ❊ وادرك لسبقه بالسن نحو عشرين
صحابيا كما بسط فى اوائل الضياء ❊ وامام موى اليه سن شريفلريله سبقت
ايتدكلرندن يكرمى صحابيه واصل اولديلر ❊ يعنى اشبو يكرمى مقدار صحابى
دارعنا ده موجودلر ايكن كندولرى دنيايه تشريف بيورديلر ❊ هرنه قدر
جمله سنى كورمديلر ايسه ده نته كم ضيا نام كتابك اوائلنده بسط وذكر اولندى ❊ وقد
ذكر الامام العلامة شمس الدين محمد ابو النصر بن عرب شاه الانصارى الحنفى
فى منظومته الالفية المسماة بجواهر العقائد ودرر القلائد ثمانية من الصحابة ممن روى
عنهم الامام الاعظم ابو حنيفة رضى الله عنهم اجمعين حيث قال ❊ تحقيق
مقتداى امة ابو النصر كنيه سى حنفى الملة شمس الدين لقب علامۀ زمان عرب
شاه انصارى اوغلو محمد جواهر العقائد ودرر القلائد اسميله مسماة اولان منظومۀ
الفيه سنده امام اعظم وهمام اقدم حضرتلرينك كندولردن حديث شريف
روايت بيورديغى اصحاب كرام رضوان الله عليهم اجمعيندن سكزى ذكر وبيان
بيوردى حتى ديدى ❊ نظم ❊ معتقدا مذهب عظيم الشان ❊ ابى حنيفة
الفتى النعمان ❊ مذهب وزنه رعايتا سكون با ايله ما بعدينه مضافدر فتا فتوتدن
سخا وقوت معناسنه معناى بيت عظيم الشان فتوت مكان ابو حنيفۀ نعمانك مذهب
سداد عنوانلرينى اعتقاد ايديجى اولديغم حالده بن اشبو نظم دلكشايه آغاز
وشروع ايدرم ❊ التابعى سابق الائمة ❊ بالعلم والدين سراج الامة ❊ ائمه دن
مراد كندولردن صكره ظهور ايدن ائمۀ ثلثه در والف ولام عهد ايچوندر
علمدن مراد علم فقهدر باب اجتهادى كندولرى فتح ايتديكلرندن بناً
دين مصدر واسم مفعول معناسنده دركند وايله تدين اولنان احكام شرعيه
مراددر ❊ ما قبلنه عطفى عطف مراد قبيلندندر ❊ حاصل بيت امام
مشار اليه امت محمديه يى ظلمت جهل وظنون وشكوكدن نور علم واجتهاد

ايله خلاص ايديجى وائمۀ دينى علم وكمالده سابق وفائق واصحاب كزينه
مدرك ولاحق برذات داناى بيمثلدر ❊ جمعا من اصحاب النبى ادركا ❊ اثرهم
قداقتفى وسلكا ❊ جمعا مؤخرا دركك فعلينك مفسرى اولان فعل محذوفك
مفعوليدر اصحاب كلمه سنك همزه سينك سقوطى وادرك فعلنه الفك لحوقى اتزان
ايچوندر اثر همزه نك كسريله ايز معناسنه وسلكاده الف اطلاق ايچوندر
يعنى اصحاب رسول اللهدن جمع مجمع كمالاته رسيده وادرك طريقۀ مستحسنه لرينه
اقتفا واتباع كننده اولديلر ❊ طريقة واضحة المنهاج ❊ سالمة من الضلال
الداجى ❊ طريقة بيت متقدمده اولان سلك فعلنك مفعوليدر ما قبلينه مرهوندر
منهاج طريق واضح معناسنه لكن ما قبلنده واضحة ذكر اولنديغندن
كندولرى تجريده حمل اولينورده فقط طريقده استعمال اولنور وياخود مبالغه يه
حمل اولنور داجى زياده سيله قره كولق معناسنه يعنى ضلالته وغوايته سبب
اولان ظلمت شديده دن سالم وواضح اولان سبيله سلوك ودخول بيورديلر
مراد سنت سنيه لرينه اتباعدر ❊ وقد روى عن انس وجابر ❊ وابن ابى اوفى كذا
عن عامر ❊ يعنى امام مشار اليه اصحاب كرام فضائل ختامدن انس بن مالك
وجابر بن عبدالله وعبدالله بن ابى اوفى وعامر كه ابو الطفيل وابن واثله كنيه لريله
مكنى در تبييض الصحيفة نام كتابده عامرك بدلينه معقل بن يسار ذكر اولنمشدر
لكن معقل بن يسارك معاويه رضى الله تعالى عنهك خلافتنده وفاتى ومعاويه
رضى الله تعالى عنهك التمش تاريخنده وفاتى خوارزمى روايت ايتمكله سكسان
تاريخنده ولادت بيوران امام مشار اليهك انى كورمسى واندن حديث شريف
روايت ايتمسى نيجه اولور ديو رد ايتمشدر ❊ امام موى اليهك انس بن مالك رضى الله
تعالى عنهدن روايت بيورديغى حديث شريف اوچدر ❊ برى طلب العلم فريضة
على كل مسلم وبرى ان الله يحب اغاثة اللهفان لهفان مضطر وناچار اوله رق
داد خواهان اولان مظلومه اطلاق اولنور ❊ يعنى الله عظيم الشان مضطر
مظلوملره اعانه ايتمكدن راضى اولور ديمك ❊ اوچنجى حديث شريف
لو وثق العبد بالله تعالى ثقة الطير لرزقه كما يرزق الطير تغدو خماصا وتروح بطانا
معناى منيفى عبدالله ذو الجلال حضرتلرينه طيرك اعتماد وتوكلى كبى اعتماد
ايتسه اول ذات بيچون قوشلرى مرزوق ايتديكى كبى بلا محن ولا مشقت
كندولرى دخى مرزوق ايدر ❊ نته كم طيور اجلقله صباحليوب شبعان اوله رق
اخشاملديغى كبى جابر بن عبدالله رضى الله تعالى عنهك روايت بيورديغى
حديث شريف بيورديلركه بركسه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمه كلدى
وديديكه يارسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم برولدايله مرزوق اولمدم حالا ولدم

بوقدر سعادتله كندويه بيورديلر كه استغفار ايله صدقه يه ملازمة ايليك اوله كه مرزوق ولد اوله سرا روى بيوررلر كه بوند نصكره اول كسه چوق چوق استغفار وصدقه ايدر اولدى حتى طقوز اولادى اولدى لكن ابن شاهين جابر رضى الله تعالى عنهك دخى سكسان تاريخندن مقدم عازم دار بقا اولديغى متفق عليه اولوب وامام مشار اليه سكسان تاريخنده دار فنايه تشريف بيورمه لريله مومى اليهله مصاحبتلرينى وكندولردن حديث شريف روايت ايتمه لرينى ردايتمشدر ✻ اشبو ابن شاهينك ردنى رد امام مشار اليهك ولادت باسعادتلرى يتمش تاريخنده اولديغى روايت اوزره ممكندر ✻ عبدالله بن ابى اوفى نك امام مشار اليهه تحديث واخبار بيورديغى حديث شريف من بنى لله مسجد اولو كمفحص قطاة بنى الله له بيتا فى الجنة مفحص قطاة بغوردلق قوشونك برى اشوب طپراقدن يايديغى يوه درصغرندن كنايه در مفهوم شريف برذات خلوص شعاركه طلبا لمرضات الرب اللطيف بر مسجد ميمنة انيف بنا ايده هرنه قدر طپرمرقومك يوه اتخاذ ايتديكى محل مثلى صغير دخى اولورسه ده الله ذوالجلال حضرتلرى اول كسه ايچون جنتده بربيت بنا ايتديرر ✻ اعنى اباالطفيل ذابن واثله ✻ وابن انيس الفتى وواثله ✻ مصرع اول بيت اولده اولان عامرك من حيث الابوة والبنوة كنيه لرينى بياندر ✻ ابن انيس عبدالله در انيس صيغهٔ تصغير ايله در ✻ فتى سخى وكريم معناسنه واثله ابن اسقعدر ✻ امام مشار اليه بيورديلركه سكسان تاريخلرنده ولادة ايلدم ✻ وعبدالله بن انيس طقسان درت سنه سى كوفه يه تشريف بيورديلر ✻ بن اون درت ياشنده ايدم كندولرينى كوردم كندولردن اشتدمكه ✻ رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم سعادتله بيورديلركه حبك للشئ يعمى ويصم يعنى سنك برشيئه محبتك سنى اعمى واصم قيلر يعنى اول شيده اولان ضررلرى سكا كوسترمز واستماع ايتدرمز واثله رضى الله تعالى عنهدن روايت بيوردقلرى ايكى حديث شريفدر ✻ برى دع مايريبك الى مالايريبك وبرى لا تظهر الشماتة لاخيك فيعافيه الله تعالى ويبتليك مفهوم منيفلرى سكاريب وشك ويران شيلرى ترك ايله شبهه سز حلال اولان شيلره منتهى وواصل اوليجى اولديغك حالده ومؤمن قرنداشكه عار ومذمة لاحق اوله جق افعال شنيعه لرين اظهار وبيان ايتمكه الله ذوالعفو والكرم اكا عافيت وهدايت ايدوب سنى اول فعل قبيحله مبتلا ايتميه ✻ عن ابن جزء قدروى الامام ✻ وبنت عجرد هى التمام ✻ جزء جيمك فتحى وزانك سكونيله وهمزه ايله مناقب كرديده ذكر وبيان اولنديغنه كوره اشبو ابن جزء عبدالله بن حرث بن جزء الزبيديدر ✻ امام مشار اليهدن روايت اولنوركه طقسان التى تاريخنده پدروالاكهرم حج شريفه تشريف

بيورديلر ✻ بن دخى برابر ايدم كعبهٔ مكرمه كرم الله تعالى نزدنده برحلقه وجمعيت مشاهده ايتدم پدرمدن سؤال ايتدمكه بونه دربيورديلركه اصحاب رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمدن برذات محمدة خصال حديث شريف تحديث وروايت بيوربورلر بن اوكسه دن اشتدمكه بيورديكه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم سعادتله بيورديلركه اعانة المسلم فريضة على كل مسلم يعنى هر مسلم اوزره مسلم قرنداشنه اعانة ونصرة فرضدر ومسند خوارزميده ذكر اولنديكه مومى اليه ابن جزءدن روايت اولنه رق من تفقه فى دين الله كفاه الله همه ورزقه من حيث لا يحتسب يعنى برعبدكه علوم شرعيه وفهوم دينيه ده سعى تام وجهد مالا كلام ايله تفقه وتفنن ايتدى الله كريم اول كسنه نك جميع امور مهمه لرينه كافى ووافيدر ✻ وكندوينى من حيث لا يحتسب مرزوق ايدر ✻ بنت عجردك اسم عليلرى عائشه در رضى الله تعالى عنها امام مشار اليه رحمه الله تعالى كندولردن برحديث شريف روايت بيورمشلركه بن مومى اليهادن استماع ايتدمكه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم سعادتله بيورديلركه روى زمينده الله جليل الشانك عسكرينك اكثرى جكركه در بن انى اكل ايتم وحرام در ده ديمم هى التمام تركيبنده تمام متمم معناسنه وياخود مضاف تقديريله ذات التمام دينلسه ده اولور ✻ مفهوم بيت امام مشار اليه ابن جزء ايله بنت عجرددن حديث شريف روايت بيورديلر ✻ بنت عجرد عددى متممدر ✻ ياخود تمام صاحبيدر يعنى كندولريله عدد رواة سكز تمام اولمشدر ✻ رضى الله الكريم دائما ✻ عنهم وعن كل الصحاب العظما ✻ ايمدى جناب فياض كريم اولان محسن حقيقى امام اعظم حضرتلرى واصحاب عظامك جميعسندن دائما راضى اولسون ✻ وتوفى ببغداد قيل فى السجن ليلى القضاء ✻ بغداد دالين مهملتين ايله وبغداذ ذالين معجمتين ايله وهر برنى اخر اوزره تقديمله كه درت لغت اولور وبغدان نونله وبغدين تثنيه بنيه سيله ومعدان ميمله كه مجموعى يدى صورتدر مدينة السلام اسميدركه عراقك دار الملكى اولان شهر بهشت آباددر مشهورى بغداددر امام مشار اليهك عازم جانب دار السلام اولديغى بوز اللينك رجبى وعند البعض شعبانده ايدى دار دنيايه تشريفلرى كوفه ده سكسان على رواية يتمش وعلى قول يتمش برده در اصح اولان قول اولدر ابن خلكان اشبو منوال محرر اوزره ذكر وبيان بيورمشلردر ✻ يعنى امام مرحومك وفاتلرى بغدادده در عند البعض منصور خليفه بين الملل احكام شرعيه يى اجرا ايتسون قاضى اولسون ديو كندولرينك اباوامتناع ايتدكلرينه بناءً سجنده حبس ايتميله انده سجن دنيادن خلاص ورها بولديلر رحمه الله تعالى رحمة واسعة بعضيلر بادى حبس ال بيتدن محمد بن عبدالله بن حسنه بيعة ايتمه سيدر ديو تحرير ايتمشلر

ایکیسی معا سبب اولسه ده ممکندر ﴿ وله سبعون سنة بتاریخ خمسین ومائة ﴾
یعنی اول امام کرامت انجامك سرمایهٔ سعادة اولان عمر عزیزلری یتمش ایدی
یوز اللی تاریخیله مورخ اولدیغی حالده سال ولادتلری سکسان اولدیغنه کوره
﴿ قیل ویوم توفی ولد الامام الشافعی رضی الله تعالی عنه فعد من مناقبه ﴾ یعنی
روایت اولندیکه امام مرحوم ومغفورلهك وفاتی کونلرنده امام شافعی رحمه الله تعالی
ورضی الله عنه دار دنیایه قدم نهاده اولمشلردر امام شافعینك اول کونده
دنیایه تشریفلری امام اعظمك مناقب مفاخرندن عد اولندی ❊ یعنی جناب حکیم
مطلق اشبو جهان برغوغایی امام مرحوم مثللی بر عالم مصلح عالمیاندن خالی ایتز
﴿ وقد قیل الحکمة فی مخالفة تلامذته انه رأی صبیا یلعب فی الطین فحذره من السقوط ﴾
تحقیقا حکایه ونقل اولنمیکه امام مشار الیهك تلامذه لریکه ابی یوسف
یعقوب ومحمد بن حسن وزفر بن هذیل وحسن بن زیاد علوم ومعارفی کندولردن
اخذ وتلقی ایتمشلر ایکن کندولرینه بعضا مخالفتلرینك سبب وحکمتی امام
مشار الیه بر صبی چاموره لعب ایدر کوردکده ایاقلری ضیره نوب سقوطی
خوفندن صبی مرقومی تحذیر وتخویف بیوردیلر ﴿ فاجابه بان احذرانت
من السقوط فان فی سقوط العالم سقوط العالم ﴾ ان مفسره درانت اخذر فعلنده مستتر
اولان ضمیری تاکیددر ارباب درایته معلومدرکه اشبو صبیٔ فطانت شعارك کلام
دقائق مراملری یا مشار الیهك چاموره وقوعندن تحذیر اوله ❊ یعنی بر هلاك
محللی خوفی اولدیغندن سنك کبی عالم بزرکوار هلاك وتلف اولمقله جهان
هلاك اولور دیمك اوله ویاخود الله ذو الجلال حضرتلرینك اول صبیٔ عاقله
الهامیله انك مجتهد اولوب واجتهادلرنده سقوط وخطالری سببیله جمیع عالم ساقط
وضایع اولور مفهوم ومألنده اذعان وایقانی اوله لکن امام مشار الیه العارف
یکفیه الاشارة مضمونی اوزره اشبو کلام عبرت انجامدن متعبر ومتعظ اولدیغندن
اول حینده بیوردیلرکه ﴿ فحینئذ قال لاصحابه ان توجه لکم دلیل
فقولوا به فکان کل یأخذ بروایة عنه ویرجحها ﴾ یعنی اول کلام نصیحت مآل
مسموعلری اولدقده کندو اصحابلرینه بیوردیلرکه اکر سزك ایچون بر مسئله ده
بنم قولمك غیری اوزره بر دلیلك وجه رجحانی ظاهر ومحقق اولور سه انکله
حکم ایدك بعد ازین اصحابلرندن هر برلری کندونك بر روایتنی اخذ وترجیح
بیوردیلر لکن اشبو کندونك بر روایتنی اخذلری غالبدر بعضا کندولرندن
روایت اولنمسزین اجتهاد وحکملری اولدیغیده اولورمسند خوارزمیده سیف
الائمة السایلیدن روایت اولندرق ذکر وبیان اولندیکه مشهور ومتواتر درکه
تحقیق امام اعظم رحمه الله تعالی ورضی عنه کبار ائمهٔ تابعیندن درت بیك

ذوات صاحب درایتی تلمذ وشاکردانخاذ بیوردیلر وبینلرنده کالشمس فی وسط
النهار علم وعرفان وفضل واتقان ایله مشهور ومتعینلر ایکن اصلا من عند نفسه بر خصوصده
کرك لسانیله وکرك قلمیله افتا بیورمزلر ایدی بلکه بر ماده واقع اولدقده اصحابلرندن
بك قدر ذوات کرامت سماتی مسجد کوفه ده جمع وجلوس ایله امر بیوروب وبینلرنده
قرق قدر مجتهد مرتبه سنده ذوات فخام اولهرق مرقوملر ایله اول وقوع یافته
اولان خصوصده وجه شرعیسنی انلر ایله استشاره واظهار حق واجرای شرع
شریف نیت خالصه سیله انلردن استمداد ایدهرك انلره کمال تواضع واحتیاطلرندن
تلطیف وتطییب بیوروب کندولرینه تقریب وای بنم اجلهٔ اصحابم
وسرور قلبم ودافع هم وحزنم اولان خلوصکارلرم تحقیق بن اشبو علم فقهی سزلر
ایچون کندو ایله مطلوبه واصل اولوب ومرامی تحصیل ایتمده ایرلتمش و کملنمش
اسب کبی سهلا لتناول قلدم سزلر دخی بکا اعانه ونصرت ایدك زیرا ناس بنی
جهنمه کپری ایتمشلر بوك بنم اوزرمده انتفاع ومقاصده نیل غیر ایچوندر دیه رك
اقتضا ایدن مسائل دینیه ده انلر ایله مشاوره ایده رك برماه مقداری بر وقعه یی
عوق وتأخیر ایله انلرك محفوظ ومضبوطلری اولان اثار واحادیث شریفلری انلردن
استماع وکندولرینك اجتهاد وتحصیل ایلدیکی مفاهیمی انلره اخبار والقا ایله
وکمال دقت واهتمام اوزره اخرا قوللری بیه منجر ومستقر اولدیسه انك اوزرینه
امضا وانی امام ابی یوسف اشبو منوال محرر اوزره اصول وضع واثبات
بیوررلر ایدی یوخسه کندولرباشلی باشلرینه تفرد ایدوب بلا اجتهاد ولا مشاوره حکم
ورأی ایتمزلر ایدی ❊ بناء علی ذلك امامین همامین رحمهما اللهك مسائل
حنفیه نك برثلثنده امام اعظمه مخالفتلری اولدی لکن بنه اکثرنده اعتماد امام
اعظم قولنه در ❊ لکن علی الاطلاق فتوی امام اعظم قولنه در بعده ابو یوسف
بعده امام محمد صکره زفر بن هذیل ایله حسن بن زیاد قوللرینه در اشبو مضمون
مصنفك کتاب القضاسنك اوائلنده ذکر وبیان ایتدیکی مفهومدر لکن بو قوله
نقض وارد اولورکه قضایه متعلق اولان مسائلده امام ابی یوسفك تجربه سی
متحقق اولدیغنه بناء فقهاء انجق ابو یوسف قولیله عمل اولنور بیوردیلر بوکا کوره
انفا ذکر اولنان ترتیب رد اولنمش اولور لکن سراجیه ومنیة المفتی صاحبلری
مصنفك قولنی تصحیح ایتمشلردر ومنیة المفتیده بر قول ذکر اولندیکه امام اعظم
رحمه الله تعالی بر طرفده اولسه واما مین رحمهما الله تعالی بر طرفده اولسه لر
مفتی مخیردر قنغسیله افتا ایدرسه ایدر ❊ مجرده تاتارخانیه دن نقلا قول سابقك
مثلی ذکر اولندیکه امامینك بریسی امام اعظمله اولسه ایکیسنك قوللریله عمل
اولنور الا مشار الیهمانك قوللرینه اختلاف ایدن امامك قولنی مشایخ فقهها

ترجیح وقبول ایدرلرسه فقیه ابو اللیث امام زفر رحمه اللهك قولنی بعض مسائلده
اختیار ایتدیکی کبی برمسئلده علماء متأخرین اختلاف ایدرلرسه فقط ائمهنك برینك
قولیله عمل اولنور واکر متأخریندن برقول بولنمز ایسه مفتی وجوه فقهه عارف
متفنن برذات پرمعارف ایسه کندو امثالی علماء متبحرینله لدی المشاوره کندو
رأیلریله اجتهاد وافتا بیورررلر ❊ وهذا من غایة احتیاطه وورعه ❊ امام
مشار الیهك اشبو ان توجه لکم دلیل فقلوبه قوللری امور دینیهده احوط
واقوی ایله عمل و ورعندن ناشید ربلکه حق انلرك ذاهب اولدقلری
قولده اوله دیو ❊ وعلم بان الاختلاف من اثار الرحمة ❊ وعلم مضمونی وهذا
مبتداسنه خبراخردر یعنی امام مشار الیهك اصحابلرینه کندولرینه بالایجاب
مخالفتلرینه رخصتلری اختلافلری اثار وشعار رحمتدن اولدیغی معلوم
ومتحقق اولدیغنه مبنیدر نته کم حدیث شریفده اختلاف امتی رحمة اوکما قال
وارد اولمشدر ❊ وبحرده تاتار خانیهدن نقلا ان اختلاف ائمة الهدی توسعة
للناس ذکر وبیان اولنمشدر لکن بین المجتهدین وقوع بولان اختلافدر بوقسه
مطلق اختلاف دکلدر ❊ فمهما کان الاختلاف اکثر کانت الرحمة اوفر لما قالوا ❊ پس
اختلاف هرنهقدر اکثر اولورسه رحمة اولقدر زیاده ووافر اولور علمانك روایت
بیوردقلری حدیث شریف سابقه بناءً اشبو معنی لما قالوده لام له ضبط اولندیغنه
کوره بعضیلر کافله کما قالودر بحتمل کاتبلرك تحریفیدر دیمشلر ابراهیم حلبی قول آتیده
رسم المفتی الی اخره مضمونی اشبولما قالونك مقول قولیدر بیورمشلر معنا بویله
اولورکه کثرة رحمة قولین مصححین ایله افتاده تخییره مبنیدر ❊ (رسم المفتی)
مومی الیه ابراهیم حلبینك رسم المفتی مقول قولیدر قولندن قطع النظر رسم المفتی
مبتدادر ما بعدی خبرمیدر ❊ یعنی کندو ایله افتانك احری و الیق اولدیغی
قول اصح واوفقدر مفتی به علامات واثار دیمکدر عند الاصولیین مفتی مجتهد
اولمق لازمدر صاحب بحر تاتار خانیهدن نقلا بیوردیلرکه امام ابو یوسف بیوردیکه
فتوا حلال بو روا اولمز انجق مجتهده اولور امام محمد رحمه الله صوابی خطاسندن اکثر اولان
کمسهیه فتوایی تجویز بیوردی اسکافیدن روایت اولندیکه بربلدهده کندودن
اعلم کمسه اولمیان کمسیه کوره فتوایی ترك جائز وسزا دکلدر فتح قدیر صاحبی فتح
قدیرده تصریح ایتدیکه اصولیین بونك اوزرینه اجماع واتفاق بیوردیلرکه
مفتی انجق مجتهده اطلاق اولنور اما اقوال مجتهدینی حفظ وضبط ایدن کمسهلر
مفتی دکلردر ❊ بو مقوله زمانه مفتیلرینه واجب اولان حین افتالرنده مثلا
امام اعظم وسائر ائمهلر کبی مجتهدلرك اقوال صوابمآللرینی علی وجه النقل والحکایة
ذکر وروایة ایتمکدر ❊ بوکه کوره فی زماننا مستفتیلره کتب واملا اولنان مکتوبات

نقل اولمش اولور فتوی اولماز ونقلك طریقی یا مجتهده متصل سند ایله‌در ❊ مثلا
اول نقلی ناقل کندو خواجه‌سندن واولدخی خواجه سندن نهایتی مجتهده متصل
اولنه قدر ویاخود امام محمدك کتابلری کبی معتبراتدن نقل وروایتله‌در ❊ اشبو
معروف ومشهور کتب متداوله خبر متواتر ویا مشهور منزله‌سنده‌در ❊ تنبیه ❊
آخر فتوالرنده والله اعلم وعقابنده متعلق ایسه والله الموفق امثالی تفأل مآل
کلام کتب وتحریر لایق ومناسبدر ❊ ان ما اتفق علیه اصحابنا فی الروایة
الظاهرة یفتی به قطعا ❊ اصحابدن مراد امام اعظم واصحابلریدر ❊ روایت
ظاهره‌دن مراد یا تواتر ایله یا شهرت ایله امام مشار الیهدن رواة ثقاتك نقل وروایت
ایتدکلری مسائل اجتهادیه‌لریدر ❊ اشبو قید ایله روایت غیر مشهوره‌لردن
ومرجوع عنها اولان روایتلردن احتراز واردر ❊ ظاهر روایة کتابلری زیادات
وسیر ومبسوط وجامعین وامثالی کتب نفیسه‌لردر ❊ مفهومی مفتینك افتاسنده
اصح اقوال اوزره اولمسنه علامت ودلیل روایت ظاهره‌ده اصحابلرینك اتفاق
واتحاد ایتدکلری قول ایله انجق افتا اولنمسیدر ❊ واختلف فیما اختلفوا فیه
والاصح کما فی السراجیة وغیرها انه یفتی بقول الامام علی الاطلاق ثم بقول الثانی
ثم بقول الثالث ثم بقول زفر والحسن بن زیاد ❊ اصحاب حنفیه‌نك اختلاف
بیوردقلری مسائل دینیه‌ده بین العلما اقوال صواب مآللرینك قنغیسیله افتا
اولنمه‌ده اختلاف واقع اولمشدر ❊ اصح اقوال سراجیه وغیریده تصریح
اولندیغنه کوره اولا علی الاطلاق قوة مدرکه یعنی قوت دلیله نظر
ایتمکسزین یعنی امام مشار الیهك قولنك دلیلنك قوتنه نظر ایتمکسزین
دلیل کرك قوی وکرك ضعیف اولسون انکله افتا اولنور ❊ ثانیا امام ثانیکه امام
ابی یوسف ثالثا امام ثالث که امام محمد رابعا امام زفر وامام حسن بن زیاد
قوللریله افتا اولنور ❊ ظاهر کلاملرندن منفهم اولان امام زفر ایله امام حسن
درجهٔ واحده‌ده اولمق بعضیلر اما مین برطرفده بولنسه امام اعظم رحمه الله
برطرفده بولنسه مفتی مخیردر قنغیسنك قولیله افتا ایدرسه اولور دیدیلر ❊ وصحح
فی الحاوی القدسی قوة المدرك ❊ حاوی القدسی صاحبی کتاب مرقومده قوت
مدرکی تصحیح ایتدیکه قنغی قولك دلیلی قوی ایسه اول قولله افتا تقدیم اولنور
دیدی ❊ قولین بینی توفیق ممکندرکه اکر مفتی قوی‌یی ضعیفدن فرق وتمییز ایدر
عالم متقن ایسه قوت مدرکه نظر ایدر ❊ قنغیسنك دلیلی قوی ایسه انی تقدیم
ایدر والا اول درجه صاحب ادراك دکل ایسه ترتیب سابقه ذاهب اولور
❊ وفی وقف البحر وغیره متی کان فی المسئلة قولان مصححان جاز القضاء والافتاء
باحدهما ❊ یعنی بحر رائقك وقف بحثنده وغیری کتب فقهیه‌ده تصریح وذکر

اولندیکه برمسئله ده ایکی قول مصحح بولنسه بریسیله قضا وافتا جائزاولور ☼
کرك هربرنده اصح ویاصحیح ایله تعبیر اولنسون وکرك برنده هوالاصح واخرنده
هوالصحیح ایله تصحیح اولنسون ❊ وفی اول المضمرات اما العلامات للافتاء
فقوله وعلیه الفتوی وبه یفتی وبه نأخذ وعلیه الاعتماد وعلیه عمل الیوم وعلیه عمل الامة
وهوالصحیح اوالاصح اوالاظهر اوالاشبه اوالاوجه اوالمختار ونحوها مما ذکر
فی حاشیة بزدوی ❊ یعنی مضمرات نام کتابك اوائلنده ذکر اولندیکه کندوایله
افتانك اصح اقوال اوزره اولمسنه علامت اول قولك قائلی اولان فقهانك اول قوله
وعلیه الفتوی وبه یفتی وبه نأخذوعلیه الاعتماد وعلیه عمل الیوم وعلیه عمل الامة
وهوالصحیح اوالاصح اوالاظهر اوالاشبه اوالاوجه اوالمختار ☼ دخی بونلر
امثالی فقهانك وعلیه العمل وبه جری العرف وهوالمتعارف وبه اخذ علماؤنا کبی
حاشیهٔ بزدویده ذکر اولنان شیلردر (انتهی) مضمراتك نقلی بونده تمام اولدی
❊ وقال شیخنا الرملی فی فتاواه وبعض الالفاظ آکد من بعض فلفظ الفتوی آکد من
لفظ الصحیح والاصح والاشبه وغیرها ولفظ وبه یفتی آکد من الفتوی علیه والاصح
آکد من الصحیح والاحوط آکد من الاحتیاط انتهی ❊ شارح بیوررلرکه
شیخمز خیرالدین الرملی فتاوارنده بیوردیلرکه علامت افتا الفاظلرینك
بعضیسی بعض آخرندن آکد واقوادر ☼ بوتقدیرجه اول اقوی اولان علامتله
معلم ومعنون اولان قول سائراقوال اوزره تقدیم اولنور ☼ لکن تقدیملری
واجبمیدر ویا اولیمیدر اولیدر دیو تحریر بیوردیلر ☼ وعبارهلرندن ظاهر اولان
اولویتدر ☼ زیراتعبیر مشروح هربرلری ایچون تأکیدو قوت اثبات ایتدیکنه بناً
علیه فتوی لفظی که یعنی کندوده فتوی کلمهسنده موجود اولان حرفلر بولنان الفاظ
قنغی صیغه ایله تعبیر اولنورسه اولنسون صحیح واصح واشبه و بونلر امثالی احوط واظهر
مثللو کلمهلردن آکد واقویدر وبه یفتی وبونك مثلی وعلیه الفتوی لفظلری الفتوی
علیه لفظندن اقویدر ☼ معمولك تقدیمی سببیله حصر افاده ایتدیکنه بناً واصح
تعبیری صحیح تعبیرندن واحوط تعبیری احتیاط تعبیرندن اقوالردر ☼ شیخ
رملینك کلامی بونده نهایت بولدی ❊ قلت لکن فی شرح المنیة للحلبی عند
قوله ولایجوز مس مصحف الابغلافه اذا تعارض امامان معتبران عبر احدهما
بالصحیح والاخر بالاصح فالاخذ بالصحیح اولی لانهما اتفقا علی انه صحیح والاخذ
بالمتفق اوفق فلیحفظ ❊ شارح رحمه الله دیرکه ابراهیم حلبی منیه شرحندهکه
حلبی کبیرده منیه صاحبنك ولایجوز مس مصحف الابغلافه قولنی شرحنده ذکر
بیوردیکه کندولرینه اعتماد واعتبار اولنور ☼ ارباب ترجیحدن ایکی امام
صاحب مقام بینلرنده برمسئله ده تعارض واختلاف واقع اولسه بریسی کندی

قولنی مثلا هو الصحیح عنوانیله تعبیر واخرهو الاصح قیدیله تذییل
ایلسه قول صحیحی اخذوانکله عمل اولیدر ☼ صحیح اولماسنده اتفاقلرینه بناً
اصحیتنه انجق بری قائل اولمش اولور ☼ وجیه واوجه احتیاطا واحوط تعبیرلری
بنه بو بابجهدر ☼ ابراهیم حلبینك قول صحیحی اخذك اولویتیله حکمی قول اصحك
اکیدیتنه منافی دکلدر ☼ بلکه بودخی برقول اولمش اولور ☼ وصاحب بحرك
تخییر سابقی دخی اکیدیتهمنافی دکلدر ☼ اکیدیت تعیین افتا ایجاب ایتمز لکن صریح
نقل بولنورسه تعیین ایدر ☼ اشبومقام حفظ وضبطه سزادر ❊ ثم رأیت فی رسالة
اداب المفتی اذا ذیلت روایة فی کتاب معتمد بالاصح اوالاولی اوالاوفق اونحوها فله
ان یفتی بها وبمخالفها ایضا ایا شاء ❊ شارح مرحوم بیوررلرکه بعده اداب المفتی
رسالهسنده کوردمکه برروایت برمعتمد کتابده اصح ویا اولی ویا اوفق ویابونلر مثللو
اوجه واحوط کلمهلریله تذییل یعنی روایت مرقومهنك اخرنده اشبو کلمات سابقهلردن
بری ذکر اولنسه مفتییه کوره انکله وانك مخالفیله ده قنغیسنی دیلرسه افتا جائز
وروادر ☼ زیرا مخالفنده ده صحت ووفق بولنمش اولور صیغهٔ افعل تفضیل
مقابلنك مرجح اولماسنه دلالت ایدر ☼ اشبوعباره بحرك عبارهسندن منفهم
اولان تخییره رملینککندن مستفاد اولان اکیدیته حلبیدن مستبان اولان
اولویته منافی ومباین دکلدر ☼ جمله سنك مآلی متحددر ❊ واذا ذیلت بالصحیح
اوالمأخوذبه اوبه یفتی اوعلیه الفتوی لم یفت بمخالفه الا اذا کان فی الهدایة مثلا
هوالصحیح وفی الکافی بمخالفه هوالصحیح فیخیر ویختار الاقوی عنده والالیق
والاصح اه فلیحفظ ❊ اما برروایت صحیح ویا مأخوذبه ویابه یفتی ویاعلیه الفتوی
قوللریله تذییل وتقیید اولنسه مفتی اشبو الفاظ مشروحهلرله معنون ومرسوم
اولان اقوالك خلافیله افتا ایدهمز مقابللری ضعیف وغیر مأخوذبه وغیر مفتی به
اولدقلرینه بناً لکن هدایهده مثلا هو الصحیح ایله تذییل وکافیده اول قولك
خلافی هو الصحیح ایله تقیید اولنسه مفتی مخیردر عندنده اقوی والیق واصح اولان
روایتلری اختیار ایدر الا اذا کان استثناسی استثناء منقطعدرکانه ماقبلندن
استدراکدر بحرك مفادنی تکرار قیلنندر ❊ وحاصل ماذکره الشیخ قاسم
فی تصحیحه انه لافرق بین المفتی والقاضی الاان المفتی مخبر عن الحکم والقاضی
ملزم به وان الحکم والفتا بالقول المرجوح جهل وخرق للاجماع ❊ وشیخ
قاسمك تصحیحنده ذکر ایتدیکنك خلاصهسی علام افتا ایله عملده مفتی ایله
قاضی بیننده فرق اولمامقدر ☼ شوقدروار که مفتی حکمدن مخبردر ☼ قاضی
ملزمدر ☼ وقول مرجوح ایله وظاهر روایتلرك غیریله مادام تصحیح اولنمدقجه
ومرجوح عنه قوللرایله حکم وافتا جهلدر واجماعه مخالفتدر باطل وحرامدر ☼

﴿ وان الحكم الملفق باطل بالاجماع ﴾ وحكم ملفق ايكى مذهبله عمل مثلا
بركسه باشندن برقله مسح ايله تشفع وامام اعظم مذهبى اوزره مقتدى اولەرق
فاتحەيى تركله نماز ادا يلمك كبى شى بالاجماع باطلدر ﴿ وان الرجوع عن التقليد
بعد العمل باطل اتفاقا وهو المختار فى المذهب ﴾ وتقليد ايتديكى خصوصده
عمل ايتدكدنصكره رجوع اتفاقا باطلدر ۞ مثلا حنفى المذهب اولان كمسه بغير شهود
نكاحك صحتنده مذهب مالكى يى تقليد بعد العمل رجوع ايدوب ومذهب
حنفيه اوزره مهرك عدم لزوميله حكم ارادەسى كبى اشته بو مذهب مختار اوزره
اتفاقا باطلدر ۞ حلبى ﴿ وان الخلاف خاص بالقاضى المجتهد ﴾ يعنى امام اعظم
رحمه الله تعالى ايله امامين رحمه الله عليهما بينلرنده خلاف مذهبى اوزره حكم
ايدر قاضينك حكمى نافذ وجائز اولورمى ويا اولمازمى اما مين عندنده اولماز وامام
اعظم عندنده قضاء مزبور ناسيا اولورسه اولور عمدا اولورسه امام مشار اليهدن
ايكى روايت واردر برروايتده نافذ وبرروايتده غير نافذدر ۞ اشبو اختلاف
مشروح قاضئ مجتهده خاصدر ۞ لكن بو قول ايو جه ظاهر دكلدر زيرا قاضى
مجتهد اولدقده غيره تقليد ايتمز كه انك مذهبى ايله ويا خلاف مذهبى ايله حكم ايده
ممكنكه كندو اجتهاد ايتديكى مذهبك غيريله ديمك اوله امامينك امام اعظمه
موافقتلرى روايتيله امام اعظمك قولى ترجيح اولنمشدر حتى شرح طحاويده
تنصيص اولنديكه قاضى مجتهد اولمز ايسه برخصوصده فتوى ايله حكم ايدوب بعده
اول حكم خلاف مذهبى اوزره اولدېغى تبين ايتسه حكمى نافذدر كندونك
غيرى اول حكمى نقض ايدەمز كندونك نقضى امام محمددن روايتدر امام ابى يوسف
كندو دخى نقض ايدەمز ديو بيورمشدر ۞ اشبو مضمونى عمادى دخى ذكر
ايتمشدر ۞ بعضلر حكم مذكورك نفاذنده خلاف يوقدر بلكه اختلاف بومثللو
حكمه اقدام وجسارت ايتمك حلال اولمسنده در ۞ امام اعظم تجويز بيورديلر ۞
امامين منع بيورديلر ﴿ واما المقلد فلا ينفذ قضاؤه بخلاف مذهبه اصلا
كما فى القنية ﴾ اما مقلده كوره مذهبنك خلافنه اصلا نافذ دكلدر نته كم قنيەده
مذكوردر شارحك بو كلامى آنفا شرح طحاويدن روايت اولنان نقله معارضدر ۞
زيرا اول مسئلەنك وضعى مقلده كوره در ﴿ قلت ولاسيما فى زماننا فان السلطان
ينص فى منشوره على نهيه عن القضاء بالاقوال الضعيفة فكيف بخلاف
مذهبه ﴾ شارح ديركه خصوص بومثللو حكمك نفاذى فى زماننا بولنماز زيرا
پادشاه عالمپناه حضرتلرى قضاته اعطا بيوردقلرى منشورلرنده نص وتصريح
بيوررلركه كندولر مذهبلرنده اولان اقوال ضعيفه ايله قضا وحكم
بيورميەلر خلاف مذهبلريله قضا وحكمى نه كيفيتله قضا ايدر تخصيص

(قبول)

قبول ايدر مقوله دندر ﴿ فيكون معزولا بالنسبة لغير المعتمد من مذهبه
فلا ينفذ قضاؤه فيه وينقض كما بسط فى قضاء الفتح والبحر والنهر
وغيرها ﴾ پس اقوال ضعيفه ايله قضادن نهى اولنديسه مذهبندن
وغيريدن معتمد اولميان اقواله نسبتله قضادن معزول اولمش اولور ۞
انلرده حكمى نافذ اولماز ونقض اولنور ۞ بلكه نافذ اولميەجق نقضه دخى
محتاج اولماز نته كم فتحك وبحرك ونهرك قضا بحثنده بسط وتفصيل اولندى ۞
﴿ قال فى البرهان وهذا صريح الحق الذى يعض عليه بالنواجذ ﴾ مواهب
الرحمن شرحى برهانده علامهٔ طرابلسى بيورديكه اشته بو كلام مشروح
كندويه ازى ديشى ايله يا پشوب زياده تمسك اولنان شى كبى كندويه تشبث
واعتماد اولنەجق صريح وظاهر حقدر ﴿ نعم امر الامير متى صادقا فصلا مجتهدا
فيه نفذ امره كما فى سير التتارخانية وشرح السير الكبير فليحفظ ﴾ بلى اميرك امرى
مجتهد فيه اولان برخصوصه تصادف ايتسه امر نافذدر نته كم تاتارخانيەده سير بحثنده
وامام محمدك سير كبيرى شرحنده ذكر اولندى منشورلرنده قول معتمد ايله عمله
تقييد اولنماديغنه بناءً ﴿ وقد ذكروا ان المجتهد المطلق قد فقد واما المقيد
فعلى سبع مراتب مشهورة ﴾ يعنى فقها ذكر بيوديلركه تحقيق مجتهد مطلق
مفقوددر لكن ممكن الوجوددر اما مجتهد مقيدى مرتبهٔ مشهوره اوزرەدر
كمال پاشازاده وقف البنات رسالەسنده بيان بيورديكه طبقهٔ اولى مجتهد
فى الشرعدر كه ادلهٔ اربعەدن قواعد اصوليەيى تأسيس وترصين واحكام
فروعيەيى استنباط واستخراج ايدن ائمهٔ اربعه وامثالريدر اشبو ذوات
كرام مقلد دكللردر ٢ مجتهدين فى المذهبدر كه امام اعظم رحمه اللهك قواعدى
اوزره ادلەدن احكام استخراج ايدن ذوات نافذ السهامدر امام ابو يوسف
ومحمد رحمهما الله تعالى كبى هرنه قدر بعضا امام اعظمه مخالفتلريده اولورسه
ضرر ايتمز امام شافعى كبى سائر مخالفدن بونلكه ممتازلردر ٣ مجتهدين
فى المسائلدر كه اول مسئلەلرده صاحب مذهبدن روايت اولماز لكن بودرجەده
بولنان امام طحاوى وخصاف وكرخى وحلوانى وسرخسى وپزدوى
وقاضيخان وامثالى ذات عاليشان اصول وفروعدن امام مشار اليهه مخالفت ايتميەرك
انلرك قاعدهٔ مرصوصەلرى اوزره انلرك تنصيص بيورمدقلرى مسائلى
استخراج بيوررلر ٤ طبقهٔ اصحاب تخريجكه امام رازى واقرانى كبى اجتهاده
قادر اولميوب لكن اصولى على وجه الاتقان ضبط ايتدكلرينه بناءً امام مشار اليهك
قوللرندن ايكى وجهه محتمل اولان قول مجملى وحكم مبهمى امام مشار اليهك
اصولى اوزره تفصيل وبيانه قادر اولورلر ٥ طبقهٔ اصحاب ترجيح اولان مقلدلردر ۞

ابی الحسن القدوری وصاحب الهدایه کبی بونلرك حاللری هذا اصح درایة
ویااولی قولاریله بعض روایتلری بعض اخری اوزره تفضیلدر ٦ طبقهٔ مقلدینکه
قوی واقوی وضعیف وظاهر الروایة وظاهر المذهب بینلرنده تمیزه قادر
اولان ارباب متون متأخره در کنز ومختار ووقایه ومجمع کبی اشبو ذوات کرام
کتابلرنده اقوال مردوده یی اصلا نقل وروایت ایتمزلر ٧ احوال مشروحه‌لردن
برشیئه قادر اولمیوب وقول ضعیفدن فرق ایده میان مقلدین طبقه‌سیدر ☼ آه حلبی
لکن مجتهد مطلق بو یدیده داخل اولدی شارحك بیاننه کوره خارجدر ☼
وبونلری مجتهدن عد ایتدی حالبوکه النخعی ویدنجی مقلدلردر ❁ واما نحن
فعلینا اتباع مارجحوه وماصححوه کمالوا فتوا فی حیاتهم ❁ اما بزله لازم وواجب
اولان مومی الیهمك ترجیح وتصحیح بیوردقلری اقوال وروایتلرینه اتباع
وتسلیم وعدم معارضه در ☼ حال حیاتلرنده افتالرینه رضا وانقیاد لازم اولدیغی
اولدیغی کبی ❁ فان قلت قدیحکون اقوالا بلا ترجیح وقد یختلفون فی التصحیح
قلت یعمل بمثل ماعملوا ❁ اکر سؤال اولنورسه که بزله لازم اولان انلرك ترجیح
ایتدکلرینه اتباعدر بیوردلر بعض اولورکه بلا ترجیح بعض اقوال حکایه اولنور
وبعضا تصحیحده اختلاف اولنور بوتقدیرجه نه کونا اتباع ایتملی جواب ویریلورکه
فقهانك عمللری کبی عمل اولنور عمللرینی شارح بیان بیورورکه من اعتبار تغیر العرف
واحوال الناس وماهوالارفق وماظهر علیه التعامل وماقوی وجهه یعنی فقهانك
عمللری احوال ناسك وعرفك تغیرنی اعتبار یعنی فتواده عرف اعتبار ایتمك
هرنه قدر خاص دخی اولورسه‌ده لکن بو بعض قولیدر ☼ وناسه ارفق اولان
قولی اختیار ایله عدم تضییقدر ☼ ومعامله کندونك اوزرینه ظاهر اولان
اعتبارکه اشبو مضمونی ماقبلندن منفهم اولدیغندن تکرار قبیلندندر ووجه ودلیلی
قوی اولان صورتی اعتباردر ☼ اشبو مضمون حاوی القدسیدن نقل اولنان
قوتمه‌درکه اعتبار اولنور قوللرینه مبنیدر ☼ ومشهور اولان ترتیب سابق اوزره
اعتبار اولنمقدر ❁ ولایخلو الوجود عمن یمیز هذا حقیقة لاظنا ❁ وجود موجود
معناسنه موجوده وجود اطلاقی وجود موجودك عینی اولوب وصف زائد اولمدیغنه
مبنیدر حقیقت نفیده قید اولسه اولور ☼ ویاعمیز فعلنه قید اولسه‌ده اولور ☼
مفهوم موجودین نوع بنی آدمدن حقیقت اولوب ظنله اولمیدرق اشیاء مرقومه که
ارفق وماظهر علیه التعامل وماقوی وجهه مضمونلرینی تمییز ایدر ☼
ارباب فهم وتمییز خالی اولماز ☼ ویاخود حقیقت جهان ارباب معارفدن خالی قالماز
دیمکدر ❁ وعلی من لم یمیز ان یرجع لمن یمیز لبراءة ذمته ❁ ارباب تمییز اولمیان
کمسه‌لره اصحاب تمییز اولان علماء کاملین فحولینه رجوع واستفتا لازم وواجبدر

(بوله بیلورسه)

بوله بیلورسه کندو ذمتنی قول ضعیف اوزره افتاتهمت ومذمتندن تبرئه وتخلیص
ایچون ❁ فنسأل الله تعالی التوفیق والقبول بجاه الرسول ❁ اولی اولان واولیه
تعبیر ایدی فامحلی دکل ایدی ☼ یعنی الله جلیل الشاندن توفیق یعنی کندویه
عبادت واطاعت ایدوب رضاسنی تحصیله قدرت ومکنة واشبو تألیفك قبوله قرین
اولماسنی رسول اکرم ونبی محترم صلی الله تعالی علیه وسلمك منصب عالیسی وفخامة
شانی ایله توسل ایدیجی اولدیغم حالده طلب ونیاز ایده‌رم ❁ کیف لاوقد یسرالله
تعالی ابتداء تبییضه فی الروضة المحروسة والبقعة المأنوسة تجاه وجه صاحب الرسالة
وحائز الکمال والبسالة ❁ شارح رحمه الله تعالی تفألا بیورورکه اول منبع
کان کرم اولان ذات نجه قبوله قرین بیورمز اثار وعلایم قبول اولان اشبو کتاب
کمال نصابك ابتداء تبییضنی اول مجمع الفضائل والکمالات اولان صاحب رسالت
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك وجه وجیه مبارکنك حذاسنده روضهٔ
مطهرهٔ محروسه‌ده وبقعهٔ مبارکهٔ مأنوسه‌ده تیسیر وتسهیل بیوردی بو مثللو لطف
وعنایتی احسان بیوران ذات بی مثلدن قبولدخی مأمول ومتوقعدر ☼ بسالت
شجاعت معناسنه‌در ❁ وضجیعیه الجلیلین الضرغامین الکاملین رضی الله
عنهما وعن سائر الصحابة اجمعین ووالدینا ومقلدیهم باحسان الی یوم الدین ❁
ضرغام جریالوزنده اسد معناسنه دخی اول رسول اکرم صلی الله تعالی
علیه وسلمك ضجیعینی اولان یعنی جوارا من میا من اقترانلرنده کندو ایله یان یانه
یاتوب راحت بیوران جلیلین ضرغامین کاملین اولان ابو بکر الصدیق وعمر
الفاروق رضی الله عنهمانك وجه مبارکلری مقابلنده اولدی الله عظیم الشان
کندولردن وسائر اصحاب کزین ووالدلریمز وانلره الی یوم الحشر والجزا اکوزلجه
اتباع واقتدا ایدن ذوات ارباب اهتدادن راضی وخشنود اولسون ❁ ثم تجاه الکعبة
الشریفة تحت المیزاب وفی الحطیم والمقام والله تعالی المیسر للتمام ❁ تجاه ماقبلنه
معطوفدر ☼ ابتدائك تجاه صاحب رسالتده اولدیغی حقیقی در ☼ تجاه کعبه‌ده
اولدیغی اضافیدر حطیم امیرو زننده حجر کعبهٔ معظمه‌یه اطلاق اولنورکه جانب
شمالیسنده اولان بیت شریفدن برمخرجدر ☼ بناء علیه طواف خارجندن اولمق شرطدر
مقام حضرت ابراهیم علیه وعلی نبینا افضل الصلوات واتم السلام حضرتلرینك
بیت شریفی بناسی هنکامنده اوزرنده قائم اولدیغی حجردر وبعض قول اخر
واردر یعنی ابتدا تبییض روضهٔ مطهره‌ده بعده بیت شریفك ازاسنده ظهر کعبه‌ده
اولان میزابك تحتنده وحطیمده ومقام ابرهیمده الله ذوالجلال تیسیر بیوردی ☼
واتمامنی دخی الله عظیم الشان میسر ومسهل ر اللهم یسرلنا اتمام هذه الترجمة
بحرمة من له النبوة الخاتمة

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين ❊ والصلوة والسلام على رسولنا محمد واله وصحبه اجمعين ❊ ﴿كتاب الطهارة﴾ كتاب لفظى معانى اوزره دلالت ايدن الفاظه اسمدر تراجمده مذكور اولان وجوه سبعه دن مختار اولان وجه بودر ﴿قدمت العبادات على غيرها﴾ ارباب بصائره معلومدركه تحقيقا امور مدار دين اعتقاد عبادات ومعاملات ومزاجردر ❊ فقهانك اكثر تصديلرى بواوچك بيانه در عبادت بشدر ❊ صلاة زكوة صوم حج جهاددر ❊ معاملات دخى بشدر ❊ معاوضات مالية مناكحات مخاصمات امانات شركات ❊ مزاجر دخى بشدر مزجرهٔ قتل نفس اخذ مال هتك ستر هتك عرض قطع بيضه در ❊ فقها اكثر كتب فقهيه ده عباداتى سائرلك اوزرلرينه تقديم ايتدكلرندن بو مقامده دخى تقديم اولندى ﴿اهتماما بشانها﴾ يعنى عبادتك شاننه اهتماما معاملات ومزاجر اوزره تقديم اولندى ﴿والصلوة تالية للايمان﴾ شارح عليه الرحمة والغفران صلوتك سائر عبادات اوزره وجه تقديمنى بيان بيوروركه نماز ايمانى تاليه در يعنى ايماندن صكره مذكوردر نتكم ﴿الذين يؤمنون بالغيب ويقيمون الصلوة﴾ نظم مجيدنده و (بنى الاسلام على خمس) حديث شريفنده وارداولدى ﴿والطهارت مفتاحها بالنص﴾ طهارتك صلوة اوزره وجه تقديمنى بيان بيوروركه طهارت صلاتك مفتاحيدر ❊ يعنى صلاته شروع ووصول طهارتله در نصدن مراد رسول اكرم ونبى محترم صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرندن مروى اولان (مفتاح الصلوة الطهور وتحريمها التكبير وتحليلها التسليم) حديث شريفيدر ﴿وشرط بها مختص لازم لها فى كل الاركان﴾ وجه تقديم تمه سندندر ❊ يعنى طهارت صلاته شرطدر شرط مشروط اوزره طبعا مقدم اولديغندن وضعا دخى تقديم اولندى ديمكدر ❊ بها ده كى با مختص كلمه سنه متعلقدر مقصوره داخلدر يعنى صلاة طهارتله سائر عبادتدن ممتاز ديمكدر ❊ سؤال اولنورسه كه طهارت صلاته مختص دكلدر بلكه مس مصحف وطوافده دخى لازمدر ❊ جواب اولدركه اختصاص من جهة الافترا ضدر ❊ مس مصحف ايله طوافده طهارت واجبدر وطهارت نمازه جميع اركانده لازمدر ❊ بو قيد ايله نيت خارج قالدى زيرا نيت جميع اركانده بولنمق لازم دكل اول صلاتده بولنسه كفايت ايدر ﴿وماقيل قدمت لكونها شرطا لايسقط اصلا﴾ شارح عليه الرحمة طهارتك صلاة اوزره وجه تقديمنى سؤال وارد اولميان وجهله بيان ايتدكدنصكره بعضك وجه تقديمه ذكر ايتدكارى قولى وقولارينك مردود بتلرينى بيانه شروع ايدوب بيورركه بعضيلر وجه تقديمه ديديلركه طهارت اصلا ساقط اولميان شرط اولديغندن تقديم اولندى بعضك بو قوللرى اوچ دعوايى متضمندر دعواى اوليلرى وماقيل قوللرينك متضمن

متضمن اولديغى الطهارة شرط لايسقط اصلا دعواسيدر ❊ دعواى ثانيه ﴿ولذا فاقد الطهورين يؤخر الصلوة﴾ قوللرينك متضمن اولديغى طهارت اصلا ساقط اولميان شرط اولديغندن ماء مطلق وتراب طهورى فاقد اولان مثلا ارض وجدرانى نجس اولان سجنده محبوس كمسنه نك صلاتى اداايلمسى دعواسيدر دعواى ثالثه لرى ﴿وماورد من ان النية كذلك﴾ قوللرينك متضمن اولديغى النية كالطهارة لايسقط اصلا دعواليدر وماورد قولى وماقيل اوزرينه معطوفدر ❊ ﴿مردود كل ذلك﴾ يعنى بو دعاوئ ثلثك هر برلرى ايراد ودروم مردوديتى بيانلرى لف ونشر مشوش طريقيله در دعواى ثانيه ايله دعواى ثالثه صاحب نهرك رديدر ﴿امالنية فى القنية وغيرها من توالت عليه الهموم تكفيه النية بلسانه﴾ يعنى نيتك طهارت كبى اصلا ساقط اولميان شرط اولمسى قنيه ده وقنيه نك غيرى كتب فقهيه ده مسطور اولان من توالت عليه الهموم عبارسيله رد اولندى ❊ يعنى هموم اوزرينه غلبه ايدن مصليه لساننه نيت كفايت ايدر ديمك بو تقديرجه اصلا ساقط اولميان شرط اولمسى دعوالرى مردود اولدى بو دعواى ثالثه لريدر ﴿واما الطهارة فى الظهيرية وغيرها من قطعت يداه ورجلاه وبوجهه جراحة يصلى بلا وضوء ولايتمم ولايعيد فى الاصح﴾ دعواى اولى كه الطهارة شرط لايسقط اصلا دعواليدر ظهيريه ده وظهيريه نك غيرى كتب فقهيه ده مسطور اولان من قطعت يداه ورجلاه قوللريله مردوديتى ثابتدر يعنى اللرى واياقلرى مقطوع ووجهنده جراحت اولان كمسنه بلا وضوء ولاتيمم نمازى ادا ايدر واصح اولان قول اوزره اعاده سى لازم كلمز دعوالرينك سقوطى ظاهردر ﴿واما فاقد الطهورين فى الفيض وغيره انه يتشبه بالمصلين عندهما واليه صح رجوع الامام وعليه الفتوى﴾ طهارت اصلا ساقط اولميان شرط اولمديغندن فاقد طهورين صلاتى تأخير ايدر دعواى وسطى لرينك فيضده وفيضك غيرنده مذكور اولان انه يتشبه بالمصلين عندهما قولاريله مردوديتى ثابتدر ❊ يعنى فاقد طهورين حرمة للوقت قياما وقعودا ركوعا وسجودا مصلينه تشبه ايدر بلكه قرائتده بخى ايدر لكن طهورين بولديغى وقتده اعاده ايدر ❊ بو تقديرجه تأخير صلاة ايدر قوللرى دخى مردود اولدى فاقدك اشبو تشبهى امامين قوليدر وامام اعظمك امامين قولنه رجوعى صحيحدر وفتوى بو تشبه قولى اوزره در ﴿وبه ظهر﴾ يعنى ظهيريه نك كلاميله ظاهر اولديكه ﴿ان تعمد الصلاة بلا طهر غير مكفر﴾ يعنى بلا طهارت متعمدا نماز قلمق مصلينك كافر اولمسنه سبب اولماز لكن شارحك عبارسندن مطلقا كرك حالة اضطرارده وكرك حالة اختيارده مكفر اولماز منفهم اولنور ❊ لكن

ضرورتله تقييد لازمدر زيرا ظهيريه ده ذكر اولنان مسئله حالة ضرورتده
مفروضه در ﴿ كصلاته لغير القبلة او مع ثوب نجس ﴾ يعنى عمدا قبله نك
غيرى يه متوجها نماز اداء ايلمك وثوب نجس ايله مصلى اولمق مصلى يى مكفر
اولمديغى كبى عمدأ ايله تقييد اولندى زيرا نسيان صورتنده كفر دكل اثم دخى
يوقدر نهايتى تذكر ايلدكده اعاده سى لازم اولور ٭ لكن مسئلۀ مذكوره ده
حلال اعتقاد ايتمك كرك ﴿ وهو ظاهر المذهب كما فى الخانية ﴾ يعنى متعمدا
بلا طهر نماز ادا ايدن كمسه نك كافرا ولماسى ظاهر مذهبدر ﴿ وفى سير
الوهبانية ﴾ يعنى ابن وهبانك منظومه سنك كتاب الجهادنده ذكر اولندیكه
﴿ وفى كفر من صلى بغير طهارة ٭ مع العمد خلف فى الروايات يسطر ﴾ يعنى
متعمدا بلا طهارت مصلى اولان كمسه نك كفرنده بين اهل المذهب اختلاف
واردر كتب فقهيه ده مسطوردر ٭ لكن متعمدا اولان قول وظاهر مذهب
عدم تكفيردر ٭ بلكه فقها بيورديلر كه برمؤمنك كفرينى ايجاب ايدر تمش
روايت متفقة عليها بولنسه وعدم كفرنى اقتضا ايدر ٭ برروايۀ ضعيفه بولنسه مفتى
وقاضى انجق اول روايت ضعيفه ايله عمل ايدرلر غير قولله عمل ايده مزلر ﴿ ثم
هو مركب اضافى ﴾ يعنى بوند نصكره كتاب الطهارة تركيبى مركب اضافيدر
يعنى احدهما مضاف اخر مضاف اليه اولان مركبدر ٭ ثم ترتيب ذكرى ايچوندر
﴿ مبتدأ اوخبر اومفعول لفعل محذوف ﴾ يعنى كتاب الطهارة تركيبى من جهة
الاعراب مرفوعدر ابتدائية اوزره خبرى محذوفدر يا يطلب بيانه يا يعلم مافيه تقدير
اولنور بعض نحاة بو مثللى مقامده خبرك حذفنى ترجيح ايتديلر مبتدا ار كان
اسناد دن جزء اعظم اولوب وكندونك فقدى ايله خبرك فقدى لازم كلديكندن ياخود
رفعى خبرية اوزره در مبتداسى محذوفدر هذا كتاب الطهارة ديمكدر صاحب نهر
وابو السعود مبتدانك حذفنى ترجيح ايتديلر زيرا خبر فائده يى متم جزء اولديغندن ياخود
منصوبدر اقرأ يا اقرأ امثالى فعل محذوفه مفعول اولمق اوزره ﴿ فان اريدبه
التعداد ﴾ كتاب الطهارة ايله تعداد مراد اولنورسه يعنى متنده مذكور اولان
كتابلرى تعداد مراد اولورسه ﴿ بنى على السكون وكسر تخلصا من الساكنين ﴾
سكون اوزره مبنى اولور ٭ اجتماع ساكنيندن خلاص ايچون يا مكسور قلنور
احتمال بعيد اولديغندن انايله تصدير اولندى ﴿ واضافته لامية ﴾ واضافتى
لاميه در ٭ هذا كتاب لبيان مسائل الطهارة ديمكدر ﴿ لامنية ﴾ نونك تخفيف
وياءنك تشديديله يعنى اضافت من معناسنه دكلدر ٭ زيرا اضافتك من معناسنه
اولمسى ثانى اولى مبين واولدن ثانيله اخبارك صحيح اولماسيله اولور ٭ خاتم فضة كبى
بونده مفقوددر ٭ الكتاب طهارة ديمز ﴿ وهل يتوقف حده لقبا على معرفة

مفرديه ﴾ كتاب الطهارت مسائل اتيديه علم اولديغى اعتباريله حد وتعريفى
جزلرينك هر برلرينى معرفته توقف ايدرمى ﴿ الراجح نعم ﴾ قول راجح توقف
ايدر ٭ زيرا مركبه علم جزلرينه علمدنصكره در ٭ راجحك مقابلى توقف
ايتمامكدر ٭ زيرا علمية جزلرك هر برينى معناى افراديلرندن اخراج ايدر ٭
﴿ فالكتاب مصدر بمعنى الجمع لغة ﴾ مذهب راجح مركبه علم جزلرينه علمه
توقف ايتمك اولديسه شارح عليه الرحمة جزلرك بياننه تصدى ايلدى ده جانب
لفظه مراعاتا ذكرده سبقتى اولديغندن مضافك بياننه شروع ايلدى ٭ هرنه قدر
بعضلر مضاف اليهك بيانيله ابتدا اولبدر زيرا من جهة المعنى مضاف اليهك سبقتى
واردر ٭ ومضاف اولديغى حيثيتدن معلوم اولماز ٭ انجق ما اضيف اليه ايله معلوم
اولور ديمشلر ايسه ده بلكه احسن اولان بودر ٭ زيرا معانى الفاظ اوزره
اقدمدر ٭ كتاب كتب فعلنك مصدريدر ٭ كتابة وكتبا دخى كلور لغت جمع
معناسنه دركه ضم الشئ الى الشئ ديمكدر ﴿ جعل شرعا عنوانا لمسائل مستقلة ﴾
عند اهل الشرع مسائل مستقله يه عنوان قلنديغى مقامده نظرا بوقسه اهل
شرعه خاص دكلدر ٭ اولى اولان اصطلاحا تعبير ايتمك ايدى عنوان صدر
كلامده ذكر اولنان عباره ديمكدر ٭ مسائل مستقله دن مراد مسائل مجموعه يه
دلالت ايدن الفاظ مخصوصه در ٭ بعض محققين الفاظ مذكوره يه دلالت ايدن
نقوش ارادسنى تجويز ايتمشلر معانى اراده سيله احتمالات يدى يه چيقار اشهرى
اولكيدر ٭ استقلالك معناسى كتابك مسائلك تصورى ما قبلنده ومابعدنده
اولان برشيئه توقف ايتماسيدر ٭ كتاب الطهارت بويله در يوقسه عدم تبعيت
معناسنه اولان اصالت معناسنه دكلدر ٭ زيرا طهارت صلوته تابعدر مسائل قيدى
ايله مسائل اولميان جمع حروف وجمع كلمات خارج قالدى ٭ مستقلة ايله باب
وفصل خارج قالدى ٭ زيرا انلر تحت كتابده داخلدر ومسائلدن نوع واحدى
مشتمل اولان كتابه كتاب اللقطه وانواع كثيره يى مشتمل اولان كتابه كتاب البيوع كبى شامل
اولدى ﴿ بمعنى المكتوب ﴾ فالكتاب مصدر كلامنه مربوطدر يعنى اسم مفعول معناسنه در
﴿ والطهارة مصدر طهر بالفتح وبضم ﴾ يعنى هانك فتحى وضمى ايله طهر فعلنك
مصدريدر لكن هانك فتحى ضمندن افصحدر ﴿ بمعنى النظافة لغة ﴾ يعنى لغتده ادناس
حسيه دن وادناس معنويه دنكه عيوب وذنوب كبى طهارة معناسنه در وشرعده
دخى بونلرده استعمال اولندى ٭ زيرا حدث دنس كبى ونجس دنس حقيقيدر ٭
بونلرك زوالى طهارتدر ﴿ ولذا افردها ﴾ يعنى طهارت مصدر اولديغندن
مفرد صيغه ايله ايراد ايلدى ٭ زيرا مصدرى مفرد استعمال اصلدر ﴿ وشرعا ﴾ تميزيه
اوزره منصوبدر ﴿ النظافة عن حدث اوخبث ﴾ يعنى شرعا نجاست حكميه اولان

حدث اصغر ایله حدث اکبردن یاخود نجاست حقیقیه اولان خبثدن تطهردر
﴿ ومن جمع نظر لانواعها ﴾ طهارت لفظنی صیغهٔ جمع ایله ایراد ایدنلر متعلقلری
اولان حدث وخبثك وآلتلری اولان ماء وترابك تعددوانواعنه نظر ایتدیلر ﴿ وهی
کثیرة ﴾ یعنی انواع طهارت کثیره در طهارت بدن وثوب ومکان واوانی واطعمه
کبی ﴿ وحکمها شهیرة ﴾ حکم حانك کسریله حکمتك جمعیدر یعنی طهارتك
مشروع اولمسندن حکمت مشهوره در تکفیر ذنوب وشیطانی اغوا و وسوسه دن
منع کبی ﴿ وحکمها ﴾ یعنی طهارت اوزره ترتب ایدن اثر ﴿ استباحت مالایحل
بدونها ﴾ یعنی کندوسز فعلی حلال اولمیان شیئك کندو ایله فعلنك مباح اولمسیدر
﴿ وسببها ٭ ای سبب وجوبها ﴾ شارح علیه الرحمه نك وجوب مضافنی
تقدیر ایتمسی نمازك وجوب طهارته سبب اولوب وجود طهارته سبب اولدیغی
ایچوندر ﴿ ما لایحل ٭ فعله فرضا کان اوغیره کالصلوة ومس المصحف ٭
الابها ٭ ای بالطهارت ﴾ یعنی طهارتك سبب وجوبی فاعله طهارتسز فعلی
حلال وجائز اولمیان شیئ ارادهسیدر اول شی فرض ویافرضك غیری اولسون
نماز کبی نماز فرضه وفرضك غیرینه مثالدر دخی مس مصحف کبی فرضك غیرینه
مثالدر ٭ زیرا مس مصحف ایچون طهارت واجبدر زیرا ﴿ لا یمسه الا المطهرون ﴾
آیت کریمه سنده کتابدن مراد قرآن ومطهروندن مراد ناس اولدیغی قطعی الثبوت
دکلدر ٭ بعض مفسرین کتابدن لوح محفوظ مطهروندن ملائکهٔ مقربون
مراد دردیمشلر ﴿ صاحب البحر قال بعد سرد الاقوال ﴾ یعنی بحر صاحبی
فقهانك سبب طهارت بیانی ایچون ذکر ایلدکلری اقوال اربعه یی سرد
ایتدکدنصکره دیدی ٭ قول اول سبب طهارت حدث یاخود خبث اولمقدر ٭
قول ثانی اقامهٔ صلوة ثالث ارادهٔ صلوة رابع وجوب صلوة لاوجودها ﴿ ونقل
کلام الکمال ﴾ بو قول سرد اقوال اوزره معطوفدر ٭ یعنی بعد سرد الاقوال
ونقل کلام الکمال دیدی دیمکدر ٭ صاحب بحرك کمالدن نقل ایتدیکی کلام
اسباب طهارتدن عد اولنان اقوال اربعه دن قول اوله سؤال ایراد ایتمشلرکه قول
اولدن فهم اولنان حدث وخبث سبب طهارتدر موجب وضوء وغسلدر ٭ بوایسه
خلاف واقعدر زیرا حدث ناقض وضوءدر بوخسه موجب دکلدر ٭ کمال
حدثك ناقض طهارت اولمسیله سبب وموجب طهارت اولمسی بیننی توفیق
ومنافاتی رفع ایدوب جواب ویرر که حدثك ناقض اولمسی ماضیه نسبت ایله در ٭
سبب طهارت اولمسی مستقبله نسبت ایله در ٭ منافات یوقدر وقول ثالث که
ارادهٔ صلات سبب طهارت اولمقدر ٭ بوقولده کمال سؤال ایراد ایتمش که ارادهٔ
صلات ایدوب اداء صلات ایتمیان کسه لر نافله اولسون فرض اولسون عدم

تطهرندن ناشی آثم اولمق لازمکلور حالبوکه نافله ده اصلا آثم اولماز فرضده صلاتی
ترك ایتدیکندن آثم اولور ٭ طهارتدن دکل لکن کمالك بو سؤالنه جواب ممکندرکه
اراده نافله یی ترك ایله وجوب ساقط اولور آثم اولماز ٭ زیلعیدن صاحب بحرك
نقل ایتدیکی لکن بترك ارادت النفلده یسقط الوجوب قولنه بناءً ﴿ الظاهران
السبب هوالارادة فی الفرض والنفل ﴾ یعنی صاحب بحر بعد السرد والنقل
سبب طهارتده بیان اولنان اقوال اربعه دن قول ثالثی ترجیح ایدوب فرض
ونافله ده ظاهر وراجح اولان انجق سبب طهارت اراده دردیدی ﴿ لکن بترك
ارادة النفل یسقط الوجوب ﴾ بو استدراك کمالك قول ثالث اوزره ایراد ایتدیکی
سؤاله جوابدرکه قریبا بیان اولندی ٭ خلاصهٔ جواب نافله ده ترك ایله وجوب
ساقط اولور ٭ فرضده وجوب آخر وقته قدر موسعدر ٭ صاحب بحر سبب
شروعه لاحق اولان اراده دردیو جواب ویردی ﴿ ذکره الزیلعی فی الظهار ﴾
بو استدراکی زیلعی ظهارده ذکر ایلدی ٭ ترجمه سی بودرکه برکمسه
نافله نماز اراده ایلسه اوزرینه طهارت واجب اولور اراده سندن رجوع ایلرایسه نافله نك
اداسنی ترك ایتمك ایله طهارت ساقط اولور زیرا وجوبی نماز ایچون ایدی ﴿ وقال
العلامة قاسم فی نکته الصحیح ان سبب وجوب الطهارة وجوب الصلوة اوارادة
ما لایحل الابها ﴾ یعنی علامهٔ قاسم نکت آدلی کتابنده بیوردیکه اقوال اربعه دن صحیح
اولان سبب وجوب طهارت وجوب صلات اولمقدر ٭ یاخود طهارتسز فعلی حلال وجائز
اولمیان شیئ اراده اولمقدر ٭ لکن اصل سبب وجوب صلاتدر وجود صلات دکلدر
زیرا وجود صلات طهارتله مشروطدر ٭ بوتقدیرجه وجود صلات متأخردر
طهارت شرط اولمق ملابسه سیله متقدمدر ومتأخر متقدمه سبب اولماز بنابرین سبب
طهارة وجوب صلات اولدی وجود صلات اولمادی وظاهر اولان بوکه دخول وقتله
طهارت واجب اولور ٭ لکن موسعا واجب اولور صلوت کبی وقت ضیق اولدقده
وجوب ایکیسنده ده مضیق اولور لکن بوتقدیرجه صلات نافله ده طهارت سبب اولمسی
ظاهر اولماز زیرا وجوب یوقدر ﴿ وقیل سببها الحدث ٭ فی الحکمیة ﴾ بعضیلر
دیدیلرکه سبب طهارة نجاست حکمیه ده حدثدر ﴿ وهو وصف شرعی یحل
فی الاعضاء یزیل الطهارة ﴾ یعنی حدث طهارتی ازاله ایدر واعضایه حلول
ایدر بر وصف شرعیدر ٭ حدث حدث اصغر ایله اکبردن اعم اولدیغی کبی
اعضاده اعضای وضوء ایله اعضای غسلدن اعمدر وحدث طهارتك
ضدیدر ﴿ وما قیل انه ﴾ قائلی صاحب بحردر ﴿ مانعیة شرعیة قائمة بالاعضاء
الی غایة استعمال المزیل فتعریف بالحکم ﴾ یعنی حدث مزیلك استعمالنك
غایتنه قدر اعضا ایله قائمه شرعك مانعیتنی اعتبار ایلدیکی جواز صلوته ومس

محفه مانعدر دیو تعریف حدثك حکمیله که ❊ یعنی حدثك اوزرینه ترتب ایدن
اثری ایله تعریفدر صاحب بحر حدث حکمیله تعریف ایلمه سی فقهانك محط
انظارلری احکام شرعیه اولدیغی ایچوندر ﴿والخبث ❊ فی الحقیقة﴾ یعنی
سبب طهارة نجاست حقیقیه ده مرئیه وغیر مرئیه خبثدر ﴿وهو عین مستقذرة
شرعا﴾ یعنی خبث شرعا مستقذر وقبیح اولان عیندر معرفك اغیارندن اولان
طبعك استقذار ایلدیکی مخاط وبلغم طاهرلردر تعریفدن خارج قالدی ﴿وقیل
سببها القیام الی الصلاة﴾ بعضیلر طهارتك سببی قیام الی الصلوة در دیدیلر
قول رابع بودر ﴿ونسبا الی اهل الظاهر﴾ یعنی سبب حدث وخبثدر ❊ یاخود
قیام الی الصلاة اولمق اهل ظاهره نسبت اولندی اهل ظاهر ایات واحادیثك
ظاهریله عمل ایدنلردر ﴿وفسادهما ظاهر﴾ بوقولینك فسادی ظاهردر
اما قول اولك فسادی بعضا حدث موجود اولوب عقبنده طهارتك واجب
اولمادیغیدر کما قاله الاتقانی بوفسادك دخی ممکندر که وضوء فورا واجب دکل ایسه ده
موسعا واجبدر ❊ آخر وقتهقدر اجماعا اخروقته تأخیریله آثم اولمامقدر ❊ لکن
قبل الوقت حدث موجود اولور ایسه طهارتك عدم وجوبی سؤالی باقیدر ❊
اما قول ثانینك فسادی هر بر نمازه قیامده طهارتك وجوبی لازم کلمکدر ❊ بودخی
خلاف واقعدر ❊ زیرا بر وضوء ایله حدث واقع اولمدقجه برقاچ وقت نماز قلمق
جائزدر بوفسادك دخی دفعی ممکندر که قیام سبب طهارتدر ❊ لکن حدث
شرطیله دیمکدر بوتقدیرجه فساد مذکور لازم کلمز ﴿اذا قمتم الی الصلوة﴾ نظم
مجیدندن ظاهر اولان معناده بودر ❊ صاحب خلاصه بوقولی ترجیح ایلدی
قول اولی امام سرخسی ترجیح ایلدیکی کبی بومقوله اقوالده اهل ظاهره
موافقت ضرر ویرمز صاحب نهرك بیاننه بناً ﴿واعلم ان اثر الخلاف انما یظهر
فی نحو التعالیق﴾ یعنی معلوم اولسونکه سبب طهارتده اولان اقوالك اختلافنك
ثمره سی تعالیقده وتعالیق مثلا اخبار بوجوب الطهارةده ظاهر اولور ﴿نحو ان
وجب علیك طهارة فانت طالق﴾ یعنی زوجه سنه خطاب ایدوب طهارة
اوزریکه لازم اولور ایسه سن بوش اول دیو برکسه تعلیق ایلسه ارادهٔ
صلاة ایله طلاق واقع اولور بوقول بحر صاحبنك استظهار ایلدیکی قولدر ❊
حدث وخبث ایله واقع اولور بوده امام سرخسینك ترجیح ایلدیکی قولدر ❊
وقیام الی الصلاة ایله واقع اولور بوقولیده خلاصه صاحبی ترجیح اتمشدر ❊
وجوب صلاة ایله واقع اولور علامهٔ قاسم ترجیح ایتدیکنه بناً ﴿دون الاثم
للاجماع علی عدمه بالتأخیر عن الحدث﴾ یعنی اثر خلاف حدث وخبثدن وارادهٔ
صلاةدن وقیام الی الصلاتدن ووجوب صلاتدن طهارتی تأخیر ایله آثم اولمقده

دکلدر ❊ زیرا اجماع عدم اثم اوزره در ﴿ذکره فی التوشیح﴾ اجماعك عدم اثم
اوزره اولمسنی توشیحده صاحب توشیح ذکر ایلدی ﴿وبه اندفع مافی السراج
من اثبات الثمرة من جهة الاثم﴾ یعنی توشیحده ذکر اولنان کلام سببیله سراجده
ثمرهٔ خلافك من جهة الاثم اثبات اولنمسی مندفع اولدی ﴿بل وجوبها موسع
بدخول الوقت کالصلوة﴾ یعنی وجوب طهارة موسعدر دخول وقتله صلات کبی
﴿فاذا ضاق الوقت صار الوجوب فیهما مضیقا﴾ یعنی وقت ضیق اولدقده
طهارتله صلاتده وجوب مضیق اولور ﴿وشرائطها ثلاث عشرة علی مافی
الاشباه﴾ شرائط شریطهنك جمعیدر ❊ شریطه شرط معناسنه در ❊ شرطك
عدمندن مشروطك عدمی لازم کلور وجوندن وجودی وعدمی بالذات لازم کلمز
یعنی اشباهده ذکر اولندیغی اوزره طهارتك وجوبنك وصحتنك شرطی
اون اوچدر ﴿شرائط وجوبها تسع﴾ یعنی طهارة کرك صغری وکرك کبری
شرائط وجوبی طقوزدر ❊ شرائط وجوبك اجتماعندن عبدك اوزرینه طهارتك
وجوبی ترتب ایدر ﴿وشرائط صحتها اربع﴾ یعنی طهارتك صحتنك شرطی
دردتدر ❊ شرائط صحت دیمك یعنی کندوسز مشروط جائز وصحیح اولماز دیمکدر ❊
معلوم اولسونکه شرط وجوبك عدمندن شرط صحتك عدمی لازم کلمز تطهر ایدن
صبینك من غیر وجوب طهارتنك صحیح اولدیغی کبی شرائط مذکوره دن
ایکی شرط هنوز وجوبه وهنوز صحته شرطلردر ❊ اول ایکی شرط عدم
حیض ایله عدم نفاس در ❊ من حیث الحیثیة مختلفلردر ❊ یعنی من توجه الخطاب
وجوبه ومن حیث اداء الواجب صحته شرطلردر ﴿ونظمها شیخ الاسلام
شیخنا العلامة علی المقدسی شارح نظم الکنز فقال﴾ یعنی شرائط مذکوره یی
شارح بزم شیخمز شیخ الاسلام علامه علی المقدسی نظمنك درت بیتنده بیان ایلدی
بیت ﴿شرط الوجوب العقل والاسلام ❊ وقدرة ماء والاحتلام﴾ شرط
الوجوب مبتدا در العقل خبردر ❊ لکن حمل صحیح اولمق ایچون اضافة
استغراقه وعطف قبل الربطه حمل اولنور قدرة لفظی تنوین ایله درماء لفظندن
حرف عطف محذوفدر ❊ معنای بیت طهارتك وجوبنك شرطلری عقلدر ❊
مجنونه لازم دکلدر اسلامدر کافره واجب دکلدر ❊ کفار فروع شریعة ایله
مخاطبین اولمدقلری قول مشهوره بناً قدرتدر ❊ یعنی متطهر اولان کسنه نك
استعمال مایه قادر اولمسیدر ❊ اللری مرفقیندن اياقلری کعبیندن مقطوع اولوب
استعمال مادن عاجز اولان کسه یه واجب دکلدر بدایت ایله ترابه ده شاملدر ❊
احتلامدر یعنی بلوغدر بلوغه احتلام اطلاقی مجاز در علاقه لازمین ملزومیتدر
صبی یه واجب دکلدر ❊ تخلق ایچوندبا امر اولنور ﴿وحدث ونفی حیض

وعدم ٭ نفاسها وضيق وقت قد هجم ٭ معناى بيت دخى كرك اصغر وكرك اكبر حدثك
وجوديدر وحيضك عد ميدر نفاسها ضميرى نفاس لفظندن منفهم اولان
مرأيه راجعدر يعنى مرأنك عدم نفاسيدر دخى هجوم ايدن ضيق وقتدر يعنى
مضيقا واجب دكلدر بلكه ضيق وقت ايله مضيقدر ﴿ وشرط صحت عموم
البشرة ٭ بمائه الطهور ثم فى المره ﴾ طهارتك صحتى شرطندندر عموم البشره بمائه
الطهور بشره دن مراد غسل وياخود مسحى واجب اولان محلدر عموم تعبير اولنوب
تعميم تعبير اولنمديغى فاعلك فعلى اولمنك عدم اشتراطنه اشارت ايچوندر مثلا مطر
اعضاء وضوئك جمله سنه نازل اولسه كفايت ايدر بمائه ضميرى مطهره راجعدر يعنى
متطهرك ماء طهور ايله عموم بشره سى شرط صحة طهارتدر ٭ متطهرك غيرينك
مائله شرب اوزره موقوف اولان ماء خارج قالدى بونلر ايله تطهر اولنماز ثم فى المرة
تركيبنده اولان مره لفظنك اصلى مرأة در همزه نك حركه سى رايه نقل اولندى
همزه ضرورة وزن ايچون حذف اولندى مره مرأك مؤنثيدر ٭ امرأة
امرئك مؤنثى اولديغى كبى حاصل معنى بوندنصكره مرأده زياده قلندى فقد
نفاسها ديمكدر ﴿ فقد نفاسها وحيضها وان ٭ يزول كل مانع عن البدن ﴾
يعنى طهارتك صحتك شرط ثانيسى فقد نفاس وشرط ثالثى فقد حيض در ٭ لكن كرك
بو مقامده وكرك جانب وجوبده بونلرك ايكيسى بر شرط قلنسه اولى اولور ايدى
بلكه بو ايكى ايله ومابعدلرنده ذكر اولنان وان يزول كل مانع كه شرط رابعدر
اوچى بر شرط قلنوب وكندودن بعدم الموانع ايله تعبير اولنسه حال تطهرده
ناقضه ملتبس اولمق دخى داخل اولديغندن ناشى اجمع واخصر اولور دى
وان يزول كل مانع عن البدن قولى شرط رابعى بياندر ٭ معناسى چيق وجلد سمك
وموم ياغى كبى نفوذ مايه مانع اولان شيلر بدندن زائل اولمقدر ٭ بلكه بو مضمون عموم
بشره عباره سندن دخى منفهمدر ﴿ وجعلها بعضهم اربعة ﴾ يعنى شرائط
طهارتى بعضيلر درت قسم قلديلر ﴿ شرط وجودها الحسى ﴾ اولكى هم
طهارتك وجود حسيسنك شرائطيدر ٭ يعنى محسوس ومشاهد اولان شرطلرى
ديمكدر اوچ شرطى مشتملدر ﴿ وجود المزيل والمزال عنه والقدرة على الازالة ﴾
يعنى محسوس ومشاهد اولان شرطلر وجود مزيلدر كه ماء ايله ترابدن
اعمدر دخى مزال عنهك وجوديدر كه ناظم سلامت اعضا ايله تعبير ايلدى ٭
دخى ازاليه قدرتدر ٭ لكن بو قدرتى حسيدن عد ايتمك تعيينه محولدر ٭
﴿ وشرط وجودها الشرعى كون المزيل مشروع الاستعمال فى مثله ﴾
شرائطك ايكنجى قسمى طهارتك وجود شرعيسى قسمندندر ٭ وجود شرعى ديمك
يعنى طهارت شرعا موجود اولماز انجق كندو ايله موجود اولور ديمكدر ٭

شرط مزبور مزيلك مشروط مثليده مشروع الاستعمال اولماسيدر مثلا ماء
وترابك طاهر ومطهر اولملرى كبى وتيممده ترابك استعمالنى مبيح اولان عذرك
وجودى كبى بو قسم ثانى اوچ شرطى مشتملدر كه برى ماء مطلق وبرى طاهر
وبرى مطهرى اولمقدر ﴿ وشرط وجوبها التكليف والحدث ﴾ قسم ثالث طهارتك
وجوبنك شرطلرينى مبيندر كه تكليف يعنى اسلام وعقل وبلوغ وحدثدر بو قسم
شرائطك دردينى مشتملدر ﴿ وشرط صحتها صدور الطهر من اهله فى محله ﴾
قسم رابع طهارتك صحتنك شرطلرينى مبيندر بو قسم ايكى شرطى مشتملدر ٭ برى
طهرك اهلندن صدوريكه يعنى حائض ونفسا اولماسيدر برى محلنده صدوريدر
يعنى بشره يه عام اولمسيدر ﴿ مع فقد مانعه ﴾ طهرك مانعنك فقديله بله
يعنى اثناء وضوده ناقض وضوءك موجود اولماسيله بله ديمكدر ﴿ ونظمها فقال ﴾
يعنى ناظم بعضك شرائط طهارتى اون ايكى وبيانى درت نوعله كه شرط
وجود حسى شرط وجود شرعى وجوب شرط صحتله بيان وتفصيل لريى
نظم ايله بيان ايدوب بيوردرلر كه نظم ﴿ تعلم شروطا للوضوء مهمة ٭ مقسمة
فى اربع وثمان ﴾ يعنى وضوئك شروط مهمه سنى اربع وثمان عدده تقسيم
اولنمش اولديغى حالده تعلم ايله مقسمة فى اربع وثمان تركيبنك معناسى اون ايكى يه
تقسيم اولنمش ديمكدر ٭ دردك سكز ايله جمعى مراددر وضوقيدى قيد اتفاقى قيدر
احترازى دكلدر ٭ غسل ايله تيمم دخى داخلدر ﴿ فشرط وجود الحس
منها ثلاثة ٭ سلامة اعضاء وقدرة امكان ﴾ معناى بيت شروط طهارتدن
طهارتك وجود حسيسنك شرطى اوچدر برى سلامت اعضادر كه متطهر
اولان كمسه اعضاى سليم صاحبى اولمقدر ٭ وبرى بالفعل مائى استعماله قدرت
ممكن اولمقدر ﴿ لمستعمل الماء القراح وهو معا ٭ وشرط وجود الشرع خذها
بامعان ﴾ قراح فتح قاف ايله خالص معناسنه هو ضميرى مائه راجعدر ٭ مبتدادر
خبرى محذوفدر ٭ تقدير كلام هو منضم معهما ديمكدر ٭ معا ظرفدر منضم نه
متعلقدر ٭ بو بيتك مصراع اولى بوندن مقدم اولان بيتك مصراع ثانيسنه
مربوطدر وشرط ثالث كه ماءدر مصراع مزبورده ذكر اولنان سلامت
اعضا كه مزال عنه در وقدرت امكان شرطلرينه منضمدر ومزيلى مبيندر ٭
وهو معا كلاميله انضمامك تصريحنك سببى مستعمل لفظنك مايه اضافتندن مائك شرط
مستقل اولماسى توهمنى دفعدر مصراع ثانى طهارتك وجود شرعيسى شرطلرينه
اشارتدر وجود شرعينك معناسى شرائط وجود شرعى بولندقده شرع
طهارتك وجوديله حكم ايدر ديمكدر خذها بامعان شرائط مزبوره يى
دقتله ال يعنى حفظ وضبط ايله ديمكدر ﴿ فطلق ماء مع طهارته ومع ٭ طهورية

ایضاقفز بیان ﴾ مطلق ماء صفتك موصوفنه اضافتی قبیلندندر * یعنی طهارتك
وجود شرعیسنك شرائط ثلثه سی ماء مطلق وطهارة وطهوریتدر فقز بیان
حز بوراایله ظفر بول دیمك ﴿ وشرط وجوب وهو اسلام بالغ * مع الحدث
التمییز بالعقل یاعان ﴾ یعنی طهارتك وجوبنك شرطلری اسلام وبلوغ وحدث
وتمیز بالعقلدر ای قاصد فوائد اولان طالب ﴿ وشرط لتصحیح الوضوء زوال
مایبعد ایصال المیاه من ادران ﴾ شرط مبتدادر زوال خبردر میاه کلمه سنك
اصلی مواه در * ماقبلی مکسور اولدیغندن واو یایه قلب اولندی * میزان کبی
مائك جمعیدر مائك اصلی مؤدر واوك ماقبلی مفتوح اولدیغندن الفه قلب اولندی
ماء اولدی * ادران درنك جمعیدر وسخ معناسنه همزه سی وزن ایچون وصل
اولندی * معنای بیت وضوءك صحیح اولمسی ایچون ایصال مایه مانع اولان
ادرانك زوالی شرطدر ﴿ کشمع ورمص ثم لم یتخلل ال ﴾ وضوء مناف یاعظیم
ذوی الشان ﴾ شمع سکون میمله لغت قلیله در بعضیلر میمك سکونی لغتی انکار ایتدیلر
بو مقامده ساکونی ضرورة وزن ایچوندر * ورمص رانك ومیمك فتحلریله وصاد ایله
کوزك بکارنده مجتمع اولان وسخدر که چپق تعبیر اولنور میم ضرورت وزن ایچون ساکن
قلندی معنای بیت اعضای وضوده مائك وصولنه مانع اولان ادران شمع وچپق کبی
وصحت وضوءك ایکنجی شرطی اثنای وضوده وضوئه منافی اولان خروج ریح ودم کبی
شیئك عدم تخللی درای شان صاحبلرینك عظیمی ﴿ و زید علی هذین ایضا تقاطر *
مع الغسلات لیس هذا الذی الثانی ﴾ بو ایکی شرط صحت اوزره غسلی فرض
اولان اعضارده ایکی یا زیاده قطره تقاطر شرطی زیاده قلندی * لکن بو شرط
تقاطر ثانی که امام ابی یوسف یعقوب رضی الله تعالی عنه عندنده شرط دکلدر
لکن معتمد اولان شرط اولمقدر ﴿ وصفتها فرض للصلوة وواجب للطواف ﴾
یعنی طهارتك صفتی نماز ایچون کرك نماز فرض اولسون وکرك نافله فرض قطعی
اولمقدر * وطواف ایچون واجب اولمقدر ﴿ وقیل ومس المصحف ﴾ بعضیلر
مس مصحف ایچون دخی واجبدر دیدیلر * ضعفنه اشارت ایچون قیل ایله تصدیر
اولندی * شارح ملتقی شرحنده وجوبیله جزم ایتدی بعضیلری فرضیتنه
ذاهب اولدیلر ﴿ للقول بان المطهرین الملائکة ﴾ مس مصحف ایچون طهارتك
وجوبنه علتدر یعنی ﴿ لا یمسه الا المطهرون ﴾ نظم مجیدنده مطهریندن
مراد ملائکه در دیو حکم اولدیغیچون وملائکه دن مراد مقربوندر یوخسه
ملائکه نك جمله سی مطهروندر * معنای منفی بو اولور که کتاب مقربینك
غیریندن مصوندر انجق مقربین مطلع اولوردیمك اولور وکتابدن مراد بوقول
اوزره لوح محفوظدر * لا یمسه جمله سی کتابك صفتیدر اکثر مفسرینك
قوللری بودر که کتاب ایله مراد الفاظدن مرکب اولان قرآندر که مراد

نقوشدر بین المفسرین ذکر اولنان اختلافدن ظاهر اولدیکه آیت کریمه ده
مطهریندن مراد مکلفین کتابدن مراد قرآن عظیم اولمق قطعی الثبوت دکلدر
بنا برین مس مصحف ایچون طهارتك وجوبنه ذاهب اولدیلر فرضیتنه ذاهب
اولنلر فرض عملی مراد ایتدیلر * بو تقدیرجه مطهریندن مراد طهارت اوزره
اولان انسان اولور ﴿ وسنة للنوم ﴾ یعنی نوم ایچون سنت مؤکده در مندوبه
مقابل ذکری قرینه در ﴿ ومندوب فی نیف وثلاثین موضعا ذکرتها فی الخزائن ﴾
نیف هیف وزننده زیاده معناسنه در * تخفیف وتشدید جائزدر * اسماء
عدد عقدلرندن مافوقنده اولان عقده قدر زیاده اولان عدده نیف اطلاق
اولنور * مثلا عشرة ونیف عشرون ونیف دینلور عشره ایله عشرون بیننده
وعشرون ایله ثلثون بیننده زیاده اولان عدده براولسون ایکی اولسون نهایتی
طقوزه قدر اطلاق اولنور * شارحك عبارهسنده معنی اوتوزدن زیاده موضعده
ابدست مندوبدر خزائنده ذکر ایتدم دیمك اولور * مواضع معهودهده وضوءك
مندوبیتنك حکمتی ظن اولنور که تکفیر صغائر وتخفیف کبائردر ﴿ منها بعد
کذب ﴾ کذبدنصکره توضی مواضع مذکوره دن بعضیدر کذب حرامدر
وصغائردندر الا اوزرینه مفاسد ترتب ایدرسه کبائردن اولور غزاده واصلاح
ذات بیننده وز وجه حقنده واحیاء حق ایچون کذب جائزدر * لکن صراحتدن
تعریض اولیدر ابو السعود حاشیهٔ اشباهده بو یلجه ایضاح ایلدی ﴿ وغیبة ﴾
یعنی مؤمن قرنداشك مساویسنی ذکردنصکره دخی توضی مندوبدر * لکن
مغتابلیهك سمعنه واصل اولورسه استحلال لازمدر * واصل اولمز ایسه توبه
کفایت ایدر ﴿ وقهقهة ﴾ دخی نمازك غیرنده قهقههدنصکره ابدست
مندوبدر زیرا قهقهه مکروهدر * رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلرینك ضحك مبارکلری تبسم ایدی * وکامل فحشندن نمازده واقع
اولسه نمازی ووضوءنی مفسددر ﴿ وشعروا کل جزور ﴾ دخی شعر تکلمندنصکره
ابدست مندوبدر * شعرك کراهتدن ناشی ذمی حقنده رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم حضرتلرینك * لان یمتلیٔ جوف احدکم قیحا خیر من ان یمتلیٔ شعرا * حدیث
شریفی وارد اولدیغندن لکن رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك مدحنی وسائر
حکم ومواعظی مشتمل اولان شعر مستثنادر دخی لحم جزورا کلندنصکره توضی
مندوبدر بعضیلر وجوبنه ذاهب اولمشلردر * رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلرندن لحم جزور اکل بیوران اصحاب کزیندن رایحهٔ کریهه استشمام
بیوروب وکندولری نماز قیلم بیوردقلرنده توضی ایله امر وارد اولدیکه اولدرایحه

کریهه وضوء سببیله زائل اوله ﴿وبعد کل خطیئة﴾ هر بر خطیئه دنصکره
کرك صغائر وکرك کبائر توضی مند وبدر عطف العام علی الخاص قبیلندندر
﴿وللخروج من خلاف العلماء﴾ دخی علمانك اختلافندن خروج ایچون توضی
مندوبدر مثلا مس ذکر مس مرأة ایدن کسنه‌نك مذهب حنیفه‌ده ابدستی
منتقض اولیوب مذهب شافعیده منقض اولدیغندن حنفی المذهب
اولان کسنه‌نك امام اختلافندن خروج ایچون ابدست الماسی کبی تمه دخی
غسل میت وحمل میتدنصکره مندوبدر ❊ وهر بر صلاتك وقتنك دخولی ایچون
وغسل جنابت اول وجنابت اولان کسنه‌نك اکلی وشربی ونومی ووطئ وقتنده
وغضب وقرائة قرآن وحدیث وروایت حدیث ودراست علم واذان واقامة
وخطبه ورسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمی زیارت وسعی ووقوف ومحاسن
مرأیه نظر وغسل میت ایچون ابدست مندوبدر ❊ شرنبلالیه‌ده بو یلجه
مسطوردر ﴿ورکنها غسل ومسح وزوال نجس﴾ طهارتك ارکانی غسل
ومسح وزوال نجسدر یعنی حدث اصغرده اعضاء ثلثه‌سی غسل وربع رأسی
مسحدر حدث اکبرده جمیع بدنی غسلدر ونجاست حقیقیه مرئیه‌ده عینی
ازاله‌در ❊ وغیر مرئیه‌ده محل نجاست ماینعصر بالعصر مقوله‌سندن اولان
برشی اولور ایسه یعنی صقمیه قابل ایسه اوچ دفعه غسل وعصر رکن طهارتدر
وصقمیه قابل دکل ایسه اوچ دفعه تجفیفدر ❊ طمله‌سنی هر برنده قطع ایتکله
شارح علیه الرحمه نك عصر وتجفیف ذکر ایتدیکی شرط اولوب رکن
اولمدقلرندندر ﴿وآلتها ماء وتراب ونحوهما﴾ وطهارتك آلتی ماء وتراب وبونلر
امثالی هر بر مایع مزیل ویبس ارض ومسح خف کبی شیلردر ❊ وشارح
علیه الرحمه نك عد مطهرتی قریبا کلور ﴿ودلیلها آیة اذا قمتم الی الصلوة﴾
وطهارتك کرك صغری وکرك کبری کرك مائیه وکرك ترابیه جمله‌سنك
فرضیتنه دلیل ﴿اذا قمتم﴾ آیة کریمه‌سیدر (لطیفه) طهارة مقتضای عقول
بشریه‌نك خلاف اوزره واقع اولان احکام تعبدیه‌دن اولماسی مخرج نجاسب
اولان قبل ودبرك غسل اولنمیوب اعضاء طاهره‌دن اولان وجوه وایادی وارجلك
غسلنك فرض اولماسیدر ❊ بونده نجه حکم باهره ظاهردر ❊ بو مضمونی طحطاوی
درمنتقی‌دن نقل ایتمشدر ﴿وهی مدنیة اجماعا﴾ بو آیة کریمه اتفاقا مدنی‌در ❊
زیرا سورهٔ مائده ده‌در وسورهٔ مائده سور قرآنیه‌دن آخر نازل اولان سوره‌در
(فائده) مدنی شول آیة کریمه‌درکه بعد الهجره نازل اوله هر نه قدر مدینهٔ
منوره‌نك غیرنده نازل اولسه دخی مکی هجرتدن اقدم نازل اولان آیة کریمه‌در
هر نه قدر مکهٔ مکرمه‌نك غیرنده نازل اولسه دخی امام سیوطینك اتقانده ذکر

ایتدیکی اقوال ثلثه‌دن قول اصح بودر ﴿واجمع اهل السیر﴾ سیر سینك کسریله
سیرتك جمعیدر ❊ اهل سیر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك غزوات
مبارکه‌لرندن واحوال شریفه‌لرندن واوصاف سنیه‌لرندن بحث وتکلم ایدن کسنه‌لردر
﴿ان الوضوء والغسل فرضا بمکة﴾ مالکیه‌دن ابن جهم زعم ایلدیکی قبل الهجرة
طهارة فرض دکل ایدی بلکه مندوب ایدی وابن حزم انجق مدینه‌ده مشروع
اولدی زعم ایلدی امام قسطلانی وسهیلی جبرائیل علیه السلام اول وحینده
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه تعلیم وضوء بیورمه‌سی حدیث
صحیح ایله مزبورلری رد ایلدیلر ❊ بنا برین شارح علیه الرحمة اهل سیر وضوء ایله
غسل مکهٔ مکرمه‌ده فرض اولنمسنه اجماع واتفاق ایلدیلر بیوردیلر ❊ وابن
عبد البر دخی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه نمازك فرضیتی
مکهٔ مکرمه‌ده اولدیغی کبی غسلك دخی مکهٔ مکرمه‌ده فرض اولمسنه اهل
سیرك اتفاقنی نقل ایلدیلر درمنتقی‌ده بو یلجه مسطوردر ﴿مع فرض الصلاة
بتعلیم جبریل علیه السلام﴾ یعنی وضوء وغسل مکهٔ مکرمه‌ده فرض اولدیلر ❊
جبرائیل علیه السلامك تعلیمی ایله نمازك فرضیتی ایله ﴿وانه علیه الصلاة والسلام
لم یصل قط الا بوضوء﴾ ان الوضوء اوزرینه معطوفدر ❊ یعنی اهل سیر اتفاق
ایلدیلرکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری اصلا وضوءسز نماز
قلمادیلر ❊ شارح بو قولیله وضوءك عدم مفروضیتنه بناءً جائزکه بلا وضوء
نمازك ادا اولنمسی اوله توهمنی دفع ایلدی ﴿بل هو شریعة من قبلنا بدلیل هذا
وضوئی ووضوء الانبیاء من قبلی﴾ وضوء وغسل مکهٔ مکرمه‌ده فرض
اولمدسنه دلیل اخره انتقالدر ❊ یعنی وضوء مکهٔ مکرمه‌ده مفروضه درامم سالفه‌نك
شریعتی اولدیغی اجلدن بوکا هذا وضوئی ووضوء الانبیاء من قبلی دلیل واضح‌در
لفظ حدیث شریفدن وضوء انبیایه خاص اولمق منفهم اولور ❊ لکن خاص
دکلدر امته دخی عام وشاملدر کندولره تخصیص صورتنده‌ده بیان اولندیغی
شارع اولدقلرندندر ﴿وقد تقرر فی الاصول ان شرع من قبلنا شرع لنا﴾
یعنی اصول فقهده تقریر اولندیکه امم سالفه‌یه اولان شریعت بزلره دخی
شریعتدر ﴿اذا قصه الله تعالی ورسوله من غیر انکار ولم یظهر نسخه﴾ یعنی
الله تعالی کتاب مبیننده قصه وبیان بیوررسه وکتبنا علیهم فیها نظم مجیدنده
ذکر اولندیغی کبی ورسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حدیث شریفنده
بیوردیغی صوم عاشوراء کبی نسخ وانکاری ظاهر اولمزسه ﴿ففائدة نزول الایة
تقریر الحکم الثابت﴾ وضوء صلاتله معاً مکهٔ مکرمه‌ده مفروض اولوب دخی
شرایع سالفه‌ده من غیر نسخ مشروع اولدقدنصکره نزول آیتك حکمتی

ندر درسك شارح جواب بيوردكه آية كريمه‌نك نزولي نك حكمتي وفائده سي
مكهٔ مكرمه‌ده مفروض وشرايع سالفه‌ده من غير نسخ مشروع اولان حكم
ثابتي تقريردر * زيرا طهارة برأسه عبادت مستقله اولميوب نمازه تابع اولديغندن
شانته اهتمام اولنميوب وطول عهد وانقراض ناقلين سببيله شرائط واركاننه
مراعاة اولنمق احتمالي اولديغندن جميع ازمنه‌ده هر برلسان اوزره باقي ومتواتر
اولان نص صريح ايله حكم ثابت تقرير اولندي حكمت وفائده بودر * منح * ﴿وتأتي
اختلاف العلماء الذي هو رحمة﴾ تقرير الحكم اوزره معطوفدر * فائدهٔ اخرايي
بياندر نزول ايتك بر حكمتي دخي بودركه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم
حضرتلرينك * اختلاف امتي رحمة * حديث شريفي ايله امت محمد حقنده رحمت
واسعه اولان اختلافك حصوليدر علماء مجتهدين فرائضده اختلاف ايتديلر
بعضيلر درت وبعضيلر زياده ديديلر آيت كريمه‌ده اولان لمس بعضيلر جماعه
وبعضيلر مسه حمل ايلديلر واختلافلري عضو ممسوحده واقع اولدي * بعضيلر
رأسك كلنه وبعضيلر ربعنه وبعضيلر ربعدن اقله‌در ديديلر ﴿كيف وقد اشتملت
على نيف وسبعين حكما مبسوطة في تيمم الضياء عن فوائد الهداية﴾ طهارتك
فرضيتنك ثبوتي قبل نزول الاية اولديغي تقديرجه سورهٔ مائده‌ده انزال اولنان
آيت طهارتك مائده‌سندن سؤال ايدن سائله شارح عليه الرحمة جواب ويروركه
آيت كريمه‌نك نزولنده نه كيفيتله فائده اولماز حالبوكه فوائد الهداية‌دن نقلا
ضيانك تيمم بحثنده بسط وبيان اولنمشدركه آيت كريمه يتمشدن زياده حكمي
مشتملدر * احكام وضوء واحكام غسل واحكام تيمم وسائر احكام كبي ﴿وعلى ثمانية
امور كلها مثنى﴾ دخي آيت كريمه سكزشيئي مشتملدركه هر بري ايكي شيدر مجموعي
اون التي اولور ﴿طهارتين الوضوء والغسل﴾ اول سكزك بري طهارتين دركه
طهارتك تثنيه سيدر وضوء وغسلك ضميله غسلدن عبارتدر ﴿ومطهرين الماء
والصعيد﴾ وماء وصعيددن عبارت اولان مطهرينلدر ﴿وحكمين الغسل والمسح﴾
دخي غسل ومسحدن عبارت اولان حكمين‌در محكوم به معناسنه اولان حكمك
تثنيه سيدر مأمور به معناسنه‌در * وضوده اعضاء ثلاثه‌يي غسل جميع بدني
غسلدر ورأسه ومحل تيممه مسحدر ﴿وموجبين الحدث والجنابة﴾ دخي حدث
وجنابتدن عبارت اولان كسر جيم ايله موجبيندر * طهارتي موجبلر ديمكدر
﴿ومبيحين المرض والسفر﴾ دخي مرض وسفردن عبارت اولان مبيحيندر
﴿وان كنتم مرضى او على سفر﴾ آيت كريمه‌سنه اشارتدر ﴿ودليلين التفصيلي
في الوضوء والاجمالي في الغسل﴾ دخي دليليدر وضوء حقنده دليل تفصيليكه
﴿فاغسلوا وجوهكم وايديكم الى المرافق وامسحوا برؤسكم وارجلكم الى الكعبين﴾

(نظم)

نظم مجيديدر * وغسل حقنده دليل اجماليكه ﴿وان كنتم جنبا فاطهروا﴾ آيت
كريمه‌سندن عبارتدر * آيت طهارت بو ايكي دليلي مشتملدر ديمكدر ﴿وكنايتين
الغائط والملامسة﴾ دخي غائط وملامسه‌دن عبارت اولان كنايتين‌دريعني قضاء
حاجته لازم كلان غائطكه محل منخفضدر ذكر اولندي ملزوم اولان قضاء حاجت
مراد اولندي لازمدن ملزومه انتقال اولندي كنايه اولدي ياخود ذكر محل وارادهٔ
حال اولسه دخي اولور ملامسه‌ده اولان كنايه‌نك بياني اولدركه ملامسه جماعك
لازمي ومقدماتي‌در ملامسه ذكر اولندي جماع مراد اولندي لازمدن ملزومه
انتقال اولندي كنايه اولدي فلان كثير الرماد كبي ﴿وكرامتين تطهير الذنوب واتمام
النعمة﴾ آية كريمه‌نك مشتمل اولديغي سكزشيئك بري دخي تطهير ذنوب واتمام
نعمتدن عبارة اولان كرامتين‌در * يعني الله ذو الجلال حضرتلرينك عباد مؤمنينه
اولان كرامتك بري ليطهركم به كلام شريفندن منفهم اولان تطهير ذنوب بري
دخي وليتم نعمته عليكم نظم مجيدندن منفهم اولان اتمام نعمتدر ﴿اي بموته شهيدا﴾ اتمام
نعمت * متوضي اولان كسه‌نك شهيد اموتيدر ﴿لحديث من داوم على الوضوء
مات شهيدا * ذكره في الجوهرة﴾ دعواي مزبوره‌نك ثبوتي من داوم حديث
شريفيله‌در * يعني وضوء اوزره مداومت ايدن كسه شهيدا وفات ايدر جوهره صاحبي
جوهره‌ده بو حديث شريفي ذكر ايلدي * مداومت هر حدث وقوعنده تطهير
ايتمكدر * مداومت وضوء سعهٔ خلقه وسعهٔ رزقه ومحبت حفظه يه ومعاصي
ومهلكاته بعضك دوامنه سببدر * واثرده الوضوء سلاح المؤمن كلمشدر بو مذكور
مجربدر ﴿وانما قال امنوا بالغيب دون امنتم ليعم كل من آمن الى يوم القيمة
قاله في الضياء﴾ يعني الله تعالى حضرتلري يا ايها الذين امنوا اذا قمتم الى الصلوة
نظم مجيدنده امنوا كلمهٔ شريفه سني صيغهٔ غائب ايله تعبير بيوروب صيغهٔ خطاب
اولان امنتم ايله اتيان بيورمامه سنك حكمت جليله سي الى يوم القيامة ايمان ايله
موصوفين اولان مؤمنينه عام وشامل اولمق حكمتي ايچوندر زيرا خطاب صورتنده
وقت نزولده موجودين اولان مخاطبينه خاص اولور * بو استفسار حكمت مضموني
صاحب ضيانك صيادة ديديكي قولدر ﴿وكانه مبنى على ان في الاية التفاتا﴾
شارح رحمه الله بيوردركه ظن اولنوركه صاحب ضيانك مرادي ايت كريمه‌ده
خطابدن غيبته التفات اولندي ديمك اولديغندن ﴿والتحقيق خلافه﴾
قوليله ايت كريمه‌ده التفات اولمق خلاف تحقيقدر بيورر * زيرا الذين لفظ
شريفي ظاهردر * الظوا هر غيب فحوا سنجه غائبدر جمهوره كوره التفات اولماز
هرنه قدر سكاكي مذهبنده التفات ممكن ايسه‌ده ﴿واتى في الوضوء باذا التحقيقية
وفي الجنابة بان التشكيكية﴾ اذا قمتم الى الصلوة نظم مجيدنده مدخولنك

محقق الوقوع اولمسنه دلالت ایلیان اذاکلمه سیله اتیان بیوریلوب ﴿وان کنتم﴾
آیت کریمه سنده مدخولنك مشکوك اولمسنه دلالت ایدن ان کلمه سیله اتیانك
حکمتی ﴿للاشارة الی ان الصلوة من الامور اللازمة و الجنابة من الامور
العارضة﴾ اذا کلمه سنك داخل اولدیغی صلاة لیلا ونهارا بش دفعه
تکرار ایدن امور لازمه‌دن اولوب ان کلمه سنك داخل اولدیغی جنابت اصلا
واقع اولمامسی ممکن اولان امور عارضه‌دن اولدقلرینه اشارتدر ﴿وصرح
بذکر الحدث فی الغسل والتیمم دون الوضوء﴾ غسلده وتیممده حدث ذکریله تصریح
اولندی وان کنتم جنبا فاطهروا آیت کریمه سنده تیممده تصریح اولندی
اوجاء احد منکم من الغائط او لامستم النساء نظم مجیدنده و وضوءده
تصریح اولنمامه‌نك حکمتی شارحك لیعلم قولندن معلوم اولور ﴿لیعلم ان الوضوء
سنة وفرض والحدث شرط للثانی لاللاول﴾ یعنی غسل وتیممده حدثك ذکریله
تصریح ووضوءده عدم تصریح وضوءك سنتی وفرضی واردر فرض اولان
وضوءده حدث شرطدر ☼ وسنت اولانده شرط دکلدر بو مضمون معلوم
اولمق ایچوندر ☼ (فیکون الغسل علی الغسل والتیمم علی التیمم عبثا) ☼ بو تقدیرجه
غسل اوزره غسل وتیمم اوزره تیمم عبث اولور ☼ (والوضوء علی الوضوء نور
علی نور) ☼ یعنی صراط اوزره نور یاخود قبرده نورا اولمغه سبب اولور ☼ ارکان
الوضوء اربعة) ☼ ارکان لفظی رکنك جمعیدر رکن لغتده برشیئن جانب اقوی
معناسنه‌در اضافة بمعنی اللامدر الوضوءده که الف لام استغراق ایچوندر وضوءنك
فرض وسنة ومندوب نوعلرینه شامل اولور غسل اوزرینه تقدیمنك وجهی
وضوءنه احتیاج غسله احتیاجدن اکثر اولوب ومحل وضوء محل غسلدن
جزء اولمسیدر ☼ یاخود قرآن عظیم الشانده یاخود جبرائیل علیه السلامك
تعلیمنده تقدیم اولنمسیدر ☼ وضوء نظافت وحسن معناسنه اولان وضائتدن
مأخوذدر ضم ایله مصدردر ☼ فتحله مایتوضأ منه معناسنه در اصطلاحده اعضاء
ثلاثه‌یی غسل رأس مسحدر یوم بعثده غر محجلین اولدقلری حالده بعث اولندقلری
اجلدن خصائصده وضوء خصوصیات امت محمدندر دیو تصریح اولندی ☼ (عبر
بالارکان لانه افید) ☼ یعنی مصنف ارکان ایله تعبیر ایلدی وتعبیر دخی مناسبدر ☼
زیرا ارکان ایله تعبیرك فروض ایله تعبیردن فائده سی زیاده‌در زیرا رکن فرضدن
اخصدر اخصك ثبوتندن اعمك ثبوتی لازمدر اعمك ثبوتندن اخصك ثبوتی
لازم کلمز وفروض تعبیر ایدنلرك مرادلری دخی رکندر ارکانك اخصیتی ارکان
ماهیتده داخل اولان فروضدندر فرض اعمدر کرك داخل اولسون ارکان کبی
کرك داخل اولمسون شرائط کبی ☼ (مع سلامته عما یقال ان ارید بالفرض
القطعی یردتقدیر الممسوح بالربع ﴾ یعنی رکن ایله تعبیر فرض تعبیرندن افید اولدیغندن

بشقه فرض تعبیر اولندیغی تقدیرجه علی وجه الترديد وارد اولان سؤالدن
سالمدر ☼ فرض الوضوء دینلدیکی صورتده وارد اولان سؤال بودرکه فرضدن
مراد فرض قطعیمیدر یعنی فرضیتله قطع اولنوب جاحدی کافر اولان فرضمیدر
شق اول اختیار اولنوب فرض قطعی مراد اولنور ایسه عضو ممسوحکه رأسدر ☼
انده ربع تقدیرینه سؤال وارد اولورکه ربع رأسی مسح فرض قطعی دکلدر ☼
زیرا مقدار مسحده بین الائمة اختلاف واقع اولمشدر ﴿وان ارید العملی یرد المغسول﴾
شق ثانی اختیار اولنوب یعنی کندونك فوتندن صحة صلاتك فوتی لازم کلان
فرض عملی مراد اولنور ایسه فرضیتی مقطوع اولان اعضاء مغسولهٔ ثلثه ایله
سؤال وارد اولورکه جنس اعضاء ثلثه‌یی غسل فرض قطعیدر فرض عملی دکلدر
﴿وان اجیب عنه بما لخصناه فی شرح الملتقی﴾ یعنی سائله هر نه قدر فرض تعبیر
اولندیغی تقدیرجه تردید ایله وارد اولان اشکالدن ملتقی شرحنده بزم خلاصه
ایتدیکمز شیئله جواب ویرلدیسه ده خلاصهٔ جواب عموم مجاز اراده سیله فرض
قطعی وفرض عملی‌یه عام وشامل اولور ☼ وجمیع افراد فرضده تحقق ایدر ☼
معنای عام که ما یطلق علیه لفظ الفرض مراد اولنمقدر ﴿ثم الرکن ما یکون
فرضا داخل الماهیة﴾ شارح رحمه الله رکنك معنای اصطلاحیسنی بیان
بیورر که بوندنصکره رکن شول فرضدرکه ماهیتده یعنی فرض اولدیغی شیئك
حقیقتنده داخل اوله ماهیته ماهیت تسمیه اولنمسی کندودن ماهو یاخود ماهی
ایله سؤال اولندیغی ایچوندر ﴿واما الشرط فما یکون خارجها﴾ اما شرطك
کندوسی شول بر فرضدرکه مشروطك حقیقت وماهیتندن خارجده اوله
﴿فالفرض اعم منهما﴾ بو تقدیرجه فرض شرط ایله رکندن اعمدر ☼ فرض لغتده
اوتوزدن زیاده معانی ایچون کاور ☼ نهایة النهایه‌ده مسطوردر مشهور اولان فرض
لفظی معانیٔ مزبوره بیننده مشترکدر عند الاصولیین تقدیر معناسنده حقیقت ماعداسنده
مجازدر اشتراکدن بو اولیدر ﴿وهو ما قطع بلزومه﴾ فرض بین الائمة اختلاف
اولنمقسزین لزومیله قطع وحکم اولنان شیدر ☼ قطع معناسنه اولان فرض فعلندن
مأخوذدر ﴿حتی یکفر جاحده﴾ فرض قطعینك منکری شرعا کافر اولور ☼ یاخود
کفره نسبت اولنور ﴿کاصل مسح الرأس﴾ فرض قطعینك مثالی (وامسحوا
برؤسکم) آیت کریمه سنك مدلولی اولان اصل مسح رأسدر بونك منکری لزوم
کتاب ایله مقطوع اولان حکم قطعیی منکر در اوده کافردر ﴿وقد یطلق علی العملی﴾
یعنی فرض بعضا عملی‌یه اطلاق اولنور ☼ شارح علیه الرحمة بو قولیله
اشارت ایدرکه فرضك قطعی‌یه اطلاقی حقیقتدر عملی‌یه مجازدر ☼ فرض عملی
دیمك یعنی فرض اولان انجق عملدر اعتقادی فرض دکلدر ☼ ربع رأسی مسح کبی

﴿ وهو ما تفوت الصحة بفواته ﴾ فرض عملی کندونك فوتيله صحت فوت
اولان شيدر صحة تعبيری جواز تعبيرندن اوليدر ٭ زيرا عدم جواز عدم صحته
صادق اولديغی كبی عدم الحل مع الصحتده شامل اولور ﴿ كالمقدار الاجتهادی
فی الفروض ﴾ فرض عملی فرضلرده اولان مقدار اجتهاديلر كبی مسح رأسده
ربع تقديروم فقينك وكعبينك وعذارك مواضع مغسوله لرده دخولی مقدار اجتهاديدر
﴿ فلا يكفر جاحده ﴾ يعنی فرض عملی يی منكر اولان كمسه تكفير اولنماز ﴿ غسل الوجه ﴾
غسل مصدردر مفعولنه مضاف فدر فاعلی محذوفدر غسل المتوضی وجهه تقديرنده در
غينك فتحيله لغت برشیٔ مائله تطهير معناسنده در ٭ ضمله تمام جسدی غسله
اسمدر ﴿ ای اسالة الماء مع التقاطر ﴾ يعنی غسل اسالة الماء مع التقاطردر
صاحب نهر اساله يی تقاطر ماء ايله تعريف ايتمشدر ٭ بناءً عليه غسلك تعريفنده
اساله ذكر اولندقدنصكره تقاطرك ذكرينه حاجت يوقدر ٭ اشتراط تقاطر امام
اعظم ايله امام محمد قوليدر ٭ امام ابی يوسف عندنده غسل بل محل بالماء در سيلان
اولسون اولمسون هرحالده دلك مفهوم غسلده معتبر دكلدر ٭ بلكه مندوبدر
صاحب خلاصه سنتدر ديدی ﴿ ولو قطرة ﴾ هرنه قدر تقاطر بر طمله ده اولورسه
بوتقديرجه تقاطر اصل فعل معناسنده مستعمل اولور ﴿ وفی الفيض اقله
قطرتان فی الاصح ﴾ يعنی شيخ برهان الدين كركی نك فيض ادلو كتابنده ذكر
اولنديغی قول اصحه كوره تقاطرك اقلی قطرتاندر صيغهٔ تقاطر دخی بوكا دلالت
ايدر ظاهر اولان بوكه بومرتبه وضوءده تقطير اولنماز ﴿ مرة ﴾ ٭ لان الامر لا يقتضی
التكرار ﴾ يعنی ركن اول بركره غسل وجهدر ٭ زيرا فاغسلوا نظم مجيدنده
اولان امر تكرار اقتضا ايتمز ايكنجی واوچنجی مرهده اولان غسللر سنتدر
﴿ وهو ٭ مشتق من المواجهة ﴾ يعنی وجه مواجهه دن مشتقدر بومقامده
اشتقاق مجازا اخذ معناسنده در ٭ زيرا اصل اشتقاق اشبو اون شیٔ كه ماضی
مضارع امر اسم فاعل اسم مفعول صفة مشبهه اسم تفضيل اسم زمان ومكان
والتدر مصدردن اخذ دروجه بومذكورلرك بری دكلدر ﴿ واشتقاق الثلاثی
من المزيد اذا كان اشهر فی المعنی شائع ﴾ ثلاثينك مزيددن اشتقاقی شايعدر ٭
اكر لفظين ايچون مدلول اولان معناده مزيدك معناسی ثلاثينك معناسندن
زياده مشهور اولورسه ﴿ كاشتقاق الرعد من الارتعاد واليم من التيمم ﴾
اضطراب معناسنده اولان ارتعاددن رعدك اشتقاقی وقصد معناسنده اولان تيممدن
بحر معناسنده اولان يمك اشتقاقی كبی ﴿ من مبدأ سطح جبهته ﴾ وهو مبتدا سنك
خبرثانيسيدر ٭ يعنی وجه جبهه نك اعلی سنك مبدئيدرر ديمكدر ﴿ ای المتوضی
بقرينة المقام ﴾ مقام قرينه سيله در ﴿ الی اسفل ذقنه ﴾ ٭ ای منبت اسنانه السفلی ٭

طولا ﴾ يعنی وجهك طولا حدی متوضينك اعلای جبهه سنك ابتداسندن
منبت اسنان سفلی سی اولان ذقنك اسفلنه دكندر ﴿ كان عليه شعر اولا ﴾
يعنی سطح جبهه ده شعر اولسون ويا اولمسون ﴿ عدل عن قولهم من قصاص
شعره الجاری علی الغالب الی المطرد ﴾ يعنی مصنف رحمه الله وجهك تعريفنده
كنز وملتقی صاحبلری كبی بعض فقهانك غالب اوزره يعنی اكثر افراده جاری
اولان من قصاص شعره قوللرندن كندونك مطرد اولان يعنی جميع افراده
عام وشامل اولان من مبدأ سطح جبهته قولنه عدول ايتدی وعدول مناسبدر
﴿ ليعم الاغم والاصلع والانزع ﴾ افراددن اولان اغم واصلع وانزعه عام اولسون
ايچون اغم شعر رأسی جبهه سنه نازل اولان كمسه در اصلع مقدم رأسنك شعری
اولميان كمسه در انزع جبهه سنك ايكی طرفنك شعری اولميان كمسه در
﴿ ومابين شحمتی الاذنين عرضا ﴾ يعنی وجهك عرضا حدی قولاقلرك
يومشقلرينك ماپينيدر اذن ذالك ضميله در تخفيفا اسكانی دخی جائزدر ﴿ وحينئذ
فيجب غسل ٭ الملاقی ﴾ يعنی وجهك طولا وعرضا حدی معلوم اولديسه
لحيه دن وجهه ملاقی اولان جزئی غسل فرض اولور قال عصام ان غسل ظاهرها
الملاقی للوجه فرض ﴿ ومايظهر من الشفة عند انضمامها ﴾ دخی انضمام طبيعی
ايله يعنی بلاشدت ولاتكلف شفه نك انضمام وقتنده شفه دن ظاهر اولان
جزئی غسل فرض اولور قول معتمد اوزره بعضيلرفم كبيدر ديديلر ﴿ ومابين العذار
والاذن ﴾ دخی اذنله عذارك ماپينی غسل فرض اولور ﴿ لدخوله فی الحد
وبه يفتی ﴾ يعنی ما بين العذار والاذن حد وجهده داخل اولديغی ايچون انجق
دخول ايله افتا اولنور عدم دخول امام ابی يوسف قوليدر ٭ اما كوسج وامرد
ومرأة اوزرلرينده عضو مزبوری غسل اتفاقا فرضدر كما قاله المؤلف فی شرح
الملتقی ﴿ لا غسل باطن العينين ﴾ وقتا كه غسل وجه اركان وضودن عد
اولنوب ووجه حد مزبور ايله تحديد اولندیسه باطن عينين غسلنك فرضيتی
فهم اولنديغندن مصنف عليه الرحمة دفعا للحرج باطن عينين غسل لازم دكل
درديدی عضو مزبور هرنه قدر حد وجهده داخل ايسه دفعا للحرج غسل
ساقط اولدی عينين تغميض اولنديغی حالده غسل وجهده بأس يوقدر ظاهر
روايتده هرنه قدر تغميض شديد ايله تغميض اولنسه دخی غسل جائزدر ٭
كما فی الشرنبلالية بركسه نك كوزلری آغريسه وچيق ظاهر اولسه غمض عين ايله
چيق خارج عينده قالور ايسه اول چيقك تحتنه صويی ايصال واجب اولور
غمض عين ايله خارج عينده قالميوب بلكه داخل عينده قالور ايسه صويی تحتنه
ايصال لازم دكلدر ٭ بو كلامك ظاهری بودر كه كحل نجس ايله اكتحال ايدن

كمسه يه باطن عينيني غسل واجب دكلدر ﴿ والانف والفم واصول شعر الحاجبين
واللحية والشارب وونيم ذباب للحرج ﴾ دخی باطن انفك وفمك غسلی لازم دكلدر
وشعر حاجبنك اصولنی غسل لازم دكلدر ❊ بو قول كثافت شعره محمولدر ❊
اما شعر خفيف اولوب بشره ظاهر اولورسه واجب اولور ❊ اصول لحيه واصول
شاربك دخی غسلی لازم دكلدر كشفلر ايسه وسكك نجاستنك تحتنه مانی
ايصال لازم دكلدر حرج اجلندن للحرج مذكورك مجموعنه قيددر ﴿ وغسل
اليدين ﴾ وضوئك اركان اربعه سنك ايكنجيسی غسل يدیندر ﴿ اسقط
لفظ فرادی لعدم تقييد الفرض بالانفراد ﴾ مصنف عليه الرحمة فرادی قيدنی
اسقاط ايلدی واسقاطی مناسبدر ❊ زيرا يدینك غسلنك فرضيتی انفراد
قيديله مقيد دكلدر ❊ زيرا مشار اليه ايكی النی بردن مائه ادخال ايلسه وضوء
صحيح اولور شارحك مرادی منلا خسرو ه تعريضدر ❊ غسل اليدينك معناسنی
بيانده بيورمشكه ومعناه غسل كل يد منفردة عن الاخری بونده تقييد فهم اولنور
اولده خلاف واقعدر ﴿ والرجلين البادیتين السليمتين ﴾ دخی اركانك
اوچنجيسی غسل رجليندر ❊ يعنی اوزرلرنده خف اولميان ظاهر اولان رجلين
سليمينی غسلدر ﴿ فان المجروحتين والمستورتين بالخف وظيفتهن المسح ﴾
البادیتين السليمتين قيدلريله تقييدك فائده سنی علی وجه اللف والنشر المشوش
بياندر مجروحتين ومستورتين بالخف اولان رجلينك وظيفه لری مسحدر ❊
لكن خفده مسح بدليت ايله مجروحده خلفيت ايله در كيفيتلری مختلفدر ❊
﴿ مرة لمامر ﴾ يعنی يدينی ورجلينی بركره غسل فرضدر امرك تكرار اقتضا
ايتمديكندندناشی ﴿ مع المرفقين والكعبين ﴾ مصنف عليه الرحمة مرفقين ايله
كعبينك غسلده صراحة دخولنی افاده ايچون مصاحبتی مفيده اولان مع كلمه سيله
تعبير بيوردی دخی ❊ (فاغسلوا وجوهكم وايديكم الی المرافق وامسحوا برؤسكم
وارجلكم الی الكعبين) ❊ آية كريمه سنده اولان الی كلمه سنك مع معناسنه
اولمسنه اشارت واردر ❊ (ويزدكم قوة الی قوتكم) ❊ آية كريمه سنده اولديغی كبی
مرفقين ميمك كسری وفانك فتحيله اولان مرفقك تثنيه سيدر قول اصحده
ميمك فتحی وفانك كسری وهر برلرينك فتحی دخی لغتدر ومتنك عبارهسنده
لف ونشر مرتب واردر مرفقين يدينه كعبين رجلينه ناظردر ﴿ علی المذهب ﴾
يعنی مرفقينله كعبينك يدينله رجلينك غسلنده دخول مذهب اصحدر ❊ مقابلی
امام زفر واهل ظاهردن امام مزبور قولينه ذاهب اولوب مرفقينله كعبين داخل
دكل ديندلرك قوليدر كعبين قدمك ايكی جانبنده مرتفع اولان عظملردر
﴿ وماذكروا من ان الثابت بعبارة النص غسل يد ورجل ﴾ شارح عليه الرحمه

فقهانك بومقامه متعلق بعض بحثلرن ذكر وبيان وبحثلرنده برفائدهٔ معتدبها
اولمديغين بيان وتفصيله شروع ايدوب بيوردلركه عبارهٔ نص ايله ثابت اولان
بريدك وبر رجلك غسلنك وجوبيدر زيرا قاعدهٔ مقرره دندركه مقابلة الجمع
بالجمع يقتضی انقسام الاحاد الی الاحاد بوتقديرجه ايدی وارجل جمعنه
مقابل اولان فاغسلوا جمعی بريده وبر رجله منقسم اولوب بريدك
وبر رجلك غسلنك وجوبی ثابت اولور ﴿ والاخری بدلالته ﴾ يعنی يد اخرينك
ورجل اخری غسلنك وجوبی دلالت نص ايله كه نصدن بطريق المساواة
فهم اولنان شيئله ثابتدر ﴿ ومن البحث فی الی ﴾ دخی الی كلمه سنده
اولان بحثكه الی كلمه سنك غايته داخل اولوب اولمامسندن وامرك
محتمل اولوب مرجحك قرائن اولمسندن وغيريدن اولان بحثلر كبی ﴿ وفی القرائتين
فی ارجلكم ﴾ دخی فی ارجلكم نظم مجيدنده اولان قرائتين كه نصب وجر
قرائتلرنده اولان بحث كه قرائة جر قرائت نصب كبی متواتردر ❊ بوتقديرجه قرائتين بينی
جمع ياشيعه نك ديدكلری كبی غسل ايله مسح بيننده تخيير ايله اولور ❊ ياخود بعض
اهل سنده نك نصب حالت تخفيه وجر حالت تخففه حمل ايتمه لريله اولور ❊ لكن
اشبو قرائتی خصوصنده مذهب تحقيق بودركه جر قرائتنك ظاهری بالاجماع
متروكدر ❊ زيرا مسحه ذاهب اولان اهل سنت خفه مسحی كعبينله مغيا قلمزلر
جر قرائت جر جواريه محمولدر ❊ جحرك صفتی اولان خرب لفظی مرفوع اولملی
ايدی جر جواری اولدی ❊ جحر ضب خرب مثالنده اولديغی كبی ﴿ قال
فی البحر ﴾ ابحاث مذكوره يی صاحب بحر بحر رائقده ديدی ﴿ لاطائل تحته ﴾
وما ذكر واقو لنده اولان ما مبتداسنك خبريدر ❊ يعنی ابحاث مذكوره ده فائده
يوقدر ديمكدر ﴿ بعد انعقاد الاجماع علی ذلك ﴾ يعنی يدين ورجلينك غسللری
اوزره اجماع منعقد اولدقدنصكره بحث مزبورده فائده يوقدر ﴿ ومسح
ربع الرأس مرة ﴾ ركن رابع ربع رأسی بركره مسحدر ❊ رأسك قنغی جانبندن
اولور ايسه اولسون مسح يدمبتله يی عضوه اصابت ايتدرمكدر ربعله تقدير
روايت ودرايت اصحدر ❊ اما روايت اصحيتی متونك كندونك اوزرينه اتفاقيدر
ومتقدميندن ابی الحسن الكرخی وابی جعفر الطحاوينك وغيريلرك نقللريدر ❊
اما درايت اصحيتی محققينك اختيار ايلدكلری تحقيقلريدركه برؤسكم نظم
مجيدنده باالصاق ايچوندر ❊ وبا كلمه سی محله داخل اولدقده فعلی آلته تعدی ايدر ❊
بوتقديرجه معنی (وامسحوا ايديكم برؤسكم) تقديرنده اولور بوتقديرده يدك
استيعابنی اقتضا ايدر رأسك استيعابنی اقتضا ايتمز ويدك رأسه ملصقه اولديغی
حالده استيعابی انجق ربعه اولور ❊ غالبا ربعدن زياده يه اولماز بوتقديرجه آيت

کریمه‌دن مراد ربع اولدیغی تعیین ایدر مطلوبده بودر ٭ اصابع ثلثه مقدارنی
مسح دخی روایتدر ﴿فوق الاذنین﴾ یعنی اذنک فوقنده ربع رأسی مسح
رکندر ٭ یعنی اذنین واذنینک اطرافنده اولان ساده‌دریلر رأسدن عد اولنماز
﴿ولو باصابة مطر﴾ هر نه قدر مسح اصابت مطرایله اولورسه‌ده زیرا
آلت محله ایصال ایچوندر مقصود مطردن قدر کفایت اصابت ایتدکده فرض
یرینی بولور ﴿او ببلل باق بعد غسل علی المشهور﴾ یاخود قول مشهور اوزره
مسح بدنده بعد الغسل باقی بلل ایله اولور ایسه‌ده اولور مقابلی حاکمک منعی ایله
اولان قولیدر ٭ منعک صحتنی تأیید ایدر کلام نهرده مسطوردر ﴿لا بعد مسح
الا ان یتقاطر﴾ بعد المسح بدنده باقی ماء ایله مسح جائز دکلدر ٭ الا تقاطر بولنور
ایسه جائزدر ﴿ولو مد اصبعا او اصبعین لم یجز﴾ یعنی مسحده بر یا ایکی
اصبعی مد ایله ربع رأسی مسح ایلسه جائز اولماز زیرا اصبع وضع ایله مسح
حاصل اولدی ومد ایله محل ممسوحدن بلة حکما منفصل اولدی بو تقدیرجه مسح ماء
مستعمل ایله اولدیغندن جائز اولمادی ﴿الا ان یکون مع الکف﴾ یعنی اصبع
ایله اصبعین کف ایله برابر اولورسه مسح جائز اولور ٭ ثلث اصابع روایتی اوزره
﴿او بالابهام والسبابة مع ما بینهما﴾ یاخود مسح بنده جائز اولور اکر ابهام وسبابه
وما بینلریله اولورسه بنه روایت ثلثه اوزره ﴿او بمیاه﴾ یعنی اصبع یا خود
اصبعین ایله مسح میاه متعدده ایله اولورسه بنه مسح جائز اولور روایتنه کوره
﴿ولو ادخل رأسه الاناء او خفه او جبیرته وهو محدث اجزأه﴾ متوضی رأسنی
یاخود خفینی یا جبیره‌سنی محدث اولدیغی حالده بر صوقابنه ادخال ایلسه وصو
فرض مقداری محله اصابت ایلسه کفایت ایدر ﴿ولم یصر الماء مستعملا﴾
صورت مزبوره‌ده اناده اولان ماء باقی مستعمل اولماز ٭ زیرا استعمال غسله
مخصوص اولان ماء مسالده اولور ٭ مسحه مخصوص اولان ماء مصابده اولماز
﴿وان نوی اتفاقا علی الصحیح کما فی البحر عن البدایع﴾ یعنی ادخال رأس
وخف وجبیره صورتلرنده هر نه قدر مسحه نیت ایتسه دخی قول صحیح اوزره
اتفاقا مسح جائز اولور وماء مستعمل اولماز متوضی باشنی وجهیله برابر غسل ایلسه
مسحه کفایت ایدر ٭ لکن ترتیبی ترک ایتدیکندن کراهت تنزیهیه‌یی مرتکب اولمش
اولور ﴿وغسل جمیع اللحیة فرض﴾ لحیه لامک کسری وفتحیله مجتمع
اللحیینده نابت اولان شعردر ٭ یعنی جمیع لحیه‌یی غسل فرضدر ﴿یعنی عملیا﴾ یعنی
فرضیتی عملیدر قطعی دکلدر ﴿ایضا﴾ ربع رأسی مسح فرض عملی
اولدیغی کبی ﴿علی المذهب الصحیح المفتی به المرجوع الیه﴾ یعنی جمیع
لحیه‌نک غسلنک فرضیتی کندویه رجوع اولنان وانجق کندو ایله افتا اولنان

(مذهب)

مذهب صحیح اوزره مفتی بدر ﴿وما عدا هذه الروایة مرجوع عنه
کما فی البدائع﴾ مفتی لحیه حقنده ذکر اولنان روایتک غیری روایتلر کندودن
رجوع اولنان روایتلردر بدائعده بو وجهله مسطوردر ٭ مرجوع عنه اولان
روایتلر التی‌در ٭ جمیع لحیه‌یی یا ربعنی یا ثلثنی مسحدر یا ربعنی یا ثلثنی غسلدر ٭
یاخود عدم الغسل والمسحدر ٭ لکن ما تحت اللحیه‌ده مانک وصولنک عدم
وجوبنده روایات متفقه‌در ﴿ثم لا خلاف ان المسترسل لا یجب غسله ولا مسحه﴾
بوندنصکره وجهدن مسترسل اولان لحیه‌نک غسل ومسحنک عدم وجوبنده
بین اهل المذهب خلاف یوقدر ﴿بل یسن﴾ بلکه مسح سنتدر یسن فعلنک ضمیری
قریبی اولان مسحه راجعدر ﴿وان الخفیفة التی تری بشرتها یلزم غسل ما تحتها کذا
فی النهر﴾ یعنی محل قریبدن ناظر اولان بشره‌سی کورینان لحیهٔ خفیفه‌نک
ما تحتنی غسل لازم وواجب اولمقده بنه خلاف یوقدر نهرده بو وجهله مسطوردر
﴿وفی البرهان یجب غسل بشرة لم یسترها الشعر کحاجب وشارب وعنفقة فی المختار﴾
برهانده ذکر اولندیکه شعرک کندوبی ستر ایتمدیکی بشره‌یی غسل واجبدر ٭
بشره‌یی ستر اولمیان شعر حاجب وشارب ومزلف اولان نوخطک شعری کبی
اما شعر ایله مستوره اولان بشره‌نک غسلنده حرج اولدیغندن غسلی ساقطدر
﴿ولا یعاد الوضوء ٭ بل ولا بل المحل ٭ بحلق رأسه ولحیته﴾ یعنی رأسی ولحیه‌یی
حلق ایله وضونک اعاده‌سی لازم کلمز بلکه محل محلوقک بللی دخی لازم کلمز
﴿کما لا یعاد الغسل ٭ للمحل ولا الوضوء ٭ بحلق شاربه وحاجبه وقلم ظفره﴾
شارب وحاجب حلق وظفر قلم ایله محل محلوق ومقلومک غسلی ووضوء اعاده
اولنمادیغی کبی ﴿وکشط جلده﴾ کشط کافله وقافله لغتدر ازاله معناسنه‌در ٭
یعنی متوضی بعض عضوندن دریسنی ازاله ایله اول محلک غسلی ووضوئی اعاده
اولنمدیغی کبی ﴿وکذا لو کان علی اعضاء وضوئه قرحة﴾ یعنی بنه مسئلهٔ
سابقه کبی متوضینک آبدست اعضاسنده قرحه که یعنی جراحت اولسه ٭ (کالدملة) ٭
قرحه دمله کبی چبان معناسنه‌در ﴿وعلیها جلدة رقیقة فتوضأ وامر الماء
علیها ثم نزعها لا یلزمه اعادة الغسل علی ما تحتها﴾ وقرحه اوزرنده جلدهٔ رقیقه
اولسه اول صاحب قرحه ابدست السه صویی اول جلده اوزرینه امرار ایتسه
بعده اول جلده‌یی نزع ایلسه اول کیسه ما تحت جلده‌یی غسلک اعاده‌سی لازم
اولماز ﴿ان تألم بالنزع علی الاشبه﴾ یعنی قول اشبه اوزره اعضاء وضوءدن منزوعه
اولان جلده‌نک ما تحتنی غسلک اعاده اولنماسی عضودن بو نزع جلده ایله
متألم اولورسه مفهوم مخالفی عدم تألم وقتنده غسلک اعاده‌سنک لزومیدر زیرا
بو صورتده منزوع اولان دری متوضی اولان کیسه‌نه بدننه ملصق اولان شقه

منزله‌سنده اولور ماتحت شقه‌یی غسل لازمدر ✵ وعدم تألم صورتنده دخی
غسلك عدم لزومی قولی واردر ﴿ لعدم البدلية ﴾ مسائل مذکوره‌نك جمیعسنده
اعادهٔ غسلك عدم لزومنه علتدر یعنی شعر رأس ولحیه وشارب وحاجب وظفر
وجلده ماتحتلرینه بدل اولمدقلرندن ناشی غسلی لازم اولمدی ﴿ بخلاف
نزع الخف ﴾ نزع خف مسائل مذکوره‌نك خلافنه ملابسدر زیرا خف بدل
اولدیغندن نزع وقتنده ماتحتنی غسل لازم اولدی ﴿ فصار کما لومسح
خفه ثم حته اوقشره ﴾ مسائل مذکوره‌لره تشبیهدر ✵ یعنی مسائل مذکوره‌لر
ماسح خفك خفه مسحندنصکره خفی حت وتقشیری کبیدر یعنی بعد الحت
والتقشیر اعادهٔ مسح وغسل لازم اولماز ﴿ فروع ﴾ مبتدای محذوفه خبردر هذا
فروع دیمکدر فرعك جمعیدر فرع هر برشیئك اعلاسنه اطلاق اولنور مراد
اعالی واشراف مسائلدر مؤلفین تألیفاتلرنده ایراد ایدرلرکه بعد الفروع ذکر
وبیان اولنان مسائل نفیسه وغریبه ما قبلنده ذکر اولنان مسائله متعلق
وماقبلنده ذکر اولنمدیغندن تنبیه ایدرلر ﴿ فی اعضائه شقاق غسله ان قدر والا
مسحه والا ترکه ﴾ شقاق ضم شین ایله اعضای انسانده اولان یرق
معناسنه‌در ✵ یعنی متطهر اولان کمسنه‌نك اعضاسنده شق اولسه
قادر ایسه غسل ایدر والا موضع شق مسح ماحولنی غسل ایدر مسحه دخی
قادر اولمازایسه مسحی دخی ترك ایدر ﴿ ولو بیده ولایقدر علی الماء یتیمم ﴾ یعنی
متطهرك یدلرنده شق اولسه‌ماءی استعماله قادر اولمسه تیمم ایدر ﴿ ولو قطع من المرفق
غسل محل القطع ﴾ یعنی یدم مرفقدن قطع اولنسه ومرفقدن برمقدار باقی
قالسه محل قطع غسل اولنور ✵ برشی باقی قالمادیسه غسل ساقط اولور ✵ رجل
دخی بویله‌در (کذا فی البحر) ﴿ ولوخلق له یدان ورجلان ﴾ برکسه ایچون
مرفق وکعبك اعلاسندن دیکر یدان ورجلان دخی خلق اولنسه ﴿ فلو یبطش
بهما غسلهما ﴾ یبطش طانك ضم وکسریله جائزدر بطش ال ایله طوتمق معناسنه
شارح علیه الرحمة رجله نظر اوتمشی بهمادیسه حسن اولورایدی یعنی
ایکی زیاده یدی اولان کسه ایکیسی ایله بردن بطش ور جلینی اولان ایکیسی
ایله بردن مشی ایلسه اللری وایاقلری غسل ایدر ﴿ ولو باحداهما فهی الاصلية
فیغسلها ﴾ یعنی بطش و مشی برر له اولسه اول اصلیه‌در غسل ایدر ✵
اخری زائده‌در ترك ایدر ﴿ وکذا الزائدة ان نبت فی محل الفرض کاصبع وکف
زائدتین ﴾ یعنی محل فرضده نابته اولان ید زائده‌یی بند بویلجه غسل واجبدر ✵
اصبع وکف زائدین کبی ﴿ والا فما حاذی منهما محل الفرض غسله وما لا فلا
لکن یندب مجتبی ﴾ یعنی عضو زائد محل فرضده نابت اولماز ایسه کندولردن

(محل)

محل فرضه مقابل اولان جزء اولور ایسه اول جزئی غسل ایدر مقابل جزء
اولماز ایسه غسل ایتمازلکن غسل مندوبدر ✵ مجتباده بویلجه مسطوردر
﴿ (وسننه) ﴾ یعنی وضوءك سنتلری البدائة بالنية وما عطف علیها اولان معطوفلردر
﴿ افاد انه لا واجب للوضوء ولا للغسل والا لقدمه ﴾ شارح علیه الرحمه
وضوء وغسل بیاننده اولان ارکانی بیان وتفصیلدن صکره سننی بیانه شروع
ایله وضوء وغسلك واجب اولمادیغنی افاده ایلدی زیرا واجب اولیدی واجبك بیانی
تقدیم ایدردی واجب سنتدن اقوی اولدیغی اجلدن اما نفس وضوء نماز ایچون
فرضدر طواف ایچون واجبدر نوم ایچون سنتدر ومواضع کثیره‌ده مندوبدر
﴿ وجمعها لان کل سنة مستقلة بدليل وحکم ﴾ مصنف علیه الرحمة سننی جمع
کثرت صیغه‌سی اولان سنن لفظی ایله تعبیر ایلدی زیرا هر سنت بر دلیل وبر حکم ایله
مستقله اولوب افراد کثیره صاحبیدر ﴿ وحکمها ما یؤجر علی فعله ویلام علی ترکه ﴾
یعنی سنت ایچون ثابت اولوب اوزرینه ترتب ایدن حکم واثر فعلی اوزره ثواب وترکی اوزره
لوم وعتابدر ﴿ وکثیرا ما یعرفون به لانه محط مواقع انظارهم ﴾ ما کثرة تأکید ایچون
زیاده قلنمشدر ✵ یعنی فقها کثیرا حکم ایله تعریف ایدرلر زیرا حکم محط مواقع
انظارلریدر یعنی نظرلرینك کندونك اوزرینه واقع اولدیغی محلدر انظار
نظرك جمعیدر نظر تأمل وتفکر معناسنه‌در ﴿ وعرفها الشمنی ﴾ یعنی شمنی سنتی عرف
واصطلاح فقهاده تعریف آتی ایله تعریف ایلدی سنت لغتده مطلق طریقت
معناسنه‌در کرك حسنه وکرك قبیحه ﴿ بما ثبت بقوله علیه السلام او بفعله ﴾
یعنی سنت رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك قول منیف
یاخود فعل شریفلریله ثابت اولان شیدر ﴿ ولیس بواجب ولا مستحب ﴾ واجب
وفرض ومستحب اولمادیغی حالده ﴿ لکنه تعریف لمطلقها ﴾ لکن شمنینك بو تعریفی
مؤکده ومستحبه شامل اولان مطلق سنتك تعریفیدر ✵ لکن صاحب تعریفك ولا مستحب
قولی اطلاقه آبیدر ﴿ والشرط فی المؤکدة المواظبة مع ترك ولو حکما ﴾
سنت مؤکده‌ده شرط رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك فعلی اوزرینه مواظبتیدر ✵
ترکی ایله بله ترکهرنه قدر حکما دخی اولورسه اولسون حکما ترك اشلمیان کمسه‌یه
عدم انکار کبی عدم انکار ترك مقامنه قائمدر بو تقدیرجه رمضان شریفك عشر
اخیرنده اعتکاف سنت مؤکده افرادنده داخل اولدی زیرا اعتکافه من غیر ترك رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك مواظبتی وجوبی مقتضی‌در ✵ لکن المواظبة مواظبته
اصحاب رضوان الله علیهم اجمعیندن معتکف اولمیانلره عدم انکاری حقیقة ترك مقامنه قائم
اولدی بو بیان ولو حکما ترکه قید اولدیغنه مبنیدر مواظبته دخی قید اولسه صحیحدر
بو تقدیرجه سنت مؤکده افرادنده تراویح داخل اولور زیرا تراویحدن تخلفه فرضیتی

خوفيله عذر بيان بيورملرى حكما مواظبتدر ﴿ لكن شأن الشروط أن لا تذكر
فى التعاريف ﴾ لكن شروطك شانى تعاريفده ذكر اولنمامقدر ٭ زيرا تعريف
ماهيت ايچوندر ٭ شروط ماهيتدن خارجدر ﴿ واورد عليه فى البحر المباح ﴾
صاحب بحرده شمنينك تعريفنه بوتعريف سنتك اغيارى اولان مباحه شاملدر ٭
ديو سؤال ايراد ايلدى ﴿ بناء على ماهو المنصور من ان الاصل فى الاشياء التوقف ﴾
صاحب بحرك اشكال ايرادى اشياده اصل اولان توقف قول منصور اوزره
مبنيدر ٭ بين العلماء الاعلام اختلاف واقع اولمشكه اشياده اصل اولان توقفميدر ٭
ياباحهميدر ٭ ياخود حظرمدر بعضيلر توقف قول مختارينه ذاهب وبعضيلر
اباحه يه وبعضيلر حظر قولنه ذاهب اولمشلر اشكال توقف قول مختارينه مبنيدر ٭
يعنى اشياده اصل اولان توقف اولنجق مباح قول يافعل شارع ايله ثابت اولمق
تبين ايدر ٭ بناء عليه شمنينك تعريفى تحتنده مندرج اولور ﴿ الا ان الفقهاء
كثيرا مايلهجون بان الاصل الاباحة ﴾ شارح عليه الرحمة ايراد مذكوره جواب
ويركه قول مؤيد هرنه قدر توقف ايسه ده لكن فقها اكثريا اشياده اصل
اولان اباحه قولنه قائللردر ٭ بوتقديرجه مباحك ثبوتى اصلى اولور ٭ بيان
شارع ايله اولماز ٭ بناء عليه سنتك تعريفى تحتنده مندرج اولماز سؤال مندفع
اولور ﴿ فالتعريف بناء عليه ﴾ شمنينك تعريفى اشياده اصل اولان اباحه
قولنه مبنيدر ﴿ (البداءة بالنية) ﴾ بداءة قراءت وزننده بدأ فعلنك مصدريدر باءك ضمى
دخى لغتدر ٭ برشىء اول اشلمك معنا سنه يعنى تقديم ايتمك نيت لغتده قلبك
برشى اوزره عزمى اصطلاحده برفعل ايجادده الله ذو الجلال حضرتلرينه اطاعت
وتقربه قصددر عزم وقصد ونيت بينلرنده فرق بودركه عزم فعل اوزره متقدم اولان
اراده يه اسمدر قصد فعله مقارن اولان شروعده اسمدر نيت منويه علم ايله برابر فعله
مقارن اولان شيئه اسمدر ﴿ اى نية عبادة لا تصح الا بالطهارة ﴾ يعنى انجق
طهارتله صحيح اولان عبادتك اقامت واستباحه سنه قصددر لا تصح مقامنه
لا تحل ايراد اولنسه اولى اولور ايدى زيرا مس مصحف ايله طواف ايچون اولان
وضوءه نيته شامل اولوردى ﴿ كوضوء اورفع حدث اوامتثال امر ﴾ وضوءه
ياخود رفع حدثه ياخود امتثال امره نيت كبى بوما قبلنه تنظيردر تمثيل دكلدر
﴿ وصرحوا بانه بدونها ليس بعبادة ﴾ فقها تصريح بيوردىلركه بلانية وضوء
عبادت دكلدر ٭ ثواب حاصل اولماز ثواب نيته منوط اولديغندن مبسوطده
ذكر اولندى مأموربه اولان وضوء بلانية حاصل اولماز ٭ لكن صحت صلاة
مأموربه توقف ايتماز زيرا وضوء مأموربه مقصود دكلدر ٭ بلكه انجق مقصود
طهارتدر ٭ طهارت مأموربه ايله ده حاصل اولور ٭ مأموربهك غيريله ده

(حاصل)

حاصل اولور ٭ زيرا ماء مطهر بالطبعدر ﴿ ويأثم بتركها ﴾ متوضى نيتى ترك ايله
آثم اولور سنت مؤكدهنك تاركى آثم اولوب اولممقده اختلاف واردر ٭ صاحب
نهر آثم اولور دينلرك كلاملرى تركى عادت ايتمكه محمولدر اولماز دينلرك كلاملرى
عادت ايتمامكه محمولدر ديو كلاملرى بينلرين توفيق ايتمش ﴿ وبانها فرض
فى الوضوء المأموربه ﴾ يعنى دخى نيت شارعك كندو ايله امر ايدوب واوزرينه
ثواب ترتب ايدر ديديكى وضوءده فرضدر ديو تصريح ايتديلر صاحب نهرده
افاده بيورديلركه وضوء مأموربهده نيتى فرائض جمله سندن ذكر ايتمكدن لازمدر
زيرا وضوء مأموربهك بلانية عدم صحتنده بين الفقها نزاع يوقدر ٭ انجق
فقهانك نزاعلرى صلاتك وضوء مأموربهه توقفنده در امام كرخى بو مضمونه
اشارت بيوردى ابراهيم حلبى صاحب نهره سؤال ايراد ايتمشكه فرض تركى اوزره
عقاب اولنمان شيدر ٭ مأموربهده نيت بويله دكلدر ٭ بوتقديرجه نيت فرض اولماز
صواب اولان وضوءك عبادت اولمسنه نيت شرط اولمقدر ﴿ وفى التوضى
بسؤر حمار ﴾ دخى سؤر حمار ايله توضيده نيت فرضدر ديو تصريح ايتديلر ماءك
مشكوكيتى سببيله طهوريتده ٭ اولان ضعفى نيت ايله تقويه بولسون ايچون
﴿ ونبيذ تمر كالتيمم ﴾ دخى نبيذ تمر ايله توضيده نيتك فرضيتيله تصريح
ايتديلر تيممده فرض اولديغى كبى معتمد اولان قول نبيذ تمر ايله
وضوءك عدم جوازيدر مفتاح صلاة اولان وضوءده نيتك شرط اولمامسى
جاهل اولان اعرابيه نيتى عدم تعليمدر اكر فرض اولسه ايدى ٭ رسول الله
صلى الله تعالى عليه وسلم اعرابيه وضوءنى تعليمده نيتى دخى تعليم ايدردى ﴿ وبان
وقتها عند غسل الوجه ﴾ وبان بانه بدونها اوزرينه معطوفدر صرحوا بونده دخى عاملدر
يعنى فقها نيتك وقتى غسل وجه عندنده در ديو تصريح ايتديلر ﴿ وفى الاشباه
ينبغى ان تكون عند غسل اليدين للرسغين ﴾ اشباهده ذكر اولنديكه مستحب
اولان نيت عند غسل اليدين للرسغين اولمقدر ﴿ لينال ثواب السنن ﴾ نيتك عند
غسل اليدين اولمسى متوضى سنت ثوابنه نائل اولمق ايچون بنابرين البداءة بالنية
ديدى غيريلر كبى النية ديمدى نيتك محلى ابتداء وضوء اولديغنه اشارت ايچون
بوتقديرجه وضوء نيته اول سنتده مقارن اولور واول اركان اولان غسل
وجهه قدر مستديمه اولور زياده ظاهر اولان بودر ٭ زيرا وضوءدن بلانية
تقدم ايدن جزء ايچون ثواب بوقدر نيتى تقديم لايقدر وشارحك استدراك آتيسنك
حاصلى دخى بودر ﴿ قلت لكن فى القهستانى ومحلها قبل سائر السنن كما فى التحفة ﴾
شارح عليه الرحمه ديركه لكن قهستانيده ذكر اولنان نيتك محلى سائر سنتلردن
مقدم اولمقدر كما فى التحفة سائر بومقامده باقى معناسنهدر جميع معناسنه دكلدر ٭

جميع معناسنه اولسه نيت كندو نفسى اوزرينه تقديم اولنمق لازمكلور نيتده سنتدن اولديغى اجلدن ﴿ فلا تسن عند ناقبيل غسل الوجه كما تفرض عند الشافعى ﴾ نيت بزم عندمزده غسل وجهدن اولجه اولمق مسنون دكلدر عند الشافعى فرض اولديغى كبى كما تفرض منعنه قيددر ﴿ انتهى ﴾ قهسانبده ذكراولنان نهايت بولدى ﴿ وفيها سبع سؤالات مشهورة نظمها العراقى فقال ﴾ نيت حقنده يدى سؤال واردر بين العلما مشهوره در عراقى نظمله بيان بيوردبلر ﴿سبع سؤالات لذى الفهم اتت ٭ تحكى لكل عالم فى النية ﴾ سبع سؤالات مبتدااتت جملهسى خبردر لذى الفهمده لام اتت فعلنه متعلقدر فى النية تركيبنده جار تحكى فعلنه متعلقدر ياخود فى با معناسنه اولهرق عالم كلمهسنه تعلق دخى جائزدر معناى بيت فهم وادراك صاحبى اولان كمسه ايچون نيت حقنده يدى سؤال كلدى هر عالم ايچون حكايت وذكر اولنور وياخود نيتده عالم اولان كمسه ايچون ﴿حقيقة حكم محل وزمن ٭ وشرطها والقصد والكيفية ﴾ سؤال اول نيتك حقيقت وماهيتندن سؤالدر جواب بودركه حقيقة نيت برفعلى ايجادده مع المقارنه طاعت وتقرب الى الله قصدبدر فعله مقارن اولميوب فعلدن اول اولان نيته نيت اطلاقى مجاز اوليدر ٭ ثانى نيتك اوزرينه ترتب ايدن اثردن سؤالدركه حكمدر جواب غسلده و وضوء غير مأموربهده سنتدر سؤر حمار ايله توضيده ووضوء مأموربهده وعبادات مقصوده لرده فرضيدر (ثالث) محلندن سؤالدر جواب نيتك محلى قلبدر لسان ايله تلفظ جميع عباداتده بدعتدر جمعيت خاطر صاحبى اولميان كمسيه لسان ايله تلفظ حسندر ٭ فى حج البحر ٭ (رابع) نيتك زماندن سؤالدر جواب وضوء وغسلدهر برسنتدن اقدم اولمقدر ٭ صلاتده عندالتكبير اولمقدر ٭ بنا به مانع برفاصل اولماز ايسه قبل التكبيرده جائزدر (خامس) شرطندن سؤالدر ٭ شرطى عقل ايله اسلامدر (سادس) قصددن سؤالدر قصد مصدر دراسم مفعوله معناسنهدر ٭ جواب نيتدن مقصود عباداتى بربرندن تميزدر (سابع) كيفت نيتدن سؤالدر جواب كيفيت نيت ناوى عبادت قنغى عبادت اولديغنه عالم اولديغى حالده قصد اتمكدر من غير تخصيص مطلق طاعت وتقربه قصد كفايت اتماز ﴿ (و) البدأة با) لتسمية قولا) ﴾ دخى قولا تسميه ايله بدأ سنتدر شارح عليه الرحمه بدائى بومقامده تقديربله اشارت ايدركه تسميه ايله بدأ مطلوبدر نيت ايله بدأ تسميه ايله بدائه منافى دكلدر ٭ زيرا نيتك محلى قلبدر وتسميهنك محلى لساندر وغسل يدينله بدء فعلا بدءدر ﴿ وتحصل بكل ذكر ﴾ تسميه ايله بدأ هر برذكر ايله حاصل اولوركرك تكبير اولسون كرك تهليل ﴿لكن الوارد عنه عليه الصلاة والسلام بسم الله العظيم ﴾ يعنى رسول الله

(صلى الله)

صلى الله تعالى عليه وسلمدن وارد اولان بسم الله العظيم حديث شريفيدر ٭امام طحاوى بويلجه ذكر ايلدى بعضيلر بعد التعوذ بسم الله الرحمن الرحيم ديمك افضلدر ديديلر ٭ امام زاهدى بينلرى جمع اولنور ديدى ٭نهر٭ ﴿ والحمد لله على دين الاسلام ﴾ حديث شريفك تماميدر دينك اسلامه اضافتى بيانيهدر ﴿ (قبل الاستنجاء وبعده) ﴾ يعنى قبل الاستنجا تسميه ايله بدأ سنتدر ٭ زيرا استنجا طهارت اولديغى حيثيتدن وضوئه ملحقدر ٭ غايت البيانده بويلجه مسطوردر وصحيح اولهرق وارد اولديكه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم خلايه دخولى حيننده اللهم انى اعوذبك من الخبث والخبائث بيوررر اولديلر ٭ خبثدن مراد ذكور شياطين خبائثدن اناثدر ٭ نهر ٭ وبعد الاستنجا دخى تسميه سنتدر ٭ زيرا اول طهارتدر ﴿ الاحال انكشاف وفى محل نجاسة فيسمى بقلبه ﴾ يعنى حال انكشافده ومحل نجاستده تسميه ايتمز لكن قلبيله ايدر ٭ فتح ٭ ولونسيها فسمى فى خلاله لاتحصل السنة ﴾ متوضى ابتداء وضوءده تسميهيى اونتسه اثناى وضوءده تسميه ايتسه سنت حاصل اولماز محلى فوت اولديغندن ﴿ بل المندوب ﴾ بلكه اثناء وضوءده اتيان مندوبدر ٭ وضوء بالكليه تسميهدن خالى اولمامق ايچون ٭ كذا فى السراج ﴿ واما الاكل فتحصل السنة فى باقيه لافيما فات ﴾ اما آكل ابتداء اكلده بسملهيى اونتسه خلال اكلده بسملهيى تكلم ايلسه سنت حاصل اولور حصول سنت باقى قلان اكلدهدر اكل ايتديكنده دكلدر ٭ وضوء ايله اكل بيننده فرق وضوء عمل واحد اولديغندن اولنده بولنورسه سنت حاصل اولور يوقسه اولماز اكل وضوءك خلافنه ملابسدر ٭ زيرا هر برلقمه برفعل مستقلدر ﴿ وليقل بسم الله اوله وآخره ﴾ يعنى ابتداء اكلده بسملهيى نسيان ايدن آكل اثناى طعامده بسم الله اوله وآخره ديسون شمائل ترمذيهده ذكراولنوركه ام المؤمنين حضرت عايشه رضى الله تعالى عنها وعن ابويها روايت بيوررلركه رسول اكرم ونبى محترم صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى سعادتله بيوررلركه اى امت واصحابم سزلردن بريكز طعام اكل ايلسه وابتداى طعامنده الله ذوالجلال حضرتلرينى ذكر ايتمكى اونتسه بسم الله اوله وآخره ديسون حديث شريفك ظاهرندن منفهم اولان اكلك اولنده واخرنده سنتك حصوليدر ٭ حديث شريفده اول ذكر اولنديغى اجلدن اثناء اكلده بسمله سببيله شيطان قبل البسمله اكل ايتديكنى قئ ايدر ﴿(و) البداءة (بغسل اليدين) الطاهرتين ثلاثا ﴾ پاك اولان ايكى الى اوچ كره غسل ايله ابتدا دخى سنتدر ﴿ قبل الاستنجاء وبعده ﴾ اللرك غسلى كرك قبل الاستنجاء اولسون كرك بعد الاستنجا غسل يدينك وقتنده فقها اختلاف ايتديلر ٭ بعضيلر فقط قبل الاستنجا غسل سنتدر ديديلر وبعضيلر بعد الاستنجا سنتدر وبعضيلر استنجادن اول وصكره سنتدر ديديلر ٭

اكثرك قوللرى بودر وقاضى خان بو قول اخيرى تصحيح ايلدى ✻ اكر سؤال اولنورسه كه ابتدا انجق قبل الاستنجا ايله اولور بعد الاستنجا ايله اولماز جواب ويريلوركه ابتداء ابتداء اضافى به حمل اولنورغسلين اخيرينك هر برلرى سنتدر مجموع بردن دكلدر ﴿ وقيد الاستيقاظ اتفاقى ﴾ صاحب هدايه نك وغيريلرك عباره لرنده واقع اولان استيقاظ قيدى قيد اتفاقيدر احترازى دكلدر ✻ زيرا رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك وضوء مباركلرين حكايه بيوران عثمان بن عفان رضى الله تعالى عنهك معتق كوله سى حمران وغيريلرى بدانه بغسل اليدين تقديم ايلديلر نومدن استيقاظ وقتيله تقييد ايتمديلر ﴿ ولذا لم يقل قبل ادخالهما الاناء ﴾ يعنى استيقاظ قيد اتفاقى اولوب احترازى اولميوب غسل يدين مطلقا مطلوب اولديغندن مصنف قبل ادخالهما الاناء ديمدى ﴿ لئلا يتوهم اختصاص السنة بوقت الحاجة ﴾ يعنى سنتك وقت حاجته اختصاصى توهم اولنمسون ايچون مصنف قبل ادخالهما الاناء ديمدى اكرغسل يدين ايله ابتدا قبل ادخالهما الاناء ظرفيله تقييد اولنسه غسلك سنت اولمسى يدنده نجاست اولمق خوفندن ناشى اولمدسى توهم اولنور بودخى خلاف واقعدر بلكه يدنده نجاست توهم اولنديغى وقتده سنت مؤكده در اولمديغى وقتده سنت مستحبه در تحقق وقتده فرضدر ﴿ لان مفاهيم الكتب حجة ﴾ ولذا لم يقل قبل دخولهما الاناء قولنك ماقبلنك علتندر مفاهيم مفهومك جمعيدر مفهوم مايفهم من اللفظ لا فى محل النطق در ✻ يعنى لفظنك منطوقندن فهم اولنان معنى اولماز بلكه مفهوم مخالفندن فهم اولنان معنى اولور كتبدن مراد ظاهر روايت كتبلرى حاصل معنى رواية ظاهره كتابلرينك مفهوم مخالفلرى حجتدر ديمكدر ﴿ بخلاف اكثر مفاهيم النصوص كذا فى النهر ﴾ يعنى مفاهيم نصوصك اكثرى مفاهيم كتبك خلافنه ملابسدر ✻ يعنى نصوصده مفهوم مخالف اكثريا معتبر دكلدر ✻ زيرا نصوصدن مقصود نصوصك صراحة دلالت ايلديكى احكامى نصوصدن اخذدر نصوصده مفهوم موافقدر معتبر اولان مفهوم مخالف دكل نهرده بو بلجه مسطوردر ﴿ وفيه من الحج المفهوم معتبر فى الروايات اتفاقا ﴾ يعنى نهرده كتاب الحجده ذكر اولنديكى امام اعظمدن واصحابندن روايت اولنان رواياتلرده مفهوم معتبردر كرك مفهوم مخالف اولسون كرك موافق اولسون اتفاقا ﴿ ومنه اقوال الصحابة ﴾ يعنى مفهومى معتبر اولان اقوالدندر اقوال صحابه رضوان الله تعالى عليهم اجمعين ﴿ قال وينبغى تقييده بمايدرك بالرأى ﴾ صاحب نهر ديديكى اقوال صحابه ده مفهومك معتبر اولمسى اقوالرنده مفهوم معتبردر ديمكدر ﴿ لا ما لا يدرك به ﴾ يعنى راى ايله ادراك اولنميان يعنى كندوده راى وعقلك دخل وتصرفى اولميان اقوالرنده مفهوم معتبر دكلدر زيرا كندوده

(رأى)

رأى وعقلك دخلى اولميان اقوالرى حديث مرفوع قبيلندن اولور حديث مرفوع نصدر نصده مفهوم معتبر دكلدر ﴿ وفى القهستانى عن حدود النهاية المفهوم معتبر فى نص العقوبة ﴾ يعنى قهستانيده نهايه نك كتاب الحدودندن نقلا ذكر اولنديكى عقوبة عصاة حقنده وارد اولان نصده مفهوم مخالف معتبردر ✻ قهستانيدنك بو كلامى ماسبقده ذكر اولنان صاحب نهرك كلامنه مناقض دكلدر زيرا صاحب نهرك كلامى اكثر قيدى ايله مقيددر نص عقوبتده مفهوم مخالفك معتبر اولمسى اقله حمل اولنور ﴿ كما فى قوله تعالى كلا انهم عن ربهم يومئذ لمحجوبون ﴾ يعنى نص عقوبتده مفهوم مخالفك معتبر اولديغى الله ذو الجلال حضرتلرينك كلا انهم نص جليلنده اولديغى كبى يعنى بو آية كريمه نك تفسير شريفى يوم قيامتى مكذبين اولان كفار يوم جزاده ربلرندن محجوبلردر يعنى الله ذو الجلال حضرتلرينى مكاندن منزه اولديغى حالده كوره مزلر ديمكدر مفهوم مخالفى يوم بعثى مصدقين اولان مؤمنين موحدين اول ذات بيچونى مكاندن وجهتدن منزه اولديغى حالده تنه لك سز كورورلر ديمكدر رزقنا الله تعالى بجاه نبيه المعلا ﴿ واما اعتباره فى الرواية فاكثرى لا كلى ﴾ اما مفهوم مخالفك كندوده رأى وعقلك دخل وتصرفى اولان اقوال صحابه وفقهاده معتبر اولمسى دخى اكثريدر كلى دكلدر بو تقديرجه ماسبقده نهردن نقل اولنان المفهوم معتبر فى الروايات كلاملرى فى الاكثر قيديله مقيد اولمق لازمدر ﴿ (الى الرسغين) ﴾ يعنى يدينى رسغينه قدرغسل ايله بدايه دخى سنتدر ﴿ بالضم مفصل الكف بين الكوع والكرسوع ﴾ رسغ رانك ضمى وسينك سكونى وضميله ده لغتدر بلك معناسنده الكوع كافك ضميله بلك اوجنك باش برمق طرفنده دينور الكرسوع عصفور وزننده بلك كمكنك اوجنك سرچه برمق طرفنده اولان يومرى بجه كميكه دينور مفصل ميمك فتحى وصادك كسرى ايله ايكى كمكك بربرندن ايريلان الك يرينه تعبير اولنور حاصل معنى رسغ كف ايله كوع وكرسوع بينلرينى فصل ايدن الك كه بلك تعبير اولنور ﴿ واما البوع ففى الرجل ﴾ اما بوع رجلده مستعملدر يعنى مفصل رجله بوع اطلاق اولنور ✻ قال ﴿ وعظم يلى الابهام كوع ومايلى لخنصره الكرسوع والرسغ ماوسط ﴾ قال فعلنك فاعلى شاعر محذوفدر معلوم اولديغندن زيرا كلام منظومك قائلى انجق شاعر اولور كوع ايله كرسوعك معنالرى آنفا مرور ايلدى ✻ معناى بيت باش برمغى ولى ايلين عظم كوعدر ✻ برشخصك سرچه برمغى ولى ايلين عظم كرسوعدر رسغ كوع ايله كرسوعك ما بينيدر ﴿ وعظم يلى ابهام رجل ملقب ✻ ببوع فخذ بالعلم واحذر من الغلط ﴾ معناى بيت ابهام رجلى ولى ايدن عظم بوع ايله تلقيب اولنمشدر ✻ بو معلوماتى اخذ وضبط ايله والفاظ مذكوره لرده تقارب اولديغى اجلدن غلطدن حذر ايله

﴿ ثم ان لم يمكن رفع الاناء ﴾ مقابل محذوف اوزره معطوفدر ✻ تقدير كلام
غسل يدينك كيفيتى اناء صغيراولورسه اناءنى صول اليله رفع ايدر ✻ صاغ النك
اوزرينه صب ايدر واوچ دفعه غسل ايدر صكره يميله اخذايدوب يسارنه دوكوب
اوچ دفعه يسارنى دخى غسل ايدر اناء كبير اولوب رفعى ممكن اولمازسه ﴿ ادخل
اصابع يسراه مضمومة ﴾ بربرينه ضم ايدبجى اولديغى حالده صول الينك
پرمقلرنى انايه ادخال ايدر ﴿ وصب على اليمنى لاجل التيامن ﴾ يعنى مائى يديمى
اوزره تيامن ايچون صب ايدر ✻ صكره صاغ الينى انايه ادخال ايدر صول الينى
غسل ايدر ﴿ ولوادخل الكف ان اراد الغسل صار الماء مستعملا ﴾ متوضى النى
صوقابنك ايچنه ادخال ايلسه اكر النى غسل مراد ايدرسه الينه ملاقى اولان
صوالندن انفصالى وقتنده مستعمل اولور جميع صو مستعمل اولماز ﴿ وان اراد
الاغتراف لا ﴾ النى صوقابنك ايچنه ادخال ايدن مجرد اغتراف مراد ايتسه مثلا جنابت
وياحائض ويانفسا اولسه دخى والنى بلكندقدر صوقابنه ادخال ايلسه ماء
مستعمل اولماز ﴿ ولولم يمكنه الاغتراف بشئ وبداه نجستان تيمم وصلى ولم يعد ﴾
يعنى تطهير مراد ايدن كمسه يه صوقابندن اعتراف ممكن اولمسه والارى نجس
اولسه تيمم ايدر ونمازن ادا ايدر واعاده ايتمز ﴿ (وهو) سنة ﴾ غسل يدين سنتدر ✻
كرك اللرنده نجاست توهم اولسون وكرك اولمسون ﴿ كما ان الفاتحة واجبة (تنوب
عن الفرض) ﴾ يعنى غسل يدين سنتدر فرض مقامنه قائم اولور فاتحه يى قرائت
واجب اولوب فرض مقامنه قائم اولديغى كبى ﴿ ويسن غسلهما ايضا مع
الزراعين ﴾ دخى اللرى زراعين ايله بردن ايكنجى مرده غسل سنتدر معلوم اولسونكه
غسل يدينده اقوال ثلاثه واردر ✻ برقول غسل يدينك فرض وتقديمنك سنت
اولمسيدر ✻ بوقول فتح قدير ومعراج درايه وخبازيه صاحبلرينك مختارلريدر ✻
وامام محمد دخى اصل آدلى كتابنده لم يغسل ذراعيه ديوب يديه ديمه مسيله
بوقوله اشارت ايدر بوتقديرجه ايكنجى دفعه غسل يدين واجب دكلدر برقول دخى
سنت اولوب لكن فرض مقامنه قائم اولمسيدر فاتحه كبى بوقول صاحب كافينك
مختاريدر برقول سنت اولوب فرض مقامنه قائم اولمامسيدر بودخى امام
سرخسى نك مختاريدر بوتقديرجه ايكنجى دفعه ده اعادهٔ غسل واجب اولور
مشايخ قول اولى اختيار ايتديلر ﴿ (والسواك) سنة مؤكدة كما فى الجوهره ﴾
السواك لفظى رفع ايله بداة اوزرينه وجرايله باقريب اولان بغسل اليدين يابعيد
اولان بالنية اوزرينه عطف جائزدر سواك استياك معناسنده وخشبيه اسم
اولمسى دخى جائزدر يعنى استياك سنت مؤكده در ديمكدر ✻ جوهرده بيان
اولنديغى كبى وبعضيلر استحبابنه ذاهب اولديلر كمال كبى ﴿ عند المضمضة وقيل

قبلها ﴾ يعنى مسواك استعمالى مضمضه وقتنده اولمق سنتدر ✻ اكثر علمانك قولى
واولى اولان بودر ✻ فى تطهيرده اكمل اولديغى اجلدن ﴿ وهوللوضوء عندنا ﴾
يعنى مسواكك سنت مؤكده اولمسى وضوء ايچوندر حنفيه عندنده وشافعيه
عندنده نماز ايچوندر ✻ ثمرهٔ خلاف مسواك استعماليله متوضى اولان كمسه صلوة
متعدده ادا ايلسه هر بر نماز ايچون مسواكسز ادا اولنان يتمش نماز ثوابى اعطا اولنور
حنفيه يه كوره شافعيه عندنده هر بر نماز ايچون استياك اولمنجه ثواب مزبور
حاصل اولماز ﴿ الا اذا نسيه فيندب للصلاة ﴾ اكرحين توضيده متوضى
استياكى اونودرسه وضوءنه خاص اولماز ✻ بلكه نماز ايچون دخى استياكى مندوبدر
﴿ كما يندب لاصفرار سن وتغير رائحة وقرائت قرآن ﴾ ديشك صررمسى
واغزك رائحه سى متغير اولمسى وتلاوت قرآن ايچون استياك مندوب اولديغى كبى
﴿ واقله ثلث فى الاعالى وثلث فى الاسافل ﴾ يعنى استياكك اقلى اوست ديشلرده
صاغ طرفدن بدأ اولنه رق اوچدر واسافل اسنانده دخى بويله در ﴿ (بمياه)
ثلاثة ﴾ يعنى مسواك اوچ دفعه غسل اولنه رق فى غسلك بختنده كلجكدر ﴿ (و) ندب
امساكه (بيمناه) ﴾ مسواكى صاغ ال ايله طوتمق مندوبدر زيرا اعمال طيبات بدندر
وسرچه پرمق ايله باش پرمغى مسواكك تحتنه وباقى پرمقلرى فوقنه
كتورمك عبد الله بن مسعود دن مرويدر ﴿ وكونه لينا مستويا بلا عقد
فى غلظ الخنصر ﴾ ومسواكڭ داخل اولان محلى يومشق اولق وسرچه
پرمق قالنلغنده دوكمسز طوغرو اولمسى مندوبدر ﴿ وطول شبر ﴾ وبرقارش
طولنده اولمسى دخى مندوبدر ✻ هر براغاچ ايله استياك اولنور الا نار وقش
ايله دكل افضلى اراكدر كه حالا حجاجك مكهٔ مكرمه دن كتوروب هديه
ايتدكارى استعمال اولنان مسواك اغاجيدر ✻ اراكدن صكره افضل اولان
زيتون اغاجيدر ✻ امام طبرانينك روايت ايلديكى (نعم السواك الزيتون من شجرة
مباركة وهوسواكى وسواك الانبياء من قبلى (حديث شريفى زيتونك اراكڭ اوزره
افضليتنى افاده ايدر ﴿ ويستاك عرضا لا طولا ﴾ مسواك استعمال ايدن كمسه
ديشلرينك دبنك لحمى جرح اولنمامق ايچون اغزنك عرضنه سورر طولنه سورمز
﴿ ولا مضطجعا فانه يورث كبر الطحال ﴾ وياتى اوزره ياتديغى حالده مسواك
استعمال ايتمز زيرا كبر طحالى مورثدر ✻ طحال كاب وزننده احشاء باطنيه دن
طلاق اطلاق اولنان عضودر ﴿ ولا يقبضه فانه يورث الباسور ﴾ مسواكى
طوتمقده هيئت مسنونه يى ترك ايدوب يديله قبض ايتمز زيرا مورث باسوردر ﴿ ولا يمصه
فانه يورث العمى ﴾ ومسواكى صورمز زيرا عمايى مورثدر ﴿ ثم يغسله والا فيستاك
الشيطان به ﴾ بعد الاستعمال متوضى مسواكى غسل ايدر اكر غسل ايتمز ايسه

شیطان استیاك ایدر ﴿ ولایزاد علی الشبر والا فالشیطان یرکب علیه ﴾ مسواكك
طولی برقریشدن زیاده قلنمـا زا کرزیاده اولور ایسه شیطـان اوزرینه رکوب ایدر
یعنی وجه مسنون اوزره اولمدیغی اجلدن شیطـان استعمـال ایدر ※ یاخـود
صاحبنه وسوسه ایدردیمکدر ﴿ ولا یضعه بل ینصبه ﴾ ومسواکی بعدالاستعمال
وضع ایتمز یعنی یانی اوزرینه ارضه القـا ایتمز بلکه برشیئه معتمد اولدیغی حالده
نصب ایدر ﴿ والا فخطر الجنون قهستانی ﴾ یعنی اکر نصب ایتمیوب یانی اوزره
وضع ایدر ایسه واضعه جنون سبقت ایدر وضع سـببیله ﴿ ویکره بمؤذ ﴾ قمش
کبی موذی اولان شجر ایله استیاك مکروهدر ﴿ ویحرم بذی سم ﴾ یعنی آغولی
اغاج ایله استیاك حرامدر ﴿ ومن منافعه انه شفاء لمادون الموت ومذکر للشهادة
عنده ﴾ مسواك استعمالنك منافعندندر که استعمالی موتك غیری مرضـه شفادر
وموت وقتنده شهـادت کلمه سـنی مذکر وملقندر نهر ادلی کتابده عدد منـافعی
اوتوز التی یه واصل اولدی ※ ادناسی اغزده اولان رایحهٔ کریههلری ازاله اعلاسی
عند الموت کلمهٔ شهـادتی مذکر وملقن اولمسیدر رزقنـا الله بمنه وکرمه دخی
منافعندندر ※ دیشلك دیبنك اتلرینی قوی ایتمسی وکوزك نورینی زیاده ایتمسی وکج
قوجمسی وصراطدن سریعا کچمکه سـبب اولمسی ﴿ وعند فقده او فقد
اسنانه تقوم الخرقة الخشنة او اصبع مقامه ﴾ مسواك بولنمدیغی یاخود متوضینك
دیشلری اولمدیغی وقتده قالن خرقه یارمق مسواك مقامنده قائم اولور ※ اصبع ایله
استیاکده صول الك سبابه پرمغیله فمك صاغ طرفنی وصاغ الك شهادت پرمغیله
صول طرفنی استیاك ایلی سبابه وابهـام ایله دخی جائزدر ﴿ کما تقوم العلك مقـامه
للمرأة مع القدرة علیه ﴾ مسواك استعمالنه قادره ایکن نساء علکه نك ضعفی سی ایچون ساقز
مسواك مقـامنده تحصیل ثوابده قائم اولدیغی کبی لکن ساقزك مسـواك مقـامنده
قائم اولمسنده نیت شرطـدر حال مضمضه ایله تقیید لازم دکلدر ﴿ (وغسـل
الفم) ای استیعابه ﴾ دخی غسل فم یعنی فمك جمیعنی استیعاب سنتدر ﴿ ولذا عبر
بالغسـل ﴾ یعنی غسلده استیعاب معتبر اولدیغی ایچون غسـل ایله تعبیر اولندی
مضمضـه ایله تعبیر اولنمدی لکن مضمضهده دخی استیعـاب معناسی واردر
﴿ اوللاختصار ﴾ ولذا اوزرینه معطوفدر یعنی مضمضه تعبیر اولنمیوب غسل فم
تعبیر اولنمسی اختصار ایچوندر لکن اختصـار کلام مصنفینده واقعا مطلوبدر ※
اختصار سببیله فائدهٔ مهمه فوت اولمامق شرطیله بومقامده غسل تعبیر اولنمده
مضمضهدن فهم اولنان ادارة الماء فی الفم ثم مجه واستنشـاقدن فهم اولنان جذب
الماء بالنفس فائدهٔ مهمهلری فوت اولیور ﴿ (بمیاه) ثلاثة ﴾ یعنی غسـل فمده
مسنون اولان تثلیث میاه جدیده ایله در ﴿ (والانف) ببلوغ الماء المارن (بمیاه) ﴾ دخی

صوبی بورننك یومشاغنه ایصـال ایدهرك میاه جدیده ایله بورنی غسل سنتدر
استنشاق مراددر ※ موضعینده میاه کلمه سنك تکراری امام طبرانینك صحیح انه
علیه الصلوة والسلام تمضمض ثلاثا واستنشق ثلاثا اخذ لکل مرة ماء جدیدا تخریج
بیوردقلری حدیث شریفده واقع اولان تجدید مایه اشارتدر ﴿ وهما سنتـان
مؤکدتان ﴾ فم وانفی غسـل سنت مؤکده لردر ※ ترك ایدن قول صحیح اوزره
آثم اولور زیرا سنت مؤکده واجب منزله سندهدر ※ رسول اکرم ونبی محترم
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك وضوء مبارکنی حکایه بیوران اصحـاب
کزین رضـوان الله تعـالی علیهم اجمعین حضراتنك عددلری یکرمی ایکی یه بالغ
اولمشـدر ※ جمیعسی مضمضه ایله استنشاق وضوء رسول اللهده ذکر ایتمشلردر
﴿ مشتملتان علی سنن خمس ﴾ یعنی فم وانفی غسل سنتلری بش سنتی مشتملردر ※
کندولریله بیدی اولور ﴿ الترتیب ﴾ اولکیسی ترتیبدر ※ یعنی اول غسل فم ثانیا
انفی اتمکدر ﴿ والتثلیث ﴾ ایکنجی اوجرکره ایتمکدر ﴿ وتجدید الماء ﴾
اوچنجیسی هربرنده صوبی یکیدن المقدر حنفیه یه کوره شافعیه عندنده لازم
دکل ﴿ وفعلهمـا بالیمنی ﴾ هربرلرینی صاغ الیله ایتمك دردنجیسیدر
﴿ (والمبالغة فیهمـا) بالغرغرة ومجاوزة المـارن ﴾ بشنجی سـنت هربرلرنده
مبالغهدر غسل فمده غرغره ایله غسل انفده بورننك یومشغنه صوبی صوشدرمه
ایله ﴿ (لغیر الصائم) لاحتمال الفساد ﴾ یعنی مضمضه ایله استنشاقده مبالغه نك
سـنت اولمسی صائمك غیری ایچوندر فساد صـوم احتمالی اولدیغنـدن ﴿ وسر
تقدیمهما اعتبار اوصاف الماء ﴾ مضمضـه ایله استنشاقی مابعدنده اولان سنتلرك
اوزرینه تقدیمك سر وحکمتی متوضینك اوصاف مایه وقوفیدر ﴿ لان لونه یدرك
بالبصر وطعمه بالفم وریحه بالانف ﴾ زیرا صوبك لونی کوز وطعمی اغز وریحی
بورون ایله بلینور اکر اوصافده متغیر اولمشلر ایسه ﴿ ولو عنده مایکفی للغسل مرة
معهما وثلاثا بدونهما غسل مرة ﴾ توضی مراد ایدن کمسـه نك عندنده وضوء
ده غسلی فرض اولان اعضالری مضمضه واستنشـاق ایله بردفعه غسله کفایت
ایدر مضمضه واستنشاق سز اوچ دفعه غسله کفایت ایدر صو بولنسه اعضـاء
مزبورهلری بردفعه غسـل ایدر ومضمضه واستنشـاقی ترك ایتمز زیرا تکراری ترك
تکرار امکانی ایله بله مکروه دکلـدر ※ رسـول الله صـلی الله تعـالی علیـه
وسلم حضرتلرینك وضوء مبارکنی حـکایه بیوران اصحاب کزینك جمیعسی وضوء
مبارکنده مضمضـه ایله استنشـاق ذکر ایتدیلر ※ اما غسـلی فرض اولان
اعضالری برر کره غسـل رسول الله صلی الله تعـالی علیه وسـلم حضرتلرندن
مرویدر که هذا وضوء لایقبـل الله الصلاة بدونه بیورمشدر ﴿ ولو اخـذ ماء

قمضمض ببعضه واستنشق بباقيه اجزأه ﴾ متوضى صوبى اخذايدوب بعضيله
مضمضه وبعضيسى ايله استنشاق ايلسه كفايت ايدر ﴿ وعكسه لا ﴾ يعنى اخذ
ايلديكى صويك بعضيسى ايله استنشاق وباقيسيله مضمضه كفايت ايتز استنشاقدن
باقى قلان صو مستعمل اولديغى ايچون مضمضه دن باقى قلان مستعمل اولماز زيرا فم
صوبى قاپر باقيسى مستعمل اولماز انف قاپه مز باقيسى مستعمل اولور ﴿ وهل يدخل
اصبعه فى فمه وانفه الاولى نعم قهستانى ﴾ متوضى پرمغنى فم وانفنه ادخال ايدرمى
الجواب ايدر هرنه قدر استياك دخى ايتدى ايسه ﴿ (وتخليل اللحية) لغير المحرم
بعد التثليث ﴾ دخى لحيه يى محرمك غيرنه كوره بعد تثليث الغسل خلالمق سنتدر
يعنى صقالك قيللرينى اشاغيدن يوقرو صغمق ديمكدر ٭ سنت اولمسى امامين
عندنده در ٭ امام اعظم قتنده مندوبدر ﴿ ويجعل ظهر كفه الى عنقه ﴾ على وجه
السنة تخليلك كيفيتى متوضينك النك ارقه سنى بوينينه توجيهله اصابع يدنى
صقالك شعرينك ارهلرينه ادخال ايتمكدر ماء متقاطر ايله ﴿ (و) تخليل
(الاصابع) ﴾ اصابعى تخليل دخى سنتدر ٭ يعنى اصابعك بعضنى بعضنه
ماء متقاطر ايله ادخال ديمكدر ٭ ومائه ادخال هرنه قدر غير جائز اولسه دخى
تخليلدن مغنيدر وتخليل سنت مؤكده در آنفا بعضيلر اختلاف بيان ايتمشلر
﴿ اليدين بالتشبيك ﴾ الك پرمقلرينى تخليل بريبرلرينه تشبيك ايله در يعنى
بربرلرينه صوقوشديروب چكورمك ايله در وتخليل تثليثدنصكره در ﴿ والرجلين
بخنصر يده اليسرى ﴾ آياق پرمقلرينك تخليلى صول الك سرچه پرمغيله در ٭
اينجه اولوب تخليله انسب اولديغندن طهارتده مستحب اولان صاغى استعمالدر
لكن رجلين صاغ از ايله غسل اولنمامق حقنده حديث شريف وارد اولمشدر ٭
جامع صغيرده ابى هريره رضى الله تعالى عنه دن روايت اولنوركه ﴿ اذا توضاء
احدكم فلايغسل اسفل رجليه بيده اليمنى) ﴾ بادئا بخنصر رجله اليمنى ﴾ تخليلده
صاغ اياغنك سرچه پرمغندن بدأ وصول اياغنك خنصرنده ختم ايله خلالمقدر
﴿ وهذا بعد دخول الماء خلالها ﴾ تخليلك سنت اولمسى صويك خلال اصابعه
دخولندنصكره در ﴿ فلو منضمة فرض ﴾ اصابع منضمه اولورسه تخليل
فرض اولور ٭ يعنى صوبى خلال اصابعه ايصال ايله غسل فرض اولور ديمكدر
﴿ (وتثليث الغسل) المستوعب ﴾ غسل مستوعبى تثليث دخى سنتدر ٭ يعنى
عضو مغسولك جميع اطرافنى قاپليان غسلى اوچ دفعه تكرار سنتدر اولكى فرضدر
قول صحيح اوزره ايكى صكره كيلر سنت مؤكده لردر غسل ايله تقييد مسحدن
احتراز ايچوندر ٭ يعنى مسحى تثليث سنت دكلدر مندوب دخى دكلدر اكر كراهتنه
دلالت ايدر دليل دخى يوقدر ﴿ ولاعبرة للغرفات ﴾ يعنى غسل عضو ايچون اخذ

اولنان غرفه لره يعنى آوچلره اعتبار يوقدر بلكه هر برغسلده عضوك جميع اطرافنى
استيعاب لازمدر حتى غسل اولده برموضع قورى قالسه غسل ثانيده يا ثالثده
اول موضع غسل اولنوب يشردلسه تثليث بولنمز ﴿ ولو اكتفى بمرة ان اعتاده
اثم والا لا ﴾ متوضى بركره غسل ايله اكتفا ايدرسه يعنى عادت ايدوب دوام
اوزره اكتفا ايدرسه آثم اولور واكر عادت ايتميوب نادرا تكرارى ترك ايدرسه آثم اولماز
صويك قلتندن ياخود بردك شدتندن ياخود لحاجت تثليث اولنمسه كراهت
يوقدر ﴿ ولو زاد لطمانينة القلب اولقصد الوضوء على الوضوء ﴾ يعنى شك
وقتنده طمانينت قلب ايچون اوچك اوزرينه غسل زياده اولسه ياخود وضوء على الوضوء
قصدى ايچون زياده اولسه ﴿ لابأس به ﴾ بأس يوقدر ﴿ وحديث فقد تعدى
محمول على الاعتقاد ﴾ شارح عليه الرحمة ولو زاد لطمانينة القلب قولنك اوزرينه
فقد تعدى حديث شريفى ايله وارد اولان سؤالى دفع ايدر سؤال بويله وارد
اولوركه ولو زاد قولندن فهم اولنيوركه طمانينت قلب ايچون عدد غسل
اوچك اوزرينه زياده اولسه بأس يوقدر ٭ حديث شريفدن فهم اولنان
بأس واردر شارح جواب ويركه حديث شريف اعتقاده محمولدر ٭ يعنى اوچك
اوزرينه طمانينت قلب ايچون اولمقسزين زياده نك جوازنى اعتقاد تعديدر بأس
واردر ديمكدر ٭ وحديث شريف بودركه (ان رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم
توضأ مرة مرة وقال هذا وضوء لايقبل الله الصلاة الا به وتوضأ مرتين مرتين وقال هذا
وضوء من يضاعف له الاجر مرتين وتوضأ ثلاثا ثلاثا وقال هذا وضوئى ووضوء
الانبياء من قبلى فمن زاد على هذا اونقص فقد تعدى وظلم تعدى) زياده يه وظلم
نقصانه نظرا در لف ونشر مرتب طريقى اوزره ﴿ ولعل كراهة تكراره فى مجلس
تنزيهية ﴾ اولقصد الوضوء على الوضوء قولنك اوزرينه وارد اولان سؤاله
جوابدر ٭ سؤال بويله ايراد اولنوركه وضوء على الوضوء قصديله زياده ده بأس
يوقدر بيورديكز حالبوكه صاحب بحر بويله تصريح ايديوركه مجلس واحدده
تكرار وضوء مكروهدر اسراف اولديغندن وضوء على الوضوء نور على نور
اولمق تعدد مجلسه نظرا در جواب فقهانك مجلس واحدده تكرار وضوئك
كراهتنه ذاهب اولملرى كراهت تنزيهيه ظن اولنور ﴿ بل فى القهستانى معزيا
للجواهر الاسراف فى الماء الجارى جائز لانه غير مضيع فتأمل ﴾ ولو زاد قوللرينك
اوزرينه وارد اولان سؤالينمز بورتبه على طريق الترقى جوابدر ٭ يعنى قهستانى
صاحب جواهر الفتاوايه نسبت ايديجى اولديغى حالده ذكر ايدركه ماء جاريده
اسراف جائزدر زيرا متوضى مائى غير مضيعدر لكن ماء جاريه خاص اولديغندن
ماعدا قول ضعيفدر وضعفنه شارح عليه الرحمة فتأمل قوليله اشارت بيوردر

﴿ (ومسح كل رأسه مرة) ﴾ كل رأسنى بركره مسح دخى سنتدر ❊ امام ترمذينك جامعنده حضرت على كرم الله وجهه دن روايت ايلديكى حديث شريفده بنا أ مضمون منيف بوكه حضرت على رضى الله تعالى عنه ابدست الدى اعضاى مباركلرينى اوچر دفعه غسل بيوردى ورأس مباركنى بردفعه مسح بيورديلر وبيورديلركه بو هيئت اوزره وضوء رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك وضوء مباركنك مثليدر ❊ غسلده تثليث تنظيفده مبالغه ايچوندر مسحده تنظيف يوقدركه مبالغه اوله ﴿ مستوعبة فلوتركه وداوم عليه اثم ﴾ يعنى بردفعه رأسى قبليو مسح سنتدر استيعابى دوام اوزره ترك ايدرسه آثم اولور على وجه الاستيعاب مسحك كيفيتى متوضى اللرينى وپرمقلرينى مقدم رأسى اوزره وضع ايدوب قفاسنه قدر مد ايتكدر ❊ واذنلرينى پرمقلرى ايله مسح ايتكدر ﴿ (واذنيه) معاولو (بمائه) ﴾ واذنلرينى بردن باشك صويى ايله مسح دخى سنتدر ❊ يعنى مسح اذنلرنده تيامن لازم دكلدر ايكيسنى بردن مسح كفايت ايدر ❊ ماء جديد اخذى لازم دكلدر اذنلرينى مسح ايتمه نك كيفيتى داخل اذنلرينى شهادت پرمقلريله خارج اذنلرينى باش پرمقلريله ايتكدر وسرچه پرمقلرى داخل اذنلرنده ادخال امام حلوانيدن روايت اولنمشدر ﴿ لكن لومس عمامته فلابد من ماء جديد ﴾ متوضى مسح رأس ايچون اللرينى صويه اوردقده مس عمامه ايلسه تجديد ماءدن لازمدر ﴿ (والترتيب) المذكور فى النص ﴾ يعنى نص قرآنده ذكر اولديغى ترتيب اوزره اعضاء وضوئى مرتبا غسل ومسح دخى سنتدر قول صحيح اوزره ترتيب سنت مؤكده در تاركى آثم اولور ﴿ وعند الشافعى رضى الله تعالى عنه فرض وهو مطالب بالدليل ﴾ ترتيب امام شافعى رحمه الله عندنده فرضدر كندودن دعواسنه دليل مطالبه اولنور ﴿ (والولاء) بكسر الواو ﴾ ولاء واوك كسريله اسم مصدردر مصدرى موالاتدر ﴿ غسل المتأخر او مسحه قبل جفاف الاول بلاعذر ﴾ ولاء دخى سنتدر ولاء عضو متأخرى كندودن اقدم غسل اولنان عضو قورومزدن اول غسل ياخود مسحدر عذر اولميه رق اعتدال هوا وبدن ايله ﴿ حتى لوفنى ماؤه فمضى لطلبه لا بأس به ﴾ صويى قالمسه صو طلبى ايچون كتسه وعضو اول قورروسه لابأسدر ❊ زيرا معذوردر ﴿ ومثله الغسل والتيمم ﴾ وضوء كبيدر ولاء حكمنده غسل وتيمم لكن تيممده جفاف اولماز ﴿ وعند مالك فرض ﴾ امام مالك عندنده ولاء فرضدر ﴿ ومن السنن الدلك وترك الاسراف وترك لطم الوجه بالماء ﴾ دخى ابدستك سنتلرندندر ❊ عضو مغسول اوزره يد امرار ايدوب اوغولمق واسرافى ترك ايتمك ووجهه صويو ايله اورمغى ترك ايتمك ﴿ وغسل فرجها الخارج ﴾ ومرئه فرج خارجنى غسل ايلك دخى سنن وضودندر ظاهر

اولان حالت استنجايه نظرا اولمقدر ﴿ ومستحبه ﴾ سين ايله تازائده لردر محبوب فيه مراددر محبوب لغتده مكروهك ضديدر ❊ واصطلاحده فعليله مثاب اولنوب تركيله لوم اولنمامقدر ﴿ ويسمى مندوبا ﴾ مستحبه مندوب تسميه اولنور ثوابنى شارعك بيانى ملابسه سيله كلام عربده ندب الميت دنيلور ميتك محاسنى تعداد وبيان اولنديغى وقتده مندوبك مستحب اولمسى اصوليين قوليدر ❊ فقهاء عندنده مستحب رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك بردفعه ايشليوب وبردفعه ترك ايتمش اولديغى شيدر مندوب شول برشيدركه جوازى بيانى ايچون يابرياايكى كره رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم ايشلمش اوله ﴿ وادبا وفضيلة ﴾ دخى مستحبه ادب تسميه اولنور فاعلى شارعه ادب ايله معامله ايتك ملابسه سيله وفضيلت تسميه اولنور ❊ فعلى ترك اوزره فاضل اولوب وفاعلى ثواب ايله فضيلة صاحبى اولديغندن فرض وواجب اوزره زائد اولديغنـدن نفل تسميه قلنور ❊ وفاعلى متبرع اولديغندن تطوع تعبير اولنور ﴿ وهو ما فعله النبى عليه السلام مرة وتركه اخرى ﴾ مستحب شول برشيدركه انى رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم بردفعه ايشلمش وبردفعه ترك ايتمش اوله ﴿ وما احبه السلف ﴾ دخى مستحب شول برشيدركه سلف صالحين كنديونى سومش اوله ﴿ (التيامن) فى اليدين والرجلين ولو مسحا) ﴾ يعنى وضونك مستحبى يدين ورجلينده صاغدن بدأ ايتمكدر ❊ هرنه قدر مسح دخى اولسه مخفف ومجروح كمسه لرده اولديغى كبى ﴿ لا الاذنين والخدين ﴾ يعنى اذنين وخدينده تيامن ايلنز بلكه ايكيسنى بردن مسح ايدر ❊ اكر ممكن اولور ايسه بردن مسح ممكن اولماز ايسه يمين ايله بدأ ايدر ﴿ فيلغزاى عضوين لا يستحب التيامن فيهما ﴾ يلغز باب اولدن مضارع مجهولدر لغزلامك فتحى وغين معجمه نك سكونى ايله برشئ جهت ووجهسندن صرف واماله اولنان على وجه السؤال مستور المرام كلام معناسنه در حاصل معنى متوضى ايچون قنغى ايكى عضوده تيامن مستحب اولماز جواب اذنيله خدينـدر بونلرده ايكى قولغى بردن مسح وايكى يكاغى بردن غسل ايدر ممكن اولورسه ممكن اولماسه اللرى مقطوع ياخود مجروح اولمه ايله اولور ﴿ (ومسح الرقبة) بظهر يديه ﴾ بوينى اللرك ارقه سنك يا شيله مسح دخى سنتدر زيرا رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمدن مسح رأس ايله بله ظاهر رقبه يى مسح مرويدر ﴿ (لا الحلقوم) لانه بدعة ﴾ حلقوم كه باطن رقبه در ❊ مسحى سنت دكلدر بلكه بدعتدر وبدعت مطلق ذكر اولندقده سيئه مراددر ﴿ (ومن ادابه) ﴾ ابدستك ادابندن بعضدر ﴿ عبر بمن لان له ادابا اخر ﴾ مصنف من تبعيضيه ايله تعبير ايلدى وتعبيرى دخى مناسبدر زيرا وضوء ايچون كندونك ذكر ايتديكنك غيرى آدابلر واردر ﴿ اوصلها فى الفتح

الى نيف وعشرين واوصلتها فى الخزاين الى نيف وستين ﴾ مصنف فتح البارى ادلى كتابنده اداب وضوئى يكرميدن زياده يه ايصال ايلدى وشارح ديركه بن خزائن ده التمشدن زياده يه ايصال ايلدم شارحك ومصنفك بيان ايلدكارى دأبك غيرى ادبلردن دراوزرنده الله ذو الجلال حضرتلرينك وياخود رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك اسم شريفلرى اولان خاتمى استنجا حالنده نزع ايتمك وابدست الديغى قاب ترابدن معمول بردق اولمق وابريقك عروه سى كه قولپودر ۞ اوچ كره غسل ايتمك وابريقدن ابدست الورسه ابريقى صاغ اليله اخذ ايدوب صول الى اوزره صب ايتمك واناء كبير اولوب ايچندن اغترافه محتاج اولورسه اناء كبيردن صول اليله اخذ ايدوب صاغ الى اوزره دوككدر والنى ابريقك عروه سى اوزره وضع ايدوب اغزى اوزره وضع ايتمامكدر وافعال وضونك جميع سنده نيتك استصحابى يعنى بولنمسى وتأنى ايله ابدست المق عجله ايتمامك وابدستد نصكره ابريق طولدورمق كلدجكه حاضر اولمق ايچون وعند الاستنشاق صول اليله امتخاطدر صاغيله مكروهدر وقاشلرك وبيقلرك ماتحتنى غسل دخى ادبندر غسل وجهده اعلاسندن بدأ ايتمك ومسح رأسده مقدمندن والى واياغى غسلده پرمقلريندن بدأ ايتمك ادابندندر ﴿ (استقبال القبلة وذلك اعضائه) فى المرة الاولى ﴾ ابدستك ادابندندر استقبال قبله يعنى ابدست ياعبادت ياخود مقدمهٔ عبادت اولديغندن كندو ايچون خير المجالس اولان كندوده قبله يه توجه اولنان جلوس اختيار اولندى اما غسل كندوده غالبا كشف عورت ملحوظ اولديغى ايچون كندوده قبله يه توجه مستحب اولمدى واولكى مرهده عضولرى اوغدلمق خلاصه صاحبى سندر ديدى باخصوص وقت شتاده ذلك اولمنجه صو ايوجه نفوذ ايتمز ۞ ﴿ (وادخال خنصره) المبلولة (صماخ اذنيه) عند مسحهما ﴾ وقولاقلرينه مسح ايدركن مبلوله اولان سرچه پرمغنى قولاقلرينك دليكنه ادخال ادابندندر ﴿ (وتقديمه على الوقت لغير المعذور) ﴾ صاحب عذر اولميان كمسه يه كوره ابدستى وقتك اوزرينه تقديم دخى ادبندر ﴿ وهذه احدى المسائل الثلاث المستثناة من قاعدة الفرض افضل من النفل ﴾ بو وضوئى وقتك اوزرينه تقديمى مسئله سى الفرض افضل من النفل قاعده سندن مستثنا اولان مسائل ثلاثه دندر ۞ يعنى فرض نافله دن افضلدر الا اوچ يرده نافله فرضدن افضلدر برى بو تقديم وضوء مسئله سى قبل الوقت مندوب وبعده فرض زيرا وقتدن اول وضوء مندوبدر وبعد الوقت فرضدر لكن اخروقتنده قدر فرضيتى موسعدر ﴿ الثانية ابراء المعسر مندوب افضل من انظاره الواجب ﴾ ايكنجى سى ابراء معسر مسئله سيدر ۞ يعنى ابراء معسر مندوبدر لكن واجب اولان انظاردن افضلدر وجوب فنظرة الى ميسرة نص

جليلى ايله ثابتدر بو مقامده واجبدن مراد فرضدر ﴿ الثالثة الابتداء بالسلام سنة افضل من رده وهو فرض ﴾ اوچنجيسى ابتدا بالسلام مسئله سيدر ۞ يعنى ابتدا بالسلام سنتدر فرض كفايه اولان ردندن افضلدر ۞ ﴿ ونظمه من قال ﴾ مسائل مذكوره يى بحر كاملدن اولهرق ناظم نظمله بيان بيوردى ﴿ الفرض افضل من تطوع عابد ۞ حتى ولو قد جاء منه باكثر ﴾ هر بر عابدك تطوعندن يعنى نافله عبادت ايتمسندن فرض افضلدر علما بيورمشلركه فرض نافله دن يتمش قات زياده در ثواب يوننده ولو قد جاء تركيبنده واو زائده در منه مؤخر باكثر كلمه سنه متعلقدر ضمير فرضه راجعدر ۞ يعنى عابد تطوعى فرضدن اكثر ايشلسه دخى ﴿ الا التطهر قبل وقت وابتدا ۞ للسلام كذاك ابرا معسر ﴾ ماقبلندن مستثنادر ومفهوم دخى ماقبلندن مستبان در ۞ تكراره حاجت يوقدر ﴿ (وتحريك خاتمه الواسع) ﴾ يعنى خاتم واسعى تحريك دخى ادابندندر ومثله القرط كوپه دخى خاتم كبيدر ۞ لكن كوپه يى تحريكك ذكرينه محل غسلدر وضوء دكلدر ﴿ وكذا الضيق ان علم وصول الماء ﴾ وخاتم ضيق دخى تحريك ادابندندر اكر صويك وصولى معلوم اولورسه ﴿ والا فرض ﴾ اكر خاتمك ماتحتنه صو واصل اولمز ايسه يا تحريك ايله وياخود نزعله ايصال فرضدر ﴿ (وعدم الاستعانة بغيره) ﴾ دخى وضوءده غيريله استعانه ايتمامك ادابندندر ﴿ الا لعذر ﴾ الا استعانه جائزدر ۞ مرض ياخود ثقل اناكبى عذر ايچون واما استعانته عليه الصلوة والسلام بالمغيرة فلتعليم الجواز اما رسول اكرم ونبى محترم صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك مغيره رضى الله تعالى عنهدن استعانه سى امته جواز استعانه يى تعليم ايچوندر ۞ تشريع ايچون بو مثللو شيلر مستحب وادبدن افضلدر بلكه بعضا واجب اولور ﴿ (و) عدم (التكلم بكلام الناس) ﴾ دخى كلام ناس ايله اثناء وضوءده تكلم ايتمامك ادابندندر ﴿ الا لحاجة تفوته ﴾ الا فوت اوله جق مصلحت ايچون اثناء وضوءده تكلمى ترك ادب اولماز ﴿ (والجلوس فى مكان مرتفع) ﴾ دخى متوضى مكان مرتفعده جلوس ايله توضى ايتمك ادابندندر ﴿ تحرزا عن الماء المستعمل ﴾ مكان مرتفعده جلوس ماء مستعملدن صاقنمق ايچوندر ﴿ وعبارة الكمال وحفظ ثيابه عن التقاطر وهى اشمل ﴾ بو ادبى بيانده كمال وحفظ ثيابه عن التقاطر عباره سيله تعبير ايلدى ۞ وبو عباره مصنفك عباره سندن اشمل يعنى اعمدر ۞ يعنى ثوبنى ماء مستعمل تقاطرندن حفظ ايلمكدر ۞ كرك مكان مرتفعده جلوس ايله حفظ ايتسون كرك غيرى شئ ايله حفظ ايتسون ﴿ (والجمع بين نية القلب وفعل اللسان) ﴾ دخى وضوئنده نيتده نيت قلب ايله فعل لسانكه تكلم باللسان جمع ايتمك ادابندندر ﴿ هذه رتبة وسطى بين من سن التلفظ بالنية ومن كرهه لعدم نقله

عن السلف ❊ هذه كلمه‌سنك اشارتی جمعدر تأنيثی خبر اعتباريله يعنی نيت
قلب ايله تلفظ باللسان بينی جمعك ادب اولمسی امام شافعی كبی تلفظك سنت
اولمسنه قائل اولان ايله وسلفدن نقل اولمديغندن تلفظك كراهته ذاهب اولنلرك
بيننده رتبهٔ وسطادر ❊ (والتسمية) كما مر (عند غسل كل عضو) ❊ وهر برعضوی
غسل وقتنده ماسبقده مرور ايتديكی كبی يعنی بسم الله العظيم والحمد لله على
دين الاسلام ديه‌رك تسميه دخی ادابندر ❊ وكذا الممسوح ❊ يعنی تسميه‌نك كندوده
سنت اولمسنده عضو ممسوح عضو مغسول كبيدر ❊ (والدعاء بالوارد
عنده) ای عند كل عضو ❊ هر برعضوده تلاوتی اثرده وارده اولان ادعيه
ايله دعا دخی آدابندر ❊ وقد رواه ابن حبان وغيره عنه عليه الصلوة والسلام
من طرق ❊ هر برعضوده قرائتی وارده اولان دعالری ائمهٔ حديثدن ابن حبان وغيريلر
رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمدن طرق متعدده دن روايت ايتديلر
❊ قال محقق الشافعية الرملی فيعمل به فی فضائل الاعمال وان انكره النووی ❊ شافعيه‌دن
اولان محقق رملی بيورديكی ابن حبانك روايت ايلديكی حديث شريف ايله فضائل اعمالده
عمل اولنور هرنه قدر امام نووی انكار ايلديسه ده ابن حجر حديث اربعين
شرحنده بيورر كه فضائل اعمال حقنده وارد اولان حديث شريف اكر نفس الامرده
صحيح اولور ايسه حديث شريف ايله عمل اولنمش اولور واكر صحيح اولماز ايسه
تحليل حرام وتحريم حلال وضياع حق الغير كبی عمل اوزره برمفسده ترتب ايتمز
بويله اولان حديث ضعيف حقنده برحديث شريف وارد اولديكه بركسديه ثواب عمل
حقنده بندن برحديث بالغ اولسه واول حديث ايله عمل ايلسه كندو ايچون
اجر وثواب حاصل اولور هرنه قدر بن اول حديثی قائل دكل ايسمده ❊ فائدة
شرط العمل بالحديث الضعيف عدم شدة ضعفه ❊ حديث ضعيفله عمل ايتمه‌نك
شرطی ضعفنك عدم شدتيدر حديث ضعيف شول برحديثدر كه سند كذابدن
ياخود كذب تهمتيله متهمدن خالی اولميه ابن حجر بويله‌جه تصريح ايلدی
❊ وان يدخل تحت اصل عام ❊ حديث ضعيفله عملك شرطی دخی اصل عام تحتنده
اول عمل داخل اولمقدر بومقامده اصل عامدن مراد مطلوبيت دعادر زيرا دعا
هروقتده عامدر ❊ وان لا يعتقد سنية ذلك الحديث ❊ دخی اول حديثك قولا
وفعلا رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمدن ورودينی اول فاعل تيقن ايتميه
على وجه الاحتمال اولور ايسه ضرر ايتمز ❊ واما الموضوع فلا يجوز العمل به بحال
ولا روايته الا اذا قرن ببيانه ❊ حديث موضوع شول بركلامدر كه رسول الله
صلى الله تعالى عليه وسلم بيورمامش ايكن راوی كذبا بيورمش ديو روايت ايدر
بو اجماعا حرامدر بعضيلر كفردر ديديلر سعادتله بيورديلر كه (من قال على مالم

اقل فليتبوأ مقعده من النار) اشته حديث موضوعله عمل برحالده جائز ورواية
دكلدر ❊ قواعد شريعته مخالف اولديغی اجلدن اما مضمونی اصل عام تحتنده
داخل اولور ايسه اصل عام تحتنده داخل اولديغی ايچون عمل اولنور حديث
اولديغی ايچون عمل اولنماز وحديث موضوعی حديث دربديو روايت ونقل دخی جائز
دكلدر الا وضعنی بيانه مقارن اولور ايسه يعنی موضوع ديو نقل ايدرسه جائزدر
❊ (والصلوة والسلام على النبی صلى الله تعالى عليه وسلم بعده) ای بعد الوضوء ❊ دخی
بعد الوضوء رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم اوزرينه صلاة وسلام ايتمك
ادابندر ❊ لكن فی الزيلعی ای بعد كل عضو ❊ لكن زيلعيده مسطور اولان بعده
ضميرنی عضوه ارجاع ايله بعد كل عضودر ❊ يعنی هر برعضوی غسل
ومسحدنصكره صلوة وسلام ادابندر ديمكدر ❊ (وان يقول بعده) ای الوضوء
(اللهم اجعلنی من التوابين واجعلنی من المتطهرين) ❊ دخی بعد الوضوء اللهم
اجعلنی دعاسی اخرنه قدر ديمك ادابندر ❊ توابين هرنه زمان ذنب ايدرسه توبه ايدن
كمسه‌لردر ❊ متطهر اصلا كناهی اولميان كمسه‌لردر ❊ توابينك كرك آيت كريمه‌ده
وكرك بو دعاده تقديم ومتطهرينك تأخيری توابينی جبر نقصان ومتطهرينی
تكبردن وقايه ايچوندر ❊ مقصود متوضينك بو ايكی طائفه‌دن برندن اولمسيدر ❊
واو اومعناسنده‌در ❊ (وان يشرب بعده من فضل وضوئه) كماء زمزم (مستقبل
القبلة قائما) اوقاعدا ❊ دخی بعد الوضوء ابدست الديغی صوبك فضله‌سنی
زمزم صوبی كبی قبله‌يه دونوب متوجها آيق اوزره ياخود اوتورديغی حالده ايچمك
ادابندر ❊ رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك ايشلدكلری
حضرت على كرم الله وجهه‌دن مرويدر ❊ وفيما عداهما يكره قائما تنزيها ❊ فضله‌ٔ
وضوء ايله ماء زمزمك ماعداسنده آيق اوزره صو ايچمك كراهت تنزيهيه ايله
مكروهدر (لا يشربن احدكم قائما فمن نسی فليستق) حديث شريفی وارد اولديغی
ايچون لكن نهی امر طبيدن ناشی اولديغندن علما كراهتك تنزيهيه اولمسنده اتفاق
ايتديلر ❊ وعن ابن عمر كنا نأكل على عهد النبی صلى الله تعالى عليه وسلم ونحن نمشی
ونشرب ونحن قيام ❊ عبد الله بن عمر رضی الله تعالى عنهدن روايت اولنديكه بيورديلر بز
رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم وقتنده مشی ايدر اولديغمز حالده اكل ايدر
ايدك واياق اوزره شرب ايدر ايدك وام ثابت رضی الله عنهادن روايت اولنديكه
رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم بنم خانه‌مه تشريف بيورديلر وقربهٔ معلقه‌دن
صو ايچديلر قربه‌نك اغزنی تبركا قطع ايلدم وحفظ ايلدم وحضرت على كرم الله
وجهه‌دن روايت اولنور كه باب رحبه‌يه كلدی واياق اوزره صو ايچدی وبيورديكی
بن رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلری بوفعلی ايشلركوردم سزلرك

بنی ایشلر کوردیککز کبی مرادلری قائما صو شرب ایتملریدر ﴿ ورخص للمسافر شربه ماشیا ﴾ حال سفر سرعت وعجله یه مبنی اولدیغندن مسافره ایاق اوزره شرب مایه رخصت ویرلدی ﴿ ومن الآداب تعاهد موقیه ﴾ ابدستك ادابندندر ※ متوضی کوزلرینك پکارینده صویی ایصال ایلمکه دقت ایتمك ﴿ وکعبیه وعرقوبیه واخمصیه ﴾ وطوپوقلرینه وعقبلرینه که اوکچه تعبیر اولنور وطبانلرنك التنده اولان چقورجه محل که اخمص عربیسیدر بو محلاره صویی ایصالده محافظه اوزره اولوب دقت ایتمك اداب وضوءدندر بو عضولرده مساهله احتمالی اولدیغندن (ویل للاعقاب من النار) وعیدی وارد اولمشدر ﴿ واطالة غرته ﴾ یوم قیامتده یوزینك بیاضی حد وجهدن زیاده اولسون ایچون ابدست الدقده غسل وجهدن حدینی تجاوز ایدیروب طولا وعرضا یوزلرینی زیاده جه یومق ادابندندر ﴿ وتحجیله ﴾ اطاله اوزرینه معطوفدر ※ رفعله یعنی غسل رجلده حد رجلی تجاوز ایتدرمك نیت سابقه ایله ذراعین حدینی تجاوزده فقها تکلم ایتدیلر ﴿ وغسل رجلیه بیساره ﴾ آیقلرینی صول الیله غسل ایلمك صول النده عذر اولمازایسه ادابندندر حقنده وارد اولان حدیث شریف اجلندن ﴿ وبلهما عند ابتداء الوضوء فی الشتاء ﴾ دخی رجلینی موسم شتاده ابتداء وضوءده ییشردمق ادابندندر ※ هندیه ده بلی اعضانك جمله سنه تعمیم تصریح اولندی ﴿ والتمسح بمندیل ﴾ دخی موضع استنجایی برخرقه ایله مسح ادابندندر اول خرقه ایله اعضاء وضوء مسح اولنماز اول خرقه نك غیریله مسح اولنور اثر عبادت باقی اولسون ایچون مسح اولنمامق اولبدر ﴿ وعدم نفض یده ﴾ دخی متوضی النی نفض ایتمامك یعنی سلکمامك ادابندندر امر طهارتی کریه کوروب کندودن تبریی مشعر اولدیغیچون ﴿ وقراءة سورة القدر ﴾ دخی بعد الوضوء سورهٔ قدری بر یا ایکی یا اوچ کره اوقق ادابندندر الهی سندلك کناهی عفو ومغفرت اولنور دیو روایت اولندی ﴿ وصلاة رکعتین فی غیر وقت کراهة ﴾ دخی وقت کراهتك غیرنده بعد الوضوء ایکی رکعت نماز قلمق ادابندندر (مامن مسلم یتوضأ فیحسن وضوءه ثم یقوم فیصلی رکعتین مقبلا علیهما بقلبه ووجهه الاوجبت له الجنة) حدیث شریفی وارد اولدیغیچون اوقات مکروهه بشدر وقت طلوع الشمس وقت استوا وقت غروب طلوع شمس ایله صباح نمازینك بینی وغروب ایله صلات عصرك بینی ﴿ (ومکروهه لطم الوجه) وغیره (بالماء) تنزیها ﴾ ابدستك مکروهی یوزه ویوزك غیرنده صویی اورمقدر وکراهتی تنزیهیدر ※ ﴿ والتقتیر ﴾ دخی ابدستده یاغلر کبی صویی پك قلیل استعمال ایتمکدر ※ بلکه اوچ کره غسلك هر برلرنده اسباغ اوزره یقینا غسل لازمدر ﴿ (والاسراف) ﴾ دخی اسرافدر یعنی حاجت مقدارینك اوزرینه زیاده صرف ایلمکدر ﴿ ومنه

الزیادة علی الثلاث ﴾ اوچك اوزرینه زیاده دخی اسرافدندر ※ طمانیت قلب ایچون اولمازایسه ﴿ (فیه) ﴾ اسرافه متعلقدر ضمیر وضوءه راجعدر وضوءده اسراف دیمکدر ﴿ تحریما ولو بماء النهر ﴾ ارمق صویله اولور ایسه اسراف کراهت تحریمیه ایله مکروهدر کراهت تحریمی امام محمد عندنده حرامدر امامین عندنده حرامه اقربدر حرامه اقربك عین حرامه نسبتی فرضك واجبه نسبتی کبیدر ﴿ والمملوك له ﴾ بماء النهر اوزرینه معطوفدر ※ یعنی اسراف کراهت تحریمیه ایله مکروهدر ماء نهر ایله اولورسه دخی متوضینك مملوکی اولان صو ایله اولورسه ﴿ اما الموقوف علی من یتطهر به ومنه ماء المدارس فحرام ﴾ اما متطهرین اوزره وقف اولنان صوده اسراف حرامدر ※ ومدرسه لرك صویی دخی بو قبیلدندر ※ زیرا واقف انجق وضوء شرعی ایله توضی ایدن کسه لره وقف ایدر مسرفینه ایتمز ﴿ (وتثلیث المسح بماء جدید) ﴾ دخی مسحی ماء جدید ایله تثلیثدر ﴿ اما بماء واحد فمندوب اومسنون ﴾ اما ماء واحد ایله مسحی تثلیث مندوبدر ※ یا مسنوندر ﴿ ومن منهیاته التوضی بفضل ماء المرأة ﴾ ابدستك منهیاتندندر مرءه نك ابدست الدیغی صویك فضله سیله ابدست المق نقصان دینلرندن غالبا نجاستدن احتراز ایتمدکلرندن ناشی ﴿ اوفی موضع نجس ﴾ یا خود نجس محلنده توضی منهیاتندندر ﴿ لان لماء الوضوء حرمة ﴾ زیرا ابدست صوبو ایچون حرمت واردر ※ تعظیم لازمدر ※ واو بله محلده خوف تنجس دخی واردر ﴿ او فی المسجد ﴾ یا خود مسجدده ابدست المق مناهیدندر ※ مسجدی صیانت ایچون وتعظیمی مخلدر ﴿ الا فی اناء اوفی موضع اعد لذلك ﴾ الا مسجدده ابدست المق ایچون بر حاضرلنمش اوله ※ یا خود بر قابك ایچنه ابدست الورسه منهی دکلدر ※ ﴿ والقاء النخامة والامتخاط فی الماء ﴾ دخی صویه اخسروب بلغم وبکرك القا ایلمك مناهیدندر ﴿ (وینقضه خروج) ﴾ وقتا که مصنف علیه الرحمه وضوءك فرائض ومکملاتی اولان سنن واداببی بیاندن فارغ اولدیسه بعد وجودها حکمنی رفع ایدن نواقض وضوءی بیانه شروع ایلدیده وینقضه دیدی ※ یعنی ابدستی خروج نجس نقض ایدر ※ بوقسه نفس نجس نقض ایتمز اکر نقض دم نقض ایتسه انسان دمله مملودر ※ اصلا طاهر اولمامق لازم کلور ﴿ کل خارج (نجس) بالفتح وبکسر (منه) ﴾ نجس فتح ایله عین نجاسته اسمدر ※ کسر ایله متنجس اولان شیئه اسمدر ※ لکن مقامه مناسب اولان فتحله اولمقدر ※ یعنی متوضیدن هر بر خارج اولان نجس ابدستی نقض ایدر ﴿ ای من المتوضی الحی ﴾ یعنی حی اولان ابدستلی کسه دن نجسك خروجی ناقض وضوءدر میتدن خروجی ناقض دکلدر ※ وضوء اعاده اولنماز بلکه خارجی غسل اولنور ﴿ معتادا اولا

من السبيلين اولا ﴾ يعنى خارج عادتا خارج اولان شيلردن اولسون ياخود اولمسون ودبر وقبلدن اولسون و ياخود غيرى محلدن اولسون سبيلينك غيرندن خارجك ناقض وضوء اولمسى دارقطنى نك روايت ايلديكى (الوضوء مما خرج وليس مما دخل) حديث شريفنك عموميدر ❊ يعنى وضونك لزومى مطلقا خارج اولان شيلر ايچوندر داخل اولنلر ايچون دكلدر ﴿ (الى مايطهر) بالبناء للمفعول اى يلحقه حكم التطهير ﴾ الى خروجه متعلقدر يطهر مجهول صيغه سيله در ❊ يعنى حكم تطهيركه وجوب تطهير كندويه لاحق اولان محله نجسك خروجيدر ﴿ ثم المراد بالخروج من السبيلين مجرد الظهور ﴾ بوندنصكره سبيليندن نجسك خروجندن مراد مجرد ظهوريدر ❊ يعنى سيلان لازمدكلدر ❊ قصبهٔ ذكره كه يعنى قمندر ❊ بول نزول ايتسه ابدستى بوزمز ظهور ايتمديكندن اما قلفديه كه ختان ايچون قطع اولنان دريدر ❊ نازل اولسه ابدست منتقض اولور كمال بو وجهله تصريح ايلدى ﴿ وفى غيرهما عين السيلان ولو بالقوه ﴾ سبيلينك غيرندن خروج ايدن ناقض وضوءك خروجندن مراد سيلاندر هرنه قدر بالقوه دخى اولورسه ﴿ لما قالوا لو مسح الدم كلما خرج ولو تركه لسال نقض ﴾ سيلانك بالقوه يه تعميم اولنمسى فقهانك لو مسح الدم قوللرينه مبنيدر ❊ يعنى برعضودن دمى خروج ايدن كمسه دم خروج ايتدكجه مسح ايتمكله بالفعل سيلان بولنمیوب ومسحى ترك ايتديكده سيلان ايتسه سيلان بالقوه موجود اولديغندن ابدست منتقض اولور حد سيلان امام ابى يوسف عندنده دم ودم امثالى ناقض وضوء اولان شيلر يارهنك باشنده مرتفع اولوب و برطرفه يقيلوب اقتدر قول صحيح بودر وامام محمد قتنده رأس جرحده ارتفاع كفايت ايدر ❊ برطرفه انحدار لازم دكلدر صاحب درايه وامام سرخسى وكذلك مختارلرى امام محمد قوليدر ❊ بالفعل سيلانه مسح مانع اولديغى كبى يارهنك اوزرينه كول وياتراب القا ايلمك دخى مانع اولور ﴿ والالا ﴾ ناقض وضوء اولان شى حكم تطهير كندويه لاحق اولاجق محله خروج ايتمزايسه ابدستى بوزمز ﴿ كما لو سال فى باطن عين او جرح او ذكر ولم يخرج ﴾ نفيد قيددر ناقض وضوء اولان شيئك حكم تطهير كندويه لاحق اولان محله خروج ايتديكى كوزك ايچنده يارهنك وذكرك باطننده سيلان ايدوب طشره خروج ايتمه مكله ناقض وضوء اولمديغى كبى ﴿ وكدمع وعرق ﴾ ناقض وضوء اولميان كوز اغريسندن ناشى اولميان كوز ياشى وتركى ﴿ الا عرق مدمن الخمر فناقض على ماسيذكره المصنف ولنا فيه كلام ﴾ الا مدمن خمر اولان كمسنه نك عرقى ناقض وضوءدر مصنفك آخر كتابده مسائل شتى بياننده ذكرينه بناءً شارح عليه الرحمه ديركه مصنفك مدمن خمر اولان كمسنه نك درينك ناقض وضوءدر كلامنه

بزم على وجه الاعتراض كلامز وارد ر مألى بودركه بو قول ضعيفدر بوكا اعتبار اولنماز ﴿ وخروج غير نجس مثل (ريح اودودة او حصاة من دبر) ﴾ خروج كل خارج نجس اوزرينه معطوفدر دخى ريح كبى نجس اولميان شيئك دبردن خروجى ناقضدر ❊ پاك اولوب طوردكن زيرا قول صحيح اوزره ريح پاكدر ❊ حتى سراويل مبتله يه اصابت ايتسه متنجس اولماز نجس اولميوب وناقض وضوء اولميان شى دخى قورد وطاش كبى دبردن چقرايسه ﴿ (لا) خروج ذلك من جرح ﴾ اشياء ثلاثهٔ مذكورهنك يارهدن خروجى ابدستى نقض ايتمز ﴿ (ولا خروج (ريح من قبل) غير مفضاة ﴾ مفضات اولميان عورتك قبل طرفندن ريحك خروجى دخى نقض وضوء ايتمز مفضاة قبل ايله دبرك بينلرنده اولان زارك جماع سببيله زائل اولوب ايكى دليكى براولان عورته دينور ﴿ اماهى فيندب لها الوضوء ﴾ اما سبيلينى متحد اولان عورتك قبل طرفندن ريح خروج ايدرسه كندو ايچون تجديد وضوء مندوبدر ﴿ وقيل يجب ﴾ بعضلرمز بوره ايچون تجديد وضوء واجبدر ديديلر ❊ بو قولك قائلى امام محمددر ابو حفص كبير و كمال وصاحب بحر بو قولى ترجيح ايتديلر ❊ ريح غالب اولان دبر طرفندن اولوب بلكه قبله اصلا نسبت اولنماسى يقينه قريب اولان ظن غالبى افاده ايتديكندن محل احتياطده وجوب ترجيح اولندى مفضات ايچون بوندن غيرى ايكى حكم دخى واردر ❊ برى بودركه زوجى كندوبى طلاق ثلاثه ايله تطليق ايلسه زوج اخردن حمل ظهور ايتمدكجه وطئك دبردن اولمق احتمالى اولديغيچون زوج اوله حلال اولماسيدر ❊ ومفضاته خاص اولان حكمك برى دخى زوجينه جماعك حرام اولمسى الا قبل طرفندن دبره تجاوز ايتمكسزن ممكن اولور ايسه جماع جائز اولور ﴿ وقيل لو منتنة ﴾ مسئلهٔ مزبورهده بعضيلر تفصيله ذاهب اولديلر ❊ اكر مفضاتدن خروج ايدن ريح منتنه يعنى فنا قوقولو اولورسه دبر طرفندندر تجديد وضوء لازمدر والا لازم دكلدر ﴿ (وذكر) لانه اختلاج ﴾ دخى ذكردن ريحك خروجى وضوء نقض ايتمز ❊ زيرا ذكردن خروج ايدن ريح اضطراب اعضا سببيله خارجدر محل نجسدن منبعث اولان ريح ذاتنده طاهردر ناقض وضوء اولمسى محل نجاسته مجاورتندندر ﴿ حتى لو خرج ريح من الدبر وهو يعلم انه لم يكن من الاعلى فهو اختلاج فلا ينقض ﴾ ريح دبردن دخى خارج اولسه واول ريح خروج ايدن كمسه عالم اولسه كه اول ريح طرف اعلىدن دكلدر اول ريح اضطراب اعضا سببيله درآبدستى نقض ايتمز ﴿ وانما قيد بالريح لان خروج الدودة والحصاة منهما ناقض اجماعا كما فى الجوهرة ﴾ مصنف قبل وذكردن خارج ريح ايله تقييد ايلدى وتقييدى دخى مناسبدر ❊ زيرا ريحك غيرى

اولان دوده نك وحصانك قبل وذكردن خروجى بالاتفاق ناقضدر اوزرلرنده اولان
نجاست اجلندن جوهرده ذكر اولندیغی كبی ﴿ (ولا) خروج ﴾ دودة من جرح
اواذن اوانف ﴿ اوفم ﴾ وكذا لحم سقط ﴿ لطهارتهما وعدم السيلان فيما عليهما
وهو مناط النقض ﴾ دخی یاره وقولاق وبورون واغزدن خروج ایدن قورد
وسقوط ایدن لحم ابدستی نقض ایتمزكرك دوده وكرك ساقط اولان لحم پاره سی
طاهر اولدقلریچون واوزرلرنده كندولره متلطخ اولان شیده سیلان
بولنمدیغندن حالبوكه سیلانك ماعداسندن خروج ایدن شیئك ناقض
وضوء اولمسینك مناطی سیلان بنفسه در ﴿ (والمخرج) بعصر (والخارج) بنفسه
(سیان) فی حكم النقض علی المختار ﴾ حكمك نقضه اضافتی اضافت معنویهٔ بیانیه در
یعنی ناقض وضوء اولماده عصر ایله یعنی صیقمق ایله اخراج اولنان شیء نجسك ناقض
وضوء اولمسیله بنفسه خارج اولان شیئك ناقض وضوء اولمسی برابردر قول مختار
اوزره مصنفك بوكلامنك مقابلی صاحب هدایه نك ان المخرج لاینقض والخارج
بنفسه ینقض قولیدر ٭ یعنی عصر ایله اخراج نقض ایتمز بنفسه خارج نقض ایدر
دیمكدر صاحب هدایه نك قولنه نظرا عصر ایله اخراج اولنان نجس اولمامقدر ٭
بودخی خلاف واقعدر ﴿ كما فی البزازية قال لان فی الاخراج خروجا فصار
كالفصد ﴾ ماقبلنی تعلیلدر ٭ یعنی بزازیه صاحبی بزازیه ده مضمون سابقه تعلیل
مقامنده زیرا اخراجده خروج واردر ٭ بوتقدیرجه فصد كبی اولور فصد اتفاقا
ناقض وضوءدر بوتقدیرجه اخراج دخی ناقضدر ٭ وفی الفتح عن الكافی انه
الاصح فتحده كافیدن نقلا مصنفك كلامنك اصحیتی تصریح اولندی ﴿ واعتمده
القهستانی ﴾ وقهستانی صاحبی قول معتمد بودر دیو بیان ایلمدی ﴿ وفی القنية
وجامع الفتاوی انه الاشبه ﴾ قنیه وجامع الفتاواده تصریح اولندیكه بوقول
قول اشبه در ﴿ ومعناه انه الاشبه بالمنصوص والراجح دراية ﴾ انه الاشبه قوللرینك
معناسی حقنده نص اولان شیئه وعقلا ارجح اولان شیئه زیاده مشابه دیمكدر
منصوصدن مراد نصدر درایة راجحدن مراد لان فی الاخراج خروجادر فیكون
الفتوی علیه بوتقدیرجه فتوی مصنفك كلامنك اوزرینه اولور ٭ نقول متقدمه بناءً
﴿ (و) ینقضه (قیء ملأ فاه) ﴾ دخی ابدستی متوضینك اغزینی طولدورن
قوصونتو نقض ایدر ٭ بومسئله هرنه قدر ما قبلندن منفهم اولدیسه ده حد
خروجده ماقبلنه مخالف اولدیغی ایچون تخصیص بالذكر اولندی ٭ وقیئك ناقض
وضوء اولمسی رسول اكرم ونبی محترم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك
اذاقاء احدكم فی صلاته اوقلس فلینصرف ولیتوضأ حدیث شریفی ایچوندر
قلس بالتحریك والسكون ماخرج من الجوف ملأ الفم اودونه ولیس بقیءٍ فان عاد

فهو القیء ٭ قاموس ٭ اه قیئك ناقض وضوء اولمسنه ملأ فمك شرط اولمسی ملأ فمك
قعر معده دن یعنی معده نك دیبندن اولوب نجسه مقارن اولدیغندندر
ملأ فمدن آز اولدقده نجسه مقارن اولمدیغندن ناقض وضوء اولماز ﴿ بان یضبط
بتكلف ﴾ اغز طلوسی اولمق تكلف ایله ضبط اولنمغله اولور ینابیع صاحبی
امساكه قادر اولمامق ایله تفسیر ایلدی ﴿ (من مرة) بالكسر ای صفراء ﴾
مره میمك كسریله اخلاط اربعه نك بریسی اولان صفرا در ٭ یعنی ابدستی
نقض ایدن قیء صفرادن اولسون ﴿ (اوعلق) ای سوداء ﴾ یاخود علقدن اولسون
یعنی سوداكه طونمش قان معناسنه در ٭ یعنی دم منعقد دیمكدر اخلاطك بریسی دخی بودر
طونمش اولمیوب دم سائل اولورسه نه قدر آز دخی اولسه ناقضدر ﴿ واما العلق النازل
من الرأس فغیر ناقض ﴾ اما رأسدن نازل اولان علق ناقض وضوء دكلدر ٭
زیلعیده تصریح اولنان بونك خلافنده در ﴿ (اوطعام اوماء) ﴾ یاخود طعام اولسون
یاخود صو اولسون ﴿ اذا وصل الی معدته وان لم یستقر ﴾ طعام ویاخود
صو قوصن كسه نك معده سنه واصل اولدیسه وهرنه قدر معده ده مستقر
اولمدیسه ده ناقض وضوءدر مفهوم مخالفی معده یه واصل اولمدیغی صورتده
ناقض اولمامقدر ٭ بحر ونهر صاحبلری معده ده استقرار دخی لازمدر دیدیلر
اكل وشربك عقبنده قیء ناقض دكلدر دیدیلر ﴿ وهو نجس مغلظ ولو من صبی
ساعة ارتضاعه هو الصحیح ﴾ قیء مزبور نجاست مغلظه در هرنه قدر ساعت
ارتضاعنده صبیدن دخی واقع اولور ایسه انجق صحیح اولان قول بودر
﴿ لمخالطة النجاسة ذكره الحلبی ﴾ ما قبلنی تعلیلدر ٭ یعنی قیء مزبورك نجس
اولدیغی نجاسته مخالطه سندندر ابراهیم حلبی رحمه الله تعالی بوبابده ذكر ایلدی ﴿ ولو هو
فی المریء فلا نقض اتفاقا ﴾ مریء امیر ورننده طعام وشرابك مجراسی اولان
قزل اوكلك تعبیر اولنان شیدر ٭ یعنی قیء اولنان طعام ویاخود شراب معده یه
واصل اولمقسزن مریءده ایكن قیء اولنسه اتفاقا نقض یوقدر ﴿ كقیء حیة
اودود كثیر لطهارته فی نفسه ﴾ مریءده اولان شیء قیئده نقض اولمدیغی
یلان ویاخود چوق قورد قیئنده ذاتلرنده طاهر اولدقلری ایچون نقض اولمدی
﴿ كماء فم النائم فانه طاهر مطلقا به یفتی ﴾ حیه ودودك طهارتی نائمك فمدن سیلان
ایدن صوینك ذاتنده طاهر اولدیغی كبی ماء فم نائم كرك باشندن اینسون وكرك
جوفندن چقسون وكرك صاری فنا قوقولو اولسون وكرك اولمسون مطلقا
طاهردر انجق بوقول ایله فتوی ویریلور تجنیس صاحبی انه طاهر كیف ماكان
دیدی ﴿ بخلاف ماء فم المیت فانه نجس ﴾ میتك اغزینك صویی نائمك اغزینك
صوینك خلافنه ملابسدر ٭ یعنی ماء فم میت نجسدر ﴿ كقیء عین خمر اوبول ﴾

عين خمر ويا بول قئ نجس اولديغى كبى ❊ وان لم ينقض لقلته ❊ قئ عين خمر وبول قلتلرندن ناشى هرنه قدر ناقض دكللر ايسه ده ❊ لنجاسته بالاصالة لا بالمجاورة ❊ عين خمر وبول بالاصالة نجس اولوب بالمجاورة اولمدقلرى ايچون ناقض وضوءدر ❊ (لا) ينقضه قئ (من بلغم) على المعتمد (اصلا) ❊ قول معتمد اوزره بلغمدن قئ اصلا وضوئى نقض ايتمز يعنى كرك باشدن نازل اولسون وكرك جوفدن چقسون وملاء فم اولسون واولمسون وطعامه مخلط اولسون واولمسون الا طعام مستقل اغز طلوسى اولور ايسه ناقضدر ❊ الا المخلوط بطعام فيعتبر الغالب ❊ الا طعام مخلوط اولان بلغمده غالب اعتبار اولنور اولى اولان بو صورتده دخى بالكز طعامدن ملاء فم اعتبار اولنمقدر ❊ ولو استويا فكل على حدة ❊ بلغم ايله طعام مستوى اولسه لر هر برلرى مستقلا اعتبار اولنور لرطعام مستقلا اغز طلوسى اولور ايسه نقض ايدر ☼ يوقسه ايتمز ☼ ❊ (و) ينقضه (دم) مائع من جوف اوفم (غلب على بزاق) حكما للغالب ❊ جوفدن ياخود فمدن خروج ايدن بزاقه غالب دم مائع دخى آبدستى نقض ايدر اما طوك قان اولور ايسه اتفاقا ملاء فم معتبر در ☼ غالبه حكم ايچون نقض ايله حكم اولندى ❊ (اوساواه) احتياطا ❊ بزاق ايله دمك مساواتى صورتنده سيلان بنفسه موجود اولمق احتمالى اولديغندن احتياطا نقض ايله حكم اولندى ❊ (لا) ينقضه (المغلوب بالبزاق) ❊ مغلوب بالبزاق اولان دم يعنى بزاق اكثر اولور ايسه كليسى بزاق حكمنده اولمغله آبدستى بوزمز ❊ والقيح كالدم ❊ ايرين قان كبيدر احكام سابقه دنك جمله سنده ❊ والاختلاط بالمخاط كالبزاق ❊ دمك مخاطه اختلاطى بزاقه اختلاطى كبيدر مخاطك نجاست اولمسى امام ابى يوسفدن روايتدر ☼ لكن قول ضعيفدر بزازيه ده مخاط خرقه سى اوزرنده ايكن نماز قلمق امامين عندنده مكروهدر ديو تصريح اولندى ❊ (وكذا) ينقضه (علقة مصت عضوا وامتلأت من الدم) ❊ ينه بو يولجه برعضوى اموب ممتلى اولان سلوك تعبير اولنان قورد آبدستى بوزار نقضك علقه يه اسنادى خروج دم كندونك فعليله اولديغى ايچوندر ❊ (ومثلها القرادان) كان (كبيرا) ❊ قراد غراب وزننده كنه اطلاق اولنان قورددر يعنى قراد كبير اولور ايسه علقه كبيدر ❊ لانه حينئذ (يخرج منه دم مسفوح) سائل ❊ قراد وعلقه كبير اولدقلرى تقديرجه كندولردن دم مسفوح يعنى اقيجى قان چقر ❊ (والا) يكن العلقة والقراد كذلك (لا) ينقض ❊ علقه وقراد كبير اولمزلر ايسه آبدستى بوزمزلر ❊ (كبعوض وذباب) كما فى الخانية لعدم الدم المسفوح ❊ برعضوى مص ايدن سورى سكك كه اوز تعبير اولنور وسكك كبى خانيه ده بويلجه مسطوردر ☼ كندولرده دم مسفوح اولمديغى ايچون ❊ وفى القهستانى

لاينقض مالم يتجاوز الورم ❊ قهستانيده ذكر اولنديكه يارهدن خروج ايدن بلل يارهنك محلنى تجاوز ايتمدكجه آبدستى بوزمز بومسئله يى ذكرك محلى وينقضه خروج نجس الى مايطهر قولنك قربنده ايدى ❊ ولوشد بالرباط ان نفذ البلل للخارج نقض ❊ ياره بر باغ ايله باغلنسه خروج ايدن بلل باغك خارجنه نفوذ ايدر ايسه آبدستى بوزار نفوذى سيلان حكمنده اولمش اولور ❊ (ويجمع متفرق القئ) ويجعل كقئ واحد ❊ متفرقك قيئه اضافتى صفتك موصوفنه اضافتى قبيلندندر قئ متفرق جمع اولنور ديمك وقئ واحد قبلنور ❊ (لاتحاد السبب) وهو الغثيان عند محمد وهو الاصح ❊ قئ متفرقك جمع اولنوب قئ واحد كبى قلنمسى قيئه سبب اولان غثيا نكه يورك بولانمسيدر متحد اولمسيدر ☼ امام محمد عندنده واصح اولانده بودر اصحك مقابلى اتحاد مجلس اعتباريدركه امام ابى يوسف قوليدر ☼ يعنى برغثيان ايله آز آز مجالس متعدده ده قئ متعدد بولنسه جمع اولنديقده اغز طولوسى اولسه ناقض وضوء اولور والاجموع اغز طولوسنه بالغ اولماز ايسه ناقض اولماز ❊ لان الاصل اضافة الاحكام لاسبابها الا لمانع كما بسط فى الكافى ❊ امام محمد عندنده اتحاد سببك معتبر اولديغى امور شرعيده اصل اولان نقض وضوء ووجوب سجدهٔ تلاوت كبى احكامك اسبابلرى اولان غثيان وتلاوتك آيت سجده يه اضافتيدر الا بعضا لمانع احكامك اسبابه اضافتى اولماز سجدهٔ تلاوتك سببى اولان قرائت آيت سجده نك مجلس واحدده تكررى كبى بوصورتده تداخل متفق اولمسون ايچون سببه اعتبار اولنماز وتكرر آيت سجده ايله سجدهٔ تلاوت تكرر ايتمز اتحاد مجلس سببيله تداخل ضرورتى ايچون كافيده بويلجه بسط اولندى ❊ (و) كل (ماليس بحدث) اصلا ❊ يعنى من كل الوجوه حدث اولميان هر برشى ليس بنجس ديمكدر ☼ شارح عليه الرحمه اصلا قيدنى ادخاليله وقتك خروجندن اول صاحب عذردن خروج ايدن حدثدن احتراز ايلدى زيرا حدث من بور هرنه قدر صاحب عذر حقنده حدث دكل ايسه ده لكن ينه نجسدر ☼ صاحب عذرك غيرينك حقنده حدث اولديغى ايچون اشته بوحدث بوتقييد ايله بوقاعدهٔ كليه تحتنده داخل اولمديغى ❊ بقرينة زيادة الباء ❊ يعنى اصلا قيدينك زياده اولمسنك صحتى بحدث خبرنده بانك زياده لكى ايله در ☼ زيرا خبرده بانك زياده لكى نفيك خبرده عمومنه دلالت ايدر ❊ كقئ قليل ودم لو ترك لم يسل ❊ هر برحدث اولميوب آبدستى بوزميوب نجس اولميان شى آز قوصنتو وسيلان ايتميان دم كبى اودما مسفوحا نظم مجيدنده كى دم مسفوحدن مراد دم سائلدر سيلان اولميجق حرام ونجس اولماز كرك آدمينك دمى اولسون وكرك غير آدمينك دمى اولسون زيرا نص جليل مطلقدر ❊ (ليس بنجس) عند الثانى

وهو الصحيح ﴾ يعني هر برحدث اولميان شيء نجس دكلدر ٭ امام ثاني عندنده
وصحيح اولان قول بودر ٭ بوقضيه‌نك عكسي ثابت دكلدر ٭ يعني هر برنجس
اولميان شي حدث اولماز دكلدر ٭ زيرا نوم واغماء وريح نجس دكللردر
وحدثدرلر ابدستي بوزرلر ﴿ رفقابا صحاب القروح ﴾ اصحاب قروحه رفق
ايجون امام ثانينك قولي تصحيح اولندي اصحاب قروحدن خارج اولان دم قليل نجس اولماز
﴿ خلافا لمحمد ﴾ امام محمد ايجون اختلاف واردر يعني امام محمد قتنده دم قليلك
نجس اولمسنه ذاهبدر ﴿ وفي الجوهرة يفتي بقول محمد لو المصاب مائعا ﴾ جوهره‌ده
ذكر اولنديكه نجاست اصابت ايدن شي اكر صو وصو امثالي شيء مائع اولورسه
امام محمد قوليله افتا اولنور اثواب وابدان وبونلر امثالي شيلر اولورسه
امام ابو يوسف قوليله افتا اولنور ﴿ (و) ينقضه حكما (نوم يزيل مسكته) ﴾
مصنف عليه الرحمه نواقض حقيقيه بياننده فارغ اولدقده نواقض حكميه بياننه
شروع ايليوب ونوم يزيل مسكته ديدي بومضمونه شارح حكما قوليله اشارت
ايلدي يعني متوضينك وضوئني قوهٔ ماسكه‌سني ازاله ايدن نوم ناقض حكميسي
دخي نقض ايدر ناقض نفس نوميدر بوقسه نائمك كندودن خالي اولمديغي خروج
ريحمدر زيلعينك وصاحب سراجك اختيار وتصحيح ايتدكلري نفس نوم
اوليوب بلكه نائمك كندودن خالي اولمديغي خروج ريح حالتي اولسيدر
﴿ اي قوته الماسكة بحيث تزول مقعدته من الارض ﴾ مسكه غرفه وزننده كندويه
تمسك اولنه‌جق شي معناسنه‌در ٭ يعني نائمك مقعدي يردن زائل اولور حيثيتنه
ملابس اولديغي حالده قوهٔ ماسكه‌سنك زوالي ديمكدر ٭ كندودن خروج ريحه
مانع اولان قوه‌نك زوالي مراد در ﴿ وهو النوم على احد جنبيه او وركيه او قفاه
او وجهه ﴾ مسكه‌سني ازاله ايدن نوم ايكي يانك برينك ويا ايكي وركنك برينك
ويا قفاسي ويا وجهي اوزره نومدر ورك واوك فتحي ورانك كسريله يانباشي
معناسنه‌در ﴿ (والا) اي وان لم يزل مسكته (لا) ينقض وان تعمده في الصلوة
او غيرها على المختار ﴾ نوم قوهٔ ماسكه‌سني ازاله ايتمز ايسه ابدستي بوزماز نماز ده اولسون
ويا نمازك غيريده اولسون قول مختار اوزره ونومي هرنه قدر قصد دخي ايدر ايسه ده مختارك
مقابلي امام ابي يوسفك نمازده عن قصد نوم ناقض وضوء قوليدر ﴿ كالنوم قاعدا
ولو مستندا الى ما لو ازيل لسقط على المذهب ﴾ نائمك مسكه‌سني ازاله ايتميان نوم
قاعدا نوم كبيدر ٭ مذهب مختار اوزره هرنه قدر ازاله اولنديغي تقديرجه
ساقط اولور شيئه مستند دخي اولور ايسه ﴿ او ساجدا على الهيئة المسنونة
ولو في غير الصلاة على المعتمد ذكره الحلبي ﴾ نائمك مسكه‌سني ازاله ايتميان نوم رجل
حقنده اولان هيئت مسنونه كه بطنني فخذيندن رفع ايدبجي وعضدينى يانلرندن

تبعيد ايدبجي اولديغي حالده ساجدا نوم كبيدر ٭ زيرا بو هيئت مسنونه اوزره سجده‌ده
استمساك باقيدر ٭ هرنه قدر بو هيئت مسنونه اوزره سجده نمازك غيرنده دخي اولورسه
قول معتمد اوزره ابراهيم حلبي بو بابجه ذكر ايلدي وسجدهٔ تلاوت وسجدهٔ سهو
سجدهٔ صلبيه كبيدر ٭ هيئت مسنونه اوزره اولان سجده‌ده نوم ناقض وضوء
دكلدر ﴿ او متوركا او محتبيا ورأسه على ركبتيه او شبه المنكب ﴾ تورك ايقلريني
بر طرفدن چيقاروب اويلقلريني يره الصاق ايده‌رك اوتورمق احتبا ساقلريله
ارقه‌سني عمامه ويا ايديله يا برغير شيله جمع معناسنه‌در ٭ درويشان كند كرمك تعبير ايدرلر
يعني نائمك مسكه‌سني ازاله ايليان نوم متوركا ياخود محتبيا وباشي دزلري
اوزره اوله‌رق وباشي دز اوزره اولمسه دخي اولور ياخود يوزي اوزره دوشن
كسيه مشابه اولديغي حالده نوم كبيدر ﴿ او في محمل او سرج او اكاف ﴾ محمل
محفه سرج ات اكري اكاف كتاب ياخود غراب وزننده مركب پلاني
معنالرينه‌در ٭ حاصل معنى نوم مزبور محفه‌ده ياخود ايرده ياخود پلانده نوم
كبيدر ﴿ او الدابة عريانا فان حال الهبوط نقض والا لا ﴾ نوم مزبور ياخود چپلاق
دابه‌ده نومدر ٭ لكن مكان عاليدن مكان اسفله نزول حالنده اولور ايسه ابدستي
بوزار حال هبوطده اوليوب حال صعودده واستواده اولور ايسه بوزمز
﴿ ولو نام قاعدا يتمايل فسقط ان انتبه حين سقط فلا نقض به يفتي ﴾ ابدستلي اولان
كسنه اوتورديغي حالده متمايلا اويوسه وعقبنده دوشسه اكر حين سقوطنده يعني
ياني يره اصابت ايتمزدن اقدم ياخود يره اصابت ايدوب حين اصابتنده بلافصل
اويانورسه مفتى به اولان قولده ابدستي بوزلماز ﴿ كناعس يفهم اكثر ما قيل عنده ﴾
يانده ذكر اولنان كلامك اكثرني فهم ايدن امر غنجي كسنه‌نك ابدستي نقض
اولمديغي كبي بعضيلر بدون فهم سماع كفايت ايدر ديمشلر لكن خلاف ظاهردر
﴿ والعته لا ينقض ﴾ عته ابدستي بوزماز عته عقلده اختلالي موجب اولان برآفتدر
بردرجه اولور كه معتوهك كلامي مختلط وتدبيري فاسد اولور ٭ الاضرب
وشتم ايتمز وضوئنك صحتي فقها عبادتنه صحت ايله حكم ايتدكلري ايچون صبيه
الحاق اولنديغي ايچون هرنه قدر عبادتله مكلف دكل ايسه‌ده لكن عته زائل
اولدقده تكليف ترتب ايدر وفوت اولان عبادتي قضا ايدر قليل ايسه كثيرده
حرج اولديغندن معفودر ﴿ كنوم الانبياء عليهم السلام ﴾ عته‌ك ناقض وضوء
اولمديغي انبيا عليهم الصلاة والسلامك نوملرينك ناقض وضوء اولمديغي كبيدر
قنيه‌ده ذكر اولنديكه انبيا عليهم الصلاة والسلام حضرتلرينك نوملرينك ناقض
وضوء اولمديغي كندولرك خاصه‌لريدر وصحيحينده وارد اولديكه رسول الله
صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلري نائم اولدي ونوم حالنده نائمدن صدور ايدن

نفخ که صوت نفسدر کندولرندن واقع اولدی صکره نمازه قیام بیوردیلر وآبدست المدیلر ٭ وحدیث آخرده دخی وارد اولدیکه تحقیق بنم کوزلرم اویور وقلبم اویوماز ٭ شرح مذهب وقهستانیده ٭ تصریح اولندیکه عدم نقض انبیاء حقنده نومه مخصوص دکلدر ٭ بلکه جمیع نواقضده نوم کبیدر ٭ ابدست المالری تشریع ایچوندر ٭ لکن اغمالری وغشیلری مستثنادر ناقضلردر ﴿ وهل ينقض اغماؤهم وغشيهم ظاهر كلام المبسوط نعم ﴾ انبیاء علیهم الصلوة والسلام حضرتلرینک اغما وغشیلری ناقض وضوءمیدر صاحب مبسوطك کلامندن فهم اولنان ناقض اولمقدر ٭ سائر نواقضدن بونلر مستثنی اولمشلردر اغما برنوع مرضدرکه قوایه ضعف ویرر وعقلی زائل ایتمز بلکه ستر ایلر جنون عقل بالکلیه زائل ایدر وغشی قوای محرکه یی وحساسه یی تعطیل ایدر جوع ویاغیر سببلردن قلبه عارض اولان ضعف ایچون ﴿ (و) ينقضه (اغماء) ومنه الغشي ﴾ آبدستی دخی اغما نقض ایدر وغشی بیده اغمادندر تفسیرلری آنفا مرور ایلدی ﴿ (وجنون) ﴾ دخی جنون آبدستی نقض ایدر جنون علتی عقلك زوالندن عبارتدر ﴿ (وسكر) ﴾ دخی ابدستی سکر نقض ایدر سکر شفقه غالب اولان برسرور درکه کندوبی موجب اولان بعض اسبابنه مباشرتله حاصل اولور وانسان سکر سببیله مقتضای عقلله عملدن امتناع ایدر وعقلی ازاله ایتمز بنا علیه خطابه اهل اوله رق باقیدر ﴿ يدخل في مشيته تمايل ﴾ یعنی سکر ایله سکرانك مشیه سنده تمایل داخل اولان سکر ناقض وضوءدر امام اعظم سکر برسرور درکه عقلی ازاله ایدر کند وسبیله برکوکدن وطول عرضدن فرق اولنماز دیو تعریف ایلدی عقل زائل اولد قد نصکره خطابك توجهی سکرانه زجر ایچوندر امامین سکر برسرور درکه اوزرینه غلبه ایدر اکثر کلامنده هذیان ایدر دیو تعریف ایلدیلر اکثر مشایخ امامین قولنی اختیار ایلدیلر ﴿ ولو باكل الحشيشة ﴾ سکر هر نه قدر اکل حشیشه ایله اولورسه ده ﴿ (وقهقهة) هي ما يسمع جيرانه (بالغ) ﴾ آبدستی دخی بالغك قهقهه سی بوزار قهقهه لغتده قه قه دیمکدر واصطلاح شرعده قهقهه ایله ضحك ایدن کمسنه نك جوارنده بولنان کمسنه نك مسموعی اولان قه قه لفظیدر قهقهه نك احداثدن اولوب اولمامسنده بین العلما اختلاف واردر بعضیلر نفس قهقهه حدثدر دیدیلر وبعضلر حدث دکلدر آبدستك وجوبی عقوبت وزجر ایچوندر دیدیلر وقیاس اولان بودر زیرا برنجس خارج دکلدر بلکه بکاء کبی برصوتدر قول ثانی یی ترجیح لایقدر اثر خلاف مس مصحفده ظاهر اولور حدث دیننلره نظرا مس مصحف جائز اولماز حدث دکلدر دینلره نظرا جائز اولور نفس قهقهه ایدن کمسه نك مسموعی اولوب جیرانده اولنلرك مسموعی اولماز ایسه ضحکدر نمازی ابطال ایدر آبدستی نقض ایتمز

اما اصلا صوت اولمازایسه تبسمدر آبدستده ضرری اولماز نمازده دخی اولوراسه زیرا رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمه جبرائیل علیه السلام کلوب امتکدن سنك اوزرینکه برصلات ایدن کمسنه یه الله تعالی اون صلوات ایدر دیو خبر ویردکده نمازده ایدی کندودن تبسم واقع اولدی وجابر بن عبد الله دن روایت اولندیکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم بنی هر نه زمان کورسه تبسم بیوررلر ایدی نمازده دخی اولور ایسه فقهانك ظاهر کلاملری تبسم نمازده مکروه دکلدر اما صبینك قهقهه سی ابدستنی بوزمز نمازینی ابطال ایدر ﴿ ولو امرأة ﴾ هرنه قدر قهقهه ایدر عورت دخی اولور ایسه زیرا تکالیفده نسا رجالك برنصفیدر ٭ یعنی رجاله هرنه شی تکلیف اولنور ایسه نسایه دخی تکلیف اولنور ایسه الا بعض مغایرتلری واردر ﴿ سهوا ﴾ یعنی قهقهه سهوا دخی اولورسه بعضلر سهوا اولورسه ضرر ایتمز دیمشلر ﴿ (يقظان) فلا يبطل وضوء صبي ونائم بل صلاتهما به يفتى ﴾ یعنی اویانق اولان کمسه نك قهقهه سی آبدستی بوزار بوتقدیرجه صبینك ونائمك ابدستی بلکه نمازلری باطل اولماز انجق بوقوله فتوی ویریلور ﴿ (يصلي) ولو حكما كالباني ﴾ یعنی نماز قیلان بالغ یقظانك قهقهه سی آبدستی بوزر مصلی اولمسی هرنه قدر حکما دخی اولور ایسه اولسون نمازده کندویه حدث سبقت ایدوب بنا مراد ایدوب آبدسته ذهابی حالنده قهقهه ایدن کمسه کبی ﴿ (بطهارة صغرى) ولو تيمما (مستقلة) ﴾ طهارت صغرای مستقله ایله متطهر اولان کمسه نك قهقهه سی وضوئی نقض ایدر هرنه قدر تیمم دخی اولورسه ﴿ فلا يبطل وضوء في ضمن الغسل ﴾ ایمدی غسل ضمننده اولان وضوء باطل اولماز مستقل وضوء لازمدر ﴿ لكن رجح في الخانية والفتح والنهر النقض عقوبة له وعليه الجمهور كافي الذخائر الاشرفية ﴾ لکن خانیه وفتح ونهرده عقوبتله نقض ترجیح اولندی جمهور دخی بونك اوزرینه در ذخائر اشرفیه ده بویله تصریح اولندی بطلان صلاتده اصلا اختلاف یوقدر ﴿ (صلاة كاملة) ﴾ صلات کامله ایله مصلی اولان کمسه نك قهقهه سی نقض وضوء ایدر صلات کامله دن مراد رکوع وسجود صاحبی اولان صلاتدر یاخود عذردن ناشی رکوع وسجود مقامنده قائم اولان ایمایاخود راکبا اداسی جائز اولان کرك فرض وکرك نافله ده اولان ایماایله اولان صلاتدر بوتقدیرجه صلات جنازه ده وسجده تلاوتده قهقهه وضوئی نقض ایتمز لکن کندولرینی ابطال ایدر وسجده تلاوتدن مراد خارج صلاتده اولان سجده تلاوتدر ﴿ ولو عند السلام عمدا فانها تبطل الوضوء لا الصلاة خلافا لزفر كما حرره في الشرنبلالية ﴾ قهقهه سلام وقتنده عمدا اولور ایسه یاخود سجده سهوده اولور ایسه آبدستی

ابطال ايدر نمازى ايتمز عمدا ايتمه سى خروج بصنعه اولديغى ايچون ابدستى ابطال ايتمه سى نمازدن برجزءده بولنديغى ايچون امام زفر ايچون اختلاف واردر شرنبلاليه صاحبى بوبلجه تحرير ايلدى ﴿ ولو قهقه امامه اواحدث عمدا ثم قهقه المؤتم ولومسبوقا فلا نقض ﴾ بركسه نك امامى نمازده قهقهه ايدوب وياخود ابدستى عمدا بوزرسه صكره مؤتم قهقهه ايلسه هرنه قدر مسبوق دخى اولور ايسه ابدست بوزلمز ✻ زيرا قهقهه سى امامنك قهقهه سيله نماز باطل اولدقدنصكره واقع اولدى ﴿ بخلافها بعد كلامه عمدا فى الاصح ﴾ امامك عمدا اكلامندنصكره اولا مأمومك قهقهه سى قهقهه سابقه نك خلافنه ملابسدر قول اصحده يعنى بعد كلام الامام مأمومك قهقهه سى ناقض وضوءدر كمال بوفرقى تصحيح ايلدى صاحب بحر فرقى بويله ايلديكه كلام قاطع صلاتدر مفسد صلات دكلدر ✻ زيرا كلام شرط صلات اولان طهارتى مزيل دكلدر ✻ بوتقديرجه مأمومك صلاتندن برشى كندو ايله فساده كتمز بوتقديرجه قهقهه سيله ابدست كيدر اما مسئله سابقه كه امامك عمدا حدثيله قهقهه سى طهارتى مزيللردر ✻ بوتقديرجه مأمومك قهقهه سى خارج صلاتده اولمش اولور ناقض اولماز ﴿ ومن مسائل الامتحان ولونسى البانى المسح قهقهه قبل قيامه للصلاة انتقض ﴾ مسئول عنهك علم واستعدادى امتحان اولنان مسائلدندر ✻ ولونسى البانى مسئله سى يعنى نماز ينك اوزرينه بنا مرادايدن مسبوق بالحدث ابدست الدقده باشنه ياخود خفينه مسحى اونتسه مسح قيدى قيد احترازى دكلدر برعضوك غسلنى دخى اونتسه بويله در ونمازه شروعدن اقدم قهقهه ايلسه ابدستى منتقض اولور زيرا قهقهه اثناء صلاتده اولمش اولور ﴿ لا بعده لبطلانها بالقيام اليها ﴾ نمازه شروع ايتدكدنصكره قهقهه ايلسه ابدستى منتقض اولماز نمازه شروع وقتنده نمازى باطل اولديغى ايچون قهقهه نمازده اولمامش اولدى وجه امتحان بودركه قنغى قهقهه كه نمازده واقع اولمش ابدستى بوزماز وقنغى قهقهه كه خارج صلاتده واقع ابدستى بوزر ﴿ (ومباشرة فاحشة) ﴾ دخى ابدستى مباشرة فاحشه بوزر فحشدن مراد ظهوردر بوقسه شارعك نهى ايتديكى فحش دكلدر ✻ زيرا مباشرة فاحشه بعضا زوج ايله زوجه بيننده دخى اولور ياخود فاحشه اولمسى اجنبيه ايله اولديغى تقديرجه در ﴿ بتماس الفرجين ولوبين المرأتين والرجلين مع الانتشار ﴾ باتصوير ايچوندر ✻ مباشرة فاحشه نك صورتى بياندر تماس تلاقى معناسنه در ✻ يعنى مباشرة فاحشه فرجينك تلاقيسيله اولور كرك مرأتين بيننده اولسون وكرك رجلين وكرك ذكرلرينك بربرينه ملاقى اولمسيله اولسون كرك احدهمانك ذكرى آخرك دبرينه ملاقى

اولمسيله اولسون ورجل حقنده انتشار آلتله بله ومرئه نك ابدستنك منتقض اولمه سنده رجلك آلتنك انتشارى شرط دكلدر ﴿ (للجانبين) المباشر والمباشر ولو بلا بلل على المعتمد ﴾ مباشرت فاحشه جانبين ايچون ابدستى بوزار يعنى مباشر ايله مباشر ديمكدر هرنه قدر بلل يعنى ياش دخى ظهور ايتمز ايسه زيرا بوحالتده مذينك عدم ظهورى نادر اولور احتياطك وجوبى محلنده غائب متحقق كبيدر واصل ظاهرك كندوسى امر باطن مقامنه قائم اولور يعنى مباشرت خروج نجس مقامنه قائم اولور قول معتمد اوزره قول معتمدك مقابلى امام محمد قوليدركه برشى ظهور ايتمدكجه نفس مباشرت ناقض وضوء اولمامقدر ﴿ لا ينقضه (مس ذكر) لكن يغسل يده ندبا ﴾ مس ذكر ابدستى بوزمز لكن مس ايدن كسيه الني غسل ايلمك مندوبدر مس ذكر ناقض وضوء اولمديغى كتب سته صاحبلرندن ابن ماجه نك غيريلرينك روايت ايلدكلرى حديث شريفكه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمدن سؤال اولنديكى بركسه نمازده ذكرينى مس ايلسه ناقض وضوء اولورمى جواب باصوابنده بيورديلركه ذكرسندن برات پارچه سيدر ✻ يعنى عضوكدن برات پارچه سنى مس ناقض وضوء اولماز ديمكدر ✻ امام ترمذى بيورديلركه بوحديث شريف عدم نقض حقنده روايت اولنان احاديث شريفه لرك احسن واصحيدر ✻ وامام طحاوى دخى بوحديث شريفى روايت بيوردى ✻ وبيورديكه بوحديث شريفك متن واسناددنده براضطراب يوقدركه بسره بنت صفوانك نقض حقنده روايت ايلديكى حديث شريفله معارضه اولنه اصحاب كرامدن رضوان الله تعالى عليهم اجمعيندن عبدالله بن عمر رضى الله تعالى عنهمادن غيرى مس ذكرك ناقض وضوء اولماسنه ذاهب اولان يوقدر ﴿ (وامرأة) وامرد ﴾ دخى عورتى وتويسز اوغلانى مس ابدستى نقض ايتمز هرنه قدر شهوتله دخى اولسه وبوعدم نقض حضرت على وعبدالله بن عباس رضى الله تعالى عنهم مذهبيدر وعدم نقضه دلالت ايدن احاديث شريفه دندر ✻ صحيحينده حضرت عايشه رضى الله تعالى عنها وعن ابويهادن روايت اولنان حديث شريفكه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم نماز ادا بيوررلر ايدى ✻ وحضرت عايشه رضى الله عنها رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم ايله قبله نك بيننده معترضة يتار ايدى سجده بيوردقلرى وقتده حضرت عايشه رضى الله تعالى عنهانك رجلنه غمز بيوررلر ايدى رجلنى چكر ايدى ﴿ لكن يندب للخروج من الخلاف ﴾ لكن اختلافدن قورتلمق ايچون مس مرئه ايدن كسه يه ابدست المق مندوبدر ✻ زيرا بو مسئله ده صدر اولده اختلاف واقع اولمشدر ﴿ لا سيما للامام ﴾ ابدستك مندوب اولمسى باخصوص

امام ایچوندر ٭ زیرا کندویه اهل مذهبی وغیری اقتدا ایدر ﴿ لکن بشرط
عدم لزوم ارتکاب مکروه فی مذهبه ﴾ لکن امام کندویه اقتدا ایدن کمسه‌لرك
مذهبنه مراعات ایتمك کندو مذهبنده مکروه اولان برشیٔ مرتکب اولمامق
شرطیله‌در ﴿ (کما) لاینقض (اوخرج من اذنه) ونحوها کعینه وثدیه (قیح)
ونحوه کصدید وماء سرة وغیره لابوجع ﴾ مس مرتبه‌نك ناقض وضوء
اولمدیغی اغری سببیله اولمیه‌رق قولاق وقولاق مثلی کوزومه‌دن خروج ایدن
ایرن وایرن مثلی صاری صو وکوبکدن خروج ایدن صو وصوبك غیری
کوبکدن خروج ایدن صولك وصدیدك ناقض وضوء اولمدیغی کبی ﴿ (وان)
خرج (به) ای بوجع (نقض) لانه دلیل الجرح ﴾ مواضع مزبوره‌دن خروج
ایدن اشیاء مذکوره آغری سببیله اولور ایسه ابدستی بوزار زیرا وجع سببیله
خروج یاره‌یه دلیلدر ٭ لکن صاحب بحر دیرکه خارج صدید ویا قیح اولور
ایسه ابدستی بوزار کرك وجع اولسون کرك اولمسون زیرا مزبور قیح وصدید
انجق علتدن ظهور ایدر خارج فقط ماء اولدیغی صورتده تفصیل سابق کوزل
اولور ﴿ فدمع من بعینه رمد اوعمش ناقض ﴾ خروج ایدن شی وجع سببیله اولورسه
ناقض وجع سببیله اولمزسه غیر ناقض اولدیسه کوزنده اغری یاخود ضعف بصر
اولان کمسه‌نك کوزندن جریان ایدن یاش ناقض وضوءدر وجع سببیله خروج
ایتدیکندن صاحب نهر تصریح ایلدیکی کوزنده اغری اولوب یاش سیلان ایدن
کمسه هروقتده بر ابدست ایله امر اولنور ﴿ فان استمر صار ذا عذر مجتبی والناس
عنها غافلون ﴾ کوز یاشی مستمر اولوب کندوسز بر وقت نماز ادا اولنماز
ایسه اول مبتلا اولان کمسه صاحب عذر اولور ٭ ناس بومسئله‌دن غافللردر
﴿ (کما) ینقض (لوحشا احلیله بقطنة وابتل الطرف الظاهر) ﴾ وجع سببیله
خروج ایدن شیئك ناقض اولدیغی ذکرینك باشنه یا موق ادخال ایلیوب
وطرف ظاهری مبتل اولمسیله ناقض وضوء اولدیغی کبی ﴿ هذا لو القطنة
عالیة او محاذیة لرأس الاحلیل ﴾ یا شك طرف ظاهره نفوذیله ابدستك منتقض
اولمسی احلیله ادخال اولنان قطنه رأس احلیله محاذی یا رأس احلیلدن عالی
اولورسه بوتقدیرجه خروج بولنمش اولور ﴿ وان متسفلة عنه لاینقض ﴾
قطنه رأس احلیلدن متسفله اولورسه خروج اولمدیغندن ابدست بوزلمز ﴿ وکذا
الحکم فی الدبر والفرج الداخل ﴾ احلیله ادخال اولنان قطنه حکمنده دبره
وفرج داخله ادخال اولنان قطنه‌ده حکم یعنی طرف ظاهر مبتله اولورسه ابدست
بوزیلور ٭ یوقسه بوزلمز اما فرج خارجده اولان قطنه‌نك طرف داخلی مبتله
اولورسه ابدست بوزیلور طرف خارجه‌یه نفوذ ایتسون ویا ایتمسون ﴿ (وان ابتل)

الطرف الداخل (لا) ینقض ﴾ قطنه محشوه‌نك طرف داخلی مبتل اولورسه
ابدستی بوزمز ﴿ ولو سقطت فان رطبة انتقض ﴾ ادخال اولنان قطنه محل معهوددن
ساقط اولسه یاش اولورسه ابدستی بوزار ﴿ والا ﴾ یاش اولمز ایسه بوزمز هرنه‌قدر محل
معهودك داخلنده دخی اولورسه ﴿ وکذا لو ادخل اصبعه فی دبره ولم یغیبها ﴾
یعنی ابدستینی بوزلمز اگر پرمغنی دبرینه ادخال ایلسه وغائب ایتمسه یعنی بر پرمغنی
آز ادخال ایلسه پرمغی یاشلرسه وفناوقیاسده دیمکدر وحقنه‌ده دخی بویله‌در
یعنی ادخال اولندقده یاشلرسه ابدستی بوزار یوقسه بوزمز ﴿ فان غیبها او ادخلها
عند الاستنجاء بطل وضوؤه وصومه ﴾ آبدستلی اولوب پرمغنی دبرینه ادخال
ایدن کمسه زیاده‌جه ادخال ایلیوب پرمغی غائب ایدرسه یاخود استنجا حالنده
پرمغنی ادخال ایدرسه ابدستی وصائم ایسه صومی دخی باطل اولور ٭ زیرا حال
استنجاده پرمغی حوقنه ادخال صویك وصوانی مستلزمدر شارحك کلامنده لف ونشر
مرتب واردر بطلان وضوء غیبوبت اصبعه نظرا وبطلان صوم ادخال الاصبع عند الا
ستنجایه نظرادر ﴿ فروع ﴾ فرعك جمعیدر فرع هرشیئك اصلا ویوقروسی
وبرقومك شرافی ونیشانی معناسنه‌در بومقامده مراد علی طریق الاستعاره
مسائلدن عالی وشریفدر علما ومؤلفین مقامه مناسب وماقبلنده ذکر اولنمامش
مسائل غریبه‌ده استعمال ایدرلر ﴿ یستحب للرجل ان یحتشی ان رابه الشیطان ﴾
آبدستی بوزار برشی نزولیله شیطان کندوبی ریب وشکده براغان کمسه پموق ایله احتشا
مستحبدر ﴿ ویجب ان کان لا ینقطع الا به قدر ما یصلی ﴾ وبر وقت نمازنی ادا ایده جك
عذر انجق کندو ایله منقطع اولور ایسه نمازی قادر اولدیغی طهارتله ادا
ایتمك ایچون احتشا یعنی ذکرینك دلوکنه پموق استعمالی فرضدر ﴿ باسوری
خرج دبره ان ادخله بیده انتقض وضوؤه وان دخل بنفسه لا ﴾ باسور علتنه
مبتلا اولان کمسه‌نك دبری چقسه ایله یا برخرقه ایله ادخال ایدرسه آبدستی
بوزلور خروج نجاست احتمالی اولدیغندن بنفسه داخل اولورسه آبدستی
منتقض اولماز ظاهره نجاست خروج ایتمز ایسه ﴿ وکذا لو خرج بعض الدودة
فدخلت ﴾ دبردن دوده‌نك بعضیسی خروج ایدر ایسه حکمی مسئلهٔ سابقه کبیدر یعنی
ایله ادخال ایدرسه بوزار بنفسها داخل اولور ایسه بوزمز اولی اولان فدخلت قیدینك
حذفیدر تشبیه دخول وادخال طرفلرنده اولسون ایچون ﴿ من لذکره رأسان فالذی
لا یخرج منه البول المعتاد بمنزلة الجرح ﴾ برکسه‌نك ذکرنده ایکی رأس اولسه برندن
بول کلسه وبرندن کلمسه عادتا بول خروج ایتمیان یاره منزله سنده‌در کندودن
خروج ایدن شیده سیلان شرطدر احلیل منزله سنده اولوب کندودن بول
خروج ایدنده سیلان لازم دکلدر ظهور کفایت ایدر ﴿ الخنثی غیر المشکل

فرجه الاخر كالجرح ﴾ خنثى حبلى وزننده شول كسه‌يه دينور كه كندوده آلت ذكوريت وهم آلت انائيت ايكيسى معا موجود اولسه بونده حكم غالبكدر بولك جريانى وبرينك اشتهاء وقوامى وحلم كبى اكر طرفين برابرايسه اكا خنثاى مشكل ديرلر ❊ يعنى خنثاى غير مشكلده فرج آخر ياره كبيدر سيلان اولورسه ناقض وضوءدر يوقسه دكلدر ❊ لكن اكثر فقها سيلان اولسون ويااولمسون بولك مجرد خروجيله وضوئك وجوبنه ذاهبلردر زيلعى قول اولى ترجيح ايدر ﴿ والمشكل ينتقض وضوءه بكل ﴾ خنثاى مشكلده طرفينك هربرندن خروج ايدن شيئله سيلان اولسون وياولمسون احوط ايله عمل ايچون ابدستى منتقض اولور ﴿ منكر الوضوء هل يكفر ان انكر الوضوء للصلاة نعم ولغيرها لا ﴾ منكر وضو كافر اولورمى الجواب نماز ايچون اولان وضوئى انكار ايدرسه كافر اولور زيرا (يا ايها الذين آمنوا اذا قمتم الى الصلوة) الى اخرها نص جليلنى تكذيب ايدر نمازك غيرى ايچون اولان وضوئى انكار كفر دكلدر مس مصحف ايچون اولان وضوءده دخى آيت كريمه وار ايسه‌ده لكن اختلاف واردر كامر ﴿ شك فى بعض وضوئه اعاد ماشك فيه لو فى خلاله ولم يكن الشك عادة له ﴾ شك طرفينك استواسنه اطلاق اولنور برطرف غالب اولورسه ظن اولور ❊ يعنى ابدست الان كسه اعضاء وضوءك بعضينى غسل ويا مسح ايدوب ايتمديكنده شك ايتسه اثناى وضوءده ايسه وشك كندو ايچون عادت دكل ايسه يعنى كندويه اصلا واقع اولمامش ايسه شك ايتديكى عضوك كرك غسل وكرك مسحنى اعاده ايدر ﴿ والا لا ﴾ واكرشك اثناء وضوءده دكل ايسه ابدستدن صكره ايسه كرك شك عادت اولسون وكرك اولمسون ويا خود عادتى ايسه كرك اثناء وضوءده اولسون وكرك اولمسون عضو مزبورك غسل ويا مسحنى اعاده ايلمز فعله حمل اولنور ❊ امام محمددن روايت اولنور كه ابدستسز اولان كسه ابريق اخذ ايدوب ابدست خانه‌يه كيرسه ابدست ايچون صكره شك ايتسه كه ابدستى الدممى ويا المدممى اول كسه‌يه ابدستلو دينلور ❊ منحه بويلجه مسطوردر ❊ بومسئله ايله اليقين لا يزول بالشك مسئله‌سنه نقض ايراد اولنور ﴿ ولو علم انه لم يغسل عضوا وشك فى تعيينه غسل رجله اليسرى لانه اخر العمل ﴾ ابدست الان كسه عضوك برينى غسل ايتمديكنى يقينا بلسه لكن اول عضوى تعيينده شك ايتسه رجل يسرانك غسلى ايله امر اولنور ❊ زيرا آخر عملدر نسيانه اقربدر ❊ صولاياغنى غسل ايتديكنده يقين اولور ايسه رجل يسريدن اول اولان عضوى اعتبار اولنور ﴿ ولو ايقن بالطهارة وشك بالحدث اوبالعكس اخذ باليقين ﴾ بركسه‌نك ابدست الديغنده يقينى اولسه

وبوزديغنده شك ايتسه ياخود بونك عكسى كه حدثده يقينى وطهارتده شكى اولسه شك ايله يقين زائل اولمديغى ايچون صورتينك ايكيسنده ده يقين ايله عمل اولنور ❊ يعنى اولكى صورتده طهارتله ايكنجى صورتده حدث ايله حكم اولنور ﴿ ولو تيقنهما وشك فى السابق فهو متطهر ﴾ طهارتله حدثده يقين اولسه لكن قنغيسنك مقدم اولديغنده شك ايتسه اول كسه متطهردر ❊ زيرا غالبا تطهير حدثدن صكره‌در ﴿ ومثله المتيمم ﴾ نقض وشك احكامنده متيمم متطهر بالماء كبيدر ❊ زيرا بينلرنده فرق بوقدر ايكيسيده كتاب ايله ثابت طهارتدر ﴿ ولو شك فى نجاسة ماء اوثوب اوطلاق اوعتق لم يعتبر وتمامه فى الاشباه ﴾ بركسه برصويك ويا برثوبك نجس اولماسنده ياخود زوجه‌سنه طلاق ويرمه‌سنده ويامملوكنى ازاد ايتمه‌سنده شك ايتسه شكنه اعتبار اولنماز بومسئله‌نك تمامى اشباهده مسطوردر اشباهده اولان مسائلدندر ❊ بركسه زوجه‌سنى تطليق ايتديكى ويا ايتمديكنى شك ايتسه طلاق واقع اولماز ويا خود شك ايتسه كه بوطلاقمى تطليق ايلدى ياخود اكثرمى اقل اوزره بنا اولنور ❊ اسبيجابى بويلجه ذكر ايلدى الا اكثره يقين اولورسه وياخود اكثر ظنى اقلك خلافنه اولورسه اقله بنا اولنماز ❊ اكر زوج بنم عزمم اوچ ايدى ديرسه عورتى ترك ايدر اوچ طلاق اولمش اولور ❊ اول مجلس طلاقه حاضر اولان رجال عدول برطلاق ديوخبر ويروب زوج دخى كندولرى تصديق ايدرسه انلرك قوليله عمل اولنور ❊ وامام ابى يوسفدن روايت اولنديكه بركسه طلاقه يمين ايتسه ولكن اوچ طلاقمى ويا اقلمى بلمسه تحرى ايدر ❊ قنغى طرفى تحريسنده ترجيح ايدرسه انكله عمل ايدر طرفين مستوى اولور ايسه كندونك اوزرينه قنغى طرف اشد اولور ايسه انكله عمل ايدر ❊ كذا فى البزازية ﴿ (وفرض الغسل) ﴾ واو عاطفه‌در اركان وضوء اوزرينه عطف ايدر ياخود استينافيه‌در فرض مصدردر ❊ مفروض معناسنه‌در زيرا مصدر ذكر اولنور كند وايله زمان ومكان واسم فاعل واسم مفعول معناسى مراد اولنور ❊ واصطلاح شرعده فرض مايفوت الجواز بفوته‌در ❊ يعنى كندونك فوتيله فرض قلنديغى شيئك جوازى فوت اولان شيدر ديمكدر مثلا نمازك فرضى اولان ابدستك فوتى ايله نمازك جوازينك فوت اولمسى كبى غسلك وضوءدن تأخير اولنمه‌سنك وجهى وضوئك تقديمى وجهندن منفهم اولديغى غسل غينك ضميله اسم مصدردر ❊ اغتسالدن جسدك تمامنى غسل معناسنه‌در ﴿ اراد به ما يعم العملى كامر ﴾ مصنف بومقامده فرضله عملى واعتقاديه‌يه عام وشامل اولان معنايى مراد ايلدى ❊ وضوء بحثنده اراده‌ٔ مزبوره‌نك مرور ايتديكى كبى فرض عملى مايفوت الجواز بفوته‌در ❊

فرض اعتقادی منکری کافر اولاندر * بو مقامده تعمیم اولنمسینك وجهی
مضمضه واستنشاقك فرض قطعی اولمامریدر * امام شافعی سنتلرینی قائلدر
﴿ وبالغسل المفروض کما فی الجوهرة ﴾ وغسل ایله فرض اولان غسللری مراد
ایلدی * جنابت وحیض ونفاس ایچون اولان غسللر کبی الغسلده الف
لام عهد ایچون اولمش اولور * جوهره ده ذکر اولندیغی کبی ﴿ وظاهره
عدم شرطیة غسل فمه وانفه فی المسنون کذا فی البحر ﴾ جوهره ده اولان
غسلدن مراد فرض اولان غسلدر کلامریننك ظاهری سنت اولان غسللرده اغزك
وبورنك غسللرینك عدم شرطیتیدر بحرده بو بیجه مسطوردر ﴿ یعنی عدم
فرضیتهما فیه والا فهما شرط فی تحصیل السنة ﴾ صاحب بحر غسل مسنونده
فم وانفك غسلنك عدم فرضیتنی مراد ایدر اما تحصیل سنتده فم وانفك
غسللری شرطدر ﴿ (غسل) کل (فم) ﴾ یعنی غسلك فرضی اغزك جمیع
اطرافنی عموما غسل ایلکدر * شارح علیه الرحمة مضاف ایله مضاف الیه بیننده کل
لفظنی ادخال ایله اضافتدن استغراق معناسی ارادهسنه تنبیه واشارت ایدر الف
لامده معتبر اولان معانیٔ اربعه اضافتده دخی معتبردر * غسل فمدن مراد
مضمضه واستنشاقدر * مجاز اوله رق علاقهسی اطلاق وتقییددر ﴿ ویکفی
الشرب عبا لا المج لانه بشرط فی الاصح ﴾ صویی یودم یودم بری بری اردندن
متتابعا ایچمك کفایت ایدر * یعنی تحصیل فرضده مضمضه واستنشاق مقامنه
قائم اولور * عبا قیدیله مص خارج قالدی * زیرا مص کفایت ایتمز مص
صورمق وامك معناسنهدر * قول اصحده مج شرط دکلدر * مج صویی اغزندن
اتق معناسنهدر * لکن احوط اولان مجدر ﴿ (وانفه) حتی ماتحت الدرن ﴾
وانفك جمیعسنی حتی بورننك داخلنده اولان کیر و پاس وانفیه قورو سی کبی
شیلرك التنه صویی ایصال ایدوب ایو جه غسل ایتمك فرضدر * زیرا بونلر تمام
اغتساله مانعدر ﴿ (و) باقی (بدنه) لکن فی المغرب وغیره البدن من المنکب
الی الالیة وحینئذ فالرأس والعنق والید والرجل خارجة لغة داخلة تبعا شرعا ﴾
دخی فم وانفدن باقی قلان بدنك کایسنی غسل فرضدر * لکن بدن لغتده باشدن
واللردن وایقلردن ماعدا کودهیه اطلاق اولندیغندن شارح علیه الرحمة
مصنفه علی وجه الاستدراك اعتراض ایدر که لکن مغرب وغیریده بیان
اولندیغی بدن اموزدن صاغریه قدر اولان جسددر بو تقدیرجه باش بیون
ال ایاق غسلده خارج قالور غسل اولنمرینك فرض اولمامسی لازم کلور بنه
شارح علیه الرحمة جواب ویرر که لغةً خارج ایسهده شرعا وتبعا داخلدر *
یعنی شرعده بدن طوپونهده اطلاق اولنور ﴿ (لا دلکه) لانه متمم فیکون مستحبا لاشرطا

(خلافا)

خلافا لمالك ﴾ غسلده بدنی اوغشدرمق فرض دکلدر زیرا دلك فرضی متممدر
بو تقدیرجه مستحب اولور شرط اولماز شرط اولمسی انجق امام مالکه گوره درا خلاف *
برکسه جمیع بدننه صویی افاضه ایلسه ویاخود صویه طالسه صو جمیع بدننه
واصل اولسه کفایت ایدر دلك لازم دکلدر * ابدست دخی بویله در ﴿ (ویجب)
ای یفرض (غسل) کل ما یمکن من البدن بلا حرج مرة کاذن ﴾ دخی بدندن
بلا حرج غسل ممکن اولان هر بر عضوی بر کره غسل فرض اولور * وجوبدن
اصل معنای مشهور اراده اولنمامق عادهسی ایچون شارح یفرض ایله تفسیر
ایلدی * وجمیع بدنك غسلنك فرضیتی مبالغهیه دلالت ایدن فاطهروا صیغهسیله
وارد اولان نص جلیل ایچوندر * وداخل عینی غسل فرض دکلدر حرج *
اولدیغندن وفاطهروا امری شاید تکرار اقتضا ایتدیکی ایچون بردفعه غسل
کفایت ایتدی * بلا حرج غسلی ممکن اولان عضو قولاق وسائر مفاصل
اعضاده بعض وسخ مجتمع اولان محللر وقولاغك ایچی وارقهسی کبی
﴿ (وسرة وشارب وحاجب و) اثناء (لحیة) وشعر رأس ولو متلبدا ﴾ دخی
بلا حرج اعضادن غسل ممکن اولان عضو سره کبی یعنی کوبکك
داخلنه صویی ایصال ایتمك واجبدر * پرمغی داخل سرهیه ادخال مناسبدر
دخی بیق وقاش وصقالك اراسی وباشك صاچی کبی هر نه قدر کچه لنمشلر ایسهده
﴿ لما فی فاطهروا من المبالغة ﴾ اعضاء مزبورهلرك غسلی واجب اولدیغی
فاطهروا صیغهسنده اولان مبالغهدن ناشیدر * زیرا تفعل بابندندر بناسی
تکلف ایچوندر وادلال وادغام اهلنه معلومدر ﴿ (وفرج خارج) لانه کالفم
لا داخل لانه باطن ﴾ دخی فرج خارج کبی یعنی فرج خارجی دخی غسل واجبدر *
زیرا فرج خارج فم کبیدر فرج داخلی غسل واجب دکلدر زیرا باطندر باطنه
صویی ایصال ایلیوب غسل ایلمدهده حرج عذری اولدیغندن وجوبی ساقط اولدی
﴿ ولا تدخل اصبعها فی قبلها به یفتی ﴾ غسل ایدن عورت پرمغنی فرج داخلنه
ادخال ایتمیه شارعدن نهی وارد اولمشدر که ادخال سببیله شهوت حاصل اولوب
انزال واقع اولمغله استیناف غسل لازم اولمق خوفندن انجق بو قولله فتوی
ویریلور ﴿ (لا) یجب (غسل ما فیه حرج کعین) وان اکتحل بکحل نجس ﴾
کندوینی غسلده حرج اولان عضوی غسل واجب دکلدر گوز کبی زیرا گوزی
غسل عمانی مورثدر * ابن عباس رضی الله تعالی عنهما عینینی غسلده تکلفدن
اعمی اولدی دیو روایت اولندی * بحر * هر نه قدر کحل نجس ایله اکتحال ایتسهده دخی
داخل عینی غسل لازم دکلدر زیرا گوز یاغ نر صویی قبول ایلمز * منح * ﴿ (وثقب
انضم وداخل قلفة) بل یندب هو الاصح قاله الکمال وعلله بالحرج ﴾ کندوینی غسلده

حرج اولمق سببیله غسل واجب اولمیان عضو دخی قولقده کوپه ایچون
اولان ثقب منضمه یعنی قپنان دلوك وداخل قلفه کبی قلفه غرفه وزننده
ذکرك سنت محلندن کسیلان دریسی معناسنه یعنی عضوبن مز بورینی غسل
واجب دکلدر بلکه مندوبدر ❊ انجق اصح اولان قول بودر بو قولی کمال
دیدی وحرج ایله تعلیل ایلدی یعنی عضوین مز بورینك غسلنك عدم وجوبی
حرج اولدیغی ایچوندر دیدی ﴿ فسقط الاشکال ﴾ کمال حرج ایله تعلیل ایتدیسه
زیلعینك بومقامده اولان اشکالی ساقط اولدی زیلعینك اشکالنك حاصلی بودرکه
داخل اغلفه یی غسل حقنده عضو خارج عداولنوب بول داخل قلفه یه داخل اولدقده
آبدستی بوزار دیو حکم اولنییور بوایکی حکم بیننده تناقض واردر تناقضی شارح
بو بلجه دفع ایدیورکه غسل واجب دکلدر دیو حکم اولندیغی حرج اولدیغندن بوقسه
قصبهٔ ذکر کبی خلقت اصلیه دن اولدیغی ایچون دیو تعلیله مبنیدر حرج ایله
تعلیل اولندقده اشکال ساقط اولدی ﴿ وفی المسعودی ان امکن فسخ القلفة
بلامشقة یجب والالا ﴾ مسعودیده ذکر اولندیکه بلا مشقة زحمتسز قلفه یی
فسخ ایدوب صویی تحتنه ایصال ممکن اولور ایسه داخل قلفه یی غسل واجب
اولور حرج اولمدیغی ایچون واکر ممکن اولماز ایسه واجب اولماز ﴿ (وکفی
بل اصل ضفیرتها) ای شعر المرأة المضفور للحرج ﴾ عورتك اغتسالنده
اورلمش اولان صاچنك دیبنی بشره دمق کفایت ایتدی اورکولری
بوزوب صویی ایچنه ایصال لازم دکلدر حرج اولدیغی ایچون ﴿ اما
المنقوض فیفرض غسله کله اتفاقا ﴾ اما عورتك نقض اولنمش یعنی بوزلمش
اولان صاچنك کلیسنی کرك اصلنی وکرك اثناسنی غسل اتفاقا فرض در
﴿ ولو لم یبتل اصلها یجب نقضها مطلقا هو الصحیح ﴾ اورلمش اولان
صاچك دیبی ایصلانمز ایسه سوکلسی واجبدر کرك حرج اولسون وکرك
اولمسون انجق صحیح اولان قول بودر ﴿ و لوضرها غسل رأسها ترکته وقیل
تمسحه ﴾ مرأه به باشنی غسل ایتمك ضرر ویریر ایسه غسلی ترك ایدر بعضیلر
باشنه مسح ایدر دیدیلر ﴿ ولاتمنع نفسها عن زوجها وسیجیء فی التیمم ﴾ باشنی
غسلك ضرری وار دیو زوج جماع مراد ایلدکده نفسنی زوجندن منع ایده مز ❊
زیرا جماع زوجك حقیدر کندو ایچون غسل رأسدن وسعت واردر یاترك ایله
یامسحله تیمم بحثنده بوکه مناسب کلام کلور ﴿ (لا) یکفی بل (ضفیرته) فینقضها
وجوبا ﴾ رجله بل ضفیره کفایت ایتمز یعنی عورت کبی دکلدر بلکه اورکوبی بوزمق
واجبدر زیرا رجله حلق رأس کندویه نقصان لاحق اولمقسزن ممکندر
نساطائفه سی اویله دکلدر انلرك حسننه نقصان عارض اولور ﴿ (ولو علویا

اوتركیا) لامكان حلقه ﴾ رجل هرنه قدر علوی ویا ترکی اولورسه حلق ممکن
اولدیغی ایچون ﴿ (ولایمنع) الطهارة (ونیم) ای خرء ذباب وبرغوث لم یصل
الماء تحته ﴾ آبدسته وغسله تحتنه صو واصل اولمیان سکك وپیره نجاستی مانع اولماز
کندودن احتراز ممکن اولمدیغندن ایچون ﴿ (وحناء) ولوجرمه به یفتی ﴾ وقنه هرنه قدر
جرم دخی اولورسه طهارته مانع اولماز لکن جرمنده تحتنه صوبك وصولی
لازمدر بوقول ایله فتوی ویریلور ﴿ (ودرن ووسخ) عطف تفسیر و کذادهن
ودسومة ﴾ وسخ درنك عطف تفسیریدر ❊ یعنی کیرو یاغ ویاغلیلق جواز
طهارته مانع اولماز ﴿ (وتراب) وطین ولو (فی ظفر مطلقا) ای قرویا اومدنیا ﴾
وطپراق وچامور هرنه قدر طرنقده دخی اولورسه کرك قرویده اولسون
وکرك مدنیده اولسون جواز طهارته مانع اولماز ﴿ فی الاصح ﴾ قول اصحده صوبك
بو مثللی شیئه نفوذی اسان اولدیغی ایچون ﴿ بخلاف نحو عجین ﴾ یعنی خمیر
مثللی خبز ممضوغ وانفده قوریوب تجسم ایدن وسخ وبالق دریسی اشیاء
مزبوره نك خلافنده ملابسدر ❊ یعنی جواز طهارته مانعدر ﴿ (و) لایمنع
(ماعلی ظفر صباغ) ﴾ دخی ضرورتدن ناشی بویاجینك طرناغنده اولان
بویا جواز طهارته مانع اولماز مضمرات صاحبی مضمراتنده وعلیه الفتوی دیدی ﴿ (و)
لا (طعام بین اسنانه) اوفی سنه المجوف به یفتی ﴾ دخی دیشلرك ارالرنده ویاخود
ایچی بوش اولان دیشك ایچنده اولان طعام جواز طهارته مانع اولماز ❊ بوقول ایله فتوی
ویریلور ❊ زیرا صو برامر لطیف اولدیغندن غالبا هر موضعه نفوذ ایدر تجنیس صاحبی
بوبلجه بیان بیوردی ❊ احوط اولان چیقروب صویی ماتحتنه ایصالدر ❊ بحر ❊ ﴿ وقیل
ان صلبا منع وهو الاصح ﴾ بعضیلر مابین الاسنان قلان طعام پك اولوب نفوذ مایه مانع
اولورسه جواز طهارته مانع اولور دیدیلر ❊ وقول اصح بودر ﴿ (ولو) کان (خاتمه
ضیقا نزعه اوحرکه) وجوبا ﴾ متوضینك خاتمی طار اولورسه چیقرمسی
ویاتحریکی واجبدر ﴿ (کقرط) ﴾ طار اولدیغی وقتده نزع ویاتحریکك وجوبی
کوپه ده اولدیغی کبیدر ﴿ (ولولم یکن بثقب اذنه قرط فدخل الماء فیه) ای الثقب
(عند مروره) علی اذنه (أجزأه) ﴾ قولغنك دلوکنده کوپه اولمسه قولغنه
صو مرور ایدرکن دلوکنه کرسه کفایت ایدر ﴿ (کسرة) واذن دخلهما
الما ﴾ کندولره صو داخل اولان کوبك واذن کبی ﴿ (والا) یدخل (ادخله)
ولو باصبعه ولایتکلف بخشب ونحوه والمعتبر غلبة ظنه بالوصول ﴾ محل مزبورلره
صو مرور ایدرکن واصل اولمازسه پرمغیله صویی ایصال ایدر تکلف ایدوب
خشبله وخشب مثللی برشیله ایصال ایتمز وصولده معتبر اولان غلبهٔ ظندر
﴿ (فروع) ﴾ مبتدای محذوفه خبردر ❊ هذا فروع تقدیرنده در ❊ یعنی

اشته شومسائل آتیه ما قبلنه متعلق وما قبلنده ذکر اولنماش براز مسائل شریفهٔ
غریبه‌در ﴿ نسی المضمضة اوجزأ من بدنه فصلی ثم تذکر فلونفلا لم یعد لعدم
صحة شروعه ﴾ برغاسل غسل ایدرکن مضمضه یی ویا خودبدنندن برجزئك غسلنی
اونتسه عقبنده نماز دخی قلسه صکره تذکر ایتسه اکر قلدیغی نماز نافله ایسه
شروعی صحیح اولمدیغندن اعاده ایتمز واکر فرض ایسه منقعد اولمدیغندن
مجددا اوزرینه اداسی لازمدر ﴿ علیه غسل و ثمة رجال لایدعه وان رأوه ﴾
برکسه‌نك اوزرینه غسل واجب اولوب وغسل ایده‌جك محلده براز رجال
اولسه اول کسه غسلی ترك ایتمز هرنه قدر کند وبی کوررلر ایسه ده حرمت متعمدا
نظر ایده‌نه‌در ﴿ والمرأة بین رجال اورجال ونساء تؤخره لابین نساء فقط ﴾
اوزرینه غسل لازم اولان مرئه یالکز رجال ویاخود رجال ایله نسا بیننده
بولنسه غسلی تأخیر ایدر زیرا نسایه رجال بیننده بولنمق غسلی تأخیره عذر مقبولدر
یالکز نسا بیننده بولنورسه تأخیر ایتمز زیرا جنسك جنسه نظری اخفدر
﴿ واختلف فی الرجل بین رجل ونساء او نساء فقط کما بسطه ابن الشحنة ﴾
رجال ایله نسا یاخود یالکز نسا بیننده غسل مراد ایدن رجلده اختلاف اولندی
اصح اولان رجل یالکز رجال بیننده ونسا یالکز نسا بیننده غسل ایدر وخنثی
هیچ برینك عندنده غسل ایده‌مز ابن شحنه بوبابده بسط وبیان ایلدی ﴿ وینبغی
لها ان تتیمم وتصلی لعجزها شرعا عن الماء ﴾ رجال بیننده بولنوب غسل مراد ایدن
نسایه لایق اولور ✵ تیمم ایدوب نماز قلمق شرعا صویی استعمالدن عجز تحقق
ایتدیکی ایچون نسا بیننده بولنان رجل دخی بویله‌در بومسئله ماسبقده
مرور ایدن تأخیر ایدر مسئله سنه مخالفدر زیرا تأخیر صورتنده تیمم یوقدر
﴿ واما الاستنجاء فیترك مطلقا والفرق لایخفی ﴾ اما استنجانك کندیسی کرك
رجال بیننده وکرك نسا بیننده ترك اولنور براحدك عندنده کشف عورت
جائز دکلدر ✵ نجاست کرك درهمدن زیاده اولسون وکرك نقصان اولسون غسل ایله
استنجا بیننده فرق نجاست حقیقیه ایله من غیر کشف ازاله ممکن اولمدیغی محلده
نماز جائز اولوب ونجاست حکمیه ایله اصلا نماز لجائز اولماسیدر ﴿ (وسننه) ﴾
مبتدادر مصنفده معدوده اولان سننلر عطف قبل الربطاوله رق خبریدر ✵ مصنف
علیه الرحمه فرضلری بیاندنصکره سننلری بیانه تصدیله غسلك واجبی اولمدیغنه اشارت
ایلدی غسلك سننلرندندر نیت ایله بدأ ایتمك یامطلق عبادته یاغسله یارفع حدثه
یاامتثال امره دیو نیت ایتملی نیت اولمیجق عبادت اولماز ونیتك وقتی سننلردن اول
اولمقدرکه سننلرك ثوابلرینه نائل اولنه ﴿ کسنن الوضوء سوی الترتیب ﴾ یعنی
غسلك سننلری آبدستك سننلری کیدر ابدستده معهوداولان ترتیبك ماعداسی

یعنی آبدستده ذکر اولنان ترتیبك غیری غسل ایچون ترتیب واردرکه مصنف
البدأة بغسل یدیه قولیله بیان ایده‌جکدر ﴿ وادابه کادابه ﴾ غسلك ادابی
ابدستك ادابی کیدر غسلك ادابندندر ✵ اعضالرینی دلك ایتمك
وسرچه پرمقلرینی قولاقلرینك دلوکنه ادخال ایلمك آبدستده معذورك غیرینه
وقتدن مقدم آبدست المق ادابندندر غسلده اویله دکلدر ✵ هرحالده غسل تعجیل
اولنور ✵ وخاتم واسعی تحریك ونیتده تلفظ ورشاشدن تحفظ ایچون مکان
مرتفعده جلوس وغیری ایله استعانه ایتمامك واثنای غسلده دنیا کلامی
ایتمامك وادعیهٔ مأثوره‌لری قرائت غسلده مکروهدر ✵ آبدست صویونك باقیسندن
ایچمك مندوب اولدیغی کبی غسلك باقیسندن دخی ایچمك ادابندندر ✵
وغسلك مکروهی دخی ابدستك مکروهی کبیدر ✵ یوزینه صویی اورمق
واسراف وتقتیر کبی ﴿ سوی استقبال القبلة لانه یکون غالبا مع کشف العورة ﴾
استقبال قبله‌نك غیری ابدستك ادابلری غسلك ادابلریدر ✵ یعنی غسلده استقبال
قبله ادب دکلدر غالبا کندوده کشف عورت اولدیغی ایچون بو تعلیلك
مقتضاسی کشف عورت اولمدیغی وقتده استقبال قبله‌نك ادب اولمسیدر
﴿ وقالوالو مکث فی ماء جار اوحوض کبیرا ومطر قدر الوضوء والغسل فقد
اکمل السنة ﴾ فقها بیوردیلرکه غسل ایدن کسه اقجی صوده ویابیوك حوضده
ویاغموره آبدست الوب وغسل ایده‌جك قدر وقت اکلشسه دلك
وتثلیث کبی سننلری اکمال ایتمش اولور اما تلفظ بالنیة سننی ادا ایتمش اولماز
﴿ (البدأة بغسل یدیه وفرجه) وانلم یکن به خبث اتباعا للحدیث ﴾
اللرینی وفرجنی غسل ایله بدایه سنتدر هرنه قدر فرجنده نجاست اولماز ایسه‌ده
ام المؤمنین حضرت میمونه رضی الله تعالی عنهادن روایت اولنان حدیث
شریفه اتباع ایچون حدیث شریفده فغسل مذاکیره مصرحدر ﴿ (وخبث
بدنه ان کان) علیه خبث لئلا یشیع ﴾ وبدننده اولان مرداری غسله بدأ دخی
سنتدر ✵ اکر بدننده مردار اولورسه اطرافه بدنه شایع اولمسون ایچون ✵
﴿ (ثم یتوضأ) ﴾ بوندنصکره آبدست الور بودخی سنتدر ابتداء غسلده
آبدستك سنت اولمقلغی ام المؤمنین رضی الله تعالی عنها میمونه‌دن جم غفیرك
روایت بیوردقلری حدیث شریف ایله ثابتدر ✵ بیوررلرکه رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم حضرتلرینه غسل ایچون صو کتوردم مبارك اللرینه دوکدی
یاایکیشر ویااوچر کره اللرینی غسل بیوردیلر صکره صاغ الیله صول الینه
دوکدی وذکرلرینی غسل بیوردیلر صکره الینی یره سوردی صکره مضمضه
ایتدی صکره استنشاق ایتدی صکره وجه مبارکنی واللرینی غسل بیوردیلر

صکره اوچ کره رأس مبارکنی غسل بیوردیلر صکره جسد مبارکنه دوکدیلر
صکره غسل بیوردیغی محلدن کیرو چکلدیلر مبارك ایاقلرینی غسل بیوردیلر
بوحدیث شریف غسلده اولان سنتلری وفرضلری مشتملدر وبوحدیث
شریفده مذکوردرکه میمونه رضی الله تعالی عنها بیوررلرکه صکره برمندیل
کتوردم رد بیوردیلر المدیلر معراج الدرایه وغیری کتب فقهیه‌ده منقول
اولان کرك متوضی وکرك مغتسل مندیل ایله تمسحده بأس یوقدر الا شو قدر
وارکه تمسحده پك مبالغه ایتملیدکه اثر وضوء باقی قالسون ایچون زیرا اثر
عبادتدر تمسحك استحبابنی منیة المصلی صاحبندن غیری تصریح ایدر کمسه‌یی
کوردم ＊ بحر ＊ ﴿اطلقه فانصرف الی الکامل﴾ مصنف توضی‌یی مطلق بیان
بیوردی ومطلق کامله مصروفدر ＊ یعنی وضوء کامل ایله توضی ایدردیمك اولور ＊
یعنی وضوءك جمیع فرائض وسنن وادابلرینی برینه کتوره‌رك توضی ایدر دیمك
اولور ＊ لکن ماسبقده ترتیب ایله استقبال قبله استثنا اولندی ﴿فلا یؤخر
قدمیه ولو فی مجمع الماء لما ان المعتمد طهارة الماء المستعمل﴾ توضی مطلق
ذکر اولنوب ومطلق وضوء کامله صرف اولندیسه غسلدن مقدم آبدست الان کمسه
قدملرینی غسلی تأخیر ایتمز هرنه قدر صو جمع اولدیغی محلده ایسه‌ده زیرا قول
معتمد ماء مستعملك طهارتیدر ﴿علی انه لا یوصف بالاستعمال الا بعد انفصاله
عن کل البدن لانه فی الغسل کعضو واحد﴾ ماء مستعملك طهارتی قول معتمد
اولدیغی صویك استعمالله اتصافی انجق جمیع بدندن انفصالندن صکره
اولدیغندن مبنیدر زیرا غسلده جمیع بدن عضو واحد کبیدر ＊ حتی یاشی
برعضودن عضو اخره نقل غسلده جائزدر ＊ بوماء مستعملك استعمالله اتصافی
انجق صویك جمیع بدندن انفصالندنصکره اولمسی حدثك تجزیی قبول ایتمامسی
روایتنه کوره ظاهردر اما حدث تجزیی قبول ایدر دینلره کوره ینه صو بوصو
استعمال ایله موصوف اولماز قدمدن منفصل اولمادقجه زیرا غسلده اعضانك
جمله‌سی عضو واحد عد اولنور حدثك تجزیی قبول ایدوب واتمه مسنك ثمره‌سی
غسلده مضمضه ایدوب واللرینی غسل ایدن کمسه‌یه قراءت قرآن ومس مصحف
حقنده ظاهر اولور تجزی قبول ایدر دینلره کوره جائز اولور ایتمز دینلر عندنده
جائز اولماز ﴿فحینئذ لاحاجة الی غسلهما ثانیا﴾ صو جمیع بدندن منفصل اولمجق
استعماله متصف اولمدیسه ایاقلری ایکنجی دفعه غسله حاجت یوقدر الا علی
سبیل التنزه والافضلیة غسل ایدرسه اولور ﴿الا اذا کان ببدنه خبث﴾ الا بدننده
خبث ومردار اولور ایسه اول مرداری ازاله ایچون غسلی اعاده ایدر ﴿ولعل
القائلین بتأخیر غسلهما انما استحبوه لیکون البدأ والختم باعضاء الوضوء﴾ ظن

(اولنورکه)

اولنورکه آیاقلرك غسلنك تأخیرینه قائل اولنلر انجق بدأ وختم اعضاء وضوء ایله
اولمق ایچون تأخیرك استحبابنه ذاهب اولدیلر ﴿وقالوا لو توضأ اولا لا یأتی به ثانیا
لانه لا یستحب وضوآن للغسل اتفاقا﴾ فقها بیوردیلرکه مغتسل غسلدن مقدم
ابدست السه غسلدنصکره ابدست المز زیرا اتفاقا غسل ایچون ایکی ابدست مستحب
دکلدر ﴿اما لو توضأ بعد الغسل واختلف المجلس علی مذهبنا اوفصل بینهما
بصلاة کقول الشافعیة فیستحب﴾ اما مغتسل غسلدنصکره آبدست السه لکن
مجلس مختلف اولسه یعنی اولکی آبدست ایله ایکنجی آبدستی الدیغی محل بشقه‌بشقه
اولسه بزم مذهبمز اوزره یاخود ایکی آبدست بینی برنماز ایله فصل ایدرسه امام
شافعی مذهبی اوزره اول ایکی ابدست مستحب اولور ﴿(ثم یفیض الماء) علی کل
بدنه ثلاثا مستوعبا)﴾ بوندنصکره بدننك کلیسنك اوزرینه صویی اوچ دفعه
دوکر هر برنده بدنی استیعاب ایدرك اولکیسی فرضدر ＊ ایکنجی واوچنجی سنتلردر
قول صحیح اوزره هر برنده استیعاب اولمجق سنت تثلیث حاصل اولماز ＊ مصنفك
ثم یتمضمض ویستنشق ثم یفیض دیمه‌سی وضوئی اولان کمسه‌یه مضمضه واستنشاق کفایت
ایتدیکنه اشارت ایچون هرنه قدر وضوء سنت ایسه‌ده لکن مضمضه واستنشاق
فرض مقامنه قائمدر ﴿من الماء المعهود فی الشرع للوضوء والغسل وهو ثمانیة
ارطال﴾ وضوء وغسل ایچون شرعده معهود اولان صودن مغتسل کل بدنی
اوزره دوکر اوده رطل بغدادی ایله سکز رطلدر ＊ هر بررطل یوز اوتوز درهمدر
مجموعی بیك قرق درهم ایدر بو برصاعدر غسل ایچون معهوددر ＊ وضوء ایچون
تقدیر اولنان برمددرکه ربع صاعدر ＊ رسول اکرم ونبی افخم صلی الله تعالی
علیه وسلم غسلنده ووضوئنده بولجه ایشلردی ﴿وقیل المقصود عدم الاسراف﴾
بعضیلر مقصود عدم اسرافدر دیدیلر یعنی مقدار مزبور لازم دکلدر بلکه
لازم اولان اسراف ایتمه‌مکدر مقدار مزبوردن اقل ایله اسباغ ایلیان کمسه‌یه
اقل کفایت ایدر مقدار مزبور ایله غسل ایده میان اوزرینه زیاده ایدر ＊ زیرا
طبیعت مختلفدر ＊ بدائع ＊ امام نووی تقدیرك عدم لزومنه اجماع نقل ایلدی
﴿وفی الجواهر لا اسراف فی الماء الجاری لانه غیر مضیع وقد قدمناه عن القهستانی﴾
جواهرده ذکر اولندیکه ماء جاریده اسراف یوقدر زیرا مستعمل صویی
مضیع دکلدر قهستانیده بو مضمونی ماسبقده تقدیم ایلدی لکن بوقول قول
ضعیفدر ﴿(بادئا بمنکبه الایمن ثم الایسر ثم برأسه ثم) علی (بقیة بدنه مع دلکه)
ندبا﴾ مغتسل صاغ اوموزندن بدأ ایدیجی اولدیغی حالده صویی بدننك جمیعسنه
دوکر صکره صولیله صکره باشیله صکره بقیهٔ بدننك اوزرینه دلك ایله بیله
یعنی مرهٔ اولیده اوغملق مندوبدر ﴿وقیل یثنی بالرأس وقیل یبداء بالرأس

وهو الاصح وظاهر الرواية والاحاديث ❊ بعضيلر باشيله ايكيلر يعنى صاغ اوموزند نصكره باشيله بداءه ايدر ديديلر وبعضيلر باشيله بداءه ايدر ديديلر بو قول اصحدر وظاهر روايت وظاهر احاديث بودر ❊ قال فى البحر وبه يضعف تصحيح الدرر ❊ صاحب بحر بحرده ديديكى باشيله بدأ قولى ظاهر روايت وحضرت ميمونه رضى الله تعالى عنهادن مروى اولان حديث مذكورك ظاهرى اولديسه منلا خسروك تأخير رأسى تصحيحى تضعيف اولنور ❊ (وصح نقل بلة عضو الى) عضو (اخر فيه) بشرط التقاطر ❊ بله بانك كسريله ياش معناسنه در برعضوك ياشنى غسلده برعضو آخره طملمق شرطيله نقل صحيح اولدى ❊ (لا فى الوضوء) لما مر ان البدن كله كعضو واحد ❊ ابدستده برعضوك ياشنى برعضوه نقل صحيح اولمادى غسلده صحيح اولديغى ما سبقده مرور ايدن بدنك كليسى غسلده عضو واحد كيبدر كلاملرينه مبنيدر لما مر قوللرى وصح نقل بلة عضو كلاملرينه علتدر بوتقديرجه اولى اولان لما مر قولنى لا فى الوضوء قولندن مقدم كتورمك ايدى ❊ (وفرض) الغسل (عند) خروج (منى) من العضو ❊ غسل عضودن منينك خروجنده فرض قلندى بواتفاقا قيددر امام يوسفك اختلافى خروج وقتنده شهوتك بولنمسنده در ❊ والا فلا يفرض اتفاقا لانه فى حكم الباطن ❊ عضودن خروج ايتمزايسه اتفاقا غسل فرض اولماز خروج ايتميان منى باطن حكمنده در باطنده اولان منيه شرعده اعتبار يوقدر بدنده اولان نجاست كبى ❊ (منفصل عن مقره) ❊ قرار ايتديكى محلدن منفصل اولان منينك خروجنده غسل فرض اولور ❊ هو صلب الرجل وترائب المرأة ❊ منينك مقرى رجلك بل كيكى وعورتك كوكس كمكلرى كه كوكس تختهسى تعبير اولنان عضودر ❊ ومنه ابيض ومنها اصفر ❊ رجلك منيسى بياض وقويو وعورتك منيسى صارو ورقيق در ❊ فلو اغتسلت فخرج منها منى ان كان منها اعادت الغسل لا الصلوة والالا ❊ برعورت غسل ايلسه ونمازنى قيلسه عقبنده كندودن منى ظهور ايتسه كندونك منيسى ايسه غسلى اعاده ايدر نمازى اعاده ايتمز ❊ زيرا نماز منى باطنده ايكن ادا اولندى صكره زوالى ضرر ويرمز واكر كندونك منيسى دكل ايسه بلكه زوجنك منيسى ايسه غسل ونمازى ايكيسنى بردن اعاده ايتمز ❊ (بشهوة) ❊ باء مع معناسنه در يعنى شهوته ملابس اولديغى حالده منينك خروجى موجب غسلدر ❊ اى لذة ولو حكما كمحتلم ❊ يعنى لذت هرنه قدر حكما دخى اولورسه احتلام اولان كمسهده اولديغى كبى زيرا احتلام اولان كمسهده حقيقة لذت اولماز ❊ ولم يذكر الدفق ليشمل منى المرأة لان الدفق فيه غير ظاهر ❊ مصنف دفقى ذكر ايتمدى عورتك منيسنه شامل

اولسون ايچون زيرا عورتك منيسنده دفق ظاهر اولماز محل متسع اولديغى ايچون رجلك منيسنده دفق اولور محل طار اولديغى ايچون دفق ذكرك باشندن منى اتلمغه ديرلر ❊ واما اسناده اليه ايضا فى قوله تعالى خلق من ماء دافق الاية فيحتمل التغليب ❊ شارح عليه الرحمة لان الدفق فيه غير ظاهر قولنه وارد اولان سؤال مقدره يه جواب ويررك الله ذوالجلال حضرتلرينك ❊ خلق من ماء دافق يخرج من بين الصلب والترائب ❊ قول شريفنده دفقك منىء رجله اسناد اولنديغى كبى منى مرأه يه ده اسنادى رجلك افضليتندن ناشى رجلك منيسى مرأه نك منيسنك اوزرينه تغليب اولنوب ايكيسى برينك وصفيله توصيف اولنمق محتملدر بوقسه كندوده حقيقة دفق اولديغى ايچون اسناد اولنمدكلدر ياخود نظم مجيدده دفق نزول معناسنه در نظم كريمده خلق فعلنك نائب فاعلى ايت كريمهده ذكرى تقدم ايدن انسانه راجعدر ❊ يخرج من بين الصلب والترائب نظم مجيدى مانك رجل ومرأه نك ماينه عمومنه دلالت ايدر ❊ فالمستدل بها كالقهستانى تبعا لاخى چلبى غير مصيب تأمل ❊ آيت كريمه ايله رجل ومرأه نك مالرينك دفق صاحبى اولديغنه اخى چلبيه تبعا استدلال ايدن قهستانى كبى مستدل استدلالنده مصيب دكلدر زيرا نظم مجيدده تغليب احتمالى اولدى بردليله احتمال تطرق ايدنجه كندو ايله استدلال اولنماز ❊ ولانه ليس بشرط عندهما خلافا للثانى ❊ دخى مصنفك دفع ذكر ايتمديكى دفق امامين عندنده شرط اولمديغى ايچوندر اختلاف امام ابى يوسف ايچوندر ❊ ولذا قال (وان لم يخرج) من رأس الذكر (بها) ❊ امامين عندنده منينك خروجنده شهوت شرط اولمديغى ايچون مصنف هرنه قدر رأس ذكردن شهوت ايله خروج ايتمزايسهده غسل فرض قلندى ديدى ❊ وشرطه ابو يوسف ❊ امام ابى يوسف غسلك وجوبنده دفقى شرط ايتدى ثمرهء خلاف احتلام اولوب ذكرينك باشنى طوتوب حتى شهوتى ساكن اولوب بعده قويويروب منى بلادفق سيلان ايدن كمسه حقنده ظاهر اولور امامين عندنده غسل لازم اولور امام ابى يوسف عندنده اولماز دخى اليله استمنا ايدوب ياخود نظر ايله انزال واقع اولوب امساك ذكر ايدنلر حقنده ظاهر اولور دخى بول وياخود يا مشى كثير ايتمدن غسل ايدوب بعده منى نازل اولان كمسهده ظاهر اولور ❊ وبقوله يفتى فى ضيف خاف ريبة او استحى كما فى المستصفى ❊ امام ابى يوسف قوليله فتوى ويريلور خانه صاحبنك اهلنه خيانت خوفى اولان وياخود استحيا ايدن كمسه حقنده مستصفىده بو يلجه ذكر اولندى مسافرك غيرنده فتوى امامين قولنهدر ❊ وفى القهستانى والتاتارخانية معزيا للنوازل وبقول ابى يوسف

تأخذلانه ایسرعلی المسلمین ﴾ قهستانیده وتاتار خانیه ده نوازله اسناد لده‌رك
ذکراولندیکه زمان ماضیده قلنان نمازلرده وزمان مستقبلده قیلنه جق نمازلرده
مسافرمزبور حقنده امام ابو یوسف قولیله عمل ایدرز زیرا مسلمین اوزره ایسردر
* بعضیلر صلوات ماضیه حقنده ابی یوسف قولیله وصلوات مستقبله ده
امامین قولیله افتا ایتدیلر ایکیسیده قول مصححدر ﴿ قلت ولاسیما فی الشتاء ﴾
شارح دیرکه بن دیرمکه باخصوص قیش موسمنده وسفرحالنده مسلمین اوزرینه
ایسراولدیغی پك ظاهردر ﴿ وفی الخانیة خرج منی بعدالبول وذکره منتشر
لزمه الغسل ﴾ خانیه ده ذکراولندیکی برکسه نك ذکری منتشر ایکن بعدالبول
ذکرندن منی چیقسه کندینه غسل لازم اولور ﴿ قال فی البحر ومحمله ان وجد
الشهوة ﴾ بحرصاحبی دیرکه خانیه نك بوکلامنك مبنی ومحملی شهوتك بولنمسی
اوزره‌در * یعنی غسلك لزومی شهوت بولنورسه دیمکدر ﴿ وهو تقیید قولهم
بعدم الغسل بخروجه بعد البول ﴾ خانیه صاحبنك کلامنی وجود شهوته حمل
فقهانك بعدالبول خروج منیله غسل لازم اولماز قوللرینی تقییددر یعنی
بعدالبول خروج منیله غسل لازم اولماز اگرشهوت اولماز ایسه والاشهوت اولور ایسه
غسل لازم اولوردیمکدر ﴿(و)عند (ایلاج حشفة) هی مافوق الختان (ادمی)﴾
دخی غسل فرض قلندی ادمینك حشفه‌سی که سنت محلنك اوستیانی که کرتك تعبیر
اولنان عضوك ادخالی قتنده التقاء ختانین تعبیرندن مصنفك تعبیری اولیدر دبره ایلاجه
شامل اولدیغندن * بحر * ﴿ احتراز من الجنی یعنی اذالم تنزل واذالم یظهرلها
فی صورة الادمی کما فی البحر ﴾ مصنف کلام سابقنی ادمی قیدیله تقییدی
جنیدن احتراز ایچوندر * یعنی جنی حشفه‌سنی عورته ادخال ایتسه غسل
لازم کلمز اگرعورتدن انزال واقع اولماز ایسه وجنی کندینه آدمی صورتنده
ظاهر اولماز ایسه اما انزال اولور ایسه وآدمی صورتنده ظهور ایدرسه احتلام
کبی اولور غسل لازم اولور نته‌کم بحرده بوبحث ذکراولندی ﴿ (او) ایلاج
(قدرها من مقطوعها) ﴾ یاخود حشفه‌سی مقطوع اولان کسه‌دن حشفه
مقدارنك ایلاجیله غسل فرض قلندی ﴿ ولولم یبق منه قدرها قال
فی الاشباه لم یتعلق به حکم ولم اره ﴾ ذکرمقطوعدن حشفه مقداری باقی قالمامش
ایسه صاحب اشباه اشباهده دیدیکه اول کسه‌یه غسلك وجوبی کبی ومطلقهٔ
ثلاثه نك کندونك دخولی سببیله حلی کبی وجماع ایدرم دیویمین ایدن
کسه‌نك حانث اولماسی کبی احکامدن برحکم تعلق ایتمدی * وانی بن کورمدم
﴿(فی احدسبیلی ادمی) حی (یجامع مثله) سیجیء محترزه ﴾ کندو مثللی جماع
اولنان دری ادمینك سبیلینك برینه یعنی یاقبل ویادبرطرفنه ادخال ایله غسل لازم

اولور ادمی وحی ویجامع مثله قیود ثلاثه‌سنك احترازاولندیغی شیلر قریبا کلور
مجرد تغیبوبة حشفه سببیله غسلك وجوبنه دلیل ام المؤمنین حضرت عائشه
رضی الله تعالی عنها وعن ابو یهادن روایت اولنان سنت محلی سنت محلنی تجاوزایدرسه
غسل واجب اولور * وبعله رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمدن واقع
اولدی * وغسل ایلدك حدیث شریفلریدر ﴿(علیهما) ای الفاعل والمفعول
(لو) کانا (مکلفین) ولو احدهما مکلفا فعلیه فقط ﴾ ایلاج حشفه قتنده
مکلفلر ایسه فاعلك ومفعولك اوزرلرینه برینی مکلف ایسه فقط آنك
اوزرینه غسل لازم اولور * مراهقه غسل لازم اولماز ﴿ دون المراهق لکن
یمنع من الصلاة حتی یغتسل ویؤمریه ابن عشر تأدیبا ﴾ لکن مراهق غسل
ایتمدکجه نمازدن منع اولنور * اون یاشنده اولان عادت وطبیعت ایتسون
ایچون غسل ایله امر اولنور * نماز ایله امر اولندیغی کبی بلکه یدی یاشنده
امرواون یاشنده ضرب اولنور ﴿(وان) وصلیة (لم ینزل) منیا بالاجماع
یعنی نوفی دبرغیره اما فی دبرنفسه فرجح فی النهر عدم الوجوب الا بالانزال ﴾
مصنفك وان لم ینزل عبارهٔ سنده ان کلمه‌سی وصلیه‌در * یعنی جواب اقتضا
ایتمز ان شرطیه جواب اقتضا ایدر فرقلری بودر مفهوم کلام اجماع علما ایله
ایلاج مزبور ایله غسل فرض قلندی هرنه قدر منی انزال ایتمز ایسه‌ده لکن
ایلاج مزبورك غسل ایجاب ایتمه‌سی غیرك دبرینه ویاقبلنه اولورسه اما مولج کندو
دبرینه ایلاج ایدرسه نهرده انزال اولمیجق غسلك واجب اولماسی قولی ترجیح اولندی
نهرده ذکر اولنان مضمون کندویه اعتماد اولنان قول انزال اولمیجق غسل واجب
اولماز میت ایله صغیره‌یه فقط ادخال ایله انزالسز غسل لازم اولمیجق کندو دبرینه
ادخال ایدن کسه‌یه انزالسز عدم وجوب اولی بالطریقدر شهوت قاصره اولدیغی
ایچون بو تفصیلدن معلوم اولدیکه پرمغی ادخال ایله غسل لازم اولماز
﴿ ولایرد الخنثی المشکل فانه لاغسل علیه بایلاجه فی قبل اودبر ﴾ مصنفه کندوده
آلت ذکورت وآلت انوثت اولوب وطرفین برابر اولوب برطرفده غلبه اولمیان
کسه ایله سؤال وارد اولماز * زیرا بونوع کسه‌نك غیرك قبلنه ویادبرینه ادخال
ایله کندویه غسل لازم اولماز جائزدرکه کندو عورت اوله وکندوده اولان ذکرزائد
اولوب پرمق حکمنده اوله ﴿ ولاعلی من جامعه الا بالانزال ﴾ خنثای مشکل ایله
جماع ایدن کسه‌یه دخی غسل لازم اولماز * زیرا جائزدرکه خنثی رجل اولوب فرج
یاره منزله سنده اوله اما دبرندن جماع اولنورسه ایکیسنه‌ده غسل لازم اولور *
الا انزال واقع اولورسه غسل لازم اولور ﴿ لان الکلام فی حشفة وسبیلین
محققین ﴾ زیرا مصنفك کلامی حشفه وسبیلین محققینده‌در بوتقدیرجه خنثی اصلا

كلامده داخل اولماز سبيلندن مراد ذكر ايله فرجدر بوقسه دبر محققدر شارح في حشفة وفرج محققين ديسه اولى اولور ايدى ﴿ (و) عند (رؤية مستيقظ) ﴾ اويقودن اويانوب يا ايلوغنده ويا اويانده مني ويا مذى كورد كده دخى غسل فرض قلندى ﴿ خرج رؤية السكران والمغمى عليه المذى ﴾ مستيقظ قوليله سكرانك وعقلى بايلان كسه نك مذى كورمسى چقدى مزبورلر افاقت بولوب عقللرى باشلرينه كلدكدنصكره مذى بولسه لر كندولرينه غسل لازم اولماز اتفاقا اما منى كورسه لر اتفاقا غسل واجب اولور ﴿ (منيا اومذيا وانلم يتذكر الاحتلام) ﴾ وان لم يتذكر قولى وان تذكر معطوف عليه محذوفك اوزرينه معطوفدر ※ هذا ان تذكر تقديرنده در ※ تذكر صورتنده يا منى اولور ويا مذى اولور عدم تذكر صورتنده دخى ايكى احتمال واردر صورتت درت اولور بو صورتلر بعده غسل واجبدر ﴿ الا اذا علم انه مذى اوشك انه مذى اوودى ﴾ عدم تذكر صورتنده مذى اولديغى مستيقظك معلومى اولورسه ياخود مذى ويا ودى اولمسنده شك ايدرسه اتفاقا غسل لازم اولماز علم صيغه سى ايله تعبير اولنديغى يقين نوم حالنده متعذر اولديغى ايچون اوشك انه مذى اوودى قولى علم انه مذى اوزرينه معطوفدر علم انه مذى مستثناى متصلدر ※ شك انه مذى اوودى مستثناى منقطعدر بو صورت ماقبلنده داخل دكلدر ※ بو تقديرجه مستثناى منقطعك مستثناى متصل اوزره عطفى لازمكلور ※ بو ايسه عند النحاة جائز دكلدر لكن فقها مقام افاده احكام مقمى اولديغندن احدهمانى آخر اوزرينه عطف ايده مزلر وقيد اعتزل الا كلمه سى ايكيسنده ده حقيقتدر قوللرينه بنا أ ﴿ اوكان ذكره منتشرا قبل النوم فلا غسل عليه اتفاقا كانو دى ﴾ بو قول دخى ماقبلنه معطوفدر ※ ماقبلندن مستثنادر مفهوم كلام قبل النوم آلتى منتشر اولوب بعد الاستيقاظ ذكرينك باشنده ياش بولوب ومذى وياخود منى اولديغنده شك ايدوب برطرفه حكم ايده مسه اتفاقا غسل لازم دكلدر وديده لازم اولماديغى كبى ودى غنى وزننده بعد البول ذكردن خروج ايدن ازوجنلو قبوجه صويه دينور مذى نسوانله ملاعبه عقبنده چيقان صويه دينورو ديده اصلا غسل لازم دكلدر ﴿ لكن فى الجواهر الا اذا نام مضطجعا او تيقن انه منى او تذكر حلما فعليه الغسل ﴾ لكن جواهرده ذكر اولنديكه اويقودن اويانوب بولديغى ياش مذى اولديغى مستيقظك معلومى وياخود مذى ويا ودى اولديغنده شكى اولديغى صورتلرده اوزرينه غسلك لازم اولمديغى نوم قائما ويا قاعدا اولديغى صورتلرده در ※ اما نومى مضطجعا يعنى يانى اوزره يانيجى اولديغى حالده اولورسه وياخود منى اولديغنده يقينى اولورسه ويا احتلام اولديغى خاطرينه كتوررسه اوزرينه غسل لازم اولور ※ زيرا

مضطجعا نوم نوم استراحتدر نازلك منى اولوب هوا سببيله رقت پيدا ايتمسى محتملدر ﴿ والناس عنه غافلون ﴾ وقوعى نادر اولديغندن ناس بو مسئله نك سؤالندن غافللردر ﴿ (لا) يفترض (ان تذكر ولو مع اللذة) والانزال (ولم ير) على رأس الذكر) بللا) اجماعا ﴾ اويقودن اويانانكه احتلامى تذكر ايلسه هرنه قدر تذكر لذت وانزال ايله بله اولوب ※ يعنى خاطرينه لذت وانزال دخى كلسه وذكرك باشنده ياش كورمسه اجماعا بالذات انزال بولنمدقجه لازم دكلدر ﴿ (وكذا المرأة) مثل الرجل على المذهب ﴾ مسئله سابقه ده عورت اركك كبيدر ※ غسلك اوزرينه فرض اولمامسنده مذهب مختار اوزره امام محمددن وجوب غسل روايتى هرنه قدر وار ايسه ده معتمد دكلدر ﴿ ولو وجد بين الزوجين ماء ولا مميز ولا تذكر ولا نام قبلهما غيرهما اغتسلا ﴾ بر ار ايله عورت بيننده بر صو بولنسه و زوج ويا زوجه نك اولديغى بيان ايدر يا غلظت ويا رقت ويا بياض ويا صفرت ويا طولا ويا عرضا وقوع كبى بر مميز علامت دخى اولمسه وايكيسندن برندن بر تذكر دخى اولمسه وكندولردن اقدم اول محلده بركسه نوم ايتمامش اولسه بو صورت مزبوره ده ايكيسيده غسل ايدر والا بركسه اول محلده ياتمش ومنى دخى يابس اولورسه هيچ برينه غسل لازم اولماز ظهيريه صاحبى بو قولى تصحيح ايلدى لكن قياس اولان شك واقع اولديغى ايچون غسلك عدم وجوبيدر وزوجين قيدى قيد اتفاقيدر ※ يعنى اجنبى ايله اجنبيه ويا رجلين ويا مرأتين بيننده دخى صورت مزبوره وقوع بولسه حكمينه ويلجه در ﴿ (اولج حشفته) اوقدرها (ملفوفة بخرقة ان وجد لذة) الجماع (وجب) الغسل ﴾ بركسه حشفه سنى يعنى ذكرينك باشنى ياخود حشفه مقدارينى بر خرقه ايله صارلمش اولديغى حالده محل معهوده ادخال ايلسه اكر لذت جماع وحرارت محل بولورسه اوزرينه غسل واجب اولور بعضيلر مطلقا كرك لذت بولسون وكرك بولنمسون ايلاج بولنديغى ايچون غسل واجب اولور ديديلر وبعضيلر مطلقا غسل واجب دكل ديديلر اصح اولان تفصيلدر نتكم منحده بويله در ﴿ (والا) على الاصح والاحوط الوجوب ﴾ والا لذت جماع وحرارت محل بولنمز سه غسل لازم دكلدر قول اصح اوزره احوط اولان وجوب غسلدر على كلا التقديرين ﴿ (و) عند (انقطاع حيض ونفاس) ﴾ دخى حيضك ونفاسك انقطاعى وقتنده غسل فرض قلندى ظاهر عباره دن منفهم اولان انقطاعك تحقق وقتنده بلا مهلت وجوبك تحققيدر ※ لكن بويله دكلدر بلكه وجوب بمهلة تحقق ايدر اولى اولان وبعد انقطاع ديمك ايدى حيضدن ناشى غسلك وجوبنه دليل اجماعدر صاحب بدائعك وامام نووينك نقللرى اوزره بعضيلر حتى يطهرن آيت كريمه سيله در ديديلر نفاس حقنده وجوب غسله

نص بوقدر اجماعله بيلندى هر بردلرى رحمدن خارج دم اولديغى ايچون وجوب غسل حيض قياسله اولسه ده جائزدر اصولده مذكور اولان بر حادثه ده اجماع قول الصحيحده نصه توقف ايتمز ✤ هذا وما قبله من اضافة الحكم الى الشرط ✤ يعنى بو انقطاع حيض ونفاس وما قبلنده اولان خروج منى و ايلاج ورؤيت مستيقظك وجوب غسله اضافتى وجوب غسل اولان حكمك شرط اولان انقطاع وما قبله يه اضافتى قبيلندندر من اضافة الحكم تركيبنده جار ومجرورى مبتدا اولان هذا لفظندن مقدم تقديراولنان مبتداى محذوفكدر اضافة وجوب الغسل الى هذا وما قبله من اضافة الحكم تقديرنده اولان اضافة وجوب الغسل مبتداى محذوفك خبريدر وبو مقامده ذكر اولنان اضافتدن مراد اسناد معناسنده اولان اضافت لغويدر بو قسم اضافت نحوى دكلدر ✤ اى يجب عنده لا به ✤ يعنى حين انقطاعنده غسل واجب اولور بوقسه غسلك وجوبى انقطاع سببيله دكلدر زيرا انقطاع طهارتدر طهارت طهارت اقتضا ايتمز طهارتى آنجق نجاست اقتضا ايدر ✤ بل بوجوب الصلوة اوارادة مالا يحل كامر ✤ بلكه حيض ونفاس عقبنده غسل واجب اولمق وجوب صلاتله در ياخود غسلسز حلال اولميان شيئى اراده ايله در بوقسه انقطاع ايله دكل ونفس حيض ايله ده دكل نته كم وضوء بحثنده مرور ايلدى ✤ (لا) عند (مذى وودى) ✤ غسل مذى ويا ودى خروجنده دكلدر مذى غنى وزننده نسا ايله ملاعبه ونسا يى تقبيل وقتنده خروج ايدن رقيق چه صودر اكثريا نسادن ظهور ايدر نسادن ظهور ايدنه قذى ديرلر فتحتين ايله ودى دالك سكونيله تخفيف ايله عقيب بولده خروج ايدن قاليجه بياض صودر ✤ بل الوضوء منه ومن البول جميعا على الظاهر ✤ بلكه آبدست وديدن وبولدن ايكيسندن بردن لازمدر هر برندن يالكز لازم دكلدر ظاهر روايت اوزره رعافله بول بند بويلجه در ✤ يعنى بولك عقبنده بورنى قانه سه آبدست ايكيسندن لازم اولور هر برندن اولماز حيضك عقبنده جماع اولنان عورته غسل حيض وجماعك هر برندن اولماز ايكيسندن بردن لازم كلور حيضدن غسل اتمم ديو نيت ايتمش اولسه حيض عقبنده جماع اولنسه غسل ايتسه حانثه اولور ✤ غسل ايكيسندن اولوب برندن يالكز اولمديغى ايچون جرجانى اولكسندن لازم در صكره كندن لازم دكل ديدى كرك ناقضك ايكيسى برجنسدن اولسون كرك اولمسون هندوانى ايكيسى برجنسدن اولورسه مثلا ايكى دفعه بول ايدن كسه كبى اولكندندر ✤ ايكيسى برجنسدن اولميوب مختلف اولورسه ايكيسندندر ديدى ✤ (و) لا عند (ادخال

(اصبع)

اصبع ونحوه) كذكر غير ادمى وذكر خنثى وميت وصبى لا يشتهى ومايصنع من نحو خشب (فى الدبر او القبل) على المختار ✤ دخى دبره وقول مختار اوزره قبله پرمغى وپرمق مثللى ادمينك غيرينك ذكرى كبى وخنثانك وميتك ومشتهى اولميان صبينك ذكرى واغاجدن ذكر كبى يا پيلوب قطيفه ايله استعمال اولنان شيلر كبى شيئ ادخال وقتنده غسل لازم دكلدر ما سبقده حشفه قيدى بونلردن احتراز ايچون ايدى ميت تخفيف ايله بالفعل اولمش كسه يه اطلاق اولنور ✤ ميت تشديد ايله موته قابل كسه يه اطلاق اولنور ومراهق اولورسه مفعوله غسل واجب وكندويه مندوب اولور تخلق ايچون ✤ لكن قبلده قول مختار وجوب غسلدر استمتاع قصد ايدرسه زيرا نساده شهوت غالبه در سبب مسبب مقامنه اقامه اولنور اما دبر اويله دكلدر انده شهوت اولمديغى ايچون ✤ ابو السعود ✤ (و) لا عند (وطئ بهيمة اوميتة اوصغيرة غير مشتهاة) ✤ دخى حيوانى واولوبى وكندويه اشتها حاصل اولميان كوچك قزجغزى وطئ قتنده غسل لازم دكلدر ✤ بهيمه ما سبقده ذكر اولنان ادمى قيدينك وميته حى قيدينك وصغيره بجامع مثلها قيدلرينك محترزلرندندر ✤ بان تصير مفضاة بالوطئ ✤ مشتهاة اولمامق وطئ سببيله مفضاة يعنى ايكى دلوكى بر اولمق ايله اولور ✤ وان غابت الحشفة ولا ينتقض الوضوء ✤ وطئ مزبورده هر نه قدر حشفه غائب اولسه دخى آبدست دخى منتقض اولماز ✤ فلا يلزم الا غسل الذكر قهستانى عن النظم ✤ بو تقديرجه انجق ذكرى غسل لازم اولور قهستانى صاحب نظمدن نقلا بويلجه ذكر ايلدى ✤ وسيجيئ ان رطوبة الفرج طاهرة عنده فتنبه ✤ رطوبت فرجك امام اعظم رحمه الله عندنده پاك اولديغى قريبا كلور متنبه اول كوزت فرجدن مراد فرج داخلدر ✤ فرج خارجك رطوبتى طاهر اولديغنده اتفاق وارد راختلاف داخلده در ✤ (بلا انزال) لقصور الشهوة ✤ بو قول ماقبلنده اولان ولا عند وطئ قولنه مربوطدر ✤ يعنى وطئ مزبورلرده غسلك واجب اولمديغى بلا انزال قيديله مقيددر ✤ يعنى قصور شهوتدن ناشى انزال منى اولمديغندن شروط مزبوره لرده غسل بو قدر ديمكدر ✤ اما به فيحال عليه ✤ اما انزاله مصاحب اولان وطئ مزبورلرده غسلك واجب اولديغى انزاله حواله اولنور ✤ يعنى انزال ايچون غسل لازم اولور ✤ (كما) لا غسل (لواتى عذراء ولم يزل عذرتها) بضم فسكون البكارة ✤ واطئ مزبورك اوزرينه غسل لازم اولمديغى باكر قز ايله جماع ايدوب بكارتنى ازاله ايده ميان كسه يه غسل لازم اولمديغى كبى غذرة عينك ضمى وذالك سكونيله بكارت معناسنه در ✤ فانها تمنع التقاء الختانين ✤ زيرا بكارت سنت محللرينك بربرينه ملاقى اولماسنه مانعه اولور التقاء ختان اولمينجه غسل واجب اولماز والتقادن مراد بربرينه

مجاورتلريدر وحشفه فرجه داخل اولدقده ختان ختانه ملاقى اولور ﴿ الا اذا حبلت
لانزالها ﴾ بكارتى ازاله اولنميان قزه جماع ايله غسل لازم اولماز الا قز حامل اولورسه كندودن
انزال اولديغى ايچون كندونك اوزرينه غسل واجب اولور ﴿ وتعيد ماصلت قبل الغسل
كذا قالوا ﴾ وغسلدن اول ادا ايتديكى نمازى اعاده ايدر طهارتسز قلديغى ظاهر
اولـديغى ايچون فقها بويله بيورديلر ﴿ وفيه نظر لان خروج منيها من فرجها
الداخل شرط لوجوب الغسـل على المفتى به ولم يوجـد قاله الحلبى ﴾ عورتك اوزرينه
غسل لازم اولمده نظر واردر ٭ يعنى اوزرينه غسل لازم اولماز زيرا عورتك اوزرينه
غسـلك واجب اولماسنده منيسـنك فرج داخلندن خروجى شرطدر ٭ مفتى به
اولان قول اوزره حالبوكه شرط بولنمدى بوقولى ابراهيم حلبى رحمه الله تعالى ديدى
حاصل كلام باكرا اوزرينه غسل لازم دكلدر ٭ هرنه قدر حامل دخى اولورسه ده
زيرا باكرهنك اوزرينه غسلك وجـوبى قول اصح اوزره انجق انزال وفرج خارجه
خروجله درامارجـله لازمدر زيرا حامل اولمـسى انزالنه علامتـدر ابوالسـعود
طحطاوى بن ديرمكه دير بوسؤال تمام اولماز الابكارت خروج منى يه مانع اولورسه
اولـور بوده خلاف ظـاهردر ٭ زيرا حيض اول محلدن خروج ايدر بكارت مانع
اولماز غالب حال نزولدر باخصوص حملك ظهورى دليل واضحدر فقها نزولى اعتبار
ايلـديلر لازمى ملزوم مقامنه قائم قلديلر ﴿ (ويجب) اى يفرض (على الاحياء)
المسلمين (كفاية) اجماعا (وان يغسـلوا) بالتخفيف (الميت) المسـلم ﴾ مسـلم اولان
ميتى غسل ايلمك حى اولان مسلملر اوزرينه فرض كفايه در ٭ وثبوتى اجمـاع ايله
وجوب كندو معناسـنه دكلدر فرض معناسنده در ٭ غسـل ميت ايچون غاسـله
كوره سائر مكلفيندن فرضى اسـقاط ايچون نيت شرطـدر ٭ ميتى پاك قلمق ايچون
وميتك اوزرينـه نمازك صحتى ايچون نيت لازم دكلـدر ٭ بونيتدن اكثر غاسـلار
غافلدر ٭ ميت تخفيفله بالفعـل وفات ايدن كمسـه دينور ٭ تشـديد ايله محتضر
اولوب كلمه جكده وفات ايده جك شخصه دينور ميت كافر اولوب مسلم وليسـندن
غيرى كمسـه بولنمسه خرقهٔ نجسـه نك اوزرينه صودوكر كبى اوزرينه دوكلى وجه
مسـنونه رعايت اولنماز ﴿ الا الخنثى المشـكل فيتيمم ﴾ الا خنثاى مشكل غسل اولنماز
بلكه تيمم اولنور ٭ بعضـيلر بويله غسـل اولنور ديديلر اولى اولان قول اولدر
﴿ (كما يجب على من اسلم جنبا او حائضا) او نفساء واو بعد الانقطاع على الاصح ﴾
غسل مزبورك فرض اولديغى جنب وحائض ونفسا اولدقلرى حالده شرف اسلامله
مشرف اولان كمسـه لره غسلك فرض قلنديغى كبى هرنه قدر حيض ونفاسك انقطاعندن
صكره اولورسه ده قول اصح اوزره شمس الائمه رحمه الله تعالى بيورديلر كه مرتبهٔ مزبوره لرك
اوزرينه غسل لازم دكل جنب اوزرينه غسل لازمدر ٭ بونلرنده فرق بوجهتدنكه

صفت جنابت بعد الاسـلام باقيدر ٭ كانه اسـلامدنصكره جنابت اولمش اولدى
حيضده غسـله سبب اولان انقطاعـدر اوده بعد الاسـلام هنوز محقق دكلـدر ٭
٭ بحر ٭ ﴿ كما فى الشرنبلالية عن البرهان وعلله ابن الكمال ببقاء الحدث الحكمى ﴾
شرنبلاليه ده برهـاندن نقلا ذكر اولنديغى كبى وغسـلك وجوبى هرنه قدر حيض
ونفاسـك انقطاعندنصكره دخى اولورسـه حدث حكمينك بقاسيله ابن كمال تعليل
ايلدى ٭ يعنى كندونك زواليله مشروط اولان نماز ادا اولنماز الا كندودن
غسـلله ادا اولنور ٭ بنا برين مزبوره لره بعد الانقطاع غسـل فرض قلنـدى
﴿ (او بلغ لا بسـن) بل بانزال او حيض ﴾ او بلغ اسـلم اوزرينه معطوفـدر ٭ يعنى
دخى سـن ايله بالغ اولميوب بلكه انزال وياخود حيض ايله بالغ اولان كمسـيه غسلك
فرض اولديغى كبى غلام وجاريه نك سـن ايله بلوغـلرى مفتى به اولان قول اوزره
اون بش ياشـدر ﴿ او ولدت ولم تر دما او اصابت كل بدنه نجاسة او بعضه وخفى
مكانها ﴾ ياخود ولد كتوروب ودم كورميـان عورت كبى وياخود بدننك كليسـنه
ويابعضـيسـنه نجاست اصـابت ايدوب ونجاسـت اصابت ايدن محل خفى اولان
كمسـيه غسلك واجب اولديغى كبى لكن ثوبك نجاسـت اصابت ايتـديكى محل
معلوم اولمديغى صورتده بلا تحرى بعض محلنى غسلله پاك اولور امابدنك پاك اولميوب
كليسنك غسلنك واجب اولماسنده نظر واردر ﴿ (فى الاصح) ﴾ صورت مزبوره لرده
غسـلك وجوبى قول اصحـده در ﴿ راجع للجميع ﴾ فى الاصح قيـدى صور
مزبوره نك جميعـسنه راجعدر ٭ لكن خلاف نجاسـتك بدنه اصابتى صورتلرنده در
﴿ وفى التـاتارخانية معزيا للعتابية والمختار وجوبه على مجنون افاق قلت وهو يخالف
ما يأتى متنا ﴾ تاتارخانيه ده عتابيـه دن نقلا ذكر اولنديكه مختار اولان جنوندن
افاقت بولان كمسـيه غسلك وجوبيدر ٭ شـارح ديركه بوقول متنده مصـنفك
وندب لمجنون قولنه مخالفـدر ٭ زيرا متنده بدن عـدا اولنمش اولور ﴿ الا ان يحمل انه
رأى منيا ﴾ تاتارخانيه نك قوليله مصنفك قولى بيننده توفيق ممكن اولماز الا بعد الافاقة
مجنون باثوبنـده وبابدننـده منى كورمكه حمل اولنه رق وندب قولى عدم رؤيته حمل
اولنه ﴿ وهل السـكران والمغمى عليه كذلك يراجع ﴾ سكران ايله مغمى عليهه
غسـل واجب اولورمى مسـائل مزبوره ده اولديغى كبى كتب فقهيـه دن محلنه
مراجعت اولنور ٭ بحرده ذكر اولنديكه سـكران افاقت بولسـه وكندوده مذى
كورسـه اوزرينه غسـل لازم دكلدر اتفاقا كورمديكى صورتده غسـلك عدم
لزومى اولويتله در ٭ امامغمى عليه ده بعد الافاقه غسـلى مصنف مندوبدن عـد
ايتدى ﴿ (والا) بان اسلم طاهرا او بلغ بالسن (فمندوب) ﴾ والاقوى من اسلم جنبا ايله
او بلغ لا بالسـن كلامندن استثنادر ٭ يعنى طاهر اسـلامله مشرف اولسـه ياخود

سنله يعنى اون بش ياشنه دخولله بالغ اولسه اوزرينه غسل مندوبدر ﴾ (وسن لصلوة
جمعة) ﴿ يعنى جمعه نمازى ايچون غسل سنت قلندى ۞ مصنفك بو كلامنده
من جاء منكم الجمعة فليغتسل حديث شريفنه بناً وجوبنه قائل اولانلرى رد واردر
يا حديث شريفك منسوخيتنه ويا خود امرك ندب ايچون اولديغنه بناً
ومنسوخيتنه علتك انتهاسى سببيله حكمك دخى انتهاسى ايچوندر ۞ زيرا اوائل
اسلامده مسجد شريفك طار اولوب ازدحام جماعت سببيله بعض رائحهٔ
كريهه پيدا اولديغى ايچون غسل جمعه واجب قلندى صكره مسجدلر وسعت
بولوب ورائحهٔ كريهه لرعلتى زائل اولدقده وجوب دخى نسخ اولدى ﴾ (و) لصلاة
(عيد) هو الصحيح كما فى غرر الاذكار وغيره ﴿ دخى بيرام نمازى ايچون غسل
سنت قلندى ۞ كرك عيد اضحى اولسون وكرك عيد فطر وغسل نماز ايچون اولمق
انجق قول صحيح بودر ۞ غرر الاذكار وغيريده ذكر اولنديغى كبى وبو قول
صحيح مقابلى غسل نفس يوم ايچون اولمق قوليدر ۞ بو قول امام محمد وحسن
قوللريدر وظاهر اولان بوكه بو اختلاف كرك جمعه وكرك عيد ايكيسنده ده جاريدر
وثمرهٔ خلاف خروج فجردن اول غسل اولنوب وجمعه نمازنى ادا ايدن كمسنه
حقنده ظاهر اولور قول اولكه امام ابى يوسف قوليدر ۞ اول كمسنه ثواب غسله
نائل اولور ۞ بو قوله كوره وقول ثانيكه حسن قوليدر بوكا كوره ثواب غسله نائل
اولماز دخى ثمرهٔ خلاف اوزرينه جمعه لازم اولميان عبد ومرئه ومسافر حقلرنده ظاهر
اولورمز بورلر غسل ايلسه لر قول اوله نظرا ثوابه نائل اولمازلر قول ثانيه نظرا نائل اولورلر
۞ نهر ۞ صاحب بحر بحرده ديديكه غسل ايله نماز بيننده حدث تخلل ايتمامك لازمدر
يعنى طهارت غسل ايله نماز ادا اولنمجق فضيلت غسله نائل اولماز ﴾ وفى الخانية
لو اغتسل بعد صلاة الجمعة لا يعتبر اجماعا ﴿ خانيه ده ذكر اولنديكى بر كمسنه جمعه
نمازندنصكره غسل ايلسه اتفاقا اول غسله اعتبار اولنماز يعنى امام ابى يوسف وحسن
عندلرنده ديمك اولور ۞ لكن صاحب بحر وعينى امام حسن قولنه نظرا بعد
صلاة الجمعة غسل ايدن ثواب غسله نائل اولور ديو تصريح ايلديلر ۞
بو تقديرجه اختلاف روايته حمل اولنور ۞ صاحب بحر ديديكه ظاهر اولان
خانيه ده ذكر اولنان قولدر زيرا يوم جمعه ده غسلك مسنونيتى مصلينه اذا
واستكراه حاصل اولمسين ايچون بدن انسانده اولان اوساخى ازاله ايچوندر
بو غرض ايسه ده لكن نمازك اوزرينه تقدم شرطيله وغسل ايله نمازك بيننده
حدثك تخللى امام حسنه كوره ضرر ويرمز وامام ابى يوسفه كوره ضرر ويرر
﴾ ويكفى غسل واحد لعيد وجمعة اجتماعا مع غسل جنابة كالفرضى جنابة وحيض ﴿
تصادف ايدوب ايكيسى بر كونده مجتمعين اولان عيد وجمعه ايچون جنابت

غسليله بله بر غسل كفايت ايدر يعنى اوچو ايچون بر غسل يتر فرضلر اولان جنابت
وحيض غسللرى ايچون بر غسل كفايت ايتديكى كبى ﴾ (و) لاجل (احرام و)
فى جبل (عرفة) بعد الزوال ﴿ دخى احرام ايچون وعرفات طاغنده بعد الزوال
وقفه ايچون غسل سنت قلندى بونلرده يوم ايچون دكلدر سنتك تحصيلى جبل
عرفه ده بعد الزوال غسل ايتمه ايله اولور ﴾ (وندب لمجنون افاق) وكذا المغمى
عليه كما فى غرر الاذكار ﴿ جنوندن افاقت بولان مجنون ايچون غسل مندوب
قلندى بايلان كمسنه يه دخى بنه بو يلجه غسل مندوب قلندى نته كم غرر الاذكارده
بو يلجه ذكر اولندى غسلك فرض وسنت ومندوب اولان اقسام ثلثه سى تمام
اولدى ﴾ وهل السكران كذلك لم اره ﴿ سكران ايچون دخى بعد الافاقت غسل
مندوبيدر دكلميدر ۞ شارح ديركه بر محلى كوره مدم بو كلام تكراردر قريبا
ذكر اولندى ﴾ (وعند حجامة وفى ليلة برائة) وعرفة (وقدر) اذا راها ﴿ دخى
حجامت الدردقدنصكره غسل مندوبدر ۞ ام المؤمنين حضرت عائشه رضى الله
تعالى عنها وعن ابويهادن روايت اولنان رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم
حضرتلرى درت شيدن ناشى غسل بيوررلر ايدى اول دردك بريسى حجامتدر
مفهوم منيفندن ناشى بو حديث شريفى ابو داود روايت بيورديلر وليلهٔ برائتده
غسل مندوبدر ليلهٔ برات ليلهٔ نصف شعباندر ليلهٔ مزبوره ده غسلك مندوب
اولديغى تقرب الى الله وشاننه تعظيم واحياسى ايچوندر ۞ زيرا ارزاق واجال
وسائر امور مهمه لر كندوده تقدير وتقسيم اولنور وليلهٔ مزبوره يه ليلهٔ برات
تسميه سنك وجهى كندوده عبادت وطاعت ايله حقنى ادا ايدن متقين وصالحين
قوللره ناردن برائت كتب وتقدير اولنديغى وكندوده ذنوب عباد عفو ومغفرت
اولنمق سببيله كناهدن برى اولدقلرى ايچوندر ۞ امداد الفتاح ۞ دخى ليلهٔ عرفه
وقدر ايچون غسل هر كسه مندوبدر حجاجه خاص دكلدر اكر ليلهٔ مزبوره لرى
كوررسه يعنى اول كيجه اولديغنه كندويه ظن غالب اولورسه ﴾ (وعند الوقوف
بمزدلفة غداة يوم النحر) للوقوف ﴿ دخى مزدلفه وقفه سنده بيرام كوننك
صباح وقتنده وقفه ايچون غسل مندوبدر ﴾ وعند دخول منى يوم النحر ﴿
دخى يوم مزبورده منايه دخول وقتنده غسل مندوبدر بو كونده ايكى غسل اولمق
فهم اولنور ۞ لكن جمعه ايله عيد وجنابت ايله حيض اجتماع ايتدكده بر غسل
كفايت ايتدكدنصكره بونده دخى بر غسل ايكيسنه كفايت ايتمك كركدر ﴾ لرمى
الجمرة ﴿ يوم مزبورده منايه دخول وقتنده غسل شيطانه طاش اتمق ايچوندر
يوم مزبورده رمى جمره بردر ﴾ وكذا لبقية الرمى ﴿ بنه بو يلجه يوم نحردنصكره
اولان ايام ثلثه ده اولان باقى رميلر ايچون هر كونده بر غسل ايلمك مندوبدر

﴿ (وعند) دخول مكة لطواف الزيارة) ﴾ دخی طواف زيارت ايچون مكهٔ مكرمه يه دخول وقتنده غسل مندوبدر فرضی اكمل طهارتين اولان غسل ايله ادا وحرمتنه مكانه تعظيم ايچوندر بلكه مكهٔ مكرمه يه هر بر دخول ايچون عبادت قصدی اولمقسزين غسل مندوبدر ٭ امداد الفتاح ﴿ (ولصلوة كسوف) وخسوف ﴾ دخی صلوة كسوف وخسوف ايچون غسل مندوبدر كسوف كنشك طوتلسی وخسوف آيك طوتلمسنه اطلاق اولنور ٭ بعض كره احدهما آخره اطلاق اولنور بو كسوف وخسوف الله ذو الجلال حضرتلرينك عبادنی تخويف ايچون اولان آيتلرندندر ﴿ (واستسقاء) ﴾ دخی صلوة استسقا ايچون غسل مندوبدر يعنی طهارت كامله ايله نماز وتضرع واستغفار ايله رحما للخلق اول ارحم الراحمين اولان ذات بيچوندن استنزال غيث ديمكدر ﴿ (وفزع) ﴾ وخوف وقتنده صلوة ايچون غسل مندوبدر يعنی طهارت كامله ايله كشف كروب ايچون ذلت وافتقار ايله حضور معنوی رب العالمينده وقوف وعفو وكرمنی التجا ديمكدر ﴿ (وظلمة وريح شديد) ﴾ دخی نهارده ظلمت وهرقنغی وقتده اولورسه اولسون ريح شديد ايچون نمازده غسل مندوبدر ٭ زيرا الله ذو الجلال حضرتلری قوم عاد كبی طغيان ايدنلری ريحله هلاك بيوردی بنابرين بو بابده مخوف اوقاتده الله عظيم الشان حضرتلرينه اكمل طهارتين اولان غسله ادا اولنان نماز ايله تقرب والتجا اولنور ﴿ وكذا لدخول المدينة ﴾ بندبو بابده مدينهٔ منوره يه دخول ايچون غسل مندوبدر ٭ زيرا رسول الله صلی الله تعالی عليه وسلمك مدينهٔ سيدر تعظيم وحرمت واجبدر ٭ وحضور پرانورلرينه قدوم اولنيدر ﴿ ولحضور مجمع الناس ﴾ كندودن بر رائحهٔ كريهه ظهور ايدوب هر كس كندودن استكراه ايتمملك ايچون ناسك جمع اوله جغی محله حضور ايچون دخی غسل مندوب قلندی ﴿ ولمن لبس ثوبا جديدا ﴾ دخی ثوب جديد كين كمسنه مندوبدر ثوب جسدنه ملاصق اولسون ويا اولمسون ﴿ اوغسل ميت ﴾ ياخود ميت غسل ايدن كمسنه مندوبدر غسل ميتدن حاصل اولان فتوری دفع ايچون ﴿ او براد قتله ﴾ ياخود حدا ياقصاصا ياظلما قتلی مراد اولنان كمسنه دخی غسل مندوبدر موتی طهارت اوزره اولوب شهيد رتبه سنی بولمق ايچون ﴿ والتائب من ذنب ﴾ دخی كناهدن توبه ايدنجی كمسنه مندوبدر طهارت ظاهره طهارت باطنه يه اويمق ايچون زيرا طهارت ظاهره نفع وبرمز انجق طهارت باطنه ايله نفع وبرر شرنبلالی ديديكه طهارت شرعيه نك مشروعيتندن حكمت عبد عبوديت وخدمت ربوبيته قيامده اهل اولمق ايچوندر ٭ وعبده عبوديت نفع وبرمز انجق اخلاص نيت وباطنی ادناس معنويه اولان كين وبغض وحقد وحسد كبی اخلاق ذميمه دن تطهير ايدوب تهذيب اخلاق ايتمك ايله اولور نجاسة معنويه نجاست حقيقيه دن اضرردر ﴿ وللقادم من سفر ﴾ دخی سفردن كلان كمسنه ايچون غسل ايتمك مندو بدر

(ولمستحاضة)

﴿ ولمستحاضة انقطع دمها ﴾ دخی دمی منقطعه اولان مرئهٔ مستحاضه ايچون غسل مندوبدر حيضك تخللی احتمالندن ناشی ﴿ (ثمن ماء اغتسالها ووضوئها عليه) ای علی الزوج ولوغنية كما فی الفتح ﴾ عورتك كرك حيض وكرك نفاس ايچون اغتسال ووضوئی صويينك پاره سی زوجك اوزرينه لازمدر هرنه قدر عورت غنيه اولورسه ده فتحده بو بابده ذكر اولندی خلاصه ده غنيه ايله فقيره بينی تفصيل ضعيفدر ﴿ لانه لابد لها منه فصار كالشرب ﴾ زيرا عورته اغتسالدن لازمدر ٭ ايمدی شرب حكمنده اولدی ﴿ فاجرة الحمام عليه ولو كان الاغتسال لاعن جنابة وحيض ﴾ بو تقديرجه اجرت حمام زوجك اوزرينه لازمدر هرنه قدر اغتسال جنابت وحيضدن ناشی اولماز ايسه ده لكن بو تفريعه بعض مؤلف ايراد ايتمشلر كه ثمن ماء اغتسال زوجك اوزرينه لازم كلمه دن اجرت حمام لازم كلمز زيرا منزلده اغتسالك مصارفی اجرت حامدن قليل اولور ﴿ بل لازالة الشعث والتفث ﴾ شعث قحتيله صاچك توزلنمسی معناسنه تفث مطلق وسخ معناسنه در يعنی اجرت حمام صاچك توزينی واوساخ بدنی ازاله ايچون اولورسه ده ينه زوج اوزرينه در ﴿ قال شيخنا الظاهر انه لايلزمه ﴾ شارح ديركه شيخمز خير الدين رملی ثمن ماء اغتسال قول ظاهر اوزره زوجه لازم اولماز زيرا لوازمات ضروريه دن دكلدر بلكه نظافت جسد قبيلندندر اجرت ماشطه ودهن رأسك ثمنك زوج اوزرينه عدم وجوبی بومقامدن معلوم اولدی ﴿ (ويحرم با) لحدث (الاكبر دخول مسجد) ﴾ مصنف عليه الرحمه وقتا كه غسل ووضوئی موجب اولان شيلری بيان ايلديسه غسل ووضوء بولنمديغی وقتده اوزرلرينه ترتب ايدن حكمی بيانه شروع بيوردرلركه حدث اكبر اولان جنابت ايله مسجده دخول مكلف اوزرينه حرام اولور ﴿ لامصلی عيد وجنازة ﴾ بيرام نمازی وميت نمازی قلنه جق محله دخول حرام دكلدر قول اصح بونلر ايچون حكم مسجد يوقدر ٭ نهر ٭ ﴿ ورباط ومدرسة ذكره المص وغيره فی الحيض وقبيل الوتر ﴾ دخی رباط كه خانقاه صوفيدر تكيه ومدرسه يه حدث اكبر ايله دخول حرام دكلدر ٭ مصنف وغيريسی بو مسئله يی حيض بحثنده وتردن اولجه ذكر ايلديلر ﴿ لكن فی وقف القنية المدرسة اذالم يمنع اهلها الناس من الصلوة فيها فهی مسجد ﴾ قنيه نك وقف بحثنده ذكر اولنديكه اهالئ مدرسه ناسی مدرسه ده نماز قلمقدن منع ايتمزلر ايسه اول مدرسه مسجددر اول مدرسه يه مسجد احكامی ويريلور ٭ فناء مسجد ايچون مسجد حكمی واردر اقتدانك جوازنده صفوف هر نقدر متصل اولماز ايسه ده دخولك حرمتنده فناء مسجد مسجد حكمنده اولماز ٭ نهر ٭ ﴿ (ولو للعبور) خلافا للشافعی (الا لضرورة) بحيث لايمكنه غيره ﴾ حدث اكبر ايله مسجده دخول حرام اولور

هر نقدر مرور ایچون دخی اولورسه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك ❊ لا احل المسجد لحائض ولا جنب ❊ قول شریفلری مطلق اولدیغی ایچون یعنی مسجدی حائض وجنبه بن حلال ایتمم دیمك امام شافعی ایچوندر اختلاف یمکنه ضمیری مقامدن معلوم اولان محدث بالحدث الاکبره عائد در بحیث لایمکنه غیره قولی ضرورتی تقییددر ❊ یعنی دخول مزبور حرامدر ❊ الا محدثه کندونك غیری ممکن اولمیان ضرورت ایچون دخول جائزدر بوده محدثك طریق انجق مسجدده اولمسیله اولور ❊ درالمنتقی ﴿ ولو احتلم فیه ان خرج مسرعا تیمم ندبا ﴾ مسجدده برکمسه احتلام اولسه سریعا چیقارسه تیمم ایدر مندوب اوله رق ﴿ وان مکث لخوف فوجوبا ﴾ بعدالاحتلام مسجدده مالنده ویابدننه برضرر خوفندن مکث ایدرسه واجب اوله رق تیمم ایدر ﴿ ولا یصلی ولا یقرأ ﴾ و تیمم ایله نماز قلمز وقرأن دخی اوقومز زیرا نمازی مبیح اولان تیممك شرطی طهارتسز صحیح اولمیان عبادت مقصوده اولمق ایچوندر مسجدده جلوس بوقبیلدن دکلدر ﴿ (و) یحرم به (تلاوة قرأن) ولودون آیة علی المختار (بقصده) ﴾ دخی قول مختار اوزره قصدا حدث اکبرایله قران عظیم الشان اوقومق حرامدر هر نه قدر آیتدن نقصان دخی اولورسه یعنی کندو ایله قاری تسمیه اولنان قرائت حرامدر کلمه کلمه تعلیم قران ایتمکه قرائت تسمیه اولنمز تهجی بالقران دخی مکروه دکلدر ❊ نهر ❊ امام ترمذی نك روایت ایلدیکی ❊ لا یقرأ الجنب والحائض شیئا من القرأن ❊ حدیث شریفی ایچون حدیث شریفده نکره سیاق نفیده واقع اولدی عموم افاده ایتدی مختارك مقابلی امام طحاوینك مادون الآیة تلاوتی تجویز روایتیدر ﴿ فلوقصد الدعاء اوالثناء اوافتتاح امر اوالتعلیم ولقن کلمة کلمة حل فی الاصح ﴾ حدث اکبرایله محدث قرأن ایله دعا یاثنا یا برامره بدأ یاتعلیم قصد ایدوب کلمه کلمه تلقین قول اصحده حلال وجائز اولور عیونده ذکر اولندیکه فاتحهٔ شریفه یاخود کندوده دعاء معناسی اولان برآیتی علی وجه الدعا اوقمقده بأس یوقدر غایتده بوقول مختاردر دیو تصریح اولندی ❊ وحلوانی بوقولی اختیار ایلدی ❊ لکن هندوانی هرنه قدر امام اعظمدن مروی ایسه ده بن بوقول ایله فتوی ویرمم دیدی ❊ وصاحب بحر ظاهر اولان بوقول فاتحه ده در دیدی ❊ وجه ظهوری بولجه بیان ایلدیکه فاتحهٔ شریفه لفظا ومعنا معجز ومتحدی به اولمقدن زائل اولمدی فقط الحمدلله فاتحه نك خلافنده ملابسدر ❊ تسمیه نك جوازنده اختلاف یوقدر افتتاح امرده مثلا دعا ایدن کمسه نك الحمدلله دیمسی کبی لکن خلاصه صاحبی صور مزبوره لرده لا بأس ایله تعبیر ایلدی بو اصحیته مانعدر ﴿ حتی لوقصد بالفاتحة الثناء فی الجنازة لم یکره ﴾

(حتی)

حتی میت نمازنده فاتحه ایله ثنا قصد ایدوب سبحانك اوقویه جق محلده فاتحه اوقوسه مکروه اولمزدیدی ﴿ الا اذا قرأ المصلی قاصدا الثناء فانها تجزیه ﴾ الا ایله استثنا حتی لو قصد بالفاتحة الثناء فی الجنازة لم یکره کلامنك علتی مقامنده اولان لخروجها بقصد الثناء عن القرأن کلامندندر ❊ یعنی جنازه نمازنده قرائت فاتحه نك مکروه اولمدیغی ثنا قصدیله قرأنیتدن چیقدیغی ایچون دیمکدر ❊ بوتقدیرجه برسؤال مقدر ایراد اولندیکه قصد ایله قرأنیتدن اخراج صحیح اولورسه برصلات کامله ده قرائت فاتحه ایله ثنا قصد ایدن کمسه نك نمازنده فاتحه کفایت ایتمامك لازم کلور قصد ثنا ایله قرأنیتدن اخراج اولندیغی ایچون بوایسه خلاف واقعدر ❊ فاتحه نمازه کفایت ایدر شارح الا اذا قرأ استثناسیله سؤال مزبوره جواب ویرد که الا ثنا قصدیله قرائتله فاتحه قرأنیتدن چیقمز نماز قیلان کمسه ثنا قصدیله قرائت ایدرایسه فاتحه نمازنه کفایت ایدر ﴿ لانها فی محلها فلا یتغیر حکمها بقصده ﴾ زیرا قرائت یاخود فاتحه محلنده واقع اولدی ❊ ثنا قصد اولنمغله حکم اولان صلاتك صحتی واجزاسی بوزلمز ﴿ (ومس مصحف) ﴾ دخی حدث اکبرایله محدث اولان کمسه یه مس مصحف حرام اولور ﴿ مستدرك بمابعده ﴾ مصنفك ومس مصحف قولی مابعدنده اولان وبه وبالاصغر مس مصحف قولیله مستدرکدر ❊ یعنی زائد وفائده سزدر ❊ لکن متأخر متقدمدن مغنی اولماز زیرا متقدم محلنده واقع اولمشدر ❊ بلکه متقدم ایله متأخره اعتراض اولنور که اولا ذکر اولندی ثانیا ذکری مستدرکدر دیو ﴿ وهو وماقبله ساقط من نسخ الشرح ﴾ مصنفك ومس مصحف قولیله ماقبلنده اولان وتلاوة قرأن بقصده قولی شارحك کندونك اوزرینه شرح ایتدیکی متن نسخه لرندن ساقطدر ❊ ﴿ وکانه لانه ذکره فی الحیض ﴾ شارح دیرکه بن ظن ایدرمکه مصنفك بومقامده قولین مزبورینی اسقاطی حیض بحثنده ذکر ایتدیکی ایچوندر ﴿ (و) یحرم به (طواف) لوجوب الطهارة فیه ﴾ دخی حدث اکبرایله طواف بیت الله حرام اولور ❊ طوافده طهارت واجبه اولدیغی ایچون حتی اول محل مبارکده فرضا مسجد حرام اولمسه طهارتسز طواف جائز وحلال اولماز ❊ طوافك طهارتسز حلال اولمدیغنه دلیل صحیحینده ذکر وروایت اولنان رسول اکرم ونبی محترم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك ام المؤمنین حضرت عائشه رضی الله تعالی عنها وعن ابویها یه سرفده محلده حائضه اولدقلرنده (اقضی مایقضی الحاج غیر ان لا تطوفی بالبیت حتی تغتسلی) قول شریفلریدر ❊ یعنی یاعائشه حج ایدیجی کمسنه نك اشلدیکی افعال حجی ادا ایله الا بیت شریفی طواف ایلمه حتی غسل ایلدیکجه دیمکدر ❊ حائضك وجنبك بیت شریفی طواف ایلمه سی

حرامدر ☼ فرضا ایشلسه عاصیه ومعاقبداولور واوزرینه دم یعنی بدنه لازم
اولدیغی حالده طواف زیارتله احرامدن متحلل یعنی چوزلمش اولور ☼ وایکی
حرامی مرتکب اولمش اولور ☼ بری دخول مسجد وبری طواف در
﴿(و) یحرم (به) ای بالاکبر (وبالاصغر مس مصحف) ای ما فیه آیة کدرهم
وجدار﴾ دخی حدث اکبرواصغرایله مس مصحف شریف حرام اولور ☼
یعنی کندوده آیت کریمه مکتوبه اولان شی مراددر ☼ درهم وجدار کبی اراده
مزبوره مجازدر ذکر مقید وارادهٔ مطلقدر ☼ ولغت فارسیه ایله مترجم
اولان مکتوب نفس نظم مجید کبیدر ☼ وکندوده آیت کریمه مکتوبه اولان
موضع ایله آیت کریمه مکتوبه اولمیان خالی بیاض موضع بیننده مس جائز اولمامده فرق
یوقدر ☼ بعضیلر آیت سز خالی محلی مسده ضرر یوق دیدیلر غایه صاحبی
قیاسه اقرب اولان بودر دیدی ☼ لکن تعظیمه اقرب اولانده منعدر ☼ بو اختلاف
مصحف شریفده‌در ☼ اما مصحفك غیریده مس حرام اولان آیت کریمه مکتوبه
اولان محلدر ☼ کذا فی باب الحیض من البحر ﴿وهل مس نحو التوراة کذلك ظاهر
کلامهم لا﴾ مس محدث حکمنده تورات وسائر کتب منزله قرآن کبیمیدر فقهانك
ظاهر کلاملرندن منفهم اولان دکلدر صاحب نهر بیوردیلر که تورات وامثالی سائر کتب
منزله‌نك مسی حقنده فقهانك کلاملرینی کوردم لایمسه الا المطهرون نظم مجیددن
منفهم اولان منعك قرآنه تخصیصدر ☼ لایمسه جمله‌سی قرآنه صفة اولدیغندن
قهستانینك ذخیره‌دن نقل ایتدیکی تبدیل اولنمیانلرینی مسك کراهتیدر وتمامه
فی الحلبی ﴿(الا بغلاف متجاف) غیر مشرز او بصرته به یفتی﴾ یعنی محدثك
مصحف شریفی مسی حرامدر الا کندودن منفصل شیرازه سز جلد ایله
یاخود کیسه سیله که جانته تعبیر اولنور شیئله جائز اولور انجق بو قولله
فتوی ویریلور بعضیلر متجافی مشرزه تعمیم ایتدیلر کافی صاحبی بو قول
اصحدر دیدی وعلت ایراد ایلدیکه مس محرم بلا حائل مباشرته اسمدر ومحیط
صاحبی بو قول جمهورك قولیدر دیدی بحر ایکیسیده قول صحیحدر کیله واوزرنده اولان
سائر تو بیله مسی کراهت تحریمیه ایله مکروهدر ☼ درمنتقی ﴿وحل قلبه بعود﴾
بر اغاج ایله مصحفی قلب ایدوب دوندرمك جائز وحلال اولدی مس بولنمدیغی
ایچون ﴿واختلفوا فی مسه بغیر اعضاء الطهارة وبما غسل منها وفی القراءة
بعد المضمضة والمنع اصح﴾ فقها اعضاء طهارتك غیریله مصحف شریفی مسده
وکندودن غسل اولنان عضو ایله مسده وحدث اکبرده مضمضه دن صکره
قرائت قرآن ایتمکده اختلاف بیوردیلر منع قول اصحدر ☼ یعنی حدثك تجزی قبول
ایتمدیکنه بناء اعضاء مزبوره لر ایله مس ممنوع اولوب جائز اولمامق

قول اصحدر اصح تعبیرندن منفهم اولان مقابلنك صحیح اولماسیدر ☼
﴿(ولایکره النظر الیه) ای القرآن (لجنب وحائض) ونفساء لان الجنابة لاتحل العین﴾
جنب وحائض ونفساء ایچون قرآن عظیم الشانه نظر ایدوب بقمق مکروه
دکلدر زیرا جنابت کوزه حلول ایتمز وممنوع اولان مسدر نظر دکلدر لکن ماسبقده
ذکر اولندیکه جنابت کوزه حلول ایدر وغسلنك سقوطی دفعا للحرجدر ☼
﴿(و) مالایکره (ادعیة) ای تحریما والا فالوضوء لمطلق الذکر مندوب وترکه خلاف الاولی
وهو مرجع کراهة التنزیه﴾ مزبورلره نظرك مکروه اولدیغی تلاوت ادعیه‌نك
کراهت تحریمیه ایله تالی یه مکروه اولمدیغی کبی اکر کراهتدن تحریمی اراده اولنمسه
مطلق کراهتی نفی صحیح دکلدر ☼ زیرا مطلق ذکر الله ایچون آبدست مندوبدر ☼
وترکی خلاف اولیدر وخلاف اولی کراهت تنزیهیه‌نك مرجعیدر بو تقدیرجه کراهت
تنزیهیه بولنور ☼ ﴿(و) لایکره (مس صبی لمصحف ولوح)﴾ صبینك مصحف شریف
وکندوده قرآن اولان لوحی مسی مکروه دکلدر ﴿ولا بأس بدفعه الیه وطلبه منه
للضرورة﴾ بالغ متطهرك مصحف ولوحی صبی غیر متطهره ویرمه‌سنده وکندودن
استمدسنده بأس یوقدر ☼ ضرورتدن ناشی زیرا صبیانه وضوء ایله امرده
کندولره حرج واردر ☼ منح ☼ محدث بالغه دفع وکندودن طلب جائز دکلدر
☼ نهر ﴿اذا الحفظ فی الصغر کالنقش فی الحجر﴾ صبیانك تعلیمی حین بلوغه تاخیر
اولنمده تقلیل حفظ اولدیغی محذوف مراده تعلیل مقامنده شارح دیرکه
حال صغرده حفظ طاشه نقش کبیدر تأثیرك شدتنده وباقی قالوب زائل
اولمامقده ضدیله بیانی حال کبرده اولان حفظك کالنقش فی الماء اولماسیدر
﴿(و) لایکره (کتابة قرآن والصحیفة او اللوح علی الارض عند الثانی) خلافا
لمحمد﴾ امام ابی یوسف عندنده صحیفه یاخود لوح ارض اوزره موضوعه
اولدقلری حالده اوزرلرینه قرآن عظیم الشان یازمقده کراهت یوقدر ☼ زیرا
بو هیئت اوزره یازمقده مس انجق قلمه اولور اوده بر واسطهٔ منفصله در الاال ایله مس
ایدرسه مکروه اولور لکن اوحده ارض اوزره وضعه حاجت یوقدر ☼ زیرا لوح کندو
حائل اولسه والیله لوحك ماییننه بر حائل وضع ایلمسه الی اول حائله مس ایلسه
نفس مکتوبه طوقنمسه حرام اولماز ☼ اختلاف امام محمد ایچوندر ﴿وینبغی
ان یقال ان وضع علی الصحیفة ما یحول بینها وبین یده یؤخذ بقول الثانی والا فبقول
الثالث قاله الحلبی﴾ امامین همامین حضرتلرینك بو کلامین بینلرینی توفیقده
وجه لایق بودر که کاتب صحیفه‌نك اوزرینه صحیفه ایله الینك ماییننده بر حائل
وضع بیورر ایسه امام ثانیکه امام ابی یوسف در انك قولیله عمل اولنور
واکر وضع اولنماز ایسه امام ثالث که امام محمددر انك قولیله عمل اولنور بو توفیق

ابراهيم حلبى بوبلجه ديدى ياخود توفيقده امام ثانينك نفى ايتديكى كراهت
تحريميه وامام ثالثك اثبات ايتديكى تنزيهيه يه حمل اولنه جغى امام محمدك احب الى
ان لايكتب قولنه بناً يعنى هرنه قدر كراهت وار ديديسه ده بنم عندمده مقبول
اولان كتابت اولنمامقدر ديدى بونده محبوب اولميه رق كتابتك جوازينه
اشارت واردر كه كراهت تنزيهيه يه راجعدر ۞ (ويكره له قرائة توراية وزبور وانجيل)
لان الكل كلام الله ومابدل منها غيرمعين ۞ محدث مزبوره تورات وزبور وانجيل
قرائتى مكروهدر ۞ زيرا كليسى كلام الله در بعض تبديل اولنان
وار ايسه ده معين ومعلوم دكلدر ۞ وجزم العينى فى شرح المجمع بالحرمة
وخصها فى النهر بمالم يبدل ۞ مزبورك قرائتنك حرمتله مجمع شرحنده عينى جزم
ايلدى ونهرده نهرصاحبى حرمتى كتب مزبوره دن تبديل اولنميانه تخصيص
ايلدى ۞ (لا) قرائة (قنوت) ولا اكله وشربه بعد غسل يدوفم ۞ دخى قنوت
دعاسنى قرائت محدث مزبوره كراهت تحريميه ايله مكروه دكلدر اما كراهت تنزيهيه سى
ثابتدر ۞ دخى جنابتك الى واغزنى غسل ايتدكدنصكره اكلى وشربى مكروه
دكلدر ۞ مفهوم مخالفى عضوين مزبورين غسل اولنمازدن مقدم اكل وشربك
عدم حليدر ۞ لكن نهرده خانيه دن نقلا تصريح اولنديكه الى واغزى غسل
مستحبدر وتركى لابأسدر ۞ ولامعاودة اهله قبل اغتساله ۞ دخى جنب اولان
كسيه كندو ايله جماع جائز اولان كسيه غسل ايتمزدن اقدم مجامعت مكروه
دكلدر ۞ الا اذا احتلم لم يأت اهله ۞ جنبك اهلنه معاوده سنده كراهت
يوقدر ۞ الاجنابتى احتلام سببيله اولورسه اهلنه معاوده ايتمز اولى اولان لم حرفنك
بدلينده لا ايله تعبير ايدى ۞ قال الحلبى ظاهر الاحاديث انما تفيد الندب لانفى الجواز
المفاد من كلامه ۞ ابراهيم حلبى احتلام صورتنده اهلنه معاوده ايتمز دين كسيه
اعتراض ايدركه سيزك كلامكزدن فهم اولنان نفى جوازدر ظاهر احاديث ايسه
احتلام صورتنده غسلك مندوبيتنى افاده ايدر علامه نوح دخى صورت
مزبوره ده معاوده ممنوع دكلدر نهايتى غسل مندوبدر ديدى ابراهيم حلبيه
موافقت ايلدى لكن شو جهتله مخالفت ايلديكه احتلام حقنده ظاهر احاديث ندب
افاده ايدر بيورديكز حالبوكه احتلام حقنده برحديثه واقف اولنمدى ۞
احاديث نرده قالور ۞ وانبياء عظام كندولرى احتلامدن معصوملردر ۞ وغير
ايچون بيانلرى دخى روايت اولنمدى ۞ (والتفسير كمصحف لاالكتب الشرعية) ۞
تفسير مصحف كبيدر ۞ محدث اولان كسيه مسى حرامدر ۞ كرك تفسير آيت
قرآنيه دن قليل اولسون وكرك كثير اولسون حديث وفقه كبى كتب شرعيه مصحف كبى
دكلدر ۞ نهرده خلاصه دن نقلا امام اعظم رحمه الله تعالى عندنده كتب شرعيه يى

مسده كراهت واردر امامين عندنده يوقدر ديو ذكر اولندى ۞ فانه رخص
مسها باليد لا التفسير كما فى الدر عن مجمع الفتاوى ۞ زيرا كتب شرعيه يى اليله مسه
رخصت ويرلدى ۞ تفسيره دكل نته كم مجمع الفتاوادن نقلا دررده تصريح اولندى
۞ وفى السراج المستحب ان لايأخذ الكتب الشرعية بالكم ايضا تعظيما ۞
وسراجده ذكر اولنديكه مستحب اولان كتب شرعيه يى مصحف
كبى تعظيماً ثوبنك يكيله الما مقدر ۞ كندوده اولان علمه حرمتدن ايچون امام حلوانى
بيورديلركه بركاغدى بن طهارتسز اخذ ايتمدم وامام سرخسى قارن اغريسنه
مبتلا ايدى درس مطالعه ايدردى بر كيجه ده اون يدى كره ابدست الدى ۞ لكن
فى الاشباه من قاعدة اذا اجتمع الحلال والحرام رجح الحرام ۞ بو استدراك
مصنفك والتفسير كمصحف قولى اوزرينه اعتراضدر فى الاشباه مؤخر وقد جوز اصحابنا
مبتداسنك خبريدر ۞ يعنى لكن اشباهده اذا اجتمع الحلال والحرام رجح الحرام
قاعده سندن مخرج اوله رق ذكر اولنديكه ۞ وقد جوز اصحابنا مس كتب التفسير
للمحدث ولم يفصلوا بين كون الاكثر تفسيرا او قرأنا) يعنى بزم اصحابمز
مطلقا محدثه كرك اصغر وكرك اكبر ايله محدث اولسون كتب تفسيرى مسنى
تجويز ايلديلر واكثرك تفسير ويا قرأن اولمسى بينى فرق ايتمديلر ۞ ولو قيل به
اعتبارا للغالب لكان حسنا ۞ يعنى جواز ايله حكم غالب اعتبار يله يعنى اكثرى
تفسير وكلام عبد اولديغنه نظرا اولسه كوزل اولوردى ۞ قلت لكنه
يخالف مامر فتدبر ۞ لكن بو مضمون مصنفك كلامنه مخالفدر تدبر ايله كه
قنغى سى صواب ايسه بيله سك جوهرده وسراجده ذكر اولنديكه كتب تفسيردن
كندوده قرأن مكتوب اولان محلى مس جائز دكلدر قرأن مكتوب اولميان
محلى مس جائزدر ۞ مصحف شريف بويله دكلدر ۞ مطلقا مس جائز دكلدر ۞
قواعده موافق اولان بودر ۞ فروع المصحف اذا صار بحال لا يقراء فيه يدفن
كالمسلم ۞ فروع لفظنك معناسى مرور ايلندى ۞ مصحف شريف تمزيق
وخط بوزيلوب قرائت اولنمامق حالنه ملابس اولميله برآيق دكز پاك محله
دفن اولنور مسلم كبى ماء جاريه القا اولنمده ده بأس يوقدر ۞ ويمنع
النصرانى من مسه وجوزه محمد اذا اغتسل ۞ نصرانى مصحفى مسدن منع اولنور
امام محمد غسل ايدرسه تجويز بيورديلر ۞ ولا بأس بتعليم القرأن والفقه عسى
يهتدى ۞ كافره قرأن وفقه تعليمنده بأس يوقدر ۞ هدايتى مرجودر ۞ ويكره وضع
المصحف تحت رأسه الا للحفظ والمقلمة على الكتاب الا للكتابة ۞ دخى مصحف شريفى
باشنك التنه قويمق مكروه اولور مكر كه حفظ ايچون اوله بو صورتده مكروه اولمز دخى
دوات وقبور كبى التلرى كتاب اوزرينه قويمق مكروه اولور مكر كه كتابت ايچون وضع اولنه ۞
۞ ويوضع النحو ثم التعبير ۞ اولا علم نحو كتابى وضع اولنور ۞ صكره انك اوزرينه
افضليتندن ناشى علم تعبير كتابى كه ابن سرين وابن شاهين كتابلرى كبى
كتاب وضع اولنور ۞ افضليتى نبوتدن قرق التى جزدن برجز اولان رؤيايى

وفى بعض النسخ ويمنع الكافر

تفسیر اولدیغی ایچوندر (ثم الكلام ثم الفقه) صكره علم كلامكه علم توحیدر
آنك كتابی وضع اولنور ❊ صكره كتب فقه وضع اولنور ❊ لكن بو وضعده
اولان ترتیبه بعض كره اعتراض ایراد ایدرلر كه علم كلام افضلدر زیرا بر علمك شرفی
موضوعنك شرفیله در علم كلامك موضوعی ذات الله وصفات الله وذات الرسل
علیهم السلامدر وعلم فقهك موضوعی افعال مكلفیندر ❊ بوندن ناشی علم
كلامه اصول دین وعلم فقهه فروع دین تسمیه اولندی ❊ وامام اعظم رحمه الله
علم كلامدن اولان مؤلفنه فقه اكبر تسمیه بیوردیلر (ثم الاخبار والمواعظ
ثم التفسیر) صكره كتب اخبار كه رسول الله صلى الله تعالى علیه وسلمدن
روایت اولنان احادیث ووعظ ونصیحت كتابلری وضع اولنور ❊ صكره كتب
تفسیر وضع اولنور ❊ مصحف شریف ذكر اولنمدیغی كلیسنك اعلاسی
اولدیغی ایچوندر ﴿تكره اذابة درهم علیه اية الا اذا كسره﴾ اوزرنده
آیت قرآنیه مكتوب اولان درهمی اریدمك مكروهدر الا قرق سه
ضرر ایتمز ❊ مادون الاتی اذابه ومس جائزدر ﴿رقیة فی غلاف متجاف
لم یكره دخول الخلاء به والاحتراز افضل﴾ شیرازه‌لی اولمیان قبده اولان افسون
نسخه‌سیله خلایه كیرمك مكروه اولمدی ❊ لكن احتراز افضلدر ❊ افسون
مشروعدر وفی الحدیث (ارق مالم یكن كفرا) رقیدنك جوازینه علما اتفاق ایتدیلر
اوچ شرط بولنورسه اولا الله ذوالجلال حضرتلرینك كلام وصفاتیله اولورسه
ثانیا لغت عربیه یاخود معناسی فهم اولنان آخر لغتله اولورسه ثالثا رقیه
بنفسها مؤثر اولمیوب الله عظیم الشان حضرتلرینك تقدیریله اعتقاد ایتمكدر
امام قرطبی رقیه اوچ قسم اوزرینه در دیدی اولكیسی زمان جاهلیتده كندوایله
رقیه وافسون اولنه ومعناسی منفهم اولمیه بوندن اجتناب واجبدر شركه مؤدی
اولدیغیچون وحدیث شریفده بوكه اشارت واردر ❊ ایكنجیسی الله ذوالجلال
حضرتلرینك كلام و یاخود اسماسیله اولان در بوقسم جائزدر واثرده وارد
اولدیسه مستحبدر اثرده وارد اولان افسوندندر ❊ بسم الله ارقیك
من كل شئ یؤذیك ومن شر كل نفس او عین حاسد الله یشفیك دخی بسم الله ارقیك
والله یشفیك من كل ما یأتیك من شر النفاثات فی العقد ومن شر حاسد اذا حسد ❊
اوچنجی الله ذوالجلال حضرتلرینك غیرینك اسمیله ملك و یا بر صالح و یا مخلوقاتدن
بر عظیم شیئك عرش امثالی كبی اسمیله اولاندر بو نوعدن اجتناب واجب دكلدر
اشبو نوع الله ذوالجلال حضرتلرینه التجای متضمن اولان مشروع ومسنوندنده
دكلدر تركی اولیدر ﴿یجوز رمی برایة القلم الجدید﴾ قلم جدیدك یونقه‌سنی
آتمق جائزدر كندوده حرمته شایان برشی اولمدیغی ایچون ﴿ولا ترمی

برایة القلم المستعمل لاحترامه﴾ استعمال اولنوب كندو ایله یازو یازیلان قلمك
یونقه‌سی كندونه حرمت تعظیمه محل محله رمی اولنماز استعمالی كركك علمه متعلق
اولان شیده اولسون وكرك غیریده اولسون حضرت علی كرم الله تعالى
وجهه‌یه بعض وقعه‌ده بر الم اصابت ایتدكده بیوردیلر كه مالبست السراویل
علی القدم وماقطعت قطیع الغنم وما وطئت برایة القلم فمن این جاء هذا الالم ❊ سید
علی زاده شارح الشرعة ❊ ﴿كحشیش المسجد وكناسته لایلقی فی موضع یخل
بالتعظیم﴾ برایه قلم رمی اولنمدیغی مسجدده بتن اوتوك ومسجدك سپرندیسنك
تعظیمه مخل اولان كنیف ومزبله لك كبی محلاره رمی اولنمدیغی كبی ﴿ولایجوز لف
شئ فی كاغد فیه فقه﴾ كندوده مسائل فقه یازیلی اولان كاغده برشی صارمق
جائز دكلدر ﴿وفی كتب الطب یجوز﴾ طب ونحو ومنطق كاغدلرینه برشی قومق
جائزدر ﴿ولو فیه اسم الله والرسول فیجوز محوه لیلف فیه شئ﴾ كتب طب
كاغدنده یا الله ذوالجلال حضرتلرینك اسم شریفلری و یاخود رسول الله
صلى الله تعالى علیه وسلمك اسم شریفلری اولسه كندویه برشی صارلمق ایچون
اول اسم شریفلری محو جائزدر محوی كبله‌ده اولورسه اولور ﴿ومحو بعض
الكتابة بالریق یجوز﴾ اسم اللهك غیری اولان بعض مكتوباتی توكركله محو
جائزدر ﴿وقدور دالنهی فی محو اسم الله بالبزاق﴾ الله ذوالجلال حضرتلرینك
اسم شریفنی بزاق ایله محوده نهی وارد اولدی كراهت تحریمیه ایله مكروه
اولدی اما لسانیله یلایوب و یوتسه جائزدر ﴿وعنه علیه الصلاة والسلام
القرآن احب الی الله تعالى من السموات والارض ومن فیهن﴾ رسول اكرم
ونبی محترم صلى الله تعالى علیه وسلمدن روایت اولندیكه الله ذوالجلال
حضرتلرینه قرآن عظیم الشان سموات وارضیندن وانلرده اولانلردن محبوبدر
ظاهر حدیث شریف رسول اللهه عامدر ❊ یعنی قرآن عظیم الشان رسول اللهدن
محبوب اولمق فهم اولنور بو مسئله مختلف فیه‌در احوط اولان توقفدر ذوی العقوله
موضوع اولان من ایله تعبیر غیر كندویه تابع اولدیغی ایچوندر ❊ بو حدیث
شریفی شارحك بو مقامده ذكری بزاق ایله محو اولنمه‌دن نهی اولنمده قرآن
عظیم الشان اسم اللهه ملحقدر بوكا اشارت ایچوندر ماسبقده اولان ومحو بعض
الكتابة قوللری اسم الله ایله قرآن عظیم الشانك غیرینه خاص اولور ﴿یجوز قربان
المرأة فی بیت فیه مصحف مستور﴾ كندوده برشیئله ستر اولنمش مصحف شریف
اولان بیتوتت محلنده عورته تقرب جائز اولور مستور قیدندن فهم اولنان
مستور اولماز ایسه عدم جوازدر ﴿بساط اوغیره كتب علیه الملك لله یكره
بسطه واستعماله﴾ اوزرینه الملك لله یازیلان دوشك وغیری یاصدق ویورغان

کبی شیلرد وشـه مك واستعمـال ایلمك مکروهدر ﴿لاتعلیقه للزینة﴾ زینت ایچون
اصمقده کراهت یوقدر ﴿وینبغی ان لایکره کلام الناس مطلقا﴾ کندوده کلام ناس
مکتوب اولان شیئ مطلقا استعمالی مکروه اولماز ﴿وقیل یکره مجرد الحروف والاول اوسع
وتمامه فی البحر وکراهیة القنیة﴾ بعضیلر مجرد حروف متفرقه دخی اولمو رسه مکتوب
اولدیغی شیئ استعمال مکروهدر دیدیلر قول اول زیاده وسعتلیدر بو بحثك تمامی
بحرده وقنیه نك کراهیت بحثنده در ﴿قلت وظاهره انتفاء الکراهة بمجرد تعظیمه وحفظه
علق اولا زین به اولا﴾ شارح دیرکه بن دیرم که بحرده اولان کلامك ظاهری مکتوبه
مجرد تعظیم وحفظه کراهتك انتفاسیدر اصلسك اصتمه سك تزیین اولنسون
اولنمسون ﴿وهل مایکتب علی المراوح وجدر الجوامع کذا یحرر والله اعلم﴾
مایکتب مبتدادر ☼ کذا خبردر یعنی یلپازه لر وجامعلرك دیوارلری اوزره
مکتوب اولان شیلرك حکمی مزبورلرك حکمی کبیمیدر بلی انلرك حکمی کبیدر
تحریر اولنور الله ذوالجلال حضرتلری حقیقت حاله زیاده عالمدر باب الوتر والنوافل
دیدیکی محلك قبیلنده فروعده ولاینبغی الکتابة علی جدرانه قولی کله جکدر ☼

﴿باب المیاه﴾

اشبو باب تفصیلی سبقت ایدن طهارتك کندو ایله حاصل اوله جغی شیئ
بیانه شروعدر باب اصطلاحده کتاب ایله وفصل ایله ترجمه اولنمامش وحکمی
ماقبلنه ومابعدنه نسبتله متغیر اولمش مسائل فقهیه دن عبارتدر ☼ منح ☼ میاه جمع
کثرتدر امواه ایله ده جمعلنور بو تقدیرجه جمع قلت اولور ﴿جمع ماء بالمد ویقصر﴾
میاه مد ایله مائك جمعیدر وقصر اولنور همزه سز ماده دینلور بالمد والقصر
دیمیوب تعبیری تغییر ایلیوب ویقصر دیمه سی قصرك قلتنه اشارتدر ☼
حتی صاحب نهر وعن بعضهم قصره دیدی ﴿اصله موه قلبت
الواو الفا والهاء همزة﴾ مائك اصلی موهدر واو الفه قلب اولندی
ها همزه یه ابدال اولندی الف مقدما اعلال اولندیغندن ابدال اولنمدی
زیرا حرف واحد ایکی دفعه اعلال اولنماز و بو موه اصل متروکدر
هانك همزه یه ابدالی لازم اولمدیغندن ☼ منح ☼ ﴿وهو جسم لطیف سیال به
حیاة کل نام﴾ صو بر جسم لطیفدرکه بصره حجاب اولمز قعرنده اولان
شیئ غالبا کوربنور اقیجی ونماسانندن اولان هر برحیوان ونباتاتك حیاتی
کندو ایله در کندوده بو اوصاف مزبوره اصلدر ملوحت یعنی طوزلولق وعدم
حیاة عارضیدر ﴿یرفع الحدث﴾ مطلقا ﴿بماء مطلق﴾ ماء مطلقله کرك
حدث اکبر وکرك حدث اصغر رفع اولنور حدث مزیلك استعماله قدر اعضا
ایله قائمه اولان مانعیت شرعیه در ☼ منح ☼ ﴿وهو ماتبادر عند الاطلاق﴾ ماء

مطلق شول برمادرکه ماء اطلاق اولندقده ذهنه کندوسی سبقت ایدر منح الغفار
صاحبنك ماء مطلقك تعریفنده خلق اولندیغی وصف اوزره باقی کندویه
نجاست قارشمامش واوزرینه برشی غالب اولمامش دیو تعریفی شارحك
تعریفندن مآلیدر ﴿کماء سماء﴾ ماء مطلق ماء سما کبی سما ایله تقیید تشریفا
درکندو ایله طهارت جائزه اولمیان ماء مقیدلر بونك خلافنه ملابسدر زیرا مزبور
ماء مقیدده قید اول مائه لازمدر اول قیدسز کندویه ماء اطلاق اولنمز ماء ورد کبی
☼ بحر ☼ ﴿واودیة﴾ دخی اودیه صویی کبی اودیه وادینك جمعیدر ﴿وعیون
وابار﴾ عیون عینك جمعیدر عین کونش وبکار بومقامده مراد بومعنادر والتون
وجاسوس ویغمور وبقر وحشینك ولدی و برشیئك خیرلوسی وناس قلیل
وحرف دن برحروف وسائر معانی بینده مشترکدر وابار بئرك جمعیدر قیو
معناسنده در وبکارلر وقیولر صویی کبی دیمکدر ﴿وبحار وثلج مذاب﴾ بحار بحرك
جمعیدر ☼ دکز معناسنده در ☼ یعنی دکزلر وارمش قار صویی کبی ﴿بحیث یتقاطر﴾
و مذاب لفظی بلجك قیدیدر ☼ یعنی تقاطر ایله موصوف اولان قار صویی کبی دیمك
﴿وبرد وجمد وندا﴾ دخی طولو وبوز ونمناك یشلو یرصولری کبی برد بانك ورانك
فتحه لریله وجمد جیمك ومیمك فتحه لریله درونداء صاوزننده در ﴿هذا تقسیم باعتبار مایشاهد
والا فالکل من السماء﴾ مصنفك صویی اقسام مزبوره یه تقسیمی ظاهرده مشاهده
اولنان مغایرت اعتباریله در یوقسه صویك کلیسنك اصلی سمادندر خاصی
عامك اوزرینه عطف قبیلندن اولور ﴿لقوله تعالی الم تر ان الله انزل من السماء
ماء الآیة﴾ مائك کلیسی سمادن اولدیغی الله ذوالجلال حضرتلرینك الم تر ان الله قول
شریفنك دلالتیله در الآیة لفظی اقرأ الآیة تقدیرنده در ☼ یعنی آیتی تماما اوقو دیمکدر
تمامی فسلکه ینابیع فی الارض نظم انوریدر آیتك تمامی مطلوبی افاده ایدر یوقسه فقط
شرحده ذکر اولنان نظم مجیددن مقصود حاصل اولماز ﴿والنکرة ولو مثبتة فی مقام
الامتنان تعم﴾ شارح بو کلامی آیه کریمه مائك کلیسی سمادن اوله دعواسنه
دلیل مقامنده ایراد ایلدی حالبوکه نفس شرحده ذکر اولنان نظم مجیدك
دعوای مزبوره یه دلالتی ظاهره دکل سؤاله جواب ویررکه آیه کریمه ده اولان ماء
لفظ شریفی نکره در ونکره لر هرنه قدر مثبته ایسه ده مقام امتنانده عموم افاده ایدر
مطلقا نکره سیاق نفی ده عموم افاده ایتدیکی کبی امتنان منعمك نعمی ذکری معناسنه در
ویریوزنده اولان صویك کلیسی سمادن صخرة اللهه نازل واندن الله ذوالجلال
حضرتلری سائر محللره تقسیم بیورمسی قولیده واردر ☼ نهر ☼ ﴿وماء
زمزم﴾ بلاکراهة ﴿ماء زمزم ایله حدث رفع اولنور بلاکراهة ☼ کراهت
ماده سی سیاق نفیده بولندی عموم افاده ایدرکه تحریمی وتنزیهی کراهت یوقدر

دیمك اولور زیرا آثرده ماءزمزم ایله حدثك ازاله سی وار د اولـدی وابارده هرنه قدر
داخل ده شرفدن و استعمـالنده کراهت اولمده خـلاف واقع اولدیغنـدن
تخصیص بالذکر اولندی زمزم لفظنـك منصرف اوله رق وغیرمنصرف اوله رق
استعمـالی واردر ❊ وعن احمدبکره ❊ امام احمدبن حنبلدن ماء زمزمـك
استعمـالنك کراهتی روایت اولنـدی ❊ وبمـاء قصـد تشمیسه بلا کراهة ❊
وتشمیسی قصد اولنـان صـو یله حدث رفع اولنور بلا کراهت ❊ یعنی کونشده
قزدرلمش صو یله دیمك اولور تشمیسی قصد اولنمز ایسه اتفـاقا کراهت یوقدر
❊ابو السعود ❊ ❊ وکراهته عند الشافعی طبیة ❊وشـافعیه قتنده ماء مشمسك
کراهتی طبیه در ❊ یعنی برص مرضنی مورث اولدیغی ایچوندرو کراهت شرعیه
روایتلریده واردر ❊ وکره احمد المسخن بالنجاسة ❊ امام احمدبن حنبل نجاستی
احراق ایله قزدریلان صویی استعمالی کریه کوردی ❊(و) برفع (بماء ینعقد به ملح لا بماء)
حاصل بذوبان(ملح) ❊ دخی مطلقـا حدث کندو ایله ملح طوکدرلمق ایچون
حاضرلنان صوایله رفـع اولنور طوزك اریمسی ایله حاصل اولان صـوایله حدث
رفع اولنماز بوطوز یازده طوکرقشده اریر صودن منجمد اولورایسه بونك عکسنده در
❊ لبقـاء الاول علی طبیعته الاصلیة وانقلاب الثـانی الی طبیعت الملحیة ❊ اولکی
صوخلقت اصلیه سی اوزره باقی اولدیغندن کندوایله حدث رفـع اولندی ایکنجی
مائیته منـافی اولان ملحیه طبیعته منقلب اولدیغی ایچـون کندوایله حدث رفع
اولنمـاز طوزدن اریین صوا لتون وکومش صویی کبی اولور ❊ ابو السـعود
عن الوانی ❊(و) لا(بعصیر نبـات) ای معتصر من شجراوثمر لانه مقید ❊ دخی
اغاج ویاخود میوه کبی شیلردن صقلمش واخراج اولنمش صـویله حـدث رفع
اولنمـاز زیراماءمقیددر ماءمطلق بولنمدیغی وقتده حکم تیمم منقولدر ❊ بنهـاده
واسطه یوقدر ❊ بحر ❊(بخلاف مایقطر من الکرم) اوالفوا که(بنفسه) فانه یرفع
الحدث ❊باغ کتوکی واصمه دن بنفسه سیلان ایدن یاخود اوزومك غیری میوه لردن
حاصل اولان صوعصر نباتك خلافنده ملایسدر زیرا بوصوحدثی رفع ایدر ❊ وقیل لا
وهو الاظهر کما فی الشرنبلالیة عن البرهان ❊ بعضـلر کرم وفوا کهـدن تقاطر
ایدن صو رفع حـدث ایتمز دیدیلر ❊ وزیاده ظـاهر اولان قول بودر ❊ نتـه کم
شرنبلالیه ده برهاندن نقلا بویلجه تصریح اولندی ❊ وکتب فقهیه نك اکثریسنده
مصرح اولان بودر ❊ قاضیخان وصاحب محیط کتابلرنده بوقول اوزرینه اقتصار
ایتدیلر ❊وکافیده اولا عدم جواز قولی ذکر اولندی ❊ جواز قولی ثانیا صیغه تمریض اولان
قیل ایله تصدیر اولندی وشرح منیه ده اشبه اولان عدم جوازدر ایمدی اولی اولان
بو اولدی ❊زیرا بوصویك کرم وفوا کهه امتزاجی کاملدر ❊ کذا فی البحر ❊ واعتمده

القهستانی فقال والاعتصار یعم الحقیق والحکمی کماء الکرم ❊ وقهستـانی بوقوله
اعتماد ایلدی ❊ ودیدیکه اعتصـار یعنی خروج حقیق ایله ماء کرم کبی بنفسه
تقـاطر ایدن حکمیه عامدر ❊ وکذا ماء الدابوغة ❊ وماء دابوغه عـدم جواز
حکمنده بنـه بویلجه در ❊ ابراهیم حلبی عنـدمده موجود اولان لغت کتابلرنده
دابوغه لفظنك تفسیرنی بوله مدم دیدی طحطاوی دیرکه حضرت ابراهیم صلوات الله
تعالی علی نبینا وعلیهك بلدنده ساکن اولان بعض کسـه لر خبرویردیلرکه انلر بعض
حطبك عروقنی ارضدن اخراج ایدرلر وصویه وضـع ایدرلر ❊ صوقرمزی رنکله
دری یی قرمزی یه بویرلر وکند ویه ماء الدابوغه تسمیه ایدرلر ❊ حطبـدن مراد
احتمـالکه چوب بویه دیدکلری شیء اوله ❊ والبطیخ بلا استخراج ❊ بنفسه خروج
ایدن ماء بطیخ دخی بنه ماء کرم کبیجه در ❊ بانك فتحی و کسری وطانك تقدیمیله
طبیخ ده لغتدر ❊قاوونه وقار پوزه اطلاق اولنور ❊ وکذا نبیذ التمر ❊ خرما اصلنمش
صـوده عدم جوازده ماء کرم کبیجه در ❊(و) لا بماء (مغلوب) بشیء (طـاهر) ❊
دخی پاك برشیئله غلبه اولنمش صوایله رفع حدث یوقـدر ❊ غلبه یی اجزاویاوزن
ایله تقیید ایمدی فقهانك غلبه یی بیانده اختلافلرینك کثرتنه بناء و مغلوبیتله تقیید
اولنمسی عدم مغلوبیت صورتنده طهارت جائزه اولدیغی ایچون ❊منح ❊ الغلبة اما
بکمال الامتزاج بتشرب نبات او بطبخ بما لا یقصد به التنظیف ❊ غلبه یا کمال امتزاج ایله
اولور ❊ بوقول متأخریندن بحرونهرومنح صاحبلرینك اختیار ایلدکلریدر ❊زیلعینك
دخی مختاری بودر ❊ بتشرب نده باکماله متعلقدر وکمال امتزاجی بیاندر ❊ یعنی کمال
امتزاج ایکی شیئله اولور ❊ اولکی نبـاتاتك تشربیله اولان امتزاجدر ❊ ایکنجیسی
کندو ایله تنظیف قصـد اولنمیان شیئله طبخله اولان امتزاجـدر ❊ کندو ایله
تنظیف قصد اولنان صابون واشـنان کبی شیلرایله طبخ طهارته مانع اولماز رقت
وسیلانندن چیقمدقجه ❊ واما بغلبة المخـالط ❊ کمال امتزاج یامخالطك یعنی صویه
قرشـدریلان شیئك غلبه سیله اولور ❊فلوجامدا فبثخانة مالم یزل الاسم ❊ یعنی
صویه خلط اولنان شیء جامدیعنی طوك ورقت صـاحبی اولمیان برشی اولور ایسـه
کندودن صـو اسمی زائل اولمیان شیئك ثخانتیله اولور ❊ یعنی رقتنك منتـفی
اولوب اعضـا اوزره عـدم جریانیله دیمك اولور ❊ کنبیذ تمر ❊ یعنی کندودن
صواسمی زائل اولان شی نبیذ تمرکی منفیه قیددر دخی کندویه زعفران خلطله
اولنوب وکندوایله برشی صبغ اولنـان صوماء مطلق دکلـدر ❊ نبیذ تمرکبی
هرنه قـدر ثخانت پیـدا ایتمزایسه ده زیرا کندودن اسم زائل اولور ❊ بحر ❊ ولو
مائعا ❊ صـویه خلط اولنـان شی مائع یعنی چیوق برشی اولورسـه لکن شیء مائع
صـویك جمیع اوصافنده کندویه مبـاین اولان ویاخود بعض اوصافنده مباین

وياخود اصلا مباين اولميان شيلردن اعمدر ❊ شارح بر بر تفصيل ايدوب
بيورركه ﴿ فلومباينا لاوصافه فبتغير اكثرها ﴾ يعنى صويه خلط اولنان شى مائع
صويك جميع اوصافنده صويه مباين اولورسه خل كبى مخالطك غلبه سى صويك
اكثر اوصافنك متغير اولمسيله اولور ﴿ اوموافقا كلبن فباحدهما ﴾ ياخود
صويك بعض اوصافنده موافق اولورسه سود كبى زيرا سود عدم رائحه ده
صويه موافقدر ❊ طعم واونده مبايندر ❊ بومثللى بعض اوصافده موافق
وبعضيسنده مباين اولانده غلبه مباين اولان ايكى وصفك برينك تغيريله در ❊
احدهما ضميرينك مرجعنك سبقتى صراحة يوقدر لكن ضمنا واردر ❊ زيرا
اوموافقا كلبن قولندن وصفيده مباينت نفهم اولور بوتقديرجه وصفين مباينينك
برينك متغير اولمسيله ديمك اولور ❊ ضمير وصفين مباينينه راجع اولور مخالفت
بويا ايكى وصفده اولسه اعتبار مخالفت اولان وصفده در ❊ مثلا لبن صويه لون
وطعمده مخالفدر ❊ صوده لبنك لون وطعمى غالب اولسه آبدست جائز اولماز ❊
غالب اولمز ايسه جائز اولور ❊ بحر ﴿ اوممائلا كمستعمل فبالاجزاء ﴾ صويه خلط
اولنان شى صويه مماثل اولورسه ماء مستعمل كبى غلبه اجزا اعتباريله در ❊ ماء
مطلق اكثر ايسه آبدست جائز اولور دكل ايسه اولماز مساوى اولور ايسه احتياطا
مغلوب عد اولنور شرنبلالى اكثرى ثلثان ثلث ايله تقدير ايلدى ❊ يعنى ايكى ثلثى
ماء مطلق وبرثلثى ماء مستعمل ايسه جائز اولور والا اولماز ﴿ فان المطلق اكثر من النصف
جاز التطهير بالكل والالا ﴾ ماء مطلق نصفدن اكثر اولور ايسه اول صويك
كليسيله تطهير جائز اولور يوقسه اولماز ﴿ وهذا يعم الملقى والملاقى ﴾ يعنى بوماء
مستعمل حقنده اولان حكم ملقى كه كنديه ماء مستعمل القا اولنوب وخلط
اولنان ماء طهوره وملاقى يه كه كنديه بركمسه نك منغمس اولوب طالديغى
صويه عام اولور ❊ ملقى وملاقى ايكيسيده اسم مفعوللردر ❊ بحر ﴿ ففى الفساقى
يجوز التوضى مالم يعلم تساوى المستعمل على ماحققه فى البحر والنهر والمنح ﴾
بوقول ماقبلنه تفريعدر ❊ يعنى ماء مطلق اكثر اولورسه تطهير جائز اولوب
يوقسه جائز اولمديسه فسقيه لركه يعنى حوضلرده ماء مستعملك تساويسى محقق
اولمدقجه آبدست جائز اولور ❊ بحر ونهر ومنح صاحبلرينك تحقيق وتصريح ايتدكلرينه
بناء بحرده ذكر اولنديكه شول برصغير حوض كه هركس كندودن آبدست
الورلر وكنديه ماء مستعمل نازل اولور ❊ وهر كون كنديه ماء جديد نازل
اولور ❊ اول حوض مزبوردن آبدست المق جائز اولورمى ماء مزبورك غيرى
برشئ نجس اول حوضك ايچينه واقع اولماز ايسه اول ماء مستعمل ضرر ايتمز ﴿ لكن
الشرنبلالى فى شرح الوهبانية فرق بينهما فراجعه متأملا ﴾ لكن شرنبلالى

شرح وهبانيه ده ملقى ايله ملاقى بيننى فرق ايلدى ❊ فرقك ظهورينى تأمل
ايديجى اولديغك حالده شرح وهبانيه يه مراجعت ايله فرقلرينك مضمونى
بودركه ملاقاده صويك مستعمل اولمسى طلان كمسه نك جسدينه ملاقى اولان
جزء ايله در ❊ سائر ماء ايله دكلدر بوتقديرجه جزء مزبور ماء باقيده مستهلك اولور ❊
بوذكر اولنان قول مردوددر استعمال حكما صويك جميعنه سرايت ايتديكى ايچون
ماء كثيره صب اولنان ماء مستعمل قليل بويله دكلدر ديو فرق ايتديلر لكن بوفرق ايوجه
ظاهر اولمديغندن شارح ضعفنه متأملا لفظيله اشارت ايلدى ❊ (ويجوز) رفع
الحدث (بما ذكروان مات فيه) اى الماء ولو قليلا ﴾ جواز بعضا حلده وبعضا
صحتده استعمال اولنور ❊ لكن حله صحت لازم كلور ❊ صحته حل لازم كلمز ❊
يعنى هر حلال اولان شى صحيح در ❊ هر صحيح حلال اولمق لازم دكلدر ❊
غالبا افعالده جواز حل معناسنه وعقودده صحت معناسنه در ❊ بومقامده
يجوز يحل معناسنه در ❊ عموم مشتركه ذاهب اولنلر جوازى معنيينده استعمال
ايدرلر ❊ بحر يعنى ذكر اولنان ماء مطلق اقسامندن بولنان صويله رفع حدث
جائز اولور ❊ هرنه قدر كندوده اولورسه ده وكندونه قدر قليل اولورسه ده
﴿ (غير دموى كزنبور وعقرب وبق) اى بعوض ﴾ ارى وعقرب وسوريسنك كبى
غيرى دموى اولان حيوانلر غيرى دموى ديمك قانى اولميان حيوان ديمكدر
ماء مزبور ايله رفع حدثك جوازى امام بخارينك روايت بيورديغى شو مضمون
منيف ايله دركه رسول اكرم ونبى محترم صلى الله تعالى عليه وسلم
سعادتله بيورديلركه سزلردن بريكزك قابنه سنك واقع اولسه اول سنكى
اول قابك ايچينه طالدرسك صكره چيقارسك زيرا قنادنك برسنده مرض
وبرنده شفا واردر ❊ وجه استدلال طعام بعضا حار اولوب حيوان مزبورى
طالدرمله اولوب واول طعامك فساده كتمه مسيدر ❊ زيرا فساده كتسه
شفا اولمق حكمتى ايچون غمس ايله امر بيورلمز ايدى ❊ وقتاكه ذبابك حكمى
معلوم اولديسه سيلان ايديجى دم صاحبى اولميان اوز وآرى وعقرب وچكركه
وطموزلان بوجكى وقرنجه وصرصر وپره وكهله وبونلر امثالى حيوانلرك
حكمى دخى مزبور ذبابه قياسا معلوم اولدى اما تولدو اكلشمه سى صوده اولان
حيوان دمويده روايت ظاهره ده حكم صويك منجس اولمامسيدر ❊ اما
دموى غير مائينك كندوسى ماء قليلى افساد ايدر ﴿ وقيل بق الخشب ﴾
بعضلر بق بق خشبله تفسير ايتديلر ❊ يعنى تخته كهله سى ديدكلرى قرمزى بوجكدر
﴿ وفى المجتبى الاصح فى علق مص الدم انه يفسد ﴾ ومجتبى نام كتابده ذكر
اولندى كه قان امن سلوك ديدكلرى حيوانك صوده اولمه سى صويى

متنجس ايدر ﴿ ومنه يعلم حكم بق وقراد وحلم ﴾ قراد غراب وزننده كنه
ديدكلری بوجكدركه حيوانه استيلا ايدر جمعی قافك كسريله قردان كلور حلم مزبور
كنه نك اوفق وصغيرلرينه دينوركه صقرقه تعبير اولنور حاصل معنی مص دم ايدن
علقك حكمندن بق وقراد وحلمك حكمی معلوم اولور يعنی بونلرك صوده
موتی صويی منجس ايدر ﴿ وفی الوهبانية دود القز وماؤه وبزره وخرؤه
طاهر كدودة متولدة من نجاسة ﴾ دخی وهبانيه ده ذكر اولنديكه كندودن
حرير حاصل اولان كبی بوجكی وجريرك استخراجی وقتنده ايچنده قيناد لديغی
صويو وكندودن حاصل اولديغی طوخومو ونجاستی يا كدر نجاستدن حاصل
ودبردن خروج ايدن صوليجان قوردی پاك اولديغی كبی ابدستی بوزمه سی
اوزرنده بولنان شی ايچوندر بوقسه كنه و نجس اولديغی ايچون دكلدر
﴿ (ومائی مولد) ولوكلب الماء او خنزيره (كسمك وسرطان) وضفدع ﴾
دخی ماء مزبور ايله تطهير جائز اولور هرنه قدر كندوده صوده تولد ايتمش صويه
منسوب حيوان اولورسه ده بالق ويكنج وقوربغه كبی هرنه قدر صو كلبی
يا صو خنزيری اولورسه ده كلبده هرنه قدر اختلاف وار ايسه ده قول راجح
تنجسدر ﴿ الابريا له دم سائل وهو ما الاسترة له بين اصابعه فيفسد فی الاصح ﴾
الا بری قربغه كه برمقلرينك بيننده ستره اولميان دم سائل صاحبی اولوب قول
اصحده صويی افساد ايدر بحری اولان قوربغه نك برمقلری بيننده ستره اولور
﴿ كحية برية ان لها دم والا لا ﴾ حية بريه نك صوده موتی صويی فساده
ويرديكی كبی اكر كندوده دم سائل اولورسه لكن دم سائل اولمز ايسه صويی
فساده ويرمز ﴿ (وكذا) الحكم (لومات) ما ذكر (خارجه والقی فيه)
فی الاصح ﴾ حكم بنه بويله در صويك فساده كتمه مسنده مائی غير دموی
اولان مزبور حيوانلر خارج ماده اولوب صكره صويه القا اولنسه ده قول
اصحده ﴿ فلو تفتت فيه نحو ضفدع جاز الوضوء به لا شربه لحرمة لحمه ﴾
قربغه كبی مائی غير دموی اولان حيوانلر صويك ايچنده طاغلسه اول
صو ايله توضی جائز اولور لكن شربی جائز اولماز اتی حرام اولديغی ايچون
﴿ (وينجس) الماء القليل (بموت مائی معاش بری مولد) فی الاصح
(كبط واوز) ﴾ اوردك وقاز كبی ولادتی برده وتعيشی صوده اولان حيوانك
صوده موتيله ازصو قول اصحده منجس اولور ماء كثير اوصاف متغير اولمجق
منجس اولماز اوز همزه نك كسری واوك فتحيله وزانك تشديديله در قاموس
﴿ وحكم سائر المائعات كالماء فی الاصح ﴾ سائر چوق اولان شيلرك حكمی
منجس اولوب واولمامده صويك حكمی كبيدر اصح اولان قولده ﴿ حتی لو وقع بول

فی عصير عشر فی عشر لم يفسد ﴾ حتی بر كسه نك بولی كندوده عشرا فی عشر اوزم
صويی اولان حوضه واقع اولسه مزبوری فساده ويرمز ﴿ ولو سال دم رجله
مع العصير لا ينجس خلا فالمحمد ذكره الشمنی وغيره ﴾ بر كسه نك اياغنك قانی
عصير جاری ايله برابر سيلان ايتسه اوصاف ثلاثه نك بريسی متغير اولمدقجه
متنجس اولماز امام محمد ايچون اختلاف وار در بو مضمونی شمنی وغيريلر ذكر ايتديلر
﴿ (وبتغير احد اوصافه) من لون او طعم او ريح (ينجس) الكثير ولو جاريا اجماعا ﴾
ماء كثير هرنه قدر اقيجی دخی اولورسه اوصاف ثلاثه سی اولان لون وطعم
وريحك بريسنك بوزلمسيله متنجس اولور اجماعا زيرا فقها اجماع واتفاق
ايتديلر كه صويك احد اوصافی نجاستله متغير اولدقدنصكره اول صو ايله
طهارت جائز اولماز از اولسون ويا چوق اولسون جاری اولسون ويا غيری جاری
اولسون متغير اولماز ايسه قليل نجس اولور كثير اولماز لكن قليل ايله كثيرك
بينی فرقده اختلاف ايتديلر بحر ﴿ اما القليل فينجس وان لم يتغير خلافا لمالك ﴾
اما ماء قليلك كندوسی متنجس اولور هرنه قدر متغير اولماز ايسه ده امام مالك
ايچون اختلاف واردر مشار اليهك عندنده طاهردر متغير اولمدقجه بحر ﴿ (لا لو تغير
) طول (مكث) ﴾ ينجس جمله سی اوزره معطوفدر يعنی اوصاف ثلثه نك برينك تغيريله
ماء كثير متنجس اولور طول مكثله متغير اولورسه اولماز مكث ميمك حركات
ثلاثه سيله مكث فعلنك مصدريدر تغيردن مراد فنا قوقو صاحبی اولمقدر
﴿ فلو علم نتنه بنجاسة لم يجز ﴾ صويك قوقوسنك فنا اولمسی نجاست سببيله
اولديغی معلوم اولورسه اول صو ايله طهارت ايتمك جائز اولماز
﴿ ولو شك فالاصل الطهارة ﴾ ماء مزبورك قوقوسنك فنالغی نجس
ايله ميدر ويا خود طول مكثله ميدر شك ايتمش اولسه اصل اولان طهارته حمل اولنور
﴿ والتوضی من الحوض افضل من النهر رغما للمعتزلة ﴾ رغم رانك حركات
ثلثه سيله كره معناسنه دركه خوشلنمامقدن عبارتدر يعنی حوضدن آبدست
المق ايرمقدن آبدست المقدن افضلدر ثوابی كثيردر معتزله طائفه سنك
خوشلنمامسی ايچون زيرا معتزله جزء لا يتجزی اثبات ايتمدكلری ايچون حوض
كبيره نجاست وقوعنده هرنه قدر ازده اولورسه حوضك تنجسيله حكم ايدرلر
اول نجاستك تجزئه سی متناهی اولمايوب حوض مزبورده اولان صويك
هر برقطره سنه نجاست حلول ايتديكی ايچون اهل سنت طيب الله ارواحهم عندنده جزء
لا يتجزی مثبت اولديغندن اول حوضك تنجسيله حكم ايتمزلر مذهب صواب قرينلرنده
جزء لا يتجزی ثابت اولديغندن اجزاء نجاست تجزئه سی ممكن اولميان جزئه متناهی
جزء اولمغله جزء مزبورك تصادف ايتديكی صويك ماعداسی پاك اولور

بنا برین اهل سنت عندنده حوضده ابدست المق نهرده المقدن افضل اولدی
انلره رغما وكندولرك اختلا فی نجاست واقع اولان حوضده ایسه ده
كندولره كمال مخالفت ایچون فقها مطلقا حوضده ابدست نهردن افضلدر دیو بیان
بیوردیلر ❊ (وكذا یجوز بماء خالطه طاهر جامد) مطلقا (كاشنان وزعفران) ❊
اشنان همزه نك ضمی وكسریله معرو فدركه جوغان دیدكاری نباته دینور
جرب وحكه علتلرینه نافع وجالی ومنقی ودم حیضی مدرر ور حمدن جنینی
حیا ومیتا مسقطدر ❊ یعنی كرك جنس ارضدن اولسون تراب كبی كرك
كند وایله تنظیف قصد اولنسون اشنان وصابون كبی وكرك غیری شی
اولسون زعفران كبی طاهر جامدك كندویه خلط اولوب قارشدیرلدیغی
صوایله رفع حدث بنه بویله جائز اولور ❊ (لكن فی البحر عن القنیة ان امكن
الصبغ به لم یجز كنبیذ تمر) ❊ لكن بحرده قنیه دن نقلا ذكر اولندیكه ماء
مزبور ایله صبغ ممكن اولور ایسه كندوایله رفع حدث جائز اولماز نبیذ تمر كبی
كندودن صواسمی زائل اولدیغی ایچون ❊ (وفاكهة وورق شجر) وان غیر
كل اوصافه (فی الاصح) ❊ دخی طاهر جامد میوه واغاج یپراغی كبی وبومزبور
طاهر جامد هرنه قدر صویك اوصافنی بوزار ایسه ده قول اصحده طاهردر ❊
زیرا اساتذه دن منقولدركه انلر كندویه اوراق دوشوب واوصافنك كلیسی
متغیر اولان حوضلردن آبدست الورلر ایدی كندولردن بركمسه انكار ایتمك
سزین ❊ نهر ❊ اصحك مقابلی بحرده محمد ابن ابراهیم میدانیدن روایت اولنان
كثرت اوراق ایله متغیر اولان صویك لونی الده ظاهر اولورسه كندوایله آبدست النماز
ولكن ایچلور روا بنیدر ❊ (ان بقیت رقته) ای واسمه لما مر ❊ طاهر جامدایله
كل اوصافی متغیر اولان صوایله تطهیر جائز اولور صویك رقتی یعنی اسمی باقی اولور
ایسه اما زائل اولورسه كندوایله صبغ ممكن اولان زعفران صوی كبی ونبیذ تمر كبی
آبدست النماز ولامغلوب بطاهر قولنك حلنده بو مضمون مرور ایلدی شارح رحمه
الله اول محلده بیوردیكه مخالط جامد اولورسه كندودن صواسمی زائل اولمیان
شیئك ثخانتیله اولور غلبه مخالط نبیذ تمر كبی ❊ (و) یجوز (بجار وقعت فیه نجاسة) ❊
دخی كندویه نجاست وقوعبولان ماء جاری ایله ده رفع حدث جائز اولور
ماء راكد كثیر كبی صویك دوشدیكی برتنجس اولماز بو ماء جاریده نجاستك وقوعبولدیغی
محلده تطهیر جائز اولور ونجاست مرئیه ایله غیر مرئیه بیننده فرق یوقدر ❊
امام ابی یوسف رحمه الله دن مروی اولان بودر ومشایخ بخاری بو قولی اخذ ایتد
یلر وعندلرنده مختار وتصحیحه سزا اولانده بودر ونصاب صاحبی نصابده
وعلیه الفتوی دیدی ❊ بحر ❊ (و) الجاری (هو مایعد جاریا) عرفا ❊

تمیزیت اوزرینه منصوبدر یعد فعلنه مربوطدر ❊ ماء جاری عرفده جاری عد اولنوب
كندویه ماء جاری اطلاقی صحیح اولان صودر ❊ وقیل ماذهب بتبنة ❊
وبعضیلر ماذهب بتبنة تعریفی ایله ماء جاری تعریف ایتدیلر ❊ تبنه ده تاوحدت ایچوندر
یعنی برصمان چوبنی كوتورر دیمكدر ❊ والاول اظهر والثانی اشهر ❊ قول اول
اظهر یعنی اصحدر ❊ عرفه طیاندیغی ایچون وامام اعظم رحمه اللهك مبتلا
اولنلره رفق ونظر قاعده‌لری اوزره جاری اولدیغندن وقول ثانی اشهردر ❊ (وان)
وصلیة (لم یكن جریانه بمدد) فی الاصح ❊ هرنه قدر صویك جریانی كندویی
چكر وزیاده ایدر صویله اولماز ایسه ده قول اصحده صاحب سراج وصاحب
تجنیس هدایه ده بوقولی تصحیح ایلدیلر ❊ مقابلی فتح باریده ذكر اولنان
صویك جریانده مدد وزیاده اولنوب ارقه سی منقطع اولمامق لازمدر ❊
بكار ده وقیوده اولدیغی كبی ومختار اولان قول بودر ❊ بوتقدیرجه قولینك
ایكیسیده مصححلردر ❊ فلوسد النهر من فوق فتوضاء رجل بماء یجری بلامدد
جاز لانه جار ❊ ماقبلنه تفریعدر ❊ بوتقدیرجه برایرمق مافوقندن سد اولنسه
واول بغلنان محلك ماتحتندن بركسه اول كیروسی كلیان صوایله آبدست السه
جائزدر ❊ جاری اولدیغیچون هرنه قدر كندویه نجاست دخی واقع اولسه
اوصاف ثلثه سنك برینی بوزلمدقجه ❊ وكذا لوحفر نهرا من حوض صغیر ❊
بنه بویلجه توضی جائزدر ❊ بركسه برحوض صغیردن برنهر اچسه واول
حوضك صوینی اول نهره اجرا اولنسه حال جریانده اول صودن آبدست السه
❊ او صب رفیقه الماء فی طرف میزاب وتوضاء فیه وعند طرفه الاخر اناء یجتمع
فیه الماء جاز توضیه به ثانیا وثم وثم وتمامه فی البحر ❊ یاخود بركسنك رفیق صوینی
برمیزابك برطرفنه صب ایتسه واول میزابدن بركسه آبدست السه جائزدر ❊
واول میزابك طرف اخرنده برقاب وضع اولنمش اولسه وصواول قابده جمع
اولنوب ثانیا بنه نهره اجرا اولنوب آبدست السه ثم وثم یعنی الی غیرالنهایة وجه
مشروح اوزره ثالثا ورابعا وخامسا اشلنسه توضی جائز اولور ❊ وثم ده كی واو
ثم ایله كندونك اوزرینه عطف اولنان معطوف علیه محذوفكه وجاز توضئه
ثالثا ثم رابعا وخامسا ثم سادسا درانك اوزرینه داخلدر ❊ یوقسه حرف عطف
كندومثلی حرف عطفه داخل دكلدر ❊ مقصود تكثردر ❊ وبو بحثك تمامی
بحررائقده‌در ❊ (ان لم یر) ای یعلم (اثره) ❊ یعنی كندویه نجاست واقع اولان ماء
جاری ایله تطهیر جائز اولور اسباب علمدن ذوق ویاشم ویارؤیت كبی برسبیله اول
نجاستك اثری معلوم اولمز ایسه ❊ نهر ❊ فلوفیه جیفة او بال فیه رجل فتوضأ اخر من اسفله
جاز مالم یر فی اسفله اثره ❊ شارح مرحومك بوقولی ماقبلنه تفریعدر ❊ یعنی برماء جارینك ایچنه

برجيفه واقع اولسه ياخود بركسه بول ايتسه اسفلندن بركسه آبدست السه
آبدستى جائز در اسفلنده اثرى ظاهر اولمد قجه نجاست مرئيه وغير مرئيه بيننده
فرق يوقدر ❊ (وهو) اما (طعم اولون اوريح) ❊ اثر ياطعم يالون يار يحدر ❊ ظاهره
يعم الجيفة وغيرها وهو مار جحه الكمال وقال تلميذه قاسم انه المختار وقواه
فى النهر واقره المصنف ❊ مصنك كلامنك ظاهرى جيفه يه وجيفه نك غيرينه
عام وشامل اولور ❊ يعنى ماء جارينك متنجس اولمسى اثرك ظهورى وقتنده نجاست
مرئيه اولان جيفه ايله ده اولور ❊ وجيفه نك غيرى نجاست غير مرئيه ايله ده
اولور ❊ بوقول كمال ابن همامك ترجيح ايلديكى وتلميذى علامهٔ قاسمك مختاريدر
ديديكى ونهرده تقويه ايلديكى ومصنف مرحومك قرار ويرديكى قولدر
❊ وفى القهستانى عن المضمرات عن النصاب وعليه الفتوى ❊ قهستانيده
مضمراتدن اوده نصابدن نقلا قول مزبور وعليه الفتوى عنوانيله ذكر اولندى
وقول مزبورده صو جيفه نك كرك كليسنك اوزرينه مرور ايتسون وكرك
بعضيسنك عامدر ❊ وقيل ان جرى عليها نصفه فاكثر لم يجز وهو احوط ❊ وبعضيلر
ديديلركه صويك نصفى جيفه نك اوزرينه جريان ايدرسه چوق عد اولنور
كندو ايله تطهر جائز اولماز واحوط اولانده بودر وبو قول عامهٔ فتواده
مذكوردر ❊ والحقوا بالجارى حوض الحمام لو الماء نازلا والغرف متداركا ❊ نجاست
وقوعيله اثر ظهور ايتمكسزن متنجس اولمامده حوض حمام كبيدر ❊ فقها حوض حمامى
ماء جارى يه الحاق ايتديلر ❊ حتى نجس اولان ال وطاس حوض حمامه ادخال اولنسه
متنجس اولماز لكن صو حوضه نازل اولوب وصو اخذ اولنان غرفه لر متتابع يعنى
بين الغرفتين صويك يوزى ساكن اولميدرق اولورسه ❊ كحوض صغير يدخله الماء
من جانب ويخرج من اخر ❊ برطرفدن صو دخول ايدوب وبرطرفدن خروج
ايدن حوض صغيرك ماء جارى يه الحاق اولنديغى كبى ❊ يجوز التوضى من كل
الجوانب مطلقا به يفتى ❊ حوض مزبورك هر جانبندن توضى مطلقا كرك
اربعا فى اربع اولسون وكرك اقل وكرك اكثر اولسون جائز اولور ❊ انجق بوقول ايله
فتوى ويريلور ❊ بعضيلر اربع فى اربع دن اكثر اولورسه متنجس اولور ديديلر
❊ حلبى ❊ وكعين هى خمس فى خمس ينبع الماء منه به يفتى قهستانى معزيا للتتمة ❊
دخى ماء جاريه ملحق اولان كندودن صو قينايوب خروج ايدن خمسا فى خمس بكار كبى
مرقوم بكاردن تطهرك جوازينه در فتوا ديو قهستانى صاحبى تتمه دن نقلا تصريح
ايلدى ❊ خمس ايله تقييد اولنديغى محل نزاع اولديغندندر مادوننده
اتفاقا متنجس اولماز ❊ زيرا نبع مادون الخمس ده جميعسنده تحقق ايدر ❊ اما ستا فى
ست ده بعض نجاست منزوى اولديغندن متنجس اولور بو صورتلرماء

مستعمل نجس اولديغنه نظرادر ❊ (وكذا) يجوز (براكد) كثير (كذلك) اى وقع
فيه نجس لم ير اثره ولو فى موضع وقوع المرئية به يفتى بحر ❊ اثرى اسباب علمدن
برسببله معلوم اولميان كندويه نجاست واقع اولان ماء راكد كثير ايله رفع حدث
ينه جائز اولور هرنه قدر نجاستنك واقع اولديغى محلدن دخى اولورسه بوقولله
فتوى ويريلور ❊ بحر ❊ (والمعتبر) فى مقدار الراكد (اكبر رأى المبتلى به فيه) ❊ مرقوم
ماء راكدك مقدارنده معتبر اولان كندو ايله مبتلى اولان كمسنه نك اكبر رأيى كه
اول صويك حقنده غلبهٔ ظنى در يعنى كندويه ظن غالب كلملى كه اول مثللى
صو كثيردر اوصاف ثلثه نك برى متغير اولمجق متنجس اولماز بومثللى محلرده
ظن غالب يقين افاده ايدر ❊ (فان غلب على ظنه عدم خلوص) اى وصول (النجاسة الى
الجانب الاخر جاز والالا) ❊ فان غلب لفظنده فاتفسيريه در ماقبلنى تفسيردر
يعنى كندويه نجاست واقع اولان حوض كبيرده كه ماء راكددن توضى
مراد ايدن كمسنه نك ظن غالبى نجاستنك جانب آخرينه عدم وصولنه اولسه اول ماء
راكددن تطهر جائز اولور ❊ واكرجانب آخره عدم وصولنه ظن غالبى اولماز ايسه
وياخود طرفين سيان اولورسه كندو ايله تطهر جائز اولماز ❊ هذا ظاهر الرواية
عن الامام واليه رجع محمد وهو الاصح كما فى الغاية وغيرها ❊ ماء راكدك مقدارنده
معتبر اولان كندو ايله مبتلى اولان كمسنه نك اكبر رأيى اولمق امام اعظمدن ظاهر
روايتدر ❊ وامام محمد دخى بوقوله رجوع ايتدى واصح اولانده بوقولدر ❊ نته كم
غايه ده وغيريده ذكر اولندى ❊ وحقق فى البحر انه المذهب به يعمل وان التقدير
بعشر فى عشر لا يرجع الى اصل يعتمد عليه ❊ وبحرده تحقيق اولنديكه معمول به
مذهب بودر ❊ وعشرا فى عشر ايله تقدير كندويه اعتماد اولنه جق براصله راجع
دكلدر ❊ لكن طحطاوى ديركه ماء راكدك كثرتى تقديرده عشرا فى عشر ايله
حكم ايدرز ❊ زيرا صاحب بحر عشرا قولنى ذكر ايلديده صكره ديديكه
اما علماء متأخرينك اكثرينك اختيار ايلدكلرى عشرا فى عشر معلوم
ومستبانيدركه اصحابمزدن مروى اولان مذهب دكلدر ❊ امام محمد عليه الرحمه دن
قول مرقوم هرنه قدر روايت اولندى ايسه ده مذهب اصحابلريمزه وقوف تاملرى
اولان ائمهٔ ثقاتدن رجوعلرى نقل اولندى بالفرض والتقدير تقدير مرقومدن
رجوع اولنمه تقدير مزبور انجق كندونك قولى اولور اولده غيريى الزام ايتمز ❊
لكن ينه معمول به اولان قول بودر زيرا ماء راكدك كثير اولوب وقوع نجاستله
اوصاف ثلثه نك برينك تغيرى تحقق ايتمينجه ماء مزبور ايله تطهرك جوازى
كندو ايله مبتلى اولان كمسنه نك اكبر رأينه احاله اولنوب وبركمسه نك استكثار ايدوب
وچوق عد ايتمه سى غيرينى الزام ايتميوب بلكه اختلاف رأيله مختلف اولان شى

مقوله سندن اولوب و بو مثللو شى عوامك مجتهدى تقليد ايده جكى شيلردن
اولمديغندن امام محمدك عشره ايله تقديرى قولى ترجيح اولندى * وكمال
ابن همام بو يلجه ذكر ايلدى * ورد ما اجاب به صدر الشريعة * يعنى
صاحب بحر صدر شريعه نك شرح وقايه ده كندو ايله جواب ويرديكى قولى
رد ايلدى * قول مر قومك حاصلى بودر كه امام محمد رحمه الله عشره
ايله تقديرى رسول اكرم ونبى محترم صلى الله تعالى عليه وسلمك (من حفر بئرا فله
حولها اربعون ذراعا) قول معجز بيانلرينه بناأ در * يعنى بر كسنه بر قيوقازسه
جوره سندن قرق ارشون بر اول كسنه نك در * يعنى اول قيونك حريمى كه
اطرافنده كندويه لازم اولان محللردن عبارتدر اطرافندن هر جانبنده
اون ارشون براول كسنه نك اولور * بو مضموندن فهم اولنديكه آخر كسنه
اول قيونك حريمندن بريرده بر قيو قازمق مراد ايلسه منع اولنور * زيرا صويى
بئر اولادن جذب ايدر صوينه نقصان عارض اولور * وبئر بالوعه حفرندن دخى
منع اولنور * نجاستك سرايتى خوفندن وراء حريمده تصرفدن غيرى
كسنه منع اولنماز * بوندن معلوم اولديكه شارع نجاستك عدم سرايتنده
عشر فى عشرنى اعتبار ايلدى صدر شريعه نك بو قولنى صاحب بحر اولا رد ايلديكى
حريم بئرك هر جانبندن اون ارشون اولمسى بعض قوليدر صحيح اولان قرق ارشون
اولمقدر * وثانيا رد ايلديكى مائى ارض اوزرينه قياس مع الفارقدر
* ثالثا رد ايلديكى بئر ايله بالوعه بينده اولان بعد مسافه ده مختار ومعتمد اولان قوة ول
نفوذ را نجه در * يعنى اوصاف ثلثه نك برينك تغيريدر * برى متغير اولور سه
متنجس اولور اولمزسه اولمز تاتارخانيه ده تصريح اولنديكه اصل جواب ارضك
صلابت ورخاوتيله يعنى پك وبومشاق اولمسيله جواب مختلف اولمسيدر
* لكن فى النهر وانت خبير بان اعتبار العشر اضبط ولا سيما فى حق من لا رأى له
من العوام فلذا افتى به المتأخرون الاعلام * لكن نهر صاحبى نهرده قرنداشى
صاحب بحرك كلامنى رد مقامنده ديديكى اى خطابه صلاحيتى اولان مخاطب
سكا معلومدر كه عشر اعتبارى زياده مضبوطدر بالخصوص رأى صاحبى
اولميان كسنه لرده يعنى عوام كالهوام حقلرنده بناأ عليه متأخريندن علماء اعلام
عشر قوليله فتوى ويرديلر * طحطاوى ديركه قولينك بينه حقيقتده مطلع اولسك
وجه وجيه صاحب بحرك اولديغنده جزم ايدرسك وصاحب بحر قرنداشى
صاحب نهرك كلامنه اعتراض ايراد ايلدى وكلامندن اعتراض ايلدى * اى
فى المربع باربعين وفى المدور بستة وثلثين وفى المثلث من كل جانب خمسة عشر
وربعا وخمسا بذراع الكرباس * يعنى عشرا فى عشر ديمك حوض مربعده

يعنى درت كوشه لى حوضده جوانب اربعه سى بر ارشونى اولمق قرق
ارشون ايله مقدر ديمكدر * وحوض مدورده يعنى زاويه صاحبى اولميوب
دكرمى حوضده اوتوز التى ارشونله مقدردر بو اوتوز التى تقديرى ظهيريه صاحبنك
ترجيح ايتديكى تقديردر * بعضيلر قرق التى ايله تقدير ايتديلر * لكن احوط
اولان قرق سكز اولمقدر * حوض مثلثده يعنى اوچ زاويه اوزره اولان حوضده
هر جانبندن اون بش ارشون ايله دخى ربع ارشون وخمس ارشون ايله مقدردر *
لكن وخمس قولنى زياده يه حاجت يوقدر * وحوض مربعده صوينك يوزى تمام
يوز ارشون اولور * وارشونده دخى علمانك اختلافلرى واردر قول مختار اوزره
شارحك ذكر ايتديكى ذراع كرباس اولمقدر * واوله طول لا عرض لكنه
يبلغ عشرا فى عشر جاز تيسيرا * بر حوضك طولى اولسه عرضى اولمسه
لكن طولى زياده جه اولمق سببيله فرضا تربيع اولنسه قده بينه عشرا فى عشر
مساحه سنه بالغ اولسه تيسير اللعباد اندن تطهر جائز اولور * ولو اعلاه عشرا
واسفله اقل جاز حتى يبلغ الاقل * حوضك اعلاسى عشرا فى عشر اولسه
واشاغيسى اقل اولسه اول حوضدن تطهر جائز اولور اقل اولان محله
بالغ اولنجيه قدر اقله بالغ اولدقده جائز اولماز بلكه انجندن صو اخذ اولنور
طشره ده تطهر اولنور * بحر * بو ذكر اولنان فرعلر ماء مستعملك نجس
اولديغى قول اوزره در * اما طاهر اولديغى قول اوزره اصلا بر سوز يوقدر
حوض مر قومه نجاست دوشسه صو اعلاسنده ايسه پاكدر * اسفلنه بالغ
اولور ايسه نجسدر اسفلده اقل ايكن نجاست واقع اولسه قطعا نجسدر طولسه
اعلاسنه واصل دخى اولسه اصلا پاك اولماز حلبيده بو مسئله نك مثلى مسطوردر
* ولو بعكسه فوقع فيه نجس لم يجز حتى يبلغ العشر * حوض صورت
مر قومه نك عكسنه ملابس اولسه يعنى اعلاسى ضيق وطار واسفلى عشرا فى عشر
اولسه وكندويه نجاست وقوع بولسه كندودن تطهر جائز اولماز * حتى
صو اسفلى اولان عشره واصل اولنه قدر واصل اولدقده جائز اولور *
* ولو جمد ماؤه فثقب ان الماء منفصلا عن الجمد جاز لانه كالمسقف * حوضك
صويى طوكسه وبوز دلنسه صو بوزدن منفصل يعنى بوزدن اشاغى
اولورسه اول صودن تطهر جائز اولور * زيرا اول صو سقفك آلتنده كيدر
اعتبار سقفه دكلدر بلكه صويه در * وان متصلا لا لانه كالقصعة حتى
لو ولغ فيه كلب تنجس لا لو وقع فيه فات لتسفله * صو بوزه متصل اولور ايسه
تطهر جائز اولماز * زيرا بو تقديرجه قابده بولنان صو كبى اولور آز نجاستله
متنجس اولور الا اول كلب اولور سه صوينك قعرنه واصل اولديغى ايچون

منجس اولماز صويك كثرتنه بنا أ الا اوصاف ثلثه‌نك بريسى متغير اولورسه
منجس اولور ﴿ ثم المختار طهارة المتنجس بمجرد جريانه و كذا البئر وحوض الحمام
هذا ﴾ بوندن صكره حوض وبئر وحوض حمام مثلالرده منجس اولان صويك
پاك اولمسنده قول مختار فقط اول صويك جريانيله دربعنى خارجدن صوجريان
ايدوب اقوب حوضك ايچنه دخولله دربوقسه حوضك صوينك خارجه
جريانى مراد دكلدر بعضيلر حوضده بولنان صويك كليسنك خروجيله در
وبعضيلر اوچ مثلينك خروجيله در ديديلر ٭ لكن طهارتله حكمده خروج حال
دخولده اولمق لازمدر كه حتى جريانيله حكم اولنه ده پاك اوله وحوضك
طهارتيله حكم اولنمدقجه خروج ايدن صويك طهارتيله حكم اولنماز ٭ لكن
حوض حمامى شارح ماء جاريه الحاق ايلدى آنفا مرور ايلدى ﴿ وفى القهستانى
والمختار ذراع الكرباس وهو سبع قبضات فقط فيكون ثمانيا فى ثمان
بذراع زماننا ثمان قبضات وثلاث اصابع على القول المفتى به بالعشر ﴾ كرباس
كافك كسريله پموقدن منسوج ثوبدر ومعربدر كافك فتحيله اولان كرباس
فارسيدن ٭ قاموس ٭ قهستانيده ذكر اولنديكه ماء راكد كثير بياننده
قول مختار فقط يدى قبضه‌دن عبارت اولان ذراع كرباسدر ٭ قهستانى
صاحبى ديركه بوتقديرجه حوض مرقومده عشرا فى عشر زماننزده استعمال
اولنان سكز قبضه ايله اوچ پرمقدن عبارت اولان ذراع ايله ثمان فى ثمان
اولور مفتى به اولان عشر قولى اوزره ﴿ اى ولو حكما ليعم ماله طول بلا عرض
فى الاصح ﴾ قول اصحده عشرا فى عشر اعتبارى هرنه قدر حكما دخى اولورسه ده
طول اولوب عرض اولميان حوضه شامل اولسون ايچون قول اصحك
مقابلى منجس اولمقدر عرض اولمديغى ايچون لكن آنفا مرور ايليان ولوله
طول لاعرض لكنه يبلغ عشرا فى عشر جاز تيسيرا قولنى بو مقامده كه
ولوحكما قولى تكراردر ﴿ وكذا بئر عمقها عشر فى الاصح و حينئذ فلوماؤها
بقدر العشر لم ينجس كما فى المنية ﴾ عمق عينك فتحى وضميله وضمتينله قعر حوض
معناسنه ٭ قاموس ٭ يعنى بئرك درينلكى عشر قدر اولورسه ينه پاككدر ٭
قول اصحده بوتقديرجه قيونك صوينى بسط اولندقده عشره بالغ اولسه منجس
اولماز اوصافك برى متغير اولمنجه نته كم منيه‌ده ذكر اولندى ﴿ وحينئذ فعمق
خمس اصابع تقريبا ثلاثة آلاف وثلاثمائة واثنا عشر منا من الماء الصافى ﴾
ماء كثيرك طول وعرضى بيان اولندقدن صكره عمقنى بيانه شروع‌در اولى اولان
وحينئذ كلمه‌سنى ترك ايدوب وعمق خمس اصابع ديمك ايدى ماقبلنه تعلق
اولمديغى ايچون بوحوض مرقومك عمقنده فقها اختلاف ايتديلر هدايه‌ده

تصريح اولنديكه مقدار عمقده معتبر اولان حوض برحاله ملابس اولملى كه
كندودن اغتراف اولنوب يعنى ال ايله صو اخذ اولندقده صويك يرى
آچلمه مليدر منكشف اولورسه كندودن تطهر اولنماز قوى بوقول اوزرينه در
كذا فى معراج الدراية بدائعده ٭ ذكر اولنديكه صو حوضك يوزينى احاطه
ايدرسه كفايت ايدر ظاهر روايتده عمقده تقدير يوقدر وصحيح اولانده بودر
امام اعظمك اصولندن فهم اولنانه بنا أ ٭ بحر ٭ حاصل معنى بوتقديرجه بش پرمق
درينلكنده اولورسه حوض مرقومك صوينى تحقيق اولنديرق تقريبا ماء
صافيدن اولرق اوچ بيك اوچ يوز اون ايكى من اولور من ايكى بطمانه
اطلاق اولنور ﴿ وبسعة غدير كل ضلع منه طولا وعرضا وعمقا ذراعان
وثلاثة ارباع ذراع ونصف اصبع تقريبا كل ذراع اربع وعشرون اصبعا انتهى ﴾
هر بر ارشونى يكرمى درت پرمق اولرق هر بر زاويه‌سى طولا وعرضا وعمقا
ايكى ارشون واوچ ربع ذراع ونصف پرمق اولان حوض مربع ماء مزبوره
واسع اولور قهستانينك كلامى بونده نهايت بولدى ﴿ قلت وفيه كلام اذ المعتمد
عدم اعتبار العمق وحده فتدبر ﴾ يعنى شارح بن ديرم كه ديرقهستانينك
عمق اعتبارى كلامنده نظر واردر ٭ يعنى عمق اعتبارى مسلم دكلدر معتمد اولان
عمقى يالكز اعتبار ايتمه مكدر بصيرت اوزره اول صاحب بحر تحمده‌دن نقلا
ديديكه وجدوجيه عمق اعتبار بله صويك كثير اولماسيدر زيرا صويك كثرتينك
مدارى امام اعظم رحمه الله عندنده جانب اخره نجاستك عدم وصولنه رأيك
حكم ايتمسيدر صويك عمقى زياده جه اولوب اطرافى بربرينه قريب اولدقده
نجاست وقوع بولديغى جانبدن جانب آخره وصولنده شك وشبهه اولماز ماء
كثيرك حكمى ايسه برطرفنه نجاست دوشدكده طرف آخرنه واصل اولمامقدر
وصوينى استعمال بوزنده اولور تحتنده اولماز بوتقديرجه عمق اعتبارنده فائده
ظاهر اولماز ﴿ (ولا يجوز بماء) بالمد (زال طبعه) وهو السيلان والارواء
والانبات) ﴾ طبيعتى كه يعنى الله ذوالجلال حضرتلرينك كندونك اوزرينه
خلق بيوردبغى سيلان وارواء وانبات وصفى زائل اولان صويله دخى رفع حدث
جائز اولماز ماء مدايله‌در وانى رحمه الله طبيعت مائى بياننده انباته قصر ايتدى
انبات اروايى مستلزم اولديغى ايچون بدون العكس يعنى اروايه انبات لازم
كلمز اشربه لركبى شرابلر اروا ايدر قدير ر ٭ لكن انبات ايتز ماء حار وطوز اوصو
طبيعتلرنده انبات واردر لكن لعارض انبات منعدم اولدى ﴿ (بسبب طبخ كمرق)
وماء باقلاء ﴾ مرق فرق وزننده ات صوى وشوربا صوينى معناسنه باقلا تشديد ايله
قصر ايله تخفيف ايله مدايله قول ديدكارى غله‌در ٭ يعنى طبيعت مانك زائل

اولمسی طبخ سببیله ات وجوربه وباقلا صولری کبی ﴿ الا بما قصد به التنظیف
کالاشنان وصابون فیجوزان بقی رقته ﴾ الاشنان وصابون کبی کند وایله
تنظیف قصد اولنان شیئله طبخ اولنان صویله تطهر جائز اولور رقت وسیلانی
باقی اولورسه ﴿ (او) بماء (استعمل) لاجل (قربة) ای ثواب ولومع رفع حدث ﴾
ما کلمه سی مد ایله در ذوی البصائره معلومدر ٭ ماء مستعمل حقنده بحث دورت
شیئله در ٭ اولا سببندن بحث اولنور ٭ انی مصنف رحمه الله لقربة اورفع
حدث ایله بیان ایلدی ٭ یعنی ماء مستعمل اولماسنه سبب مرقوملردر دیمك اولور
ثانیا وقتك ثبوتندندر بوکا اذا انفصل قولیله اشارت ایلدی ٭ یعنی ماء مستعمل
اولدیغی وقت اعضادن انفصالی وقتیدر ثالثا صفتندندر بونیده هو طاهر
کلامیله تکمیل ایلدی رابعا حکمندندر ٭ بوکا ده لیس بطهر حکمیله تنبیه
بیوردیلر یعنی یاخود قربت ایچون استعمال اولنان صویله رفع حدث جائز اولماز
قربت ایچون استعماللة رفع حدثده اولسون ویا اولمسون برابردر قربت کندوایله
ثوابه مستحق اولنان شیئدر ٭ بو تقدیرجه ای ثواب تفسیرینی مقتضی بوقدر
﴿ او من ممیز اوحائض لعادة عبادة ﴾ یاخود قربت ایچون استعمال ممیز عاقلدن
اولسون هرنه قدر بالغ اولماز ایسه ده قول مختار اوزره ٭ بحر ٭ ویا عبادتی عادت
ایتمك ایچون حائضدن اولسون عبادت فرض ونافله یه عامدر امافر ائضی
عادت ایتمك ایچون استعمالی ظاهردرکه علما تصریح بیوردیلر که حائض
ایچون هر بر فرض ایچون آبدست الوب فرض ادا اولنه جق وقت مقداری
مصلاسنده اوتورمق مستحبدر عادتنی اونتمامق ایچون صاحب نهر حقنده
تصریحلرینی کورمدم دیرشارحك علی وجه الاطلاق بیانی یرنده دکلدر
﴿ اوغسل میت ﴾ یاخود غسل میت ایچون استعمال اولنان صویله ده تطهر
جائز اولماز اصح اولان ماء مرقوم میتك بدننده نجاست اولماز ایسه طاهردر ٭
لکن بدنی اکثریا نجاستدن خالی اولمدیغنه بناء امام محمد مطلقا نجاستیله حکم
ایلدی وبو قول دخی مصححدر ٭ بحر ٭ ﴿ اوید لاکل اومنه بنیة السنة ﴾ یاخود طعام
یمك ایچون ویا طعامدن صکره سنت نیتیله استعمال اولنان صو یله دخی تطهر
اولنماز لاکل قیدندن فهم اولنان الده اولان وسخی ازاله ایچون استعمال اولنان
صو مستعمل اولماملقدر ازالهٔ حدث واقامهٔ قربت اولمدیغی ایچون بو تقدیرجه قبل
الاکل وبعده متوضی اولورسه ما مستعمل اولور بو قسه اولماز نیة السنة قیدی
دخی بونی تأیید ایدر زیرا رسول اکرم ونبی محترم صلی الله تعالی علیه وسلمدن وارد درکه
٭ برکة الطعام الوضوء قبله وبعده اقامهٔ سنت نیتی اولمیجق ما مستعمل اولماز ٭ بحر ٭ حدیث
شریفك معنای منیفی طعامك مبارك اولوب خیر کثیری مشتمل اولمسی اولنده

وآخرنده آبدستلی اولمغله در ﴿ (او) لاجل (رفع حدث ولومع قربة کوضوء محدث
ولو للتبرد ﴾ یاخود رفع حدث ایچون استعمال اولنان صویله ده رفع حدث
جائز اولماز هرنه قدر تقرب دخی قصد اولنور ایسه آبدستسز اولان کمسه نك
آبدست المسی کبی تقرب قصد اولندیغی ایچون ایکیسده کندوده جمع اولدی
وهرنه قدر تبرد ایچون دخی اولورسه محدث تبرد ایچون آبدست الدقده رفع
حدث بولنور قربت بولنماز بورفع حدث ایچون استعمال اولنان صویك ماء مستعمل
اولمسی قول اصح اوزره ائمهٔ ثلثه بیننده مجمع علیهدر ﴿ فلو توضئ متوضئ لتبرد اوتعلیم
اولطین بیده لم یصر مستعملا اتفاقا ﴾ شارحك بو کلامی استعمالی قربت ویارفع حدث
قیدلریله تقییده تفریعدر ٭ یعنی بو تقدیرجه تبرد ویا تعلیم ویا النده اولان طینی ازاله ایچون
آبدستلی اولان کمسه آبدست السه اتفاقا استعمال اولنان صو مستعمل اولماز قربت
ورفع حدث بولنمدقلری ایچون تعلیم صورتنده سؤال اولنورسه که تعلیم قربتدر
بو تقدیرجه استعمال اولنان صو مستعملدر زیرا قربت کندویه شرعده
ثواب ترتب ایدن شیدر وتعلیمك بو قبیلدن اولماسنده شك یوقدر جواب ویریلور که
بو تعلیمده استعمال اولنان صو قربت ایچون استعمال اولنمدی زیرا بونده
قربت نفس تعلیمده در صویی استعمالده دکلدر حتی قولله تعلیم صورتنده صویی استعماله
حاجت اولماز ﴿ کزیادة علی الثلث بلانیة قربة ﴾ ماء مرقومك مستعمل اولمدیغی
قربته نیتی اولمقسزین تثلیثی مسنون اولان عضولرده اوچك اوزرینه زائد اولان
غسلده استعمال اولنان صویك مستعمل اولمدیغی ﴿ وکغسل نحو فخذ اوثوب
طاهر اودابة تؤکل ﴾ دخی حدث اصغر ایله محدث اولان کمسه نك فخذنی یاخود
ثوب طاهری یاخود آتی یعنی حیوانك غسلیله صو مستعمل اولمدیغی کبی
﴿ (او) لاجل (اسقاط فرض) ﴾ یاخود اسقاط فرض ایچون استعمال اولنان
صویله تطهر جائز اولماز خلاصهٔ کلام صویك مستعمل اولمسی اوچ بریله اولور
یا ازالهٔ حدث ایله اولور کندوایله نیت قربت اولسون ویا اولمسون ویا قربت ایله اولور کندوایله
ازالهٔ حدث اولسون ویا اولمسون ویا اسقاط فرض ایله اولور ٭ اسقاط فرض ایله صویك
مستعمل اولمسی فقهانك برکسه النی مرفقلرینه قدر بر طاس ویا لکن کبی
برقابك ایچینه ادخال ایلسه ویاخود بر آیاغنی ادخال ایلسه اول صو مستعمل اولور
قوللرینه بناءدر بو صورتده ازالهٔ حدث وقربته نیت بولنمدیلر لکن عضو مغسولدن فرض
ساقط اولدی ٭ بحر ٭ ﴿ هو الاصل فی الاستعمال ﴾ صویك مستعمل اولماسنك
اصل مبناسی اسقاط فرض ایتمه سیدر رفع حدث ایچون اولان تطهرده
فرضی اسقاطی حقیقةدر فقط تقرب ایچون اولان وضوء علی الوضوءده
حکمادر زیرا صورت مرقومه ده متوضی قربته نیت ایتدکده طهارت طهارت اوزره

اولدی بوتقدیرجه وضوء علی الوضوء ده طهارت ثانیه طهارت جدیده اولماز
الانجاست حکمیه یی حکما ازاله ایتک ایله اولور بوتقدیرجه طهارت علی الطهارة
وطهارت علی الحدث ایکیسی برابر اولورلر ※ بحر ﴿ کما نبه علیه الکمال ﴾ نته که
مضمون سابق اوزره کمال بن همام تنبیه ایلدی ﴿ بان یغسل بعض اعضائه ﴾
فرضک اسقاطی بعض اعضایی غسل طریقیله اولور حدث حدث اصغر ایله حدث
اکبره عامدر ※ یعنی فرضک رفعی ایچون بعض اعضا غسل اولنسه فرض ساقط
اولور وصو مستعمل اولور لکن صویک مستعمل اولمسنده عضو تامده استعمال
لازمدر بر پارمق ویا ایکی پارمق ویا ایکی پرمق ادخالیله صو مستعمل اولماز
هرنه قدر فرض ساقط اولورسه ده ※ هندیه ﴿ اوید خل یده اورجله فی جب لغیر
اغتراف ونحوه فانه یصیر مستعملا لسقوط الفرض اتفاقا ﴾ یاخود فرضک
اسقاطی الی ویا ایاغی بیوک دستینک ایچنده صو اخذی ایچون وبونک مثلی
بردق اخراجی کبی برشی ایچون اولمیوب بلکه فقط غسل ایچون ادخال
ایتمک ایله اولور بوتقدیرجه فرض ساقط اولدیغی ایچون اتفاقا صو مستعمل
اولور مفهوم مخالفی مرقوم بیوک کوبدن فقط صو اخذی ایچون ویا بردق
اخراجی ایچون الی کوپه ادخال اولنسه ویا قیودن قوغه اخراجی ایچون
قیویه ازال اولنسه صو مستعمل اولماز اتفاقا قیدی حدث تجزی قبول ایدر
ویا ایتمز دینلره نظرا در ﴿ وان لم یزل حدث عضوه اوجنابته مالم یتم لعدم
تجزیهما زوالا وثبوتا علی المعتمد ﴾ بعض اعضاسنی غسل ایدن ویا النی
بیوک کوبک ایچنه غسل ایچون ادخال ایدن کمسه نک کرک حدث اصغرده
وکرک حدث اکبرده عضونک حدثی وجنابتی تطهیری تمام اولمدقجه
قول معتمد اوزره حدث اصغر وحدث اکبر زوالا وثبوتا تجزی قبول ایتمدکلری
ایچون زائل اولورلر ایسه جمیع اعضایه اولدقلری ایچون هرنه قدر
زائل اولمدی ایسه ده فرضک سقوطیله حدثک رفعی بیننده تلازم
وهم اولنمه سون فرضک سقوطنک ثمره سی باقی اعضا غسل اولندقده
الک غسلنک اعاده اولنممسیدر نهایتی الدن حدثک رفعی سائر اعضانک
غسل اولنمامسنه توقف ایدر ※ بحر ※ قول معتمدک مقابلی تجزیه قائل اولنلرک
قولیدر ※ شیخ قاسم مجمع شرحنده دیدیکه حدث ایکی معنایه در بری
طهارتسز حلال اولمیان شیئه مانعیت شرعیه معناسیدر اشته بو بلاخلاف
بین الائمة تجزی قبول ایتمزو بری نجاست حکمیه معناسنده اولماسیدر بو معناجه
اتفاقا تجزی قبول ایدر کرک ثبوتا وکرک زوالا مترجم فقیر درکه
زوالا تجزیسی ممکن لکن ثبوتا تجزیلری اوجه ظاهر دکل انتهی ومانک

مستعمل اولمسی معنای ثانیه نظرا درمرقوم علامه قاسم درکه کندو
کلامنده اشارتله هذا هو التحقیق خذه فانه بالاخذ حقیق ﴿ قلت وینبغی
ان یزاد اوسنة لیعم المضمضة والاستنشاق فتأمل ﴾ شارح دیرکه
بن دیرمکه مضمضه واستنشاقه عام اولمق ایچون اوسنة لفظنی زیاده ایتمک
لایقدر ※ یعنی او اسقاط سنة دیمک اولور ※ لکن قربة قولی اوسنة دیمکدن
مغنیدر ※ زیرا سنت نیت ایتمکله قربت اولور احتمالکه فتأمل بوکا
اشارتدر ﴿ (اذا انفصل عن عضو وان لم یستقر) فی شیء علی المذهب ﴾
یعنی قربت ویا رفع حدث ویا اسقاط فرض ایچون استعمال
اولنان صو ایله رفع حدث جائز اولماز وکندولر ماء مستعمل اولور عضودن
منفصل اولور ایسه هرنقدر برمحلده مستقر اولماز ایسه ده مذهب اصح اوزره
﴿ وقیل اذا استقر ورجح الحرج ﴾ وبعضلر دفعا للحرج برمحلده مستقر اولور ایسه
ماء مستعمل اولور دیدیلر وبو قول ترجیح اولندی کندوده دفع حرج اولدیغندن
بوقول اوزره متوضینک ثوبنه اصابت ایدن آبدست صویی ضرر ایتمز ※ دفع
حرج بوجهتله در ﴿ ورد بان ما یصیب مندیل المتوضی وثیابه عفو اتفاقا
وان کثر ﴾ حرجه بنا ایدوب استقرار شرط ایدن بعضنک کلاملری منع طریقیله
رد اولندیکه لانسلم حرج اولدیغی بلکه متوضینک مندیلنه وثوبنه اصابت
ایدن ما هرنه قدر کثیرده اولورسه معفودر ※ ﴿ (وهو طاهر) ﴾ ولو من
جنب وهو الظاهر ﴾ ماء مستعملک حکمنی بیاندر یعنی ماء مستعمل پاکدر هرنه قدر
جنبدن دخی اولورسه قول ظاهر بودر مشایخ عراق بوقول امام لریمزک
کلیسنک عندنده در دیو بیان ایتدیلر بعضیلر امام محمدک امام اعظم رحمه اللهدن
روایت ایده رک قولیدر ※ وبعضلر نجس مغلظدر دیدیلر وبوقولی امام حسن
امام اعظم رحمه اللهدن روایت ایلدی وبونکله عمل ایلدی وبعضلر مخففدر دیدیلر
وبونی امام ابی یوسف بنه امام اعظم رحمه اللهدن روایت ایلدی وبوقولی
اخذ ایلدی لکن ظاهر اولمسنی ذخیره صاحبی ظاهردر دیو حکم ایلدی
ومشایخ بوروایتی تصحیح ایتدیلر حتی مجتبی صاحبی مجتباده دیدیکه امام لریمزک
کلیسندن ماء مستعمل طاهر وغیر مطهر در دیو روایت صحیحه ایله روایت اولندی
الامام حسندن دکل فخر الاسلام عندمزده مختار اولان قول بودر دیدی
وامام محمد رحمه اللهک اکثر کتابلرنده اصحابلریمزدن نقلا ذکر بیوردقلری
بودر ومشایخ ماوراء النهر محققینک اختیار ایلدیکی قول دخی بودر ومحیطده
بوقول امام اعظمدن مشهوردر دیو ذکر اولندی وکتب فقهیه نک اکثرنده
وعلیه الفتوی ایله تصریح اولندی ※ محدث ایله جنبک بینی فرق ایتمک سزین

﴿ لكن يكره شربه والعجن به تنزيها للاستقذار ﴾ ماء مستعمل طاهر اولديسه
شربنك عدم كراهتى توهم اولنوب حالبوكه امر بونك خلافنه اولديغندن
شارح عليه الرحمه استدراكله كراهتى اثبات ايدوب بيورر كه لكن ماء
مستعملك شربى وكندوايله خامور يوغروب وطعام ايچون استعمال اولنمسى
طبيعت استقذار واستكراه ايتديكى ايچوندر كه كراهت تنزيهيه ايله مكروه
قلندى ومسجده آبدستك المه‌نك كراهتى دخى استقذار علتى ايچوندر
ومخاط وبلغم كبى استكراه اولنان شيلرده مسجد شريفلرى تنزيه واجبدر
((تتمه)) صويه نجاست دوشسه وصفى متغير اولسه اول صو ايله انتفاع جائز
اولماز وصف متغير اولماز ايسه چامور ه وحيوان صوارميه صرف اولنور
﴿ وعلى رواية نجاسته تحريما ﴾ ماء مستعملك نجس اولمسى روايتنده كوره
شرب وعجين وطعام ايچون استعمالى كراهت تحريميه ايله مكروهدر ﴿ (و)
حكمه انه (ليس بطهور) لحدث بل لخبث على الراجح المعتمد ﴾ ماء مستعملك
حكمى اوزرينه ترتب ايدن شى حدثكه نجاست حكميه‌يى اتفاقا وخبثكه
نجاست حقيقيه‌يى راجح ومعتمد اولان قول اوزره طهور اولمامقدر
* يعنى كندو ايله حدث وخبث ازاله اولنمز قول راجح امام محمد رحمه الله
قوليدر * بيورر لركه نجاست حكميه انجق ماء مطلق ايله ازاله اولديغى كبى
حقيقيه دخى انكله ازاله اولنور هرنه‌قدر امام مشار اليه ماء مستعملك طهارتنه
ذاهب اولديسه ده خبثى ازاله ايتمه سى قولنده مخالفت ايلدى * نهر ﴿ فروع ﴾
ما قبلنه مناسب وذكر اولنمامش مسائل شريفه نفيسه‌در ﴿ اختلف
فى محدث انغمس فى بئر لدلو او تبرد مستنجيا بالماء ولا نجس عليه
ولم ينو ولم يتدلك ﴾ كرك حدث اصغر كرك حدث اكبر ايله محدث صو ايله
مستنجى اولوب واوزرنده نجاست اولميه‌رق وتطهره نيت ايتميه‌رك وكندو
اعضاسنى دلك يعنى اوغملق سزين قوغه چيقارمق ويا تبرد ايچون قويويه
طالسه مزبور كمسه پاك اولورمى اولمازمى وصويك حكمى ندر * علما بيننده
اختلاف واقع اولدى حدث اكبر جنابت وحيض ونفاسه عام وشاملدر
مرقوملر اوزرلرنده نجاست اولميه‌رق فقط تبرد ايچون وحيض ونفاسدن
كرك بعد الانقطاع وكرك قبل الانقطاع قيويه نزول ايتسه‌لر كندولرى
پاك اولمازلر صو دخى مستعمل اولماز كذا فى الخانية والخلاصه وقيو عشرا
فى عشر دكل ايسه اما قوغه طلبى ويا تبرد ايچون اولميوب بلكه نماز
ايچون تطهردن ناشى نازل اولورسه صو اتفاقا مستعمل اولور ازالهٔ حدث
وقربته نيت بولنديغندن * لكن امام ابى يوسف رحمه الله ماء جارينك غيرنده

فرضك اسقاطى ايچون صب مايى شرط ايتديكندن مشار اليه عندنده
حدثلرى زائل اولمامق لا يقدر وصاحب بحر بو قولله تصريح ايدر كسه‌يى
كورمدم ديدى محدث مرقومك استنجاسى طاش ايله اولورسه اتفاقا صو
متنجس اولور * لكن بو طاش استنجاده مخففدر مطهر دكلدر قول مختارنه مبنى
اولور مطهر اولديغى قولنه كوره متنجس اولمه‌سى ايوجه طاهر اولماز
لدلو او تبرد قولنده نصكره ولم ينو قولنه حاجت اولماز الا ولم ينو بعد حال استقراره
فى الماء مضموننه حمل اولنه يعنى دلو وتبرد ايچون صويه نازل اولدى وصوده
مستقر اولديغى حالده نيت ايتمدى معناسنه حمل اولنورسه سؤال دفع اولنور
وتدلك صورتنده * يعنى كندوبى اوغدلرسه صو مستعمل اولور دلك نيت مقامنه
قائم اولور * كانه اغتسال ايچون نازل اولمش اولور ﴿ والاصح انه طاهر ﴾
قول اصح محدث مرقوم پاكدر بو اصحك مقابلى ايكى قولدر اولكى صو ورجل
ايكيسده نجس اولمقدر بو امام اعظمدن روايتدر * ووجهى بودر كه رجلك صويه
اول ملاقاتيله بعض اعضاسندن فرض ساقط اولدى وصو مستعمل اولدى وماء مستعمل
نجسدر قوللرينه بناً صويك جميعى متنجس اولدى ورجل حالى اوزره باقيدر *
باقى اعضاسى حدث اوزره باقى اولديغندن بعضلر رجلك نجاستى ماء
مستعملك نجاستيله دريديلر ثمرهٔ خلاف اكر مضمضه واستنشاق ايتديسه
تلاوت قرأن ودخول مسجده طاهر اولور لكن بدنى ماء نجسله ملوث اوله‌رق
مسجده دخوله رخصت ويرلمز ايكنجى قول صو طاهر ومطهردر * ورجل
حالى اوزره محدثدر بو امام ابى يوسف روايتيدر بو روايتك وجهى بودر كه امام
مرقومك عندنده فرضك اسقاطنده ماء جارى وماء جارى حكمنده اولان مانك
غيرنده صب يعنى محدثك اوزرينه صويك دوكلمه‌سى شرطدر بو تقديرجه صب
بولنمدى رجل حالى اوزره محدث اولدى رفع حدث واسقاط فرض وقربته نيت
بولنمديغندن ما مستعمل اولمدى بلكه حالى اوزره باقى قالدى شرحنده ذكر
اولنان والاصح انه طاهر امام محمد رحمه الله قوليدر وجه اصحيت صحيح اولان
صبك امام محمد عندنده شرط اولمديغندن رجل طاهر اولدى ضرورت اولديغنه
بنا هرنه قدر رفع حدث بولندى ايسه ده ما مستعمل اولمدى * نهر ﴿ والماء مستعمل ﴾
ما مستعملدر * بو بو قول بعض قوليدر * لكن آنفا مرور ايدن امام قولنه نظرا ضرورته
بنا ما مستعمل دكلدر بو محدث اولان كمسه‌نك اليله صو اخذ ايتمه‌سى كبيدر
بونده بلا خلاف ما مستعمل اولماز * بحر ﴿ لاشتراط الانفصال للاستعمال ﴾
يعنى صويك مستعمل اولماسنه اعضاى انساندن انفصال شرط اولديغندن شارحك
بو قولى دخى تقدم ايدن للضرورة قوللرينه منافيدر ﴿ والمراد انه ما اتصل باعضائه

وانفصل عنها مستعمل لا كل الماء على ما مر ﴿ ماء مستعمل بحثنده مانك مستعمل
اولمسندن مراد اعضايه متصل وملاقى اولوب واعضادن منفصل اولان صويك
مستعمل اولمسى يوقسه قيونك صوينك جمله سنك مستعمل اولمسى دكلدر ٭
زيرا ماء مستعمل اعضادن ساقط اولاندر ٭ اول دخى استعمال اولنميانه نسبتله
مغلوبدر فاحفظ هذا وكن على ذكر منه ينفعك ان شاء الله تعالى ٭ بحر ٭ وصويك
كليسنك مستعمل اولمديغى ما سبقده مرور ايدن فى الفساقى يجوز التوضى
مالم يعلم تساوى المستعمل قولندن منفهم اولان استعمال اولنان ايله اولنميانك كثرتى
اعتبار اولنديغنه مبنيدر ﴿ وكل اهاب ﴾ اهاب كتاب وزننده درى يه دينور
جلد معناسنه على قول دباغت اولنمامش خام درى يه دينور جمعى ضمتيله اهب
كلور طهارتى حسبيله كتاب الصيده وكندوده نماز ادا اولنمق ملابسه سيله
صلاته ومطره وقربه يا پيلوب كندودن تطهر اولنمق مناسبتيله مياهده متعلق
اولديغندن باب المياهده ذكر اولندى ﴿ ومثله المثانة والكرش ﴾ مثانه سحابه
وزننده ايچروده بول طورديغى يره دينوركه فارسيده ابدان وتركيده قاوق
دينور ونسوانك داخل فرجنده ولد كله جك يوله دينور كرش كتف وزننده
هر بر كوش كتورن حيوانك اشكنبه سنه اطلاق اولنور انسانده معده منزلنه سنددر ٭
امام ابى يوسف املا آدلو كتابده ديديكى كرش دباغتله پاك اولمز لحم كبيدر ٭ بحر ٭
﴿ قال القهستانى فالاولى وما (دبغ) ولو بشمس ﴾ حكم دباغت اهابه مخصوص
اولمديغنه كوره قهستانى صاحبى ديديكه اولى اولان عمومه دلالت ايدن ما لفظيله تعبير
ايدوب وكل اهاب ديمه مك ايدى ودباغت هر نه قدر شمسله ده اولورسه دبغ درى
صويه دكدكده فساده عودتنه مانع اولان شيدر ٭ بحر ٭ دباغت ايكى نوع اوزره در
حقيقى وحكميدر حقيقى كندو ايچون قيمت اولان ماضى وپلاموود وشاب كبى
شيلر ايله دباغت ايلمكدر وحكمى كونش وطبراق ويله القا ايله دباغت كبى مجرد
تخفيفله دباغت اولماز ٭ بو ايكى نوع دباغت جميع احكامده مستويلردر الا دباغت
حقيقيده صويه القا اولنسه قده اتفاقا نجس اولمكه عودت ايتمز حكميده ده ايكى
روايت واردر ٭ بحر ﴿ (وهو يحتملها طهر) ﴾ اهاب دباغته احتمالى اولان درى يه
اطلاق اولندقده وهو يحتملها قولنه حاجت مس ايتمز بلكه مابعدنه توطئه ايچون
دينيله حاصل معنى دباغته محتمل اولان هر بر درى بلكه مثانه وكرش كبى
هر بر شئ دباغتلندكده هر نه قدر شمسله ده اولورسه ده پاك اولدى ٭ طهر كلمه سى
هانك ضميله در فتح افصحدر ٭ حموى ٭ پاك اولمسى عبد الله بن عباس رضى الله
عنهمانك روايت بيورديغى حديث شريفه مبنيدر ٭ سعادتله رسول اكرم
ونبى محترم صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى بيوردىلركه (ايما اهاب دبغ

فقد طهر) اى كلمه سى نكره در صفت عامه ايله توصيف اولنديغنه بنا أ عموم افاده
ايلديده مايؤكل ومالايؤكله عام وشامل اولدى ٭ ابو السعود ﴿ فيصلى به ويتوضأ
منه ﴾ كندو ايله نماز ادا اولنور وكندودن آبدست آلنور جواز وضوئه جواز
صلوت لازم كلديكنه بنا أ ومقام مقام طهارت اولديغيچون وضوئه قصر ايتسه
اولى ايدى ﴿ (ومالا) يحتملها (فلا) ﴾ دباغته محتمل اولميوب ودباغت
قبول ايتمز ايسه پاك اولماز ﴿ وعليه (فلا يطهر جلد حية) صغيرة ذكره
الزيلعى ﴾ دباغته محتمل اولميوب ودباغت قبول ايتميان دريك پاك اولمديغنه بنا أ
كندو ايچون دم اولان حيه صغيره نك جلدى دباغتله پاك اولماز زيلعى بو كلامى
ذكر ايلدى ﴿ اما قميصها فطاهر ﴾ اما حيه نك قميصى كه يعنى قاوى هر نه قدر
كبيره ده اولورسه پاكدر ﴿ (وفارة) كما انه لا يطهر بذكاة لتقييدهما بما يحتمله ﴾
دخى فاره نك دريسى دباغتله پاك اولماز ذكاة ذال معجمه ايله ذبح معناسنه در
حيه صغيره ايله فاره نك دريلرى دباغت احتمالى اولمديغى ايچون دباغتله پاك
اولمديغى بوغزلمقله پاك اولمدقلرى كبى ذبحله طهارتله دباغتله طهارت ايكيسيده
ما يحتمل الدباغتله تقييد اولندقلرى ايچون ٭ كذا فى التجنيس ٭ بر درى يى كافر دباغت
ايتسه ودهن نجس ايله دباغت ايتدكلرى ظن غالب اولسه اول درى غسل
اولنور ٭ سراج الوهاج ﴿ (خلا) جلد (خنزير) فلا يطهر وقدم لان المقام للاهانة ﴾
الاخنزيرك دريسى دباغتله پاك اولمازعين نجس اولديغى ايچون ٭ اما امام
اعظمدن عينك طهارتى روايتى ده واردر بوده كتابك كتاب الصيدنده كلور ٭
جلد خنزيرك بيانى جلد آدمينك بياننك اوزرينه تقديم اولنديغى مقام مقام
اهانت اولوب نجس اولديغى بيان محلى اولديغى ايچون آدمى تأخير اولندى
﴿ (وآدمى) فلا يدبغ لكرامته ولو دبغ طهر وان حرم استعماله ﴾ دخى آدمينك
دريسى دباغتله پاك اولماز لكن خنزيرنكى نجاستندن ناشى آدمينكى محضا
كرامتى ايچون يوقسه دباغتله پاك اولور هر نقدر استعمالى حرام اولورسه ده
سائر اجزازى دخى جلدى كبيدر ﴿ حتى لو طحن عظمه فى دقيق لم يؤكل فى الاصح
احتراما ﴾ حتى آدمينك عظمى طحن اولوب اونه خلط اولسه اكمكى قول اصحده
احتراما اكل اولنماز ٭ زيرا عظم پاكدر ﴿ وافاد كلامه طهارة جلد كلب وفيل
وهو المعتمد ﴾ مصنفك اهاب اطلاقى كلبك دريسينك طهارتنى افاده ايدر حيات
حلول ايتميان اجزاسنك نجس عين اولمديغنه بنا أ الحمى پاك اولديغى ايچون دكل
بحر ٭ بعضيلر قول معتمد بودر ديديلر بو امامين قوليدر كلب سائر سباع كبيدر
بو قولك مقابلى امام محمدك كلبك نجاستى عينى قوليدر ﴿ (وما) اى اهاب
(طهر به) بدباغ (طهر بذكاة) على المذهب ﴾ بر دريكه دباغتله پاك

اولدى ذبحله ده پاك اولور مذهب معتمد اوزره بعضيلر عنـدنده سؤرى
نجس اولمزايسه دريسى ذبحله پاك اولور ❊ ﴿(لا) يطهر (لحمه على) قول (الاكثران)
كان (غير مأكول) ﴾ مذبوح اتى اكل اولنميان حيوان اولورسه اكثر محققينك
قـولى اوزره لحمى ذبح سببيله پاك اولماز ﴿ هذا اصح مايفتى به وان قال فى الفيض
الفتوى عـلى طهارته ﴾ بوذبحله عدم طهارت قولى كندو ايله افتا اولنان قولك
اصحيدر ❊ هرنه قدر فيض صاحبى فتوى طهـارتى اوزره در ديدى ايسه ده
﴿(وهل يشترط) لطهارة جلده (كون الذكاة شرعية) ﴾ دريسنك پاك اولمسنده
ذبحك شرع اوزره اولمسى شرط ميـدر ﴿ بان تكون من الاهل فى المحل
بالتسميـة ﴾ ذبحـك شرع اوزره اولمـاسنك طريقى اولا بوغزلـديغى
اكل اولنان كسـه نك ذبح ايتماسى وثانيا ذبح محلى اولان منحرده ذبح بوانملى
مأكول اللحم اولان حيوانك لحنـك حلال اولمسـى محل مرقـومدن ذبحله
اولور ❊ بحر ❊ ثالثا ذابح بسمله ايله ذبح ايتملى كه وفق شرعيله ذبح بولنه ﴿ (قيل
نعم وقيل لا والاول اظهر) لان ذبح المجوسى وتارك التسمية عمدا كلاذبح ﴾
دريـنك ذبحله پاك اولمسـنده ذبحـك وفق شرع اوزره اولمسـى بعض
شرط ديدى وبعض شرط دكل ديدى زياده ظـاهر اولان قول اولدر ❊
زيرا اهل كتـاب اولميـان مجوسـينك وقصداً بسمله يى ترك ايدهنك ومحل
مرقومك غيريدن ذبح اولنان مذبوحلرك ذبحلرى ذبح معتدبه دكلدر ﴿ (وان
صحح الثانى) صححه الزاهدى فى القنية والمجتبى واقره فى البحر ﴾ هرنه قدر
قول ثانى تصحيح اولنـدى ايسـه ده قول مرقومى امام زاهـدى قنيه ده
ومجتباده تصحيح ايلـدى وبحرده صـاحب بحر بو قولى قرار اشدر دى اما م
زاهـدى علمى وفقهى مشهور امامدر ❊ بحر ❊ قنيه ومجتبى امام مرقومك
تأليفـلريدر ❊ اولكى فتـاويدندر ❊ ايكنجى قـدورى شرحيـدر ﴿ (فرع)
مايخرج من دارالحرب كسنجاب ان علم دبغه بطـاهر فطـاهر او بنجس فنجس
وان شـك فغسـله افضل دارالحربدن خروج ايدن سنجاب مثللى كندودن
كورك اتخـاذ اولنان دريلرك شئ طـاهر ايله دباغت اولنديغى معلوم ايسـه پاكدر
ياخود شيئ نجس ايله دباغت اولنديغى معلوم اولورسـه نجسـدر غسل اولنمدقجه
كندوده نمـاز قلنماز غسل اولندقده پاك اولور واثرينك بقاسى ضرر ويرمز ❊ نهر قنغى
شـيئله دباغت اولنـديغنده شك اولنور ايسـه طهـارتى اره ميوب واعتبـاراً تميان
قومك بلـده لرندن خروجنه بناً جانب نجاسـتى ترجيح اولنديغندن غسلى افضلدر
ديدى ﴿ (وشـعر الميتة) ﴾ مبتدادر مع ماعطف عليـه طـاهر خبريدر يعنى
ذبح اولنمـامش اولان حيوانك قـلى پاكدرحى اولان حيـوانك قلينك پاك

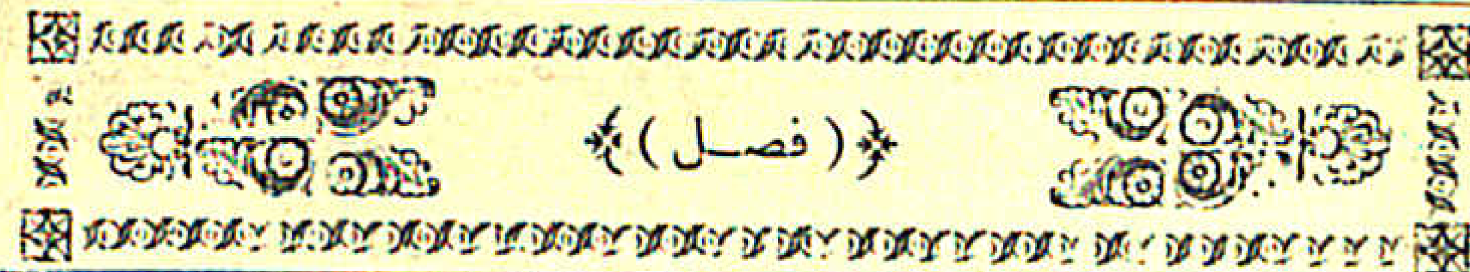
اولدبغى اولوبده قالور بو مسئله نك باب المياهده ذكرا ولنمسى مرقوم شعر
پاك اولـدبغى ايچون صوبه واقع اولورسـه متنجس اولمامسـنه بنـاً در
﴿ غيرالخنزير على المذهب ﴾ يعنى خنزيرك غيرى اولان ميتهنك شعرى پاكدر
مذهب اصح اوزره اما خنزيرك شعرى وعظمى وسـائر اجزاسى نجسدر ماء
قليـله واقع اولورسه متنجس اولور امام ابى يوسف عندنده اما امام محمد عندنده
نجس دكلدر كندو ايله نماز قلسه جائزدر ﴿ (وعظمها وعصبها) على المشهور ﴾
دخى ميتهنك كوكى وسـكرى قول مشهور اوزره پاكدر الا اوزرنده دسومت
يعنى يغلواق اولور ايسه پاك دكلدر ❊ محيط ❊ موتانك كوكنى بيع ايتمكده بأس
يوقدر زيرا عظمه موت حلول ايتمز وكـنده وده دم يوقدر نجس دكلدر الا
آدمى ايله خنزيرك كوكنى بيعده بأس واردر ❊ تجنيس ❊ ﴿ (وحافرها وقرنها) الخالية
عن الدسومة ﴾ دسومتدن خاليه اولان ميتهنك طرنغى وبوينوزى دخى پاكدر
الخالية عن الدسومة قيدى ماقبلنـه ومابعدنه قيد اولمق ظاهردر بوتقديرجه
ميتهدن نتف اولنوب چكيلان شعر اوزرنده بولنـان دسومت ايچون نجسدر
ذاتنده نجس دكلدر ﴿ وكذا كل مالا تحله الحيوة حتى الانفحة واللبن على الراجح ﴾
انفحه همزه نك كسرى وفانك فتحى وحانك تخفيفيـله وقليلا حا مشدد اولور
كذلك قليـلا فا مكسور اولور برنسنه دركه كوچك سـودامن اوغلاقك
قرنـندن چيقار سـود ايله اصلنمش يوك پارچه سند صقلدقده پيز كبى منجمد
اولوب قاتيلنور اوغلاق اوتلغه بشلدقده اول قورصق اولور تركيده پيز مايهسى
وقورصق مايهسى تعبير اولنور وجهى انافح كلور حاصل معنى بويله جهسنه كندويه
حيـات حلول ايتميان هر برشى پاكدر انفحه ولبن كبى قول راجح اوزره بو قول
امام اعظم قوليـدر اما ميته كـوره نجسـه مجاورتندن ناشى نجسـدر
﴿ (وشـعر الانسـان) غير المنتوف ﴾ دخى نتف اولنميان يعنى چكلميان
انسـان قلى دخى پاكـدر هرنه قدر ميت اولورسـه كندونه حيـات حلول
ايتمديكنه بناً بيعنك جائز اولمديغى كرامتدن ايچوندر پاك اولمسى رسول اكرم ونبى
محترم صلى الله تعالى عليه وسلمك شعر مباركنى طلحه رضى الله تعالى عنهه اعطا بيوروب
آنك دخى بين النـاس تقسيم ايتمه سنه مبنيدر ❊ زيلعى ❊ اما نتف اولنـان شعر
كندونه متصل اولان از بشرهنك نجاسـتندن ناشى نجسدر ❊ ابوالسعود
﴿ (وعظمه) وسـنه مطلقا على المذهب ﴾ دخى انسـانك كوكى وديشى
مطلقا كه كرك ديشـه عظم دينلديكى قوله كوره اولسون وكرك قورى سكردر
بعد الولادت انسـانده عظم حادث اولماز دينلان قوله نظراً اولسـون مذهب
اصح اوزره پاكدر وديش كندونك اولسـون وياغيرك اولسـون فرق يوقدر

❊ بحر ﴿ واختلف فی اذنه ففی البدائع نجسة وفی الخانیة لا ﴾ انسانك قولاغنده اختلاف اولندی بدایعده نجسه در دیو ذکر اولندی زیرا حیدن ابانه وفصل اولنان جزده دم اولورسه بدو اذن وانف کبی اجماعا اول جز نجسه در نهر ❊ خانیه ده نجسه دکلدر دیو ذکر اولندی و تجنیسده علت ایراد اولندیکه لحم اولمیان شیئه موت حلول ایتمز ﴿ وفی الاشباه المنفصل من الحی کمیتته الافی حق صاحبه فطاهر وان کثر ﴾ اشباهده ذکر اولندیکه حیدن کندویه حیات حلول ایدن جزء منفصل میته حکمنده در ❊ الا صاحبی حقنده پاکدر هر نه قدر چوق دخی اولورسه لکن صاحبی حقنده طهارتیله حکم ایلحق صاحبنك نمازده حملنه نظرا در یوقسه صویك ایچنه وقوعنه کوره دکل صوبی طرنق مقداری فساده ویرر ابو السعود ❊ ﴿ ویفسد الماء بوقوع قدر الظفر من جلده لا بالظفر ﴾ انسانك دریسندن طرنق مقدارنك صویه وقوعیله صو فساده کیدر زیرا جلد و قشر لحم آدمی جمله سندندر ومقدار مزبور قوه‌له کبر عد اولنور ❊ بحر ❊ بوندن فهم اولنور که شعر منتوفله انسانك دریسنك خروج ایدن مقدار مزبوره بالغ اولماز ایسه صوبی فساده ویرمز نفس طرنق سکر مقوله سندن اولدیغنه بناءً صویه وقوعیله صوبی فساده ویرمز ❊ بحر ﴿ (ودم سمك طاهر) ﴾ بالغك قانی پاکدر زیرا حقیقةً قان دکلدر قورودیغی وقتده بیاض اولمسی دلالتیله ❊ فتح (و) اعلم انه (لیس الکلب بنجس العین) عند الامام وعلیه الفتوی ﴾ معلوم اولسونکه امام اعظم رحمه الله عندنده کلب عین نجس دکلدر وفتوی بونك اوزرینه در بلکه عظمی وشعری وعصبی اتندن ماعدا اکل اولنور مقوله سندن اولمیان شیلر جملة پاکدر ❊ بحر ❊ صدر الشهید بو قولی اختیار ایلدی بدایعده صحیح اولان بودر دیدی وقولینك صوابه اقربی بودر تجنیسده ومزیدده اصح اولان بودر دیو تصریح اولندی ❊ فتح ❊ ﴿ وان رجح بعضهم النجاسة کما بسطه ابن الشحنة ❊ هر نه قدر بعضلر نجاستنی ترجیح ایتدیلر ایسه ده امام زاهدی کبی قنیه ده ذکر اولندی دخی فقیه ابو اللیث کبی ترجیح قولنی ابن شحنه بسط وبیان ایلدی ﴾ فیباع ویؤجر ویضمن ویتخذ جلده مصلی ودلوا ﴾ امام اعظم قولنه بناءً بیع اولنور واجاره اولنور وبرکسه تلف ایلسه ضامن اولور ودریسی مصلی وقوغه اتخاذ اولنور دباغتله ویا بوغزلمقله پاك اولدیغی ایچون ﴿ ولو اخرج حیا ولم یصب فمه الماء لا یفسد ماء البئر ولا الثوب بانتفاضه وبعضه مالم یر ریقه ﴾ کلب بر صویك ایچنه دوشسه ودری اولدیغی حالده اخراج اولنسه

واغزی صویه دکمسه اول قیونك صوبی فساده کتمز دخی سلکلمه سیله واصرمسیله اغزینك یاشی اثوابده کورلمدکجه ثوب فساده کتمز زیرا اعتبار اغزینك یاشنه در کرك ملاعبه سی وقتنده ظهور ایتسون وکرك غضبی حالنده ظهور ایتسون وثوبك یاشرمسینك علامتی ثوبی الیله اخذ ایتدکده النك یاشرمسیدر بو صورتده قولینك ایکیسنه کوره ده ثوب نجس اولور نجس عین اولدیغنه نظرا ظاهر در اما نجس عین اولمدیغنه کوره نجس اولماسی لعابی لحم نجسدن تولد ایتدیکنه بناءً در ❊ بحر ﴿ ولا صلاة حامله ولو کبیرا ﴾ دخی کلبی کتورن کمسه‌نك نمازی فساده کتمز هر نه قدر بیوك دخی اولورسه صاحب بحر کبیر اولورسه فساده ویرر دیدی ﴿ وشرط الحلوانی شد فمه ﴾ امام حلوانی کلبی حامل اولان کمسه‌نك نمازینك فساده کتمامسنده لعابی ثوبه اصابت ایتمیه‌جك قدر اغزنی شد ایدوب بغلمه‌یی شرط ایلدی زیرا هر بر حیوانك ظاهری پاکدر اولمدکجه متنجس اولماز وباطننده اولان نجاست معدننده اولدقجه حکمنی اظهار ایده‌مز مصلینك باطننده اولان نجس کبی ❊ بحر ﴿ ولا خلاف فی نجاسة لحمه ﴾ کلبك لحمنك نجس اولمسنده اختلاف یوقدر فقهها سؤرینك نجاستیله حکم ایتدیلر سؤری لعابنه مختلط اولوب ولعابی لحم نجسدن تولد ایتدیکی ایچون ولحمنك نجس اولدیغی دم مسفوح اجزاسنه مختلط اولدیغندندر بو بیاندن طهارت عیننه نظرا سؤری نجس اولماز دینلرك توهملری مندفع اولدی ﴿ وطهارة شعره ﴾ دخی شعرینك طهارتنده کرك طهارتنه وکرك نجاستنه ذاهب اولنلر بیننده اختلاف یوقدر ﴿ (والمسك طاهر حلال) فیؤکل بکل حال ﴾ مسك پاکدر وحلالدر هر حالده طعامده وادویه‌ده اکل اولنور قلبه تقویت ویرر وسوداوی اولنلره شجاعتی مورث وخفقانه وامعاده اولان ریاح غلیظه‌یه نافعدر وجماعی مقویدر مصنفك حلال لفظنی زیاده ایتمه سی طهارته حل لازم کلمدیکنه مبنیدر تراب کبی هر نه‌قدر طاهر ایسه ده اکلی حلال دکلدر ﴿ (وکذا نافجته) طاهرة (مطلقا علی الاصح) فتح ﴾ نافجه فارنك فتحیله مسکك قابی که کوبك تعبیر اولنور یعنی نافجه مطلقا قول اصح اوزره پاکدر یعنی کرك صو اصابت ایتدکده فساده کتسون کرك کتمسون غزلان میتدن احذ اولنانده اختلاف واردر حیدن اخذ اولنان نافجه‌نك طهارتی اتفاقیدر ❊ ابو السعود ❊ لکن بو قولده حیدن فصل اولنان جزمیته حکمنده‌در دیو فقهانك تصریحلریله سؤال وارد اولور ﴿ وکذا الزباد اشباه لاستحالته الی الطیبیة ﴾

زباد سحاب ورننده عطر معروف اسمیدر قلبه مسك تعبیر ایدرلر ❊ مترجم قاموس عاصم افندی رحمه الله دیرکه هند وحبشه بیابانده اولور مسك کدیسیدرکه زباد اندن حاصل اولور ابتدا انی طوتوب زیاده سیله تحریك ایلدکدنصکره وجودنده عرق ترشح ایلکله قوروغی التندن واویلقلرندن ترشح ایدن ترلری قاموش قبوغیله ویابر چوره ایله صیروب اخذ ایدرلر ❊ مفهوم کلام نافجه ومسك کبی زباد دخی طاهر وحلالدر مسك ایله زباد طبیته محول اولدقلری ایچون مسكك اصلنك دم وزبادك اصلنك انی یغیان حیوانك تری اولمقلغی ضرر ویرمز ❋ (وبول مأکول اللحم (نجس) نجاسة مخففة وطهره محمد ❋ اتی ینان حیوانك بولی نجاست مخففه ایله نجسدر ❊ امام محمد بول مزبور طاهردر دیدی ❊ امام محمدك قولی اوزره قویویه واقع اولسه صویو نزح اولنماز الاصویه غالب اولورسه صو طهوریتدن چیقار ❋ (ولایشرب) بوله (اصلا) لاللتداوی ولالغیره عند ابی حنیفة ❋ حیوان مرقومك بولی امام اعظم رحمه الله عندنده بالکلیه کرك تداوی ایچون وکرك تداوینك غیری ایچون ایچلمز ❊ وامام محمد عندنده مطلقا ایچلمسی جائز اولور وامام ابی یوسف عندنده تداوی ایچون شربی جائز اولور ❋ فروع اختلف فی التداوی بالمحرم وظاهر المذهب المنع کما فی رضاع البحر لکن نقل المصنف ثمة وهنا عن الحاوی وقیل یرخص اذا علم فیه الشفاء ولم یعلم دواء آخر ❋ بین العلماء الاعلام حرام اولان شیئله تداوی حقنده اختلاف واقع اولدی ظاهر مذهب منعدر یعنی جائز اولمامسیدر نتکم بحرك رضاع بحثنده ذکر اولندی ❊ لکن مصنف رضاع بیاننده وبومقامده حاوی القدسیدن نقلا بیان ایلدیکه کندوده شفا معلوم ومحقق اولوب ودوای آخر بیلنمز ایسه رخصت ویریلور دیدی وبو مضمونی ذخیره دن نقلا نهایه ده نهایه صاحبی دیدی وفتاوای قاضیخانده نصر بن سلامه اسناد ایدرك قاضیخان صاحبی دیدیکه رسول اکرم ونبی محترم صلی الله تعالی علیه وسلمك (ان الله لم یجعل شفائکم فیما حرم علیکم) قول شریفی یعنی تحقیق الله عظیم الشان سزلرك حقنده شفا اولان شیء سزلرك اوزرینه حرام قیلدیغی شیده قلمادی مفهوم منیفی کندوده شفا اولمیان شیلره محمولدر ❊ اما کندوده شفا تحقق اولورسه استعمال لابأسدر کورمزمسنکه ضرورت وقتنده صوسز اولان کمسنه یه شرب خمر حلال اولور صاحب هدایه دخی بوقولی اختیار ایلدی تجنیسده دیدیکه برکمسنه نك بورنندن قان اقسه جبهسنه وبورننه قان ایله فاتحهٔ کتاب یازیلور استشفا ومعالجه ایچون جائز اولور ❊ زیرا استشفا وقتنده حرمت ساقط اولور عطشانه وجایعه حالة مخمصه ده شرب خمر واکل میته جائز اولدیغی کبی ❊ بحر ❊ حموی لحم خنزیر ایله تداوی جائز دکلدیو نقل ایلدی هرنه قدر

تعیین دخی ایدرسه وغیره مخلوط اولورسه ده ❋ کما رخص الخمر للعطشان وعلیه الفتوی ❋ نتکم عطشانه شرب خمر ایله رخصت ویریلدیکی کبی وفتوی بونك اوزرینه در

❋ (فصل) ❋

❋ (فی البئر اذا وقعت نجاسة) ❋ بو فصل قیولرك احکامی بیاننده اولنمیدر ❊ تابلرده اولان صولر کبی اولیوب احکام مستقله صاحبی اولدیغیچون کندونه مستقل فصل وضع اولندی ❋ لیست بحیوان ❋ یعنی قیویه حیوان اولیان نجاست واقع اولسه بعد العطف ربط اولوب شرطك جوابی ینزح کلجکدر ❊ اما حیوانك قیویه وقوعی احکامی مفصلة کلور ❋ ولو مخففة ❋ هرنه قدر نجاست مخففه اولورسه ده زیرا صولر حقنده مغلظه ایله مخففه نك فرقی یوقدر ❊ اما صو نجاست خفیفه ایله متنجس اولسه بعده ثوب امثالی برشیئه اصابت ایتسه نجاست مخففه می اعتبار اولنور یوقسه مغلظه می ظاهر اولان مخففه اعتباریدر فقهانك مناظله تحریرلرینده واردر ❋ اوقطرة بول ❋ یاخود بول قطره سیده اولورسه ده حیواندن هرنه قدر مأکول اللحم اولورسه ده قول معتمد اوزره متنده وشرحده بیانی کلور قول اصحده فاره نك بولی ایچون قیودن صو نزح اولنماز دخی کوکرجن نجسی ایچونده نزح اولنماز ❋ اودم اوذنب فارة لم یشمع ❋ یاخود قان طمله سی ویاخود مشمع اولیان فاره قویروغی اولورسه ده زیرا شمع اولنمق قطع محلندن نجاست سرایت ایدر ❋ فلو شمع ففیه ماء الفارة ❋ فاره نك قویروغی بال مومی مشمعه سی کبی برشیئله شمع اولنورسه فاره ده اجرا اولنان حکم کندوده اجرا اولنور مثلا شیشمامش وطاغلمامش وتویی دوکلمامش فاره ایچون یکرمی قوغه نزح اولنور ❋ (فی بئر دون القدر الکثیر) ❋ بئر فعل وزننده مهموز العیندر جمعنده فعول اوزره اولان همزه یی بانك اوزرینه تقدیمیله وهمزهٔ ثانیه یی ساکن اولدیغیچون الفه قلبله آبار ایله جمعلندی ❊ مصباح ❊ یعنی نجاست قدر کثیردن دون اولان قیویه واقع اولسه ❋ علی مامر ❋ کثیرده اعتبار مرورایدن یا مبتلی اولان کمسه نك اکبر رأینه ویاخود صوینك عشرا فی عشر اولماسی قولندندر ❋ ولا عبرة بالعمق علی المعتمد ❋ قول معتمد اوزره صوینك عمقنه یعنی درینلکنه اعتبار یوقدر بعضیلر عمقه اعتبار اولنمامق عمق عشرا فی عشر اولماز ایسه والا عشرا فی عشر اولورسه اوصاف ثلثه نك بری متغیر اولمدقجه متنجس اولماز دیدیلر ❊ درمنتقی ❋ (اومات فیها) اوخارجها والقی فیها ولو فارة یابسة علی المعتمد ❋ یاخود قیوده حیوان دموی اولسه ویاخود قیونك خارجنده اولسه قیویه القا اولنسه هرنه قدر قورومش فاره ده اولورسه قول معتمد اوزره قیو متنجس اولور ❊ قول معتمدك مقابلی خزانة الفتاویده ذکر اولنان یبسك دباغت اولندیغنه بناء فاره یابسه نك قیویی متنجس ایتمامسی قولیدر ❋ الا الشهید النظیف ❋ الاخاج بئرده وفات ایدوب

ودمندن پاك اولان شهيدك قيويه القا اولنماسيله قيو متنجس اولماز شهيدك دمی كندو
حقنده هر نه قدر پاك ايسه ده غير حقنده دكلدر ﴿ والمسلم المغسول ﴾ دخی غسل
اولنمش اولان ميت مسلمك القا اولنميسله ده متنجس اولماز ✽ اما غسل اولنمازدن اقدم
القا اولنورسه فساده ويرر ✽ بحر ✽ فساده ويرمسی اوزرنده نجاست بولنمق ظن غالب
اولديغنه بنا أدر بو قسه قريباً مرور ايلديكه غساله ميت مستعمله در
﴿ واما الكافر فينجسها مطلقا كسقط ﴾ اما ميت كافرك القاسی قيويی فساده ويرر
سقط كه دوشوك تعبير اولنان وقتدن اقدم تولد ايدن ولدك القاسيله قيو فساده
كنديكی كبی مطلقا كه ميت مذكورك غسل اولنمش اولسون وكرك اولمسون
وسقط مستبان الخلقة وغسل اولنمش دكل ايسه ﴿ (حيوان دموی) غير مائی
للمامر ﴾ يعنی دموی وغير مائی اولان حيوان قيوده اولسه وياخارجده اولسه
قيويه القا اولنسه متنجس اولور مصنفك ويجوز بما ذكر وان مات فيه غير دموی
كزنبور ومائی مولد قولنده مرور ايدن مضمونه بناً زيرا دموی اولميان ومائی
اولان فساده ويرمز ✽ منح ﴿ (وانتفخ) او تمعط (او تفسخ) ﴾ يعنی حيوان دموی
غير مائی صوده اولسه شش سه كرك صغير اولسون وكرك كبير اولسون انتفاخ
سبيله كندوده تطهره مانع اولان بله نجسه اجزاء مايه منتشر اولديغنه بناً
ياخود تويلری زائل اولسه ياخود عضولری طاغلسه ﴿ واو تفسخ خارجها
ثم وقع فيها ذكره الواني ﴾ هر نه قدر بئرك خارجنده طاغلوب صكره بئره واقع
اولورسه ده بو قولی وانی ذكر ايلدی ﴿ (ينزح كل مائها) الذی كان فيها وقت الوقوع
ذكره ابن الكمال ﴾ صورمز قومه لرده وقت وقوعده موجود اولان صويك كليسی نزح
اولنوب چيقار بلور قيوده بولنان چامور نزح اولنماز ✽ زيرا اثر نزح ما حقنده وارد اولدی
احتياطا اول چامور ايله مسجد صوانمز ✽ بحر ✽ قبل النزح صو زياده اولسه زياده
اولان صو نزح اولنماز قول مرقومی ابن كمال ذكر ايلدی ﴿ بعد اخراجه ﴾ صويونك
يعنی قيونك صويونی نزح واقع اولان شیء نجسك اخراجندن صكره اما قبل
الاخراج نزح مابر فائده ويرمز زيرا قيونك نجاستنه سبب واقع اولان شیء
نجسدر آنك قويده بقاسيله قيونك طهارتيله حكم اولنماز ✽ بحر ﴿ الا اذا تعذر
كخشبة اوخرقة متنجسة ﴾ الا قيونك متنجس اولماسنه سبب اولان شیء نجسك
اخراجی متعذر اولورسه خشبه نجسه وثوب نجس قطعه سی كبی اخراج
اولنماقسزين قيو وقيويه تبعا كندولر دخی پاك اولورلر ﴿ فبنزح الماء الى حد
لايملاء نصف الدلو يطهر الكل تبعا ﴾ بنزح نك باسی مؤخر يطهر يه متعلقدر
يعنی متنجس اولان قيونك صويی قوغه نك نصفی طولميانه قدر چكلمكله
قيويه تبعا قوغه واپ كليسی پاك اولور زيرا سائر شيلرك نجس اولماسی قيونك متنجس

اولمسی سببيله ايدی دفعا للحرج قيونك تطهيريله جمله سی متطهر اولدی خمر كوبی خمرك
خل اولماسی سببيله تبعا پاك اولديغی كبی واستنجا ايدنك كسدنك الی محل معهودك
طهارتيله پاك ومتطهر اولديغی كبی كندويه نجاست اصابت ايدن عروة ابريق
متطهرك يدينك اوچ كره غسل اولنوب پاك اولمسيله پاك اولدقلری كبی ✽ بحر ✽
﴿ ولو نزح بعضه ثم زاد فی الغد نزح قدر الباقی فی الصحيح خلاصة ﴾ متنجس اولان
قيونك صويونك جمله سی بر كونده خلاص اولميوب ارته سی كونه قدر زياده اولسه
باقی مقداری نزح اولنور زياده سی نزح اولنماز قول صحيحده توالينك عدم
اشتراطی قول مختارنه بناً شرط ايدنلره كوره كليسنك نزحی لازمدر ✽ خلاصه
﴿ قيد بالموت لانه لو اخرج حيا وليس بنجس العين ولا به حدث أو خبث لم ينزح
شیء ﴾ قيونك متنجس اولماسنده واقع اولان حيوانك موتيله تقييد اولنديغی
حيا اخراج اولنوب ونجس العين اولميوب وكندوده حدث وخبث اولماديغی
صورتده برشی نزح اولنمق لازم اولمديغنه مبنيدر ✽ اما واقع اولان حيوان
نجس العين اولورسه خنزير كبی ونجس العين دينلره كوره كلب كبی اولسون
اولمسون واغزينه صو اصابت ايتسون وايتمسون متنجس اولور ✽ كلب نجس العين
دكلدر دينلره نظرا اغزينه صو اصابت ايتمدكجه متنجس اولماز ✽ قول اصح بودر
اما سائر حيوانلره بدنلرنده نجاست اولديغی معلوم اولمدقجه متنجس اولماز كرك
مايؤكل لحمه وكرك مالايؤكل لحمه برابردر قول اصح اوزره ✽ بحر ✽ ﴿ الا ان يدخل
فمه الماء فيعتبر بسؤره فان نجسا نزح الكل والالا ﴾ الا اغزی صويه داخل
اولورسه سؤريله اعتبار اولنور نجس اولورسه جمله سی ياخود ايكيوز قوغه نزح
اولنور والا سؤری نجس اولميوب بلكه يا طاهر ويا مكروه ويا مشكوك اولورسه
برشی نزح اولنماز ﴿ هو الصحيح ﴾ صحيح اولان قول بودر ﴿ نعم يندب عشرة
فی المشكوك لاجل الطهورية كذا فی الخانية ﴾ بلی سؤری مشكوك اولانده
طهوريتنه بناً اون قوغه ويا احتياطا عشره دن اكثر نزح مندوب قلندی نته كم خانيه ده
ذكر اولندی ﴿ زاد فی التتارخانية ﴾ تاتارخانيه صاحبی تاتارخانيه ده زياده
ايتدی ﴿ وعشرين فی الفارة ﴾ يعنی فاره دری اوله رق اخراج اولنورسه سؤری مكروه
اولديغنه بناً يكرمی قوغه نزح اولنور ﴿ واربعين فی سنور ودجاجة مخلاة كآدمی
محدث ﴾ مخلات قفسده ويا برپاك محلده حبس اولنميوب ارسال اولنان طوق
وكديه قرق قوغه نزح مندوب قلندی محدث اولان آدميده اولديغی كبی
ماء مستعملك نجس اولماسی روايتنه كوره ودجاجه غير مخلات خارج قالدی
﴿ ثم هذا اذا لم تكن الفارة هاربة من هر ولا الهر هاربا من كلب ولا الشاة من سبع ﴾
يعنی بوندن صكره مرقوم حيوانلر حيا اخراج اولندقلری تقديرجه
هربرلری ايچون تقدير اولنان مقدارك نزحنك ندبی فاره كديدن

وكدى كابدن وقيون برنجى حيواندن فچـارد كل ايسه ﴿ فاكان نزح كله مطلقا
كافى الجوهرة ﴾ مرقوملرك مزبورلردن هر بى اولورسه اغزلى صويه اصابت
ايتسون ويا اتماسون مطلقا صويك كليسى نزح اولنور جوهره ده ذكر اولنديغنه بناً
﴿ لكن فى النهر عن المجتبى الفتوى على خلافه لان فى بولها شكا ﴾ لكن نهرده
تصريح اولنديكه مجتبادن نقلا فتوى قول سابقك خلافى اوزرينه در فاره نك
بولى ايله سنده شك اولديغنه بناً يعنى صويى نزح لازم دكلدر ٭ لكن شارحك
تعليلندن فهم اولنان فاره نك بولى متحقق اولنجق قيونك صويدن متنجس اولماسيدر
٭ بو دخى خلاف واقعدر ٭ زيرا فاره بوليله قيونك متنجس اولماسى
قول راجحدر ﴿ (فان تعذر) نزح كلها لكونه معينا (فبقدر ما فيها)
وقت ابتداء النزح قاله الحلبى ﴾ قيونك صويونك كليسى نزح متعذر
اولوب انجق حرج عظيمه ممكن اولورسه كوز قيو اولديغنه بناً نزحه بدأ
اولنديغى وقتده بولنان صو مقدارينى نزحه امر اولنور ٭ بونى ابراهيم حلبى
ديدى ابن كمال وقت وقوعى اعتبار ايلدى ﴿ (يؤخذ فى ذلك بقول
رجلين) عدلين (لهما بصارة بالماء ﴾ قيوده موجود اولان صويك
مقدارينى بيانده امر مائيه كنديلرى ايچون علم وبصيرت اولان ايكى عادل اولان
اهل خبره نك قوللريله عمل اولنور شهادت ملزومه نك نصابى اولديغيچون
٭ بحر ٭ نقايه ده اولان كلامك ظاهرى امر دينى اولديغنه بناً رجل
واحد ايله اكتفادر ٭ اكثر كتبك بيانى قول اول اوزره دربصارتك
اشتراطى ﴿ فاسئلوا اهل الذكر ان كنتم لا تعلمون ﴾ نص جليلندن مفيددر
﴿ به يفتى ﴾ انجق بو قولله فتوى ويريلور ﴿ وقيل يفتى بمائتين
الى ثلاثمائة وهذا ايسر وذاك احوط ﴾ وبعضلر ايكيوزدن اوچيوزه
منتهى اولنجه قدر صو نزح اولنمق ايله فتوى ويريلور ديديلر ٭ بو قول امام
محمد رحمه الله دن مرويدر ٭ وامام مرقوم بغدادده قيولرينى مشاهده
ايتدكده اكثر قيولرى اوچيوز قوغه يه بالغ اولديغنه بناً بو قول ايله فتوى
ويردى ٭ بحر ٭ بوعدد بيانى ايله اولان قول ناسه اسهلدر ٭ لكن قول ضعيفدر ٭
زيرا قيو نجس اولدقده حكم شرعى صويك جميعنك نزح اولنماسيدر
عدد مخصوص نزحله طهارتنه حكم دليل سمعى يه موقوفدر اوده يوقدر ٭ ابن عباس
وابن زبير رضى الله تعالى عنهم دن مروى اولان اثر عدد معين قولرينك خلافنه در
٭ بحر ٭ ومصنفك صويك جميعى نزح اولنور قولى وارد اولان اثرلره موافق
اولديغى ايچون احوطدر ﴿ (فان اخرج الحيوان غير منتفخ ولا متفسخ
) ولا متمعط (فان) كان (كآدمى) وكذا سقط وسخلة وجدى واوز اكبر

نزح كله ﴾ قيودن حيوان شيشمامش وطاغلمامش وتويى دوكلمامش اولديغى
حالده اخراج اولنسه حيوان مرقوم آدمى كبى وسقط وقوزو واوغلاق وبيوك اوردك
وقاز وامثالى حيوانلر اولورسه صويك كليسى نزح اولنور ممكن اولورسه وكذا سقط
قولنك بدلنه من نحو سقط ديو مثل معناسنه اولان كافى من نحو ايله بيان ايلسه
شارحه اولى اولورايدى ﴿ (وان) كان (كحمامة) وهرة (نزح اربعون
من الدلاء) وجوبا الى ستين ندبا ﴾ كوكرچين وكدى كبى حيوانلر اولور ايسه
واجب اوله رق قرق ومندوب اوله رق التمش قوغه صو نزح اولنور معلوم
اوليسونكه فقهاقدر مستحبى بيان ايله تصريح ايتمديلر انجق بعض مشايخ
امام محمد رحمه الله نك ينزح فى الفارة عشرون اوثلثون وفى الهرة اربعون
اوخمسون قولندن مرادى تخيير دكلدر بلكه واجب ومستحبى بياندر
ديو فهم ايتديلر ٭ لكن فهملرى يرنده دكلدر تخييردن مرادى صغر وكبرده
حيوانلرك اختلافنه بناً صغيرده اقل وكبيرده اكثر نزح اولنماسنه اشارت
اولمق محتملدر وبعضلر بونى اختيار ايتديلر بدايعده نقل اولندى ٭ بحر ٭ لكن
صاحب بحرك بو بيانه قرنداشى نهرده بعض مشايخك بو فهملرينى تصويب ايده رك
اعتراض ايراد ايلديكه بو فهملرى يرنده اولمز ايسه آثاره مبنى اولان امر آبار
بالكليه باطل اولور ﴿ (وان) كان (كعصفور) وفارة (فعشرين) الى ثلاثين كاسر ﴾
فاره فارك جميدر ٭ نته كه صحاح جوهريده تصريح اولندى وبعضلر اسم جمع
وبعضلر اسم جنس جميدر ديديلر ومختار اولانده بودر ٭ بو اختلاف مفرديله
كندونك بينى تا ايله فرق اولان هر برجمعده جارى اولور ٭ ابو السعود ٭ قيودن
اخراج اولنان حيوان مرقوم سرچه وفاره مثلى اولورسه آنفا مرور ايدن كبى
يكرمى وجوبا واوتوز ندبا نزح اولنور ٭ مصنفك كلامنك ظاهرى قيوده
سرچه دن اصغر حيوان ميتا بولنسه كندو ايچون دم سائل اولان فاره يوريسى
وكنه كبى حيوانلردن معفودر ٭ لكن خلاصه ده مزبور حيوان صغيرلر
حقنده امام اعظمدن اون قوغه وامامين دن يكرمى قوغه نزحى روايتلرى ذكر اولندى
٭ ابو السعود عن الحموى ٭ ﴿ وهذا يعم المعين وغيرها ﴾ قيويه واقع اولان حيوانلر
حقنده ذكر اولنان حكم كوز قيويه وكوز اولميان غيرى محلدن كاوب
كندوده صو مجتمع اولا قيويه عام وشامل اولور ﴿ بخلاف نحو صهريج وجب
حيث يهراق الماء كله لتخصيص الآبار بالآثار بحر ونهر ﴾ قيونك غيرى اولان
كندويه صو جمع اولق ايچون اعمال اولنان صهريج تعبير اولنان حوض وبيوك
كوپ مثلى شى قيونك خلافنه در آثار وارده قيويه خاص اولديغنه بناً مزبور
صهريج وكوپلرك صويه اراقه اولنور ﴿ قال المص رحمه الله فى حواشيه على الكنز ونحوه

فى النتف ﴾ مصنف عليه الرحمه كنز اوزره اولان حاشيه لرنده ديديكه بحر
ونهرده ذكر اولنانك مثلى نتفده ذكر اولندى ﴿ ونقل عن القنية ان حكم الركية
كالبئر ﴾ مصنف بنه قنيه دن نقل ايتديكه صو جمع اولان چقورك حكمى
قيونك حكمى كبيدر ﴿ وعن الفوائد ان الجب المطمور اكثره فى الارض كالبئر ﴾
دخى مصنف فوائددن نقل ايتديكه اكثرى يرده مدفون اولان بيوك كوب قيو كبيدر
قدر واجبك نزح اولنماسنده ﴿ وعليه فالصهريج والزير الكبير ينزح منه كالبئر
فاغتنم هذا التحرير انتهى ﴾ فوائدده ذكر اولنانه بناءً صهريجدن وبيوك كوبدن
قيو كبى صو نزح اولنور ✻ بو تحرير وتفصيلى غنيمت بل امدى مصنفك حومك
نقل ايتديكى بوندن نهايت بولدى ﴿ (بدلو وسط) وهو دلو تلك البئر ﴾ مقدار
مرقوملر قيودن كندونك قوغه سى اولان اورته قوغه ايله نزح اولنور ✻ قوغه سى
بولنورسه ﴿ فان لم يكن فما يسع صاعا ﴾ فان لم يكن لفظى هذا ان كان له دلو معطوف
عليه مقدرينك اوزرينه معطوفدر ✻ يعنى حكم مرقوم كندو ايچون قوغه
اولان قيوده جاريدر واگر قوغه موجود دكل ايسه مرجحكدن وياخود ماشدن
بيك قرق درهمى الور ✻ اولچك ايله نزح اولنور ﴿ وغيره يحتسب به ﴾ دلو
مذكورك غيرى اولان يا دلو صغير ويا دلو كبير دلو وسطله احتساب اولنور قدر
واجب نزح اولندقده شرعا طهارتيله حكم اولنور كرك دلو صغير ايله وكرك دلو كبير ايله
نزح اولنسون دلو اوسطله احتساب اولنور ﴿ ويكفى ملأ اكثر الدلو ﴾ قوغه نك
اكثرينك طولماسى كفايت ايدر اكثر ايچون حكم كل اولديغنه بناءً ﴿ ونزح ما وجد
وان قل ﴾ وقيوده موجود اولان صويك نزحى كفايت ايدر هر نه قدر قليل اولورسه ده
﴿ وجريان بعضه ﴾ قيوده اولان صويك بعضيسنك جريانى دخى كفايت
ايدر مجرى ومنفذ اولديغى تقديرجه بعض مائك خروجى سببيله سبب طهارت
اولان جريان بولنديغنه بناءً حوض جارى كبى اولدى ﴿ وغوران قدر الواجب ﴾
دخى نزح واجب اولان مقدارك قيودن غورانى يعنى كروچكلمسى كفايت ايدر
﴿ (ومابين حمامة وفارة) فى الجثة (كفارة) فى الحكم ﴾ جثه ده كوكرچين ايله
فاره نك بيننده اولان يعنى فاره دن بيوك وحمامه دن صغير جثه صاحبى اولان
حيوان حكمنده فاره كبيدر ﴿ (كما انه مابين دجاجة وشاة كدجاجة) ﴾ نته كم
طوق ايله قيونك ما بيننده اولان دجاجه حكمنده اولديغى كبى ﴿ فالحق بطريق الدلالة
بالاصغر ﴾ ما بيننده اولان حيوان دلالت نصله كه يعنى اولويتله صغره الحاق
اولندى ✻ مثلا جثه سى فاره نك جثه سندن زياده اولوب كندينك جثه سنه
بالغ اولميان حيوانده يكرمى قوغه نك نزح اولنماسى نصدن اولويتله فهم اولندى
﴿ كما ادخل الاقل فى الاكثر كفارة مع هرة ونحو الهرتين كشاة اتفاقا ﴾ حكم

مابقده ما بيننده بولنانك اصغره الحاق اولنماسى هره ايله فاره مثلاينده اقلك اكثره
ادخال اولنديغى كبى مثلا كدى فاره يى اخذ ايلدكده ايكيسى بردن قيويه واقع
اولسه ومينا اخراج اولنسه لر قرق قوغه چيقلورا ايشته بونده اقل اكثره ادخال اولندى ✻
وايكى هره مثللى اتفاقا بر قيون كبيدر ﴿ ونحو الفارتين كفارة ﴾ ايكى فاره مثللى
بر فاره حكمنده در ﴿ والثلاث الى الخمس كهرة ﴾ واوچ فاره بشه منتهى اولنجه قدر
كدى حكمنده در ﴿ والست كشاة على الظاهر ﴾ روايت ظاهره اوزره التى
فاره بر قيون حكمنده در ✻ صاحب بحر بو حكمى اوچ فاره يى بر كدى كبى قلمقدن
اخذ ايلدى ✻ زيرا ايكى كدى بر قيون كبيدر ✻ ظاهر روايت امام محمد قوليدر
مقابلى ابى يوسف قوليدر ﴿ (ويحكم بنجاستها) مغلظة من (وقت الوقوع
ان علم) ﴾ كندويه اشياء مرقومه دن برشى واقع اولان قيونك معلوم اولورسه
وقت وقوعندن نجاستيله حكم اولنور ✻ واقع اولان فاره ويا دجاجه هر نه اولور
ايسه اولسون وعلمدن مراد غلبه ظندر عام اولاندر ﴿ (والا فمذ يوم وليلة ان لم ينتفخ
ولم يتفسخ) ﴾ وقت وقوع معلوم ويا مظنون اولميوب وشيشمه وطاغلمه وتويى توكلمه دخى
اولمز ايسه بر كون وبر كيجه ايله تقدير اولنور ﴿ وهذا (فى حق الوضوء) والغسل ﴾
اشته بو قيونك نجس اولماسنى بر كون وبر كيجه دن تقدير ايلمك آبدست وغسل
حقنده در ﴿ وما عجن به فيطعم للكلاب ﴾ وكندو ايله يوغريلان خمور واتمك كلبه
اطعام اولنور بو قولى بدايع صاحبى اختيار ايلدى ✻ وبعضيلر سائر حيوانانه اطعام
اولنور ديديلر ﴿ وقيل يباع من شافعى ﴾ بعضيلر شافعى المذهب اولان كمسنه يه
بيع اولنور ديديلر ✻ امام مرقومك فى الحال متنجس اولور قولنه بناءً ﴿ اما
فى حق غيره كغسل ثوب فيحكم بنجاسته فى الحال ﴾ اما ذكر اولنان وضوء
وغسل وتعجينك ماعداسنده مثلا غسل ثوب نجس كبى ده فى الحال نجاستيله
حكم اولنور ✻ بر كون وبر كيجه يه اسناد اولنمقسزين زيرا اول كمسنه ثوبنده
نجاست بولدى وثوبنده درهم قدرندن زياده نجاست بولان كمسنه نه وقت
اصابت ايتديكنى بلسه اتفاقا بر وقت نماز اعاده ايلمز صحيح اولان قول بودر ✻ بحر ✻
﴿ وهذا لو تطهر من حدث او غسل من خبث ﴾ اشبو وضوء وغسلده بر كون
وبر كيجه يه مستندا متنجس اولوب وثوبده اول حاله قصر اولنمى اولديغى حالده
اولان حكم متقدمى تطهر حدثدن وغسل نجاستدن اولورسه عجينده بو تفصيل
ظاهر اولمديغنه بناءً ترك اولندى ﴿ والا لم يلزم شى اجماعا ﴾ جوهره ✻ يعنى حدث
اولمقسزين آبدست السه ويا اغتسال ايتسه وثوبه نجاست اصابت ايتمكسزين
غسل ايلسه اول كمسنه يه نه اعاده صلوت ونه غسل ثوب لازم اولور ✻ زيرا صحة
صلاتى مقتضيه اولان طهارت اولى بولندى ✻ وجواز صلاته مانع اوله حق

شیده شك اولدی ❊ زیرا صوبك طهارت ونجاستنده شك اولدی ❊ نه‌ ازشك
ایله باطل اولماز ❊ صورت اولی بونك خلافنه ملابسدر ❊ زیرا صورت اولیده جواز
صلوته مانع اولان حدث اصغر ویا اکبر ونجاست ثوب یقیناً ثابت اولدی ومزیلده
شك اولدی ❊ ابو السعود ❊ (ومذ ثلثة ایام) بلیالیها (ان انتفخ او تفسخ) استحساناً ❊
قیوده واقع اولان حیوانلرده انتفاخ ویاتفسخ بولنورسه وقت وقوع اوچ كون
واوچ كیجه‌دن اعتبار اولنور استحساناً ایام ولیالینك هر برلری جمع اوله‌رق
استعمال اولندقده آخره شامل اولدیغندن بناءً شارح بلیالیها لفظنی زیاده ایلدی
استحسان امورك احسننی طلب ایتمك معناسنه‌در ❊ بعضیلر قیاسی ترك ایدوب
وناسه ارفق وایسر اولانی اخذ ایتمكدر دیدیلر ❊ وبعضیلر خاص وعامك
مبتلی اولدقلری احكامده سهولت وقولایلق طلب ایتمكدردیدیلر ❊ خلاصهٔ
كلام دین ایچون عسری ترك ایتمك دیمكدر (یرید الله بكم الیسر ولا یرید
بكم العسر) آیت كریمه‌سی منطوقنجه رسول اكرم ونبی محترم صلی الله تعالی
علیه وسلم خیر دینكم الیسر بیوردیلر ❊ یعنی دینكزك خیرلیسی كندوده قولایلق
اولاندر دیمك اولور وحضرت معاذ وحضرت علی كرم الله وجهه ورضی الله عنهمایه
یسرا ولا تعسرا خطابیله خطاب بیوردیلر ❊ یعنی سز لر امر دینده قولایه
كیدك چتینه كتمك ناسه بیان ایتمكلكده دیمكدر ❊ بعض مشایخ بو اوچ كون
واوچ كیجه تقدیری امام اعظم رحمه الله‌ك تقدیریدر دیدیلر سببك خفاسی وقتنده سبب
ظاهر اولان وقوع فی الماء احاله ایتمكدر دیدیلر وبودخی واجبدر ❊ بو اعتبار
اولنور ❊ موهوم اولان بر آخر سببله واقع اولوبده بعده قیویه وقوعی اعتبار
اولنماز ❊ انتفاخ وتفسخ مرور وقته دلیل اولدیغندن بناءً اوچ كون واوچ كیجه تقدیر
اولنور ❊ عدم انتفاخ قریب العهد اولدیغنه دلالت ایتدیكیچون بر كون وبر كیجه
تقدیر اولنور ❊ وقالا من وقت العلم فلا یلزمهم شیء قبله قیل وبه یفتی ❊ امامین
رحمهما الله قیونك تنجسی وقت علمدندر دیدیلر ❊ مبتلی اولان كسنه‌لره
قبل العلم برشیء لازم كلمز قیاس اولان بودر زیرا ماضاده طهارت محققه
متیقندر ❊ شك اولان نجاستله زائل اولماز موت خارج بركره اولوبده یاریح شدید
ویابعض سفها ویاصبیان ویا برقوش القاسی احتمالندن بناءً واثوابنده نجاست
كوروب وكرسفنده دم كوروب وقت اصابت ونزولی بلنمدكاری صورتنده وقت
علمدن اعتبار ایتدكلرینه قیاساً بعضیلر بو امامین قولیله فتوی ویریلور دیدیلر ❊
قائلی عتابیدر ❊ انجق مختار اولان امامین قولیدردیدی ❊ قیل ایله تعبیر اولندیغی
عامهٔ كتبه مخالفتندن بناءً علامهٔ قاسمك منار البحر ردایتدیكیچوندر ودلیلی
چوق كتابده ترجیح اولندیغندن بناءً احوط اولان بودر ❊ نهر ❊ شارحه اولی الاون

قیل وهو المختار دیمك ایدی زیرا اختیاردن كندو ایله افتا لازم كلمز امام اعظم
رحمه الله‌ه كوره اعاده‌سی لازم اولان اوقات خمسه ایله وتر وصباح نمازینك سنتك
وجوبنده ذاهب اولنلره كوره سشت نمازقومه‌در (تتمه) ذخیره‌ده ذكر اولندیكه ماء
نجسی بوله‌سز یمده بأس یوقدر ❊ وبهایمه سقی اولنماز خزانة الفتاویده ذكر
اولندیكه ماء نجس اوكوزه ودویه وقیونه سقی اولنماقده بأس یوقدر ❊ فرع
وجد فی ثوبه منیا او بولا او دما اعاد من آخر احتلام وبول ورعاف ❊ بركسه ثوبنده
منی ویابول ویادم بولسه صكره كی احتلامدن ویاخود جماعندن صكره ادا ایتدیكی
نمازی اعاده ایدر ❊ واحتلامدن مراد سببی اولان نومدر ❊ بحر ❊ وصكره كی بول
ورعافندن اعاده ایدر ❊ رعاف بورون قانی معناسنه‌در لكن رعاف ضرورتنده
بورونی قانامق عادتی ایسه بو حكم ظاهردر ❊ واكر عادتی دكل ایسه ظاهر اولان
زمان وجودندن اعتبار اولنمقدر ❊ مقدمدن اعتبار اولنماز غیرك دمنك
اصابتی احتمالی اولدیغنه بناءً امامین بونك خلافنه ملابسدر ❊ غیرك منیسی
كندونك ثوبنه اصابتی احتمال بعیددر ❊ ولو وجد فی جبته فارة میتة فان لا
ثقب فیها اعاد مذ وضع القطن ❊ بركسه ایكی قات اولان جبه‌سنده
فارهٔ میته بولسه اكر جبه‌ده فاره دخول ایده‌جك قدر دلك یوقسه پاموق
وضع اولنوب دكلدیكی كوندن برو ادا اولنان نمازی وسجدهٔ تلاوتی اعاده ایدر
دوام اوزره كیدیسه ❊ والا فثلثة ایام لو منتفخة او ناشفة والا فیوم ولیلة ❊
والا جبده فاره دخول ایده‌جك قدر ثقب بولنورسه اكر شیشمش ویاخود یاشی
برطرفه نشف ایدوب چكرسه اوچ كون واوچ كیجه‌دن اعتبار اولنور واكر انتفاخ
ونشف اولماز ایسه بر كون وبر كیجه‌دن اعتبار اولنور ❊ انتفاخ ونشفله
تقییده صاحب نهر كدر تجنیس ومحیطده تصریح اولنان مطلقا اوچ كون
واوچ كیجه‌نك نمازینك اعاده اولنمسیدر ❊ ولا نزح فی بول فارة فی الاصح فیض ❊
قول اصحده فاره‌نك بولیله نزح یوقدر ❊ مقابلی فاره‌نك بولینك تحقق وقتنده
قیونك متنجس اولماسیدر ❊ ولا (بخرء حمامة وعصفور) ❊ خرء خانك ضمیله
نجاست معناسنه‌در ❊ یعنی كوكرجنك وسرچه‌نك نجاستیله قیودن برشی نزح
اولنماز عدم نزح پاك اولدیغی ایچون ❊ ویا احتراز متعذر اولدیغنه بناءً
معفو اولماسنه مبنیدر ❊ ایكیسده قولدر حكم نجاست كندودن ساقط اولدیغنه
اتفاق فقها اولدیغیچون ثمرهٔ خلافی بیان ایتمدیلر وطهارتنه دلیل اجماع
عملیدر ❊ زیرا حمامه قدیمدن برو مسجد حرامده مقیمدر وكندولردن نجاستلری
صادر وواقع اولوب طورر ایكن وتطهیر مساجد حقنده امر وارد اولمش ایكن
علمادن براحد انكار ایتمدی ورسول اكرم ونبی محترم صلی الله تعالی علیه وسلم

کندونك حقنده شاکر اولدی ومدح بیوروب سعادتله بیورد یلرکه (اوکرت
علی باب الغار فجزاها الله تعالی بان جعل المساجد مأواها) یعنی رسول اکرم
ونبی محترم صلی الله تعالی علیه وسلم مغاریه تشریف بیوردقلرنده کفارك استیلالرینی
دفع ایچون مغارەنك قپوسنه کوکرچین یووه یاپدی الله ذوالجلال حضرتلری
کندونك مأوی ومسکننی مسجد قلمق ایله کندویه جزای حسن اعطا بیوردی دیمك
﴿ وکذا سباع طیر فی الاصح لتعذر صونها عنه ﴾ یعنی بو یلجه یرتیجی قوشلر نجاستی
قول اصحده کندونك قیوبی حفظ اتمك متعذر اولدیغنه بنأ کذلك ایچون
نزح بو قدراندی بو قولی مبسوط صاحبی مبسوطده تصحیح ایلدی ＊ نهر ＊ بعضیلر
نجسدر دیدیلر بو قولی قاضیخان تصحیح ایلدی ＊ نهر ＊ لتعذر صونها تعلیلی معفو اولماسنه
دلالت ایدر طاهر اولماسنه دلالت ایتمز ﴿ (و) لا (ینقاطر بول کرؤس ابر وغبار نجس)
للعفو عنهما ﴾ دخی اکنه اوجوکبی خرده بول طمله سیله ونجس اولان غبار
وباخود نجسك غبارینك وقوعی سببیله قیودن برشی نزح اولنماز بونلر معفو
اولدقلرینه بنأ نجس کلهسی اضافتله واضافتسز وجیمك کسری وفتحی
جائزدر ﴿ (وبعرتی ابل وغنم کما) یعنی (لووقعتا فی محلب) وقت الحلب (فرمیتا) ﴾
محلب میمك کسریله کندویه سود صاغلان قابدر دخی دوه وقیونك ایکی
تکلریله برشی نزح اولنماز وقت حلبده سود صاغلان قابه واقع اولسه وعقبنده
رمی اولنسه لر عفو اولنور قلت استحساناً ندر قیاس اولان ما قلیله واقع اولدیغنه
بنأ مطلقا متنجس اولمقدر ＊ وجه استحسان بازی وبادیه ده بولنان قیولرك اغزنده قاپق
وحاجز بولنمدیغی ایچون اطرافنده حیوانلرك تکلرینی روزکار اخذ ایدوب
قیولرك ایچلرینه القا ایدر بوکا بنأ قلیل عفو اولندی صحیح اولان شهرایله صحرانك
فرقی اولمامقدر ＊ ضرورت جملهیه شامل اولدیغنه بنأ ویاشیله قوریسی بیننده
دخی فرق یوقدر ＊ بلکه بعرەنك صحیحیله ومنکسری وبقرك خثی وآت وقاطر
وحمارك روثی بینلرنده دخی فرق یوقدر بو تقدیرجه متنده اولان ابل وغنم وبعره
قیدلری قید احترازی اولماز بعره اوچ اولورسه حکم بویله دکلدر ＊ نخ ＊ اما سودده بقر
امثالنك خثی واقع اولسه متنجس اولورچوق اولدیغنه بنأ ﴿ فورا قبل تفتت وتلون ﴾
یعنی محلبده وشن بعرەنك معفو اولماسی طاغلمقسز ورنکی چیقمقسز رمی فورا
اولورسه یعنی عدم تنجس عدم تکثله مقیددر ＊ ابوالسعود ＊ وتفتت واوصافك بوزلمسی
بولنورایسه سود متنجس اولور ﴿ والتعبیر بالمرتین اتفاقی لان مافوق ذلك کذلك
ذکره فی الفیض وغیره ﴾ یعنی مصنفك بعرتین تعبیری قیدی اتفاقیدر ＊
احترازی دکلدر ＊ زیرا ایکیدن زیاده اولان بعرەنك حکمی بنه ایکی کبیدر ＊
بو مضمونی فیض صاحبی فیضده وغیریده ذکر ایتدی بو حکم مشروحك بویله

اولماسی قیوحقنده ظاهر اولدی ＊ زیرا قیویه واقع اولان بعرەنك قلت وکثرتنده
بین الفقها اختلاف واقع اولدی ＊ تصحیح اولنان قول کثرت بعره قیودن نزح
اولندقده هر برقوغداقلی بربعرەدن خالی اولمامقله اولور ＊ متنده ذکر اولنان بعرەنین
قولی صاحب بحرك دیدیکی قولدر بو تقدیرجه مفهوم عدد معتبردر قولنه بنأ ایکیدن
زیاده ده متنجس اولمق قولی قیوحقنده قول ضعیف اولور ＊ جامع صغیرده
امام محمدك ذکر ایتدیکی قول کثیر فاحش اولیجه صوفساده کتمز واوچ کثیر
فاحش دکلدر قولیدر ＊ اما محلب حقنده بنه هدایه ونهایه وغایة البیان
ومعراجده ذکر اولنان مطلقا بعرەدر بعره تیننله تقیید یوقدر ＊ ابوالسعود ﴿ (و) لذا
قال (قیل القلیل المعفو عنه مایستقله الناظر) ﴾ یعنی بعرتیننله تقیید اتفاقی
اولدیغیچون مصنف علیه الرحمه عفو اولنان قلیل نظر ایدن کمسهنك قلتنه
نسبت ایدوب یعنی قلیلدر دیدیکی شیدر دینلدی دیدی ＊ وقیل ایله تعبیر بو قولی
تضعیف ایچون دکلدر ＊ وبونك مقابلی کثیر نزح اولنان هر برقوغده بعرەدن
خالی اولمامق قول مصححدر ＊ لکن مصنفه کوره قیل ایله تصدیرا تاملك اولی
ایدی ﴿ (والکثیر بعکسه وعلیه الاعتماد) کما فی الهدایة وغیرها لان اباحنیفة
لایقدر شیئا بالرأی ﴾ کثیر قول مشروحك عکسنهدر ＊ یعنی نظر ایدن
کمسهنك استکثار ایدوب یعنی کثیردر دیدیکی شیدر ＊ اعتماد بو قول
اوزرهدر نته کم هدایهده وغیریده ذکر اولندی ＊ ومعراج الدرایهده هوالمختار
دینلدی ＊ زیرا امام اعظم رحمه الله بر شیئی رأیله تقدیر ایتمز ﴿ فرع البعد بین البئر
والبالوعة بقدر مالا یظهر للنجس اثر ﴾ صو قیوسیله نجس قیوسنك
ما بیننده بولنان مسافەنك بعدی اثر نجاستك یعنی اوصاف ثلثهنك برینك ظاهر
اولمیهجق مقداری اولان بعددر بو امام حلوانینك اختیار ایتدیکی قولدر یعنی
قیونك صوینده بر اثر اولمازایسه قیو یا کدر هر نه قدر ما بینی بر ارشونده اولورسه
والا ایراز بولنورسه بش درهر نه قدر ما بینی اون ارشونده اولورسه بعضیلر
بش وبعضیلر یدیله تقیید ایتدیلر ＊ مؤلف کتاب علیه رحمة الملك الوهاب
وقتا کم قیویه نفس حیواناتك وقوعی اعتباریله صوینك فساده کیدوب کیتمامسنی
بیان واعلامدن فارغ اولدی ایسه حیواناتدن تولد ایدن لعاب که اغزینك یاشیدر
انکله صوینك فساده کیدوب کیتمامسی بحثنه شروع بیوروب دیرکه

﴿ المسئلة المتعلقة بالاسار ﴾

﴿ (وهو) سؤر سؤر بهمز العیندر شاربك قابده ویاحوضده ابقا
ایتدیکی شیدن عبارتدر ＊ علی طریق الاستعاره بقیه طعام وغیری شیئده اطلاق

اولنور ❊ اسم فاعل من اسأرای ابقى ❊ مسئر ابقا معناسنه اولان اسئار فعلندن
مأخوذ اسم فاعل قیاسیدر سماعیسی سائردر ❊ منح ❊ لاختلاطه بلعابه ❊
یعتبر قولنه علتدر مفهوم کلام سؤر یعنی آرتان صو آرتق بحیله اعتبار اولنور ❊
لعابنه یعنی اغزندن سیلان ایدن شیئه مختلط اولدیغنه بناءً زیرا لعاب لحمدن متولد
اولدیغی ایچون طهارت و نجاست و کراهت و شکده آنکا اعتبار اولندی ❊ منح
❊ (فسؤر آدمی مطلقا) ❊ چون امر بویله اولدیسه آدمینک مطلقا سؤری
پاکدر ❊ لعابی لحم طاهردن تولد ایتدیکنه بناءً لحمنک اکل اولنمدیغی کرامتندندر
❊ بحر ❊ ولو جنبا او کافرا او امرأة ❊ مطلقانک مصرفنی بیاندر یعنی آدمی
هر نه قدر جنبده اولورسه اکر استفسار اولنورسه که قول راجح اوزره شربله
اغزنک غسلی ساقط اولوب ❊ وماء مستعملا نجسدر دینان قول اوزره جنبک
سؤری نجس اولملزمی جواب ویریز که مستعمل اولان مشروبدر باقی قلان دکلدر ❊
یاخود هر نه قدر کافر دخی اولورسه ده زیرا انلرک نجاستلری اعتقادیده در حسی
دکلدر ❊ رسول اکرم و نبی محترم صلی الله تعالی علیه وسلم انلره مسجدده
بیتوتت ایتمکه رخصت ویردی ❊ بحر ❊ ویا ورتده اولورسه و هر نه قدر حائض
ونفساده اولورسه ده مسلم وغیرینک ام المؤمنین حضرت عائشه رضی الله عنها
وعن ابویهادن روایت بیوردقلری مضمون منیفه بناءً بیوردیلرکه بن حائض
اولدیغم حالده صو ایچردم واول صو ایچدیکم قابی رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلمه ویردم فم مبارکلرینی بنم فمی وضع ایتدیکم محله وضع بیوررلر ایدی
❊ نعم یکره سؤرها للرجل کعکسه للاستلذاذ ❊ بلی اجنبیه اولورسه عورتک
سؤری ارککه وعکسی تلذذ اولدیغی ایچون مکروه قالدی کراهتک مطلق
ذکر اولندیغی تحریمیتنی افاده ایدر امازوجه سی ویا جاریه سی اولورسه ضرر
ایتمز وتلذذ صورتنده بربرک وجهامده که دلالت تعبیر اولنان خد منجینک امرد
اولدقلری تقدیرجه کراهتی اولو بتله در ❊ ابوالسعود ❊ وامردک النی وایاعنی
صقمق دخی بند بویله در یعنی مکروهدر ❊ واستعمال ریق الغیر وهو
لا یجوز مجتبی ❊ دخی غیرک توکریکی استعمال اولنمدیغنه بناءً حال بو که
بوده جائز دکلدر ❊ مجتبی ❊ (ومأکول لحم) ❊ دخی اتی ینان حیوان سؤری
پاکدر الا نجاست اکل ایدن دوه واوکز ونخلیه اولنان طاوق بونلرک سؤری
مکروهدر ❊ بحر ❊ ومنه الفرس فی الاصح ❊ مأکول اللحم قبیلندندر ❊ فرس
قول اصحده بو امام اعظم رحمه الله دن ظاهر روایتدر ❊ وامامینک دخی
قوللریدر ❊ ولحمنک کراهتی امام اعظم عندنده آلت جهاد اولدیغندن
حرمتدر نجاستندن دکلدر ❊ بحر ❊ وفرس اسم جنسدر مذکره ومؤنثه

شاملدر حمار کبی ❊ ومثله ما لادم له ❊ فرسک مثلیدر کندو ایچون دم سائل
اولمیان حیوان معیشتی کرک صو ایچنده اولسون وکرک غیرنده اولسون
❊ (طاهر الفم) قید للکل ❊ مرقوم آدمی ومأکول اللحم وما لا دم له قاری پاک اولیجی
اولدقلری حالده شارب خمردن احترازدر ❊ (طاهر) طهور بلا کراهة ❊ یعنی سؤر
مشروحلر ذاتلرنده پاکدر وغیری یی دخی مطهرلردر بلا کراهة ❊ (و) سؤر (خنزیر
وکلب وسباع بهائم) ❊ خنزیرک وکلبک وسباع بهائمک یعنی ارسلان وقبلان کبی
برتجی وهلاک ایدیجی حیوانلرک سؤری نجسدر واما خنزیرک سؤرینک نجس اولماسی
الله جلیل الشانک اولحم خنزیر فانه رجس قول شریفنه بناءً عینک نجس اولدیغنه
بناءً در ورجس نجس معناسنه در فانه ضمیری خنزیره راجعدر ❊ بحر ❊ وکلبک
سؤری جمیع اصحابمز عندنده نجس درعین نجسدر دینلره کوره سؤرینک
نجس اولماسی ظاهردر اما طهارت عینی قول صحیحه نظرا سؤرلرینک نجس
اولدیغی لحمی نجس اولوب ولعابی لحمندن متولد اولدیغنه مبنیدر طهارت عیندن
طهارت سؤری لازم کلمز لحم نجس اولدیغنه بناءً وسؤرینک نجاستندن عینک نجاستی
لازم کلمز وسباع بهائمک سؤرینک نجس اولدیغی رسول اکرم ونبی محترم صلی الله
تعالی علیه وسلمک هر برازی دیش صاحبی اولان حیوانک لحمنی اکلدن نهی ایتدیکی
ایچوندر ❊ طاهر اولان نهی نجاستنه بناءً اولمقدر ❊ ومنه الهرة البریة ❊ هرة
بریه که طاغ کدیسی در ❊ اولدخی سباعدن بعضدر ❊ (وشارب خمر فور شربها)
دخی شارب خمرک شربنک عقبنده سؤری نجسدر ❊ اما العابیله اغزی غسل
اولنه جق قدر مکث ایتدکدنصکره صویی ایچسه سؤری متنجس اولماز ❊ ولو شاربه
طویلا لا یستوعبه اللسان فنجس ولو بعد زمان ❊ یعنی شارب خمر اولان کسهنک
بیغی طویل اولسه خمر لسانی استیعاب ایتمسه نجسدر ❊ هر نقدر بعد زمان
دخی اولورسه ❊ (وهرة فور اکل فارة نجس) مغلظ ❊ دخی اکل فاره
عقبنده هرهنک سؤری نجسدر ❊ نجاست مغلظه ایله نجس لفظی وسؤر آدمی
مبتداسنک مع ما عطف علیه خبریدر ❊ اما کدی اغزنی یالاسه وطهارتی
ظن غالب اولسه سؤری پاک اولور ❊ وبعضیلر اسأر مشروحه نجاست مخففه در
دیدیلر ❊ ما یوکل لحمنک بولی کبی ظاهر اولان قول اولی ترجیحدر ❊ بحر ❊
❊ (و) سؤر هرة و (دجاجة مخلاة) ❊ وسؤر هرة مبتدادر ❊ مع عطف
علیه مکروه آتی خبریدر ❊ یعنی کدینک ونخلیه سبیل اولنوب حبس اولنمیان
دجاجهنک سؤرلری مکروهدردیمک و بعضیلر مخلاة کلمهسنی جیمله ضبط ایدوب
یعنی جله که نجاست معناسنه در ❊ آنی اکل ایدن دجاجه دیمک اولور امدی
بوضبطی ابوالسعود دیدی لکن بوضبط بعیددر ❊ وابل وبقر جلالة ❊ جلاله جله

اكل ايدن ابل وبقرك سؤرى ديمكدر ❊ جله قتحله بعره معناسندر ❊ بعضا
عذريه اطلاق ايدرلر ❊ بومقامده اولديغى كبى مغربد بوكا اشارت اولنمشدى ❊
بحر ❊ حيوان مرقومه لرك سؤرلرينك كراهتلرى حبسلريله منتفى اولور ❊ طاوق اوچ
وقيون درت ودوه واوكوز اون كون بر محلده حبس اولنوب اكل نجاستدن
منع اولنمغله مختار اولان سؤرلرنده كراهت اولمامقدر ❊ فالاحسن ترك دجاجة ليعم
الابل والبقر والغنم قهستانى ❊ مصنف عليه الرحمه يه احسن اولان ودجاجة مخلاة
كلامنده دجاجه لفظنى ترك ايدوب ومخلاة ديمك ايدى ابل وبقره وغنمه عام وشامل
اولمق غرضنه بناءً زيرا ومخلاة ديمكدن مخليه اولنمش حيوانك سؤرى ديمك اولور ❊
بو تقديرجه اوجنه ده شامل اولور ❊ (وسباع طير) لم يعلم ربها طهارة
منقارها ❊ دخى صاحبى منقارينك طهارتنى بلديكى صقر وطوغان وشاهين
كبى آلجى قوشلرك سؤرلرى دخى مكروهدر ❊ مزبور طيورده قياس اولان
لحملرينك نجاستلرينه بناءً سؤرلرينك دخى نجس اولمسى ايدى ❊ لكن استحسانا
منقارى قورى كمك اولوب وصويو منقاريله شرب ايدوب وانده اثر نجاست
اوله جق برشى محقق اولمديغندن نهايتى غالبا جيفه وميته مثلى شيلرى اكل ايتديكندن
دجاجه مخلاته مشتبه اولديده آنك حكمى اولان كراهتى ايراث ايلمدى ❊ بحر
حبس اولنوب ميته وجيفه كبى شيلرى اكل ايتيوب منقارينك پاك اولديغى
محقق اولنجق اصلا كراهت اولماز ❊ (وسواكن بيوت) طاهر للضرورة ❊
حيه وفاره كبى بيوتده ساكن اولان حشراتك دخى سؤرلرى طاهردر ❊
ضرورته بناءً بنده بونلرده قياس اولان لحملرينك حرمتنه بناءً سؤرلرينك
نجس اولماسى ايدى لكن هره حقنده وارده اولان علت طواف مزبورلرده ده
بولنديغنه بناءً نجس حكمى ساقط اولدى ونجس اولماسى توهمنه بناءً
كراهت ثابت اولدى هره حقنده وارده اولان علت هره نك سزلرك اوزريكزه
طوافين وطوافاتدن اولماسى روايتيدر يعنى الله جليل الشانك آيه قرآنيده
ذكر بيورديغى اوقات ثلثه كه قبل الفجر وبعد العشا وحين الظهردر اشته
بواوچ اوقاتك غيرنده طوافين اولوب وكثرت مداخله لرينه بناءً خدمه وصغار
حقلرنده حجاب واستيذان ضرورتا واردينچون ساقط اولوب سائر احرار
بالغينده ضرورت اولمادينغنه بناءً ساقط اولمديغى كبى هره نكده اولرده طولانوب
وهر برقابدن اكل وشرب ايتمسى ضرورتنه بناءً حرمت معفو اولدى ❊ بحر
❊ (مكروه) تنزيها فى الاصح ❊ يعنى مرقوملرك سؤرى كراهت تنزيهيه
ايله مكروهدر قول اصحده اصلده ذكر اولنان امام محمدك كلامندن ظاهر
اولان بودركه كلامنك مضمونى بودركه متوضى سؤر مرقومك غيريله

آبدست السه بكا محبوبدر ❊ وامام كرخى دخى كراهت تنزيهى اولمق ايله حكم ايلدى
امام طحاوى لحملرينك حرمتنه بناءً تحريمى اولماسنه ميل ايلدى كلام فقهاده
كراهت مطلق ذكر اولنديقده تحريمى مراد اولنور الا تنزيهيدر ديو تصريح
اولنورسه تنزيهى مراد اولور امام ابى يوسف ديركه امام اعظم رحمه الله دن
سؤال ايتدم كه برشيئى بنكريه كوروم بيور رسك اول شيئده رأى صواب
قرينكزندر جواب بيورديلركه كراهت تحريميدر ❊ منح ❊ وان وجد غيره والا
لم يكره اصلا كاكله لفقير ❊ اسار مشروحه نك مكروه اولديغى
انلرك غيرى بولنور ايسه واكر بولنمز ايسه اصلا كراهت يوقدر مأكولات
نوعندن اولديغى صورتده فقير اولان كسه لره اكلى مكروه اولميوب مرقوم
سؤرك غيرنى بولمغه قادر اولان اغنياءيه مكروه اولديغى كبى ❊ فرع ❊ سؤرى
مكروه اولان حيوانى تحمل اولوب كتوربجى اولديغى حالده نماز قلق مكروهدر
❊ تاتارخانيه ❊ آلتى شى مورث نسياندر سؤر فاره يى يمك وكهله يى ديرى آره لرق
آتمق واقيان صويك ايچنه بول ايتمك ودوه قطارنى قطع ايدوب آرهسندن كچمك
وسقز چيكنمك والما يمك بعضيلر بونى حديث ديو روايت ايتديلر لكن ابو الفرج
ابن الجوزى موضوعدر ديدى ❊ (و) سؤر (حمار) اهلى ولو ذكرا فى الاصح ❊
سؤر حمار مبتدادر مع ما عطف عليه مشكوك خبريدر ❊ يعنى قول اصحده
حمار اهلينك سؤرى هرنه قدر مذكر دخى اولورسه مشكوكدر ❊ مقابلى
حمار مذكورك سؤرينك نجس اولماسى قوليدر ديشى مركبك بولنى
قوقلديغنه بناءً وجه اصحيت شم بول امر موهوم اولوب غالبا بوقمديغنه بناءً
ازاله نابتده مؤثر اولماسيدر ❊ (وبغل) امه حمارة ❊ دخى اناسى ديشى حمار
اولان قاطرك سؤرى دخى مشكوكدر ❊ اولى اولان آتان ديمك ايدى زيرا حمار
اسم جنسدر ❊ مذكر ومؤنثه شاملدر وتاسز استعمال اولنور واتا سنك
حمار اولماسيله تقييدك وجهى حكمده اعتبار امه اولديغنه مبنيدر
❊ فلو فرسا او بقرة فطاهر ❊ مزبور بغلك اناسى فرس ويا بقره اولورسه سؤرى
پاكدر اولى اولان فغير مشكوك فيه ديمك ايدى صاحب بحر ديديكه فرس وبقره دن
متولد اولان قاطرك سؤرى مكروهدر نته كم امام محمد رحمه الله دن روايت اولندى
بنده بحرده امام زاهددن نقلا ذكر اولنديكه بغل درت قسمدر برقسمنك لحمنك
اكل اولنماسى اجماعا جائزدر بوقسم باباسى حمار وحشى اولوب اناسى بقره اولاندر
وبرقسمى اجماعا جائز دكلدر ❊ بوآتان اهليدن متولد اولاندر باباسى نه
اولور ايسه اولسون وبرقسمى امامين عندنده اكلى لايقدر ❊ بو اناسى قسراق
وباباسى حمار اهلى اولاندر ❊ كمتولد من حمار وحشى وبقرة ❊ حمار وحشى ايله

بقره نك اجتماعندن حاصل اولان ولدك سؤرينك پاك اولديغى كبى
﴿ ولاعبرة بغلبة الشبه ﴾ غلبهٔ مشابهتنه اعتبار يوقدر ✲ اعتبار انجق
امه در مشابهت قنغى طرفده اولورسه اولسون اكلنك حلال اولوب واولمامسنده
وسؤرينك مكروه اولوب واولمامسنده ﴿ لتصريحهم بحل اكل ذئب
ولدته شاة اعتبارا للام ﴾ غلبهٔ مشابهتنه اعتبار اولميوب اعتبار انجق
امه اولديغى فقهانك اعتبارا للام قيونك طوغرديغى قوردك لحمنك
اكل اولنماسينك حلال اولماسيله تصريح ايتدكلرى ايچون ﴿ وجواز
الاكل يستلزم طهارة السؤر كما لا يخفى ﴾ اكلك حلال وجائز اولماسى
سؤرك طهارتنى مستلزم اولور يعنى حل اكله طهارت سؤر لازم كلورنته كم
خفى دكلدر ﴿ ومانقله المصنف عن الاشباه من تصحيح عدم الحل قال
شيخنا انه غريب ﴾ شارح عليه الرحمه ديركه مصنف رحمه اللهك اشباهدن نقل
ايتديكى مزبور ذئبك لحمنك عدم حلنى تصحيح قولى حقنده شيخمز شيخ رملى اول قول
غريبدر ديدى حل طرفى بين المحققين مشهوراولان اعتبار لامه اولماسى قولى تقويه
ايتديكنه بناً لكن مصنف مرحومك نقلى فوائد تاجيه دندر عبارهسنك مضمونى
بودركه فوائد تاجيهده ذكر اولنديكه قول اصح اوزره احدابوين مأكول اللحم آخر
غيرمأكول اللحم اولسه اول حيوانك لحمى حلال اولماز مثلا كلب شاته آسه حاصل
اولان ولدك لحمى اكل اولنماز بوتقديرجه صواب اولان عن الاشباه يرينه عن الفوائد
ديمك ايدى ﴿ (مشكوك) فى طهوريته ﴾ حيوان مزبورلرك سؤرينك
طهوريتى يعنى غيرشئ پاك ايتمهسى مشكوكدر ✲ اصح اولان سؤاكن
بيوت اولان فاره وهره كبى ضرورت اولوب واولمامسنده تردد اولديغندن
شك اقتضا ايتدى مثلا حمار منزلرده وقنارلنده مربوط اولوب وقابدن
صوو يرلديكنه نظراهره وفارهده كى كبى بونلرده ضرورت اولمدى زيرا بونلر
مضايق بيوته بلاكلفة دخول ايدرلر اماحمار وبغل بونلرك خلافنه ملابسدر
لكن بالكليه كلب وسباع كبى ضرورت مسلوب اولمديغنه بناً نجس دينمدى
وهره وفارهده كى كبى ضرورت ثابت اولديغندن نجس دكلدر دينمديكندن
مشكوك اولدى وقتاكه حمار وبغلده ضرورت من وجه ثابت ومن وجه
مسلوب اولوب وطهارت ونجاستنى اقتضا ايدن شى مستوى اولديغندن
ايكيسيده ساقط اولديغى شكده قالدى وشك ضرورتك ثبوت وعدم ثبوتنده
اولدى بوقسه لحملرينك پاك اولوب وياولمامسنده وياسؤرلرنده اصحاب كرين
رضوان الله تعالى عليهم اجمعينك اختلافلرينه بناً دكلدر ﴿ (لافى طهارته) ﴾
طهارتنده يعنى كندوزنك پاك اولماسنده دكلدر ✲ بعضيلرشك طهارتنده

درديلرو بعضيلر ايكيسنده در ديديلر ✲ ظاهر روايت اوزره سؤر
مرقومك ثوبى وبدنى وصوينى متنجس ايتيوب وكندو ايله حدث رفع
اولنمامده اتفاقلرى اولوب طورر ايكن بنابرين كنف اسرارده ذكراولنديكه
سؤر مرقومك شك طهوريتنده در طهارتنده دكلدر دينلرك مرادى طاهر
اولان شيئله برشى متنجس اولماز ديمك درطبراق كبى يوقسه طهارتنده
اصلا شك بوقدر ديمك دكلدر ✲ زيرا طهوريتنده شك طهارتنده اولان
شكدن نشئت ايلدى ماسبقده بحردن نقل اولنان كلامدن منفهم اولان شك
انجق طهارتنده اولماملغى تأييد ايدر ﴿ حتى لو وقع فى ماء قليل اعتبر بالاجزاء ﴾
حتى بو سؤر مشكوك برآز صويك ايچنه واقع اولسه اجزا ايله اعتبار اولنور ✲
يعنى اول صو مشكوكه غالب اولورسه كندو ايله تطهير اولنور يوقسه اولنماز ماء مستعمل كبى
نهر ﴿ وهل يطهر النجس قولان ﴾ سؤر مرقوم نجسى ازاله ايدرمى
ايكى قول واردر يعنى برقولده ايدر وبرقولده ايتمز معلوم مدركه قول
معتمد شك طهوريتنده اولديغنه بناً نجاستى مطهر اولماسى قوليدر
ماء مستعمل كبى بنا برآن مختار المذ وقتنده غلبه اعتبار اولندى
ماء طاهرك اوزرينه غالب اولمد قچه كند و ايله ابدست جائز اولدى
بو طهارتنه دليلدر ﴿ (فيتوضأ به) اويغتسل (ويتيمم) اى يجمع بينهما
احتياطا فى صلاة واحدة لافى حالة واحدة ﴾ ماقبلنه تفريعدر يعنى سؤر مزبور
مشكوك اولديغنه بناً كندو ايله ابدست النور ياغتسال اونور وتيمم اولنور
يعنى تيمم ايله وضوء و ياغتسال بينى احتياطا صلوة واحدهده جمع اولنور حالة
واحدهده جمع اولمق لازم دكل يعنى ادا حالنده جمعى لازم دكل مثلا بركمسه
سؤر حمار ايله ابدست السه نمازى ادا ايتسه صكره ابدستى بوزسه وتيمم ايتسه ينه
اول نمازى تكرار قلسه جائز اولور صلوة واحدهده ابدست ايله تيممك بينى جمع
ايتديكى ايچون صحيح اولان قول بودر بعده ماء مطلق بولسه تيمم ايله ادا ايتديكى
نمازى اعاده ايدر سؤال اولنورسهكه بوتقديرجه البته ايكى دفعه ادا اولنان
نمازك بريسى آبدستسز اولمق لازم كلور بوايسه استخفاف دينى مستلزم اولديغنه
بناً كفردر بنابرين توضى بالمشكوك ايله تيممك بينى اداء واحدهده جمع ايتمك
واجب اولمالى جواب ممكندركه كفر انجق بيقين طهارتسز ادا اولنمهدهدر اما
بوصورت مشروحهدهده اولديغى كبى من وجه طهارت ايله ومن وجه طهارتسز
اولورسه اول كفرى ايجاب ايتمز مثلا حنفى المذهب اولان كمسه بعد الفصد
اوالحجامة نماز ادا ايلسه نمازى جائز دكل لكن اختلاف محلى اولديغندن
كافر اولماز اولى اولان بودر اما بعد البول ادا ايلسه بونك خلافنه ملابسدر ✲ بحر

سؤر حمار ایله توضیده نیتك شرط اولمسنده فقها اختلاف ایلدیلر اوط اولان نیت ایلمکدر * نهر ﴿ (ان فقد ماء) مطلقا ﴾ صورت سابقده وضوء ایله تیممك بینی جمعنك جائز اولدیغی متوضینك ماء مطلق بولمدیغی صورتده اولور اما موجود اولورسه اول تعین ایدر ﴿ (وصح تقدیم ایهماشاء) فی الاصح ﴾ ابدست ایله تیمك قنقیسنی دیلرسه تقدیم ایدر قول اصحده لكن ابدست الىه بعده تیم ایتسه بالاتفاق جائز در بونك عكسنده اما م زفره كوره جائز دكلدر وجه اصحیت بودركه صو طهور اولورسه تیم اتمه نك معناسی یوقدر كرك تقدم ایتسون وكرك تأخر یوق طهور اولماز ایسه مطهر انجق تیم اولور كرك تقدم صورتنده وكرك تأخر صونك وجود وعدمی سیاندر جمع او لنمسی مطهر قنقیسی اولدیغنه یقین اولمدیغنه بناً در احتیاط جمعندر ترتیبده دكلدر * بحر ﴿ ولو تیم وصلی ثم اراقه لزمه اعادة التیم والصلاة لاحتمال طهوریته ﴾ صورت مرقومه ده متطهر تیم ایتسه ونمازی ادا ایتسه بعده صویی دوكسه كندویه تیم ونمازی اعاده لازم اولور ماء مشكوكك طهوریتی احتمالینه بناً طهور اولدیغنه كوره تیم اعتبار اولنمدیغندن صو راقه اولندقده نصكره تیم آخر ایله نمازك اعاده سی لازم اولدی ﴿ (ویقدم التیمم على نبیذ التمر على المذهب) المصحح المفتى به لان المجتهد اذا رجع عن قول لا یجوز الاخذ به ﴾ تیم كندویه جند خرما القا اولنوب رقت وسیلان على الاعضاء وحلاوت صاحبی اولوب ومسكر ومطبوخ اولمیان نبیذ تمر ایله تطهرك اوزرینه تقدیم اولنور كند و ایله افتا اولنان مذهب مصحح اوزره امام اعظم رحمه الله دن روایت مشروحه نك غیری ایكی روایت دخی هرنه قدر وار ایسه ده اندن رجوع بیورمشلردر انلر ایله عمل جائز دكلدر زیرا مجتهد برقولدن رجوع ایتدكده آنكله عمل جائز دكلدر نبیذ تمرده حلاوت اولماز ایسه اتفاقا كندو ایله تطهیر جائز اولور ومسكر ومطبوخ اولورسه اتفاقا تطهر اولنماز * بحر ﴿ (و) حكم (عرق كسؤر) فعرق الحمار اذا وقع فی الماء صار مشكوكا على المذهب كافی المستصفی ﴾ عرق كه یعنی درك حكمی یعنی اوزرینه ترتب ایدن اثر سؤرك حكمی كبیدر * بوتقدیرجه حمارك دری صویه واقع اولسه مذهب معتبر اوزره مشكوك اولور نته كم مستصفاده ذكر اولندی بحر صاحبی دیدیكه صاحب مصفی مصفاده ذكر ایتدیكه ظاهر مذهب بوندهٔ لعاب وعرق مشكوك فیهما دركندوده عرق اولان شیء برماء طاهره مختلط اولدقده اعتبار اجرایه در ﴿ وفی المحیط عرق الجلالة عفو فی الثوب والبدن وفی الخانیة انه طاهر على الظاهر ﴾ محیطده ذكر اولندیكه جلاله نك دری ثوبده وبدنده

معفودر ظاهر تقییدی صودهٔ عفو اولنما مسیدر جلاله صحابه وزننده قویو پرلمش نجاست تناول ایدن وتتبع ایدن بقر معناسنه در وخانیه ده ذكر اولندیكه عرق مرقوم پاكدر یعنی نجسی معفو عنه دكلدر بلكه ذاتنده پاكدر كرك صوده وكرك غیریده

﴿ (باب التیمم) ﴾

بو باب تیم حقنده اولان مسائل بیانده در بو مقامده تیمی طهارتی ما ئیه اولان مسحك اوزرینه نیجون تقدیم ایتدی سؤال مقدرینه شارح علیه الرحمه جواب ویردیكه ﴿ ثلث به تأسیا بالكتاب ﴾ یعنی مصنف كتاب علیه رحمة الملك الوهاب اولا فرائض وضوء وثانیا مسائل غسلی ذكر ایتدكدنصكره كتاب مبینه اقتدأ تیم ایله تثلیث ایلدی زیرا قرآن جلیل الشاننده ده اول فرائض وضوء وثانیا بیان غسل وثالثا ذكر تیم ایله وقوع بولدی تیم وضوء وغسلدن صكره ذكر اولندیسه مسحك ذكرینك تأخیری لازم كلدی * معلوم اولسونكه تیم قرآن عظیم الشاننده ایكی محلده مذكوردر سورهٔ نساده وسورهٔ مائده ده در تیمك سبب مشروعیتی ام المؤمنین * حضرت عایشه رضی الله تعالى عنها وعن ابویهانك غزوهٔ بنی المصطلق كه غزوهٔ المریسیعده دینور مریسیع ضم میم وفتح راء مهمله وسكون یای تحتانی وكسر سین ایله مكهٔ مكرمه ایله مدینهٔ منوره نك مابینده برقیو ویا برصو اسمیدر اشته بو غزوه ده مشار الیهانك قلادهٔ كردنی سقوط ایتك سببیله طلبی ایچون راز عوق وتأخیر اولنمغله نمازك وقتی دخول ایدوب وعندلرنده صو بولنمدیغندن ابو بكر الصدیق رضی الله تعالى عنه برچین غضب اولوب عایشه رضی الله تعالى عنها وعن ابویها یه رسول الله صلى الله تعالى علیه وسلم وسلمینی بوصوسز محلده حبس ایتدك دیو عتاب ایتدكده آیت تیم نازله اولدی اول حینده اصحاب كزین رضوان الله تعالى علیهم اجمعین دن اسید بن حضیر رضی الله تعالى عنه آل ابی بكر رضی الله عنهم خطابا بیوردیلركه ما اكثر بركتكم یا آل ابی بكر یعنی یا آل ابی بكر نه عجایب بركات وخیر كثیر صاحبی سز جمیع ناس سزدن منتفعدرلر دیمكدر شیخان كه امام بخاری ایله امام مسلم بو حدیث شریف مضمونی روایت بیوردیلر * بو تیمك سبب وجوبی اصلی اولان وضوءك سبب وجوبی اولان اوائل كتابده ذكر اولنان شیلردر فراجعه * بحر ﴿ وهو من خصائص هذه الامة بلا ارتیاب ﴾

يعنى بو تيمم بو امت محمدك خصا ئصندندر بلا شبهه امم سائره ده مشروع دكل
ايدى انجق بزلره رخصت ايچون مشروع اولـدى ❊ ورخصت اولماسى
من حيث الآلة دركه ملوث اولان تراب ايله اكتفا اولندى ❊ ومن حيث
المحل دركه اعضانك بعض جزئى اوزره قصر اولنـدى ﴿(هو) لغة القصد﴾
يعنى تيمم لغتـده مطلق قصد معناسـنه دركرك شئ عظيمه وكرك شئ حقيره
الله جليل الشـان حضرتلرينك ولا تيمموا الخبيث قول شريفنده اولديغى كبى
يعنى لا تقصدوا ديمكدر دخى شـاعرك فلا ادرى اذا يممت ارضا ❊ اريد الخير
ايهما يلينى ❊ قولنـده اولديغى كبى يممت قصدت معناسـنه در معنـاى بيت
بن ارضه قصد ايتـديكم وقتـده يعنى بر محله يا تجارت ويا برغيرى نيتله قصد
ايتـديكمده بن خيرليسنى مراد ايدرم لكن بلم كه خير وشردن نى قنغيسى ولى
ايدر يعنى بكا قنغيسـى واصل اوله جق انى بلم ديمكدر اما حج تيممك خلافنـه
ملا بسـدر يعنى مطلقا قصد معنا سـنه دكلدر بلكه شئ عظيـمه قصـد
معنا سنه در حجوا بيت ربكم ده اولـديغى كبى ❊ ابو السـعود ﴿ وشرعا (قصد
صعيد) ﴾ تيمم اصطلاح شرعده صعيده يعنى وجه ارضده كندو ايله تيمم جائز اولان شيدن
صعود ايدوب طاهر اولان شيئه قصدا يتمكدر ❊ مصنف عليه الرحمه نك كلامندن
فهم اولنان تيمم قصد صعيد اولمق در بو ايسـه خلاف واقعـدر بلكه تيمم يوزى
واللرى پاك طپراقه مسح ايتمكدر بوقيـسـه فقط قصد ايتمـك دكلدر بلكه قصد
شرطيدر مصنفك بياندن ركن اولمق فهم اولنور ❊ بحر ﴿ شرط القصد لانه النية ﴾
قصد شرط قلنـدى كندوسى نيت اولديغنـه بناً واقعا شارحك بيانى يرنده
لكن متندن مفـاد اولان بو دكل ﴿ (مطهر) خرج الارض المتنجسة اذا جفت ﴾
يعنى تيمم صعيـد مطهره قصددر ❊ يعنى تطهير ايديجى ترابه قصد ايتمكدر مطهر
قيديله قوريـيوب پاك اولان ارض متنجسـه چيقـدى ❊ زيرا ارض متنجسـه
قوريـوب اثر نجاست كندودن ذاهب اولمغله پاك اولور وكنـدود نماز قلق
جائز اولور طاهر اولديغنـدن لكن تيمم اولنماز مطهر اولمديغنـه بناً ﴿ فانها
كالماء المستعمل ﴾ زيرا ارض ماء مستعمل كبيـدر طاهر اولوب مطهر اولمامده
﴿ واستعماله) حقيقة او حكما ليعم التيمم بالحجر الاملس ﴾ يعنـى صعيدى استعمـال
يعنى وجه ويدنه مسح ايتـمك حقيقـتا اولسـون ترابده اولديغى كبى ويا حكمـا
اولسـون حجر املسـده اولديغى كبى ﴿ (بصفة مخصوصة) ﴾ يعنى صعيد مطهره
قصددر صفة مخصوصه كه اللرينى ارض اوزره ضرب ايدوب بعـده سلكوب
يوزينـه اللريله مسح ايدوب بعـده قوللرينـه دخى هكذا مسح ايتمكـه ملابس
اولديغى حالده ❊ مج ❊ ﴿ هذا يفيد ان الضربتين ركن وهو الاصح الاحوط ﴾

(اشته)

اشـته بو بيـان مشروح افاده ايدركه ضربتين تيممك ركنيدر اصح واحوط اولان
بودر ﴿ (لأجل اقامة القربة) ﴾ يعنى قصد مذكور اداء عبـادت ايچـوندر
بوقيد قيـد محترزدر ﴿ خرج التيمم للتعليم فانه لا يصلى به ﴾ قيـد مزبور ايله تعليم
ايچون اولان تيمم خارج قالدى ❊ زيرا تيمم تعليم ايچون اولدقده كنـدو ايله نمـاز
قلنماز تيمم ايله نمازك جوازنك شرطى طهارتسز صحيح اولميـان عبادت مقصوده به
نيت اولديغنه بناً ﴿ وركنه شيئان الضربتان والاستيعاب ﴾ تيممك ركنى ايكى شى در
ضربتان ايله اسـتيعابدر ❊ يعنى اعضـاء تيممى مسحده تعميم ايدوب هر بر محله الى
سـور مكدر ضربتان ماسـبقدن هر نه قدر معلـوم اولديسه ده بونده تكرارى
والاستيعـابك اوزرينـه عطف اولنمسى ايچوندر ﴿ وشرطه ستة النية ﴾ تيممك
شرطى التيدر ❊ اولكيسـى نيتـدر كيفيت نيت طهارته نيت وياخود اسـتباحة
صـلاته وياطهارتسز جائز اولميـان عبـادته نيت ايتمكدر ❊ فقط تيممه نيت ايتمك
صحيح اولماز اكر تيمم نماز ايچون اولورسه ❊ نور الايضاح ❊ ﴿ والمسح ﴾ وايكنجيسى
مسحدر ❊ لكن مسح حقيقت يدر بوقسه شرط دكلدر ❊ حلبى ﴿ وكونه بثلاث
اصابع فاكثر ﴾ واوچنجيسى مسحك اوچى دخى زياده اصابعله اولماسيدر اعضاى تيممى
بر ويا ايكى پرماغله مسح ايلسه جائز اولماز هرچند تكرار مسحله اعضـاى تيممى
استيعاب ايدرسه ده ❊ بحر ❊ ﴿ والصعيد ﴾ ودردنجيسى صعيددر ❊ لكن بونكده
شرط اولماسى ايوجه ظـاهر دكل بلكه جزء حقيقتدر ❊ زيرا حقيقت تيمم مسح
الوجـه واليدين على الصعيد در ❊ يعنى يوزى واللرى طپراق اوزره سورمكدر
﴿ وكونه مطهرا ﴾ دخى بشنجيسى صعيدك مطهر اولمسيدر ﴿ وفقد الماء ﴾ دخى
التنجيسى يا حقيقة ويا حكما صويى بولماميدر ﴿ وسننه ثمانية الضرب بباطن كفيه ﴾
دخى تيممك سـنتلرى سـكزدر ❊ اولكيسى اللرينـك ايچيله ارضه ضربدر
﴿ واقبالهما وادبارهمـا ﴾ وايكنجيسى اللرينى ترابه وضع ايتـدكدنصكره ايلرو
واوچنجيسى يننـه اللرينى كيرو ايتمكدر ﴿ ونفضهما ﴾ ودردنجيسى اللرينى نفض
يعنى سلكمكدر ﴿ وتفريج اصابعه ﴾ وبشنجيسى اصابعى ايرمقدر ﴿ وتسمية ﴾ والتنجيسى
ابتداسـنده بسمله ذكر ايتمكدر وترتيب اقتضـا ايتركه تسميه عنـد الضرب اولمق
لازم كله ﴿ وترتيب ﴾ ويدنجيسى ❊ ترتيب اوزره اولمقدر ❊ نته كم قرأن كريمده ذكر
اولنـديغى وجه اوزره ﴿ وولاء ﴾ ولاء واوك كسريله در ❊ يعنى سـكزنجى عضو
متأخرى عضو متقدمك عقيبنـده بلامهلة مسح ايتمكدر مثـلا صو ايله آبدسـت
الدقده عضو متقدم قورومقسزين عضو متأخرك غسل اولنديغى كبى ﴿ وزاد ابن
وهبان فى الشروط الاسـلام ﴾ وابن وهبـان منظومهسنده شروطده اسـلامى
زياده ايلدى ❊ لكن شـارحك ذكر ايتديكى شروطدن كونه بثلاث اصابع شرطى

اسقاط ایلکله شرطی بنه التی ایلدی ﴿فزدته وضممت سنة الثمانیة فی بیت آخر﴾ شارح دیرکه شرط اسلامی بنده زیاده ایلدم و بیت آخرده بیان ایتدیکم سنن ثمانیه‌یه ضم والحاق ایلدم ٭ لکن مشار الیهك ظاهر صنیعندن منفهم اولان شروطك یدی اولمسی حالبوکه بیت آتیده ذکر ایتدیکی شروط سکزدر شروط مشروحهٔ سابقه‌نك اوزرینه ضرب وتعمیده زیاده ایتکله حاصل اولورکه ضرب وتعمیمی رکندن عد ایلدی بوتقدیرجه شرطدن عد ایتماسی موقعنده دکلدر و بیت آتیده کونه بثلاث اصابع شرطنی اسقاط ایلدی ماسبقده ذکر ایتمش ایکن ﴿وغیرت شطر بیته الاول فقلت﴾ شارح دیرکه تیممك شرطلرینی بیانده ابن وهبانك بیتنك شطری اولیکه مصراع اولیدر آنی تغییر ایتدمده دیدم‌ در بوتقدیرجه تغییر مصراع اوله خاص اولمق اقتضا ایدر حال بوکه تغییر مصراع ثانیده‌ده وار مصراع اولده اولدیغی کبی ابن وهبان رحمه الله‌ك بیتی بودر ٭ ﴿وعذر شرط ضربتان ونیة ٭ والاسلام والمسح الصعید المطهر﴾ شارحك تغییر ایدوب دیدیکی بیت ابن وهبانك بیتی کبی بحر طویلدندر ﴿والاسلام شرط عذر ضرب ونیة ٭ ومسح وتعمیم صعید مطهر﴾ والاسلامده همزه‌نك حرکه‌سی ماقبلی اولان لامه نقل اولندی وزنی محافظه ایچون کندو مبتدادر شرط خبریدر عذر بنده وزنه مراعات ایچون تنوینسزدر عذر یا حقیقة ویا حکما صویی بولمامقدر ٭ ابن شحنه ٭ شارح ابن وهبانه متابعت ایلدی ضرب ایله مسحی شروطدن عد ایتمده حال بوکه رکن اولدقلری خفی دکلدر ونیتك وقتی ضرب وقتنده‌در ٭ نور الایضاح ٭ تعمیمدن مراد ماسبقده استیعاب تعبیر ایتدکلریدر بوتعمیم تیممك حقیقتی تمامندندر ٭ شارح وابن وهبان تیممه منافی اولان حیض ونفاسك انقطاعی وبشره اوزره مسحه مانع اولان شحم وشمع کبی شیلرك زوالی کبی شرطلردن غافل اولدیلر بیان ایده‌مدیلر حاصل معنای بیت تیممك شرطی اسلام وعذر وضرب ونیت ومسح وتعمیم وصعید ومطهردر ٭ ﴿وسننه سمی وبطن وفرجن ٭ ونفض ورتب وال اقبال وتدبر﴾ تیممك سنتی ابتداسنده بسمله ذکر ایتکدر وبطن کفی صعیده اورمقدر انلك ارقه‌سنی ترابه ضرب ایتسه کفایت ایدر ٭ لکن سنتله عمل اولنمامش اولور وتفریج اصابعدر هرنه‌قدر حجر املس اوزرینده اولورسه‌ده تفریج اصابع اثناء اصابعه ترابك دخولی ایچوندر دیو تعلیل حجر املسده تفریج اولمامغی ایجاب ایدرسه‌ده علت جنس تیممده اعتبار اولندیغنه بناً مطرد اولسون دیو مطلق ذکر اولندی ٭ حلبی وموالات الملکدر واقبال وادباردر ﴿(من عجز) مبتدأ خبره تیمم﴾ یعنی صویو استعمالدن عاجز اولان کسه تیمم ایدر دیمکدر من عجز ترکیبی مبتدادر تیمم جمله‌سی

خبردر مبتدا هرنه‌قدر من لفظی ایسه‌ده لکن صله وموصول شیٔ واحد منزلته تنزیل اولندیده مسامحةً ایکیسنه بردن مبتدا اطلاق اولندی عجز ایکی نوع اوزره‌در برنوعی من حیث الصورة والمعنی اولان عجزدر بعد مسافه سببیله صویك موجود اولمامسی کبی وبرنوعی فقط من حیث المعنی عجزدر مرض سببیله اولان عجز کبی ﴿(عن استعمال الماء) المطلق الکافی لطهارته لصلاة تفوت الی خلف﴾ یعنی فوت اولوب تجدکده خلفی اولان نماز ایچون طهارتنه کفایت ایدر ماء مطلقی استعمالدن عاجز اولان کسه تیمم ایدر ٭ اماماء مقید وطهارتنه کفایت ایتمیان یوق بنده‌در مثلا برکسه فقط یا ازالهٔ حدث ویاجواز صلاته مانع اوله‌جق قدر ثوبنده اولان نجاستی ازاله‌یه کفایت ایدر صو بولسه اکثر علما قتنده ثوبنی غسل ایدر وحدث ایچون تیمم ایدر یوق اول صو ایله آبدست السه‌ده ثوب نجس ایله نماز قلسه اوده کفایت ایدر ٭ لکن ایو ایتمامش اولور ٭ بحر ٭ خلف ایله فوت اولان نماز صلوات خمس کبی خلفی قضالریدر ٭ وجمعه نمازی کبی خلفی ظهردر خلف سز فوت اولان صلوت جنازه وعیدین کبی بونلرده من غیر عجز تیمم ایدر ﴿(لبعده) واومقیما فی المصر (میلا)﴾ یعنی صویو استعمالدن عجزی اول کسه‌نك صودن برمیل مقداری بعدنه بناً هرنه‌قدر مصرده مقیم ایسه‌ده زیرا شرط صویك معدوم اولماسیدر ٭ نه‌یرده اولورسه اولسون تیمم جائز اولور اسرارده بویلجه تنصیص اولندی خانیه‌ده ذکر اولندیکه خارج مصرده دابه اوزرنده نماز وتیممده سفرك قلیل وکثیری بردر قلیل وکثیر بیننده فرق اوچ محلده‌در قصر صلاتده وافطارده ومسح علی الخفینده ومحیطده ذکر اولندیکه مسافر جاریه‌سنی وطیٔ ایدر هرنه‌قدر صویك معدوم اولدیغی معلومی ایسه‌ده زیرا صو بولمدیغی وقتده تراب طهوردر ٭ جنبلك صو موجود ایکن مکروه اولمدیغی کبی وغلبهٔ ظنله او لسون میل بیك قولاجدر ٭ وهر برقولاج درت ارشوندر ٭ بوتقدیرجه میل درت بیك ارشون اولور ٭ فرسخ اوچ میلدر ٭ برید درت فرسخدر ﴿اربعة آلاف زراع﴾ یعنی میل درت بیك زراعدر ٭ ﴿وهو اربع وعشرون اصبعا﴾ یعنی زراع یکرمی درت اصبعدر ﴿وهی ستت شعیرات ظهر البطن﴾ یعنی اصبعك عرضی مقطوعة الطرفین واحدهمانك ظهری اخرینك بطننه موضوع التی اریه دانه‌سیله مقدردر ﴿وهی ست شعرات بغل﴾ یعنی برشعیره‌نك مقداری بغل مثللی حیوانك شعراتندن برشعره کندونك اوزرینه التی دفعه لف اولنان قدردر ﴿(اولمرض یشتد اویمتد بغلبة ظن اوقول حاذق مسلم﴾ یعنی عجز مشروح یا طبیب حاذق مسلمك قولیله ویا غلبهٔ ظنله حاصل ویاشتد ویامتد اولان مرضنه بناأدر مرض

بسیر ایله تیمم مباح اولماز واشتداد کرك تحرك سببیله اولسون مبطونده اولدیغی کبی ویامجرد استعمال سببیله جدریکه جیچك مرضنه مبتلا ده اولدیغی کبی بینلرنده فرق یوقدر تیمم جائزدر اتفاقا اکر کندویه آبدست الدیرر بر خادم ویا عبد ویا اجیر بولنیوب وکندو باشنه المق ممکن اولمز ایسه واکر ممکن اولوب ویا برخادم بولنورسه اتفاقا تیمم جائز اولماز ✿ بحر ✿ ﴿ ولو بتحرك ﴾ یعنی اشتداد ویا امتداد هر نه قدر تحرك سببیله اولورسه ده ﴿ اولم یجد من یوضیه ﴾ ویاخود کندو باشنه ابدست الیوب وابدست الدیرر براحد بوله مزسه تیمم ایدر ﴿ فان وجد ولو بأجر مثل وله ذلك لا یتیمم فی ظاهر المذهب کما فی البحر ﴾ یعنی کندویه ابدست الدیرر برکسه بی بولوب وهرنه قدر اجر مثل ایله ده اولورسه واجرت اعطا ایده جك مبلغده مالك اولورسه تیمم ایتمز ظاهر مذهبده نته کم بحرده ذکر اولندی دخی بعضیلر اجرت از اولسون ویاچوق اولسون تیمم ایدر دیدیلر ✿ تجنیس ✿ دخی منتقاده ذکر اولندیکه برخسته که کندویه ابدست الدیرر ✿ براحد بولنماسه الا اجرتله بولنور ایسه امام اعظم عندنده اول کمسه یه تیمم جائز اولور اجرت آز اولسون ویاچوق اولسون امامین اجرت ربع درهم اولورسه تیمم ایتمز دیدیلر ظاهر اولان اجرت قلیل اولورسه تیمم جائز اولماز کثیر اولورسه اولور ✿ بحر ✿ قلیل اجر مثلدر کثیر اجر مثلدن زیاده اولاندر ✿ نهر ✿ ﴿ وفیه لا یجب علی احد الزوجین توضی صاحبه وتعهده ﴾ یعنی بحرده ذکر اولندیکه احد زوجینك آخره ابدست الدیروب وامر صلاتی تعهد ایدوب التزام اولنمسی واجب دکلدر ✿ صاحب بحر دیدیکه مریض خادمنك غیریدن استعانه ایتدکده اعانه ایدرکمسه یی بولسه هرنه قدر زوجه سی دخی اولسه ظاهر مذهب بالاتفاق اول مریضك تیمم ایتمه سی جائز اولماملقدر مبسوط وبدایع صاحبلرینك کلاملرینك مفادی بودر لکن تجنیسده مسئلهٔ مشروحه ده ومریض استقبال قبله یه قادر اولمیوب ویا فراشنده نجاست اولوب تحوله قادر اولمیوب لکن کندویی تحویل ایدن کمسه بولندیغی صورتلرده بین الائمه اختلاف ذکر اولندی ✿ اما اعمی کندوبی النهدن طوتوب جمعه یه ویاحجه کوتورر برکسنه بولدیغی وقتده جمعه وحج کندویه لازم اولورمی امام اعظم عندنده جمعه وحج فرض اولماز امامین عندنده فرض اولور غیرك قدرتیله قادر عد اولنور ویااولنمز اصلنه بناً وحسام الدین امامین قولنی اختیار ایلدی ﴿ وفی مملوکه یجب ﴾ واما مملوکی حقنده واجب اولور ✿ زیرا سید عبد یتنك امورینی وعبد سیدك امورینی تعهد لازمدر زوجه بونك خلافنه ملابسدر یعنی زوجه مریضه اولسه زوجك اوزرینه کندویه آبدست الدرمق واجب اولماز ✿ ونمازه متعلق اولان امورنده تعهد ایدمك لازم اولماز ✿

وزوج مریض اولدقده کذلك زوجه یه لازم دکلدر زوج زوجه نك قدرتیله قادر عد اولنماز بحر ﴿ (اورد) یهلك الجنب او یمرضه ﴾ یاخود جنبی بالکلیه هلاك ایدر ویاخود مریض ایدر برده بناً عاجز اولان تیمم ایدر شهرده اولسون ویاغیرنده اولسون برابردر بو صورتده تیممك جوازی محدث ایچون بعض مشایخ قولیدر صحیح اولان عدم جوازیدر مصنف مصفاده ذکر ایتدیکه هلاك وهم مجرد اولدیغنه بناً عدم جواز تیمم اجماعیدر باخصوص ابدستده عادتا هلاك تحقق ایتمز ✿ بحر ✿ لکن شرنبلالی نور الایضاح شرحنده محدث ایچون جوازی ذکر ایتدی ضرر تحقق ایدیجك محدث ایله جنبك فرقی اولدیغنه بناً مانعینك وضوئده عدم تحقق اهلاك ایله تعلیلاری دخی بوکا اشارت ایدر ﴿ ولو فی المصر اذا لم یکن له اجرة الحمام ولا ما یدفیه ﴾ بردمهلکدن ناشی عاجز هرنه قدر شهرده دخی اولورسه ده کندو ایچون اجرت حمام وصوقزدیروب غسل ایتمکه قدرت اولمازسه خلاصهٔ کلام تیممك جوازینه اغتساله وجها من الوجوه عدم قدرت لازمدر ✿ بحر ✿ ولاما یدفیه کلامنده ما موصولدر یدفئه دن مشتقدر ﴿ وما قیل انه فی زماننا یتحیل بالعدة فما لم یأذن به الشرع ﴾ برددن خوف ایدوب واجرت حمامه مالك اولمیان فی زماننا حیله یه صاپوپ اولا حمامه دخول ایدر بعد الاغتسال موجود پاره مز بوقدر انشاء الله تعالی ویریرز دیو وعد ایدر قوللری شرع شریفك اذن ورخصت ویردیکی شیلردن دکلدر شارع بو مثللی شیئه رخصت ویرمزاباحته قائل اولانلره نقل صریح وبیان لازمدر ﴿ نعم ان کان له مال غائب یلزمه الشراء نسیئة والالا ﴾ بلی مرقومك مال غائبی اولوب وکندویه نسیه اشتراء ممکن اولورسه ویره سیه شرا لازم اولور واکر ممکن اولمازسه شرا لازم اولماز معذوردر ﴿ (او خوف عدو) کحیة او نار علی نفسه ولو من فاسق ﴾ یاخود عجز مشروح عدویه بناً درعدو لفظی مفرد وجمع وآدمی وغیریده استعمالی جائزدر یعنی نفسی اوزره صویی استعمالده حیه ونار ویا بر فاسق کمسه نك تسلطندن خوفه بناً دیمکدر مثلا صویك اوزرنده فاسق کمسه بولنوب عورت ویاامردك خوفی کبی ✿ بحر ✿ ﴿ او حبس غریم او ماله ولو امانة ﴾ یاخود دائنك حبسی ویایدنده بولنان مالك هرنه قدر امانت ایسه ده ضیاعی خوفندن ناشی اولان عجز کبی غریم لفظی دائنه ومدیونه اطلاق اولنور بو مقامده دائن مراددر مدیون مفلس حبس خوفندن تیمم ایدر معذوردر اما موسر تیمم ایده مز بلکه تأخیری سببیله ظالمدر او ماله نفسه اوزرینه معطوفدر امانته مال اطلاق وضع ید اعتباریله در

﴿ ثم ان نشأ الخوف بسبب وعيد عبد اعاد الصلاة والا لا لانه سماوى ﴾
بوندن صکره خوف عبدك وعيدى سببيله اولورسه تيمم ايدر و نمازى ادا ايدر
بعده اعاده ايدر واكر عبدك وعيدى سببيله اولميوب بلكه من قبل الله برشئ
سماوى سببيله اولورسه اعاده ايتز خلاصه وفتاواى قاضيخان وغيريلرده
ذكر اولنديكه كافر انده بولنان اسيرى ابدست ونمازدن منع ايلسه
تيمم ايدر ونمازى ايما ايله ادا ايدر بعد الخلاص نمازى اعاده ايدر وعدى
سيدى منع ايلسه بنه بويلهدر زيرا طهارت تيممى اعاده نك وجوبى بنعده
ابو حنفه ظاهردكادر عدو طرفندن نشئت ايدن خوف من قبل الله ميدر
يا من قبل العبد ميدر بعضيلر من قبل الله در اعاده لازم دكلدر ديديلر و بعضيلر من
قبل العبد در اعاده لازمدر ديديلر معراج الدرايه صاحبى قول اوله نهايه
صاحبى قول ثانيه يه ذاهب اولمشلر ﴿ (او عطش) ﴾ ياخود
ياخود نفس عطش خوفندن عجزه بنا أ تيمم ايدر * زيرا عطش ايچون محتاج
اليه اولان مشغول بحاجته ومشغول بحاجت ده معدوم يرنده در ﴿ واو لكلبه ﴾
يعنى خوف عطش هر نقدر كلبى ايچونده اولورسه بحرونهر صاحبلرى كلبى ماشيه
وصيد ايله تقييد ايلديلر * يعنى قيون وكچى امثالى حيوانلرى حفظ ايچون اولان
وصيد ايچون اولان كلب ديمكدر ومنزلى محافظه ايچون اولان دخى بويله كيدر *
بو تقديرجه مزبورلرك غيرى بونلرد حكمنده اولماز ﴿ اورفيق القافلة حالا اومالا ﴾
ياخود قافله ده بولنان رفيقلرك عطشلرى خوفندن ديمك خوف عطشده حالا
اولسون وبا ألاديمى الحالة هذه اولسون وياكلجكده اولسون رفيقك قافله يه
اضافتى رفيق مخالطدن احتراز ايچوندر ﴿ وكذا العجين ﴾ يعنى تيممك
جوازنده عجينه اقتضا ايدن صو عطشه يعنى صوسزلنده اقتضا ايدن صوكبيدر * اما
طعام ايچون لازم اولان صو عطشك خلافيه لابيدر * تيمم ايدهمز زيرا طعامه احتياج
صويه احتياج كبى دكلدر * بحر * اما قهوه پى تركده منفعت اولورسه تيمم ايدر *
اولماز ايسه ايتز بو تفصيل طعامده ده ممكندر * ابو السعود ﴿ او ازالة نجس
كاسيجى ﴾ ياخود نجاستك يا كابسنى ويا تقليل ايچون بعضيسنى ازاله ايچون
صوبى استعمالدن عاجز اولورسه تيمم ايدر * نته كم بو مسئله قريبا كلور ﴿ وقيد
ابن الكمال عطش دوابه بتعذر حفظ الغسالة لعدم الاناء ﴾ يعنى ابن كمال
عطش دوابى قابك اولمديغنده بنا أ ماء مستعملك حفظنك متعذر اولمسيله تقييد
ايلدى * يعنى ماء مستعمل حفظ اولنوب كندو ايله دواب سقى اولنمق ممكن اولماز
ايسه صو دوابه هر نقدر كلب دخى اولورسه صرف اولنور * وتيمم اولنور
بو قيد اولنماز ﴿ وفى السراج للمضطر اخذه قهرا وقتاله ﴾ سراجده ذكر

اولنديكه عطشه بنا أ صويه مضطر اولان كمسه صوبى قهرا زور ايله الق وقتال
ايتمك واردر * اكر صو صاحبى صوسزلق ايچون صويه محتاج دكل ايسه واكر
صويه محتاج ايسه غيريدن كندو اوليدر * بحر ﴿ فان قتل رب الماء فهدر ﴾
يعنى صورت مشروحده صو صاحبى قتل اولنسه دمى هدردر * يعنى
قصاص وديت وكفارتدن برشئ لازم دكلدر * بحر ﴿ وان المضطر ضمن بقود
اودية ﴾ اكر قتل اولنان صو صاحبى مضطر ايسه اكر قتل عمدا برشئ محدد
ايله اولديسه قصاص اولنمغله وياشبه عمد ايله وياخطاء اولديسه ديت ايله اول
مضطرى ضامن اولور بحر ﴿ (او عدم آلت) طاهرة يستخرج بها الماء ﴾
يعنى كندو ايله صو استخراج اولنور * آلت طاهره اولماز ايسه أكا بنا أ صوبى
استعمالدن بركسه عاجز اولورسه تيمم ايدر * زيرا صو استخراج اولنان قوينده
موجود اولمنجه قيونك وجودى وعدمى مساويدر * وآلت نجسه معدوم
منزله سندهدر ﴿ واو شاشا ﴾ يعنى آلت استقا هر نه قدر شاش دخى اولورسه ده
يعنى ثوب ومنديل كبى شيلر دخى اولورسه ديمكدر * مثلا ثوبنى قيويه صارقيدوب
آنك ياشى ايله صو اخراجى ممكن اولورسه تيمم جائز اولماز ﴿ وان نقص بادلائه
اوشقه نصفين قدر قيمة الماء ﴾ يعنى هر نقدر شاشى صويه ادلا ويا ايكى شق ايتك
سببيله شاشك قيمتك نقصانى صوبك قيمتى مقدارندن ناقص اولورسه ده
اما نقصان ثمن مانك ارزرينه زائد اولورسه بلا اعادة تيمم ايدر ﴿ كما لو وجد
من ينزل اليه باجر ﴾ نته كم اجر مثليله قيويه نازل اولوب صو چيقارر كمسنه يى
بولسه تيممك جائز اولمديغى كبى اجر مثلندن زياده يه اولورسه تيمم جائز اولور ونمازى
اعاده لازم اولماز * بحر ﴿ (تيمم) لهذه الاعذار كلها ﴾ يعنى اعذار مشروحه لرك
هر برى ايچون عاجز مرقوم تيمم ايدر ﴿ حتى لو تيمم لعدم الماء ثم مرض مرضا
يبيح التيمم لم يصل بذلك التيمم ﴾ يعنى هر برلرى ايچون تيمم لازم اولديغنه
بنا أ مثلا بركسنه صوبك اولمديغنه بنا أ تيمم ايلسه صكره تيممى مباح ايدر *
بر مرضه مبتلا اولسه وصوبى بولسه اول تيمم اول ايله نماز قيله من اما صوبى
بولمسه ظاهر كلامرندن مستبان اولان بنه تيمم اولك بطلانى سببيله
نمازك ادا اولنماسيدر * لكن بو صورتده سبب اول زائل اولديكه تيمم
باطل اوله بلكه سبب آخر زياده اولدى ديو سؤال وارد اولور ﴿ لان
اختلاف اسباب الرخصة يمنع الاحتساب بالرخصة الاولى ﴾ يعنى تيمم اول ايله
نمازك ادا اولنمديغى اسباب رخصت اولان بعدو مرض وخوف عدو وعطش
فقد آلتك اختلافنك رخصت اولى ايله اكتفا اولنمغه مانع اولديغنه مبنيدر * ورخصتدن
مراد تيممدر ﴿ وتصير الاولى كان لم تكن جامع الفصولين فليحفظ ﴾ يعنى

رخصت اولی اولان مثلا صویك موجود اولماسی سببیله اولان تیمم تیمی مبیح اولان مرض سببیله اولمامش کبی اولور * جامع الفصولینده بو بیلجه مسطوردر حفظ اولنسون ﴿ (مستوعبا وجهه) ﴾ مستوعبا لفظی مصدر محذوفك صفتیدر * تیمم تیمما مستوعبا تقدیرنده در * بوکا کوره استیعاب رکن اولور * و واقعه‌ده رکندر اما حال اولسه شرط اولمسنی اقتضا ایدر * اودخی خلاف واقعدر * واحوالك شروطدن اولدیغی اهلنه معلومدر * بحر ﴿ حتی لوترك شعرة او وترة منخره لم یجز ﴾ وتره قحتاله برون دلکلرینك ارهٔ اقلرنده اولان پرده‌یه دینور که برون دیرکی تعبیر اولنور * یعنی عاجز مرقوم وجهنی استیعاب ایدر تیمم‌له تیمم ایدر * قاشلرك التی وکوزلرك اوستنی مسح ایدر * لحیه‌یی وقبرق اعضانك اوزرینده بغلنان تخته‌یی مسح واجب دکلدر * بحر وعذاری مسح شرطدر بوندن ناس غافلاردر حتی برقلی ویابورونك دیرکنی مسح اتمسه تیمم جائز اولماز اصل اولان وضوءده استیعاب لازم اولدیغنه بناءً خلف اولان تیممده ده لازم اولدی * بحر ﴿ (ویدیه) ﴾ دخی الرنی استیعاب ایدر تیمم‌له تیمم ایدر وضوءده ترتیب شرط اولمدیغی کبی تیممده دخی شرط اولمدیغنه بناءً واو عطف ایله عطف اولندی ثم ایله عطف اولنمدی ﴿ فینزع الخاتم والسوار او یحرك به یفتی ﴾ یعنی استیعاب لازم اولدیغنه خاتم و بلهزکیدن نزع اولنور یاخود تحریك اولنور لکن تحریك آبدستده کفایت ایدر * تحریکله صویك سریانی ممکن اولدیغی ایچون تیممده کفایت اتمز بوقوله افتا اولنور ﴿ (مع مرفقیه) فیمسح الاقطع ﴾ غایت مغیاده داخل اولدیغنه بناءً الرنی مرفقیله تیمم ایدر * حتی الری مقطوع اولان مرفقنه مسح ایدر * قاطع مرفقدن ایسه اماما فوقندن ایسه اتفاقا مسح واجب دکلدر ﴿ (بضربتین) ﴾ تیمم فعلندن یاخود مستوعبا کلمه‌سنه متعلقدر * یعنی ایکی دفعه اورمقله تیمم ایدر ویاضربتین ایله استیعاب ایدر دیمکدر ﴿ ولو من غیره ﴾ یعنی ضربتین غیریدن دخی اولورسه‌ده یعنی غیری کمسه‌یه امر ایلسه واول غیر کندو به تیمم ایتدرسه ونیت ایلسه جائز اولور نهر ﴿ او ما یقوم مقامهما ﴾ یا ضربتین مقامنده قائم اولان شیئله تیمم واستیعاب ایدر معلوم اولسونکه کتب فقهیه نك اکثرنده واقع اولان ضرب ذکریدر اصابه ذکر اولان وضع در ضرب دکلدر * ابن شجاع ضرب رکندر دیدی بناءً علیه تیممدن بعدالضرب حدث واقع اولسه یاخود بعدالضرب نیت ایلسه تیممده اول ضرب کفایت اتمز و اسبیجابی ضرب رکن دکلدر دیدی بوکا کوره بعدالضرب حدث واقع اولسه ویاخود نیت ایلسه اول ضرب کفایت ایدر صوی اخذ ایدوب بعده حدث ویا نیت واقع اولدقده اول

اول صو آبدستده کفایت ایتدیکی کبی صاحب فتح دیدیکه مقتضای فکر صائب شرعا تیممك الرنی یره اورمسی تیممدن عد اولنماقدر زیرا آیت قرآنیه‌ده مأمور به اولان انجق مسحدر کما قال الله تعالی (فتیمموا صعیدا طیبا فامسحوا بوجوهکم) یعنی سزلر صعید طیبه قصد ایدك ویوزلریکزه مسح ایدك دیمکدر * اما رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك التیمم ضربتان قول شریفلری یعنی تیمم ایکی ضربه‌در بیورمه‌لری ضربتین مستحبتین اولمق تعمیم اولنماغه ویاخود تغلیبه حمل اولنمغه محمولدر * بحر * شارح علیه الرحمه او ما یقوم مقامهما قولی ایله کمالك فتحده دیدیکی قولی اختیار ایتدیکنه اشارت ایلدی ﴿ لما فی الخلاصة وغیرها لو حرك رأسه او ادخله فی موضع الغبار بنیة التیمم جاز ﴾ یعنی ضربتینك تیممك غیریدن دخی صادر اولسه جائز اولمسی ویاخود ضربتین مقامنده قائم اولان شیئك جوازی خلاصه‌ده وغیریده ذکر اولنان تیمم باشنی یوزیله‌بله تحریك ویاخود بر موضع غباره تیمم نیتیله ادخال ایلسه جائز اولور قوللرینه بناءً در ﴿ والشرط وجود الفعل منه ﴾ یعنی تیممده شرط تیممك فعلینك وجودیدر * فعل ضرب ویا مسح ویا غیریدن اعمدر * بحر * بو کلام ضربك رکنیتنه دلالت اتمز بلکه رکن اولان ضرب ویا ضرب مقامنده قائم اولان تحریك رأس ویا موضع غباره ادخالدر * لکن تیممده غیرك تیمم ایتدیردیکی جائز اولدیغنه کوره کندونك فعلی بولنمامش اولور ﴿ (ولو جنبا) ﴾ یعنی تیمم هرنه‌قدر جنب دخی اولورسه‌ده رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك عمار بن یاسر رضی الله تعالی عنه جنب اولدیغی حالده کندو یه تیممله امر بیوردیغی حدیث شریفه بناءً ﴿ او حائضا طهرت لعادتها ﴾ ویاخود مدت حیضده عادتنه بناءً طاهره اولان حائض دخی اولورسه بنه تیمم ایدر * اما عادتندن دونده طاهره اولورسه غسل ایتمسه دخی قربان جائز اولماز تیمم صورتنده جائز اولمدیغی اولویتله ثابت اولور * نهر * وعادت مدت حیضك اکثرینه ومادوننه صادقدر * حلبی * ﴿ (او نفساء) ﴾ ویاخود عاجز مرقوم نفساده اولورسه ینه تیمم ایدر صاحب نهر دیدیکه حائض ایله نفسا جواز تیممده جنبه ملحقلردر * وقول صحیحده حدث ایله جنابت بینی تعیین ایدوب یا حدث ویا جنابت ایچون دیو ذکر لازم دکلدر * حتی جنب آبدست اراده‌سیله تیمم ایدرسه کفایت ایدر * ابو السعود ﴿ (بطاهر من جنس الارض) ﴾ یا تیمم ویا مستوعبا کلمه‌لرینه متعلقدر یعنی جنس ارضدن مطهر اولان شیئله تیمم ایدر و یا استیعاب ایدر دیمکدر * نهر * مصنف کتاب علیه رحمة الملك الوهاب بطاهر دیوب طاهر دیمه‌مسی نجاستی قوریوب وکندودن اثری ذاهب اولان

ارض نجسه خارج اولمق ایچون زیرا جفاف سببیله نجاست آز اولور بوقسه بالکلیه
زائل اولماز ونجاستك قلیلی تیممه ما نعدر نمازه مانع دکلدر * قلیث بر شیئه
مانع اولوب وبر شیئه مانع اولمامسی جائزدر * جنس ارضده طاش وکرج وحمام
اوتو وکحل وزرنیخ وآشی بویه وکبریت وملح جبلیده ایکی روایت وار در فتوی
جوازی روایتنده در * تجنیس * دخی یاقوت وزبرجد وزمرد وفیروز وعقیق
وآجر مشوی داخل اولور واشجار وقومدن متخذه اولان سرچه خارج
قالدی خلاصهٔ کلام هر برجنس ارضدن اولوب واری میوب وکل اولمیان
شیئله تیمم جائز اولور واکر اریر وکل اولورسه تیمم جائز اولماز ﴿وان لم یکن علیه
نقع) ای غبار ﴾ ماقبلنه مربوطدر * یعنی جنس ارضدن اولان شیئك اوزرنده
هرنه قدر غبار ده اولمزسه تیمم ایدر ﴿ فلو لم یدخل بین اصابعه لم یحتج الی ضربة
ثالثة للتخلیل ﴾ تیممده برمثلرینك اراسنه طپراق کرمسه خلالمق ایچون ضربهٔ
ثالثیه محتاج اولماز بلکه بلا ضربة خلاللر بوقسه اصلا خلاللزدیمك دکلدر *
زیرا استیعاب تیممك حقیقتنك تمامندندر منیه ده وشرحنده ذکر اولندیکه
مسحله عضوی استیعاب واجبدر یعنی فرض دیمکدر امام کرخی عندنده *
اصحابلریمزدن ظاهر روایت بودر * حتی موضع تیممدن آزبر جزئه یدمس ایتمسه
تیمم کفایت ایتمز هندیه ده ذکر اولندیکه بین الاصابع غبار داخل اولمزسه
تخلیل واجبدر وجوب فرض معناسندر متیمم کفنه مسح ایدرمی الجواب
صحیح اولان مسح ایتمز الری ضرب کفایت ایدر * مضمرات ﴿وعن محمد یحتاج
الیها ﴾ امام محمد رحمه المهدن روایت اولندیکه بین الاصابع غبار داخل اولمز ایسه
تخلیل ایچون ضربهٔ ثالثه یه محتاج اولور * لکن احتیاج لذاتها دکلدر *
بلکه تخلیل ایچوندر ﴿ نعم لو یمم غیره یضرب ثلاثا للوجه والیمنی والیسری قهستانی ﴾
متیمم بنفسه تیمم ایده مسه بلکه غیری کسنه کندویه تیمم ایتدیرسه اول غیر
اوچ کره ضرب ایدر * بر وجه وبر صاغ ال وبر صول ال ایچون فقهها متیمم
بنفسه ایله متیمم بغیره نك بیننده فرق تحریر ایتدیلر قهستانیده بو بجد مسطوردر
﴿ (وبه مطلقا) تجز عن التراب اولا لانه تراب رقیق ﴾ نقعله که یعنی غبار ایله
ترابی استعمالدن عاجز اولسون ویا اولمسون مطلقا تیمم جائز اولور * زیرا غبار تراب
رقیقدر ﴿ (فلا یجوز) بلؤلؤ ولو مسحوقا لتولده من حیوان البحر ﴾ وقتاکه تیمم
یر جنسندن اولان شیئله اولدیسه اینجو ایله تیمم جائز اولماز * هرنه قدر مسحوق
دخی اولورسه دکز حیوانندن متولد اولدیغنه بناءً ﴿ ولا بمرجان ایضا لشبهه
بالنبات ﴾ دخی مرجان ایله ده تیمم جائز اولماز اینجو ایله اولمدیغی کبی نباتاته مشابهتنه
بناءً واینجو کبی صودن منعقد اولدیغیچون بعضیلر اجزاء ارض جمله سندندر دیو

جواز تیممه ذاهب اولدیلر ﴿ لکونه اشجارا نابتة فی قعر البحر علی ماحرره
المصنف ﴾ مرجانك نباتاته مشابه اولدیغی دریانك دیبنده بیتمش اشجار
اولدیغیچون بو مضمونی مصنفك شرحنده تحریر ایتدیکنه بناءً مضمون مرقوم
بودرکه حقایق جواهره آشنا اولان اهل خبره نك کلاملرینك دلالت ایلدیکی
بودرکه مرجانك نباتاته ده مشابهتی واردر ومعادنه ده ابن جوزی دیدیکه مرجان
عالم جماد ایله عالم نبات بیننده متوسطدر جماده مشابهتی طاش کبی صلابت
صاحبی اولدیغیدر * ونباتاته مشابهتی بشل دال وبوداق صاحبی اولان قعر
دریاده نابت اشجار اولدیغیدر ﴿ولا (بمنطبع) کفضة وزجاج ﴾ دخی منطبع
اولور یعنی یومشار ولینت پیدا ایدر قلع اولنور کومش وسرچه وتنور مثالی
شیلر ایله ده تیمم اولنماز ﴿ (ومترمد) بالاحتراق ﴾ دخی هر بر آتش ایله یانوب کل
اولان اشجار مثالی شیلر ایله ده تیمم اولنماز ﴿ الارماد الحجر فیجوز کحجر مدقوق
اومغسول وحائط مطین اومجصص ﴾ الا طاشك کلی که کرج اوله جندر آنکله
تیمم جائز اولور واوفانمش حجرمد قوق ایله ویا حجر مغسول ویا چامور ایله وکرج ایله
صوانمش دیواره تیمم جائز اولدیغی کبی ﴿ واوان من طین غیر مدهونة ﴾ دخی
یر جنسندن اولمیان شیئله یاغلنوب وطلا اتمامش چامور دن یاپلمش قابلره تیمم جائز
اولدیغی کبی اما طلا وصبغ یر جنسندن اولان شیئله اولور آشی ویا غیر تراب کبی
بنه تیمم جائز اولور ﴿ وطین غیر مغلوب بماء ﴾ دخی صوبی غالب اولمیان چامور ایله
تیممك جائز اولدیغی کبی اما مغلوب بالماء اولورسه آنکله تیمم جائز اولماز
بحر * شارحك کلامندن ظاهر اولان مساوی اولان غیر مغلوب بالماء حکمنده اولمقدر
﴿ لکن لاینبغی التیمم به قبل خوف فوت وقت لئلا یصیر مثلة بلاضرورة ﴾ لکن
مرقوم چامور ایله تیمم وقتك فوتی خوفندن اقدم لایق وسزا دکلدر ضرورتسز
یوزنی چامورلیوب عبرت نما برشی اولمامق ایچون تیمم اولسه جائز اولور ولکن
خلاف اولیدر مثله اولماسنك مقتضاسی طین مرقومله تیممك کراهت تنزیهیه ایله
مکروه اولماسیدر ﴿ (ومعادن) فی محالها ﴾ دخی محلنده ثابته اولان معادن مقوله سی
شیلره تیمم جائز اولدیغی کبی محلندن نقل اولنورسه تیممك جوازی اولی
بالطریقدر ﴿ فیجوز لتراب علیها ﴾ ما قبلنه تفریعدر * لکن تفریعی ایو جه
ظاهر دکلدر * یعنی معادنك اوزرنده کی ترابه تیمم جائز اولور ﴿ وقیده
الاسبیجابی بان یستبین اثر التراب بمدیده علیه ﴾ اسبیجابی معادن کبی کندویه
تیمم جائز اولمیان شیلرك اوزرنده کی ترابه تیممك جائز اولمسنی الی کندونك
اوزرینه مد ایتمه ایله اثر تراب اول شی اوزره ظاهر ومستبان اولمقله تقیید ایلدی
معادنه تیممك جائز اولماسی صویه تابع دکل که صومقامنده قائم اوله وخالص ترابه

تابع دكلدر كه تراب مقامنده قائم اوله بلكه عناصر اربعه دن مركبدر بناءً عليه كندو ايله تيمم جائز اولمدى * بحر ﴿ وان لم يستبن لم يجز ﴾ واكر اللرى اوزره اثر تراب مستبان اولمزسه تيمم جائز اولماز ﴿ وكذا كل مالا يجوز التيمم عليه كحنطة وجوخة فانه فقط ﴾ بغداى وچوقه كبى كندويه تيمم جائز اولميان هر برشيلر دخى معادن كبيدر اثر تراب اوزرلرنده مستبان اولورسه تيمم اولور * اولمزسه تيمم اولماز * ﴿ (والحكم للغالب لواختلط تراب بغيره) كذهب وفضة ولو مسبوكين ﴾ جنس ارضدن مثلا تراب كندونك غيرى اولان مثلا آلتون وكومش مقوله سى شيلره هر نه قدر مسبوكين دخى اولورلر ايسه ده مختلط اولسه حكم غالب ايچوندر محيطده ذكر اولنديكه تيمم آلتون وياكومش ايله تيمم ايلمدكه اكر سبيكه واررلرسه جائز اولماز واكر سبيكه اولمازلرسه وترابه مختلط اولورلرسه وغالب تراب ايچون اولورسه جائز اولور * لكن آلتون وياكومش ترابه سبيكه اولمديقنده كلاملرى بوندر * وجوه اولمديغنه بناءً اوراق كرك وتبيينده ذكر اولنديكه آلتون وياكومش وحديد ونحاس مثللو معادن مقوله سى شيلرمادام محلارنده اولوب اريمرب وسبيكه اولمديقجه كندولر ايله تيمم جائز اولور وسبيكه اولديقده اولماز جنس ارضدن اولان ايله اولميانك فراقى اريوب ولينت پيدا ايدوب وايده مامكلكدر ﴿ وارض محترقه فلو الغلبة للتراب جاز والا لا خانية ﴾ اما اوزرنده اولان نباتات محترق اولوب وكلى كندويه مختلط اولان ارضك ترابى اكر كاه غالب اولورسه تيمم جائز اولور واولمازسه جائز اولماز * ﴿ ومنه علم حكم المساوى ﴾ خانيه نك كلامنده غلبه تراب ايله تقييد اولنمدن مساوينك حكمى كه عدم جوازدر معلوم اولدى * غلبه تراب اولمديغنه بناءً ﴿ (وجاز قبل الوقت ولاكثر من فرض) ﴾ وقتدن اقدم وبرفرضدن زياده فرض ايچون دخى تيمم جائزدر ﴿ (و) جاز (لغيره) كالنفل لانه بدل مطلق عندنا لاضرورى ﴾ تيمم فرضك غيرى ايچون دخى جائز اولدى * نافله نماز ايچون اولان تيمم كبى صور مشروحه ده تيممك جوازى ائمه حنفيه عندنده صو بولنمديغى وقتده صوينك وجودنه قدر مطلقا بدل اولوب بدل ضرورى اولمديغى ايچوندر * مذهب شافعيده اولديغى كبى بناءً عليه امام شافعى عندنده تيمم نمازى مبيح در حدثك قيامله بله بوندن صكره بدليت ما ئله تراب بيننده در امامين عندنده فعلين كه وضوء ايله تيمم بيننده در امام محمد عندنده بناءً عليه امامين عندنده متوضينك متيممه اقتداسى جائز اولدى امام موى اليه عندنده جائز اولمادى * بحر * ﴿ (و) جاز (لخوف فوت صلاة جنازة) اى كل تكبيراتها ﴾ دخى آبدست تدارك اولنديغى تقديرجه جنازه نمازلرينك تكبيرلرينك جميعسنك فوت خوفندن ايچون تيمم جائز اولدى * خوف غلبه ظنله اعتبار اولنور اما تكبيراتك

 (بعضيسنك)

بعضيسنك تداركى ممكن اولورسه تيمم جائز اولماز فوت خوفى اولماديغى ايچون تكبيراتك بعضيسنى بالكز ادا ممكندر * بحر * مسئله مشروحه ده تيممك جوازى عبدالله بن عباس رضى الله تعالى عنهمادن جنازه يه تصادف ايتسهك حالبوكه سن ده آبدستسز اولسك تيمم ايت ديمكدر قول معتمد اوزره ولى ايله غيرى بيننده فرق يوقدر * كما فى البحر * مثلا جماعت اولماسه انجق بركسه بولنسه آبدست ايتديكى تقديرجه كوزه دلسه اول كسه يه تيمم مباح اولماز ﴿ ولو جنبا اوحائضا ﴾ يعنى اول كسه هر نه قدر جنابت وحائض دخى اولورسه ده نفسا دخى بنه بويله در * اكر دملرى عادت اوزره منقطع اولديسه ﴿ ولو جيئ باخرى ان امكنه التوضى بينهما ثم زال تمكنه اعاد التيمم ﴾ يعنى بركسه جنازه نمازنى تيممله ادا ايتدكدن صكره بر جنازه دخى حاضر اولسه اول ايكى جنازه بيننده اول كسه يه آبدست المق ممكن اولوب صكره اول تمكن زائل اولسه تيممى اعاده ايدر ﴿ والا لا به يفتى ﴾ يعنى ايكى جنازه بيننده آبدست المق ممكن اولمزسه تيممى اعاده ايتمز انجق بو قوله فتوى ويريلور * به يفتى قولى والالا قولنه راجعدر ﴿ (او) فوت (عيد) بفراغ امام اوزوال شمس ﴾ دخى مقتدى حقنده امامك فراغ ايله وامام ومأموم حقنده زوال شمسله بيرام نمازينك فوتى خوفندن تيمم جائز اولدى لكن نمازك كليسنك فوتى خوفى لازمدر * آبدست الديغى تقديرجه نمازك بعضيسنه ادراك ممكن اولورسه تيمم جائز اولماز ﴿ (ولو) كان يبنى (بناءً) بعد شروعه متوضأ وسبق حدثه ﴾ صورت مشروحه ده تيممك جوازى متيمم متوضأ شروع ايدوب وحدثى كندويى سبقت ايتدكدنصكره هر نه قدر شروع ايتديكى نمازه بنا ايدرسه ايتسون بنا ايتديكى صورتده تيممك جوازى اولوبله ثابتدر لووصليه نك نقيضى خامه احرى اولمسى قاعده سنه بناءً مصنفك بنا ايله تنصيص ايتمه سى بنا صورتنده تيممك عدم جوازى توهمنه بناءً درحتى امامين تيممله بنا جائز دكلدر ديديلر * بحر * بناصورتى صلوة جنازه ده دخى جاريدر ﴿ (بلافرق بين كونه اماما اولا) فى الاصح ﴾ مسئله مرقومه ده تيممله بنانك جائز اولمسى قول اصحده امام اولمقله اولمامق بيننده فرق اولمقسزين اصحك مقابلى امام حسنك امام اعظم رحمه اللهدن روايت ايتديكى صورت مشروحه ده امامك تيمم ايتماسى قوليدر فى الاصح قولى بعد شروعه متوضئا قولنه قيد اولماسى دخى جائزدر بو تقديرجه اصحك مقابلى امامينك تيممله بنانك عدم جوازى قوللريدر ﴿ لان المناط خوف الفوت

لاالى بدل ﴾ يعنى تيممك جوازنك مناط ومدارى لاالى بدل يعنى قائم مقا مسز
نمازك فوتى خوفيدر ﴿ فجاز لكسوف ﴾ تعليل سابقه تفريعدر يعنى
بناً عليه صلوة كسوف ايچون تيمم جائز اولدى كسوف خسوفده
عامدر ﴿ وسنن رواتب ﴾ دخى سنن رواتب ايچون تيمم جائز اولدى
يعنى ظهر ومغرب نمازلرينك صكره‌كى سنتلرينى تأخير ايلسه آيدست
الديغى تقديرجه وقتى فوت اولسه اول كسه تيمم ايدر * ظاهر لولان سنن
مستحبه‌لر دخى بويله‌در وقتلرينك فوتيله كندولرى فوت اولديغيچون
مثلا صلوت ضحينك وقتى آبدست ايله كندوبى ادادن ضيق اولنسه تيمم
جائز اولور ﴿ ولوسنة فجر خاف فوتها وحدها ﴾ يالكز كندونك
فوتندن خوف ايديكى صباح نمازنك سنتى دخى اولور سه‌ده اما فرض ايله
به فوتندن خوف ايدرسه تيمم ا..ز زيرا بوصورتده سنت فرضله قضا
اولنور ﴿ ولنوم وسلام ورده وان لم تجز الصلاة به ﴾ دخى تيمم نوم
وسلام وردسلام ايچون جائز اولدى هرنه قدر كندو ايله نماز جائز
اولمازسه ده زيرا نماز ايچون تيممده حقيقة ويا حكما صويك بولنمامسيله بله
طهارتسز حلال اولميان عبادت مقصوده ايچون ويا عبادت مقصوده‌نك
جزئى ايچون نيت ايتمك لازمدر عبادتك جزئنك مثالى جنب اولان كمسنه‌يه
تلاوت قرأن ايچون اولان تيمم كبى خلاصه كلام تيمم ايچون ايكى طرف
واردر برى نماز ايدرن صحيح اولمسى جهتى كه آنفا ذكر اولندى وبرى ذاتنده
صحيح اولمسى جهتى در بوجهتى مطلق نيته توقف ايدر كرك طهارتسز
حلال اولميان عبادت مقصوده ايچون وياجزء ايچون اولسون وكرك بنده
طهارتسز حلال اولميان عبادت غير مقصوده ايچون اولسون جنب
ايچون دخول مسجد ايچون تيمم كبى ياخود طهارتسز حلال اولان
عبادت غير مقصوده ايچون اولور محدثه كوره دخول مسجد ايچون
تيمم كبى ياخود طهارتسز حلال اولان عبادت مقصوده ايچون اولور
محدث ايچون اولان قرائت قرأن كبى * حلبى ﴿ قال فى البحر وكذا الكل مالا
تشترط له الطهارة ﴾ يعنى صاحب بحر بحرده ديديكه بنده بويلجه
كندو ايچون طهارت شرط قلنميان هر برشى ايچون تيمم جائز
اولدى * صويك وجوديله بله ﴿ لما فى المبتغى وجاز لدخول مسجد
مع وجود الماء وللنوم فيه واقره المصنف ﴾ يعنى بحرك وكذا الكل مالا تشترط
مضمونك ثبوتى مبتغاده ذكر اولنان وجاز لدخول مسجد مفهومنك ثبوتنه
مبنيدر * يعنى حدث اصغر ايله محدث اولان ودخول مسجد مراد ايدن

كسه‌نك صو موجود ايكن دخول مسجد ومسجدده نوم ايچون تيممى جائز
اولدى * وبو مضمونى مصنف عليه الرحمه اقرار ايلدى ﴿ لكن فى النهر الظاهر
ان مراد المبتغى للجنب فسقط الدليل ﴾ لكن نهرده ذكر اولنديكه ظاهر اولان
بوكه مبتغى صاحبنك صو موجود ايكن تيممك جوازنه دلالت ايدن قولندن
مرادى جنب ايچون تيممك جوازيدر * بوتقديرجه مبتغى صاحبنك وجاز
لدخول مسجد مع وجود الماء قولنك ماقبلنه دليل اولمسى ساقط اولور * لكن
ابراهيم حلبى صاحب نهرك ظهور دعواسنى ردايدوب ترديد ايله سؤال ايراد
ايدركه صويك موجود اولمسندن مراد خارج مسجدده موجود ديمك ايسه
بوكلام باطلدر * زيرا خارج مسجدده صو موجود ايكن تيممك عدم جوازى
ائمه حنفيه عندنده متفق عليهدر * يوق داخل مسجدده ديمك ايسه بوقول
صحيحدر * بوشقده ده اعتراض وارد اولوركه وللنوم فيه قولى بوشقك
بوعبارهدن منفهم اولمسنى آيدر ﴿ قلت وفى المنية وشرحها تيممه لدخول
مسجد ومس مصحف مع وجود الماء ليس بشئ ﴾ شارح عليه الرحمه صاحب
نهرك كلامنى تأييدا بن ديرم كه منيه‌ده وشرحنده ذكر اولنديكه تيممك صو موجود
ايكن مس مصحف ودخول مسجد ايچون تيممى شئ معتدبه دكلدر ﴿ بل هو
عدم لانه ليس بعبادة يخاف فوتها ﴾ بلكه تيمم مشروح يوق برنده‌در * دخول
مسجد ومس مصحف فوتى خوف اولنان عبادت اولمادیغنه بناءً زيرا صو موجود
ايكن تيممك جوازى انجق فوتى خوف اولنان عبادت ايچوندر * لكن بومضمونده
قهستانيدن نقل اولنان كلامله مردوددر ﴿ لكن فى القهستانى عن المختار المختار
جوازه مع الماء لسجدة التلاوة ﴾ منيه‌نك فوتى خوف اولنميان عبادت ايچون
تيمم اولنماز قولندن استدراكدر يعنى لكن قهستانيده مختاردن نقلا ذكر اولنديكه
مختار اولان سجدهٔ تلاوت ايچون صو موجود ايكن تيممك جوازيدر * بو ايسه
كندو ايچون طهارت شرط قيلنوب وفوتى خوف اولنميان عبادتدندر * ابراهيم
حلبى ديركه بونقل قاعدهٔ فقهيه‌يه مصادم برنقل ضعيفدر * سجدهٔ تلاوت
طهارتسز حلال اولميان وخلف ايله فوت اولان عبادت اولديغنه بناءً ﴿ لكن
سيجئ تقييده بالسفر لا الحضر ﴾ صو موجود ايكن سجدهٔ تلاوت ايچون تيممك
جوازينك سفرده بولنمق ايله تقييدى قريبا فروعده كلور * بوتقديرجه حضرده
جائز اولماز ﴿ ثم رأيت فى الشرعة وشروحها مايؤيد كلام البحر ﴾ بوندنصكره
شارح عليه الرحمه ديركه بن ابو بكر البخارينك شرعة الاسلام نام كتابنده
وشرحلرنده صاحب بحرك طهارت كندو ايچون شرط اولميان هر برشى
ايچون تيمم جائز اولور كلامنى تأييد مفادى كوردم ﴿ قال وظاهر البزازية جوازه

لتسع مع وجود الماء وان لم تجز الصلاة به ﴾ صاحب شرحه دیدیکی بز زبده صاحبنك كلامنك ظاهری صو موجود ایکن طقوز محلده تیممك جوازیدر ❊ هرنقدر اول تیممله نماز جائز اولماز ایسده زیرا نمازك تیممله جوازنك شرطی انجق طهارتله صحیح وحلال اولور عبادت مقصوده یه نیت ایتمکدر ❊ بو اشیاء مرقومه ده امران ویاخود بریسی مفقوددر ﴿ قلت بل لعشر بل اكثر اسامی من الضابط انه یجوز لكل مالا تشترط الطهارة له ولو مع وجود الماء ﴾ شارح علیه الرحمه دیرکه بن دیرمکه مع وجود الماء تیممك جوازی بلکه اون واوندن اکثر محلده دخی جائزدر ❊ ماسبقده مرور ایدن کندو ایچون طهارت شرط اولمیان برشی ایچون تیمم جائز اولدیغی قاعده یه بناً هرنه قدر صوبك وجودیله بله اولورسه ده ﴿ واما ماتشترط له فیشترط فقد الماء كتیمم لمس المصحف ﴾ اما کندو ایچون طهارت شرط اولان شیلرده صوبك بولنماسی شرطدر ❊ مس مصحف ایچون اولان تیمم کبی ﴿ فلا یجوز لواجد الماء ﴾ بوتقدیرجه مس ایچون تیمم صوبی بولان کمسه یه جائز اولماز کرك حدث اصغر ایچون وکرك حدث اکبر ایچون اولسون ﴿ واما للقرأة فان محدثا فكالاول او جنبا فكالثانی ﴾ اما تلاوت قرأن ایچون تیمم ایدن کمسه محدث اولورسه اولکی کبیدر ❊ یعنی کندو ایچون طهارت شرط اولمیان کبیدر ❊ مع وجود الماء کندو ایچون تیمم جائز اولور ❊ واکر جنب اولورسه ایکنجی کبیدر ❊ یعنی کندو ایچون طهارت شرط اولان کبیدر ❊ مع وجود الماء تیمم جائز اولماز ﴿ وقالوا لو تیمم لدخول مسجد اولقرأة ولو من مصحف اومسه اوكتابته اوتعلیمه اولزیارة قبورا وعیادة مریض اودفن میت اواذان اواقامة اواسلام اوسلام اورده لم تجز الصلاة به عند العامة ﴾ فقها بیوردیلرکه برکمسه دخول مسجد ویاقرائت قرأن هرنه قدر مصحفدن دخی اولورسه ده ویامس مصحف ویاکتابتی ویاتعلیمی ویازیارت قبور ویاعیادهٔ مریض ویادفن میت ویااذان ویااقامت ویااسلام ویاسلام ویاردی ایچون تیمم ایلسه عامهٔ علما عندنده اول تیممله نماز جائز اولماز اشیاء مذکورلر ایچون اولان تیممله نمازك جائز اولمادیغی بعضیسنده طهارت شرط اولان عبادت اولمادیغی ایچون وبعضیسنده عبادت مقصوده اولمدیغی ایچون وبعضیسنده ایکیسی دخی اولمادیغی ایچون اما اسلام ایچون اولان تیمم امام ابی یوسف رحمه الله عندنده ذاتنده صحیح وکندو ایله نماز دخی صحیحدر ❊ اسلام قربتلرك اعلی وافضلی وسائر عبادتلر کندو ایله معتبر ومقبول اولدیغی ایچون امام اعظم وامام محمد رحمه الله تعالی تیمم مشروعی اعتبار ایتدیلر کافردن نیت صحیح اولمدیغنه بناً اصح اولاندهبودر ﴿ بخلاف صلاة جنازة ﴾ یعنی صلات جنازه ایچون اولان تیمم مذکورلر ایچون اولان تیممك

(خلافنه)

خلافنه ملابسدر ❊ زیرا میت نمازی ایچون اولان تیممله سائر نماز ادا اولنور ❊ صومفقود اولهرق اولور ایسه اماصوموجود ایکن اولورسه سائر نماز قلنماز ❊ بلکه جنازهٔ اخری دخی ادا اولنماز بینلرنده آبدست المق ممکن اولور وقت واسع بولنورسه ❊ حلبی ﴿ اوسجدة تلاوة فتاوای شیخنا خیرالدین الرملی ﴾ دخی سجدهٔ تلاوة ایچون اولان تیمم مرقوملر ایچون اولان تیممك خلافنه ملابسدر ❊ یعنی صومعدوم ایکن سجدهٔ تلاوت ایچون تیمم اولسه اول تیممایله نماز ادا اولنور ❊ اماصوموجود اولورسه کندو ایچون دخی تیمم صحیح اولماز ❊ فوتی وقتنده قضاسی بدل اولدیغنه بناً خیرالدین رملینك خیریه نام فتاواسنده بویله جه مذکوردر ﴿ قلت وظاهره انه یجوز له فعل ذلك فتأمل ﴾ شارح دیرکه بن دیرمکه فتاوی مذکوره ده مذکور اولان کلامنك ظاهری بودرکه سجدهٔ تلاوت ایچون تیمم قاریٔ آیت سجده یه جائزدر ❊ بومضمونی ایوجه تأمل ایله یعنی صومفقود اولدیغی صورتده دیمکدر ❊ زیرا صوموجود اولدیغی تقدیرجه عدم جوازی متفق علیهدر جائزکه فتأمل بوکا اشارت اوله ﴿ (لا) یتیمم (لفوت جمعة ووقت) ولو وترا لفواتها الی بدل ﴾ صوبی بولمیان کمسه جمعه نمازنك ووقت نمازنك وقتی هرنقدر وتروقتی اولورسه ده فوتی خوفندن ناشی تیمم ایده مز بومذکورلر بدله منتهی اولهرق فوت اولدقاری ایچون اوقات خمسه نك ووترك بدللری قضالریدر ❊ وجمعه نك بدلی ظهر اخیردر اکر سؤال اولنورسه که جمعه نك اصل اولوب ظهرك بدل اولمسی امام زفر قولیدر ❊ قول مفتی به ظهرك اصل اولمسی قولیدر جواب ویریلورکه ظهر صورتا خلف وبدلدر ومعنی اصلدر بوتقدیرجه اولی اولان لانها تفوت الی مایقوم مقامها دیمك ایدی یعنی جمعه ووقتیه مقاملرینه قائم اولان شیئه منتهی اولدقاری حالده فوت اولدقلرینه بناً دیمك اولور ❊ نح وبحر ﴿ وقیل یتیمم لفوت الوقت ﴾ بعضیلر وقت نمازنك فوتی خوفندن تیمم ایدردیدیلرنته کم صاحب قنیه بومضمونی قنیه ده ذکر ایلدی واوزرینه مسئله تفریع ایتدیردیکه برکمسه کیجه لین منزلنك طاشنده اولسه ومنزلنده صو اولسه لكن قورقوالقدن ناشی داخل بیته دخول ایده مسه اول کمسه تیمم ایدر اکر وقتك فوتندن خوف ایدرسه بنه بویلجه دزد وبرد ومطر وحرشدید خوفندن وقتك فوتی خوفی اولدقده تیمم ایدر ❊ بحر ﴿ قال الحلبی فالاحوط ان یتیمم ویصلی ثم یعید ﴾ مسئلهٔ مشروحه ده شارح منیه ابراهیم حلبی بیوردیکه احوط اولان تیمم ونمازی ادا ایدوب بعدالوقت آبدست الوب نمازی اعاده ایتمکدر ﴿ (ویجب) ای یفترض (طلبه) ولو برسوله قدر (غلوة) ﴾ یعنی تطهر مراد ایدن کمسه یه اطراف اربعه دن غلوه مقداری که

اوچیوز دن درتیوزه منتهی اوله قدر ذراع مسافه یی صو طلب ایتمك
هرنه قدر رسول ایله ده اولورسه فرضدر لکن مسافهٔ مرقومه یه دکین لازم دکلدر
بلکه اطراف اربعه یه نظر ممکن اولورسه مثلا محل مرتفعده بولنمغله نظر ایله
طلب کفایت ایدر ❊ وصویی طلبده نفسنه ویا مالنه ضرر خوفی اولمامق
دخی لازمدر ❊ ضرر خوفی اولورسه مسافره کوره کرك شیله وکرك محل
مرتفعه صعود ایله صوطلبی یوقدر ❊ بحر ❊ ﴿ثلا ثمائة ذراع من کل جانب ذکره الحلبی﴾
غلوه یی تفسیردر یعنی غلوه هر جانبدن اوچیوز ارشون دیمکدر لکن شرنبلالینك
وتمرتاشینك کلاملرندن منفهم اولان صویك بولنمسنه ظن غالب اولان جانبدن غلوه
مقداری طلب واجب اولمقدر هر طرفدن اولمق لازم دکلدر ومسافرك ارقه طرفندن
دخی طلب لازم دکلدر اول طرفدن مرور ایتدیکندن اول طرفده صویك اولمادیغی
معلومی اولدیغی ایچون بو مضمونی ابراهیم حلبی ذکر ایلدی ﴿وفی البدائع
الاصح طلبه قدر مالا یضر بنفسه ورفقته بالانتظار﴾ یعنی بدایعده ذکر
اولندیکه مسافر مطهره کوره صویی طلبده مقدار مسافه قول اصحده
نفسنه ویا رفقاسنه انتظار سببیله ضرر اصابت ایتمیه جك قدر مسافه دن
صویی طلب ایتمکدر ❊ غلوه تقدیری لازم دکلدر ﴿(ان ظن) ظنا قویا (قربه)
دون میل بامارة اواخبار عدل﴾ یعنی مسافر مسافهٔ مرقومه دن صویی طلب
ایدر اکر قوشك طولنمسی ویا یشللك کبی بر اماره ویا علامتله ویا فاسق ویا مستور
الحال اولمیان رجل عادلك اخباری سببیله صویك برمیلدن نقصان قریبتی
ظن غالب ایله ظن ایدرسه اما صویك قریبتی برمیل ویا زیاده اولورسه بعید
اولدیغی ایچون طلب واجب اولماز ظن ایله ظن غالب بیننده فرق احد طرفین
قوی اولوب آخری اوزرینه ترجیح ایدوب لکن قلب طرف راجحی اخذ ایلیوب
طرف مرجوحی طرح ایتمزایسه طرفیندن ظن اولمش اولور ❊ واکر طرف
راجحی اخذ ایدوب طرف مرجوحی طرح ایدرسه ظن غالب اولمش اولور ❊
وطرفین مساوی اولمغله شك اولور ﴿(والا) یغلب علی ظن قربه (لا) یجب بل یندب
ان رجا والا لا﴾ واکر صویك وجودی وقربی مسافرك ظن غالبی اولمزایسه
صویی طلب واجب اولماز ❊ بلکه صویك قربی مرجو ومأمول اولورایسه
طلب مندوب اولور اولماز ایسه اولماز ❊ طلبده فائده اولمادیغنه بناً ❊ بحر ❊
﴿ولوصلی بتیمم وثمة من یسئله ثم اخبره بالماء اعاد والا لا﴾ برکسه عندنده سؤال
ایده جك برشخص موجود ایکن بلا سؤال تیمم ایدوب ونمازی قلسه صکره
اول شخص صویی خبرویرسه نمازی اعاده ایدر واکر خبرویرمزسه اعاده ایتمز
﴿(وشرط له) ای للتیمم فی حق جواز الصلاة (نیة عبادة)﴾ تیمم ایچون جواز صلات

حقنده عبادته نیت شرط قلندی مثلا طهارته ویا استباحهٔ صلات ورفع
حدث ویاخود رفع جنابته نیت کبی نیت قصد واردهٔ حادثه معناسنه در ❊
بنا بر ین الله ذوالجلال حضرتلرینه ناوی دینلمز ❊ بحر ❊ اما جواز صلاتك غیری حقنده
مثلا سلام ورد سلام کبی شیلرده عبادته نیت لازم دکلدر ❊ بلکه فقط تیممه نیت کفایت
ایدر ❊ بحر ﴿ولو صلاة جنازة او سجدة تلاوة لاشکر فی الاصح﴾ هرنه قدر جنازه
نمازی ویا سجدهٔ تلاوت ایچون نیت اولورسه ده عبادته نیت اولمش اولور اما سجدهٔ
شکر ایچون تیممه نیت قول اصحده عبادته نیت دکلدر ❊ اما صلات جنازه وسجدهٔ
تلاوت بطریق التبعیة شیء آخر ضمننده واجب اولمیه رق قربت مقصوده لردر ❊ اما
دخول مسجد وامثالی بونلرك خلافنه ملابسدر ❊ وقول اصح امام اعظم قولیدر مقابلی
امامینك سجدهٔ شکرك مستحب اولمسی قولیدر ❊ وبو قول ایله فتوی ویریلور
نته کم باب سجود التلاوه ده کلور بو تقدیرجه سجدهٔ شکر ایچون تیمم جائز اولور وکندو
ایله نماز صحیح اولور ❊ حلبی ﴿(مقصودة) خرج دخول مسجد ومس مصحف﴾
یعنی تیمم ایچون شرط اولان عبادته نیت ایتدکده عبادت مقصوده اولمق لازمدر
بو تقدیرجه عبادت مقصوده اولمیان دخول مسجد ومس مصحف خارج
قالدی مثلا دخول مسجد بالذات عبادت مقصوده دکلدر بلکه نماز ویا اعتکاف
ایچون تبعدر ومس مصحف قرائته وسیله در کندو عبادت مقصوده
دکلدر هرنه قدر طهارتسزدن حلال وجائز دکل ایسه ده اما جنب قرائت قرآن ایچون
تیمم ایلسه اول تیممله نماز قلمق جائزدر ❊ بدایع ﴿(ذکره ع) ای لاتحل لیعم قراءة
القرأن للجنب (بدون طهارة) خرج السلام ورده﴾ یعنی طهارتسز صحیح
وحلال اولمیان عبادت مقصوده ایچون جواز صلاتده تیممده نیت شرط
قلندی لاتصح بدون طهارة قیدیله سلام ورد سلام ایچون اولان تیمم خارج
قالدی ❊ زیرا بونلر هرنه قدر عبادت ایسه لرده لکن طهارتسز حلال اولان
عبادتلردر شارح علیه الرحمه نك لاتصح کلمه سنی لاتحل ایله تفسیر ایلدیکی
جنبك قرائت قرآن ایلسنه عام اولسون ایچوندر ❊ یعنی جنبه قرائت قرآن
حلال اولمیان عبادتدر ﴿(فلغا تیمم کافر لاوضوئه)﴾ یعنی نیت شرط اولدیغی
تقدیرجه کافرك تیممی لغو اولدی وضوئی دکل ﴿لانه لیس باهل للنیة﴾ زیرا
کافر نیته اهل دکلدر ﴿فما یفتقر الیها لا یصح منه﴾ بو تقدیرجه نیته محتاج
اولان شی کافردن صحیح اولماز ❊ زیرا نیت برفعلی ثوابه سبب قلان شیدر بو ایسه
کافرده اولماز ❊ بحر ﴿وصح تیمم جنب بنیة الوضوء به یفتی﴾ جنبك آبدست نیتیله
تیممی صحیح اولدی انجق بو قول ایله فتوی ویریلور ❊ بو قولك مقابلی جنابت
ایچون اولان تیممله وضوء ایچون اولان تیممك بینی تمییزك لزومی قولیدر ❊

زيرا ايكيسى برصفت اوزره اولديغى اجلدن نيت ايله تميز اولنور ۞ فرض اولان
نمازلركبى بوقول صحيح دكلدر ﴾ (وندب لراجيه) رجاء قويا (آخر الوقت)
المستحب ﴿ صويك وجودنى رجاء قوى ايله رجا واميد ايدن كمسه تيممى
وياتيمم ايله نمازى وقت مستحبك آخرنده ايتمك مندوبدر ۞ واكر صويه وصوله
رجا وظن غالب اولمز ايسه نماز وقت مستحبدن تأخير اولنماز وقت مستحب تأخيرى
مستحب قلنان نمازلرده وقتك نصف اخيرك اولوقتيدر ۞ بحر ﴾ ولولم يؤخروتيمم
وصلى جازلوكان بينه وبين الماء ميل ﴿ صورت مشروحه ده مصلى آخر وقته
تأخير ايتيوب تيمم ايدوب ونمازى ادا ايلسه جائز اولور اكر صو ايله كندونك
مابيننده برميل مقدارى مسافه ده اولورسه ده ﴾ والا لا ﴿ واكر صو ايله كندونك
مابيننى مسافه مرقومه دن اقل اولورسه تيمم جائز اولماز ۞ هرنه قدر وقتك فوتى
خوفى اولورسه ده بو مسئله امام اعظم رحمه الله استاذى حماد رحمه الله
مخالفت بيوردقلرى اول واقعه در روايت اولنور كه مشار اليهما اعمش رحمه الله
تشييعه چقديلر ۞ مغرب نمازينك وقتى دخول ايتدى صويى بوله مديلر ۞
حماد رحمه الله اول وقتده تيمم ايلدى ۞ نمازى ادا ايلدى وامام اعظم رحمه الله
آخر وقته تأخير ايدوب صويى بولوب اكمل طهارتين ايله نمازى ادا ايلدى ۞
بوخلاف امام مشار اليهدن عن اجتهاد صادر اولدى ۞ واجتهادنده اصابت
بيورديلر ۞ بحر ﴾ (صلى) من ليس فى العمران بالتيمم (ونسى الماء فى رحله)
وهو مما ينسى عادة (لا اعادة عليه) ﴿ عمرانده اولميوب عادتا نسيان اولنور
صويى بوكنده نسيان ايدن كمسه نمازى تماما تيمم ايله ادا ايلسه اوزرينه اعاده
لازم اولمز اما عمرانده اولور ايسه اوزرينه اعاده لازم اولور ونمازى اتمام
ايتمكسزين اثناء صلاتده صويى تذكر ايتسه اجماعا نمازى قطع ايدوب واعاده ايدر
۞ نهر ۞ نسيان تعبيرى علم سابق اقتضا ايدر يا نفسه رحله صويى كندوسى وضع
وياكندونك علميله غيرك وضعيله اولديغى كبى اما كندودن خبرسز برغير
كمسنه وضع ايتمش اولسه اتفاقا اعاده ايتمز واضع كرك عبدى وكرك اجيرى
اولسون زيرا انسان غيرك فعليله مخاطب دكلدر ۞ ابو السعود ﴾ واوظن فناء الماء
اعاد اتفاقا ﴿ متيمم صويك فناسيله كيدوب قلمديغنى ظن ايدوب بعده ظننك
خلافى تبين ايلسه اتفاقا اعاده ايدر (تنبيه) معلوم اولسونكه ايكى شى بيننده
اولان نسبتك ثبوتى ويا نفيى اصلا ذهنده بولنمزسه جهل بسيطدر واكر بريسى
ذهنده بولنوب عقل طرف آخرك وقوعنى تجويز ايتمزسه جزمدر كرك واقعه
مطابق اولسون وكرك اولمسون واكر واقعه مطابق اولمز ايسه جهل مركبدر
واكر عقل طرف آخرك وقوعنى تجويز ايدرسه عاقلك عندنده طرفين مساوى

اولورسه شكدر واكر احد طرفين راجح وطرف آخر مرجوح ايسه راجح ظن
ومرجوح وهمدر ۞ حموى ﴾ كالونسيه فى عنقه اوظهره ﴿ صورت
مشروحه ده اعاده نك لزومى ناسينك عنقنده وياظهرنده محمول اولان
صوبى نسيان وقتنده اعاده اتفاقا لازم اولديغى كبى ﴾ اوفى مقدمه
راكبا اومؤخره سائقا ﴿ مقدمه اومؤخره ضميرلرى سياق وسباقدن
مستفهم اولان بعيره راجعلردر بعيره يعنى دوه يه بينجى اولديغى حالده مقدمندن
وارقه سندن سوريجى اولديغى حالده مؤخرنده اولان صوبى نسيان
ايلسه اعاده لازم دكلدر وامام ابى يوسف عندنده اعاده لازمدر وقائد اولوب
يعنى حيوانى چكيجى اولورسه صو كرك مقدمنده وكرك مؤخرنده
اولسون اختلاف ينه بويلجه در ﴾ اونسى ثوبه وصلى عريانا ﴿ وياثوبنى
اونودوب عريانا نماز قلان كمسنه اعاده لازم اولديغى كبى ﴾ اوفى
ثوب نجس اومع نجس ومعه مايزيله ﴿ ياخود جواز صلاته مانع نجاسته
متنجس اولان ثوب ايله وياشعرخنزير كبى عين نجس ايله برابر نماز قلسه حال بوكه
كندو ايله نجاستى ازاله ايدر شيء مايع قالع طاهر وار ايكن كرك ماء مطلق
اولسون وكرك غيرى اولسون يزيله ده ما يا موصول يا نكره موصوفه در
﴾ اوتوضأ بماء نجس اوصلى محدثا ثم ذكر اعاد اجماعا ﴿ ياخود ماء
نجس ايله آبدست السه ويامحدث يعنى ابدستسز اونوتسه نماز قلسه صورت
مشروحه لرك جميعنده اجماعا نمازى اعاده ايدر وضوءده اعضاى وضونك
بعضيسنى وغسلده بدنك بعضيسنى نسيان دخى ينه بويلجه در اجماعا قيدى
صور مرقومه نك هر برلرينه قيددر لكن بعض صورتده اجماع اولديغى
بحر ومنحه مراجعتله معلوم اولور ﴾ (ويطلبه) وجوبا على الظاهر ﴿
يعنى تطهير مراد ايدن كمسنه ظاهر روايت اوزره صويى رفيقندن وجوبا
طلب ايدر يعنى طلبى فرضدر وقبل طلبه لا يتيمم قرينه سيله ومتنده مذكور
اولان على الظاهر بونده كه على الظاهر قولندن مغنيدر لكن وافى صاحبى
بو مسئله يى بيانده ده تفصيل ايتدى وبيورديكى متطهرك رفيقنده صو
موجود اولسه واستدكده اعطا ايده جكى مظنونى اولسه اول كمسنه يه
تيمم جائز اولماز واكر ويرميه جكى معلومى اولورسه تيمم ايدر ۞ اعطاسى مشكوك
اولمسيله تيمم ايدوب نماز قلسه بعده طلب ايتسه اولده صويى ويرسه
نمازى اعاده ايدر ﴾ من رفيقه ﴿ يعنى رفيقندن صويى طلب ايدر اولى
اولان من رفيقه لفظنى حذف ايدوب مصنفك كلامنى عمومى اوزره ابقادر لكن
عادتا اكثريا رفيق اولديغنه بناءً شارح عليه الرحمه من رفيقه لفظنى زياده

ايلدى * بو قسم رفيقك غيرى دخى رفيق كبيدر ❋ (من هو معه
فان منعه) ولو دلالة بان استهلكه (تيمم) لتحقق عجزه ❋ يعنى
كندو ايله بله اولان كسه دن صويى طلب ايدر اكر اول كسه كندو يى
صودن منع ايدرسه هرنه قدر دلالت دخى اولورسه ده مثلا صو يى صاحبنك صو يى
استهلاك ايتمه سى كبى تيمم ايدر عجزك تحققنه بنا أ ❋ (وان لم يعطه الا بثمن
مثله) او بغبن يسير ❋ يعنى صو صاحبى تطهره كفايت ايدر صو يى
ويرمسه انجق ثمن مثليله وياخود ضعف قيمتى اولميان غبن يسيرايله ويرسه
❋ (وله ذلك) فاضلا عن حاجته (لا يتيمم) ❋ وحال بو كا
طالب ماء ايچون حاجت اصليه سندن ارتق كندوده ثمن بولنسه بدنده
اولمق لازم دكل حتى كندو ايچون مال غائب اولسه ويره سى يه صو شرا
ممكن اولسه صويى مؤجلا شرا واجب اولور * بحر * اول كسه تيمم
ايده مز ❋ (ولو) اعطاه (باكثر) يعنى بغبن فاحش وهو ضعف
قيمته فى ذلك المكان (اوليس له) ثمن (ذلك يتيمم) ❋ اكر
صويى ثمن مثلندن اكثره كه يعنى اول محلده قيمتك ايكى قاتى اولان
غبن فاحشله ويررسه وياخود كندو ايچون ثمن مثل اولماز ايسه تيمم
ايدر مسئله اوليدن تيممك جوازى غبن فاحش ضررنى دفع ايچوندر
زيرا مسلمك مالنك حرمتى نفسنك حرمتى كبيدر * بحر * مسئلهٔ ثانيه ده
تيممك جوازى بدله قدرت اولمديغى اجلدن صو يه قدرت اولمديغنه بنا أ در ❋ واما
للعطش فيجب على التما در شراؤه باضعاف قيمته احياء لنفسه ❋ واما
للعطش سياق وسباقدن منفهم اولان هذا الحكم للتيمم مضموننك مقابلى در
حاصل معنى اما صوسزلق ايچون اولان حكم نفسنى احيا ايچون قادر اولان
كسيه كوره اضعاف قيمتيله صويى شراسى واجبدر ❋ وانما يعتبر المثل
فى تسعة عشر موضعا مذكورة فى الاشباه ❋ ثمن مثل اشبا هده مذكوره
طقوز محلده اعتبار اولنور انجق ❋ (وقبل طلبه) الماء (لا يتيمم
على الظاهر) اى ظاهر الرواية عن اصحابنا ❋ منطهر صويى
طلبدن مقدم تيمم ايده مز اصحاب ثلاثه مزدن ظاهر روايتده امام
حسن سؤالده مذلت وحرج اولوب تيمم دفع حرج ايچون اولديغنه بنا أ
سؤال واجب دكلدر ديدى * بحر ❋ لانه مبذول عادة كما فى البحر عن المبسوط ❋
قبل الطلب تيممك جائز اولمديغى صو عادتا مبذول اولوب كندوده بخل اولميوب
وكندو يه احتياج اولنان نشئ سؤالده مذلت اولمديغنه بنا أ ورسول افخم
صلى الله تعالى عليه وسلم بعض حوائجنى غيرى كسه دن سؤال بيوردیلر * بحر *

(تتمه كم)

تمه لم مبسوطدن فلا بحرده تصريح اولندى ❋ وعليه الفتوى فيجب طلب الدلو
والرشاء ❋ صونك مبذول اولديغنه بنا أ طلبى واجب اولديغى ايچون قوغه وايپ
طلبى دخى منطهرك اوزرينه واجب اولدى بو ايكيسنده بخل جارى اولمديغنه بنا أرشاء
كتاب وزننده ايپ معناسنه در ❋ وكذا الانتظار لوقال له حتى استقى وان
خرج الوقت ❋ يعنى بو الجه انتظار دخى طلب كبى واجبدر صاحبى صبر ايله
بن صويى چكوب قوغه يى وايپى سكا اعطا ايده يم ديرسه هرنه قدر
وقت چيقار ايسه ده ❋ ولو كان فى الصلاة ان ظن الاعطاء
قطع والا لا ❋ تيمم نمازده اولسه صويى وياآلت استقايى طلب ايتديكى
تقديرجه ويره جكنى ظن ايدرسه نمازى قطع ايدر * واكر ظن ايتمز ايسه
نمازى بوزماز نمازى بوزسه وطلب ايتسه وصاحبى ويرمسه تيممى باقيدر
اما نمازى تيمميله اتمام ايلسه بعده طلب ايتسه وويرسه نمازى اعاده ايدر
ويرمز ايسه نمازى تمامدر * نهر ❋ لكن فى القهستانى عن المحيط ان ظن اعطاء الماء
اوالا له توجب الطلب والا لا ❋ لكن قهستانيده محيطدن نقلا ذكر اولنديكه
تطهر مراد ايدن كسه صويى وياآلت استقايى صاحبنك ويرمنى ظن ايدرسه
طلب واجب اولور يوقسه اولماز بو مفاد مصنفك ظاهر روايتده مطلقا طلب
واجب قولنك مقابليدر تفصيلى آنفا وافيدن نقلا مرور ايلدى ❋ (والمحصور فاقد)
الماء والتراب (الطهورين) ❋ مصنفك والمحصور قولى مبتدا در يؤخرها قولى خبريدر
حصر وحبس اولنور طهورين اولان ما وترابى بولميان كسه امام اعظم رحمه الله
عندنده نمازى تاخير ايدر ديمكدر ❋ بان حبس فى مكان نجس ولا يمكنه
اخراج تراب مطهر ❋ يعنى حصر اولنمق مكان نجسده حبس اولنور ارض وحائطى
اشوب برشئ مطهر چيقارمق ممكن اولمامق ايله اولور اما برشى مطهر اخراجى
ممكن اولور ايسه اجماعا تطهر ايدر ونمازى ادا ايدر * خلاصه * لكن بو صورتده
صاحبنك اذنى اولمنسزين ارضنده ويا ديوارنده تصرف واردر مصنف
كتاب عليه رحمة الملك الوهاب المحصور كلمه سنى حذف ايله وفاقد الطهورين ديسه
ايدى اولى اولور ايدى مريضه شامل اولديغنه بنا أ ❋ وكذا العاجز عنهما لمرض ❋
يعنى مرضدن ناشى ماء وترابى استعمالدن عاجز اولان كسه بو بلجه محصور كبيدر
محصور ممنوع معناسنه اولوب مريضه شامل اولسه مريضى محصوره قياس ايدوب
وكذا قولنه محتاج اولمازدى ❋ (يؤخرها عنده وقالا يتشبه) بالمصلين وجوبا ❋
فقط طهورين امام اعظم رحمه الله عندنده نمازى تأخير ايدر وكندونك اوزرينه نماز قلمق
حرام اولور تكرر ومضمونى امام نووى عليه رحمة العالى امام اعظم رحمه اللهدن مذهب
اوله رق بيان ونقل ايلدى * منح * وامامين رحمهما الله وجوبا مصلينه تشبيه ايدر ديديلر

﴿فيركع ويسجدان وجد مكانا يابسا﴾ يعنى نماز قيلان كمسه كبى ركوع
وسجود ايدر و قرآن جليل الشان اوقومز حدثى كرك حدث اصغر اولسون
وكرك حدث اكبر اكر نجاستدن قورى وخالى مكان بولور ايسه مكانى يابسى بولمق
هرنه قدر اول محلى قازوب پاك طپراغى اخراج ايتمكله اولور سه ده تراب
طاهر بولنديغى تقدير حد دوشد نور واوزرنده نماز ادا اولنور ﴿والايومى قائما
ثم يعيد كالصوم﴾ اكر مكان يابسى بولهمز ايسه آياق اوزره اعاايله نمازى ادا ايدر
صكره اعاده ايدر ٭ صومده تشبه اولنوب واعاده واجب اولديغى كبى مثلا
مسافر اولان كمسه يوم رمضانده اكل ويا شرب ايدوب ويا نيت ايده جك قدر
وقت قالمدقدن صكره موضع اقامتنه دخول ايلسه اول كمسه صائميه تشبها بقيهٔ
يومده امساك وبعد از مضان صومى اعاده واجبدر ﴿(به يفتى واليه صح رجوعه)
اى الامام كما فى الفيض﴾ انجق اما مين قوليله افتا اولنور ٭ وامام اعظم
رحمه الله ملك بوقوله رجوعى دخى صحيحدر نته كم فيضده بو بلجد مسطوردر
﴿وفيه ايضا (مقطوع اليدين والرجلين اذا كان بوجهه جراحة يصلى
بغير طهارة) ولايتيمم﴾ يعنى فيضده ذكر اولنديكه الرى وايقلرى كسلمش اولان
كمسه نك يوزنده ياره اولسه اول كمسه آبدستسز نمازى قيلار وتيمم دخى ايتمز ٭
اما وجهنده ياره اولمسه يوزنى طپراقه مسح واسل اولنوب يعنى الرى قورومش
اولان ذراعينى ووجهنى طپراقه مسح ايدر ٭ نمازى ترك ايتمز واياقلرى مقطوع
اولان كمسه محل مفروضدن باقى قلان عضوى مسح ايدر ٭ غسل ايتديكى
كبى بتونى قطع اولنمش ايسه مسح ساقط اولور ٭ ولايتيمم عطف الخاص
على العام قبيلندندر ٭ طهارتك مابيه قصرى توهمنى دفع ايچون ذكر اولندى
﴿(ولايعيد على الاصح)﴾ ومر قوملردن هر برى قول اصح اوزره نمازى اعاده ايتمز
﴿وبهذا ظهران تعمد الصلاة بلا طهر غير مكفر﴾ يعنى مصنفك يصلى بغير طهارة
قوليله ظاهر اولديكه قصدا آبدستسز نمازى قيلان كمسه يى تكفير ايتمز ٭ لكن
موضوع مسئله ضرورت ايله تقييدا فاده ايدر ٭ يعنى فقدما واعضاء وضوء كبى
ضرورت وقتنده تكفير ايتمز دىمكدر ﴿فاحفظ وقدمر وسيجئ فى صلاة
المريض﴾ مسئلهٔ مشروحه يى حفظ وضبط احرا اولديغندن وتقييد مرقومه
اشارت ايچون شارح عليه الرحمه فاحفظ كلمه سنى ايراد ايله حفظ امر ايلدى
وكتاب الطهارتك اوائلنده مرور ايلدى ٭ وصلات مريض بابنده ده كلور
﴿فروع صلى المحبوس بالتيمم ان فى المصر اعاد والالا﴾ محبوس تيمم ايله نمازى
قلسه اكر شهرده اولورسه نمازى اعاده ايدر ٭ يوق شهرده اولماز ايسه اعاده
ايتمز صورت مشروحه ده اعاده نك لزومى عجزك صنع عباد ايله تحقق ايدوب

وصنع عبادك حق اللهى اسقاط ايتمده تأثيرى اولمديغى ايچوندر ٭ فتاواى هنديه ﴿هل
يتيمم لسجدة التلاوة ان فى السفر نعم والالا﴾ يعنى سجدهٔ تلاوت ايچون تيمم
جائز اولورمى تيمم اكر سفرده اولورسه جائز اولور واكر حضرده اولورسه جائز اولماز ٭
لكن شوفرع صو موجود اولمغله مفروض ايسه حق اولان مطلقا يعنى كرك سفرده
و كرك حضرده تيممك عدم جوازيدر ٭ يوق صويك معدوميتى ايله مقيد ايسه
حق اولان مطلقا تيممه جوازيدر ٭ حلبى ﴿الماء المسبل فى الفلاة لايمنع التيمم
مالم يكن كثيرا﴾ صحرالرده يوللر اوزره شرب ايچون وقف اولنان صو چوق
اولماز ايسه تيمم مانع اولمز ٭ لكن بومفهوم شرب ايچون اولديغنه تيقن اولنمديغى
صورتده در اما تيقن اولنديغى وقتده اول صو ايله آبدست المق حرامدر ٭ شرط الواقف
كنص الشارع اولديغيچون ﴿فيعلم انه للوضوء ايضا﴾ يعنى صو چوق
اولديغى صورتده شرب ايچون اولديغى كبى وضوء ايچون اولديغى معلوم
اولور ﴿ويشرب ما للوضوء﴾ آبدست ايچون وضع اولنان صو ايچيلور
بومفهومدن ظاهر اولان هرنه قدر ضرورت اولمز ايسه ده لكن بو صورتده
شرط واقفه مخالفت واردر ﴿الجنب اولى بمباح من حائض﴾ جنب
اولان كمسه مباح اولان صويه حائض دن اوليدر حائضك تراب ايله تيمم
ايدوب غسله اقتداسى ممكن اولديغنه بناء زيرا متيممك متطهره اقتداسى
عكسندن افضلدر ﴿ومحدث﴾ دخى جنب حدث اصغر ايله محدثدن
ماء مباحه اوليدر اكر صو غسله كفايت ايدرسه ٭ اما انجق وضوءه
كفايت ايدرسه محدث جمله سندن اوليدر اما جنبك محدثدن اولى اولديغى
جنابت اشد اولوب وازاله سى اهم اولديغى ايچوندر بناء عليه ٭ بعض
شيلر واردركه جنب اوزرينه ممتنعدر قرائت قرآن ودخول مسجد كبى محدث
اوزره ممتنع دكلدر ﴿وميت﴾ جنب ماء مباحه ميتدن اوليدر كندو سببيله
تكليف اولنديغى نماز وتلاوت قرآن كبى شيلرى ادا ايتديكى ايچون بو تقديرجه جنبك
صويه احتياجى ميتك احتياجندن زياده در شارح تحريك اولى ايله تعبيرى جنب
ايچون تيممك جوازنى افاده ايدر ﴿ولولاحدهم فهو اولى﴾ مرقوملرك
برسى ايچون وضع اولنان صويه اول اولى واحقدر كندو اول صويه مالك
اولديغنه بناء غيريلرك اوزرينه تقديم اولنور ﴿ولو مشتركا ينبغى صرفه للميت﴾
ماء موضوع مرقوملر بيننده مشترك اولور ايسه لايق اولان اول صويى ميته
صرف ايتمكدر تجهيز ميتده تعجيل مطلوب اولوب وكندويه صويى تحصيل
ممكن اولمديغنه بناء وحى ميتك خلافنه ملا بسدر حيلر نصيبلرينى تبرع ايدوب ميته
صرف اولنور اما نصيبنده ميتدن مسامحه متصور دكلدر لكن مشتركده ميت

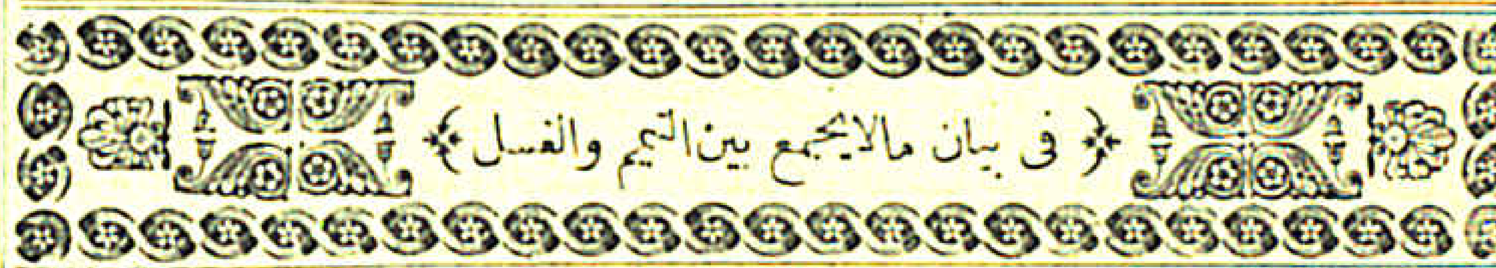
اولى اولد قد نصكره مباحده اولى اولمسى اولوتيله ثابتدر بوايسه ماسبقده
ذكر اولنان جنب ماء مباحه ميتدن اولى قوللرينه منافيدر ﴿ جاز تيمم جماعة
من محل واحد ﴾ محل واحددن جماعتك تيمم ايتمسى جائز اولدى تراب استعماللة
موصوف اولمديغنه بناءً هر نه قدر اليده بولاشان تراب اولورسده حتى تيمم ايدنلرك
اللرينه بولاشان تراب جمع اولنسه اول ترابه تيمم جائز اولور ﴿ حيلة جواز تيمم
من معه ماء زمزم ولا يخاف العطش ان يخلطه بما يغلبه او يهبه على وجه يمنع
الرجوع ﴾ حيلة مبتدا ان يخلطه خبريدر ❊ يعنى كندو ايله زمزم صويى اولوب
وصوسزلق خوفى يوق ايكن تيمم ايتمك جوازينك حيله‌سى زمزم صوينى كندونه
غالب اولان ويا مساوى اولان كل صويى كبى برشيئه خلط ايدوب يعنى قارشديروب
وياخود رجوعه مانع اولور وجهاوزره بركسيه هبه ايتمكدر ❊ اما صوسزلق خوفى
اولدقده هر نه قدر برشيئه قارشديرلمزسه‌ده تيمم جائز اولور ماء زمزم حاجت
اصليه‌سنه مشغول اولديغنه بناءً ﴿ وناقضه ناقض الاصل) ولو غسلا ﴾
تيممك ناقضى تيممك اصلنك ناقضيدر تيممك اصلى هر نه قدر غسل دخى اولورسه
ولو غسلا تيممك اصلنى تعميمدر ❊ يعنى تيمم مطلقا كرك حدث اصغردن اولسون
وكرك حدث اكبردن مطلقا ناقض وضوء ايله يعنى بالكز وضوئى نقض ايدن شيله
اولسون وكرك وضوء ايله غسلى نقض ايدن شيله اولسون منتقض اولور ﴿ فلو تيمم
للجنابة ثم احدث صار محدثا لا جنبا ﴾ بو تقديرجه متيمم جنابت ايچون تيمم ايلسه
صكره حدث واقع اولسه محدث اولور جنب اولماز ﴿ فيتوضأ وينزع خفيه ﴾ بناءً
عليه فقط آبدستنه كفايت ايدر صويى بولديغى وقتده آبدست الور هر نه قدر
اعضاء وضوءده تثليثه مراعات ايتميوب بردفعه غسلله اكتفا ايدرسه‌ده وجنابت
اولمازدن اقدم طهارت كامله اوزره كيديكى مستلرى نزع ايدر خف جنابته
مانع اولمديغنه بناءً ❊ حلبى ﴿ ثم بعده يمسح عليه ما لم يمر بالماء ﴾ بوندن صكره آبدست
الدقدنصكره خف اوزرينه مسح ايدر غسله كفايت ايدر صويه مرور ايدوب
واصل اولمدقجه ماء مشروحه مرور ايتدكده جنابت ايچون اولان تيمم منتقض
اولور صكره اول صويى تجاوز ايتدكده جنابت ايچون تيمم ايدرمامرقومى كورمك
سببيله تيمم اول منتقض اولديغنه بناءً واكر حدث اصغر ايله حدث واقع اولوب
وآبدسته يترصو بولورسه خفه مسح ايتمز بلكه نزع ايدر وآياقلرينى غسل ايدر
جنابت آياقلرينه حلول ايتديكنه بناءً بعده خفنى كيروحدث واقع اولدقده مسح ايدر ❊
﴿ فمع فى عبارة صدر الشريعة بمعنى بعد كما فى ان مع العسر يسرا فافهم ﴾
يعنى صدر الشريعة صاحبنك تيمم بابنك اولنده اما اذا كان مع الجنابة حدث
يوجب الوضوء يجب عليه الوضوء عبارة‌سنده اولان مع كلمه‌سى بعد معناسنده‌در

يعنى بجنابت ايچون تيمم ايتدكدنصكره حدث بولنسه ديمكدر بو مضموندن
ظاهر اولان تيمم مرقوم وقتنده آبدسته كفايت ايدر صو بولنسه اول صو ايله
آبدست الماز بو تيمم اندن مستغنى اولديغى ايچون واول صويى انجق آبدسته
استعمال ايدر ❊ اول تيممدن صكره حدث بولنورسه نته كم (ان مع العسر يسرا)
نظم مجيدنده مع بعد معناسنده اولديغى كبى وعسرك بعديتى ظاهردر ❊
ونظم مبينده مع ايله تعبير اولنوب بعد لفظى ايله تعبير اولنمامسى عسر ويسرك قرب
وتلازملرينه اشارت ايچون وبوندن صابرينه تبشير واردر ﴿ (وقدرة ماء) ﴾
دخى تطهيره كفايت ايدر صويه قدرت ناقض تيممدر ❊ قدرت تعبيرى رؤيت تعبيرندن
اوليدر ❊ زيرا رؤيته اعتبار انجق قدرت ايله‌در وصغوقدن ومرضدن ناشى
اولان متيممه شامل اولسون ايچون زيرا مرقوملر صويى كورر ايكن تيمم ايدرلر ❊
ومانع كندكده تيممى باطل اولور صويى استعماله قدرت بولنديغندن هر نه قدر
صويى كورمز ايسه وقدرت قيديله آبدسته وياغسله كفايت ايدر صو اوزرينه
مرور ايدن نائم متيممدن احتراز اولندى ❊ يعنى مزبورك تيممى قول مختار اوزره
منتقض اولماز ❊ نته كم بيلدوكى قيونك وايرمقك قربنده بولنان كمسه‌نك
تيممى منتقض اولمديغى كبى ونائمدن مراد نقضى موجب اولميان هيئت اوزره نائم
اولان متيممدر ❊ وياخود جنابتدن ناشى تيمم ايدن كمسه‌در ❊ زيرا بونك تيممى نومله
منتقض اولماز ❊ بحر وغيره ﴿ والاباحة فى الصلاة ﴾ يعنى هر نه قدر نمازده
صويه قدرت على وجه الملك اولميوب بلكه على طريق الاباحه اولورسه‌ده شارح
عليه الرحمه والاباحة تقييديله آية تيممده واقع اولان وجود قدرت معناسنه
اولوب كفارات حقنده ذكر اولنان وجود ملك معناسنه اولديغنه اشارت ايدر ❊
متيممه صو اباحه قلنسه تيمم جائز اولماز قدرت بولنديغنه بناءً اما معسر مظاهره
بر رقبه عرض اولنسه كندو ايچون اعتاقسز كفارت جائز اولور ❊ ابو السعود ❊
فى صلاة قولى مبالغه مدخولندندر ❊ يعنى نمازك غيريده دخى اباحه بولنسه تيمم
باطل اولور ❊ اما اباحه نمازدن مقدم حاصل اولورسه اول صويى اخذ ايدوب
وكندو ايله آبدست الوب نمازى ادا ايدر ❊ اما نمازدنصكره اولورسه نمازى باطل
اولماز نته كم ملتقى‌ده مسطوردر ﴿ (كاف لطهره) ولو مرة ﴾ يعنى كرك آبدستنه
وكرك غسلنه كفايت ايدر صويى استعماله قدرت ايله تيمم منتقض اولور هر نه قدر
اعضاء وضوئى بر كره غسلله اولورسه‌ده بو تقديرجه اعضاء وضوء ماء
مرقوم ايله ايكيشر يا اوچر كره غسلله آبدست السه لكن صو اياغنك برينه
كفايت ايتمسه تيممى باطل اولور قول مختار بو قولدر ❊ نهر ﴿ فضل عن حاجته) ﴾
فضل جمله‌سى محلا مجروردر ماء لفظنك صفتيدر ❊ يعنى حاجت اصليه‌سندن ارتق

صویه قدرت ناقص تیممدر ﴿ کعطش وعجن وغسل نجس مانع ولمعة جنابة ﴾
یعنی حاجت اصلیه سندن دوه نك ویادوابنك حالا ویامالا صویه احتیاجی کبی وجور
یوغور مغه وجواز صلاته مانع نجاست اولماز ایسه آبدست وغسل نجاستك
اوزرینه تقدیم اونمقدر وبوتقدیرجه اول جواز صلاته مانع اولمیان نجاستله
نماز قیلمقده کراهتده اولمازآنی ازاله ایدرصو بولنمدیغی بناءً و بدننده بولنان لمعهٔ جنابتی
غسل ایچون اولان صویه احتیاج کبی یعنی صوبی لمعه یه صرف بعده وضوء ایچون
تیمم اولنور ﴿ لان المشغول بالحاجة وغیرالکافی کالمعدوم ﴾ زیرا حاجتیله
مشغول اولان وتطهیرینه کفایت اتمیان صو یوق یرنده در ٭ شارح رحمه الله
تعلیلنده لف ونشر مشوش طریقنی اختیار ایلدی ﴿ (لاردة) ﴾ یعنی ناقض تیمم
ردت دکلدر ٭ زیرا اسلامك نیت ایچون شرط اولمسی ابتداء در بقاء دکلدر ٭
زیرا اثر ردت ایچون عباداتده ظاهر اولور تیمم عبادتدن دکلدر وتیمم
کفر ایله بله طهارت قلمدی ٭ زیرا تیممك طهارت اولمسی لحاجة ایدی کفر حالنده
احتیاج طهارت یوقدر ٭ نهر ﴿ (وکذا) ینقضه (کل ما یمنع وجوده التیمم
اذا وجد بعده) ﴾ یعنی ینه بویله جه تیممی نقض ایدر وجودی تیممه مانع اولان
هر برشی تیممدنصکره بولنور ایسه ﴿ لان ماجاز بعذر بطل بزواله ﴾ زیرا عذره
بناءً هرشیئك جوازی مثلا عاریا ونجاستله نماز قلمق کبی عذرمز بورك زوالیله باطل اولور
عارینك ثوب بولمسی ومتنجسك نجاستنی ازاله ایده جك مقداری صو بولمسی کبی
حتی زوال عذر نمازده اولسه نمازی باطل اولور ﴿ فلوتیمم لمرض بطل ببرئه ﴾ پس
مرضدن ناشی برکسه تیمم ایتسه مرض مزبوردن صحت بولمسی سببیله تیمم باطل
اولور هرنه قدر صو بولنمز ایسه ده ﴿ اولبرد بطل بزواله ﴾ یاخود تیمم بردن
ناشی اولورسه ینه بردك زوالیله باطل اولور ٭ هرنه قدر صو موجود اولماز
ایسه ده ٭ منح ﴿ والحاصل ان کل ما یمنع وجوده التیمم نقض وجوده التیمم ﴾
حاصل کلام هر بر وجودی تیممه مانع اولان شیئك وجودی تیممی ناقضدر ٭
اشبو مضمونك مفادی متنك مفادنك عینیدر تکرار قیلندلر مثلا ابتدا صو
حاضر ایکن ویا بر میل مقداری قدر مسافه دن اقل محلده موجود ایکن
تیمم جائز دکلدر وقتاکه متیمم ایکن صو حاضر اولسه ویاخود بر مقدار میل
ایتمکله مسافه میلدن ناقص اولسه تیمم منتقض اولور اما مریض مرضندن
وصو موجود اولمادیغندن ناشی تیمم ایتسه بعده صو حاضر اولسه تیممی
منتقض اولماز ﴿ (وما لا) یمنع وجوده التیمم فی الابتداء (فلا) ینقض وجوده بعد ذلك
التیمم ﴾ اما ابتداده وجودی تیممه مانع اولمیان شی تیممدن صکره موجود
اولسه تیممی نقض ایتمز ﴿ ولوقال وکذا زوال ما اباحه ای التیمم لکان اظهر

واخصر ﴾ شارح علیه الرحمه دیرکه مرحوم ومغفورله مصنف متنده
سردوایر ادیبور دیغی عبارهنك بدلینه وکذا زوال ما اباحه الی آخره دیسه زیاده
ظاهر ومختصر اولور دی یعنی ینه تیممی نقض ایدر تیممی مباح قیلان
شیئك زوالی دیمکدر ﴿ وعلیه فلو تیمم لبعد میل فسار فانتقص انتقض
فالحفظ ﴾ یعنی اشبو ضابطهٔ مشروحه یه کوره برکسه صو کندویه بر میل
مقداری بعد مسافه دن ناشی تیمم ایتسه بعده برمقدار سیر ایتدکده مسافهٔ
بعده نقصان طاری اولسه تیمم منتقض اولور ٭ اشبو مقام حفظ وضبطه
سزادر ﴿ (ومرور ناعس) متیمم عن حدث اونائم غیر متمکن متیمم عن جنابة
(علی ماء) کاف (کمستیقظ) فینتقض ﴾ مرور ناعس مبتدادر کمستیقظ خبریدر
ناعس حضورنده اولان کلامك اکثرینی حفظ ایدن کمسه درکه ایمیرغانمه تعبیر اولنور
قوهٔ ماسکه سی زائل اولمامغله ناقض وضوء اولمیان نوم دخی نعاس کبیدر ٭
یعنی حدث ایچون تیمم ایدن ناعسك ویاجنابتدن ناشی تیمم ایدن نائم غیر متمکنك
وضوء وغسله کفایت ایدر صو اوزرینه مرور وعبوری یقظان اولان کمسه نك
مروری کبیدر تیممی منتقض اولور ﴿ وابقا تیممه وهو الروایة المصححة
عنه المختارة للفتوی ﴾ مارمز بورك تیممنی امامین همامین ابقا بیوردیلر
یعنی مرور مشروح سببیله منتقض اولماز دیدیلر واشبو امامین قولی امام
اعظم رحمه اللهدن دخی فتوایه مختاره اولان روایت مصححه در ﴿ کالوتیمم
وبقربه ماء لا یعلم به کما فی البحر وغیره واقره المصنف ﴾ مسئلهٔ مرقومه ده
تیممك ابقاسی برکسه مسافهٔ میلدن کندویه قریب اولان محلده صونك وجود
ایکن معلومی اولمدیغنه بناءً تیمم ایلسه تیممك جائز اولدیغی کبیدر کم بحرده
وسائر کتب فقهیه ده تصریح اولندیغی کبی ومصنف دخی اشبو مضمون
مشروحی اقرار ایلدی لکن صورت مشروحه ده تیممك صحتی صو قیوده ایسه
اتفاقیدر ٭ اما ماء جاری ایسه امام اعظم رحمه الله قولی اوزره در واصح
اولان ده بودر ٭ بحر ﴿ (تیمم لو) کان (اکثره) ای اکثر اعضاء الوضوء عدد
اوفی الغسل مساحة (مجروحا) اوبه جدری اعتبارا للاکثر ﴾ وضوءده برکسنك
عدد اعضاسنك اکثری وغسلده مساحة اکثری مجروح اولسه یاخود وجودنده
چیچك اولسه اول کمسه اعتبارا للاکثر تیمم ایدر مثلا باشنده ووجهنده ویدلرنده
جراحت اولسه ایاقلرنده جراحت اولمسه تیمم ایدر کندولرده جراحت اولان
اعضالرك اکثری مجروح اولسون ویاغیری مجروح اولسون مختار اولان قول بودر
٭ بحر ﴿ (وبعکسه یغسل) الصحیح ویمسح الجریح ﴾ اکثری مجروح اولمدیغی
صورتده اعضاء صحیحه لری غسل ایدر وجریحه لری مسح ایدر اکر ممکن اولوب

وضرری اولمازسه واکر ضرری اولورسه خرقه اوزرینه مسح ایدر * بحر * (و) کذا (ان استویا غسل الصحیح) من اعضاء الوضوء ولا روایة فی الغسل (ومسح الباقی) منها (وهو) الاصح لانه (احوط) فکان اولی * اعضاء وضونك جریح وغیر جریح مستوی اولسه لر حکم بنه بو صورت مشروحه کبی صحیحی اولان محللی غسل و باقیی مسح ایدر اصح و اولی اولان بودر احوط اولدیغنه بنا اغسل حقنده صورت مساواتده روایت یوقدر لکن مسکینده تصریح اولندیغنه کوره محل صحیحی غسل و جریحی مسحدر * وصحح فی الفیض وغیره التیمم کما یتیمم لو الجرح بیدیه وان وجد من یوضیه خلافا لهما * وفیضده وغیریده صورت مرقومه ده تیمم تصحیح اولندی نته کم ایکی اللرنده یاره اولدیغی صورتده تیمم ایتدیکی کبی هر نه قدر کندویه آبدست الدیرر کمسه بولنور ایسه ده امام اعظمه کوره واما نین ایچون خلاف واردر امامینه کوره آبدستده بو صورتده غیریدن استعانه فرضدر * کندولری عندنده قادر بقدرة الغیر قادر عد اولندیغنه بنا امام اعظم عندنده استعانه مستحبدر *

فی بیان ما لایجمع بین التیمم والغسل

* (ولا یجمع بینهما) ای تیمم وغسل * غسل غیتك فتحیله طهارتنه شاملدر * یعنی تیمله غسلك بینی جمع اولنماز بدل ایله مبدل منهك بینی جمع فسادنی مستلزم اولدیغنه بنا بونك ایسه شرع شریفده نظیری یوقدر * کما لا یجمع بین حیض وحبل او استحاضة او نفاس * نته کم حیض ایله حبل یاخود استحاضه و یا نفاس بینلرنده جمع اولمدیغی کبی بو اوچ احتمالدر * ولا بین نفاس واستحاضة او حبل * دخی نفاسله استحاضه یاخود حبل بینلرنده جمع اولمدیغی کبی بوده ایکی احتمالدر * بر احتمال دخی حبل ایله استحاضه نك بینلرنك جمع اولماسیدر لکن بونك جمعنك امکانی اولدیغنه بنا شارح ذکر ایتمدی مذکور بشنك ذکریله اکتفا ایلدی * حلبی * بعضیلر تو امکده ایکز تعبیر اولنور * انکله نفاسك بینی جمع اولور دیدیلر نفاس اولکه ولددن اعتبار اولندیغندن ولد ثانی حمل عد اولندیغنه بنا * (ولا زکاة وعشرا وخراج او فطرة) * دخی زکات ایله عشرك بینی جمع اولمدیغی کبی مثلا اراضیء عشریه دن حاصل اولان غلالك عشرنی ادادن صکره باقیسنی تجارت نیتیله ابقا وادخال ایدوب وحولان حول دخی بولنسه بنه زکات واجب اولماز یاخود زکاتله خراجك بینی جمع اولمدیغی کبی مثلا بر ارض خراجیه نك خراجنی ادا ادنصکره ما بقاسنی

تجارت نیتیله ادخار ایتسه وحولان حول دخی بولنسه بنه زکات لازم کلمز عشر وخراجنی ادا ایتمسه دخی کندوده نیت تجارت صحیح اولمدیغنه بنا بنه زکات لازم کلمز نته کم زکات بحثنده مذکوردر * دخی زکاتله فطره نك بینی جمع اولمدیغی کبی مثلا برکسه نك تجارت ایچون برقاچ رأس عبیدی اولوب اوزرلرینه حولان حول مرور ایتسه قیمتلرندن زکات لازم اولور * رؤسلرینه فطره لازم اولماز * ولا عشر مع خراج * دخی عشر خراجله جمع اولمدیغی کبی زیرا اراضی یا خراجیه در و یا عشریه * ولا فدیة وصوم * دخی فدیه ایله صومك عدم جمعی کبی یعنی صومه اقتداری اولان کمسه نك فدیه ویرمسی جائز اولماز وفدیه اعطا ایدن کمسه نك صومه قدرتی ثابت اولور ایسه فدیه سی نافله صدقه اولورینه کندویه صیام واجب اولور اداء فدیه نك شرطی الی الموت عجز دائمدر * او قصاص * اشبو مذکورك عدیلی ولا کفارة قلم ناسخدن ساقط اولمشدر نته کم بحرده ولا بین القصاص والکفارة عباره سیله تعبیر اولنمشدر یعنی قصاص وکفارت بیننده جمع یوقدر دیمکدر زیرا قصاص قتل عمد صورتنده تحقق ایدر بونده کفارت اولماز کفارت شبه عمد وخطا صورتلرنده در بونده ده قصاص اولماز * ولا ضمان وقطع * دخی سرقتده ضمانله قطعك بیننده جمع اولمدیغی کبی یعنی قطع یددن صکره عین مسروقده ضمان اولماز مسروق اولان نسنه کرك ذاتنده سارقك صنعنسز هلاك اولسون کرك تعدیسیله هلاك اولسون اما قبل القطع تضمین اولنسه قطعه مانع اولماز بو تقدیرجه عدم اجتماع بر طرفدن اولور * حلبی * او اجر * قطع اوزرینه معطوفدر یعنی ضمانله اجرت بیننده جمع یوقدر مثلا بر دابه یی استیجار ایدن کمسه دابه یی صاحبنه تسلیم ایتدکدنصکره اجرت اوزرینه لازم اولور ضمان اولماز اما مستأجر مؤجره دابه یی تسلیم ایتیوب استهلاك ایلسه ضمان لازم اولور اجرت اولماز اما اجرتی مقدم اعطا ایتسه بعده استهلاك ایتسه ضمان واجب اولور * حلبی * ولا جلد مع رجم * دخی جلدك زنا صورتنده ارکن اولان زانیلره یوزدکنك حدی اجرا ایتمکله رجمکه طاشله هلاك ایتمك بیننده جمع یوقدر بکرك حدی انجق جلد اولوب محصنك حدی رجم اولدیغنه بنا * حلبی * او نفی * رجم اوزره معطوفدر یعنی جلد ایله نفی بیننده دخی جمع یوقدر دیمکدر * اما امام نفیی رأی ایدوب ومناسب کوررسه نفی وتغریب ایدر اما جلد ایله حبس بیننده جمع واردر * ولا مهر ومتعة * دخی مهر ایله متعه واجبه بیننده جمع یوقدر مثلا برکسه زوجه سنی قبل الدخول

تطليق ايلسه اكر تسميهٔ مهر اولنمش اولورسه اوزرينه نصف مهر اداسى
لازم واكر تسميهٔ مهر اولنمامش ايسه متعه واجب اولور لكن مهر مثلك
نصفنى تجاوز ايلمز واقل مهرك نصفى اولان بش درهمدر نقصانده اولماز
﴿ وحد ﴾ متعه اوزرينه معطوفدر يعنى دخى مهر ايله حد زنا بيننده جمع
يوقدر زيرا وطئ نكاح صحيح وياشبهه ايله اولورسه مهر لازم اولور حد واجب
اولماز واكر وطئ زنا اوله رق اولورسه انجق حد اولور مهر لازم اولماز ❊ حلبى
﴿ او ضمان افضائها او موتها من جماعه ﴾ دخى مهر ايله جماعدن ناشى افضا
ويا اماتتنك ضماننى جمع اولماز يعنى زوج مثلا زوجه سنى افضا كه جماع
سببيله قبل ودبرنى بر ايلسه بيننده اولان پرده يى ازاله سبيله وياخود
اماته ايلسه اوزرينه ضمان لازم كلمز فقط مهر واجب اولور ❊ حلبى ❊ زوجه
اولمديغى صورتده ضمان لازم اولور صورت ضمان مفضات جاريه فرض
اولنور معيوب اوله رق وياغير معيوب اوله رق تقويم اولنوب عيب سببيله
اولان نقصان قيمتى ضامن اولور وفاتى شبهه عمدى قبيلندندر ﴿ ولا مهر مثل
وتسمية ﴾ دخى مهر مثل ايله مسمى بيننده جمع اولمازمثلا مهر اولمسى صحيح وجائز
اولان برشى اوزرينه عقد اولنسه اول شى لازم اولور يوق اصلا تسميه
بولنمديسه وياخود خنزير وخمر كبى مهر اولماسى جائز اولميان نسنه تسميه
اولنديسه مهر مثل واجب اولور ﴿ ولا وصية وميراث ﴾ دخى وصيتله
ميراث بيننى جمع دخى جائز اولماز ورثه اجازت ويرمزلر ايسه رسول الله
صلى الله تعالى عليه وسلمك (لاوصية لوارث ولا اقرار له بدين) حديث
منيفنه بناءً ﴿ وغيرها مما سيجيئ فى محله ان شاء الله تعالى ﴾ دخى عون
بارى ايله محلنده كلهجك اشياء مشروحه نك غيرى كبى مثلا قصاصله ديت
جمع اولمديغى كبى احد شركانك برمقسومى تقسيم صورتنده اجرت قسمتا يله
نصيبنك جمعى وظهر ايله جمعه نك جمعنك جائز اولميوب الا كندوده جمعه
مواضع متعدده ده ادا اولنان مصرده امام ابو يوسف عندنده اولور
دخى شهادتله يمين الاعند البعض مزكينك حالى نامعلوم اولديغندن شاهده
يمين تجويز اولنمشدر دخى ملك يمينله نكاحك عدم جمعى كبى الا احتياطا
عدم رقيتى احتمالندن ناشى جمع تجويز اولنمشدر دخى اجرت ايله شركتك
عدم جمعى كبى مثلا برمشترك اولان نسنه يى حمل ايچون احد شركا به استيجار
اولنسه وتحمل ايتسه كندو ايچون اجرت يوقدر ❊ وحد ايله كندو ايله
زنا اولنان امهٔ مملوكه نك افضاسنه بناءً قيمتى بيننده جمع يوقدر دخى حد
ايله لعان بيننده جمع يوقدر وعمله ايله برابر عمل ايدن ناظرك نظارتى اجرتيله

عمل اجرتنك جمع اولنمديغى كبى انجق اجرت عملى اخذ ايدر نظارتى ايچون
نسنه اخذ ايده مز بزيادة قليل ﴿ من به وجع رأس لا يستطيع معه مسحه)
محدثا ولا غسله جنبا ففى الفيض عن غريب الرواية يتيمم ﴾ كندو ايله
محدث اولديغى حالده غسله مقتدر اولميان وجع رأسه مبتلا اولان كمسه
حقنده روايت غريبه كه ظاهر الرواية نك ما بلرينك غيرندن نقلا فيضده
اول مقوله كمسه تيمم ايدر ديو ذكر اولندى ﴿ وافتى قارئ الهداية انه (يسقط
عنه (فرض مسحه) ﴾ وقارئ الهدايه افتا بيوردىكى بوقسم كمسه دن
رأسك مسحنك فرضيتى ساقط اولور اشبو نوع مرضه مبتلا اولان نسايه
كوره زوجى كندويه تقرب مراد ايلدكده امتناع ايتمك يوقدر بلكه
اجابت ايدر وباشنه مسح ايدر مصنف رحمه الله بو وجهله افاده بيوردىلر مسحه
ضميرى رأسه راجعدر رأس مذكر اعتبار اولنان اعضالردن اولديغنه بناءً
ابن مالك مذكر اولان اعضالرى اشبو نظمده جمع بيورمشلردر (نظم)
ياسائلا عما يذكر فى الفتى ❊ لاغرو عن حاذق لك يخبر ❊ رأس الفتى وجبينه
وسواده ❊ والثغر ثم الشعر ثم المنخر ❊ والبطن والفم ثم ظفر بعده ❊ ناب وخد
بالحياء يعصفر ❊ والثدى والشبر المزيد وناجذ ❊ والباع والذقن الذى لاينكر ❊
هذى الجوارح لاتؤنثها فا ❊ فيه لها لحظ اذاماتذكر ﴿ ولو عليه جبيرة ففى
مسحها قولان ﴾ رأس مشروح اوزره جبيره اولسه اول جبيره يه مسحده
ايكى قول واردر اول ايكى قولدن زياده ظاهر اولان جبيره اوزرينه
مسحك وجوبيدر ❊ زيرا اشبو رأسه مسح اصل منصوص عليهدر
كندودن بدل اقامه سنده برمانع يوقدر شمس الائمه جبيره اوزره مسح
واجب دكلدر ديدى ❊ زيرا مسح غسله بدلدر رأيله بدله بدل اولماز ❊ حلبى
﴿ وكذا يسقط غسله فيمسحه ولا على جبيرة ان لم يضره ﴾ بنه بو وجهله اغتسالده
رأسك غسلى ساقط اولور رأسه مسح ايدر هر نه قدر جبيره اوزرينه
اولورسه ده اكر مسح ضرر ويرمزسه ﴿ والا سقط اصلا وجعل عادما لذلك
العضو حكما كما فى المعدوم حقيقة والله اعلم ﴾ حكما تميزدر يعنى جبيره اوزرينه
مسحك علته ضررى اولورسه عضومر قوم قطعا ساقط اولور اول ضرر
عضومر قومى يوق حكنده قيلر حقيقة معدومده قطعا سقوطى اولديغى كبى

﴿ (باب المسح على الخفين) ﴾

صيغهٔ تثنيه ايله تعبير خف واحده مسح جائز اولمديغنه اشارتدر جبيره وامثالنه

شمولی ایچون وغیرهما تعبیر اولنمدیغی انلرك ذکری بالتبع اولدیغندندر ❊ قهستانی ❊
اشبو خف اوزرینه مسح بو امته خاصدر ❊ ابو السعود ❊ نوعا مسحده خفت
بولندیغندن خف خفتدن اخذ اولندی ❊ بحر ونهر ﴿ اخره لثبوته بالسنة ﴾ مسحی
تیممدن تأخیر ایتدکلری قول اصح اوزره مسح سنتله ثابت اولوب تیمم کتابله ثابت
اولدیغی ایچوندر ﴿ وهو لغة امرار الید علی الشیء ﴾ مسح لغتده مطلقا برشی
اوزرینه ال سورمکدر خفین اولسون خفیندن غیری اولسون ﴿ وشرعا اصابة
البلة لخف مخصوص فی زمن مخصوص ﴾ یعنی شرعده مسح یاش خف مخصوصکه
شروط ثلاثه آتیه یی مستجمع اولان خفه زمن مخصوصکه مقیم کوره
برکون وبرکیجه مسافره کوره اوچ کون واوچ کیجه‌ده اصابت ایتدیرمکدر
اصابتدن مراد بده مخصوص اولمق لازم دکلدر ❊ مثلا خف اوزرینه یغمور
نازل اولسه کفایت ایدر ﴿ والخف شرعا الساتر للکعبین فاکثر من جلد ونحوه ﴾
خف شرعا طوقلری دخی زیاده‌یی دریدن ودری مثللی شرط آتیه‌یی مستجمع
اولان شیدن ستر ایدیجی نسنه‌در ﴿ (شرط مسحه) ثلاثة امور الاول (کونه
ساترا) محل فرض الغسل (القدم مع الکعب) ﴾ خفه مسحك جوازینك شرطی
اوچدر اولکی خفك غسلی فرض اولان محلکه قدم مع الکعبدر آنی ساتر
اولمسیدر ﴿ او یکون نقصانه اقل من الخرق المانع ﴾ یکون ان مقدره ایله
منصوبدر کون اوزرینه معطوفدر خرق خانك ضمیله محل مقطوعدر فتحه‌له
مصدر در بونده ظاهر اولان اولکیدر حاصل معنی شرط یاخود خفك هر برینك
نقصاننك مقداری جواز مسحه مانع اولان خرقدن اقل اولمقدر ﴿ فیجوز
علی الزربول لو مشدودا الا ان یظهر قدر ثلثة اصابع ﴾ پس خرق مانعدن
نقصان جواز مسحه ضرر ویردیسه مشدود اولورسه زربول اوزرینه مسح
جائز اولور الا نقصاندن اوچ پرمق مقداری محل ظاهر اولورسه جائز اولماز
زربول اهل مصر لغتنده اوکچه‌سی اوزرینه قائم اولان مرکوبدر ❊ لکن خف
اوزره مسحك شرطی بنفسه من غیر شد قائم ومستمسك اولمقدر بوکا کوره زربول
من بورك اوزرینه مسح جائز اولماز ❊ الا استمساك بنفسه در شد کعبین واطرافنی
ستر ایچوندر دینیلورسه اولور ﴿ وجوز مشایخ سمرقند ستر الکعبین باللفافة ﴾
لفافه کتابت وزننده طولاق وصارغی که ایاغه وسائرشیئه صاریلور ❊ قاموس ❊
مشایخ سمرقند کعبینی لفافه ایله ستری تجویز ایلدیلر ❊ لکن بوقول ضعیفدر
معتمد اولان اهل بخارانك عدم جوازی قوللریدر ❊ الا چوقه کبی قالین صودکچمز
شیلردن محیط اولورسه جائز اولور ❊ حلبی ﴿ (و) الثانی (کونه مشغولا بالرجل)
لیمنع سرایة الحدث ﴾ شرط ثانی خفك رجلله مشغول اولوب یعنی رجلندن

چیقمامسیدر ❊ مشغولیت سرایة حدثه مانع اولسون ایچون ﴿ فلو واسعا
فمسح علی الزائد ولم یقدم قدمه الیه لم یجز ﴾ پس خف واسع اولسه ماسح رجلنك
مشغول اولدیغی محلدن زائد اوزرینه مسح ایلسه وقدمنی تقدیم ایتمسه جائز دکلدر
واما قدمنی تقدیم ایلسه واوزرینه مسح ایلسه جائز اولور نته کم خلاصه‌ده مسطوردر
❊ وبعد المسح اول محل زائددن رجلی زائل اولسه ضرر ویرمز ❊ زیرا
مسحه مضر اولان قدمك ویا اکثرینك اوزرینه مسح ممکن اولان محلدن
خروجیدر صورت مشروحه‌ده هرنه قدر محل مسحدن خروج بولندیسه‌ده لکن
بالکلیه خروج بولنمدی ❊ حلبی ❊ وفتاوای هندیه‌ده سراجدن نقلا ذکر اولندیکه
قدمدن خالی اولان محله مسحه اعتبار اولنماز ﴿ ولا یضر رؤیة رجله من اعلاه ﴾
ماسحك رجلنك خفك اعلاسندن کورنمسی ضرر ایتمز ﴿ (و) الثالث (کونه
مما یمکن متابعة المشی) المعتاد (فیه) فرسخا فاکثر ﴾ شرط ثالث خفك برفرسخ وزیاده
مقداری مسافه‌ده کندو ایله مشی معتاد ایله مشی ومتابعتك ممکن اولمسیدر ومشی
غیر معتاده اعتبار یوقدر ﴿ فلم یجز علی متخذ من زجاج او خشب او حدید ﴾ پس
زجاجدن وخشبدن وحدیددن اتخاذ اولنان خف اوزرینه مسح جائز اولمادی کندولر ایله
مسافهٔ مزبوره‌یه مشی معتاد ایله متابعت ممکن اولمدیغی ایچون ونور الایضاح
صاحبی مسح ایچون یدی شرط عد وبیان ایلدی طهارت اوزره لبس وکعبین
ستر وامکان متابعة المشی وهر برلرینك خرق مانعدن خلوی ومن غیر شد
خفینك رجللرده مستمسك اولمسی وایاقلری صودن حفظ ایتمسی وخفك ایاقدن
ایاغك پارمقلرینك اصغرندن اوچ پارمق قدر باقی قلمقدر پس اوچ پارمق قدر
بولنمسه مسح جائز اولماز هرنه قدر عقب قدم موجود ایسه‌ده انتهی ﴿ (وهو جائز)
فالغسل افضل الا لتهمة فهو افضل ﴾ اشبو مسح جائزدر یعنی تواتره قریب نیجه آثار
جلیله واحادیث شریفه ایله ثابتدر ❊ قهستانی ❊ غسل افضلدر الا رفض وخروج
تهمتدن تخلص ایچون مسح افضلدر روافض وخوارج طائفه‌لری مسحی تجویز
ایتمدکلرینه بناءً بوندن فهم اولنان تهمتدن ناشی مسحك افضل اولماسی‌در ❊ لکن مذهب
مختار مطلقا غسلك افضلیتیدر صاحب بحر بیوردیکه برکسه مسحك جوازنی اعتقاد
ایتسه ومسحی اشلسه افضلدر ❊ بدنه اشق اولان غسلی اختیار ایتدیکی ایچون امام
زاهدی وصاحب توشیح دخی بونی تصحیح ایلدیلر ﴿ بل ینبغی وجوبه علی من لبس
معه الا ما یکفیه او خوف فوت وقت او وقوف عرفة بحر ﴾ بلکه لایق اولان عندنده
انجق مسحه کفایت ایدر صو بولنان کسه‌یه یاخود غسل ایتدیکی تقدیرجه وقتك
فوتی ویاخود عرفه وقفه سنك فوتی خوفندن ناشی مسحك وجوبیدر شارح تحریر
او خوف فوت وقت برینه او خاف دیوب لبس اوزرینه عطف ایتسه اولی اولور ایدی
﴿ وفی القهستانی انه رخصة مسقطة للعزیمة ﴾ دخی قهستانیده ذکر اولندیکه

اشبو مسح عزيمتی اسقاط ایدیجی بر رخصتدر ❊ یعنی عزیمتك مشروعیتنی اسقاط
ایدیجی كه كندو ایله برابر مشروع اولەرق باقی قالمز دیمك شارح مسقطة للعزيمة قوليله
عزیمت كندو ایله مشروع اولەرق باقی قلان صوم فی السفرده اولان رخصت
ترفیەدن احتراز واردر رخصت ما بنی علی اعذار العباددر عزیمت بونك مقابلیدر كه
ما كان حكما اصلیا غیر مبنی علی اعذار العباد در تعریفلرنده قول اصح بودر
❊ حلبی ﴿ ولهذا لوصب الماء فی خفه بنية الغسل ينبغی ان يصير آثما ﴾ یعنی مسح
رخصت مسقطه اولدیغنه بناءً ماسح غسل نیتیله خفنه صو دوكسه آثم اولمسی
لابقدر وغسلی صحیح دكلدر تتمة الفتاوا ده مذكوردركه ماسحك ایاغی مبتل
اولسه مسحی منتقض اولماز قدمك خفله استتاری حدثك رجله سرایتنه مانع
اولدیغنه بناءً اشبو ابتلال غسل معتبر عد اولنماز و مسح سابقك بطلاننی ایجاب ایتمز
وامام زاهدیدن نقل اولندیكه بركمسه دیزینه قدر صویه دخول ایتسه مسحی منتقض
اولماز ﴿ (بسنة مشهورة) فمنكره مبتدع وعلی رأی الثانی كافر ﴾ بسنة كلمەسنده
باء جاره جائز كلمەسنه متعلقدر ❊ یعنی مسحك جوازی و ثبوتی سنت مشهوره ایله در
نخبة الفكرده تصریح اولندیغنه كوره حدیث مشهور طبقات رواتدن هر برطبقه ده
راویسی ایكیدن اكثر اولمقدر ❊ حلبی ❊ امام اعظم علیه رحمة ربه الاكرم بیوردیلركه
مسح حقنده براجتهاد وكلام تفوه ایتمدم حتی اول رأی تام بكا كون كبی ظاهر
وباهر اولمدقجه بناءً علیه بیوردیلركه مسح علی الخفینی اعتقاد ایتمیان كمسه اوزرینه
كفردن خوف ایدرم ❊ زیرا حقنده وارد اولان حدیث شریفلر رتبهٔ
تواترده در و منكری مبتدعدر و امام مومی الیه اهل سنت والجماعت
مذهبندن سؤال اولندقده ان تفضل الشيخين وتحب الختنين وترى المسح
علی الخفين بیوردقلرینه بناءً امام ثانیك امام ابی یوسف رحمه الله
عندنده حدیث مشهور متواتر حكمنده اولدیغی ایچون منكری كافر اولور
﴿ وفی التحفة ثبوته بالاجماع بل بالتواتر رواته اكثر من ثمانين منهم العشرة
قهستانی ﴾ دخی تحفه ده ذكر اولندیكه مسحك ثبوتی اجماع علما بلكه تواتر ایله در
حقنده وارده اولان احادیث شریفەنك راویلری سكساندن متجاوزدر عشرهٔ مبشره
رضوان الله تعالی علیهم اجمعین دخی انلردندر ﴿ وقیل بالكتاب ورد بانه غیر مغیا
بالكعبين اجماعا فالجر بالجوار ﴾ دخی بعضیلر ثبوت مسح كتاب ایله دردیو رأی ایتدیلر
جر ایله قرائته بناءً زیرا بین القراءتین تعارض واقع اولدیغندن احدهما
تخفف اولمیه آخر غیر متخفف اولمیه حمل اولندی اشبو قول متنده كی قولك مقابلیدر
بعضیلر اشبو قولی رد ایتدیلر كه مسح اجماعا كعبینله مغیا دكلدر آیت كریمه ده
كعبینله فعل مغیادر پس جر جر جواریه محمولدر اشبو ردی دخی امام فخر الدین

الرازی یه اتباعا شبلی رد ایتدیكه آیت كریمه ده اولان غایت اوزرینه مسح
جائز اولان محله غایت اولوب فعل غایت اولمامق ممكندر ﴿ (لمحدث)
ظاهره عدم جوازه لمجدد الوضوء الا ان يقال لما حصل له القربة
بذلك صار كانه محدث ﴾ لمحدث جائز لفظه متعلقدر یعنی تیمم محدث
ایچون جائز دیمكدر ظاهرندن متفهم اولان تجدید وضوء ایدن كمسه یه
مسحك عدم جوازیدر لكن جواب ممكندركه مجدد وضویه تجدید سببیله قربت
حاصل اولدیغندن كانه محدث كبی اولدی بنا برین اكا دخی مسح جائز اولدی
﴿ (لاجنب) وحائض والمنفی لا يلزم تصويره ﴾ جنب وحائض ایچون
مسح یوقدر صفوان رضی الله تعالی عنهدن روایت اولنان رسول
اكرم صلی الله تعالی علیه وسلم بزلر سفرده بولندیغمز آونده بزلره جنابتدن
ناشی اولمیه رق بول و نوم وغائط كبی شیلردن خفلریمزی اوچ كون
واوچ كیجه مدتنده نزع ایتمه میله امر بیوررلر اولدیلر حدیث شریفنه
بناءً وحكم منفید تصویرینه لازم دكلكه جنب وحائض نه كیفیتله مسح ایدر
دیو سؤال اولنه زیرا تصویرینه احتیاج یوقدر و تصویرینك عدم لزومی
امكاننه منافی دكلدر ﴿ وفیه ان النفی الشرعی يفتقر الی اثبات عقلی ﴾
شرعی ایله تقیید عقلیدن احتراز ایچوندر ❊ قهستانی ❊ والمنفی لا يلزم تصويره یه
سؤال ایراد ایدركه لا نسلم منفینك تصوری لازم كلمدیكنی نفی شرعینك
كندیسی اثبات عقلی كه یعنی نوعاما منفی یی تصویره محتاجدر زیرا بر شیئی
نفی تصویرینك فرعیدر وابراهیم حلبی قهستانینك اشبو منعنی تصویب
ایدوب حق اولان بودر دیدی كفایه صاحبی اشبو منوال اوزره تصریح
و تصویر ایتمشكه بركمسه آبدست السه مثلا مجلد اولان چورابلرینی كیسه
بعده جنابت اولسه اول كمسه یه كوره مثلا مضطجعا یاتوب جسدنی
غسل ایدوب چورابلرینه مسح ایتمك یوقدر ❊ بحر ﴿ ثم ظاهره جواز
مسح مغتسل جمعة ونحوه وليس كذلك على ما فی المبسوط ولا يبعد ان
يجعل فی حكمه ﴾ بوندنصكره مصنفك كلامنك ظاهری جمعه ویا بیرام
ایچون غسل ایدن كسه نك مسحنك جوازیدر حال بوكه بویله دكلدر
مبسوطده ذكر اولنانه كوره بعید دكلكه جمعه و امثالی ایچون
غسل ایدن كمسه جنابتدن ناشی مغتسل حكمنده اولوبده كندویه مسح
جائز اولمیه ﴿ فالاحسن لمتوضئ لا لمغتسل ﴾ پس احسن اولان لمحدث
بدلینه لمتوضئ لجنب بدلینه لمغتسل تعبیر ایتمك ایدی ﴿ والسنة ان يخطه
(خطوطا باصابع) يد (مفرجة) قليلا (يبدأ من) قبل (اصابع رجله)

متوجها (الى) اصل (الساق) ✽ مسح ازه جق اللرك پارمقلری تفریج اولنه رق اصابع یدینله خط ایتمکدر معتمد اولان اشبو تخطیط سنتدر امام طحاوی فرضیتنه قائلدر آیاغك پارمقلرندن بدأ ایدر اصل ساقه متوجه اوله رق کیفیت مسح قاضیخانك بیاننه کوره امام محمد رحمه اللهدن روایت اولنه رق سنت اولان صاغ النك پرمقلرینی خف ایسرك من قبل الاصابع مقدملری طرفنه وضع وفوق الکعبین اصل ساقه منتهی اولنه قدر چکمکدر اصابعله برابر کفنی دخی وضع ایدرسه زیاده کوزل اولور هر ایاقدن اوچ پرمق مقداری مسح فرض عملیدر ✽ ومحله (على ظاهر خفیه) من رؤس اصابعه الى معقد الشراك ✽ مسحك محلی رؤس اصابعدن شراك عقد اولنان محله قدر ظاهر خفلر اوزرینده در ظاهر ایله تقیید باطن یاجوانبلر یاعقب و یا کعبلر اوزرینه مسحدن احتراز ایچون زیرا اشبو محللره مسح کفایت ایتمز ✽ ابو السعود ✽ معقد شراکدن مراد وسط قدمدر ✽ ویستحب الجمع بین ظاهر و باطن ظاهر ✽ مسحده ظاهر خفله باطن ظاهرنی جمع مستحبدر شارح اشبو قولده صاحب نهره تبعیت ایتدی بحرده محیطدن نقلا ولا یسن مسح باطن الخف مع ظاهره خلافا للشافعی دیو تصریح اولنمشدر ومحیطك غیری کتب فقهیه ده جمعك استحبابی نفی اولنمشدر اولی اولانده بودر ✽ (اوجرموقیه) ولوفوق خف اولفافة ✽ جرموق ضم جیم ایله مشهوره کوره چامور دن حفظ ایچون خفك اوزرینه لبس اولنان دربدر اکرادیم وامثالی شیلردن اتخاذ اولنان نسنه اولور سه اوزرلرینه مسح جائز اولور کرك یالکز کندوینی لبس ایتسون وکرك خفین و یالفافه اوزرینه کیسون ✽ ولا اعتبار بما فی فتاوى الشاذی لانه رجل مجهول لا یقلد فیما خالف النقول ✽ وفتاوای شاذیده ذکر اولنان کرباسدن اتخاذ اولنوب تحت الخف لبس اولنان ملبوس خف اوزرینه مسحه مانعدر فاصل اولدیغی ایچون قوللرینه اعتبار یوقدر کندولری بر رجل مجهولدر نقوله مخالف اولان کلامده تقلید اولنمازلر غایة البیاندن نقل اولنان قول معتمد شولدر ملبوسکه کندو ایله رجل بیننده حائل اولمقسزین اوزرینه مسح جائز اولور حائل اولدقده بنه جائز اولور مثلا خف اوزرینه خفی لبسی کبی صاحب بحر حق اولان بودر دیدی ✽ (اوجوربیه) ولو من غزل اوشعر (الثخینین) بحیث یمشی فرسخا ویثبت على الساق بنفسه ولا یری ما تحته ولا یشف ✽ یاخود ظاهرجورابلری اوزرینه خط ومسح ایدر اکر قالن اولوب کندو ایله برفرسخ

مقداری مسافه مشی وقطع اولنوب وبنفسه بلا شد ساق اوزره ثابت وقائم وماتحتی کورنمیوب وصو اوته طرفنه نفوذ ایتمزسه هرنه قدر ابلکدن ویاقلدن منسوج اولورسه ده اما منعل اولورسه یعنی سختیان مثللی کندویه برنسنه دیکیلورسه اتفاقا کندویه مسح جائز اولور واکر منعل اولمیوب واینجه اولورسه اتفاقا جائز اولماز وقالن اولورسه ده امام اعظمه کوره جائز اولماز امامینه کوره جائز اولور وامام مومی الیه دار بقایه رحلتلرندن علی قول اوچ وعلی روایة یدی کون اقدم امامین قولنه رجوع بیوردیلر روایت اولنور که چورابی لبس بیوردیلر وناسی کندودن نهی ایتدیکم شیئی اشلدم دیدیلر اشبو کلامندن رجوعنه استدلال بیوردیلر ✽ ابو السعود ✽ جلد جنسندن اولمق لازم دکل کندو ایله سفر وقطع مسافهٔ مشروحه ممکن اولیجق هرنه دن اولسه اولور مثلا روم ایلی کچه سی کبی ✽ خانیه ✽ الاان ینفذ الى الخف قدر الفرض ✽ یعنی اکر خفك اوزرندن لبس ایتدیکی ملبوس رقیقدن مسح فرض اوله جق قدر محله صونفوذ ایدرسه مسح جائز اولور ✽ ولونزع موقیه اعاد مسح خفیه ✽ جرموق اوزرینه مسح ایدن کمسه جرموقلرینی نزع ایلسه خفلری اوزرینه مسحی اعاده ایدر ✽ ولونزع احدهما مسح الخف والموق الباقی ✽ جرموقلرك برینی نزع ایلسه خفله موق باقیه مسح ایدر موق وجرموق ایکیسی برمعنایه در ✽ ولوادخل یده تحتهما ومسح خفیه لم یجز ✽ جرموقله خفی برابر لبس ایدن کمسه النی جرموقلرك تحتنه ادخال ایدوب خفلرینه مسح ایلسه جائز اولماز محل حدثك غیری اوزره مسح ایتدیکی ایچون زیرا محل حدث ظاهر جرموقدر بحر ✽ (والمنعلین) بسکون النون ماجعل على اسفله جلدة ✽ منعلین ثخینین اوزرینه معطوفدر ✽ یعنی نونك سکونیله منعلین که ماتحتنه دری دیکیلوب لبس اولنان جوربین اوزرینه معطوفدر بومنعلینه دخی مسح اولور ✽ (والمجلدین مرة ولو امرأة) اوخنی (ملبوسین على طهر) ✽ دخی مجلد بنکه ماتحتنه ومافوقنه جلد دکیلان جوربینه دخی مسح جائز اولور مرة خطوطا کلمه سینه مربوطدر ✽ یعنی ظاهر خف وماعطف علیه اوزرینه خطوطا مسح ایدردیمکدر تکرار خلاف مسنوندر وماسح هرنه قدر عورت وياخنثی دخی اولورسه ده حقنده وارد اولان نص عام اولوب واحدهما یه امر آخره امر اولدیغی ایچون ✽ نهر ✽ ملبوسین خفیندن حالدر یعنی خفین وماعطف علیه طهر اوزره ملبوس اولدقلری حالده دیمکدر ✽ فلواحدث ومسح بخفیه اولم یمسح فلبس موقیه لایمسح علیه ✽ پس طهر اوزره ملبوس اولمق لازم اولدیسه برکسه آبدستی بوزسه وخفلرینه مسح ایتسه یاخود ایتمسه خفك اوزرینه چاروقنی کیسه آنك اوزرینه مسح ایدمز چاروقی طهارتسز لبس

ايتـد يكنه بنـأ بلكه انجـق خف اوزرينه مسح ايد ر ❊ ملبوس بالطهـارة
اولديغنه مبنى ❊ (تام) خرج النـاقص حقيقة كلمعـة او معنى كمتيم ومعـذور فانه
يمسح فى الـوقت فقط ❊ تام لفظى طهرك صفتيـدر يعنى طهرتامله ملـبوس ديمك
اشبو قيـد ايله حقيقة ناقص اولان كه مثلا اعضـا سندن برپارچـه يره صو
اصـابت ايتمامله ناقص اولان طهر وياخود معنـا ناقص كه متيم و صـاحب
عذر كبـيلرك طهرلرى خارج قالبدى معـذور انجق وقتده مسح ايتـديكنه
بنـأ ❊ الا اذا توضـأ ولبس على الانقطاع فكالصحيح ❊ اكر صـاحب عذر اولان
كمسـه عذرك انقطـا عى اوزرينه خفى آبدستله كيرسه اول نوع كمسه مسح ايدر ❊
وصحيح كـبيدر ❊ معلوم اولسونكه صاحب عذر اولان كمسـه آبدست الوب
وخفى كيسـه اشـته بوصـورت درت وجهه محتملدر ❊ ياوقت وضـوء ووقت
لبسده عذرى منقطع اولور ❊ وياموجود اولو ر ❊ ياخود وقت وضوءده منقطع
و وقت لبسده موجود اولور ❊ وياوقت وضوءده موجود ولبسد ه منقطع اولور ❊
اكر وضـوء ولبس حالرنده منقطـع اولور سـه اول كمسـه صحيح حكمـنده در
لبسـى طهـارت كامـله ايله اولمش اولـور ❊ حـدث مسح كنـدو ايچـون
ثابت اولور ❊ وجوه ثلثه باقيده ده انجـق وقتده مسح ايدر ❊ وقتك خروجنـده
چيقاروب غسل ايدر ❊ بحر ❊ (عند الحـدث) فلو تخفف المحـدث ثم خاض المـاء
فابتـل قدماه ثم تم وضوئه ثم احـد ث جاز ان يمسح ❊ يعنى حـدث وقتـد ه
طهر تامـله ملبوس اولور ديمكدر پس آبدستسز اولان كمسه مسحنى كيسه بعد ه صويه
طالسه واياقلرى يشرسه صكره آبدستنى اتمـام ايتسه صكره حدث واقع اولسه اول
كمسديه كوره مسح جائز اولـور ❊ (يوما وليلة لمقيم وثلاثة ايام ولياليها للمسـافر) ❊
يعنى مقيم بر كون و بر كيجه ومسـافر اوچ كون واوچ كيجه مسح ايدر ❊ ❊ وابتداء المدة
(من وقت الحـدث) فقـد يمسح المقيم ستـا ❊ مدت مسحك ابتـداسى وقت حدثدن
اعتبـا ر اولنور ❊ بعضـا مقيم التى وقت نمازه مسح ايدر مثلا صلات ظهرى آخر
وقتند ه ادا ايتسه بعده حدث ظهور ايتسه ايرته سى صلا ت ظهرى اول وقتده
ادا ايتسـه التى وقت ادا ايتمش اولور ❊ وقد لا يتمكن الامن اربع كمن توضأ
وتخفف قبل الفجر فلما طلع صـلى فلما تشهد ا حدث ❊ يعنى اولور كه انجق
درت وقت مسحه قا در اولو ر ❊ مثلا آبدست آلوب قبل الفجر مستى كيوب وقتاكه
فجر طلو ع ايتدكده نمـازى ادا ايدوب بعد التشهد حدث ظهور ايتديكى حالـده
بو صـورتده ايرتـسى كونك صباح نمـازينى ادا ممكن اولمـا ز ❊ حـد ث آخر
صـلاتده ظهور ايتـديكى ايچون ❊ قهسـتانى ❊ (لا) يجـوز (عـلى عمـامة
وقلنسـوة و برقـع وقفـازين) لعـدم الحرج ❊ قلنسـوه سـينك ضميـله در

برقع بانك وقافك ضميله وزانك سكونيله نسـا طائفه سنك يوزلرينى ستر ايتدكلرى
نسنه كه يوزاورتوسى تعبير اولنور قفـا زين قافك فتحى وفانك تشديد يله
اللره ياپروددن وياصغوق قوشى كبى ايچى قوشلرك طرنقلرينـك مضرتندن
محافظه ايچـون لبس اولنـان الديوان تعبير اولنـا ن نسـنه در ❊ يعنى صـار
وفس وكلاه كبى صـارق اوزرلرينـه صاريلان نسنه لرك و يوز
ارتوسـنك والديوان تعبير اولنـا ن نسـنه نك اوزرلرينـه مسح جائز دكلـدر
ما تحتلرينى غسلده حرج اولمديغنه بنـأ خف اوزرينه مسح على خـلاف القياس
نصله ثابت اولـدى غـيرشى كند و به الحـاق اولنمـا ز ❊ زيلعى ❊ (وفرضه)
عملا (قدر ثلث اصابع اليد) اصغرهـا طولا وعرضا من كل رجل لا من الخف ❊
مسحك عمـلا فرضى خفدن اولميـه رق هر براياقدن طـولا وعرضا ايدك اصابع
اصغرلرندن اوچ پرمـق مقدا ريدر ❊ اعتبـا ر آلت مسحه اولوب واوچ پرمـق
آلت مسح اولان يدك اكثرى اولديغنه بنـأ اياغك برى مقطوع اولسه كندودن
اوچ پرمـق مقـدارى مسح محـلى اولمسـه قدم صحيح اوزرينه مسح ايده مز
❊ بحر ❊ فنعوا فيـه مد الاصبـع ❊ پس مسح محـلى اوچ پرمـق مقدارى
اولمـق لازم اولديغنـد ن فقهـا مسحده پرمغى مد ايله اوچ پرمـق مقـدارى
محـلى مسحى منع ايتـديلر اما بر پرمقـله تجديد ما ايده رك اوچ پرمق مقدا رى
برى مسح ايلسه جائز اولور ❊ بحر ❊ فلو مسح برؤس اصابعه وجافى اصولهـا
لم يجز الا ان يبتل من الخف عند ا لوضع قدر الفرض ❊ بر كمسـه فقط پرمقلرينك
باشيله مسح ا يلسه اصولنى تبعيد ايدوب مسح محلنه مس ايتمسه مسح جائز اولماز
لكن فرض مقدارى محل خفدن اصلنمش اولورسه جائز اولور ❊ قاله المصنف ❊
اشـبو مفهـوم سـابق مصنف كتاب عليه رحمة الملك الوهـاب بيوديلر ❊ ثم قال
وفى الـذ خيرة ان المـاء متقاطرا جاز والا لا ❊ بعد ه مصنف مرحوم بيـوردقلرى
ذخيره ده تصريح اولنديكه مسح مشروحده اكر صو طملييجى اولورسه جائز اولور ❊
واكر طملزسه جائز اولماز ❊ ولو قطع قدمه ان بقى من ظهره قـدر الفرض مسح
والا غسل كمن قطع من كعبه ولو له رجل واحدة مسحها ❊ مثلا بر كمسه نك اياقلرى
مقطوع اولسـه اكر اياقلرك يوزندن فرض مقدارى محـل مسح باقى قالمش ايسه
مسح ايدر يوقسه غسـل ايدر بر آياغى كعبد ن قطـع ايله يوزى قالوب وقد م
اخرى صحيح اولان كمسـه نك مسح ايتديكى كبى ❊ وجاز مسح خف مغصوب
خلافا للحنابلة كما جاز غسل رجل مغصوبة اجماعا ❊ خف مغصوبكه عـلى وجه
محرم استعمـال اولنـان غصب طريقيـله اولسـون وياسرقت وياغيرى بلكه
حرير استعمـالى دخى بنه بويلجـه در خف مرقومك اوزرينـه مسح جائز اولدى

حنابله ایچون خلاف واردر رجل مغصوبه یی غسل اجماعا جائز اولدیغی کبی رجل
مغصوبه مثلا برکسد یاسرقتدن ناشی ویاقصاصا قطع رجله مستحق اولوب اجرا
اولنمقسزین فرار ایتسه وآبدست السه کانه رجل مغصوبه یی غسل ایتمش اولنور غصب
اطلاقی مسامحه ومساهله قبیلندندر ﴿ (والخرق الکبیر) بموحدة او مثلثة (وهو
قدر ثلاث اصابع القدم الاصاغر) بکمالها ﴾ خرق خانك ضمیله محل
مخروق معناسنه کبیر باء موحده ایله در زیراکم منفصلده کثرت وقلت کم متصلده
کبر وصغر استعمال اولنور اشبو محل کم متصل محلیدر شارحك مثلثه ایله
تقییدی کثرت بعض انساعده استعماله مبنیدر یعنی خرق متسع دیمک مفهوم
کلام خرق کبیرکه یعنی ایاغك تام وکامل اوله رق اوچ اصابع صغیره سی قدر
﴿ ومقطوعها یعتبر باصابع مماثله (یمنعه) ﴾ اصابعی مقطوع او لان خاقنده
کندویه مماثل اولان اصابعله اعتبار اولنور اشته بو خرق مشروح مسحه
مانع اولور ﴿ الا ان یکون فوقه خف آخر او جرموق فیمسح علیه ﴾ لکن خف
مخروقك فوقنده آخر خف ویا جرموق اولورسه آنك اوزرینه مسح ایدر
اعتبار اعلایه در ﴿ وهذا لو الخرق علی غیر اصابعه وعقبه ﴾ یعنی اشبو اصابعده
وصف صغری اعتباری خرق اصابعك غیری وعقب طرفنده اولورسه ﴿ ویری
ماتحته ﴾ ودلیکك التی کورینورسه منعه قید ثالثدر شارح علیه الرحمه
قیود ثلاثه نك مفهوم مخالفلرینی بیانه شروع ایدر لف ونشر مرتب طریقی
اوزره بیوررکه ﴿ فلو علیها اعتبر الثلاث ولو کبارا ﴾ خرق نفس اصابع اوزره
اولورسه اول اصابعلر اعتبار اولنور هرنقدر بیوکده اولورسه مثلا ابهامله
ملاصقی منکشف اولسه خرقی هرنقدر اصابع صغیره دن اوچ پرمق مقداری
اولورسه ده ینه مسح جائزدر * تمة الفتاوی ﴿ ولو علیه اعتبر دوا کثره ﴾ ویعنی دلیك
اوکچه اوزرنده اولورسه اکثرینك ظهوری اعتبار اولنور لکن ظاهر متون
عقبده وغیریده ثلاث اصابع اعتبار اولنمق اوزره در ﴿ ولو لم یر القدر المانع
عند المشی لصلابته لم یمنع وان کثر کما لو انفتقت الظهارة دون البطانة ﴾ اما خفك
صلابتندن ناشی عند المشی خرقدن قدر مانع رؤیت اولنمازسه جواز مسحه
مانع اولماز هرنقدر کثیر اولورسه ده نته کم خفك ظهاره سی که طشره
طرفی منفتق اولسه سوکلسه ایچ قاتی که استاری سوکلمسه اول قسم خفده
مسح ممتنع اولمدیغی کبی ﴿ (ویجمع الخروق فی خف) واحد (لا فیهما)
بشرط ان یقع فرضه علی الخف نفسه لا علی ماظهر من خرق یسیر ﴾ خف
واحده اولان خروق متعدده جمع اولنور مجموعی جواز مسحه مانع اوچ پرمق
مقداری اولورسه خف آخره دخی مسح اولماز خفینده بولنان خروق

متفرقه جمع اولنماز مثلا برخفده برویا ایکی موضعده ایکی پرمق مقداری
وخف آخرده بر پرمق مقدار خرق موجود اولسه مجموعی اوچ پرمق اعتبار
اولنوب جواز مسحه مانع عد اولنماز بلکه مسح اولنور لکن فرض اولان مسح
نفس خف اوزرینه اولوب ظاهر اولان خرق یسیر اوزرینه اولمامق شرطیله
﴿ (واقل خرق یجمع لیمنع) المسح الحالی والاستقبالی کماینقض الماضوی
قهستانی ﴾ واقل خرق مبتدا ماتدخل خبردر یعنی زمان ماضیده اولان مسحی
نقض ایتدیکی کبی حالا واستقبالا اوله جق مسحه مانع اولان خروق آخر ایله
جمع اولنان خرقك اقلی ماتدخل فیه المسلة دیمکدر یعنی خف سالمه مسح
اولندقده جواز مسحه مانع خرق ظهور ایتسه مسحی نقض ورفع ایدر
* قهستانی ﴿ قلت ومر ان ماینقض التیمم یمنع ویرفع ﴾ مضمون سابقی تاییدا
شارح رحمه الله بن دیرمکدیر تیمم بحثنده مرور ایتدیکی تیممی نقض ایدن
شی تیممه مانع اولور ورفع ایدر لکن معناسی رفع نقضدن منفهمدر ﴿ کنجاسة
وانکشاف حتی انعقادها کما سیجیئ فاحفظ ﴾ اشبو مضمون ماقبلنه تنظیردر
تمثیل دکلدر یعنی نجاست مانعه وانکشاف ابتداء نمازه مانع وانتهاء وعروضا
نمازی رافع اولدیغی کبی حتی نمازك انعقادنه مانعلردر ﴿ (ماتدخل فیه
المسلة لا مادونه) الحاقا له بمواضع الخرز ﴾ یعنی جمعی جواز مسحه مانع اولان
خرقك اقلی کندویه جوالدز داخل اولان خرقدر خرق مشروحك مادونی
جمع اولنماز کندوبی اتفاقا معفو اولان مواضع خرزکه دیکش دلوکلری ینه
الحاقا مسله میمك کسریله درز * قاموس ﴿ (بخلاف نجاسة) متفرقة
(وانکشاف) عورة وطیب محرم (واعلام ثوب من حریر) فانها تجمع
مطلقا ﴾ جمع اولنمامده مادون سابقك خلافنه ملابسدر نجاست متفرقه
یعنی مواضع متعدده دن مثلا خفلرنده ویا اثوابنده ویابدننده
ویامکاننده بولنان نجاستلر جمع اولنور دخی مواضع متعدده منکشف اولان
اعضادن عورت محلی مثلا مرئه نك براز بودندن وارقه سندن وطیب محرم
وحریردن اولان ثوب علامتلری یعنی جمع اولندیغی تقدیرجه درت پرمق
مقدارینه بالغ اولورسه حرام اولور اشبو اشیاء اربعة مشروحده ده مطلقا
یعنی کرك موضع واحدده وکرك مواضع متعدده ده اولسون جمع اولنورلر
﴿ (واختلف فی) جمع (خروق اذنی اضحیة) وینبغی ترجیح الجمع
احتیاطا ﴾ قربانلق قیونك قولاقلرنده اولان دلیك جمع اولنمده بین العلما اختلاف
واقع اولمشدر بعضیلر جمع اولنور دیدیلر اذنینده بولنان خرق براذنك اکثری
قدر اولورسه جائز اولماز وبعضیلر انجق براذنده جمع اولنور دیدیلر خفده

كبى ❊ حلبى ❊ لكن باب عباداتده احتياطاجمى ترجيح لازمدر ❊ منح ❊ (وناقضه ناقض وضوء) لانه بعضه ❊ مسحك ناقضى وضوئك ناقضيدر هرنقدر حكمى دخى اولورسه ده قهقهه كبى زيرا مسح وضوئك بعضيدر كلى نقض ايدن جزئيده نقض ايدر ❊ (ونزع خف) ولو واحدا (ومضى المدة) وان لم يمسح ❊ دخى ناقض مسح نزع خفدر هرنقدر بردخى اولورسه ده نزع سببيله حدث سابق قدمنه سرايت ايتديكنه بناءً خف اسم جنس اولوب واحده ومتعدده اطلاق اولنديغندن شارح عليه الرحمة‌نك ولو واحدا قولى محلنده اولدى دخى مضى مدتدر هرنقدر مسح ايتميسه ده توقيته دلالت ايدن احاديث شريفه‌يه بناءً بونلرده اصل ناقض حدث سابقدر لكن ظهور حدث بونلر ايله اولديغندن نقض بونلره اسناد اولندى ❊ ابو السعود ❊ واعتبار وقت حدثه اولديغندن عدم مسحنه اعتبار اولنمدى ❊ (ان لم يخش) بغلبة الظن (ذهاب رجله من برد) ❊ يعنى مضى مدتله مسح منتقض اولور اكر غسل ايتديكى تقديرجه شدت برددن ناشى آياغنك ذهابنه ظن غالب اولمازسه ❊ اللضرورة فيصير كالجبيرة فيستوعبه بالمسح ولا يتوقت ولذا قالوا لو تمت المدة وهو فى صلاته ولا ماء مضى فى الاصح وقيل تفسد ويتيمم وهو الاشبه ❊ مفهوم مخالفه للضرورة علتدر يعنى ذهاب رجل خوفى اولورسه مسح منتقض اولماز ضرورت اولديغندن لكن ظاهر اولان مسحك انتقاضيدر اما ضرورت جبيره كبى اولديغندن خفك هر برمحلنه مسح ايدر بو صورتده توقيت دخى لازم دكلدر بناءً عليه فقها بيوردیلركه مدت مسح تمام اولسه ماسح نمازده ايكن صو ده موجود اولمسه قول اصحده نمازى اوزره چكوب اتمام ايدر رخى نزعده صو موجود اولمديغى ايچون فائده اولمديغندن ❊ بحر ❊ بعضيلر فاسده كيدر و تيمم ايدر ديديلر اشته بو قول روايت منصوصه ودرايت معقوله زياده مشابهدر مضى مدتله حدث قدمه سرايت ايدوب وصوبك عدم وجودى سرايتنه مانع اولمديغندن پس تيمم ايدر ونمازى قلار نته كم اعضاسنده بر پارچه يرقورو اوله رق باقى قالسه وآنى غسل ايده جك صو بولنمسه اول كمسه‌نك تيمم ايتديكى كبى ❊ (وبعدهما) اى النزع والمضى (غسل المتوضى رجليه لا غير) لحلول الحدث السابق قدميه ❊ ماسح متوضى بعد النزع ومضى المدة انجق اياقلرينى غسل ايدر ساثر اعضالرينى ايتمز حدث سابق نزع ومضى مدتله اياقلرينه حلول ايتديكنه بناءً نهايتى موالاتى ترك ايتمش اولور اول دخى عند الحنفية شرط دكلدر الا المانع كبرد فيتيمم حينئذ ❊ الاصفوق كبى غسله مانع بولنورسه بو تقديرجه تيمم ايدر

لكن استثنايه احتياج يوقدر ماسبقده كى ان لم يخش قولى بوندن مغنيدر ❊ بلكه تيمم دخى ايتمز حين ضرورتده انجق مشروع جبيره كبى خفه مسح اولديغنه بناءً ❊ (وخروج اكثر قدميه) من الخف الشرعى وكذا اخراجه (نزع) فى الاصح اعتبارا للاكثر ❊ خف شرعيكه كعبدن رؤس اصابعه قدر احاطه ايدن خفدر اكثر قدمينك آندن خروج واخراجى قول اصحده اعتبارا للاكثر خفى نزعدر اخراجده خروج بولنديغنه بناءً اولى اولان وكذا اخراجه قولى ترك اولنمق ايدى اصحك مقابلى خفده اياقدن فرض مقدارى محل مسحك بقاسنه كوره واياغنده باقى قلان خف ايله مشيك امكاننه كوره مسح عدم انتقاضى قوللريدر ❊ بحر ❊ ❊ ولا عبرة بخروج عقبه ودخوله ❊ خفك وسعتنه بناءً من غير قصد ماسحك اوكجه‌سنك خروج ودخولنه اعتبار يوقدر مسح منتقض اولمز ❊ وماروى من النقض بزوال عقبه مقيد بما اذا كان بنية نزع الخف ❊ زوال عقبله نزع روايتى زوالك نزع خف نيتيله اولمقلغيله مقيددر مطلقا دكلدر ❊ (اما اذا لم يكن) اى زوال عقبه بنية بل لسعة اوغيرها فلا ينقض بالاجماع كما يعلم من البرجندى معزيا للنهاية وكذا القهستانى لكن باختصار حتى زعم بعضهم انه خرق الاجماع فتنبه ❊ اما زوال عقب نزع نيتيله اولميوب بلكه خفك وسعتندن ويا برغير شيدنناشى اولورسه اتفاقا مسح منتقض اولماز نته كم برجندينك نهايه‌يه نسبت ايدوب اندن روايت ايتديكى كلامنده نوعا اختصار اولديغندن حتى بعضيلر زعم ايتديلركه قهستانى خرق اجماع ايلدى متنبه اول ❊ (وينتقض) ايضا (بغسل اكثر الرجل فيه) لو ادخل الماء خفيه وصححه غير واحد (وقيل لا) ينتقض وان بلغ الماء الركبة (وهو الاظهر) كما فى البحر عن السراج ❊ مسح نواقض ثلثه متقدمه ايله منتقض اولديغى كبى خفينه صويى ادخال ايلسه ويا صو كندو داخل اولسه اكثر رجل كندوده غسل اولنمق ايله‌ينه مسح منتقض اولور ❊ اشبو قولى نيجه كسه‌لر تصحيح ايلديلر دخى بعضيلر منتقض اولماز ديديلر اظهر اولان بودر ❊ نته كم بحرده سراجدن نقلا ذكر وبيان اولندى ❊ لان استتار القدم بالخف يمنع سراية الحدث الى الرجل فلا يقع هذا غسلا معتبرا فلا يوجب بطلان المسح نهر ❊ لا ينتقض قولنى تعليلدر يعنى مسح منتقض اولماز زيرا خفله قدمك مستتر اولمسى حدثك رجله سرايتنه مانع اولور بو تقديرجه اشبو غسل غسل معتبر اولماز ❊ بناءً عليه مسحك بطلانى ايجاب ايتمز ❊ نهر ❊ فيغسلهما ثانيا بعد المدة او النزع كما مر ❊ پس خفه صويك دخولى غسل معتبر اولمديغندن بعد تمام المدة او النزع رجلينى بردخى غسل ايدر ❊ نته كم مرور ايلدى ❊ وبقى من نواقضه الخرق وخروج الوقت للمعذور ❊ دخى مسحك نواقضندن خرق ومعذوره كوره خروج وقت باقى قالدى اشبو نواقضك

باقی قالماسی متنه کوره یوقسه شرحده کما ینتقض الماضوی قولیکه خرقه ومعذور فانه یمسح فی الوقت فقط قولیله معذوره اشارت اولندی یوقسه بقایی متنه نسبتله دیمسك ابراهیم حلبینك دیدیکی کبی شارحك اشارت سابقه‌لری کبی اشبو وبقی من نواقضه قولی تکرار اولور ❊ ویا تناقض اولورکه بیان اولنمش ایکن بیان اولنمامش دیمك اولور ﴿(مسح مقیم)بعد حدثه(فسافر قبل تمام یوم ولیلة) فلو بعده نزع(مسح ثلاثا)﴾ مقیمدن حدث واقع اولدقدنصکره برکون وبرکیجه مرور ایتمك سزین مسافر اولسه اول کون مسح ایدر ❊ اما برکون وبرکیجه مرور ایتسه نزع ایدر شارحك بعد حدثه قولی ایله تقییدی قربة تجدید وضوئده مسح معتبر اولمدیغی ایچوندر ﴿(ولو اقام مسافر بعد مضی مدة مقیم نزع والا اتمها)لانه صار مقیما﴾ مسافر مدت مقیم اولان یوم ولیله مرور ایتدکدنصکره اقامته نیت ایتسه خفینی نزع ایدر رخصت سفر قالمدیغندن واعتبار نمازده قصر واتمام جهتندن آخر وقته اولدیغی کبی بونده دخی اولیه ❊ ابو السعود ❊ واکر مدت مقیم مرور ایتمزسه اتمام ایدر مقیم اولدیغی ایچون

﴿ بیان المخالفة بین مسح الجبیرة ومسح الخف ﴾

﴿(وحکم مسح جبیرة) هی عیدان یجبر بها الکسر﴾ مسح جبیره‌نك حکمیکه اوزرینه ترتب ایدن اثر جبیره کندو ایله قریلان اعضا اصلاح اولنان اغاجلردر کرك بدنده اولسون وکرك رأسده اولسون لکن رأسده اوزرینه مسح اولنه جق مقدار محل صحیح اولورسه آنك اوزرینه مسح ایدر جبیره‌یه ایتمز ❊ بدائع ﴿(وخرقة قرحة وموضع فصد) وکی (ونحو ذلك) کعصابة جراحة ولو برأسه (کغسل لما تحتها)﴾ قانلق قیحی ویا غمیله قرحه جراحت وچبان معناسنده در یعنی دخی جراحت وموضع فصد وکی وبونلر امثالنك خرقه‌لری که عصابهٔ جراحت کبیلرینك حکمی هرنه قدر عصابه باشده دخی اولورسه‌ده ما تحتلرینی غسل کبیدر عصابه ایله خرقه بیننده فرق خرقه نفس یاره‌نك اوزرینه وضع اولنان باغدر ﴿ فیکون فرضا یعنی عملیا لثبوته بظنی وهذا قولهما والیه رجع الامام خلاصة وعلیه الفتوی شرح مجمع ﴾ تشبیه تفریعدر ❊ یعنی مسح دلیل ظنی ایله ثابت اولدیغندن فرض عملی اولور تشبیه هرنه‌قدر فرض قطعی اولمسنی ایجاب ایدرسه‌ده نوعا مغایرت اقتضا ایدر ❊ اشبو جبیره اوزرینه مسحك ثبوتی علی روایة یوم احدده وعلی روایة خیبرده حضرت امام علی کرم الله وجهه‌نك مبارك بلکی مکسور اولمغله رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك کندولرینه جبیره اوزرینه مسحله امر واراده بیوردقلری حدیث شریفدر

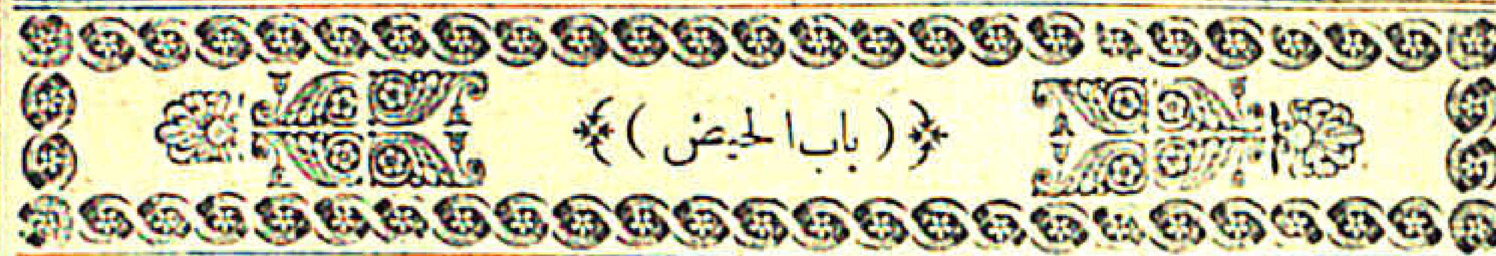
بو ایسه ضعیفدر ❊ لکن تعدد طرق ایله تقویه بولدی مسح مزبورك غسل کبی اولدیغی امامین قوایدر ❊ امام اعظم رضی الله عنه دخی اشبو قوله رجوع ایتمشدر صاحب خلاصه‌نك قولنه کوره وشرح مجمعده بو قولی وعلیه الفتوی ایله تقیید ایتمشدر ﴿ وقدمنا ان لفظ الفتوی آکد فی التصحیح من المختار والاصح والصحیح ﴾ تحقیق رسم المفتی بیاننده بزلر تقدیم ایلدککه تصحیحده فتوی لفظی مختاردن واصحدن وصحیحدن آکددر ﴿ ثم انه یخالف مسح الخف من وجوه ذکر منها ثلثة عشر فقال (فلا یتوقت) لانه کالغسل ﴾ بوندنصکره اشبو جبیره اوزرینه مسح خف اوزرینه مسحه جهات شتی ایله مخالفدر ❊ حتی مصنف علیه الرحمه مخالفت جهتلرندن اون اوچ عددنی بیان بیوردبده فلا یتوقت دیدی ❊ یعنی قیرق وچیقیق اوزرینه صاریلان تخته پارچه‌لری اوزرینه مسح غسل کبی اولدیغندن مسح خف کبی وقت معین ایله مثلا برکون وبرکیجه کبی توقیت اولنماز واما وقت غیر معین که وقت برء کبی آنکله موقتدر ❊ بحر ﴿ حتی اقوال یؤم الاصحاء ﴾ حتی ما مسح جبیره صاحب عذر اولمیان صحیحلره امامت ایدر کندوسی صاحب عذر اولمدیغندن ﴿(فرع) حجامت اولمش کسه‌نك کندی مثلنه امامتنده اقوال ثلثه واردر وبو اقوال ثلثه‌دن مفتی به اولان اوچنجیسی درکه حجامت عقیبنده امامتی جائز اولیوب بعد زمان جائز اولمسی قولیدر قاضیخان مطلقا جوازینه ذاهبدر ❊ بحر ﴿ ولو بدلها باخری او سقطت العلیا لم یجب اعادة المسح بل یندب ﴾ جبیره‌یی بعد المسح جبیرهٔ اخرایه تبدیل ایتسه یاخود جبیرهٔ علیا ساقطه اولسه مسحی اعاده فرض اولماز بلکه مندوبدر ﴿(ویجمع) مسح جبیرة رجل (معه) ای مع غسل الاخری لا مسح خفها بل خفیه ﴾ وجه مخالفتك ایکنجیسنی بیان ایدرکه بر آیاغك جبیره سنه مسح رجل اخرانك غسلیله جمع اولنور اما برقدمده اولان جبیره اوزرینه مسح جمع اولنماز اصل ایله بدل بیننی جمع لازم کلدیکندن بلکه خفلرك ایکیسنه بردن مسح جمع اولنماز اصل ایله بدل بیننی جمع لازم کلدیکندن بلکه خفلرك ایکیسنه بردن مسح ایدر وجه ثالثك بیانی ﴿(ویجوز) ای یصح مسحها (ولو شدت بلا وضوء) وغسل دفعا للحرج ﴾ جبیره اوزرینه مسح جائز وصحیح اولور هرنه قدر بلا وضوء وغسل مشدوده ایسه‌ده حرجی دفع ایچون غسل غینك ضمیله درمصنف بلا وضوء بدلنه بلا طهارة دیسه‌ایدی اشمل اولوردی جبیرده بین الحدثین فرق اولمدیغینه بناءً شارحه وغسل لفظی زیادیه حاجت مس ایتمزدی ﴿(ویترك) المسح کالغسل (ان ضر والا لا) یترك ﴾ وجه رابع جبیره اوزرینه مسحك ضرری اولورسه غسل کبی ترك اولنقدر واکر ضرری اولمازسه ترك اولنماز بحرده محیطدن نقل اولندیکه جبیره رأس جرح اوزرینه زائده اولورسه اکر خرقه‌یی حل ایدوب ما تحتنی غسل یاره‌یه ضرر ایدرسه تبعا للحرج کلیسنه مسح ایدر یوق حل ومسح ضرر ویرمز ایسه خرقه‌یه مسح

كفايت ايتمز بلكه اطراف جرح غسل اولنور ✽ وكند ومسح اولنور خرقه يه
مسح اولنماز واكر نفس جرحه مسح ضرر ويروب حل ضرر ويرمزسه ياره اوزرينه
اولان خرقه يه مسح ايدر ✽ اطرافنى غسل ايدر ✽ والحاصل ضرورتله ثابت اولان
شى ضرورت مقداريله تقدير اولنور واكر حل ايدوب چوزمنك ضررى اولوب
مسحك ضررى اولمازايسه مسح ايدر نته كم دررده تصريح اولندى
وجه خامسى بيان بيورركه ﴿ (وهو) اى مسحها (مشروط بالعجز
عن مسح) نفس (الموضع فان قدر عليه فلا مسح) عليها ﴾ اشبو مسح
جبيره نفس موضع جرحه مسحدن عجزيله مشروطدر ✽ مسحدن عجز
غسلدن عجزى مستلزمدر ✽ حلبى ✽ نفس محل جرحه مسحه قادر اولورسه
جبيره اوزرينه مسح اولنماز ﴿ والحاصل لزوم غسل المحل ولو بماء حار فان
ضر مسحه فان ضر مسحها فان ضر سقط اصلا ﴾ خلاصهٔ كلام هرنه قدر
ماء حار ايله ده اولورسه غسل محلنى غسل لازمدر اكر غسلك ضررى
اولورسه نفس محل غسله مسح ايدر محل مرقومه مسحك ضررى اولورسه
جبيره اوزرينه مسح ايدر ✽ جبيره يه ده مسحك ضررى تبين ايدرسه
قطعا مسح ساقط اولور ﴿ (ويمسح) نحو (مفتصد وجريح على كل عصابة)
مع فرجتها فى الاصح) ﴾ وجه سادسى بيان ايدركه حجامت اوزرنده ياره اولان
ومجروح اولمش وامثالى كمسه لر قول اصحده صارغيلرينك دلكرى برابر صارغينك
كلسينك اوزرينه مسح ايدر صواب اولان على كل العصابة ديمك ايدى
زيرا كل كلمه سى نكره يه داخل اولدقده استغراق افراد افاده ايدر
معرف باللام اولان كلمه يه داخل اولدقده استغراق اجزا افاده ايدر بوراده
مراد ثانيدر مصنف اشبو قواده صاحب كنزه متابعت ايلدى فتوى
كندونك اوزرينه اولان قول اصح اكثر عصابه يى مسح ايله اكتفادر
دوا دخى جبيره كبيدر فى الاصح مع فرجتها قولينه مر بوطدر فرجه دن
مراد عصابه نك اطرافنده ابو جدسز اولنميان محللردر ﴿ (ان ضره) الماء
او(حلها) ﴾ اكر مرقوملره صو ايله غسل و يانفس حجامت اولنان يره وجرحه
مسح ياخود عصابه يى حل ايدوب چوزمك ضرر ويررسه هرنه قدر
ايو اولدقدنصكره ياره يه يابشوب نزعنده عسرت اولمغله اولورسه ده ينه مسح ايدر
﴿ ومنه ان لا يمكنه ربطها بنفسه ولا يجد من يربطها ﴾ ينه ضرر
قبيلندندر مرقومه بنفسه عصابه يى ربط ممكن اولميوب وربط ايدر كمسه يى
بولمزسه ﴿ (انكسر ظفره فجعل عليه دواء او وضعه على شقوق رجله
اجرى الماء عليه) ان قدر والا مسحه والا تركه ﴾ بركسه نك طرنغى منكسر

اولوب اوزرينه دوا وياساقز ويا مرهم وضع ايتسه ويا اوزرينه اود ادخال
ايتسه ويابونلرى اياغنك يارقلرينه وضع ايلسه ممكن اولورسه اوزرلرينه صويى
اجرا ايدر واكر ممكن اولمازايسه مسح ايدر واكر مسحده دخى ضرر اولورسه آنى
دخى ترك ايدر ✽ بحر ﴿ (و) المسح (يبطله سقوطها عن برء) والالا ﴾ وجه محالفتدن
يدنجى مسحدن ناشى جبيره نك سقوطنك مسحى ابطال ايدوب ايو اولمقسزين
سقوطنك ابطال ايتمامسيدر وجه محالفت نزع خفك مطلقا ابطاليدر عن برء ده
عن لام اجليه معناسنده در لاجل برء ديمكدر (وما كان استغفار ابراهيم
لابيه الاعن موعدة) نظم مجيدنده اولديغى كبى نته كم مغنى اللبيب ده بو بحثده مذكوردر
بعد معناسنده اولمسى دخى جائزدر (لتركبن طبقا عن طبق) آيت كريمه سنده اولديغى كبى
حالة بعد حالة ديمك قهستانينك كلامندن مستفهم اولان عن باء سببيه
معناسنده اولمقدر برء بانك فتحيله در عند اهل الحجاز ضميله در غيريلر عندنده
✽ ابو السعود عن الحموى ✽ معلوم اولسونكه جبيره خارج صلاتده عن برء ساقط
اولورسه اكر ذاتنده آبدستى وار ايسه فقط موضع جبيره يى غسل ايدر
سائر اعضايى غسل لازم دكلدر واكر نمازده ساقط اولورسه تشهد
مقدارى قعوددن صكره اولورسه مسائل اثنا عشره نك بريدر ✽ قبل القعود
اولور ايسه موضع جبيره يى غسل ايدر و نمازى اعاده ايدر ✽ اما سقوط جبيره
لاعن برء اولورسه نمازده اولسون ونمازك غيريده اولسون مسحى ابطال
ايتمز نمازده اولسه نمازى اتمام ايدر اعاده ايتمز ✽ بحر ﴿ (فان) سقطت (فى الصلاة استأنفها) ﴾
وجه ثامن جبيره عن برء نمازده ساقط اولورسه نمازى استيناف ايدر ﴿ (وكذا)
الحكم لو سقط الدواء ﴾ يعنى رأس جرحدن دوا ساقط اولورسه
حكم ينه بو بحثده در عن برء سقوطله لاعن برء سقوط بيننده تفصيل اولنور ✽
وجه تاسعك بيانى ﴿ (او برأ موضعها ولم تسقط) مجتبى وينبغى تقييده بما
اذالم يضر ازالتها فان ضره فلا بحر ﴾ يعنى ينه بو بحثده جبيره محلى اولان ياره صحت
بولسه لكن جبيره ساقط اولمسه مسح باطل اولور ✽ ونمازده ايسه نمازى
اعاده ايدر شارح ديركه اشبو مسئله ده مناسب اولان اذا لم يضر ازالتها ايله
صورت مشروحه يى تقييددر يعنى موضع جبيره هرنه قدر صحت بولورسه ده
ازاله سنده ضرر اولمزسه حكم سابق كندوده اجرا اولنور يوقسه اولماز
✽ بحر (فرع) جامع الجوامعده تصريح اولنديكه بركمسه كوز اغريسنه
مبتلا اولسه بر طبيب حاذق مسلم دوا ايتسه وغسل ايتمامكله امر ايتسه اول دوا
جبيره كبيدر ✽ ابو السعود ﴿ (والرجل والمرأة والمحدث والجنب فى المسح عليها وعلى
توابعها سواء) اتفاقا ﴾ وجه عاشر جبيره وتوابعى خرقهٔ قرحه ومحل فصد وكى

اوزرلرینه مسحده مذکر ایله مؤنث وحدث اصغر ایله حدث اکبر بردر
اتفاقا (ولایشترط) فی مسحها استیعاب وتکرار فی الاصح اون برنجی
وجه مخالفتک بیانی قول اصحده جبیرهیه مسحده استیعاب جبیره وتکرار مسح
شرط قلنمدی * لکن بوقولی ویمسح القصد علی کل العصابة قولنه
منافیدر * اشبو قوله قصر ایتسه قول مفتی به بو اولدیغندن اولی ایدی
وجه مخالفت تکرارک خفده عدم مشروطیتی اتفاقی اولوب جبیرهده
اختلافه مبنی اولماسیدر (فیکفی مسح اکثرها) مرة به یفتی اون ایکنجی
وجه مخالفت جبیرهیه مسحده انجق کندوایله افتا اولنان قوله
کوره اکثرینه بردفعه مسحک کفایت ایتمسی وخفده اوچ
بارمق مقداری کفایت ایتمسیدر (وکذا لایشترط)
فیها (نیة) اتفاقا بخلاف الخف فی قول اون اوچنجی وجه مخالفت
جبیرهیه مسحده نیت اجماعا شرط دکلدر * برقولده خف جبیرهنک خلافنه
دلایسیدر من حیث الاتفاق والاختلاف فی مخالفت بابنده ایکی وجه مخالفتی
شارح علیه الرحمه ماسبقده ولو بدلها باخری اوسقطت العلیا قولیله زیاده
ایلدی صاحب بحرانی وجه دخی بیان ایلدی اولا عن برء جبیره ساقطه
اولسه متوضی اولدیغی صورتده انجق موضع جبیرهیی غسل ایدر *
خفده رجلینک ایکسنی غسل لازمدر وثانیا جبیره اوزرینه مسح ایدوب بعده
اوزرینه جبیرهٔ اخری باغلسه ویا برعصابه وضع ایلسه فوقانی اوزره
مسح جائز اولور خف بونک خلافنده ملابس رخف تحتانی اوزره
مسحده نصکره فوقانیه مسح اولماز وثالثا جبیرهنک ماتحتنه صو واصل اولسه
اتفاقا مسح باطل اولماز خف بونک خلافنده در ورابعا اوزرینه جبیره ویا عصابه
وضع اولنان عضو اوچ پرمقدن اقل اولسه مثلا یدمقطوعه کبی اوزرینه
مسح اولنور خف بونک خلافنده در وخامسا مسح جبیره اتفاقا
کتابله ثابت دکلدر * بنده خف بونک خلافنده در وسادسا جبیره مسحنک بعض
روایتده ترکی جائزدر خف بونک خلافندهدر صاحب نهر دخی بروجه مخالفت
زیاده ایلدیکه مسح جبیره ماتحتنی غسلدن خلفده دکل بدلده دکل
اما خف خلفدر بدل شول برشیدرکه اصله قدرت وقتنده کندوینی
اتیان جائز وصحیح اولماز تیمم کبی خلف اصله قادر ایکن کندونک فعلی
جائز اولان شیدر مسح خف کبی ابراهیم حلبی دیرکه بن زیاده ایتدم
دیو بیان ایدرکه مسح جبیره رجلینک غیرییه دخی اولور اما خف خلافندهدر
* حلبی (وماقی نسخ المتن رجع عنه المصنف فی شرحه) متنده

ذکر اولنان ویمسح نحوه مقصد وجریح علی کل عصابة قولندن مصنف کندو شرحنده
رجوع ایتدی ولایشترط استیعابها قولنه مناقض اولدیغندن اولی اولان ترکی ایدی

(باب الحیض)

(عنون به لکثرته واصالته والا فهی ثلاثة حیض ونفاس واستحاضة)
مصنف کتاب علیه رحمة الملک الوهاب اشبو بابی سلامت مآبی حیضله
معنون ومرسوم قیلدی کندوده ذکر وبیان اولنان مسائلک اکثری حیضه متعلقه
مسئله اولوب وحیض اصل اولدیغندن یوقسه بو بابده مذکوره اولان
دماء ثلاثه درکه حیض ونفاس واستحاضه دملریدر (هو) لغة السیلان وشرعا
علی القول بانه من الاحداث مانعیة شرعیة بسبب الدم المذکور حیض لغتده سیلان
یعنی آقمق معناسنهدر حاض الوادی دینلور درهدن صو اقدیغی دخی حیضه حیض
تسمیهسی وقتنده اقدیغندن ایچوندر اشبو دم حیض اون بش اسمله مسمادر نواجی اشبو
ایکی بیتده جمع وذکر ایلدی * نظم * للحیض عشرة اسماء وخمستها * حیض
محیض محاض طمث اکبار * طمس عراک فراک مع اذی ضحک * درس دراس نفاس
قرء اعصار * نهرده ذکر اولندیکه حیض مرئهدن غیری انجق اوچ نوع
حیوانده اولور طوشن یارهسه وسرطلان بعضیلر اون دیمشلر * الحیض یأتی
للنساء وتسعة * وهی الیناق وضبعها والارنب * والوزغ والخفاش
حجرة کلبة * والعرس والحیات منها تحسب * والبعض زادسیکة رعاشة *
فاحفظ فی حفظ النظائر برغب * اصطلاح شرعده احداثدن عد اولندیغنه
کوره دم مذکور سببیله مانعة شرعیهدر یعنی طهارت کبی ایچون شرط
اولان مثلا نماز ومس مصحف امثالنه وصوم ودخول مسجد وقربان مرئه
مثلو شیلره شرع شریفک مانع اعتبار وعد ایتدیکی شیدر یوقسه برمانعیة
حسیه یوقدر * واشبو تعریفله حیضی تعریف تعریف بالحکم قبیلندندر (وعلی القول
بانه من الانجاس (دم من رحم)) حیض انجاسدن عد اولندیغنه کوره
رحمدن نازل اولان دمدر اشبو تعریفه نظر ادم ادرار ایله نازل اولمدقجه
حائض اطلاق اولنماز بوایسه خلاف واقعدر * رحم وعاء ولددر
وام اولادده دینلورکه اوشق اوی تعبیر اولنور * فیض الغفارده ذکر اولندیکه
تحقیق الله ذوالجلال حضرتلری رحم مادری لقم منبه زیاده اشتیاق واشتهالی
براغزی اچیق حیوان صورتنده خلق وایجاد بیوردی (خرج الاستحاضة
ومنه ماتراه صغیرة وآیسة ومشکل) رحم قیدیله دم استحاضه وبورن قانی

وسائر جراحاتدن نازل اولان دم وآدمینك غیرینك رحمندن خروج ایدن دم
ودبردن خروج ایدن دم خارج قالدی زیرا مراد رحم مرئه‌در لكن دم استحاضه
منقطعه اولدقده غسل مستحب اولور و زوجندن كندو نفسنی امساك
ایدوب جماعه رخصت ویرمامك احسندر ✲ بحر ✲ دم استحاضه دن‌عد
اولنورسن بلوغه‌رسیده اولمیان صغیره‌نك وسن كماله ایریشوب حیضدن منقطعه
اولان مرئهٔ مسنه‌نك وخنثای مشكلك كوردكلری دم مثلا خنثی نك ذكرندن منی
وفرجندن دم ظهور ایتسه دم استحاضه‌عداولنور ✲ بحر ✲ منینك برشیئه
اشتباهی اولمیوب حیضك استحاضه به اشتباهی اولدیغنه بناأ ✲ حلبی ✲
❋ (لالولادة) خرج النفاس ❋ یعنی دم حیض ولادتدن ناشی اولمیان دمدر اشبو لولادة
قیدیله ولادتدن طولایی كندولردن دم نفاس كلان نفاسك نفاسی خارج قالدی
زیرادم نفاس هرنه قدر رحمدن نازل اولورایسه‌ده لكن داءولادت سببیله‌در رحمدن
مراد مرضدن سالم اولان رحمدر ✲ بحر ❋ وسببه ابتداء ابتلاء الله لحواء
لاكل الشجرة ❋ اولا حیضك سبب ظهوری حواوالده‌مز رضی الله تعالی
عنهانك شجره دن اكلنه بناأ كندولری الله عظیم الشان حضرتلرینك
ابتلالریدر ✲ بعضیلر اول بنی اسرائلده ظهور ایتدی دیمشلر لكن ام المؤمنین
حضرت عائشه رضی الله تعالی عنهادن حیض حقنده روایت اولنان
(هذاشیٔ كتبه الله تعالی علی بنات آدم) حدیث شریفی بعض مرقومك قوللرینه
آیدر شجره‌ده اختلاف اولنمشدر ✲ حنطه ویاتین ویاكرم دینلمشدر ✲
❋ وركنه بروزالدم من الرحم ❋ حیضك ركنی دمك رحمدن خارجه ظهوریدر
قول معتمده كوره امام محمد عندنده نزولنی حس ایلسه یعنی بلمش اولسه كفایت
ایدر ظهوری لازم دكل ثمرهٔ خلاف بونده ظاهراولور كه مثلا یوم رمضانده
برعورت آبدست السه وكرسف وضع ایلسه قبل الغروب نزول دمی حس ایلسه
لكن ظاهره خروج بولمسه صومی امام محمد عندنده منتقض اولور ✲
امامین عندلرنده اولماز خارجه ظهوری اولمدیغندن ✲ نهر ❋ وشرطه تقدم نصاب
الطهر ولوحكما وعدم نقصه عن اقله وآوانه بعد التسع ❋ حیضك شرطی
نصاب طهر اولان اون بش كونك تقدمیدر ✲ هرنه قدر حكما دخی اولورسه
مستحاضه‌ده اولدیغی كبی زیرا مستحاضه حكما طاهره‌در وكندونك
مدتنك اقلی اولان اوچ كوندن نقصان اولمامسیدر ✲ وزمانی سنلری طقوزه
رسیده دنصكره‌در ❋ ووقت ثبوته بالبروز ❋ حیضك ثبوتی وقتی دمك بروز
وظهوریله‌در اشبو مفهوم وركنه بروز الدم قولینك مفادیدر تكراردر ❋ فیه
تترك الصلاة ولومبتدأة فی الاصح لان الاصل الصحة والحیض دم صحة شمنی ❋

قول اصحده هرنه قدر ابتدا كوردیكی حیض ایسه‌ده حیض ظهورنده نماز وصومی
ترك ایدر اقل مدتنك مضی ومرورنه منتظر اولماز وبلوغیله حكم اولنور اصل صحت
اجسام حیض اولوب حیض دم صحت اولدیغنه بناأ استحاضه‌یی مقتضی اولان مرض
عارضیدر لان الاصل قولی فیه تترك الصلوة دعواسنه علتدر اشبو مضمون شمنیدن منقولدر
❋ (واقله ثلثة ایام بلیالیها) الثلاث ❋ حیضك مدتنك اقلی اوچ كوندر كیجه‌لریله
برابر ❋ فالاضافة لبیان العدد المقدر بالساعات الفلكیة لاللاختصاص فلا یلزم
كونها لیالی تلك الایام ❋ تفریع اولمدیغندن اولی اولان فابدلنه واوایرادی
ایدی بلیالیهانك اضافتی ساعات فلكیه كه هربرساعتی اون بش درجه
اوله رق یتمش ایكی ساعتله مقدر اولان عددی بیان ایچوندر یوقسه
مضافك مضاف الیهه اختصاصنی افاده ایچون دكلدر ✲ حتی او كونلرك
كیجه‌لری اولمق لازم كله واستیعاب دخی مراد اولنمدی ✲ زیرا اثنای مدتده
برایكی ساعت انقطاعی ضرر ویرمز ✲ ابو السعود ✲ ساعات فلكیه قیدیله
زمان قلیلدن عبارت اولان ساعت لغویه‌دن احتراز ایلدی پس ابتدا
حیض كورن عورت مثلا قرص شمسك نصفی طلوع ایتدكده دمی كورسه
یوم رابعده ربعی طلوع ایتدكده منقطع اولسه اول دم استحاضه عد اولنور
نصفنده اولورسه حیض اولور ✲ قهستانی ❋ وكذا قوله (واكثره عشرة)
بعشر لیال كذا رواه الدار قطنی وغیره ❋ مدت حیضك اكثری كیجه سیله برابر
اون كوندر اشبو مضمونی بومنوال اوزره محدثیندن دارقطنی وغیریسی ذكرو روایت
بیوردیلر ✲ مصنفك واكثره عشرة قولنده تصرف واقله ثلثة كلامنده اولان
تصرف كبیدر ❋ (والناقص) عن اقله (والزائد) علی اكثره اواكثر النفاس
او علی العادة وجاوز اكثرهما ❋ والناقص وما عطف علیه ایله مبتدادر
استحاضة خبریدر ✲ یعنی مدت حیضك اقلندن ناقص مدتده بولنان حیض
نقصانی هرنه قدر شیٔ قلیل اولورسه‌ده واكثرینك اوزرینه زائد اولان
حیض هرنه قدر جزئی اولورسه‌ده یاخود اكثر نفاسك اوزرینه ویاخود
بونلرده عادتك اوزرینه زائد اولوب ومدتلرینك اكثرینی تجاوز ایدرسه
اشبو صورت مشروحه‌لرده رؤیت اولنان دم استحاضه‌در مثلا حیضده
عادتی بش كون اولان عورت قرص شمسك نصفی طلوع ایتدكده دمی
كورسه اون برنجی كون ایكی ثلثی طلوع ایتدكده منقطع اولسه بشك اوزرینه
زیاده اولان مدتده ظهور ایدن دم استحاضه‌در سدس مقداری عشره‌نك
اوزرینه زائد اولدیغنه بناأ ✲ قهستانی ❋ (وماتراه) صغیرة دون تسع
علی المعتمد وآیسة علی ظاهر المذهب (وحامل) ولو قبل خروج اكثر

الولد (استحاضة) ﴾ طقوز یاشنه بالغ اولمیان صغیره کوردیکی دم قول معتمده اوزره
وآیسه نك کوردیکی دم بجمیع الوانها ظاهر مذهب اوزره وحامله نك
کوردیکی دم هرنه قدرو لدك اکثری خروج ایتمزدن اقدم ایسه ده استحاضه در
بس اشبو حامله آبدست الور اکر قدرتی اولورسه واکر قدرتی اولمازایسه تیمم ایدر ایماایله
نمازی ادا ایدر تأخیر ایتمز صحیح و سالم اولوب ترك و تأخیر ایدنلرك عجبا عذر
وبهانه لری نه اولور ❊ فتح عن المجتبی ❊ صغیره حقنده قول معتمدك مقابلی مرقومه نك
دمنه دم فساد دینوب دم استحاضه اطلاق اولنمامق قولیدر ❊ بحر ❊
آیسه ده دم اسود ویا احمرا ولورسه حیض اولمسی قولیدر ❊ حلبی
﴿ (واقل الطهر) بین الحیضتین او النفاس والحیض (خمسة عشر یوما) ولیالیها
اجماعا ﴾ ایکی حیض ویا اکثر مدتی استکمال ایدن نفاسله حیض بینلرنده
بولنان طهرك مدتنك اقلی اصحاب کرین رضوان الله تعالی علیهم اجمعیندن
اجماع واتفاق اوزره کیجه لریله برابر اون بش کوندر ﴿ (ولا حد لاکثره)
وان استغرق العمر (الاعند) الاحتیاج الی (نصب عادة لها اذا استمر بها الدم)
فیحد لاجل العدة بشهرین به یفتی ﴾ طهرك اکثرینه حد و نهایت یوقدر
هرنه قدر عمری مستغرق اولوب جمیع مدت عمری طهر اوزره مستمر
ومتمادی اولورسه ده الا دم مستمر اولوب نصب عادته محتاج اولندقده عدت
ایچون ایکی شهر ایله تحدید اولنور انجق بو قول ایله فتوی ویریلور مدت عمری
طهره مستغرق اولمق یاسنله بالغه اولوب اصلا طول عمرنده دم کورمامکله
اشبو نوع خاتونده صومنی ونمازنی ادا ایدر وزوجیله مجامعت ایدر وعدتی
اشهر ایله منقضیه اولور ویا عند البلوغ ویا بعد البلوغ اوچ کوندن
اقل دم کوروب بعده انقطاعی مستمر اولمغله اولور ❊
بو دخی صورت اولی کبیدر ❊ ویا بر حیض کوروب بعده انقطاعی مستمر
اولور بونك حکمی دخی اولکینك حکمی کبیدر ❊ الاشو قدر وارکه بونك عدتی
اکر بعضا کندویه حیض طاری اولورسه حیضله دم اکر سن ایاسه
وارمامش ایسه واکر حیض طاری اولماز ایسه سن ایاسه ابتداسندن اشهر ایله
معتده اولوب نته کم عدت بحثنده کلور ❊ حلبی ❊ لکن اشبو ایکی شهر ایله
تحدید معتاده ایله محیره ده در مبتدئه ده دکلدر ❊ زیرا مبتدئه که ابتدا حیض
کورن عورتك حیضی ابتدا کوردیکی کوندن حساب اولنه رق هر آیدن
اون کوندر کرك ابتداسندن وکرك وسطندن وکرك آخرندن باقیسی
طهردر مثلا بر عورت محرمك اون دردنجی کونی حیض کوروب بالغه اولسه
ایکنجی حیضنك ابتداسی صفرك اون دردنجی کونی اولور وهلم جرا

الی غیر النهایة بویله در اشبو مفهوم معلومك اولدیسه مثلا مزبوره
عورتی زوج آخر طهرده تطلیق ایلسه عدتی التمش طقوز کونله منقضیه اولور
اوچ حیض اونر کوندن اوتوز وایکی طهر بری یکرمی ودیکری اون طقوز
اعتباریله تمام اولور واکر اول طهرده تطلیق ایدرسه عدتی سکسان طقوز
ویاسکزله منقضیه اولور اوچ حیض اوتوز اوچ طهرك بری یکرمی آخرلری
اون طقوزر ویاخود بری اون طقوز آخرلری یکرمیشر اعتبار اولنه رق واکر
اول حیضده تطلیق ایدرسه عدتی یاطقسان سکز ویا طقسان طقوز کون ایله
منقضیه اولور ❊ درت حیض قرق واوچ طهر یا اللی سکز ویا اللی طقوز اعتبار
یله نته کم آنفا مرور ایلدی ﴿ وعمم کلامه المبتدأة والمعتادة ومن نسیت
عادتها ﴾ مصنفك ولا حد لاکثره الاعند نصب عادة الی آخره کلامی ابتدا حیض
کورن وعادتی اونتیان معتاده یه وعادتی نسیان ایدن معتاده یه عام وشامل
اولدی معتاده دن مراد عادتنی اونتیان مرئه اولدیغی مقابله قرینه سیله در
مبتدئه ده طهر بر ماعده یکرمی کون تقدیر اولندیغندن استمرار دم صورتنده
نصب عادت ایچون عدتده طهری ایکی ماه ایله تحدید واقعه مطابق
وصحیح در ❊ معتاده نك صورتی مثلا بر عورت اون کون حیض کورمکله
وبرسنه طهر ایله بالغه اولسه بعده دم مستمره اولسه ابو عصمه وقاضی
ابو حازم حیضی کوردیکی اون کون و طهری برسنه اولدیغنه بنا أمرئه
مرقومه نك عدتی اوچ سنه ایله اوتوز کونده منقضیه اولور دیدیلر ❊
قهستانیده صدر شهیددن نقلا مرئه مذکوره حقنده اکثر طهر ایکی شهردر ❊
وفتوی بونك اوزرینه در ایسر اولدیغندن دیو تصریح اولندی ❊ نته کم
نهایه ده ذکر اولندی ﴿ وتسمی المحیرة والمضلة واضلالها امابعد داو بمکان
اوبهما کما بسط فی البحر والحاوی ﴾ عادتی ناسیه اولان عورته یاء تحتیه نك
فتحی ویا کسریله محیره دینیلور ❊ الله ذو الجلال حضرتلری کندوبی حیرت
وفکرتده قلدیغندن ویا کندو استفتا ایندیکی فقیهی تحیر ایتدیکنه بناً
ومضله تسمیه اولنور مرقومه نك اضلالنك معناسی یا عدد ایام حیضی یتروب
معلومی اولمامغله اولور مثلا هر آیده حیض کوردیکی معلومی اولوب ولکن
قاچ کون اولدیغی معلومی اولمسه اشبو قسم مرئه اول استمراردن اوچ کون
نمازی ترك ایدر انده حیض اولدیغی متیقن اولدیغنه بناً بعده یدی کون هر بروقت
ایچون بر غسل ایدر ایام مذکوره ده حیضله طهر بیننده وحیضدن خروجده
ترددی اولدیغنه بناً باقی یکرمی کونده هر بر وقت ایچون بر آبدست آلور طهره یقینی

اولدیغندن وزوجیله جماع جائز اولور ※حلبی※ مرئیهٔ مرقومه‌نك اضلالنك معناسی
یاخود مکان حیض اولان ایامی علی وجه التعیین نسیانی ایله اولور مثلا ایام
حیضك عددی معلومی اولسه ولکن قنغی کون اولدیغنی بلمسه
ضعفنده یعنی ایکی قاتنده واکثرنده نسیان ایدرسه مثلا اوج یومی التی
ویا زیاده ایامده نسیان ایتسه ایام مزبوره‌ده حیض ایامی متیقن اولماز
اما ضعفندن اقل عدده نسیان بولنورسه حیض اول ایامده متیقن اولور
نته‌کم اوچ کونی بشده نسیان ایلسه یوم ثالثده حیض متیقن اولور
ویا عددنی ویا مکانتی ایکیسنی بردن نسیانله اولور بو صورتده تحری وطلب ایدر
اکر تحریسی برشیئه واقع اولورسه آنکله عمل ایدر واکر برشیئه واقع
اولمازسه هر بر وقت نمازایچون برغسل ایدر صلواة مکتوبه‌یی ادا ایدر ※حلبی※
نته‌کم بحر وحاوی القدسی ده بسط وتفصیل اولندی ﴿وحاصله انها تحری ومتی ترددت
بین حیض ودخول فیه وطهر تتوضأ لکل صلاة﴾ بحرك وحاوینك بسط
وتفصیللرینك حاصلی مرئیهٔ مزبوره تحری ایدر اکر حیض وحیضه دخول ایله
طهر بیننده تردد وشك ایدرسه هر بر وقت ایچون بر آبدست آلور دم استحاضه
ایله معذوره اولور ﴿وان بینهما والدخول فیه تغتسل لکل صلاة وتترك غیر
مؤکدة ومسجدا وجماعا وتصوم رمضان ثم تقضی عشرین یوما ان علمت بدأئت
لیلا والا فاثنین وعشرین﴾ واکر حیض ایله طهر وطهره دخول بیننده تردد وشك
ایدرسه هر بر نماز ایچون برغسل ایدر حیضدن خروجی وطهره دخولی
احتمالندن وسنت مؤکده‌لرك غیری سنتلری ومسجده دخول وجماعی ترك ایدر
ورمضان اوروجنی طوتار بعده یکرمی کون قضا ایدر اکر حیضك ابتداسی
کیجه‌دن اولدیغی معلومی اولورسه پس ابتداسی کیجه‌دن اولنجق نهایتی
دخی کیجه اولدیغندن حیض بین اللیلتین اولنجق اون کون اولور بوم حیضده
فساده کیدن صوم اون کون اولور قضا ایتدیکی تقدیرجه اول قضا ایتدیکی
اون کون دخی ایام حیضدن اولمسی احتمالندن ناشی احتیاطا اون دخی زیاده
قلنورده یکرمی قضا ایدر ※حلبی※ واکر ابتداء حیض کیجه‌دن اولدیغی معلومی
اولمازسه یکرمی ایکی کون قضا ایدر زیرا بدایتی کوندوزدن اولنجق ختامی
دخی کوندوزده اولور فساده کیدن صومی اون براولور قضاسی ایامنده دخی
اون براعتبار ایله یکرمی ایکی کون احتیاطا قضا ایدر ※حلبی※ ﴿وتطوف لکن
ثم تعیده بعد عشرة ولصدر ولا تعیده﴾ دخی مرئیهٔ متحیرهٔ مرقومه رکن ایچون
طواف زیارتی ایدر بعده اون کون نصکره اعاده ایدر وطواف صدر که
آفاقی ایچون اولان طواف وداعی ایدر واعاده ایتمز ﴿وتعتد لطلاق بسبعة

اشهر علی المفتی به﴾ دصلهٔ مشروحه قول مفتی به اوزرینه طلاق ایچون یدی
ماه عدت چکر ﴿(وماتراه) من لون ککدرة وتربیة (فی مدته) المعتادة
(سوی بیاض خالص) قیل هوشیٔ یشبه الخیط الابیض﴾ مرئیه‌نك مدت
معتاده‌سنده تراب رنکنده بوز بولانق ساده بیاض صاحبی اولمیه‌رق یعنی
خیط ابیض کبی کوردیکی نسنه مصنفك وماتراه قولی مبتداء اشاغیده‌کی یمنع صلاة
قولی خبریدر واکامر بوطدر ﴿(ولو) المرئی طهرا (متخللا) بین الدمین (فیها حیض)
لان العبرة لاوله وآخره وعلیه المتون فلیحفظ﴾ مدت معتاده‌ده مرئی اولان
ایکی دمك اراسنده کیرن طهر اولورسه حیضدر نفاس دخی بینه بو یلجه‌در اعتبار
اولنده وآخرینه اولدیغنه بناءً ازکانده نصابه قیاسا واصحاب متون اشبو قول متین اوزره‌لردر
حفظ اولسون ﴿ثم ذکر احکامه بقوله (یمنع صلاة) مطلقا ولو سجدة شکر﴾
مصنف بوندنصکره ماسبقده ذکر اولنان وماتراه قولنك احکامنی یمنع صلاة
قولیله ذکر ایدرکه مرئیهٔ مرقومه‌نك مدت معتاده‌ده کوردیکی
اون مزبور صاحبی اولان شیلر نمازه مطلقا یعنی کرك کلیسنه وکرك بعضیسنه
ونمازك اوزرینه عطف اولنان معطوفلره مانع اولور هر نه قدر سجدهٔ
شکر وسجدهٔ تلاوت دخی اولورسه ده یعنی وجوب وصحتنه مانع اولور
دیمك وجه مانعیت وقت سعادتده بولنان طائفهٔ نساء رضوان الله تعالی
علیهن اجمعین حضراتنك ام المؤمنین حضرت عائشه رضی الله تعالی
عنهایه لدی الاستفتا بیعت بیوردقلری کندوده بعض دم حیض
شائبه‌سی بولنان صفرته مائل کرسف که نسوان اول اوانده محل معهوده‌لرینه
وضع ایدرلر اشبو خرقهٔ معهوده‌ده موجود نسنه‌یزدن ظهور ایدن نماز
جائز اولورمی دیو سؤال بیوردقلرنده جواب باصواب بیوردیلرکه تعجله
ایتمیك حتی خالص بیاض کورینجه قدر یعنی حمرت وصفرت وکدرت زائللری ایله
ظهور ایدن نسنه حیضدن عد اولنور جواز صلاته وغیریه مانعدر
الا خالص بیاض اولورسه مانع اولمز ﴿(وصوما) وجماعا (وتقضیه)
لزوما (دونها) للحرج﴾ دخی صومه وجماعه مانع اولور وصومی لازم
وواجب اوله‌رق قضا ایدر نمازی قضاده حرج اولدیغنه بناءً نمازی قضا ایتمز
صومده حرج بو قدر سنه‌ده بر دفعه واقع اولور نهایت حیض اون
وطهری اون بش کون اولدیغی صورتده اون بش کون قضا لازم
اولور اما نمازك هر کون تکراری ثابتدر ※ قضاء صومده بعض حکمت یازمشلرکه
حضرت حوا رضی الله تعالی عنها حیضی ابتدا کوردکده حضرت
آدم علیه وعلی نبینا الصلوة الاتم دن سؤال بیوردیکی نمازی ادایده‌یمی

یوقسه ادا ایتامعمی جواب بیوردیلر که بلمم الله ذوالجلال حضرتلری وحی
بیوردیلرکه نمازی ترك ایده وقتا که حیض منقطعه اولوب پاك اولدقده
قضاسندن استفتا ایتدکده ینه بلمم بیوردی الله ذوالجلال ترك قضا ایله
امر بیوردیلر بعده صوم وقتنده ینه حیض کوردی واستفسار ایلدی نمازه
قیاسا ترك صوم وعدم قضا ایله جواب بیوردیلر الله عظیم الشان قضاء
صومله امر بیوردی بعضیلر قیاس حضرت حوادن اولدی دیمشلر
﴿ولو شرعت تطوعا فیهما فحاضت قضتهما خلافا لما زعمه صدر الشریعة بحر﴾
برعورت نافله صوم ویاصلاته شروع ایتسه عقیبنده حیض کورسه ایکیسینی دخی
قضا ایدر اشبو قائل صدر الشریعهنك زعم ایلدیکی نافله نمازی قضا ایدر
صومی ایتمز قولنه مخالفت ایلدی ☼ حلبی ﴿وفی الفیض لو نامت طاهرة وقامت
حائضة حکم بحیضها مذ قامت وبعکسه مذ نامت احتیاطا﴾ فیضده ذکر
اولندیکه برعورت طاهره اوله رق ایوسه وحائضه اوله رق اویانسه
وقت قیامنده حیضله حکم اولنور بو تقدیرجه نوم وقتنده فوت اولان نمازی
قضا ایدر حوادث اقرب اوقاتنه مضاف اولدیغنه بناً اما اشبو صورت
مشروحهنك عکسکه حائضه اولدیغی حالده یاتوب طاهره اوله رق
قالقرسه احتیاطا وقت نومندن طهریله حکم اولنور ﴿(و) یمنع حل (دخول
مسجد و) حل (الطواف) ولو بعد دخولها المسجد وشروعها فیه﴾ دخی
رؤیت مرقومه دخول مسجدك وطواف بیتك حلنه مانع اولور هرنقدر
مسجده دخول وطوافه شروعدن صکره ظهور ایدرسه ده صحت نفلك
معناسی اولمدیغندن حل لفظی ایله تقیید بیوردیلر اشبو مضمونده بدننده نجاست اولان
کمسهنك عدم دخولنه اشارت واردر خزانهده ذکر اولندیکه برکمسهدن
مسجدده ریح ظهور ایتسه بعضیلر لابأسدر دیدیلر وبعضیلر طشره یه
خروجی رأی ایتدیلر واصح اولنده بودر ☼ حموی ☼ مسجد ایله تقیید جبانهدن
احتراز ایچوندر ☼ زیرا بونده حرمت دخول یوقدر هرنه قدر اداء صلات حقنده
مسجد حکمنده اولوب صفوف هرنه قدر متصله اولماز ایسه ینه اقتدا صحیح
اولورسه ده وفناء مسجد یعنی مسجدك اطراف وجوانبی مسجد حکمندهدر اما مد فناء
اقتدا حقنده هرنه قدر مسجد طولو اولیوب وصفوف متصل اولماز ایسه ده حائض وجنب
فناء مسجده دخول ایدر دخی مسجدلك قولرینك کولکهلکی فناء مسجد حکمندهدر ومطلق
منعلری مرورك دخی منعنی افاده ایدر ☼ مثلا خسر وضرورتله تقیید بیوردیلر مثلا
منزلنك بابی مسجده اولان کمسه یه کوره ضرورت اولمش اولور مروردن منع اولنماز
واکر ضرورت اولمازسه منع اولور ☼ صاحب بحر منزل مرقومدن غیری سکنا

ویاتحویل باب امکانی اولمامغله تقیید لایقدر مسجدده احتلام اولان کمسه
تیمم ایدر وخروج ایدر خوف اولماز ایسه خوف اولورسه تیممله جلوس ایدر ☼
نماز قلمز وقرائت قرآن ایتمز (تنبیه) رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
جنب اولدیغی حالده مسجده دخول ومسجدده مکثله تخصیص اولندیلر
وحضرت علی کرم الله تعالی وجهه نك منزل دیمنت ایدیلرینك باب سعادتلری
مسجدده اولدیغندن اکا دخی خاصة رخصت بیوردیلر ☼ نتهکم حضرت
زبیر رضی الله تعالی عنه کهلهدن شکوا ایتدکلرنده لبس حریر ایله رخصت
وبعض غیریلری بعض شیلر ایله تخصیص بیوردیغی کبی (وما ینطق عن الهوی)
☼ ابو السعود ☼ سؤال اولنورسه که دخول مسجد مرتبهٔ مرقومهیه حرام اولدقدنصکره
طواف اولونمقله حرام اولور ذکرینه حاجت مس ایتمز ایدی جواب ویریلورکه
ارکان حجك اقواسی اولان وقوف عرفه مرقومه حقنده جائز اولنجق طوافك
جوازی اولونمقله اولور توهمنی دفع ایچون حاجت مس ایتدی ☼ منح عن العینی ☼
﴿(وقربان ماتحت ازار) یعنی ما بین سرة ورکبة ولو بلا شهوة وحل ماعداه
مطلقا﴾ دخی حیض زوجك زوجهنك ازارینك ماتحتیکه کوبکی ایله دیزینك
مابیننه تقربه مانع اولور ☼ هرنه قدر شهوتسز اولورسه ده ماتحت الازارك
ماعداسنه مطلقا شهوتلی وشهوتسز ونظر ایله ویا مباشرتله اولسون قربان جائز
اولور طعام طبخ ایتمسی والینك مس ایتدیکی خاتور ویاصوکبی شیلر استعمالی مکروه
دکلدر فتاوای ولوالجیهده بیان اولندیکه حیض وقتنده نسانك فراشنده یتوتی
ترك ایتمالی فعل یهوده تشبه اولدیغی ایچون ☼ بحر ﴿وهل یحل النظر ومباشرتها له
فیه تردد﴾ ایام حیضده زوجك شهوتله محل معهوده نظر ونسانك زوجنه
مباشرتی حلال اولورمی اشبو مضمونده تردد واردر ☼ اصل حرمت مباشرت
وقربانده اولوب تقبیل وجهده شهوت نظردن زیاده اولوب اندن منع اولنمیجق
نظردن منع اولنمامق اولونمقده قالور ☼ ونظر باعث شهوت اولوب تقربه
سبب اولماسی احتمالیده اولدیغی ایچون حلال اولوب اولمامسنده تردد اولندی ☼
ونسانك زوجه مباشرتنده ترددك وجهی صاحب بحر دیرکه اشبو مباشرت
حقنده فقهانك برکلاملرینی کورمدم ممکنکه جائز اوله رجاله مباشرتك حرمتی
نسانك حائض اولدیغی ایچوندر ☼ نسا طرفنده اشبو علت یوقدر نهایتی
مباشرت جماعه سبب اولور دیو منع اولنوب عدم حله قائل اولنمغله تردده
باعث اولدی ﴿(وقرائة قرآن) بقصده (ومسه) ولو مکتوبا بالفارسیة فی الاصح
(الا بغلافه) المنفصل کما مر﴾ دخی حیض وجنب قرآن قصدیله یعنی ثنا ویا افتتاح
امر قصدی اولمیهرق تلاوت قرآن قول اصحده هرنه قدر لغت فارسیه ایله

مكتوب دخی اولورسه مس ولمسندمانعدر ※ لكن شيرازلی اولميوب مصحفدن آيری اولان غلافكه محفظه تعبير اولنور بونك ايله طاشمق جائز اولور ※ نته كم ماسبقده مرور ايلدی قليل وكثير بيننده فرق يوقدر ※ كرك برآيت وكرك برآيتدن دون اولسون دار قطنينك حضرت علی كرم الله تعالی وجهه دن روايت ايتديكی (اقرؤا القرآن مالم يصب احدكم جنابة فان اصابه فلا ولا حرفا واحدا) حديث شريفنه بناً ※ يعنی سزلر قرآن جليل الشان تلاوت ايديكز سزلره جنابت اصابت ايتمدكجه اكر جنابت اصابت ايدرسه قرآنی قرائت ايتميكز حتی برحرفنی بيله ※ كذا فی البحر ※ مصحف شريفك هر برمحلی مكتوب ويا غير مكتوب مس جائز دكلدر ※ اما مصحفك غيری مثلا تخته وپاره وديوار كبی شيلرده نفس آيت كريمه مكتوب اولان محلی مس محدثه جائز دكل سائر محللری مس جائزدر ※ غسلخانه ده وحمامده قرائت قرآن مكروهدر ※ خلاصه ده حمامده جهرا تلاوت مكروهدر ※ سرا يعنی كندونفسنده قرائتده بأس يوقدر وقول مختار بودر ديو تصريح اولنمشدر ※ خاتمنده اسم الله مكتوب اولان كسه آبدستخانه ده يوزيكينك قاشنی النك ايچنده طوتار محدث وجنب الی واغزينی غسلله مس وتلاوت ايده مز حدث وجنابت ثبوتا وزوالا تجزی قبول ايتمدكلرينه بناً وكندو مكشوف العورة اوله رق ويا مكشوف العورة اولان كسه نك عندنده قرائت قرآن اولمز ※ بحر ※ فی الاصح قولندن اختلاف منفهم اولور ※ لكن صحيح اولان اتفاقدر ※ بحر ※ تفسير وحديث وفقه كتابلرينی بلا طهارة مس مكروهدر ※ آيات قرآنيه دن خالی اولمدقلرينه بناً وتبديل وتحريف اولنميان توراية وانجيل وزبور دخی بويلجه در ※ نهر ※ (وكذا) يمنع (حمله) كلوح وورق فيه آية ※ حيض بننده بويلجه كندوده آيت كريمه مكتوب اولان لوح وورق كبی شيلری حمله ده مانعدر مس بوندن مفهومدر ※ برآيتدن نقصان مكتوبی مس وحملده كراهت يوقدر ※ قهستانی ※ (ولابأس) لحائض وجنب (بقراءة ادعية ومسها وحملها وذكر الله تعالی وتسبيح) وزيارة قبور ودخول مصلی عيد) ※ حائضه وجنبه كوره ادعيه مأثوره لری قرائتده ومكتوب اولدقلری تقديرده مس وحملده وذكر الله وتسبيح ايتمده وزيارت قبورده وبيرام نمازی قيلنه جق مكانه دخولده بأس يوقدر ※ (واكل وشرب بعد مضمضة وغسل يد) واما قبلهما فيكره لجنب لا حائض مالم تخاطب بغسل ذكره الحلبی ※ دخی مرقومه لرنی غسل ومضمضه ايتدكدن صكره اكل وشربده بأس يوقدر ※ بونده لا بأسدن مراد تركی اولی اولان لابأس دكلدر ※ بلكه بونده اصلا كراهت اولماز شارحك مضمضه وغسلدن اقدم جنبه كوره مكروهدر ※ حائضه كوره غسلله خطاب اولنمدقجه

كراهت يوقدر قولی قرينه سيله اشبو مضمونی ابراهيم حلبی بويلجه ذكر ايلدی ※ (ولا يكره) تحريما (مس قرآن بكم) عند الجمهور تيسيرا وصحح فی الهداية الكراهة وهو الاحوط ※ عند الجمهور تيسيرا للعباد يڭ كبی مس ايديجی يه يعنی يا پشيجی يه متصل اولان شی ايله قرآن عظيم الشانی مس كراهت تحريميه ايله مكروه اولمدی صاحب هدايه كراهت تحريميه اولمايی تصحيح ايلدی احوط اولان بودر ※ (ويحل وطئها اذا انقطع حيضها لاكثره) بلا غسل وجوبا بل ندبا ※ مدت حيضك اكثرنده حيض منقطع اولورسه نسايه غسل واجب اولميه رق بلكه مندوب اوله رق وطئ حلال اولور نفاسده ده بويلجه در ※ اكثرنده دمك انقطاعی شرط اولمديغندن حيضها ديدی دمها ديمدی ※ (وان) انقطع لدون اقله تتوضأ وتصلی فی آخر الوقت ※ مدت حيضك اقلی اولان اوچ كوندن اقلده حيض منقطع اولسه آبدست الور آخر وقتده نمازی ادا ايدر ※ (وان لاقله) فان لدون عادتها لم يحل وتغتسل وتصلی وتصوم احتياطا ※ انقطاع مدت حيضك اقلنده وعادتندن نقصانده اولورسه جماع حلال اولماز واحتياطا غسل ايدر ونمازی قيلر وصومی طوتر اكر عادتنك تمامنده منقطع اولسه غسلی آخر وقته تأخير مستحبدر عادتندن اقلده واجبدر ※ وان لعادتها فان كتابية حل فی الحال والا (لا) يحل (حتی تغتسل) او تتيمم بشرطه ※ حيض عادتنده منقطع اولان كتابيه اولورسه حين انقطاعنده جماعی حلال اولور مخاطب اولمديغی ايچون كتابيه حقنده بعد الانقطاع امارۀ زائده يه منتظر اولنماز وبعد الانقطاع اصلا ميله متغير اولماز حيضدن خروجيله حكم اولنديغنه بناً وكفار فروع ايله مكلف اولمدقلری قوله بناً حيض كورن كتابيه اولمز ايسه جماع حلال اولماز حتی وقت مستحبك آخرنده غسل ويا شرطی موجود اوله رق تيمم ايتمدكجه مثلا وقت عشاده منقطع اولسه قبل الليل كندوده غسل ايدوب ونمازادا ايتمك ممكن اولور وقتده قدر تأخير ايدر بعد نصف الليل مكروهدر ※ بحر ※ قول اصح اوزره اتفاقا زوج ايچون قبل الصلوة قربان يوقدر وزوج آخرا بيجاب ايتديكی صورتده زوج اوله حلی ورجعتك انقطاعی مزبور غسل ويا تيممله صلاته موقوفلردر ※ نهر ※ (او يمضی عليها زمن يسع الغسل ولبس الثياب (والتحريمة) يعنی من آخر وقت الصلوة لتعليلهم بوجوبها فی ذمتها حتی لو طهرت فی وقت العيد لا بد ان يمضی وقت فی الظهر كما فی السراج ※ يا خود آخر وقت صلاتدن مرقومه نك غسل وخلع ولبس ثيابنه وتحريمۀ صلاتنه كافی زمان واسع مرور ايتمدكجه جماع حلال اولماز ※ يعنی بو وقتده متطهره اولملی كه وقت مزبورك خروجنه قدر اغتسال ولبس ثياب وتحريمه ممكن اوله

فقهانك مرقومدنك ذمتنده نمازك وجوبيله تعليلارينه بناً حتى بيرام نمازى
وقتنده متطهره اولسه وقت ظهر چيقمق لازمدر * تنه كم سراجده
ذكر اولندى اشبومقامده وطئك حلنك تخصيص بالذكر اولنديغى وقت
مزبورك مرورى ايله حائض ونفسانك طهارتيله حكم وطئ حقنده اولوب
قرائت قرآن حقنده اولمديغنه اشارتدر * حموى ﴿ وهل تعتبر التحريمة
فى الصوم الاصح لا ﴾ صومده زمن تحريمه معتبر اولورمى قول اصحه كوره اولماز
﴿ وهى من الطهر مطلقا وكذا الغسل لو لاكثره والا فمن الحيض ﴾ تحريمه مطلقا
يعنى انقطاع كرك مدت حيضك اكثرنده وكرك اكثرندن دونده اولسون
طهردن عد اولنور * غسل دخى يته بويلجه طهردن معدود درمدت حيضك
اكثرنده ايسه واكر انقطاع مدت حيضك اقلنده ايسه حيضدندر ﴿ فتقضى
ان بقى قدر الغسل والتحريمة ولو لعشرة فقدر التحريمة فقط لئلا تزيد ايامه على عشرة
فليحفظ ﴾ پس بعد الانقطاع غسل وتحريمه ادا اوله جق قدر وقت باقى قالورسه مطلقا
نماز قضا اولنور واكر انقطاعى اون كونده اولورسه مجرد تحريمه ادا اولنه جق
قدر وقت اولورسه قضا ايدر ايام حيض اون كونك اوزرينه زائد اولمامق ايچون حفظ
اولنسون ﴿ (و) وطئها يكفر مستحله كما جزم به غير واحد وكذا مستحل وطئ الدبر
عند الجمهور مجتبى ﴾ حيض كورن مرئه يى وطئ استحلال ايدن كافر اولور نته كم اشبو
مضمونله مبسوط واختيار وفتح قدير صاحبلرى كبى جماعت غير واحد جزم
وتصريح ايتديلر عند الجمهور وطئ دبرى مستحل دخى بنه بويله در نته كم
مجتبى ده ذكر اولندى شرنبلالى نفسايى مستحلا وطئ ايدن كمسه نك من حيث
التكفير حكمنى كورمدم ديدى ﴿ (وقيل لا) يكفر فى المسئلتين وهو الصحيح خلاصة
(وعليه المعول) ﴾ معول معظم وزننده مصدر ميميدر اعتماد معناسنه يعنى بعضيلر
مسئلتين مزبورتينده مستحل كافر اولماز ديديلر صحيح اولانده بودر واعتماد
بونك اوزرينه در * خلاصه ﴿ لانه حرام لغيره ولما يجئ فى المرتد انه لا يفتى
بتكفير مسلم كان فى كفره خلاف ولو رواية ضعيفة ﴾ صورت مشروحه ده عدم
تكفير وطئ مرقوم حرام لغيره اولديغندن بونده غيردن مراد اذادر حرامى
حلال وحلالى حرام اعتقادى كفر اولمق حرمتى دليل قطعيله ثابت
اولان حرام لعينده ده در اما حرام لغيرده ده وحرمتى خبر احاد ايله ثابت اولان
حرام لعينده ده حلنى اعتقاد كفر دكلدر * بحر * دخى تكفير اولنمديغى
مرتد بحثنده كله جك هرنقدر روايت ضعيفه ده اولورسه ده برمسلمك تكفيرنده
خلاف واقع اوله جق كفرينه فتوى ويرلمز مسئله سنه بناً صاحب بحر دقيق
اول قول ضعيفه ميل ايدر ديدى لكن مفتينك افتاسى عندالله ثابت

اولان كفر وياايمانى تغيير ايتمز ﴿ ثم هو كبيرة لو عامدا مختارا عالما بالحرمة
لا جاهلا او مكرها او ناسيا ﴾ بوند نصكره وطئ مزبورك كناهدر اكر قصدا
رضاسيله وحرمتنه عالم اوله رق اولورسه اوزرينه توبه واستغفار لازمدر
اما بابه ركك رضاسز ويانسيان وجهى اوزره اولورسه كبيره دن اولماز
لكن جاهله كوره تعلمى لازمدر ﴿ فتلزمه التوبة ويندب تصدقه بدينار
او نصفه ومصرفه كزكاة ﴾ پس واطئ مزبوره توبه لازم اولور برويانصف
التون تصدقى مندوب اولور وصدقه مرقومه نك ويره جك محلى زكات
اعطاسى جائز اولان فقرادر بعضيلر برالتون وطئ اول حيضده ويادم حيض
قره اولديغى تقديرجه ونصف آخر حيض وياصارى دم صورتنده در
ديديلر اشبو حديث شريفكه بركسه دم حيض قرمزى اولان اهلنه حائضه
اولديغى حالده تقرب ايدرسه برالتون صارى اولورسه يارم التون تصدق
ايلسون جقلرنده وارد اولديغنه بناً ﴿ وهل على المرأة تصدق قال فى الضياء
الظاهر لا ﴾ صورت مشروحه ده نسا اوزرينه ده تصدق مرقوم مندوب اولورمى
ضياده ظاهر اولان مندوب دكلدر لكن مرئه يه كوره ده زوجنه مكنت ويروب
تسليم اولمق حرامدر زوجه مباشرت حرام اولديغى كبى پس زوجنه تمكين
ويروب رضاسى صورتنده تصدق كندويه مندوب اولور ﴿ (ودم استحاضة)
حكمه (كرعاف دائم) وقتا كاملا (لا يمنع صوما وصلاة) ولو نفلا ﴾ دم استحاضه نك
حكمى وقت كامله دوام اوزره نازل اولان برون قانى كبيدر * صومه وصلاته
وقرائت قرآنه ومس مصحفه ودخول مسجده وطوافه مانع اولماز هرنه قدر نافله دخى
اولسه لر رعاف رانك ضميله برون قانيدر دم استحاضه مدت حيضك اقلنده نقصان
واكثرندن زياده ده وحيضدن كسلمش مرئه وصغيره نك رحملرندن مرضدن ونفسانك
اكثر مدتلرندن زياده ده نزول ايدن دمدر ابو السعود ودم مرقومه نك علامتى رائحه
سى فنا اولمامقدر دم حيض بونك خلافنه در * بحر ﴿ (وجماعا) لحديث
توضئ وصلى وان قطر الدم على الحصير ﴾ دخى دم مزبور جماعه مانع اولماز
مستحاضه حقنده وارد اولان توضئ حديث شريفنه بناً يعنى آبدستكى ال
ونمازكى ادا ايله هرنقدر دم حصير اوزرينه طملرسه ده حديث شريفى هرنقدر
نماز حقنده ورود ايتمكله حكم صلاته عباره دلالت ايتديسه صوم
وجماعيده دلالة اثبات وبيان ايلدى لكن سيلان دم وقتنده تلوث بالنجاسة
مضرتندن تخلص ايچون احتراز جماع لازمدر

﴿ (فى بيان نفاس) ﴾

﴿ (والنفاس) ﴾ لغة ولادة المرأة وشرعا (دم) فلو لم تره هل تكون نفساء المعتمد نعم

(يخرج) من رحم ✿ نفاس لغتده عورتك ولد كتورمه سى وشرعده ولددنصكره عورتك رحمندن خروج ايدن دمدر دم مزبوره نفاس تسميه سى حيوان مولودك جمله سنه اسم اولان نفس ويا دم معناسنه اولان نفس خروج ايتديكنه بنأ دمه ده نفس اطلاق اولنور نفسك قوامى كند وايله اولديغى ايچون نفاسده حيض كبى تسميه بالمصدر قبيلندندر پس ولد كتورن نسا دم كورمسه نفسا اولورمى معتمد اولان اولمقدر واشبو قول امام اعظم قوليدر احتياطا اوزرينه غسل لازمدر زيرا ولادت آز وچوق دمدن خالى اولماز شيخ زين بو يلجه افاده بيوردى ✿ فلوولدته من سرتها ان سال الدم من الرحم فنفساء والافذات جرح وان ثبت له احكام الولد ✿ مرئه ولدى سره كه كوبكندن كتورسه رحمندن دم سيلان ايدرسه نفسادر واكر دم كلمزسه صاحب جرحدر ولد كوبكنده يارهدن خروج ايتمش اولور كندوبه نفسا حكمى اولمز هرنقدر انقضاء عدت وجاريه نك ام ولد اولمسى وطلاق ولادته تعليق اولنان مرئه نك طلاقنك وقوعى كبى احكاملر كندويه ثابت اولورسه ده ✿ ظهيريه ✿ (عقب ولد) او اكثره ولو منقطعا عضوا عضوا لا اقله فتتوضأ ان قدرت اوتتيمم وتومى بصلاة ولا تؤخر فما عذر الصحيح القادر ✿ نفاس عقيب ولدده ياخود اكثرينك هرنه قدر پاره پاره دخى اولورسه ده عقبنده خروج ايدن دمدر ولدك اقلنك خروجنده نفسا اولمز ✿ پس قادره اولورسه آبدست الور وياتيمم ايدر وايما ايله نمازى ادا ايدر تأخير ايتمز ✿ ادا ايتمزسه ربسنه عاصيه اولور ✿ لكن اداء صلات ايدركن ولده ضرر خوفندن ماتحتنه يا برچقور قازيلور ويا برقاب وضع اولنور كه ولد نازل اولدقده انلرك درونينه نزول ايده ده ضرردن امين اوله ✿ پس صحيح وسالم اولوبده نمازى تأخير ويا ترك ايدنلرك عذر وبهانه لرى نه اولور ✿ (و) حكمه كالحيض فى كل شئ الا فى سبعة ذكرتها فى الخزائن وشرحى الملتقى منها انه (لاحد لاقله) ✿ دخى هر برشيده نفاسك حكمى حيضك حكمى كبيدر ✿ الا شارح عليه الرحمه دركه يدى شيده كه انى بن خزائنده وملتقى اوزرينه اولان شرحمده ذكر ايلدم اول يدى شيدن برى نفاسك اقلنه حد اولماسق وبلوغ واستبرا وعدت واكثرى قرق كون اولمق وكفارت صومنده تتابعى قطع ايتمسى وكند وايله طلاق سنت بينيله طلاق بدعت بينى فصل اولمامقدر ✿ حلبى ✿ الا اذا احتيج اليه لعدة كقوله اذا ولدت فانت طالق فقالت مضت عدتى ✿ الا عدت ايچون اقلنى بيانه احتياج اولنورسه مثلا زوجك ولد كتوررسك سن بوشسك قولى كبى اشبو صورتده زوجه بن ولد كتوردم طلاق واقع اولدى وعدتم بعد النفاس اوچ حيضله منقضيه

اولدى ديسه ✿ فقدره الامام بخمسة وعشرين مع ثلاث حيض والثانى باحد عشر والثالث بساعة ✿ اقل نفاسى احتياج صورتنده امام اعظم رضى الله تعالى عنه يكرمى بش كون واوچ حيض ايله تقدير ايلدى وفتوى اشبو قوله در ✿ نهر ✿ اما صلات وصوم حقنده اقلى دم بولنان مدتدر ✿ نته كم نهايه ده تصريح اولندى اما عدت حقنده امام مشار اليهك تقدير ايتديكى مقدار مرقوم تعيين اولنميوبده بلكه اندن نقصان مثلا يكرمى كون تقدير اولنسه مثلا اون بش كون صكره دم عودت اينسه عادت نقض اولنمه مؤدى اولور ✿ زيرا نفاسك قاعده سندندركه دم مثلا قرقنده ظهور اينسه طهر متخلل ما بينى فصل ايتمز ✿ طهر كرك از اولسون وياچوق اولسون اما يكرمى بش كون تقدير اولنديغنه كوره صورت مشروحه نك خلافنه اولور ✿ مثلا صورت مرقومه ده دم اون بش كوندنصكره عودت ايلسه تمام نفاس اولان قرق كوندنصكره ظهور ايتديكنه بنأ حيض عد اولنور ✿ پس صورت مشروحه ده امام مشار اليه عندنده مرئه مرقومه نك انقضاى عدت بابنده تصديق اولنه جغى مدتك ادناسى سكسان بش كوندر يكرمى بشى نفاسدر اون بشى نفاسله حيض بيننده اولان طهردر ✿ واوچ حيض دخى اون بش كوندر ✿ وحيضلر بيننده بولنان ايكى طهر دخى اوتوز كون اولمغله مقدار مرقوم تمام اولور ✿ امام ثانيكه امام ابى يوسفدر مدت نفاسك اقلنى اون بر كون تقدير ايتمشدر ✿ حيضك اكثر مدتى اولان اون كوندن اكثر اولسون ايچون پس اشبو امام ابى يوسف عندنده مرقومه نك انقضاء عدتى حقنده تصديق اولنه جغى مدتك اقلى التمش التى كوندر ✿ اون برى نفاس اون بشى طهر وطقوزى اوچ حيض واوتوزى حيضلر بيننده اولان ايكى طهردر ✿ امام ثالثكه امام محمددر رحمه الله هر برساعتله تقدير ايلدى ✿ پس اشبو امام محمد عندنده مدت تصديقك ادناسى اللى درت كون ايله برساعتدر برساعت نفاس ايچون اون بش كون طهر طقوز كون اوچ حيض اوتوز كون بينلرنده اولان ايكى طهردر ✿ حلبى ✿ (واكثره اربعون يوما) كذا رواه الترمذى وغيره ولان اكثره اربعة امثال اكثر الحيض ✿ مدت نفاسك اكثرى قرق كوندر ✿ امام ترمذى وآنك غيريسى دخى بو يلجه ذكر ايلدى ونفاسك اكثرى حيضك اكثرينك درت مثليدر ✿ زيرا روح ولده درت آيدن مقدم دخول ايتمز ✿ بناء برين مدت مزبوره ده دم حيض تجمع ايدر ✿ وقتا كه ولده روح دخول ايتد كده دم حيض ولده غذا يعنى غدا اولور ولد تولد ايتد كده مزبور درت آيده تجمع ايدن قرق كونك دم حيضى خروج ايدر ✿ عنايه ✿ (والزائد) على اكثره (استحاضة) لو مبتدئة ✿ مدت نفاسك اكثرينك اوزرينه

زائد مدتده نازله اولان دم دم استحاضه در اكر ابتداء نفاسی ایسه ﴿ اما المعتادة فترد لعادتها وكذا الحيض ﴾ اما معتاده عادت قدیمه سنك اوزرینه زائده اولان عادتنه رد اولنور حیض دخی بنه بویلجه در ٭ مثلا عادتی اوتوز كون اولان عورت اللی كون دم كورسه اوتوزی نفاس وباقیسی استحاضه در حیضده مبتدئه اون كوندن زیاده دم كورسه زیاده سی دم استحاضه در ٭ ومعتاده عادت قدیمه سنه رد اولنور ﴿ فان انقطع على اكثرهما او قبله فالكل نفاس وكذا حيض ان وليه طهر تام والافعادتها ﴾ ایمدی نفاس وحیض مدتلرینك اكثری اوزرینه ویا اكثردن اولده قان كسلسه اندنصكره طهر تام ولی ایدرسه مدت مرقومه نك كلیسی نفاس ویا حیضدر واكر طهر تام ولی ایتمز ایسه عادت قدیمه سی اعتبار اولنور ٭ حیض صورتنده مثلا عادتی بش اولان عورت التی كون قان كورسه كندوبی طهر تام اولان اون بش ولی ایدرسه التنجی كون حیضدن عد اولنور عادتی بش ایكن التی اولمش اولور ٭ طهر تام ولی ایتمیوب مثلا اون درت كون طهردن صكره دم ظهور ایتسه عادت قدیمه سی اولان بش كونه رد اولنور زائد استحاضه عد اولنور نفاسده مثلا عادتی اوتوز اولان عورت بر دفعه اوتوز بر كورسه بعده اون درتدن صكره ینه دم كورسه عادت قدیمه سی اولان اوتوزه رد اولنور بوم زائد اون بش طهردن عد اولنور ٭ حلبی ﴿ وهي تثبت وتنتقل بمرة به يفتى وتمامه فيما علقناه على الملتقى ﴾ ابتدا عادتك ثبوتی وبعد الثبوت انتقالی بر كره ایله اولور ٭ اشبو قول امام ابی یوسفكدر ٭ انجق بونكله فتوی ویریلور ٭ اما امامین عندنده ثبوتی ایكی دفعه ایله اولمقدر ٭ ابو السعود ٭ بو بحثك تمامی بزم ملتقی اوزرینه اولان تعلیقاتمزده مذكوردر ﴿ (والنفاس لام توأمين من الاول) هما ولدان بينهما دون نصف حول وكذا الثلاثة ولو بين الاول والثالث اكثر منه في الاصح ﴾ بینلرنده نصف حولدن اقل اولان ایكی ویا اوج ولدلرك آنالری ایچون نفاس اولكی ولددن اعتبار اولنور ولد اول ایله ولد ثالث بینلرنده هرنقدر مدت التی آیدن زیاده دخی اولورسه ده قول اصحده ولد اول سببیله فم رحمك انفتاحیله نازله اولان دم نفاس اولدیغنده بناً ﴿ (و) انقضاء (العدة من الاخير وفاقا) لتعلقه بالفراغ ﴾ عدتك منقضیه اولمسی اتفاقا ولد اخیردن اعتبار اولنور انقضاء عدت فراغ رحمه تعلق ایتدیكیچون فراغ رحم انجق كندوده اولان شیئك جمله سنك خروجیله اولور ﴿ (وسقط) مثلث السين اى مسقوط (ظهر بعض خلقه كيد اورجل) او اصبع اوظفر اوشعر ولايستبين خلقه الا بعد

مائة وعشرين يوما (ولد) حكما ﴾ سقط سینك حركات ثلاثه سیله لغتدر اكثریا كسریله استعمال اولنور مسقوط معناسنده در لكن ساقط معناسنه اولسه اولیدر سقط لازم اولدیغندن اسم مفعول كندودن بنا اولنمیوب ومراد سقوط ولد اولوب كرك بنفسه ساقط اولسون وكرك غیرك اسقاطیله ساقط اولسون ٭ حلبی ٭ یعنی ال وآیاق وپارمق وطرنق وقل كبی بعض عضوی ظاهر اولان ساقط ولد حكمنده در وخلقتی ظاهر اولمز الا یوز یكرمی كونده اولور قرق كون منی وقرق كون طوكمش قان وقرق كون بر پارچه ات اولور واشبو ایام مز بوره ده مرتبه یه كوره علاجله ولدی اسقاط مباحدر مستبان الخلقة كندویه روح نفخ اولنمش آدمی اولمدیغنه بناً ٭ حلبی ﴿ (فتصير) المرأة (به نفساء والامة ام ولد ويحنث به) في تعليقه (وتنقضي به العدة) ﴾ بوتقدیرجه سقطله مرئه نفسا وجاریه ام ولد اولورلر اكر مولاسی ولد بندندر دیو ادعا ایدرسه شرح طحاوی طلاق وعتاق كبی هر بر كندویه تعلیق ایتدیكی شیلرده ولادتله حانث اولور ٭ قهستانی ٭ وكرك حره وكرك جاریه وكرك مطلقه وكرك متوفی عنها زوجها اولان حامله عدتی كند وایله منقضیه اولور ﴿ فان لم يظهر له شیء فليس بشيء والمرئي حيض ان دام ثلاثا وتقدمه طهر تام والا استحاضة ﴾ سقط ایچون اشیاء مز بوره لردن برشی ظاهر ومستبان اولمزسه شیء معتد به دكلدر كوریلان دم اوچ كون متمادی اولمیوب وطهر تام كند ویی سبقت ایتمز ایسه كوریلان دم استحاضه در ٭ حلبی ﴿ ولو لم يدر حاله ولا عدد ايام حملها ودام الدم تدع الصلاة ايام حيضها بيقين ثم تغتسل ثم تصلي كمعذور ﴾ مستبان الخلقه می ویا دكلمی سقطك حالی معلوم اولمیوب وایام حملك عددی دخی معلوم اولمسه ودم دوام اوزره كلسه ایام حیضنده بیقین نمازی ترك ایدر بعده غسل ایدر صاحب عذرلر كبی نمازی ادا ایدر ﴿ (ولا يحد اياس بمدة بل هو ان تبلغ من السن ما لا تحيض مثلها فيه) ﴾ ایاس مدت معینه ایله تحدید وتبیین اولنماز بلكه ایاس عورت مدت عمردن شول سنه بالغ ورسیده اولملی كه اول سنده كندو مثللی تركیب ابد انده وسمن وضعیفلكده اولان عورت حیض كورمز اوله ٭ كمال ﴿ فاذا بلغته وانقطع دمها حكم باياسها ﴾ مرئه سن مرقومه بالغ اولوب ودمی منقطع اولسه ایاسیله حكم اولنور فائدهٔ حكم عدت اقتضا ایدرسه اشهر ایله معتده اولمسیدر اكر اثناء شهورده دم كورمز ایسه ﴿ (فما رأته بعد الانقطاع حيض) فيبطل الاعتداد بالاشهر وتفسد الانكحة ﴾ پس سن ایاسه رسیده اولوب ودم منقطع اولدقدنصكره مرئه نك كوردیكی دم حیضدر بناً علیه اشهر ایله عدتی منقضیه اولمسی باطل اولور ونكاحلری

فاسد اولور ﴿(وقيل يحد بخمسين سنة وعليه المعول) والفتوى فى زماننا مجتبى وغيره (تيسيرا) ﴾ بعضيلر اياس اللى سنه ايله تحديد اولنور ديديلر فى زماننا تيسيرا للعباد اعتماد وفتوى اشبو قول اوزرينه در مجتباده وغيريده بويلجه مسطور در ﴿ وحده فى العدة بخمس وخمسين قال فى الضياء وعليه الاعتماد ﴾ مصنف عليه الرحمه عدت بحثنده سن اياسى اللى بشله تحديد و بيان ايلدى صاحب ضيا اعتماد اشبو قول اوزره در ديدى ﴿(ومارأته بعدها) اى بعد المدة المذكورة (فليس بحيض فى ظاهر المذهب) ﴾ مدت مذكوره كه يا اللى ويا اللى بشدن صكره مرئه نك كورديكى دم ظاهر مذهبده حيض دكلدر كندو ايله اشهر ايله اعتداد باطل اولماز ﴿ الا اذا كان دما خالصا فحيض حتى يبطل به الاعتداد بالاشهر لكن قبل تمامها لابعده حتى لاتفسد الانكحة وهو المختار للفتوى جوهرة وغيرها وسنحققه فى العدة ﴾ الامدت مرقومه دنصكره ظهور ايدن دم خالص اولورسه حيضدر حتى عدت تمام اولمزدن مقدم نازل اولورسه كندو ايله اعتداد بالاشهر باطل اولور اما عدت تمام اولدقدنصكره اولورسه اعتداد بالاشهر باطل اولماز ونكاحلرى فاسد اولماز فتوايه مختار اولان قول بودر جوهره ده وسائر كتب فقهيه ده مسطوردر باب عدتده دخى تحقيق ايده رز ان شاء الله تعالى ﴿(وصاحب عذر من له سلس بول) لايمكنه امساكه ﴾ صاحب عذر شول كسدركه غلبه برودتدن ويامثانه ده اولان ضعفدن ناشى بولنى طوته ميوب تقاطرى منقطع اولميان كسدر ﴿ او استطلاق بطن او انفلات ريح او استحاضة) اوبعينه رمد اوعمش اوغرب ﴾ ياخود صاحب عذر غائطى قهرا خروج ايدن اسهاله مبتلا وياخود مقعدنده كوشكلك اولديغندن ريحى بوشانن ويا استحاضه يه مبتلاة ويا كوزنده آغرى ويا ضعف وياكوزنده سو بلجه اولان كسه لردر لكن كوزده ظهور ايدن علتلرده كوز ياشنك سيلانى لازمدر ٭ اولمازسه صاحب عذر اولماز ٭ حلبى ٭ ﴿ وكذا كل مايخرج بوجع ولو من اذن وثدى وسرة ﴾ بند بويلجه هر بر وجعدن ناشى خروج ايدن شى صاحبى صاحب عذردر هرنه قدر قولاقدن وممه دن وكوبكدن دخى ظهور ايدرسه ده بلكه بونده ظاهر اولان زكام اولان كسه نك انفندن نزول ايدن نسنه نك دخى صاحبنك صاحب عذر اولمسنى ايجاب ايتمسيدر ٭ بحرده تصريح اولنديكه بركسه كوز اغريسنه مبتلا اولسه وكوزياشى سيلان ايلسه هر وقت نماز ايچون وضوئله امر اولنور ٭ صارى صو اولمسى احتمالى اولديغندن ﴿(ان استوعب عذره تمام وقت صلاة مفروضة) بان لايجد فى جميع وقتها زمنا يتوضأ ويصلى فيه

خاليا عن الحدث (ولوحكما) ﴾ اشياء مشروحه لرك صاحبلرينك صاحب عذر اولملرى عذرلرينك صلات مفروضه وقتينك تمامنى ياحقيقة ويا حكماً استيعاب ايدرسه اولور ٭ يعنى صلات مفروضه نك جميع وقتنده حدثدن خالى اوله رق كندوده آبدست آلوب ونماز ادا ايده جك زمان بولمامغله اولور ٭ اما كندوده صلات مفروضه اولميان وقت مهملده بولنان زمانه اعتبار يوقدر ﴿ لان الانقطاع اليسير ملحق بالعدم ﴾ ولوحكما قولنده علتدر ٭ يعنى كندوده آبدست ونماز بولنه جق وقت هرنه قدر حكما دخى اولمازسه كفايت ايدر ٭ مثلا انقطاع يسير صورتنده اولديغى كبى انقطاع يسير معدوم حكمنده اولديغى ايچون ﴿(وهذا شرط) العذر (فى حق الابتداء وفى) حق (البقاء كفى وجوده فى جزء من الوقت) ولومرة ﴾ اشبو عذرك وقت صلات مفروضه نك تمامنى استيعابى شرطى عذرك ابتدا ثبوتى حقنده اولان شرطدر اما عذرك بقاسى حقنده وقت مزبوردن برجزده وجودى كفايت ايدر ٭ بردفعه دخى اولورسه ده ﴿(وفى) حق (الزوال) يشترط (استيعاب الانقطاع) تمام الوقت (حقيقة) لانه الانقطاع الكامل ﴾ اما عذرك زوالى حقنده شرط حقيقة وقت مزبورك تمامنده انقطاع عذرك استيعابيدر ٭ يعنى عذردن اصلا برشى بولنمامقدر ٭ بعد الانقطاع وقت آخرده عذر عودت اينسه وقت كاملده مستمر اولورسه بنه صاحب عذر اولور اولمازسه اولماز ﴿(وحكمه الوضوء) لاغسل ثوبه ونحوه (لكل فرض) اللام للوقت كما فى لدلوك الشمس ﴾ عذرك اوزرينه ترتب ايدن اثر هر بر نمازك وقتى ايچون تطهردر وضوء تعبيرى اشرف قسمين اولديغنه بناءدر ٭ ثوبنى وبدننى ومكاننى غسل لازم دكلدر لكل لفظنده لام وقت معناسنه در ٭ لدلوك الشمس نظم مجيدنده اولديغى كبى وقت زوالها معناسنه در ﴿(ثم يصلى) به (فيه فرضا ونفلا) فدخل الواجب بالاولى ﴾ صاحب عذر وضوء مزبور ايله وقت مرقومده فرض ونفلى ادا ايدر پس واجب دخى اولويت ايله داخل اولدى ٭ وجه اولويت يا واجبك فرضدن اخف اولماسيدر ٭ وياخود مطلوب به اولميان نافله جائز اولدقده مطلوب به اولان واجبك جوازى اولويتده قالديغندن ٭ حلبى ﴿(فان خرج الوقت بطل) اى ظهر حدثه السابق ﴾ وقت خروج ايتدكده وضوء ده باطل اولور يعنى حدث سابق ظهور ايدر ٭ زيرا حدثك ارتفاعى غايت معلومه يه دكين اولديغندن اول حينده ظاهر اولور ﴿ حتى لوتوضأ على الانقطاع ودام الى خروجه لم يبطل بالخروج مالم يطرأ حدث آخر اويسيل كمسئلة مسح

کربیج وطاش کبی شیلرك وخانك ضمیله وصاد ایله خصکه قامشدر * دیوارلرك اوزینه وضع اولنان سترهنك ویرده قائم اولان شجر وجبل وزننده کلأ که بهایمی رعی ایتدکلری هر برنبا تاتك حکملری ارض کبیدر پس قورومقله طاهر اولورلر امامفروشه اولمیوب منقوله اولورسه قورومقله پاك اولماز بلکه غسلدن لازمدر * بحر ﴿وکذا کل ما کان ثابتا فیها لاخذه حکمها باتصاله بها فالمنفصل یغسل لاغیر﴾ هر برشیکه یرده ثابت ومستقر اولدی ینه بو یلجه در کندو به اتصال ایله حکمنی اخذ ایتدیکی ایچون عتبهٔ باب کبی امامنفصل ومنقول اولان کرك طاش وکرك شجر غسل اولنور ﴿الاحجرا خشنا کرحی فکارض﴾ الادکرمان طاشی کبی قالن طاش هرنهقدر منفصل ایسه ده ینه ارض حکمنده در * ﴿(ویطهرمنی) ای محله یابس بفرك ولا یضر بقاء اثره) ان طهر رأس حشفة کان کان مستنجیا بماء﴾ قورو منینك اصابت ایتدیکی محلدن یدیله قازیوب ازاله ایتمکله اول محل پاك اولور اکرصوایله استنجاسنه بناأ رأس حشفه طاهر ایسه اثر منینك بعد الفرك بقاسی ضرر ویرمز منی ومنیدن قرق کون صکره طوکش اولان قان وبو قاندن قرق کون صکره حاصل اولان ات پارچهسی کهسس وصداسی بلور سزاوله رق طوغان چوجق نجاست مغلظهدرلر * بحر ﴿وفی المجتبی اولج فنزع فانزل لم یطهر الا بغسله لتلوثه بالنجس انتهی ای برطوبة الفرج﴾ مجتباده ذکر اولندیکه برکسه فرجه ادخال واخراجدن صکره منی نازل اولسه رطوبت فرجله ملوث اولدیغندن ذکری انجق غسلله طاهر اولور فرجدن مراد فرج داخلدر * فرج خارجك رطوبتی اتفاقا پاکدر * حلبی ﴿فیکون مفرعا علی قولهما بنجاستها اما عنده فهی طاهرة کسائر رطوبات البدن جوهرة﴾ پس تفریع سابقکه ذکرك رطوبت فرجله متنجس اولوب انجق غسلله پاك اولمسی امامینك رطوبت مرقومهنك نجاستنه قائل اولدقلرینه بناأدر اما امام اعظم رحمه الله کوره سائر رطوبت بدن کبی طاهردر جوهرهده بو یلجه مسطوردر ﴿(والا) یکن یابسا اولا رأسها طاهرا (فیغسل) کسائر النجاسات ولو دما عبیطا علی المشهور﴾ واکرمنیٔ مزبور قوری اولمازسه یاخود رأس الت طاهر اولمزسه سائر نجاسلر کبی غسل اولنور * قول مشهور اوزره هرنهقدر تازه قان اولورسه ده مقابلی مجتباده ذکراولنان ثوبه دم عبیط یعنی تازه قان اصابت ایتسه وقورورسه بعده قازینوب ازاله اولنسه منی کبی ثوب طاهر اولور قولیدر * حلبی * اولا رأسها داوکلدسی مانعة الحلودر جمعنده عناد یوقدر ﴿(بلافرق بین منیه) واو رقیقا لمرض به (ومنیها) ولا بین منی ادمی وغیره کما بحثه الباقانی﴾ مسئلهٔ مشروحهده رجلك منیسیله مرضندن ناشی هرنهقدر رقیق واینجه اولورسهده ونسانك منیسی بیننده معتمد اولان قول اوزره فرق اولنمسزن دخی ادمیله آدمینك غیرینك منیلری بینلرنده فرق اولنمسزن نته که باقانی اشبو

تعمیمی بحث وتفتیش ایلدی * لکن ابراهیم حلبی باقانینك اشبو آدمیله ادمینك غیرینك منیسنه تعمیم ایوجه مسلم دکلدر * رخصت خلاف قیاس اوزره آدمینك منیسی حقنده وارد اولدی غیری آنك اوزرینه قیاس اولنماز باخصوص خنزیر وکلب وفیل منیلری تعمیمنده داخل اولور دیو اعتراض ایراد ایلدی * انتهی ﴿(ولا) بین (ثوب) ولوجدیدا اومبطنا فی الاصح (وبدن علی الظاهر) من المذهب﴾ دخی هرنهقدر جدید ویا استارلی اولورسهده قول اصحده ثوب بینیله ومذهب ظاهر اوزره بدن بیننده دخی فرق یوقدر منی فرك ایله پاك اولمقله عموم بلوایه بناأدر ﴿ثم هل یعود نجسا ببلله بعد فرکه المعتمد لا وکذا کل ما حکم بطهارته بغیر مائع﴾ بوندن صکره منیٔ مفروکك محلی بعدالفرك اصلانسه ینه نجس اولورمی معتمد اولان اولماز بلکه هر بر مایع اولمیان مسح وفرك قوریمهسی ونجاستك یره باتمسی کبی شیلر ایله طهارتیله حکم اولنان نسنهلر دخی ینه بو یلجه ابتلال ایله تنجسی عودت ایتمز خلاصهٔ کلام طهارت حقنده اختلاف فقها کثیردر * اصحاب متونك افاده لری جملهسنده طهارتی اعتباردر * تصریحلرینه بناأ

﴿فی بیان المطهرات الاحدی وعشرین﴾

﴿وقدا نهیت فی الخزائن المطهرات الی نیف وثلاثین وغیرت نظم ابن وهبان فقلت﴾ شارح رحمه الله دیرکه خزائن ادلو کتابمزده مطهراتی اوتوزدن زیادهیه ابلاغ ایلدك نیف تخفیف وتشدید ایله اسماء عددن بین العقود اولان زیادهلره اطلاق اولنوب صواب اولان ثلاثین بدلنه عشرین دیمك ایدی ظاهر عبارهسندن فهم اولنان مطهراتك ابیات آتیهلرده جمع اولنمسی اولوب واندهذکر اولنان یکرمی بر اولدیغنه بناأ وديركه ابن وهبانك نظمنی بن تغییر ایتدم ودیدم * ابن وهبانك تغییر اولنان منظومهسی اشبو بیتلردر * وآخر دون الفرك والدلك والجفا * ف والنحت قلب العین والغسل تطهر * ولا دبغ تخلیل ذکاة تخلل * ولا لمسح والنزح الدخول التغور * شارحك زیادهسی * واکل وقسم غسل بعض ونحلة * وندف وغلی بیع بعض تقور ﴿(نظم)﴾ وغسل ومسح والجفاف مطهر * ونحت وقلب العین والحفر یذکر * ودبغ وتخلیل ذکاة تخلل * وفرك ودلك والدخول التغور * تصرفه فی البعض ندف ونزحها * ونار وغلی غسل بعض تقور * یعنی ثوب مثلاوده غسل مصیقلده مسح ارضده جفاف یعنی قوریمق اغاجده

خاصدر ایکنجی ذات وکندویه عارض اولان ثوب وامثالی شیلرده مستعملدر
مثلاعذره مثللی شیئ فتحله وکسریله نجس اطلاق اولنور اماکندویه نجاست
اصابت ایدن ثوبه فتحله نجس دینلمز بلکه کسرایله دینیلور ٭ شرنبلالی ﴿ جمع
نجس بفتحتین وهولغة یعم الحقیقی والحکمی ﴾ انجاس فتحتینله اولان نجسك
جمعیدر نجس لغتده حقیقی وحکمی یه عامدر رخاك ضمیله خبث اولکیسنه حدث ایکنجیسنه
خاصدر ﴿ وعرفا یختص بالاول ﴾ عرف شرعده اولکیسنه خاصدر بدندن وثوبدن
ومکاندن ازاله‌سی فرضدر ٭ اکرجواز صلاته مانع مقداری اولوب وکندودن اشد
اولان شیئی مرتکب اولمقسزین ازاله‌سی ممکن اولورسه اما ازاله‌سی انجق بین الناس
کشف عورت اتمکله ممکن اولورسه ازاله ایتمکسزین نمازی ادا ایدر
کشف عورت حرمتی اشد اولدیغندن کشف عورت ایتسه فاسق اولمش اولور امرین
محظورین بیننده مبتلا اولان کسیه اهونی ارتکاب جائزدر ٭ فتح ٭
﴿ یجوز رفع نجاسة حقیقیة عن محلها) ولو اناء اوماْکولا علم محلها اولا (بماء
ولومستعملا) به یفتی ﴾ صوایله هرنه قدر مستعمل دخی اولورسه نجاست حقیقیه‌یی
محلندن رفع وازاله جائز اولور محلی معلوم اولسون ویا اولمسون وکرك قاب
نوعندن ویاخبز وخیار کبی ماْکولات نوعندن اولسون خلاصه‌ده ذکر
اولندیکه برکسه‌نك ثوبنه نجاست اصابت ایتسه ومحل نجاستی اونوتسه
اطراف ثوبدن برطرفی بلاتحری غسل ایلسه طهارتیله حکم اولنور مختار اولان
قول بودر وانجق بونکله فتوی ویریلور ﴿ (وبکل مائع طاهر قالع) للنجاسة
ینعصر بالعصر (کخل وماء ورد) حتی الریق فتطهر صبع وثدی بلحس ثلاثا ﴾
دخی نجاست مرقومه‌نك رفعی سرکه‌صویی وامثالی هربر نجاستی قلع ایدیجی
صیقیلور ٭ پاك‌جیویق شیئله جائز اولور حتی توکرك ایله دخی اولور پس متنجس
اولان پارمق وممه اوچ کره یلامقله پاك اولور لکن اثر نجاست زائل اولمق
لازمدر مثلا شارب خمر اغزنده توکرکنی اوچ دفعه تردید ایلسه واثر خمر زائل
اولسه پاك اولور وولد اوزرینه قیئ ایتدیکی ممه‌یی ولد اموب اثر قیئ زائل اولسه
پاك اولور ٭ بحر ﴿ (بخلاف نحولبن) کزیت لانه غیرقالع ﴾ لبن کبی اثر نجاستی
ازاله ایتمیان دخی زیت کبی شیلر اشیاء مشروحه‌نك خلافنده‌در کندولریله رفع
نجاست جائز اولمز ﴿ وماقیل ان اللبن وبول مایؤکل مزیل فخلاف المختار ﴾ امام
ابی یوسف رحمه‌اللهدن روایت اولنان دهنله دم غسل اولنوب اثر نجاست
زائل اولسه جائز اولور قولنه بناْ سود ولحمی اکل اولنان حیوانك بولیله نجاست
ازاله اولنور قوللری وار ایسه ده خلاف مختاردر زیرا بول هرنه قدر اثردمی
ازاله ایدرسه‌ده تطهیرایده‌مز بینلرنده ضدیت بولندیغی ایچون وسودده یاغلولقدن

ناشی اماماء مستعمله ازاله‌نك جوازی نوعاطهارت بولنوب وضرورته مبنیدر ٭
﴿ (ویطهرخف) ونحوه کنعل (تنجس بذی جرم) هوکل مایری بعدالجفاف ولو
من غیرها کخمر وبول اصابه تراب به یفتی (بدلك) یزول به اثرها ﴾ قورودقدنصکره
کورینلن هربرجرم وجسد صاحبی نجسله متنجس اولان خف ونعل مثللو شیلر
کندو ایله اثر نجاست زائل اولان دلك که اوغمه‌لمق ایله پاك اولور جرم
اولماسی هرنه قدر نجاستك غیریله ده اولورسه مثلا کندویه تراب اصابت
ایدوب متجسد اولان خمر وبول کبی انجق اشبو قول ایله فتوی ویریلور
قورودقدنصکره کورنمیان نسنه جسد صاحبی عد اولنماز واثر اوصاف ثلاثه‌دن
عبارتدر خفله تقیید ثوبله بدندن احتراز ایچوندر انلر انجق غسلله پاك اولور
﴿ (والا) جرم لها کبول (فیغسل) ﴾ واکر نجاست ایچون جرم
اولمازسه اوچ دفعه طملسی قطع اولنجه‌یه دکین غسلله پاك اولور ﴿ (و) یطهر
(صیقل) لامسام له (کمراْة) وظفر وعظم وزجاج وآنیة مدهونة اوخراطی وصفائح
فضة غیر منقوشة (بمسح یزول به اثرها) مطلقا به یفتی ﴾ کرك عذره وکرك بول
وقوروياش نجاست اثری کندوایله زائل اولان مسحله کندوده کدك ونقش اولمیان
مصیقل وغیر منقوش اولان آینه وطرنق وکمك وسرچه وقنجان وچناق کبی
سرلی قابلر وجفرقجی ودوغره مجیلرك یونوب آینه کبی جلالدکلری تخته
ودوزکش پارچه‌لری پاك اولورلر انجق بوقول ایله فتوی ویریلور مسح حقیقة
مطهردر خرقه وتراب وبوك نه ایله اولسه اولور ٭ حتی فصد یعنی حجامت محالرینی اوچ
خرقهٔ نظیفه ایله مسحله پاك اولورلر ٭ بحر ﴿ (وتطهر (ارض) بخلاف
نحوبساط بیبسها ای جفافها ولوبریح (وذهاب اثرها) وکلون وریح (لا) جل صلاة
علیها لالتیم) بها ﴾ ارض قورویوب ولون وطعم وریح اثرلری زائل اولمقله
اوزرنده نماز قلمق ایچون پاك اولور تیمم ایچون اولماز وجفافی ریحله ویاشمسله
ویانار ایله نه ایله اولسه اولور بساطکه خالی وکلیم کبی شیلر وبساط مثللو ثوب
وحصیر ارضك خلافنده‌در جفافله پاك اولماز بلکه غسلدن لازمدر ﴿ لان المشروط
لها الطهارة وله الطهوریة ﴾ زیرا نماز ایچون شرط طهارتدر ٭ تیمم ایچون
طهوریتدر جفافله طهوریت بولنماز قبل النجس صعید طاهر ومطهر ایدی
تنجسله اشبو ایکی وصف زائل اولدی پس جفافله بری شرعا عودت ایتدی
طهارت ثابت اولدی زوال طهوریتی حالی اوزره باقی قالدیغندن تیمم اولنمدی
﴿ (و) حکم (آجر) ونحوه کلبن مفروش وخص بالخاء تحجیرة سطح (وشجر
وکلاء قائمین فی ارض کذلك) ای کارض فیطهر بجفاف ﴾ آجر همزه‌نك مدی جیمك
ضمیله وراء مشدده ایله کرمیده دینور یعنی یره دوشنمش متصل آجرك وامثالی

خفد ﴾ اشبو مضمون ماسبقدن منفهم اولان هذا اذا توضأ على السيلان او وجد السيلان بعد الوضوء حتى لو توضأ الى آخره تقدير نده اولان كلامى تفريعدر ٭ يعنى عذر منقطع اوله رق آبدست السه وانقطاع خروج وقته دكين متمادى اولسه مجرد و قتك خروجيله وضوء باطل اولماز مادام حدث آخر عارض وياخود سيلان بولنمدقجه صاحب عذرك خفنه مسحى مسئله سى كبى يعنى معذور انقطاع اوزره آبدست السه وخفنى لبس ايلسه مجرد خروج وقتله مسحى باطل اولماز مادام مسحى ابطال ايدر نواقضدن برشى عارض اولمدقجه غاية ما فى الباب معذورك وضوئنى ناقض يا عذرينك سيلانى ويا حدث اخرك ظهورى و خفنك مسحى ناقض مدت مسحك انتهاسيدر ٭ حلبى ﴾ وافاد انه لو توضأ بعد الطلوع ولو لعيد اوضحى لم يبطل الا بخروج وقت الظهر ﴾ مصنف رحمه الله وقت تعبيريله افاده بيورديلر كه معذور بعد الطلوع آبدست السه هرنه قدر صلات عيد ويا ضحى ايچون اولورسه ده وضوئى باطل اولماز الا وقت ظهرك خروجى ايله اولور ٭ اما قبل الطلوع توضى ايدرسه اتفاقا وضوئى باطل اولور ﴾ (وان سال على ثوبه) فوق درهم جاز (له ان) لا يغسله ان كان لو غسله تنجس قبل الفراغ منها) اى الصلاة ﴾ معذور مز بورك ثوبى اوزرينه درهمدن زياده مبتلا اولديغى عذردن نجس سيلان ايتسه اول كسه ايچون اول ثوبى غسل ايتمدمك جائزدر ٭ اكر غسل ايتديكى تقديرجه نمازدن فارغ اولمزدن اقدم ينه متنجس اولورسه اما درهم ويا درهمدن نقصان معذورك غيرنده فساده ويرمز معذور ده فساده ويرمديكى اولوتله ثابتدر ٭ هرنه قدر درهم مقدارنده نماز كراهت تحريميه ايله وما دوننده تنزيهيه ايله مكروه ايسه ده ﴾ (والا) يتنجس قبل فراغه (فلا) يجوز ترك غسله هو المختار للفتوى ﴾ واكر نمازدن فارغ اولمازدن اقدم متنجس اولمازسه غسلنى ترك جائز اولماز فتوايه مختار اولان قول بودر ٭ بعضيلر اصلا غسل اولنماز ٭ وبعضيلر فائده سى اولورسه غسل اولنور ديديلر ﴾ وكذا مريض لا يبسط ثوبا الا تنجس فوراله تركه ﴾ بنده بو مجذوم مريض نماز ادا ايده جك پاك محل بوله ميوب وثوبنى بسط ايتديكى تقديرجه اتمام صلاتدن مقدم ثوبى درعقب متنجس اولسه كندى ايچون غسلى وبسطى ترك واردر ٭ حلبى ﴾ (و) المعذور (انما تبقى طهارته فى الوقت) بشرطين (اذا) توضأ لعذره و (لم يطرأ عليه حدث آخر) ﴾ صاحب عذرك طهارتنك وقتده بقاسى ايكى شرطله دراولا عذرى ايچون توضى وثانيا اوزرينه حدث آخرك عدم طريانى ﴾ (اما اذا) توضأ لحدث آخر وعذره منقطع ثم سال او توضأ لعذره ثم (طرأ) عليه حدث آخر بان سال احد منخريه او جرحيه او قرحتيه ولو من جدرى

ثم سال الا خر ﴾ (فلا) تبقى طهارته ﴾ اما معذور عذرى منقطع ايكن حدث آخر ايچون آبدست السه بعده عذرندن سيلان واقع اولسه ياخود عذر ايچون توضى ايتسه بعده حدث آخر طريان ايتسه مثلا بورننك دلوكلرنده عذر اولان كسه نك بورننك بر دلوكندن ويا ايكى ياره سى ويا ايكى چبانى اولان كسه نك برندن سيلان ايدن نسنه ايچون توضى ايدوب بعده آخرندن سيلانى كبى پس اشبو صورتده آبدستى باقى قالمز قرحه لرى هرنه قدر چيچكدن دخى اولورسه ده ﴾ فروع يجب رد عذره او تقليله بقدر قدرته ولو بصلاته موميا ﴾ معذوره كوره ممكن اولدقجه عذرنى رد ويا تقليل فرضدر هرنه قدر نمازى ايما ايله ادا ايدر ايسه ده بحرده ذكر اولنديكه معذور سيلانى رده ياره يى ربطله ويا حشوله ويا نمازى جالسا ادا ايله قادر اولدقده ردى واجبدر ٭ زيرا نمازى ايما ايله بلا سجود ادا حدثله ادادن اهوندر ٭ انتهى ﴾ وبرده لا يبقى ذا عذر بخلاف الحائض ﴾ وعذرى رد ومنعله صاحب عذر اولمقده باقى قالمز يعنى معذورلقدن چيقار اما حائض معذورك خلافنده در ٭ يعنى مثلا پاموق وخرقه كبى برشى ايله دم حيضك نزولنى رد ايتسه ينه حائضدر ٭ اما مستحاضه معذور حكمنده در بعضيلر حائض كبيدر ديديلر ٭ بحر ﴾ ولا يصلى من به انفلات ريح خلف من به سلس بول لان معه حدثا ونجسا ﴾ كندوده انفلات ريح اولان كسه سلس بول اولان كسه يه اقتدا ايدوب ارقه سنده نماز ادا ايدمز امامده حدث ونجس اولديغندن ايكى عذر صاحبى ومقتدى بر عذر صاحبى اولديغى ايچون ٭ بحر ٭ والله سبحانه وتعالى اعلم واحكم

﴾ (باب الانجاس) ﴾

مصنف نصفت نصاب عليه رحمة الملك الوهاب وقتاكه نجاست حكميه بياننده فارغ اولديسه نجاست حقيقيه وازاله سى بيانته آغاز ايدوب وحكميه نك قليلى جواز صلاته اتفاقا مانع وازاله سنك وجوبى وعذر ايله ساقط اولمديغندن حقيقيه اوزرينه تقديم اولندى اما كندوده جواز صلاته مانع نجاست حقيقيه بولنان محدث فقط برينك ازاله سنه كفايت ايدر صو بولدقده صويك انجق نجاستنه صرف اولنوب حدثه صرف اولنمديغى تيمم ايدوب طهارتينى تحصيل ايچون يوقسه حدثدن اغلظ اولديغى ايچون دكلدر انجاس شرعده مستقذره اولان عين ايچون اسم اولان نجسك جمعيدر نجس فى الاصل مصدردر لكن اسميت اوزره مستعملدر انما المشركون نجس آيت كريمه سنده اولديغى كبى جيمك فتحيله اسمدر كندويه تا لاحق اولور اولكى انجق نجاست ذاتيه يه

يوموق مثلا خنزير مثللو شيده عينك ملحه منقلب اولمسى وارضده حفر ايدوب
اشمك ودريده دباغت وخمرده برشى وضعيله سركه اولمق وقويونده ذكا تكه
ذبح وخمرده بنفسه تخلل ومنيده فرك وخفده دلك وحوض نجسده ماء طاهرك
دخول وسيلانى قول صحيح اوزره سيلان هرنه قدر قليلده اولورسه
وقيوده تغوركه صويك قوروسى مثلا حنطه مثللو شيده بعضيسنده اكل وبايع
وياهبه كبى تصرف و يوقده نصفندن اقلى متنجس اولمش ايسه حلاج آتمق
وقيودن صويى چكمك وعذره مثللو شيده نار وزبده خمسى مقدارى صوايله
غليانكه قاينامق كما فى القهستانى ثوبك بعضيسى متنجس اولدقده بعضيسى غسل
وسمن جامدده تغوركه اويمق ✻ حلبى ✻ بزيادة ❊ (و) يطهر (زيت تنجس بجعله
صابونا) به يفتى للبلوى كتنوردش بماء نجس لا بأس بالخبز فيه (كطين
تنجس فجعل منه كوز بعد جعله فى النار) يطهر ان لم يظهر فيه اثر النجس
بعد الطبخ ذكره الحلبى ❊ متنجس اولان زيتى صابون قلمغله پاك اولور ✻
انجق بوقول ايله فتوى ويريلور عموم بلوايه بنا أ وصف نجاستك
زوالنى موجب اولان عين زيتك تحول وتغيرينه بنا أ ✻ بحر ✻ اشبو قول
امام محمد رحمه الله نك قوليدر ✻ مسئلهٔ مشروحه كندويه ماء نجس رش اولنوب
دوكيلن تنور طاهر اولوب كنده خبز طبخنده بأس اولمديغى كبى
دخى طين متنجسدن برداق يا پوب آتشده طبخ اولنوب واثر نجاست
اولان اوصاف ثلاثه زائل اولدقدنصكره پاك اولديغى كبى اشبو مضمونى
ابراهيم حلبى ذكر وبيان بيوردى ❊ (وعفى) الشارع (عن قدر
درهم) وان كره تحريما فيجب غسله ومادونه تنزيها فيسن ❊ شارع بغير ازالة
نمازك صحتنده نجاستدن درهم مقدارينى عفو ايلدى ✻ هرنه قدر كراهت
تحريميه ايله مكروه ايسه ده پس غسلى واجب اولور ✻ غسلى ايچون نمازى
بوزمق جائز اولور درهمك مادونى كراهت تنزيهيه در غسلى سنتدر پس افضل اولان
نجاستى ازاله ايدوب نمازى دوندرمكدر هرنه قدر جماعت فوت اولور سه ده
اما آخر وقتده اولوب صو بولمز سه نمازى قطع ايتمز ✻ بحر ❊ وفوقه مبطل فيفرض
والعبرة لوقت الصلاة لا الاصابة على الاكثر نهر ❊ درهمك مافوقى نجاست نمازى
ابطال ايدر غسلى فرضدر ✻ قول اكثر اوزره نجاستده اعتبار وقت صلاته در
وقت اصابته دكلدر ✻ نهر ✻ ❊ (وهو مثقال) عشرون قيراطا (فى) نجس
(كثيف) له جرم (وعرض مقعر الكف) وهو داخل مفاصل اصابع اليد (فى رقيق) ❊
درهم مرقوم وزنى يكرمى قيراط اولان مثقالدر كندو ايچون جرم اولان نجس كثيفده
اشبو درهمدن مراد درهم كبيردر يوقسه مشهور اولان اون درهمى يدى مثقال اولان

درهم صغير دكلدر ✻ هدايه ✻ ونجس رقيقده پرمقلرك مفصللرينك داخلى اولان
مقعر كفكه آوجك ايچينك انيدر اشبو مضمون سابق مقدار درهمده مطلقا
وزنى اعتبار ايدن ايله مطلقا مساحه يى اعتبار ايدن علمانك كلاملرى
بينى ابو جعفر هندوانينك توفيقيدر مختار اولانده بو توفيقدر ❊ (من مغلظة
كعذرة) آدمى وكذا كل ما خرج منه موجبا لوضوء او غسل مغلظ ❊ من كلمه سى
عفى فعلنه متعلقدر وكذا دينلدكدنصكره شارحك مغلظ قولنه حاجت يوقدر
معنا بودركه عذرهٔ آدمى كبى نجاست مغلظه دن شارع حضرتلرى درهم مقدارنى
عفو بيوردبلر نته بوينجه هر بر آدميدن خروج ايدوب غسل ووضوئى
موجب اولان بول ومنى ومذى وودى وقيح وصديد وآغز طلوسى قئ
كبى شيلر مغلظدر لكن بو مضمونه ريح ايله سؤال وارد اولوركه ريح موجب
وضوء در وطاهر در ✻ كلبك وساٸر سباعك نجاستلرى دخى مغلظه در
معلوم اولسونكه امام اعظم رضى الله عنه عندنده تغليظ نصينك عدم تعارضيله در
امامين عندلرنده بوندن بشقه اول شيئك طهارتنده كندولرك
عصرنده وكندولردن مقدم بولنان علمادن اختلاف واقع اولمامغله در
تخفيف امام مشار اليهه كوره نصين بيننده تعارضله در وامامان مومى اليهما
عندلرنده تعارض نصين واختلاف علماء معاصرين ومن قبلهم ايله در
غليظه يى تفسيرده ولا بلوى فى اجتنابه قيدنى تفسيرلرك هر برنده زياده
لازمدر ✻ يعنى كندودن اجتنابده عموم بلوى اولمامق لازمدر لكن تعريفين
مذكورينه عدم جمع قلمقدن وعدم منعله سؤال ايراد اولنوركه سؤر حمارده
تعارض نصين بولندى ✻ بو تقديرجه مخففه اولملى ايدى فقها طهارتيله
حكم ايتديلر افرادنى جامع اولمدى ومنى حقنده بين العلماء الكرام طهارتنده
اختلاف اولندى امامين عندلرنده مخففه اولملى ايدى ✻ جمله سى تغليظيله
حكم ايتديلر پس مشار اليهما تعريفلر افرادنى جامع واغيارنى مانع
اولماديلر ❊ (وبول غير مأكول ولو من صغير لم يطعم) ❊ دخى مغلظه
آدمى وآدمينك غيرى اتى اكل اولنميان حيوانك بولى كبى درهرنه قدر طعام
اكل ايتميان صبيدن دخى اولورسه غسلى لازمدر وامام شافعى صبى بولنده
اصابت ايتديكى شيئك اوزرينه بر مقدار صو صاچمقله اكتفا ايدر ديديلر
❊ الا بول الخفاش وخرءه فطاهر وكذا بول الفارة لتعذر التحرز
عنه وعليه الفتوى كما فى التاتارخانية ❊ خفاش رمان وزننده يره سه ديدكلرى
قوشدر خرءخانك ضميله نجاست معناسنه در لكن يره سه نك بولى ونجاستى
پاكدر نته بوينجه فاره نك بولى كندودن احتراز متعذر اولديغيچون

پاکدر ❊ وفتوی اشبو قولك اوزرینه در تنه کم تاتارخانیه ده مسطوردر
مقابلی بزازیه وقاضیخانك ثوبی وصویی نجس ایدر قولیدر ﴿وسیجیٔ آخر الکتاب
ان خرئها لایفسد مالم یظهر اثره وفی الأشباه بول السنور فی غیر اوانی الماء
عفو وعلیه الفتوی﴾ آخر کتابده کلورکه فارەنك ترسی اثری ظاهر اولمدقجه
برشیئ افساد ایتز ❊ واشباهده تصریح اولندیکه کدینك بولی صوقابلرینك
غیرنده معفودر ❊ وفتوی بوسوزك اوزرینه‌در ﴿(ودم) مسفوح
من سائر الحیوانات الا دم شهید مادام علیه﴾ دخی جمیع حیواناتدن
اقیجی قان کبی لکن شهیدك قانی هرنه قدر مسفوح دخی اولسه بنه طاهردر
اوزرنده اولدقجه حتی برکسه شهیدی اوزرنده بولنان قانی ایله برابر نمازده
یوکلنسه بنه نمازی صحیح اولور ❊ اما کندودن قان منفصل اولدقجه نجس
اولور ❊ بحر ﴿وما بقی فی لحم مهزول وعروق وکبد وطحال وقلب
ومالم یسل ودم سمك وقمل وبرغوث وبق زاد فی السراج وکتان
وهی کما فی القاموس کرمان دویبة حمراء لساعة فالمستثنی اثنا عشر﴾ دخی
بوغازلنمش اولان حیوانك لحمنده وطمرلرده وجکرده ودالاقده ویورکده باقی
وبدن انسانده سیلان ایتیان دم وکهله وپره وسنك قانلری سراجده وکتان
لفظنی زیاده ایلدی ❊ صاحب قاموسك بیاننه کوره رمان وزننده آری کبی
صوقار برقرمزی قورددر ❊ بوتقدیرجه مستثنی اون ایکی‌در
اشبو دملر طاهردر ﴿(وخمر) وفی باقی الاشربة روایات التغلیظ
والتخفیف والطهارة رجح فی البحر الاول وفی النهر الأوسط﴾ دخی
خمر کبی وباقی اشربهٔ مسکره‌لرده هرنه قدر نبیذ دخی اولورسه مفتی به اولان
امام محمد قولی اوزره روایات مختلفه واردر مغلظه ومخففه وطهارتیدر
بحرده قول اول که تغلیظدر ترجیح اولندی ❊ ونهرده اوسطکه تخفیفدر
ترجیح اولندی ❊ ابراهیم حلبی دخی صاحب نهره تابع اولدی ﴿(وخرء) کل
طیر لایذرق فی الهواء کبط اهلی و(دجاج) اما مایذرق فیه فان مأکولا فطاهر
والا فمخفف﴾ وهر برهواده طیران ایتیان بط اهلی که اوردك اطرافنده کزن قازلر
وطاوق امثالی طیرلك نجاستی کبی اما هواده طیران ایدرسه اکر مأکول اللحم ایسه
کوکرجن وسرچه کبی ترسی پاکدر ❊ واکر مأکول اللحم دکلسه طوغان
وآتماجه کبی مخففه‌در ﴿(وروث وخثی) افاد بهما نجاسة خرء کل حیوان
غیر الطیور﴾ دخی روث وخثی کبی روث هرنه قدر آتی بنان حیوان
روثی اولورایسه ده اناسی بقره اولان قاطر روثی کبی ❊ ابو السعود ❊
صاحب بحر روث حمار وفرسك وخثی بقرك وبعر جملك وغائط آدمینك‌در

دیدی ❊ مصنف وروث وخثی دیمکله هر برحیوانك خرئنك یعنی ترسنك نجس
اولماسنه اشارت ایلدی ❊ فرس کبی مأکول اللحم اولسه دخی شارح افاد بهما
تغلیظ نجاسة دیسه اولی ایدی ❊ وجه افاده روث وخثینك مغلظه اولماسی
حکمی مأکول اللحم اولان حیوانك حقنده ثابت اولدی پس غیر مأکول اللحم اولان
حیوانك خرئنك مغلظه اولمقلغی اولویتله ثابت اولدی ﴿وقالا مخففة وفی الشرنبلالیة
قولهما اظهر وطهرهما محمد آخرا للبلوی وبه قال مالك﴾ امامین روثله خثی حقنده
خفیفه‌در دیدیلر ❊ هرنه قدر آتی بنیان حیوانك دخی اولورسه ده ❊ حلبی ❊
بحرده کافیدن نقلا ذکر اولندیکه کلب وسائر سباع بهایمك ترسلری
اتفاقا مغلظه‌در ❊ اختلاف روثله خثیده‌در امامینك اشبو قوللری زیاده
ظاهردر دیو شرنبلالیه‌ده ذکر اولندی ❊ بین العلما نجاستیله
طهارتی بینلرنده اختلاف سببیله وطریقلرك امتلا سببیله عموم بلوایه
بناءً خفت ایراث ایتدیلر ❊ حمارك وسائر آتی بنان حیوانلرك بوللری
مزبور روث وخثینك خلافنده‌در ❊ ارض کندوبی نشف ومحو ایتدیکنه
بناءً ❊ زیلعی ❊ امام محمد مقدم خفتیله حکم ایتدکدنصکره خلیفه ایله بلدهٔ ریه
دخول ایتدکده طریقلرك وخانلرك روث وخثیله ممتلی اولوب ناسك
ابتلاسنی کوردکده قول اولندن رجوع وطهارتلریله حکم ایتدی
❊ بحر ❊ امام مالك دخی اشبو قول ایله حکم ایلدی ❊ لکن امام مالکك
طهارتنه ذاهب اولدیغی فقط مأکول اللحم اولان حیوانلرك بول ورجیعلرنده‌در
حمارك روثنك طهارتنه قائل دکلدر ﴿(ولو اصابه من) نجاسة
(غلیظة و) نجاسة (خفیفة جعلت الخفیفة تبعا للغلیظة) احتیاطا کما
فی الظهیریة﴾ برثوب وامثالنه غلیظه ایله خفیفه‌دن برمقدار نجاست اصابت
ایتسه احتیاطا خفیفه غلیظه‌یه تابع قلنور ده جمله‌سی غلیظه عد اولنور
درهم قدری عفو وزیاده‌سی اعتبار اولنور ❊ هرنه قدر زیاده‌سی
خفیفه ایسه ده نته کم ظهیریه‌ده ذکر اولندی ﴿ثم متی اطلقوا النجاسة
فظاهره التغلیظ﴾ فقهابر شیئه من غیر تقیید نجاست اطلاق ایتسه‌لر
مثلا کلب ویاخنزیر کبی حیوانلرك سؤرلری وحیوان غیر مذبوحه‌نك دباغت
قبول ایتیان جلدی نجسدر دیمك کبی اشبو مزبورلرده ظاهر اولان مغلظه
دیمکدر ❊ بحر ﴿(وعفی دون ربع) جمیع بدن و(ثوب) ولو کبیرا هو المختار ذکره
الحلبی ورجحه فی النهر علی التقدیر بربع المصاب کذیل وکم وان قال فی الحقائق
وعلیه الفتوی (من) نجاسة (مخففة کبول مأکول)﴾ مثلا مأکول اللحم اولان حیوانك
بولی کبی نجاست مخففه اولان شیلردن برثوبك ویابدنك جمیعسندن ربعینه
اصابت ایدن نجاسة طرف شارعدن عفو اولندی ثوب هرنقدر کبیر ایسه ده

انجق مختار اولان قول بودر اشبو مضمونی ابراهیم حلبی ذکر ایلدی صاحب
نهر بو قولی نجاست اصابت ایدن ثوبك مثلا اتکی ویکی کبی جزلرینك ربعی
تقدیر قوللرینك اوزرینه ترجیح ایلدی هرنقدر حقایقده جزء مصابك ربعله
تقدیر اوزره در فتوی دیدی ایسه ده لکن دیباجهده ذکر اولندیغنه کوره
وعلیه الفتوی سائر قوللرك اوزرینه مقدمدر ❊ ومنه الفرس وطهره محمد ❊
فرس مأکول اللحم قسمندندر بنا برین بولی مخففهدر امام اعظم رحمه اللهك
فرسك لحمی اکلك یا تنزیها ویا تحریما کراهتنه ذاهب اولماسی آلت جهاد
اولدیغنه حرمتدر یوقسه لحمی نجس اولدیغنه مبنی دکلدر * بحر * وامام
محمد اتی ینان حیوانك بولنی طاهردر دیدیلر * حلبی ❊ (وخرء طیر) من السباع
اوغیرها (غیر مأکول) وقیل طاهر وصحح ثم الخفة انما تظهر فی غیر الماء
فلیحفظ ❊ دخی نجاست مخففهدر اتی ینمیان طیرك کرك آلیجی قوش اولسون
وکرك غیری اولسون نجاستی کبی بعضیلر طاهردر واشبو قول تصحیحده اولندی
لکن خفت صویك غیرنده ظاهر ومعتبر اولور اما صو خفیفدلرك جملهسی ایله متنجس
اولور لکن قیو حقنده طیوردن اتی ینمیان طیرك خرئی مستثنادر قیویی متنجس
ایتمز * حلبی ❊ (و) عفی (دم سمك ولعاب بغل وحمار) والمذهب طهارتهما ❊
دخی بالقك دمی وقاطرك وحمارك اغزینك یاشلری عفو اولندی لکن مذهب
مختار مزبورلرك طهارهتیدر حتی سمكك دمی حقیقتده دم دکلدر قورودقده
بیاض اولور سائر دملر سیاه اولور وصغیر ایله کبیرینك فرقی یوقدر * بحر *
❊ (وبول انتضح کرؤس ابر) وکذا جانبها الآخر ❊ ابر همزهنك کسری
وبانك فتحی ایله ابرهنك جمعیدر یعنی ایکنه باشلری کبی صچرایوب اصابت ایدن بول
وجانب آخری کبی دخی اولسه ینه بولجه عفو اولندی اشبو رخصت کورلمیوب جمع
اولنسه یعنی تقدیرجه درهم مقداری اولمازسه واکر اولورسه غسلی واجبدر
* قهستانی ❊ وان کثر باصابة الماء للضرورة ❊ بول مزبور هرنقدر صو اصابت
ایتمکله چوق اولورسه ده ضرورتدن ناشی معفودر ❊ لکن لو وقع فی ماء قلیل
نجسه فی الاصح لان طهارة الماء آکد جوهرة ❊ لکن قول اصحده بول مزبور
ماء قلیله واقع اولسه تنجس ایدر زیرا طهارت ماء آکد واقوی اولدیغندن
از نجاست کندوده اعتبار اولنماز ❊ وفی القنیة لو اتصل وانبسط وزاد علی قدر
الدرهم ینبغی ان یکون کالدهن النجس اذا انبسط ❊ قنیهده ذکر اولندیکه
بول مزبور اصابت ایتدیکی محله متصل اولدقده اطرافنه یایلسه درهم
مقدارینك اوزرینه زائد اولسه لایق اولان اشبو صورت دهن نجس
اصابت ایتدیکی محلدن اطرافنه منبسط اولوب قدر درهمی تجاوز

ایتدکده مانع صلات اولدیغی کبی بودخی مانع اولمقدر ❊ وطین شارع
وبخار نجس وغبار سرقین ومحل کلاب وانتضاح غسالة لا تظهر مواقع قطرها
فی الاناء عفو ❊ وطین شرع مع ما عطف علیه مبتدا عفو خبردر شارع طریق
معناسنه یعنی یوللرده اولان چامور ونجسك تعفنندن حاصل اولان بخار معفودر
مانع صلات دکلدر (تمه) کنیفك سقفندن نازل اولوب ثوب وبدنه اصابت ایدن صویی
احسن اولان غسل ایتمکدر اکر نجس اولدیغنه ظن غالب اولورسه غسلی واجبدر
آدمینك دریسندن طرنق مقداری صویه واقع اولورسه فساده ویرر
نفس ظفر فساده ویرمز برکسه صو ایله استنجا ایلسه ومسح ایتمزدن اقدم
کندودن ریح ظهور ایتسه اشبو مسئلهده اختلاف مشایخ واقع اولدی اکثری عدم
تنجسه قائللردر سرقین یعنی قوریمش طوار تزسی ایله مختلط چامور وکندوده نجاست
اولان طریقده بولنان پابوجق پاکدر اکر کندوده عین نجاست مشاهده اولنمازسه
* بحر * نجاست محترقهنك دخانی ثوب ویا بدنه اصابت ایلسه قول صحیحده متنجس
اولماز سرقینك وکلابك مکث ایتدیکی محلك غباری وشیء متنجسك
غسالهسنك صوقابنده صچرایان خردهلری واقع اولان محللری ظاهر اولمیان شیلر
معفودر معلوم اولسونکه میت غسل اولنان صو نجسدر دیو امام محمد اصل اسمیله
موسوم کتابنده تصریح ایلدی علی الاطلاق اولهرق لکن اصح اولان میتك
بدننده نجاستنه متعلق برشی اولمازسه غسالهسی ماء مستعملدر نجس دکلدر
امام مومی الیهك مطلقا نجسدر دیمسی غالبا بدن میت نجاستدن خالی اولمدیغنه
مبنیدر ❊ (وماء) بالمد (ورد) ای جری (علی نجس نجس) اذا ورد کله او اکثره
ولو اقله لا کمیته فی نهر او نجاسة علی سطح ❊ نجاستك اوزرینه جریان ایدن
صو نجسدر اکر صویك کلیسی ویا اکثری اوزرندن مرور ایدرسه واکر اقلی
اوزرینه وارد اولورسه متنجس اولماز ایرماقده بولنان میته ویا طام
اوزرندهبولنان نجاست کبی ❊ لکن قدمنا ان العبرة للاثر ❊ لکن باب المیاهده
ذکر اولندیکه ماء قلیل نجاست اوزره مرور ایدرسه اعتبار اثرهدرکه یعنی
اوصاف ثلثهنك تغیرندهدر ❊ (کعکسه) ای اذا وردت النجاسة علی الماء
تنجس الماء اجماعا لکن لا یحکم بنجاسته اذا لاقی المتنجس مالم ینفصل فلیحفظ ❊
نجس اوزرینه مرور ایدن صویك متنجس اولمسنك عکسیکه نجاست صو اوزرینه
وارد اولسه اجماعا صویك متنجس اولدیغی کبی ثوب نجس وقوعیله دخی
متنجس اولمقدن شارح استدراك ایدرکه ثوب متنجس صویه ملاقی اولمغله
نجاستیله حکم اولنماز مادامکه صودن منفصل اولمدقجه صاحب بحر اشبو
مسئلهنك بیاننده دیدیکه قیاس اولان صویك نجاستنه اول ملاقاتیله

صویك متنجس اولمسیدر لکن ضرورت تطهیر ایچون متنجس اولماسی
ساقط اولدی کرك ثوب متنجس قابده اولسون صو اوزرینه صب اولنسون
وکرك صو قابده اولسون ثوب اوزرینه القا اولنسون مذهب حنفیه ده
صو ثوبله قابك ایچنده اولدقچه پاکدر واکر ثوب صودن منفصل اولورسه
صو متنجسدر صویك اوصافی کرك متغیر اولسون ویا اولمسون اشبو حکم مشروح
اولکی وایکنجی صوده اما اوچنجی دفعه غسل ثوب ایچون وضع اولنان صو
امام اعظم رحمه الله عندنده ینه عند الانفصال متنجسدر محلنده طهارته تنك
اعتبار اولندیغی ضرورت تطهیره بناً اولوب واول ضرورت زائل اولدیغنه مبنی
لکن ثوب نجسی غسلده اولی اولان لکن وتکنه کبی شیلره وضع ایدوب نا نیا صوینی
اوزرینه دوکمکدر امام شافعی رحمه اللهك ابتدا صوینی قابه وضع ایدوبده
بعده ثوب متنجسی صویك ایچینه القا صورتنده صویك متنجس اولماسی اختلافندن
خلاص ایچون وقول معتمده کوره ثوب وبدن بینلرنده فرق یوقدر ﴿ (لا) یکون
نجسا (رماد قذر) والا لزم نجاسة الخبز فی سائر الامصار ﴾ عذره وامثالی
نجاستلر محترقه اولوب کل اولدقدنصکره نجس اولماز پاکدر واکر نجسدر
دینلسه سائر شهرلرده بعض فورونلرده طبخ اولنان خبزلرك متنجس اولماسی
لازم کلور زیرا فورونلرده بعضا نجاست ابقاد اولنوب کلی اتمکه اصابت
ایتدیکینه بناً ﴿ (و) لا (ملح کان حمارا) اوخنزیرا ولاقذر وقع فی بئر فصار حمأة
لانقلاب العین به یفتی ﴾ دخی فی الاصل حمار ویاخنزیر اولوب طوزله یه القا اولنوب
طوز تحول اولدقده عینی منقلب اولدیغندن نجس عد اولنماز انجق بوقول ایله
فتوی ویریلور ﴿ (وغسل طرف ثوب) اوبدن (اصابت نجاسة محلا منه ونسی
المحل (مطهرله وان) وقع الغسل (بغیر تحر) هو المختار ﴾ کندودن
برمحله نجاست اصابت ایدوب واول محل نسیان اولنان ثوب ویا بدنك برطرفنی
غسل کندوینی مطهردر هرنه قدر غسل بلا تحری اولورسه ده انجق قول
مختار بودر مقابلی صاحب بدایعك شیء متنجسك جمیع اطرافنی غسلك وجوبی
قوللریدر موضع نجاست معلوم اولمدیغی تقدیرجه بعض طرفی غسل بعض
آخردن اولی اولمدیغنه بناً واسبیجابی نك تحری شرطدر قولیدر ﴿ لوثم ظهر
انها فی طرف آخر هل یعید فی الخلاصة نعم وفی الظهیریة المختار انه لا یعید
الا الصلاة التی هو فیها ﴾ غسل مزبوردن صکره نجاست طرف آخرده
اولدیغی تبین ایتسه اول حالده قلدیغی صلاتی اعاده ایدرمی خلاصه ده
ذکر اولنان قوله کوره ایدر ظهیریه ده بیان اولندیکه مختار اولان انجق نجاستك
حین ظهورنده اولدیغی نمازی اعاده ایدر ﴿ (کما لو بال حمر) خصها لتغلیظ

(بولها)

بولها اتفاقا (علی) نحو (حنطة تدوسها فقسم اوغسل بعضه) اوذهب
بهبة اواکل اوبیع کامر ﴾ ثوب ویاعضودن بورلك پاك اولدیغی مثلا بغدای
مثللو حبوباتی دوکن حمارلر اوزرلرینه بول ایتسهلر پس عقیبنده مزبور
دانهلر تقسیم ویاخود بعضیسی غسل ویاهبه ویااکل ویابیع سببیله ازاله
اولنسه پاك اولدیغی کبی نته کم ابیات متقدمهده تصرفه فی البعض قولنده
مرور ایلدی بول حمارك تخصیص بالذکر اولنماسی نجاست مغلظه اولدیغی
متفق علیه اولدیغنه بناً سائرلرینك حکملری اولویتده قالور ☼ حلبی ☼ ﴿ (حیث
یطهر الباقی) وکذا الذاهب لاحتمال وقوع النجس فی کل طرف کمسئلة الثوب ﴾
مسئلهٔ مشروحهده ذاهب وباقی حبوبات پاك اولور نجاستك وقوعی هر بر طرفده
اولمق احتمالنه بناً ثوب مسئلهسنده اولدیغی کبی اشبو تعلیل غلال
مزبورك کلیسنك نجس اولمقلغنی اقتضا ایدر پس مناسب اولان تعلیل نجاست
ذاهبده اولمق احتمالنه بناً باقی پاك اولور دیمك ایدی ثوبده طرف نجس
مغسول اولمق احتمالی اولدیغی کبی لکن اشباهده الیقین لا یزول بالشك
قاعدهسنده اشبو قوله اشکال ایراد ایتدیکه اشبو ثوبك برطرفنده نجاست
متیقندر غسل اولطرفده اولدیغی محتملدر ☼ بو تقدیرجه ازالهٔ نجاست مشکوك
اولدی پس بونك مقتضاسی عدم طهارتیدر ﴿ (وکذا یطهر محل نجاسة)
اما عینها فلا تقبل الطهارة (مرئیة) بعد جفاف کدم (بقلعها) ای بزوال عینها واثرها
ولو بمرة او بما فوق ثلاث فی الاصح ﴾ دم کبی بعد الجفاف مرئیه اولان نجاستك
محللی عینك واثرینك زوالیله بر ویاز یاده غسله اولورسه ده قول اصحده پاك
اولور مصنفك محل نجاسة قولنك مفهوم مخالفی اولان عین نجاست طهارت قبول
ایتمهمکدر ☼ بعد الجفاف مرئیة کلمهسنه ظرفدر یطهر فعلنه متعلق دکلدر
غایة البیانده ذکر اولندیکه مرئی بعد الجفاف مرئی اولانلر عذره ودم کبی غیر مرئی
بعد الجفاف مرئی اولمیانلر بول کبی قلع تعبیرنده عصرك عدم اشتراطنه اشارت واردر
صحیح اولانده بودر عصرك اشتراطی امام محمد قولیدر ☼ قول صحیح اوزره
عین نجاست محلندن زائل اولدقده بده باقی قلان یاش پاکدر محله تبعیتدن ایچون
استنجاده اولدیغی کبی ابریقك قولپو دخی یدك پاك اولمسیله پاك اولور بنا برین حین
استنجاده مستلرینده ماء نجس اصابت ایتسه تبعاً للمحل انلر دخی پاك اولور ☼
اکر کندولرنده یرتق وسوکوك اولمازسه ☼ ابو السعود ☼ فی الاصح ولو بمرة قولنه قیددر
اولی اولان کندویه متصلا کتورمك ایدی مقابلی بعد زوال النجاسة بر ویا ایکی
ویا اوچ کره غسلك ایجابی قولیدر ☼ حلبی ﴾ ولم یقل بغسلها لیعم نحو دلك وفرك ﴾
مصنف مرحومك بقلعها بدلنه بغسلها دیمدیکی دلك وفرك ومسح

ویبس مثللو شیلر ایله زائل اولان نجاسته عام وشامل اولسون ایچون اشبو مذکورلرك کلیسنده نجاستك عینی زائل اولمق کفایت ایدر * غسلی لازم دکلدر * بحر * عن السراج * (ولا یضر بقاء اثر) کلون وریح (لازم) * زوالنده عسرت ومشقت اولان لون وریح وطعم کبی اثر نجاستك بقاسی ضرر ویرمز کندویه خمر وضع اولنان بردق امثالی شیلر جدید اولسون عتیق اولسون کندوده ریحك بقاسی ضرر ویرمز * بحر * فلا یکلف فی ازالته الی ماء حار او صابون ونحوه بل یطهر ما صبغ او خضب بنجس بغسله ثلاثا والاولی غسله الی ان یصفو الماء * پس اثرینی قومك بقاسی ضرر ویرمدیسه ازاله سنده ماء حار ویا صابون وامثالی چوكان کبی شیلر ایله تکلف اولنماز بلکه شیء نجس ایله مصبوغ ومخضوب اولان نسنه اوچ دفعه غسل ایله پاك اولور نجس جیمك کسری ایله متنجس معناسنه در * زیرا عین نجس اولان مثلا دم کبی نسنه ایله بویانوب وخضاب اولنسه عیننك زوالیله برابر طعمنك وریحنك زوالی واجبدر لوننك بقاسی ضرر ویرمز ودك میته یعنی اولمش حیوان یاغی مسئله سندن اخذا ظاهر اولان بودر * حلبی * لكن اولی اولان صویك لونی صافی اولنه قدر غسل اولنمقدر * حلبی * ولا یضر اثر دهن الا دهن ودك میتة لانه عین النجاسة حتی لا یدبغ به جلد بل یستصبح به فی غیر مسجد * دهن نجسك اوچ دفعه غسلدنصکره اثرینك بقاسی ضرر ویرمز الا میته نك شحمندن حاصل اولان دهنك دسومتی عین نجس اولدیغندن ضرر ویرر حتی کندو ایله دری دباغلنمز بلکه مسجدك غیرنده کندو ایله استصباح اولنور یعنی قندلده یاقیلور مسجدی نجاستدن صیانتا مصباحنده وضعله ایقاد اولنماز * (و) یطهر محل (غیرها) ای غیر مرئیة (بغلبة ظن غاسل) لو مکلفا والا فمستعمل (طهارة محلها بلا عدد به یفتی * نجاست غیر مرئیه نك اصابت ایتدیکی محل غاسل مکلف اولورسه کندونك طهارتنه ظن غالب مصاحب اولان غسلله پاك اولور کندوده عدد تقدیرنه حاجت اولمقسزین مفتی به اولان قول اوزرینه حتی بر دفعه غسلله نجاستك زوالینه کندویه ظن غالب اولورسه کفایت ایدر اشبو قولله امام کرخی تصریح ایلدی واسبیجابی دخی بو قولی اختیار ایلدی واکر غاسل مکلف اولمیوب بلکه یا صغیر ویا مجنون ویا ذمی اولورسه علی قول اعتبار مستعملك ظن غالبنه در * (وقدر) ذلك لموسوس (بغسل وعصر ثلاثا) او سبعا (فیما ینعصر) مبالغا بحیث لا یقطر * اشبو غلبهٔ ظن موسوس اولان کسه حقنده تقدیر اولندی کندو ایچون غلبهٔ ظن اولمدیغنه بناً بو مضمون غلبهٔ ظنه قائل اولان اهل عراق قوللریله تثلیثه قائل اولان بخاریین کلاملری ما بیننی صاحب سراجك توفیقیدر * یعنی وسوسه صاحبی اولمیان کسه یه کوره ظاهر اولان غلبهٔ ظن وموسوسه کوره تثلیث معتبردر صاحب

نهر دخی اشبو توفیقی استحسان ایلدی * حلبی * صقمق ایله صیقلور مقوله دن اولان شیلرك تطهیرنده اوچ ویا یدی کره طمله سی منقطع اولنه قدر مبالغه ایله عصر وغسل تقدیر اولندی موسوسه نظرا ثلاثا قیدی عصرك هر برلرینه قیددر امام ابی یوسف رحمه الله نجاست یاش اولورسه عصر شرط دکلدر قوری ایسه صقمق لازمدر دیدی ومختار اولانده بودر * سراج * سبعا قوللری ضعیفدر امداد الفتاح نام کتابده ذکر اولندیکه کلبك نجاستنی ازاله ده یدی دفعه تتریب ایله برابر غسل مندوبدر امام شافعینك اختلافندن خلاص اولمق ایچون * حلبی * بحیث لا یقطر قولی عصرده اولان مبالغه یی تصویردر ذخیره ده فقیهدن حکایة ذکر اولندیکه بدنه نجاست اصابت ایتدکده اوچ دفعه متوالیا غسلله پاك اولور * صقمق متعذر اولدیغندن توالی عصر مقامنه قائم اولدی * ابو السعود * ولو کان عصره غیره قطر طهر بالنسبة الیه دون ذلك الغیر ولو لم یبالغ لرقته هل یطهر الاظهر نعم للضرورة * ثوب نجسی غسل ایده نك غیری عصر ایتدیکی تقدیرجه تقاطر بولنسه بنه پاکدر * اعتبار غاسلك عصرینه در غاسلدن قوتلو تواناك عصرینه اعتبار یوقدر * هر کس کندوده موجود اولان قدرت ووسعیله مخاطبدر غیرك قدرتیله قادر اولان کسنه قادر صایلمز * ابو السعود * ثوبك رقتنه بناً یرتلمسی خوفندن عصرنده مبالغه اولنماسه طاهر اولورمی زیاده ظاهر اولان قولده ضرورتدن ناشی طاهر اولور * قاضیخان عدم طهارتنی اختیار ایلدی * وقدر بتثلیث جفاف) ای انقطاع التقاطر (فی غیره) ای غیر منعصر مما یتشرب النجاسة والا فبقلعها کما مر * ما ینعصر بالعصر مقوله سندن اولمیوب ونوعا رخاوت صاحبی اولمغله نجاستی تشرب ایدوب ایچینه جذب ایدن شیده تطهیر تثلیث جفافکه طمله نك انقطاعیله تقدیر اولندی حقیقت جفافده قوریق شرط دکلدر * لكن بونده اثری بالکلیة زائل اولمق لازمدر * هر نه قدر ازاله سنده مشقت اولورسه ده * بحر ونهر * واکر نجاستی تشرب ایتمیان صلابت صاحبی اولورسه تطهیر فقط نجاستك غسلله قلع وامحاسیله در * تجفیف لازم دکلدر * نته کم ما سبقده مرور ایلدی * وهذا کله اذا غسل فی اجانة اما لو غسل فی غدیر او صب علیه ماء کثیر وجری علیه الماء طهر مطلقا بلا شرط عصر وتجفیف وتکرار غمس هو المختار * اشبو ما ینعصر بالعصر مقوله سندن اولان شیلرك تطهیرنده اوچ دفعه غسل وعصرك کفایت ایتمه سی وغیریسنده اوچ دفعه تجفیفله بله غسلك کافی اولمسی اکر غسل نجاست که طشت ولکن امثالی قابك ایچنده اولورسه واما کندوده ماء کثیر اولان غدیرکه کولده اولورسه ده ویاخود اوزرینه ماء کثیر دوکیلوب وجریان ایتسه مطلقا که عصر وتجفیف

ونكرار طالدرمقسزين پاك اولور انجق مختار اولان قول بودر ❊ لكن دوكلمده
اوچ دفعه ثوب متنجسك اوزرينه صودوكمه‌لى كه هر برنده ثوبه اصابت ايدن صو زائل
اولوب يرينه غيرى صو جارى اولمه‌لى يعنى ماء كثير دوكمك لازمدر ❊
بحر ❊ كانه جريان تكرار وعصر منزله‌سنده اولور جامده ازار نجسك اوزرينه
وجه مشروح اوزره ماء كثير دوكلدكده پاك اولديغى كبى وجرى
عليه الماء تركيبنده بعض نسخه‌ده واو بدلنه او واقع اولمشدر ❊ بلكه اولى اولان
دخى او نسخه‌سيدر ❊ صاحب محيطك اشبو جريان صورتى مسئله مستقله
قلديغى ايچون ديديكه بو كا فقها بيوردیلركه بر بساط متنجس اولسه
اوزرينه صو برمرتبه اجرا اولنسه كه نجاستك زوالى توهم اولنسه بساط مزبور
پاك اولور اجراى ماعصر مقامنده قائم اولديغندن (فرع) بحرده ذكر اولنديكه
بركسه نجس اولان قابى ايرمقك ايچنه وضع ايدوب طولدورسه بعده ايرمقدن
اخراج ايلسه پاك اولور ❊ اكر نجاست قلماز ايسه ❊ ويطهر لبن وعسل ودبس
ودهن بغلى ثلثا ❊ دبس دالك كسرى وبانك سكونى وكسرى دخى لغتدر ❊
يعنى سود وبال وبكمز وياغ اوچ كره قاينامق ايله طاهر وپاك اولور ❊ اوزرلرينه خمسلرى
مقدارى صو وضع اولنور هر برنده صو محو اولنه قدر قايناديلور ❊ دهنه كندى
مقدارى اوچ دفعه صو وضع وخلط وهر برنده صو ازاله اولنمق لازمدر قايناتمق
شرط دكلدر ❊ قهستانى ❊ ولحم طبخ بخمر بغلى وتبريد ثلاثا ❊ خمر ايله طبخ اولنان
لحم اوچ دفعه غليان وتجفيفله پاك اولور ❊ امام ابى يوسف عندنده امام اعظم
رحمه الله عندنده پاك اولماز ❊ وفتوى اشبو امام اعظم قولنده در ❊ وكذا دجاجة
ملقاة حالة غلى الماء للنتف قبل شقها فتح ❊ يعنى بو بلچه صوينك غليانى حالتنده توينك
نتفى يعنى يولنمسى ايچون قارنى ياروب ايچنده اولان بغرسقلرينى اخراج ايتمكسزين
صويه القا اولنان طاوق دخى منوال مشروح اوزره اوچ كره غلى وتجفيفله ❊ امام
ابى يوسف عندنده پاك اولور ❊ امام اعظم رحمه الله عندنده پاك دكلدر غليان
سببيله نجاستك درون لحمه نفوذ ودخولنه بناءً فتح ❊ وفى التجنيس حنطة طبخت فى خمر
لا تطهر ابدا به يفتى ❊ تجنيس نام كتابده ذكر اولنديكه بغداى خمر ايله طبخ اولنسه
ابدا پاك اولماز ❊ امام اعظم عندنده انجق بو قولله فتوى ويريلور ❊ امام ابى
يوسف عندنده صو ايله اوچ دفعه طبخ وهر برنده تجفيفله پاك اولور ❊ ولو انتفخت
من بول نقعت وجففت ثلاثا ❊ بغداى بول ايچنده طول مكث ايله شيشمش اولسه
اوچ دفعه صويه براقيلوب وهر برنده تجفيف اولنمغله پاك اولور طبخده تشرب
زياده اولديغندن نفخ بالبولله امام اعظم رحمه الله عندنده فرق اولندى
❊ ولو عجن خبز بخمر صب فيه خل حتى يذهب اثره فيطهر والله اعلم ❊

خبزك خمورى خمر ايله يوغرلسه تطهيرى سركه نك ايچينه خبزى اوفه‌ليوب
حتى سركه جميع اجزاسنه دخول ونفوذ ايتمكله اثرى ذاهب اولمغله پاك اولور ❊
حقيقت حاله الله تعالى اعلمدر (فروع) نجس صو ايله صولنمش اولان بچاق
اوچ دفعه ماء طاهر ايله تمويه اولنوب صو ويرلمك ايله طاهر اولور نجس
اولان شوربه‌نك ايچينه غليان حالنده لحم واقع اولسه اوچ دفعه غليان ايله پاك
اولور غليان حالنك غيريده واقع اولور سه اوچ دفعه يقمق ايله طاهر وپاك اولور

❊ (فصل الاستنجاء) ❊

فصل تنوينله هذا فصل تقديرنده مبتداى محذوفه خبردر ❊ الاستنجاء مبتدا ازالة
نجس خبردر بعض نسخه‌ده فى الاستنجاء واقعدر بو تقديرجه ازالة
مبتداى محذوفه خبردر تقدير كلام ازالة نجس ديمكدر نسخهٔ اولى‌يه
كوره اضافتده جائزدر بنه ازاله مبتداى محذوفه خبر اولور ❊ استنجا سنن
وضوءدن ايكن نجاست بحثنده ذكر اولنمسى نجاست معينه‌يى ازاله
ملابسه‌سيله‌در ❊ ازالة نجس عن سبيل ❊ يعنى استنجا محل معهوددن نجاستى
يا مسح ويا غسل ايله ازاله ايلمكدر دخى استنجا نجوى محلى مسح ايلمكدر نجو بطندن
خروج ايدن نسنه معناسنه‌در ❊ فلا يسن من ريح وحصاة ونوم وفصد ❊ پس ريح
طاهر اولديغندن كندو ايچون استنجا مسنون اولمدى بلكه بعد عندر ناقض وضوء
اولماسى موضع نجاستدن منبعث واربيجى اولديغندن ناشيدر ❊ حلبى ❊ وحصات كه
قوم وطاش خروجندن ناشى دخى استنجا مسنون اولمدى اوزرنده بلل كه ياشلق يوق ايسه
وياخود بلل اولوبده دركندى ايله متنجس اولمامش ايسه اشبو مزبور عن سبيل قيدنك
محترزيدر واكر دربلل حصاته ملوث اولور سه استنجا بلل ايچون مشروعدر
حصات ايچون دكلدر ❊ حلبى دخى نوم ودم فصد ايچون مسنون دكلدر
هرنه قدر دم نجس ايسه‌ده سبيل اوزرينه دكلدر ❊ حلبى ❊ وهو سنة) مؤكدة
مطلقا وما قيل من افتراضه لنحو حيض ومجاوزة مخرج فتسامح ❊ اشبو
استنجا سنت مؤكده دركندوسز نماز صحيح اولور نهايتى تركنده كراهت تنزيهى
واردر ❊ بحر ❊ خارج عادتا خروج ايدن شيلردن اولسون ويا اولمسون رطب
اولسون ويا اولمسون حيض امثالى نفاس ويا جنابت ويا مجاوزت مخرجدن ناشى
استنجا فرضدر قولارى مسامحه‌يه مبنيدر زيرا حيض ونفاس وجنابتده
سبيلينك غسلى خبثدن ناشى اولمزسه ازالهٔ حدث قبيلندن اولور واكر خبثدن
ناشى اولورسه ازالهٔ حدثه توصل قبيلندن اولور ازالهٔ حدث انجق ازالهٔ خبثله

ممكن اولديغنه بناً اما نجاستك مخرجى تجاوز صورتنده بنده غسلى فرض دكلدر
اكر قدر درهمى متجاوز اولور سه نجاست مغلظه ازاله‌سى تحتنده مندرج
اولوب فرض اولور استنجاده سبيلده بولنان نجاستى ازاله اعتبار اولنديغى
اجلدن سنت اولدى زيرا سبيلده بولنان قدر درهمدن اقل اولور غايتى بر سنت
اولور كه كندو ايله فرض دخى بولنمش اولور ❊حلبى ❊ (واركانه) اربعة
شخص (مستنج) شئ (مستنجى به) كماء وحجر (و) نجس (خارج) من احد
السبيلين وكذا الواصابه من خارج وان قام من موضعه على المعتمد (ومخرج)
دبر اوقبل ❊ استنجانك اركانى دردر كندوده ازاله اعتبار اولنديغندن برمزيلدن
لازمدر كه شخص مستنجيدر والت استنجادن لابد در مستنجى به اولان ماء وحجر كبى
ومزال لازمدر كه احد سبيلندن خروج ايدن بول وغائط ومذى ومنى
ودم كبى شيلردر بنه بو يلجه احد سبيلنه نجاست خارجدن اصابت ايتسه ده
كندودن خروج ايتمسه استنجا ئله پاك اولور وان قام من موضعه كلامى ماقبلى
اولان وكذا الواصابه قولينه مربوط اولمسى منفهم اولور ❊ لكن خلاف واقعدر
بلكه وهو سنة مضموننه راجعدر ❊ يعنى استنجا سنتدر مستنجى هرنه قدر موضع
مستراحدن قائم اولوب محل آخرده استنجا ايتسه ده سنتى ادا ايتمش اولور ❊
قول معتمد اوزره مزال عنهدن لازمدركه دبر وياقبل اولان مخرجدر ❊
❊ (بنحو حجر) مما هو عين طاهرة قالعة لاقيمة لها كمدر (منق) لانه المقصود
فيختار الابلغ والاسلم عن التلويث ولايتقيد باقبال وادبار شتاء وصيفا) مدر
تحريكله مدره نك جمعيدر قطعهٔ طين معناسنه كه كسك تعبير اولنور ❊ يعنى
مدر وامثالى اولان تراب واغاج وخرقه پاموق ودرى پارچه‌سى وكندويه
تمسح ايچون ديواره اتيان وآلتيله ارضه مس كبى كندو ايچون قيمت وبها اولميان
صوبك غيرى نجاستى قلع وازاله ايدن عين طاهره دن اولان تنقيه وتنظيف
ايديجى حجر مثلاو شيئله بحو ازاله سنتدر مقصود تنقيه وتطهير اولديغنه بناً (فرع)
كندونك ملكى ويا ايجارنده اولميان اوك ديوارى ايله استنجا جائز دكلدر ❊بحر (تمة) اولى
اولان استنجاده صائم اولميوب وصو ايله استنجا ايتديكى تقديرجه زياده استرخا
ايده‌رك يعنى كندوبى قويى ويره رك ايدر اما صائم اولديغى صورتده افساد صوم
خوفندن پك استرخا ايتمز وياش اولان پارمغك دخولندن احتراز ايدر پارمق حقنه
محلنه بالغ اولورسه صومى فساده ويرر قبل القيام بر پاك خرقه ايله كندوبى سيلوب
قوروله مق لايقدر وانوابنى ماء مستعملدن محافظه وقبل الاستنجا وبعد
الاستنجا اللرينى غسل ايدر ❊ بحر ❊ بس استنجاده مقصود انقا اولديسه تلوثيدن
اسلم وتنظيفده ابلغ اولان وجهى اختيار ايدر ❊ يازده وقيشده اقبال وادبار ايله

تقيد اولنماز بعضيلر صيفده رجل حجر اول وثالثله ادبار وثانيله اقبال ايدر ❊
وشتاده بونك عكسيله ونسا جميع اوقاتده رجلك صيفده ايتديكى كبى ايدر
ديديلر اشبو قول قاضيخانك وزيلعينك وشمنينك مختار لريدر ❊ (وليس العدد)
ثلاثا (بمسنون فيه) بل مستحب ❊ استنجاده اوچ عدد مسنون دكلدر بلكه
مستحبدر مقصود پاكلك اولديغندن بعض احاديث شريفه ده اوچله تقييد غالبا
انقا اوچده اولديغندن غالبه مبنيدر ❊ (والغسل) بالماء الى ان يقع فى قلبه انه طهر
مالم يكن موسوسا فيقدر بثلاث كما مر (بعده) اى الحجر (بلا كشف عورة) عند احد اما معه
فيتركه كما مر فلو كشف له صار فاسقا لالو كشف لاغتسال اوتغوط كما بحثه ابن الشحنة
(سنة) مطلقا به يفتى سراج ❊ طاشله استنجادنصكره بركسه نك عندنده
كشف عورت ايتمكسزين موسوس اولميان كسيه كوره قلبنه محل نجو پاك اولدى
ديو واقع اولنه قدر صو ايله غسل سنتدر يعنى كندونك رأينه مفوضدر
اما كشف ايجاب ايتديكى صورتده استنجا بالماء ئى ترك ايدرنته كم سنن غسلدن
اقدمجه واما الاستنجاء فيتركه ديو ذكرى مرور ايتدى موسوس اولورسه
تحصيل سنت ايچون نجاست غير مرئيه ‌يى ازاله ده مرور ايتديكى كبى اوچله
تقدير اولنور استنجا ايچون كشف عورت ايدن فاسق اولور طاش ايله اكتفا لازمدر
اغتسال وياتغوط ايچون كشف ايتسه فاسق اولماز نته كم ابن شحنه بحث وبيان
ايلدى بحرده شرح نقايه دن نقلا ذكر اولنديكه بركسيه
غسل ايجاب ايتسه بر مستور محل بولمسه غسل ايدر تأخير ايتمز
اما نسار جالدن كندوبى سترايده جك محل بولمزسه تأخير ايدر اما بين النساء
اولورسه تأخير ايتمز اما تغوط امرى طبيعى اولديغندن كندودن انفكاك اولماز
❊حلبى ❊ اشبو بعد الاستنجاء بالاحجار صو ايله استنجانك مسنونيتى مطلقادر يعنى
كرك اصحاب كزين رضوان الله عليهم اجمعين حضراتنك زمن ميمنت قرينلرنده
اولسون وكرك فى زماننا اولسون بعضيلر فى زماننا سنت مشار اليهمك
زمانلرنده مستحبدر ديديلر انلرك رياضت وقلت اكللرندن ناشى قضاى حاجتلرى
بعره كبى اولوب تلويث اولمديغنه بناً امافى زماننا بهايم مشرب اولوب كثرت
اكلمزه بناً اكثريا لينت واسهاله مبتلا اولمقله اطراف مخرج ملوث اولديغندن
صو ايله تطهيره زياده محتاج اولديغندن بزلر حقنده صو ايله استنجا سنت اولدى
لكن فتوى انجق قول جمهور ايله ويريلور نته كم سراجده بويلجه تصريح اولندى
❊ (ويجب) اى يفرض غسله (ان جاوز المخرج نجس) مانع ❊ يعنى نجس
مانع مخرجى تجاوز ايدرسه كندوبى غسل فرض اولور بس شارح عليه الرحمه
يفرض تفسيريله يجب يفرض معناسنه اولديغنه ومخرجك ما عدا سندن

نجوی ازاله یه استنجا اطلاق اولندیغنه اشارت ایلدی بلکه همان هر بر مانع
مزیل طاهر ایله غسل مراددر شیخ زین الدین بو وجهه افاده ایلدی ﴿ (ویعتبر القدر
المانع) لصلاة فیما وراء موضع الاستنجاء لان ما علی المخرج ساقط شرعا وان کثر
ولهذا لاتکره الصلاة معه ﴾ نجاستدن جواز صلاته مانع اولان قدر موضع
استنجا اولان محلك غیریده اولان نجاستدر مخرجده اولان نجاست هرنقدر
درهمدن زیاده دخی اولسه شرعا ساقطدر بناءً علیه موضع استنجاده بولنان
نجاستله نماز کراهت تحریمیه ایله مکروه اولماز لکن استنجا سنت اولدیغندن
ترکنده کراهت تنزیهیه واردر ☼ حلبی ☼ ﴿ (وکره) تحریما (بعظم وطعام
وروث) یابس کعذرة یابسة وحجر استنجی به الا بحرف آخر ﴾ کمك پارچه‌لریله استنجا
کراهت تحریمیه ایله مکروهدر طعام حرام اولدیغندن واسراف واهانتی موجب
اولدیغندن طعامله دخی استنجا مکروهدر ☼ اهانتی مقتضی اولدیغندن
طوزلغی اکمك اوزره وضعی فقهاء کریه کوردیلر ☼ بحر ☼ دخی دواب جنك
طعامی اولدیغندن روث یابسیله دخی مکروه قلندی عذرهٔ یابسه ایله مکروه
قلندیغی کبی وکندوایله استنجا اولنان حجر ایله دخی استنجا مکروهدر الا طرف
آخری ایله اولورسه دکل ﴿ (وآجر وخزف وزجاج) ﴾ دخی کره‌مید وچناق
وسرچه ایله استنجا ایتمك مکروه قلندی مقعده ضرر اصابتی خوفندن ﴿ (و) شیٔ
محترم (کخرقة دیباج) ﴾ دخی خرقهٔ دیباج کبی شیٔ محترم ایله استنجا مکروه
قلندی محلنك غیریده تضییع مال اولدیغنه بناءً ﴿ (ویمین) ولا عذر
بیسراه ﴾ دخی صولنده عذری اولمیان کسنه‌نك صاغیله استنجاسی مکروه
قلندی حدیث شریفده وارد اولان نهیه بناءً وذکرینه صاغ الیله یاپشمق دخی
نهیدر پس صواب اولان صولیله اخذ ایدوب جداره ویا بر محل مرتفعه
سورمکدر منوال مشروح اوزره استنجا متعذر اولورسه قعود ایدر
وعقبینی بیننده بر حجر امساك ایدر صولیله اول حجره عضوی امرار ایدر بودخی
متعذر اولورسه حجری صاغیله اخذ ایدر صاغنی تحریك ایتمکسزین صولیله آلتنی
اوزرینه سورر ☼ بحر ☼ فلو مشلولة ولم یجد ماء جاریا ولا صابا ترك الماء ﴾
برکسه‌نك صول الی چولاق اولسه وماء جاری بولمسه یاخود الینه صوقور
کندوایله جماعی حلال اولور کسه بولمسه صوایله تطهیری ترك ایدر واکر ماء
جاری بولور ایسه ایچینه دخول ایدر وصاغیله غسل ایدر وماء راکد کثیر ماء جاری
حکمنده‌در ☼ حلبی ☼ والینه صو دوکر کسه بولنسه ینه صاغیله غسل ایدر
☼ حلبی ☼ ولو شلتا سقط اصلا کمریض ومریضة لم یجدا من یحل جماعه ﴾ برکسه‌نك
اللرینك ایکیسی بردن چولاق اولسه وکندو ایله جماعی حلال اولور کسنه

بولسه صوایله وطاش ایله استنجا ساقط اولور ☼ حلبی ☼ کندی ایله جماعی حلال
اولور کسنه بولمیان مریض ومریضه دن ساقط اولدیغی کبی ﴿ (وفحم
وعلف حیوان) وحق غیره وکل ماینتفع به ﴾ دخی فحمکه کومور ایله استنجا مکروه
قلندی مقعده ضرری اولدیغنه بناءً ☼ بحر ☼ وعلف حیوانکه حشیش مقوله‌سی
دوابك اکل ایده‌جکی نسنه‌لر ایله دخی کندوده نعمته عدم مراعات اولدیغنه
بناءً وغیرك حقیکه مثلا غیرك دیواریدر ☼ ابوالسعود ☼ کندو ایله انتفاع اولنور
هر برشیئله مثلا یپراق وکاغد وقماش وپموق وخرقه امثالی نسنه‌لر ایله دخی
استنجا مکروه قلندی ☼ بحر ☼ ﴿ (فلو فعل اجزأه) مع الکراهة لحصول الانقاء
پس اشبو اشیاء مشروحه‌لر ایله استنجا ایتسه انقا یعنی پاکلك حاصل اولدیغندن
مع الکراهیة التحریمیه کفایت ایدر قهستانیده نظمدن نقلا ذکر اولندیکه ممکن
اولورسه اوچ کسکله واکر ممکن اولماز ایسه اوچ طاشله والا ترابدن برکفله استنجا
لاینقدر بو اوچك غیریله استنجا ایتمه‌ملی مورث فقردر دیو حقنده حدیث
شریف واردر (تنبیه) استنجا محلی جمله پارمقلر ایله بردن غسل اولنمق
جائز وروادر لکن نظمده وغیریده ذکر اولندیکه رجل اولا اصبع وسطی
یی قلیلا قالدرر محل معهودی غسل ایدر بعده بنصری بعده خنصری بعده
مسبحه‌یی رفعله کندویه اطمینان قلب حاصل اولنجه قدر قول اصحده غسل
ایدر بعضیلر محل خشونت پیدا ایدنجه قدر دیدیلر نسا اولا بنصر یله
ووسطی سنی رفعله بعده رجلك ایشلدیکی کبی ایشلر بعض نسایه فرجنه
اصابت ایدن نجاستی آوجنك آیسیله غسل کفایت ایدر دیدیلر زاهدی
بو وجهه بیان بیوردیلر اکر استنجایی ماء بارد ایله ایدرسه قیشده یازده
ایتدیکی تطهیردن زیاده جه مبالغه ایدر واکر ماء حار ایله ایدرسه
شتاده صیفده ایتدیکی کبی ایدر لکن ماء حار ایله اولان استنجانك ثوابی
ماء بارد ایله اولانك ثوابندن دوندر ☼ حلبی بزیادة ﴿ وفیه نظر لما مر انه سنة
لا غیر فینبغی ان لایکون مقیما لها بالمنهی عنه ﴾ اشیاء مشروحهٔ منهیه‌لر ایله
استنجانك کفایتنده نظر واردر یعنی کفایتی مسلم دکلدر استنجا انجق سنت
اولدیغندن منهی عنه اولان شیله اقامهٔ سنت لایق وروا اولمدیغنه بناءً لکن اشبو ردن
جواب ویریلورکه مسنون اولان انجق ازاله در حجر وامثالی استنجاده بالذات
مقصود دکلدر بلکه مزیل اولدیغنه بناءًدر اشیاء منهیه ایله ازاله ثابتدر
غایتی منهیلر ایله ازاله اولنمش اولور ارض مغصوبه‌ده ادا اولنان سنت نمازلر
کبی ﴿ (کما کره) تحریما (استقبال قبلة واستدبارها لا) جل (بول اوغائط)
فلو للاستنجاء لم یکره (ولو فی بنیان) لاطلاق النهی ﴾ اشیاء مرقومه ایله

استنجاده كراهتك ثبوتى بول ويا غائط ايچون قبله‌يه استقبال ويا استدبار هر نه قدر بنا ايچنده دخى اولورسه كراهت تحريميه ايله مكروه اولديغى كبى نهى مطلق ذكر اولنديغنه بناءً قبله قنغى طرفه واقع اولورسه اولسون رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك (اذا اتيتم الغائط فلا تستقبلوا القبلة ولا تستدبروها ولكن شرقوا اوغربوا) قول منيفلرى قبله‌لرى شرق وغرب طرفنده اولميان كسه‌لر حقنده در اما استقبال واستدبار استنجا ايچون اولورسه تحريماً مكروه اولماز تاشينك مختارى اوزره ابراهيم حلبينك استنجاده استقبال واستدبارى ترك ايدر قولنه بناءً كراهت تنزيهيه ثابتدر ✤ (فان جلس مستقبلا لها) غافلا (ثم ذكره انحرف (ندبا)لحديث الطبرى من جلس يبول قبالة القبلة فذكرها فانحرف عنها اجلالا لها لم يقم من مجلسه حتى يغفر له (ان امكنه والا فلا) بأس ✤ قباله قافك ضميله جهت معناسنه بركسه بايدرك غفلتله جهت قبله‌يه مستقبلا ويامستدبرا اقتضاء حاجت ايچون اوتورسه بعده جهت قبله اولديغنى تذكر ايلسه اكر ممكن اولورسه انحرافى مندوبدر ممكن اولمازسه عدم انحرافنده بأس يوقدر امام طبرينك روايت ايتديكى بركسه جهت قبله‌يه بول ايدر اولديغى حالده جلوس ايلسه جلوسى عقبنده تذكر ايلسه كه اول جهت قبله در تعظيما واجلالا جهت اخرايه منحرف اولسه كناه صغائرلرى عفو ومغفرت اولنمدقجه اول مجلسدن قيام اتمز حديث شريفنه مبنى ✤ (وكذا يكره) هذه تعم التحريمية والتنزيهية (للمرأة امساك صغير لبول اوغائط نحو القبلة) وكذا مد رجله اليها ✤ يعنى بولجه نساطائفه‌سنه كوره ولد صغيرى بول ويا غائط ايچون جانب قبله‌يه طوتمق وولدك صغيرك اياغنى جهت قبله‌يه اوزاتمق مكروهدر اشبو كراهت تحريميه ايله تنزيهيه يه عام وشاملدر لكن مد رجل حقنده كراهت تنزيهيه‌در ✤ (واستقبال شمس وقمر لهما) اى لاجل بول اوغائط (وبول وغائط فى ماء ولوجاريا) فى الاصح وفى البحر اتفاقى الراكد تحريمية وفى الجارى تنزيهية ✤ دخى بول ويا غائط ايچون شمس وقمره استقبال واستدبار مكروهدر بونلر وجود وحدانيته دلالت ايدر علامات باهره‌دن اولدقلرينه بناءً وهر نقدر آقيجى دخى اولورسه‌ده قول اصحده صويه تبول وتغوط مكروهدر الاضطراره خروج متعذر اولورسه سفينه‌ده اولان كسه كبى مكروه اولماز بحرده ذكر اولنديغنه كراهت ماء راكده تحريميه وجاريده تنزيهيه‌در ✤ (وعلى طرف نهر اوبئر اوحوض اوعين اوتحت شجرة مثمرة اوفى زرع اوفى ظل) ينتفع بالجلوس فيه ✤ دخى ايرمقك يعنى چايك كناريننه وياقيونك وياحوضك ويابكارك اطرافلرينه ويا ميوه‌دار اولان شجرك ما تحتنه ميوه نجاستك اوزرينه واقع اولديغى تقديرجه اضاعهٔ مال اولديغنه بناءً ويا زرع محلنه وياكندوده جلوسيله انتفاع اولنان سايه‌دار اولان

محله قضاى حاجت كراهت تحريميه ايله مكروهدر نهى حقنده وارد اولان حديث شريفه بناءً ✤ (ويجتنب مسجد ومصلى عيد وفى مقابر وبين دواب وفى طريق) الناس (وفى (مهب ريح وجحر فارة اوحية) اونملة (و) ثقب) ✤ دخى مسجده دخول ايدن جماعتك ملوث اولمسى احتمالنه مبنى مسجد ديوارى يانلرينه وبيرام نمازى ادا اولنان محله ومزارستانه حيك متأذى اولديغى شيدن موتى لردخى متأذى اولديغنه بناءً دخى دواب بينلرينه اذيت حصولى خوفندن وممر ناس اولان طريقه وهوا ادار روزكارلى محله هبوب ريح سببيله اوزرينه رشاشك رجوعى خوفندن حجر جيمك ضمى وحانك سكونيله جانور دلوكينه اطلاق اولنور يعنى غاره وحيه وقارنجه مثللو حيوانلرك بعض كندوده مكث واقامت ايتديكى دلوكينه بلكه مطلق دلوكه كندولرده ساكن اولانلره ضرر اصابتى خوفندن حتى بعض اصحابدن برحجره بول ايدوب وانده ساكن اولان جندن كندويه ايكى سهم رمى اولنوب كندويه اصابت ايتمسى اولدى اشبو مواضع مزبوره‌يه قضاى حاجت كراهت تحريميه ايله مكروهدر ✤ زاد العينى وفى موضع يعبر عليه احد اويقعد عليه ويجتنب طريق اوقافلة اوخيمة وفى اسفل الارض الى اعلاها والتكلم عليهما ✤ عينيده اماكن مشروحه اوزره كندونك اوزرينه مرور وعبور اولان موضعى طريق حكمنده اولديغندن وياكندوده بركسه‌نك قعود ايده جكى محلى دخى طريقك وياقافله‌نك وياخيمه‌نك برجانبنى دخى بر ارضك اسفلندن اعلاسنه يعنى اشاغيدن يوقارويه تبول ايتمكى وبول وتغوط حالنده تكلم ايتمكى مكروهاتى بيانده زياده ايلدى بونلرى اشليان كسه‌يه الله ذو الجلال حضرتلرى غضب وسخط ايدر دخى قضاى حاجت وقتنده ذكر الله وعطس وقتنده حمد وعاطسه يرحمك الله وسلامى رد ومؤذنه اجابت وحاجت مقدارندن زياده عورت محلنه نظر وكندودن خروج ايدن نسنه‌لره نظر وتوكريكى وسومكنى براقمق وايمق واوكسورمك واطرافنه التفات كثير وبدنيله عبث اوله رق اوينامق وباشنى سما جانبنه قالدرمق وقضاى حاجت وقتنده زياده اوتورمق باسورى وجكر اغريسنى مورث اولديغى لقمان عليه الصلاة والسلامدن مروى اولديغنه بناءً اشبو افعال مزبوره مسنون ومشروع دكلدر خلايه دخول ممكن اولورسه نماز قلديغى ثوبك غيريله اولمق مستحبدر ✱ واكر ممكن اولمازسه وسعى مقدارى ثوبنى نجاستدن وماء مستعملدن حمايه وحفظ ايدر ومستور الرأس دخول ايدر ودخولى وقتنده بسم الله اللهم انى اعوذ بك من الخبث والخبائث واعوذ بك من الرجس الخبيث المخبث الشيطان الرجيم ديه خبث بانك سكونيله شر معناسنه وضميله خبيثك جمعيدر ✱ خبث شيطانك مذكرى در خبائث خبيثه‌نك جمعيدر كه شيطانك

مؤنثيدر ❊ وكندوده اسم الله ويا قرأن جليل الشاندن برمقدار شى مكتوب اولان
مهرو يوزك ايله ممشايه دخول مكروهدر ❊ ودخولده صول اياغيله بدأ ايدر و اياق
اوزره ايكن كشف عورت اتمز وآياقلرى بيننى زياده جه توسيع ايدر وصول طرفنه برمقدار
ميل ايدر فارغ اولدقده همان قالقار ❊ وعقبنده الحمد لله الذى دفع عنى ما يؤذينى
وعافانى دير ❊ يعنى بنده طعامدن برمقدار شى ابقا اتمكله بكا عافيت ويردى ديمك ❊
زيرا طعامك جمله سى خروج ايتسه انسان هلاك اولور ❊ بحر ❊ (وان يبول قائما
او مضطجعا او متجردا من ثوبه بلا عذر او) يبول (فى موضع يتوضأ) هو (او يغتسل)
هو (فيه) لحديث لايبولن احدكم فى مستحمه فان عامة الوسواس منه ❊ دخى اياق اوزره
ويا يانى اوزره ويا ثوبندن مجرد اولديغى حالده بلا عذر بول مكروهدر ❊
واكر عذر ايله اولورسه لابأسدر ❊ رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم صلب
مباركنده واقع اولان وجعدن ناشى قائما بول ايلديلر ❊ بحر ❊ يعنى عادت عرب
اوزره اياق اوزره بوللة وجع صلبدن استشفا بيورديلر ❊ ابو السعود وياخود
كندونك آبدست الديغى محله ويا غسل ايتديكى محله بول ايتمك مكروهدر ❊ رسول
اكرم ونبى محترم صلى الله تعالى عليه وسلمك اى امت واصحابم سزلردن بريكز البته
استحمام ايتديكى محله بول ايتمسون ❊ زيرا وسوسه نك موجب اولان شينك اكثرى
بوندندر بيورديغى حديث شريفه بناً ❊ (فروع يجب الاستبراء بمشى وتنحنح ونوم على
شقه الايسر ويختلف بطباع الناس ❊ اشبو مسائل آتيه ماقبلنه متعلق برآز
مسائل نفيسه در هر مكلف اوزرينه مشيله وياوكسورمكله ويا صول طرفى اوزره
نوم ايله استبرا كه خروج ايدن بللى منقطع اولنجقدر ازاله فرضدر يجب يفترض
معناسنه در ❊ نته كم امداد الفتاحده وغيرى كتب فقهيه ده تصريح اولندى
وفرضيتنه دليل ❊ رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك (استنزهوا من البول فان
عامة عذاب القبر منه) قول شريفى وصحيحنده ابن عباس رضى الله تعالى عنهمادن
روايت اولنان رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم ❊ ايكى قبر اوزره مرور
وتشريف بيورديلر ❊ ولسان درربارلرندن كلام معجز شمار نثار بيورديلركه
اشبو ايكى قبرده مدفون اولان موتالر عذاب اولنورلر ❊ لكن سبب عذابلرى
عصيان كثيره مبنى دكلدر ❊ بريسى بولدن استبرا اتمزدى واخرى نميمه ايله
مشى ايدردى ❊ يعنى بر كمسنه نك كلامنى على وجه السعاية آخره ايصال و افساد
ايدردى اول منبع كان رحمت وشفيع عصات امت رحما وكرما بر تازه خرما
جريده سى اخذ وايكى شق قيلوب هر برينى برقبرك اوزرينه غرس بيوروب ❊ يعنى
دكديلر اشبو فعل منفعت مآلك سبب وحكمتندن سؤال اولندقده جواب
باصواب بيورديلركه مادام اشبو جريدهٔ مغروسه لر قورومدقجه عذابلرى

(تخفيف)

تخفيف اولنور مضمون منيفيدر ❊ ابو السعود از على القارى ❊ استبرا طبايعك
اختلافيله مختلفدر ❊ يعنى بعض كسه دن بللى وقت قليلده منقطع اولور وبعضيسنده
وقت كثيره محتاج اولور ❊ ومع طهارة المغسول تطهير اليد ❊ كرك محل استنجا
وكرك غيرى محل مغسولك طهارتيله يد دخى پاك اولور ❊ ويشترط ازالة
الرائحة عنها وعن المخرج الا اذا عجز والناس عنه غافلون ❊ الدن ومحل استنجادن
رائحه نى ازاله شرط قلندى اكر ازاله سندن عاجز اولورسه شرط دكلدر ❊
يددن زوال رائحه قوقولمقله ومخرجدن ظن غالبله معلوم اولور ناس اشبو مسئله دن
غافللردر ❊ استنجى المتوضى ان على وجه السنة بان ارخى انتقض والالا ❊
آبدستلى كمسنه على وجه السنة كندى كندوينى قوى ويررك استنجا ايدرسه
آبدستى منتقض اولور مخرجه بمرور اتكلك اندن بعض بله اخذ ايتديكندن
كانه بله خروج اتمش كبى اولور واكر استنجا على وجه السنة اولمازسه وضوء
منتقض اولماز ❊ نام اومشى على نجاسة ان ظهر عينها تنجس والالا ❊ بركمسه
نجاست اوزرينه اويوسه ويورسه اكر نجاستك عينى كندونك اوزرنده ظاهر
اولورسه متنجس اولور اولمازسه اولماز نور الايضاح صاحبى عين بدلنه اثر
تعبير ايلدى ريح وطعم عام وشامل اولديغندن شارحك عبارهسندن اوليدر
❊ ولو وقعت فى نهر فاصاب ثوبه ان ظهر اثرها تنجس والالا ❊ نجاست برارمغه
واقع اولسه وقوعندن ناشى ارمقدن بركمسه نك ثوبنه صو اصابت ايتسه اثر نجاست
ثوبده ظاهر اولورسه نجس اولور والا اولماز اصابت ايدن صو اولوب نجاست
اولمديغندن ونجاستك صويه سرايتنه زمان اولمديغنه بناً ❊ حلبى ❊ لف طاهر
فى نجس مبتل بماء ان بحيث لو عصر قطر تنجس والالا ❊ ثوب طاهر مثلا صو ايله
مبتل اولان متنجس ثوبه صارلسه اكر عصر اولنديغى صورتده ثوب طاهردن
قطره ظهور ايدوب طمرسه متنجس اولور واكر طمله مزسه متنجس اولماز
❊ ولو لف فى مبتل بنحو بول ان ظهر نداوته واثره تنجس والالا ❊ ثوب طاهر مثلا بول
امثالى عين نجس اولان شيلر ايله مبتل اولان نسنه يه لف اولنسه اكر بولك
ويا امثالنك نداوتى ويا ريح وطعم ولون كبى اثرى كندوده ظاهر ومستبان
اولورسه متنجس اولور واكر اولمزسه اولماز ❊ فارة وجدت فى خمر فرميت فتخلل
ان منتفخة فتنجس والالا ❊ خمرده فاره بولنوب واخراج اولنسه عقبنده خمر خله
منقلب اولسه اكر فاره طاغلمش ايسه سركه نجسدر ❊ واكر طاغلمامش ايسه
متنجس دكلدر طاغلمسى صورتنده نجس اولديغى اجزالرى برى برندن منفصل
اولديغندن خمرك خله انقلابى اجزاء نجسه لرك طاهر اولمقلغنى اقتضا ايتديكندن
بناً ❊ حلبى ❊ بلكه طاغلماديغى صورتده دخى عدم تنجسنده نظر واردر ❊

زیرا قیویه فاره واقع اولوب وشمزدن اول اخراج اولندقده وجوبا یکرمی قوغه نزح واخراج اولنور ایدی * واکر بونده خمرك خمره انقلابی وار دینورسه تفسخ یعنی پارچه لندیغی صورتده اولدخی رد اولندی ﴿ وقع خمر فی خل ان قطرة لم یحل الا بعد ساعة وان کوزا حل فی الحال وان لم یظهر اثره ﴾ سرکه اولان قابك ایچنه بر طمله خمر واقع اولسه بر ساعت مقداری مرور ایتمدکجه حلال وطاهر اولماز * زیرا قطره ایچون طعم وریح یوق که حتی آنك ذهابیله انقلاب عینه استدلال اولنه بناءً علیه مضی ساعته اعتبار اولندی * حلبی * واکر واقع اولان خمر بر برداق اولورسه وقوعی زماننده فی الحال حلال وطاهر اولور * هر نه قدر خلك اثری ظاهر اولماز ایسه خمرك طعم و ریحنك اثرینك ذهابی خله انقلابنه دلیل اولدیغندن * حلبی ﴿ فارة وجدت فی قمقمة ولم یدر هل ماتت فیها او فی جرة او فی بئر یحمل علی القمقمة ﴾ کوچك بر برداقده فاره بولنسه وکندوده میا خود کندودن صو اخذ اولنان بیوك دستیده ویا خود کندودن صو نزح ایتدکاری قیوده موتی نامعلوم اولسه قمقمه ده موتینه حمل اولنور حادث اقرب اوقاتنه مضاف قلندیغندن * حلبی ﴿ ثلاث قرب من سمن وعسل ودبس اخذ من کل حصة وخلط فوجد فیه فارة نضعها فی الشمس فاخرج منها الدهن فسمن والا فان بقی بحال الجمد فالعسل او منلطخا فالدبس ﴾ برنده سمن یعنی ساده یاغ و برنده عسل وآخرنده دبس یعنی بکمز اولان اوچ قربه دن هر برندن بر مقدارشی اخذ وخلط اولندقدنصکره درون مخلوطده بر فاره بولنسه اول فاره یی کونشه وضع ایدرز * اکر فاره دن یاغ خروج ایدرسه سمن قربه سندن دیو حکم اولنور * واکر دهن ظهور ایتمزسه اکر اول فاره جمد وطوکش حالنه ملابس اولوب یعنی طوك اولوب ماء جامد کبی کندودن برشی سیلان ایتمزسه عسل دریسندن دیو حکم اولنور * زیرا عسل شمسه وضع اولنوب حرارتی کندویه اصابت ایتدکده اجزاسی بر برینی طوتوب متماسك ومتلاحم اولدیغنه بناءً * واکر جمد اوزره باقی اولمیوب بلکه نوعا اریوب اطرافنه متلطخ اولورسه دبس طلومندندر * حرارت شمسله بکمزك اجزاسی بر برندن منقطع اولوب اطرافنه سرایت ایتدیکندن * حلبی * ﴿ یعمل بخبر الحرمة فی الذبیحة ﴾ بر ذبیحه ده حل وحرمت خبرلری تعارض ایدوب بر برینی تکذیب ایتسه لر خبر حرمتله عمل اولنور کندوده تعذیب حیوان بولنان ذبح اولدیغندن کندوده اصل اولان حرمته رجوع اولندی ﴿ وبخبر الحل فی ماء وطعام ﴾ کندولرده اصل اولان حل اولدیغندن صو وطعامده خبر حل ایله عمل اولنور * حلبی * ﴿ یتحری فی ثیاب اقلها طاهر ﴾ چند عدد اثوابدن اقلی طاهر اولانده

تحری ایدر * وتحریسیله عمل ایدر * لکن تحریسی قنقیسنده تقرر ایدرسه هر بر وقتده آنکله نمازی ادا ایدر * تحریسی غیری ثوبه واقع اولمغله تحری سابقنی نقض ایتمز * تحرینك اختلافی اوزره عمل انجق قبله یه مخصوصدر لکن تحری ایتدیکنده نجاست تبین ایدرسه نقض ایدر * شرنبلالی ﴿ وفی اوان اکثرها طاهر لا اقلها بل یحکم بالاغلب الا الضرورة شرب ﴾ بر برینه اختلاط مجاورتله ممازجتله اولمقسزین مختلط اولان بر مقدار اکثری پاك اولان آنیه لرده دخی تحری ایدر * طهارتنه بناءً مثلا بریسی متنجس اولان اوچ قابده اوچ کسه تحری ایلسه لر صحیح اولور لکن انلر بر برینه اقتدا ایتمزلر * اول نجسله متطهر اولمسی احتمالندن * شرنبلالی * اما اقلی طاهر اولان آنیه لرده تحری ایتمز * بلکه اغلبیله حکم اولنور * لکن اضرورت شربدن ناشی اغلبیله حکم اولنمازده تحری اولنور هر نه قدر اکثری نجسلر ایسه ده ﴿ یحرم اکل لحم انتن ﴾ بدوفنا قوقو صاحبی اولان لحمی اکل حرام اولور * اذاسنه بناءً بوقسه نجاستندن اوتوروکل * حلبی * ﴿ لا نحو سمن ولبن ﴾ ساده یاغ وسوداشالی پینر وزیت یاغی کبی شیلرك فنا قوقه سنده اذا اولمدیغندن اکللری حرام دکلدر * حلبی بزیادة ﴿ شعیر فی بعر اوروث صلب یؤکل بعد غسله وفی خثی لا ﴾ صلابتلوبرك قیون وکچی امثالی حیواناتك ترسنده وفرس وحمار امثالی دوابك روثنده بولنان اربه بعد الغسل اکل اولنور کندوده صلابت اولمیان بقر امثالی مواشینك خثینده اولان شعیر اکل اولنماز * بحر * ﴿ مرارة کل حیوان کبوله وجرته کزبله ﴾ مراره جکره ملاصق اود تعبیر اولنان نسنه در دوه ایله دوه قوشندن غیری حیوانده اولور * جرجیمك کسریله قرننده اشکنبه اولان دوابك یوتدقدنصکره ایکنجی دفعه چیقاروب اغزنده مضغ یعنی چیندیکی نسنه درکه کویش تعبیر ایدرلر یعنی هر بر حیوانك اودی بولی کبیدر مثلا مأکول اللحم اولان حیوانك بولی طاهر اولدیغی کبی مراره سی دخی طاهردر و کویشی زبلی یعنی ترسی کبیدر * بحر * ﴿ حکم العصیر حکم الماء ﴾ عصیر امیر ورننده شیره سی ویا دهنی النمق ایچون صقلمش نسنه یه دینور وعصاره کبی صقلمش نسنه نك صقندیسنه ده اطلاق اولنور یعنی عصاره نك حکمی صویك حکمی کبیدر * کندوایله نجاست حقیقیه ازاله اولنور * وعشرا فی عشر اولدقده وقوع نجاست متنجس اولماز صو کبی * حلبی * ﴿ رطوبة الفرج طاهرة خلافا لهما ﴾ فرجك رطوبتی آبدستی بوزمیان

سائر بدنك رطوبتلرى كبيدر * كوز ياشى وسومك وتوكرك وتر وقولاق كيرى امثالى امامين ايچون اختلاف واردر ﴿ العبرة للطاهر من تراب او ماء اختلطا به يفتى ﴾ بر برينه مختلط اولوب شئ واحد اولان تراب وماء امثالى شيلرده اعتبار جزء طاهره در يعنى جزلرك قنقيسى طاهر ايسه انلردن مركب اولان شى دخى طاهر در انجق اشبو قولده فتوى وير يلور * لكن بو قول ضعيفدر صاحب بحر ديديكه پاك طپراق ماء نجسله وياخود عكسيله چامور قيلنسه صحيح اولان چامور نجسدر * قاضيخانك وفقيه ابو الليثك مختارلرى دخى بودر خلاصهٔ كلام صاحبينك تركيبله شئ آخر اولور ديو طهارتى توجيهى ايو جه ظاهر دكلدر * بوكا كوره مثلا اطعمه نك صويى ويادهنى نجس اولسه شئ آخر اولديغندن طعامك پاك اولمغلغنى اقتضا ايدر بونك ايسه فسادى ظاهر در بعض مفردات نجس اولان سائر مركبا تلر دخى بنه بو بلجه در * حلبى ﴿ مشى فى حمام و نحوه لاينجس ما لم يعلم انه غسالة نجس ﴾ بر كمسه حمامده وحمام امثالى مثلا چاورده يالن اياق يوروسه پابدننده وياثوابننده اصابت اينسه اشياء من بوره لر نجس اولماز مادامكه اول اصابت ايدن شى غسالهٔ نجس اولديغى تبين ايتمديكجه لكن انسانك وجه دينى و مفاتيح رزقى وموقف عرصاتده الك اول كندودن سؤال اولنه جغى نمازده احتياط ايدوب اول مثللو شيلردن احتراز وانلر ايله ادا اولنان نمازى اعاده اهم و الزمدر ﴿ لا ينبغى اخذ الماء من الانبوبة لانه يصير الماء راكدا ﴾ حوضه كندودن صو نازل اولان امزكدن متطهره كوره صويى اخذ لايق دكلدر * حوضده اولان صو اخذى سببيله منقطع اولوب صو راكد اولديغندن وبعض اولوركه يده نجاست اولمغله حوضه اصابت ايدوب وياخود ماء مستعمل نجسدر قوللرينه بناً ماء مستعمله حوضك متنجس اولمسنه مبنى بلمكه لايق وروا اولان امزكدن حوضه نازل اولوب حوضدن تتابع غرفاتله متعا قبا صويى اخذ ايتمكله ماء جارى حكمنده اوله ﴿ التكبير الى الحمام ليس من المروءة لان فيه اظهار مقلوب الكناية ﴾ حمامه اركن جمله دن مقدم كتمك مروتدن دكلدر كندوده كنايه لفظنك مقلوبى او لان جماع معنا سنه اولان نيكى اظهار اولديغندن حتى سرى دخى اسماء جماعندر * اعلانى وكندو ايله مباهات مروته منافيدر مقلوب كان دينسه ايدى نالك لفظنه مناسب اولديغندن اولى اولوردى ﴿ ثياب الفسقة واهل الذمة طاهرة ﴾ امورديننده لاابالى اولان فسقه نك ويهود ونصارى مقوله سى اهل ذمتك بلكه اهل حربك ثوبلرى پاكدر

اشبو كلامك ظاهرى من غير كراهة كندوده نمازك جوازيدر * تجنيسده ذكر اولنديكه اهل ذمتك طوننده نماز مكروهدر * ابراهيم حلبى دير كه ظن ايدرمكه استبرا و استنجا ايتمدكلرندن او تورى وطحطاوى ديركه مسكرات مثللو نجاستدن عدم احترازلرينه بناً اثوابلرنده دخى نمازك كراهتنه مانع يوقدر ﴿ ديباج اهل فارس نجس لجعلهم فيه البول لبريقه ﴾ اهل فارسك ديباج اطلاق ايتدكلرى ثوب نجسدر * براق اولديغى كندويه بول وضعيله تربيه ايتدكلرينى يقينه بناً ﴿ راى فى ثوب غيره نجسا مانعا ان غلب على ظنه انه لواخبره ازاله وجب والا لا ﴾ بر كمسه غيرك ثوبنده نجاست مانعه كوروب اكر كندويه ظن غالب خبر ويردكده اول نجاستى ازاله ايدر خبر ويرمسى واجبدر واكر ظن غالب اولمازسه اخبارى لازم دكلدر بونده وجوب فرض معناسنده در * ﴿ فالامر بالمعروف على هذا ﴾ بس امر بالمعروف ونهى عن المنكر مسئلهٔ مشروحه اوزره مبنيدر يعنى ظن غالبى اولورسه كه امربنه امتثال اولنور واجب اولور والا اولماز * وامر معروفك وجوبنده نفسنده ضرر اصابتى خوفندن امنيت شرطدر امنيت اولمازسه مخيردر نهى منكرى مرتكب اولان ظالم نهى اولنديغى تقديرجه اول منكردن اعظم بر منكر اخرى دخى ارتكابى ملحوظ ومأمول اولمامق شرطدر وفاسقه دخى فرضدر * هرنه قدر مفيد اولمازسه ده ﴿ حمل السجادة فى زماننا اولى احتياطا لما ورد اول مايسأل عنه فى القبر الطهارة وفى الموقف الصلوة والله اعلم ﴾ فى زماننا سجده لر نجاستدن محافظه اولنمديغى مشاهده اولنديغندن احتياطا سجده سجاده كتورمك اوليدر حديث شريفده وارد اولان الك اول كندودن قبرده سؤال اولنان طهارت وموقف عرصاتده صلاتدر مفهوم منيفنه بناً كندونك اداسنده احتياط ودقت الزم واهمدر وجه دين ومفتاح رزقدر اشبو مضمونى شارح عليه الرحمه نك كتاب الصلوتدن اقدمجه ذكرى ومناسبتنك حسنى ارباب فطانته خفى وپوشيده دكلدر وبعض حديث شريفده وارد اولمشكه اول كندوده قضا وحكم اولنان امردماءدر كه بغير حق قتل نفس خصوصيدر كفردن صكره اكبر كبائر اولديغندن اشبو حديث شريفله حديث سابق بينلرنده تناقض يوقدر اول حق اللهه كوره ايكنجى حق عبده منظرا در مواهب لدنيه شرحنده شيخ سيد محمد زرقانى حافظ عراقيدن نقلا ديركه ظاهر اخبار اول محاسبه حق الله اوزره اولمقدر حقيقت حاله الله جليل اعلم واحكمدر

﴿ كتاب الصلوة ﴾

بين العلما حقيقت صلاتده اختلاف اولندی جمهور دعاده حقيقت اولماسنه ذاهبدر افعال مخصوصه‌نك دعا معناسنه اولان صلات لفظيله تسميه اولنمسی دعايی مشتمل اولوب كندوده دعا بولنديغنه مبنيدر بوتقديرجه اسماء مغيره‌دن اولمش اولور وياخود دعا معناسنه اولان صلاتدن اركان معلومه‌يه نقل اولندی بس الفاظ منقوله‌دن اولمش اولور تغييرايله نقل بيننده فرق اگر معنای اصلی موضوع‌له باقی اولوب اوزرينه بعض شیء آخر زياده قلينورسه تغييردر واگر معنای موضوع‌له باقی اولميوب كندويه اصلا مراعات اولنمزسه نقلدر ۞ نوح افندی ۞

﴿ شروع فی المقصود بعد بيان الوسيلة ﴾ يعنی اشبو بيان وسائل قبيلندن اولان طهارتك بياندن صكره مقصوده شروعدر ﴿ ولم تخل عنها شريعة مرسل ﴾ هيچ برمرسلك شريعتی نمازدن خالی اولمدی بلكه جمله سنك شريعتنده نماز واردر بلكه مرسل بالتبليغ اولميان انبيا عليهم السلامك حاللری دخی بويله‌در يعنی نماز ايله مأمورلردر ديو تحرير اولنور ﴿ ولما صارت قربة بواسطة الكعبة كانت دون الايمان لانه بل من فروعه ﴾ وقتاكه نماز بيت معظمه استقبال واسطه‌سيله قربت اولديسه بلا واسطه قربت اولان ايماندن دون اولدی باعتبار الفعل ايماندن اولمدی اما حكمی اولان افتراضه نظرا ايمانندرماجاءبه الرسول عليه الصلوة والسلامی تصديقك متعلقاتندندر بلكه فروع ايمانندندر ﴿ وهی لغة الدعاء فنقلت شرعا الی الافعال المعلومة ﴾ صلات لغتده دعا معناسنه شرعده افعال معلومه‌يه نقل اولندی شارح عليه الرحمه فنقلت كلاميله صلات لفظنك منقول شرعی اولديغنه اشارت ايتدی يعنی كندوده معنای موضوع له اولان دعا معتبر دكلدر نته كم ماسبقده مرور ايتدی بس صلاتك اركان مخصوصه وافعال معلومه‌ده استعمالی يا مجازلغوی اولور ويا استعارهٔ مصرحه اولور واهل شرع عندنده حقيقت عرفيه‌ده اولسه اولور ﴿ وهو الظاهر لوجودها بدون الدعاء فی الامی والاخرس ﴾ يعنی صلاتك منقوله اولمسی قولی قول ظاهردر صرف جاهل ايله دلسزك نمازلرنده دعا بولنميوب نماز بولنديغنه بناء اشبو تعليلك مفادی دعا امی ايله اخرسك غيرينك نمازلرنده البته موجود اولمقدر بو ايسه خلاف واقعدر بنا برين صاحب بحر تعليلده دعا حقيقت صلاتدن اولماميله تعليلی اشبو تعليلدن مستحسن كوردی ﴿ (هی فرض عين علی كل مكلف) بالاجماع ﴾ يعنی نماز كرك مذكر وكرك مؤنث هر برعاقل بالغ مسلم اوزرينه بالاتفاق فرض عيندر ثبوتی الله ذوالجلال حضرتلرينك

اقيموا الصلوة وبرده فسبحان الله حين تمسون آية كريمه‌لری ايله وبونلر امثالی نيجه آيات قرآنيه واحاديث نبويه ايله‌در نته كم ابراهيم حلبی منيه شرحنك اوائلنده ذكر ايدر مراد صلوات خمسه‌در بش وقت نمازك اجتماعی رسول الله صلی الله تعالی عليه وسلمه خاصدر كندودن غيری براحده اولمدی وبتسونمازی دخی كندويه خاصدر سائر امم سالفه‌دن براحد قلمدی واذان واقامت وافتتاح تكبيری وتأمين وركوع واللهم ربنالك الحمد ونمازده دنيا كلامنك حرام اولمسی مفسرين كرامك تحريرلرينه كوره جمله سی رسول عليه الصلوة والسلامه مختصدر سيوطی فی الانموذج ۞ بعضيلر صلات عشايی اول ادا ايدن حضرت موسی عليه الصلاة والسلامدر ديديلر مدينندن خروج ايدوب يولی ضايع ايتديكی وقتده ۞ ابو السعود ﴿ فرضت فی الاسراء ليلة السبت سابع عشر رمضان قبل الهجرة بسنة ونصف ﴾ اشبو نماز هجرتدن برسنه التی آی مقدم رمضان شريفك اون يدنجی سبت كيجه‌سی اسراده فرض قلندی شارحك بيانه كوره اسرا ومعراج رمضانده اولدی بعضيلر رجب آينده اولدی ديديلر امام نوويتك سير الروضه‌ده بيانه كوره مشهور اولان اشبو بعضك قوليدر ﴿ وكانت قبله صلاتين قبل طلوع الشمس وقبل غروبها شمنی ﴾ اسرادن اقدم نماز ايكی ايدی بری قبل طلوع الشمس وبری قبل غروبها ايدی شمنی ابن حجرك قصيدهٔ همزيه شرحنده ذكر ايتديكه رسول اكرم ونبی افخم صلی الله تعالی عليه وسلم حضرتلری واصحاب كزين رضوان الله تعالی عليهم اجمعين مكهٔ مكرمه‌ده تحقيق نماز قيلارلر ايدی لكن اوقات خمسه‌دن اقدم نماز مفروض اولديمی ويا اولماديمی اختلاف اولندی بعضيلر قبل طلوع الشمس بروقت نماز وقبل الغروب بروقتدر ديديلر روايت اولنديكه جبرائيل عليه السلام رسول الله صلی الله تعالی عليه وسلمه احسن صورت واطيب رايحه‌ده ظاهر ونمايان اولدی وبيوردیكه يا محمد صلی الله تعالی عليه وسلم ربك سكا سلام ايدر وبيوروركه سن جن وانس‌ه رسولمسك سن انلری لا اله الا الله قولنه دعوت ايله بعده جبريل عليه السلام اياغيله ارضه ضرب بيوردی بربوكار خلق اولدی اندن جبريل امين عليه السلام توضی بيوردیلر ورسول اكرم صلی الله تعالی عليه وسلمه توضی ايله امر بيورديلر وكندولری نمازه قائم اولديلر ورسول الله صلی الله تعالی عليه وسلمه كندو ايله برابر نماز اداسيله امر ايتديلر بعده سمايه عروج بيورديلر بس سمادن رجوعلرنده هر برحجره ومدر مرورلرنده كندويه السلام عليك ياخير رسل الله ديو سلام ويررلر ايدی حتی حضرت خديجه رضی الله تعالی عنهايه خبرويردی مشار اليهاسر وردن بايلدی بعده مشار اليهايه آبدست ايله امر بيورديلر وكندويه جبريل عليه السلامك نماز ادا ايتدرديكی كبی كندو دخی مشار اليهايه نماز قيلدردی

الك اول ایکی رکعت اولهرق نمازك فرضیتی بواولدی ❊ ابوالسعود ﴿ (وان وجب ضرب ابن عشر علیها بید لابخشبة) ﴾ اشبو کلام ماقبلندهکی اولان کل مکلف مضموننك مفهوم مخالفی که ولایفترض علی غیر المکلف مفهومنه مبالغهدرکانه غیر مکلفلره هرنقدر اداء صلات فرض دکل ایسه ده ولی سنك اوزرینه اون یاشنده اولان ولدلرینی اداء صلاة کندویه عادت وطبیعت اولسون ایچون عصا ایله اولمیهرق یدیله ضرب واجب ایسه ده دیمکدر بوقسه اون یاشنده اولان ولدلره فرض اولور دیمك دکلدر امداد الفتاحده بیان اولندیکه فقط اوچ ضربه ایله اکتفا اولنمهلی سائر خصوصلرده تربیتاً ضربلر دخی بنه بویلهدر ومعتمد کوره باباسی اذن ویرسه ضرب وسط سائیله اوچ ضرب وارد رعصا ایلهده اولسه اولور اکر اوستاذك ضربنك تأثیرندن ولد وفات ایتسه عاقله یعنی بابا طرفندن اولان اقرباسینك اوزرینه دیت لازم اولور (لحدیث مروا اولادکم بالصلاة وهم ابناء سبع واضربوهم وهم ابناء عشر) ابن سبع یعنی سنی یدی یه رسیده اولمش دیمك سبعك ابنه اسنادی مجازدر کلام عربده مشهوردر کانه دهری اب وام کبی قبلارلر اللیالی حبالی دیدکاری کبی ❊ نسیم الریاض ❊ یعنی مفهوم سابقك ثبوتی سزلر اولادلریکزه نماز ایله امر ایدیکز آنلر یدی یاشنه بالغ اولدقلری حالده وکندولری نماز ایچون ضرب ایدیکز آنلرك سنلری اونه رسیده اولدیغی حالده حدیث شریفی مضمونیله درلکن حدیث شریفك مفهومندن مستبان اولان ضرب مطلقدر اما ضربك لابخشبة اولدیغی خشبه ایله ضرب مکلفدن صادره اولان جنایت حقنده اولوب صغیرهده جنایت اولمدیغنه مبنیدر وهم ابناء سبع مفهومی یدی سنی اتمام ایدوب سکزك ابتداسنده اولمقدر عشر دخی بنه بویلهدر ﴿ قلت والصوم کالصلوة علی الصحیح کما فی صوم القهستانی معزیا للزاهدی ﴾ شارح دیرکه صوم دخی صلاة کبیدر قول صحیح اوزره نتهکم زاهدیدن نقلا قهستانینك صوم بحثنده ذکر اولندی ﴿ وفی حظر الاختیار انه یؤمر بالصوم والصلاة وینهی عن شرب الخمر لیألف الخیر ویترك الشر ﴾ دخی اختیار نام کتابك حظر بابنده ذکر اولندیکه ولد صومله وصلاتله امر اولنور وشرب خمردن نهی اولنور خیر ایله الفت وشری ترك ایتسون ایچون اشبو تعلیلدن منفهم اولان صوم وصلاته وخمره تخصیص اولنمامقدر بلکه جمیع مأموراتله امر ومنهیاتدن نهی لازمدر ❊ حلبی ﴿ (ویکفر جاحدها) لثبوتها بدلیل قطعی ﴾ نمازك ثبوتی دلیل قطعی که یعنی کندوده فرضیتدن غیره احتمالی اولمیان دلیل ایله ثابت اولدیغندن جاحدی کافر اولور نمازك جاحدی مرتد حکمندهدر مصنف بویله افاده ایلدی ﴿ (وتارکها عمدا مجانة) ای تکاسلا فاسق (یحبس حتی یصلی)

(لانه)

لانه یحبس لحق العبد فحق الحق احق ﴾ مجانه امانه وزننده قلت حیادن ناشی پرواسزولاابالی اولمق شارحك تکاسلا ایله تفسیری مراد فیله تفسیردر ❊ حلبی بزیاده ❊ یعنی نمازی حیاسزلغندن تکاسلا قصدا ترك ایدن کمسه فاسقدر نمازی ادا ایدهنه قدر حبس اولنور زیرا حق عبد ایچون حبس اولندقدنصکره حق الله ایچون حبسی بالطریق الاولیدر رمضانده افطار ایدهنك حکمی دخی بنه بویلهدر توبهسی ظاهر اولنهقدر حبس اولنور بعض فضلا رحمهم الله تعالی ورضی الله عنهم حکم مشروحی نظمله کوزلجه بیان بیورمشلر (نظم) ❊ فی حکم من ترك الصلاة وحکمه ❊ ان لم یقربها کحکم الکافر ❊ فاذا اقربها وجانب فعلها ❊ فالحکم فیه الحسام الباتر ❊ وبه یقول الشافعی ومالك ❊ والحنبلی تمسکا بالظاهر ❊ وابوحنیفة لایقول بقتله ❊ ویقول بالحبس الشدید الزاجر ❊ والمسلمون دماؤهم معصومة ❊ حتی تراق بمستنیر باهر ❊ مثل الزنا والقتل فی شرطیهما ❊ وانظر الی ذاك الحدیث السافر ❊ هذی مقالات الائمة کلهم ❊ واصحها ماقلته فی الآخر ❊ منح ❊ معلوم اولسونکه امام مالك وامام شافعی رحمهما الله تعالی ورضی عنهما نمازك فرضیتنی اقرار ایدوب وتکاسلا ترك ایدن کمسهنك کفرینه قائل دکللردر امام احمد رحمه الله بویله کمسهنك کفرینه ذاهبدر صاحب مواهب کندولردن بویلجه نقل بیوردیلر ﴾ وقیل یضرب حتی یسیل منه الدم وعند الشافعی یقتل بصلاة واحدة حدا وقیل کفرا ﴾ امام محبوبی تارك الصلاةقانی سیلان ایدهنهقدر ضرب اولنور بیوردیلر امام شافعی رحمه الله عندنده بروقت نماز ایچون حدا قتل اولنور بعضیلر کفرا دیدیلر عند الفقها قول معتمد حدا اولماسیدر بنابرین مقابلی قیل ایله تصدیر اولندی وشارح ملتقی اکا قصر بیوردی ﴿ (ویحکم باسلام فاعلها) بشروط اربعة ان یصلی فی الوقت (مع جماعة) مؤتما متمما ﴾ نماز اشبو امت محمده مخصوص اولدیغی ایچون هرنقدر وقتده افتتاح تکبیرنه ادراك ایله اولورسه ده وقتده برابر جماعتله امامه اقتدا ایدرك نمازی علی وجه الاتمام من غیر افساد اشبو شروط اربعه ایله ادا ایدن کمسهنك شرف اسلامله مشرف اولمسنه حکم اولنور خارج وقتده قضا ونافله ادانك خلافندر اشبو ادا ایله تقیید رسول اکرم ونبی محترم صلی الله تعالی علیه وسلمك (من صلی صلاتنا واستقبل قبلتنا فهومنا) کلام معجز علامتلرندن اخذ اولنمشدر عند الاطلاق مسلمینك صلات کاملهلرندن مراد ادا اولدیغنه بناً مصنفك مع جماعة قولی امامت ومؤتمه شاملدر لکن شارح علیه الرحمه مؤتما قولیله مصلینك امام اولمسنی اخراج ایلدی اقتدا سبیل مؤمنینه اتباع اقتضا ایتدیکینه بناً امام اولدیغی صورتده انفراده نیت احتمالیله جماعت فوت اولور ﴿ وکذا الاذان فی الوقت ﴾

ينه بو يلجه بر كافر وقت ايچنده اذان محمديه تلاوت ايلسه اسلاميله شرعا حكم اولنور صاحب منح اذانك مسجدده اولمسيله تقييد ايلدى بو تقديرجه وقتك ويا مسجدك خارجنده اولان اذان خارج قالدى ﴿او سجد للتلاوة﴾ وياخود آيت سجده‌يى تلاوت ايچون سجده ايلسه ينه اسلاميله حكم اولنور بو دخى اشبو امت محمديه نك خاصهٔ سنيه سندن اولديغندن ﴿اوزكى السائمة صار مسلما﴾ ياخود سنه نك اكثرينى طشره ده رعيله تعيش ايدن غنم وبقر امثالى دوابك زكاتنى ويرسه ينه مسلم اولور بو دخى اشبو امت مرحومه نك خاصه سندن اولديغى ايچون اما سائر اموالك زكاتى شريعت سالفه ده دخى مشروعدر لكن امم متقدمه ده مشروع اولان ربع عشرك اكثرينى اخراج ايدى ينه بو يلجه بركسه هيئت كامله اوزره حج ايلسه وياقرآن عظيم الشان قرائت ايلسه اسلاميله حكم اولنور نته‌كم منح ده تصريح اولندى ﴿لا لو صلى فى غير الوقت اومنفردا او اماما او افسدها اوفعل بقية العبادات لانها لا تختص بشريعتنا﴾ ماسبقك مفهوم مخالفنى لف ونشر مرتب اوزره بيان ايدركه مثلا بركسه وقتك غيرنده ويا منفردا ويا امام اوله‌رق نماز قلسه وياخود فرض نمازينى فساده ويرسه مثلا ثنائى يعنى ايكى ركعت اولميان نمازلرده ايكى ركعنده سلام ويرمك كبى اشته بو فرضى افساددر هرنقدر نافله اوله‌رق صحيح ايسه‌ده بوندن منفهم اولان اتمامدر واتمام ايله مراد عدم افساددر بوقسه مثلا واجباتى آتيان دكلدر ياخود صوم وياكامل اولميان حج ويا صدقه ويابقيهٔ عباداتى ايشلسه اسلاميله حكم اولنماز لكن قرائت قرآن اشبو مذكوردن مستثنادر انكله مسلم اولديغى كبى نته‌كم مصنفدن نقلا ماسبقده ذكر اولندى ﴿ونظمها صاحب النهر فقال﴾ اشبو مذكورات سابقه‌يى صاحب نهر نظم اوزره بيان بيوردیلر ﴿وكافر فى الوقت صلى باقتدا * متما صلاته لا مفسدا * لا مفسدا قولى متما قولنى بياندر محصول بيت شول بر كافركه وقت صلاتنده امامه اقتدا ايدرك تماما نماز قلسه مسلم خبرى كلجكدر ﴿او اذن ايضا معلنا اوزكى * سوائما كأن سجد تركى﴾ ايضا كلمه‌سنك همزه‌سى اتزان ايچون اسقاط اولنور اعلاندن مراد كندونك اسلامنه شهادت ايدن كسه اسماع ايدر يوقسه سطح صومعه‌ده ويامناره‌ده اذان قرائتيله خلق كثيره اسماع لازم دكلدر * صاحب بحر باب الاذانده ديديكه انجق اسلاميله حكم تلاوت اذان كندونك عادتى ويا مؤذن اولورسه مسلم اولور ابراهيم حلبى عيسوى كه يهودى اصفهانى يه منسوب اولان كسه‌لر حقلرنده اعلان ايله مراد مدا اوتمه‌دركه ديدى مسفورك مذهبى بوايديكه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك رسالتنه شهادت ايدوب لكن عربه خاصدر ديو خلط ايدر ايدى بس من بورك غيرى حقلرنده اسلامنه نفس اذان كفايت ايدر سجده كلمه‌سنده

ضرورت شعر ايچون دال ساكندر وان مصدريه‌در كه سجوده ديمكدر مراد سجدهٔ تلاوتدر زيرا تلاوت آيت سجده قرآنه تعظيمدر ورسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمى جانب معنوىٔ رب العالميندن كتورديكى شيده تصديقدر بو ايسه دليل اسلامدر * حلبى * تركى كلمه‌سى وزنى تكميل ايچون زياده قلنمشدر سجد فعلنك فاعلندن حالدر كونه متطهرا عن ارجاس الكفر ديمكدر معناى بيت ياخود نمازى ادا ايتديكى كبى على وجه الاعلان اذان محمدى يه تلاوت ايتسه وياسوائم يعنى زكات لازم كلان حيوانلر ايچون زكات ادا ايتسه دنس كفر ومعاصيدن پاك اوله‌رق سجدهٔ تلاوت ايتديكى كبى اشبو شخص مرقوم مسلمدر ﴿فسلم لا بالصلاة منفرد * ولا الزكاة والصيام الحج زد﴾ فمسلمده فاوزن ايچون زائددر مسلم خبردر ايمانله اسلام بينلرنده هرنه قدر شرعا تلازم وار ايسه‌ده ينه مسلم دينلوب مؤمن دينلمديكى ذكر اولنان اعمال ظاهره معناى اسلامه راجع اولوب ايمان الله ذو الجلال حضرتلرينك غير يسننك مطلع اولمديغى شى اولديغنه بنا أدر منفرد دالك سكونيله درلغت ربيعه او زره سكون اوزرينه وقف اولنور * حلبى * مناسب اولان محترزاتى اتمام ايچون ولا اماما ولا قاضيا ولا مفسدا ديمك ايدى لكن نظمك مساعده‌سى اولمديغندن بونكله اكتفا اولندى مفهوم بيت كافر مشروح مسلمدر اما منفرد انماز ادا ايدن وسوائمك غيرى امواله زكات اعطا ايدن وبونلرك اوزرينه صيام له حجى زياده ايله يعنى اشبو مذبورلر ايله كافر مسلمان اولماز صوم كرك نافله اولسون * وكرك فرض وحج هيئت كامله اوزرينه اولاندر حلبى ﴿(وهى عبادة بدنية محضة فلا نيابة فيها اصلا) اى لا بالنفس كما صحت فى الحج ولا بالمال كما صحت فى الصوم بالفدية للفانى لانها انما تجوز باذن الشرع ولم يوجد﴾ نماز انجق بدنه متعلق ومختص اولان عبادتدر حج كبى مال ايله بدندن مركب دكلدر * منح * بس كندوده اصلا يعنى حجده صحيح اولديغى كبى بالذات وصومده اولديغى كبى بالمال شيخ فانى ايچون فديه ايله مثلا نيابت يوقدر زيرا فديه انجق اذن شرعله جائز اولدى نمازده اذن بولنمدى وتكاليفده مقصود ابتلا ومشقتدر بو ايسه افعال مخصوصه ايله عبادت بدنيه‌ده نفسه وجوارحه اتعاب واذا ايله اولور نائبك فعلنده نفسه مشقت تحقق ايتمز بو تقديرجه مطلقا كرك حين عجزده وكرك وقت قدرتده نمازده نيابت جائز دكلدر * منح ﴿(سببها) ترادف النعم﴾ نمازك سببى يعنى من غير تأثير حكمه مفضى اولان شى وقتده الله ذو الجلال حضرتلرينك نعمتلرينك عباده ترادفيدر شكر المنعم على المنعم عليه واجب اثرينه بناء * بحر * ابن فرشته ذكر ايتديكه بومقامده وجوب وار ووجوب ادا وار ووجود ادا وار بونلرك هر برلرى ايچون سبب حقيقى وسبب ظاهرى واروجوبك سبب حقيقيسى الله عظيم الشانك ايجاب قديميدر * بو برزه غيبدر ظاهريسى بزلره تيسير اوقت قلندى وجوب ادانك

سبب حقيقيسنى طلبك فعله تعلقيدر سبب ظاهريسى طلبه دال اولان
لفظدر وجود اداتك سبب حقيقيسى الله جليل الشانك اول فعلى خلق واراده
سيدر ٭ سبب ظاهريسى استطاعت عبددر كه يعنى عبدك شرائط تأثيرى مستجمع
اولان قدرتيدر رامدى بو قدرت انجق فعل ايله برابر اولور ﴿ ثم الخطاب ﴾ بوندنصكره
سبب خطابدر ٭ يعنى الله ذوالجلال حضرتلرينك نمازك طلبنه متعلق اولان
كلاميدر ٭ اقيموا الصلوة) دخى (ان الصلوة كانت على المؤمنين كتابا موقوتا) قول شريفلرى كبى
﴿ (ثم) الوقت اى (الجزء الاول منه) ان (اتصل به الاداء) ﴾ بوندنصكره سبب وقتدر كه
يعنى وقتدن جزء اولدر اكر كندويه ادا متصل اولورسه اشبو وقتك سبب اولديغى
وجوبك تجدد اوقات ايله متجدد اولديغنه بناء وقتده وجوب موسعدر ٭
حتى جزء اولدن وثانيدن وثالثدن مثلا تأخير ايله عبد آثم اولماز ٭ ابو السعود ٭
﴿ (والا فا) اى جزء من الوقت (يتصل به) الاداء ﴾ اكر جزء اوله ادا متصل
اولمازسه سبب وقتدن اداكندويه متصل اولان جزءدر والا فا يتصل تركيبنده
ماكلمه سى جزء اخيره عام وشاملدر بو تقديرجه ماسيأتيده اولان والا فالجزء الاخير قولى
تكرار اولور بلكه مصنفك سببها جزء اول اتصل به الاداء قولى دخى تكرار اولور ٭
پس اخصر اولان سببها جزء اتصل به الاداء فى الوقت والا فجملته ديمكدر ٭ حلبى
﴿ (والا) يتصل الاداء بجزء (فا) لسبب هو (الجزء الاخير) ولو ناقصا ﴾ واكر ادا
وقتدن برجزئنه متصل اولمازسه سبب انجق جزء اخيردر هرنه قدر جزء اخير ناقص
دخى اولورسه ده عصرده وقت اصفرار كبى ﴿ حتى تجب على مجنون
ومغمى عليه افاقا وحائض ونفساء طهرتا ﴾ حتى كلمه سى تفريع ايچون اولديغى اجلدن
تجب مرفوعدر يعنى سبب هرنه قدر ناقص اولورسه ده وقتدن جزء اخير اولندیسه
وقتدن افتتاح تكبيرنه واسع اولور مدت وار ايكن افاقت بولان مجنونله مغمى عليه اوزرينه
نماز واجب اولور لكن اول وقتك نمازنى قضا ايدرلر وقت انجق تحريمه يه واسع
اولوب وكندولرك وضولرى جنون واغماسبيله منتقض اولديغندن
وضويه محتاج اولسه قلرندن اداء ممكن اولمديغنه بناء اما افاقت مدت
مرقومده اولمازسه واجب اولماز وحيضك انقطاعى رأس عشره ده
ونفاسك كه اربعينده اولديغينه كوره وقتدن فقط تحريمه يه واسع وياكثر
مدتده حائض ايله نفسا پاك اولسه لر ينه نماز اوزرلرينه واجب اولور سبب وقتدن
جزء اخير اولديغنه بناء اما انقطاعى عشره ايله اربعيندن اقلده اولورسه وقتدن
غسله وثيابك خلع ولبسنه وفقط تحريمه يه ويا اكثره واسع مدتدن لازمدر ٭ حلبى ٭
﴿ وصبى بلغ ومرتد اسلم وان صليا فى اول الوقت ﴾ دخى تحريمه يه واسع
وقتده بلوغه رسيده اولان صبى يه وبعد الارتداد اسلام ايله مشرف اولان
كمسنه يه نماز واجب اولور هرنه قدر اول وقتده نمازى ادا ايتمشلر ايسه ده

كندولردن طلب ساقط اولماز صبيده ادا ايتديكى نافله اولديغندن ومرتدده
ارتداد سببيله حبط عمل اولديغندن كافر اصلينك حكمى مرتد كيدر مرتده
تخصيص وان صليا فى اول الوقت قوللرى صحيح اولسون ايچوندر مرتدده صورت
مسئله اول وقتده مسلمان اولوب وفرضى ادا ايدوب بعده معاذالله مرتد اولوب
صكره تحريمه يه واسع وقت وار ايكن آخر وقتده مسلمان اولمغله در صبينك
صورت مسئله سى اول وقتده صبى اوله رق نمازى ادا ايدوب آخر وقتده بالغ اولوب
وبلوغيله آخر وقت بيننده تحريمه يه يعنى افتتاح تكبيرنه واسع وقت اولمقدر
٭ حلبى بزيادة ونقصان ﴿ (وبعد خروجه يضاف) السبب (الى جملته) ليثبت
الواجب بصفة الكمال وانه الاصل حتى يلزمهم القضاء فى كامل هو الصحيح ﴾
وقتك خروجندن صكره واجب صفت كماله ثابت اولسون ايچون سبب وقتك
جميعنه مضاف قلينور وانه الاصل تركيبنده واو حاليه در الف نون ماده سى
مكسوره در ضمير ثبوت الواجب بصفة الكمال مضموننه راجعدر مفهوم كلام
سبب وقتك جمله سى اولديغندن واجبك صفت كماله ثبوتى اصلدر انجق صحيح
اولان بودر حتى ذكرى سبقت ايدن مجنون وماعطف عليه اوزرلرينه قضا وقت
كاملده لازم اولور مثلا بركمسه ايچون بركونك صلاة عصرى فوت اولسه
ارته سى كونك عصرينك آخر وقتنده قبل الغروب تذكر ايلسه اول وقتده
قضا ايدهمز وقت ناقص اولديغنه بناء ﴿ (وقت) صلاة (الفجر) قدمه
لانه لاخلاف فى طرفيه ﴾ مضاف تقديرى جملك صحتى ايچوندر ٭ ابو السعود ٭ فجر
تسميه سى ظلامك انفجار وانشقاقندن ناشيدر ٭ نهر ٭ فجرك وقته استعمالى مجاز
مرسلدر اصل فجر ضوء صبح معناسندر بعده كندو ايله وقت تسميه اولندى
اشبو مضموندن مستفاد اولان وقتك فجره اضافتى بيانيه اولمقدر وقتله ابتدا
اكثر مشايخ عندنده وقت سبب اولديغنه مبنيدر مصنفك وقت فجرى سائر اوقات
اوزرينه تقديمى طرفينده اختلاف اولمديغى ايچوندر قهستانى وقت صبحده
خلاف نقل ايلديكه اولى صبح ميدر يوقسه انتشار صبحميدر آخرى جرم شمسدن
طلوعده دكين ميدر يوقسه اوق آتجى اوقنك دوشديكى يرى كوره نه دكين ميدر بعده
ديديكه آخرنده ده خلاف وار اولنده كى كبى عدم خلافه ذاهب اولان عدم تتبعندندر
٭ حلبى ٭ لكن بو قوله بعضيلر اعتراض ايتمشلر كه اولنده وآخرنده عدم خلافه ذاهب
اولان جميع اقوال علمى احاطه وتتبعده غايت كماله رسيده اولان جمع كثيردر حتى
صاحب هدايه وصاحب عنايه وزيلعى وعينى وصاحب بحر وقرنداشى آنلردندر
ظاهر اولان عدم خلافه ذاهب اولنلر مخالفلرينك قوللرينى اعتبار ايتمامش
اولورلر ضعفنه بناء كما قال الشاعر (نظم) ٭ وليس كل خلاف جاء معتبرا ٭

لاخلاف له حظ من النظر ﴾ واول من صلاه آدم عليه الصلاة والسلام واول الخمس وجوبا ﴾ صلات فجرى ابتدا ادا ايدن جنتدن نزولنده حضرت آدم صلوات الله تعالى على نبينا وعليه در ووجوب يوندن اوقات خمسه نك اوليدر ﴾ وقدم محمد الظهر لانه اولها ظهورا وبيانا ﴾ امام محمد رحمه الله ليلهٔ اسراده صلوات مفروضه نك اولكيسى صلوت ظهردر ديو بيان ايلدى ظهورا وبيانا اولكى اولديغندن بيانا كلمه سنك ظهورا اوزرينه عطفى عطف السبب على المسبب قبيلندندر جبرائيل عليه السلامك بيانى ظهورينه سبب اولديغنه بناً وجبريل امينك امامتى ليلهٔ اسرانك صباحنده آنجق ظهرده اولدى صباح نمازنده امامتى اسرانك غيرده اولدى مسئلهٔ مشروحده ده ايكى روايت اولدى روايت مشهوره ابتدا بالظهر روايتيدر ＊ ابو السعود ﴾ ولا يخفى توقف وجوب الاداء على العلم بالكيفية فلهذا لم يقض نبينا صلى الله عليه وسلم الفجر صبيحة ليلة الاسراء ﴾ اشبو مضمون صباح نمازى اوقات خمسه نك وجوبى يوندن اقدمى اولديغندن ناشى وارد اولان سؤاله جوابدر حاصل سؤال بودر كه صلات صبح اوقات خمسه نك وجوب جهتندن اقدمى اولديسه رسول اكرم صلى الله تعالى عليه وسلم ليلهٔ اسراده نماز فرض اولنمش ايكن ليلهٔ مرقومه نك صباح نمازينى نيچون ترك بيوردیلر شارح جواب ويركه پوشيده دكلدركه ادانك وجوبى كيفيت ادايه علمه توقف ايدر بنا برين رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم ليلهٔ مزبوره نك صباح نمازينى قضا بيورمديلر لكن سؤالك ورودى جبرائيل عليه السلامك الك اول امامت ايتديكى صلات ظهر اولديغنه بناً اما مقا بلنه كوره اصلا سؤال وارد اولماز صبح الله ذو الجلال حضرتلرينك وقت مخصوصده ابتدا خلق وايجاد بيورديغى بياضدر شمسك تأثيرندن ونورى جنسندن دكلدر تتدكم فالق الاصباح نظم مجيدنك تفسيرنده امام فخر الدين الرازى بو يلجه تصريح بيورديلر ＊ قهستانى ﴾ ثم هل كان قبل البعثة متعبدا بشرع احد المختار عندنا لا ﴾ بوندنصكره معلوم اولسونكه رسول الله صلى الله عليه وسلم قبل البعثت بركمسه نك شريعتيله تعبد ايدرميدى بزم عندمزده مختار اولان قول ايتمزدى زيرا رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم قبل الرسالة مقام نبوتده اصلا بر نبينك امتدن دكل ايدى بلكه كندويه كشف صادقله ظاهر اولان حضرت ابراهيم صلوات الله على نبينا وعليهك وغيرينك شريعتلريله عمل بيوررلر ايدى بعضيلر شريعت متقدمه ايله تعبدنى اثبات ايلديلر بعضيلر نوح عليه السلامك وبعضيلر ابراهيم عليه السلامك وبعضيلر موسى عليه السلامك وبعضيلر عيسى عليه الصلاة والسلامك شريعتلريله در ديديلر بعضيلر شريعتى ثابت شيئله متشرع ايدى ديديلر كذا

فى التقرير الاكمل ＊ نهر ＊ پس انبيا عليهم الصلاة والسلامك شرايع سالفه ايله عمللرينه بر مانع يوقدر وكندولرينك امت اوللرى دخى لازم كلمز شريعة من قبلنا شريعة لنا مالم ينسخ در ﴾ بل كان يعمل بما ظهر له من الكشف الصادق من شريعة ابراهيم وغيره عليهم السلام وصح تعبده فى حراء بحر ﴾ بلكه قبل البعثة حضرت ابرهيم صلوات الله على نبينا وعليه حضرتلرينك وغيرينك شريعتلرندن كندولرينه ظاهر اولان كشف صادقله عمل بيوررلر ايدى غار حراده تعبدى صحيح اولدى حراء كتاب وزننده مد ايله وقصر ايله وصرفله وعدم صرفله مكهٔ مكرمه جوارنده بر طاغدر ابن اسحاق وغيريدن روايت اولنديكه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم هر سنه ده براى حرايه خروج بيوروب انده تعبد ايدرلر ايدى بعضيلر عبادتى ذكردر وبعضيلر فكردر ديديلر والله الموفق اشبو تعبدى اول احداث ايدن عبد المطلب ايدى ﴾ (من) اول (طلوع الفجر الثانى) وهو البياض المنتشر المستطير لا المستطيل ﴾ يعنى صلوات فجرك وقتى فجر ثانينك طلوعنك اولندن طلوع شمسدن اقدمينه دكيندر آنجق قول معتمد واحوط بودر ＊ قهستانى ＊ فجر ثانى سمانك اطرافنده صاعد وصولنه طاغلمش بياضدر كه فجر صادقله مسمادر ظهورى زماننده صادق اولديغندن مستطير منتشرى تفسيردر قاموسده استطارى تفرق ايله انتشارى انبساط ايله بيان ايتمشدر ＊ بو قسمه صبح اول تسميه اولنان بياض مستطيل دكلدر دقت واستطاله ده ذنب سرحانه كه قورد قويروغى كبى ظاهر اولان اول نور اولديغندن وضيا اعلاسنده اولوب اسفلنده اولمديغندن وكندوسنى ظلمت تعاقب ايدوب هم صبح كاذبله ده تسميه قلنور ＊ تتدكم نهاية الادراك نام كتابده بو يلجه مسطوردر ＊ قهستانى ﴾ (الى) قبيل (طلوع ذكاء) بالضم غير منصرف اسم الشمس ﴾ ذكاء ضمله ومد ايله الف تأنيث ايله غير منصرف اوله رق شمسك اسميدر ＊ يعنى آخر وقتى طلوع شمسدن بزواله قدردر ﴾ (ووقت الظهر من زواله) اى ميل ذكاء عن كبد السماء (الى بلوغ الظل مثليه) ﴾ صلوت ظهرك وقتى شمسك وسط سمادن ميل وزوالندن فيئ زوالدن غيرى برشيئك ظلنك ايكى مثلنه بالغ اولنه قدردر وقت ظهرك اولنده اختلاف يوقدر ＊ زواله ضميرنده اولى اولان تأنيث ايدى اولنده اختلاف اولمديغى الله جليل الشان (اقم الصلوة لدلوك الشمس) نظم مجيدنده دلوك زوال معناسنه اولديغنه بناً در بعضيلر غروبله تفسير ايتديلر ＊ بحر ＊ واشبو ظلك ايكى مثلنه رسيده اولمسى قولى آنجق صحيح اولان بودر ＊ بدايع ＊ وظاهر روايت دخى بودر ＊ صاحب محيط صحيح اولان امام اعظم قوليدر ديدى امام محبوبى دخى بونى اختيار ايلدى ＊ وامام نسفى معتمد اولان بودر ديدى

وصدر الشريعه امام نسفی یه موافقت ایلدی ودلیلنی ترجیح ایلدی غیاثیه ده وهو المختار وشرح مجمعده اختاره اصحاب المتون و ارتضاه الشارحون دیدی ❊ بحر ❊ ﴿وعنه مثله وهو قولهما وزفر والائمة الثلاثة﴾ مثله مقدر بلوغله منصوبدر تقدیر کلام وعن الامام الی بلوغ الظل مثله دیمکدر ❊ حلبی ❊ یعنی امام اعظم رحمه اللهدن بر شیئك ظلنك بر مثلنه بلوغی دخی روایت اولندی ❊ واشبو قول امامین وامام زفر وائمهٔ ثلاثه قولیدر ﴿قال الامام الطحاوی وبه نأخذ وفی غرر الاذكار وهو المأخوذ به وفی البرهان وهو الاظهر لبیان جبريل علیه السلام وهو نص فی الباب وفی الفیض وعلیه عمل الناس الیوم وبه یفتی﴾ امام طحاوی ابحق اشبو امامین قولنی اخذ ایدرز دیدی ❊ صاحب بحر دیدیکه طحاوینك وبه ناخذ قولی قول مشروحك مذهب مختار اولمسنه دلالت ایتمز ❊ بو قدر تصاحیح مزبوره خلافنده ذکر اولنلد قدنصکره وفیضده امام کرکی نك عصرده وعشاده امامین قولیله فتوی ویریلور قولی دخی ایو جه مسلم دکلدر ❊ وغرر الاذکارده وهو المأخوذ به و برهانده وهو الاظهر دیدی ❊ جبرائیل علیه السلامك بیاننه بناً ❊ اشبو بیان ایسه باب شریعنده نصدر ❊ شیخ الاسلام دیدیکه احتیاط اولان صلات ظهر ظل بر مثل اولنه قدر تأخیر اولنمامقدر ❊ عصر ایکی مثلی اولمزدن اقدم ادا اولنمامقدرکه حتی مزبور نمازلرك ایکیسیده اجماعا وقتلرنده ادا اولنمش اوله‌لر وفیضده ناسك عملری بوکونده امامین قولی اوزره وبونكله فتوی ویریلور دیدی ﴿(سوی فیئ) یکون للاشیاء قبیل (الزوال)﴾ فیئ شیئ وزننده بعد الزوال اولان ظل معناسنه اصل فاء رجع معناسنه بونده ده ظلك مغرب طرفندن مشرق طرفنه رجوعی ملابسه سیله فیئ تسمیه قلندی قبل الزوال یا خود ظل دینیلور بعضا بعد الزواله ده ظل اطلاق اولنور ❊ نهر ❊ فیئ زوالك استثنا اولندیغی موسم شتاده بعض محلده ظل صاحبی اولان شیئك ظلی بعضا بر مثلی وبعضا ایکی مثلی اولور بو تقدیرجه نفس ظل صاحبندن فیئ اعتبار اولندیغنه کوره کرك امام اعظم رحمه اللهه کوره وکرك امامین رحمهما اللهه کوره وقت ظهر بولنمامق لازم کلور ❊ بناً علیه فیئ زوال استثنا اولندی ابن ساعاتی دیدیکه اشبو فیئ زوالك بعضا بر مثلی وبعضا ایکی مثلی اولدیغی شمسك اول محلك اهالینك رؤسنه مسامت اولدیغی محللرده‌در اما رؤسلرینه مسامت اولدیغی تقدیرجه فیئ نفس صاحب ظلدن اعتبار اولنور فیئك زواله اضافتی ادنی ملابسه‌یه مبنیدر عندالزوال حصولندن ناشی مسامحه عد اولنماز بلکه اسناد ده مجاز عقلیدر ❊ ابو السعود ❊ یعنی وقت ظهر شمسك وسط سمادن میلندن زوالدن اقدمجه کندو ایچون ظل اولان ابنیه واشجار مثللی

شیلرك ظلندن ما عدا ظلك امام اعظم رحمه الله تعالی عندنده ایکی مثلنه وامامین رحمهما الله تعالی عندلرنده بر مثلنه رسیده اولنه قدر ﴿ویختلف باختلاف الزمان والمكان﴾ فیئ زوال زمانك ومكانك اختلافیله مختلف اولور شتاده بعض مواضعده بر ویا ایکی مثلی اولدیغی کبی وبعض امکنه‌ده فیئ کلیا منعدم اولور عرض میل کلی مثللو اولان بلده‌لرده اولدیغی کبی اشبو بلده‌لرده ظل زوال بعضا فقط بر کونده منعدم اولورکه اول کون اطول ایام سنه اولان شمسك نقطهٔ سرطانه حلولی کونیدر ❊ اما عرضی میل کلیدن اقل اولان بلده‌لرده ظل زوال سنه‌دن ایکی کونده منعدم اولور شمسك سنه‌ده میلی عرض بلده‌یه مساوی اولدیغیچون مکه ومدینه کبی ❊ حلبی ﴿ولولم یجد مایغرز اعتبر بقامته وهی ستة اقدام ونصف بقدمه من طرف ابهامه﴾ یعنی وقتی بلمك مراد ایدن کمسه کندو یی غرز ایدوب فیئ زوالی فهم ایده‌جك برشی بولمسه ابهام طرفندن اوله‌رق التی ونصف قدم اولان قامتیله اعتبار اولنور هر بر انسانك قامتی کندو قدمیله التی بچق قدمدر ابهامندن اعتبار اولنور سه ابهامی اعتبار ایتمیلر یدی قدمدر دیدیلر ❊ ابو السعود فیئ زوالی بلمکده بر وجه ایسر بیان ایتدیکی امام محمددن روایة وقتی بلمك مراد ایدن کمسه قبله‌یه متوجها قائم اولور شمس صاغ حاجبنك اوزرینه مقابل اولور سه زائل اولمش اولور ﴿(ووقت العصر منه الی) قبیل (الغروب) فلو غربت ثم عادت هل یعود الوقت الظاهر نعم﴾ صلات عصرك وقتی ظلك ایکی مثلنه بلوغندن قبیل غروبه قدردر ❊ یعنی غروب شمسدن اقدمجه اولان زمانك جزئیدر صحیحینده ذکر اولنان من ادرك رکعة من العصر قبل ان تغرب الشمس فقد ادرك العصر حدیث شریفنه بناً بعد الغروب شمس عودت ایلسه وقت دخی عودت ایدرمی ظاهر اولان عودت ایدر ❊ زیرا رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم خیبر نام محلده حضرت علی کرم الله وجهه‌نك دیزنده رأس مبارکنی وضع ایدیجی اولدیغی حالده غنوده بستر استراحت اولمش ایکن شمس غروب ایتدی ❊ وقتا که مستیقظ اولدیسه حضرت علی کرم الله وجهه صلات عصرك کندولرینی فوت ایتدیکنی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمه ذکر ایتدکده سعادتله نیاز ودعا بیوردیلر که الهی اشبو علی رضی الله تعالی عنه جناب عزتك ورسولكك طاعت ورضاسنده اولدی یا رب شمسی رد ایله دیو دعا ورجا بیوردقده قبوله قرین اوله‌رق شمس رد اولنوب صلات عصری ادا بیوردیلر ❊ واشبو حدیث شریفی امام طحاوی وقاضی عیاض تصحیح بیوردیلر ومحدثیندن امام طبرانی وغیریلری اخراج بیوردیلر ❊ ابن جوزی کبی موضوعدر دینلر خطا ایتدیلر ❊ قواعد دینیه‌یه منافی برشی دکلدر ﴿وهی الوسطی

على المذهب ❊ اشبو صلات عصر مذهب مختار اوزره صلات وسطى در
واشبو قول وهبانيه ده وشرحنده ذكر اولنان يكرمى اوچ قولدن
بر قولدر ❊ حلبى ❊ (و) وقت (المغرب منه الى) غروب (الشفق وهو الحمرة)
عندهما وبه قالت الثلاثة واليه رجع الامام كما فى شروح المجمع وغيرها
فكان هو المذهب ❊ صلات مغربك وقتى امامين قتنده مغربده شفقكه حمرتدر
آنك غروبنه دكيندر ❊ وائمهٔ ثلاثه دخى بونكله حكم ايلدى ❊ وامام اعظم
رحمه الله دخى اشبو قوله رجوع بيوردیلر ❊ نته كم شروح مجمعده
وغيريده بوبابده تصريح اولندى پس مذهب انجق بو اولدى ❊ لكن
فتح قدير صاحبى دير كه اشبو امامين قولنه روايتك ودرايتك مساعده سى
يوقدر ❊ اما روايتك عدم مساعده سى روايت ظاهره نك غيرى اولديغندندر
ودرايتك عدم مساعده سى ابن فضيلك روايت ايتديكى (وان اخر وقتها
حتى يغيب الافق) حديث شريفندن ناشى زيرا غيبوبت افق حمرتى تعاقب
ايدن بياضك سقوطيله اولور اكر بياضك سقوطى اعتبار اولنماز ايسه
افق سما ظاهر اولور ❊ واخبارك تعارضى وقتنده قائم اولان وقت شك ايله
منقضى اولماز اشبو ابن همامك قولنى تلميذى علامه قاسم ترجيح ايلدى
و بيوردیلر پس امام اعظم رحمه اللهك مغربك آخر وقتى بياضك غروبيدر
فقط حمرتك غيبوبتى كفايت ايتمز قولى انجق اصحدر ❊ وانجق كندو ايله
فتوى وير يلور وعمل اولنور خلاصهٔ كلام امام اعظم رحمه اللهك قولندن
امامين قوللرينه عدول اولنماز الا ضعف دليل ويا خلافنده مزارعت كبى
تعامل ناس ضرورتنه بناءً عدول اولنور ❊ اشبو مسئله ده اولديغى كبى
هرنه قدر مشايخ فتوى امامين قولندر ديو تصريح ايتمشلر ايسه ده امام اعظم
رحمه الله بر طرفده و امامين برجانبده اولدقده مفتى مخيردر ❊ قنغيسنى
اختيار ايدرسه اولور ديدكلرى دخى مفتى مجتهد اولديغنه نظرادر
وياخود بعض مشايخ قوليدر بعض آخر امام اعظمك قولى وار ايكن امامينك
قوليله عمل رأى وتجويز كورمامشلر حتى صاحب هدايه اثاردن اولديغندن
بخنيسده ديديكه بنم عندمده هرحالده واجب اولان ابو حنيفه قوليله
افتا اولنور انتهى ❊ (ووقت العشاء والوتر) منه (الى الصبح و) لكن
(لا) يصح ان (يقدم عليها الوتر) الا ناسيا (لوجوب الترتيب) لانهما فرضان
عند الامام ❊ ويتسو نمازينك ووترك وقتى كندوده اولان اختلاف اوزره
شفقك غروبندن فجر صادقك طلوعنه دكندر ❊ لكن صلات عشا
اوزرينه وترك تقديمى صحيح اولماز الا نسيانه بناءً اولورسه اولور

امام اعظم رحمه الله عندنده فرض اولدقلرندن بينلرنده ده ترتيب واجب
اولديغنه بناءً لكن عشا فرض قطعيدر ووتر عمليدر ❊ امامين وترسنتدر ديديلر
❊ (وفاقد وقتهما) كبلغار فان فيها يطلع الفجر قبل غروب الشفق فى اربعينية الشتا
(مكلف بهما فيقدر لهما) ❊ بلغار صقالبه اولكه سنك قاعدهٔ الملكى شهرك
اسميدر شمال طرفنده دوشر صووغى بغايت شديد اولور صحيحى قرطق وزننده
بلغردر عامه تحريفله بلغار ديديلر يعنى عشا ايله وترك وقتنى فاقد يعنى بوله ميوب
ادالرندن عاجز اولان كسه كندولر ايله مكلفدر كندولر ايچون وقت تقدير
اولنور ❊ وقت مشروحك فقداني بلغارده اولديغى كبى زيرا بلغارده شتانك
اربعينده شفق غروب ايتمزدن اقدم فجر طلوع ايدر ❊ شارح عليه الرحمه نك
فى اربعينية الشتاء قولى سهودر صواب اولان فى اقصر ليالى السنة در
نته كم بحر وامداد الفتاح صاحبلرى بوبابده تعبير بيوردیلر اشبو اقصر ليالى
سنه اول صيفدر كه شمس اندء رأس سرطانه حلول ايدر عرض بلدهيه كوره
اول حينده شمس وجه ارض اوزره مثلا يكرمى اوچ ساعت مكث ايدوب
بر ساعت غروب ايدر ❊ نته كم علم هيئتده مفصلا مذكوردر ❊ حلبى ❊ عشا
ووتر ايچون وقت تقديرى مسئلهٔ دجالده اولديغى كبى نته كم امام مسلم
نواس بن سمعاندن دجال حقنده اولان حديث شريفى روايت بيورديكه
رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم دجالى وروى زمينده قرق كون لبث واقامتنى
ذكر و بيان ايلدى ❊ و بيورديكه بر كونى بر ييل قدر وديكر كونى برماه قدر
و بر كونى بر هفته كبى وسائر ايامى سزلرك ايامكز كبى راوى دير كه سؤال
ايتدككه بر سنه مقدارى اولان كونده بر يومك صلاتى كفايت ايدرمى
سعادتله جواب باصواب بيوردیلركه بر كونك صلاتى كفايت ايتمز اول يوم
ايچون بوكونلر مقدارى وقت تقدير ايلك اسنوى ديديكه صكره كى ايكى كونلر
دخى اوله قياس اولنور ❊ رملى ديديكه شمس عندلرنده بر مدت مكث ايدن
كمسه لرك حقنده دخى اشبو تقدير سابق جارى اولور ❊ حلبى ❊ ولاينوى القضاء
لفقد وقت الاداء به افتى البرهان الكبير واختاره الكمال وتبعه ابن الشحنة فى الغازه
فصححه فزعم المصنف انه المذهب ❊ وقت تقدير اولنوب عشا ووتر ادا
اولنديغى تقديرجه قضايه نيت ايتمز ❊ وقت ادا مفقود اولديغندن ناشى
پس اشبو صلات مشروحه يه نه قضا اطلاق اولنور ونه ده ادا بو ايسه
برامر مستبعد دكلدر زيرا اصوليينك فعلى قضايه وادايه حصر ايتملرى اعتبار
شرعيدر حقيقى دكلدر وقت صلاتى تقدير بلدهٔ مزبوره يه قريب بلده لره
قياس ايله ده تقدير اولنور ❊ انجق اشبو تقدير قوليله برهان كبير فتوى ويردى

وكال بونى اختيار ايلدى ❊ الغازنام كابنده ابن شحنه كاله متابعت ايلدى و تصحيح
ايلدى ❊ پس مصنف دخى اشبو قولى مذهب مختار زعم ايلدى شارح زعم
تعبيريله اشبو قولك ضعفنه اشارت ايلدى حتى امدادالفتاح صاحبى ابراهيم
حلبينك عباره سنى نقل ايتدكدنصكره ديديكه اشبو نقلك جمله سنى ذكر
و بيان ايتديكمز بعض كسدلرك عشا ئله وترك وقتنى فاقد اولان كسه دن انلرى
ادا لازمدر وانلر ايله مكلفلردر ديو اشبو قولى متن ياپوب وكندو بى مذهب
معتمد كبى بيان توهملرينى دفع ايچوندر بعضين مرادلرى مصنفدر ❊ متن ياپديغى
قولندن مراد وفاقد وقتهما مكلف بهما وقيل لا قوليدر ﴾ (وقيل لا) يكلف
بهما لعدم سببهما وبه جزم فى الكنز والدرر و الملتقى وبه افتى البقالى ووافقه
الحلونى و المرغينانى ورجحه الشرنبلالى والحلبى واوسعا المقال ومنعا ماذكره
الكمال ﴾ بعضيلر عشا ئله ووتر ايله مكلف دكللردر سببلرى اولان وقت
منعدم اولديغندن ديديلر ❊ سببك فقدانيله مسبب دخى مفقود اولديغنه بناء
اما مكلفدر دينلر وقتى سبب جعلى وعلامتى دليل قلمدقلرندن دليلك فقدانندن
مدلولك فقدانى لازم كلمز ❊ دليل معرف آخر ايله معلوم اولسون ديديلر
حال بوكه بو بابده دكلدر حتى بقالى انجق برقوله فتوا ويردى و اشبو فقدان
وقت صورتنى الارى مرفقلرندن و ايا قلرى كعبلرندن مقطوع اولان كمسديه
قياس ايلدى كندولرده محل فرض منعدم اولديغى ايچون وبقاليه امام حلوانى
موافقت ايلدى ❊ اول مخالفت ايتدكدنصكره ومخالفتلرى اشبو مسئله
حلوانيدن سؤال اولندقده عشا ئله وترك وجوبيله جواب ويرديلر بعده
مسئلهٔ مشروحه بقاليدن استفتا اولندقده عدم وجوبيله افتا ويرديلر وقتا كه بقالينك
جوابى حلوانيه رسيده اولدقده بقاليه درس عامى اثناسنده مسئله مرقومه نى استفسار
خصوصنده بركسه ارسال ايلدى واشبو هيئت اوزره بقاليدن سوال ايلديكه
نه بيورر سك شول بركسه حقنده كه فرائض اللهدن برفرضى اسقاط ايلدى
كافر اولورمى مشار اليه فهم وادراك بيورديلركه اشبو تعريض كندولرينه
حادثهٔ مذكوره ده افتالرندن ناشى در جواب باصواب نطق بيورديلركه
نه ديرسكز شول كمسه حقنده كه اللرى مرفقلرندن واياقلرى طوبقلرندن
مقطوعلردر اشبو شخص دبتلانك وضوئنك فرضى قاچدر سائل اوچ بيورديلر
بقالى ديديكه پس مسئلهٔ متقدمه دخى بو بابده در بقالينك اشبو جوابى حلوانيه
واصل اولدقده قبول ايتدى وكندويه موافقت ايلدى ومرغينانى دخى بقاليه
موافقت ايلدى وشرنبلالى وابراهيم حلبى اشبو عدم لزوم قولنى ترجيح ايلديلر
كرك ترجيح وكرك مخالفلرينى رد خصوصنده تفصيله كتديلر وكمالك كلامنى منع

ايتديلر ﴾ قلت ولايساعده حديث الدجال لانه وان وجب اكثر من ثلاثمائة ظهر
مثلا قبل الزوال ليس كمسئلتنا لان المفقود فيه العلامة لا الزمان واما فيهما فقد
فقد الامران ﴾ شارح عليه الرحمه ديركه كماله كندو كلامنى اكمال ايچون ذكر اولنان
دجال حقنده كى حديث شريف مساعده ايدوب قولنى تقويه ايتمز زيرا يوم
مزبورده هرنه قدر قبل الزوال مثلا اوچ يوزدن زياده صلات ظهر واجب اولورده
بنديزم مانحن فيهمز اولان مسئله كبى دكلدر زيرا انده مفقود علامتدر زمان
دكلدر امابزم مانحن فيهمز اولان عشا ئله وترده امرانك ايكيسيكه علامتله
زمان ايكيسى بردن مفقوددر لكن شارحك اشبو كلامى دخى ممنوعدر
زيرا دجالك ظهورى كونى برسنه مقداريدر ❊ پس هر بر يكرمى درت ساعتنده
مثلا بش وقت نماز تقدير اولنور يوم بلغار دخى بنده بو بابده كيجه سيله برابر
يكرمى درت ساعتدر بو تقديرجه كندوده بش وقت نماز واجب اولور ❊
وكندوده زمان بولنمش اولور شارحك فقدفقد الامران قولى مسلم اولماز
يوم دجال حكمنده اولور طحطاوى ديركه قوللرك ايكيسده صحيحدر ❊ شو قدر
واركه تقدير دليلى ظاهرجه در وبعض بلغار اهالسندن بزه خبر ويرديلركه
صيفك اربعينده شفق احمر غائب اولمزدن اقدم فجر طلوع ايدر وصوم حالنده
مدت ليللرنده يار و يابيلرنده فصل قليل ايله ايكى كره طعام اكل ايدرلر
وينه خبر ويرديلركه كندولردن بعيد بعض محلده اصلا ظلمت اولماز و بعض
بلدانده اصلا نور اولماز انجق چراغله اداره اولورلر فسبحان العليم بحقايق الاحوال
﴾(والمستحب) للرجل (الابتداء) فى الفجر (باسفار والختم به) هو المختار
بحيث يرتل اربعين آية ثم يعيده بطهارة لو فسد ﴾ اسفار صباح يرى اچيلوب
وايدنلنمق معناسنه ترتيل قرآنى دانه دار ودروشن وتأنى وتامله آهسته آهسته اوقمقدن
عبارتدر يعنى صباح نمازنده رجله كوره مستحب اولان قرآن جليل الشاندن
قرق آيت مقدارى على وجه الترتيل تلاوت ايده رك ونمازك مثلا قهقهه امثالى
برشيئله فسادى ظاهر ونمايان اولسه طهارتله اعاده سى ممكن اولور وجهله قول
مختارده اسفار ايله ابتدا واسفار ايله ختمدر صلات فجرده قرائت مسنونه بودر ياخود
اللى ايله التمسك مابيننده در نته كم ابوسعود ده شرنبلاليدن نقلا تصريح اولندى
﴾ وقيل يؤخر جدا لان الفساد موهوم ﴾ بعضيلر فساد موهوم اولديغندن
فساد ملاحظه اولنماقسزين قطعا اسفاره تأخير اولنور ديديلر تكثير جماعت
وفضيلت جماعته ادراك ضعيف وناءم اولنلره رعايت ايچون لكن طلوعده شك واقع
اولندقدر ايتمه لى صحيح اولان قول اولدر ﴾(الحاج بمزدلفة) فالتغليس افضل
كمرأة مطلقا وفى غير الفجر الافضل لها انتظار فراغ الجماعة ﴾ لكن حجاح

ذوى الابتهاج مجلدنده مرد لفدده اسفار مستحب اولمدى بلكه افضل اولان وقت
غسلده كه صباح قراكلغى تعبير اولنور اولوقتده نمازى ادادر مرئه حقنده كندولره
ستراحق اولديغندن كرك مز دلفدو كرك غير محلده تغليس افضل اولديغى كبى صلات
فجرك غيرنده نسبايه كوره افضل اولان جماعتك نمازدن فراغنه دكين منتظر اولمقدر
﴿(وتأخير ظهر الصيف) بحيث يمشى فى الظل (مطلقا) كذا فى المجمع وغيره اى
بلااشتراط شدة حر وحرارة بلد وقصد جماعة﴾ يعنى مطلقا كه شدت
حر وحرارت بلد وقصد جماعت اشتراطسز ظلده مشى اولنانه قدر ايام صيفده
صلات ظهرى تأخير دخى مستحبدر نته كم مجمعده وغير كتب فقهيه ده بويلجه
تصريح اولندى مفهوم مخالفى ربيع كه موسم بهار وخريفده يعنى كوز ايلرنده تعجيلك
استحبابيدر خزانه ده ذكر اولديكه ظهر ده وقت اخلا نده داخل اولمش اولور حموى
شارحك ظلده مشى اولنانه قدر ديديكى مصرلك ديوارلرى عالى اولديغندن سايه سى
سريعا بيدا اولديغندن مبنيدر ﴿ومافى الجوهرة وغيرها من اشتراط ذلك
منظور فيه﴾ جوهره ده وغير كتب فقهيه ده ذكر اولنان ايام صيفده ظهرك
تأخيرنده شدت حر وجماعتله نمازك اداسى اشتراطلرى منظور فيهدر شارح عليه الرحمه
اشبو اشتراط مزبورك منعنده صاحب بحره متابعت ايلمدى واقعا شدت حر وحرارت
بلده ده صاحب بحره متابعت اوزره بونلرى اشتراطلرى منبعى برنده در تبريد حقنده
وارد اولان حديث شريف مطلق اولديغندن اما صلات ظهرى جماعتله ادايه
نسبتله اشتراط اكر جماعت اولنده وآخرنده وياخود فقط آخرنده بولنمازسه
صاحب بحره كوره بنه تأخير مستحبدر (ابردوا بالظهر فى الصيف فان شدة
الحر من فيح جهنم) اوبله وقتنده حديث شريف مطلق اولديغندن بناء افيح غانك فتحيله حالله
غليان يعنى قاينق معناسنه معنا تشبيه محمولدر يعنى ياز كوننك شدت حرارتى نارك حرارتنك
شدتى كبى ديمكدر * اما اولنده واخرنده جماعت مفقود اولديغى صورتده جوهره نك
كلامنه كوره تأخير مستحب دكلدر جماعتله اداشرطى بولنمديغندن بناء لكن حق اولان
قول اولدر اما جماعت اولنده بولنوب آخرنده بولنمزسه بحرك كلامنه كوره بنه
تأخير مستحبدر جوهره نك كلامنه نظرا تأخير مستحب دكلدر وحق اولانده بودر
زيرا بو صورتده قول تحقيق اوزره واجب اولان جماعتى قول مشهور اوزره تركنده
عقاب اولنان سنت مؤكده يى لاجل المستحب ترك لازم اولديغندن بناء قواعد شرعيه
ايسه بونى منع ايدر اشبو صورتده تأخيرك عدم استحبابنه فقهانك صلات عشايى
نصف الليله دك تأخير مكروهدر قلت جماعته سبب اولديغيچون ديو تصريحلرى
دخى دلالت ايدربس بزم مسئله مزده جماعتك فوتنه سبب اولديغندن بلكه تأخيرك حرام
اولمسى دخى لايق واحرى در * حلبى * بزيادة من ابى السعود عن اخى زاده * عصرك

وعشائك وفجرك تأخير صورتلرنده دخى جماعتك فوتنه مؤدى اولورسه بنه
بويلجه تأخير مستحب دكلدر بلكه حرامدر ﴿(وجمعة كظهر اصلا واستحبابا)
فى الزمانين لانها خلفه﴾ اصل وقت جهتندن وكندوده اولان اختلافده
وصيف وشتاده استحباب زمانلرنده جمعه ظهر كبيدر جمعه ظهرك خلفى اولديغنه
مبنى بس شتاده وربيعده وخريفده تعجيلى مستحبدر صيفده برشيئك سايه سى كندو
قدر اولمزدن اقدم كندونى ايقاع يعنى صلات جمعه يى ادا مستحبدر اشباهك فن احكامنده
جمعه ايچون تبريد يوقدر ديو ذكر اولندى ظن اولنوركه مسئله ده ايكى روايت
اولمش اولور لانها خلفه قولك بيدر قول آخرده جمعه ظهردن آكد فرض
مستقلدر قول مشهورده بودر ﴿(و) تأخير (عصر) صيفا وشتاء توسعة
للنوافل (مالم يتغير ذكاء) بان لاتحار العين فيها فى الاصح﴾ دخى توسعة للنوافل
صيفده وشتاده مادام شمس متغير اولوب كندونك قرصنه نظرده چشم
طونقلنوب قمشمه مرتبه سنه رسيده اولمادقجه صلات عصرى قول اصحده
تأخير مستحبدر ﴿(و) تأخير (عشاء الى ثلث الليل) قيده فى الخانية وغيرها
بالشتاء اما الصيف فيندب تعجيلها﴾ شتاده ثلث ليله قدر قدورى يه كوره
ثلث ليلدن اوله قدر صلات عشايى تأخير مستحبدر اما يازده قصر لياليه بناءً
غلبه نومدن ناشى وقتك خروجى خوفندن تعجيلى مندوبدر * ابوالسعود
﴿(فان اخرها الى مازاد على النصف كره) لتقليل الجماعة اما اليه فمباح﴾ عشايى
نصف الليلدن صكره يه تأخير تقليل جماعته مؤدى اولديغندن كراهت
تحريميه ايله مكروهدر اما نصف الليله قدر مباحدر (تمه) وجه استحباب تأخير
لاسمر بعد العشاء حديثنده اولان سمر منهيدن انقطاعدر سمر محادثه بالليل كه
كيجه لاقرديسى ديمكدر مرام دفتر اعمالى صلات عشائله اختتامدر صلات صبحله
افتتاح اولديغى كبى كه مابينلرنده بولنان زلات وخطايا محو اوله ان الحسنات
يذهبن السيئات آيت كريمه سنه بناءً جماعتك فوتى خوفى اولدقده قبل العشاء
نوم مكروهدر بعد العشاء بلاحاجت مكالمه مكروه اولديغى كبى بلكه تلاوت
قرآن وذكر الله وحكايات صالحين وفقه وحديث مذاكره سى ومسافر وزوجه ايله
مكالمه يه رخصت شرعى واردر وطلوع فجردن صكره دنيا كلامى مكروهدر بعد
اداء الصلاة جائزدر * ابوالسعود ﴿(و) اخر (العصر الى اصفرار ذكاء) فلوشرع
فيه قبل التغير فمده اليه لايكره﴾ اصفرار شمسه قدر تأخير ايلسه بس تغيردن
اقدمجه نمازه شروع ايدسه تغيره دكين نماز ممتد اولسه كراهت اولماز نمازه
شروعدنصكره كراهتدن احتراز متعذر اولديغندن معفو اولدى * بحر
﴿(و) اخر (المغرب الى اشتباك النجوم) اى كثرتها﴾ صلات مغربى نجومك

كثرتنه دكين تأخير ايلسه ظاهر كلاملرندن منفهم اولان ايكى ركعت نماز ادا
اولنور وقت مقدارى تأخيرك عدم كراهتيدر لكن قبل المغرب ايكى ركعت نماز
ادا ايتمك كراهتي بونك دخى كراهتنى ايجاب ايدر ﴿ (كره) اى التأخير لا الفعل
لانه مامور به (تحريما) الا بعذر كسفر وكونه على اكل ﴾ يعنى تأخيرات ثلاثهٔ
سابقه كراهت تحريميه ايله مكروهدر بوقسه مأمور به اولان فعل صلات مكروه
دكلدر لكن تأخير سفر ويا طعام اوزره اولمق كبى بر عذره مبنى اولورسه مكروه اولماز
بلكه كند ويه نفسك زياده اشتهاسى اولان طعامك حضورى دخى اعذار مبيحه دندر
﴿ (و) تأخير (الوتر الى آخر الليل لواثق بالانتباه ﴾ صلات وترى آخر ليله تأخير
نومدن بيدار اولمسنه اعتمادى اولان كمسه يه افضلدر (اجعلوا آخر صلاتكم من الليل وترا)
حديث شريفنه بناءً ﴿ والا فقبل النوم فان افاق وصلى نوافل والحال انه صلى الوتر
اول الليل فانه الافضل) او نحودن انتباهه اعتمادى اولميان كمسه يه افضل اولان قبل
النوم وترى ادا ايتمكدر واكر قبل النوم ادا ادنصكره بيدار اولسه دو نوافل قيلسه حالبوكه
كيجه نك اولنده صلات وترى قيلمسى ايدى كندوبى افضل فوت ايتمش
اولور ﴿ (و) المستحب (تعجيل ظهر شتاء) يلحق به الربيع وبالصيف الخريف ﴾
مستحب اولان ايام شتاده صلات ظهرك تعجيليدر ربيع شتايه ملحقدر
خريف صيفه ملحقدر لكن شارح عليه الرحمه نك خريفى صيفه الحاقى
صاحب بحره تبعية در مجمع الرواياتده نقل اولنان وكذلك فى الربيع والخريف
يعجل بهما تصريحنه مخالفدر ظاهر اولان ربيعه خريفده شتايه ملحق اولمقدر
﴿ (و) تعجيل (عصر وعشاء يوم غيم) ﴾ بلوتلق كونلرده عصر وعشا وقتلرى
مغموم اولديغى تقديرجه صلات عصرى وعشايى تعجيل مستحبدر تأخير صورتنده
عصر وقت مكروهه واقع اولمق احتمالندن تأخير عشاده مطر ويا جاموراحتمالندن
تقليل جماعته مؤدى اولديغندن * بحر ﴿ (و) تعجيل (مغرب مطلقا) ﴾ اخشام
نمازينى كرك يازده وكرك قيشده مطلقا تعجيل دخى مستحبدر عبارهدن مطلقا
كلمه سنك مصرفى هوا مغموم اولسون ويا اولمسون اولمقده منفهم ايسه ده
مراد دكلدر يوم غيمده تأخيره رخصت واردر ﴿ وتأخيره قدر ركعتين يكره
تنزيها ﴾ صلات مغربى ايكى ركعت نماز ادا اولنهجق قدر تأخير كراهت تنزيهيه ايله
مكروهدر بعضيلر بلا تطويل قبل المغرب ايكى ركعت نماز قلمانك ندبنه ذاهب اولديلر
فتح قدير وبحر صاحبلرى كبى ﴿ (وتأخير غيره مافيه) ﴾ يوم غيمده عصر ايله عشانك
غيرينى تأخير مستحبدر فجر ايله ظهرك وقتلرنده كراهت اولمديغنه بناءً تأخيرده ضرر اولمادى
مغربده شدت التباس اولديغندن قبل الغروب وقوعى خوفندن بنه تأخيره رخصت ويرلدى
﴿ هذا فى ديار يكثر شتاؤها ويقل رعاية اوقاتها اما فى ديارنا فيراعى الحكم الاول ﴾ اشبو
عصر وعشايى تعجيل وغيريلرينى تأخير ماوراء النهر واناطولو وروم ايلى كبى شتاسى

كثير اولان ممالكده در اشبو مزبور محللرده شمس ظاهر اولميوب وساعات
فلكيه ايله توقيت نادر اولديغندن اوقات صلاته رعايت قليل اولور شارح
رحمه الله ديركه اما بزلرك ديارمز اولان اقليم مصر وحجاز وعربستانده حكم
مشروح متقدمكه عصرى مطلقا تأخير وعشايى ثلث ليله قدر وظهر شتايى
تعجيل وظهر صيفى ابراده مراعات اولنور * ابو السعود ﴿ وحكم الاذان كالصلاة
تعجيلا وتأخيرا ﴾ وقتده اذان محمديه نك حكمى تعجيلا وتأخيرا تفصيل سابق
اوزره نمازك حكمى كيبيدر ﴿ (وكره) تحريما وكل ما لا يجوز مكروه (صلاة)
مطلقا (ولو) قضاء او واجبة او نافلة او (على جنازة وسجدة تلاوة
وسهو) لا شكر قنية مع شروق ﴾ مطلقا يعنى كرك فرض وكرك
واجب ويا نافله ويا جنازه اوزرينه نماز وسجدهٔ تلاوت وسهو طلوع شمس
وقتنده كراهت تحريميه ايله مكروهدر قنيه ده بيان اولنديغنه نظرا وقت
مكروهده سجدهٔ شكر جائزدر بنه قنيه ده مسطوردركه بعد الصلات
كندوده نافله نماز اداسى مكروه اولان وقتده سجدهٔ شكر مكروهدر
غير وقتلرده مكروه دكلدر * انتهى بعده ديديكه نماز عقبلرنده ايتدكارى سجده
اجماعا مكروهدر عوام آنى يا سنت ويا واجب اعتقاد ايتدكارينه بناءً
هر بر جائزكه اشبو اعتقاده مؤدى اوله مكروهدر * كراهت تحريميه ثبوتى
نهى ظنيله ثابت اولوب ومقتضاسندن صرف اولنميان شيدر ثبوتى قطعى
اولورسه حرمت افاده ايدر حرام فرض مقابليدر كراهت تحريمى واجب
تنزيهى مندوب مقابليدر * كذا فى البحر * شارح عليه الرحمه نك وكل ما لا يجوز
مكروه قولى سؤال مقدره جوابدر كانه مصنفه سؤال وارد اولديكه سنك
بيان ايتديكك مكروهلر اصلا منعقد اولميان نمازلرده شاملدر انلر ايسه
باطل تسميه اولنورلر كانه كراهتك اعتبارى تحتنده داخل اولمش اولدى حاصل
جواب كراهتدن مراد معناى لغويكه شارعك جائز كورمديكى شيئى
اراده سيدر ذاتنده كرك حرام وكرك باطل وكرك مكروه اولسون لكن
بو جوابى بعض رد ايتمشلركه مصنف لسان فقها اوزره احكام شرعيه بيانى
صددنده لايق ومناسب اولان اصطلاح شرع اوزره ذكر ايتمك ايدى جواب
معناى لغوى اراده سيله اولدى * حلبى الى آخره * وقت مرقومده سجدهٔ
سهو دخى مكروهدر مثلا اوزرينه سجدهٔ سهو لازم اولان كمسنه سلام
ويردكدنصكره وقت كراهت دخول ايتسه سجده ايتمز * اوزرينه كاملا
لازم اولديغندن ناقصا ادا اولنماز * حلبى * اشبو وقت مزبورده نمازك كراهتى
عبادت كفاره تشبه اولنديغنه بناءً در * رسول اكرم ونبى افخم صلى الله

تعالى عليه وسلم سعادتله بيورديلر كه (ان الشمس تطلع بين قرنى شيطان فاذا
رتفعت فارقها ثم اذا استوت قارنها فاذا زالت فارقها فاذا دنت للغروب
قارنها فاذا غربت فارقها ونهى عن الصلاة فى تلك الساعات) ايشته نقصان
وقتدن مراد اشبو نهى در بوقسه ذات وقتده نقصان يوقدر سائر اوقات كبى
اصل نام كتابده مسطور در كه شمس بر مزراق مقدارى مرتفع اولمدقجه طلوع
حكمنده در فضلينك اختيارى مادام انسان قرص شمسه وقت طلوعدن نظره
قادر اولدقجه نماز جائز اولمازعاجز اولدقده جائز اولور ❊ الا العوام
فلا يمنعون من فعلها ❊ لكن عوام كالهوام وقت شروقده نمازدن منع
اولنمازلر عدم مبالاتلرندن ❊ لانهم يتركونها والاداء الجائز عند البعض
اولى من الترك اصلا كما فى القنية وغيرها ❊ زيرا عوام نمازى ترك ايدرلر بنا أ
عليه عند الشافعيه بتون تركدن ادا جائز كه يعنى مع الكراهة جائز
اولان شيلر اولى اولدى نتكم قنيه وغيرى كتب فقهيه ده مذكور در
❊ (واستواء) الانفل يوم الجمعة على قول الثانى الصحيح المعتمد كذا فى الاشباه
ونقل الحلبى عن الحاوى ان عليه الفتوى ❊ يعنى شمسك وسط سمايه
استواسى وقتنده دخى نماز حرام اولديكه نصف نهار مراد در استوا
تعبيرى وقت زوال تعبيرندن اوليدر ❊ وقت زوالده اتفاقا كراهت اولمديغنه
بنا أ ❊ ابو السعود ❊ لكن امام ثانينك قول صحيح معتمدى اوزره
حديث شريف ايله تخصيص اولنديغندن جمعه كوننك حين استواده نفلى
مكروه دكلدر اشباهده بويلجه مسطور در و حلبى حاويدن فتوى اشبو قول اوزره ديو
نقل ايلدى ❊ (وغروب الاعصر يومه) فلا يكره فعله لادائه كما وجب ❊ وغروب
شمسله كه قاضيخانك تصريحنه كوره تغير و احمرارى وقتنده نماز مكروهدر
لكن اول كونك عصرى دكل يوم مزبورك صلات عصرنى ادا مكروه دكلدر
مأموربه اولديغندن بلكه كراهت تأخيرده در اداسى واجب اولديغى هيئت
اوزره اولديغندن يعنى وجوب سبب اولان اخر وقت ناقصله اولديغندن
وقت مرقومده ادا واجب اولديغى كبى اولدى ❊ بخلاف الفجر والاحاديث
تعارضت فتساقطت كما بسطه صدر الشريعة ❊ عصر مزبور فجرك خلافنه در
فجرك وقتنك كليسى كامل اولديغندن كامل اوله رق واجب اولمش اولور
وقت فساد اولان طلوعك طريانيله نماز بالكلية باطل اولور بينلرنده قطعا
ملايمت بولنديغنه بنا أ احاديث شريفه لر بينلرنده تعارض واقع اولديغندن
متساقط اولديلر نتكم صدر الشريعة بسط و تفصيل ايلدى ❊ تعارض
احاديثى اشبو وجه اوزره بيان ايتمشلر كه (من ادرك ركعة من العصر قبل ان تغرب

الشمس فقد ادركها ومن ادرك ركعة من الصبح قبل ان تطلع الشمس فقد
ادرك الصبح) حديث شريفى اوقات ثلثه ده نمازدن نهى حقنده اولان حديث
شريف سابق بينلرنده فجرده تعارض واردر ❊ پس قياسه رجوع اولندى
اشبو حديث شريفك حكمنى عصر حقنده ترجيح ايلدك نهى حقنده اولان
حديث شريفى صلات فجرده اجرا ايلدك كذا فى شرح النقاية ❊ (وينعقد
نفل بشروع فيها) بكراهة التحريم ❊ واوقات مشروحه ده نافله يه شروعله
نماز كراهت تحريميه ايله منعقد اولور وقطعى واجبدر و وقت كامله ده قضا
اولنور معلوم اولسونكه كندويه نماز اطلاق اولنان شى هر نقدر توسعا دخى
اولورسه ده يافرضدر يا واجبدر يا نفلدر فرض يا عمليدر وتر كبى و يا قطعى
كفائيدر صلات جنازه كبى و ياقطعى عينيدر مكتوبات و جمعه وسجدهٔ صلبيه كبى
واجب بالعينه اولور كه الله ذوالجلال حضرتلرينك ايجابيله اولاندر وتر وصلات
عيدين وسجدهٔ تلاوت كبى و يا واجب لغيره اولور كه عبدك ايجابيله اولور سجدهٔ
سهو وطواف ايچون اولان ايكى ركعت نماز ولازم بالشروع اولان نافله يى افساده
بنا أ قضا ومنذور كبى نافله يا سنت مؤكده و يا غير مؤكده اولور ارباب نهايه يوشيده
دكلدر كه اوقات مكروهه ايكى نوعدر برى شروق واستواء وغروبدر وديكرى
فجر ايله شمسك طلوعى ما بينيله وصلات عصر ايله اصفرار شمس ما بينلريدر نوع
اولده صلات مذكوره دن برينه شروع اولنسه منعقد اولماز وحتى بدأ
اولندقدنصكره وقت مرقومدن برى اوزرينه طارى اولسه نمازى ابطال
ايدر لكن نافله ايله اوقات مزبوره ايله مقيد اولان نذر كندوده فساد ويريلان
نفلى قضا وكندولرده حاضر اولان جنازه يه نماز وكندولرده تلاوت اولنان
سجدهٔ تلاوت وبو منك عصرى اشبو التى مع الكراهة منعقد اولورلر لكن
قطع واوقاتدن نوعين مزبورينك غيرنده قضا واجب اولور الا بو منك عصرنده
فعلنده وانعقادنده كراهت اولمديغندن قطع اولنماز بلكه كراهت انجق تأخيرده در
فرضا قطع اينسه نوع اولك غيرنده قضا ايدر نوع ثانيده من غير كراهة
ذكر اولنان نمازلرك جمله سى منعقد اولور الا نافله ايله واجب لغيره مع الكراهة
منعقد اولور قطع واجب اولور نوعينك غيرى وقتلرده قضا لازم اولور ❊ حلبى (لا)
ينعقد (الفرض) وماهو ملحق به كواجب لعينه كوتر ❊ اوقات مشروحه لرده
فرض و فرضه ملحق اولان واجب لعينه كه وتر كبى عبادتلر شروعله منعقد
اولمازلر واجب لغيره كه وقت كراهتله مقيد اولميان منذور مطلق و وقت
مستحبده كندويه شروع اولنوب بعده فساده ويريلان نافله نك حكمى فرضك
حكمى كبيدر ❊ بو تقديرجه شارحك واجبى لعينه ايله تقييدنك فائده سى اولمار
بلكه قيد احترازى اولميوب قيد وقوعى اولور وترد خى فرض عملى اولديغندن

فرضده ادخال اولنسه اولی ایدی ﴿ (وسجدة تلاوة وصلاة جنازة تليت) الاية (فى كامل وحضرت) الجنازة (قبل) لوجوبه كاملا فلا يتأدى ناقصا فلو وجبتا فيها لم يكره فعلهما اى تحريما ﴾ دخی وقت كاملده تلاوت اولنان آيت سجده‌نك سجدهٔ تلاوتی واوقات مشروحه لردن اقدم حاضر اولان جنازه‌نك نمازی منعقد اولماز مذكورلر كاملا واجب اولدقلرندن ناقصا ادا اولنمازلر اما اوقات مزبوره لرده واجب اولسه‌لر اوقات مرقومه‌لرده فعللری كراهت تحريميه ايله مكروه اولماز تقييد تنزيهيه‌نك ثبوتی اقتضا ايدر اسبيجابى جنازه‌نك وقت كراهتده حاضر اولوب واولمامسی بيننی تسويه ايدوب هرحالده صحيحدر ديدی ※ بحر ﴿ وفى التحفة الافضل ان لا تؤخر الجنازة ﴾ تحفه‌ده ذكراولندیكه افضل اولان صلات جنازه‌نك تأخير اولنمامسی دربس افضل اولان بو اولنجق كراهت بكلا قسمين منتفی اولور ※ نهر ※ سجدهٔ تلاوت حالی اوزره‌در ﴿ (وصح) مع الكراهة (تطوع بدأ به فيها ونذر اداه فيها) وقد نذره فيها ﴾ اوقات مزبوره‌ده بدأ اولنان تطوع وكندوده تأديه‌سی نذر اولنوب وكندوده ادا اولنان نذر مع الكراهة صحيح اولدی وصح تطوع قولی وينعقد نفل كلامنی مكرردر اما كندوده بدأ اولنمازسه كندوده جائز اولماز كندوده اداسنی نذر اتمه‌سه فرض حكمنه داخل اولور ※ بحر ﴿ (وقضاء تطوع بدأ به فيها فافسده) لوجوبه ناقصا ﴾ اوقات مرقومه‌ده بدأ ايدوب وبعده فساده ويرديكی نافله‌يی قضا دخی اوقات مشروحه‌ده جائز اولدی ناقصا واجب اولديغنه بناً قضانك وجوبی مؤدی‌ٔ بطلاندن صيانت ايچوندر اودخی نقصانله حاصل اولور نهايتی آثم اولور ※ بحر ﴿ ثم ظاهر الرواية وجوب القطع والقضاء فى كامل كما فى البحر ﴾ بوندنصكره مسائل ماضيهٔ ثلاثه‌ده روايت ظاهره قطعك وكندوده كراهت اولمسان وقنده قضانك وجوبيدر زيلعينك الافضل القطع قولی ضعيفدرندكم ※ بحرده مذكوردر ﴿ وفيه عن البغية الصلاة فيها على النبى صلى الله تعالى عليه وسلم افضل من قراءة القرأن وكانه لانها من اركان الصلاة ﴾ بحرده بغيه نام كتابدن نقلا ذكر اولنديكه اوقات مذكوره لرده رسول افخم ونبی محترم صلى الله تعالى عليه وسلم ※ صلوات شريفه بلكه دعا وتسبيح قرائت قرأندن افضلدر ※ ظن اولنوركه بحرك بو كلامی قرائت قرأنك اركان صلاتدن اولديغنه مبنيدر ﴿ فالاولى ترك ما كان ركنا لها ﴾ پس اولی اولان صلاته ركن اولان شيئی ترك اتمكدر بوندن منفهم اولان خلافنده كراهت تنزيهيه اولمقدر ※ لكن افضل تعبيری مانعدر فاضلده كراهت اولمديغندن ﴿ (وكره نفل) قصدا ولو تحية مسجد ﴾ اوقات مزبوره‌ده قصدا نافله مكروه قلندی هرنه قدر

تحيهٔ مسجد دخی اولورسه ده قصدا قيديله آخر ليلده نماز قيلان كسه ركعتك برينی ادا ايتدكده فجر طلوع ايتسه افضل اولان اول نمازی اتمام ايتمسی مسئله سندن احتراز در ※ زيرا هرنه قدر طلوع فجردنصكره تطوع ايسه‌ده لكن لا عن قصد درمكروه دكلدر ※ قول اصح اوزره صباح نمازينك سنتنك مقامنده قائم اولماز ※ حلبی عن الهندية ※ ولو تحية مسجد قيديله امام شافعينك وقت مزبورده نافله عن سبب اولورسه جائز اولور تحيهٔ مسجد وسنن رواتب كبی اختلافنه اشارتدر ※ ابو السعود ﴿ (وكل ما كان واجبا) لا لعينه بل (لغيره) وهو ما يتوقف وجوبه على فعله (كمنذور وركعتى طواف) وسجدتى سهو ﴾ دخی اوقات مزبوره‌ده لعينه واجب اولميوب بلكه لغيره واجب اولان يعنی وجوبی فعل عبده توقف ايدن منذور وايكی ركعت طواف نمازی وسجدهٔ سهولر كبی هربرعبادت مكروه قلندی على فعله تركيبنده ضمير بدلنه ظاهر اولسه اولی ايدی منذور جهت عبددن اولان نذره وركعتی طوافده وسجدتی سهو مثلا ترك واجبه توقف ايدرلر وسجدهٔ سهوك اوقات ثلاثه‌كه شروق وغروب واستوا وقتلرنده مكروه اولديغندن صلات فجرده وعصرده سهو ايلسه طلوعدن وغروبدن اقدم سهو ايچون سجده ايدر ﴿ (والذى شرع فيه) فى وقت مستحب اومكروه (ثم افسده) ولو سنة الفجر (بعد صلاة فجر و) صلاة (عصر) ولو المجموعة بعرفة ﴾ دخی وقت مستحبده ويا وقت مكروهده كندويه شروع اولنوب بعده افساد اولنوب قضاسی مراد اولنان نماز فجر وعصر نمازلرندنصكره مكروه قلندی هرنه قدر فجرك سنتی ايسه‌ده وعصر عرفه‌ده ظهر ايله مسجد ابراهيمده جمع اولان عصر ايسه‌ده اشبو ايكی وقتده كراهت فرضك حقی ايچوندركه كانه وقت كندو ايله مشغولدر ※ بو كابنا أدر يوقسه وقتده اولان برمعنايه مبنی دكلدر ﴿ (لا) يكره (قضاء فائتة) ولو وترا (ولا سجدة تلاوة وصلاة جنازة) ﴾ بعد صلات الفجر والعصر كچمش نمازی قضا هرنه‌قدر صلات وتر اولورسه‌ده سجدهٔ تلاوت دخی صلات جنازه مكروه اولمادی ※ وترده امام اعظم رحمه الله مذكوره واجب اولديغندن سجدهٔ تلاوت واجب لعينه اولديغندن هرنه قدر تلاوت عبدك فعليله ايسه ده ※ لكن سجده الله عظيم الشانك ايجابيله‌در كسب مال عبدك فعليله اولوب زكات شرعله واجب اولديغی كبی ※ بحر ﴿ (وكذا) الحكم من كراهة نفل وواجب لغيره لا فرض وواجب لعينه (بعد طلوع فجر سوى سنته) لشغل الوقت به تقديرا حتى لو نوى تطوعا كان سنة الفجر بلا تعيين ﴾ نفلله واجب لغيره‌ده كراهت اولوب فرضله واجب لعينه‌ده كراهت اولمديغی حكمی كبيدر بعد طلوع الفجر صباح نمازينك

سنتنك ماعداسی نمازلرده وقت مزبور تقدیرا صلات فجر ایله مشغول اولدیغنده مبنی عباره ده به ضمیری فجره راجعدر ❊ لکن صلات فجر مراد در بوتقدیرجه ضمیر ده استخدام اولور حتی وقت مرقومده بر کمسه بلا تعیین تطوعه نیت ایتسه فجرك سنتی اولور سنن مستحباتده تعیین شرط اولمیوب بلکه مطلق نیت صلات کفایت ایتدیکنه بناً و مجتباده ذکر اولندیکه سنت فجرده قرائت تخفیف اولنور ❊ حتی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم رکعت اولیده (قل یا ایها الکافرون) ثانیه ده اخلاص تلاوت بیوررلر ایدی ❊ نهر ❊ (وقبل) صلاة (مغرب) لکراهة تأخیره الا یسیرا ❊ بعد الغروب اخشام نمازندن اقدم نمازك حکمی بنه حکم سابق کبیدر تأخیرنده کراهت اولدیغنه بناً لکن آز بجق تأخیر ضرر ایتمز ایکی رکعت ادا اولنور مدت تأخیر یسیر اولدیغندن اخشام نمازندن اول ایکی رکعت نافله تجویز اولندی صحیح بخاریده اولان (صلوا قبل المغرب رکعتین) امری ندب ایچوندر ❊ اشبو حدیث شریفه کوره صاحب نهرك منعی ظاهر اولماز وعبد الله بن عمر رضی الله تعالی عنهمانك منعلری حدیث شریفه عدم اطلاعلرینه کوره در (تنبیه) اشبو وقت مرقومده قضاء فائته وصلات جنازه وسجدهٔ تلاوت من غیر کراهت جائزدر ❊ لکن صلات جنازه‌یی فرضدن تأخیر افضلدر شرح منیه ده فتوی صلات جنازه‌یی سنت جمعه‌دن تأخیر اوزره در قولی سنت مغرب سنت جمعه‌دن آکد اولدیغندن سنت مغربده ده تأخیرنی ایجاب ایدر ❊ بحر ❊ (وعند خروج امام) من الحجرة او قیامه للصعود ان لم یکن له حجرة (لخطبة) ماوسیجیء انها عشر (الی تمام صلاته) ❊ کرك خطبه‌دن اقدم وکرك صکره وکرك امام فارغ اولسون ویا اولمسون قنغی خطبه ایچون اولورسه اامامك حجره‌سی اولدیغی تقدیرجه حجره‌دن خروجنده حجره اولمدیغی صورتده خطبه‌یه صعود ایچون قیامنده نمازك اتمامنه قدر نماز مکروه قلندی ❊ باب العیدینده خطبه‌نك اون عدد اولدیغی قریبا کلور جمعه وعیدین وحجده التی وختم ونکاح واستسقا وکسوفده درت جمعا اوندر ❊ لکن خروج امام من الحجرة قولی خطبهٔ نکاحله خطبهٔ ختم قرآنه مناسب دکل الی تمام الصلاة قولی جمعه ایله عرفه‌دنك غیرلرینه مناسب دکل انلرده نماز اولدیغی ایچون وخطبهٔ کسوف مذهب شافعیدر وخطبهٔ استسقا مذهب امامیندر ❊ امام اعظم رحمه الله عندنده خطبه سکزدر ❊ بحرده نکاحده خطبه مندوبدردیدی ❊ (بخلاف فائتة) فانها لا تکره وقیدها المصنف فی الجمعة بواجبة الترتیب والا فیکره وبه یحصل التوفیق بین کلامی النهایة والصدر ❊ فائته یعنی قضایه قالمش نمازسائر نمازلرك خلافنده در ❊ یعنی وقت مزبورده مکروه دکلدر ❊ لکن مصنف

جمعه ده واجبة الترتیب ایله قیدلدی یعنی حال خطبه ده فائته قضا اولنور اکر صاحب ترتیب اولوب ترتیبی لازم اولان کمسه‌دن اولورسه یوقسه مکروهدر اشبو تقیید ایله صاحب نهایه‌نك لا تکره قولیله صدر الشریعه‌نك تکره قوللری بینلری توفیق اولنور ❊ منح ❊ (وکذا یکره تطوع عند اقامة صلاة مکتوبة) ای اقامة امام مذهبه لحدیث اذا اقیمت الصلاة فلا صلاة الا المکتوبة ❊ بنه بو بابده نافله مکروه قلندی مذهبنك امامی ایچون صلات مکتوبه‌یه اقامت وقتنده لکن مراد ابتدای شروعدر اما اثناء صلاتده قامت اولسه اکر سنت ایسه تمام ایدر واکر نافله ایسه شفعده یعنی ایکی رکعتنده قصر ایدر مذهب مخالفك امامی ایچون اقامت اولورسه ده مطلقا یعنی کرك کندونك مذهبنه مراعاتی امامك معلومی اولسون ویا اولمسون ویا مشکوك اولسون نافله مکروه دکلدر ❊ لکن بحرده ذکر اولندیکه امام مخالفك مراعاتی معلوم اولدقده کندویه اقتدا مکروه اولماز بوندن مستبان اولان یا سنت ویا واجب اولان جماعتك فضیلتنی حفظ ایچون نافله‌نك کراهتیدر مضمون سابقك ثبوتی نماز ایچون اقامت اولندقده سائر نمازی ادا بوقدر انجق کندی ایچون اقامت اولنان فرضی ادا واردر حدیث منیفنه مبنیدر ❊ لکن اشبو مفهومدن واجبة الترتیب اولان فائته مستثنادر وقت اقامتده دخی ادا اولنور ❊ (الا سنة فجر ان لم یخف فوت جماعتها) ولو بادراك تشهدها فان خاف ترکها اصلا وما ذکر من الحیل مردود ❊ وقت مشروحده تطوع مکروهدر هرنقدر صلات مکتوبه‌نك تشهدینه ادراك اولورسه‌ده جماعتك فوتی خوفی اولمازسه سنت فجر مکروه اولماز اما فوتی خوفی اولدقده سنتی ترك ایدر وقبل الطلوع وبعده قضا ایتمز قضاسی انجق فرضله اولور فرضله برابر کوننده قبل الزوال اولورسه ❊ حلبی ❊ لکن تشهده ادراك قولی ضعیفدر ظاهر روایتده رکعته ادراکی معلوم اولورسه سنت ادا اولنور یوقسه ترك اولنور ادراك الفریضه‌ده کلور سنت فجری قضا ایچون بعض ذکر اولنان حیل مردوددر حیله بودرکه اولا سنته شروع ایدر قبل الطلوع قضا ایتمك ایچون قطع ایدر یاخود سنت شروع ایدر من غیر قطع فرضه شروع ایدر بعده قبل الطلوع قضا ایدر وجهیدر قطع ایچون شروع شرعا قبیحدر حیلهٔ مشروحه‌لرك هربرلرنده قطع واردر ❊ ثانیا وقت مجرده واجب لغیره‌یی فعل واردر بوایسه مکروهدر آنفا مرور ایلدی ❊ حلبی ❊ وکذا یکره غیر المکتوبة عند ضیق الوقت ❊ بنه بو بابده وقت مستحبك ضیق وقتنده مکتوبه وقتنك غیری مکروه قلندی ضیق وقت ایله ترتیب ساقط اولدیغندن واجبة الترتیب فائته دخی مکروه اولدی ❊ (وقبل صلاة العیدین مطلقا او بعدها

مسجد لابيت) فى الاصح ﴾ بيرام نمازلرندن اقدم مطلقا كه مسجدده ويا منزلده دخى
تطوع مكروه اولدى صكره قول اصحده كه مسجدده مكروه قلندى منزلده
قلنمدى ﴿ (وبين صلاتى الجمع بعرفة ومزدلفة) وكذا بعدهما كامر ﴾ دخى
عرفده وقت ظهرده جمع اولنان عصر ايله ظهرى بيننده دخى مزدلفه ده
جمع اولنان مغرب ايله عشا بينلرنده بو يلجه عرفه ده جمع اولنان نمازلردنصكره
نافله مكروه قلندى نته كه ماسبقده ولو المجموعة بعرفة ديديكى محلده مرور
ايتدى بعدهما ضميرى عرفه ده جمع اولنان ايكى نمازه راجعدر كامر ابله ده
بوكا اشارت ايلدى مزدلفه ده جمع اولنان نمازلره راجع دكلدر انلردنصكره
نافله مكروه اولمديغنه بناأ * لكن ظاهرا ايكيسنده ده رجوعى توهم اولنور
وكذا بعدهما كامر قولنى ومزدلفه نك اوزرينه تقديم ايتسه توهم
سابقدن سالم اولوردى بتون اسقاط ايتسه تكراردن دخى سالم اولوردى
* حلبى ﴿ (وعند مدافعة الاخبثين) او احدهما او الريح ﴾ دخى تقاضاى
قضاى حاجت كه بول وياخود غائطك ويا ايكيسنك ويا ريحك مدافعه سى
وقتنده نماز مكروه قلندى ﴿ (ووقت حضور طعام طاقت نفسه اليه) ﴾
دخى نفسك كندويه اشتاهى واشتياقى اولان طعامك حضورى وقتنده نماز
مكروه قلندى مفهوم مخالفى عدم اشتياق وقتنده عدم كراهتدر ﴿ (و) كذا كل
(مايشغل باله عن افعالها ويخل بخشوعها) كائنا ماكان ﴾ دخى افعال صلاتدن
محل خشوع اولان قلبنى مشغول وخشوع وخضوعنه خلل ونقصان ويرن
هر برشى نه اولورسه اولسون نماز حقنده مكروه قلندى وكذا كل مايشغل
تركيبنك ما قبلنه عطفى عطف العام على الخاص قبيلندندر خشوع و حضور
قلب اهل الله عندلرنده فرضدر * ان الانسان ليس له من صلاته الا بقدر
ما استحضر فيها فتارة يكون له عشرها او اقل او اكثر) حديث شريفنه بناأ

﴿ (الاوقات التى تكره الصلاة فيها) ﴾

﴿ فهذه نيف وثلاثون وقتا ﴾ نيف نونك فتحى ويانك شدده ويا مخففه نك
كسرى و آخرنده فا ايله عقد ثانيه بالغ اولنجه قدر بين العقود زياده قلنان
عدددن عبارتدر مثلا بومقامده اوتوز ايله قرقك مابينى اولان عدد
اولديغى كبى بونده مراد اوتوز اوچدر ماسبقده ذكر اولنان مكروهاته
نظرا كه شروق استوا غروب وصباح نمازندنصكره وصلات عصردنصكره
وصلات فجردن مقدم وصلات مغربدن اقدم اختلاف اوزره واون عدد

ذكر اولنان خطبه لر وقتلرنده فافهم وفرض ايچون اقامت اولدقده وفرضك
وقتنك ضيقنده وعيد فطر نمازندن مقدم ومؤخر مسجدده وعيد اضحى
نمازندن اول وصكره ينه مسجدده وجمع تقديم وجمع تأخير بينلرنده
وبولك وغائطك وهر برلرينك وريحك مدافعه لرى اوقاتنده ونفسك اشتهاسى
وقتنده حضور طعامده وهر برشغل قلبه سبب اولان شيلرده يتسو نمازنى ادا
ايچون نصف الليلدنصكره واشتباك نجومه قدر صلات مغربى تأخيرده اشبو
اوتوز اوچ وقتده نماز مكروهدر وعرفه ده جمع اولان نمازلردنصكره
واوقات مستحبه لرك صباحده اسفار وظهر صيفده ابراددر بونلرك مقابللرى
دخى اعتبار اولنديقده اوتوز اوچك اوزرينه زائد اولور (تنبيه) طلوع
واستوا وغروب وقتلرنده كراهت وقتده اولان معنايه مبنى اولديغندن فرض
ونفلده تأثير ايتدى وسائرلرنده وقتده اولان معنادن ناشى اولمديغندن نوافلده
تأثير ايتدى فرائضده ايتمدى * ابو السعود ﴿ وكذا تكره فى اماكن كفوق كعبة
وفى طريق ومزبلة ومجزرة ومقبرة ومغتسل وحمام وبطن وادو معاطن
ابل وغنم وبقر ﴾ ينه بويلجه بعض اماكنده نماز مكروهدر سقف كعبه كبى
تعظيم مأموربه ترك اولنديغندن وسوقده دخى ينه بويلجه در كراهتك على الاطلاق
ذكرى مذكوراتك كابسنده تحريمى اولماسنى اقتضا ايدر * لكن بعضيسنده
ابوجهه ظاهر دكلدر دخى طريقده ده مكروه در مصلينك كندوسنى
وياقداميندن مرور ايدن كمسه يى حديث شريفله كندودن نهى اولنان مرور
بين يدى المصلى اسعنه ايقاعنه بناأ ومزبله كه كندويه زبل القا اولنان محلدر
شرعا وطبعا كندودن استقذار واستكراه اولنديغندن بونده دخى نماز
مكروهدر بانك فتحى وضمى لغتدر ومجزره كه محل جزر اولان حيوان ذبح ايتدكلرى
يردر ومقبره كه مزارستانده مابعمات موتيدن تراب مقابرخالى اولمديغندن
وكندودوه قبره توجه اولنديغندن وكندوده نجاستدن محافظه واحتراز
اولنمديغنه بناأ داخل حمامده دخى مكروهدر * بس نماز موضعنه
صو دوكلكده كراهت زائل اولور اما اثواب نزع اولنان خارج حمامده
اصلا كراهت يوقدر محل شياطين اولديغندن ديدكلرينه نظرا مطلقا
مكروهدر * شرنبلالى * وبطن وادى كه ارضدن منخفض اولان چقور محل غالبا
سيل كندويه نجاستى جمع ايتديكنه بناأ ويا نجاست القا اولنديغنه مبنى
معاطن مجلس وزننده معطنك جمعيدر دوه نك ياتاغنه اطلاق اولنور * يعنى
ابلك وغنمك وبقرك ياتاقلرنده دخى نماز مكروهدر ديمك اولور قيونك ياتاغنه
مربض ديتور اكثريا صو اطرافنده اولور بوموضع استقذار اولنديغندن

عبادته لایق محل دکلدر * حتی سجاده مثللوشی اوزرنده دخی اولسه کراهتدن
خلاص اولماز ﴿زاد فی الکافی ومرابط دواب واصطبل وطاحون وکنیف
وسطوحها ومسیل واد وارض مغصوبة اوللغیر اومزروعة اومکروبة
وصحراء بلاسترة لمار ﴾ صاحب کافی مکروهاتك اوزرینه کافی کتابنده
اشبو مکروهات آتیه‌یی زیاده ایلدی دخی مرابط دوابده که یعنی مطلقا
حیوان ربط اولنان یرلرده کرك ابل وکرك غنم ویاسائر دواب اولسون
نماز قیلق مکروهدر دیدی معاطنده ربط اولمدیغندن ماقبلنه مغایر اولدیغیه عطف
اولندی دخی اصطبل که فرس ربط اولنان آخورده عطف الخاص علی العام
قبیلندندر دخی طاحونده کندوده دوابك روثی وبولی کثیر اولدیغندن
دخی کنیفده واشبو مرقوملرك طاملرنده کندولردن رایحهٔ کریهه خروج
ایتدیکندن لکن بونده ظاهر اولان کراهت تنزیهیدر دخی مسیل وادیکه
بطن وادیٔ سابق مراددر * دخی ارض مغصوبه‌ده نماز مکروهدر یاخود
صاحبندن اذنسز غیرك ارضنده اگر زرع اولنمش ویازرع ایچون
سوریلوب اصلاح اولنان ارضدن ایسه مفهوم مخالفی اگر مزروعه
ویامکروبه اولمازسه کراهت منتفیه اولمقدر * ابو السعود * مصلی نك
اوکندن برکسه‌نك مروری احتمالی اولان محلده کرك صحرا وکرك
مسجد وکرك بیت شرعا کچی جیدستره اولور برنسنه سز دخی نماز مکروهدر
﴿ ویکره النوم قبل العشاء والکلام المباح بعدها وبعد طلوع الفجر الی
ادائه ﴾ قبل العشا نوم مکروهدر نمازك وقتنك ویاجماعتنك فوتی خوفی اولورسه
واکراولمزسه ضرری یوقدر * قاله الطحاوی * دخی بعد العشا وبعد طلوع الفجر
الی اداء الصلاة مباح اولان کلاملر مکروهدر بعض مسافره حرمة مکالمه یه
رخصت ویرلمشدر اگر غیبت ویاوقیعه کبی محرماته مؤدی اولمازسه
فی زماننا بالخصوص شب‌شنالرده برمحله جمع اولوب نیجه عبث
ومالا یعنیلر ایله ابتلادن نعوذ بالله ثم نعوذ بالله وفقنا الله بلطفه * وکرده
﴿ ثم لا بأس بشیء لحاجته وقیل یکره الی طلوع ذکاء وقیل الی ارتفاعها قیض ﴾
بعد اداء صلاة الفجر کندو مصالحنده مشیده بأس یوقدر * بعضیلر طلوع
شمسه قدر وبعضیلر ارتفاعنه قدر دنیا امورینه اشتغال مکروهدر قیض
کرکیده بویلجه مسطوردر ﴿ (ولا جمع بین فرضین فی وقت بعذر) سفر
ومطر خلافا للشافعی وما رواه محمول علی الجمع فعلا لا وقتا ﴾ سفر ومطر
عذرلرینه بناء بر وقتده کرك جمع تقدیم وکرك جمع تأخیر ایله ایکی فرض
بیننده جمع یوقدر * امام شافعی ایچون اختلاف واردر امام مشار الیهك جمع

(حقنده)

حقنده روایت ایتدیکی حدیث شریف فعلا جمعه محمولدر که یعنی صلات
اولایی تأخیر وثانیه‌یی تعجیل قیلنلدندر یوقسه وقتا جمع دکلدر ﴿ (فان جمع
فسد لو قدم) الفرض علی وقته (وحرم لو عکس) ای اخره عنه (وان صح)
بطریق القضاء ﴾ فساد ویاحرمته صادق اولان لا جمع قولنده اولان اجمالی
تفصیل ایدر که اگر جمع تقدیم ایله جمع ایدوب وفرضی وقتنك اوزرینه تقدیم
ایدرسه فاسد اولور واگر صورت مشروحه‌نك عکسنی ایدوب جمع
تأخیر ایله وقتندن تأخیر ایدرسه حرام اولور هرنقدر بطریق القضا صحیح
اولورسه‌ده ﴿ (الا لحاج بعرفة ومزدلفة) کما سیجیء ﴾ اشبو مضمون ماسبقده
ولا جمع قولندن استثنادر یعنی جمع مرقوم جائز دکلدر * الا حج ایدن کسنه
عرفه‌ده جمع تقدیم ایله ومزدلفه‌ده تأخیر ایله جائزدر * لکن عرفه‌ده احرام وامام
اعظمك ویانائبنك وجودی وجمع اولنان نمازلرده جماعت شرطدر بو مزدلفه جمعنده
شرط دکلدر * تتمه کم حج بحثنده کلور ﴿ ولا بأس بالتقلید عند الضرورة لکن
بشرط ان یلتزم جمیع ما اوجبه ذلك الامام لما قدمنا ان الحکم الملفق باطل بالاجماع
والله اعلم ﴾ اشبو صلاتین بیننی تقدیما وتأخیرا جمعده وقت ضرورتده امام
شافعی‌یی تقلیدده بأس یوقدر بوندن منفهم اولان عدم ضرورتده بأسی اولمسیدر
لکن بو برقولدر مذهب مختاردر دیه‌رك ضرورتسز تقلیدك جوازینه قائلده
واردر * طحطاوی دیر که قولینك هر برلرینی علی وجه التحقیق مبین بر
رساله‌مز واردر لکن اول تقلید ایتدیکی امامك اول مسئله‌ده مقلدده واجب
دیدیکی شیلری جمعا التزام شرطیله مثلا جمع تجویز ایدن کسنه‌نك جمع
تقدیم صورتنده صلات اولایی تقدیم وکندودن فراغدن مقدم جمعه نیت
وعرفه‌ده فاصل عد اولنور شیئله اصلا بینینی فصل ایتمامك شروطنی
ایجابی کبی مقلده کوره جمع تقدیم صورتنده اشبو شرطلره مراعات
لازمدر جمع تأخیرده صلات اولانك وقتی خروجی ایتمزدن مقدم جمعه
نیتدن غیری شرط یوقدر * افضل اولان نازله کوره جمع تقدیم وسائرینه کوره
جمع تأخیردر اشبو شروطی التزام ایتمیه‌رك فقط جمعده تقلید تلفیقدر
یعنی جمع وضم ایتمکدر * پس ماسبقده مرور ایتدیکه حکم ملفق اتفاقا باطلدر
حقیقت حاله الله جلیل الشان اعلم واحکمدر

﴿ باب الاذان ﴾

اذان همزه‌نك قصریله اذن فعلنك مصدریدر وعند البعض اسم مصدردر *

تأذین تشدیدیله اذن فعلنك مصدریدر ❊ نهر ❊ (هو) لغة الاعلام وشرعا (اعلام مخصوص) لم یقل بدخول الوقت لیعم الفائتة وبین یدی الخطیب (علی وجه مخصوص بالفاظ کذلك) ای مخصوصة ❊ اذان لغتده مطلق اعلامدر وشرعده الفاظ مخصوصهٔ معینه ایله وجه مخصوص کصوت مسموع ایله مکان عالی اوزره علی وجه الترسل والتأنی نمازه مخصوص اعلامدر بعضیلر نفس الفاظ مخصوصه یه اطلاق اولنور ❊ نهر ❊ مصنفك بدخول الوقت دیمدیکی اذان قضایه وخطیبك اوکنده تلاوت اولنان اذانه شامل اولسون ایچوندر ❊ (سببه ابتداء اذان جبریل) لیلة الاسراء واقامته حین امامته علیه الصلاة والسلام ❊ اولا اذانك سببی بیت مقدسده لیلهٔ اسراده رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك انبیا علیهم الصلاة والسلامه ارواح واجسادلریله امامت ایتد کلرنده جبرائیل علیه السلامك اذانی واقامتیدر ❊ ثم رؤیا عبد الله بن زید اذان الملك النازل من السماء فی السنة الاولی من الهجرة وهل هو جبریل قیل وقیل ❊ بعده هجرتدن سنهٔ اولیده عبد الله بن زید رضی الله تعالی عنهك منامده جانب سمادن نازل ملکك اذانی کورمسیدر ❊ لیلهٔ اسراده اذان جبریل علیه السلام معلوملری اولدقدنصکره علامت وقت صلاتده رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك توقفلرینك حکمتی لیلهٔ مرقومه یه خاص اولمسی ظن ایتملریدر واذانك ثبوتی عبد اللهك رؤیاسیله دکلدر وحی ایله در رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك حضرت عمر رضی الله عنهه سبقك بها الوحی قول شریفلرینه بناً واول سمادن نازل اولان ملك جبریل علیه السلام میدر عند البعض اودر دینلدی اذانك دلیلی یاایها الذین آمنوا اذا نودی للصلاة من یوم الجمعة آیت کریمه سیدر ❊ (و) سببه بقاء دخول الوقت ❊ یعنی اذانك بقا واستمرارینك سببی وقتك دخولیدر ❊ (وهو سنة) للرجال فی مکان عال (مؤکدة) هی کالواجب فی لحوق الاثم (للفرائض) الخمس (فی وقتها ولو قضاء) لانه سنة للصلاة حتی یبرد به لا للوقت ❊ اذان بش وقت نماز ایچون وقتلرنده هر نه قدر قضا دخی اولنورسه ده رجال ایچون مناره کبی مکان عالیده ترکی سببیله آثم اولمقده واجب رتبه سنده سنت مؤکده در سنت اولمسی نماز ایچون اولوب وقت ایچون اولمدیغندن اذان تبرید اولنورسه اوصباندن طلب اولنماز مناره یی ابتدا احداث ایدن معاویه رضی الله تعالی عنه طرفندن مصرده والی اولان اصحابدن مسلمه بن مخلف رضی الله تعالی عنهدر بعضیلر اذانی واجبدر دیدیلر حتی امام محمد رحمه الله بر اهل بلد ترکی اوزرینه اجتماع ایتسه لر انلرایله مقاتله ایدرز بیوردیلر امام ابی یوسف رحمه الله ترکندن اعلام دینك انخفاضی لازم اولدیغندن

حبس وضرب اولنور بیوردیلر سنت کفایه اولدیغندن بر بلده ده برکسه اذانی ادا ایتسه جمله اهالیسندن ساقط اولور هر نقدر بلده نك هر طرفنده مسموع اولمازایسه ده وصبینك اذانی صحیح اولدیغندن اولدخی کفایت ایدر فرائض تعبیرلرنده جمعه داخل ومساجدده جماعتله ادا اولنان فرض مراددر اولرده ویا مسجدلرده بعد الجماعة ادا اولنان نمازلر ایچون سنت دکلدر ولو قضاء قولی فی وقتها قولندن مستغنیدر اولاسی فی وقتها قولنی حذف قدر حتی یبرد بدلنه حتی یعطی حکمها تقدیما وتاخیرا ایراد اولنسه اسفاره وعصره وعشایه عام وشامل اولور ایدی ❊ (لا) یسن (لغیرها) کعید ❊ فرائضك غیری اولان بیرام وجنازه وترا ویح وکسوف واستسقا نمازلری ایچون اذان سنت قلنمدی ❊ (فیعاد اذان وقع) بعضه (قبله) کالاقامة خلافا للثانی فی الفجر ❊ فیعاد فی وقتها قولنه تفریعدر پس بعضیسی وقتدن مقدم واقع اولان اذان اعاده اولنور وقتدن مقدم اولان اقامت اتفاقا اعاده اولندیغی کبی کلیسی تقدم ایتدیکی صورتده اعاده نك لزومی اولویتله در فجرده اختلاف امام ابی یوسف ایچوندر مشار الیه ایچون اولان قول بودرکه بعد نصف اللیل اذان فجر جائزدر ❊ (بتربیع تکبیر فی ابتدائه) وعن الثانی تثنین ❊ ابتداسنده درت کره الله اکبر دیه رك امام ابی یوسفدن تکبیرك ایکی اولماسی مرویدر لکن درت تکبیرك هرایکیسی بربرینه وصل اولندرق ایکی صوتیله ادا اولنور (وبفتح راء اکبر والعوام یضمونها روضة) ❊ وصل صورتنده اجتماع ساکنیندن تخلصا همزه نك فتحه سنی رایه نقل ایله اکبرك راسی مفتوح قیلنور عوام مضموم قیلرلر روضه ده بویله تصریح اولندی مضمراتده ذکر اولندیکه مؤذن مخیردر دیلرسه رفعله ودیلرسه جزمله ذکر ایدر ذاکر حریق مثلا شیده تکبیری تکرار ایتسه لفظهٔ جلال هر برتکلمنده مرفوعدر اکبر لفظی آخر تکلمنده مجزوم ماعداسنده دیلرسه رفعله ودیلرسه جزمله قرائت ایدر ❊ ابو السعود ❊ پس مضمراتك کلامنه نظرا روضه نك والعوام یضمونها قولی ایوجه محلنده اولماز ❊ لکن فی الطلبة معنی قوله علیه السلام الاذان جزم ای مقطوع المد فلا تقول آلله لانه استفهام وانه لحن شرعی اومقطوع حرکة الآخر للوقف فلا یقف بالرفع لانه لحن لغوی فتاوی الصیرفیة من الباب السادس والثلاثین ❊ طلبه لامك کسریله برکتابك علیدر یعنی کتاب مرقومده مذکوردرکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك الاذان جزم کلام منیفنك معناسی الطبق جزمك معنای لغویسی اولان قطع معناسی مراددرکه یعنی مقطوع المد دیمك یعنی لفظهٔ جلاله ده اولان همزه نك مدی اولمیه رق استفهامی موهم اولدیغندن حقیقة استفهام قصد ایدرسه کفردر اکبر کلمه سنك همزه و باسنده دخی مد اولماملی شرعا اشبو مد من یورلر خطا

ولحن اولدیغنه بناً یاخود جزم دیمك مقطوع حركة الآخر دیمكدر یعنی حركه اوزره وقف جائز اولمدیغندن وقف ایچون آخرك حركه سی قطع اولنور دیمكدر زیرا حركه اوزره وقف لحن لغو یدر لحن بونده خطا معناسنددر خلاصهٔ كلام اذانده التی جمل تكبیرك رالری وقف اولنـدقده ساكندر وصل اولنـدقده مضمراتك قولنه نظراً مرفوعدر روضه‌نك كلامنه كوره منصوبدر ✿ (ولاترجیع) فانه مكروه ملتقی ✿ اذانده ترجیع یوقدر ملتقیده وقهستانیده تصریحلرینه نظراً مكروهدر ترجیعك معناسی صوتی خفض ایدوب مثلا شهادتینده اولا اخفا یعنی یواش ندا ایدوب ثانیا مابعدنده رفع صوته رجوع ایدوب یك ندا ایتمكدر كراهت✿اذاندن مقصود اولان اعلام مدر اوده اخفا ایله حاصل اولماز ✿ بحر ✿ (ولالحن فیه) ای تغنی بغیر كلماته فانه لایحل فعله وسماعه كالتغنی بالقرآن وبلا تغییر حسن وقیل لابأس به فی الحیعلتین ✿ دخی اذانده لحن وتغنی كه حروفات وصفاتی نقصله كلمات تغییر یعنی خواننده‌لرك اركیله ایرله ملری كبی اذان تلاوت ایتمك شرعده یوقدر وانك فعلی وسماعی حلال دكلدر حركات وسكنات واعرابده خطا دخی لحن در قرآن عظیم الشانده تغنی جائز وروا اولمدیغی كبی بلاتغییر لحن كوزلدر كندو ایله مطلوب اولان تحسین صوت حاصل اولدیغی ایچون بعضیلركه امام حلوانی حرمت لحنی كندوده ذكر اولان كلماته تخصیص ایلدیكندن حیعلتین كلمه‌لرنده مثلا زیاده مد ایله لحنده بأس یوقدر دیدیلرینه اولی اولان تركیدر ✿ (ویترسل فیه) بسكتة بین كل كلمتین ویكره تركه وتندب اعادته ✿ اذانده هر ایكی كلمه‌سی بیننده سكته وتأنیله آهسته آهسته ترسل ایدر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك ترسله امرینه بناً تركی مكروهدر ترك اولدیغنه كوره اعاده‌سی مندوبدر ✿ (ویلتفت فیه) وكذا فیها مطلقا وقیل ان المحل متسعا (یمینا ویسارا) فقط لئلا یستدبر القبلة (بصلاة وفلاح ولو وحده اولمولود لانه سنة الاذان مطلقا ✿ یعنی حی علی الصلاة حی علی الفلاح لفظلرنده استدبار قبله اولماق ایچون مجرد صاغده وصوله مكان كرك متسع اولسون ویا اولمسون اذانده وقامتده التفات ایدر بعضیلر محل متسع اولورسه دیدیلر یمینا ویسارا تركیبنده لف ونشر مرتب واردر یعنی صلاتده یمینا وفلاحده یسارا دیمك اشبو التفات مرقوم سنن اذاندن اولدیغندن هرنقدر اذان منفردا ویامولود چوجوق تسمیه‌سی ایچون اولسه دخی اولور بونلرده صاغده وصوله صوتی ابلاغنه حاجت یوقدر دیو ترك اولنماز ✿ (ویستدیر فی المنارة) لومتسعة ویخرج رأسه منها ✿ اكر مناره‌ده اولوب ومناره متسع اولورسه باشی مناره‌دن اخراج ایدر واطرافده دوران ایدر ناسه اعلام ایچون ✿ (ویقـول) ندبا (بعد فلاح اذان

الفجر الصلاة خیر من النوم مرتین) لانه وقت نوم ✿ بلال حبشی رضی الله تعالی عنهك الصلاة خیر من النوم كلام خیرمرامارینی رسول اكرم ونبی افخم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری استماع بیوردقلرنده ماحسن هذا دیو استحسان واستصواب ایتدكلرندن مؤذن مندوب اوله رق صباح نمازینك اذاننك فلاحندن صكره وقت نوم اولدیغندن ایكی دفعه الصلوة خیر من النوم دیر نومك خیرنده نمازه مشارك اولمسی یابعضا تحصیل طاعته ویاترك معصیته وسیله اولدیغندن عبادت عداولنمه سینه مبنی ویانوم دنیاده راحت وصلات اخرتده راحت اولدیغنه بناً در ✿ (ویجعل) ندبا (اصبعیه فی) صماخ (اذنیه) فاذانه بدونه حسن وبه احسن ✿ ارتفاع صوته سبب اولدیغندن مؤذنه پرمغنی قولاقلرینك دلوكینه ادخال مندوب قلندی پس ادخا لله اذان احسندر ادخالسز حسندر وبعض اصم اولان ویامؤذندن بعید اولان كمسنه قولاقلرینه الـلرنی وضعله اذاننه استدلال ایدرلر ✿ (والاقامة كالاذان) فیما مر (لكن هی) ای الاقامة وكذا الامامة (افضل منه) فتح ✿ اقامت منده مرور ایدن اذانك احكام شرعیه سنده اذان كبیدر ✿ لكن اقامت وامامت اذاندن افضلدر فیما مر ایله تقیید مرور ایتمیان مسافر حقنده اذانی ترك مكروه اولمیوب اقامتی ترك مكروه اولمسی ونسانك اقامت ایدوب اذان تلاوت ایتمامسی واذانك سنت اولمقلغی اقامتك سنت اولماسندن آكدواقوی اولمسی صورتلرندن احتراز ایچوندر یعنی اشبو اوچ مسئله ده اقامت اذان كبی دكلدر ومرور ایدن احكام شرعیه كه فرائض ایچون سنت اولمسی وقتك اوزینه تقدیمی صورتنده اعاده اولنمه‌سی ودرت تكبیر ایله بدأ اولنمه‌سی وعدم ترجیعی وعدم لحنی وترسلی والتفاتی واستداره‌سی وفجرده الصلوة خیر من النوم زیاده‌سی واصبعنی صماخ اذنینه وضعی اشبو مذكور اندن اقامتده اولمیان اوچی مصنف استثنا ایلدیلر ترسلی حدر الصلوة خیر من النومی قدقامت الصلوته تبدیل ایلدی واصبعینی اذنینه وضع ایتدمكی ذكر ایتدیه احكام سبعه مشترك اوله رق باقی قالدی استداره مناره‌ده اولوب اقامته اولمدیغندن اكا تعرض ایتمدی امامتك اذاندن افضل اولدیغی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك وخلفاء راشدینك امام اولوب ومؤذن اولمامالرینه مبنیدر زیرا انلر انجق افضل اموری اختیار ایدرلر وعند البعض اذان افضلدر مؤذنلر ناسی الله ذوالجلاله داعیلردر واعناق یوندن ناسك اطوللریدر یعنی رجا ویااتباع جهتندن ویا یوم قیامتده عرق كندولری الجام ایتدیكندن فتح قدیرده بوبلجه مسطوردر ✿ (ولایضع) المقیم اصبعیه (فی اذنیه) لانها اخفض ✿ اقامتده ارتفاع صوت لازم اولمدیغندن انده پرمقلرینی

قولا قلرینه وضع ایتمز ❊ (ویحدر) بضم الدال ای یسرع فیها فلو ترسل لم یعدها
فی الاصح ❊ یحدر فعلی دالك ضمیله باب اولدندر اسراع ایدر معناسنه یعنی مقیم
اقامتنده اسراع ایدر قول اصحده اكر ترسل ایتسه یعنی كسك كسك
وآهسته آهسته ایتسه اعاده ایتمز ❊ (ویزید قد قامت الصلوة بعد
فلاحها مرتین) وعند الثلاثة هی فرادی ❊ یعنی اقامتك فلاحندن صكره
اقامت ایدن كمسنه ایكی كره قدقامت الصلوة كلام شریفنی زیاده ایدر
مرتین فلاحه قید اواسه اولور ائمۀ ثلاثه عندلرنده اقامت بر بردر اشبو مسئله یی
وهی كالاذان دیدیكی محلده ذكر ایتسه اولی ایدی ❊ حلبی ❊ (ویستقبل) غیرالراكب
(القبلة بهما) ویكره تركه تنزیها ولو قدم فیهما مؤخرا اعاد ماقدم فقط
(ولا یتكلم فیهما) اصلا ولو رد سلام فان تكلم استأنفه ❊ اذانده واقامتده راكبك
غیری قبله یه توجه ایدر استقبال قبله یی ترك تنزیها مكروهدر كندولرده مؤخرده
اولنجق كلمه یی تقدیم ایلسه مجرد تقدیم ایلدیكی لفظی محلنده اعاده ایدر وكندولرده
اصلا تكلم ایتمز هرنه قدر رد سلام دخی اولورسه یعنی كندولره اثناء اذان
وياقامتده بركمسه سلام ویرسه نفسنده اخفاء وبعدالاذان والاقامة قول صحیح
اوزرینه رد ایتمز اثناء اذانده واقامتده تكلم ایتسه انلری كرو دوندرر الاكلام یسیر
اولورسه اعاده سی لازم اولماز ❊ بحر ❊ (ویثوب) بین الاذان والاقامة فی الكل للكل
بما تعارفوه ❊ نمازلرك جمیعسنده مؤذن ناسك جمیعسی ایچون امور عامه یه مشغول
اولان امیر وقاضی امثالی كمسنه لره تخصیص ایتمكسزین ناسك عرف وعادت
ایتدكلری شیله اذان واقامت خلق جماعتله نمازقلمغه چاغرر ❊ (ویجلس
بینهما) بقدر مایحضر الملازمون مراعیا لوقت الندب (الا فی المغرب) فیسكت
قائما قدر ثلث ایات قصار ویكره الوصل اجماعا ❊ جلوس تثویبدن مقدم
اولدیغندن عبارهده دخی تقدیم اولنسه اولی ایدی والا فی المغرب استثناسی
جلوسله تثویبدندر صباحده اسفار وظهر صیفده ابراد كبی اوقات مندوبه
رعایتله جماعته مداومت ایدن كمسنه لرك حضورلری قدر بین الاذان
والاقامة مؤذن جلوس ایدر الا اخشام نمازنده تثویب وجلوس ایتمز بلكه
قائما اوچ آیت قصیره ویا بر آیت طویله قرائت اولنه جق مدت سكوت ایدر اتفاقا
بین الاذان والاقامة وصل مكروهدر اذانله اقامتك بینلرنده آكل اكلندن فارغ
اولور مقداری وقت قلیكز مكله امر مضمونی حدیث شریفنه بناً ❊ (فائدة)
التسلیم بعدالاذان حدث فی ربیع الاخر سنة سبعمائة واحدی وثمانین فی عشاء
لیلة الاثنین ثم یوم الجمعة ثم بعد عشر سنین حدث فی الكل الا المغرب ثم فیهما مرتین
وهو بدعة حسنة ❊ امام سیوطینك حسن المحاضره نام كتابندن منقولدر
صلاح الدین بن المظفر بن ایوب زماننده وكندولرینك امریله یدی یوز سكسان

برتاریخنك ربیع الاخرنده اولاثنین كیجه سنك عشاسی صكره جمعه كوننده
اذاندن صكره تسلیم كه الصلاة والسلام علیك یارسول الله دیمك حادث وظاهر
اولدی بعده اون سنه مرورنده اخشامك غیری اوقاتك كلیسنده پیدا اولدی
بعده مغربده دخی ایكی كره احداث اولندی ❊ (و) یسن ان (یؤذن ویقیم
لفائتة) رافعا صوته لو بجماعة او صحراء لا ببیته منفردا ❊ اذان نماز ایچون
اولوب وقت ایچون اولمدیغندن تكثیر شهود ایچون صوتی رفع ایدیجی
اولدیغی حالده كچمش نماز ایچون اذان واقامت سنت قلندی اكر فائته یی
قضا جماعتله ویا صحراده اولورسه كندو منزلنده یالكز اولورسه اقتضا ایتمز
مفهوم مخالفی منزلده جماعتله اولورسه مسنونیتیدر ❊ (وكذا) یسنان
(لاولی الفوائت) لاالفاسدة (ویخیر فیه للباقی) لو فی مجلس وفعله اولی ویقیم
للكل ❊ بنه بو یله اذان واقامت فوائتك اولكیسی ایچون سنت قلندیلر
فساده كیدن نماز ایچون سنت دكلدر اكر وقتنده اعاده اولنورسه وقتده
اولمازسه فائته اولور باقیلر ایچون اذانده مخیردر اكر اولكی وباقیلرك قضاسی
مجلس واحدده ایسه لكن اولی اولان فعلیدر رسول الله صلی الله تعالی علیه
وسلمك یوم خندقده درت وقت نمازی اذان واقامتله قضا بیوردقلری ثابت
اولدیغی ایچون وفائته لرك هر برلری ایچون اقامت ایدر (ولا یسن) ذلك
(فیما تصلیه النساء اداء وقضاء) ولو جماعة كجماعة صبیان وعبید ❊ ذكر
اولنان اذان واقامت طائفۀ نسانك اداء وقضاء قلدقلری نماز ایچون مسنون
اولمدی هرنقدر صبیانك وعبیدك مسنون ومستحب اولمیان جماعتلری كبی
جماعتله اولورسه ده اشبو مضمونه ام المؤمنین حضرت عائشه رضی الله عنها
وعن ابویهانك نسایه بغیر اذان واقامة امامت بیوردقلری روایتی دلالت ایدر ❊
لكن ماسبقده نسا اقامت ایدر اذان ایتمز قوللرینه منافیدر ❊ (ولا یسنان
ایضا لظهر یوم الجمعة فی مصر) ❊ جماعت ملت اسلامیه جمعه یی تركله مخالفت
شبهه سندن تخلص ایچون بنه بو یله مصرده جمعه كونینك ظهری ایچون
اذان واقامت مسنون اولمدیلر مفهوم مخالفی قریه ده وبحرده وصحراده اولملیدر
❊ (ولا فیما یقضی من الفوائت فی مسجد) لان فیه تشویشا وتغلیطا ❊
كندوده تشویش وتغلیط اولدیغندن ووقتنده عدم اداایله فرائض الهیه ده
تكاسلنی اظهاره سبب اولدیغنه بناً كندو مسجدنده قضایه قالمش نمازلرینی
قضا ایدن كمسنه حقنده دخی مذكورلر مسنون اولمدیلر ❊ لكن اشبو تعلیل
فقط اذانه قاصردر اقامتده جاری اولماز ❊ حال بو كه اقامت دخی اذان كبیدر ❊
❊ (ویكره قضاؤها فیه) لان التأخیر معصیة فلا یظهرها بزازیة ❊ فوائتی

مسجدده قضا مكروهدر ❊ فرائض اللهى تأخير معصيتنى اظهار واشاعه
ايتمه‌مك ايچون ✤ (ويجوز) بلا كراهة (اذان صبى مراهق وعبد) ولايحل
الا باذن كاجير خاص ✤ بلاكراهت تحريميه صبئ مراهق عاقلك ومولاسنك
اذنيله جماعت ايچون عبدك اذانى جائزدر اجير خاصك اذانى موجرنك اذنيله
جائز اولديغى كبى اما اذانى نفسلرى ايچون تلاوتلرنده اذن شرط دكلدر ❊
✤ (واعمى وولد زنا واعرابى) وانما يستحق ثواب المؤذنين اذا كان عالما بالسنة
والاوقات ولوغير محتسب ❊ بحر ✤ دخى اعمى نك و ولدزنانك واعرابينك اذانلرى
جائز اولور ❊ لكن اعمى نككنده كراهت واردر ❊ عبدالله بن ام مكتومك
اذانى بلال حبشى رضى الله عنهدن صكره اولديغندن كانه و فى كندولرينه
تعليم ايتمش اولديغندن غيريلره قياس اولنماز انلر هرنه قدر اعمى ايسه‌ده
انلرك اذانلرنده كراهت يوقدر مزبورلرك اماملرينك مكروه اولديغى ناسك
كندولرندن نفرتلرى ايچوندر ومؤذنين ثوابنه مستحق اولملرى انجق اوقاته
وسنته عالملر اولورلرسه اولور هرنقدر اذان تلاوتلرى حسبى اولميوب ❊
يعنى رضاً لله ثواب ايچون اولميوب بلكه اجرتله اولورسه ❊ بحر ✤ (ويكره
اذان جنب واقامته و اقامة محدث لا اذانه) على المذهب ✤ جنابت اولان
كسه‌نك اذانى واقامتى كندوسنه بالاتفاق مكروهدر ❊ وآبدستسز اولان
كسه‌نك اقامتى مكروه اذانى مكروه دكلدر ❊ مذهب مختار اوزره ✤ (و) اذان
امرأة) وخنثى (وفاسق) ولو عالما لكنه اولى بامامة و اذان من جاهل تقى ✤
فتنة رفع صوتلرندن نهى وارد اولديغى ايچون عورتك وانوثتى احتمال اولديغندن
خنثى نك وهرنه‌قدر عالم اولورسه‌ده فاسقك اذانلرى دخى مكروهدر ❊ فاسق
ارتكاب كبيره سببيله امر شرعدن خروج ايدندر ❊ حموى ❊ لكن فاسق مزبور
امامته واذانه جاهل تقيدن اوليدر كندودن اولى موجود اولمزسه ❊ حلبى
✤ (وسكران) ولو بمباح كمعتوه وصبى لايعقل ✤ دخى سكرانك اذانى سكرى
مسكر مباح له اولورسه‌ده معتوهك وصبئ لايعقلك اذانلرى كبى دخول وقته
معرفتلرى اولمديغنه بناءً مكروهدر ✤ (وقاعد الا اذا اذن لنفسه) ✤
وقاعدك اذانى مكروهدر الا كندى نفسى ايچون تأذين ايدرسه مكروه دكلدر
مضطجع دخى قاعد كبيدر ❊ بحر ✤ وراكب الالمسافر ✤ راكبك دخى اذانى
مكروهدر لكن مسافر اولورسه دكلدر ✤ (ويعاد اذان جنب) ندبا وقيل وجوبا
(لا اقامته) لمشروعية تكراره فى الجمعة دون تكرارها ✤ جنابتك اذانى ندبا
اعاده اولنور بعضيلر وجوبا ديديلر جمعه‌ده تكرارينك وجوبنه بناءً
اعاده مندوب اولديغنه نظرا كراهتى تنزيهيدر واجب اولديغنه كوره تحريميدر ❊

(لكن)

لكن اصح اولان نديدر جنبك اقامتى اعاده اولنماز تكرارى مشروع
اولمديغنه بناءً محدثك اقامتنك عدم اعاده‌سى اولوتيله‌در ✤ (كذا) يعاد
(اذان امرأة ومجنون ومعتوه وسكران وصبى لايعقل) لا اقامتهم لما مر ✤ بوبلجه
عورتك ومجنونك ومعتوهك وسكرانك وصبئ لايعقلك اذانلرى اعاده اولنور
اقامتلرى اولنماز مرور ايدن تكرارك مشروعيتى وعدم مشروعيتى كلاملرينه بناءً
✤ ويجب استقبالهما لموت مؤذن وغشيه وخرسه وحصره ولاملقن وذهابه
للوضوء لسبق حدث خلاصة لكن عبر فى السراج بيندب ✤ اثناء اذانده
مؤذنك موتندن و بيخود اولوب بيلمامسندن واخرس اولماسندن وفتحتيله
حصرندنكه تلاوت ايدركن ايلروسى خاطره كلمه‌مكله طوتيلوب دمبسته اولوب
وكندويه فتح وتلقين ايدركمسه اولمامقدن وحدث سبقت ايتمكله وضوءه
ذهابندن ناشى اذان و اقامتك استينافى واجب اولور لموت مؤذن ومقيم ديلمسه
مناسب ايدى لكن سراجده يندب ايله تعبير ايلدى ❊ وبحر دخى مجتبى وظهيريه
وسراجك كلاملريله استشهاد ايدرك ندبى اختيار ايلدى و وجوبى تبوتله
تأويل ايلدى ✤ وجزم المصنف بعدم صحة اذان مجنون ومعتوه وصبى لايعقل قلت
وكافر وفاسق لعدم قبول قوله فى الديانات ✤ مصنف نصفت نصاب مجنونك
ومعتوهك وصبئ لايعقلك اذانلرينك عدم صحتيله جزم وحكم بيوردى دخول
وقته عدم معرفتلرينه بناءً ❊ پس بونلرده اعاده واجب اولور ❊ بلكه آنفا
مرور ايدن بنده دخى وجوبك ترجيحى لايقدر نته كم فتح قديرده مسطوردر ❊
شارح ديركه ديانانده قوللرى مقبول اولمديغندن كافر وفاسقك دخى اذانلرينك
عدم صحتيله حكم ايده‌رم و بحرك دخى كلامى بودر ✤ (وكره تركهما) معا (لمسافر)
ولومنفردا (وكذا تركها) لاتركه لحضور رفقة ✤ كرك مدت سفر ايله مسافر
وكرك مادونيله هرنه قدر منفردا دخى اولورسه‌ده اذانى و اقامتى بردن
وينه بوبلجه فقط اقامتى ترك مكروه قلندى ❊ اما رفقالرك حضورلرينه بناءً
اذانى ترك مكروه قلنمدى منفرد صورتنده اشبو تعليل جارى اولماز ❊ بلكه
بالكز دخى اولورسه شخصلرى مرئى اولميان عباد اللهى وسائر جماداتى
اشهاد ايچون اذان تلاوت ايدر ✤ (بخلاف مصل) ولو بجماعة (فى بيته
بمصر)او قرية لها مسجد فلا يكره تركهما اذا اذان الحى يكفيه ✤ شهرده
وياخود كندوده مسجد اولان قريه‌ده هرنه قدر جماعتله‌ده ادا ايدرسه‌ده
منزلنده نماز قلان كسه مسافر مرقومك خلافنه ملابسدر محله سنك اذانى
كندويه كفايت ايتديكندن اذان واقامتى كندويه ترك مكروه اولمدى لكن ادا
صورتنده قضاده ترك مكروهدر قريه‌ده مسجد اولمازسه مصلى

مسافر حكمنده در محله سنده اذان تلاوت اولمزسه منزلنده نماز قلان
كمسه يه اذان واقامتى ترك مكروهدر ✻ علت اذانه قاصره در ﴿ (او) مصل
(فى مسجد بعد صلاة جماعة فيه) بل يكره فعلهما وتكرار الجماعة
الا فى مسجد على طريق فلابأس بذلك جوهرة ﴾ ياخود كندوده جماعتله
نماز دنصكره بر مسجدده مصلى مرقومك خلافنه در بلكه اذان واقامتى
مسجد مرقومده اتيان وجماعتى تكرار تحريما مكروهدر لكن طريق اوزرنده
بولنان مسجدده اذان واقامتله جماعتى تكرارده بأس يوقدر ✻ بنده
اوليسى تركدر ﴿ (اقام غير من اذن بغيبته) اى المؤذن (لا يكره مطلقا)
وان بحضوره كره ان لحقه وحشة كما كره مشيه فى اقامته ﴾ مؤذن
غائب اولديغندن بر غير كمسه ايلسه مؤذن مرقومه وحشت عارض اولسون
ويا اولمسون غيرمز بورلك اقامتده كراهت يوقدر وقت اقامتده موجود
اولمامسى تقصيرايله كندو حقنى ضايع ايلديكندن والا كندو حاضر ايكن
غير اقامت ايلسه كندويه وحشت طارى اولوب راضى اولمازسه اول
غيرك اقامتى مكروه قلندى ✻ مقيمك اقامتى حالنده مشى مكروه اولديغى كبى
﴿ (ويجيب) وجوبا وقال الحلوانى ندبا والواجب الاجابة بالقدم (من
سمع الاذان) ولو جنبا لا حائضا ونفساء وسامع خطبة وفى صلاة وجنازة
وجماع ومستراح واكل وتعليم علم وتعلمه بخلاف قرأن ﴾ اذانى سامع
اولان كمسه واجب اولدرق لسانله اجابت ايدر هر نه قدر جنابت دخى
اولسه مجيبك كرسنا اولوب حقيقت اذان اولمديغنه بنا أ امام حلوانى ندبا
اجابت ايدر ✻ واجب اولان قدمله اجابتدر ديدى معتمد اولان وجوبيدر
رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك فقولوا مثل ما يقول امر شريفلرينه
بنا أ حيض ونفاس افحش اولدقلرندن حائضه ونفسايه اجابت واجب
اولمدى ✻ وخطبه استماعنده اولان كمسه يه ونمازده وجنازه ده وجماع
وقضاء حاجت واكل وتعليم علم وتعلم حاللرنده دخى اجابت واجب دكلدر
قرأن تعليم وتعلم عملك خلافندر يعنى قطع ايدر واجابت ايدر ✻ اولى اولان
اذ كار قرأنك غيرى اولمقدر ﴿ (بان يقول) بلسانه (كمقالته) ان سمع
المسنون منه وهو ما كان عربيا لا لحن فيه ولو تكرر اجاب الاول ﴾
اجابت لسانيله مؤذنك ديديكى كبى ديمكدر ✻ اكر مؤذندن كلمات وحروفنده
لحن وتغير اولميدرق لفظلرينى آچيق بر برينه خلط اولنمامش عربى
اولان اذان مسنونى استماع ايدرسه حركات وحروفى قارمه قارش تغنيله
تلاوت اولنان اذان حرامدر كندويه اجابت اولنماز برقاچ عدد محلده

تلاوت اولنمغله اذان تكرر ايتسه ابتداكى اذانه اجابت ايدر صكره كيلره
لازم دكل كركسه سامعك محله سنك اذانى اولسون ويا اولمسون
﴿ (الا فى الحيعلتين) فيحوقل (وفى الصلاة خير من النوم) فيقول صدقت
وبررت ﴾ الا حى على الصلاة وحى على الفلاح تركيبلرنده مؤذنك ديديكى
الفاظلرى تكلم وتفوه ايتمز ✻ بلكه لا حول ولا قوة الا بالله دير كندو حول
وقوتندن تبرى ودعوت اولنديغى نمازى تحصيله مقتدر اولماز انجق الله
عظيم الشانك حول وقوتيله اولديغنه اشارت ايچون وحقنده وارد
اولان حديث شريفه بنا أ والصلاة خير من النوم كلامنده صدقت
وراءنك كسرى وياقتحيله وبررت دير ﴿ ويندب القيام عند سماع الاذان
بزازيه ولم يذكرهل يستمر الى فراغه او يجلس ﴾ بزازيه اذانك سماعنده قيام مندوبدر
ديدى ✻ واذاندن فارغ اولنه قدر قيامده مستمر اولورمى ويا قيام ايدرمى
ويا قعود ايدرمى بونى ذكر ايتمدى ﴿ ولو لم يجبه حتى فرغ لم اره
وينبغى تداركه ان قصر الفصل ﴾ حين تلاوتده سامع مؤذنه اجابت ايتمسه
حتى اذاندن فارغ اولسه بعده اجابت ايدرمى يوقسه ترك ايدرمى
شارح بو كادائر كلام كورمدم دير لكن فصل قليل ايسه لايق اولان تداركى
ما فاتدر ﴿ ويدعو عند فراغه بالوسيلة لرسول الله صلى الله تعالى عليه
وسلم ﴾ مؤذنك فراغى وقتنده رسول اكرم ونبى افخم صلى الله تعالى عليه
وسلم حضرتلرينه وسيله ايله دعا ايدر عبد الله بن عمرو بن عاص رضى الله
تعالى عنهمك روايت ايتديكى رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم سعادتله
بيورديلر كه سزلر اذانى استماع ايتديككزده مؤذنك ديديكى كبى ديك
بعده بنم اوزريمه صلوات شريفه كورلكزيرا بكا بر صلوات ايدن كمسه يه الله
ذو الجلال اون صلوات ايدر ✻ بعده الله جليل الشاندن بنم ايچون وسيله
طلب ايدك وسيله جنتده بر منزلدر كه عباد اللهدن انجق بر عبده لايق
وسزا اولور بن اول عبد اولمقلغى رجا ومأمول ايدرم ✻ شول بر كمسه كه
بنم ايچون وسيله مطالبه ايتدى اول كمسه يه شفاعت حلال وواجب اولور
✻ شرح مواهب ﴿ (ولو كان فى المسجد حين سمعه ليس عليه الاجابة ولو كان
خارجه اجاب) بالمشى اليه (بالقدم ولو اجاب باللسان لا به لا يكون مجيبا) ﴾
اذانى استماع حين سماعنده مسجدده اولسه اجابت قدمله ديلره كوره اوزرينه
اجابت لازم اولماز اما خارج مسجدده اولورسه مسجده مشيله قدمله اجابت
ايدر بوكا كوره اوزرينه اداسك لزومى اول وقتده ومسجدده اولمق لازم
كلور بوايسه مشكلدر ديو مسطوردر ✻ نهر ✻ لسانله اجابت ايدوب

قدمله اتمسه اجابت اتمش اولماز ﴾ وهذا (بناء على ان الاجابة المطلوبة بقدمه لابلسانه) كما هو قول الحلوانى ﴿ اشبو مضمون سابقك ثبوتى اجابت مطلوبه قدمله اولوب لسانيله اولمديغنه مبنيدر ❊ نتهكم امام حلوانينك قولى بودر ﴾ وعليه (فيقطع قراءة القرآن لو) كان يقرأ (بمنزله) (ويجيب). اواذان مسجده كما يأتى (ولو بمسجده لا) ﴿ امام حلوانينك قولنه نظرا اذانى سامع اولان كمسه منزلنده تلاوت قرآن ايدرسه قطع ايدر مسجدنك اذانيسه قريبا تاتارخانيه دن نقلا كلان كندونك مسجدنك اذاننه اجابت واجب اولور قوللرينه بنا واجابت ايدر واكر مسجده ايسه قطع ايتمز ﴾ لانه اجاب بالحضور ﴿ زيرا اوكمسه مسجده حاضر اولمغله اجابت اتمش اولور ﴾ وهذا متفرع على قول الحلوانى والظاهر وجوبها بلسانه لظاهر الامر فى حديث اذا سمعتم المؤذن فقولوا مثل مايقول كما بسط فى البحر واقره المصنف وقواه فى النهر ناقلا عن المحيط وغيره بانه على الاول لايرد السلام ولايسلم ولا يقرأ بل يقطعها ويجيب ولايشتغل بغير الاجابة ﴿ شارحك وهذا متفرع قولى ما سبقده وعليه فيقطع قولنى تكرار محضدر معتمد اولان لسانله اجابتدر پس قرائتى مطلقا قطع ايدر ❊ منزلده ويا مسجدده اولسون شارح ديركه مضمون سابق حلوانينك قولى اوزره متفرعدر ظاهر اولان اجابتك لسانله وجوبيدر ❊ اذا سمعتم المؤذن فقولوا مثل ما يقول حديث شريفنك امرينك ظاهرينه بناء حلوانينك قولنه كوره فقولوا بدلنه فاسعوا اولملى ايديكه سعى بالقدم مراد اولنديغى بحرده بسط اولندى ومصنف دخى قولمزى قوى اقرار ايلدى ❊ وصاحب نهر محيطدن وغيريدن نقلا قول مشروحى تقويه ايلديكه اشبو قول اول كه اجابت باللساندر بو قول اوزره سلام رد ايتمز وغيره سلام ويرمز وقرآن تلاوت ايتمز وايدرسه قطع ايدوب اجابت ايدر غيرشيئه مشغول اولماز ﴾ قال وينبغى ان لايجيب بلسانه اتفاقا فى الاذان بين يدى الخطيب وان يجيب بقدمه اتفاقا فى الاذان الاول يوم الجمعة لوجوب السعى بالنص ﴿ صاحب نهر ديديكه خطيبك قرشوسنده تلاوت اولنان اذانده اتفاقا لسانيله اجابت ايتمامك لايق اولور امام اعظمك خطيب منبره صعود ايتدكدنصكره مطلقا كلام مكروهدر قوللرينه بناء لكن جمعه بحثنده كلوركه امام اعظم عندنده اصح اولان قول اذكارك جوازيدر مادام خطيب خطبيه شروع ايتمدكجه بوكا كوره لسانله اجابتده ضرر اولماز ويوم جمعه ده اذان اولده اتفاقا ايغيله اجابت لايقدر سعيك وجوبى نصله ثابت اولديغندن ﴾ وفى التاتارخانية انما يجيب اذان مسجده ﴿ تاتارخانيه ده ذكر اولنديكه سامع انجق مسجدنك اذاننه اجابت ايدر واجابتده پك استعجال ايتماملى مؤذنك فراغى عقبنده شروع ايدر ومشى حالنده استماع ايدرسه اولى اولان برساعت وقف ايدوب

اجابت ايتمكدر مشى حالنده ايتمملى ❊ قنيه ﴾ وسئل ظهير الدين عمن سمعه فى آن من جهات ماذا يجب عليه قال اجابة اذان مسجده بالفعل ﴿ ظهير الدين آذانى برآنده جهات مختلفه دن سماع ايدن كمسه نك حالندن سؤال اولنديكه اوزرينه نه شى واجب اولور اجابتى قوليله مى ويافعليله ميدر وقتغى مسجده در جواب بيورديلركه كندو محله سى مسجدينه فعله اجابت ايدر (ويجب الاقامة) ندبا اجماعا (كالاذان) ويقول عندقد قامت الصلوة اقامها الله وادامها ﴾ اذان كبى اقامتده مندوب اوله رق اتفاقا اجابت ايدر قد قامت الصلاتده اقامها الله وادامها دير ﴾ (وقيل لا) يجيبها وبه جزم الشمنى ﴿ وبعضيلر اقامتده اجابت ايتمز ديديلر وشمنى بوقولله جزم ايتدى نفيك ايجابه حمل اولنمسيله اجماعه عدم مخالفتى ثابت اولور ﴾ فروع صلى السنة بعد الاقامة اوحضر الامام بعدها لا يعيدها بزازية ﴿ مقيم اقامت ايتدكدنصكره صباح وياظهر وياغير وقتك سنتلرينى ادا ايلسه ياخود امام اقامتدنصكره حاضر اولسه اقامتى اعاده ايتمز بزازيه ده بويله مسطوردر ﴾ وينبغى ان طال الفصل اووجد مايعد قاطعا كاكل ان تعاد ﴿ فرضله اقامتك ما بيننى فاصل اوزاسه يعنى وقت كثير حلول ايتسه مثلا مابينلرنده شغل ايتسه ياخود قاطع عد اولنان مثلا اكل وشرب ومثالى برشى ما بينه تخلل ايتسه لايق يعنى مستحب اولان اقامتك اعاده سيدر ﴾ دخل المسجد والمؤذن يقيم قعد الى قيام الامام فى مصلاه ﴿ بركمسه مؤذن اقامت ايدركن مسجده دخول ايتسه مصلاسنده امام قائم اولندكجه ندبا قعود ايدر ﴾ رئيس المحلة لاينتظر مالم يكن شريرا والوقت متسع ﴿ جماعتك بلوغى ايچون رئيس محله يه منتظر ومترقب اولمق بوقدر مادام كندو شرير اولمدقجه وقت متسع اولسه بيله ﴾ يكره له ان يؤذن فى مسجدين ﴿ برمؤذن ايكى مسجدده مؤذنلك كندويه مكروهدر تحركك بيانته كوره مسجد اولده نمازى ادا ايلمه مقيددر واذانى مكانن عاليده قرآئت لازمدر اسفل محللرده اولماز ومؤذن شخص مهيب اولوب افعال ناسى تفقد ايدوب جماعته حاضر اولميان كمسه لرى تعذير وتكدير ايدر اربابدن اولمالى ﴾ ولاية الاذان والاقامة لبانى المسجد مطلقا وكذا الامامة لو عدلا ﴿ اذان واقامته ولايت مسجدى بنا ايدن كمسه ايچوندر مطلقا كه كرك فاسق اولسون ناس كنديني كريه كورسون وياكورمسون وولايت امامتده بنه كندودر عدل اولورسه ﴾ الافضل كون الامام هو المؤذن ﴿ افضل اولان امامك انجق مؤذن اولمسيدر يعنى ايكيسنى بردن شخص واحد ايتمكدر حتى امام اعظم ايكيسنى بردن كندولرى ايدردى ﴾ وفى الضياء انه عليه الصلوة والسلام اذن فى سفر بنفسه واقام وصلى الظهر وقد حققناه

فی الحزن واللّه ❊ اعلم ضیاده ذکر اولندیکه رسول اللّه صلی اللّه تعالی
علیه وسلم برسفرده راکب اولدیغی حالده بنفسه اذن تلاوت بیوردی واقامت
ایتدی وصلات ظهری ادا بیوردیلر شارح دیرکه اشبو مضمون مشروحی
خزانه شده تحقیق وبیان ایتدك اللّه عظیم الشان حقیقت حاله اعلم واحکمدر
الحمد لولیه والصلاة علی نبیه

❊(باب شروط الصلاة)❊

مراد صحتنك شروطیدر بو بابده مذکور اولنلر اولدیغنه بناً وجوبنك شرطندندر
تکلیف وکندوبی ادادن عدم عجز ووقت ❊ هی ثلاثة انواع شرط انعقاد
کنیة وتحریمة ووقت وخطبة ❊ اشبو شروط مشروحه اوچ نوعدر اولکه
ابتدای صلاتدن وجودی لازم ولابد اولان انعقادینك شرطیدر آخر صلاته دکین
مستمر موجود اولسون ویا اولمسون نیت کبی بونك حقیقت استمراری ممکندر لکن حقیقت
مستمر ومستمد اولماز ایسه ده حکما اولور دخی وقت کبی اشبو وقت صباح وجمعه و بیرام
نمازلرینك غیریده وجوبك شرطیدر اما اشبو مذکور اوچده دوامك شرطیدر
❊ حلبی ❊ وجمعه ایچون خطبه کبی وافتتاح تکبیری کبی ❊ وشرط دوام کطهارة
وستر عورة واستقبال قبلة ❊ شرط ثانی نمازك اولندن آخرینه دکین وجودی
شرط اولان شیلردر حدثدن اولسون ویاخبثدن اولسون طهارت دخی
ستر عورت واستقبال قبله کبی ❊ وشرط بقاء ❊ شرط ثالث بقاسنك شرطیدرکه
اثناء صلوتده حقیقة ویاحکما مستمر اولهرق بولنان شیلردر ❊ فلا یشترط فی تقدم
ولامقارنة بابتداء الصلوة ❊ شرط ثالث قرائتدر پس بونده ابتدای صلاته
مقارنت وکندودن تقدم شرط دکلدر فعل غیر مکررده ترتیب دخی
نمازك بقاسی شرطندندر هر برر کعتده قیام و قعدهٔ اخیره کبی ❊ فانه رکن
فی نفسه شرط فی غیره لوجوده فی کل الارکان تقدیرا ولذا لم یجز استخلاف
الامی ❊ زیرا قرائت کندی ذاتنده رکندر غیرحقنده شرطدر تقدیرا ارکانك
جمیعسنده بولندیغنه بناً فانه ضمیرك مذکر اولدیغی خبر اعتباریله لوجوده نککه
شرط اعتباریله در لوجوده فی الارکان هرنه قدر بقاء شرطیته علت ایسه ده
دوامه شرطیت دخی کندودن فهم اولنور پس قرائت بقایه شرط اولدیغندن
هرنه قدر تشهدده دخی اولسه امینك استخلافی جائز اولمدی اما ماموم حقنده
هرنه قدر اشبو شرط مفقود ایسه ده حکما موجوددر امامك قرائتی ماموم
قرائت اولدیغنه بناً لکن رکن برشیئك ماهیتنده داخل اولان شیئه وشرط
خارج اولانه اطلاق اولنور دینلدیکنه نظرا شیئان متباینان اولورلر قرائتی

شرط عد ایتمك وجهی بوقدر فی نفسه قیدی زیاده اولنمغله اشبو اشکال مندفع
اولماز حتی علامهٔ نوح رکنی اصلی ایله زائده تقسیم ایلدی وزائدی بیان ایلدیکه
بلا ضرورة بعضا ساقط اوله قرائت کبی زیرا قرائت مثلا رکوعده امامه رسیده اولان
کمسه دن اقتدا حالنده ساقط اولور اماسائر رکنلر اصلیدر بلاضرورة ساقط اولمازلر
بو تقدیرجه قرائت رکن وجزء مادی اولمش اولور رکن صوری اولماز سائر ارکان کبی حتی
بعضیلر بقانك شرطنی ترتیبه قصر ایتدیلر قرائتی اندن عد ایتدیلر ❊ ثم الشرط
لغة العلامة اللازمة وشرعا مایتوقف علیه الشیء ولایدخل فیه ❊ شرط شروطك
مفردیدر رانك سکونیله بعضا تحریکله ربط ایدرلر لغتده علامت لازمه معناسنه وشرعده
شول برشیدرکه کندویه برشیء آخرکه مشروط توقف ایلیه واول شیده کندو داخل
اولیه اشبو تعریف صحتنك شرطنك تعریفیدر وجوبك شرطنك دکلدر ❊
تعریفده ولیس مفضیا الیه ولامؤثرا فیه قیدلری زیاده اولنسه اشیادن اولان
سببله علتك خروجی ایچون لایق ومناسب اولوردی ولایدخل فیه قیدیله رکن اخراج
اولندیغی کبی ❊ (هی) ستة (طهارة بدنه) ای جسده لدخول الاطراف فی الجسد
دون البدن فی لفظ (من حدث) بنوعیه وقدمه لانه اغلظ (وخبث) مانع کذلك
(وثوبه) ❊ نمازك شرطلری التیدر اولا مصلی کندی بدنیکه یعنی جسدینی
کرك حدث اصغرکه آبدستسزلکدن وکرك حدث اکبرکه جنابتدن وجواز صلاته
مانع خبثك ایکی نوعندن یعنی غلیظه وخفیفه سندن وثوبنی پاك ایتمکدر
شرحده بدن باشندن والاردن وآیاقلردن ماعدا جسده اطلاق اولندی اطراف
مشروحه لرك دخولی ایچون جسد ایله تفسیر اولندی اطراف مرقومه لر جسدده
داخل اولوب بدنده داخل اولمدیغنه بناً مصنف کتاب علیه رحمة الملك الوهابك
حدثی خبثك اوزرینه تقدیمنك وجهی حدثك قلیلی معفو اولمیوب خبثك که
معفو اولدیغندن کانه حدثك اغلظیدر اما حدث وخبثدن انجق برینه
کفایت ایدر صویك مجرد خبثه صرف اولنوب حدثه صرف اولنمامسی طهارت
مائیه دنك خبثده وترابیه دنك حدثده ایکیسنك بردن تحصیلی ایچون بوقسه
خبثك اغلظیتی ایچون دکلدر وثوبدن مراد بدنه ملابس اولان نسنه قلنسوه
ویاخف ویانعلین اولورسه اولسون ❊ حموی ❊ وکذا ما یتحرك بحرکته او یعد حاملا له
کصبی علیه نجس ان لم یستمسك بنفسه منع والا لا ❊ یعنی بویله کندونك
حرکتیله تحرك اولان شیء مثلا طرف عمامه کبی یعنی اول شیء تحرکی نجسك
طهارتی یاخود کندوبی حامل عد اولندیغی مثلا اوزرنده نجاست اولوب
کندو باشنه بنفسه طوره میان صبی کبی مرقوملر جوازه مانعلردر تطهیرلری
لازمدر واکر کندو باشنه صبی مستمسك اولورسه اول صبیء حامل عد اولنماز

اوزرنده اولان نجاست مانع اولماز اولی اولان انلم یستمسك تركینده انكلمه سنی
وجوابنی حذف ایدی مقصود محمولی تمثیل اولدیغندن بلكه حق عباره صبی
علیه نجس لایستمسك بنفسه دیمك ایدی ﴿ كجنب وكلب ان شد فمه فی الاصح ﴾
كندوبی حامل عد اولنمیان جنب وقول اصحده اغزینی باغلدیغی كلب كبی
ان شد فمه بدلنه وكلب ان لم یسل منه مایمنع الصلاة دیسه اولی اولوردی
زیرا عدم سیلان معلوم اولوب ویاخود سیلان ایدن مانع قدری اولمیجق نماز
باطل اولماز هرنقدر فمی مشدود اولمز ایسه ده ❊ حلبی ❊ بركسه ایچی قان اولان
یمورطه اوزرنده اولهرق نمازقیلسه نمازی جائز اولور معدن‌ده اولدیغنه بناً
اما كندوده بول اولان شیشه بیضه‌نك خلافندر ❊ بحر (فرع) نجاستدن
طهارتی منكر كافر اولمز ❊ قهستانی ﴿ (ومكانه) ای موضع قدمیه اواحدهما
ان رفع الاخری وموضع سجوده اتفاقا فی الاصح لا موضع یدیه وركبتیه
علی الظاهر الا اذا سجد علی كفه كما سیجیئ (من النانی) ای الخبث ﴾ دخی
مكاننك اتفاقاقول اصحده موضع قدمینی یاخود برقدمنك موضعی قدم آخری رفع ایدرسه
دخی موضع سجودیدر ثانیكه خبثدن طهارتی شرطدر قول ظاهر اوزره اللرینك
ودیزلرینك موضعنك طهارتی شرط دكلدر كفی اوزرینه سجده ایدرسه موضع
سجود اولدیغنه بناً طهارتی لازمدر نته كم قریبا كلور لكن فقیه
ابواللیث یدینك وركبتینك محللرینك عدم طهارتی صورتنده نمازك فسادنه
قائلدر وصاحب عیون اشبو قولی تصحیح ایلدی ومتونك اطلاقلری بونك
اوزرینه در اثوابنك اطرافنك نجاست اوزرینه وقوعی ضرر ویرمز وطرف
آخری نجس اولان بساط كرك كبیر وكرك صغیر اوزرنده نماز جائزدر ابوالسعود
ارضه وضعی واجب اولان هربعضوك محلنك طهارتی شرطدر دیدی هرنقدر
بدنی دخی اولورسه ده من النانی قیدی واقعی بیاندر ثوبله مكانده حدث
حاصل اولمدیغندن ﴿ لقوله تعالی وثیابك فطهر فبدنه ومكانه اولی لانهما الزم ﴾
طهارت ثلاثه مشروحه‌نك وجوب ولزومی الله جلیل الشانك وثیابك فطهر
قول شریفندن مبندر ارجح تفاسیر وقول فقها ثیاب ملبوسه‌نك نمازده
نجاستدن تطهیری قوللریدر ثیابك انفصالی ممكن ومتصور اولوب بدن ومكانك
انفصالی اولمدیغندن بدنك ومكانك طهارتلرینك وجوبی اولی بالطریق ثابت اولدی
مصلیه اشبو قوملر ثوبدن زیاده لازم اولدیغی ایچون ﴿ (و) الرابع (ستر عورته)
و وجوبه عام ولوفی الخلوة علی الصحیح الا لغرض صحیح ﴾ شرط رابع عورت محلنی
غیری كسه‌دن ستر ایتمكدر هرنقدر ستر حكما دخی اولورسه ده لیلهٔ مظلمه‌ده كی

(ستركبی)

ستركبی پس محل مظلمه مكشوف العورة نماز جائز اولماز كندو نفسندن
عند العامه ستر واجب دكلدر صحیح اولان قوله كوره لكن ادبه مخالفدر لازم
اولان اطرافندن سترد راسفلدن ستر لازم دكلدر مثلا اسفلدن بركسه مصلینك
عورت محلنی كورسه نمازی فساده كتمز ظهورنده قبح اولدیغندن عیب ونقص
معناسنه اولان عورلفظندن مأخوذدر عورت ایله تسمیه اولندی حرام اولان
مثلا حریر اثوابله دخی اولسه اولور نهایتی آثم اولور لكن پك رقیق اولوب
ماتحتی كورنمملی ❊ بحر ❊ زیلعی كندو نفسندن سترك عدم وجوبنی تصحیح ایلدی
❊ ابوالسعود ❊ شارحك بیاننه كوره سترك وجوبی قول صحیح اوزره خلوته وخلوتك
غیرینه وكندوبه وغیرینه عائددر الاغرض صحیحه مبنی كشفنك ضرری یوقدر ﴿ وله
لبس ثوب نجس فی غیر صلاة ﴾ لابسه كوره نمازك غیرینده ثوب نجسی لبس جائزدر
﴿ (وهی للرجل ماتحت سرته الی ماتحت ركبته) وشرط احمد ستر احد منكبیه
ایضا وعن مالك هی القبل والدبر فقط ﴾ رجالك عورت محلی كوبكی آلتندن
دزی آلتنه دكین امام احمد بن حنبل احد منكبینی سترینه نمازده شرط ایتدی
امام مالكدن روایت اولندیكه عورت محلی انجق قبل ایله دبردر وغایت مغیاده
داخل دكلدر اشبو بیان اولنان عورت محلی صغیرك غیریدر صغیر ایچون
عورت یوقدر صغیرك قبل طرفنه نظر ومس جائزدر زیرا رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم حسنین احسنین حضرتینك ذكرینی تقبیل وانلری
ذكرلرندن چكرایدی ركبه ده عورتك حكمی فخذدن اخفدر حتی
مكشوف الركبه بركسه‌یی كورسك رفقله انكار ایدرسك كشفنده اصرار ایتسه
نزاع ایتمزسك مكشوف الفخذی كورسك عنف وغلظت ایله انكار ایدرسك
اصراری صورتنده ضرب ایتمزسك مكشوف السوءیی كورسك ستر ایله
امر ایدرسك اصرار والحاح ایدرسه ضرب ایدرسك بوندن منفهم اولان
هر برمسلمه كوره ضربله تعزیر واردر بحر ﴿ (وماهو عورة منه عورة من الامة)
ولوخنثی او مدبرة اومكاتبة اوام ولد (مع ظهرها وبطنها و) اما (جنبها)
فتبع لهما ﴾ رجلدن عورت محلی جاریه دنده عورتدر ظهری وبطنیله برابر
اما جاریه‌نك جنبی ظهر وبطننه تابعدر جاریه هرنقدر خنثی ویا مدبره ویا مكاتبه
ویاام ولد ویا معتق البعض اولورسه ده اما كتفلری وساقلری وصدری عورت
دكلدر وسترنده كراهت یوقدر بلكه مستحب اولان نمازده ستریدر
❊ بحر ﴿ ولوا عتقها مصلیه ان استترت كما قدرت صحت والالا علمت بعتقه
اولی علی المذهب ﴾ سیدی جاریه‌یی مصلیه اولدیغی حالده عتق ایلسه
عمل قلیل ایله قبل اداء الركن كندوكندوبی وسعی مقداری ستر ایدرسه

نمازی صحیح اولور یوقسه صحیح اولمز صورتین مشروحتلنده عتق معلومی اولسون
ویا اولمسون مذهب مختار اوزره مقابلی عامله عدم علم ماینی تفصیلدر ❊
﴿ قال ان صلیت صلاة صحیحة فانت حرة قبلها فصلت بلا قناع ینبغی الغاء
القبلیة ووقوع العتق کما رجحوه فی الطلاق الدوری ﴾ برسید جاریه‌سنه خطابا
اکرسن برصلات صحیحه ادا ایدرسن اندن اقدم سن حره‌سک دیسه پس بونک
عقیبنده جاریه‌مرقومه بلا قناع نماز قلسه لایق اولان قبلیتک لغو اولوب
عتقک واقع اولمسیدر ❊ نته‌کم اشبو قبلیتک الغاسنی فقها طلاق دوری
مسئله‌سنده ترجیح ایتدیلر صورت مسئله بودرکه زوج عورتنه خطابا سنی
تطلیق ایدرسم سن اول طلاقدن مقدم اوچ طلاق مطلقه‌سن دیمکله تعلیق
ایدوب بعده منجزا برطلاق زوجه‌یی تطلیق ایتمکله شرطک وقوعنه بناء
طلاق مزبوردن اقدم اوچ طلاق واقع اولدیغندن مزبور طلاق منجزک
عدم وقوعی لازم کلدیکندن پس قبلیت لغو اولندیده کانه ان طلقتک فانت
طالق ثلاثا دینمش اولدی بناء علیه برطلاق کندونک منجزا طلاقی قبله واقع
اولدی ایکی طلاق ده تعلیقنده واقع اولدیده اوچنجیه محل بولنمدیغندن باطل
اولدی ❊ حلبی ﴿ (والحرة) ولو خنثی (جمیع بدنها) حتی شعرها النازل فی الاصح
(خلا الوجه والکفین) فظهر الکف عورة علی المذهب (والقدمین) علی المعتمد ﴾
شعر لفظی مرفوعدر جمیع اوزرینه معطوفدر ❊ کشی قزی ایچون هرنه‌قدر
خنثی دخی اولورسه عورت علی قول معتمد اوزره ایاقلرینک والارینک
ایچینک ووجهنک ماعداسی بدننک جمیعی حتی قول اصحده نازل اولان
شعریدر ❊ اما نازل اولیوب باشنده اولان شعرک عورت اولمسنده اصلا
اختلاف یوقدر ❊ بحر تبعیت دن ایچون شارح علیه الرحمه کفک ایچی قید ایله ادلالتنه
ذاهب اولدیغندن فظهر الکف عورة تعریفنی اتیان ایلدی ❊ لکن قاوسک
بیاننه نظرا کف بدنک ظاهر وباطننه اسمدر بوکا کوره اولی اولان شارح
یعنی باطنهما لا ظاهرهما دیملی ایدی بعضیلر ظهر کف نمازده وبعضیلر مطلقا
عورت دکلدر دیدیلر وبعضیلر قدمی عورتدر دیدیلر ﴿ وصوتها علی الراجح
وذراعیها علی المرجوح ﴾ وصوتلری یعنی سسلری قول راجح اوزره عورتدر رفع صوت
ایتملرینک حرمتی فتنه خوفندن ایچوندر بعضیلر عورت اولدیغیچون دیدیلر کالالک
رفع صوتیله نمازی فاسده کیدر دیدیکی بوقوله بناءً در قول مرجوح اوزره
بازولری دخی عورتدر ❊ اشبو قول امام ابی یوسف قولیدر اختیار نام کتابده
بوقولی ترجیح ایلدی بلکه مذهب مختار دخی بو قولدر ﴿ (وتمنع) المرأة الشابة
(من کشف الوجه بین رجال) لا لانه عورة بل (لخوف الفتنة) کمسه وان امن الشهوة لانه

اغلظ ولذا ثبت به حرمة المصاهرة کما یأتی فی الحظر ﴾ باکر ویا ثیب زن
نورسیده فتنه خوفندن بین الرجال بلکه عند الرجل شهوتدن عدم امنیت
وقتنده کشف وجهدن منع وزجر اولنور عورت اولدیغی ایچون دکل مفهوم
مخالفی عجوزک عدم منعیدر ماس مطلقا یعنی شهوتدن امین اولسون ویا اولمسون
مسدن منع اولندیغی کبی مع الامنیه منعی مسک نظردن اغلظ اولدیغی ایچون
کورمزمیسنکه مس ایله حرمت مصاهره ثابت اولور نظر ایله اولماز ❊ الافرج داخله
نظر اولورسه اولور ❊ نته‌کم باب الحظرده کلور ﴿ (ولا یجوز النظر الیه بشهوة
کوجه امرد) فانه یحرم النظر الی وجهها ووجه الامرد اذا شک فی الشهوة
اما بدونها فیباح ولو جمیلا کما اعتمده الکمال ﴾ تازه وتویسز محبوب وجهی
مثلاویه شهوت ایله نظر جائز اولماز مرئه‌نک وامردک وجهلرینه نظر شهوتده
شک اولدیغی تقدیرجه حرام اولدیغنه بناءً ❊ اما بدون الشهوة نظر
مباحدر هرنه قدر جمیله دخی اولورسه کمالک بوقوله اعتمادی کبی شهوتک
تفسیرنه بومحلده فقهانک تصدیلری کورلمدی اما مصاهره بحثنده مذکور
اولان ارباب انتشاردن اولان توانا وحدیث السن اولان کمسه‌لره نظرا انتشار
ویازیادهٔ انتشار ایله در اما مرئه وسنی کماله رسیده شیخ فانی امثالی کمسه‌ده
میل قلبله در مسکینک عباره‌سندن فهم اولنان مطلقا میل قلبدر ظن اولنورکه
بومقامه انسب اولانده بودر فانه یحرم قولی متنه دلیلدر ❊ زیرا شک صورتنده
حرمت ثابت اولیجق وجودنده بالطریق الاولی ثابت اولور ﴿ قال فحل النظر
منوط بعدم خشیة الشهوة مع عدم العورة ﴾ کمال نظرک حلی هرنقدر
مشکوک دخی اولورسه ده شهوت خوفی ومحل منظورک عورت اولماسنه منوطدر
﴿ وفی السراج لا عورة للصغیر جدا ثم مادام لم یشته فقبل ودبر ثم تغلظ الی عشر
سنین ثم کبالغ ﴾ سراجده ذکر اولندیکه سنی درده رسیده اولان صغیر
ایچون قطعا عورت علی یوقدر ❊ یعنی هر برمحلنه نظر جائزدر بعده سن
مرقومی تجاوز ایتدکده مادام کندویه اشتها اولنمدقجه عورت قبل ایله حلقهٔ
دبردر بعده کندویه اشتها اولنه مرتبه سنه بالغ اولورسه تغلیظ اولنور که
دبر اطرافنده اولان الیه‌لرله وقبل ماحولنده که عضو ایله اعتبار اولنورکه کبیر
مراد درسنی اونه رسیده اولنه دکین بعده بالغ حکمنده در ﴿ وفی الاشباه
یدخل علی النساء الی خمسة عشر سنة حسب ﴾ معدود مؤنث مذکور اولدیغندن
صواب خمس عشرة دیمک ایدی اشباهده ذکر اولندیکه صغار نسا اوزره
حرملره فقط اون بش یاشنه قدر دخول ایدر ❊ قول معتمد اوزره مدت
مشروحه غلام وجاریه‌نک آوان بلوغلرینک غایتی اولدیغی ایچون اکر سنک غیری

مثلا حمل واحتلام امثالی شیله بالغ اولورسه مدت مرقومه‌دن اقدم منع اولنور
هر برشیکه رجال نسادن متصلا حرام اولدی منفصلا دخی حرام اولور ❊
ذکر وشعر عانه وبعد الموت عظام نسا کبی متصلا کندویه باقاسی جائز اولان
محرمنه منفصلا ده جائزدر ❊ نهر ❊(ویمنع) حتی انعقادها (کشف ربع
عضو) قدر اداء رکن بلا صنعه (من) عورة (غلیظة اوخفیفة) علی المعتمد ❊
حتی انعقادها ترکیبنك عطفی محذوف اوزرینه در ❊ یعنی یمنع صحة الصلاة حتی
انعقادها دیمکدر ❊ قول معتمد اوزره کرك عورت غلیظه‌دن وکرك خفیفه‌دن
مصلینك صنعنسز برکن ادا ایده‌جك قدر برعضوینك ربعی منکشف اولمق
صحت صلاته بلکه انعقادینه مانع اولور مثلا برکمسه مکشوف العورة
افتتاح تکبیرینی السه نمازی منعقد اولماز ❊ هرنقدر اداء رکن مقداری اولمز
ایسه‌ده حلبی بوبابده تصریح ایلدی انکشاف اثناء صلاتده وقوع بولسه
صحته مانع اولور اداء رکن قدرندن مراد اوچ تسبیح مقداریدر یوقسه
بالفعل رکنی ادا دکلدر ❊ واشبو قول امام ابی یوسف قولیدر وظن اولنورکه
رکندن مراد سنته مقارن اولان رکندر یوقسه اصل رکن برتسبیحدر ❊ امام محمد
رحمه الله بالفعل رکنك اداسنی شرط ایتدی ومنکشف اولان عضو ربعدن
اقل اولسه ضرر ایتمز هرنقدر اداء رکن مقدارندن زیاده اولورسه ده منکشف
ربع عضودن اکثر اولوبده اداء رکن قدر مکث اولنمامق ضرر ایتمدیکی کبی
اما انکشاف مصلینك کندو صنعیله اولورسه فی الحال فساده کیدر
❊(والغلیظة قبل ودبر وما حولهما والخفیفة ماعدا ذلك) من الرجل والمرأة ❊
عورتدن وارککدن عورت غلیظه قبله دبر واطرافلریدر خفیفه
بومذکورلك ماعداسیدر ❊ اشبو عورت غلیظه ایله خفیفه بینلرنده
انکشافی نمازه مانع اولمقده فرق ظاهر دکل بلکه فرق سابق الذکر کشف
ایدنه انکارده یارفقله ویاعنفله ویاضرب ایتمکده در دخی نظرك حرمتی جهتیله که
غلیظه‌ده اشد خفیفه‌ده شدیدر (تتمه) رجالك عورت یرلری سکزدر
اولا ذکر واطرافی ثانیا انثیا نکه خایه‌لردر یومورطه‌لر اوله‌حق ثالثا دبر وجوانبی
رابعا وخامسا الیه‌لر سادسا وسابعا فخذان مع الرکبتین ثامنا سره ایله عانه‌نك
مابینی وکندویه محاذی اولان یانلر وارقه وبطن جاریه نککده دخی بوبابده
سکزدر نهایتی بونده خایه‌یه بدل قبلدر حره‌ده کعبینله ساقلر وندیان منکسران
واذنان ومرفقلر ایله برابر عضدلر وصغیله برابر ذراعلری وکتفلری
وایاقلرینك ایچی اصل روایتنده وصدر ورأس وشعر وعنق واللرك ظهری
زیاده قلنور اشبو حره ایچون ذکر اولنان اعضا یکرمی سکزدر ❊ ویجمع

بالاجزاء لو فی عضو واحد والا فبالقدر فان بلغ ربع ادناها کاذن منع ❊
کشف مواضع عضو واحده اولورسه اجزاء کسوریه حسابیه که مثلا
ثمن ویانصف ثمن کبی اجزالرك جمعیله اعتبار اولنور ❊ مثلا برفخذك ثمنی برمحلندن
وبرثمنی آخر محلندن منکشف اولسه من جهة الحساب ثمن ثمنه منضم اولور
ربع اولورده جواز صلاته مانع اولور یوق ربعه بالغ اولمسه مثلا عضو
مز بوردن ثمن ایله ونصف ثمن مکشوف اولسه جمع اولندیغی تقدیرجه ربع
عضوه بالغ اولمدیغندن مانع اولمز انکشاف اعضای متعدده‌ده اولورسه قدر ایله
اعتبار اولنورکه اعضاء مکشوفه‌لرك ادناسنك مثلا اذن کبی من حیث المساحه
ربعینه بالغ جواز صلاته مانع اولور ❊ مثلا فخذك ثمنك نصفی واذندن
برمقدار منکشف اولسه مانع اولور زیرا مجموعلری منکشف اولان
عضونك ادناسی اولان اذنك ربعندن اکثردر وحق اولان بودر بحرك اعضاء
منکشفه‌نك مجموعنك ربعی اعتباری ماسبقك خلافنه‌در ❊(والشرط سترها
عن غیره) ولوحکما مکان مظلم (لا) سترها (عن نفسه) به یفتی فلورآها
من زیقه لم تفسد وان کره ❊ شرط عورت یرینی مصلینك کندونك
غیرندن ستریدر کندو نفسندن ستری دکلدر انجق بوقولله فتوا ویریلور
❊ پس عورت یرینی ثوبنك یقاسندن کورسه نماز فاسد اولمز هرنه قدر
تحریما مکروه اولورسه ده صاحب سراجك دوکه لمك لازمدر قولنه بناءً
ستر حکما دخی اولسه اولور منفرد مکان مظلمه‌ده ستری کبی ستر کندویه
برشی خفی اولمیان عالم السر والخفیاتدن اولدیغنه مبنی پس ذات بیچوندن
سترك هرنه قدر فائده‌سی یوق ایسه‌ده بنده ستردن تأدب عدمنده اساءت
واردر ❊(وعادم ساتر) لایصف ما تحته ولایضر التصاقه وتشکله ولوحریرا
اوطینا یبقی الی تمام صلوته اوماء کدرا لاصافیا ان وجد غیره ❊ پك رقیق
اولمدیغنه بناءً ما تحتنی وصف وبیان ایتمیان ثوب ساتری بولمیان مصلی
نمازی قاعداً ایما ایله قیلور اما ثوب پك رقیق اولوب ما تحتی کورینورسه یوق
برنده‌در ثوبك پك طار اولدیغندن اعضاسنه ملتصق ومماس اولمسی
سببیله مثلا الیه وسائر عضو متشکل اولوب شکل وصورتی نمایان اولسه نماز
ضرری اولمز ❊ لکن اول عضو متشکله نظر مطلقا که کرك باعث شهوت
اولسون ویا اولمسون حرام اولورمی یوقسه فقط بادئ شهوت اولورسه‌می اولور
باقی ایوجه تفکر ایله ساتر مشروح هرنقدر حریر وحشیش ویا نمازك تمامنه
دکین باقی قالور ❊ چامور ویا بولانق صو اولورسه‌ده ماء صافی ساتر اولمز
اکر کندونك غیری ساتر موجود اولورسه واکر موجود اولمزسه تقلیلا

للانكشاف ماء صافيله تستر واجب اولور صاحب بحر عارينك صوده نماز
اداسنك صورتنى جنازه اوزرينه نماز صورتنه قصر ايلدى * وقرنداشى دخى
كندويه متابعت ايلدى لكن * ابو السعود * بونده نظر وارديورد ايلدى
﴿ وهل تكفيه الظلمة فى مجمع الانهر بحثا نعم فى الاضطرار لا الاختيار ﴾ عادم
مرقومه ظلمت ساترينه كفايت ايدرمى اشبو مسئله حقنده مجمع الانهر نام
كتابده بحث اولنديده حالت اضطرارده كفايت ايدر اختيارده ايتمز ديو جواب
ويرلدى * لكن اشبو كلام ايچون اوجه ظاهر دكل زيرا سائرك فقدانى صورتنده
ظلمتده وياضوده تنفيسى اولسنده نمازى قيلر ﴿ (يصلى قاعدا) كما فى الصلاة
وقيل مادا رجليه (موميا بركوع وسجود وهو افضل من صلاته) قاعدا يركع
ويسجد (وقائما) بايماء او (بركوع وسجود) لان الستر اهم من اداء الاركان ﴾
عادم مزبور نمازده قعودى كبى قاعد اولديغى حالده ركوع وسجود ايله
ايما ايده رك نمازى ادا ايدر بس رجل افتراش ونسا تورك ايدر بعضيلر
اياقلرنى مد ايديجى اولديغى حالده اللرنى عورت غليظه سى اوزره وضعله
اداى صلات ايدر ديديلر لكن اولى اولان صورت اوليدر * كندوده ستر
زياده اولديغنه بناً اشبو صورت مرقومه اوزره عادمك نمازى ركوع وسجود
ايده رك قاعدا نمازندن وايما ايله وياخود ركوع وسجود ايله قائما نمازندن
افضلدر زيرا ستر اداى اركاندن اهم والزمدر ستر مطلقا كه نمازده ونمازك غيريده
فرض اولوب اركان مجرد نمازده فرض اولوب وبدلى ايما ايله اتيان اولنديغنه
بناً ﴿ (ولو ابيح له ثوب) ولو باعارة (ثبت قدرته) هو الاصح ولو
وعدبه ينتظر مالم يخف فوت الوقت هو الاظهر كراجى ماء وثوب وطهارة مكان ﴾
عادم مرقومه ثوب اباحه اولنسه هرنه قدر عاريت طريقيله اولور سه ده قدرتى
ثابت اولور * عاريا نمازى جائز اولماز انجق اصح اقوال بودر و كندويه
ثوب وعد اولنسه وقت مستحبك فوتى خوفى اولمدقجه منتظر اولور انجق
زياده ظاهر اولان قول بودر صو وثوب ومكان طاهر اميد ايدن كمسه وقت
مستحبه قدر مترقب اولديغى كبى ﴿ وهل يلزمه الشراء بثمن مثله ينبغى ذلك ﴾
عادم مرقومه ثمن مثليله شراء ثوب لازم و واجب اولورمى لايق اولان
اولمقدر اكر ثمنى وار ايسه وياخود ويرديسى يه اخذه مقتدر ايسه ﴿ (ولو وجد ما)
اى ساترا (كله نجس) ليس باصلى لجلد ميتة لم يدبغ (فانه لا يستر به فيها)
اتفاقا بل خارجها ذكره الوانى ﴾ عادم مزبور دباغلنمامش ميته
دريسى كبى نجاستى ذاتى اولميان كليسى نجس برساتر بولسه انده نماز مندوبدر
اما جلد مزبور ايله مصلى اجماعا نمازده استتار ايتمز بلكه خارج صلاتده وجوبا

استتار ايدر بومضمونى وانى ذكر ايلدى * مزبور درى ايله استتار اولنمديغى
نجاستى صو ايله زائل اولمديغنه بناً اغلظ اولديغى ايچون پس جلد مزبورى
حامل نجاستى حاملدر وكندوده عدم ستر شرعيله عدم طهارت مانعلرى متحققدر
﴿ (او اقل من ربعه طاهر ندب صلاته فيه) وجاز الايماء كامر وحتم محمد لبسه
واستحسنه فى الاسرار وبه قالت الثلاثة ﴾ ياخود ربعندن اقلى طاهر ثوب
بولسه ثوب مزبورده نمازى بنه مندوبدر اشبو صورتى ترك ايتسه ضرر ايتمز
دى زيرا كليسى نجس اولانده نماز مندوب اولنجق بعضيسى طاهر اولانده
طريق اولويتله مندوب اولور اما ذكرى بو صورتده نمازك وجوبى توهمنى
دفع ايچون اولسه محتملدر مزبور عادم ساتركبى عاريا ايمائله قلسه ده جائزدر *
ماسبقده مرور ايدن صور اربعه نك بريله نمازى ادا ايدر * امام محمد رحمه الله
ثوب مشروحك لبسى واجبدر ديو حكم ايلدى و اسرار نام كتابده
مستحسن اولان بودر ديدى عجزينه بناً * خطاب تطهير
ساقط اولوب تستره قدرتى اولديغندن تستر خطابى ساقط اولمديغى ايچون
واشبو ربعندن اقلى طاهر اولان ثوبله نمازك ندبيله ائمهٔ ثلثه حكم ايلدى
﴿ (ولو) كان (ربعه طاهرا صلى فيه حتما) اذ الربع كالكل وهذا اذا لم يجد
مايزيل به النجاسة او يقللها ﴾ عادم ساترك ثوبنك ربعى طاهر اولورسه انده وجوبا
نمازى قيلر ربع ايچون حكم كل اولديغنه بناً لكن اشبو ثوب مزبور ايله نمازك
وجوبى كندو ايله نجاستى بالكليه ازاله ايده جك وياتقليل اولنور برشى
بولمزسه شئ مزبور موجود اولنجق استعمالى واجب اولور ﴿ فيتحتم لبس اقل
ثوبيه نجاسة والضابط ان من ابتلى بليتين فان تساويا خير وان اختلفا اختار
الاخف ﴾ بس مصلينك ثوبينك نجاستى اقل اولان ثوبنى لبس واجبدر *
اشبو مسئله ده قاعده ايكى بليه ايله مبتلى اولان كمسه مثلا ثوبين نجسين كبى
اكر جواز صلوت منع جهتنده مساوى اولور هرقنغسنى استعمال ايدرسه
ايتسون مخيردر يوق مختلف اولورسه اخفنى اختيار ايدر مثلا مجروح سجده
ايده رك نمازى ادا ايتسه سيلان دم بولسه يوق ايما ئله قيلسه بولنمسه ايما ايله قيلر
سجده يى تركحدثله اداد ن اهون اولديغنه بناً زيرا حيوان اوزره ناغله ده سجده نك
تركى جائز اولدى ﴿ (ولو وجدت) الحرة البالغة (ساترا يستر بدنها مع ربع رأسها
يجب سترهما) ﴾ بس حرهٔ بالغه بدنى باشنك ربعيله ستر ايدر ساتر بولسه
ايكيسنى بردن ستر واجب اولور ضابط مذكوره بناً جميع رأسنى كشف
بليه سيله اوچ ربعنى كشف بليه سى اولان بليتينك اهونى اولان اوچ ربعى
كشفى اختيار ايتمش اولور جاريه يه ستر واجب دكل بلكه مستحبدر مراهقه نك

نمازی بلا قناع یعنی باش اورتوسز استحساناتامدر بومقامده یجب یفترض معناسنه در ☼
﴿فلوترکت ستر رأسها اعادت بخلاف المراهقة لانه لما سقط بعذرا لرق فبعذر الصبی
اولی﴾ پس حرۂ مرقومه ربع رأسنی ستری ترك ایلسه نمازنی اعاده ایدر امامراهقۂ
مزبوره بونك خلافندر زیراستر عذر رقله ساقط اولدیسه صباوة عذریله
سقوطی اولی بالطریقدر تعلله اولی اولان رسول الله صلی الله تعالی علیه
وسلمك لاتصلی حائض بغیر قناع قول قناعت مدار لریله اولمق ایدی زیرا شارحك
تعلیلنه نظرا عذر رقیله هر بر ستری ساقط اولان عضومثلا صدر وکتفین
وساقین کبی عذر صباایله ده ساقط اولمقدر بوایسه خلاف واقعدر ☼
﴿(ولو) کان یستر (اقل من ربع الراس لا) یجب بل یندب لکن قوله (ولووجد)
المکلف (مایستربه بعض العورة وجب استعماله) ذکره الکمال زادالحلبی وان قل
یقتضی وجوبه مطلقا فتأمل)﴾ عارینك بولدیغی ساتر ربع رأسدن اقلی
ستر ایلسه کند وایله استتار واجب اولمز بلکه تقلیلاللانکشاف مندوب اولوب
لکن مصنف رحمه اللهك مکلف بعض عورت محلنی ستر ایدر ساتر بولسه انی
استعمال واجب اولور قولی سترك وجوبنی اقتضا ایدر ☼ ربع اولسون
ویار بعدن اقل اولسون بومضمونی کمال وابراهیم حلبی وان اقل قیدنی زیاده
ایدرك ذکر ایلدی بوتقدیرجه کلامینی بیننده منافات اولور فتأمل ایله
دفع منافاته اشارت اولسه که کمالك کلامی باشك غیری اولان عورت محلنه
محمولدر مراهقه نك مکشوفة الرأس نمازنك صحتنه بنا أرأسك عورت اولمسی
سائر اعضادن اخف اولدیغی ایچون ﴿(ویستر القبل والدبر اولا (فان وجد
مایستر احدهما) قیل (یستر الدبر) لانه افحش فی الرکوع والسجود وقیل القبل
حکاهما فی البحر بلاترجیح﴾ اولا قبل ایله دبر ستر اولنور فقط برینی ستر ایدر ساتر
اولورسه بعضیلر رکوع وسجودده دبرك کشفی زیاده فاحش اولدیغندن انی ستر ایدر
دیدیلر بعضیلر کندوده استقبال قبله اولوب دبرکبی اشاغی یاتلرنده اولان قباحت اولرایله
مستور اولمدیغندن قبلی ستر ایدر دیدیلر اشبو قولینی بحرده بلا ترجیح حکایه ایلدی
﴿وفی النهر الظاهر ان الخلاف فی الاولویه والتعلیل یفیدانه اوصلی بالایماء
تعیین ستر القبل ثم فخذه ثم بطن المرأة وظهرها ثم الرکبة ثم الباقی علی السواء﴾ نهرده ذکر
اولندیکه ظاهر اولان خلاف مزبور اولویتده در بوقسه عضوین مرقومین که هر برلرینی
عند القدرة ستری فرض وکشفیله ضرب اولنان عورت مغلظه دند رمارالذکر لانه افحش
تعلیلی افاده ایدرکه مزبور عاری ایماایله نماز قیلرسه ستر قبل تعیین ایدر بوتقدیرده افحش قبل
اولدیغندن قبلی ستردن زائد اولورسه صکره فخذنی ستری صکره امرئه بطننی وظهرینی صکره
رکبه سنی بعده سائر اعضالرینی علی السویه تعیین ایدر مصلی عورت اولسون ویا اولمسون

﴿(واذالم یجد) المکلف المسافر (مایزیل به نجاسته) اویقللها لبعده میلا اولعطش
(صلی معها) اوعاریا (ولااعادة علیه)﴾ مکلف مسافر کندی ایله نجاستی ازاله
ویاتقلیل ایده جك صویی میل مقداری مسافه بعدندن ویانفسنك ویا رفیقنك
ویاحیوانتك عطشندن ناشی بوله مسه اول نجاستله ویاعریانا قیلر واوزرینه
اعادهٔ سیده لازم اولماز ﴿(وینبغی لزومها والعجز عن مزیل وعن ساتر بفعل
العباد کامر فی التیمم ثم هذا المسافر لان للمقیم یشترط طهارة الساتر وان لم یملکه
قهستانی﴾ اعاده نك لزومی لایقدر اکر مزیلدن وساتردن عجز فعل عبادایله
اولورسه نته کم تیممده اولی اولان اعاده سیدر دیو مرور ایلدی بوند نصکره
اشبو حکم مشروح مسافر حقنده در زیرا مقیمه ساترك طهارتی شرطدر هرنه قدر
ساتره مالك اولمز ایسه ده ثم هذا للمسافر بدلنداما المقیم دیسه مسافر ایله تقییده مقابل
اولورده اولی اولوردی ﴿(و) الخامس (النیة) بالاجماع (وهی الارادة) المرجحة
لاحد المتساویین ای ارادة الصلوة لله تعالی علی الخلوص﴾ شرط خامس
نیتدر اشبو نیتك شرائط صحة صلاتدن اولدیغی اجماع امتله ثابتدر بوقسه وما امروا
الالیعبدالله مخلصین آیت کریمه سیله دکلدر زیرا اشبو نظم مجیدده عبادتدن مراد
توحیددر دخی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك انما الاعمال بالنیات
حدیث شریفیله ده کلدر مراد ثواب اعمال اولوب صحت اولمدیغنه بناءً
اشبو نیت فعله مقارن ومسبوق بالعلم واحد متساویینی مرجح اولان اراده در یوقسه
مطلق اراده دکلدر مطلق اراده ده جزم اولمدیغنه بناءً یعنی الله ذوالجلال حضرتلرینك
رضاسی ایچون خلوص اوزره خالصه اوله رق عبادته کندونك غیرینی شریك
ایتمکسزین بلا ریاء ولاسمعة نمازی اراده در الاراده کلمه سنده ال عهد ایچون
اولدیغندن ارادة الصلاته تفسیر اولندی ﴿(لا) مطلق (العلم) فی الاصح
الاتری ان من علم الکفر لایکفر ولونواه یکفر﴾ یعنی نیت اراده در مطلق علم دکلدر
قول اصحده کورمزمیسنکه کفری عالم اولان کمسه کافر اولمز کفره نیت ایدرسه کافر اولور
فی الاصحك مقابلی عبدالواحدك نیت علمدر قولیدر ﴿(والمعتبر فیها عمل القلب اللازم
للارادة)﴾ نیتده معتبر اولان اراده یه لازم کلان عمل قلبدر عمل لسان دکلدر
حتی لسان خطا ایتسه ضرر ایتمز ﴿فلاعبرة للذکر باللسان ان خالف القلب
لانه کلام لانیة الااذا عجز عن احضاره لهموم اصابته فیکفیه اللسان مجتبی﴾
پس لساناله ذکره اعتبار یوقدر هرنقدر تلفظده قلبه مخالفت ایدرسه ده ذکر باللسان
کلام اولوب نیت اولمدیغنه بناءً عدد رکعاتده خطا ضرر ویرمز هرنقدر قلبله
اولورسه زیرا تعیینی لازم اولمیان شیده خطا ضرر ایتمز☼ اشباه ☼ لکن کندویه
اصابت ایدن هموم دن ناشی عمل قلبی احضاردن عاجز اولورسه ذکر باللسان

کفایت ایدر بس اشبو ذکر باللسان کفایت ایتدیکی تقدیرجه اصل نیت اولمش
اولور یوقسه نیتدن بدل اولماز مجتبیده بویلجه مسطوردر ❊ (وهو) ای عمل القلب
(ان یعلم) عند الارادة (بداهة) بلا تامل (ای صلاة یصلی) فلولم یعلم الا بتأمل لم یجز ❊
اشبو من بور عمل قلب قنغی نماز قلدیغنی کندودن سؤال ایتسه لر بداهة که یعنی بلا تأمل
مصلی جوابنی مراد ایتدکده بلمکدر بس بوندن مستبان اولان بلا تأمل بلمسه
من بور عمل قلب که نیتدر جائز اولمز اشبو قول محمد بن سلمه قولیدر بوقولك
ظاهرندن منفهم اولان آخر صلاته دکین استحضار نیتك لزومیدر زیرا سؤال
اولندقده تفکر وتأمله محتاج اولورسه نیت صحیح اولمز بونده ایسه حرج وار
اصل مذهب مختار شروع اوزره متقدم اولان نیتله نمازك جوازیدر اما
شروع اولندقدنصکره اثناء صلاتده جوابه قادر اولسون ویا اولمسون ضرر ایتمز
لکن شارحك ان یعلم عند الارادة قولندن فهم اولنان بنه شرط من بورك نیت
وقتنده اولمسیدر بوکا کوره محمد بن سلمه نك قولی جمهوره مخالف اولمز وکندوده
حرج اولمز ای صلاة رفعله در یعلم فعلنك مفعولی محذوف جوابدر ای جواب ای صلاة
یصلی سبکندهدر ❊ (والتلفظ) عند الارادة (بها مستحب) هو المختار ویکون بلفظ
الماضی ولو فارسیا لانه الاغلب فی الانشاء آت وتصح بالحال قهستانی ❊ نمازه
شروع مراد اولندقده نیتله تلفظ مستحبدر انجق مختار اولان قولده بودر عقود
وفسوخ امثالی انشالرده غالبا استعمال اولنان کندو اولدیغندن وهر نقدر لغت
فارسیه ایله اولورسهده نیت ماضی لفظیله اولور و کندودن حال معناسی اراده
اولنان مضارع لفظیله ده اولور استقبال معناسی مراد اولنورسه اولمز
استقبال وعد قبیلندن اولدیغنه بنا ❊ (وقیل سنة) راتبة یعنی احبه اوسنه
علماؤنا اذ لم ینقل عن المصطفی ولا الصحابة ولا التابعین ❊ بعضیلر نیتی تلفظ سنت
راتبه که یعنی علماء دینك محبت ایدوب ویا طریق وضع ایتدکلری شیدر دیدیلر
زیرا رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمدن واصحاب کزین وتابعین رضوان الله
تعالی علیهم اجمعین حضراتندن نیت اسانله تلفظ نقل وروایت اولنمدی بلکه
تلفظ بدعتدر لکن بدعت حسنه درسینه دکلدر مصنفك مستحب و سنت دیمسی
موقعنده دکلدر بنا برین شارح احبه اوسنه قولیله تأویل ایتدی ❊ بل قیل
بدعت ❊ بلکه تلفظ بدعتدر دینلدی قائلی ابن همامدر ❊ وفی المحیط انه یقول اللهم
انی ارید ان اصلی صلاة کذا فیسرها لی وتقبلها منی وسیجیء فی الحج ❊ محیطده
حج بحثنده اشبو منوال اوزره نیت ایتمك کلور لکن نهرده نیت مشروحه حجه
خاصدر ممتد اولوب ومشقتی کثیر اولدیغی ایچون نماز حجك خلافنده در دیو
مذکوردر ❊ (وجاز تقدیمها علی التکبیرة) ولو قبل الوقت ❊ نیتی تکبیر اوزرینه

تقدیم جائز اولدی هرنقدر وقتدن اقدم اولورسهده لکن احوط ومستحب اولان
امام شافعی وامام طحاوینك اختلافلرینه مراعاة نیتی تکبیره مقارن ایتمکدر
بلکه جمیع عباداتده نیتی تقدیم جائزدر ❊ وفی البدائع خرج من منزله یرید الجماعة
فلما انتهی الی الامام کبر ولم تحضره النیة جاز ومفاده جواز تقدیم الاقتداء ایضا
فلیحفظ ❊ بدایعده ذکر اولندیکه برکسه جماعت مراد ایدر اولدیغی حالده
منزلندن خروج ایتسه وقتا که امامه منتهی اولدقده تکبیری آلسه نیت ایدهمسه
نمازی جائز اولور بدایعك کلامنك مفادی بعد دخول الوقت قبل وقوف الامام
اقتدایه نیتك تقدیمنك جوازیدر لکن قهستانینك ذکر ایتدیکی امامك تحریمه سی
اوزره اقتدانك تقدیمنك عدم صحتی واقتدانك بعدالتحریمة فرضیتی مفاد
مشروحه منافی ومعارضدر وبو قول بعض ائمۀ بخارانك قولیدر بعضیلر مقتدی
امامك الله قولندنصکره واکبر قولندن اقدم نیت ایدر دیدیلر اکثر علما امام امامت
محلنه واقف اولدقده نیت ایدر دیدیلر اجود اقوال بودر صحیح اولان اولکی
قولدر انتهی ❊ (مالم یوجد) بینهما (قاطعها من عمل غیر لائق بصلاة) وهو کل
مایمنع البناء وشرط الشافعی قرانها فیندب عندنا ❊ ماسبقده مروری وجهله
نیتك تکبیر اوزرینه تقدیمی جائز اولور بینلرنده نیتی قطع ایدر نمازه لایق
اولمیوب وبنایه مانع اولان مثلا اکل وشرب ودنیا کلامی کبی شیلر بولنمز ایسه
اما بنایه مانع اولمیان وضوء ومشی امثالی شیلر قطع ایتمز امام شافعی رحمه الله
تکبیرك اولندن آخرینه دکین نیتك مقارنتنی شرط ایلدی مذهب حنفیهده دخی
نیتك تکبیره مقارنتی مشار الیهك خلافنه مراعاة مندوب قلندی ❊ (ولاعبرة
بنیة متأخرة عنها) علی المذهب وجوزه الکرخی الی الرکوع ❊ مذهب مختار
اوزره تکبیرهدن صکره اولان نیته اعتبار یوقدر امام کرخی رکوعه قدر
نیتك تأخیرنی تجویز ایلدی ❊ (ویکفی مطلق نیة الصلاة) وان لم یقل لله (لنفل
وسنة) راتبة (وتراویح) علی المعتمد ❊ نافله وسنت راتبه وتراویح ایچون
مطلق نمازه نیت کفایت ایدر هرنقدر لله دیمسهده زیرا مصلی الله عظیم الشانك
غیری ایچون نماز قلماز اشبو مضمون اطلاقی بیاندر شارحك بیاننه کوره یوق
اطلاق نافله ویا سنت ویا عدد له تقیید اولنمامقله تفسیر اولنسهده اولور عدد
کثیره نیت ایتسه قول مشهوره کوره انجق ایکی رکعت لازم اولور سنت ظهره
وصلاة تسبیحه نیت ایلسه سنت ظهره کفایت ایدر وتسبیحات ثوابنده نائل
اولور ❊ قهستانی ❊ برکسه تهجد نیتیله بعد طلوع الفجر نماز قیلسه سنت فجر مقامنه
قائم اولور وقت مزبورده قول مفتی به اوزره نافله مکروه اولدیغنه بنا
سنتدن مراد کیجهده وکوندوزده راتبه اولان سنت اولدیغندن تراویحله سنت

بینده مغایرت بولندیده عطف جائز اولدی ﴾ اذتعینها بوقوعها وقت الشروع والتعین احوط ﴾ مرقوم نمازلرده مطلق نمازه نیت کفایت ایتدی شروع وقتنده وقوعلریله نماز متعین اولدیغی ایچوندر لکن احوط اولان نیتی تعییندر ﴾ (ولابد من التعیین) عند النیة فلوجهل الفرضیة لم یجز ولوعلم ولم یمیز الفرض من غیره ان نوی الفرض فی الکل جاز وکذا لوام غیره فیما لاسنة قبلها (لفرض) انه ظهر اوعصر قرنه بالیوم اوالوقت اولا هو الاصح ﴾ فرض ایچون نیت ایدرکن ظهر ویاعصردیو تعییندن لازمدر بوﻣﺪﻩ یاوقته مقارن قلسون ویاقلمسون اصح اولان انجق بودر فقط نمازه نیت کفایت ایتمز بینلرنده تلازم اولمدیغنه مبنی اصل نیتی تکبیره نك اوزرینه تقدیم جائز اولدیغی کبی تعیینی دخی تقدیم جائزدر اوقات خمسه نك فرضیتنی بلمسه لکن وقتلرنده ادا ایلسه کفایت ایتمز معین برفرضه نیت اولمدیغی ایچون اوزرینه قضاسی لازم اولور بعضنك فرض وبعضنك نفل اولدیغنی بلسه ولکن احدهمانی آخردن تمییز ایتمسه اکر کلیسنده فرضه نیت ایدرسه جائز اولور فرض یرینی الور باقیسی نافله اولور یوق بعضینك سنت اولدیغنی عالم اولماسه امامله برابر قیلسه امامك نمازینه نیت ایتسه جائز اولور فرض وسنت معلومی اولسه لکن نه مقداری فرض ونقدری سنت عالم اولمسه ینه جائز اولور ※ بحر ※ فرض ایله سنت بینی تمییز ایده میان کلیسنده فرضه نیت ایدن کمسه کندودن اقدم سنت اولمیان نمازلرده غیره امامته نیت ایتسه وجماعتده کندویه اقتدا ایتسه لر بنه نمازلری جائز اولور (تنبیه) اشبو تعیین مزبورك شرطیتی قبل الشروع ویاحین شروعده در حتی حین شروعده برفرض معینه ویاسنته نیت ایده رك شروعدنصکره مشروع فیهك خلافنی ظن ایدوب واول ظنله اتمام ایلسه عمل اولنمه نیتده در صکره کی لغودر ﴾ ولو) الفرض (قضاء) لکنه یعین ظهر یوم کذا علی المعتمد والاسهل نیة اول ظهر علیه اوآخر ظهر وفی القهستانی عن المنیة لایشترط ذلك فی الاصح وسیجیئ آخر الکتاب ﴾ فرض ایچون تعیین مزبور لازمدر هرنقدر قضا دخی اولورسه لکن قول معتمد اوزره فلان کونك ظهری دیو تعیین لازمدر کرك فوائتك کثرتی ایچون ترتیب ساقط اولمش اولسون وکرك اولمسون قول معتمدك مقابلی کثرت فوائتله تعیینه نیتك سقوطیدر کثرت فوائت صورتنده نیتده اسهل اولان اوزرنده اولان اولکی ویاآخرکی ظهره دیمکدر قهستانیده منیه دن نقلا ذکر اولندیکه قول اصحده قضاده تعیین شرط قلنمدی وقریبا اشبو کتابك متنك آخرنده مسائل شتی سنده مرقوم تعیینك عدم اشتراطی کلور لکن شارح آخر کتابده ذکر اولندیغی محلده زیلعی دن نقلا اصح اولان اشتراطدر دیدی ﴾ (وواجب) انه وتر اونذر اوسجود تلاوة وکذا

شکر بخلاف سهو ﴾ دخی یاوتر ویانذر ویاسجود تلاوت دیو واجبی تعییندن لازمدر لکن وتری واجب ویاسنت ایله توصیف لازم دکلدر اختلافه بناً ونذری یامنجز ویامعلق مثلا شفای مرضی کبی سببیله وسجده یی سجدهٔ شکر وسهودن احتراز ایچون تلاوت ایله تعیین لازمدر آتیله تعیین شرط دکلدر سجدهٔ شکرده ده ینه بویله کندوده تعیین لازمدر سهو خلافنه ملابسدر سهو نقصان واجبی جابر اولدیغندن کانه واجبك بدلی اولمش اولمغله نمازك جزئی اولان واجبلرده تعیین لازم اولمدیغنه بناً بدلنده ده اولمدی ﴾ (دون) تعیین (عدد رکعاته لحصولها ضمنا فلایضر الخطأ فی عددها ﴾ عدد رکعاتی تعیین لازم اولمدی الله ذوالجلال حضرتلرینك نمازی بوقدر رکعت قلمسی کانه مقدار رکعتی معین اولدیغندن عدد رکعات ضمنا حاصل اولدی بس تعیین اولمیان شیده خطا ضرر ایتدیکندن عدد رکعاتده خطا ضرر ایتمز مثلا ظهرده اوچ فجرده درت رکعت دیو نیت ایتسه جائزدر لکن نافله یی قضاده وبیرام نمازلرنده وطواف ایچون قلنان ایکی رکعتده تعیین اولنور ※ بحر ﴾ (وینوی المقتدی المتابعة) لم یقل ایضا لانه لونوی الاقتداء بالامام اوالشروع فی صلاة الامام ولم یعین الصلاة صح فی الاصح وان لم یعلم بها لجعله نفسه تبعا لصلاة الامام ﴾ مقتدی امامه متابعته نیت ایدر مصنف کنز صاحبی کبی ایضا دیمدی ودیمه مسی دخی مناسبدر ※ زیرا مقتدی امامه اقتدایه یاخود امامك نمازینه شروعه نیت ایتسه ونمازی تعیین ایتمسه قول اصحده صحیح اولور هرنقدر نمازی بیلمز ایسه ده کندوسنك نمازینی امامك نمازینه تابع قلدیغنه بناً اما ایضا دیمش اولسه تعیین لازم اولمق منفهم اولور بو ایسه خلاف واقعدر ※ وان لم یعلم بها قولنه حاجت یوقدر ※ زیرا معلومی اولدیغی صورتده نمازی تعیین ایتمش اولور اقتدایه نیتله برابر تعیینه نیت مستحبدر اختلافه مراعاة اقتدایه نیتدن اصل صلاته نیت لازم کلور افضل اولان اقتدایه امامك تکبیرینه مقارن اولان تکبیر ایله نیت ایتمکدر ※ امام اعظم رحمه الله قولی اوزره یاخود امامك تکبیرندن صکره نیت ایتمکدر ※ امامین قولی اوزره ﴾ بخلاف مالو نوی صلاة الامام وان انتظر تکبیره فی الاصح لعدم نیة الاقتداء الا فی جمعة وجنازة وعید علی المختار لاختصاصها بالجماعة) شول برصورتده مسئلهٔ سابقه نك خلافنه درکه مقتدی فقط امامك نمازینه نیت ایتسه قول اصحده هرنقدر امامك تکبیرینه منتظر اولسه دخی اقتدا بولنمدیغنه بناً بونده اقتدا بولنمدیغندن کندویه تعیین وقرائت لازم اولور لکن جمعه وجنازه وعیدده بونلر جماعتله ممتاز اولدیغندن اشبو اوجده اقتدایه نیت شرط اولمدی لکن تعیین لازمدر مطلق نمازه نیت کفایة ایتمز

لكن جنازه‌نك جماعته اختصاصنه متعلق سؤال ايراد اولنور كه لانسلم جنازه‌نك
جماعته مختص اولديغنى منفردك جنازه نمازينى اداسى نيجه جائز اولمز بوتقديرجه
تقريب تام اولمز اقتدايه نيت لازم اولور بس جمعه وعيد بنده نمازه نيت ايدن ضمنا
اقتدايه نيت ايتمش اولور ✤(ولونوى فرض الوقت) مع بقائه (جازالافى الجمعة)
لانها بدل (الا ان يكون عنده) فى اعتقاده (انها فرض الوقت) كما هو رأى
البعض فتصح ✤ بركسه وقت باقى ايكن وقتك فرضنه نيت ايتسه جائز
اولور اما خارج وقتده وقتك خروجنه عالم اوله رق وقتك فرضنه نيت
ايدرسه صحيح اولمز شك ايله اولور بوكونك فرضنه نيت ايتدم ديسه
جائز اولماز كرك وقتده قيلسون وكرك خارج وقتده وخروج وقته عالم اولسون
وياجاهل اولسون لكن جمعه وقتك فرضندن بدل اولوب نفس وقتك فرضى
اولمديغندن هرنقدر ذاتنده فرض ايسه ده كندوده وقتك فرضنه نيت
اولندقده ظهره صرف اولنوب جمعه يه اولمديغندن كندوده وقتك فرضنه نيت
جائز اولمدى لكن جمعه‌ده وقتك فرضنه نيت ايدن كسه‌نك مذهب واعتقادنده
جمعه وقتك فرضندن عد اولنورسه نيتى صحيحه اولور نته‌كم جمعه وقتك
فرضى اولديغى بعض كه امام زفرك مذهبيدر ✤(ولونوى ظهرالوقت) فلو (مع
بقائه) اى الوقت (جاز) ولوفى الجمعة ✤ وقت باقى ايكن هرنقدر جمعه كوننده
اولورسه‌ده مصلى وقتك ظهرينه ديو نيت ايلسه جائز اولور جمعه‌يى امامله
ادا ايده مديكى صورتده اولمق كرك ✤(ولومع عدمه) بان كان قدخرج (وهو
لايعلمه لا) يصح فى الاصح ✤ مزبور ظهر وقتده نيت وقتك عدم بقاسيله كه يعنى ناوينك
معلومى اولميه رق وقتك خروجيله اولورسه قول اصحده نمازى صحيح اولماز
مفهوم مخالفى وقتك خروجنه عالم ايكن اولورسه نمازك صحتيدر ✤ ومثله فرض الوقت
فالاولى نية ظهر اليوم لجوازه مطلقا لصحة القضاء بنية الاداء كعكسه هو المختار ✤ عدم
صحتده مسئلهٔ مشروحه‌نك مثليدر وقتك خروجنه عالم دكل ايكن بعد خروج
الوقت وقتك فرضنه نيت ايتمك صورتى لكن اشبو قول اشباهده مسطور
اولان خروج وقت معلومى اولميان كسه‌نك بعد خروج الوقت وقتك فرضنه نيتى
صحيحه‌در معلومى اولديغى صورتده دكلدر قوللرينه منافيدر ✤ حلبى ✤ مسئله‌ده ايكى
قول وار در ظن ايدرمكه بس اولى اولان بوكونك ظهرينه نيت ايتمكدر بوصورتده
نماز مطلقا وقتده وياخارج وقتده خروج وقته عالم وياغير عالم اولسون جائزدر ادا نيتيله
قضا صحيح اولديغيچون عكسيكه قضا نيتيله ادا جائز اولديغى كبى انجق
قول مختار بودر اشبو صورت سابقده‌ده نماز وقتده اولورسه جوازى
ظاهردر اما وقتندن صكره اولورسه غايتى ادا نيتيله قضا اولمقدر بوايسه

صحيحدرنته‌كم براسير رمضاندر ديه‌رك برشهرك صيامنده تحرى ايلسه بعده
اول شهر رمضاندنصكره‌كى شهر اولديغى تبين ايلسه اشبو صوم قضا بنية
الاداءاوله‌رق صحيح اولديغى كبى قضانيتيله ادا وقتك خروجى ظنيله نماز
قلق كبى حلبى ✤ (ومصلى الجنازة ينوى الصلاة لله تعالى و) ينوى ايضا (الدعاء
للميت) لانه الواجب عليه فيقول اصلى لله داعيا للميت ✤ مصنف جنازه نمازنده
تعيين لازم اولان شيئى بيان بيورركه جنازه نمازى قيلان كسه الله جليل الشان
ايچون نمازه اوزرينه واجب اولديغيچون ميت ايچون دعايه نيت ايدرده اصلى لله داعيا
للميت ديرموتى متعدد اولسه اكر مقصودى برينه نماز ايسه اكا يوق تعميم ايسه
كليسنه نمازه نيت لازمدر على الاطلاق صحيح دكلدر ✤ حلبى ✤ لانه الواجب
تعليلندن مستبان اولان مذكور نماز ودعانك وجوبيدر حالبوكه دعا سنتدر
بنا برين ابراهيم حلبى لانه ضميرينك مرجعنى فقط ينوى الصلوتده مفهوم
اولان نيته قصرايلدى بوتقديرجه نيت دعايه راجع اولمز ✤(وان اشتبه عليه الميت)
ذكرا ام انثى (يقول نويت اصلى مع الامام على من يصلى عليه) الامام ✤ ذكرام انثى
تركيبنده همزهٔ استفهام محذوفدر يعنى جنازه اوزرينه نماز قيلان كسه ميتك مذكر
ويامؤنث اولمسنده اشتباه ايتسه امامك اوزرينه نماز قلديغى كسه‌نك اوزرينه امام ايله
برابر نماز قيلرا اولديغم حالده نيت ايلدم ديربحرده مذكوردركه بركسه برميتك
اوزرينه مثلا زيددر ديه‌رك نمازه نيت ايتسه حال بوكه غير ظهور ايتسه نمازى
صحيح اولماز اما اشارت ايده‌رك اشبو زيدك نمازينه نيت ايتدم ديسه ده غير
ظهور ايتسه جائز اولور اشارت ايله تعريف بولنوب تسميه لغو اولديغنه بناءً
✤ وانا فى الاشباه بحثا انه لونوى الميت الذكر فبان انه انثى اوعكسه لم يجز وانه
لايضر تعيين عدد الموتى الا اذا بان انهم اكثر منهم عددا اعتدم نية ازائد ✤ اشباهده
بربحث افاده ايتديكه مصلى ميت مذكره نيت ايلسه بس انثى اولديغى ظاهر اولسه
وياخود بونك عكسى اولسه نماز جائز اولماز ميت امام منزله‌سنده اولديغندن تعيينده
خطا امامك تعيينده خطاكبى اولديغيچون ✤ حلبى ✤ نعى عدد موتانى تعيينده
ضرر يوقدر الا موتى تعيين اولناندن عددا زائد اولورسه زائده نيت اولديغندن
ضررى اولور ونماز باطل اولور كندولرينه نيت اولنامش زائد اولديغيچون تعيين
اولنان عدد مقدارنده نمازك صحيح اولديغى عمر ولرنك معين اوزرينه زائد
اولمغلق وصفيله صفتلنديغى ايچون ✤(والامام ينوى صلاته فقط) و (لا) يشترط لصحة
الاقتداء نية (امامة المقتدى) بل لنيل الثواب عند اقتداء احد به لاقبله كما بحث فى الاشباه ✤
امام على سبيل الافتراض فقط كندو نمازينه نيت ايدر بس على وجه الاستحباب
امامته نيتى مجرد كندى نمازينه نيتك فرضيتنه منافى دكلدر اقتدانك صحتى ايچون

مأمومه امامته نيت شرط قلمدى بلكه كندويه بركسه اقتدا ايتديكى وقتده
ثوابه نائل اولمق ايچون امامته نيت ايدر قبل الاقتدا نيت ايله ثوابه نائل اولمازنته كم
اشباهده بحث اولندى ﴿ (لوأم رجالا) فلا يحنث فى لايؤم احدا ما لم ينو
الامامة ﴾ حتى امامته نيت شرط دكلدر هر نه قدر رجالره امامت ايدرسه ده
بو تقديرجه بركسه يه امامت ايدرسم ديو شرط ايدن كسه يميننده حانث اولماز
مادام امامته نيت ايتمديكجه اما قضاء حانث اولور الامامته شروعدن مقدم
بن امامته نيت ايتميه جكم ديو اشهاد ايدرسه قضاء دخى حانث اولماز ﴿ (وان أم
نساء فان اقتدت به) المرأة (محاذية لرجل فى غير صلاة جنازة فلابد) لصحة صلاتها
(من نية امامتها) لئلا يلزم الفساد بالمحاذاة بلا التزام ﴾ بركسه نسايه امامت
ايتديكده كندويه جنازه نمازنك غيريده بررجله محاذيه اولديغى حالده ومحاذاتك
شرائطى موجوده اوله رق برعورت اقتدا ايتسه محاذاتله بلا التزام فساد لازم
كلمامك ايچون مزبوره عورتك نمازينك صحتى ايچون كندويه امامته نيتدن لازمدر
﴿ (وان لم تقتد محاذية اختلف فيه) فقيل يشترط وقيل لا كجنازة اجماعا وكجمعة وعيد على
الاصح خلاصة واشباه وعليه ان لم تحاذ احدا تمت صلاتها والالا ﴾ عورت رجله محاذيه
اوله رق اقتدا ايتمزسه بوخصوصده بين العلماء الكرام اختلاف اولندى بعضيلر كندويه
امامته نيت شرطدر ديديلر بعضيلر صاحب ملتقى كبى شرط دكل ديديلر جنازه ده اتفاقا
امامته نيت شرط اولميوب جمعه ايله عيده قول اصح اوزرينه اولمديغى كبى مقابلى شرط
اولمسى قوليدر بوقولى فتح جمهور قوليدر ديدى خلاصه واشباهده بووجه مسطوردر
بنا قول اصح اوزره جمعه ايله عيدده مرقومه بركسه يه محاذيه اولمزسه نمازى
تمام اولور واكر محاذات بولنورسه نمازى تمام اولماز امام نمازنى التزام
ايتمديكنه بناً ﴿ (ونية استقبال القبلة ليست بشرط) مطلقا على الراجح
فاقيل لونوى بناء الكعبة او المقام او محراب مسجده لم يجز مفرع على المرجوح ﴾
مطلقا كرك عين قبله يه اصابت فرض اولسون وكرك جهت قبله يه وكرك
صحراده وكرك مسجدده قبله يه استقباله نيت شرط دكلدر بس بناء كعبه
ويا مقام ابرهيم ويا مسجدنك محرابنه استقباله نيت ايدن كسه نك نمازى جائز اولمدى
قوللرى نيت شرطدر دينلرك قول مرجوحنه تفريعدر لكن اشبو تفريع ايوجه
ظاهر دكل زيرا صورت مشروحده حضرت قبله نك غيريه نيت اولديغندندر
بوايسه اصلا برشيئه نيت ايتمديكنه كوره ضرر اولماميه منافى دكلدر ﴿ (كنية
تعيين الامام فى صحة الاقتداء) فانها ليست بشرط فلو ائتم به يظنه زيدا فاذا هو
بكر صح ﴾ استقبال قبله يه نيتك شرط اولمديغى اقتدانك صحتنده امامى
تعيينه نيت شرط اولمديغى كبى پس تعيينه نيت شرط اولمديغندن بركسه

امامى زيد ظن ايده رك اقتدا ايتسه حالبوكه امام بكر اولسه نمازى صحيحدر
لكن مقتديه كوره حين ازدحامده امام تعيين ايتمامك لا يقدر ميتك تعيين اولنمديغى كبى
﴿ الا اذا عينه باسمه فبان غيره ﴾ لكن اسميله تعيين ايلسه ده غيرى ظهور ايتسه اقتدا صحيح
اولمزغابه اقتدا اولديغنه بناً ﴿ الا اذا عرفه بمكان كالقائم فى المحراب او اشارة
كهذا الامام الذى هو زيد ﴾ لكن امامى مكانله محرابده قائم كبى ويا اشارتله
مثلا اشته شو زيد اولان امامه كبى شيلر ايله تعريف ايلسه بونلر اسميله
تعييندن اقوى اولديغندن اشبو صورتده خلافى ظهور ايتسه ينه اقتداسى
صحيح اولور ﴿ الا اذا شار بصفة مختصة كهذا الشاب فاذا هو شيخ فلا يصح
وبعكسه يصح لان الشاب يدعى شيخا لعلمه ﴾ لكن ينه اقتدا صحيح وجائز اولمز
موجودك حالا ومآلا كندو ايله متصف اولمديغى صفت مختصه يه كه هذا
الشاب كبى مثلا اشارتى بومثللو صفته ايتسه ده خلافى اولان شيخ ظهور
ايتسه اما صورت مشروحه نك عكسيكه حالا ومآلا كندو ايله اتصافى ممكن
اولان صفته اشارت اولنسه مثلا هذا الشيخ دينلسه ده شاب ظهور ايتسه
اقتدا صحيح اولور شابك علمندن ناشى كندويه شيخ اطلاق اولنديغنه نظرا
﴿ وفى المجتبى نوى ان لا يصلى الا خلف من هو على مذهبه فاذا هو غيره لم يجز ﴾
مجتباده ذكر اولنديكه بركسه انجق مذهبى اوزره اولان كسه نك خلفنده نمازه
نيت ايتسه امام غيرى ظهور ايتسه معدومه اقتدا اولديغندن جائز اولمز
﴿ (فائدة لما كان الاعتبار للتسمية عندنا لم يختص ثواب الصلاة فى مسجده عليه
الصلاة والسلام بما كان فى زمنه فليحفظ ﴾ وقتا كه ائمهٔ حنفيه عندنده اشارت
اولنمق اعتبار تسميه يه اولديسه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك
مسجد شريفنده نمازك ثوابنك مسجد حرامدن ماعدا مسجدلرده مختص
اولمدى بلكه وقت سعادتدن صكره زياده قلنان مواضعه ده عام وشامل اولور ☼
حديث شريف (صلاة فى مسجدى هذا خير من الف صلاة فيما سواه
الا المسجد الحرام) در لكن حديث شريفده اسمله اشارت اولديغندن اعتبار
اشارته اولمغله زياده قيلنانده مضاعفه اولمق كرك امام نووى دخى بونى تصحيح
ايلدى ﴿ (و) السادس (استقبال القبلة) حقيقة او حكما كعاجز والشرط
حصوله لا طلبه وهو شرط زائد للابتلاء يسقط للعجز حتى لو سجد للكعبة
نفسها كفر ﴾ شرط سادس استقبال قبله در سين وتاطلب ايچون دكلدر
اصل فعل معناسنه اولديغندن قبله ده اشتباه ايدن كسه بلا تحرى نماز قلسه اوزرينه
اعاده لازم اولور بعد الفراغ اصابت ايتديكنى فهم ايتسه جائز اولور قبله
فى الاصل برشيئ برشيئه مقابل قلمق معناسنه در لكن عرفده نمازده كندويه استقبال

اولنان جهته علم کبی اولدی قبله بیت شریفك عرصه سی وکندویه محاذی اولان
هوادر استقبال کرك حقیقی وکرك حکمی اولسون عاجزك قادر اولدیغی طرفه
توجهی کبی واشبو استقبال قبله‌نك شرطیتی فقط حصولیدر طلب لازم دکلدر
بنا برین استقباله نیت شرط اولمدی ومسجود له حقیقة الله عظیم الشان
اولدیغندن کندی مقصود بالذات اولمیان شرط زائد اولوب وذات بیچونه
جهتك استحاله سنی معتقد اولان مکلفك فطرتی نمازده جهت مخصوصه یه
عدم توجهی اقتضا ایتدیکندن کندولری اطاعت ایدرلرمی ویا ایتمزلرمی
اختبار وامتحان معامله سی ایچون مقتضای جبلیتلرینك خلافی اوزره جهت
قبله‌یه توجهله کندولره امر اولندی للابتلاء محذوفه علتدر شرطه الله تعالی
للابتلاء سبکنده در ❊ حلبی ❊ وعجز وقتنده ساقط اولور ومسجود له حقیقة
ذات بی مثل اولوب استقبال ابتلا ایچون اولدیغندن برکسه نفس کعبه‌یه سجده
ایتسه الله جلیل الشانك غیری یه سجده ایتمش اولدیغندن کافر اولور
❊ (فللمکی) وکذا المدنی لثبوت قبلتها بالوحی (اصابة عینها) یعم المعاین
وغیره لکن فی البحر انه ضعیف والاصح ان من بینه وبینها حائل کالغائب واقره
المصنف قائلا فالمراد بقولی فللمکی مکی یعاین الکعبة ❊ فللمکی ولغیرها قوللرنده
لام علی معناسنده یس مکی وقبله سی وحی ایله ثابت اولدیغندن مدنی اولان
کسه اوزرینه کعبهٔ مکرمه‌نك عیننه اصابت لازمدر مکی تعبیری بیت شریفی
معاینه ومشاهده ایدنله اعیانه عام وشاملدر ❊ لکن بحرده مسطور درکه
تعمیم مشروح ضعیفدر اصح اولان کندی ایله وکعبهٔ مکرمه شرفها الله تعالی
بیننده حائل وحاجز بولنورسه غائب کبیدر ومصنف دخی بو قولی اقرار
ایلدی بنم فللمکی قولمدن مراد کعبهٔ مشرفه‌یی مشاهده ایدن مکیدر
دیه‌رك ❊ (ولغیره) ای غیر معاینها (اصابة جهتها) بان یبقی شیء من سطح
الوجه مسامتا للکعبة اولهوائها ❊ کعبهٔ مکرمه‌یی معاینه ایتمیان کسه‌یه فرض
جهت کعبه‌یه اصابتدر یعنی سطح وجهدن شیء قلیل متوجه بیت شریفك
حذاسنده اولدیغنده نظرا کعبهٔ مکرمه‌یه ویاخود متوجه محل مرتفعده
بولنمغله بیت شریفك مقابلنده اولان هوایه مسامت اوله‌رق باقی قالمغله اولور
اشبو مسامتهٔ تحقیقیه دربونده مستقبلك جبهه سندن برخط خروج ایتسه
کعبهٔ مکرمه‌یه ویا هواسندن مرور ایدر مسامتهٔ تقریبیه مستقبل قبله‌دن
کندو ایله مقابله بالکلیه زائل اولماز مرتبه انحرافله منحرف اولمقدر مقابله
مسافهٔ قریبه‌ده بولندیغنه کوره زائل اولدیغی انحرافله مسافهٔ بعیده‌ده
بولنان مقابله زائل اولماز انحراف مفسد مشارقی مغاربه متجاوز اولان

انحرافدر ❊ بان یفرض من تلقاء وجه مستقبلها حقیقة فی بعض البلاد خط علی
زاویة قائمة الی الافق مارا علی الکعبة وخط آخر یقطعه علی زاویتین قائمتین یمنة
ویسرة منح ❊ شارح علیه الرحمه منحك عباره سنی اختصار ایده‌رك
سابق الذکر مسامتهٔ تحقیقیه‌یی تصویر ایدرکه بعض بلادده حقیقت کعبهٔ
مکرمه‌یه استقبال ایدن کسه‌نك وجهی جانبندن کعبه اوزره مرور ایدیجی افقه
منتهی زاویهٔ قائمه اوزره برخط ویمنة ویسرة زاویتین قائمتین اوزره خط مرقومی
قطع ایدر برخط آخر فرض وتقدیر ایتمکله مسامتهٔ مشروحه ثابت ومحقق
اولور یمنة ویسرة ظرفلری یقطع فعلنه متعلقدر ❊ یعنی مستقبلك مثلا جهت
یمیندن شمالی طرفنه منتهی اوله‌رق خط اول اوزره خط ثانی اشبو صورتده مرور
ایدر بوکا نظرا صاعد وصولنه خط مشروح اوزره فراسخ کثیره ایله انتقال ایله
استقبال قبله زائل اولمز بنا برین علمای کرام بر ویا ایکی وزیاده بلده‌لرك قبله سنی
سمت واحد اوزره قیلدیلر ❊ قلت فهذا معنی التیامن والتیاسر فی عبارة الدرر
فتبصر ❊ شارح درکه مثلا خسروك اذا تیامن اوتیاسر یجوز لان وجه
الانسان مقوس فعند التیامن اوالتیاسر یکون احد جنبیه الی القبلة قولنده
تیامنله تیاسرك معناسی اشبو بزم تحقیق وبیان ایتدیکمز معنادر مقامك دقتنه
اشارت ایچون تبصر ایله امر اولندی درده استقبال جهت قبله‌یه ایکی وجه بیان ایلدی
بری مصلینك جبیننده ن خروج ایدن خط استقامت اوزره کعبه‌یه مرور ایدن
خطه واصل ومنتهی اولمغله در صورتی بودر (۹) اشبو صورتده کعبه‌یه مرور ایدن
خطدن برقائمه ومصلینك جبیندن خروج ایدن خطدن قائمهٔ اخری حاصل
اولدی ❊ ایکنجیسی کعبه دماغه منتهی اوله‌رق جمع اولوب وعیننه
متوجه ایکی خط بیننده واقع اولمغله اولور ❊ شکل مثلثك ایکی ساقی کبی صورتی
بودر (۷) اشبو صورتده مصلی جهت یمینه ویا جهت یساره خروج ایدن خط
اوزره استقبال ایلسه جائز اولور جهت قبله‌یه توجه بولنوب ومقابله بالکلیه
زائل اولمدیغنه بنا انتهی کلام بعض الافاضل ❊ وتعرف بالدلیل وهو
فی القری والامصار محاریب الصحابة والتابعین رضوان الله تعالی علیهم اجمعین
وفی المفاوز والبحار النجوم کالقطب ❊ وتعرف صیغه مجهولدر نائب فاعلی
قبله‌یه راجعدر یعنی قبله کندویه دلالت ایدن مثلا قری وامصار مثللو امکنه‌ده
اصحاب کرام وتابعین رضی الله تعالی عنهمك وضع بیوردقلری محرابلر کبی
علامتلر ایله معلوم اولور اشبو محرابلر قبله‌یه علامتدر کندولره اتباع واجبدر
حتی زیلعی محراب اولان محللرده تحری جائز اولماز دیو تصریح ایلمدی ❊
هر نه قدر مشار الیهمك وضع بیوردقلری محراب اولمز ایسه ده شرنبلالی

(۹) کعبه
جبین المصلی
جبین المصلی

جهة
الکعبة
جهة
(۷)
دماغ

اشبو محرابك وجودنده تحرينك عدم جوازنى نهاره تخصيص ايلدى واماليلده
مسجدده دخى اولسه تحرى صحيحدر محاريب محرابك جمعيدر كندوده
نفس وشيطانله محاربه اولديغندن كندويه محراب تسميه قلندى ✽ يازى
وياباڭ محللرده ودريالرده قبله‌يه دليل قطب كبى نجومدر قطب بنات نعش
صغراده فرقدانله جدى بينلرنده برنجم صغيردر اشبو نجمى كوفه وبغداد
وهمدان وقزوين وطبرستان وجرجان ونهرشاشه قدر بونلرى ولى ايدن
بلدان ناحيه‌لرنده بولنان اهالى لرى صاغ قولاغنك خلفنده قلسه قبله‌يه
توجه ايتمش اولورلر ومصرى صول اوموزينك اوزرينه وعراقى صاغ
كوره كينك حذاسنه ويمنيلر صول طرفلرندن قرشولرينه وشاميلر
ارقه‌لرينه قيلارلر ✽ بحر ✽ والافق الاهل العالم بها ممن لو صاح به سمعه ✽ واكر
علامات مشروحه‌لر بولنمزسه اول محل اهاليسندن چاغرلدقده ايشيدر قبله‌يه
عالم كمسه‌دن سؤال اولنور ✽ اما اول محل اهاليسندن اولمز ايسه اولده
كندوكبى اولديغندن اكا تقليد ايتمز الا اول كمسه دليل ايله بلورسه
اندن سؤال ايدر تحرى ايتمز تحرى دليل ظاهرى اولوب اخباراندن اقوى
دليل اولديغنه بناً عبددن وامه‌دن دخى اولسه استخبار واجبدر ✽ اما مستور
الحال ايله فاسقك خبرنده تحرى ايدر ظن غالبى ايله عمل ايدر وكندودن استفسار
اولنان كمسه مقبول الشهاده اولمق لازمدر ✽ ومسافه بعيده‌ده اولوب
ندايى ايشتمزسه تحرى ايدر ✽ (والمتعبر) فى القبلة (العرصة لا البناء) فهى
من الارض السابعة الى العرش ✽ وقبله‌ده معتبر اولان بيت شريفك عرصه‌سيكه
يعنى بقعه‌سيدر بناسى دكلدر ✽ پس ارض سابعه‌دن عرش اعلايه‌قدر قبله‌در
فهى من الارض تعريفى ايوجه ظاهر دكل اما ماسبقدن معلوم اولان
منتهاى ارضدن ما بين السماء والارضك اعلاسنه دكين قبله‌در ✽ (وقبلة
العاجز عنها) لمرض وان وجد موجها عند الامام او خوف مال وكذا كل
من سقط عنه الاركان (جهة قدرته) ولو مضطجعا بايماء لخوف رؤية
عدوولم يعد لان الطاعة بحسب الطاقة ✽ مرضدن وياما لخوفندن ناشى
قبله‌يه استقبالدن عاجزك وكندودن اركان صلات ساقط اولان كمسه‌نك
قبله‌سى قادر اولديغى جهتدر كعبه‌يه توجه بالذات معتبر اولميوب ابتلا
اولديغنه بناً بوقدرجه توجه كافيدر ✽ عدو وياسبع وياسارق كورر ديو هرنه‌قدر
ايما ايله اركان صلاتى مضطجعا ادا ايدرسه لكن فقط توجه قبله‌دن عاجز
اولديغى تقديرجه انحراف قبله جائز اولمجق مع العجز عن الاركان جوازى
اولويتله ثابت اولور بوكا كوره وكذا كل من سقط قولنه حاجت مس ايتمز ✽

صورت مسئله ركوب ونزوله مقتدر اولميوب وكندويه اعانه ايدر كمسه‌سى
اولميان شيخ كبيره هرنه‌قدر فرض دخى اولورسه‌ده حيوان اوزرنده اركانك
سقوطيله‌بله توجه قبله‌نك سقوطى كبى ومرضدن ناشى توجهدن عاجز
اولان كمسه بى قبله‌يه توجه ايتديرر هرنه‌قدر كمسه‌سى وار ايسه‌ده امام اعظم
رحمه الله‌ه كوره قادر بقدرة الغير قادرعد اولنمديغندن انحراف قبله‌يى تجويز
بيوردیلر ✽ اما مينك عندلرنده كندوبى قبله‌يه توجه ايتديرر كمسه
بولنديغى صورتده قادر بقدرة الغير قادرعد اولنديغندن قبله‌يه استقبال
واجب اولدى وعاجز مرقوم على وجه الانحراف ادا ايتديكى نمازى طاعت
بحسب الطاقه اولديغندن اعاده ايتمز ✽ (ويتحرى) هو بذل المجهود
نيل المقصود (عاجز عن معرفة القبلة) بما مر ✽ قبله‌يى معرفتدن عاجز
مار الذكر دليل ايله كه يعنى محاريب ونجوم وسؤال ايله تحرى يعنى مقصودينه
نيل ايچون مجهودينى بذل ايدر قبله‌يه عالم اولان كمسه‌دن سؤال اولندقده
خبر ويرمسه حتى نمازى ادادن صكره خبر ويرسه اعاده ايتمز علامتلره
عالم ايكن وصحو سماء اوزره مغموم اولميه‌رق تحرى جائز دكل هواده انكشاف
وار ايكن علامتلرى بلمسه تحرينك جوازنده اختلاف اولندى ✽ بحرك
كلامنك ظاهرى تحرينك عدم جوازنى ترجيحدر ✽ ظهير الدين المرغينانى
وقدورى وجوهره ومضمرات جوازينه ذاهبلردر صاحب نهر متونك اطلاقى بونك
اوزرينه‌در ديدى ✽ (فان ظهر خطأه لم يعد) لما مر (وان علم به فى صلاته
او تحول رأيه) ولو فى سجود سهو (استدار وبنى) حتى لو صلى كل ركعة
لجهة جاز ولو بمكة او مسجد مظلم ✽ تحرى ايله نماز قيلن كمسه‌نك بعد الاداء
خطاسى ظهور ايتسه اعاده ايتمز ماسبقده مرور ايدن طاعت بحسب الطاقه
قوللرينه مبنى ✽ حلبى ✽ جانب قبله‌يى نمازده بلسه‌ياخود رأيى متحول اولسه هرنه‌قدر
سجدهٔ سهوده دخى اولسه استداره ايدر يعنى دونروب بنا ايدرحتى هر بر ركعتى بر جانبه
قلسه جائز اولور هرنقدر مكهٔ مكرمه ويامدينهٔ منوره‌ده ويا مسجد مظلمده اولوب
وسؤال ايده‌جك كمسه اولميوب تحرى ايله قلسه بعده خطاسى تبين ايتسه ده تبدل
اجتهاد تبدل نسخ منزله‌سنده اولديغيچون ✽ ولا يلزمه قرع ابواب ومس
جدران ✽ عاجز مرقومه سؤال ايچون قرع ابواب ومس جدار لازم اولمز
✽ ولو اعمى فسواه رجل بنى ولم يقتد الرجل به ولا بمتحر تحول ✽ متحرى
اعمى اولسه بر كمسه آنى تسويه ايتسه بنا ايدر معهود رجل مسوى
مزبور اعمى يه ومتحول ايدن متحرى يه تحولى معلومى اولديغنه كوره اقتدا
ايده‌مز خطاسى معلومى اولديغى ايچون اما تحولى معلومى اولمسه اقتداسى

صحیح اولور ﴿ ولوائتم بمتحر لم یجز ان اخطأ الامام ﴾ قبله ده اشتباه
ایدن کمسه بلاتحری بر متحری یه اقتدا ایتسه اکر امام خطا ایتمش اولورسه
فرض اولان تحریی ترك ایتدیکی ایچون نمازی جائز اولماز اما امام اصابت
ایتدیکی صورتده مطلوب اولان استقبال حاصل اولدیغیچون جائز اولور
﴿ ولوسلم فتحول رأی مسبوق و لاحق استدار المسبوق و استأنف اللاحق ﴾
متحریه اقتدا ایدن متحریٔ مسبوقك ولاحقك امامی سلام ویرسه ومرقومانك
رأیلری متحول اولسه مسبوق رأی و اجتهادنك متحول اولدیغی
طرفه توجه ایدر ۞ قضاء ما فاته منفردا اولدیغندن اما منه
مخالفت ایدن مؤتم اولمدیغندن بنا ٔ لاحقك آبدستی اثناء صلاتده منتقض
اولوب مجددا آبدست آلوب اما منه اقتدا ایدن کمسه حکما امامك وراسنده
اولدیغندن امامنه مخالفت ایتمش اولدیغنه بناءً نمازینی استیناف ایدر مقتدیٔ
سابق مسبوق لاحق اولسه مالحق بهی قضاده رأیی متحول اولورسه
اعاده ایدر ماسبق بهی قضاده اولورسه استداره ایدر اما ابتدا ماسبقی قضا
ایتسه بعده مالحقی قضادن اقدم رأیی متحول اولسه اعاده ایدر مالحق بهی
قضاده تحول صورتنده ایتدیکی کبی ﴿ ومن لم یقع تحریه علی شیٔ صلی لكل
جهة مرة احتیاطا ﴾ تحریسی برشی اوزرینه واقع اولمیان کمسه احتیاطا
هر بر طرفه متوجها بر کره نماز قیلر بعضیلر تأخیره وبعضیلر تخییره ذاهب اولدیلر
بحرده ذکر اولندیکه بر کمسه تحری ایلسه هر بر طرف عندنده مساوی اولسه
بر جهته نمازی ادا ایتسه اصابتی ویاخطاسی ظاهر اولسه ویا هیچ برشی ظهور
ایتمسه جمیعنده نمازی جائزدر ﴿ ومن تحول رأیه لجهة الاولی استدار ﴾ رأیی
جهت اولیسنه متحول اولان کمسه استداره ایدر یعنی جهت اولیسنه دونر اشبو قول بحرده
حکایه اولنان قولیدر بر قول آخر استینافدر قهستانیده شارحك ذاهب اولدیغی
قولله جزم ایلدی ﴿ ومن تذکر ترك سجدة من الاولی استأنف ﴾ جهت اولایه
متوجها قلدیغی رکعتدن بر سجده یی ترك ایتدیکنی تذکر ایدن متحری نمازینی
استیناف ایدر زیرا حالا استقبال ایتدیکی جهته سجده ایتسه رکعتی ادا ایتدیکی
جهتك غیریه ایتمش اولور یوق اولکی جهته تحول ایتسه حالا قبله سنك
غیریه نماز قلمش اولور (فرع) مطلق نمازه تحری اولدیغی کبی سجدهٔ تلاوته
وجنازه نمازینده ده تحری اولور ۞ بحر وجوهره ﴿ (ولوشرع بلاتحر لم یجز
وان اصاب) لترکه فرض التحری الا اذا علم اصابته بعد فراغه فلا یعید اتفاقا ﴾
قبله ده اشتباه ایدن کمسه بلاتحری شروع ایتسه نمازی جائز اولماز هر نقدر قبله یه اصابت
ایدرسه ده فرض اولان تحریی ترك ایتدیکیچون لکن نمازدن فارغ اولدقدنصکره

اصابت ایتدیکی معلومی اولورسه اتفاقا اعاده ایتمز ﴿ بخلاف مخالف جهة
تحریه فانه یستأنف مطلقا کصل علی انه محدث اوثوبه نجس اوالوقت لم یدخل
فبان بخلافه لم یجز ﴾ جهت تحریسنك خلافنه نماز قلان کمسه متحریٔ مرقومك
خلافندر اشبو مخالف مطلقا که خطاسنی ویا صوابنی نمازده ونمازدن صکره
بلسون ویابلسون قبله دن اعراض ایتدیکی ایچون نمازی استیناف ایدر
و کفرنده ایکی قول واردر امام ابی یوسفدن نمازده ویا نمازدن صکره اصابتی معلومی
اولدیغی صورتده عدم استینافنه قول واردر صورت مشروحه ده نمازك عدم
جوازی آبدستسز ویاثوب نجس ایله ویاوقت داخل اولمدی دیه رك نماز قیلوب
بعده خلافی ظاهر اولان کمسه نك نمازینك عدم جوازی کبی وعدم جوازك وجهی
دلیل شرعی اولان تحریه بناءً نمازینك فسادینه حکم ایتدیکندن هر نقدر
خلافی دخی ظهور ایتسه جوازه عدم انقلابیدر ﴿ (صلی جماعة عند اشتباه
القبلة) فلولم تشتبه ان اصاب جاز (بالتحری) مع امام وتبین انهم صلوا الی جهات
مختلفة فمن تیقن) منهم (مخالفة امامه فی الجهة) اوتقدمه علیه حالة الاداء
امابعده فلا یضر (لم تجز صلاته) لاعتقاده خطأ امامه ولترکه فرض المقام ﴾
کرك عمرانات و کرك صحراده قبله ده اشتباه اولدیغی صورتده تحریله بر طائفه
جماعتله نماز قیلسه و کندولرك جهات مختلفه یه مستقبلا نماز قلدقلری تبین ایتسه
پس انلردن جهت قبله ده امامنه مخالفت ویاخود نمازی ادا ایدرکن امامی تقدم
ایتدیکنی غلبهٔ ظنله تیقن ایدن کمسه لرك نمازلری جائز اولماز امامک خطاسنی
اعتقاد ایدوب وفرض اولان متابعه قیامی ترك ایتدکاری ایچون اشبو تعلیل
لف نشر مرتب اوزره در اما اشتباه اولمدیغنه کوره اصابت ایدرسه
جائز اولور لکن بوجماعته خاص دکلدر بلکه منفردك دخی حکمی بنه بویلهدر
امابعد الاداء امامه مخالفتی بلسه ضرر ایتمز هر نقدر وقت باقیسه ده ﴿ (ومن لم یعلم
ذلك فصلاته صحیحة) کما لولم یتعین الامام بان رأی رجلین یصلیان فائتم بواحد
لابعینه ﴾ امامنه مخالفتی بلمیان کمسه نك نمازی صحیحدر کما لولم یتعین کلامنك
تشبیهی مصنفك لم تجز صلاته قولندن مستفاد اولان عدم جوازه در یعنی مسئلهٔ
مشروحه ده نمازك عدم جوازی امامی تعیین ایتدیکی صورتده کی عدم جواز کبی
بونه کوره کما لولم یتعین قولی لم تجز صلاته قولنك عقبنده ذکر اولنمق ایدی عدم تعیین
مثلا ایکی کمسه بی نماز قیلرلر ایکن کوروب لابعینه برینه اقتدا ایتمکدر ﴿ (فروع)
النیة عندنا شرط مطلقا ولو عقبها بمشیئة فلو مما یتعلق باقوال کطلاق وعتاق
بطل والالا ﴾ بنده ائمهٔ حنفیه عندلرنده عبادهٔ مقصوده لرده مطلقا که بلاخلاف نیت
شرطدر لکن افتتاح تکبیرینك شرطیت ایله رکنیتنده اختلاف واردر نیته دال اولان

لفظی برکسه مشیئتله که یعنی ان شاء الله تعالی دیمکله تعقیب ایتسه آکرمنوینك
تحصیلی کندوایله تلفظه توقف ایدر اقوالده متعلق مثلا طلاق وعتاق امثالی
شیدن اولورسه باطل اولوریوق تحصیلی کندویی تلفظه توقف ایدن شیدن
اولمسه صوم وصلات کبی مشیئته تقیید ایله باطل اولمز ﴿ لیس لنا من ینوی
خلاف مایؤدی الاعلی قول محمد فی الجمعة وهو ضعیف ﴾ مذهب حنفیده اولان
کسه‌یه ادا ایده‌جکی شیئك خلافنه نیت ایتمك یوقدر لکن امام محمد قولی اوزره
جمعه جائزدر مثلا جمعه‌نك تشهدنده ویاسجدهٔ سهوجمعه‌ده اولوردیئلره کوره سجدهٔ
سهونده امامه واصل اولان جمعه‌یه نیت ایده‌رك اتفاقا امامه اقتدا ایدر امام سلام
ویردکده قیام ایدر عند الجمهور جمعه‌یی اتمام ایده‌رك قضا ایدر امام محمد قتنده
ظهر اوله‌رق اتمام ایدر پس مذهبی اوزره نیت ایتدیکی شیئك خلافنی
ادا ایتمش اولور بوده ضعیفدر لکن اشبو حصر مشروحه منع وارد اولورکه
لانسلم مذهب حنفیده نیت ایتدیکی شیئك خلافنی ادا انجق امام محمد قولی
اوزره جمعه ده اولدیغی نیجه جائز اولماز رمضانده نافله‌یه ویا واجبه نیت
ایدوبده رمضاندن فرض اوله‌رق ادا ایتمك ووقتك خروجندن اقدم افتتاح
تکبیرینی ادا نیتیله آلوب بعد خروج الوقت قضاء ادا ایتمك ومسافر قصره
نیت ایده‌رك نمازه شروع ایدوب بعده اقامته نیتله نمازی تماما ادا ایتمك ﴿ المعتمد
ان العبادة ذات الافعال تنسحب نیتها علی کلها ﴾ معتمد اولان قوله کوره
عبادتدن افعال متعدده‌ء صاحبی اولان مثلا نماز کبی عبادتده کندویه نیت قیام
وقرائت ورکوع وسجود کبی فعللرك کلیسنه چکیلوب سرایت ایدر پس ابتدا اسنده
و یا کندودن اقدم برفاصلسز بولنان نیت کفایت ایدر ابن سلمه نك جمیعسنده
استحضار نیت لازم قولی معتمد دکلدر فعل واحد صاحبی اولان عبادت
صوم کبی بونده ظاهر اولان انسحاب نیتك متفق علیه اولمسیدر ﴿ افتتح خالصا
ثم خالطه الریاء اعتبر السابق والریاء انه لوخلا عن الناس لایصلی فلو معهم
یحسنها ووحده لافله ثواب اصل الصلاة ولایترك لخوف دخول الریاء لانه
امر موهوم ﴾ ریا عملی حبط ایدر وعقابی موجبدر بعضیلر ثوابده اولمز
وعقابده اولمز دیدیلر وصومده ریا داخل اولمز (الصوم لی وانا اجزی به) حدیث
قدسیسی اشبو معنایه محمولدر ریا غیر کورسون وسمعه غیر اشتسون دیو عملی
اشلمکدر هرنه‌قدر غیر حاضر اولمز سده برکسه خلوص اوزره برعمله شروع
ایتسه بعده ریا قارشسه اعتبار ابتدا شروعنه در اصل ریا ناسدن خالی
اولدیغی حینده مثلا نمازی ادا ایتیوب خلق کورسون دیو ایتمکدر ☼
پس برکسه ناس ایچنده کوزلجه مثلا تعدیل ارکانه رعایت ایدرك قیلسه یالکز

اولدقده رعایت ایتمسه کندویه اصل نماز ثوابی حاصل اولور احساننه
ثواب اولمز فرضده اولسون ویا نافله‌ده برعمله ریا دخول ایدر دیو ترك اولنماز
بلکه اول ریانك دفعنده الله عظیم الشانه اعتماد ایده‌رك عمله شروع ایدر
دخی استهزا ویا مالنه ویا بدننه مضر اولمیان براذا ایله تعرض خوفندن عمل ترك
اولنماز زیرا ریا برامر موهوم اولوب تحقق محقق اولمدیغندن کندو ایچون احسان
عاجل ترك اولنماز ﴿ لا ریاء فی الفرائض فی حق سقوط الواجب ﴾ فرائضده
عبدك بوینندن واجبك سقوطی حقنده ریا اولمز یعنی فرض ساقط اولمش
اولور اما اوزرینه ثوابك ترتبی جهتندن فرائضده ریانك دخلی اولور ﴿ قیل لشخص
صل الظهر ولك دینار فصلی بهذه النیة ینبغی ان یجزیه ولایستحق الدینار ﴾
برکسه‌یه صلات ظهری ادا ایله سنك ایچون بر دینار وار دینلسه اشبو نیتله
اول شخص نمازی ادا ایتسه اوزرینه واجب اولان شیئ ادا ایتدیکندن کفایت ایدر
دیناره مستحق اولمز واجبه استیجار قبیلندن اولدیغنه بناً ابك ابنی خدمت ایچون
استیجار صورتنده اوزرینه ابه خدمت واجب اولدیغندن اجرته مستحق
اولمدیغی کبی ☼ حلبی ﴿ الصلاة لا رضاء الخصوم لا تفید بل یصلی لله تعالی
فان لم یعف خصمه اخذ من حسناته جاء انه یؤخذ لدانق ثواب سبعمائة صلاة
بالجماعة ﴾ خصملری راضی ایتمك ایچون نماز ادا ایتمك یعنی نمازك ثوابنی خصمایه
هبه فائده ایتمز دیمك خصمك عدم عفوینه نظرا نمازینك ثوابنی آنك ایچون
قلدیغندن ضایع ایتدیکنه بناً بلکه نمازی الله تعالینك رضاسی ایچون
قیلر و ثوابنی هبه ایتمز ☼ اکر خصمی حقنی اکراما عفو ایدرسه ویا خود الله
ذوالجلال حضرتلری خصمنی ارضا ایدرسه نمازینك ثوابی کندو ایچون
اولور یوق خصمی عفو ایتمزسه حسناتندن اخذ ایدر حسناتی وفا
ایتمزسه سیئاتندن اوزرینه حمل اولنور صدقه دخی نماز کبیدر اثرده
وارد اولدیکه دانق یعنی سدس درهم که بر درهمك التی قسمده برقسمی
مقداری حقیچون یدی یوز جماعتله ادا اولنان فرض نمازینك ثوابی اخذ
اولنور جماعتله ادا اولنان نمازك ثوابی اکر امامك حذاسنده بولنورسه
یوز وصاغنده اولورسه یتمش بش وصولنده اللی نماز ثوابیدر ☼ اشبو حکم
مشروح صف اولده بولنان ذواتك احکامیدر صف اولك وراسنده اولان
جماعته یکرمی بش و یایکرمی یدی قات نماز ثوابی احسان اولنور مواهب
لدنیه ده یدی یوز صلاة مقبوله ثوابی اخذ اولنور دیو تصریح اولنمشدر
جماعتله تقیید سز شارح مواهب دیر که اشبو مضمون مرقوم الله ذوالکرمك
ظالمدن عفو ایله معامله بیورب لطف وکرم وعفو ایله جنته ادخالنه منافی

دکلدر جعلنا الله ممن یعفو ویصفح ویغفر ویسمح ﴿ ولو ادرك القوم فی الصلاة ولم یدر افرض ام تراویح ینوی الفرض فان هم فیه صح والا تقع نفلا ﴾ برقومه برکسه نمازده واصل اولسه مزبور نمازك فرض ویا تراویح اولدیغنی بلسه فرضه اقتدایه ویا امامك نمازینه شروعه نیت ایدر اکر جماعت فرضده ایسه لر اقتداسی صحیح اولور یوق فرضده دکللر ایسه تراویحدن ایکی رکعت مقامنده قائمه اولمیه‌رق نافله اولور صلات عشادن اقدم واقع اولوب تراویح ایسه صکره اولمق لازم اولدیغنه بناً ﴿ ولو نوی فرضین کمکتوبة وجنازة فللمکتوبة ولو مکتوبتین فللوقتیة ﴾ مصلی مکتوبه وجنازه ایکی فرضه بردن نیت ایلسه رکوع وسجود صاحبی فرض عین اولدیغندن اقوی اولمغله نیت مکتوبه یه اولمش اولور وده جنازه حقنده نیت لغو اولور ایکی مکتوبه یه بردن مثلا وقت ظهرده ظهر ایله عصره نیت ایلسه ظهرك وقتنك دخولنه بناً متعین اولدیغندن نیت وقتیه ایچون اولمش اولور وده عصرك وقتی دخول ایتمدیکندن وقت ظهرده عصره نیت صحیح اولمامش اولور ﴿ ولو فائتتین فللاولی لو من اهل الترتیب والالغا فلیحفظ ﴾ ایکی فائته یه بردن نیت ایتسه صاحب ترتیب ایسه اولکنه واقع اولور یوقسه لغو اولور ❊ زیرا ایکیسنی بردن ادا ممکن دکلدر هر برلری علی حدة مطلوب الفعل اولوب وبرینی مؤدی اولمق ترجیح بلا مرجح اولدیغنه مبنی فقهها ترتیبك اولوینی اعتبار ایتمدکلرندن اولکنه شروع اولمدی ❊ حلبی ﴿ ولو فائتة ووقتیة فللفائتة لو الوقت متسعا ﴾ صاحب ترتیب فائته ایله وقتیه یه بردن نیت ایتسه وقت متسع اولورسه بنده فائته ایچون اولور صاحب ترتیب اولمزسه بنه لغو اولور وقت ضیق وطار اولورسه وقتیه ایچون اولور صاحب ترتیب اولسون ویا اولمسون ❊ حلبی ﴿ ولو فرضا ونفلا فللفرض ﴾ فرضله نافله یه بردن نیت ایتسه فرض اقوی اولدیغندن کندویه اولور ﴿ ولو نافلتین کسنة فجر وتحیة مسجد فعنهما ﴾ صباح نمازینك سنتیله تحیة مسجد کبی ایکی نافله یه بردن نیت ایتسه نده اولور ایکیسنك ثوابیله مثاب اولور بعض کره درت نافله نك نیتی جمع اولور تحیة مسجد سنة وضوء وضحی وکسوف کبی جمله سنك ثوابنه واصل اولور تحیة مسجد وقت مکروهده هرنه قدر اولمزسه ده بونده تبعیتله اولدیغندن جائز کورلدی ممنوع اولان مستقلا اولدیغنه نظرا در یاخود سنت فرض ایله برابر قضا ایه قالدیغنه کوره سنتی قضاده کندویه وتحیه یه بردن نیته محمولدر ﴿ ولو نافلة وجنازة فنافلة ﴾ نافله ایله جنازه یه نیت ایلسه نافله یه اولور جنازه دعا اولوب نافله کامله اولدیغندن اقوی اولدیغی

ایچون ﴿ ولا تبطل بنیة القطع ما لم یکبر بنیة مغایرة ﴾ مصلینك شروع ایتدیکی نماز قطع نیتیله باطل اولمز ما دام نیت مغایره ایله تکبیر المدقجه مثلا فرضه شروعندنصکره نافله نیتیله یاخود بونك عکسی ویاخود بعد الانفراد اقتدا ویا عکسی ایچون تکبیر کبی اما نیت موافقه ایله مثلا ظهره من غیر تلفظ بالنیة بر رکعتنی ادادنصکره نیت ایده رك تکبیر السه نیت اولی باطل اولمز نیت اولی اوزره بنا ایدر اکر نیت ثانیه اوزره بنا ایدرسه نمازی فساده کیدر ﴿ ولو نوی فی صلاته الصوم صح ﴾ برکسه نمازده صومه ویا اعتکافه نیت ایلسه نیتی صحیحه در یعنی صومی واعتکافی جائز اولور لکن اولی اولان نمازدن اولمیان شیئه نمازده مشغول اولمامقدر

﴿ (باب صفة الصلاة) ﴾

﴿ شروع فی المشروط بعد بیان الشرط هی لغة مصدر وعرفا کیفیة مشتملة علی فرض وواجب وسنة ومندوب ﴾ اشبو باب نمازك شرطنی بیاندنصکره مشروط اولان نمازك اوصاف نفسیه سیکه قیام ورکوع وسجوددن عبارت اولان اجزاء عقلیه هویت بیاننه شروعدر بونه کوره صفتدن مراد اجزاء هویت عقلیه اولور لکن صاحب نهر دیرکه اولی اولان مقام نفس صلاتك صفتنی بیان مقامی اولموب بلکه اجزاء صلات اولان مثلا قیامك فرضیتی وتشهدك وجوبی وثنانك سنیتی وقیامده موضع سجوده نظرك مندوبیتی بیانی محلی اولدیغندن مضاف تقدیریله صفة اجزاء الصلاة سبکنده اوله‌رق صفتدن مراد اجزاء مشروحه‌نك صفتی اولمقدر وعرفا کیفیة مشتملة علی فرض آه قولی دخی اشبو مضمون مذکوری مؤیددر صفة وصف فعلنك مصدری اولان وصفا لفظندن واوی حذف وواودن عوض آخرینه برتا الحاقیله مصدردر معنای لغویسی مراد اولدیغنه کوره اوصاف نفسیه مراد اولنور معنای عرفیسی اولان فرضی وواجبی وسنتی ومندوبی مشتمل اولان کیفیت مراد اولندیغنه کوره صفت اجزاء صلات اراده اولنور ﴿ (من فرائضها) التی لا تصح بدونها (التحریمة) قائما (وهی شرط) فی غیر جنازة علی القادر به یفتی ﴾ یعنی کندوسز نمازی صحیح اولمیان نمازك فرضلرندن بعضدر ایاق اوزره ویا قیامه قریب اوله‌رق افتتاح تکبیرنی آلمق مثلا امام رکوعده ایکن تکبیر السه قیامه اقرب اولورسه شروعی صحیح اولور یوق اقرب اولماز ایسه اولماز آنکله رکوع تکبیرنی مراد ایدرسه کفایت ایدر کندولره تحریك لسان لازم دکل زیرا واجب اولان لفظ مخصوصله تحریکدر وقتاکه نفس واجب متعذر اولدیسه غیرك وجوبیله بلا دلیل حکم اولنماز افتتاح تکبیرنك غیریده مرقوم اخرسله امی به

تحريك لسان لازمدر كندودن برشى بدل اولمديغى ايچون اما تحريمه ده نيت بدل
اولمش اوادى ايدى مصنفك من تبعيضيه ايله تعبيرنده اشبو متنده مذكور اولان
فرائضدن ماعدا فرائضه اشارت واردر واقعده ده اويله در نته كم شارح قريبا وبقى
قوليله ماعدايى بيان ايدر شروطدن اولان تحريمه يه وخروج بصنعه به وقعدهٔ
اخيره يه صادق اولان فرائضله تعبير اركانله تعبيردن اوليدر تحريمه لفظنده اولان
تاوحدت ايچوندر اما قيامه عدم قدرت وقتنده تحريمه ده قيام شرط دكلدر
تحريمه يى تكلمه قادر اولان كسه يه جنازه نمازينك غيرنده تحريمه شرطدر
اما جنازه ده كندو ايله شروع اولنديغى اعتباريله شرطدر سائر تكبيرلرى كبى
ركعت مقامنه قائم اولمسى اعتباريله ركندر آنجق تحريمه نك شرطيتيله فتوى
ويريلور مقابلى امام محمد وامام طحاوينك ركنيتنه حكملريدر * حلبى ﴿ فيجوز بناء
النفل على النفل وعلى الفرض وان كره ﴾ بس تحريمه شرط اولديغندن نافله يى
نافله اوزرينه وفرض اوزره بنا جائز اولور هرنقدر كراهت تحريميه ايله مكروه اولورسه ده
نافله ده بنانك جوازى فرض اقوى اولديغندن بناً نافله نك كندويه استتباعى تجويز
اولندى كراهت اولا سلامك فرضده تأخيرندن ناشى ثانيا نافله نك تحريميله ابتدا
اولنمديغى ايچون * حلبى * وان كره قولى صورتينك ايكيسنه بردن قيددر يعنى ايكيسنه
راجعدر ﴿ لافرض على فرض اونفل على الظاهر ﴾ قول ظاهر اوزره فرض فرض
اوزرينه ويا نافله اوزرينه بنا اولنماز برصلاته اولان نيت ايله صلات اخرى ادا اولنمديغى
كبى اشبو نيت دخى تحريمه كبى ركن دكلدر لكن صدر الشهيد اعتراض ايتمشكه
مقتضاى شرطيت تحريمه قنغى نماز اولورسه اولسون فرض ويا نافله قنغى نمازك
اوزرينه اولورسه بنانك جوازيدر نته كم قنغى نمازك طهارتى اولورسه اولسون
اوزرينه قنغى نمازى بنا ايتمك جائز وصحيح اولديغى كبى جواب ويريلوركه
مسئلهٔ مشروحده فرضك فرض آخر ويا نافله اوزرينه بنا اولنمامسى تحريمه نك ركن
اولديغندن مبنى دكلدر بلكه فرضده مقصود كندونى اخص اوصافيله غيريدن
تمييز وتعيين وكندونى عبادت مستقله قلمقدر بس غيرى اوزرينه بنا اولنديغى
تقديرجه اول غيرى ايله برابر ايكيسى برعبادت اولور * حلبى * فرضك نفل اوزرينه
بناسنك عدم جوازى قوى وكامل اولان نمازى ادنايه تابع قلمق لازم كلديكينه مبنيدر
* ابو السعود ﴿ ولاتصالها بالاركان روعى لها الشروط ﴾ شارح عليه الرحمه تحريمه نك
شرطيتنه وارد اولان اكر تحريمه شرط اولايدى كندوده اركانده رعايت اولنان
شروط رعايت اولنمزدى لكن رعايت اولندى بس عدم شرطيت ثابت اولدى
سؤالنه مقدمهٔ شرطى ترديد ايله جواب ويرركه تحريمه شرط اولورسه اركانه
متصل اولسون ويا اولمسون شروطه رعايت اولنماز ديرسك ملازمه ممنوعدر

يوق فقط شرط اولوب اركانه اتصالى اعتباريله قسمز رعايت اولنماز ديرسك ملازمه
برده لكن مقدمهٔ رافعه يه منع ايراد اولنوركه فقط شرط اولديغندن شروطه مراعات
اولنديغى مسلم دكلدر نيچه جائز اولمز ركنه اتصالندن ناشى مراعات اولنمق
شارحك ولاتصالها قولى مقدمهٔ رافعه يه اولان منعك سندى اولمش اولور يعنى
تحريمه ده شروطه رعايت اركانه اتصالندن ناشى بوقسه فقط شرطيتندن
اوتورى دكلدر ﴿ وقد منعه الزيلعى ثم رجع اليه بقوله ولئن سلم ﴾ زيلعى مراعات
مرقومه يه بناً تحريمه نك ركنيتنه ذاهب اولنلرى رد امراعات شروطى منع
ايلديكه تحريمه ده شرائط صلاته مراعات يوقدر حتى بركسه نجاستى حامل
اوله رق افتتاح تكبيرنى آلسه عمل يسير ايله حين فراغنده القا ايلسه ويا قبله دن
منحرف اوله رق تحريمه يى آلسه حين فراغنده قبله يه توجه ايتسه ويا مكشوف
العورة تحريمه يى السه ده عمل يسير ايله تحريمه دن فراغى حيننده ستر ايلسه
ويا قبل الزوال تحريمه يه شروع ايتسه ده حين فراغنده وقت دخول ايتسه
ويا محدث ويا جنب صو ايچنده تحريمه يه شروع ايتسه عقبنده فراغى وقتنده
صويه طالسه باشنى صودن چيقارسه ونمازنى ادا ايلسه صور مشروحه نك
جمله سنده زيلعى نك منعنه نظرا نماز صحيح اولور بوندنصكره زيلعى تحريمه ده
شروطه مراعات قولنه ولئن سلم قوليله رجوع ايلدى يعنى شرطيتى بالفرض والتقدير
تسليم ايتسك تحريمه نمازدن اولديغى ايچون دكلدر بلكه كندويه متصل اولان اداء
صلات ايچوندر لكن زيلعينك اشبو تسليمى منع مزبوردن رجوع دكلدر بلكه
دأب مناظرين اوزره خصمى اسكات ده مبالغه ايچون ارخاى عنان وتوسيع دائره
قبيلندن تنزلدر جزم دكلدر ﴿ نعم فى التلويح تقديم المنع على التسليم اولى لكن
نقول الاحتياط خلافه ﴾ تلويحده مذكور اولان تقديم المنع على التسليم اولى قوليله
رجوعك ضعفنه اشارت ايدر يعنى بلى هرنقدر رجوع ايتديسه ده بنه اولى اولان
منعدر شارح دركه احتياط اولان يعنى احوطله فرض اوله رق عمل قول مرقومك
خلافيكه يعنى شروطه مراعات قوليدر قريبا ذكر آتى برهانك كلامنك
دلالتيله لكن بحرك ونهرك ونحك ظاهر كلاملرندن مستبان اولان عدم
مراعاته اعتماددر ﴿ وعبارة البرهان وانما اشترط لها ما اشترط للصلاة لا باعتبار
ركنيتها بل باعتبار اتصالها بالقيام الذى هو ركنها ﴾ برهانك عباره سى
مفهومى نماز ايچون شرط قلنان شئ تحريمه ايچون انجق شرط قلندى
لكن ركنيتى اعتباريله دكلدر بلكه نمازك ركنى اولان قيامه متصل اولديغنه بنادر
افتتاح تكبيرنه تحريمه وتكبيرهٔ احرام اطلاق نمازه منافى اولان شئ مباحلرى
حرام قلديغى ايچون اما سبق حدث ايدن كسنه نك وضوء ايچون مشى مباحى

نمازه منافى شيلردن دكلدر ❊ (ومنها القيام) بحيث لومديديه لاينال ركبتيه
ومفروضه وواجبه ومسنونه ومندوبه بقدر القرائة فيه ❊ نمازك فرضلرندندر
اللرينى مد ايتديكى تقديرجه ركبه لرينه واصل اولميه جق قدر قيام يعنى
قيام تامكه انتصاب مع الاعتدال ايله غير تامكه انحناء قليل كه اللرى ديزلرينه
دكه يه جك قدر قيام مراد در وقيامك مفروضى وواجبى ومسنونى ومندوبى
كندوده قرائت مقداريدر مثلا بر آيت تلاوت ايده جك قدر قيام فرضدر ❊ فاتحه ايله
برسوره ويا اوچ آيت مقدارى قرائت واجبدر وترده سورهٔ سبح اسم ربك الاعلى
وقل ياايها الكافرون واخلاص شريف قرائت اولنه جق قدر قيام سنتدر ومحللرنده
طوال ويا اوساط ويا قصار مفصلارى تلاوت مقدارى مندوبدر قرائت
ساقط اولديغى محللرده تحديد دخى ساقط اولور فرائضدن شفع ثانيده قيام كبى
بونده ركن اصل قيامدر امتدادى دكلدر كندوده قرائت اولمدينه بناً
❊ قهستانى ❊ فلوكبر قائما اركع ولم يقف صح لان ما اتى به من القيام الى ان يبلغ
الركوع يكفيه قنية ❊ پس ركنده اوزرينه قرائت لازم اولمدينه كوره مثلا
امى كبى ويا كندو ايله فرض ادا اولنور قرائتك ادناسنه قصر ايتسه كه كندوده
قيامه محتاج اولمسه مثلا (ثم نظر) كبى اشبو نظم مجيدك ركوعه نازل اولورق اتيانى
ممكندر وياخود ايكى اولكى ركعنده قرائتى ترك ايتسه ده اولكيلرده تعيين واجب
اولديغندن ايكى صكره كيلرده كذلك ده افتتاح تكبيرينى قائما السه ومكث
ايتكسزين ركوعه وارسه نمازى صحيح اولور ❊ ابوالسعود ❊ زيرا ركوعه وارنه قدر
اولان قيام كفايت ايدر قنيه ده بو بيلجه مسطور در ❊ (فى فرض) وملحق به كندر
وسنة فجر فى الاصح (القادر عليه) وعلى السجود ❊ يعنى فرضده قيامه
وسجوده مقتدر اولان كسه يه قيام فرضدر قول اصحده نذر وسنت فجر كيلرده
فرضه ملحقدر ❊ لكن نذر نذر مطلق كه كندوده قيام وقعود تعيين اولنسون
ويا اولنمسون اكا عام وشاملدر واشبو شارحك ذكر ايتديكى نذر مطلقده
اولان قوليك بريدر وبرى تخيير قوليدر وقيامده اولى اولان اياقلر ارض اوزره
اولمقدر بغير عذر اوكچه لرى ويا پارمقلرى ويا بر ايانك اوزرينه قائم اولسه
مكروهدر وخشوعه اقرب اولان قيامده اياقلرينك مابين الرجلين با رمقلر ايله
درت پارمق قدر اولمقدر اما ركوعده وسجوده اياقلرينى برپرينه ياپشدير ر
سنت فجرده قيامك فرضيت وجوبى قولنده مراعاتدر شرنبلالى مراقى الفلاح
نام كتابده نقل ايتديكه اصح اولان صباح نمازك سنتك قاعدا اداسى
جوازيدر ❊ فلو قدر عليه دون السجود ندب ايماؤه قاعدا وكذا من يسيل
جرحه لو سجد ❊ پس بر كسنه قيامه قادر اولسه ده سجده يه اولسه اول كسنه يه

قاعدا ايما ايله نمازى ادا مندوب قلندى قيامك وسيله اولوب وكندو ايچون
مشروع اولديغى شى فوت اولدقده كندو نكده ترك اولنماسنى تحقيقا وقائما
دخى ايماسى جائز اولوريله بو بيلجه سجده ايتديكى تقديرجه ياره سى سيلان ايدن
كسنه يه قاعدا ايما مندوب وقائما دخى جائز قلندى ❊ زيرا ايما ايله ادا ايتسه وب
سجده ايتسه بلا خلف طهارتك فوتى لازم كلور اماقاعدا ويا قائما ايما ايله قيلسه
سجود وركوعك خلفه فوتى لازم كلور وخلفده ايمادر ❊ حلبى
❊ وقد يحتم القعود كمن يسيل جرحه اذا قام او يسلس بوله او يبدو ربع عورته
او يضعف عن القرائة اصلا او عن صوم رمضان ❊ نمازى قائما ادا ايتدكده
ياره سى آقان وبولى طوته ميان وياخود عورت اولان اعضادن برعضوك ربعى
منكشف اولان وياخود اصلا يعنى فرض مقدارى قرائتدن كندويه ضعف
كلان ويا رمضان صومندن عاجز اولنلره قعود تحتم ايدر يعنى فرض
اولور قيامه خلف اولوب طهارته خلف اولمديغندن وصومده فديه نك خلفيتى
وجها من الوجوه تحصيلى ممكن اولمديغندن كوره در ❊ ولو اضعفه عن القيام
الخروج لجماعة صلى فى بيته قائما به يفتى خلافا للاشباه ❊ مصلى يى جماعت ايچون
مسجده خروج قيامدن عاجز قيلسه منزلنده جماعتله قيلمق ميسر اولماسه منفردا قائما
قيلمق ايجق بو قولده فتوى وريلور قيام فرض اولوب جماعت فرض اولمديغنه بناً
بعضيلر جماعتله قيلمق قاعدا قيلار ديديلر اصح اولان قول بودر ❊ مجتبى ❊ بعضيلر
اماميله برابر قائما شروع ايدر بعده قعود ايدر وقت ركوع اولدقده قيام وركوع ايدر
ديديلر منيه صاحبنك مختارى بودر ❊ بحر ❊ اشبو ايچون خلاف واردر ❊ (ومنها
القرائة) القادر عليها كما سيجئ وهى ركن زائد عند الاكثر لسقوطه بالاقتداء
بلا خلف ❊ نمازك فرائضندندر ❊ رسول اكرم ونبى افخم صلى الله تعالى
عليه وسلمدن تواترا نقل وروايت قلنان قرآن عظيم الشانى اوقومق قادر اولان
كسنه يه يعنى قرآن كريمدن آيت قرائته قادر اولان كسنه لر ايچون قرائت قرآن
فرضدر مصنفك القادر عليه قولى امى واخرسدن احتراز اولنه
نته كم قريبا كلور ايكى روايت شاذه تلاوت اولنمار اولسه نماز فاسد اولمز
وكندويه اعتبار اولنماز ❊ اما تورات وانجيل شوانك خلافيدر كندولر نمازده
تلاوت اولنه يعنى تقديرجه منتلرى قرآن جليل الشانده بوليندينه كوره
اعتبار اولنمه وحديث قدسى تلاوتيله نماز جائز اولماز ❊ قهستانى ❊ دخى حد قرائت تصحيح
حروفيله كندو نفسى استماع ايده جك قدر ايله بولنور وقادر اولميان اخرس
وآناء الليل واطراف النهار سعى واجتهاد ايدوب تعلم واداء حروفه قادر اولميان امى
فرض دكلدر بعض هندو ترك آدملرى كبى ❊ واشبو قرائت اقتدا ايله
بلا خلاف ساقط اولديغندن اكثر علما عندلرنده بعض محلده من غير ضرورت
ساقط اولان ركن زائددر ركن اصلى ايجق ضرورتله ساقط اولان

رکندر امامك قرائتی خلف عد اولنماز ﴿ (و منها الركوع) بحيث لو مد يديه نال ركبتيه ﴾ اللرینی مد ایتدکده دزلرینه اولاشانه قدر رکوع دخی نمازك فرائضندندر بوکا کوره فقط باشی اکمك کفایت ایتمز حلبینك استحسان ایتدیکی شیئه بناً ورکوعك وقتی قیامده قرائتك تمامندهدر جلوس حالنده رکوع جبهه سی رکبتینه محاذی اولمقله در ﴿ (و منها السجود) بجبهته وقدميه ووضع اصبع واحدة منهما شرط وتكراره تعبد ثابت بالسنة كعدد الركعات ﴾ دخی نمازك فرائضندندر جبهه سیله و قدمیله سجده ایتمك سجده لغتده خضوع معناسنده وشرعده سخریت اولمیه رق وجهك بعضیسنی ارض اوزره وضع ایتمکدر بس انف داخل اولدی بچاق ایله چکه کیکلرینك قاوشدیغی برخارج قالدی سجده ده ایاقلرنی قالدیرمق ملاعبه یه یك مشابهدر جبهه دن هرنه قدر قلیل اولورسه ده برجزئی وضع فرضدر واکثر جبهه یی وضع واجبدر وقدمیه لفظنی اسقاط واجبدر برینی وضع کفایت ایتدیکندن و ایاقلردن بر پارمغی وضع شرطدر لکن باطن اصبعی وضع ایدوب رأس اصبعی وضع ایتمك شرطیله وسجده یی تکرار تعبددر اصل سجده کتاب وسنت واجماع اعاظم امت ایله ثابتدر تکراری سنت واجماع ایله در هر بر نمازده عدد رکعاتك تکراری سنت ایله ثابت اولدیغی کبی و تکرارك تعبدی اولمسی اکثر مشایخ قولیدر ❊ عند البعض شیطان برسجده ایله امر اولنوب ابا و امتناع ایتدیکندن بزلر کندویه ترغیما ایکی ایدرز دیدیلر بعضیلر اولکی شکر ایمان وایکنجی بقای ایمان ایچوندر دیدیلر بعضیلر سجدتان انسانك ارضدن خلق اولنوب وارضه عودتنه اشارتدر دیدیلر دخی بونلر امثالی نیجه وجه وجیهلر بیان ایتدیلر ﴿ (و منها القعود الاخير) والذي يظهر انه شرط لانه شرع للخروج كالتحريمة للشروع ﴾ دخی قعدهٔ اخیره نمازك فرائضندندر بعضیلر ظاهر اولان تحریمه نك شروع ایچون مشروع اولدیغی کبی بو دخی خروج ایچون مشروع قلندیغندن اشبو قعودك شرطیتیدر ❊ اکر رکن اولسه ماهیت صلات کندویه توقف ایدرحالبوکه توقف ایتمز حتی برکسه یمین ایتسه که نماز قلمام دیو سجده دن باشنی رفع ایتدکده حانث اولور شرع للخروج قولیله قعده نك تشهد ایچون مشروعیتی توهمنی نفی ایلدی ❊ عدم صحتنه بناً قعود فرض اولوب تشهد واجب اولدیغندن اکدن اضعف ایچون مشروعیتی لازم کلدیکندن ﴿ وصحح في البدائع انه ركن زائد لحنث من حلف لا يصلي بالرفع من السجود وفي السراجية لا يكفر منكره ﴾ بدایعده تصحیح اولندیکه قعود اخیره رکن زائددر حلف صورتنده ماهیت کندویه توقف ایتدیکندن من غیر

ضرورت ساقط اولدیغنه بناً بس نماز قلمام دیو یمین ایدن رکعت اولیدن اولکی سجده دن رفعله حانث اولور سجدهٔ ثانیه اولا بی تکرار اولدیغنه بناً لا يصلي صلوة دیو یمین ایتسه رکعت ثانیه نك سجدهٔ اولاسندن رفعله حانث اولور سراجیه ده ذکر اولندیکه فرضیت قعودك منکری کافر اولمز وجوبنه قول اولدیغندن فرض قطعی یی انکار ایتمش اولمز ❊ اما اصل قعودك منکری کافردر ❊ ضروریات دینیه دن اولدیغی اتفاق اوزره معلوم اولدیغندن ❊ حلبی ﴿ (قدر) ادنى قرآءة (التشهد) الى عبده ورسوله بلا شرط موالاة وعدم فاصل لما في الولوالجية صلى اربعا وجلس لحظة فظنها ثلاثا فقام ثم تذكر فجلس ثم تكلم فان كان الجلستين قدر التشهد صحت والالا ﴾ یعنی قعود اخیر تشهد تلاوت اولنه جق زمانك ادناسیدر تصحیح الفاظ ایده رك قرائتده کمال سرعت ایله تلاوت زمانی قدر دیمکدر یوقسه تشهدك ادناسی واعلاسی واردیمك دکلدر ❊ عدم فاصل ماقبلنی عطف تفسیردر یعنی تشهدی قرائت عبده ورسوله لفظنه قدر موالاتکه عدم فاصل شرطسز اولمقدر ولوالجیه ده ذکر اولنان مثلا برکسه درت رکعت نماز قیلسه بر لحظه جلوس ایتسه نمازی اوچ رکعت قلدم ظن ایتسه قالقسه بعده تذکر ایتسه کیرو عودت وجلوس ایدوب بعده تکلم ایلسه اکر جلستین تشهد مقداری اولورسه نماز صحیح اولور یوقسه اولمز ﴿ (و منها الخروج بصنعه) كفعله المنافي لها بعد تمامها وان كره تحريما ﴾ دخی نمازك فرضلرندندر تمامندن صکره قصدا کندویه منافی فعل ایله مصلینك خروجی واجب اولان سلامی ترك ایتدیکندن هرنقدر کراهت تحریمیه ایله مکروه ایسه ده مصنفك خروج بصنعه یی فرائضدن عد ایتمسی مسائل اثنا عشریه اولان امام اعظم رحمه الله بطلان قولندن اخذ ایده رك فرضیتنی اختیاردر زیرا امام مشار الیهك ارکان تمام اولوب فقط خروج بصنعه باقی قالدیغندن بطلانه حکمی فرضیتنه دلیلدر ❊ مسائل مشروحه ده اما مین همامین رحمهما الله نمازك صحتیله حکملری عدم فرضیته دلیلدر نمازدن خروجسز آخر فرض ادا اولنمامق قوللرینه نظرا امام مشار الیهك قولی ترجح ایدر زیرا برفرضك اداسی کندویه توقف ایدن شی فرضدر مع ضمنی کراهته منافی دکلدر ❊ نمازدن مخرج اولدیغی حیثیتدن فرضدر واجب اولان سلامی مفوت اولدیغی جهتدن مکروهدر نمازه منافی اولان فعل اکل وشرب وکلام ومشی وسلام کبی ومنافی قبل التمام قعوددن اقدم واقع اولسه اتفاقا نمازی فساده ویرر ﴿ والصحيح انه ليس بفرض اتفاقا قاله الزيلعي وغيره

واقره المصنف وفى المجتبى وعليه المحققون ❊ لكن صحيح اولان خروج بصنعه اتفاقا فرض دكلدر ❊ بو قولى زيلعى وغيرى ديديلر ❊ ومصنف اقرار ايلدى ❊ ومجتباده محققون بو قول اوزره در ديدى ❊ اما امام اعظم رحمه الله مسائل اثنا عشريه ده فساد ايله حكمى مسائل مشروحه ده فرضى تغيير ايدر معنالر اولدبغندندر ❊ بنا برين صور مشروحه ده مصلى بى حدث سبقت ايلسه نماز اتفاقا صحيح اولور ❊ وبقى من الفروض تميز المفروض وترتيب القيام على الركوع والركوع على السجود والقعود الاخير على ماقبله ❊ فرائضدن باقى قالدى فرضلرى بربرندن تميزا شبو فرائضك بيان وثبوتى رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك فعليله وصلوا كما رأيتمونى اصلى قول معجز مأليله در فرائض مشروحه نك غيرينك سنيت ووجوبنه فرضا دليل اولمسه فرضيتلريله حكم اولنور ❊ مثلا سجدهٔ اولايى سجدهٔ ثانيه دن رفع قليلله ويا قعوده قريب رفعله تميز كبى ❊ ابراهيم حلبى ❊ تميزدن مراد عبد اوزره فرض قلنان صلاتى فرض اولياناردن تميزدر ديديلر حتى بركسنه اوقات خمسه نك فرضيتنى بلمسه لكن وقتلرنده ادا ايلسه كفايت ايتمز ❊ بوكا كوره نمازده فرض اولان شيلرى بربرندن تميز مراد اولماز زيرا بو شرط دكلدر انتهى وقيامى ركوع اوزره وركوعى سجود اوزره وقعود اخيرى ماقبلى اوزره ترتيب باقى قالدى ترتيب هر بر شيئك مرتبه سنده قلمقدر يعنى نمازده قيامى ركوع اوزره وركوعى سجده اوزره وسجده يى قعود اخير اوزره ايتمكدر حتى بونلرك برنده مخالفت بولنسه نماز فاسد اولور حتى قعدهٔ اخيره ده قعود تشهد مقدارى اولدقدن صكره اوزرنده سجده اولديغنى تذكر ايتسه قعود باطل اولور ❊ بونده ترتيب يقين فرض اولديغندندر ❊ واتمام الصلاة والانتقال من ركن الى آخر ومتابعته لامامه فى الفروض ❊ دخى نمازى اتمام وبر ركندن بر ركنه انتقال واما منه متابعت باقى قالدى يعنى فرائض صلاتى تماما اتيان وانتقال مشروح وفرائضده امامنه متابعت فرضدر ❊ واجبات وسننده متابعت اولنمامق ضرر ايتمز ❊ وصحة صلاة امامه فى رأيه وعدم تقدمه عليه وعدم مخالفته فى الجهة ❊ دخى مأمومك رأينده امامك نمازينك صحتى باقى قالدى يعنى قول معتمد اوزره صحت وفساد اعتبارى مأمومك رأينده در ❊ مثلا ذكرينى ويا نسايى مس ايدن شافعى يه اقتدا ايتسه صحيحدر ❊ اما خروج دم وباقىٔ واقع اولان شافعى يه اقتدا صحيح دكلدر كنده وبولنديغى جهتده امامك اوزرينه تقدم ايتمكدر اما امامدن ايلروده بولنمسى جهت احراده اولسه بيت شريفده

حلقه نمازنده اولديغى كبى ضرر ايتمز ❊ دخى جهتده امامنه عدم مخالفتى فرائضدندر يعنى قبله ده اشتباه اولنديغى صورتده تحريله توجه اولندقده امامك استقبال ايتديكى جهته معلومى اوله رق اكا مخالفت ايتمه ملى ❊ اما داخل بيتده وحلقه نمازنده ومخالفتى نامعلوم اوله رق ضرر ايتمز ❊ وعدم تذكر فائتة وعدم محاذاة امرأة بشرطهما ❊ دخى شرطلرينه ملابس اوله رق يعنى اولكنه نظرا صاحب ترتيب ووقتده سعة وار ايكن فائتى متذكر اولمامق وايكنجيكه نسانك عدم محاذاتى تحريمه واداجهتندن مشترك اولان صلات مطلقه ده امامك مرئيه امامته نيتى شرائطيله فرائض باقيه دندر شارحك عبارسنده شرطلر متعدد ايكن شرطك مفرد ايراد اولنمسى هما ضميرينه اضافتله عموم كسب ايتديكندن شرائطك جمله سنه شامل اولديغنه بنادر ❊ وتعديل الاركان عند الثانى والائمة الثلاثة قال العينى وهو المختار واقره المصنف وبسطناه فى الخزائن ❊ تعديل لغتده تسويه وشرعده ركوع وسجودك وقومه وجلسه ده تسبيح مقدارى جوارحى تسكيندر نته كم قهستانيده مسطوردر اشبو تعديل اركان نفس قومه وجلسه كبى فرض عمليدر بريسى ترك اولنسه نماز باطل اولور ركن اولدقلرندن طمأنينات اربعك بريسى ترك اولنمغله باطل اولديغى كبى اشبو تعديل اركان دخى امام ابى يوسف رحمه الله وائمهٔ ثلاثه رحمهم الله تعالى نزدلرنده فرائضدندر امام عينى مختار اولان بودر ديدى ومصنفده اقرار ايلدى شارح ديركه خزائن نام تأليفمزده بز دخى بسط وتفصيل ايلدك ❊ (وشرط فى ادائها) اى هذه الفرائض قلت وبه بلغت نيفا وعشرين ❊ اشبو فرائض مذكوره نك اداسنده اختيار كه يعنى استيقاظ شرط قلندى بس سنن وواجباتده بلكه قعدهٔ اخيره نك شرطيتى قوللرينه كوره انده دخى اختيار شرط دكلدر بلكه اركانه خاصدر شارح ديركه اشبو اختيار ايله فرائض بكرميدن زياده قدره رسيده اولدى اولى اولان شارحك كوره وبه بلغت قولنى الاختيار قولى ذكر دنصكره كتورملى ايدى به ضميرى اختياره راجعدر حالا ذكرينك سبقتى بوقدر متنده ذكر اولنان سكز ايله شرحده مذكور اولان اون ايكى بكرمى يه بالغ اولور ❊ وقد نظم الشرنبلالى فى شرحه للوهبانية للتحريمة عشرين شرطا وانهاها ثلاثة عشر فقال ❊ شرنبلالى وهبانيه شرحنده تحريمه كه افتتاح تكبيرى ايچون بكرمى وغيريكه نماز ايچون اون اوچ شرط نظمله بيان ايليوب بيورديلر لكن تحريمه ايچون ذكر ايتديكى بكرمى شرطك بعضيسى لفظ تحريمه يه متعلقدر وبعضيسى نمازك شرطلريدر تحريمه يى شرط عد ايتدكارى ركنيته ياخود اركانه اتصالنه مبنيدر نته كم ما سبقده مرور ايتدى ❊ شروط لتحريم

حظيت بجمعها ❊ مهذبة حسنا مدى الدهر تزهر ❊ اشبو نظم بحر طويلدندر
شروط شرطك جمعيدر مبتدادر لتحريم صفتدر تحريمه كه افتتاح تكبيرى
معناسنه‌در حظيت‌ده تا خطابدر مجهول صيغه سى اوزره مرزوق وبهره ياب
اولدك معناسنه تهذيب برشيئك زوائدنى ازاله ايله كنديني اصلاح وپاكيزه
وخالص قلمق معناسنه مهذوبة ياخبر بعد الخبردر وياخود بجمعهاده كه
ها ضميرندن حالدر حسنا احسنك مؤنثيدر شروطك صفتيدر وياخبر ثالثدر
مدى فتى وزننده غايت معناسنه ياحسنايه ويا تزهر يه ظرفدر تزهر تانك فتحيله
خضع بابندن فعل مضارعدر فاعل ضميرى شروطه راجعدر يعنى نفع ويرر
وجهلى ازاله ايدر ديمك معناى بيت اى طالب مسائل شرعيه وراغب
مقاصد دينيه افتتاح تكبيرى ايچون دنيانك غايت ونهايتنه قدر هركه نفع ويرر
وجهلارينى ازاله ايدر زياده كوزل رونقدار شروط جمعنه مرزوق وبهره ياب
اولدك ديمكدر ❊ دخول لوقت واعتقاد دخوله ❊ وستر وطهر والقيام المحرر ❊
دخول شروطدن بدلدر ويامبتداى محذوفه خبردر هى دخول سبكنده در
محصول بيت فرض اولان نمازلر وسنتلرى كبى وقته توقف ايدن صلاتك
افتتاح تكبيرنك صحتى ايچون دخول وقت ومصلينك وقتك دخولنى اعتقادى
شرط قلندى هرنه قدر غلبهٔ ظنله اولورسه‌ده اما وقتك دخولنده شكى اولسه نمازى
جائز اولمز هرنه قدر واقعده وقت دخول ايتمش ايسه‌ده دخى ستر عورت وجواز صلاته
مانع نجاستدن وحدثدن طهارت واعتقادى تحريمه‌يه شرطدر دخى نافله‌نك
غيريده قيامه قادر اولان كمسه ايچون تحريمه‌ده تحرير اولنديغى وجه
اوزره كه قيام حالنده وقيامه قريب اوله‌رق افتتاح تكبيرنى نطق وتفوه
شرطدر پس بركمسه امام ركوعده ايكن اللرى دزلرينه واصل اوله‌رق
منحنيا تكبير السه نمازى صحيح اولمز ❊ ونية اتباع الامام ونطقه ❊ وتعيين
فرض اووجوب فيذكر ❊ دخى مقتدينك نمازينك صحتنده امامه اتباعه نيت
شرط اولديغندن تحريمه ركن اولديغندن ويا ركنه متصل اولديغنه بناً
انده دخى نيت شرط اولدى متابعته نيت بولنماسه منفرد اولور قرائت بولنورسه
نمازى تمام اولور يوقسه فاسد اولور ونطقه رفعله يا قريبى اولان نيت ويابعيدى
اولان دخول اوزرينه معطوفدر يعنى تكبيرى كندونك مسموعى اوله‌جق
قدر نطق وتكلم دخى شرطدر نفس تكبير كندوسى ركندر اشبو هيئت
مرقومه اوزره نطق شرطدر حتى بونده وبونك غيرى ثنا وتعوذ وبسمله
وقرائت وتسبيح وتشهد امثالى قولله اولان شيلرده فقط قلبندن اخفا
ايتسه‌ده مسموعى اوله‌جق قدر تكلم ايتمسه جائز اولمز وفرضى ظهر وياعصر

اداوياقضا ديو نيتله تعيين وواجبى وتر وياطواف وياعيد ويانذر ايله بيان
شرطدر اما نافله مطلق نيتله صحيح اولور حتى اكثر مشايخ عندلرنده تراويح
دخى مطلق نيتله اولور فيذكر مفهومى هرنه قدر ونطقه‌دن منفهم
اولورسه‌ده بيت آتيده بجملة تركيبنده كى بانك تعلقى ايچون فيذكر تكرار مثابه سنده
ذكر اولندى ❊ بجملة ذكر خالص عن مراده ❊ وبسملة عرباء ان هو يقدر ❊
مصلى افتتاح تكبيرنى نطقه قادر ايسه استغفار ويا تعوذ كبى كندونك
حاجتى اولان مرادندن وبسمله‌دن خالص جملهٔ ذكريهٔ عربيه ايله ذكر ايدر
يعنى تحريمه محلنده مثلا استغفر الله واعوذ بالله ويابسم الله ايله تحريمه‌دن اكتفا
اولنمز بلكه لغت عربيه اوزره جملهٔ ذكريه اولان الله اكبر امثالى كلمات طيبه
ذكر ايدر قادر ايسه يوقسه سائر لغت اوزره تكلم ايتسه ده اولور امام اعظم
رحمه الله‌دن فقط لفظهٔ جلاله ايله مفرد اوله‌رق شروعك صحتيده مرويدر
وفتوى بونك اوزرينه‌در لكن مشار اليه‌دن ظاهر روايت وامامين قولى اولكيدر
❊ وعن ترك ها واولهاء جلالة ❊ وعن مد همزات وباء باكبر ❊ عن ترك ها
وعن مراده اوزرينه معطوفدر هاوى لفظهٔ جلاله‌دن لام ثانيه‌يى مددن
نشئت ايدن الفدر اشبو الفى حالف ويا ذابح ويا مصلى تحريمه‌ده ويا لفظهٔ
جلاله‌دن هايى حذف ايتسه لر يمينك انعقادنده وذبيحه‌نك حلنده وتحريمه‌نك
صحتنده اختلاف واقع اولدى پس احتياطا عدم تركلريدر لهاء جلالة‌ده
لام زائده‌در مفهوم بيت دخى لفظهٔ جلاله‌دن لام ثانيه‌نك الفنى وهايى تركدن
وهمزه‌لرك واكبرك باسنى مددن خالص وخالى جملهٔ ذكريهٔ عربيه ايله ذكر ايدر
همزاتدن مراد لفظهٔ جلاله ايله اكبرك همزه‌لريدر پس صيغهٔ جمع ما فوق الواحده
اطلاق اولنمش اولور استفهام حقيقى قصد اولنورسه كفردر اكبر رفعله اعراب
حكايه ايله مشغولدر ❊ بانك مديله اكبار طبل معناسنه اولان كبرك جمعيدر
ياخود حيضده وياشيطانه اسمدر ❊ بهمه حال تكبير معناسندن خارجدر واكر مدلولنى
اعتقاد ايدرسه كفردر ❊ وعن فاصل فعل كلام مباين ❊ وعن سبق تكبير ومثلك
بعذر ❊ عن فاصل عن مراده اوزرينه معطوفدر مفهوم بيت دخى نمازه مباين
اولان هر برفعل ويا كلام مثللو فاصلدن ويا امامنى ويا نيتنى سبقت ايدن تكبير
دن خالص اولان جمله ايله ذكر ايدر نمازه مباين اولميان فاصل نيت ايدوب
بعده آبدست الوب ومشى ايدوب نمازه تكبيرايله شروع وياخود بعد الشروع
حدث سبقت ايدوب وضوئه ذهاب كبى مباين اولان فاصل نيت ايدوب بعده
ثوبله ويا بدنى ايله عبث وفائده سز اوله‌رق اوينامق وياخود نخود مقدارى
اسنانى ما بيننده اولان طعامى وياخود خارجدن برمقدار نسنه تناول ايتمك

ویا صو شرب ایتمك ویا كلام تكلم ویا اوكسروب بعده تكبیر المق كبی ومثلك
یعذر تركیبی شاعردن اعتذار در ❊ یعذر فاعل ایچون مبنیدر یعنی وزن سببیله
بعض بعید المأخذ معنی ویا خطا فهم ایدرسكز العذر عند كرام الناس مقبول
فحواسی اوزره عذری قبول ایدرسز دیمك اولور ❁ فدونك هذی مستقیما القبلة ❊
لعلك تحظی بالقبول وتشكر ❁ اشبو شرائط مشروحه یی قبله یه مع القدرة
استقباله یعنی استقبال دخی شرط اوله رق اخذ وضبط ایله امید كه قبولیله
مرزوق وظفریاب اولورسكده عندالله وعند الخلق مشكور ومقبول اولورسز ❊
ویاخود تشكر معلوم صیغه سی اوزره سن الله ذوالجلال حضرتلرینه شكر ایده
سنكه بومثللو اوزریه تعلمی اهم والزم اولان فرائضی بكا توفیق وعنایتله تعلیم
وتفهیم بیوردی دیو یاخود ناظم تحریره شكر وثنا ایده سنكه بومثللو نظم
بلاغت عنوانله بوقدر سهلة التناول مسائل شرعیه بیان ایلدی دیو ❁ فجملتها
العشرون بل زید غیرها ❊ وناظمها یرجو الجواد فیغفر ❁ فاء فذلكه ایله اجمال
ایدر كه اشبو نظمده مذكور شروط یكرمی بلكه بعض مذكورك غیری امام ثانی
قولی اوزره مادهٔ تكبیر كه نمازه شروعی منكر اومعرفا اكبر وكبیر كلمه لرینه
تخصیصی وستری وطهری اعتقادی دخی زیاده قلندی ❊ اسماء الله توقیفیدر
دینلدیكنه نظرا شیخك جوادی ذكرینك ظاهری الله ذوالجلاله جواد
اطلاقنك ورودیدر ویاخود نقص موهم اولمیه رق تعظیمی مشعر شیئك اطلاقنی
تجویز ایدن مذهبه مبنی فیغفر رجانك متعلقنی بیاندر ❊ فهو یغفر تقدیرنده
مبتدای محذوفه خبردر ❊ واشبو جمله نك ناظمی جواد اولان ذات بیچوندن
عفو ومغفرت رجا وامیدایدر واول كریم مطلق ورحیم اشفق دخی مغفرت
واحسان بیورر ❁ والحقتها من بعد ذاك لغیرها ❊ ثلاثة عشر للمصلین تظهر ❁
ناظم دیركه اشبو شرائطی بسط وبیاندنصكره بشقه شرائطه كه یعنی تحریمه نك
غیرینك شرائطنه الحاق ایلدك عشرشینك سكونیله در فتحیده لغتدر وزن ایچون
تنوینله او قنور للمصلین ده جار ومابعدنده كه تظهریه متعلقدر یعنی ملحق بهی
بیان ایدر كه اون اوچ شرط دخی مصلین ایچون ظاهر اولور یعنی نمازلرینك
اون اوچ شرطی وار دیمكدر ❁ قیامك فی المفروض مقدار آیة ❊ وتقرأ فی ثنتین
منه تخیر ❁ نمازده مفروض قیاملر كه فرض وواجب وسنت فجرك قیاملری كبی
محللرده برآیت مقداری قیامك شرطدر وسنتلر كبی قعود جائز اولان
محللرده قعود دخی قیام كبیدر اشبو قیامك برآیت مقداری اولمسی امام اعظم
قولیدر وقول معتمده بودر ومفروضدن ایكی ركعتده قنغی ایكی ركعت
اولورسه اولسون علی وجه التخییر سنك تلاوتك شرطدر اما اولینده قرائتی

واجبدر ❁ وفی ركعات النفل والوتر فرضها ❊ ومن كان مؤتما فعن تلك
یحظر ❁ فی ركعات النفل والوتر مقدم خبر فرضها مؤخر مبتدادر یعنی نافله نك
ووترك جمیع ركعتلرنده قرائت نمازك فرضیدر ❊ زیرا نافله نك هرایكی ركعتی بر نماز در
ووترده هربر ركعتنده قرائتك فرضیتی كندوده اذان واقامت اولمدیغندن
سنته مشابه اولدیده قرائتده سنتك حكمی كندویه ویرلدی منذور دخی
نفل حكمنده در حتی بركسه درت ركعتده بر تسلیم ایله نذر ایتسه ركعاتك
جمله سنده قرائت لازمدر نفلی ذاتی اولوب وجوبی عارضی اولدیغنه بنا أ
مؤتمه كوره نمازلرك جمله سندن قرائت منع اولنور ❁ وبعد قیام فالركوع
فسجدة ❊ وثانیة قد صح عنها تؤخر ❁ قیامدنصكره فرض ركوعدر عقبنده
سجده در واندن صكره سجدهٔ ثانیه نك كندودن تأخیری صحیح اولدی
اشبو بینده بر ركعتده مكرر اولمیه رق مشروع اولان شیئه اشارت واردر
وشرط سجود فالقرار بجبهة ❊ وقرب قعود حد فصل محرر ❊ فالقرارده فا محلی
اولمدیغندن فازائددر جبهه نك قراردن مراد ما تحتنده اولان شی برطرف
اولوب رفعه قابل اولماملی پس مجرد وضع كفایت ایتمز بلكه جبهه ارضه معتمدا
مماس اولوب ارضك حجم وجنه سی بولمق لازمدر وسجدهٔ معتبره علی التحقیق
جبهه یی وركبتینی ویدینی وایاغك پارمقلرینك باطننی علی وجه الاعتماد
وضعله در وبین السجدتین حد فاصل فقهانك تحریرلرینه نظرا قعوده اقرب اولمقدر
❁ علی ظهر كف او علی فضل ثوبه ❊ اذا تطهر الارض الجواز مقرر ❁
علی ظهرده جار مؤخر جوازه متعلقدر الجواز مبتدا مقرر خبر اذا تطهر الارض
جوازه شرطدر پس مصلی النك ارقه سی ویا ثوبنك برطرفی ویا كور
عمامه سی اوزره سجده ایلسه محل وضع پاك اولورسه صحیح اولور بغیر عذر
اولورسه مكروهدر سجده ارض اوزره اولوب كف وطرف ثوب كندویه
متصل اولدیغندن حائل نجاست عد اولنمدیغنه بناً طهارت ارض شرط
قلندی ❁ سجودك فی عال فظهر مشارك ❊ لسجدتها عند ازدحامك یغفر ❁
سجودك مبتدا یغفر خبردر فظهرده فا محلنه اومعناسنه اولان واو اولسه اولی
ایدی لسجدتها ده لام مشارك لفظنه متعلقدر وفی معناسنه در وضمیر صلاته
راجعدر عند ازدحامك یغفریه ظرفدر ❊ معنای بیت یكرمی درت پارمق اعتبار
اولنان ذراعدن نصف ذراع قدری محل عالیده ویاكندونك نمازنی ادا ایدن
وكندوده فرجه اولمیان ارض اوزرینه ساجدك ارقه سی اوزره وقت
ازدحامده سجودك مغفور وجائزدر ❁ اداؤك افعال الصلاة بیقظة ❊ وتمییز
مفروض علیك مقرر ❁ اویانق اولدیغك حالده افعال صلاتی ادا ایتمك

واوزریکه فرض اولان اوقات خمسه یی بری برندن ویانافله دن تمییز وتفریق ایتمك مقرر ومبرهندر ﴿ویختم افعال الصلاة قعوده ٭ وفی صنعه عندالخروج محرر﴾ افعـال صلاتی مصلینك قعودی ختم ایدر یعنی قعودك ما قبلنـه ترتیبی لازمدر حتی قعود نصکره سجدهٔ صلبیه ویاتلاویه یی فوت ایتدیکی خاطرینـه کلسـه سجدهٔ مرقومـه یی ادادنصکره قعـودی اعاده لازم اولور ٭ وخروج بصنعه امام اعظم عنـدنده فرض اولـدیغی ائمهٔ حنفیه دن محققین عنـدلرنده تحریر اولنمشدر وبعض نسخه ده ٭وازکی صلاة مع سـلام لمصطفی ٭ذخیرة خلق الله للدین ینصر ٭بیتی موجـود در ﴿(الاختیـار) ای الاسـتیقاظ﴾ اشبوفرائض مشروحه نك اداسنده اختیار یعنی استیقاظ شرط قلندی اختیـار لفظی اسـتیقاظ ایله تفسـیر معنـای لازمی ایله تفسـیر در ٭ زیرا اختیـاردن اسـتیقاظ لازمدر ﴿ اما لورکع اوسجد ذاهلا کل الذهول اجزأه ﴾ مصلی کمال مشغولیتندن نمازدن ذهول کلیله ذهول ایده رك رکوع وسجود ایتسه کفایت ایدر اختیاردن مراد استیقاظ اولوب رضا اولمدیغنه بناً ناعس یعنی ایزغانیجی کمسه دخی ذاهل یعنی غافل کبیدر ٭ حتی آبدستنك منتقض اولمسیله فقهانك حکملری ذاهل کبی اولمسنی تأیید ایدر ﴿(فان اتی بها) اوباحدهابان قام اوقرأ اورکع اوسجد اوقعد الاخیر(نائما لایعتد) بما اتی (به) بل یعیـده ولو القرائة اوالقعـدة علی الاصح﴾ بس برمصلی فرائض مشروحـه یی ویاخود برینی مثلا قیامی ویاقرائتی ویارکوعی ویاسجودی ویا قعدهٔ اخیره یی نائمـا اتیان وادا ایتسه اکا اعتداد واعتبار یوقدر بلکه اعاده ایدر هرنقـدر قرائت ویاقعده ایسـده قول اصح اوزره مقابلی فقید ابو اللیـثك نائما قرائته اعتداد اولنـور اول صلاتده اولان اختیـار ایله اکتفا قولیـدر فتح دخی بونی توجیـه ایتدی وجامع الفتاوی صـاحبنك نائما قعود معتدبه در رکن اولمیوب ومنـاسی کنـدویه نوم ملایم اولان اسـتراحت اولدیغنه بناً قولیـدر ﴿وان لم یعده تفسد لصدوره لاعن اختیار فکان وجوده کعدمه والناس عنه غافلون﴾ نائما ادا ایتدیکی فرضی اعاده ایتمسـه لاعن اختیار صادر اولدیغنـدن وجودی عدمی کـبی اولدیده نمازی فاسـد اولدی ناس اشـبو مضموندن غافلردر ﴿ فلواتی النـائم برکعة تامة تفسـد صلاته لانه زاد رکعة وهی لاتقبل الرفض ﴾ پس نائم تمام بررکعت ادا ایتسـه نمازی فسـاده کیدرر فض قبول ایتمیـان بررکعت زیاده ایتدیکنه مبنی ﴿ولو رکع اوسجد فنام فیه اجزائه لحصول الرفع والوضع بالاختیار ﴾ برکمسه رکوع ویاسجود ایتسـه وانده اویوسـه کفـایت ایدر اختیاریله رفع و وضع حاصل اولدیغی ایچون اشـبو تعلیل رکوعده رفعك اشـتراطنه مبنیدر اما سنت ویاواجب دیدکارینـه

کوره ایوجه ظـاهردکلدر ﴿ (ولها واجبـات) لا تفسد بترکها وتعاد وجوبا فی العمد والسهوان لم یسجد له وان لم یعـدها یکون فاسـقا آثما ﴾ نمـاز ایچون واجبلر واردر واجب دلیل ظنی ایله ثابت ومتحقق اولان شیدر فرائضده دیدیکی کبی ومن واجباتها دیسه اولی اولور ایدی واجبی ترك ایله نمـاز فسـاده کتمز قصدی ترك صورتنده نماز وجوبا اعاده اولنور سجدهٔ سهوایله جبر نقصان اولمز هرنه قدر قعدهٔ اولایی ترك ورکعت اولانك سجده لرینك برینی آخر صلاته دك قصدا تأخیر وقعدهٔ اولی ده عمدا صلوات دعاسنی ایتـان ایچون اولورسه ده قول معتمد اوزره اعاده نك وجـوبی کندوده نقصان اولمیـان وجه اوزره ادا اولنمق ایچوندر اعاده اولنمدیغی صورتده کراهت تحریمیه ایله مکروه ادا ایله تأدیه اولنمش اولور واعاده نك وجوبی وقتنده سعه اولدیغنه کوره در ٭ابوالسعود ٭دخی سهو صورتنده واجبك ترکی ایچون سجدهٔ سهو ایتمز سه بنه وجوبا اعاده اولنور واکراعاده ایتمزسـه فاسق وآثم اولور کراهت تحریمیه یی مرتکب اولدیغنه بنـاً بوندن مفهم اولان صغیره یه علی وجه الاصرار مرتکب اولمیان کمسه فاسق اولمقدر بوایسه بعیددر ﴿ وکذا کل صلاة ادیت مع کراهة التحریم تجب اعادتها والمختار انه جابر للاول لان الفرض لایتکرر ﴾ بنه بویلجـه هربر کراهت تحریمیـه ایله ادا اولنـان نمازك اعاده سی واجب ولازم اولور هرنقدر سجدهٔ سهو اقتضا ایتمیـان مدافعهٔ اخبثین کبی شیله اولورسه ده ونقصـان امامك نمـازینه دخول ایتدیکی تقدیرجه جبر نقصان ایتمزسه اعاده مقتدی یه دخی واجب اولور لکن جمعه ایله عیدبو حکمدن مستثنادر بونلرده مقتدی اوزرینه اعاده واجب اولمز لکن امامله جماعت بردن اعاده ایدرلرسه اولور واعاده نك وجوبی وقتك بقاسـنه کوره وقت خروج ایدرسـه مندوبدر ومختار اولان معـاد اولکنی جابردر فرضك عدم تکررینـه بناً بعضیلر فرض ایکنجیدر دیدیلر بونه کوره تکرر اولمز ظـاهر اولان اعاده ایله اثم مرتفـع اولور عمدا دخی اولدیسه ده ﴿(وهی) علی ماذکره اربعة عشر (قراءة فاتحة الکتـاب) فیسجد للسهو بترك اکثرها لا اقلها لکن فی المجتبی یسجد بترك آیة منهـا وهو اولی ﴾ مصنف کتاب علیه رحمة الوهابك ذکرینـه کوره واقعدن قطع النظر واجبات اوندرتدر واقعـده زیاده در اولکی فاتحهٔ کتابی قرائتـدر واجب قدری قرائت اولند قده وقتك خروجنـدن خوف ایتسـه جمیع نمـازده هربر رکعتـده برآیت قرائتی جائز اولور ٭ بس اکثرینی ترك ایله سهوا ایچون سجده ایدر ٭ اقلنی ترکده سجده ایتمز لکن بوقول امامین قولیدر ٭ امام اعظم رضی الله عنه عندنده تمامی قرائت واجبدر ٭ شارحك کلامی امامین قولی اوزره جاریدر ومجتباده فاتحه دن برآیتی ترك ایله سجدهٔ سهوایدر دیو مسطوردر اولی اولانده بودر ﴿ قلت وعلیه فکل آیة

واجبة ككل تكبيرة عيد وتعديل ركن واتيان كل وترك تكرير كل كما يأتى فليحفظ ❊ شارح ديركه مجتبانك بياننه كوره فاتحه نك هر برآيتى واجبدر ❊ بيرام نمازينك تكبيرات زوائدينك هر بررلرينك بلكه ركعت ثانيه نك ركوعى تكبيرى دخى وتعديل ركن بلكه قومه وجلسه نك تعديللرى وواجبلرك هر بررلرينى اتيان ومحللرنده كتورمك وواجبلرك هر بررلرينك تكرارنى ترك واجب اولديغى كبى نته كم قريبا كلور حفظ وضبط ايله ❊ (وضم) اقصر (سورة) كالكوثر اوماقام مقامها وهو ثلاث ايات قصار نحو ثم نظر ثم عبس وبسر ثم ادبر واستكبر وكذا لو كانت الاية او الآيتان تعدل ثلاثا قصارا ذكره الحلبى (فى الاولين من الفرض) ❊ واجب دخى فرضدن اولكى ايكى ركعتده فاتحه يه سورهٔ كوثرى وياخود انك مقامنه قائم اولان ثم نظر ثم عبس وبسر ثم ادبر واستكبر كبى اوچ قصه آيتى بنه بويله اوچ قصه آيته عديل اولان بر ويا ايكى آيتى فاتحه يه ضم ايتمك اشبو مضمونى حلبى ذكر ايلدى ائمهٔ ثلاثه عندلرنده ضم سوره سنتدر ❊ وهل يكره فى الاخريين المختار لا (و) فى (جميع ركعات النفل) لان كل شفع منه صلاة (و) كل (الوتر) احتياطا ❊ صكره كى ايكى ركعتده ضم سوره مكروه ميدر مختار اولان دكلدر لكن اولى اولان فاتحه ايله اكتفادر ونافله نك جميع ركعتده هر برشفعى بر نماز اولديغندن ووترك هر بر ركعتده احتياطا ضم سوره اولور كندوده اذان واقامت اولنمامده سنته مشابه اولديغندن ❊ (وتعيين القرأة فى الاوليين) من الفرض على المذهب ❊ دخى مذهب مختار اوزره فرضدن ايكى اولكنده قرائتى تعيين واجبدر اشبو تعيين مار الذكر اولينده فاتحه يه ضم سوره يى تعيينى تكرار دكلدر بوندن مراد مطلق قرائتى تعيين واندن فاتحه يه ضم سوره يى تعيينندر بعضيلر تعيين قرائتى فرض عيندر ديديلر واولينندن تأخير صورتنده عدم فسادده اتفاقلرى اوله رق ثمرهٔ خلاف سجدهٔ سهوك سببنده در واجبدر دينلره كوره سجدهٔ سهوك سببى واجبك تركيدر وركعتين اخيرنده قرائت ادادر فرضيتنه ذاهب اولنلرك عندنده سبب فرضك محلندن تأخيريدر واخيرينده قرائت قضادر وقول ثانى امام هر نقدر ايكى اولكى ركعتلرده قرائت ايتمسه ده صكره كى ركعتلرده بعد الوقت مسافرك مقيمه اقتداسنك عدم صحتيله تأييد ايده رك تصحيح اولندى اكر قرائت ادا اوليدى صحيح اولوردى قرائت حقنده مفترضك مفترضه اقتداسى اولديغنه بناءً وقتا كه اقتداى مزبور جائز اولمديسه قرائتك قضا اولوب محلنه لاحق اولديغندن صكره كى ركعتلر قرائتدن خالى قالدى قول ثانى دخى اولكى ركعتلرده قرائت ايتميان امامه ايكى صكره كى ركعتلرده واصل اولان مسبوقه قرائتك وجوبيله ده تأييد اولندى بعضيلر فقط تعيين افضلدر ديديلر

حلبى ❊ (وتقديم الفاتحة على) كل (السورة) وكذا ترك تكريرها قبل سورة الاولين ❊ دخى فاتحه يى سوره نك كلمسنك اوزرينه تقديم واجبدر پس فاتحه دن مقدم سهوا سوره دن بر حرف اوقوسه سهو ايچون سجده ايدر ينه ايكى اولكى ركعتلرك سوره لرندن مقدم فاتحه نك تكرارنى ترك واجبدر پس قبل السوره فاتحه يى ايكى كره قرائت ايتسه سوره يى تأخير ايتديكندن سهوا ايچون سجده واجبدر اما بر كره سوره دن مقدم وبر كره صكره اوقوسه سوره نك تأخيرى لازم كلديكندن سجدهٔ سهو لازم اولماز زيرا سوره نك عقبنده ركوع واجب دكلدر اما اخرينك سوره سندن مقدم تكرار ايتسه سجدهٔ سهو لازم اولماز واخرينده سوره يى فاتحه دن مقدم اوقوسه ينه سجده لازم دكل ترتيب هر نقدر واجب ايسه ده بونده قرائتده ترتيب بولنمامش اولدى سجده نمازك ترتيب واجبى تركدن لازم كلور ❊ حلبى ❊ (ورعاية الترتيب) بين القراءة والركوع و (فيما يتكرر) اما فيما لا يتكرر ففرض كما مر (فى كل ركعة كالسجدة) او فى كل الصلاة كعدد ركعاتها ❊ دخى قرائت ايله ركوعك بيننده ترتيبه رعايت ومحافظه هر بر ركعتده وسجده كبى هر بر ركعتده وعدد ركعات كبى بر نمازده تكرر ايدن شى بينلرنده قعده وما قبلنده اولان شيلر كبى فرضدر نته كم ما سبقده مرور ايلدى حتى بعد القعده وقبل السلام ياخود بر مفسد اتياننده اقدم بعد السلام بر كسه ركعت ويا سجدهٔ صلبيه ويا تلاويه يى تذكر ايلسه آنى اشلر وقعده يى اعاده ايدر وسجدهٔ سهو ايدر عدد ركعاتده ترتيب واجبدر مسبوقك قضا ايتديكى اول صلاتى اولديغى ايچون اكر ترتيب شرط اولسه آخرى اولوردى ❊ حتى لو نسى سجدة من الاولى قضاها ولو بعد السلام قبل الكلام لكنه يتشهد ثم يسجد للسهو ثم يتشهد لانه يبطل بالعود الى الصلبية والتلاوية ❊ اشبو مضمون مصنفك اوزرينه تفريعدر يعنى ترتيب سابق واجب اولديغندن بر كسه مثلا ركعت اوليدن بر سجده يى اونتسه آنى قضا ايدر هر نقدر سلامدن صكره ده اولور سه ده تكلم ايتمدكجه يعنى نمازى فساده ويرر بر فعل كندودن صادر اولمدقجه لكن سجده يى قضا ايتدكده فقط تشهد ايدر بعده سهو ايچون سجده ايدر بعده ينه تشهد ايدر زيرا ترتيب شرط اولديغندن قعدهٔ اولى صلبيه يه ويا تلاويه يه عود ايله باطل اولور سجدهٔ تلاوت وقتا كه نمازده واقع اولديسه كندويه سجدهٔ صلبيه حكمى ويرلدى ❊ اما السهوية فترفع التشهد لا القعدة حتى لو سلم بمجرد رفعه منها لم تفسد بخلاف تلك السجدتين ❊ اما سهويه تشهدى ابطال ايدر قعده يى ايتمز حتى مجرد سجدهٔ سهودن رفعله سلام ويرسه نماز فساده كتمز اما سجدتان مرقومتان بونك خلافنه ملابسدر صواب اولان تلك لفظنك بدلنه تينك ديمك ايدى ❊ (وتعديل الاركان) اى تسكين الجوارح قدر تسبيحة فى الركوع والسجود

وكذا فى الرفع منهما على ما اختاره الكمال ﴾ دخى تعديل اركانكه تسكين جوارح
يعنى ركوعده وسجودده وبونلردن رفعده سبحان الله دييه جك قدر اعضالرك حركت
ايتمه مسى واجبدر كمال الدين حضرتلرينك اختيارى اوزره وتلميذ ابن امير الحاج دخى
بوخصوصده كندويه متابعت ايلدى وخانيه ده تصريح اولنان مصلى ركوعه وارسه باشنى
قالدرمقسزين ساهيا سجده يه وارسه امام اعظم وامام محمد عندلرنده نمازى جائز اولور
واوزرينه سجدهٔ سهو لازم اولور مسئله سى دخى وجوبه دلالت ايدر وعند البعض فرضدر
مجمعك وعينى نك اختيارلرى وامام طحاوينك ائمهٔ ثلثه دن رواتى اوزره وبعضيلر
سنتدر ديديلر ﴿ لكن المشهور ان مكمل الفرض واجب ومكمل الواجب سنة وعند
الثانى الاربعة فرض ﴾ لكن مشهور اولان فرضك مكملى واجب وواجبك مكملى
سنتدر واما م ابى يوسف عندنده ركوعده وسجودده قومه ده وجلسه ده اولان
تعديلات درت فرضدر اشبو قاعده يه نظرا قومه وجلسه ركوع وسجودى
مكمل اولدقلرندن واجبلردر وبونلرده تعديل سنت اولمق لازم كلور بوايسه كمالك
جمله سنده واجبدر وامام طحاوينك كلبسنده فرضدر قوللرينه موافق دكلدر
لكن حلبى دليل اقتضا ايتدكدنصكره مخالفتك ضررى يوقدر ديدى ﴿ (والقعود
الاول) ولوفى نفل فى الاصح وكذا ترك الزيادة فيه على التشهد ﴾ نافله ده وياناقله نك
غيريسنده قول اصحده قعود اول واجبدر نافله ده اشبو قول اصحك مقابلى امام محمدك
هر برشفعك باشنده قعود فرضدر زيراهر برشفع على حدة برنمازدر بناً عليه
هر برركعتده قرائت فرض اولدى جواب ويريرزكه قعدهٔ اخيره نك هر برشفعك
باشنده فرض اولديغى نمازدن خروج ايچوندر وقناكه ثالثه يه قائم اولديغنده
معلوم اولديكه ماقبلى نمازدن خروج زمانى اولمديغندن قعده فرض اوله رق
باقى قالمدى اما قرائت بنفسه وبذاته ركن مقصود اولديغنه بناً ترك ايتسه نمازى
فساده كيدر نافله نك غيريده مقابلى امام طحاوينك وكرخى نك سنتدر قوللريدر ۞ حلبى ۞
بنه بوبابجه نافله نك غيريده قعود اولده تشهدك اوزرينه زياده يى ترك واجبدر
اما نافله ده ظهرك اولكى سنتيله جمعه نك اولكى وآخركى سنتلرندن ماعدا اولان
نوافلده زياده نك اتيانى مطلوبدر ﴿ واراد بالاول غير الاخير لكن يرد عليه
لواستخلف مسافر سبقه الحدث مقيما فان القعود الاول فرض عليه وقد يجاب
بانه عارض ﴾ قعود اولدن مراد اخيرك غيريدر مثلا برسلامله بيك ركعت نافله
نمازقلمق مسئله سنه شامل اولسون ايچون اشبو صورتده قعدهٔ اخيره نك ماعداسى
واجبدر اما قعدهٔ اخيره هرقنغى برنمازده اولور ايسه اولسون فرضدر ۞ لكن اشبو مراد
مشروحه سؤال ايراد اولنوركه كندويى حدث سبقت ايدن مسافر برمقيمى استخلاف
ايتسه بونده قعود اول مقيمك اوزرينه فرض اولور امامك اوزرينه فرض

(اولديغندن)

اولديغندن جواب ويريلوركه بونده قعود اولك فرضيتى ذاتى دكلدر بلكه
لعارض در مادهٔ نقض اوله مز ﴿ (والتشهدان) ويسجد للسهو بترك بعضه ككله
وكذا فى كل قعدة فى الاصح ﴾ دخى تشهدا نكه قعدهٔ اولى ايله قعدهٔ اخيره ده تشهد
اوقومق هرنه قدر عبد الله بن مسعود رضى الله تعالى عنهدن مروى اولان
التحيات لله كلماتنك غيرى دخى اولورسه ده صاحب بحر مشار اليهك روايت
بيورديغى الفاظ منيفه نك وجوبى حقنده بحث ايلدى كليسنى ترك ايله سجدهٔ سهو
لازم اولديغى كبى هرنه قدر قليل اولورسه ده بعضيسنى تركله ده
واجب اولور بنه بوبابجه قول اصحده هر برقعدده تشهد واجبدر شارح رحمه الله
اشبو وكذا فى كل قعدة قوليله مصنفك والتشهدان قولنك تثنيه صيغه سيله
تعبيرى بو ايكى محلك غيريده وجوب تشهدك نفيني مشعر اولديغندن هر بر تشهده
عام وشامل اولان مفرد صيغه سيله اداسندن اولى اولمديغنه اشارت وتعريض
ايدر انسب اولان اسم جنس اولان مفرد ايله تعبير ايدى ۞ بحر ۞ اصحك مقابلى
قعدهٔ اخيره نك ماعداسنده بعضك سنتدر قوللريدر ﴿ اذقد يتكرر عشرا
كمن ادرك الامام فى تشهدى المغرب وعليه سهو فسجد معه وتشهد ثم تذكر سجود
تلاوة فسجد معه وتشهد ثم سجد للسهو وتشهد معه ثم قضى الركعتين بتشهدين
ووقع له كذلك ﴾ تشهدك ايكيدن زياده وقوعنى بيان ايدركه بعض كره تشهد
اون قدر تكرر ايدر مثلا بركمسه اخشام نمازنك قعدهٔ اولى سنده امامه اقتدا
ايتسه بس مغربك تشهدلرنده امامه واصل اولمش اولور وامامك اوزرنده سجدهٔ
سهو اولسه مأموم مرقوم كندويه امامنه متابعت واجب اولديغندن امامله برابر
سجده ايلسه بعده سجده تشهدى رفع ايتديكندن امامله تشهد ايتسه بعده
امام مشار اليه سجدهٔ تلاوت تذكر ايلسه مأموم مرقوم بنه امامله سجده ايلسه
وسجدهٔ تلاوت قعودى رفع ايتديكندن تشهد ايتسه بعده سجدهٔ سهو افعال
صلاتى ختم اولمق لازم اولديغندن سجدهٔ سهو ايتسه وسجدهٔ سهو تشهدى رفع
ايتديكندن امامله برابر تشهد ايتسه بعده مسبوق من حيث الافعال آخر صلاتى
قضا ايتديكنه بناً امامله قلديغى آخر صلات اعتباريله اوزرنده اولان
ايكى ركعتدن بر ركعت دخى قلدقده نمازنك ايكنجى ركعتى اولمق ايله قعود ايدر
صكره بر ركعت دخى ادا ايدوب قعود ايتمه يله تشهد بنله ركعتينى قضا ايدر
ومأموم مشروح ايچون امام مرقومه واقع اولان سهو وتذكر سجدهٔ تلاوت
واقع اولمغله اون تشهد تمام اولور ﴿ قلت ومثل التلاوية تذكر الصلبية فلو فرضنا
تذكرها ايضا لهما زيدا ربع اخر لما مر ﴾ شارح عليه الرحمه ديركه كندودن اول اولان
قعده يى ابطال ايدوب وسجدهٔ سهوى اعاده ايتمه ده صلبيه يى تذكر تلاويه يى

تذكر كيدر پس امام ومأموم ایچون تلاوه‌یی تذكر كبی صلبیه‌یی دخی تذكری
فرض ایتسك درت آخر تشهد دخی زیاده اولنور تلاویه دنصكره سجدهٔ
سهو ایتدیكی ایچون مثلا امام مشروح قعدهٔ خامسه‌دن صكره سجدهٔ صلبیه‌یی
ترك ایتدیكنی تذكر ایتسه‌ده مأموم امام ایله برابر سجدهٔ صلبیه‌یی اتیان
ایتسه قعده مرتفعه اولدیغندن تشهد ایتسه بعده سجدهٔ سهو ایدوب وتشهد
ایلسه ماسبقده مرور ایدنه بناً و بو مثللو صلبیه‌یی تذكر مأمومه دخی
واقع اولسه اون درت قعده اولور ❊ ولو فرضنا تعدد التلاوية والصلبية لهما
ایضا زید ست ایضا ❊ مرقومانه سجدهٔ تلاویه وصلبیه‌نك تعددنی فرض
ایلسك التی دخی زیاده اولور مثلا قعدهٔ سابعه‌دنصكره صلبیهٔ اخرایی تذكر
ایلسه وآنك ایچون سجده ایدوب وعقیبنده تشهد ایلسه بعده سجدهٔ سهودن اول
بشقه تلاوه‌یی دخی تذكر ایدوب عقیبنده سجده وتشهد ایدوب بعده سجدهٔ
سهو وتشهد ایلسه تشهد اوچ اولور مأموم دخی بو مثللو در ❊ ولو فرضنا
ادراكه للامام ساجدا ولم يسجدهما معه فمقتضى القواعد انه يقضيهما فيزاد
اربع اخر فتدبر ولم ارمن نبه على ذلك والله اعلم ❊ مأمومك امام ركعت ثانیه‌دن
سجدهٔ اولیده ایكن امامه اولاشوب وكندو ایله برابر ایكی سجده‌یی ایتمكسزین
قعودی فرض اولندیغی تقدیرجه من فاته شئ من صلاته بعد اقتدائه اعاده
كاللاحق قاعده‌سنك مقتضاسی اوزره مأموم مشروحك سجدتین قضا ایتمسی
اولمغله درت آخر تشهد دخی زیاده اولور دقت مقامه اشارت ایچون تدبر ایله امر
اولندی ❊ شارح دیركه اشبو تصویر مشروحه تنبه ایدر بركمسه‌یی
بن كورمدم الله ذو الجلال حقیقت حاله اعلمدر بو صورتده سجدتینی سجود
سهودنصكره قضا ایدرسه انلر ایچون قعود ایدر صكره سهوك قعودنی اعاده
ایدر سهودنصكره بر سجده دخی تذكر ایتسه آنی وسهوی اعاده ایدر بعده بر سجدهٔ
آخر دخی تذكر ایتسه بنه بو یلجه‌در ❊ پس درت قعده اولور ده مجموع قعده‌لر
یكرمی درت اولور ذكر اولندیغی وجه اوزره ابراهیم حلبی مكتوباتدن
بر نمازده یتمش اوچ قعده تصویر و بیان ایلدی ❊ (ولفظ السلام) مرتين
فالثاني واجب على الاصح برهان دون عليكم وتنقضي قدوة بالاول قبل عليكم
على المشهور عندنا وعليه الشافعية خلافا للتكملة ❊ وایكی كره سلام لفظی ركوع
وسجود صاحبی نمازلرده كندویه مواظبت اولندیغندن واجبدر پس جنازه
وسجدهٔ سهو وشكرده جوازی قولی اوزره واجب دكلدر ❊ حموی ❊ پس ایكنجی
سلام دخی قول اصح اوزره واجبدر وبعضیلر سنتدر دیدیلر برهان نام كتابده بو یلجه
مسطوردر علیكم لفظنی سویلمك ویمینا وشمالا تحول ایتمك واجب دكلدر ومأمومك

اقتداسی قول مشهور اوزره بزم عندمزده سلام اولك علیكمندن اقدم منقضی اولور
بعضیلر انجق سلامك ایكیسیله خروج ایدر دیدیلر شافعیه دخی بو قول اوزره‌در
صاحب تكمله ایچون خلاف واردر ❊ (و) قراءة (قنوت الوتر) وهو مطلق الدعاء
وكذا تكبيرة قنوته وتكبيرة ركوع الثالثة زيلعى (وتكبيرات العيدين) وكذا
احدها وتكبير ركوع ركعة الثانية كلفظ التكبير فى افتتاحه لكن الاشبه
وجوبه فى كل صلاة بحر فليحفظ ❊ وتر دعاسی اوقمق دخی واجبدر اشبو قنوت
مطلق دعا معناسنه‌در وتر واجب دینلره كوره واجبدر سنت دینلره كوره سنتدر
اما مخصوص اللهم انا نستعينك دعاسی سنتدر حتی بشقه دعا اوقونسه اجماعا جائزدر
❊ ابو السعود ❊ بنه بو یلجه قنوت تكبیری وثالثه‌نك ركوع تكبیری لكن بو قولی شارح زیلعیه
اسناد ایلدی ابو السعودك بیانه نظرا زیلعیده بو مثللو كلام اولمدیغندن بو قول صحیح
دكلدر دخی بیرام نمازلرینك تكبیر زوائدلرینك هر برلری وایكنجی ركعتك ركوع تكبیری
ویكرمی اوچ وقت نمازدنصكره تكبیر تشریق واجبدر بیرام نمازنك افتتاح
تكبیرنده الله اكبر لفظنك وجوبی كبی لكن اشبه اولان بیرام نمازینه
خاص اولمیه‌رق هر بر نمازده لفظ تكبیرك وجوبیدر ❊ (والجهر) للامام
(والاسرار) للكل (فيما يجهر) فيه (ويسر) ❊ وكندوده جهر اولنان صباح
نمازی واخشامك وینسونك ایكی اولكی ركعتلرنده وبیرام وجمعه وتراویح
ورمضانده وتر نمازلرنده امامه كوره جهر وكندوده اسرار اولنان
ظهر وعصر نمازلری ومغربدن اوچنجی ركعتده وكسوف واستسقا نمازلرنده
امامه كوره اتفاقا ومنفرده كوره قول اصحده اسرار واجبدر كندوده جهر
اولنان نمازلرده منفرد جهر ایله اخفا بینلرنده مخیردر لكن جهر افضلدر
وغیره اسماع اولمدیغندن جهرده مبالغه لازم دكلدر وجهرك محلی قراءتدر
ثنا وتسمیه وتعوذ دكلدر ❊ وبقى من الواجبات اتيان كل واجب اوفرض فى محله
فلواتم القراءة فمكث متفكرا سهوا ثم ركع اوتذكر السورة راكعا فضمها قائما اعاد
الركوع وسجد للسهو ❊ واجبلردن بیان اولنمیان هر بر واجبی ویا فرضی
محلنده اتیان ایدوب كتورمك باقی قالدی پس بركمسه قراءتی اتمام ایتسه‌ده
بر مقدار سهوا تفكر ایده‌رك مكث ایتدكدنصكره ركوعه وارسه ویاخود
سوره‌یی راكعا تذكر ایتدكدنصكره قائما سوره‌یی ضم ایتسه ركوعی فرض
اوله‌رق اعاده ایدر اولكی صورتده فرض اولان ركوعی محلندن تأخیر ایكنجی
صورتده واجب اولان سوره‌یی تأخیر ایتدیكندن سهو ایچون سجده ایدر ❊
تأخیر ایكنجی صورتده واجب اولان سوره‌یی تأخیر ایتدیكندن سهو ایچون
سجده ایدر تأخیری بیانده لف ونشر مشوش واردر ❊ وترك تكریر ركوع

وتثليث سجود وترك قعود قبل ثانية اورابعة وكل زياده تخلل بين الفرضين ﴿ دخی
ركوعی تكرار وسجودی تثليث وایكنجی ركعتدن وثلاثیدنك غيريده رابعه‌دن قعودی
ترك وهر بر ایكی فرض بينه تخلل ایدن زياده باقی قالدی يعنی اشبو مذكورات
دخی واجبلردر لكن وترك تكرير ركوع قولندن فرضين قولنه قدر ماسبقده
مرور ایدن اتيان كل واجب اوفرض كلامنی تكراردر فتأمل پس ركوعك
قيامنی وبين السجدتين جلسه‌يی برتسبيح مقدارندن زياده برتسبيح قدری
ساهيا اطاله ایلسه بين الفرضين زياده تخلل ایتدیكندن سجدهٔ سهو لازم
كلور متنبه اولمق لازمدر ﴿ وانصات المقتدی ومتابعة الامام يعنی
فی المجتهد فيه لافی المقطوع بنسخه اوبعدم سنيته كقنوت فجر وانما تفسد
بمخالفته فی الفروض كما بسطناه فی الخزائن ﴾ دخی مقتدينك انصات ایتمسی
واجبی باقی قالدی پس انصات ایتمسه قرائت ایتسه اوزرینه نمازی اعاده واجب
اولور ومقتدی‌یه سهو سجده‌سی اولمديغندن سهوا قرائت ایتسه دخی سجدهٔ
سهو ایتمز ومجتهد فيه اولان قنوت فجركبی یاعدم سنيتی ویا نسخی مقطوع
اولميان شيده امامه متابعت باقی قالدی متفق عليه ده متابعتك وجوبی بالطريق
الاولیدر واجبده ونسخ اولنميان واجبك غيريده بيرام تكبيرلرينك اوچك اوزرينه
زياده اولانی كبی متابعت واجبدر اما نسخی مقطوع ویاخود عدم سنيتی
مجزوم اولان مثلا فجرك قنوتنده متابعت واجب دكلدر بلكه مكروهدر زيرا
قنوت مزبور سنت دينلديكنه نظرا نسخی مقطوعدر يوق برماه برقومه بددعادر
دينلديكنه كوره عدم سنيتی محققدر مأمومك امامه مخالفتی انجق دفروضده
فساده ويررنته كم خزائنده بسط وتفصيل اولندی ﴿ قلت فبلغت اصولها
نيفا واربعين وبالبسط اكثر من مائة الف اذاحدها ينتج (٣٩٠) من ضرب
خمسة قعدة المغرب بتشهدها وترك نقص منه او زيادة فيه اوعليه فی (٧٨)
كامر والتتبع ينفی الحصر فتبصر ﴾ شارح ديركه واجبلرك اصولی قرق
طقوزه قدر بالغ اولدی ارباب فهومه پوشيده دكلدركه تحقيقا ایكی ركعت
نمازدرت شيكه افتتاح تكبيری وقعده وتشهد وسلامی مشتملردر وهر بر ركعت
قيامی وفاتحه قرائتنی واوچ آيت ضم سوره‌يی وركوعی وسجودی مشتملردر
واشبو مذكورلرك هر برلری یافعل واتيانی واجب ویاترك وفقدانی
واجب براز شيلری مشتملردر اما افتتاح تكبيری كندوده واجب الاتيان
برشی واركه لفظ تكبيركه الله اكبر عنوانيله تكلمدر اما فاتحه ده واجب اوچدر
اولا تمامنی ویا اكثرنی قرائت ثانيا محليكه كندوده افتتاح تكبيرنی ايقاع ایتديكی
قيامده یاخود ركعت اولیدن سجدهٔ ثانيه دنصكره حاصل اولان قيامده كندويی

(اتياندر)

اتياندر پس افتتاح تكبيرنی السه بعده ركوعه وارسه صكره قيامه قالقسه
فاتحه‌يی تلاوت ایتسه كندويه سجدهٔ سهو لازم كلور ﴿ فاتحه‌يی محلنك غيريده
اتيان ایتدیكيچون بنه بويله ایكنجی ركعته قالقسه عقيبنده ركوعه وارسه
بعده قالقسه فاتحه‌يی قرائت ایتسه سجدهٔ سهو لازم كلور وایكيسنده ده ركوع
باطل اولور ثالثا ضم سوره‌دن اول فاتحه‌يی تكراری تركدر تكرار صورتنده ضم سوره‌يی
محلندن تأخير واردر سهوا ایچون سجده لازم اولور پس فاتحه‌ده ایكی ركعتده
التی واجب اولور اما ضم سوره ده هر ركعتده درت واجب وار اولكی اوچ
قصد ویابر اوزون آيت اوقومقدر برآيت قصيره اوقوسه ضم سوره ایتمش اولماز
ایكنجيسی فاتحه‌نك عقيبنده ضم سوره ایتمكدر پس سوره‌يی فاتحه‌نك اوزرينه
تقديم ایتسه فاتحه دنصكره سوره‌يی اعاده لازمدر وسجدهٔ سهو ایدر فاتحه‌نك
اوزرينه تقديم واجب اولديغندن اوچنجی ضم سوره‌يی محليكه فاتحه‌نك
محلی اولان قيامده ایقاعدر پس سوره‌يی ركوعدن قالقدقدنصكره ایقاع
ایلسه ركوع باطل اولور واجبی تكميل ایچون قرائتك بعضيسی بعضيسنه ملحق
اولديغيچون وركوعك اعاده‌سی وسجدهٔ سهو لازم اولور فقهانك تكميلا للواجب
قوللرنده فاتحه‌يی سوره ايله برابر محلنده قرائت ایتسه بعده ركوعدن قائم اولدقده بنه مثلا
اوچ آيت مقداری قرآن تلاوت ایتسه بوصورتده ركوعی باطل اولماز غايتی سجودی
محلندن تأخير ایتديكندن سجدهٔ سهو لازم اولور دردنجيسی ضم سوره‌يی
تكراری تركدر ركوعی محلندن تأخير اولديغی ایچون اشبو ضم سوره حقنده
ایكی ركعتده واجب سكزدر بلكه ایكی واجب دخی واجبلره تابع قلنور
بری هرنه قدر نهارده دخی اولورسه ده مصلی امام اولورسه اداء یاخود قضاء
جهر وبری بنه امام اولديغنه كوره ليلا دخی اولورسه ده اداء یاخود قضاء
اسراردر اما ركوعده هر بر ركعتده درت واجب وار اولا ركوعی قرائتدن
صكره ایقاع پس قرائتدن اقدم ویا قرائت اثناسنده ايقاع ایتسه محلندن
تقديم ایتديكی ایچون سجدهٔ سهو لازم اولور ثانيا كندوده تعديل يعنی
تسكين جوارح ثالثا كندودن رفعه‌كی قومه‌ده تعديل رابعا كندوده تكرار
مشروع اولمديغندن وتكرارده سجودك تأخيری لازم كلديكندن تكراری ترك
اما سجودده هر بر ركعتده التی واجب وار اولكی كندويی بعد الركوع ايقاعدر
زيرا قبل الركوع ايقاعه اعتبار اولنمديغندن بشقه ركوعی محلندن تأخير وسجدهٔ
مزبوره‌يی زياده‌يی مستلزمدر وكندويه مجددا ركوع وایكی سجده لازمدر
وسجدهٔ سهو ایدر ایكنجی سجده‌يی بورن ايله جبهه اوزرينه بردن ایدر اوچنجی كندوده
جوارحك سكونيله تعديلدر دردنجی كندودن رفعه‌كی جلسه‌ده تعديلدر بشنجی سجدهٔ

تثلیثی ترکدر مشروع اولمدیغندن بشقه یا ثالثه یه قیامی تأخیر ویاخود
قعودی محلندن تأخیری مقتضیدر التنجی سجده تینی رکعت ثانیه ویاقعود اوزرینه
تقدیمدرزیرا تقدیم اولنمیوبده مثلا سجده تیندن اقدم رکعت ثانیه یی کتورسه
مثلا رکعت اولانك رکوعندن قالقوب قرائت ورکوع وسجود ایتمکله بوصورتده
انجق بررکعت ادا ایتمش اولور نهایتی رفضی یعنی ترکی قبول ایدن برازشی زیاده
ایتمش اولور وکندویه رکعت ثانیه یی اداوسجدهٔ سهو لازم اولور رکعت ثانیه دیکی
سجدهٔ ثانیه دن مقدم کتورسه سجدهٔ اولی صحیحه اوله رق واقع اولور
وکندویه سجدهٔ متروکه یی ادا لازم اولور وسجدهٔ سهو ایدر ❊ ایکنجی رکعتك
سجده لرندن اقدم ویاخود بینلرنده قعود ایتسه قعودی باطلدر اکر ترك
ایتدیکی سجده لری کتوروب وواجبلریله قعود اخر دخی ایدرسه
سهو سجده سیله نمازی جائز اولور یوقسه سجدهٔ صلبیه یی ترك ایتدیکی
ایچون نمازی باطلدر تحقیق اشبو سجده ده اولان وجوه سته نك وجودی
وجهلرندن اون سکز واجب مستبان وظاهر اولدی زیرا ایکی رکعتده بولنان
درت سجده ایچون ایکی رکوعدن صکره درت ایقاع واردر ودرتده جبهه
وانف اوزره اوضاع وار ودرتده تعدیل وار ایکی تعدیلده کندودن رفعده وار
وایکیده تثلیثی ترك وار وایکیده هر برلرینی مابعدینه تقدیم وار دخی نمازك
واجبلرندندر قرائت تشهد پس برمصلی تشهد مقداری قعود ایدوب وتشهد
ایتمکسزین سلام ویرسه اشبو قوم مصلی مجددا تشهد ایدر وسلام
ویرر وسجدهٔ سهو ایدر صکره تشهد ایدر وسلام ویرر دخی تشهدی قعودده
ایقاع واجبات صلاتندر پس برکسه تشهدی سجدهٔ آخیره ده کتورسه
محلنده کتورممش اولور سجدهٔ سهو لازم اولور دخی قعودك ابتداسنده
تشهدی قرائت واجبدر پس تشهددن اول قعودده قرائت ویادعا ایتسه
محلندن واجبی تأخیر ایتمش اولدیغندن سجدهٔ سهو لازم کلور دخی تشهدده
قیامی ترك نمازك واجبلرندندر ❊ مثلا قعود تشهد مقداری اولوبده بعده قائم
اولسه تشهد وسلام ایچون عودت ایدر وسجدهٔ سهو ایدر یوق قعود تشهد
مقداری اولمقسزین قیام ایدرسه قعود فرض اولدیغندن قعود ایچون
عودت لازم اولور وتشهد ایدر وسلام ویرر وسجدهٔ سهو ایدر دخی نمازك
واجبلرندندر ایکی کره سلام ویرمك ومحلندن تأخیر ایتدیکندن
سجدهٔ سهو ایدر بنه بویلجه برکسه محلنك غیرینده سهوا سلام ویرسه یاخود
لسانی اوزره کلمهٔ شهادت ویا تسبیح جاری اولسه مسجددن خروج ویاتکلم
ایتمدکجه نمازه عودت ایدر نمازده اشلدیکی شیلری ایشلرسه سجدهٔ سهو ایدر اشبو

محله قدر واجبات صلاتدن قرق طقوز مقداری ذکر وبیان اولندی
وفاتحه دن هر برآیتك وجوبی باقی قالدی ایکی رکعتده اون درت واجب
اولمش اولور وضم سوره ده هر برآیتك وجوبی اعتباریله التی واجب دخی
باقی قالدی ❊ نته کم هندیه نك کلامنك مفهومی دخی باقی قلان واجباتدن قرائته
شروعندن صکره قیامده تشهد قرائتی ترك اشبو ایکی واجب رکعتینه نظرادر
اما قبل القرائة رکعت محل ثنادر دخی واجبات باقیه دندر اولکی رکعتك
سجده لرینك عقیبنده ایکنجی ایچون قیام پس برکن ادا ایده جك قدر
قیامدن تراخی ایتسه قیام موضعنده قعود اولدیغندن سجدهٔ سهو لازم اولور
دخی ایکنجی رکعتك سجده لرندنصکره قیامی ترك باقی قلان واجبلردندر پس
قائم اولدیغی صورتده فرض اولان قعودی محلندن تأخیر ایتدیکندن
اوزرینه سجدهٔ سهو لازم اولور اوچنجی رکعتی سجده ایله قیدلمدیسه یوق
سجده ایله قیدلدیسه نماز باطل اولور واجبات باقیه دندر بعض آیاتی
رکوعده قرائتی ترك قرائت محلندن تأخیر لازم کلدیکی ایچون دخی باقی قلان
واجبلردندر تشهد مقداری قعود ایدوب وتشهدك بعضیسنی قرائت ایتدکدن
صکره بعض آخرینی ترك دخی واجب مزبورلردندر سلامدن اقدم قیامی
ترك سلامدن مقدم قیام ایتسه قیامدن عودت ایدوب سلام ویروب سجدهٔ
سهو ایتمك لازم اولور وآیت سجده یی تلاوت ایتدکده سجدهٔ تلاوت دخی
واجبات مشروحه دندر اشبو اصول واجبات زیاده جه بسط وتفصیل اولنسه
یوز بیکدن زیاده یه رسیده اولور زیرا بردن اوچیوز طقسان حاصل
اولور ❊ مثلا ماسبقده مذکور اولان یتمش سکزه بالغ اولدی پس اشبو یتمش
سکزی مثلا اخشام نمازینك قعده سنك بش واجبی که قعود وقرائت تشهد
وتشهددن نقصان ایتمامك واوزرینه زیاده ایتمه مك وکندوده زیاده ایتمه مك
اشبو قعدهٔ مغرب که حقیقة بر واعتبارا بشه ضرب ایتدیکمز تقدیرجه
اوچیوز طقسان حاصل اولور پس سهوا سکوت ویاتفکر سببیله برركن
ادا اولنه جق قدر نمازده شغل مسئله سنی تذکر ایتدیکمز تقدیرجه یکرمی درده
واصل اولور زیرا سکوت یافاتحه دن اقدم ویاصکره ویاکندوده ویاضم سوره ده
ویاضم سوره دن صکره ویارکوعده ویاصکره یاسجدهٔ اولیده یابین السجدتین
یاسجدهٔ ثانیه ده ویابعد السجدتین اولور وبونلرك هر برلری یارکعتینده
ویاتشهدده ویاقبل السلام اولور مجموعی یکرمی درتدر اشبو یکرمی دردی
اوچ یوز طقسانه ضرب ایتدیکمزده طقوزبیك اوچیوز

التمش حاصل اولور بعده مقتدینك امامنه متابعتنه نظرا دیدیكمز تقدیرجه
متابعت واجبه‌یی اون یدی بولورز زیرا ایكی ركعتك قیاملرنده وركوعلرنده
وركوعدن رفعلرنده وسجودلرنده ورفعلرنده وقعودده وسلامده وسجدهٔ سهوده
متابعت مبلغ مزبوره رسیده اولوب پس اشبو اون یدی متابعتی طقوز بیك
اوچیوز التمشه ضرب ایتدیكمزده یوز اللی طقوز بیك یوز یكرمی واجب بولورز
بودخی شارحك دیدیكی اوزره یوزبیكدن زیاده در شارحك قولی اوزده
كماهوحقه تتبع اولنسه واجبات عدوحصره صغمز زیرا قنوت وتكبیر قنوت وترك
اوچنجی ركعتك ركوع تكبیری وبیرام تكبیرلری وایكنجی ركعتلرینك ركوع
تكبیرلری وسائر نمازلرده زیاده اولان سجدهٔ تلاوة صلاتیه كبی بعض نمازه
مختص اولان واجبلری ذكر وبیان ایتمدك اشبو محلده واجبات بیانی حقنده
شیخ جبرتینك كلامی منتهی اولدی اوزرینه زیادهٔ قلیله ضمیله شارحك فبلغت
قولنك ماقبلنه تفریعی ایوجه ظاهردكل ❊ فیلغزای واجب یستوجب ٣٩٠
واجبا ❊ لغز لامك ضمیله مراد تعمیه اولنمش یعنی مستور المراما ولان كلامه دینور
فارسیده چیستان وتركیده بلمجه تعبیر اولنور نته كه ادبا وشعرا نظما ونثرا برنسنه‌یی
نازكانه ستر وتعمیه ایله ترتیب ایدر معمادن فرقی لغز سؤال طریقیله اولور جمعی
الغاز كلور پس علی وجه اللغز استفسار اولنوركه قنغی واجبدركه اوچیوز طقسان
فعلا وتركا واجبی اقتضا ایدر جواب قعدهٔ مغرب مشروحه‌دركه ای واجب
تركینده‌كی واجبدن مراد فرضه عام وشامل اولان واجبدر ❊ (وسننها) ترك
السنة لایوجب فسادا ولاسهوا بل اساءة لوعامدا غیرمستخف وقالوا الاساءة
ادون من الكراهة ثم هی علی ماذكره ثلاثة وعشرون ❊ نمازك سنتلری قریبا
ذكراولنانلردر سنتك تركی فساده اقتضا ایتمز سجدهٔ سهوده بلكه استخفاف
طریقی اوزره اولمیه‌رق قصدا اولورسه اسائت ایتمش اولور بونك مبناسی
مناط اثم انجق واجب اولدیغندن كوره امابعض سنت مؤكده‌نك تركیله آثم اولور
قوللریده واردر تارك جماعت قول اصح اوزره آثم اولور قوللری كبی جماعتك
سنت مؤكده اولمسی قول اصحنه كوره لكن سنت مؤكده‌نك تاركنه اولان اثم
واجبك تاركنه اولان اثمدن دوندر عامدا اولمزسه اسائت اولمز ترك علی وجه
الاستخفاف اولورسه آثم اولور فقها اسائت كراهت تحریمیه‌دن زیاده دوندر
دیدیلر اسائت مرجع كراهت تنزیهیه اولان خلاف اولیدر سنن مصنفك ذكرینه
كوره یكرمی اوچدر واقعده زیاده‌در معدود محذوف اولدیغندن لفظ عدد مؤنث
اولدی ❊ (رفع الیدین للتحریمة) فی الخلاصة ان اعتاد تركه اثم ❊ للتحریمة لفظنده‌كی
لام جاره مع معناسنه‌در پس رفعك تحریمه‌یه مقارنتنی اقتضا ایدر بعضیلر اول رفع ایدر

صكره تكبیر ایدر وبعضیلر تكبیر ایدر صكره رفع ایدر دیدیلر یعنی سنن صلات
افتتاح تكبیری ایچون اللری قالدیرمقدر خلاصه‌ده ذكر اولندیكه بركسنه رفع
یدینی تركی عادت ایتسه اثم اولور ائمه ذاهب اولنلر سنت مؤكده اولماسنه قائللردر
عدم اثم اختیار ایدنلر سنت مستحبه‌اولماسنه قائللردر امام اعظمدن مروی اولان
رفع یدینی ترك ایدرسه جائزدر ایتمزسه افضلدر روایتی عدم اثمه دالدر ❊ بحر
❊ (ونشر الاصابع) ای تركها بحالها (وان لایطاطئ رأسه عندالتكبیر) فانه
بدعة ❊ وپارمقلری نشر ایدوب یعنی بربرینه پك ضم ایتمیوب وزیاده تفریج
ایتمیه‌رك حاللری اوزره ترك ایتمك سنتدر وتكبیر وقتنده بلكه جمیع قیامده باشنی
اشاغه اكدمك سنتدر اكمك بدعتدر سنتی ترك اولدیغندن تنزیها مكروهدر
❊ (وجهر الامام بالتكبیر) بقدر حاجته للاعلام بالدخول والانتقال وكذا بالتسمیع
والسلام واماالمؤتم والمنفرد فیسمع نفسه ❊ دخول وانتقالی اعلان ایچون حاجت
مقداری افتتاح وانتقال تكبیرلرینی امامك جهری سنتدر حاجت مقدارندن
زیاده‌سی مكروهدر تسمیع وسلام دخی بنه بویله‌در معلوم اولسونكه امام افتتاح
تكبیرینی الدقده صحت صلاتی ایچون تكبیر ایله احرامه قصدندن لازمدر مجرد
اعلام قصد ایتسه نمازی جائز اولماز ایكیسنی جمع حسندر مبلغ یعنی مؤذن كبی
جماعته صوت ایصال ایدن كسه برتكبیر ایله فقط تبلیغ قصد ایدوب احرام قصد
ایتمزسه كندونك وكندونك تبلیغیله نماز ادا ایدن جماعتلرك نمازلری صحیح دكلدر
جماعت نمازه داخل اولمیان كسه‌یه اقتدا ایتدكلری ایچون امامبلغ احرام وتبلیغ
قصد ایدرسه حسندر اما امامدن تسمیع ومبلغدن تحمید وانتقال تكبیرلری
بونلردن مجرد اعلام قصد اولنسه نمازه فساد یوقدر زیرا مذكورات صیغه‌لریله
ذكر اولندقلرندن عزیمتله متغیر اولماز ❊ حموی ❊ اما مؤتمله منفرد فقط كندو نفسنه
اسماع ایدر ذكرده افضل اولان اخفا اولدیغنه بناءً تبلیغه حاجت مس ایتمزسه
مكروهدر وائمهٔ اربعه عندلرنده بدعت قبیحه‌در لدی الحاجة مستحبدر قوم هرنقدر
امامك شروعنده عالملر ومجتمعلر اولورلر ایسه‌ده بنه احسن اولان اذان واقامتی
كتورمكدر پس اذان واقامت سببیله اطراف ارضده اولان ملائكه‌لر اقتدا ایتدكلری
ایچون ❊ ابوالسعود ❊ (والثناء والتعوذ والتسمیة والتأمین) وكونهن (سرا
ووضع یمینه علی یساره) وكونه (تحت السرة) للرجال لقول علی رضی الله تعالی عنه
من السنة وضعهما تحت السرة ولخوف اجتماع الدم فی رؤس الاصابع ❊ دخی
ثناكه سبحانك اللهم وبحمدك وتبارك اسمك وتعالی جدك ولااله غیرك دیمك وتعوذ
وبسمله وتأمین وبونلرك سرا اولملری سنتدر سرا كلمه‌سنك كون محذوفه خبر
اولمه‌سی مزبور آتی اسرار سنت اخری اولدیغنه تنبیه واشارت ایچوندر پس

بونه كوره مزبوراتی اتیانك سنیتی جهرا دخی اتیان اولنسه حاصل اولور
☼ابو السعود☼ ورجله كوره صاغ الی صولك اوزرینه وضع و وضعك سره‌نك
تحتنده اولمسی سنتدر اما نسایه كوره تحت ثدیینه وضع ایدر وضع مشروع
علی بن ابی طالب رضی الله تعالی عنهك من السنة وضعهما تحت السرة قول
شریفلرینه بناً ورؤس اصابعه دمك اجتماعی خوفندن ایچون ☼(وتكبیر الركوع
و) كذا (الرفع منه) بحیث یستوی قائما (والتسبیح فیه ثلاثا) والصاق كعبیه
(واخذ ركبتیه بیدیه) فی الركوع (وتفریج اصابعه) الرجل ولایندب التفریج
الاهنا ولاالضم الافی السجود ☼ وركوع تكبیری وقائما مستوی اوله‌رق علی وجه
التعدیل ركوعدن رفع سنتدر لكن رفع مزبورك وجوبی امام اعظمدن قول
اوله‌رق بحرك وكمالك وحلبینك مختارلریدر حتی وهو الصواب كلامیله قول آخری
تخطئه ایتدی وامام طحاوی ائمهٔ ثلثه‌دن افتراضنی نقل ایلدی وامام ابی یوسفدن
روایت مشهوره ده بودر وركوعده اوچ كره تسبیح سنتدر واوچدن نقصان
ایتمك تنزیها مكروهدر وتثلیث ادنای سنتدر وتراختمله هرنه قدر زیاده اولنسه
افضلدر وركوعده طوپوقلری بربرینه الصاق واتصال واللریله ركوعده
دیزلرینی اخذ وقبض ورجله كوره پارمقلرینی ایرمق نسانك حاللرینك بناسی
ستر اوزره اولدیغندن انلرده تفریج اصابع اولمز ونمازده تفریج انجق بونده‌در یعنی
ركوعده‌در وضم انجق سجودده‌در ☼ (وتكبیر السجود وكذا) نفس (الرفع منه)
بحیث یستوی جالسا (و) كذا (تكبیره والتسبیح فیه ثلاثا ووضع یدیه وركبتیه)
فی السجود فلا تلزم طهارة مكانهما عندنا مجمع الااذا سجد علی كفه كما مر ☼ دخی
سجده ایچون تكبیر وجالسا مستوی اوله‌رق علی وجه التعدیل سجده‌دن
نفس رفع سنتدر مار الذكر ركوعدن رفعده اولان وجوب وافتراض قوللری
اشبو سجوددن رفعده ده واردر یینه بویله‌جه سجود تكبیری وسجودده
اوچ دفعه تسبیح سنتدر فرضده سجده‌ده تسبیحك غیری اذكار وادعیه
اتیانی مكروهدر نافله‌نك سجده سنده سائر ادعیه‌دن اتیان جائزدر ☼
ورسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك بعض سجده سنده دعا ایدردی
دیو وارد اولان حدیث شریف اشبو نافله‌یه محمولدر (تبیید) وقتا كه
ركوعده عبده كوره تذلل واحتقار اولدیسه مقابلنده الله عظیم الشانه تعظیم
وتبجیل ایله سبحان ربی العظیم تسبیحی مناسب اولدی وسجودده غایت تسفل
مقابلنده الله جلیل الشانك علو وجلالنه وقهر واقتدارینه دلالت ایدن
سبحان ربی الاعلی تسبیحیله تنزیه وتوقیر مناسب اولدی پس علو مكانی مراد
دكلدر تعالی الله عن ذلك علوا كبیرا ☼شرنبلالیه☼ دخی سجده‌ده اللرینی ودیزلرینی

ارضه وضع سنتدر اشبو وضعك سنت اولمسی اعضای مزبوره‌لری وضعسز
سجده تحقق ایتدیكندن لكن ابو السعودك نور الایضاحدن وشرحندن
نقلنه نظرا اصح اولان ال و بركبه‌نك وضع اولنمسنك فرضیتیدر
بوتقدیرجه وضعلری لازم اولمدیغندن مكانلرینك طهارتی دخی ائمهٔ حنفیه
عندلرنده لازم اولمدی فرضا عضو مزبورلری نجس اوزره وضع ایتسه وضع
ایتمه‌مش كبی اولور بناً علیه ضرر ویرمز مجمعده بویله‌جه مسطوردر لكن كفلرینك
اوزرینه سجده ایدرسه ماتحتنك طهارتی لازمدر محل سجود اولدیغیچون
كانه یدك مصلی‌یه اتصالنه نظرا تحت جبهه‌یه ارضدن نیابة وضعنه اعتبار
اولنمدی ☼ نته‌كم باب شروط الصلاتك اولنده مرور ایلدی ☼(وافتراش
رجله الیسری) فی تشهد الرجل ☼ دخی رجلك تشهدنده صول ایاغنی دوشه‌یوب
صاغ ایاغنی نصبله برابر كرك قعدهٔ اولاده وكرك قعدهٔ ثانیه‌ده اشبو هیئت
اوزره قعود سنتدر ☼ رسول اكرم ونبی افخم صلی الله تعالی علیه وسلم اشبو
هیئت مشروحه اوزره قعود بیوردقلرینه بناً تورك وتورك بیوردملری روایتی
ضعف حاللرینه محمولدر وبین السجدتین جلسه‌ده دخی منوال مشروح
اوزره افتراش ایدر نسا تورك ایدر☼ ابو السعود ☼(والجلسة) بین السجدتین
ووضع یدیه فیهما علی فخذیه كالتشهد للتوارث وهذا مما اغفله اهل المتون
والشروح كما فی امداد الفتاح للشرنبلالی قلت ویأتی معزیا للمنیة فافهم ☼
ایكی سجده مابینده هر بر عضو محلنده مستقر اوله‌رق جلوس وكندوده اللرك
پارمقلرینك آوچلرینی ركبه‌لرنده اوله‌رق اللرینی فخذلری اوزره توارثه بناً
تشهد هیئتی كبی وضع سنتدر ماسبقده مصنفك والرفع منه قولی شارحك
بحیث یستوی جالسا قولیله تقیید اولندیغنه نظرا اشبو والجلسة بین السجدتین
تكرار اولور اهل لغتك بیانلرینه كوره جلوس سفلدن علوه وقعودآنك عكسنه
اطلاق اولنور ☼ شارح دیركه شرنبلالی امداد الفتاح نام تألیفنده اشبو
ووضع یدیه فیها مسئله‌سی ارباب متون وشروحك غافل اولوب بیان ایتمدكلری
مسائلدندر دیو كندولری كویا بو مسئله‌یی بیانده تفرد دعواسنه ذاهب
اولمشلر ☼ لكن فصل آتیده اطفال وصبیانك قرائت بیوردقلری منیه‌یه نسبت
ایدرك ویضع یدیه علی فخذیه كالتشهد منیة المصلی دیه‌رك قریبا كلور دیو دعوای
مشروحه‌لرینی رده فافهم قوللریله اشارت ایدر ☼(والصلاة علی النبی)
فی القعدة الاخیرة و فرض الشافعی قول اللهم صل علی محمد ونسبوه
الی الشذوذ ومخالفة الاجماع ☼ دخی قعدهٔ اخیره‌ده نبی افخم صلی الله تعالی
علیه وسلم اوزرینه صلات سنتدر ☼ امام شافعی رحمه الله اللهم صل علی محمد قولنی

فرضدر دیدی فقهادن امام طحاوی وخطابی وبغوی وابن منذر وابن جریر
طبری امام مشار الیهك فرض قولنی شذوذه ومخالفت اجماعه نسبت ایتدیلر ❊
لكن بعض اصحاب كرزین رضوان الله تعالی علیهم اجمعیندن وتابعین
رحمهم اللهدن امام مشار الیهك قولنه موافق فرضیته دال كلام روایتی
مومی الیهك قولنك شذوذه ومخالفت اجماعه نسبتلرندن آبدر خزانه ده
واجبدر دیو مذكوردر ❊ ورسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك اسم شریفلری
قعدهٔ اخیره ده ذكر اولندیغنه نظرا واجب ونمازده اولدیغنه كوره سنت
وقعدهٔ اولاده قیامی محلندن تأخیره بادی اولدیغندن مكروه اولدیغنه فقهانك
بعض قوللری واردر ❊(والدعاء) بما یستحیل سؤاله من العباد ❊ دخی آخر
صلاتده قبل السلام عباددن سؤالی محال اولان مقاصدنی الله ذوالجلال
حضرتلرندن دعا ونیاز سنتدر رسول اكرم ونبی افخم صلی الله تعالی علیه وسلم
نمازدن فراغنده اوچ دفعه استغفار بیوروب اللهم انت السلام ومنك السلام
تبارکت یاذا الجلال والاكرام بیوررلر ایدی وهر نماز عقبنده آیت الكرسی
قرائتی دخی سنتدر ❊ رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك اوقات خمسه
عقبنده آیت الكرسی تلاوت ایدن كمسه نك جنته دخولنه انجق موت مانع اولور
❊ حدیث شریفنده بناءً وحین منامده آیت مرقومه یی قرائت قارینك
ومنزلنك وجوارنده اولان منازلك واهالیسنك الله ذوالجلالك امن وامانتنده
قیلماسنه سببدر دخی سنن صلاتدندر هر بر نمازك عقبنده سورهٔ معوذتلری
واللهم اعنی علی ذكرك وشكرك وحسن عبادتك دعاسنی تلاوت ودعاده
اللرنی صدری حذاسنه رفع واللرینك ایچنی وجهی مواجهه سنده قلق
ودعایی سبحان ربك رب العزة عما یصفون ایله ختم ایتمك واللریله یوزینه مسح
ایتمك وكندو نفسنه وجمیع مؤمنین ومؤمناته ومؤمنلر ایسه والدینه دعا سنتدر
كافره مغفرت ایله دعا جائزدكلدر امام قرافی كفردر دیو دعوی ایلدی ❊ ابو السعود
❊ وبقی بقیة تكبیرات الانتقالات حتی تكبیرة القنوت علی قول والتسمیع للامام
والتحمید لغیره وتحویل الوجه یمنة ویسرة للسلام ❊ سنن صلاتدن انتقال
تكبیرلری قول ضعیف اوزره قنوت تكبیری وامامه كوره تسمیع وغیری
اولان مؤتمه ومنفرده نظرا تحمید وسلام ایچون صاغه وصوله تحویل
وجه سنتلری بیاندن باقی قالدی معتمد اولان منفرد تسمیع وتحمیدی جمع ایدر
وامامه مستحب اولان یوزونی ناسه یوندمكدر یا خود یمین قبلدیه ویا یسار قبلدیه
انحرافدر ویا مصالحنه انصرافدر ❊(ولها اداب) تركه لایوجب اساءة
ولاعتابا كترك سنة الزوائد لكن فعله افضل ❊ دخی نمازك ایچون تركی اسائتكه

كراهت تنزیهیه وعتاب اقتضا ایتمیان آداب واردر اسائت وعتابی موجب
اولان سنن زوائدی ترك كبی اشبو سنن زوائدك مقابلی واجبه قریب
اولان سنت مؤكده‌در اذان واقامت وسنن رواتب كبی لكن سنن زوائدك تركی
هر نه قدر اسائت وعتاب ایجاب ایتمزسه‌ده بنه فعلی افضلدر ❊(نظره
الی موضع سجوده حال قیامه والی ظهر قدمیه حال ركوعه والی ارنبة انفه
حال سجوده والی حجره حال قعوده والی منكبه الایمن والایسر عند التسلیمة
الاولی والثانیة) لتحصیل الخشوع ❊ مصلینك حال قیامنده موضع سجودنه
نظر حال ركوعنده ظهر قدمنه حال سجودنده بورننك اوجنه حال قعودنده
قوجاغنه اولكی سلامده صاغ وایكنجی سلامده صول اوموزلرینه نظری
ادبدر خشوعك تحصیلی ایچون اشبو مواضع مشروحه‌لره نظرده خشوعه
مانع برنسنه بولنورسه كندولره نظر لازم اولمز اما مواضع مرقومه‌یه نظرده قصد
اولنسون ویا اولنمسون تكلف یوقدر ❊(وامساك فمه عند التثاؤب) ولو باخذ
شفتیه بسنه (فان لم یقدر غطاه) بظهر (یده) الیسری وقیل بالیمنی لو قائما والا فبیسراه
مجتبی (اوكمه) لان التغطیة بلا ضرورة مكروهة ❊ دخی مصلی‌یه هر نه قدر
شفه‌لرنی دشلریله اخذ ایله‌ده اولورسه اسنمك وقتنده اغزنی امساك ایدر زیراانده
شیطانك ضحكی اولوب وكندوده نشاط وخشوع مطلوب اولان شیده
تكاسل اولدیغنه مبنی تثاؤب همزه ایله درجمیع انبیا بوندن مصونلردر ❊ نهر ❊ كندو
باشنه امساكه قادر اولمزسه صاغ النك ارقه‌سیله ویا كمیله اغزنی تغطیه ایدرلر
زیرا بلا ضرورت تغطیه مكروهه‌در نمازده حكم بودر خارج صلاتده اثرده
ورودنه نظراً اصول الیله‌در بعضیلر قیامده اولورسه اللرینك حركتنه محتاج
اولدیغندن یمناسیله‌در قعودده اولورسه كانه تثاؤب امتخاط قبیلندن اولدیغندن
یسراسیله اولوب وحركت یدینه محتاج اولمامغله صولیله ایدر دیدیلر ❊
❊(واخراج كفیه من كمیه عند التكبیر) للرجل الا لضرورة كبرد ❊ رجله
كوره افتتاح تكبیرنده اللرینی یكلرندن اخراج ادبدر لكن بردكبی ضرورتدن
ناشی عدم اخراج ضرر ویرمز افتتاح تكبیرینك غیرنده عدم اخراج مكروه
اولمز اشبو اخراجك ادب اولمسی تواضعه اقرب اولوب وجبابره‌یه تشبهدن ابعد
ونشر اصابعه امكن اولدیغنه مبنیدر وطائفهٔ نسا یدلرینی كمرنده قیلر كندولره
استر اولدیغیچون ❊ ابو السعود ❊(ودفع السعال ما استطاع) لانه بلا عذر
مفسد فیجتنبه ❊ قادر اولدیغی قدر اوكسروكی دفع ادبدر زیرا كندودن
حروف ظاهر ومستبان اولورسه بلا عذر مفسددر ❊ ابو السعود ❊ مصلی
كندودن تجنب وتبعد ایدر ❊(والقیام) لامام ومؤتم (حین قیل حی علی الفلاح)

﴿خلافا لزفر فعنده عند حي على الصلاة ابن كمال (ان كان الامام بقرب المحراب والا فيقوم كل صف ينتهي اليه الامام على الاظهر)﴾ امام محرابك قربنده اولورسه امامه ومؤتمه قيام اقامت ايدن كمسه نك حي على الفلاح قولنده ادبدر امره امتثاله مسارعت ظاهر اولان تأخيردن احترازدر تقديمك ضرری يوقدر حتى اول اقامتده قائم اولسه لا بأسدر امام زفر ايچون خلاف واردر مومى اليه نزدنده حي على الصلاتده قيام ايدر مسكين وعينى مشار اليهك خلافنى بيانده قد قامت الصلاتده قيام ايدرديو بيان ايتديلر يوق امام محرابك قربنده اولميوب ورادن كلورسه قول اظهر اوزره امامك كندولره منتهى اولديغى هر برصف قيام ايدر ﴿وان دخل من قدام قاموا حين يقع بصرهم عليه الا اذا قام الامام بنفسه فى مسجد فلا يقفوا حتى يتم اقامته ظهيرية وان خارجه قام كل صف ينتهى اليه بحر﴾ امام محرابه اوك طرفندن دخول ايدرسه جماعت بصرلرى امامه اصابت ايتدكده قائم اولورلر لكن امام كندوسى اقامت ايدرسه اقامت تمام اولمدقجه قوم واقف اولمزلر ظهيريه ده بويلجه مسطوردر ﴿(وشروع الامام) فى الصلاة (مذ قيل قد قامت الصلوة) ولو اخر حتى اتمها لا بأس به اجماعا وهو قول الثانى والثلاثة وهو اعدل المذاهب كما فى شرح المجمع لمصنفه وفى القهستانى معزيا للخلاصة انه الاصح﴾ امامك وجماعتك شروعلرى قد قامت الصلاة قولنده اولمق مندوبدر شروعى اقامت تمام اولنه قدر تأخير ايلسه اجماعا بونده بأس يوقدر وبو امام ابى يوسف وائمهٔ ثلاثه قولريدر ومصنفك شرح مجمعنده تحريرينه كوره اعدل مذاهب بودر وقهستانيده خلاصه دن نقلا اصح اولان بودر ديدى بس بونكله عمل اولادر مصلى لرك اوزرينه اشتباه واقع اولمديغندن ﴿(فرع) لو لم يعلم ما فى الصلوة من فرائض وسنن اجزأه قنيه﴾ بركمسه نمازده اولان فرائض وسننى بلمسه اول كمسه يه كفايت ايدر بس بو مسئله بى تحقيقده متنبه اول الله جليل الشان اعلمدر قنيه امرصيغه سيله در بعض نسخه ده قنيه واقع اولمشدر ابراهيم حلبى تحريفدر ديرطحطاوى تحريف دكل بلكه مسئلهٔ مشروحه قنيه ده دردير مضمون عبارهسى بودر كه مصلين التى قسمدر اولكى فرضلرى وسنتلرى وفرضك معناسى اولان فعليله ثوابه وتركيله عقابه مستحق اولنور وسنتك اتيانيله ثوابه نائل وتركيله عقابه مستحق اولمديغنى بلوب ظهره وفجره نيت ايلسه كفايت ايدر فرضه نيتدن مغنى اولور ايكنجى مفهوم مشروحى بيلوب وفرضه فرض ديه رك نيت ايلسه لكن نمازده اولان فرائض وسننى عالم اولمسه ينه كفايت ايدر اوچنجى فرضه نيت ايدوب وفرضك معناسنه عالم اولماسه بو نيت كفايت ايتمزدردنجى بيلور كه ناسك

قلديغى نمازلرده فرائض ونوافل وار وكندوده ناس كبى قيلار فرائضى نوافلدن فرق ايتمز بودخى كفايت ايتمز بعضيلر جماعتله ادا ايدوب وامامك نمازينه نيت ايدرسه كفايت ايدر ديديلر بشنجى كليسى فرضدر ديو اعتقاد ايدرسه نمازى جائز اولور التنجى الله ذوالجلالك عبادى اوزرينه فرض نمازلرى اولديغى معلومى اولميوب لكن اوقاتنده ادا ايتسه جائز دكل انتهى

﴿(فصل)﴾

فصل لغتده ايكى نسنه بيننده حاجز اولوب فاصله ويرمك معناسنه دركه ما قبلنك منتهى اولديغنى اشعار ايچون اولور مصدر بمعنى فاعلدر رجل عدل كبى يعنى ما قبليله ما بعدينك ارالغنى فاصلدر اسم مفعول معناسنه ما قبلندن مفصول ديلسه ده اولور خبرو يا مبتدا ادر عرفده طائفة من المسائلدر ﴿(واذا اراد الشروع فى الصلاة كبر) لو قادرا (للافتتاح) اى قال وجوبا الله اكبر﴾ واذا اراده كلامنده واو واو افتتاحدر اشبو فصل بين المصلين مشتركدر يعنى بونده مذكور اولان احكام امامه ويا مأمومه ويا منفرده خاص دكلدر مقتدى يه خاص اولان مسئله كندونك تكبيرى امامك تكبيرينه محاذى ومقابل اولمقدر امام اعظم عندنده افضل اولان بودر امامين عندلرنده مقتدى لفظهٔ جلاله نك همزه سنى امامك اكبرينك راسنه ايصال ايدر احوط وارفق اولان بودر بس تحريمه يه ادراك فضيلتنه امام اعظم عندنده انجق محاذات ايله كه امامله برابر المقله نائل اولنور امامين نزدلرنده قول اصحده وقت ثنايه قدر مهلتى واردر بعضيلر نصف فاتحه يه وبعضيلر آخرينه دك وقتى واردر ديديلر ومختار اولان بودر ❊ خلاصه ❊ بعضيلر ركعت اولايه ادراكله تحريمه يه ادراك فضيلتنه نيل اولور وبعضيلر امامله تحريمه يه واصل اولمدم ديو تأسف وندامتله دركدر ديديلر وتكبيرده لفظهٔ جلال ايله ابتدا واجبدر ❊ مثلا اكبر الله ديسه امام اعظم عندنده جائز اولمز بزازيه مصلى نمازه شروع مراد ايتدكده قادر اولوب عاجز اولمزسه قائما افتتاح ايچون واجب اوله رق همزه نك مدنى حذفله الله اكبردير وافتتاحه نيت لازمدر حتى تكبيرايله اعلام مراد ايتسه نمازه شروع ايتمش اولمز (فرع) اقتدا فاسد اولدقده كندو نفسنك نمازينه ده شروع ايتمش اولمز مشاركت قصد ايتديكندن انفراد اولمديغنه بناءً كلام سابقدن ظاهر اولان تكبيرده اكبر بدلنه كبير ويا الكبير ويا الكبار ويا الاكبر ديسه واجبى ادا ايتمامش اولور ﴿ ولا يصير شارعا بالمبتدا فقط كالله ولا باكبر فقط

هو المختار فلو قال الله مع الامام و اكبرقبله اوادرك الامام راكعا فقال الله قائما
واكبرراكعالم يصح فى الاصح كما لوفرغ من الله قبل الامام ❊ اولى اولان
ولايصير تركيبنده فاء تفريعيه ايله تعبيرايدى ❊ يعنى نمازه شروع ايدن
كمسه به الله اكبر ديمك واجب اولديسه مثلا لفظهٔ جلاله كبى فقط مبتدا ايله
ومجرد اكبر لفظيله نمازه شروع ايديجى اولمز انجق قول مختار بودر اشبو قول
اماميننڭ قوليدر و امام اعظمدن ظاهر روايتدر ❊ زيرا تكبيرڭ معناسى اولان
تعظيم معظم اوزره حكمدر ❊ پس خبردن لازمدر بعضيلر مبتدا ايله شارع
اولور ديديلر ثمرهٔ خلاف مدت حيضڭ اكثرى اولان اون كونده طاهره اولوب
ووقتده فقط اسم شريف تلفظنه واسع زمان بولنمغله ظاهر روايت اوزره
نمازڭ عدم وجوبى ومقابلى اوزره وجوبيدر ❊ پس بر مصلى امامله برابر
الله ديسه وامامدن مقدم اكبر ديسه وياخود امام ركوعده ايكن امامه يتشسه
قيامده الله وركوعده اكبر ديسه قول اصحده اقتداسى صحيح اولماز امامدن
مقدم لفظهٔ جلاله تكلمدن فارغ اولدقده صحيح اولمديغى كبى قول اصحڭ
مقابلى ايله ثمرهٔ خلاف مسئلهٔ متقدمه ده ظاهر اولديغى كبى بو صورتلرده ده
ظاهر اولور ❊ ولو ذكر الاسم بلاصفة صح عند الامام خلافا لمحمد ❊ مصلى
اسم كه لفظهٔ جلاله يى صفتسز كه خبرسز ذكر ايتسه امام اعظم عندنده
صحيح اولور امام محمد ايچون خلاف واردر ❊ لكن اشبو قول امام اعظم
رحمه اللهدن روايت غير ظاهره اولديغندن يشقه ماقبلى تكرار در ❊ حلبى ❊
❊ (بالحذف) انمد احد الهمزتين مفسد و تعمده كفر و كذا الباء
فى الاصح ❊ يعنى نمازه شروع ايدن لفظهٔ جلالهڭ و اكبر لفظنڭ همزه لرينڭ
مدلرينى حذف له تكبير ايدر زيرا برينى مد نمازى مفسد در هرنه قدر قصدا
اولمزسه ده شكڭ سبقتنى اقتضا ايدن استفهامى قصد ايله عمدا مد كفردر
امامجرد مدى قصد كفر ايجاب ايتمز قول ظاهر اوزره فتحڭ مد بعض
تقريرايچون اولور قولى مضمون سابقى تأييد ايدر ❊ اكبرڭ باسنى مد دخى
بنه بو بلجه قول اصحده مفسددر طبلڭ وياشيطانڭ اسمى اولان تحريكله
كبرڭ جمعى اولديغندن بناً بعضيلر مفسد دكلدر ديديلر هابى مد ايلسه اشباع
اولديغندن فساده ويرمز رابى مد ده اختلاف اولندى اكبرڭ همزه سى
واوه تبديل اولنسه فساد يوقدر ❊ ويشترط كونه (قائما) فلووجد الامام
راكعا فكبر منحنيا ان الى القيام اقرب صح ولغت نية تكبيرة الركوع ❊ فرضده
وفرضه ملحق نمازلرده قادر اولورسه تكبيرڭ قائما اولمسى شرط قلندى
بس ماعدا تكبير ايتسه بعده قائم اولسه جائز اولماز بس امامى ركوعده

بولسه بلنى اكيجى اولديغى حالده تكبير ايلسه قيام اقرب ايسه قيام تام حكمنده
اولديغندن تكبيرى صحيح اولور وركوع تكبيرينه نيتى لغو اولور افتتاح ايچون اولور
هرنه قدر نيت ايتمز ايسه ده زيرا افتتاح محلى اولديغندن ركوع تكبيرينه
نيتنى مشروعى تغيير اولوب اولدخى كندونڭ وسعنده اولمديغنه بناً بو مسئله
فقهانڭ مصلى افتتاح تكبيريله نمازه دخوله نيت ايتمك اوزرينه لازمدر قوللرندن
مستثنادر ❊ (فروع) كبرغير عالم بتكبير امامه ان اكبر رأيه انه كبر قبله لم يجز
والاجاز محيط ❊ بركسه امامنڭ تكبيرنه عالم اولميه رق تكبير السه اكر اكبر
رأيى يعنى ظن غالبى كندونڭ امامندن اقدم تكبير الديغى اولورسه
جائز اولمز يوق اكبر رأيى كندونڭ تكبيرى امامڭ تكبيرندنصكره ويابرابر
ويا اكبر رأيى اولميوب طرفين مساوى اولسه فعلنى سداده حملاينه
جائز اولور محيطده بو يلجه مسطوردر ❊ ولو اراد بتكبيره التعجب او متابعة
المؤذن لم يصر شارعا ❊ مصلى تكبيريله برامر عجيب وغريب استماع
ايتديكندن تعجب مراد ايتسه وياخود مؤذنه متابعت قصد ايتسه نمازه
دخول قصد ايتمسه نمازه شروع ايديجى اولمز ❊ ويجزم الراء لقوله
صلى الله تعالى عليه وسلم الاذان جزم والاقامة جزم والتكبير جزم فتح
ومر فى الاذان ❊ تكبير رانڭ جزميله در ❊ رسول اكرم و نبى محترم
صلى الله تعالى عليه وسلمڭ (الاذان جزم والاقامة جزم والتكبير جزم) قول
شريفنه بناً فتحده بو يلجه مذكوردر واذان بابنده دخى مرور ايتدى
الاذان جزم لفظ شريفنڭ حمل اولنديغى معنالرڭ برى اشبو رانڭ جزمى
معناسيدر ❊ (و) انما (يصير شارعا بالنية عند التكبير لابه) وحده ولا بها
وحدها بل بهما ❊ مصلى نمازه تكبير ايدركن برابر نيتله انجق شروع ايتمش
اولور يعنى شروع نيت وتكبير ايله در يوقسه فقط تكبير ويانيتله دكلدر
بلكه ايكيسيله بردندر ❊ (ولايلزم العاجز عن النطق) كاخرس وامى
(تحريك لسانه) وكذا فى حق القراءة هو الصحيح لتعذر الواجب فلا يلزم
غيره الابدليل فكفى النية لكن ينبغى ان يشترط فيها القيام وعدم تقديمها
لقيامها مقام التحريمة ولم اره ❊ اخرس وامى كبى افتتاح تكبيرنى نطق وتكلمدن
عاجز اولان كمسنه يه لسانتى تحريك لازم دكل قرائت حقنده حكم ينه بو يلجه در
انجق صحيح اولان بودر زيرا واجب اولان نطق متعذر اولديسه كندونڭ
غيرى اولان تحريك لسان بلا دليل لازم اولمز بس نيت كفايت ايدر لكن
بو صورتده نيت تحريمه مقامنه قائم اولديغندن كندوده قيام وكندويى افعال
صلاته شروع اوزره عدم تقديم كندوده شرط اولمق لازمدر بو مضمون

مزبور نهر كدر شارح كانه صاحب نهره تعريض ايدر كه آكرچه شرط مرقومى
لايقدر ديديلر لكن بن آنى كورمدم ❊ ثم فى الاشباه فى قاعدة التابع تابع فالمفتى به لزومه
فى تكبيرة وتلبية لاقراءة ❊ بوندنصكره اشباهده التابع تابع قاعده سنده
قول مفتى به تكبيره ايله تلبيه ده تحريك لسانك لزوميدر قراءتده دكلدر ديو
ذكر اولندى لكن قول مفتى به ديو اشبو قولى تقويه ايلدى اما كندودن
قراءتله قراءتك غيرينك بينلرنده فرق طلب اولنور ❊ (ورفع يديه) قبل التكبير
وقيل معه (ماسا بابهاميه شحمتى اذنيه) هو المراد بالمحاذاة لانها لاتتيقن
الابذلك ويستقبل بكفيه القبلة وقيل خديه ❊ دخى تكبيردن اقدم وعند البعض
تكبير ايله برابر باش پارمقلرى ايله قولاقلرينك يومشاقلرينى مس ايده رك
اللرينى رفعله انجق نمازه شارع اولور صاحب بحر رفع يدينك تكبير ايله
معيتى قولنه ميل ايلدى ❊ لكن قولينك ايكيسيده صحيحدر معيتك معناسى
تكبير ايله برابر رفعى ابتدا و برابر ختم ايتمكدر موضع مسنونه رفع ممكن اولمزسه
بقدر الامكان رفع ايدر فقط برينى رفع ممكن اولورسه برينى رفع ايدر مسنوندن
زياده ممكن اولورسه زياده رفع ايدر ❊ بحر ❊ محاذاتدن مراد اشبو مفهوم
سابقدر زيرا محاذات انجق بونكله متيقن اولور واللرينك ايچينى قبله يه توجه ايتديرر
بعضيلر يكاقلرينه استقبال ايتديرر ديديلر ❊ (والمرأة) ولوامة كما فى البحر لكن
فى النهر عن السراج انها هنا كالرجل وفى غيره كالحرة (ترفع) بحيث يكون
رؤس اصابعها (حذاء منكبيها) وقيل كالرجل ❊ عورت هرنقدر جاريه دخى
اولورسه ده اللرينى رؤس اصابعى اوموزلرينك مقابلنه بالغ اولنجه قدر
رفع ايدرنته كم بحرده مذكوردر بوقدر رفع كندولرا يچون استردر بعضيلر رجل كبيدر
ديديلر كفلرينك عورت اولمديغنه بنا لكن نهرده سراجدن نقلا ذكر اولنديكه
رفع يد حقنده امه رجل كبيدر ركوع وسجود وقعودده حره كبيدر صحيح اولان
بحرك قوليدر ❊ (وصح شروعه) ايضا مع كراهة التحريم (بتسبيح وتهليل)
وتحميد (وسائر كلم التعظيم) الخالصة له تعالى ولومشتركة كرحيم وكريم
فى الاصح وخصه الثانى باكبر وكبير منكرا ومعرفا زاد فى الخلاصة والكبار مخففا
ومثقلا ❊ قول اصحده مصلينك نمازه شروعى تكبير ايله صحيح اولديغى كبى كراهت
تحريميه ايله برابر تسبيح وتهليل وتحميد ايله وذات جليله خالصه اولان سائر تعظيمى
مشعر كلمات ايله هرنقدر رحيم وكريم كبى مشترك دخى اولورسه ده صحيح اولدى
لكن جنازه نمازنده دكل مرغينانينك رحيم ايله شروعك عدم صحتى قولى ضعيفدر
اسماء مشتركده مثلا قادر على كل شئ و رحيم بعباده وعالم الغيب والشهادة كبى
ابهام ازاله اولنسه اتفاقا شروع صحيح اولور (تمه) اسماء اللهدن اخص اولان

امام غزالى قدس الله سره العالى عندنده قيوم اسم شريفيدر وعند البعض
قديم اسم شريفيدر ❊ حموى فى تفسير آل عمران ❊ امام ابى يوسف شروعى منكرا ومعرفا
اكبر وكبير كلمه لرينه تخصيص ايلدى خلاصه ده مثقلا رمان وزننده ومخففا غراب وزننده
كبار كلمه سنى ده زياده ايلدى كبير معناسنه در اشبو الفاظ مشروعه ايله شروعك صحتى
❊ (كما) صح (لوشرع بغير عربية) اى لسان كان وخصه البردعى بالفارسية
لمزيتها بحديث لسان اهل الجنة العربية والفارسية الدرية بتشديد الراء
قهستانى وشرطا عجزه وعلى هذا الخلاف الخطبة وجميع اذكار الصلاة ❊ قنغى
لسانله اولورسه اولسون عربيه نك غيرى لغتله شروع ايله صحيح اولديغى كبى
اشبو عربيه نك غيريله شروعك جوازينى بردعى لغت فارسيه يه تخصيص
ايلدى لسان اهل الجنة العربية والفارسية الدرية حديث شريفيله مزيت
ورجحاننه بنا بردعى قول اكثره كوره دال مهمله ايله در احمد بن حسين اسميدر
فارس برقلعه نك اسميدر قومى كندويه نسبت اولندى ايمدى لغت فارسيه عربيه دنصكره
جميع لغتلرك اشرف واشهر واعلى سيدر وعربيه يه اقربيدر لغت فارسيه ده دريه قپو
معناسنه اولان دره منسوبدر رانك تشديدى ايكى حرفلى كلمه يه منسوب تضعيف اولنديغنه
مبنى وقتك پادشاهنك قپوسنده اشبو لغتله تكلم اولنديغندن دريه ديئلدى
قهستانيده بويلجه مسطوردر امامين شارعك عجزينى شرط ايتديلر لكن
معتمد اولان امام اعظمك عربيه يى تكلمدن عجزى اولسون ويا اولمسون قوليدر
اشبو اختلاف اوزره در خطبه ونمازده اولان ذكرلر يعنى امامينه كوره عربيه ايله
خطبه واذكاردن عاجز ايسه امام اعظمه كوره مطلقا مثلا فارسيه ايله خطبه
وذكر ايدر ❊ واما ما ذكره بقوله (اوآمن اولبى اوسلم اوسمى عند ذبح) اوشهد عند
حاكم اورد سلاما ولم ار لوشمت عاطسا (اوقرأ بها عاجزا) فجائز اجماعا قيد القراءة
بالعجز لان الاصح رجوعه الى قولهما وعليه الفتوى ❊ اما مصنفك اوآمن وما عطف
عليه ايله ذكر ايتديكى قولى اجماعا جائزدر امن مد همزه ايله ايماندندر اماندن دكلدر
اما امان دخى بو حكمده در ديو محرر در يعنى بركمسه لغت عربيه نك غيريله ايمانه
كلسه وبر كافره ايمان ويرسه ويا تكبيرايتسه ويا سلام ويرسه ويا ذبح وقتنده
تسميه ايتسه ويا حاكم حضورنده شهادت ايتسه ويا سلامى رد ايتسه شارح تشميت
عاطس ايدن كمسه نك حكمنى بن كورمدم ديرلكن حلبى رد سلامله تشميت عاطس
بيننده فرق ايوجه ظاهر دكلدر ديدى ويا خود قرآن عظيم الشانى عجزندن ناشى
لغت عربيه نك غيريله قراءت ايتسه اتفاقا جائزدر قراءتك عجز ايله تقييد اولنمسى
اصح اولان امام اعظمك امامين قولنه رجوع ايتديكى اولديغندن وفتوى
بو قول اوزرينه در قراءتك غيريده مع القدرة دخى اولسه جائزدر ❊ قلت

وجعل العيني الشروع كالقراءة لاسلف له فيه ولاسند له يقويه بل جعله في التاتار خانية كالتلبية يجوز اتفاقا فظاهره كالمتن رجوعهما اليه لاهو اليهما فاحفظه فقداشتبه على كثير من القاصرين حتى الشرنبلالي في كل كتبه فتنبه ❊ شارح عليه الرحمه ديركه عيني نك شروعي انجق لغت عربيه نك غيريله اولمق يجز وقتنده اولمقده قرائت كبي قيله سي بونده كندوبي سالف وسابق يوقدر يعني كندودن غيري علمادن بوقولي تفوه يعني تكلم ايتمش واشبو قولي تقويه ايدر برسند يوقدر بلكه وجه وجيه مطلقا جوازيدر مقصود تعظيم اولوب اولدخي قنغي لغتله اولورسه تحصيلي ممكن اولد يغيچون بلكه تاتار خانيه ده شروعي تلبيه كبي قيلوب عربيه يه قادر ايكن غيري لغتلر ايله تجويزينك متن كبي ظاهري اما مينك امام اعظم قولنه رجوعيدر بوقسه امام اعظمك امامين قولنه رجوعي دكلدر لكن فقط قرائتده رجوعي واردر اي طالب بو بحثي ابوجه حفظ وضبط ايله تحقيق قاصريندن چوق كمسه لره بومسئله ده چوق اشتباه واقع اولدي حتى شرنبلالي تأليفاتنك جمله سنده كندويه اشتباه اولدي متنبه اول ❊ (لا) يصح (ان اذن بها على الاصح) وان علم انه اذان ذكره الحدادي واعتبر الزيلعي المتعارف ❊ قول اصح اوزره عربيه نك غيريله اذان تلاوت ايتسه صحيح وجائز اولمز هرنقدر اذان اولديغي معلوم اولورسه ده بومضموني حدادي ذكر ايلدي وامام زيلعي متعارف اولورسه سائر لغتله اذان جائز اولور ديدي ❊ (فروع) قرأ بالفارسية اوالتوراة اوالانجيل ان قصة تفسد وان ذكرا لا والحق به في البحر الشاذ لكن في النهر الاوجه انه لايفسد ولايجزئ كالتهجي ❊ بركمسه قرآني لغت عربيه يه قادر ايكن فارسيه ايله تلاوت ايتسه وياتورات ويازبور ويا انجيل قرائت ايتسه متلو قصه اولورسه نمازي فساده كيدر واكر ذكر اولورسه نمازي فساده كتمز اشبو تفصيل هدايه ده ذكر اولنان قرائت مشروحه نمازي فساده ويرمز حتى مصلي متلو مرقومك اوزرينه عربيدن مايجوز به الصلاة زياده ايلسه نمازي صحيح اولور مفهوميله امام نسفي نك وقاضيخانك فساده كيدر قوللريني جمعدر يعني هدايه نك قولي ذكر اولند يغنه نظرا امام نسفي نك وقاضيخانك قوللري قصه اولد يغنه كوره صاحب بحر قولمز بوره قرائت شاذه يي دخي الحاق ايلدي بونده دخي تفصيل وجمع سابق جاري اولور لكن فقط قرائت شاذه ايله اكتفا اولنماز بلكه مايجوز به الصلاة سبعه وياعشره دن ضم لازمدر عدم فساد صورتنده حتى نهرده زياده وجيه اولان تهجي صورتنده يعني حرف حرف تلاوت اولندقده فساده كتميوب وكفايت ايتمديكي كبي اشبو قرائت شاذه ده عدم فساد وعدم كفايتدر ديدي ❊ ويجوز كتابة آية اوآيتين بالفارسية لااكثر ويكره كتب تفسيره تحته بها ❊ بروياايكي

آيت جليله يي لغت فارسيه يه ترجمه ايدوب كتابت ايتمك جائزدر ❊ اوچ اكثر اولديغندن جائزدكلدر لكن ضرورت اولورسه جائزدر وقرآن جليل الشانك تفسيرني فارسيله ما تحتنه كتب واملا مكروهدر مصحفلري قرآن عظيم الشانك غيريدن تجريد وتخليه حقنده وارد اولان امره بنأ بوكا كوره فارسيه ايله غيري بيننده فرق اولمز ❊ (ولوشرع) بمشوب بحاجته كتعوذ وبسملة وحوقلة و(اللهم اغفرلي اوذكرها عند الذبح لم يجز بخلاف اللهم) فقط فانه يجوز فيهما في الاصح كيا الله ❊ مصلي حاجتنه مخلوط مثلا تعوذ وبسمله وحوقله واللهم اغفرلي وبونلرك امثالي كلماتله شروع ايتسه وياكلمات مشروحه يي عند الذبح ذكر ايتسه جائز اولمز مثلا بسمله تبرك ايچون اولديغندن بارك لي معرضنده اولور عدم جوازي زيلعي ترجيح ايلدي منيه ده انه الاشبه وسراجده هوالاصح وفتاواي مرغينانيده هوالصحيح ديدي اشبو نصوصله بحرك بسمله نك ذبيحه ده جوازينه بنأ شروعده ده بسمله نك جوازنه قائل اولماسنه اعتبار اولنماز فقط اللهم لفظ شريفي كلمات مرقومه نك خلافنده در زيرا قول اصحده شروعده وذبيحه ده اللهم جائزدر ياالله كبي اللهم كلمه سنك معناسي ياالله در اللهم ده هانك ضمه سي مناديننك كندونك اوزرينه مبني اولديغي ضمه در دخي ميم حرف ندادن عوضدر پس جمعلري جائزدكلدر عند البصريين في الاصح قولنك مقابلي عدم صحتدر زيرا بوقوله قائللره كوره اللهم نك معناسي ياالله امنا بخيردر يعني اقصدنا بخير ديمك حرف ندا وجمله اختصار ايچون حذف اولندي ضمه ايله ميم جمله دن عوض ابقا اولندي پس كندولر ايله حرف ندا جمع اولنور عند الكوفيين لكن اشبو كوفيين مذهبي واذقالوا اللهم ان كان هذا هوالحق آيت كريمه سيله رد اولندي نظم مجيدده حرف ندا اتياني ممكن اولمديغندن بنا برين مشايخ قول اولي تصحيح ايلديلر بعضيلر ميم اسماء اللهدن كنايه در ديديلر وبوقوله نضربن شميلك من قال اللهم فقد دعا بجميع اسماء الله قولي شهادت ايدر بناء عليه اللهم اسم اعظمدر ديديلر بحر منيه ده ياالله ايله شروعك صحتنده خلاف حكايه اولنماسني شروعك صحتنه اتفاق اقتضا ايدر ❊ ياالله تركيبنده الفك وهمزه اثباتي وحذفي وفقط همزه نك حذفي جائزدر سؤال اولنورسه كه اشبو ياالله دعاسي داعينك حاجتيله مشوب ومختلطدر ❊ زيرا معناسي الله دعا ايدرم ديمك جواب ممكنكه بونده دعانك معناسي فقط ذكردر يوقسه حاجت معينه طلبي دكلدر ❊ (ووضع) الرجل (يمينه على يساره تحت سرته آخذا رسغها بخنصره وابهامه) هو المختار ❊ رجل بلكني باش پارمغله وسرچه پارمغله اخذ ايده رك كوبه كينك التنه صاغ الني صولنك اوزرينه وضع ايدر انجق مختار اولان بوقولدر ❊ اشبو

وضع صورتنی فقهای کرامك اکثریسی استحسان ایورد بلرسنده مروی اولان
اخذ ایله وضعی جامع اولدیغندن بناً شرح شرنبلالیده ذکر اولندیغنه مصلی
بردفعه وضع ایدر وبرکره اخذ ایدر ❊ رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم
ایکیسنیده اشلدیکی ایچون ❊ (وتضع المرأة والخنثی الکف علی الکف تحت ثدیها
(کما فرغ من التکبیر) بلا ارسال فی الاصح (وهو سنة قیام) ظاهره ان القاعد
لایضع ولم اره ثم رأیت فی مجمع الانهر المراد من القیام ماهو الاعم لان القاعد یفعل
کذلك ❊ عورت وخنثای مشکل ممه سنك التنده صاحب نهرك وامام قهستانینك
بیانلرینه کوره فوق صدرنه وضع ایدر اشبو رجلك ویامرأه نك وضع مشروحلری
قول اصحده تکبیردن فراغی حیننده بلا ارسال یددر اصحك مقابلی وضع
قرائتك سنتی اولدیغندن حال ثناده ارسال ایدوب بعده وقت قرائتده وضعدر
ووضع مشروح کندوده قرار وذکر مسنون اولان قیامك سنتیدر ❊ اشبو
کلامك ظاهرندن منفهم اولان قاعدك عدم وضعیدر لکن شارح دیرکه
بومضمونی کتب فقهاده کورهمدم صکره مجمع الانهرده کوردمکه قیامدن
مراد حقیقی ایله حکمیدن عامدر ❊ زیرا کرك نافلهده وکرك فرضده قیام مقامنده
لعذر قعود قیام کبیدر ❊ پس قاعد دخی قائم کبی وضع مرقومی اشلر
❊ (له قرار فیه ذکر مسنون فیضع حالة الثناء وفی القنوت وتکبیرات الجنازة لا)
یسن (فی قیام بین رکوع وسجود) لعدم القرار (و) لابین (تکبیرات العیدین)
لعدم الذکر مالم یطل القیام فیضع سراجیة ❊ وضع مرقوم کندو ایچون قرارکه
طول وذکر مسنونکه مشروع قرائت ودعاء قنوت کبی شیلر صاحبی قیام ایچون
سنتدر ذکر قرآن جلیل الشانه شاملدر (انا نحن نزلنا الذکر) آیت کریمهسی
منطوقنجه پس ثنا حالنده وقنوتده وجنازه تکبیرلرنده وما بینلرنده وضع
ایدر قرار اولمدیغندن رکوعله سجود بیننده اولان قیامده هرنه قدر
تسمیع وتحمید کبی کندوده ذکر مسنون وار ایسهده دخی ذکر اولمدیغندن
قیام تطویل اولنمدقجه بیرام تکبیرلرنده وضع سنت اولمدی اما اوزرینه
تطویلی لازم اولان تسبیح نمازینك رکوعی وسجودی بیننده اولان قیام
طویلده وضع ایدر ❊ سراج ❊ (وقرأ) کما کبر (سبحانك اللهم) تارکا وجل
ثنائك الا فی الجنازة (مقتصرا علیه) فلا یضم وجهت وجهی الا فی النافلة
ولاتفسد بقوله وانا اول المسلمین فی الاصح ❊ جنازهنك غیریده وجل ثناؤك
کلام منیف علی طریق الاولویت ترك ایدیجی اولهرق وکندونك اوزرینه اقتصار ایدوب
نافلهنك غیریده وجهت وجهی نظم انورینی زیاده ایتمیهرك تکبیر ایتدیکی کبی
عقیبنده مصلی سبحانك اللهم ثناسی قرائت ایدر سبحان کندو جنسندن اولان فعل ایله

منصوبدر اسبحك سبحان سبکنده در انزهك تنزیها معناسنه در یعنی سنی نقایص
عیوبدن تنزیه وتقدیس ایتمکلکله تنزیه ایدرم دیمك وبحمدك واحمدك
بحمدك تقدیرندهدر یعنی سنك حمدیکه ملابس اولدیغم حالده سکا حمد وثنا
ایدرم وتبارك اسمك یعنی اسم شریفلریکك خیرلری کثیر
اولدی وتعالی جدك یعنی سنك عظمتك واولوغك هر بر عظیمك
عظمتنك اوزرینه عالی ومرتفع اولدی وبزم فهملریمزك ادراکندن عظمتك بالاتر
اولدی دیمك ولا اله غیرك الهك صفتیدر خبر محذوفدر موجود دیمكدر فعلری
ونصبلری اولك رفعی ثانینك نصبی وعکسی جائزدر ❊ محیط ❊ قول اصحده
وانا اول المسلمین قولیله نماز فساده کتمز بعضیلر فسادهکیدر کذب اولدیغندن
دیدیلر لکن بوقول مردوددر زیرا کذب تالی اولمیوب کندی نفسندن مخبر اولدیغی
صورتده اولور بوایسه اویله دکل مخبر اولسه جملهسنده فساد اولور ❊ حلبی
❊ (الا اذا) شرع الامام فی القرآءة سواء (کان مسبوقا) اومدرکا (و) سواء کان
(امامه یجهر بالقرآءة) اولا (ف) انه (لایأتی به) لما فی النهر عن الصغری ادرك الامام
فی القیام یثنی مالم یبدأ بالقراءة ❊ لکن امام قرائته شروع ایتدکده مصلی
ثنایی ایتمز کرك مسبوق وکرك مدرك وکرك امام جهرا قرائت ایتسون
ویا ایتمسون اشبو استثنادن مستبان وظاهر اولان امام ومنفرد وامامی قرائته
شروع ایتمیان مقتدینك ثنا ایتمسیدر مصنفك کلامندن منفهم اولان
اخفائیدهده امام هرنه قدر قرائته بدء ایدرسهده ثنانك جوازی اولوب بوایسه
قول ضعیف اولدیغندن شارح علیه الرحمه مصنفك عبارهسنی وسواء
کان امامه یجهر بالقرآءة اولا قولیله قول صحیحه تحویل ایلدی ومضمون
سابقك ثبوتی نهرده فتاوای صغرادن نقلا امامه قیامده یتشوب وامام
قرائته بدء ایتمدکجه مصلی ثنا ایدر قولنه مبنیدر ❊ وقیل فی المخافتة یثنی
ولوادرکه راکعا اوساجدا ان اکبر رأیه انه یدرکه اتی به ❊ بعضیلر اخفائیهده
ثنا ایدر دیدیلر امام رکوعده ویاسجدهده ایکن یتیشور ایسه اکر ظن غالبی امامه
یتیشمسی اولورسه ثنایی کتورر اشبو قولك صیغهٔ تمریضله تصدیر اولنوب ضعفنه
ایما یعنی اشارت اولنمسی امامك سرا وجهرا قرائتی وقتنده نمازده مأمومه فرض
اولان قرآن قرائتی ممتنع اولدقده نافله اولان ثنانك امتناعنك بالطریق الاولی
اولمسیدر ولو ادرکه راکعا اوساجدا قولی خانیهدن نقلا شرنبلالیهده
ذکر اولنان مقتدی امامه رکوعده یتشسه تکبیری قائما آلور رکوعه وارر
ثنایی ترك ایدر سجودده یتیشورسه بعد التحریمة ثنایی تلاوت ایدر سجده ایدر
قعودده یتیشورسه ینه بویلجه کلاملرینه مخالفدر ❊ (و) کما استفتح (تعوذ) بلفظ اعوذ

على المذهب (سرا) قيد للاستفتاح ايضا فهو كالتنازع (لقراءة) ﴾ كما لفظنك
زياده‌سى بينلرنده عدم تراخى افاده ايدر يعنى مصلى استفتاح ايتديكى كبى سرا
قرائت ايچون عقيبنده مذهب مختار اوزره اعوذ لفظيله تعوذ ايدر وبعضيلر
لفظ قرآنه موافقة استعيذ بالله دير ديديلر لكن لازم دكلدر رجيم صفت ذامه‌در
تخصيص ايچون دكلدر شيطاندن رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك
شيطاندن غيرى سرا استفتاحا مصدر محذوفك صفتيدر ٭ سرا لفظى تعوذه
قيد اولديغى كبى استفتاحه ده قيددر ثنا ايله تعوذه تعلق ايتديكندن
تنازع كبى اولدى يعنى سرا ثنا اولديغى كبى تعوذده اولور ﴿ فلو تذكره
بعد الفاتحة تركه ولو قبل اكمالها تعوذ وينبغى ان يستأنفها ذكره الحلبى ﴾
پس فاتحه‌يى تلاوتدنصكره تعوذ ايتديكنى تذكر ايتسه محلى فوت اولديغندن
ترك ايدر فاتحه‌يى اتمامدن اقدم تعوذ اولماديغنى تفكر ايتسه تعوذ ايدر لكن
لايق اولان استينافيدر استينافده سوره‌نك تأخيرى لازم كلور ايسه تعوذك
فاتحه‌دن مقدم بولنمسى ضرورتنه بناءً مسامحه اولنور كندى ايله
اكمال فرض اولديغندن فرض اولان كندويه شروع اولنان نماز سنت اولان
جماعت ايچون قطع اولنديغى كبى حلبى بو بابده ذكر وبيان ايلدى ﴿ ولا يتعوذ
التلميذ اذا قرأ على استاذه ذخيرة اى لا يسن فليحفظ ﴾ شاكرد استاد حضورنده
تلاوت ايتدكده تعوذ ايتمز ذخيره‌ده بو بابده مسطوردر يعنى مسنون دكل ديمك
على وجه الاستحباب قرائت اولنسه اولور امدى بو ابوجه حفظ اولنسون ﴿ (فيأتى به
المسبوق عند قيامه لقضاء مافاته) لقراءته الا المقتدى (لعدمها) ﴾ ضمير تعوذ فعلندن
فهم اولنان تعوذ مصدرينه راجعدر مسبوق كندويى بعض ركعت فوت
ايدن كسه‌در يعنى كندويى فوت ايدن ركعاتى قضا ايچون مسبوق قيام ايتدكده
كندوده قرائت بولنديغنه بناءً تعوذ ايدر لكن مقتديده قرائت اولمديغندن
مقتدى تعوذ ايتمز ﴿ (ويؤخر) الامام التعوذ (عن تكبيرات العيد) لقراءته بعدها ﴾
امام بيرام نمازنده قرائتى بيرام تكبيرلرندنصكره ايتديكى ايچون تعوذى تأخير ايدر
﴿ (و) كما تعوذ (سمى) غير المؤتم بلفظ البسملة لا مطلق الذكر كما فى ذبيحة ووضوء
(سرا فى) اول (كل ركعة) ولو جهرية ﴾ هر نه‌قدر جهريه‌ده دخى اولور سه‌ده
هر بر ركعتك ابتداسنده مؤتمك غيرى اولان امام ايله منفرد فقط بسمله لفظيله
ذبيحه‌ده ووضوده اولديغى كبى مطلق ذكر اللهه دلالت ايدن الفاظله اولميه‌رق
تعوذ ايتديكى كبى عقيبنده بسم الله الرحمن الرحيم ديه‌رك تسميه ايدر كما فى ذبيحة
ووضوء قيدلرى منفيه قيددر تسميه‌يى تعوذ اوزرينه تقديم ايتسه اعاده ايدر فاتحه‌يى
قرائتدنصكره تذكر ايتسه اعاده ايتمز ماسبقدن منفهم اولان فاتحه‌يى اكمالدن

مقدم بسمله ايتديكنى تذكر ايتسه بسمله‌يى كتورر وفاتحه‌يى استيناف ايدر
٭ ابو السعود ٭ هر بر ركعت مستقل بر نماز حكمنده اولديغندن ابتداسنده
بر بسمله ايجاب ايتدى حتى نماز قلمام ديو حلف يعنى يمين ايدن حالف بر ركعت قلمغله
حانث اولور ولو جهرية قوليله منيه‌نك سريه‌ده تسميه ايدر جهريه‌ده ايتمز
قول غلطنى رده اشارت ايدر بحرك وقرنداشنك ذكرلرينه بناءً ﴿ (لا) تسن
(بين الفاتحة والسورة مطلقا) ولو سرية ولا تكره اتفاقا وما صححه الزاهدى
من وجوبها ضعفه فى البحر ﴾ كرك سريه وكرك جهريه‌ده فاتحه ايله سوره
بيننده بسمله مسنون اولمدى امام محمد سريه‌ده سنتدر ديدى مستصفى فتوى
امام محمد قولنه‌در ديدى عنايه ومحيط مختار اولان امام مشار اليه قوليدر
ديديلر سوره تلاوت اولنمیوب آيت ضم اولنسه اتفاقا تسميه اولنماز آيانده اتفاقا
كراهت يوقدر وتسميه‌نك حسن اولمسنده خلاف يوقدر ٭ نهر ٭ امام زاهدينك
تسميه‌يى وجوبك تصحيحنى صاحب بحر تضعيف ايلدى حق اولان ايكيسيده
قول راجحلردر لكن اصحاب متون سنيتنه ذاهبلردر بدايعده وجه وجوبى بسمله‌نك
فاتحه‌دن جزء اولمسى خبر واحد ايله ثابت اولوب اولدخى عمل ايجاب ايتمكله بيان ايلدى
پس عمل جهتندن فاتحه‌دن جزء اولدى اوزرينه قرائت فاتحه لازم اولان كمسنه‌يه احتياطا
تسميه‌ده لازم اولور ٭ نهر ﴿ (وهى آية) واحدة (من القرآن) كله (انزلت للفصل)
بين السور (فما فى النمل بعض آية) اجماعا (وليست من الفاتحة ولا من كل سورة)
فى الاصح فتحرم على الجنب ﴾ آية حالة وزننده علامت ونشان معناسنه آيت
قرآن كتاب كريمدن متصل المعنى كلام شريفه اطلاق اولنور انقطاعنه قدر
جمله منزله سنده اولور مؤلف قاموس بصائر نام كتابنده ديديكه آيت قرآنيه
حروف وكلامدن شول طائفه‌دركه افادهٔ معنى ايله منقطع ومنفرد اولنجيه قدر
متصل ومربوط اوله انتهى لكن آيت اطلاقى توقيفيه‌در شارعدن سماعه
موقوفدر بسمله قرآن جليلدن بر آيتدر سوره‌لر بينى فصل ايچون انزال اولنمشدر
حتى رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم فصل سورى بسمله نازل اولنه دك
عالم دكللر ايدى بس سورهٔ نملده اولان بسمله اتفاقا بعض آيتدر ابتداسى انه
من سليمان انتهاسى وأتونى مسلمين‌در وفاتحه‌دن وهر بر سوره‌دن قول اصحده
جزء دكلدر بعضيلر فاتحه‌دن وهر بر سوره‌دن جزء ديديلر وبعضيلر اصلا قرآندن
دكلدر ديديلر لكن اشبو ايكى قول ضعيفلردر ٭ بحر ٭ بس جنابت قرائتى ايتمى
حرامدر قرآن اولميان شيلردن تجريد وتخليه‌سيله مأمور اولنان مصحفلرده كتابتنك
تواترينه نظرا بسمله قرآن اولديغنه بناءً صادر اولدى قرآنيتنده اختلاف شبهه‌سنه
نظرا قرآن دكل دينلدى ٭ حلبى ﴿ (ولم تجز الصلاة بها) احتياطا (ولم يكفر

جاحدها اشبهة) اختلاف مالك (فيها) ﴾ فقط بسمله قرائتيله نماز جائز اولمدى
نمازده قرائتك ثبوتى يقين اولمغله كندونك قرآنيتنده شبهه اولان شيئله ساقط
اولمديغنه بناً احتياطا حكمين سابقينه قيددر بسملهنك قرآنيتنده امام مالك
وبعض بزم مشايخلريمزك اختلافى شبهه سى اولديغندن منكرى كافر اولمدى ﴿ (و)
كاسمى (قرأ المصلى لواماما اومنفردا الفاتحة و) قرأ بعد ها وجوبا (سورة
اوثلاث آيات) ﴾ وتسميه ايتديكى كبى امام ويا منفرد اولورسه فاتحهيى وفاتحه
دنصكره وجوبا برسوره ويااوچ آيتى اوقور وجوبا بعديتله قرائته قيددر يعنى
سورهٔ قرائت وصكره اوقومق ايكى واجبدر بجرده فاتحهيى قرائتى تركك امى
سورهيى تركك ائمدن اكثردر فاتحهنك ركنيتنده اختلافه بناً ﴿ ولوكانت الاية
اوالآيتان تعدل ثلاث ايات قصارا انتفت كراهة التحريم ذكره الحلبى ولاتنتفى
التنزيهية الابالمسنون ﴾ ضم سورهده برويا ايكى آيت اوچ قصد آيته معادل اولورسه
كراهت تحريميه منتفى اولور نقصان اولورسه واجبى ترك ايتديكندن كراهت
تحريميهيى مرتكب اولور شارح تراويح بحثنده امام وبريدن وابو الفضلدن حكايه
فرضده برايته قصر ايدن آثم اولمز نافلهده اولويتده قالور ديدى زمانه سى خلقنه
عالم اولميان امام جاهلدر حلبى بو بلجه ذكر ايتدى كراهت تنزيهيه انجق مسنونله كه
فجرايله ظهرده طوال مفصل عصرايله عشاده اوساط مفصل مغربده قصاريله
منتفى اولور ﴿ (وامن) بمد وقصر وامالة ولاتفسد بمد مع تشديد اوحذف ياء
بل بقصر مع احدهما اوبمد معهما وهذا مما تفردت بتحريره ﴾ مصلى فاتحهنك
عقيبنده امين در همزهنك مدى وقصريله وامام واحدى بسيط نام تفسيرنده
اماله سنى دخى ذكر ايتدى وبعضا ممدود لك ميمى مشدد اولور عند البعض
اسماء اللهدن در على قول اسم فعل امردر استجب معناسنه ياخود كذلك فليكن
ياخود كذلك فافعل معنا لرينددر قاموس مترجمى مرحوم ومغفورله احمد عاصم
افندى ديركه مصباحده مرسومدركه آمين اصل قصر ايله در مدى اشباعدر
زيرا عربى اوزانده فاعيل يوقدر بعده اسم فعل اولوب اللهم استجب معناسنه اولدى
راغب صدومه كبى اسم فعلدر ديدى وشيخ رضى ديديكه آمين قابيل وهابيل كبى
اوزان سريانيهدندر افعل معناسنه كه حق تعالى دركاهنده دعا ونيازدر
نته كم ابن عباس رضى الله تعالى عنهما معناسنى سؤال ايتدكده حضرت رسول
الثقلين صلى الله تعالى عليه وسلم بويله بيوردیلر اخرى فتح اوزره مبنيدر بلاخلاف
فاتحهدن دكلدر امام ضحاكدن روايت اولنديكه آمين اسماء اللهدن اخذ اولنان
درت حرفدر هرحرفندن برملك خلق اولنور يارب آمين دين كمسنديه مغفرت ايلهدير
بعض جامع صغير شرحلرنده بو بلجه مسطوردر لكن اشهر وافصح اولان مديدر

قصرى دخى مشهوردر اماله مده خاصدر آمين مد وتشديدايله نمازى فساده ويرمز
ولاآمين البيت الحرام نظم مجيدنده بولنديغى ايچون اوچ اولكنك غيرى ايله سنت
حاصل اولمز وياخود يانك حذفيلهده نماز فساده كتزينه ويلك امن ايتى كريمه سنده
بولنديغنه بناً اوحذفده اوما نعة الجمع والخلودر يعنى ايكى قسمدر برى اولكيكه
مدمع التشديد بغير حذف الياء برى ايكنجيكه مدمع حذف الياء بغير تشديددركه
امر صيغه سى اوزره امن در بلكه قصر ايله صورت مشروحه نك بريله كه
تشديد من غير حذف الياء اميندر قرأن عظيم الشانده مثلى اولمديغندن ويامن غير
تشديد مع حذف الياء اشبو ايكى صورتده فساد واردر دخى مد ايله صورت
مرقومه برابركه تشديد مع حذف اليادر يندآيت كريمهده مثلى موجود دكلدر
شارحك ذكر ايتديكى صورتلر سكزدر بشى صحيحه اوچى مفسدهدر برطقوزنجى
قالديكه قصر مع التشديد وحذف اليادر بودخى الفاظ قرآنده موجود
اولمديغندن مفسددر شارح صورت ثامنهيى بيانده وبمد اوقصر معهما ديوب
مده قصر ايتمسه صورت تاسعهيده ادراجه استيفاى اقسام ايتمش اولوردى ❊حلبى
بزيادة ❊شارح رحمه الله اشبو مسئلهٔ لطيفهيى تحرير وتدقيقده امثال
واقرانمدن تفرد وتميز ايتدم ديو على وجه الفخرية تحديث نعمت ايدر ❊ ﴿ (الامام
سرا كمأموم ومنفرد) ولوفى السرية اذاسمعه ولومن مثله فى نحوجمعة وعيد ﴾
امام سرا تأمين ايدر هرنقدر مأموم جمعه وعيد امثالى جماعت كثيرهيى مشتمل
نمازلرده كثرت ازدحام اولديغندن امامك تأمينى مسموعى اولمديغنه بناً كندى
مثللو مأمومدن استماع ايدرسهده وهرنقدر صلوة اخفائيهده اولورسه تأمين
ايتديكى كبى بعضيلر سريهده امامدن دخى استماع ايدرسهده جهر محلى اولمديغندن
استماعنه اعتبار اولميوب مأموم تأمين ايتمز ديديلر ﴾ واما حديث اذا امن الامام
فامنوا فمن التعليق بمعلوم الوجود فلايتوقف على سماعه منه بل يحصل بتمام الفاتحة
بدليل اذاقال الامام ولاالضالين فقولوا آمين ﴾ شارحك مأموم هرنقدر كندى
مثللو مأمومدن استماع ايدرسهده كفايت ايدر امامندن استماعه حاجت قالمز
كلامنه اشبو مضمون اذا امن الامام فامنوا حديث شريفنه منافيدر سؤالنه
جواب ويركه واقعا ظاهر حديثدن مستبان اولان مأمومك امامدن استماع
ايتدكجه تأمين ايتمهمسى ايسهده لكن حقيقتده معلوم الوجوده تعليق قيلانندر ❊
حديث شريفده سماعله تصريح اولنميوب وشارع امامدن تأمينى طلب
ايدوب وحال مسلمه مناسب ولايق اولان شارعك امر ايتديكى شيئى اتيان
اولديغندن كانه اذاعلمتم التأمين فامنوا مفهو منده اولدى ❊ پس امامدن سماعه
توقف ايتمز بلكه فاتحهيى اتمام ايتدكده تأمين حاصل اولور (اذا قال الامام

ولاالضالين فقولوا آمين) حديث شريفنه بنأ وتاويل مشروحله حديثين
بيننده اولان تعارض دخی منتفی اولدی وحديث اولك تمامی فانه من وافق
تأمينه تامين الملائكة غفرله موافقتدن مراد يا وقتده ويا اخلاص وخشوع
كبی صفتده موافقتدر ملائكه دن مراد يا حفظه ويا سائر ملائكه‌در ❊ (ثم)
كما فرغ (يكبر) مع الانحطاط (للركوع) ❊ يوندنصكره قرائتدن فارغ
اولديغی كبی عقبينده ركوع ايچون مع الانحطاط تكبير ايدر مروی اولان
اشبو هيئت اوزره اولمق اولديغندن وياخرور حالی ذكردن خالی اولمامق
ايچون ❊ ولايكره وصل القرائت بتكبيره ولوبقی حرف اوكلمة فاتمه حال الانحناء
لا بأس به عند البعض منية المصلی ❊ قرائتی ركوع تكبيرينه وصل ايدوب
هر برلرينی محلنده اتيانله مثلا التقاء الساكنين ايچون ثاء مثلثه‌نك كسريله
واما بنعمة ربك فحدث الله اكبر ديمكده كراهت يوقدر قرائتدن برحرف
ويا بر كلمه باقی قالسه ده ركوعه اكده حالنده اتمام ايتسه عند البعض
بأس يوقدر منية المصلی ده بويلجه مذكوردر ❊ لكن اشبو قول ضعيفدر
قرائتی محلنك غيرنده ايقاع وتكبير محلندن تأخير اولديغی ايچون ❊ (ويضع يديه)
معتمدا بهما (علی ركبتيه ويفرج اصابعه) للتمكن ويسن ان يلصق
كعبيه وينصب ساقيه ❊ ركوعده تمكن ايچون اللريله دزلرينه اعتماد ايدرك
اللرينی ركبه‌لری اوزره وضع ايدوب وپارمقلرينی تفريج ايدر وضع يدواخذالركبتين
وتفريج اصابع سنتلردر لكن تفريج رجاله خاصدر وركوع وسجودده
طوپوقلرينی بربرينه الصاق وساقلرينی نصب ايدوب دكك سنتدر
❊ (ويبسط ظهره) ويسوی ظهره بعجزه (غير رافع ولامنكس رأسه ويسبح فيه)
واقله (ثلاثا) ❊ عجز برنسنه‌نك كروسنه ديئور كه دابه‌نك صغريسی كبی يعنی
راكع ارقه‌سنی وكروسنی بسط وتسويه ايدر باشنی يك رفع وخفض ايتميه‌رك
وركوعده تسبيح ايدر اقلی اوچدر امام دكل ايسه اكثرينه غايت يوقدر ❊
فرد اوله‌رق اوچ ويا بش ويا يدی الی غير النهايه تسبيح ايدر ثلاثانوع خافض اوزره
منصوبدر حاصل بثلاث ديمك معناسيدر ❊ فلو تركه اونقصه كره تنزيها وكره
تحريما اطالة ركوع اوقراءة لادراك الجائی ای ان عرفه والافلا بأس به
ولو اراد التقرب الی الله تعالی لم يكره اتفاقا لكنه نادر وتسمی مسئلة الرياء
فينبغی التحرز عنها ❊ تسبيحی بتون بتون ترك ايتسه وياخود اوچدن نقصان
ايتسه كراهت تنزيهيه ايله مكروه اولور قول معتمد بودر ❊ بعضيلر فرضيته
وبعضيلر وجوبيته ذاهبلردر اختلافدن خروج ايچون اتيانی تأكد ايدر
معلومی اولان كسه‌نك نمازه ادراكی ايچون ركوعی وياقرائتی اطاله ايتمك

(تحريما)

تحريما مكروهدر ❊ يوق جائی امامك معلومی اولمزسه تطويلده بأس
يوقدر اطاله‌دن تقرب الی الله قصد ايدرسه اتفاقا كراهت يوقدر لكن بوده
نادردر ❊ اشبو مسئله‌يه ريا مسئله‌سی تسميه اولنور كندودن تحرز
لازمدر حتی امام اعظم رضی الله عنه حقنده اخشی عليه امرا عظيما بيورمشدر ❊ وشرك
خفی اولديغن طيورمشدر اما امام ركوعی شول برمكبرك ادراكی ايچون اطاله
ايتسه كه امام باشنی كندونك ادراكندن اقدم رفع ايتسه منفردا ركوع
ايدر وركعته يتشدم ظن ايدر اكثر عوام ناسده واقع اولديغی كبی وظننه
بنأ سلام ويرر وامام كندويه اعاده ويا اتمام ايله امره قادر اولمز اشبو اطاله‌دخی
تقرب الی الله قبيلندن اولديغی ظاهر ونمايانده ❊ (و) اعلم انه مما ينبنی علی لزوم
المتابعة فی الاركان انه (لو رفع الامام رأسه) من الركوع او السجود (قبل
ان يتم المأموم التسبيحات) الثلاث (وجب متابعته) وكذا عكسه فيعود ولا يصير ذلك
ركوعين ❊ ارباب نهايه يعنی اهل عقوله معلومدر كه اركانده واجبده امامه متابعتك
لزوم ووجوبنه مبتنی اولان شيلردندر كه مأموم تسبيحات ثلاثه‌يی اتمام ايتمزدن
اقدم امام باشنی ركوعدن وسجودن رفع ايتسه امامه متابعتی واجب اولور
واجبی تحصيل ايچون تثليث سنتی ترك ايدر اشبو مسئله‌نك عكسيكه امام
اتمام تسبيحات ايتمزدن مقدم مقتدی باشنی رفع ايلسه‌ينه بويلجه متابعت
واجبدر ❊ پس عودت ايدر وعودت ايتمسی ايكی ركوع عد اولنماز ركوع اولی
تمام اولديغنه بنأ عودت ايتمسه كراهت تحريميه‌يی مرتكب اولمش اولور
❊ (بخلاف سلامه) اوقيامه الثالثة (قبل اتمام المؤتم التشهد) فانه لايتابعه
بل يتمه لوجوبه ولولم يتمه جاز ولوسلم والمؤتم فی ادعية التشهد تابعه لانها سنة والناس
عنه غافلون ❊ صورت مشروحه‌نك خلافنده مؤتمك تشهدی اتمامندن
اقدم امامك سلامی وياثالثه‌يه قيامی بس بونده متابعت ايتمز بلكه
تشهد واجب اولديغندن امامه متابعت ايتمزده اتمام ايدر يوق اتمام ايتميوب
امامه متابعت ايتسه‌ده جائز اولور وكراهنده اولمز ايكی واجب تعارض ايتديكی
ايچون من غير كراهة مخيردر مؤتم تشهد دعالرنده ايكن امام سلام ويرسه
متابعت ايدر ادعيه سنت اولديغنه بنأ ناس بوندن غافللردر ❊ (ثم يرفع رأسه
من ركوعه سمعا) فی الوالوالجية لوابدل النون لاما تفسد وهل يقف بجزم
اوتحريك قولان ❊ بوندنصكره سمع الله لمن حمده ديه‌رك باشنی رفع ايدر بعد الرفع
لازم اولمز اشبو سمع اوزرينه غفران ترتب ايدن حمدلرينك قبوليله امامدن
مؤمنين ايچون دعادر سمع اجاب معناسنی متضمن اولديغندن لامله متعدی اولدی
بعضيلر لام من معناسنه ديديلر والوالجيه ده ذكر اولنديكه نون لامه ابدال

اولنسه لغو اولدیغندن فساده کیدر لسانده لکنت اولدیغندن تکلمه قادر اولمسه ترك ایدر حمده نك میمی ساكن قرائت ایتسه فساده ویر رحمده لفظنده هاهاء سکته اولوب جزمیله می وقف اولنور ویاضمیر اولوب تحریکله می تفوه یعنی تکلم اولنور ایکی قول وار در یعنی ایکیسنده قائل وار در ❊ ابو السعود ﴿ (ویکتفی به الامام) وقالا یضم التحمید سرا (و) یکتفی (بالتحمید المؤتم) وافضله اللهم ربنا ولك الحمد ثم حذف الواو ثم حذف اللهم فقط ﴾ تسمیعله امام اکتفا ایدر اذا قال الامام سمع الله لمن حمده فقولوا ربنا لك الحمد حدیث شریفیله بینلرنده تقسیم اولندیغندن شرکت منافیدر ❊ اما مین سرا تحمیدیده ضم ایدر دیدیلر مؤتم تحمید ایله اکتفا ایدر تحمیدك افضلی اللهم ربنا ولك الحمددر واو عند البعض زائده در وعند البعض عاطفه در حمدناك ولك الحمد تقدیرنده در بعده افضلی واوك حذفیله بعده فقط اللهم لفظنی حذفله در جمله سندن دونی ایکی سنك بردن حذفیدر ﴿ (ویجمع بینهما لو منفردا) علی المعتمد یسمع رافعا ویحمد مستویا (ویقوم مستویا) لما مر من أنه سنة او واجب اوفرض ﴾ منفرد قول معتمد اوزره تسمیعله تحمید بینلرنی جمع ایدر بعضیلر فقط تسمیع وبعضیلر مجرد تحمید ایدر دیدیلر ایکیسیده تصحیح اولنمشلردر رافعا تسمیع ومستویا تحمید ایدر وامامین قوللری اوزره سنت وکمال وتلمیذینك قوللرینه بناً واجب وابی یوسف عندنده فرض اولان مستویا قیامك مرورینه بناً مستویا قیام ایدر امام طحاوی ائمه ثلثه دن فرضیتنی روایت ایتدی ﴿ (ثم یکبر) مع الخرور (ویسجد واضعا رکبتیه) أولا لقربهما من الارض (ثم یدیه) الالعذر (ثم وجهه) مقدما انفه لما مر (بین کفیه) اعتبارا لاخر الرکعة باولها ضاما اصابع یدیه لتتوجه للقبلة ﴾ خرور غرور وزننده یوکسکدن اشاغی یه دوشمك معناسنه بعده مصلی مع الخرور تکبیر ایدر اولا دیزلرینك ارضه قربی اولدیغندن دزلرینی صکره معذور اولمزسه اللرینی صکره انفنی ماسبقده تقدیم الاقرب فالاقرب قاعده سنه بناً تقدیم ایده رك وجهنی کفلری مابینده قبلیه توجه ایچون اللرینك پارمقلرینی بر برینه ضم ایده رك رکعتك اخرنی اولایه اعتبار ایچون یعنی ابتداسنده تکبیر بولندیغی کبی آخرنده دخی بولندرق تکبیر وسجده ایدر مع کلمه سیله تکبیرك نزول ایله برابر اولمسنك سنت اولدیغنه تنبیه ایدر معیت بولنمزسه سنت فوت اولور مخفف عذره بناً مقدم اللرینی وضع ایتسه ضرر ایتمز واللری اذنینی حذاسنده رجاله ومنکبینی ازاسنده نسایه کوره وضع ایدر نمازده پارمقلری ضم انجق سجده ده در ❊ نازل اولان رحمت ارضه نافذ اولمامق ایچون ﴿ (ویعکس نهوضه) ﴾ مصلینك سجده دن

قیامی هیئت مشروحه نك عکسیله که اولا جبهه سنی بعده انفنی صکره اللرینی صکره دیزلرینی قالدرمق ایله در ﴿ (وسجد بانفه) ای علی ماصلب منه (وجبهته) ﴾ وانفیله که یعنی انفندن پك وصلابتلو محل اوزره وجبهه سیله سجده ایدر شرعده سجود کندوده سخریه اولمیه رق وجهك بعضینی یر اوزره وضعدر ❊ پس وجه قید ایله خدی وذقنی وصدغی وضعله وایقلرینی رفعله سخریه وملاعبه وجهی اوزره اولان سجده لر خارج قالدی اما بغیر عذر براباغنی وضع وبرینی رفع ایتسه مع الکراهة جائز اولور اما یدینله رکبتینك وضعنده اقوال ثلاثه وار وجوب وافتراض وسنیتیدر اصوله موافق اولدیغندن اعدل اقوال وجوبدر وانفندن صلابتلو اولمیان موضعه سجده یی اقتصار جائز دکلدر ﴿ وحدهـا طولا من الصدغ الی الصدغ وعرضا من اسفل الحاجبین الی القحف ووضع اکثرها واجب وقیل فرض کبعضها وان قل ﴾ جبهه نك طولا حدی صدغدن صدغه دکدر صدغ صادك ضمیله کوز ایله قولاغك مابینده اطلاق اولنور که طلون تعبیر ایدرلر وعرضا اسفل حاجبندن قحفه دك قحف قافك کسری وحانك سکونیله باشده دماغ اوزره اولان کمیکه دینورکه بینی انده اولور وجمجمه دن یعنی باش چناغی که کاسه سردن منکسر اولوب ایریلوب بلونمدیغه اطلاق اولنمزجمعی اقحاف وقحوف کلور وجبهه نك اکثریسنی ارضه وضع واجبدر بعضیلر فرضدر هرنه قدر قلیل اولورسه ده بعضنی وضع فرض اولدیغی کبی دیدیلر معراجده ذکر اولندیکه جبهه نك جمیع اطرافنی وضع اجماعا شرط دکل فقط بعضنی وضع کفایت ایدر هرنه قدر از اولورسه ده ❊ ابو السعود ﴿ (وکره اقتصاره) فی السجود (علی احدهما) ومنعا الاکتفاء بالانف بلاعذر والیه صح رجوعه وعلیه الفتوی کما حررناه فی شرح الملتقی ﴾ سجده ده انفله جبهه دن برینه اقتصار مکروه قلندی وامامین بلا عذر مجرد انفله اکتفایی منع ایتدیلر جائز دکل دیدیلر ❊ واشبو امامین قولنه امام اعظمك رجوعیده صحیحدر وفتوی بو قول اوزره در شارح دیرکه نته که ملتقی شرحنده تحریر ایلدك ﴿ وفیه یفترض وضع اصابع القدم ولو واحدة نحو القبلة والا لم تجز والناس عنه غافلون ﴾ شرح مزبورده ذکر اولندیکه ایاغك پارمقلرینی قبله جانبنه وضع فرض قلندی هرنقدر بر پارمق دخی اولورسه ده کفایت ایدر ولو واحدة بدلنه وتکفی واحدة دینلسه اولی ایدی واصابعك باطننی وضع ایدر ظاهری کفایت ایتمز یوق وضع هیئت مشروحه اوزره اولمز ایسه جائز اولمز ناس بو مسئله دن غافللردر ﴿ (کما یکره) تنزیها (بکور عمامته) الالعذر (وان صح) عندنا (بشرط کونه علی جبهته)

كلها (او بعضها) كامر (اما اذا كان) الكور (على رأسه فقط وسجد عليه
مقتصرا) اى ولم تصب الارض جبهته ولا انفه على القول به (لا) يصح لعدم السجود
على محله ❊ انفله جبهه دن برينه اقتصارك مكروه اولديغى مصلينك عمامه سنك
كوربكه دولامنه سجده مكروه اولديغى كبى اقتصار مرقومده تحريما
اولديغندن شارح بونده تنزيها قيديله كشف وايضاح ايتدى لكن لعذر اولورسه
مثلا برد ويا حركبى كراهت اولمز ❊ فخر عالم صلى الله تعالى عليه وسلم واصحاب
كزين رضوان الله عليهم اجمعين شدت حردن ناشى كور اوزرينه سجده
ايدرلر ايدى بكور قولنده باعلى معناسنه كور كافك فتحيله كوراوزرينه سجده مذهب
حنفيه ده هرنه قدر صحيح ايسه ده لكن جبهه نك كلبسنك وياخود ماسبقده
مزبور ايتديكى كبى بعضيسنك اوزرينه اولمق شرطيله اما كور فقط رأسده
اولوب جبهه ده اولمسه وسجده يى كوره قصر ايدوب جبهه وعلى قول انف
ارضه اصابت ايتمسه صحيح اولمز سجده محلنه اولمديغندن ❊ وبشرط
طهارة المكان وان يجد حجم الارض والناس عنه غافلون ❊ حجم
حانك فتحى وجيمك سكونيله برنسنه نك ال سوروب بوقلنه جق واله
طوقنه جق يومرنجه جنه ومقدارنه دينور كه چليم تعبير اولنور ❊ دخى
كوراوزرينه سجده نك صحتى مكانك طهارتى وساجدك يك جنه سنى بولوب
سجده سندن زياده جه مبالغه ايتسه باشى تسفل ايتمامك شرطيله در
اشبو كور اوزرينه سجده نك شروطندن ناس غافللردر عوامدن چوق كمسه لرى
مشاهده ايده رزكه اعلاى جبهه ده اولان كور اوزرينه سجده ايدرلر قالبجه
وحصر وحنطه وشعير وسرير وبراوزرينه ولان عربه اوزرينه سجده صحيحدر
حيوان اوزرنده اولان عربه يه وبين الاشجار مشدود بساطه وضارى
وبرنج اوزرينه سجده جائزدكلدر كندولرده استقرار اولمديغندن چوالده
اولورلرسه قاروصمان وبموق اوزرلرينه اكر حجم ارض بولنورسه اولور ❊ بحر
❊ (ولو سجد على كمه او فاضل ثوبه صح لو المكان) المبسوط عليه ذلك (طاهرا)
والا لا ما لم يعد سجوده على طاهر فيصح اتفاقا ❊ يكينك وياثوبندن فاضلك يعنى
سجده يه واردقده يره دوشنان اوزرينه سجده ايتسه صحيح اولور اكر اوزرينه
بسط اولنديغى مكان پاك ايسه يوق پاك دكل ايسه صحيح اولمز مادام سجودنى شئ
طاهر اوزره اعاده ايتمديكجه اعاده ايدرسه اتفاقا صحيح اولور بوندن منفهم اولان هرنه قدر
نجاست اوزره بر ركن ادا ايده جك قدر مكث ايدرسه ده جائزدر اما فقهانك
مصلينك اوزرينه نجاست اصابت ايتسه وبرركن مقدارى اوزرنده باقى
قالسه نمازى باطل اولور قوللرينك مقتضاسى نجاست اوزرينه مفروش يك

ويا فاضل ثوبك اوزرنده ده نمازك بطلانى اولمقدر لكن مكانله ثوبك بينى
ايكنجيده حمله اولنكنده عدمله فرق ممكندر مفسد انده ذكراولان شئ نجس
اوزرينه سجود نمازى فساده وبر مسئله سيله اشبو شئ نجس اوزرينه مبسوط كم
ويافاضل ثوب مسئله سى بينده منافاتله اشكال وارد اولورسه جواب ممكنكه
بوبحائل اوبغيرحائل در ❊ وكذا حكم كل متصل ولو بعضه ككفه فى الاصح
وفخذه لو بعذر لا ركبته لكن صحح الحلبى انها كفخذه ❊ قول اصحده مصلى يه
متصل هر برشيئك حكمى دخى بنده بويلجه اوزرينه سجده جائزدر هرنه قدر
الى كبى بعضى دخى اولوسه ده لكن مانحتنك طهارتى شرطدر مثلا وجع
ظهر كبى برعذره بناً فخذ اوزرينه دخى سجده صحيحدر بلاعذر اولمز وبعذر ركبه سنه
سجده جائز دكلدر لكن ابراهيم حلبى صحيح اولان ركبه ده فخذ كبيدر ديدى
❊ (وكره) بسط ذلك (ان لم يكن ثمة تراب او حصاة) او حر او برد لانه ترفع
(والا) يكن ترفعا ناذا لم يخف اذى (لا) بأس به فيكره تنزيها وان خافه
كان مباحا ❊ سجده محلنده تراب ويا حصات وياحر ويا برد كبى موذى اولان
برشى بولنمزسه كم ويا فاضل ثوب كبى شيلرى بسط كراهت تحريميه ايله
مكروهدر ترفع وتكبره مبنى اولديغندن يوق ترفع ايچون اولمزسه اذى خوفى
اولمزسه لا بأسدر تنزيها مكروهدر اذى خوفى اولورسه مباحدر
❊ وفى الزيلعى ان لدفع تراب عن وجهه كره وعن عمامته لا وصحح
الحلبى عدم كراهة بسط الخرقة ❊ زيلعيده مذكوردركه بسط مشروح ترابى
وجهندن دفع ايچون ايسه مكروهدر زيرا مادام تراب وجهنده اولدقجه رحمت
نزول ايدر ❊ سبب رحمت اولان بلا موجب ازاله اولنمز يوق عمامه سندن
دفع ايچون اولورسه كراهت اولمز حلبى تحت وجهه خرقه بسطنك
عدم كراهتنى تصحيح ايلدى وامام اعظمدن واقع اولدى ❊ ولو بسط القباء
جعل كتفه تحت قدميه وسجد على ذيله لانه اقرب للتواضع ❊ قباسنى
بسط ايدرسه اوموزينى اياقلرينك التنه قدر قيلروذيلى اوزره سجده ايدر
تواضعه اقرب وشيطانك انكده نجاست اولورديو وسوسه سنى دفعله
كندويه ارغم اولديغندن ❊ (وان سجد للزحام على ظهر) هل هو قيد
احترازى لم اره (مصل صلاته) التى هو فيها (جاز) للضرورة ❊ ازدحام
وضيق مكاندن ناشى كندونك ادا ايتديكى نمازى ادا ايدن كمسه نك
ارقه سنه سجده ايتسه ضرورته بناً جائزدر واكر برفرجه اولورسه جائز اولماز
❊ شارح على ظهر قيدينك قيد احترازى اولديغنى كورمدم ديديكى ❊ قهستانى نك
فخذينه جوازنى بيانى قيدو قوعى اولمسنى ايما واشارت ايدر نماز قلميان ويا كندونك

قلدیغی نمازی قلیان کسه ارقه سنه سجده ایتمك جائزدکلدر وتحریمه ایله اداده
اتحاد لازم دکلدر پس ایکی منفرده تمام اولور ❊(وان لم یصلها) بل صلی
غیرهـا اولم یصل اصلا او کان فرجة (لا) یصح ❊ ارقه سنه سجده اولنان
مصلی ساجدك ادا ایتدیکی نمازی ادا ایتیوب بلکه غیری نمازی ادا ایتسه
ویا اصلا نماز قلمزسه ویاخود ازدحام اولمیوب سجده ایده جك برفرجه
اولسه ارقیه سجده صحیح اولماز ❊ وشرط فی الکفایة کون رکبتی الساجد
علی الارض وشرط فی المجتبی سجود المسجود علیه علی الارض فالشروط
خمسة ❊ کفایه ده ظهر اوزرینه ساجدك رکبه لرینك ارض اوزره اولمسنی
شرط ایلدی ❊ وضع رکبه نك فرضیتنه بناً مجتباده مسجود علیهك
سجودینك ارض اوزره اولمسنی شرط ایتدی ❊ پس شروط بش اولدی
❊ لکن نقل القهستانی الجواز ولو الثانی علی ظهر الثالث وعلی ظهر غیر المصلی
بل علی ظهر کل مأکول بل علی غیر الظهر کالفخذین للعذر ❊ لکن
قهستانی سجدهٔ مشروحه نك جوازینی نقل ایلدی هر نقدر ایکنجیده
اوچنجینك ظهرینه ومصلینك غیریسنك ظهرینه بلکه مأکول اللحم اولان
حیوانلرك ظهرینه بلکه فخذین کبی ظهرك غیری هر برشیئه اولورسه ده
عذردن ناشی جائزدر ظهر قیدی قید احترازی دکلدر بلکه نصف
ذراعدن مرتفع اولان هر برشی اوزرینه عذره بناً اولور ❊ قهستانیده
جلا بیدن نقلا مستحب اولان ازدحامك زوالنه دك تأخیردر دیو قولده واردر
❊(ولو کان موضع سجوده ارفع من موضع القدمین بمقدار لبنتین منصوبتین
جاز) سجوده (وان اکثر لا) الالزحمة کامر ❊ مصلینك موضع سجودی
موضع قدمیندن ایکی نصب اولنمش لبنه قدرندن مرتفع اولورسه جائزدر اکثر
اولورسه اولمز الا ازدحامه مبنی اولورسه بنده اکثرده جائز اولورنته کم
انفا سجود علی الظهرده مرور ایتدی لکن لبنتین مقدارنده جوازده دخی
کراهت یازیورلر ❊ والمراد لبنة بخاری وهی ربع ذراع عرض ستة اصابع
فقدار ارتفاعهما نصف ذراع اثنا عشرة اصبعا ذکره الحلبی ❊ لبنه دن مراد
بخاری لبنه سیدر که التی پارمق عرضنده ربع ذراعدر پس ایکی لبنه نك
ارتفاعی اون ایکی پارمق مقداری یارم ارشون اولور ❊ حلبی بویلجه ذکر ایلدی
❊(ویظهر عضدیه) فی غیر زحمة (ویباعد بطنه عن فخذیه) لیظهر کل
عضو بنفسه بخلاف الصفوف فان المقصود اتحادهم حتی کانهم جسد واحد ❊
عضد عینك وضادك ضمه لریله قو اکه دیر سکدن اموز باشنه وارنجه ساعد
معناسنه مصلی ازدحام اولمیجق قوللارینی اظهار ایدوب یانلرندن آییرر وبطننی

(فخذلریکه)

فخذلریکه اویلقلرندن تبعید ایدر هر برعضو بنفسه ظاهر اولمق
ایچون ❊ رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم سجده ایتدکده مبارك
قوللرینی اول مرتبه تفریج ایدر ایدیکه ابطین انورلرینك بیاضی تابان ودرخشان
اولور ایدی لکن انفراد ویا جماعتده ازدحام اولمامق حالنده اعضالر بربرینی مماس
اولمامق تواضعه اشبه وانف وجبهه نك ارضه تمکیننده ابلغ وهیئت کسالیدن
ابعددر ومنبسط اولان زمینه یاییلان کلبه مشابه اولور ونمازه اعتنا ایتمیوب نمازده
تهاون ایتمکی مشعر اولور صفوف بونلرك خلافنده در یعنی ارباب صفوف الحاق
واتحاد اوزره جسم واحد کبی اولورلر ❊(ویستقبل باطراف اصابع رجلیه القبلة
ویکره ان لم یفعل) ذلك کما یکره لو وضع قدما ورفع اخری بلا عذر ❊ وایاقلرینك
پارمقلرینك اطرافنی قبله یه توجه ایتدیرر اشبو استقبالی ایتمزسه نمازده کراهت
تنزیهیه یی مرتکب اولمش اولور نته کم بلا عذر برایاغنی وضع ایدوب اخرییی رفع
ایتدکده تحریما کراهت اولدیغی کبی عبثه اشتغالندن ناشی ❊(ویسبح
فیه ثلاثا) کامر (والمرأة تخفض) فلا تبدی عضدیها (وتلصق بطنها بفخذیها
لانه استر) ❊ وسجده ده اوچ دفعه تسبیح ایدر نته کم ماسبقده واقله ثلاث دیو
مرور ایتدی بالکلیه ترك اولنسه ویا اوچدن نقصان قیلنسه کراهت تنزیهیه ایله
مکروهدر ❊ حلبی ❊ عورت سجده ده منخفضه اولوب لحمنك بعضنی بعضنه ضم ایدر
وقوللرینی ابدا واظهار ایتیوب قارنینی اویلقلرینه الصاق ایدر کندولرینه زیاده
مستور اولدیغی ایچون (وحررنا فی الخزائن انها تخالف الرجل فی خمسة وعشرین ❊
شارح دیرکه خزائن نام تألیفمزده تحریر ایتدك که نسا رجاله یکرمی بش قدر یرده
مخالفت ایدر اللرینی اوموزلرینه قدر رفع ایدر وتحت ثدیینه وضع ایدر وبطننی
فخذیندن تبعید ایتمز وتشهدده اللرینی فخذینه وضع ایدر پارمقلری دیزلرینه بالغ
اولنه دك رجال زیاده جه مد ایدر وسجده ده ابطلرینی فتح ایتمز وتشهدده متورکة
جلوس ایدر رکوعده اصابعلرینی آیرمز ورجاله امامت ایتمز وکندولرك جماعت
اولملری مکروهدر وامام وسطلرنده واقف اولور وایاقلرینك پارمقلرینی نصب ایتمز
وصباح نمازنده حقلرنده اسفار وجهریه ده جهر مستحب اولمز وجماعته خروج ایتمزلر
واذان تلاوت ایتمزلر ونماز ادا ایتمکی رجالك امامنك فراغنه دك تأخیر ایدرلر وجمعه یه
وعیدینه خروج ایتمزلر وسجده محلندن مرور ایدن کسه یی دفع ایچون صفق یعنی
اللرینی سسلندیرر تسبیح ایتمز ومسجدده اعتکاف ایتمز صاحب بحر تتبع اولنسه بونلردن زیاده
بولنور دیدی بس احسن اولان عدم حصردر ❊(ثم یرفع رأسه مکبرا ویکفی فیه) مع
الکراهة) ادنی ما یطلق علیه اسم الرفع) ❊ کما صححه فی المحیط لتعلق الرکنیة
بالادنی کسائر الارکان بل لو سجد علی لوح فنزع فسجد بلا رفع اصلا صح ❊

بوندنصکره باشنی تکبیر ایده‌رك رفع ایدر ورفعده کندویه اسم رفع اطلاق اولنان
هیئتك ادناسی کفایت ایدر کراهت تحریمیه ایله نته کم محیطده اشبو قولی
تصحیح ایلدی رکنیت سائر ارکان کبی ادناسنه تعلق ایتدیکنه بناً وکافیده
بوقولی اختیار ایلدی و بو مضمون باشنی رفع ایتدکده کندو ایله ارض بیننده ریح
مرور ونفوذ ایده جك قدر اولورسه جائز اولور مفهومیدر بلکه برلوح اوزرینه
سجده ایلسه لوح باشی التندن نزع اولنسه اصلا باشی رفع اولنمقسزین سجده ایلسه
صحیح اولور لکن اشبو تفریعده اصلا رفع اولمدیغندن بررو ایتد موافق دکلدر ٭
ورفع مشروحك کراهت تحریمه اولمسی رفعك وجوبنه مبنیدر اصل مذهب مختار
سنیتی قولیدر امام ابی یوسف قولی اوزره جلسه فرض اولدیغندن رفعسز صحیح اولماز
سجدتین بینلرنده وبعد الرفع من الرکوع ذکر مسنون بوقدر عند الحنفیه
مذهب مختار بودر ❊ وصحح فی الهدایة انه ان کان الی القعود اقرب صح والا لاورجحه
فی النهر والشرنبلالیة ثم السجدة الصلاتیة تتم بالرفع عند محمد وعلیه الفتوی
کالتلاویة اتفاقا مجمع ❊ هدایه ده تصحیح اولندیکه رفع اکر قعوده اقرب
اولورسه صحیح اولور بوقسه اولماز نهرده وشرنبلالیه‌ده بوقولی ترجیح ایلدی بوتفریع
رفع وتعدیلك وجوبنه مبنید ر حالبوکه استواء الجلسة مع تسکین الجوارحدن
عبارت اولان تعدیل موجود دکلدر بوقول اوزره بوندنصکره سجدهٔ صلاتیه
امام محمد عندنده رفعله تمام اولور وفتوی بوقول اوزرینه‌در تلاوه‌نك اتفاقا رفعله تمام
اولدیغی کبی لکن اشبو تلاویه ایله صلاتیه بیننده فرق لازم فرق ایسه
ابوجه ظاهر دکل امام ابی یوسف نزدنده وضعله تمام اولور ثمرهٔ خلاف سجده‌ده
برکسه حدثلنسه کیدوب آبدست الوب کلدکده امام محمد عندنده سجده‌یی اعاده
ایدر امام یوسفه کوره ایتمز مجمعده بویله جه مسطوردر ❊ (ویجلس بین السجدتین
مطمئنا) لما مر ویضع یدیه علی فخذیه کالتشهد منیة المصلی ❊ ماسبقده مرورینه بناً
تعدیل وطمانینت سنت یاواجب ویافرض اولدیغندن سجدتین بیننده علی وجه الاطمینان
جلوس ایدر تشهدده کبی الرینی فخذینی اوزرینه وضع ایدر منیة المصلی نام
کتابده اشبووجه اوزره مرسومدر ❊ (ولیس بینهما ذکر مسنون وکذا) لیس (بعد
رفعه من الرکوع) دعاء وکذا لایأتی فی رکوعه وسجوده بغیر التسبیح (علی المذهب)
وماورد محمول علی النفل) ❊ سجدتین ما بیننده ورکوعدن رفعدنصکره دعا بوقدر
وبنه بویلجه رکوعنده وسجودنده مذهب مختار اوزره تسبیحك غیری برشی
کتوروب قرائت ایتمز اثرده وارد اولان رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
بعد الرکوع وبین السجدتین اللهم اغفرلی وارحمنی وعافنی واعف عنی وسجودده سجد
وجهی للذی خلقه وشق سمعه وبصره فتبارك الله احسن الخالقین قول

شریفلریله دعا بیورملری نفل اوزرینه محمولدر پس نوافلده عملا بالاثر
مندوبدر ❊ (ویکبر ویسجد) ثانیة (مطمئنا ویکبر للنهوض) علی صدور قدمیه
(بلا اعتماد وقعود) استراحة ولوفعل لابأس ویکره تقدیم احدی رجلیه عند
النهوض ❊ دخی تکبیر ایدر وایکنجی سجده‌یی مطمئنا ایدر وبلا اعتماد وقعود
استراحة ایاقلرینك یوزی اوزرینه دیره‌نوب قالقمق ایچون تکبیر ایدر اما
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك وترده بعضا تمام قاعد اولمدقجه قیام ایتمدیکی
روایتی جوازی بیان ایچون تشریعدر ویاکبر سن وقتنده محمولدر واستراحت ایچون
اعتماد وقعودی ایتمده باس یوقدر شیخ اولسون ویاشاب اولسون وقیام
وقتنده ایاقلرینك برینی تقدیم مکروهدر ❊ (والرکعة الثانیة کالاولی) فیما مر
(غیر انه لایأتی بثناء ولاتعوذ فیها) اذلم یشرعا الامرة ❊ رکعت ثانیه رکعت اولی
کبیدر ماسبقده مرور ایدن ارکان و واجبات وسننده لکن ثنا استفتاح
ایچون اولدیغندن ثنایی وتعوذی رکعت ثانیه‌ده اتیان ایتمز
انجق برکره مشروع اولدقلرندن ❊ (ولایسن) مؤکدا (رفع یدیه الافی) سبعة
مواطن کما ورد بناء علی ان الصفا والمروة واحد نظرا للسعی ثلاثة فی الصلاة (تکبیرة
افتتاح وقنوت وعیدو) خمسة فی الحج (استلام) الحجر (والصفا والمروة وعرفات
والجمرات) ❊ عبداللرینی رفع سنت مؤکده اوله‌رق مسنون اولمدی
لکن یدی موضعده رفع سنت اولدی حدیث نبویده مذکور اولدیغنه بناً امام
طبری ابن عباس رضی الله تعالی عنهمادن روایت بیوردیلرکه رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلمدن روایت اولندیکه الر رفع اولنمز الا یدی محلده رفع اولنور افتتاح تکبیرنده
ومسجد حرامه دخول ایدوب بیت شریفی کورکده وصفا اوزرینه قائم اولدقده
ومروه‌ده قائم اولدقده وبعد الزوال عرفده ناسله وقفه‌یه طوردقده ورمی جمره‌ده
ایکی مقامده وجمعه امداد الفتاحده بویلجه مرسومدر حدیث شریفده قنوت واستلام
وعیدده اولان رفعلر ذکر اولنمدی انلر بشقه دلیل ایله ثابتلردر وموطنك یدی
اولمسی سعیه نظرا صفا ایله مروه برعد اولندیغندن یوقسه واقعده ایکیدر
رفع مرقومك اوچی نمازده درکه افتتاح تکبیری وقنوت وعیددر وبشی حجده‌درکه
استلام حجر وصفا ومروه وعرفات وجمر ایدر صواب اشبو حجده‌که اولان
بشی درت ایتمك ایدیکه‌یدی تمام اولیدی ❊ ویجمعها علی هذا الترتیب بالنثر فقعس
صمعج وبالنظم لابن الفصیح ❊ فتح قنوت عید استلم الصفا ❊ مع مروة عرفات الجمرات ❊
اشبو مواطن مشروحه‌یی علی طریق النثر فقعس صمعج حرفلرینك ترتیبی اوزره اشارتی
جمع ایدر ونظمله ابن فصیحك بیتی بیان ایدر بلکه تفصیل اولنسه اونه رسیده اولور ٭
ایکی بیرام وایکی جمره وصفا ومروه واستلام وعرفات وافتتاح وقنوت وفقعس

قبائل عربدن برقبیله در وصمع صاد مهمله ایله تامة الخلق مرئهٔ عظیمه معناسنه در ﴿ (والرفع بحذاء اذنیه) کالتحریمة (فی الثلاثة الاولو) اما (فی الاستلام و) الرمی (عند الجمرتین) الاولی والوسطی فانه (یرفع حذاء منکبیه و یجعل باطنهما نحو) الحجر (والکعبة و) اما (عند الصفا والمروة وعرفات فیرفعهما کالدعاء) ﴾ اوچ اولکنده رفع قولاقلرك مقابلنه قدر در افتتاح تکبیرنده اولدیغی کبی تحریمه نك تخصیص بالذکر اولندیغی صفتك مشهوره اولدیغنه مبنیدر صکره کی ایکی کندویه قیاس اولنور اما استلامده واولکی وایکنجی جمره لرده اموزلری اذاسنه دکدر واللرینك باطنی حجره ور میده ء کعبه جانبنه توجیه ایدر دعا کندودنصکره جمره اولان رمیده اولدیغندن اوچنجی جمره ده اولمدی وجمرهٔ عقبه دنصکره دعا اولمز ※حلبی※ اما صفا ومروه وعرفاتده اللرینی دعاده رفع ایتدیکی کبی رفع ایدر ﴿ والرفع فیه وفی الاستسقاء مستحب (فیبسطیدیه) حذاء صدره (نحو السماء) لانها قبلة الدعاء ویکون بینهما فرجة والاشارة بمسبحته لعذر کبردیکفی ﴾ دعاده واستسقاده اللرینی قالدرمق مستحبدر سماء دعانك قبله سی اولدیغندن اللرینی صدری حذاسنده بسط ایدراشبو سما جانبنه رفع یدن مدعو اولان ذات بیچونك جهت علوده اولمسی توهم اولنمسون تعالی عن ذلك علوا کبیرا رفع مجرد سما قبلهٔ دعا اولدیغندندر کعبه قبلهٔ صلات اولدیغی کبی واللری مابیننی برمقدار تفریج ایدر هرنه قدر قابل اولور سه دده وبردکی عذره بناً شهادت پارمغیله اشارت کفایت ایدر خنصر و بنصری عقدسز وتحلیقسز ﴿ والمسح بعده علی وجهه سنة فی الاصح شرنبلالیة ﴾ قول اصح ده دعادن صکره یوزینه مسح سنتدر شرنبلالیه ده بو وجهله مسطوردر ﴿ وفی وترالبحر الدعاء اربعة دعاء رغبة یفعل کامر و دعاء رهبة یجعل کفیه لوجهه کالمستغیث من الشیء ودعاء تضرع بعقد الخنصر والبنصر ویحلق ویشیر بمسبحته ودعاء الخفیة ما یفعله فی نفسه ﴾ بحر ك وترنده مرسومدرکه دعا درت نوعدر بری دعاء رغبتدرکه سؤال جنت کبی مرغوب ومحبوب اولان شیئه دعادر ماسبقده مرور ایدن هیئت مشروحه اوزره ایدر وبری دعاء رهبتدرکه مخوف اولان شیلردن اولور مثلا ربنا اکشف عنا العذاب انا مؤمنون کبی بونده برشیدن استغاثه ایدن کمسه کبی کانه عذابدن استغاثه ایدرجه سنه اللرینی وجهنه ایدر وبری دعاء تضرع وتذللدر مثلا انا العاصی المعترف بالعجز والتقصیر کبی بونده خنصر پارمغیله بنصری عقد ایدر حلقه کبی وسطی ایله ابهامی بربرینه وصل ایدر و مسبحه سیله اشارت ایدر وبری دعاء خفیه درکه انسانك کندونفسنده ایدوب قلبندن کچورديکی دعا وخضوع وتذللدر ظهر کفیله دعایی شارحك ذکر ایتدیکی اهل مذهبدن اکا قائل اولدیغی ایچون هرنقدر بعضا

تحریر ایدرایسه ده ﴿ (وبعد فراغه من سجدتی الرکعة الثانیة یفترش) الرجل (رجله الیسری) فیجعلها بین الیتیه (ویجلس علیها وینصب رجله الیمنی ویوجه اصابعه) فی المنصوبة (نحو القبلة) هو السنة فی الفرض والنفل ﴾ الیة همزه نك فتحی ولامك سکونیله انسان وحیوانك قیچنه وصغریسنه دینور عجیزه معناسنه درکه انسانك قیچی وقیناغی وقیونك قویروغی وسائر حیوانك صغریسی اولور علی قول محل مر قومده متراکب اولان لحمدن عبارتدر ※ اوقیانوس ترجمهٔ قاموس ※ مصلی ایکنجی رکعتك سجده لرندن فارغ اولدقدنصکره رجل صول ایاغنی دوشر والیه لری بیننه قورکه یعنی الیه لری کندونك اوزرینه قیلر الیه لرك وسطنده اوله رق وصاغ ایاغنی نصب ایدر ومنصوبه نك پارمقلرینی قبله جانبنه توجیه ایدر بعضیلر ممکن اولدقجه مفترشه نکده پارمقلرینی توجیه ایدر دیدیلر فرضده ونافله ده مسنون اولان قعود بودر ﴿ (ویضع یمناه علی فخذه الیمنی ویسراه علی الیسری ویبسط اصابعه مفرجة قلیلا (جاعلا اطرافها عند رکبتیه) ولا یأخذ الرکبة هو الاصح لتتوجه للقبلة ﴾ قعودده صاغ النی صاغ دزینك اوزرینه وصول لونی صولنك اوزرینه و پارمقلرینك اطرافنی رکبه لرنده قبله رق آز تفریجله که خلقتی اوزره اصابعنی بسط ورکبه یی اخذ ایتمز اصح اولانده بودر قبله یه توجه ایچون اخذ صورتنده اصابع ارضه متوجه اولور نفی افضلیت ایچوندر عدم جواز ایچون دکلدر ﴿ ولایشیر بسبابته عند الشهادة وعلیه الفتوی) کما فی الوالوالجیة والتجنیس وعمدة المفتی وعامة الفتاوی لکن المعتمد ما صححه الشراح ولاسیما المتأخرون کالکمال والحلبی والبهنسی والباقانی وشیخ الاسلام الجد وغیرهم انه یشیر لفعله علیه الصلوة والسلام ونسبوه لمحمد والامام بل فی متن درر البحار وشرحه غرر الاذکار المفتی به عندنا انه یشیر باسطا اصابعه کلها ﴾ شهادت وقتنده سبابه سیله اشارت ایتمز وفتوی بو قول اوزرینه در ولوالجیه ده وتجنیسده وعمدة المفتی وعامهٔ فتاوی ده ذکر اولندیغی کبی لکن معتمد اولان شراحك خصوصا کمال وحلبی و بهنسی وباقانی وشیخ الاسلام الجد وغیرلری کبی متأخرینك تصحیح ایتدکلری مصلینك اشارتی قوللریدر ※ رسول اکرم ونبی محترم صلی الله تعالی علیه وسلمك فعلنه بناً و بو مرقوملر امام محمده وامام اعظمه نسبت ایتدیلر بلکه درر البحارك غرر اذکار نام متننده وشرحنده حنفیه عندنده مفتی به اولان فقط مسبحه پارمغیله اشارت ایدر سائر پارمقلرینك کلیسنی بسط ایدیجی اولدیغی حالده دیومرسومدر ﴿ وفی الشرنبلالیة عن البرهان الصحیح انه یشیر بمسبحته وحدها یرفعها عند النفی ویضعها عند الاثبات

واحترزنا بالصحيح عما قيل لايشير لانه خلاف الدراية والرواية وبقولنا بالمسبحة عما قيل يعقد عند الاشارة انتهى ﴾ شرنبلاليه ده برهاندن نقلا ذكر اولنديكه صحيح اولان مصلى شهادت پارمغيله فقط اشارت ايدر نفى وقتده رفع ايدر اثباتده وضع ايدر شرنبلالى ديركه بالصحيح قولمز ايله اشارت ايتمز ديدكلرى قولدن احتراز ايتدك زيرا اشبو عدم اشارت قولى درايته كه يعنى مقتضاى عقل پارمقله اولان نفى واثبات فعلينك نفى واثبات قوليه موافق اولمسى وروايتكه امام محمدك مشيختنده رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمدن مبارك پارمغيله اشارت ايدردى ديو روايتنك خلافيدر بعده امام مشار اليه بيوديلركه بز رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك ايتديكنى ايدرز و بوقول امام اعظمك وبزم قولمزدر وبالمسبحة ايله قولمز عند الاشارة اخذ ايدر قوللرندن احتراز ايلدك شرنبلاليه نك كلامى منتهى اولدى ﴿ وفى العينى عن التحفة الاصح انها مستحبة وفى المحيط سنة ﴾ عينيده تحفه دن نقلا ذكر اولنديكه اصح اولان اشارت مستحبه در محيطده سنتدر ديو ذكر اولندى قولين بينى سنت غير مؤكده اولمغله توفيق ممكندر ﴿ (ويقرأ تشهد ابن مسعود) وجوبا كما بحثه فى البحر لكن كلام غيره يفيد ندبه وجزم شيخ الاسلام الجد بان الخلاف فى الافضلية ونحوه فى مجمع الانهر ﴾ مصلى ابن مسعوددن روايت اولنان تشهدى قرائت ايدر واجب اوله رق نتكم بحرده بحث وتفصيل ايلدى تشهددن مراد التحيات لله والصلوات والطيبات السلام عليك ايها النبى ورحمة الله وبركاته السلام علينا وعلى عباد الله الصالحين اشهد ان لا اله الا الله واشهد ان محمدا عبده و رسوله در اشرف اولان بعضنك اسميله تسميه قيلندندر تحياتدن مراد دعا وذكر وقنوت كبى اولان عبادات قوليه لردر صلاتك معناسى سجود وقعود وركوع كبى اولان عبادات بدنيه لردر وطيباتك مفادى فرض ويانافله اولان صدقه دن عبادت ماليه در مثلا ملوك وسلاطينه دخول ايدن كسه اولا ثنا وثانيا خدمت وثالثا بذل مال ايتدكلرى كبى صالحيندن مراد الله ذوالجلالك ومخلوقاتك حقلرينى ادا ايدن رسل وملائكه عليهم الصلاة والسلام وسائرلردر انسانه كوره لايق وروا اولان اشبو اوصاف مشروحه ايله موصوف اولمقدركه حتى اشبو دعاده داخل اوله عبوديت الله تبارك وتعالى حضرتلرينك قول حقنده اولان نيكبد وتصرفلريدركه قوله اصابت ايدر عن صميم القلب عبداندن راضى وخشنود اولمقدر عبادت الله عظيم الشانك راضى اوله جغى شيئى اشلمكدر عبوديت اشرفدر دوامنه بناً عبادت آخرتده منقطعدر بعضيلر منقطع اولان تكليفدر عقبا ده من غير كلفت وقوعنه آبى بوقدر ديديلر تشهدى ترك ايدن كسه مقام اولوهيت وعظمت پناهيه اجلال وتعظيمده

نقصان ايتمش اولور ثنايى ترك ايتديكينه بناً ورسوله دعايى تركله مقام نبوت جلالت ارتسامه شايان اعزاز واجلاله خلل ويرمش اولور مؤمنينه دعايى تركده بنه بويلجه در اشهد لفظى اختيار اولنوب اعلم واتيقن اختيار اولنمديغى شهادت ظاهر وباطنده استعمال اولنوب علم ويقين انجق باطنده استعمال اولنديغنه بناً در لكن بحرك غيرينك كلامى ندبنى افاده ايدر اشبو استدراك صاحب نهركدر ديديكه بعض فقهانك عباره سى اشبو ندب قوليله عمل اوليدر نظيرى قنوت دعاسنك واجب اولان مشهور اولان دعايه تخصيصى سنت اولديغى كبى لكن امام اعظم رحمه الله تشهددن نقصان وزياده مكروهدر ديدى اذ كار صلات محصوره اولديغندن اوزرينه زياده اولنمديغنه بناً قهستانى تشهد مشروحك وجوبى فرضده دردى نافله ده بلاخلاف زياده اولنور بودخى ندبنى تأييد ايدر وشيخ الاسلام الجد جزم ايلدى كه اختلاف افضليته در اشبو جزم نهرك بحثنى رد ايدر وبونك امثالى بحث مجمع الانهرده مرسومدر ﴿ (ويقصد بالفاظ التشهد) معانيها مرادة له على وجه (الانشاء) كانه يحيى الله تعالى ويسلم على نبيه وعلى نفسه واوليائه (لاالاخبار) عن ذلك ذكره فى المجتبى ﴾ متشهد الفاظ تشهدك معنالرينى على وجه الانشاء كندو ايچون مراد اولنه رق قصد ايدركه كانه الله ذوالجلاله تحيه وثنا ورسولنه وكندو نفسنه واوليالرينه سلام ايدرجه سنه يوقسه مضمون مشروحى اخبار جهسنه دكل اشبو مفهومى مجتباده ذكر ايتدى الاخبار كلمه سنك متنه ربطنه كوره اعرابى نصبدر وشرحه نظر اجردر على وجه الاخبار سبكنده در (وظاهره ان ضمير علينا للحاضرين لاحكاية سلام الله وكان عليه السلام يقول فيه انى رسول الله (ولايزيد) فى الفرض (على التشهد فى القعدة الاولى) اجماعا ﴾ متنك ويقصد بالفاظ التشهد كلامنك ظاهرى علينا ضميرى جماعت حاضريندن عبارت اولوب رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك سلامنى حكايت دكلدر ورسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم انى رسول الله بيوررايدى وبعضا ان محمدا عبده ورسوله بيوررلر ايدى فرضده قعدهٔ اولاده اتفاقا تشهدك اوزرينه زياده ايتمز ﴿ (فان زاد عامدا كره) فتجب الاعادة (اوساهيا وجب عليه سجود السهو اذا قال اللهم صل على محمد) فقط (على المذهب) المفتى به لاخصوص الصلاة بل لتأخير القيام ولوفرغ المؤتم قبل امامه سكت اتفاقا ﴾ فرضده وفرضه ملحق اولان وتر وظهرك اولكى سنتى وجمعه نك اولكى وآخركى سنتنده قعدهٔ اولاده تشهدك اوزرينه اجماعا زياده ايتمز اجماع ائمهٔ اربعه نك واتفاق ائمهٔ حنفيه نك اتحاد واجتماعلرينه اصطلاح اولنديغنه مبنى اشبو مقامده امام شافعى وبعض تابعين رحمهم الله تعالى تشهد اولده

صلوات دعاسی تلاوت اولنور قوللرینه نظرا اولی اولان اجماعا بدلنه اتفاقا
دیمك ایدی یوق اجماعدن مراد اجماع حنفیه اولسه ده ممكندر تشهدك اوزرینه
قصدا زیاده اولنورسه مكروهدر اعادهسی لازمدر سهوا اولورسه مجرد اللهم
صل علی محمد دیمكله مفتی به اولان مذهب اوزره سجدهٔ سهو واجب اولور بعضیلر
وعلی ال محمدك زیاده سیده لازمدر دیدیلر وبعضیلر بر ویاایكی حرف زیادهسیله ده
اولور دیدیلر لكن بوقولی صاحب بحر تضعیف ایلدی حرجه بناً صورت مشروحهده
سجدهٔ سهوك وجوبی صلوات دعاسی تلاوتدن ناشی دكلدر بلكه قیامی تأخیر
ایتدیكندندر مؤتم امامدن اقدم تشهددن فارغ اولورسه اتفاقا سكوت ایدر *
(واماالمسبوق فیترسل لیفرغ عند سلام امامه وقیل یتم وقیل یكرر كلمة الشهادة)
امامسبوق امامیله برابر سلامده تشهددن فارغ اولسون ایچون ترسل
ایدر یعنی ترتیل وتأنی وتدبر ایله تلاوت ایدر عجله ایتمز فتاواده اولان قول بودر
وبونكله افتا لایق وسزادر نته كم بحرده بوبلجه مسطوردر زیرا امامله
برابر قعود ایتدیكی قعده وسط صلاتی اولدیغندن زیادهدن وتكراردن منع
اولنور وبعضیلر اتمام وبعضیلر كلمهٔ شهادتی تكرار ایدر وبعضیلر سكوت ایدر
دیدیلر بس اقوال درتدر جملهسیده تصحیح اولنمشدر (واكتفی)
المفترض (فیما بعد الاولیین بالفاتحة) فانها سنة علی الظاهر ولوزاد لابأس به
مفترض ایكی اولكی ركعتك مابعدنده اولان ركعتلرده فاتحه ایله اكتفا ایدر
روایتی ظاهره نظرا سنتدر فاتحهنك اوزرینه زیادهده بأس یوقدر لكن اولی
اولان شفع ثانیده فاتحهیه اقتصاردر امانافله ووترده جمیع ركعاتنده فاتحه
واجبدر واشبو اكتفی عنوانیله قرائتدن وواجبدن شفع ثانیده ثنا ایله
تعوذی كتوردیكنه اشارت ایلدی قرائتك شفع ثانیسنده قرائت
علی سبیل الذكر والثنادر حتی فقها فاتحه ایله ذكر وثنایه نیت ایدر
قرائته نیت ایتمز دیدیلر بركسه فاتحه بدلنه تسبیح ایتسه مسیء اولمز مقصود
ثنا اولدیغندن لكن افضل اولان فاتحهدر * بس مصلی افضل ایله فاضل
بیننده مخیردر حلقله تقصیر كبی قرآندن فاتحهنك غیرینی تلاوت
ایتسه اكر ثنا وذكری مشتمل اولورسه كراهت اولمز سورهٔ ابی لهب كبی ثنا
وذكری مشتمل اولمزسه اولور (وهو مخیر بین قرائة) الفاتحة وصحح العینی
وجوبها (وتسبیح ثلاثا) وسكوت قدرها وفی النهایة قدر تسبیحة فلا یكون مسیئا
بالسكوت (علی المذهب) مصلیٔ مفترض فاتحهیی قرائتله واوچ دفعه تسبیح
واوچ تسبیح مقداری سكوت بیننده مذهب مختار اوزره مخیردر یعنی افضل ایله
فاضل بیننده دیمك عینی وجوبنی تصحیح ایلدی بوروایت حسن بن زیادك امام اعظمدن

(روایتیدر)

روایتیدر لكن ظاهر روایت سنیتی اولدیغی ماسبقده مرور ایتدی نهایهده
بر تسبیح قدری سكوتی تصریح ایلدی فرض مقداری بر تسبیحله تقدیر
اولندیغندن واصوله الیق بودر لكن نهایهنك كلامنی فرضه
وغیریلرینك كلامنی استحبابه حمله بینلری جمع اولنمق ممكندر بس سكوتله
مسیء اولمز * قهستانی * فرض مطلق قیامدر ذكره حاجت یوقدر لكن ظاهر اولان
فاتحهنك سنت مؤكده اولمسیدر مواظبت ومدا ومت اولدیغنه بناً بلكه
وجوبی صرف ومنع ایدن تخییردر بوكا كوره تركیله مسیء اولور (لثبوت
التخییر عن علی وابن مسعود وهو الصارف للمواظبة عن الوجوب) یعنی تخییر
سابق حضرت علی وابن مسعود رضی الله عنهمادن روایتله ثابت اولدیغی ایچون
وتخییر مواظبتی وجوبدن صارفدر وبونكله عینینك كلامی رد اولنور
(ویفعل فی القعود الثانی) الافتراش (كالاول وتشهد) ایضا (وصلی
علی النبی صلی الله تعالی علیه وسلم) وصحح زیادة فی العالمین وتكرار انك
حمید مجید وعدم كراهة الترحم ولو ابتداء) قعود ثانیده افتراشی قعود اولده
ایتدیكی كبی ایدر وتشهد ده ایدر اولی اولان الافتراش لفظنك حذفیدر قعود
اولده اولان احكامك كلیسنه عام اولسون ایچون ورسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلمه صلات ایدر آیت كریمهده اصل صلاتله مأمور عباد ایكن صلوات
دعاسنده صلاتی الله ذوالجلالدن استدعا وطلب ایدوب بنفسه عبیدك صلات
ایتمهسنك سبب وحكمتی كما ینبغی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمه
صلات ایتمكده قصورینه تنبیه واشارتدر كانه صلاتك حقنی بن ادا ایدهمم
سن ایله دیمكدر بس آیت كریمهده دخی صلاتك عباده اسنادی مجازدر
حقیقتده مصلی الله ذوالجلالدر * وكما صلیت علی ابراهیم وعلی آل ابراهیم
وكما باركت علی ابراهیم وعلی آل ابراهیم دنصكره فی العالمین لفظنك زیادهسی
صحیح اولدی ومحلین مزبورینده انك حمید مجید كلامنی تكرار دخی صحیح
اولدی شارح وصحح تكرار فی العالمین انك حمید مجید دیسه اخصر اولور ایدی
فی العالمینده فی مع معناسنهدر امام نوونینك مختاری اوزره آلدن مراد
جمیع امتدر وهر نه قدر ابتدا اولوب تبعیتله اولمز ایسه ده ترحم كه اللهم
ارحم دیمهنك عدم كراهتی تصحیح اولندی اكثر مشایخ بونك اوزرینهدر
وشارح دخی بونی تصحیح ایلدی بومضمون ترجمهده نوعا انبیا علیهم السلام
تقصیر ظنی شائبهسی اولدیغندن منع ایدنلری رددر * زیرا رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم الله عظیم الشانك رحمتنك زیادهسنه اشوق
عباددر واثرده وارددر (وندب السیادة لان زیادة الاخبار بالواقع

عين سلوك الادب فهو افضل من تركه ذكره الرملى الشافعى وغيره ✵
ندب مصدر اولوب صح فعلينك فاعلنك اوزرينه عطفيده وياماضئ مجهول
صيغه سى اوزره اولمقده محتملدر يعنى سيادت كه سيدنا ديمه نك مندوب
اولمسى صحيح اولدى ويا مندوب قلندى ديمكدر شارحك كلامنك ظاهرندن
فهم اولنان صلاتى رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم وپدر بذركوارلرى
حضرت ابراهيم صلوات الله على نبينا وعليه حقلرنده طلبدر خلنده مشترك
اولد قلرندن وصيغهٔ صلات اشبومنوال اوزره محرردر ✵ اللهم صلى على سيدنا محمد
وعلى آل سيدنا محمد كما صليت على سيدنا ابراهيم وعلى آل سيدنا ابراهيم
فى العالمين انك حميد مجيد وبارك على سيدنا محمد وعلى آل سيدنا محمد كما باركت
على سيدنا ابراهيم وعلى آل سيدنا ابراهيم فى العالمين انك حميد مجيد وترحم
على سيدنا محمد وعلى آل سيدنا محمد كما ترحمت على سيدنا ابراهيم وعلى آل سيدنا
ابراهيم فى العالمين انك حميد مجيد ✵ اشبو زيادهنك مستحب اولمسنده خفا يوقدر
✵ حلبى بزياده ✵ وسيادتك مندوب اولمسى اختيار بالواقعك زيادهسى عين ادبه سلوك
اولديغندن اتيانى تركندن افضلدر اولى اولان زياده لفظنك حذفيدر اشبو مضمونى
رملئ شافعى وغيريلرى ذكر ايتدى ✵ ومانقل لاتسودونى فى الصلاة
فكذب وقولهم لاتسيدونى بالياء لحن ايضا والصواب بالواو ✵ يعنى
سزلر بنى نمازده تسويد ايدوب سيد ناديمك ديو نقل اولنان كلام كذبدر
وروايتك ياايله تسيدونى قوللرى منقول مزبور كبى كذبدر وخطادر
صواب اولان واوايله اولمقدر ✵ وخص ابراهيم لسلامه علينا او لانه
سمانا المسلمين اولان المطلوب صلاة يتخذه بها خليلا وعلى الاخير فالتشبيه
ظاهر ✵ ابراهيم عليه السلام سائرلردن تخصيص بالذكر اولنمسى ليلهٔ
معراجده ابلغ امتك منى السلام مضمونيله بزلره سلامنه بناً ويا هو سماكم المسلمين
من قبل نظم مجيدى اخباريله بزلره مسلمين تسميه سنه مبنى مقدما تسميهلرى
(ومن ذريتنا امة مسلمة لك) آيت كريمه سيله مبتدر ✵ حضرت ابراهيم
واسماعيل عليهما الصلاة والسلامك ذريتلرندن اولان رسول اكرم صلى الله
تعالى عليه وسلم وعربدر بس بزلرك ابراهيم عليه السلامه صلاتمز كندولرينه
سبقت ايدن سلام وتسميه سنه مجازاتدر وياخود صلاتدن مراد شول بر صلاتدركه
ابراهيم عليه الصلاة والسلامى آنكله خليل اتخاذ ايلدى اول صلوت
مطلوبدر وواقعا تخصيصدن قول اخيره كوره تشبيه ظاهردر ✵ زيرا
خلتده رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمه ابراهيم عليه السلامك مشاركتى
رسولمز عليه الصلاة والسلامك ابراهيم عليه الصلاة والسلامده بولنيان

فضائل ومكارملر ايله انفراد وامتيازينه منافى دكلدر لكن شو سؤال باقى
قالديكه مشبه بهده وجه شبه اقوى اولمق لازمدر بناً عليه اشبو تشبيه اقتضا
ايتديكى رسول اللهده اولان خلت ابراهيم عليه السلامده كى خلتدن دون اولمه
جواب بيوررلركه ✵ او راجع لآل محمد والمشبه به قديكون ادنى مثل نوره
كمشكاة ✵ ياخود تشبيه آل محمده راجعدر بوكا كوره مطلوب ابراهيم
عليه السلامك صلاتنه مشبه اولان ال محمده اولان صلاتدر بونده ده ضرر
يوقدر زيرا ابراهيم عليه السلام ال محمددن افضلدر بونده رسول الله
صلى الله تعالى عليه وسلمه صلات تحت تشبيهده داخل اولمز ياخود بعض
اولوركه مشبه به مشبهدن ادنى اولور مثل نوره كمشكاة نظم مجيدنده اولديغى
كبى بونده سبب تشبيه مشبه بهك سامعك قتنده مشهور اولمسيدر بس بوصورتده
مشبهك حالى نفس الامرده تقرير وتقويه وجهى اوزره واقع اولور ✵ زيرا
ابراهيم عليه السلامه صلات جميع ملل بيننده مشهوره اولديغندن حضرت محمد
عليه الصلاة والسلام وآلى ايچون ابراهيم عليه السلام وآلنه اولان
صلات كبى صلات طلب ايتمك حسندر ✵ حاصل معنى حضرت محمده وآلنه يارب
خيروبركاتكى اظهار ايله نته كه حضرت ابراهيم وآلنه اظهار ايتديكك كبى
اشبو مضمون مشهور اولميان مشهور اولانه الحاق قيلندن اولور يوقسه
ناقصى كامله الحاق دكلدر ✵ حلبى ✵ اشبو تشبيه مشروح مثل نوره كمشكاة
نظم مجيدنده كه تشبيه كبيدر زيرا الله ذوالجلال حضرتلرينك نورى مشكاتك
نورندن اتم واقوى در نهايتى مشبه به مألوف انسانى اولان امر حسى اولديغندن
عقليدن اتمدر مشكاة مصباح وزننده ايچنه چراغ وضع ايتمك ايچون
ديوارده اولان حجره يه دينور كه كوهٔ غيرنافذه معناسنهدر بعضيلر
مطلوب اصل صلاتده مشاركتدر يوقسه قدر وفضيلتده دكلدر ديديلر
✵ (وهى فرض) عملا بالامر فى شعبان ثانى الهجرة (مرة واحدة) اتفاقا
(فى العمر) فلوبلغ فى صلاته نابت عن الفرض نهر بحثا ✵ رسول اكرم ونبى
محترم صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينه تاريخ هجرتك ايكنجى سنه سنك
شعبان معظمنده وارد اولان امر لازم الاتباعيله عمل ايچون عمرده بردفعه
صلوات شريفه كتورمك اتفاقا فرض قطعيدر منكرى كافردر بعضيلر فرضيتى
ليلهٔ اسراده ثابت اولدى ديديلردن زيادهنك وجوبنده اختلاف واردر ✵
بس بركسه نمازنده بالغ اولسه قنغى نماز اولورسه اولسون واول نمازده
صلوات شريفهيى اتيان ايلسه فرض مقامنه قائم اولور فرضى ادا ايتمش
اولور نهرده بويلجه بحث وتفصيل اولندى ابراهيم حلبينك بياننه كوره

رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك اوزينه قعدهٔ اولاده ويا اثناى صلاتده صلوات شريفه كتورسه قعدهٔ اخيره ده كتورمسه فرضى ادا ايتمش اولور هر نه قدر آثم اولورسه ده ارض مغصوبه ده نماز كبى ﴿ وفى المجتبى لايجب على النبى صلى الله تعالى عليه وسلم ان يصلى على نفسه ﴾ مجتباده ذكر اولنديكه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم ايچون كندو نفس نفيسه لرينه صلوت كتورمك واجب دكلدر صلوا خطابيله كندولرى مراد اولمديغى متبادر اولديغندن واصولده بيان اولنديغنه كوره يا ايها الذين امنوا نداسنده رسول مراد دكلدر اما يا ايها الناس وياعبادى ندالرنده مراددر الله عظيم الشانك رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم كندو نفس كريمه لرينه صلوت كتورمكله امر بيورمه لرينك حكمتى الله اعلم هر برشخص نفسى اوزره دعا وطلب خيرده مجبول اولوب تكليف خطابلرندن اولان ايجاب ايسه انجق كندوده نفس انسانى اوزره كلفت ومشقه طبيعت انسانيه يه منافرت اولان شيلرده اولديغنه مبنيدر نته كم اصولده بو بابجه مذكوردر اما ادعونى استجب لكم مثللو محللرده ايجاب بوقدر ﴿ (واختلف) الطحاوى والكرخى (فى وجوبها) على السامع والذاكر (كلما ذكر) صلى الله عليه وسلم ﴾ اما طحاوى وامام كرخى رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك اسم شريفلرى هر قچان ذكر اولنسه سامعك وذاكرك اوزرينه صلوات شريفه نك وجوبنده اختلاف ايتديلر درر البحارده وجوب ذاكرك غيريه تخصيص اولندى لكن شارحك بو مقامده ذاكره وسامعه تعميمى ايله جزمندن ظاهر اولان قول معتمد تعميم اولمقدر ﴿ (والمختار) عند الطحاوى (تكراره) اى الوجوب (كلما ذكر) ولو اتحد المجلس فى الاصح ﴾ امام طحاوى عندنده مختار اولان قول اسم شريفك هر بر ذكر اولنمسنده وجوبك تكراريدر قول اصحده هر نقدر مجلس متحد اولورسه ده اصحك مقابلى صاحب كافينك تصحيح ايلديكى تداخل قوليدر كه مجلس متحد اولدقده بر دفعه صلاتك كفايتى قوليدر بردن زياده سى مندوبدر امام طحاوى قولى اوزرينه قولينك ايكيسى ده مصححدر ٭ سلامك ذكر وبيانه تصدى اولنمديغى سلام انقياد ايله تفسير اولنديغى ايچون بناءً عليه قول مشهورده فقط سلامى ذكر ايدوب مثلا عليه السلام كبى صلاتى ذكر ايتممك مكروه اولمدى اما آيت كريمه ده سلامك مصدر ايله تأكيد اولنوب صلاتك اولنمديغى صلات الله ذوالجلال حضرتلرينه وملائكه يه اسناد ايله تأكيد كسب ايتديكى ايچوندر ياخود تأخيرنى جبر ايچوندر شيخ الاسلامك مبسوطنده ذكر اولنديكه امام ابى يوسف وامام طحاوى بيورديلركه آيت كريمه

تلاوت اولندقده صلوا عليه وسلموا يه قدر انصات مستحبدر بعده صلات وسلام واجبدر پس بوندن منفهم اولان صلات كبى سلامك دخى وجوبيدر لكن سلامك تكرارى لازم دكلدر ٭ زيرا احاديث شريفه ده ذكر اولنان اسم شريف ذكر اولندقده فقط صلات ايتمكدر سلام لازم دكلدر ﴿ لا لان الامر يقتضى التكرار بل لانه تعلق وجوبها بسبب متكرر وهو الذكر فيتكرر بتكرره وتصيرديناً بالترك فتقضى لانها حق عبد كالتشميت بخلاف ذكره تعالى ﴾ لكن تكرارك وجوبى امر تكرار اقتضا ايتديكندن دكلدر بلكه وجوبنك سبب متكرره تعلقندن ناشيدر سبب متكرر اسم شريفك ذكريدر ذكرك تكريله وجوبده تكرر ايدر ذكردن مراد رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك من ذكرت عنده و بونك امثالى قولنده اولان ذكردر پس ترك سببيله ذمتده دين اولور وقضا اولنور تشميت كبى حق عبد اولديغندن اما الله عظيم الشانك اسم شريفنك ذكرى بونك خلافنه ملابسدر ٭ يعنى حق الله اولديغندن قضا اولنمز لكن حق رب اولمغله قضا اولنمامق مسلم دكلدر كورمزميسك نماز وصوم حق رب ايكن قضا اولنورلر الله عظيم الشانك اسم شريفى ذكر اولندقده ثناكه مثلا جل جلاله ديمك ترك اولندقده قضانك عدم لزومنه امام زاهدينك ثنايى موجب اولان نعمك هر بروقتده تجددى اولديغندن هر وقت ذات جليله ثنا واجب اولديغى ايچون قضايه وقت يوقدر ديو تعليلى مردوددر زيرا هر بر وقت اداى ثنا ايله عبد مطالب دكلدر بلكه بعضا تركنه رخصت واردر وعبد اوزرينه لازم اولان نسنه يى قضا ايله ذمتنى تفريغ اوليدر بوكا كوره ثنا وجوب قضاده نمازه مساوى اولدى معلوم اولسونكه اسم جليل استماع اولندقده ثنا وتنزيهك وجوبنده خلاف بوقدر وسماعى هر نقدر كندو نفسندن واصم كبى حكما دخى اولورسه ده ٭ حلبى ٭ تشميتك ما قبلنه تشبيهى فقط قضاده بوقيده هر براحكامده دكل زيرا رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمه صلات عمرده بركره فرض قطعيدر بربك اوزرينه زائد واجبدر قول صحيح اوزره تشميت هر بر مجلسده بركره فرض عمليدر بربك اوزرينه زائد مندوبدر نته كم بحرده مسطوردر واشبو صلوات شريفه نك وجوبى كفايه در عينى دكلدر ديو قرمانى مقدمهٔ ابى الليث شرحنده تصريح ايلدى ﴿ (والمذهب استحبابه) اى التكرار وعليه الفتوى والمعتمد من المذهب قول الطحاوى كذا ذكره الباقانى تبعا لما صححه الحلبى وغيره ورجحه فى البحر باحاديث الوعيد كرغم وابعاد وشقاء وبخل وجفاء ﴾ مذهب مختار اسم شريف مجلس واحدده تكرار اولندقده صلاتك تكرارينك استحبابيدر وفتوى بوقولك اوزرينه در ومعتمد اولان مذهب امام طحاوى

قولیدر امام باقانی حلبینك وغیرینك تصحیح ایتدكلرینه اتباعا بو یلجه ذکر ایتدی اشبو وجوب قولنی بحر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم اوزرینه صلواتی ترك ایدن كسه‌لر حقنده وعیده دلالت ایدن رغم وابعاد وشقا وبخل وجفا احادیث شریفه‌لریله ترجیح ایلدی زیرا بومثللو شیلر ایله وعید وجوب علامتندر رغم حقنده وارد اولان حدیث شریف رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك رغم انف رجل ذکرت عنده فلم یصل علی ❊ حلبی ❊ وابعاد حقنده اولان حدیث شریف من نسی الصلاة علی فقد اخطاء طریق الجنة دن مراد ابعاددر وشقا حقنده وارد اولان حدیث شریف من ذکرت عنده فلم یصل علی فقد شقی ❊ حلبی ❊ وبخل وجفایه دلالت ایدن البخیل من ذکرت عنده فلم یصل علی ومن الجفاء ان اذکر عند الرجل فلا یصلی علی حدیث شریفلریدر ❊ ثم قال فتكون فرضا فی العمر وواجبا كلما ذکر علی الصحیح وحراما عند فتح التاجر متاعه ونحوه وسنة فی الصلاة ومستحبة فی كل اوقات الامكان ❊ بوندنصكره صاحب بحر دیدیكه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم اوزرینه صلات عمرنده بركره فرض اولور قول صحیح اوزره اسم شریفلری هر بر ذکر اولندقده واجب اولور تاجر متاعنی فتح ایتدكده وبومثللو محللرده صلات حرام اولور صلات قصد اولنمیوب انجق ترویج متاع قصد اولدیغی ایچون ظاهر اولان سائل سلامنده الحاقا تاجردن استماعله صلاتك عدم وجوبیدر سائل سلامیله سؤال قصد ایتدیكندن ردی واجب اولمدیغی ایچون نمازده كه یعنی فرضدن وواجبدن قعدهٔ اخیرده ونافله‌دن وهر برقعده‌ده الاظهرك اولكی سنتیله جمعه‌نك اولكی وباصكره‌كی سنتلرینك قعدهٔ اولی‌لرنده صلاة سنتدر كل وشرعا صلات ممكن اولان وقتلرك جمله سنده یعنی كراهتدن خالی اولان مثلا نماز وجماع وخلاده اولمق وقتلرینك ماعداسی اوقاتده مستحبدر ❊ ومكروهة فی صلاة غیر تشهد اخیر فلذا استثنی فی النهر من قول الطحاوی مافی تشهد اول وضمن صلاة علیه لئلا یتسلسل بل خصه فی درر البحار بغیر الذاكر لحدیث من ذکرت عنده فلیحفظ ❊ نمازده تشهد اخیرك غیریده نمازده كرك فرض وكرك واجب وكرك فرض وفرض مثللونك قعدهٔ اولی‌سنده وباقیامنده ویا ركوعنده ویاسجودنده صلوات شریفه مكروهدر زیرا مواضع مشروحه‌نك هر برلرنده صلاتك غیری ذکر مسنون واردر واناك تركیله كراهت لازم كلور اما نوافلك سجودنده صلات مكروه دكلدر مخلوقدن طلبی محال اولان دعا اولدیغندن تشهد اخیركبی قنوت دخی استثنا اولنسه اولی ایدی قنوتده صلوات مشروع اولدیغندن نهرده امام طحاوینك اسم شریف هر قچان ذکر اولنسه وجوب تكرر ایدر قولندن تشهد اولده اولان ذکری ورسول اللهه صلواتده

اولان اسم شریفك ذكرنی استثنا ایلدی صورت اخیره‌ده تسلسل اولمسون ایچون بلكه منلاخسرو دررالبحار نام تألیفنده وجوبی ذاكرك غیریه تخصیص ایلدی من ذکرت عنده حدیث شریفنه بنأ لكن اشبو نقل غریبدر فقهانك سامعه وذاكره واجبدر قوللرینه مناقضدر واستدلال ایلدیكی حدیث شریفدن جواب ممكندركه مسكوت عنه منطوقه مساویدر مقصود تعظیم اولدیغندن ذكر كندودن صادر اولان ایله كندونك حضورنده اولان بینلرنده فرق اولنمدی بس اول ایكنجی‌یه دلالةً ملحق اولمش اولور ❊ حلبی ❊ فلیحفظ اشبو تحقیقه اشارت اولمق كرك ❊ وازعاج الاعضاء برفع الصوت جهل وانماهی دعاء له والدعاء یكون بین الجهر والمخافتة كذا اعتمده الباجی فی كنز العفاة ❊ كشینك صلوات شریفه كتوردكن رفع صوتله اعضاسنه اضطراب ویروب صیحه ایتمه‌سی جهلدر زیرا صلات انجق رسول اللهه دعادر دعا ایسه جهر ایله مخافت بیننده اولور كنز العفاة نام كتابنده باجی قول معتمد بودر دیو ذکر ایلدی ذكر اللهده افضل اولان جهرمیدر ویااخفامیدر بعضیلر ریا واذادن سالم اولورسه جهر افضلدر دیدیلر ❊ وحرر انها قد ترد ككلمة التوحید مع انها اعظم منها وافضل لحدیث الاصبهانی وغیره عن انس قال قال رسول الله صلی الله علیه وسلم (من صلی علی مرة واحدة فتقبلت منه محا الله عنه ذنوب ثمانین سنة) فقید المأمول بالقبول ❊ تحریر وتسطیر اولندیكه بعضا صلوات شریفه رد اولنور قبول اولنماز كلمهٔ توحید كبی یعنی كلمهٔ توحید كندودن اعظم وافضل ایكن انك دخی بعضا ردی وعدم قبولی اولور حتی حدیث شریفده (من قال لا اله الا الله خالصا من قلبه دخل الجنة) وارد اولدی اخلاص ایله تقیید اولندی زیرا صلوات شریفه اعمال حسنه‌دندر هر بر عملك بعضا عدم قبولی یحتملدر بعض علما تحقیق ایتدیلركه صلوات شریفه ایچون ایكی تعلق واردر بری مصلیكه صلوات شریفه‌یی كتوروب تفوه ایدن آدمدركه كندویه ثوابك حصولیدر بونده حكمی سائر عمللر كبیدر بریده مصلی علیهدركه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمه تعلقدر بوندن مراد كندولرینه درجاتك زیاده سیدر بوجهتدن رد اولنماز معلوم اولسونكه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم اوزرلرینه صلوات شریفه اتیانیله كندولری منتفع اولورلر زیرا كامل كمالی قبول ایدر بعض عباره‌ده واقع اولدیكه الله جلیل الشان رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمه درجات تقدیر واعطا بیوردی واول درجاتی امتك كندونك اوزرینه صلاتی اوزرینه ترتیب بیوردی لكن ادب اولان امت صلاتیله انجق كندونك اوزرینه واجب اولان رسول اللهك بعض حقوقنی ادا قصد ایتمكدر والله ذو الجلال حضرتلرینك (یا ایها الذین آمنوا

صلوا عليه وسلموا تسليما امر شريفلرينه امتثال مراد ايتمكدر امام اصبهانی همزه‌نك
كسری وقحيله وبا وفائله لغتدر يعنی بعضا صلاتك ردی اصبهانی نك وغيری
محدثينك انس بن مالك رضی الله تعالی عنهك رسول الله صلی الله تعالی عليه وسلمك
بيورديغی بركسه بنم اوزريمه بركره صلات ايلسه واول صلات قبوله قرين
اولسه الله عظيم الشان اول عبدك سكسان سنه‌لك ذنوب صغائرنی دنياده
مدت مزبوره‌ده صاغ قالديغی تقديرجه عفو ومغفرت بيورر يوق عمری مدت
مرقومه‌يه بالغ اولمزسه كبائر وصغائر مقدار مزبوره كفارت اولور يوق كناهی
اولمازايسه درجاتی رفيعه وعاليه اولور حديث شريفنه بناً ايس حديث شريفده مأمول
قبول ايله تقييد اولندی ﴿ ودعا) بالعربية وحرم بغيرها نهر لنفسه وابويه واستاذه
المؤمنين ﴾ وصلواتی ادادنصكره سنت اوله‌رق لغت عربيه ايله نفسينه ومؤمنين اولان
ابوينه واستاذينه دعا ايدر ولغت عربيه‌نك غيری لغت ايله دعا ايتمك شرعا حرام اولدی
نهرده بويلجه مسطوردر حديث شريفده نمازعقيبنده دعا مستجابدر وارد اولمش دركه
عقيب صلاتدن مراد بعضيلر بعدالتشهد قبل السلامدر ديديلر ايكيسنده ده اجابت
اولمغه مانع يوقدر ☼ بحر ☼ رسول الله صلی الله تعالی عليه وسلمه صلاتك دعا
اوزرينه تقديمنك وجهی وحكمتی مثلا برپادشاهك قپوسنه كلان
كسنه‌يه اولا اول پادشاهك خواص ومقربلرينه تحيه وستايش ايتمك لازم
ولابددر ☼ الله عظيم الشانك اخص خواصی رسول الله صلی الله تعالی عليه
وسلمدر ورسول اللهه تحيه مستجابه در ومستجابه‌دن صكره دعا مرجوالاجابه‌در
زيرا كريم اول مسئوله اجابت ايتدكدن صكره باقی‌ردايتمز ☼ ابوالسعود ☼ لغت
عربيه‌نك غيريله دعا حرام اولدی تعظيمه منافی اولان شيئی مشتمل اولديغندن
☼ نهر ☼ ابوالسعود نمازه شروعده تكبير مقامنده عربيه‌نك غيريله شروع
جائز اولوب وعربيه اوزره قرائت قرآنه قادر ايكن عربيه‌نك غيريله قرائت
جائز اولدقدن صكره عربيه‌نك غيريله دعا نيچه جائز اولمزديو شارحك
وحرم بغيرها قولنه اعتراض ايراد ايتدی لكن كندونكده قرآن
عظيم الشانی عربيه اوزره قرائته قادر ايكن غيرلغت اوزره قرائتنك
جوازی قوللرنده نظر واردر ابراهيم حلبی شارحك كلامندن مراد عربيه‌يه
قادر ايكن غيريله دعا حرامدر ديمك ديواشكالی دفع ايلدی ومصلی كندی نفسنه
دعايی تخصيص ايتمه‌ملی الله عظيم الشانك واستغفر لذنبك وللمؤمنين والمؤمنات قول
شريفنده دخی من صلی صلاة لم يدع فيها للمؤمنين والمؤمنات فهی خداج حديث
شريفنه بناً خداج كتاب وزننده نقصان معناسنه ذات خداج معناسی مراددر
﴾ ويحرم سؤال العافية مدی الدهر أو خير الدارين ودفع شرهما او المستحيلات

العادية كنزول المائدة قيل والشرعية والحق حرمة الدعاء بالمغفرة للكافر
لا لكل المؤمنين كل ذنوبهم بحر ﴾ مدی الدهر يعنی دنياده عمری اولدقجه عافيت
طلب ايتمك حرامدر زيرا الله ذوالجلالك حضرتلرينك حكمتی عبدك منفعتی
ايچون كندويه بعض امراض حدوثنی ايجاب ايدر بس مدی الدهر عافيت
طلبيله كندو خالقنك حكمتنی ابطال مراد ايدر مدی الدهر تعبيرندن منفهم
اولان بعضا عافيت طلبنده ضرر اولمامقدر (سل الله العافية) حديث شريفنه
بناً ياخود دارينك خيرنی وشرلرينك دفعنی طلب حرامدر الا بعض شرمخصوصك
دفعنی طلبده ضرر يوقدر زيرا بعض شرواركه البته عبد واصل اوله جقدر ☼
مثلا سكرات موت كبی خير وشردن مراد بدن انسانه ملايم ومنافر
اولان شيلردر اما الله ذوالجلالك حضرتلرينك معلومی اولان خيری سؤال وشردن
استعاذه جائزدر زيرا خير وشر كبی بعض مرض وفقر وفقد ولد ايله اولور ☼
اوزرلرينه ثواب ترتب ايتديكی ايچون وشر بونلرك ضدنده اولور اشبو مضمون
مشروح قيلنمشدر اللهم انی اسئلك من الخير كله ما علمت منه ومالم اعلم ☼
واعوذبك من الشر كله ما علمت منه ومالم اعلم دعاسی وياخود عادتا محال
اولان مثلا مائده نزولی كبی وعندالبعض شرعا محال اولان شيلری سؤال
حرامدر لكن نزول مائده طلبی نبيه وولی‌يه جائزدر محال شرعی مثلا دنياده
الله عظيم الشانی رؤيتی طلب وكافره مغفرت طلبی كبی وكافره مغفرتله دعانك
حرمتی مضمون سابقه الحاق اولندی مؤمنك كليسنه ذنوبلرينك كليسنی مغفرتله دعاما قبلنه
الحاق اولنمدی ☼ بحر ☼ زيرا زين العرب مصابيح شرحنده امت محمددن بركسه ناره
دخول ايدرديو ايمان اهل سنت عندنده واجب دكلدر بلكه عفو مرجودر) ويغفر ما دون
ذلك لمن يشاء وان الله يغفر الذنوب جميعا) نص جليلرينك مقتضاسی بس عبده كوره
دين قرنداشلرينه فرط شفقتی ايچون وقوعی جائز اولان امری طلب جائزدر
هرنقدر واقع دكل ايسه ده انتهی ﴿ (بالادعية المذكورة فی القرآن والسنة
لا بما يشبه كلام الناس) اضطرب فيه كلامهم ولاسيما المصنف ﴾ صلوات
دعاسندن صكره مصلی قرآن عظيم الشانده واحاديث نبويه‌ده مذكوره
اولان ادعيه ايله دعا ايدر لكن قرآن اوله‌رق تلاوت لايق دكلدر ☼ قيامك
غيريده قرائت مكروه اولديغنه بناً كلام ناسه مشابه اولان الفاظله دعا مسنون
دكلدر ☼ بونده فقهانك كلاملری مضطرب اولدی باخصوص مصنفك
كلامی ﴿ والمختار كما قاله الحلبی ان ما هو فی القرآن او فی الحديث لا يفسد وما ليس
فی احدهما ان استحال طلبه من الخلق لا يفسد والا يفسد لو قبل قدر التشهد
والا تم به مالم يتذكر سجدة ﴾ مسئله مشروحه‌ده مختار اولان حلبينك ديديكی

كبى ادعيه قرآنده وياخود حديث شريفده اولو رسه نمازى فساده ويرمز يوق انلرده
اولمزسه مثلا رزق مطلق طلبى كبى مخلوقدن طلبى محال اولورسه ينه فساده
ويرمز يوق مخلوقدن طلبى محال اولمزسه تشهد مقداری قعوددن مقدم
اولورسه فساده و يرر يوق تشهد مقداری مكثدنصكره اولورسه سجدهٔ تلاوبه
ياصلبيه تذكر ايتمكسزين دعاء مرقومله مع الكراهة التحريمية نماز تمام اولور ※
اما سجدهٔ تلاويه وياصلبيه يى تذكر ايلرسه انلرى ادا ايلسه ادا ايتمكله نماز
فساده كيدر زيرا مفسد قبل القعود واقع اولمش اولور ※ قعود سجده لرايله
باطل اولديغى ايچون اما سجدهٔ سهويه مرقومتك خلافنه در زيرا سجدهٔ
سهويه انجق تشهدى رفع ايدر قعده يى رفع ايتمز ﴿ فلاتفسد بسؤال المغفرة
مطلقا ولولعمى اولعمرو ﴾ ولولعمى اولعمرو كلامى اطلاقى بياندر ※
يعنى مطلقا على العموم مؤمنين ايچون وياخاص اوله رق عمم وياعمرو
ايچون مغفرت طلبى نمازى فساده ويرمز بونده بعض فساده كيدر دينلرك
كلاملرينى رد واردر ﴿ وكذا الرزق مالم يقيده بمال ونحوه لاستعماله فى العباد
مجازا ﴾ ينه بوبلجه قبل السلام مطلق رزق طلب ايتمك فساده ويرمز مادام
مال ومال مثللو برشيئله تقييد ايتمد كجه مثلا عبددن طلبى ممكن اولان بغله
ويازوجه كبى رزقك مجازا عبدده استعمالى اولديغى ايچون مثلا رزق الامير الجند
كلامنده اولديغى كبى ﴿ (ثم يسلم عن يمينه ويساره) حتى يرى بياض خده ﴾
بوندنصكره صاغنه وصولنه السلام عليكم ورحمة الله ديه رك سلام ويرر
السلام عليكم وياالسلام وياسلام عليكم دينسه كفايت ايدر الكن سنتى ترك ايتمش
اولور ※ ويمينا ويسارا التفات دخى سنتدر والتفات مذكوريكا غى كورينه نه
دكدر يرى صيغهٔ مجهولدر عبد الله بن مسعود حضرت رسول اللهك سلامنك
كيفيتنى كانى انظر الى بياض خده قوليله وصف ايلدى ﴿ ولوعكس سلم
عن يمينه فقط ولوتلقاء وجهه سلم عن يساره اخرى ولونسى اليسار أتى به مالم
يستدبر القبلة فى الاصح ﴾ سلام مزبورى عكس ايتسه كه اولا عامدا وياناسيا يسارينه
ويرسه فقط يمينه ويرمكله اكتفا ايدر اولاتلقاء وجهنه سلام ويرسه بردفعه دخى
يسارينه ويررصولنه سلام ويرمسنى اونتسه قول اصحده مادام قبلديه استدبار
وياتكلم ايتمدكجه سلامى اتيان ايدر يوق استدبار قبله وياتكلم اولورسه هرنقدر
مسجددن خروج ايتمديسه ده سلامى كتورمز بحر صاحبى مسجددن خروج ايتمدكجه
سلامى كتورر ديدى ﴿ وتنقطع التحريمة بتسليمة واحدة برهان وقدمر ﴾ برسلامله
افتتاح تكبيرى منقطع اولور السلام ديسه عليكم ديمسه ده انقطاع بولنور ※
حكم صلات منقضى اولديغندن سلام مشروحدن صكره اقتدا صحيح اولمز

لكن بوساهينك غيريده اما سهو صورتنده بعد السلام سهوا يچون سجده ايتدكده
ينه نمازك حرمتنه عودت ايدر برهانده بوبلجه مسطوردر ※ واشبو مضمون
واجبات صلوتده وتنقضى قدوة بالاول قولنده مرور ايتدى ﴿ وفى التاتار
خانية ماشرع فى الصلوة مثنى فللواحد حكم المثنى فيحصل التحليل
بسلام واحد كما يحصل بالمثنى وتتقيد الركعة بسجدة واحدة كما تتقيد بسجدتين ﴾
مثنى ميمك فتحى وثانك سكونيله اكثريا اثنين معناسنده استعمال اولنور
فانكحوا ما طاب لكم من النساء مثنى آيت كريمه سنده اولديغى كبى
وتاتارخانيه ده ذكر اولنديكه نمازده ايكيشر مشروع اولان سجده سلامك
برى ايچون ايكى حكمى واردر پس برسلامله تحليلكه نمازدن خروج واردر
ايكيله اولديغى كبى وركعت برسجده ايله تقييد اولنمش اولور ايكيله اولديغى كبى
حتى قعدهٔ اخيره دن اول فرضك اوزرينه بر ركعت زياده ايدوب اول ركعتى
ركوع وبرسجده ايله قيدلاسه نمازى فساده كيدر بر ركعت زياده قلنديغنه
بناءً ﴿ (مع الامام) ان اتم التشهد كما مر ولا يخرج المؤتم بنحو سلام الامام
بل بقهقهته وحدثه عمدا لانتفاء حرمتها فلا يسلم ﴾ يعنى مؤتم امامله
برابر صاغنه وصولنه سلام ويرر تشهدى اتمام ايتديسه نته كم ماسبقده
مرور ايلدى يوق تشهدى اكمال ايتمديسه اولى اولان اتمام ايتمكدر ※ كلام
اولوندهدر مصنفك مع كلمه سى ايله تعبيرى سلامده مؤتمك سلامنك امامك سلامنه
مقارنتنى افاده ايچوندر وامام اعظم رحمه الله دن اصح روايتن بودر تحريمه ده
امام اعظمدن مقارنت روايتى متفقه در واماميندن تحريمه ده وسلامده مؤتم
امامدنصكره ايدرديدى ※ قول صحيح اوزره اختلاف اولويتده در ※ نهر ※ مؤتم
امامك سلاميله نمازدن خروج ايتمز بلكه كندونك اوزرينه ده سلام
ويرمك واجبدر اما امامك عمدا قهقهه سى وحدثيله مؤتم نمازدن خروج
ايدر نمازه حرمت منتفى اولديغندن مقتدى سلام ويرمز اما لاعن قصد
سبقت ايدن حدثله حرمت صلاتدن خروج ايتمز امام حدثنى ازاله دنصكره
نمازك اوزرينه بنا ايدر ومأمومى كندويه اتباع ايدر خروج بصنعه
فرض اولديغى ايچون ﴿ ولو اتمه قبل امامه فتكلم جاز وكره فلو عرض مناف
تفسد صلاة الامام فقط ﴾ مقتدى امامدن اول تشهدى قرائت ايتسه عقيبنده
امامدن اول يعنى امام سلام ويرمزدن مقدم دنيا كلامى تكلم ايلسه
امام كرك تشهدى اتمام ايتسون وياايتمسون جائز مع الكراهه در امامه متابعت
بولنمديغى ايچون اولى اولان جائز بدلنده صح تعبيرى ايدى پس صورت
مشروحه ده مصلينك صنعى اولمقسزين مسائل اثنا عشريه ده اولديغى كبى

نمازه منافی برشی عارض اولسه فقط امامك نمازی فساده كیدر مأمومك
نمازی امامك نمازندن منفك اولدیغندن فساده كتمز ✲ اما مصلینك صنعیله
صادر اولورسه نمازی تمام اولور تشهد مقداری قعود دنصكره اولدیغی
ایچون ✲ (كالتحریمة) مع الامام وقالا الافضل فیهما بعده (قائلا السلام
علیكم ورحمة الله) هو السنة وصرح الحدادی بكراهة علیكم السلام ✲ مؤتم
اماملہ برابر سلام ویرر افتتاح تكبیرنی اماملہ برابر ایتدیكی كبی امامین
ایكیسنده ده افضل اولان مأمومككی امامدن صكره اولمقدر دیدیلر سلامی
السلام علیكم ورحمة الله دیه رك ایدر انجق سنت اولان بودر حدادی
السلام علیكم دیمك مكروهدر دیو تصریح ایلدی حدادینك بوقولی هو السنة
كلامندن التزاما معلوم اولان مفهومی تصریحدر ✲ (و) انه (لا یقول) هنا
(وبركاته) وجعله النووی بدعة ورده الحلبی وفی الحاوی انه حسن ✲ وانه
لایقول تركیبی بكراهة علیكم السلام قولنك اوزرینه معطوفدر حدادینك تصریح
ایتدیكی مضموندندر یعنی مصلی اشبو تحلیل مقامنده كی سلامده وبركاته دیمز
اما سلام تحیه ده وبركاته دیر امام نووی وبركاته دیمك نماز سلامنده
بدعتدر دیدی حلبی سنن ابی داوودده مذكور اولان حدیث شریفله
رد ایتدی حاویده وبركاته دیمك حسندر دیدی ✲ (وسن جعل الثانی
اخفض من الاول) خصه فی المنیة بالامام واقره المصنف ✲ سلام ثانیی سلام
اولدن اخفض یعنی خفی قیلق سنت قلندی منیه صاحبی صورت مشروحه یی
امامه تخصیص ایلدی خلفنده اولان كسه لره اسماع ایچون اما مقتدی
ومنفرد اولكنده وایكنجیده برابر ایدر ✲ ومصنف دخی منیه نك قولنی اقرار
ایلدی ✲ (وینوی) الامام بخطابه (السلام علی من فی یمینه ویساره)
ممن معه فی صلاته ولو جنا او نساء اما سلام التشهد فیعم لعدم الخطاب (والحفظة
فیهما) بلا نیة عدد كالایمان بالانبیاء ✲ امام السلام علیكم خطابیله
كندو ایله برابر نمازده اولان كسه لردن صاغنده وصولنده بولنان كسه لره
نیت ایدر هرنقدر جن ویا نسا وخنثی دخی اولورسه ده سنتی اقامت ایچون
هر برسنده اقامت سنته نیت لازمدر حتی خارج صلاتده سلام ویرن كسه
سنته نیت ایدر ✲ اما تشهدده یعنی التحیاتده اولان سلام جمیع مؤمنین ومؤمنات
انس وجن وملك انواعنه عام وشامل اولور خبرده وارد اولدیكه ارض
وسماده اولان هر عبد صالحه شامل اولور خطاب اولمدیغنه بنا أ دخی
صاغده وصولده اولان حفظه ملكلرینه نیت ایدر حفظه حافظلك جمعیدر
حفظه ایله تسمیه اولندی نوع بنی آدمك عمللرینی حفظ ایتدكلری ایچون بونلر

(كاتبین در)

كاتبیندر ویاخود انسانك ذاتی جندن وسائر اسباب هلاكدن حفظ ایتدكلری
ایچون ثمرهٔ خلاف صبی حقنده ظاهر اولور ✲ قول اوله كوره صبی حفظه یه نیت
ایتمز قول ثانیه نظرا ایدر ✲ نهر ✲ لكن حفظه ده عدد معین یوقدر انبیا
علیهم السلامه ایمانده عدد معین اولمدیغی كبی بعضیلر كاتبین اولان ملكلره
وبعضیلر بش حفظه ملكلرینه نیت ایدر دیدیلر حدیث شریفده وارد اولدیكه
هر برمؤمن ایله برابر بش ملك واردر بری صاغنده وبری صولنده عمللرینی كتب
ایدرلر وبری اوك طرفنده خیراتی كندویه تلقین ایدر وبری ارقه طرفنده
مكارهی دفع ایدر وبری ناصیه سنده رسول اللهه كتوردیكی صلوات شریفه یی
كتب واملا ایدر بعضیلر حفظه التمش وبعضیلر یوز التمش دیدیلر وامام
سیوطینك جامع كبیرنده ذكر اولندیكه هر برمؤمنه اوچ یوز التمش ملك
مؤكلدركه كندولرینك منع ودفعنه قادر اولمدقلری مكارهی دفع ایدر انبیا
علیهم السلامه ایمانه تشبیه اولندی حدیث شریف مختلف اولدیغندن واردركه
انبیا علیهم السلام یوزیكرمی درت بیكدر لكن خبر احاد اولدیغی ایچون یقین
وقطع افاده ایتمز بلكه ظن افاده ایتدیكندن الله جلیل الشانك (منهم من قصصنا علیك
ومنهم من لم نقصص علیك) قول شریفنه معارض اولمدی ✲ بحر ✲ وقدم القوم
لان المختاران خواص بنی آدم وهم الانبیاء علیهم السلام افضل من كل الملائكة ✲
مصنف مصلینك سلامنده قومه نیتی حفظه یه نیت اوزرینه تقدیم ایتدی وتقدیمی
معناسیدر زیرا مختار اولان قول نوع انسانینك خواصی كه انبیا
علیهم السلامدر ✲ ملائكه نك كلیسندن انلر افضلدر ✲ وعوام بنی
آدم وهم الاتقیاء افضل من عوام الملائكة والمراد بالاتقیاء من اتقی الشرك
فقط كالفسقة كما فی البحر عن الروضة واقره المصنف ✲ وبنی آدمك
عوامیكه اتقیادر عوام ملائكه دن افضلدر واتقیادن مراد مجرد شركدن
اتقا ایدن كسه در مثلا فسقه زمره سی كبی فقط كلمه سی شركه متعلقدر متقی معاصی یه ده
شامل اولور بس معاصیدن اتقا ایدن دخی افضلیت حكمنده اولی اولور
نته كم روضه دن نقلا بحرده ذكر اولندیكه مصنف دخی بوقولی اقرار ایلدی عوام
ملائكه دن مراد جبرائیل واسرافیل ومیكائیل وعزرائیل وحملهٔ عرش ور وحانیین
ورضوان ومالكك ماعدالریدر صاحب روضه نك تصریح بیوردقلری بودركه
اجماع امت یعنی امت كامله نك اتفاقلری بونك اوزرینه دركه انبیا علیهم الصلاة
والسلام افضل مخلوقاتدر وبزم پیغمبریمز حضرت محمد علیه الصلاة والسلام پیغمبران
علیهم الصلاة والسلامك افضلیدر وینه اجماع امت واردركه رسول اللهدنصكره
افضل خلایق جبرائیل واسرافیل ومیكائیل وعزرائیل وحملهٔ عرش ومالك

ورضوان در وينه اجماع ايتديلركه صحابهٔ كزين وتابعين و شهدا وصالحين
سائر ملائكه دن افضلدر اشبو مشار اليهمك ماعداسى سائر ناس سائر
ملائكه دن افضليدر بونده بين المجتهدين اختلاف واردر ❊ امام اعظم
رحمه الله مسلميندن سائر ناس افضلدر امامين سائر ملائكه افضلدر بيورديلر
وروضه ده هر برلرينك دليللرى مذكوردر انتهى خلاصهٔ كلام بشرك
خواصى وعوامى اولدى ملائكه نك اولديغى كبى وتفصيل مشروحدن مستبان
اولان جملهٔ بشرك جملهٔ ملائكه اوزرينه تفضيلدر وخواص ملائكه نك عوام بشر
اوزرينه تفضيليدر وبونلرك هر برلرى صحيحدر مختارك مقابلى امامينك عوام
ملائكه شركدن اتقا ايدوب معاصيدن اتقيان بشردن افضلدر قوللريدر ❊
❊حلبى ❊ قلت وفى مجمع الانهر تبعا للقهستانى خواص البشر واوساطه افضل
من خواص الملائكة واوساطه عند اكثر المشايخ ❊ شارح رحمه الله ديركه
قهستانى يه تبعا مجمع الانهر صاحبى ذكر ايتديكه بشرك خواصى واوساطى
ملائكه نك خواص واوساطندن افضلدر اكثر مشايخ عندلرنده بوندن منفهم اولان
بشر وملائكه اوچر قسمه منقسمدر اعلى كه خواص واوساط وادنى بس بشردن
خواص مطلقا ملائكه دن افضلدر وملائكه نك خواصى بشرك اوساطندن
افضلدر واوساط اوساطدن افضلدر ادنايه تصديبى ترك ايتدكلرى بين الائمه
واقع اولان اختلاف مشروح ايچون صحيح اولان امام اعظم رحمه الله قوليدر
ملائكه نك اوساطى بشرك ادناسندن افضلدر بشرك ادناسى ملائكه نك
ادناسندن افضلدر اشبو مضمونله ما سبقده روضه دن نقل اولنان مفهوم
بينلرنده منافات يوقدر لكن اوساطده واردر ❊ زيرا روضه دن فهم اولنان عوام
بشرك اوساط ملائكه دن افضليتى ايدى ❊ وهل تتغير الحفظة قولان ❊
انسانه مؤكل اولان حفظه ملكلرينك متغير اولوب يعنى مثلا ليلده اولان
نهارده اولان ميدر وياغيرى ميدر بونده ايكى قول واردر اولكى تغير
قوليدركه ايكى كيجه ده وايكى كوندزده اولور مفسريندن فقيه ابو الليث
وثعلبى وحسن ومجاهد امثالى اكثرينك ذاهب اولدقلرى قول بودر صحيحنده
اولان سزلرى كيجه لرده براز ملائكه وكوندزده براز ملائكه تعاقب ايدر ❊ صباح
وعصر نمازلرنده مجتمع اولورلر سزلره مقدم كلانلر جانب سمايه عروج ايدرلر
اول عالم السر والخفيات اولان ذات بيچون احوال عباده زياده عالم ايكن
ملائكهٔ مرقومه دن سؤال بيوررركه عبادمى نيجه ترك ايتديكز جواب
بيوررلركه يارب بز انلره كلدك نماز ادا ايدرلر ايدى وانلرى ترك ايتدك نماز قيلر
اولدقلرى حالده حديث شريف مضمونى ايچون قاضى وجمهوردن غيريلرى

ملائكهٔ مرقومه حفظه دردو نقل ايلديلر ❊ امام قرطبى بنم عندمده
اظهر اولان انلر حفظه نك غيريدر ديدى ايكنجى قول عبد مادام حى اولدقجه
حفظه ملكلرى متغير اولمز اشبو قولك ثبوتى انس ابن مالك رضى الله تعالى
عنهك روايت ايتديكى حديث شريف مضمونيكه سعادتله رسول الله
صلى الله تعالى عليه وسلم بيوررلركه تحقيقا الله تبارك وتعالى هر بر مؤمن
عبدى ايچون عملنى كتب ايدر ايكى ملك مؤكل ايتدى وقتاكه عبد وفات ايتدكده
ملكلر ديرلركه اى بزم ربمز فلان وفات ايتدى بزلره اذن ورخصت ويررمسك
سمايه صعود ايده لم الله جليل الشان بيوررركه سما بنم ملكلريمله مملودر بكا
تسبيح ايدرلر يرده قائم اولالمى ديرلر بنه الله عظيم الشان بنم ارضم مملودر
بيورر نرده مكث واقامت ايده لم ديرلر ❊ الله تعالى بيوررركه بنم بو عبدمك
قبرى اوزرينه قائم اولوك بكا تكبير وتهليل وبنى ذكر ايدك وثوابنى يوم قيامته دك
بوعبدمه كتب ايدك ابن امير الحاج بويلجه ذكر ايتدى ❊ ويفارقه كاتب
السيئات عند جماع وخلاء وصلاة ❊ جماع وقضاى حاجت ونماز وقتلرنده
سيئات كتابت ايدن ملك عبددن مفارقت ايدر اشبو مضمونى بيانده شارح
صاحب بحره متابعت ايلدى ابن امير الحاج مفارقت كاتب سيئاته خاص دكل بلكه
ملكلرك ايكيسى بردن مفارقت ايدر ديديلر نمازده كاتب سيئاته كتابت ايده جك
برشيئ بولنمديغنه بناء لكن مصليدن بعض سيئات واقع اولور ديو اعتراض
وارد اولور وبعض تلاوت قرآن ونوم حالى دخى نماز حالى كبيدر ديديلر
لكن بعيددر ❊ حلبى ملخصا ❊ والمختار ان كيفية الكتابة والمكتوب فيه مما
استأثره الله تعالى بعلمه ❊ كتابتك كيفيتنده ومكتوب فيهده قول مختار بونلرك
علمنى الله ذوالجلال اختيار ايتمشدر ❊ يعنى الله عظيم الشاندن غيرى كمسه بيلمز
ديمك نهرده ذكر اولنان لسان قلمدر وريق مركبدر ❊ نعم فى حاشية الاشباه
تكتب فى رق بلا حرف كثبوتها فى العقل وهو احدهما قيل فى قوله تعالى
والطور وكتاب مسطور فى رق منشور ❊ نعم قولى مما استأثره الله تعالى بعلمه دن
استدراكدر لكن مكتوب فيهه نظرا يعنى اشباه حاشيه سنده ذكر
اولنديكه بلا حرف رقكه اينجه يازو يازيلان يوفقه دريه كتب اولنور عقلده
برشيئك ثبوتى كبى امام غزالينك لوح محفوظده مكتوب اولان حروف
اولمدى بلكه معلومات انده ثابتدر عقلده ثبوتى كبى قولى مضمون سابق
تأييد ايدر لكن بونى بعض رد ايتمشلر كه لفظى معناى ظاهريسندن
صرف ومنع صارفه محتاجدر ايات واحاديثدن متبادر اولان كتابتدن مراد
معناى مشهور ومعهوددر خلافى دكلدر لكن كيفيت وصورت وجنسى

الله جلیل الشانك علمی اختیار ایلدیکی شیدندر اشبو کاتبدن حکمت علیه
بعض امور غیبیه یی ملائکه دن وغیریدن دیلدیکی بعض مخلوقنه اظهار در
یوقسه کندو جلت عظمته کتب واستذکار دن غنیدر تعالی علوا کبیرا ☼ حلبی ☼
واشبو کتب فی رق مفهومی الله عظیم الشانك (والطور وکتاب مسطور
فی رق منشور) قولنده بیان اولنان اقوالك بریدر نظم مجیده کتاب مصدر در
کتابت معناسنده در فی رق دلالتیله ❊ وصحح النیسابوری فی تفسیره انهما یکتبان
کل شئ حتی انینه ❊ مفسریندن نیسابوری تصحیح ایلدیکه کراما کاتبین
ملکلری هر برشیئی یازرلر تنفس ضروری وحرکت نبض وسائر عروق واعضانك
سکرمسی کبی حتی درد والمدن ناشی انسانك ناله ایدوب واکلمه سنی یازرلر ❊ قلت
وفی تفسیر الدمیاطی یکتب المباح کاتب السیئات ویمحی یوم القیامة ❊ شارح
دیرکه تفسیر دمیاطیده ذکر اولندیکه سیئاتی کتب ایدن ملك مباحکی
کندوده ثواب ویا کناه اولمیان ما الذکر اشیاء ضروریه کبی نسنه لری
کتب ایدر قول مختاره کوره یوم قیامتده دفتردن مزبور مباح محو اولنور
عند البعض آخر نهارده وعند البعض خمیس کوننده محو اولنور ☼ ابن امیر
الحاج ❊ وفی تفسیر الکازرونی المعروف بالاخوین الاصح ان الکافر ایضا
تکتب اعماله الان کاتب الیمین کالشاهد علی کاتب الیسار ❊ قاضی بیضاوی
حاشیه سی اخوینله معروف کازرونینك تفسیرنده ذکر اولندیکه اصح اولان
تحقیقا کافرك اعمال سیئه سی کتب اولور مسلم کبی اداء واعتقادا فروعله مکلف
اولدیغندن بس بونلر ایچون معاقب اولورلر مذهبمزده انجق معتمد اولان
قول بودر لم نك من المصلین ایت کریمه سنه بناءً دخی الذین لا یؤتون
الزکوة نظم مجیدندن اوتوری اما حسنه ظن اولنان اعمال کفار کفرلری
حاللرنده کتب اولنماز عبادت اولمدیغنه بناءً زیرا عبادتك وقربتك شرطی
متقرب الیهی معرفتدر کافر بوبلجه دکلدر بلی اسلامله مشرف اولورسه
کفری حالنده کسب ایتدیکی حسنه نك ثوابی کتب اولنور ☼ حلبی ☼ شوقدر
وارکه کاتب یمین کاتب یساره اوزرینه شاهد کبی اولور بر کناه اسناد کده
صاحب یمین دیرکه ای کاتب یسار ترك ایت بر ساعت اوله که تسبیح ویا استغفار
ایله یه اثرده نصف یوم منتظر اولور دیو وارد اولدی ❊ وفی البرهان ان
ملائکة اللیل غیر ملائکة النهار وان ابلیس مع ابن آدم بالنهار وولده باللیل ❊
برهانده ذکر اولندیکه کیجه ملائکه سی کوندز ملائکه سنك غیریدر
(یتعاقبون فیکم ملائکة باللیل وملائکة بالنهار) حدیث شریفنه بناءً وابلیس
آدم اوغلو ایله کوندوزده کندی وکیجه ده اولادی برابر اولور اولادی یا انشاسندن

ویا کندی نفسندن اولور زیرا بر فخذنده ذکر وبر فخذنده فرج واردر
❊ وفی صحیح مسلم ما منکم من احد الا وقد وکل الله به قرینه من الجن وقرینه
من الملائکة قالوا وایاك یارسول الله قال وایای ولکن الله اعاننی علیه
فاسلم روی بفتح المیم وضمها ❊ صحیح مسلمده روایت اولندیکه سزلردن
براحد اولمدی الا الله عظیم الشان کندویه جندن قرینی موکل قیلدی کندوبی
شره سوق ایدر وملائکه دن قرینی موکل قیلدی خیره سوق ایدر اصحاب
کزین رضوان الله تعالی علیهم اجمعین استفسار بیوردیلرکه یارسول الله سزه ده
موکل میدر بیوردیلرکه بکا ده موکلدر لکن حق سبحانه وتعالی بکا
کندونك اوزرینه اعانه بیوردی اسلامله مشرف اولدی بعضیلر نوح
علیه السلامك قرینی بعضیلر جمیع انبیانك قرینی جمله سی دخی رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلمك قرینی کبی مسلم اولدیلر دیدیلر فاسلم میمك
فتحیله ماضی اوله رق استعمال اولنسه ده اولور بوکه احادیث شریفه دلالت
ایدر استمرار تجددی ایچون مضارع صیغه سی اوزره میمك ضمیله ده اولور
❊ (ویزید) المؤتم (السلام علی امامه فی التسلیمة الاولی ان کان)
الامام (فیها والا ففی الثانیة ونواه فیهما لو محاذیا) ❊ مقتدی قومه
وملائکه یه سلامك اوزرینه تسلیمهٔ اولاده امامك اوزرینه سلامی زیاده ایدر
اکر امام تسلیمهٔ اولی جهتنده اولورسه یوق اولطرفده اولمزسه تسلیمهٔ
ثانیه ده زیاده ایدر امام مؤتمك حذاسنده اولورسه تسلیمهٔ اولاده وثانیه ده
امامه سلامه نیت ایدر ایکی طرفده حظ ونصیبی اولدیغی ایچون ❊ (وینوی المنفرد
الحفظة فقط) لم یقل الکتبة لیعم الممیز اذ لا کتبة معه ❊ منفرد مجرد حفظه یه
نیت ایدر کندو ایله برابر اولردن غیری کمسه اولمدیغی ایچون مصنف حفظه
تعبیر ایدوب کتبه دیمدیکی ممیز غیر بالغه عام وشامل اولسون ایچون زیرا
ممیز مزبور ایچون برابر کتبه یوقدر اقرانی نام کتابده ذکر اولندیکه
صبینك حسناتی کتب اولنور ☼ پس بونك مقتضاسی صبیله برابر کاتب حسنات
اولمقدر وصحیح اولان صبینك حسناتنك ثوابی کندیسی ایچوندر باباسی ایچون
تعلیم ثوابی واردر ❊ ولعمری لقد صار هذا کالشریعة المنسوخة
لا یکاد ینوی احد شیئا الا الفقهاء وفیهم نظر ❊ لعمریده عین مفتوح
اوله رق معرض قسمده مستعملدر بعض علما دین وملت معناسنده واکثر
علما حیات وبقا معناسنده دیدیلر شارح علیه الرحمه دیرکه تحقیق بن دین
وملتمه ویا حیات وبقامه قسم ایدرمکه اشبو نمازدن تحلیل ایچون اولان سلامده
جماعته وملائکه یه نیت شریعت منسوخه کبی اولدی بر کمسه بونده

برشيئه نيت ايتمز الا فقهـا ايدر ✳ بلكـه انلرك دخى ايتمسنده نظر وار در يعنى انلردن دخى وقوعى محتملدر متيقن دكلدر ❊ ويكره تأخير السنة الا بقدر اللهم انت السلام الى آخره ❊ سنتى تأخير مكروهدر لكن اللهم انت السلام ومنك السلام تباركت ياذا الجلال والاكرام ديه جك قدر تأخير مكروه دكلدر زيرا ام المؤمنين حضرت عايشه رضى الله تعالى عنها وعن ابويها دن امام مسلم وترمذينك روايتلرى اوزره بيورديلر كه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك حال وشان سنيه لرى بو ايديكه فرضدن سلام ويردكدنصكره انجق اللهم انت السلام ومنك السلام تباركت ياذا الجلال والاكرام ديه جك مقدارى قعود بيورر لر ايدى كما لك اختيار ايتديكى وبقالينك قولى بودر پس قول مز بورك اوزرينه زياده خلاف سنتدر ❊ قال الحلوانى لا بأس بالفصل بالاوراد واختاره الكمال قال الحلبى ان اريد بالكراهة التنزيهية ارتفع الخلاف ❊ حلوانى فرضله سنتك بيننى اوراد ايله فصلده بأس يوقدر ديدى وبونى كمال اختيار ايلدى ماسبقده مختارى بقالينك قولى اولديغى مرور ايلدى ابراهيم حلبى كراهتدن مراد تنزيهيه اولورسه خلاف قالقار ديدى ❊ قلت وفى حفظى حمله على القليلة ❊ شارح ديركه بنم حفظمده اولان حلوانينك كلامنى اورادِ قليله يه حمل ايتمكدر ظن ايدرمكه شارحك بو كلامندن مرادى يكره اصل معناسى اولان كراهت تحريميه ده باقى قلمقدر ❊ ويستحب ان يستغفر ثلاثا ويقرأ آية الكرسى والمعوذات ويسبح ويحمد ويكبر ثلاثا وثلاثين ويهلل تمام المائة ويدعو ويختم بسبحان ربك ❊ مصلى نماز عقيبنده اوچ كره استغفار ايتمك مستحبدر نمازنده بولنان نقصانلرى تدارك ايچون بركسه الله عظيم الشانه لايق عبادتله تعبد ايده مز صيغۀ استغفار امداد الفتاحده بيان اولنديغنه كوره استغفر الله العظيم الذى لا اله الا هو الحى القيوم واتوب اليه در وآيت الكرسى ومعوذاتكه سورۀ اخلاصله معوذتين اولور معوذات كلمه سنده تغليب واردر واوتوز اوچ كره تسبيح وتحميد وتكبير ايدر وتمام مائه ده تهليل ايدر پس اوقات خمسه عقيبنده بش يوز اولور حسنه عشرامثاليله مجازات اولديغنه نظراً صغائردن اون بيكه كفارت اولور اكر صغائرى وار ايسه واكر يوقسه اول مقدار كبائره كفارت اولور واكر كبائرده يوق ايسه درجاتى مزداد اولور ودبر صلاتده دعا مستجاب اولديغندن دعا ايدر سبحان ربك رب العزت عما يصفون ايله ختم ايدر ❊ وفى الجوهرة ويكره للامام التنفل فى مكانه لا للمؤتم وقيل يستحب كسر الصفوف ❊ جوهره نام كتابده ذكر اولنديكه امام ايچون فرض قيلنديغى مكانده نافله قيلمق تنزيها مكروه قيلندى يا تقدم ويا تأخر وياصاغه ويا صوله ميل ايدر وياخود منزلنه كيدرآنده قيلمق افضلدر ❊ حلبى ❊ مؤتمه

مكروه دكلدر بر مانع اولمدقجه منزلنده تطوع جمله سندن افضلدر عند البعض كسر صفوف مستحب قيلندى مسجده دخول ايدن كسه دن هركسى نمازده ظن ايتمك اشتباهى زائل اولمق ايچون ❊ وفى الخانية يستحب للامام التحول ليمين القبلة يعنى يسار المصلى لتنفل اوورد وخيره فى المنية بين تحويله يمينا وشمالا واماما وخلفا وذهابه لبيته واستقباله الناس بوجهه ولو دون عشرة مالم يكن بحذائه مصل ولو بعيدا على المذهب ❊ خانيه ده ذكر اولنديكه امامه كوره قبله نك جانب يميننه كه مصلينك يسارى اولور اول طرفه يا نافله نماز قيلمق ايچون ويا برورد واذكار قرائتى ايچون تحول مستحب قيلندى اشبو تحول يمين قبله يه تحوله قصر اولنوب يسارينه ويا امامنه ويا خلفنه تحوله تصدى اولنمديغى حالبوكه انلره تحول دخى جائزدر بونك افضليتنه اشارت ايچوندر منيه ده امامى يمينا ويسارا واماما وخلفا تحويلى بينيله بيتنه ذهابى ووجهيله ناسه استقبالى بينلرنده مخير قيلدى لكن منزلنه ذهاب كندودنصكره سنت اولان نمازلرده وجهيله ناسه استقبال كندودنصكره سنت اولميان نمازلرده در جماعت هر نقدر اوندن اقل اولورسه ده بره دخى صادقدر برمسلمه حرمت قبله يه حرمتدن ارجحدر لكن امداد الفتاحده بوقولى رد ايلدى وجماعته توجه انجق اون عدد اولورسه اولوردى ديدى وشرح قدوريدن ومجمع الروايا تدن نقل ايلديكه بوقول امام اعظمدن مرويدر وبونك حقنده خبر واردر وامامك ناسه استقبالى اكر حذاسنده مصلى بولنمازسه اكر مصلى بولنورسه كرك صف اولده اولسون وكرك صف اخيرده استقبال مكروهدر هر نقدر بعيد اولورسه ده وصفوف بينلرنده حائل اولورسه ده ❊ ابن امير الحاج ❊

❊ (فصل ويجهر الامام) ❊

❊ وجوبا بحسب الجماعة فان زاد عليه اساء ❊ بو فصل احكام قرائت بياننده اولنجيدر امام جماعتنه كوره قرائتده وجوبا جهر ايدر يعنى صوتى جماعتى احاطه ايده جك قدر جهر ايدر بحسب الجماعة جهره قيددر بوقسه وجوبا قولنه قيد دكلدر زيرا بحسب الجماعة جهر مستحبدر جهرك وجوبى رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك مواظبتنه مبنيدر اوائل اسلامده رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم نمازك كابسنده جهر ايدردى مشركلر كندولرينه اذيت ايدوب معاذ الله انزال ايدنه وانزال اولنانه سب ايدرلر ايدى الله عظيم الشان ولا تجهر بصلاتك ولا تخافت بها وابتغ بين ذلك سبيلا آية كريمه سنى انزاليله صلات ليلده جهر وصلات نهارده مخافت ايله امر بيوردى پس بوندنصكره ظهر ايله عصرده

اخفا بیوررلر ایدی بونلرده کفار اذیت ایتدکلرینه بناءً مغربده اکل ایله عشا ایله
فجرده نوم ایله مشغول اولدقلرندن بونلرده جهر بیوردیلر جمعه ایله عیدینده جهر
اولندیغی بونلر مدینهٔ منوره‌ده اقامت اولنوب آنده کفار ایچون اذایه قوت وغلبه
اولمدیغنه بناءً * بحر * جماعته کفایت مقداری صوتك اوزرینه زیاده ایلسه
اساءت ایتمش اولور لکن بو برقولدر برقول دخی امام زاهدینك ابو جعفردن حکایه
ایلدیکی حاجت قدرندن زیاده رفع صوت ایدر قولیدر قهستانی افضل اولان
رفع صوتده زیاده‌در دیدی لکن نفسنه مشقت وغیره اذا اولورسه اول مرتبه
جهر ایتمز بعضیلر صف اول استماع ایده‌جك قدر جهر ایدر دیدیلر ﴿ ولو ائتم به
بعد الفاتحة او بعضها سرا اعادها جهرا بحر لکن فی آخر شرح المنية ائتم به
بعد الفاتحة يجهر بالسورة ان قصد الامامة والا فلا يلزمه الجهر ﴾ امام فاتحه‌یی
ویا بعضیسنی سرا تلاوت ایتدکدنصکره برکسه کندویه اقتدا ایلسه فاتحه‌یی
جهرا اعاده ایدر بعد الاقتداء امام فاتحه‌ده اخفا ایلسه ینه جهرا اعاده ایدر
* قهستانی * صلات جهریه‌ده امامه جهر واجب اولدیغندن مؤتمك اقتدا اسندنصکره
باقیسنده جهر واجب اولدی اقتدا سببیله بر رکعتده جهر ایله مخافته بینده جمع ایسه
امر شنیعدر * بحر * اشبو علتك مقتضاسی سوره‌نك بعضنی قرائتدنصکره اقتدا
اولسه فاتحه ایله سوره‌نك جهرا اعاده سیدر زیرا اعاده ایتمسه جهر واجب
اولدقدنصکره اسرار ویا امر شنیعی ارتکاب لازم کلور * حلبی * لکن منیه شرحنك
آخرنده ذکر اولندیکه فاتحه‌دنصکره اقتدا ایتسه امامت قصد ایدرسه
سوره‌ده جهر ایدر ایتمزسه ایتمز لکن بو قول ضعیفدر امر شنیع لازم کلوب و بحرده
خلاصه‌دن واصلدن منقول نقله مخالف اولدیغندن وان قصد الامامة قولی دخی
ضعیفدر زیرا کندویه اقتدا اولندقدنصکره امامته نیت ایدوب ایتمدمك معتبر
دکلدر انجق نساء حقنده کندولره امامته نیت لازمدر ﴿ فی الفجر واولیی
العشائین اداء وقضاء وجمعة وعیدین وتراویح ووتر بعدها) ای فی رمضان
فقط للتوارث ﴾ اولیی کلمه‌سنده یاء اولانك فتحی وثانیه‌نك کسریله ووتر
بعدها ترکیبنده بعدیت قید دکلدر واقعی بیان وغالبه مبنیدر یعنی امامك وجوبا
جهری اداء وقضاء صباح واخشامله یتسو نمازلرینك ایکی اولکی رکعتلرنده
وجمعه‌ده وبیراملرده وتراویحده وفقط رمضانده تراویحدنصکره وترده‌در وقت
سعادتدن الی یومنا هذا توارث اولدیغندن ﴿ قلت فی تقییده ببعدها نظر لجهره
فیه وان لم یصل التراویح علی الصحیح کما فی مجمع الانهر ﴾ شارح دیرکه وتری
تراویحدنصکره اولمغله تقییدده نظر واردر یعنی تراویحی هرنقدر قیلمسه وترده
جهر ایدر قول صحیح اوزره نته کم مجمع الانهرده ذکر اولندی یعنی بعدیت

(لازم)

لازم دکلدر جوابی آنفا معلوم اولدی ﴿ نعم فی القهستانی تبعا للقاعدی لا سهو
بالمخافتة فی غیر الفرائض کعید ووتر نعم الجهر افضل ﴾ اشبو نعم ایله استدراك
مصنفك عیدینده وتراویحده ووترده وجوبا جهر ایدر قولندن استدراکدر یعنی
واجب اولسه مخافته‌ده سهو ایچون سجده لازم کلوردی دیمك بلی قهستانیده
قاعدی‌یه اتباعا ذکر اولندیکه عید ووترکبی فرائضك غیرنده مخافته ایله سجدهٔ
سهو یوقدر بلی افضل اولان جهردر ﴿ ویسر فی غیرها) وکان علیه الصلوة
والسلام یجهر فی الکل ثم ترکه فی الظهر والعصر لدفع اذی الکفار کافی (کمتنفل
بالنهار) فانه یسر ﴾ مواضع مشروحه‌نك غیرنده که مغربك رکعت
ثالثه‌سی وعشانك صکره‌کی رکعتلری وظهر وعصرك جمیع رکعاتنده
اسرار یعنی اخفا ایدر * بحر * نهارده نافله نماز قیلان اسرار ایتدیکی کبی اوائل اسلامده
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم جمیع صلاتنده جهر بیوررلر ایدی
صکره کفارك اذالرینی دفع ایچون ظهر ایله عصرده ترك بیوردیلر کافیده بو یلجه
مرسومدر ﴿ ویخیر المنفرد فی الجهر) وهو افضل ویکتفی بادناه (ان ادی)
وفی السرية يخافت حتما علی المذهب (کمتنفل باللیل) منفردا فلو ام جهر لتبعیة
النفل للفرض زیلعی ﴾ منفرد جهریه‌یی ادا ایتدیکی صورتده جهرده مخیردر
هرنقدر تراویحده دخی اولسه لکن افضل اولان جهردر اداجماعت هیئتی
اوزره اولسون ایچون وجهرك ادنا مرتبه‌سی ایله اکتفا ایدر بنا برین منفردك
اداسی اذان واقامتله اولمق افضلدر خبرده وارد اولدیکه برکسه جماعت
هیئتی اوزره نماز قیلسه کندی ایله برابر ملائکه‌دن نیجه صفلر نماز قیلرلر * نح *
اخفائیده مخافته مذهب مختار اوزره واجبدر حتی جهر ایتسه سجدهٔ
سهو لازم کلور * کمال بو یلجه تصریح ایلدی مذهبك مقابلی عصامك
سریه‌ده تخییر قولیدر * بحر * تخییر سابق منفرده لیلده نافله نماز قیلان
کمسه‌ده اولدیغی کبی اما متنفل باللیل امامت ایتسه جهر ایدر هرنقدر
تراویحك غیرنده ایسه ده لکن علی سبیل التداعی اولورسه مکروهدر * امامت
صورتنده جهر نفلك جهرده فرضه تبعیتی ایچوندر زیلعیده بو یلجه مذکوردر
﴿ ویخافت) المنفرد (حتما) ای وجوبا (ان قضی) الجهرية فی وقت المخافتة کأن
صلی العشاء بعد طلوع الشمس کذا ذکر المصنف بعد عد الواجبات قلت
وهکذا ذکره ابن الملك فی شرح المنار من بحث القضاء (علی الاصح) کما فی الهداية
لکن تعقبه غیر واحد ورجحوا تخییره کمن سبق برکعة من الجمعة فقام یقضیها
یتخیر ﴾ قول اصح اوزره جهریه‌یی وقت مخافته‌ده قضا ایدرسه منفرد
واجب اوله‌رق اخفا ایدر ووقت جهریه‌ده قضا ایدرسه مخیردر مثلا عشایی

بعد طلوع الشمس قضا کبی عند واجبادر نصکره مصنف علیه الرحمه بو یلجه ذکر ایلدی شارح دیر کهٔ بنه بو یلجه ابن ملك منار شرحنده ذکر ایلدی ۞ اشبو مضمون کتاب مرقومك قضا بحثندن منقولدر ۞ نته کم هدایه ده مرسومدر لکن جماعت کثیره قول مشروحی اعتراضله تعقیب ایتدیلر وصورت مزبوره ده اخفا ایله جهر بیننده تخییرنی ترجیح ایتدیلر لکن اولی اولان لکن رجح غیر واحد دیمك ایدی زیرا بو قولی قاضیخان کبی صاحب هدایه نك اوزرینه سبقت ایدن ذوات ترجیح ایلدی نه کونا تعقیب ایدر منفرد مزبور مثلا جمعه دن بر رکعت سبقت اولنان کسه کبی پس قضایه قیام ایتدکده جهر ایله اسرار بیننده مخیردر مغرب وعشا وفجر دخی جمعه کبیدر زیرا مسبوق اقوالده منفرددر (تتمه) افتتاح تکبیری کبی قراءتدن ماعدا نماز ایچون واجب اولان اذکاری ویا علامت ایچون وضع اولنان مثلا انتقالات تکبیرلرینی امام جهر ایدر ۞ اما منفرد ومقتدی جهر ایتمزلر ینه بو یلجه عیدین تکبیرلری کبی بعض صلوته مختص اولان تکبیرلرده امام جهر ایدر مقتدی ایتمز اما بونلرك ماعداسی اولان قنوت وتشهد آمین وتسبیحات کبیلرده جهر اولنماز اعلام قصد اولنمادیغندن ۞ بحر ﴿(و) ادنی (الجهر اسماع غیره و) ادنی (المخافتة اسماع نفسه) ومن بقربه فلو سمع رجل اورجلان فلیس بجهر والجهران یسمع الکل خلاصة ﴾ جهرك ادناسی قربنده اولمیان غیره اسماعدر اعلاسنه حد یوقدر مخافته نك ادناسی کندونفسنه وقربنده اولنلره اسماعدر اعلاسی یعنی خفا جهتندن اشدی فقط تحصیل حروفدر ۞ قهستانیده بو یلجه مسطوردر مخافته بابنك غیریدن مفاعله درومقابله ده اولی اولان وادنی السر دیمك ایدی بالعا بر ویا ایکی کسه استماع ایتسه جهر اولمز جهر جماعتك کلیسنه صوتی اسماعدر خلاصه ده بو یلجه مرسومدر لکن بونه کوره جماعت کثیره اولوب کلیسنه اسماع اولمادیغی صورتده مخافته اولمق لازم کلور بو ایسه مشکلدر ۞ قهستانی ۞ ﴿(ویجری ذلك) المذکور (فی کل مایتعلق بنطق تسمیة علی ذبیحة ووجوب سجدة تلاوة وعتاق (وطلاق واستثناء) وغیرها فلو طلق او استثنی ولم یسمع نفسه لم یصح فی الاصح وقیل فی نحو البیع یشترط سماع المشتری ﴾ اشبو مذکور اسماع نفس نطقه متعلق ذبیحه یه تسمیه وسجدهٔ تلاوتك وجوبی وعتاق وطلاق واستثناکه مثلا انشاءالله دیمك وبومزبورلرك غیری کبی هر برشیده جاری اولور پس برکسه عورتنه طلاق ویرسه یاخود برخصوصده استثنا ایتسه ونفسی اشتمسه قول اصحده طلاق واستثنانك هر برلری صحیح اولمازلر اشبو مضمون امام هندوانینك قولیدر ۞ واکثر فقهای عظام بو قولك اوزرینه دروبونده وسعت واردر وامام کرخی ادنای مخافته تصحیح حروفدر وصحیح ۞ او لان قول بودر دیدی بعضیلر بیع وامثالی عقودده

مشترینك سماعی شرط قلینور دیدی علاءالدین انجق بنم عندمده صحیح اولان بودر دیدی برکسه ایله تکلم ایتم دیو حلف یعنی یمین ایتسه مسافهٔ بعیده دن اول کسه یه ندا ایتسه اول کسه اشتمسه حانث اولماز حنثك شرطی اول کسه ایله کلامك بولنمسی اولوب بو ایسه صورت مشروحه ده موجود اولمدیغندن یمین سلام ورد سلام وسائر عقود بیع کبیدر ۞ شرنبلالیه ده کافیدن ومحیطدن نقلا تحریر اولندیکه تحقیقا صحیح اولان متکلم کندی نفسنك کلامنی استماعیله اکتفا اولنمقدر مخاطبك سماعنه حاجت یوقدر پس بیع مثللو ده مثلا مشتری قبلت دیسه وفقط کندی نفسنه اسماعنی فهم ایتدکدنصکره مبیعده تصرفی جائز اولماز والحاصل قولینك ایکیسیده مصححدر ﴿(ولو ترك سورة اولیی العشاء) مثلا ولو عمدا (قرأها وجوبا) وقیل ندبا (مع الفاتحة جهرا فی الاخرین) لان الجمع بین الجهر ومخافتة فی رکعة شنیع ولو تذکرها فی رکوعه قرأها واعاد الرکوع ﴾ مصلی یتسو نمازنك ایکی اولکی رکعتلرنده مثلا سوره یی ترك ایتسه هرنقدر عمدا دخی اولورسه ده سوره یی واجب اوله رق فاتحه ایله برابر صکره کی رکعتلرده جهرا قراءت ایدر زیرا بر رکعتده جهر ایله مخافته بینلرنده جمع بر امر شنیعدر سوره یی ترکی رکوعده تذکر ایتسه قیامه عودتندنصکره سوره یی قراءت ایدر ورکوعی اعاده ایدر ارکان غیر متکرره بینلرنده ترتیب فرض اولدیغندن اخشام نمازنك ایکی اولکی رکعتلرینك برنده سوره یی ترك ایلسه اوچنجی رکعتده سوره یی تلاوت ایدر ایکیسنده بردن ترك ایتسه اوچنجیده سوره یی کتورر ایکنجی سوره نك محلی فوت اولمش اولور اکر سهوا ایتدیسه سجدهٔ سهو لازم اولور سربه نك ایکی اولکی رکعتلرنده ترك ایلسه ایکی صکره کی رکعتلرنده کتورر جهریه ده کی کبی نهرده بو یلجه مرسومدر اما عمدا ترك ایتدیکی صورتده کراهت تحریمیه ایله مکروه اولور هر بر واجبی محلنده اتیان واجب اولدیغی ایچون ووقت ایچنده نمازك اعاده سی لازم اولور کل صلاة ادیت مع الکراهة یجب اعادتها قاعده سنه بناً ﴿(ولو ترك الفاتحة) فی الاولیین (لا) یقضیها فی الاخرین للزوم تکرارها ولو تذکرها قبل الرکوع قرأها واعاد السورة ﴾ فاتحه یی ایکی اولکی رکعتلرده ترك ایلسه صکره کی رکعتلرده قضا لازم کلدیکندن فاتحه یی رکوعدن اقدم تذکر ایلسه قراءت ایدر وسوره یی اعاده ایدر ترتیب واجب اولدیغندن ﴿(وفرض القراءة آیة علی المذهب) هی لغة العلامة وعرفا طائفة من القرآن مترجمة اقلها ستة احرف ولو تقدیرا کلم یلد الا اذا کانت کلمة فالاصح عدم الصحة وان کررها مرارا ﴾ مذهب مختار اوزره قراءتك فرضی بر آیتدر اشبو قول امام اعظمکدر اما امامین نزدنده اوچ آیت ویا اوچ آیت مقداری اولمقدر آیت لغتده علامت معناسنه آیت قرآنیه یه علامت معناسنه اولان آیتله تسمیه کندوینی کتورن کسه نك صدقنه

علامت اولدیغنه مبنیدر ویا خود مابعدینك وما قبلنك كندودن انقطاعنه علامت اولدیغیچون در ❊نهر❊ وعرف فقهاده لم یلدنظم مجیدی كبی هر نه قدر تقدیرا دخی اولورسه ده اقلی التی حرف اولان قرآن عظیم الشاندن مترجمه ومبینه اولان طائفهٔ قرآنیه در الاآیت مدهامتان كلمهٔ شریفه سی كبی بركلمه اولورسه اصح اولان آنكله نمازك عدم صحتیدر هر نه قدر اول كلمه یی تكرار ایدرسه ده امام اسبیجابی وصاحب بدایع ذكر وبیان ایتدیلر كه مدهامتان ایله نماز جائز اولور ❊ وبین الفقهاء اختلاف ذكر ایتدیلر ❊بحر❊ لم یلدنظما هر ابش حرف ایسه ده اصلی لم یولد ایدی واو بین یاء وكسرة واقع اولوب واو دوشدیكندن كانه ایكی عدوه بیننده بولنمش اولدیغه ساقط اولدی تقدیرا التی حرفلی اولدی❊حلبی❊ ❊ الا اذا حكم حاكم فیجوز ذكره القهستانی ❊ الا مدهامتان مثلو كلمه نك قرائتیله نمازك صحتنی رأی ایدن حاكم صحتیله حكم ایدرسه آنكله نماز جائز اولور قهستانی بو یلجه ذكر ایلدی صورت حكم مثلا بركمسه عبدنك عتقنی كندونك صلات صحیحه سنه تعلیق ایلسه مدهامتان آیت كریمه سنی مكررا ویا غیر مكرر تلاوتیله نماز قلسه بعده عبد ایله حاكمه مرافعه اولسه لر قاضینك مذهبنده مكرر اوغیر مكرر مدهامتانله نماز صحیح اولدیغی ایچون عبدك عتقیله حكم ایلسه ضمنا صحت صلاتله حكم اولور ده اتفاقا صحیح اولور مختلف فیه اولان مسائلده حاكمك حكمی اختلافی رفع ایتدیكی ایچون ❊ حلبی ❊ نصف آیتی ایكی كره قرائت ایتسه ویا خود كلمهٔ واحده یی تكرار ایتسه ده آیت تامه مقدارینه بالغ اولسه نماز جائز اولماز ❊ بحر ❊ ولوقرأ آیة طویلة فی الركعتین فالاصح الصحة اتفاقا لانه یزید علی ثلاث آیات قصار قاله الحلبی ❊ مصلی ایكی ركعتده برآیت طویله قرائت ایلسه اصح اولان اتفاقا نمازك صحتیدر اوچ آیت قصیره مقدارینك اوزرینه زائد اولدیغندن ابراهیم حلبی بومضمونی بیوردی ❊ (وحفظها فرض عین) متعین علی كل مكلف (وحفظ جمیع القرآن فرض كفایة) وسنة عین افضل من التنفل وتعلم الفقه افضل منهما ❊ برآیتی حفظ هر برذات مكلف اوزرینه تعیین ایدرك فرض عیندر وجمیع قرآنی حفظ فرض كفایه وسنت عیندر یعنی بعض كمسه حفظ ایتكله فرضیت ساقط اولور لكن جمعنك اوزرینه سنت متعیندر ❊ حلبی ❊ قرآن جلیلك حفظنی نسیان حرام دكلدر الا مصحفدن دخی تلاوتی نسیان ایدرسه حرامدر شرح منیه نافله نماز قلقدن حفظ قرآن افضلدر زیرا قرآن الله ذو الجلاله سماوات وارضدن وانلرده اولانلردن محبوبدر البته احبیت ثوابنك كثرتنه راجعدر

زیرا ثوابنك مضاعف اولماسنك ادناسی هر حرفنه اون حسنه در وفقه تعلمی كه حاجت مقدارینك اوزرینه زائد اولانی تعلم باقی قرآنی حفظله نافله دن افضلدر اما حاجت مقداری اولان علم حال فرض عیندر ❊ (وحفظ فاتحة الكتاب وسورة واجب علی كل مسلم) ویكره نقص شیء من الواجب ❊ فاتحة الكتاب ایله اقصر سوره یی ویا اوچ آیت مقدارینی حفظ ایتمك هر برمسلم اوزرینه واجبدر وواجبدن برشیئی نقصان ایتمك كراهت تحریمیه ایله مكروهدر سنتدن نقصان تنزیها مكروه اولدیغی كبی ❊ (ویسن فی السفر مطلقا) ای حالة قرار اوفرار كذا اطلق فی الجامع الصغیر ورجحه فی البحر ورد ما فی الهدایة وغیرها من التفصیل ورده فی النهر وحرر ان ما فی الهدایة هو المحرر (الفاتحة) وجوبا (وای سورة شاء) وفی الضرورة بقدر الحال ❊ سفرده مطلقا كرك حالت قرارده وكرك حالت فرارده واجب اوله رق سورهٔ فاتحه ایله دیلدیكی سوره یی اوقومق سنت قلندی دخی وقت ضرورتده حاله مناسب قرائت مسنوندر جامع صغیرده بو یلجه اطلاقی بیان ایلدی وبحرده اطلاق مشروحی ترجیح ایلدی هدایه ده وغیرنده اولان عجله حالنده قنغی سوره اولورسه قرائت ایدر امن وقرار حالنده فجرده مع التخفیف سنته مراعات ممكن اولدیغندن سورهٔ انشقاق وبروج مثلو یی قرائت ایدر دیو تفصیلی رد ایلدی نهرده بحرك هدایه یی ردنی رد ایلدی وهدایه ده اولان انجق محرر دردیو تحریر ایلدی وصاحب هدایه نك بروج وانشقاق ذكرندن مرادی قرائتك طوال مفصلدن اولمسیدر اما طوال مفصل قدر اولمسی اول شیء اخردر اولكینه مراعات ممكن اولدی اتیاننه برمانع یوقدر ❊ شارح علیه الرحمه نك فاتحه یی وجوبا ایله تقییدندن مرادی ویسن كلمه سنك مصبی وای سورة شاء تركیبی اولدیغنه اشارتدر ضرورتدن مراد ضیق وقت ومالندن ونفسندن خوف امثالی شیدر روایت اولنور كه امام ابی یوسف صباح نمازنده وقته مضایقه اوله رق امام اعظمه امامت ایتدی وهر بر ركعتده فاتحه دن برآیت قرائت ایتدی وقتا كه نماز تمام اولدقده امام اعظم رحمه الله بیوردیكه بزم یعقوبمز بزم فقیهمز اولدی ❊ (و) یسن (فی الحضر) لامام ومنفرد ذكره الحلبی والناس عنه غافلون (طوال المفصل) من الحجرات الی آخر البروج (فی الفجر والظهر) ❊ حضرده امام ومنفرد ایچون فجرده وظهرده طوال مفصل كه حجراتدن اخر بروجه دك سنت قلندی ابراهیم حلبی بو یلجه ذكر ایلدی ناس بو مسئله دن غافلردر طوال كسر وضم ایله ابن مالك كسری تعیین ایلدی طویلك جمعیدر ضمله رجل طویل وفتحله امرئهٔ طویله معناسنه طوال مفصل قرآن عظیم الشانك

سبع اخیریكه صكره‌كی یدی قسمده برقسمدر مفصل تسمیه‌سی سوره‌لری بینلرنده
بسمله ایله فصل كثیر اولدیغندن ❊قهستانی ❊ویاخود كندولرده ایات قصیراولوب
ویامنسوخ قلیل ولدیغنده مبنیدر ❊ نهر ❊ الی آخر البروجده والی آخر لم یكن‌ده
اخر كلمه‌سنی زیاده غایتك مغیاده دخولنه تنبیهدر قصار قافك كسریله
كرام وزننده در ﴿و) منها الی اخرلم یكن (اوساطه فی العصر والعشاء و) باقیه
(قصاره فی المغرب) ای فی كل ركعة سورة مماذكر ذكره الحلبی ﴿عصر ایله عشاده
اوساط مفصل كه‌سوره‌ٔ بروجدن اخرلم یكن الذین‌دك سنت قیلندی لم یكن الذین‌نك
باقیسی قصار مفصلدر مغربده مسنوندر ❊ یعنی سور مشروحه‌نك هر بر ركعتده قرائت
اولنملری مسنوندر دیمك بو مضمونی حلبی ذكرایلدی ﴿ واختار فی البدائع عدم التقدیر
وانه یختلف باالوقت والقوم والامام ﴿ بدایعده عدم تقدیری اختیار ایلدی
لكن بنده مستحب اولان اقسام ثلثه‌دن اولمقدر وقرائت وقتك اتساعا وضیقا
وقومك رغبة وملا لا وامامك تأنیا وعجلة اختلافلری ایله مختلف اولور ❊
﴿ وفی الجمعة یقرأ فی الفرض بالترسل حرفا حرفا وفی التراویح بین بین وفی النفل لیلا له
ان یسرع بعد ان یقرأ كما یفهم ﴿ جمعت نام كتابده ذكراولندیكه فرضده قرآنی حرف
حرف ترسل وتأنی ایله آهسته آهسته تلاوت ایدر تراویحده بین بین كه‌وسط حالدر كیجه
نافله‌سنده مصلی ایچون فهم اولنه‌جق قدر تلاوتدنصكره اسراع واردر لكن اقل
مدایله مدایدر وشرعا مأمور اولدیغی ترتیلی ترك ایتمز ﴿ ویجوز بالروایات السبع
لكن الاولی ان لایقرأ بالغریبة عند العوام صیانة لدینهم ﴿ سبعه بلكه عشر
روایتلری اوزره قرآن تلاوتی ایله نماز جائز اولور لكن اولی اولان عند العوام
روایت غریبه ایله قرائت ایتمكدر عوامك دینلرینی صیانت ایچون هر نقدر
كلیسی صحیح وفصیح ایسه‌ده بعض اولور كه سفها استخفاف ویاضحك سببیله
عصیانده واقع اولورلر بنا برین عند العوام ابو جعفر بن عامردن روایتی اختیار
ایلدیلر ❊ ابو السعود ﴿(وتطال اولی الفجر علی ثانیتها) بقدر الثلث وقیل
النصف ندبا فلو فحش لا بأس به ﴿ صباح نمازنك اولكی ركعتنی ایكنجینك
اوزرینه ثلث قدری یعنی ثلثان اولاده وثلث مقداری ثانیده بعضیلر نصف
مقداری ندبا اطاله اولنور دیدیلر لكن بعضك قولی نصف اوله راجحدر
بنده ثلثان وثلث دیمك اولور مقابله ایوجه صحیح اولمز طول اطاله مشروحه‌دن
زیاده اولسه بأس یوقدر خلاف اولیدر ﴿(فقط) وقال محمد اولی الكل حتی
التراویح قیل وعلیه الفتوی ﴿ یعنی فقط فجرده اولكی ركعتده اطاله اولنور
امام محمد هر بر نمازك اولكی ركعتنده اطاله اولنور حتی تراویحده دخی اولكی
ایكنجینك اوزرینه اطاله اولنور دیدی بعضیلر فتوی بو قول اوزرینه در

دیدیلر ﴿(واطالة الثانیة علی الاولی یكره) تنزیها (اجماعا ان بثلاث ایات) ان تقاربت
طولا وقصرا والا اعتبر الحروف والكلمات ﴿ ایكنجینك اولكینك اوزرینه
اطاله‌سی كراهت تنزیهیه ایله مكروهدر اطاله اوچ آیت مقداری اولوب
طولا وقصرا آیتلر بربرینه متقارب اولورسه یوق ایتلر بیننده تقارب اولمیوب
سوره‌ٔ مدثر ایله هل اتی كبی آیتلری بینلرنده تباعد اولورسه زیرا ایكنجینك
آیتلری اطولدر اشبو تباعد صورتنده حروف وكلمات اعتبار اولنور لكن كلمات
حروفدن مركب اولدقدنصكره حروفك ذكرینه حاجت مس ایتمز بلكه
ایكنجینك كلماتی اولكندن اوچ آیت مقداری زیاده اولورسه مكروه اولور
ظاهر اولان بودر ﴿واعتبر الحلبی فحش الطول لا عدد الایات واستثنی فی البحر
ما وردت به السنة واستظهر فی النفل عدم الكراهة مطلقا ﴿ حلبی طولك فحشنی
یعنی زیاده لكنی اعتبار ایلدی عدد آیاتی اعتبارا تمدی بحرده حقنده سنت وارد اولان
مثلا جمعه ده وعیدینده سبح اسم ایله غاشیه سوره‌لرینی قرائت كبیلری استثنا ایلدی
یعنی بونلرده كراهت یوقدر دیدی ونافله ده مطلقا طولده كرك آیات وكرك كلمات
اعتبار اولنسون عدم كراهتی استظهار ایلدی یعنی ظاهردر دیدی ﴿ (وان
باقل لا) یكره لانه علیه الصلاة والسلام صلی بالمعوذتین ﴿ ثانیه‌نك اولی اوزرینه
طولی اوچدن اقل اولورسه كراهت اولمز زیرا رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم معوذتین سوره‌لریله نماز قلدیلر حالبوكه ایكنجی اولكندن بر آیت
طویلدر وبوقدر تفاوتدن احتراز ده حرج واردر شرعده ایسه حرج
مدفوعدر بس مادون الثلاثك زیاده‌سی یوق كبی درانده كراهت اولمز ❊ حلبی
﴿ (ولا یتعین شیء من القرأن لصلاة علی طریق الفرضیة) بل تعین الفاتحة
علی وجه الوجوب ﴿ قرآن جلیل الشاندن نماز ایچون علی طریق الفرضیة
یعنی فرض كبی مثلا بر آیت ویابر سوره تعیین اولنمز بلكه فاتحه واجب اوله‌رق
تعیین اولنور ﴿ (ویكره التعیین) كالسجدة وهل اتی لفجر كل جمعة بل
یندب قرائتهما احیانا ﴿ قرآن عظیم الشاندن بر مقدارینی تعیین یعنی دوام
اوزره انی قرائت ایدوب غیریسنی ترك ایتمك مكروهدر ❊ مثلا هر جمعه‌نك
صباح نمازنده سوره‌ٔ سجده ایله هل اتی سوره‌سنی تعیین كبی بلكه احیانا قرائت
مندوبدر وكراهت مطلق ذكر اولندیغندن تحریمیه‌در وكراهت اولمسی تعیین
ایتدیكنك غیری حفظنده اولورسه اما حفظنده اندن غیری اولمسه ویاخود تعیین
اولنان كندویه زیاده سهل اولسه ویاخود رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
قرائت بیوردیغی ایچون تبركا قصدی ایچون اوقوسه كراهت اولمز وتردده سور ثلث
تلاوتی وصباح نمازینك سنتنده قل یاایها الكافرون ایله اخلاص تلاوتی كبی بعضا

ترك لايقدر وتعيينك كراهتى امامده ومنفردده فرضده وغيرنده برابردر ❊ بحر ❊ تعيين
خوفندن بالكليه مثلا وترده سور ثلاثه قراءتى ترك اولنمز ﴾ (والمؤتم لايقرأ مطلقا)
ولا الفاتحة فى السرية اتفاقا ومانسب لمحمد ضعيف كما بسطه الكمال ﴾ مقتدى
اتفاقا سريه ده وجهريه ده فاتحه وغيريى قرائت ايتمز ❊ امام محمده نسبت
اولنان سريه ده فاتحه يى استحسانا تلاوت ايدر قولى ضعيفدر نته كم كمال بسط
وبيان ايلدى ﴾ (فان قرأ كره تحريما) وتصح فى الاصح وفى درر البحار عن
مبسوط خواهر زاده انها تفسد ويكون فاسقا وهو مروى عن عدة من الصحابة
فالمنع احوط ﴾ مؤتم قرائت ايتسه كراهت تحريميه ايله مكروه اشلمش اولور قول
اصحده نماز صحيح اولور اصحك مقابلى درر البحارده خواهر زاده نك مبسوطندن
نقلا نماز فساده كيدر واشليان فاسق اولور قولنك مضمونيدر واشبو فساد قولى اصحابدن
عدد كثير صاحبى ذواتدن مرويدر امام شعبى اصحابدن يتمش قدر بدريلره ملاقى
اولدم جمله سى امامك خلفنده قرائت اولنماز ديديلر خلاصهٔ كلام منعى احوطدر
(بل يستمع) اذا جهر (وينصت) اذا اسر لقول ابى هريرة رضى الله عنه كنا نقرأ
خلف الامام فنزل. واذا قرئ القرأن فاستمعوا له وانصتوا ﴾ (وان) وصلية
(قرأ الامام آية ترغيب اوترهيب) ﴾ بلكه مقتدى امام جهر ايدرسه استماع
ايدر اسرار ايدرسه انصات ايدر صاحب بحر انصات جهريه يه خاص دكلدر
ديدى پس سريه وجهريه يه شامل اولور ابو هريره رضى الله تعالى عنهك
بزلر امام ارقه سنده قرائت ايدردك واذا قرئ القرأن آيت كريمه سى نازل اولدى
قولنه بنأ بوندن فهم اولنان آيت كريمه نماز حقنده نازل اولمق ومفسرينك قوللريده بودر
بعض مفسرين اشبو آيت صلات حقنده نازل اولدى ديديلر كلاملرى بينده منافات
يوقدر زيرا اصحاب كرين رضوان الله تعالى عليهم اجمعين انجق نمازده استماع
وانصاتله امر اولنديلر كندوده قرائت قرآن اولديغنه بنأ عبرت عموم لفظه در خصوص
سببه دكلدر بنأ عليه خارج صلاتده دخى قرائت قرآن ايچون استماع فرض
اولدى (فروع) بركسه فقه يا زسه قربنده بركسه ده قرائت قرآن
ايتسه كاتب استماع ايده مسه اثم قارئ اوزرينه در بركسه كيجه هركس
نائملر ايكن طامده جهرا قرآن تلاوت ايتسه آثم اولور صبى قرآن قرائت ايدركن
اهل بيتى برفعله مشغول اولسه لر استماع ايده مسه لر اكر عمله شروعلرى
صبينك قرائتندن مقدم ايسه آثم اولمزلر يوق صكره ايسه آثم اولورلر ❊ بحر ❊ مكتبده
قارئ بر اولورسه مارينه بر استماع واجب اولور يوق بردن زياده اولوب استماعه
حلل كلورسه مرور ايدن كمسه لره استماع واجب اولمز برجماعت جملة قرآن
تلاوت ايتمك مكروهدر استماع وانصات تركنى متضمن اولديغندن بعضيلر لابأس در

(ديدلر)

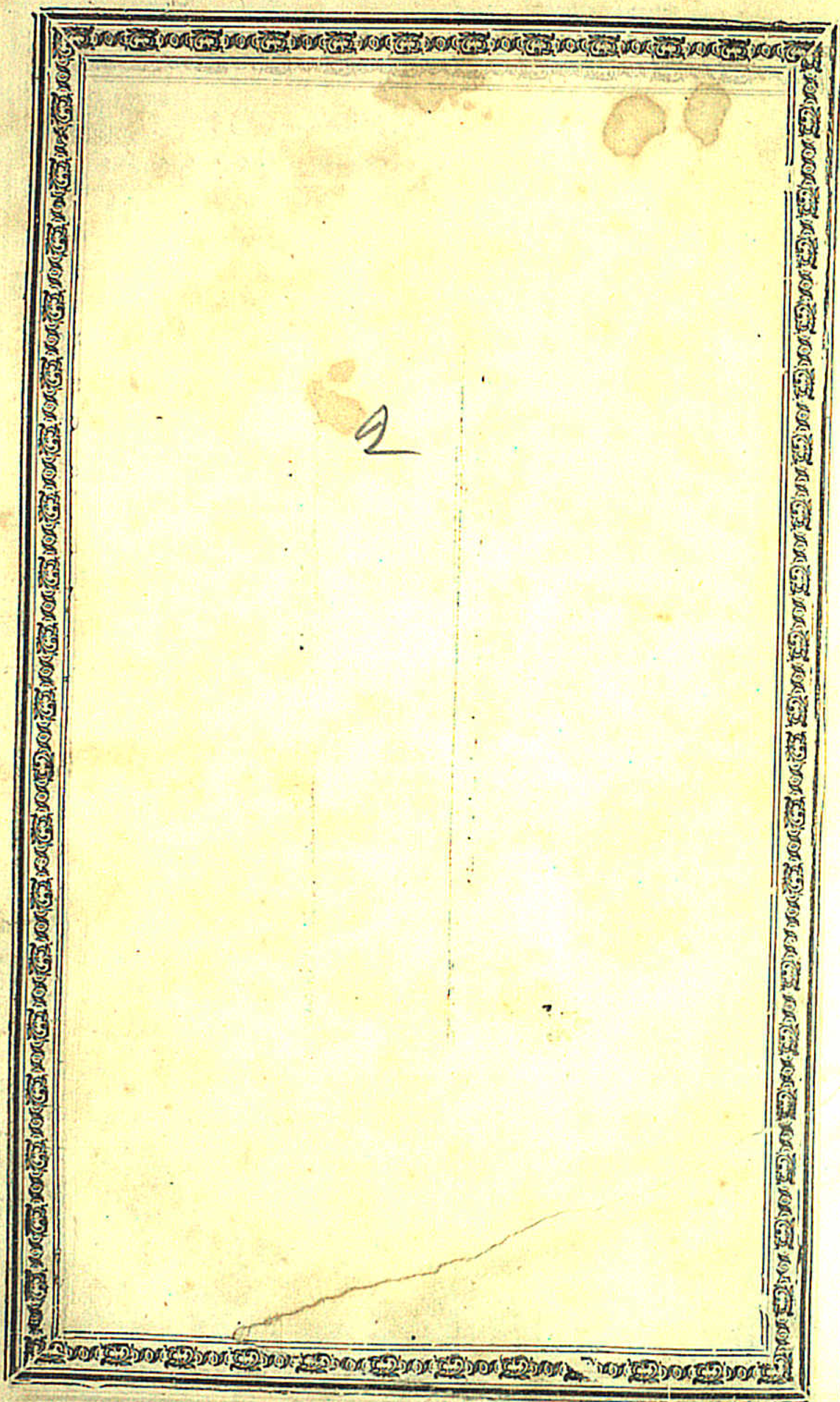
ديديلر لكن اشبو كراهتك ثبوتى بينلرنده بر مستمع بولنمزسه امااول محلده بر مستمع موجود
اولورسه كراهت اولمز استماع فرض كفايه ديدكلرينه بنأ ارد سلامده اولديغى كبى تلاوت
قرآن ايدن كمسه يه اسواقده واشتغال محللرنده قرائت ايتمامكله حرمت وتعظيم واجبدر
مواضع مرقومه ده تلاوت ايدرسه قرأن عظيم الشانه احترامى ترك ايتديكندن آثم
وعاصى اولور دفعا للحرج اهل اشتغال آثم اولمزلر تدريسه وتكرار فقهه مشغول
اولانلرك حاللرى بنه بويلجه در يعنى قارئ آثم اولور اكر درسه مقدم شروع اولنمش
ايسه يوق قرأنه مقدم بدأ اولنمش اولورسه اثم متأخركدر زيرا درس محللرى
تلاوت قرأن ايچون اولمغده شايان درامااسواق ومواضع اشتغال ماسبقك خلافنه در
صورت مشروحه ده مقتدى استماع وانصات يعنى سكوت ايدر امام هرنقدر آيت
ترغيب كه كندوده جنت ويارحمت ذكرى وآيت ترهيبكه تخويفه دائر كندوده
مثلا جهنم ويانار ذكرى اولانلرى قرائت ايدرسه ده مصنفك عباره سنده ادبه
رعايت واركه يستمع وينصت تعبيراولنديده لايسئال الجنة ولايتعوذ من النار دينلدى
❊ بحر ﴾ وكذا الامام لايشتغل بغير القرآن وماورد حمل على النفل منفردا كما مر ﴾
امامده بنه بويلجه قرأنك غيرى برشيئه مشغول اولمز منفرده فرضده بنه بويلجه
اما نافله ده جنت طلب ونار دن تعوذ ايدر ❊ نهر ❊ حديث شريفده وارد اولان
رسول الله صلى الله عليه وسلم نماز قيلدى وكندوليله برابر حذيفه رضى الله عنه
وارايدى كندوده جنت ذكرى اولان برآيتى مرور ايتمزدى الا سؤال وطلب
ايدردى وكندوده نار ذكرى اولان برآيتى مرورايتمزدى الاانده تعوذ ايدردى مفهومى
منفردا نفله محمولدر نته كم ماسبقده مرور ايتدى ﴾ (كذا الخطبة) فلا يأتى
بمايفوت الاستماع ولوكتابة اورد سلام (وان صلى الخطيب على النبى صلى الله تعالى
عليه وسلم الا اذا قرأ آية صلوا عليه فيصلى المستمع سرا) بنفسه وينصت بلسانه
عملا بامرى صلوا وانصتوا ﴾ خطبه ده بنه بويلجه كندوده استماع وانصات
ايدر هرنقدر نكاح وموسم خطبه سى اولورسه ده خطبه الله جليلك
ورسولنك وخلفاء راشدينك واتقيالك ومواعظ ذكرى اولان كلامدر
وبونك ماعداسيكه ظلمه ذكرنى مشتمل اقوالدر پس انلر خطبه دن
خارجدر يعنى انلره خطبه اطلاق اولنماز ❊ خطيبه قرب قول معتمدده
افضلدر بعضيلر مدح ظلمه يى استماع ايتمامك ايچون تباعد افضلدر ديديلر ❊
قهستانى ❊ پس جماعت استماعه مانع نسنه دن احترازايدر هرنقدر
كتابت ورد سلام وتشميت عاطس واشالى شيلر ايله ده اولورسه
امام ابى يوسف وقت خطبه ده كتابت ايدردى قوللرى مردوددر بلكه انصات

واجبدر هرنقدر خطيب رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمه صلات ايدرسه ده
لكن خطيب صلوا عليه آيت كريمه سنى قرائت ايدرسه مستمع سرا يعنى كندونفسنده
صلات ايدر ولسانيله انصات ايدر صلوا وانصتوا ايكى امرلرايله عمل ايچون بعضيلر
منع ايتديلر اصلا صلات ايتمز ديديلر كال اشبه اولان بودر ديدى كنز صاحبى دخى
بوقوله ذاهب اولدى ﴿ والبعيد) عن الخطيب (والقريب سيان) فى افتراض
الانصات ﴾ خطيبدن بعيدوكندويه قريب انصاتك افتراضنده برابرلردر صاحب
نهر وجوبله تعبير ايلدى اولى اولانده اودر زيرا انصاتى ترك تحريماً مكروهدر
﴿ فروع * يجب الاستماع للقرائة مطلقا لان العبرة لعموم اللفظ لابأس ان يقرأ سورة
ويعيدها فى الثانية ﴾ نمازده ونمازك غيريده استماع قرآن واجب على الكفايه در
اعتبار عموم لفظهدر ركعت اولىده برسوره قرائت ايدوب ايكنجيده ينه اول سوره يى
اعادهده بأس يوقدر لابأسك مفادى كراهت تنزيهيدر رسول الله صلى الله تعالى عليه
وسلمك فعلى روايتى جوازى بياندر لكن اعادهنك لابأس اولمسى عدم اضطرار صورتندهدر
اما اولكى ركعتده قل اعوذ برب الناس سوره سنى تلاوت ايتسه ايكنجيده اعادهيه مضطر
اولور اكر ختم ايتديسه واكر ختم ايلمديسه ايكنجيده سورهٔ بقرهدن تلاوت ايدر * نهر
﴿ وان يقرأ فى الاولى من محل وفى الثانية من آخر ولو من سورة ان كان بينهما آيتان فاكثر ﴾
دخى اولكى ركعتده برسورهدن بر محلدن ايكنجيده آخر محلدن بينلرنده ايكى واكثر آيت
اولورسه قرائتده بأس يوقدر لكن خلاف اولىدر ايكى سورهدن ايكى محلدن تلاوت
ايتسه ينه بويلهدر ايكى واكثرايله فصل ايكى سوره ايله فصل كبى اولديغندن مكروه
اولمدى اما برآيت ايله فصل اولسه برسوره كبى اولورده مكروه اولور ﴿ ويكره الفصل
سورة قصيرة وان يقرأ منكوسا الا اذا ختم فيقرأ من البقرة ﴾ قصيده سوره ايله فصل
ومنكوسا كه ايكنجيده اولكندن يوقارودن قرائت ايتمك مكروه قلندى الا سورهٔ طويله
ايله فصلده وختمده مكروه اولمدى ختمده بقرهدن قرائت ايدر تنكيس عد اولنماز قرائتده
ترتيب سور تلاوتك واجبلرندن صغار ايچون تجويزى تسهيل وضرورت تعليم
ايچوندر ﴿ وفى القنية قرأ فى الاولى الكافرون وفى الثانية الم تر او تبت ثم ذكر يتم وقيل
يقطع ويبدأ ولا يكره فى النفل شئ من ذلك ﴾ قنيهده ذكر اولنديكه بر كمسنه اولكى
ركعتده سورهٔ قل يا ايها الكافرون اوقوسه ايكنجيده الم تر ياخود تبت سوره سنى
قرائت ايتسه يعنى يا تنكيس ويا سورهٔ قصيره ايله فصل ايلسه بعده تذكر ايلسه
بدأ ايتديكنى اتمام ايدر زيرا تنكيس ويا فصل بالقصيره كراهتده كندويه شروعدن
صكره سوره يى ترك كراهتى معارض اولديده اشبو سورهيه تلبس سببيله اولان كراهتك
عدمنه مراعات ترجيح ايلدى * حلبى * بعضيلر قطع ايدر روايتدا ايدر ديديلر نافلهده مزبور
تنكيس ايله فصل بالقصيره نك برنده كراهت اولمز ﴾ و ثلاث تبلغ قدر اقصر سورة افضل

من آية طويلة ﴾ اقصر سوره قدرينه بالغ اولان اوچ آيتى قرائت برآيت طويله يى
قرائتدن افضلدر ظن ايدهرمكه تحدى واعجاز انجق اوچ آيت
مقدارنده اولوب برآيتده اولمديغى ايچوندر افضليت كثرت ثوابه راجعدر
﴿ وفى سورة وبعض سورة العبرة للاكثر وبسطناه فى الخزائن ﴾ دخى سوره
يا بعض سوره قرائتنده اعتبار اكثرينهدر يعنى برسوره نك من حيث الايات
اكثرى اوقوندقده اول سوره اوقنمش اولور بعض اوله
وآخره شاملدر شارح ديركه خزائنده
بو مفهومى بسط وتفصيل
ايلدك

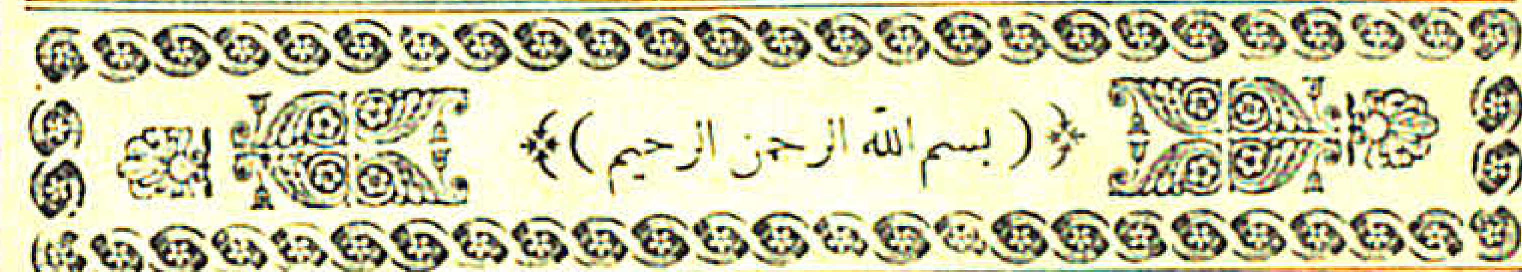
انوار مطالعه سى تنويرساز بصائر اهل ايمان * وشعاع وقوف واطلاعى
شعشعه پيراى اذهان اصحاب دقايق واذعان * اولان اشبو طحطاوى نام مجلهٔ
جليله نك ترجمهٔ نفيسه سى بعض مشاهير علما وفحولين فضلا معرفتلريله
ودر مختار وطحطاوى وسائر معتبرات شروحه تطبيق ومراجعتله
بالتصحيح سكز جلده تقسيم اولنه رق بعنايت الله تعالى نسخهٔ كبراى خلافت
ومجموعهٔ گنجينهٔ حقيقت ومعرفت * السلطان ابن السلطان ابن السلطان
السلطان ﴿ عبد العزيز ﴾ خان افندمز حضرتلرينك محاسن عصريهٔ
ملوكانه لرى جملهٔ علاواتندن اولمق اوزره بوكره الاجه حمام جوارنده
يكى چارشوده واقع بخارى زاده الحاج محمد صالح بنده لرينك
مطبعه سنده طبع وتمثيلنه مباشرت اولنوب سايهٔ موفقيت وايهٔ
جناب شاهانه لرنده سكسان بش سنه سى جماذى الاخرى
اواسطنده كتاب مذكوردن اشبو جلد اول رسيدهٔ
حسن ختام اولمش * وجلد ثانى يه دخى بدأ
ومباشرت اولنوب سائر جلدلرك دخى
عهد قريبده طبع وتمثيلنه موفقيت
جناب واهب العطايادن
تمنى واستدعا قلنمقده
بولنمشدر

٢

(فهرست جلد الثانى من ترجمة الطحطاوى)

(باب الامامة) هي صغرى وكبرى فالكبرى استحقاق تصرف عام على الانام وتحقيقه في علم الكلام * بو باب امامت بياننده در اوده ايكى قسمدر صغرى وكبرادر صغرى نمازده امامتدر كبرى جميع مسلمين و حكملرنده اولان كسنه لر اوزرلرينه عام اولان تصرفه استحقاقدر وبو بحثك تحقيق علم كلامده در بيان مشروح امامتك اثريدر اصل حقيقتى دنيوى واخروى ناسك مصلحتلرنى حفظ و كندولره ضررلى اولان شيلردن كندولرى زجر و منع ايچون اولان رياست عامه در مسلمين ايچون تنفيذ احكام واقامت حدود وسد ثغور وتجهيز جيوش وحمايهٔ بيضهٔ اسلام ومتلصص ومتغلبه وقطاع طريقك شرلرينى قطع وجمعه واعيادى اقامه وعشور وصدقاتى اخذ ومنازعاتى قطع وشهاداتى قبول وكندولر ايچون ولى اولميان صغار وصغائرى تزويج وغنائمى تقسيم ايدر امامدن لابد ولازمدر * عمدة النسفي * موالى وقضات وامرالك رياستلرى عامه دكلدر * ونصبه اهم الواجبات فلذا قدموه على دفن صاحب المعجزات * امامى نصب اهم فرائضدندر بناءً عليه نصب امامى اصحاب كرين رضوان الله تعالى عليهم اجمعين صاحب معجزات رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك دفنى اوزرينه تقديم ايتديلر اثنين كوننده عازم دار بقا اولديلر ثلاثه كوننده ويا اربعا كيجه سنده ويا كوننده دفن اولنديلر * مواهب لدنيه * اشبو

سنت الى بومنا هذا باقيدر بر خليفه دفن اولنمدى غيرى نصب اولنمدقجه * ويشترط كونه مسلما حرا ذكرا عاقلا بالغا قادرا قرشيا لاهاشميا علويا معصوما * امامك مسلم اولمسى شرط قلندى * زيرا كافر مسلم اوزرينه والى اولامز الله ذو الجلال (ولن يجعل الله للكافرين على المؤمنين سبيلا) بيوردى * دخى حر اولملى زيرا عبدك كندو نفسنه ولايتى يوقدر كه حتى غيره والى اوله ولايت متعديه ولايت قاصره نك فرعيدر صبى ومجنون عبد مثلودر ومذكر اولمق شرط قلندى زيرا طائفهٔ نسا وقرن في بيوتكن آيت كريمه سيله بيوتده قرار ايله امر اولنديلر ومبناى حاللرى ستر اوزره اولدى ورسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم كندولره عورت مالكه اولان قوم نجيه فلاح بولور بيوردیلر دخى قادر اولملى يعنى تنفيذ احكام واعانهٔ مظلوم وامثالى اشياء من بوره يه مقتدر اولمقدر وقريشى اولمق شرط قلندى الائمة من قريش حديث شريفنه بناءً وانصار رضوان الله تعالى عليهم اجمعين خلافتى بو حديث شريفله قريشه تسليم بيورديلر لاهاشميا ديمك يعنى اولاد هاشمدن اولمق شرط دكلدر ديمك شيعه نك ابو بكر وعمر وعثمان رضى الله عنهمك امامتلرنى ابطاله توصلا شرط ديدكلرى كبى علويا ديمك يعنى اولاد عليدن اولمق شرط دكلدر بنده شيعه نك بنى العباسك خلافتلرنى نفى ايچون شرط ديدكلرى كبى معصوما ديمك يعنى امام معصوم اولمق لازم وشرط دكلدر اسماعيليه ايله اماميه نك شرطدر ديدكلرى كبى اولى اولان لاهاشميا ولا علويا ولا معصوما ديمك ايدى حتى هر برينك مقابلى على حدة برقول اولديغى ظاهر اولدى * حلبى * ويكره تقليد الفاسق ويعزل به الالفتنة * فاسقه امامتى تقليد يعنى امام ايتك مكروهدر وفسق سببيله عزل اولنور الا عزلنده فتنه شائبه سى اولورسه فتنه نك ضررى خائنك ضررندن زياده اولديغندن اخف ضررين ارتكاب اولنور يعزل به عنوانيله تعبير كندونك عزلسز منعزل اولمسنه اشارتدر ومختار اولان ده بودر كندونك لرايله مقصود فوت اوله جق ردت وجنون مطبق وخلاصى اميد وار اولميان اسير ايله اسير اولمق وعمى وخرس وصمم وعلومك نسياننه بادى اولان مرض مثللو نسنه لر ايله امام منعزل اولور * ابو السعود * ويجب ان يدعى له بالصلاح وتصح سلطنة متغلب للضرورة * امامه صلاح ايله دعا ايتك واجبدر هر نقدر متغلبه اولورسه ده زيرا كندونك اصلاحنده رعيه نك اصلاحى واردر متغلبه نك سلطنتى صحيح اولور دفع فتنه ضرورتنه بناءً ورسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك (اسمعوا واطيعوا ولو امر عليكم عبد حبشى اجدع) قول شريفنه بناءً يعنى سزلر قبول واطاعت ايدك

هر نقدر سزلره برعبد حبشی اجدع امیر قلنور ایسه ده اجدع بورنی مقطوع
معنا سنه صحته کندو دن صادر اولان احکامنك صحتی لازم کلور ✻ وكذا
صبي وينبغی ان يفوض امور التقليد على وال تابع له والسلطان فی الرسم هو الولد
وفی الحقيقة هو الوالی لعدم صحة اذنه بقضاء وجمعة كما فی الاشباه عن البزازية ✻
یعنی بویلجه صبینك سلطنتی صحیح اولدی وامور تقلید کندویه تابع والی یه تفویض
اولنماق واجبدر وتفویض وقتنك حل وعقد صاحبلرینکدر صورتا ظاهرده
سلطان انجق ولددر حقیقتده انجق والیدر صبینك قضا ایله جمعه یه اذنی صحیح
اولمدیغندن نته کم اشباهده بزازیه دن نقلا روایت اولندی ✻ وفيها لو بلغ
السلطان او الوالی يحتاج الى تقليد جديد ✻ بزازیه ده ذکر اولندیکه سلطان
ویا والی اثناء سلطنتده ویا ولایتده بالغ اولسه لر تقلید جدیده محتاج اولورلر

✻(فی بیان شروط العشرة للامامة)✻

✻ و الصغرى ربط صلاة المؤتم بالامام بشروط عشرة ✻ امامت صغری مؤتمك
صلاتنی شروط عشره ایله امامنه ربطدر امامت صغرانك اشبو تعریفنی
صاحب نهر قرنداشندن بو منوال اوزره نقل ایلدی لکن بو تعریف اقتدانك
تعریفیدر زیرا امامت لفظی مصدر مبنی للمجهولدر امام متبعدر وابن عرفه نك
امامتی اتباع الامام فی جزء من صلاته ایله تعریفی امامك متبع اولمسنه دلالت
ایدر یعنی امامه نمازینك بر جزئنده اتباع اولنمقدر اما ربط مذکور مبنی للفاعل
اولان ربط فعلنك مصدری اولور ایسه مؤتمك صفتیدر ائتمام معناسنه درکه
اقتدا ایتمك اولور بوق مبنی للمجهول اولان ربطك مصدری اولور ایسه مؤتمك صلاتنك
صفتی اولور بوطه اولان انجق نماز اولدیغی ایچون وهر حال اوزره امامته تعریف
اولمیه صالح اولامز بلکه اقتدانك تعریفیدر ✻ حلبی ✻ وشروط عشره دخی اقتدانکدر
شارح امامتك قلدی ونور ایضاح صاحبی امامتك شرطلرینی على حدة بیان
ایلدیکدر جال اصحا ایچون نمازك شرطلری التیدر اسلام و بلوغ وعقل وذکورت
وقرائت وسلامت من الاعذار اعذار دن مرادرعاف وبورن قنامق وفأفاء که
زلزله وزننده تکلمده فا حرفنی چوق سویلان اوزره بیده اولمق وتمتمه که ایاغی
مقطوع ولثغه که لساننده پلتکلك مثلا را حرفنی یا تکلم ایتك کبی وطهارت
وستر عورت کبی بعض نمازك شرطلرینك فقدانیدر انتهى ورجال اصحا ایله نساء
اصحادن احتراز ایلدی زیرا نسانك امامارنده ذکورت شرط دکلدر وصبیاندن
احتراز ایلدی وبونلرك امامارنده بلوغ شرط قلمدی واصحانك غیریدن

احتراز ایلدی انلرده امامارینك صحتی شرط دکلدر ✻ لکن امامك حالی مؤتمك
حالندن اقوی ویا مساوی اولمق شرطدر ✻ حلبی ✻ شارح رحمه الله شروط
عشره یی بیانه آغاز ایدب بیورر که ✻ نية المؤتم الاقتداء ✻ من جهة الاعراب
یا شروط عشره دن بدلدر یاخود الاول نية المؤتم سبکنده در مبتدای محذوفه خبردر
یعنی شروط عشره دن بدل ویاخود شروط عشره نك اولکیسی مؤتمك
امامه اقتدایه ویا امامك نمازینه شروعه ویادخوله نیت ایتمسیدر اقتدایه
نیتك شرطی نیتك تحریمه یه مقارن ویاخود تحریمه ایله کندونك بیننه فاصل
اجنبی دخول ایتمه مك شرطیله متقدم اولمسیدر نته کم ما سبقده مرور ایلدی
✻ حلبی ✻ واتحاد مكانهما وصلاتهما وصحة صلاة امامه ✻ ایکنجی امامله
مؤتمك مكانلرینك اتحادیدر یعنی امامك حالنه مطلع اولملی اشتباه اولماملی
حقیقة اتحاد مكان لازم دکل اوچنجی نمازلرینك اتحادیدر لکن نمازده
اتحاد لازم دکلدر زیرا متنفلك مفترضه اقتداسی صحیحدر شرط ثالثی بیانده
صواب اولان نور الایضاحك وان لا یکون مصلیا فرضا غیر فرضه عبارهسیدر
یعنی مقتدی امامك قیلدیغی فرضك غیری فرضی قلمامقدر دیمك انتهى
دردنجی مؤتمك رأینده امامك نمازینك صحیح اولمسیدر اما کندونك رأینده مفسد
اولسه ده امامك اعتقادنده اولمسه مثلا امام شافعیدن خروج دم کبی اقتدا صحیح
اولماز ✻ وعدم محاذاة امرأة وعدم تقدمه عليه بعقبه ✻ بشنجی امامه عورتك
عدم محاذاتیدر یعنی برابر طورممهسیدر زیرا شروطنه مقارن اولان محاذات
نمازی مفسده در ✻ النهى ✻ مقتدینك امامه اوکچه سیله تقدم ایتممسیدر
اما مؤتمك پارمقلرینك ویاموضع سجودینك تقدمی ضرر ایتمز ✻ صاحب بحر اصح
اولان مقتدینك قدمینك اکثری تقدم ایتدکجه فساده کتمز دیدی ✻ وعلمه
بانتقالاته وبحاله من اقامة وسفر ✻ یدنجی مقتدینك امامك انتقالاتنه عالم
اولمسیدر یا بالذات امامی کوروب ویا صوتنی استماع ایله ویا خلفنده اولانی
کوروب ویاندانسنی ایشتمه ایله مکانلرینك اتحادی لازم دکل ✻ سکزنجی ✻ امامك
مسافرت ویا اقامت حاللرینه اطلاعیدر مثلا براز مقیملر ویا مسافرلر ویا مختلطلر
مصرده بر امامه اقتدا ایتسه لر امام ایکی رکعت قیلدقده سلام ویرسه وجماعت
امامك حالنی بلمه سلر ظاهر اولان امام مقیمدر سهوا ایکی رکعت قیلدی ونمازلری
باطل اولدی بس حالنه علمدن لازمدر نمازدن مقدم ویا صکره بن مسافرم
دیمه لی ✻ ومشاركته فی الاركان وكونه مثله اودونه فيها وفی الشرائط
كما بسط فی البحر ✻ طقوزنجی امامه ارکاننده مشارکتیدر یعنی امامله برابر
ارکانك بعضنی کتورمسه نمازی باطل اولور اقتداسی باقی قالمز مثلا مقتدی

امامدن اول رکوعه واروب وامام رکوع ایتزدن اول کندی رکوعدن
قالقسه واول رکوعی قضا ایتمدن سلام ویرسه نمازی باطل اولور اما سلامدن
اول رکوعی قضا ایتسه نمازی باطل اولماز ❊ حلبی ❊ اوتنجی ارکانده وشرائطده
مقتدینک امامک مثلی ویا امامدن دون اولمسیدر ارکانده مثلی اولمق مثلا ساجدک
وراکعک کندو مثلو ساجده وراکعه وبونلر ایله ایما ایده نک کندو مثلو ایما ایده نه
اقتداسی کبی دون اولمق ایما ایله نماز قلنانک راکعه وساجده اقتداسی کبی اشبو شرطله
ارکانده امامدن حال بوندن اقوی اولاندن احتراز ایلدی مثلا راکعک وساجدک
بونلر ایله ایما ایدنه اقتداسی کبی اشته بو صحیح دکلدر شرائطده امامک مثلی
اولمق مثلا جمیع شرائطی مستجمع اولان کسه نک کندو مثلو یه اقتداسی کبی وعارینک
کندو مثلو عاری یه اقتداسی کبی دون اولمق عارینک مکتسی یه اقتداسی کبی
وبو قید ایله کندودن حال بوندن اقوی اولاندن احتراز ایلدی مکتسی اولانک
عریان اولانه اقتداسی کبی نته کم بحرده بو یلجه بسط وتفصیل اولندی ❊ قیل وثبوتها
بارکعوا مع الراکعین ومن حکمتها نظام الالفة وتعلم الجاهل من العالم ❊ بعض علما
بیوردیلرکه امامتک ثبوتی یعنی جماعتله نمازک مشروعیتی (وارکعوا مع الراکعین)
آیت کریمه سیله در قاضی بیضاوی اخضعوا مع الخاضعین ایله تفسیر ایتمشدر امامتک
وجماعتله نمازی ادا ایتمدنک مشروعیتنک حکمتندن بعضدر اوقات صلاتده
بین الجیران ملاقاتده تحصیل تعاهد ایله الفتک انتظامی وافعال صلاتی جاهلک
عالمدن تعلمی شارحک من تبعیضیه ایله تعبیرنده بونلردن غیری حکمت ولطائفی حاوی
اولدیغنه اشارت واردر ❊ (هی افضل من الاذان) عندنا خلافا للشافعی
قاله العینی ❊ ائمهٔ حنفیه عندلرنده قول معتمد اوزره امامت اذاندن افضلدر
بعضیلر عکسیدر دیدیلر وبعضیلر مساواته ذاهب اولدیلر ❊ حلبی ❊ امام شافعی ایچون
خلاف واردر ایمدی مشار الیه اذانک افضلیتنه قائلدر ❊ وقول عمر رضی الله عنه لولا
الخلافة لاذنت ای مع الامامة اذ الجمع افضل ❊ دخی حضرت عمر رضی الله عنهک
خلافتم اولمایدی اذان تلاوت ایدردم دیمکدن مرادی امامتله ایکیسنی جمع ایدردم
دیمکدر جمع افضل اولدیغی ایچون بوقسه بو قول اذانک امامت اوزره افضلیتنی
ایجاب ایتمز بلکه کندولری امام اولدقلرندن مرادلری ایکی خیرک بینلرینی
جمع ایتمکدر خلافتک اذانه مانع اولماسی مبناسی تعظیم واجلال اوزره اولوب
اذان ایسه هرنقدر قربت ایسه ده خلیفه یه رفع صوت ایدوب هرکسه
صوتنی اسماع لایق دکلدر اجابت ایدن بولنور اتیان بولنور ❊ وقال بعضهم
اخاف ان ترکت الفاتحة ان یعاتبنی الشافعی اوقرأتها یعاتبنی ابو حنیفة فاخترت
الامامة ❊ بعض علما رحمهم الله تعالی بیوردیلرکه مقتدی اولدیغم تقدیرجه فاتحه یی

ترک ایدرسم بکا امام شافعینک عتاب ایتمه سندن ویا قرائت ایدرسم
امام اعظمک معاتبه سندن خوف ایدرمده امامتی اختیار ایتدم ❊ (والجماعة
سنة مؤکدة للرجال) قال الزاهدی ارادوا بالتأکید الوجوب الافی جمعة وعید
فشرط ❊ جماعت رجاله سنت مؤکده در اسراع لایق دکل هرنقدر جمعه
ایچون اولورسه ده امام زاهدی فقها تأکید ایله وجوب مراد ایتدیلر دیدی
اخبارده ترک جماعت حقنده وارده اولان وعید شدیده بنا وتحیطده
تصریح اولندیکه بغیر عذر ترک ایدنده بر کسه ایچون رخصت یوقدر بر اهل
بلده ترک ایتسه لر آنلر ایله امر اولنورلر قبول ایدرلرسه فبها والا قتال
اولنورلر بغیر عذر ترک ایدنه تعزیر شدید واجب اولور سکوت ایله
جیران آثم اولورلر لکن جمعه ایله عیدک صحتلرینه شرطدر ❊ وفی التراویح سنة
کفایة وفی وتر رمضان مستحبة علی قول وفی وترغیره وتطوع
علی سبیل التداعی مکروهة وسنحققه ❊ تراویحده جماعت سنت
کفایه در رمضانک وترنده علی قول مستحبه در ابراهیم حلبی افضل
اولان منزلنده ادا ایتمکدر دیدی رمضانک غیرینک وترنده ونافله ده
علی سبیل التداعی که درت ودرتدن اکثر جماعتله قلمق مکروهدر
نوافلده کراهت یوقدر ظاهر اطلاقلری کراهتک تحریمی اولماسیدر
قریبا ادراک فریضه نک ما قبلنده بز تحقیق ایده رز ان شاء الله تعالی ❊ ویکره
تکرار الجماعة باذان واقامة فی مسجد محلة لافی مسجد طریق او مسجد لا امام
له ولا مؤذن ❊ محله مسجدنده اذانله واقامتله تکرار جماعت مکروه قیلندی
مجتباده مذکور اولان مطلقا کراهتدر محله ایله تقیید یوقدر زیاده وجهی اولانده
اطلاقدر زیرا اذانک تکرارنده تخلیط وتلبیس واذان اولده خطا اولمق ظننه سی
لازم کلور اما اذانک تکراری اولمقسزین اولورسه مطلقا کراهت اولمز یول اوزرنده
اولان ویا امامی ومؤذنی اولمیان مسجدلرده اذان واقامتله تکرار جماعت مکروه
دکلدر ❊ بلکه افضل اولان هر بر فریق علی حدة اذان واقامتله ادا ایتمکدر ❊ بحر ❊
❊ (واقلها اثنان) واحد مع الامام ولو ممیزا او ملکا او جنیا فی مسجد او غیره
وتصح امامة الجنی اشباه ❊ جماعتک اقلی ایکیدر ❊ بر مؤتم امامله برابر جمعنک
غیرنده جماعت عد اولنور ایکیده جماعت اطلاقی مجاز یاخود حقیقت عرفیه در
❊ قهستانی ❊ ابو السعود اجتماعدن مأخوذ اولدیغندن حقیقت لغویه اولمنه ذاهب
اولدی اما عیدده امامله بر جماعت کفایت ایدر اول بر هرنقدر ممیز ویا ملک ویا جنیده
اولورسه مسجدده ویا غیرده اولسون پس منزلنده زوجه سی ویا جاریه سی ویا اولادیله
جماعت اولان کسه فضیلت جماعته نائل اولور عاقلک غیرینک اقتداسنه اعتبار

اولنماز صبيله ملكك نمازلرى نافله اولديغندن متنفل معترضه اقتدالرندن مثاب
اولورلر جنى مكلف اولديغى ايچون امامتى صحيح اولور ملك جنينك خلافنده در
زيرا متنفلدر جبرائيل عليه السلامك رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمه امامتى
تعليم ايچوندر اعادهلريده محتملدر ﴿ اشباه ﴾ (وقيل واجبة وعليه العامة) اى عامة
مشايخنا وبه جزم فى التحفة وغيرها قال فى البحر وهو الراجح عند اهل
المذهب ﴿ بعضيلر جماعت واجبدر ديديلر واكثر مشايخ بوقول اوزرهلردر
تحفهده وغيريده بوقول ايله جزم ايلدى بحرده اهل مذهب عندنده راجح بودر
ديديلر نهرده اقواللك اعدل واقواسى بودر ديدى اجناس نام كتابده استخفافا
ترك ايدهنك شهادتى مقبوله اولمز ديدى اماسهوا ويا امامك اهل اهوادن اولمسى
ويامقتدينك مذهبنه مراعات ايتمدمك تأويليله ترك ايدرسه شهادتى مقبوله اولور
انتهى ﴾ (فتسن اوتجب) ثمرته تظهر فى الاثم بتركها مرة (على الرجال العقلاء
البالغين الاحرار القادرين على الصلاة بالجماعة من غير حرج) ولوفاتته ندب
طلبها فى مسجد آخر الا المسجد الحرام ونحوه ﴿ بس جماعت ياسنت مؤكده اولور
وياواجب اولور ثمرهٔ خلاف بركره تركيله آثمده اولور سنت دينلره كوره بركره
تركده آثم اولمز واجب اولديغنه كوره اولور سنت اولديغنه نظرا بنه تركى
عادت ايدرسه آثم اولور لكن واجبك اثمدن ادنى اولور (تتمه) رسول الله
صلى الله تعالى عليه وسلمك امته اقتداسى جائز اولور بلكه دنيادن برنجى خروج
ايتدى الا امتدن برجلك ارقهسنده نماز قيلدى اثرده وارد اولديكه رسول الله
صلى الله تعالى عليه وسلم صباح نمازندن ايكنجى ركعتى عبدالرحمن بن عوف
رضى الله تعالى عنهك خلفنده قيلدى رسول اللهك تأخرندن اصحاب كندوبى
امامته تقديم ايتمشلر ايدى ﴿ مواهب اللدنيه ﴾ جماعت من غير حرج جماعتله نمازى
اداية قادر اولان احرار بالغين عقلا اولان رجال اوزرينه سنت وياواجب قيلندى
رجال قيدى ايله نسا وصبيان خارج قالدى بالغين قيدى مستدرك اولدى
احرار قيدى ايله عبيد خارج قالدى هرنقدر اذن ويرلمش اولورسه ده جماعت
بركسهيى فوت ايتسه مسجد آخرده جماعت طلبى مندوبدر الا مسجد حرامده
وانك امثالنده طلب اولنمز امثالندن مراد مسجد نبوى ومسجد اقصى زيرا بونلرده
نمازك فضيلتى بونلرك غيريده نماز فضيلتك اوزرينه فائق اولور ابن ماجهنك
انس بن مالك رضى الله تعالى عنهك روايتنى روايت ايتديكى كشينك كندو
منزلنده قيلديغى نمازه برنماز ثوابى ومحلهسى مسجدنده قيلديغى نمازينه يكرمى بش
كندوده جمعيت اولان مسجدده نمازينه بش يوز مسجد اقصاده نمازينه بش بيك بنم
بو مسجدمده نمازينه اللى بيك مسجد حرامده نمازينه يوز بيك نماز ثوابى ويريلور

 (حديث)

حديث شريفى مضموننه بنا ﴿ حلبى ﴾ عن الجامع الصغير ﴾ (فلا تجب على
مريض ومقعد وزمن ومقطوع يد ورجل من خلاف) اورجل فقط ذكره الحدادى
(ومفلوج وشيخ كبير عاجز واعمى) وان وجد قائدا ﴿ مقعد مكرم وزننده
كتورمه دينور زمن دخى كتورم معناسنه بس جماعته حضورده قدرت لازم
اولديسه مريض وكتورم وخلافندن الى واياغى مقطوع ويافقط براياغى ومفلوجكه
اعضاسى كوشنوب معاذالله خلط بلغمينك انصبابى سببيله مسالك روح
قپانوب بدنينك بريانى طوتميان وكندو ايچون شيخ كبير وكندوبى الندن
طوتوب جماعته كتورر كسهسى هرنقدر بولورسه ده اعمى اولان كسهلر
اوزرلرينه جماعت واجب اولمدى ﴾ (والا على من حال بينه وبينها مطر وطين
وبرد شديد وظلمة كذلك) وريح ليلا لا نهارا وخوف على ماله اومن غريم اوظالم
اومدافعة احد الاخبثين وارادة سفر وقيامه بمريض وحضور طعام تتوقه نفسه
ذكره الحدادى ﴿ دخى كندو ايله جماعت بينينه يغمور وياچامور وبرد شديد
وظلمت شديده وليل مظلمده ريح نهارده دكل وتحت يدنده بولنان مال اوزره
خوف هرنه قدر امانت دخى اولورسه ده ويامالى اولميان مفلس داينى خوفندن
ويانفسى ومالى اوزره خوف ايتديكى ظالم ويابول ويا غائط ويامدافعهسى ريح
دخى بنه بويلجه در بونلرك مدافعهسى وار ايكن جماعتله نمازه اقدام
اولنمز خشوعك ذهابنه سبب اولدقلرى ايچون هرنه قدر جماعتى ترك كراهت
تحريميه ايله مكروه ايسه ده بونلر ايله نمازه اقدامك كراهتى اشددر وسفر
ارادهسى وكندونك ذهابيله مريضه ضرر اصابت ايدن كسهنك مريضنك
عندنده قيامى وكندويه نفسنك اشتاهى وشوقى اولان طعامك حضورى
حائل ومانع اولورسه اشبو نوع كسهلره جماعت حضور واجب اولماز حدادى
بويلجه ذكر ايلدى ﴾ وكذا اشتغاله بالفقه لا بغيره كذا جزم به الباقانى تبعا للبهنسى
اى الا اذا واظب تكاسلا فلا يعذر ﴿ بنه بويلجه فقط علم فقهه اشتغال كرك
تعليم وتعلمه وكرك تأليفه اولسون حائل اولورسه بنه جماعت واجب اولمز
باقانى بهنسى يه اتباعا بويلجه جزم ايتدى ﴿ لكن فقهه اشتغالم وار ديو تكاسلا
جماعتى تركه مواظبت ايدرسه فقهه اشتغال عذر اولمز ﴾ ويعزر ولو
بأخذ المال يعنى يحبسه عنه مدة ولا تقبل شهادته الا بتأ ويل بدعة الامام اوعدم
مراعاته ﴿ جماعته حاضر اولميان كسه تعزير اولنور هرنه قدر تعزير
مالنى اخذ ايله اولورسه ده يعنى مال كندودن برمدت حبس اولنور يعنى
على وجه التملك اخذ اولنماز واشبو اخذ مال ايله تعزير جماعتى ترك ايدنه خاص
دكلدر بلكه هر بر تعزير مستحق اولانده جاريدر لكن باب التعزيرده اشبو

قولك تضعیفی كلور كه بونده ظلمه به باب ظلمی فتح وار در وتارك جماعتك
شهادتی مقبول اولمز لكن جماعتی تركی امامك اهل بدعت اولوب ویاماموملك
مذهبنه فرائضده ویا واجباتده عدم مراعاتندن ناشی اولورسه ینه معذور در
❊(والاحق بالامامة) تقدیما بل نصبا مجمع الانهر (الاعلم باحكام الصلوة) فقط
صحة وفسادا بشرط اجتنابه للفواحش الظاهرة وحفظه قدر فرض
وقیل واجب وقیل سنة ❊ نمازه حاضر اولانلرك اوزرلرینه
اما مته تقدیمه بلكه امام نصب وتعیین ایتمكه احق واولی اولان فواحش
ظاهره دن اجتناب ودیننده عدم طعن ونصب اولنمش امام راتب وصاحب
منزل اولمیوب وفرض مقداری آیت قرآنیه دن حفظ شرطیله فقط احكام
صلاته صحة وفسادا اعلم اولاندر عند البعض واجب مقداری وعند البعض
سنت مقداری قرآنی حفظ شرطدر صاحب بحر واجب مقداری اولمغی ظاهر در
دیدی زیرا مقتضای واجب تركیله اثمدر بوده نمازده نقصانی مورثدر
زیلعی وغیریلر سنت مقداری اولمغی ترجیح ایلدی زیرا بوتقدیم علی سبیل الاولویتدر
بوكا مناسب اولان سنته مراعاتدر اعلمیتك اقرئیت اوزرینه تقدیمی قرائته
ركنده وعلمه جمیع اركانده محتاج اولدیغنه مبنیدر وعلم عقلدن افضلدر ❊
حموی ❊(ثم الاحسن تلاوة) وتجویدا (للقراءة ثم الاورع) ای الاكثر اتقاء
للشبهات والتقوی اتقاء المحرمات ❊ بوندنصكره امامته زیاده حقیق ولایق
اولان قرائتی تلاوت وتجوید یوندن احسن اولاندر یعنی كیفیت مخارج
حروفه ووقفه وبونلره متعلق اولان شیلره عالم اولمقدر ❊ قهستانی (تنبیه)
اصحاب كرین رضوان الله تعالی علیهم اجمعین دن قرآن عظیم الشانی حفظ
ایدن ابی بن كعب وزید بن ثابت ومعاذ بن جبل وابو زید الانصاری وعثمان
بن عفان حضراتیدر ابو الدرداء وعباده وتمیم الداری حضرتلرینك حافظ
اولوب اولمامسنده اختلاف اولنمشدر ❊ ابو السعود ❊ صكره امامته اولی اولان زیاده
ورع صاحبی اولانكه شبهه لولردن اتقا واحترازا ایدندر تقوی محرماتدن صاقنمقدر وورعه
تقوی لازم كلور من غیر عكس زهد حلالدن برشیئی تركدر كه شبهه لو یه وقوع
خوفندن زهد جمله سندن اخصدر ❊(ثم الاسن) ای الاقدم اسلاما فیقدم
شاب علی شیخ اسلم وقالوا یقدم الاقدم ورعا وفی النهر عن الزاد وعلیه یقاس سائر
الخصال فیقال یقدم اقدمهم علما ونحوه وحینئذ فقلما یحتاج للقرعة ❊ صكره
اسلام جهتندن اقدم اولیدر ❊ زیرا عمری اسلامده ممتد اولان كمسه نك عبادت وطاعتی
كثیر اولور محیطده اكبر اورع اوزرینه تقدیم اولنور دیدی پس اسلام ایچنده
نشأت ایدن ویا شیخدن اقدم اسلامله مشرف اولان شاب قریبا اسلامه كلان

شیخك اوزرینه تقدیم اولنور فقهاء ورعی مقدم اولان تقدیم اولنور دیدیلر
نهرده زاددن نقلا ذكر اولندیكه ورعا اقدمك تقدیمی اوزرینه سائر خصالده
قیاس اولنور ده علم وعلم كبی مسئله قرائتده اقدم اولنلر بری برلرینك
اوزرلرینه تقدیم اولنورلر بو تقدیرجه قرعه یه احتیاج قلیل اولدی
❊(ثم الاحسن خلقا) بالضم الفة بالناس (ثم الاحسن وجها) ای اكثرهم تهجدا زاد
فی الزاد ثم اصبحهم ای اسمحهم وجها ثم اكثرهم حسبا ❊ خلق خانك ضمیله ولامك
سكونی وضمیده لغتدر ناسه الفت یوندن احسن اولاندر صكره وجه یوندن
احسن اولانكه تهجدی اكثر اولاندر شارحك الاحسن وجها كلامنی اكثرهم
تهجدا ایله تفسیری تفسیر باللزوم قبیلندندر بدا یعده بو تكلفه حاجت
بو قدر دیدی حالی اوزره ابقاده برضرر یوقدر زیرا صباحت وجه كثرت
جماعته سببدر ❊ حلبی ❊ زاد نام كتابده ثم اصبحهم تركیبنی زیاده ایلدی یعنی صكره
امامته اولی اولان زیاده صبیح الوجه اولانكه یعنی سماحت وبشاشتی اكبر اولان
دیمكدر اشبو صباحت وجه تناسب اعضا جهتندن اولان حسنه مغایردر
صكره حسنی اكثر اولاندر ماسبقده كه حسن وجه شارحك تفسیریله مفسر
اولمغله بونده تكراردن خلاص اولندی یوق بونده جمیع اعضانك حسنی مراد
اولنسده اولور ❊(ثم الاشرف نسبا) زاد فی البرهان ثم الاحسن صوتا وفی الاشباه
قبیل ثم المثل ثم الاحسن زوجة ثم الاكثر مالا ثم الاكثر جاها ❊ صكره نسبا
اشرف اولان اولیدر مثلا عباسی وحسنی وحسینی وزبیری كبی برهان نام كتابده
ثم الاحسن صوتا كلامنی زیاده ایلدی یعنی صفات مشروحه لرده تساویدنصكره صوتی
احسن اولان اولیدر اشباهده ثم المثل بحثندن اقدمجه ثم الاحسن زوجة
تركیبنی ذكر ایتدی یعنی بوندنصكره تقدیمه اولی زوجه سی
احسن اولاندر كه یعنی اهلینه محبتی زیاده اولان دیمكدر غالبا محبت صاحب حسنه
اولدیغندن اكتفا ایلدی بوندن تقدیمه باعث نفسنك سائر نسایه تطلعندن عفتیدر صكره
مال یوندن اكثر اولاندر حلال اولورسه حرام اولورسه فاسق اولور حلال اولدیغی
صورتده وجه تقدیم ینه تعففیدر صكره جاها اكثر اولاندر اكر رضاء الله ایچون صرف
ایدرسه یوق صرف ایتزایسه فاسق اولور ❊(ثم الانظف ثوبا) ثم الاكبر رأسا والاصغر
عضوا ❊ صكره ثوبی زیاده پاك اولان امامته اولیدر زیرا نظافت كثرت جماعته سببدر
بعضیلر قیمتده غلا ایله تفسیر ایتدیلر صكره اعضالرك باشه مناسبتیله بله باشی اكبر
وعضوی اصغر اولاندر زیرا هیئت مشروحه كبر عقله دلالت ایدر اما كبر رأس
پك فاحش اولوب تناسب اعضا بولنمامق عقلك عدم اعتدالنی مستلزم اولان
مزاجك تركیبنك اختلالنه دلالت ایدر ❊(ثم المقیم علی المسافر ثم الحر الاصلی علی العتیق)

صكره مقيم مسافر اوزرينه تقديم اولنور مسافرلر صلاتلرى باعيده مقيمه لاحق اولمق ايچون صكره حر الاصل معتق اوزرينه تقديم اولنور شرفنه بناءً ✻ ثم المتيمم عن حدث على المتيمم عن جنابة ✻ صكره حدثدن ناشى متيمم جنابتدن ناشى متيمم اوزرينه تقديم اولنور اخف حدثيندن اولديغندن (فائدة) ✻ لا يقدم احد فى التزاحم الا بمرجح ومنه السبق الى الدرس والافتاء والدعوى فان استووا فى المجئ اقرع بينهم انتهى كلام الاشباه ✻ بر امر شرعى ويا عاديده مزاحمده بركسه تقديم اولنماز الا بمرجح ايله تقديم اولنور درسه وافتايه ودعوايه سبقت مرجحندندر ✻ كلمكده مساوى اولورلرسه بينلرنده قرعه ايتيلور اشباهك كلامى بونده نهايت بولدى ✻ وفى الفصل الثانى والثلاثين من حظر التاتارخانية وفى طلبة العلم يقدم السابق فان اختلفوا وثمة بينة فبها والا اقرع كمجيئهم معا كما فى الحرقى والغرقى اذا لم يعرف الاول ويجعل كانهم ماتوا معا انتهى ✻ تاتارخانيه نك حظرندن اوتوز ايكنجى فصلده ذكر اولنديكه علم اخذنده بر برينى تعاقب ايدن طلبهٔ علومده سابق تقديم اولنور ✻ سبقت دعواسنده اختلاف ايتسه لر بينه لرى اولورسه نه كوزل يوقسه برابر كلدكلرى صورتده قرعه اولديغى كبى بونده ده قرعه اولور برابر كلوب ترتيب معلوم اولمامق حرق ايله غرقده اولديغى كبى بونلرده اول وفات ايدن معلوم اولميوب جمله سى بردن وفات ايتمش حكم اولنديغندن برى اخره وارث اولەمز بلكه هر برلرينك حياتده اولان ورثه لرى وارث اولورلر تاتارخانيه نك كلامى منتهى اولدى ✻ وفى محاسن القراء لابن وهبان وقيل ان لم يكن للشيخ معلوم جاز ان يقدم من شاء واكثر مشايخنا على تقديم الاسبق واول من سنه ابن كثير ✻ ابن وهبانك محاسن القراء نام كتابنده ذكر اولنديكه عند البعض شيخ ايچون وقف وياطلبه جانبندن معلوم وظيفه اولمزسه شيخ ديلديكنى تقديم ايدر بو تقديرجه ديلرسه اصلا تعليم ايتمز اكثر علما اسبقك تقديمى اوزرينه درلر بين الطلبه اول اشبو مقارعه طريقنى وضع ايدن ابن كثير اولدى ✻ (فان استووا يقرع) بين المستويين (او الخيار الى القوم) فان اختلفوا اعتبر اكثرهم ولو قدموا غير الاولى اساؤا بلا اثم ✻ امامته اولى اولان كسه لر اوصاف مشروحه لرده مساوى اولسه لر بينلرنده قرعه ايتيلور فان استووده جمعدن مراد ما فوق الواحددر وياخود قومك تقديم ايدرلرسه جماعت مخيرلردر امامام نصبندن برقوم اختلاف ايتسه لر اكثرلرينك اختيار ايتدكلرى اعتبار اولنور اكر اولينك غيرينى تقديم ايتسه لر بلا اثم اسائت ايتمش اولورلر ✻ (و) اعلم ان (صاحب البيت) ومثله امام المسجد الراتب (اولى بالامامة من غيره) مطلقا (الا ان يكون معه سلطان او قاض فيقدم عليه) لعموم ولايتهما وصرح الحدادى تقديم الوالى على الراتب ✻ معلوم اولسونكه تحقيقا

منزل صاحبى ومسجدده منصوب اولان امام امامته غيرلردن اولىدر ✻ غيركرك صفات سابقه لر ايله متصف اولسون ويا اولمسون الا صاحب بيت ويا امام ايله سلطان وياقاضى بولنورلر ايسه ولايتلرى عام اولديغندن رب البيتله راتبك اوزرينه تقديم اولنورلر حدادى والينك راتب اوزرينه تقديمنى تصريح ايلدى ✻ (والمستعير والمستأجر احق من المالك) لما مر ✻ بر منزلى مثلا اعاره ويا اجاره ايله اخذ ايدن كسه امامته اصل مالكدن احقدر ولايت كندولرك اولوب مالك اولمديغندن ✻ (ولو ام قوما وهم له كارهون ان) الكراهة (لفساد فيه او لانهم احق بالامامة منه كره) له ذلك تحريما لحديث داود لا يقبل الله صلاة من تقدم قوما وهم له كارهون (وان هو احق لا) والكراهة عليهم ✻ بركسه برقوم كندونك امامتنى كريه كورورلر ايكن قومه بوره امامته تقدم ايتسه اكر اول قومك استكراهلرى اول كسه ده اولان برفساددن ناشى ياخود كندولرى امامته اول كسه دن احق اولدقلرندن اوتورى ايسه اول كسه يه اول امامت كراهت تحريميه ايله مكروهدر ائمه حديثدن ابى داودك روايت ايتديكى الله ذو الجلال شول كسه نك نمازنى قبول ايتمزكه برقوم كندونك امامتنى استكراه ايدرلر ايكن كندو قومه امامته تقدم ايدر حديث شريفنه بناءً يوق اول كسه امامته احق ايسه اول كسه يه كراهت اولمز بلكه اول قومه اولور ✻ (ويكره) تنزيها (امامة عبد) ولو معتقا قهستانى عن الخلاصة ولعله لما قدمناه من تقدم الحر الاصلى اذ الكراهة تنزيهية فتنبه ✻ هر نقدر معتق اولورسه ده عبدك امامتى تنزيها مكروهدر تعلم تفرغى اولميوب وناسك كندويه اقتدايه رغبتلرى اولديغندن وتكثير جماعت مطلوب ايكن تقليله مؤدى اولور معتقه عبد اطلاقى عموم مجاز اعتباريله كه عبددن مراد كرك حالده وكرك ماضيده رقيتله متصف اولاندر واشبو امامت عبدك كراهتك على ما سبقده مرور ايدن حر الاصلك امامته تقديمنك اولويتيدر عبدك حر اوزرينه تقديمى خلاف اولى اولديغندن كراهت تنزيهى اولديغى متنبه اول مقامك دقتنه قنيه ايله اشارت ايتدى (واعرابى) ومثله تركمان واكراد وعامى (وفاسق واعمى) ونحوه الاعشى نهر (الا ان يكون) اى غير الفاسق (اعلم القوم) فهو اولى ✻ دخى اعرابى كه باديه يعنى يازى وبيان يرلرده ساكن اولنلرك امامتلرى تنزيها مكروه قيلندى كرك لغت عرب ايله تكلم ايتسونلر وكرك سائر لسانله ايتسونلر شهرستانده ساكن اولوب لسان عربله تفوه ايدن عربيدر كراهت غالبا كندولرده جهل اولديغندن تركمانكه برمحلده توطن ايتميوب سير وسياحت ايدن كسه لر واكراد وعاميكه قلب كوزى كور يعنى جهل وبلادت وقساوت قلب صاحبى كسه لر اعرابى كبيدر عامينك ماقبلنه عطفى عطف العام على الخاص قبيلندندر دخى فاسقك

واعمانك واعما مثللو كيجه ده وكوند زده ايوجه كورميان ضعف بصره مبتلا اولان اعشى نجاستدن احترا ز وحفظ ايده مدكارند ن امامتلرى مكروهدر لكن فاسقك غيرى عبداعمى واعرابى جماعتك اعلمى اولورسه اول كمسه امامته اولادر اما فاسق اعلم تقديم اولنمز زيرا تقديمنده كندويه تعظيم اولمش اولور حالبوكه شرعا فاسقه اهانت وبغض فى الله هركسه واجبدر تقديمنده كراهت تحريميه اولور ❊ابو السعود ❊ (ومبتدع) اى صاحب بدعة وهى اعتقاد خلاف المعروف عن الرسول لابمعاندة بل بنوع شبهة وكل من كان من قبلتنا (لايكفر بها) حتى الخوارج الذين يستحلون دماءنا واموالنا وسب اصحاب الرسول وينكرون صفاته تعالى وجواز رؤيته لكونه عن تأويل وشبهة بدليل قبول شهادتهم الا الخطابية ومنا من كفرهم ❊ دخى مبتدعه يعنى صاحب بدعتك امامتى مكروهدر بدعت رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم طرف باهر الشرفلرندن معروف ومشهور ورود ايدن سنت سنيه وطريقت بهيه نك خلافنى لاعن معاندة نوعا شبهه دن ناشى خلافنى اعتقاد ايتمكدر خلاف سنتى عنادا اعتقاد ايتمك كفردر شمنى بدعتى جانب نبويدن تلق وقبول اولنان طريق حقك علمى ويا عملى خلافنى احداث ودين وطريقت قلمق ايله تعريف ايلدى هر بر كمسه كه بزم اهل قبله مزدن اولدى ارتكاب بدعتله تكفير اولنماز مصنفك لايكفر بها قولى مبتدع قولنك صفتيدر شارح وكل من كان يه خبر ايتدى ضررى يوقدر ❊حلبى❊ اجمع الجوامع نام كتابده وشرحنده ذكر اولنديكه بزلر اهل قبله دن براحدى ارتكاب بدعتله تكفير ايتمه يز صفات الله وافعال عبادى الله عظيم الشانك خلقنى وآخرتده جواز رؤيتى انكار ايدنلر كبى اهل سنتدن مسفورلرى بعض بعض تكفير ايدنده وار در اما بدعتلريله اهل قبله اولمقدن خروج ايدن حدوث عالمى وبعثى وحشرا جسادى وعلم بالجزئياتى انكار ايدنلرك كفرلرنده بين العلماء نزاع يوقدر رسول الهك كتوردیكى بداهة معلوم اولان شيلرك بعضنى منكر اولدقلرندن انتهى حتى اهل سنتك دملرنى ومالرنى استحلال ايدن وشيخينك ماعداسى اصحاب رسوله سب وصفات اللهى ورؤيتى انكار ايدن خوارج تكفير اولنمازلر انكارلرى تأويلله وشبهه دن ناشى اولديغندن مفهوم مخالفى لاعن شبهة وتأويل اولورسه تكفير اولنمدقلرينه دليل شهادتلرينك قبوليدر الاخطابيه طائفه سنك شهادتلرى مقبوله دكلدر كندولره موافقت ايدن كمسه لر ايچون شهادت زورى تجويز ايتدكلرى لكن كافر دكللردر مذهب صحيح ضرورات دينيه دن اولديغى اصول معلومه دن اوليان شيلرده مخالفتله براحد تكفير اولنماز اما خلاصه ده وغيريده بعض صريح كفرلرينه دلالت ايدن قول امام اعظمدن منقول دكلدر بلكه تفريعات مشايخدندر والله هو الموفق

بزلردن بعض خوارجى تكفر ايدنده واردر ❊ (وان) انكر بعض ماعلم من الدين ضرورة (كفربها) كقوله ان الله تعالى جسم كالاجسام وانكاره صحبة الصديق (فلا يصح الاقتداء به اصلا) فليحفظ ❊ مبتدع امور دينيه دن اولديغى باالبداهة معلوم اولان بعض شيئى انكار ايلسه انكله تكفير اولنور وكندويه اصلا اقتدا صحيح اولمز مثلا حاشا الله ذوالجلال جسم كالاجسام قول باطلى وابو بكر الصديق رضى الله تعالى عنهك صحبتنى وياخلافتنى انكارى كبى كالاجسام قيد دكلدر يعنى مطلق جسم ديسه ينه كافر اولور جسم لا كالاجسام ديسه مبتدعدر ❊ بحر ❊ (وولد الزناء) هذا ان وجد غيرهم والا فلا كراهة بحر بحثا وفى النهر عن المحيط صلى خلف فاسق اومبتدع نال فضل الجماعة ❊ دخى ولد زنانك امامتى تنزيها مكروهدر اشبو مرقوملرك اما متلرينك كراهتلرى كندولرينك غيرى امامته احق بولنورسه واكر بولنمزسه اصلا كراهت اولمز بحرده بحث وتفتيش اولندى نهرده محيطدن نقلا ذكر اولنديكه بركمسه فاسقك ويا مبتدعك ارقه سنده نماز قيلسه جماعت فضيلتنه نائل اولور ❊ وكذا تكره خلف امرد وسفيه ومفلوج وابرص شاع برصه وشارب خمر وآكل الربا ونمام ومراء ومتصنع ومن ام باجرة قهستانى ❊ ينه بويلجه تنزيها مكروهدر امردك هرنقدر صبيح الوجه اولمز ايسه ده وامورنده شرعك وعقلك مقتضاسى اوزرينه كوزلجه تصرف ايده ميان سفيهك ومفلوجك وبرصى شايع اولان ابرصك وشارب خمرك وآكل رباك وعلى وجه الافساد بين الناس نقل كلام ايدن نمامك اشبو نميمه كبائر دندر انسان اوزرينه قبولى حرامدر وناسك كورمسنى قصد ايدن مرائينك كرك تحسين طاعاتده تكلف ايتسون ويا ايتمسون عادتى اوزرينه ايتسون عملى حبط ايدر ومتصنعك يعنى تكلف ايله تحسين طاعت ايدن مرائينك بوم رائيدن اخصدر اشبو بش فاسقده داخلدر دخى اجرتله امامت ايدن كمسه نك خلفلرنده نماز قلمق اشبو قسم آخيرده كراهت طاعات اوزرينه استيجارك بطلا نينه مبنيدر و بوطريقت متقدمين طريقيدر مفتى به اولان استيجار مزبورك جوازيدر شعائر اسلامك تعطيلى خوفندن ❊ ابو السعود ❊ زاد ابن ملك ومخالف كشافعى لكن فى وتر البحر ان تيقن المراعاة لم يكره اوعدمها لم يصح وان شك كره ❊ ابن ملك ارقدلرنده نماز قلمق مكروه اولان اشخاص مرقومك اوزرلرينه ومخالف كشافعى قولنى زياده ايتدى يعنى مذهبنك مخالفى اولان مثلا شافعى المذهب امامك ارقه سنده نمازينه مكروه قيلندى ديمك اولور لكن بحرك وتر بحثنده ذكر اولنديكه امامك مؤتمك مذهبنه مراعاتى متيقن اولورسه مكروه اولمز اكر عدم مراعات واجبده اولورسه مثلا قعدۀ اولى ده صلوات دعاسنى زياده كبى

كراهتی موجبدر فسادی موجب دكلدر واكر فرضده وواجبده مراعات بولنور
سنتده اولمزسه اقتدا ترك اولنماز اقتدا ارجح اقوال اوزره واجب وواجبه
مراعات كراهت تنزيهيه‌يی تركك اوزرينه مقدم اولديغندن ❊ حلبی ❊ قول معتمد بودر
محققينك ميللری بوكا اولوب وقواعد مذهب بوكا شهادت ايتديكينه بناً
واكر مقتدی امام مخالفك كندونك مذهبنه مراعاتنده شك ايدرسه نمازی
جائز مع الكراهه‌در اماجوازی حالنی صلاحه حملا نمازه اقبال وتوجهنده
غيرك مذهبنه مراعات ايتمسی كندونك مذهبنده‌ده مطلوب اولديغندن
مراعاتنه مبنيدر وكراهتی بعض بزلرك عندمزده تركی واجب اولان مثلا قعدهٔ
اولاده صلوات دعاسی كبی غيرك عندنده اتيانی سنت اولورده انی ترك ايتمز ❊ حلبی ❊
ظاهر اطلاقلری كراهتك تحريميه‌ تيدر ❊ (و) يكره تحريما (تطويل الصلاة)
على القوم زائدا على قدر السنة فی قراءة واذكار رضی القوم اولا لاطلاق الامر بالتخفيف
نهر ❊ قرائتده واذكارده سنت قدرينك اوزرينه نمازی قوم اوزرينه تطويل
تحريما مكروه قيلندی جماعت راضی اولسون ويااولمسون وجوبی اقتضا ايدن
امر تخفيف مطلق اولديغندن ❊ وفی الشرنبلالية ظاهر حديث معاذ انه لايزيد
على صلاة اضعفهم مطلقا ولذا قال الكمال الاالضروة وصح انه عليه الصلاة
والسلام قرأ بالمعوذتين فی الفجر حين سمع بكاء صبی ❊ شرنبلاليه‌ده ذكر
اولنديكه معاذ رضی الله تعالى عنهك روايت ايتديكی حديث شريفكه (ايها الناس
ان منكم منفرين من ام بالناس فليخفف فان منهم المريض والضعيف وذا الحاجة) يعنی
ای ناس سزلردن بعض واركه جماعتی نفرت ايتديرر شول كسنه كه امامت ايتدی
تخفيف ايتسون زيرا جماعتدن مريض وضعيف وصاحب حاجت واردر
اشبو حديث شريفك ظاهری امام جماعتدن زياده ضعيفلرك نمازينك اوزرينه
زياده ايتمز سنت قدری اولسون ويااولمسون جماعتده اضعف اولديغی معلوم وياظن
غالب اولورسه واضعفدن مراد ذا الحاجه عام اولاندر حديث شريفده
تصريح اولنديغنه بناً اشبو مضمون سابقه بناً اكمال الاالضرورة ديدی
وصحيح اوله‌رق رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم صباح نمازنده
برصبينك بكاسنی استماع بيورقده معوذتين سورەلرينی قرائت بيوردیلر
سنت اولان طوال مفصلدن تلاوت ايكن عورتك مصلحتی ايچون ترك
بيوردیلر ❊ (و) يكره تحريما (جماعة النساء) ولو فی التراويح (فی غير صلاة
جنازة) لانها لم تشرع مكررة فلو انفردن تفوتهن بفراغ احداهن ولو امت
فيها رجالا لاتعاد لسقوط الفرض بصلاتها الا اذا استخلفها الامام وخلفه
رجال ونساء فتفسد صلاة الكل ❊ نسانك جنازه نمازينك غيريده

جماعتله نماز قيلملری مكروهدر هرنقدر تراويحده دخی اولورسه‌ده
زيرا امام تقدم ايتسه زيادهٔ كشف لازم كلور يوق وسط صفده واقف اولورسه
امام مقامنی ترك ايتمك لازم كلور بونلرك ايسه هربرلری مكروهدر ديو
عنايه‌ده مذكوردر لكن بوكا كوره برعورت فقط امام اولان عورت ايله
محاذيه اولەرق اقتدا ايتسه كراهت اقتضا ايتمز ❊ حلبی ❊ جنازه نمازنده
جماعتك مكروه اولمديغی جنازه نمازی فرض اولوب وتقدمی ترك مكروه
اولمغله بس برامر فرضی فعل ايچون مكروه اشلمك بينيله وياخود مكروهی ترك
ايچون فرض ترك بينلرنده دوران ايلدی بنابرين شق اول اختيار اولنديده جماعتله
نسانك ميت نمازنی اتيانلری واجب اولدی ❊ بحر ❊ لكن بعض اعتراض ايراد ايتمشلركه
فقط برعورتك صلاتيله فرض ساقط اولور كراهتی ارتكابه‌ده احتياج اولمز جنازه نمازی
مكررة مشروع اولمدی يعنی نسا جماعتله تكرار قيلسەلر ايكنجی نفلا مكروه اوله‌رق واقع
اولور بوقسه اصلا صحيح اولمزدی كل هرنقدر عبارة بونی موهم ايسه‌ده يوق نسا
على وجه الانفراد بربر قيلسه‌لر برينك نمازدن فراغيله سائرلرك نمازی فساده كيدر
جمله‌سنك بردن فراغلری نادردر ❊ حلبی ❊ جنازه‌ده عورت رجال ايله امامت ايتسه
عورتك نمازيله فرض كفايه سائرلردن ساقط اولديغندن اعاده اولنمز اكر اعاده
اولنسه نفل مكروه اولور لكن خلفنده رجال ونسا اولان امام عورت استخلاف ايدرسه
جمله‌سنك نمازی فساده كيدرده اعاده لازم اولور اما رجال ايله امامتك نمازلرينك فسادی
عورتله رجالك نمازلرينك عدم صحتی ايچوندر اما نسا ايله متقدمه‌نك نمازلرينك فسادی
تحريمهٔ كامله ايله نمازه دخول ايدوب تحريمهٔ ناقصديه انتقال ايتدكلرندن كانه برفرضدن
برفرضه خروج ايتمش اولديلر بناً عليه جائز اولمدی ❊ حلبی ❊ (فان فعلن تقف الامام
وسطهن) فلو تقدمت اثمت الا الخنثى فيتقدم مهن (كالعراة) فيتوسطهم اما مهم
فكره جماعتهم تحريما فتح ❊ امام من يؤتم به معناسنه مذكر اولسون
ويامؤنث اولسون اسم اولوب وصف اولمديغندن صواب اولان هانك تركی اولدی
نسا جماعتله نماز مراد ايتسەلر امامەلری وسطلرنده واقف اولور تقدم ايدرسه
آثم اولور لكن خنثی عورتلری امامتده تقدم ايدر زيرا وسطلرنده قيلسه ذكوريتنه
كوره نسانك كندويه محاذاتلريله نمازی فساده كيدر بس نسانك دخی نمازلری
فساده كيدر نساء مذكوره‌لرك امامتلرينك توسطی عاری اولانلرك امامەلرينك
توسطلری كبی تشبيه توسطده وانفرادده يوقسه من كل الوجوه دكلدر
زيرا عرات قاعدين ونسا قائمات اولدقلری حالده ادای صلات ايدرلر
عراتك جماعتله نماز ادالری مكروه قيلندی ❊ (ويكره حضورهن الجماعة)
ولو لجمعة وعيد ووعظ (مطلقا) ولو عجوزا ليلا (على المذهب) المفتی به لفساد

الزمان واستثنى الكمال بحثا العجائز المتفانية ❊ فساد زمانه بنأ مذهب مفتى به
اوزره مطلقا ليلا ونهارا هرنقدر عجوز دخى اولورسه‌ده نسانك جماعته
حضورى هرنقدر جمعه وعيدين ووعظ مجلسى اولورسه‌ده مكروه قلندى
ام المؤمنين حضرت عائشه رضى الله تعالى عنها وعن ابويها يه نسا حضرت
عمر رضى الله تعالى عنهك كندولرى مساجده خروجدن نهيلرنده شكوا
ايتدكلرنده بيورديلركه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم اكر حضرت عمرك
بلديكنى بليدى سزلره خروجه اذن ويرمزدى مجموع النوازل نام كتابده ذكر اولنديكه
زوج زوجه‌يه ابوينك زيارتى وعياده‌سى وتعزيه‌سى ايچون خروجه اذن ويرر
ومحرملرينى زيارته‌ده رخصت ويرر اكرقابله وياغاسله وغير اوزرنده وغيرك كندونك
اوزرنده حقى اولورسه اذنله واذنسز خروج ايدر وحج دخى بويله‌در بونلرك
ماعداسى اجانبى زيارته وعياده‌يه وولیمه‌يه اذن ويرمز اكر اذن ويررسه
ايكيسيده عاصى اولورلر وحمامدن دخى منع اولنور مجلس علمه زوجك رضاسى
اولمقسزين خروج ايده‌مز اكر كندويه برنازله واقعه اولوب استفتايه
محتاجه اولسه اكر زوجى استفتا ايدوب كندويه خبر ويررسه خروجنه
رخصت يوق واكر استفتا ايتمزسه خروجنه اذن واردر هر برمسائل دينيه‌ده
زوجه لايق اولان برعالمدن تعلم ايدوب زوجه‌سنه تعليم ايتمكدر يوقسه بعض
كره تعلم امور دينيه‌سى ايچون خروجنه رخصت ويرمك اولى در عجوز مؤنثه
اسمدرتاسى لازمدكلدر اللى بردن آخر عمره‌دك اطلاق اولنور كمال عجوز متفانيه‌دنى
استثنا ايلدى يعنى انلره ظهر وعصر وجمعه‌نك غيريده نماز ايچون خروجه
امام اعظمدن روايت واردر ❊ (كما تكره امامة الرجل لهن فى بيت ليس معهن
رجل غيره ولامحرم منه) كاخته (اوزوجته اوامته اما اذا كان معهن واحد
ممن ذكر اوامهن فى المسجد لا) يكره بحر ❊ كراهت مشروحه برمنزلده كندولر
ايله برابر كندولره امامت ايدن رجلك غيرى بررجل وياامامك مثلا همشيره‌سى كبى
برمحرمى ويازوجه‌سى وياامه‌سى اولميان رجلك برازنسايه امامتى مكروه اولديغى كبى
اما نساى مزبوره‌لر ايله برابر انلردن بركسه اولسه وياخود مسجده قپوسى
مفتوح اوله‌رق امامت ايتسه كراهت اولمز ❊ (ويقف الواحد) ولوصبيا اماالواحدة
فتأخر (محاذيا) اى مساويا (ليمين امامه) على المذهب ولاعبرة بالرأس بل بالقدم
فلوصغيرا فالاصح مالم يتقدم اكثر قدم المؤتم لاتفسد ❊ مذهب مختار اوزره
مؤتم براولورسه هرنقدر صبى دخى اولورسه بلافرجه مساوى اوله‌رق امامك
صاغ جانبنده واقف اولور امابرعورت اولورسه امامدن تأخر ايدر محاذاتده
رأسه اعتبار يوقدر بلكه قدمك مساواتنه‌در اعتبار امامك قدمى صغيراولورسه

اصح اولان مؤتمك قدمنك اكثرى تقدم ايتمدكجه نمازفساده كتمز ❊ (فلووقف
عن يساره كره اتفاقا ❊ امامك يسارى جانبنده طورورسه اتفاقا كراهت تنزيهيه ايله
مكروه اولور امام محمدك امامك خلفنده قلارسه نمازى جائز اولور يسارنده اولورسه
جائز مع الاساءه‌در قولنه بنأ ❊ (وكذا) يكره (خلفه على الاصح) لمخالفته
السنة (والزائد) يقف (خلفه) فلو توسط اثنين كره تنزيها وتحريما لو اكثر
ولو قام واحد بجنب الامام وخلفه صف كره اجماعا ❊ ينه بو بلجه بر امامك
خلفنده اولورسه قول اصح اوزره مكروه اولور سنته مخالفتى ايچون بردن
زياده اولان مؤتم امامك ارقه‌سنده واقف اولور هرنقدر برى صبى دخى
اولورسه ❊ قهستانى‌ده ذكر اولنديكه مقتدى بر اولديغندن صاغده طورسه
بعده برآخر مؤتم دخى كلسه متقدمكى خلفه تأخر ايدر امام ايكى مؤتمك
وسطنده طورسه كراهت تنزيهيه ايله مكروه اولور ايكيدن اكثرك وسطنده
اولورسه تحريما مكروه اولور صفدن تقدم واجبنى ترك ايتديكى ايچون
صف اولده وقوف ممكن ايكن آخرك كراهتنده اختلاف واردر قنيه‌ده ذكر
اولنديكه صف اولده وقوف ثانيدن ثانيده وقوف ثالثدن الى اخره افضلدر بحرده
ذكر اولنديكه خبرده وارد دركه تحقيقا الله عظيم الشان جماعت مصليه
رحمت انزال بيوردقده اولا امامه ثانيا صف اولده امامك حذاسنده كنه صكره
صاغنده وصكره صولنده بولنان جماعتلره صكره صف ثانيه الى آخر الصفوف
نازل اولور ارقه طرفنده صف وار ايكن برمؤتمك امامك جنبنده طورمسى
اجماعا مكروهدر رجوع قهقرى ايله كيروصفه دخول امكانى اولورسه كراهتدن
خلاص اولور ❊ (ويصف) اى يصفهم الامام بان يأمرهم بذلك قال الشمنى
وينبغى ان يأمرهم بان يتراصوا ويسدوا الخلل ويسووا مناكبهم ويقف وسطا ❊
امام جماعته صف ايله امر ايدوب كندولر صف طوردرر شمنى امامه لايقدر
كه جماعتنه نمازده تراصله يعنى نماز صفنده يكپاره كبى بربرينه بناشق
صيق طورمق ايله وخللى كه فرجهلرى سد ايدوب قپامق ايله واوموزلرى مساوى
وبرابر ايتمكله امر ايده رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك (اقيموا الصفوف
وحاذوا بين المناكب وسدوا الخلل ولينوا بايديكم اخوانكم لاتذروا فرجات الشيطان
من وصل صفا وصله الله ومن قطع صفا قطعه الله) قول شريفلرينه بنأ وامام وسطده
طورر واكر طورمزسه اسائت ايتمش اولور ❊ وخير صفوف الرجال اولها فى غير
جنازة ثم وثم ❊ جنازه نمازنك غيريده رجالك صفلرينك خيرليسى اولكى صفدر
ثم وثم على مراتب الصفوف آخرينه‌دكين رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك
يكتب للذى خلف الامام بحذائه مائة صلاة وللذى فى الجانب الايمن خمس

وسبعون صلاة وللذى فى الجانب الايسر خمسون صلاة وللذى فى سائر الصفوف خمس وعشرون صلاة) قول منيفلرينه بناً اما جنازه نمازنده صفوفك خيرلوسى صكره كى صفدر خبرده وارد اولديكه بركسه‌نك اوزرينه اوچ صف جماعت نمازقيله كندو ايچون معفرت اولنور التى كشى اولسه دخى اوچ صف قلنور اوچ ايكى براوله رق ✻ ولو صلى على رفوف المسجدان وجد فى صحنه مكانا كره كقيامه فى صف خلف صف فيه فرجة ✻ رفوف رف كلمه‌سنك جمعيدر رف لسان تركيده راف ديدكلرى كه اولرك ايچ ديوارلرنده ايدرلر پروازه خانه معناسنه يعنى بركسه مسجدك صحننده يعنى وسطنده نماز قيله جق محل وار ايكن راف كبى اولان فوقانى تختلرنده نماز قيلسه مكروهدر كندوده فرجه اولان صفك وراسنده كى صفده قيامى مكروه اولديغى كبى اشبو قيامك كراهتى تحريمى اولمق كرك ومن قطعه قطعه الله حديث شريفنه بناً ✻ قلت وبالكراهة ايضا صرح الشافعية قال السيوطى فى بسط الكف فى اتمام الصف وهذا الفعل مفوت لفضيلة الجماعة الذى هو التضعيف لا لاصل بركة الجماعة فتضعيفها غير بركتها وبركتها هى عود بركة الكامل منهم على الناقص انتهى ✻ شارح ديركه صورت مشروحه‌ده بنده بووجه ائمهٔ شافعيه كراهتله تصريح ايلدى وامام سيوطى قدس سره بسط الكف فى اتمام الصف نام كتابنده بيوردبكه اشبو صف اولده فرجه وار ايكن صف ثانيده قيام فضيلت جماعت اولان تضعيفك يكرمى بش ويايكرمى يدى قات اولمغى فوت ايدنجيدر بوقسه اصل بركت جماعتى فوت ايدنجى دكلدر بو تقديرجه جماعتك ثوابنك تضعيفى بركاتنك غيريدر بركاتدن مراد جماعتدن كاملك بركاتى كه كندونك اخلاصى سببيله نازل اولان رحمتك حاضر بنده كرك ناقص وكرك كامل بالعموم نزول وشموليدر لكن اهل مذهبك عبارەلرندن منفهم اولان فقط كراهتدر يعنى امام سيوطى بو تأويلله كراهتدن خلاص ايده‌مز وكلامى بونده نهايت بولدى ✻ ولو وجد فرجة فى الاول لا الثانى له خرق الثانى لتقصيرهم ✻ بركسه فرجه‌يى انجق صف اولده بولسه اول كسه ايچون صف ثانيى خرق وشق واردر صف اولده فرجه‌يى ترك ايتدكلرى تقصيرلرينه بناً حرمتلرى ساقط اولدى ✻ وفى الحديث من سد فرجة غفرله وصح خياركم الينكم مناكب فى الصلاة ✻ حديث شريفده وارد اولديكه بركسه صفده اولان فرجه‌يى سد ايتسه كندو ايچون عفو ومغفرت اولنور وصحيح اولەرق خياركم الينكم مناكب فى الصلاة حديث شريفى واقع اولدى يعنى سزلرك خيرلولريكز صفه دخول مراد ايدن كسه‌نك مصلينك اوموزينه وضع ايتدكده اول كسه‌يه زياده لينت وملايمت ايدوب

صفه دخولنه معاونت ايدندر ✻ وبهذا يعلم جهل من يستمسك عند دخول داخل بجنبه فى الصف ويظن انه رياء كما بسط فى البحر لكن نقل المص وغيره عن القنية وغيرها مايخالفه ثم نقل تصحيح عدم الفساد فى مسئلة من جذب من الصف فتأخر فهل ثم فرق فليحرر ✻ اشبو حديث شريفلر صفده بانسه بركسه دخول مراد ايتدكده استمساك ايدوب اول كسه‌نك دخولنه مانعيت اظهار ايدوب وبونى ريا ظن ايدن كسه‌نك جهلى معلوم ومستبان اولدى نته‌كم بحرده بسط اولندى لكن مصنف وغيرى قنيه‌دن وغيريدن اشبو مضمون سابقك مخالفنى ذكر ايلدى لكن حديث شريفه مخالفدر بعده صف اولدن بركسه‌نك جذب اولنوب تأخرى مسئله‌سنده نمازك عدم فسادنى تصحيح نقل ايلدى قنيه‌ده ذكر اولنان مضمون مخالف غيره ليت ايدوب صفدن پروپرمك كانه غيرك امرينه امتثال اولديغندن نمازى فساده ويرمكلكيدر لكن جواب ممكنكه غيرك امرينه امتثال دكلدر بلكه لا ينطق عن الهوى اولان رسول اللهك لسان درربارلرى اوزره الله جليل الشانك امرلرينه امتثالدر جذبله دخول فى الصفده فرق وارميدر بلى تحرير اولنور ✻ (الرجال) ظاهره يعم العبيد (ثم الصبيان) ظاهره تعدد هم فلو واحدا دخل الصف (ثم الخناثى ثم النساء) قالوا الصفوف الممكنة اثنا عشر لكن لا يلزم صحة كلها المعاملة الخناثى بالاضر ✻ اولا رجال صف اولورلر رجالك ظاهرى عبيده شامل اولور بوندن فهم اولان بلوغك حريت اوزرينه تقديميدر رسول اللهك (ليلينى منكم اولوا الاحلام والنهى) قول شريفنه بناً يعنى سزلردن بالغلرينى ولى ايتسونلر ديمكدر صكره صبيان صف اولنورلر ظاهرندن منفهم اولان صبيان متعدد اولورسه ايكنجيده صف اولنورلر امابر اولورسه صف اوله ادخال اولنور صكره خنثالر صف اولورلر صكره نسوان فقهها صفوف ممكنه‌يى اون ايكى ديديلر وجه حصرى بويله بيان ايتديلركه مقتدى يا مذكر ويامؤنث وياخنثى اولور هر برلرى يابالغ ياغير بالغدر بونلرك هر برلرى حر وياغير حردر اولا بالغ اولان حرلر تقديم اولنورلر صكره صبى اولان حرلر صكره بالغ عبدلر صكره صبى عبدلر صكره حر اولان كبير خنثالر صكره حر اولان صغير خنثالر صكره رق اولان كبير خنثالر صكره رق اولان صغير خنثالر صكره كبيره اولان حرەلر صكره صغيره حرەلر صكره كبيره جاريه‌لر صكره صغيره على مراتبهم تقديم اولنورلر ✻ ابن امير الحاج ✻ لكن صور مشروحه‌نك جمله‌سنك صحتى لازم كلمز خنثالرك معامله‌لرى اضريله اولديغندن زيرا خنثالرك كندولرمثلاوبه محاذاتى وكندولردن تأخرى صحيح اولمز متقدمك وياحد متحاذينك انوثتى آخرك ذكورتى احتمالندن ناشى بناً عليه خنثالر هرايكيلرينك ماييننده فرجه وياحائل اوله‌رق صف واحد

قیلنورلر بوتقدیرجه طقوز اولور ✽ (واذاحاذته) ولوبعضو واحد وخصه
الزیلعی بالساق والکعب (امرأة) ولوامة (مشتهاة) حالا کبنت تسع مطلقا
وثمان وسبع لوضخمة اوماضیا کعجوز ✽ حالا مطلقاکه کرك عبله اولسون
ویااولمسون طقوز یاشنده ویایدی ویاسکز یاشنده عبله که تامة الخلق اولورسه
ویاماضیده عجوزکبی مشتهات اولان عورت هرنقدر جاریه دخی اولورسه ده
وهرنقدر عضو واحد له برکسه یه محاذی اولورسه بعد وجود الشروط نمازی
فساده کیدر اذاکلمه سنك جوابی فسدت صلاته کلجك امام زیلعی عضوی ساقله
کعبه تخصیص ایلدی لکن بحرك بیاننه کوره اعضای عایه دن اولورسه
دیسه ظاهر ایدی زیرا ایکی محاذینك بری مادون القامه اولان دکانده آخری
ارضده اولسه نمازی فساده کیدر بعض بدنله محاذات بولندیغنه بناً مرئه
یانده بولندیغندن حالبوکه بونده ساقله کعبله بلکه قدمله محاذات یوقدر
واشبو محاذاتك فسادی انجق قیامده اولورلرسه حتی عورتك قدمی امامك
قدمنك خلفنده اولسه لکن طویله اولدیغندن باشی سجده ده امامك باشندن
ایلروده اولسه نمازلری جائزدر انتهی محاذات مفسده نك اصل تفسیر صحیحی
عورت من غیر حائل رجلك یانی باشنده ویا اوکنده اولمقدر ✽ مجتبا ✽ زیرافقها
تصریح ایتدیلرکه بر عورت صفده بولندقده بر صاغنده و بر صولنده و برخلفنده
اوچ کسه نك نمازینی فساده ویرر شبهه یوقکه خلفنده اولانده ساق ویاکعبله
محاذات یوقدر ومرئه دن مراد باکر ویا امه ویا خنثی ویا زوجه ویا محرمدن
عامدر اشبو محاذاتده فساد فرض مقامك ترکنه مبنیدر زیرا نسانك
مقاملری تأخیردر عبد الله بن مسعود رضی الله عنهك روایت ایوردیغی (اخروهن
من حیث اخرهن الله) حدیث شریفنده بنا أ وحد مشتهاتده بین العلما اختلاف
واقع اولدی شارح وغیریلری سن اعتبار اولنمامغی تصحیح ایتدیلربوکا کوره
یدی ویاسکز ویا طقوز ایله تحدید یرنده اولمز بلکه معتبر اولان جماعه صلاحیتی
اولان تامة الخلق عبله وضخمه اولمقدر ✽ زیرا فی زماننا چوق اولورکه سنی
طقوز درسیده اولور حالبوکه جماعه طاقتی اولمز عاقله ایله تقیید اولنمدیغی
مجنونه نك نمازی صحیح اولمدیغنه بناً اشتراك بولنمدیغی ایچوندر ✽ (ولاحائل
بینهما) اقله قدر ذراع فی غلظ اصبع اوفرجة تسع رجلا (فی صلاة)
وانلم تتحد کنیتها ظهرا بمصلی عصر علی الصحیح سراج فانه یصح نفلا علی المذهب
بحر وسیجیٔ (مطلقة) خرج الجنازة (مشترکة) فمحاذاة المصلیة لمصل لیس
فی صلاتها مکروهة لامفسد فتح (تحریمة) وان سبقت ببعضها (واداء)
ولوحکما کلاحقین بعد فراغ الامام بخلاف المسبوقین والمحاذاة فی الطریق ✽

ومحاذیین مرقومین بینلرنده اقلی برارشون مقداری پاره‌ق قالنلغنده ویاخود
بررجله واسع فرجه یعنی فساده مانع حائل اولمیه‌رق تحریمه واداده مشترکه
صلاة مطلقه ده امرئه مشروحه محاذیه اولسه دیمك وکندوده محاذات
بولنان نماز قول صحیح اوزره متحد اولمز ایسه مثلا مرقومه عورتك صلات
عصری ادا ایدن کسه یه ظهره نیتله اقتداسی کبی نمازده کرك عید ویا وتر ویانافله
اولسون نمازلری فرض اوله‌رق فساده کیدر لکن مذهب مختار اوزره نفلا
نمازی صحیح اولور ✽ بحر ✽ وقریبا واذا فسد الاقتداء لایصح شروعه
قولنده اشبو بحثك تفصیلی کلور وبومذهب مختارك مقابلی امام محمدك اقتدانك
عدم صحتی قولیدر ✽ زیرا امام محمدده کوره وصف باطل اولدقده اصلده
باطل اولور صلات مطلقه دن مراد رکوع وسجود صاحبی اولان نمازدر
هرنقدر لعذر ایما ایله اولورسه ده بوتقدیرجه جنازه نمازی خارج قالدی
دعادن عبارت اولدیغندن محاذات فساده ویرمدی ونمازده اشتراکلری شرط
اولدیغندن عورتك قیلدیغی نمازی قیلمیان کسه یه عورتك محاذاتی مکروهدر
مفسد دکلدر مظنهٔ شهوت اولدیغندن تحریمی اولمسی ظاهردر ومرقومه‌لرك
اشتراکلری تحریمه واداده اولمق لازمدر تحریمه ده اشتراك عورت نمازنی
محاذیه اولدیغی کسه‌نك نمازینه ویاخود محاذیه اولدیغی کسه‌نك امامنك
نمازینه بنا ایتمکدر هرنقدر نمازك بعضیسی ایله عورت سبقت اولندیسه ده
قول صحیحده عورتك نمازك اولنه وصولی شرط دکلدر بلکه بر ویا ایکی رکعتله
سبقت اولنسه بنه ادراك ایتدیکی جزده نماز فساده کیدر اداده اشتراك
بری اخره امام اولمق ایله یاخود مدرك کبی کندولرك حقیقة ادا ایتدکلری
نمازده کندولره امام اولمق ایله اولور مدرك نمازك تمامنه ایرشن کسه‌در
واداده اشتراك حکما دخی اولسه اولور امامك فراغندن صکره ایکی لاحقکه
کندوبی حدث سبقت ایدوب کیدوب آبدست آلوب کلوب نمازه لحوق ایدن
برعورت ایله بررجل کبی بونلرده اداده اشتراك حکما در لاحقین تعبیری تغلیبادر
مسبوقینله محاذات فی الطریق تحریمه ایله اداده اشتراکك خلافنده در زیرا
مسبوقکه مثلا نمازدن بر ویا ایکی رکعته یتشمیان کسه‌در قضا ایتدیکی
نمازده منفرددر مسبوقله لاحق دخی بونك مثلیدر وسبقت حدث
صورتنده ذهابا وایابا اثناء راهده رجل ایله مرئه‌نك محاذاتلری اصلاح
صلاتده اولوب حقیقت صلاتده اولمیوب اداده اشتراك منعدم
اولدی ✽ هرنقدر تحریمه موجود اولدیسه ده بطلان صلاتده

مجموعدن لازمدر ﴿ (واتحدت الجهة) فلو اختلفت كما فى جوف الكعبة
وليلة مظلمة فلا فساد (فسدت صلاته) لو مكلفا والا لا (ان نوى) الامام
وقت شروعه لابعده (امامتها) وان لم تكن حاضرة على الظاهر ولو نوى
امرأة معينة او النساء الاهذه عملت نيته (والا) ينوها (فسدت صلاتها)
كما لو اشار اليها بالتأخير فلم تتأخر لتركها فرض المقام فتح وشرطوا كونها عاقلة
وكونهما فى مكان واحد فى ركن كامل فالشروط عشرة ﴾ دخى محاذاتده جهت
متحد اولورسه فساد تحقق ايدر پس جهت مختلف اولسه مثلا جوف كعبه ده
وياخارج كعبه ده وليلهٔ مظلمده اولديغى كبى بونده فساد يوقدر صورت مشروحه ده
وقت شروعده عورتك امامتنه امام نيت ايدرسه قول ظاهر اوزره عورت
وقت نيتده هر نقدر حاضره اولمز ايسه ده امامك نمازى فساده كيدر اكر حذاسنده
بولنديغى مكلف ايسه اما صبيه عورت محاذيه اولسه وصبى كندويه امامته
نيت ايتسه نمازى فساده كتمز تحريمه واداده اشتراك اولمديغندن بناءً زيرا عورتك
بو تقديرجه صبيه اقتداسى فاسددر بعد الشروع عورتك امامتنه نيت ايتسه ايكيسنكده
صلاتى صحيحدر امام قهستانى وقت شروعدن مقدم عورته امامت نيتى دخى
وقت شروعده نيت كبى قيلدى امرأهٔ معينه ويا خود جماعت نسايه الافلانه
عورته دكل ديو نيت ايتسه نيتيله عمل اولنور ده تعيين ايتديكى عورتك محاذاتيله
نماز فساده كتمز يوق عورته اصلا نيت ايلمسه عورتك نمازى فساده كيدر نته كم
امام عورته تأخيرايله اشارت ايتسه اولده تأخر ايتمسه نمازى فساده كتديكى كبى
كندوده قيام فرض اولان مقامى ترك ايتديكنه بناءً فتحده بو بلجه مسطوردر
فقهاى عظام عورتك عاقله اولمسنى و مكان واحدده بر ركن كاملده بولنملرينى
شرط قيلديلر بو تقديرمكانلرى مختلف اولسه مثلا رجل برادم بويى مقدارى بردكان
اوزرينه وعورت يرده اولسه لر نمازلرى فساده كتمز محاذات تحقق ايتديكيچون
پس محاذاتده فسادك شرطلرى اوندر بلكه دها زياده در اشتهاد وعدم الحائل
وصلات مطلقه ونمازك تحريمه ده واداده مشترك اولمسى وجهتلرك متحد اولمسى وتكليف
ونيت وعورتك عاقله اولمسى ومكانلرينك اتحادى وركن كامل قدرى محاذاتك
بولنمسى اشبو شروط مشروحه اون بر در نيتك وقت شروعده ويا مقدم
بولنمسى دخى عداولنورسه زياده به وارر ﴿ (ومحاذاة الامرد الصبيح) المشتهى ﴾
لايفسدها على المذهب) تضعيف لما فى جامع المحبوبى ودرر البحار من الفساد
لانه فى المرأة غير معلول بالشهوة بل بترك فرض المقام كما حققه ابن الهمام ﴾
ومذهب اصح اوزره بيغى ترلين ساده رو صاحب جمال وخوبلقا محبوب
ومرغوب مشتهايه محاذات نمازى فساده ويرمز امردك قيدين مز بورنايله

تقييدى مظنهٔ فساد اولديغندن ناشى يوقسه غيريلرينك فساده ويرماسى
بالطريق الاوليدر وامرد ايله خلوت وبلا شهوت كندويه نظر حرام دكلدر
وبعضلك باشندن اياغينه قدر عورتدر قوللرى امردى عورته الحاق ايدن قول شاذه
مبنيدر مصنف نصفت نصاب عليه رحمة الملك الوهابك اشبو عدم فساد قولى
جامع المحبوبى ودرر البحار نام كتابلرده ذكر وبيان اولنان فساد قوللرينى تضعيفدر
زيرا عورتده فساد شهوت ايله معلول دكلدر بلكه فرض مقامى تركله معلولدر
يعنى تأخرى تركى ديمكدر ﴿ (ولا يصح اقتداء رجل بامرأة) وخنثى (وصبى
مطلقا) ولو فى جنازة ونفل على الاصح ﴾ قول اصح اوزره مطلقا جنازه
ويانفل هر برنمازده رجلك نسايه وخنثايه وصبيه اقتداسى صحيح اولمادى
اما اقتدا صورتنده امامك نمازى صحيحدر وعورتك كندى مثللو عورته
وخنثاى مشكله اقتداسى صحيحدر ذكورتى احتمالندن ناشى خنثانك عورته
اقتداسى جائز دكلدر وصبيه اقتدانك عدم صحتى كندويه نماز فرض اولمديغى
ايچون وكندولره نماز ايچون امر تخلق وطبيعت ايچون يوقسه مأمور
اولدقلرندن دكلدر حتى مراهقه بلا قناع نماز قيلسه جائزدر بعضيلر عدم
فرض مفترضك متنفله اقتداسندن ناشيدر ديديلر على الاصح رجلك صبيه اقتداسنه
نسبتله فقط نفله راجعدر جائز اولمديغى هر نه قدر متنفلك متنفله اقتداسى
قيلندن ايسه ده لكن بالغك نفلى اقوادر فساد صورتنده مضمون اولديغندن صبينك
نفلى بونك خلافندر اصحك مقابلى اهل بلخك جوازى قوللريدر ﴿ (وكذا لا يصح
الاقتداء بمجنون مطبق او متقطع فى غير حالة افاقته او سكران) او معتوه ذكره
الحلبى ﴾ مطبق محسن وزننده برسنه يى بوريان نسنه يه دينور بومنا سبتله
عقل وادراكى تماما ستر وتغطيه ايدن جنون عارضه سينه جنون مطبق اطلاق
اولنور ينه بويلجه مجنون مطبقه ويا افاقت حالتك غيريده بعض كسيلان مجنونه
مكلف اولمدقلرندن وياسكران ويا معتوه كسه لره اقتدا صحيح اولمدى حلبى بويلجه
ذكر ايلدى ﴿ (ولا طاهر بمعذور) هذا (ان قارن الوضوء الحدث او طرأ
عليه) بعده (وصح لو توضأ على الانقطاع وصلى كذلك) كاقتداء بمفتصد
امن خروج الدم ﴾ دخى طاهرك معذوره اقتداسى صحيح دكل اكر وضوءينه
حدث مقارن اولورسه وياخود وضوءدن صكره حدث عارض اولورسه
اولى اولان طاهر بدلنده صحيح ايرادى ايدى شرعا معذور دخى طاهر اولديغنه
بناءً مسئلهٔ مشروحه ده اقتدانك عدم جوازى صحيح معذوردن حالا اقوى
اولوب وبرشى مافوقنده كى شيئى متضمن اولمديغندن زيرا امام خلفنده بولنان
كسه لرك نمازى ضامندر ٭ بحر ٭ اما عذرك انقطاعى اوزره آبدست السه

ونماز قلسه اقتدا صحیح اولدی خروج دمدن امین اولان مقتصدده اقتدا
صحیح اولدیغی کبی بونده دخی اولی اولان نماز حالنده کندودن دم خروج
ایتمیان دیمك ایدی زیرا خروج دمدن امین اولیوب وکندودن دم خروج
ایتمیان کسه‌یه اقتدا اولنسه نماز صحیحدر ﴿وكاقتداء امرأة بمثلها وصبي
بمثله ومعذور بمثله وذي عذرين بذي عذر لاعكسه كذي انفلات ريح بذي
سلس لان مع الامام حدثا ونجاسة﴾ دخی صورت مشروحه‌ده اقتدانك
صحتی عورتك وصبینك کندی مثللرینه وایکی عذر صاحبنك
برعذر صاحبنه اقتداسنك صحتی کبی بونلرما قبللرینك
مفهوم مخالفلریدر اما مسئلهٔ اخیره‌نك عکسیکی برعذر صاحبنك
ایکی عذر صاحبنه اقتداسی صحیح دکلدر * انفلات ریح صاحبیکه اکسزین
ریح بوشانان کسه‌نك سلس بول صاحبنه اقتداسنك عدم صحتی کبی بونده
امامده حدث ونجاست اولدیغی ایچون اشبو صورت عکسی تنظیردر تمثیل
دکلدر ﴿ ومافي المجتبى الاقتداء بالمماثل صحيح الا الثلثة الخنثى المشكل والضالة
والمستحاضة اي لاحتمال الحيض فلواتفق صح ﴾ ومافي المجتبى ترکیبنده‌کی ما موصول
مبتدادر خبری محذوف لایرد علينا دیمکدر یعنی ومعذور بمثله قول سابقنه ورود
ایدن سؤال که خنثای مشکل و ضاله ومستحاضه بونلرده معذورلك کندی
مثللرینه اقتدالری صحیح اولمدی مادهٔ نقض اولدی اشبو سؤاله ومافي المجتبى
مقابله جواب ویرکه مجتبی‌ده ذکر اولنان اقتدا بالمماثل صحیحدر الا اوچکه
خنثای مشکل وضاله ومستحاضه دکل قولیله بزم ومعذور بمثله اوزرینه سؤال
وارد اولماز زیرا امام اولان ضاله ومستحاضه‌ده مثلا حیض اولمق احتمالیله
وخنثاده بری مذکر وبری مؤنث اولمسیله مماثلت خصوصی منتفی اولمغله ایراد مزبور
مندفع اولور حتی حیض احتمالی منتفی اولسه مثلا مرقومه‌لرده استحاضه تیقن ایتسه
اقتدا صحیح اولور مماثلت بولندیغندن بناءً ﴿(و) لا (حافظ آية من القرآن بغير حافظ لها)
وهو الامي ولا امي باخرس لقدرة الامي على التحريمة فصح عكسه ﴾ دخی قرآن
عظیم الشاندن برآیتی حافظ اولانك برآیتی حافظ اولمیانکه اول امیدر اکا اقتداسی
صحیح دکلدر اشبو برآیتی حفظك کفایتی امام اعظم رحمه الله قولیدر ومعتمد اولان
قولده بوقولدر امی امه منسوب دیمکدر زیرا شخص مرقوم والده‌سنك کندولرینی
ولادت ایتدکلری کا بت وقرآئته عدم معرفت حالتی اوزره قسادك ابتدای
صلاتدن اولمسی امام کرخی مذهبیدر دخی امینك اخرسه اقتداسی جائز
دکلدر امی تحریمه‌یه قادر اولدیغندن بناءً مفهوم مخالفی امی افتتاح تکبیرینه
قا راولاز ایسه اقتدانك صحیحدر اما اخرسك اخرسه وامینك امیه اقتدالری

صحیحدر بس صورت مشروحدنك عکسیکه اخرسك امیه اقتداسی صحیحدر
﴿(و) لا (مستور عورة بعار) فلوام العاري عريانا ولابسين فصلاة الامام ومماثله
جائزة اتفاقا وكذا ذوجرح بمثله وبصحيح﴾ دخی عورت محلی مستورك عریانه
اقتداسی جائز اولمدی مصنفك اشبو عبارەسی کنزك ولا مكتس بعار قولندن
اصوبدر پس عاری عریانله ولابسلره امامت ایتسه امامك وکندونك
مثلینك نمازی اتفاقا جائزدر اما امینك امیله قارئه امامتی مسئلهٔ مشروحدنك
خلافندر زیرا امام اعظم رحمه الله کوره جمله‌سنك نمازی فاسددر زیرا امی
قاریه اقتدا ایتدکده نمازنی قرائتله ایتمك ممکندر * امامك قرائتی کندویه
قرائت اولدیغندن اما امامك طهارتی وستری حکما مأمومه طهارت وستر
اولمدی بنا برین مفترق اولدیلر * بحر * بنده بویله صاحب جرحك کندی
مثلو ایله وصحیحه امامتی یعنی کندو ایله مثلینك نمازلری اتفاقا جائزدر تعبیرده
اولی اولان مثله وصحیحا ایدی زیرا تقدیر کلام وکذا اوام ذوجرح مثله
وصحیحادر ام فعلی بنفسه متعدیدر لکن شارحده صاحب بحره تبعیت ایتمش
آنك عبارەسی بویله‌در ﴿ (و) لا (قادر على ركوع وسجود بعاجز
عنهما) لبناء القوي على الضعيف ﴾ رکوع وسجوده مقتدرك انلردن عاجزه
اقتدالری جائز دکلدر قوی‌نی ضعیف اوزرینه بنا لازم کلدیکی ایچون وعجزده
اصل اعتبار سجوده‌در حتی سجده‌دن عاجز اولوب رکوعدن اولمیان ایما
ایدر ﴿(و) لا (مفترض بمتنفل وبمفترض فرضا آخر) لان اتحاد الصلاتين
شرط عندنا ﴾ دخی مفترضك متنفله وفرض اخرادا ایدن مفترضه اقتداسی
صحیح دکلدر لکن نفلا اقتدا ایتمه‌سی جائزدر فرضیت ساقط اولمش اولور
زیرا عند الحنفیه امام ایله مأمومك نمازلری بینك اتحادلری شرطدر اقتدا مشارکت
وموافقتدر بو ایسه انجق اتحاد ایله اولور صورت مشروحه‌ده ایسه اتحاد
معلومدر اصل اتحاد امامك نمازینه نیتله مأمومك نمازینه دخولینك امکانیدر
بوکا کوره امامك نمازی مقتدینك نمازنی متضمن اولور الامام ضامن حدیث
شریفنده مراد ده بودر * بحر * اشبو اتحادده متنفلك مفترضه اقتداسیله
اولان نماز داخل اولدی ﴿ وصح ان معاذا رضي الله تعالى عنه كان يصلي
مع النبي صلى الله تعالى عليه وسلم نفلا وبقومه فرضا ﴾ معاذ بن جبل
رضی الله تعالی عنه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم ایله نافله‌یی وقومیله
فرضی اداسی صحیح وثابت اولدی زیرا روایت اولنور که رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلمه معاذ رضی الله عنهك قومی اماننده نمازنی تطویلندن شکوا ایتدکلرنده
سعادتله بیوردیلر یا معاذ یاغله ادای صلاتله ویاقومك اوزرینه تخفیف ایله

بوندن ظاهر اولدیکه معاذرضی الله تعالی عنهه احد امرینکه یا کندو ایله قبله قومیله قبلیه ویاقومیله علی وجه التخفیف قبله کندولریله برابر قبلیه بوندن مستبان اولان مشار الیهك اما متدن متعیدر رسول الله ایله نمازی برابرادا ایتدیکنه نظرا در یوقسه مطلقا منع دکلدر پس بوندن معلوم اولان فرضدن متعدر نافله دن دکلدر ﴿(و) لا (ناذر) بمتنفل ولا بمفترض ولا (بناذر)لان کلا منهما کمفترض فرضا اخر (الا اذا نذر احدهما عین منذور الاخر) للاتحاد ﴾ دخی ناذرك متنفله اقتداسی صحیح دکلدر ٭ نذر واجب اولدیغندن بناء القوی علی الضعیف لازم اولدیغیچون دخی ناذرك مفترضه اقتداسی جائز اولمدی ٭ اتحاد صلاتین بولنمدیغندن کأنه مفترضك مفترض آخره اقتداسی کبی اولور دخی ناذرك ناذر آخره اقتداسی صحیح دکلدر زیرا هر برلری فرض آخری مفترض کبیدر الا هر برلری آخرك منذورینك عینی نذر ایدرسه مثلا فلانك نذر ایتدیکی ایکی رکعت نمازی ادا ایتمکلکی نذر ایتدم دیمك کبی اتحاد بولندیغندن اقتدا جائز اولور ٭ ابو السعود ﴿(و) لا (ناذر بحالف) لان المنذورة اقوی فصح عکسه وبحالف وبمتنفل ﴾ دخی ناذرك حالفه اقتداسی صحیح دکلدر زیرا صلات منذوره اقوادر محلوف بهاده وجوب عارضیدر یمیننده بار اولمق تحقیق ایچوندر پس صورت مشروحه نك عکسیکه حالفك ناذره اقتداسی صحیح اولدی بناء الضعیف علی القوی اولدیغندن وبحالف عکسه قولنك متضمن اولدیغی ناذر اوزرینه معطوفدر تقدیر کلام فصح اقتداء حالف بناذر وبحالف دیمکدر حاصل معنی حالفك ناذره وحالفه ومتنفله اقتداسی صحیحدر دیمك حالفك حالفه اقتداسنك صحتی محلوف بها یمیننده بار اولمق ایچون وجوب عارضی اولدیغندن کانه متنفلك متنفله اقتداسی کبی اولمسیدر صورت حلف والله بن شوقدر نماز ادا ایده رم دیمکدر متنفله اقتداسنك صحتی محلوف بهانك نفلیلدر وجوبنه نظرا اقتدا صحیح اولمز ٭ بحر ﴿ ومصلیا رکعتی طواف کناذرین ﴾ بیت شریفی طواف عقبنده ایکی رکعت نماز قلان ایکی کمسه ناذرین کبیدر یعنی احدهمانك آخره اقتداسی صحیح دکلدر زیرا نمازه سبب اولان احدهمانك طوافی آخرك طوافندن غیریدر رکعتی طوافك سابق قولنه نظرا اقتدا صحیحدر ٭ بحر ﴿ ولو اشترکا فی نافلة فافسداها صح الاقتداء لان افسداها منفردین ﴾ ایکی کمسه برنافله نمازده مشترك اولسه لر وفساده ویرسه لر لازم بالشروع اولدیغندن قضاده بری آخره اقتدا ایتسه اقتداسی صحیح اولدی نمازلرنده اتحاد اولدیغندن منفرد اولدقلری حالده فساده ویرسه لر اقتدا جائز اولمز سبب مختلف اولدیغندن ﴿ ولو صلیا الظهر ونوی کل امامة الاخر

صحت لان نویا الاقتداء والفرق لایخفی ﴾ ایکی کمسه صلات ظهری ادا ایتمك مراد ایتسه لر هر برلری آخره امامته نیت ایتسه نمازلری صحیحدر زیرا امامت من غیر نیة صحیح اولدیغندن نیت لغو اولدی وهر برلری کندولری نمازلرینه شروع ایدیجی اولدیلر اما هر برلری اقتدایه نیت ایتسه صحیح اولمز زیرا هر برلرینك امام ومؤتم اولمسی محال اولدیغندن اشتراك قصدلری صحیح اولمادی صورتین مشروحتین بینلرنده فرق مزبور پوشیده دکلدر ﴿(و) لا (لاحق (و) لا مسبوق بمثلهما) لما تقرران الاقتداء فی موضع الانفراد مفسد کعکسه ﴾ دخی لاحق ومسبوق کندولری مثللو لاحقه ومسبوقه اقتدالری صحیح اولمدی زیرا ماسبقده تقریر اولندیکه انفراد محلنده اقتدا مثلا مسبوقك لاحقه اقتداسی کبی نمازی مفسددر عکسیکه اقتدا محلنده انفراد مفسد اولدیغی کبی مثلا لاحقك لاحقه ویا مسبوقه اقتداسی کبی زیرا لاحق امامنك غیری یه اقتدایه قصد ایتدکده اولا منفرد اولمش اولور صکره اقتدا ایتمش اولورده اقتدا موضعنده انفراد ایتمش اولور دخی مسبوق ماسبق قضاسیه قیام ایدوب بعده مسبوق ماقام الیهی سجده ایله قیدلمز امام اوزرنده سجود تلاوت اولدیغنی تذکر ایتسه ومسبوق قضاسنه قیام ایتدیکی ماسبق سجده ایله تقیید ایتمکدن اول امامنه متابعته عودت ایتمسه ینه اقتدا موضعنده انفراد اولور ٭ منح ﴿(و) لا (مسافر بمقیم بعد الوقت فیما یتغیر بالسفر) کالظهر سواء احرم المقیم بعد الوقت اوفیه فخرج فاقتدی المسافر ﴾ دخی مسافرك مقیمه وقتك خروجندن صکره ظهر وعصر وعشا کبی سفر ایله متغیر اولور نمازلرده اقتداسی صحیح اولمدی مقیم افتتاح تکبیرنی کرك وقتدنصکره السون وکرك وقتده السونده بعده وقت خروج ایتدکده مسافر اقتدا ایتسون فاقتدی احرم ویا خرج فعللرینك هر برلرینك اوزرینه عطف اولنسه اولور سفر ایله متغیر اولمیان نمازلرده اقتدا جائزدر ﴿ (بل) ان احرم (فی الوقت) فخرج صح (واتم) تبعا لامامه ﴾ بلکه مسافر مقیمه وقتده اقتدا ایدیجی اولدیغی حالده افتتاح تکبیرنی السه بعده وقت خروج ایتسه نمازی صحیحدر امامنه اتباعا اتمام ایدر عبارده اولی اولان بل ان اقتدی فی الوقت دیمك ایدی ﴿ اما بعد الوقت فلا یتغیر فرضه فیکون اقتداء بمتنفل فی حق قعدة اوقراءة باقتدائه فی شفع اول اوثان ﴾ اما وقتك خروجندنصکره اقتدا ایتسه فرضی متغیر اولمز حقنده فرضیت مستحکم اولدیغندن بونده امامه تبعیتك برأثری اولمز پس مسافرك شفع اولده اقتداسنه کوره قعده حقنده وشفع ثانیده اقتداسنه نظرا قرائت حقنده اقتداسی مفترضك متنفله اقتداسی قبیلندن اولور فی شفع اول قولی فی حق قعدة اوثان اوقراءة قولنه ناظرلردر لف ونشر مرتب جهسنه

﴿ (و) لا (نازل براكب) ولا راكب براكب دابة اخرى فلومعه صح ﴾ دخى يرده
اولانك حيوان اوزرينده بنان كسه يه دخى راكب دابهٔ اخراده راكبه اقتدالرى صحيح اولمدى
مكانلرى مختلف اولوب واولكنده نازل ركوع وسجودو راكب ايما ايتديكندن بناء القوى
على الضعيف لازم كلور امدى راكبلر خارج عمرا نانده بردابه اوزرينده يرابر
راكب اولسه لر نافله ده مطلقا كه عذراولسون ويا اولمسون فرضده عذرله احدهمنك
آخره اقتداسى صحيح اولور ﴿ (و) لا (غيرالالثغ به) اى بالالثغ (على الاصح)
كما فى البحر عن المجتبى وحرر الحلبى وابن الشحنة انه بعد بذل جهده دائما حتما
كالامى فلايؤم الامثله ﴾ الثغ احمر وزننده لسانى بلتك ادمه دينور بلتكلك تكلمده
برحرفدن برحرفه تحولدر مثلا رامحلنده ياى تحتيه يه تحول كبى دخى قول اصح
اوزره لساننده لثغ اولميان كسه نك اولان كسه يه اقتداسى صحيح اولمدى
نته كم بحرده مجتبادن نقلا بووجهله ذكر اولندى حلبى وابن شحنه تحرير ايتديلركه
الثغ دائما آناء الليل واطراف النهار مافى الوسعنى واجب اوله رق بذلله تعلم وتكرار
دنصكره امى كبى انجق كندو مثلنه امامت ايدر مثليدن متبادر اولان كندوده
لثغ اولنان حرفده خاصة مثلى اولمقدر مثلا رانى غين حرفنه تبديل ايده نك لامه
تبديل ايده نه اقتداسى صحيح دكلدر بوده معذورك نظيريدر ﴾ ولا تصح صلاته
اذا امكنه الاقتداء بمن يحسنه اوترك جهده او وجد قدر الفرض مما لا لثغ فيه هذا
هو الصحيح المختار فى حكم الالثغ ﴾ يحسنه ضميرى سوق كلامندن مستنبط
اولان قرأئه راجعدر يعنى الثغك نمازى صحيح دكلدر اكر كندويه قرائت قرأنى
كوزلجه ايدر كسه يه اقتدا ممكن اولورسه وياخود غايت مقدورينى صرف ترك
ايتسه وياخود آيات قرآنيه دن كندوده لثغ اولميان فرض ادا اولنه جق قدر
آيت كريمه موجوده ايكن انى ترك ايدوب وكندوده لثغ اولان نظم مجيدى تلاوت
ايدر سه لكن اشبو عدم صحت منفردا ويا كندو مثلنه امامت صورتنده الثغ
حقنده صحيح ومختار اولان حكم انجق اشته بوقول مشروحدر ﴾ وكذا من لا يقدر
على التلفظ بحرف من الحروف اولا يقدر على اخراج الفاء الا بتكرار ﴾ يعنى بووجهله
حرفلردن برحرفى تلفظه وياخود فاى مخرجندن اخراجه قادر اولميوب الا اول
حرفى مكررا تكلمه مقتدر اولان كسنه نك حكمى اولا يقدر على اخراج الفاء
عطف الخاص على العامدر واشبو فاحرفنى تكلمده چوق سويلمكه فا
فائه دينور زلزله وزننده كلام عربده فيه فأفأة ديرلر يعنى لسانى
اوزرينده فاحرفنك غلبه سى وارمقامنده تاده تمتمه ثاده ثمثمه دينلور يعنى
اشبو فا ويا غيرى حرفى چوق تفوه ايدن بيه مه كسه يه بذل جهد ايدوب
تكرارى دفعه سعى تام واجبدر يوق ازاله سى ممكن اولمزسه انجق كندو مثلنه

امامت ايدر وكوزلجه قرأن عظيم الشان تلاوت ايدن كسه يه اقتدا
ممكن ايكن ترك ايدرسه وياحود بذل جهد ايتمزسه وياخود تكرار سزكندى ايله
فرض ادا اولنور آيت كريمه بولنورسه نمازى صحيح اولماز ﴿ (و) اعلم انه (اذا افسد
الاقتداء) باى وجه كان (لايصح شروعه فى صلاة نفسه) لانه قصد المشاركة
وهى غير صلاة الانفراد (على) الصحيح محيط وادعى فى البحر انه (المذهب)
قال المصنف لكن كلام الخلاصة يفيد ان هذا قول محمد خاصة ﴾ معلوم اولسونكه
ولا يصح اقتداء رجل بامرأة قولندنبرو ذكر اولنان وجوه مشروحه دن
قنغى وجهله اقتدا فساده كيدرسه نافله اوله رق دخى اولورسه ده كندى
نفسنك نمازينده شروعى صحيح اولماز مذهب مختار اوزره محيط مذهب صحيح
اوزره ديدى بحرده انجق مذهب بودر ديو دعوى ايلدى زيرا مقتدى
مشاركت قصد ايتمش اولور بو ايسه صلاة انفرادك غيريدر مصنف ديديكه
خلاصه نك كلامى اشبو شروعك عدم صحتى انجق امام محمد قولى اولمه يى
افاده ايدر ﴾ قلت وقد ادعى فيما مر بعد تصحيح السراج بخلافه ان المذهب
انقلابها نفلا فتأمل ﴾ اشبو قلت كلامى صاحب نهركدر ديركه تحقيق صاحب
بحر ما سبقده مصنفك واذا حاذته امرأة قولنده سراجك بونده ذكر اولنان
شروعك عدم صحتى قولنك خلافى اولان نفله انقلابى كلامنى تصحيحدنصكره
كندوده مذهب مختار نمازك نفله انقلابيدر ديو دعوى ايلدى ان المذهب
ادعى فعلنك مفعوليدر خلاصهٔ كلام صاحب بحر ما سبقده سراجدن نقل
ايتديكه برعورت صلات عصرى ادا ايدن كسه يه محاذيه صلات ظهره نيت
ايده رك اقتدا ايتسه قول صحيح اوزره امامك نمازى فساده كيدر
ومعلومدركه عورتك نمازى فرض اوله رق صحيح دكلدر واكر نافله اوله رق
دخى صحيح اولمسه محاذاتله نماز فساده كتمزايدى بعده سراجك قولنى تقويه
ايتديكى مذهب مختار نمازك نفله انقلابيدر بونده مذهب عدم انقلابدر شروع
صحيح دكلدر ديو تناقض ايلدى شارح فتأمل ايله مقامك خفاسنه اشارت
ايلدى زيرا ظاهر كلامندن منفهم اولان ادعى فعلنك فاعل ضميرينك
مصنفه عائد اولمسيدر حالبوكه صاحب بحره رجوعى تبين ايلدى ﴾ وحينئذ فالاشبه
ما فى الزيلعى انه متى فسد لفقد شرط كطاهر بمعذور لم تنعقد اصلا وان لاختلاف
الصلاتين تنعقد نفلا غير مضمون وثمرته الانتقاض بالقهقهة ﴾ بو تقديرجه
برمسئله ده ايكى تصحيح تعارض ايتسه هر بر ر لرينى بر محمل صحيحه
حمله بقدر الامكان بينلرينى توفيقه مراجعت اولنور ده بو مقامده زيلعيده
اولان قول اشبهه مراجعت اولنور اكر اقتدا شرطك فقديله فساده كيدرسه مثلا

طاهرك معذوره اقتداسی كبی اصلا نماز منعقد اولمز بو مقامده شرطدن مراد
فرضدر ركنه عام اولمق ايچون مثلا برآيت حفظنده اولمقله ويا خود ركوع وسجوده
عدم قدرتله اقتدا انك فسادی ركنك فقدانندندر شرطدن دكلدر مزبور
معذورده هرنقدر طهارت موجوده ايسه ده لكن خاصة مؤتمك طهارتنه
مساوی دكلدر واكر نمازلرك اختلافی سببيله اقتدا فساده كيدرسه مثلا
مفترضك مفترض آخره وناذرك ناذر اخره اقتدالری كبی نفل غير مضمون
اوله رق نماز نفلا منعقد اولور واشبو تفصيل مشروحك واختلافك ثمره سی
قهقهه ايله آبدستك منتقض اولوب اولماسيدر شروعك صحتنه ذاهب
اولنلره كوره اثناء صلاتده واقع قهقهه ايله وضوء منتقض اولور اصلا شروع
صحيح اولمز دينلره نظرا منتقض اولمز ﴿ (ويمنع من الاقتداء) صف من النساء
بلا حائل قدر ذراع او ارتفاعهن قدر قامة الرجل مفتاح السعادة ﴾ نسانك
ارشون مقداری حائل سز ويا برآدم بويی ارتفاعلری اولمقسزين صفی اقتدايه
مانعدر اكر نسانك صفی تمام اولورسه ارقه سنده رجالك صفنك جمله سنی
فساده ويريوق اوچ عورت اولورسه وراءلرنده اولان صفلردن حذالرندن
آخر صفه قدر اوچر عدد رجالك نمازلری فساده كيدر واكر ايكی اولورسه
فقط وراسنده اولان صفدن حذاسنده ايكی كسه نك نمازی فساده كيدر
مفتاح السعاده نام كتابده بووجهله مسطوردر ﴿ او (طريق تجری فيه عجلة) التی يجرها
الثور (اونهر تجری فيه السفن) ولو زورقا ولو فی المسجد ﴾ ياخود كندوده
عجله كه كندوده اوكوزك چكديكی آلتكه عربه تعبير اولنان شی مرور ايتمك
ممكن اولان طريق نافذ وياخود كندوده سفينه لر جاری اولور نهر هرنقدر
سفينه زورقكه كوچك كمی دخی اولورسه ونهر مسجدك درونده اولورسه ده
اقتدايه مانعلردر ﴿ (اوخلا) ای فضاء (فی الصحراء) او فی مسجد كبير جدا
كمسجد القدس (يسع صفين) فاكثر الا اذا اتصلت الصفوف فيصح
مطلقا كان قام فی الطريق ثلثة وكذا اثنان عند الثانی لا واحد اتفاقا لانه
لكراهة صلاته صار وجوده كعدمه فی حق من خلفه ﴾ خلا قصر ايله
فضاء سماء وزننده ساحه وككش ميدانه دينور يعنی يا ايكی ويا اكثر صفه
متسع اولور صحراده وياقدس شريف مسجدی كبی قطعا بيوك مسجده بوش
وخالی ميدان اقتدايه مانع اولور الا صفلر بربرينه متصل اولورسه مطلقا كه
كرك ما بينده نهر اولسون وكرك طريق اقتدا صحيح اولور مثلا طريقده
اوچ كسه نك قائم اولوب وراء طريقده سائر جماعتك اقتداسی كبی امام ابی يوسف
عندنده ايكی دخی اوچ كيدر برابله اتفاقا اتصال صفوف اولمز يالكز

طورديغندن نمازينك كراهتنه بناء وراسنده بولنانلر حقنده وجودی عدم
يرنده اولدی ما بينده نهر اولديغی تقديرجه صورت اتصال يا نهرك اوزرنده
كوپری اولمغله وياخود سفينه لر بربرينه مربوطه اولوب اوزرلرنده وقوفله
اولور لكن مسجد وبيت هرنقدر بيوك اولورلر ايسه ده ما بينده اولان
خلانك اقتدايه مانع اولمسی قول ضعيفدر اصح اولان مانع دكلدر بلا اتصال
صفوف اقتدا جائزدر ﴿ (والحائل لا يمنع) الاقتداء (ان لم يشتبه حال امامه)
بسماع اورؤية ولو من باب مشبك يمنع الوصول فی الاصح (ولم يختلف
المكان) حقيقة كمسجد وبيت فی الاصح قنية ولا حكما عند اتصال
صفوف ﴾ مسجدده ويا بيتده حائل اقتدايه مانع اولمز سماع ويا امامی
ويا مقتدی يی رؤيت سببيله قول اصحده رؤيت هرنقدر وصوله مانع باب
مشبكدن اولورسه ده امامك حالی مشتبه اولميوب ومكان حقيقة قول اصحده
مسجد وبيت كبی وحكما بونلرك غيريده صفوفك اتصالنده اولديغی كبی
مختلف اولمز ايسه ﴿ ولو اقتدی من سطح داره المتصلة بالمسجد لم يجز لاختلاف
المكان درر وبحر وغيرهما واقره المصنف لكن تعقبه فی الشرنبلالية ونقل
عن البرهان وغيره ان الصحيح اعتبار الاشتباه فقط قلت وفی الاشباه وزواهر
الجواهر ومفتاح السعادة انه الاصح وفی النهر عن الزاد انه اختيار جماعة
من المتأخرين ﴾ بركسه مسجده متصل دارينك سطحندن امامه اقتدا ايتسه
مكان مختلف اولديغندن اقتدا جائز اولماز اما كندو ايله مسجدك بيننده
اولان جدارك اوزرنده اتفاقا جائزدر ✵ هنديه ✵ مسئلهٔ مشروحه درر وبحر
وسائر كتابلردن منقولدر ومصنف دخی بونی اقرار ايلدی لكن شرنبلالی صاحبی
برهاندن وغيريدن نقلا قول مزبوره اعتراض ايراد ايتديكه صحيح اولان مجرد
امامك حالنك مقتدی يه اشتباهيدر مكانك اختلافنك دخلی يوقدر مثلا مسجدك
جوارنده اولان كسه كندی منزلنده مسجدك امامنه اقتداسی جائزدر
اكر بينلرنده طريق عام اولمز ايسه ويا طريق صفلمه ممتلئ اولورسه ✵ هنديه ✵ شارح
ديركه اشباهده وزواهر الجواهر ومفتاح السعادة نام كتابلرده
تصريح اولنديكه اقتدانك جوازنده عدم جوازنده اصح اولان امامك حالنك
مقتدی يه مشتبه اولوب ويا اولماسنی اعتبار ايتمكدر ونهرده زاددن
نقلا ذكر اولنديكه اشبو قول مشروح متأخريندن برجماعتك
اختيارلريدر ✵ حاصلی قولينك ايكيسيده مصححدر ﴿ (وصح اقتداء متوضئ)
لا ماء معه (بمتيمم) ولو مع متوضئ بسؤر حمار مجتبی (وغاسل بماسح)
ولو علی جبيرة ﴾ كندی ايله برابر صو اولميان متوضينك متيممه اقتداسی صحيح

اولدی متیمم من بور هرنقدر سؤر حمار ایله توضی ایتمش اولورسه ده
اما مقتدی ایله برابر صو موجود اولورسه اقتدا صحیح اولمزکرك امامك
وجود مایه علمی مظنونی اولسون ویا اولمسون زیرا کندونك اخباریله
امامی صویی استعماله قادر در متوضینك متیممه اقتداسنك صحتی امامین عندلرنده در
مشار الیهمانك نزلرنده خلفیت آلتین که ما ایله تراب بینلرنده در طهارت
بردر قنغی سیله اولورسه اولسون امام محمد عندنده اقتدای مرقوم صحیح دکلدر
مومی الیهك نزدنده خلفیت طهارتین بیننده اولدیغندن بناء القوی علی الضعیف
لازم کلور ❊ حلبی ❊ لکن بو اختلاف جنازه نمازینك غیریده در اما جنازه نمازنده
اتفاقا اقتدا صحیحدر دخی غاسلك ماسحه اقتداسی صحیحدر مسح هرنقدر جبیره
اوزرینه اولورسه ده ﴿ (وقائم بقاعد) یرکع ویسجد لانه علیه الصلاة والسلام
صلی آخر صلاته قاعدا وهم قیام وابو بکر یبلغهم تکبیره وبه علم جواز
رفع المؤذنین اصواتهم فی جمعة وغیرها یعنی اصل الرفع اما ما تعارفوه فی زماننا
فلا یبعد انه مفسد اذ الصیاح ملحق بالکلام فتح ﴾ دخی قائمك رکوع
وسجود ایدن قاعده اقتداسی صحیح اولدی اما رکوع ویاسجودی وبرینی ایما ایله
ایتسه جائز اولمز وجواز امامین قولیدر امام محمد عندنده بناء القوی علی الضعیف
اولدیغندن جائز دکلدر اما وارد اولان حدیث شریف امام محمد عندنده
خصوصیته محمولدر احوط اولان خلافدن مراعاتدر مسئلهٔ مشروحه نك جوازی
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك آخر صلاتنی قاعدا ادا ایدوب اصحاب
کزین رضوان الله تعالی علیهم اجمعین حضراتنك قائمین اولوب وابو بکر
رضی الله تعالی عنهك رسول اللهك تکبیرنی اصحابه تبلیغ ایلمسنه مبنیدر
اشبو ابو بکر الصدیق رضی الله تعالی عنهك تبلیغندن معلوم اولدیکه
جماعته امامك صوتی یا ضعفندن ویا کثرت جماعتدن واصل اولمسه جمعه
وغیری نمازلرده مؤذنلره اصل رفع صوت جائزدر اما احتیاج اولمدقده مذاهب
اربعهنك اتفاقلری کراهت تبلیغ اوزره در بدعت منکره در ❊ اما فی زماننا
بین الجهال متعارف اولان حالت ابلاغ اوزره زائد صیحهٔ مبالغه وصناعت
نغمه یی اظهار ایچون تحریر نغمه اشتغال کلامه ملحق اولدیغندن نمازی
مفسد اولمق بعید دکلدر بلکه لفظهٔ جلالهنك واکبر لفظنك همزه لرینك
وبانك مدلرینی دخی بعضا مشتمل اولور بو دخی مفسد در فتحده بو بحثه
مسطوردر ﴿ (وقائم باحدب) وان بلغ حدبه الرکوع علی المعتمد وکذا
باعرج وغیره اولی (وموم بمثله) الا ان یومی الامام مضطجعا والمؤتم قاعدا
اوقائما هو المختار ﴾ حدب تعب وزننده ارقه چیقوب وکوکس وقارن

ایچرو کرمك وجهله قنبور اولمق معناسنه در دخی قائمك که یعنی رکوع
وسجود ایده نك ویاخود ایما ایله رکوع وسجود ایده نك احدبه اقتداسی صحیحدر
قول معتمد اوزره هرنقدر حدبی رکوع مرتبه سنه بالغ اولورسه ده اعرجه دخی
اقتداسی بنه صحیحدر ❊ وغیره اولی ترکیبی مبتدا وخبردر یعنی اعرجك غیری اقتدایه
زیاده اولادر دیمك دخی ایما ایله نماز قیلانك کندو مثلاویه اقتداسی صحیحدر امام
کرك قائما ایما ایتسون وکرك قاعدا ﴿ الا ان یومی الامام مضطجعا والمؤتم قاعدا اوقائما
هو المختار ﴾ لکن امام یاتی اوزرینه ایما ومؤتم قاعدا ویاقائما ایما ایدرسه
اقتداسی صحیح اولمز ومختار اولان قولده بودر ماً مومك حالی قوی
اولدیغندن ❊ بحر ﴿ (ومتنفل بمفترض فی غیر التراویح) فی الصحیح
خانیة وکأنه لانها سنة علی هیئة مخصوصة فیراعی وصفها
الخاص للخروج عن العهدة ﴾ قول صحیحده تراویحك غیریده
متنفلك مفترضه اقتداسی صحیح اولدی نافله ده قرائت هرنقدر صکره کی
رکعتلرده فرض وفرضده نفل ایسه ده اقتدا ایله قرائتده امامه تابع
اولدیغندن عدم قرائت فساد اقتضا ایتمدی بلکه متنفل حقنده دخی امامی کبی
صکره کی رکعتلرده قرائت نافله اولدی ❊ بحر ❊ وبوندن مستبان اولدیکه
جماعتله نفلك کراهتی امام وجماعت متنفل اولدقلری صورتده اما مسئلهٔ مذکوره ده
اولدیغی کبی امام مفترض وجماعت متنفل اولورسه کراهت اولمز ❊ حلبی ❊
اما تراویحده مفترضه اقتدا صحیح اولمز ظن ایده رمکه تراویح کندوبی
ادا ایده نك غیریه عدم اقتدا هیئت مخصوصه سنه ملابس اولان سنت
اولدیغندن امامدن تراویحه نیت وصف خاصنه کندوده مراعات اولندی
اقامت سنت عهده سندن خروج ایچون بوندن ظاهر اولان تراویحده نیتك
شرطیتیدر ﴿ فروع صح اقتداء متنفل بمتنفل ومن یری الوتر واجبا بمن یراه
سنة ومن اقتدی فی العصر وهو مقیم بعد الغروب بمن احرم قبله للاتحاد ﴾
متنفلك متنفله ووتری واجب اعتقاد ایده نه وعصرده وقبل الغروب افتتاح
تکبیرنی اخذ ایدن کمسه یه بعد الغروب اقتدا ایدن مقیمك اقتدالری صحیح
اولدی صور ثلاثه ده نمازلر متحد اولدیغندن اولکنده اتحاد ظاهردر
ایکنجیده اتحاد هر برلرینك ادا ایتدکلری نماز وتر اولوب برینك سنت وبرینك
وجوب اعتقادی امر عارضیدر نمازلرینك اختلافنی ایجاب ایتمز اوچنجیده
ینه هر برلرینك نمازلری برکونك عصریدر نهایتی امامك تحریمه سی قبل الغروب
اولدیغندن ادا در مقتدینكکی بعد الغروب اولدیغندن قضادر بو قدرجه
اختلافده اقتدایه مانع دکلدر کورمزمیسنکی قضا نیتیله ادا وعکسی
جائزدر ❊ حلبی ❊ اما مسافرك بعد الغروب رباعیه ده مقیمه اقتداسی صحیح

دكلـدر ❊ (واذا ظهر حدث امامه) وكذا كل مفسـد فى رأى مقتد (بطلت
فيلزم اعادتها) لتضمنها صلاة المؤتم صحة وفسـادا ❊ بركسه نك امامنك حدثى
ظاهر اولسه نمازى باطل اولور واعاده سى لازم كلور صحت وفساد جهتندن امامك
نمازى مؤتمك نمـازنى متضمن اولديغنـدن بنه بو بلجه هر برمقتدينك مذهبنده
مفسـد اولان شيئك ظهورى اعاده يى موجبدر مصنف واذا ظهر حدث امامه
بدلنده ولو ظهران بامامه ماعنع صحة الصلاة اعادها ديسه اولى اولور ايدى شارحك
وكذا كل مفسد قولنك شامل اولور ايدى بوكا كوره حدثله تقييد اتفاقى اولور.
حدثك ظهـورى يا امامدن حـدث واقع اولدى آبدست المدى ديو شـاهدك
شهادتيله ويا عدل اولان امامك كندو نفسندن اخباريله درعدل اولمزسـه
اعاده مندوب اولور بطلت فيلزم اعادتها تعبيرلرى سـبق انعقاد ايجـاب ايدر
بوايسه مسلم دكلدر صاحب بحر اعاده دن مراد اتيان بالفرضدر يوقسه عند الفقهاء
مشهور اولان اعاده دكلدر ديو جواب ويردى ❊ (كما يلزم الامام اخبـار القوم
اذا أمهم وهو محـدث او جنب) او فاقد شرط اوركن وهل عليهم اعادتها ان عدلا
نعم والا ندبت وقيل لا لفسقه باعترافه ولو زعم انه كافر لم يقبـل منه لان الصلاة
دليل الاسـلام واجبر عليه (بالقدر الممكن) بلسـانه او (بكتاب او رسـول
على الاصح) لو معينين والا لا يلزمه بحر عن المعراج ❊ اعاده مرقومه نك لزومى امام
جماعته محدث ويا جنب ويا شرطى ويا ركـنى فاقد اوله رق امامت ايتدكده
بقدر الامكان لسـانيله ويا كتابيله ويا رسـوليله قول اصح اوزره قوم معين
ومعلوملر ايسـه انلره اما دك اخبارنك لزومى كبى يوق قوم معين اولمزلر ايسه
امامه اخبـار لازم دكل معراج الدرايه دن بحرده بو يلجه منقولـدر وقومه
اعاده لازم اولورمى اخبار ايدن امام عدل ايسـه لازم اولور عدل دكل ايسـه
مندوبدر بعضـيلر اعاده لازم اولمز اعترافى سـببيله فسقنه بنـاً ديديلر ❊ لكن
اعتراف عن قصد مثلا محدث اوله رق امامت ايتـدم ديمكه محمولدر يوقسـه
ورعندن عن شبهة ديرسه اعاده اولنور ❊ نهر ❊ امام مرقوم كندويى كافر زعم ايلسه
مقبول اولمز زيرا نمـاز باخصوص امام اوله رق اسـلامه دليلدر قوانه عمل اولنمز
اسلام اوزرينه جبر اولنور ماسبقده مرورايدن فقط نمازايله مسلم اولمز بلكه مقتديا
متممـا ادا لازمدر ❊ وصحح فى مجمع الفتـاوى عدمه مطلقـا لكونه عن خطاء
معفو عنه لكن الشروح مرجحة على الفتـاوى ❊ مجمع الفتاواده قوم معين اولسون
ويا اولمسـون اعاده نك عدم لزومى تصحيح اولنـدى خطا دن ناشى اولديغندن
معفو عنه اولديغنه بنـاً لكن شروح فتاوى اوزرينه مرجحدر وخطادن عفو
انجـق امر اخروى اولان اثمدن اولور اما فسـاد دن عفوك معنـاسى يوقدر

(واذا)

❊ (واذا اقتدى امى و قارئ بامى) تفسد صلاة الكل للقدرة على القرآءة بالاقتداء
بالقارئ سواء علم به اولا نواه اولا على المذهب ❊ امى وقارئ بر امى يه اقتدا ايتسه لر
جمله سنك نمازلرى فسـاده كيدر قاريه اقتدا ايله قرائته قدرت بولنديغندن كرك
قارئ بلسون ويا بلمسون ويا نيت ايتسون ويا ايتمسون معلوم اولسـونكه امى يه
كوره ما تجوز به الصـلاة قرآن تعليمنده مقدورنى صرف ايدوب كلى
اجتهاد ايله واجبدر بعده واجب قدرنى تعلمده جد وسـعى ايدر يوق ايتمزسـه
كنهكار اولور ❊ بحر ❊ فساد شروعك صحتنى ايجـاب ايدر وفسـاد آوان قرائتده
حلول ايدر بو قول امام كرخينك قوليدر تبيينده ذخيره دن نقلا امام طحـاوى روايتى
اوزره شروعك عدم صحتى تصحيح اولندى ❊ و بو مذهب امام اعظم مذهبيدر امامين
عندنده فقط قارئك نمازى فساده كيدر ❊ (او استخلف الامام اميا فى الاخرين)
ولو فى التشهد اما بعده فتصح لخروجه بصنعه (تفسـد صلاتهم) لان كل ركعة
صلاة فلا تخلو عن القرآءة ولو تقديرا ❊ ياخود امام ايكى صكره كى ركعتـلرده
بلكه تشهدده امييى استخـلاف ايلسـه نمازلرى فساده كيدر زيرا هر بر ركعت
بر نمازدر قرائتـدن خالى اولمز هر نقدر تقـديرا دخى اولورسـه ده امامى حقنده
قرائته اهليت منعدم اولديغى ايچون امانته صلاحيتى اولميـان كمسـه استخلاف
اولنـديغنـدن نمـازلرى فسـاده كيدى ❊ حلبى ❊ اما اولكى ركعتده
استخلافله بالاتفاق فسـاده كيدر محل خلاف ركعتين اخيرتين اولد قلرندن
تخصيص بالذكر اولنـديلر اما تشهد نصكره استخلاف اولورسـه
خروج بصنعه بولنـديغنـدن نمـاز صحيح اولـور ❊ (وصحت لو صلى
كل من الامى والقارئ وحـده) فى الصحيح (بخلاف حضور الامى بعـد
افتتاح القـارئ اذا لم يقتد به وصلى منفردا فانهـا تفسـد فى الاصح) لما مر ❊
قول صحيحده امى ايله قارئك هر برلرى يالكز قلسـه لر نمـازلرى صحيح اولـدى
كندولردن جماعته رغبت ظاهر اولمديغنـدن اما قارئك افتتـاح تكبيرنى
اخذندنصكره امى حاضر اولوب قارى يه اقتدا ايتمكسزين منفردا نماز قلمسى صورت
مشروحه نك خلافنه در زيرا بونده قول اصحده ماسـبقده مرور ايدن قاريـه
اقتـدا ايله قرائته قدرت اولديغندن نماز فساده كيدر ❊ (و) اعلم ان (المدرك
من صلاهـا كاملة مع الامام) ❊ معلوم اولسونكه تحقيقا مدرك ركعت اولانك
ركوعنـدن برجزده مشارك اولوب وبعد القعدة الاخيرة سلام ويره رك اماميله برابر
نمازى كاملا ادا ايدن كمسـه در كندو ايله برابر افتتاح وسـلام شرط دكلدر بونك
ظـاهرى مدركك لاحق اولمامسى لكن بعضا لحوقله وصفلنـديغى اولور حتى
صـاحب نهر ديديكه مقتـدى يا مدرك اولور يعنى امامك نمازنك اولنـه يتيشـور

ویامسبوق اولورکه یعنی امامك نمازینك اولنه یتشمز بونلردن هر برلری بعضا
لاحق اولورلر مدرك ایله لاحقده فرق اصطلاحیه‌در یوقسه من جهة اللغة
احدهما آخر اوزرینه صادقدر ﴿ (واللاحق من فاته) الرکعات (کلها او بعضها)
لکن (بعد اقتدائه) بعذر کغفلة وزحمة وسبق حدث وصلاة خوف ومقیم ائتم
بمسافر ﴾ لاحق شول برکسه‌درکه امامه اقتدا دنصکره نمازك رکعاتنك
کلیسی ویابعضیسی غفلة وزحمة وسبق حدث وصلاة خوف ومسافره مقیمك
اقتداسی اعذاری قبیلندن برعذر ایله کندوبی فوت ایده کلها قولنه نظرا
اقتدا اول صلاتده اولور بعضها به کوره ینه احتمالدرکه اقتدا اول صلاتده
اوله بعض کندوبی فوت ایده وبعضینه یتیشه و یحتمل که نمازك بعضیسی کندوبی
سبقت ایتدکدنصکره اثنای صلاتده اقتدا ایده بوکا کوره لاحق مسبوق اولور
کلیسی فوت ایتدیکینه کوره مدرك لاحق اولور زحمتدن مراد کندو ایله
ارکان صلاتی ادا ممکن اولماز الا امام نمازك یا کلیسندن ویابعضیسندن فارغ
اولدقدنصکره اولور سبق حدث عذری مؤتمده اولور امامده صلات خوفده
لحوق طائفهٔ اولی حقنده اولور طائفهٔ ثانیه مسبوق عد اولنور ومسافره
اقتدا ایدن مقیم رکعتین اخیرتینه نظرا لاحقدر بعضا مسبوق اولدیغی دخی
اولور امامنك نمازینك اولی کندوبی فوت ایتدیکی صورتده ﴿ وکذا بلاعذر
بان سبق امامه فی رکوع وسجود فانه یقضی رکعة ﴾ ینه بو یلجه لاحق بعض
رکعاتك فوتی بلاعذرده اولور هر بر رکعتده رکوع وسجودده امامی سبقت
صورتنده اولدیغی کبی اشته بوکسه بر رکعت قضا ایدر زیرا رکعت ثانیه
اولی مقامنده ثالثه ثانیه رابعه ثالثه مقامنده قائم اولدیده بر رکعت باقی قالدیده
انده لاحق اولدی بر رکعتده سجود ورکوعده سبقت باقیده معا اتیان ایتسه
ینه بر رکعتده لاحق اولور ﴿ وحکمه کمؤتم فلا یأتی بقرآءة ولاسهو ولا یتغیر فرضه
بنیة اقامة ویبدأ بقضاء ما فاته عکس المسبوق ﴾ لاحقك حکمی مؤتمك حکمی
کبیدر قرائت وسجدهٔ سهو ایتمز مسافر اقامت نیتیله فرضی متغیر اولمز وفوت
اولان رکعاتی لاحق قضا ایله بدأ ایدر مسبوقك عکسی اولدیغی حالده
یعنی مسبوق اولان امامنه متابعت ایدر بعده امام فارغ اولدقده ماسبق
قضا ایدر بونك عکسی ایتسه نماز فاسده کیدر * حلبی ﴿ ثم تابع امامه
ان امکنه ادراکه والا تابعه ثم صلی ما نام فیه بلا قراءة ثم ما سبق به بها ان کان
مسبوقا ایضا ﴾ ثم یتابع قولی یبدأ اوزرینه معطوفدر ان امکنه یبدأ قولنه
قیددر ادراك آخر صلاتده اولسه دخی کفایت ایدر یعنی ابتدا قضای
مافاتدنصکره امامنه متابعت ایدر اکر صلاتده ادراك ممکن اولورسه واکر ادراك

ممکن اولمزسه امامنه متابعت ایدر صکره مثلا کندوده نائم اولدیغی رکنی
بلاقرائة صکره لاحق اولدیغی کبی اکر مسبوق ایسه‌ده ماسبق بهی قرائتله
ادا ایدر ﴿ ولوعکس صح واثم لترك الترتیب ﴾ صورت مشروحه‌ده مصلی امر
بالعکس ایتسه که اول ماسبق ثانیا ما نامه‌یی ادا ایتسه نماز صحیح اولور وترتیبی
ترك ایتدیکندن آثم اولور زیرا بین الرکعات ترتیب فرض دکلدر جمیع صلاتده
رکعات مکرر اولدیغندن ترتیب رکعات انجق بوصورتده تصور اولنور
﴿ (والمسبوق من سبقه الامام بها او ببعضها وهو منفرد) حتی یثنی ویتعوذ
ویقرأ وان قرأ مع الامام لعدم الاعتداد بها لکراهتها مفتاح السعادة (فیما
یقضیه) ای بعد متابعته لامامه فلوقبلها فالاظهر الفساد ﴾ مسبوق شول
کسه‌درکه امام کندوبی نمازك جمله‌سیله سبقت ایده مثلا تشهدده ویاسجدهٔ
سهوده ویا تشهدنده امامه مدرك اولان کسه کبی ویابعضیله مثلا بر ویاایکی
رکعتله سبقت ایتدیکی کبی مسبوق امامنه متابعت ایتدکدنصکره قضا
ایتدیکی رکنده منفرددر حتی ثنا وتعوذ وقرائت ایدر هرنقدر امامله برابر قرائت
ایتدیسه‌ده کراهتنه بناءً کندوبه اعتداد اولمدیغندن * مفتاح السعادة * اما متابعتدن
اقدم قضا ایتسه مثلا امام کندوبی بر رکعت سبقت ایدن کسه متابعتنه
نیتله تکبیر السه واول رکعتی امامه متابعتدن اقدم قضایه شروع ایتسه
اظهر اولان نمازینك فسادیدر اقتدا محلنده انفراد ایتدیکندن ﴿ ویقضی
اول صلاته فی حق قراءة وآخرها فی حق تشهد فمدرك رکعة من غیر فجر یأتی
برکعتین بفاتحة وسورة وتشهد بینهما وبرابعة الرباعی بفاتحة فقط ولا یقعد
قبلها ﴾ مسبوق قرائت حقنده نمازینك اولنی قضا ایدر کندوبه قرائت فرضدر
امام هرنقدر صکره‌کی رکعتلرده قرائت ایتدیسه‌ده ونمازینك آخرینی قضا ایدر
تشهد حقنده اولی اولان فی حق قعود دیمك ایدی زیرا تشهد قعده‌لرك
ایکیسنده‌ده واجبدر اما قعود اولکنده واجب ایکنجیده فرضدر ربس صباح
نمازینك غیریده بر رکعته یتشن ایکی رکعتی فاتحه وسوره ایله کتورر وبینهماده
تشهد ایدر درت رکعتك دردنجی رکعتنده فقط فاتحه تلاوت ایدر وکندودن
اقدم قعود ایتمز ﴿ (الا فی اربع) فکمقتد احدها (لا یجوز الاقتداء به) وان صح
استخلافه فی حد ذاته لاحالة القضاء فلا استثناء اصلا کما زعم فی الاشباه ﴾
لکن مسبوق درت موضعده مقتدی کبیدر اولا کندویه اقتدا جائز دکل هر نقدر
حد ذاتنده استخلاف صحیح ایسه‌ده قضا حالنده دکلدر بوتقدیرجه اصلا
استثنا یوقدر نته‌کم صاحب اشباه زعم ایلدی ﴿ نعم لونسی احد المسبوقین

فقضى ملاحظاللاخر بلا اقتداء صح ﴾ بلى احد مسبوقين سبقت اولنان
ركنى نسيان ايتسه مسبوق اخرك قضاسنى ملاحظه ايده رك بلا اقتداء
قضا ايتسه قضاسى صحيح اولور لكن اشبو فرعده اقتدا يوقدر بناأ عليه
استدراكك محلى دكلدر ﴿(و) ثانيها (يأتى بتكبيرات التشريق اجماعا﴾ ثانيا
مسبوق تشريق تكبيرلرينى اجماعا كتورر منفرد امام اعظمه كوره كتورمز ﴿(و)
ثالثها (لو كبر ينوى استيناف صلاته وقطعها يصير مستأنفا وقاطعا) للاولى بخلاف
المنفرد كماسيجئ ﴾ اوچنجيسى مسبوق نمازينك بعضنى امامدن منفرد اوله رق
ادادنصكره نمازينك استيناف وقطعنى نيت ايده رك تكبير السه اولكنى مستأنف
وقاطع اولور منفرد بونك خلافندر نته كم قريبا كلوركه استيناف نيتيله
من غير تلفظ بها تكبير ايله مستأنف اولمز منفردك نمازى كندونك بعضنده اقتدا
وبعضنده انفراد اولنان نمازك غيريدر ﴿(و) رابعها (اوقام الى قضاء ماسبق به
وعلى الامام سجدتا سهو) ولو قبل اقتدائه (فعليه ان يعود) وينبغى ان يصبر حتى
يفهم انه لا سهو على الامام ﴾ دردنجى مسبوق سبقت اولنان جزئى قضايه
قائم اولسه وامامك اوزرينه سجدۀ سهو لازم اولمش اولسه هرنقدر اقتدا سندن
اول اولورسه ده مسبوقك اوزرينه عودت ايتمك لازم اولور سجده ايله
قيدلدقجه ومسبوقه لايق اولان سلام ثانيه قدر صبر ايتمكدر حتى امامك اوزرينه
سهو اولمديغنى فهم ايليه ﴿ ولو قام قبل السلام هل يعتد باداءه ان قبل قعود الامام
قدر التشهد لا وان بعده نعم ﴾ مسبوق سلامدن اول قائم اولسه اداسنه
اعتبار اولنورمى الجواب اكر امامك تشهد مقدارى قعودندن مقدم
قائم اولورسه اولنمز يوق صكره اولورسه اولنور ﴿ وكره تحريما الالعذر
كخوف حدث وخروج وقت فجر وجمعة وعيد ومعذور وتمام مدة مسح
ومرور مار بين يديه فان فرغ قبل سلام امامه ثم تابعه فى صحت ﴾ امام سلامى
ويرمزدن اول مسبوقه كوره قيام كراهت تحريميه ايله مكروهدر
لكن حدث ووقت فجرك وجمعه نك وعيدك ومعذورك ومدت مسحك تمامى
واوكندن مارك مرورى خوفندن قبل السلام قيام مكروه دكلدر مسبوق
امامك سلامندن اول نمازدن فارغ اولسه بعده سلامده امامنه متابعت
ايتسه نمازى صحيحدر بعض فسادنه قائل وار ايسه ده فتوى صحتنه در ٭
﴿(ولولم يعد كان عليه ان يسجد) للسهو (فى اخر صلاته) استحسانا لتقيد بالسهو
لان الامام لو تذكر سجدة صلبية او تلاوية فرضت المتابعة ﴾ امامدن
اول قيام ايدن مسبوق عودت ايتمسه استحسانا اخر صلاتنده سهو ايچون سجده ايدر
امامك سهونى قضا ايتمش اولور سهو ايله تقييد اولنديغى سجدۀ صلبيه

وبانلاويه تذكر اولنسه متابعتك فرض قلنديغنه مبنيدر زيرا فرضده متابعت
فرضدر صلبيه ده فرضيت ظاهردر اما تلاويه ده فرضده متابعت زيرا تلاويه
قعده يى رفع ايتديكندن قعده فرض اولديغندن كندوده متابعت فرض اولدى
٭حلبى ﴿ وهذا كله قبل تقييده ماقام اليه بسجدة اما بعده فتفسد فى صلبية مطلقا
وكذا فى تلاوية وسهو ان تابع والالا ﴾ اشبو مسبوقك سهويه وصلبيه وتلاويه ده
امامنه متابعتى اكر قائم اولديغى ركعتى سجده ايله تقييد ايتمزدن اول ايسه
واكر صكره ايسه صلبيه مطلقا كه متابعت ايتسون ويا ايتمسون فساده كيدر
زيرا متابعتده رفضى وتركى قبول ايتميان ركعتى رفض واردر ومتابعتى تركده
فرض اولان متابعتى ترك واردر ٭حلبى ٭ينه بو يلجه تلاويه ايله سهويه ده فساده
كيدر اكر متابعت ايدرسه رفض مالا يقبل الرفض اولديغندن يوق متابعت
ايتمزسه فساده كيتمز اما سهويه ده عدم متابعتله فساده كيتمديكى سهويه واجب
اولديغندن تلاويه ده واجبدر نهايتى رفع قعده يى موجبدر اول دخى مسبوقك
انفرادينك استحكامندن نصكره اولديغندن فساد ايجاب ايتمدى ٭ حلبى ٭
﴿ ولو سلم ساهيا ان بعد امامه لزمه السهو والا لا ﴾ مسبوق سهوا سلام ويرسه
اكر امام سلام ويردكدنصكره اولورسه سهو ايچون سجده لازم اولور بو صورتده
منفرد اولديغندن يوق برابر ويا امامدن مقدم سلام ويرسه بو صورتلرده مقتدى
اولديغندن سجدۀ سهو لازم اولمز ﴿ ولو قام امامه الخامسة فتابعه ان بعد القعود
تفسد والا لا حتى يقيد الخامسة بسجدة ﴾ امام بشنجى ركعته قالقسه مسبوق
كندويه متابعت ايتسه اكر متابعتى بعد القعود اولورسه نمازى فساده
كيدر انفراد محلنده اقتدا اولنديغندن يوق متابعت ايتمزسه بشنجى سجده ايله
قيدلنجه يه قدر فساده كيتمز تقييد اولندقده ايكيسنك بردن نمازى فساده كيدر
لكن نفله منقلب اولور بر ركعت دخى ضم اولنورده التى ركعت نفل كامل اولور
﴿ ولو ظن الامام السهو فسجد له فتابعه فبان ان لا سهو فالاشبه الفساد لاقتدائه
فى موضع الانفراد والله اعلم ﴾ امام نمازده سهو ظنيله سجده ايلسه مسبوق دخى
كندويه متابعت ايدوب صكره سهو اولمديغى ظاهر اولسه اشبه اولان
مسبوقك نمازينك فساديدر انفراد محلنده اقتدا ايتديكيچون الله عظيم الشان
حقيقت حاله اعلم واحكمدر وبالله التوفيق وبيده ازمة التحقيق

﴿(باب الاستخلاف)﴾

اشبو بابدن مقصود استخلاف اولوب بعض مؤتمك ومنفردك نمازلرينى بنأ

طفیلی بالتبعیة اوله رق بیان اولدیغندن ترجمه ده استخلاف ذکر اولندیده
ماعداسی ترك اولندی استخلاف مصدر مبنی للفاعلدر یعنی امامك غیری
استخلافی مرادر ویاخود مبنی للمفعولکه غیرك مستخلف اولمسیدر مراد
وسیله تازالذلردر اصل خلافت معناسی مراد اولوب طلب خلافت مراد
اولمدیغندن ﴿ اعلم ان لجواز البناء ثلثة عشر شرطا کون الحدث سماویا
من بدنه غیر موجب لغسل ولا نادر وجود ﴾ معلوم اولسونکه بنانك جوازی
ایچون اون اوچ شرط واردر اولا حدث سماوی اولملی یعنی کندوده
وسببنده عبدك اختیاری اولماملی مثلا عبدك صنعی اولمقسزین
ریحك خروجی کبی اشبو شرطله کندوده عبدك صنعی اولان مثلا
شجه وعضه که باشك یارلمسی ویا بر عضوك اصرلمسی کبی شیلر ویا عبدك
سببنده دخلی اولان مثلا سطح اوزره برکسه نك مشیندن برشی ساقط
اولوب مصلینك بر عضوندن قان سیلان ایتمك خارج قالدی مرثندك کرسی
کندونك صنعی اولمقسزین مبلولا ساقط اولسه بنا ایدر واکر کندونك تحریکیله
ساقط اولورسه بنا ایدهمز امام اعظم عندنده امامین ایچون خلاف واردر
وبدننسدن خروج ایتملی مثلا خارجدن جواز صلاته مانع نجاست اصابت
ایتسه آنی غسل ایدوب بنا ایدهمز حدث اطلاقی انجق بدندن خروج ایدنه در
وخارج موجب غسل اولماملی مثلا نمازده نوم سببیله احتلام اولمق وتفکر ایله
انزال واقع اولمق کبی بونلرده بنا اولنمز وحدث نادر الوجود مثلا قهقهه واغما
مثللو نسنه اولمالی دکل ﴿ ولم یؤد رکنا مع حدث او مشی ﴾ وحدث سبقت
ایتدکده محدث اوله رق ویامشی حالنده بر رکن ادا ایتمملی مثلا سجده ده حدث
سبقت ایتسه ادا قصدیله باشنی رفع ایتمك کبی ویاخود بعد الوضوء ایابی حالنده
قرائت کبی بونلرده بنا اولنمز استقبال لازمدر ٭حلبی ﴿ ولم یفعل منافیا اوفعلا له
منه بد ﴾ وحدث سماویدن صکره عمدا حدث کبی نمازه منافی نسنه کندودن
صادر اولماملی ویاخود اشلدسنده کندودن بد وافتراق اولان یعنی فعلنده
ضرورت اولمیان مثلا صوموجود ایکن قیودن استقاء ویاخود دلوه احتیاج یوق
ایکن دلوك خرقنی دکمك ومن غیر نسیان صوموجود ایکن اول محلدن ابعد
یردن صوطلبنه ذهاب مثللو شیلر اولملی دکل اولورسه بنایه مانعدر ﴿ ولم یتراخ
بلا عذر کزحمة ﴾ وازدحام کبی عذرسز بر رکن ادا ایده جك قدر مکث وتأخیر
ایتمك سز فورا بنا لازمدر اما العذر مکث ایتسه مثلا نوم حالنده حدث وبر مقدار
تراخی بولنوب بعده متنبه اولسه بنایه مانع دکلدر ورعافك عدم انقطاعی
عذردر ٭بحر ﴿ ولم یظهر حدثه السابق کمضی مدة مسحه ﴾ دخی مسحنك مدتی

(تمام)

تمام اولان وصوبی کورن متیمم کبی حدث سابقی ظاهر اولماملی ﴿ ولم یتذکر فائتة وهو
ذو ترتیب ﴾ صاحب ترتیب اولوب اوزرنده ویا امامنك اوزرنده اولان فائته یی متذکر
اولمیه زیرا تذکر صورتنده نمازی باطل اولدیغندن استیناف ایدر ﴿ بنا اولنمز
ولم یتم المؤتم فی غیر مکانه ﴾ دخی مؤتم مکاننك غیرنده اتمام ایتمه ملی اکر امام
ویا استخلاف اولنان فارغ اولمدیسه یوق امام فارغ اولدیسه عودت ایتمز
آبدست الدیغی محلده اتمام ایدر واکر منفرد ایسه عودت ایله مکان وضوئنده
اتمام بینلرنده مخیردر افضل اولان قنغیسی اولدیغنده اختلاف واردر ﴿ ولم یستخلف
الامام غیر صالح لها ﴾ دخی امام امامته صلاحیتی اولمیان عورت ویا صبی
مثللوبی استخلاف ایتمملی ایدرسه استیناف لازم اولور ﴿ (سبق الامام حدث)
سماوی لا اختیار للعبد فیه ولا فی سببه کسفرجلة من شجرة وکحدثه من نحو عطاس
علی الصحیح (غیر مانع للبناء) کما قدمناه (ولو بعد التشهد) لیأتی بالسلام
(استخلف) ﴾ امامی بنایه مانع اولمیان کندوده ویا سببنده عبدك اختیاری
اولمیان حدث سماوی سبقت ایدرسه هر نقدر تشهددن صکره اولورسه ده سلام
ویرمك ایچون غیرینی استخلاف ایدر سبقت حدث سماویده مستعملدر لا اختیار
للعبد صفتة کاشفه در سفرجلة ایوا دیدکلری مشهور میوه درمنفی به مثالدر یعنی
کندوده وسببنده عبدك صنعی اولمقسزین حدث سماوینك سبقتی اغاجدن
دوشن ایوا وعطاس مثللو شیدن نشئت ایدن حدثی کبی قول صحیح اوزره
اشبو شروط سابقه یی استکمال ایدن حدث مذکور بنایه مانع دکلدر نتهکم
ماسبقده تقدیم ایلدك امامین بعد التشهد سبقت ایدن حدثده خروج بصنعه
بولندیغندن آبدست المز دیدیلر سلام واجب اولدیغندن کندوبی اتیان ایچون
توضی اولنمسه دخی نماز صحیحدر ﴿ ای جاز له ذلك ولو فی جنازة باشارة
او جر لمحراب والمسبوق ویشیر باصبع لبقاء رکعة وباصبعین لرکعتین ویضع یده
علی رکبته لترك رکوع وعلی جبهته لسجود وعلی فمه لقراءة وعلی جبهته ولسانه
لسجود تلاوة او صدره لسهو ﴾ یعنی صورت مشروحه ده هر نقدر جنازه ده
دخی اولورسه ده اشارتله ویا محرابه جر ایله هر نقدر مسبوقی دخی اولورسه ده
استخلاف جائز اولور امام ومقتدی حقنده افضل اولان بنادر جماعتی صیانت ایچون
منفرده کوره استینافدر سراج وهاجك تصحیحی اوزره متونك کلاملرینك
ظاهری جمله حقنده افضلی استینافدر ٭بحر٭ نه باقی قالدیغی خلیفه نك معلومی
اولمزسه امام بر رکعت قالدیغنه بر پرمغله ایکی قالدیغنه ایکیسیله اشارت ایدر
ورکوعی ترکی ایچون النی دیزی اوزرینه وضع ایدر وسجودی ترکی ایچون
جبهه سنه وقرائت ایچون اغزینه وسجدهٔ تلاوت ایچون جبهه سنه ولسانینه

وسهو ایچون الی کوکسونك اوزرینه قور سهو صدرده اولان قلبدن
اولدیغندن ❊ (مالم یجاوز الصفوف لوفی الصحراء) مالم یتقدم فحده السترة
اوموضع السجود علی المعتمد کالمنفرد ❊ یعنی امام صحراده اولورسه تقدم ایتیوب
صاغینه ویاصولنه ویاوراسنه مرور ایتدیکی تقدیرجه صفلری تجاوز ایتدیکی
مدتده استخلاف ایدر اما تقدم صورتنده قول معتمد اوزره منفرد کبی حدی که
یاستره ویامحل سجوددر حتی مصلی کندودن حدث ظهوری ظنیله سترهیی
ویاموضع سجودی تجاوز ایلسه بعده خلاف ظاهر اولسه بنا ایدمز
❊ (ومالم یخرج من المسجد) اوالجبانة اوالدار (لوکان یصلی فیه) لانه علی امامته
مالم یجاوز هذا الحد ولم یتقدم احد ولو بنفسه مقامه ناویا الامامة ❊ دخی
مسجدو یاجبانه ویادارده قیلسه انلردن خروج ایتمدکجه استخلاف ایدر اما خروج
ایتدیکی صورتده نماز باطل اولور ایدی استخلاف صحیح اولمز هرنقدر خارجده
صفوف متصله وکندیسی صفلر آره سنده ایسهده مناط خروج اولدیغندن
زیرا امام حد مشروحی تجاوز ایتیوب ویاهر نقدر بنفسه اولورسهده
برکسه امامته نیت ایدهرك امامك مقامنه تقدم ایتمدکجه امام امامتی اوزرهدر
خلیفه امامته نیت ایتدکجه امام اولهمز ❊ معراج الدرایه ❊ وان لم یجاوزه حتی
لوتذکر فائتة اوتکلم لم تفسد صلاة القوم لانه صار مقتدیا ❊ وامامك محلنه غیری کمسه
قائم اولدیغنه کوره هرنقدر امام حد مشروحی تجاوز ایتزسهده من بعد
غیرامامدر حتی اصل امام اول حینده برفائته تذکر ایدوب ویاتکلم ایتسه قومك
نمازی فساده کیتمز زیرا خلیفه امام اولوب مقامنه قائم اولدقده اول کندویه
مقتدی اولور مسجددن خروج ایتسون ویاایتمسون ❊ ولوکان الماء فی المسجد
لم یحتج للاستخلاف ❊ صودرون مسجدده اولورسه استخلافه محتاج اولمز
بلکه آبدست آلور موضع امامته رجوع ایدر لکن مسجدده اولمز ایسه استخلاف
افضلدر ❊ بحر ❊ (واستینافه افضل) تحرزا عن الخلاف ❊ خلافدن
تخلص ایچون استیناف افضلدر ❊ نمازه منافی برشیله نمازی ابطال ایدنصکره
❊ (ویتعین) الاستیناف ان لم یکن تشهد (لجنون اوحدث عمدا)
أوخروجه من مسجد بظن حدث (اواحتلام) بنوم اوتفکر اونظر اومس بشهوة
(اواغماء اوقهقهة) لندرتها ❊ جنون ویاعمدا حدث وحدث وقوعی ظنیله
مسجددن خروجیله ویانومیله احتلام ویاتفکر ویانظر ویاشهوتله مس ایله
انزال ویااغما ویاقهقهه ایچون تشهد ایتمدکجه استیناف تعین ایدر نادرتلرینه
بناءً ❊ (وکذا) یجوز له ان (یستخلف اذاحصر عن قراءة قدر المفروض)
لحدیث ابی بکر الصدیق رضی الله تعالی عنه فانه لما احس بالنبی صلی الله

تعالی علیه وسلم حصر عن القراءة فتأخر فتقدم النبی صلی الله تعالی علیه وسلم
واتم الصلوة فلولم یکن جائزا لما فعله بدائع وقالا تفسد وبعکس الخلاف لوحصر ببول
اوغائط ولو عجز عن رکوع وسجود هل یستخلف کالقراءة لم اره (لخجل)
ای لاجل خجل اوخوف اعتراه ❊ حصر فتحتینله تکلمده عاجز اولمق معناسنهدر وعرف
شرعده قرآن کریم تلاوت ایدرکن ایلروسی خاطره کلمامکله طوتیلوب
دمبسته اولمق معناسنه مستعملدر وحصر معلوم ومجهول صیغه لریله جائزدر یعنی
کندویه مستولی اولان خوف ویاخجالتدن ناشی فرض مقداری قرائتدن عاجز اولان
کمسه ایچون بنه استخلاف جائزدر ابو بکر الصدیق رضی الله تعالی عنه حقنده
روایت اولنان حدیث شریفکه مشارالیه رسول الله صلی الله تعالی علیه
وسلمك نمازه تشریفلرینی حس و فهم ایتدکده قرائتدن حصر اولنوب
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم تقدم بیوروب نمازی اتمام بیورمسی
خصوصیدر اکر جائز اولمسه ایدی اشبو استخلافی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
اشلمزلر ایدی بدایعده بویلجهمرسومدر امامین رحمهما الله تعالی اشبو حصر صورتنده
نماز فساده کیدر دیو بیوردیلر جنابت کبی بودخی نادر اولدیغندن بول ویاغائط
مدافعهسندن حصرده استخلاف مشروحك عکسنهدرکه امامین عندنده
جائز امام اعظم رحمه الله عندنده تعالی جائز دکلدر رکوع وسجودن عاجز اولسه
استخلاف قرائتده اولدیغی کبی اولورمی شارح بن آنی کورمدم دیر ❊ (ولا)
یستخلف اجماعا (لونسی القراءة اصلا) لانه صار امیا ❊ امام قرائتی
قطعا اونتسه امی اولدیغندن جماعتك نمازی باطل اولور واجماعا استخلاف
ایدهمز ❊ (اواصابه) عطف علی المنفی (بول کثیر) ای نجس مانع من غیر
سبق حدثه فلومنه فقط بنی ❊ اواصابه کلامی منفی اولان اونسی قولنك
اوزرینه معطوفدر یعنی ویاخود امامه کندودن حدثی سبقت ایتمکسزین
اوزرینه جواز صلاته مانع بول کثیرکه یعنی خارجدن نجاست اصابت ایتسه
استخلاف ایدهمز امافقط کندودن اصابت ایتسه بنا ایدر ❊ (اوکشف
عورته فی الاستنجاء) اوالمرأة ذراعها للوضوء (اذالم یضطر له) فلواضطر لم تفسد ❊
ویاخود رجل استنجاده عورت محلنی کشف ایتسه ویاخود عورت آبدست
ایچون ذارعنی کشف ایتسه اکر کشفده مضطر دکللر ایسه استخلاف ایتمزلر
بوق کشفده مضطرلر ایسه نمازلری فساده کیتمز ❊ (اوقرأ فی حالة الذهاب اوالرجوع)
لاداءه رکنا مع حدث اومشی بخلاف تسبیح فی الاصح ❊ ویاخود ذهاب
ویاایاب حاللرنده قرائت ایتسه قول اصحده استخلاف ایدهمز ذهاب صورتنده
رکنی حدثله ورجوعده مشیله ادا ایتدیکندن لف ونشر مرتبدر تسبیح وذکر

قرائتك خلافنه ملابسدر ﴿ (اوطلب الماء بالاشارة اوشراه بالمعاطاة) للمنافاة اوجاوزماء الى اخر الاقدر صفين اولسيان او زحمة اوكونه بئرالان الاستقاء يمنع البناء على المختار ﴾ ياخود صويى اشارت ايله طلب ايتسه و ياخود معاطاتله اشترا ايتسه نمازه منافى عمل كثير ايشلديكندن استخلاف ايدهمز و ياخود صويى ترك ايدوب اخر صويه مرور ايدرسه استخلاف ايدهمز لكن ايكى صف قدرى و يانسيان ويا زحمت و يابئر اولديغندن ماء ثانى يه تجاوز ايدرسه استخلاف ايدر ماء ثانى موجود ايكن استقا قول مختار اوزره بنايه مانع اولديغى ايچون معدوم اولورسه بنايه مانع اولمز ﴿ (اومكث قدر اداء ركن) وان لم ينو الاداء (بعد سبق الحدث) الالعذر كنوم ورعاف ﴾ ياخود حدث سبقت ايتدكدنصكره بر ركن ادا ايده جك قدر مكث ايدرسه هر نقدر ادايه نيت ايتمز ايسه ده ينه استخلاف ايدهمز لكن نوم ورعاف كبى عذره مبنى اولورسه اولور ﴿ (واذا ساغ له البناء توضأ) فورا بكل سنة (وبنى على ما مضى) بلا كراهة (ويتم صلاته ثمة) وهو اولى تقليلا للمشى ﴾ بركسه يه بنا جائز اولدقده هر برسنته مراعاتله بلامهلة فورا آبدست آلور و بلاكراهة كچمش نمازينك اوزرينه بنا و نمازنى آبدست الديغى محله قريب موضعده اتمام ايدر تقليلا للمشى اولى اولان بودر ﴿ (او يعود الى مكانه) ليتحد مكانها (كمنفرد) فانه مخير وهذا كله (ان فرغ خليفته والا عاد الى مكانه حتما لو بينهما ما يمنع الاقتداء) كالمقتدى اذ سبقه الحدث ﴾ ياخود نمازك مكانى متحد اولسون ايچون مكاننه عودت ايدر منفرد عودت ايتديكى كبى زيرا منفرد مخيردر اشبو مقتدينك مخيراولمسى خليفه سى اكر نمازدن فارغ اولديسه يوق فارغ اولمديسه مكاننه عودت ايدر واجب اوله رق اكر بينلرنده اقتدايه مانع برشى اولورسه كذا ويى حدث سبقت ايدن اصل مقتدى كبيدر ﴿ (و) اعلم انه (ان تعمد عملا ينافيها بعد جلوسه قدر التشهد) ولو بعد سبق حدثه تمت لتمام فرائضها لم تعاد لترك واجب السلام ﴾ معلوم اولسونكه مصلى تشهد مقدارى جلوسدنصكره هر نقدر حدث سبقت ايتدكدنصكره اولورسه ده نمازه منافى يعنى بنايه مانع مثلا قهقهه كبى بر عمله قصد ايتسه نمازى تمام و صحيح اولور نمازك فرضلرى تمام اولديغندن غايتى واجب اولان سلامى ترك ايتديكندن اعادهسى لازم اولور سلامى تركله كندوده تقرر ايدن نقصانى جبر ايچون وهر بر كراهت تحريميه ايله ادا اولنان نمازك حكمى بودر ﴿ (ولو) وجد المنافى (بلا صنعه) قبل القعود بطلت اتفاقا ولو (بعده بطلت) فى المسائل الاثنى عشرية عنده وقالا صحت ورجحه الكمال وفى الشرنبلالية والاظهر قولهما بالصحة فى الاثنى عشرية ﴾ نمازه منافى مثلا قهقهه كبى نسنه قبل القعود مصلينك صنعى و قصدى اولمقسزين بولسه

نمازى اتفاقا باطل اولور فعل مشروح تشهد مقدارى قعوددنصكره اولورسه مسائل اثنا عشريهده امام اعظم عندنده نمازى باطل اولور فرض اولان خروج بصنعه بولنمديغى ايچون اما امامين صحيح اولور ديديلر امامين قولنى كمال حضرتلرى ترجيح ايلدى وشرنبلاليهده تصريح اولندبكه مسائل اثنا عشريهده اظهر اولان امامينك صحتنله حكملريدر ﴿ وهى ماذكره بقوله (كما تبطل) لوفرع بالفاء كما فى الدرر لكان اولى (بقدرة المتيمم على الماء) ﴾ اشبو مسائل اثنى عشريه مشهوره مصنفك كما تبطل قوليله ذكر ايتديكى مسائلدر يعنى مصلى تشهد مقدارى قعود ايتدكدنصكره متيمم ايسه صويى استعماله قدرتله نمازينك بطلانى كبى قدرت عادل اولان كسهنك اخباريلهده اولسه اولور فقط رؤيت كفايت ايتمز درردهاولديغى كبى اكر تفريع فا حرفى ايله اولسه اولى اولور ايدى كافكما قبلنده مشبهبه ايجاب ايتديكندن ﴿ واما مسئلة رؤية المتوضى المؤتم بمتيمم الماء ففيها خلاف زفر فقط وتنقلب نفلا ﴾ اما متيممه اقتدا ايدن متوضينك صويى كورمسى مسئلهسى بس بونده خلاف فقط امام زفردندر اما مندن دكلدر و باطل اولان وصف اولان فرضيتدر اصل صلات نفله منقلب اولور شارحك اشبو كلامى مصنفك بطلانى متيممه قصرى اوزرينه وارد اولانمز بورمتوضى مؤتمك دخى نمازى باطل اولور سؤالنه ايكى وجهله جوابدر ۞ ﴿ (ومضى مدة مسحه ان وجد ماء) ولم يخف تلف رجله من برد والا فيمضى (على الاصح) كما مر فى بابه ﴾ دخى مدت مسحك كزرايله ده قول اصح اوزره نماز باطل اولور اكر صويى بولوب وصوغو قدن آياغينك تلفندن خوف ايتمز ايسه ننه كم باب المسح على الخفينده مرور ايلدى يوق صويى بوله مز سه و ياخوفله بولورسه حالى اوزره امضا ايدر لكن مفتى به اولان اولكى صورتده نماز باطل اولوب وظيفهنك تيممه انتقاليدر وايكنجى صورتده ينه بطلان صلاتيله خفه مسحك استينافيدر ۞ ﴿ (وتعلم امى آية) اى تذكره اوحفظه بلاصنع (ولوكان) الامى (مقتديا بقارئ على ما عليه الاكثر) لكن فى الظهيرية صحيح الصحة قال الفقيه وبه نأخذ ﴾ دخى امينك آيت قرآنيهدن برآيت كريمه يى بلاصنع واختيار تعلميكه يعنى تذكرى و يا حفظيدر قول اكثر اوزره هر نقدر امى قارئه اقتدا ايديجى اولورسهده اما تعلمك كندى معناسى اراده اولنسه تعليم اقتضا ايتديكندن جائز اولمز نمازه منافى اولديغندن لكن بو صورتده ظهيريهده صلاتك صحتى تصحيح اولندى فقيه ابو الليث قدس سره بو قولى اخذ ايدهرز و بونك ايله عمل ايدرز ديدى ﴿ (ووجود العارى ساترا) تصح به الصلاة ومثله او وصلى بنجاسة فوجد مايزيلها او أعتقت الامة ولم تقنع فورا ﴾ دخى عاريه كنده ايله نماز صحيح اولورساترك وجوديله ده نماز باطل اولور مذكور مثللودر نجاستله نماز قيلسهده

ازاله ایده جك برشی بولسه وياخود جاريه ازاد اولسه ده فورا قناع اتخاذ ایتمسه ❊(ونزع الماسح خفه) الواحد (بعمل يسير)فلو بكثير تم اتفاقا ❊ دخی ماسحك عمل يسير ايله برخفنی نزعيله ده نماز باطل اولور اكر عمل كثير ايله اولورسه اتفاقا نماز تمام اولور نزع خفين دخی بنه بويلجه در ❊ ❊(وقدرة موم على الاركان)❊ دخی ايما ايله نمازادا ايدمنك ايماسزاركانی ادايه قدرتيله ده نماز باطل اولور ❊ ❊(وتذكرفائتة عليه اوعلى امامه وهو صاحب ترتيب) والوقت متسع ❊ وقتده سعه وار ايكن صاحب ترتيب اولان اوزرنده ويا امامنك اوزرنده فائته يی تذكر ايله دخی نمازی باطل اولور وقت ضيق اولدقده اتفاقا نماز تمام اولور ❊ ❊(وتقديم القارئ اميامطلقا وقيل لافساد لوكان) استخلافه (بعد التشهد بالاجماع وهو الاصح) كما فی الكافی لانه عمل كثير ❊ مطلقا كرك اولكی ايكی ركعتده وكرك ايكنجی ايكی ركعتده ويا تشهد مقداری قعوددن اول وياصكره قارئ اميی استخلاف ايلسه دخی نماز باطل اولور بعضيلر استخلافی تشهد مقدارندن صكره اولورسه بالاجماع فساد اولمز ديديلر وانجق اصح اولان قول بودر عمل كثير اولديغندن نماز كندی ايله تمام اولور تدكم كافيده بويلجه تصريح اولندی ❊ ❊(وطلوع الشمس فی الفجر) وزوالها فی العيد ودخول وقت من الثلثة على مصلی القضاء ❊ دخی شمسك طلوعيله صباح نمازنده وبيرام نمازنده زواليله وقضا قيلان كمسه به كندوده نماز حرام اولان اوقات ثلثه نك برينك دخوليله نماز باطل اولور ❊ ❊(ودخول وقت العصر) بان بقی فی قعدته الى ان صار الظل مثليه (فی الجمعة) بخلاف الظهر فانها لا تبطل ❊ دخی جمعه ده عصرك وقتنك دخوليله كه يعنی قعده سنده برشيئك ظلی ايكی مثلی مقداری اولنجه قدر باقی قالمق ايله نمازی باطل اولور امام اعظم نزدنده وقت عصر ظل ايكی مثلی اولمقله اولديغی ايچون ظهر جمعه نك خلافيدر يعنی صلات ظهر وقت عصرك دخوليله باطل اولمز ❊(وزوال عذر المعذور) بان لم يعد فی الوقت الثانی وكذا خروج وقته ❊ دخی معذورك عذرينك زواليله كه يعنی وقت ثانيده عذر عودت ايتميدرك نماز باطل اولور بس عذری بعد القعود منقطع اولدقدنصكره امر موقوفدر اكر انقطاع كندوده واقع اولان وقتدنصكره وقت كاملده انقطاع دائم اولورسه عن برء اولان انقطاع اولديغی ظاهر اولورده امام اعظم رضی الله تعالى عنه عندنده فساد ظاهر اولور نمازی قضا ايدر وامامين عندلرنده اينز معذورك عذرينك وقتنك خروجی دخی بنه بويلجه در ❊(وسقوط جبيرة عن برء)❊ دخی عن برء جبيره نك ياره دن سقوطندن امام اعظم عندنده نماز باطل اولور ❊(و)اعلم انه (لا تنقلب الصلوة فی هذه المواضع

العشرين (نفلا اذا بطلت الا) فی ثلاث (فيما اذا تذكر فائتة اوطلعت الشمس اوخرج وقت الظهر فی الجمعة) كما فی الجوهرة زاد فی الحاوی والمومی اذا قدر على الاركان ❊ معلوم اولسونكه اشبو يكرمی مواضع مذكوره ده نماز باطل اولدقده نافله يه منقلب اولمز الا اوچ مسئله ده كه فائته يی تذكر ايتدكده ويا شمسك طلوعنده وجمعه ده وقتك خروجنده تدكم جوهره ده ذكر اولندی حاوی ده مومينك اركانه قدرتی مسئله سنی زياده ايلدی صور مشروحه نك يكرمی يه بلوغی شارحك بعض ثوب نجس و صلاة الامة بغير قناع واوقات مكروهه نك دخولی مسئله لرنی زياده سيله در يوقسه اصل فقهانك بيان ايتدكلری اون ايكيدر بلكه شارحك زياده ايتديكی من بور ثوب نجس وصلاة الامة عاری مسئله سنه واوقات مكروهه نك دخولی طلوع شمس فی الفجر مسئله سنه ومعذورك وقتنك خروجی مضی مدت مسئله سنه راجعلردر ❊ ويزاد مسئلة المؤتم بتيمم كما قدمنا والظاهر ان زوالها فی العيد ودخول الاوقات المكروهة فی القضاء كذلك ولم اره ❊ شارح ديركه نافله يه منقلب اولان مسائل مشروحه نك اوزرلرينه مؤتم بتيمم مسئله سی دخی زياده اولنور هر نقدر خلافيادن دكل ايسه ده ❊ حلبی ❊ ظاهر اولان عيده شمسك زوالی وقضاده اوقات مكروهه نك دخولی دخی بنه بويلجه در نفله منقلب اولمده زيرا اوقات مكروهه ابتداء نفلك انعقادينه منافی دكلدر بقاسنه نجه اولور ❊(ولو استخلف الامام مسبوقا) اولاحقا اومقيما وهو مسافر (صح) والمدرك اولى ❊ امام مسبوقی ويالاحقی وياخود كندی مسافر اوله رق مقيمی استخلاف ايلسه صحيح اولور تحريمه ده مشاركت بولنديغندن لكن سلامدن عجزلری اولديغندن اولى اولان عدم استخلافلريدر شارحك والمدرك اولى قولی بوكا اشارتدر استخلافلری صورتنده لاحق كندويه عدم متابعتله اشارت ايدر ماقاتی قضادن فارغ اولنه دكين زيرا كندويه واجب اولان اولا ما فات ايله بدأ ايدوب بعده جماعت كندويه متابعت ايدوب انلره سلام وير درمكدر ومقيم ايكی ركعت ادا دنصكره بر مسافری تقديم ايدر مسافرلره سلام ويرديرر بعده مقيملر منفردين اوله رق قرائتسز ايكی ركعتی قضا ايدرلر ❊ ولو جهل الكمية قعد فی كل ركعة احتياطا ❊ خليفه مدرك اولديغی صورتده كميت صلات يعنی صلاتك مقداری معلومی اولديغندن امامك منتهی اولديغی محلدن بدأ ايدر اماامسبوق اولوب عدد ركعاته عالم اولمزسه هر بر ركعتده امامك آخر ركعتی اولمسی احتمالی اولديغندن احتياطا قعود ايدر ❊ ولو مسبوقا بركعتين فرضنا القعدتين ولواشارله انه لم يقرأ فی الاولين فرضت القراءة فی الاربع ❊ اكر خليفه

ایکی رکعتله مسبوق اولور ایسه کندویه ایکی قعده فرض اولور دیرز بری
مامنه نیابة وبری کندونك قعدهٔ اخیره سی امام کندونك ایکی اولکی رکعتنده
قرائت ایتمدیکنی خلیفه یه اشارت ایتسه خلیفه یه دردنده قرائت فرض اولور
✽ (فلواتم) المسبوق (صلاة الامام) قدم مدرکا للسلام (ثم) لو (آتی بما ینافیها)
کضحك (تفسد صلاته دون القوم المدرکین) لتمام ارکانها ✽ مسبوق
امامك نمازنی اتمام ایلسه سلام ایچون بر مدرك تقدیم ایدر بعده کندو نمازه منافی
مثلا ضحك کبی برشیئی اتیان ایتسه کندونك نمازی فقط فساده کیدر مفسد
کندونك نمازنك خلالنده بولندیغندن مدرکین اولان جماعتك نمازلری فساده
کتمز ارکان صلات تمام اولدیغندن ✽ (وکذا تفسد صلاة من حاله
کحاله) للمنافی فی خلالها ✽ ینه بو بابجه حالی کندونك حالی کبی اولان
مسبوقلرك نمازلری دخی فساده کیدر منافی خلال صلاتده اولدیغندن لکن
مدرکی سلام ایچون تقدیم ایتمسیله مسبوقلر منفردین اولدیلر بو تقدیرجه
نه انجق کندونك نمازی فساده کیدر سائر مسبوقلرك نمازلرینه ضرر کلمز
✽ (وکذا) تفسد (صلاة الامام) الاول (المحدث ان لم یفرغ فان فرغ) بان توضأ
لم یفته شیٔ (لا) تفسد فی الاصح لما مر انه کمؤتم ✽ ینه بو بابجه محدث اولان امام
اولك نمازی فساده کیدر اکر نمازدن فارغ اولمدیسه یوق آبدست آلوب وکندوینی
نمازدن برشی فوت ایتمکسزین فارغ اولدیسه قول اصحده فساده کتمز ما سبقده
مسائل اثناعشریه نك ماقبلنده مرور ایدن امام نمازدن فارغ اولمدیسه مؤتم
کبیدر فارغ اولدیسه منفرد کبیدر مضمونه بناءً ✽ (وتفسد صلاة مسبوق)
عند الامام (بقهقهة امامه وحدثه العمد فی) ای بعد (قعوده قدر التشهد)
الا اذا قید رکعته بسجدة لتأکد انفراده ✽ امام اعظم رحمه الله عندنده تشهد
مقداری قعوددن صکره امامك قهقهه ویا عمدا حدثیله مسبوقك نمازی فساده
کیدر امامین عندنده کتمز کلامله خروج من المسجده قیاسا امام اعظم ایچون
منهی که نمازی نهایت بولوب تمام اولان ایله مفسد بیننده فرق واردر لکن مسبوق
امامه متابعتی ترك ایدوب وبر رکعتی قضا ایدوب سجده ایله تقیید ایدیسه
انفرادی تأکد ایتدیکندن فساده کتمز ✽ (ولو تکلم) امامه (اوخرج من مسجده
) تفسد اتفاقا لانهما منهیان لامفسدان واذا یلزم المدرکین السلام ویقومون
فی القهقهة بلاسلام ✽ مسبوقك امامی تکلم ایلسه ویا مسجددن خروج ایتسه
اتفاقا فساده کتمز بونلر منهیلر اولوب مفسدلر اولمدیغیچون اما قهقهه ایله
عمدا حدث بونلرك خلافندر امامك نمازدن منافی اولدقلری جزئی فساده
ویررلر انك کبی مقتدینك نمازیده فساده کیدر بس اشبو منهیلر ایله نمازدن

خروج ایتدکلرندن مدرکلره سلام لازم اولدی قهقهه ده بلا سلام قیام
ایدرلر ✽ (بخلاف المدرك) فانه کالامام اتفاقا ✽ مدرك مسبوقك
خلافنده در اتفاقا امام کبیدر ✽ (ولو لاحقا ففی فساد صلاته تصحیحان
صحح فی السراج الفساد وفی الظهیریة عدمه وظاهر البحر والنهر تأیید
الاول ✽ امامی تکلم ویا مسجددن خروج ایدن لاحق اولورسه
نمازینك فسادنده ایکی تصحیح وار سراجده فساد وظهیریه ده عدم
فساد تصحیح اولندی ظهیریه قولنه علت سرد ایتدیکه مثلا نائم
کانه امامك خلفنده کیدر امامك نمازی تمام اولمقله نائمك دخی نمازی تمام
اولدیغی کبی لاحقك دخی اولور بحرك ونهرك ظاهری قول اولی تأییددر
بیوردیلرکه امامك اوزرنده برشی باقی قالمدی لاحق امامك خلافنده در
✽ (ولو احدث الامام) لاخصوصیة له فی هذا المقام (فی رکوعه اوسجوده
توضأ وبنی واعادهما) فی البناء علی سبیل الفرض (مالم یرفع رأسه) منهما (مریدا
للاداء امااذا رفع) رأسه (مریدا به اداء رکن فلا) یبنی بل تفسد ولو لم یرد الاداء
فروایتان کما فی الکافی وفی المجتبی ویتأخر محدوبا ولا یرفع مستویا فتفسد ✽
امام رکوعنده ویا سجودنده آبدستنی بوزسه آبدست الور وبنا ایدر باشنی رکوع
وسجوددن ادا مراد ایدرك رفع ایتمدیسه ورکوع وسجودی بنا ایتدیکی
تقدیرجه فرض اولهرق اعاده ایدر اما باشنی رکن اداسی اراده سیله رفع
ایلسه بنا ایتمز بلکه فساده کیدر باشنی ادا مراد ایدهرك رفع ایتمدیکی صورتده
کافیده ایکی روایت ذکر اولندی مجتباده ذکر اولندیکه احدب کبی بلنی اکهرك
باشنی مستویا رفع ایتمکسزین تأخر ایدر نمازی فساده کیدر مجتبانك مطلقا رفعی
مفسد قیلماسی فسادر روایتی تأیید ایدر اشبو مسئله نك بومقامده امامه
خصوصیتی یوقدر یعنی منفرد ومقتدی ینه بو بابجه در ✽ (ولو تذکر) المصلی
(فی رکوعه اوسجوده) انه ترك (سجدة) صلبیة اوتلاویة فانحط من رکوعه
بلارفع اورفع من سجوده (فسجدها) عقب التذکر (اعادهما) ای الرکوع
والسجود (ندبا) لسقوطه بالنسیان وسجد للسهو ولو اخرها لآخر صلاته قضاها
فقط ✽ مصلی رکوعنده ویا سجودنده تذکر ایتسه که کندوسی سجدهٔ صلبیه
ویا تلاوه یی ترك ایتدی عقبنده باشنی رکوعدن رفع ایتمکسزین ویاخود سجده دن
رفع ایتدکدنصکره اول تذکر ایتدیکی صلبیه ویا تلاویه ایچون سجده ایلسه
رکوع وسجودی مندوب اولهرق اعاده ایدر نسیان سببیله ترتیب ساقط
اولدیغندن وسهو ایچون سجده ایدر سجدهٔ مرقومه یی آخر صلاتنه تأخیر ایدرسه
فقط قضا ایدر رکوع وسجودی افتراضا ویاندبا اعاده ایتمز اما قعدهٔ اخیره

اثناسنده وباصكره سجده ايتسه قعدهٔ اخيره‌يى فرض اوله‌رق اعاده ايدر ❊
❊(ولوام واحدا) فقط (فاحدث الامام) اى وخرج من المسجد والافهو
على امامته كامر (تعين المأموم للامامة لوصلح لها) اى لامامة الامام (بلانية
لعدم المزاحم ❊ بركسه فقط برمقتدى‌يه امامت ايدوب وآبدستى بوزلسه يعنى
مسجددن خروج ايتسه خروج ايتمديكى تقديرجه امامتى اوزره اولديغى
واستينافه افضل قولندن اقدمجه نته كم مرور ايلدى اشبو صورت مشروحه‌ده
مأموم امامته نيتسز تعين ايدر مزاحم اولمديغندن ونمازى حفظ ايچون اكر امامك
امامته صلاحيتى وارايسه ❊(والا) يصلح كصبى (فسدت صلاة المقتدى) اتفاقا
(دون الامام على الاصح) لبقاء الامام اماما والمؤتم بلاامام ❊ مؤتم صبى كبى امامته
صلاحيتى اولمزسه اتفاقا مقتدينك نمازى فاسد اولور قول اصح اوزره
امامنكى اولمز امام امام اوله‌رق باقى اولوب ومؤتم امامسز قالديغندن ❊(هذا
اذالم يستخلفه فان استخلفه فصلاة الامام والمستخلف) كليهما (باطلة) اتفاقا ❊ اشبو
عدم صلاحيت صورتنده فقط مؤتمك نمازينك فسادى اكر امام مؤتمى استخلاف
ايتمزسه يوق استخلاف ايدرسه ايكيسنك بردن نمازلرى اتفاقا باطلدر ❊
❊(ولوام) رجل (رجلا فاحدثا وخرجا من المسجد تمت صلاة الامام وبنى
على صلاته وفسدت صلاة المقتدى) لمامر ❊ بررجل برديكر رجله امام اولسه
ايكيسيده حدثلسه ومسجددن خروج ايتسه‌لر امامك نمازى تمام اولور اوزرينه
بنا ايدر مقتدينك نمازى فاسد اولور ماسبقده مرور ايدن امام امام اوله‌رق باقى
اولوب مأموم بلا امام قالديغندن ❊(اخذه رعاف يمكث الى انقطاعه ثم
يتوضأ ويبنى) لمامر ❊ برمصلى‌يى بورون قانى اخذ ايتسه انقطاعنه
قدر مكث ايدر بعده آبدست الور وبنا ايدر ماسبقده مرور ايدن
تأخرلعذرنك ضررى اولمديغنده بناً والله الموفق على التمام

❊(باب ما يفسد الصلاة وما يكره فيها) ❊

اشبو باب نمازى فساده ويرن ونماز ايچنده مكروه اولان كرك تحريمى وكرك تنزيهى
شيلر بيانده‌در ❊(عقب العارض الاضطرارى بالاختيارى ❊ عارض اضطرارى
اولوب وعروضده اصل اولان سبق حدثى عارض اختياريله تعقيب ايلدى يعنى
آنك عقبنده ذكر ايلدى ناسيا كلامده هرنقدر اختيار يوق ايسه‌ده لكن
نمازى فساده ويرمك جهتندن عامد ايله ناسى كلامى بيننده مناسبت واردر
❊(يفسدها التكلم) هو النطق بحرفين اوحرف مفهم كع وق امرا ❊ نمازى
تكلمكه يعنى ايكى حرفله ياخود معنيدار اولان صيغهٔ امر ايله ع وق كبى برحرفله

نطق وتلفظ فساده ويرسجدهٔ سهو وتلاوت وشكر نمازى كبيدر اوائل اسلامده
نمازده كلام جائز ايدى بعده بعضيلر مكه‌ده وبعضيلر مدينه‌ده حرام اولدى ديديلر
هنديه‌ده بركسه نمازنده ناسيا وياعامدا خطأ وياقصدا قليلا ويا كثيرا تكلم
ايتسه عند الحنفيه نمازى اعاده ايدر ديدى وقليل اولان برحرفى مفهم اولمقله تقييد
ايتمدى ❊ ولو استعطف كلبا اوهرة اوساق حمارا لاتفسد لانه صوت
لاهجاء له ❊ بركسه كلبدن وياكديدن عطوفت وشفقت طلب ايتسه وياحمارى
سوق ايتسه نمازى فساده كتمز بونلر تعداد حروف اولميان صوت اولدقلرندن
❊(عمده وسهوه قبل قعوده قدر التشهد سيان) وسواء كان ناسيا اونائما اوجاهلا
اومخطأ اومكرها هوالمختار ❊ تكلمك عمد وسهوى تشهد مقدارى قعوددن
اقدم برابرلردر فساده ويرمكده سهو ايله نسيان بيننده فرق عند العقل حاصله
اولان صورتى هرزمان ديلرسه ملاحظه ممكن اولورسه سهو وذهولدر يوق
ممكن اولميوب انجق كسب جديد دنصكره اولورسه نسياندر تكلم ناسيا
اولسون ويانائما ويامفسد اولديغى جاهلا اولسون ويامخطأ كه قرائت
قصد ايدوب لساننه كلام ناس جارى اولمغله اولسون سهوده صاحبى تنبيهله متنبه
اولور خطاده اولمز وياخود بعد اتعاب اولور ❊ حموى ❊ ويامكرها اولسون قول مختار
بودر نائمله يقظانك بعض مسائلده فرقلرى يوقدر متيممك صو اوزرينه مروررنده
وصائمك افطارنده وصائمه‌نك جماعنده ومحرمك باشنى حلق ايتمه سنده ومحرمه‌نك
جماعنده وبرشخصك صيد اوزرينه وقوع وقتلنده وعرفه وقفه سنده وولدك
والداوزرينه وقوعيله موتنده ميراثدن محروم اولور وغيرك مالنك اوزرينه
انقلابيله اتلافده ضامن اولور وخلوتده برشخصك وجودى صحتندن مانع
اولمقده وزوجك زوجه اوزرينه وعكسنده خلوتده دخولنده ورضاع وآيت
سجده تلاوت كندوبه وسامعنه سجده‌يى موجب اولمقده وعدم كلامه حلفده
تكلمده اشبو مألى بعضيلر نظمله بيان ايلدى شارح ملتقى شرحنده نقل ايلدى
❊ وحديث رفع عن امتى الخطأ محمول على رفع الاثم ❊ اوناسيا اومخطأ
اومكرها قولنه وارد اولان سؤالى دفع ايدركه بنم امتمدن خطا رفع اولندى
حديث شريفى حكم اخروى اولان اثمك رفعنه محمولدر حكم دنيوى اولان
فساد ايله سؤال وارد اولمز ❊ وحديث ذى اليدين منسوخ بحديث مسلم
ان صلاتنا هذه لايصلح فيها شئ من كلام الناس ❊ ذى اليدينك
اسم عمليرى خرباقدر يدنده طول وارايدى حديث شريف اقصرت الصلاة
ام نسيت قال لم انس ولم تقصر قال بل نسيت يارسول الله فاقبل على القوم
فقال اصدق ذواليدين فاومؤا اى نعم زيلعى يعنى ذواليدينك روايت ايلديكى

حديث شريف مذكور مسلمك معاويه بن حكمدن روايت ايلديكى حديث
شريفله كه بيوركه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك ارقه سنده نماز
قيلردق اصحاب رسول اللهدن بعض كسديه عطس واقع اولدى يرحمك الله
ديدم قوم بكاد قتله نظر ايتديلر اللرينى دززلى اوزرينه ضرب ايتديلر بلدمكه بنى
اسكات ايدرلر وقتاكه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم فارغ اولنده بنى دعوت
ايلدى راوى قسم ايدركه بن رسول اللهدن تعليم يوندن احسن برمعلم كورمدم
بنى نهر وزجر يعنى منع ايتمدى ولكن بيوردىكه بزم اشبو نمازيمزده
كلام ناسدن اصلا برشئ صالح اولمز انجق تسبيح وتكبير وقرائت قرأندر
* بحر * ﴿ (الا السلام ساهيا) للتحليل اى (للخروج من الصلاة قبل اتمامها
على ظن اكمالها) فلا يفسد ﴾ الا نمازك اتمامندن اول اكمالى ظنيله تحليل كه
يعنى نمازدن خروج ايچون سهوا سلام فساده ويرمز تحليلى خروجله
تفسير لازميله تفسيردر نمازده فعلى حرام اولان شيلركندو ايله حلال اولديغندن
بوسلامه تحليل دينلدى ﴿ (بخلاف السلام على انسان) للتحية اوعلى ظن
انها ترويحة مثلا اوسلم قائما فى غير جنازة (فانه يفسدها) مطلقا وان لم يقل
عليكم ﴾ بركسديه تحيت وتعظيم ايچون وياخود نمازى مثلا ترا ويحدن برترويحه
ظنيله وياخود جنازه نك غيريده قائما سلام مزبور ساهيا سلامك خلافندر نمازى
مطلقا فساده ويرركرك خطابله عليكم ديسون وياديمسون وكرك قصدا
اولسون ويا اولمسون اولكى كلام اولديغندن ايكنجيده ركعتين اوزره
قطع مراد ايتديكندن اكمال ظنى بولك خلافندر اوچنجى سلام مظنه سى
اولماديغندن اما جنازه نك قيامى مظنهٔ سلام اولديغندن انده سلام ضرر ويرمدى
﴿ (ولوساهيا) فسلام التحية مفسد مطلقا وسلام التحليل ان عمدا ﴾
يعنى سلام مزبور هرنقدر سهوا دخى اولورسده بس سلام تحيت مطلقا مفسددر
دخى سلام تحليل قصدا اولورسد ﴿ (وردالسلام) ولوسهوا (بلسانه) لابيده بل يكره
على المعتمد ﴾ دخى هرنقدر سهوا دخى اولورسه دلسانيله ردسلام عدم فساد صورات
مشروحه نك خلافندر يعنى نمازى فساده ويرر اليله ردسلام فساده ويرمز
بلكه قول معتمد اوزره تنزيها مكروهدر رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك
فعلى جوازى بياندر مصافحه ايله رد باليدك فرقنده شارح رحمه الله لانه
عمل كثير قوليله اشارت ايلدى ﴾ نعم لوصافح بنية السلام قالوا تفسد كأنه لانه
عمل كثير ﴾ بلى سلام نيتيله مصافحه ايلسه فقها فساده كيدر ديديلر ظن ايده رمكه
عمل كثير اولديغندن لانه ده كى ضمير منصوب مصافحه به راجعدر تذكير لازم دكل
خبر اعتباريله مذكر قلندى بنية السلام قيدى قيد اتفاقيدر ﴾ وفى النهر عن صدر الدين

الغزى ﴾ (سلامك مكروه على من ستسمع * ومن بعد ما ابدى يسن
ويشرع ﴾ نهرده صدر الدين غزيدن نقلا ذكر اولنديكه قريبا ذكر اولنوب
مسموعك اوله جق كسه لره سنك سلام ويرمك تحريما مكروهدر ابدى صيغهٔ
مجهول ايله يعنى سكا اشخاص معهوده نك ذكرى اظهار اولنوب معلوم مك
اولدقدنصكره سائر مواضعده مسنون ومشروع قيلندى ﴾ متصل وتال
ذاكر ومحدث * خطيب ومن يصغى اليهم ويسمع ﴾ سلام مكروه اولان نماز قيلان
وقرأن تلاوت ايدن وذكر الله ايدن وحديث شريف تحديث وخطابت
ايدن وبونلرك كلاملرينى اصغا ايدوب واستماع ايدن كسه لردر ﴾ مكرر فقه
جالس اقضائه * ومن يحثوا فى الفقه دعهم لينفعوا ﴾ وفقه تكرار ايدن وقضا حالنه
ملابس جالسى دخى علم فقهده مباحثه ايدن ذواتى ترك ايله سلامله مشغول قيلمه كه
منتفع اوله لر ﴾ مؤذن ايضا اومقيم مدرس * كذ الاجنبيات الفتيات
امنع ﴾ اتزان ايچون ايضا كلمه سنك همزه سى وصلله اومقيمده اوواو معنا سنده
يعنى ينه بويلجه مؤذن واقامت ايدن ومدرس كندولره سلام ويرمك مكروهدر
تازه نورسيده اجنبيه لرى دخى سلامدن منع ايده رم كذلك عجوزلره بلاكراهة
سلام واردر ﴾ ولعاب شطرنج وشبه بخلقهم * ومن هو مع اهل له يتمتع ﴾
لعاب لامك ضميله لاعبك جمعيدر شبه شينك كسريله مشابه معناسنده در
مفهوم بيت وشطرنج اوينيانلر واول صفتده انلره مشابه اولان مثلا طوله
وامثالى لعبله مشغول اولانلره سلام ويرمك واهليله ملاعبه ويا جماعله تمتع
ايدنلره سلام مكروه قلندى ﴾ ودع كافرا ايضا ومكشوف عورة * ومن هو
فى حال التغوط اشنع ﴾ دخى كافرى ومكشوف عورتى ترك ايت سلام ويرمه بول
وتغوط حالنده سلام زياده شنيعدر ﴾ ودع آكلا الا اذا كنت جائعا * وتعلم
منه انه ليس يمنع ﴾ طعام اكل ايدن كسه لره سلامى ترك ايت لكن سن جايع اولوب
وصاحب طعام سنى طعامدن منع ايتميه جكى معلومك اولورسه سلام مشروعدر
﴾ وقد زدت عليه المتفقه على استاذه * كما فى القنية والمغنى ومطير الحمام *
والحقته فقلت ﴾ مرقوم صدر الدين ديركه تحقيق بن طالبك استاذه
سلام ويرمسنى مذكورك اوزرينه زياده ايلدم نته كم قنيه ده
مذكوردر دخى تغنى ايدن خواننده وقوش اوچوران قوشجويى زياده
ومزبورلره الحاق ايلدكده ديدم ﴾ كذلك استاذ مغن مطير * فهذا ختام
والزيادة تنفع ﴾ اشبو مزبورلر كبى كندولره سلام ويرمك مكروهدر استاذ
ومغنى ومطير بونده كراهتك ذكرى ختام بوادى اشبو مواضع مشروحه اوزرينه زائد

سائر محللرده سلام نفع ویرر مشروعدر بعضیلر مکروه اولانلرك اوزرینه محل ضمیله نظمله زوائد بیان ایتدیلر ❊

﴿ابیات نفسیه درحق سلام﴾

وزدعد زندیق وشیخ ممازح ❊ ولاغ وکذاب بکذب یشیع ❊ ومن ینظر النسوان فی السوق عامدا ❊ ومن دأبه سب الانام ویردع ❊ ومن جلسوا فی مسجد لصلاتهم ❊ وتسبیحهم هذا عن البعض یسمع ❊ ولاتنس من لبی هنالك صرحوا ❊ فکن عارفا باصاح تحظی وترفع ❊ لکن زند یقك کافرده وتسبیح وتلبیه نك ذکرده دخولیله مداخله واردر وسید اصحاب کزین رضوان الله تعالی علیهم اجمعینك رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمه سلام ویرمدریله شاکردك استاذه سلامنك کراهتنی رد ایلدی ﴿وصرح فی الضیاء بوجوب الرد فی بعضها وبعدمه فی قوله سلام علیکم بجزم المیم﴾ ضیا نام کتابده مواضع مشروحه دن مثلا قرآن عظیم الشان تلاوت ایدن کمسه یه سلام مکروه برکمسه سلام ویرسه قارئه ردك وجوبیله تصریح اولندی ردسلامله قرائت فضلیتنی جمع وتحصیل ممکن اولدیغنه مبنی مذاکرهٔ علم واذان واقامت وسائرلری دخی بنه بو بابجه در صاحب بحر محللك غیریده بولند قلرندن عدم وجوبله تصریح ایلدی دخی میمك سکونیله سلام علیکم قولنده ردك عدم وجوبیله تصریح اولندی ﴿(والتنحنح) بحرفین (بلاعذر) امابه بان نشأ من طبعه فلا (او) بلا (غرض صحیح) فلو لتحسین صوته اولیهتدی امامه اوللاعلام انه فی الصلاة فلا فساد علی الصحیح﴾ دخی بلا عذر ولاغرض صحیح ایکی حرفله اوکسورك یعنی قححله وياضمله اح دیمك نمازی فساده ویرر حرفسز مکروهدر اتفاقا فساد یوقدر بحر ❊ اما بالطبع انساندن نشأت ایدن عذر ایله اولورسه فساد یوقدر اما تحسین صوت ویا امامی بلمك ویا کندوسی نمازده اولدیغنی اعلام اغراض صحیحه لرندن ناشی اولان اوکسورکده قول صحیح اوزره فساد یوقدر ﴿(والدعاء بما یشبه کلامنا) خلافا للشافعی﴾ دخی بزلرك کلاملرینه مشابه مثلا عباددن سؤالی ممکن اولان اللهم اطعمنی ویااقض دینی ویا ارزقنی فلا نه امثالی شیلر ایله دعا نمازی فساده ویرر اما شافعی ایچون خلاف واردر اما عباددن طلبی محال اولان عافیت ومغفرت ورزق امثالی شیلر بزلرك کلامی قبیلندن دکلدر ﴿(والانین) هوقوله اه بالقصر (والتأوه) هوقوله آه بالمد﴾ دخی نمازی انین که قصرایله اه دیمك وتأوه که مدایله آه آه دیمك فساده ویرر ﴿(والتأفیف) اف اوتف﴾

دخی تأفیفکه اف ویا تف دیمك فساده ویرر ﴿(والبکاء بصوت) یحصل به حروف (لوجع اومصیبة) قید للاربعة﴾ بکاء مدایله صوت مع البکاء معناسنه قصرایله فقط دموع معناسنه یحصل به حروف تصریح بما علم ضمنادر یعنی وجع ویا مصیبتدن ناشی کندی ایله حروف حاصل اولور صوتله بکا دخی نمازی فساده ویرر لوجع اومصیبة مارالذکر اربعه یه قیددر اما بلا صوت کوز یاشنك خروجی ویابلا حرف صوت مفسد دکلدر ❊نهر❊ لکن خواهرزاده نعم مسموعله فساده کیدر دیدی ﴿الا لمریض لایملك نفسه عن انین وتأوه لانه حینئذ کعطاس وسعال وجشاء وتثاؤب وان حصل حروف للضرورة﴾ لکن وجعی مشتد اولان مریض انین وتأوه دن نفسنه مالك اولمزسه هرنقدر حروف دخی حاصل اولورسه ضرورته مبنی فساد اولمز زیرا بوتقدیرجه اخسرمق واوکسرمك وکگرمك واسنه مك کبی اولور ﴿(لالذکر الجنة اوالنار) فلو اعجبته قراءة الامام فجعل یبکی ویقول بلی اونعم اوآری لاتفسد سراجیة لدلالته علی الخشوع﴾ جنت ویانار ذکرندن متأثر اولوب اغلرایسه فساد یوقدر زیرا بوبکا نمازده مطلوب اولان خشوعه دلالت ایدر بس مصلی یه امامك قرائتی خوش کلوب اغلسه وبلی ویانعم ویا لغة فارسیه ایله آری دیسه فساده کتمز خشوعه دلالت ایتدیکندن ❊ سراجیه ﴿(و) یفسدها (تشمیت عاطس) لغیره (بیرحمك الله ولومن العاطس لنفسه لا) وبعکسه التأمین بعد التشمیت﴾ دخی نمازی اخسره نه غیرکسه نك یرحمك الله ایله خیر دعاسی فساده ویرر اما عاطسك کندوسنه تشمیت ایدوب یرحمنی الله دیمسی فساده ویرمز تشمیت فقط اولکی عطسه ده واجبدر بعضیلر اوچنجیه دك دیدیلر تشمیتدن صکره آمین دیمك یرحمك الله دیمك عکسنه در یعنی مثلا ایکی کمسه نمازقیلسه لر بریسی اخسرسه بونلرك غیری برکمسه یرحمك الله دیسه کندولری جمیعا آمین دیسه لر نمازلری فساده کیدر ﴿(وجواب خبر) سوء (بالاسترجاع علی المذهب) لانه بقصد الجواب صارککلام الناس﴾ دخی برخبر سوء ایچون استرجاع ایدوب ❊ انا لله وانا الیه راجعون ❊ دیمکله مذهب مختار اوزره نماز فساده کیدر بعضیلر اتفاقا کیدر دیدیلر زیرا جواب قصدیله کلام ناس کبی اولدی ﴿(وکذا) یفسدها (کلما قصد به الجواب) کان قیل امع الله اله فقال لااله الاالله اوما مالك فقال الخیل والبغال والحمیر اومن این جئت فقال وبئر معطلة وقصر مشید﴾ اشبو وکذا یفسد کلامی تعمیم بعدالتخصیصدر یعنی ینه بوبابجه نمازی فساده ویرر کندی ایله جواب قصد اولنان هرشی مثلا مصلی امع الله اله دیان کمسه یه لا اله الا الله ویاخود مامالك دیانه الخیل والبغال والحمیر ویا من این

جنت دیه‌نه‌وبئر معطلة وقصر مشید دنلك كبی بر شیدن زجر وبر شیله امر ایچون
تهلیل ویاتسبیح دخی جواب كیدر جواب دخی مراد ایتیوب نمازده اولدیغنی اعلام
قصد ایدرسه فساد اولمز نته كم قریبا كلور امام قعدهٔ اولی یی سهوا ترك ایدوب
ركعت ثالثه یه قیام ایتسه مأموم تسبیح ایلمز زیرا امام قیامه قریب اولسه كندی ایچون
رجوع جائز اولمز وتسبیحك فائده سی اولمز بدایعده بو یلجه مسطوردر مجتباده
امامین عندنده فساده كیدر دیدی ❊ (اوالخطاب ك) قوله لمن اسمه یحیی
اوموسی (یا یحیی خذ الكتاب بقوة) اوومانلك بیمینك یاموسی (مخاطبا
لمن اسمه ذلك) اولمن بالباب ومن دخله كان آمنا ❊ ویاخود كندی ایله خطاب
قصد اولنان هر برشیله بنه نماز فساده كیدر مثلا مصلینك اسمی یحیی
ویاموسی اولان كمسه یه یا یحیی خذ الكتاب بقوة ویاخود ومانلك بیمینك یاموسی قولی كبی
اسمی یحیی اولان كمسه یه خطاب ایدیجی اولدیغی حالده ویاخود قپوده
اولان كمسه یه ومن دخله كان آمنا قولی كبی مصنفك مخاطبا لمن اسمه ذلك
قولی شارحك لمن اسمه یحیی قولندن مغنیدر ❊ فروع سمع اسم الله
تعالی فقال جل جلاله اوالنبی صلی الله تعالی علیه وسلم فصلی علیه اوقراءة
الامام فقال صدق الله ورسوله تفسدان قصد جوابه ❊ مصلی الله ذوالجلال
حضرتلرینك اسم شریفنی استماع ایتدكده جل جلاله دیسه ویاخود
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك اسم شریفنی استماع ایتدكده تصلیه
ایتسه ویاخود امامك قرائتنی استماع ایتدكده صدق الله ورسوله دیوب
تفسنه اسماع ایتسه نمازی فساده كیدر ❊ ولو سمع ذكر الشیطان فلعنه
تفسد وقیل لا ❊ شیطان ذكرینی استماع ایتسده كندویه لعنت ایتسه فساده كیدر
بعضیلر كتمز دیدیلر ❊ ولوحوقل لدفع الوسوسة ان لامور الدنیا تفسد
لا لامور الآخرة ❊ وسوسه‌نك دفعی ایچون حوقله كه لاحول ولاقوة الابالله دیسه
اگر امور دنیا ایچون اولورسه فساده كیدر امور آخرت ایچون اولورسه كتمز
(ولوسقط شئ من السطح فبسمل اودعی لاحد اوعلیه فقال آمین تفسد
ولایفسد الكل عند الثانی ❊ سطحدن برشی ساقط اولسه‌ده مصلی بسم الله
دیسه ویاخود كندویه ویاغیر كمسه‌یه دعا اولنسه ده آمین دیسه فساده كیدر
امام ثانی نزدنده مذ بورلرك كلیسنده فساده كتمز اصالة صیغه‌لریله ثنا اولدقلرندن
اراده ایله متغیر اولمدیغندن نمازده اولدیغنی اعلام ایچون اولنه قیاسا ❊ زیلعی ❊
❊ والصحیح قولهما عملا بقصد المتكلم حتی لوامتثل امر غیره فقیل له تقدم فتقدم
اودخل فرجة الصف احد فوسع له فسدت بل یمكث ساعة ثم یتقدم برأیه
قهستانی معزیا للزاهدی ومر ویأتی فتنبه ❊ لكن مسئلهٔ مذ بوره ده صحیح اولان

امامین قولیدر متكلمك قصدینه عملا حتی بركسه غیرك امرینه امتثال ایتسه
مثلا كندویه تقدم ایله دینلسه‌ده تقدم ایتسه ویاخود فرجهٔ صفه بركسه
دخول ایتسه اول كمسه ایچون توسیع ایتسه فساده كیدر بلكه برمقدار
مكث ایتملیدر بعده كندی رأییله تقدم ایتملی قهستانیده زاهدی یه اسناد ایله
بو یلجه مرسومدر وبو مسئله باب الامامة ده مرور ایلدی وماسیأتیده متنده كلور
متنبه اول لكن فرع ثانیده معتمد اولان فساد یوقدر ❊ وقید بقصد الجواب لانه
لولم یرد جوابه بل اراد اعلامه بانه فی الصلاة لاتفسد اتفاقا ابن ملك وملتقی ❊
جواب قصدیله تقیید اولندیغی جواب مراد اولنمیوب بلكه نمازده اولدیغنی
اعلام مراد ایتدكده اتفاقا فساد اولمدیغنه مبنیدر ❊ ❊ (وفتحه علی غیر امامه)
الااذا اراد التلاوة وكذا الاخذ الا اذا تذكر فتلا قبل تمام الفتح ❊ دخی امامنك
غیری یه فتح نمازی فساده ویرر لكن تلاوت مراد ایدرسه فساده كتمز وفاتحدن
اخذ ایدن بنه بو یلجه‌در فسادده لكن تذكر ایلسه ده فتح تمام اولمزدن اول
تلاوت ایلسه فساد اولمز اشبو صورت مشروحه‌ده فساد من غیر احتیاج
تعلیم وتعلم بولندیغی ایچوندر اشبو فتح مقتدینك كندی مثللو مقتدیه ومنفرده
ومصلینك غیری یه وامام آخره وامامك ومنفردك فتحی شخصه اولورسه
فتحه شاملدر فقها مقتدینك درعقب ساعته امامنه فتح مكروهدر دیدیلر
وامامه كوره‌ده فاتحی فتحه مضطر قلمق مكروهدر بلكه قرائت مستحب مقدارینه
بالغ اولدیسه ركوعه واررر ویاخود آیت اخرایه انتقال ایدر ❊ محیط ❊ (بخلاف
فتحه علی امامه) فانه لایفسد (مطلقا) لفاتح وآخذ بكل حال الااذا سمعه
المؤتم من غیر مصل ففتح به تفسد صلاة الكل ❊ امامنه فتح صورت مشروحه‌نك
خلافنده‌در اشبو فتح بهمه‌حال كه ما تجوز به الصلاة قرائت اولسون ویا اولمسون
وآیت اخرایه انتقال وتكرار آیت اولسون ویا اولمسون قطعا كه كرك فاتحه
وكرك آخذه فساده ویرمز لكن فاتح كندونك نمازینی قلیان اصلا نماز قلیان
كمسه‌دن ویاخود كندونك نمازك غیری قیلان كمسه‌دن استماع ایدوبده انكله
فتح ایدر ایسه جمله‌سنك نمازی فاسد اولور اما كندونك نمازینی قلان مثلا
مقتدی آخردن استماع ایتسه ده فتح ایتسه فساده كتمز ❊ وینوی الفتح
لا القراءة ❊ فاتح فتحه نیت ایدر قرائته نیت ایتمز مقتدی یه قرائت منهی اولدیغندن فتح
منهی دكلدر ❊ (ولوجری علی لسانه نعم) اوآری (ان كان یعتادها فی كلامه
تفسد) لانه من كلامه (والالا) لانه قرآن ❊ مصلینك لسانه نعم ویاآری
جاری اولسه اگر اشبو كلمه‌لری كلامنده عادت ایتمش ایسه كندونك كلامندن
اولدیغندن فساده كیدر یوق معتادی دكل ایسه قرآن اولدیغندن فساد

بوقدر لكن قرآن اولديغى ايوجه مسلم دكلدر بلكه قرآنده مثلى واردر بونده
نعمده اولور آريده لغت فارسيه ايله قرائتك جوازينه كوره اولور آرى كلمه‌سنى
مضارع صيغه سيله ده ضبط صحيح اولور اسمع وارى آيت كريمه سنده اولديغى كبى
﴿ واكله وشربه مطلقا) ولوسمسمة ناسيا (الا اذا كان بين اسنانه مأكول)
دون الحمصة كما فى الصوم هو الصحيح قاله الباقانى (فابتلعه ﴾ دخى نمازى
مصلينك مطلقا كرك عمدا وكرك سهوا اكلى وشربى هرنقدر ناسيا وسسام
مقدارى دخى اولور سده نمازى فساده ويرر نماز ايچون حالت مذكره اولوب
صوم ايچون اولمديغندن صومده نسيان ضرر ويرمدى لكن ديشلرينك ارا سنده
نخوددن قليل مأكول بولنوبده آنى ابتلاع ايدرسه صومده اولديغى كبى فساده
ويرمز انجق صحيح اولان بوقولدر نته كم باقانى بويلجه ديدى اما نخود مقدارى
اولورسه صومى وصلاتى مفسددر صحيح اولانده بودر حمصه حانك كسرى
وميم مشدده‌نك فتحى وياكسريله‌در ﴿اما المضغ فمفسد كسكر فى فيه يبتلع ذوبه﴾
اما برطعامى چيكنمك نمازى مفسددر عمل كثير اولديغندن اغزنده شكرك ارينتى ابتلاع
يعنى يوتمق فساده ويرديكى كبى ﴿(و) يفسدها (انتقاله من صلاة الى مغايرتها)
ولومن وجه حتى لوكان منفردا فكبر ينوى الاقتداء اوعكسه صار مستأنفا بخلاف
نية الظهر بعد ركعة الظهر الا اذا تلفظ بالنية فيصير مستأنفا مطلقا ﴾ دخى
نمازى فساده ويرر مصلينك برنمازدن غيرى نمازه انتقالى هرنقدر مغايرت
من وجه‌ده اولورسه حتى مصلى منفرد اولسه اقتدايه نيت ايله تكبير ايتسه
وياعكسنى ايتسه كه مقتدى ايكن انفراده نيت ايتسه نمازى استيناف ايتمش اولوركه
يعنى يكيدن شروع اولور اما ظهرك بر ركعتنى ادادنصكره ظهره نيت مسئلهٔ
مشروحه‌نك خلافندر يعنى مستأنف اولمز لكن نيتله تلفظ اولورسه مطلقا كه
كرك متحده‌يه وكرك متغايره‌يه مستأنف اولور ايدى اولى اولان مطلقا كلمه سنك
حذفيدر زيرا مغايره‌نك حكمى تلفظله وياعدم تلفظله مختلف اولمز اوعكسه
منفردا اوزرينه معطوفدر ﴿ (وقراءته من مصحف) اى ما فيه قرآن
(مطلقا) لانه تعلم الا اذا كان حافظا لما قرأه وقرأ بلا حمل وقيل لا تفسد الاباية
واستظهره الحلبى﴾ دخى مصحفدن قرائتكه يعنى كندوده قرآندن برشى
اولان شيكه هرنقدر دخى محرابدن دخى اولورسه ده مطلقا كه قليل وياكثير قرآنى حافظ
وياغير حافظ امام ويامنفرد هرنه اولورسه اولسون نمازى فساده ويرر تعلم وعمل كثير
اولديغندن الا اقرائت اولنان قرآنه حافظ اولوب وبلا حمل قرآنى تلاوت ايدرسه فساده
كتمز بعضيلر انجق برآيتله فساده كيدر ديديلر وحلبى استظهار ايتدى يعنى ظاهر اولان
بوقولدر ديدى جواز صلاتده وجنابت اولان كسه حقنده تلاوت قرآنك حرمتنده

آيت تامه معتبره اولديغندن ﴿ وجوزه الشافعى بلا كراهة وهما بها للتشبه
باهل الكتاب اى ان قصده فان التشبه بهم لا يكره فى كل شئ بل فى المذموم
وفيما يقصد به التشبه كما فى البحر ﴾ امام شافعى رحمه الله مصحفدن قرآنتى
بلا كراهة تجويز ايلدى امامين كراهتله تجويز ايلدى اهل كتابه تشبه
اولديغندن زيرا انلر نمازلرنده مصحفلرندن اوقورلر لكن مسفورلره
تشبهه قصد لازمدر بوقسه انلره تشبه هرشيده مثلا اكل وياشرب كبى شيلر
مكروه دكلدر بلكه مذموم وتشبه قصد اولنان شيلرده در نته كم بحرده
بويلجه مبسوطدر ﴿(و) يفسدها (كل عمل كثير) ليس من اعمالها ولا
لاصلاحها وفيها اقوال خمسة اصحها (مالا يشك) بسببه (الناظر) من بعيد
(فى فاعله انه ليس فيها)﴾ ويفسدها عطف العام على الخاصدندر ❊ يعنى نمازى
قولله اولميان هربر عمل كثيركه نماز اعمالندن ونمازى اصلاح ايچون دكلدر فساده
ويرر اماقولله نمازى فساده ويرن شيلر بابك اولنده سبقت ايلدى اعمال صلاتدن اولان
عمل كثير مثلا ركوعك وسجده‌نك زياده سى كبى بونلر نمازى مفسد دكلدر اعمال
صلاتدن اولديغنه بناءً ونمازى اصلاح ايچون اولان عمل كثيرى حدث سبقت ايدن
كسه‌نك وضوء ومشى كبى بونلر دخى مفسد دكلدر عمل كثير بيان وتفسيرده فقهاى
عظام ايچون اقوال خمسه واردر اصحى عمل كثيرى شول برشيدركه كندونك
فاعلنه نمازده اولديغى بلميان ومسافهٔ بعيده‌دن ناظر اولان كسه انك سببيله
اول مصلينك نمازده اولمامسنه شك ايتمز قول ثانى ايكى ال ايله اشلنان عمل عمل كثيردر
هرنقدر برال ايله اشلنور ايسه ده وبرال ايله اشلنمسى ممكن اولان شيئى ايكى ال ايله
اشلسه عمل قليل در قول ثالث اوچ حركهٔ متواليه ايله اولورسه عمل كثيردر يوقسه
عمل قليلدر قول رابع مصلينك رأينه تفويضدر قول خامس فاعلك مقصودى اولوب
كندوسى ايچون على حده مجلس اولمقدر ﴿ وان شك انه فيها ام لا فقليل لكنه يشكل
بمسئلة المس والتقبيل فتأمل ﴾ ناظر قوم فاعل من بورك نمازده اولوب وياا ولمامسنده
شك ايتسه اول فعل عمل قليلدر لكن بونك اوزرينه مس وتقبيل مسئله سى ايله اشكال
وارد اولور فقط حقيقتده اشكال يوقدر زيرا بركسه عورتى مس ويا تقبيل ايدرلكن
كورن كسه مرقومك نمازده اولمديغنه تيقن ايدر حلبى ديركه بعض نسخه
كنارنده كوردم كه اشبو استدراك اصل نسخه سنده يوقدر
واولى اولان ام بدلنده اوايرادى ايدى ﴿(فلا تفسد برفع يديه فى تكبيرات الزوائد
على المذهب) وما روى من الفساد فشاذ ﴾ اشبو تفريع قول اصحى تفريعدر
يعنى عمل كثير قول اصح اوزره معناى مشروحه اولديسه مذهب مختار اوزره
بيرام نمازنده تكبيرات زوائده ركوعه وارايكن وقالقركن مصلينك اللرينى

رفعيله نماز فساده كتمز مكحول نسفينك امام اعظمدن روايت ايتديكى رفع
من بور ايله فساد رواية ودراية شاذ در زيرا عمل كثير ده قول مختار ذكر اولنا ندر
يوقسه ايكى ال ايله اولان عمل دكلدر * حلبى ﴿ (و) يفسدها (سجوده على نجس)
وان اعاده على طاهر فى الاصح بخلاف يديه وركبتيه على الطاهر ﴾ دخى
نمازى مصلينك نجس اوزرينه سجودى فساده ويرر هرنقدر شئ طاهر اوزرينه
اعاده ايدرسه ده زيرا نماز تجزى قبول ايتمز جزئك فساديله كل فساده كيدر
اصحك مقابلى امام ابى يوسفك فقط سجده فساده كيدر نماز كتمز قوليدر حتى بر پاك
محله سجده يى اعاده ايتسه صحيح اولور زيرا نجس اوزرينه سجده يى ادا يوق
برنده در * منح * يدينله ركبتين قول ظاهر اوزره سجده نك خلافنده در يعنى انلرى
نجس اوزرينه وضع ايلسه وطاهر اوزرينه وضعى اعاده ايتمسه نماز فساده كتمز
ظاهرك مقابلى ابو الليثك عضو مشروحك موضعنك طهارتنك افترا ضى
قوليدر ﴿ (و) يفسدها (اداء ركن) حقيقة اتفاقا (اوتمكنه) منه بسنة
وهو قدر ثلاث تسبيحات (مع كشف عورة اونجاسة) مانعة او وقوع لزحمة
فى صف نساء اوامام امام (عند الثانى) وهو المختار فى الكل لانه احوط قاله
الحلبى ﴾ دخى نمازى اتفاقا عورت محلى مكشوفه اوله رق وياخود نجاست
مانعه ايله حقيقة بر ركن ادا فساده ويرر ياخود سنتله كه اوچ تسبيح
مقداريدر بر ركنى ادايه قادر اوله وياخود ازدحامدن ناشى صف نسايه
وياخود امامك امامنه يعنى اوكنه واقع اولورسه امام ثانيه كوره ينه فساده ويرر لزحمة
قيدا تفاقيدر ﴿ (وصلاته على مصلى مضرب نجس البطانة) بخلاف غير مضرب ﴾
دخى استارلى نجس مضرب كه يوزينه ديكلمش سجاده اوزرينه نمازى
فاسددر لكن نجاست جهتيله ايكلرينك برينك تحتنده اولورسه غير مضرب
مضربك خلافنده در هرنقدر بعض اطرافى اولورسه واستارلى اولان
ثوب ينه بو يلجه در نجاست سفلى طرفندن اولورسه ملتقى ده وشرحنده
تصريح اولنديكه ينه بويلجه صحيحدر بر طرفى نجس اولان بساطدن نجس
اولميان طرفنده نماز قيلمق بر طرفك حركتيله طرف اخر حركت ايتسون
ويا ايتمسون مكانى پاك اولديغندن وبر طرفى نجس اولان تختهنك طرف آخرنده
نمازينه جائزدر اكر غليظ اولوب ايكى يه قابل اولورسه ﴿ ومبسوط على نجس
ان لم يظهر لون اوريح ﴾ دخى نجاست اوزرينه مبسوط يعنى دوشنمش سجاده
مصلاى مرقومك خلافندر اكر لون وياريح ظاهر اولماز ايسه اوزرنده
نماز جائزدر ﴿ (وتحويل صدره عن القبلة) اتفاقا (بغير عذر) فلوظن
حدثه فاستدبر القبلة ثم علم عدمه ان قبل خروجه من المسجد لاتفسد وبعده

فسدت ﴾ بلاعذر جهت قبلهدن صدرنى تحويل اتفاقا نمازى مفسددر
اما وجهنى كلا ويابعضا تحويل مكروهدر بس حدث ظنيله استدبار قبله
ايتسهده بعده عدمى معلومى اولسه اكر مسجددن خروجندن اول اولورسه
فساده كتمز صكره اولورسه فساده كيدر منزلده مسجد حكمندهدر ﴿ فروع
مشى مستقبل القبلة هل تفسد ان قدر صف ثم وقف قدر ركن ثم مشى ووقف
كذلك وهكذا لاتفسد وان كثر ما لم يختلف المكان ﴾ مصلى قبله طرفنه
مشى ايلسه نمازى فساده كيدر اكر صف قدرى مشى ايدوب بعده بر ركن
مقدارى واقف اولوب صكره ينه مشى وواقف اولوب هكذا وهكذا الى
غير النهاية هرنقدر چوق اولورسه ده فساده كتمز مادام مكان مختلف
اولمدقجه وهكذا دنصكره وان كثر قولنه حاجت يوقدر لكن عدم فساد
استدبار قبله اولميوب ومسجددن ومنزلدن وجبانهدن خروج ايتميلهدر خروج
سببيله مكان مختلف اولورسه فساده كيدر ﴿ وقيل لاتفسد حالة العذر
ما لم يستدبر القبلة استحسانا ذكره القهستانى ﴾ بعضيلر عذر حالنده استدبار
قبله اولمدقجه استحسانا فساده كتمز ديديلر هرنقدر مكان مختلف اولورسه
بعضك عبارهسى انه غير مفسد حالة الغزو والحج وغيرهما من السفر بل يكون
عبادة اشبو مضمونى قهستانى ذكر ايلدى لكن قهستانيده حالة العذر بدلنده
حالة الغزودر ﴿ وهل يشترط فى المفسد الاختيار فى الخبازية نعم وقال الحلبى
لا فان من دفع اوجذبته الدابة خطوات اووضع عليها اواخرج من مكان
الصلاة اومص ثديها ثلاثا اومرة ونزل لبنها اومسها بشهوة اوقبلها بدونها
فسدت لا لوقبلته ولم يشتهها والفرق ان فى تقبيله معنى الجماع ﴾ نمازى مفسد اولان
شيلرده مصلينك اختياريله اولمق شرطميدر خبازيهده شرطدر حلبيده شرط دكلدر
ديو ذكر اولندى زيرا دفع اولنان وياخود دابه برقاچ خطوه جذب ايتسه يعنى
چكسه وياخود دابهنك اوزرينه وضع اولنسه وياخود نماز قلديغى محلدن اخراج
اولنسه ويا عورتك ممه سنى اوچ دفعه وياخود بر دفعه سودى نازل اولهرق
امسه ويا شهوت ايله عورتى مس ويا شهوتسز تقبيل ايتسه نماز فساده كيدر
عورت رجلى تقبيل ايتسهده رجل عورته اشتها ايتمسه فساده كتمز اشبو جملك
مصليه اولان عورتى تقبيلى هرنقدر شهوتسز دخى اولورسهده نمازينى فساده
ويروب وعورتك رجل مصلى يى بلاشهوة تقبيلنك غير مفسد اولمسى بيننده فرق رجلك
مرئه يى تقبيلنده جماع معناسى اولمقدر شرح زاهديده تقبيل صورتلرنده عدم فساد ايله
تصريح اولندى ﴿ معه حجر فرمى به طائرا لم تفسد ولو انسانا تفسد كضرب
ولو مرة لانه مخاصمة اوتأديب اوملاعبة وهو عمل كثير ذكره الحلبى ﴾ مصليله

برابرطاش اولسه ده اول طاشی قوشه آتسه نمازی فساده کتمز انسانه آتسه فساده
کیدر ضربله فساده کتدیکی کبی هر نقدر برکره ده اولور ایسه ده زیرا یا مخاصمه
ویا تأدیب ویا ملاعبه در بو ایسه عمل کثیردر اشبو مضمونی حلبی ذکر ایلدی
❊ بقی من المفسدات ارتداد بقلبه وموت وجنون واغماء وکل موجب لوضوء اوغسل
وترك رکن بلا قضاء وشرط بلا عذر ومسابقة المؤتم برکن لم یشارکه فیه
امامه کأن رکع ورفع رأسه قبل امامه ولم یعده معه او بعده وسلم مع الامام
ومتابعة المسبوق امامه فی سجود السهو بعد تأکد انفراده اماقبله فیجب متابعته
وعدم اعادته الجلوس الاخیر بعد اداء سجدة صلبیة اوتلاویة تذکرها
بعد الجلوس وعدم اعادة رکن اداه نائما وقهقهة امام المسبوق بعد الجلوس الاخیر ❊
مفسداتدن باقی قالدی مصلینك معاذالله قلبیله ارتداد یکه مثلا کفره نیت
ایتمسی هر نقدر بعد حین اولورسه ده یاخود کفر اولان شیئی اعتقاد ایتمسی
کبی وموتی موتك نمازی مفسد اولمسینك ثمره سی وقت وجوبك اولندن تأخیر
ایتدیکینه نظرا اسقاط صلاتك لزومی وجنونی وجنونك نمازی فساده ویرسی
یعنی بعد الافاقة قضاسی لازم اولور دخی اغماکه بایلمق وهر بر وضوء ویا غسلی
موجب اولان شی لکن مسبوق بالحدثله سؤال وارد اولورکه مفسد دکل دیو
اولی اولان تعبیر بحرك وکل حدث عمد وموجب غسل کالاحتلام والحیض
عبارهسیدر دخی بلا قضاء رکنی ولا عذر شرطی ترك باقی قالدی قضا
مجازا فعل معناسنه در اما شرطك عذرایله ترکی مثلا ساتر ترك ومطهر نجاستك
عدم وجوبی وقبله یه توجهده عدم قدرت مفسد دکلدر دخی مقتدینك کندوده
امامنه مشارکت ایتمدیکی رکنده مسابقتی باقی قالدی مثلا رکوع ایدوب
وامامدن مقدم باشنی قالدیروب وامامله برابر ویا صکره اعاده ایتمیوب وامامله
برابر سلام ویرمك کبی وسلم مع الامام قولنده حاجت یوقدر دخی مسبوقك انفرادی
تأکد ایدوب مثلا قائم اولدیغی رکعتی سجده ایله تقیید ایتدکدنصکره
سجدهٔ سهوده متابعتی باقی قالدی اماقبل التأکد متابعت واجبدر ❊
ومتابعت ایتمسه فساده کتمز دخی بعد الجلوس تذکر ایتدیکی سجدهٔ صلبیه ویا تلاویه یی
ادادنصکره جلوس اخیری عدم اعاده مفسداتدن باقی قالدی اشبو صورت ترك رکنه
راجعدر دخی نائما ادا ایتدیکی عدم اعاده باقی قالدی دخی جلوس اخیردنصکره
مسبوقك امامنك قهقهه سی باقی قالدی بوصورتده مسبوقك نمازی فساده کیدر
مفسد اثنای صلاتده واقع اولدیغندن ❊ ومنها مد الهمزة فی التکبیر کامر ❊
دخی مفسدات باقیه دندر تکبیرده همزه یی مد ایتمك نته کم ماسبقده مرور ایلدی
❊ ومنها القراءة بالالحان ان غیر المعنی والا لا الا فی حرف مد ولین اذا فحش

(والا)

والا لا بزازیة ❊ دخی مواضع مشروحه دندر قرآن عظیم الشانی ازکیله
خواننده کبی قرائت اکر معنی متغیر اولورسه یوق متغیر اولمزسه ضرر ایتمز لکن
حرف مد ایله حرف لینده معنی متغیر اولمز ایسه ده لحن فاحش اولورسه
فساده کیدر فاحش اولمزسه فساده کتمز حرف علت ساکن اولوب ماقبلنك
حرکهسی کندی جنسندن اولورسه حرف مددر یوق فتحه اولورسه حرف لیندر
❊ ومنها زلة القارئ فلو فی اعراب اوتخفیف مشدد وعکسه اوبزیادة حرف
فاکثر نحو الصراط الذین اوبوصل حرف بکلمة نحو ایاك نعبد اوبوقف وابتداء
لم تفسد وان غیر المعنی به یفتی بزازیة ❊ مسائل مشروحه دندر زلة القاری
مسئلهسی اکر زلل اعرابده اولورسه هر نه قدر معنی متغیر اولورسه دخی فساد
یوقدر انجق بو قولله فتوی ویریلور اولی اولان تعبیرده اعراب بدلنده
حرکه دیمك ایدی حتی قوا ماکلمهٔ منیفه سنك کسری مقامنه فتح ایله ونعبدنك
باسنك ضمی مکاننه فتحیله قرائت صورتلرنده اولان حرکهٔ بنائیه یه شامل
اولوردی اشبو زلل مشروحه ده فساد یوقدر معنالرنده تغییر دخی یوقدر
انما یخشی الله من عباده العلماء نظم مجیدنده علمایی نصبله لفظهٔ جلاله یی ضمله تلاوت
صورتنده معنی متغیر اولدیغندن متقدمین فساده قائللر ایسه ده متأخرین
اختلاف ایتدیلر ابن الفضل وابن مقاتل وابو جعفر وحلوانی وابن سلام
واسماعیل الزاهدی فساد یوقدر دیدیلر ❊ نهرده زاددن نقلا دیدیکه مشار الیهمك
قوللری پك وسعتلیدر ویاخود زلل مشددی تخفیفده ویا عکسنده ویا بر حرف
ویا اکثر زیاده سیله انا راد وه والصراط الذین کبی مواضعده بنه
قول مفتی به اوزره فساد یوقدر الصراط الذین قرائتنده بر حرفندن زیاده
ومخففی تشدید واردر ویاخود بر حرفی بر کلمه یه وصلله اولورسه مثلا ایاك الفی
اوزرینه وقف وکافی نعبدیه وصلله ایاك نعبد کبی ویاخود بر حرفده وقف ومابعدندن
ابتدا مثلا احسن کلمهسنك حاسنده ویقطینك قافنده وقف ایدوب
مابعدلرندن ابتدا کبی اشبو زلل مشروحهده هر نقدر تغییر معنا اولسه
قول مفتی بهه کوره فساد یوقدر ❊ بزازیة ❊ الا تشدید رب العالمین وایاك نعبد
فبترکه تفسد ❊ الا رب العالمین وایاك نعبد نظم کریمنده تشدیدی ترکله
فساده کیدر ❊ ولو زاد کلمة اونقص کلمة اونقص حرفا اوقدمه او بدله باخر
نحو من ثمره اذا اثمر واستحصد تعالی جد ربنا انفرجت بدل انفجرت ایاب بدل
اواب لم تفسد مالم یتغیر المعنی الا مایشق تمییزه کالضاد والظاء فاکثرهم
لم یفسدها ❊ مصلی بر کلمه زیاده ویا نقصان ایلسه من ثمره اذا اثمر واستحصد
آیت کریمهسنده اولدیغی کبی ویا بر حرف تنقیص ایلسه تعالی جد ربناده که کبی

ویاخود برحرفی تقدیم ایتسه ویابر دیکر حرفه تبدیل ایتسه انفجرت بدلنده انفرجت اواب بدلنده اياب كبی اشبو زلل مشروحه ده نماز فساده کتمز مادام معنی متغیر اولمدقجه اواب بدلنده اب قرائت ایتمك كبی الا تمیزنده مشقت وعسرت اولان مثلا ضاد ایله ظا كبی اكثر علما تغییر معناده اولسه بنه فساد یوقدر دیدیلر بزازیه ده ذكر اولندیکه ظا ایله غیر المغظوب دیسه یاخود الضالینی ذال ویا ظا ایله دیسه بعضیلر عوام مخارج حروفی فهم وتمیز ایتمدکلرندن عموم بلوایه بنأ عدم فساده قائل اولدیلر ویا اكثر مشایخ فساد ایله افتا ایتدیلر بعضیلر معنی متغیر اولورسه فساده کیدر دیدیلر بعضیلر عن قصد اولورسه فساد اولور یوق لسانده جاری ویا تمیزه عارف اولمزسه فساد اولمز دیدیلر اعدل اقوالده بودر بوکا کوره قرب مخرج اولسون ویا اولمسون فرق یوقدر بعضیلر قرب مخرجی اعتبار ایتدیلر مثلا قافله كاف كبی ویاخود بر مخرجدن اوله سینله صاد كبی بونده فساد اولمز بعض علما قارئك خطاسیله اصلا فساد اولمز دیدیلر ❊ قنیه ❊ ابو القاسم الصغاردن حکایه اولندیکه نماز بر جهتدن فاسد ومن وجه غیر فاسد اولسه احتیاطا فساد طرفنه حکم اولنور ❊ لکن قرائت بابنده عموم بلوایه بنا أ عدم فساد جانبی ترجیح اولنور مضمراتده ذكر اولندیکه نمازده خطای فاحشله تلاوت ایتسه بعده اعاده ایتسه وصحیح اوله رق قرائت ایتسه نمازی جائزدر ❊ ابو السعود دیدیکه بوکا کوره مطلقا کرك معنی متغیر اولسون ویا اولمسون وکرك مثلی قرآنده اولسون ویا اولمسون قرائتده خطا فساد ایجاب ایتمز ❊ وكذا لو كرر كلمة وصحح الباقانی الفساد ان غير المعنى نحو رب رب العالمين للاضافة كما لو بدل كلمة بكلمة وغير المعنى نحو ان الفجار لفى جنات وتمامه فى المطولات ❊ بنه بو بابده فساد یوقدر بر کلمه یی تکرار ایلسه امام باقانی معنی تغییر اولنورسه فسادی تصحیح ایلدی رب رب العالمین كبی اضافتیچون اضافت بیانیه اولورسه ویا ثانی اولدن بدل اولورسه اضافت یوق كبی اولور ده ضرر ویرمز نته کم بر کلمه یی بر کلمه یه تبدیل ایله معنی متغیر اولورسه فساده کتدیکی كبی مثلا ان الفجار لفى جنات كبی اشبو بحثك تمامی مطولاتده در ❊ نهرده ذكر اولندیکه بر کلمه یی کلمۀ اخرانك یرینه ذكر ایتدکده اول خطا ذكر اولنان کلمه نك مثلی قرآن عظیم الشانده یا بولنور ویا بولنماز وعلى كلا التقديرين معناده تغییر ومخالفت یا موجود اولور ویا اولمز اشبو صور اربعه دن اولکنده فساده کیدر مثلا (انا كنا فاعلين) بدلنده غافلین تلاوتی كبی ایکنجیده کی مثلی قرآنده موجود اولدیغنه کوره فساد اولمز علیم بدلنده حکیم دیمك كبی اوچنجیده ده فساده کیدر ان الفجار لفى جنات كبی دردنجیده فساده کتمز طعام

الاثيم بدلنده طعام الفاجر اوقومق كبی ❊ (ولا يفسدها نظره الى مكتوب وفهمه) ولو مستفهما وان كره ❊ نمازی مصلینك مکتوبه نظری وفهمی فساده ویرمز هرنقدر فهمی طالب اولورسه ده لکن نمازده اشتغالی موجب اولدیغندن کراهت واردر ونظر ایله قرائتده فساد واردر ❊ (ومرور مار فى الصحراء اوفى مسجد كبير بموضع سجوده) فى الاصح ❊ وقول اصحده صحراده ویا مسجد کبیرده مصلینك سجده محلندن برمارك مروری فساده ویرمز زیرا موضع سجود مقداری مكاننده یعنی موضع قدمندن موضع سجودینه دکین نماز محلی مصلینك حقیدر مسجد کبیر قرق آرشون قدر اولاندر صغیر قرقدن نقصان اولاندر قول مختار بودر ❊ قهستانی ❊ (او) مروره (بين يديه) الى حائط القبلة (فى) بيت و (مسجد صغير) فانه كبقعة واحدة (مطلقا) ولو امرأة اوكلبا ❊ یاخود مسجد صغیرده وبیتده مارك جانب قبله ده اولان حائطه قدر مصلینك قدامندن مروری فساده ویرمز مطلقا که مارکرك عورت اولسون ویا كلب اولسون زیرا من بورلر بقعۀ واحده کیدر ابوداود وك روایت ایتدیکی (يقطع الصلاة المرأة والحمار والكلب) حدیث شریفنی ام المؤمنین حضرت عائشۀ صدیقه رضی الله تعالى عنها وعن ابويها رد ایلدی ❊ شرنبلالیه ❊ (او) مروره (اسفل من الدكان امام المصلى لو كان يصلى عليها) اى الدكان (بشرط محاذاة بعض) اعضاء المار) بعض اعضائه ❊ یاخود مصلینك قدامنده دکانده قیلدیغی تقدیرجه دکاندن اسفلده مارك مروری نمازی فساده ویرمز لکن آثم اولمق مارك بعض اعضاسنك مصلینك بعض اعضاسنه محاذی ومسامت اولمسی شرطیله در یوقسه مجرد سمت دکاندن مرور ایله کراهت واثم لازم کلمز ماینده مثلا برکمسه ویا دابه بولنسه کراهت اولمز دکان طرفنده اولان کمسه یه اولور ❊ (وكذا سطح وسرير وكل مرتفع) دون قامة المار وقيل دون السترة كما فى غرر الاذكار ❊ طام وتخت وهر برمارك بویندن نقصان محل مرتفع دکان کیدر بعضیلر ارتفاعی ستره دن مادونله بیان ایتدیلر ستره بر آرشوندر نته کم غرر الاذكارده مرسومدر لکن بحر غرری غلطدر دیدی زیرا اکر غررك دیدیکی كبی اولیدی راکبك مرورنده کراهت اولمزدی حالبوکه واردر ❊ (وان اثم المار) لحديث البزار لو يعلم المار ماذا عليه من الوزر لوقف اربعين خريفا (فى ذلك) المرور لو بلا حائل ولو ستارة ترتفع اذا سجد وتعود اذا قام ❊ یعنی صور مشروحه ده فساد یوقدر هرنقدر مار بلا حائل اولورسه مرورنده آثم اولورسه ده حائل دابه ویا قاعد اولان انسانك ظهریده اولورسه اولور قائمده اختلاف واردر وهرنقدر رساجدا اولدقده مرتفع اولور وقائم اولدقده عودت ایدر

ستره اولور سه‌ده يعنى ستره‌نك مدارى قيامى حالى اوزره در امام شبلى بدايعدن
نقل وحكايه ايتدى كه اشبو مرور بين يدى المصلىده درت صورت واردر
اولكى ماره سائر محلدن مرور ممكن وقابل اولوب ومصليده ممر ناسه واقف
اولمامقدر بونده اثم ماره مخصوصدر ايكنجى مصلى ممر ناس اولان محله طوروب
ماره بشقه محلدن مرور ممكن اولمامقدر بونده اثم مصلى‌يه در اوچنجى مصلى ممره
تعرض ايدوب مار ايچون سائر محلدن مرور قابل امكانده اولمقدر بوصورتده
مرورده ايكيسيده آثم اولورلر دردنجى مصلى ممره تعرض ايتميوب ماره سائر
محلدن مرور اولمقدر بوندن هيچ بريسى آثم اولمز مزبور مارك آثم اولديغى بزارك
روايت ايلديكى اكر مار مرورده اولان اثمى ووزرى بلسيدى ترق سنه وقوف مرور
اوزرنه ترجيح ايدردى حديث شريفنه مبنيدر خريف فصول اربعه‌دن كوز
فصلنه دينور سنه‌يه اطلاقى بعض اولديغندن وسنه‌يه عام دينلديكى فصوله
عام اولديغندن حول اطلاقى كندو ده احوال متحول اولديغندن وسنه
تعبيرى كندوده اشيا متغير اولدیغنه مبنيدر ﴿ ولو كان فرجة فللداخل ان يمر
على رقبة من لم يسدها لانه اسقط حرمة نفسه قنيه ﴾ ايلرو صفده مثلا برآدم
طوره‌جق محل اولسه داخل اولان كمسه ايچون كيروده‌كى صفدن اول فرجه‌يى
سد ايتيان كمسه‌لرك رقبه‌لرى اوزرنه مرور واردر كندى حرمتلرينى اسقاط
ايتدكلرندن لكن اكر مرور انجق وطئ رقبه ايله ممكن اولور سه وياخود مبالغه‌يه
محمولدر زيرا مسلمه اذيت حرامدر قنيه بلكه بونه اشارتدر * ﴿ (ويغرز) ندبا
بدائع (الامام) وكذا المنفرد (فى الصحراء) ونحوها (سترة بقدر ذراع) طولا
(وغلظ اصبع) لتبدو للناظر (بقربه) دون ثلثة اذرع (على) حذاء (احد
حاجبيه) لابين عينيه والايمن افضل ﴾ امام ومنفرد صحراده ومثلنده برآرشون
طولنده‌وبرپارمق قالنلغنده ناظره ظاهر اولمق اوچ آرشون مقدارى قربنده
ايكى قاشنك برينك مقابلى اوزره مابين العينينه محاذى اولميه‌رق برستره غرز ايدر
مندوب اوله‌رق رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك سزلردن بريكز نماز قيلديغى
وقتده ستره‌يه متوجها قيلسون وقدامندن بركسه‌يى مرور ايتدرمسون حديث
شريفى مضمونه بناً وجوبى صارف رسول الله صلى الله تعالى عليه
وسلمك صحراده ستره‌سز نماز ادا بيورمسى روايتيدر اما مك ستره‌سى
مأمومده ستره‌در برآرشون مقدارى اولمسى اقلنى بياندر زياده اولسه ضرر
ايتمز صاحب بحر غلظنى اعتبار ايتدى اولى اولان ناظر بدلنده مار دون بدلنده‌قدر
اتيانى ايدى رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم صاغ جانب شريفنه ايتديكندن
افضل اولان ستره‌يى صاغ طرفه غرزدر ﴿ (ولا يكفى الوضع ولا الخط)

وقيل يكفى فيخط طولا وقيل كالمحراب (ويدفعه) هو رخصة فتركه افضل بدائع
قال الباقانى فلو ضربه فمات لاشئ عليه عند الشافعى رضى الله تعالى عنه
خلافا لنا على مايفهم من كتبنا (بتسبيح) اوجهر بقراءة (اواشارة) ولايزاد
عليها عندنا قهستانى (لابهما) فانه يكره ﴾ ستره‌ده غرز ايتميوب مثلا طولا وضع
وخط كفايت ايتمز مقصودى مفيد اولمديغندن بعضيلر كفايت ايدر ديديلر
قبله جانبنه طولا خط ايدر ظل ستره‌يه تشبيها بعضيلر محراب رسمنده هلال كبى
خط ايدر ديديلر مصلى مارى تسبيحله وياقراءتى جهر ايله هر نقدر اخفا ايدرده
اولورسه‌ده وياشارتله دفع ايدر عند الحنفيه بونلرك اوزرينه زياده قلنمز * قهستانى *
برى كفايت ايتديكى ايچون ايكيسيله بردن دفع اولنماز ايكيسيله دفع
مكروهدر دفع مشروح رخصه‌ندر پس تركى افضلدر اعمال صلاتدن
اولمديغندن نمازده اسودنى قتل كبى * بدائع * باقانى ديديكه ضرب ايتسه‌ده وفات
ايتسه ضاربه برشى لازم كلمز امام شافعى‌يه كوره حنفيه ايچوندر اختلاف
كتب حنفيه‌دن منفهم اولنه نظرا ﴿ والمرأة تصفق لا ببطن على بطن ولو صفقت
اوسبحت لم تفسد وقد تركا السنة تاتارخانية ﴾ عورت نمازده اولديغى
صاغ الننك ايچينى صولنك اوستنه ضرب ايدرك وياشارتله مارى دفع ايدر
اللرك بطنينى بربرينه ضربله سنلندر ميله اولماز اللرك ايكيسنى بردن تحويل وتحريك
اولديغندن رجل اللرينى ضربله سنلندر ميله ومرنه تسبيحله دفع ايتسه‌لر
نمازلرى فساده كتمز نهايتى سنتى ترك ايتمش اولورلر تاتارخانيه‌ده بويله مرسومدر
﴿ (وكفت سترة الامام) للكل (ولو عدم المرور و الطريق جاز تركها)
وفعلها اولى ﴾ امامك ستره‌سى مأمومك كلسنه ستره‌در نماز قيلنان محلدن
مرور وطريق عامه اولمزسه ستره‌يى ترك جائزدر وفعلى اوليدر زيرا ستره‌ده
بصرنى وراء ستره‌دن كف ومنع واردر وكندويه ربط خيال ايله جمعيت
خاطرده اولور طريق عامه‌ده نماز تحريما مكروهدر زيرا طريقده نماز ادا ايتمكده
ناشى مروردن منع واردر بوايسه ناسك حقيدر زيرا طريق جمله‌نك مرورى
ايچون موضوعدر پس كندو ايچون اولميان شيئله مشغول قيلمق جائز دكلدر
طريقله غيرك ارضى بيننده مضطر اولسه ارض مزروعه ايسه افضل اولان
طريقده قيلمقدر مزروعه اولمز ايسه مسلمك ايسه ارضده كافرك ايسه طريقده قيلار *
بحر ﴿ (وكره) هذه تعم التنزيهية التى مرجعها خلاف الاولى فالفارق الدليل فان نهيا
ظنى الثبوت ولاصارف فتحريمية والا فتنزيهية (سدل) تحريما للنهى (ثوبه)
اى ارساله بلالبس معتاد ﴾ مصلى‌يه ثوبنى بلا لبس معتاد ارسال ايدوب اشاغه صالى
ويروب صارقيتمق حقنده نهى اولديغندن تحريما مكروه قيلندى مفسدايله مكروه

نمازه عارضلردر لکن مفسد قوی اولدیغندن تقدیم اولندی اشبو کراهتك
مرجعی اولینك خلافی اولان تنزیهیه یه عامدر تحریمیه ایله بینلرنده فرق
اکرنهیك ثبوتی ویادلالی ظنی اولوب وتحریمدن ندبه صارف بولنمزسه تحریمیه
یوق نهیه دلیل اولمیوب بلکه ترك غیر جازمی مفید اولورسه ویاصارف
بولنورسه تنزیهیه در ابو السعودده مرسومدرکه برفعل واجب ویاواجب
حکمنده سنت هدی قبیلندن اولورسه ترکی تحریما مکروهدر یوق سنت زائده
ویاادب اولورسه ترکی تنزیها مکروهدر امام معروف کرخی سدلی مصلی ثوبنی باشی
ویااوموزی اوزره قیلوب واطرافنی اشاغه ارساله تفسیر ایلدی بوصورتده
اکرطون اولمزسه کراهت کشف عورت احتمالندن ناشیدر یوق سراویل
ایله اولورسه اهل کتابه تشبه اولدیغندن در واشبوسدلدن احتراز ایچون النی
ثوبنك یکینه ادخال ایدر وسطنی یعنی بلنی قوشق ایله بغلر بغلمزسه مکروهدر صنیع
اهل کتاب اولدیغندن تحریما للنهی مضاف الیهد نصکره دیسه اولی ایدی
❊ وکذا القباء بکم الی وراء ذکره الحلبی کشد ومندیل یرسله من کتفیه فلو
من احدهما لم یکره کحالة عذر وخارج صلاة فی الاصح ❊ قباهر برقدامی یعنی اوکی
یارق ثوبدر عنتری کبی وجبه وبنش امثالی الك اول لبس ایدن سلیمان
پیغمبر علیه الصلاة والسلام ایدی یعنی یکی وراسنه ارسال اولنوب قرتال قنادی
لبس اولنان اوکی یبرق ثوب بنه بووجه سدل ثوب کبی مکروهدر لکن اولی
اولان وکذا بدلنده ومنه دیمك ایدی زیرا صاحب بحر اشبو قبایی سدل ثوب
ماصدقندن قلدی اشبو مضمونی حلبی ذکر ایلدی اوموزلرندن ارسال اولنان
شال ومندیل مکروه اولدیغی کبی برکتفندن ارسال اولورسه کراهت
اولمزبرد ویاحر کبی عذر حالنده وخارج صلاتده قول اصحده مکروه
اولمدیغی کبی وباشه وضع اولنان طیلسان نمازده مکروهدر طیلسان باشه اورتلان
شالدر قاموس ترجمه سنده مرسومدر ❊ وفی الخلاصة اذا لم یدخل یده
فی کم الفرجی المختار انه لا یکره وهل یرسل الکم او یمسك خلاف والاحوط
الثانی قهستانی ❊ خلاصه ده ذکر اولندیکه فرجه نوعندن اولان ثوبك یکندن ید
ادخال اولنمسه قول مختاره کوره کراهت یوقدر خلاصه نك اشبو قولی وکذا القباء
قولندن استدراك کبیدر وکی مصلی نمازده ارسال می ایدر ویاامساك می ایدر
بین العلما اختلاف واردر احوط اولان ایکنجیسکه امساکدر کبر دن
ابعد اولدیغندن نجم الائمه دن ارساله منقولدر ❊ (و) کره (کفه) ای رفعه ولولتراب
کشمر کم اوذیل ❊ وثوبی نمازده کرك مقدمی طرفندن وکرك خلف جانبندن انحطاط
وقتنده رفع ایتمك مکروهدر هر نقدر ترابدن محافظه ایچون اولورسه ده بعضیلر

کراهت یوقدر دیدیلر یکی واتکی چمره یوب یوقروصیغه یجی کمسه یه کراهت کبی
کرك مرفقینه قدر تشمیر ایتسون ویااعلاسنه دکین هرحالده کف ثوب ایتمش
اولور نمازدن اقدم اللرینی تشمیر ایتسه ده بعده نمازه دخول ایتسه کراهتده
اختلاف اولندی شرنبلالیه ده ذکر اولندیکه نمازده جبهه سندن ترابی
مسحده کراهت یوقدر صحیح اولان واردر لکن ترابدن اذیت اولورسه کراهت یوقدر
سلامدن صکره فراغدن مقدم مسح لا بأسدر ترکی اولیدر زیرا جبهه سنده
اول تراب دائم اولدقجه کندو ایچون ملائکه استغفار ایدر وعرقکه دری مسحده
کراهت یوقدر ایجاب ایدرسه یوق ایتمزسه تنزیها مکروهدر ❊ بحر ❊ (وعبثه به)
ای بثوبه (وبجسده) للنهی الا لحاجة ولا بأس به خارج الصلاة ❊
دخی مصلینك ثوبیله وجسدیله لالغرض ملاعبه سی مکروه قیلندی لکن
دری مسح ویاقشیمق ایجاب ایدرسه کراهت اولمز خارج صلاتده مزبور
عبثده بأس یوقدر کراهته دلیل رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك
تحقیق الله عظیم الشان سزلر ایچون اوچ شیء مکروه قیلدی نمازده عبثی
صومده رفثی قبرستانده ضحکی مضمون حدیث شریفیدر وبرکسه نمازده
عبث ایدر کوردکده سعادتله بیوردیلرکه اکر بوکسه نك قلبی خشوع اوزره
اولیدی جوارحی دخی خضوع اوزره اولوردی ❊ (وصلاته فی ثیاب
بذلة) یلبسها فی بیته (ومهنة) ای خدمة ان له غیرها والا لا ❊ بذله بانك
کسریله صندوقده وسپتله حفظ اولنمیوب کونده لك تعبیر اولنان ثوب مهنه
میمك فتحی وکسری وهانك سکونیله وتحریکله کلمه وزننده خدمت معناسنه یعنی
مصلینك منزلنده لبس ایدوب دنسدن صیانت ایتمیوب وکندوایله کبار مجالسلرینه
کیده مدیکی وخدمت وقتنده لبس ایتدیکی ایش اثوابی مقوله سی ثوبله
نمازی مکروه قیلندی اکر اول ثوبك غیری ثوبی اولورسه یوق اندن غیری ثوبی
اولمزسه کراهت اولمز صاحب بحرك نصر مخنه نظرا کراهت تنزیهیدر مستحب اولان
رجل اوچ اثوابله قیلمقدر قمیص وازار وعمامه وجمیع بدنی ستر ایدر برثوبله
صارینوب قیلمق دخی بلاکراهة جائزدر مهنه بذله دن من وجه عامدر
منحك ظاهر کلامی ترادفلریدر ❊ (واخذ درهم) ونحوه (فی فیه لم یمنعه
من القرآءة) فلو منعه تفسد ❊ دخی نمازده قرائت مسنونه یه مانع اولمیه جق قدر
اغزینه درهم مثلاو کندوده شغل اوله جق نسنه المق مکروه قیلندی ساقزاخذی
مفسددر هرنقدر مضغ اولمزایسه ده ظاهر اولان کراهتك تنزیهی
اولمسیدر اکر قرائته مانع اولورسه نماز فساده کیدر امامله منفرده مانعیت ظاهردر
امام مقتدی حکما دخی قاریء اولدیغندن بنه فساده کیدر ❊ (وصلاته حاسرا

اى كاشفارأسه للتكاسل) و (لا) بأس به (للتذلل) واماللاهانة بها فكفر ولو سقطت
قلنسوته فاعادتها افضل الااذا احتاجت لتكوير اوعمل كثير ❊ دخى تكاسل
وياحرارت ويا تخفيف ايچون باشى آچق نماز قيلق مكروه قلندى حجتده تصريح
اولنديكه هر بر افعال مصلى يه ملايم اوليان نسنه نمازده مكروهدر تذلل ايچون
اولورسه لابأسدر تركى اوليدر ملتقطده كشف رأس مكروهدر زيرا اصل
خشوع قلبك خشوعيدر بونده هيئت صلاتى وتعظيمى ترك واردر ديدى صاحب
بحر اصلا كراهت يوقدر ديدى امانمازه اهانت ايچون اولورسه كافر اولور نمازده
قلنسوهسى ساقط اولسه اعاده ايدوب باشنه المسى افضلدر الا يكيدن تكوير
ايدوب صارميه ويا عمل كثيره محتاج اولورسه اعاده ايتمز ❊ (وصلاته مع مدافعة
الاخبثين) اواحدهما (اوالريح) للنهى ❊ اخبثينكه بولله تغوط وياپرشنك وياريح
مدافعهسيله نمازى تحريما مكروهدر حقنده نهى اولوب وخشوعتك ذهابنه
بادى اولديغندن ❊ (وعقص شعره) للنهى عن كفه ولو بجمعه اواد خال
اطرافه فى اصوله قبل الصلاة امافيها فخفسد ❊ دخى مصلينك باشنك
صاچنى اوروب وبوكسى مكروه قلندى كف ومنعندن نهى وارد اولديغى
ايچون كف مزبور نمازدن مقدم هرنقدر شعر رأسنى جمله ويااطرافنى اصولنه
ادخال ايله وياخود نسوانك ايتديكى كبى صاچك اوركولرنى باشنك اطرافنه
لف ايدوب صارمقله اولورسه امانمازده كف نمازى فساده ويرر كفسز
فقط اورمك مكروهدكلدر نهى حقنده اولان مضمون حديث شريف بن يدى عضوايله
سجده ايله وصاچى وثوبى كف ومنع ايتميله امر اولندم مفاديدر وظاهر
اولان كراهتك تحريمى اولمسيدر وكف مشروح نماز ايچون اولسون وياا ولمسون
فرق يوقدر ❊ (وقلب الحصى) للنهى (الاالسجوده) التام فيرخص (مرة) وتركها
اولى ❊ وسجده محلندن خرده طاشلرى بردفعهدن زياده دفع ايتك مكروه قلندى
حقنده وارد اولان لاتمسح وانت تصلى فان كنت لابد فاعلا فواحدة حديث
شريفنده اولان نهى ايچون يعنى سن نمازده ايكن بر محلى مسح ايتمه البته ايده جك اولوب
ومضطر اولورسك بركره ايله الاتمام سجده ايتمك ايچون بركره قلب حصايه رخصت وار
لكن رخصت تعبيرى ترك اولويتنى ايما ايدر خشوعه اقرب اولديغندن بعضيلر فعلى
افضلدر سجده وجه مسنون اوزرينه اولسون ايچون ديديلر لكن احاديث شريفهدن
ظاهر اولان تركك افضليتيدر وبو برسنت ايله بدعت بينلرنده حكمى تردد ايلسه
بدعتى ترك اتيان سنت اوزرينه راجحدر اصلارى ترجيح ايدر وقبل الصلوة سجده
محلنى تسويه ممكندر ❊ (وفرقعة الاصابع) وتشبيكها ولو منتظرأ لصلاة
اوماشيا اليها للنهى ولايكره خارجها لحاجة ❊ دخى پارمق چاطردتمق وبربرينه

يكورمك هرنقدر نمازه منتظر وماشى اولهرق اولور ايسه ده لاتفرقع اصابعك نهيندن
ناشى ونمازده تشبيك اصابع حقنده عبد الله بن عمر رضى الله تعالى عنهمانك
تلك صلاة المغضوب عليهم قوللرينه مبنى خارج صلاتده كراهت يوقدر
اكرحاجت مس ايدرسه مثلا اراحهٔ مفاصل كبى بلا احتياج مكروهدر ❊
شيطاندن اولديغندن ❊ مجتبى ❊ (والتخصر) وضع اليد على الخاصرة
للنهى (ويكره خارجها) تنزيها ❊ دخى تخصركه الى بوش بوكورى اوزرينه
نمازده وضع مكروهدر نهيه بناأ حديث شريفده تخصر حقنده
(راحة اهل النار) وارد اولدى مراد يهود ونصارادر ❊
انلر نمازلرنده بونكله استراحت ايدرلر وفعل شيطاندر حتى جنتدن هبوط
مشروحه اوزره هبوطى مرويدر ❊ بحر ❊ وخارج صلاتده تنزيها مكروهدر
بعضيلر تخصرى عصايه اتكا ايله تفسير ايتديلر (تتمه) خارج صلاتده عصايه
اتكا سنن انبيادندر لكن سنى قرق رسيده اولدقده نصكره در رسول الله
صلى الله تعالى عليه وسلم ابن انيس رضى الله تعالى عنهه بر عصا اعطا واحسان
بيورديلرده تخصر بها فان المتخصرين فى الجنة بيورديلر ❊ (والالتفات بوجهه
كله (او بعضه) للنهى وببصره يكره تنزيها وبصدره تفسد كامر (وقيل)
قائله قاضيخان (تفسد بتحويله والمعتمدلا) ❊ دخى مصلينك وجهنك كليسيله
ويابعضيسيله التفات حقنده نهى اولديغندن مكروهدر (اياك والالتفات فى الصلاة
فان الالتفات فى الصلاة هلكة) وارد اولمشدر وبصر يله تنزيها مكروهدر
صدريله فساده كيدرنتهكم ماسبقده مرور ايلدى قاضيخان تحويليله فساده
كيدرديدى لكن معتمد اولان نمازفساده كيتمز سبق حدثده توجهى ايچون التفات وتحويل
عذره مبنيدر اصلا فساد يوقدر ❊ (واقعاؤه) كاقعاء الكلب للنهى ❊ دخى نمازده
كلب كبى اليلرى اوزرينه اوتوروب وايكلرينى ديكوب وركبه لرينى صدرينه
ضم ايدوب واللرينى يره وضعله قعود مكروه قلندى ❊ نهى وارد اولديغندن
❊ (وافتراش) الرجل (ذراعيه) للنهى ❊ دخى رجلك قوللرينى ارضه
دوشه يوب كسلان وستهاون صفتى اوزره سجده ايتمسى تحريما مكروهدر
نهيه بناأ اماطائفهٔ نسا افتراش ايدرلر استر اولديغندن ❊ (وصلاته الى وجه
انسان) ككراهة استقباله فالاستقبال لو من المصلى فالكراهة عليه والا
فعلى المستقبل ولو بعيدا ولا حائل ❊ دخى وجه انسانه متوجها نمازى مكروهدر
صف اخيرده اولورسه ده بحرده ذكر اولنديكه اما مه مصلىنه استقبال
مكروهدر هرنقدر بينلرنده صفوف اولورسه ده نماز قيلان كسه يه غيرى
كسهنك استقبالنك مكروه اولديغى كبى پس استقبال مصليله مستقبلك فعليسندن

اولورسه كراهت آنك اوزرينه در هرنقدر بلا حائل بعيد اولورسه ده اما
حائل اولورسه مثلا ظهرى مصلى يه بركسه اولورسه كراهت اولمز ❊ منح ❊
ظاهر اولان كراهت تحريميه درصورته عبادته مشابه اولديغندن ❊(وردالسلام بيده)
او برأسه كما مر ❊ دخى اليله ويا باشيله سلامى رد مكروهدر نته كم ماسبقده
مرور ايتدى ❊ فرع لابأس بتكليم المصلى واجابته برأسه كما لو طلب منه
شئ اوارى درهما ❊ نماز قيلان كسه يه غيرى كسه نك كلام سويليوب
ومصلينك دخى اكا باشيله اجابتنده بأس يوقدر بنه تركى اوليدر مثلا مصليدن
متكلمك بر نسنه طلبى ويا مصليه بردرهم كوسترمسى كبى ❊ وقيل اجيد
قاوماً بنعم اولا او قيل كم صليتم فاشار بيده انهم صلوا ركعتين ❊ دخى بركسه نك
اشبو نسنه جيدمى سؤالنده نعم وياخود لامقابله ايما وقاچ ركعت ادا ايتديكز
جوابنده اليله ايكى ادالرينى اشارت كبى ❊ اما لوقيل له تقدم فتقدم او دخل
احد الصف فوسع له فورا فسدت ذكره الحلبى وغيره خلافا لما مر عن البحر ❊
اما مصلى يه تقدم ايله دينلسه ده تقدم ايتسه اشبو مسئله ماسبقده وفتحه على غير امامه
قولندن اقدمجه اتيانيله وعد اولنوب وشرنبلالى دن نقلا تضعيف اولنمش ايدى
وياخود بركسه صفه دخول ايتسه ده مصلى فورى يعنى برمقدار توقف ايتمكسزين
اول دخول ايده نه بر توسيع ايتسه نمازى فاسد كيدر حلبى وغيرى بوبلجه ذكر
ايلدى اختلاف بحردن نقلا عدم فساد قول معتمدى ايچوندر ❊(و) كره
(التربع) تنزيها لترك الجلسة المسنونة (بغير عذر) ولا يكره خارجها لانه
عليه الصلاة والسلام كان جل جلوسه مع اصحابه التربع وكذا عمر رضى الله
تعالى عنه ❊ دخى بغير عذر تربع تنزيها مكروه قيلندى جلسهٔ مسنونه ترك
اولنديغندن خارج صلاتده مكروه دكلدر زيرا رسول الله صلى الله تعالى عليه
وسلمك اصحاب كرين رضوان الله تعالى عليهم اجمعينله اكثر جلوسى وحضرت
عمر رضى الله تعالى عنهك دخى تربع ايدى اما كبرسن واياق اغريسى كبى
عذره بناً اولورسه كراهت اولمز لعذر واجبك تركنده رخصت اولورسه سنتك
تركى اولويتده قالور ❊(والتثاؤب) ولو خارجها ذكره مسكين لانه من الشيطان
والانبياء محفوظون منه ❊ دخى نمازده اسنمك مكروهدر مسكين خارج
صلاتده دخى كراهتى ذكر ايلدى شيطاندن اولديغندن انبيا عليهم الصلاة
والسلام بوندن محفوظلردر اشبو تثاؤب برتنفسدر كه كندودن بخاراتى دفع
ايچون فم منفتح اولور سبب منشئى معده نك امتلاسى وبدنك ثقلتيدر ظهورنده
ممكن اولورسه كظم ورد ايتلى مقتدر اولمزسه النى وياكينى اغزنه وضع ايدر
ومجربا تدندر كه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم اصلا اسنمه دى

ديو تذكر ايلسه دفع اولور ❊(وتغميض عينيه) للنهى الا لكمال الخشوع ❊
دخى نمازده كوزلرنى يومق مكروه قلندى عبدالله بن عباس رضى الله تعالى
عنهمانك رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمدن روايت بيورديغى اى امت
واصحابم سزلردن بريكز نمازه قائم اولدقده كوزينى تغميض ايتمسون يعنى يوممسون
مضمون حديث شريفنده اولان نهى ايچون ظاهر اولان كراهتك تحريمى اولمسيدر
سجده محلنه نظر سنتى تركى موجب اولديغنه بناً لكن كمال خشوع ايچون
اولورسه تغميضده كراهت اولمز ❊(وقيام الامام فى المحراب لا سجوده فيه)
وقدماه خارجه لان العبرة للقدم (مطلقا) وان لم يشتبه حال الامام ان علل
بالتشبه وان بالاشتباه ولا اشتباه فلا اشتباه فى نفى الكراهة ❊ دخى امامك درون
محرابده قيامى مكروه قلندى محرابه سجده ايدوب واياقلرى خارج محرابده
اولورسه مطلقا كه امامك حالى جماعته مشتبه اولسون ويا اولمسون كراهت
اولمز اعتبار قدمه اولديغندن حتى بركسه فلانك دارينه دخول ايتمم ديو يمين
ايلسه اياقلرينى وضع ايله حانث اولور هرنقدر بدنى خارجده اولورسه ده
اكر كراهت تشبه باهل الكتابله تعليل اولنوب امامك حالى مشتبه اولمز ايسه يوق
اشتباهله تعليل اولنديغنه كوره اشتباه اولمزسه كراهتك نفينده شبهه يوقدر
❊(وانفراد الامام على الدكان) للنهى وقدر الارتفاع بذراع ولابأس بمادونه
وقيل ما يقع به الامتياز وهو الاوجه ذكره الكمال وغيره ❊ دخى امامك دكان
اوزرينه منفردا وناسك خلفنده قياملرى مكروه قلندى حقنده نهى وارد
اولديغندن واهل كتابه تشبه ده وار وارتفاعك مقدارى بر ارشون قدر اولملى
اكسك اولورسه لابأسدر بعضيلر امامك اولديغى محلك ارتفاعى كندوسى ايله
امتياز واقع اوله جق قدردر ديديلر وزيادجه اولاننده بوقولدر كمال وغيرى فقها
بو مضمونى ذكر ايلديلر وظاهر روايتده بو مضموندر بر خصوصده روايت مختلف
اولدقده ظاهر روايتله عمل اولنور ❊(وكره عكسه) فى الاصح ❊
صورت مشروحه نك عكسيكه امام محل منخفضده يعنى الچقده قوم مرتفع موضعده
اولمق قول اصحده مكروه قلندى بونده امامى تحقير شائبه سى اولديغندن
اصحك مقابلى امام طحاوينك وقاضيخانك وعامهٔ مشايخك ذاهب اولدقلرى
عدم كراهت قوليدر بونده تشبه اولمديغندن ❊وهذا كله (عند عدم العذر
كجمعة وعيد فلو قاموا على الرفوف والامام على الارض او فى المحراب لضيق
المكان لم يكره كما لو كان معه بعض القوم فى الاصح وبه جرت العادة فى جوامع
المسلمين ❊ اشبو صورتين مشروحتينده كراهتك ثبوتى جمعه وعيد كبى
جماعتك كثرتندن ناشى امام ويا جماعت محل مرتفعده واخر اسفلده قائم اولمغى

ایجاب ایدر عذر اولمزسه واکر قوم مثلا تختنده وامام ارضده ویا محرابده اولسه‌لر مکان ضیق اولدیغندن کراهت اولمز نتدکم امامك اولدیغی محلده امامله برابر قومك بعضیسی اولدقده قول اصحده کراهت اولمدیغی کبی اشبو امام ایله برابر بعض قوم بولنوب واخرغیر محلنده اولمق ایله مسلمین جامعلرنده عادت جاریه اولدی ✻ ومن العذر ارادة التعليم او التبليغ كما بسط فى البحر وقدمنا كراهة القيام فى صف خلف صف فيه فرجة للنهى ✻ امامك محل مرتفعده قیامی اعذارندندر تعلیم ویا صوتی تبلیغ اراده‌سی ویاخود مبلغك صفه دخول ایتمیوب منفردا محل مرتفعده قیامنه ده عذر اولسه اولور نتدکم بحرده تفصیل اولندی ✻ شارح دیرکه کندوده فرجه اولان صفك خلفنده‌کی صفده قیامك کراهتنك بیانتی ما سبقده تقدیم ایلدك نهیه بناً ✻ وكذا القيام منفردا وان لم يجد فرجة بل يجذب احدا من الصف ذكره ابن الكمال لكن قالوا فى زماننا تركه اولى فلذا قال فى البحر يكره وحده الا اذا لم يجد فرجة ✻ بنده بولمجه مؤتمك منفردا قیامی مکروه قیلندی لکن تبلیغ ایچون اولورسه کراهت اولمز نتدکم ما سبقده مرور ایلدی اکر صفده فرجه بوله مزسه صفدن برکسه‌یی کیرو جذب ایدر بونی ابن کمال ذکر ایلدی لکن فقها بیوردیلرکه فی زماننا جهلاك کثرتنه بناً نمازك فساده مؤدی اولمسی احتمالندن ترکی اولیدر بنابرین بحرده یالکز قیام مکروهدر لکن فرجه بوله مزسه مکروه اولمز دیدی جذبه تصدی ایتمدی ✻ (ولبس ثوب فيه تماثيل) ذی روح ✻ دخی کندوده ذی روح صورتی اولان ثوبی کیمك مکروه قیلندی نماز قیلسون ویا قیلسون حامل صنمه مشابه اولدیغندن امام نوو یننك کلامندن ظاهر اولان حیوان صورتی اولان تصویرك حرمتنه اجماعدر وکبائردندر وصحیحینده ذکر اولنان ناسك یوم قیامتده عذاب یوننده ن اشدی مصورولردر کندولره تعجیزا خلق ایتدیککز شیئه حیات ویرك دینیلور حدیث شریف مضمونیله حقلرنده وعید شدید صادر اولمشدر مطلقا صنعتی حرامدر کرك تحقیر اولنان شیده وکرك غیری شیده الله عظیم الشانك خلقنه مشابهت واردر ثوبده ویابساطده ویا درهم ویا دینار واوانی وجدرانده هرنه ده اولورسه اولسون خلاصه‌ده ذکر اولندیکه غیرك بیتنده صورت کورن کمسه‌یه ازاله‌سی جائز بلکه واجبدر تماثیل تمثالك جمعیدر صورت حیوان معناسنه صورت عامدر ذی روح صورتنك غیریی تصویر جائزدر صلیب هرنه قدر صورت دکل ایسه‌ده کندویه متوجها نماز مکروهدر تشبه اولدیغندن ✻ (وان يكون فوق رأسه او بين يديه او بحذائه) يمنة او يسرة او محل سجوده (تمثال)

ولوفى وسادة منصوبة لامفروشة ✻ دخی مصلینك باشنك فوقنده ویاقدامنده ویایمنة ویا یسرة حذاسنده ویا سجده محلنده تمثال اولمق مکروه قیلندی هرنقدر وسادهٔ منصوبه‌ده اولورسه‌ده مفروشه‌ده کراهت یوقدر اهانت اولدیغندن حدیث سابق هرنقدر عام ایسه‌ده ابن حبانك صحیحنده ذکر ایتدیکی جبریل امین علیه السلام رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمدن حجرهٔ سعادته دخوله استیذان ایلدکده دخول ایله دیو رخصت بیورلدقده نه کیفیتله دخول ایده‌یم بیت شریفده صورت وار اکر بیتده البته صورت اوله جق اولوب مجبور اولتورسه باشنی قطع ایله ویاخود وساده ویابساط ایله مضمون حدیث شریفیله تخصیص اولنمشدر ومنزلده صورت قلمق مکروهدر کندوده کلب ویا صورت اولان بیته ملك کیرمز حدیث شریفنه بناً ✻ (واختلف فيما اذا كان) التمثال (خلفه والاظهر الكراهة و) لايكره (لوكانت تحت قدميه) او محل جلوسه لانها مهانة (او فى يده) عبارة الشمنى بدنه لانها مستورة بثيابه ✻ تمثال ارقه طرفنده اولمقده اختلاف اولندی اظهر اولان کراهتدر ✻ امام محمد رحمه الله جامع صغیرنده کراهتله تصریح ایلدی وجامع صغیر امام مشار الیهك اخر تألیفیدر انده انجق حال کندونك اوزرینده مستقر اولان قول ذکر اولنور صورت ایاقلرینك التنده ویا جلوسی محلنده اولسه کراهت اولمز تحقیر محلی اولدیغندن متنك بعد الفروع لاقول آتیسی بونده لایکره تقدیرینه آیدر اولی اولان اسقاطیدر متن مستغنی اولدیغندن ویاخود یدنده اولسه ینه کراهت اولمز شمنینك عباره‌سی بدنه در یعنی بدننده اولسه دیمك اولور ثوبیله مستور اولدیغندن ✻ (اوعلى خاتمه) بنقش غير مستبين قال فى البحر ومفاده كراهة المستبين لا المستتر بكيس اوصرة او ثوب اخر واقره المصنف ✻ ویاخود صورت نقش غیر مستبانله خاتمی اوزره اولورسه ینه کراهت یوقدر ابو هریره رضی الله تعالی عنهك خاتمنده ایکی ذبابه صورتی اولدیغنه بناً ودانیال پیغمبر علیه الصلاة والسلامك خاتمی حضرت عمر رضی الله تعالی عنهك خلافتلری زماننده بولندقده فصنده بر ارسلانك وبردیشی ارسلان صورتلریله وبینلرنده برصبی لحس ایدوب یلار اولدیغندن اشبو نقش غریبی کوردکده حضرت عمر رضی الله تعالی عنه متغیر اولوب کوزلرنده یاش نمایان اولدی وخاتمی ابوموسی الاشعری رضی الله تعالی عنهه ویردی ✻ سبب تغیرینك اصلی بوکه بخت النصرك غلبه واستیلاسی زماننده کندویه بعض خبرویردیلرسنك وقتنده برولد تولد ایدرکه سنی قتل ایدر بناً علیه تتبع ایدوب تولد ایدن صبیانی قتل ایدردی ✻ وقتاکه دانیال

علیه السلام ولادت بیورلدقلرنده والده‌لری کندوزنی بر مشیستانه القا ایلدیلر
قتل خوفندن الله عظیم الشان کندوینی حفظ ایدر براسد وارضاع ایدر
بردیشی ارسلان مؤکل قیلدی کندوینی لحس ایدرز ایدی مشار الیه علیه السلام
الله ذو الجلال والکمالك کندولرك اوزرینه اولان منت ونعمتلرینی حفظ
ایچون خاتم مشروحی اتخاذ بیوردیلر ✻ تحرك مفادی صورتلی اولان نسنه
ظاهر ومستبان اولورسه کراهت اولوب یوق بر کیسه و یاطوربه و یا ثوب
آخر ایله مستتر اولورسه کراهت اولماسیدر ومصنف دخی اشبو مضمونی اقرار ایلدی
﴾ (او کانت صغیرة) لا تتبین تفاصیل اعضائها للناظر قائما وهی علی الارض
ذکره الحلبی ﴿ یاخود صورت ارض اوزره ایکن قائما ناظره اعضالرینك
تفاصیلی تبین ایتمیه جك مرتبه جدا صغیره اولورسه بنه کراهت اولمز زیرا
بودرجه صغاره تعبد اولنمدیغندن کندو ایچون وثن حکمی اولمز بو مضمونی
حلبی ذکر ایتدی ﴾ (او مقطوعة الرأس او الوجه) او ممحوة عضو
لا تعیش بدونه (او لغیر ذی روح لا) یکره لانها لا تعبد وخبر جبریل مخصوص
بغیر المهانة کما بسطه ابن الکمال ﴿ یاخود باشی ویا اوجهی قطع اولنمش و یاخود
روح صاحبی اولمیان شجر مثللو شیئه متوجها نمازده کراهت یوقدر زیرا
اشبو مار الذکر اشیاء منفرده لره عبادت اولنماز یاخود کندوسز تعیش
اولنمیان عضوی محو اولنان صورتده کراهت اولمز بو تقدیرجه میت صورتی
کبی اولدیغندن باشنی بر شیله صبغ ویا برخیطله خیاطه ویا قیرمق وغسله ازاله
قطع کبیدر اما کوزلرینی وقاشلرینی ازاله‌یه اعتبار یوقدر ✻ جبرائیل
علیه السلامك خبریکه امام مسلمك جامعنده اخراج ایتدیکی ام المؤمنین حضرت
عایشه رضی الله تعالی عنها وعن ابویهادن روایت اولنان جبرائیل علیه السلام
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمه وعد بیوردیکه فلان ساعتده سکا کلورم
وقتا که اول ساعت کلدی جبرائیل علیه السلام کلمدی رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلمك مبارك اللرنده برعصا وار ایدی عصایی القا ایلدی و بیوردیکه
الله ذو الجلال ورسولی وعدینه خلف ایتمز بعده اطرافنه التفات بیوردی
سریرینك تحتنده برکلب یوریسی کوردی‌و بیوردیکه یا عایشه بونه دروبه وقتده
بو مجلسه دخول ایلدی یمین بیوردیکه والله بلمم معلومم دکلدر اخراجیله امر
بیوردیلر اخراج اولندقده جبریل امین علیه السلام تشریف ایتدی و رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم بیوردیلرکه بزه وعد بیوردیکز که فلان ساعتده
کلورم دیو منتظر اولدق کلمدیکز جواب بیوردیلرکه سعادت خانه کزده بولنان
کلب بزه مانع اولدی بزلر کندوده کلب ویا صورت اولان محله دخول ایتمه‌یز

اشبو خبر مهانت وحقارت محللرینك غیری‌یه مخصوصدرنته کم ابن کمال ذکر ایلدی
﴾ واختلف المحدثون فی امتناع ملائکة الرحمة بما علی النقدین فنفاه عیاض واثبته
النووی ﴿ محدثین کرام رحمة الله علیهم اجمعین رحمت ملکلرینك نقدین اوزره اولان
صورتدن امتناعلرنده یعنی اول محله عدم دخوللرنده اختلاف ایتدیلر قاضی
عیاض امتناعی نفی ایلدی وامام نووی اثبات ایلدی ✻ امتناع حقنده وارد اولان
حدیث منیری قاضی عیاض سائر ملائکه‌یه خاصدر دیو تأویل ایلدی اما حفظه ملکلری
بنی آدمدن انجق جماع وخلاده مفارقت ایدر بخاری شرحنده مسطوردر
بلکه کراما کاتبین دخی بویلجه‌در (تتمه) نور الایضاح صاحبی نجاست قربنده
کزنمك ونمازك کراهتنی زیاده ایلدی دخی کند ویه میل واشتها اولنان طعام
حضورنده نماز مکروهدر ﴾ (و) کره تنزیها (عد الای والسور والتسبیح
بالید فی الصلاة مطلقا) واو نفلا اما خارجها فلا یکره کعده بقلبه او بغمزه
انامله وعلیه یحمل ماجاء من صلاة التسبیح ﴿ دخی نمازده آیت کریمه‌لری وسوره‌لری
وتسبیحلری الیله صایمق مطلقا که فرضده ویا نافله تنزیها مکروه قلندی اما خارج
صلاتده مزبورلری یدیله عدده کراهت یوقدر نمازده مثلا قلبیله ویاخود انامنی
غمز ایله عدده کراهت اولمدیغی کبی وصلات تسبیحده اولان عد بونك اوزرینه
محمولدر اما مثلا جامعه کلان جماعتی ویا غیری نسنه‌یی صایمق مکروهدر ولسان ایله عد اتفاقا
مفسددر ✻ بحر ﴾ فرع لا بأس باتخاذ المسبحة لغیر ریاء کما بسط فی البحر ﴿
ریاسز تسبیح اتخاذنده بأس یوقدر زیرا رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
برعورتك اولدیغی محله تشریف بیوردیلرکه اوغرنده بر آز خرما چکردکی ویاخود
خورده واوفق طاشلر ایله عدایدرك تسبیح ایدر سعادتله بیوردیلرکه سکا بوندن
ایسر وافضلی ایله خبر ویره‌یمی کندولری اندن نهی ایتمدی بلکه اندن ایسر
وافضله ارشاد بیوردیلر اگر مکروه اولسه‌یدی بیان بیورورلر ایدی ✻ ابو السعود
﴾ (لا) یکره (قتل حیة او عقرب) ان خاف الاذی اذ الامر للاباحة لانه منفعة
لنا فالاولی ترك الحیة البیضاء لخوف الاذی (مطلقا) ولو بعمل کثیر علی الاظهر
لکن صحح الحلبی الفساد ﴿ ضررلرندن خوف ایدرسه مصلینك حیه ویا عقربی
مطلقا که عمل کثیر ایله اولسون ویا اولمسون قول اظهر اوزره قتلنده
کراهت یوقدر صحیحینده وارد اولان اقتلوا الاسودین فی الصلاة الحیة والعقرب
حدیث شریفنده مبنی یعنی سزلر نمازده اسودینی یعنی یلان ایله عقربی قتل ایدیکز
اذی خوفی اولمز ایسه مکروهدر مزبورلرك قتللری حقنده امر وارد اولدقدن
صکره نیچون قتللری مستحب اولمدی دیو سؤال اولنورسه ✻ جواب زیرا
امر اباحت ایچوندر بزلرك منفعتی ایچون اولدیغندن اما یره وکهله امام اعظمه کوره

ارضه دفن اولنور قتلی مکروهدر امام محمد بنم عندمده احب اولان قتلیدر دیدی
قتغیسنی ایتسه بأس یوقدر امام مشارالیهك دفنی اختیار ایتمسی ظن ایدرمکه قاتلك
بدنینه ویاثوبینه دم اصابتندن احتراز ایچوندر هر نقدر معفو ایسه ده
لکن اشبو کهله امثالی شیلرده دفن ویاقتل اکر مصلی یه تعرض واذاسی
اولورسه یوق اولمز ایسه قتل دکل اخذ مکروهدر لکن اشبو دفن وقتل
مشروحلر خارج مسجد ده در اما داخل مسجد ده اکر تعرض واذاسی
اولورسه قتلنده بأس یوقدر دفن طریقیله مسجده طرح اولنماز بوکا کوره
دفن مسجدك غیری یه نظرا اولور ✽ نهر ✽ بس قتل حیه بزم منفعتمز ایچون
اولدیسه قتلنده اذی وضرر وخوف اولان یرده اولی اولان قتلی ترکدر حیهٔ
بیضا کبی جن نوعندن اولوب وحقنده رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
(ایاکم والحیة البیضاء) بیوردقلرندن بلکه اولی اولان قتل حیه دن مطلقا اجتنابدر
جنی اولوب برضررلرینه دوچار اولمق خوفندن بلکه کورد کده (خل سبیل المسلمین
ومر) دیرمرور ایدرسه ترك ایدر زیرا جن طائفه سنك بعض ضررلری مشاهده
اولنور لکن قهستانیده تأویلات شرحندن نقلا ذکر اولندیکه طائفهٔ جن
انسدن اضعفدر حتی برکسه یی اتلافه ومالنی سلبه وطعام وشرابنی افساده
مقتدر اوله مزلر لکن ابراهیم حلبی اشبو قتل صورتنده نمازك فسادنی تصحیح
ایلدی وجامع صغیر شارحلرینك اکثری ومبسوط شیخ الاسلام روایتی
فساد قولی اوزره لردر وکمال حق اولان فساددر دیدی لکن نمازده قتلنه
مباشرتله اثم اولمز ✽ بحر ✽ (و) لایکره (صلاة الی ظهر قاعد) اوقائم ولو (یتحدث)
الا اذا خیف الغلط بحدیثه ✽ مصلینك حذاسنده قاعد ویاقائمك ارقه سنه
متوجها نمازده کراهت یوقدر هرنقدر مزبور قاعد ایله قائملر تحدث
ایدرلرسه ده یعنی متحدثره دخی کراهت یوقدر حتی شارح نقل ایتدیکه
اصحاب کزین رضوان الله تعالی علیهم اجمعیندن بعضیلر نماز قیلارلرایدی
وبعضیلر ذکر ایدرلرایدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم نهی بیورمزلر
ایدی ✽ بحر ✽ حدیثدن مراد ذکر جهریه عامدر (تنبیه) حدیث
شریفده ذکر جهرینك طلبنی ایجاب ایدن شی کلدی (مثلا وان ذکرنی
فی ملاء ذکرته فی ملاء خیر منه) کبی یعنی الله جلیل الشان بیوررکه اکر عبدنی برجماعتده
ذکر ایدرسه بن اول عبدی اول جماعتدن خیرلو جماعتده ذکر ایده رم دیمك
بس ملاء ده ذکر انجق جهرده اولور واسرارك طلبنی اقتضا ایدن حدیثده واردر
بونلرنده توفیق اشخاصك واحوالك اختلافنه مبنیدر تلاوت قرأتنده اولدیغی کبی
شول برمحلده که ریا ویاخود مصلینه ویانائمینه اذی احتمالی اولورسه اخفا

افضلدر خیر الذکر الخفی حدیث شریفی دخی بوکا محمولدر یوق ریا واذادن
خالی اولورسه افضل اولان جهردر عملا اکثر اولوب وفائده سنك سامعینه
تجاوزینه وذاکرك قلبنی ایقاظ ایتدیکنه بناءً تاتارخانیه نك ذکرده رفع صوت
حرامدر دیدیکی جهر مضره محمولدر بزازیه ده مسجدده ذکردن منع اولنمز
(ومن اظلم ممن منع مساجد الله ان یذکر فیها اسمه) نظم مجیدندن احتراز
ایچون دیدی ✽ ابو السعود ✽ لکن متحدثلرك حدیثلرندن مصلی یه غلط خوفی
اولورسه تحدث مکروهدر ✽ (و) لاالی (مصحف اوسیف مطلقا اوشمع اوسراج)
اونار توقد لان المجوس انما تعبد الجمر لا النار الموقدة قنیة ✽ دخی مصحفه
متوجها نمازده کراهت یوقدر زیرا تقدیمی تعظیمدر وتعظیم دخی برعبادتدر
تخفیف کفر اولدیغی کبی بس عبادت عبادت اخرایه منضم اولمش اولور یاخود
سیفه متوجها نماز مکروه اولمدی زیرا سیف سلاحدر سلاحه توجهده
کراهت یوقدر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم قتحاتله عنزه که حربه تعبیر
اولنان مزراقدن صغیر سلاحه متوجها نمازی ادا بیوردیلر مطلقا که مرقوملر
مصلینك قدامنده موضوع ویامعلق اولسونلر شمع فتحتیله در میمك سکونی
لغت مولده در بین الناس استعمال اولنان اضعف لغتیندر مومه دینور که کیجه لر
شمعدانده یناز علی قول خاصة بال مومینه دینور یعنی دخی شمعه وسراجکه
چراغ وقندیل امثالی نسنه یه ویانیدریلان ناره متوجها نماز مکروه دکلدر زیرا
مجوس علولی آتشه عبادت ایتمز بلکه جمراته که قوره عبادت ایدرلر ✽ قنیة ✽
اشبو علت ماسبقك اوچینه ده علتدر ✽ (او علی بساط فیه تماثیل ان لم
یسجد علیها) لمامر ✽ ویاخود کندوده صورتلر اولان یایغی اوزره نماز
مکروه اولمدی اکر آنك اوزرینه سجده ایتمز ایسه ماسبقده مرور ایدن
مهانته بناءً ✽ فروع یکره اشتمال الصماء والاعتجار والتلثم والتنخم وکل عمل
قلیل بلاعذر کتعرض لقملة قبل الاذی ✽ اشتمال الصماء برآدم جامه سنی اللری ایله
بله طشرده قیلماق بتون بدنی احاطه ایده رك بورنمك معناسنه کانه التی اخراج
ایده جك برمنفذ بولنمدیغندن صخرهٔ صما کبی اولدی یعنی هیئت مشروحه
اوزره ثوبله اکتسا اولنه رق نماز مکروه قیلندی ظن ایده رمکه کراهت تحریمیدر
زیرا رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم سعادتله بیوردیلرکه سزلردن بریکزك
ایکی ثوبی اولورسه انلرده قیلسون انجق برثوبی اولورسه انی ازار ایدنسون
یهود طائفه سنك مشتمل اولوب صارینوب وبورندیکی کبی هیئت مرقومه
اوزره مشتمل اولمسون بوکا کوره نهی طائفهٔ یهوده تشبه دن احتراز ایچون اولور
دخی اعتجار که صاریغی باشك اطرافنه دولیوب دپه سنی اچیق قومق مکروه

قیلندی بونك حقنده نهی واردر وكراهت تحریمیدر ولو الجیه اهل كتابه تشبه
ایله تعلیل ایلدی بلكه خارج صلاتده دخی مكروهدر دخی تلمكه اغزی
وبورنی یشمق مثلاو نسنه ایله اورتوب ستر ایتمك نمازده تحریما مكروه
قیلندی مجوسك آتشه عبادتلری حاللرنده فعللرینه مشابه اولدیغندن دخی
تنحنحكه درونندن ویاانفدن نخامه القاسی مكروهدر اكر حروفسز اولورسه
واكر حروف ظاهر اولورسه مفسددر لكن ضروری اولورسه اوكسورك كبیدر
دخی هر بر عمل قلیل مثلا بر اذاسی اولمقسزین قمله یه یعنی كهله یه تعرض مكروهدر
امابعدالاذی ضرری یوقدر نته كم ماسبقده مرور ایلدی ✽ وترك كل سنة او مستحب
وحمل الطفل ✽ دخی هر بر سنتی ویامستحبی ترك مكروهدر مثلا سجده یه ایندكن
بلاعذر دزلرندن اقدم اللرینی یره وضع وقائم اولوركن اللرندن مقدم ركبه لرینی
بلاعذر رفع وركوعده باشنی یوقارو رفع ویااشاغی تنكیس وتسمیه وتأمینی
جهر واللرنی قیامده ویاركوعده وسائر اركانده بلاعذر محللرینه وضع ایتمه مك
كبی وركوع وسجود تسبیحلرینی بالكلیه ترك ویاقدر مسنوندن تنقیص وانتقالاتده
مشروع اولان اذكاری انتقالاتك تمامندنصكره كتورمسی كبی اشبو صورت
اخیره ده ایكی خلل وار بری محلندن ترك وبری محلك غیریده اتیاندر خلاصهٔ
كلام اكر سنت مؤكدهٔ قویه اولورسه تركی تحریما مكروهدر
واجب تركی كبی یوق غیرمؤكده اولورسه تركی تنزیها مكروهدر
امثلهٔ مشروحه ده اولدیغی كبی دخی نمازده طفلی كتورمك مكروهدر
✽ وماورد نسخ بحدیث ان فی الصلاة لشغلا ✽ رسول الله صلی الله تعالی علیه
وسلمك امامة بنت زینبی قائم اولدقده حمل بیوررلر ایدی وساجد اولدقده
وضع ایدرلر ایدی وارد اولان حدیث شریفی ان فی الصلاة لشغلا حدیث منیفیله
نسخ اولندی یعنی تحقیقا نمازده مشغوللق وار كه سائر شیئك شغله آیدر ✽
✽ ویباح قطعها لنحو قتل حیة وندابة وفور قدر وضیاع ماقیمته درهم
له اولغیره ✽ قتل حیه ودابه نك اوركوب قاچوب كتمسی وقزغانده اولان شیئك
قاینیوب بعضینك تلفی احتمالی وقیمتی بر درهم مقداری نسنه نك ضایع اولمسی
خوفندن نمازی قطع مباحدر اشیاء مذكوره مصلینك كندونك اولسون
ویاغیرینك اولسون ودرهمدن دون اولسه دخی بنه بویلجه در وبر كافر مصلیدن
كندویه عرض اسلام طلب ایلسه بنه نمازی قطع مباحدر ✽ ویستحب
لمدافعة الاخبثین وللخروج من الخلاف ان لم یخف فوت وقت اوجماعة ✽
دخی اخبثین مدافعه سندن واختلافدن خروج ایچون وقتك خروجندن
ویاجماعتك فوتندن خوف ایتمزسه نمازی قطع مستحبدر سراجده ذكر اولندیكه

درهم مقداری نجاستله نماز اجماعا مكروهدر درهمدن اقل اولوب ونمازه
شروع اولنمش اولورسه اكر وقتده وسعت اولورسه افضل اولان نمازی قطع
ونجاستی ازاله ونمازی استقبالدر جماعت هر نقدر فوت اولورسه ده یوق
آخر وقت اولورسه قطع ایتمز ✽ ویجب لاغاثة ملهوف وغریق وحریق ✽ مضطر
وناچار دادخواه مظلومه وصویه غرق اولان وآتشه یانان كمسه لره اغاثه واعانه ایچون
نمازی قطع واجب بلكه فرضدر اكر مقتدر ایسه كرك استغاثه اولنسون ویا اولنمسون
✽ شرنبلالی ✽ واعمی نك قویویه وقوعی خوفی دخی بنه بویلجه در ✽ لالنداء احد ابویه
بلااستغاثة الا فی النفل فان علم انه یصلی لا بأس ان لا یجیبه وان لم یعلم اجابه ✽ بلااستغاثه
احد ابوینك ندالری ایچون نمازی قطع واجب دكلدر لكن نافله ده اجابت
واجبدر وابویندن مراد اصولدر هر نقدر عالی اولورلر ایسه ده پس استغاثه
صورتنده احدین ولدك نماز قیلدیغی فهم ایدرسه ولدك عدم اجابتنده بأس یوقدر
معلوملری اولمز ایسه اجابت ایدر ✽ (ویكره) تحریما (استقبال القبلة بالفرج)
ولو (فی الخلاء) بالمد بیت التغوط (وكذا استدبارها) فی الاصح ✽ دخی تحریما مكروه
قیلندی فرجله كه یعنی قبل طرفیله نسادن ورجالدن قبله یه استقبال هر نقدر
بیت خلاده دخی اولورسه ده واستدباری دخی بنه بویلجه در قول اصحده بعضیلر
استدبارده كراهت یوقدر دیدیلر كراهتك ثبوتی رسول اكرم ونبی افخم صلی الله
تعالی علیه وسلمك كتب سته ده اخراج اولنان (اذا اتیتم الغائط فلا تستقبلوا
القبلة ولا تستدبروها ولكن شرقوا اوغربوا) حدیث لازم الامتثالیله در شمسه
وقمره ورجه استقبال بنه بویلجه در بركمسه ناسیا جهة مزبوره یه توجه ایتسه
تذكر ایتدكده كندو انحراف ایدوب دونمك مندوب بلكه واجبدر ممكن
اولدقجه بعضیلر ذیلیكه اته كی ارض اوزره ساقط اولورسه استقبال عد اولنماز
دیدیلر یوق ذیلی رفع اولنور ایسه كراهت اولور بعضا ضرورت وقتنده
بوقول تقلید اولنسه اولور ✽ (كما كره) لبالغ (امساك صبی) لیبول (نحوها او
كما كره (مد رجلیه فی نوم اوغیره الیها) ای عمدا لانه اساءة ادب قاله منلا باكیر ✽
مرقومه لره كراهتك اولدیغی صبی یی قبله جانبنه بول ویاتغوط ایچون طوتان بالغه اولدیغی
كبی وصبی مذكر اولورسه حریر ویاذهب ویافضه البا سی بنه بویلجه تحریما مكروهدر
وشمس وقمر ورجه صبی یی توجیه بنه بویلجه در دخی عمدا قبله جانبنه نوم ویاغیری حالده
ایاقلرینی اوزاتمه ده مكروه اولدیغی كبی زیرا مدمزبور سوء ادبدر كه
مرجعی كراهت تنزیهیه در بومضمونی منلا باكیر دیدی ✽ (اوالی مصحف اوشیء
من الكتب الشرعیة الا ان یكون علی موضع مرتفع عن المحاذاة) فلا یكره
قاله الكمال ✽ یاخود مصحفه ویاكتب شرعیه دن برشیئه ایاغنی اوزاتمقده

كراهت كبي لكن محاذاتدن مرتفع موضعده اولورسه كراهت اولمز اشبو
مضمونى كمال ديدى ظاهرى ارتفاع هر نقدر قليل اولورسه ده ❊(و) كما كره
(غلق باب المسجد) الالخوف على متاعه به يفتى ❊ دخى مسجدك قپوسنى
قپامق مكروه اولديغى كبي لكن متاعنك ضياعى خوفى اولورسه غلق اولنور
انجق بوقول ايله فتوى ويريلور عبادتدن منعه مشابهت اولديغندن كراهت
اولدى ❊(و) كره تحريما) الوطئ فوقه والبول والتغوط) لانه مسجد الى عنان
السماء ❊ دخى مسجدك فوقنده وطئ و بول وتغوط تحريما مكروه قيلندى زيرا
مسجدك مافوقى سمايه ناظر اولان كسديه سمادن ظاهر ومرئى اولان
محله قدر مسجددر عنان عينك كسريله درون مسجدده افعال مزبورهنك
كراهتى اولويتله در كراهتله حكم حقدر زيرا ولاتباشروهن
آيت كريمه سنده حرمت اعتكاف ايچون اولمغله ومسجد ايچون اولمغه محتملدر
پس آيت كريمه ظنيه اولدى انجق كندو ايله كراهت ثابت اولور ❊
حرمت اولمز ومسجدك عمودينه و يا ديوارنه اياغك چاموزنى وبسلكنى سلمك
مكروهدر وقاذوراتدن مسجد صيانت اولنور ومسجده توكرك القاسى مكروهدر
وحصيرك فوقنه وتحتنه توكورلمز (ان المسجد لينزوى من النخامة كما ينزوى
الجلد من النار) حديث شريفنه بناء يعنى تحقيق مسجد نخامهدن تبعد ايدر
درى آتشدن تبعد وتنفر ايتديكى كبي مسجدك انزواسى حقيقتدر ياخود ملائكهنك
انزواسى مراددر مصلى نخامهيى يكيله وياتوبيله اخذايدر يوم قيامتده
نخامهٔ مشروحهنك رايحهسى مسك كبي اولديغى مرويدر القاء
نخامهيه مضطر اولورسه حصيرك مافوقى ماتحتندن ضرر بولندن اقلدر ❊
مسجددن اولمديغنه بناء حصير اولمزسه ترابه دفن ايدر زيرا دفن نخامهنك
كفارتيدر نتهكم حديث شريفده واردر نخامه يريوزنده ترك اولنمز
❊(واتخاذه طريقا بغير عذر) وصرح فى القنية بفسقه باعتياده ❊ دخى
مسجدى بغير عذر طريق اتخاذى مكروه در قنيهده اتخاذى عادت ايدن كسهنك
فسقيله تصريح اولندى پس بركره ايله كراهت ثابت اولمز مسجددن مرور ايدن
يولويارى ايتدكده نادم اولسه بعضيلر ديديلركه دخول ايتديكى مكاندن خروج ايدر
بعضيلر نادم اولديغى محلده نماز قيلار بعده مخيردر ديلرسه كيرو عودت ايدر
وياخود تجاوز ايدر بعضيلر محدث ايسه دخول ايتديكى محلدن كرو خروج ايدر ديديلر
❊ نهر ❊ اما مسجدك بعضنى طريق اتمكه مضطر اولنورسه جائزدر اندن جنب
وحائض وكافر مرور ايدر دابه مرور ايتمز نتهكم قربا وقف بخشنده كاور اعتكاف
نيتيله فسقدن خلاص اولور هرنقدر مكث واقامت ايتمز ايسهده ❊ شرنبلالى ❊

(وادخال)

❊(وادخال نجاسة فيه) وعليه (فلا يجوز الاستصباح بدهن نجس فيه) ولا تطيينه
بنجس ❊ دخى مسجد ايچنه واوزرينه نجاست ادخالى مكروه قلندى هرنقدر
مسجده اصابت ايتمز ايسهده بناء عليه مسجدده دهن نجسله استصباح ايدوب
قنديل امثالى نسنه ايقادى جائز وروا اولمدى دخى مسجدى نجسله تطيين
جائز اولمدى هرنقدر چاموره خلط اولنان صو پاك اولورسهده اماطينله مادن
قنغيسى پاك اولورسه انى اعتبار ايدن كسهنك قولنه كوره تطيينده بأس يوقدر
❊ بحر ❊(ولا البول) والفصد (فيه ولو فى اناء) ❊ دخى مسجدده بول وفصد
هرنقدر برقاب ايچنه اولورسهده جائز اولمدى ❊(و يحرم ادخال صبيان ومجانين
حيث غلب تنجيسهم والا فيكره) ❊ مسجدى تنجيسلرى ظن غالب اولدقده
چوجقلرى وديوانهلرى مسجد ايچنه ادخال حرامدر يوق ظن غالب اولمزسه
مكروهدر) جنبوا مساجدكم صبيانكم ومجانينكم وبيعكم وشراءكم ورفع اصواتكم
وسل سيوفكم واقامة حدودكم وجمروها فى الجمع واجعلوا على ابوابها المطاهر)
حديث شريفلرينه بناء مسجدده اخراج ريحده اختلاف اولندى ماسبقده
مروراتديكى اصح اولان منعيدر ❊ وينبغى لداخله تعاهد نعله وخفه
وصلاته فيهما افضل ❊ ومسجده دخول ايدن كسه ايچون نعلنه وخفنه محافظه
لايقدر پاك اولورلرسه كندولر ايله نماز افضلدر ❊(لا) يكره ماذكر (فوق بيت)
جعل (فيه مسجد) بل ولا فيه لانه ليس بمسجد شرعا ❊ علقدنبرو ذكر اولنان
مكروهات كندوده مسجد قلنان بيتك مافوقندهكى طاننده اولمادى بلكه
كندولرده دخى اولمدى شرعا مسجد اولمديغندن بحرده مسطوردركه اره
وعورته كندى منزلنده نماز ايچون برخالى محل اتخاذى مستحبدر وبونكله
رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم دخى امر بيورمشلردر ❊(و) اما
(المتخذ لصلاة جنازة اوعيد) فهو (مسجد فى حق جواز الاقتداء) وان انفصل
الصفوف رفقا بالناس (لا فى حق غيره) به يفتى نهاية ❊ اما جنازه وبيرام نمازلرى
ايچون اتخاذ اولنان مثلا جبانه تعبير اولنان محل اقتدا حقنده مسجددر
هرنقدر صفلر منفصل اولورلرسهده ناسه رفق ايچون غيرى حقنده مسجد كبي
دكلدر انجق بوقولله فتوى ويرلور وبوقولك مقابلى تاج الشريعهنك مصلاى
عيدك مسجد كبي اولمسى قوليدر زيرا على وجه الاعلان اعظم جموع ايچون
كندوده جماعتله نماز اقامتى ايچون حاضرلنمشدر شوقدر واركه دوابك ضياعى
خوفى اولورسه جبانهيه ادخالى جائزدر وقت ضرورتده مسجده دخى ادخال
دوابده رخصت واردر ❊(فيحل دخوله لجنب وحائض) كفناء مسجد
ورباط ومدرسة ومساجد حياض واسواق لاقوارع ❊ پس محل مشروحه

جنبك وحائضك دخولى جائز وحلال اولدى مسجدك فناسى ورباطك ومدرسه وحوضلرك وچارشولر مسجدلرينك يعنى حوضلرك اطرافنده نماز اداسى ايچون بنا اولنان سكى ومصطبدلر كبى اقتدا حقنده اما يول اوزره اولان نمازكاهلر رباط وماعطف عليه كبى دكلدر بلكه مسجد حكمنده در فناكسا وزننده خانه نك اطرافنده اولان آچق حولى يه دينور ❊ (ولا بأس بنقشه خلا محرابه) فانه يكره لانه يلهى المصلى ويكره التكلف بدقائق النقوش ونحوها خصوصا فى جدار القبلة قاله الحلبى وفى حظرا المجتبى وقيل يكره فى المحراب دون السقف والمؤخرانتهى وظاهره ان المراد بالمحراب جدار القبلة فليحفظ (بجص وماء ذهب) لو (بماله) الحلال (لامن مال الوقف) فانه حرام ❊ مال وقفدن اولميدرق نقاشك كندى حلال مالندن اولورسه مسجدك محرابيكه قبله جانبنده اولان ديوارك ماعداسنى كرجله والتون صويله نقشنده بأس يوقدر تركى اولى در (ان من اشراط الساعة تزيين المساجد) حديث شريفنه مبنى يعنى مسجدلرى زينتلمك قيامت علامتلرندن برعلامتدر لكن بحرك تصريحى اصلا كراهت اولمامقدر اما محراب طرفنى نقش تحريما مكروهدر نماز قيلانلرى مشغول قيلديغنه بناً نقوش غريبه وعجيبه ايله تكلف مكروهدر باخصوص قبله جانبنده كى جدارده بومضمونى حلبى بيوردى مصنفك لابأس ديديكى عدم تكلف صورتنده اولور مجتبانك حظرنده ذكر اولنديكه بعضيلر محرابده مكروهدر سقفله مؤخر طرفنده دكلدر ديديلر ظاهر تعليللرندن مستبان اولان محرابدن مراد قبله جانبنده بلكه يمين ويسارده بولنان ديوارلردر زيرا اشغال بونلرده دخى اولور حفظ اولنسون وقفك مالندن نقش حرامدر ❊ ❊ (وضمن متوليه لوفعل) النقش اوالبياض الا اذا خيف طمع الظلمة فلابأس به كافى والا اذا كان لاحكام البناء اوالواقف فعل مثله لقولهم انه يعمر الوقف كما كان وتمامه فى البحر ❊ متولى مزبور نقشى وبياضى ايشلسه ضامن اولور مال وقفى تضييع ايتديكى ايچون الاصرف اولمديغى صورتده مال وقفده ظلمه نك طمعلرى خوفى اولورسه نقشنده بأس يوقدر ظاهر اولان بونده مراد طرفين مساوى اولان جوازدر يوقسه خلاف اولى دكلدر واكر نقش وتبييض بنانك محكم ومتين اولمسى ايچون اولورسه وياخود نفس واقف كندوسى اومثللو نقش ايتديسه ضمان لازم كلمز فقهاى كرام متولى كما كان وقفى تعمير ايدر بيوردقلرينه بناً اشبو بحثك تمامى بحرده مصر حدر مراد داخل مسجددر صاحب نهايه نك تزيينده ناسى اعتكافه ونمازه انتظار ايچون مسجدده جلوسه ترغيب وار قولنه بناً بوكا كوره خارج مسجدى تزيين مكروهدر مال وقفدن اصلا جائز دكل باخصوص ارباب وظائفه اضرار قصد اولنورسه

❊ فروع افضل المساجد مكة ثم المدينة ثم القدس ثم قباء ثم الاقدم ثم الاعظم ثم الاقرب ❊ مسجدلرك افضلى يعنى ثواب يوننددن اكثر اولانى مكهٔ مكرمه كرمها الله تعالى نك مسجديدر مكه وماعطف عليه حذف مضاف اعتبارى ايله در مسجد مكه تقديرنده در بعده مدينهٔ منوره نورها الله تعاليك بعده قدس شريفك بعده مد وقصر ايله منصرف وغير منصرف اوله رق قافك ضميله قبانك بعده زياده قديم اولان بعده پك عظيم اولان بعده اقرب اولان لكن ابعد اولانده كثرت خطوات اولديغندن چوق حسناتى موجبدر ❊ ومسجد استاذه لدرسه اولسماع الاخبار افضل اتفاقا ❊ درس وياستماع اخبار ايچون استاذنك مسجدى مزبور مساجد ثلثه كه اقدم واعظم واقرب اولان مسجدلردن اتفاقا افضلدر سماع وصلات فضيلتلرينى جمع ايتديكنه بناً ❊ ومسجد حيه افضل من الجامع ❊ مصلى نك محله سى مسجدى جامع كبيردن افضلدر وعندالبعض مصلينك كثرتنه بناً ثواب دخى چوق اولديغى ايچون جامع كبير افضلدر ❊ والصحيح ان ماالحق بمسجد المدينة ملحق به فى الفضيلة نعم تحرى الاول اولى وهو مائة فى مائة ذراع ذكره منلاعلى فى شرح لباب المناسك ❊ دخى صحيح اولان وقت سعادتده مسجد اولان محل مباركه الحاق اولنان موضع فضيلتده مسجد مدينه يه ملحقدر رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك (لومد مسجدى هذا الى صنعأ لكان مسجدى) حديث شريفلرينه بناً لكن ماسبقده مرور ايتديكه اصح اولان امام نوويك ثوابك وقت سعادتده اولان مسجده اختصاصى قولريدر حديث شريفده اشارت اولديغندن بلى زمان سعادتده اولان موضع اولى تحرى ايدوب انده نماز اداسنى اختيار ايتمك اولىدر اول موضع اول مائة فى مائة ذراع دركه يعنى طولاً يوز وعرضا يوز ارشون محل مبارك ديمكدر بومضمونى منلا على لباب المناسك شرحنده ذكر ايلدى ❊ ويحرم فيه السؤال ويكره الاعطاء وقيل ان يتخطى ❊ دخى مسجدده سؤال حرامدر وسائله اعطا مكروهدر بعضيلر سائل ناسك رقابنى تخطى ايدوب ديه لرسه مكروهدر يوقسه مكروه دكلدر ديديلر مختار اولان قولده بودر حتى حضرت امام على كرم الله وجهه العالى نمازده برخاتمنى تصدق بيوردى الله ذوالجلال كندولرينى ايت كريمه سنده (ويؤتون الزكوة وهم راكعون) عقول جليلى ايله مدح بيوردى ❊ وانشاد ضالة اوشعر الاما فيه ذكر ورفع صوت بذكر الا للمتفقه ❊ دخى مسجد ايچنده برضايع اولان نسنه يى ارايوب صورمق مكروهدر رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك اصحاب كزين رضوان الله تعالى عليهم اجمعينه سزلر مسجدده برضاله صوروب سؤال ايدن كمسه يى كوردكده كندويه (لاردها الله تعالى عليك) ديكز بيوردقلرينه بناً يعنى الله تعالى سكا ضاله كى

رد ایتمسون دیمك ویاخود مسجدده شعر اوقومق حرامدر لكن كندوده
ذكرالله ووعظ اولان شعر دكل زیرا رسوالله صلی الله تعالی علیه وسلمك حضور
سعادتلرنده مسجدده شعر تلاوت اولنور ایدی وحضرت حسان رضی الله تعالی عنهه
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم انشاد شعر ایله امر بیوررلر ایدی ۞ علی القاری ۞
دخی مسجدده ذكر ایله رفع صوت حرامدر لكن متفقه ومدرس
امثالنه دكل ❊ والوضوء الافیما اعد لذلك ❊ دخی مسجدده ابدست وجنابتك
غیری ایچون غسل حرامدرلكن آنك ایچون حاضرلنان محلده جائزدر ❊ وغرس
الاشجار الالنفع كتقلیل نزوتكون للمسجد ❊ دخی مسجدده اغاج غرس ایتمك
مكروهدر كنیسایه مشابه اولدیغندن لكن یردن ترشح ایدن بعض صویك نم
ویاشلغینی تقلیل كبی نفع ایچون اشجار غرسنده كراهت یوقدر واغاج ومیوه سی
مسجدك اولور ❊ واكل ونوم الالمعتكف وغریب ❊ ومسجدده اكل طعام واویخو
مكروهدر لكن معتكف وغریبه دكلدر عبادت ایچون بنا قیلندیغندن قضا
وتدریس وفتوی ایچون قعودده بأس یوقدر ❊ ودخول آكل نحو ثوم ویمنع منه ❊
دخی صرمساق مثللو صوغان وطورب ویوره سه اكل ایدن كسه نك دخولی
مكروه قیلندی ومسجددن منع اولنور رسول الله صلی الله تعالی علیه و سلمك اشبو
شجره دن اكل ایدن بزم مسجدمزه البته قریب اولمسون قول شریفلرینه بناً
منع كراهتك تحریمی اولماسنه دلالت ایدر ❊ وكذا كل موذ ولو بلسانه وكل عقد
الالمعتكف بشرطه ❊ دخی بر موذینك بنه بو یلجه مسجده دخولی مكروهدر
هرنقدر آزاری لسانله ده اولورسه مثلا غیبت ونمیمه كبی اذیت ویرن شیلر مثلا
اغزقوقوسی وقوانق ودر قوقولری كبی دخی هر بر عقد مسجدده مكروهدر
لكن معتكفه اول عقده نفسی وعیاللی ایچون محتاج اولوب وسلعه یعنی متاع مسجده
احضار اولنمامق شرطلری موجود اولورسه كراهت اولمز ❊ والكلام المباح
وقیده فی الظهیریة بان یجلس لاجله لكن فی النهر الاطلاق اوجه ❊ دخی
مسجدده مباح دنیا كلامی مكروهدر ظهیریه صاحبی كلام ایچون جلوسله تقیید
ایتدی بوكا كوره عبادت ایچون جلوس ایتسه ده بعده تكلم ایتسه كراهت اولمز
مسجدده صنعت واجرتله كتابت مكروهدر اجرتسز كراهت یوقدر وصبیانه
مسجدده قرآن تعلیمی كتابت كبیدر اجرتله اولورسه كراهت واردر لكن صاحب
نهر زیاده وجیه اولان اطلاقدر دیدی بونده حرج اولدیغندن ما عدا منقوله مخالفدر
❊ وتخصیص مكان لنفسه ولیس له ازعاج غیره منه ولو مدرسا ❊ دخی
مسجدده نفسی ایچون مكان تخصیص ایتمك مكروهدر كندو ایچون غیری اول
محلدن قالدرمق یوقدر هرنقدر مدرس دخی اولورسه ❊ واذا ضاق

فالمصلی ازعاج القاعد ولومشتغلا بقراءة اودرس بل ولاهل المحلة منع من لیس
منهم عن الصلاة فیه ❊ مسجد نماز قیلان كسه لره ضیق اولسه مصلی قاعد اولان
كسه لری لطفله قالدیرر عناد ایدرلرسه ازعاج ایدر هرنقدر قاعد قرائت ویادرسه
مشغول ایسه ده بلكه اهل محله ایچون محله دن اولمیان كسه لری مسجدلرنده نمازدن
منع واردر ظاهر عباره لرندن فهم اولنان هرنقدر مسجد ضیق اولمز ایسه ده
لكن ابتدای مسئله یه ربط اولنسه ده اولور یعنی منع حین مضایقه ده اولور دیمك
❊ ولهم نصب متول وجعل المسجدین واحدا وعكسه لصلاة لالدرس اوذكر ❊
واهل محله ایچون مسجدك امورنی رؤیت ایدر متولی نصبی واردر ونماز ایچون ایكی
مسجدی بر یری ایكی قیلمق واردر درس ویاذكر ایچون دكل ❊ فی المسجد
عظة وقرأن فاستماع العظة اولی ❊ مسجدده بر محلده وعظ وبرآخر موضعده
قرأن تلاوت اولنسه وعظی استماع اولیدر وعظدن متعظ اولوب قرآندن
برشی فهم ایتمه مسی احتمالندن ❊ ولاینبغی الكتابة علی جدرانه ❊ مسجدك
دیوارلرینه یازی یازمق لایق دكلدر كتابتك ساقط اولوب دپه لنمسی خوفندن
❊ ولابأس برمی عش خفاش وحمام لتنقیته ❊ ومسجدی تنقیه وتطهیر
ایچون یارسه وكوكرجین یوه سنی رمیده بأس یوقدر (اقروا الطیر علی مكناتها)
حدیث شریفی مسجدك غیری به خاص اولور مسجدلرده تنقیه مطلوب اولدیغندن

❊ (باب الوتر والنوافل) ❊

وتر واوك فتحی وكسریله شفعك ضدیدر نوافل نافله نك جمعیدر نفل لغتده
زیاده معناسنه وشرعده بزلكله فرض اولوب علیه فرض اولمیه رق مشروعه
اولان عبادت زائده در ❊ كل سنة نافلة ولا عكس ❊ هر بر سنت نافله در
بوكا نظرا سنت نوافلده داخل اولدی سنت ایچون بشقه باب ویافصل
وضعنه حاجت اولمدی قضیهٔ مشروحه نك عكس لغویكه عكس كلیسی
یوقدر یعنی هر بر نفل سنت دكلدر مثلا ضحی ویا اشراق كبی بر وقتله تعیین
اولنمیان نوافل كبی ❊ (هو فرض عملا وواجب اعتقادا وسنة ثبوتا) بهذا وفقوا
بین الروایات ❊ وتر عملا فرض واعتقادا واجبدر كه یعنی مكلفه وجوبنی اعتقاد
واجبدر وثبوتا سنتدر كه یعنی ثبوتی سنت جهتندن معلوم اولدی هرنقدر
سنت وجوبنه دلالت ایدرسه ده ابو داودك مرفوعا روایت بیوردیغی
(الوتر حق فمن لم یوتر فلیس منی قاله ثلاثا) دخی مسلمك روایت بیوردیغی (اوتروا
قبل ان تصبحوا) حدیث واجب الامتثاللرینه بناً امر وجوب ایچوندر فقها

روایتلری اشبو جمله توفیق ایتدیلر ❊ وعلیه (فلایکفر) بضم فسکون ای لاینسب الی الکفر (جاحده) ❊ اشبوجمع اوزره وباخودفرض عملی اولوب اعتقادی اولمدیغنه بنأ وتری انکار ایدن کفره نسبت اولنماز یکفر ضم وعقیبنده سکونله صیغهٔ مجهولدر ❊ (وتذکره فی الفجر مفسدله کعکسه) بشرطه خلافا لهما (و) لکنه (یقضی) ولایصح قاعدا ولا راکبا اتفاقا ❊ وفرض عملی اولدیغندن صلات فجرده وتری تذکر فساد موقوفله فجری مفسد در ضیق وقت ونسیان وفوائتك التی اولمامسی شرطلرینه ملابس اولان عکسی کبی صباح نمازنی تذکری شروط مشروحه کهعدم ضیق وقت وعدم نسیان وعدم صیرورت سته ایله وتری فساده وبردیکی کبی اما مین ایچون اختلاف واردر کندولرك عندلرنده وتر سنت اولدیغندن فساد ایله حکم ایتمزلر و وتره نیت ایتمکسزین جائز اولمامده وهر بر رکعتنده قرائتك وجوبنده فقها اجماع ایتدیلر اشبو بحثك تمامی وتفصیلی ❊ بحر ایله نهرده در ❊ لکن قضا اولنور قاعدا وراکبا اتفاقا صحیح اولمز ❊ رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك (من نام عن وترا ونسیه فلیصله اذا ذکره) حدیث شریفنه بنأ وروایت صحیحه اوزره رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم کیجه بیندی ی اوزره بلاعذر نافله قیلاردی وتری ارض اوزره قیلاردی ❊ بحر ❊ (وهو ثلاث رکعات بتسلیمة) کالمغرب حتی لونسی القعود لایعود ولوعاد ینبغی الفساد کاسیجیئ ❊ وتراوچ رکعتدر بر سلامله اخشام نمازی کبی یعنی کندوده قعدهٔ اولی واجبدر وقعدهٔ اولیده صلوات دعازی تلاوت اولنماز واوچنجی رکعتده فاتحدیه قصر اولنمق دخی فهم اولندیغندن ولکنه یقرأ الی آخره اسند راکیله دفع اولندی حتی مغرب کبی اولدیغندن قعودی اونتسه نمازی فساده کیدر فرض اولمیان شی ایچون فرضی بوزدیغنه بنأ بعضیلر فساده کتمز دیدیلر ❊ لکن اسائت ایتمش اولور سجدهٔ سهو ایدر واجبی تأخیر ایتدیکندن وتر نافله کبی اولیدی صورت مشروحده قیام ایتدیکی رکعتی سجده ایله قیدلمدقجه قعوده عودت ایدردی نافله نك هر ایکی رکعتی برنماز اولدیغندن ❊ (و) لکنه (یقرأ فی کل رکعة منه فاتحة الکتاب وسورة) احتیاطا ❊ لکن وتردن هر بر رکعتده فاتحة الکتابله سوره که اوچ آیت مقداری قرائت ایدر احتیاطا یعنی قعوده عدم عودتده فرضیت ووجوب طرفنه رعایتله وهر بر رکعتده فاتحه وضم سوره ایله سنیتی طرفنه مراعاتله احتیاط تمام اولدی احتیاطا کالمغرب قولی ایله ولکنه قوانه تعلیل اولور ❊ والسنة السور الثلاث وزیادة المعوذتین لم یختر ها الجمهور ❊ وترده ضم سوره ایتمده سنت اولان اوچ سوره کهاعلی وکافرون واخلاصدر صاحب بحر مواظبت

مکروهدر دیدی معوذتینك زیاد اولنمسنی جمهور اختیار ایتمدی ❊ (ویکبر قبل رکوع ثالثه رافعا یدیه) کامر ثم یعتمد وقیل کالداعی ❊ اوچنجی رکعتك رکوعندن اول اللرینی قولقلرینك مقابلینه دك رفع ایده رك تکبیر ایدر افتتاح تکبیرنده کی کبی نتهکم ماسبقده ففعس صمعجده مرور ایتدی بعده اعتماد ایدرکه صاغنی صولی اوزره وضع ایدر قرائت حالنده ایتدیکی کبی اصح اولان بودر بعضیلر دعا ایدن کمسه کبی اللرینی رفع ایدر دیدیلر ❊ (وقنت فیه) ❊ قنوت دعا معناسنه یعنی وترده وجوبا دعا ایدر دعاء القنوتده اضافت بیانیه در وجوبه دلیل رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم بعض اصحابه تعلیم بیوردقلرنده اجعله فی وترك امر شریفلریدر یعنی اشبوسزه تعلیم بیوردیغم دعایی وتریکزده قلیکز دیمك ❊ ویسن الدعاء المشهور ❊ وترده مشهور اولان دعاکه اللهم انا نستعینك ونستغفرك ونستهدیك ونؤمن بك ونتوب الیك ونتوکل علیك ونثنی علیك الخیر کله نشکرك ولا نکفرك ونخلع ونترك من یفجرك ❊ اللهم ایاك نعبد ولك نصلی ونسجد والیك نسعی ونحفد نرجو رحمتك ونخشی عذابك ان عذابك بالکفار ملحق در ❊ سنت قیلندی الفاظ مرقومه ده سینله تاطلب ایچوندر نؤمن بك رسوللکی جانب معنویکدن کتوردیکی شیلرده تصدیق ایدرز دیمك ونشکرك خضوع اوزره نعمتکی اعتراف ایدرز دیمك ولا نکفرك نعمتکی انکار ایتمز ونترك من یفجرك سکا عاصی اولانی ترك ایدرز ماقبلنی عطف تفسیریدر نسعی نسرع معناسنه نحفد نخدم معناسنه نرجو نطمع ملحق لاحق معنالرینه در احسن اولان دعای مرقومه اللهم اهد نافیمن هدیت وعافنا فیمن عافیت وتولنا فیمن تولیت وبارك لنا فیما اعطیت وقنا شر ما قضیت انك تقضی ولا یقضی علیك وانه لایذل من والیت ولایعز من عادیت تبارکت ربنا وتعالیت ضم اولنمدر قنوت دعاسنده انجق ربنا آتنا فی الدنیا حسنة وفی الاخرة حسنة وقنا عذاب النار وباخود اوچ کره یارب وباخود اللهم اغفرلی دیسه کفایت ایدر کرك دعایی تلاوته مقتدر اولسون وکرك اولمسون ❊ ابوالسعود ❊ ویصلی علی النبی صلی الله تعالی علیه وسلم به یفتی ❊ دخی قنوتده رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم اوزرینه صلات ایدر انجق بو قولله فتوی ویریلور حق اولانده بودر امام نسائی اسناد حسنله روایت بیوردیلرکه قنوت حدیثنده وصلی الله علی النبی واردر دخی امام طبرانی حضرت علی کرم الله تعالی وجهه دن روایت بیوردیلرکه کل دعاء محجوب حتی یصلی علی محمد صلی الله تعالی علیه وسلم واقعاتده مسطوردرکه هر بر دعاده صلات اولمق مستحبدر اللهم صل علی محمد وعلی آل محمد الی آخره بونك مقتضاسی قنوتده دخی اشبو

صيغه ايله اولمق اولى در ❊ بحر ❊ حلبيده وصلى الله على سيدنا محمد النبي وآله وسلم
مرسومدر ❊ وصح الجد بالكسر بمعنى الحق وملحق بمعنى لاحق ❊ جد جيمك
كسريله حق معناسنه ده احاديث صحيحه ده الجد كلمه سنك ذكرى ثابت اولدى يعنى
حق اولان عذابك كفاره لاحقدر ديمك ملحق حانك كسرى وفتحيله لغتدر
كسرى افصحدر ❊ ونحفد بدال مهمله بمعنى نسرع فان قرئ بذال معجمة فسدت خانية
كانه لانه كلمة مهملة ❊ نحفد كلمه سى نونك فتحى وفانك كسريله دال مهمله ايله
سرعت معناسنه ذال معجمه ايله قرائت اولنسه نماز فساده كيدر خانيه ده
بويلجه مسطوردر شارح ديركه ظن ايده رمكه فساد ذال معجمه ايله كلمه مهمله
اولديغندن ❊ (مخافتا على الاصح مطلقا) ولو اما ما لحديث خير الدعاء
الخفى ❊ مصلى وترده قول اصح اوزره مطلقا كرك امام اولسون وكرك
اولمسون مخافت اوله رق قنوت ايدر دعانك خيرليسى خفيدر حديث شريفنه
بناً آخيرده امام بين الجهر والمخافتة قرائت متوسطله قرائت ايدر ديدى ارقد سنده كى
مقتدى يه قرائت ممكن اولسون ايچون ❊ (وصح الاقتداء فيه) ففى غيره اولى
ان لم يتحقق منه ما يفسدها فى اعتقاده فى الاصح كما بسطه فى البحر (بشافعى) مثلا
(لم يفصله بسلام) لا ان فصله (على الاصح) فيهما للاتحاد وان اختلف الاعتقاد ❊
قول اصح اوزره وترده ايكى ركعتده سلامله فصل ايتمزسه مثلا شافعى يه
اقتدا صحيح اولدى وصفنده هرنقدر اختلاف وار ايسه ده اصل وتره نيت ايتمده
هر برلرى متحددر اختلاف يوقدر وجوب وسنيت اعتقادنده در اختلاف يوق
ايكيده سلامله فصل اولورسه قول اصح اوزره اقتدا صحيح اولمز پس وترك
غيرى اولان فرض ويا نافله ده نيت متحد اولديغندن اقتدانك صحتى اولويتله
ثابتدر وترده نيت مختلفدر قول اصحده مقتدينك اعتقادنده امامدن نمازى
فساده ويرر برشى تحقق ايتمزسه نكم بحرده بسط وتفصيل اولندى اصحك
مقابلى مخالفده اقتدانك عدم جوازيدر زيرا عبد عهده دن انجق جزما ادا ايله
خروج ايدر مخالفه اقتداده جزم يوقدر مفسد احتمالندن پس شكله
عهده دن خروج اولمز ابوبكر الرازى هرنقدر سلامله فصل ايدرسه بيله
اقتدا صحيح اولور وبقيهٔ وترى امامله ادا ايدر كندونك اعتقادنده مجتهد فيه
اولديغندن امامى سلاميله خروج ايتمز ديدى ارشادنام كتابده وترده شافعى يه اقتدا
جائز دكلدر ديدى زيرا مفترضك متنفله اقتداسى اولور لكن رازينك كلامنى
شارح ماسبقده فى اعتقاده فى الاصح قوليله رد ايلدى زيرا رازينك كلامى معتبر
اولان امامك رأيى اولمقدر بو ايسه ضعيفدر وارشادك كلامنى للاتحاد
وان اختلف الاعتقاد قوليله رد ايلدى بحرده حنفيه يه كوره وترك وجوبنى اعتقاد

واجب دكلدر ديدى ❊ (و) لذا (ينوى الوتر لا الوتر الواجب كما فى العيدين)
للاختلاف ❊ وترى اعتقادده اختلاف اولديغندن مصلى وتره نيت ايدر وتر
واجبه نيت ايتمز عيدينده اولديغى كبى اختلافه بناً ❊ (ويأتى المأموم بقنوت
الوتر) ولو بشافعى يقنت بعد الركوع لانه مجتهد فيه ❊ مقتدى وترك قنوتنى
قرائت ايدر هرنقدر اقتداسى ركوعدنصكره قنوت ايدر شافعى يه اولورسه ده
ركوعدنصكره كتورر امامله برابر سائر ادعيه لرى وثنا وتشهد وتسبيحات كبى
امامك حقنده نه مثللو واجب ايسه كندو حقنده دخى اويلجه واجبدر ومطلق
قنوتده امامه متابعت ايدر يوقسه امامك قرائت ايتديكنك عينى قرائت لازم
دكل مثلا شافعى اللهم اهدنا وحنفى اللهم انا نستعينك اوقور مأموم قنغيسنى
تلاوت ايتسه اولور بيرام تكبيرلرى كبى بودخى مجتهد فيه در ❊ (لا الفجر) لانه
منسوخ (بل يقف ساكتا على الاظهر) مرسلا يديه ❊ فجرده قنوت ايتمز زيرا
فجرده قنوت منسوخدر انس بن مالك رضى الله تعالى عنه بيوررلركه رسول الله
صلى الله تعالى عليه وسلم صباح نمازنده ركوعدنصكره رعل وذكوان وعصيه نام
قبيله لره بددعا بيوررلر ايدى قرادن يتمش ويا سكسان قدر ذوات ذوى الاحترامى قتل
ايتدكلرينه بناً بعده كندولرينك اوزرلرينه غالب اولنوب اخذ انتقام
اولندقده ترك بيورديلر پس اشبو تركلرى نسخه دلالت ايدر بلكه مقتدى
مرقوم قول اظهر اوزره الرينى صالى ويره رك سكوتله واقف اولور زيرا
قيامده صاغى صول اوزرينه وضع كندوده ذكر مسنون اولان قيام طويلده
سنتدر اشبو بعد الركوع اولان ذكر عندالحنفيه مسنون دكلدر اشبو مسئلهٔ
مشروحه شافعى يه اقتدانك جوازينى اشعار ايلدى لكن اقتداى مرقوم اختلاف
محلرنده احتياطله مشروطدر مثلا امام مرقوم كندوده نجاست اولان قلتيندن
آبدست الامق كبى دخى ثوبنى باش منيدن غسل وقوروسندن فرك ايتمك كبى
اكر جواز صلاته مانع ايسه وبين الفوائت ترتيبه رعايت كبى وربع رأسى مسح كبى
وقهقهه دن وفصددن توضى كبى وامام اقتدادن اقدم وقتيه يى ادا ايتمه مك كبى
خلاصهٔ كلام مقتدينك اعتقادندن امامدن نمازينى فساده ويرر برشى تحقق
ايتمه ملى زيرا اكثر علمانك ذاهب اولدقلرى قول صحيح اعتبار مقتدينك رأيينه
اولمقدر هرنقدر بعضيلر عبرت امامك رأيينه ديديلر ايسه ده هندوانى وبعض فقها
كبى بحرده مسطوردركه شافعى يه اقتدا اوچ قسمدر اولكى كندودن حنفيه
مذهبنه احتياط معلوم ومتيقن اولمقدر اشبو امامه اقتداده اصلا كراهت يوقدر
ايكنجى كندودن عدم احتياط معلوم اولمقدر بونده اصلا صحت يوقدر فتاواى
زاهديده مرسومدركه برشافعى المذهب اولان كمسه يى احتجام ايدر كورسه

بعد الاحتجام غائب اولسه اصح اولان شافعی‌ٔ مرقومه اقتدا صحیح اولمقدر
جائزکه احتیاطا آبدست المش اوله کندولرینه حسن ظن اولیدر اوچنجی امام
مشار الیهك مراعات وعدم مراعاتندن برشی ظاهر اولما مقدر بونده کراهت
واردر ومسئله شافعی‌یه اقتدایه خاص دکلدر مخالفینك قنغیسی اولسه
بویله در ❊ ﴿ولونسیه) ای القنوت (ثم تذکره فی الرکوع لایقنت
فیه) لفوات محله ﴾ مصلی قنوتی اونتسه بعده رکوعده خاطرینه
کلسه رکوعده قنوت ایتمز قنوتك محلی فوت اولدیغی ایچون زیرا قنوت انجق قیامده
مشروع اولدی برجهتدن قیام وبرجهتدن قیام اولمیان رکوعده ادا اولنمز
اما بیرام تکبیرلری محضا قیامه خاص دکلدر زیرا بیرام نمازینك ایکنجی
رکعتده رکوع تکبیری انحطاط وقتنده ادا اولنور واشبو رکوع تکبیری ایسه
بیرام تکبیرلرندن محسوبدر پس بریسی بغیر عذر محضا قیامده اولمیه‌رق
اداسی جائز اولدیسه باقیسنی بعذر قیامك غیریده ادا اولوتیله اولور ❊ بحر
﴿(ولایعود الی القیام) فی الاصح لان فیه رفض الفرض للواجب ﴾ ناسی‌ٔ مرقوم
یعنی قنوتی اونوتان قول اصحده قیامه عودت ایتمز ❊ یعنی ذکر لازم واراده‌ٔ ملزومجه
بعدالرفع قنوت ایتمز پس قیامه عدم عودت رکوعدنصکره عدم قنوتدن کنایه‌در
اکر سؤال اولورسه که البته رکوعدن قیامه عودت اولنور جواب ممکنکه
اول قومه‌در قیام دکلدر بو بابجه اصطلاح اولمشدر اصحك مقابلی عودت
وقنوت ایدوب ورکوعی اعاده روایتیدر بعد الرفع من الرکوع تذکر
ایدرسه اتفاقا قیامی اعاده ایتمز زیرا عودت مز بوره ده واجب ایچون فرضی ترك
واردر بوایسه علی قول نمازی مبطلدر وعلی قول اساءه‌یی موجبدر حق اولان قول
ثانیدر نته کم سجود السهو بابنده کلور ﴿(فان عاد الیه وقنت ولم یعد الرکوع
لم تفسد صلاته) لکون رکوعه بعد قراءة تامة (وسجد للسهو) قنت اولا لزواله عن محله ﴾
صورت مز بوره ده قنوتی اونوتان کمسه قیامه عودت ایلسه وقنوت ایتسه ورکوعی
اعاده ایتمسه نمازی فاسد اولمز رکوعی قرائت تامه دنصکره اولدیغنه بناءً وسهو
ایچون سجده ایدر قنوت ایتسون ویا ایتمسون قنوت محلندن زائل اولدیغیچون
﴿(رکع الامام قبل فراغ المقتدی) من القنوت قطعه و(تابعه) ولو لم یقرأ منه
شیئا ترکه ان خاف فوت الرکوع معه بخلاف التشهد لان المخالفة فیما هو من الارکان
او الشرائط مفسدة لا غیرها درر ﴾ مقتدی قنوتدن فارغ اولمزدن مقدم
امام رکوعه وارسه قنوتی قطع ایدر وامامه متابعت ایدر قنوت بر وقتله موقت
وبر مقدار ایله معین اولمدیغندن قنوت دعاسنك بعضی قرائتله واجب ادا اولنمش
اولور مقتدی قنوتدن اصلا برشی قرائت ایتمسه مثلا یا سهوا ویا عمدا سکوت

ایتسده حتی امام رکوعه وارسه قنوتی ترك ایدر امامله برابر رکوعك فوتندن
خوف ایدرسه زیرا ارکاندن وفرائضدن برشیده امامه مخالفت ایتمك نمازی مفسددر
تشهد قنوتك خلافندر یعنی امام مقتدی تشهددن فارغ اولمزدن اول
سلام ویرسه ویا قیامه قالقسه مقتدی تشهدی اتمام ایدر بعده امامه متابعت ایدر
زیرا تشهد اولده قیامده طول اولدیغندن استدراك ممکندر ثانیده امامك
سلامندنصکره سلام ممکندر ارکان وشرائطك غیری اولان مثلا قنوتده
مخالفت مفسد دکلدر درر ده بو بابجه مسطوردر ﴿(قنت فی اولی الوتر او ثانیته
سهوا لم یقنت فی ثالثته) اما لوشك انه فی ثانیته او ثالثته کرره مع القعود فی الاصح
والفرق ان الساهی قنت علی انه موضع القنوت فلا یتکرر بخلاف الشاك
ورجح الحلبی تکراره لهما ﴾ مصلی صلات وترك اولکی ویا ایکنجی رکعتده سهوا
قنوت ایتسه اوچنجیده قنوت ایتمز اما قنوتی ایکنجیده ویا اوچنجیده ایتدیکنده
شك ایتسه قول اصحده قعود ایله برابر قنوتی تکرار ایدر مسئلتین مشروحتین
بیننده فرق ساهی موضع قنوتده قنوت ایتدیکندن تکرار اولنماز شاك مزبورك
خلافنه ملابسدر زیرا کندوده محل تعیین ایتمدی حلبی ایکیسنده‌ده
تکراری ترجیح ایلدی ﴿واما المسبوق فیقنت مع امامه فقط ویصیر مدرکا
بادراك رکوع الثالثة ﴾ اما رمضان المبارکده صلات وترده بر ویا ایکی رکعتله مسبوق
امامیله فقط قنوت ایدر قضاء مافاتده ثانیا قنوت ایتمز امامله برابر قنوتله مأمور
اولدیغندن اول رکعت قنوتك محلی اولور بعده قنوت ایتسه تکرار اولور
واوچنجی رکعتك رکوعنده ادراکله مدرك اولور اقوا لده نمازینك اولنی
قضا ایتدیکندن قضا ایتدیکی رکعتلرده قنوت ایتمز واکر ایتسه محلنك
غیریده قنوت ایتمش اولور ﴿(ولا یقنت لغیره) الا لنازلة فیقنت الامام فی الجهریة
وقیل فی الکل ﴾ وترك غیریده قنوت اولمز الا بر مصیبت نزولنده امام جهریه‌ده
وعند البعض کلیسنده قنوت ایدر ﴿فائدة خمسة یتبع فیها الامام قنوت
وقعود اول وتکبیر عید وسجدة تلاوت وسهو ﴾ بش شیده امامه اتباع اولنور
یعنی امام انلری ایدرسه مقتدیده ایدر بوق امام ایتمزسه مؤتمده یعنی مقتدیده ایتمز بش شی
قنوت وقعود اول و بیرام تکبیری وتلاوت ویا سهو ایچون اولان سجده‌لر
﴿واربعة لا یتبع فیها زیادة تکبیر عید او جنازة ورکن وقیام لخامسة ﴾ درت شیده
امامه اتباع اولنماز قرائت دخی اشبو دردك اوزرینه زیاده قیلنور اول درت بیرام
تکبیرلرینی هر بر رکعتده امام مثلا مجتهد فیه اولان سکزك اوزرینه زیاده
ایلسه وجنازه تکبیرینی دردك اوزرینه زیاده ورکنی وبشنجی‌یه قیامی زیاده
ایلسه کندویه اتباع اولنمز ﴿وثمانیة تفعل مطلقا الرفع لتحریمة والثناء وتکبیر

انتقال وتسميع وتسبيح تشهد وسلام وتكبير تشريق ﴾ سكزشى مطلقا يعنى
امام ترك ايلسون وكرك ايشلسون ايشلنور افتتاح تكبيرى ايچون الني قالدرمق
وسبحانك اوقق وهر برانتقال تكبيرلرى وتسميع كه يعنى تحميد وركوع
وسجوده تسبيح وامام قعدهٔ اوليده قعود ايدرسه كندو ايله تشهد قرائت
ايتمك اما قعود ايتمزسه امامه متابعت ايدر نتكم ماسبقده مرور ايلدى وسلام
ويرمك اكر امام تكلم ايدوب ويا مسجددن خروج ايدرسه اماعمدا حدثلرسه
ويا قهقهه ايدرسه نمازلرنده جزء اخير فسادده كنديكندن سلام ويرمز
وتكبير تشريق ﴾(وسن) مؤكدا (اربع قبل الظهر و) اربع قبل (الجمعة و
اربع (بعدها بتسليمة) فلو بتسليمتين لم تنب عن السنة ولذا لو نذرها لايخرج
عنه بتسليمتين وبعكسه يخرج ﴾ برسلامله درت ركعت قبل الظهر ودرت ركعت
جمعه دن اول ودرت ركعت صكره مؤكده اوله رق سنت قلندى ظهرى منفردا دخى
ادا ايتسه ترك اولنمز ❊ رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم سعادتله بيورديلركه
بركسه قبل الظهر اولان درت ركعتى ترك ايلسه شفاعتمه نائل اولمز جمعه دنصكره
جمعه نك صحتنده شك اولان محلده نوبت آخر ظهر ادركت وقته
ولم اصله بعد ديه رك درت ركعت ادا ايدر ودردنده ده ضم سوره ايدر جمعه
صحيحه اولديسه اوزرنده اولان قضايه صرف اولنور قضا يوقسه
نافله اولور بعده درت بروايتى براوله رق التى ركعت سنت
ادا اولنور سنت مشروحه لرى ايكى سلامله ادا ايتسه سنت مقامنه قائم اولمز
سنت درت اوله رق وارد اولوب ودردى بردن اداده اولان مشقت ايكيشرده
اولان مشقتدن اكثر اولديغندن بناءً عليه تسليمهٔ واحده ايله درت ركعت نذر
ايدن كمسه تسليمتينله ادا ايتسه عهدهٔ نذردن خروج ايتمز اما عكسيكه ايكى
سلامله درت ركعت نذر ايلسه ده برسلامله ادا ايتسه عهدهٔ نذردن خلاص اولور
﴾(وركعتان قبل الصبح وبعد الظهر والمغرب والعشاء) شرعت البعدية
لجبر النقصان والقبلية لقطع طمع الشيطان ﴾ وايكى ركعت صباح نمازندن مقدم
وظهر ومغرب وعشادنصكره مسنون قيلندى وسنت اولمسى اكثر كتابدن على طريق
الحكم منقولدر بلكه فقها بعض احكام ذكر ايتديلركه وجوبنه دلالت ايدر نتكم
شرحده كلور سنت مذكوره ده قل يا ايها الكافرون واخلاص سوره لرى تلاوت
اولنور قهستانيده سورهٔ الم نشرح لك ايله سورهٔ فيل قرآئتى عدونك كيدنى
دفعده مجربدر ديو تصريح اولندى وسنت مزبوره يى منزلنده واول وقتده
وياخود مسجدك قپوسنده ويا مسجد شتويده اكر امام صيفيده ايسه وياعكسيله
ادا ايدر بالضروره مسجدده ادا ايجاب ايدرسه مسجدك برطرفنده ادا ايدر

جماعته مخالفتله درون صفده ادا اشد كراهتله مكروهدر صكره كى سنتلرك
عبدك بعض نقصانلرينى جبر واتمام ايچون مشروع اولمشدر زيرا عبدك هرنقدر
رتبه سى جليله ايسه ده ينه تقصيردن خالى قالمز بعضيلر نوافلك كليسى عبدك
فرائضدن ترك ايتديكلرينى جابردر ديديلر زيرا خبرده وارددركه يوم قيامتده
عبد نمازلرى اوزره محاسبه اولنور اكر نمازدن برشيئى ترك ايتمش ايسه جانب
معنوىٔ رب العالميندن خطاب عزت كلوركه نظر ايدك عبدمك نافله سنى
بولورميسز اكر بولنورسه فرائض اندن اكمال اولنور واولكى سنتلر شيطانك
فرائضى تركه اولان طمعنى قطع ايچوندر زيرا عبدك سنتى ادايه مسارعتنى
كوردكده فرضى تركندن قطع اميد ايدر ❊ ﴾(ويستحب اربع قبل العصر
وقبل العشاء وبعدها بتسليمة) وان شاء ركعتين وكذا بعد الظهر لحديث الترمذى
من حافظ على اربع قبل الظهر واربع بعدها حرمه الله على النار ﴾
عصردن وعشادن اول وعشادنصكره برسلامله درت ركعت مستحب قيلندى واكر
ديلرسه ايكى ركعت قيلار بنه بو يلجه بعد الظهر سنتى درت قلمق مستحبدر امام ترمذينك
روايت ايلديكى شول بركسه كه قبل الظهر درت وبعد الظهر درت ركعته
مداومت ايدر الله ذوالجلال كندوبى ناره حرام ايدر حديث شريف مفادنه
بناءً يعنى الله عظيم الشان ذنوبنى عفو ومغفرت ايدر وخصملرينى ارضا ايله
كندوسى اصلا جهنمه داخل اولمز ديمك وياخود عدم دخولندن مراد توفيق
بارى ايله عقابه مستحق اولور ذنوبدن برى اولمسيدر ويا تأبيدك ويانارده مدت
اقامتده نارك حرارت وشدتنك احساسنك حرمتيدر ظاهر اولان وان شاء ركعتين
سنن ثلاثه مرقومه يه راجعدر صاحب بحرك تخييرنه بناءً ﴾(وست بعد المغرب) ليكتب
من الاوابين (بتسليمة (اوثنتين اوثلاث والاول ادوم واشق وهل تحسب المؤكدة
من المستحب ويؤدى الكل بتسليمة واحدة اختار الكمال نعم ﴾ اخشام نمازندنصكره
برويا ايكى ويا اوچ سلامله التى ركعت دخى مستحب قيلندى مصلى اوابيندن كتب
اولنمق ايچون اوابين اواب جمعيدر مبالغه ايله توبه واستغفار ايله الله تعالى يه
رجوع ايديجى معناسنه اولكيكه التيسنى برسلامله ادا عملا زياده دواملىدر زيرا
التيسنه بردن نيت ايتدكده غالبا ادا ايدر غالبا ايله تقييد مجرد نيتله كليسنى ادا
واجب اولمديغندندر بلكه هر برشفعه شروعله اول شفع لازم بالشروع اولور
وطولنه بناءً نفسه پك مشقلودر ظهردن وعشادنصكره كى درتده واخشامدن
صكره كى التيده سنت مؤكده مستحبدن حساب اولنور وكليسى برسلامله ادا اولنورمى
كمال الدين قدس سره احتساب اولنوب وبرسلامله ادا اولنمسنى اختيار ايلدى ﴾(وحرر
اباحة ركعتين خفيفتين قبل المغرب واقره فى البحر والمصنف) واخشام نمازندن

مقدم ایکی خفیفه رکعتك اباحه سنی محرر تحریر ایلدی وصاحب بحر ومصنف اقرار ایلدی لکن اکثر علما انکار ایلدیلر ﴿ (و) السنن (آکدها سنة الفجر) اتفاقا ثم الاربع قبل الظهر فی الاصح لحدیث من ترکها لم تنله شفاعتی ثم الکل سواء ﴾ سنتلرك زیاده مؤکده اولانی اتفاقا صباحك سنتیدر جامع مسلمده اولان (رکعتا الفجر خیر من الدنیا ومافیها) حدیث شریفنه بناً وابوهریره رضی الله تعالی عنه بیوردیلرکه سزلر صباح نمازینك ایکی رکعت سنتنی ترك ایتمکز هرنقدر سزلری خیل یعنی فرس طرد ایدوب قوشدوررسه ده وسنت مرقومه‌یی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم سفرده و حضرده صحتده وسقمده ترك بیورمدی وسنندن وجوبنده اختلاف انجق بونده واقع اولدی سائرلرده اولمدی بوندنصکره آکد قول اصحده ظهردن مقدم اولان درتدر (من ترکها لم تنله شفاعتی) حدیث شریفنه بناً حدیث شریف ترکدن تنفیره مبنیدر یاخود درجاتك زیاده سی ایچون اولان شفاعت خاصه مراددر یوقسه شفاعت عظمی جمیع مخلوقاته شاملدر بعضیلر آکدیتده کلیسی برابردر دیدیلر بعضیلر صباحدن نصکره اخشامك بعده ظهرك صکره کی سنتیدر بعده یتسونك صکره کی سنتیدر بعده قبل الظهر اولان سنتدر دیدیلر بوندنصکره سائر سنتلرك کلیسی برابردر ﴿ (وقیل بوجوبها فلا تجوز صلاتها قاعدا) ولا راکبا اتفاقا (بلاعذر علی الاصح) ﴾ بعضیلر فجرك سنتنك وجوبیله حکم ایتدیلر بوکا کوره سنت مرقومه‌یی قول اصح اوزره بلاعذر قاعدا وراکبا ادا اتفاقا جائز اولمز اصحك مقابلی هرنقدر عذرسز اولورسه ده قاعدا اداسنك جوازیدر اتفاق لفظنك ذکری علی الاصح قولنه معارضدر یوقسه اتفاقا رکوبه قید اولورسه تعارض زائل اولور شرنبلالی قاعدا جوازك صحتنی نقل ایلدی ﴿ (ولا یجوز ترکها لعالم صار مرجعا فی الفتاوی بخلاف باقی السنن) فله ترکها لحاجة الناس الی فتواه ﴾ دخی سنت مشروحه فتوایه مرجع اولان عالم ایچون ترکی جائز اولمدی سائر سننك خلافنده درناسك کندونك فتواسنه احتیاجی اولدیغندن ترکی جائزدر بلکه قاضی ومدرس دخی علت مزبوره‌یه نظرا عالم مشار الیه کبیدر ﴿ (ویخشی الکفر علی منکرها وتقضی) اذا فاتت معه بخلاف الباقی ﴾ وسنت مرقومه‌نك منکری اوزره کفر قورقولور وجوبنده قول اولدیغندن واجبی انکار هرنقدر موجب کفر دکل ایسه ده لکن خوف اولنور فرضه قریب اولدیغندن معه لفظی علی طریق التنازع تقضی ایله فاتت فعللرینه متعلقدر * یعنی فجرك سنتی فرضیله برابر فوت اولورسه برابر قضا اولنور فقط کندی قضا اولنمز سائر سنتلر فجرك

خلافنده ملابسدر اصلا قضا اولنمز ﴿ (ولو صلی رکعتین تطوعا مع ظن ان الفجر لم یطلع فاذا هو طالع) اوصلی اربعا فوقع رکعتان بعد طلوعه (لا تجزیه عن رکعتیها علی الاصح) تجنیس لان السنة ما واظب علیه الرسول بتحریمة مبتدأة ﴾ فجر طلوع ایتمش ایکن طلوع ایتمدی ظنیله نافله ایکی رکعت نماز قیلسه ویاخود درت رکعت قیلسه لکن ایکیسی قبل الطلوع وایکیسی بعد الطلوع واقع اولسه قول اصح اوزره فجرك سنتنك مقامنده قائم اولمز تجنیس نام کتابده بو یلجه مسطوردر زیرا سنت رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك تحریمهٔ مبتدئه مواظبت بیوردیغی شیدر اشبو تعلیل مسئلهٔ ثانیه نکدر مسئلهٔ اولی سنت مرقومه‌نك وجوبی قولی اوزره مفرعدر یعنی عدم اجزا وجوبنه مبنیدر لکن اصح اولان مسئلهٔ اولیده اجزادر شارحك تجنیس اشارتنك مقتضاسی مسئلتینك ایکیسیده تجنیسده اولمقدر لکن اویله دکلدر زیرا مسئلهٔ اولی خلاصه‌نکدر نتکم منح وبحر ونهر صاحبلری تصریح ایتمشلردر وتجنیسده مسئلهٔ اولیده اجزا ایله مرسومدر ﴿ (وتکره الزیادة علی اربع فی نفل النهار وعلی ثمان لیلا بتسلیمة) لانه لم یرد (والافضل فیهما الرباع بتسلیمة) وقالا فی اللیل المثنی افضل قیل وبه یفتی ﴾ کوندز نافله سنده دردك اوزرینه وکیجه‌ده سکزك اوزرینه برسلامله زیاده اتفاق روایتله مکروه قلندی زیرا اثرده وارد اولوب رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمدن روایت اولنمدی اکر زیاده مکروه اولمیدی جوازی بیان ایچون زیاده بیوررلر ایدی بوندن مستبان اولان کراهتك تحریمی اولمسیدر کیجه‌ده وکوندزده افضل اولان برسلامله درت رکعتدر امامین کیجه‌ده ایکیده برسلام افضلدر بیوردیلر انجق بوقولله فتوی ویریلور دینلدی امام اعظم رضی الله عنهك درتده برسلام ویریلور قولنی مشایخ عظام ترجیح ایتدیلر نفسه مشقت اکثر اولدیغندن انما اجرك علی قدر نصبك وارد اولمشدر واختلاف مزبور تراویحله سنت مؤکده‌نك غیریده‌در ثمان کلمه‌سنك اصلی ثمانی ایدی تخفیف ایچون یاساکن قیلنوب اجتماع ساکنین اولدی یاایله تنویندن یا حذف اولندی حاصل کلام ثمانی کلمه‌سنك یاسی حالت رفعیله حالت جرنده تنوین ایله برابر ساقط اولور نصب حالنده ثابت اولور جمع اولمدیغندن لکن جوار مجراسنه جاری اولور بعض شعرده غیر منصرف اولهرق ورودی جمع توهمنه مبنیدر قاض کلمه‌سنك اعرابیله معربدر یاحذف اولندقده حرکات ظاهره ایله معرب اولور هذه ثمان ومررت بثمان ورأیت ثمانا کبی (تنبیه) کیجه نمازی کوندز نمازندن افضلدر (تتجافی جنوبهم عن المضاجع وفلا تعلم نفس ما اخفی لهم من قرة اعین) آیت کریمه‌لرینه بناً ورسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم بیورمشلردر که شول کمسه که کیجه نمازنده قیامی تطویل ایتدی الله جلیل الشان یوم قیامتده کندودن اهوال

وشدانّدی تخفیف بیورر * شرنبلالی ﴿ (ولایصلی علی النبی صلی الله تعالی علیه وسلم
فی القعدة الاولی فی الاربع قبل الظهر والجمعة وبعدها) ولوصلی ناسیا فعلیه
السهو وقیل لاشئ ﴾ ظهردن وجمعه دن مقدم وجمعه دن صکره اولان
درت رکعتلی سنتلرده قعدهٔ اولیده صلوات دعاسی تلاوت اولنماز اکر ناسیا
صلات ایدرسه اوزرینه سجدهٔ سهولازم اولور بعضیلر اولمز دیدیلر شمنی
بویلجه بیوردی ﴿ (ولایستفتح اذاقام الی الثالثة منها) لانهالتأکدها اشبهت
الفریضة ﴾ وسنن مشروحه دن اوچنجی رکعته قائم اولدقده استفتاح ایتمز
یعنی سبحانک یی تلاوت ایتمز احکام ثلاثهٔ مرقومه نک ثبوتی سنن مزبوره نک
تأکدندن ناشی فرضه مشابه اولدیغنه مبنیدر ﴿ (وفی البواقی من ذوات
الاربع یصلی) علی النبی صلی الله تعالی علیه وسلم (ویستفتح) ویتعوذ ولوندرا
لان کل شفع صلاة) وقیل لایأتی فی الکل وصححه فی القنیة ﴾ سائر درت
رکعتلی نمازلرده صلوات دعاسی تلاوت اولنور وتعوذ واستفتاح اولنور
هرنقدر نماز نذر اولورسه ده ینه نافله درفرضیت ویاوجوب عارضیدر وهر برشفع
برنمازدر بعضیلر کلیسنده صلوات واستفتاح اولنماز دیدیلر وقنیده بو قولی تصحیح ایلدی
لکن ضعیف اولدیغندن صیغهٔ تمریضله تصدیر اولندی ﴿ (وکثرة الرکوع والسجود
احب من طول القیام) کمافی المجتبی ورجحه فی البحر لکن نظر فیه فی النهر من ثلاثة
اوجه ﴾ رکوع وسجودک کثرتی عندالشارع قیامک طولندن محبوبدر رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلمک (علیک بکثرة السجود واعن علی نفسک بکثرة
السجود واقرب مایکون العبد من ربه وهوساجد) اقوال منیفه لرینه بناءً وسجده
غایت تواضع وعبودیت در تنه کم مجتباده مذکوردر وصاحب بحر بوقولی ترجیح
ایلدی ویبوردیکی کثرت رکعات طول قیامدن افضلدر زیرا قیام ورکوع
وسجود وسیله اوله رق مشروع قیلندی تنه کم فقها اشبو مضمونله صلات
مریضده تصریح بیوردیلرکه مریض قیامه قادر اولوب رکوع وسجوده
قادر اولمسه کندودن قیام ساقط اولور قیامه قدرتی وار ایکن اصل
مقصوددن عجزی اولدیغندن وقرائتک اصل رکنیتنده اختلاف وار ایکن فقها
رکن زائددر دیو تصریح ایتدیلر رکوع وسجود بونک خلافنه در رکنیتلرنده
واصالتلرنده اجماع واردر تنه کم ماسبقده مرور ایلدی وایکی رکعتک
اوزرینه زائد اولان فرضده قیامک قرائتدن تخلفیله بس بوقولی ترجیح ایلدی
لکن نهرده اشبو ترجیحی اوچ جهتله رد ایلدی اولا جهت ترجیحده صاحب بحرک بیان
ایلدیکی قیامک رکوع وسجوده وسیله اولمسندن افضل اولماسنی تسلیم ایتمم نیجه
جائز دکلدر قیامک طولنک افضلیتی کندوده قرائتک کثرتنه بناءً اوله

وقرأن عظیم الشانک کلیسنی قرائت ایتسه فرض اوله رق واقع اولور تسبیحات
انجق سنتدر ثانیا قرآنک رکن زائد اولمسندن رکوع وسجودک افضیلتی
لازم کلدیکی بنه مسلم دکلدر * ثالثا قیامک فرضده قرائتدن تخلفی ما نحن
فیهمزدن دکلدر زیرا موضوع مسئله نافله ده در نافله ایسه کلیسنده قرائت
واجبدر بحرک جهت ترجیحده ایراد ایتدیکی اوچ دلیلک کبرالرینی منعله
نهر رد ایلدی ﴿ ونقل عن المعراج ان هذا قول محمد وان مذهب الامام افضلیة
القیام وصححه فی البدائع قلت وهکذا رأیته بنسختی المجتبی معزیا لمحمد فقط فتنبه ﴾
دخی صاحب نهر مزبور ردنی تأیید ایچون اشبو بحرک ترجیح ایلدیکی مصنفک کلامی
امام محمد قولیدر امام اعظم رحمه اللهک مذهبی قیامک افضلیتیدر دیو معراجدن
نقل ایراد ایلدی وصاحب بدایعده امام اعظمک قولنی تصحیح ایلدی شارح
دیرکه بنم مجتبی نسخمده انجق امام محمده نسبت اولنه رق اشبو متنده ذکر اولنان
قولی کوردم سن متنبه اولکه امام اعظمک قولی تقدیمه الیقدر امام ابی یوسف
مصلینک آناء لیلده اورادی اولورسه کثرت سجود افضلدر یوقسه
طول قیام افضلدر بیوردیلر ﴿ وهل طول قیام الاخرس افضل کالقاری
لم اره ﴾ شارح دیرکه اخرسک قاریٔ کبی طول قیامی افضلمیدر بن بر محلی
کوره مدم صاحب بحر دیرکه ظاهر اولان رکوع وسجودینک کثرتینک افضلیتیدر
زیرا قیامک افضلیتی انجق قرائت ایچوندر بونده ایسه معدومدر بعض
هوامشده بویلجه کوردم * حلبی ﴿ (ویسن تحیة) رب (المسجد وهی رکعتان
واداء الفرض) اوغیره وکذا دخوله بنیة فرض اواقتداء (ینوب عنها)
بلا نیة ﴾ مسجدک ربی اولان ذات بیچونه تحیه مسنوندر تحیه ذات جلیله
اولوب مسجده اولمدیغنه تنبیها شارح رب مضافنی تقدیر ایلدی وقت کراهتک
غیریده تحیه سنتدر ایکی رکعتدر فرضی ادا ویاخود فرضک غیری مثلاسنتی
ادا ینه بویلجه داخلک منفرد ویا امام فرض نیتیله ویا اقتدا نیتیله دخولی
بلا نیة تحیه مقامنه قائم اولور ﴿ وتکفیه لکل یوم مرة ولاتسقط بالجلوس
عندنا بحر ﴾ کندوده دخول تکرر ایدن هر برکون ایچون برکره تحیهٔ مسجد
کفایت ایدر کرک دخول اولده ایتسون وکرک اخیرده مخیردر مذهب حنفی
مسجدده جلوسله ساقط اولمز زیرا تحیه مسجده تعظیم وحرمت ایچون
مسنوندر قنغی وقتده ادا ایدرسه مقصود حاصل اولور لکن افضل اولان
هر بر دخولده ادادر * بحر ﴿ قلت وفی الضیاء عن القوت من لم یتمکن منها
لحدث اوغیره یقول ندبا کلمات التسبیح الاربع اربعا ﴾ شارح دیرکه ضیاده
قوت نام کتابدن نقلا مسطوردرکه برکمسه حدثدن ویاخود حدثک غیری

مثلا خوف ویا ازدحامدن ناشی تحیۀ مسجد اداسنه مقتدر اولمسه مندوب اولەرق درت تسبیح کلمەلریکه سبحان الله والحمد لله ولا اله الا الله والله اکبر در درت کره دیرکلماتك تسبیحه اضافتی کلك جزئه اضافتی قبیلندندر ﴿ ولو تکلم بین السنة والفرض لایسقطها ولکن ینقص ثوابها) وقیل تسقط (وکذا کل عمل ینافی التحریمة علی الاصح) قنیة ﴾ کرك سنت قبلیه وکرك بعدیه کندی ایله فرضك بیننده تکلم سنتی اسقاط ایتمز لکن ثوابنی تنقیص ایدر بعضیلر اسقاط ایدر دیدیلر بوکا کوره اعادەسی لازم کلور قول اصح اوزره هر بر تحریمه یه منافی اولان اکل وشرب وبیع امثالی شیلرینه بویلەدر ۞ قنیه ﴿ وفی الخلاصة لو اشتغل ببیع اوشراء او اکل اعادها وبلقمة اوشربة لاتبطل ﴾ خلاصەده ذکر اولندیکه برکسه فرضله سنتك بیننده بیعه ویاشرایه ویا اکله مشغول اولسه سنتی اعاده ایدر عمل کثیر اولدیغندن بر لقمه ویا بر شربه ایله باطل اولمز عمل قلیل اولدیغنه بناً ﴿ ولو جئ بطعام ان خاف ذهاب حلاوته اوبعضها تناوله ثم سنن الا اذا خاف فوت الوقت ولو اخرها لآخر الوقت لاتکون سنة وقیل تکون ﴾ فرضی ادادنصکره طعام کتوریلوب حاضر اولسه اکر طعامك لذتی کلا ویا بعضا زائل اولمسندن خوف ایدرسه اولا طعامی تناول ایدر بعده سنتی ادا ایدر اولکی سنت دخی ینه بویلەدر لکن وقتك فوتی خوفی اولورسه طعامی تناول ایتمز سنتی ادا ایدر سنتی آخر وقته دك تأخیر ایتسه سنت اولمز بعضیلر اولور دیدیلر ﴿ فروع الاسنار بسنة الفجر افضل وقیل لا ﴾ صباح نمازینك سنتنی وقت اسفار یعنی الاجه قارانلقده ادا افضلدر بعضیلر دکلدر دیدیلر ﴿ نذر السنن واتی بالمنذور فهو السنة وقیل لا ﴾ برکسه سنتی نذر ایلسه منذوری ادا ایتسه سنتی ادا ایتمش اولور زیرا نذر کندوینی سنیتدن اخراج ایتمز کورمزمیسنکه برکسه ظهرك سنتنه شروع ایتسه صکره قطع ایلسه صکره ادا ایلسه سنت اولور غایتی قطعله وصف وجوب زائد اولور بعضیلر سنت اولمز دیدیلر زیرا التزامله بشقه نماز اولدی سنت مقامنه قائم اولمز ﴿ اراد النوافل ینذرها ثم یصلیها وقیل لا ﴾ نافله مراد ایدن کمسه اولا نذر ایدر صکره ادا ایدر واجب ثوابنه نائل اولور وریادن ابعد اولدیغنه بناً بعضیلر نذر ایتمز دیدیلر نذر ایله عبادتده ثقلت وسآمت نفس حاصل اولدیغنه بناً ﴿ ترك السنن ان راها حقا اثم والا کفر ﴾ برکسه سنتی حق اعتقاد ایدەرك ترك ایدرسه آثم اولور یوق علی وجه الاستخفاف ترك ایدرسه کافر اولور ﴿ والافضل فی النفل غیر التراویح المنزل الالخوف شغل عنها والاصح افضلیة ماکان اخشع واخلص ﴾ تراویحك غیری نافلەده افضل اولان منزلده ادادر لکن برشیئه

شغلاه ترك خوفندن منزلده ادا اولنمز اصح اولان کندوده خشوع وخضوعك وفرت وکثرتی اولوب وریا وسمعەدن خالص اولان محلك افضلیتیدر ﴿ (وندب رکعتان بعد الوضوء) یعنی قبل الجفاف کما فی الشرنبلالیة عن المواهب ﴾ وضوءدن وغسلدن نصکره اعضا قورومزدن مقدم ایکی رکعت نماز مندوبدرنته کم شرنبلالیه ده مواهب لدنیەدن نقلا ذکر اولندی ﴿ (و) ندب (اربع فصاعدا فی الضحی) علی الصحیح من بعد الطلوع الی الزوال ووقتها المختار بعد ربع النهار ﴾ طلوع شمسدنصکره یعنی کندوده نافله جائز اولان وقتدن صکره زوال وقتنه دکین ضحاده درت رکعت وزیاده نماز مندوب قیلندی صلات ضحانك ثمراتندندرکه صلات لیل مقامنه قائم اولور وغنا ورزقده برکاتی مورثدر ومستحب اولان اولکی رکعتده والشمس وضحیها ایکنجیده والضحی قرائت اولنمقدرنته کم حدیث شریفده وارد اولمشدر وافضل اولان وقتی ربع نهاردنصکره در ﴿ وفی المنیة اقلها رکعتان واکثرها اثنا عشر واوسطها ثمان وهو افضلها کما فی الذخائر الاشرفیة لثبوته بفعله وقوله علیه السلام واما اکثرها فبقوله فقط ﴾ منیه نام کتابده ذکر اولندیکه صلات ضحانك اقلی ایکی رکعتدر زیرا حدیث شریفده صلات ضحایی ایکی رکعت ادا ایدن غافلیندن کتب اولنمز وارد اولمشدر واکثری اون ایکیدر ینه حدیث شریفده اون ایکی رکعت ادا ایدن کمسه یه جنتده بربیت بنا اولنور وارد اولمشدر واوسطی سکزدر وافضل اولانده بودرنته کم ذخائر اشرفیه نام کتابده مسطوردر اشبو سکزك افضلیتك ثبوتی رسول الله صلی الله علیه وسلمك فعلی وقول شریفیله اولدیغنه مبنیدر اما اکثری انجق قول شریفیله ثابتدر ابتدا ایکیسیله ثابت بریله ثابتدن اولیدر وینه حدیث شریفده وارددرکه سکز قیلان قانتیندن درت قیلان عابدیندن کتب اولنور التی قیلانه اول کون کندویه اول التی رکعت خیریوندن کفایت ایدر ﴿ وهذا لوصلی الاکثر بسلام واحد اما لو فصل فکلما زاد افضل کما افاده ابن حجر فی شرح البخاری ﴾ صلات ضحاده سکز رکعتك افضل اولدیغی اکر اکثری برسلامله ادا ایدرسه اما مابینلرینی فصل ایدرسه هر نقدر زیاده ایدرسه افضلدر زیاده نافله درنته کم اشبو مضمونی ابن حجر بخاری شرحنده افاده ایلدی وحدیث قدسیده (ابن آدم ارکع لی اربع رکعات من اول النهار اکفك آخره) وارد اولمشدر ﴿ ومن المندوبات رکعتا السفر والقدوم منه ﴾ دخی مندوباتدن سفره کیدرکن وسفردن کلدکده ایکی رکعت نماز منزلده ادا لازمدر دکلدر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك مسجدده ادالری مرویدر ﴾ وصلاة

الليل واقلها على ما فى الجوهرة ثمان ولو جعله اثلاثا فالاوسط افضل ولوانصافا فالاخير افضل ✿ دخى كيجه نمازى مندوبادندر جوهره ده ذكر اولنديغنه كوره اقلى سكز در فضيلتى حقنده حديث شريف وافردر ازجمله صحيح مسلمده مرفوعا تصريح اولنان (افضل الصيام بعد رمضان شهر الله المحرم وافضل الصلاة بعد الفريضة صلاة الليل) حديث شريفيدر دخى امام طبرانينك مرفوعا بيان بيور ديغى (لاتدع عن صلاة الليل ولو حلب شاة) حديث منيفدر صلاة عشادنصكره اولان نماز ليلدن عد اولنور هر نقدر نومدن اول اولورسه ده كيجه عبادت ايدن كيجه يى اوچ قسم قيلوب اوسطده عبادت ايتمك افضلدر جوف ليل اولوب وكندوده حركت قليل اولمغله خشوعه اقرب اولديغندن وثلثانى نوم وثلثنى عبادته تخصيص ايت ايكى قسم ايدرسه افضل اولان نصف اخيردر ✿ واحياء ليلة العيدين والنصف من شعبان والعشر الاخير من رمضان والاول من ذى الحجة و يكون بكل عبادة تعم الليل اواكثره ✿ دخى ايكى بيرام كيجه لرينى احيا وشعبان معظمك نصفى كيجه سنى فضيلتندن ناشى احيا ورمضان شريفك عشر اخيرى وذى الحجه نك عشر اولى كيجه لرينى احيا مندوبادندر واشبو ليالئ مشروحه يى احيا اوزره مسجدلرده اجتماع مكروهدر وكيجه نك كليسنه ويا اكثرينه عام وشامل اولور هر بر عبادتله احياء مزبور اولور بلكه مجرد انتباهله ده اولور عبدالله بن عباس رضى الله تعالى عنهمادن مرويدركه بركسه يتسو نمازينى جماعتله ادا ايلسه وصباح نمازينى بنه جماعتله ادايه نيت ايلسه احيا ثوابنه نائل اولور

✿ (فى بيان شروط صلاة الاستخارة) ✿

✿ ومنها ركعتا الاستخارة ✿ دخى مندوبادندر ايكى ركعت استخاره نمازى يعنى جناب ذات جليلدن خيرطلبى مراددر (من سعادة المرء استخارته) وارد اولمشدر ❊ حضرت جابر رضى الله تعالى عنه دن مرويدركه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم بزلره هر بر امورده استخاره يى امر بيورررلر ايدى قرآندن سوره يى تعليمى كبى سعادتله بيوررلر ايديكه سزلردن بريكز بر امره شروع ايتديككز وقتده فرضك غيرى ايكى ركعت نماز ادا ايتسون عقبنده (اللهم انى استخيرك بعلمك واستقدرك بقدرتك واسئلك من فضلك العظيم فانك تقدر ولا اقدر وتعلم ولا اعلم وانت علام الغيوب اللهم ان كنت تعلم ان هذا الامر خيرلى فى دينى ومعاشى وعاقبة امرى اوقال عاجل امرى وآجله فاقدره لى

ويسره لى ثم بارك لى فيه وان كنت تعلم ان هذا الامر شرلى فى دينى ومعاشى وعاقبة امرى اوقال عاجل امرى وآجله فاصرفه عنى واصرفنى عنه واقدر لى الخير حيث كان ثم رضنى به قال ويسمى حاجته) يعنى امر بدلينه حاجتيكه شروع ايده حكى مثلا بيع وياشراء ويا سفر ويا نكاح هرنه ايسه انى ذكر ايده مثلا ان هذا النكاح خيرلى ديه وروايتين بينى جمع ايدوب وعاقبة امرى وعاجله وآجله ديسه احرى واليقدر وحج وجهاد امثالى امور خيريه ده استخاره تعيين وقته محمولدر يوقسه نفس فعله دكلدر واستخاره ايتدكده قلبى قنغى طرفنده منشرح اولوب ميل ايدرسه انى ايشليه وامرينى الله عظيم الشانه تفويض ايده البته برطرف اولسون ديوجزم ايتميه اولكى ركعتده قل ياايها الكافرون ايكنجيده سورهٔ اخلاص ضمى مستحبدر عقيب صلاتده دعاى مزبورى تلاوت ايدر وهر بر امور مهمده ايده بعده شروع ايده اكر حقنده خيرلى ايسه الله جليل الشان اسبابنى تسهيل ايله حصول پذير اولوب عاقبتى محمود اولور يوق اسباب مسببانه مطابق كلميوب تحصيلى متعذر اولور سه معلوم اولوركه جناب ميسر المرادات تركنى اختيار بيوردى عدم حصولندن متألم اولميه زيرا خيرلوسى تركيدر صوكى كوزل اولور شيخ محى الدين العربى قدس سره فتوحاتده بيوررركه اهل الله كوره لايق ومناسب اولان كيجه ده ويا كوندوزده بروقت تعيين ايدوب هركون اول وقتده صلات استخاره يى عادت ايدهلر ودعايى تلاوت ايدوب حاجتنى تسميه محلنده (اللهم ان كنت تعلم ان جميع ما اتحرك فيه فى حقى وفى حق غيرى وجميع مايتحرك فيه فى حقى وفى حق اهلى وولدى وما ملكت يمينى من ساعتنا هذه الى مثلها من اليوم الآخر خيرلى فى دينى) الى اخره دعاى مرقومى تلاوت ايده وان كنت تعلم ان جميع ما اتحرك فيه فى حقى وفى حق غيرى وجميع مايتحرك فيه فى حقى وفى حق اهلى وولدى وماملكت يمينى من ساعتنا هذه الى مثلها من اليوم الآخر شرلى فى دينى الى اخره ديه شيخ مشار اليه قدس سره بيوررركه كندونك حركتى وكندونك حقنده غيرك هر بر حركتلرى انجق خير اولور بر يوم وقت معينده مداومت اولنه تجربه ايلدك وخيرينى كوردك انتهى فاقدره كلمه سنى اصيلى دالك كسريله ضبط ايلدى سائر اهل لغت كسريله وضميله ضبط ايتديلر اقض لى به وهيئه معناسنه در ❊ ✿ واربع صلاة التسبيح بثلاثمائة تسبيحة وفضلها عظيم ✿ دخى اوچيوز تسبيح ايله درت ركعت تسبيح نمازى صلات مندوبه دندر ملتقط صاحبى تسبيح نمازينك صفتنى بويلجه بيان ايتديكى اولا تكبير وثنا ايدر بعده اون بش كره سبحان الله والحمدلله ولا اله الا الله والله اكبر ديرصكره تعوذ ايدر وفاتحه وضم سوره دنصكره قبل الركوع كلمات مرقومه يى

اون کره دخی دیر واون کره رکوعده واون کره قومه‌ده وهر بر سجده‌ده وبین السجدتین جلسه‌ده دخی اوزر کره تلاوتله درت رکعتی اتمام ایدر هنديه‌ده قبل الظهر ادا اولنور دیو مرسومدر عبد الله بن عباس رضی الله عنهمادن اشبو نماز ایچون ضم سوره‌دن سؤال اولنـدقده (الهیکم التکاثر ووالعصر وقل یا ایها الکافرون واخلاصله) جواب بیوردیلر امام غزالینك بیاننه کوره لاحول ولاقوة الا بالله العلی العظیمی زیاده روایتنده واردر اشبو صلات مشروحه‌نك فضیلتی عظیمدر زیرا رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم عمیسی عباس رضی الله تعالی عنهه سعادتله ای عم عمم سکا برشی اعطا ایده‌یم اکر اشلرسك الله عظیم الشان کناهنك اول وآخرنی قدیم وحدیثنی خطاسنی وعمدینی صغیر وکبیرنی کزلو وآشکاره‌سنی عفو ومغفرت بیورر دیدی بعده بیوردیلرکه اکر قدرتك اولورسه بهر یوم اشبو تسبیح نمازنی برکره ادا ایله یوق مقتدر اولمزسك جمعه‌ده برکره یوقسه آیده برکره یوقسه سنه‌ده برکره یوقسه مدت عمرنده برکره اشله اشبو حدیث شریفی محدثیندن ابو داود وابن حبان وامام طبرانی روایت بیوردیلر وآخر حدیثده کناهك دکزلك کوپوکی قدر اولورسه‌ده الله غفور سکا مغفرت بیورر دیلر منذری دیدیکه اشبو حدیث شریف طرق کثیره‌دن روایت اولندی چوق کمسه‌لر تصحیح ایلدیلر ❊ وواربع صلات الحاجة وقیل رکعتان وفی الحاوی انها اثناعشر بسلام واحد وبسطناه فی الخزائن ❊ دخی مندوبات‌دندر درت رکعت حاجت نمازی بعضیلر ایکی رکعت دیدیلر حاویده صلات حاجت برسلامله اون ایکی رکعتدر دیو مصرحدر شارح رحمه الله تعالی دیرکه اشبو صلات حاجتك بحثنی خزائن نام تألیفمزده بسط وتفصیل ایلدك عدد رکعاتده اختلافك منشئی روایتك اختلافی ظن ایده‌رم نهرده صلات استخاره‌یی استقبالده اوله‌جق نسنه ایچون اولمغله صلات حاجتی نازل اولان بروقعه ایچون اولمغله فرق ایلدی امداد الفتاح صاحبی ایکی رکعتدر دیدی عبد الله ابن ابی اوفی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمدن روایت ایدرکه سعادتله بیوردیلرکه برکمسه ایچون عندالله ویا عند الناس برحاجتی اولسه کوزجه آبدست السون ایکی رکعت نماز قیلسون بعده الله ذوالجلال حضرتلرینه حمد وثنا و رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمه صلات وسلام ایتسون صکره (لااله الا الله الحلیم الکریم سبحان الله رب العرش العظیم الحمد لله رب العالمین اسئلك موجبات رحمتك وعزائم مغفرتك والغنیمة من کل بر والسلامة من کل اثم لاتدع لی ذنبا الاغفرته ولاهما الافرجته ولاحاجة لك فیها رضی الاقضیتها یاارحم الراحمین) دیسون بیوردیلر ❊ (وتفرض القراءة) عملا (فی رکعتی الفرض) مطلقا اماتعیین الاولین فواجب علی المشهور ❊

(مطلقا که)

مطلقاکه کرك اولکی ایکی رکعتده وکرك ایکنجی ایکی رکعتده ویابر اولکندن وبر ایکنجیدن فرضك ایکی رکعتنده قرائت عملا فرضدر بس جاحدی کافر اولمز فرض قطعی اولمدیغی قرائتك فرضیتنده اختلاف اولدیغندن ابو بکر الاصم ایله سفیان الثوری قرائت نمازده اصلا فرض دکلدر دیدیلر حسن بصری انجق برر کعتده فرضدر دیدی ائمۀ حنفیه عندنده ایکی رکعتده امام مالك نزدنده اوجده وامام شافعی‌یه کوره دردنده فرضدر (فاقرؤا ما تیسر من القرآن) نظم مجیدینك مفادی قرائتك بر رکعتده فرضیتیدر امر تکرار اقتضا ایتمدیکندن لکن حنفیه ایکنجی رکعتده اولکی کبی اعتبار ایتدیلرده اولکنده قرائتی ایجاب دلالة ایکیسنده‌ده ایجابدر دیدیلر اما ایکی اولکی رکعتی قرائتله تعیین قول مشهور اوزره واجبدر بعضیلر فرضدر دیدیلر تحفه‌ده وغیرنده اشبو فرضیتی تصحیح ایلدی ❊ ❊(وکل النفل) للمنفرد لان کل شفع صلاة لکنه لایعم الرباعیة المؤکدة فتأمل ❊ دخی منفرد ایچون هر برنافله‌ده قرائت فرضدر للمنفرد بدلنه لغیر المؤتم دیسه اولی ایدی امامه عام اولوردی زیرا نافله‌نك هر برشفعی برنمازدر حتی ثالثه‌یه قیام صورتنده صلوات وثنا وتعوذ اولور ثالثه‌یه قیام یکیدن افتتاح تکبیری مرتبه سنده‌در لکن اشبو لان کل شفع صلوة تعلیلی قاصردر درت رکعتلی سنن مؤکده‌لره شامل دکلدر زیرا بونلرده ثالثه‌یه قیام تحریمۀ مبتدئه کبی دکلدر بلکه دردی برصلات مستقله‌در حتی شفع ثانیده استفتاح وقعدۀ اولیده صلوات اولمز فتأمل جوابه اشارت اولسه اولورکه درت رکعتلی سنتلر مؤکده اولدقلرینه کوره هرنقدر بعض احکامده صلاة واحده اعتبار اولنورسه‌ده بنه بعض احکامده بهر شفعی برنمازدر مثلا درت رکعتلی سنت مؤکده‌یه نیت ایتسه وشروع ایتسه شارعه انجق ایکی رکعت لازم اولدیغی کبی انجق ایکی رکعت قضا ایدر اکر قطع ایلسه ظاهر روایتده بس بعض احکامده رباعیۀ مؤکده‌نك بهر شفعی برنماز اولدی (و) کل (الوتر) احتیاطا ❊ دخی وترك کلیسنده قرائت فرض قیلندی احوطله عمل ایچون زیرا وترده نفلیت رائحه‌سی واردر بس کندوده قرائتده احتیاط لازم اولدی قرائت بنفسه مقصود اولان رکن اولوب قعده کبی اولمدیغندن ❊(ولزم نفل شرع فیه) بتکبیرة الاحرام اوبقیام لثالثة شروعا صحیحا (قصدا) ❊ افتتاح تکبیریله ویا ثالثه‌یه قیامله شروع صحیحله قصدا کندویه شروع اولنان نافله قطع اولنسه قضاسی لازم اولور ثالثه‌یه قیامده شفع اولی صحیحا ادا لازمدر یعنی شفع اولی ادادنصکره ثانی‌یی افسا ده ایتسه مجردثانینك قضاسی لازم اولور اوله سرایت

ایتمز هر برشفع برنماز اولدیغندن ❊ بحر ❊ اماشروع صحیحله شروع اولنمسه مثلا امیه
ویانسایه ویامحدثه اقتدا کبی و یا قصدا اولمسه مثلا اوزرنده اداسی ظنیله برنمازه
شروع اولنسه ده بعده اوزرنده اولمدیغی ظاهر ومعلوم اولسه ده اول نمازی فساده
ویرسه قضاسی لازم کلمز عن قصد اولمدیغندن دخی صباح نمازینی ادا اثناسنده
شمس طلوع ایتسه ویافرضی ادا ایدرکن فائته یی تذکر ایلسه ویاموی اثنای
صلاتده ارکانی ایماسز ادایه قادر اولسه ویاخود متیمم اقتداایدن متوضی صوبی
کورسه ویاجمعه ده عصرک وقتی دخول ایتسه ویاخود فرضی قضاده اوقات
ثلثهٔ مکروهه نك بری داخل اولسه اشبو صور مشروحه ده قصد بولنمدیغی
ایچون قضاسی لازم کلمز ❊ الااذا شرع متنفلا خلف مفترض ثم قطعه
واقتدی ناویاذلك الفرض بعد تذکره اوتطوعا آخر اوفی صلاة ظان اوامی
اوامرأة اومحدث یعنی وافسده فی الحال امالواختار المضی ثم افسده لزمه
القضاء ❊ مشروع فیه اولان نافله مرقومه جمیع احوالده لازم بالشروع
اولور لکن مفترضك خلفنده متنفلا شروع ایدوب بعده قطع ایدوب اول فرض
اوزرینه اولدیغنی تذکر ایتدکده نصکره اول فرضه نیت ایدرك اقتدا
ایتسه لازم بالشروع اولمز زیرا شروع ایتدیکی فرضی اداایله مؤدی اولور
قطعی فرضی اکمال ایچوندر ویاخود تطوع اخره نیت ایتسه ینه لازم بالشروع
اولوب قضاسی لازم اولمز زیرا ثانیا متنفل ایکن قضاسی لازم کلور دخی اوزرمده
اداسی لازم ظنیله شروع ایدوب بعده لزومی تبین ایتمیله فی الحال فساده ویرسه
ویا امی یه ویاعورته ویامحدثه اقتدا ایتسه فساده ویرسه قضالازم اولمز امافی الحال
فساده ویرمسه مضی اختیار ایتسه ده بعده فساده ویرسه قضا لازم اولور
مضی اختیار انجق رکعتی سجده ایله تقییدایله اولور اوفی صلاة ظان ترکیبی ظاهرا
متنفلاقولی اوزرینه معطوف اولوب مستثنی اولمق اقتضا ایدر حالبوکه اویله
دکلدر بلکه قصدا قولنك محترزیدر ومصنفك قریبا کلان اوشرع ظانا
انه علیه قولنی مکرردر صورت مسئله برکسه برفرض اوزرنده ظنیله اول فرضه
شروع ایتسه بعده اوزرنده اولمدیغی تبین ایتسه ده فساده ویرسه قضاسی لازم اولمز
اصل مسئله دن مراد بودر ظاهر عباره دن متبادر اولان برکسه مثلا اوزرنده صلات
ظهروار ظن ایدن کسه یه اقتدا ایتسه بعده امام تذکر ایلسه که صلات ظهری ادا ایتدی
پس نمازی فساده ویرسه مؤتم اوزره قضالازم اولمز حالبوکه بویله دکل بلکه قضالازمدر
زیرا مؤتمك فعلی مضمون دکلدر اما منکی دکلدر صاحب بحر بوبلجه تصریح ایلدی
❊ (ولوعند غروب وطلوع واستواء) علی الظاهر ❊ لازم بالشروع اولان
نفله شروع هرنقدر غروب وطلوع واستوا وقتلرنده اولورسه ده ظاهر

روایت اوزره قضاسی لازمدر روایت ظاهره نك غیریده لازم دکلدر ❊ (فان افسده
حرم) لقوله تعالی ولاتبطلوا اعمالکم (الابعذر) ❊ شارع مشروع فیه
فساده ویرسه افسادی حرام اولور الله عظیم الشانك (ولاتبطلوا اعمالکم)
قول شریفنه بناءً لکن بعذر اولورسه حرام اولمز مثلا وقت مکروهده شروع کبی
وغیرك کندودن استغاثه سی کبی بحرده مصرحدرکه اوقات مکروهه ده
نمازه شروع ایدن کسه یه قطع واجبدر کراهت تحریمیه دن خلاص ایچون
وبوقطع ابطال عمل دکلدر بلکه وجه اکمل اوزره ادا ایچون ابطالدر بوایسه ابطال
عد اولنمز اشبو نمازی سائر وقت مکروهده قضا ایتسه کفایت ایدر ناقص اوله رق
واجب اولدی وواجب اولدیغی کبی ادا ایتدیکلندن ناشی ❊ (ووجب قضاؤه) ولوفساده
بغیرفعله کمتیمم رأی ماء ومصلیة اوصائمة حاضت) ❊ فساده کیدن نمازك قضاسی
واجبدر هرنقدر فساد شارعك فعلیله اولمز ایسه ده مثلا صوبی کورن متیمم
وحیض کورن مصلیه ویاصائمه کبی وفساد عذر ایله ویا عذرسز اولسون حنفیه
صلات ایله صومك افسادنده قضانك لزومی اوزره اتفاق ایتدیلر وعذر ایله
ایکیسنده ده افساد حلالدر وعذرسز نمازده حلال دکلدر صومده عذرسز
افسادك اباحه سنده اختلاف اولندی ظاهر روایتده مباح دکلدر ❊ بحر
❊ واعلم ان مایجب علی العبد بالتزامه نوعان ما یجب بالقول وهو النذر
وسیجیٔ ومایجب بالفعل وهو الشروع فی النوافل ویجمعها قوله ❊ معلوم
اولسونکه عبدك کندی التزامیله اوزرینه واجب اولان ایکی نوعدر قولیله
واجب اولان نذردر اول نذردر ایمان بحثنده قریبا کلورکه نذر منجز اولوب وکندوده
شرطلری جمیعا موجود اولورسه لازم اولور شرطلری نذر اولنان شی معصیت
اولمامق وکندی جنسندن واجب اولمق وناذرك ایجابندن اول واجب اولمامق
ومالك اولدیغی شیدن اکثر اولمامق وعبادت مقصوده اولمق معصیته نذر
حرامدر اکل وشرب وجماع وطلاق ووضوء وعیادهٔ مریض ودخول مسجد
وبناء رباط امثالی مباحاتله نذر لازم اولمز بر رکعت نماز نذر ایتسه ایکی رکعت
لازم اولور واوچ ایتسه درت لازم اولور نذر معلق اولورسه شرط بولندقده
وفا لازم اولور اگر شرط وجودنی مراد ایتدیکی شی اولورسه مثلا جلب منفعت
ویادفع مضرت کبی مثلا مریض شفا بولورسه ویاعدو وفات ایدرسه فلله علی صوم
اوصلاة کذا کبی واگر تعلیق وجودنی مراد ایتمدیکی نسنه یه اولورسه مثلا
ان دخلت الدار وکلمت فلانا کبی وفاایله کفارت یمین بیننده مخیردر شرطك وجودندن
مقدم معلق تعجیل جائز دکل وتمامه فی البحر ایکنجیسی عبدك فعلیله واجب اولانکه
نوافله شروعدر کندویه شروعله لازم اولان نوافل شاعر صدر الدین

الغزى رحمه الله تعالى نك بحر بسطندن اولان اشبو قولی جمع ایدر (نظم) من النوافل
سبع تلزم الشارع ✻ اخذا لذلك مما قاله الشارع ✻ یعنی نوافلدن یدی نوع
عبادت شروع ایدن کسنه یه لازم اولور و اشبو لزوم شارعك رسول الله
صلى الله تعالى عليه وسلمك بیوردیغی وحیدن اخذ و استنباط ایله در شارع
لفظنده جناس تام واردر ✻ صوم صلاة طواف حجه رابع ✻ عكوفه عمرة احرامه
السابع ✻ یدی نوع شروعله لازم اولان نوافل صوم وصلات وطواف طوافه
شروعله یدی یه اتمام لازم اولور ✻ دردنجیسی ناذرك حجیدر دخی اعتكاف وعمره
ویدنجی احرامیدر احرامده حج وعمره یه تعرض اولنمدیغی تقدیرجه مغایرت
بولنور ده تكراردن خلاص اولور هرنقدر حج وعمره احرامی مستلزملر
ایسه ده ✻ (وقضى ركعتين لو نوى اربعا) غیر مؤكدة على اختيار الحلبى
وغيره (ونقض فى) خلال (الشفع الاول او الثانى) اى وتشهد للاول والا فسد
الكل اتفاقا ✻ نمازه شروع ایدن حلبینك وغیرینك اختیارلرینه كوره سنت
مؤكده نك غیری درت ركعت نافله یه نیت ایدوب شفع اولك ویا شفع ثانینك
خلالنده نقض ایلسه ایكی ركعت قضا ایدر شفع ثانی خلالنده نقض
اولدیغنه كوره ایكی ركعت قضا اولندیغی شفع اول ایچون تشهد اولنور سه
یوق اولنمزسه اتفاقا كلیسی فساده كیدر درت ركعتی قضا اوزرینه لازم اولور
اتفاقا هر برشفعه شروعی صحیح اولدیغندن شفع اولك فساده كندیكی انجق
كندونك مستقل نماز اولمسی قعدهٔ اولانك بولنمسیله اولدیغندندر بس قعدهٔ
اولی بولنمزسه دردی برنمازدر افساده قضاسی لازمدر حلبی وغیری
فضلی وصاحب نصاب روایت غیرظاهره اوزره درت ركعتلی سنت مؤكده ده
افساد صورتنده صلات واحده اولدیغندن دردینی قضا لازمدر كندوده
استفتاح اولمدیغندن دیدیلر حتى كندوده شفیعه بیع ایله اخبار اولنسه ده
شفع ثانی یه انتقال ایتسه شفعه دعواسی باطله اولمز ومخیره بنه ویلجهٔ در وانتقال
مزبور خلوت صحیحه نك صحتنه مانعدر ✻ والاصل ان كل شفع صلاة الا بعارض
اقتداء اونذر او ترك قعود اول ✻ نافله لرده اصل اولان هر برشفعی مستقلا
برنمازدر لكن امور ثلاثه مذكوره دن برعارض ایله هر برشفع برنماز اولمز مثلا برمتطوع
صلات ظهری ادا ایدن كسنه یه اقتدا ایتسه بعده قطع ایلسه درت ركعت قضا ایدر
كرك اولنده اقتدا ایتسون وكرك قعدهٔ اخیره ده زیرا اقتدا ایله امامك نمازینی
التزام ایتمش اولور اوده درتدر ✻ حلبی ✻ ویا خود نذر عارضه سیله بهر شفع
برنماز اولمز مثلا درت ركعت نذر ایلسه اتفاقا درت ركعت لازم اولور زیرا بونده
سبب وجوب درده موضوع اولان صیغهٔ نذردر نافله یه شروع بونك خلافنه در

زیرا سبب شروع نافله ده وضعله ثابت دكلدر بلكه مؤداسی بطلاندن
حفظدر بو ایسه ایكی ركعتله حاصلدر زیاده سی بلا ضرورة لازم دكلدر
✻ بحر ✻ ویا قعود اولی تركی عارضه سیله دردی قضا لازم اولور مثلا درده
نیت ایتسه اوچ ركعت ادا ایتسه وقعود اولی ترك ایتسه ده فساده ویرسه
قول صحیح اوزره درت ركعت قضا لازم اولور ✻ (كما) يقضى ركعتين
(لو ترك القرآءة فى شفعيه) ✻ مسئلهٔ مشروحه ده ایكی ركعت قضا ایتدیكی
درت ركعتلی نماز قیلان كسنه نك ایكی شفعنده قرائتی ترك صورتنده ایكی ركعت
قضا ایتدیكی كبی ✻ مصنف رحمه الله اشبو كما او ترك القرآءة اه كلامی
عند اهل المذهب مسائل ثمانیه ایله ملقبه اولان مسائلك بیاننه شروعدر
حقیقتده مسائل مرقومه اون بش صورتدر طقوزنده ایكی ركعتك قضاسی
لازم اولور لكن بعض صورتك بعض صورتده تداخلی ایله التی اولور والتیسنده
درت ركعتك قضاسی واجب اولور بو دخی تداخل ایله ایكی یه راجع اولور
ركعاتك جمله سنده قرائت صورتیله احتمال عقلی اون التی اولور تتكم
نهرده مفصلا مسطوردر وشرحده دخی بوكا اشارت كلور معلوم اولسونكه
مسائل مزبوره ده قاعده شفع اول هرنه زمانكه قرائتی تركله فساده كیدرسه
امام ابی یوسف قتنده تحریمه باقی قالور قرائت ركن زائد اولدیغندن حتى
نماز كندوسز بولنور شوقدر واركه اداینك صحتی انجق كندی ایله در
واداینك فسادی تركی اوزره برشی زیاده سیله تحریمه باطل اولمز ✻ امام محمد عندنده
قرائتی ركعتینك برنده ویا ایكیسنده تركله فساده كیدر زیرا قرائت ركعتینك
هر برنده فرضدر شفع كندوده قرائتی تركله فساده كتدیكی كبی برنده تركله ده
فساده كیدر پس تحریمه باقی قالمز ✻ امام اعظم رضی الله تعالى عنه كوره كندوده
قرائتی تركله شفع اول فساده كتدكده تحریمه باطل اولور شفع ثانی یه شروع
صحیح اولمز فساد برنده قرائتی تركله اولور سه تحریمه باقی قالور شفع ثانی یه
شروع صحیح اولور اشبو بحثك تفصیلی بحرده در امام زفر رحمه الله تعالى امام محمده
موافقت ایتمشدر وامام نسفی رحمه الله تعالى ائمهٔ مومی الیهمك قوللرینی نظمله اشبو ابیاتده
بیان بیورمشلردر (نظم) تحريمة النفل لا تبقى اذا تركت ✻ فيها القرآءة
اصلا عند نعمان ✻ والترك فى ركعة قد عده زفر ✻ كالترك اصلا وايضا
شيخ شيبان ✻ وقال يعقوب تبقى كيفما تركت ✻ فيها القرآءة فاحفظه
باتقان ✻ پس شفعینده قرائت ترك اولندیغنه كوره امامین عندلرنده
تحریمه باطل اولدیغندن انجق ایكی اولكی ركعتی قضا ایدر امام
ابی یوسفه كوره تحریمه باقی اولدیغندن درت ركعت قضا ایدر

❊(اوتركها فى الاول) فقط ❊ ياخود قرائتى فقط شفع اولده ترك ايدرسه
اتفاق فقهـا ايله مجرد شفع اولى قضا ايدر فساده كتديكندن لكن
بوصورتده اختلاف شفع ثانيده در اما مينه كوره شفع ثانيديه شروع صحيح دكلدر
فاسد اوزره بنا اولديغندن حتى شفع ثانيده قهقهه ايله طهارتى منتقض اولمز
امام ابى يوسف عندنده شفع ثانيه شروع صحيحدر ✻ وكندوده قرائت
بولنديغندن فساده كتمدى ✻ لكن قعدۂ اولى ادا اولنديسه يوق اولمديسه
اوزرينه درت ركعتى قضا لازم اولور ✻ بحر ❊ (اوالثانى) ❊ ياخود يالكز
شفع ثانيده قرائتى ترك ايدرسه تاركنه شفع ثانى يى قضا اجماعا لازم اولور شفع
اول اتفاقا صحيح اولور ❊ (اواحدى) ركعتى (الثانى) ❊ ياخود ايكنجى
شفعك ايكى ركعتك برينك قرائتنى ترك ايلسه يعنى ركعت ثالثه نك ويارابعه نك
قرائتنى ايكى صورتدر تاركه صكره كى ايكى ركعتى قضا لازم اولور اتفاق علماى
كرام ايله اولكى ايكى اتفاقا صحيح اولور ❊(اواحدى) ركعتى (الاول) ❊ ياخود
شفع اولك ركعتلرينك برنده قرائتى ترك ايتسه يا اولكنده يا ايكنجيده بنه ايكى
صورتدر فقط ايكى اولكى ركعتلرى قضا اجماعا لازم اولور لكن اختلاف
بشقه جهتدندر امام محمده كوره شفع ثانينك تحريمه سى صحيح اولمدى ✻ بناء
الفاسد على الفاسد اولديغندن پس شفع ثانى يى قضا لازم دكلدر كندويه شروع
صحيح اولمديغندن اماميه كوره شفع ثانى صحيحدر تحريمه باقى اولديغندن
نتكم اصللرنده تحريمه نك بقاسى معلوم اولدى شفع اول فساده كتدى برنده
قرائت ترك اولنديغندن پس قضاسى لازم اولدى ❊(اوالاول واحدى الثانى
لاغير) لان الاول لما بطل لم يصح بناء الثانى عليه ❊ ياخود قرائت شفع اول ايله
انجق شفع ثانينك برنده ترك اولنسه امامينه كوره اولكى ايكى ركعتى قضا لازم
اولدى شفع ثانى يى قضا لازم اولمز كندويه شروع صحيح اولمديغندن فاسد اوزره
بناسنه بناءً امام ابى يوسفه كوره درديى قضا لازم اولور امام مشار اليه نزدنده
شفع اولده قرائتى ترك تحريمه يى ابطال ايتمديكندن ايكى شفعك ايكيسنده ده
شروعى صحيح اولديغندن ايكيسنده قضا لازم اولديغنه بناءً شارح لان الاول
تعليلى صورثلثۂ سابقه نك اوجيكه فى شفعيه اوفى الاول فقط اوالاول واحدى الثانى
لاغيريه علاندر يعنى اشبو صورثلثه ده انجق ايكى ركعت قضا اولنديغى شفع
اول كندوده قرائت ترك اولنمغله باطل اولديغندن شفع ثانى اوزرينه بنا صحيح
اولمديغندن ديمكدر ❊ فهذه تسع صورللزوم ركعتين ❊ درده نيت ايدوب
ايكى ركعت قضاسى لازم اولان اشبو طقوز صورتدركه اولكى قرائتى ايكى
شفعده ترك صورتى ايكنجى فقط شفع اولده اوچنجى فقط شفع ثانيده دردنجى وبشنجى

شفع ثانينك برنده التنجى ويدنجى شفع اولك برنده سكزنجى وطقوزنجى شفع اول ايله
شفع ثانينك برنده ترك قرائت صورتلريدر ❊(و) قضى (اربعا) فى ست صور
(لو ترك القراءة فى احدى كل شفع اوفى الثانى واحدى الاول) ❊ التى صورتدر
شارع درت ركعت قضا ايدر هر بر شفعك بر ركعتنده قرائتى ترك ايلسه وياخود
شفع ثانيده شفع اولك بر ركعتنده ترك ايلسه فى احدى كل شفع تركيبى درت صورتى
مشتملدر زيرا شفع اولك اولكى ركعتنده ترك بر صورت ايكنجيده بر صورت شفع
ثانى دخى بنده بويلجه در اوفى الثانى واحدى الاول تركيبى دخى ايكى صورتى مشتملدر
شفع اولك اولكى ركعتنده ترك برصورت ايكنجيده برصورت جميعا التيدر لكن
اشبو التى صورتده درت ركعت قضا اولنمسى امامين عندلرنده در امام محمده كوره
انجق ايكى اولكى ركعتلرى قضا ايدر اشبو مسئله ده امام ابى يوسفك قولى امام اعظم
رضى الله عنهك قولى كبى درت ركعت قضا اولنمغى امام محمد امام ابى يوسفدن
روايت ايلدى لكن امام ابى يوسف انكار ايلدى ✻ بن سكا انجق ايكى ركعت قضا
اولنمغى روايت ايتدم ديدى ✻ اشبو مسئله امام ابى يوسفك امام محمده انكار ايتديكى
مسائل ستهنك بريدر بيوردبلركه بن سكا امام اعظمدن بو التى مسئله يى بويله
روايت ايتمدم مرويدركه امام ابى يوسف امام محمددن التماس ايتديلركه كندودن
روايت اوزره بر كتاب تأليف ايده امام مشار اليه دخى اجابت بيوروب جامع
صغير نامنده كتابى روى محمد عن يعقوب عن ابى حنيفه ديه رك طريق اسناده
سلوكله جمع وتأليف بيوروب كندولرينه عرض وتقديم ايتدكده پسنديده
واستحسان ايدوب بيوردبلركه ابو عبدالله بندن روايت ايتديكى مسائلى كوزلجه
حفظ واتقان بيورمشلر لكن التى مسئله يى بندن روايتلرى اوزره ضبط ايده ممشلر
بن كندولرينه اويلجه روايت ايتمدم ديو انكار بيوردبلر بو انكارلرى امام محمده
بالغ اولدقده بيوردبلركه بن حفظ وضبط ايتدم بلكه كندولرينه نسيان واقع
اولمش اولكى اشبو قرائت مسئله سنى بيور ديكه بن ايكى ركعت قضا اولنمه يى
روايت ايتدم ايكنجى كونش طلوع ايتدكدنصكره آبدست الان مستحاضه
ظهرك وقتى خروج ايده نه دكين نماز ادا ايدر امام ابى يوسف بيوردبلركه اويله دكل
بن ظهرك وقتى دخول ايده نه دكين نماز قيلار روايت ايلدم اوچنجى مالك مملوكنى
غاصبدن اشترا ايدن مشترينك عتقينه اجازت ويرسه نافذ اولور ينه انكار
بيوردبلركه بن نافذ اولمز روايت ايلدم دردنجى كافر ستاندن هجرت ايدن
حامله نكاحى جائز اولمزينه انكار بيوردبلركه بن سكا جائز اولور روايت
ايتدم نهايتى وضع حمل ايده نه قدر زوج تقرب ايتمز بشنجى ايكى كمسه نك مشترك
اولدقلرى عبد عتق ايتدكلرى معتقلرينى قتل ايلسه بعده بريسى عفو ايلسه

قان دعوالرى امام اعظم رضى الله عنهه كوره باطل اولور و امامين قيمتنك ربعنى
شريكنه ويرر وياخود ربع ديتله فدا ايدر ديديلرينه بيور ديلركه اشبو مسئله ده
بن سكا انجق امام اعظمك قولى بزم قولمز كبى در ديو روايت ايلدم اختلاف
روايت اتمدم بلكه اختلافى انجق كندى ايچون ايكى ولد اولوب وكندوبى
عبدى قصدا قتل ايدوب وولدك بريسى عفو ايتديكى صورتده ذكر ايتدم امام
محمد اختلافى ايكيسنده ده ذكر ايتدى التجنيسى بركسه وفات ايتسه انجق
براوغلو ايله برعبدنى ترك ايلسه عبد سيدم بنى حال صحتنده عتق ايتدى ديو
دعوى ايلسه بركسه ده ميت مرقوم اوزره بيك غروش حق دعوى ايلسه وعبدك
قيمتى بيك غروش ايدوب وابن ايكيسنيده تصديق ايلسه عبد قيمتنده سعى ايدر
حق صاحبى قيمتنى اخذ ايدر وعبد حردر بيورديلر بنده انكار ايدوب بن انجق
سعى ايتديكى مدتده عبددر روايت ايتدم بيور ديلر ❊ شرح المغنى للهندى ❊
❊ وبصورة القرائة فى الكل تبلغ ستة عشر ❊ ركعتلرك جمله سنده قرائت صورتيله
اون التى يه بالغ اولور اشبو قرائت صورتنده نماز صحيح اولور ايكى يادرت ركعت
قضاسنه محتاج اولمز ❊ لكن بقى ما اذا لم يقعد اوقعد ولم يقم لثالثة اوقام
ولم يقيدها بسجدة اوقيدها فتنبه ❊ شارح ديركه لكن شول برصورت باقى قالدى
بيان اولنمديكه ايكى اولكى ركعتده قرائت اولندى وقعدهٔ اولى بولنمدى
وصكره كى ركعتلر فساده كتدى اشبو صورتك حكمى اجماعا درت ركعت قضادر
نهرده بو يلجه مرسومدر لكن شرحده اشبو صورته اولا اى وتشهد للاول
والايفسد الكل قوليله وثانيا اوترك قعود اول قوليله اشارت اولندى باقى قالدى
استدراكى موقعنده دكلدر وياخود قرائت وقعود اول بولنوب ثالثه يه عدم
قيام صورتى باقى قالدى بو صورتده اصلا قضا اولمز شفع اول تمام اولوب وشفع
ثانى يه شروع بولنمديغندن بو صورت دخى مصنفك بوندنصكره كلان
ولاقضاء لوقعد قدر التشهد ثم نقض قولنك عينيدر ياخود اوچنجى يه قائم اولدى
لكن سجده ايله تقييد اتمدى وياخود سجده ايله تقييد ايتدى اشبو صورتلرده انجق
ركعتين اخيرتينى قضا ايدر اولكى ركعتلرده قرائت بولنمديغندن اشبو ايكى صورت
دخى مصنفك ماسبقده مرور ايدن وقضى ركعتين لونوى اربعا ونقض فى خلال
الشفع الاول اوالثانى قولنك عينيدر زيرا شفع ثانيده نقض اشبو ايكى صورته
شاملدر بلكه فتنبه امريله اشبو صورتلرك ماسبقده دخولنه اشارت ايلدى ❊
❊ وميز المتداخل ❊ اشبو صور مشروحده صورتا مختلف وحكما متحد اولان
متداخل صورتلرى بربرندن تمييز ايله وميز المتداخل عنايه‌نك عباره سيدر
اشبو اون بش صورتك يديسنى سكزده داخل قيلدى زيرا متنده مذكور اولان

سكزك التيسنده ايكى ركعتك قضاسى لازم كلدى وايكيسنده درت ركعتك
قضاسى لازم كلدى لكن مزبور التى تفصيل اولندقده طقوز اولور وايكى التى
اولوب جمعا اون بش اولور وكندوده يا ايكى ركعتك قضاسى واجب اولور يا درت
ركعتك قضاسى واجب اولور حكمنى اعتبار ايدرسك فقط ايكى مسئله اولور بلكه
تداخل اواحدى الثانى اواحدى الاول اوالاول واحدى الثانى قولنده در
اشبو اوچ تفصيل التى اولور ماقبلنده كى اوچه ضمله طقوز اولور اجمال ايله اوچدر
ماقبلنه ضمله التيدر واربعا لوترك القراءة فى احدى كل شفع اوفى الثانى واحدى
الاول قولى دخى بنه بو يلجه تفصيله التى اجمال ايله ايكيدر بلكه حقيقتده
تداخل يوقدر انجق اجمال ايله تفصيلدر ❊ وحكم مؤتم ولوفى تشهد كامام ❊
مؤتمك حكمى امامك حكمى كبيدر هرنقدر اتمامى تشهدده اولورسه ده يعنى
مثلا برمتنفل برمتنفله درت ركعتلى نمازده اقتدا ايتسه امام شفع اوللا شفع
ثانينك مثلا بر ركعتنده قرائت ايتسه امامه درت ركعت قضاسى لازم اولديغى
كبى مقتدى يه ده درت ركعت قضاسى لازم اولور زيرا امامه اقتدا ايله امامه لازم اولانى
كندى دخى التزام اتمش اولور ساير صورتلريده بوكا قياس ايله ❊ حلبى وبحر ❊
❊ (ولاقضاء لو) نوى اربعا و (قعد قدر التشهد ثم نقض) لانه لم يشرع
فى الثانى ❊ درت ركعته نيت ايدوب شفع اولده تشهد مقدارى قعود ايدوب
بعده نمازى نقض ايدن كمسه يه برشيئى قضا لازم كلمز زيرا شفع ثانى يه شروع
اتمدى ❊ ❊ (اوشرع) فى فرض (ظانا انه عليه) فذكر اداءه انقلب نفلا غير
مضمون لانه شرع مسقطا لاملتزما ❊ وياخود برفرض اوزرنده ظنيله كندويه
شروع ايتسه بعده تذكر ايلسه كه انى ادا اتمش بنه قضاسى لازم كلمز
نفل غير مضمونه منقلب اولور زيرا مسقطا شروع اتمشدر ملتزما دكلدر بو مسئله
مصنفك ماسبقده شرع فيه قصدا قولنك مفهوم مخالفنى تصريحدر ❊ (او)
صلى اربعا فاكثر (لم يقعد بينهما) استحسانا لانه بقيامه جعلها صلاة واحدة
فتبقى واجبة والخاتمة هى الفريضة ❊ وياخود بركسه درت واكثر نماز قيلسه
وهر برشفع بيننده قعود اتمسه استحسانا بنه قضا لازم دكلدر قياس اولان
قعده يى تركله شفع اولك فساديدر زيرا هر شفعك برنماز اولمسنك مقتضاسى
كندوده قعده نك فرضيتيدر لكن بلاقعده قياميله كندوبى برنماز قيلدى قعده
واجب اوله رق باقى قالدى انجق فرض اولان خاتمه در كه يعنى قعدهٔ اخيره در
كرك درتده وكرك التيده اما اصلا قعود اتمسه وياخود اوچك باشنده قعود
ايتسه نماز فاسده كيدر ودردى قضا واجب اولور نتكم ماسبقده مرور
ايتدى ❊ وفى الترشيح صلى الف ركعة ولم يقعد الافى آخرها صح خلافا لمحمد

ويسجد للسهو ولايثنى ولايتعـوذ فليحفظ ❊ ترشيح را ايله وواو ايله ده نسخه در يعنى ترشيحده ذكر اولنديكه بركسه بيك ركعت نماز قيلسـه انجق آخرنده قعود ايتسـه صحيح اولور زيرا قعـود نمازدن خروج ايچون مشروع وفرض قيلندى وقتاكه ثالثـه يه قائم اولوب قعـود بولنمـديسـه تبين ايلديكه ماقبـلى خروج وقتى دكلدر زيلعى اشبو مسئله يى بويلجـه تعليـل ايلـدى لكن تراويح بوحكمـدن خارجدر هيئت مشروعه سنك خلافى اولديغندن شارح رحمه الله تعالى سجودالسهوده مصنفك ولوترك القعود الاول فى النفل سهوا سجد له ولم تفسد قولنده لانه كما شرع ركعتين شرع اربعا ديدى يعنى نفل ايكى ركعت مشروع اولديغى كبى درتده مشروع اولدى ديمك اولور امام محمد ايچون خلاف واردر يعنى امام مشار اليه مسئلهٔ مشروحـهده قياسـه نظراً فساده قائلدر ومسئلهٔ مزبورهده سجـدهٔ سهـو ايدر قعده يى كرك عمـدا ترك ايتسـون وكرك سهوا وعمد صورتنده معتمد اولان سجده اولمامقدر واولديغى تقديرجه سجدهٔ عذر تعبير اولنور ❊ حلبى ❊ وشفع ثانيلرده ثنا وتعوذ اولمز زيرا اشـبو سبحانك ايله تعوذ انجق ابتداى صلاتده اولور شفع ثانى ايسه انجق شفع اولده قعود ايله مستقل نماز اولور وقعود اولميجق كاليسى برنماز اولور ❊ حلبى ❊ فليحفظ ايله مقامك دقتنه اشارت ايدر ❊(ويتنفل مع قدرته على القيام قاعدا) لا مضطجعا الا بعذر (ابتداء و) كذا (بناء بعـد الشروع بلا كراهة فى الاصح كعكسـه بحر ❊ ابتداء وقول اصحـده بعد الشروع بلا كراهة قيامه قادر ايكن قاعدا نافـله نماز ادا ايتمك جائزدر يانى اوزرينه مضطجعا انجق عذر ايله جائزدر عكسى كبى كه قاعدا ابتدا قائما اتمام اتفاقا جائز اولديغى كبى زيرا ام المؤمنين حضرت عايشـه رضى الله تعالى عنها وعن ابويهادن مرويدركه رسـول الله صـلى الله تعالى عليه وسلم نافله يى قاعدا ابتداء بيورر لرايدى وورد لرينى تلاوت بيـوروب حتى اون آيت مقـدارى قالدقده قيام بيورر لر ايدى ركعت ثانيه يى دخى اشبو وجه ايله ادا بيورر لر ايدى بو مسئلهٔ مشروحـه نفلك فرائض وواجباته مخالف اولديغى مواضعـدندر ونفـل سنت مؤكده يه وتراويحـه شاملدر لكن قاضيخـان فتـاواسـنده باب التراويحده ذكر ايتديكه اصح اولان صباح نمازينك سنتنى بلاعذر قاعدا اداجائز اولمز تراويح بونك خلافنه در فرقلرى سنت فجرك مؤكده اولمسنده اصـلا اختلاف يوقدر تراويحك تأكدى فجرك سنتك تأكدندن دوندر شوقدروار كه تراويحده ده قعودسلفدن متوارث اولان عمله مخالفدر حسام الدين بويلجه بيوردبلر ❊ وفيه اجر غير النبى صـلى الله تعالى عليه وسلم على النصف الا بعذر ❊ يته بحرده مسطوردركه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك غيرينك اجر وثوابى قعود صورتنده نصف اوزره در لكن عذره بناءً

قاعدا ادا ايدرسه يته قائمـا اداكبى ثوابى تامدر امارسول اكرم ونبى افخم صـلى الله تعـالى عليه وسلمك قائمـا وقاعدا اجرلرى تام وكاملدر تشريف وتكريمـه بناءً زيرا حديث شريفـده وارد اولديكه رسـول الله صلى الله تعـالى عليه وسـلم قاعدا نمـاز ادا بيـوردقلرنده على وجه الاستفسار كندولرندن سـؤال اولنديكه سزلر سعـادتله بيـور ديكزكه كشينك قاعـدا نمـازينـك اجرى قائما اجرينك نصفى اوزره در حالبوكه جنـاب سعـادت مآبكز قاعدا نمـاز ادا بيورديكز جواب باصـواب بيـورديلركه بلى اويله نصفله مأجوردر لكن بن سزلر كبى دكلم انتهى بحر ❊(ولا يصلى بعد صلاة) مفروضة (مثلها) فى القراءة او فى الجماعة ولا تعاد عند توهم الفساد للنهى ❊ متنده ذكر اولنـان (ولا يصلى بعد صلاة مثلها) بالفظ حديث شريفـدر ويا خـود عبدالله بن عمر رضـى الله عنهدن براثردر يعنى صـلات مفروضـه يى بردفعه ادا دنصكره قرائتده ويا جماعتـده مثليله بردخى تكرار ادا اولنمز اثرده وارددركه عبد الله بن عمر رضى الله تعـالى عنهما برمحلـده جماعتله نماز ادا اولنوركن ادا ايتمديلر قعود بيورديلر كندودن نيچون نماز قيلمدك ديو استفسار اولندقده جواب بيورديلركه بن نمازى قيلدم ورسـول الله صلى الله تعـالى عليه وسلمدن استماع ايتـدمكه برنماز بركونده ايكى دفعه ادا اولنمز بس تكرارى مكروهدر امام شافعى رحمه الله تكرارينه اجازت ويرمشدر وحقنده نهى اولديغندن فساد توهمى اولدقده اعاده اولنمز اما برواجبى ترك ويا برمكروهى ارتكابله برخلل تحقق ايتدكده اعاده مكروه دكلدر بلكه واجبدر ❊ بحر ❊ وما نقل ان الامام قضى صـلاة عمره فان صح نقـول كان يصـلى المغرب والوتر اربعـا بثلاث قعـدات ❊ امام اعظم رحمه الله مدت عمرنده ادا ايتـديكى نمازى قضا ايتـدى منقولى صحيح اولديغى مسلم دكل فرضا صحيح اولسـه امام مشـار اليه مغربى ووترى اوچ قعـده ايله درت قيلاردى ديرز ❊(ويقعـد) فى كل نفله (كما فى التشهد على المختار) ❊ نافله يى قاعدا ادا ايتديكينه كوره قول مختار اوزره نوافلك كليسـنده تشهدده قعودى كبى قعود ايدر يعنى افضل اولان بودر يوقسـه نه نوع جلوس ايتسـه جائزدر واشـبو قـول امام زفرك امام اعظمـدن روايت ايتـديكى قولدر ابو الليث انجق فتـوى بوقول اوزره در ديدى وبعضيلر محتبيا ويامتربعـا قعود ايدر ديديلر تشهد وقتنده انجق تشهدده قعـودى كبى قعود ايدر قعـودى كرك عذر ايله اولسون وكرك عذرسز اولسـون ❊(و) يتنفـل المقيم (راكبا خارج المصر) محل القصر (موميا) فلو سجد اعتبر ايماء لانها انما شرعت بالايماء (الى اى جهة توجهت دابته) ولو ابتداء عندنا ❊ ائمهٔ حنفيه عندنده اول امرده دابه سى قنغى جهته متوجـه اولورسـه اولسـون مقيم محل قصر اولان

خارج مصرده ایما ایله نافله نماز ادا ایدر مسافرك تنفلی اولی بالطریقدر ماشی ایله
سابح تنفل ایده مز لر مفرد صیغه سیله آتیانی جماعتله ادا ایتدکلری صورتده
امامك نمازی صحیح اولوب جماعتك نمازنك فسادینه اشارت ایچوندر امامله
جماعت دابهٔ واحده اوزره محمل واحده اولسه لر نمازلری جائز اولور محملك
برطرفنده اولدقلرنده جائز اولدیغی کبی کرك نزوله مقتدر اولسون ویا اولمسون
محل قصر نصبله خارج مصردن بدلدر فائدهسی خارج قریه ایله خارج اخبیه یه
شمولیدر مومئا همزه ایله ویا ایله اسم فاعلدر سجدهنك ایماسنی رکوعك ایماسندن
اخفض قیلار باشنی برنسنه اوزرینه وضع ایتمز ایتسه دخی ینه ایما اعتبار اولنور
انجق ایما ایله مشروع اولدیغندن دابه کرك سائره اولسون وکرك
واقفه ولوابتداء دیمهسی یعنی ابتدا ده استقبال قبله شرط دکلدر زیرا قبلهنك
غیری یه نماز جائز اولدیسه افتتاح دخی جائزدر لکن امام شافعی ابتدا ده جهة
کعبهیه توجهنی شرط ایتدی ٭ شرنبلالیه ﴿ اوعلی سرجه نجس کثیر عند
الاکثر ولوسیرها بعمل قلیل لابأس به ﴾ متنفل مرقومك دابهسنك سرجی
ویا رکابی اوزره هرنقدر نجس کثیر اولورسه ده اکثر علما نزدنده جائزدر
ضرورته بناءً اما متنفلك کندونك اوزرنده اولان نجاست مانع صلاتدر
ضرورت اولمدیغندن دابه اوزره نماز قیلان عمل قلیل ایله دابهیی سورسه
بأس یوقدر ﴿ (ولوافتتح) النفل (راکبا ثم نزل بنی وفی عکسه لا) لان
الاول ادی اکمل مما وجب والثانی بعکسه ﴾ متنفل راکبا افتتاح تکبیرنی السه
بعده بلا عمل کثیر اتاغنی بوکوب نزول ایتسه بنا ایدر عکسنده بنا ایتمز ٭
زیرا اولکی صورتده واجب اولاندن اکملله ادا ایتمش اولور واحرامی رکوع
وسجودی مجوز اوله رق منعقد اولدی نزوله مقتدر اولدیغندن بس رکوع
وسجود ایله اتیانی صحیح اولدی ٭ ایکنجی اولك عکسندر زیرا نازلك
احرامی رکوع وسجودی موجب اوله رق منعقد اولدی بغیر عذر اوزرینه
لازم اولانی ترکه قادر اولمز ٭ حلبی ﴿ (ولوافتتحها خارج المصر ثم دخل المصر
اتم علی الدابة) بایماء (وقیل لا) بل ینزل وعلیه الاکثر قاله الحلبی وقیل یتم
راکبا مالم یبلغ منزله قهستانی ویبنی قائما الی القبلة اوقاعدا ﴾ متنفل خارج
مصرده نمازه شروع ایدوب بعده مصره داخل اولسه دابه اوزره ایما ایله
اتمام ایدر هرنقدر منزله وصول اولدیسه ده بعضیلر دابه اوزره اتمام ایتمز
بلکه نزول ایدر دیدیلر واکثر علما اشبو قول اوزرهدر وحلبیده بوقولی دیدی
بعضیلر منزلنه بالغ اولمدقجه راکبا اتمام ایدر دیدیلر قهستانیده بو بلجه
مرسومدر ویبنی بل ینزل اوزرینه معطوفدر یعنی نزول ایدر وقبلهیه متوجها

قائما ویاقاعدا بنا ایدر ﴿ ولورکب تفسد لانه عمل کثیر بخلاف النزول ﴾
صورت مزبورهده بعد النزول والبناء دابهیه راکب اولسه نماز فساده کیدر
رکوب عمل کثیر اولدیغندن نزول رکوبك خلافندر اما غیری کمسه کندویی
دابهیه وضع ایتسه فساده کیتمز کندودن اصل عمل صادر اولمدیغندن
﴿ (ولوصلی علی دابة فی) شق (محمل وهو یقدر علی النزول) بنفسه
(لاتجوز الصلاة علیها اذا کانت واقفة الا ان تکون عیدان المحمل علی الارض)
بان رکز تحته خشبة ﴾ بنفسه نزوله مقتدر اولان کمسه محملك برطرفنده
دابه اوزره نماز قیلسه دابه واقف ایسه اوزرنده نماز جائز دکلدر
لکن محفهنك اغاچلری ارض اوزره مثلا ما تحتنه اغاچ دکلش کبی اولورسه
جائزدر اما نزوله انجق معینله مقتدر اولورسه ایما ایله جائز اولور عذره بناءً
سائره اولهرق نمازك جائز اولمدیغی اولوجتله درواقفه قولنی ایراد دی
الا ان تکون عیدان اه قولی ایچوندر بان رکز قولنده بابدلنده کاف ایله تعبیر
اولنسه اولی ایدی تنظیر اولوب تصویر اولمدیغنه بناءً ﴿ (واما الصلاة
علی العجلة ان کان طرف العجلة علی الدابة وهی تسیر اولا) تسیر (فهی صلاة
علی الدابة فتجوز فی حالة العذر) المذکور فی التیمم (لا فی غیرها) ﴾ عجلة
فتحاتله عربهیه وقاکلی یه وقوچی یه دینور اما عجله اوزره نماز دابه اوزره نماز
کبیدر تیممده ذکر اولنان مثلا مالنه ونفسنه خوف امثالی عذره بناءً
اولورسه جائز اولور عذرسز اولمز اکر عجلهنك طرفی دابه اوزره اولورسه
یوریسون ویا یوریمسون لکن عجله ارض اوزره دابه واقف اولورسه تحتنده
خشبه یعنی اغاچ مرکوزه اولان محمل حکمنده اولور ده ارض کبی اولور ﴿ ومن العذر
المطروطین یغیب فیه الوجه وذهاب الرفقاء ودابة لاترکب الابعناء او بمعین
ولومحرما لان قدرة الغیر لاتعتبر حتی لوکان مع امه مثلا فی شق محمل واذا نزل
لم تقدر ترکب وحدها جازله ایضا کما افاده فی البحر فلیحفظ ﴾ عجله ویا دابه
اوزره نمازی مبیح اولان عذردندر مطر وکندوده وجه غائب اولور طین
بس جزئی رطوبت عذر اولمز ورفیقلرك ذهابی وانجق معینله ویا مشقتله
بنیلان دابه معین هرنقدر محرمی دخی اولورسه زیرا غیرك قدرتی معتبر دکلدر
برکسه والدهسیله مثلا محفهده اولسه نازل اولسه والدهسی یالکز رکوبه مقتدره
اولمسه والدهسنه محفهده نماز جائز اولدیغی کبی کندویهدخی جائز اولور ٭ بحرده
بوبلجه افاده ایلدی حفظ اولنسون حتی لوکان تفریعی ایوجه ظاهر دکل
مسئلهٔ مستقله اولهرق بیان اولنسه اولی اولور ایدی ﴿ (وان لم یکن طرف العجلة
علی الدابة جاز) لو واقفة لتعلیلهم بانها کالسریر ﴾ عجلهنك برطرفی دابه اوزرینه

اولميوب ودابه واقفه اولسه اوزرنده نماز جائز اولور سير بركيدر ديو تعليللرينه بناً ﴿ (هذا) كله (فى الفرض) و الواجب بانواعه وسنة الفجر بشرط ايقافها للقبلة ان امكنه والا فبقدر الامكان لئلا يختلف بسيرها المكان ﴾ اشبو نزوله عدم قدرت ومحملك ما تحته خشبه وضعى وعجله نك برطرفنك دابه اوزرينه اولمى شرطلرينك كليسى فرضده و واجبك كرك واجب لعينه وكرك واجب لغيره هر برنوعنده انواعك جمعندن مراد ما فوق الواحددر وفجرك سنتنده در وجوبنه قول اولديغندن احتياط ايچون اشياء مزبوره لرى ممكن اولورسه قبله يه متوجها ايقاف شرطيله يوق ممكن اولمزسه بقدر الامكان استقبال قبله كافيدر ايقافك اشتراطى اشياء مرقومه نك سيرلريله مكان مختلف اولمامق ايچوندر ﴿ (واما فى النفل فيجوز على المحمل والعجلة مطلقا) فرادى لا بجماعة الا على دابة واحدة ﴾ اما محمل وعجله اوزره نافله مطلقا يعنى واقفه اولسون ويا سايره قبله يه متوجه اولسون ويا اولمسون نزوله قادر اولسون ويا اولمسون عجله نك طرفى دابه اوزرنده ويا دكل جائزدر قول معتمد اوزره منفرد اوله رق جماعتله اولميه رق لكن دابهٔ واحده اوزره اولورلرسه جماعتله جائزدر بلكه دابهٔ واحده نك اوزرنده كى اولان محملك ايكى طرفلرنده دخى اولورلرسه ينه جماعت جائزدر ﴿ (ولو جمع بين نية فرض ونفل) ولو تحية (رجح الفرض) لقوته وابطلها محمد والائمة الثلاثة ﴾ بركمسه فرض ونفل بينده نيتى جمع ايلسه نفل هرنقدر تحيه دخى اولورسه ده قوتنه بناً فرض ترجيح اولنور اول نيت فرضه كفايت ايدر نفل ايچون ثواب اولمز اما تحيهٔ مسجد وسنت وضو وضحى وكسوف نمازلرينه برنماز ايله نيت ايلسه جمله سنك ثوابى اعطا اولنور لكن امام محمد وائمهٔ ثلاثه نيت مرقومه يى ابطال ايتديلر ﴿ (ولو نذر ركعتين بغير طهر لزماه به عنده) اى ابى يوسف كما لو نذر بغير قراءة اوعريانا اوركعة وكذا نصف ركعة عند ابى يوسف وهو المختار (واهدره الثالث) اى محمد ﴾ بركمسه آبدستسز ايكى ركعت نماز نذر ايلسه امام ابى يوسفه كوره كندويه طهارتله ايكى ركعت لازم اولور قراءتسز وياخود عريانا ويابر ويا نصف ركعت نذرنده امام ابى يوسف عندنده لازم اولديغى كبى مختار اولانده بودر امام ثالث كه امام محمد نذر مزبورى هدر ايلديكه نذر اولمزديدى بر ويا نصف ركعتده امام ابى يوسفه كوره ايكى واوچده درت لازم اولور زيرا تجزى قبول ايتميان شيئ ذكر كلينى ذكر كيدر مصنفك عنده قولنده ضمير مذكور ومعلوم اولميان شيئه راجعدر بلكه بومثللو محلده متعارف اولان امام اعظمه عائد اولميدر ﴿ (او) نذر عبادة (فى مكان

كذا فاداه فى اقل من شرفه جاز) لان المقصود القربة خلافا لزفر والثلاثة ﴾ وياخود بركمسه برعبادتى فلان مكانده قيلمغى نذر ايتسه ده اول مكانده شرف جهتندن اقل اولان مكانده اول نذرى ادا ايلسه جائزدر مقصود قربت اولديغندن مثلا بيت الحرامده اداسنى نذر ايدوب قدس شريفده ادا ايتمك كبى اختلاف امام زفر ايله ائمهٔ ثلاثه ايچوندر مشار اليهم انجق نذر اولنان محلده ويا اول محلدن اشرف محلده ادا اولنور ديو رديلر قنيه ده مرسومدركه بركمسه نفسنه فلان وقتده نمازى واجب قيلسه بعينه اول تعيين ايدر اول وقت فوت اولورسه قضا ايدر صوم كبى برسلامله درت ركعت نذر ايلسه تشهدده صلوات دعاسنى وقيامده سبحانك تلاوت ايدر ﴿ (ولو نذرت عبادة) كصوم وصلوة (فى غد فحاضت فيه يلزمها قضاؤها) لانه يمنع الاداء لا الوجوب (ولو) نذرتها (يوم حيضها لا) لانه نذر بمعصية ﴾ برعورت يارينكى كونده مثلا صوم وصلوت كبى برعبادت نذر ايدوب و اول كونده حيض كورسه عبادت مزبوره يى قضا لازم اولور زيرا حيض ادايه مانع اولور وجوبه اولمز عبادتى حيضى كونده ادايه نذر ايتسه لازم اولمز معصيتله نذر اولديغندن بناً ﴿ (التراويح سنة) مؤكدة لمواظبة الخلفاء الراشدين (للرجال والنساء) اجماعا ﴾ تراويح تسليمه ورتنده تروحه نك جمعيدر وليالئ رمضانده ادا اولنان تراويح نمازينك هردرت ركعتنه اطلاق اولنور وراحت كلمه سندن تفعيله در كه مرةٌ واحده در تسليمتين بيننده برمقدار آرام واستراحت اولمغله تسميه اولنمشدر اطلاقات شرعيه دندر اجماعا رجال ونسايه سنت مؤكده در خلفاء راشدينك مواظبتلرينه بناً اختيار تام كتابده مذكوردركه امام ابى يوسف امام اعظم رحمه اللهدن تراويحدن و حضرت عمر رضى الله تعالى عنهك تراويح حقنده فعلندن سؤال ايتدكده جواب بيورديلركه سنت مؤكده در و حضرت عمر رضى الله تعالى عنهك اختراعى كندى نفسندن پيدا ايتمدكلدر بلكه رسول اللهدن معهود ومحفوظ اصله مبنيدر صاحب كنز سنيتيله جزم ايلدى وصاحب هدايه وظهيريه تصحيح ايلدى وخلاصه ده ذكر اولنديكه مشايخ تراويحك سنت اولمسنده اختلاف ايتديلر لكن امام حسنك امام اعظمدن سنتدر روايتيله اختلاف منقطع اولدى و رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك سنتيدر سعادتله بيورديلركه الله عظيم الشان سزلره رمضانك صيامنى فرض بيورديلر بندخى سزلره قيامنى سنت ايتدم مرويدركه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم شهر رمضانك يكرمى اوچنجى كيجه سى نماز ايله ثلث اوله قدر كيجه قائم اولديلر يكرمى بشنجى كيجه سى نصف الليل ويكرمى يدنجى كيجه اصحاب كرين رضوان الله تعالى عليهم اجمعين سحوره يتشمزز ظن ايتديلر خلفاء راشدين

تغليبه محمولدر اكثرى مراددر زيرا ابوبكر الصديق رضى الله تعالى عنهك رأيلرى بوقدر ❊ حضرت عمر رضى الله تعالى عنهك وقتنده ظهور ايتدى ابى بن كعب رضى الله عنه رجال وتميم الدارى نساايچون امام نصب اولنديلر وعليكم بسنتى وسنة الخلفاء الراشدين ❊ وارد اولمشدر وصحيحنده ام المؤمنين حضرت عايشه رضى الله تعالى عنها وعن ابويها دن مرويدر كه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم ابتدا كيجه نماز قيلدى وكندو ايله برابر ناس قيلديلر وايكنجى كيجه ينه قيلديلر بعده اوچنجى كيجه ينه ناس مجتمع اولديلر رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم خروج بيورمديلر وقتاكه صباح اولدقده بيورديلر كه تحقيق نه ايشلديكز كوردم وبنى سزه خروجدن منع ايتمدى الا سزلره فرض اولمسى خوفى منع ايلدى تركنه عذر بيورديلر ❊ (ووقتها بعد صلاة العشاء) الى الفجر (قبل الوتر وبعده) فى الاصح فلوفاته بعضها وقام الامام الى الوتر اوتر معه ثم صلى مافاته ❊ تراويحك قول اصحه كوره وقتى ينسو نمازندن صكره فجره دكلو وتردن مقدم ووتردنصكره در بعضيلر بين العشاء والوتردر ديديلر واشبو قول ترجيح اولندى وبرجماعت بيورديلركه وقتى كيجهنك كليسدر صلات عشا ايله وتردن مقدم ويا مؤخر اولسون مصلى بى تراويحك بعضيسى فوت ايتسه وامام وتره قالقسه امامله برابر وترى ادا ايدر بعده مافاتى ادا ايدر ❊ (ويستحب تأخيرها الى ثلث الليل) اونصفه ولاتكره بعده فى الاصح ❊ تراويحى كيجهنك ثلثنه ويا نصفنه دكين تأخير مستحبدر قول اصحده نصفندن صكره اداده كراهت يوقدر صلات ليل اولوب وصلات ليلده افضل اخرنده اولان اولديغنه بناأ لكن احسن اولان عدم تأخيردر فوتى خوفندن ❊ امداد الفتاح ❊ (ولاتقضى اذافاتت اصلا) ولاوحده فى الاصح (فان قضاها كانت نفلا مستحبا وليس بتراويح) كسنة مغرب وعشاء ❊ قول اصحده تراويح فوت اولديغنه كوره جماعتله ومنفردا اصلاقضا اولنمز فرضا قضا اولنسه نفل مستحب اولور تراويح اولمز مثلا فوت اولان اخشام ويتسوسنتلرى كبى ❊ (والجماعة فيها سنة على الكفاية) فى الاصح فلو تركها اهل مسجد اثموالا لو ترك بعضهم وكل ماشرع بجماعة فالمسجد فيه افضل قاله الحلبى ❊ تراويحده جماعت قول اصحده سنت كفايه در مصحح محيط وخانيه صاحبلريدر ❊ بس برمسجد اهاليسى ترك ايتسه لر آثم اولورلر بعضيسى ترك ايتسه آثم اولمزلر هربر نمازكه جماعتله مشروع قيلندى كندوده افضل اولان مسجدده ادا اولنمقدر حلبى بويلجه بيوردى ❊ (وهى عشرون ركعة) حكمته مساواة المكمل للمكمل (بعشر تسليمات) فلو فعلها بتسليمة فان قعد لكل شفع صحت بكراهة والا نابت عن شفع واحد به

يفتى ❊ تراويح اون سلامله يكرمى ركعتدر يكرمى اولمسينك حكمتى ميمك كثنريله مكمل اولان تراويحك عددى وقتحيله مكمل اولان وتراويح ايله فرائضك عددينه مساوى اولمسيدر هرنقدر وتردن مقدم ادا اولنور ايسه ده ينه وترى تكميلنه مانع دكلدر سنن رواتب دخى هرنقدر مكمل ايسه ده اشبو شهرمباركك كمال پرفضائلنه بناأ بومكمل دخى زياده قلندى ❊ نهر ❊ اكر تراويحى هرشفعده برقعود ايله جملهسنى برسلامله ادا ايدرسه كراهتله صحيح اولور يوق تراويحدن بهرشفعده قعود بولنمزسه انجق شفع واحدى ادا ايتمش اولور باقيسى نافلهيه محسوب اولور ماسبقده مرور ايدن مابينلرنده تشهدسز بيك ركعت نماز قيلسه نافله اولور قوللرينه بناأ انجق اشبو قول ايله فتوى ويرلور ❊ (يجلس) ندبا (بين كل اربعة بقدرها وكذا بين الخامسة والوتر) ويخيرون بين تسبيح وقراءة وسكوت وصلوة فرادى نعم تكره صلاة ركعتين بعد كل ركعتين ❊ بهر درت ركعت بينلرنده درت ركعت قدرى مندوب اولهرق جلوس ايدر صواب اولان بين كل اربعة مقابلنده درركبى بين كل تراويحتين ويا كنز صاحبى كبى بعد كل اربع ديمك ايدى مميز ركعت اولديغندن ينه بويلجه خامسه ايله وتر بينده دخى جلوس ايدر ولكن خلاصهده صحيح اولان بونده عدم استحبابدر ديدى بين الترا ويحتين جلوسده تسبيح قرائت وسكوت ومنفردا نماز بينلرنده مخيرلردر قهستانيده (سبحان ذى الملك والملكوت سبحان ذى العزة والعظمة والقدرة والكبرياء والجبروت سبحان الملك الحى الذى لايموت سبوح قدوس ربنا ورب الملائكة والروح لا اله الاالله نستغفرالله نسئلك الجنة ونعوذبك من النار) دير ديو مصرحدر اهل مكه يدى طواف وايكى ركعت نماز قلارلر واهلى مدينه درت ركعت نماز قلارلر بلى خلاف متوارث اولديغندن بهر ايكى ركعتدنصكره ايكى ركعت نماز مكروهدر ❊ (والختم مرة سنة) ومرتين فضيلة وثلاثا افضل (ولايترك) الختم (لكسل القوم) لكن فى الاختيار الافضل فى زماننا قدر مالايثقل عليهم واقره المصنف وغيره ❊ تراويحده هربر ركعتده اون آيت تلاوتيله بركره ختم سنتدر زيرا رمضان شريفده تراويحك ركعتلرينك عددى التيوزدر وآيت قرآنيه التى بيكدن زيادهدر بس بهر ركعتده اون آيت تلاوتيله ختم حاصل اولور ويكرمى يديسنده ختم ايدر انك ليلهٔ قدر اولديغنده اخبارك كثرتنه بناأ (تتمه) شلبى كشافدن روايتا نقل ايدركه آيت قرآنيهنك جملهسى التى بيك التيوز التمش التى آيتدر بيكى وعد وبيكى وعيددر وبيكى امر وبيكى نهيدر وبيكى قصص وبيكى خبر وبش يوزى حلال وحرامدر ويوزى دعا وتسبيحدر التمش التيسى ناسخ ومنسوخدر انتهى ايكى كره ختم

فضيلتدر واوچ افضلدر جماعتك كسلانلغندن ناشى ختم ترك اولنمز لكن اختيارنام كتابده مسطوردركه فى زماننا افضل اولان جماعته ثقلت ويرميه جك مقدارى تلاوتدر واشبو قولى مصنف وسائرلرى اقرار ايتديلر زيرا تكثير جماعت تطويل قرائتدن افضلدر ❊ وفى المجتبى عن الامام لوقرأ ثلاثا قصارا اوآية طويلة فى الفرض فقد احسن ولم يسئ فاظنك بالتراويح ❊ مجتباده امام اعظمدن نقلا ذكر اولنديكه بركسه فرضده هرنقدر فجرده وظهرده اولورسه ده اوچ آيت قصار ويابرآيت طويله قرائت ايتسه كوزل ايتمش كتو ايتمامش اولور يعنى سنة قرآئت اولان طوال واوساط وقصار مفصللرى تركله مكروهى ارتكاب ايتمش اولمز بس فرضده بويله اولنجق تراويح نرده قالور مجتباده مرسومدركه تراويحده فى زماننا اوچ قصه ويااوزون آيت تلاوتيله متأخرين فتوى ويرديلر جماعته ملالت وثقلت حاصل اولوب تعطيله مؤدى اولمسون ايچون بلكه احسن اولانده بودر انتهى ❊ بحر ❊ وفى فضائل رمضان للزاهدى افتى ابو الفضل الكرمانى والوبرى انه اذا قرأ فى التراويح الفاتحة واية اوآيتين لايكره ومن لم يكن عالما باهل زمانه فهو جاهل ❊ امام زاهدينك فضائل رمضاننده مذكوردركه ابو الفضل الكرمانى وامام وبرى افتا ايتديلركه بركسه تراويحده فاتحه وبر ويا ايكى آيت قرائت ايتسه مكروه اولمز مجمع الانهر صاحبى انجق بوقولله فتوى ويريلور ديدى شارحك اطلاقنك ظاهرى سورهٔ مدثرك آيتلرى كبى آيت قصيره يه شمولى ايدر افضل اولان تسليمهلر بينلرنده تعديلدر امابعض بعضك اوزرينه فاضل اولسه لابأسدر تسليمهٔ واحدهده ركعت ثانيه ركعت اولى اوزرينه فاضل اولسه مستحب اولمسنده شك يوقدر اولى ثانيه اوزرينه زائده اولسه استحبابنده اختلاف واردر ❊ بحر ❊ زمانك اهلنك حالنه عالم اولميان كمسنه جاهلدر بس امام اولان كمسنه جماعتك حالنه عالم اولمليدر ❊ (ويأتى الامام والقوم بالثناء فى كل شفع ويزيد) الامام (على التشهد الا ان يمل القوم فيأتى بالصلوات) ويكتفى باللهم صل على محمد لانه الفرض عند الشافعى ❊ امام وجماعت تراويحك هر شفعنده سبحانك تلاوت ايدر وامام تشهدده صلواتى وسائر دعالرى زياده ايدر الا جماعته ملال كلورسه صلواتى قرائت ايدر واللهم صل على محمد كلماتيله اكتفا ايدر زيرا بومقدار امام شافعى رضى عنه العالى عندنده فرضدر بحر ونهر صاحبلرينك ظاهر كلاملرى صلوات دعالرينك تمامنك تلاوتيدر كندولرينك عبارهلرنده ويكتفى باللهم آه يوقدر ❊ (ويترك الدعوات) ويجتنب المنكرات هذرمة القراءة وترك تعوذ وتسمية وطمانينة وتسبيح واستراحة ❊ صلواتدنصكره تلاوت اولنان دعالرى ترك ايدر هذرمه دحرج وزننده تيز تيز سويليوب وتيز تيز اوقومق معناسنه منكراتدن بدلدر وقطعده جائزدر يعنى تراويحده سرعة قرائت وتعوذ وتسميهيى وطمانينتى وتسبيحى وهر

درت ركعت بينلرنده استراحتى ترك امثالى منكراتدن اجتناب ايده ظاهر اولان ترك طمانينتله هذرمهنك ماعدا اسنده كراهت تنزيهيهدر ❊ (وتكره قاعدا) لزيادة تأكيدها حتى قيل لاتصح (مع القدرة على القيام) كما يكره تأخير القيام الى ركوع الامام للتشبه بالمنافقين ❊ قيامه قادر ايكن تراويحى قاعدا قيلمق مكروهدر تأكيدينك زياده سنه بناءً حتى قاعدا صحيح اولمز دينلدى زيرا امام اعظمدن مرويدركه بركسه بلاعذر صباح نمازينك سنتنى قاعدا قيلسه جائز دكلدر تراويح دخى بنه بويلجه درسنت مؤكده اولد قلرينه مبنى كراهت مشروحه مقتدينك تراويحده قعود ايدوب حتى امام ركوع ايتدكده قالقوب ركوع ايتمسى مكروه اولديغى كبى زيرا بونده نمازه تكاسلى اظهار ومنافقينه تشبهى اعادهواردر زيرا الله تعالى انلرك حقلرنده (واذا قاموا الى الصلوة قاموا كسالى ❊ بيورمشدر ❊ (ولوتركوا الجماعة فى الفرض لم يصلوا التراويح جماعة) لانها تبع فصليه وحده يصليها معه ❊ برقوم فرضى جماعتله ادا ايتمسهلر تراويحى جماعتله ادا ايدهمزلر تراويح فرضه تابع اولديغندن بس فرضى منفردا ادا ايدن تراويحى امامله ادا ايدر ❊ (ولولم يصلها) اى التراويح (بالامام) اوصلاها مع غيره له ان (يصلى الوتر) معه بقى لوتركها الكل هل يصلون الوتر بجماعة فليراجع ❊ بركسه تراويحى امامله ادا ايتمسه ويا غيرى امامله ادا ايتسه وترى امامله ادا ايدر فرضله تراويحك كليسنده جماعتى ترك ايتديكى صورتده وترى جماعتله ادا ايدرمى اشبو مسئله بيان اولنمدى باقى قالدى محلنه مراجعت اولنسون لكن مسئلهٔ سابقهده لانها تبع تعليللرى بوصورتده وترى جماعتله اداىى اشعار ايدر زيرا وتر امام اعظم رضى الله عنه نزدنده تراويحهده عشايهده تابع دكلدر ❊ (ولايصلى الوتر ولا (التطوع بجماعة خارج رمضان) اى يكره ذلك لو على سبيل التداعى بان يقتدى اربعة بواحد كما فى الدرر ❊ خارج رمضانده وتر ونافله جماعتله جائز اولمز يعنى على سبيل التداعى كه مثلا درت كمسه برامامه اقتدا ايدهرك اولورسه مع الكراهة صحيح اولور نتهكم درردهبويلجه مصرحدر ❊ ولاخلاف فى صحة الاقتداء اذلا مانع نهر وفى الاشباه عن البزازية يكره الاقتداء فى صلاة رغائب وبراءة وقدر الا اذا قال نذرت كذا ركعة بهذا الامام بالجماعة انتهى ❊ صورت مشروحهده اقتدايه مانع اولمديغندن صحتنده اختلاف اولنمدى نهرده بويلجه مسطوردر اشباهده بزازيهدن نقلا ذكر اولنديكه صلات رغائبده ونصف شعبان وقدر كيجهلرنده اقتدا مكروه قيلندى لكن شوقدر ركعت اشبو امامله جماعتايله نذر ايتدم ديرسه

كراهت اولمز زيرا عهده دن خروج انجق جماعتله اولور شارحك كلامندن منفهم اولان نذر فقط مقتديدن اولوب امامدن اولمقدر واقعده ده اويله اولملى يوقسه نا ذرك نا ذره اقتداسى لازم كلور بو ايسه جائز دكلدر ناذرك متنفله اقتداسنده بناء القوى على الضعيف لازم كلور ديو سؤال اولنورسه جواب ممكنكه بناء القوى على الضعيف اقتدايه انجق قوت ذاتيه اولان محلده مانع اولور بو مقامده قوت عرضيه در نذر سببيله در رغائب رغيبه نك جمعيدر مرغب فى ثوابها معناسنه در ✻ قلت وتمة عبارة البزازية من الامامة ولا ينبغى ان يتكلف كل هذا التكلف لامر مكروه ✻ شارح ديركه امامت بحثنده بزازيه نك عبارهسنك تمهسى امر مكروه ايچون هركس اشبو تكلفى ايتمك لايقدر تكلفدن مراد نذردر ✻ وفى التاتارخانية لولم ينو الامامة لاكراهة على الامام فليحفظ ✻ تاتارخانيه ده مرسومدركه صورت مشروحهده امام امامته نيت ايتمسه امامه كراهت اولمز زيرا كراهت انجق كندونك نيتيله اولور اما كندى متنفلا نمازه شروع ايتدكدنصكره ناذر كندويه اقتدا ايتسه كندويه كراهت اولمز غيرك فعليله اولديغندن ناشى ايمدى بو خصوص حفظ اولنسون ✻ (وفيه) اى رمضان (يصلى الوتر وقيامه بها) وهل الافضل فى الوتر الجماعة ام المنزل تصحيحان لكن نقل شارح الوهبانية مايقتضى ان المذهب الثانى واقره المصنف وغيره ✻ رمضان شريفده وترى جماعتله قيلار وقيامى جماعتله در وترده افضل اولان جماعتميدر ويا منزلميدر بونده ايكى تصحيح واردر كمال جماعتى ترجيح ايلدى لكن شارح وهبانيه مذهب مختار ايكنجيكه منزلده اداسنى ايجاب ايدن شيئى نقل ايلدى ومصنف وغيرى بونى اقرار ايلدى ونهرك وذخيرهنك مختارلريده بودر لكن شرحده قريبا سبقت ايدن كل ماشرع بجماعة فالمسجد فيه افضل عبارهسى قول اولى ترجيح ايدر

✻(باب ادراك الفريضة)✻

اشبو باب فريضهيه ادراككه يعنى فرضك غيرى يه شروع ايدوب بعده كندوينى جماعتله تحصيلك كيفتى بياننده اولان بابدر اصل مقصود بالذات اولان مسائل ادراك فريضهيه متعلق اولان مسائلدر سائرلرك ذكرى بالتبعدر بلكه حق اولان اشبو باب مسائل شتى ايله مترجم اولمق ايدى ✻(شرع فيها اداء) خرج النافلة والمنذورة والقضاء فانه لا يقطعها (منفردا)✻ بركسه فرضه منفردا ادا ايدهرك شروع ايتسه بعده اول فرضه شروع اولنسه

قائما برسلامله نمازنى قطع ايدر فيها ضميرى ايله نافله ومنذوره واداء قوليله قضا خارج قالدى يعنى اشبو مزبورهلرى شارع قطع ايتمز نافلهيى ايكى ركعته اتمام ايدر منفرد اولميوب هرنه قدر فاسقه دخى اقتدا ايتمش اولسه قطع ايتمز ✻(ثم اقيمت) اى شرع فى الفريضة فى مصلاه لا اقامة المؤذن ولا الشروع فى مكان وهو فى غيره (يقطعها) لعذر احراز الجماعة ✻ يعنى بعد الشروع المذكور اقامت اولنسهكه يعنى شارع مرقومك مصلىسنده فريضهٔ مذكورهيه شروع اولنسه جماعتى احراز عذرينه بناءً شارع نمازنى قطع ايدر حاصل كلام اقيمتدن مراد شروعدر يوقسه مؤذنك اقامتى دكلدر ومصلاسنده شروعدر يوقسه كندونك اولديغى محلك غيريده شروع دكلدر علتك مقتضاسى قطعك استحبابيدر لكن اعدل اقوال اوزره احراز جماعت واجب اولديغنه نظرا قطع واجبدر شروع فى العمل وجوب قطعه معارضدر دينلسه اولور عذرك احرازه اضافتى بيانيهدر يعنى اكمال ايچون نقض اكمالدر مسجدى تعمير وظهرى جمعه ايچون نقض كبى وسجدهسنده جبههسنده ديكن اصابت ايدنكسهنك باشنى رفع وديكنى رفع بعده وضعى ايكى سجده اولمديغى كبى ✻ كما لوندت دابته اوفار قدرها اوخاف ضياع درهم من ماله اوكان فى النفل فجئ بجنازة وخاف فوتها قطعه لامكان قضائه ✻ مزبور قطعك جوازى دابهسنك اوركوب وياقازغنينك قاينيوب ويا برمالندن درهم مقدارينك ضياعندن خوفنك ويا نافله نمازده ايكن جنازه حاضر اولوب فوتى خوفى اولسه قضاسى ممكن اولديغندن قطعى كبى يعنى اشبو مواضع مشروحهده قطعك جوازى كبى شارع مزبورهده قطع جائزدر ضياع ضادك فتحيله سحاب وزننده در ودرهم قيد احترازى دكلدر بلكه درهمدن دون اولان دخى بوبلجهدر ✻ ويجب القطع لنحوا نجاء غريق اوحريق ✻ صويه غرق اولان وآتشه يانان امثالى مثلا قيويه دوشن اعمايى ويرتجى حيوان اغزندن انسانى خلاص كبى محللرده نمازى قطع واجبدركه يعنى فرضدر ✻ ولودعاه احدابويه فى الفرض لا يجيبه الا ان يستغيث به ✻ مصلىيى پدرى ويا والدهسى فرض نمازده چاغرسه نمازده اولديغنه عالم اولسون ويا اولمسون اجابت ايتمز ظاهر اولان حرمت اجابتدر لكن كندودن استغاثه ايدوب غوث واعانه طلب ايدرسه اجابت ايدر برامر مهلكدن ابوينك غيرينك استغاثهسى دخىينه بوبلجهدر نتهكم ماسبقده مرور ايلدى ✻ وفى النفل ان علم انه فى الصلاة فدعاه لايجيبه والا اجابه ✻ نافله نمازده احد ابوين ندا ايتسه اكر نمازده اولديغنه عالم اولهرق چاغرديسه اجابت ايتمز بحرك عبارهسى

لابأس ان لا يجيبه در بونك مقتضاسى اجابتك افضليتيدر يوق نمازده اولديغنه
عالم اولميەرق چاغرديسه اجابت ايدر بوندن ظاهر اولان اجابتك وجوبيدر
زيرا حال عمده اولى اوليجق عدم عمده واجب اولور ﴿ (قائما) لان القعود
مشروط للتحلل وهذا قطع لا تحلل ويكتفى (بتسليمة واحدة) هو الاصح
غاية ﴾ شارع مشروح قائما برسلامله اكتفا ايدەرك قطع ايدر زيرا قعود
تحلل ايچون مشروطدر بو ايسه قطعدر تحلل دكلدر انجق اصح اولان قول
بودر غاية البيانده بويلجه مرسومدر لكن اشبو اختلاف ثالثه يه قيام ايدوب
سجده ايله قيد لمديغنه كوره در اما قيام ركعت اوليده اولورسه ظاهر
اولان قطعده اختلاف اولمامقدر زيرا علت سرد ايتديلر كه بر ركعتدن دون
اولديغندن محل رفضدر ﴿ (ويقتدى بالامام) وهذا (ان لم يقيد الركعة الاولى
بسجدة او قيدها) بها (فى غير رباعية او فيها و) لكن (ضم اليها) ركعة
(اخرى) وجوبا ثم بأتم احرز النفل والجماعة ﴾ صورت مشروحده بعد القطع
امامه اقتدا ايدر اشبو حكم مشروح ركعت اولى سجده ايله تقييد اولنمديغنه
كوره وياخود رباعيەنك غيرى اولان فجر ايله مغربده ركعت اوليى سجده ايله
قيدلديسه وياخود رباعيەده ركعت اوليى سجده ايله قيدلديسه ولكن اول
ركعته واجب اولەرق بر ركعت دخى ضم ايدر مؤداى بطلاندن صيانت ايچون
بعده اقتدا ايدر نفله جماعتى حفظ ايچون تعليلده لف ونشر مرتب واردر
اما فجر ايله مغربده اتمام ركعتله امر اولنسه فجرده نماز تمام اولور مغربده اكثرك
حصوليله تمامه مشابه اولور حاصل كلام بر كمسه فرضه شروع ايتسه ركعت
اوليى سجده ايله قيد لمقسزين اقامت اولنسه قطع ايدر واقتدا ايدر واكر ركعت
اوليى سجده ايله قيدلديسه رباعيەده ايسه شفعه اتمام ايدر واقتدا ايدر
اوچنجى سجده ايله قيدلمديسه قيدلديسه اتمام ايدر عصرك غيريده بنه اقتدا ايدر
رباعيەنك غيريده ايكنجى ايچون سجده ايتمديسه قطع ايدر واقتدا ايدر سجده
ايتديسه اتمام ايدر واقتدا ايتمز ﴿ (وان صلى ثلاثا منها) اى الرباعية (اتم
منفردا ثم اقتدى) بالامام (متنفلا ويدرك) بذلك (فضيلة الجماعة) حاوى
(الا فى العصر) فلا يقتدى لكراهة النفل بعده ﴾ درت ركعتلى نمازدن اوچنى
ادا دنصكره اقامت اولنسه منفردا اتمام ايدر بعده افضل اولان متنفلا امامه
اقتدادر معتمد اولان قول بودر (لايصلى بعد صلاة مثلها) حديث شريفنه
بناءً بعضيلر فرضه وبعضيلر اكمال فضيلته نيت ايدر ديديلر وياخود امر الله
عظيم الشانه تفويض اولنور خارج رمضانده جماعتله نفل مكروهدر سؤالى
ايراد اولنورسه جواب ويريلور كه اما مله جماعت ايكيسى بردن متنفل

اولورلر ايسه ما نحن فيهمزده اويله دكل اشبو متنفلا اقتدا ايله منفردا ادا
ايتديكى فرضده جماعت ثوابى اولان مضاعفهٔ اجره نائل اولور حاوى القدسى
كابنده بويلجه مصرحدر الا بعد العصر نفلده كراهت اولديغى ايچون عصرده اقتدا
ايتمز ودرء المفسدة مقدم على جلب المصلحة در ﴿ (والشارع فى نفل لا يقطع
مطلقا) ويتمه ركعتين ﴾ نافله يه شروع ايدن كمسه كرك سجده ايتسون وكرك
ايتمسون قطع ايتمز ايكى ركعته اتمام ايدر رباعيه دن شفع ثانى يه شروع ايتسه
بنه بويلجه در بهر شفع بر ركعت اولديغندن ﴿ (وكذا سنة الظهر و) سنة
(الجمعة اذا اقيمت او خطب الامام) يتمها اربعا (على) القول (الراجح) لانها
صلاة واحدة وليس القطع للاكمال بل للابطال خلافا لما رجحه الكمال ﴾ ظهرك
وجمعەنك سنتلرى بنه بويلجه سائر نوافل كبى اقامت اولنوب ويا امام
خطبه ايتدكده قطع اولنمز قول راجح اوزره دردە اتمام ايدر زيرا صلات
واحده در حتى شفع ثانيلرنده سبحانك وتعوذ تلاوت اولنمز وقطع اولندقده اكمال
ايچون اولمز بلكه ابطال ايچون اولور زيرا قطع ايتدكده اولكى قيلديغى كبى
قيلرامافرضده منفردا قطع ايدر جماعتله ادا ايدر اشبو قول كمالك ترجيح
ايتديكى ايكى ركعتك باشنده قطع ايدر قولنه مخالف اولدى زيرا بعد الفرض قضا
ممكندر وايكى ركعتك باشنده سلامده ابطالده بوقدر وبلاسبب استماع ووجه
اكمل اوزره اداده فوت اولمزلر ﴿ (وكره) تحريما للنهى (خروج من لم
يصل من مسجد اذن فيه) جرى على الغالب والمراد دخول الوقت اذن فيه اولا ﴾
كندوده اذان تلاوت اولنان مسجددن نمازى ادا ايتميانكسەنك خروجى
تحريما مكروه قيلندى حقنده ابن ماجەده مسطور اولان (من ادرك الاذان
فى المسجد ثم خرج لم يخرج لحاجة وهو لا يريد الرجوع فهو منافق) حديث
شريفنك متضمن اولديغى نهيه بناءً يعنى بركمسه بر مسجدده اذانه يتشسه بعده
خروجى موجب بر مصلحت اولمقسزين ورجوع مراد ايتميەرك خروج ايتسه
اول كمسه منافقدر اخبار بمعنى انشادر اذانله تقييد غالبه محمولدر يوقسه اصل
مراد وقتك دخوليدر اذان تلاوت اولنسون ويا اولنمسون وخروج من غير
صلاة ايله مراد جماعتله نمازى ادا ايتمامكدر كرك مسجددن خروج اولسون
وكرك اولمسون مثلا مسجدده مكث ايدوبده جماعتله نمازى ادا ايتمك كبى
﴿ (الا لمن ينتظم به امر جماعة اخرى) او كان الخروج لمسجد حيه ولم يصلوا
فيه او لاستاذه لدرسه او لسماع الوعظ او لحاجة ومن عزمه ان يعود نهر ﴾
لكن كندى ايله جماعت اخرى‌نك امر منتظم اولان مثلا شول بر امام ويا مؤذنكه
كندولرينك مسجددن غائب اولمريله جماعت متفرقه اولور اشته بو نوع

کسدیه بعدالندا خروج مکروه اولمز زیرا خروج ایتمسه معناده صورت تکمیلی
ترك ایتمش اولور ویاخود خروجی کندوده اهل محله‌نك نماز قیلدقلری محله‌سی
مسجدینه یتشمك ایچون اولورسه ویااستاذینك درسینه ویاسماع وعظه
یتشمك ایچوك ویابرحاجتی اولوب وینه عودت ایتمك قصدیله خروج اولورسه
اشبو صور مشروحه‌ده کراهت اولمز نهرده بو یلجه مسطوردر ✽ (و)
الا (لمن صلی الظهر والعشاء) وحده (مرة) فلایکره خروجه بل ترکه للجماعة
(الاعند) الشروع فی (الاقامة) فیکره لمخالفته الجماعة بلاعذر وبل یقتدی
متنفلا لمامر ✽ دخی ظهر ایله عشایی یالکز برکره ادا ایدن کمسدیه خروجی
مکروه اولمدی زیرا بردفعه کندودن داعیه‌اجابت بولندی ایکنجیده لازم دکل
بلکه جماعتی ترك کراهتی واردر لکن اقامته شروع وقتنده مزبوره خروج
مکروهدر بلاعذر جماعته مخالفت ایتدیکنه بناءً بلکه متنفلا اقتدا ایدرمرور
ایدن احرازا للنفل والجماعة قولندن ناشی ✽ (و) الا (لمن صلی الفجر والعصر
والمغرب مرة) فیخرج مطلقا (وان اقیمت) لکراهة النفل بعدالاولین وفی المغرب
احد المحظورین البتیراء اومخالفة الامام بالاتمام ✽ دخی فجری وعصری ومغربی
بردفعه ادا ایدن کمسدیه بعدالندا خروج مکروه دکلدر هرنقدر اقامت اولنسه
دخی مطلقا خروج ایدر فجر ایله عصردنصکره نافله مکروه اولدیغندن مغربده
اقتداده ایکی محظورك بری لازمکلوربری بتیراکه بتیرانك مصغریدر بتراء کندو ایچون
ایکنجی اولمیان برکعتدر اوچه بتراء لازم کلور بتراده محذوف واردر الصلاة
البتیراء تقدیرنده‌در صلاة بتراء فقط برركعت اولورسه باطله درارچ اولوب
امامله اولورسه بعضیلر فاسده‌در دیدیلر درت ایله اعادسی لازمدر صحیح
اولان کراهة تحریمیه ایله مکروهدر ✽ حلبی ✽ وبریسی اتمام ایتدیکنه کوره امامنه
مخالفتدر بالاتمام مخالفته متعلقدر فرضا مغربده امامله برابر متنفلا شروع ایتسه
درده اتمام ایدر امامه مخالفت نوعا مشروع اولوب سنته مخالفت اصلا مشروع
اولمدیغندن ✽ حلبی ✽ وفی النهر ینبغی ان یجب خروجه لان کراهة مکثه بلاصلاة
اشد ✽ نهرده ذکر اولندیکه اوقات مشروحه‌ده لایق اولان خروجك
وجوبیدر زیرا بلاصلاة مکثك کراهتی اشددر زیرا جماعته مخالفت وزر عظیمدر
وامامه طعنه مؤدی اولور ✽ قلت افاد القهستانی ان کراهة التنفل بالثلاث
تنزیهیة وفی المضمرات لو اقتدی فیه لاساء ✽ شارح رحمه الله دیرکه قهستانی
نفل بالثلاثك کراهتی تنزیهیه‌در دیو افاده ایلدی ومضمراتده مغربده امامه متنفلا
اقتدا ایتسه اساءت ایتمش اولور دیدی وفی المضمرات قهستانینکدر کندو کلامنی
تأیید ایچون ایراد ایلدی ✽ لکن حلبی قهستانینك قولی مردود دیدی صاحب

هدایه کراهتیله تصریح ایدوب وغایة البیان صاحبی بدعتدر دیوب وقاضیخانك
حرامدر دیو تصریحنه بناءً صاحب بحر ظاهراولان هدایه‌نك قولیدر دیدی زیرا
مشایخ رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم بتیرادن نهی ایلدی دیو استدلال
ایلدیلر اشبو نهی ظنی الثبوت قطعی الدلالة در اصول حنفیه‌یه کوره کراهة
تحریمیه افاده ایدر ✽ (واذا خاف فوت) رکعتی (الفجر لاشتغاله بسنتها
ترکها) لکون الجماعة اکمل ✽ برکمسه صباح نمازنك سنتنه اشتغالله فرضك
فوتندن خوف ایتسه سنتی ترك ایدر جماعتله ادا اکمل اولدیغندن خروج
وقت خوفندن ترك بالطریق الاولی‌در ترك تعبیرندن بعد الشروع عدم قطعه تنبیه
واردر جماعتك اکمل اولدیغی حقنده وعد ووعید وارد اولدیغنه مبنیدر
سنت حقنده هرنقدر وعد وارد ایسه‌ده ترکنده وعید یوقدر وجماعتك ثوابی
اعظمدر مکمل ذاتی اولدیغندن سنت مکمل خارجیدر اشبو سنتك بوحکمله
تخصیص اولنمسی کندو ایچون فضیلت عظیمه اولدیغندندر حقنده رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم (رکعتا الفجر خیر من الدنیا ومافیها) بیورمشلردر
✽ (والا) بان رجا ادراك رکعة فی ظاهر المذهب وقیل التشهد واعتمده المصنف
والشرنبلالی تبعا للبحر لکنه ضعفه فی النهر (لا) یترکها بل یصلیها عند باب
المسجد ان وجد مکانا والاترکها لان ترك المکروه مقدم علی فعل السنة ✽ واکرسنتك
فوتندن خوف ایتمیوب ظاهر مذهبده برکعته یتیشه‌جکنی مأمول ایدرسه
ترك ایتمز بلکه بر بولورسه مسجدك قپوسنده سنتی ادا ایدر یوق ایسه ترك ایدر
زیرا مکروهی ترك سنتی فعلدن مقدمدر سنتده سنت اولان منزلنده ویاخود
مسجدك قپوسنده ممکن اولمزسه مسجد خارجکه یازمسجدی اولان صفه‌ده
ادا ایتمکدر مسجد براولوب صفه اولمزسه عمودك ارقه‌سنده ویاصفدن بعید
مسجدك برطرفنده ادا ایدر ایکی محلده ادا مکروهدر بری صفه مخالط اوله‌رق
صفك اراسنده جماعته مخالف اوله‌رق وبری صفله کندونك بیننده حائل
اولمیه‌رق صفك ارقه‌سنده قیلمقدر لکن اولکی کراهت بوندن اشددر بعضیلر
تشهدده یتیشه‌جکنی امید ایدرسه ترك ایتمز دیدیلر مصنف وشرنبلالی بحره
تبعیتله اشبو قوله اعتماد ایتدیلر لکن نهرده بو قولی تضعیف ایلدی ✽ ثم
ماقیل یشرع فیها ثم یکبر للفریضة او ثم یقطعها ویقضیها مردود بان درء
المفسدة مقدم علی جلب المصلحة ✽ بوندنصکره امام زاهدینك سنته شروع
ایدر لازم بالشروع اولدقدنصکره فرض ایچون تکبیر ایدر یاخود بعد الشروع
قطع ایدر وقضا ایدر قولی مردوددر زیرا ابطال مفسده‌سنی دفع بعد الفجر
اتیان سنت مصلحتندن مقدمدر وامام سرخسی بیوردیلرکه لازم بالشروع

واجب بالنذرد ن اقوى دكلدر امام محمد بيور ديلركه منذوره بعد الفجر قبل طلوع الشمس ادا اولنمز وقطع قصديله نماز ايله امر برامر مستحسن دكلدر ❊ (ولايقضيها الابطريق التبعية ا) قضاء (فرضها قبل الزوال لابعده) فى الاصح ، لورود الخبر بقضائها فى الوقت المهمل بخلاف القياس فغيره عليه لايقاس) صباح نمازينك سنتى قضا ايتمز لكن قول اصحده زوالدن مقدم صكره اولميه رق فرضنك قضاسنه تبعيتله قضا ايدر قضا اطلاقى مجازدر وقت مهملده خلاف قياس اوله رق قضاسى حقنده رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك ليلهٔ تعريسك صباح نمازنده فرضله برابر قضاسى خبرى وارد اولديغنه بناً تعريس آخر ليلده استراحت ونوم ايچون مسافرينك نزوليدر خلاف قياس اولديغى قضا واجبه خاص بوسنت اولديغندر وقت مهملك غيرى كندونك اوزرينه قياس اولنمز ❊ (بخلاف سنة الظهر) وكذا الجمعة (فانه) ان خاف فوت ركعة يتركها ويقتدى (ثم يأتى بها) على انها سنة (فى وقته) اى الظهر (قبل شفعه) عند محمد وبه يفتى جوهرة ❊ ظهرك وجمعه نك سنتى صباحك سنتنك خلافنه در زيرا مصلى مزبورلرك بر ركعتنك فوتندن خوف ايدرسه سنتى ترك ايدر امامه اقتدا ايدر بعده امام محمده كوره ظهرك وقتنده شفعندن اقدم يعنى صوك سنتدن مقدم سنت اولمق اوزره ادا ايدر امام اعظم نقل اوله رق ادا ايدر ديور دى امام يوسف صكره كى سنتدن صكره اولكى سنتى ادا ايدر ديدى انجق امام محمد قوليله فتوى ويريلور لكن فتح قدير امام يوسف قولنى ترجيح ايدوب ودليل سرد ايلديكه اولكى درت موضع مسنوننده ن تأخير اولندى بلاضرورة صكره كى ايكى ركعت محلنى فوت ايتمز جوهره ده بو بحث مرسومدر ❊ واما قبل العشاء فمندوب لا يقضى اصلا ❊ اما عشادن مقدم اولان سنت مندوبدر اصلا قضا اولنمز عصرك سنتندن سكوت اولنديغى بعد العصر وقت مكروه اولديغندن قضا توهمى اولمديغنه بناً در ❊ (ولايكون مصليا بجماعة) اتفاقا (من ادرك ركعة من ذوات الاربع) لانه منفرد ببعضها (لكنه ادرك فضلها) ولو بادراك التشهد اتفاقا لكن ثوابه دون المدرك لفوات التكبيرة الاولى واللاحق كالمدرك لكونه مؤتما حكما ❊ درت ركعتلى نمازدن بر ركعته يتيشن كمسه اتفاقا جماعتله نماز ادا ايتمش اولماز اما مدرك ثلاثده اختلاف وار قريبا كلورمز بو رك جماعتله مصلى اولمديغى نمازك بعضيسنده منفرد اولديغنه مبنيدر من ذوات الاربع قيد احترازى دكلدر ثنائى و ثلاثى يه بو بحث دررباعى ذكرى وكذا مدرك الثلاث ايچوندر لكن اتفاقا جماعت ثوابنه نائل اولور هرنقدر تشهدده يتشسه ده لكن ثوابى مدركك ثوابندن نقصاندر افتتاح

تكبيرنى فوت ايتديكندن اهل اصولك تصريحلرى واركه مسبوقك فعلى اداى قاصردر مدركك فعلى اداى كاملدر لاحق مدرك كبيدر حكما مؤتم اولديغندن حتى بركمسه نمازك اولنه ايرشسه وايوسه وآخر صلاتده قائم اولسه حالبوكه مقدما جماعتله نماز ادا ايدرم ديو حلف ايتمش اولسه يميننده بار اولور اشبو ولايكون مصليا اه مسئله سنك محلى ايمان بحثنده ذكر ايدى لكن لكنه ادرك فضلها قولنه توطئه اوله رق ذكر ايتدى زيرا توهم اولنوركه ادراك فضلله ادراك جماعت بينلرنده تلازم واردر اشبو توهمى دفع ايچون بومحلده ذكر اولندى بس بركمسه ظهرى جماعتله ادا ايدرم ديو حلف ايلسه كلبسنى اماملة ادا ايله حانث اولور شورغيفى اكل ايتميم ديو حلفده انجق كلبسنى اكلده حانث اولديغى كبى بونكله امام سرخسينك ماسيئايده اولان كلامى تضعيف اولنور ❊ (وكذا مدرك الثلاث) لايكون مصليا بجماعة (على الاظهر) وقال السرخسى للاكثر حكم الكل وضعفه فى البحر ❊ قول اظهر اوزره بو بحثه رباعيدن اوچه ثلاثيدن ايكى يه وثنائيدن بره ايريشن كمسه جماعتله نماز ادا ايتمش اولمز امام سرخسى اكثر ايچون كل حكمى وار ديدى بحرده آنفا مرور ايدن مسئلهٔ رغيفله امام سرخسينك اشبو قولنى تضعيف ايلدى ❊ (واذا امن فوت الوقت تطوع) ماشاء (قبل الفرض والالا) بل يحرم التطوع لتفويته الفرض ❊ نمازك وقتنك فوتندن امين اولورسه فرضدن مقدم ديلديكى قدر نافله ادا ايدر يوق امين اولمزسه نافله ادا ايتمز بلكه فرضك فوتنه مؤدى اولديغندن نافله حرامدر ❊ (ويأتى بالسنة) مطلقا (ولوصلى منفردا على الاصح) لكونها مكملات واما فى حقه عليه الصلاة والسلام فلزيادة الدرجات ثم قول الدرر وان فاتته الجماعة مشكل بماس قدبر ❊ قول اصح اوزره مطلقا كه جماعتله ويامنفردا مسافر ويامقيم سنتى ادا ايدر سنتلر مكملاتدن اولديغنه بناً بعضيلر منفردا قيلارسه مخيردر منفردا اداده مواظبت روايت اولنمديغنه مبنى ديديلر زيلعى احوط اولان قولدر ديدى زيرا قبل الفرض اولان سنت مصليدن شيطانك طمعنى قطع ايچون مشروع اولمشدر وبعد الفرض اولان سنت فرضده متمكن اولان نقصانى جبر ايچوندر بوتقديرجه منفرد مزبورلره زياده محتاجدر وسنتلر حقنده وارده اولان نصوص منفرد ايله جماعتى فرق ايتمدى اطلاقى اوزره جارى اولور مكملاتدن اولمسى سنت بعديه ده ظاهر اولور قبليه ده ابوجه ظاهر دكلدر قبليه شيطانك طمعنى قطع ايچوندر مكركه قطع طمع دخى مكملاتدن عد اولنه ❊ اما رسول اكرم ونبى افخم صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك حق عاليلرنده سنن ازدياد درجات وانهاء كمالات ايچوندر زيرا كندولرينك نمازلرنده نه خلل وارونه طمع شر نبلالى بوند نصكره دررك وان فاتته الجماعة قولى

ماسبقده مرور ایدن اذا خاف فوت رکعة من الظهر لو صلی سنته ترکها ایله
اشکالده در تدبر ایله یعنی بونلرنده تعارض واردر دررك مفادی هرنقدر
جماعت فوت اولورسه ده ینه سنت ادا اولنور ماسبقك مفهومی سنت ادا
اولندیغنه کوره ظهرك بر رکعتی فوت اولور خوفی اولدقده سنتك ترکیدر لکن
تعارضك دفعی ممکنکه دررك مرادی جماعتی فوت اولوب نمازی منفردا ادا
ایدرسه سنتی ادا ایدر دیمك ماسبقدن مراد سنت ادا اولندیغنه کوره ظهرك
بر رکعتی فوت اولور خوفنده سنت ترك اولنور دیمك اوله اصل دررك عباره سی
قال بعض مشایخنا لایأتی بها لانه انما یأتی بها اذا ادی الفرض بالجماعة لکن
الاصح ان یأتی بها وان فاتته الجماعة الا اذا خاف فوت الوقت فحینئذ تترك
انتهی بوکا کوره اشکال اولمز ﴿ ولو اقتدی بامام راکع فوقف حتی رفع الامام
رأسه لم یدرك) المؤتم (الرکعة) لان المشارکة فی جزء من الرکن شرط فلم
توجد فیکون مسبوقا فیأتی بها بعد فراغ الامام ﴾ برکسه رکوعده
اولان امامه اقتدا ایتسه بر مقدار طورسه ویا رکوعه وارسه لکن کندونك
رکوعندن اقدم امام باشنی رکوعدن رفع ایتسه مؤتم اول رکعته یتشمش اولمز
ورکوعده امامه یتیشن کمسه ایکی تکبیره محتاج اولمز عند البعض اولور بر تکبیر ایله
رکوعه نیت ایتسه افتتاح ایتمسه جائز اولور ونیتی لغو اولور * بحر * زیرا رکندن
بر جزده مشارکت شرطدر بس صورت مشروحده بولنمدیغندن مسبوق
اولور ده بعد فراغ الامام آنی کتورر ﴿ بخلاف مالو ادرکه فی القیام ولم یرکع
معه فانه یصیر مدرکا لها فیکون لاحقا فیأتی بها قبل الفراغ ﴾ امامه قیامده
یتیشوب کندو ایله برابر رکوع ایتمیان کمسه صورت مزبوره نك خلافندر
زیرا بوکسه اول رکعته یتشمش اولور و لاحق اولور ده اول رکعتی قبل الفراغ ادا
ایدر بعد الفراغ ایتسه ده اولور ﴿ ومتی لم یدرك الرکوع معه تجب المتابعة فی السجدتین
وان لم تحسبا له ولا تفسد بترکهما ﴾ مصلی هر نه زمانکه امامله برابر رکوعه یتشمسه
کندو یه سجده لرده امامه متابعت لازم اولور هر نقدر حساب اولنمزلر ایسه ده و ترکلمه نماز
فساده کتمز ﴿ فلو لم یدرك الرکعة ولم یتابعه لکنه اذا سلم الامام فقام واتی برکعة
فصلاته تامة وقد ترك واجبا نهر عن التجنیس ﴾ بس رکعت اولی یه ارشمسه
و امامه متابعت ایتمسه لکن امام سلام ویردکده قائم اولسه و اول رکعتی
ادا ایلسه نمازی تمام اولور و واجبی ترك ایتمش اولور نهر تجنیسدن نقلا
بویلجه ذکر ایلدی اشبو مسئله ومتی لم یدرك قولنك عینیدر اعاده یه داعی
تجنیسه نسبتی ظن ایدرم ﴿ (ولو رکع) قبل الامام (فلحقه امامه فیه صح)
رکوعه وکره تحریما ان قرأ الامام قدر الفرض (والا لا) یجزیه ﴾ برکسه

امامدن مقدم رکوع ویا سجده ویا قیام ویا قعود ایتسه امامی دخی کندویه
رکوعده یتشسه رکوعی صحیح اولور اکر امام فرض مقداری قرائت ایتمش
ایسه لکن تحریماً مکروه اولور * رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك
(لا تبادرونی بالرکوع والسجود) و (اما یخشی الذی یرکع قبل الامام ویرفع
ان یحول الله رأسه رأس حمار) قول شریفلرینه بناً یعنی سزلر بنی رکوع
ویا سجود ایله تقدم ایتمکز و امامدن مقدم رکوع ویا رفع رأس ایدن کمسه
الله عظیم الشان حضرتلری باشنی حمار باشنه تحویل ومسخ ایتمسندن
خوف وخشیت ایتمزمی دیمك یوق امام رکوعده لاحق اولمسه یعنی کندو رأسنی
امام رکوع ایتمکسزین رفع ایتسه ویاخود امام رکوعده لاحق اولسه لکن مقتدینك
رکوعی امامك فرض مقداری قراءتندن اقدم اولسه رکوعی کفایت ایتمز *
حلبی ﴿ ولو سجد المؤتم مرتین والامام فی الاولی لم تجزه سجدته عن الثانیة
وتمامه فی الخلاصة ﴾ امام سجدهٔ اولی ده ایکن مؤتم ایکی دفعه سجده ایلسه
ایکنجی سجده سنه کفایت ایتمز ایکنجی یی اعاده لازمدر اشبو مسئله نك تمام
تفصیلی خلاصه ده در صاحب خلاصه درکه مقتدی امامدن مقدم باشنی رفع
ایدوب امام دخی سجده یی اطاله ایدوب مقتدی امام سجدهٔ ثانیه ده ظنیله
ینه سجده ایتسه حالبوکه امام سجدهٔ اولی ده اولسه مقتدی اکر امامه
متابعت ویا امامك اولدیغی سجده یه ویا سجدهٔ اولی یه نیت ایلسه جائز اولور
یوق سجدهٔ ثانیه یه نیت ایلسه حالبوکه امام اولکی سجده ده اولسه جائز اولمز
اعاده ایتمز ایسه نمازی فساده کیدر

﴿ (باب قضاء الفوائت) ﴾

اشبو باب فوت اولان نمازلرك قضاسی احکامی بیاننده درا حکام کیفیت قضایه
وغیری یه شاملدر ﴿ لم یقل المتروکات ظنا بالمسلم خیرا اذ التأخیر بلا عذر کبیرة
لا تزول بالقضاء بل بالتوبة او الحج ﴾ مصنف علیه الرحمه فوائت بدلنه
متروکات تعبیر ایتمدیکی مسلمه خیر ظننه مبنیدر زیرا ترك قصدی مشعردر
فوت آنك خلافنده در مسلمه قصدا ترك ایتمز حسن ظنی لازمدر قصدی ترك ایدنه
کندودن دم سیلان ایده نه قدر ضرب شدید لازمدر و نمازی ادا ایدنه دك
حبس اولنور صوم رمضانی ترك ایدن دخی ینه بویلجه در قتل انجق انکار
واستخفافیله لازم کلور امام احمد وعلمادن جم غفیر کسلا نلغله ترك ایدن
کافر اولور دیدیلر صاحب مواهب امام مشار الیهدن بویلجه نقل ایلدی

اذانتأخير قولى ظنا بالمسلم عليتنه علمتدر يعنى بلا عذر تأخير كبيره در قضا ايله
زائل اولمز بلكه شروطنه ملابس توبه ويا حج مبرور كبى نره كفارت
اولديغنه مبنى قضا توبه نك شروطنك تماميندندر و قضا ايله انجق اثم ترك
زائل اولور عدم فعل اوزره معاقب اولمز تأخيرى ايچون هرنقدر عقاب
اولنور ايسه ده ﴿ ومن العذر العدو وخوف القابلة موت الولد لانه
عليه الصلاة والسلام اخرها يوم الخندق ﴾ تأخيرى موجب اولان
عذرلردندر كندونك وجوديله نماز ممكن اولميان عدم محاصر مثلا قائم
ويا قاعد اولديغى تقديرجه عدونك كورمه سى خوفى اولدقده كورنميه جك
مقدارى هيئت اوزره قيلار مسافرك قطاع طريق وخرسز خوفى دخى بنه
بويلجه در وقابله يعنى ابه خاتونك ولدك موتندن خوفى دخى اعذار جمله سندندر
اما موتى ظن غالب اولورسه تأخيرى واجب اولور زيرا رسول الله صلى الله
تعالى عليه وسلم مشركلرك كندولرينى حفر خندق كونى مشغول
قيلدقلرنده درت وقت نمازى تأخير بيورديلر حتى كيجه نك بر مقدارى تجاوز
ايتدكده بلال حبشى رضى الله عنه امر بيورديلر اذان تلاوت بيوردى
واقامت ايتدى ظهرى بعده اقامت ايتدى عصرى بعده اقامتله عشايى ادا بيورديلر
هر بروقت ايچون اذانك تكرارى روا بنيده واردر ☼ فتح القدير ﴿ ثم الاداء
فعل الواجب فى وقته وبالتحريمة فقط بالوقت يكون اداء عندنا و بركعة عند الشافعى ﴾
بوندنصكره واجبى وقتده اداء ايتمك ادادر ائمه حنفيه عندلرنده ادا اولور
وشافعى نزدلرنده وقتده برركعتى اتيانله ادا اولور اشبو ثم الاداء فعل الواجب
قولنى شارحك ذكرينى داعى مصنف عليه الرحمه نك ادابى بياندن فارغ
اولوب قضا بيانه شروع ايدر ادانك تقديمى اكلينه بناءدر ادا ايچون انواع
واردر اداء كاملدر مكتوباتى جماعتله ادا كبى واداء قاصردر منفردا ادا كبى
واداء شبيه بالقضادر لاحقك امامك فراغندن نصكره اولان فعلى كبى ادا
اولمسى وقت باقى اولديغندن قضايه شبيه اولديغى امامله برابر اداسنى التزام
ايدوب اول دخى فوت اولديغى ايچون ادا مأمور به اقسامنك بريدر ايكنجيسى
قضا اوچنجيسى اعاده در ﴿ والاعادة فعل مثله فى وقته لخلل غير الفساد
لقولهم كل صلاة اديت مع كراهة التحريم تعاد اى وجوبا فى الوقت واما بعده
فندبا ﴾ اعاده فسادك غيرى خللدن ناشى وقتده واجبك مثلنى اتياندر اعاده يى
اشبو تعريف ايله بيان فقهانك كل صلوة اديت الى اخره كلامندن مستنبطدر
زيرا اديت قوللرى مقدما فرضك اتيانى اقتضا ايدر فعل مثله قولى تعاد لفظندن
مأخوذدر لخلل غير الفساد قوللرى مع كراهة التحريم لفظندن اخذ اولنمشدر

يعنى هر بر نمازكه كراهت تحريميه ايله ادا اولندى وجوبا وقتده وندبا
بعد الوقت اعاده اولنور قوللرينه بناءً ﴿ والقضاء فعل الواجب بعد وقته
واطلاقه على غير الواجب كالتى قبل الظهر مجاز ﴾ قضا وقتندنصكره واجبى
اشلمكدر ظهرك اول سنتى كبى واجبك غيرى اوزرينه قضا اطلاقى مجازدر زيرا قضا
ادا واعاده كبى مأمور به قسمندندر مأمور به ايسه حقيقة واجبدر بوكا كوره
سنت اشبو القاب ثلثه مشروحه ايله وصفلنمز ﴿ (الترتيب بين الفروض
الخمسة والوتر اداء وقضاء لازم) يفوت الجواز بفوته للخبر المشهور من نام
عن صلوة وبه يثبت الفرض العملى ﴾ فروض خمسه بينلريله وتر بينده
اداء وقضاء ترتيب لازمدر كندونك فوتيله جواز فوت اولور
مصنفك لازم بدلنده صدر الشريعه كبى فرض ديميديكى مطلق فرض
قطعى يه صرف اولنديغنه مبنيدر محيط كبى شرط ديميديكى زيرا
شرط نسيان ايله ساقط اولمز ترتيب ايسه نسيانله ساقط اولور ☼ معراج نام كتابك
صاحبى كبى واجب ديمدى زيرا واجب كندونك فوتيله جواز فوت اولماز بونده ايسه
فوت اولور پس مشايخك عبارهسى مختلف اولديغندن مصنف مرحوم
برتعبير بيورديكى كندوده انلرك هر برلرى اوزره جريان ممكن اولور ☼ ابو السعود ☼
وبونده جوازدن مراد حل دكلدر اشبو ترتيبك فوتى سببيله غير مرتبك صحتنك
منعدم اولمسى مشهور اولان من نام عن صلاة اونسيها فلم يذكرها الا وهو يصلى
مع الامام فليصل التى هو فيها ثم ليقض الذى تذكر ثم ليعد التى صلى مع الامام
خبرينه بناءً در ☼ حلبى ☼ يعنى بركمسه نوم ويا نسيان سببيله بروقت نمازى فوت ايتسه
واول نماز خاطرينه انجق امامله نماز ادا ايدركن كلسه اول نمازى ادا ايتسون
بعده تذكر ايتديكى نمازى اعاده ايتسون صكره امامله قيلديغى نمازى اعاده
ايتسون ديمك اشبو حديث شريفدن مستبان اولان امامله برابر نمازى قيلر ايكن
فائته يى تذكر ايدن كمسه امامك نمازينى قطع ايتمز بلكه اتمام ايدر نافله
اولور واشبو حديث مشهور ايله فرض عملى ثابت اولور ظنى المتن قطعى الدلالة
اولديغندن (فروع) بر كمسه بر كوندن بروقت نماز ترك ايدوب
لكن قنغى وقت اولديغى معلومى اولمسه اوقات خمسه نك جملهسنى قضا ايدر
زيرا اول كونك نمازى واجب اولديغى متقين درعهدهٔ واجبدن شك ايله خروج
ايدهمز حاويده مرسومدركه بركمسه بر كون وبر كيجه نك نمازندن بر ركعتده
قرائتى ترك ايتديكنى تذكر ايلسه انجق فجر ايله وترى قضا ايدر زيرا اوقات
خمسهدن بر ركعتده قرائتى ترك انجق فجر ايله وترده نمازى ابطال ايدر مسافر
اوقات خمسه يى قضا ايدر كندويه نمازك جملهسنده قرائت واجب اولديغندن

نمازی اداسنده شك ایتسه وقتده ایسه اعادهسی واجب اولور صکره ایسه
اولمز ﴿ (وقضاء الفرض والواجب والسنة فرض وواجب وسنة) لف ونشر
مرتب ﴾ فرضك ومنذوره ومحلوف علیها وفساده ویردیکی نفلك قضاسی کبی
واجبلرك وسنتك قضاسی فرض وواجب وسنتدر اشبو بیان مشروح لف ونشر
مرتب اوزرهدر ﴿ وجمیع اوقات العمر وقت للقضاء الا الثلثة المنهیة کامر ﴾
اوقات عمرك جملهسی قضا ایچون وقتدر کندوده قضا صحیح اولدیغندن قضاء صلات
هرنقدر فوری ایسه الالعذر تأخیر اولنور لکن اوچ منهی اولان طلوع واستوا
وغروب وقتلری قضایه وقت دکللردر نتکم ماسبقده اوقات صلاتده مرور
ایتدی ﴿ (فلم یجز) تفریع علی اللزوم (فجر من تذکر انه لم یوتر) لوجوبه
عنده ﴾ پس صلوات مرقومه بیلرنده ترتیب لازم اولدیسه وتری ادا ایتمدیکنی
تذکر ایدن کسهنك صباح نمازی جائز اولمدی کندونك عندنده وتر واجب
اولدیغندن مصنفك اشبو فلم یجز قولی لزومه تفریعدر وفساد موقوفدر ☼
﴿ (الا) استثناء من اللزوم فلا یلزم الترتیب (اذا ضاق الوقت) المستحب حقیقة
اذلیس من الحکمة تفویت الوقتیة لتدارك الفائتة ﴾ مصنف علیه الرحمه
استثنا ایله ساقط اولدیغی محللری بیانه شروع ایدر بیورر که حقیقة ونفس
الامرده وقت مستحب ضیق اولسه فائته ایله وقتیه بیننده ترتیب لازم اولمز
الازومدن استثنادر بعضیلر اصل وقتك ضیق اولمسنی اعتبار ایلدیلر ارجح
اولان قول اولدر وقت ضیق ایکن فائتهیی تقدیم ایلمسه صحیح اولور وکندوسی
آثم اولور حقندهٔ نهی وارد اولدیغندن اشبو صورت مشروحهده ترتیبك عدم لزومی
فائتهنك تدارککی ایچوندر ﴿ ولو لم یسع الوقت کل الفوائت فالاصح جواز
الوقتیة مجتبی ﴾ وقتده فوائتك کلیسنی ادایه وسعت اولمسه اصح اولان وقتیهنك
جوازیدر مثلا برکسهنك اوزرنده عشا ایله وتر اولوب بعده فجری ده ادا ایتمسه
حتی وقتدن انجق وتر وفجری ادایه واسع وقت اولوب کلیسنی ادایه وقتده سعه
اولمسه ظاهر کلاملرندن مستبان اولان وتری ادا ایتمدکجه صباح نمازینك عدم
جوازینی ترجیحدر مجتبی صاحبی اصح اولان وقتیهنك جوازیدر دیو تصریح
ایلدی ☼ حلبی ﴿ وفیه ظن من علیه العشاء ضیق وقت الفجر فصلاها وفیه
سعة یکررها الی الطلوع وفرضه الاخیر ﴾ ینبوع الجمع مجتباده ذکر اولندیکه بنسو
نمازینی ادا ایتمیان کسه صباح نمازینك وقتی ضیق ظنیله صباح نمازینی ادا
ایتسه حال بوکه ظننه کوره وقتده سعه اولسه شمسك طلوعنه قدر نمازی
تکرار ایدر فرضی الك صکره قیلر ﴿ (اونسیت الفائتة) لانه عذر ﴾ یاخود
فائتهیی نسیان ایتسه ینه ترتیب ساقط اولور زیرا نسیان تکلیفی مسقط اولان

عذر سماویدر عبدك وسعنده دکلدر نسیان برشیئی وقت حاجتده تذکر ایدهمامکدر
نسیان ترتیبی مسقطدر کرك فائتهلر بیننده اولسون وکرك فائته ایله
وقتیه بینلرنده اولسون ﴿ (اوفاتت ست اعتقادیة) لدخولها فی حد التکرار
المقتضی للحرج (بخروج وقت السادسة) علی الاصح ولو متفرقة اوقدیمة
علی المعتمد ﴾ ویاخود قول اصح اوزره النجی نك وقتنك خروجیله التی وقت فرائض
اعتقادیهنك فوتیلهده ترتیب ساقط اولور فرض عملی اولان وتر سائر فوائتله
التی حساب اولنمز ظن ایدهرمکه کندی ایچون مستقل وقت اولمدیغندن التی
وقت خروجنه مؤدی اولان تکرار حدنده داخل اولدیغی ایچون یعنی تکراری
اقتضا ایدن عدد حدنده دیمك زیرا فوائت التی اولدقده کندوده اوقات خمسهدن
بروقتك تکراری لازم اولور اصحك مقابلی امام محمددن روایت اولنان سادسدنك
وقتنك خروجی قولیدر وقول معتمد اوزره فوائت کرك متفرقه اولسون
وکرك قدیمه اولسون ﴿ لانه متی اختلف الترجیح رجح اطلاق المتون بحر ﴾
زیرا برمسئلهده ترجیح هرزمانکه مختلف اولدیغی بونده حدیثه ایله قدیمه
اعتبارنده اولدیغی کبی متونك مطلق ذکر ایتدکلری ترجیح اولنور
بومقامده التی وقت اعتبار ایتمیی مطلق ذکر ایتدیلر حدیثه
ویاقدیمه ایله تقیید ایتمدیلر ﴿ (اوظن ظنا معتبرا) ای یسقط لزوم
الترتیب ایضا بالظن المعتبر کمن صلی الظهر ذاکرا لترکه الفجر فسد ظهره
فاذا قضی الفجر ثم صلی العصر ذاکرا للظهر جاز العصر اذ لافائتة علیه فی ظنه حال
اداء العصر وهو ظن معتبر لانه مجتهد فیه ﴾ ویاخود اوزرنده فائته اولان کسه
اوزرنده فائته اولمدیغی ظن معتبر ایله ظن ایدرسه مواضع مشروحه
کبی لزوم ترتیب ینه ساقط اولور مثلا صباح نمازینی ترك ایتدیکنی
متذکر اولهرق صلات ظهری ادا ایدن کسهنك نمازی یعنی ظهری فاسده کیدر
پس فجری قضا ایتدکدنصکره ظهری متذکر اولهرق عصری ادا ایلسه عصر
جائز اولور ادای عصر حالنده ظننده اوزرنده فائته اولمدیغنه بناً اشبو
ظن ایسه معتبردر زیرا ادای عصر مجتهد فیهدر وبعضیلر صحتنه قائلدر ویا ظنك
معتبر اولدیغی مجتهد فیه دیمك متحده اشبو قولی اونسیت قولندنصکره ذکر
ایلدی ومناسب اولانده بودر ☼ بحرك ظن معتبر نسیانه ملحقدر قولنه بناً
﴿ وفی المجتبی من جهل فرضیة الترتیب یلحق بالناسی واختاره جماعة من ائمة
بخاری وعلیه یخرج ما فی القنیة صبی بلغ وقت الفجر وصلی الظهر مع تذکره جاز
ولا یلزم الترتیب بهذا العذر ﴾ مجتباده ذکر اولندیکه برکسه ترتیبك فرضیتنه

جاهل اولسه ناسی‌یه لاحق اولورا بشو قولی بخاری امامرندن بر جماعت
اختیار ایلدی ظاهر اولان اشبو جهل صورتی ظنك غیری مسقط خامسدر زیرا
ظنده ادراك اولور بو مقامده مراد کندوده ترتیبك وجوبینه وعدمنه ادراك
اولمیان خلوذهن اولان جهل بسیطدر ✿ و اشبو الحاقه نظرا قنیه‌ده اولان
وقت فجرده بالغ اولوب وفجری متذکر اوله‌رق ظهری ادا ایدن صبینك نمازی
جائز اولوب بو قدر وقتله ترتیب لازم اولمدیغی خروج ایدر زیرا بو قدر وقتده
تعلیم اولمز وکندولرده غالب اولان جهلدر ✿(ولایعود) لزوم الترتیب (بعد
سقوطه بکثرتها) ای لفوائت (بعود الفوائت الی القلة ب) سبب (القضاء) لبعضها
علی المعتمد لان الساقط لایعود ✿ قول معتمد اوزره فوائتك کثرتنه بناً ترتیب
ساقط اولدقدنصکره بعضیسنی قضا سببیله قلته عودت ایله ترتیبك لزومی عودت
ایتمز ساقطك عودت ایتمدیکنه بناً مثلا برکسه برماه نمازی ترك ایلسه بعده
قضا ایلسه لکن بر وقت قالسه اول وقت خاطرنده اوله‌رق وقتیه‌یی ادا ایلسه
نمازی صحیح اولور ✿(وکذا لایعود) الترتیب (بعد سقوطه بباقی المسقطات)
السابقة من النسیان والضیق حتی لوخرج الوقت فی خلال الوقتیة لاتفسد وهو مؤد
هو الاصح مجتبی لکن فی النهر والسراج عن الدرایة لوسقط للنسیان والضیق ثم
تذکر واتسع الوقت یعود اتفاقا ونحوه فی الاشباه فی بیان الساقط لایعود فلیحرر ✿
ماسبقده مرور ایدن نسیان وضیق وقت مسقطاتیله ترتیب ساقط اولدقدن
صکره ینه عودت ایتمز حتی وقتیه‌نك اثناسنده وقت خروج ایتسه نماز فساده
کتمز قول اصح اوزره اول کمسه نمازی ادا ایدیجیدر قضا ایدیجی دکلدر
بعضیلر وقتده ادا اولنان ادا خارج وقتده اولان قضادر دیدیلر لکن نهرده
وسراجده درایه‌دن نقلا ذکر اولندیکه ترتیب نسیاندن وضیق وقتدن ناشی
ساقط اولسه بعده تذکر ایلسه ووقت واسع اولسه ترتیب اتفاقا عودت ایدر واشبو
مضمونك مثلی اشباهده الساقط لایعود بیاننده دخی مذکوردر ✿(وفساد
اصل (الصلاة بترك الترتیب موقوف) عند ابی حنیفة سواء ظن وجوب الترتیب
اولا ✿ امام اعظمه کوره ترتیبی ترکله اصل صلاتك فسادی موقوفدر کرك
ترتیبك وجوبنی ظن ایتسون وکرك ایتمسون امامین نزدلرنده باتا فساده کیدر
لکن امام محمد عندنده وصفك فسادیله برابر اصل دخی فساده کیدر امام ابی یوسفه
کوره فقط وصف باتا فساده کیدر شارح رحمه الله اصل مضافنی تقدیر ایله نهره
متابعت ایلدی صواب اولان امامین قولی اولان وصف صلات اولان فرضیتك
بطلانیدر امام محمد رحمه الله تحریمه فرض ایچون عقد اولندی وقتا که فرضیت
باطل اولدیسه اصل صلات دخی باطل اولدی دیدی ✿ امامین تحریمه فرضیت

وصفیله اصل صلات ایچون منعقده اولدی وصفك بطلانندن اصلك بطلانی
لازم کلمز دیدیلر ✿ بحر ثمرهٔ خلاف صورت مشروحه‌ده نمازدن خروج ایتمزدن
اقدم قهقهه ایدن کمسه‌نك طهارتنك منتقض اولمسنده ظاهر اولور امامین
عندنده منتقض اولور امام محمد نزدنده اولمز لکن آنفا مرور ایدن من نسی
صلاة الخ حدیث شریفی امام محمدك علیهنه حجتدر زیرا حدیث شریف نفله
انقلابنه دلیلدر ارشاد شارحی ظن ایده‌رکه امام محمد حدیث شریفه واقف
اولمدی اکر اولیدی مخالفت ایتمزدی دیدی ✿(فان کثرت وصارت الفوائت
مع الفائتة ستاظهر صحتها) بخروج وقت الخامسة التی هی سادسة الفوائت
لان دخول وقت السادسة غیر شرط لانه لوترك فجر یوم وادی باقی صلواته
انقلبت صحیحة بعد طلوع الشمس ✿ فساد موقوفله فاسد اولان نمازلر کثرت
بولوب فائته ایله التی اولسه فائته‌نك التیجیسی اولان خامسه‌نك وقتنك خروجیله
فواسدك صحتی ظاهر اولور تحقیق اولان صحیح خروج وقتدر یوقسه ذکر
ایده‌جکی صلاة تصحح خمسا قولندن منفهم اولان صلات دکلدر وفوائت بدلنه
صلوات تعبیر ایتسه اولی ایدی بش وقت نماز فوت اولمدیغندن وفواسدك
صحتی خامسه‌نك وقتنك خروجیله اولدیغی غیر متروکه اولان سادسه‌که
فائته ایله سابعه اولور انك وقتنك دخولی صحتنه شرط اولمدیغنه مبنیدر زیرا
خامسه‌نك وقتنك خروجیله حرجی موجب حد تکرار بولنور حتی سادسه‌نك
وقتنك دخولی شرط اولمدیغندن مثلا برکسه برکونك صباح نمازینی ترك ایلسه
سائر نمازلرینی ادا ایلسه ایکنجی کونك طلوع شمسندن صکره فواسد صحتنه
منقلب اولور بو صورتده خامسه‌نك وقتی خروج ایتدی سادسه‌نك وقتی
دخول ایتمدی وقت ضحی وقت مهمل اولدیغندن واوقات خمسه‌یی اداده
فائته‌یی تذکر دخی لازمدر تذکر اولنمسه نسیانه بناً ترتیب ساقط اولور ✿(والا)
بان لم تصر ستا (لا) تظهر صحتها بل تصیر نفلا وفیها یقال صلاة تصحح خمسا واخری
تفسد خمسا ✿ واکر فواسد کثرت بولوب التی اولمز ایسه فرضیتك صحتی ظاهر
اولمز بلکه نافله اولور واشبو فائتهٔ مشروحه حقنده بر نمازی تصحیح ایلر وبردفعهٔ
اخراده فساده ویرر دیولغز دینلدی یعنی متروکه ایکنجی کونك صباح وقتنده
کرك صباح نمازندن مقدم وکرك مؤخر قبل طلوع الشمس ادا اولنورسه
خمسهٔ موقوفه‌یی افساد ایدریوق شمس متروکه ادا اولنمقسزین طلوع ایدرسه
خمسهٔ مزبوره صحیح اولور واشبو تقدیردن مستبان اولدیکی صحیح خامسه‌نك
وقتنك خروجیدر هرنقدر متروکه آنیان اولنمقسزکده اولورسه بوکا کوره
شارحك صلاة تصحح خمسا قولی صحیح اولمز ✿ حلبی ✿ اخری تعبیری طلوع شمسدن

مقدم ویامؤخر اداسی اعتباریله یوقسه کندی ذاتنده برنماز در ❊ (ولومات وعلیه
صلوات فائتة واوصی بالکفارة یعطی لکل صلوة نصف صاع من بر) کالفطرة ❊
برکسه اوزرنده بچمش نمازلری اوله‌رق وفات ایتسه وکفارت ایله که اسقاط
صلات ایله وصیت ایتدکده بهرنماز ایچون فطره کبی بغدای ویااوندن
ویاسویقندن نصف صاع وخرما ویاشعیردن بربتون صاع اعطا اولنور لکن
فائته‌یی هر نقدر ایماایله اولورسه ده ادایه قادر اولورسه وصیت لازم اولور اولمز
ایسه اولمز وصیتك لزومی قضانك لزومنك فرعیدر بنه بوبلجه افطار ایدن مسافر
ویامریض اقامت ویاصحتدن اقدم وفات ایتسه‌لر کفارت وصیتی لازم دکلدر اداده
معذور اولدقلرندن قضاده معذور اولملری بالطریق الاولیدر ❊ زیلعی ❊ زیبدن
نصف صاع ویاتمام صاع اعطااولنمه سنده اختلاف واردر وقیمتلرینی درهمدن
اعطا افضلدر متوفانك عمری حساب اولنوب غلامنده مدت صبااون ایکی
وانثی ده مدت صبا طقوز یاش اخراجیله مقدارمی قوم مالندن اعطااولنور مالی یوق
ایسه دور اولنور ❊ (وکذا حکم الوتر) والصوم وانما (یعطی من ثلث ماله) ❊
وترك وصومك حکمی بنه بوبلجه‌در وتر امام اعظم رضی الله عنه عندنده فرض عملی
اولدیغندن وقدرمزبور انجق ثلث مالندن اعطا اولنور ❊ ولولم یترك مالا یستقرض
وارثه نصف صاع مثلا ویدفعه لفقیر ثم یدفعه الفقیر للوارث ثم وثم حتی یتم ❊ متوفی
مال ترك ایتمسه وارثی مثلا نصف صاع استقراض ایدر برفقیره ویرر بعده اول فقیر
وارثه ویرر بعده وارث فقیره ویرر وفقیر وارثه ویرر حتی اوزرنده اولان کفارت تمام
اولنه قدر امامال ترك ایتسه ده وصیت ایتمسه لکن ولیسی ویااجنبی تبرع ایلسه
جائزدر ووارثك استقراضی علی طریق التبرعدر یوقسه اوزرینه واجب دکلدر
واستقراض ووارث قیدلری قیداحترازی دکللردر حتی کندی مالندن ویاوارثك
غیری ویرسه جائزدر ❊ (واوقضاها ورثته بامره لم یجز) لانها عبادة بدنیة ❊
نمازلری میتك ورثه‌سی ویااجنبی امریله ویاامرسز قضا ایلسه جائز اولماز زیرا نماز
عبادت بدنیه‌در هربرمکلف کندی بدنیله فعله مطالبدر غیری ایدمز صوم
دخی بنه بوبلجه‌در ❊ (بخلاف الحج) لانه یقبل النیابة ❊ حج نمازك
خلافنده‌در نیابتی قبول ایتدیکندنکه یعنی هرنقدر امریله اولمسه دخی حجده
نیابت حج مقامنه قائم اولور هرنقدر وصیت اولنمسه‌دخی میتدن فرض ساقط
اولور خبرده وارد اولدیکه برعورت رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمدن
سؤال ایتدیکه پدریمه حج فرض ایدی کبرسندن رکوب ونزوله مقتدر اولمدیغندن
حجی اداایتمکسزین وفات ایتدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم کندویه
باباسی ایچون حجی تجویز بیوردیلر وصیت ذکر اولنمدی لکن نیابتدن مراد امر وتوکیل

دکلدر بلکه معنای مشروحدر ❊ ولوادی للفقیر اقل من نصف صاع لم یجز
ولواعطاه الکل جاز ❊ کفارت ایچون برفقیره نصف صاعدن اقل ویرسه جائز اولمدی
دخی برفقیره کفارتك کلیسنی ویرسه جائز اولدی کفارت یمین بونك خلافنده‌در یعنی برفقیره
تمام صاع ویرمسی جائز دکلدر (فکفارته اطعام عشرة مساکین) آیت کریمه سنده
عدد منصوص اولدیغندن منحده تصریح اولندیکه کفارت صلات کندوده
عدد شرط اولمقده کفارت یمیندن مفارق اولدی ونصف صاعدن اقلك
برفقیره اعطا اولنمه‌سندن متحد اولدیلر ❊ ولوفدی عن صلاته فی مرضه لایصح
بخلاف الصوم ❊ مرضی حالنده برکسه نمازی ایچون فدیه ویرسه صحیح اولمز
بلکه وصیت ایتمك اوزرینه واجبدر اما صوم صلاتك خلافنده‌در شیخ فانی‌یه کوره
حال مرضنده فدیهٔ صومی اعطاسی جائزدر اما صومه مقتدی اولدقده ویردیکی
باطل اولور ❊ (ویجوز تأخیر الفوائت) وان وجبت علی الفور (لعذر السعی علی العیال
وفی الحوائج علی الاصح) ❊ اهل وعیال نفقه‌لری ایچون سعی عذرندن ناشی کچمش نمازلرك
قضاسنی تأخیر جائزدر هرنقدر فوراوزره واجب ایسه ده وظفر بولوب فرصت
دوشدکده قضا ایتملی اهمال ایتمملی قول اصح اوزره کندونفسنه محتاج
جلب نفع ودفع ضرر امثالی حوائجنده دخی تأخیر فوائت جائزدر مضمراتده
صلاة مفروضه‌لرده اولان سنن وصلات ضحی وتسبیح امثالی اخبارده وارد
اولان نافله‌لرك ماعداسی نوافلله اشتغالدن قضای فوائته مشغول اولمق اهم واولی‌در
دیومرسومدر ❊ وسجدة التلاوة والنذر المطلق وقضاء رمضان موسع وضیق
الحلوانی کذافی المجتبی ❊ سجدهٔ تلاوت وبر وقته تعلیق اولنمیان نذر مطلق ورمضان
اورجی قضاموسعدر یعنی هرنه زمان قضا اولنسه اولور فورا لازم دکلدر امانذر
بر وقتله تعیین اولنورسه اول وقتده اولمق لازمدر اول وقتده اولمزایسه سائر وقتده
قضا اولنور امام حلوانی وعامری مزبوره‌لرده وجوبی تضییق ایدوب فوریدر
دیدیلر حلوانی حانك فتحی ولامك سکونیله غیرقیاس اوزره حلوایه منسوبدر
زیرا پدر بزرکوارلری حلوا فروش اولوب طلبهٔ علومه مجانا حلوا اعطا ایدوب
اوغلومه دعاایدیکز دیواستدعاسنده علمدن حظ وافر تحصیل ایتمشدر وفقهده امام
اولمشدر ❊ (ویعذر بالجهل حربی اسلم ثمة ومکث مدة فلا قضاء علیه)
لان الخطاب انما یلزم بالعلم اودلیله ولم یوجد ❊ دارحربده اسلامله مشرف
اولوب وبرمدت انده مکث واقامت ایدن حربی امور شرعیه‌یه جهلیله
معذور اولور اوزرینه قضا لازم اولمز زیرا خطابك توجه ولزومی انجق احکام شرعیه‌یه
علمله ویاعلمه دلالت ایدن مثلا دار اسلامده بولنمغله‌در دار اسلام مظنهٔ علمدر
جهلله معذور اولمز عالم منزله‌سنه تنزیل اولنوب قضای صلاتله مخاطب اولور

بنابرین دار اسلامده مسلمان اولان معذور اولماز من بورده علم ویادلیل علم بولنمدیلر ولم یوجدا کلمه سنده اولی اولان مفرد صیغه سی ایدی عطف اوحرفی ایله اولدیغندن ﴿ (کما لا یقضی مرتد ما فاته زمنها) ولا ماقبلها الا الحج لانه بالردة یصیر کالکافر الاصلی (و) لذا (یلزم باعادة فرض) اداه ثم (ارتد عقبه وتاب) ای اسلم (فی الوقت) لانه حبط بالردة قال تعالی ومن یکفر بالایمان فقد حبط عمله وخالف الشافعی بدلیل فیمت وهو کافر ﴾ مسئلهٔ مشروحه ده قضانك اولمدیغی مرتدك ردتی زماننده واندن مقدم فوت ایتدیکی نمازی قضاسی اولمدیغی کبی مصنفك وشارحك باب المرتد ده تصریحلری مرتدك قضا ایله مطالبه اولنمه سیدر وشارح نمازی ترك معصیتدر معصیت ایسه ردت ایله زائل اولماز دیو قضانك لزومنه علت سرد ایلدی لکن حجی قضا ایدر زیرا ردتله کافر اصلی کبی اولور اشبو علت احکام متقدمیه‌در لکن حال کفرنده فوت اولانی عدم قضا سنه وحجی قضاسنه علیتی ظاهردر وحجی قضادن مراد فعلیدر زیرا کافرك مقدما حجی فعلی یوقدر ولا ماقبلها حکمنده علت مرقومه ایوجه ظاهر دکلدر زیرا کندودن بوندن اقدم اسلامك تحقیقی یوقدر ورد تله کافر اصلی کبی اولدیغندن اولا کندوبی ادا ایدوب بعده عقبنده مرتد اولوب ووقتده توبه ایدوب اسلامه کلدیکی فرضی اعاده ایله قضا لازم اولور فرض مشروح ردتله حبط وباطل اولدیغندن حبوط بطلان معناسنده‌در نتکم الله جلیل الشان (ومن یکفر بالایمان فقد حبط عمله) بیوردی ❊ امام شافعی روح الله سره حنفیه مسئلهٔ مشروحه‌ده مخالفت ایلدی اعاده لازم اولماز دیدی الله ذو الجلالك (ومن یرتدد منکم عن دینه فیمت وهو کافر فاولئك حبطت اعمالهم فی الدنیا والاخرة واولئك اصحاب النار هم فیها خالدون) قول شریفنه بناً زیرا آیت کریمه ده احباط عمل ردت اوزره موته تعلیق اولندی موت مزبور ایسه بولنمدی ﴿ قلنا افادت عملین وجزائین احباط العمل والخلود فی النار فالاحباط بالردة والخلود بالموت علیها فلیحفظ ﴾ شارح علیه الرحمه حنفیه طرفندن امام شافعی یه اعاده‌نك عدم لزومی منعله جواب ویروب دیرکه آیت کریمه ایکی عمل که بری ومن یرتدد وبری فیمت وهو کافردر وایکی جزا که بری احباط العمل وبری خلود فی النار در بونلری افاده ایتدی بس احباط ردتله وخلود ردت اوزره موتله در بوکا کوره نظم مجیدده لف ونشر مرتب اولور واشبو افاده‌یی آیت کریمه‌ده ایکنجی دفعه‌ده اسم اشارت اعاده اولندرق واولئك اصحاب النار بیوریلوب هم اصحاب النار دینلدیکی تأیید ایدر ایمدی بو صورت کوزلجه حفظ اولنسون ﴿ فروع صبی احتلم

بعد صلاة العشاء واستیقظ بعد الفجر لزمه قضاؤها ﴾ بر صبی یتسو نمازینی ادا ایتدکدنصکره نائم واحتلام اولسه وبعد الفجر خوابندن بیدار اولسه صلات مزبوره‌یی قضا کندویه لازم اولور اولا مزبور نمازی اداسی نافله اولوب وبعده کندویه خطاب توجه ایدوب ونوم خطابه مانع اولمدیغنه بناً مختار اولان قول بودر بعضیلر اوزرینه قضا لازم اولماز دیدیلر قبل الفجر بیدار اولورسه اجماعا قضا ایدر ﴿ صلی فی مرضه بالتیمم والایماء مافاته فی صحته صح ولا یعید لو صح ﴾ برکسنه صحتی حالنده فوت ایتدیکی نمازی مرضی حالنده تیمله وایما ایله ادا ایتسه صحیح وجائز اولور معذور اولدیغندن اما بغیر عذر انجق فوت ایتدیکی کبی قضا ایدر بس مسافر حضرده فوت ایتدیکی رباعی‌یی سفرده درت قضا ایدر مقیم سفرده فوت ایتدیکی رباعی‌یی اقامتده ایکی قضا ایدر وصلات مزبوره‌یی مرضندن صحت بولدقده اعاده ایتمز ﴿ کثرت الفوائت نوی اول ظهر علیه او آخره وکذا الصوم لو من رمضانین هو الاصح وینبغی ان لا یطلع غیره علی قضائه لان التأخیر معصیة فلا یظهرها ﴾ قضایه قالمش نماز چوق اولدقده مصلی اوزرنده اولان صلات ظهرك الك اولکینه ویا الك صکره کینه دیو نیت ایدر صوم دخی بند بو بلجه‌در ❊ اکر ایکی رمضاندن اولورسه یعنی الك اولکینه ویا الك صکره کینه دیو نیت ایدر انجق اصح اولان قول بودر اما صومده قضا بر رمضاندن اولورسه اول ویا اخر دیمدیه حاجت اولماز حتی بر رمضاندن ایکی کون قضاسی اولسه تعیین ایتمکسزین برینی قضا ایتسه جائز اولور صومده سبب اولان شهر بر اولدیغندن نمازده سبب وقت مختلف اولوب سببك اختلافیله واجب مختلف اولدیغی ایچون نمازده تقیید لازم اولدی ولایق وواجب اولان قضا ایدن کمسه‌نك غیری کندونك قضاسنه مطلع اولمقدر تأخیر معصیت اولوب اظهاری لایق وسزاوار اولمدیغندن ﴿ والله تعالی اعلم ﴾ یعنی اول ستار العیوب اولان ذات بیچون حقیقت حاله زیاده عالمدر

﴿ (باب سجود السهو) ﴾

اشبو باب سجود سهو احکامی بیاننده‌در وقتا که مصنف کتاب علیه رحمة الملك الوهاب فرض ویا نفل نمازك ادا وقضاسی ذکرندن فارغ اولدیسه نمازده واقع نقصانلری جابر یعنی طولادریجی اولان شیئك بیاننه آغاز وشروع ایلدی ﴿ من اضافة الحکم الی سببه ﴾ سجودك سهوه اضافتی حکمك سببنه اضافتی قبیلندندر بعضیلر برفعلك سببنه اضافتی قبیلندندن دیسه اولی اولور ایدی دیدیلر ﴿ واولاه بالفوائت

لانه لاصلاح مافات ﴾ اشبو سجود سهوی فوائتك عقیبنده ذكرو بیان ایتدی اصلاح
مافات ایچون اولدیغندن یعنی مطلقا اصلاحده قضاء فوائته مشابه اولدی واولاه
بالفوائت بدلنده واولی الفوائت بهدیسه اولی اولور ایدی ﴿ وهو والنسیان
والشك واحد عند الفقهاء ﴾ یعنی سهو ونسیان وشك عندالفقهاء العظام شیء
واحددر یعنی سهو ایله نسیانله سجدهٔ سهو لازم اولدیغی كبی شكله ده
لازم اولور نته كم اخر بابده كلور لكن ارباب لغت شك من غیر ترجیح بین الطرفین
تردددر ونسیان لدی الحاجة برشیء استحضار ایده ممكدر دیو بینلرینی
فرق ایتدیلر تحریر نام كتابده نسیانله سهو بیننده من حیث اللغة فرق یوقدر
دیو ذكر ایلدی ووقت حاجتده برشیء عدم استحضاردر دیو معنالرینی بیان
ایتدی وسراج الوهاجده نسیان برشیئك ذهنده حضورندنصكره غروبیدر
سهو حضوری اولسون ویا اولمسون مطلقا غروبیدر دیو بینلرینی تفریق ایلدی
﴿ والظن الطرف الراجح والوهم الطرف المرجوح ﴾ ظن راجح اولان طرفدر
وهم طرف مرجوحدر ﴿ (یجب له بعد سلام واحد) عن یمینه فقط لانه
المعهود ﴾ سهو فقط صاغنه برسلام ویردكدنصكره ایكی سجده و تشهد وسلام
واجبك تركی سببیله واجب اولور ثوبان رضی الله تعالی عنهك رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلمدن روایت ایتدیكی من سها فی الصلاة فلیسجد
سجدتین حدیث واجب الامتثال اولدیغنه بناً وسجده دماء كبی جبر نقصان
ایچون مشروع اولدیغندن واجبدر نهایتی جبر كسر جنسندن
اولدیغندن كندوده مالك دخلی اولان سجده دماء ایله اولدی نمازده
اولمدی ظاهر كلاملرندن منفهم اولان سجده ایتمسه آثم اولور واجبی
ترك ایتدیككندن رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك سلامدن
مقدم ومؤخر سجدهٔ سهو یورمسی روایتی و (لكل سهو سجدتان بعد السلام)
قول شریفی بینلرنده نوعا تعارض اولدیغندن فقها قول طرفنی اختیار ایتدیلر
قولك فعل اوزرینه ارجحیتی اولدیغنه بناً خلاف اولوبده در مصلی سجدهٔ سهوده
برسهو دخی ایتسه سجدهٔ سهو لازم اولمز حكایه اولنور كه امام محمد بن حسن
رحمه الله تعالی خالهسی اوغلو امام كسائی جنابنه استفسار ایتدیكی علم فقهده نهدن
ایچون مشغول اولمیورسكز جواب ویردیلركه برعلمده مهارت ویدطولی صاحبی
اولدقده سائر علومه كندوینی ایصال واهدا ایدر امام محمد بیوردیلركه فقهدن سزه
برشی سؤال ایدهیم علم نحوجه جواب ویرك بركسه سجود سهوده سهو ایتسهنه بیوررسك
برمقدار تفكردنصكره امام كسائی مرقومك اوزرینه سجدهٔ سهو لازم اولمز بیوردی امام
محمد بو جوابی فن نحوك قنغی بابندن اخراج بیوردك دیدكده حضرت امام كسائی ان المصغر

لایصغر بابندن دیو جواب ویردی امام محمد مشارالیهك فطانتنه تعجب ایتدی
معهود ومشهور اولان قول اشبو صاغ جانبنه سلام قولیدر هرنقدر جهة قدامه
ویا ایكی طرفنه سلامدنصكره سجدهٔ سهو اولور قوللری دخی وارایسهده
﴿ وبه یحصل التحلیل وهو الاصح بحر عن المجتبی ﴾ واشبو جانب یمینه
فقط سلامله تحلیل حاصل اولور انجق اصح اولانده بودر بحرده مجتبادن
نقلا بویلجه مرسومدر ﴿ وعلیه لواتی بتسلیمتین سقط عنه السجود ولو سجد
قبل السلام جاز وكره تنزیها ﴾ فقط جانب یمینه سلامله تحلیل حاصل اولدیسه
ایكی طرفه سلام ویرسه كندودن سجود ساقط اولور سلامدن مقدم سجده
ایتسه جائزدر كراهت تنزیهیه ایله بعضیلر جائز دكل دیدیلر ﴿ وعند مالك
قبله فی النقصان وبعده فی الزیادة فیعتبر القاف بالقاف والدال بالدال ﴾ امام
مالك قتنده نقصان سببیله اولان سجده سلامدن مقدمدر زیادهده سلامدنصكرهدر
قبلك قا فی نقصانك قافیله بعدك دالی زیادهنك دالیله اعتبار اولنور امام ابی یوسف
رحمه الله امام مالك علیه الرحمه یی هارون الرشیدك مجلسنده سجدهٔ سهو زیاده
ونقصاندن ناشی اولسه نه جواب ویرسك دیو كندولرینی الزام وافحام بیوردیلر
لكن كتب مالكیهده مذكور اولان زیاده ونقصاندن ناشی ایكی سجده جمع اولسه
سلامدن مقدم اولمقدر ﴿ (سجدتان و) یجب ایضا (تشهد وسلام) لان سجود
السهو یرفع التشهد دون القعدة لقوتها بخلاف الصلبیة فانها ترفعهما وكذا التلاویة
علی المختار ﴾ سهو ایچون ایكی سجده واجب اولدیغی كبی تشهد وسلام
دخی واجب اولور زیرا سجود سهو تشهد ایله سلامی رفع ایدر قعدهیی رفع ایدهمز
قوتلو اولدیغندن زیرا قعده فرضدر واجب ایسه فرضی رفع ایدهمز بناً علیه
سهو ایچون سجدهیی ایدوب قعود ایتمسه نمازی فساده كیتمز اشبو قعود ركن
اولمدیغندن ٭بحر٭ واجب اولان ایكی سجده ایكن فقهانك سجود السهو دیو مفرد
ایله تعبیرلری اضافتك عموم افاده ایتدیكی ایچوندر سجدهنك تكبیرنی وتسبیح
ثلاثهسنی ذكر ایتمدكلری معلوم اولدیغندن وبونلر سنت اولدقلرندن اما سجدهٔ
صلبیه سجده سهوك خلافنهدر یعنی صلبیه تشهد ایله قعدهیی ایكیسنی بردن
رفع ایدر موقعلرنده واقع اولمدقلرندن ناشی زیرا محلری اخر صلاتدر بس صلبیه
قعدهدنصكره اداولندقده تبین ایتدیكی قعده ایله تشهدك وقوعلری اثنای
صلاتده در بناءً باطل اولدیلر قول مختار اوزره تلاویه دخی صلبیه كبیدر
تشهد ایله قعدهیی رفع ایدر زیرا سجدهٔ تلاوت ركن اولان قرائتك اثریدر انك
حكمنی اخذ ایلدی برروایتده تلاویه سهویه كبیدر واجب اولوب فرض اولمدیغندن
٭حلبی٭ ﴿ ویأتی بالصلاة علی النبی صلی الله تعالی علیه وسلم والدعاء فی القعود

الاخیر فی المختار وقیل فیهما احتیاطا ﴿ مصلی سهو صورتنده قعدهٔ اخیرده
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم اوزرینه صلوات شریفه یی وسائر دعالری
قول مختارده کتورر انلرك محللری اولدیغندن ایچون بعضیلر ایکیسنده ده احتیاطا
اتیان ایدر دیدیلر ﴿ (اذا کان الوقت صالحا) فلو طلعت الشمس فی الفجر او احمرت
فی القضاء او وجد ما یقطع البناء بعد السلام سقط عنه فتح ﴿ سجدهٔ سهوك وجوبی
وقتك سجده یی کندوده ادایه صلاحیتی صورتنده در بس صباح نمازنده کون
طوغسه ویا عصرده قضاده شمس قزارسه ویا سلامدنصکره بنایی قطع ایدر
قهقهه وکلام وعن قصد حدث امثالی نسنه بولنسه سجدهٔ سهو ساهیدن
ساقط اولور اما ادای عصرده احمرار شمس اولسه سجدهٔ سهو ساقط اولمز
﴿ ابو السعود ﴿ وفی القنیة لو بنی النفل علی فرض سها فیه لم یسجد ﴿ قنیه ده
مذکوردر که برکسه کندوده سهو ایتدیکی فرضك اوزرینه نافله یی بنا ایتسه
فرضده سجدهٔ سهو ایتمز نفلك اخرنده ایدر بوکا کوره مصنفك ما سیأتیده
اولان وضم الیها سادسة لتصیر الرکعتان له نفلا وسجد للسهو الی آخره قولی قنیه نك
اشبو لم یسجد قولنه منافی دکلدر ویاخود قنیه نك قولی عن قصد اولان بنایه مصنفك
لاعن قصد اولانه محمولدر ﴿ (بترك) متعلق بیجب (واجب) مما مر فی صفة الصلاة
سهوا ﴿ بترك قولنده اولان باء جاره یجب فعلنه متعلقدر یعنی سجود سهو ما سبقده صفة
صلاتده مرور ایدن واجبی سهوا ترکله واجب اولور ثنا وتعوذ وتسمیه امثالی
سنتلری ترکله سجده واجب اولمز فرضی ترك ایدرسه نماز فاسد اولور لکن واجبی ترکك
تحقیقی لازم دکلدر شك صورتنده سجده واجب اولدیغندن ترك واجب
تشهدی ترك ویا نقصان ایتمك وقنوت تکبیرنی وبیرام نمازنده ایکنجی رکعتده رکوع
تکبیرنی ترك کبی بحر صاحبی قنوت تکبیرنده اختلاف نقل ایتدی ولایق اولان عدم وجوبی
ترجیحدر دیدی دخی فاتحه یی ویا اکثرنی ترك کبی بعضیلر اقلنی ترکله ده سجده واجب
اولور دیدیلر بلا فصل فاتحه یی تکرارنده دخی سجده واجبدر اما سوره ایله فصل
ایدرسه دکلدر صکره کی رکعتلرده فاتحه یی ترك ایتسه سجده لازم دکلدر قول
صحیح اوزره سنت اولدیغندن سوره یی فاتحه اوزرینه تقدیم ایتسه سجده
لازمدر صکره کی رکعتلرده ضم سوره ایتسه قول اصحده برشی لازم کلمز
سلامی سهوا ترك ایلسه مثلا قعده یی تطویل ایتمکله نمازدن فارغ اولدم
ظن ایدوب بعده عدم فراغی معلومی اولسه سلام ویرر وسجده ایدر واجبی
تاخیر ایتدیکندن تجنیس نام کتابده بویلجه مرسومدر قیامده فاتحه دن
مقدم تشهد ایتسه محل ثنا اولدیغندن اوزرینه سجده لازم اولمز صکره ایتسه
سجده لازم اولور سوره تأخیر اولندیغندن قعدهٔ اخیره ده تشهدی تکرار

ایتسه دعا وذکر محلی اولدیغندن برشی لازم کلمز دخی اعتدالی ترکله ورکوعی
ایکی وسجده یی اوچ ایتمکله سجده لازم اولور افتتاح تکبیرنی ایکی ایتسه
مثلا بردفعه ایتدکدنصکره شك ایتسه واعاده ایلسه بعده مقدم
ایتدیکی خاطرینه کلسه سهو واجب اولور ﴿ محیط ﴿ اشبو تکرار صورتلرنده
معتبر اولان اولکی میدر یوقسه ایکنجی میدر اولکیدر محلنه تصادف ایتدیکندن
ایکنجی تکراردر ﴿ فلا سجود فی العمد قیل الا فی اربع ترك القعدة الاولی
وصلاته فیه علی النبی صلی الله تعالی علیه وسلم وتفکره عمدا حتی شغله عن رکن
وتأخیر سجدة الرکعة الاولی الی اخر الصلاة نهر ﴿ بس عن قصد اولان
ترکده سهو سجده سی یوقدر لکن درت محلده عمدده سهو سجده سی اولور
دینلدی اولا قعدهٔ اولی یی ترك ثانیا قعدهٔ اولیده رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم اوزرینه صلوات وثالثا عمدا نمازده کندویی برکندن مشغول
ایده نه دك تفکر رابعا رکعت اولانك ایکی سجده سنك برینی اخر صلاته دك
تأخیر اشبو مواضع اربعه ده سجدهٔ سهو واردر واجبی ترك هرنقدر عمدا اولور سه ده
دردنجیده رکعت اولی واخر صلات قیدلری ظاهر اولان اتفاقی اولمقدر
زیرا رکعت ثانیه نك سجده سنی تأخیر واخر صلاته دك تأخیر اولنیوب رکعت
ثالثه یه تأخیر ایلسه حکم ینه بویلجه در اشبو قوله قائل اولنلرك عندنده بوکا
سجدهٔ عذر تسمیه اولنور یعنی عمدا ایتدیکی شیئه اعتذار ایچون دیمك اولور
اشبو مسائل مشروحه نهردن منقولدر ﴿ (وان تکرر) لان تکراره غیر مشروع
(کرکوع) متعلق بترك واجب (قبل قراءة) الواجب لوجوب تقدیمها ﴿ سهو
هرنقدر تکرار ایدرسه ده ینه انجق ایکی سجده واجب اولور زیاده اولمز تکراری
مشروع اولمدیغندن واجبی ترکك مثالی واجب قدری قرآن تلاوتندن مقدم
رکوع ایتمك کبی قرائت مشروحه یی رکوع اوزرینه تقدیم واجب اولدیغی
ایچون مصنفك کرکوع قولی ترك واجبه مربوطدر وتمثیلدر تعلق نحوی دکلدر
فاتحه دنصکره اوچ آیتدر ﴿ ثم انما یتحقق الترك بالسجود فلو تذکر ولو بعد الرفع
من الرکوع عاد ثم اعاد الرکوع الا انه فی تذکر الفاتحة یعید السورة ایضا ﴿
بوندنصکره قرائتی ترك انجق سجده ایله تحقق ایدر رکوعدن رفعدنصکره
قرائتی ترکنی تذکر ایتسه قرائته عودت ایدر بعده فرض اولهرق رکوعی
اعاده ایدر الا اشوقدر وارکه فاتحه یی تذکر ایتدکده سوره یی برابر اعاده ایدر
بینلرنده ترتیب لازم اولدیغندن رکوعی اعاده ایتدیکی کبی ﴿ (وتأخیر قیام الی الثالثة
بزیادة علی التشهد بقدر رکن) وقیل بحرف وفی الزیلعی الاصح وجوبه
باللهم صل علی محمد ﴿ دخی واجبك ترکی ایکی رکعتلی اولمیان فرضده رکن

مقداری تشهد اوزرینه زیاده ایله ثالثه‌یه قیامی تأخیر کبی حلبی بلا سنة رکن مقدا ربنی سبحان و بحمده ایله تقدیر ایلدی بعضیلر بر حرف زیاده سیله سجده واجبدر دیدیلر زیلعی‌ده اصح اولان اللهم صل علی محمد الفاظنی زیاده ایله سهوك لزومیدر دیو تصریح اولندی عند البعض وعلی ال محمد دیمد کجه سجدهٔ سهو واجب اولمز بدایعده مذکوردر که مرقوم صلوات شریفه ایله سهوك وجوبی امام اعظم رحمه الله قتنده در امامین همامین رحمهما الله تعالی نزدلرنده واجب دکلدر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمه صلوات شریفه کتورمه‌ده نقصان اولمز که سهو ایله جبر اولنه بیوردیلر امام اعظمك وجوبه قائل اولمسنك وجهی فرض اولان قیامك تأخیری یوقسه صلوات شریفه اتیانی دکلدر غایتی تأخیر صلوات ایله اولدی مناقبده حکایه اولندیکه امام اعظم رحمه الله رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمی رؤیاده کوردی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم کندویه بیوردیلر که بکا صلوات شریفه کتورن کسه‌یه نیچون سهو ایجاب ایتدك جواب بیوردیکی سهو ایتدیکی ایچون وجوابی استحسان بیوردیلر ❊ بحر انتهی ❊ قهستانی روضه‌دن نقلا بعض زمانمز اهالی سندن امامین قولیله فتوی ویردیلر دیو ذکر ایلدی محیطده امام محمد رحمه الله صلوات شریفه ایچون سهوی استقباح ایلدی ونه کوزل دیدی روح الله روحه دیومز سومدر لکن مضمراتده فتوی امام اعظم قولنده در دیومز سومد ❊(والجهر فیما یخافت فیه) للامام (وعکسه) لکل مصل فی الاصح والاصح تقدیره(بقدر مایجوز به الصلاة فی الفصلین)❊ دخی واجبك ترکی قول اصحده امامه کوره اخفائیده جهر وهر بر مصلی‌یه نظرا عکسیکه جهریه‌ده اخفا کبی لکن عباره‌ده قلب واردر صواب اولان فیما یخافت لکل مصل وعکسه للامام عباره‌سیدر یعنی هر بر مصلی‌یه کوره منفرد ویا امام اخفائیه‌ده جهر ایتسه وعکسیکه امام جهریه‌ده اخفا ایتسه سهو سجده‌سی واجبدر صورت مشروحه‌ده کرك اخفا محلنده جهر کرك عکسنده اصح اولان مایجوز به الصلاة مقداریله تقدیردر زیرا جهر ایله اخفادن قلیلدن احترا ز ممکن دکلدر اما کندو ایله نماز صحیح اولان امام اعظمه کوره برامامینه کوره ایکی آیت کثیردر وکندودن احتراز ممکندر قهستانی اشبو سجدهٔ سهوك لزومی کند ونك اوزرینه اخفا لازم اولوب ناسیا قصد جهر صورتنده در اما اوزرینه اخفا لازم اولدیغی معلومی اوله‌رق انجق کلمات وحروفی اظهار وبیان ایچون جهر ایدرسه اوزرینه برشی لازم اولمز بو صورتده جهرك قلیل وکثیری برابر در بحرده جهر ایله اخفاده منفرده برشی لازم اولمز بلکه حکم مزبور امامه خاصدر دیدی ❊(وقیل) قائله قاضیخان (یجب) السهو (بهما) ای بالجهر والمخافتة (مطلقا) ای قل او اکثر (وهو ظاهر

الروایة)واعتمده الحلوانی ❊ بعضیلر جهر ایله اخفا ایله از ویا چوق سهو واجبدر دیدیلر اشبو قیلك قائلی قاضیخاندر و بو قول ظاهر روایتدر امام حلوانی معتمد اولان قول بودر دیدی صاحب بحر اصحاب فتوانك معتمدلرینك نقل ایتدیکی ظاهر روایتدن عدول ایتامك لا یقدر دیدی (تنبیه) فقها تصریح ایتدیلر که بر کمسه ادعیه ویا ثنا ویا تشهددن برشیده سهوا جهر ایتسه برشی لازم کلمز ❊ بحر ❊ ❊(علی منفرد) متعلق بیجب (و مقتد بسهو امامه ان سجد امامه) لوجوب المتابعة (لا بسهوه) اصلا ❊ سجدهٔ مشروحه منفردك وامامی سهو وسجده ایدن مقتدینك اوزرلرینه واجب اولور مقتدی‌یه متابعت لازم اولدیغندن زیرا رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم سجدهٔ سهو بیوردیلر واصحاب کزین رضوان الله تعالی علیهم اجمعین متابعت ایتدیلر اشبو امامك سهوی مقتدینك اوزرینه سجدهٔ سهوك وجوبنه سبب آخردر بر کمسه سهو ایدن امامه سجدهٔ سهوك برینی ایتدکدنصکره اقتدا ایتسه سجدهٔ اخراده امامه متابعت ایدر واولایی قضا ایتمز امام ایکیسنی ایتدکدنصکره اقتدا ایتدکده انلری قضا ایتمدیکی کبی اما امامدن سجده ساقط اولسه مثلا سجده‌دن مقدم تکلم ویاعن قصد حدث لمك ویا مسجددن خروج کبی سببلر ایله مقتدیدن دخی ساقط اولور ❊ بحر ❊ مقتدینك کندونك سهویله اصلا که نه سلامدن مقدم ونه مؤخر سجدهٔ سهو لازم اولمز زیرا مأموم یالکز سجدهٔ سهوی امامك سلامندن مقدم ایتسه امامه مخالفت ایتمش اولور یوق امام سلام ویردکدنصکره ایتسه نمازدن امامك سلامیله خروج ایتمش اولور واما امام کندویه تابع اولسون دینسه تابع اصل اولمق لازم کلور ❊(والمسبوق یسجد مع امامه مطلقا) سواء کان السهو قبل الاقتداء او بعده (ثم یقضی ما فاته) ولو سها فیه سجد ثانیا ❊ مسبوق مطلقا که کرك سهو اقتدادن اول اولسون ویاصکره اولسون امامیله برابر سجده ایدر بعده مافاتی قضا ایدر امامله برابر سلام ویرمز اکر قصدا امامله سلام ویرسه نماز فساده کیدر یوق سهوا ویرسه فساده کتمز وسجدهٔ سهو ده لازم اولمز اکر امامله برابر ویا امامدن مقدم سلام ویرسه واکر امامدن صکره سلام ویررسه سهو لازم اولور منفرد اولدیغندن مسبوق سجدهٔ سهوده امامنه متابعت ایتمیوب ماسبق قضایه قائم اولسه استحسانا نمازینك آخرنده سجدهٔ سهو ایدر تحریمه متحده اولدیغندن کانه نماز واحد اولدی مافاتی قضاده اکر سهو ایدرسه بردخی سجدهٔ سهو ایدر زیرا حکما ایکی نمازده ایکی سهودر تکرار دکلدر امامله برابر سجدهٔ سهوی ایتسه مافاتی قضاده اولان سهوندن ناشی سجده‌سی ایکیسنه کفایت ایدر ❊ بحر ❊(وکذا اللاحق) لکنه یسجد فی آخر صلاته ولو

سجد مع امامه اعاده ✽ لاحق دخی مسبوق کبیجه در امامنك سهو یله کندو یه
سجدهٔ سهو واجب اولور لکن شوقدر وارکه لاحق آخر صلاتنده سجده ایدر امامله
برابر ایتمز فرضا ایتسه اعاده ایدر و قنیه ده ایتدیکندن وآنك ایله نماز فساده کتمز
✽ والمقیم خلف المسافر کالمسبوق وقیل کاللاحق ✽ مسافره اقتدا ایدن مقیم
مسبوق کبیدر یعنی نمازینی اتمامه قیام ایدوب سهو ایتسه کندو یه سجدهٔ
سهو لازم اولور زیرا امامك نمازی تمام اولدقدنصکره کندو منفرد حکمنده اولور
بعضیلر لاحق کبیدر دیدیلر ادا ایتدیکنده سهو ایدرسه سجده ایتمز قرائت
ایتدیکندن کانه امامك خلفنده اولدیغندن ✽ (سها عن القعود الاول من الفرض)
ولو عملیا واما النفل فیعود مالم یقیده بالسجدة (ثم تذکره عاد الیه) وتشهد ولا
سهو علیه فی الاصح (مالم یستتم قائما) فی ظاهر المذهب وهو الاصح فتح ✽
فرضدن قعود اولی سهو ایلسه فرض هر نقدر وترکبی عملی دخی اولورسه ده
بعده سهوی خاطرینه کلسه ظاهر مذهبده تمام قائم اولمدقجه انجق اصح
ولان بودر قعود اوله عودت ایدر و تشهد ایدر وقول اصحده اوزرینه سجدهٔ
سهو ده لازم اولمز بعضیلر قیامه قریب اولمدقجه عودت ایدر دیدیلر بعض
روایتده دزلری اوزره قائم اولورسه عودت ایدر و سجدهٔ سهو ایدر اما نافله ده
هر نقدر رباعیهٔ مؤکده دخی اولورسه ده مادام ثالثه‌یی سجده ایله قید لمدقجه
عودت ایدر قرائت حقنده بهر شفعی برنماز اولدیغندن احتیاطا عودتله امر
اولندی وقتاکه عودت ایدرسه قعودك فرضیتی تبین ایدر پس فرض اولان قیامك
رفضی فرض ایچون اولدیغندن جائز اولور ضرر ایتمز بعضیلر عودت ایتمز دیدیلر
فرض کبی اولدیغنه بناء ✽ حلبی ✽ (والا) ای وان استتم قائما (لا)
یعود لاشتغاله بفرض القیام (وسجد للسهو) لترك الواجب (فلو عاد الی القعود)
بعد ذلك (تفسد صلاته) لرفض الفرض لما لیس بفرض وصححه الزیلعی ✽
والا ایله لم یستتم نفی نفی اولدیغندن شارح رحمه الله وان استتم ایله تفسیر
ایلدی یعنی ساهیٔ مشروح تمام قائم اولورسه قعوده عودت ایتمز فرض
اولان قیامه مشغول اولدیغندن و سهو سجده سنی ایدر واجبی ترك ایتدیکندن
تمام قائم اولدقدنصکره قعوده عودت ایلسه نمازی فساده کیدر فرض اولمیان
شی ایچون فرضی ترك ایتدیکندن زیلعی اشبو قولی تصحیح ایلدی لکن کمال نفس
الامرده بو تصحیح ظاهر دکل دیدی زیرا اشبو مسئله ده قعدهٔ اولایه رجوعنده
غایتی نمازده برمقدار قیامی زیاده وار بو ایسه هر نقدر حلال دکل ایسه ده نمازه
مخل ده دکل زیرا معلومدر مادون الرکعتی زیاده نمازی فساده ویرمز نهایتی اشبو
زیاده ده رفض فرضله فرق وار دینورسه جواب و یریلور که رفض فرضدن

(اثم)

اثم لازم کلور فسادك لزومی ایو جه ظاهر دکل اشبو تفصیلدن قول مصححك
مقابلینك ترجیحی ظاهر اولدی لکن نهرده ابن شحنه دن نقلا خط سیرامیدن حکایة
تمام قائم اولمدیغی صورتده اختلاف وتمام قائم اولدقده فساده عدم خلاف
ذکر ایلدی ابن عوفله زوزنینك قدوری شرحلرنده ذکر ایتدیکی کبی
✽ (وقیل لا) تفسد لکنه یکون مسیئا ویسجد لتأخیر الواجب (وهو الاشبه)
کما حققه الکمال وهو الحق بحر ✽ بعضیلر بعد الاستتمام قعوده فساده کتمز دیدیلر
لکن اسائت ایتمش اولور وواجبی تأخیر ایتدیکندن سجدهٔ سهو ایدر واشبه
اولانده بودر نتکم آنفا کمالك تحقیقی مرور ایتدی وانجق حق اولانده بودر
✽ بحرده بویلجه مرسومدر اولی اولان لتأخیر الفرض وهو القیام ویاخود
لتأخیر الواجب وهو القعود دیمك ایدی ✽ وهذا فی غیر المؤتم اما المؤتم فیعود
حتما وان خاف فوت رکعة لان القعود فرض علیه بحکم المتابعة سراج وظاهره
انه لو لم یعد بطلت بحر ✽ اشبو عدم استتمام صورتنده عودت واستتمامده عدم عودتك
تفصیلی مؤتمك غیری حقنده در اما مؤتم واجب اوله رق عودت ایدر
هر نقدر اماملله برابر رکعت ثالثه نك فوتندن خوف ایدرسه ده
زیرا مؤتمك اوزرینه قعود امامه متابعت ایچون فرضدر سراجده بویلجه مذکوردر
اشبو سراجك قعود فرضدر دیو تعلیلنك ظاهری عودت ایتمزسه نمازی
باطل اولور ✽ بحر ✽ اشبو مسئلهٔ مشروحه‌نك صورتی امام قعدهٔ اولیده
تشهد ایدوب وقائم اولدقده ارقه سنده بولنان جماعتك بعضیسی تشهدی
اونودوب قیام ایتسه اوزرینه عودت ایدوب وتشهد ایتمك واجبدر بعده
امامنه متابعت ایدر هرنه قدر رکعت ثالثه نك فوتی خوفی اولورسه ده
اما منفرد بونك خلافنده در ✽ قلت وفیه کلام والظاهر انها واجبة فی الواجب
فرض فی الفرض نهر ولنا فیها رسالة حافلة فراجعها ✽ شارح رحمه الله
دیرکه سراجك من جهة المتابعة مؤتمك اوزرینه قعودك فرضیتنده نظر واردر
قولی مسلم دکلدر زیرا ظاهر اولان واجبده متابعت واجب وفرضده فرض اولمقدر
بلکه سنتده مشارکت سنتدر نهرده بویلجه مرسومدر ✽ شارح دیرکه اشبو
متابعت امام حقنده بزم بر مسائل متابعتی جامعه رساله مز واردر ای طالب اکا
مراجعت ایله ✽ (ولو سها عن القعود الاخیر) کله او بعضه (عاد) ویکفی
کون کلا الجلستین قدر التشهد (مالم یقیدها بسجدة) لان مادون الرکعة
محل الرفض وسجد للسهو لتأخیر القعود ✽ قعدهٔ اخیره‌دن کلیسندن ویا بعضیسندن
سهو ایدوب قیامه قالقسه سجده ایله قید لمدقجه عودت ایدر وقعودی
تأخیرندن ناشی سهو ایچون سجده ایدر مادون الرکعة محل رفض اولدیغندن

مثلا نصف تشهد مقداری قعود ایدوب بعده قیام وعودت ایدوب بر مقدار
دخی جلوس ایتسه جلستین تشهد مقداری اولسه کفایت ایدر لتأخیر القعود
قولی بعض سبب سهو واجب اولان سلامی ترکدر دینلری رده اشارتدر زیرا
سلام قعود دنصکره درو قعود ایسه هنوز موجود دکلدر ﴿(وان قیدها) بسجدة
عامدا او ناسیا او ساهیا او مخطئا (تحول فرضه نفلا برفعه) الجبهة عند محمد وبه
یفتی لان تمام الشیٔ باخره فلو سبقه الحدث قبل رفعه توضأ وبنی خلافا لابی یوسف رح
حتی قال زه صلاة فسدت اصلحها الحدث ﴿ مسئلهٔ مشروحده خامسه یی عمدا
ونسیانله ویا سهو ایله ویا خطا ایله سجده ایله قیدلسه امام محمد قتنده جبهه سنی سجده دن
رفعله فرضی نفله متحول اولور وانجق بو قول ایله فتوی ویریلور زیرا بر شیئك تمامی
آخری ایله در رفع ایسه سجده نك آخریدر زیرا بر شیٔ ضدی ایله نهایت بولور
بنا برین برکسه امامدن مقدم سجده ایتسه امامی سجده ده کندویه ایرشسه
جائز اولور واکر وضعله تمام اولیدی جائز اولمزدی امامدن مقدم مؤتمك
ادا ایتدیکی هر برکن جائز اولمدیغندن ﴿ بحر ﴿ پس خامسه یی سجده ایله قیدلیان
کمسه یه قبل الرفع حدث سبقت ایلسه آبدست آلور وبنا ایدر یعنی فرضك
اوزرینه قعود وسلامله اتمام ایدر امام ابی یوسف ایچون خلاف واردر یعنی مشار
الیهك نزدنده قعوده عودت ایتمز وفرضی باطل اولور حتی امام محمدك اشبو سبق
حدث صورتنده اولان قولنی استماع ایتدکده بو ردیکه نه کوزل نمازکه فساده
کتدی وکندویی حدث اصلاح ایلدی زه کلمه سی زاء مکسوره ایله بر نسنه
استحسان اولند قده دینلور بعضا تهکما اسائت ایدن کمسه یه احسنت دینلدیکی کبی
امر مستقبحده ده استعمال اولنور هایی بعضیلر کسر ایله وبعضیلر سکونله قف
وزننده ضبط ایتدیلر ﴿ والعبرة للامام حتی لو عاد ولم یعلم به القوم حتی سجدوا
لم تفسد صلاتهم مالم یتعمدو السجود وفیه یلغز ای مصل ترك القعود الاخیر
وقید الخامسة بسجدة ولم یبطل فرضه ﴿ خامسه یی سجده ایله تقییددن اقدم
عودت ایدوب واتمامده اعتبار امامه در حتی امام عودت ایتسه وقوم عودته عالم
اولمسه لر سجده ایتسه لر سجودلری عن قصد اولمدقجه نمازلری فساده کتمز
قصدا اولورسه فساده کیدر اقتدا محلنده انفراد ایتدکلرندن واشبو نماز حقنده
لغز تکلم اولنور که قنغی مصلیکه قعدهٔ اخیره یی ترك ایلدی وخامسه یی سجده ایله
قیدلدی وفرضی باطل اولمدی لکن خامسه یی سجده ایله تقییدی صورتا در
زیرا امامك قیامنك ورکوعنك ارتفاعیله کندولرکده قیام ورکوعلری ترك
اولنمش اولور حقیقة خامسه بولنمز ﴿(وضم سادسة) ولو فی العصر والفجر
(ان شاء) لاختصاص الکراهة والاتمام بالقصد (ولا یسجد للسهو علی الاصح)

(لان)

لان النقصان بالفساد لا ینجبر ﴿ خامسه یی سجده ایله تقیید ایله فرض نفله
متحول اولد قده دیلرسه سادسه ده ضم ایدر هرنقدر عصرده وفجرده ده
اولورسه ده بعضیلر سادسه ضم اولنماز دیدیلر وفجره مناسب رابعه در
وبعد العصر نافله نك مکروه اولدیغی واتمامك وجوبی نافله یه شروع قصدا
اولدیغنه مبنیدر لاختصاص الکراهة ولو فی العصر والاتمام ان شائه راجعدرلر
ان شاء قیدندن منفهم اولان ضمك ندبیدر وجوبنده ده قائل واردر صورت
مشروحده ده قول اصح اوزره سجدهٔ سهو ایتمز فساد ایله اولان نقصان منجبر
اولمدیغندن ﴿(وان قعد فی الرابعة) مثلا قدر التشهد (ثم قام عاد وسلم) ولو سلم
قائما صح ثم الاصح ان القوم ینتظرونه فان عاد تبعوه (وان سجد للخامسة سلموا)
لانه تم فرضه اذ لم یبق علیه الا السلام ﴿ مثلا رباعینك رابعه سنده ویا ثلاثینك
ثالثه سنده ویا ثنائینك ثانیه سنده تشهد مقداری قعود ایتسه بعده قائم اولسه
عودت ایدر وسلام ویرر قائما دخی سلام ویرسه صحیح اولور بوندنصکره
صورت مزبوره ده اصح اولان جماعت امامه منتظر اولورلر قعده یه عودت
ایدرسه کندویه اتباع ایدرلر یوق خامسه یه سجده ایدرسه قوم سلام ویررلر
امامك فرضی تمام اولوب اوزرنده انجق سلام قالدیغندن اصحك مقابلی قوم امامه
اتباع ایدرلر نمازلری قعده ایله تمام اولدیغندن وجه اصحیت امامه بدعتده
اتباع اولنمقدر ﴿(وضم الیها سادسة) ولو فی العصر وخامسة فی المغرب
ورابعة فی الفجر به یفتی (لتصیر الرکعتان له نفلا) والضم هنا آکد ولا عهدة لو قطع
ولا بأس باتمامه فی وقت کراهة علی المعتمد ﴿ صورت مشروحده قول اظهره
کوره ندبا وعند البعض وجوبا خامسه یه سادسه ضم ایدر هرنقدر
عصرده ایسه ومغربده خامسه وفجرده رابعه ضم ایدر انجق بو قولله فتوی
ویریلور واشبو ضم مشروعی ایدرکه ایکی رکعت کندویه نفل اوله وبونده
ضم زیاده آکددر زیرا فرضی تمام اولدی پس اشبو ایکی رکعتی قطع ایدوب
سجدهٔ سهو ایتمسه واجبی ترك لازم کلور یوق قطع ایتیوب قیامدن
جلوس ایدوب وسجدهٔ سهو ایتسه سجدهٔ سهوی وجه مسنون اوزره ادا ایتمامش
اولور بناء علیه سادسه یی ضم ایدوب رکعتین اوزره جلوس ایدوب
وسجدهٔ سهو ایتمك لازم اولدی اما اولکی مسئله بونك خلافندر زیرا کندوده
فرضیت باقی قالمدیکه نقصاننك تدارکنه محتاج اولنه ﴿ حلبی ﴿ وقطع ایدرسه
اوزرلرینه برشی لازم کلمز مقصود اولمدیغندن وقول معتمد اوزره وقت کراهتده
اتمامنده باس یوقدر بوکا کوره اتمامی خلاف اولی اولور ﴿(وسجد للسهو)
فی الصورتین لنقصان فرضه بتأخیر السلام فی الاولی وترکه فی الثانیة ﴿

صورتين سابقتين كه عودت ايدوب وسلام ويرديكى وياخود ضم ساد سد
ايتديكى صورتلرده سهو ايچون سجده ايدر اولكنده سلامى تأخير ايله
وايكنجيده كندويه خاص اولان فرض سلامكه كند وايله فرض اولان
قعده بتنده نماز اولميان سلا مدر انى تركله فرضى نقصان اولديغندن
بومقامده التينك باشنده سلامى هر نقدر جميع صلاتدن اخراج ايتديسه ده
لكن كندوبى سلام مخصوص مشروح فوت ايتدى ﴿ (و) الركعتان
(لاينوبان عن السنة الراتبة) بعد الفرض فى الاصح لان المواظبة
عليهما انما كانت بتحريمة مبتدأة ولو اقتدى به فيهما صلاهما ايضا وان افسد
قضاهما به يفتى نقايه ﴾ ركعتان مرقومتان قول اصحده فرضدنصكره
اولان سنة راتبه مقامنه قائم اولمزلر اشبو قول امام اعظم رحمه الله قوليدر
امامين رحمهما الله قائم اولور ديديلر قائم اولمدقلرى سنة راتبه يه مواظبت
انجق تحريمهٔ مبتدئه ايله اولديغيچوندر حتى بركسه دردنجيده اوتوروب
بعده قيام وضم سادسه ايدن كمسه يه اقتدا ايتسه فرضى ادا ايتديكى اول
ايكى ركعتده ايدر اكر كندوده اقتدا ايتديكى نافله يى فساده ويرسه اول ايكى
ركعتى قضا ايدر انجق بوقول ايله فتوى ويريلور نقايه‌ده بوبلجه مسطوردر ☼
﴿ ولوترك القعود الاول فى النفل سهوا سجد ولم تفسد استحسانا) لانه كما شرع ركعتين
شرع اربعا ايضا وقد منا انه يعود ما لم يقيد الثالثة بسجدة وقيل لا ﴾ نافله‌ده
بركسه قعود اولى سهوا ترك ايدرسه سجدهٔ سهو ايدر واستحسانا نمازى فساده كتمز
قياميله جمله‌سى بر نماز اولمش اولورده قعدهٔ اولى واجب خاتمه فرض اولور زيرا نفل
ايكى ركعت مشروع اولديغى كبى درتده مشروع در ثالثه‌يى سجده ايله
قيدلمديغى صورتده عودت ايدر ديو شارح مصنفك سها عن القعود الاول
ديديكى محلده ذكر ايلدى بعضيلر فرض كبى اولديغندن عودت ايتمز ديديلر
واولى اولان ايضا كلمه سنك حذفيدر كالفظندن معناسى منفهم اولديغندن ☼
﴿ (واذا صلى ركعتين) فرضا اونفلا (وسها فيهما فسجد له بعد السلام ثم اراد
بناء شفع عليه لم يكن له ذلك) البناء اى يكره له تحريما لئلا يبطل سجوده بلاضرورة ﴾
بركسه فرض ويانافله ايكى ركعت نماز قيلسه وانلرده سهو ايتسه وبعد السلام
سجده ايلسه بعده اول ادا ايتديكى نمازك اوزرينه ايكى ركعت نماز بنا ايتمك
مراد ايتسه اول بنا كند وايچون اولمزكه يعنى تحريما مكروه اولور بلاضرورة
واجب اولان سجده‌سى باطل اولمق ايچون بونفل اوزرينه بناده امافرضه بناده
ايكى كراهت دخى واردر برى فرضك سلامنى تأخير وبرى بلاتحريمة مبتدأة نفله
دخول واشبو صكره‌كى نفلى نفل اوزرينه بناده‌ده اولور اكر اول ايكى

ركعته نيت ايتديسه ﴿ (بخلاف المسافر) اذا نوى الاقامة لانه لولم يبن بطلت ﴾
مسافر اقامته نيت ايدرسه مسئلهٔ سابقه‌نك خلافه‌در يعنى ايكينك اوزرينه
بنا ايدر سجدهٔ سهودنصكره وكندويه درت قيلمق لازم اولور زيرا مسافر اقامته
نيت ايلسه اوزرينه لازم اتمامى بنا ايتمسه نمازى باطل اولور بونده هر نقدر
نقض واجب وار ايسه ده لكن كندودن اعلى اولان فرض باطل اولمسون
ايچون كندويه تحمل اولندى ☼ ﴿ (ولوفعل ماليس له) من البناء (صح) بناؤه
(لبقاء التحريمة ويعيد) هو والمسافر (سجود السهو على المختار) لبطلانه بوقوعه
فى خلال الصلاة ﴾ كندو ايچون اوليان بنايى ايتسه تحريمه باقى اولديغندن
بناسى صحيح اولور كندى ومسافر قول مختار اوزره سجود سهوى اعاده ايدر
اثناى صلاتده وقوعيله باطل اولديغندن بعضيلر اعاده ايتمز ديديلر زيرا جابر
اوله‌رق واقع اولديغندن كندويه اعتبار اولنور على المختار قولى مسافر كده
سجدهٔ سهوى اعاده‌سنده اختلافى موهمدر حالبوكه بونده اختلاف يوقدر بلكه
اختلاف ماقبلنده‌كى مسئله‌ده‌در بوكا كوره اولى اولان بحر كبى والمسافر كلمه‌سنى
مشبه‌به ايده‌رك على المختار قولنك عقبنده ذكر ايدى ﴿ (سلام من عليه
سجود السهو يخرجه) من الصلاة خروجا (موقوفا) ان سجد عاد اليها
والالا ﴾ اوزرينه سجدهٔ سهو لازم اولان كمسه‌نك سجده‌دن مقدم سلامى
كندويى نمازدن خروج موقوفله اخراج ايدرسه اكر سجده ايدرسه نمازه عودت ايدر
يوقسه ايتمز اشبو قول امامين قوليدر امام محمد وزفر سلام مرقومى اصلا
نمازدن اخراج ايتمز جبر بالسجود تحريمهٔ صلاتده متحقق اولديغندن ديديلر
☼امداد الفتاح ﴿ وعلى هذا (فيصح الاقتداء به ويبطل وضوءه بالقهقهة ويصير
فرضه اربعا بنية الاقامة ان سجد) للسهو فى المسائل الثلاث ﴾ اشبو سجدهٔ
سهوى ادا ايدرسه نمازه عودت ايتديكنه كوره كندويه اقتدا صحيح اولور
وقهقهه ايله آبدستى باطل اولور واقامته نيتله فرضى درت اولور اشبو مسائل
ثلثه‌ده سهو سجده‌سنى ايتديسه امام محمد ايله امام زفر قتنده مطلقا اقتدا صحيح
اولور ☼ نهر ﴿ (والا) يسجد (لا) تثبت الاحكام المذكورة كذا فى عامة الكتب ﴾
واكر سجده ايتمزسه احكام مذكورهٔ ثلثه ثابت اولمز عامهٔ كتبده
بويلجه مرسومدر ﴿ وهو غلط فى الاخيرتين والصواب انه لايبطل وضوءه
ولايتغير فرضه سجد اولا لسقوط السجود بالقهقهة وكذا بالنية لئلا يقع فى خلال
الصلاة وتمامه فى البحر والنهر ﴾ اشبو حكم مزبور ايكى صكره‌كنده غلطدر
صواب اولان امامينه كوره آبدستنك باطل اولمامسيدر زيرا قهقهه حرمة
صلاته تصادف ايتديكندن طهارت منتقض اولمدى وقهقهه دنصكره سجده‌يه

عـودنده معذوردر امام محمده كوره مطلقا منتقض اولور ومسافرك فرضى متغير
اولمز سجده ايتسون ويا ايتمسون سجده قهقهه ايله ساقط اولديغندن زيرا
قهقهه سجده يه منافيدر يننده بوبلجه سجده نيتله ده ساقط اولور سجود
اثناى صلاتده واقع اولمسون ايچون زيرا قبل السجود اقامته نيت ايتديكده
حكم امامنه كوره فرضنك متغير اولميوب وسجده سنك سقوطيدر
سجده ايتسه حرمت صلاته عودت ايتمش اولور فرضى درده متغير اولمش اولور
سجده سى خلال صلاتده اولور اكاده اعتبار اولمديغندن كندويه اشتغالده
برفائده اولمز ❊ بحر ❊ (ويسجد للسهو ولو مع سلامه) ناويا (للقطع) لان نية
تغيير المشروع لغو (مالم يتحول عن القبلة اويتكلم) لبطلان التحريمة
ولونسى السهو اوسجدة صلبية اوتلاوية يلزمه ذلك مادام فى المسجد ❊ سجدهٔ
سهوى قطعله ايدر هرنقدر قطعه نيت ايدرك سلامله اولورسه ده مادام قبله دن
تحول ويا تكلم ايتمديكجه زيرا مشروع اولان سجدهٔ سهوى تغييره نيت لغودر
صريح طلاقله ابانه يه نيت كبى وظهرده التى يه نيت كبى تحول ويا تكلم بولندقده
تحريمه باطل اولور اما اوزرنده صلبيه ويا تلاويه اولديغى خاطرنده ايكن
سلام ويرسه نمازى فساده كيدر زيرا سلامدنصكره خاطرنده اولان شيئى
قضايه مقتدر اولمز اما نسيانله سلام ويرسه فساده كتمز لكن تذكر ايتدكده
اولا صلبيه يى صكره تلاويه يى ادا ايدر سجدهٔ سهوى ويا صلبيه يى وياتلاويه يى
اونودرسه مادام مسجدده اولدقجه كندويه لازمدر بوندن ظاهر
اولان هرنقدر قبله دن متحول اولورسه ده صحراده اولورسه خلفنه
وياعيننه ويا يسارينه صفى تجاوز ايدرسه صلبيه فساده كيدر تلاويه ايله
سهويه ده نقصان وعدم جبر تقرر ايدر قدامى طرفنه كيدرسه ستره اولورسه
آنى تجاوز ايتمدكجه بنا ايدر اولمزسه موضع سجودى تجاوز ايدرسه عودت ايتمز
انجق اصح اولان قول بودر ❊ (سلم مصلى الظهر) مثلا (على) رأس (الركعتين
توهما) اتمامها (اتمها) اربعا (وسجد للسهو) لان السلام ساهيا لايبطل لانه
دعاء من وجه ❊ مثلا صلات ظهرى ادا ايدن كمسه اتمامنى توهم ايده رك
ايكيده سلام ويرسه دردده تكميل ايدر وسجدهٔ سهو ايدر زيرا سهوا سلام نمازى
ابطال ايتمز من وجه دعادر كندو ايله مؤمننه امان طلب اولنور دعا ايسه
نمازى قطع ايتمز (تنبيه) ذواليدين رضى الله تعالى عنهك روايت ايتديكى
حديث شريفدن منفهم اولان رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمدن
بتسو نمازينك ايكى ركعتندن سهو واقع اولدى اقصرت الصلاة ام نسيت ديو
كندولردن استكناه اولندى مشارق شريف شارحى رسول الله صلى الله تعالى

عليه وسلمك انما انا بشر انسى كما تنسون فاذا نسيت فذكرونى حديث شريفى
شرحنده بيورديكه اشبو حديث شريفده انبياء ذيشان عليهم صلوات الرحمن
حضراتنده سهوك جوازينه ايما واردر بعضيلر جائز دكلدر زيرا سهو غفلتدر
انلر ايسه غفلتدن منزهلردر ديديلر جواب ممكنكه اخبار عن الله اولان
تبليغ رسالت وتبيين شريعتده كندولردن سهو ممتنعدر بونلرك ماعداسنده
جائزدر ❊ ورسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك سهوى الله ذوالجلال
حضرتيله كمال شغل وتفكر مقامى اولديغندن اولدى حتى بومضمونده بعض
شعر بيورديلركه (نظم) يا سائلى عن رسول الله كيف سها ❊ والسهو
عن كل قلب غافل لاهى ❊ قد غاب عن كل شئ سره فسها ❊ عما سوى الله فى التعظيم لله
❊ ابو السعود ❊ (بخلاف مالو سلم على ظن) ان فرض الظهر ركعتان بان ظن
(انه مسافر او انها الجمعة او كان قريب عهد بالاسلام فظن ان فرض الظهر
ركعتان او كان فى صلاة العشاء فظن انها التراويح فسلم) او سلم ذاكرا ان عليه
ركنا حيث تبطل لانه سلام عمد وقيل لاتبطل حتى يقصد به خطاب آدمى ❊
مسئلهٔ مشروحه نك خلافنده در شو برمسئله كه بركمسه كندوينى مسافر ظنيله
ظهرك فرضى ايكى ظن ايدوب وياجمعه در ويا اسلامه دخولى قريب العهد
اولديغندن ظهرك فرضى ايكى ركعت ظن ايدوب سلام ويرسه ويا يتسو نمازنده
اولسه ده تراويح ظنيله سلام ويرسه ويا خود اوزرنده بر ركن اولديغى
متذكر اوله رق سلام ويرسه اشبو صور مشروحه ده سلام عمدا اولديغندن
نماز باطل اولور بعضيلر سلامله بر آدمه خطاب قصد اولنمدقجه باطل اولمز
ديديلر ❊ (والسهو فى صلاة العيد والجمعة والمكتوبة والتطوع سواء) والمختار
عند المتأخرين عدمه فى الاولين لدفع الفتنة كما فى جمعة البحر واقره المصنف
وبه جزم فى الدرر ❊ سهو بيرام وجمعه نمازلرنده فرضده ونافله ده بردر
عند المتأخرين مختار اولان ايكى اولكنده بلكه هر برجمع كثيرده سهوك عدميدر
وتشويشى دفع ايچون نته كم بحرك جمعه بابنده مرسومدر ❊ ومصنف مرحوم
قول مختارى اقرار ايلدى وبونكله منلا خسرو جزم ايلدى لكن درر محشيسى
وانى دررك كلامنى جمع كثير حضوريله تقييد ايلدى يعنى جمعه ده وبيرامده
جمع كثير اولمزسه تركى موجب كثرت اولمديغندن سجده ايدر ديمك ❊ (واذا شك)
فى صلاته (من لم يكن ذلك) اى الشك (عادة له) وقيل من لم يشك فى صلاة
قط بعد بلوغه وعليه اكثر المشايخ بحر عن الخلاصة (كم صلى استأنف)
بعمل مناف وبالسلام قاعدا اولى لانه المحلل ❊ شك كندو ايچون عادت
اولميان وعند البعض بعد البلوغ اصلا نمازده شك ايتميان كمسه نمازى حالنده

شك ايتسه كه نمازى قاچ ركعت ادا ايلدى اول نمازى نمازه منافى برعمله دخى
قاعدا اولسون ويا اولمسون سلامله سلام محلل اولديغندن استيناف ايدر
اما نمازه منافى برعمله نمازى كيرو دوندرميوب مجرد قلبندن استينافه نيت
ايتسه اولمز وآنكله نمازدن خروج ايتمش اولمز واول حال اوزره ظن غالبله نمازى
اكمال ايتسه نماز باطل اولماز شوقدر واركه شك ايتديكى نماز فرض ايسه
نفله منقلب اولور مجددا فرضى ادا لازم اولور يوق نافله ايسه قضاسى لازم
اولور هرنقدر اكمال ايتديسه ده استيناف واجب اولديغندن شكده طرفين
مساوى اولور فى صلاته قولندن مستبان اولان شكك نمازده اولمسيدر اما
بعدالفراغ مثلا اوچ ويا درت ادا ايتدم ديو شك ايتسه برشى لازم اولمز امرنى
صلاحه حملا درت قيلمش دينلور وكم كلمه سنده ده اشارت واركه شكك صفتك
اتحاديله عدد ده در اما شك فقط صفتده اولسه مثلا ظهر نيتيله بر ركعت
قيلسه بعده شك ايتسه كه عصرده در بعده اوچنجيده نافله ده ديو شك ايتسه
صكره دردنجيده بنه ظهردر ديو شك ايتسه فقها ظهرده اولمش اولور
شكه اعتبار اولنمز بيورديلر ﴿ (وان كثر) شكه (عمل بغالب ظنه ان كان) له
ظن للحرج (والا اخذ بالاقل) لتيقنه (وقعد فى كل موضع توهمه موضع قعوده
ولو واجبا لئلا يصير تاركا فرض القعود او واجبه) ﴾ برمصلينك شكى چوق اولسه
اكركندو ايچون ظن اولورسه دفعا للحرج ظن غالبيله كه اكبر رأيله
عمل ايدر زيرا هر برشكده نمازى اعاده ايدر دينلسه حرج اولور كثرت
اكثر قولى اوزره مرۀ ثانيه ايله شمس الائمة السرخسى قولنه كوره اعتياد ايله
فخر الاسلام كلامنه نظرا بر نمازده ايكى دفعه اولمليدر واكر كندو ايچون
ظن اولمز ايسه اقل ايله عمل اولنور انده يقين اولديغندن حتى موضع قعودى
توهم ايلديكى هر بر محلده قعود ايدر هرنقدر قعود واجب اولورسه ده فرض
ويا واجب اولان قعودى ترك لازم كلمسون ايچون مثلا درت ركعتلى نمازده
اولكنده ويا ايكنجيده اولديغنده شك ايتسه اول ركعتى اولى عد ايدر بعده
قعود ايدر صكره قيام ايدر بر ركعت دخى قيلر بنه قعود بعده قيام وبنه قعود
صكره بنه قيام وقعود ايله درت قعده ايتمش اولور ايكيسيكه اوچنجيله
دردنجى فرضلردر وايكيسى واجبلردر ﴿ (و) اعلم انه (اذا شغله ذلك) الشك
فتفكر (قدر اداء ركن ولم يشتغل حالة الشك بقراءة ولا تسبيح) ذكره فى الذخيرة
(وجب عليه سجود السهو فى) جميع (صور الشك) سواء عمل بالتحرى او بنى على الاقل
فتح لتأخير الركن لكن فى السراج انه يسجد للسهو فى اخذ الاقل مطلقا وفى غلبة
الظن ان تفكر قدر ركن ﴾ معلوم اولسونكه مصلى بى شك مزبور مشغول قيلوب

اداء ركن مقدارى متفكر اولسه واول حالده قرائت وتسبيحه مشغول اولمسه
شك صورتلرينك جملهسنده كرك تحرى وغلبۀ ظنله معلومى اولسون وكرك
اقله بنا ايتسون اوزرينه سجدۀ سهو لازم اولور ركعتى تأخير ايتديكندن اما
قرائته ويا تسبيحه مشغول اولسه سجده لازم اولمز اداء ركن مقدارى سنته
رعايت ايتمكسزين مثلا بركره سبحان الله ديمك كبى اولور سده اولور لكن
سراجده اقله عملده اداء ركن قدرى تفكر ايتسون ويا ايتمسون سهو سجدهسنى
ايدر زيرا اقله بناده زياده احتمالى اولديغندن مطلقا نقصان بولنديغى ايچون
برجاردن لازمدر غلبۀ ظنده تفكر ايدرسه سهو لازم اولور ديو تصريح
اولندى ﴿ فروع اخبره عدل بانه ما صلى اربعا وشك فى صدقه وكذبه اعاد
احتياطا ﴾ مصلى يه برعادل كسنه درت ركعت قيلدك ديو خبر ويرسه مرقومده
مزبورك صدق وكذبنده شك ايتسه احتياطا اعاده ايدر اشبو مسئله شك مزبور
صورتلرندن مستثنادر بونده تفصيل سابق اجرا اولنمز صورت شكدن اولديغى
مخبرك صدقنده شكى نمازده شك اولديغى ايچوندر اما كندونك عندنده درت
قيلديغى متيقن اولورسه مخبرك قولنه التفات اولنمز واكر تصديق ايدرسه اعادهسى
فرض اولور بلكه اعاده احتياطا قولندن دخى ظاهر اولان افترا ضدر كندوده
عهدۀ فرضدن يقينا خروج بولنمديغندن واكر ايكى عدل اخبار ايدرسه شكينه
اعتبار اولنمز انلرك قوليله عمل اولنور تتكم مراقى الفلاح نام كتابده بويلجه مرسومدر
﴿ ولو اختلف الامام والقوم فلو الامام على يقين لم يعد والا اعاد بقولهم ﴾
امامله جماعتك كلبسى اختلاف ايتسه اكر امام كندو قولنده يقين اوزره
اولورسه اعاده ايتمز يوقيسه انلرك قوليله اعاده ايدر اما صورت مشروحهده
قوم اختلاف ايدوب بعضيسى اوچ وبعضيسى درت قيلدى ديسه امام قنغيسنك
قولنه قائل ايسه آنكله عمل اولنور هرنقدر بردانه اولورسه ده اكر امام نمازى اعاده
ايدوب قوم دخى كندويه اقتدا ايدرلك اعاده ايدرلرسه صحيح اولور زيرا اكر
امام صادق اولورسه اقتداء المتنفل بالمتنفل اولور كاذب اولورسه مفترضك
مفترضه اقتداسى اولور ﴿ شك انها ثانية الوتر ام ثالثه قنت وقعد ثم صلى اخرى
وقنت ايضا فى الاصح ﴾ بركمسه وترك ايكنجيسنده ويا اوچنجيسنده اولديغنده
شك ايتسه اول ركعتده قنوت وقعود ايدر بعده بر ركعت دخى قيلر قول اصحده
بنه قنوت ايدر واعادۀ قنوتده سهو ايله شكك فرقى يوقدر ﴿ شك هل كبر للافتتاح
اولا او احدث اولا او اصابه نجاسة اولا او مسح رأسه اولا استقبل ان كان
اول مرة والا لا ﴾ بركمسه افتتاح ايدوب ويا ايتمديكنده ويا طهارتنه حدث عارض
اولوب اولمديغنده ويا بدننه ويا ثوبنه ويا مكاننه جواز صلاته مانع نجاست

اصابت ایدوب ویا تمدیکنده و آبدستدن فارغ اولمزدن مقدم باشنه مسح اولوب
ویا اولمسنده شك ایتسه اکر صور مشروحه نك جمله سنده ابتدا وقوعی
ایسه استیناف ایدر یوق بو مثللو شك کندویه چوق واقع اولورسه التفات
اولنمز ﴿ واختلف لو شك فی ارکان الحج وظاهر الروایة البناء علی الاقل وعلیك
بالاشباه وفی قاعدة الیقین لایزول بالشك ﴾ ارکان حجده شك صورتنده بین
العلماء العظام اختلاف واقع اولدی ظاهر روایت اقله بنادر اشبو بحثك تحقیقنی
اشباهك الیقین لایزول بالشك قاعده سندن طلب ایله .

﴿(باب صلوة المریض)﴾

مرضی بعضیلر معنی یزول بحلوله فی بدن الحی اعتدال الطبائع الاربعه ایله تعریف
ایدرلر لکن تعریف بالاخفی قبیلندندر زیرا مرض لفظندن مرادی فهم مزبور
تعریفدن فهمدن اجلی در کشف الاسرارده حالة للبدن خارجة عن المجری
الطبیعی دیو بیان اولنمشدر ※ بحر ﴿ من اضافة الفعل لفاعله او محله ومناسبته
کونه عارضا سماویا فتأخر سجود التلاوة ضرورة ﴾ صلاتك مریضه اضافتی فعلك فاعلنه
ویا محلنه اضافتی قبیلندندر هر بر فاعل محلدر عکسی دکلکه مثلا مریض نمازه
محلدر و فاعلدر وتحرك الخشبة ترکیبنده خشبه حرکته محلدر وفاعلدر اشبو بابی
سجود سهوك عقیبنده ذکرك مناسبتی هر برلری عارض سماوی اولدیغنه مبنیدر
سهوك مریض اوزرینه تقدیمی سهو مریضدن وصحیحدن هر برلرینه شامل اولوب
اعم اولمغله کند ونك بیاننه حاجت زیاده مس ایتدیکندن ناشیدر پس
مناسبت مشروحه یه بناء سجدۀ تلاوت سجود سهودن ضرورتا تأخر ایلدی
یوقسه هر برلری نمازك جزئی کبی اولمق ویاخود هر برلری نمازده واقع
سهو ویا تلاوت اوزره ترتب ایدوب و کندولرندنصکره سجود اولمق مناسبتیله
سجدۀ تلاوه نك حقی سهو ایله برابر ذکر اولنمق ایدی شوقدر وارکه سجدۀ سهو
نمازه مخصوصدر سجدۀ تلاوت نمازده اولدیغی کبی نمازك خارجنده ده اولور
﴿ (من تعذر علیه القیام) ای کله (لمرض) حقیقی وحده ان یلحقه
بالقیام ضرر به یفتی (قبلها او فیها) ای الفریضة (او) حکمی
بان (خاف زیادته او بطأ برئه بقیامه او دوران رأسه
او وجد لقیامه الما شدیدا) ﴾ فرض نمازدن مقدم ویا نماز اثناسنده
قیامله کندویه ضرر اولان مرض حقیقیدن ناشی قیامك کلیسی اوزرینه
متعسر اولان کسه ویاخود قیام سببیله مرضنك زیاده سندن ویا مرضك

صاغلمسینك ممتد و کج اولمسندن ویا باش دونمسی خوفی ویا قیامله الم شدید
بولمسیله مرض حکمیدن اوتوری قیامك کلیسی اوزرینه متعسر اولان کسه
قاعدا نمازی ادا ایدر مرض حقیقینك تعریفی مریضه قیامله ضرر لاحق اولمقدر
انجق بو قول ایله فتوی ویریلور تعذردن مراد تعسردر یوقسه عدم
امکان دکلدر قیامی کلمه لفظیله تفسیر قریبا متنده ذکر اولنان وان قدر
علی بعض القیام قام قولنه مبنیدر نهر مرض حقیقی بی ما یتعسر به القیام ایله
حکمی بی ما لا یتعسر ولکن یشتد به المرض او یمتد ایله تفسیر ایلدی اشبو تفسیر
حلبینك مرض حقیقی ما یتعذر معه القیام ایله تفسیرندن اولیدر وبیرام
و وتروندر اولنان نمازلر دخی فرضده ملحقلردر کندولرده قیام لازمدر
ومرضك ازدیادی یا تجربه ایله ویا طبیب حاذق مسلمك اخباریله در دوران
رأس مرضدن ناشی اولمسه ده اولور مثلا سفینه ده اولمق کبی وقیامده
الم شدید بولمق مرض حقیقیدندر حکمیدن عدی ایوجه ظاهر دکلدر
﴿ او کان لو صلی قائما سلس بوله او تعذر علیه الصوم کامر ﴾
سلس فرج وزننده در مرض حکمی یاخود قائما نماز قلدقده بولی طوتمیوب
بلا اختیار سیلان واقع اولمق ویاخود قائما قیلدیغی تقدیرجه کندویه صوم
متعذر اولمق کبی یعنی اشبو نوع کسه لر نمازی قاعدا ادا ایدرلر
وصائم اولورلر برکسه قیامه قادر اولوب سجده یه مقتدر اولمسه قاعدا ادا ایدر
ویاخود قیام ایتدکده کندوبی عدو کورسه ویاخود بر خیمه ده اولسه ده
قیامه مقتدر اولمسه وطشره خروج ایتسه یغمور وچامورد نماز قلمغه
قادر اولمسه قاعدا قیلرینه بو یلجه یارم باش اغریسی باشك نصفی دردناك
اولور و دیش وکوز اغریسنه مبتلا اولوب قیامه قدرتی اولمیان کسه بنه
قاعدا نمازی ادا ایدر قهستانیده بو یلجه مرسومدر بنه بو یلجه یول اوزره
محفه ده اولوب نازل اولدقده یولده قلاجغی درکار اولان کسه فرائضی
محملی اوزره قیلر ونزول ورکوبه مقتدر اولمیان مریض راکب دخی بنه بو یلجه در
※ بحر ※ تتمه کم شارحك بیان ایتدیکی سلس بول وتعذر صوم مسئله لری
شروط صلاة بابنده وقد یتحتم القعود کمن یسیل جرحه اذا قام او یسلس بوله
او یبدو اربع عورته او یضعف عن القرآءة اصلا او عن صوم رمضان ولو اضعفه
عن القیام الخروج لجماعة صلی فی بیته منفردا به یفتی دیدیکی محلده
مرور ایتدی ※ حلبی ﴿ (صلی قاعدا) ولو مستندا الی وسادة او انسان فانه
یلزمه ذلك علی المختار (کیف شاء) علی المذهب لان المرض اسقط عنه الارکان
فالهیآت اولی وقال زفر کالمتشهد قیل وبه یفتی ﴾ مذهب مختار اوزره

هرنه درلو دیلرسه یعنی متربعا وبامحتبیا یعنی کنده کیرمك ویامتشهد کبی معذور مشروح قاعدا نمازی ادااید رهرنقدر وساده ویاانسانه استناد ایله اولورسه ده قول مختار اوزره کندویه استناد لازم اولدیغندن علی المختار قولنك ظاهری مسئله‌نك خلافنه اولمسنی ایما ایدرلکن بحر وقهستانی صاحبلری اختلاف حکایه ایتدیلر وقعودك برکیفیتله تقیید اولنمدیغی ایسر اولدیغندندر مریض مذکورك قعودی مرض ارکانی اسقاط ایتدیکندن هیئتی اسقاطی بالطریق الاولی اولدیغیدر لکن ارکانك سقوطی تعسر ایچوندر هیئتده او قدر عسرت اولمز امام زفر رحمه الله تشهدده‌کی قعودی کبی قعود ایدر دیدی خلاصه وتجنیس صاحبلری انجق اشبو امام زفرقولیله فتوی ویریلور دیدیلر صاحب نهر اختلاف مریضك تشهد حالنك غیریده قعودنده اما تشهدی حالنده اتفاقا قعودی جلسهٔ معتادهسی اوزره‌در دیدی لکن شارحك ذکر ایتدیکی علت تشهد حالنده اولان قعودده جاریدر ﴿ (برکوع وسجود وان قدر علی بعض القیام) ولومتکئا علی عصا اوحائط (قام) لزوما بقدر مایقدر ولوقدر اية اوتکبیرة علی المذهب لان البعض معتبر بالکل ﴾ برکوع لفظنده که باصلی فعلنه متعلقدر یعنی مرقوم مریض قاعدا رکوع وسجود ایله نمازی قیلار مریضك هیئت مشروحه اوزره نمازینك جوازی محمد ثبتنك عمران بن حصین رضی الله تعالی عنهدن روایت ایلدکاری باسورمرضنه مبتلا ایدم رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمدن نمازدن سؤال ایتدم سعادتله بیوردیلرکه اباق اوزره ادااله یوق قدرتك اولمزایسه قاعدا ادااله اکاده قادر اولمزایسك یانك اوزره برروایتده اکاده قادر اولمزسك ارقاك اوزره ادا ایله الله عظیم الشان برقوله تکلیف بیورمز الا وسعنده اولان تکلیفی بیوررحدیث شریفله در مریض بعض قیام اوزره قادراولسه هرنقدر عصایه ویاجداره اتکاایله‌ده اولورسه قدرتی مقداری قائم اولمق لازمدر مذهب مختار اوزره هرنقدر برآیت وباخود برتکبیره مقدار اولورسه‌ده زیرا بعض کلله معتبردر پس قیامك کلیسنه قادر اولورسه کلیسنی وبعضیسنه قادر اولورسه بعضیسنی ایدر ﴿ (وان تعذرا) لیس تعذرهما شرطا بل تعذر السجود کاف (لاالقیام اومأ) بالهمز (قاعدا) وهوافضل من الایماء قائما لقربه من الارض ﴾ رکوعله سجود متعذرا اولور قیام ممکن اولورسه قاعدا ایماایله ادا ایدر وقاعدا قائما ایمادن افضلدر ارضه قریب اولدیغندن لکن قاعدا ایمایه رکوعله سجودك بردن تعذری شرط دکلدر بلکه فقط سجده‌نك متعذر اولمسی کفایت ایدر اومأ مهموز اللامدر برکسه‌نك جبهه‌سنده وانفنده جراحت اولسه ایما ایله قیلر جرح مجرد جبهه‌سنده اولسه ایماجائز اولمز بلکه انفی اوزره سجده ایدر وایماده رکوع ایچون ادنی انحنا وسجود

ایچون اندن دونی کفایت ایدر یوخسه بقدر الامکان جبهه‌یی ارضه تقریب لازم دکلدر ﴿ (ویجعل سجوده اخفض من رکوعه) لزوما ﴾ ومومئ مشروح سجده‌سنی رکوعندن اشغی قیلمق لازمدر ﴿ (ولایرفع الی وجهه شیأ یسجد علیه) فانه یکره (تحریما فان فعل) بالبناء للمجهول ذکره العینی (وهو یخفض برأسه لسجوده اکثرمن رکوعه صح) علی انه ایماء لاسجود الاان یجد حجم قوة الارض ﴾ مریض وجهنه برشی رفع ایدوب اوزرینه سجده ایتمز تحریما مکروه اولدیغی ایچون اما بوزینه رفع ایتمیوب ارض اوزره موضوع اولان مثلا اغاج ویاوساده یعنی یصدق امثالی نسنه اوزرینه سجده اولنورسه اندہ کراهت اولمز ❊ قهستانی بووجهله تصریح ایتدی هیئت مشروحه اوزره نمازك کراهتی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك نهینه بناأدر روایت اولنور که عبدالله بن مسعود رضی الله تعالی عنه قرنداشنك عیاده‌سنه کندی کوردیکه نماز قیلرلکن وجهی مقابله‌سنده برنسنه رفع اولنوب آنك اوزرینه سجده ایدر اول رفع اولنان شیئی رفع ایدن کمسه‌نك یدندن نزع ایدوب بیوردیکه برشیدرکه بونی سزه شیطان عرض ایلدی سجده ایچون ایما ایدیکز ومرفوع اولان نسنه اوزرینه سجده‌یی عبدالله بن عمر رضی الله تعالی عنهمابر مریضدن کوردکده اتخذون مع الله آلة بیوردیلر مثلا رفع مزبور اشلنوب وباشنی سجده ایچون خفضنی رکوع ایچون خفضندن اکثر ایدرسه نمازی صحیح اولور ایما اولوب سجود اولمدیغندن وکندویه سجده ورکوع ایدن کمسه‌نك اقتداسی صحیح اولمز لکن ارضك قوتینك حجمی ومقدارینی بولورسه ایما اولمز اشبو عباره‌ده اولی اولان حجم لفظنك حذفیدر ملتقی شرحنده حذف اولندیغی کبی وبواستثنا دخی محلنده دکلدر زیرا کندویه برشی رفع اولندقده حجم ارضك بولنمسی اولمز قوت ارضك بولنمسی انجق ارض اوزره موضوع نسنه‌نك اوزرینه سجده‌ده اولور پس مریض ارض اوزره موضوع نسنه اوزرینه سجده ایتسه قوت ارضی بولوب وارضدن ارتفاعی نصف ذراعدن اقل اولورسه سجده‌سی صحیح اولور یوقسه ایما اولور حلبی بووجهله تصریح ایلدی بوندن ظاهر اولان ارتفاع نصف ذراع اولورسه مضر اولمقدر لکن اصل مضرت ضرورت اولمزایسه نصف ذراعدن اکثرده در ابوالسعود دیدیکی برویالیکی کریج ارتفاعنده اولان مثلا وساده ویاخشب امثالی ارتفاعی قدر مانع اولمیان نسنه اوزرینه سجده ایدوب قوت ارضی بولسه جائز اولور نمازی رکوع وسجود ایله اولمش اولور ﴿ (والا) ای وان لم یخفض رأسه بل وضع المرفوع علی جبهته (لا) یصح لعدم الایماء ﴾ واکر باشنی اکیوب بلکه شئ مرفوعی جبهه‌سی اوزره وضع ایدرسه اوزرینه فرض اولان سجده

ایچون ایما اولمدیغندن نمازی صحیح اولمز زیرا منهی اولان ابطال عملی مرتکب
اولدیغندن حرام اشلمش اولور ❋(وان تعذرالقعود) ولوحکما (اومأ مستلقیا)
علی ظهره (ورجلاه نحو القبلة) غیر انه ینصب رکبتیه لکراهة مدالرجل
الی القبلة ویرفع رأسه یسیرا لیصیر وجهه الیها ❋ برکسه یه قعود متعذر
اولسه مثلا طبیب حاذق مسلمك کوزندن صویو نزع ایچون کندویه بر قاچ کون
ارقه‌سی اوزره یاتمه‌سیله امر ایدوب قعودو سجود دن نهیله اولدیغی کبی تعذرهرنقدر
حکماده اولورسه صورت مشروحه‌ده ایما ایله مستلقیا یعنی ارقه‌سی اوزره نمازی
جائز اولور زیرا حرمة اعضاحرمة نفس کبیدر❋ بدایع ❋ وایاقلری قبله جانبنه
اولور شوقدر وارکه قبلیه ایاغنی مد مکروه اولدیغندن دزلرنی دیکر ووجهی
قبلیه کلمك ایچون باشنی آز رفع ایدرکه قاعده مشابه اوله‌ده ایماایله رکوع
وسجوده قادر اوله زیرا استلقاده ایمایه اصحا مقتدر اولمز مریض نه کیفیتله ایدر
❋(اوعلی جنبه)الایمن اوالایسر ووجهه‌الیها (والاول‌افضل) علی‌المعتمد❋
یاخود صاغ ویا صول یانی اوزره ووجهی قبله‌یه ایما ایدر لکن افضلی
صاغ طرفی اوزره در وقول معتمد اوزره افضل اولان مستلقیا ایمادر زیرا
مستلقینك اشارتی قبله‌نك هواسی اوزره‌در اولدخی عنان سمایه قدر قبله در
ومضطجعك اشارتی ایاقلری جانبنه در قول معتمدك مقابلی احد طرفه
اضطجاعك عدم جوازیدر لکن استلقا متعذر اولورسه جائز اولمسیدر ❋ (وان
تعذر الایماء) برأسه (وکثرت الفوائت) بان زادت علی یوم ولیلة (سقط
القضاء عنه) وان کان یفهم فی ظاهر الروایة (وعلیه الفتوی) کمافی الظهیریة
لان مجردالعقل لایکفی لتوجه الخطاب ❋ مریضه باشیله ایما متعذر اولوب
برکون وبرکیجه اوزرینه یاساعتله ویااوقاتله زیاده اولمغله فوائت کثرت بولسه
کندودن قضا ساقط اولور ظاهر روایتده هرنقدر عقلی باشنده اولوب فهم
وادراك صاحبی اولورسه‌ده فتوی اشبو قول اوزره در امافهم وادراك صاحبی
اولمسه اتفاقا قضا ایتمز ظاهر روایتك خلافی تأخیر اولنوب ساقط اولمامق
قول صحیحیدر ومحل خلاف مرضندن افاقت بولدیغنه کوره اما افاقت بولمیوب
اول حالده وفات ایدرسه اتفاقا اوزرینه برشی لازم اولمز بحرده سراجدن
نقلامرسومدرکه اشبو مسئله‌درت وجه اوزره در اکر مرضی برکون وبرکیجه‌دن
زیاده‌یه ممتد اولوب ولایعقل اولورسه اجماعا قضا ایتمز یوق عقلی باشنده
اوله‌رق برکون وبرکیجه‌دن اقل اولورسه اجماعا قضا ایدر واکر مدت
مرضی بوره‌دن اکثروعاقل ویااقل غیرعاقل اولورسه محل اختلافدر ❋ وافاد
بسقوط الارکان سقوط الشرائط عندالعجز بالاولی ولایعید فی ظاهر الروایة

(بدائع)

بدائع ❋ مصنف رحمه‌الله ارکانك عجز وقتنده سقوطیله شرائطك عجز وقتنده
سقوطنك بالطریق الاولی اولدیغنی افاده ایتدی شرائط وسیله کبی اولوب ارکاندن
ادنی اولدیغندن پس مریضك وجهی قبله‌نك غیرینه متوجه اولسه‌وبنفسه تحوله
مقتدر اولسه قادر اولدیغی جهته قیلرزیرا انجق وسعنده اولان اودر کندوینی
تحویل ایدرکسه‌یی بولوب اکا امرایتمسه قبله‌نك غیرینه نمازقلسه امام
اعظمه کوره جائز اولور بنه بویلجه کندوینی پاك محله تحویل ایدرکسه وار
ایکن مکان غیرطاهرده قیلر برمریضه آبدست وتیمم ممکن اولمسه مملوکی
اوزره مزبوره آبدست الدرمق ویاتیمم ایتدرمك واجبدر عکسی واجب
اولدیغی کبی زوجین بونك خلافنه در نمازك وقتی حاضر اولوب پاك محل بولمسه
ایما ایدر واعاده ایتمز ❋ (ولواشتبه‌علی‌مریض اعداد الرکعات والسجدات النعاس
یلحقه لایلزمه الاداء) ولو اداها بتلقین غیره ینبغی ان یجزیه کذافی القنیة ❋
برخسته‌یه لاحق اولان اویوشقلق وفتوردن رکعتلرك وسجده‌لرك
عددلری مشتبه اولسه کندویه نمازی ادا لازم اولمز غیرك تلقینیله ایدرسه
جائز اولور نتکم قنیه‌ده مسطور در بعضیلر تعلیم وتعلم اولدیغندن
فساده کیدر دیدیلر نمازده مصحفدن قرائت ایتسه ویا برکسه
کندویه تعلیم ایتسه فساده کندیکی کبی ❋(ولم یومیٔ بعینه وقلبه وحاجبه)
خلافا لزفر ❋ مریض نمازده کوزیله وقاشیله وقلبیله ایما ایتمز امام زفرایچون
خلاف واردراکا کوره قاشیله قادر اولمزسه کوزیله یوق انکله‌ده قادر
اولمزسه قلبیله ایما ایدر عدم ایما عمرانك وابن عمرك باشیله ایمایه قادر اولمزسه
الله ذوالجلال کندودن عذری قبول ایتمکلکه زیاده حقیق ولا یقدر حدیث
شریفلرینه بنا أدر ❋(ولوعرض له مرض فی صلاته یتم بما قدر) علی‌المعتمد❋
برکسه‌یه نمازده مرض عارض اولسه قول معتمد اوزره قدرتی ایله ادا ایدر
یعنی قادر اولورسه رکوع وسجود ایله قاعدا یوقسه ایما ایله یوقسه مستلقیا
قیلربناء الادنی علی الاعلی اولدیغندن بوصورتده نمازك بعضیسی کامل
وبعضیسی ناقص اولور استقبال صورتنده کلیسی ناقص اولور پس بعضی کامل
اوله‌رق ادا البته اولیدر امام ابی یوسفدن صورت مشروحه‌ده استقبال ایدر
دیو روایت اولندی تحریمه‌سی رکوعی وسجودی موجب اوله‌رق منعقده
اولدیغندن انلرسز جائز اولمدیغندن ❋(ولو صلی قاعدا برکوع وسجود
فصح بنی ولوکان) یصلی (بالایماء) فصح لا یبنی الا اذا صح قبل ان یومیٔ
بالرکوع والسجود ❋ برمریض قاعدا رکوع وسجود ایله نماز ادا ایدرکن
اثنای صلاتده صحت بولسه بنا ایدر قائمك قاعده اقتداسی صحیح اولدیغندن

امام رضی الله عنه بنا ایتمز دیدی ایما ایله ادا اثناسنده صحت بولنوب قائما ویاقاعدا رکوع وسجوده قادر اولسه بنا ایده مز زیرا راکعك وساجدك ایما ایدهنه اقتداسی جائز اولمدیغندن بناسی دخی جائز اولمدی لکن رکوع وسجود ایله ایمادن اقدم افاقت بولدیسه بنا ایدر بر رکنی ایما ایله ادا ایتمدیکندن بناء القوی علی الضعیف اولمدی ﴿ (کما لوکان یومی مضطجعا ثم قدر علی القعود ولم یقدر علی الرکوع والسجود) فانه یستأنف (علی المختار) لان حالة القعود اقوی فلم یجز بناؤه علی الضعیف ﴾ صورت مشروحه ده بنانك جائز اولمدیغی یانی اوزره ایما ایدرکن قعوده قادر اولوب رکوع وسجوده قادر اولمیان کمسه نك بناسنك جائز اولمدیغی کبی زیرا اشبو مریض قول مختار اوزره نمازنی یکیدن قیلر زیرا قعود حالنده ایما اقوی اولدیغندن ضعیف اوزره بناسی جائز اولمدی ﴿ (وللمتطوع الاتکاء علی شیٔ) کعصا وجدار (مع الاعیاء) ای التعب بلا کراهة وبدونه یکره ﴾ نافله نمازقیلن بی مجال متعوب اولدقده کندویه بلا کراهة عصا ویا جدار مثللو بر نسنه یه اتکا وار در تعب ومشقتسز اتکا مکروهدر اما مفترضه هر نقدر تعب اولورسه ده ینه قیام لازمدر یعنی بر کمسه نافله یه قائما شروع ایدوب بعده قعود ویا اتکا مراد ایتسه اکر تعب کبی بر عذر ایچون اولورسه اتفاقا بلا کراهة جائزدر واکر بلا عذر اولورسه قعود مبطلدر اتکا مکروهدر امامین نزدلرنده لکن صحیح اولان امام اعظمه کوره قعودك عدم کراهتیدر ﴿ (و) له (القعود) بلا کراهة مطلقا هو الاصح ذکره الکمال وغیره ﴾ دخی متطوع ایچون قعود واردر کرك کندی ایچون یورغونلق اولسون ویا اولمسون اصح اولان بودر بو مضمونی کمال وغیری کمسه لر ذکر ایلدی اصحك مقابلی امامینك عدم اعیا یعنی مشقت اولمدیغی صورتده بطلانی قوللریدر دخی بعض مشایخك امام اعظم رضی عنه الاکرم عندنده بلا عذر قعود مکروهدر قوللریدر ﴿ (صلی الفرض فی فلك) جار (قاعدا بلا عذر صح) لغلبة العجز (واساء) وقالا لایصح الا بعذر وهو الاظهر برهان ﴾ فلك سفینه معناسنده مفرد وجمع اوله رق استعمال اولنور قرینه ایله بینلری فرق اولنور مفرد اولدقده ضمه سی قفلك ضمه سی کبیدر جمع اولدقده اسدك ضمه سی کبیدر مفرد یله جمعی متحد اولان الفاظی بعض شعرا نظمله بیان ایتمشلر (نظم) فلك هجان دلاص یافتی وکذا ٭ شمال الجمع والافراد متحد ٭ دلاص دالك کسریله سرت اولمیان براق نسنه یه اطلاق اولنور مفردنده کی کسره کتابك کسره سی یرنده جمعنده کی کرامك کسره سی یرنده در هجان کتاب وزننده صوی وجنسی پاك دوه یه دینور مذکر ومؤنث ومفرد وجمع اوله رق استعمال اولنور بعض کناز وامام لفظلرینی دخی زیاده ایدرلر

ناقة کناز ونوق کناز دیرلر سمز دوه معناسنده حاصل معنی بر کمسه سفینهٔ جاریه ده بلا عذر قاعدا فرض نمازی قیلسه صحیح اولور دوران رأس کبی قیامدن عجزه بادی شی غالب اولدیغندن لکن شبههٔ خلافدن خلاص ایچون قیام افضلدر وممکن اولورسه سفینه دن خروج افضلدر سکونت قلب اولدیغندن لکن مصلیٔ مرقوم اسائت ایتمش اولور امامین قاعدا نماز انجق عذر ایله صحیح اولور دیدیلر اظهر اولانده بودر برهان بولجه تصریح ایلمدی ﴿ (والمربوطة فی الشط کالشط) فی الاصح ﴾ نهرك کنارنده مربوطه اولان سفینه قول اصحده نهرك کناری کبیدر کندوده قاعدا نماز اتفاقا جائز اولمز ﴿ (والمربوطة بلجة البحر ان کان الریح تحرکها شدیدا فکالسائرة والا فکالواقفة) ﴾ وبحرك انکنده دم اوزره مربوطه اولان سفینه یی اکر ریح حرکت شدیده ایله تحریك ایدرسه سفینهٔ سائره کبیدر یوق اصلا ویا تحریك شدید ایله تحریك اولمزسه سفینهٔ واقفه حکمنده در یعنی کندوده قاعدا نماز جائز اولمز ﴿ ویلزم استقبال القبلة عند الافتتاح وکلما دارت ﴾ فرضده ویا نافله ده افتتاح تکبیرنده سفینه هر بر طرفه دور ایتدکده استقبال قبله لازمدر واکر ممکن اولمز وقت امکانه دك نماز تأخیر اولنور ٭ شرنبلالی ﴿ ولو ام قوما فی فلکین مربوطتین صح والا لا ﴾ ایکی ربط اولنمش سفینه لرده بر کمسه بر قومه امامت ایتسه صحیح اولور حکما مکان متحد اولدیغندن اما ایکی دابه ده اولمق بونك خلافنه در (فرع) بر کمسه صویه غرق اولسه کندویه تشبث ایدوب ایما ایله نمازی ادا ایده جك قدر برحشیش امثالی نسنه بولورسه نمازی تأخیر کندویه مباح اولمز حتی اول حالده وقت خروج ایدوب وفات ایتسه نماز اوزرینه دین اولور شیٔ مزبوری بولمزسه تأخیر مباح اولور ٭ قهستانی عن الروضة ﴿ (ومن جن او اغمی علیه) ولو بفزع من سبع او آدمی (یوما ولیلة قضی الخمس وان زاد وقت صلاة) سادسة (لا) للحرج ﴾ جنون عقلی سلب ایدر برآفتدر اغما عقلی ستر ایدر برآفتدر یعنی بر کمسه بر کون وبر کیجه مجنون اولوب ویا کندویه اغما واقع اولوب بایلسه مزبورلر هر نقدر یرتجی حیواندن ویا آدمیدن خوفدن ناشی اولورسه ده بش وقت نمازی قضا ایدر واکر التنجی نمازك وقتی زائد اولورسه امام محمده کوره حرج اولدیغندن قضا ایتمز امام ابی یوسف عندنده بر کون وبر کیجه نك اوزرینه بر ساعت زمانیه زائد اولورسه قضا ایتمز ثمرهٔ خلاف بونده ظاهر اولور که مثلا بر کمسه وقت زوالده مجنون اولسه ایرتسی کون زوالدن آز بر وقتده نصکره افاقت بولسه امام محمده کوره قضا ایدر امام ابی یوسفه کوره ایتمز وساعتدن مراد ساعت زمانیه در ساعت فلکیه دکلدر واصح اولان امام محمد

قولیدر دیو مبسـوط وذخیره وکا لدن نقـل اولندی ﴿ ولوافاق فی المدة فان
لافاقـه معلوم قضی والالا ﴾ مریض مدت مشروحه اثناسنده بعضا افاقت
بولسه اکر افاقتی ایچون وقت معلوم اولورسه مثلا صباح وقتنده کندودن مرض
برمقدار خفت بولوب قلیلا افاقده اولوب بعده ینه اغما عارض اولسه اشبو افاقت
معتبردر ماقبلنده کی اغما حکمی باطل اولور اکر برکون وبرکیجه دن اقل اولورسه
قضا ایدر واکر افاقتی ایچون وقت معلوم اولمزسه مثلا بغتة بعضا افاقت بولوب
صحیحلر کبی تکلم ایدوب بعده ینه اغماده اولسه بو افاقته اعتبار اولنموب قضا ایتمز
۞ حلبی عن البحر ﴿ زال عقله ببنج اوخمر) اودواء (لزمه القضاء وان طالت)
لانه بصنع العباد کالنوم ﴾ بنج بانك کسریله هرشیئك اصل وبنیادینه دینیلور یقال
رجع الی بنجه ای اصله وفتحیله بانك دیدکلری نباتك اسمیدر وتخمند بانك تخمی
دیرلر عقل وادراکی افساد ایدر بنکیلك دیدکلری حالتك محدثیدر اسرار وغنچه
وحشیش کبی اسملری واردر یعنی برکسه نك عقلی بنجیله ویا خمر ایله ویا برغیری دوا
ایله زائل اولوب سرسم وشوریده حال اولسه کندویه نمازی قضا لازم اولور
نوم کبی صنع عباد ایله ومعصیت اولان شی ایله حاصل اولدیغندن مدتی هرنقدر
طویل اولورسه ده موجب تخفیف اولمدیغندن حتی سکران اولانك طلاقی واقعدر
زیرا نص آفت سماویه ایله حاصل اولان اغما حقنده وارد در صنع عباد ایله حاصل
اولانده جاری اولمز حتی تشمیت عاطس دخی عطاس سماویه اولمق لازم اولدیغندن صنع
عباد ایله اولان مثلا انفیه تشقیله اولان عطاسده تشمیت واجب اولمدی وعطاس اوچك
اوزرینه زائد اولسه زکامدن اولدیغی تبین ایتدیکندن ینه تشمیت اولنماز ۞
﴿ ولوقطعت یداه ورجلاه من المرفق والکعب وبوجهه جراحة صلی بغیر طهارة
ولایتیمم ولایعید هو الاصح) وقدمر فی التیمم ﴾ برکسه نك اللری مرفقلرندن
واباقلری کعبلرندن مقطوع ویوجهنده یاره اولسه طهارتسز وتیممسز نمازی قیلر
واعاده ایتمز وانجق اصح اولان قول بو قوی ادر وتیمم بحثنده مرور ایتدی
وتیمم مصدر صیغه سیله عطف الخاص علی العامدر وباشی مسح دخی مزبوردن
ساقط اولور ممکن اولمدیغندن ویاخود اکثره تبعیتله ﴿ وقیل لاصلاة علیه
وقیل یلزمه غسل موضع القطع ﴾ وبعضلر اوزرینه نماز لازم دکل دیدیلر وبعضیلر
کندویه توضی ایتدیرر کسنه بولنورسه موضع قطعی غسل کندویه لازمدر
دیدیلر اشبو ایکی قول اصحابك مقابلیدر ﴿ فروع امکن الغریق الصلاة
بالایماء بلا عمل کثیر لزمه الاداء والالا ﴾ صویه غرق اولان کسه ایما ایله عمل کثیرسز
نماز ممکن اولورسه کندویه اداسی لازم اولور واکر عمل کثیرسز ادا ممکن
اولمزسه مثلا سابح وسائف کبی یعنی جهاد ده سیفله ضرب ایدن کسه کبی

اداسی لازم اولمز قضا لازمدر قضانك لزومنك ثمره سی فدیه نك ترکه دن اخراجیدر
بعضیلر ادا ساقط اولدیغی کبی قضا دخی ساقط اولور ووصیت دخی لازم دکل
دیدیلر ﴿ امره الطبیب بالاستلقاء لنزغ الماء من عینه صلی بالایماء لان حرمة
الاعضاء کحرمة النفس ﴾ نزغ بای موحده نك فتحیله ورانك سکونیله وغین معجمه
ایله کوزدن صو المق معناسنه نونله عین مهمله ایله ده اولسه اولور یعنی کوزده
اولان صویی اخراج معناسنه یعنی برکسه یه طبیب حاذق مسلم عدل ویا مستور
الحال کوزنده اولان صویی المق ویا اخراج ایچون ارقه سی اوزره یاتمه ایله امر
ایتسه ایما ایله نمازی ادا ایدر زیرا حرمت اعضا حرمت نفس کبیدر ﴿ مریض
تحته ثیاب نجسة وکلما بسط شیء تنجس من ساعته صلی علی حاله وکذا اولم
یتنجس الا انه یلحقه مشقة بتحریکه ﴾ برمریضك تحتنك ثیابی نجسه اولوب
وهرنه زمان برپاك نسنه بسط اولنسه اول ساعتده متنجس اولوب اول نسنه نك
اوزرنده پاك اوله رق نماز ممکن اولمیوب بلکه یا قبل الشروع ویا اثناء صلاتده
متنجس اولسه حالی اوزره نمازی ادا ایدر ینه بو بلجه شیء مبسوط ساعتده
متنجس اولمیوب لکن مریضك تحریکیله کندویه مشقت طاری اولوب مرضی
مزداد اولسه ینه حالی اوزره قیلر اما طهارت تامه اوزره نمازی ادا ممکن
اولورسه برقوله کوره شیء آخر بسطی لازمدر ۞

﴿ باب سجود التلاوة ﴾

تلاوت قرائت معناسنه اولان تلا فعلینك مصدریدر تبع معناسنه اولان تلانك
مصدری تلودر تلاوت تعبیرنده اشارت وارکه برکسه سجده آیتنی کتابت ویا تهجی
ایتسه کندویه سجده واجب اولمز وتهجیله نماز فساده کتمز قرآنده بولندیغندن
﴿ من اضافة الحکم الی سببه ﴾ سجود التلاوة ترکیبی حکمك سببنه اضافتی
قبیلندندر لکن حکم سجده نك وجوبیدر سجود دکلدر بناءً علیه شارح
علیه الرحمة من اضافة الفعل الی سببه دیسه اولی اولوردی یاخود حکم محکوم به
معناسنه در ﴿ (یجب ب) سبب (تلاوة آیة) ای اکثرها مع حرف سجدة (من اربع
عشرة آیة) اربع فی النصف الاول وعشر فی الثانی ﴾ اون درت سجده آیتلرندن
کندوده سجود حرفلری اولان کلمه ایله برابر آیة سجده نك اکثرینی تلاوت
سببیله سجود تلاوت واجب اولور رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك
السجدة علی من سمعها قول شریفنه بناءً زیرا علی الزام ایچوندر
متنك مفادی انجق تلاوتك سبب اولمسیدر صاحب کنزك

كافيسنده كى بيانى و بعضيلر سبب اوچدر ديديلر تلاوت وسماع وتلاوت ايدن
كسه يه اقتدادر هر نقدر مقتدى استماع ايتمزسه ده وكندوده اولان
فقط سجده كلمه سنى تلاوت ايدوب سائرلرى ايتمسه سجده واجب اولمز
آيت سجده نك اكثرينى تلاوت ايدوب سجده كلمه سنى تلاوت ايتمسه ينه واجب
اولمز معدود مؤنث اولورسه ماقبليله مركب اولان عشره كلمه سنده شينك كسرى
وسكونى جائزدر و بعضيلر اصل اوزره مفتوحدر ديديلر لكن افصح اولان لغت
شينى تسكيندر وبو لغت حجازيه در مذكرده شين انجق مفتوح اولور
احد عشر تركيبنده بعضا عين ساكن اولور توالى حركات اولمسون ايچون
حتى قرادن ابو جعفر سكونله قرائت ايتدى * حموى * سورۀ نملده سجود
رب العرش العظيم نظم مجيدنده لازم اولور صاد سوره سنده انابه سجده
حم ده ان كنتم اياه تعبدونده وسورۀ انشقاقده لا يسجدون كلمه سنده
واجب اولديغى كبى * ابو السعود * نظم مجيدده اون درت سجده نك
دردى نصف اولده واونى نصف اخيرده در ❊(منها اولى الحج) اما ثانيته
فصلاتية لاقترانها بالركوع (وص) خلافا للشافعى واحمد ونفى مالك سجود
المفصل ❊ آيت مشروحه دندر سورۀ حجده اولان اولكى سجده آيتى
ايكنجيسى صلاتيه در ركوعه مقارن اولديغندن يعنى نماز سجده سيدر تلاوت
ترتب ايدن سجده دكلدر حتى ركوعله برابر ذكر اولنمسى بونى تأييد ايدر وصاد
سوره سنده كى سجده در اشبو ايكى سجده نك تخصيص بالذكر اولنمسى محل خلاف
اولدقلرندندر امام شافعى واحمد رحمهما الله تعالى سورۀ صادده اولان سجده ده مخالفت
ايتديلر وسورۀ حجده اولكنده تخصيص ايتدى بلكه ايكنجيده دخى سجده
واردرديديلر ينه امام شافعى نزدنده اون درت اولور تجنيسده مذكوردركه
تاليله سامعك هر برلرى كندولرى اعتقادلرينه نظر ايدرلر مثلا بزلره كوره
حجده اولان ايكنجى سجده آيتنده سجده يوقدر امام شافعى قتنده واردر زيرا
بونده سامع تالى يه تابع دكلدر كذلك مذهبيله عمل ايده بونده بينلرنده شركت اولمديغندن
بو خارج صلاتده در اما نمازده اولورسه متابعت لازمدر مشاركت بولنديغندن وامام
مالك قدس سره حضرتلرى مفصل سجده سى كه سورۀ نجمده وانشقاقده وقلمده اولان
سجده لردر بونلرى نفى ايلدى ❊(بشرط سماعها) فالسبب التلاوة وان لم يوجد
السماع كتلاوة الاصم والسماع شرط ى ت غير التالى ولو بالفارسية اذا اخبر ❊
سجدۀ تلاوت آيت سجده يى سماع شرطيله واجب اولور بس سبب تلاوتدر سماع
هرنقدر اولمزسه ده اصمك يعنى صاغرك تلاوتنده اولديغى كبى شارح رحمه الله فالسبب
التلاوة قوليله اشارت ايدركه سجده يه سماع سبب اولديغى كبى تلاوت

دخى سببدر مصنفك كلامندن تالينك حكمى معلوم اولمديغندن كلامنده قصور واردر
فابدلنده واو ايراد ايتسه اولى اولورايدى تالى حقنده تفريع ايوجه ظاهر اولمديغندن
وان لم يوجد السماع كلامندن مراد بالفعل سماعك عدم وجوديدر كتلاوة الاصم
قرينه سيله يوقسه صمم مثللو عوارض اولمجق كندو نفسنه اسماع وياخود
اذنى اغزنه تقريب ايدن كسه يه سماع شرطدر نتكم هندوانينك مذهبى بودر
وصحيح اولانده بودر تصحيح حروفله اكتفا ايدن امام كرخى ايچون خلاف
واردر * حلبى * سماع تالينك غيرى حقنده هرنقدر سجده آيتى لغت فارسيه
ايله مترجم تلاوت اولنورسه ده خبر ويرلديكنه كوره شرطدر لكن تالينك
غيرى مؤتمده شاملدر حالبوكه مؤتمده شرط اقتدا وامامك سجده ايتمسيدر
هرنقدر استماع ايتميوب بلكه امامك تلاوتى وقتنده حاضر اولمز ايسه ده
حلبى * اما لغت فارسيه ايله مترجم اولهرق آيت سجده يى تلاوت ايدن كسه حقنده
اتفاقا سجده واجبدر فهم ايتسون ويا ايتسون ولغت فارسيه اولديغى كندويه
اخبار اولنمازسه معذوردر بعضيلر اوزرينه واجب اولمغله فهم ايله قيدلديلر
❊(او) بشرط (الائتمام) اى الاقتداء (بمن تلاها) فانه سبب لوجوبها
ايضا وان لم يسمعها ولم يحضرها للمتابعة ❊ ياخود سجدۀ تلاوتك وجوبى
آيت سجده يى تلاوت ايدوب وسجده ايدن امامه اقتدا شرطيله در زيرا اقتدا
سجده نك وجوبنه سببدر تلاوت سبب اولديغى كبى مقتدى هرنقدر سجده
آيتنى استماع ايتميوب وقرائتى وقتنده حاضر اولمزسه ده امامنه متابعة ينه
كندويه سجده واجبدر بلكه مقتدى شافعى اولان امامه سورۀ
حجدن ايكنجى سجده آيتنده دخى وجوبا اتباع ايدر مشاركت بولنديغندن
اما خارج صلاتده بونك خلافنده در شارحك فانه سبب قولنده عبارهنك ظاهرندن
فهم اولنان ضميرك ائتمامه رجوعيدر بوايسه خطادر زيرا ائتمام سجوده سبب دكلدر
بلكه سبب امامك تلاوتيدر ائتمام وجوبك شرطيدر نتكم متنك وشرحك
صراحتلرندن مستباندر بدايعده مسطوردركه امامه اخفائيده ده سجده
آيتنى تلاوت مكروهدر زيرا يا سجده يى ترك ويا تلبيس قوم كراهتندن خالى اولمز
جمعه ده وعيدنده دخى سجده آيتى تلاوت اولنمق لايق دكلدر لكن قرائتك آخرنده
اولورسه ضرر ويرمز ❊(ولو تلاها المؤتم لم يسجد) المصلى (اصلا) لا فى الصلاة
ولا بعدها (بخلاف الخارج) لان الحجر لا ثبت لمعينين فلا يعدوهم حتى لو دخل معهم
سقطت ❊ معينين ميمك ضميله در مؤتم امامله سجده آيتنى فرضا تلاوت
ايتسه مصليكه نفس تالى وامام وسائر مقتديلره سجدۀ تلاوت اصلا كه
نه نمازده ونه نمازدنصكره لازم اولمز تالى امر بور قرائتندن محجور اولديغندن

امام محمد رحمه الله سبب بولنوب ومانع اولمديغندن سجده لازمدر بيوردیلر اماخارج صلاتده اولان مثلا تالينك امامنك غيری اولان امام واكا اقتدا ايدن ومنفردا نماز قيلان ويااصلا نماز قيلميان كسه‌لر تالئ مرقومك خلافنده در زيرا حجر ومنع معينين مصليلر اولان ايچون ثابت اولدی بناأعليه حجر كندولری تجاوز ايلمز حتى بركسه كندولر ايله برابر نمازه دخول ايتسه كندودن سجده ساقط اولور (فرع) امام اعظم رضی الله تعالى عنهدن مرويدر كه امام آيت سجده‌يی منبرده تلاوت ايلسه نزول ايدوب كندو وجماعت برابر سجده ايدرلر زيرا موطأ نام كتابده مسطوردر كه رسول اكرم ونبی افخم صلى الله تعالى عليه وسلم جمعه كونده منبرده سجده آيتنی تلاوت بيوردی ونزول ايدوب اصحاب كرزين رضوان الله تعالى عليهم اجمعين كندولر ايله برابر سجده ايتديلر ❊ فتح القدير ✤ ولا تجب على من تلافى ركوعه اوسجوده اوتشهده للحجر فيها عن القراءة ✤ كندولرده قرائتدن منع اولنديغندن ركوعده وسجودده وتشهدده سجده آيتنی تلاوت ايدن كسه‌يه سجدهٔ تلاوت واجب دكلدر معتمد اولان بودر مرغينانی واجب اولور نمازده ادا ايدر ديدی ✤ (بشروط الصلاة) المتقدمة (خلا التحريمة) ونية التعيين ويفسدها مايفسدها وركنها السجود اوبدله كركوع مصل وايماء مريض وراكب ✤ اشبو سجدهٔ تلاوت افتتاح تكبيری ايله وتعيين نيتك ماعداسنده ماسبقده مرور ايدن نمازك شرطلرينه ملابسدر مثلا وقت بونده دخی شرطدر بونك وقتی مدت عمردر اوقات ثلاثه مكروهه بولنمادق بونده دخی شرطدر لكن مزبور وقتلرده آيت سجده تلاوت اولنوب اول وقتده ادا اولنورسه جائزدر تحريمه افعال مختلفه‌يی توحيد ايدر شی اولوب سجدهٔ تلاوتده افعال مختلفه بولنمديغندن شرط اولمدی وفلان سجده آيتندن ناشی ديو تعيين نيت لازم دكلدر اما سجدهٔ تلاوته ديو نيت لازمدر شكر وسهو سجده‌لرندن احترازايچون ونمازی فساده ويرن سجدهٔ تلاوتده فساده ويرر سجدهٔ تلاوتك ركنی سجود وياخود سجودك بدلی اولان مصلينك ركوعی ومريضك وراكبك ايماسيدر راكبدن مراد خارج مصرده دابه اوزره تلاوت ويا استماع ايدندر قياس اولان واجب اولديغندن راحله اوزره ايمانك بلا عذر عدم جوازيدر لكن تلاوت امر دائمی اولديغندن تطوع منزله‌سنده اولديده استحسانا جائز كورلدی ارض اوزره واجب اولان دابه اوزره ادا اولنمز تماما واجب اولديغندن ايما ايله ساقط اولمز ✤ (وهی سجدة بين تكبيرتين) مسنونتين جهرا وبين قيامين مستحبين (بلا رفع يد وتشهد وسلام و فيها

تسبيح السجود) فی الاصح ✤ واشبو تلاوت سجده‌سی كندوده رفع يد وتشهد وسلام اولمقسزين جهر ايله سنت اولان ايكی تكبيره بينلريله مستحب اولان ايكی قيام بينلرنده برسجده‌در ايكی تكبيردن مراد بری وضع وبری رفع تكبيرلريدر جهردن مراد منفرده كوره كندی نفسنه خلفنده كسه اولديغنه كوره اول كسه‌يه اسماعدر صاحب بحر اشبو سجدهٔ تلاوتك اداسنده مستحب اولان اولا قائم اولوب سجده ايتمكدر ديدی زيرا خروا سجدا ويخرون للاذقان ❊ آيت كريمه‌لرنده خرو نظمندن مراد قيامدن سقوطدر وام المؤمنين حضرت عائشه رضی الله تعالى عنها وعن ابويها دن روايت اولنان بودر وسجده‌دنصكره قيام ايدوب بعده قعود ايتملی ومستحب اولان تالی كندوسی تقدم ايتملی وجماعت ارقه‌سنده صف اولوب سجده ايتمليلر وتاليدن مقدم باشلرينی رفع ايتملی وبوحقيقت اقتدا دكلدر حتى امامك سجده‌سی برسبب ايله فساده كتدكده قومك سجده‌لرينه سرايت ايتمز وبونده عورت رجله امامته صالحه اولور وسجده ايده‌جك اولدقده قلبيله نيت ايدر ولسانيله اسجد لله سجدة التلاوة الله اكبر دير وبونده رفع يد اولمديغی اشبو تكبير انحطاط ايچون اولوب تحريمه ايچون اولمديغندندر وسلام اولمديغی سلام سبق تحريمه اقتضا ايدن تحليل ايچون اولديغنه مبنيدر وسلامك غالبا مشروعيتی تشهد نصكره‌در وقول اصحده اشبو سجدهٔ تلاوتده مسنون اولان تسبيح نمازك سجودنده اولان تسبيح دركه سبحان ربی الاعلى در لكن بحر بوسجدهٔ تلاوت فرض نمازده اولديغنه كوره‌در ديدی اما نافله‌ده ويا خارج صلاتده اولورسه اثرده وارد اولان مثلا سجد وجهی للذی خلقه وصوره وشق سمعه وبصره بحوله وقوته فتبارك الله احسن الخالقين كبی دخی اللهم اكتب لی عندك بها اجرا وضع عنی بها وزرا واجعلها لی عندك ذخرا وتقبلها منی كما تقبلتها من عبدك داود كبی ديلديكی شيلری تكلم ايدر ديدی انتهی ✤ (على من كان) متعلق بيجب (اهلا لوجوب الصلاة) لانها من اجزائها (اداء) كالاصم اذا تلا (اوقضاء) كالجنب والسكران والنائم ✤ على كلمه‌سی يجب فعلنه متعلقدر يعنی سجدهٔ تلاوت نمازك اجزاسندن برجزكبی اولديغندن ادا ويا قضا وجوب صلاته اهل اولان كسه‌نك اوزرينه واجب اولور پس ترك ايتديكنه كوره قول معتمدده فديه ايله وصيت اوزرينه واجب اولور ووجوب صلاته اهليته شرط اولان مثلا اسلام وعقل وبلوغ وحيض ونفاسدن طهارت امثالی شرطلر بونده دخی شرط قلنور شارحك لانها من اجزائها تعليلنده تعبيرده اولی اولان لانها كجزء من اجزائها ديمك ايدی اداء وجوبه آيت سجدهٔ تلاوت ايدن اصمله تمثيلی سائرلره

بالطريق الاولى اولديغندن قضا واجب اولان جنب وسكران ونائم كبى سكرانى
اول فعل شنيعدن زجر ومنع ايچون عقلى باشنده عد اولنديده قضاايله حكم اولندى
نائمدن استماع ايدن كسديه وجوبنده اختلاف واردر صحيح اولان وجوبدر
وقدورى شرحلرنده عدم وجوبك اصحيتنه ذاهب اولمشلردر نائم اوزره واجب
اولمده ايكى روايت واردر وجوبه قائل اولنلرك دليلارى اهليت بولنوب وسماع
وتلاوتده قصدك عدم اشتراطيدر عدم وجوب روايتنك وجهى تلاوتك
كندودن بلا تمييز ومعرفة صدوريدر بناأ عليه تلاوتى عدم تلاوت حكمنده
اولدى ونوح افندى بومقامى بويلجه تحقيق ايتدى ﴿ (فلا تجب على كافر وصبى
ومجنون وحائض ونفساء قرؤا اوسمعوا) لانهم ليسوا اهلالها ﴾ بس وجوبه
اهليت لازم اولديسه كافر وصبى ومجنون وحائض ونفساء اوزرلرينه سجدۀ تلاوت
واجب اولمدى كرك قرائت ايتسونلر وكرك استماع ايتسونلر سجدهيه اهل اولمدقلريندن
وبرقوله كوره كافر فروع شرعيته مكلف اولمديغندن شارح اهلالها مكاننده
اهلاله ديسه اولى اولور ايدى مرجع وجوب اولديغندن ﴿ (وتجب بتلاوتهم)
يعنى المذكورين (خلا المجنون المطبق) فلا تجب بتلاوته لعدم اهليته ولوقصر
جنونه فكان يوما وليلة اواقل تلزمه تلا اوسمع ﴾ مزبورلردن مجنون مطبقكه
التى وقت نماز مدتيكه بركون وبركيجه دن زياده ويا اكثر مدتده مجنون كسهنك
ماعداسنك تلاوتلريله استماع ايدن كسهلره سجده واجب اولور اشبو مجنون
مشروحك آيت سجدهيى تلاوتيله سامعه وكندويه واجب اولمز اهليتى اولمديغندن
لكن بوتعليل مزبورلردن سائر كسهلرده دهجاريدرحالبوكه حكم مدعى لرى متخلفدر
انلردن سماعله سجده واجبدر مزبورلرك مدت جنونى قصير اولوب وبركون وبركيجه
ويا اقل اولسه كندويه واستماع ايدن كسهيه كرك تلاوت ايتسون
وكرك استماع ايتسون سجده لازمدر زيرا سجده نماز كبيدر مدت مزبوره ده
مرقومه نماز لازمدر ﴿ وان اكثر لاتلزمه بل تلزم من سمعه على ماحرره منلاخسرو
لكن جزم الشرنبلالى باختلاف الرواية ونقل الوجوب بالسماع من المجنون
عن الفتاوى الصغرى والجوهرة قلت وبه جزم القهستانى ﴾ واكر جنونى
اكثر اولوب غير مطبق اولورسه كندويه لازم اولمز بلكه كندودن استماع
ايدنه لازم اولور منلاخسروك تحريرى اوزره خلاصۀ تحريرلرى بودركه جامع
كبير تلخيصندن نقلا مجنوندن سماعله سجده واجب دكلدر وتاتارخانيهدن نقلنه
كوره واجبدر واشبو ايكى نقل بينلرنده اولان منافاتدن مشار اليه جواب
ويرديكه تلخيصده اولان عدم وجوب مجنون مطبقه كورهدر خانيهده كى وجوب
مطبقك غيرييه نظرا در ومجنونى اوچ قسمه تقسيم ايلدى قاصر وكامل غير

مطبق كه قاصردن اكثر اولاندر وكامل مطبقكه جنونى اصلا زائل اولميانه در
اولكنده كندويه وكندودن استماع ايدن كسهيه سجده واجبدر ايكنجيده
تلاوتيله كندويه لازم اولمز كندودن سامعه لازم اولور واوچنجيده كندويهده
وكندودن استماع ايدن كسديهده لازم اولمز انتهى لكن شرنبلالى درر حاشيهسنده
روايتك اختلافيله جزم ايدوب ديديكه مجنوندن سماعله سجودك وجوبى وعدم
وجوبى قوللرينك هر برلرينك تصحيحى منقولدر پس قاضيخانك كلامى برروايته
وتلخيصك كلامى برروايت اخرايه حمل اولنور منافاتى دفعده اشبو توفيق جنونى اوچه
تقسيم توفيقندن اوفقدر زيرا مراتب جنون مطبق وغير مطبق قسملرينه منحصردر
قسم ثالث ثانيده مندرجدر مطبق امام ابى يوسفه كوره سنهنك اكثرنده
ويا بر كون وبر كيجهدن اكثرده اول حال اوزره اولاندر امام محمد اولا برماه
اول حال اوزره مبتلا اولاندر ديدى بعده بوندن رجوع ايدوب برسنه مبتلادر ديدى
امام اعظم عندنده برماهدر انجق اشبو قول اوزرينه فتوى ويريلور لكن نمازده
التى وقت معتبردر آنكله فتوى ويريلور اما صوم وزكات اختلاف مشروحه
اوزرهدر وشرنبلالى مجنوندن سماعله وجوب سجدهيى فتاواى صغرادن
وجوهرهدن نقل ايلدى بونده مجنوندن مراد غير مطبقدر شارح ديركه
* قهستانى دخى بونكله جزم ايلدى ﴿ (لا) تجب (بسماعه من الصدى
والطير) ومن كل تال حرفا ولا بالتهجى اشباه ﴾ صدا چاغردقده طاغ وكنبد
مثللو شيلردن منعكس اولان صوته دينور آيه سجدهيى صدادن وياطيردن دخى
هر بر تاليدن برحرف سماعله دخى تهجيله سجده واجب اولمز اشباهده بويلجهدر سوعدر
ابو السعود خلدالله فى دار الخلود جندن سماعله واجب اولور ديو نقل ايلدى بعضيلر
طيردن سماعله واجب اولور ديديلر ومن كل تال حرفا آخر بابده متنده ذكر
اولنان مسئلهيى تكرار درظن اولنوركه بونده ذكرى كندوده سجده واجب
اولميان محللرى تعداد اولنديغندن مسئلۀ مشروحهيى ذكر محلى اولى اولان
بومحل اولديغنه تنبيه در تهجيله تلاوتده نماز فساده كتمز * قرآن عظيم الشانده
بولنديغندن آية سجدهيى كتابتله سجده واجب اولمز * بحر ﴿ (و) لا من (المؤتم
لو) كان السامع (فى صلاته) اى صلاة المؤتم بخلاف الخارج كامر ﴾ دخى مؤتمدن
آيت سجدهيى استماع ايدن كرك امام وكرك مأموم مؤتمك نمازنده اولورسه
كندويه سجده واجب اولمز اما كندونك نمازينك خارجنده اولورسه بونك
خلافنه در نتكم ما سبقده ولو تلا المؤتم لم يسجد اصلا ديديكى محلده مرور ايلدى
﴿ (وهى على التراخى) على المختار ويكره تأخيرها تنزيها ويكفيه ان يسجد عدد ما عليه
بلا تعيين ويكون مؤديا وتسقط بالحيض والردة (ان لم تكن صلوية) فعلى الفور لصيرورتها

جزأ منها وبأثم بتأخيرها ويقضيها مادام فى حرمة الصلاة ولو بعد السلام فتح ❊ واشبو سجدهٔ تلاوت قول مختار اوزره تراخى اوزره دركه فورى دكلدر اكر نمازده اولمزسه زيرا دلائل وجوبده تعيين وقت يوقدر بس وقتدن برجزء غير معينده واجب اولور اول جز فعلا تعيينله متعين اولور انجق او زرينه وجوبك تضييق سائر واجبات موسعه لر كبى آخر عمرنده اولور ❊ بحر انتهى تأخيرى تنزيها مكروهدر فورى اولسه تحريمى اولوردى ساجدك اوزرنده اولديغى قدرى بلا تعيين سجود كفايت ايدر و ادا ايتمش اولور اشبو قول مختار امام محمدايله امام اعظم رحمهما الله تعالى قوللريدر امام ابى يوسف رحمه الله تعالى نزدنده وجوب فوريدر حتى مشار اليه نزدنده بعد مدت قضا اولور ادا اولمز وسجدهٔ تلاوت نمازده عارض اولان حيضله وردتله ساقط اولور ابو السعود ديديكه فقها تصريح ايتديلركه برعورت سجدهٔ تلاوتى تأخير ايدوب بعده حيض كورسه ساقط اولور لكن ردت صورتنده وقت عمر اولديغندن وباقى قلان عمرنده اسلامه كلدكده حج كبى ساقط اولمز شارحك فعلى الفور قولى شرط مقدرك جوابيدر فان كانت صلوية فعلى الفور تقديرنده در يعنى سجدهٔ تلاوت نمازه منسوب اولوب يعنى آيت سجده نمازده تلاوت اولنورسه وجوبى فوريدر نمازدن جزء اولديغندن تأخيريله آثم اولور وحرمت صلاتده دائم اولوب نمازه منافى برشى كندودن صادر اولمدقجه قضا ايدر هرنقدر سلامدنصكره اولورسه ده فتح قديرده بويلجه مرسومدر ❊ ثم هذه النسبة هى الصواب وقولهم صلاتية خطأ قاله المصنف لكن فى الغاية انه خطأ مستعمل وهو عند الفقهاء خير من صواب نادر ❊ بوندنصكره اشبو صلوية كلمه سنده اولان نسبتكه الفى واوه قلب وتايى حذف ايله اولان نسبتدر انجق صواب بودر زيرا ادبا مذكرى مؤنثه نسبتده مثلا رجلى بصريه نسبت كبى تايى حذف ايدوب بصرى ديديلر بصرتى ديمديلر مؤنثى نسبتده ايكى تا جمع اولمسون ديو بصريتة كبى علمانك صلاتية قوللرى ايكى جهتدن خطادر اولا الفى واوه قلب ايتمدكلرى ثانيا ايكى تانك جمعى اشبو مضمونى مصنف مرحوم بوردبلر لكن غايه نام كتابده تصريح اولنديكه علمانك بوصلاتية تعبيرلرى استعمال اولنان خطا قبيلندندر بوايسه عند الفقها نادر الاستعمال اولان صوابدن خيرليدر غلط مشهور لغت فصيحه دن اولى ديدكلرى كبى زيرا علمانك مقصودلرى معانيله احكام افاده سيدر وتعبيرلرده اشهر اولان السنه لرده جارى اولاندر وفيده مافيه ❊ (ومن سمعها من امام) ولو باقتدائه به (فائتم به قبل ان يسجد الامام لها (سجد معه و) لو ائتم (بعده لا) يسجد اصلا كذا اطلق فى الكنز تبعا

(للاصل)

للاصل (وان لم يقتد به اصلا سجدها) وكذا لو اقتدى به فى ركعة اخرى على ما اختاره البزدوى وغيره وهو ظاهر الهداية ❊ بركسه سجده آيتنى بر امامدن استماع ايتسه واول آيت ايچون امام سجده ايتمزدن اول مرقوم سامع كندويه اقتدا ايتسه مرقوم امامايله برابر سجده ايدر مرقومك امامتى كرك مزبور سامعك كندويه اقتداسيله اولسون وكرك ذاتنده غيرك اقتداسيله امام اولمش اولسون اما امام سجده ايتمز مأموم دخى سجده ايتمز هرنقدر سجده آيتنى استماع ايدرسه زيرا مأموم نمازده بالكز كندو باشنه سجده ايتسه امامنه مخالفت ايتمش اولور خارج صلاتده ايتسه صلاتيه اولديغندن خارج صلاتده قضا اولنمزينه بويلجه مقتدى آيت سجده يى امامدن استماع ايتميوب بلكه وقت صلاتده حاضر اولمزسه دخى امامله برابر سجده يى ايدر امام سجدهٔ تلاوتى ايتدكدنصكره اقتدا ايدرسه مقتدى سجدهٔ تلاوتى ايتمز اقتداسى كرك آيت سجده يى تلاوت ايتديكى ركعتده اولسون وكرك غيرى ركعتده اولسون كنزده اصله تبعا بويلجه اطلاق وجهى اوزره بيان ايلدى زيرا اقتدا ايله سجدهٔ تلاوت صلاتيه اولديغندن خارج صلاتده قضا اولنمز كنزك مقابلى بزدويدن نقل اولنان قول آتيدر اما مه اصلا اقتدا ايتمزسه سامع تلاوت سجده سنى ايدر ينه بويلجه امامه ركعت اخراده اقتدا ايدرسه بزدوينك وغيرينك مختارلرى اوزره سامع سجده ايدر اشبو بزدوينك كلامى هدايه نكده ظاهريدر بومقامده وكذا بدلنده وقيل دينلسه مناسب اولورايدى مقابله ظاهر اولسون ايچون ❊ (ولو تلاها فى الصلاة سجدها فيها لا خارجها) لما مر وفى البدائع واذا لم يسجد اثم فتلزمه التوبة ❊ امام ويا منفرد سجده آيتنى نمازده تلاوت ايدرسه نمازده سجده ايدر نمازك خارجنده ايتمز ماسبقده مرور ايدن سجدهٔ تلاوتك نمازدن جز اولمسنه مبنى وكامل ناقصله ادا اولنمديغندن بدايعده ذكر اولنديكى اكر تالئ مزبور نمازده سجده ايتمزايسه واجبى ادا ايتميوب وقضاسى ممكن اولمديغندن كناهكار اولورده كندويه توبه لازم اولور ❊ (الا اذا فسدت الصلاة بغير الحيض) فلوبه تسقط عنها السجدة ذكره فى الخلاصة (فيسجدها خارجها) لانها لما فسدت لم يبق الا مجرد التلاوة فلم تكن صلاتية ولو بعد ما سجدها لم يعدها ذكره فى القنية ويخالفه ما فى الخانية تلاها فى نفل فافسده قضاه دون السجدة الا ان يحمل على ما اذا كان بعد سجودها ❊ الا حيضدن غيريله نماز فساده كيدرسه خارج صلاتده سجدهٔ تلاوتى اتيان ايدر زيرا نماز فساده كتدكده انجق تلاوت باقى قالور اول ايسه صلاتيه دكلدر تلاويه سجده سنى ايتدكدنصكره نماز فساده كيدرسه سجده يى اعاده ايتمز زيرا مفسد انجق فساده مقارن اولان جزئى

فساده ویرر نمازك جمیع جزلرینی فساده ویرمز واول فساده كیدن نمازی قضاده سجدهٔ تلاوتی ایتمز قضاده تلاوت تحقق ایتمدیكندن بس قضاده سجدهٔ تلاوتی قضا ایتسه خارج صلاتده اولانی صلاتده ادا ایتمك لازم اولور واكر نماز حیضله فساده كیدرسه كندودن سجده ساقط اولور زیرا حیض فرضی اسقاط ایتدیسه واجب دخی كندویه تبعیتله ساقط اولدی اشبو مضمونی صاحب قنیه ذكر ایلدی لكن بومذكور خانیه ده ذكر اولنان بركسه آیت سجده‌یی نافله نمازده تلاوت ایدوب ونمازی فساده ویرسه نمازی قضا ایدر سجده‌یی ایتمز قوللرینه مخالفدر فسادك سجدهٔ تلاوتدنصكره اولمسیله جواب ممكندر ☼ ❊(وتؤدی بركوع وسجود) غیر ركوع الصلاة وسجودها (فی الصلاة) وكذا فی خارجها ینوب عنها الركوع فی ظاهر المروی بزازیة (لها) ای للتلاوة ❊ نمازده تلاوت سجده‌سی نماز ركوعی وسجده‌سنك غیری تلاوت ایچون ركوع وسجود ایله ادا اولنور زیرا ركوعده دخی خضوع معناسی واردر وسجود قولنده واو اومعناسنده در بركسه نمازده سجدهٔ تلاوت ایدوب وقائم اولدقده قرائت قرآن ایتمكسزین قیام عقبنده ركوع ایتسه مكروهدر بلكه قیامدنصكره قرائت بعده ركوع لابقدر آیت سجده آخر سوره ده اولورسه سورهٔ اخرادن برقاچ آیت تلاوت ایدر بنده بوبلجه ظاهر روایتده خارج صلاتده ركوع سجدهٔ تلاوت مقامنده قائم اولور لكن اشبو قول سدید دكلدر قیاسا واستحسانا ركوع سجده‌دن ناشی كفایت ایتمز زیرا خارج صلاتده ركوع قربت اولمدیغندن قربت مقامنده نائب اولمز لكن قاضیخان خارج صلاتده ركوعك سجدهٔ تلاوت منابنه نائب اولمسنه ذاهب اولدی ❊(و) تؤدی (بركوع صلاة) اذا كان الركوع (علی الفور من قراءة آیة) او آیتین وكذا الثلاث علی الظاهر كما فی البحر (ان نواه) ای كون الركوع لسجود التلاوة علی الراجح ❊ دخی سجدهٔ تلاوت نمازك ركوعیله ده ادا اولنور اگر ركوع بر ویاایكی وقول ظاهر اوزره اوچ آیت عقبنده فورا اولوب وقول راجح اوزره ركوعك سجدهٔ تلاوت ایچون اولمسنه نیت ایدرسه صاحب بحر اكثر مشایخ طول قرائت ایچون برشی تقدیر ایتمدیلر دیدی ظاهر اولان طول قرائت انلره كوره مجتهدك رأینه مفوضدر بس قرائت طویل اولدقده هرنقدر سجدهٔ تلاوته نیت ایدرسه ركوع وسجدهٔ صلبیه كفایت ایتمز زیرا سجدهٔ تلاوت مضیقا واجب اولدیغندن دین اولدی دین ایسه له سنه اولان شیله قضا اولور علیهنه اولان شیله قضا اولمز ركوع وسجود ایسه علیهندر كندولر ایله دین ادا اولنمز بعضیلر فوری اولورسه نیت لازم دكل دیدیلر قهستانی اشبو قول امام محمد رحمه الله الهكدر دیدی بلكه ظاهر اولان ركوعده

سجدهٔ تلاوته نیت اولدیغی كبی نمازك ركوعنده دخی نیتدن لازمدر یوقسه ركوع فقط تلاوتك اولور سجدهٔ تلاوت نمازده ركوعله ادا اولندیغندن ❊(و) تؤدی (بسجودها كذلك) ای علی الفور (وان لم ینو) بالاجماع ❊ دخی سجدهٔ تلاوت نمازك ركوعیله ادا اولندیغی كبی اجماعا عقیب تلاوتده نمازك سجده سیله ده ادا اولنور هرنقدر نمازك سجده‌سنده نیت ایتمز ایسه ده ❊ ولو نواها فی ركوعه ولم ینوها المؤتم لم تجزه ویسجد اذا سلم الامام ویعید القعدة ولو تركها فسدت صلاته كذا فی القنیة ❊ تلاوت عقبنده امام ركوعنده سجده‌یه نیت ایدوب مؤتم نیت ایتمسه مؤتمك سجودی سجدهٔ تلاوت مقامنه قائم اولمز زیرا امام ركوعده سجدهٔ تلاوته نیت ایتدكده سجده‌یه ركوع تعیین ایتمش اولور بعضیلر كفایت ایدر دیدیلر تكم قهستانیده مصرحدر صورت مشروحه‌ده امام سلام ویردكده مؤتم سجده ایدر وقعده‌یی اعاده ایدر قعده‌یی ترك ایدرسه نمازی فساده كیدر زیرا تلاوت قعده‌یی رفع ایتدكده عدم اعاده صورتنده فرائض صلاتدن برفرض اولان ترك اولنمش اولور قنیه‌ده بوبلجه مرسومدر وینبغی حمله علی الجهریة نعم لو ركع وسجد لها فورا ناب بلانیة ❊ لایق اولان قنیه‌نك اشبو كلامنی جهریه‌یه حملدر زیرا اخفائیه ده آیت سجده تلاوت اولندیغنه واقف اولمز تاكه امامی كندویه خبر ویرمش اوله اگر كندودن تكلم ویا مسجددن خروج امثالی برشی صادر اولمز ایسه ینه سجده ایدر معلوم اولسونكه جهریه ده سجدهٔ تلاوتی مستقلا ایتمك افضلدر هرقدر ركوعده قریب اولورسه ده جماعت تلاوته عالم اولدقلرنده سجدهٔ تلاوت اولمسنده اشتباه اولمدیغندن اما سریه‌ده اولورسه سجده‌ده نیت احری والیقدر افتتان جماعت خوفندن زیرا بعض اولور كه كورن كسه‌لر ركوعی ناسیا سجده ایتدی ظن ایدرلر وكورمینلر ركوع ایتدی ظنیله ركوع ایدرلر اما سجود ده نیت ایدرسه اشبو محذورلردن خلاص اولور ☼ حلبی ☼ اوت امام آیت سجده‌دن صكره بر ویا ایكی ویا اوچ آیت تلاوت ایتمزدن اقدم فورا ركوع وسجود ایتسه مقتدینك سجده‌سی امامنك سجده‌سنه تبعیتله تلاوت سجده‌سنه نائب اولور كرك مقتدی نیت ایتسون وكرك ایتمسون شارحك نعم لو ركع قولی لم تجزه قولندن استدراكدر یعنی امام ركوعده سجدهٔ تلاوته نیت ایتدیكنه نظرا در مؤتمه كفایت ایتمدیكی امام ركوعده نیت ایتسه مثلا فقط سجده‌ده نیت ایتسه ویا خود اصلا نیت ایتمسه مؤتمه برشی یوقدر سجده‌یه نیت ایتسون ویا ایتمسون ☼ حلبی ☼ نعم لو ركع وسجد لها قولنده لها لفظنی شارحه كوره حذف اولیدر زیرا ركع فعلنه تعلق ایتسه قنیه‌نك عباره‌سنك عینی اولور استدراكه منافی اولور یوق

ركع وسجد فعللرينه تعلق ايدرسه ركع يه تعلق ايتديكنه كوره سجدهٔ تلاوت
آنكله ادا اولنمش اولور سجودده تلاوت نيتى لغو اولورده ينه قنيه نك كلا منه
راجع اولور بس فقط سجده يه تعلق تعين ايتدى لكن بونده ده قصور وار
زيرا بوندن مستفاد اولان سجدهٔ تلاوته كفايت اتجق سجودده كندويه نيت
اولديغنه كوره اولمقدر بو ايسه خلاف واقعدر زيرا ماسبقده معلومك اولديكه
سجدهٔ تلاوته نيت سجودده اولسون ويا اولمسون بينلرنده فرق يوقدر ☼ حلبى ☼
﴿ولوسجد لهافظن القوم انه ركع فمن ركع رفضه وسجدلهاومن ركع وسجدسجدة
اجزأته عنها ومن ركع وسجدسجدتين فسدت صلاته لانه انفرد بركعة تامة﴾
امام تلاوت ايچون سجده ايتدكده جماعت ركوع ايتدى ظنيله ركوع ايتسه لر
ركوعى بوزارلر تلاوت ايچون سجده ايدرلر يوق جماعت ركوع وبرسجده ايدرسه
اول سجده تلاوت سجده سنه كفايت ايدر صورت مشروحه ده جماعتدن ركوع
وايكى سجده ايدن كسه نك نمازى فساده كيدر اول كسه ركعت تامه ايله منفرد
اولوب امامنه مخالفتده اولديغندن ﴿ (ولوسمع المصلى) السجدة من غيره لم يسجد
فيها) لانها غيرصلاتية (بل) يسجد (بعدها) لسماعها من غير محجور﴾ برنماز
قيلان كسه امام ويا مؤتم ويا منفرد كندو ايله برابر نمازده اولميان كسه دن
كرك كندونك امامنك غيرى امام اولسون وكرك اكا مؤتم اولسون وكرك
منفرد اولسون ياخود اصلا مصلى اولمسون اشبو قومدن سجده آيتنى استماع
ايتسه صلاتيه اولمديغندن نمازده سجدهٔ تلاوتى ادا ايتمز بلكه نمازدنصكره
ادا ايدر محجور اولميان كسه دن استماع ايتديكندن اما مثلا مؤتم كبى
محجوردن استماع ايدرسه اكر كندونك صلاتنده اولورسه سجده ايتمز
يوقسه ايدر منع معينين كسه لردن اولديغندن اثرى تجاوز ايلمز اكر سؤال
اولنورسه كه نمازده استماع اولنديغندن سجدهٔ تلاوت نمازده ادا اولنمليدى
جواب ويريلوركه واقعا سماع درون نمازده اولديسه ده لكن تلاوت خارج
صلاتده اولديغندن خارج صلاتده ادا اولندى سبب سماع اولديغنه مبنى جواب
تلاوت اولديغنه بنا قيلندى ﴿ (ولوسجد فيهالم تجزه) لانها ناقصة للنهى فلا
يتأدى بهاالكامل (واعاده) اى السجود لمامر الااذا تلاها المصلى غير المؤتم ولوبعد
سماعها سراج﴾ سامع مزبور سجدهٔ تلاوتى نمازده ادا ايتسه كفايت ايتمز
زيرا نمازده ادا اولنان سجده ناقصدر كندودن نهى اولنديغندن زيرا نمازده
مصلى اولديغى دكنى اتمامله يا ركن اخره انتقال ايله مأمور اولديغندن اشبو
سجدهٔ تلاوتى نمازه ادخالدن نهى اولنمشدر زيرا تلاوتك حكمى نمازدن فراغدن
صكره يه منوطدر بس تلاوت انجق فراغدنصكره سجده يه سبب اولديغندن

سببنك اوزرينه تقديمى جائز اولمدى اما اوقات مكروهده ده تلاوت ايتسه بونك
خلافنده در يعنى اوقات مزبوره ده اداسى جائز اولور هرنقدر ناقصه ايسه ده سبب
حالا تحقق ايتديكندن بس صورت مشروحه ده نهيه بناً سجده ناقص اولديسه
كندو ايله كامل ادا اولنمزده ايتديكى سجده يى اعاده ايدر لكن مؤتمك غيرى اولان
مصلى آيت سجده يى تلاوت ايدوب ونمازده سجده ايدرسه كفايت ايدر اعاده ايتمز
هرنقدر تلاوت سماعدنصكره اولورسه ده مؤتم نمازدنصكره سجده ايدر سجده سى
صلاتيه اولمز زيرا تلاوت ايتديكنه اعتبار اولنمز كه خارجيه دخى كندويه تابع اوله
مؤتمك غيرى امامله منفرددرتنه كم سراجده مذكوردر ﴿ (دونها) اى الصلاة لان
زيادة مادون الركعة لاتفسد الا اذا تابع المصلى التالى فتفسد لمتابعته غيرامامه ولاتجزيه عما
سمع تجنيس وغيره﴾ سجدهٔ مرقومه يى اعاده ايدر نمازى اعاده ايتمز مادون
الركعتى زياده نمازى فساده ويرمديكندن لكن مصلى تاليه متابعت ايدرسه نمازى
فساده كيدر امامنك غيرى يه متابعت ايتديكندن واستماع ايتديكندن ناشى
ايتديكى سجده كفايت ايتمز زيرا ايتديكى منهى عنه اولوب وفرضه تبعيتله فساده
كتديكندن كامل مقامنه قائم اولمز مصلى امامه ومؤتمه ومنفرده شاملدر لكن
لمتابعته غير امامه قولى مؤتمه اختصاصنى ايجاب ايتديكندن اولى اولان قول
مزبوردلنه لمتابعته غير امامه ان كان مقتديا وللاقتداء فى محل الانفراد ان كان
منفردا او اماما ديمك ايدى زيرا امام منفرد حكمنده در جواب ممكنكه متابعتدن
مراد موافقتدر اقتدا دكلدر سجدهٔ تلاوتده عورته متابعت وتالى امامه تقدم
جائز اولديغندن اشبو مضمون مشروح تجنيس وغيريده مبسوطدر ﴿ (واذا تلاها
فى غير الصلاة فسجد ثم دخل فى الصلاة فتلاها) فيها (سجد اخرى) ولولم
يسجد اولا كفته واحدة لان الصلاتية اقوى من غيرها فتستتبع غيرها وان اختلف
المجلس ولولم يسجد فى الصلاة سقطتا فى الاصح واثم كامر﴾ بركسه سجده آيتنى
نمازك غيريده تلاوت ايتسه وعقبنده سجده ايدوب بعده نمازه دخول ايدوب
ينه اول آيتى نمازده تلاوت ايتسه برسجده دخى ايدر صلاتيه اقوى اولديغندن
اضعفه تابع اوله مز واكر اولكنده سجده ايتميسه كندويه برسجده كفايت ايدر
زيرا صلاتيه اقوى اولديغندن غير كندويه تابع اولور هرنقدر مجلس مختلف
اولورسه ده لكن آثم اولورته كماسبقده مرور ايلدى وخارجيه نك صلاتيه اوزرينه
سبقتى تبعيتنه مانع دكلدر زيرا سجدهٔ تلاوتك مناسبى تداخل اوزره در يعنى
سببلرى متداخل اولديغى ايچون برسجده ماقبلنده كندن وما بعدنده كندن
اوتورى اولور واكر نمازده سجده ايتمزسه قول اصحده خارجيه وصلاتيه ايكيسى
بردن ساقط اولورلر بر روايتده خارجيه ساقط اولماز صلاتيه يه تابع اولمديغى

ایچون لکن بحر اتحاد مجلس شرطدر دیدی حتی مجلس تلاوت ایله مجلس
صلات تبدل ایتسه هر برلری ایچون مستقلا سجده ایدر زیلعیده وشرنبلالیده ده
دخی بوبلجه مرسومدر ﴿ (ولوکررها فی مجلسین تکررت وفی مجلس) واحد
(لا) تتکرر بل کفته واحدة وفعلها بعد الاولی اولی قنیة ﴾ سجده آیتنی ایکی
مجلسده تکرار ایلسه تلاوت سجده سی تکرر ایدر معلوم اولسونکه مجلس
بعضا حقیقة وبعضا حکما مختلف اولور حقیقة مختلف اولان مجلس بعضا
حکما متحد اولور مثلا بیوك ویا کوجك مسجدده ویا بیتده ویا دارده بر زاویه‌دن
بر زاویه‌یه انتقالده اولدیغی کبی بونده وجوب تکرر ایتمز لکن دار بیوك اولورسه
تکرر ایدر وهر بر اقتدا صحیح اولان محلده مکان متحد عد اولنور اما مسجد ایله
دارك غیریده بر ویا ایکی خطوه مشی ایله مجلس مختلف اولمز اوچله مختلف
اولور اما حکما مختلف اولمق مثلا تلاوتدنصکره عقد نکاح وبیع وشرا امثالی
بشقه برفعل کثیره مشغول اولوب صکره آیت سجده یی ینه تلاوت ایتمك کبی
اشته بونده وجوب ینه تکرر ایدر اما برویا ایکی لقمه اکلی ویا قیام وقعود
ویا تکبیر وتسبیحه اشتغال امثالی عمل قلیل اتیانی مز بور عمل کثیرلرك خلافنه در
بونلرده دخی وجوب تکرر ایتمز اما اشبو مز بور عمل قلیله اشتغال برامرده
مخیر اولان کسه حقنده اختلاف مجلس قبیلندندر اعراضه دلالت ایتدیکندن
* حموی عن البرجندی * اما آیت سجده یی برمجلسده تکرار ایلسه وجوب تکرر ایتمز
بلکه کندویه برسجده کفایت ایدر واول برسجده یی اولکی تلاوتدنصکره ایتمسی
اولی در قنیه‌ده بوبلجه مبسوطدر صورت مشروحه‌ده برسجده‌نك کفایت
ایتمسی خبرده وارد اولان جبریل امین علیه السلامك وحیله نزول وتشریفلرنده
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم سجده آیتنی تلاوت بیورر ایدی * ورسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم استماع ایدوب واصحاب کزین رضوان الله تعالی علیهم
اجمعین حضراتنه قرائت بیوروب وانجق بردفعه سجده ایتمه سنه مبنیدر ومجلس
متفرقاتی جامعدر وهر برتلاوتده سجده ایجابنده حرج واردر با خصوص
معلم ومتعلم اولان کسه‌لره بو ایسه نص ایله منفیدر ﴿ وفی البحر التأخیر احوط
والاصل ان مبناها علی التداخل دفعا للحرج بشرط اتحاد الآیة والمجلس ﴾ صاحب
بحر صورت مشروحه‌ده سجده یی تأخیر احوطدر دیدی زیرا بعض علما
نزدلرنده سجدهٔ تلاوتده تداخل حکمنده در سببده دکلدر حتی اولکی تلاوت
ایچون سجده ایدوب بعده تلاوتی اعاده ایلسه کندویه بشقه سجده لازم
اولور حد شرب وحد زنا کبی اشبو اتحاد مجلسده برسجده‌نك کفایت ایتمسی
دفعا للحرج تداخله مبنیدر روایتك ومجلسك اتحادی شرطدر اما برکسه قرآن

عظیم الشانك کلیسنی مجلس واحدده تلاوت ایلسه کندویه اون درت سجده
لازم اولور زیرا مجلس جنسی مختلف اولان کلمه‌لری کلام واحد منزله سنده قیلمز
مثلا برکسه‌یه بیك درهم وبرکسه‌یه یوز التون وعبدنه عتق اقرار ایدن کسه‌یه
مجلس واحد مزبورلرك کلیسنی اقرار واحد قیلمز ﴿ (وهو تداخل فی السبب)
بان یجعل الکل کتلاوة واحدة فتکون الواحدة سببا والباقی تبعا لها
وهو الیق بالعبادة لان ترکها مع وجود سببها شنیع ﴾ وهو ضمیری
متنده نظرا وفی مجلس واحد لایتکرر قولندن منفهم اولان عدم تکراره
راجعدر شرحه کوره تداخله راجعدر یعنی عدم تکرار ویا تداخل
سببده تداخلدر یعنی کلیسی تلاوت واحده کبی قیلنورده بریسی سبب وباقیسی
اکا تابع اولور اشبو فتکون الواحدة سببا تفریعی کوزل دکلدر فتأمل واشبو تداخلك
سببده اولوب حکمده اولمدیغی عبادته زیاده لایقدر زیرا عبادتك سببی
موجود ایکن ترکی زیاده شنیعدر ﴿ (لا) تداخل (فی الحکم) بان یجعل کل تلاوة
سببا لسجدة فتداخلت السجدات فاکتفی بواحدة لانه الیق بالعقوبة لانها
للزجر وهو ینزجر بواحدة فیحصل المقصود والکریم یعفو مع قیام سبب العقوبة ﴾
یعنی مزبور تداخل حکمده یعنی کندونك اوزرینه وجوبله حکم اولنان شیده
دکلدر حکمده اولمق هر بر تلاوت برسجده‌یه سبب اولوبده سجده‌لر تداخل
ایدوبده فقط برسجده ایله اکتفا اولنمغله اولنور زیرا اشبو حکمده تداخل عقوبته
الیقدر عقوبت زجر ایچون اولوب عبد برعقوبت ایله منزجر اولوب
مقصود یعنی انزجار حاصل اولدیغندن اما عبادت بونك خلافنده در زیرا عبادتدن
مقصود معبوده کمال تعظیمدر بو ایسه دائما عبددن مطالبه‌در اما صاحب
کرمك عفوی درکاردر هرنقدر سبب عقوبت قائم اولورسه‌ده یعنی آخرتك
حکمی دخی انشاء الله تعالی دنیا کبی عقوبت واحده اوزرینه زیاده ایله مؤاخذه
اولنمز ﴿ وافاد الفرق بقوله (فتنوب الواحدة) فی تداخل السبب (عما قبلها
وعما بعدها) ولا تنوب فی تداخل الحکم الاعما قبلها حتی لو زنی فحد ثم زنی فی المجلس
حد ثانیا ﴾ مصنف نصفت نصاب علیه رحمة الملك الوهاب فتنوب الواحدة
قولیله سببده اولان تداخله حکمده اولان تداخلك فرقلرینی افاده ایلدی
یعنی تداخل سببده اولدیغنده کوره مثلا برسجده ماقبلنده‌کی تلاوتدن ناشی
اولور اما تداخل حکمده اولدیغنده نظرا انجق ماقبلندن ناشی اولور حتی برکسه
زنا ایدوب وکندوده حد زنا اجرا اولندقدنصکره ینه اول مجلسنده زنا ایتسه
ینه ثانیا حد زنا اجرا اولنور اما حد قذف بونك خلافنده در بردفعه حد اجرا
اولندقدنصکره بردخی قذف ایلسه ثانیا کندویه اقامت حد اولنمز کذبنك

ظهوریله اولکی حدایله قذف مندفع اولدیغندن * (واسداء الثوب) ذاهبا
وآیبا (وانتقاله من غصن) شجرة (الی) غصن (آخر وسجد فی نهر اوحوض تبدیل)
للمجلس اوالایة (فتجب) سجدة اوسجدات (اخری) * جلاهك ذاهبا وآیبادر
زن ایوب ارشون یایمسی دخی برکسدنك اغاجك بردالندن آخر دالنه انتقال
ایلمسی دخی نهرده ویاحوضده یوزمسی تالی حقنده مجلسی وسامع حقنده
آیتی تبدیلدر پس مجلس متحد اولورسه برسجده ویامتبدل اولورسه بشقه
سجده واجب اولور * بخلاف زوایامسجد و بیت وسفینة سائرة و فعل قلیل
کاکل لقمتین وقیام وردسلام وکذادابة یصلی علیهالان الصلاة تجمع الاماکن ولولم
یصل تنکرر * صورت مرقومه مسجدك وبیتك وجریان ایدن سفینه‌نك زوایه‌لری
وایکی لقمه اکل ایتمك وقیام وردسلام امثالی فعل قلیلك خلافندر یعنی بونلرده تبدیل
مجلس یوقدر بناءً علیه بو یلجه اوزرنده نماز ادا اولنان یوری ین حیوان نماز اماکنی
جمع ایتدیکندن زیرا دابه اوزره نمازك صحتیله حکم اتحاد مکانه دلیلدر ونماز
قیلمزسه سجده تکرر ایدر دابه‌نك سیری کندویه منسوب اولدیغندن حتی اتلاف
ایتدیکنی کندو ضامن اولور * (کما) تنکرر (لو تبدل مجلس سامع دون تال)
حتی لوکررها راکبا یصلی وغلامه یمشی تنکرر علی الغلام لاالراکب *
صورت مشروحده تکرر سامعك مجلسنك تبدل ایدوب تالینك ایتمدیکی
صورتده سامعه تکرر ایدوب تالی‌یه ایتمدیکی کبی بونك عکسنده عکسیدر حتی
برکسه سجده آیتنی راکبا نمازقیله‌رق تکرار ایلسه وغلامی یورسه غلامك
اوزرینه سجده تکرر ایدر راکبه ایتمز غلامك حقنده مجلس تبدل ایدوب راکبك
حقنده تبدل ایتمدیکندن زیرا صلات متفرقی جمع ایدر * (لا) تنکرر (فی عکسه)
وهو تبدل مجلس التالی دون السامع علی المفتی به وهذا یفید ترجیح سببیة السماع *
مسئلهٔ سابقه‌نك عکسنده که تالینك مجلسنك تبدل ایدوب سامعك تبدل ایتمدیکنده
قول مفتی به اوزرینه تکرر ایتمز مقابلی صاحب کافینك صورت عکسده
سامعه تکرر ایدر قولیدر واشبو اولکی صورتده مجلس تلاوتك اتحادیله سامعه
سجده‌نك تکرریله حکم ایکنجیده مجلس تلاوتك تبدلیله سامعه تکررك عدم
وجوبیله حکم سماعك سببنك ترجیحنی افاده ایدر زیرا اکر تلاوت سبب اولسه ایدی
سامع حقنده امر بالعکس اولوب تالی کبی اولوردی پس ایکی قولك بریسی بودر لکن
ماسبقده مرور ایتدیکه سماع شرطدر ومختار اولان قولده بوقولدر وسامعه سجده‌نك
تکرر ایدوب تالی اوزرینه ایتمدیکی شرع تالی حقنده تلاوت متکرره‌نك
تعددینی حکما ابطال ایلدی مجلسی متحد اولدیغندن حقیقة ابطال یوقدر
سامع حقنده اشبو ابطال مزبور ظاهر اولمدی پس حقیقت تعدد اعتبار

اولندیده وجوب تکرر ایندی * واما الصلاة علی الرسول صلی الله علیه وسلم فکذلك
عند المتقدمین وقال المتأخرون تتکرر اذ لاتداخل فی حقوق العباد * واما رسول
علیه الصلاة والسلامك اسم شریفلری مکررا ذکر اولندقده اوزرلرینه صلوات
شریفه‌نك حکمی عند المتقدمین آیت سجده‌نك تکرری کبیدر لکن بونده نظر واردر
زیرا رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك اوزرینه صلوات شریفه کتورمك
حقنده وارد اولان دلیل خاصدر تعمیم یوقدر متأخرین تکرر ایدر دیدیلر
حقوق عبادده تداخل اولمدیغندن وعدم تکرر کندولرینه جفادر نته کم
حدیث شریفده واردر * واما العطاس فالاصح انه ان زاد علی الثلاث
لایشمته خلاصة * اما اخسرمقده اصح اولان اوچك اوزرینه زیاده اولورسه
تشمیت اولنمز حضرت عمر رضی الله تعالی عنهدن روایت اولنان
مجلسلرنده اوچدن صکره عطاس واقع اولان کسه‌یه قم فانتثر فانك مزکوم
قوللرینه بناءً انتثار نثرك مطاوعیدر بورنده اولان نسنه‌یی طشقروب چیقارمق
معناسنه مزکوم زکام عارضه‌سنه مبتلا اولان کسه‌در * (وکره ترك آیة
سجدة وقراءة باقی السورة) لان فیه قطع نظم القرأن و تغییر تألیفه واتباع النظم
والتألیف مأمور به بدائع ومفاده ان الکراهة تحریمیة * سجده آیتنی ترك ایدوب
باقیسنی قرائت مکروه قیلندی زیرا بونده نظم قرآنی قطع وتألیفنی تغییر وسجده‌دن
استنکافه مشابهت واردر * بحر * وقرآندن برمقداری ترك وسجده‌دن فرار واردر بونلر
ایسه اعمال مسلمین واخلاق مؤمنیندن دکلدر * نهر * حال بوکه نظم وتألیفه اتباعا
(فاذا قرأناه فاتبع قرآنه) آیة کریمه‌سیله مأمور به‌در آیة کریمه‌ده قرآنه تألیفه
ایله مفسردر بدایعك مفادی کراهتك تحریمی اولمسیدر * (لا) یکره (عکسه
و) لکن (ندب ضم آیة اوآیتین الیها) قبلها اوبعدها لدفع وهم التفضیل
اذ الکل من حیث انه کلام الله فی رتبة وان کان لبعضها زیادة فضیلة باشتماله
علی صفاته تعالی * صورت مشروحه‌نك عکسی تحریما مکروه اولمدی وندب قولی
تنزیهی اولمسنه دلالت ایدر وعدم کراهت نمازك غیریده‌در نمازده مکروهدر
* قهستانی * لکن ماقبلنده ویامابعدنده تفضیل وهمنی دفع ایچون سجده آیتنه بر
ویاایکی آیت ضمی مندوب قیلندی زیراکلیسی کلام الله اولدیغی جهتدن بررتبه‌ده‌در
هرنقدر بعضیسی ایچون مثلا صفات الله اوزرینه مشتمل اولدیغندن فضیلة زائده
اولدیسه‌ده اماقرأن اولدیغی جهتدن بربرینه مزیت ورجحانی یوقدر *
* واستحسن اخفاؤها عن سامع غیرمتهیئ للسجود واختلف التصحیح فی وجوبها
علی متشاغل بعمل ولم یسمعها * سجده آیتنی سجود ایچون حاضر لنمیان سامعدن
اخفا مستحسن کورلدی تالی‌یه کوره حاللری معلوم اولمیان کسه‌لردن اخفا

لانقدر زیرا جهر ایتدکده اوزرلرینه سجده‌یی موجب اولور بعض اولور که
تکاسلا ادا ایتمیوب معصیتده بولنورلر ❊ بحر ❊ برعمله مشغول اولوب سجده آیتنی
استماع ایتمیان کمسه‌یه سجده‌نك وجوبنده تصحیح مختلف اولدی ﴿ والراجح
الوجوب زجرا له عن تشاغله عن کلام الله فنزل سامعا لانه بعرضیة ان یسمع ﴾
اختلاف مشروحدن قول راجح سجده‌نك وجوبیدر کلام الٰهی استماعدن
تشاغلدن کندوینی زجر ایچون ومعرض سماعدن اولدیغندن سامع
منزله‌سنه تنزیل اولندی سجده اصح اولان عدم وجوبدر دیو تصریح اولندی
شرط ویاسبب اولان سماع بولنمدیغندن ﴿ (ولوسمع آیة سجدة) من قوم
(من کل واحد) منهم (حرفالم یسجد) لانه لم یسمعها من تال خانیة فقد افاد
ان اتحاد التالی شرط ﴾ برکسه سجده آیتنی برقومك هر برندن برحرف اوله‌رق
استماع ایتسه سجده ایتمز تالیدن ایت سجده‌یی استماع ایتمدیکندن حالبوکه
صاحب خانیه تعلیلنده اتحاد تالی شرطدر دیو افاده ایلدی ﴿ مهمة لکل
مهمة ﴾ یعنی اشبومذکور انسانی هر برمهمه ایقاع ایدن امر ویاخود تحصیلا
ویاازالة کندویه اهتمام اولنان هر برامر ایچون کندویه اهتمام ودقت اولنمغه
لایق وسزاوار برفائده‌در ﴿ فی الکافی قیل من قرأ آی السجدة کلها فی مجلس
وسجد لکل منها کفاه الله ما اهمه وظاهره انه یقرأها ولاء ثم یسجد ویحتمل ان یسجد
لکل بعد قرائتها وهو غیر مکروه کما مر ﴾ کافیده ذکر اولندیکه برکسه سجده آیتلرینك
کلیسنی برمجلسده تلاوت ایدوب وهربرلری ایچون سجده ایتسه الله جلیل
هر برامر مهمنه کافی اولور دینلدی ظاهر عبارده‌دن مستبان اولان متوالیة سجده
آیتلرینك تلاوت اولنوب بعده سجده اولنمقدر وهرآیتك قرائتی عقیبنده
هر برلری ایچون سجده یه ده محتملدر بلکه اولی اولان بودر تأخیری تنزیها
مکروه قیلندیغندن وکذلك صورت اولیده نظم قرآنی تغییر وار اشکالنی دفع
ایچون زیرا صورت ثانیده سجود فاصلدر هیئت مشروحه اوزره سجده آیتلرنی
قرائتده کراهت یوقدر سجده آیتنه بر وباایکی آیت ضم مندوبدر قوللری آیت
سجده‌یی یالکز تلاوتك خلاف اولی اولمسنی موهم ایسه‌ده اشبو قول متفق علیه
دکلدر زیرا بحرده مذکوردرکه قرآن عظیم الشاندن سجده آیتنی خاصة تلاوتده
ضرر یوقدر بلکه طاعتدر سورقرآنیه‌دن برسوره‌یی قرائت کبی نتکم مرور ایتدی ❊
﴿ وسجدة الشکر مستحبة به یفتی لکنها تکره بعد الصلاة لان الجهلة یعتقدونها
سنة اوواجبة وکل مباح یؤدی الیه فمکروه ﴾ سجدهٔ شکر مستحبدر انجق
بوقولله فتوی ویریلور مقابلی امام اعظمك کراهت قولیدر اشباهك قاعدهٔ
اولی‌سنده مسطوردرکه معتمد اولان اختلاف سجدهٔ شکرك سنت اولمسنده‌در

جوازنده اختلاف یوقدر سجدهٔ شکرك صورتی مثلا کندویه برنعمت ظاهره
تجدد ایدن ویاخود کندویه الله عظیم الشانك برمال ویاولد احسان ایلدیکی
کمسه ویابر ضایع اولان نسنه‌سی بولنان ویابربلا ویامصیبت دفع اولدقده
ویابرمریضی شفا بولوب ویابرغائبی قدوم ایتدکده سجدهٔ تلاوت کبی سجدهٔ
شکری ایتمکدر امابغیر سبب سجده قربتده دکل مکروهده دکل ❊ عنديه ❊ لکن
سجدهٔ شکر نمازدن صکره مکروهدر جهله‌نك سنت ویا واجب اولمسنی اعتقاد
ایتملرندن ناشی زیرا هر برمباحکه اعتقادی مشروحه مؤدی اولور مکروهدر
لکن بواعتقاد ومداومت صورتنده‌در سجدهٔ شکر بویله دکلدر واشبو
مسئله‌یی آخر بابده ذکر اولی ایدی ﴿ ویکره للامام ان یقرأها فی مخافتة ونحو
جمعة وعید الا ان تکون بحیث یؤدی برکوع الصلاة اوسجودها ﴾ امامه کوره
سجده آیتنی اخفائیه‌ده تلاوت مکروهدر جماعته التباس اولدیغندن وجمعه
وعید مثللو جمع کثیر صاحبی اولان هر نمازده هرنقدر فرض اولورسه دخی
بنه آیت سجده‌یی تلاوت مکروهدر لکن نمازك رکوعی ویاسجودیله سجدهٔ تلاوت ادا
اولنور حیثیته ملابس اولورسه کراهت اولمز مثلا سجدهٔ آیتیله رکوع بینی
درت آیتله فصل ایتمه‌مك کبی لکن امامه کوره رکوعده نیت ایتمه‌مك لایقدر
مقتدینك سجدهٔ تلاوته نیت ایتمیوب سلامدنصکره قعده‌یی اعاده ایله سجده‌یی
مطالبه اولنمسندن اوتوری ﴿ ولوتلا علی المنبر سجد وسجد السامعون ﴾
برکسه سجده آیتنی منبر اوزره تلاوت ایتسه تالی منبرده سجده ایتمکه قادر
اولمزسه سامعلرایله برابر ارض اوزره سجده ایدرلر ماسبقده بلاتفصیل
منبردن ارضه نزول روایتی مرور ایتدی ومعتمد اولانده بودر

﴿ (باب) صلاة (المسافر) ﴾

امام قسطلانی بخاری شریف شرحنده تفسیر ثعلبیدن نقلا بیوردیکه عبدالله
بن عباس رضی تعالی الله عنهما بیوردیلر اول قصر اولنان نماز رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلمك غزوهٔ انمارده عسفان نام محلده قصر ایتدیکی صلات عصردر
اهل سفر بلاتقدیر قطع مسافه‌در بومقامده مراد سفر خاصدرکه کندوسیله
قصر صلات واباحهٔ فطر ومدت مسحك اوچ کونه ممتد اولمسی وجمعه وعیدین
واضحیه‌نك سقوطی وحره‌یه محرمسز خروجك حرمتی کبی احکامك کندوسیله
متغیر اولدیغی سفردر ❊ ابوالسعود ﴿ من اضافة الشیٔ الی شرطه اومحله ﴾ اشبو
صلاة المسافر ترکیبی برشیئك شرطنه ویاخود محلنه اضافتی قبیلندندر

زیرا مسافره کندو ایچون باب وضع اولنان صلات مخصوصه ایچون شرطدر و مسافر
محلدر وفعلك فاعلنه اضافتی قبیلندندر دیسکده اولور هر بر فاعل محل اولدیغندن
﴿ ولا یخفی ان التلاوة عارض هو عبادة والسفر عارض مباح الابعارض فلذا اخر ﴾
شارح رحمه الله تعالی اشبو صلاة مسافرك سجدهٔ تلاوتدن تأخیرینك وجهنی بیاننه
و بینلرنده اولان عروض مناسبتنك بیاننه آغاز ایدوب بیورر که بو شیده دکلدرکه
تلاوت تحقیقا بر امر عارضیدر که عبادتدر ریا و سمعه عارضه سیله عبادت اولمز
سفر بر امر عارضیدر که مباحدر الا حج وجهاد کبی بعض عارضه ایله عبادت اولور
و بعضا معصیت اولدیغنده اولور لکن تلاوتده اصل اولان عبادت و سفرده
اصل اولان اباحه در پس عبادت اشرف اولدیغندن سفری تأخیر ایلدی
﴿ وسمی به لانه یسفر عن اخلاق الرجال ﴾ یسفر کلمه سی بابك فتحیله ثلاثیدن
مضارعدر یعنی مسافره مسافر تسمیه سی اخلاق رجالدن و یاخود وجه ارضدن
کشف و ایضاح ایتدیکندندر پس احدهما اخرك اخلاق و اوصافنی کشاده
ایتدیکندن صیغهٔ مبالغه ایله تعبیر اولندی مفاعل اصل فعل معناسنه اولسه ده
اولور ﴿(من خرج من عمارة موضع اقامته) من جانب خروجه وان لم یجاوز
من الجانب الاخر ﴾ من لفظی مبتدادر قول آتیده اولان صلی فعلی خبریدر من عمارة
بدلنده بیوت دیسه اولی اولور ایدی اخبیه یه شمولی ایچون حتی نور الایضاحده بیوت
تعبیر ایلدی زیرا اهل اخبیه حقنده انلری مجاوزه لازمدر موضع اقامتده شهرك
اطرافنده اولان سور و بار و مساکن داخل اولور حتی قاضیخانك صحیح اولان
مصره متصل قریه یی تجاوز لازمدر دیدی اما فنای مصره متصل قریه یی
تجاوز لازم دکل فنایی تجاوز ایتسه کفایت ایدر عمرانه متصل بساتینی تجاوز
شرط دکلدر اما فی الاصل شهره متصل معمور اولوب حالا خرابی سببیله منفصل
اولان محله یی قصر صلات حقنده تجاوز لازمدر ﴿ وفی الخانیة ان کان بین الفناء
والمصر اقل من غلوة ولیس بینهما مزرعة یشترط مجاوزته والافلا ﴾ فناء کسا
وزننده خانه نك اوکنده اولان آچق حولی یه دینور یعنی جوانب الدار معناسنه در
غلوه تمرور تنده اوق اتمی مسافه در مجتباده اوچیوز ارشونه دردیوز ما بینیله تفسیر
اولندی خانیه ده ذکر اولندیکه فناایله مصر بیننده غلوه مقدارندن اقل مسافه
اولوب و ما بینلرنده مزرعه اولمزسه مسافر حکمنك اجراسنده فنایی تجاوز
شرط قلندی یوق ما بینی مسافهٔ مشروحه دن اقل اولمزسه مجاوزه شرط اولمز
اما سفردن عودتده عمرانه دخول ایتمدکجه مدت سفر تمام اولمز ﴿(قاصدا)
ولو کافرا ومن طاف الدنیا بلا قصد لم یقصر (مسیرة ثلاثة ایام ولیالیها) من اقصر
ایام السنة ﴾ یعنی شول بر کمسه که چیقدیغی طرفدن اقامت محلنك عمارتندن

ایام سنه نك اقصرندن اوچ کون واوچ کیجه لك مسافه یه قصد ایده رك
هر نقدر کافر اولور سه ده خروج ایتسه مسافر اولور اما خروج ایدوب
و قصد ایتسه و یا قصد ایدوب خروج ایتسه مسافر اولمز بلکه قبل الصلاة نیت دخی
لازمدر کافرا قصدك صورتی بودر که بر کافر اوچ کونلك مسافه یی قصد ایده رك
خروج ایدوب و اثنای راهده شرف اسلام ایله مشرف اولسه قصر ایدر اما صبی
اثنای راهده بالغ اولسه قصر ایتمز بعضیلرمز بو رلر اتمام ایدرلر و بعضیلر قصر
ایدرلر دیدیلر اوچ کونلك مسافه یه قصد ایتمکسزین دنیایی طواف ایدن
کمسه قصر ایتمز مثلا ایکی کونلك مسافه بلده یه اقامت ایچون قصد ایدوب
و بالغ اولدقده بر کونلك مسافه بر بلدهٔ اخرایه کیتمك کندو ایچون ایجاب ایتسه
و هلم جرا روی زمینی کشت کذار ایتسه مسافر عد اولنمز محلی معلوم اولمیان
دشمان طلبی ایچون عسکر یله خروج ایدن امیر کبی بونلر هر نقدر مدت مدیده
سیر و اقامت ایتسه لر نمازی قصر ایتمز اما حین رجوعلرنده مدت سفر اولورسه
قصر ایدرلر و خروج ایتدیکی جانبك غیریدن عمارتی تجاوز لازم دکلدر ❊
﴿ ولا یشترط سفر کل یوم الی اللیل بل الی الزوال ولا اعتبار بالفراسخ علی المذهب ﴾
لیله قدر یومك کلیسنده سفر شرط قلنمدی بلکه زواله قدر کفایت ایدر زیرا
زوال فجردن غروبه قدر اولان وقت نهار شرعینك اکثریدر بوایسه طلوع شمسدن
غروبه قدر اولان نهار فلکینك نصفیدر بوند نصکره سنه نك اقصر ایامنده فجردن
زواله قدر مصرده و مصره مساوی اولان عرضده بدی ساعتدن ربع
نقصاندر اوچ کونك مجموعی یکرمی ساعتله ربع ساعتدر و عرضده بلدانك
اختلافیله مختلف اولور و مذهب مختار اوزره فرسخله اعتبار یوقدر فرسخ
اون ایکی بیك خطوه مسافه در بریدك ربعیدر میل کندونك ثلثیدر مقابلی
امام اعظم رحمه الله دن روایت اولنان مدت سفر اوچ مرحله در و هر
بر مرحله سی بش و یا بشله و ثلث و یا التی و یا یدی فرسخدر قول ریدر صاحب
بحر دیر که بن فقهانك بونلر امام مشار الیهك مذهب و قولنه بالخصوص نص
صریحه مخالف فتوالرندن تعجب ایدرم ﴿(بالسیر الوسط مع الاستراحات
المعتادة) حتی لو اسرع فوصل فی یومین قصر ﴾ مسافهٔ مشروحه نك مدت
سفر عد اولنمه سی استراحات معتاده ایله برابر سیر وسط که قافله ده دوه نك مشی
و پیاده نك یوریمه سیدر بو قسمه فرسك و یا اولاقك سیرلری معتبر دکلدر
و عربه جر ایدن بقره نك ده سیری معتبر دکلدر ❊ سیری زیاده
بطیء اولدیغندن حتی بر کمسه سرعت ایدوب اوچ کونلك مسافه یی
ایکی کونده قطع ایتسه قصر ایدر اطاله ایدوب مثلا بر ماهده قطع

ایدنسه اقامته نیت تخلل ایتمزسه قصر ایتدیکی کبی استراحات معتاده‌نك مدت سفرده اعتباری مسافره کوره نفسنك ودابه‌سنك استراحتی ایچون نزولدن لازم اولدیغنه مبنیدر بناءً علیه فجردن فجره دك سیر شرط اولمدی دابه طاقت کتوره مدیکندن بس آدمینك عدم طاقتی اولویتله ثابتدر بنا برین مدت استراحت مدت سفره ضرورة ملحق اولدی ❊ ولو لموضع طریقان احدهما مدة السفر والآخر اقل قصر فی الاول لا الثانی ❊ برمحلك ایکی طریقی اولسه بری مدت سفر آخری اقل اولسه سلوکی اولکنه اولورسه قصر ایدر ❊ ایکنجیده ایتمز دریاده اعتبار اعتدال ریحه‌در ❊ (صلی الفرض الرباعی رکعتین) وجوبا لقول ابن عباس رضی الله عنهما ان الله فرض علی لسان نبیکم صلاة المقیم اربعا والمسافر رکعتین ولذا عدل المصنف عن قولهم قصر لان الرکعتین لیسنا قصرا حقیقة عندنا بل هما تمام فرضه والاکمال لیس رخصة فی حقه بل اساءة ❊ مصنفك اشبو صلی الفرض من خرج قولنك خبریدر یعنی استراحات معتاده ایله سیر وسطله اوچ کون واوچ کیجه‌لك مسافه‌یه قصد ایده‌رك اقامت محلنك عمارتندن برکسه خروج ایتسه وجوبا که فرض اوله‌رق درت رکعتلی فرضلری ایکی رکعت ادا ایدر ومزبور ایکی رکعتده قرائت فرضدر بس برمسافر اتمام ایدوب صکره‌کی رکعتلرده اقامته نیت ایتمکسزین قرائت ایتسه نمازی صحیح اولماز فرضله تقییدندن وترده وسننده ورباعیله تقییدندن فجرده ومغربده قصر اولمدیغی مستبان اولدی وقصر فرض اولدیغندن اقامته نیت ایتیوب وایکی رکعتك باشنده قعود ایتمیان مسافر درده اتمام ایلسه نمازی فاسد اولور کیدر مسافر مزبورك مرقوم نمازی وجوبا ایکی قیلمسی ابن عباس رضی الله عنهمانك تحقیقا الله عظیم الشان سزك نبیکزك لسانی اوزره مقیمك نمازنی درت ومسافرككنی ایکی فرض ایلدی قولنه مبنیدر دخی عبدالله بن عمر رضی الله عنهمادن مرویدر که تحقیقا رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك لساندر بارلری اوزره مسافرك نمازی قصر اولمیه‌رق ایکی تمام رکعتدر وابو هریره رضی الله تعالی عنهدن روایت اولنور که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم سعادتله بیورلر که سفرده نمازی اتمام ایدن حضرده قصر ایدن کبیدر بس مسافرك فرضی ایکی رکعت اولدیغندن مصنف علیه الرحمه فقهانك قصر قوللرندن عدول ایتدیده صلی دیدی زیرا اشبو مسافرك ادا ایتدیکی ایکی رکعت بزم عندمزده حقیقة قصر دکلدر بلکه فرضك تمامیدر ومسافر حقنده اکمال رخصت دکلدر بلکه اسائت‌در ❊ قلت وفی شروح البخاری ان الصلوات فرضت لیلة الاسراء رکعتین رکعتین سفرا وحضرا الا المغرب فلما هاجر علیه الصلاة والسلام واطمأن بالمدینة زیدت الا الفجر لطول القراءة

فیها والمغرب لانها وتر النهار ❊ شارح دیرکه بخاری شریف شرحلرنده مسطوردرکه تحقیقا سفرده وحضرده اخشام نمازینك غیری نمازلر لیلهٔ اسراده ایکیشر ایکیشر فرض قیلندی وقتاکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم هجرت بیوروب مدینهٔ منوره‌ده اطمینان واستراحت بیوردقده ❊ رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمه ثلثه کونندن اتمام صلاتله وحی نازل اولمغله نمازلر زیاده قیلندی وسعادتله بیوردیکه ای معاشر مسلمین ربکزك فرضنه اقبال وتوجه ایدیکز زیرا مقیم ایچون نماز اکمال اولندیکه صلات حضرده ایکی رکعت زیاده قیلندی لکن فجرده کندوده طول قرائت اولدیغندن ومغرب وتر نهار اولدیغنه بناءً زیاده اولمدی ❊ فلما استقر فرض الرباعیة خفف فیها فی السفر عند نزول قوله تعالی فلیس علیکم جناح ان تقصروا من الصلاة وکان قصرها فی السنة الرابعة من الهجرة وبهذا تجتمع الادلة انتهی کلامهم فلیحفظ ❊ وقتاکه سفرده وحضرده رباعیه‌نك فرضیتی مستقر اولدیسه الله ذو الجلال حضرتلرینك (فلیس علیکم جناح ان تقصروا من الصلاة) قول شریفی نازل اولدقده سفرده درت رکعتلی نمازده تخفیف اولندی لکن بونك ظاهری امام شافعینك قولنی تأیید ایدر وماسبقده مرور ایدن ابن عباس رضی الله تعالی عنهمانك قولنه معارض اولور ومواهب لدنیه‌ده وشرحنده مذکوردرکه دلیللر طرفینده قائمدر وتخفیفك رخصة اسقاط اوزرینه حملنه‌ده برمانع یوقدر واشبو قصر هجرتك دردنجی سنه‌سی غزوهٔ انمارده صلات عصرده واقع اولدی واشبو ابن عباسك قولنی نقاد نصکره بخاری شرحلرندن نقلله بزم وامام شافعینك قوللرینه دلالت ایدن دلیللر مجتمع اولدی بس بزم دلیلمز ابن عباس رضی الله تعالی عنهمانك ان صلاة المسافر رکعتان قولیدر وامام شافعینك مسافره نمازی اتمام جائز ونماز کندونك حقنده درتدر قولی بعد الهجرة زیاده سنه بناءً در فقهانك کلاملری بونده منتهی اولدی حفظ اولنسون ❊ (ولو) کان (عاصیا بسفره) لان القبح المجاور لا یعدم المشروعیة (حتی یدخل موضع مقامه) ان سار مدة السفر والا فیتم بمجرد نیة العود لعدم استحکام السفر ❊ مزبور مسافر هرنه‌قدر سفریله عاصی اولورسه‌ده زیرا قبح مجاور مشروعیتی اعدام ایتمز مسافر مرقوم نمازی ایکی قیلر موضع اقامتنه دخول ایدنه قدر اگر مدت سفر سیر ایتدیسه یوق مدت سفر سیر ایتمدیسه مجرد عوده نیتله نمازی اتمام ایدر سفرك استحکامی بولندیغی ایچون ❊ (او ینوی) ولو فی الصلاة اذا لم یخرج وقتها ولم یك لاحقا (اقامة نصف شهر) حقیقة او حکما لما فی البزازیة وغیرها ❊ یا خود مسافر حکمنك اجراسی حقیقة ویا حکما اون بش کون اوتورمیه نیت ایلیه‌درهرنقدر

نمازده اولورسه اکر نمازك وقتی خروج ایتیوب وکندو لاحق دکلسه
اما کندی نمازده ایکن وقت خروج ایدوب واقامته نیت ایتسه مزبور نمازده
فرض درده متحول اولمز اما مسافر لاحق اولوب اول صلاتده امام مسافره
اقتدا ایدوب بعده آبدستی بوزیلوب ویا کندویه نوم طاری اولوب امامك
فراغندنصکره اویخودن بیدار اولوب اقامته نیت ایتسه نمازی اتمام ایتمز
زیرا لاحق حکمده امامك خلفندهدر وقتا که امام فارغ اولدیسه فرض
استحکام پیدا ایتدیده امام حقنده متغیر اولمدیغی کبی لاحق حقنده ده متغیر
اولمدیغی ایچون لاحقك حکمی امامك فراغندنصکره اولمغله قیدلندی ❊ حلبی ❊
حکم مزبور بزازیهده وغیریده تصریح اولندیغنه مبنیدر ﴿ لو دخل الحاج
الشام وعلم انه لایخرج الامع القافلة فی نصف شوال اتم لانه کناوی الاقامة ﴾
شوالده ویامقدم شام شریفه دخول ایدوب ویقین ایتسه که انجق نصف
شوالده قافله ایله برابر خروج ایدر نمازی اتمام ایدر مقیم کبی اولدیغندن
﴿ (بموضع) واحد (صالح لها) من مصر اوقریة اوصحراء دارنا وهومن اهل
الاخبیة (فیقصر ان نوی) الاقامة فی (اقل منه) ای من نصف شهر ﴾
یعنی مسافر مرقومك اقامته نیتی اقامته صالح اولان مصر ویاقریه ویاکندو
اهل اخبیهدن اولان کسهنك دار اسلام صحراسندن برمحلده اولمغله اولور
امادار حرب صحراسنده بولنان کسهنك حکمی انلرك دارینه دخول ایدن
عسکرك حکمی کبیدر اهل اخبیهدن اولمیان کسهنك حکمی انلرك دارینه
دخول ایدن عسکرك حکمی کبیدر اهل اخبیهدن اولمیان کسهنك مفازهده نیتی
قصره مانع اولمز پس اون بش کوندن اقل اقامته نیت ایدرسه ایکی رکعت
قیلر هرنقدر برساعت اقل ایسهده ﴿ (او) نوی (فیه لکن فی) غیر صالح
کـ(بحر اوجزیرة) اونوی فیه لکن (بموضعین مستقلین) کمکة ومنی ﴾
ویادریاوجزیره مثللو اقامته صالح اولمیان یرده ویامکه ومنا کبی یرده که مستقل
محللرده اون بش کون اقامته نیت ایتسه ینه قصر ایدر کمیهلر مسافرلردر
سفینه کندولره وطن عد اولنمز امام حسن ایچوندر اختلاف ومنالفقنده
غالب اولان تذکیر وصرفدر کما تیالقله وبا ایلهجائزدر صاحب نهایه الفدقصر ایلدی
﴿ فلو دخل الحاج مکة ایام العشر لم تصح نیته لانه یخرج الی منی وعرفة فصار
کنیة الاقامة فی غیر موضعها وبعد عوده من منی تصح کما لو نوی مبیته
باحدهما اوکان احدهما تبعا للآخر بحیث تجب الجمعة علی ساکنه للاتحاد
حکما ﴾ پس عشر ذی الحجهده مکهیه دخول ایدن حاجی اقامته نیت ایدهمز
زیرا ایام مزبورهده منایه وعرفاته خروج ایدر کانه محلنك غیریده اقامته نیت

اولدی اما بش کون مقدم دخول ایتمش اولسه اون بش کون تمام اولدیغندن
اقامته نیتی صحیح اولور منادن عودت ایتدکدنصکره اقامته نیتی صحیح
اولور نیت که برنده بیتوته نیت ایدوب واول نیت ایتدیکی محله دخول
ایتدکده اقامته نیتی صحیح اولدیغی کبی ویاخود موضعینك بری آخره تابع اولسه
مثلا کندو دنصوت استماع اولنان مصره قریب قریه کبیکه حکما متحد
اولدیغندن کندوده ساکن اولنه جمعه واجب اولور محلده اقامته نیت صحیح
اولدیغی کبی ﴿ (اولم یکن مستقلا برأیه) کعبد وامرأة (اودخل بلدة
ولم ینوها) ای مدة الاقامة (بل ترقب السفر) غدا اوبعده (ولو بقی)
علی ذلك (سنین) الا ان یعلم تأخر القافلة نصف شهر کامل ﴾ ویاخود عبد
وعورت کبی رأینده مستقل اولمیان تابع اقامته نیت ایتسه ویا بر بلدهیه دخول
ایدوب واون بش کون اقامته نیت ایتمسه بلکه بوکون ویارن خروج ایدهرم دیو
سفره مترقب اولوب واول ترقب اوزره نیچه سنه باقی قالسه ینه قصر ایدر لکن
قافلهنك اون بش کون تأخری معلوم اولورسه اتمام ایدر تتکم بزازیه مسئلهسنده
مرور ایتدی تتمه ایادیء کفاردن فرار ایدوب مثلا بر مغارهده توطن ایدوب
اون بش کون اقامته نیت ایدن اسیر مقیم اولمز نته کم اهل حرب اسلامی فهم
ایدوب کندولردن مسافهٔ سفره فرار قصدیله خروج ایدن کسهنك نیتنه عمل
اولنمز مقیم اولمدیغی کبی برتاجر برحاجتی ایچون برمدینهیه دخول ونصف شهر
قضای حاجتی ایچون اقامته نیت ایتسه مقیم اولمز مصلحتی کورلدیکنه نظرا
رجوع وکورلمدیکنه کوره اقامت بینلرنده متردد اولدیغندن بس نیت مستقره
اولمدی بوکا کوره قضای حاجت ایچون نیت اولمسه اتمام ایدر ﴿ (وکذا) یصلی
رکعتین (عسکر دخل ارض حرب اوحاصر حصنا فیها) بخلاف من دخلها
بامان فانه یتم (او) حاصر (اهل البغی فی دارنا فی غیر مصر مع نیة الاقامة
مدتها) للتردد بین القرار والفرار ﴾ نیت بوبلجه اهل حرب ترابنه دخول ایدن
ویاخود انده بر قلعهیی محاصره ایدن عسکر نمازی ایکی رکعت قیلر اما امانله
دخول ایدن کسه مزبور عسکرك خلافنهدر نمازنی اتمام ایدر امانله داخل
اولنه اهل حرب تعرض ایتمدیکندن یاخود امامه اطاعتدن خروج ایدن اهل بغی
مدت مشروحهده اقامته نیت ایدر دار اسلامده مصرك غیریده محاصره ایدن
عسکر ایکی رکعت ادا ایدر قرار ایله فرار بیننده متردد اولدیغندن ﴿ (بخلاف
اهل الاخبیة) کعرب وترکمان (نووها) فی المفازة فانها تصح (فی الاصح) وبه یفتی
اذا کان عندهم من الماء والکلأ مایکفیهم مدتها لان الاقامة اصل الا اذا قصدوا
موضعا بینهما مدة السفر فیقصرون ان نووا سفروا الا لا ولو نوی غیرهم الاقامة

معهم لم يصح فى الاصح ✻ اخبيه خبانك جميدر يوكدن بيت معناسنه كه خيمه
مراددر يعنى عرب و تركمان و اكراد و اتراك ورعاة طوافه امثالى اهل اخبيه
مفازه لرده اقامته نيت ايدرلر ايسه مزبور عسكرك خلافنه قول اصحده اقامته
نيتلرى صحيح در وانجق بوقولله فتوى و يريلور اكر مدت اقامتلرنده كندولرينه
كفايت ايدر اولدقلرى محلده صو وچاير اولورسه كلأ جبل و زننده حيوانات
رعى ايتدكلرى نباتدر زيرا اقامت اصلدر لكن بينلرنده مدت سفر اولان محله
قصد ايدرلرسه سفره نيت ايدرلرسه نمازى قصر ايدرلر يوق سفره نيت ايتمزلر ايسه
قصر ايتمزلر ان نوواقولى اذاقصدوبى تكراردر مسامحه يه مبنيدر ارباب خبانك
غيرى كندولر ايله برابر اقامته نيت ايتسه قول اصحده صحيح اولماز امام ابى يوسف
مقيم اولور ديدى ✻ والحاصل ان شروط الاتمام ستة النية والمدة واستقلال
الرأى وترك السير واتحاد الموضع وصلاحيته قهستانى ✻ خلاصهٔ كلام
أتمامك شرطلرى التيدر اقامته نيت و مدت كه مثلا نصف شهر و استقلال
رأى كه عبد و يانسا كبى غيره تابع اولمامق و سيرى ترك ايتمك حتى
سيرى حالنده اقامته نيت ايتسه صحيح اولماز زيرا سفرده ركوب ومشى امثالى
عمله احتياج اولديغندن مجرد نيت كفايت ايتمدى بلكه فعله مقارنتى شرط
قيلندى صائم كبى افطاره نيت ايله مفطر اولمز اقامتده احتياج ترك فعله اولديغندن
مجرد نيت كفايت ايدر تجارت ايچون اولان عبدى خدمتده نيت كبى و اتحاد محل
واقامته صلاحيتدر قهستانيده بو يلجه مرسومدر صاحب نهر شروط مشروحه يى
نيت ايچون قيلديغنه ذاهب اولديغندن بش عد ايتدى قهستانى اتمام ايچون
اولمسنه قائل اولديغندن التى ديدى كلاملرى بيننده منافات يوقدر بعض
كندوده اقامته نيت اولنان محله دخول لحاجة اولمامق وقرار ايله فرار بيننده
متردد اولمامق دخى شروط مذكورهنك اوزرينه زياده ايدرلر ۞ ابوالسعود ۞
✻ (فلو اتم مسافران قعد فى) القعدة (الاولى تم فرضه و) لكنه (اساء) لو عامدا
لتأخير السلام وترك واجب القصر وواجب تكبيرة افتتاح النفل وخلط النفل
بالفرض وهذا لايحل كما حرره القهستانى بعد ان فسر اساء باثم واستحق النار ✻
مسافر نمازنى درده اتمام ايتسه اكر قعدهٔ اولىده قعود ايدرسه فرضى تمام
وصحيح اولور اولينده قرائت ايتسه يوق قرائت بولنمزسه صحيح اولمز لكن
اسائت ايتمش اولور اكر قصدى ايدرسه فرض اولان سلامى تأخير وفرض
اولان قصرى ونافلهده واجب اولان افتتاح تكبيرنى ترك ونافله يى فرضه خلط
ايتديكندن اسائت ايتمش اولور اشبو اشياء اربعهٔ مشروحه اساءفعلى اثم
واستحق النار ايله تفسير اولنديكه نصكره حلال اولمز نته كم قهستانى بويلجه

تحرير ايلدى يعنى توبه و يا عفو اولمزسه نار ايله عذابه مستحق اولور ديمك ۞
✻ (ومازاد نفل) كمصلى الفجر اربعا ✻ مزبور مسافرك نمازنك اوزرينه
زياده اولان نافله در ظهرك وعشانك سنتى مقامنده قائم اولمز بعضيلر سفرده سنت
مقامنده قائم اولور ديديلر صباح نمازنى درت قيلانك زيادهسى نافله اولديغى كبى
✻ (وان لم يقعد بطل فرضه) وصار الكل نفلا لترك القعدة المفروضة الااذا نوى
الاقامة قبل ان يقيد الثالثة بسجدة لكنه يعيد القيام والركوع لوقوعه نفلا
فلاينوب عن الفرض ولو نوى فى السجدة صار نفلا ✻ مرقوم مسافر قعدهٔ اولىده
قعود ايتمزسه فرضى باطل اولو وكليسى امامين نزدلرنده نافله اولور امام محمد ايچون
اختلاف بطلان فرض قعدهٔ مفروضه يى ترك ايتديكى ايچوندر لكن اوچنجى سجده ايله
قيد لمزدن اقدم اقامته نيت ايدرسه فرضى باطل اولمز درد، متحول اولور لكن
قيامى وركوعى اعاده ايدر نافله واقع اولديغندن فرض مقامنده قائم اولمز
اما سجدهده نيت ايدرسه نافله اولور ✻ (وصح اقتداء المقيم بالمسافر فى الوقت
وبعده فاذا قام) المقيم (الى الاتمام لا يقرأ) ولا يسجد للسهو (فى الاصح) لانه
كاللاحق والقعدتان فرض عليه وقيل لاقنية ✻ وقتده ووقتدنصكره مقيمك
مسافره اقتداسى صحيح اولدى زيرا مسافرك ايكى حالده نمازى بردر وقعده كندو
حقنده فرضدر مقتدى حقنده فرض دكلدر وضعيفك قوى اوزرينه بناجائزدر
مقيم اتمامه قائم اولورسه قول اصحده قرائت وسهو ايچون سجده ايتمز امام حلوانى
قرائت ايدر ديدى وسجدهٔ سهوده شارح سهو سجدهسى ايدر ديو قول بيان
ايلدى مزبورك قرائت ايتمديكى لاحق كبى اولوب وقعدهلر اوزرينه فرض
اولديغندن بعضيلر قعدهٔ اولى فرض دكلدر ديديلر ۞ ✻ (وندب للامام)
هذا يخالف الخانية وغيرها ان العلم بحال الامام شرط لكن فى حاشية الهداية
للهندى الشرط العلم بحاله فى الجملة لا فى حال الابتداء وفى شرح الارشاد ينبغى
ان يخبرهم قبل شروعه والا فبعد سلامه (ان يقول) بعد التسليمتين فى الاصح
(اتموا صلاتكم فانى مسافر) لدفع توهم انه سها ✻ قول اصحده اماممه كوره ايكى
طرفنه سلام ويردكدنصكره جماعته سزلر نمازيكزى اتمام ايديكز بن مسافرم
ديمك مندوب قيلندى كندونك سهوى توهمنى دفع ايچون امامك اشبو قولنك
مستحب اولوب واجب اولمديغى امامه نمازنك صحتنى جماعته تعريف لازم اولمديغنه
مبنيدر زيرا جماعته لايق اولان اولانمازلرنى اتمام بعده امامدن سؤالدر ومصنف
مرحومك اشبو وندب للامام اه مضمونى خانيهنك وسائر فتاوانك ان العلم
بحال الامام شرط كلاملرينه مخالفدر بوندن شرطيه و بوندن عدم شرطيه
فهم اولديغندن لكن هنديك هدايه حاشيهسنده امامك حالنه فى الجمله كه

ابتداده ویا انتهاده علم شرطدر ابتداده اولمق لازم دکلدر دیو مصرحدر
وارشاد شرحنده مسطوردر که لایق اولان امام نمازه شروعدن مقدم جماعته
اخبار ایتمکدر مقدم اخبار ایتمزسه سلامدنصکره ایتمکدر خلفنده حالنه
واقف اولمیان کسه اولوب وکندو ایچون امام کتمزدن کندو ایله اجتماع
میسر اولمیوب امام مقیم اولوب نمازنی افسادی ظنیله کندو نمازینک فسادیله
حکمی احتمالندن (ولونوی الاقامة الالتحقیقها بل لیتم صلاة المقیمین لم یصر مقیما) ✻
مزبور امام اقامته نیت ایتسه لکن نیتی اقامتی تحقیق ایچون اولمیوب بلکه مقیملرک
نمازینی اتمام ایچون اولسه مقیم اولمیوب فرضی دردده منقلب اولمز ✻ واما اقتداء
المسافر بالمقیم فیصح فی الوقت ویتم لابعده فیما یتغیر لانه اقتداء المفترض بالمتنفل
فی حق القعدة لواقتدی فی الاولین اوالقراءة لوفی الاخرین ✻ اما مسافرک مقیمه
اقتداسی وقتده صحیح اولور ودردده اتمام ایدر تبعیتله فرض دردده متغیر اولدیغندن
اقامته نیتله متغیر اولدیغی کبی مغیر سبب اولان وقته متصل اولدیغندن مزبورک
اقتداسی وقتدنصکره سفر ایله متغیر اولان رباعیاتده صحیح اولمز زیرا ایکی اولکی
رکعتلرده اقتدا ایدرسه قعده حقنده صکره کی رکعتلرده ایدرسه قرائت
حقنده مفترضک متنفله اقتداسی اولور وقتدنصکره اولمق امام ومأموم حقنده
نماز فائته اولمیله اولور اماسفر ایله متغیر اولمیان وثلاثی نمازلرده ادا وقضاء
حکم مختلف اولمز ومتنفلدن مراد مفترضه مقابل اولاندر بوکا کوره
واجب اولان قعدهٔ اولیٰ بعام اولور وصکره کی ایکی رکعتده امام حقنده
قرائت سنتدر ✻ (ویأتی) المسافر (بالسنن) ان کان (فی حال امن وقرار والا)
بان کان فی خوف وفرار (لا) یأتی بها هوالمختار لانه ترک لعذر تجنیس قیل الاسنة الفجر ✻
مسافر امن وقرار حالنده سنتلری ایشلر یوق خوف ویافرار حالنده اولورسه
عذره بناء اولدیغندن ترک ایدر مختار اولان بودر تجنیس نام کتابده بوجه
مرسومدر وبعضیلر صباح نمازینک سنتی اتیان ایدر دیدیلر وبعضیلر اخشامک
سنتی وبعضیلر مطلقا وبعضیلر حالت نزولده اتیان ایدر حالت رکوبده ایتمز دیدیلر
امداد الفتاح ✻ (والمعتبر فی تغییر الفرض اخر الوقت) وهو قدر مایسع
التحریمة (فان کان) المکلف (فی اخره مسافرا وجب رکعتان والا فاربع) لانه المعتبر
فی السببیة عند عدم الاداء قبله ✻ فرضک متغیر اولمسنده معتبر اولان اخر وقتدر
آخر وقتده تحریمه واسع اوله جق قدردر پس مکلف اخر وقتده مسافر اولورسه
ایکی رکعت واجب اولور یوقسه درت واجب اولور مقدم ادا اولنمدیغنه کوره
سببیده معتبر اولان اخر وقت اولدیغندن ✻ (الوطن الاصلی) هو موطن
ولادته اوتأهله اوتوطنه (یبطل بمثله) اذا لم یبق له بالاول اهل فلو بقی لم یبطل بل یتم

فیهما الاغیر) ✻ وطن اصلیکه ولادتی ویاتزوجی ویاتوطنی موضعیدر کندونک مثلیله
باطل اولور اکر اولکنده کندو ایچون اهل وعیال باقی قالمدیسه یوق اولکنده
اهل باقی قالورسه وطن اصلی کندو مثلیله باطل اولمز بلکه انجق ایکسنده ده مجرد
دخول ایله اتمام ایدر هرنقدر اقامته نیت ایتمزسه ده ✻ (و) یبطل (وطن
الاقامه بمثله و (بالوطن) الاصلی و) بانشاء (السفر) والاصل ان الشیٔ یبطل بمثله
وبمافوقه لابمادونه ✻ وطن اقامت کندو مثلیله ووطن اقامتله ووطن اصلیله وموضع
اقامتدن سفر انشاسیله باطل اولور اصل یعنی قاعده بودرکه برشیٔ کندو مثلیله
وکندودن اعلی ایله باطل اولور ادنی ایله باطل اولمز وطن اصلی وطن اقامتله
ووطن سکنی ایله باطل اولمدیغی کبی ✻ ولم یذکر وطن السکنی وهو ما نوی فیه اقل
من نصف شهر لعدم فائدته وماصوره الزیلعی رده فی البحر ✻ مصنف رحمه الله تعالی
کندوده نصف شهردن اقل اقامته نیت اولنان وطن سکنایی ذکر ایتمدی
فائدهسی اولمدیغی ایچون امام زیلعی نک تصویر ایلدیکی برکسه سفر قصد
ایتمکسزین لمصلحة کندو شهرندن برقریهیه خروج ایدوب وانده اون بش
کوندن اقل اقامته نیت ایتسه انده مقیم اولدیغندن نمازی اتمام ایدر بعده مزبور
قریهدن سفر مراد ایتمیهرک خروج ایدوب صکره بلدهسنه دخول وبرمحلده برکیجه
اقامت ایتمکسزین کندو ایچون برسفر ظهور ایدوب سفر ایتسه نمازی قصر ایدر
واکر مرقوم مسافر قریهٔ مزبورهیه مرور ودخول ایتسه نمازی اتمام ایدر
کندونک مأمومندن ومثلندن کندوبی ابطال ایدر برشی بولنمدیغندن اشبو مسئلهیی
بحر صاحبی رد ایلدیکه حالا باقیدر سفری ابطال ایدر برشی یوقدر بلکه سفر وطن
سکنایی مبطلدر زیرا ماسبقده مرور ایتدیکه انشای سفر اقامت وطنی ابطال
ایدر وطن سکنایی نجه ایتمز پس زیلعینک لانه لم یوجد مایبطله قولی ممنوع اولدی
انتهی ✻ (والمعتبر نیة المتبوع) لانه الاصل لاالتابع (کامرأة) وفاها مهرها
المعجل (وعبد) غیر مکاتب (وجندی) اذا کان یرتزق من الامیر او بیت المال
(واجیر) واسیر وغریم وتلمیذ (مع زوج ومولی وامیر ومستأجر) لف ونشر مرتب ✻
اشبو سفر خصوصنده اعتبار متبوعک نیتنه در سفر واقامته مقتدر اصل اولدیغندن
حامل محمولیله برابر اعمی قائدیله برابر بوحکمده داخلدر اکر قاعد اجیر اولورسه اعتبار
اعمانک نیتندر واکر متطوع اولورسه قائد ایله محمولک نیتی اعتبار اولنور زوجیله برابر اولان
مهر معجلنی ویردیکی عورت واغاسیله اولان عبد غیر مکاتب وامیردن ویا بیت المالدن
مرزوق اولوب وکندو ایله اولان عسکر ومستأجر ایله اولان اجیر واسیر ومدیون محبوس
وتلمیذ امثالی تابعلرک نیتلرینه اعتبار یوقدر اشبو ترتیب مشروحده لف ونشر مرتب
واردر مهر معجلی توفیه اولنمیان عورت متابعت ایتمز ✻ قلت فقید المعید ملاحظ

فی تحقق التبعية مع ملاحظه شرط اخر محقق لذلك وهو الارتزاق فی مسئلة الجندی
ووفاء المهر فی المرأة وعدم كتابة العبد وبه بان جواب حادثة جزيرة كريد سنة
ثمانين والف ❊ شارح رحمه الله ديركه مسئلهٔ مرقومه ده تبعيتك تحققنده
معيت قيدی معتبردر تبعيتدن ناشی محقق اولان شرط آخر ملاحظه سيله برابركه
شرط مزبور جندی مسئله سنده ارتزاق عورتده وفاء مهر وعبدك مكاتب اولمسی
واشبو تفصيل سابقله بيك سكسان تاريخنده كريد جزيره سنده واقع حادثه جوابی
ظاهر اولدی طحطاوی ديركه حادثهٔ مزبوره يه مطلع وواقف اوله مدم ظن
ايده رمكه اميرالله عسكره متعلق برحادثه اوله شارحك آخر كتابده تأليف كتابدن
بيك يتمش برسنه سنده فارغ اولديغنی بيانته كوره اشبو مزبور جزيرهٔ كريد وقعه سی
بعد التأليف شارحدن الحاق اولنمش اوله ياخود بعض تلامذه سنك الحاقی اوله
وحادثهٔ مشروحه بعض نسخه ده مفقوده در ❊(ولا بد من علم التابع بنية المتبوع
فلو نوی المتبوع الاقامة ولم يعلم التابع فهو مسافر حتی يعلم علی الاصح) وفی الفيض
وبه يفتی كما فی المحيط وغيره دفعا للضرر عنه فما فی الخلاصة عبد ام مولاه فنوی المولی
الاقامة ان اتم صحت صلاتهما والا لا مبنی علی خلاف الاصح ❊ سفرخصوصنده
متبوعك نيتنه تابعك علمندن لازمدر پس متبوع اقامته نيت ايليوب تابع عالم اولمسه
قول اصح اوزره تابع مسافردر متبوعك نيتنه عالم اولنه دك وفيض القديرده مفتی به
اولان بودر ديو بيان اولندی نتهكم محيطده وغيرده بو بابده مذكوردر كندودن
ضرری دفع ايچون زيرا تابعك علم وخبری اولمقسزين متبوعك اقامته نيتيله فرضی
درت اولسه كندويه غيری طرفندن ضررعظيم لاحق اولور بوايسه منفيدر پس
خلاصه ده ذكر اولنان برعبد اغاسنه امامت ايدوب واغاسی اقامته نيت ايتسه اكر نمازنی
اتمام ايدرسه نمازلری صحيح اولور يوق اتمام ايتمزسه نمازلری صحيح اولمز عبدك فرضی تمام
اولديغندن نمازی باطل اولوب ومولاسنك نمازی عبدك نمازينك اوزرينه بنا ايله باطل
اولديغندن اشبو مسئله قول غير اصحه مبنيدر ❊(والقضاء يحكی) ای يشابه (الاداء
سفرا وحضرا) لانه بعدما تقرر لايتغير غيرا ان المريض يقضی فائتة الصحة
فی مرضه بما قدر ❊ قضا سفرا وحضرا ادايه مشابهدر زيرا بردفعه متقرر
اولدقدنصكره متغير اولمز شوقدر واركه مريض حال صحتنده فوت اولان نمازنی
مرضی حالنده وسعی مقدارنجه قضا ايدر عذر متحقق اولديغندن حال مرضنده
اولان فائته يی صحتی حالنده اصحا كبی قضا ايدر عذر زائل اولديغندن واولی
اولان اشبو مسئله يی فرع مستقل قلمقدر زيرا استثنانك وجهی يوقدر ❊ فروع
سافر السلطان قصر ❊ پادشاه سفر شرعيله سفر ايتدكده نمازی قصر ايدر
يعنی بلادك كليسی كندونك تحت حكومتنده اولديغندن بلد واحد توهم اولنمز

❊تزوج المسافر ببلد صار مقيما علی الاوجه ❊ مسافر بربلده ده تزوج ايتسه
زياده وجيه اولان قول اوزره مقيم اولور ❊ رسول الله صلی الله تعالی عليه وسلمك
(من تزوج من بلدة فهو منها) قول شريفلرينه بناءً ونفس تزوجله مقيم اولور
هرنقدر توطنه نيت ايتميوب ومدت اقامته قصد ايتمز ايسه ده ومحل خلاف رجلده در
امرئهٔ مسافره نفس تزوجله اتفاقا مقيمه اولور زيلعی اشبو قول اوجهی قيل ايله
تصدير ايلدی پس بوندن ظاهر اولان مقابلنك ترجيحيدر بوكا كوره ترجيحده
اختلاف اولور ❊ طهرت الحائض وبقی لمقصدها يومان تم فی الصحيح كصبی
بلغ بخلاف كافر اسلم ❊ حائض اولان مسافره اثنای راهده پاك اولوب ومحل
مقصودنه ايكی كونلك مسافه قالسه قول صحيحده نمازنی اتمام ايدر ما مضی ده
كندوده نماز ساقط اولديغندن كندوده حكم سفر اعتبار اولنمدی وقتا كه
ادای صلاته اهل اولنده اول وقتدن اعتبار اولندی اثنای طريقده بالغ اولان
صبينك مقصودی اولان محله مدت سفردن اقل اولان مسافه ده اتمام اولنوب
ما مضی يه كندوده تكليف اولنمديغندن خلال طريقده اسلامله مشرف اولان
كافر صبی مزبورك خلافنده در يعنی مابقاده قصر ايدر كافر فروع شرعيلر ايله
مخاطب اولديغی قول اصحنه بناءً ❊ عبد مشترك بين مقيم ومسافر ان تهايآ
قصر فی نوبة المسافر والا يفرض عليه القعود الاول ويتم احتياطا ولا يأتم
بمقيم اصلا ❊ مقيمله مسافر بيننده مشترك اولان عبد اكر مرقوملر مهايات
ايدرلر ايسه مسافرك نوبتنده قصر ايدر يوق مهايات ايتمزلر ايسه مزبور
عبده مسافره نظرا قعود اول فرض اولور ومقيمه نظرا اتمام ايدر احتياط ايچون
احتياطا حكمنه راجعدر عبد مزبور وقتده ووقتدنصكره وشفع اولده وشفع
ثانيده اصلا مقيمه اقتدا ايتمز ❊ وهو مما يلغز قال لنسائه من لم تدر منكن كم ركعة
فرض يوم وليلة فهی طالق فقالت احداهن عشرون والثانية سبعة عشر
والثالثة خمسة عشر والرابعة احدی عشر لم يطلقن لان الاولی ضمت الوتر والثانية
تركته والثالثة ليوم الجمعة والرابعة للمسافر والله اعلم ❊ اشبو عبد مزبور كندو
حقنده علی وجه السؤال المستور المرام نازكانه كلام تفوه اولنان شيدندر
مثلا برقاچ جهتدن استفسار اولنوركه قنغی شخصكه فرض نمازنی درت قيلر
وكندويه قعود ثانی كبی قعود اول فرض اولور وقنغی كمسه كه وقتده مقيمه
اقتداسی صحيح اولمز ومسافر ومقيم اولميان كدر ومهايات صورتنده بركون
اتمام وبركون قصر ايدن نه نوع كمسه در عبد معهود در ديو لغزدن جواب
ويريلوب لغز ايله معمانك فرقی سؤال طريقيله علی وجه الستر والتعمية تكلم اولنورسه
لغزدر يوقسه معمادر بركسه نسالرينه بركون وبركيجه نك فرض نمازی

قاج ركعتدر سزلردن قنغيكز بلمزسه اول بوشدر ديدكده بريسى يكرمى وآخرى
اون يدى واوچنجى اونبش ودردنجى اون بر ديسه بوش اولمزلر زيرا اولكى
اوقات خمسه يه وترى ضم ايتدى ايكنجى ترك ايتدى اوچنجى يوم جمعه يه نظرا
دردنجى مسافر حقنده در ٭ الله عظيم الشان حقيقت حاله زياده عالمدر وترفرض
عملى اولوب زوجك كلامنده فرض عملى يه شامل اولسون ايچون مايلزم فعله ايله
تفسير اولنمغله كلام صادق اولور اوچنجيده ودردنجيده وتر ضم اولنمدى

(باب الجمعة)

جمعه اجتماعدن مأخوذ در فرقت افتراقدن اخذ اولنديغى كبى يوم وصلاة
كندويه مضاف قيلندى بعده استعمالك كثرتنه بناءً مضاف حذف اولندى
وكندويه جمعه تسميه كندوده ناس جمع اولديغى ويا آدم عليه الصلاة
والسلامك خلقى كندوده جمع ويا حوا رضى الله تعالى عنها ايله اجتماعلرى
كندوده اولديغنه بناءً در تحسين وتزيين معناسنه اولان اعرابدن مأخوذ اولان
يوم عروبه ايله ده تسميه اولنور كندوده ناس تزيين ايتديكى عربا اترابا آيت كريمه سى
دخى بو قبيلدندر محسنات لبعولتهن ايله مفسردر اكثر علما جمعه نك مدينهٔ
منوره ده فرضيتنه قائلدر جمعه حقنده وارده اولان آيت مدينه ده نازله
اولديغندن وجمعه كونى كيجه سندن افضلدر زيرا كيجه نك فضليتى جمعه
نمازى ايچون نماز ايسه يومده در مضمراتده بو بلجه مرسومدر واشبو بابك
ما قبلنده كى بابه مناسبتى لعارض نمازك تنصيفيدر شوقدر واركه بونده تنصيف
صلاة ظهره خاصدر ما قبلنده كى مسافرده هر رباعيه ده در وجه تقديم عموميدر
وجمعه بعينه ظهرى تنصيف دكلدر بلكه ابتداء فرضدر ٭ بحر ٭ بتثليث الميم
وسكونها ٭ يعنى جمعه لفظنده ميمك حركات ثلثه سيله وسكونيله ده لغتدر ٭ (هى
فرض) عين (يكفر جاحدها) لثبوتها بالدليل القطعى كما حققه الكمال ٭ اشبو جمعه
نمازى فرض عيندر كتابله وسنتله واجماعله ثابتدر منكرى كافر اولور
(ياايها الذين آمنوا اذا نودى للصلاة من يوم الجمعة فاسعوا) دليل قطعيسيله ثابت
اولديغندن زيرا اشبو آيت كريمه ده صلاتدن مراد اجماعا جمعه نمازى در نتكم كمال
بو بلجه تحقيق ايلدى ٭ ٭ (وهى فرض) مستقل آكد من الظهر وليست بدلا منه
كما حرره الباقانى معزيا لسرى الدين ابن الشحنة ٭ جمعه بنفسه مستقل فرضدر
اختلاف قدورينك ومن صلى الظهر فى منزله يوم الجمعة ولا عذر له كره
وجازت الصلاة قولندن اخذا بعض جهله نك حنفيه يه نسبت ايتدكلرى جمعه نك

عدم افتراضى قولى ايچوندر لكن كندولرينك ايتدكلرى كبى دكلدر بلكه
كراهتدن مراد حرمتدر فرضى ترك ايتديكى ايچون صلاة ظهرك صحتنك وجهى
قريباذكر اولنور صاحب بحرك قولنه بناءً وفرضيتى ظهرك فرضيتندن آكد در
كمال اشبو آكديت قولنى اصحاب مذهبنه نسبت ايتدى وآكديت اكفار جهتندن
دكلدر زيرا هر بر فرضى انكار كفردر بلكه آكديت ثوابنك كثرتندن وكندو ايچون
ظهرده اولميان مثلا جماعت ومصر وسلطان امثالى شروطك اشتراطندندر ٭
وجمعه ظهردن بدلده دكلدر شوقدر واركه الله ذوالجلال اشبو فرضى فرض
جمعه ايله اسقاطنه بزلره امر بيوردى سرى غنى وزننده شرف واصالتله
مروتلو آدمه دينور شحنه محافظ بلد معناسنه در اشبو مضمون سابقى نتكم
باقانى سرى الدين بن شحنه يه نسبت ايده رك تحرير ايلدى ٭ وفى البحر
وقد افتيت مرارا بعدم صلاة الاربع بعدها بنية آخر ظهر خوف اعتقاد عدم
فرضية الجمعة وهو الاحتياط فى زماننا ٭ بحرده ذكر اولنديكه بن برقاج دفعه
فتوى ويردمكه جمعه دن صكره آخر ظهر نيتيله درت ركعت نماز يوقدر جمعه نك
عدم فرضيتنى اعتقاد خوفندن فى زماننا اشته بو عدم اربع احتياطدر ٭
٭ واما من لا يخاف عليه مفسدة منها فالاولى ان تكون فى بيته خفية ٭ اما كندونك
اوزرينه جمعه نك عدم فرضيتى اعتقاد مفسده سى خوف اولنميان كمسه يه
اولى اولان قول ثانيه مراعاة صلات مزبوره خفية منزلنده اولمقدر ٭
٭ (ويشترط لصحتها) سبعة اشياء الاول (المصر وهو ما لا يسع اكبر مساجده اهله
المكلفين بها) وعليه فتوى اكثر الفقهاء مجتبى لظهور التوانى فى الاحكام ٭
جمعه نك صحتى ايچون يدى شى شرط قيلندى نهرده جمعه نك وجوب واداسيچون
شرطلر واردر ديدى مزبور شرطلرك بعضيسى مصليده وبعض آخرى مصلينك
غيريده در اداسنك شرطنك انتفاسيله اداسى صحيح اولماز اما وجوبنك شرطى
بولنمز ايسه اداسى صحيح اولور بعض شعرا شروط مذكوره يى نظمله بيان
ايلدى ٭ وحر صحيح بالبلوغ مذكر ٭ مقيم وذو عقل لشرط وجوبها ٭ ومصر
وسلطان ووقت وخطبة ٭ واذن كذا جمع لشرط ادائها ٭ ابو السعود ٭ مصر كه يعنى
مسور ومحدود اولان بلد شول برشيدر كه كندوده موجود اولان اهلنه اكبر
مساجدى واسع اولميان اشبو تعريف اكثر قريه يه شاملدر مكلفين قيدى نسا
وصبيان ومسافر امثالى اصحاب اعذاردن احتراز ايچوندر واكثر فقهانك فتواسى
اشبو قول اوزره در مجتباده بو بلجه مرسومدر مصرك اشبو تعريفله تعريف
اولنوب وفتوانك بو قول اوزرينه اولمسى احكام شرعيه يى انفاذ واجراده
حكامك تقصير وتكاسللرى ظاهر اولديغندن زيرا مصرى كندوده اقامت

حدود وتنفيذ احكام ايدر امير وقاضى اولان هر برموضعدر ديو تعريف
ايتدكلرينه كوره چوق محلده جمعه جائز اولمز مكر جواب ويرله كه بالفعل
اجراسى لازم دكل امكانى كافيدر قريبا ذكر اولنان يقدر على اقامة الحدود
قولى دخى بونى مؤيددر بوكا كوره اولى اولان اشبو تعليلى تركدر ❊ وظاهر
المذهب انه كل موضع له امير وقاض يقدر على اقامة الحدود كما حررناه فيما
علقناه على الملتقى ❊ ظاهر مذهبده مصر هر برموضعدر كه كندو ايچون اقامة
حدوده مقتدر امير وقاضى اوله ومشار اليهما انجق كند و ايچون قريه وقضا
وچارشو وزوقاق اولان بلدده اولور بالفعل تنفيذ واقامة حدود لازم دكلدر دفتى بى
ذكر ايتديكى قاضينك ذكرى ايله اكتفا ايچون زيرا صدر اولده قضا مجتهدك
وظيفه سيدر حتى قاضى ووالى افتايه مقتدر اولمسه مفتينك وجودى شرط اولور
❊ خلاصه ❊ شارح ديركه نتكم اشبو مضمونى ملتقى اوزره اولان تعليقاتمزده تحرير
ايلدك ❊ وفى القهستانى اذن الحاكم ببناء الجامع فى الرستاق اذن بالجمعة اتفاقا
على ماقاله السرخسى واذا اتصل به الحكم صار مجمعا عليه فليحفظ ❊ قهستانيده
ذكر اولنديكه رستاقده يعنى مصره تابع قريه لرده حاكمك جامع بناسيله اذنى جمعه يه
اتفاقا اذندر امام سرخسينك قولى اوزرينه اذن مزبوره حكم متصل اولورسه
اذن مجمع عليه اولور حفظ اولنسون اكر بنايه اذن اولمزسه اول قريه ده جمعه
جائز اولمز وبحرك مفازه ده وقريه ده جمعه صحيح اولمز حضرت على كرم الله
تعالى وجهه نك لاجمعة ولاتشريق ولاصلاة فطر ولا اضحى الافى مصر جامع
اومدينة عظيمة قولنه محمولدر ❊ ❊ (اوفنائه) بكسر الفاء (وهو ما)
حوله (اتصل به) اولا كما حرره ابن الكمال وغيره (لاجل مصالحه) كدفن
الموتى وركض الخيل والمختار للفتوى تقديره بفرسخ ذكره الولوالجى ❊ فنا كسر
فا ايله كسا وزننده قاموس ترجمه سنده خانه نك اوكنده اولان آچق
جولى يه ويوره يه دينور ديو مبين در لكن مصنفك بيانته كوره
مصره متصل اولسون ويا اولمسون موتى دفنى وآت سكرتمسى وعسكر جمعى
وجنازه نمازى وسهم رمى امثالى مصلحتلرى ايچون مصرك اطرافنده
اولان خالى يردر ابن كمالك وغيرينك تحريرلرى كبى امام ولوالجى فتوايه مختار اولان
فرسخله تقديردر ديو ذكر ايلدى ❊ (و) الثانى (السلطان) ولومتغلبا اوامرأة
فيجوز امرها باقامتها لا اقامتها ❊ سلطان برهان وزننده حجت وبرهان
ودليل معناسنه دريقال له سلطان اى حجة وپادشاهك قوت وسطوتنه
اطلاق اولنور واتباعله لامك ضمى جائزدر يقال للملك سلطان عظيم اى
قدرة عظيمة ووالى و پادشاهه اطلاق اولنور تذكير وتأنيثله استعمال

اولنور تذكيرا غلبدر وسلطان الدم وجودده قانك غلبه وطغيانندن عبارتدر
وهر شيئك ياوزلغنه دينور وشدت سلطنته اطلاق اولنور (يقال سلطان الشتاء
اى شدته) جمعه نك ايكنجى شرطى سلطاندر جمع كثير ايله ادا اولنديغندن بعض
تقديم ويا تقدم وياغيرى جهتدن منازعه واقع اولور لكن جمعه نك امرنى اتمام ايچون
سلطاندن لازمدر مجمع الفتاواده مسطوردركه مسلمين اوزرينه كفار غلبه ايلسه
مسلمينه جمعه واعياد اقامتى جائزدر وكندولرك تراضيلريله قاضى اولور
وكندولره والى مسلم التماسى واجب اولور انتهى كفاية المبتدئين ❊ وهداية
الامين نام كتابده مرسومدركه امام علاء الدين ونجم الدين زاهديدن سؤال
اولنديكه بعض ديارده كفار طرفندن والى نصب اولنان مسلم جمعه واعياد حقنده
والى اولورمى جوابنده اولور كتب ايتديلر مزبور سلطان هرنقدر متغلب
وياعورت اولورسه ده امريله جمعه نك اقامتى جائزدر جمعه يى مرئه نك اقامتى
جائز دكلدر لكن باب الامامتده مرور ايدن اما مده ذكورت شرط اولمق
عورتك سلطنتنك انجق تغلبا اولمسنى ايجاب ايدر بوكا كوره شارح
رحمه الله ولوامرأة ديملى ايدى يعنى مزبور متغلب هرنه قدر عورت اولورسه ده
ديملك متغلب كندوده امامت شرطلرينك برى بولنمياندر خلاصه ده المتغلب
من لاعهد له اى منشور له ايله بيان ايلدى يعنى متغلب كندو ايچون عهد
ومنشور اولميان وبين الرعية سيرتى امراجه سنه وحكومتى والى جه سنه
اولورسه كندونك حضورى ايله جمعه جائز اولور ❊ بحر ❊ (اومأموره باقامتها)
ولوعبدا ولى عمل ناحية وان لم تجز انكحته واقضيته ❊ وياخود سلطانك
طرفندن جمعه نك اقامتيله مأمور اولان كمسه در هرنه قدر برناحيه نك عملنه
مولى اولان عبد اولورسه ده عبد مزبورك نكاحلرى وقضالرى هرنقدر جائز
اولمازايسه ده زيرا انكحه واقضيه ولايت ايجاب ايدر مر قومك
ايسه كندو نفسنه ولايتى يوقدر ❊ غيره نيجه اولور ❊

❊ (فى بيان الاستنابة فى الخطبة) ❊

❊ (واختلفوا فى الخطيب المقرر من جهة الامام الاعلم او) من جهة (نائبه
هل يملك الاستنابة فى الخطبة فقيل لامطلقا) اى اضرورة اولا الا ان يفوض
اليه ذلك ❊ امام اعظم كه پادشاه طرفندن وياخود پادشاهلر وقاضى القضاة كبى
نائبى جانبندن كندويه خطابت تقرير وتوجيه اولنان خطيبده اختلاف اولنديكه
مزبور خطيب خطبه ده غيرى يى استنابه ايدوب وكيل ايتمكه مالك اولورمى

بعضیلر مطلقا که ضرورت اولسون ویا اولمسون استنابه اولمز دیدیلر زیرا خطبه بعده
اقامت قضا کبی افعال سلطاندندر غیری ایچون جائز اولمز انجق کندونك اذنیله
اولوربس صورت مشروحه ده اذن بولنمدیسه استنابه جائز اولمدی صاحب
بحر دیرکه بزم وقتمزده اشبو قول ایله بعض قضاة عمل ایتدی حتی بلا اذن
بعض استنابه ایدن خطیبی خطابتدن اخراج ایتدی انتهی لکن امر استنابه کندویه
تفویض اولنورسه توکیلی جائز اولور ﴿ وقیل ان لضرورة جاز ﴾ والا لا
بعضیلر استنابه ضرورته بناً اولورسه جائز یوقسه اولمز دیدیلر اشبو قول سابقله
لاحق بینلرینی توفیق اولمیه صالح اولور ﴿ وقیل نعم ﴾ یجوز (مطلقا) بلا ضرورة
لانه علی شرف الفوات لتوقته فکان الامر به اذنا بالاستخلاف دلالة
ولا کذلك القضاء ﴾ بعضیلر استنابه مطلقا جائزدر هرنقدر ضرورت اولمز ایسه ده
دیدیلر جمعه موقت اولمغله فوته قریب اولدیغندن ناشی بس اقامة جمعیه
اذن دلالة استخلافه اذندر زیرا اقامتله امردن مقصود وقتنده جمعه یی تحصیل
وجمعه یه حث وتحریضدر واستنابه نك مطلقا جوازنده تحصیلنه محافظه
واردر قضا بویله دکلدر زیرا وقت مخصوص ایله مقید اولمیوب بلکه هر وقتده
تحصیل اولندیغندن کندو ایله امر دلالة استخلافله امر اولمز ﴿ وهو الظاهر ﴾
من عباراتهم ففی البدائع کل من ملك الجمعة ملك اقامة غیره وفی النجعة فی تعداد
الجمعة لابن جرباش انما یشترط الاذن لاقامتها عند بناء المسجد ثم لا یشترط
بعد ذلك بل الاذن مستصحب لکل خطیب وتمامه فی البحر ﴾ اشبو استنابه نك
مطلقا جوازی قولی فقهانك عبارەلرندن ظاهردر بدایعده مذکوردرکه
هربر جمعه امامتنه مالك اولان کسه غیری مقامنه اقامته قادردر اشبو قول
خطیبه مطلقا استنابه نك جوازنده صریحدر یاخود صریح کبیدر نجعه
تحفه وزننده اسم کتابدر ابن جرباش جیمك وراءنك ضمیله بحر صاحبنك
مشایخنك شیخلرینك برینك اسمیدر یعنی ابن جرباشك نجعه فی تعداد الجمعه
نام کتابنده ذکر اولندیکه جمعه نك اقامتی ایچون قبل سلطاندن اذن انجق مسجدك
یکی بناسی وقتنده شرطدر بوندنصکره شرط دکلدر بلکه هر برخطیبه حین
بناده اذن مستصحبدر یعنی نمازده وخطبه ده ویاخود فقط برنده غیری توکیل
کندویه جائزدر دیمك یوخسه هربرکسه مراد ایتدیکی مسجدده نماز قیلدرمغله
مأذوندر دیمك دکل نته کم ابن جرباشك عبارەسنده متوهم اولان بودر
اشبو مسئله نك تمام وتفصیلی بحرده در ﴿ وماقیده الزیلعی لا دلیل له ﴾
زیلعینك استخلاف انجق مجددا محدث اولان مسجدده اولور دیو تقییدینك
دلیلی یوقدر ابوالسعودك اشبو قولی رد ایتدیکی استنابه وقت ضرورتده

اولور قولنه مبنیدر ﴿ وماذکره منلا خسرو وغیره رده ابن الکمال
فی رسالة خاصة برهن فیها علی الجواز بلا شرط واطنب فیها وابدع ولکثیر
من الفوائد اودع ﴾ منلا خسروك وغیرینك ذکر ایلدیکی خطیب ایچون
استنابه اولمز لکن امر استنابه کندویه تفویض اولنورسه قولنی ابن کمال رسالهٔ
مخصوصه سنده رد ایلدی بلا شرط استنابه جائز اولدیغنه آنده برهان
سرد ایلدی ورسالهٔ مشروحه ده کلامی علی وجه التطویل والمبالغة بیان
وابداع ایدوب وفائدهٔ کثیره آنده ایداع ایلدی ﴿ وفی مجمع الانهر انه جائز مطلقا
فی زماننا لانه وقع فی تاریخ خمس واربعون وتسعمائة اذن عام وعلیه الفتوی ﴾
مجمع الانهر نام کتابده ذکر اولندیکه فی زماننا مطلقا که ضرورت اولسون
ویا اولمسون استخلاف جائزدر زیرا طقوز یوز قرق بش تاریخنده هر بر خطیب
ایچون استنابه واردر دیو اذن عام واقع اولدی هر بر شخص ایچون دیلدیکی
مسجدده جمعه یی قیلدیرر دیمك دکل ❊ حلبی انتهی ❊ قاضیخان ذکر ایتدیکه
برکسه خطیبك حضورنده اذنسز خطابت ایتسه جائز اولماز لکن امریله اولورسه
اولور ابو السعود دیدیکه خطیبك صراحة اذنی اولمقسزین مثلا غیبتنده
برکسه خطابت ایتسه جائز اولور غیبتی دلالة اذن عد اولنور ﴾ وفی السراجیة
لو صلی احد بغیر اذن الخطیب لا یجوز الا اذا اقتدی به من له ولایة الجمعة
ویؤید ذلك انه یلزم اداء النفل بجماعة واقره شیخ الاسلام ﴾ سراجیه ده
مسطوردرکه برکسه مأذون خطیبك اذنی اولمقسزین نماز قلدرسه جائز اولمز
لکن کندو ایچون ولایة جمعه اولان کمسه مثلا خطیب اقتدا ایتسه جائز اولور
زیرا مزبوره اقتدا دلالة اذندر اما حاضر اولوب اقتدا ایتمزسه صورت
مزبوره نك خلافنده در ماسبقده مرور ایدن خانیه نك عبارەسی بوکا محمولدر
وکندو ایچون ولایت جمعه اولان کسه نك اقتداسی اولمدیغنه کوره امام
ومأمومین حقلرنده نفل اولوب ونافله ده علی سبیل التداعی جماعت تحریما
مکروه اولمق عدم جوازی تأیید ایدر لکن بونده کراهت مسلم دکل زیرا
کراهتك ثبوتی نفل نیتیله شروع اولندیغنه مبنیدر بو مقامده شروع فرض
نیتیله در غایتی شرطی بولنمدیغندن نفل اولدی بناءً علیه حلبی وجه تأییدا بو وجه
ظاهر دکلدر دیدی ﴿ (مات والی مصر فجمع خلیفته او صاحب الشرط) بفتحتین
حاکم السیاسة (او القاضی المأذون له فی ذلك جاز) لان تفویض امر العامة
الیهم اذن بذلك دلالة ﴾ شرط فتحتینله امور رعیته محافظه ایدن توفنکجی باشی
وباش چاوش امثالی والی وحاکمه دینور یعنی مصر والیسی مثلا وفات ایتدکده
مقامنه خلیفه نصب اولنان ویا صاحب شرط ویاخود کندویه اقامت جمعه ایله

اذن ویرلمن قاضی اقامت جمعه ایلسه جائز اولور زیرا امور عامه یی کندولره
تفویض دلالة اقامة جمعه یه اذندر زیرا مز بورلرك مولی اولمسی امور مسلمینك
انتظامی ایچوندر بو ایسه اهم اموردندر ❊ فلقاضی القضاة بالشام ان یقیمها
وان یولی الخطباء بلا اذن صریح ولا تقریر الباشا وقالو یقیمها امیر البلد ثم الشرطی
ثم القاضی ثم من ولاه قاضی القضاة ❊ مثلا شامده اولان قاضی القضاة ایچون
جمعه یی اقامت وکندویه صراحة اذن وپاشانك تقریری اولمقسزین خطبا
نصبی جائزدر کندویه هرنقدر صراحة اذن اولمزسه ده قضایه استخلاف جائز
اولدیغی کبی علما جمعه یی اولا امیر بلده بعده شرطی بعده قاضی بعده قاضی القضاتك
مولی قلدیغی خطیب اقامت ایدر دیدیلر ❊ (ونصب العامة) الخطیب (غیر معتبر
مع وجود من ذکر) اما مع عدمهم فیجوز للضرورة ❊ مذکورلر موجود ایکن
قاضیدن وخلیفه سندن اذن اولمقسزین عوام ناسك خطیب نصبی معتبر دکلدر
❊ (وجازت) الجمعة (بمنی فی الموسم) فقط (ا) وجود (الخلیفة او امیر الحجاز)
او العراق او مکة ووجود الاسواق والسکك وکذا کل ابنیة نزل بها الخلیفة
وعدم التعیید بمنی للتخفیف ❊ قول معتمده کوره فقط موسم حجده منادہ جمعه
جائز اولور خلیفه که امام ویاخود حجاز ویا عراق ویامکه امیری وچارشو
وزوقاقلر بولندیغندن بنه بویلجه کندویه خلیفه نزول ایدر هر ابنیه
بولندیغندن بس ایام موسمده منا مصر اولور سائر ایامده قریه اولور بعضیلر
منادہ جمیع ایامده جمعه جائز اولور دیدیلر مصر اولدقدنصکره کندوده
اوزرلرینه صلاة عید لازم اولان مثلا اهل مکه امثالی کسدلر بیرام نمازینی
ادا ایتمدکلری حجاج مناسك حججی ادایه مشغول اولدقلرندن تخفیفه مبنیدر ❊
❊ ابو السعود ❊ (لا) تجوز (لامیر الموسم) لقصور ولایته علی امور الحج حتی لو اذن له
جاز (ولا بعرفات) لانها مفازة ❊ مجرد حجاجك امورنی رؤیت وتسویه ایچون
امیر نصب اولنان امیره موسم ایچون اقامت جمعه جائز دکلدر ولایتی امور حجه
مقصور اولدیغنه بناً اما کندویه مکه ویا عراق امیری طرفندن اقامت جمعه یه
اذن ویرلسه جائز اولور دخی عرفاتده اقامت جمعه جائز اولمز مفازه صحرا اولوب
منا کبی ابنیه اولمدیغنه بناً عرفات تسمیه سی کندوده آدم علیه الصلاة والسلام له
حوا رضی الله تعالی عنها ملاقی اولوب بینلرنده معارفه حاصل و بربرلرینه
واصل اولدقلرینه مبنیدر بعضیلر غیر وجه دخی بیان ایدرلر ❊ عینی ❊ (وتؤدی
فی مصر واحد بمواضع کثیرة) مطلقا علی المذهب وعلیه الفتوی شرح المجمع
للعینی وامامة فتح القدیر دفعا للحرج ❊ مذهب مختار اوزره مطلقا که اول محلده
ضرورت اولسون ویا اولمسون بلدك ایکی جانبی نهر فصل ایتسون ویا ایتمسون

جمعه برشهرده مواضع کثیره ده وعند البعض انجق ایکی موضعده ادا اولنور
لا جمعة الا فی مصر خبری مطلق اولدیغیچون بس فقط مصر شرط قیلندی
فتوی انجق بو قول اوزرینه در عینی نك مجمع شرحنده وفتح القدیرك امامت بحثنده
بویلجه مرسومدر مواضع متعدده اداسك مشروعیتی حرجی دفع ایچوندر
زیرا اتحاد موضعی الزامده حرج بین واردر اکثر حاضرینه مسافه نك تطویلنی
ایجاب ایدوب وتعددك عدم جوازینه دلیل بولنمدیغندن بلکه قضیهٔ
ضرورت اتحادك عدم اشتراطیدر باخصوص موضع مصر کبی
شهر عظیم اولورسه تنکم کمال بویله دیدی والله جلیل (لایکلف الله
نفسا الا وسعها وماجعل علیکم من حرج) بیوردی ❊ وعلی المرجوح فالجمعة
لمن سبق تحریمة وتفسد بالمعیة والاشتباه فیصلی بعدها آخر ظهر وکل ذلك
خلاف المذهب فلا یعول علیه کما حرره فی البحر ❊ قول مرجوح اوزره که
موضعینك غیریده تعددك عدم جوازی ایله قولدر جمعه تحریمه بونندن سبقت ایدن
کمسه ایچوندر وعند البعض فراغله سبقت ایدن وعند البعض ایکیسیله سبقت
ایده نکدر معیتله که تحریمه ده مقارنتله و معیتده اشتباهله فساده کیدر بس
جمعه دن وسنتدن نصکره آخر ظهر نیتیله نماز قیلنور حلبی اولی اولان
جمعه دنصکره سنتی بعده ظهر آخیر نیتیله درت بعده ایکی رکعت وقت سنتی
ادا ایتمکدر واکر جمعه صحیحه اولدیسه سنتی ادا ایتمش اولوریوق صحیحه
اولمدیسه ظهری سنتیله ادا اولوردیدی ❊ ابو السعود ❊ اشبو اقوال مشروحه نك
کلیسی مذهب اصحك خلافیدر کندونك اوزرینه اعتماد اولنماز تنکم صاحب بحر
بحرده بویلجه تحریر ایتدی ❊ وذکر ایتدیکه ظهر آخیر نیتیله درت رکعت نماز
مذهب مختاره مخالف قول ضعیفه مبنیدر بس احتیاط اقوای دلیلین ایله عمل
اولدیغندن بونده احتیاط ظهر آخیرك فعلنده اولمدی بلکه ترکنده اولدی زیرا
فعلنده جهله نك جمعه نك عدم فرضیتنی اعتقاد ایتملری مفسده سی واردر کندودن
مفسدهٔ مشروحه خوف اولمیان کمسه یه کوره بنه اولی اولان منزلنده ادا
اولنور مفسده احتمالندن ❊ وفی مجمع الانهر معزیا للمطلب والاحوط نیة اخر ظهر
ادرکت وقته لان وجوبه علیه باخر الوقت قنیة ❊ مجمع الانهر ده مطلبدن نقلا
ذکر اولندیکه ظهر اخیره نیتده احوط اولان وقتنه یتشدیکم صکره کی ظهره
دیو نیت ایتمکدر زیرا وجوبی آخر وقتیله در وظهر اخیره ده قعدهٔ اولاده تشهده
قصر ایدر وقعدهٔ اولی یی ترکله فساده کتمز وشفع ثانیده سبحانك یی قرائت
ایتمز وشفع ثانیده ضم سوره اعاده اختلاف وارد رلایق اولان ایتمکدر اکر
اوزرنده قضا یوقسه زیرا فرض اوله رق واقع اولورسه سوره ضرر ویرمز

بوق نفل اولورسه سوره واجبدر رواکراوزرنده قضا اولورسه سوره ضم ایتمز
وکندو ایچون اقامت مکرو هدر اشبو ظهر آخر ایچون مذهبده اصل یوقدر
بلکه بعض متأخرین وضع ایتدیلر مصر واحدده تعددینك عدم جوازندن ناشی
جمعه‌نك صحتنده شکه بناً وبعض موالیٔ مصردن مراد کندوده اقامت حدود
وتنفیذ احکام ایدر والی و قاضیدن لازمدر بونلر ایسه الآن معدوملردر دیو
جمعه‌نك عدم صحتنی زعم ایتدکلرندن ظهر اخیر تعین ایتدی دیدیلر بو ایسه
دینده ضلالتدر زیرا تنفیذ احکام واقامهٔ حدود بالفعل بولنمق لازم دکل بلکه
شرط مجرد قدرتدر وعبارهٔلرندن منفهم اولان مظلومیندن ظلمی بالفعل دفع
مصرك تحققنده شرط دکلدر قدرت کفایت ایدر وبالفعل دفعك شرط اولمسنه
اصحاب کرین رضوان الله تعالی علیهم اجمعین دن جم غفیرك حجاج ظالمکه
مشهور یوسف ثقفینك ارقه سنده نماز قیلملری دلالت ایدر حالبوکه مزبور
اظلم خلق الله ایدی * ابو السعود ملخصا ❊(و) الثالث (وقت الظهر
فتبطل) الجمعة (بخروجه) (مطلقا ولو لاحقا بعذر نوم اوزحمة على المذهب لان
الوقت شرط الاداء لاشرط الافتتاح ❊ جمعه‌نك صحتنك اوچنجی شرطی وقت
ظهردر حتی وقت خروج ایتسه جمعه اولەرق قضا اولنمز بلکه ظهر اولەرق
اولور وقتدنصکره صحیح اولمز مقدم صحیح اولمدیغی کبی زیرا رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم خارج وقتده جمعه‌یی ادا بیورمدی بنا برین وقتك
شرطیتی ثابت اولدی بس مذهب اصح اوزره مطلقا که کرك تشهد مقداری
قعوددن مقدم اولسون وکرك صکره اولسون وهرنقدر لاحق اولورسه ده
ویانوم عذریله ویامزاحمه ایله اولسون جمعه وقتك خروجیله باطل اولور
شرطی فوت اولدیغندن واوزرینه ظهر اولەرق بنا ده اولمز قدرا وحالا واسما
مختلف اولدقلرندن زیرا وقت جمعه‌نك تمامنك شرطیدر فقط افتتاحنك شرطی
دکلدر ❊(و) الرابع (الخطبة فيه) فلو خطب قبله وصلى فيه لم تصح ❊ خطبه
فعله وزننده مفعول معناسنه فتحله خطبدن مأخوذدر خطب في الاصل ایکی
کمسه بینلرنده اولان کلام معناسنه‌در دردنجی شرطی وقت ظهرده خطبه‌در
بس وقتدن اقدم خطبه ایدوب وقت ظهرده نمازی قیلسه صحیح اولمز ❊(و)
الخامس (كونها قبلها) لان شرط الشئ سابق عليه (بحضرة جماعة تنعقد) الجمعة
(بهم ولو) كانوا (عمًّا اونياما فلو خطب وحده لم يجز على الاصح) كما في البحر
عن الظهيرية لان الامر بالسعي للذكر ليس الا لاستماعه والمأمور جمع وجزم في الخلاصة
بانه يكفي حضور واحد ❊ بشنجی جمعه کندولر ایله منعقد اولور بالغ وعاقل ذکور
اولان جماعتك حضورنده خطبه‌نك نمازدن مقدم اولمسیدر زیرا برشیئك

شرطی کندوسنك اوزرینه سابقدر قوم هرنقدر سفر ویامرض امثالی شیلر ایله
معذورین اولورلر ایسه‌ده وصاغر ونائم اولورلر ایسه‌ده زیرا مأمور به ذکره
سعیدر بو ایسه حاصلدر بوندنصکره سماعی شئ آخردر واشبو شرطك اشتراطی
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك جمعه‌یی نمازدن مقدم خطبه‌سز ادا
بیورمه‌لریدر بس برکسه یالکز خطبه ایتسه قول اصح اوزره جائز اولمز
تکم بحرده ظهیریه‌دن نقلا مسطوردر اصحك مقابلی فتحده وقهستانیده اولان
یالکز خطبه‌نك جوازی قولیدر وجماعتك حضوری ذکره سعیله امر انجق استماع
ایچون اولوب ومأمور جمع اولدیغی ایچوندر لکن اصم ونائمده
استماعك اولمسی بوکا منافیدر خلاصه‌ده برکسه‌نك حضوری کفایت ایدر
دیو جزم ایلدی * ❊(وكفت تحميدة اوتهليلة اوتسبيحة) للخطبة المفروضة
مع الكراهة وقالا لابد من ذكر طويل واقله قدر التشهد الواجب (بنيتها فلو حمد
لعطاسه) اوتعجبا (لم ينب عنها على المذهب) كما في التسمية على الذبيحة لكنه
ذكر في الذبائح انه ينوب فتأمل ❊ خطبهٔ مفروضه ایچون تحمیده ویاتهلیله
ویاتسبیحه مع الکراهه خطبه نیتیله کفایت ایدر آیهٔ کریمه‌ده ذکر مطلق
اولدیغندن امام اعظم نص قاطعه نظرا ذکرك فرضیتیله حکم ایلدی وخطبه‌نك
ایکی اولمسنك سنیتیله حکم ایلدی * رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك
اشلدیکنه بناً ظاهر اطلاقی کراهتك تحریمی اولمسیدر قهستانیده الاان
المکتفی به مخطئ ومسیئ تصریحی تنزیهی اولمسنه دلالت ایدر مستحب اولان
امامینك کندویه عادتا خطبه تسمیه اولنان تحمید وتسبیح ودعا قوللریدر انتهی
امامین خطبه ذکر طویلدن لازمدر بیوردیلر ذکرك اقلی عبده ورسوله‌یه قدر
واجب اولان تشهد مقداری اولمقدر واجب قیدی صفة کاشفه‌در بس
عطاسندن ناشی ویاتعجبا حمد ایتسه مذهب مختار اوزره خطبه مقامنه قائم
اولمز ذبیحه‌ده عطاس ایچون اولان حمد تسمیه منابنه نائب اولمدیغی کبی
اوتعجبا قولنك بدلنه اوسبح تعجبا دیسه اولی ایدی مذهبك مقابلی امام
اعظمك کفایت ایدر قولیدر لکن ذبایحده ذکر اولندیکه عطاس حمدی خطبه
منابنه نائب اولور فتأمل ایله ذبایحده امام مشار الیهك قولنه قائل اولملرینه اشارت
واردر * ❊(ويسن خطبتان) خفيفتان وتكره زيادتهما على قدر سورة من طوال
المفصل (بجلسة بينهما) بقدر ثلاث آيات على المذهب وتاركها مسيء على الاصح كتركه
قراءة قدر ثلاث آيات ويجهر بالثانية لا كالاولى ويبدأ بالتعوذ سرا ويندب ذكر
الخلفاء الراشدين والعمين ❊ مذهب اصح اوزره اوچ آیت مقداری بینلرنده جلسه ایله
ایکی خطبهٔ خفیفه سنت قیلندیلر وامام طحاوی قدس سره العالی منبردن جلوسی محلنی

مس ایده جك مقداری قعود ایدر دیدی من بور ایکی خطبه یی طوال مفصلدن
برسوره مقدارینك اوزرینه زیاده ایتمك مکروه قیلندی اولکنده الله ذوالجلال
حضرتلرینك اتم استحقاق واکمل لیاقتله کندویه اهل ومستحق اولدیغی حمد
وستایش ایله کندویه ثنا ایله وتشهد ایله ورسول الله صلی الله تعالی علیه
وسلمه صلاتله ووعظ وتذکیر ایله بدأ ایدر وخطبهٔ ثانیه ده ینه حمد وثنایی
ورسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمه صلواتی اعاده ایدر جماعت قبله یه
استقباله استماع وانصات ایدرلر جلسه یی ترك ایدن قول اصح اوزره اسائت ایتمش
اولور خطبه ده اوچ آیت مقداری قرائتی تارکك مسیئ اولدیغی کبی زیرا
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم خطبه ده (والعصر) سوره سنی و بردفعه
(لایستوی اصحاب النار واصحاب الجنة) آیهٔ کریمه سنی و بردفعهٔ اخریده
(ونادوا یامالك) نظم مجیدینی تلاوت بیور دیلر وخطبهٔ ثانیه ده اولی ده کی کبی
اولمیه رق جهر ایدر یعنی قوم استماع ایده جك مقداری جهر ایدر استماع ایتمزلر
ایسه دخی کفایت ایدر ☼ بحر ☼ وخطبهٔ اولی دن اقدم سرا تعوذ ایله بدأ ایدر ☼
وخلفاء راشدین وعمین مکرمین ومحترمینك خطبه ده ذکرلری مندوب اولدی
وخطبهٔ ثانیه ده مؤمنین ومؤمناته دعایی زیاده ایدر خطبهٔ اولاده کی وعظ
بدلنه بونده وعظ ایتمز بونده آیت قرائتی مسنوندر ☼ بحر ☼ عمین حمزه ایله عباس
رضی الله تعالی عنهمادر ﴿ لا الدعاء للسلطان وجوزه القهستانی ویکره
تحریما وصفه بما لیس فیه ﴾ خطبه ده سلطان ایچون دعا مندوب اولمدی قهستانی
تجویز ایلدی یعنی تجویزی نقل ایلدیکه بعده پادشاهه عدل وانصافله دعا
ایدر مدحندن اجتناب ایده رلر زیرا مدحلری کفر وخسراندر تکلم ترغیبده وغیریده
مسطور در انتهی واشبو مضمون ماسبقده امامت بحثنده ذکر اولنان پادشاهه
صلاحله دعا واجبدر قوللرینه مناسبدر بو کا کوره شارحك لا الدعاء
للسلطان قولی منظور فیهدر لکن شارح بونده صاحب بحره تبعیت ایتدی
زیرا موما الیه دیدیکی اما پادشاهه دعا مستحب دکلدر زیرا اعلمادن بوندن
سؤال اولندقده بیوردیکه بو محدثدر خطبه انجق تذکیر اولدی خلاصه ده
وغیریده ذکر اولندیکه قول صحیح اوزره جمعه ده امامه تقرب تبعددن افضلدر
بعضیلر تباعدی اختیار ایتدیلرکه حتی خطبه ده ظلمه نك مدحنی استماع ایتمیه لر
حتی من بورلرك مدحنه شروع اولندقده تکلمده بأس یوقدر دیدیلر انتهی
محشی طحطاوی دیرکه شارح مرحومك امامت بحثنده ذکر ایتدیکی بونده
ذکر ایتدیکینه منافی دکلدر زیرا بونده کراهت خطبه یه خاصدر انده وجوب
خطبه نك غیری یه کوره در وکذب اولدیغنه بناءً کندولرده اولمیان وصفله

مثلا غزا ایتمیان سلطانه غازی دیمك کبی کندولری توصیف تحریما مکروه
قیلندی ﴿ ویکره تکلمه فیها الا لامر بمعروف لانه منها ﴾ خطیبك خطبه ده
دنیا کلامی تکلمی تحریما مکروهدر لکن برمعروف ایله امر ایچون اولورسه
ضرر ایتمز اولدخی خطبه قیلندندر وخطبه ووعظده خوف ورجایه
متعلق آثار واخبار ذکر اولنملی فقط خوفدن ویارجادن ذکردن
نهی وارد اولوب واولکی قنوط وایکنجی امنه مفضی اولدقلرندن
ایکیسی بیننی جمع ایتملیکه حتی عبد بین الخوف والرجا اوله وابوبکر
رضی الله تعالی عنهدن مرویدرکه رحمت ورجایه مناسب شی ذکری
واجبدر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك یسروا ولاتعسروا وبشروا
ولاتنفروا قول شریفلرینه بناءً ﴿ ومن السنة جلوسه فی مخدعة عن یمین المنبر
ولبس السواد وترك السلام من خروجه الی دخوله فی الصلاة وقال الشافعی
اذا استوی علی المنبر سلم مجتبی ﴾ منبرك صاغ طرفنده مخدعه که خزینه وکیلر کبی
نسنه بولنورسه انده یوقسه اول جانبده خطیبك جلوسی وخلفاء راشدینه
اقتداً سیاه اثواب لبسی زمان اولده مشهور ایدی آلان مهجوردر ومنبره
خروجندن نمازه دخولنه دك سلامی ترك سنتدر امام شافعی منبر اوزرینه مستوی
اولورسه سلام ویردیدی مجتباده بو بلجه مرسومدر ﴿ (وطهارة وستر) عورة
(قائما) ﴾ دخی خطبتان مشروحتان اياق اوزره طهارتله وستر عورتله مسنون
قیلندیلر پس محدثه وجنبه مکروهدر امام ابی یوسف من بورلره جائز دکل دیدی
قاعدا ومضطجعا جائز مع الکراهة در ☼ ابوالسعود ☼ ﴿ وهل هی قائمة مقام
رکعتین الاصح لا ذکره الزیلعی بل کشطرها فی الثواب ﴾ واشبو خطبه ایکی
رکعت نماز مقامنه قائم اولورمی اصح اولان اولمز بونده نمازده شرط اولان
استقبال قبله وطهارت امثالی شیلر شرط اولمدیغندن بعضیلر اولور دیدیلر
انجق وقتك دخولندن صکره جائز اولدیغندن زیلعی بو بلجه ذکر ایلدی
بلکه خطبه ثوابده جمعه نمازینك ثوابنك نصفی اولور نته کم نمازك ثوابی
کندولره تماما ثابت اولور خطبه یی استماع ایتمیلر ثوابدن محروملردر ﴿ ولو خطب
جنبا ثم اغتسل وصلی جاز ولو فصل باجنبی فان طال بان رجع لبیته فتغدی
اوجامع واغتسل استقبل خلاصة ای لزوما لبطلان الخطبة سراج لکن
سیجیئ انه لا یشترط اتحاد الامام والخطیب ﴾ برکسه جنابت اوله رق خطابت
ایدوب بعده اغتسال ایدوب نمازی قیلسه جائز اولور غسل اعمال صلاتدن
اولدیغی ایچون فاصل عد اولنمز واکر اجنبیله طویلا فصل ایدرسه مثلا
منزلنه رجوع واکل طعام ویا جماع واغتسال ایتمك کبی خطبه باطل اولدیغندن

وجوبا اعاده ایدر خلاصه ده وسراجده بو یلجه مرسومدر لکن قریبا کلورکه امامله خطیبك اتحادی شرط دکلدر بس برخطیب نماز ایچون غیری یی وکیل ایتسه صحیحدر خطبه یی اعاده لازم دکلدر ظاهر اولان اشبو مسئله استدراك اولیوب فرع مستقل اولمقدر بحرده خلاصه دن نقلا مسطوردرکه برصبی اذن سلطانله خطابت ایتسه بررجل بالغ دخی امامت ایتسه جائز اولور ❊ (و) السادس (الجماعة واقلها ثلاثة رجال) ولو غیر الثلاثة الذین حضروا الخطبة (سوی الامام) بالنص لانه لابد من الذاکر وهو الخطیب وثلاثة سواه بنص فاسعوا الی ذکر الله ❊ شرط سادس جماعتدر جماعتك دخی اقلی امامدن ماعدا اوچ رجل اولمسی منصوصدر رجالك مطلق ذکر اولنمسی عبیده ومسافرینه ومرضی یه وامی یه واخرسلره شمولنی ایما ایدر جمعه بعضیلرك هربر احده وبعضیلرك امی واخرس کبی کندو امثالنه اماملری صحیح اولدیغندن امی واخرس مافوقلرنده اولان امامه اقتدا ایدرلر ورجال ایله نسا وصبیاندن احتراز ایلدی بونلرك جمعه ده اصلا امامته صلاحیتلری اولمدیغندن یالکز کندولره جمعه صحیح اولمدی زیرا فاسعوا الی ذکر الله نصیله برذاکردنکه خطیبدر واندن ماعدا اوچدن لازمدر وجمعه ده جماعت وامام هربرلری علی حدة شرط اولدقلرندن بری آخرده اعتبار اولنماز لکن امام ابی یوسف رحمه الله امامله اوچ اولملی دیدی زیرا امام ذکرا للهه ساعیدر وذکر الله تحصیل ایدیجیدر واوچك غیری ذاکرك وجودنك اشتراطنده آیت کریمه ده نص یوقدر ومسکینده اشبو امام ابی یوسف قولنی تصحیح ایتدی ونماز ده حاضر اولان اوچ خطبه یه حاضر اولانك هرنقدر غیری اولورسه ده لکن اشبو شارح ولوغیر الثلاثة الذین حضروا الخطبة قولنك بدلنه ولوغیر من حضر الخطبة دیسه اولی ایدی جماعت بر ویاایکی اولسه ده اولوردینلرك قوللری اوزرینه ده جاری اولدیغندن شو قدر وارکه شارح مرحوم مصنفه مماشات ایتدی زیرا مصنف رحمه الله ماسبقده خطبه نك صحتنده جماعتك حضورنی شرط ایتدی ❊ حلبی انتهی ❊ (فان نفروا قبل سجوده) وقالا قبل التحریمة (بطلت وان بقی ثلثة) رجال ولذا اتی بالتاء (او) نفروا بعد سجوده) اوعادوا اوادرکوه راکعا اونفروا بعد الخطبة وصلی باخرین (لا) تبطل (واتمها) جمعة ❊ جماعت امامك سجودندن مقدم نفرت ایدوب متفرقین اولسه لر امامین تحریمه دن اقدم نفرت ایتسه لر دیدی اشبو صورتده جمعه باطل اولور اما تحریمه دنصکره رکعتی سجده ایله تقییددن اقدم جماعت نفرت ایتسه امام اعظم رحمه الله کوره جمعه فساده کیدر ظهری اعاده ایدر مادون الرکعته اعتبار اولمدیغی ایچون امامینه کوره جمعه یی

اتمام ایدر جماعتدن اوچ کسه امامله باقی قالورسه مراد رجال اولدیغندن ثلثة تا ایله ایراد اولندی بس نساو صبیاندن اوچ ورجالدن بر ویاایکی قالسه اکا اعتبار اولنمز لکن معدود محذوف اولیجق اسماء عددك تذکیری وتأنیثی جائز اولدیغنه کوره ثلاثة لفظندن ذکورت اشتراطنه دلالت اولنمز ولوسلم مطلق ذکورته دلالت ایتسه رجولیته دلالت ایتمز ویاخود امامك سجودندنصکره جماعت متفرق اولسه لر ویاخود عودت ایدوب امام رکوعده ایکن ایرشسه لر ویاخطبه دن صکره جماعت نفرت ایدوب آخر کسه لر ایله جمعه یی ادا ایلسه نمازی باطل اولمز جمعه اوله رق منفردا اتمام ایدر اداك انعقادینك شرطی اولان مشارکت بولندیغندن اداءنك انعقادی رکعتی سجده ایله تقییدایله در ❊ بحر ❊ و جماعت بقای جمعه یه شرط دکلدر و لونفروا بعد الخطبة وصلی باخرین قواندن ماسبقده مرور ایدن ولوغیر الثلاثة الذین حضر والخطبة قولی مغنیدر بو اونی تکرار در ❊ (و) السابع (الاذن العام) من الامام وهو یحصل بفتح ابواب الجامع للواردین کما فی فلا یضر غلق باب القلعة لعدو اولعادة قدیمة لان الاذن العام مقرر لاهله وغلقه لمنع العدو لا المصلی ❊ یدنجیسی امامدن وامامك نائبندن اذن عامدر زیرا شعائر اسلامدن وخصایص دیندن اولدیغیچون جمعه نك علی سبیل الاجتهاد اقامتی واجب اولدی وصراحة اذن لازم دکل بلکه اذن عام مکلفیندن جمعه یه حاضر اولان واردینه جامعك ابوابنی فتحیله حاصل اولور کافیده بو یلجه مرسومدر بس عدودن ویاعادت قدیمه دن اوتوری قلعه نك قپوسنی قاپامق ضرر ایتمز زیرا اهل قلعه ایچون اذن عام مقرردر وقاپونك سدی عدو یی منع ایچون یوخسه مصلی یی منع ایچون دکل حتی داخل قلعه یه نماز ایچون دخول مراد ایتسه ویاجمیعا داخل اولسه لر منع اولنمزلر ❊ نعم لولم یغلق لکان احسن کما فی مجمع الانهر معزیا الشرح عیون المذاهب قال وهذا اولی مما فی البحر والمنح فلیحفظ ❊ بلی غلق اولنمامق احسندر اگر غلق عادت قدیمه یه مبنی اولورسه اما کندولری نمازده ایکن دخوللری خوفی اولان عدودن ناشی اولورسه ظاهر اولان غلقك وجوبیدر تکم مجمع الانهرده عیون المذاهب شرحنه نسبتله بو یلجه مرسومدر مجمع الانهر صاحبی دیدیکه اشبو قول مشروح بحر ومنحده اولان اذا غلق ابواب الحصن وصلی بعسکره واهله لایجوز قوللرندن اولیدر وجه اولویت مزبور قول ناسك نمازدن منع اولنمالری قیدی ایله تقییددن لازم ایکن مطلقا ذکر ایتملریدر ❊ (فلو دخل امیر حصنا) او قصره (واغلق بابه وصلی باصحابه لم تنعقد) ولو فتحه واذن للناس بالدخول جاز وکره فالامام فی دینه ودنیاه الی العامة محتاج فسبحان من تنزه عن الاحتیاج ❊ بس برامیر قلعه یه

ویاقصرینه دخول ایدوب ویاقپوسنی اغلاق ایدوب واصحابیله نماز قیلسه جمعه منعقده اولمز ناسی منع ایچون اولورسه اما عدوك منعی ویاخود عادت قدیمه یه مبنی اولورسه اولور نتکم قریبا مرور ایلدی واکر قپویی فتح ایدوب وناسه دخولله اذن ویرسه مع الکراهة جائز اولور مسجد جامعك حقنی قضا ایتمدیکندن جمعه یی جامعده قیلوب لکن مقصوره نك قپوسنی قاپایوب ناسه اذن ویرمسه علما اختلاف ایتدیلر امام دین ودنیاسنده عامه یه محتاجدر عامه کندویه محتاج اولدیغی کبی احتیاجدن منزه ومبرا بلکه جمیع مخلوقك کندویه اشد احتیاجله محتاج اولدیغی ذات بی مثلی نقایص عیوبدن تنزیه وتقدیس ایده‌رم ﴿(وشرط لافتراضها) تسعة تختص بها (اقامة بمصر) واما المنفصل عنه فان کان یسمع النداء تجب علیه عند محمد وبه یفتی کذا فی الملتقی وقدمنا عن الولوالجیة تقدیره بفرسخ ورجح فی البحر اعتبار عوده لبیته بلاکلفة﴾ جمعه‌نك افتراضی ایچون جمعه یه مختص اولان طقوز شرط قیلندی وجوب ادا اوزرینه مقدم اولدیغندن اشبو شروطك تقدیمی واجب ایکن شروط ادادن تأخیر اولنمسی سلفه اقتداء در ٭ حموی ٭ اشبو طقوزك اختصاصله وصفلنمسی متنده ذکر اولنان شروط اون بر اولوب ایکیسیکه عقل ایله بلوغ جمعه یه خاص اولمدیغندن ناشیدر نتکم شارح دخی بوکا تنبیه ایلدی ٭ حلبی ٭ اقامة بمصر متنه کوره شرط فعلینك نائب فاعلیدر عطف قبل الربط اولمرق شرحه کوره یابدل یا مبتدای محذوفه خبردر یعنی اقامت مصر جمعه‌نك افتراضنه شرط قیلندی اقامت قیدیله مسافر خارج قالدی مصر ایله مصرك غیریده اقامت اخراج اولندی لکن فان کان یسمع النداء ایله استثنا اولنان دکل اما مصردن منفصل محلده اکرندا استماع اولنورسه جمعه سامعك اوزرینه واجب اولور امام محمده کوره وانجق بو قول ایله فتوی ویریلور ملتقی ده بویلجه مرسومدر ولوالجیه دن نقلا مرور ایتدیکه مصردن منفصل فرسخله تقدیر اولنمشدر ٭ بحرده بیتنه زحمتسز عودینك اعتباری ترجیح اولندی ﴿(وصحة) والحق بالمریض الممرض والشیخ الفانی﴾ دخی صحت جمعه‌نك وجوبنه شرط قیلندی اشبو صحت شرطیله مزاجی سیئ وعلاجی ممکن اولان مریض خارج قالدی بوکا کوره سلامة العینین والرجلین عطفی مغایردر لکن ابو السعود بو عطفی عطف الخاص قبیلندن قیلدی مریضی کوروب وکوزه‌دن کسه مریضه الحاق اولندی اکر مریض کندونك خروجیله ضایع اولورسه دخی شیخ فانی مریضه الحاق اولندی کندویی دابه‌یه بندیروب نمازه کتورر کمسه‌سی بولنان کمسه‌نك اوزرینه

جمعه‌نك وجوبنده اختلاف اولندی کندونك یدندن طوتوب مسجده کتورر کمسه‌سی اولان اعماده اختلاف اولندیغی کبی ﴿(وحریة) والاصح وجوبها علی مکاتب ومبعض واجیر ویسقط من الاجر بحسابه لو بعیدا والا لا ولو اذن له مولاه وجبت وقیل یخیر جوهرة ورجح فی البحر التخییر﴾ دخی حریتدر اصح اولان جمعه‌نك مکاتب ومبعض واجیر اوزرلرینه وجوبیدر لکن اجرتندن حسابنجه ساقط اولور اکر مسجد بعید اولورسه بعید اولمزسه ساقط اولمز مستأجر ایچون اجیری جمعه‌دن منع بو قدر دقائق قولی اوزره وظاهر متون دخی بونك اوزرینه‌در ابو حفص منع ایدر دیدی اغاسیله برابر حفظ دابه ایچون جمعه یه حاضر اولان عبده واجب اولمز اغاسی اذن ویرسه واجب اولور بعضیلر اذن صورتنده عبد مخیردر دیدیلر جوهره‌ده بحرده اشبو تخییر قولی ترجیح اولندی ٭ ﴿(وذکورة) محققة (وبلوغ وعقل) ذکرهما الزیلعی وغیره ولیسا خاصین﴾ ذکورت محققه‌در پس خنثای مشکل اوزرینه واجب اولماز آخر ایله معامله‌نك مقتضاسی ذکورت احتمالندن اوتوری وجوبیدر لکن انوثت احتمالنه بنأ مصلی یه محاذی اولمالی ٭ ابو السعود ٭ دخی بلوغ وعقلدر بونی زیلعی وغیری ذکر ایلدی واشبو بلوغله عقل جمعه یه خاص دکلدر بلکه هر برتکلیفاتده شرطلردر ﴿(ووجود بصر) فتجب علی الاعور﴾ دخی بصرك وجودیدر پس اعور که بك چشم وشاشی آدم اوزرینه جمعه واجب اولور واعمایه مطلقا که قائدی اولسون ویا اولمسون ویا قائدی اجرتله اولسون ویا تبرعله اولسون امام اعظم قتنده واجب اولمز قادر بقدرة الغیر قادر عد اولنمدیغندن ٭ نهر ﴿(وقدرته علی المشی) جزم فی البحر بان سلامة احدهما له کاف فی الوجوب لکن قال الشمنی وغیره لا تجب علی مفلوج الرجل ولا مقطوعها﴾ دخی مشیه قدرتدر بحرده برآیاغك سلامتی جمعه‌نك وجوبنه کفایت ایدر دیو جزم ایلدی شمنی وغیری آیاغی مفلوج ومقطوع اوزره جمعه واجب دکل دیدی لکن اشبو استدراك ابوجه ظاهر دکل زیرا بحرك کلامی آیاغك برینك سلامتیله آخرینك اوزرینه مشیه قادر اولمغه مانع اولمیان مجردا عرجه حمل اولنوب وشمنینك کی مشیه عدم قدرته کوره‌در ٭ ابو السعود ٭ ﴿(وعدم حبس و) عدم (خوف و) عدم (مطر شدید) ووحل وثلج ونحوهما﴾ دخی حبس وسلطان ظالمدن اختفا وحرامیدن خوف اولمق ومطر شدید وچامور وقار امثالی نسنه اولما مقدر ﴿(وفاقدها) ای هذه الشروط او بعضها (ان) اختار العزیمة و (صلاها وهو مکلف) بالغ عاقل (وقعت فرضا) عن الوقت لئلا یعود علی موضوعه بالنقض وفی البحر هی افضل الا للمرأة﴾ اشبو جمعه‌نك وجوبی شرطلرینك

كليسنى ويا بعضيسنى فاقد اولان كمسه عزيمت اختيار ايدوب كندو مكلف يعنى
عاقل بالغ اوله‌رق جمعه‌يى ادا ايتسه وقتدنكه ظهردن فرض اوله‌رق واقع
اولور يعنى وقتك فرضى ظهردر شوقدر واركه بزلرآنى جمعه ايله اسقاطله
مأمورز امام زفر وقتك فرضى جمعه‌در ديدى ثمرهٔ خلاف بونده ظاهر اولوركه
مثلا بركمسه وقتك فرضنه ديو نيت ايتسه جمهوره كوره ظهره شروع ايتمش
اولور امام زفره كوره اولماز اما ايكيسنه بردن نيت ايدرسه قول اصح اوزره
جمعه‌يه شروع ايتمش اولور اشبو صورت مشروحه‌ده جمعه‌نك وقتك فرضندن
اوتورى وقوعى اصل وضع اولنديغى شى كه تسهيلدر اكا نقضله كه مشقتله
عودت ايتمك ايچوندر يعنى فرض مقامنه قيامله حكم ايتيوب بلكه ظهرك
لزوميله حكم اولنسه موضوعنك اوزرينه نقضله عود اولور زيرا صلاة ظهر
مرقومك حقنده تسهيل ايچون رخصت ايدى وقتاكه عزيمتى اختيار ايدوب
مشقته متحمل اولوب جمعه‌يى ادا ايتسه صحيح اولور بوندنصكره اوزرينه ظهر
لازم دينلسه كندويى مشقته القا وكندونك حقنده موضوع اولان سهولتى
نقض اولور بحرده ذكر اولنديكه فاقد مزبوره اشبو جمعه‌يى عزيمت وجهى
اوزره افضلدر لكن عورته دكل نمازنى منزلنده اداسى افضل اولديغندن ۞
﴿(ويصلح للامامة فيها من صلح اماما لغيرها فجازت لمسافر وعبد ومريض وتنعقد)
الجمعة (بهم) اى بحضورهم بالطريق الاولى﴾ جمعه‌نك غيريده امامته صلاحيتى
اولان كمسه جمعه‌ده‌ده امامته صلاحيتى اولور پس مسافر وعبد ومريض ايچون
امامت جائز اولدى صبيله عورته جائز اولمدى صبى اصلا وعورت رجاله امامته
اهل اولمدقلرندن ومرقوملرك حضورلريله جمعه بالطريق الاولى منعقده اولور
زيرا امامتلرى صحيح اوليجق مأموم اولملرى اولويتله اولور ﴿(وحرم لمن لاعذر له
صلاة الظهر قبلها) اما بعدها فلايكره غاية (فى يومها بمصر) لكونه سببا
لتفويت الجمعة وهو حرام﴾ يوم جمعه‌ده مصرده اوزرينه جمعه واجب
اولوب معذور اولميان كمسه‌يه جمعه‌دن مقدم صلاة ظهرى ادا حرام اولدى
جمعه‌يى فوت ايتمكه سبب اولديغنه بناً بوايسه حرامدر پس حرامه مؤدى
اولان دخى حرامدر اما جمعه دنصكره صلاة ظهر مكروه دكلدر حرام اولان
جمعه‌يى تفويتدر معذوره كوره ظهرى امامدن مقدم اداده اتفاقا كراهت
يوقدر ۞ ﴿(فان فعل ثم) ندم و (سعى) عبربه اتباعا للآية ولو كان
فى المسجد لم تبطل الا بالشروع قيد بقوله (اليها) لانه لوخرج لحاجة اومع
فراغ الامام اولم يقمها اصلا لم يبطل فى الاصح فالبطلان به مقيد بامكان ادراكها
(بان انفصل عن) باب (داره) والامام فيها ولولم يدركها لبعد المسافة

(فالاصح)

فالاصح انه لايبطل سراج (بطل) ظهره لااصل الصلاة ولاظهر من اقتدى به
ولم يسع (ادركها اولا) بلا فرق بين معذور وغيره على المذهب﴾ مرقوم
غيرى معذور جمعه‌دن مقدم ظهرى ادا ايتسه بعده نادم وپشيمان اولوب جمعه‌يه
سعى ايله كندو منزلنك قپوسندن منفصل اولسه ادا ايتديكى ظهرى باطل اولور
جمعه‌يه يتشسه و يتشمسه مذهب اصح اوزره معذور ايله غير معذور
بيننده فرق اولمقسزين نمازه مشيده سكينت ووقار مطلوب ايكن هرواه‌يى
موجب اولان سعيله تعبير اولنمسى آيت كريمه‌يه اتباعا در نظم مجيدده سعى ايله
امر بيورلمسى كندوده برشيئه مشغول اولميوب مسارعته اشارت ايچوندر
ظهرى مسجدده ادا ايتمش اولسه انجق جمعه‌يه شروعله باطل اولور جمعه‌يه
سعى ايله تقييد كندو حاجتى ايچون خروج ايدوب ويا امام فارغ اولدقدنصكره
ويا امام اصلا ادا ايتمزايسه قول اصحده باطل اولمديغنه مبنيدر پس سعيله بطلان
جمعه‌يه ادراكك مكانيله مقيددر يعنى امام نمازده ايكن كندوخانه‌سنك
بابندن منفصل اولمزدن اقدم باطل اولمز بعد مسافه‌دن جمعه‌يه ايرشمسه اصح
اولان عدم بطلاندر و باطل اولديغنه كوره ظهر باطل اولور اصل صلات باطل
اولمز بلكه نافله اولور وكندويه اقتدا ايدوب جمعه‌يه سعى ايتميان مقتدينك نمازى
دخى باطل اولماز بطلانى امام حقنده بعد الفراغ اولديغندن مأمومه ضرر
ويرمدى واشبو نماز حقنده لغز تكلم اولنوركه قنغى نمازدركه امامك فساده
كيدر مأمومك كيتمز عدم ادراكى صورتنده ظهرى بردخى ادا فرض اولور
لكن بحر معذور حقنده جمعه‌يه سعيله مأموريت اولمديغندن سعيله بلكه جمعه‌يه
شروعله ظهرى باطل اولمز ديو سؤال ايراد ايلدى زيرا كندودن فرض
ساقط اولدى ونقضيله‌ده مأمور اولمديغندن غايتى جمعه نافله اوله‌رق واقع
اولدى نتكم امام زفر دخى بويلجه بيوردى ﴿(وكره) تحريما (لمعذور ومسجون
ومسافر (اداء ظهر بجماعة فى مصر) قبل الجمعة وبعدها لتقليل الجماعة
وصورة المعارضة وافاد ان المساجد تغلق يوم الجمعة الا الجامع﴾
معذور ومحبوس ومسافر ايچون جمعه‌دن اول وصكره مصرده جماعتله
ظهرى ادا تحريما مكروه قيلندى تقليل جماعتى ومعارضه صورتنى موجب
اولديغندن مصنف مرحومك اشبو صورت مشروحه‌ده كراهتله حكمى
جمعه كوننده كندوده جمعه ادا اولنميان مسجدلرك قپانوب لكن اقامه
جمعه اولنان جامعلرك مفتوح اولمسنى افاده ايتدى صورت معارضه جمعه‌نك
غير اقامتيدر ﴿وكذا اهل مصر فاتتهم الجمعة بجماعة) فانهم يصلون الظهر
بغير اذان ولا اقامة ولاجماعة ويستحب للمريض تأخيرها الى فراغ الامام

وكره ان لم يؤخرهو الصحيح ✻ يعنى بو بلجه برمصر اهاليسى جماعتله جمعه يى
ادا ايده مسه‌لر ظهرى جماعتله اداكندولرينه مكروهدر اذانسز واقامتسز
بلاجماعة ادا ايدرلر اشبو بلااذان ولا اقامة قيدلرى هر نقدر مشبه به طرفندن
مذكور دكل ايسه‌ده بنه مراددر مريضه بلكه هر برمعذوره كوره امام
جمعه دن فارغ اولنه قدر صلاة ظهرى تأخير مستحب قيلندى كندويه غيرى
كمسه اقتدا ايدوب جمعه يى ترك ايتمسى احتمالندن و ياخود عافيت بولوب
جمعه يه حضورندن ناشى تأخير اولنمزسه تنزيها مكروهدر انجق صحيح
اولان بودر ✻ (ومن ادركها فى تشهد اوسجود سهو) اوتشهده على القول به
فيها (تمها جمعة) خلافا لمحمد (كما) يتم (فى العيد) اتفاقا كما فى عيد الفتح لكن
فى السراج انه عند محمد لم يصر مدركا له ✻ بركمسه جمعه يه تشهدده و يا جمعه ده
سهو سجده‌سى اولور ديدكلرى قول اوزره سجدهٔ سهوده و يا تشهدنده يتشسه آنى
جمعه اوله‌رق اتمام ايدر عيدده اتفاقا اتمام ايتديكى كبى قرائتده جهر ايله
اخفا بينده مخيردر ومتأخرين عندنده مختار اولان جمعه‌ده وعيدبنده سجدهٔ
سهو اولممقدر جمعه اوله‌رق اتمامنده امام محمد ايچوندر اختلاف مشار اليه
كوره ظهر يتى اعتبار ايده‌رك درت قيلر وجمعه اولمسى اعتباريله ايكينك
باشنده التده قعود ايدر ونافله اولمسى اعتباريله صكره كى ايكى ركعتده قرائت
ايدر و ايكنجى ركعتده يتشورسه اتفاقا اتمام ايدر تكم منح عيد بحثنده بو يلجه
مسطوردر لكن سراجده مرسومدركه صورت مشروحه‌ده امام محمد
عندنده عيده مدرك اوله‌مز نفل اوله‌رق عيد اولميه‌رق اتمام ايدر اشبو
استدراك اتفاق حكايه‌لرينك اوزرينه‌در ✻ (وينوى جمعة لا ظهرا) اتفاقا فلو
نوى الظهر لم يصح اقتداؤه ثم الظاهر انه لا فرق بين المسافر وغيره نهر بحثا ✻
تشهدده و يا سجود سهوده جمعه يه واصل اولان اتفاقا جمعه يه نيت ايدر
هرنقدر امام محمده كوره ظهر اوله‌رق اتمام ايدرسه‌ده بس ظهره نيت
ايدرسه اتفاقا اقتداسى صحيح اولمز بوندنصكره ظاهر اولان اشبو مسئله‌ده
مسافر ايله غيرمسافر حقنده جمعه اوله‌رق ايكى اداتمده فرق يوقدر نهرده
بحثى مفصلا مرسومدر ظهريه صاحبى مسافر ظهر اوله‌رق درده اتمام
ايدر ديدى ✻ (اذ خرج الامام) من الحجرة ان كان والا فقيامه للصعود شرح
المجمع (فلا صلاة ولا كلام الى تمامها) وان كان فيها ذكرا الظلمة فى الاصح
(خلا قضاء فائتة لم يسقط الترتيب بينها وبين الوقتية) فانها لا تكره سراج
وغيره لضرورة صحة الجمعة والا اولو خرج وهو فى السنة او بعد قيامه لثالثة
النفل يتم فى الاصح ويخفف القراءة ✻ وقتاكه امام كندوك جمعه كوننده

(جلوسى)

جلوسى ايچون اتخاذ اولنان مكان وار ايسه اندن خروج ايتدكده و يا منبره
صعود ايچون قيامى وقتنده خطبه تمام اولنه دك نماز جائز دكلدر ✻
بلكه حرامدر و ياخود تحريما مكروهدر على الخلاف ✻ ودنيا
كلامى دخى يوقدر اما تسبيح وتهليل امثالى خطبه يه شروع اولنه قدر
جائز بعد الشروع جمله‌سى تحريما مكروهدر ✻ بدايع (تنبيه) جمعه كوننده
تبكيركه مساجده اركن كلمك مقبول ومطلوبدر خبرده وارد اولديكه جمعه‌ده
تبكير ايدن مكهٔ مكرمه‌يه بدنه هدى ايدن كبيدر اندنصكره واران شاة
واندنصكره واران دجاجه واندنصكره واران بيضه هدى ايتمش كبيلردر قول
اصحده هرنقدر خطبه‌ده ظلمه‌نك ذكرى بولنور ايسه‌ده بنه انصات لازمدر
بعضيلر انلرك ذكرنده تكلم جائزدر ديديلر الا كندو ايله وقتيه بيننده ترتيب ساقط
اولميان فائته‌يى قضاده نماز واردر مكروه دكلدر خلافلا صلاة قولندن استثنادر
جمعه‌نك صحتى ضرورتندن ناشى واكر ترتيب ساقط اولمش ايسه قضاده
مكروهدر تكم سراجده وغيريده مرسومدر مصلى سنتده ايكن وياخود
نافله‌ده اوچنجى يه قيامندنصكره خطيب منبره خروج ايتسه قول اصحده
اتمام ايدر وقرائتى تخفيفله واجب مقدارينه قصر ايدر اولكنده صلات واحده
منزله‌سنده‌در ايكنجيده لازم بالشروع اولوب ابطال عمل حرام اولديغنه
بناً ✻ (وكل ما حرم فى الصلاة حرم فيها) اى فى الخطبة خلاصة وغيرها فيحرم
اكل وشرب وكلام ولو تسبيحا اورد سلام اوامرا بمعروف بل يجب عليه ان يستمع
ويسكت ✻ هربر شيكه نمازده حرام اولدى خطبه‌ده دخى حرام اولور هرنقدر
خطيبه بعيد اولور ايسه‌ده قول اصح اوزره ✻ خلاصه ✻ بس خطبه وقتنده اكل
وشرب وكلام هرنقدر تسبيح ويارد سلام ويا امر معروف اولور ايسه‌ده لكن امر
معروف امامدن اولور ايسه رخصت واردر تكم روايت اولنوركه حضرت عمر
رضى الله تعالى عنه جمعه‌ده خطبه‌ده ايكن حضرت عثمان رضى الله تعالى عنه مسجده
دخول وتشريف بيوردقلرنده تكبيرى تركلرى انكار اشبو ساعت قنغى ساعتدركه
بو وقتده كلديكز بيورديلر حضرت عثمان رضى الله تعالى عنه جوابنده ندايى
استماعده آبدستدن غيرى برشيئه مشغول اولمدم ديدى ينه حضرت عمر
رضى الله تعالى عنه فقط وضوءه قصر ايدوب غسل ايتديكنى انكارا بو دخى
برمنكردر معلوم دكلميدر ✻ رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم جمعه‌ده
اغتسال ايله امر بيورديلر بحرك مفادى بودركه بلكه جمعه يه حاضر اولان
كمسه‌يه استماع وسكوت ايتمك واجبدر ونوم امثالى هربر استماعه مانع اولان شيئه
اشتغال دخى مكروهدر وامام زاهدى نومك غلبه ايدرسه مكروه دكلدر

﴿(بلافرق بين قريب وبعيد) فى الاصح محيط ولايرد تحذير من خيف هلا كه لانه يجب لحق آدمى وهومحتاج اليه والانصات لحق الله تعالى ومبناه على المسامحة﴾ قول اصحده انصاتك و جوبنده قريبله بعيد بينلرنده فرق يو قدر بعضيلر بعيد اولور سه كلامده بأس يو قدر ديديلر محيطده بويلجه مذكور در بركسه نك قيويه قريب اولوب وقوعى خوفنده وبابرعقربك قصدى وقتنده كورن كمسيه خطبه وقتنده تحذيرك جوازيله اشبو وكل ماحرم فى الصلاة حرم فيها قوليله نقض وارد اولمز زيرا تحذيرك وجوبى آدمى حقى ايچوندر آدمى ايسه تحذيره محتاجدر انصات حق اللهدر غنى مطلق تبارك وتعالى حضرتلرى انصاتدن مستغنى اولديغندن حق اللهك بناسى مسامحه اوزره دربوخسه حق اللهدن مسامحه تهاونا دكلدر ﴿ وكان ابو يوسف ينظر فى كتابه ويصححه والاصح انه لابأس بان يشير برأسه اويده عند رؤية منكر والصواب انه يصلى على النبى صلى الله تعالى عليه وسلم عند سماع اسمه فى نفسه ولايجب تشميت ولارد سلام به يفتى ﴾ امام ابى يوسف رحمه الله خطبه وقتنده كتابنه نظر ايدوب وتصحيح ايدر ايدى لكن معتمد اولان حرمتدر كل ماحرم فى الصلاة اه قاعده سنه بناء وبر منكر كوردكده اصح اولان باشيله و باليله اشارت ايتمكده بأس يوقدر اما تكلم امامك غيرى يه حرامدر ورسول اكرم ونبى افخم صلى الله تعالى عليه وسلمك اسم شريفلرنى سماعده صواب اولان كندو نفسنده صلاتدر بوندن ظاهر اولان اشبو حكم كرك ان الله وملائكته آيت كريمه سنده اولسون وكرك غيريده اولسون لكن ماسبقده مرور ايدن اشبو كندو نفسنده صلات آيت كريمه يى سماعه خاصدر كمال اشبه اولان مطلقا عدميدر ديدى وكنزك امامت بابنده ظاهر عباره سى بونك اوزرينه در تشميت عاطس ورد سلام واجب دكلدر انجق بو قولده فتوى وبريلور عطسه ده كندو نفسنده حمل ايدر نهر ﴿ وكذا يجب الاستماع لسائر الخطب كخطبة نكاح وخطبة عيد وختم على المعتمد وقالا لابأس بالكلام قبل الخطبة وبعدها واذا جلس عند الثانى والخلاف فى كلام يتعلق بالاخرة اماغيره فكره اجماعا ﴾ قول معتمد اوزره نكاح وختم وعيد خطبه لرى كبى سائر خطبه ده دخى جمعه خطبه سى كبى انصات لازمدر ختمده مثلا الحمد لله رب العالمين حمد الصابرين ديمك كبى امامين همامين رحمهما الله تعالى خطبه دن اول وصكره كلامده بأس يوقدر ديديلر امام ثانيك ابى يوسف رحمه الله تعالى عندنده بين الخطبتين جلوس ايتدكده كلامده بأس يوقدر اشبو اختلاف مشروح آخرته متعلق كلامده در اما آخرت كلامنك غيريده اجماعا مكروهدر ﴿ وعلى هذا فالترقية المتعارفة فى زماننا تكره عنده لاعندهما

و اما ما يفعله المؤذنون حال الخطبة من الترضى ونحوه فمكروه اتفاقا وتمامه فى البحر ﴾ اشبو والخلاف قولى اوزره فى زماننا متعارفه ترقيه كه افسون امام اعظمه كوره مكروهدر امامين عندنده مكروه دكلدر علامهٔ برهمتوشى اشبو ترقيه حكمندن سؤال اولندقده بدعت حسنه در ديو جواب ويردى اشبو ترقيه يى مسلمين استحسان ايتديلر ❊ رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم ❊ (مارأه المسلمون حسنا فهو عند الله حسن) بيور ديلر جمعه ده اذانك ابتدا وضعى خطيبك منبره صعود ايتديكى وقتدر نتكم رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك وشيخين مكرمين رضى الله تعالى عنهما حضراتنك زمان سعادت اقترانلرنده اولديغى كبى وقتا كه حضرت عثمان رضى الله تعالى عنهك وقت ميمنت انيسلرنده مسلمين كثرت بولدقده بر اذان دخى زياده بيور ديلركه حالا مناره لرده تلاوت اولنان اذا ندرا ماموذنلرك خطبه حالنده ايتدكلرى ترضيه واصوات مرتفعهٔ مجتمعه ايله صلوات وسلطان ايچون نصرت ايله دعا اتفاقا مكروه در واشبو بحثك تمامى بحرده در ﴿ والعجب ان المرقى ينهى عن الامر بالمعروف بمقتضى حديثه ثم يقول انصتوا رحمكم الله قلت الا ان يحمل على قولهما فتنبه ﴾ ترقيه وافسون ايدن كمسنه نك حالندن تعجب اولنوركه صاحبنه انصاتله امر ايدن كمسه يه شارع فقد لغوت قوليله اشبو امر بالمعروف دن نهى ايدوب بعده سزلر انصات ايديكز الله جليل سزلره رحم ايتسون بيور ديلر شارح رحمه الله ديركه اشبو ترقيه دن جواب ممكن دكل الا امامينك قول مشرحلرينه حمل ايله در متنبه اولوكز ﴿(ووجب السعى اليها وترك البيع) ولومع السعى وفى المسجد اعظم وزرا (بالاذان الاول) فى الاصح وان لم يكن فى زمن الرسول بل فى زمن عثمان وافاد فى البحر صحة اطلاق الحرمة على المكروه تحريما ﴾ قول اصحده اذان اول ايله جمعه يه سعى وبيعى ترك واجب اولدى بيع سعيله ومسجدده وياقاپوسنده اولسه وزريوندن اعظمدر وبيعدن مراد جمعه يه سعيدن مشغول قيلرشيدرحتى بيعك غيرى برعمل سعى دن مشغول ايتدكده تحريما مكروه اولور اشبو اذان اول هرنقدر رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك وقت سعادتلرنده اوليوب بلكه حضرت عثمان رضى الله تعالى عنهك زمان دولتلرنده اولديسه ده بنا برين بعضيلر اعتبار منبرك قارشوسنده اولان اذان ثانيه در ديديلر وبحرده تحريما مكروه اولان شيئه حرام اطلاقنك صحتنى افاده ايلدى نتكم قول معتمد اوزره يوم جمعه ده تحريما مكروه اولان بيعه حرام اطلاق ايتدكلرى كبى ﴿(ويؤذن) ثانيا (بين يديه) اى الخطيب افادبوحدة الفعل ان المؤذن اذا كان اكثرمن واحد اذنوا واحدا بعد واحد ولايجتمعون

كما فى الجلابى والتمرتاشى ذكره القهستانى ✻ مؤذن ايكنجى دفعه ده خطيبك
حذاسنده اذان اوقور مصنف مفرد صيغه سيله ويؤذن تعبيرى ايله افاده ايدركه
مؤذن بردن زياده اولورسه واحدا بعد واحد اذان ايدرلر جملەسى بردن تلاوت
اذان ايتمزلر لكن حلبيده عنايه دن نقلا جمعه اذاننده متوارث اولان مصرجامعك
اطرافنه صوتلرينى ابلاغ ايچون مؤذنلرك جمعه اذاننده اجتماعلريدر ديو
تصريحلرى اشبو قول مزبوره منافى در نته كم جلابيده وتمرتاشيده بو يلجه
مسطوردر ديو قهستانى ذكر ايلدى واشبو عنايه نك تعليلى مساجدك عدم
تعددينه نظرادر اما حالا اولديغى كبى مساجد متعدده اولورسه اجتماعلرينه
حاجت اولمز وعلت مزبوره ده مناره ده اولان اذانه نظرا در مصنفك قولى
خطيبك حذاسنده اولديغنه كوره در ✻ (اذا جلس على المنبر) فاذا اتم اقيمت
ويكره الفصل بامر الدنيا ذكره العينى ✻ منبر ميمك كسريله درجاتى مشتمل شئ
مرفوع معناسنه يعنى خطيب منبر اوزرينه جلوس ايتدكده مؤذن ثانيا قرشوسنده
اذان تلاوت ايدر وقتا كه خطيب خطبه يى اتمام ايتدكده اقامت اولنور دنيايه
متعلق برشئله خطبه ايله اقامت بيننى فصل مكروه قيلندى بوندن فهم اولنان
امر آخرت ايله فصلده كراهت اولمقدر اشبو مضمونى عينى ذكر ايلدى ✻ (لا ينبغى
ان يصلى غير الخطيب) لانهما كشئ واحد (فان فعل بان خطب صبى باذن السلطان
وصلى بالغ جاز) هو المختار ✻ خطبه ونماز شرط ومشروط اولدقلرندن
ايكيسى برشى كبى اولديغندن خطيبك غيرى جمعه يى قيلدرمق لايق وسزا دكلدر
قيلدرديغى صورتده كراهت تنزيهيه ايله مكروه اولور پس امر مشروحكه
خطيبك غيرينك نماز قيلدرمسى اشلنوب مثلا صبى اذن سلطانله خطابت ايدوب
وبربالغ نمازى قيلدرسه جائز اولور مختار اولان بودر صبى نك ذكر اولنمسى
خطابتنك عدم جوازى توهمنك دفعى ايچون واذن السلطان قولى صبى يه
وغيره عامدر پس اولى اولان حذفيدر لكن بونده ذكر اولنوب نمازده اولمديغى
انجق اذانك خطبده شرط اولوب نمازده اولمديغنه اشارتدر ظاهر اولان
ايكيسنده ده شرط اولمسيدر ✻ (لا بأس بالسفر يومها اذا خرج من عمران
المصر قبل خروج وقت الظهر) كذا فى الخانية لكن عبارة الظهيرية وغيرها
بلفظ دخول بدل خروج ✻ جمعه كوننده ظهر وقتك خروجندن اقدم مصرك
عمراناتى خروج ايتدكده سفرده بأس يوقدر خانيه ده مسطوردر لكن ظهيريه نك
وغيرينك عبارەسى خروج بدلنه دخولدر لكن خانيه نك كلامنه
اشكال وارد اولور كه آخر وقت اعتبارى منفردا ادا اولنان نمازده
اولور جمعه ايسه انجق امامله ناسله ادا اولنور بوكا كوره لايق اولان ناسك

ادالرى وقتى اعتبار اولنمليدر حتى مسافر ناسك اداسندن اقدم مصردن خروج
ايتمز ايسه كندو جمعه يه حاضر اولمق لايقدر ✻ وقال فى شرح المنية والصحيح
انه يكره السفر بعد الزوال قبل ان يصليها ولا يكره قبل الزوال ✻ شارح منيه
شرحنده ديديكه صحيح اولان زوالدنصكره جمعه يى اداذن اقدم سفر مكروهدر
زوالدن اقدم مكروه دكلدر اشبو نقل ظهيريه نك كلامنى تأييد ايدر
وخانيه نك كنى تضعيفدر ✻ (القروى اذا دخل المصر يومها ان نوى المكث
ثمة ذلك اليوم لزمته) الجمعة (وان نوى الخروج من ذلك اليوم قبل وقتها
اوبعده لا تلزمه) لكن فى النهران نوى الخروج بعده لزمته والا لا وفى شرح المنية
ان نوى المكث الى وقتها لزمته وقيل لا ✻ قروى قافك فتحيله قريه يه نسبتدر
يعنى قريه يه منسوب مقيم جمعه كوننده مصره دخول واول كون آنده مكثه
نيت ايتسه كندويه جمعه لازم اولور پس اول كون وقتدن اول وياصكره
خروجه نيت ايتسه جمعه كندويه لازم اولمز لكن نهرده هنوز ذكر اولنان
منيه شرحنك عباره سندن اخذا وقتدنصكره خروجه نيت ايدرسه كندويه
جمعه لازم اولور يوقسه اولمز ديو مذكوردر اولى اولان ان نوى الخروج بعده
بدلنه ان لم يخرج الا بعده ديمك ايدى يعنى انجق وقتدنصكره خروج ايدرسه
لازم اولور ديمك زيرا وقت خروج ايتدكدنصكره خروجه نيت ايتسه اوزرينه
برشى لازم اولمز ووقتك دخولندن مقدم خروجه نيت ايدوب لكن وقت دخول
ايدەنه دك مكث ايلسه جمعه لازم اولور خلاصهٔ كلام جمعه نك لزومنك وعدم
لزومنك مدارى وقتك خروجى وعدم خروجى اوزره يوخسه خروجه نيت
وعدم نيت اوزره دكلدر مصنفك ومنيه شارحنك عباره لرنده دخى بويلجه در
منيه شرحنده ذكر اولنديكه قروى مزبور جمعه نك وقتنه دك مكثه نيت
ايدرسه كندويه جمعه لازم اولور بعضيلر اولمز ديديلر ✻ (كما) لا تلزم (لوقدم
مسافر يومها) على عزم ان لا يخرج يومها (ولم ينو الاقامة) نصف شهر ✻
اشبو صورت مشروحه ده قروى مرقومه جمعه نك لازم اولمديغى جمعه كوننده
برمسافر نصف شهر اقامته نيت ايتمكسزين اول كونده خروج ايتمكه عزم ايله
مصره قدوم ايتدكده كندويه جمعه نك عدم لزومى كبى خروجه عزمى صورتنده
عدم لزوم اولوبتله در ومدت مشروحه ده اقامته نيت ايتدكده جمعه
واجب اولور ✻ (يخطب) الامام (بسيف فى بلدة فتحت به) كمكة (والالا)
كالمدينة وفى الحاوى القدسى اذا فرغ المؤذنون قام الامام والسيف فى يساره
وهو متكئ عليه وفى الخلاصة ويكره ان يتكئ على قوس اوعصا ✻ مكهٔ مكرمه كبى
سيف ايله فتح اولنان بلده ده امام خطبه يى دمردن قلنج ايله بوينه چكيره رك

ایدر یوق مدینهٔ منوره کبی فتحی سیفله اولمزسه سیفله ایتمز ابتدا مشروعیتنك حکمتی بزلرك سیفی کفاره کوستروب اسلامدن رجوع ایدرلرسه سیف ایله محاربه ایده رز سیف یدمزده در مضموننه ایمادر حاوی القدسی نام کتابده مسطوردرکه مؤذنلر اذاندن فارغ اولدقده امام سیفی صول النده کندویه اتکا ایدرك قائم اولور تقلید ایله انکایی جمع دخی ممکندر خلاصهده ذکر اولندیکه یای وعصا اوزرینه اتکا مکروهدر مأثوره مخالف اولدیغندن ❊ فروع سمع النداء وهو یأکل ترکه ان خاف فوت جمعة اومکتوبة لا جماعة ❊ برکسه طعام ایدرکن اذانی استماع ایدرسه اکر جمعهنك ویا بر فرضك فوتی خوفی اولورسه اکلی ترك ایدر جمعهنك انجق تدارکی وقتنده ممکن اولور فرض اولدیغندن فرضك فوتی خوفی اذان آخر وقته تأخیر اولنمیله اولور جماعتك فوتی خوفی ایچون اکلی ترك ایتمز هرنقدر جماعتك وجوبی قولنه قائل اولورسهده ❊ ورستاقی سعی یرید الجمعة وحوائجه ان معظم مقصوده الجمعة نال ثواب السعی الیها وبهذا یعلم ان من شرك فی عبادته فالعبرة للاغلب ❊ رستاقیکه کویلی جمعه وحوائجی ایچون سعی ایلسه اکرمقصد اقصاسی جمعه اولورسه جمعهیه سعی ثوابنه نائل اولور اما تماماً ثوابنه بهمه حال نائل اولور برکسه عبادتنده برشیئی شریك ایلسه مثلا حج وتجارت کبی اعتبار قنغیسی زیاده غالب اولورسه اوکادر ❊ الافضل حلق الشعر وقلم الظفر بعدها ❊ افضل اولان جمعهدنصکره قلی تراش وطرناغی کسمکدر زیرا بونلر یوم قیامتده جمعهنی اداسنه شهادت ایده جکلردر ابو السعود قلم اظفار حقنده شیخندن نظمله نقل بیوردیکی ❊ فی قص الاظفار یوم السبت آکلة ❊ تبدو وفیما یلیه تذهب البرکة ❊ والعز والجاه یبد و عند تلوهما ❊ وان یکن فی الثلاثا فاحذر الهلکة ❊ وسوء الاخلاق یبد وعند اربعها ❊ وفی الخمیس الغنی یأتی لمن سلکه ❊ والعلم والحلم زادا فی عروبتها ❊ عن النبی روینا فاقتفوا نسکه ❊ آکلة بر مرضدرکه عارض اولدیغی عضوی اکل ومحو ایدر بعض اثر وارد اولدیکه اربعا کوننده قص اظفار ایتمکز زیرا برص مرضنی مورثدر مدخل صاحبی ابن حاجدن مرویدرکه اربعا کونی قص اظفار ایتدیکندن ناشی مهموم ومکدر اولوب بر زمان تفکردن صکره ترك ایدوب بعده تفکر ایلدیکه قص اظفار سنت حاضره در ونهی حقنده وارد اولان حدیث شریفك صحتی عندلرنده ثابت اولمدیغندن اظفارینی قص ایدوب عقیبنده مبتلای برص اولدی بعده رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمی رؤیاده کوروب افادهٔ حال ایتدکده سعادتله بیوردیلرکه یوم اربعاده قص اظفار حقنده وارد اولان نهیم مسموعکز اولمدیمی جوابنده بلی مسموعم اولدیسهده لکن صحتنی تحقیقه واصل

اولهمدیم دیدکده سعادتله سماعك کفایت ایدر بیوروب دست شفا پیوستلریله مرقومك بدنینی مسح ایتدکده برصی تماما زائل اولدی مرقوم ابن الحاج دیرکه بوندنصکره تجدید توبه ایتدمکه رسول اللهدن استماع اولنان حدیث شریفه اصلا مخالفت ایتمیم و ابن ماجه وحاکم مرفوعا روایت بیوردیلرکه لا یبدو جذام ولا برص الا فی یوم الاربعاء ومنهاج حلیمی وشعب الایمان نام کتابلرده مسطوردرکه اربعا کوننده بعدالزوال قبل العصر دعا مستجابدر ❊ زیرا رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك احزاب اوزره دعالری اربعا کوننده وقت مزبورده مستجاب اولدی وجابر رضی الله تعالی عنه دعای مرقومی امور مهمهلرنده تحری بیورررلر ایدی وخبرده وارد اولدیکه یوم اربعاده برشی بدأ اولنمز الا اتمام اولور پس درس بدئنی اشبو کونده ایتمك لایق وسزادر بعضیلر کریه کوردیلر ❊ لابأس بالتخطی مالم یأخذ الامام فی الخطبة ولم یؤذ احدا الا ان لا یجد الا فرجة امامه فیتخطی الیها للضرورة ❊ ما دام امام خطبهیه شروع ایتمیوب وبرکسهیه اذیت اولمدقجه صف اوله ویا انی ولی ایدن صفه تقدمده بأس یوقدر زیرا برکت اولامتقدمه و بعدهصکره کنه نازل اولور اما خطبهیه شروع اولندقده غالبا استماعه مانع اولدیغندن تخطی یه رخصت یوقدر و برکسهنك ثوبنی ویا جسدنی وطئ ایله اذیت ایدرسه حرامدر هرنقدر خطبهنك غیریده دخی اولورسهده لکن فرجهیی انجق ایلروده بولورسه ضرورتندن ناشی اول فرجهیه تخطی وتقدم جائزدر هرنقدر خطبه حالنده وکندودن اذیت حاصل اولورسهده ❊ ویکره التخطی للسؤال بکل حال ❊ هرحالده مسجدده سؤال ایچون تخطی مکروهدر مسجدده سؤالك جوازنده وسائله اعطانك جوازنده بین العلما اختلاف اولندی مختار اولان سائل مصلینك قدامندن مرور ایتمیوب ورقاب ناسی تخطی ایتمیهرك وسؤال علی وجه الالحاف اولمقسزین وکال ضرورتدن اوتوری اولورسه سؤالده و دفعده بأس یوقدر ❊ نهر انتهی ❊ لکن ناسدن الحافله سؤال واسرافله اکل ایدهنه معصیته صرفی متیقن اولمدقجه تصدقده اجر و ثواب اولور رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمدن سائل چوق اولدقده قنغیسنه اعطا اعطا ایدهلم دیو سؤال واستفتا اولندقده سعادتله قلبکزده کندویه ترحم ورقت حاصل اولنه اعطا ایدیکز بیوردیلر انتهی ❊ ابو السعود ❊ وسئل علیه الصلاة والسلام عن ساعة الاجابة فقال ما بین جلوس الامام الی ان تتم الصلاة وهو الصحیح وقیل وقت العصر والیه ذهب المشایخ کما فی التاتارخانیة ❊ رسول اکرم ونبی افخم صلی الله تعالی علیه وسلمدن استفسار واستنبا قلندیکه کندوده دعایه اجابت اولنور ساعت قنغی ساعتدر جواب بیوردیلر که امامك جلوسیله

نمازی اتمامك ما بینیدر انجق صحیح اولان قول بودر واشبو قول مسلمك وابی داودك ابو موسی الاشعری رضی الله تعالی عنهدن مرفوعا روایت ایلدكلری مضموندر بوكا كوره دعایی قلیله ایدر شرنبلالی بو یلجه افاده ایتدی بعضیلر جمعه دن آخر ساعتدر دیدیلر اشبو قولی ائمهٔ حدیثدن مالك واحمد وابی داود ونسائی وترمذی وابن خزیمه وابن حبان وحاكم روایت ایلدیلر اشبو خصوصده اولان فرق ایكی قولدن مرجح اولان بو ایكی قولدر بعضیلر وقت عصردر دیدیلر مشایخ اشبو قوله ذاهبلردر نته كم تاتارخانیده مذكوردر ﴿سئل بعض المشایخ الیلة الجمعة افضل ام یومها فقال یومها﴾ بعض مشایخ سؤال اولندیكه جمعه كیجه‌سیمی افضل یوخسه كوندزی جواب كوندزی بیوردیلر زیرا جمعه نك فضیلتی نماز ایچون اولوب نماز ایسه كوندزده اولدیغندن فضیلتده كیجه كوندزه تابع اولدی اما جمعه نك غیریده قول اصح اوزره كیجه افضلدر سالكینك سلوكنه ورب العالمینه محبینك وصولنه محل اولدیغنه بناءً ﴿وذكر فی احكامات الاشباه مما اختص به یومها قراءة الكهف فیه ومن فهم عطفه علی قوله ویكره افراده بالصوم وافراد لیلته بالقیام فقد وهم﴾ احكامات همزه نك فتحیله احكامك جمعیدر زیرا تر جمه‌لری صیغهٔ جمع اوزره در مثلا احكام سفر واحكام مسجد واحكام جمعه بیاننده قول دیدكلری كبی یعنی اشباهك احكاملرنده ذكر اولندیكه جمعه كوننك سائر ایامدن كندو ایله امتیاز واختصاص اولندیغی شیلردندر كندوده سورهٔ كهف قرائتی زیرا كندوده سورهٔ مرقومه‌یی تلاوت ایدن كمسه اون بركونه دك محفوظ اولور وكندو ایچون قرائت ایتدیكی محلدن بیت عتیقه دك بر نور قیلنور شول بركمسه كه اشباهك عباره سنده وقراءة الكهف تركیبنی ویكره افراده بالصوم وافراد لیلته بالقیام قولنك اوزرینه عطفنی فهم ایلدی تحقیق وهم ایلدی زیرا بوندن مستبان اولان قرائتك مكروه اولمسیدر بو ایسه خلاف واقعدر وهم محلی ظاهر ونمایان اولوب وكندوده اولان بعض فوائد ایچون اشباهك عباره سنی اشبو محلده ذكر ایده‌لم عین عباره سی بودر ﴿احكام یوم الجمعة اختص باحكام لزوم صلاة الجمعة واشتراط الجماعة لها وكونها ثلثة سوی الامام وكونها قبلها شرط وقراءة السورة المخصوصة بها وتحریم السفر قبلها بشرطه واستنان الغسل لها والتطیب ولبس الاحسن وتقلیم الاظفار وحلق الشعر ولكن بعدها افضل والبخور فی المسجد والتبكیر لها والاشتغال بالعبادة الی خروج الخطیب ولا یسن الابراد بها ویكره افراده بالصوم وافراد لیلته بالقیام وقراءة الكهف فیه ونفی كراهة النافلة وقت الاستواء علی قول ابی یوسف المصحح المعتمد وهو خیر ایام الاسبوع ویوم عید وفیه ساعة اجابة وتجتمع فیه الارواح وتزار

القبور ویأمن المیت فیه من عذاب القبر ومن مات فیه اوفی لیلته امن من فتنة القبر وعذابه ولا تسجر فیه جهنم وفیه خلق آدم علیه السلام وفیه اخرج من الجنة وفیه یزور اهل الجنة ربهم سبحانه وتعالی﴾ وقوله تعالی ولا تسجر فیه جهنم قال فی جامع اللغة سجر التنور احماه انتهی ❊ حلبی ❊ سجر فجر وزننده برنسنه‌یی قیزدرمق معناسنه در وسورهٔ مخصوصه‌دن مراد جمعه ومنافقون ویا اعلی وغاشیه در ﴿وفیه تجتمع الارواح وتزار القبور ویأمن المیت من عذاب القبر ومن مات فیه اوفی لیلته امن من عذاب القبر﴾ جمعه ده ارواح بربرلریله عالم برزخده مجتمع اولورلر وقبرلر زیارت اولنور ومیت هرنقدر كافر اولور ایسه ده عذابدن امین اولور وكوندوزده وكیجه سنده وفات ایدن عذاب قبردن امین اولور وآخرت شهدالرندن اولور واصلا ویاخود سؤال عنقله سؤال اولنماز ﴿ولا تسجر فیه جهنم وفیه یزور اهل الجنة ربهم سبحانه وتعالی﴾ وجمعه ده جهنم قیزدرلمز وكندوده اهل جنت منعم ومحسنلری اولان رب العزه حضرتلرینی زیارت ایدرلر زیارتدن مراد تعالی وتقدس حضرتلرینی تنزه لكسز رؤیتدر واشبو جمعه ده رؤیت بعض اشخاصه كوره در بعضیلر اشبو مدت مز بوره‌دن اقلده كوررلر وبعضیلر اكثرده حتی بعضیلر دیدیلركه نسا رب العزه حضرتلرینی انجق تجلیٔ عام وقتنده ایام عید امثالنده كوررلر سفر السعاده نام كتابده مرسومدركه رسول اكرم ونبی محترم صلی الله تعالی علیه وسلمك عادت علیه وطریقت مستحسنه‌لری بو ایدیكه یوم جمعه‌یه غایت تعظیم ونهایت تبجیله سائر ایامدن ممتاز ومخصص قیلرلر ایدی وخبرده وارد اولدیكه اهل جنت جنتده بربرلرینه یوم جمعه نك قدومیله تبشیر ومژده ایدرلر اهل دنیانك دنیاده ایتدكلری كبی واهل جنت نزدنده اسمی یوم المزیددر ❊ زیرا الله جلت عظمته حضرتلری اهل جنته جمعه كوننده تجلی وزیاده سیله هر برتمنی ومأمول ایتدكلری نعم لاتحصی‌یی كندولرینه اعطا واحسان بیوررلر بناءً برین اشبو یوم میمنت قرینی اهل جنت پك محبت ایدوب قدومیله بربرلرینی تبشیر ایدرلر اكر سؤال اولنور سه كه جنتده كیجه وكوندز اولمز پس یوم جمعه نه كیفیتله معلوم اولور جواب ممكنكه برعلامت نصب اولنه ده اندن دنیا جمعه سی مقدارنده جمعه نك كلدیكی معلوم اوله ❊

﴿(باب العیدین)﴾

عیدین عیدك تثنیه سیدركه جمعیت ناس اولان یوم معروفه اطلاق اولنوركه

بیرام تعبیر اولنور سنه ده ایکی کره ایده‌رز بری بعد الصوم که عرفه‌سی عرفیدر
وبری اضحیه‌در که عرفه‌سی شرعیدر عودتدن ویاخود عادتدن مأخوذدر
جمعی اعیاد کلور خشبه معناسنه اولان عودك جمعنه ملتبس اولمق ایچون
واو یایه قلب اولندی یعنی اشبو باب بیراملره متعلق مسائل بیانده‌در جمعه‌نك
عقبنده ذکری جمعه‌نك شرطلرینك اکثری کندوده جاری اولوب
وهر برلری جمع عظیمله ادا اولندقلرندن جمعه‌نك تقدیمی ثبوتی کتابله اولدیغنه
مبنیدر ✻ سمی به لان لله فیه عوائد الاحسان ولعوده بالسرور غالبا اوتفاؤلا
ویستعمل فی کل یوم فیه مسرة ولذا قیل ٭ نظم ✻ عید وعید وعید صرن مجتمعه ٭
وجه الحبیب ویوم العید والجمعه ✻ اشبو یوم مزبوره عید تسمیه اولنمسی
کندوده الله جلیل عبادینه احسان متکرره بیوروب وغالبا سرور ایله عودت
ایدوب ویا تفاؤله مبنیدر یعنی متکررا عود ایدر دیمك نتکم قافله‌یه قافله تسمیه‌سی
قفولنه رجوعیله تفاؤلادر دخی عید کندوده مسرت اولان هر بر زمانده
استعمال اولنور بونده یومدن مراد قطعهٔ زماندر لیلدن دخی اولسه اولور
بنا برین دینلدی یعنی اشبو بحر بسیطدن اولان بیتك تصحیحی ومعناسنك فهمی
استعمال مشروحه مبنیدر وجه الحبیب ترکیبنده مضاف محذوف وقدر یوم رؤیة
وجه الحبیب سبکنده‌در وجه الحبیب زماندن اولمدیغندن استدلال صحیح اولسون ایچون
حبیب فعیل بمعنی مفعولدر ویوم لفظی جمعه اوزرینده مسلطدر ٭ معنای بیت
اوچ عید جمع اولدیلر دوستك یوزونی کورمك وبیرام وجمعه کونلری
✻ فلو اجتمعا لم یلزم الاصلاة احدهما وقیل الاولی صلاة الجمعة وقیل صلاة العید
کذا فی القهستانی عن التمرتاشی قلت قدراجعت التمرتاشی فرأیته حکاه عن مذهب الغیر
وبصیغة التمریض فتنبه ✻ بیت مزبورده اولان عید ایله جمعه کونی جمع
اولسه‌لر انجق برینك نمازی لازم کلور عند البعض اولان جمعه نمازیدر وعند
البعض بیرام نمازیدر قهستانیده تمرتاشیدن نقلا بو وجه مرسومدر شارح
رحمه الله دیر که تمرتاشی‌یه مراجعت ایتدم کوردمکه صیغهٔ تمریضله اوله‌رق
بزم مذهبمزك غیریدن حکایه ایدیور وجامع صغیردن نقلا برکونده ایکی بیرام جمع
اولسه اولکی سنتدر ایکنجی فرضدر بریسی ترك اولنماز قوللری مضمون سابق تأیید
ایدر ٭ ابو السعود ٭ تمرتاشی لفظی تانك ومیمك ضمله‌ریله‌در اشبو خصوص حقنده متنبه
اولکز ✻ وشرع فی الاولی من الهجرة ✻ واشبو بیرام نمازینك مشروعیتی هجره‌نك
اولکی سنه سنده واقع اولمشدی ابودا وود روایت ایدر که رسول اکرم ونبی افخم
صلی الله تعالی علیه وسلم مدینهٔ منوره‌یه قدوم وتشریف ایتدکده اهل مدینه
ایچون ایکی کون وار ایدیکی انده لعب ایدرلر ایدی سؤال بیوردیلر که اشبو

کونلر نه کونلردر جواب ایتدیلر که زمان جاهلیتده بونده لعب ایدر ایدك سعادتله
بیوردیلر که تحقیق الله ذوالجلال حضرتلری سزلره اشبو کونلری بونلردن
خیرلو کونلره تبدیل بیوردی بری یوم اضحی وبری یوم فطردر ٭ ابو السعود ٭
✻ (تجب صلاتهما) فی الاصح (علی من تجب علیه الجمعة بشرائطها) المتقدمة
(سوی الخطبة) فانها سنة بعدها ✻ اشبو بیرام نمازلری قول اصحده
خطبه‌نك ماعداسی ماسبقده تقدم ایدن جمعه‌نك شرطلریله برابر جمعه واجب
اولان کسه‌لر اوزرینه واجب اولور اصحك مقابلی سنیتی قولیدر لکن سنت اولدیغنه
کوره سنت مؤکده‌در وفقهای کرام ذکر ایتدیلر که سنت مؤکده‌لر واجب منزله
سنده‌در حتی اصح اولان واجب کبی تارکی عاصی اولور وجمعه کبی عید اوزرینه
واجب دکلدر هرنقدر اغاسی اذن ویرسه دخی خطبه‌یی اصلا تلاوت ایتمسه
ویاخود نمازدن مقدم تلاوت ایتسه صحیح اولور واسائت ایتمش اولور سنتی ترك
ایتدیکندن بیرامده نمازدن صکره خطبه سنت شریفه‌در ✻ وفی القنیة صلاة العید
فی القری تکره تحریما ای لانه اشتغال بما لا یصح لان المصر شرط الصحة ✻ قنیه‌ده
ذکر اولندیکه قریه‌لرده بیرام وجمعه تحریما مکروهدر زیرا صحیح اولمیان شی ایله
مشغول اولمقدر صحتنك شرطی مصر اولدیغنه بناءً ✻ (وتقدم) صلاتها (علی
صلاة الجنازة اذا اجتمعا) لانه واجب عینا والجنازة کفایة ✻ بیرام ایله
جنازه نمازلری جمع اولسه‌لر بیرام نمازی جنازه نمازینك اوزرینه تقدیم اولنور
بیرام نمازی عینا جنازه نمازی کفایة واجب اولدقلرندن بونده واجبدن مراد عموم مجاز
اوله‌رق مایلزم فعله‌در کرك بیرامده اولدیغی کبی وجوب اصطلاحی اوله‌رق اولسون
وکرك جنازه‌ده اولدیغی کبی فرض اوله‌رق اولسون لکن عیدك جنازه
اوزرینه عینیتله ترجح ایدرسه اولدخی کندونك اوزرینه فرضیتیله ترجح ایدر
پس اولی اولان تعلیلدر عید جمع عظیمله ادا اولندیغندن جنازه‌یه مشغول
اولدیغنه نظرا جمعیتك متفرق اولمسی خوفیدر ٭ حلبی ✻ (و) تقدم (صلاة الجنازة
علی الخطبة) وعلی سنة المغرب وغیرها والعید علی الکسوف لکن فی البحر
قبیل الاذان عن الحلبی الفتوی علی تأخیر الجنازة عن السنة واقره المصنف
کأنه الحاقا لها بالصلاة لکن فی اخر احکام دین الاشباه ینبغی تقدیم الجنازة
والکسوف حتی علی الفرض مالم یضق وقته فتأمل ✻ جنازه نمازی بیرام خطبه‌سنك
واخشامك وسائرلك سنتلرینك اوزرلرینه تقدیم اولنور فرض اولدیغنه بناءً وعید
واجب اولدیغندن سنت اولان کسوف اوزرینه تقدیم اولنور لکن جمع عظیمله ادا
اولنمده مشترکلردر لکن بحرده باب الاذانك ماقبلنده حلبی رحمه الله تعالی‌دن
نقلا فتوی جنازه‌نك سنتدن تأخیری اوزرینه‌در دیو ذکر اولندی ظاهر

اولان مغربك سنتيدر زيرا مغربده وقت مستحب ضيق در سنتي دخي وقت مكروهه تأخير مكروهدر فرض كبي بس جنازه مغربك فرضنك اوزرينه تقدم ايتمديكي كبي سننه دخي تقدم ايتمز ❊حلبي❊ ومضمون سابق مصنف مرحوم دخي اقرار ايلدي سنتي فرض نمازه الحاقا لكن احكام دين الاشباهك آخرنده ذكر اولنديكه لايق اولان فرضك وقتي ضيق اولمدقجه جنازه وكسوفك فرض اوزره تقديميدر اشبو استدراك بحرك استدراكنه ومصنفك وتقدم على صلاة الجنازة قولندن استدراكدر فتأمل ❊(وندب يوم الفطر اكله) حلواوترا اولورويا (قبل) خروجه الى (صلاتها واستياكه واغتساله وتطيبه) بماله ريح لالون (ولبسه احسن ثيابه) ولوغيرابيض (واداء فطرته) صح عطفه على اكله لان الكلام كله قبل الخروج ومن ثم اتى بكلمة(ثم خروجه) ليفيدتراخيه عن جميع مامر (ماشياالى الجبانة) وهى المصلى العام والواجب مطلق التوجه ❊ بيرام نمازينه خروجدن مقدم يوم فطرده طتلو وعدداوتراولان برنسنه اكلى هرنقدرقروى دخي اولورسه ده ومسواك استعمالى واغتسالى وكندواچون ريح اولوب لون اولميان طيبله تطيب واحسن ثيابني هرنقدر بياض اولمز ايسه ده لبس وفطره سنى ادامندوب قيلندى اداى فطره واجب ايكن مندوبات اوزره عطفي بومقامده كلام قبل الخروج اداده در واجب اولان مطلق اداادر بناأ عليه اداءفطره يى اكل اوزره عطف صحيح اولدى بوندن ناشي ثم خروجه تركيبني ثم كلمه سيله ايراد ايتدى حتى ماسبقده مرور ايدنلردن تراخي وتأخيرني افاده ايتسون ايچون يعنى اشبو مارالذكر افعالى ايتاندنصكره ماشيا جبانه كه مصلاى عامه خروجدخي مندوب قيلندى زيرا رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم بس عيدده وجنازه ده ركوب بيورمديلر لكن قهستاني مشيى شبانه حمل ايلدى شيوخه ركوب مندوبدر وجبانه يه مطلق توجه واجبدر بناأ عليه ❊(والخروج اليها) اى الجبانة لصلاة العيد (سنة وان وسعهم المسجد الجامع) هوالصحيح ❊ بيوردیلر يعنى بيرام نمازى ايچون جبانه يه خروج سنتدر هرنه قدر مسجد جامع اهاليه واسع اولورسه ده بس جبانه يه توجهى ترك ايدن سنتي ترك ايتمش اولور صحيح اولان بودر ❊(ولابأس باخراج منبر اليها) لكن فى الخلاصة لابأس ببنائه دون اخراجه ❊ جبانه يه منبر اخراجنده بأس يوقدر بعضا اشبو لابأس كلمه سى اباحه ده استعمال اولنور بومقامده ظاهر اولان بودر لكن خلاصه ده ذكر اولنديكه منبرك جبانه ده بناسنده بأس يوقدر اخراجنده دكل امام اعظمدن مروى اولانده بودر وعلامهٔ خواهر زاده فى زماننا احسن اولان بودر ديدى ❊ ولابأس بعوده راكبا وندب كونه من طريق آخر

واظهار البشاشة واكثار الصدقة والتختم والتهنئة بتقبل الله مناومنكم لاتنكر ❊ مصلادن عودتده ركوبده بأس يوقدر قربت قصد ايتمديكندن ❊بحر❊ عودى طريق آخردن اولمق مندوب قيلندى طريقلرك كندويه شاهد اولوب وياخود ايكى طريقده اولان فقرايه تصدق ايتسون ايچون وعودتده مشى ووقار ايله وغض بصر ايله اولمق لايقدر وبشاشت اظهارى ووسعى مقدارى اكثار صدقه ايتمك وبيرامده خاتم استعمالى هرنقدر اميرك وقاضينك ومفتينك غيرى اولورسه ده مندوب قلندى وبربرلرينه تقبل الله مناومنكم ايله تهنيه انكار اولنماز ❊ ❊(ولايكبر فى طريقها ولايتنفل قبلها مطلقا) يتعلق بالتكبير والتنفل كذا قرره (المصنف) تبعا للبحر لكن تعقبه فى النهر ورجح تقييده بالجهر زاد فى البرهان وقالا الجهربه سنة كالاضحى وهى رواية عنه ❊ اشبو عيد فطرده جبانه يه كيدركن وياكلوركن مطلقا كه سرا وجهرا تكبير ايتمز ❊ ونمازدن مقدم مصلىده ويامنزلنده نافله نماز قلماز هرنقدر قول معتمد اوزره عورت دخي اولورسه ده اولى اولان فى طريقها قيدينى حذف ايدى مصلىده ويامنزلنده تكبيرى موهم اولديغندن حالبوكه فرقلرى يوقدر مطلقا لفظى تكبير ايله تنفله متعلقدر مصنف مرحوم بحره تبعيتله بووجهله تحرير وتقرير ايتدى لكن نهرده بحرك كلامنى رد ايتدى وامام اعظم رضى الله عنه قتنده منفى اولان تكبيرى جهر ايله تقييد ترجيح اولندى بوكاكوره اصل تكبير ثابت اولور خلاف جهرده اولور امام اعظمله امامين رحمهم الله تعالى ورضى عنهم ميانه لرنده بوخصوصده خلاف ايكى طريق اوزره واقعدر برى امام اعظم رضى الله عنه نزدنده اصلا تكبير اولميوب امامين قتنده اولوب وآخرى مشار اليهه كوره عدم جهر موى اليهمايه كوره جهردر واشبو حكايه لرك هر بر لرينى ارباب ترجيح ترجيح ايتديلر لكن بحرك ظاهرى اصلا روايتنى ترجيحدر بلكه ظاهر اولانده بودر برهانده امامين عيد اضحى كبي جهر ايله تكبير بونده دخي سنتدر ديديلر مضمونني زياده ايلدى بودخي روايتدر ❊ ❊ ووجههما ظاهر قوله تعالى ولتكملوا العدة ولتكبروا الله على ماهداكم ووجه الاول ان رفع الصوت بالذكر بدعة فيقتصر على مورد الشرع انتهى ❊ واشبو روايتك ثبوتنك وجهى الله ذوالجلالك (ولتكملوا العدة) قول شريفنك ظاهريدر زيرا مقصود اول كونده اظهار نعمدر نتكم (على ماهداكم) قول شريفى بوكا دليلدر وجهر ايله تكبير اظهار نعم قبيلندندر شارحك ظاهر قوله تعالى بيورمسى آية كريمه مطلقا طلب تكبيره دلالت ايتديكى ايچوندر عدة نظمندن مراد عدة رمضاندر (على ماهداكم) ديمك يعنى سزلرى بومثللو عباداته هداية وتوفيق ايتديكندن ناشي ديمكدر قول اوليكه جهرا عدم تكبيرك وجهى

اخلاف جهرده اولديغنده نظرا ذكرده رفع صوت بدعت اولديغندن شرعده
وارد اولان مثلا عدو ازاسنده وياحريق وياسائر مخاوف محللرينه قصر
اولنوب غير مواضعده رخصت اولمديغيدر قهستانى برعالى محله صعودده
جهراتكبيرى زياده ايلدى سفينده خوف وقتده وملاعبهٔ سيفده اخفا افضلدر
ورسول الله اوزرينه صلوات دخى بنه بوبلجه‌در برهانك نقلى بونده منتهى
اولدى ✻(وكذا) لايتنفل (بعدها فى مصلاها) فانه مكروه عند العامة
(وان) تنفل بعدها (فى البيت جاز) بل يندب تنفل باربع وهذا للخواص
اما العوام فلايمنعون من تكبير ولاتنفل اصلا لقلة رغبتهم فى الخيرات بحر ✻ بنه
بوبلجه مصلاده بعد صلاة العيد نافله نماز قلنماز هرنقدر سنت اولان صلاة ضحى
دخى اولورسده اكثر علماقتنده تحريما مكروه اولديغندن بيرام نمازندنصكره
خانه سنده تنفل جائزدر بلكه خواصه درت ركعت نفل واردر ومندوبدر بحرده
رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم بيرام نمازندنصكره ايكى ركعت نماز
قيلردى ديو مسطوردر قهستانيده بيرام نمازى قوشلق نمازى مقامنه قائمدر
اكر برعذردن ناشى بيرام نمازى فوت اولسه ايكى وياذرت ركعت نافله نماز قيلمق
مستحبدر اماعوام تكبيردن وتنفلدن اصلا كه تكبيره كوره سرا وجهرا وتنفله كوره
نمازدن مقدم مسجدده وياميزلنده ونماز دنصكره مسجدده نمازدن منع اولنمزلر
مقتضاى مقابله فلايكره فى حقهم ايدى لكن عدم منع عدم كراهتك لازميدر
مزبور عدم منع عوامك نوافله عدم رغبتلرينه مبنيدر بحرده بويله
مرسومدر ✻ وفى هامشه بخط ثقة وكذا صلاة رغائب وبراءة وقدر
لان عليا رضى الله تعالى عنه رأى رجلا يصلى بعد العيد فقيل اما تمنعه يا امير
المؤمنين فقال اخاف ان ادخل تحت الوعيد قال الله تعالى (ارأيت الذى ينهى
عبدا اذا صلى ✻ هامش ميمك كسريله كتاب كنارى معناسنه يعنى بحرك كنارنده
كندويه اعتماد اولنور كاتب ثقه‌نك خطيله مرسومدركه بنه بوبلجه
كندونك اوزرينه اجتماعدن منع اولنمز صلاة رغائبك حقنده حديث ضعيف
وارد اولان كندويه ميل ورغبت اولنان نماز وبراءتك نصف شعبان وليلهٔ قدر
نمازلرى براءتك رغائب اوزرينه عطفى خاصك عام اوزرينه عطفى قبيلندندر زيرا
حضرت امام على كرم الله وجهه ورضى الله تعالى عنه بعد العيد بركسه‌يى
نماز قيلر كوردكده كندويه يا امير المؤمنين اشبو كسه‌يى منع ايتمزميسز دينلدكده
بيوردىلر (ارأيت الذى ينهى عبدا اذا صلى) نظم مجيدك متضمن اولديغى
وعيد تحتنده داخل اولمقدن خوف ايدرم لكن اشبو علت پك ظاهر دكل
زيرا مجتهد اولدقلرى برزمانده مثللو كسه‌لر ايسه تأويله مقتدر دكلدر بلكه بزلره

لازم اولان صريح امر ونهى ايله عملدر كورمزميسنكه خواصدن بركمسنه‌يى
اشبو بعد العيد تنفلى ايدر كورسك نهى ايدرسك اكر علت اشبو مذكور
حضرت على كرم الله تعالى وجهه‌نك بيان بيورديغى اوليدى مزبور نهى
اولنمزدى پس اولى اولان تعليل اول اوزره اقتصاردر ✻(ووقتها من الارتفاع)
قدر رمح فلا تصح قبله بل تكون نفلا محرما (الى الزوال) باسقاط الغاية ✻
بيرام نمازينك وقتى شمسك رمح مقداريكه اون ايكى قارش مقداردر ارتفاعيكه
بياضندن زواليكه استواسنه دكدر غايتكه زوالك اسقاطيله زيرا صلاة واجبه
زوال وقتنده منعقده اولمز بنا برين زوال بيرام نمازينه وقت اولمدى پس
استوايه زوال اطلاقى مجاورتدن ناشيدر قبل الارتفاع بيرام نمازى صحيح اولمز
بلكه نفل محرم اولور وقت طلوعده واقع اولوب ونافله جماعتله ادا اولنديغندن
✻(فلو زالت الشمس وهو فى اثنائها فسدت) كما فى الجمعة كذا فى السراج
وقدمناه فى الاثنى عشرية ✻ پس مصلى اثناى صلاتده ايكن شمس زائله اولسه
بيرام نمازينك وصفى فاسده كيدر نفله منقلب اولور جمعه‌ده وقت عصر دخول
ايتدكده جمعه فاسده كنديكى كبى نتكم سرا جده بويلجه مرسومدر ومسائل
اثنا عشريه‌ده اشبو مسئله‌يى ذكر ايلدك ✻(ويصلى الامام بهم ركعتين مثنيا
قبل الزوائد وهى ثلاث) تكبيرات (فى كل ركعة) ولو زاد تابعه الى ستة عشر
لانه مأثور الا ان يسمع من المكبرين فيأتى بالكل ✻ امام جماعته تكبير زوائددن
اقدم ثنا ايده‌رك ايكى ركعت نماز قلديرر زيرا ثنانك مشروعيتى نمازك
ابتداسنده‌در تعوذ قرائته تابع اولديغندن تكبيردنصكره اولور وجماعتك
بردانه اولمسى كفايت ايدر واشبو تكبير زوائد هر بر ركعتده اوچدر اشبو تعيين
ثلاث اولويتى بياندر سائر اقوالله ده عمل جائزدر اقلى جميع علمانك اتفاقيله
اوچدر اشبو زوائد اوچك اوزرينه زياده اولورسه ايكى ركعتده اون التى‌يه دك
كندويه تابع قيلر زيرا اشبو اون التى اثردر واقعدركه يعنى رسول الله صلى الله
تعالى عليه وسلمدن مرويدر بزلرك اقلله عملمز تكبير ورفع ايدى خلاف معهود
اولديغندن اقل ايله عمل احوط اولديغنه بنادر الا تكبير ايدنلردن زياده‌يى
استماع ايدرسه تكبيرك كليسنى ايدر هرنقدر اون التيدن كثير اولورسه ده مكبريندن
غلط احتمالندن اوتورى واحتياط ايچون ✻(ويوالى) ندبا (بين القرائتين)
ويقرأ كالجمعة ✻ وبين القرائتين تكبير زوائدى مندوب اوله‌رق ولى ايدر
يعنى بربرى عقبنده قريبا ايدر سهوا قرائتله بدأ ايتسه بعده تكبير ايتديكى
خاطرينه كلسه اكر فاتحه ايله ضم سوره‌دن فارغ اولدقدنصكره اولورسه نمازينى
اتمام ايدر واكر انجق فاتحه‌يى قرائتدن صكره تذكر ايدرسه تكبير ايدوب وقرائتى

لازم اولەرق اعادە ایدر زیرا قرائت اتمام اولنمدیغی صورتدە تکبیری اتمامدن
امتناع اولور فرضی ترک اولمز ❊ بحر ❊ و بیرام نمازندە جمعە کبی فاتحەیی وسورهٔ
اعلی‌یی وغاشیەیی تلاوت ایدر مستحب اولەرق ❊ قهستانی ❊ (ولو ادرک) المؤتم
(الامام فی القیام) بعدماکبر (کبر) فی الحال برأی نفسه لانه مسبوق ولو سبق
برکعة یقرأ ثم یکبر لئلا یتوالی التکبیر ❊ مؤتم امام تکبیر زوائدی ایتدکدنصکره
قیامدە امامە ایرشسە مسبوق اولدیغندن کندو رأیلە تکبیر ایدر شوقدر وارکە
بوندە اقتداسی حالندە قضا ایدر بعد الفراغ ایتمز وحنفی المذهب ایسە انجق
اوچ تکبیر ایدر امامی هرنقدر زیادە ایدرسە دە اما لاحق امامک خلفندە کبی
اولدیغندن امامک رأینجە تکبیر ایدر مؤتم بر رکعت سبقت اولنسە قضادە
اولا قرائت ایدر بعدە تکبیر ایدر تکبیرلر بربرلرینی توالی ایتمسون دیو لکن بوفقهانک
مسبوق الاذکار حقندە نمازینک اولنی قضا ایدر قوللرینی مخصص اولور ❊ بحر ❊
❊ (فلو لم یکبر حتی رکع الامام قبل ان یکبر) المؤتم (لایکبر) فی القیام ❊ مزبور مؤتم
تکبیر ایتمسە حتی کندو تکبیر ایتمزدن اقدم امام رکوع ایتسە قیامدە تکبیر ایتمز
❊ (و) لکن (یرکع ویکبر فی الرکوع) علی الصحیح لان للرکوع حکم القیام
فالاتیان بالواجب اولی من المسنون ❊ لکن صورت مشروحەدە قول صحیح
اوزرە مزبور مؤتم رکوع ایدر ورکوعدە تکبیر زوائدی ایدر بحردە رکوعدە
عدم تکبیر تصحیح اولندی زیرا رکوع ایچون قیام حکمی واردر پس واجب
اولان تکبیری اتیان مسنون اولان تسبیحی اتیاندن اولیدر ❊ (کما لو رکع
الامام قبل ان یکبر فان الامام یکبر فی الرکوع ولایعود الی القیام لیکبر) فی ظاهر الروایة
فلو عاد ینبغی الفساد نهر ❊ نتەکم امام تکبیر زوائددن اقدم رکوع ایتدکدە
رکوعدە تکبیر ایدوب ظاهر روایتدە تکبیر ایچون قیامە عودت ایتمز پس قیامە
عودت ایتسە لایق اولان فساددر نهردە بویلجە مرسومدر لکن نهرک
سهو محلندە تکبیر زوائدی رکوعدە تذکر ایلسە قیامە عودت ایدر زیرا
حقیقة ادایە قادردر کلامی اشبو قولنە مخالفدر انتهی حلبی صحیح اولان
عدم فساددر دیدی زیرا بونک غایتی واجب ایچون فرضی رفضدر بو ایسە
هرنقدر حلال دکل ایسەدە صحتە مخل دکلدر ❊ (ویرفع یدیه فی الزوائد)
وانلم یر امامه ذلک (الااذا کبر راکعا) کامر فلا یرفع یدیه علی المختار لان اخذ
الرکبتین سنة فی محله ❊ تکبیر زوائدە باش پارمغیلە قولقلرینی مس ایدەرک
اللرینی رفع ایدر امامی هرنقدر رفع یدینی مخالفە سنت رأی ایتمز ایسەدە لکن
رکوع ایدەرک تکبیر ایدرسە قول مختار اوزرە اللرینی رفع ایتمز نتەکم ماسبقدە مرور
ایلدی محلندە رکبەلرینی اخذ سنت اولدیغندن ❊ (ولیس بین تکبیراته ذکر

(مسنون)

مسنون) ولذا یرسل یدیه ❊ بیرام تکبیراتی بیننده ذکر مسنون یوقدر بناءً علیه
اللرینی صالی ویرر زیرا وضع کندوده ذکر مسنون اولان قیام طویلدە سنتدر
❊ (ویسکت بین کل تکبیرتین مقدار ثلاث تسبیحات) هذا یختلف بکثرة
الزحام وقلته ❊ هر بر ایکی تکبیر بینلرندە اوچ تسبیح مقداری سکوت ایدر واشبو
سکوتدن مقصود اشتباهی ازالە اولدیغندن ازدحامک کثرت وقلتیلە مختلف اولور
❊ (ویخطب بعدها خطبتین) وهما سنة (فلو خطب قبلها صح واساء) لترک
السنة ومایسن فی الجمعة ویکره یسن فیهما ویکره ❊ بیرام نمازندنصکره ایکی خطبە
سنتدر پس خطبەیی نمازدن مقدم ایدوب ویا بالکلیە ترک ایتسە صحیح اولور
سنتی ترک ایتدیکی ایچون اسائت ایتمش اولور جمعەنک خطبەسندە سنت ومکروه
اولان بیرامک خطبەسندە دە سنت ومکروهدر لکن تکبیر بیرام خطبەسندە سنت
جمعەدە دکل وقبل الشروع جلوس بیرام خطبەسندە مسنون دکلدر ❊ (و)
الخطب ثمان بل عشر (یبدأ بالتحمید فی) ثلاث (خطبة جمعة واستسقاء
ونکاح) وینبغی ان تکون خطبة الکسوف وختم القرآن کذلک ولم اره ❊ خطبە
سکز بلکە اوندر لکن استسقا ایلە کسوفدە خطبە یوقدر دیو اونی اولمسنە
اشکال وارد اولور ❊ حلبی ❊ اوچ خطبەکە جمعە واستسقا ونکاح خطبەلریدر
بونلردە سرا تعوذدن صکره خطیب تحمیدایلە بدأ ایدر لایق اولان کسوف
وختم قرآن خطبەلرندە دخی بویلە تحمید ایلە بدأ ایتمکدر شارح دیرکە اشبو
مضمونی بن کورەمدم ❊ (و) یبدأ (بالتکبیر فی) خمس (خطبة العیدین) وثلث
خطب الحج الاان التی بمکة وعرفة یبدأ فیها بالتکبیر ثم بالتلبیة ثم بالخطبة کذا فی
خزانة ابی اللیث ❊ بش خطبەکە ایکی بیرام واوچ حج خطبەلریدر بونلردە تکبیرایلە
بدأ ایدر وعیدا ضحی دە اولان خطبەدە تکبیری فطردە اولاندن اکثر ایدر
شوقدر وارکە مکە وعرفەدە اولان خطبەدە اولا تکبیرایلە بعدە تلبیە بعدە خطبە ایلە
بدأ ایدر امادی الحجەنک اونبرنجی کونی منادە اولان خطبەدە تلبیە اولمز
زیرا تلبیە اولکی رمی جمار ایلە منقطع اولور خزانهٔ ابی اللیثدە بویلجە مرسومدر
❊ (ویستحب ان یستفتح الاولی بتسع تکبیرات تتری) ای متتابعات (والثانیة
بسبع) هو السنة ❊ خطبهٔ اولایی طقوز تکبیرات متوالیە ایلە ایکنجی‌یی یدی ایلە ابتدا
مستحب قیلندی انجق سنت اولان بودر لکن خانیەدە ظاهر روایتدە تکبیر
ایچون عدد معین یوقدر دیو مرسومدر واشبو متندە مذکور اولانی قیل ایلە
تصدیر ایتمشدر ❊ (و) ان یکبر (قبل نزوله من المنبر اربع عشرة) واذا صعد
علیه لایجلس عندنا معراج ❊ دخی منبردن نزولندن اقدم اون درت کرە تکبیر
مستحب قیلندی منبرە صعود ایتدکدە مذهب حنفیەدە جلوس ایتمز جمعەدە

جلوس حذاسنده اذان تلاوتی ایچوندر معراجده بو یلجه مسطوردر ✲(و) ان (یعلم
الناس فیها احکام) صدقة (الفطر) لیؤدیها من لم یؤدها و ینبغی تعلیمهم فی الجمعة
التی قبلها لیخرجوها فی محلها ولم اره وهکذا کل حکم احتیج الیه لان الخطبة
شرعت للتعلیم ✲ بیرام خطبه سنده ناسه صدقهٔ فطر احکامنی اولان مثلا کیمك
اوزرینه واجب اولور و کیمه واجب اولمز ونه وقت ونه قدر ونه نوع نسنه دن اولور
انی تعلیم ایدر اوزرینه واجب اولان نصابه مالك مسلم حر در و کندویه اعطا اولنان
فقرا ومساکیندر وقتی یوم فطرك فجرینك طلوعیدر ومقداری بغدایدن نصف
صاع خرمادن واربه وزبیبدن یعنی قوری اوزومدن برصاعدر واشبو انواع اربعهٔ
مذکوره دن اعطا اولنور بیرام نمازی ایچون اذان واقامت نقل اولنمدیغندن بو مقامده
ذکر اولنمدی ✲ نهر انتهی ✲ و تعلیمدن مقصود صدقهٔ فطری ادا ایتمیلرك
اداسیدر لایق اولان بیرامدن مقدم اولان جمعه ده تعلیمدر که حتی محلنده ادا اولنه
شارح رحمه الله دیر که اشبو مضمون مرقومی کتب فقهیه ده بن کوره مدم یعنی
بو بیانی من عند نفسه ایتدیکنی اشراب ایدر زیرا علم علمانك بو بنده اما تتدر
اشبو مضمونی قریبا صدقهٔ فطر بابنده ذکر اولنان رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلمك بیرامدن ایکی کون مقدم کندوده صدقهٔ فطر احکامنی بیان
ایدر خطبه ایله خطبه سی تقویه ایدر و کندویه محتاج اولنان هر بر امور دینیه
نك حکمی بنده بو یلجه در یعنی خطیب جمعه خطبه سنده ناسك محتاج اولدیغی
امور شرعیه لری بیان وتعلیم ایدر باخصوص فی زماننا جهل کثرت وعلم قلت
بولدیغندن خطبه ده نمازه متعلق احکام ومسائل ذکری لایق و سزادر
خطبه تعلیم ایچون مشروع اولدیغنه بنا أ ✲(ولایصلیها وحده ان فاتت
مع الامام) ولو بالفساد اتفاقا فی الاصح کما فی تمم البحر وفیها یلغزای رجل افسد
صلاة واجبة علیه ولاقضاء علیه ✲ بیرام نمازنی امامله برابر ادا ایده میان
قول اصحده اتفاقا یالکز کندو باشنه ادا ایده مز لکن بغیر عذر
واجبی ترك ایتدیکندن آثم اولور هر نقدر فوتی نمازك افسادیله
اولورسه ده تدکم تحرك تمنده ه مذکوردر که اصحك مقابلی امام ابی یوسفك
قضا ایدر قولیدر اشبو فساد صورتنده علی وجه الاستفسار مستور المرام کلام
تکلم اولنور که قنغی رجلکه اوزرینه واجب اولان نمازی فساده ویرر کندویه
قضاده لازم اولمز جواب اشبو بیرام نمازیدر ✲(و) لوامکنه الذهاب الی امام
آخر فعل لانها(تؤدی بمصر) واحد(بمواضع) کثیرة (اتفاقا) فان عجز صلی
اربعا کالضحی ✲ وکندویه امام آخره ذهاب ممکن اولورسه ایدر زیرا بیرام نمازی
اتفاقا بر مصرده موضع متعدده ده ادا اولنور اختلاف جمعه ده در اکرعاجز

(اولورسه)

اولورسه مستحب اولهرق قوشلق نمازی کبی درت رکعت قیلر کیفیت معروفه سی
اوزره اولمدیغی ایچون قضا عد اولنمز ✲(وتؤخر بعذر) کمطر (الی الزوال
من الغد فقط) فوقتهما من الثانی کالاول وتکون قضاء لاادا ء کما سیجیٔ فی الاضحیة وحکی
القهستانی قولین ✲ بیرام نمازی مطر و بعدالزوال رؤیت هلاله شهادت امثالی
عذر ایله فقط ایرته سی کوندن زواله دك تأخیر اولنور فقط قیدی بعذ ، فلا تؤخر من غیر
عذر والی الزوال فلا تصح بعده والی من الغد فلا تصح فیما بعد غدو لو بعذر قوللرینه
راجعدر یعنی من غیر عذر تأخیر اولنمزو بعد الغد والزوال صحیح اولمازهر نقدر عذر ایله
اولورسه ده ✲ بحر ✲ بس بیرام نمازینك وقتی ایکنجی یومدن اولکی یومده کی کبیدر
وایکنجی یومده قضا اولور ادا اولمز نته کم اضحیه ده کلور وقهستانی قضا وادا اولمسی ایکی
قولنی حکایه ایلدی ✲(واحکامها احکام الاضحی لکن هنا یجوز تأخیرها الی آخر ثالث
ایام النحر بلا عذر مع الکراهة وبه) ای بالعذر (بدونها) فالعذر هنا لنفی الکراهة
وفی الفطر للصحة ✲ عید فطرك نمازینك صفة و وقتا و شرطا وندبا احکامی
عید اضحی نك نمازینك احکامی کبیدر لکن اضحیه ده بلا عذر مع الکراهة
ایام نحرك اوچنجی کوننك اخرینه قدر تأخیر جائز اولور وعذر ایله کراهتسز
جائز اولور عذرك اضحیه ده اشتراطی کراهتی نفی ایچوندر فطرده صحت ایچوندر
امام اضحیه ده مساجدك اقربنی اختیار ایدر ونمازه خروجی شمسك رمح مقداری
ارتفاعندنصکره اولور که جماعتك انتظاری اولمیه ونمازینی تعجیل واضحیه یی
تأخیر مستحب قلندی فطرده نمازه ایرکن وار وب منتظر اولمق لایقدر ومحله سی
مسجدنده صباح نمازینی ادا مستحبدر و یجوز تعبیری کراهتك تنزیهی اولمسنی
ایما ایدر قربانك حکمنی امام زیلعی شویله بیان ایلدیکه امام اولکی کونده
نمازی تأخیر ایلسه ناس قربانده تأخیر ایدر کندولره تضحیه یوم اولده
انجق بعدالزوال جائز اولور یوم ثانیده دخی بو یلجه در قبل الزوال اولمز
الانماز قلیاجقلری تبین ایدرسه بوکا کوره قبل الزوال تضحیه لری اولور
✲(ویکبر جهرا) اتفاقا (فی الطریق) قیل وفی المصلی وعلیه عمل الناس الیوم
لافی البیت ✲ اتفاقا طریقده اظهار الشعائر الاسلام جهرا تکبیر ایدر مصلایه
واصل اولدقده ترك ایدر وعند البعض مصلاده دخی ایدر والیوم ناسك عملی بونك
اوزرینه در منزلده تکبیر ایتمك یوقدر ✲(ویندب تأخیر اکله عنها) وان لم یضح
فی الاصح ولو اکل لم یکره ای تحریما ✲ قول اصحده هر نقدر تضحیه ایتمز
ایسه ده اکلی نمازدن تأخیر مندوبدر زیرا اصحاب کزین رضوان الله تعالی
علیهم اجمعین دن قربان بیرامنده صباحلین صبیانی اکلدن واطفالی ارضاعدن
منع حقنده اخبار متواتره وارددر بعضیلر قربان ذبح ایتمیان کمسه یه اکلی تأخیر

مستحب دكل ديديلر اما تأخيرى مستحب اولان اكل ايتسه تحريما كراهت يو قدر ﴿ ويعلم الاضحية وتكبير التشريق) فى الخطبة ﴾ اضحيه همزه نك كسريله وضميله قربان معناسنه در يعنى خطيب خطبه ده اضحيه نك و تكبير تشريقك احكامنى ناسه تعليم ايدر لكن لايق اولان عيد اضحى دن مقدم اولان جمعه ده تعليميدر زيرا تكبير تشريقك ابتداسى عرفه كونده اول ايسه خطبهٔ عيده اوزرينه سابقدر ﴿ ووقوف الناس يوم عرفة فى غيرها تشبيها بالوا قفين ليس بشئ) هونكرة فى موضع النفى فتعم انواع العبادة من فرض وواجب ومستحب فيفيد الا باحة وقيل يستحب ذلك كذا فى مسكين ﴾ يومك عرفه يه اضافتى بيانيه در زيرا عرفه يومه اسمدر عرفات مكانك آيدر ناسك عرفه كونده عرفاتك غيريده واقفينه تشبيها وقفه طورمسى عبادتدن برشئ معتد به دكلدر شى نفى محلنده نكره در فرض وواجب ومستحب امثالى انواع عبادتدن هر برشيئه عامدر بس بومضمون اباحه افاده ايدر بعضيلر اشبو مزبور وقفه مستحبدر ديديلر مسكين نام كتابده بويلجه مذكوردر ﴾ وقال الباقانى لو اجتمعوا لشرف ذلك اليوم ولسماع الوعظ بلاوقوف وكشف رأس جاز بلاكراهة اتفاقا ﴾ وامام باقانى ديركه عرفه كونده برعالى مكانده بلا وقوف وكشف رأس اول كونك شرفى ايچون ووعظ سماعى ايچون ناس مجتمع اولسه لر اتفاقا بلاكراهة جائزدر ☼

﴿ در بيان تكبير التشريق ﴾

﴿ ويجب تكبير التشريق) فى الاصح للامر به (مرة) وان زاد عليها يكون فضلا قاله العينى ﴾ تشريق كونشده ات قورتمق معناسنه در يوم نحردنصكره اوج كونه ايام تشريق اطلاق ايلدكلرى اعراب طائفه سى قربانلرينك اتلرينى اول كونلرده قوروتدقلرينه مبنيدر ياخود قربانلر كونش اشراق ايلمدكجه ذبح اولنمديغندندر دخى تشريق تكبيرايله رفع صوت معناسنده كلور بوكا كوره اضافت اضافة بيانيه اولور يعنى شول برتكبيركه تشريقدر ديمك زيرا تكبيره تشريق تسميه اولنماز الا ايام مخصوصه ده الفاظ مشهوره ايله اولورسه اولور يعنى كندو ايله امر اولنديغندن قول اصحده عرفه كونك صباحندن بيرامك عصرينه دك جماعتله ادا اولنان هر برفرضك عقيبنده بركره تكبير تشريق واجبدر بعضيلر سنتدر ديديلر سنت مؤكده ايله واجب رتبه ده مساوى اولدقلرندن تركلريله آثم اولمقده فرق يوقدر ☼ بحر انتهى ☼ مأموربه (واذكروا الله فى ايام معدودات) دخى (ويذكروا اسم الله فى ايام معلومات) آيت كريمه لريله ثابتدر ايكيسنده ده

ايام تشريق مراد اولنديغنه كوره بعضيلر (معدوداتدن) ايام تشريق معلوماتدن ايام عشر ذى الحجة مراددر ديديلر وبعضيلر غير معناده اراده بيورديلر بيانى بحرده در مزبور تكبيرى برك اوزرينه زياده ايدرسه فضله اولور اشبو مفادى عينى بيوردى لكن خلاف سنتدر ديديلر ﴾ صفتى (الله اكبر الله اكبر لا اله الا الله والله اكبر الله اكبر ولله الحمد) هو المأثور عن الخليل والمختار ان الذبيح اسماعيل وفى القاموس انه الاصح قال ومعناه مطيع الله ﴾ تكبيرك صفتى اشبو مذكوردر تكبير ما بينده برتهليل وبعده برتحميد در وجهى واجبدر وعند البعض سنتدر انجق حضرت ابراهيم خليل صلوات الله على نبينا وعليه دن مأثور اولان بودر اصلى بودركه جبرائيل امين عليه السلام جنتدن فدا ايله كلدكده ذبحده ابراهيم عليه الصلاة والسلامك عجله سندن خوفا (الله اكبر الله اكبر) بيورديلر وقتاكه ابراهيم عليه الصلاة والسلام كوردكده (لا اله الا الله والله اكبر) بيوردى حضرت اسماعيل عليه الصلاة والسلامك معلوم شريفلرى اولدقده (الله اكبر ولله الحمد) بيورديلر فقهاى عظام بويلجه ذكر ايتديلر عند المحدثين ثبوتى يوقدر ☼ بحر انتهى ☼ ومختار اولان قول مذبوح اسماعيل عليه الصلاة والسلامدر واشبو قولى امام ابو الليث السمرقندى بستان العارفين نام كتابنده ذكر وترجيح ايلدى وكتاب وسنته موافق اشبو قولدر ديدى زيرا كتاب مبينده (وبشرناه باسحاق نبيا) منطوق شريفى (وفديناه بذبح عظيم) كلام منيفندنصكره در بو ايسه اسحاقله مفدى بالذبيح بينلرنده مغايرت ايجاب ايدر ورسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمدن مروى اولان خبر (انا ابن الذبيحين) قول شريفلريدر يعنى پدر بزركوارى عبد الله واسماعيلدر وولد اسماعيلدن اولدقلرى متفق عليه در وحضرت اسحق عليه السلام اولديغنه دلالت ايدر آثار شريفه ده وارد خلاصه كلام ايكيسى دخى قول صحيحدر وقاموسده اصح اولان ذبيح همزه نك كسريله اسماعيل ابن ابراهيم الخليل صلوات الله على نبينا وعليهما السلام حضرتلريدر مطيع الله معناسنه در بو مصرحدر سريانيدر وعلى قول معربدر الفاظ اعجميه دن اولمسنده قائل واردر ابراهيم كبى ☼ ﴿ عقب كل فرض) عينى بلافصل يمنع البناء (ادى بجماعة اوقضى فيها منها من عامه لقيام وقته كالاضحية (مستحبة) خرج جماعة النساء والعراة لا العبيد فى الاصح درعرة ﴾ يعنى مزبور تكبير وقات خمسه دن جماعت مستحبه ايله ادا اولنان هر برفرض عينى نك عقيبنده فورا بنايه مانع اولور اكل وشرب وكلام وحدث ومسجددن خروج صحراده صفوفى مجاوزه امثالى نسنه لرايله فصلسز واجب اولور سلامدنصكره حدث سبقت ايتسه اصح

اولان تكبير ايدر طهارت ايچون مسجددن خروج ايتمز زيرا طهارته احتياج
اولمديغندن كندو ايچون خروجى فورى قاطعدر جنازه ووترده لازم دكلدر
وياخود اول سنه‌نك ايام عيدندن فائته ينه اول سنه‌نك بيرام كونلرنده قضا
اولنسه ينه تكبير واجب اولور اضحيه كبى وقتى قائم اولديغندن قضى لفظى مجهول
صيغه‌سى اوزره ادى لفظنك اوزرينه معطو فدر مستحبه قيدى ايله نسا وعراة
جماعتلرى خارج قالدى قول اصحده عبيد خارج قالمدى حريت شرط اولمديغندن
حتى برعبد برقومه امامت ايتسه كندويه وجماعته تكبير واجب اولور ❊ بحر ❊ (اوله
(من فجر عرفة) وآخره (الى عصر العيد) بادخال الغاية فهى ثمان صلوات
ووجوبه (على امام مقيم) بمصر (و) على مقتد (مسافر اوقروى اوامرأة)
بالتبعية لكن المرأة تخافت ويجب على مقيم اقتدى بمسافر ❊ تكبير تشريقك
ابتداسى عرفه كوننك صباح نمازندن آخرى بيرامك عصرينه دكدر غايه
مغيايه ادخال اولنه‌رق بوكا كوره سكز نماز اولور ووجوبى مصرده مقيم امام
اوزرينه‌در وتبعيتله مسافر وياقروى وياعورت اوزرينه‌در لكن عورتك صوتنده فتنه
اولديغندن مخافته ايدر دخى مسافره اقتدا ايدن مقيم اوزرينه واجبدر ❊
❊ (وقالا بوجوبه فور كل فرض مطلقا) ولومنفردا اومسافرا اوامرأة لانه تبع
للمكتوبة (الى) عصر اليوم الخامس (آخر ايام التشريق وعليه الاعتماد)
والعمل والفتوى فى عامة الامصار وكافة الاعصار ❊ امامين مطلقا كرك منفرد
وكرك مسافر وكرك عورت جمله‌سنه هر برفرضك فورنده بلافصل بشنجى كونك
عصرينكه ايام تشريقك اخرنده‌دك وجوبيله حكم ايتديلر زيرا اشبو تكبير
مكتوبه‌يه تابعدر پس مكتوبه جمله‌سنه جميعا فرض اولديسه بودخى جمله‌سنه
اولدى وكافهٔ اعصارده وعامهٔ امصارده اعتماد وعمل وفتوى اشبو امامين
قوللرينه‌در لكن امامينك قوللرينى بومقامده ترجيح فقهانك امام اعظم
امامينله اختلافلرى صورتنده اعتبار قول اصحده قوت دليله‌در وياخود هربر
مسئله‌ده امامينك قوللرى كندوده مروى‌در ديدكلرينه مبنيدر نكم حاوى
القدسيده مسطوردر بوقسه مذهب صاحبنك غيرينك قوليله نجه فتوى
ويريلور اشبو تحريرمراد ايله فتح قديرك بومسئله‌ده امام اعظمك قولنى
ترجيح ومشايخك امامين قوليله فتوالرينى ردى مندفع اولدى ❊ بحر ❊
❊ ولابأس به عقب العيد لان المسلمين توارثوه فوجب اتباعهم وعليه
البلخيون ولايمنع العامة من التكبير فى الاسواق فى الايام العشروبه
نأخذ بحر ومجتبى وغيره ❊ بيرام نمازينك عقبنده تكبيرده بأس يوقدر
بونده لابأس اباحه‌ده مستعملدر زيرا مسلمين اشبو عقب عيدده تكبيرى

بربرلندن اخذ ايتديلر عصر صحابه‌ده يوق ايدى اكراولسه ايدى سنت اولوردى
زيرا انلرمن عند انفسهم برشى پيدا ايتمزلر پس بويله اولديسه كندولرينه
اتباع واجب اولدى وبلخيلر بونك اوزرينه‌در ظاهر اولان بونده وجوب
ثبوت معناسنه‌در وجوب اصطلاحى دكلدر اما صاحب بلخيلر بيرام نمازينك
عقبنده تكبير ايدرلر زيرا جماعتله ادا اولنديغندن جمعه‌يه مشابه اولديده
كندوده تكبير اولندى قولى وجوب اصطلاحى اولمايى افاده ايدر عشر ذى الحجه
كونلرنده عامه اسواقده تكبيردن منع اولنمزلر بزلر اشبو قولله عمل ايده‌رز بحرده
وغيريده بويلجه مرسومدر ❊ (ويأتى المؤتم به) وجوبا (وان تركه امامه)
لادائه بعد الصلاة قال ابو يوسف صليت بهم المغرب يوم عرفة فسهوت
ان اكبر فكبر بهم ابوحنيفة ❊ مقتدى تكبيرى وجوبا ايدر هرنه قدر امامى ترك
ايدرسه ده نمازدن صكره ادا ايتديكندن امامنه مخالفت عد اولنمز
سجدهٔ سهو بونك خلافنه‌در يعنى امام ترك ايتدكده مقتدى دخى ترك ايدر
حرمة صلاتده ادا اولنديغندن اما ابو يوسف رحمه الله تعالى ورضى عنه
بيوررلركه عرفه كوننده ناسه اخشام نمازى قيلديردم تكبير تشريق
سهو ايتدم امام اعظم وهمام اقدم رحمة الله عليه رحمة واسعة حضرتلرى
ناسه تكبير ايتديردى اشبو واقعه‌دن استنباط اولنديكه امامك سهو ايتديكى
شيئى مؤتم ارشاد ايدر واستاذه تعظيم كندويه اطاعنده‌در زيرا ابو يوسفك
امامتى امام اعظمك امريله ايدى واستاذه كوره لايق اولان بعض تلامذه‌
لرندن رشد واستعداد فهم ايتدكده كندوينى تقديم وعند الناس كندولرينه
تعظيم ايتمكدركه حتى ناس دخى تعظيم ايدرلر وتلميذه كوره استاذك حرمتى
نسيان لايق دكلدر هرنه قدر كندويه استاذى تعظيم ايدرسه‌ده كورمزميسك كه
امام يوسف امام مشار اليهه تعظيم تكبيردن مشغول قيلدى ❊ (والمسبوق
يكبر) وجوبا كاللاحق لكن (عقب القضاء) لما فاته ولو كبر مع الامام لا تفسد
ولولبى فسدت ❊ مسبوق لاحق كبى وجوبا تكبير ايدر لكن فوت اولنلرى قضا
عقبنده ايدر كرك مسبوق وكرك لاحق امامله برابر تكبير ايتسه‌لر نمازلرى فساده
كتمز ومحلينك غيريده واقع اولديغندن ظاهر اولان تكبيرى اعاده ايتمسيدر
امالبيه ايتسه‌لر فساده كيدر زيرا تلبيه ابراهيم خليل صلواة الله
على نبينا وعليه حضرتلريله برابر خطابدر زيرا الله جليل كندولرينه (واذن
فى الناس بالحج) بيورقده جبل ابى قبيسه چيقوب {ياايها الناس حجوابيت
ربكم} ديوندا بيوردقده كندويه حج مقدر اولان كسه‌لر ابراهيم
عليه الصلاة والسلامه لبيك جواب ويرديلر ❊ ويبداء الامام بسجود

السهو) لوجوبه فی تحریمتها (ثم بالتکبیر) لوجوبه فی حرمتها (ثم بالتلبیة لو محرما) لعدمهما خلاصة وفی الولوالجیة لوبدأ بالتلبیة سقط السجود والتکبیر والله اعلم ❊ امام سجدهٔ سهو ایله بدأ ایدر زیرا تحریمه سنده واجب اولدیغندن بنا برین کندوده اقتدا صحیح اولدی بعده تکبیر ایله بدأ ایدر حرمت صلاتده واجب اولدیغی ایچون حتی نمازك حرمتنده بلا طهارة ادا اولنور بعده محرم ایسه تلبیه ایله بدأ ایدر تحریمه‌ده وحرمتده وجوب اولمدیغندن خلاصه دخی والوالجیه نام کتابلرده مذکوردرکه بر کمسه تلبیه ایله بدأ ایلسه سجود وتکبیر ساقط اولور مخلوقله خطاب اولدیغندن زیرا مخلوقله خطاب تحریمه‌یی وحرمتی قطع ایدر لکن تلبیه الله عظیم الشانه خطاب اولمغله بر مانع یوقدر بوکا کوره تحریمه وحرمت منقطع اولمز الله جلیل حقیقة حاله زیاده عالمدر والله الموفق سبیل الرشاد

❊(باب الکسوف)❊

کسوف فعل لازمك کسف متعدینك مصدرلرندر کونش واي طوتلمق معناسنه در کسفت الشمس کسوفا وکسفها الله کسفا دیدیلر یعنی کسوف نمازی بابی دیمك واحسن اولان قمرده خسوف وشمسده کسوف استعمال اولنقدر ❊ مناسبته اما من حیث الاتحاد او التضاد ❊ کسوفك عیدده مناسبتی یا اتحاد جهتندندرکه ایکیسی دخی نمازده بلا اذان ولا اقامة جمع عظیمه ادا اولندقلرندن ناشیدر ویا من حیث التضاددرکه عیدده جماعت شرط وجهر واجب اولوب وغالبا کندوده سرور وامن وکسوف بونك خلافنه اولمغله در ❊ ثم الجمهور انه بالکاف والخاء للشمس والقمر ❊ ویدنصکره جمهور اهل لغت کاف ایله وخا ایله شمسك وقمرك ضیالرینك بالکلیة ذهابی معناسنه اولمق اوزره قائلردر واشبو کسوفدن حکم خفیهٔ جناب قادر قیومك بومثلو عظیم خلقلرنده تصرفنی اظهار وقلوب غافله‌یی ازعاج وایقاظ وتنبیهات انموذج جنی خلقه ارائه واعلام وبونلره بومثلو نورلرنی اخذ وبعده اعاده ایله معامله‌ده عباده تنبیه وارکه مکر وغضب ربانیدن خوف وعفو وغفرانی رجا اوزره اوله‌لر ومعلوملری اوله که بعضا کندو ایچون ذنب اولیان مؤاخذه اولنور عصیان دریاسنه غرق اولان کنهکارلرك حالی نیجه اوله جقدر ❊قسطلانی شرح بخاری انتهی❊ واشبو صلاة کسوف کتابله که {وما نرسل بالایات الا تخویفا} آیت کریمه سیله ثابتدر زیرا الله ذوالجلال حضرتلری قوللرینی

عصیانی ترك وفوز ونجاتلری کندوده اولان طاعته رجوع ایچون تخویف ایدر وعبدك ربسنه رجوعنده اقرب احوالی حال صلاتدر بناء علیه صلاة کسوف مشروع اولدی دخی سنت که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك {اذا رأیتم شیئا من هذه الافزاع فافزعوا الصلاة} امر شریفلریدر بونکله ده ثابتدر ورسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم کندولری ادا بیوردیلر واجماع دخی بونك اوزرینه‌در وبخاری شریف حدیث منیفلرندندرکه { ان الشمس والقمر لاینکسفان لموت احد من الناس ولکنهما آیتان من آیات الله تعالی اذا رأیتموهما فقوموا فصلوا وفی روایة فادعوا } بحر ❊(یصلی بالناس من یملك اقامة الجمعة) بیان للمستحب وما فی السراج لابد من شرائط الجمعة الا الخطبة رده فی البحر عند (الکسوف رکعتین) بیان لاقلها وان شاء اربعا او اکثر کل رکعتین بتسلیمة او کل اربع مجتبی ❊ کسوف وقتنده اقامت جمعه‌یه مالك اولان سلطان وقاضی وکندولری طرفندن مولی اولان کمسنه ناسه ایکی رکعت نماز قیلدرر واشبو اجتماع مستحبدر اولی اولان مصلی‌یی عیدده اجتماعدر مالك مشروح بولنمز ایسه فرادی قیلرلر❊ بحر ❊سراجده ذکر اولنان بونده خطبه‌دن غیری جمعه‌نك شرطلری شرطدر کلامنی بحرده ابن نجیمك بونده امام وامثالی مستحبدر شرط دکلدر تعبیریله رد ایلدی حموی نهایه‌دن درت رکعت اولمنك فضیلتنی نقل ایلدی ایکی اقلی بیان اولور دلرسه درت ویا اکثر قیلر هر بر ایکی رکعت ویا درت بر سلامله اولمق مجتباده بویله مرسومدر ❊(وصفتها (کالنفل) ای برکوع واحد فی غیر وقت مکروه (بلا اذان و) لا (اقامة و) لا (جهر و) لا (خطبة) وینادی الصلاة جامعة لیجتمعوا (ویطیل فیهما الرکوع) والسجود (و القراءة) والادعیة والاذکار والذی هو من خصائص النافلة ❊ صلاة کسوفك صفتی نافله کبی یعنی وقت غیر مکروهده رکوع واحد ایله اذان واقامتسز جهر وخطبه‌سزدر ❊ امام شافعی ایکی رکعله وامامین جهر ایله اولور دیدیلر وناس جمع اولسون ایچون الصلاة جامعة دیو ندا اولنور الصلاة جامعة ترکیبنك اعرابنده ایکیسنده ده نصب جائزدر اولکی احضروا الصلاة تقدیریله مفعولیت اوزره ایکنجی حالیت اوزره مبتدا خبر اولمق رفعلرنده جائزدر واشبو صلاة کسوف ادا ایدن دیلرسه رکعتلرك ایکیسنده ده رکوعی وسجودی وقرائتی اطاله ایدر قرائت رکعت اولاده سورهٔ بقره وثانیه‌ده آل عمران قدر اولور مسنون اولان وقتی نماز ایله دعا ایله استیعابدر دخی نافله‌یه مخصوص اذکار وادعیه ایله اطاله ایدر ❊(ثم یدعو بعدها جالسا مستقبل القبلة او قائما مستقبل الناس والقوم یؤمنون)❊ نمازدنصکره قبله‌یه

متوجها جلوسله ویاخود قائمًا ناسه متوجها قوم آمین دیه‌رك دعا ایدر ﴿(حتی
تنجلی الشمس) کلها (وان لم یحضر الامام) للجمعة (صلی الناس فرادی)
فی منازلهم تحرزا عن الفتنة (کالخسوف) للقمر (والریح) الشدیدة (والظلمة)
القویة نهارا اوالضوء القوی لیلا (والفزع) الغالب ونحو ذلك من الایات المخوفة
کالزلازل والصواعق والثلج والمطر الدائمین﴾ مزبور نمازی قیلدیرر حتی
کونشك کلیسی منجلی ومنکشف اولنه‌دك جمعه اقامتنه مالك اولان کمسه
کسوفده حاضر اولمسه بومثللو جمع عظیمده فتنه‌دن تحرزا هرکس منزللرنده
یالکز اوله‌رق قیلرلر آیك طوتلمسنده وریح شدیده‌ده ونهارا ظلمة قویه‌ده ولیلا
ضوء قویده وخوف غالب وبونلر امثالی زلازل وصواعق ودائمی ثلج ومطر کبی
ایات مخوفه ظهورنده فرادی نماز قیلدیغی کبی ﴿وعموم الامراض ومنه الدعاء
برفع الطاعون﴾ وعموم امراض کبی ورفع طاعون ایله دعا دخی مزبور قیلنندر
اولی اولان ومنه الدعاء برفع الطاعون بدلنده ومنها الطاعون دیمك ایدی یعنی
طاعون امراضدندر دیمك اولور ﴿وقول ابن حجر بدعة ای حسنة﴾ ابن حجرك
اشبو دعا بدعتدر قولی بدعت حسنه دیمکدر ﴿وکل طاعون وباء ولاعکس
وتمامه فی الاشباه﴾ وبا هربرمرض عامه اسمدر طاعون کندو سببیله طعن جن
اولان مرض عام معناسنه‌در بنا برین هر برطاعونه وبا دینور وهر بر وبایه طاعون
دینلمز اشبو بحثك تمامی اشباهده‌در ﴿وفی العینی صلاة الکسوف سنة واختار فی الاسرار
وجوبها﴾ عینی صلاة کسوفك سنت اولمسنه قائل اولدی وصاحب اسرار
وجوبنی اختیار ایلدی {اذا رأیتم شیئا من هذه الایات فافزعوا الی الصلاة} حدیث
شریفنه بناءً ﴿وصلاة الخسوف حسنة وکذا البقیة﴾ وصلات خسوف
وباقیلری مثلا صلات ریح بدعت حسنه‌در ﴿وفی الفتح واختلف فی استنان
صلاة الاستسقاء فلذا اخروالله تعالی اعلم﴾ فتحده ذکر اولندیکنه جناعله
استسقا نمازینك سنت اولمسنده اختلاف اولندی بناءً علیه تأخیر اولندی
اما اصل نماز اتفاقا سنتدر استسقانك کسوفك عقبنده ذکری هربرلرینك
علی وجه الحضور والاجتماع ادا اولندیغی ایچون استسقا هرنقدر منفرد قیلنور
ایسه ده الله عظیم الشان حقیقت حاله زیاده عالمدر

﴿(باب الاستسقاء)﴾

استسقا لغتده غیریدن ایچه‌جك صو طلب اتمك معناسنه‌در وشرعده قحط وقتلق محلده
الله ذوالجلال حضرتلرندن علی وجه المخصوص یغمور طلب اتمك معناسنه‌در علامه حموی

دیرکه شاعرك اشبو استسقایه متعلق قولی بکا عجب ویرر (نظم) خرجوا لیستسقوا فقلت
لهم قفوا ❊ دمعی ینوب لکم عن الانواء ❊ قالوا صدقت ففی دموعك مقنع ❊ لکنها
ممزوجة بدماء ❊ انواء یغمورلر معناسنه واشبو استسقا شول برمحلده مشروعدرکه
اهالیسی کندودن شرب ایدوب ودواب ومواشیلرینی سقی ایده‌جك اودیه
وانهاری اولمیه ویا اولورسه‌ده کفایت اتمیه کفایت ایدرسه استسقایه
خروج اولنمز حموی عن البرجندی ﴿(هو دعاء واستغفار)﴾ یعنی اشبو استسقا
دعا واستغفاردر که امام اللرینی رفع ایده‌رك مستقبلا الی القبلة ایاق اوزره دعا
ایدر وناس قاعدین اوله‌رق متوجهین الی القبلة دعاسنه آمین دیرلر اثرده واقع اولان
دعا بودر اللهم اسقنا غیثا مغیثا هنیئا مریئا مریعا غدقا عاجلا غیر رائث مجللا
سحا طبقا دائما سرا وجهرا بونك امثالی دعالر ایله امام دعا ایدر غیث یغمور معناسنه
مغیث میمك ضمیله خلقی غیثلندیروب یغموره قاندرمق معناسنه هنیئا کندوده
ضرر اولمامق درمریئا همزه ایله محمود العاقبة وسمین الحیوانات درمریع میمك
ضمیله ورانك سکونیله وباء موحده‌نك کسریله ربیعدندر طبقا یعنی مطری
ارض وبلاده مطابق دیمك غدقا ذالك فتحیله کثیر الماء والخیر وعند البعض قطراتی
کبیر یغمور معناسنه غیر رائث غیر مبطئ دیمك مجلل شول برسحابکه وجه
ارضك جمله‌سنه عام اوله سحا سائلا من فوق معناسنه انس بن مالك
رضی الله تعالی عنهدن روایت اولنورکه مسجد نبویه جمعه کوننده دار القضا
جانبنده اولان قپودن بر رجل داخل اولوب حالبوکه رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم خطبه بیوررلر ایدی مزبور رجل رسول الله صلی الله تعالی علیه
وسلمه توجه ایدوب دیدیکه یا رسول الله ماشیه‌لر ودوه‌لر هلاك اولدی ویوللر
منقطع اولدی حق جل وعلا حضرتلرندن رجا ونیاز بیورکه بزلره یغمور
عنایت ایده راوی بیوردلرکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم مبارك اللرینی
رفع ایدوب سعادتله اللهم اغثنا اللهم اغثنا بیوردیلر انس رضی الله
تعالی عنه بن ذات بیچونه قسم ایده‌رمکه جانب سماده بربلوط پارچه‌سی کوردك
وبزمله مدینهٔ منوره‌ده اولان سلع نام جبل ده برحائل یوغیدی همان جبل
مزبورك وراسندن قلقان رسمنده برسحاب ظاهر اولوب وسط سماده منتشر
اولدقده بریغمور یاغدیکه برهفته کونش کورمدی بعده ینه اول قپودن
ایکنجی جمعه‌ده برکسه دخول ایدوب ینه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
خطبه‌ده ایکن قائما کندولرینه توجه ایدوب ای حق جل شانه حضرتلرینك
حق پیغمبری ماللر هلاك وسبیللر منقطع اولدی اول مجیب الدعوات
وقاضی الحاجاته بیورکه یغموری بزدن امساك ایده ینه یدان کریمتانی درکاه

اجابت پناهی یه‌رفع بیوروب { اللهم حوالینا ولاعلینا اللهم علی الآکام والضراب وبطون الاودیة ومنابت الشجر } بیوردقده سحاب قلع اولنوب کونش ظاهر ونمایان اولدی آکام آکه‌نك جمیدر استغفارك دعا اوزره عطفی خاصك عام اوزره عطفی قبیلندندر زیرا استغفار مغفرته خاص دعادر (تمه) مصابیح شریفده مرسومدر که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم دست میمنت پیوستلرینی دعای استسقاده‌کی رفعی کبی بر دعاسنده رفع ایتمز ایدی حتی استسقاده بردرجه رفع ایدر ایدیکه اکر ثوب مبارکی اولمسه ابط میمنت ربطلرینك بیاضی کورینور ایدی ❊ فانه السبب لارسال الامطار (بلاجماعة) مسنونة بل هی جائزة (و) بلا (خطبة) ❊ زیرا استغفار یغمورك نزولنه سببدر نته‌کم (استغفروا ربکم انه کان غفارا یرسل السماء علیکم مدرارا) نظم مجیدنده ارسال مطر استغفار اوزره ترتب ایتدی وجماعت مسنونه وخطبه سز نمازایله دعا واستغفار در اولی اولان وصلاة بلاجماعة دیمك ایدی بلکه نفس صلات جائزه در کراهت جماعتده در انس بن مالك رضی الله تعالی عنهدن مروی حدیث شریفله خطبه ثابت اولمز رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمدن سؤال خطبه ده اولدیغندن خطبه مقدم اولمش اولور ❊ و قالاتفعل کالعید وهل یکبرللزوائد خلاف ❊ اما مین بیرام نمازی کبی نمازدن صکره خطبه اولور دیدیلر تکبیر زوائدك اولمسنده اختلاف واقع اولدی امام محمددن ثبوتی مرویدر ❊ (و) بلا (قلب رداء) خلافا لمحمد (و) بلا حضور ذمی) وان کان الراجح ان دعاء الکافر قد یستجاب استدراجا واما قوله تعالی ومادعاء الکافرین الافی ضلال فی الاخرة شروح مجمع ❊ دخی امام اعظمه کوره قلب ردا اولنمسزین درسا ئر دعالرده اولمدیغی کبی امام محمد ایچوندر اختلاف یعنی تقلیب ایدر دیدی مربع ایسه اسفلنی اعلا سند ومدور ایسه جبه کبی صاغنی صول قیلر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمدن بو رسم اوزره مرویدر ❊ نهر ❊ دخی ذمینك حضوری اولنمسزین زیرا اعدا ایله تقرب اولنمز واستسقا استنزال رحتدر بونلره ایسه انجق لعنت نازله اولور راجح اولان هرنقدر کافرلرك دعالرینك بعضا استدراجا مستجاب اولمسی ایسه‌ده باخصوص مظلوم اولورسه اما وما دعاء الکافرین الافی ضلال اخرتده‌در زیرا آیت کریمه‌نك ماقبلی { وقال الذین فی النار لخزنة جهنم ادعوا ربکم یخفف عنا یوما من العذاب قالوا اولم تك تأتیکم رسلکم بالبینات قالوا بلی قالوا فادعوا ومادعاء الکافرین الافی ضلال } در مجمع شرحلرنده بو بیجه مذکوردر ❊ ❊ (وان صلوا فرادی جاز) فهی مشروعة للمنفرد وقول التحفة وغیرها ظاهر

الروایة لاصلاة ای بجماعة ❊ استسقاده ناس یالکز اوله‌رق نماز قیلرلر ایسه جائز اولور منفردده مشروعدر ❊ تحفه‌نك وغیرینك ظاهر روایتده نماز یوقدر قوللری جماعتله یوقدر دیمك ❊ (ویخرجون ثلثة ایام) لانه لم ینقل اکثر منها (متتابعات) ویستحب للامام ان یأمرهم بصیام ثلاثة ایام قبل الخروج وبالتوبة ثم یخرج بهم فی الرابع (مشاة فی ثیاب غسیلة اومرقعة متذللین متواضعین خاشعین لله ناکسی رؤسهم ❊ ناس اوچ کون متوالیا آیاقلریله یوریه‌رك اسکی غسل اولنمش ویا یامه اورلمش ثیاب ایله الله جلیل حضرتلرینه خشوع وتواضع وتذلل ایله باشلرینی اشاغی ایده‌رك خروج ایدرلر اوچ کوندن زیاده خروج روایت اولنمدی وعذر بیاننده وضع اولنان مدت بودر وامامه کوره مستحب اولان قبل الخروج اوچ کون صوم وتوبه ایله قومه امر ایتمکدر صوم اعظم عبادتدن اولوب وکندوایله قلب رقت بولدیغندن وتوبه‌نك شرطندن در مظالمی رد ایتمك بعده دردنجی کونده امام ناسی اخراج ایدر کندولر باشلرینه خروج ایتسه‌لرده اولور تواضع حق سبحانه وتعالی حضرتلرندن کلان هرنسنه‌یه تسلیم وراضی اولوب حکم وتقدیرینه اعتراضی ترك ایتمکدر بعضیلر خلقه ملایمت وملاینتدر دیدیلر وعند البعض صغیر وکبیر وضیع وشریف هرکیم اولورسه اندن حقی قبول ایتمکدر ابایزید بسطامی قدس سره حضرتلری بیوردیلرکه برکسه که مخلوقاتده کندودن شرلو کسه وار ظن ایتسه اول کسه متکبردر وبعضیلر بیوردیلرکه مطافده برکسه‌یی کوردمکه قدامنده برازخد متکار کندو ایچون ناسی طوافدن منع ایدرلر برمدتدنصکره کوردمکه بغدادده برجسراوزره سؤال ایدر تعجب ایتدم اول کسه دیدیکه ناسك کندوده تواضع ایتدیکی محلده بن کبر ایتدم حق سبحانه وتعالی حضرتلری بنی ناسك کندوده مرتفع اوله جغی موضعده ذله مبتلا قیلدی وبعضیلر شرف تواضعده عزت تقواده حریت قناعتده در دیدیلر خشوع اعضاده وخضوع قلبده اولور ❊ ❊ (ویقدمون الصدقة فی کل یوم قبل خروجهم ویجددون التوبة ویستغفرون للمسلمین ویستسقون بالضعفة والشیوخ) والعجائز والصبیان ویبعدون الاطفال عن امهاتهم ❊ وهر یوم خروجلرندن مقدم برمقدار صدقه تقدیم ایدوب وتجدید توبه وعن ظهر الغیب مسلمین ایچون استغفار ایدرلر زیرا غائبانه دعا اجابته جدیر اولور وغفران اولنملریله رحمته شایان اولورلر وضعفا وشیوخ وعجائز وصبیانله استشفاع واستمداد ایده‌رك استسقا ایدرلر یعنی یارب بونلره اکر اما وبونلر حرمتنه بزلری اسقا ایله خبرده وارددرکه

{هل ترزقون وتنصرون الا بضعفائكم} شيوخدن مرادسنأ كبير در زيرا بونلر
معصيت يوندن اقل وشهوت يوندن ابعدلر در آخرته قدوملری قريب اولديغی
ايچون واطفالی امهاتلرندن تبعيد ايدرلركه حتی بكا ايده لرده سلطان رحمت
چوشه كلوب نائرهٔ غضب منطفی اوله ﴿ ويستحب اخراج الدواب والاولی خروج
الامام معهم وان خرجوا باذنه او بغير اذنه جاز ﴾ استسقاده اخراج دواب مستحب
قيلندی زيرا سقيا انلرك حرمتنه اولور ☼ روايت اولنوركه حضرت سليمان
عليه السلام ناسی استسقايه اخراج ايلدكده كورديكه برقرنجه بعض قائمه سنی
سما جانبنه رفع ايدر بيورديلركه رجوع ايديكز تحقيق اشبو نمله ايچون دعاكزه
اجابت اولندی اولی اولان امامك كندولرايله برابر خروجيدر اما ناس
امامك اذنيله واذنسز خروج ايدرلرسه جائزدر ☼ ﴿(ويجتمعون فی المسجد
بمكة وبيت المقدس) ولم يذكر المدينة كانه لضيقه وان دام المطر حتی اضر
فلا بأس بالدعاء بحبسه وصرفه حيث ينفع وان سقوا قبل خروجهم ندب ان يخرجو
شكرا لله تعالی ﴾ مكهٔ مكرمه ده وقدس شريفده مسجده مجتمع اولورلر مدينهٔ
منوره نك ذكر اولنمديغی ظن ايدرمكه ضيقنه بنادر مطر دائمی اولوب
كثرتندن مضرت حاصل اولسه حبسله وكندوبه نفع ويرر محله صرفيله دعاده
بأس يوقدر مطلقا حبسيله دعا سوء ادبدر (فائده) يغمور ياغاركن دعا
مستجبدر ☼ رسول الله صلی الله تعالی عليه وسلم {اطلبوا استجابة الدعاء
عند ثلاثة التقاء الجيوش واقامة الصلاة ونزول الغيث} بيورمشدر روايت
اولنوركه يغمورده رسول الله صلی الله تعالی عليه وسلم طشره خروج بيوررلر
ايدی حتی يغمور جسد مباركنه اصابت ايدر ايدی ويغموردن واديلرده سيلان
ما واقع اولدقده اصحاب كرين رضوان الله تعالی عليهم اجمعين حضراتنه
امر بيورررلر ايديكه بعله اشبو الله عظيم الشانك طهور تسميه بيورديغی شيئه
خروج ايديكز واول صودن تطهر ايدوب حمد وثنا ايدر ايدی واهل خصب
ورخا ايچون قحط وغلا محلنده بولنان اهالی يه دعا مستحبدر رعد استماع ايدن
كمسه يه سبحان من يسبح الرعد بحمده والملائكة من خيفته ديمك مستحبدر
وكندولری عافيتده اولور ورسول الله صلی الله تعالی عليه وسلم رعد وصواعق
استماع ايتدكده {اللهم لا تقتلنا بغضبك ولا تهلكنا بعذابك وعافنا قبل ذلك}
بيوررلر ايدی ☼سراج انتهی☼ استسقايه خروج مراد اولنوب لكن خروجلرندن
اقدم سقی اولنسه لر تشكرا ينه خروج مندوبدر ☼

(باب)

﴿(باب صلاة الخوف)﴾

﴿من اضافة الشیء لشرطه ﴾ اشبو باب خوف وقتنده اولان نمازك احكامی
واحوالی بياننده در ماقبلنه مناسبتی هر برلرينك فرع حالنده بولنملريدر
برشيئك شرطنه اضافتی قبيلندندر رسول الله صلی الله تعالی عليه
وسلمك زمان سعادتلرندن صكره ادا اولنديغنه بناء اضافة الشیء الی سببه
دينلر اصل مشروعيتنه نظرا ديديلر ﴿(هی جائزة بعده عليه الصلوة
والسلام عندهما) ای عند ابی حنيفة ومحمد رحمهما الله
تعالی خلافا للثانی (بشرط حضور عدو) يقينا فلو صلوا علی ظنه فبان خلافه
اعادوا (او سبع) او حية عظيمة ونحوها وحان خروج الوقت كما فی مجمع الانهر
ولم اره لغيره فليحفظ قلت ثم رأيت فی شرح البخاری للعينی انه ليس بشرط
الا عند البعض حال التحام الحرب﴾ اشبو صلوة خوف رسول الله صلی الله تعالی
عليه وسلمدن صكره عدوك ويا يرتجی حيوانانك ويا حيهٔ عظيمه نك يقينا
حضوری ووقتك خروجنك قربی شرطيله امامين نزدلرنده جائزدر امام ثانيكه
امام ابی يوسف ايچون خلاف واردر امامين وقت سعادتدن صكره اصحاب كرين
رضوان الله تعالی عليهم اجمعينك صلاة خوفی ادالرينه ذاهب اولديلر امام ثانی
{فاذا كنت فيهم فاقمت لهم الصلاة} آية كريمه سنه نظرا زمن سعادته قصر
بيورديلر عدوك حضورندن مقدم ويا ظنيله صلاة خوفی ادا ايدوب بعده
خلافی ظاهر اولسه نمازی اعاده ايدرلر مضمون سابق تنكم مجمع الانهرده
مرسومدر شارح مز بور مفادی بن مجمعك غيريده كورمدم ديرينه دركه
بعده عينينك بخاری شرحنده كوردمكه خروج وقتا نجق حربك قيزمی قتنده
عند البعض شرطدر ﴿(فيجعل الامام طائفة بازاء العدو) ارهابا له (ويصلی
باخری ركعة فی الثنائی) ومنه الجمعة والعيد (وركعتين فی غيره) لزوما (وذهبت
اليه وجاءت الاخری فصلی بهم مابقی وسلم وحده وذهبت اليه) ندبا (وجاءت
الطائفة الاولی واتموا صلاتهم بلا قراءة) لانهم لاحقون (وسلموا)﴾ اشبو صلاة
خوف حقنده روايات كثيره وارده اولمشدر ورسول الله صلی الله تعالی
عليه وسلم يكرمی درت كره ادا بيورمشدر لكن ظاهر قرآندن فهمه اقرب
واولی اولان اشبو متنده ذكر اولناندر يعنی امام قومدن بر طائفه يی عدويی
ارهاب ايچون ازاسنه وضع ايدر طائفهٔ اخرايه ثنائی ده بر وغيريسنده ايكی ركعت
لازم اولهرق قيلديرر جمعه وعيد وصلاة مسافر ثنائی نوعندندر مغرب

غيريده مندرجدر لزوما قيدندن فهم اولنان مثلا ايكى ركعت ادا اولنه جق محلده برادا اولنسه نماز فساده كيدر و اشبو نمازى قيلان طائفه ثانيده امام سجدهٔ ثانيه دن باشنى رفع ايتدكدنصكره غيرثنائيده تشهد اولدن وثالثه يه قائم اولدقده عدو جانبنه كيدوب طائفهٔ اخرى كلوب امام انلره باقى قلان نمازى قيلديروب وبالكز امام سلام ويرر واشبو طائفه مندوب اوله رق عدوجانبنه كيدر اما مكانلرنده نمازلرينى اتمام ايتسهلرده صحيح اولور وطائفهٔ اولى كلوب لاحق اولدقلرندن بلا قراءة نمازى اتمام ايدرلر وسلام ويررلر كليوب مكانلرنده اتمام ايتسه لرده اولور طائفهٔ ذاهبه ازاء عدوده واقف اوله رق ﴿ (ثم جاءت الطائفة الاخرى و اتموا صلاتهم بقراءة) لانهم مسبوقون وهذا ان تنازعوا فى الصلاة خلف واحد والا فالافضل ان يصلى بكل طائفة امام ﴾ بعده طائفهٔ اخرى كلوب مسبوق اولدقلرندن نمازلرينى قرائله اتمام ايدرلر لكن اشبو صورت مشروحه قوم برامامك ارقهسنده قيلمقده تنازع ايتدكلرينه نظرادر يوخسه افضل اولان هرطائفه يه مستقل برامام قيلدر مقدر ﴿ (وان اشتد خوفهم وعجزوا عن النزول (صلوا ركبانا فرادى) الا اذا كان رديفا للامام فيصح الاقتداء (بالايماء الى جهة قدرتهم) للضرورة ﴾ خوفلرى مشتد اولوب دابه لرندن نزوله مقتدر اولمهسەلر ضرورتدن ناشى قادر اولدقلرى جهته ايما ايله راكب وفريد اوله رق قيلرلر فرادى غيرقياس اوزره فريدك جمعيدر حال متداخله وياصترادفه اوله رق منصوبدرلكن امامه رديف يعنى برابر برحيوان اوزرنده اولورسه اقتدا صحيح اولور ﴿ (وفسدت بمشى) لغيراصطفاف وسبق حدث (وركوب) مطلقا (وقتال كثير) لابقليل كرمية سهم ﴾ ازاء عدوده اصطفاف وسبق حدث ايچون اولميه رق اياب وذهابده طائفه نك هربرلرى ايچون مشى وركوبله وقتال كثير ايله نمازلرى فساده كيدر رمى سهم كبى قتال قليل ايله فساده كتمز لكن رمى سهمك عمل قليل اولديغى ايوجه مسلم دكل ﴿ (والسابح فى البحر ان امكنه ان يرسل اعضاءه ساعة صلى بالايماء والالا) تصح كصلاة الماشى والسائف وهو يضرب بالسيف ﴾ درياده يوزن كمسه يه اعضالرينى برساعت ارسال كندويه ممكن اولورسه ايما ايله قيلريوقسه ايما ايله نمازى صحيح اولمز ماشينك وسيفله ضاربك نمازلرى صحيح اولمديغى كبى ﴿ فروع الراكب ان كان مطلوبا تصح صلوته وان كان طالبا لالعدم خوفه ﴾ راكب مطلوب اولورسه نمازى صحيح اولور حقيقة سير دابه نك فعلى اولوب راكبه اضافتى كندونك تسييرينه بناءً اولديغندن معنويدر عذر اولدقده كندويه اضافت منقطع اولور واكر طالب اولورسه نمازى صحيح اولمز خوفى اولمديغندن مشى كندونك فعلى اولوب نمازه منافى اولديغيچون ﴿ شرعوا

ثم ذهب العدو لم يجز انحرافهم وبعكسه جاز ﴾ قوم صلاة خوفه شروع ايتسهلر بعده عدو زائل اولسه قبله دن انحرافلرى جائز اولمز سبب رخصت منعدم اولديغندن عكسنده جائز اولور ضرورته بناءً ❊ ابو السعود ﴿ لاتشرع صلاة الخوف للعاصى فى سفره كما فى الظهيرية وعليه فلا تصح من البغاة ﴾ سفرنده عاصى ايچون صلاة خوف مشروع اولمز زيرا عاصى عدو اللهدر بو ايسه عدوك حضورى وقتنده عدوك غيرى ايچون مشروعدر بوكا كوره پادشاهه اطاعتدن خروج ايدن باغيلر ايچون صلاة خوف صحيح اولمدى ﴿ صح انه عليه الصلاة والسلام صلاها فى اربع ذات الرقاع وبطن نخل وعسفان وذى قرد ﴾ روايت صحيحه اوزره رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم اشبو صلاة خوف مشروحه يى درت غزاده ذات الرقاع وبطن نخل وعسفان وذى قرد نام غزالرده ادا بيورديلر غزوهٔ ذات الرقاع هجرتك يكرمى يدنجى ماه محرم الحرامك باشنده خندق غزاسندن مقدم واقع اولدى بطن نخل برموضع اسميدر عسفان عثمان وزننده ذى قرد قافك ورانك فتحلريله داللهدر وجه تسميه وتفصيللرى كتب سيرده مسطوردر ماسبقده مرور ايدن رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك يكرمى درت دفعه صلوة خوفى ادا بيورمسى اشبو درت غزاده ادا بيورديغنه منافى دكلدر ممكنكه يكرمىسيده غزواتك غيريده واقع اوله وياخود هربرغزاده تكرر ايده

﴿ (باب صلاة الجنازة) ﴾

اشبو بابك ما قبلنه مناسبتى خوفله قتالك موته مفضى اولمسيدر اشبو مناسبت مناسبت خاصهدر اشبو خوفله جنازه نمازلرينك ما قبلنه مناسبتلرى من وجه نماز اولوب مطلق اولمامقلريدر هربرلرى برعارضك تعلقيله در شوقدر واركه جنازه نمازى برعارض سببيله تعلق ايلمدى كه اول عارض دار تكليفده حيه الك صكره عارض اولاندر بنا برين جمله سندن تأخير اولندى ﴿ من اضافة الشئ لسببه وهى بالفتح الميت و بالكسر السرير وقيل لغتان ﴾ صلاتك جنازه يه اضافتى برشيئك سببنه اضافتى قبيلندندر يعنى سبب فتحله اولان جنازه كه ميتدر فتحله ميته و كسر ايله سريره اطلاق اولنور وعند البعض كسر وفتح هربرلرى ميته لغتدر ﴿ والموت صفة وجودية خلقت ضد الحياة وقيل عدمية ﴾ موت صفت وجوديه در

حیاته ضد اوله رق خلق اولندی اشبو مضمونه {الذی خلق الموت والحیوة}
آیت کریمه سی دلالت ایدر بینلرنده تقابل تضاد واردر وبر برلرینه
غایت خلافده اولان امر وجودیلردر ایکیسی بردن برشیده جمع اولمازلر
رفعلری ممکندر بعضیلر صفت عدمیه در دیدیلر حیدن مواد حیاتی قطع ایتدیکی
ایچون بوکا کوره بینلرنده تقابل العدم والملکه اولور ❊ (یوجه المحتضر)
وعلامته استرخاء قدمیه واعوجاج منخره وانخساف صدغیه (القبلة)
علی یمینه هو السنة ❊ محتضر که موتی قریب اولان کمسه سنت اوله رق
قبله یه صاغ طرفی اوزره توجیه اولنور وجه تسمیه وفاتك ویا ملك الموتك
حضوریدر احتضارك علامتی ایاقلرینك سست وسلپوك وکوشکبی
مجال اولوب ویوزینك اوجونك اعوجاجی وبنا قلرینك انخسافیکه
ایچرو کیرمسی در وسعادت علامتندر جبیننك درلمسی وکوزلرینك یشارمسی
وعلامت شقاوتدر العیاذ بالله تعالی اوردلری واغزی کوپکلنوب وذبح اولنان
حیوان کبی خورلیوب ولونی متغیر اولوب کول کبی کجمك منخر میمك
وخانك قجحلری وکسرلری وضملریله ومجلس وزننده ده جائزدر ❊ (وجاز
الاستلقاء) علی ظهره (وقدماه الیها) وهو المعتاد فی زماننا (و) لکن
(یرفع رأسه قلیلا) للیتوجه للقبلة (وقیل یوضع کما تیسر علی الاصح)
کما صححه فی المبتغی (وان شق علیه ترك علی حاله) والمرجوم لا یوجه معراج ❊
ایاقلری قبله یه متوجه اوله رق ارقه سی اوزره محتضرك استلقاسیده
جائزدر لکن قبله یه توجه ایتسون ایچون ازه جق باشی رفع اولنورکه
یوزی قبله یه کلدده سمایه اولمیه فی زماننا معتاد اولانده بودز بعضیلر قول اصح
اوزره نه کیفیتله متیسر اولورسه یمنة ویسرة واستلقاء وضع اولنور
دیدیلر لکن قبله یه استقبال ادنصکره تتکم مبتغی نام کتابده اشبو قولی تصحیح
ایلدی توجهده مشقت اولورسه حالی اوزره ترك اولنور رجم اولنان
زجراله قبله یه توجیه اولنمز ❊ معراج ❊ (ویلقن) ندبا وقیل وجوبا
(بذکر الشهادتین) لان الاولی لا تقبل بدون الثانیة (عنده) قبل الغرغرة
واختلف فی قبول توبة الیأس والمختار قبول توبته لا ایمانه والفرق
فی البزازیة وغیرها (من غیر امره بها) لئلا یضجر واذا قالها مرة کفاه
ولا یکرر علیه مالم یتکلم لیکون اخر کلامه لا اله الا الله ویندب قراءة یس والرعد ❊
کلمتین شهادتین ذکرایله امر ایتمکسزین غرغرهدن مقدم محتضرك یاننده مندوب اوله رق
وعند البعض واجب اوله رق تلقین ایدر آخر کلامی لا اله الا الله اولمق ایچون زیرا حدیث
شریف صحیحده وارددرکه {من کان اخر کلامه لا اله الا الله دخل الجنة} یعنی شول برکسه که

اخر کلامی {لا اله الا الله} کلمه سی اوله مع السابقین جنته داخل اولور مع
السابقین ایله تقیید هر بر مؤمنك عند الموت اشبو کلمهٔ طیبه یی تکلم ایتمسه بیله
جنته داخل اولدیغنه مبنیدر شهادة اولی ثانیه سز مقبول اولمدیغندن
ایکیسنك بردن ذکری لازم اولدی یأس حالیکه روحك حلقومه بالغ اولوب
جوارحك افعالدن وقلبك اذکاردن عاجز اولوبده امیدك انقطاعی عندده توبه نك
قبولنده بین العلما اختلاف واقع اولدی مختار اولان توبه سنك قبولیدر ایمانك
عدم قبولیدر فرقلری بزازیه وغیریلرده مسطوردرکه زیرا کافر اجنبیدر ❊ الله
ذوالجلال حضرتلرینه عارف دکلدر بلکه ایمانا وعرفانا مبتدیدر فاسق عارفدر
حالی بقادر بقا ایسه اسهلدر سکرات موت حالتی دیکر حاله بکزه میوب پك
اضطراب وتنك دل زمانی اولدیغندن شهادتینی کندویه امر ایتمکسزین
تلقین ایتملی بردفعه دیدکدنصکره بردخی تکرار لازم دکل مادام دنیا کلامی
تکلم ایتمدکجه اکر تکلم ایدرسه تکرار اولنور اخر کلامی {لا اله الا الله}
کلمه سی اولمق ایچون عبد الله بن مبارکك وقت وفاتلرنده کندولرینه
اشبو کلمهٔ طیبه چوق ذکر وتلقین اولندقده بیوردیلرکه بن برکره اشبو کلمهٔ توحیدی
دیدکدنصکره انك اوزرینه بن مادام دیکر کلام تفوه ایتمدکجه بیوردیلر وسورهٔ
یس ورعد تلاوتی دخی مندوبدر ❊ (ولا یلقن بعد تلحیده) وان فعل لا ینهی
عنه وفی الجوهرة انه مشروع عند اهل السنة ویکفی قوله یا فلان یا ابن فلان
اذکر ما کنت علیه وقل رضیت بالله ربا وبالاسلام دینا وبمحمد نبینا قیل
یا رسول الله فان لم یعرف اسمه قال ینسب الی آدم وحواء ❊ مزاره وضع
اولندقدنصکره تلقین ایله امر اولنماز وتلقین ایدن کمسه اندن نهی اولنماز
بعد الموت تلقینده بین العلما اختلاف واقع اولمشدر رسول الله صلی الله تعالی علیه
وسلمك {لقنوا موتاکم شهادة ان لا اله الا الله} قول شریفنك ظاهرینه نظرا بعض
علما اولمسینه قائللردر وبعضیلر عدمینه قائللردر وظاهر روایت بودر حدیث شریفده
اولان موتاکمدن مراد موته قریب اولان اراده اولدیغندن ❊ زیلعی انتهی ❊ جوهرهده
مذکوردرکه اهل سنت قتنده تلقین مشروعدر زیرا الله جلیل قبرده میتی احیا
بیوردلر ومزید وتجنیس نام کتابلرده بعد الموت تلقینی بعض مشایخلریمز
اشلدی دیو مسطور وتلقین ایدن کمسه نك یا فلان پدرلرینك اسمی معلوم ایسه
یا ابن فلان دیو اسم علمیسیله ونامعلوم ایسه ابن عبد الله کندونك اوزرینه
اولدیغك الله ذوالجلال ورسولنه ایمان وایقان حالتنی تذکر ایله وملکین
محترمینه انکاء جواب ویرقولی کفایت ایدر دخی سن بن الله عظیم الشانك
رب واسلامك دین وحضرت محمد علیه الصلاة والسلامك نبی اولمرینه

راضی اولدم دی رسول اکرم ونبی افخم صلی الله تعالی علیه وسلمدن سؤال
اولندیکده میتك اسمی معلوم اولمزسه مذکر اولسون ویامؤنث اولسون
نه دیلم جواب بیوردیلرکه حوایه نسبت اولنور ابن حوا ویابنت حوادیه رك
﴿ ومن لایسئل ینبغی ان لایلقن والاصح ان الانبیاء لایسئلون ولا اطفال
المؤمنین وتوقف الامام فی اطفال المشرکین وقیل هم خدم اهل الجنة
ویکره تمنی الموت وتمامه فی النهر وسیجئ فی الحظر ﴾ پیغمبران علیهم الصلاة والسلام
وشهدا ومرابطین ومطعون وجمعه کوننده ویاکیجه سنده وفات
ایدن وهر کیجه سورهٔ ملك تلاوت ایدن ذوات امثالی کندولرندن مزار
پرانورلرنده سؤال اولنمیان کسه لره لایق ومستحب اولان تلقین اولنمقدر
اکثر متقدمین عندنده اشبو سؤال بو امته خاص دکلدر بعضیلر خاصهٔ امت
محمددر دیدیلر بزازیه ده سؤال میتك مستقر اولدیغی محلده اولور
دیو مسطوردر بوکاکوره برمیتی برنجی حیوان اکل ایلسه سؤال
اول حیوانك بطننده اولور وبرمحله وضع ایچون تابوته وضع اولنسه مادام دفن
اولنمدقجه سؤال اولنماز اصح اولان انبیا علیهم الصلاة والسلام واطفال
مؤمنین سؤال اولنمزلر لکن شرنبلالیده نوع بنی آدمدن هربرذی روح حتی
اطفال قبرده اجماع اهل سنتله سؤال اولنورلر دیو مرسومدر لکن ملك
تلقین ایدر اولا من ربك دیر بعده ربم الله دی دیر بعده مادینك دیو دیندن سؤال ایدر
صکره دینم اسلام دی دیو تلقین جواب ایدر بعده من نبیك دیر نه کند و به
قل نبیی محمد صلی الله تعالی علیه وسلم دیو تلقین ایدر بعضیلر الله ذوالجلال
الهام ایدر دیدیلر حضرت عیسی علیه الصلاة والسلامه مهدده اولدیغی
کبی لکن شرنبلالینك اشبو اجماع روایتی شارح مرحومك والاصح
قولنه منافیدر حق اولان ایکیسیده قوادر نته کم مواهب اللدنیه ده مصرحدر
بوندنصکره سؤال بردفعه در بعضیلر اوچ وبعضیلر یدی کون تکرر ایدر دیدیلر
بعضیلر کفاره تعذیب ایچون قرق کون اولور دیدیلر وشخصنه کوره شدة
وتخفیفا سؤال مختلف اولور امام اعظم رحمه الله تعالی ورضی عنه اطفال
مشرکینك سؤاللری حقنده توقف بیوردیلر لکن توقف سؤاللری حقنده دکلدر
بلکه جنته دخوللری حقنده در وقیل هم خدم اهل الجنة قوللری دخی
بونی افاده ایدر اعرافده ویانارده اولملرنده ده قول واردر عند البعض نار کندولری
ایچون رفع اولنوب ودخولیله امر اولنورلر اگر کندولری امره امتثال ایله
بالرضا دخول ایدرلرسه نار کندولرینه برد اولور یوقسه کرها ادخال اولنور
بعضیلر اطفال مشرکین اهل جنته خادملردر دیدیلر وموتی تمنی تحریما مکروهدر

اگر کندویه نازل اولان ضیق معاش ویاظالم ویاعدو ویامرض استیلاسی
مثللو ضررلردن ناشی اولورسه یوق امور دینیه ده تقصیراتندن اوتوری اولورسه
جائزدر واشبو بحثك تمامی نهرده در قریبا کراهیت واستحسان بابنده کلور
نهرده ذکر اولنان بودرکه البته تمنی ایده جك اولورسه اللهم احینی مادامت
الحیاة خیرالی وتوفنی اذا کانت الوفاة خیرالی دیه تمنینك کراهتی
انکله الله جلیلك قضاسندن فرار ایتمش اولور مطلوب ایسه قضایه
رضادر حیاة طاعت ایدیجی یه خیردر حسنا تینك ازدیادی ایچون
عاصی یه خیرلودر تائب ومستغفر اولوب مولای متعاله رجوعی احتماللندن
﴿ وما ظهر منه من کلمات کفریة یغتفر فی حقه ویعامل
معاملة موتی المسلمین) حملا علی انه فی حال زوال عقله ولذا اختار
بعضهم زوال عقله قبل موته ذکره الکمال ﴾ محتضردن ظاهر
اولان کلمات کفریه حقنده ستر اولنور کفریله حکم اولنماز وکندویه
مسلمین موتی سی معامله سی اولنور ظاهرا عقلنك زوالی حالنه حمل اولنور
باطن حالی الله عظیم الشانه موکولدر بنابرین علما وفاتندن اقدم
عقلنك زوالنی اختیار ایلدیلر کندودن کلمهٔ کفرك وقوعی خوفندن
بوکاکوره کفریله حکم اولنماز بعضیلر موت حالنده عقلك قیامنی اختیار
ایلدیلر ❊ بحر ❊ کمال بوبلجه ذکر ایلدی ﴿ (واذا مات تشد لحیاه وتغمض عیناه)
تحسیناله ویقول مغمضه بسم الله وعلی ملة رسول الله اللهم یسر علیه امره
وسهل علیه مابعده واسعده بلقائك واجعل ماخرج الیه خیرا مما خرج
عنه ثم تمد اعضاءه ﴾ لحیاه لامك فتحیله لحیك تثنیه سیدر چکه کمکینه دینورکه
صقال بتان یردر یعنی الی رحمة الله تعالی وفات ایتدکده چکه سی
بغلنوب وکوزلری یومدریلور کندوینی تحسین ایچون زیرا حالی اوزره
ترك اولنلدقده کریه المنظر اولوب جوفنه هوام حشرات وعند الغسل
صو دخولندن امین اولنماز وسلفدن متوارث اولان دخی بودر وتغمیض عین ایدن
کمسنه { بسم الله وعلی ملة رسول الله } دیر یعنی الله عظیم الشانك اسم شریفنه
مستصحب اولدیغك حالده ویااسم شریفیله تبرك ایدیجی اولدیغم حالده دیمك
وعلی ملة رسول اللهك معناسی روحك رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك ملت
مستقیمه سی اوزره خروج ایتسون دیمکدر اخبار بمعنی انشادر اللهم یسر علیه امره
یعنی یارب کندونك اوزرینه تجهیز وتکفین امرینی تیسیر ایله ومابعدنده اولان سؤال
واهوالی تسهیل ایدوب ولقاء شریفکله کندوینی اسعاد ایله وکندویه خروج
ایلدیکی قبری کندودن خروج ایتدیکی دنیادن خیرلو ایله یعنی توسیع مع النور ایله

روضة من رياض الجنة ايله بعده ميتك اعضالرى مداولنور ❊ ويوضع على بطنه سيف اوحديد لئلا ينتفخ ويحضر عنده الطيب ويخرج من عنده الحائض والنفساء والجنب ويعلم به جيرانه واقرباؤه ويسرع فى جهازه ❊ ميتك بطننه سيف وياحديد ويامرأت وضع اولنور منتفخ اولمسون ايچون وميتك عندندن حائض ونفسا وجنب اخراج اولنور زيرا مزبورلرك اولديغى بيته ملائكه دخول ايتمز واقربالرينه وقوكشولرينه اعلام اولنور جماعتك ومستغفرينك كثرتى ايچون وناسى طهارته تحريض اولور واللرى صاغنه وصولنه وضع اولنور كفره نك ايتديكى كبى صدرينه وضع اولنمز وجهازنده اسراع اولنور ❊ رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك { عجلوا موتاكم فان يك خيرا قدمتموه اليه وان يك شرا فبعدا لاهل النار } قول شريفلرينه بناء يعنى سزلر موتالريكزى تجهيز وتكفيننده تعجيل وسرعت ايديكز زيرا جزاسى خير اولان ارباب سعادتدن ايسه كندولرنى خيره تقديم ايتمش اولورسز يوق جزاسى شرا هل ناردن اولو رسه اندن تبعد اولور ❊ ويقرأ عنده القرأن الى ان يرفع الى الغسل كما فى القهستانى معزيا للنتف قلت وليس فى النتف الى الغسل بل الى ان يرفع فقط وفسره فى البحر برفع الروح وعبارة الزيلعى وغيره تكره القراءة عنده حتى يغسل وعلله الشرنبلالى فى امداد الفتاح تنزيها للقرأن عن نجاسة الميت لتنجسه بالموت قيل نجاسة خبث وقيل حدث وعليه فينبغى جوازها كقراءة المحدث ❊ ميتك قتنده قرأن عظيم الشان قرائت اولنمز حتى غسله رفع اولندقده نتكم قهستانيده نتفه نسبت اولنه رق مذكوردر لكن قهستانيده اولان لا كلمه سنك حذفيله ويقرأ در صواب اولانده بودر و بحرده مبتغى دن نقلا ذكر اولنان و بعض نسخده دخى لانك حذفيله در شارح ديركه نتفده الى الغسل تركيبى يوقدر بلكه فقط الى ان يرفع كلامى واردر و بحرده مبتغى نك عباره سنده واقع اولان رفعى روحنك رفعيله تفسير ايلدى بوكا كوره قرائتدن مراد حالت نزعده اولان قرائت اولور ومبتغانك عباره سى قهستانينك نتفدن نقل ايتديكى ويقرأ عنده القرأن الى ان يرفع عباره سنه موافقدر ماسبقده مرورايتديكى حالت نزعده { يسن } ورعد سورهلرنى قرائت مستحبدر { يسن شريفى } بعد النزع قرائت مكروهدر وزيلعينك تكره القراءة عنده كلامى بعد النزع ديمك اولور بوكا كوره منافات اولمز حاصل كلام قهستانى رفعى مغتسله رفعه حمل ايلدى فهمه اقرب اولان تحرك قوليدر وكراهت ميته قريب محلده قرائتده در امابعيد اولان محلده قرائتده كراهت يوقدر زيلعينك وغيرينك عباره لرى كراهت ميتك عندنده قرائتده در حتى غسل اولنه قدر وتعليل آيه دن ظاهر اولان كراهتك تحريمى اولمسيدر اشبو زيلعينك كلامنى شرنبلالى امداد الفتاح

نام كابنده قرائت قرأنى ميتك نجاستندن تنزيها ايله تعليل ايلدى يعنى تبعيد ايتمك موتله متنجس اولديغندن بعضيلر تنجسنى خبثه و بعضيلر حدثه حمل ايتديلر حدثه حمل اولديغنده نظرا محدثك قرائتى كبى قرائتك جوازيدر لكن اولى اولان متوضئا انجق قرائت اولديغى كبى بونده دخى اولى اولان عدم قرائتدر ❊ (ويوضع كمامات (كما تيسر) فى الاصح (على سرير مجمر وترا) الى سبع فقط فتح (ككفنه وعند موته فهى ثلاث لا خلفه ولا فى القبر ❊ ميت قول اصحده فقط يدى يه قدر وترا تجمير اولنان سرير اوزره وفات ايتديكى هيئت اوزره متيسرا وضع اولنور مجمر تفعيل ويا افعال بابندن اوله رق تبخير معناسنده تجمير مزبور كفننده وغسلى ووفاتى وقتنده اولديغى كبى تجميرك جمله سى اوچ اولور ارقه سنده قبرنده تجمير يوقدر ❊ (وكره قراءة القرأن عنده الى تمام غسله) عبارة الزيلعى حتى يغسل وعبارة النهر قبل غسله ❊ ميتك قتنده غسلى تمام اولندقده قرائت قرأن نجاستدن مراد خبث اولديغنه كوره تحريما مكروه اولدى وزيلعينك عباره سى حتى يغسل يعنى غسلدن فارغ اولندك نهر ككى غسلدن مقدم ديمك جمله سنك مألى بردر ❊ (وتستر عورته الغليظة فقط على الظاهر) من الرواية (وقيل مطلقا) الغليظة والخفيفة (وصحح) صححه الزيلعى وغيره ❊ ظاهر روايت اوزره مجرد عورت غليظه سى ستر اولنور حتى يعنى ديرى آدم كبى ستري واجب ونظرى حرام اولديغندن بعضيلر مطلقا كه كرك غليظه وكرك خفيفه ستر اولنور ديدى واشبو قول تصحيح اولندى ❊ (ويغسلها تحت خرقة) السترة (بعدلف) خرقة (مثلها على يديه) لحرمة اللمس كالنظر ❊ غاسل ميتى ستره خرقه سنك تحتنده انك مثللو بر خرقه يى اللرينه صاردقدنصكره غسل ايدر نظر كبى لمس دخى حرام اولديغندن بوندن مستبان اولان كندو ايچون عورت اولميان صغيرى ستر لازم دكل ❊ (ويجرد) من ثيابه (كما مات) وغسله عليه الصلاة والسلام فى قيصه من خواصه ❊ وفات ايتديكى كبى اثوابندن تجريد اولنور تطهير وتنظيف ممكن اولسون ايچون رسول اكرم و نبى افخم صلى الله تعالى عليه وسلمك قيص شرف اشتماللرنده غسل اولنماسى كندولرينك خاصه ء ين اختصاصلرندندر ❊ (ويوضأ) من يؤمر بالصلاة (بلا مضمضة و استنشاق) للحرج وقيل يفعلان بخرقة وعليه العمل اليوم ولو كان جنبا او حائضا او نفساء فعلا اتفاقا تتميما للطهارة كما فى امداد الفتاح مستمدا من شرح المقدسى ويبدأ بوجهه ويمسح رأسه ❊ ميته صلات ايله مأمور اولان عاقل بالغ حرجدن اوتورى بلامضمضه واستنشاق آبدست الديرر ميتك فم وانفندن صوبى اخراج ممكن اولمديغندن ترك اولنديلر بعضيلر مضمضه واستنشاق ايتديريلور ديديلر

غاسل بر پارمغنه برخرقه صاروب آنكله دیشلرینی وكوچك دلی و دیشك دبنده
اولان اتلری مسح ایده رك و بورننك دلكلر بنده پارمغی ادخال ایدر واللرینه
برخرقه صاروب موضع استنجا پاك اولنه دك غسل ایدر امام ابی یوسف استنجایی
نفی ایلدی والیوم عمل اشبو قیل قولی اوزرینه در میت جنابت وحائض ونفسا
اولسه طهارتی تمیم ایچون اتفاقا مضمضه واستنشاق اشلنور نته كم امداد الفتاحده
شرح مقدسیدن نقلا مرسومدر واللرینی غسلدن مقدم یوزلریله بدأ ایدر
وایاقلرینی تأخیر سز وآبدستده باشنه مسح ایدر ﴿ (ویصب علیه ماء مغلی بسدر)
ورق النبق (اوحرض) بضم فسكون الاشنان (ان تیسر و الافماء خالص) مغلی ﴾
سدر سینك كسری، ودالك سكونیله شجر نبق اسمیدر كه عربستان كرامی تعبیر
اولنور طربزون خرماسی اول نوعندر وشجر مزبور ایكی كونا اولور بری
بستانی در كه یمشی غایت خوب اولور و یپراغیله غسل اولنور و بریسی بریدر كه
یمشی ككره اولور وایكیسنكده كولكسی بغایت قوی واطیف وخفیف اولور نبق
مزبور سدرك میوه سیدر اشنان همزه نك ضمی وكسریله معروفدر كه چوغان
دیدكلری نباته دینور جرب وحكه علتلرینه نافع وجالی ومنق و دم حیضی مدرر
ورحمدن جنینی حیا و میتا مسقطدر حرض مزبور چوغان دیدكلری كوكدن
میتك اوزرینه ممكن اولورسه سدركه ورق نبقله و یاخود چوغان كوكیله قینمش
صودوكولور تسخین تنظیفده مبالغه ایچوندر اوحرض ده اوكلمه سی مانعة الخلودر
جمعی جائزدر وتسخین وسط اولملی زیراجیك متأذی اولدیغی نسنه ایله میت دخی
متأذی اولور یوق سدر واشنان امثالی شیلر موجود اولمز ایسه خالص حار صو صب
اولنور ﴿ (ویغسل رأسه ولحیته بالخطمی) نبت با لعراق (ان وجد و الا
فبالصابون ونحوه) هذا لوكان بهما شعر حتی لوكان امرد اواجرد لایفعل ﴾
خطمی خانك كسریله وفتحی دخی لغت ضعیفدر و یانك تشدیدیله رایحه سی طیب
وتنظیفده صابون مقامنده قائم عراقده بر نبات یعنی اوتدر وباشی وصقالی خطمی بولنورسه
انكله بولنمزسه صابون كبی نسنه ایله غسل اولنور اشبو خطمی وصابون ایله
غسل اكر باشنده ولحیه سنده قیل اولورسه اما امرد و یا اجرد یعنی تویسز اولورسه
مزبورلر ایله غسل اولنمز ﴿ (ویضجع علی یساره) لیبدأ بیمینه (فیغسل حتی
یصل الماء الی مایلی التخت منه ثم علی یمینه كذلك ثم یجلس مسندا) بالبناء للمفعول
(الیه ویمسح بطنه رفیقا وماخرج منه یغسله ثم) بعد اقعاده (یضجع علی شقه
الایسر ویغسله وهذه غسلة (ثالثة) لیحصل المسنون ﴾ صب وغسل مشروحدن
صكره صاغیله بدأ ایچون صولی اوزره یاتیریلور بخاری شریفده ام عطیه
رضی الله تعالی عنهادن مرویدركه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك

(دختر)

دختر سعادتلرینك غسلنده { ابدأن بمیامنها } بیوردیلر یعنی صاغندن بدأ ایدیكز
دیمك غسل اولنور حتی صو تختی كه سریری ولی ایدن طرفنه واصل اولوب
جنب اسفلینه شامل اوله بعده صاغی اوزره اصیلوب سابق اوزره اضجاع
اولنوب جنب آخرنه صوعام اولنه دك غسل اولنور اشبو غسلهٔ ثانیه در بعده
میت كندویه اسناد ایله اجلاس اولنور و بطنی رفقله مسح اولنور وخروج ایدن شیئی
غسل ایدر بعد الاقعاد المزبور جانب یسارینه اضجاعله ینه غسل ایدر اشبو
غسل غسلهٔ ثالثه در كه كندو ایله وجه مسنون اولان تثلیث حاصل اولور
خلاصهٔ كلام وضودن صكره سنت اولان اولا باشنی ولحیه سنی بلاتسریح
خطمیله غسل وبعده شق ایسری اوزره اضجاعله منوال مشروح اوزره
غسل ثالثا میتی اقعاد وبطنی مسحدن صكره ینه طرف یسارینه اضجاعله اوزرینه
صو یی صبدر بالبناء للمفعول مسندا قولنه قیددر لكن اصطلاحده بومثللو
مواضعده اسم مفعول تعبیر در بناء مفعول افعالده مستعملدر یجلس فعلنه قید
اولسه ده اولور نائب فاعلی میته ارجاعله ﴿ (ویصب علیه الماء عند كل اضجاع
ثلاث مرات) لمامر (وان زاد علیها اونقص جاز) اذ الواجب مرة ﴾ هر بر
اضجاعده اوزرینه اوچ كره صو دوكیلور ماسبقده مرور ایدن لیحصل
المسنون كلامنه بناءً كه مراد تثلیثدر اوچك اوزرینه زیاده و یانقصان ایتسه ده
جائزدر كه یعنی صحیحدر واجب اولان بركره غسل اولدیغنه بناءً یوخسه حلال
دیمك د كلدر یا اسراف و یا تقتیر اولدیغنه بناءً بونلر ایسه تحریما مكروهدر
(تتمه) میتی غسل ایدن كسه یه لایق وسزا اولان طاهر اولمقدر جنب
وحائض اولمق مكروهدر واولی اولان غاسل میتك اقرباسندن اولمقدر الرزندن
كلمز ایسه ارباب ورع و امانت اولان كسه لردن اولملی میتی تكفیندن صكره
برعضوك غسل اولنمدیغی تبین ایتسه اول عضو غسل اولنور اصبع عضوك
خلافنده در ﴿ فتح ﴾ میتك غسالیكه غسل اولندیغی صو بر محلده جمع اولوب برشیئه
اصابت ایتسه اول شیئی تنجیس ایدر كندو نجس اولدیغندن غاسلك ثوبنه اصابت
ایدن صچراتنی اكر كندودن احتراز وامتناع ممكن اولمزسه عموم بلوی اولدیغی
ایچون متنجس اولمز اشبو مضمون میتك نجاستی نجاست خبث اولدیغنه مبنیدر
ماسبقده مرور ایتدیكی بدننده قاذوراتدن برشی اولمزسه میت پاكدر بوده
نجاستی نجاست حدث اولدیغنه كوره ﴿ (ولا یعاد غسله ولا وضوءه بالخارج
منه) لان غسله ماوجب لرفع الحدث لبقائه بالموت بل لتنجسه بالموت كسائر الحیوانات
الدمویة الا ان المسلم یطهر بالغسل كرامة له وقد حصل بحر و شرح مجمع ﴾
میتك غسلی ووضوئی كندودن خروج ایدن شیله اعاده اولنمز زیرا نصله

مشروعیتی برکره در اول ایسه حاصل اولدی اشبو تعلیل اقتضا ایدرکه میت
جماع اولنسه دخی غسل اعاده اونمز لکن ابوالسعود اشبو مضمونی بن
کوره مدم دیر غسل غینك ضمیله بعضیلر فتحیله ده دیدیلر بعضیلر مغسوله نسبت
اولنورسه فتحله غیریه نسبت اولورسه ضمله در دیدیلر غسلك اعاده اولنمدیغی رفع
حدث ایچون واجب اولمدیغندندر زیرا حدث موتله باقیدر بلکه غسلك وجوبی
سائر حیواناتك دموبه کبی موتله متنجس اولدیغندندر لکن شوقدر وارکه مسلم کندویه
کرامة غسلله پاك اولور حالبوکه غسل حاصلی اولدی تنکم بحرده ومجمع شرحنده
مسطوردر ونجاست طاری اولمله غسل اعاده اولنمز بس میت مغسولی
برکسه کتورسدوکندو ایله نماز قیلسه نمازی صحیح اولور و اشبو حکم من بور
شهیدك غیریده در اما شهید غسل اولنمسه دخی طاهردر کافر هر نقدر غسل
اولنسه دخی پاك اولمز کرامته اهل اولمدیغندن {ولقد کرمنا بنی آدم} آیت کریمه سنده
بعدالموت کافرك طهارتندنص بوقدر بلکه تکریمك نعمله وعقله و یایدیله اکل
ایدوب بهایم کبی فمله ایتمکله اولمسی محتملدر نظم مجیدك تفسیرنده اولان اقوالك
بریسی بودر ﴾ (وینشف فی ثوب ویجعل الحنوط) وهو بفتح الحاء (العطر المرکب
من الاشیاء الطیبة غیر زعفران وورس) لکراهتهما للرجال وجعلهما فی الکفن
جهل (علی رأسه ولحیته) ندبا ﴾ وکفن میتل اولمسون دیو برمندیل مثللو ثوبله
میتك بدنی سلینوب تجفیف اولنور حنوط صبور وزننده زعفران وورسك غیری
اشیاء طیبه دن مرکب خوش بوعطردرکه میتك کفنی اوزره صاچیلور
وتبخیر اولنور ورس برنبات ادیدرکه آنکله صاری بویانور فارسیده اسپرك
وترکیده الاجهره ویمن زعفرانی دیدکلریدر یعنی بعد الغسل میتك باشی ولحیه سی
اوزرینه مندوب اوله رق حنوط مشروح قیلنور زعفرانك وورسك حنوطه
ادراج اولنمدیغی رجاله مکروه اولدقلرندن و بونلری کفنده قلق جهلدر
وحنوط قبره دخی وضع اولنور رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك فرزند
دلپسندزی ابراهیمه اشلدیکنه بنا ؞ حموی ﴾ (والکافور علی مساجده)
کرامة لها (ولایسرح شعره) ای یکره تحریما (و) لا (یقص ظفره) الا المکسور
(ولاشعره) ولایختن ﴾ وسجده موضعلری اولان جبهه وانف واللر ودیزلر
واياقلرینه سرعت فساددن احتراز ایچون اکراما کافور قیلنور کافورك
تخصیص بالذکر اولمسی رایحه سندن موذی اولان حشرات وحشت ایدوب
فرار ایتدیکی ایچوندر ومیت کرك مذکر وکرك مؤنث شعری تسریح
وقطع اولنمز شارب و یاغیری بونلر تحریما مکروهلردر وطرنغی وشعری قطع
اولنمز الا مکسور اولان اخذ ورمی اولنور وامام ابی یوسف قولی اوزره ختان

اولنمز ﴾ ولابأس بجعل القطن علی وجهه وفی مخارقه کدبر وقبل واذن وفم ویوضع
یداه فی جانبیه لاعلی صدره لانه من عمل الکفار ابن ملك ﴾ میتك وجهنه ودبر وقبل
واذن وفم مثللو منفذلرینه پموق وضعنده بأس یوقدر ظهیریه ده عامه
علما استقباح ایلدی دیدی والری ایکی طرفلرینه وضع اولنور صدرینه
وضع اولنمز صنیع کفار اولدیغندن ابن ملکده بو بلجه مرسومدر ﴾ (ویمنع
زوجها من غسلها ومسها لامن النظر الیها علی الاصح) منیة وقالت الائمة
الثلاثة یجوز لان علیا غسل فاطمة رضی الله تعالی عنها قلنا هذا محمول
علی بقاء الزوجیة لقوله علیه الصلوة والسلام کل سبب ونسب ینقطع
بالموت الاسببی ونسبی مع ان بعض الصحابة انکر علیه شرح المجمع للعینی ﴾
عورتك زوجی غسلدن ومسدن منع اولنور قول اصح اوزره کندویه
نظردن منع اولنمز میتی تقبیلده بأس یوقدر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
عثمان بن مظعون رضی الله تعالی عنهك وفاتلرندنصکره تقبیل بیوردقلری
مرویدر وابو بکر الصدیق رضی الله عنهك رسول الله صلی الله تعالی علیه
وسلمك ذات والالرینی تقبیل بیورملری ثابتدر ومنها قدولنك ظاهری
تقبیلك تحریمنی ایجاب ایدر بوکا کوره منع اختلاف جنسه حمل اولنور
یعنی احدهما مذکر وآخر مؤنث اولمه ایله تقبیل حقنده وارد اولان
اثرك منافاتی رفع اولنور لکن فقهانك موتله زوجیت منقضی اولور دیو بیانلری
نظرك دخی حرمتنی ایجاب ایدر بعض مسئله ده نظرینده فرق تحریر اولنور
ائمه ثلاثه زوجك غسل ومسنی تجویز بیوردیلر وحضرت علی کرم الله تعالی
وجهه ورضی عنهك حضرت فاطمة الزهرا رضی الله تعالی عنها وعن
ابویهانی غسل بیوردقلرینه بنا حنفیه طرفندن جواب ویریلورکه اشبو
مشار الیهك غسلی زوجیتك بقاسنه محمولدر رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلمك هر سبب ونسب موتله منقطع اولور لکن بنم سبب ونسبم منقطع
اولمز بیوردقلری ایچون بس بقای زوجیت مشار الیه کبی رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلمه قرابت نسبیه سی اولان ذواته خاصدر حدیث شریف
مشروح دخی بوکا دلالت ایدر لکن بوکا نقضله سؤال وارد اولورکه اکر بقای
زوجیت اعتبار اولنورسه حضرت علی کرم الله تعالی وجهه ایچون فاطمة
الزهرا رضی الله تعالی عنهانك همشیره زاده سنی تزوج جائز اولممیلی ایدی
حالبوکه مومی الیهانك دار بقایه تشریفلرندنصکره قزقرنداشلرینك قزینی
تزوج بیوردیلر وحضرت عثمان رضی الله تعالی عنه رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلمك بنت ثانیه سنی تزوج بیوردیلر بوکا کوره حدیث شریف

مزبور آخرته نظرا اولور سببدن مراد اسلامله تقویدر نسبدن مراد انسابدر
مصاهرتله ویارضاعله اولسون وبعض اصحاب کزین رضوان الله تعالى
عليهم اجمعين ❊ حضرت على کرم الله وجهه نك مشار اليها يى غسلنى
انکار ایلدیلر واشبو حديث شريف رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك
اهل بيتنه { لا اغنى عنكم من الله شيئا } قول شريفلرينه معارض دكلدر زيرا
اشبو حديث شريفك معناسى كندولرى انلر ايچون برنفعه قادر اولماز الا
الله جليل مالك وقادر قيلرسه شفاعت بيوررلر ديمكدر انتهى ❊ مناوى ❊ حافظ سخاوى
استجلاب ارتقاء الغرف بحب اقرباء الرسول وذوى الشرف نام كتابنده اشبو حديث
شريف مشروحى كل سبب ونسب منقطع يوم القيمة الا سببى ونسبى فانها
موصولة فى الدنيا والآخرة لفظ واجب الحفظيله ذكر بيوردیلر حضرت
عمر رضى الله تعالى عنه بيورديلركه حضرت على كرم الله وجهه ورضى
عنهك دخترسعد اخترلرى ام كلثومى بن اشبو حديث شريفه بناءً تزوج ايتدم
انتهى واشبو حديث منيفدن مستبان اولان الله ذو الجلالك فاذا نفخ فى الصور
فلا انساب بينهم قول شريفى رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك نسب
عاليلرينك غيريه مخصوص اولمقدر يعنى يوم قيامتده برنسب نفع ويرمز
الا رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك نسب ساميلرى كندولرينه انتساب
ايدن كسه يه نافعدر انتساب بلرى هرنقدر مصاهرت ويارضاعله ده اولور سه ده
❊(وهى لا تمنع من ذلك) ولو ذمية بشرط بقاء الزوجية بخلاف ام الولد)
والمدبرة والمكاتبة فلا يغسلونه ولا يغسلهن على المشهور مجتبى ❊ زوجه
زوجى غسلدن منع اولنمز كرك كندويه دخول ايتسون وكرك ايتمسون كندو
ايچون عدت اعتبار اولنديغندن نكاح حكمنده اولديغنده مبنى زوج بونك
خلافنه در زيرا زوجه وفات ايتدكده زوجنه عدت لازم اولمز كندويه
درت عورت ومتوفانك همشيره سنى تزوج جائز اولور زوجه هرنقدر ذميه
دخى اولورسه بنه منع اولنماز ام ولد ومدبره ومكاتبه زوجه نك خلافنده درلر
بس مرقوملر قول مشهوره كوره مولالرينى غسل ايده مزلر واغالرى دخى
كندولرينى غسل ايده مز صواب اولان حق عباره فلا يغسلنه ايدى مجتباده
بويلجه مرسومدر ❊(والمعتبر فى) الزوجية (صلاحيتها لغسله حالة الغسل)
لا حالة (الموت)فتمنع من غسله (لو) بانت قبل موته او(ارتدت بعده) ثم اسلمت
(اومست ابنه بشهوة)لزوال النكاح ❊ زوجه ده زوجك غسلنه صلاحيتده
معتبراولان غسل حاليدر موت حالى دكلدر بس زوجك وفاتندن مقدم مبانه
اولسه وياخود وفاتنده نصكره مرتده اولوب بعده اسلامه

كلسه ويا شهوتله زوجك اوغلونى مس ايتسه غسلدن منع
اولنور نكاح زائل اولديغندن ردتله زوجيت منقطع اولديغندن اكر
وقت موته اعتبار اولنه ايدى غسلى جائز اولوردى صلاحيت اولديغندن صواب
اولان فى الزوجية بدلنده فى الزوجة در صلاحيت زوجه ده اولوب زوجيتده
اولمديغندن بنونت صورتنده صلاحيت موت حالنده ده بوقدر غسل حالنده ده
بوكا كوره اولى اولان متنده اولان صورتلره قصردر ❊(وجازلها) غسله
(لو اسلم) زوج المجوسية (فمات فاسلمت) بعده لحل مسها حينئذ اعتبارا بحالة
الحياة ❊ برمجوسيه نك زوجى شرف اسلامله مشرف اولوب بعده وفات ايدوب
عقبنده عورت دخى اسلامه كلسه زوجنى غسلى جائز اولور حالت حيات
اعتبار اولنديغندن اسلامه كلديكى وقتده زوجه نك زوجى مس حلال
اولديغنه بناءً بس غسل حالتى اعتبار اولندى اكر موت حالتى اعتبار اولنسه
منع اولنور ايدى اول حالده مجوسيه اولديغندن زوجى اسلامه كلدكدنصكره
حياتده ايكن زوجه سى دخى مسلم اولسه نكاح باقى اولور ❊(وجد رأس آدمى)
او احد شقيه (لا يغسل ولا يصلى عليه) بل يدفن الا ان يوجد اكثر من نصفه
ولو بلا رأس ❊ برآدمى رأسى وياخود برطرفى بولنسه غسل اولنمز واوزرينه
نماز قلنمز بلكه دفن اولنور الا نصفندن اكثر هرنقدر باشسزده اولورسه ويا نصف
باشيله اولورسه غسل اولنور ونمازى قيلنور ❊(والافضل ان يغسل) الميت
مجانا فان ابتغى الغاسل الاجر جاز ان كان ثمة غيره والا لا) لتعينه عليه
وينبغى ان يكون حكم الحمال والحفار كذلك سراج ❊ وافضل اولان ميت
بلا اجرة مجانا غسل اولنمقدر اكر غاسل اجرت طلب ايدرسه جائزدر اكر اول محلده
كندودن غيرى غاسل بولنورسه يوق كندونك غيرى برغاسل بولنمزسه اجرت
طلبى جائز وروا اولمز كندونك اوزرينه غسل تعين ايتديكندن لايق اولان
حمالك ومزار حفر ايدن كسه نك حكمنده غاسلك حكمى كبيدر سراجده
بومنوال اوزره مذكوردر لكن مرئه نك كفنى وتجهيزى زوجنك اوزرينه در
❊ (وان غسل) الميت (بغير نية اجزأ) اى لطهارته لا لاسقاط الفرض عن ذمة
المكلفين (و) لذا قال (لو وجد ميت فى الماء فلا بد من غسله ثلاثا) لانا امرنا
بالغسل فحركه فى الماء بنية الغسل ثلاثا فتح ❊ غسال ميتى مكلفينك ذمتندن
فرضك اسقاطنه نيت ايتميدرك غسل ايتسه ميتك طهارتنه كفايت ايدر فرضك
اسقاطنده نيت لازم اولديغندن اكا كفايت ايتمز بس اشبو نيت مشروحه لازم
اولديغندن مصنف كتاب عليه رحمة الملك الوهاب بيورديكه برميت صوده
بولنسه اوچ دفعه غسلدن لازمدر زيرا بزلر غسل ايله امر اولندق بوكا كوره

غسل نيتيله ميتى اوچ دفعه تحريك ايدر ﴾ وتعليله يفيد انهم لوصلوا عليه
بلا اعادة غسله صح وان لم يسقط وجوبه عنهم فتدبره ﴾ كذلك لانا امرنا قوليله
تعليلى افاده ايدركه مكلفين ميت مز بورك غسلنى اعاده ايتمكسزين نمازينى
ادا ايتسه‌لر صحيح اولور هرنقدر كندولردن غسلك وجوبى ساقط اولمز ايسه‌ده
زيرا تعليلده لانه لم يطهر ديمه‌دى اشبو مز بورى ايوجه تدبر ايله كه معتمد
اولان غسل ايتدكلرى صورتده هر نقدر نيت ايتمزلر ايسه‌ده كندولردن
فرض ساقط اولورنكم تاتارخانيه نك واكملك واسبيجانى نك مختارلريده بودر ميتى
صوده بولسه‌لر مأمور بهى اسقاط ايچون ينه غسلدن لازمدر مسئله‌نينك برى آخره قياس
اولنماز بينلرنده فرق بين واردر ﴾ وفى الاختيار الاصل فيه تغسيل الملائكة لادم
عليه الصلاة والسلام وقالوا الولده هذه سنة موتاكم ﴾ اختيار نام كتابده مسطوردركه
اشبو غسل جنازه نك مبناسى ملائكهٔ كرامك حضرت آدم عليه الصلاة والسلامك
وفاتلرنده غسل ايتملريدر وبنى آدمه اشبو غسل سزلرك موتالريكزه سنت
وطريقتدر بيوردبلر بوندن ظاهر اولان غسل ميتك شريعت قديمه اولمسيدر
وواجب اولان نفس غسلدر غاسل هرنقدر مكلف اولمز ايسه‌ده بنا برين
پدر بزركوارمز حضرت آدم على نبينا وعليه السلام الانمك غسلنى اولادلرى
اعاده ايتمديلر ۞ ابو السعود ﴾ فروع لو لم يدرا مسلم ام كافر ولا علامة
فان فى دارنا غسل وصلى عليه والالا ﴾ بر محلده بر ميت بولنوب مسلم ويا كافر
اولديغى معلوم اولميوب وبرندن اولديغنه بر علامت دخى اولمسه اكر دار اسلامده
ايسه غسل اولنور واوزرينه نماز قلنور يوق دار اسلامده دكل ايسه غسلده اولنمز
نمازده قيلنمز اما علامت اولورسه اتفاقا آنكله عمل اولنور علامت اولمديغنه كوره
مكانك اعتبار اولديغى مكانك دلالتيله مسلم اولمسنه غلبهٔ ظن حاصل اولمسنه مبنيدر
اما دار حربده اولوب وعلامت بولنورسه ينه علامتله عمل اولنور ﴾ اختلط
موتانا بكفار ولا علامة اعتبر الاكثر فان استوا واغسلوا واختلف فى الصلاة عليهم
ومحل دفنهم ﴾ بزلرك موتالريمز كفارك موتالرينه مختلط اولوب وعلامتلرى دخى
اولمسه اعتبار اكثرينه‌در اكر اكثرى اهل اسلامدن ايسه‌ده غسل اولنورلر
واوزرينه نماز قلنور يوق اكثرى كفار ايسه ترك اولنورلر وقتغيسى اكثر اولديغى
بيلنك مسلمين عد اولنوب كندولردن شهيد اولان وصاغ قلان معلوم
اولمد ايله اولور بدايعده علامة اسلامى خضاب وختان ولبس سواد وحلق عانه
ايله بيان ايتمشلردر لكن حموى سياه پوش اولمبى علامت اسلامدن عد ايتمده
نظر واردر ديدى بلكه فى زماننا غالبا قرهٔ كيمك اهل اسلامك غيريده‌در
اكر مساوى اولورلرسه غسل اولنورلر واوزرلرينه نماز قيلنمقده ومحل

دفنلرنده اختلاف اولندى بعضيلر مقابر مسلمينه دفن اولنورلر ديديلر
امام هندوانى كندولرى ايچون بشقه مقبره اتخاذ اولنور ديدى بلكه
احوط اولانده بودر ۞ ابوالسعود ﴾ كدفن ذمية حبلى من مسلم قالوا والاحوط
دفنها على حدة ويجعل ظهرها الى القبلة لان وجه الولد لظهرها ﴾
اختلاف مشروح حبلى مسلمدن اولان ذميه نك دفننده اولان اختلاف
كبيدر لكن احوط اولان بشقه دفن اولنوب وارقه سى قبله جانبنه قلنمقدر
ديديلر ولدك وجهى اناسنك ظهرينه متوجه اولوب وولد اشرف ابوين
اولان باباسنه تابع اولوب مسلم اولديغندن اشبو طريقله قبله يه توجيه اولنور
﴾ ماتت بين رجال اوهو بين نساء يممه المحرم فان لم يكن فالاجنبى بخرقة
ويمما الخنثى المشكل لو مراهقا والافكغيره فيغسله الرجال والنساء يمم لفقد ماء
وصلى عليه ثم وجدوه غسلوه وصلوا ثانيا وقيل لا ﴾ بر عورت رجال بيننده
ويا رجل نسا ميانه‌لرنده وفات ايتسه اول ميته محرم اولور كسه اول ميته تيمم ايتديرر
اول محرم يوقسه اجنبى بر خرقه ايله تيمم ايتديرر وخنثاى مشكل مراهق
اولورسه تيمم ايتديريلور مراهق اولمز ايسه غيرى صغيرلر كبى كندوينى
رجال ونسا غسل ايدر صو بولنمديغندن بر ميته تيمم ايتديريلوب ونماز
قلنسه بعده صوبى بولسه‌لر ميتى مجددا غسل ايدوب واوزرينه نماز قيلرلر
بعضيلر لازم دكل ديديلر ﴾ (ويسن فى الكفن له ازار وقميص ولفافة وتكره
العمامة) الميت (فى الاصح) مجتبى واستحسنها المتأخرون للعلماء والاشراف
ولا بأس بالزيادة على الثلاثة ﴾ رجله كفنده سنت اولان ازار وقميص
ولفافه‌در اصل تكفين عامهٔ مسلمينه كوره فرض كفايه‌در وحال حياتنده
بسى جائز اولان هربرنسنه ايله كفن جائز اولور اولى سى بياض وجديددر
وسنة مقدار كفن وتجهيز دين اوزره مقدمدر اكر غيرك حق بعينه
كندويه تعلق ايتمامش ايسه مثلا رهن وقبل القبض مبيع كبى بونلره
بايعله مرتهن هر براحددن احقلردر تثليث سنت اولديغى رسول الله صلى الله
تعالى عليه وسلمك كفن يمن اشتماللرى اوچ ثوب سحوليه‌ده اولديغنه
مبنيدر سحول سينك فتحى وضميله‌ده لغتدر يمنده بر قريه اسميدر ازار باشدن
اياغه قدر اولان ثوبدر لفافه كبى قميص اوموزدن قدمه‌دك اولان ثوبدر لفافه
اولا ارضه بسط اولنانلدر قول اصحده ميت ايچون باشه عمامه مكروهدر اما بعض
مزارده براغاجق اوزرينه عمامه وسائر زينت بلا اخلاف مكروهدر متأخرين علما
واشرافكه اولاد على ايچون عمامه‌يى استحسان ايتديلر وكفنى اوچك اوزرينه
زياده‌ده بأس يوقدر مجتباده زياده‌نك كراهتيله تصريح اولنمشدر ﴾ ويحسن

الكفن لحديث حسنوا اكفان الموتى فانهم يتزاورون فيما بينهم ويتفاخرون بحسن
اكفانهم ظهيرية ✻ ميتك امثالنك كفنينك اوزرينه زائد اولميه رق بلا زينة كفنى
كوزل قيلنور سزلر موتالرك كفنلرينى تحسين ايديكز زيرا انلر بينلرنده بربرلرينى
زيارت ايدوب وتفاخر كه فرح وسرور ايدرلر زائر روح اولوب وانده كفن اولميوب
وتفاخر اوصاف ذميمه دن اولديغندن فرح وسرور ايله تفسير اولندى لكن
حلالدن اولورسه ✻ (ولها درع) اى قميص (وازار وخمار ولفافة وخرقة
تربط بها ثدياها (وبطنها) ✻ عورته كفنده بركوملك وبرازار وخمار خانك كسريله
نسا طائفه سنك باشنى ستر ايتدكلرى شيكه طواق تعبير اولنور ولفافه وكندوايله
ممه‌لرى وبطنى ربط اولنان خرقه سنت قيلندى اشبو خرقه ده اولى اولان ثديندن
فخذينه دك اولمقدر ✻ نهر انتهى ✻ (وكفاية له ازار ولفافة) فى الاصح ✻
رجله كوره كفنك كفايه سى قول اصحده ازار ايله لفافه در مال قليل وورثه كثير
اولورسه اولى اولان كفايه در عكسى اولورسه سنتدر بعضيلر قميصله لفافه در
ديديلر كفن كفايه ده كراهت يوقدر ✻ (ولها ثوبان وخمار) ويكره اقل
من ذلك ✻ نسا ايچون كفن كفايه ايكى ثوبكه ازار ايله لفافه وخماردر بوندن
اقل اولورسه تحريما مكروهدر ✻ (وكفن الضرورة لهما مايوجد) واقله
مايعم البدن وعند الشافعى ماستر العورة كالحى ✻ رجال ونسايه كفن ضرورت
موجود اولاندر اقلى بدنه عام وشامل اولوب احاطه ايدندر اشبو مضمون
اصحاب كرزين رضوان الله تعالى عليهم اجمعيندن مصعب رضى الله عنه حقنده
وارد اولان حديث شريفكه وفات ايتدكلرنده انجق چوبوقلو سياهلو وبياضلى
بركسوه بولندى باشى ستر اولنسه اياقلرى منكشف اولوردى واياقلر ستر اولندقده
باشى آچق قالوردى رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم باشنى اول ثوبله ستر
ايدك واياغنه اذخر ديديكى نباتدن وضع ايدك بيورديلر بس مجرد عورت
محلنى ستر كفايت ايتسه ايدى اياقلرينى اذخر ايله تغطيه ايله امر بيورمز ايدى
حديثيله ثابتدر امام شافعى قتنده حى كبى عورت محلنى ستر ايتدندر ✻ (تبسط
اللفافة) اولا (ثم يبسط الازار عليها ويقمص ويوضع على الازار ويلف يساره
ثم يمينه ثم اللفافة كذلك) ليكون الايمن على الايسر ✻ اولا لفافه بسط اولنوب
بعده اوزرينه ازار بسط اولنور وكوملك لبس اولنوب ازار اوزره وضع اولنور
ابتدا ازارك صولى بعده صاغى لف اولنور صكره لفافه دخى ازاركبى لف اولنور يعنى
ازار ايله لفافه نك هر بررلرى مستقلا لف اولنورلر ستره بويك ابلغ اولديغندن
واشبو ترتيب اوزره لف كفنك صاغى صولى اوزره اولسون ايچوندر
✻ (وهى تلبس الدرع وبجعل شعرها ضفيرتين على صدرها فوقه)

اى الدرع (والخمار فوقه) اى الشعر (تحت اللفافة) ثم يفعل كامر ✻ عورتك ابتدا
كوملكى الباس اولنور وصاچى ايكى بلوك قيلنوب درعك مافوقنده كوكسى
اوزره وضع اولنور وخمارانك اوزرينه لفافه ايله ازارك تحتنده قيلنور بعده ماسبقده
مرور ايدن كيفت اوزره يسارا ويمينا لف اولنور متنده ازارك عدم
ذكرى لفافه ايله ايكيسى شئ واحد عد اولنديغنه مبنيدر بعده خرقه
فوق الاكفان وضع اولنور ✻ (ويعقد الكفن ان خيف انتشاره وخنثى
مشكل كامرأة فيه) اى الكفن والمحرم كالحلال والمراهق كالبالغ ومن لم
يراهق ان كفن فى واحد جاز والسقط يلف ولا يكفن كالعضو من الميت ✻
كفن اياق طرفندن باغلنور انتشارندن خوف اولنورسه خنثاى مشكل
كفنده عورت كبيدر شوقدر واركه احتياطا حرير ومعصفر ومزعفردن
اجتناب اولنور احرامده وفات ايدن حلال كبيدر يعنى باشى اورتيلور وكوزل
قوقو سور يلور حد بلوغه رسيده اولميان مراهق بالغ كبيدر مذكرى مذكر
ومؤنثى مؤنث حكمنده در مراهق اولميان مذكر برثوبله تكفين اولنسه جائزدر
لكن اولى اولان ايكى ايله اولمقدر اما غير مراهقك كفنى اوچدر ديو امام محمددن
روايت اولنمشدر اكثرينى بياندر سقط هرنقدر مستبين الخلقة وتام الاعضاء
اولورسه ده برخرقه يه لف اولنور كندوده سنة كفنه مراعات اولنمز ميتدن
برعضو كبى يعنى ميتدن برعضو بولنسه ميت ذاتنده كفنلنسون ويا كفنلنمسون اول عضو
كفنلنمز قديم اولسون وياحادث اولسون ✻ (و) ادمى (منبوش طرى) لم يتفسخ
(يكفن كالذى لم يدفن) مرة بعد اخرى وان تفسخ كفن فى ثوب واحد) والى هنا
صار المكفنون احد عشر والثانى عشر الشهيد ذكرها فى المجتبى ✻ اعضالرى
طاغلمامش تازه كفنى ضايع اولان آدمى اصلا دفن اولنميان ميت كبى كفنلنور
متفسخ اولمش ايسه برثوبله كفنلنور ورثه ميراثى تقسيم ايتمشلر ايسه قاضى
ميراثدن تكفين ايله جبر ايدر ارباب ديون تركه يى قبض ايتديسه استرداد
اولنمز ورثه تكفين ايدر اشبومحله دك تكفين اولنان موتى انواعى اون براولدى
رجل مرئه مراهق مشتهى مراهقة مشتهاة مراهق اولميان صبى ومراهقه
صبيه وسقط وخنثاى مشكل ومحرم ومنبوش طرى ومنبوش متفسخ ✻ بحر
انتهى اون ايكنجى شهيددر اشبو مذكورات مجتباده در ✻ (ولا بأس فى الكفن
ببرود وكتان وفى النساء بحرير ومزعفر ومعصفر) لجوازه بكل مايجوز لبسه
حال الحياة واحبه البياض اوما كان يصلى فيه ✻ بوكدن وكتاندن نسج يعنى طوقينان
كفنده بأس يوقدر يعنى مباحدر بونده لابأسك خلافى كندودن اولى‌ده مستعمل دكلدر
ونسايى حرير ايله وزعفران ايله وعصفور يعنى صارى ايله صبغ اولنان ثوبده تكفينده

بأس بوقدر حال حیاتنده لبسی جائز اولان شیئله تکفین جائز اولدیغندن عندالشرع کفنده محبوب اولان بیاض ویاکندوده نماز قیلنانلدر ❊ (وکفن من لا مال له علی من تجب علیه نفقته) فان تعددوافعلی قدر میراثهم ❊ مالی اولمیان کمسه‌نك کفنی نفقه‌سی اوزرینه واجب اولان کمسه‌نك اوزرینه لازمدر کسوه نفقه‌دن اولدیغنه بناءً عبدك کفنی سیدینك ومرهونككی راهنك وبایعك یدنده اولان مبیعككی بایعك اوزرلرینه‌در نفقه‌لری کبی نفقه اوزرلرینه لازم اولان اقربا متعدد اولسه‌لر میراثلری مقداری مثلا اخوه واخوات اولسه‌لر اوزرلرینه {للذکر مثل حظ الانثیین} لازم اولور ❊ (واختلف فی الزوج والفتوی علی وجوب کفنها علیه) عند الثانی (وان ترکت مالا) خانیة ورجحه فی البحر بانه الظاهر لانه ککسوتها ❊ زوجه‌نك کفنی زوجك اوزرینه واجب اولمه‌ده بین الفقها اختلاف اولندی فتوی وامام ابی یوسفه کوره وجوبنده‌در غنیه اولسون ویافقیره اولسون غنی اولسون ویا فقیر اولسون ظاهر اولان واجب کفن کفایه‌در صاحب بحر اشبو قولی ترجیح ایلدی وظاهر اولانده بوقولدر زیرا کفنی کسوه‌سی کبیدر ❊ (وان لم یکن ثمة من تجب علیه نفقته ففی بیت المال فان لم یکن) بیت المال معمورا اومنتظما (فعلی المسلمین تکفینه ❊ میتك بولندیغی محاده نفقه‌سی اوزرینه لازم برکسه بولنمسه کفن بیت المالدن اولور اکر بیت المال معمور اولمیوب یعنی کندوده برشی اولمز ایسه ویامنتظم اولمیوب یعنی محلنه صرف اولنمز ایسه اول میته عالم اولان مسلمین اوزرلرینه واجب اولور زیرا تکفین میت فرض کفایه‌در ترکیله اکا عالم اولنلرك کلیسی آثم اولور ❊ فان لم یقدروا سألوا الناس له ثوبا فان فضل شیئ رد للمتصدق ان علم والا کفن به مثله والا تصدق به مجتبی ❊ میتك حالی معلوملری اولان کسان فقیر اولدقلرندن تکفینه قادر اولمسه‌لر اغنیا اولان ناسدن میت ایچون کفن طلب ایدرلر حی بونك خلافنده‌در یعنی برحی مثلا کندوایله نماز ادا ایده‌جك برثوب بولمسه ناسك اوزرینه کندو ایچون ثوب طلبی لازم دکلدر زیرا حی بنفسه سؤاله قادر میت عاجزدر ناسدن سؤال اولنان ثوبدن بعد التکفین برمقدار شی زیاده اولسه اول متصدق معلوم اولورسه کندویه رد اولنور یوق معلوم دکلسه ویاخود فضله‌یی قبول ایتمزسه اول میت مثللو میت انکله تکفین اولنور یوق ‌ایسه کبی کفنه محتاج کمسه بولنمزسه اول فضله تصدق اولنور مجتبی انتهی ❊ وظاهره انه لایجب علیهم الا سؤال کفن الضرورة لا الکفایة ولو کان فی مکان لیس فیه الا واحد وذلك الواحد لیس له الا ثوب لایلزمه تکفینه به ولایخرج الکفن عن ملك المتبرع ❊ دخی ثوبا قولنك ظاهری ناس اوزره واجب اولان انجق کفن ضرورت سؤالیدر

کفایه دکلدر میت بر محلده بولنسه که انده انجق برثوبی اولان کمسه بولنسه اول کمسه‌یه اول ثوبله تکفینی لازم اولمز وکفن متبرعك ملکندن خروج ایتمز ❊ (والصلوة علیه) صفتها (فرض کفایة) بالاجماع فیکفر منکرها لانه انکر الاجماع قنیة (کدفنه) وغسله وتجهیزه فانها فرض کفایة ❊ میتك اوزرینه نماز اجماعا فرض کفایه‌در دفنی وغسلی وتجهیزی کبی زیرا بونلر فروض کفایه‌دندر بس اجماعی انکار ایتدیکندن منکری کافر اولور جمله‌یه واجب اولسه اداسنده استحاله ویاحرج اولور سائر نمازی فساده ویرن بونی دخی فساده ویرر لکن محاذات امرأة بونی فساده ویرمز واوقات مکروهه‌ده اداسی مکروه اولور وکبیر صغیردن افضلدر وسبب وجوبی میتدر بناءً علیه میتك تکراریله تکرر ایدر ابتدا اوزرینه نماز قیلنان میت هابیلدر تزویج خصوصنده قرنداشی قابیل کندوبی قتل ایدوب پدر بزرکوارلری حضرت آدم علیه الصلاة والسلامدن خوفندن برقوم کثیبك یعنی بغینك درونده دفن ایدوب بعده جبریل امین علیه السلام خبر ویردکده حضرت آدم علیه الصلاة والسلام اخراج ایدوب نماز ایچون اولادنی جمع ایتدکده شیطان علیه اللعنه تابوتك تحتنه دخول ایدوب آدم علیه السلامك رکوع وسجود ویاایماسنی تمنی ومأمول ایدرکن جبریل امین علیه الصلاة والسلام نزول وقائما نماز ایله امر ایسور دیلر بعضیلر وصیت بالثلث کبی بودخی خاصهٔ امت محمددر دیدیلر لکن مار الذکر آدم علیه الصلاة والسلامك حدیثیله رد اولنور ❊ (وشرطها) ستة (اسلام المیت وطهارته) مالم یهل علیه التراب فیصلی علی قبره بلا غسل وان صلی علیه اولا استحسانا ❊ جنازه نمازینك شرطی التیدر اولا میتك اسلامیدر یابنفسه یااحد ابوینك برینك اسلامیله ویادار اسلامده تبعیتله مسلم اولور ثانیا بدننك وثوبنك ومکاننك طهارتیدر اوزرینه طپراق اهاله اولنوب دوکلمدیسه واکر تراب دوکلمش ایسه استحسانا بلا غسل قبری اوزرینده نماز قیلنور هرنقدر مقدما اوزرینه نماز قیلنمش ایسه‌ده لکن اولکی قیلدقلری نماز فاسد اولدیغنه کوره مثلا مع القدرة طهارتسز قیلنمسی کبی بوتقدیرجه عذره بناءً طهارت ساقط اولمش اولور بعضیلر عجز تحقق ایتدیکندن اولکی صحته منقلب اولمش اولورده اعاده اولنمز دیدیلر ❊ وفی القنیة الطهارة من النجاسة فی ثوب وبدن ومکان وستر العورة شرط فی حق المیت والامام جمیعا فلوام بلاطهارة والقوم بها اعیدت وبعکسه لا کما لوامت امرأة ولوامة لسقوط فرضها بواحد ❊ قنیه‌ده مذکوردرکه ثوبده وبدنده ومکانده نجاسندن طهارت وستر عورت میت وامام حقنده جمیعا شرطدر بس برکسه قوم طهارت اوزره‌لر ایکن کندو بلاطهارة امامت ایتسه نماز اعاده اولنور

طهارتسز نمازی صحیح اولمدیغندن جماعتك کی دخی اولمدی عکسیکه امام منطهر جماعت غیر منطهر اولسه اعاده اولنمز مثلا عورت رجاله امامت ایتسه هرنقدر جاریه دخی اولورسه‌ده اعاده اولنمدیغی کبی برایله فرضی ساقط اولدیغندن جماعت اعاده ایده جك اولسه لر تکرار ایدر بونده ایسه تکرار مشروع دکلدر بوندن ظاهر اولدیکه میت نمازنده جماعت شرط دکلدر مکاندن مراد سریر ویاارض‌در وکفنك طهارتی دخی شرطدر امامیتك نجاستیله متنجس اولورسه دفعا للحرج ضرر ایتمز اما ذاتنده متنجس ایسه بونك خلافنه‌در ﴿ وبقی من الشروط بلوغ الامام تأمل وشرطها ایضا حضوره ﴾ وشروطدن باقی قالدی امامك بلوغی بلوغك وجه اشتراطنه تأمل قولیله اشارت ایدرکه جنازه نمازیله تنفل اولنمز وصبینك فعلی فرض اوله‌رق واقع اولمز بس صبی‌یه اقتدا ایدن کسه‌نك نمازی صحیح اولمز مفترضك متنفله اقتداسی صحیح اولمدیغندن وصبینك نمازی دخی صحیح اولمدی فرض اوله‌رق واقع اولمدیغیچون اشبو بلوغ وستر عورت وامامده ومیتده باقسا مها طهارت شرطلرینی اعتبار ایله شروط التی‌یی متجاوز اولور دخی جنازه نمازینك شرطی میتك کلیسنك ویااکثرینك مثلا نصفیله باشی کبی حضوریدر ﴿ (ووضعه) وکونه هو او اکثره (امام المصلی) وکونه للقبلة فلا تصح علی غائب ومحمول علی نحو دابة وموضوع خلفه لانه کالامام من وجه دون وجه لصحتها علی الصبی ﴾ ومیتی مصلینك امامنه وضع ایدوب کندوینی ویااکثرینی قدامنده قیلوب وقبله جانبنده اولمسی دخی شرائطندر بس غائبه ودابه مثللو شی اوزرینه محموله وارقه سی طرفنه موضوع میته نماز صحیح اولمدی شارح رحمه الله فلا تصح علی کافر وشهید منطهر وغیر مستور ولا امامه صبی دیسه شروطك محترزاتنی تماما ذکر ایتمش اولوردی زیرا میت من وجه امام کبیدر بناءً علیه طهارتی واسلامی وعورت محلنی ستری وقبله طرفنده اولمسی شرط قیلندی ومن وجه امام کبی دکلدر صبی اوزرینه صحیح اولدیغندن اکر هر برجهتدن امام کبی اولسه ایدی صبی اوزرینه صحیح اولمز ایدی ﴿ وصلاة النبی صلی الله تعالی علیه وسلم علی النجاشی لغویة اوخصوصیة وصحت لو وضعوا الرأس موضع الرجلین واساؤا ان تعمدوا ﴾ نجاشی نونك فتحی وکسریله لغتدر اسم علملری اصحمه‌در یمن ملکیدر رسول اکرم ونبی افخم صلی الله تعالی علیه وسلم اصحاب کرامین رضوان الله تعالی علیهم اجمعین حضراتنه موتی خبرنی ویردی الله جلیل حضرتلرینك کندویه اعلامیله اصحاب کرام ایله اوزرینه نماز قیلدیلر فقها فلا تصح علی غائب قوللرینه وارد اولان سؤاله جواب ویررلرکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك یمنده وفات

ایدن نجاشی‌یه صلاتندن مراد معنای لغویسی اولان مجرد دعادر یوقسه غائبه نماز دکلدر یاخود خاصهٔ نبیدر ویاخود معجزه اوله‌رق سریری رفع اولنوب رسول اللهك رؤیتیله‌در امامك کوروب قومك کورممسی کافی اولدیغندن صاحب بحر دیرکه کمال اشبو اقوالك جمله‌سنه قدح قدیرده دلیل سرد ایلدی جنازه‌نك رأسنی امامك صول طرفنه وضع ایله باشنی ایاقلری طرفنه وضع ایتسه نماز صحیح اولور لکن اسائت ایتمش اولورلر قصدی ایدرلر ایسه یعنی تنزیها مکروهدر ﴿ ولواخطاؤا القبلة صحت ان تحروا والا لا مفتاح السعادة ﴾ قوم قبله‌ده خطا ایتسه‌لر اکر بعد التحری ایسه نمازلری جائز اولور یوقسه اولمز تحری فرض اولدیغنه بناءً اشبو مضمون وکونه للقبلة قولنك محترزینی بیاندر ﴿ (ورکنها) شیئان (التکبیرات) الاربع فالاولی رکن ایضا لاشرط فلذالم یجز بناء اخری علیها (والقیام) فلم تجز قاعدا بلا عذر ﴾ جنازه نمازینك رکنی ایکی شیدر اولکی درت تکبیردر بوکا کوره سائر تکبیرلری کبی اولکی تکبیری دخی رکن اولور شرط اولمز بنابرین کندونك اوزرینه غیری جنازه نمازی بناء اولنمز ایکنجی قیامدر بس بلا عذر قاعدا جائز اولمدی ﴿ (وسننها) ثلاثة (التحمید والثناء والدعاء فیها) ذکره الزاهدی وما فهمه الکمال من ان الدعاء رکن والتکبیرة الاولی شرط رده فی البحر بتصریحهم بخلافه ﴾ جنازه نمازینك سنتلری اوچدر کندوده حمد وثنا ودعادر اشبو مضمونی امام زاهدی ذکر ایتدی کمالك فهم ایتدیکی دعا رکن اولوب تکبیرهٔ اولی شرط اولمسی بحرده فقهانك خلافنی تصریحلریله رد ایلدی فقهانك ذکر ایتدکلرینك ظاهری سبحانك‌یی خلاف محفوظ اوله‌رق وجل ثناؤك دیمکسزین اوقومق اولادر کمالك دعایی رکن دیدیکی میت نمازینك حقیقتی وکندودن مقصود دعا اولدیغنه مبنیدر وتکبیرهٔ اولایه شرط دیدیکی افتتاح تکبیری اولدیغیچوندر کمالك کلامنی رد حقنده اولان تصریحلری صاحب محیطك دعا سنتدر حتی فقهانك مسبوق بلادعا نسق واحد اوزره تکبیرلری قضا ایدر قوللری دعانك سنت اولمسنه دلالت ایدر واولکی تکبیرك اوزرینه آخر میت نمازی بنا اولنمز اکر شرط اولسه بنای مزبور جائز اولوردی دیو تصریحدر افتتاح تکبیرینك اوزرینه بنا سائر نمازلرده شرط اولدیغندن جائزدر جنازه‌ده هربر تکبیر بر رکعت مقامنه قائمدر انتهی ﴿ (وهی) فرض (علی کل مسلم مات خلا) اربعة (بغاة وقطاع طریق) فلا یغسلوا ولا یصلی علیهم (اذا قتلوا فی الحرب) ولو بعده صلی علیهم لانه حد اوقصاص ﴾ اشبو جنازه نمازی هربر وفات ایدن مسلمك اوزرینه قلنمسی فرضدر لکن درت نوع کسه‌که پادشاهه اطاعتدن خروج ایدوب جرم وجنایتده

كشت وكذار ايدن وقطاع طريق قسملرى حربده قتل اولند قده غسل اولنمزلر واوزرلرينه نماز قيلنمز كندولرينى اول فعل شنيعدن زجر ومنع وسائرلرى تنفير ايچون بس منفعتى عامه يه شامل وعائد اولور روايت اولنوركه حضرت على كرم الله تعالى وجهه ورضى عنه مسفورلرك اوزرينه نماز قيلمديلر واصحاب كزين رضوان الله تعالى عليهم اجمعيندن انكار ايدن بولنمديغندن اجماع اولمش اولدى متنك ظاهرندن فهم اولنان منفى صلات اولوب غسل اولمامق اولديغندن شارح مرحوم عدم غسلله ده تصريح ايلدى لكن اولى اولان فلا يغسلوا تركيبنده نون اثبات اولنملى ايدى نهى اولمديغندن حربدنصكره قتل اولنورلرسه يعنى اخذ اولنوب بعده قتل اولنورلرسه بوصورتده قتللرى حدا وياقصاصا اولديغندن اوزرلرينه نماز قيلنور بوكا كوره شرب خمر وقذف وسرقت حدلرندن وجلدهٔ زنادن وفات ايدنلره نماز قيلنور ﴿(وكذا) اهل عصبة و (مكابر فى مصر ليلا بسلاح وخناق) خنق غير مرة فحكمهم كالبغاة ﴾ عصبه جرعه و زننده انساندن وياخيلدن ويا قوشدن اوندن قرقه قدر اولان فرقه يه دينور يعنى بنه بو بلجه اوندن زياده جمعيت ايدوب بغى طريقنه ميل ايدن وشهرستانده كيجه لين سلاحله كزن مكابر وبر دفعه دن زياده آدم بوغمغى عادت ايدن كسه لرك حكمى باغيلرك حكمى كيبدر اما سلاحسز كزن وخنق بر دفعه ايدن بغات حكمنده اولمز شرنبلالى اشبو مزبورلر غسل اولنورلر ديدى ﴿(من قتل نفسه) ولو (عمدا يغسل ويصلى عليه) به يفتى وان كان اعظم وزرا من قاتل غيره ورجح الكمال قول الثانى بما فى مسلم انه عليه الصلاة والسلام اتى برجل قتل نفسه فلم يصل عليه ﴾ بركسه كندو نفسنى قتل ايلسه هرنه دكلو قصدا اولورسه ده غسل اولنور واوزرينه نماز قيلنور انجق بوقوله فتوى وريلور هرنقدر وزر بوندن غيرى يى قتلدن اعظم ايسه ده كمال امام ثانى ابى يوسفك قولنى ترجيح ايلدى جامع مسلمده ذكر اولنان رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمه كندو نفسنى قتل ايدن برآدم كتورديلر اوزرينه نماز قيلمدى حديث شريفيله ﴿(لا) يصلى على (قاتل احد ابويه) اهانة له والحقه فى النهر بالبغاة ﴾ كندويه اهانة احدابوينى قتل ايدن كسه نك اوزرينه نماز قيلنمز نهرده بونى بغاته الحاق ايلدى بوكا كوره خامس عد اولنمز ﴿(وهى اربع تكبيرات) كل تكبيرة قائمة مقام ركعة (يرفع يديه فى الاولى فقط) وقال ائمة بلخ فى كلها (ويثنى بعدها)وهو سبحانك اللهم وبحمدك الى آخره ﴾ ميت نمازى درت تكبير در هر بر تكبير بر ركعت مقامنده قائمدر ظاهر روايتده فقط اولكى ركعتده اللرينى رفع ايدر تحريمه ده رفع ايتديكى كبى ائمهٔ بلخ تكبيرلرك كليسنده رفع ايدرلر ديديلر تكبيردنصكره ثنا ايدر ثنا سبحانك الى آخره در

﴿و يصلى على النبى صلى الله تعالى عليه وسلم) كما فى التشهد بعد الثانية)لان تقديمها سنة الدعاء (ويدعو بعد الثالثة) بامور الاخرة (والمأثور اولى ﴾ ايكنجى تكبيردنصكره تشهدده كى كبى صلات بركت رحمتى ذكر ايله وندباسيادتى زياده ايله وآنك حميد مجيدنى تكرار ايله رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمه صلات ايله زيرا دعانك اولنده وآخرنده صلوات شريفه سنتدر رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك { الاعمال موقوفة والدعوات محبوسة حتى يصلى على النبى صلى الله تعالى عليه وسلم اولا واخرا } قول واجب الاتباعلرينه بنا أ اوچنجى تكبيردنصكره اولا كندو نفسى وثانيا ميت ومؤمنين ومؤمنات ايچون امور اخرتله دعا ايدر زيرا نمازدن مقصود دعادر اولى اولان اثرده وارد اولان ابراهيم اسهلك باباسندن روايت ايتديكى حديث شريفده اولانكه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم جنازه اوزرينه نماز قيلدقده اللهم اغفر لحينا وميتنا وشاهدنا وغائبنا وصغيرنا وكبيرنا وذكرنا وانثانا بيورر ايدى اشبو حديث شريفى ائمهٔ حديثدن ترمذى ونسائى روايت بيورديلر دخى ابوسلمه ابوهريره رضى الله تعالى عنهدن روايت ايلدى وبوروايتده اللهم من احييته منا فاحيه على الاسلام ومن توفيته منا فتوفه على الايمان برروايتده ومن توفيته منا فتوفه على الاسلام اللهم لاتحرمنا اجره ولاتفتنا بعده يى زياده ايلدى انتهى ☼ فتح القدير ☼ صغيردن مراد يا بعد البلوغ كسب ايتديكى ويا اعمال صغيرلرينى مغفرت ايله ديمكدر وياخود غرض استيعابدر يعنى مسلمينك جمله سنى يارلغه ديمكدر لكن اولكنده نظر واركه صغير بعد البلوغ كبيرده داخلدر دخى دعوات مأثوره دندر عوف ابن مالك رضى الله تعالى عنهك روايت ايتديكى حديث شريفكه بيوررلركه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم ايله برابر برجنازه اوزرينه نماز قيلدق دعاسى شريفلرينى حفظ ايتدم بيورديلركه {اللهم اغفرله وارحمه وعافه واعف عنه واكرم منزلة ووسع مدخله واغسله بالماء والثلج والبرد ونقه من الخطايا كما ينقى الثوب الابيض من الدنس وابدله دارا خيرا من داره واهلا خيرا من اهله وزوجا خيرا من زوجه وادخله الجنة واعذه من عذاب القبر وعذاب النار } راوى عوف بيوررلركه تمنى ايتدمكه اول ميت بن اوليدم مأثور اولان دعايى كوزلجه قرائت ايده ميان كسه اللهم اغفر للمؤمنين والمؤمنات دير ☼ بحر ☼

﴿(در رحلت رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم الى دار البقاء) ﴾

﴿وقدم فيه الاسلام مع انه الايمان لانه منبئ عن الانقياد فكانه دعاء فى حال

الحياة بالايمان والانقياد واما فى حال الوفاة فالانقياد وهوالعمل غيرموجود ❊
ايمان واسلام شرعده شيئ واحد ايكن دعاده اسلام تقديم اولندى لغنده
انقياددن خبر ويرديكندن كانه حال حياتده ايمان وانقياد ايله وحال
وفاتده عمل اولان انقياد بولنمديغندن ايمان وفات حالنه نظرا اولدى عمدة
النسفى شرحنده مسطوردركه اسلام شرعده ايماندر لغتده استسلام وانقياد در
خصائصده مرسومدركه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم دار فنادن
رحلت وواصل لقاى رفيق اعلى اولدقلرى كونكه ماه ربيع الاولك اون ايكنجى
مبارك اثنين كونى ايدى درة الاكليل روايتدركه سبت كونى بريد وحى جليل
حضرت جبريل عليه السلام نازل اولوب يا محمد حضرت رب العزة بنى سكا
ارسال ايدوب حالكدن سندن اعلم ايكن تشريفا وتكريما مزاج سعادتكى استفسار
بيورديلر حالك نيجه در ديوادای خدمت عيادت ايلدكده سعادتله پك مغموم
ومكروبم بيورديلر بعده احد كونى كلوب ينه كالاول سؤال خاطر ايليوب واول
جوابله مجاب اولدى اثنين كونى قابض الارواح عزرائيل عليه السلام ايله برابر
قاپويه كلوب حضرت عزرائيل قاپوده مكث وحضرت جبريل سروقت سعادته
مثول ايلدى استفسار حال وخاطر دنصكره حضرت عزرائيلك قپوده اولوب
اذن شريفلرينه منتظر اولديغنى وجناب عاليلرندن ماعدا فرد آفريده يه بورسمه
استيذان اولمديغنى افادده بيوريجق اذن شريف صادر اولمغله حضرت
عزرائيل دخى داخل حضورنبيل اولوب عرض تحيه وتسليم ايلدكدنصكره
يا محمد حق تعالى بنى جناب رأفتمآبه ارسال ايدوب وامر بيورديلركه فرمانكه امتثال
ايليم رضاى يمن اقتضاى منيفكز اولور ايسه روح پرفتوحكزى قبض ايدهيم
والا رجوع ايدهيم ديجك حضرت رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم بويله مبدر
بيورمغله حضرت عزرائيل دخى نعم بويلجه مأمورم ديجك سيد جليل الخطر
حضرتلرى جبريل امين طرفنه نظر بيورمغله يا رسول الله حضرت بارى عزشانه
تعالى تشريفكزه مشتاقدر ديجك سلطان انبيا حضرتلرى امدى يا عزرائيل
مأمور اولدوغك امرى اجرا قيل بيورمغله شهپر تعظيم واجلال اوزره روح
مطهرينى بهمالى اعلاى عليينه ايصال ايلدى عليه الصلاة والسلام الى قيام
الساعة وساعة القيام دم احتضارده حضرت عائشه وصفيه وفاطمه وابو بكر وعمر
وعلى طرفلرينه آدملر ارسال ايدوب اتفاقى بريسيده حاضر اولمدى مرويدركه
اول جان جهان واصل عالم جان اولنجه مخدرات مطهرات ناله وزار ونوحه خارا
كداز ده مساز اولوب آوازه يعنى فغانلرى مسجد شريفده بولنان اصحاب
كرامك مسموعلرى اولنجق جملهسى آشفته وحيران ودمبسته وسركردان

اولوب كيمى لا يعقل وكيمنك لسانى منقبض وكيمنك عقلى مختل ومغشوش اولوب
اصحاب كزينك كويا كه باشلرينه قيامت قوپدى حضرت عثمان رضى الله
الله تعالى عنهنك دلى طوتيلوب لال اولدى حضرت مرتضا زمينكير
آسا حركته بيمجال اولوب اولديغى محلده قالوب بيجان كبى قالدى اول هنكامده
مكر حضرت صديق كندى محله سنده ايدى بو خبر دلسوز وپيام عالمسوز
مسموعى اولنجق چشمهٔ چشملرندن نهر سرخاب آسا اشك خونين روان
ايدرك كلوب جمال باكمال سلطان هردوسرادن رفع ردا وجبين مبينلرينه بابى
وامى طبت حيا وميتا ديهرك جبهه فرسا اولدقدنصكره آل وازواج مطهراتك
ومسجد شريفده اولان اصحاب كرامك كانون فؤادلرينه آب افشان تسليت
اولمغله ملتهب اولان آتش اندوهلرين نوعا تسكين ايدوب منبره چيقوب حمد
وثنايى محتوى بر خطبه انشاد ايلدكدنصكره { ايها الناس من كان يعبد محمدا فان
محمدا قدمات } ديوب { وما محمد الا رسول قد خلت من قبله الرسل افان مات
اوقتل انقلبتم على اعقابكم ومن ينقلب على عقبيه فلن يضر الله شيئا وسيجزى الله
الشاكرين } اية كريمه سن تلاوت ايلديلر فاروق اعظمدن مرويدركه خدا حق
كوياكه بو اية كريمه يى بن اصلا استماع ايلمامشيدم بوندنصكره جمله اصحاب انتقال
رسول رب الاربابه اعتقاد واطلاعله استرجاع ايلديلر بعده منبردن نزول ايدوب
اهل بيتى تعزيه وتسليه ايلدى اول اثناده بالجمله اصحاب كزين صديق اكبر جنابنه
بيعت ايدوب مسند خلافته تمكين ايلديلر امر خليفه ايله تجهيز وتكفين خدمتنه
مبادرت اولنوب حضرت مرتضى وعباس وفضل وقاسم غسل خصوصنه مباشر
اولديلر محلهٔ قباده غرس نام قيونك صويى بغايت لطيف اولمغله حضرت
رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم دائما اندن نوش ايدرلر ايدى اول صودن
كتوروب يدى مشك صوايله غسل ايلديلر اولا اوچ دفعه خالص صوايله ثانيا سدر
ثالثا كافور ممزوج صوايله غسل ايدوب سحوله نام قريهٔ يمانيهده معمول وپنبهدن
منسوج اوچ عدد بياض ثوبله تكفين اولندقدنصكره تعيين بيوردقلرى موضعه
نقل وسرير اوزره ابقا اولنوب كنجينهٔ خانهٔ سعادت اولهجق اصحاب ابرار فوج
فوج كلوب منفردا نماز كذار اولديلر ابتدا رجال احرار بعده نساء احرار بعده
اطفال بعده عبيد بعده اما كلوب هربرى دردر تكبير ايله نمازينى ادا ايلديلر دعا
خصوصنده اصحاب كرام مشاوره ايدوب بعده شان رسالته شايان اولان اشبو دعا
اوزره قرارداده اولديلر ❊ { اللهم انا نشهد انه صلى الله تعالى عليه وسلم قد بلغ
ما نزل اليه ونصح لامته وجاهد فى سبيل الله حتى اعز الله دينه وتمت كلمته وامن به
وحده لا شريك له فاجعلنا الهنا ممن يتبع القرآن الذى انزل معه واجمع بيننا وبينه

حتى تعرفه بنا وتعرفنا به فانه كان بالمؤمنين رؤفا رحيما لايبتغي بالايمان به بدلا
ولايشتري به ثمنا ابدا ❊ (ويسلم) بلادعاء (بعد الرابعة (تسليمتين ناويا
الميت مع القوم ويسر الكل الا التكبير زيلعى وغيره لكن فى البدائع العمل فى زماننا
على الجهر بالتسليم وفى جواهر الفتاوى يجهر بواحدة ❊ مصلى دردنجى تكبيردن
صكره قومله برابر ميته نيت ايدرك ايكى سلامله بلا دعاء سلام ايدر ثنا وصلات
ودعا وسلامك كليسنى سرا ايدر لكن تكبيرى جهرا ايدر زيلعيده وغيريده بويلجه
مصرحدر لكن بدايعده فى زماننا عمل تسليمده جهر اوزرينه دردیو مذكوردر
جواهر الفتاواده برنده جهر ايدر ديو مذكوردر ❊ (ولاقراءة ولا تشهد فيها)
وعين الشافعى الفاتحة فى الاولى عندنا تجوز بنية الدعاء وتكره بنية القراءة
لعدم ثبوتها فيها عنه عليه الصلوة والسلام وافضل صفوفها آخرها اظهارا للتواضع ❊
جنازه نمازنده قرائت وتشهد يوقدر امام شافعى اولكى تكبيرندنصكره فاتحه‌يى
تعيين ايلدى بزلرك عندنده دعا نيتيله فاتحه‌يى تلاوت جائزدر رسول اكرم ونبى
مكرم صلى الله تعالى عليه وسلمدن جنازه نمازنده قرائتك ثبوتى اولمديغندن قرائت
نيتيله فاتحه‌يى تلاوت تحريما مكروه قيلندى جنازه‌ده صفلرك افضلى آخريدر اظهار
تواضع ايچون وشفاعتى قبوله احرى اولور واولى اولان صف اوچ اولمقدر خبرده
وارد اولان شول بركسه كه اوزرينه اوچ صف نمازقيله تقصيراتى عفو ومغفرت
اولنور حديث شريف مضموننه بنا ❊ (ولو كبر امامه خمسا لم يتبع) لانه
منسوخ (فيمكث المؤتم حتى يسلم معه اذا سلم) به يفتى هذا اذا سمع من الامام
ولو من المبلغ تابعه وينوى الافتتاح بكل تكبيرة وكذا فى العيد ❊ امامى تكبيرى بش
ايتسه كندو اتباع ايتمز دردك اوزرينه زائد تكبير منسوخ اولديغندن زيرا
رسول اللهك اشبو تكبير فعلنده آثار مختلفدر بش و يدى وطقوز وزياده‌سى دخى
مرويدر شوقدر واركه الك صكره‌كى فعل شريفى درت اولدى بس ماقبلنده‌كيلرينى
ناسخ اولدى ❊ كذا فى الحلبى ❊ بس صورت مشروحده مؤتم اتباع ايتمه‌جك قطع
ايتميوب بلكه مكث ايدر ومنتظر اولور حتى امام سلام ويردكده كندى دخى امامله
برابر سلام ويرر انجق بوقولله فتوى ويريلور اشبو عدم متابعت تكبيرى امامدن
استماع ايتديكنه كوره‌در اما استماعى مبلغدن اولورسه اكا متابعت ايدوب هربر
تكبيرده افتتاحه نيت ايدر حالا امامك تكبيرى افتتاح ايچون اولمق جائز اولوبده مبلغك
خطاسى احتمالندن ❊ بحر ❊ بيرام تكبيرلرنده دخى حكم ينه بويلجه‌در مبلغدن زياده
ظهور ايدرسه زياده‌ده اكا اتباع ايدوب هربرنده افتتاحه نيت ايدر ❊
❊ (ولايستغفر فيها لصبى ومجنون) ومعتوه لعدم تكليفهم (بل يقول بعد دعاء
البالغين اللهم اجعله لنا فرطا) بفتحتين اى سابقا الى الحوض ليهيئ الماء وهو

دعاءله ايضا بتقدمه فى الخير لاسيما وقد قالوا حسنات الصبى له لا لابويه بل لهما
ثواب التعليم ❊ جنازه نمازنده مكلف اولمدقلرى ايچون صبى ومجنون ومعتوه ايچون
استغفار ايتمزكه يعنى بالغينك دعاسنك اوزرينه زياده استغفار كتورمز
مجنونله معتوهدن مراد اصلى اولانلردر عارضى اولانلرك ذنوب سابقه‌يى اسقاط
ايتمزلر ❊ حلبى انتهى ❊ بلكه بالغينك دعاسندنصكره اللهم اجعله لنا فرطا ديه
فرط فتحتينله لغتده حوضده صو حاضرلمق ايچون ايلرو كسبه ارسال ايتمكدر
نهرده وغيريده ابوينك دارقرارده مصالحنى تهيه ايچون متقدم معناسنده‌در ديدى
وعند البعض اجر متقدمله مفسردر امام عينى وغيرى بونى ديدى اشبو اللهم اجعله لنا
فرطا دعاسى ابوينه ومصلينه دعا اولديغى كبى صبى‌يه دخى خيرده تقدمله
دعادر باخصوص علماصبينك حسناتنك ثوابى كندو ايچوندر ابوينى ايچون دكلدر
ديديلر بلكه ابوين واستاذ ايچون تعليم ثوابى واردر نفس ثوابك ابوين ايچون
اولمسنده قائل اولان واردر ❊ (واجعله ذخرا) بضم الذال المعجمة ذخيرة (وشافعا
مشفعا) مقبول الشفاعة ❊ كنزده واجعله لنا اجرا واجعله لنا ذخرادر ونهرده
ثواب اصول شرعكه مثلا نفس نماز وصوم امثالى عبادتلردن حاصل اولنه واجر مكملاتى
اولان خضوع وخشوع واخلاص امثالى شيلردن پيدا اولنه اطلاق اولنور
ديو بينلرنده فرق بيان اولندى زيرا لغتده ثواب عين بدليدر واجر منفعت بدليدر
ومنفعت عينه تابعدر واحد هماك اخرده استعماليده واردر ديو بيان اولنمشدر
ذخر ذال معجمه‌نك ضميله ذخيره دركه لدى الحاجة اقتضا ايدر ديو ادخار اولنور
شافع غيره شفاعت ايدیجى مشفع شفاعتى مقبوله ديمكدر بعض كتابده اللهم اجعله
لوالديه فرطا وسلفا وذخرا وعظة واعتبارا وشفيعا واجرا وثقل به موازينهما
وافرغ الصبر على قلوبهما ولا تفتنهما بعده واغفر لنا وله مسطوردر ❊ (ويقوم
الامام ندبا (بحذاء الصدر مطلقا) للرجل والمرئة لانه محل الايمان والشفاعة
لاجله ❊ امام مطلقا كه ار وياعورت صدرى حذاسنده مندوب اوله‌رق قائم اولور
صدر ايمان محلى اولوب وشفاعت كندو ايچون اولديغندن امامیدن برجزئه
محاذاتدن لازمدر ومتعدد اولورسه برينك صدرينه مقابله كافيدر ويك بعيد
دورمملى ❊ (والمسبوق) ببعض التكبيرات لايكبر فى الحال بل (ينتظر) تكبير
(الامام ليكبر معه) للافتتاح لما مر ان كل تكبيرة كركعة والمسبوق لايبدأ بما فاته
وقال ابو يوسف يكبر حين يحضر (كما لاينتظر الحاضر) فى (حال التحريمة) بل يكبر اتفاقا
للتحريمة لانه كالمدرك ❊ امام سابقك تكبيرنه حاضر او ليسان بعض تكبير ايله
مسبوق فى الحال وارديغى ساعتده تكبير ايتمز بلكه امامله برابر افتتاح ايچون
تكبير ايتمكدن ناشى امامك تكبيرنه منتظر اولور ماسبقده مرور ايدن هربر تكبير

بر ركعت كيدر مفادينه بنا أو مسبوق فائتهيى قضا ايله بدأ ايتمز پس صورت
مشروحده تكبير ايدوب امامه منتظر اولمسه شول بر مسبوق كبى اولور كه
اقتدادن فارغ اولمزدن اقدم ماسبق قضايه شروع ايدر و منتظر اولميوب
تكبير ايتمكله امامنه كوره تكبير فساده كتمز لكن ادا ايتديكى تكبير معتبرده
اولمز يعنى امامك فراغندنصكره اول تكبيرى اعاده ايدر سجده ده امامه يتيشن
كمسنه اول سجده‌يى ركعتيله قضا ايتديكى كبى امام ابى يوسف حالة تحريمه‌ده
حاضرحين حضورنده تكبير ايدر منتظر اولمز ديدى تحريمه ده متفق اولمق ايچون
زيرا مدرك كيدر كورمز مسنكه مدرك امامدنصكره افتتاح تكبيرنى السه ادا
اولور قضا اولمز ❊ (ثم يكبر ان مافاتهما بعد الفراغ نسقا بلا دعاء ان خشيا رفع
الميت على الاعناق وما فى المجتبى من ان المدرك يكبر الكل للحال شاذ نهر ❊ بعده
امامك تكبيرينه منتظر اولان مسبوق ايله افتتاح تكبيرينه حاضر اولان مدرك
ميتك اعناق اوزره رفع اولنمسندن خوف ايدرلرسه كندولرنى فوت ايدن
تكبيرلرى بعد الفراغ متابعا بلا دعاء ولا ثناء قضا ايدر مجتباده مذكور اولان
مدركك امامك تكبيرينه حاضر اولان فى الحال تكبيرلرك كليسنى ايدر مضمونى
شاذ در تأخير ايدر ظاهر روايتنه مخالف اولديغندن ❊ (فلو جاء) المسبوق
(بعد تكبيرة الامام الرابعة فاتته الصلاة) لتعذر الدخول فى تكبيرة الامام وعند
ابى يوسف يدخل لبقاء التحريمة فاذا سلم الامام كبر ثلاثا كما فى الحاضر وعليه
الفتوى ذكره الحلبى وغيره ❊ امامينله امام ابى يوسفك اختلافلرى ثمره سنى بيان
ايدركه پس مسبوق امامك دردنجى تكبيرندنصكره كلسه كندوبى نماز فوت
ايدر امامك تكبيرنده دخول متعذر اولديغندن زيرا امامينه كوره مقتدى امامك
تكبيره سنده نمازه داخل اولور وقتاكه امام رابعه‌دن فارغ اوندقده كندويه
دخول متعذر اولور امام ابى يوسفه كوره نمازه داخل اولور تحريمه باقى اولديغندن
پس امام سلام ويردكده اوچ كره تكبير ايدر حاضر اولدقده اوچ كره تكبير
ايتديكى كبى وفتوى اشبو قولك اوزرينه در بومذكورى حلبى وغيرى ذكر ايتديلر
❊ (واذا اجتمعت الجنائز فافراد الصلاة) على كل واحدة (اولى) من الجمع (وتقديم
الافضل منهم افضل ❊ جنازه‌لر مجتمع اولسه هر برلرينه مستقلا نماز قيلمق جمع
ايدوب جمله سنه بردن نماز قيلمقدن اوليدر رجعده اختلاف اولديغندن
وموتالردن علما وفقرا وصلحادن اولان ارباب فضلى سائرلرينه تقديم افضلدر
❊ (وان جمع) جاز ثم ان شاء جعل الجنائز صفا واحدا وقام عند افضلهم وان
شاء (جعلها صفا مما يلى القبلة) واحدا (خلف واحد) بحيث يكون صدر (كل)
جنازة (مما يلى الامام) ليقوم بحذاء صدر الكل وان جعلها درجا فحسن لحصول

المقصود ❊ جنازه‌لرى جمع ايتسه‌ده جائز اولور لكن كيفيت جمعى ديلرسه
موتالرى بر صف قيلر وامام افضلرينك صدرى مقابله سنده قائم اولور
ديلرسه موتالرك كليسنك صدرى مقابله سنده قائم اولمق ايچون هر بر جنازه‌نك
صدرى امامى ولى ايدن طرفه اوله‌رق بر برينك ارقه‌سنده قبله جانبنده صف
قيلر واكر هر برينك رأسى آخرنكندن اسفل اوله‌رق درج ايدرسه
بودخى كوزلدر اشبو صور ثلاثه‌ده جمله‌يه نماز مقصودى حاصل
اولديغندن جمله سنه بردن نماز بردعا ايله اكتفا ايدر ❊ (وراعى
الترتيب) المعهود خلفه حالة الحياة فيقرب منه الافضل فالافضل
الرجل مما يليه فالصبى فالخنثى فالبالغة فالمراهقة والصبى الحر يقدم على العبد
والعبد على المرأة ❊ حال حياتنده خلفنده اولان ترتيب معهوده امام مراعات
ايدر جماعتدن الافضل فالافضل امامه تقريب اولنور اولا رجل بعده صبى
وخنثى وبالغه ومراهقه على مراتبهم امامه تقريب اولنورلر صبى حر عبد اوزرينه
وعبد عورت اوزرينه تقديم اولنورلر ❊ واما ترتيبهم فى قبر واحد لضرورة فبعكس
هذا فيجعل الافضل مما يلى القبلة فتح ❊ اما ضرورتدن ناشى بر قبرده مز بورلرك
دفنى اشبو ترتيب مشروحك عكسنه در يعنى افضل اولان قبله‌يى ولى ايدن
جانبه على مراتبهم وضع اولنورلر ضرورت اولميجق مادام اولكى ميت تراب
اولمدقجه ايكى ميت بر مزاره وضع اولنمز اما مقدمكى تراب اولورسه اوزرينه بنا
وزرع جائز اولور اما بالضرورة ايكيسى بر قبره دفن اولنمق ايجاب ايتدكده
مابينلرينه تراب ويا كرپيچ وضع اولنور ايكى قبر كبى اولسون ايچون قبله جانبنه
اولا رجل وثانيا غلام وبعده خنثى وضع اولنور ❊ (ويقدم فى الصلاة عليه السلطان)
ان حضر (او نائبه) وهو امير المصر (ثم القاضى) ثم صاحب الشرط ثم خليفته
ثم خليفة القاضى (ثم امام الحى) فيه ايهام وذلك ان تقديم الولاة واجب وتقديم
امام الحى مندوب فقط بشرط ان يكون افضل من الولى والا فالولى اولى
كما فى المجتبى وشرح المجمع لمصنف ❊ سلطانكه خليفهٔ اعظم ميت اوزرينه نمازده
تقديم اولنور اكر حاضر اولورسه بعده مصر وشام واليسى امثالى نائبى صكره
قاضى صكره صاحب شرط كه مسلم وصوباشى وباش چاوش وتوفنكجى باشى كبى
ضابطلر وبعده خليفه سى وبعده قاضينك خليفه سى صكره محله امامى تقديم
اولنور اشبو ثم امام الحى كلامنى ما قبلنه عطفده تسويه لرى ايهام واردر حالبوكه
حكملرى مختلفدر زيرا ولاتك تقديملرى واجبدر مجرد امام الحيك كى مندوبدر
وليدن افضل اولمق شرطيله واكر وليدن افضل اولمز ايسه ولى اوليدر تكم
مجتباده ومصنفك مجمع شرحنده اشبو رسم اوزره مسطور در ❊ وفى الدراية

امام المسجد الجامع اولى من امام الحى اى مسجد محلته نهر ﴾ درايه نام كتابده مسطوردركه مسجد جامعك امامى امام حى دن اولادر يعنى محله سى مسجدى ديمك ﴿ (ثم الولى) بترتيب عصوبة الانكاح الا الاب فيقدم على الابن اتفاقا الا ان يكون عالما والاب جاهلا فالابن اولى فان لم يكن له ولى فالزوج ثم الجيران ومولى العبد اولى من ابنه الحر لبقاء ملكه والفتوى على بطلان الوصية بغسله والصلاة عليه ﴾ بوندنصكره عصوبت انكاحى ترتيبله ولى تقديم اولنور بنا برين نسا وزوج ايچون ولايت يوقدر شوقدر واركه زوج اجنبيدن احقدر لكن اب ابن اوزرينه اتفاقا تقديم اولنور ابك ابن اوزرينه فضيلتى وسننك زياده سى اولوب بونلر ايسه امامته استحقاقده ترجيحى موجبلر اولدقلرندن اما ولايت انكاحده ابن اب اوزرينه مقدمدر لكن ابن عالم اب جاهل اولورسه ابن تقديم اولنور مثلا درجه ده وقربده وقوتده مساوى ايكى ابن ويا اخ وياعم بولنسه لرسنا بيوك اولان اولى در الا غيرا سن افضل اولورسه اول تقديم اولنور ولى بولنمز ايسه زوج اوليدر صكره قوكشولر اوليدر وعبدك مولاسى حر اولان اوغلوندن اولادر ملكى باقى اولديغندن وفتوى ميتك بنى فلان كمسه غسل ايتسون ونمازيمى قيلدرسون ديو وصيتك بطلانى اوزرينه در اكر تقديمه احق واليق كمسه لر موجود ايسه بو غيسه ضرر ايتمز ﴿ (وله) اى للولى ومثله كل من يقدم عليه من باب اولى (الاذن لغيره فيها) لانه حقه فيملك ابطاله (الا) انه (ان كان هناك من يساويه فله) اى لذلك المساوى ولو اصغر سنا (المنع) لمشاركته فى الحق اما البعيد فليس له المنع ﴾ ولى وولى مثللو كندونك اوزرينه تقديم اولنان سلطان ويا نائبى امام حيه قدر كمسه لر ايچون نمازده غيرى به اذن ويرمك واردر زيرا تقدم كندولرينك حقيدر كندولر حقلرينى ابطاله مالكلردر الا اول محلده كندوبه مساوى بركمسه بولنورسه آنك ايچون اذندن منع واردر هرنقدر سنا اصغر اولورسه ده حق تقدمده مشاركتلرى اولديغنه مبنى اما بعيد قريبى اذندن منع ايده مز ﴿ (فان صلى غيره) اى الولى (ممن ليس له حق التقدم) على الولى (ولم يتابعه) الولى (اعاد الولى) ولو على قبره ان شاء لاجل حقه لا لاسقاط الفرض ولذا قلنا ليس لمن صلى عليها ان يعيد مع الولى لان تكرارها غير مشروع ﴾ ولى اوزرينه كندو ايچون حق تقدم اولميان ولينك غيرى جنازه نمازينى قيلدروب وولى كندويه متابعت ايدوب اقتدا ايتمسه ولى كندو حقى ايچون هرنقدر قبرى اوزرينه اولورسه ده ديلرسه نمازى اعاده ايدر اعاده فرضى اسقاط ايچون دكلدر زيرا فرض اجنبينك قيلدرمسيله ساقط اولدى شارح مرحوم بناء عليه ديركه بز ديرزكه من بور ميتك اوزرينه نماز قيلان كمسه ايچون وليله برابر نمازى اعاده ايتمك يوقدر

زيرا تكرارى غير مشروعدر ﴿ (والا) اى وان صلى من له حق التقدم كقاض اونائبه او امام الحى اومن ليس له حق التقدم وتابعه الولى (لا) يعيد لانهم اولى بالصلوة منه ﴾ واكر كندو ايچون حق تقدم اولان قاضى ويا نائبى ويا محله امامى كبى كمسه لر نمازى قيلدرسه لر وياخود كندو ايچون حق تقدم اولميان كمسه قيلدروب وولى كندويه متابعت واقتدا ايتسه كندى نمازى اعاده ايتمز من بورلر كندودن اولى اولوب ومتابعتى نمازه اذن اولديغندن ﴿ (وان صلى هو) اى الولى (بحق) بان لم يحضر من يقدم عليه (لا يصلى غيره بعده) وان حضر من له التقدم لكونها بحق اما لو صلى الولى بحضرة السلطان مثلا اعاد السلطان كما فى المجتبى وغيره وفيه حكم صلاة من لا ولاية له كعدم الصلاة اصلا فيصلى على قبره مالم يتمزق ﴾ ولى كندونك اوزرينه تقديم اولنور كمسه اولمقسزين بحق نماز قيلدرسه كندودنصكره كمسه قيلديره مز هر نقدر من له التقدم حاضر اولورسه ده كندونك امامتى بحق اولديغندن اما ولى سلطانك حضورنده امامت ايتسه مثلا سلطان اعاده ايدر نتكم مجتباده وغيريده بويلجه مرسومدر بنه مجتباده مذكوردركه كندو ايچون ولايت اولميان كمسه نك صلاتنك حكمى ولايت اولانه نظرا اصلا نماز دكل كيدر بس ولى ديلرسه طاغلمش ايسه قبرى اوزرينه نماز قيلر لكن اسقاط فرض اولميدرق ﴿ (وان دفن) واهيل عليه التراب (بغير صلاة) او بها بلا غسل اوممن لا ولاية له (صلى على قبره) استحسانا (مالم يغلب على الظن تفسخه) من غير تقدير هو الاصح ﴾ ميت نماز قيلنمقسزين وياخود بلا غسل نمازى ادا اولنمش ويا نماز كندو ايچون ولايت اولميان ذاتدن اولهرق دفن اولوب اوزرينه تراب القا اولنسه قول اصح اوزره ايامدن اوچ ويا اون عدد تقدير اولنميدرق تفسخنده ظن غالب اولمدقجه قبرى اوزرينه استحسانا نماز قيلنور ﴿ وظاهره انه لوشك فى تفسخه صلى عليه لكن فى النهر عن محمد لا كانه تقديما للمانع ﴾ مصنفك مالم يغلب على الظن تفسخه قولنك ظاهرى تفسخنده شك اولنسه اوزرينه نماز قيلنمقدر لكن نهرده امام محمددن نقلا نماز قيلنمز ديو مذكوردر ظن ايدرمكه امام مشار اليهك نماز قيلنمز ديديكى نمازه مانع اولان تفسخ احتمالنى تقديمادر زيرا امر عدم صلاتى مقتضى اولان تفسخله صلاتى موجب عدم تفسخ بينلرنده دوران ايتديكندن مانع اولان تفسخ اعتبار اولندى ﴿ (ولم تجز) الصلاة (عليها راكبا) ولا قاعدا (بغير عذر) استحسانا (وكرهت تحريما) وقيل تنزيها فى مسجد جماعة (هو) اى الميت (فيه) وحده او مع القوم ﴾ بلا عذر جنازه اوزرينه راكبا وقاعدا استحسانا نماز جائز اولمدى كندوده تحريمه

بولندیغندن من وجه نماز اولدیغیچون اماطین ویامطر امثالی عذره بناً راکبا
قیلسه ویاخود میتك ولیسی مریض اولوب قیامه قدرتی اولمدیغندن قاعدا
ناس خلفنده قائمین اوله‌رق قلدرسه کفایت ایدر میت یالکز ویاقومله برابر کندوده
اولان جماعت مسجدنده جنازه نمازی تحریما وعندالبعض تنزیها مکروه قلندی
وکمال تنزیهی اولمسنی ترجیح ایلدی لعذر اولورسه اصلا کراهت اولمز ❊ (واختلف
فی الخارجة) عن المسجد وحده اومع بعض القوم (والمختار الکراهة)
مطلقا خلاصة بناء علی ان المسجد انما بنی للمکتوبة وتوابعها کنافلة وذکر
وتدریس علم وهو الموافق لاطلاق حدیث ابی داود من صلی علی میت
فی المسجد فلا صلاة له ❊ یالکز میت ویابعض قومله برابر مسجددن طشره ده
اولورسه کراهتده اختلاف اولندی مختار اولان صورمتقدمه‌نك کلیسنده
داخل مسجدده اولان کسه‌یه کراهتدر خارج مسجدده اولانه اتفاقا کراهت
بوقدر مسجدلر انجق فرض وتوابعی اولان نافله وذکر وتدریس علم کبی
شیلر ایچون بناقلندیغنه بناً واشبو مضمون ابی داودك روایت ایتدیکی
حدیث شریفکه من صلی علی میت فی المسجد فلا صلاة له نك اطلاقنه
موافقدر ونفی کماله متوجهدر بعض روایتده فلااجرله وبر روایتده فلاشیٔ له در
حدیث شریفده واقع فی المسجد لفظی صلی فعلنه ویامیته ویاایکیسنه بردن
ظرف اولمغه محتملدر اولکینه کوره میت مسجدده نماز خارجنده اولورسه
کراهت اولمز ایکنجی‌یه نظر میت مسجدده اولوب نماز خارجنده اولورسه
کراهت اولور اوچنجی‌یه کوره انجق کراهت میت ونماز ایکیسی بردن مسجدده
اولمغله اولور بوکا کوره حدیث شریف کراهتك اطلاقنی بیان ایتمز
❊ (ومن ولدفات یغسل ویصلی علیه) ویرث ویورث ویسمی (ان استهل)
بالبناء للفاعل ای وجد منه ما یدل علی حیاته بعد خروج اکثره حتی لوخرج رأسه
فقط وهویصیح فذبحه رجل فعلیه الغرة وان قطع اذنه فخرج حیا فمات
فعلیه الدیة ❊ شول برولدکه تولد ایلمدی وعقیبنده وفات ایتدی غسل اولنور
واوزرینه نماز قیلنور وکندوغیره وارث اولور وغیر کندودن میراث
اخذ ایدر وتسمیه اولنور اکر استهلال ایدوب حین ولادتنده چاغروب
اکثریدنی خروج ایتدکدنصکره کندودن حیاتنه دلالت ایدر برعلامت
بولنورسه تسمیه اولندیغی اکراما درنبی آدم اولدیغندن وکندو ایچون مال اولوب
حین دعواده مثلا پدرلری اسمنی ذکره محتاج اولمسی احتمالندن استهل معلوم
صیغه‌سیله لغتده صبینك حین ولادتنده چاغرمسی ومجهول بناسیله یکی
ای کورمك معناسنده شارح مرحومك بیان ایتدیکی معنای شرعیسیدر

حیاتنه دلالت ایدن رفع صوت وحرکت عضو مثللو شیدر حیاته دلالت ایدن
شیده اختلاف اولندقده انجق ایکی رجلك ویاایکی عورت ایله بررجلك
شهادتلری مقبوله اولور زیرا صوتله حرکته رجال مطلع اولورلر امامین
خصوص مشروحده نسانك قولی مقبولدر زیرا بومقامه رجال حاضر
اولمزلر دیدیلر نماز حقنده اناسنك قولی کبی قابلهٔ عادله‌نك دخی قولی مقبولدر
امامیراث خصوصنده اناسنك قولی اجماعا مقبول دکلدر جرمغنم
اولدیغندن قابلهٔ عادله‌نك قولی میراث ماده‌سنده امامین قتنده مقبولدر
صبینك النی آچوب یومسنه اعتبار یوقدر بونلر حرکت مذبوح قبیلندندر
بوکا ایسه اعتبار یوقدر حتی برکسه ذبح اولنسه کندو حرکتده ایکن
پدری وفات ایتسه مذبوح باباسنه وارث اولمز زیرا اول حالده میت حکمنده در
❊ ابوالسعود عن الجوهرة ❊ صورت مزبوره‌ده حتی ولدك فقط باشی صیحه ایده رك
خروج ایدوب برکسه دخی اول ولدی ذبح ایلسه اوزرینه غره که بشیوز
درهم ویااللی آلتون لازم اولور وکندو وارث اولوب وغیر کندودن میراث
اخذ ایدر زیرا شارع بونی حی منزله‌سنه تنزیل ایلدی صورت مرقومه‌ده
قولاغنی قطع ایدوب بعده حیاخروج ایدوب عقیبنده وفات ایتسه قاطعك
مالندن اوزرینه دیت لازم اولور عمدا ایتدیکندن واشبو ایکی صورت
مشروحه‌لرده مزبور صبی غسل اولنور واوزرینه نماز قیلنور
شارحك حتی اوخرج رأسه اه تفریعی صحیح دکلدر ❊ زیرا مقام
ماقبلنه استدراك مقامی درایمدی کانه دیدیکی ولدك اوزرینه نماز قلنمقده
اکثرینك حیاخروجی شرط اولدی بنفسه خروج ایتدیکنه کوره اماصورتین
مرقومتینده اولدیغی کبی خروج وانفصال بنفسه اولمیوب بلکه ذبح وقطع
ایله اولورسه مزبور شرط اولمدی ❊ (والا) یستهل (غسل وسمی)
عندبه الثانی وهوالاصح فیفتی به علی خلاف ظاهر الروایة اکراما لبنی آدم
کما فی ملتقی البحار وفی النهر عن الظهیریة واذا استبان بعض خلقه غسل
وحشر هو المختار (وادرج فی خرقة ودفن ولم یصل علیه) وکذا لایرث
ان انفصل بنفسه ❊ اکر صبی استهلال ایتمیوب صیحه ایتمزسه امام ثانی عندنده
غسل وتسمیه وبرخرقه‌یه ادراج ودفن اولنوب واوزرینه نماز قیلنمز وبنفسه منفصل
اولورسه وارث اولمز اماغیرك بطننه ضربیله جنینی میت اولدیغی حالده القا ایدرسه
وارث اولور کندودن غیره میراث دکر زیرا شارع ضاربك اوزرینه غره ایجاب
ایدوب ووجوب ضمان انجق حی اوزرینه اولوب میت اوزرینه اولمدیغندن

كندو وارث اولوب وغير كندويه وغيره سنه وارث اولمغله حكم اولندى واصح
اولان بودر واكراما بنى آدم اولديغيچون تسميه اولنور ظاهر روايتك خلافى اوزره
بوقولله فتوا ويريلور تتكم ملتقى الابحار ده ونهرده ظهيريه‌دن نقلا بويلجه مرسومدر
لكن اشبو امام ابى يوسفك اختلافى مستهل وتام الخلقة اولمديغنده مبنيدر
يوق مستبان الخلقة اولورسه غسل اولنور ويوم قيمتده حشر وجمع اولنور
وشفاعتى دخى مرجودر رسول اكرم ونبى افخم صلى الله تعالى عليه وسلم
سعادتله بيوردیلرکه { ان السقط ليقف محبنطئا على باب الجنة فيقول
لاادخل حتى يدخل ابواى } ابوالسعود عن الزيلعى ۞ محبنطئ اسم فاعل
بنيه‌سيله وبهمزو بلا همز قصه بويلى قرنى بويوك شيشمان كشى به دينور يعنى
تحقيقا سقط وصف مزبور اوزره جنت اعلانك قپوسى اوزرنده واقف اولوب
ديركه دخول ايتمم حتى ابويم داخل اولمدقجه انجق مختار اولان بودر
۞ (كصبى سبى مع احد ابويه) لايصلى عليه لانه تبع له اى فى احكام الدنيا لاالعقبى
لما مر انهم خدم اهل الجنة ۞ اشبو مزبور مولود غير مستهل غسل اولنوب
واوزرينه نماز قيلنمديغى احدابويله برابر سبى اولنان صبينك اوزرينه نماز
قيلنمديغى كبى زيرا مزبور مسبى احكام دنياده احدابوينه تابعدر عقباده دكل زيرا
ما سبقده مرور ايتديكه انلر اهل جنتك خذمتچيلرى در حقنده اثر وارد در
عندالبعض كفارك صبيلرى عالم ذرده عن اعتقاد بلى ديمشلر ايسه جنتده يوق
ايسه نارده در مسايره نام كتابده مرسومدركه اطفال مشركين حقنده امام اعظم
رحمه الله تعالى حضرتلرى وغيريلرى تردد بيوردیلر وحقلرنده اخبار متعارضه
وارده‌در بس طريق امورلرنى الله ذوالجلاله تفويضدر امام محمدبن بلورمكه الله
عظيم الشان براحده بلا ذنب عذاب ايتمز بيوردیلر صاحب نهر ديديكه اشبو
مسئله امام اعظم رحمه اللهك كندوده توقف بيورديغى مسائلك بريدر
مسائل مشروحه‌يى بعض فضلا نظمله جمع بيورمشلر (نظم) ورع الامام
الاعظم النعمان ۞ سبب التوقف فى جواب ثمان ۞ سؤر الحمار تفاضل جلالة ۞ وثواب
جنى على الايمان ۞ والدهر والكلب المعلم ثم مع ۞ ذرية الكفار وقت ختان ۞ دهرك
معرف باللام ذكر اولنمه‌سى ابو جد محلنده دكل زيرا امام مشار اليهك توقفى
صانع تعالى‌يى انكار ايدن دهرى حقنده در انتهى ابو السعود ۞ (ولو سبى
بدونه) فهو مسلم تبعا للدار اوالسابى (او به فاسلم هواو) اسلم (الصبى وهو عاقل)
اى ابن سبع سنين (صلى عليه) لصيرورته مسلما ۞ ابوينك برى اولميه‌رق ولدسبى
اولنمش اولسه داره ويا سبى ايدنه تبعيتله ولد مسلم عد اولنور وياخود احد
ابوينله برابرسبى اولنوب اول احدده اسلامله مشرف اولوب وياخود عاقل

اوله‌رق كه يعنى سنى يدى يه رسيده اولان صبى اسلامه كلسه اوزرينه نماز قيلنور مسلم
اولديغندن ۞ قالوا ولا ينبغى ان يسأل العامى عن الاسلام بل يذكر عنده حقيقته
وما يجب الايمان به ثم يقال له هل انت مصدق بهذا فاذا قال نعم اكتفى به
ولا يضر توقفه فى جواب ما الايمان ما الاسلام فتح ۞ علما بيورديلركه عوامدن
اولان كمسه اسلامدن سؤال اولنمق لايق دكل بلكه كندونك حضورنده
اسلامك حقيقتى وكندويه ايمان واجب اولان شيلر ذكر اولنوب بعده كندويه
بونلرى مصدق مسك بونلره ايمانك وارمى دينيلور اكرنعم ديرسه آنكله اكتفا اولنور
و ما الايمان ما الاسلام ديو سؤالك جوابنده توقفى ضرر ويرمز زيرا عوام
بعض اولور كه سؤال مشروحك جوابنى بلمز ديرلر حالبوكه كندولرى توحيد
و اقرار ونار دن خوف وجنت طلبى اوزره اولورلر ظن ايده رمكه بلمز ديدكلرى
اشبو سؤال مرقومك جوابى انجق منتظم كلام خاص وعبارهٔ فصيحهٔ خاصه ايله
اولور ظن ايدوب جوابدن حجا بلرينه مبنيدر ۞ بحر ۞ (ويغسل المسلم
ويكفن ويدفن قريبه) كخاله (الكافر الاصلى) اما المرتد فيلقى فى حفرة
كالكلب (عندالاحتياج) فلوله قريب فالاولى تركه لهم (من غير مراعاة السنة)
فيغسله غسل الثوب النجس ويلفه فى خرقة ويلقيه فى حفرة وليس للكافر غسل
قريبه المسلم ۞ مسلم لدى الحاجة سنته مراعا تسز كافر اصلى اولان مثلا
دايسى كبى اقرباسنى غسل وتكفين ودفن ايدر زيرا غسل عامهٔ بنى آدمده
سنت والله ذوالجلاله رجوعى حالى وكندونك عليهنه حجتدر بوقسه تطهيرا
دكلدر حتى برصويه واقع اولسه فساده ويرر ۞ شرنبلالى عن المعراج ۞ واشبو غسل
جائزدر واجب دكلدر زيرا وجوبنك شرطى ميتك مسلم اولمسيدر بلكه
فعلى لابأسدر كخاله ديمسى قريبدن مراد ذوى الارحامه شامل اولديغنه اشارتدر
اكر مسفورك كفاردن قريبى اولورسه اولى اولان انلره ترك ايتمكدر وثوب نجس
كبى غسل ايدوب وضوء وبدأ باليامن كبى سنتلره مراعاتسز ايدر وغسل كندويه
طهارت اولمز حتى بركمسنه كندوبى ارقه سنده الوب نماز قيلسه جائز اولمز
وبر خرقه‌يه صاروب برلحد ولا توسيع برچقوره القايدر كافر قريب مسلمى
غسل ايده‌مز والعياذ بالله تعالى مرتد كلب كبى برحفره‌يه القا
اولنور غسل وتكفين اولنمز ودينلرينه رجوع ايتديكى كمسه دفع اولنمز ۞ (واذا حمل
الجنازة وضع) ندبا (مقدمها) بكسر الدال وتفتح وكذا المؤخر (على يمينه) عشر
خطوات لحديث من حمل جنازة اربعين خطوة كفرت عنه اربعين كبيرة ۞
جنازه حمل ايدن كمسه مندوب اوله‌رق مقدمنه صاغ طرفنه اون خطوه
وضع ايدر مقدم كلمه‌سى دالك كسريله وفتحيله در مؤخر دخى بنه بويلجه

تقدم معناسنه اولان قدم فعل لا زمندن مأخوذ در حامل دردردن اقل اولمق مکروهدر ورجالدن اولمق لازمدر جنازه سنتدر امانفس حمل ودفن فرض کفایه‌در ﴿ (ثم) وضع (مؤخرها) علی یمینه کذلك (ثم مقدمها علی یساره ثم مؤخرها) کذلك فیقع الفراغ خلف الجنازة فیمشی خلفها وصح انه علیه الصلاة والسلام حمل جنازة سعد بن معاذ رضی الله تعالی عنه ﴾ وضع مزبوردن صکره جنازه نك مؤخرینی ینه اون خطوه صاغی اوزره وضع ایدر صکره مقدمنی یساری اوزره بعده مؤخرینی یساری طرفنه اون خطوه وضع ایدر حاملك یمینی میتك یمینی وجنازه نك یساری اولور ویساری میتك یساری وجنازه نك یمینی اولور ❊ قهستانی ❊ وفراغ جنازه نك خلفنده اولور وخلفنده مشی ایدر و بهر طرفدن اون خطوه حمل من حمل الی آخره حدیث شریفنه بناً در یعنی شول بر کمسه که بر جنازه یی قرق آدم کتوردی اول جنازه یی کتورمسی کندودن قرق کناه کبیره یی ستر ایدر ورسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك سعد بن معاذ رضی الله تعالی عنهکه کندونك موتندن ناشی عرش رحمن حرکت ایندی حملی صحیح اولدی ﴿ ویکره عندنا حمله بین عمودی السریر بل یرفع کل رجل قائمة بالید لا علی العنق کالا متعة ولذا کره حمله علی ظهر ودابة ﴾ سریرك عمودنی بیننده میتی حمل ائمهٔ حنفیه عندنده مکروهدر سنت تربیع اولدیغندن بلکه هر بر رجل قائمه‌یی الیله رفع ایدوب وبعده عنقی اوزرینه وضع ایدر لا علی العنق ابتداء دیمك عنقدن مراد کتفدر امتعه کبی اوموزینه ابتدا وضع ایتمز بناً علیه ظهر ودابه اوزرینه حملی مکروه اولدی ﴿ (والصبی الرضیع او الفطیم او فوق ذلك قلیلا یحمله واحد علی یدیه) ولو راکباً (وان کان کبیر احمل علی الجنازة ویسرع بها بلا خبب) ای عدو وسریع ولو به کره ﴾ سودامن وسوددن کسیلان چوجق ویاپوندن ازیاده‌یی برکمسه اللری اوزرینه حمل ایدر هر نقدر راکبا اولورسه‌ده واکر بیوك اولورسه جنازه اوزره حمل اولور وجنازه یی کتورمکده یك سکر دمکسز اسراع ایدر واکر اسراعی سکر دمبله ایدرسه مکروهدر ﴿ (وکره تأخیر صلاته و دفنه لیصلی علیه جمع عظیم بعد صلاة الجمعة) الا اذا خیف فوتها بسبب دفنه قنیة (کما کره) لمتبعها (جلوس قبل وضعها) وقیام بعده ﴾ وجمعه نمازندن صکره اوزرینه جمع عظیم نمازقلمق ایچون میتك نمازینی ودفنی تأخیر مکروهدر افضل اولان تعجیلدر الا دفن سببیله جمعه نك فوتی خوفی اولورسه جمعه دفنك اوزرینه تقدیم اولنور وصلات عید صلات جنازه نك اوزرینه وصلات خطبه نك اوزرینه تقدیم اولنور صورت مشروحه‌ده کراهت جنازه یه اتباع ایدن ذواتك جنازه یی وضعلرندن

اول جلوسلرنده و وضعلرندن صکره قیاملرنده اولان کراهت کبیدر زیرا بعضا جنازه یی وضعده تعاونه حاجت مس ایدوب قیام ایسه عونه اقربدر ومیت متبوعدر تابعلر کندودن اقدم قعود ایده مزلر وبعد الوضع عن الرقاب قیامك کراهتی عبادة بن صامت رضی الله تعالی عنهدن مروی اولان تحقیق رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم میت لحده وضع اولنمدقجه جلوس بیورمز اولدی بردفعه اصحاب کزین رضی الله عن جمیعهم ایله برابر قبر ك باشنده قائملر ایدی بر یهودی بزلر دخی موتالریمزه بویلجه ایشلرز دیدی درحال رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم جلوس بیوروب اصحابنه خالفوهم دیو فرمان بیوردیلر یعنی انلره مخالفت ایدیکز دیمك اشبو حدیث شریفه مبنیدر ظاهر اولان کراهتك تحریمی اولمسیدر ﴿ (ولا یقوم من فی المصلی لها اذا رأها) قبل وضعها ولا من مرت علیه هو المختار وماورد فیه منسوخ زیلعی ﴾ مصلاده و یاغیری محلده میتی کورن کمسه وضعندن اقدم میت ایچون قیام ایتمز ایجق مختار اولان قول بودر قیام حقنده وارد اولان حدیث شریفکه {اذا رأیتم الجنازة فقوموا لها حتی تخلفکم او توضع} در ❊ حلبی ❊ حضرت علی کرم الله تعالی وجهه ورضی عنهك روایت بیوردقلری { کان رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم امرنا بالقیام فی الجنازة ثم جلس بعد ذلك وامرنا بالجلوس } حدیث منیفیله منسوخدر بلکه میتی کوردکده هذا ماوعدنا الله ورسوله وصدق الله ورسوله اللهم زدنا ایمانا وتسلیما دیر وجنازه نك ارقه سنده تسبیح وتهلیلی چوق ایدوب دنیا کلامندن برشی تکلم ایتمیوب یمینا وشمالا نظر ایتمز انتهی ❊ شرعة الاسلام ❊ واثرده سبحان من قهر عباده بالموت وتفرد بالبقاء سبحان الحی الذی لا یموت قولی دخی وارد اولمشدر ❊ ابو السعود عن الشرنبلالیة ﴿ (وندب المشی خلفها) لانها متبوعة الا ان یکون خلفها نساء فالمشی امامها احسن اختیار ویکره خروجهن تحریما وتزجر النائحة ولا یترك اتباعها لاجلها ولا یمشی عن یمینها ویسارها ﴾ جنازه متبوع اولدیغندن خلفنده مشی مندوبدر وامامنده مشیدن افضلدر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك { من اتبع جنازة مسلم ایمانا واحتسابا وکان معها حتی یصلی ویفرغ من دفنها فانه یرجع من الاجر بقیراطین } قول شریفلرینه بناً اتباع خلفنده مشی ایله اولور الا میتك خلفنده نساطائفه سی اولورسه احسن اولان امامنده مشیدر ❊ ونسانك جنازه یه خروجلری تحریما مکروهدر زیرا رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم جنازه‌ده عورتلری کوردکلرنده نهی مقامنده { اتحملن مع من یحمل اتدلین مع من یدلی اتصلین فیمن یصلی } بیوردقلرنده انلر لا دیو جواب

وبردكلرنده سعادتله بيورديلركه فانصرفن مأزورات غير مأجورات ✲ ابو السعود
عن الجوهرة ✲ يعنى سزلر جنازه كتورن كسه‌لر ايله برابر جنازه كتورمسز ومزاره
جنازه اينديران كسه‌لر ايله اينديرمسز ونماز قيلنلر ايله نمازمى قيلرسز ديمك
بس لا بد كلرنده سزلره بو عملكزده وزر وكناه اولوب اجر وثواب كسب ايتمامش
اولديغكز حالده رجوع ايديكز بيورديلر ونوحه وصيحه ايدن زجر ومنع اولنور
بس نوح كه ميت اوزره فرياد وفغان ايده‌رك اغلمق مكروهدر اما فقط بكاده
بأس يوقدر جنازه‌يه اتباع نايحه‌دن ناشى ترك اولنمز زيرا سنت كندويه
مقارن اولان بدعتدن اوتورى ترك اولنمز بوكا وليمه ايله سؤال وارد اولمز
يعنى وليمه‌ده بدعت اولنجق كندويه حضور ترك اولنور بينلرنده فرق
اولديغندن زيرا جنازه‌يه اتباع ترك اولنديقده امر جنازه منتظم اولميوب
تعطيلى لازم كلور وليمه‌ده طعامى اكل ايدن بولنديغندن جنازه‌نك خلافنده‌در
✲ ابو السعود ملخصا ✲ ويمينى ويسارى طرفنده يورويمز ✲ (ولو مشى امامها
جاز) وفيه فضيلة ايضا (و) لكن (ان تباعد عنها او تقدم الكل)
اوركب امامها (كره) كما كره فيها رفع صوت بذكر او قرائة فتح ✲ جنازه‌نك
امامى طرفنده مشى ايتسه‌ده جائزدر وبونده‌ده فضيلت واردر خلفنده مشى ايده
اولديغى كبى لكن خلفنده بعض جماعتك تأخيريله اولورسه قريب اذكر اولنان او تقدم
الكل كره دلالتيله لكن قدامنده جنازه‌دن تباعد ايدوب ايلرو كيدوب
وياجماعتك كليسى تقدم ايتسه وياخود ميتك قدامنده ركوب ايتسه مكروه اولور
زيرا مصابيح شريفده ثوبان رضى الله تعالى عنهدن مروى اوله‌رق
مسطوردركه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمله برجنازه‌يه خروج
ايتدك رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم برقوم راكبين كوروب
بيورديلركه سزلر حيا ايتمزميسز كه الله عظيم الشانك ملكلرى اياقلرى
اوزره مشى ايدرلر سزلر دابه‌لر اوزره لرسزور كوب تنعم وتلذذ در بو ايسه اشبو
حاله لايق وسزاده كلدر زيرا بو حال حسرت وندامت ووعظ واعتباردر
✲ ابو السعود ✲ بحرده اسبيجابيدن نقلا مسطوردركه جنازه نمازنده
ركبانا ذهابده بأس يوقدر لكن شوقدر واركه جنازه‌نك امامنده كتمك
مكروهدر ماشى بونك خلافنده‌در صورت مشروحه‌لرده كراهت جنازه‌ده ذكر
ايله وياخود قرائتله رفع صوت مكروه اولديغى كبى ✲ (وحفر قبره) فى غير دار
(مقدار نصف قامة) فان زاد فحسن (ويلحد ولا يشق) الا فى ارض رخوة ✲
منزلك غيريده نصف قامت مقدارى ميتك قبرى حفر اولنورامدى مقدار مزبوردن
زياده اولورسه حسندر كندى دارنده قبر حفرى انبيا ى عظامه مختصدر وميتك قامتى

مقدارى اولمق احسندر ✲ قهستانى ✲ ونهرده لايق اولان حدى متعارفه حواله اولنمقدر
ديو مسطوردر قبر مقرميتدر طولى ميتك طولى مقدارى اولمقدر وعرضى
نصف طولى قدردر وقبرك قبله جانبنده لحد اولنوب اويولور شق اولنمز
{اللحد لنا والشق لغيرنا} حديث شريفنه بنا أ الارض رخوه كه يومشق
اولوب لحد ممكن اولمز ايسه شق ايله تابوت اتخاذى بيننده مخيردر ✲ (ولا)
يجوزان (يوضع فيه مضربة) وماروى عن على فغير مشهور لا يؤخذ به ظهيرية ✲
مزاره مضربه كه يوق ويوك مثللو شيله محشوه مندل كبى نسنه وضع اولنمسى جائز
دكلدر بلكه سنت اولان طپراق دوشمكدر حضرت على كرم الله وجهه‌دن
روايت اولنان مضربه وضعى مشهور دكلدر انكله عمل اولنمز ظهيريه‌ده بويلجه
مرسومدر ✲ (ولا بأس باتخاذ تابوت) ولو من حجر اوحديد (له عند الحاجة)
كرخاوة الارض (و) يسن ان (يفرش فيه التراب) ✲ رخاوت ارض كبى حاجت
مس ايتدكده طاشدن ودمردن تابوت اتخاذنده بأس يوقدر يعنى مباحدر ومزاره
تراب فرشى مسنوندر ✲ (مات فى سفينة غسل وكفن وصلى عليه والقى فى البحر
ان لم يكن قريبا من البر) ✲ بركسه سفينه‌ده وفات ايتدكده غسل اولنوب وكفنلنوب
اوزرينه نماز قيلنوب دريايه القا اولنوربره يعنى قاره‌يه قريب دكلسه ✲ (ولا) ينبغى ان
(يدفن) الميت (فى الدار ولو) كان (صغيرا) لاختصاص هذه السنة بالانبياء واقعات ✲
وميت منزلده دفن اولنمق لايق دكلدر هرنه قدر صغير اولورسه‌ده بومثللو داره
دفن سنتى انبيا عليهم الصلاة والسلامه مختص اولديغندن ✲ (و) يستحب
ان (يدخل من قبل القبلة) بان يوضع من جهتها ثم يحمل فيلحد (و) ان (يقول
واضعه بسم الله وبالله وعلى ملة رسول الله) صلى الله عليه وسلم ✲ جماعت ميتى ابتدا قبله
جانبنه وضع ايدوب بعده قبله طرفندن اخذ ايدوب مزاره ادخال ولحد اولنوب
وواضعى بسم الله وبالله وعلى ملة رسول الله ديمك مستحب قيلندى جانب قبله
معظم اولوب كندودن ادخال مستحب اولديغندن وابتدا اياقلرى انزال اولنور
باشى انزال اولنمز وعورتى ممكن اولورسه محرمى يوقسه شيوخ يوقسه صلحادن
اولان شبان انزال ايدرنسا وضع ايتمكه حاجت يوقدر بسم الله وضعناك وعلى ملة
رسول الله اسلمناك ديسه‌ده اولور اشبو مضمون ميته دعا دكلدر ✲ زيرا ميت
رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك ملت حنفيه‌سى اوزره وفات ايتديسه
وياخود معاذ الله تعالى ايتمديسه بردخى تبديل اولمز لكن شوقدر واركه مؤمنين
وجه ارضده شاهدلردر ملت اسلام اوزره وفاتلريله شهادت ايدرلر سنت بويله
جارى اولمشدر ✲ (ويوجه اليها) وجوبا وينبغى كونه على شقه الايمن
ولا ينبش ليوجه اليها (وتحل العقدة) للاستغناء عنها ✲ ومزارده واجب

اوله‌رق قبله‌یه توجیه اولنور ❊ رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك امری
اولدیغندن وصاغ طرفی اوزره اولمق لایقدر اوزرینه تراب القا اولندقدن
صکره قبله‌یه توجیه ایچون مزار نبش اولنمز امادرون مزارده برکسه‌نك متاعی
قالسه انك ایچون فتحنده بأس یوقدر انتشارندن امنیت حاصل اولدیغندن
ناشی عقده چوزیلور کند ویه حاجت قالمدیغندن ❊(ویسوی اللبن
علیه والقصب لا الآجر) المطبوخ والخشب لوحوله امافوقه فلا یکره
ابن ملك ❊ مزاره کرپیج وقامش تسویه اولنوب پشمش آجرکه
کرمد واغاچ وضع اولنمز اکرمیتك اطرافنه اولورسه رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلمك روضۀ پرانورلرینه کرپیج وقامشدن بردمد وضع
اولندی خشبله آجرك اولمدیغی بونلر بنانك محکم ومتین اولمسی ایچون اولوب
قبرایسه چوریوب محو محلیدر وآجرده اثر نار ظاهر وملازمدر اما مزارك
فوقنه آجر وخشب امثالی شی وضعی مکروه دکلدر زیرا بوسبعدن حفظ ایچون
اولور ابن ملك بو وجهله ذکر ایلدی ❊ فائدة عدد لبنات لحد النبی صلی الله تعالی
علیه وسلم تسع بهنسی ❊ رسول اکرم ونبی محترم صلی الله تعالی علیه وسلمك لحد
مبارکلرینك لبنه‌لرینك عددی طقوزدر بهنسی نام کتابده بو وجهله مرسومدر
❊(وجاز) ذلك حوله (بارض رخوة) کالتابوت ❊ کوشك زمینده تابوت کبی
میتك اطرافنه آجر وخشب وضعی جائز اولور ❊(ویسجی) ای یغطی
(قبرها) ولوخنثی (لاقبره) الا لعذر کمطر ❊ عورتك قبری هرنقدر خنثی
اولورسه‌ده تغطیه اولنوب اوزرینه برستره چکیلور رجلك مزارینه اولمز
لکن یغمور وقار امثالی عذر ایچون اولورسه اکا ده غطا اولور نسوانه ستر لایق
اولوب رجاله اولقدر ایجاب ایتمدیکندن ❊(ویهال التراب علیه وتکره الزیادة
علی ماخرج منه) من التراب لانه بمنزلة البناء ویستحب حثیه من قبل رأسه
ثلاثا وجلوس ساعة بعد دفنه لدعاء وقرائة بقدر ما ینحر الجزور ویفرق
لحمه ❊ میتك اوزرینه تراب دکیلور ومزاردن اخراج اولنانك اوزرینه
زیاده مکروهدر بنا منزله‌سنده اولدیغندن وباشی طرفنده اوچ آوچ طبراق
سرپمك مستحبدر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمه اقتداء اولکننده
{ منها خلقناکم } ایکنجیده { وفیها نعیدکم } اوچنجیده { ومنها نخرجکم تارة اخری }
دیر بعضیلر اولکننده { اللهم جاف الارض عن جنبیه } ایکنجیده { اللهم افتح
ابواب السماء لروحه } ثالثده { اللهم زوجه من الحور العین } دیر دیدیلر عورت ایسه
ثالثده اللهم ادخلها الجنة برحمتك دیر ❊ جوهره ❊ نورین نام کتابده مسطوردرکه
برکسه قبرك طپراغندن الیله اخذ واوزرینه یدی کره سورۀ قدری تلاوت ایدوب

قبره صاچسه اول میت عذاب اولنمز انتهی ودفن دنصکره دعا وقرائت ایچون
برحیوان ذبح اولنوب ولحمی تفریق اولنه‌جق قدر وقت جلوس مستحبدر
زیرا عند السؤال حاضر اولان کسه‌لر ایله استیناس اولور واول وقتده دعا
مسنوندر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمدن { ادعوا لاخیکم فانه الآن یسأل }
مرویدر یعنی سزلردین قرنداشکزه دعا ایدیکز زیرا الآن سؤال اولنور دیمك
وقرائتك ثوابی میته اهدا اولنور ومزار اوزره قرائتك جوازی بوندن
مستباندر وقرائت اوزره برشی وقف ایتمك جائزدر تکم اشباه حاشیه‌لرنده
مذکوردر ❊(ولا بأس برش الماء علیه) حفظا لترابه عن الاندراس ❊ مزارك
ترابنك مندرس ومحو اولمسی ایچون اوزرینه صو صاچمده بأس یوقدر یعنی
مطلوبدر ترکی اولی دکلدر ❊(ولا یربع) للنهی عنه (ویسنم) ندبا وفی الظهیریة
وجوبا قدر شبر (ولا یجصص) للنهی عنه ❊ مزارك اوزری درت کوشه‌لی
مسطح اولنمز آندن نهی وارد اولدیغندن زیرا صنیع اهل کتابدر ممکن اولدقجه
انلره تشبهدن احتراز لازمدر ومندوب اوله‌رق برقارش قدری مزار اورکج
شکلنده مسطح اولمیه‌رق رفع اولنور امام بخارینك سفیان رضی الله تعالی
عنهدن روایت ایتدیکی رسول اکرم ونبی افخم صلی الله تعالی علیه وسلمك روضۀ
مطهرۀ پرانورلرین مسنم کوردم اثرینه بنا ور روایتده برقارشدن زیاده
ایتمك مباحدر واقع اولمشدر ظهیریه‌ده وجوبا تسنیم اولنور دیو مرسومدر
لکن ندب روایتی اولیدر وینه نهی اولندیغندن مزار تجصیص اولنمز یعنی
کرجله چاپلمز جابر رضی الله تعالی عنهدن مرویدرکه رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم قبری تجصیصدن واوزرینه قعوددن وبنادن وکتابتدن
ودیه‌لمکدن نهی بیوردیلر ❊(ولا یطین ولا یرفع علیه بناء وقیل لا بأس به
وهو المختار) کما فی کراهیة السراجیة وفی جنائزها لا بأس بالکتابة ان احتیج
الیها حتی لا یذهب الاثر ولا یمتهن ❊ ومزارك اوزری چامور ایله صوانمز واوزرینه
بنا رفع اولنمز ضایع اولمسون ایچون برعلامت قیلنور بعضیلر بناده بأس یوقدر
دیدیلر اکر مال حلالدن اولوب زینت قصد اولنمز ایسه یوقسه حرمتده
شبهه یوقدر حالا بعض التون صویله یازیلو مرمر طاشلر ایله بنا اولندیغی کبی
اشبو لا بأس قولی قول مختاردر سراجیه‌نك کراهیت بحثنده بو وجهله مرسومدر
جنازه بحثنده کتابتده بأس یوقدر اکر احتیاج اولنورسه اثری کیدوب دپه‌لنمك
ایچون دیو مرسومدر حدیث عدم احتیاج صورتنه حمل اولنور ❊(ولا یخرج
منه) بعد اهالة التراب (الا) لحق آدمی ک(ان تکون الارض مغصوبة او اخذت
بشفعة) ویخیر المالك بین اخراجه ومساواته بالارض کما جاز زرعه والبناء

عليه اذا بلى وصار ترابا زيلعى ❊ اوزرينه طپراق دوكلدكدنصكره ميت
مزاردن اخراج اولنمز لكن ارض مغصوبه اولمق ويا شفعه ايله اخذ اولنمق كبى
بركسه‌نك حق تعلق ايدرسه اخراج اولنور بوكا كوره مالك اخراجيله وارضه
مساوى قيلمسى بيننده مخيردر چور يوب طپراق اولدقدنصكره اوزرينه
بنا وزرع جائز اولديغى كبى زيلعيده بو يلجه مذكوردر كندويه ميت دفن
اولنمق ايچون غيرك حفر ايتديكى قبره ميت دفنى غصب قيلندن دكلدر نبش
اولنمز قيمت حفرى ضامن اولور تركه سندن يوقسه بيت المالدن اخذ اولنور
❊ امداد الفتاح ❊ مزارستاندن اغاج وحشيش قطع ايتمك مكروهدر لكن قورى
اولورسه ضررى يوقدر ❊ بحر ❊ (حامل ماتت وولدها حى) يضطرب (شق بطنها)
من الايسر (ويخرج ولدها) ولو بالعكس وخيف على الام قطع واخرج
لوميتا والا لا كما فى كراهة الاختيار ولو بلع مال غيره ومات هل يشق قولان
والاولى نعم فتح ❊ ولدى حى اولوب حركت ايدن حامله وفات ايتسه صول
طرفندن بطنى شق اولنوب ولدى اخراج اولنور احياى نفس ايچون ظاهر اولان
اشبو شق بطن فرض اولمقدر امر مشروح بالعكس اولوب ام اوزرينه تلف
خوفى اولورسه ولد ميت ايسه اعضالرى قطع اولنه رق اخراج اولنور
يوقسه قطع اولنمز نتكم اختيارك كراهتنده مرسومدر بركسه غيرك مالنى
يودوب وفات ايتسه شق اولنورمى ايكى قول واردر اولى اولان شق اولنمسى
قوليدر تعديسيله كندو حرمتنى اسقاط ايتديكندن و شقنده اختلاف مالى
اولمديغنه نظرادر اكر مالى اولورسه اتفاقا شق اولنمز ❊ فتح وابو السعود ❊ فروع
الاتباع افضل من النوافل لو لقرابة او جوار او فيه صلاح معروف يندب دفنه
فى جهة موته وتعجيله وستر موضع غسله فلا يراه الا غاسله ومن يعينه وان
رأى به ما يكره لم يجز ذكره لحديث اذكروا محاسن موتاكم وكفوا عن مساويهم ❊
جنازه يه اتباع نافله نماز قيلمقدن افضلدر اكر اقربادن وياجيراندن وياخود
صلاحله معروف كسه‌دن اولورسه بونلرك غيرى اولورسه ظاهر اولان
نفلك اتباعدن افضليتيدر وجاردن مراد جار شفعه دكلدر بلكه قرق
قپويه دك بالغ قوكشولردر وفات ايتديكى محله قريب دفن موضعنده دفن
مندوبدر سائر بعيد مدفنه كتورمك خلاف اوليدر وتعجيل وغسل محلنى
ستر ايدوب مثلا قپوسنى قپامق مندوبدر ميته عيب وبرن شيلر ظاهر اولمق
ايچون بس غاسله معيندن غيرى كسه ميتى كورمز واكر غسال ميتدن
كريه برشى كورسه آنى غيره ذكر وافشا جائز دكلدر ❊ رسول الله صلى الله
تعالى عليه وسلمدن روايت اولنان اذكروا محاسن موتاكم وكفوا عن مساويهم

حديث شريفنه بناءً يعنى سزلر موتالريكزك حياتى وموتى حالنده بولنان
كوزل شيلرينى ذكر ايديكز ومساويسنى ذكردن كف ومنع اولنوك ديمك
❊ ولا بأس بنقله قبل دفنه وبالاعلام بموته وبارثائه بشعر او غيره لكن يكره
الافراط فى مدحه لا سيما عند جنازته لحديث من تعزى بعزاء الجاهلية ❊ وميتى قبل الدفن
مطلقا وعند البعض بر ويا ايكى ميل مسافه محله نقلده بأس يوقدر مقدار
مزبوردن زياده يه نقل مكروهدر عقد الفرائد نام كتابده بو يلجه مذكوردر وظاهر
اولانده بودر ❊ نهر ❊ واسواقده ومناره‌ده ندا ايله موتى اعلامده وشعر وياغيرى
شيله ميتك محاسنى تعداد وآجيوب اغلمقده بأس يوقدر لكن مدحنده افراط
مكروهدر خصوصا جنازه‌نك حضورنده اوله من تعزى بعزاء الجاهلية حديث
شريفنك متضمن اولديغى نهيه بناءً عزاء سماء وزننده صبر وتحمل معناسنه
حديثك تمامى { فاعضوه بهن ابيه ولا تكنوا } دره‌ن ذكر معناسنه يعنى بركسه كه
عزاده جاهليت فعلى كبى ايتدى كندويه باباڭ ذكرينى عض ايله اصر ديك
كنايه ايله ديمك لوم وتقبيح ايچون صراحة تكلم ايدك ديمك ❊ وبتعزية اهله
وترغيبهم فى الصبر وباتخاذ طعام لهم وبالجلوس لها فى غير مسجد ثلاثة ايام
واولها افضلها وتكره بعدها الا لغائب وتكره التعزية ثانيا وعند القبر وعند باب
الدار ويقول عظم الله اجرك واحسن عزاءك وغفر لميتك ❊ وميتك صاحبنى
تعزيه وصبره ترغيبده بأس يوقدر وسنت اولان دفندن مقدم اولمقدر { من عزى
مصابا فله مثل اجره } حديث شريفنه بناءً واهل ميت ايچون جيران واقربا
طعام حاضر ايدوب كندولرينى اشباعده بأس يوقدر ❊ بحرده خانيه‌دن
نقلا مرسومدر ورثه بالغلر اولورسه ميتك واپسى ايچون طعام اتخاذ ايدوب
فقرايه اطعام حسندر ورثه‌ده صغير بولنورسه جائز دكلدر اپنسه لر ضامن
اولورلر ومسجدك غيرنده اوچ كون تعزيه ايچون اهل ميته قعودده بأس يوقدر
اولكى كونده تعزيه افضلدر اوچدنصكره تعزيه مكروهدر تجدد حزنى
موجب اولديغندن لكن معزى ويامعزى عليه غائب اولورسه اوچدن زياده‌ده بأس
يوقدر بر دفعه تعزيه‌دنصكره ينه تعزيه وقبرده ومنزلك قپوسنده تعزيه ايچون
فراش دوشيوب جلوس مكروه قيلندى بلكه دفندن فارغ اولدقده طاغيلوب
هر امورينه مشغول اولمليلر وعظم الله اجرك واحسن عزاءك وغفر لميتك دير
يعنى الله جليل سكا اجر عظيم احسان بيورسك وصبر وتحملكى كوزل قيلسون
وميتك كناهنى عفو ومغفرت ايتسون ملتقى شرحنده الهمك الله عند المصائب
صبرا واجزل لنا ولكم بالصبر اجرا ان لله ما اخذ ولله ما اعطى وكل شئ عنده باجل
مسمى مسطوردر ❊ و بزيارة القبور ولو للنساء لحديث كنت نهيتكم عن زيارة

القبور الافر ور وها ويقول السلام عليكم دار قوم مؤمنين وانا ان شاء الله
بكم لاحقون ✤ وقبر زيارتنده بأس يوقدر هرنقدر نسا ايچون اولورسه ده
بن سزى زيارت قبور دن نهى ايدر ايدم آكاه اولوك مزارستانى زيارت ايديكز
حديث شريف مفادينه بناً وقبرى اياقلمقسزين اموات مؤمنين ايچون وجهى
مقابله سنده دعا مسنوندر وزيارت ايدنلر السلام عليكم الى اخره ديرظن ايدرمكه لفظه دار
يازائده در وياخود داره سلام ساكن داره سلامى مستلزمدر ذكر لازم واراده ملزوم
قبيلندندر ومشيئتى ذكر تبركا در زيرا لحوق محققدر وياخود حالات اوزره لحوق مراد در
بوكا كوره مشيت صحيح اولور ✤ و يقرأ سورة يس وفى الحديث من قرأ سورة الاخلاص
احدعشر مرة ثم وهب اجرها للاموات اعطى من الاجر بعدد الاموات ✤ وزائر
يس شريف سورۀ جليله سنى قرائت ايدر حقنده وارد اولان شول بركسه كه مزارستانه
دخول ايده وسورۀ يس تلاوت ايده الله عظيم الشان اول اهالئ
مقبره دن اول كون عذابى تخفيف بيورر وكندوسى ايچون اول مزارستانده اولان
موتالرك عددنجه حسنات اولور حديث شريف مضموننه بناً وحديث شريفده
وارددر كه بركسه اون بركره اخلاص شريفى قرائت ايدوب بعده ثوابنى امواته هبه
ايده كندويه موتالرك عددى قدر اجرا عطا اولنور وخادم رسول الله
صلى الله تعالى عليه وسلمدن روايت اولنور سعادتله بيورديلركه برمؤمن
آية الكرسى تلاوت ايدوب وثوابنى اهل قبورا ايچون قيلرسه الله عظيم الشان مغربدن
مشرقه دك هر برقبره برنور ادخال ايدوب ومضجعلرنى توسيع ايدر وقرائت
ايدنه التمش پيغمبر ثوابى اعطا ايدوب وهر برميت سببيله بردرجۀ رفيعه
ويروب واون حسنات كتب ايدر اشبو حديث شريفى امام قرطبى قدس سره تذكره
سنده ذكر ايلدى وامير غنى ابن مشيشك صلات شرحنده نقل ايدوب
و بيور ديكه تالينك تلاوتى هرنقدر كندو منزلنده دخى اولورسه ده
مولامزك فضل واحسانى عدوحصرى قبول ايتمز انتهى ✤ ويحفر قبرالنفسه
وقيل يكره والذى ينبغى ان لايكره تهيئة نحو الكفن بخلاف القبر ✤ كشى كندى
نفسى ايچون قبرا شديرر زيرا اقاءالله استعدادندندر بعضيلر مكروهدر ديديلر
وماتدرى نفس باى ارض تموت آيت كريمه سنه بناً لكن حفر آيتنه منافى دكلدر
فى الجمله انتفاع نيتيله هر نقدر غيرى ايچون اولورسه ده كفن مثللو شى
حاضرلمقده لايق اولان عدم كراهتدر قبرآنك خلافنده در ✤ يكره المشى
فى طريق ظن انه محدث حتى اذالم يصل الى قبره الابوطئ قبرتركه ✤ صكره دن پيدا
اولديغى مظنون اولان طريقده مشى مكروهدر حتى اقرباسنك قبرينه انجق
قبر وطئيله واصل اولان كسه اول وصلتى ترك ايدر وجلوس ونوم وبول وتغوط

 (ونماز)

ونماز ينه بويلجه در حقنده نهى وارد اولديغندن اشبو مسئله دن
مزار زيارت ايدنلرك حكملرى معلوم اولديكه قبر وطئندن خالى اولمزلر
برايش اوزره يرظن ايدرلر انتهى ✤ شرح الملتقى ✤ لايكره الدفن ليلا
ولااجلاس القارئين عندالقبر وهوالمختار ✤ كيجه ده ميت دفن ايتمك مكروه
اولمدى لكن مستحب اولان نهاردر اولمقدر مزار يانده قارئلرك اجلاسنده
دخى كراهت يوقدر انجق مختار اولان بوقولدر وبحرده مسطوردركه
مزارستانده قرآن تلاوتنده بأس يوقدر بلكه سائر محلده تلاوتدن افضلدر
جائزكه الله عظيم الشان اول اهل قبوردن عذاب قبرى قرائت سببيله تخفيف
وياخود بالكليه عذابى قطع ايده ✤ عظم الذمى محترم ✤ ذمينك كموكى محترمدر
كسر اولنمز مزارلرنده بولنورسه ✤ وانما يعذب الميت ببكاء اهله اذا اوصى بذلك ✤
ميتك اهلينك بكاسيله معذب اولمسى انجق بكا ايله وصيت ايتديكى وقتده در يوقسه
عامۀ علما عذاب اولنمامسنه قائلردر { ولاتزر وازرة وزر اخرى } نظم مجيدنه بناً
{ ان الميت ليعذب ببكاء اهله عليه } حديث شريفى وصيته مبنيدر زمن اولده نوحه ايله
وصيت معروف اولديغندن ✤ كتب على جبهة الميت او عمامته او كفنه عهد نامه
يرجى ان يغفر الله للميت ✤ ميتك جبهه سنه وياعمامه سنه وياكفننه عهد نامه
كتب اولنور الله جلالك ميت ايچون عفو ومغفرتى رجا واميدنه مبنى وعهد نامه نك
معناسى برشى كتب اولنملى كه اخذ ميثاق كوننده كندو ايله ربسنك
بيننده اولان ايمان وتوحيد عهدازليسى اوزره اولديغنه دلالت ايدر مثلا
اللهم انى اشهدك بانك انت الله الواحد الذى لااله الاانت وان محمدا عبدك ورسولك
اللهم انى اتخذ بذلك عندك عهدا لن تخلفنيه كبى وبونك امثالى نيجه اذكار
طويله وقصيره واردر ✤ اوصى بعضهم ان يكتب فى جبهته وصدره
بسم الله الرحمن الرحيم ففعل ثم رؤى فى المنام فسئل فقال لما وضعت
فى القبر جائتنى ملائكة العذاب فلما رأوا مكتوبا على جبهتى بسم الله الرحمن الرحيم
قالوا امنت من عذاب الله تعالى ✤ بعض ذوات كرام وصيت ايلديلركه جبهه
وياصدرينه { بسم الله الرحمن الرحيم } كتب اولنه بس وصيتى اشلنوب
بعده رؤياده كوريلوب حالندن سؤال اولندقده ديديكه مزاره وضع اولنديغمده
عذاب ملائكه سى كلوب جبهمده بسمله شريفه يى مكتوبه كوردكلرنده
بيورديلركه الله عظيم الشانك عذابندن امين اولدك امدى الله جليل
حقيقت حاله پك عالمدر وبالله التوفيق وبه تتم الصالحات

(باب الشهيد)

مقتول اجليله ميت ايكن شهيد ايچون مستقل باب وضع اولنوب صلات جنازه دن
اخراج اولنمسی كندونك غيری ايچون بولنميان فضيلت ومزيتله سائرلردن اختصاص
وامتيازينه مبنيدر ﴿ فعيل بمعنى مفعول لانه مشهود له بالجنة او فاعل لانه حی
عند ربه فهو شاهد ﴾ شهيد يا فعيل بمعنى مفعول اوله رق مشهود معناسنده در
يا كندو ايچون جنتك ثبوتيله شهادت اولديغندن وياخود ملائكه كندويه
اكراما حاضر اولدقلرينه مبنی وياخود فاعل معناسنه در ربلری عندنده مرزوقين
اوله رق حی اولدقلرندن كندولری شاهددر ويا كندولرنده شهادتلرينه دلالت ايدر دم
وجرح وشجه امثالی شيلر بولنوب ويا روحی دار السلامه حاضر اولديغنه مبنيدر
وقتا كه شهيد بطريق الاتساع آتشده يانوب وصويه غرق اولوب واسهالدن
وطاعوندن وفات ايدنه وغربتده وعشق حالنده وفات ايدوب وسائر عقوبتن
ثوابنه نائل اولان كمسه لره اطلاق اولنديسه مصنف مرحوم احكام دنيايه
نظرا شرعا شهيد اولان شهيد حقيقی بی بيان ايدوب بيورديكه
﴿ هو كل مكلف مسلم طاهر ﴾ يعنی شرعا كندويه
حقيقة شهيد اطلاق اولنان ظلما آلت جارحه ايله قتل اولنوب ونفس قتله مال
واجب اولميوب ومرتث اولميان هر بر مكلف مسلم طاهردر مسلم لفظی مكلف
اوزرينه تقديم اولنسه اولی اولور ايدی مكلف قيدی ايله صبی خروج ايتدی پس صبی
قتل اولنسه غسل اولنور زيرا سيفك شهداء احد حقلرنده غسلدن كافی اولمسی
ذنوبدن مطهره اولمق وصفيله در پس صبی ايچون ذنب اولديغندن شهداء
احد كبی اولمديلر وبر دخی شهادت انسانك كندو ايله مدحه مستحق اولديغی وصف
اولمسی عقل ايله در صبی ايچون ايسه عقل معتدبه يوقدر امام رضی الله عنه قتنده
احكام آخرتده صبی شهيد دكلدر وبالغ شهيدك غسل اولنمديغی قاتليله حين مخاصمه سنده
اثر قتلی اوزرنده بولنوبده كندويه شاهد اولسون ايچون اما صبی بونك خلافندر زيرا
بنفسه مخاصمه ايده مز بلكه باباسی ايدر بناء عليه ابقاء اثره حاجت يوقدر
ومسلم قيدی ايله كافردن احتراز اولندی يعنی كندوسی ايچون مسلمان ولی اولان كافر غير
حربی مباحا غسل اولنور يعنی غسل جائزدر بونده واجب دكلدر طاهر كه يعنی كندوده
جنابت وحيض ونفاس امثالی شی بولنمامليدر پس جنب شهيد اولسه امام اعظمه كوره
غسل اولنور امامين ايچون اختلاف واردر ﴿ فالحائض ان رأت ثلاثة ايام غسلت
والا لا لعدم كونها حائضا ولم يعد عليه الصلاة والسلام غسل حنظلة لحصوله بفعل

الملائكة بدليل قصة آدم ﴾ پس حائض اوچ كون قان كورسه غسل اولنور
يوقسه غسل اولنمز حائض اولمديغندن شارح مرحوم مصنفك طاهر قولنه وارد
اولان سؤاله ولم يعد الی آخره كلاميله جواب ويرر سؤال بومنوال اوزره ايراد
اولنوركه شهيدده طهارت شرط اوليدی حنظله شهيد اولمامليدی
جنبا قتل اولنديغندن وغسل اولنمامليدی حالبوكه رسول الله صلی الله
تعالی عليه وسلم غسل بيورمديلر جواب واقعا رسول الله صلی الله تعالی عليه
وسلمك حنظله رضی الله تعالی عنهك غسلنی اعاده ايله امر بيورمدقلری ملائكه نك
فعليله غسل حاصل اولديغندن وحضرت آدم عليه الصلاة والسلامك
كندولرينی ملائكه نك غسل قصه سی غسلك ملائكه نك فعليله حصولنه دليلدر ٭
روايت اولنوركه شداد بن اوس يديله حضرت حنظله رضی الله عنه يوم احدده فائز رتبهٔ
شهادت اولدی حضرت رسول الله صلی الله تعالی عليه وسلم ان حنظلة لتغسله الملائكة
بيورملريله زوجه سندن سؤال اولندقده احراز مثوبات غزايه كمال استعجالندن
ناشی تقديم اغتساله توقف ايلمديكنی اخبار ايلدی واولادنه اولاد غسيل
الملائكه تسميه اولنمشدر ﴿ قتل ظلما ﴾ بغير حق ﴿ بجارحة ﴾ ای بما يوجب
القصاص ﴾ يعنی شهيد مشروح قصاصی موجب آلت جارحه ايله بغير حق ظلما
قتل اولنان كمسه در قتل تعبيريله حتف انفكه يعنی برآدم قتل وضرب وغرق
وحرق مثللو عارضه ايله متأثر اوليه رق دوشكنده ياخود اولديغی يرده
وفات ايدن ويامحل مرتفعدن القا اولنان ويانار ايله احراق ويا هدمله ويا غرقله
اماته اولنانلر اخراج اولندی يعنی اشبو مشروحلر دنيايه نظرا شهيد دكللردر
اما آخرت اعتباريله شهيددرلر ونفسندن ويا مالندن ويا مسلميندن ويا اهل
ذمتدن برضرری دفع ايچون قتل اولنانلر شهيدلردر ﴿ ولم يجب بنفس القتل مال ﴾
بل قصاص حتی لو وجب المال بعارض كالصلح او قتل الاب ابنه لا تسقط
الشهادة ﴿ ولم يرتث ﴾ فلو ارتث غسل كما سيجیٔ ﴾ ونفس قتله مال واجب
اولمدی پس مسلمك خطأ وياخود برشیٔ مثقله وياغيريله قتل ايتديكی مقتول شهيد
عد اولنمز بونده ديت واجب اولديغندن وقاتلی نامعلوم مقتول دخی بنه
بويلجه در ظالما ويا ظلوما خطأ ويا عمدا اولديغی معلوم اولمديغندن ٭ بحر ٭ بلكه
شهيدده قصاصك لزومی شرطدر اماذاتنده قصاص واجب اولسه ده مثلا
صلح كبی عارضه ايله مال واجب اولوب وياخود باباوغلونی وياخود اوغلونك
وارثی اولديغی شخص آخری قتل ايلسه شهادت ساقطه اولمز زيرا بونلرده
نفس قتل ديتی موجب اولمدی بلكه قصاصی ايجاب ايتدی لكن قصاصك
سقوطی صلح ويا شبهه ايچوندر ومقتول مشروحده ارتثاث اولمملی پس مرتث

اولوب يعنى جانى وار ايكن معركه‌دن جاى امانه نقـل اولنسـه شهيد اولميـوب غسل اولنور نتكم قريبـا كلور ✻ (وكذا) يكون شهيدا (لوقتله باغ اوحربى اوقاطع طريق ولو) تسببا او (بغير آلة جارحة) فان مقتـولهم شهيد باى آلة قتلوه لان الاصل فيه شهداء احد ولم يكن كلهم قتيل سلاح (اووجدجريحا ميتا فى معركتهم) المراد بالجراحة علامة القتل كخروج الدم من عينه اواذنه او حلقه صافيا لامن انفه اوذكره اودبره اوحلقـه جامدا ✻ ينـه بو يلجه مقتـول شهيد اولور اكر باغى ويا حربى وياقطاع طريق آلت جارحه‌نك غيريله دخى تسـببله مبـاشرتسز قتـل ايدرسـه‌ده زيرا بونلر ايله‌ده قتال مأموربه اولديغنـدن اهل حربك قتالنه الحـاق اولنديده آلت جارحيه وغيرى‌يه تعميم اولندى زيرا اشبو اقسام ثلثهٔ مشروحه‌نك قتـل ايتدكلرى شهيدلردر قنغى آلتـله قتـل اولنـورلر ايسـه‌ده بونده اصـل احـد شهـداسى اولوب وانلرك كـليسى سـلاحله قتـل اولنمـديغنـدن حربى حربه نسـبتدر مشركـده حقيقت عرفيه‌در يوخسه بغـا ت وقطاع طريق هب حربيلردر كه يعنى اهل حرب ديمك ولوتسـببا قولى هذا اذا كان القتل مباشرة محذوف مقدرى اوزرينه معطوفدر تسـببله قتل مثلا دابه‌لرينـك برمسلمى ديه‌لمسى وياخود مسلمينك دوابنى تنفيرلريله اوركوب اوزرلرندن كنـدولرنى رمى ايتمه‌سى ويا مسلمينى سـوردن رميلرى ويانار رميله سـفينه‌لرينى احراقلرى كبى ويا خود كفارك معركه‌لرنده جريحا كه يعنى كوزلرندن وقولاغندن ويا حلقندن صافى دمك خروجى كبى علامت قتلله ميتا بولنسه ينه شهيددر انفندن ويا ذكرندن ويا دبرندن وياحلقندن طوكمش قان خروج ايدرسـه بونلر شهيد عد اولنمزلر زيرا بومثللو مخارقدن عادتا من غير ضرب دم خروج ايدر وقتـل اولديغنـه دلالتده ايتمز زيرا انسـا ن بعضـا رعافه وبعضا دم باسـوره مبتلا اولور ✻ (فينزع عنه مالا يصلح للكفن ويزاد) ان نقص ماعليه عن كفن السنة (وينقص) ان زاد لاجل ان (يتم كـفنه) المسنون ✻ شهيددن كفن اولمغه صالح اولميان نسـنه نزع اولنور اكر انك غيرى كفن جنسـندن ثوب بولنورسه يوقسه آنكله دفن اولنور خف وقلنسوه وسـلاح امثالى شيلر نزع اولنورلر اشبه اولان سرا ويل نزع اولنمقدر اوزرنده موجود اولان ثوب كفن سـنتدن نقصا ن اولورسـه زياده قيلنـور زائد ايسـه تنقيص اولنور كفن مسـنون اتما م اولنمـق ايچون بعضيلر تكريما ثوب جديد زيا ده اولنور ديديلر ✻ (ويصلى عليه بلاغسل ويدفن بدمه وثيابه) لحديث زملوهم بكلومهم ✻ وشهيدك اوزرينه بلاغسـل نماز قيلنور وقانيله واثوابيله دفن اولنـور زملوهم بكلومهم حديث منيفنه بنـاً زيرا رسـول الله صلى الله عليـه وسلم يوم احدده

سيد الشهداء حضرت حمزه رضى الله تعالى عنهك وسائرلرينك اوزرلرينه نماز قيلديلر وقتلى احددن حديد وجلودك نزعيله امر بيورديلر ودم وثيـابلريله دفن ايتديلر تزميل دروب وصارمق معناسـنه وكلوم كلمك جمعيدر كلم قنجله ياره معناسـنه حديث شريفك تمامى { فانه مامن جريح يجرح فى سبيل الله الاوهو يأتى يوم القيمة واوداجه تشخب دما اللون لون الدم والريح ريح المسك } تشخب تجرى معناسنه ✻ (ويغسل من وجد قتيلا فى مصر) اوقرية (فيمـا) اى فى موضع (تجب فيه الدية) ولو فى بيت المـال كالمقتول فى جامع اوشـارع (ولم يعـلم قاتله) اوعلم فلم يجب القصاص فان وجب كان شهيـدا كمن قتـله اللصوص ليـلا فى المصر فانه لاقسـامة ولادية فيـه للعلم بان قاتله اللصوص غاية الامر ان عينـه لم تعلم فليحفظ فان النـاس عنه غافلون ✻ كنـدوده ديت واجب اولوب و قاتلى معلوم اولميان ويا معلوم اولوب قصاص واجب اولميـان كسه عمراناتده مقتولا بولنسـه غسـل اولنـور قربنـده عمرانات اولميا ن مغاره ده بولنسـه ديتده واجب اولمز قسامه ده واثر قتل بولنورسه غسل اولنمز ✻ معراج الدراية ✻ ديت هرنقدر بيت المالدن ايجاب ايدرسه ده مثلا جامعده وطريقده مقتولا بولنا ن كسه كبى قصاصك واجب اولمديغى شيئ مثقلله قتل كبى واكر قصاص واجب اولورسه مثلا قتل محدد آلت جارحه ايله اولوب وقاتلى فى الجمله معلوم اولمديغنـدن اولديغى كبى بو صورتده مقتول شهيـد اولور بونك نظـيرى مصرده كيجه ايله خرسزلرك قتل ايتـديكى كسـه كبيدر بونده محدد اولمقده شرط دكلـدر وقاتلى لصوص اولديغى معلوم اولديغندن ديت وقسامه ده اولمز زيرا بونلرا نجق قاتل معلوم اولديغنه نظرا واجب اولور نهايت امر قاتل بعينه معلوم اولمدى اشـبو مسـئله‌دن ناس غافل اولديغى ايچون حفظى لازمدر ✻ (اوقتل بحد اوقصاص) اى يغسـل وكذا بتعزير اوافتراس سـبع (اوجرح وارتث) وذلك (بان اكـل اوشرب اونام اوتداوى) ولوقليلا (اواوى خيمة اومضى عليـه وقت صـلاة وهو يعقل) ويقدر على ادائها (اونقل من المعركة) وهو يعقل سواء وصل حيـا اومات على الايدى وكذا لوقام من مكانه الى مكان آخر بدائع ✻ وياخود حدويا قصـاص ويا تعزير ويا افتراس سـبع سببيله قتل اولنـورسـه ينه غسل اولنـور شهيد اولمديقلرينه بنـاً وياخود مجروح ومرتث اولسه ينه غسل اولنور شرعده مرتث قتلى صفتندن خروج وحال دنيايه دخول ايدن كسـه‌در اوزرينـه احكام دنيادن بعض شى جارى وياخود بعض منافع دنيويه‌يه واصل اولمغله اشبو نوع ذات محمدت سمات آخرت حكمنـده شهيددر شهيد ايچـون موعود اولان ثوابه مستحقدر متن دخى اشـبو مفاد مشروحى بيـان ايدركه ارتثاث مجروحك اكل ويا شرب ويا تداوى

ويا نوم ايله در هرنقدر قليل اولورلرسه ده ويا خيمه ده ساكن اولوب
ويا عقلى باشنده واداسنه مقتدر اوله رق اوزرندن بروقت صلات مرور ايده
عقلى باشنده اولميه رق وقت كچرسه غسل اولنمز ويا خود معركه دن عاقل اوله رق
نقل اولنسه كرك حيا واصل اولسون وكرك ايادى اوزره طريقده وفات ايتسون
بنه بو بلجه درمكاننده آخر مكانه قيام ايتسه ﴿لا لخوف وطئ الخيل اواوصى
بامور الدنيا وان بامور الآخرة لا) يصير مرتثا (عند محمد وهو الاصح) جوهرة لانه
من احكام الاموات (اوباع او اشترى اوتكلم بكلام كثير) والافلا وهذا
كله اذا كان (بعد انقضاء الحرب ولوفيها) اى فى الحرب (لا) يصير مرتثا
بشيئ مما ذكر ﴾ عسكرك دپه لمسى خوفندن نقل اولنورسه ويا خود دنيايه
متعلق برشئله وصيت ايدرسه مرتث اولمز براحته نائل اولمديغندن آخرته متعلق
برشئله وصيت ايتدكده امام محمد عندنده مرتث اولمز انجق اصح اولانده بودر
ايصاميت احكامندن اولديغندن اصحك مقابلى امام ابى يوسفك وصيتله
مرتث اولور قوليدر بس تكفين كيفيتيله ونادردن تخلصه سبب اولوب ذخر
آخرت اوله جق شيلرايله وصيت ايدر نتكم شهداى احددن سعد بن ربيع
رضى الله تعالى عنه دن وقوع بولديغى كبى روايت اولنور كه غزادن
فراغلرندنصكره احوال شهدايه مشغول اولوب رسول الله صلى الله تعالى عليه
وسلمك اصحاب كزين رضوان الله عليهم اجمعيندن محمد بن سلمه يى سعد بن ربيعك
تجسسنه ارسال بيورديلر ميانه كشتگانده اوچ دفعه ندا ايدوب آخر يا ابن الربيع
نى سكا حضرت رسول الله ارسال بيوردى ديو ندا ايديجك صوت ضعيفله
جواب كلنكله دلالت آوازايله واروب سعدى رمق اخيرده بولدى باعـ[illegible]
سنى رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم سؤال بيورديلر ديجك كوز آچوب
بندن اول حضرت معلى رتبديه تقديم عرض تحيت وتسليم ايلدكدنصكره
يارسول الله چاكراخلاصپرورك سعد جزاك الله عنا خير ما جزى نبيا عن امته
ديدى ديه سن واصحاب كرامه دخى سلام ايدوب سويليه سنكه سزدن
بر آدم چشم زندكانى ايله تماشاى جمال جهان ايلدكجه يعنى حيـاتده اولدقجه
پيرامن حال سيد الابرار تعرض خاراكدار واقع اولورايسه حضور حقده
بروجهله عذريكز جلوه كر معرض قبول اولمز ديدكدنصكره وفات ايلدى
ويا خود مجروح مشروح بيع ويا اشترا ويا كلام كثير ايله تكلم ايدرسه مرتث
اولور كلام كثير ايله تكلم ايتمزسه مرتث عد اولنمز واشبو شهادتى ناقص قيلن
شيلرك جمله سى حرب منقضى اولدقدنصكره اولورلرسه شهادت نقصان اولور
اما اثناى حربده اولورلرسه مزبورلرك بريله مرتث اولمز ﴾ وكل ذلك

فى الشهيد الكامل والا فالمرتث شهيد الآخرة ﴾ وشهيد حقنده مذكور اولان
عقل بلوغ وظلما قتل وكندو ايله عوض مالى واجب اولمامق وحدث اكبردن
طهارت وعدم ارتثاث شروط ستهسنك كليسى شهيد كامل كه دنيا وآخرت
شهيدى ايچون شرطدر يوقسه مرتث دخى شهيد آخرتدر شهادت دنياده غسل
اولنمز لكن كندونك دمنك غيرى نجاست اصابتندن غسل اولنور وشهادت آخرتده
شهدايه موعود ثوابه نائل اولور ۞ بحر انتهى ﴾ وكذا الجنب ونحوه ﴾ جنب
وامثاليده بنه بويله در ﴾ ومن قصد العدو فاصاب نفسه والغريق والحريق
والغريب والمهدوم عليه والمبطون والمطعون والنفساء والميت ليلة الجمعة وصاحب
ذات الجنب ومن مات وهو يطلب العلم وقد عدهم السيوطى نحو الثلاثين والله تعالى اعلم ﴾
عدويه قصد ايدوب قتال ايدركن آلت جارحه كندويه اصابت ايدن وصويه غرق
اولان وآتشده يانان وغربتده وفات ايدن واوزرينه ديوار هدم اولان واسهال
وطاعون علتلرندن عازم داربقا اولان ونفسا كرك حين وضعنده وكرك
بعد الوضع مدت نفاس منقضيه اولمزدن اقدم وفات ايتسون وجمعه كيجه سى
آخرته رحلت ايدن وذات الجنبكه استسقا مرضنه مبتلا اولوب الدن وفات ايدن
وطلب علمده عازم دار السلامكه يعنى تأليفا وتدريسا طريق علمده سعى وجوشش
قيلان ذوات عالى همم دخى شهيد آخرت قيلندرلر امام سيوطى تحقيق اشبو
شهيد آخرتى اوتوزه قدر عد وبيان ايلدى والله علم الشان حقيقت حاله زياده
عالمدر {اللهم ارزقنا شهادة فى سبيلك وموتا فى بلد رسولك}

﴾ (باب الصلوة فى الكعبة) ﴾

مصنف كتاب عليه رحمة الملك الوهاب كتاب الصلوتى اشبو باب ميمنت نصابله
ختم بيورديلركه حتى ختملرى حالا ومكانا كندو ايله تبرك اولنان نماز ايله اوله
وكعبه تسميه سى ارتفاعنه ويا تربعنه ويا انفرادينه مبنيدر ﴾ فى الباب زيادة
على الترجمة وهو حسن ﴾ اشبو بابده ترجمه اوزره زياده واردركه اول بيت
شريفك اوزرنده واطرافنده نمازدر بو ايسه حسندر عيب اولان ترجمه ده
ذكر اولنانى عدم اتيادر ﴾ (يصح فرض ونفل فيها وفوقها) ولو بلاسترة
لان القبلة عندنا هى العرصة والهواء الى عنان السماء (وان كره الثانى) للنهى وترك
التعظيم (منفردا او بجماعة وان) وصلية (اختلفت وجوههم) فى التوجه
الى الكعبة ﴾ يالكز وجماعتله قضاء واداء فرض ونافله درون كعبه ده
وفوقنده صحيح وجائزدر زيرا واجب اولان بيت شريفك بعضنه استقبالدر

جله‌سنی استیعاب دکلدر وهرنقدر ستره سز اولورسه‌ده زیرا حنفیه نزدنده قید انجق عرصه وعنان سمایه‌دك هوادر امام شافعی قتنده قبله بنا وبقعه‌در عنان عینك فتحیله اطراف و کسریله نظر ایتدکده سمادن ظاهر ونمایان اولاندر بس جبل ابی قبیسده نماز جائز اولور حال بوکه حذاسنده بنادخی یوقدر هر نقدر امام ابی یوسف سطح کعبه ده نمازی ترك تعظیمدن ناشی نهیه بناأ کریه کوردیسه‌ده زیرا اشبو فوق کعبه‌ده نماز رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك نهی بیور دقلری مواضع سبعه‌دندر اشبو مواضع سبعه‌یی طرسوسی کندو قولنده نظما بیان ایلدی

{ نظم }

❊ نهی الرسول احمد خیر البشر ❊ عن الصلوة فی بقاع تعتبر ❊
❊ معاطن الجمال ثم المقبرة ❊ مزبلة طریقهم ومجزرة ❊
❊ وفوق بیت الله والحمام ❊ والحمد لله علی التمام ❊

وبیت شریفك درونده هر نقدر کعبه‌یه توجهده وجوهلری مختلف اولورسه‌ده مثلا جماعتك وجهی امامك وجهی طرفنه ویاجنبی جانبنه متوجه اولمق کبی ❊(الا اذا جعل قفاه الی وجه امامه) فلایصح اقتداؤه (لتقدمه علیه ویکره جعل وجهه لووجهه بلاحائل ولو لجنبه لم یکره فهی اربع ❊ قفا عصا وزننده بونك اردینه دینورکه انکسه تعبیر اولنور وممدوداده استعمال اولنور یعنی مؤتم قفاسنی امامك وجهنه مقابل قیلرسه اقتداسی صحیح اولمز امامنه تقدم ایتدیکندن وجهنی امامك وجهنه بلاحائل توجیه مکروه قیلندی بوصورت عبادته مشابه اولدیغندن امامك یاننه متوجها قیلارسه کراهت یوقدر اشبو صور مشروحه درتدر مأمومك وجهی امامك وجهنه متوجه اولمقدر ویاخود وجهی جنبنه متوجه اولمقدر اولکی مکروهدر ایکنجی بلاکراهه جائزدر ووجهی ظهرینه متوجه اولورسه‌ینه جائزدر ظهری وجهنه اولورسه جائزدکلدر امام وجهنی مأمومك جنبنه توجیه ایدرسه ظاهر اولان جوازدر امامنك جهتك غیریه استقبال ایتمش اولدیغندن ❊(و) تصح (لو تحلقوا حولها ولو کان بعضهم اقرب الیها من امامه ان لم یکن فی جانبه) لتأخره حکما ❊ کعبهٔ مکرمه‌نك اطرافنی جماعت حلقه‌یه الوب دائرا مادار احاطه ایتسه‌لر نمازلری صحیح اولور هرنقدر قومك بعضیسی بیت شریفه امامدن اقرب اولورلر ایسه‌ده لکن امامك طرفنده اولمق شرطیله مأموم امامدن حکما تأخر ایتمش اولدیغندن زیرا تقدم وتأخر انجق اتحاد جهت صورتنده ظاهر اولور بس برکسه وجهنی امامك توجه ایتدیکی طرفه اولوب وامامی تقدم ایدوب حائطه امامدن اقرب

اولورسه نمازی صحیح اولمز ❊ بحر ❊ولو وقف مسامتا لرکن فی جانب الامام وکان اقرب لما راه وینبغی الفساد احتیاطا لترجیح جهة الامام وهذه صورته ٧ ❊ شارح دیرکه مأموم امامك جانبنده اولان رکننه مسامت اوله‌رق واقف اولوب ورکنه اقرب اولمق صورتنده اولان کیفیتی کوره مدم لکن امامك جهتنده بولنمسنی ترجیحا احتیاط ایچون فسادی لایقدر وصورت وقف اشبو صورت مرسومه‌در ❊(وکذا لو اقتدوا من خارجها بامام فیها والباب مفتوح صح) لانه کقیامه فی المحراب ❊ ینه صورت مشروحه کبی صحیحدر باب عالی کشاده اوله‌رق درون بیتده اولان امامه قوم خارجدن اقتدا ایتسه‌لر کرك کندو ایله برابر جماعت بولنسون وکرك بولنمسون زیرا صورت مزبوره امامك محرابده قیامی کبیدر لکن امامك مکانی برآدم بویی ارتفاعندن ناشی کراهت واردردکان اوزره امامك منفردا دورمسنده کراهت اولدیغی کبی ❊ حلبی ❊

٧
امام مؤتم

❊(کتاب الزکاة)❊

عشر وغیرینی عنوان کتابده مصنفك ترکی تبعا ویاتغلیبا دخولنه مبنیدر ❊ قهستانی عن الزمخشری ❊ قرنها بالصلاة فی اثنین وثمانین موضعا فی التنزیل دلیل علی کمال الاتصال بینهما وفرضت فی السنة الثانیة قبل فرض رمضان ولا تجب علی الانبیاء اجماعا ❊ قرنها مصدر صیغه‌سیله مبتدادر دلیل خبریدر مفادی لایق اولان صومك نمازکبی عبادت بدنیه‌دن اولدیغی ایچون زکات اوزرینه تقدیمی ایدی سؤالنه جوابدرکه قرآن عظیم الشانده سکسان ایکی موضعده اشبو زکاتك نمازه مقارن اولمسی بینلرنده کمال اتصاله دلیلدر ونمازدن صکره ذکر اولنمسی افضل عبادت اولدیغنه مبنیدر تنزیل کلمه‌سی اسم مفعول معناسنه مصدردر قرآن جلیله اسمدر کمال اتصال صفتك موصوفه اضافتی قبیلندندر ویاخود اضافت بمعنی اللامدر وهجرتك ایکنجی سنه‌سنده رمضان شریف فرض اولمزدن مقدم کندو فرض قیلنمشدر بودخی صومك اوزرینه تقدیمی بادیدر واجماعا انبیا علیهم الصلاة والسلام حضراتنه زکات واجب دکلدر زیرا کندولری ایچون مع الله تعالی ملك یوقدر بلکه ملك انجق الله جل جلاله کدر ایادی کریمه‌لرنده بولنان ملك صوریلری ودایع الله مشاهده واعتقاد ایدوب لدی الحاجة محلنه بذل وصرف ومحلینك غیریدن کف ومنع بیوردرلر وبردخی زکات کندوده تدنس وتنجس اولان

كسه لرى تطهير ايد يجيدر انبيا عليهم الصلاة والسلام دنسدن مبرا ومقدسلردر
معصوم اولدقلرندن ❊(هى) لغة الطهارة والنماء وشرعا (تمليك
خرج الاباحة فلو اطعم يتيما ناويا الزكاة لاتجزيه الا اذا دفع اليه المطعوم كالوكساه
بشرط ان يعقل القبض الا اذا حكم عليه بنفقتهم ❊ زكات لغتده طهارت
ونما معناسنه در زيرا الله عظيم الشانك خلف ويرمسيله زكات مالك نما وازديادنه
سبيدر { وما انفقتم من شئ فهو يخلفه } آية كريمه سنك دلالتيله وصاحبى ايچون
كناهدن طهره در كه كندو ايله تطهر اولنه جق شيدر { خذ من اموالهم صدقة
تطهرهم وتزكيهم بها } نظم مجيد تنصيصيله دخى بشقه معنالرى واردر بركت
معناسنه كلور زكات البقعة ديدبلر بر يرده بركت اولدقده ومدح معناسنه كلور
زكى نفسه ديرلر نفسنى مدح ايتدكده وثناء جميل معناسنه كلور شاهده ثنا
ايتدكده ذكى الشاهد ديدبلر وعبدك عبوديتده صدقنه دلالت ايتدبكندن صدقه
تسميه اولنور ❊ منح ❊ شرعده الله رضاسى ايچون مملكدن منفعتى بالكلية قطعيله
هاشمى ومعتقنك غيرى مسلم فقيره شارعك تعيين ايلديكى نصاب حولينك
ربع عشرى اولان مالك جزئينى تمليكدر اشبو زكاتك تمليك اولمسى قولى اصولينك
محققينك قوللريدر زيرا زكات صفات افعال اولان وجوب ايله صفتلنور وعلم
فقهك موضوعى مكلفك فعليدر ❊ حموى انتهى ❊ مالدن اخراج اولنان مقدار معينه
زكات اطلاقى مجازدر { وآتوا الزكاة } آيت كريمه سى دخى مجاز نوعندندر وياخود
عدمدن وجوده اخراج مراد در اقيموا الصلاةنده اولديغى كبى ابو السعود ده
تصريح اولنديغى تمليك اولان ايتاء معناى مصدريدر نفس ايفاعندر
حاصل بالمصدر معناسى هيئت موقعدر انتهى اشبو تمليك قيديله اباحه
خروج ايتدى پس بر كمسه زكات نيتيله مثلا بر يتيمه اطعام ايتسه زكات يرينى
آلمز مجرد اباحه كفايت ايتمديكندن وكفارت دخى خروج ايتدى كندوده تمليك واجبه
صادق اولان تمكين شرط اولديغندن الا مطعومى مزبور يتيمه دفع ايدرسه
زكات يرينى الور مرقومه كوره اكسا ايتدكده كفايت ايتديكى كبى بوندن مستبان
اولديكه مدفوع اليهده بلوغ شرط دكلدر بلكه عقل دخى شرط دكلدر صبى يه
تمليك صحيح اولديغندن شوقدر وار كه عاقل اولمزسه كندو ايچون واصيسى
وياباباسى وياسائر مربيسى اخذ ايدر لكن قبضى علمى شرطدر مثلا كندويه
اعطا اولندقده رمى ايتملى ويدندن خدعه ايله اخذ اولنملى دكل شارحك
بشرط ان يعقل القبض قولى دفعه كسوه يه قيددر ومجنون مطبقك حكمى صبى
لايعقلك حكمندن معلومدر الا دافعك اوزرينه مدفوعلرك نفقهلريله حكم اولنمش
اولورسه زكاتدن اوتورو ويرهمز اشبو مسئله ماقبلنه مغايردر زيرا ماقبلى

اقاربه وغيرى يه عامدر بو اقارب حقنده در ونفقتهم ضميرينك مرجعى سبقت
ايتمديكندن ارتباطيده ظاهر دكل بحرك بو مقامى توضيحى بو يلجه اولمشكه اصل
وفرعى اولميان هر اقاربه زكات دفعى جائزدر اكر قاضى معطينك اوزرينه نفقهسنى
تقدير ايتمديسه زيرا تمليك بصفة القربة يه جهتدن اولسه اولور. واكر اوزرينه مثلا قريبك
زمانتندن يعنى كوترملك آفتى عارض اولديغندن ناشى نفقه فرض وتقدير اولنسه اكر اول نفقه
مفروضه يه محسوب اولورسه جائز اولمز يوق نفقه يه حساب اولنمزسه جائز اولور ❊(جزء
مال) خرج المنفعة فلواسكن فقيرا دارهسنة ناويا لايجزيه (عينه الشارع) وهو ربع
عشر نصاب حولى خرج النافلة والفطرة ❊ مال اعيانه خاص اولديغندن
كندو ايله منفعت خارج قالدى پس بر كمسه بر فقيرى زكات نيتيله برسنه منزلنده
اسكان ايلسه زكاته كفايت ايتمز عين متقومه اولمديغندن جزء معين يا ربع عشر
مشروحدر وياخود انك مقامنه قائم اولان صدقات سوائمدر اشبو عينه
الشارع قيديله كندوده تعيين اولمديغندن نافله وتعيين خاص اولان ربع عشر
اولمديغندن فطره خارج قالديلر ❊(من مسلم فقير) ولو معتوها (غير هاشمى
ولامولاه) اى معتقه وهذا معنى قول الكنز تمليك المال اى المعهود اخراجه شرعا
(مع قطع المنفعة عن المملك من كل وجه) فلا يدفع لاصله وفرعه (لله تعالى)
بيان لاشتراط النية ❊ من مسلم تركيبى تمليك قولنه متعلقدر يعنى جزء مشروحى
هر نقدر معتوه دخى اولورسه ده هاشمى وآزادلوسنك غيرى مسلم فقيره تمليكدر
اشبو قيود مذكوره ايله كافر وغنى وهاشمى ومعتقدن احتراز اولندى
يعنى حاللرينه عالم اوله رق مزبورلره اعطا اولنمز ومصنفك اشبو تمليك جزء
مال عينه الشارع قولى كنزك تمليك المال اى المعهود اخراجه شرعا قولنك
معناسيدر يعنى شرعده اخراجى معهود اولان مالى تمليك ديمك لكن تمليك مزبور
مملكدن هر برجهتله منفعتك قطعيله اولمق لازمدر بناء عليه اصلنه وفرعنه نقدر
عالى وسافل اولورلر ايسه واحد زوجين آخره وعبدينه ومكاتبنه دفع ايدهمز
لله ده كى لام تمليكه متعلقدر زكاتده نيتك اشتراطنى بياندر يعنى عبادت مقصودهلرده
نيت اجماعا شرطدر ❊(وشرط افتراضها عقل وبلوغ واسلام وحرية) والعلم
به ولو حكما ككونه فى دارنا ❊ زكاتك عبدك اوزرينه فرض اولمسنك شرطى
عقل وماعطف عليه در مجنون اصليده ابتداى حول وقت بلوغ كبى وقت
افاقتدن معتبردر اما جنون عارضيده سنه يى مستوعب اولورسه ظاهر روايتده
بنه بويلجه درسنه يى مستوعب اولمزسه لغو اولور شرنبلالينك لا زكات على المجنون
قولى سنه نك كليسى مجنون اولديغنه كوره در اثناى سنه ده افاقت بولديغنه كوره اختلاف
اولندى امام اعظم رضى عنه عندنده صحيح اولان حولك انعقادى ايچون ابتداى

سنه‌ده افاقت شرط قیلندی ادا ایله مخاطب اولمق ایچون آخرنده افاقت شرط
قیلندی امام ابی یوسف نزدنده حولك اكثر یسنده افاقت لازمدر امام محمد قتنده سنه‌دن
برجزده افاقت كفایت ایدر بحر مجتبادن نقلا مغمی علیه صحیح كبیدر دیو
تصریح ایلدی زكاتك وجوبنده بلوغك شرط اولمسیله بحر مجنونله صبی خروج
ایتدی دیو تصریح ایلدی بس مرقوملره نمازفرض اولمدیغی كبی زكات دخی لازم
دكلدر {رفع القلم عن ثلاث} حدیث معروفندن ناشی اما مز بورلرك ماللرندن
نفقه‌نك وغرماتك لزومی حقوق عباد اولوب نیته توقف ایتمدكلرینه مبنیدر
وعشر وخراج وصدقهٔ فطرك وجوبی بونلر صرف عبادت اولمدیغی ایچوندر
واسلام قیدیله كافر خارج قالدی كرك اصلی وكرك مرتد فروعله مخاطب
اولمدیغندن مرتد اسلامله مشرف اولسه ایام ردتنده عبادتدن برشیئله مخاطب اولمز
واسلام زكاتك وجوبنه شرط اولدیغی كبی حنفیه عندنده بقاسنه دخی شرطدر
حتی بعد الوجوب معاذالله تعالی مرتد اولسه ساقط اولور موتله ساقط اولدیغی
كبی * بحر انتهی * حریت قیدیله عبد ومدبر وام ولد ومكاتب ومستسعی دن
احتراز اولندی مكاتبله مستسعانك ماعداسنده اصلا ملك اولیوب وبونلرده
تمامی اولمدیغنه بناً وزكاتك فرض اولدیغنه علمدن دخی لازمدر * حلبی * مصنفك
عدم ذكری هر برعباداتده شرط اولدیغیچوندر لكن شروط عامه‌دن اولان
اسلام وتكلیف ذكر اولندقده لایق اولان بونك دخی ذكری ایدی
وعلم هرنقدر حكمادخی اولسه كفایت ایدر مثلا دار اسلامده اولمق كبی
*(وسببها) ای سبب افتراضها (ملك نصاب حولی) نسبة للحول لحولانه علیه
(تام) بالرفع صفة ملك خرج مال المكاتب اقول انه خرج باشتراط الحریة علی
ان المطلق ینصرف للكامل * زكاتك فرضیتنك سببی حاجت اصلیه سندن
ومن جهة العباد مطالبه اولنان دیندن ماعدا نامی وتام اولان نصاب حولیه
مالك اولمقدر ملك میمك حركات ثلاثه سیله‌در صفتك موصوفه اضافتی قبیلندندر
یعنی نصاب مملوك معناسنه ویاخود مصدرك مفعولنه اضافتیدر ملك نصابا دیمك
حموی انجق سبب مالدر ملك نصاب شرطدر دیدی * حول قول وزننده‌یله
دینور كه سنه معناسنه نصابك حوله نسبتی اوزرنده‌یل كچدیكی ایچوندر
وسنه‌یه حول اطلاقی كندوده احوال متحول ومتغیر اولدیغنه مبنیدر زكاتده حولان
حولك شرط اولدیغی كندوده نما شرط اولدیغنه بناً‌در نمادخی برامر باطنی
اولدیغندن حكم كندوده نمو تحقق ایدن حول اوزره دوران ایلدی زیرا
حول بیع وشرا ایله نقودك دورینه امكاندر وهر فصلده رغباتك تفاوتیله
عروض تجارتك قیمتك زیاده لرنده تأثیری اولان فصول اربعه‌یی مشتملدر

* ابو السعود عن الحموی بزیادة * وملك نصابك تام اولمسی كندونك یدنده
ویامضارب ومستقرض مقر امثالی امینلرینك ایادیلرنده موجود اولمسیله‌در تام
لفظی رفعیله ملك كلمه‌سنك صفتیدر كندو ایله مكاتبك یدنده اولان
مال خارج قالدی زیرا یدنده بولنان مال كندو ایله مولاسی بیننده دائردر اكر
بدل كتابته اعطا ایدرسه انك اولور اكر اعطا ایدمزسه سیده تسلیم ایدر بوقسه بنه اغنا سنكدر بناً علیه
ملك تام اولمدی * شارح رحمه الله دیركه مطلق كامله صرف اولندیغندن مكاتبك
مالی حریتك اشتراطیله خروج ایتدی ملك كامل اولمدیغنه بناً بوكا كوره
تام قیدینك ذكرینه حاجت مس ایتمز * ودخل ما ملك بسبب خبیث كمغصوب
خلط اذا كان له غیره منفصل عنه یوفی دینه * كندوده زكات واجب اولان
نصابده سبب خبیثله تملیك اولنان مال داخل اولدی كندو مالنه خلط ایتدیكی
مال مغصوب كبی اكر دینی ادا اولنور كندودن منفصل انك غیری كندو
ایچون مال اولورسه بونده سبب خبث خلطدر وكندوده تمیزك متعسر اولمسی
شرطدر بس خلط ویاتعسر بولنمزسه مال مغصوبده زكات لازم اولمز ومتبادر
اولان نصاب مال حلال اولملی حرام اولوب وخصمی حاضر اولورسه ردی یوقسه
تصدق واجبدر مثیده مغصوبده وشراء فاسد ایله مالك اولدیغی شیده زكات
یوقدر دیو مذكوردر اشبو خلطله استهلاك اولوب مالك اولمق امام اعظم
رحمه الله قولیدر امامین قتنده خلط استهلاك اولمدیغندن مالك اولمز *(فارغ
عن دین له مطالب من جهة العباد) سواء كان لله كزكاة وخراج او للعبد
ولو كفالة او مؤجلا ولو صداق زوجته المؤجل للفراق او نفقة لزمته بقضاء
او رضاء بخلاف دین نذر وكفارة وحج لعدم المطالب ولا یمنع الدین وجوب
عشر وخراج وكفارة * نصاب عبد طرفندن یاجبر ایله ویاحبسله مطالبه
اولنان مالدن فارغ اولملی عبد مطالب سوائم كبی اموال ظاهره‌ده پادشاهدر
وعروض والتون وكومش امثالی اموال باطنه‌ده زكاته مستحق اولان فقرادر
دین عباد ده داخلدر * قهستانی انتهی * ابو السعوده مرسومدر كه
حضرت عثمان رضی الله تعالی عنهك وقتنه‌دك زكاتی امام اخذ ایدر ایدی ظلمه‌نك
طمعنی قطع ایچون مومی الیه اموال باطنه‌ده اربابنه تفویض بیوردی كانه
كندولری طرفندن توكیل صادر اولدی لكن اشبو تفویض بالكلیة امامك
طلبنی اسقاط ایتمز زیرا {خذ من اموالهم صدقة} آیت كریمه‌سنك مقتضاسی
اخذ زكات مطلقا امام ایچون اولمقدر انتهی مزبور دین كرك الله عظیم الشان
ایچون اولسون زكات وخراج مثلو وكرك عبد ایچون هرنقدر كفالت ویامؤجل
اولورسه‌ده ودین مؤجل هرنقدر زوجه‌سنك موت ویاطلاق ایله فراقنه‌دك

مؤجل صداقی اولورسه‌ده بعضیلر مهر مؤجل زکاته مانع اولمز دیدیلر عادتا مطالبه اولنمدیغندن بر کسه‌نك اوزرینه حولان حول تحقق ایتمش نصابی اولوب وزکاتنی اعطا ایتمامش اولسه سنهٔ آتیه ایچون زکات واجب اولمز محیطده مرسومدرکه بر کسه مثلا بیك درهم استقراض ایدوب وکندویه اون کمسه کفیل اولوب وکفیللر دن هر برلرینك منزللرنده بیکر درهمی اولوب واوزرلرینه حولان حول بولنسه دین کفالته مشغول اولدیغندن هیچ برینه زکات لازم اولمز هر برلرینك قنغیسنی دیلرسه مکفول له مطالبه ایتدیکندن وياخود هرنقدر دين كندويه قضا ايله ويارضا ايله لازم اولان نفقه دخی اولورسه‌ده اشبو نفقهٔ مرقومه کرك زوجه ایچون اولسون مطلقا که قضا ایله ویا رضا ایله قبل مضی المدة واجب اولور وکرك سائر اقارب ایچون اولسون مدت قصیره اولورسه اما مدت طویله اولورسه نفقه‌لری مطلقا ساقط اولور برماهدن نقصان مدت قصیره در برماه طویله‌در وبعد مضی المدة واقع اولان رضا ایله زوجه برشی لازم اولمز * منح انتهی * نذر وکفارت وحج دیونی دین مشروحك خلافنده‌در عباد طرفندن مطالبه اولمدیغندن هرنقدر یوم قیامتده مطالبه اولنور سه‌ده عشرك وخراجك وكفارتك وجوبنه دين مانع اولمز زیرا عشر ایله خراج خارجه وکفارت ذمته متعلقلردر اشبو مسئله مانحن فیهدن دکل اما شارح استطرادا ذکر ایلدی ﴿(و) فارغ (عن حاجته الاصلية) لان المشغول بها كالمعدوم وفسره ابن ملك بما يدفع عنه الهلاك تحقيقا كثيابه او تقديرا كدينه (نام ولو تقديرا) بالقدرة على الاستنماء ولو بنائبه﴾ دخی مزبور نصاب مالکك حاجت اصلیه‌سندن فارغ اولمق لازمدر یعنی نصاب آلتون ویا کموش کندوده زکاتك وجوبنده حاجت اصلیه‌سنه انفاقده عدم احتیاج شرطدر زیرا حاجت اصلیه ایله مشغول معدوم کبیدر عطش ایچون ادخار اولنان صو معدوم حکمنده اولوب تیمم مباح اولدیغی کبی دین هرنقدر حاجت اصلیه ده داخل ایسه‌ده کندوده نوعا تفضیل اولدیغندن تخصیص بالذکر اولندی ابن ملك حاجت اصلیه‌یی مایدفع عنه ایله تفسیر وبیان ایلدی اولی اولان وفسره ضمیرنده مؤنث ضمیری ایله اتیان ایدی صاحب بحرك ایتدیکی کبی یعنی حاجت اصلیه کندودن هلاکی یا تحقیقا دفع ایدن شیدر حرو بردی دفع ایچون کندویه محتاج اولدیغی ثوبی کبی نفقه وسکنی ایچون منزل وآلت حرب وآلت حرفت واثاث منزل ودواب رکوب واهلنه کوره کتب علمیه امثالی شیلر حاجت اصلیه دندر اهلنك غیرینده حاجت اصلیه‌دن عد اولنمز لکن تجارته نیت ایتدکجه کندویه زکات

واجب اولمز وياخود هلاکی تقدیرا دفع ایدن شیدر دینی کبی زیرا دین دفع اولنمقله تحقیقا هلاك اولمز لکن لیلا ونهارا متفکر وذلیل اولوب وبرکسه کندویه قرض ویرممکله بلکه هلاکه مؤدی اولور ومزبور نصاب هرنقدر تقدیرا دخی اولورسه نامی اولمق لازمدر یعنی بالذات مالك ویا واسطه‌سیله استنمایه قدرت بولنملی نما لغتده زیاده معناسنه در اشبو نما ذهب وفضه ده خلقی‌در زیرا حوایجی دفعده بالذات کندولر ایله انتفاعه قابللردر بس تجارت ایچون نیت لازم دکلدر اصل خلقتلرنده انك ایچون متعینلردر بس بونلرده تجارته نیت اولسون ویا اولمسون زکات واجبدر وبونلرك ماعداسی عروضده نما فعلیدر اکر تجارت ایچون نیتله اعداد اولنوب حاضرلنورسه زکات واجب اولور واکر سائم اولورسه اسامه‌یه نیتله اولور ﴿ثم فرع على سببه بقوله (فلا زكاة على مكاتب) لعدم الملك التام ولا في كسب مأذون ولا في مرهون بعد قبضه ولا فيما اشتراه لتجارة قبل قبضه﴾ مصنف رحمه الله تعالی بوند نصکره فلا زکاة علی مکاتب قولیله سببنك اوزرینه تفریع ایدرکه بس سبب افتراض ملك تام اولدیسه مکاتبك وسیدنك اوزرلرینه زکات یوقدر ملك تام بولنمدیغندن سید حقنده ید مکاتب حقنده ملك رقبه موجود اولمدی بس عجزیله ملك مولی ایچون ویا بدل کتابتی ادا ایله مکاتب ایچون تحقق ایدرسه سنین ماضیه ایچون زکات یوقدر بلکه حول جدید استینافندن لازمدر فلا زکاة علی مکاتب بدلنده فلا زکاة فی کسب مکاتب دینسه اولی اولوردی دخی مأذونك کسبنده مادام کندونك یدنده اولوب ودینی مستغرق اولمدقجه کندونکده وسید نکده اوزرلرینه زکات لازم اولمز واکر سید اخذ ایدوب ودینی مستغرقده اولمزسه سید کچمش سنه‌لرده کندویه واجب اولان زکاتی ادا ایدر کسبی کبی بعضا ویا کلا دینی مستغرق اولورسه واجب اولمدیغندن زکات لازم اولمز شارحه قبل قبضه قیدینی زیاده لازم ایدی یعنی سید عبدك کسبنی قبض ایتمزدن اقدم دیمك ومرهونده بعد القبض مرتهنه زکات یوقدر ملك رقبه اولمدیغی ایچون وراهنده یوقدر ید اولمدیغندن راهن رهننی استرداد ایتدکده سنین ماضیه دن اوتوری زکات ویرمز شارحك بعد قبضه قولنك معناسی بودر وبحرك ومن موانع الوجوب الرهن قولی مضمون سابقه دلالت ایدر دخی تجارت ایچون اشترا ایتدیکی شیده قبضدن مقدم زکات یوقدر بعد القبض دین قوی کبی ماضینك دخی زکاتی واجب اولور مصنف مرحومك فلا زکاة علی مکاتب قولی تام قولنك وما سیأتیده ومدیون للعبد قولی فارغ عن الدین قولنك ولا فی ثیاب البدن قولی وعن حاجته الاصلیة قولنك محترزیدر

ولافی مال مفقود قولی نام قولنك محترز یدر ﴿ (ومدیون للعبد بقدر دینه)
فیزکی الزائد ان بلغ نصابا وعروض الدین کالهلاك عند محمد ورجحه فی البحر ﴾
دخی عبد ایچون مدیون اولان کمسه‌نك دینی مقداری مالی ایچون اوزرینه
زکات لازم دکل دیننك اوزرینه زائد نصابه بالغ اولورسه آندن زکات اولور
متنك ومدیون بدلنه تعبیرده اولی اولان ومدیون بدین یطالب العبد به ایدی
زیرا زکات وخراج دینی دخی زکاته مانع اولور حالبوکه بونلر الله جلیل ایچوندر
وعباد طرفندن مطالبه ده اولنور نتکم ماسبقده مرور ایتدی مصنفك
ذکر ایتدیکنه کوره دین ومطالبه ایکیسی بردن عبددن اولمغله قاصردر
اثنای سنه‌ده دینك عارض اولمسی امام محمده کوره مالك هلاکی کبیدر زکاتك
وجوبنه مانع اولور امام ابی یوسف نصابك نقصانی کبی مانع اولمز دیدی بحرده
امام محمدك قولنی ترجیح ایلدی ثمرهٔ خلاف داینك ابراسنده ظاهر اولور امام محمد
عندنده حول جدیدا استینافندن لازمدر ☼ امام ابی یوسفه کوره اقتضا ایتمز ☼ محیط
﴿ ولو له نصب صرف الدین لایسرها قضاء ولو اجناسا صرف لاقلها زکاة
فان استویا کاربعین شاة وخمس ابل خیر ﴾ کندو ایچون اموال مختلفه‌دن
نصابلر اولسه مثلا عندنده دراهم ودنانیر وعروض تجارت وسوائم اولمق کبی
دین قضا ایسر اولانه صرف اولنور اولا دراهم دنانیره بعده عروضه صکره
سوائمه صرف اولنور واکر مال اجناس متنوعه اولورسه مثلا سوائمدن ابل بقر
غنم کبی زکات یوندن اقل اولان نوعه صرف اولنور صورت مشروحه‌ده قیونه
صرف اولنور زکات وانواع مساوی اولسه‌لر مثلا قرق قیون وبش دوه کبی مخیر
قیلنور اکر هر برلری دینی وفا ایدرلرسه یوقسه قنغیسی وفا ایدرسه اول تعین ایدر
﴿ (ولا فی ثیاب البدن) المحتاج الیها لدفع الحر والبرد ابن ملك ﴾ دخی حر وبردی
دفعه کندویه محتاج اولنان ثیاب بدنده زکات یوقدر المحتاج الیها قولی قید
دکلدر زیرا محتاج الیها اولمیان البسهٔ زائده ده تجارت ایچون اولمدقجه
زکات لازم اولمز ﴿ (واثاث المنزل ودور السکنی ونحوها)
وکذا الکتب وان لم تکن لاهلها اذا لم تنو للتجارة غیران الاهل له اخذ الزکاة
وان ساوت نصبا الا ان تکون غیر فقه وحدیث وتفسیر او تزید علی نسختین منها
هو المختار ﴾ اثاث سحاب وزننده مطلقا خانه‌نك متاعنه دینور فرش واوانی
وسائر لوازمات کبی یعنی مهمات منزل وسکنی ایچون دارلر وبونلر مثللو
استغلال ایچون اولان حوانیت وخانات مثللو شیلرده زکات یوقدر بونده
بویلجه کتابلرده زکات یوقدر هرنقدر اهلی ایچون اولمزسه ده تجارته نیت
ایتمدکجه شو قدر وارکه کتابلره اهل اولان ارباب درایت وطلاب ایچون

زکات اخذی واردر هرنقدر نصاب قدرینه بالغ اولورسه‌ده الا فقهك
وحدیثك وتفسیرك غیری مثلا طب ونحو ونجوم کتابلری ویاخود مزبور
لردن ایکی نسخه‌نك اوزرینه زائد اولورسه اخذ زکاته مانع اولور انجق مختار
اولان بودر لکن بوقول ضعیفدر بر نسخه‌نك اوزرینه زائد اولسه مانع
زکاتدر کمال مصحف شریفی وعلم کلامی ونحوی واصول فقهی فقهه ملحق قیلدی
مصحف شریف تفسیردن اولی اولوب وعلم کلام عقیده کندونك اوزرینه توقف
ایدوب فقهدن اولی اولوب ونحو بونلرك فهمنه آلت ملازمه اولدیغندن ﴿ وکذلك
آلات المحترفین الامایبقی اثرعینه کالعفص لدبغ الجلد ففیه الزکاة بخلاف
مالایبقی کصابون یساوی نصابا وان حال الحول ﴾ ینه بویلجه اهل صنایعك
کسر وپالته امثالی آلتلرندن زکات یوقدر مادام تجارته نیت ایتمدکجه زیرا بونلرده
اخذ اولنان عین مقابله سنده دکلدر الاثر عینی باقی اولان دری دباغتی
ایچون مازی وصباغك عصفور وزعفران امثالی شیلرنده نصابه رسیده
اولورسه زکات واجبدر زیرا بونلرده اخذ اولنان عین مقابله سنده بونلر عروض
تجارت منزله‌سنده اولدیلر عیننك اثری باقی قلمیان نصابه بالغ صابون امثالی
شیلر مزبورلرك خلافنه‌در هرنقدر حولان حول بولنور ایسه ده ﴿ وفی الاشباه
الفقیه لایکون غنیا بکتبه المحتاج الیها الافی دین العباد فتباع له ﴾ اشباهده
مرسومدرکه حفظا ودراسة وتصحیحا محتاج الیها اولان کتبلریله فقیه
منفقن غنی اولمز هرنقدر قیمتی نصابه بالغ اولورسه‌ده الادین عباد ایچون
بیع اولنور وهبانیه‌ده وشرحنده مرسومدرکه ☼ ویحبس ذو الکتب الصحاح
المحرر ☼ علی الدین اذبالکتب ما هو معسر ☼ یعنی هرنقدر اخذ صدقه ووجوب
زکات حقنده فقیر ایسه قضاء دینده موسردر وحبس اولنور ﴿ (ولافی مال
مفقود) وجده بعد سنین (وساقط فی بحر) استخرجه بعدها ﴾ عودی مأمول
اولمیان برقاچ سنه‌دنصکره بولنان مال مفقودده دخی دریایه ساقط بعد السنین
استخراج اولنان مالده زکات یوقدر ﴿ (ومغصوب لا بینة علیه) فلوله
بینة تجب لما مضی الافی غصب السائمة فلاتجب وان کان الغاصب مقرا کما فی
الخانیة ﴾ دخی کندونك اوزرینه بینه اولمیان مال مغصوبده زکات یوقدر
اکر بینه اولورسه کچمش مدت ایچون زکات واجب اولور لکن سائمه‌نك غصبنده
واجب اولمز غاصب هرنقدر مقر اولورسه‌ده اسامه تحقق ایتمدیکندن
﴿ (ومدفون ببریة نسی مکانه) ثم تذکره وکذا الودیعة عند غیر معارفه
بخلاف المدفون فی حرز واختلف فی المدفون فی کرم وارض مملوکة ﴾
دخی مکانی نسیان ایدوب بعده تذکر ایتدیکی بریه‌ده مدفون مالده زکات اولمز

بريه محل محرز اولميوب وكنديه وصول ممكن اولمديغندن صكره النه كچسه
حول جديددن لازمدر بنه بويلجه معارفهسى اولميانكسه نك عندنده اولان
امانت مالى اونتسه صكره مثلابرسنه وياأكثرده تذكر ايدوب خاطرينه كلسه
زكات لازم اولمز امامعارفهسى اولان كسه نك عندنده نسيان واقع اولورسه
واجب اولور محلنك غيريده نسيانله تفريطنه بناًءمثلا كندونك وياغيرينك
دارى مثللو محل محرزده مدفون ماسبقك خلافنهدر حفر ايله كنديه توصل
امكانى اولديغندن ﴿در منتقى﴾ باغده وياارض مملوكهده مدفونده اختلاف اولندى
وجوبه قائل اولنلر حفرك امكاننه عدمنه ذاهبلر عدمنه ميل ايتدكلرندن
﴿(ودين) كان جحده المديون سنين) ولا بينة له عليه (ثم) صارت له بان
اقر بعدها عند قوم) وقيده فى مصرف الخانية بما اذا حلف عليه عند القاضى
اما قبله فتجب لما مضى ﴾ بينه سى اولميوب وبرقاچ سنه مديونك انكار ايدوب
بعده مثلا برقومك عندنده اقراريله كندو ايچون بينه بولنان دينده دخى زكات
يوقدر بلكه بينهسى اولسه دخى قول صحيح اوزره بنه زكات لازم اولمز خانيهنك
مصرفنده قاضى حضورنده تحليف ايله قيدلدى اما قبل التحليف كچمش
وقت ايچون واجب اولور اما بينه موجود ايكن صحيح اولان عدم وجوب
اولمجق بينه معدوم اولدقده تحليف اولنسون ويا اولنمسون عدم وجوب بالطريق
الاوليدر ﴿ابو السعود ملخصا﴾ ﴿(وما اخذ مصادرة) اى ظلما (ثم وصل اليه بعد سنين)
لعدم النمو والاصل فيه حديث على لا زكاة فى مال الضمار وهو ما لا يمكن الانتفاع به
مع بقاء الملك ﴾ دخى ظلما اخذ اولنوب بعده چند سنه دنصكره كندويه
واصل اولنان مالده زكات يوقدر نمو اولمديغندن مصادره مالى اتيانله امردر
غصب قهرا بالذات اخذدر بوكا كوره تكرار يوقدر اشبو مذكورلرده اصل
ملكك بقاسيله كندو ايله انتفاع ممكن اولميان مالده زكات يوقدر حديث
شريف مضمونيدر ﴿(ولو كان الدين على مقر ملىء او) على (معسر
او مفلس) اى محكوم بافلاسه (او) على (جاحد عليه بينة) وعن محمد لا زكاة
وهو الصحيح ذكره ابن ملك وغيره لان البينة قد لا تقبل (او علم به قاض)
سيجىء ان المفتى به عدم القضاء بعلم القاضى (فوصل الى ملكه لزم زكاة
ما مضى) وسنفصل الدين فى زكاة المال ﴾ دين غنى ويا فقير
ويا افلاسيله حكم اولنان فقيرك مقر ويا بينهسى اولان جاحدك اوزرنده اولسه
وياكندويه قاضى عالم اولوب ملكنه واصل اولسه مامضىده اولان زكات لازم
اولور كندويه وصول ممكن اولديغندن وتفليس صورتنده زكاتك وجوبى امام
اعظم عندنده در تفليس كندونك قتنده صحيح اولمديغندن وجودى عدمى كبى

اولدى زيرا مال بعضا كلوب وبعضا كتديكندن هلاك كبى اولمدى وبينه
اولمديغنه كوره امام محمددن زكات واجب اولمامق روايت اولندى وصحيح
اولانده بودر بومضمونى ابن ملك وغيريلرى ذكر ايتدى زيرا بعض اولوركه بينه
مقبوله اولمز وبعض اولوركه قاضى عدل ايتمزده هلاك منزلهسنده اولور ﴿بحر﴾
وتضاده قريبا كلوركه مفتى به اولان علم قاضيله عدم تضادر فرضا علمنه اعتمادا
مجحود ايله حكم ايتسه مامضى ايچون زكات واجب اولمز شارح ديركه قريبا
بزدنى قويه ووسطه وضعيفه تقسيمله تفصيل ايدهرز ﴿(وسبب لزوم ادائها
توجه الخطاب) يعنى قوله تعالى وآتوا الزكوة ﴾ زكاتك اداسنك لزومنك سببى
مكلفينه ادا ايله امر خطابنك توجهيدركه يعنى الله ذو الجلالك وآتوا الزكوة قول
شريفيدر نظم مجيدده زكاتدن جزء مال اراده اولنسهده اولور يعنى مالدن
جزء معينى مستحقلرينه اعطا ايدك ديمك ويا مجرد ايتاء مراد اولنسهده اولور
يعنى ايتابى ايجاد ايدك ديمك اقيموا الصلوة كبى اشبو سبب حقيقة سببدر
ماسبقده مرور ايدن وسببه ملك نصاب قولى سبب ظاهريدر ظهره زوالك سبب
اولمسى كبى ﴿(وشرطه) اى شرط افتراض ادائها (حولان الحول) وهو
فى ملكه (وثمنية المال كالدراهم والدنانير) لتعينهما للتجارة باصل الخلقة فتلزم
الزكاة كيف ما امسكهما ولو للنفقة (او السوم) بقيدها الآتى (او نية التجارة)
فى العروض ﴾ زكاتك اداسنك افتراضنك شرطى مال ملكنده اولهرق حولان
حول ودراهم ودنانير مثللو مالك ثمنيتى بونلر اصل خلقتلرنده تجارت ايچون
متعين اولدقلرندن كندولرده زكات لازم اولدى نه كيفيتله امساك اولنور ايسه
هر نقدر نفقه ايچون ادخار اولنور ايسهده وياخود سائمهنك قيد آتيكه
سنهنك اكثرنى رعيله اكتفا وكندودن همان سود ونسل قصد اولنمغله سومدر
وياخود عروضده تجارته نيت ايتمكدر اشبو شرط مال مزكى حقنده اولان
شرطدر ماسبقده مرور ايدن وشرط افتراضها عقل الى آخره قولى رب المالده شرطدر
وحولك طرفندهء نصابك تمامى دخى شرطدر زروع وثمارده حول شرط
اولمدى بقيدها ضميرى سومدن منفهم اولان سائمهيه راجعدر ﴿اما صر بحا
ولابد من مقارنتها لعقد التجارة كما سيجىء او دلالة بان يشترى عينا بعرض التجارة
او يؤجر داره التى للتجارة بعرض فتصير للتجارة بلا نية صريحا ﴾ نيت مشروحه
يا صراحتيله اولور عقد تجارته مقارنتندن لازمدر نتكم آخر بابده كلور يعنى
حين عقدده اول مملوك تجارت ايچون اولمغه نيت ايتمكله اولور عقد كرك شرا
وكرك اجاره اولسون وثمن كرك نقد وكر عرضده اولسون بس قوللنمق ايچون

اشترا اولنان شی تجارت ایچون اولمز ثمن هرنقدر نقوددن اولورسه ده ومانحن
فیهدن میراث مثللو بلاعقد مالك اولنان نسنه خروج ایتدی امدی آنده تجارته
نیت صحیح اولمز نقد دکل ایسه ویاخود مهر وبدل خلع ودم عمدن صلح وبدل عتق
امثالی مبادلة مال بمال اولمیان عقد ایله مالك اولنان شیلر دخی خروج ایتدی
زیرا بونلرده تجارته نیت صحیح اولمز و برکسه استعمال ایچون برنسنه اشترا ایدوب بعده
تجارته نیت ایتسه بیع ایتمدکجه تجارت ایچون اولمز تجارت عمل نوعندن اولدیغندن
مجرد نیتله تمام اولمز اما تجارت ایچون اولسه ده استعماله نیت ایتسه نیتله تجارتدن
خروج ایدر هرنقدر آنی استعمال ایتمز ایسه ده زیرا بوعملی ترك اولدیغندن فقط
نیتله تمام اولور ☼ بحر ☼ویاخود نیت دلالت اولور مثلا تجارت عرضیله برعین
اشترا ایتمك ویا تجارت ایچون اولان دارینی برعرض مقابلنده ایجار ایتمکده صریحا
نیت ایتمکسزن اول شیلر تجارت ایچون اولور ☼ واستثنوا من اشتراط النیة
مایشتریه المضارب فانه یکون للتجارة مطلقا لانه لایملك بما لها غیرها ولا تصح
نیة التجارة فیما خرج من ارضه العشریة اوالخراجیة اوالمستأجرة اوالمستعارة لئلا
یجتمع الحقان ☼ فقهارحمهم الله تعالی نیتك شرط اولمسندن مضاربك اشترا ایلدیکی شیئی
استثنا ایتدیلر یعنی مرقومك مال مضاربه ایله اشترا ایلدیکی نسنه مطلقا تجارت ایچون
اولور کرك تجارته نیت ایتسون وکرك ایتمسون وکرك نفقه ایچون شرایه نیت ایتسون
مثلا مال مضاربه ایله برقاج عبد اشترا ایدوب بعده بونلر ایچون برمقدار کسوه
وطعام اشترا ایتسه کلیسی تجارت ایچون اولور جمله سنده زکات واجب اولور
زیرا مال مضاربه ایله تجارتك غیری برشی شرایه مالك اولمز عشریه ویاخراجیه
اولان ارضندن ویا مستأجره ویا مستعاره اولان ارضندن حاصل اولان شیده
تجارته نیت صحیح اولمز زیرا بونده ملك انجق نباتله ثابت اولور و بونده ایسه
کندو ایچون اختیار یوقدر صورت مشروحه لرده تجارته نیتك عدم صحتی ایکی
حق جمع اولمامق ایچوندر ☼ (وشرط صحة ادائها نیة مقارنة له) ای للاداء
(ولو) کانت المقارنة (حکما) کما لو دفع بلانیة ثم نوی والمال قائم فی ید الفقیر
اونوی عند الدفع للوکیل ثم دفع الوکیل بلانیة اودفعها لذمی لیدفعها للفقراء
جاز لان المعتبر نیة الآمر وکذا لوقال هذا تطوع اوعن کفارتی ثم نواه عن الزکاة قبل
دفع الوکیل صح ☼ زکاتی ادانك صحتنك شرطی ادایه مقارنه اولان نیتدر سائر
عبادتلرده اولدیغی کبی اصل اولاندر وعند العزل انجق نیتله اکتفا اولندی نتکم ماسیئاتی ده
کلور دفع متفرق اولدقده هر بر دفعه ده استحضار نیتده حرج اولدیغنه مبنیدر مقارنت
مشروحه هرنه قدر حکما دخی اولورسه ده نتکم زکاتی مستحقینه بلانیة دفع
ایدوب بعده مال فقیرك یدنده قائم ایکن زکاته نیت ایتسه ویا وکیله دفع وقتنده نیت
ایدوب بعده وکیل بلانیة ادا ایتسه ویاخود زکاتی فقرایه دفع ایچون برذمی یه

وبرسه جائز اولور زیرا معتبر اولان آمرك نیتیدر بنأ علیه برکسه وکیلنه اشبو
مبلغ نافله صدقه در ویا کفارتمدر دیوب بعده وکیلی اعطا ایتمزدن اقدم
زکاتنه نیت ایتسه صحیح اولور ☼ ولوخلط زکاة موکلیه ضمن وکان متبرعا
الا اذا وکله الفقراء ☼ برکسه ایکی موکلینك زکاتلرینی بربرینه خلط ایتسه ضامن
اولور خلطله امام اعظم رضی الله عنه عندنده مالك اولدیغندن کندینك مالنی تصدق
ایتمش اولدیغنه بنأ متبرع اولور ویدنده اوقاف مختلفه بولنوب غلاتنی
بربرینه خلط ایدن کسه بنه بویلجه درو بیاع وسمسار وطحان دخی بنه بویلجه لردر
الا بعض محلده طحان خلطله مأذون اولورسه عرف اولمش اولور الا فقرا
وکیلی مثلا امرندن قبضده وکیل ایتمش اولورلرسه خلطله ضامن اولمز
وفقرایه ادا ایتدیکی آمرك زکاتنه قائم اولور وکیلك فعلی موکلك فعلی
کبی اولدیغندن کأن فقیرك کندوسی ایکی زکاتی خلط ایتمش اولور بونده ایسه
ضرر یوقدر ☼ وللوکیل ان یدفع لولده الفقیر وزوجته لالنفسه الا اذا قال ربها
ضعها حیث شئت ☼ وکیل ایچون صغیر ویا کبیر فقیر اولان ولدینه ومحتاجه
زوجه سنه زکاتی دفع ایتمك واردر کندو نفسی ایچون اخذی یوقدر الا زکاتك
صاحبی وکیله دیلدیکك محله صرف ایت دیوب وکندوسی دخی زکاته
مصرف اولورسه کندویه اخذی اولور ☼ ولوتصدق بدراهم نفسه اجزأ
ان کان علی نیة الرجوع وکانت دراهم الموکل قائمة ☼ وکیل کندو نفسنك
دراهمنی موکلك دراهمی بدلینه تصدق ایتسه کفایت ایدر اکر رجوع نیتیله
ایدوب ومؤکلك دراهمی قائمه ایسه یعنی کندو دراهمندن صرف ایتدیکنك
بدلنه مؤکلك دراهمنی اخذ نیتیله دیمك یوق هالکه ویا مستهلکه ایسه
کندو تبرع ایتمش اولور ورجوع ایدهمز واستهلاك ایتدیکی ذمتنده دین
اولور (تنبیه) اعطای زکاتده نیتك اشتراطندن مستبان اولان فقیر زکات
ادا ایدیجی کسه نك مالندن کندودن خبرسز اخذ ایدهمز هرنقدر فقیر اقرباسندن
اولورسه ده واکر اخذ ایتسه استرداری لازم کلور کندو ایله مولاسی بیننده قریبه
حلال اولمسی مرجودر اوزرنده زکات واجب اولان کسه وفات ایتسه
ترکه سندن اخذ اولنمز الا وصیت ایتدیسه ثلثدن اعتبار اولنور زکاتی ایتادن
برکسه امتناع ایتدیکندن کرها اخذ اولنسه اموال ظاهره دن ایسه
سلطانك ویا نائبنك اخذ یله فرض ساقط اولور ☼ اموال باطنه دن ایسه
اخذلری صحیح اولمز کندولری ایچون ولایت اخذ اولمدیغی ایچون ☼ بحر انتهی ☼
کندودن زکات وبریلن مالدن بعینه زکاتی اخراج لازم دکلدر حتی برغیر
کسه یه زکاتنی ادا ایله امر ایلسه کفایت ایدر زکاتك وتطوعك ایکیسنه بردن

نيت ايتسه امام ابی يوسف عندنده زكاتدن امام محمد نزدنده نافله دن واقع اولور
✽ (او) مقارنة (بعزل ماوجب) كله اوبعضه ولايخرج عن العهدة بالعزل
بل بالاداء للفقراء ✽ ياخود زكاتی اداڭ صحتنڭ شرطی واجب اولان مقدارڭ
كليسنی ويابعضيسنی طوبدن عزل وافرازه مقارنه اولان نيتدر ومجرد عزل ايله
عهده دن خروج اولمز بلكه فقرايه ادا ايله اولور حتی نصابدن مثلا بش درهم
افراز ايدوب بعده ضايع اولسه زكات بوندن ساقط اولمز وبعد الافراز وفات
ايتسه مبلغ مزبور ميراث اولور ❊ بحر ✽ (اوتصدق بكله) الا اذا نوی نذرا او واجبا
آخر فيصح ويضمن الزكاة ✽ ياخود زكاتی اداڭ صحتنڭ شرطی نصابڭ كليسنی
تصدق قدر واجب اولان جزء كلده داخل اولديغندن استحسانا تعيينه حاجت
اولمدی اماغنی يه هبه ايتسه واجب قدرينی ضامن اولور لكن كلی تصدقده نذره
وياواجب آخره نيت ايدرسه تصدق صحيح اولوب نيت ايتديكی شيدن واقع
اولور وزكاتی دخی ضامن اولور ✽ ولوتصدق ببعضه لاتسقط حصته عند
الثانی خلافا للثالث واطلقه فيعم العين والدين حتی لو ابرأ الفقير عن النصاب صح
وسقط عنه ✽ نصابڭ بعضيسنی تصدق ايتسه امام ثانی عندنده حصه سی ساقط
اولمز امام ثالث نزدنده زكاتدن حصه سی ساقط اولور جزء كل اعتباريله تصدقڭ
اطلاقی عين ودينه عمومنی افاده ايدر حتی برفقيری ذمتنده اولان نصابدن
بركسه ابرا ايلسه صحيح اولور وكندودن زكات ساقط اولور ✽ واعلم
ان اداء الدين عن الدين والعين عن العين وعن الدين يجوز واداء الدين عن العين
وعن دين سيقبض لايجوز ✽ معلوم اولسونكه قبض اولنميان دينڭ زكاتندن
ناشی دينی زكات ايچون ابنا وعينی عيندن ودينندن اوتوری اعطا جائزدر اما دينی
عيندن وقريبا قبض اولنان ديندن ناشی ادا جائز دكلدر ✽ وحيلة الجواز ان يعطی
مديونه الفقير زكاته ثم يأخذها عن دينه ولو امتنع المديون مديده
واخذها لكونه ظفر بجنس حقه فان مانعه رفعه للقاضی ✽ اشبو
صورمشروحه ده دينی عيندن وياديني سيقبضدن اوتوری ادانڭ جوازينڭ
حيله سی فقير اولان مديوننه زكاتنی اعطا ايدوب بعده يدندن دينندن ناشی
اخذ ايتمكدر اكر مديون امتناع ايدرسه النی اوزادوب اخذ ايدر حق جنسندن
اولان مبلغه ظفر بولديغندن يوق ممانعت ايدوب كندو بالذات اخذه مقتدر
اولمزسه قاضی يه رفع ايدر ✽ وحيلة التكفين بها التصدق علی فقير ثم هو يكفن
فيكون الثواب لهما وكذا فی تعمير المسجد وتمامه فی حيل الاشباه ✽ زكات ايله ميت
تكفينڭ حيله سی اولا برفقيره تصدق بعده اول فقير ديلرسه تكفين ايدر ايتمزسه
جبر اولنمز كندونڭ خالص حقيدر وثواب ايكيسنكدر يعنی زكات ثوابی مزكينڭ

وتكفين ثوابی فقيركدر بعض تكفين ثوابی دخی مزكی ايچوندر ديديلر الدال علی الخير
كفاعله اولديغنه مبنی هرنقدر كيفا وكما مختلف اولورسه ده ومسجد تعميرنده دخی
حيله بوبلجه در وبو بحثڭ تمامی اشباهڭ حيلنده در ✽ (وافتراضها عمری) ای
علی التراخی وصححه الباقانی وغيره (وقيل فوری) ای واجب علی الفور (وعليه
الفتوی) كما فی شرح الوهبانية (فيأثم بتأخيرها) بلاعذر (وترد شهادته)
لان الامر بالصرف الی الفقير معه قرينة الفور وهی انه لدفع حاجته وهی
معجلة فمتی لم تجب علی الفور لم يحصل المقصود من الايجاب علی وجه التمام وتمامه
فی الفتح ✽ زكاتڭ فرضيتی عمريدركه يعنی تراخی اوزره در امام باقانی وغيريلری
اشبو قولی تصحيح ايلديلر بومضمون درردن وشرنبلاليه دن مأخوذدر بوكا كوره
وقتنده ادا ايتميوب تفريط ايله نصاب هلاك اولسه ضامن اولمز ودليل قرأئنده
فوره دلالت بوقدر فوره انجق شارحڭ فتحدن نقل ايتديكی معنی دلالت ايدر
اوده ظنيدر انجق وجوب افاده ايدر ❊ حلبی انتهی ❊ وبعضيلر فوريدر ديديلر يعنی
فور اوزره واجبدر وفتوی بوقول اوزرينه در نتكم شرح وهبانيه ده مرسومدر
بلاعذر تأخيريله آثم اولور مقابلنه انسب اولان افتراضله تعبير ايدی زيرا واجبڭ
ذكری وجوب اصطلاحيدن موهمدر بوكا كوره بعد الوقت اتيانی قضا اولور وكما
زكاتڭ فرضيتی وفورڭ وجوبنی اختيار ايلدی بوقولڭ يتنی توفيقدر وتأخيريله
شهادتی رد اولنور برسنه دخی تأخير ايدرسه ده حج بونڭ خلافنه در تأخيريله
شهادتی رد اولنمز لكن اصرار ايدرسه رد اولنور زيرا فقيره صرفله امرده فوره
قرينه در مجرد امر فوره دلالت ايتمز زيرا اصولده مختار اولان مطلق امر فوری
اقتضا ايتمز تراخيی دخی اقتضا ايتمز بلكه فقط مأموربهی طلبدر پس مكلفه امتثالده تراخيله
فوردن هربرلری جائزدر كندودن فعل بريله مقيد اوله رق طلب اولنمدی بنا
عليه خيار اوزره باقی اولدی ❊ فتح انتهی ❊ فقيره صرفله امرده فوره قرينه فقيرڭ
حاجت معجله سنی دفعدر پس فوری اولمسه علی وجه التمام ايجابدن مقصود اولان
احتياج فقيری دفع حاصل اولمز (فروع) زكاتی اداية وكيل بلا اذن غيری
وكيل ايدر رب المال معين بركسه يه اعطا ايله امر ايتسه وكيل غيريه
اعطا ايتمكله قول معتمد اوزره ضمان لازم اولمز بركسه زكاتی اداسنده شك
ايتسه اعاده لازم اولمز اما نماز بونڭ خلافنه در ابتدای زكاتده افضل اولان
اعلاندر نافله بونڭ خلافنه در ❊ بحر انتهی ❊ زكات فرض اولديغندن رياخوف
اولمز ظلمه نڭ استيلاسی خوفی اولورسه اخفا ايدر ❊ ابو السعود ✽ (لايبقی
للتجارة ما) ای عبد مثلا (اشتراه لها فنوی) بعد ذلك (خدمته ثم) ما نواه
للخدمة (لايصير للتجارة وان نواه لها مالم يبعه) بجنس مافيه الزكاة والفرق

ان التجارة عمل فلا تتم بمجرد النية بخلاف الاول فانه ترك العمل فيتم بها ❊ تجارت
ایچون اشترا اولنوب بعده خدمته نیت اولنان مثلا عبد تجارت ایچون اولمقلقده
باقی قالمز بوندنصکره کندوده حین اشترادده ویا بعد الشرا خدمته نیت ایتدیکی
تجارت ایچون اولمز هرنقدر تجارته نیت ایدرسه مادام کندو ده زکات اولور
شی مقابله سنده انی بیع ایتمدیکجه اما کندوده زکات اولمیان مثلا عورتنه مهر
ویاصلح عن قود ویابدل خلع مقابله لرنده اعطا اولنورسه زکات اولمز اما
کندوده زکات اولور جنس مقابله سنده بیع اولنوب وحولان حول بولنورسه
زکات واجب اولور تجارتله عدم تجارتکه مثلا استخدام بینلرنده فرق تجارت
عمل قبیلندن اولدیغندن فقط نیتله تمام اولمدی بلکه انجق فعلله تحقق ایتدی
اولکیکه عدم تجارت ترك عمل اولدیغندن بونك خلافنده اولدیده مجرد نیتله
تمام اولدی زیرا تروکك کلیسنده نیت کفایت ایدر ❊ (وما اشتراه لها) ای
للتجارة (کان لها) لمقارنة النية لعقد التجارة (لاماورثه ونواه لها) لعدم
العقد الااذا تصرف فیه ای ناویا فتجب الزکاة لاقتران النية بالعمل ❊ تجارت
ایچون اشترا ایتدیکی شی تجارت ایچون اولور نیتك عقد تجارته مقارنتنه
بناءً وارث اولوب وکندوده تجارته نیت ایتدیکی شی تجارت ایچون اولمز
کندوده عقد تحقق ایتمدیکندن الاکندوده تجارته نیتله برابر تصرف بولنورسه
زکاة واجب اولور اکر بدلنده حولان حول بولنورسه نیت عمله مقارن اولمدیغندن
❊ (الا الذهب والفضة) والسائمة لما فی الخانية لوورث سائمة لزمه زکاتها بعد
حول نواه اولا (وما ملکه بصنعه کهبة اووصیة اونکاح اوخلع اوصلح عن قود) ❊
الا ذهبله فضه وسائمه یه وارث اولدقده تجارته نیت اولسون ویا اولمسون زکات واجب
اولور حول شرطیله بونلر اصل خلقتلرنده تجارت ایچون تعیین ایتدکلرندن بناءً
وخانیه ده مذکوردر که برکمسه سائمه یه وارث اولسه سومه نیت ایتسون ویا ایتمسون
بعد الحول زکاتی لازم اولور وکندو صنعیله مالك اولدیغی مثلا هبه ویا وصیت ایله
ویا نکاح ویاخلع ویاقوددن صلحله اولان شیده تجارته نیت ایدرسه امام ثانی یه کوره
تجارت ایچون اولور اصح اولان اولمز ❊ قید بالقود لان العبد للتجارة اذا قتله
عبد خطأ ودفع به کان المدفوع للتجارة خانية وکذا کل ما قوبض به مال
التجارة فانه یکون لها بلانية کامر ونواه لها کان لها عند الثانی والاصح)
انه (لا) یکون لها بحر عن البدائع وفی اول الاشباه ولو قارنت النية مالیس بدل
مال بمال لا تصح علی الصحیح ❊ صلحك قود ایله تقیید اولندیغی مثلا
تجارت ایچون اولان عبدی برعبد خطأ قتل ایدوب جنایت ایدن عبدی
سیدی مقابلنده دفع ایتسه مدفوع بلا نیت تجارت ایچون اولور خانیه ینده بوبلجه

هر بر کندوده مال تجارتی تعویض اولان شی بلانية تجارت ایچون اولور
تتکم اونية التجارة قولنك شرحنده مرور ایلدی صورت مشروحه ده
قول اصحده تجارته نیت ایله دخی تجارت ایچون اولدیغی تجارت مال
اولان بدل ایله مال کسب ایتمکدر اشبو عقود مزبوره ده قبول اصلا بدلسز
مالی کسبدر بس تجارت قبیلندن اولمدی اشباهك اولنده مرسومدرکه نیت
مال بمال بدلی اولمیان شیئه مقارنه اولسه قول صحیح اوزره صحیح اولمز
اشبو نقل قول اصحی تأیید ایدر ❊ (لازکاة فی اللالئ والجواهر) وان ساوت
الفا اتفاقا (الاان تکون للتجارة) والاصل ان ماعدا الحجرین والسوائم
انما یزکی بنية التجارة بشرط عدم المانع المؤدی الی الثنی وشرط مقارنتها
لعقد التجارة وهو کسب المال بالمال بعقد شراء او اجارة او استقراض ❊
اینجو وجواهرکه لعل ویاقوت وزمرد امثالی نسنه لرده اتفاقا زکات یوقدر
قیمتی بیك درهمه مساوی اولورسه ده زیرا بونلر خلقة ثمنیت ایچون معده دکلدر
لکن تجارت ایچون اولورسه زکات لازم اولور زکات حقنده اصل یعنی قاعده
بودرکه حجرینکه ذهبله فضه وسوائمك ماعداسنده ثنایه مؤدی مانعك عدمی
وعقد تجارتك کندویه مقارنتی شرطیله تجارته نیتله انجق زکات ادا اولنور
ثنی الی وزننده برایشی ایکی دفعه ایشلمکه دینور ومنه الحدیث {لاثنی فی الصدقة}
ای لا تؤخذ مرتین فی عام اراضی عشریه کبی مثلا تجارت نیتیله اشترا اولنسه
کندوده زکات اولمز عقد تجارت شرا ویا اجاره ویا استقراض عقدیله مال ایله
مال کسب ایتمکدر ❊ ولو نوی التجارة بعد العقد او اشتری شیئا للقنية ناویا انه ان وجد
ربحا باعه لا زکاة علیه کما لو نوی التجارة فیما خرج من ارضه کما مر کما لو شری
ارضا خراجية ناویا التجارة او عشرية وزرعها او بذر التجارة وزرعه لا یکون للتجارة
لقیام المانع ❊ برکمسه بعد العقد تجارته نیت ایتسه ویاقنیه که کندو ایله
شراب ایچیلور مینا یعنی سرچه دن کاسه امثالی شیلر وضعی ایچون صندوقه
مثلاو نسنه اشترا ایدوب اکر کار ایدرسه بیعه نیت ایلسه زکات لازم اولمز حین
عقدده تجارته نیت بولنمدیغندن وقنیه لفظی سکینه وزننده در بومضمون وشرط
مقارنتها قولنك محترزیدر صورت مشروحه ده زکاتك واجب اولمدیغی
ارضندن حاصل اولان شیده تجارته نیت ایتدکده واجب اولمدیغی کبی تتکم
ما سبقده وشرط صحتها قولنك ماقبلنده مرور ایلدی بومضمون دخی شرط
عدم المانع المؤدی الی الثنی قولنك محترزیدر زیرا عشریه ویاخراجیه اولان
ارضدن حاصل اولان غلالده عشر ویاخراج واجب اولور زکاتده اولسه ثنی
لازم کلور دخی تجارت نیتیله ارض خراجیه یی ویاعشریه یی اشترا وزرع ایتسه

ويابذري تجارت ايچون اشترا وزرع ايتسه زكات اولمديغى كبى مانع كه ثنى قائم اولديغندن ارض خراجيه ده زرع ايتسون وياايتمسون زكات لازم دكل خراج ذمته تعلق ايتديكندن امدى بو خراج موظفه كوره در اما خراج مقاسمه نك حكمى عشر كبيدر عشريه ده زرع ايتسه زكات واجب اولور عشر خارجه تعلق ايدوب اول دخى بولنمديغندن

﴿ باب السائمة ﴾

بو بابده فقط سائمه وحقيقتنى بيان حقنده كلام تكلم اولنديغندن زكاة السائمة دينلمدى وبونكله ابتدا رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك كتابنه اقتدا واعزاموال عرب اولديغنه مبنيدر ٭ بحر انتهى ﴿ (هى) لغة الراعية وشرعا (المكتفية بالرعى المباح) ذكره الشمنى (فى اكثر العام لقصد الدر والنسل) ذكره الزيلعى وزاد فى المحيط (والزيادة والسمن) ليعم الذكور فقط ﴾ سائمه كلمه سى لغتده مطلقا راعيه كه اوتلايجى معناسنه امام اصمعى هر بايلكه رعى ايدراهلنده علفله تعيش ايتمز ديدى ٭ منح ٭ شرعده سودوتناسل وزياده وسموز اولمق ايچون سنه نك اكثرنى رعى مباح ايله اكتفا ايدن حيواندر محيطك زياده وسمنى زياده سى فقط ذكوره تعميم ايچوندر مز بور لردن برشى قصد اولنمز وزكات لازم اولمز سمن ماقبلنى عطف تفسيردر رعى فتحه ايله اوتلامق كسرايله اوت معناسنه در ٭ ﴿ لكن فى البدائع لواسامها للحم فلا زكاة فيها كما لواسامها للحمل والركوب ولو للتجارة ففيها زكاة التجارة ولعلهم تركوا ذلك لتصريحهم بالحكمين ﴾ محيطك سمن اعتبارى بدايعك لحم ايچون اسامه ايدرسه كندوده زكات بوقدر كلامنه مخالف اولديغندن شارح استدراك ايتدى جواب ممكنكه صاحب محيطك مرادى سمن لحم ايچون دكلدر بلكه انام شتاده برودتدن تلف اولمق ايچوندر بوكا كوره بدايع ومحيطك كلاملرى بيننده منافات اولمز ٭ حلبى انتهى ٭ ياخود اختلاف روايتده ويامشايخده حمل اولنسه ده اولورمى قومده زكاتك اولمديغى حمل وركوب ايچون اسامه ده زكات اولمديغى كبى هر نقدر سنه نك اكثرنى سوملكه كچوررسه ده واكر تجارت ايچون اسامه ايدرسه كندوده تجارت زكاتى اولور يعنى التون وكومش حسابيله اولور عدد اعتبار اولنمز ظن اولنوركه فقهادن بعضيلر صاحب كنز كبى درونسل وزياده وسمن قصديله تقييدى ترك ايتدكلرى حكمينله كندو ايله تجارته نيت اولنان ايله وحمل وركوب ايچون اسامه اولنانك

حكملريله تصريح ايتدكلرينه بناء تصريحلرى اولمكنده تجارت زكاتنك وجوبى ايكنجيده عدم وجوبيدر بعده سائمه ايچون زكات ويريلور ديديلر بس انجق كندو ايله سود ونسل وزياده وسمن قصد اولنان مواشى باقى قالدى ﴿ (فلو علفها نصفه لاتكون سائمة) فلا زكاة فيها للشك فى الموجب ﴾ سائمه يه سنه نك نصفنده يم يدرسه سائمه اولمز وكندوده زكات واجب اولمز زكاتى موجب ومقتضى اولان مالده شك اولديغندن زيرا مالك زكاته سبب اولديغى اسامه ايله موصوف اولديغنه مبنيدر ﴿ (ويبطل حول زكاة التجارة بجعلها للسوم) لان زكاة السوائم وزكاة التجارة مختلفان قدرا وسببا فلا يبنى حول احدهما على الآخر ﴾ سوم ايچون قلمغله زكاة تجارتك حولى باطل اولور زيرا زكاة سوائمله زكاة تجارت قدرا وسببا مختلفلردر مال تجارتده قدر ربع عشردر سائمه ده بويله دكلدر مال تجارتك زكاتنده سبب نصاب ناميه مالك اولمقدر سائمه ده سود ونسل ايچون سوم قصدى ايله بله كندودن عدد معينه مالك اولمقدر بس احدهمانك حولى آخرك اوزرينه بنا اولنمز ﴿ (فلو اشترى لها) ى للتجارة (ثم جعلها سائمة اعتبر) اول (الحول من وقت الجعل) للسوم كما لو باع السائمة فى وسط الحول اوقبله بيوم بجنسها او بغير جنسها او بنقد ولانقد عنده او بعروض ونوى بها التجارة فانه يستقبل حولا آخر جوهرة ﴾ سائمه يى تجارت ايچون اشترا ايدوب بعده سائمه قيلسه سنه نك ابتداسى سوم ايچون قيلديغى وقتدن اعتبار اولنور نتكم سائمه يى سنه نك وسطنده وياخود ختامندن برلحظه اقدم كندى جنسنه مثلا ابلى ابله ويا جنسنك غيريه ويا عندنده نقد اولميه نقديله وياعرضله بيع ايدوب وانكله تجارته نيت ايتديكى كبى عندنده سنه نك ابتداسندن نصاب اولان نقد اولورسه اول سائمه نك ثمنى اولان نقد اول نقده منضم اولور اول سائمه يه بدل اولان شيلر حول آخرى استقبال ايدر ﴿ وفيها ليس فى سوائم الوقف والخيل المسبلة زكاة لعدم المالك ولا فى المواشى العمى ولا مقطوعة القوائم لانها ليست بسائمة ﴾ جوهره نام كتابده مرسومدركه وقف اولان سائمه لرده كه مثلا صو اخراجى ايچون حاضرلنان وقف ساقيه دولابلرنده اولان بهايمده وفى سبيل الله كندو ايله غزا اولنمق ايچون وقف اولنان فرسده زكات يوقدر مالك اولمديغندن بو تفصيل امام اعظمه كوره در امامين عندنده انده اصلا زكات بوقدر وكوزى كورميان واياقلرى مقطوعه مواشيده دخى زكات بوقدر زيرا بونلر سائمه دكللردر بلكه علف بونلره نقل اولنور بوكا كوره زكات اتفاقا واجب اولمز

(باب نصاب الابل)

(باب) تنوینله مبتدا در خبری محذوفدر ویاخود خبردر مبتداسی محذوفدر
یاباب فی بیان احکام نصاب الابل ویا هذا باب سبکندهدر (نصاب الابل)
بکسر البا وتسکن مؤنثة لاواحد لها من لفظها والنسبة الیها ابلی
بفتح البا سمیت به لانها تبول علی افخاذها (خمس فیؤخذ من کل خمس) منها
(الی خمس وعشرین بخت) جمع بختی وهو ماله سنا مان منسوب الی بخت نصر
لانه اول من جمع بین العربی والعجمی فولد منهما ولد فسمی بختیا (اوعراب
شاة) ومابین النصابین عفو ابلك نصابی بشدر کندودن بخت ویا عراب
یکرمی بشەدك هر بشدن بر قیون اخذ اولنور وما بین النصابین معفودر ابل
بانك کسریله وساکنه اولور ومؤنثدر تصغیرنده ابیلة دینلدیکنه بنا سید
جوی لفظندن مفردی اولمیان اسم جمعلر آدمیلك غیری ایچون اولور سه
تأنیثی لازمدر دیدی وکندونك لفظندن مفردی یوقدر وکندویه نسبتده بانك
فتحیله ابلی دینلور توالی کسراتدن احتراز ایچون اشبو اسمله تسمیه اولندیغی فخذلرینه
بول ایتدیکنه مبنیدر بوکا کوره اشتقاق اکبرا واور اشتقاق اکبر حروفنده اشتراك
اولوب ومعنالرنده مناسبت اولدیغندن بخت بانك ضمی وخانك سکونیله
جمع جنسیدر مفردی بختیدر روم ورومی کبی خرسانی دیدکلری دوهلره
دینورکه عربی ایله عجمیدن یعنی ایکی اورکجلی دوه ایله عربی بیننده متولد
اولان دوهلردر بیونلری اوزون اولور بودیارلرده اکا بسرك تعبیر ایدرلر
واشبو بختی بخت النصره منسوبدرکه سلفده برشاه مشهور در قدسده بتمش بیك
یهودی قتل ایتمشدر ذکر اولنان دوهنك تصرف کردهسیدر عراب عربینك
جمعیدر بهایمدعربی انسانه عرب اطلاق اولنور بخت جر ایله خمس وعشریندن
بدلدر اولی اولان تمیزیت اوزره نصبیدر خلاف نوعندن قیونك مشروعیتی
حقنده نص وارد اولدیغنه مبنیدر (وفیها) ای الخمس وعشرین بنت مخاض وهی
التی طعنت (فی) السنة (الثانیة) سمیت به لان امها غالبا تکون مخاضا ای حاملا
باخری یکرمی بشده بنت مخاضکه سنهٔ ثانیهیه دخول ایتمش بر دیشی دوه اخذ
اولنور مؤنث ویرمك واجب اولدیغی عدالت ایچوندر زیرا شارع نصاب
ابلده صغاری واجب قیلوب کباری قیلدیغندن ارباب مواشی یه تیسیر اولدی
وابلده انوثت فضل ومزیت اولدیغندن وا جمده اناثدن اعتبار ایلدی
پس طرفینه مراعات اولدی ولد مزبوره بنت مخاض تسمیهسی غالبا اناسی

(ولد)

ولد آخره حامل اولدیغنه مبنیدر بعضا حامل اولمیوب وموتی دخی
اولور ونصاب مذکر اولسون ویا مؤنث اولسون زیرا ابل
وبقر وغنم اسم جنسلردر جمیع انواعنه شاملدر قنغی صفتله
اولور سه اولسونلر (وفی ست وثلاثین) الی خمس واربعین (بنت لبون
وهی التی طعنت فی الثالثة) لان امها تکون ذات لبن لاخری غالبا (وفی ست
واربعین) الی ستین (حقة) بالکسر (وهی التی طعنت فی الرابعة) وحق
رکوبها اوتوز التیدن قرق بشەدك بنت لبونکه اوچنجی سنهیه دخول ایدن
اخذ اولنور ظاهر اولان سنهیه دخولدن مراد هر نقدر زمن قلیل اولور سه
اولور مثلا برکون ویا برساعت کبی مزبوره بنت لبون اطلاقی غالبا اناسی
کندونك غیری ولده سوداو اولدیغنه بنا در قرق التیدن التمشهدك
حقهدرکه حانك کسریله دردنجی سنهیه دخول ایدوب رکوبه مستحق اولان
ابلدر بنت مخاضك وسائرلرینك ماسبقده ذکر اولنان معنالری معنای لغویلریدر
شرعده بنت مخاض برسنهیه بنت لبون ایکی حقه اوچی جذعهدردی اتمام ایدندر
زیلعی انتهی اشبو سنلردوهنك حسن وسود ونسلده غایتی اولدیغندن بونلر
اعتبار اولندی بونلردن صکره کبرو هرمه رجوع اوانیدر (وفی احدی
وستین) الی خمس وسبعین (جذعة) بفتح الذال المعجمة (وهی التی طعنت
فی الخامسة) لانها تجذع ای تقلع اسنان اللبن (وفی ست وسبعین) الی تسعین
(بنتا لبون وفی احدی وتسعین حقتان الی مائة وعشرین) کذا کتب رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم وابی بکر رضی الله تعالی عنه التمش بردن یتمش بشەدك جذعهدرکه
ذال معجمهنك فتحیله سنهٔ خامسهیه دخول ایدندر اشبو سنهده سود دیشلرینی قلعی
مناسبتله جذعه تسمیه اولندی یتمش التیدن طقسانهدك ایکی بنت لبون طقسان
بردن ایکی حقهدر یوز یکرمی یەدك نبیٔ ذیشان صلی الله علیه وسلمك وابو بکر
الصدیق رضی الله عنهك کتب شریفلری بویلهدر (ثم تستأنف الفریضة)
عندنا (فیؤخذ فی کل خمس شاة) مع الحقتین (ثم فی کل مائة وخمس واربعین
بنت مخاض وحقتان ثم فی کل مائة وخمسین ثلاث حقاق) بوندن صکره عند الحنفیة
فریضه استیناف اولنوب هر بشده حقهلر ایله برابر برقیون اخذ اولنور بعده
یوز قرق بشده بنت مخاضله ایکی حقه بعده یوز اللیده اوچ حقه اخذ اولنور
(ثم تستأنف الفریضة) بعد المائة والخمسین (ففی کل خمس شاة) مع
الثلاث حقاق (ثم فی کل خمس وعشرین بنت مخاض) مع الحقاق (ثم فی ست
وثلاثین بنت لبون) معهن بعده یوز اللیدن صکره فریضه استیناف اولنوب
اوچ حقهایله هر بشده برقیون صکره یکرمی بشده حقاق مزبوره ایله بربنت

مخاض بعده اوتوز التیده ینه انلرایله بربنت لبون اخذ اولنور ﴿ ثم فی مائة وست
وتسعین اربع حقاق الی مأتین ثم تستأنف الفریضة) بعدالمأتین (ابدا کما تستأنف
فی الخمسین التی بعدالمأته والخمسین) حتی یجب فی کل خمسین حقة ﴾ بعده
یوز طقسان التیدن ایکی یوزه قدر درت حقه در بونده جذعه یوقدر لکن
بونده مخیردر دیلرسه بهر اللی یه برحقه اوله رق درت حقه ویرر ویاخود بهر
قرقه بربنت لبون اوله رق بش بنت لبون ویرر بعد زن ایکیوز دنصکره ابدا له
بونده تغییر اولمقسزن فریضه استیناف اولنور یوز اللیدن صکره کی اللیده
استیناف اولندیغی کبی حتی هر اللیده برحقه واجب اولور جذعه یه بالغ اولمز
بلکه صکره استیناف اولنور ﴿ ولا تجزی ذکور الابل الا بالقیمة للاناث
بخلاف البقر والغنم فان المالك مخیر ﴾ دوه نك مذکری زکاته کفایت ایتمز الا اناث
ایچون اولان قیمته مساوی اولورسه اولور بقر ایله غنم ابلك خلافنده در
بونلر ده مالك مخیردر بونلرك اناثلرینك ذکورلری اوزرینه رجحانلری
اولمدیغندن

﴾ (باب زکاة البقر) ﴿

من البقر بالسکون وهوالشق سمی به لانه یشق الارض کالثور لانه یثیر الارض
ومفرده بقرة والتاء للوحدة ﴾ بقر قافك سکونیله شق معناسنه اولان بقردن
مأخوذدر ارضی شق ایدوب یاردیغی ایچون کندویه بقر تسمیه اولندی
اثاره ایدوب یاردیغنه بناً ثور اطلاق اولندیغی کبی وامام محمد بن علی بن حسین
بن المرتضی رضی الله تعالی عنهم حضرتلرینه باقر لقب اولدیغی طریق علمده
چوق جستجو ایدوب کانه علمی شق وکندوده توسع وتبحر ودرجهٔ کماله بالغ
وواصل اولدیغنه مبنیدر ومفردی بقرة در تاوحدت ایچوندر تأنیث ایچون
اولمدیغندن مذکر ومؤنثه شاملدر ﴿ (نصاب البقر والجاموس) ولو متولدا
من وحش واهلیة بخلاف عکسه ووحشی بقر وغنم وغیرهما فانه لایعد فی النصاب
(ثلاثون سائمة) غیر مشترکة ﴾ بقر ایله جاموسك نصابی اوتوز سائمهٔ
غیر مشترکه در هرنقدر وحشیله اهلیه دن متولد اولورسه ده اعتبار امه اولدیغندن
عکسیکه وحشیه ایله اهلیه دن حاصل وبقر وغنم وساٸرلرك وحشیلری
مزبورك خلافنده در هرنقدر بین الناس الفت ایتمش ایسه ده نصابده معتبر اولمز
جاموس بقردن برنوعدر کندودن اضحیه اولور وبقرك نصابی کندو ایله
اکمال اولنور مشترکده زکات اولمز الا هر برلرینك حصه سی نصابه بالغ

اولورسه زکات واجب اولور ﴿ (وفیها تبیع) لانه یتبع امه (ذوسنة) کاملة
(او تبیعة) انثاه ﴾ مبلغ مزبورده برتبیع ویاتبیعه که برسنهٔ کامله صاحبی اولان
لازم اولور ﴿ (وفی اربعین مسن ذوسنتین او مسنة وفیمازاد) علی الاربعین
(بحسابه) فی ظاهر الروایة عن الامام وعنه لاشیئ فیمازاد (الی الستین ففیها
ضعف مافی الثلاثین) وهو قولهما والثلثة وعلیه الفتوی بحر عن الینابیع وتصحیح
القدوری ﴾ قرق عدد بقرده برمسن ویامسنه که سنی ایکی سنه یه بالغ اولان ضنه
تعبیر اولنان حیواندر قرقك اوزرینه زیاده اولانده امام اعظمدن ظاهر روایتده
حسابیله در که برنده مسنه نك ربع عشری ایکیسنده نصف عشری اخذ
اولنور امام مشارالیهدن قرقدن التمشه دك زیاده ده برشی یوقدر روایتی دخی
واردر التمشده اوتوزده واجب اولانك ایکی ضعفی که ایکی تبیعدر قرقدن
التمشه دك زائده زکاتك عدم وجوبی قولی امامینك وائمهٔ ثلثه نك قوللریدر
وفتوی وقدورینك تصحیحی بونك اوزرینه در صاحب بحر ینابیعدن بو وجهه
نقل ایلدی ﴿ (ثم فی کل ثلثین تبیع وفی کل اربعین مسنة)
الا اذا تداخلا کمائة وعشرین فیخیر بین اربع اتبعة وثلاث
مسنات وهکذا ﴾ بوندنصکره هربر اوتوزده برتبیع وبهر قرقده
برمسنه اخذ اولنور یعنی واجب هربرعشره ایله اعتبار اولنور مثلا التمشده
برتبیع ایله برمسنه سکسانده ایکی مسنه طقسانده اوچ تبیع یوزده ایکی تبیع
وبرمسنه اخذ اولنور بس بیانلرینه کوره حسابك مداری اوتوزلر ایله قرقلر
اوزرینه در الا تبیعلر ایله مسنه لر تداخل ایدوب مثلا یوز یکرمی کبی قنغیسندن
ادا اولنسه عددك صلاحیتی اولورسه درت تبیع ویااوچ مسنه اعطاسی بینده
مخیر قیلندی اشبو منوال مشروح اوزره اشلنلور الله عظیم الشان حقیقت حاله
زیاده عالمدر

﴾ (باب زکاة الغنم) ﴿

غنم اسم جنسدر قلیله وکثیره مذکره مؤنثه شاملدر ﴿ مشتق من الغنیمة
لانه لیس لها آلة الدفاع فکانت غنیمة لکل طالب ﴾ غنم غنیمدن مأخوذدر زیرا
کندو ایچون آلة دفاع اولمدیغندن کانه هر برطالبه غنیمت اولدی ﴿ (نصاب
الغنم ضأنا او معزا) فانهما سواء فی تکمیل النصاب والاضحیة والربا لافی اداء الواجب
والایمان (اربعون) ﴾ قیون ویاکچی نصابلری قرق قدر تعمیم تکمیل
نصابده واضحیه ده وربا ده مساوی اولدقلرینه مبنیدر ربادن مراد قیونك

لحمنی کچی نك لحمی مقابله سنده متفاضلا بیعك عدم جوازیدر واجی ادا ده وایمانده
بینلرنده مساوات یوقدر یعنی قیوندن عندنده نصاب تام اولدقده کچی ویره من
مساوی اولورلرسه دیلدیکندن ادا ایدر وقیون اتی اکل ایتمم دیو یمین ایدن کچی اتی
اکل ایتمکله یمیننده حانث اولمز عرفه بناً ﴿(وفیها شاة) تعم الذکور والاناث﴾
غنمدن قرقده برشات واجبدر شات مذکره ومؤنثه شاملدر تاوحدت ایچوندر
﴿(وفی مائة واحدی وعشرین شاتان وفی مائتین وواحدة ثلاث شیاه وفی اربعمائة
اربع شیاه) وما بینهما عفو﴾ یوز یکرمی برده ایکی ایکیوز برده اوچ درتیوزده
درت قیون اخذ اولنور ومابینلرنده کی معفودر ﴿(ثم) بعد بلوغها اربعمائة
(فی کل مائة شاة) الی غیر نهایة﴾ درتیوزه بالغ اولدقدنصکره هر یوزده
الی غیر النهایه برقیوندر ﴿(ویؤخذ فی زکاتها) ای الغنم (الثنی) من الضأن
والمعز (وهو ماتمت له سنة لاالجذع) الاباقیمة (وهوما اتی علیه اکثرها)
علی الظاهر وعنه جواز الجذع من الضأن وهو قولهما والدلیل یرجحه ذکره
الکمال غنمك زکاتنده قیوندن وکچیدن ثنی که برسنه یی تکمیل ایدن اخذ اولنور
حضرت علی کرم الله تعالی وجهه و رضی عنهك لایجزی فی الزکاة الا الثنی
فصاعدا قولنه بناً جذع که سنه نك اکثری اوزرینه کچن قول ظاهر اوزره
اخذ اولنمز الاثنینك قیمتنه مساوی اولورسه اخذ اولنور امام اعظمدن قیوندن
جذعك جوازی روایت اولندی و بو امامینکده قوللریدر اماکچیدن جائز دکلدر
دلیلدر که حضرت عمر رضی الله عنهك نأخذ الجذعة والثنیة قولی امامینك
قوللرینی ترجیح ایدر کمال بو مضمونی ذکر ایلدی ﴿والثنی من البقر ابن سنتین
ومن الابل ابن خمس والجذع من البقر ابن سنة ومن الابل ابن اربع﴾ بقردن
ثنی ایکی ابلدن بش یاشنده اولاندر جذع بقردن برابلدن درت یاشنه بالغ اولاندر
﴿(ولاشئ فی خیل) سائمة عندهما وعلیه الفتوی خانیة وغیرها ثم عند الامام
هل لها نصاب مقدر الاصح لالعدم النقل بالتقدیر﴾ سائمه آتده امامین
عندنده زکاتدن برشی یوقدر وفتوی بو قول اوزره در خانیهده وغیریده
مذکوردر بوندنصکره امام اعظم قتنده خیل سائمه ایچون نصاب مقدر
وارمی اصح اولان یوقدر تقدیر ایله نقل اولمدیغندن ﴿(و) لافی (بغال وحمیر)
سائمة اجماعا (لیست للتجارة) فلولها فلا کلام لانها من العروض﴾
دخی تجارت ایچون اولمیان سائمه قاتر ومرکبده اجماعا زکات یوقدر
مرورلر تجارت ایچون اولورلرسه زکاتك نفینه متعلق اصلا بر کلام یوقدر
زیرا عروض قبیلندن اولورلر ﴿(و) لافی (عوامل وعلوفة) مالم تکن العلوفة للتجارة
(و) لافی (حمل) بفتحتین ولد الشاة (وفصیل) ولد الناقة (وعجول) بوزسنور

ولد البقرة وصورته ان یموت کل الکبار ویتم الحول علی اولادها الصغار (الاتبعا لکبیر)
ولو واحدا اویجب ذلك الواحد ولو ناقصا فلو جیدا یلزم الوسط وهلاکه یسقطها﴾
دخی اشلیان حیوانلرده هرنقدر سائمه اولورلرسه ده زکات یوقدر وکندولرده
تجارته نیت صحیح اولمز حاجت اصلیه یه مشغول اولدقلرندن وعینك فتحیله
علوفه که کندویه علف ویم صرف اولنان حیوانلرده دخی زکات یوقدر
تجارت ایچون اولمدقجه دخی فتحتینله حمله کی ولدشات قوزوده وولدناقه
اولان فصیلده وسنور وزننده ولد بقره اولان عجولکده بزاغیده زکات یوقدر
اشبو مذکورلرك صورتی مثلا کندو ایچون سائمه اولوب سنه نك التی ماهی
مرور ایتدکده براز ولد کتوروب انالری جمیعا هلاك اولوب اولاد صغارلرینك
اوزرلرینه سنه تمام اولمقدر بونده قول اصح اوزره زکات اولمز الاکبیره تبعیتله
اولور کبیر هرنقدر براولورسه ده مثلا اوتوز طقوز قوزو وبر ایکی یاشنده قیون اولسه
زکات واجب اولور اول برقیون زکات ایچون اخذ اولنور اگربك اعلی باش قیون
دکلسه یوق باش قیون ایسه وسط واجب اولور کبیرك هلاکی زکاتی اسقاط ایدر امامینه
کوره صغار کباره تابع اولدیغندن امام ابی یوسف برقوزونك قرقده اوتوز طقوز
جزئی لازم اولور دیدی ﴿ولو تعدد الواجب وجب الکبار فقط ولا یکمل من الصغار
خلافا للثانی﴾ صورت مزبوره ده واجب تعدد ایتسه کبار واجب اولور
مثلا ایکی مسنه ایله یوز اون طقوز قوزو اولدیغی صورتده امامینه کوره ایکی
مسنه واجب اولور اما برمسنه ایله یوز یکرمی قوزو اولسه برمسنه واجب اولور
بنه مشار الیهما نزدنده امام ابی یوسف عندنده برمسنه ایله برقوزو واجب اولور
بحر انتهی ﴿(و) لافی (عفو وهو مابین النصب) فی کل الاموال وخصاه
بالسوائم﴾ دخی هر برمالده عفوده یعنی نصابلر ما بیننده مثلا ابلده بشله
اونك مابینلرنده اولان درت زائده دخی بنده ابلده یکرمی بشنك اوزرینه
زائد اونده زکات یوقدر اما بین اشبو مابین النصابین معفو اولان مالده
زکات اولمنی سوائمه تخصیص بیوردیلر یعنی سوائمك غیریده زائده
مشار الیهما عندلرنده زکات حسابنجه واجبدر امام اعظم رحمه الله عندنده زائد درهم
قرقه بالغ اولمدقجه زکات واجب اولمز ﴿(و) لافی (هالك بعد وجوبها)
ومنع الساعی فی الاصح لتعلقها بالعین لابالذمة وان هلك بعضه سقط حظه
ویصرف الهالك الی العفو اولا ثم الی نصاب یلیه ثم وثم﴾ دخی قول اصحده
زکاتك وجوبی وامام وپاساعینك منعند نصکره کلا هلاك اولان مالده
زکات یوقدر زیرا الله جلیلك {وفی اموالهم حق معلوم للسائل والمحروم}
قول شریفنك منطوقی ورسول اکرم ونبی افخم صلی الله تعالی علیه وسلمك

{فی اربعین شاة} کلام منیفنك مضمونی زکاتك عینه تعلق ایدوب ذمته
ایتمدیکینه دلیللردر امام شافعی رحمه الله تعالی ذمته تعلق ایدر عین اك اوزرینه
مرتهندر دیدی مالك بعضیسی هلاك اولورسه انك زکاتدن نصیبی ساقط اولور
وهالك اولا عفوه وبعده عفوی ولی ایدن نصابه ثم وثم هکذا صرف اولنور
﴿(بخلاف المستهلك) بعد الحول لوجود التعدی ومنه مالوحبسها عن العلف
او الماء حتی هلکت فیضمن بدائع﴾ مال صاحبنك فعلیله بعد الحول استهلاك
اولنان مزبور بنفسه هلاك اولان مالك خلافنه در یعنی تعدی وتقصیر
بولندیغندن کندوده زکات واجب اولور استهلاك قبیلندندر مثلا سائمه یی
علفدن ویاصودن حبس اینسه حتی هلاك اولسه ضامن اولور بدایعده
بویلجه مرسومدر ﴿والتوی بعد القرض والاعارة واستبدال مال التجارة
بمال التجارة هلاك وبغیر مال التجارة والسائمة بالسائمة استهلاك﴾
بعد القرض مالك تواسیکه هلاکی یعنی نصابی اوزره حولان حول بولندقدنصکره
کندوبی رب المال برکسه یه قرض ویرسه ومستقرض لاعن ترکة وفات ایتمکله
ویا انکار ایدوب اوزرینه بینه بولنمقله حلفیله مالك هلاکی وبعد الحول
اعاره سی یعنی اعاره سببیله هلاکی ومال تجارتی مال تجارته استبدالی هلاك
عد اولنور یعنی مستهلك اولمدیغندن اوزرینه زکات لازم اولمز مال تجارتك
غیریله وسائمه یی سائمه یه استبدالی استهلاکدر یعنی بونلر سببیله مال تلف
اولسه کندویه زکات واجب اولور ﴿(وجاز دفع القیمة فی زکاة وعشر
وخراج وفطرة ونذر وکفارة غیر الاعتاق) وتعتبر القیمة یوم الوجوب وقالا
یوم الاداء وفی السوائم یوم الاداء اجماعا وهو الاصح ویقوم فی البلد الذی المال فیه
ولو فی مفازة ففی اقرب الامصار الیه فتح﴾ زکاتده وعشرده وخراجده
وفطره ده ونذرده واعتاقك غیری کفارتده عین بدلنه قیمت دفعی جائزدر
بس واجب یاعین ویاقیمتدر ضحایا وهدایا بونلرك خلافنه در زیرا بونلرده قربت
اراقهٔ دمدر بوایسه تقویم اولنمز ونذر صورتی مثلا بغدایدن برصاع تصدق
نذر اولندقده قیمتنی ویرمکدر کفارتدن اعتاقك استثناسی تقویمه قابل اولمیان
اتلاف ملك ونفی رق اولدیغندندر وقیمتی یوم وجوبده اعتبار اولنور امامین
یوم اداده دیدیلر سوائمده اجماعا یوم ادا اعتبار اولنور انجق اصح اولان بودر
ومالك کندوده اولدیغی بلدده تقویم اولنور زکات مالی مفازدده اولورسه
اول مفازه یه اقرب مصرلرده تقویم اولنور ﴿(والمصدق) لا (یأخذ) الا
(الوسط) وهو اعلی الادنی وادنی الاعلی ولو کله جیدا فجید﴾ مصدق صاد
مخففه ودال مشددهٔ مکسوره ایله صدقه یی اخذ ایدندر مالکده مشهور اولان

ایکیسنکده تشدیدی ودالك کسریدر یعنی صدقه اخذ ایدن انجق ادنانك
اعلاسی واعلانك ادناسی اولان وسطی اخذ ایدر اما مالك کلیسی جید واعلی
اولورسه جید اخذ اولنور ﴿(وان لم یجد) المصدق وکذا ان وجد فالقید
اتفاقی (ماوجب من) ذات (سن دفع) المالك (الادنی مع الفضل) جبرا علی الساعی
لانه دفع بالقیمة (او) دفع (الاعلی ورد الفضل) بلا جبر لانه شراء فیشترط فیه
الرضاء هو الصحیح سراج﴾ صدقه اخذ ایدن واجب اولان سن صاحبندن
مثلا بنت مخاض ویامسنه انواعندن بولمسه مالك ادنای قیمتدن زیاده سیله برابر
ساعی یه جبرا ویرر قیمتیله دفع اولدیغندن ویاخود اعلایی ویرر قیمتندن زیاده یی
بلا جبر رد ایدر شرا اولدیغندن کندوده رضا شرطدر انجق صحیح اولانده
بودر ماوجب نوعندن بولندیغی صورتده دخی ینه بویلجه دفع مشروح
اولور بوکا کوره قید اتفاقی اولور ﴿(او) دفع (القیمة) ولو دفع ثلث شیاه
سمان عن اربع وسط جاز﴾ ویاخود مجرد قیمتنی ویرر مثلا درت وسط بدلنه
اوچ سمز قیون ادا اینسه جائز اولور ﴿(والمستفاد) ولو بهبة او ارث (وسط الحول
یضم الی نصاب من جنسه) فیزکیه بحول الاصل﴾ اثنای سنه ده استفاده
وکسب اولنان مال کندو جنسندن اولان نصابه ضم اولنوب اصل مالك
حولیله اکا زکات اعطا ایدر واستفاده اولنان مال هرنقدر هبه ویا ارث
ویا وصیت ویا اصل مالدن ولادت ویاربحله اولورسه اولسون اما اصل مال
نصاب کامل اولمیوب بلکه مستفاد ایله تمام اولسه حول حین کمالندن اعتبار
اولنور وخلاف جنسده ضم اولمز مثلا ابله شاة کبی ﴿ولوادی زکاة
نقده ثم اشتری به سائمة لاتضم ولوله نصابان مما لم یضم احدهما کثمن سائمة
مزکاة والف درهم وورث الفا ضمت الی اقربهما حولا وربح کل یضم
الی اصله﴾ برکسه عندنده موجود اولان نقدك زکاتی ادا بعده اول نقد ایله سائمه
اشترا ایدوب وعندنده هنوز حولی تمام اولمیان برمقدار سائمه دخی اولسه
اشبو اشترا اولنان سائمه اول سائمه یه منضم اولمز {لاثنی فی الصدقة} حدیث
شریفنه بناءً برکسه نك عندنده احدهما آخره منضم اولمیان ایکی نصاب
بولنسه مثلا زکاتی ادا اولنان سائمه نك ثمنیله وبیك درهم کبی وبیك درهمه
دخی وارث اولسه میراث حولا اقرب اولان نصابه ضم اولنور فقرایه نفع ایچون
هر بر نصابك ربحی کندویه منضم اولور تفرع تولد اعتباریله تابع اولدیغندن
اصلندن منقطع اولمز هرنقدر حولا ابعد اولورسه ده بو مسئله ماقبلندن
استثنا مقامنده در ﴿(اخذ البغاة) والسلاطین الجائرة (زکاة) الاموال الظاهرة
کـ(السوائم والعشر والخراج لااعادة علی اربابها ان صرف) المأخوذ (فی محله)

الاتی ذکره (والا) یصرف فیه (فعلیهم) فیما بینهم و بین الله (اعادة غیر
الخراج) لانهم مصارفه * امامه اطاعتدن خروج ایدن باغیلر و سلطان جائرلر
سوائم وعشر وخراج امثالی اموال ظاهره نك زکاتنی اخذ ایتسه‌لر اکر مأخوذ
ذکراتی محلنه صرف اولنورسه اربابنه اعاده لازم اولمز زیرا امام کندولری
حمایه ایتدیکی جبایته مستحق اوله واکر محلنه صرف اولنمزسه مال صاحبلرینه
دیانةً کندولریله ربلری بینلرنده اوله‌رق خراجك غیری‌نی اعاده
اوزرلرینه لازم اولور زیرا خراجك غیرینك مصرفی فقرادر بغات ایسه
انی فقرایه صرف ایتمز اما مال خراجك مصرفی بغاتده اولور اهل حربله
مقاتله ایتدکلرندن * شرح الملتقی انتهی * واختلف فی الاموال الباطنة
ففی الولوالجیة وشرح الوهبانیة المفتی به عدم الاجزاء وفی المبسوط الاصح الصحة
اذا نوی بالدفع الظلمة زماننا الصدقة علیهم لانهم بما علیهم من التبعات فقراء حتی
افتی امیر بلخ بالصیام لکفارة عن یمینه * اموال باطنه نك زکاتنی بغات
ویا سلطان اخذ ایتسه ولوالجیه‌ده و وهبانیه شرحنده مسطور اولان
قول مفتی به کفایت ایتممسیدر مبسوطده مذکوردر که برکسه زمانه ظالملرینه
دفع ایدوب ویردیکی شیلرده انلره صدقه نیت ایتسه اصح اولان صحیح اولمقدر
بلکه جبایات ظلمیه و مصادرات مقوله‌سی سلبانه وجرایمده زکاته نیت اولنسه
جائزدر نیت ایتدیکی شیدن واقع اولور عینی و بهنسی بو بابده تصریح ایلدیلر
وخانیه‌ده مرسومدر که فقرا ایچون وصیت اونمان مثلا ثلث سلطان جائزه اعطا
اولنسه جائزدر وسلاطین جائزه زکاتلری اخذ ایدوب مصرفلرینه صرف
ایتسه‌لر جائزدر * در المنتقی عن ابن الکمال * زیرا ظلمه اوزرلرنده اولان حقوق عباد
تبعه‌لرندن ناشی فقرالردر حتی بلخ امیری کفارت یمیندن اوتوری صوم ایله افتا
اولندی ومفتی محمد بن سلمه‌در و بلخ امیری خرسان والیسی موسی بن عیسی بن هاماندر
بلخده امیر ایکن کفارت یمیندن سؤال ایتدی اشبو جواب مشروح ایله مجاب
اولدقده اغلیوب عسکرینه دیدیکی علما بکا دیورلر که سنك اوزرنده مطلوب
اولنان حقوق عباد مالکدن زیاده‌در سنك کفارتك اصلا برشیئه مالك اولمیان
کمسنه‌نك کفارت یمینیدر * ولواخذها الساعی جبرا لم تقع زکاة لکونها بلا اختیار
ولکن یجبر بالحبس لیؤدی بنفسه لان الاکراه لاینافی الاختیار وفی التجنیس
المفتی به سقوطها فی الاموال الظاهرة لا الباطنة * سائمه‌نك زکاتنی ساعی جبرا
اخذ ایتسه زکات اوله‌رق واقع اولمز اختیاریله اولمدیغندن لکن حبسله جبر
ایدر که حتی بنفسه اختیاریله ادا ایده زیرا اکراه اختیاره منافی دکلدر اختیاری رسلب
ایتمز و تجنیسده تصریح اولنان قول مفتی به اموال ظاهره‌ده زکاتك سقوطیدر

اموال باطنه‌ده دکل صاحب نهردیر که برکسه‌یی سلطان مصادره ایدوب ویردیکی
شیده زکاته نیت ایتسه متأخرین جائز اولور دیدی صحیح اولان جائز اولمز وانجق
بو قولله فتوی ویریلور ولوالجیه‌ده بو قولی ترجیح ایلدی انتهی ومصادرة اخذدخی
قید دکلدر بلکه مصادره‌سز حکامه صدقه نیتیله ادا کفایت ایتمز زیرا محده
واقعاتدن نقلا مرسومدر که سلطان صدقه‌یی اخذ ایتدکده رب المال صدقه‌یه
نیت ایتدیسه تکرار اداسیله امر اولنمز زیرا سلطان حقیقة فقیردر بعضیلر
احوط اولان بردخی اداسیله افتا دردیدیلر بلا نیة اداسنده ثانیا اداسی لازم
اولدیغی کبی فقرك انعدامنه بناء انجق اختیار صحیح بودر انتهی * (ولوخلط
السلطان المال المغصوب بماله ملکه فتجب الزکاة فیه ویورث عنه) لان الخلط
استهلاك اذا لم یمکن تمییزه عند ابی حنیفة وقوله ارفق اذ قلما یخلو مال عن غصب
وهذا اذا کان له مال غیر ما استهلکه بالخلط منفصل عنه یوفی دینه والا فلا زکاة
کما لو کان الکل خبیثا کما فی النهر عن الحواشی السعدیة * سلطان مال مغصوبی
کندو مالنه خلط ایتسه امام اعظمه کوره اول ماله مالك اولور وزکات واجب
اولوب ورثه‌یه انتقال ایدر خلط استهلاك قبیلندن اولدیغندن زیرا غیرك حقی
ذمته تعلق ایدر عینه تعلق ایتمز اکر تمییزی ممکن اولمزسه اکر ممکن اولورسه فقط
کندو مالندن زکات ویرر اما سلطانك مالی اولمیوب وناسك مالرینی غصب وخلط
ایتسه اوزرینه زکات واجب اولمز و اکر مال صاحبلری معلوملر ایسه
انلره رد ایله ذمتنی تفریغ واجبدر یوق معلوم اولمزلرسه فقرایه صرف ایدر
* ابو السعود * واشبو امام اعظمك قولی فقرایه ارفقدر زیرا غصبدن خالی مالك
قلیل اولور میراثده اکر میتك اصلا مالی اولمیوب جمله‌سی غیرك اولورسه
صاحبلری معلوم ایسه انلره‌رد یوقسه تصدق ورثه‌یه واجبدر زیرا حرام ذمتدن
ذمته انتقال ایدر نتکم قریبا باب الحظرده کلور واشبو صورت مشروحه‌ده
زکاتك وجوبی اکر کندو ایچون خلطله استهلاك ایتدیکی مالدن منفصل دینئی
وفا ایدر غیری مالی اولورسه یوقسه اصلا زکات اولمز کلیسی خبیث اولدقده
اولمدیغی کبی نتکم حواشیٔ سعدیه‌دن نقلا نهرده مرسومدر * وفی شرح الوهبانیة
عن البزازیة انما یکفر اذا تصدق بالحرام القطعی اما اذا اخذ من انسان مائة
ومن آخر مائة وخلطهما ثم تصدق لا یکفر لانه لیس بحرام بعینه بالقطع لاستهلاکه
بالخلط * وهبانیه شرحنده بزازیه‌دن نقلا مذکوردر که برکسه انجق حرام قطعی‌یی
تصدق ایدرسه کافر اولور مطلق حرام ایله ثواب مأمول ایتمکسزن کافر اولمز
زیرا ثواب امیدیله حرامی حلال اعتقاد ایتمش اولور زیرا ثواب انجق حلال

اولان شیئه ترتب ایدر اما مطلق خلقه توسعه ویاخود برشیئه نیت ایتسه
کافر اولمز اما مثلا برکسه دن یوز درهم وآخر کسه دن دخی یوز درهم اخذ
وبربرلرینه خلط بعده تصدق ایتسه کافر اولمز قطعا حرام لعینه اولمدیغندن
زیرا خلطی استهلاکدر لکن قبل الضمان ینه تصرفی حرامدر شوقدر
وارکه قطعا حرام لعینه دکلدر وغیرک حقی ذمته تعلق ایتمشدر باب ظلمی سد ایچون
انده تصرف انجق ابرا ایله ویا ضمانله ویا قاضینک ضمانله قضاسیله ویا بدل
دفعیله جائز اولور نتکم غصبده ان شاء الله تعالی کلور وهبانیه ده
مسطوردرکه (نظم) ✻ ومن دفع المال الحرام لسائل ✻ فکفر اذا یرجو به
ان یسؤجر ✻ ولوعلم المعطى به فدعا له ✻ وامن من اعطى فالاثنين كفروا
مصنف مرحوم دیرکه آمین دین کمسه معطینک وقابضک غیری اولورسه لایق
اولان ینه بویلجه در ناس بوندن غافللر وجهال بوکا واقعلردر ✻ (ولوعجل
ذونصاب) زکاته (لسنین اولنصب صح) لوجود السبب وکذا لوعجل
عشر زرعه اوثمره بعد الخروج قبل الادراك واختلف فيه قبل النبات وخروج
الثمرة والاظهر عدم الجواز وکذا لوعجل خراج رأسه وتمامه فی النهر ✻ نصابلردن
برنصاب صاحبی اول نصابک برقاچ سنه لک زکاتنی تعجیل ایدوب مثلا اوچیوز
درهمنک یوز درهمنی ایکیوز درهمک یکرمی سنه لک زکاتنه محسوبا اعطا
ایتسه صحیح اولور سبب اولان نصاب بولندیغندن اشبو صورت
مشروحه ده اولدیغی کبی اما ملکنده تمام نصاب موجود اولمزسه
جائز اولمز مثلا قرق قیوندن برینی تعجیل ایتسه سنه اوتوز طقوزک
اوزرینه دور ایتسه جائز اولمز ویاخود مرقوم مالک نصاب
متعدده ایچون زکاتی تعجیل ایتسه ینه صحیح اولور مثلا ایکیوز
درهمه مالک اولان کمسه بیک درهمک زکاتنی تعجیل ایدوب وسنه ختامنده
مقدم بیک درهم ربع ایدوب عندنده مبلغ مزبور موجود اولهرق سنه
تمام اولسه اشبو تعجیل جائز اولوب کندودن مزبور بیک درهمک
زکاتی ساقط اولور لکن سبب اولان نصابک عندنده وجودی شرطدر ینه
بویلجه بعد النبات قبل الادراك زرعنک عشرنی ویاخود بعد الخروج
قبل البلوغ میوه سنک عشرنی تعجیل ایتسه جائز اولور سبب اولان
نبت وخروج موجود اولدیغنه بناء قبل النبات وطلوع الثمره
تعجیلده اختلاف اولندی اظهر اولان عدم جواز یدر ینه بویلجه
رأسنک خراجنی تعجیل ایلسه جائزدر سبب اولان رأس موجود اولدیغندن
اشبو بحثک تمامی نهرده در انده مرسومدرکه برکسه یوم معینک صومنی نذر

ایتسه امام ابی یوسف عندنده تعجیلی جائزدر امام محمد ایچوندر اختلاف نماز واعتکاف
دخی بو اختلاف اوزره لردر وفلان سنه حج نذر ایدوب اندن مقدم ایتسه
امامین عندنده جائزدر امام محمد ایچوندر اختلاف ✻ سراج انتهى ✻ (وان) وصلية
(ایسر الفقیر قبل تمام الحول اومات اوارتدو) ذلك لان (المعتبر کونه مصرفا
وقت الصرف اليه) لا بعده ✻ زکاتک تعجیلی جائز اولدی هرنقدر مقدما اعطا
اولنان فقیر سنه نک تمامندن اقدم غنی اولور سه ده ویاوفات ایدوب ویامرتد
اولورسه ده زیرا اعتبار وقت صرفده مصرف اولمسنه در صکره یه دکلدر
بردفعه کندویه ادا صحیح اولدقدنصکره عارضله منتقض اولمز ✻ ولوغرس
فی ارض الخراج کرما فالم یتم الکرم کان علیه خراج الزرع مجمع الفتاوى ✻
برکسه ارض خراجیه یه باغ غرس ایتسه مادام میوه ویرمدکجه اوزرینه زرع
خراجی لازم اولور میوه ویردکده باغ خراجی ویر اشبو مسئله نک ذکری استطرادیدر
اصل محلی عشر وخراج بابیدر زرعک خراجی هربر جریبکه یعنی اکلنک طولا
وعرضا التمش ارشون تارلاده برصاع ایله بر درهم وکرمک خراجی بهر جریبده
اون درهمدر مجمع الفتاواده بویلجه مرسومدر ✻ (ولاشیء فی مال صبی تغلبی)
بفتح اللام وتكسر نسبة لبنی تغلب بكسر ها قوم من نصاری العرب (وعلى
المرأة ما على الرجل منهم) لان الصلح وقع منهم كذلك ✻ تغلب قبیله سندن اولان
صبینک مالنده زکاتدن برشی یوقدر تغلبی لامک فتحیله در کسریله یانک
توالیسندن احتراز ایچون مکسورده اولور لامک کسریله تغلب اولادنه نسبتدر
عرب نصاراسندن برقومدرکه حضرت عمر رضی الله تعالی عنه کندولردن
جزیه مطالبه ایتدکده ابا ایدوب وزیاکی قات صدقه نامیله اعطا ایدهرز دیدیلر
بونک اوزرینه مصالحه اولندی مشار الیه بیوردیلرکه اشبو ادا ایتدیککز
نسنه جزیه کزدر سزهرنه دیر سکز دیك ومسفورلردن رجل اوزرینه لازم
اولان نصف عشر عورتلری اوزرینه ده لازمدر صلح کندولر دن منوال مشروح
اوزره اولدیغندن ✻ (ویؤخذ) فی زکاة السائمة (الوسط) لا الهرم ولا الكرائم ✻
سائمه نک زکاتنده وسط اولان حیوان اخذ اولنور قوجه سی واعلاسی اخذ
اولنمز اشبو مضمون ماسبقده والمصدق یأخذ الوسط قولنی تکراردر ✻ (ولا
تؤخذ من ترکته بغیر وصیة) لفقد شرطها وهو النیة (وان اوصى بها اعتبر من
الثلث) الا ان یجیز الورثة ✻ زکات متوفانک ترکه سندن بلاوصیة اخذ اولنمز
شرطی اولان نیت بولنمدیغندن وصیت ایدرسه ثلثدن معتبردر الاورثه اجازت
ویررسه ترکه نک کلندن اخراج اولنور زکات دینی اولان کمسه یه وصیت
لازمدر ✻ (وحولها) ای الزکاة (قمری) بحر عن القنیة (لاشمسی) وسیجیء الفرق

فی العنین ﴾ زکاتك حولی قمریدرکه مذهب اصح اوزره اهله ایله معتبردر اوچ
اللی بش یومله برکونکده بعضیدر شمسی دکلدر بعضیلر شمسیدر دیدیلر
بوکا کوره ایامله اعتبار اولنور بو اون برکون زیاده اولنور عنین حقنده قریبا
فرقلری کلور ﴿ (شك انه ادی الزکاة اولا یؤدیها) لان وقتها العمر اشباه ﴾
زکاتی ادا ایدوب ویا ایتمدیکنده شك ایتسه مجددا ادا ایدر وقتی عمر اولدیغندن
وقت وار ایکن نمازی اداده شك ایتدکده ادا لازم اولدیغی کبی بعد خروج
الوقت لازم اولمز

﴿(باب زکاة المال)﴾

مال ناسك هر برتملك ایتدیکی شیدر نقد وعروض و حیوان وسائرلری کبی
﴿ال فیه للمعهود فی حدیث هاتو اربع عشر اموالکم فان المراد به غیر السائمة لان
زکاتها غیر مقدرة به ﴾ المالده الف واللام عهد ایچونکه یعنی هاتو اربع عشر
اموالکم حدیث شریف واجب الامتثالنده اولان معهود مال مراد درکه نقدایله
عروضدر زیرا اشبو مالدن سائمه‌نك غیری مراد در سائمه‌نك زکاتی ربع عشرایله
مقدر اولمدیغندن ﴿ (نصاب الذهب عشرون مثقالا والفضة مائتا درهم کل
عشر) دراهم (وزن سبعة مثاقیل) والدینار عشرون قیراطا والدرهم اربعة
عشر قیراطا والقیراط خمس شعیرات فیکون الدرهم الشرعی سبعین شعیرة
والمثقال مائة شعیرة فهو درهم وثلاث اسباع درهم وقیل یفتی فی کل بلد
بوزنهم وستحققه فی متفرقات البیوع ﴾ ذهب جنس معدندن التونه دینور
مناسب اولان فضه اوزره اولان بحث وکلامی ذهب اوزره تقدیم ایدی رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلمك مکتوبلرینه اقتداء وتداول ورواج یونندن اکثر
اولدیغندن کورمزمسك مهر ونصاب سرقه انکله تقدیر اولنور التونك نصابی
یکرمی مثقالدرکومشکی ایکیوز درهمدر اشبو مز بور نصابدن نقصان
اولورسه زکات لازم اولمز هرنقدر قلیل اولورسه ده هر بر اون درهم یدی مثقال
وزنیدر معلوم اولسونکه حضرت عمر رضی الله تعالی عنهك وقتنده درهملر
مختلف ایدی بعضیسی اونی اون مثقال وزننده ایدی وبعضیسی اونی التی مثقال
وبعضیسی اونی بش مثقال ایدی مشار الیه اخذ واعطاده خصومت اولمسون
ایچون هر برنوعدن ثلث اخذ ایتدی مثلا اونك ثلثی اوچله برثلث التنك ایکی
بشك برایله ایکی ثلث جمعا یدی اولدی وکندولردن ثلث اخذ اولنان اصللر
جمع اولندقده یکرمی براولور بس مجموعك ثلثی دخی یدی اولدیغندن اون درهمك

وزنی یدی مثقال اولدی اشبو درهم زکاتده وسرقه نصابنده ومهرده ودیت
تقدیرنده هر برشیده جاری اولدی انتهی ❊ منح ❊ ودینار یکرمی قیراطدر درهم
اون درت قیراطدر قیراط طرفیی مقطوع و مقشور اولمیان متوسط بش اربه
مقداریدر درهم شرعی یتمش اربه اولور مثقال یوز اربه درکه بردرهم واوچ
سبع درهمدر مصنف در المنتقی نام تألیفنده الآن مصرده مثقال بر درهمله
نصف درهمدر دیو تصریح ایتمشدر بعضیلر قدر درهم هر بلده‌نك وزنلریله
معتبردر دیدیلر بوقول ایله واوالجیه وخلاصه ومجتبی ومجمع النوازل وعیون جزم
ایدوب وحق اولان بودر دیو بونی اختیار ایلدیلر شارح دیرکه متفرقات
بیوعده درهمی انشاالله تعالی بیان ایده‌رز بیوعده بیانلری بوکه عقودده درهم
مطلق ذکر اولنسه متعارفه صرف اولنور واقف دخی درهمی مطلق ذکر ایتسه
بنه متعارف مراد اولنور بس زکاته متعلق بر تحقیق بو قدر انتهی ❊ حلبی ❊
﴿ (والمعتبر وزنهما اداء ووجوبا) لاقیمتهما (واللازم) مبتدأ (فی مضروب
کل) منهما (ومعموله ولو تبرا اوحلیا مطلقا) مباح الاستعمال اولا ولو للتجمل
والنفقة لانهما خلقا اثمانا فیزکیهما کیف کانا ﴾ ادا ووجوب یوننده
نصابده وواجبده معتبر اولان وزنلریدر قیمتلری دکلدر یعنی نصابده زکاتك
وجوبنده اعتبار اجماعا وزنه‌در عدده وقیمته اعتبار اولنمز مثلا برکسه‌نك
وزنی یوز اللی درهم وقیمتی ایکیوز درهملك برکومش ابریقی اولسه زکات
واجب اولمز التون دخی بنه بوینجه‌در امام اعظم وامام ابی یوسف رحمهما الله
تعالی نزدلرنده ادا اولنان واجبده دخی معتبر اولان وزندر امام زفر عندنده قیمتدر
امام محمد فقرایه انفع ایسه‌ او در بیوردیلر بس جید واعلی اولان بش درهم
زکاته محسوبا برکسه قیمتی درت درهم جیاد اولان بش درهم زیوفی ادا ایتسه
امامین عندلرنده جائز اولور امام زفر ایله امام محمد ایچوندر اختلاف بش ردیه
محسوبا قیمتی بش ردی اولان درت جیدی ادا ایلسه انجق امام زفر عندنده جائز اولور
واللازم مبتدا ربع عشر خبریدر تبر هنوز معدندن چیقوب سکه وصیاغت
کورممش التون وکموشه دینور وعند البعض هر بر معدن نباته اطلاق اولنور
بعضیلر التونده حقیقت سائرنده مجازدر دیدیلر یعنی اشبو التون ایله کموشك
هر بردلرینك مضروبیکه سکه اورولمش درهم ودینار اولوب معامله اولنانده
ویا مضروب اولمیوب حلی ویا تبر مثللو معمول مباح الاستعمال نسا ایچون اولسون
ویا اولمسون تجمل وتزین ویا نفقه ایچون ادخار اولنسون جمله سنده لازم اولان
ربع عشردر زیرا بونلر ثمن اوله‌رق خلق اولنمشلردر نه نوع اولسه‌لر زکات
ویریلور ﴿ (و) فی (عرض تجارة قیمته نصاب) الجملة صفة عرض وهوهنا

مالیس بنقد واما عدم صحة النیة فی نحو الارض الخراجیة فلقیام المانع کما قدمنا لان الارض لیست من العرض فتنبه (من ذهب او ورق) ای فضة مضروبة فافاد ان التقویم انما یکون بالمسکوک عملا بالعرف (مقوما باحدهما) ان استویا ✻ مضروب ذهب ویا فضه دن بریله تقویم اولنه رق قیمتی بونلردن نصابه بالغ اولان تجارت عرضندن ربع عشر که قرقده برلازمدر عرض رانک فتحی وسکونیله ده لغتدر دراهم ودنانیرک غیری متاع معناسنه قیمته نصاب جمله سی عرضک صفتیدر ارض خراجیه ده تجارته نیتله زکاتک عدم وجوبی زکاته مانع شئک قیامیدر یوقسه ارض عرضدن اولمدیغی ایچون دکلدر یعنی زیلعینک ومنلا خسروک ارض خراجیه ده تجارت نیتیله زکات لازم کلمیور حالبوکه نقدک غیری عرضدندر دیو اشکالری موقعنده دکلدر زیرا ماسبقده تبیین ایتدیکه ارض خراجیه ده تجارته نیت ایله زکاتک عدم لزومی مانع زکات اولان مزبور شئک لزومیدر حتی برکسه تجارت ایچون بذر اشترا ایدوب بعده انی زرع ایتسه بنه زکات لازم اولمز زیرا اندن انجق عشر ایجاب ایدر ارضه زرعی تجارت ایچون اولمسنی ابطال ایتدی تجارت ایچون اولان عبدک خدمته نیت اولنمسی کبی اولدی ✻ بحر انتهی ✻ وعرفده بنا تقویم انجق سکه اورلمش التون ویا کموشله اولور اکر قیمتلری مساوی اولورسه مختلف اولورسه قنغیسی فقرایه انفع ایسه انکله تقویم اولنور ✻ فلو احدهما اروج تعین التقویم به ولو بلغ باحدهما نصابا دون الآخر تعین مایبلغ به ولو بلغ باحدهما نصابا وخمسا وبالآخر اقل قومه بالانفع للفقیر سراج (ربع عشر) خبر قوله اللازم ✻ پس مزبورلرک بریسی زیاده رواجلی اولورسه تقویمه اول قسم تعین ایدر بریله نصابه بالغ اولوب آخریله اولمسه بالغ اولدیغیله تقویم تعین ایدر دخی بریله تقویم اولندقده مثلا بر نصابله خمس نصابه وآخر ایله تقویم اولندقده اقله بالغ اولسه فقرایه انفع ایله تقویم ایدر مثلا دراهمله تقویم اولندیغنه نظرا ایکیوز قرق درهمه رسیده اولوب دنانیر ایله تقویمده کوره یکرمی اوچ مثقاله بالغ اولسه دراهمله تقویم ایدر دراهمده کوره التی درهم دنانیره نظرا نصف مثقال واجب اولوب بو ایسه التی درهمه مساوی دکلدر مثقال اون درهم اولدیغی ایچون واکر دنانیر ایله تقویم اولندیغنده یکرمی درت مثقاله دراهمله اولدقده ایکیوز اوتوز التی درهمه رسیده اولسه دنانیر ایله تقویم اولنور مساکینه انفع اولدیغندن ✻ انتهی شرح الهاملیه ✻ ربع عشر ماسبقده که واللازم مبتداسنک خبریدر ✻ (وفی کل خمس) بضم الخاء (بحسابه) ففی کل اربعین درهما درهم وفی کل اربعة مثاقیل قیراطان ومابین الخمس

عفو وقالا مازاد بحسابه وهی مسئلة الکسور ✻ خمس خانک ضمیله بشده بر معناسنه در یعنی خمسدن حسابیله زکات اخذ اولنور پس هر بر قرق درهمده بر درهم وهر درت مثقالده ایکی قیراط لازم اولور بر بشک زیاده سی آنجره ضم اولنمز امام اعظمه کوره کسورده برشی واجب اولمدیغندن امامینه کوره منضم اولور کندولرک عندنده کسورده زکات واجب اولدیغندن ✻ بحر اه ✻ مابین الخمسین معفودر مثلا نصابله بتمش طقوز درهمه مالک اولسه اوزرینه التی درهم واجب اولور باقیسی معفودر امامین زیاده ده حسابیله اخذ اولنور بیوردیلر اشبو مزبور کسور مسئله سیدر ✻ (وغالب الفضة والذهب فضة وذهب وماغلب غشه) منهما (یقوم) کالعروض ویشترط فیه النیة الا اذا کان یخلص منه ما یبلغ نصابا او اقل وعنده مایتم به او کانت اثمانا رائجة وبلغت نصابا من ادنی نقد تجب زکاته فتجب والا فلا ✻ کمشی غالب اولان خالص کمش والتونی غالب اولان خالص التون حکمنده در کمش والتون زکاتی اعطا اولنور زیرا کندولرده بر مقدار غش اولمجق منطبع اولمدیغندن غلبه ناصله اعتبار اولندی وغشی غالب اولنلر عروض کبی تقویم اولنور کندولرده عند الشرا تجارته نیت شرط قیلنور الا کندودن نصابه بالغ اولان خالص اولهرق بلنوب ویاخود عندنده کندوبی اتمام ایدر شیله نصابدن اقل بولنسه ویاخود مغشوش اثمان رائجه اولوب زکاتی واجب ادنا نقددن نصابه بالغ اولسه زکات واجب اولور هر نقدر تجارته نیت ایتمز ایسه ده خلاصهٔ کلام غشی غالب اولان نسنه رواجلی ثمن اولورسه قیمتی نصابه بالغ اولورسه زکاتی واجب اولور یوقسه اولمز ثمن اولمزسه عروض حکمنده در اکر تجارته نیت ایدرسه نیت ایتمزسه خالصی نصابه بالغ اولورسه واجب اولور یوقسه اولمز زیلعی دن وعینی دن ونهر دن مستفاد اولان بودر ✻ (واختلف فی) الغش (المساوی والمختار لزومها احتیاطا) خانیة ولذا لا تباع الا وزنا واما الذهب المخلوط بفضة فان غلب الذهب فذهب والا فان بلغ الذهب او الفضة نصابه وجبت ✻ غشی مساوی اولانده اختلاف اولندی مختار اولان احتیاطا زکاتک وجوبیدر هر نقدر تجارته نیت ایتمکسزن اولورسه ده بعضیلر واجب اولمز دیدیلر شرنبلالیه ده اظهر اولان عدم وجوبدر دیدی وجوبک شرطی اولان غلبه بولنمدیغندن بوکا کوره ایکیسیده قول مرجحلردر بعضیلر وجوب وعدم وجوب جهتلرینه نظرا نصابده ایکی درهم نصف اعطا اولنور دیدیلر بنا برین ربادن تحرز ایچون غشی مساوی انجق وزنله بیع اولنور اما ذهب کومشله مخلوط اولورسه اکر ذهب غالب اولورسه ذهبدر یوق ذهب غالب اولمزسه

اكر ذهب ويافضه نصابلرينه بالغ اولورلرسه زكات واجب اولور ✻(وشرط
كمال النصاب) ولوسائمة (فى طرفى الحول) فى الابتداء للانعقاد وفى الانتهاء
للوجوب (فلا يضر نقصانه بينهما) فلوهلك كله بطل الحول واما الدين
فلا يقطع ولو مستغرقا ✻ حولك طرفينده كى ابتدا سنده تملك نصابله سبب انعقاد
يعنى تحقق ايچون وانتهاسنده اوزرينه وجوبك ثبوت يعنى تحقق ايچون نصابك
كمالى شرط قيلندى هرنقدر سائمه دخى اولورسه ده بينهماده نقصانى ضرر
ويرمز بس كليسى هلاك اولسه حول باطل اولور هلاكده كرك اصلا اولسون وكرك
وصفا اولسون اثناى حولده سائمه نك علوفه اولمسى كبى زيرا وصفك زوالى
عينك زوالى كبيدر امادين هرنه قدر مستغرق دخى اولسه حولى قطع ايتمز
اكر وسط حولده لاحق اولوب ودائنه دفع ايتمبوب وسنه تمام اولمقسزن ينه
يسر پيدا ايدوب ودينى قضا دنصكره نصاب باقى قالسه اوزرينه زكات واجب اولور
✻(وقيمة العرض) للتجارة (تضم الى الثمنين) لان الكل للتجارة وضعا وجعلا ✻ تجارت
ايچون اولان عرضك قيمتى ثمنينه ضم اولنور زيرا هر برلرى الله ذوالجلالك وضعيله
وعبدك جعليله تجارت ايچوندر يعنى احد نقدين تقويم اولنوب عرضك قيمتنه ضم
اولنور امامين ايچون اختلاف واردرفائده خلاف مثلا بركسنه نك يوزدرهملك تجارت
ايچون حنطه سى اولوب ويوزدرهم قيمتلو عنده بش دينارى اولسه امام اعظمه كوره
زكات واجب اولور امامين عندنده اولمز ✻(و) يضم (الذهب الى الفضة)
وعكسه بجامع الثمنية (قيمة) وقالا بالاجزاء فلوله مائة درهم وعشرة دنانير قيمتها
مائة واربعون تجب ستة عنده وخمسة عندهما فافهم ✻ اكمال نصابده التون
كومشه وعكسنه قيمت منضم اولور هر برلرى ثمن اولمرى ملابسه سيله مثلا
بركسنه نك يوز درهمى ويوزدرهم قيمتلو بش مثقال التونى اولسه امام اعظمه كوره
زكات واجب اولور اماامامين ايچون اختلاف واردر امامين من جهة الاجزا احدهما
آخره منضم اولور ديديلر بس بركسنه نك يوز درهمى ويوز قرق درهم قيمتلو اون
عدد دينارى اولسه امام اعظمه كوره التى وامامين عندنده بش درهم واجب
اولور اجزا اعتبارى مثلا برندن اوچ ربع وبرندن ربع نصاب وبرندن ثلث
وبرندن ثلثان اولسه هر برجزدن حسابيله اخراج اولنور مثلا شرحده ذكر
اولنان صورتده هر برندن ربع عشرينك نصفى ادا اولنور ✻(ولا تجب)
الزكاة عندنا (فى نصاب) مشترك (من سائمة)ومال تجارة وان صحت
الخلطة فيه باتحاد اسباب الاسامة التسعة التى يجمعها اوص من يشفع وبيانه
فى شروح المجمع وان تعدد النصاب تجب اجماعا ويتراجعان بالحصص وبيانه
فى الحاوى ✻ سائمه دن ومال تجارتدن مشترك اولان نصابده عند الحنفية زكات

واجب دكلدر زيرا هر شريك نصابك بعضنه مالكدر رسول الله صلى الله
تعالى عليه وسلم { لاصدقة الاعن ظهر غنى } بيورمشدر بعض نصابه مالك غنى
دكلدر نصاب مشروحه لرده اوص من يشفع حرفلرينك جمع ايتديكى طقوز
اسباب اسامه نك اتحاديله هرنقدر خلطه صحيحه اولورسه ده اشبو اسباب
مذكوره نك اتحادى امام شافعى نزدنده سائمهٔ مشتركه نك نصابنده زكاتك
وجوبنه شرطدر بوقسه حنفيه عندنده خلطك صحتنه شرط دكلدر هرنقدر
سوق عباره دن توهم اولنورسه ده اسباب مذكوره نك بيانى مجمع شرحلرنده
مسطوردر حروف مشروحه دن همزه شرط اولقده شريكلرك هر برينك زكاتك
وجوبنه اهليتنه اشارتدر واوسنه ابتداسنده اختلاطك وجودينك اشتراطنه اشارتدر
صاد شريكلرك هر برينك قصد واراده لريله اولمسنك اشتراطنه اشارتدر
مز بورلرك قصدى اولمقسزن كندى باشلرينه مختلط اولسه لر زكات واجب اولمز
ميم مسرحك اشتراطنه اشارتدر يعنى ايكيسنده رعيه ذهابلرى مكان واحددن
اولملى نون اناكى كندوبه سود حلب اولنان محلبك اتحادينه ياء تحتيه
راعينك اتحادينه شين مشربكه شرب محللرينك اتحادلرينه مثلا برچشمه
ويا برقيوكبى فا فحلكه اوزرلرينه اشان مثلا قوچ ويا تكه نك اتحادينه عين
مرعيكه اوتلدقلرى يرك اتحادينه اشارتدر حلبى آز تغيير ايله امام عينى نك مجمع
شرحندن نقلا بو وجهه ذكر ايتمشدر واكر نصاب متعدد اولسه اجماعا زكات واجب
اولور شريكلر حصه لريله بربرلرينه رجوع ايدر بونك تفصيل وبيانى حاوى
القدسى نام كتابده در لكن قاضيخان حاويدن اتم بيانله اظهار ايتمشكه صورت
مسئله مثلا ايكى كسه نك مشترك برينك ثلث وبرينك ثلثان اوله رق يوز يكرمى
اوچ غنملرى اولسه بونده ايكى قيون واجب اولوب شريكلرك هر برندن برشات
اخذ اولنور ايكى ثلث صاحبى برثلث صاحبنك ويرديكى قيوندن ايكى ثلث حصه
سيله رجوع ايدر وثلث صاحبى ايكى ثلث صاحبنك ويرديكى قيوندن ثلثيله
رجوع ايدوب كندى ثلثنى انك مطالبه ايتديكى ثلثانك ثلثنه تقاص ايدوب
ايكى ثلث صاحبى برثلثنى مطالبه ايدر انتهى ✻ فان بلغ نصيب احدهما نصابا
زكاه دون الآخر ولو بينه وبين ثمانين رجلا ثمانون شاة لاشئ عليه لانه
مما لا يقسم خلا فا للثانى سراج ✻ شريكك برينك نصيبى نصابه بالغ اولورسه
اول زكاتى اعطا ايدر اخرى ايتمز مثلا ايكى كسه نك ثلثان وثلث اوله رق
على وجه الاشتراك التمش قيونلرى اولسه ثلثان صاحبى زكاتنى ويرر مال مشتركدن
ويررسه صاحب ثلث قيمتيله رجوع ايدر يوق بشقه مالندن ويررسه نه كوزل
بركسه نك كندى ايله سكسان كسه بينلرنده بالمناصفه سكسان رأس قيونلرى

اولسه اوزرينه برشى لازم اولمز بهر قبونك نصفى مزبور سكسان رجلدن
هر برينك اولديغندن تقسيمه قابل اولمديغى ايچون هرنقدر كندونك حصه سى
قرقه بالغ اولورسه ده تقسيمنده اتلاف اولور امام ثانى ايچون اختلاف واردر ﴿ (و) اعلم
ان الديون عند الامام ثلثة قوى ومتوسط وضعف (فتجب) زكاتها اذا تم نصابا
وحال الحول لكن لافورا بل (عند قبض اربعين درهما من الدين) القوى كقرض
وبدل مال تجارة فكلما قبض اربعين درهما يلزمه درهم ﴿ معلوم اولسونكه
تحقيقا امام اعظم قتنده ديون اوچ قسمدر قوى ومتوسط وضعيفدر امامينه كوره
كلسى برابردر زكاتى واجبدر آز وچوق اخذ اولندقجه زكاتلرى ويريلور
الاكتابت ومعايه وديت بدلى اولان دينلر بردكلمردر اما امام مشار اليه عندنده
ديونك زكاتى واجبدر اكر نصابه مالغ اولوب وحول حولان ايدرسه هرنقدر
قوى ومتوسطده مديونك ذمتنده ايدرسه ده ضعيفنده حولان حول بعد القبضدر
لكن فورى دكلدر بلكه قرض كبى دين قويدن وبدل مال تجارتده بهر قرق درهم
قبضنده بر درهم ويرر ﴿ (و) عند قبض (مائتين منه لغيرها) اى من بدل
مال لغير تجارة وهو المتوسط كثمن سائمة وعبيد خدمة ونحوهما مماهو مشغول
بحوائجه الاصلية كطعام وشراب واملاك ويعتبر ما مضى من الحول قبل القبض
فى الاصح ومثله مالو ورث دينا على رجل ﴿ مال تجارت بدلنك غيرى مثلا سائمه
وخدمت ايچون اولان عبيد ثمنى مثلو دين متوسطدن وبونلر امثالى حوائج
اصليه ايله مشغول طعام وشراب واملاك اثمانلرندن ايكى يوز درهم قبض اولندقده
زكات واجب اولور املاكك عطفى عاملك خاص اوزرينه عطفى قبيلندندر زيرا
مملوك معناسنه اولان ملكك جمعيدر عرفده عقاره خاصدر بوكا كوره مغايرك
عطفى اولور وقول اصحده قبل القبض مرور ايدن حول معتبردر يعنى سنين
ماضيه ايچون زكات ويريلور ومزبور دين متوسط مثلودر بركمسه نك اوزرنده
اولان دينه وارث اولق يعنى حين وراثتدن حول اعتبار اولنور ايكيوز درهم
قبض ايتدكده زكات واجب اولور ﴿ (و) عند قبض (مائتين مع حولان الحول
بعده) اى بعد القبض (من) دين ضعيف وهو (بدل غير مال) كمهر ودية وبدل
كتابة وخلع الا اذا كان عنده مايضم الى الدين الضعيف كما مر ﴿ مهر وديت وبدل كتابت
وخلع مثلو مال اولميان نسنه بدلى دين ضعيفدن بعد القبض حولان حولدنصكره ايكيوز
درهم قبضنده زكات واجب اولور وصيت وصلح عن دم العمد وبدل السعاية مهر
كبيلردر لكن قابضك عندنده دين ضعيفدن قبض ايتديكى مالك غيرى مثلا مال تجارت
بولنورسه اول غير مقبوضه ضم اولنورده مجموعنده زكات واجب اولور مقبوض مزبور
هرنقدر نصابه رسيده اولمزسه ده نتكم ماسبقده ويضم مستفاد قولنده مرور ايلدى

ولو ابرأ رب الدين المديون بعد الحول فلا زكاة سواء كان الدين قويا اولا خانية
وقيده فى المحيط بالمعسر اما الموسر فهو استهلاك فايحفظ بحر قال فى النهر وهذا
ظاهر فى انه تقييد للاطلاق وهو غير صحيح فى الضعيف كما لا يخفى ﴿ داين مديونى
بعد الحول ابرا ايلسه زكات لازم اولمز دين قوى اولسون ويا اولمسون
محيطده صورت مشروحه يى معسر ايله تقييد ايلدى يعنى مديون معسر
اولورسه ابراده زكات اولمز هلاك قبيلندن اولديغندن اما موسر اولورسه
استهلاك اولديغى ايچون زكات واجبدر ديمك صاحب نهر اشبو محيطك تقييدى
اقسام ثلاثه ىه مطلق دينى تقييددر بو ايسه دين ضعيف حقنده صحيح
دكلدر نتكم خفى دكلدركه دين ضعيفده بعد القبض زكات حولان حول
ايتدكجه واجب اولمز بوكا كوره بونده موسرى ابرا قبل الوجوب استهلاك
اولور بو ايسه غير ايتمز حلبى انتهى ﴿ (ويجب عليها) اى المرأة (زكاة
نصف مهر) من نقد (مردود بعد) مضى (الحول من الف) كانت (قبضته
مهرا) ثم ردت النصف (لطلاق قبل الدخول) فتزكى الكل لما تقرر ان النقود
لاتتعين فى الفسوخ والعقود ﴿ عورتك مقدما قبض ايدوب وقبل الدخول
طلاقدن ناشى نصفنى رد ايتديكى مثلا بيكدن تقدم ردو نصف مهرك زكاتى
بعد مضى الحول اوزرينه واجب اولورده كاملنك زكاتى ويريلور زيرا فسوخ
وعقودده نقودك عدم تعينى مقرردر بناء عليه عورتك اوزرينه قبض
ايتديكنك نصفنك عينى رد واجب اولمدى بلكه اوزرنده دين اولان نصف
الفى رد واجب اولدى پس زوجك استحقاقى كندويه زكات واجب شئ اوزره
اولمدى بر دفعه زكات واجب اولدقدنصكره ساقط اولمز منح ﴿ ثم ردت قولى
مردود لفظنى تكراردر لطلاق مردود قولنه متعلقدر ﴿ (وتسقط) الزكاة
(عن موهوب له فى) نصاب (مرجوع فيه مطلقا) سواء رجع بقضاء اوغيره
(بعد الحول) لورود الاستحقاق على عين الموهوب ولذا لا رجوع بعد هلاكه
قيد به لانه لا زكاة على الواهب اتفاقا لعدم الملك وهى من الحيل ومنها ان يهبه
لطفله قبل التمام بيوم ﴿ بعد الحول مطلقا كه كرك قضا ايله وكرك غيريله
رجوع اولنان نصاب موهوب لهدن زكات ساقط اولور استحقاق عين موهوب
اوزرينه وارد اولديغندن بنا برين هلاكندنصكره رجوع اولنمز موهوب لهله
تقييد اولندبنى واهبه ملك اولمديغندن اتفاقا زكات لازم اولمديغيچوندر
موهوب لهله عدم وجوبده امام زفر ايچون اختلاف واردر رجوع قضاسز
اولديغنه كوره اشبو صورت مشروحه زكاتك سقوطنه حيله لردندر لكن
حيله مكروهه در دخى حيل مشروحه دندر حولك تماميدن بركون مقدم مثلا

مالنی طفلینه هبه ایتمك لكن بونده زكاتدن فرار ایدركن مالك طوپو ملكندن خروج ایدر قریب ذی رحم محرم اولدیغندن رجوع هبه دخی اولمز

(باب العاشر)

عاشركه بعض اخذ ایتدیكی زكات اولدیغندن اشبو بابی مصنف زكاته الحاق ایلدی وصرف وخالص زكات اولمدیغندن كندودن تأخیر ایلدی وركازاوزرینه تقدیم ایلدی كندوده نوعا عبادت معناسی اولدیغندن عربلرك مالرینك عشرینی اخذ ایدن كمسه‌نك عشرت القوم اعشرهم عشرا قوللرندن مأخوذدر ابوالسعود قبل هذا من تسمیة الشئ باسم بعض احواله ولا حاجة الیه بل العشر علم لما یأخذه العاشر مطلقا ذكره سعدی ای علم جنس اشبو باب عشری ونصفی وربعی اخذی مشتمل ایكن مجرد عشری اخذ ایدن عاشره اقتصارلك وجهی بیانده بعضیلر برشئك بعض احوالنك اسمیله تسمیه قبیلندندر دیدیلر یعنی عامله عشر اخذی حالیله تسمیه دیمك ترجمیه زیاده ده ضرر یوقدر لكن بوكا دخی حاجت یوقدر زیرا عشر عاشرك اخذ ایتدیكی نسنه‌یه مطلقا كرك عشر وكرك نصف ویا ربع علمدر یعنی ذهننده حضوری شرطیله برماهیتك ازاسنه وضع اولنان علم جنسدر دیمك سعدی قدس سره بووجهه ذكر ایلدی (هو حر مسلم) بهذا یعلم حرمة تولیة الیهود علی الاعمال (غیر هاشمی) لما فیه من شبهة الزكاة (قادر علی الحمایة) من اللصوص والقطاع لان الجبایة بالحمایة عاشر امواللیه اوزرینه مرور ایدن تجاردن صدقات اخذی ایچون یول اوزره امامك ویانائبنك نصب ایتدیكی وحفظ حمایه‌یه مقتدر هاشمی اولمیان حر مسلمدر پس عبدك وكافرك اسلام اوزرینه ولایتلری اولمدیغندن عاشر نصبلری صحیح اولمدی واسلامك شرط قیلنمسیله یهودك اعمال اوزره مولی اولمسنك حرمتی دخی تبین ایتدی بوكا دلیل الله جل‌شانك {ولن یجعل الله للكافرین علی المؤمنین سبیلا} آیت كریمه سیدر ابوالسعود فاسقك دخی اشبو عمله تولیتی حرامدر دیو نقل ایلدی بحر مأخوذ زكات اولدیغندن ماله زكاتك وجوبی شرطدر بلكه زكاتك جمله شرطلرینه مراعات اولنور دیدی وغیرهاشمی اولمسی كندوده شبهه زكات اولدیغنه مبنیدر زیرا هاشمی زكات اخذندن ممنوعدر ولصوص وقطاع طریق امثالی خوارج بربلده ویاقریه‌یه غالب اولوب تغلبا كندولردن عشر وخراجلرینی اخذ ایتسه‌لر كندولردن بردخی تكرار اخذ اولنمز جبایت حمایتله اولدیغندن (نصبه

الامام علی الطریق) للمسافرین خرج الساعی فانه الذی یسعی فی القبائل لیأخذ صدقة المواشی فی اماكنها (لیأخذ الصدقات) تغلیبا للعبادة علی غیرها (من التجار) بوزن فجار (المارین باموالهم) الظاهرة والباطنة (علیه) مزبور عاشر مسافرلرك امن وآسایشلری ایچون امامك نصب وتعیین ایلدیكی كمسه‌در سفرده مالك ومال صاحبنك حضوری شرطدر مثلا مال مستبضعك یعنی غیریدن سرمایه اخذ ایده‌نك یدنده اولسه ویاخود مالك حاضر اولوب مال خانه سنده اولسه عشر اخذ اولنمز اشبو علی الطریق قیدی ایله ساعی خروج ایتدی زیرا ساعی مكانلرنده مواشینك صدقه‌لرینی اخذ ایچون قبائلده سعی ایدن كمسه‌در معلوم اولسونكه كندودن زكات اخذ اولنان مال ایكی نوعدر بری مال ظاهردر كه مواشی وتجارتك كندو ایله عاشرك اوزرینه مرور ایتدیكی مالدر وبری مال باطندر كه التون وكوش ومحللرنده بولنان اموال تجارتدر اموال ظاهره‌نك زكاتنی اخذك ولایتی امام ونائبلری اولان سعاة وعشار ایچوندر {خذ من اموالهم} آیت كریمه سنه بنأ ورسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمدن وخلفاء راشدین رضوان الله تعالی علیهم اجمعیندن قبائلدن زكات اخذی ایچون عشار بعث بیورملری مشهور ومتواتر اولدیغی ایچون حتی ابوبكر الصدیق رضی الله تعالی عنه مانع زكات اولان كمسه‌لر ایله مقاتله ایتدیلر اما اموال باطنه‌نك امری اربابنه مفوضدر صدقات تعبیری مسلمدن اخذ اولنان عبادت قبیلندن اولانی ذمی ویاحربیدن اخذ اولنان عبادت اولمیانه تغلیبادر تجار فجار وزننده تاجرك جمعیدر وماورد من ذم العشار محمول علی الاخذ ظلما یعنی عاشرك ذمی حقنده وارد اولان مثلا لعنك جوازی {واذا لقیتم عاشرا فاقتلوه ولایدخل صاحب مكس الجنة} یعنی كومركجی وباججی مثللو اخبار زمانه عاشرلری كبی وفق شرع شریف اوزره اخذ ایتیوب ظلم وجوره میل ایده‌نه محمولدر امام قهستانی عاشر مأجور درو برامر جمیلدر زیرا رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك وخلفاء راشدین رضوان الله تعالی علیهم اجمعینك نصبلریله اصحاب كرام رضی الله عنهمك اشلدكلری شیدر دیدی وبحرده مسطوردر كه حضرت عمر رضی الله تعالی عنه انس بن مالك رضی الله تعالی عنهی اشبو مزبور عملینه استعمال ایده‌جك اولدقده استعملنی علی المكس من عملك بیوردی مكس عكس وزننده بازارده بیع اولنان سلعه‌دن باج وكومرك امثالی نسنه اخذی معناسنه عادت جاهلیه‌دندر جوابنده حضرت عمر رضی الله تعالی عنه راضی اولمزمسك رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك بكا تقلید ایتدیكی

شیئ سکا تقلید ایده بن یوردی خانیه ده مذکوردرکه بین الناس علی وجه
التسویة و التعدیل جبایات و مؤنکه سلیانه امثالی شیئ تقسیم وتوزیع ایدن
کمسه مأجوردر ✻ (فمن انکر تمام الحول اوقال) لم انوا لتجارة او (علی دین)
محیط اومنقص للنصاب لان ما یأخذه زکاة معراج وهوالحق بحر ولذا اطلقه المصنف
(او) قال (ادیت الی عاشر اخر وکان) عاشر اخر محقق (او) قال (ادیت
الی الفقراء فی المصر) لابعدالخروج لما یأتی (وحلف صدق) فی الکل بلا اخراج
براءة فی الاصح لاشتباه الخط حتی لو اتی بها علی خلاف اسم ذلك العاشر
وحلف صدق وعدت عدما ولوظهر کذبه بعد سنین اخذت منه ✻ شول
برکمسه که حولك تمامنی انکار ایتدی ویاخود تجارته نیت ایتمدم دیدی ویاخود
یدمده بولنان بنم دکلدر بلکه ودیعه ویابضاعه ویامضاربه در دیدی ویاخود
اوزرمده یدمده بولنان مال مقداری ویاخود یدمده اولانی نصابدن تنقیص
ایدر دین واردر دیسه زیرا اخذاولنان زکاتدر حق اولان نصابدن نقصانده
زکات اولمقدر بناً علیه مصنف مرحوم دینی محیطله منقصه عام اوله رق
مطلق ذکر ایلدی ویاخود عاشر آخر وار ایکن بن غیری عاشره ادا ایتدم دیسه
اما آخر عاشر بولنمسه کذبی تبین ایتدیکندن تصدیق اولنمز ویاخود بن
مصرده قبل الخروج فقرایه اعطا ایتدم دیسه اما بعدالخروج ادا ایتدم
دیسه قریبا ذکر اولنان بعد اخراجها من البلد قولنده بناً تصدیق اولنمز
زیرا اموال باطنه ده بعدالخروج ولایت دفع امامه منتقلدر اشبو صور مشروحه نك
جمله سنده قول اصحده برات وسند اخراج ایتمکسزن تحلیف اولنه رقده
تصدیق اولنور صوم وصلات کبی زکات دخی هرنقدر عبادت خالصه ایسه
بونده نوعا عاشرك وفقرانك حق تعلق ایتدیکندن حلف اولندی اما صوم وصلات
خالص حق الله در عبدك حقینك انلره اصلا تعلق یوقدر اکمل قدس سره بویلجه اما ده
ایلدی سند اقتضا ایتمدیکی خطك بعضی بعضنه مشابه اولدیغنه مبنیدر حتی عاشر
آخرك اسمنك خلافی اوزره برسند ابراز ایتسه ویمین ایتسه ینه تصدیق اولنور اول
برات یوق عد اولنور چند سنه دنصکره کذبی ظاهر اولسه ینه کندودن
اخذ اولنور یمین کاذبه ایله حق ساقط اولمز ✻ (الا فی السوائم والاموال الباطنة
بعد اخراجها من البلد) لانها بالاخراج التحقت بالاموال الظاهرة فکان الاخذ
فیها للامام فیکون هو الزکاة والاول ینقلب نفلا ویأخذها منه بقوله لقول عمر
لاتنبشوا علی الناس متاعهم لکنه یحلفه اذا اتهم ✻ الا سوائمده بن مصرده
فقرایه ادا ایتدم قولنده تصدیق اولنمز زیرا بونده حق اخذ سلطانکدر
کندی ابطالنه مالك اولهمز دخی اموال باطنه یی بلده دن اخراجندن صکره

زکاتنی بن ادا ایتدم قولنده تصدیق اولنمز یعنی اموال باطنه ده بعدالاخراج
حق اخذ امامکدر زیرا اخراجله اموال ظاهریه الحاق اولندی وعدم تصدیقدن
مراد کندوبی تکذیب دکلدر بلکه صادق اولدیغنه کوره اداسی کفایت
ایتمیوب ثانیا اداسی لازم دیمك مثلا مالنك ثلثنی فقرایه وصیت ایدوب وصرفه
برکمسه یی تعیین ایلدکده ورثه کندولری صرف ایتسه لر جائز اولمیوب مجددا
صرفی لازم اولدیغی کبی ✻ ابوالسعود ✻ زکات انجق امامك اخذ ایتدیکیدر
مقدما ویردیکی نافله اولور عاشر زکاتی رب المالدن کندونك قولیله اخذ ایدر
حضرت عمر رضی الله تعالی عنهك عمالنه ناسك متاعنی نبش ایتمکسزن یعنی
مستورلرینی اظهار ایتمك قوللرینه اعتماد ایدك قوللرینه بناً لاتفتشوا قائله ده ر وایتدر
مفادلری بردر لکن عاشر رب الماله یمین ویرر اکر کندودن برخیانت فهم ایدوب تهمتده
بولورسه ✻ (وکل ما صدق فیه مسلم) ممامر (صدق فیه ذمی) لان لهم مالنا
(الا فی قوله ادیت) انا (الی فقیر) لعدم ولایة ذلك ✻ ماسبقده مرور ایدن تمام
حولی انکاردن بروجهله کندو مسلمك تصدیق اولندیغی شیده ذمی دخی تصدیق
اولنور زیرا بزلرده جاری اولان حکم انلرده ده جاریدر الا بن فقیره ادا ایتدم
قولنده تصدیق اولنمز زیرا کندولری ایچون مستحقنه صرف ولایتی یوقدر
وکندولردن اخذ اولنان جزیه کبیدر انك صرفنه اهل ذمتك فقراسی مصرف
اولمدیکه حتی انلره صرف ایتدیم قولنده تصدیق اولنه مصرف مصالح مسلمیندر
وبواخذ اولنان عشر دخی جزیه کبیدر محل صرفی مصالح مسلمین اولمده
✻ (لا) یصدق (حربی) فی شیئ (الا فی ام ولده وقوله لغلام یولد مثله لمثله هذا
ولدی) لفقد المالیة فان لم یولد عتق علیه وعشر لانه اقر بالعتق فلا یصدق
فی حق غیره ✻ حربی برشیده تصدیق اولنوب قولنه اعتبار اولنمز هرنقدر
صدقی بینهٔ عادله ایله ثابت اولورسه ده الا ام ولدی حقنده و کندو مثللو
کمسه دن تولدی ممکن اولان ولده اشبو ولد بندر قولنده تصدیق اولنور
مالیت مفقود اولدیغندن اخذ ایسه انجق مالدن اولور یوق اول مثللو ولدك
کندودن تولدی ممکن اولمزسه کندونك اوزرینه عتق اولنور وعشر
اخذ اولنور عتقی اقرار ایدوب واقراری غیریکه عاشر ومسلمین حقلرنده تصدیق
اولنمدیغندن ✻ (و) الا فی (قوله ادیت الی عاشر آخر وثمة عاشر) آخر لئلا یؤدی
الی استئصال المال جزم به منلا خسرو وذکره الزیلعی تبعا للسروجی بلفظ ینبغی کذا
نقله المصنف عن البحر لکن جزم فی العنایة والغایة بعدم تصدیقه ورجحه فی النهر ✻
دخی کافر حربینك قولی عاشر آخر اولدیغی محلده بن بشقه عاشره ادا ایتدم دیدکده

تصدیق اولنور مالك استیصالنه یعنی جمله سنك محو وهلاك اولمسنه مؤدی اولمسون ایچون منلا خسرو بونکله جزم ایلدی وسروجی یه اتباعا زیلعی ینبغی لفظیله ذکر ایلدی وینه بویلجه مصنف مرحوم بحردن نقل ایلدی لکن عنایه ده وغایة البیانده مسفورك عدم تصدیقیله جزم ایلدی ونهرده اشبو قولی ترجیح ایلدی ✻ (واخذ منا ربع عشر ومن الذمی) سواء کان تغلبیا اولم یکن کما فی البرجندی عن الظهیریة (ضعفه ومن الحربی عشر) بذلك امر عمر (بشرط کون المال) لکل واحد (نصابا) لان مادونه عفو (و) بشرط (جهلنا) قدر (ما اخذوا منا) ✻ معاشر مسلمیندن ربع عشر وذمیدن نصف تغلبی اولسون ویا غیری اولسون حربیدن عشر تام اخذ اولنور مالك نصاب اولوب وکندولرك بزلردن اخذ ایتدکلری معلوم اولمق شرطیله حضرت عمر رضی الله تعالی عنه سعاته اشبو اقسام ثلثه ایله امر بیوردیلر وحول وفراغ عن الدین وتجارت ایچون اولمق امثالی شرطلر مسفورلرده دخی معتبردر مادون النصاب معفودر ✻ (فان علم اخذ مثله) مجازاة الا اذا اخذوا الکل (فلا نأخذه) بل نترك له مایبلغه مأمنه ابقاء للامان ✻ پس اهل حربك بزلردن اخذ ایتدکلری معلوم اولورسه مجازاة مثلی اخذ اولنور الا کندولری کلیسنی اخذ ایدرلرسه بزلر جمله سنی اخذ ایتمیز بلکه ابقاء الامان کندولرینی وطنلرینه ایصال ایدر مقدار مالرینی یدلرنده ترك ایده رز ✻ (ولا نأخذ منهم شیئا اذا لم یبلغ مالهم نصابا) وان اخذوا منا فی الاصح لانه ظلم ولا متابعة علیه (اولم یأخذوا منا) لیستمروا علیه ولانا احق بالمکارم ✻ مسفورلركماللری نصابه بالغ اولمیوب ویا بزلردن کندولری برشئ اخذ ایتمزلرسه بزلرده کندولردن برشی اخذ ایتمیز عدم اخذ اوزره مستمر اولسونلر ایچون وبزلر مکارمه انلردن اولی والیق اولدیغمزدن ✻ (ولا یؤخذ) العشر (من مال صبی حربی الا ان یکونوا یأخذون من اموال صبیاننا) اشیاء کما فی الحاکم ✻ صبی حربینك مالندن عشر اخذ اولنمز لکن کندولری بزلرك صبیانمزك مالرندن برشی اخذ ایدرلرسه مجازاة اخذ اولنور مسلم ویا ذمی صبیلرك حکملری دخی بویلجه در ✻ (اخذ من الحربی مرة لا یؤخذ منه ثانیا فی تلك السنة الا اذا عاد الی دار الحرب) لعدم جوازا لاخذ بلا تجدد حول او عهد ✻ کافر حربیدن بردفعه عشر اخذ اولندقدنصکره اول سنه بردخی اخذ اولنمز الا دار حربه عودت ایدرسه ینه اخذ اولنور زیرا حولك ویا عهد وامانك تجددی اولمجق تکرار اخذ جائز دکلدر (لطیفه) روایت اولنورکه حضرت فاروق اعظم رضی الله تعالی عنهك زمان خلافتلرنده عاشرلرینه برحربی نصرانی ایکی بیك درهم

قیمتلو بر رأس بیع ایچون اولان فرسله مرور ایتدکده ایکیوز درهم عشرنی اخذ ایتدی بعده فروخت ایده میوب مزبور اسبله رجوع ایتدکده ینه عشر مطالبه ایتدکده اشبو فرسك قیمتنی سکامی ویره اوم دیو مشار الیهه شکوایه کندکده واروب مسجد شریفده کندولرینی اصحابیله کتابه نظر ایدر بولوب بر مقدار مسجدك قپوسنده وقوفدنصکره انا الشیخ النصرانی دیدکده اول منبع عدل وعدالت وانا الشیخ الحنیفی بیوروب ندر دیو سبب ورودندن استنبا ایتدکده مرقوم قصه‌یی افاده وبیان وحضرت عمر رضی الله تعالی عنه ینه کندو مصلحتنه آغاز وشروع ایتمکله مسفور حربی رجاسنه عدم مساعده ظنیله بردخی عشر ادا ایتمکله رجوع ومرقوم عاشرك حضورینه وصول وکندودن اقدم بردفعه اخذ ایتدکدنصکره بردخی اخذ ایتمیه‌سن مضمونی حاوی عاشره مکتوب عدالت مصحوبنی کوردکده کندوده بومثلو عدالت ونصفت اولان دین حق اولمقلغله حقیق وسزاوار دیوب شرف اسلامله مستسعد اولدیلر ✻ انتهی تبیین ✻ (ولو مر الحربی بعاشر ولم یعلم به) العاشر (حتی دخل) دار الحرب (ثم خرج) ثانیا (لم یعشره لما مضی) لسقوطه بانقطاع الولایة (بخلاف المسلم والذمی) لعدم المسقط ذکره الزیلعی ✻ برحربی برعاشره مرور وعاشر کندولرینی بلمیوب حتی دار حربه دخول وبعده ثانیا خروج وینه عاشر مزبوره مصادف اولسه ماسبق ایچون اندن عشر اخذ ایتمز ولایتك انقطاعیله عشر ساقط اولدیغندن مسلم وذمی مسفورك خلافنه در یعنی بونلردن مامضی ایچون مجددا عشر اخذ اولنور زیرا مزبورانده بردفعه وجوب ثابت اولدقدنصکره مسقط بولنمدی زیلعی اشبو مضمونی ذکر ایلدی ✻ (ویؤخذ نصف عشر من قیمة خمر) وجلود میتة (کافر) کذا اقر المصنف متنه فی شرحه او (للتجارة) وبلغ نصابا ✻ اکر تجارت ایچون اولوب ونصابه بالغ اولور کافرك خمرینك وجلود میته‌لرینك قیمتلرندن نصف عشر اخذ اولنور مصنف مرحوم اشبو منوال اوزره شرحنده متنی اقرار ایلدی یعنی کافری مطلق ذکریله حربی یه شامل ایلدی حالبوکه حربیده حکم مزبورك خلافنه‌در زیرا مسفورلردن هرنقدر تجارته نیت اولنمزسه‌ده ینه عشر اخذ اولنور پس اشبو اطلاق مزبور خطا اولدیغندن شارح رحمه الله ذمیه حمله حربینك حکمنی ویؤخذ عشر القیمة من حربی بلا نیة قولیله بیان ایلدی وقیمتلرینی معرفت یا ایکی خمر احوالنه واقف فاسق تائبك ویا مسلمان اولان ذمیلرك تقویمیله اولور ✻ ویؤخذ عشر القیمة من حربی بلا نیة تجارة ولا یؤخذ من المسلم شئ اتفاقا (لا) یؤخذ (من خنزیره) مطلقا لانه قیمی فاخذ قیمته کعینه

بخلاف الشفعة لانه لولم يأخذ الشفيع بقيمة الخنزير يبطل حقه اصلا فيتضرر ومواضع الضرورة مستثناة ذكره سعدی ✻ خربيدن هرنقدر تجارته نيت ايتمز سه ده عشر قيمت اخذ اولنور مسلمدن اتفاقا برشی اخذ اولنمز تملكی منهی اولديغنه بناً حربينك خنزيرندن مطلقا كه كرك خمره منضم اوله رق وكرك يالكز عشر اخذا ولنمز قيمی اولديغندن قيمتنی اخذ عينی اخذ كبيدر وامام ابی يوسف رحمه الله تعالی خمره منضم اولورسه تبعيتله اخذ اولنور ديدی شفعه عشرك خلافنده در زيرا شفيع مسلم خنزيرك قيمتيله مثلا داری اخذ ايتمسه حق باطل اولوب ومتضرر اولور بس ضرورة محللری مستثنا اولمش اولور اشبو مفاد مشروحی سعدی بو يلجه ذكر ايلدی ✻(و) لايؤخذ ايضا من (مال فی بيته) مطلقا (و) لامن مال (بضاعة) الا ان تكون لحربی ولامن مال مضاربة الا ان يربح المضارب فيعشر نصيبه ان بلغ نصابا ✻ اشبو من بورخنزيرك قيمتندن عشر اخذ اولنمديغی كبی عاشرك اوزرينه مرور ايدن مطلقا كه مسلم وياذمی وياحربينك خانه سنده اولان مالندن دخی مال بضاعه كه مالكك تجارت ايدن كمسه يه ربحك كليسی رب المالك اولمق اوزره اعطا ايتديكی مالدن عشر اخذ اولنماز الامال حربينك اولورسه اخذ اولنور هرنقدر حربی بضاعه دعواسی ايدرسه صاحبنه حرمت اولنمز امان وحرمت انجق يدنده بولنان كمسه يه در دخی مال مضاربه كه رأس مالدن عشر اخذ اولنمز زيرا مضارب اكا مالكده دكل نائبده دكلدر الا ربح ايدرسه حصه سی نصابه بالغ اولدقده اندن عشر اخذ اولنور ✻(و) لامن (كسب مأذون مديون) بدين (محيط) بماله ورقبته (او) مأذون غير مديون لكن ليس (معه مولاه) علی الصحيح فی الثلاثة لعدم ملكهم ولذا لايؤخذ العشر من الوصی اذا قال هذامال اليتيم ولامن عبد ومكاتب ✻ دخی مال ورقبه سنی محيط دينله مديون مأذون عبدك كسبندن وياخود سيدی كندو ايله برابر اولميان مأذون غير مديونك كسبندن قول صحيح اوزره اشبو اوچكه مال مضاربه ايله مديون مأذون وياغيرمديون عبدك كسبلرندن عشر اخذ اولنمز ملكلری اولمديغندن بضاعه ده ملك اولمديغندن اصلا خلاف يوقدر بناً عليه وصی اشبومال يتيمكدر ديدكده كندودن وياعبددن ومكاتبدن عشر اخذ اولنمز ✻(مر علی عاشر الخوارج فعشروه ثم مر علی عاشر اهل العدل اخذ منه ثانيا) لتقصيره بمروره بهم بخلاف مالوغلبوا علی بلد ✻ تاجر خوارج عاشرينك اوزرينه مرور ايتكله كندودن عشری اخذ ايتسه لر بعده اهل عدل عاشرينك اوزرينه مرور ايتسه تكرار كندودن عشر اخذ اولنور انلره مرور ايله قصور ايتمش اولديغندن اما خوارج بر بلده اوزرينه غلبه ايتسه لر صورت مزبوره نك

خلافنه در زيرا تقصير اولمامشدر ✻ فرع مر بنصاب رطاب للتجارة كبطيخ ونحوه لا يعشره عند الامام الا اذا كان عند العاشر فقراء فيأخذ ليدفع لهم نهر بحثا ✻ تجارت ايچون اولان مضی حولده قريب نصابله خضرواتدن قاون وقارپوز وخيار وامثالی رطب ميوه لر اشترا اولنوب تمام حولده عاشر اوزره مرور اولنسه امام اعظمه كوره اندن عشر اخذ اولنمز فساده كتمسی احتمالی اولديغندن لكن مالكه فقرايه سن صرف ايت ديو امر ايدر يوق عاشرك عندنده فقرا بولنور سه اخذ ايدوب انلره ويا عمالتنه صرف ايدر ونهرده بحث وتفصيل اولندی

✻(باب الركاز)✻

✻ الحقوه بالزكاة لكونه من الوظائف المالية (هو) لغة من الركز ای الاثبات بمعنی المركوز ✻ لايق اولان اشبو باب سيرده ذكر اولنملی ايدی زيرا كندودن اخذ اولنان غنيمت مصرفنده صرف اولنور بس وظائف ماليه دن اولديغندن كندوبی فقها زكاته الحاق ايلديلر كانه زكاته مشابه اولدی اشبو ركاز كلمه سی لغتده اثبات معناسنه اولان ركزدن مأخوذ در مركوز معناسنه در ✻ وشرعا (مال) مركوز (تحت ارض) اعم (من) كون راكزه الخالق او المخلوق فلذا قال (معدن خلق) خلقه الله تعالی (و) من (كنز) ای مال (مدفون) دفنه الكفار لانه الذی يخمس ✻ شرعده ركاز قادر قيوم اولان ذات بيچونك خلق بيورديغی معدن خلقيدن وكفارك دفن ايلديكی تحت الارض مركوز وثابت اولان مالدن اعم مال مركوزدر زيرا انجق كفارك دفن ايتدكلری مالده تخميس اولنور مدفون مسلمين لقطه حكمنده در معدن ميمك فتحی ودالك كسری وفتحيله در برشيئك محل استقراری معناسنه در كنز جمع معناسنه در ✻(وجد مسلم او ذمی) ولوقنا صغيرا او انثی (معدن نقد و) نحو (حديد) وهو كل جامد ينطبع بالنار ومنه الزيبق فخرج المائع نفط وقار وغير المنطبع كمعادن الاحجار (فی ارض خراجية او عشرية) خرج الدار لا المفازة لدخولها بالاولی (خمس) مخففا ای اخذ خمسه لحديث وفی الركاز الخمس وهو يعم المعدن كامر ✻ اراضی خراجيه ده وياعشريه ده برمسلم وياذمی هرنقدر خالص صغير عبد وجاريه اولورسه ده التون وكومش معدنی وبونك امثالی هربرنار ايله اريوب وبومشيان تيمور وقورشون ونحاس وطوج كبی جامدلری بولسه كندودن خمس اخذ اولنور {وفی الركاز الخمس} حديث شريفنه بناً اشبو ركاز معدنه عام وشاملدر نتكم ماسبقده اعم من كون

راكزه الخالق جل جلاله او المخلوق قولنده مرور ايلدى اما حربيله مستأمن
امامك اذنى اولمقسزن اشليوب مثلا معدن بولسه‌لر برشى اخذ ايده مزلر زيرا
غنيمده برحقلرى يوقدر ونحو حديد عطف العام على الخاص قبيلندندر معلوم
اولسونكه معدندن استخراج اولنان شى اوچ نوعدر برى تيمور ونقدين مثللو
اريوب منطبع اولان جامددر وبرقسمى كرج وزرنيخ وكحل امثالى وسائر
ياقوت وملح كبى احجار نوعندن اولان جامددر وبرنوعى جامد اولميان
صو وكندوايله كمى قلفا تلنوب ودوه ياغلنان نسنه كه قاروقيرد يديكى سياه
نسنه دن عبارتدر كه اصلى عراق سمتندن اسى صولردن قينايوب چيقار
منعقد اولدقده زفت كبى نسنه اولور خمس اشبوانواع ثلثه دن انجق
اولكندن اخذ اولنور زيبقكه ژيوه فارسى معربيدر تركيده جوه دينور
معدندن اخراج اولنور كوش كبى برغيرى شيله برابر منطبع اولديغندن معدن
نوعندن عد اولندى بس نفط وقار مثللو مايع نسنه‌لر ومنطبع اولميان معادن
احجار معدندن خروج ايتدى واراضئ خراجيه وعشريه‌نك غيرى منزل
وحانوت دخى خروج ايتدى مفازه كه يازو وبابان بالطريق الاولى داخلدر
زيرا كندوده وظيفه اولان ارضده خمس واجب اولميجق اولميانده اولديغى
اولى اولور خمس مجهول صيغه سيله ثلاثيدندر يعنى كندودن خمس اخذ
اولنوردېمك ﴿(وباقيه لمالكها ان ملكت والا) لجبل ومفازة (فللواجد)﴾
ارض مزبوره اكر تمليك اولنمش ايسه خمسك باقيسى ارضك مالكى
ايچوندريوق مفازه وجبل كبى مملوكه دكل ايسه باقى بولان كمسه نكدر
﴿(و) المعدن (لاشئ) فيه (ان وجده فى داره) وحانوته (وارضه) فى رواية
الاصل واختارها فى الكنز﴾ روايت اصلده بركسه‌نك كندو خانه سنده
ودكاننده وارضنده بولديغى معدنده بيت المال ايچون برشى يوقدر ارضه
تابع اولوب وجزئندن اولديغى ايچون حتى بلا ذكر بعده داخل اولور
امامين عندنده وجامع صغير روايتنده صورت مزبوره ده خمس واجبدر
حديث شريف مطلق اولديغندن ❊حلبى انتهى❊ كنزده روايت اصلى اختيار
ايلدى ﴿(ولاشئ فى ياقوت وزمرد وفيروزج) ونحوها (وجدت فى جبل) اى فى معادنها
(ولو) وجدت (دفين الجاهلية) اى كنزا (خمس) لكونه غنيمة والحاصل ان الكنز يخمس
كيف كان والمعدن ان كان ينطبع﴾ ياقوت اقسام جواهردن برجوهر معروفك
اسميدر وبوفارسيدن معربدر اصناف كثيره‌سى واردر احمر رمانى قسمى
جمله‌دن اجود واعلادر وشربى وسوسه وخفقان وضعف قلبه نافع وتعليق جمود
دمه مانعدر زمرد ضمات ثلاث وتشديد راايله التون وياغيرى معدنده تكون ايدر

برقاج قسم اولور برى زبابيدركه لونى يشل سينكه شبيه اولور غايتده صاف
وصوبى كسكندر كويا تموج ورقص ايدر وبريسنه ريحانى وبريسنه فستقى
وبريسنه صابونى دينور بياضه مائل يشل اولور بعضيلر بونوعى زبرجددن
عدايدرلر وفيروزج طاغلرده بولنور برنوع ضيادار طاشدر يعنى اشبو احجار
مشروحه‌ده وبونلر مثللو مثلا زاجده كندو معدنلرنده بولنورلر ايسه برشى
اخذ اولنمز يوق دفين جاهلية اوله‌رق كنز اولور سه بيت المال طرفندن خمس
اخذ اولنور كانه ايادى كفاردن اخذ اولنديغندن غنيمت اولمش اولور خلاصة
كلام مسلمك غيرلرنك دفينى اولان كنز هر نوعدن اولورسه كرك منطبع اولسون
وكرك اولمسون خمس اخذ اولنور زيرا كنزده شرط انجق ماليتدر معدندن منطبع
اولورسه خمس اخذ اولنور ﴿(و) لافى (لؤلؤ) هو مطر الربيع (وعنبر) حشيش
يطلع فى البحر اوخثى دابة (وكذا جميع ما يستخرج من البحر من حلية) ولو ذهبا كان كنزا
فى قعر البحر لانه لم يرد عليه القهر فلم يكن غنيمة﴾ لؤلؤ لاملك ضمى وهمزه‌لرك
سكونيله جواهر اقسامندن انجويه دينوردر معناسنده مفردى لؤلؤه درهايله
وجه تسميه تلألؤى يعنى ضيا ولمعانيدر اصلى ربيع يغموريدر صدف ديديكى
حيوانه واقع اولدقده لؤلؤ اولور عنبر قنبر وزننده طيب معروفك اسميدر بونك
ماده سى بردابه بحريه‌نك روث وفضله سيدر وياخود درياده كائن بربكاردن
زفت كبى قينايوب چيقر يعنى دهنيت سببيله صويك اوزرينه چيقوب منجمد
اولدقده موج سوروب ساحل درياده بولنور قاموس مترجمى ديركه اشبو
عنبر ماده سنده متقدمين ومتأخرين اختلاف ايلديلر قول مزبور متقدمينكدر
اما اخرينه كوره بعض جزائر هند جبالنده اولان بال آريلرى خوشبو نباتدن
رعيله حاصل ايلديكى عسلدركه كثرت باران سببيله آريلرك قوانلرينى سيل
صويى درياية كتوردكده اجزاء عسليه‌سى محو اولوب اجزاء شمعيه‌سى باقى
قالدقده موج ساحله آتوب انده بولنور وعنبرك اجودى اشهبى نوعيدركه اقلفى
قاره‌لغنده غالب اولاندر شارح مرحوم درياده برنوع حشيشدركه برك نباتى منزله
سنده‌در ويافضلهٔ دابه ايله بيان ايلدى يعنى مزبور لؤلؤ ايله عنبرده خمس دائر برشى
يوقدر بنده بويله‌در يادن استخراج اولنان هر برحليه‌ده هر نقدر قعر درياده كنز اولنان
ذهبده اولورسه زيرا قعر درياية براحدك قهر وغلبه‌سى اولمز بناً عليه غنيمت اولمدى
﴿(وما عليه سمة الاسلام من الكنوز) نقدا او غيره (فلقطة) سيجئ حكمها﴾ اوزرنده كلمهٔ
شهادت وياغير مسلمين ايچون معروف برعلامت بولنان كنوز نقدو يانقدك غيرى اوزرلرنده
علامت اسلاميه اولان اوانى نحاسيه لقطه‌در زيرا مال مسلمين غنيمت اولمز
لقطه‌نك حكميكه ابواب مساجدده واسواقده صاحبى ظاهر اولمديغى تبيين

ایده‌ه‌دك ندا وتشهیر اولنوب بعده بولان فقیر ایسه کندی نفسنه یوق ایسه
آخر فقیره صاحبی ظهور ایتدکده ضمان شرطیله صرفدر قریبا کلور ❊ (وماعلیه
سمة الکفر خمس وباقیه لمالك اول الفتح) ولوارثه لوجیا والا فلبیت المال
على الاوجه وهذا (ان ملکت ارضه والافللواجد) ولو ذمیا قنا صغیرا انثى لانهم
من اهل الغنیمة (خلا حربی مستأمن) فانه یسترد منه مااخذ ❊ اوزرنده مثلا صنم
ویاملوکلرندن برملك اسمی مثللو برنقش وعلامت کفر اولورسه خمس اخذ اولنوب
باقیسی ابتدای فتحده اول محله مالك اولان کسه ایچوندر یوقسه وارثی
ایچوندر هرنقدر وارث نسبی تسامعله ثابت ذوی الارحامدن ایسه‌ده واکر
حیاتده مالك ویاوارث بولنمز ایسه قول اوجه اوزره بیت المالکدر فتح القدیرده
اشبو قولی ترجیح ایلدی زیرا کنز ارضده ودیعه‌در وقتاکه ابتدا مالك اول
ارضه مالك اولدقده ارض مزبوره‌ده اولان نسنه‌یه‌ده مالك اولدی بس اول
ارضده اولان نسنه اول ارضی بیعله ملکندن خروج ایتمز بطننده انجو اولان
سمکه کبی اوجهك مقابلی بدایعده اولان اول بعد الخمس باقی فلان مالك اولصکره
اول ارض کندویه انتقال ایدن کسه ایچون ویاورثه‌سی ایچون اولمق قولیدر
بوندنصکره ظاهر اولان بوکه اکر بیت المالده انتظام اولمیوب محلنه صرف
اولنمیوب وبولان کسه فقیر ایسه کندی نفسنه یوقسه مستحقنه صرف
ایتمکدر بحر ده مبسوطدن نقلا ذکر اولنان رکازه اصابت ایدن کسه‌دیه
خمسنی فقرا ومساکینه صرف واردر قوللری مضمون سابقه دلالت ایدر زیرا
خمس ذاتنده حق فقرادر اموال باطنه‌نك زکاتی کبی یوق ارض مقدما برکسه‌دیه
تملیك اولنمش دکل ایسه جبل ومفازه کبی باقی بولان کسه نکدر هرنقدر
ذمی ویاخالص صغیر عبد ویاانثی دخی اولورسه‌ده زیرا بونلردخی غنیمه اهللردر
حتی ذمی مثلا عسکر اسلامه دلالت ایدوب یول کوسترسه کندویه آزجه
عطیه ویریلور حربی مستأمن اولانه باقیدن برشی ویرلمز غنیمه اهل اولمدقلرندن
فرضا اخذ ایتمش اولسه‌لر استرداد اولنور ❊ (الااذاعمل) فی المفاوز (باذن الامام
على شرطه فله المشروط) ولوعمل رجلان فی طلب الرکاز فهو للواجد وان کانا
اجیرین فهو للمستأجر ❊ لکن حربی مستأمن پادشاهك ویامالك ارضك اذنیله
اراضی مملوکه‌ده ومفازه‌لرده اشلرسه شرطلری اوزره مشروط اعطا اولنور ایکی
کسه رکاز طلبنده ایشلسه‌لر رکاز بولان کسه نکدر رفیقنه برشی یوقدر زیرا رسول الله
صلى الله تعالى علیه وسلم رکازی درت خمسنی بولان کسه ایچون قیلدی مزبور عامللر اجیرلر
ایسه بولنان نسنه مستأجر ایچوندر زیرا عمللری انك ایچوندر ❊ (وان خلاعنها) ای
العلامة (اواشتبه الضرب فهو جاهلی على) ظاهر (المذهب) ذکره الزیلعی

لانه الغالب وقیل کاللقطة ❊ بولنان نسنه علامتدن خالی اولسه
ویاخود ضرب مشتبه اولسه ظاهر مذهب اوزره اول کنز جاهلیه‌درکه
مسلمین کنزی دکلدر بومضمونی زیلعی ذکر ایلدی زیرا غالبا مال جمع
وادخارینه حریص انلردر وبعضیلرمال مشروح لقطه کبیدر دیدیلر
زیرا فی زماننا وقت ممتددر ❊ (ولایخمس رکاز) معدناکان
اوکنزا (وجد فی) صحراء (دارالحرب) بل کله للواجد
ولومستأمنا لانه کالمتلصص (و) لذا (لودخله جماعة ومنعة وظفروابشیء
من کنوزهم) ومعدنهم (خمس) لکونه غنیمة ❊ دارحرب صحراسنده بولنان
رکاز معدن ویاکنز کندودن خمس اخذ اولنمز اخذ ایده‌نه غنیمت اولمدیغندن
بلکه کلیسی بولانکدر هرنقدر بولان مستأمن ایسه‌ده متلصص کبیدر واماننك
حکمی مملوکده ظاهر اولور مباحده اولمز حتی خرسزلق خمسی اسقاط
ایتدیکندن کافرستانه قهر وغلبه صاحبی برجماعت دخول ودفائن ومعدنلرندن
برمقدار شیئه ظفریاب اولسه‌لر غنیمت اولدیغندن خمس اخذ اولنور ❊ (وان
وجده) ای الرکاز (مستأمن فی ارض مملوکة) لبعضهم (رده الى مالکه)
تحرزا عن الغدر (فان) لم یرده و (اخرجه منها ملکه ملکا خبیثا) فسبیله
التصدق به فلوباعه صح لقیام ملکه لکن لایطیب للمشتری ❊ کافرستانه
امانله دخول ایدن مسلمانلردن بعضیلرینك ارض مملوکه‌لرنده رکاز بولسه
اول ارضك مالکنه آنی رد ایدر غدردن تحرز ایچون واکرردایتمیوب دارحربدن
اخراج ایدرسه ملك خبیثله اکا مالك اولور عهده‌سندن تخلصك طریقی
انی تصدیقدر بس برکسه‌یه بیع ایتسه بیعی صحیح اولور ملکی قائم اولدیغندن
لکن مشتری ماده‌یه عالم ایسه انکله انتفاعی حلال وطیب اولمز لکن بومسئله
شراء فاسد ایله برنسنه‌یی اشترا ایدن کسه‌نك بیعنك خلافنه‌در زیرا فساد
بیعله مرتفع اولور بیع اولندقده فسخی ممتنع اولدیغندن ❊ (ولو وجده) ای
الرکاز (غیره) ای غیر مستأمن (فیها) ای فی ارض مملوکة لهم حل له
(فلا یرد ولایخمس) لمامر بلافرق بین متاع وغیره ومافی النقایة من ان رکاز
متاع ارض لم تملك یخمس سهوا الا ان یحمل على متاعهم الموجود فی ارضنا ❊ اهل
حربك مملوکه‌سی اولان ارضنده مستأمنك غیری کرك ذات منعه اولان جماعت
وکرك واحد رکازی بولسه کندویه حلالدر رد اولنمز وخمس اخذ اولنمز
نتکم مستأمن اولمجق رد اولنمدیغی ماسبقده مرور ایتدی شوقدر وار که
غلبه صاحبی جماعتك اخذ وقبض ایتدکلری مال غنیمتدن خمس اخذ اولنور
ومزبور مال موجودك متاع اولمسیله متاعك غیری اولمسی بینلرنده فرق یوقدر

متاع هر بر کندوایله انتفاع اولنان ثوب وکلیم وبکه واوانی امثالی شیلردر
نتکم {ولمافتحوا متاعهم} آیت کریمه سنده متاعدن وعاء طعام اراده اولندی نقایه ده
ذکر اولنان تملیك اولنمیان ارضده بولنان متاع اولان رکازدن خمس اخذ اولنور
کلاملری سهودر مکر که بزم ارضمزده بولنان متاعلرینه حمل اولنه ❊ فرع
للواجد صرف الخمس لنفسه واصله وفرعه واجنبی بشرط فقرهم ❊ رکازی
بولان کسنه محتاج اولوب ودرت خمس نصابه بالغ اولمیوب وکندوبی غنی
قیلمزسه خمسی کندی نفسنه صرف ایدر وفقیر اولملری شرطیله اصول
وفروعنه واجنبیلره دخی صرف وار در

❊(باب العشر)❊

❊(یجب) العشر (فی عسل) ولو قل (ارض غیر الخراج) ولو غیر عشریة
کجبل ومفازة بخلاف الخراجیة لئلا یجتمع العشر والخراج ❊ عشرك زکاتده
ذکری مصرف زکاته صرف اولدیغندن مبنیدر تأخیر اولندیغی محضا عبادت
اولمیوب بلکه کندوده عبادت معناسی اولان مؤنت اولدیغندندر بنا برین
صبینك ومجنونك ارضلرنده عشر واجب اولدی عشرلرکنی تملیکدر وسببی
کندودن تحقیقا غلالك حصولیله نما صاحبی اولان ارضدر وابتداء شرطی
اسلامدر وسائر عبادتلر کبی وجوبنده عقلدر واداسنك شرطی زکات کبی
نیت مقارنه‌در وخارجك هلاکیله عشر ساقط اولور بعضنك هلاکیله مقدارنجه
ساقط اولور استهلاك هلاکك خلافندر اگر استهلاك ایدن مالکك غیری
اولورسه تضمین اولنادن عشر اخذ اولنور وصاحب ارض اولورسه
کندی ضامن اولور اراضیٔ خراجیه‌نك غیری ارضدن حاصل اولان بالده عشر
فرضدر جبل ومفازه کبی هرنقدر عشریه دخی اولمزسه‌ده خراجیه عشریه‌نك
خلافندر یعنی کندوده عشر وخراج جمع اولمسون ایچون کندوده عشر
یوقدر وفرضیتی {وآتوا حقه یوم حصاده} آیت کریمه سیله ثابتدر زیرا اهل
تفسیرك قوللری اوزره حقدن مراد عشردر دخی رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلمك {ماسقته السماء ففیه العشر وماسقی بغرب اودالیة ففیه نصف
العشر} قول شریفلریله دخی اجماعله ثابتدر غرب بیوك دالیه مطلق قوغه
معنالرینه‌در شارحك واوقل قولی مضافله مضاف الیه میانه سنده جمله معترضه‌در
زیرا بلاشرط نصاب قولی اندن مغنیدر شارحك راجع للکل قولیله دخی بوکا تنبیه
ایتمشدر ❊ حلبی ❊ عسل عینك وسینك فتحلریله باله دینور که فارسیده انکبین دیرلر بال

آریسنك لعابندن عبارتدر وعند البعض ماده سی بر خفیجه شبنم کبی رطوبتدرکه
حق سبحانه وتعالی هواده حادث ایدوب چیچك ویپراق مقوله سی اوزره نازل
اولور الهام ربانیله اری قسمی اغزلریله اول رطوبتی التقاط ایدوب قوانده
کتوروب وضع وجمع ایدراشته بال او رطوبت مجتمعه‌دن عبارتدر ومن که قدرت
حلواسی دخی عنبر خصوصنده عسل حکمنده‌در دلیل رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلمك {فی العسل العشر} قول شریفیدر ونحلك بالی تناولی کندولرده
عشر اولان چیچکلر ویمیشلردن اولمسی بدر ... بوجهی نحلك خلافندر
زیرا مزبور اوراقی تناول ایدرانده ایسه عشر یوقدر صاحب ارض کندوده
خدایی اولان عسله مالك اولور هرنقدر اول ارضی عسل ایچون اتخاذ ایتمش
ایسه ده حتی اخذ ایدن کسنه‌دن کندو ایچون استرداد وار در ❊ بحر ❊(و) کذا
یجب العشر (فی ثمرة جبل اومفازة ان حماه الامام) لانه مال مقصود لاان لم
یحمه لانه کالصید ❊ یعنی بویله طاغده وبازی ویابانده حاصل اولان میوه‌ده
عشر واجب اولور اگر مزبور عسلی ومیوه‌یی اهل حربدن وبغاتدن
وقطاع طریقدن امام حمایه ایدرسه هرکسدن حمایه لازمدکل زیرا جبالده
خدایی نابت میوه مباحدر مسلمینی اندن منع جائزدکل زیرا مزبور مال امامك
حفظیله مقصوددر یوق صید کبی امام حمایه ایتمزسه عشر لازم اولمز ❊ (و)
یجب فی (مسقی سماء) ای مطر (اوسیح) کنهر (بلاشرط نصاب) راجع
للکل (و) بلاشرط (بقاء) وحولان حول لان فیه معنی المؤنة ولذا کان للامام
اخذه جبرا ویؤخذ من الترکة ویجب مع الدین وفی ارض صغیر ومجنون ومکاتب
ومأذون ووقف ❊ دخی سماءله که یعنی مطر ایله تسمیة الشیء باسم المحلدر
ویاخود سیحله که خاصه‌یر یوزنده جریان ایدن نهر کبی صوایله صواریلان نباتاتدن اولان
حاصلاتده عشر نصاب شرطی اولمقسزین واجبدر اشبو بلاشرط مزبور
عسل وثمره ومسقینك کلیسنه راجعدر قید درویج بیع وزننده دخی
حاصلاتك بقاسی شرطسزبس خضروات ده واجبدر وحولان حول شرطسز حتی
بر ارض بر قاچ دفعه غلال ویرسه هر برلرنده عشر واجب اولور زیرا عشرده مؤنت
معناسی وارکه یعنی ارضك مؤنتی واجرتی معناسی واردیمك بس محضا
عبادت اولمدی حتی کندوده مؤنت معناسی اولدیغنه بنا امامه کوره
کندوبی جبرا اخذ واردر وجبر صورتنده صاحب ارضك بو یندن ساقط اولور
شوقدر وارکه کندویه ثواب اولمز عشری اختیاریله بالرضا ویردکده
مثابه اولور وصاحب ارضك وفاتنده ذمتنده قالدقده ترکه سندن اخذ اولنور
ودینیله برابر واجب اولور وصغیرك ومجنونك ومکاتبك ومأذونك ووقفك اراضیسنده

دخی عشر واجب اولور کندوده مؤنت اولدیغی ایچون عقل بلوغ
ملك شرط اولمدی ﴿ وتسميته زكاة مجاز (الا فی) ما لا يقصد به استغلال
الارض (نحوحطب وقصب) فارسی (وحشيش) وتبن وسعف وصمغ وقطران
وخطمی واشنان وشجر قطن وباذنجان وبزر بطيخ وقثاء وادوية كحلبة
وشونيز حتی لو اشغل ارضه بها يجب العشر ﴾ عشره زكات تسميه سی مجاز در
اكر زكات اولسه مزبورلردن اخذ اولنمز ایدی وجه شبه مصرفلرينك
اتحادیدر لكن كند و ايله استغلال ارض قصد اولنميان حطب وكندودن
بعض قلم اتخاذ اولنان قصب فارسی بوغم صاحبی ساق اوزره قائم هر بر نباتكه
قامشلر وحشيشكه اوت وصمان وخرما اغاجينك دالی واغاجدن ساقز مثللو
اقان نسنه وقطران وخطمی وچوغان ديدكلری نبات وبموق وباذنجان اغاجی
وقاون وقارپوز وخيار وبجور چكردكلری وبوی وچورك اوتی كبی ادويه
تخملرنده عشر يوقدر اماز راعت قصد اولنوب ارض مزبور نسنه لر ايله
مشغول اولورسه عشر واجب اولور امانفس باذنجان وبوقده عشر واردر
وماسبقده مزبور ايتديكه نفس بطيخده عشر وار در چكردكی مقصود بالذات
دكلدر حلبه جرعه وزنده بوی تخميدر وشينك ضميله شونيز حبة السودا در
طبا خواص عجيبه لری واردر ﴿ (و) يجب (نصفه فی مسقی غرب) ای دلو
كبير (ودالية) ای دولاب لكثرة المؤنة وفی كتب الشافعية اوسقاه بماء اشتراه
وقواعدنا لا تأباه ولو سقی سيحا وبالة اعتبر الغالب ولو استويا فنصفه وقيل
ثلثة ارباعه (بلا رفع مؤن) ای كلف (الزرع) وبلا اخراج البذر لتصريحهم
بالعشر فی كل الخارج ﴾ بيوك قوغه ودولاب ايله سقی اولنان ارضدن حاصل
اولان غلاده عشرك نصفی واجب اولور تكليفات كثرتنه مبنی وكتب شافعيه
صورت مشروحه نك اوزرينه اوسقاه بماء اشتراه قولنی زياده ايلدی يعنی صوی
اشترا ايدرسه ينه نصف عشر واجب اولور ديمك وبزلك قاعده لريمز دخی
بوكا آبی دكلدر ايرماق صويله والتله ايكيسيله بردن صو وارسه غالبی
اعتبار اولنور مساوی اولوب يعنی نصفی سيحله ونصفی التله سقی اولنورسه عشرك نصفی
وعند البعض اوچ ربعی واجب اولور نصف آخرده شك واقع اولديغندن
وحاصلاتدن عشری اخراج عمله ونفقه بقره وكری انهار وحفظ وحراست
مؤنت ومصارفلرينی وبذرلری رفع واخراجسزدر فقهانك عشری خارجك
كليسندن اخراج ايله تصريحلرينه بناءً ورسول الله صلی الله تعالی عليه
وسلم مؤنتك تفاوتينه بناءً واجبك تفاوتيله كه بعضندن عشر وبعضندن
نصف عشر ايله حكم بيوردی بناءً برين قبل التعشير مؤنتی رفعك معناسی اولمدی

﴿ (و) يجب (ضعفه فی ارض عشرية لتغلبی مطلقا وان) كان طفلا اوانثی
او (اسلم اوابتاعها من مسلم اوابتاعها منه مسلم اوذمی) لان التضعيف كالخراج
فلا يتبدل ﴾ تغلبينك عشريه اولان ارضنده عشرك ضعفيكه حاصلك خمسی
واجب اولور مطلقا كه مسفور كرك طفل وكرك انثی وياسلامه مشرف
اولسون ويامسلمدن اشترا ايتسون وياكندودن مسلم ويا ذمی اشترا ايتسون زيرا
تضعيفده خراج كبی متبدل اولمز لكن خراجك عدم تبدلی اتفاقيدر تضعيفك
مسلمك اشتراسی صورتيله مسفورك اسلامی صورتنده امام ابی يوسف ايچوندر
اختلاف مشار اليه نزدنده مزبورلرده تضعيف دائمی منعدم اولديغندن
عشريه اولور وتغلب تانك فتحی وغينك سكونی ولامك كسريله نصارای عربدن
روم قربنده برطائفه ايدی امير المؤمنين عمر بن الخطاب رضی الله تعالی عنهم
ديديلركه بزلر شوكت صاحبی برقومز بزلردن خراج اخذ اولنمه‌دن عار ايدرز
بزلرك ارضلريمزدن مسلميندن اخذ اولنانك ايكی مثلنی اخذ ايدك ديديلر وبونك اوزرينه
مصالحه اولدی ابو السعود ﴿ (واخذ الخراج من ذمی) غير تغلبی (اشتری)
ارضا (عشرية من مسلم) وقبضها منه للتنافی ﴾ دخی مسلمدن عشری اولان
ارضی اشترا ايدوب وكندودن قبض ايدن تغلبی اولميان ذميدن خراج اخذی
واجب اولور عشرده عبادت معناسی اولوب كفر ايسه اكا منافی اولديغندن
﴿ (و) اخذ (العشر من مسلم اخذها منه) من الذمی (بشفعة) لتحول الصفقة اليه
اوردت عليه لفساد البيع) او بخيار شرط اورؤية مطلقا اوعيب بقضاء
ولو بغيره بقيت خراجية لانه اقالة لا فسخ ﴾ دخی اراضی عشريه‌يی ذميدن
شفعه ايله اخذ ايدن مسلمدن عشر اخذی واجب اولور صفقه وعقد كندويه
تحول ايتديكندن كانه ابتدا مسلمدن اشترا اتمش اولور وياخود فساد بيعله
وياخيار شرطله ويارؤيتله مطلقا كه كرك قضا ايله وكرك رضا ايله ارض مسلك اوزرينه
رد اولنورسه وياخود خيار عيبله قضا ايله رد اولنورسه مسلمدن عشر
اخذی واجب اولور زيرا رد ايله وفسخله بيع اولمامش كبی اولدی خيار عيبده
قضاسز رد ايدرسه خراجيه اوله‌رق باقی قالور زيرا بلا قضاء رد اقاله در
فسخ دكلدر ﴿ (واخذ خراج من دار جعلت بستانا) او مزرعة (ان) كانت
(لذمی) مطلقا (اولمسلم) وقد (سقاها بمائه) لرضاه به ﴾ دخی ذمی ايچون
اولان دار بستان ويا مزرعه قيلنورسه مطلقا كه كرك ماء عشر ايله سقی ايتسون
وكرك ماء خراج ايله سقی ايدرسه ينه خراج اخذی واجب اولور ماء خراجله سقی
خراجه رضا اولديغندن يوقسه مسلمه لايق اولان عشردر ﴿ (و) اخذ
(عشر ان سقاها) المسلم (بمائه) او بهما لانه اليق به ﴾ دخی ارضی

مسلم ماء عشر ایله ویاخود ایکیسیله سقی ایدرسه عشر اخذی
واجب اولور ❊ زیرا عشرده عبادت معناسی اولدیغندن
مسلمك حالنه لایق وسزادر ❊ (ولاشیء فی) دار و (مقبرة) واو انمی (و) لا فی
(عین قیر) ای زفت (ونفط) دهن یعلو الماء (مطلقا) ای فی ارض عشر
اوخراج (و) لکن (فی حریمها الصالح للزراعة من ارض الخراج خراج)
لانها لتعلق الخراج بالتمکن من الزراعة واما العشر فیجب فی حریمها العشری
ان زرعه والالا لتعلقه بالخارج ❊ منزلده ومقبرده هرنقدر ذمینك دخی
اولورسه ده وزفت ونفط چشمه‌لرنده گرك اراضیٔ عشریه‌لرده وگرك خراجیه‌ده
اولسون برنسنه یوقدر نفط نونك فتحیله وکسریله افصحدر صویك یوزنده
منعقد اولان کی قلفاتلنوب ودوه یغلنان سیاه دهن مثللو شیدر لکن مزبوره
عینك اطراف وچوره‌سنده اراضیٔ خراجیه‌دن زراعته قابل وصالح قریر
آرشون محلده خراج اولور نفس عیندن اولمز خراج زراعته تمکنله تعلق
ایتدیکندن لکن بوخراج موظفده ظاهر اولور خراج مقاسمده عشر کبیدر
اما عشر عین مزبوره‌نك عشری اولان حریمنده زرع ایدرسه واجب اولور
یوقسه اولمز عشر خراجه تعلق ایتدیکندن مجرد مکنتله ایجاب ایتز
(تتمه) ارض عربکه حجاز وتهامه ویمن ومکه وطائف وبریه ارضلریدر
جمله‌سی عشریدر بونده بو بلجه اهالیسی طوعا اسلامه گلان ویاخود قهرا فتح
ایله فتح اولنوب بین الغانمین تقسیم اولنان ارض دخی عشریدر اما قهرا فتح
اولنوب وصاحبلری یدلرنده ترك اولنان ونصارای بنی تغلبك وذمینك بلده
سیله یوردن اخراج ایلدیکی مطلقا ارض ومسلمك اخراج ایدوب وماء خراجله
سقی ایلدیکی اشبو اراضیٔ مشروحه خراجیه‌در ماء خراج تحت الایادی
ضبطده داخل عجملرك حفر ایدوب اشدکلری صغیر ایرمقلر وکوز پکارلر
وبیت المالدن استخراج اولنان قنواتدر عشری اولان صولر یغمور وقیو وسیحون
وجیحون ودجله وفرات ونیل امثالی تحت الایادی داخل اولمیان انهار
عظیمه‌لردر ملتقی ده وشرحنده مسطوردر که باران واراضیٔ عشریه‌ده حفر اولنان
قیو وظهور ایدن چشمه وبراحدك ولایتی تحتنده اولمیان عظیم صولر عشریدر
اما اراضیٔ خراجیه‌ده حفر اولنان واندن ظهور ایدن صولر خراجیدر بعضیلر عمارته
محتاج اولان هر برایرمق خاولمیان عشریدر راجیدر دیدیلر وصحیح مسلمده ابوهریره
رضی الله تعالی عنهدن روایت اولنور که سعادتله رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم بیوردیلر که
سیحان وجیحان وفرات ونیل بونلرك هر برلری جنت ایرمقلرندندر اتقانی بو بلجه
ذکر ایلدی انتهی ❊ (ویؤخذ) العشر عند الامام (عند ظهور الثمرة) وبدو صلاحها
برهان وشرط فی النهر امن فسادها ❊ امام اعظم عندنده میوه‌نك صلاحی ظاهر

اولدقده عشر اخذ اولنور نهرده فساددن امنی دخی شرط ایتدی امام ابی یوسف
نزدنده وقت ادراکنده امام محمده کوره کمالن بولوب مثلا خرما ویااوزم سرکی
محلنه وضع آوانده اخذ اولنور ثمرهٔ خلاف اتلافله ضمانك وجوبنده ظاهر
اولور ❊ (ولایحل لصاحب ارض) خراجیة (اکل غلتها قبل اداء خراجها)
ولایأکل من طعام العشر حتی یؤدی العشر وان اکل ضمن عشره مجمع
الفتاوی وللامام حبس الخارج للخراج ومن منع الخراج سنین لایؤخذ لما مضی
عند ابی حنیفة خانیة ❊ ارض خراجیه صاحبنه خراجنی ادادن مقدم
غله‌سندن اکل حلال دکلدر لکن بوندن ظاهر اولان اشبو خراجدن مراد
خراج مقاسمه‌در زیرا بونده خراج عین خارجه تعلق ایدر عشر کبی اما خراج
موظف ذمته تعلق ایتدیکندن قبل الادا غله‌دن اکل حلالدر واقعاتده بزازیه‌دن
نقلا مذکوردر که عشری وخراجی ادادن مقدم غله‌دن اکل حلال دکلدر
لکن ادای عشره عازم اوله‌رق اولورسه جائزدر انتهی ❊ اشبو تقیید حسندر
حالا بعض فریك اخذلری عشرنی اداقصدیله اولورسه بوکا کوره جائزدر ویاخود
خراج موظفدن اولورسه بیله جائزدر عشری اولان طعامدن قبل اداء العشر
اکل جائز دکلدر اکل ایدرسه عشرنی ضامن اولور ملتقی شرحنده مرسومدر که
آزجه معروف اوله‌رق اکل ایدرسه اوزرینه برشی لازم اولمز فقیه بونکله
عمل ایدرز بیوردی انتهی امامکه صاحب ارضه کوره خراج موظفده خارج
غلال خراجی تحصیل ایچون حبس واردر اما خراج مقاسمده وعشرده جبرا تقسیم
ایدوب حقنی اخذ ایدر برکسنه برقاچ سنه ارضك خراجنی ادا ایتمسه امام
اعظمه کوره ماضی ایچون برشی اخذ اولنمز خانیة ❊ وفیها (من علیه عشر
اوخراج اذامات اخذ من ترکته وفی روایة) لا بل یسقط بالموت والاول ظاهر
الروایة ❊ دخی خانیه‌ده مرسومدر که برکسنه اوزرنده عشر ویابکلا قسمیه
خراج اوله‌رق وفات ایتسه ترکه‌سندن اخذ اولنور امام اعظمدن برروایتده
اخذ اولنمز بلکه موتله ساقط اولور اولکی ظاهر روایتدر ❊ فرع تمکن
ولم یزرع وجب الخراج دون العشر ویسقطان بهلاك الخارج والخراج علی الغاصب
ان زرعها وکان جاحدا ولابینة لربها ❊ صاحب ارض زراعته متمکن ومقتدر ایکن
زرع ایتمسه خراج موظف واجب اولور مقاسمه اولمز عشر کبی زیرا بونلر حاصلاته
تعلق ایتدیکندن مجرد زراعته قدرتله برشی لازم اولمز حتی قصدی تعطیل
ایلسه بیله برشی لازم اولمز واشبو خراج مقاسمه وعشر خارجك هلاکیله
ساقط اولورلر عین خارجه تعلق ایتدکلرندن اما خراج موظف حاصلات
حصاد دنصکره هلاك اولورسه ساقط اولمز یوق قبل الحصاد اولورسه

حرق غرق واكل جراد وحرور برد امثالى دفعى ممكن اولميان آفت سماويه
اولورسه ساقط اولور اما حفظى ممكن اولان مثلا دابه اكل ايتسه ساقط اولمز
وصورت مشروحه لرده سقوطى غلالك كليسى هلاك اولورسه اما بعضى
باقى اولورسه مثلا ايكى قفيز ويا ايكى درهم مقدارى بر قفيز ويا بر درهم
واجب اولور حاصل كلام هر نقدر اقل اولورسه نصفى لازم اولور وخراجك
سقوطى سنه دن زراعت ممكن اولور آزجه بر وقت باقى قالمديسه كندو ايچون
خراج مؤظف اولان ارضى بر كمسه غصب وزراعت ايدوب وغصبنى انكار
وصاحب ارضك بينه سى اولمزسه مزبور ارضك خراجى غاصبك اوزرينه
لازمدر اما اصلا زرع ايتيوب ويا غصبنى مقر ويا غصبه شاهد اولسه خراج
صاحب ارضدن لازم اولور ✤ والخراج فى البيع الوفاء على البائع ان بقى فى يده
ولو باع الزرع ان قبل ادراكه فالعشر على المشترى ولو بعده فعلى البائع ✤ بيع
بالوفاكه ثمنى كتوردكده مبيعى بايعه رد شرطيله اولان بيعدر خراج بايعك اوزرينه در
اكر مبيع يدنده باقى ايسه يوق مشترى قبض ايتمش ايسه غاصب منزله سنده در
بيع بالوفانك رهن ويا بيع اولمسينك تفصيلى بوعده كلور ان شاء الله تعالى اراضئ
عشريه ده اولان زرعى بر كمسه ادراكندن مقدم بيع ايدرسه عشر مشترينك
اوزرينه در صكره اولورسه بايعك اوزرينه در ✤ والعشر على المؤجر كخراج
موظف وقالا على المستأجر كمستعير مسلم وفى الحاوى وبقولهما نأخذ ✤ خراج
موظف اتفاقا موجر ومعير اوزرلرينه اولديغى كبى عشر وخراج مقاسمه دخى
موجر اوزرينه در امامين مستعير مسلم اوزرينه اولديغى كبى بونده دخى مستأجر
اوزرينه دييوردلر اما كافره اعاره ايلسه عشر امام اعظمه كوره موجره
امامينه كوره كافره لازمدر لكن امام محمد نزدنده بر امام ابى يوسف عندنده ايكى
عشر اخذ اولنور ✤ حلبى انتهى ✤ حاوى القدسى نام كتابده امامين قوليله عمل ايده رز
بيوردیلر ✤ ✤ وفى المزارعة ان كان البذر من رب الارض فعليه ولو من العامل
فعليهما بالحصة ✤ مزارعه ده عشر اكر بذر صاحب ارضك اولورسه كندويه
لازم اولور واكر عاملدن اولورسه حصه لرنجه ايكيسنه لازم اولور معلوم
اولسونكه حقيقة مزارعه ارض وبذر وبقر وعمل بونلرك بعضيسى بر شخصدن
وبعض آخرى آخر كسه دن اولمقدر امام اعظم رحمه الله كوره بهمه صورت
باطلدر امامين نزدنده انجق اوچ صورتده صحيحه در اولكى ارض وبذر بر طرفدن
عمل وبقر بر طرفدن ايكنجى ارض برينك ماعداسى آخرك اوچنجى عمل برينك
باقيسى برينك اولمق صورتلريدر اشبو صور ثلثه نك ماعداسى امامين عندنده
دخى باطلدر بحرك وقهستانينك عباره لرندن فهم اولنان امامينه كوره مزارعه ده
عشر شريكينك حصه لرينه ناظردر امام اعظم قتنده صاحب ارضك اوزرينه در

(لكن)

لكن كندونك حصه سنده عيننده ن واجب اولور مزارعك حصه سنده ذمتنده
دين اولور انتهى شارح مرحومك ذكر ايتديكى تفصيل امام اعظمك قولنده ده
موافق دكل امامينكده زيرا امام اعظم عندنده عشر صاحب ارض اوزره
امامين نزدنده حصه لرنجه ايكيسنك اوزرلرينه لازمدر ✤ حلبى انتهى ✤
✤ ومن له حظ فى بيت المال وظفر بما هو وجه له اخذه ديانة ✤ شول
بركسه كه كندو ايچون بيت المالده نصيب اولور وكندويه اعطا ايچون
حاضرلنان ماله ظفر بوله انى كندويه كوره ديانت اخذ واردر مثلا
مقاتله نك بيت الخراجه فرصت بولمسى كبى حلبى اه ✤ وللمودع صرف
وديعة مات ربها ولا وارث لنفسه اوغيره من المصارف ✤ عندنده وديعه وضع
اولنان كمسه ايچون صاحبى وفات ايدن وديعه بى وارثى اولمزسه فقير ايسه
كندو نفسنه وسائر مصارفنه صرف واردر ✤ دفع النائبة والظلم عن نفسه
اولى الا اذا تحمل حصته باقيهم وتصح الكفالة بها ويؤجر من قام بتوزيعها
بالعدل وان كان الاخذ باطلا وهذا يعرف ولا يعرف كفا لمادة الظلم ✤ انسان
كندو نفسندن بغير حق اخذ اولنان سالیانه وتكليفات ظلميه لرى دفع ايتمك
اوليدر لكن صاحب نهر ديديكى بزم اصحابلريمزدن افضل اولان اهالئ
محله ايله اعطاء نوائبده مساوى اولمقدر قاضى ديديكه اشبو مساواتك
افضليتى مرقوملرك وقتلرينه كوره در زيرا انلرك زماننده مصالح
مسلمينه وجهاده صرف اولنور ايمش اما فى زماننا اخذ اولنان محلنه صرف
اولنميور بنا برين ظلما اخذ اولنان نوائبدن كندو نفسنى تخليص
ممكن اولدقدنصكره رخصت وارد رقاضينك اشبو كلامى كندويه اصابت ايدن
حصه سنى سائر كسه لر متحمل اولما مسنه حمل اولنسه قولين بيننى توفيق حاصل
اولور لكن كندونك حصه سنى سائر جوارنده بولنان دين قرنداشلرى متحمل
اولورسه انلره اعانة كندو دخى متحمل اولسه لا يقدر اشبو مزبوره نائبه
حقنده كفالت صحيحدر كرك بحق اولسون عامه نك مشترك اولدقلرى نهرك
كريى ومحله نك وچارشونك حراستى وبيت المالده برشى موجود اولميجق
تجهيز جيوش وتخليص اسارى ايچون امامك توزيعى كبى وكرك بغير حق
اولسون فى زماننا وقوع بولان سالیانه لر ومظلوباتلر كبى ونوائب سلطانيه يى
عدل اوزره توزيعده اجر وثوابده اولور لكن عدالتده پك كوچدر هر نقدر اخذى
باطل ايسه لكن مادهٔ ظلمى قطع وامتناع ايچون اشبو مسئله يى تعلم ايدوب
عارف اولملى غيره تعريف وتعليم ايتملى كه ظلمه معين ومقوى اولميه ✤ يجوز
ترك الخراج للمالك لا العشر وسيجئ تمامه فى بيان بيوت المال ومصارفها فى الجهاد

ونظمها ابن الشحنة فقال ﴿ خراجی صاحب ارضه ترك ایدوب اخذ ایتمك جائز اولور عشری ترك جائز دكل فرضا ترك ایتسه اجماعا جائز دكلدر كندو باشنه صاحب ارض خراج ایدوب فقرایه صرف ایدر اشبو بحثك تمامی وتفصیلی بیوت المال ومصرفلری بیاننده جهاد ده قریبا كلور مضمون مشروحی ابن شحنه نظم ایله بیان ایلدی وبیوردیكه ﴿ بیوت المال اربعة لكل ❊ مصارف بينتها العالمون ❊ فاولها الغنائم والكنوز ❊ ركاز بعدها المتصدقون ❊ وثالثها خراج مع عشور ❊ وجالية يليها العاملون ﴾ بیت المال درت قسمدر علمانك بیانلرینه كوره هر برلرینك مصرفلری واردر نوع اولكه مال غنایم وكنوز جاهلیه وركازدر اشبو اوچدن صكره قسم ثانی زكاة مفروضه یی تصدق ایدنلرك صدقه لریدر بیوت اربعه نك اوچنجیسی خراجله عشرلر وجزیه در جالیه جزیه به واهل ذمت طائفه سنده اطلاق اولنور حضرت عمر رضی الله تعالی عنه انلری جزیرة العربدن طرد واخراج ایلدیلر بعده مطلقا ذمیانده استعمال اولندی ﴿ ورابعها الضوائع مثل مالا ❊ يكون له اناس وارثون ﴾ ضوائع ضائعه نك جمعیدر صاحبی ظاهری معلوم اولمیان لقطه كبی یعنی دردنجیسی كندو ایچون وارث معلوم اولمیان تركه مثللو مال ضایعدر ﴿ فمصرف الاولين اتى بنص ❊ وثالثها حواه مقاتلون ﴾ ایكی اولكی كه بری مال كنوز ایله ركاز وبری زكاة مفروضه بونلرك صرف اوله جق محللر نص قرآنیله مبیندر اولكینك حقنده وارد اولان نص غنیمت حقنده وارد اولان ﴿ واعلموا انما غنمتم من شیٔ ﴾ الآية نظم مجیدیدر زیرا بونلر دخی غنیمت مصرفنده صرف اولنورلر ایكنجی حقنده وارده اولان آیة كریمه ﴿ انما الصدقات للفقراء ﴾ نص جلیلیدر اوچنجیسی غزاة جمع واحراز ایدر یعنی خراج عشر جالیه نك مصرفی فی سبیل الله جهاد ایدن فرقهٔ مسلمیندر بوندن مقاتله یه صرفك اقتضاسی تو هم اولنور لكن اویله دكل یعنی علما وقضات وعمال مثللو مصالح مسلمینه دخی صرف اولنور ❊ حلبی عن الشرنبلالية ﴿ ورابعها فمصرفه جهات ❊ تساوی النفع فيها المسلمون ﴾ دخی تساوی ماضی صیغه سیله النفع تمییز یت اوزره منصوبدر طبت النفس كبی یعنی لقطه كبی صاحبی معلوم اولمیان مال ضایع مصرف مسلمینك كندوده من جهة النفع مساوی اولدقلری مثلا مریض وزمن ولقیط وعمارت قنطره وكوپری ومساجد امثالی مواضعدر ❊ حلبی اه

﴿ باب المصرف ﴾

اشبو باب شرعا صدقه یی كندویه صرف صحیح اولان مسلم بیاننده دربس مصرف اسم مكان اولور ﴿ ای مصرف الزكاة والعشر واما خمس المعدن فمصرفه كالغنائم ﴾ المصرفده ال مضاف اليهدن عوض اولدیغنه شارح تفسیریله اشارت ایدركه بو باب زكاتك وعشرك صرف محلی بیانیدر دیمك قهستانی صدقهٔ فطری وكفارتی ونذری دخی زیاده ایلدی اما معدنك خمسی غنایم كبیدر غنایم جهاد ده ذكر اولنور ﴿ (هو فقير وهو من له ادنى شیٔ) ای دون نصاب اوقدر نصاب غیرنام مستغرق فی الحاجة ﴾ هو مبتدادر فقیر وماعطف عليه لرایله خبردر عطف قبل الربط اولهرق تقدیمی انما الصدقات للفقراء آیت كریمه سنه اقتداءدر وفقرا عاملك ومكاتبك وابن سبیلك ماعداسی جمیع مصرف اصنافنده شرط اولدیغندندر فقیر شول بركسه دركه كندو ایچون نصابدن دون ویا حاجت اصلیه سنی مستغرق نصاب غیرنامی قدر ادنی شیٔ اوله بس بومقوله كسه یه زكات دفعی جائزدر هرنقدر كار وكسبه مقتدر صحیح وتوانا اولورسه ده لكن بدایعده ضیق معاشی اولمیان كسه یه اولی اولان عدم اخذدر دیو مذكوردر وحاجت اصلیه سندن اولمیان غیرنامی نصابه بالغ اولورسه زكات اخذی حرام اولور وكندویه صدقهٔ فطر واجب اولور ﴿ (ومسكين من لاشیٔ له) على المذهب لقوله تعالى اومسكينا ذامتربة وآية السفينة للترحم ﴾ ومذهب مختار اوزره دخی مصرف اصلا برشیٔ اولمیان مسكیندر بعضیلر اشبو مسكینك تعریفیله فقیری وفقیرك تعریفیله مسكینی تعریف ایتدیلر ❊ بحر اه ❊ ومسكینك اشبو تعریفیله معرف اولدیغی الله جلیلك ﴿ اومسكينا ذامتربة ﴾ قول شریفنده مبیندر ذامتربه ابو السعودك بیاننه كوره جوعندن بطنی ترابه ملاصق اولمش دیمكدر واما السفينة فكانت لمساكين آیت كریمه سنده صاحب سفینه یه مسكین اطلاقی ترحم ایچوندر بوقسه امام شافعینك دیدیكی كبی فقیر مسكیندن حالا دون اولدیغندن دكلدر نتكم بعضا بربلایه مبتلا اولان كسه یه مسكین دینلدیكی كبی ویاخود ملكك تحت قهرنده مقهور ویا اجیر اولدقلرینه مبنیدر ❊ زیلعی انتهی ﴿ (وعامل) يعم الساعی والعاشر (فيعطى) ولوغنيا لاهاشميا لانه فرغ نفسه لهذا العمل فيحتاج الى الكفاية والغنى لايمنع من تناولها عند الحاجة كابن السبيل بحر عن البدائع ﴾ عامل عملدن مشتقدر عن قصد انسانك اشلدیكی ایشه دینور بوكا كوره فعلدن خاص اولور بنا برین حیوانده استعمال اولنمز بعضیلر ترادفلرینه قائل اولدیلر دخی عاملكه قبیله لرده سائمه لرك زكاتنی جمع ایدن ساعی وسبیللرده تجاردن عشر اخذی ایچون امامك نصب ایتدیكی عاشركه

كومرکجی اغا مصرفـدندر مزبوره واعوانـنه نهابلری و ایابلری مـدتده مادام مال بدلرنده اولدقجه بلا اسراف کفایت مقداری اعطا اولنـور هرنقدر غنی اولورسـه ده زیرا اجرته مشابه اولدیغندن غنی یه حلال اولدی وصدقه یه مشـابه اولدیغندن هاشمی یه حلال اولمدی غنی یه اخذك حلال اولدیغی اشـبو عمل ایچون حصر اوقات ایدوب نفسـنی تفریغ ایتدیکنـدن کفایت مقـداری مصارفه محتاج اولور ابن السـبیل مثلو لدی الحاجة زکاتی اخذه عامله غنا مانع اولمز بحرده بدایعدن نقلا بوبلجه مسـطوردر ﴿ وبهذا التعلیـل یقوی ما نسب للواقعات من ان طالب العلم یجوز له اخذ الزکاة ولو غنیا اذا فرغ نفسـه لافادة العلم واستفادته لعجزه عن الکسب والحاجة داعیة الی ما لابد منه کذا ذکره المصنف ﴾ اشـبو تعلیل مشروحـله واقعاته نسبت اولنـان طالب علمه کوره هرنقـدر غنی اولورسـه ده زکات اخذی جائزدر اکر نفسنی کار وکسـبدن فارغ قیلوب افاده واستفاده ایچون حصر اوقات ایدرسه کسـبدن عاجز اولوب وبالضروره ایجـاب ایدن لوازماته حاجت مس ایتدیکنـدن مضمونی قوت بولور زیرا انسـان بعض مصارف ضروریه یه محتاجدر پس کسب ایتمـیوب زکاتی دخی قبـول ایتمـسه عندنده بولنـان مالی انفاقله فقـیر و محتـاج اوله رق قالوب افاده واسـتفاده دن منقطع اولوب دینـه ضعف طاری اولمق لازم کلور زیرا اشـبو حالة مشروحه یه براحد تحمل ایده مز ولکن اشـبو مسئله فقهانك غنی حقنده مطلقا زکات اخذی حرامدر دیو تصریحلرینـه مخالف اولدیغنـدن بوکا براحد اعتماد ایتمـدی زیرا مولای متعال رزاقدر کندویه توکل تام واعتماد واجبدر ﴿ (بقدر عمله) مایکفیـه واعوانه بالوسـط لکن لایزاد علی نصف مایقبضه ﴾ یعنی مزبور عامله عملنه کوره کندویه واعوانه بلا اسراف وتقتیر وسـط اوله رق کفایت مقدارنی امام اعطـا ایدر لکن قبض وتحصیل ایتـدیکی مبلغك نصفنی تجـاوز ایتمز یعنی نصفندن زیاده اعطا اولنمز ﴿ (ومکاتب) لغیر هاشمی ولو عجز حل لمولاه ولو غنیا کفقیر استغنی وابن سـبیل وصل لماله وسکت عن المؤلفة قلوبهم لسقوطهم اما بزوال العلة اونسخ بقوله علیه الصـلاة والسـلام لمعاذ فی آخر الامر خذها من اغنیائهم وردها فی فقرائهم ﴾ دخی مصرف هاشمینك غیرینـك کتابته کسدیکی عبددر اکثر علمـایه کوره بو الله جل ذاته نك و فی الرقاب قولنـك معناسـیدر عبد مزبور کتابتدن عاجز اولسـه مال مولاسـنه حلال اولور هرنقدر غنی اولورسـه ده مالنه واصل اولان ابن سـبیل وغنی اولان فقیر کبی مصنف مرحومك مصارفدن مؤلفهٔ قلوبدن سـکوت ایتدیکی یاعلتك زوالیله که اعتزاز دیندر مزبورلر سـاقط اولدقلرندن ویاخود رسـول الله صلی الله تعـالی علیـه وسلمك معاذ رضی الله

تعالی عنهه آخر امرنده مؤلفهٔ قلوبك اغنیالرندن صدقه یی اخذ ایت وفقرالرینه رد ایت قول شریفلریله نسخ اولدیغنـه بنـاءدر ❊ دخی الله عظیم الشـانك { وقل الحق من ربکم فمن شاء فلیؤمن ومن شـاء فلیکفر } نظم مجیـدی نسخنه دلیلدر وقت سعادتده مؤلفهٔ قلوب اوچ صنف ایدی برینـه اسلامه کلملری ایچون اولوردی وبرینـه شرلرینی دفع ایچـون ایدی وبرینـه اسـلاملرنده ضعف اولدیغندن تقویه وازدیاد اولسـون دیو نبی ذیشـان صلی الله تعـالی علیه وسلم مزبورلره تألیف ایـدررلر ایدی ویك وافر احسـان ایـدررلر ایدی حتی ابو سفیـانه وصفوانه واقرعه وعیینه یه وعباس بن مرداسـه یوزر دوه احسـان بیوردیلر مزبور صفوان بن امیه دیدیکه رسـول الله صلی الله تعالی علیـه وسلم بکا اول درجه احسـان واعطا بیوردیلرکه کندولری بکا ابغض النـاس ایکن احب النـاس اولدیلر وایام صدیقـده عیینه ایله اقرع بن حابس برارض طلبیله مشـار الیهه کلدیلر اولدخی ارض مزبوره یی انلره اعطا وسند کتب بیوردیلر اول سند ایله فاروق اعظم رضی الله عنه حضورلرینه کلدکلرنده مزبور سندی تمزیق وپاره پاره ایدوب الله جلیـل اسـلامی عزیز وغالب بیوروب وسزلردن مسـتغنی قیلدی اکر اسـلام وایمـان اوزره ثابت قدم اولورسـه کزنه کوزل یوقسـه سـیف صارم حاضر ومهیادر بیـوردیلرمرقومان ابو بکر رضی الله تعالی عنه طرفلرینـه رجوع ایدوب دیدیلرکه خلیـفه جنابکزمی یوقسه حضرت عمرمیـدر جواب بیـوردیلرکه دیلرسه اودر یعنی حضرت عمر رضی الله تعـالی عنهك فعلنی انکار ایتمدیلر پس اجماع منعقد اولدی ❊ زیلعی انتهی ﴿ (ومدیون لایملك نصابا فاضلا عن دینـه) وفی الظهیریة الدفع للمدیون اولی منه للفقیر ﴾ دخی مصرف دینـندن زیاده نصـابه مالك اولمیـان مدیوندر آیت کریمـه ده غارمـدن مراد مـدیوندر ویدنده نصـاب اولمیـوب غیرك اوزرنده دینی اولوب اخذینـه مقتدر اولمیـان داینه دخی اطـلاق اولنـور بوکا کوره مصرف اولدیغی فقـیر اولدیغنـدن بوقسـه غارم اولدیغنـدن دکلدر ظهـیریه ده مذکـوردرکه مدیونه زکاتی دفع فقـیره دفعـدن اولیـدر دیننه واهلنك ونفسنك نفقه لرینـه دفعه احتیاجنه بنـاءً ﴿ (وفی سـبیل الله وهو منقطع الغزاة) وقیل الحاج وقیل طلبة العلم وفسره فی البدائع بجمیع القرب وثمرة الخـلاف فی نحـو الاوقاف ﴾ غزاة غازینـك جمعیـدر دخی مصرف مثلا نفقه لرینك ویادابه لرینك هلاکی سببیله فقرلرندن ناشی عسکر اسلامه لحوقدن عاجز اولان فی سبیل الله غزات منقطعیندر بعضیلر حاج منقطعدر و بعضیلر طلبهٔ علمدر و بعضیلر حملهٔ قرآن اولان فقرا حافظلردر دیدیلر بدایعده اشبو فی سبیل الله مصرفینی

جميع قربله تفسير ايلدى يعنى هر برالله ذوالجلاله عبادت واطاعتده و وجوه
برده سعى ايدن كمسه ديمك ثمرهٔ خلاف اوقاف مثللو يرلرده ظاهر اولور مثلا
شرط واقف وياوصيت فى سبيل الله صرف اولنمق اولسه محل مشروحلره
صرف اولنور سائرفقرايه صرف اولنمز اما زكات فقيراولدقدنصكره جمله سنه صرف
اولنور ﴿(وابن السبيل وهو) كل (من له مال لامعه) ومنه مالو كان ماله
مؤجلا اوعلى غائب اومعسر اوجاحد ولوله بينة فى الاصح ﴾ ابن سبيلدن
مراد مسافردر اضافت لادنى ملابسه در هر برمسافره ابن سبيل تسميه قيلنور
كانه سبيله ملازمتندن ابنى منزله سنه تنزيل اولندى يعنى مصرف دخى هر بر
شول كمسه دركه كندو ايچون مال اوله لكن عندنده موجود اولميه كرك
وطننك غيريده اولسون وكرك وطننده اولسونده كندو ايچون اخذينه قادر
اولمديغى ديون اولسون ابن سبيل نوعندندر كندو ايچون دين مؤجل اولان
وياغائب ويامعسر وياجاحداوزرلرنده دينى اولان كمسه قول اصحده هرنقدر
بينه سى اولورسه ده زيراهر قاضى عدل اتمز وهر بينه مقبوله اولمز وقاضى
حضورنده دزى اوزرينه جلوسنده ذل وحقارت واردر هركس انى ارتكاب
اتمز اشبوصورت مشروحه لرده احتياج اولنجق زكات اخذى واردر
﴿(يصرف)المزكى (الى كلهم او) الى(بعضهم) ولوواحدا من اى صنف
كان لان ال الجنسية تبطل الجمعية وشرط الشافعى ثلاثة من كل صنف
ويشترط ان يكون الصرف (تمليكا) لااباحة كمامر ﴾ زكات اعطا ايدن كمسه
اشبومصارف مشروحه نك كليسنه ويا خودبعضيسنه قنغى صنفدن اولورسه ده
برينه دخى اولسه اولور تمليكا صرف ايدر اباحه طريقيله مثلا زكات نيتيله
اطعام ايتسه كفايت اتمز نتكم كتاب الزكاتك اولنده مرور ايتدى زيرا جنس
ايچون اولان الف واللامكه يعنى مدخولندن مفهوم وحقيقت مراد اولنان ال جمعيتى
ابطال ومضمحل قيلدى اشبوتعليل اصناف سبعه دن هر برصنفدن برفرده اقتصاره
جوازك تعليليدر امام شافعى بهر صنفدن اوچ نفره صرفى شرط ايتدى
وصرفك تمليكا اولمسى دخى شرطدر ﴿(لا) يصرف(الى بناء) نحو (مسجدو)
لاالى (كفن ميت وقضاء دينه) امادين الحى الفقير فيجوز لو بامره ولواذن فمات
فاطلاق الكتاب يفيد عدم الجواز وهوا لاوجه نهر ﴾ مسجد وكبرى بناسى
وطرق اصلاحى وانهار كريى وحج وجهاد امثالى كندولرده تمليك اولميان
هر برمحله صرف اولنمز دخى ميتك كفننه وقضاء دينه دخى اولنمز اشبو
مزبورلرده ركن اولان تمليك بولنمديغنه بناً اما فقير اولان حيك دينى قضا
امريله اولورسه جائز اولور زيرا داين قابض قبض صدقديه وكيل كبى اولور

بعده نفسيچون قابض اولور امامديون دينينى قضا ايله بركمسديه اذن ويروب
وعقيبنده وفات ايتسه كتابكه قدوريك وياخود كنزك اطلاقلرى عدم جوازى
افاده ايدر وجه مختارده بودرنهرده بوبلجه مسطوردر زيرا حين امرده تمليك
اولميوب بلكه مأمورك اداسى ونائبك قبضى وقتنده اولديغندن موتله مديون
تملكه اهل اولمدى محيط وخانيه ومفيدك ظاهرلرى جوازيدر ﴿(و) لاالى (ثمن ما)
اى قن (يعتق) لعدم التمليك وهوالركن وقدمنا ان الحيلة ان يتصدق على الفقير
ثم يأمره بفعل هذه الاشياء وهل له ان يخالف امره لم اره والظاهر نعم ﴾
دخى صدقه عتق اولنجق قنك ثمنندن اوتورى و يرلمز اعتاق اسقاط اولوب
تمليك اولمديغندن تمليك ايسه بونده ركندر شارح مرحوم دير كه ماسبقده
ذكر ايتدككه اشبو مواضع مشروحه يه زكاتى دفعك جوازينك حيله سى
اولا برفقيره تصدق بعده اشياء مذكوره يى فعلاه امردر اماوهله اولاده امر
ايتسه وكالت اولور زكات اولمز مزبور فقير امرينه مخالفت ايدرمى شارح
ديركه بن برمحلنى كورمدم لكن ظاهر اولان ايتمكدر زيرا مقتضاى صحة تمليك بودر
﴿(و)لاالى (من بينهما ولاد) ولومملوكاالفقير (او) بينهما (زوجية) ولومبانة
وقالاتدفع هى لزوجها ﴾ ولاد كسر ايله ولديلدفعلينك مصدريدر يعنى دخى
بينلرنده ولادت اولان كمسه لركه اصول وفرعلرينه زكاتى صرف وادا جائز
دكلدر زيرا زكات ادا ايدن عبده واجب اولان اعطا ايتديكى زكاتى ملكندن
رقبة ومنفعة اخراجدر بو ايسه اصول وفروعده يوقدر زيرا هرنقدر مزبورلره
اداده رقبة اخراج وارسه منفعة يوقدر واشبو حكم زكاته خاص دكلدر
بلكه واجب اولان هر بركفارت ونذر وصدقهٔ فطر كبى صدقه لر دخى بونده
بويلجه در مزبورلره ادا اولنمز بونلرك ماعداسى اخوه واخوات اعمام وعمات اخوال
وخالات مثللو فقرا اقاربه دفعى جائز بلكه اولى در صدقه وصلهٔ رحم
اولديغندن بعد الاقارب موالى بعده جيراندر ومزبور بينلرنده
ولاد اولان كمسه هرنقدر فقيرك مملوكى اولورسه ده غنينك اولورسه اداتك
عدم جوازى بالطريق الاوليدر دخى ميانه لرنده زوجيت اولان كمسه لره صرف
جائز دكلدر زوجكى اتفاقى زوجه نككى امام اعظم رحمه الله عندنده در
هرنقدر بائن طلاقك عده تنده اولورسه ده امامين قتنده زوجه زوجنه ويرر
﴿(و) لاالى (مملوك المزكى) ولومكاتبا (و) مدبرا(و)لاالى(عبد اعتق المزكى
بعضه)سواء كان كله له اوبينه وبين ابنه فاعتق الاب حظه معسرا لايدفع له لانه
مكاتبه اومكاتب ابنه ﴾ دخى مزكينك مملوكنه هرنقدرمكاتب وياخودمدبر
اولورسه ده صرف اولنمز دخى بعضنى عتق ايتديكى عبده صرف اولنمز كرك

کلیسی کندونك اولسون وکرك کند و ایله اوغلو نك بینلرنده مشترك اولسونده اب
معسر اوله رق نصیبنی عتق ایتسون مزبور عبده زکاتنی ویره مز یا کندونك
ویااوغلونك مکاتبی اولدیغندن ابن استسعایی اختیار ایتدیکنده کوره
﴿ واماالمشترك بینه و بین اجنبی فحکمه علی مامر لانه امامکاتب نفسه اوغیره وقالا یجوز
مطلقا لانه حر کله اوحر مدیون فافهم ﴾ امامعتقله اجنبی بیننده مشترك اولورسه
آنك حکمی ماسبقدن معلوم اولدی زیرا یانفس معتقك مکاتبی اولور موسر اولوب
شریکنك حصه سنی ضامن اولدیغنه کوره ویاخود غیرك مکاتبی اولور شریك
سعی ایتدیردیکنده کوره امامین مطلقا که معتق کرك موسر وکرك معسر اولسون
جائزدر دیدیلر کلیسی حر ویاحر مدیون اولدیغندن واشبو اختلاف امام اعظم
رحمه الله عندنده اعتاق زوال ملك اولدیغندن تجزی قبول ایدوب امامینه کوره
زوال رق اولدیغندن تجزی قبول ایتمدیکنده مبنیدر ﴿ (و) لاالی (غنی) یملك
قدر نصاب فارغ عن حاجته الاصلیة من ای مال کان کمن له نصاب سائمة
لاتساوی مأتی درهم کما جزم به فی البحر والنهر واقره المصنف قائلا وبه یظهر
ضعف مافی الوهبانیة وشرحها من انه تحل له الزکاة وتلزمه الزکاة انتهی ﴾
قنغی نوع مالدن اولورسه اولسون حاجت اصلیه سندن فارغ ماعداسی
نصاب قدرینه مالك غنی یه دخی زکات صرف اولنمز مثلا کندو ایچون
ایکیوز درهمه مساوی اولمیان سائمه نصابی اولان کسه کبی نکم بحرده
ونهرده مضمون مشروحله جزم ایلدی ومصنف بونکله وهبانیه ده وشرحنده
اولان سائمهٔ مزبوره یه مالك اولان کسه یه زکات اخذی حلال اولور وکندو یه
زکاتنی ادا لازم اولور مفهومنك ضعفی ظاهر اولور دیه رك مجزوم مرقومی
اقرار ایلدی مصنفك کلامی بونده نهایت بولدی برقوم زکاتلرینی برفقیر ایچون
زکات جمع ایدن کسه یه ادا ایتسه بس آخذك عندنده ایکیوز درهم مقداری
زکات جمع اولسه اگر اول کسه نك جمعی مزبور فقیرك اذنیله اولورسه
ایکیوز درهمه بالغ اولمزدن مقدم اخذ ایتدیکی جائز اولور صکره اخذ ایتدیکی
جائز اولمز فقیرك وکیلی اولدیغندن عندنده مجتمع اولان ماله فقیر مالك اولور نصابه
بالغ اولمغله حکما غنی اولور اگر جمع فقیرك امرینسز اولورسه مطلقا که نصابه
بالغ اولسون ویااولمسون دفع جائز اولور غنی ایچون سلطانك بیت المالدن
اولان جائزه سنی اخذ یوقدر مال موروثندن ویرسه جائزدر امافقیره کوره
سلطانك بیت المالدن عطیه سنی اخذ واردر اگر ناسدن اخذی وجه شرعی
اوزره ایسه * نهر عن السراجیة * نصاب اوچ نوعدر بریسی حوایج اصلیه سندن
فاضل ودیندن سالم نصاب نامی در بو زکات وکفارت کبی شیلری موجبدر

بریده ماذکردن فارغ نصاب غیر نامیدر بوکا اضحیه نك وصدقهٔ فطرك ونفقهٔ
اقاربك وجوبی تعلق ایدر وزکات اخذی حرام اولور و بری کندو یه حرمت
سؤال تعلق ایدندر بوقوت یومیه یه مالك اولاندر لکن بوکا نصاب اطلاقی مجاز
شرعیدر ﴿ لکن اعتمد فی الشرنبلالیة مافی الوهبانیة وحرر وجزم بان مافی البحر
وهم ﴾ لکن شرنبلالیه ده مار الذکر وهبانیه ده اولان قوله اعتماد ایلدی وانی
تحریر ایلدی وجزم ایتدیکه صاحب بحر کلامنده غلط ایتدی وهم کلمه سی ماضی
صیغه سیله در ﴿ (و) لاالی (مملوکه) ای الغنی ولومدبرا اوزمنا لیس فی عیال
مولاه اوکان مولاه غائبا علی المذهب لان المانع وقوع الملك لمولاه (غیر المکاتب
والمأذون المدیون بمحیط فیجوز ﴾ دخی غنینك مکاتبندن ومافی الیدنی ورقبه سنی
دنی محیط مأذونك غیری مملوکنه زکات صرف اولنمز هرنقدر مدبر ویاام ولد
اولورسه ده ویاخود مولاسنك عیالنده اولمیان کتورم ویامذهب اصح اوزره
مولاسی غائب اولورسه ده زیرا صرفه مانع ملکك مولایه وقوعیدر امامکاتبه
ومأذون مرقومه صرف جائزدر ﴿ (و) لاالی (طفله) بخلاف ولده الکبیر وابیه
وامرأته الفقراء وطفل الغنیة فیجوز لانتفاء المانع ﴾ دخی غنینك طفلنه صرف
اولنمز زیرا طفل باباسنك غناسیله غنی عد اولنور امافقرادن اولان ولد کبیری
وباباسی وعورتی وغنیه نك طفلی مزبورك خلافنده در اشبو مزبورلرده صرفه
مانعکه طفلده باباسنك غناسیله غنی عد اولنمق منتفی اولدیغندن زیرا ولد
کبیر بابانك واب ابنك وزوجه زوجك وطفل اناسنك غناسیله غنی عد اولنمزلر
﴿ (و) لاالی (بنی هاشم) الامن ابطل النص قرابته وهم بنو ابی لهب فتحل
لمن اسلم منهم کما تحل لبنی المطلب ﴾ هاشم صاحب وزننده عمرو بن عبدمنافدر که ابوعبد
المطلبدر اول تریدی اهل حرمه مرقوم هشم ایدوب اوفادیغندن
ناشی هاشم ایله ملقب اولدی رسول اکرم ونبی افخم صلی الله تعالی علیه وسلمك جدیدر نسب
والا کهر حضرت سلطان الانبیا محمد مصطفی صلی الله تعالی علیه وسلم بن عبدالله
بن عبدالمطلب بن هاشم بن عبدمناف بن قصی بن کلاب بن مره بن کعب بن لؤی
بن غالب بن فهر بن مالك بن نضر بن کنانه بن خزیمه بن مدرکه بن الیاس بن مضر بن
نزار بن معد بن عدناندر طرف سلسلهٔ نسب عالیلری جناب عدنانه بوطریقله
متصل اولدیغی واصل درجهٔ علم الیقیندر لکن عدن عدناندن روضة الصفای صفی
اللهه کیفیت اتصالنده جدا ویل قیل و قال متشعب اولوب دورباش کذب
النسابون اول وادیه تخطی یه سد ممانعت چکمکین کمیت قلم بدایع رقم بو محلده
پابستهٔ عقال توقف اولمق مناسب کورلدی دخی هاشم اولادلرینه زکات
صرف اولنمز رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك ای بنی هاشم الله ذوالجلال

سزلره نانك غساله واوساخنی حرام ایلدی وخمس خمسی سزلره اذن عوض
ویردی مضمونی قول شریفنه بنا أ * هدایه انتهی * دخی { نحن آل البیت لاتحل لنا
الصدقة } وابو داودك روایت ایلدیکی { مولی القوم من انفسهم وانا لاتحل لنا
الصدقة } حدیث شریفلری مدعای مزبورلره دلیللردر واشبو زکاتك هاشم
اولادلرینه حرام اولمسی کندولره اکرامادر زیرا قوم لرك سلطان
هردوسرا علیه افضل التحایا حضرتلرینه جاهلیتلری و اسلاملری وقتلرنده
اعانه ونصرتلری ثابت ودرکار ایدی معلوم اولسونکه عبد مناف رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلمك دردنجی بابالری ایدی درت اولادی اولدی هاشم
ومطلب ونوفل وعبد شمس وهاشمك دخی درت اولادی اولدی عبدالمطلبدن
غیری ولدلرینك نسللری منقطع اولدی عبدالمطلبك اون ایکی اولادی اولدی
انلرك اولادلرینك کلیسنه زکات صرف اولنور فقرا ومسلمین اولورلرسه لکن
عباسك وحارثك اولادلرینه صرف اولنمز ابو طالبك اولادی علی وجعفر
وعقیل وعقیل کریم وزننده مکبردر لکن هاشم اولادندن صکره لاقرابة بینی
وبین ابی لهب مضمونك قرابتی ابطال ایتدیکی ابی لهب اولادلرندن شرف
اسلامله مشرف اولنلره حلالدر نتکم بنی المطلبدن اسلامله مشرف اولان
کسه لره حلال اولدیغی کبی مطلب هاشمك قرنداشیدر ابو طالبك درت
اولادی وار ایدی طالب واوچ مزبورلردر هر برلرینك بینلرنده اون سنه
وار ردر والده لری فاطمه بنت اسد بن هاشم بن عبد منافدر * غایة البیان اه
{ ثم ظاهر المذهب اطلاق المنع } بوندن صکره ظاهر مذهب بنی هاشمدن
زکاتك منعی مطلقادرکه هر بر زمانده وکرك کندولرك بربرلرینه اعطالری
وکرك غیرلرك کندولرینه اعطالری اولسون امام ابی یوسف کندولردن
بعضك بعضلرینه ادالرینی تجویز بیوردیلر * نهر * وابو عصمه امام اعظمدن
روایت ایتدیکه کندولرینك زمانلرنده بنی هاشمه زکات اداسی جائزدر
زکاتك عوضی اولان خمس خمس کندولرینه واصل اولمدیغندن امام طحاوی
بونی اختیار ایلدی * وقهستانی اقرار ایلدی { وقول العینی والهاشمی
یجوزله دفع زکاته لمثله صوابه لایجوز نهر } عینینك هاشمی یه کوره زکاتنی کندو
مثللو هاشمی یه ویرمك واردر جائزدر قولنك صوابی عدم جوازیدر { (و)
لاالی (موالیهم) ای عتقائهم فارقا وهم اولی لحدیث مولی القوم منهم وهل کانت تحل
لسائر الانبیاء خلاف واعتمد فی النهر حلها لاقربائهم لالهم } دخی هاشمینك
عتقاسنه زکات صرف اولنمز رقیقلری منع زکاته پاك اولیدر حالا ومآلا کندویه
تابع اولدیغندن مولی القوم منهم حدیث شریفنه بناأ یعنی صدقه نك حل

وحرمتنده برقومك معتق عبدی کندولردن عد اولنور سائر انبیا علیهم الصلاة
والسلام حضراتنه صدقه نك حلنده اختلاف واردر بعضیلر حلنه وبعضیلر
عدمینه قائللردر * نهرده صدقه نك انبیا علیهم الصلاة والسلامك اقربالرینه
حلنی وکندولرینه عدم حلنی قول معتمددر دیو بیان ایلدی { (وجازت
التطوعات من الصدقات و) غلة (الاوقاف لهم) ای لبنی هاشم سواء سماهم
الواقف اولا علی ماهو الحق کما حققه فی الفتح لکن فی السراج وغیره ان سماهم
جاز والالا } صدقاتدن نوافل و مذهب حق اوزره بنی هاشم ایچون اولان
وقفلرك غله لری واقف مزبورلرك اسملرینی تسمیه ایتسون ویا ایتمسون مزبورلر
ایچون اخذی جائزدر نتکم فتحده صاحب فتح تحقیق ایلدی لکن سراجده
وغیریده واقف انلری تسمیه ایدوب خاصة کندولرینه شرط ایدرسه
کندولرینه تناولی جائز یوقسه دکلدر دیو مذکوردر { قلت وجعله محشی
الاشباه محمل القولین } شارح دیرکه سراجده ذکر اولنان تفصیلی اشباه
محشیسی مصنفك اوغلو شیخ صالح غزی قولینك محملی قیلدی یعنی دفعك عدم
جوازی تسمیه اولنمدقلرینه جوازی تسمیه حملا دیمك { ثم نقل عن صاحب البحر
عن المبسوط هل تحل الصدقة لسائر الانبیاء قیل نعم وهذا خصوصیة لنبینا
صلی الله تعالی علیه وسلم وقیل لابل تحل لقرابتهم فهی خصوصیة لقرابة
نبینا اکراما واظهارا لفضیلته صلی الله تعالی علیه وسلم فلیحفظ } بوندن صکره
محشی مزبور بحردن مبسوطدن حکایة نقل ایتدیکی صدقه سائر انبیا
علیهم الصلاة والسلامه حلالمیدر جوابنده حلالدر واشبو حرمت بزم پیغمبریمزه
خاصه در دینلدی بعضیلر دکلدر بلکه اقربالرینه حلالدر بوکا کوره
بزم پیغمبریمز علیه الصلاة والسلامك قرابتنه خاصه اولور کندولرینه
اکراما وفضیلتنی اظهار ایچون اشبو وهل تحل قولی قریبا مار الذکر وهل کانت تحل
لسائر الانبیاء مضمونی تکراردر لکن بعض نسخده وهل تحل یوقدر بلکه
صواب اولانده عدمیدر تکراردن تخلص ایچون فلیحفظ تکراره ایمادر
{ (و) لاتدفع الی (ذمی) لحدیث معاذ (وجاز) دفع (غیرها وغیر العشر)
والخراج (الیه) ای الذمی ولو واجبا کنذر وکفارة وفطرة خلافا للثانی وبقوله
یفتی حاوی القدسی } دخی صدقه ذمی یه دفع اولنمز حضرت معاذ رضی الله
تعالی عنهك روایت بیوردیغی حدیث شریفکه { خذها من اغنیائهم وردها
فی فقرائهم } دربوکا بناأ بس فقرانك غیریه صرفده امری ترك اولور زکاتك
وعشرك وخراجك غیرینی ذمی یه دفع جائزدر هرنقدر نذر وکفارت وفطره
مثللو واجب اولان صدقه لردن اولورسه ده اشبو صدقه واجبه نك ذمی یه

دفعنك جوازنده اختلاف امام ثانى ايچوندر يعنى مشار اليه نزدنده مسفوره
اعطا جائز دكلدر وانجق اشبو امام ثانينك قوليله فتوى ويريلور وحاوى القدسى
نام كتابده مرسومدر زيلعى قول اولى ترجيح ايتمشدر ❊ واما الحربى ولومستأمنا
فجميع الصدقات لاتجوز له اتفاقا بحر عن الغاية وغيرها لكن جزم الزيلعى
بجواز التطوع له ❊ اما حربى هرنقدر مستأمن اولورسه ده صدقاتك جمله سنى
كندويه صرف اتفاقا جائز دكلدر الله جليلك { انما ينهاكم الله عن الذين قاتلوكم
فى الدين } قول شريفنه بناً بحر غايه وغيريدن نقلا بويله ذكر ايلدى لكن
زيلعى حربى يه نافله صدقه يى صرفنك جوازيله جزم ايلدى ❊ (دفع بتحر)
لمن يظنه مصرفا (فبان انه عبده او مكاتبه او حربى ولو مستأمنا اعادها)
لما مر (وان بان غناه او كونه ذميا او انه ابوه او ابنه او امرأته او هاشمى لا)
يعيد لانه اتى بما فى وسعه حتى لو دفع بلا تحر لم يجز ان اخطأ ❊ تحرى استعماله
اليق وچسبان اولان نسنه يى طلب ايلك معناسنه بركسنه زكاتى بركسنه يه
تحريله كندو يى مصرف ظنيله دفع ايلسه صكره كندونك عبدى ويا مكاتبى
وياحربى اولديغى تبين ايلسه هرنقدر مستأمن دخى اولورسه ده اول زكاتى
اعاده ايدر ماسبقده مرور ايدن تمليك ركن اولوب صور مشروحه نك بعضيلرنده
ملكندن اخراج وبعضندن اتمام تمليك وبعضى اصلا صدقه دفعنه محل
اولمديغندن اماغنى ويا ذمى ويا كندونك باباسى ويا ابنى وياعورتى وياهاشمى
اولديغى ظاهر اولسه اعاده ايتمز مافى الوسعنى صرف ايتديكندن حتى بلاتحر
دفع ايتسه خطا ايدرسه جائز اولمز ❊ (وكره اعطاء فقير نصابا) او اكثر
(الا اذا كان) المدفوع اليه (مديونا او) كان (صاحب عيال) بحيث (لوفرقه
عليهم لايخص كلا) اولا يفضل بعد دينه (نصاب) فلا يكره فتح ❊ برفقيره
برنصاب ويااكثر اعطاسى مكروه قلندى مثلا ايكيوز درهم كبى الا كندويه زكات
اعطا اولنان كمسه مديون وياخود صاحب عيال اولوب كندولره تفريق ايتسه
هربرينه برنصاب حصه اولهرق خاص اولمزسه وياخود بعدالدين
كندويه نصاب قالمزسه مكروه اولمز لايخص صاحب عيال لايفضل مديونا
قولنه راجعدر لف ونشر مشوشجه سنه ❊ (و) كره (نقلها الا الى قرابة)
بل فى الظهيرية لا تقبل صدقة الرجل وقرابته محاويج حتى يبدأ بهم فيسد حاجتهم
(او احوج) او اصلح او اورع او انفع للمسلمين ❊ زكاتى اولديغى محلدن
نقل مكروه قلندى هرنقدر مسافة القصرك مادوننه اولورسه ده الا اقرباسى
ايچون نقلده كراهت يوقدر زيرا اقربانك فقراسنه صرفده هنوز صله وهنوز
تصدق واردر اولى اولان ابتدا فقرا اولان قرنداشلرينه بعده اولادينه

صكره اعمامنه صكره خوالنه صكره ذوى الارحامه صكره قوكشولرينه بعده اهل
بلدينه صرفدر اسراف اربابنه ومعصيت محللرينه صرف ايدن كمسه يه
ويرمك لايقدر وبى نمازه صرف اولنمز بلكه ظهيريه ده مسطوردركه اقرباسى
محتاجلرايكن انلرك ضرورتنى دفع ايتمكسزين صدقه اعطا ايدن كمسه نك
صدقه سى مقبوله اولمز يعنى اول صدقه اوزرينه مثاب اولمز لكن فرض ساقط اولور
وياخود احتياجى وياصلاحى وياورعى ويامرابط فى سبيل الله كبى مسلمينه نفعى زياده
اولان كسانده اولورسه بنه نقل زكاته رخصت واردر ❊ (او من دار الحرب
الى دار الاسلام او الى طالب علم) وفى المعراج التصدق على العالم الفقير
افضل (او الى الزهاد او كانت معجلة) قبل تمام الحول فلا يكره خلاصة ❊
وياخود دارحربدن دار اسلامه وياطالب علمه دياراخره زكاتى نقل جائزدر معراجده
عالم فقيره تصدق جاهل فقيره تصدقدن افضلدر ديو مذكوردر وياز اهدلره
نقل واردر وياخود زكات معجله اولوب سنه تمامندن مقدم ادا اولورسه
بنه كراهت يوقدر ❊ (ولا يجوز صرفها لاهل البدع) كالكرامية لانهم مشبهة
فى ذات الله تعالى وكذا المشبهة فى الصفات فى المختار لان مفوت المعرفة من جهة
الذات يلحق بمفوت المعرفة من جهة الصفات مجمع الفتاوى ❊ كراميه كبى
اهل بدعت سيئه اولان فرق ضاله يه زكات صرفى جائز دكلدر كراميه الله تعالى
علوا كبيرا حضرتلرى احدى الذات احدى الجوهر دين ابن كرامه نسبتدر
زيرا اشبو طائفه مسفوره ذات الله ده تشبيه قائللردر الله تعالى وتقدس
حضرتلرينى جوهر در قوللرينه بناً قول مختارده صفات الهيه ده مشبهه اولان
ذاتى مثله حوادثك قيامنه قائل اولان كمسه لره دخى زكات اعطا اولنمز
زيرا بونلر بعض صفات الهيه حادثه در ديرلر سائر حوادثك صفاتلرى كبى
مشبهه صفاتك مشبهه ذات كبى اولديغى من جهة الذات معرفتى
فوت ايدن شخص من جهة الصفات مفوته ملحق اولديغنه مبنيدر
عباره ده قلب واردر يعنى من جهة الصفات من جهة الذاته ملحقدر
من جهة الذات مفوت اولان كراميه نك كثرتنه بناً ❊ (كما لا يجوز دفع
زكاة الزانى لولده منه) اى من الزناء وكذا الذى نفاه احتياطا (الا اذا كان
الولد) (من ذات زوج معروف) فصولين والكل فى الاشباه ❊ مسئله
مشروحه زكاتى دفعك عدم جوازى زانينك زنادن حاصل اولان ولدنه دفعك
عدم جوازى كبى وولدنى نفى ايتديكى مثلا امولدك ولدى دخى احتياطا
بنه بويله در لكن ولد زوج معروفى اولان كمسه دن اولورسه ولد زوجك
اولديغى ثابت اولديغندن كندويه نسبت منقطع اولور ❊ (ولا) يحل ان

(يسأل) شيئا من القوت (من له قوت يومه) بالفعل اوبالقوة كالصحيح
المكتسب ويأثم معطيه ان علم بحاله لاعانته على المحرم ✻ قوت يوميه سى اولان
كمسه يه برشى سؤالى حلال دكلدركرك بالفعل اولسون وكرك كاروكسبه
مقتدر صحيح كبى بالقوه اولسون رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك
شول بركمسه كه قوت يوميه سى وارايكن سؤال ايتسه انجق جهنم كوزى
استكثار ايدر قول شريفى مقادينه بنا أغا نام كتابده مرسوم مدركه
غدا وعشايه قدرت سؤالى حرام ايدر لكن صحيح مكتسبك سؤالنك حرمتى
اتفاقى دكلدر وحالنه واقف اولان كمسه اعطا ايدرسه آثم اولور محرم
اوزره اعانه سى اولديغندن ✻ (ولو سأل للكسوة) اولاشتغاله عن الكسب
بالجهاد اوطلب العلم (جاز) لومحتاجا ✻ بركمسه كسوه ايچون وياخود
جهاد، وياطلب علمه اشتغالدن ناشى سؤال ايدرسه محتاج ايسه جائزدر
✻ فروع يندب دفع ما يغنيه يومه عن السؤال واعتبار حاله من حاجة
وعيال ✻ ويرديكى كونده كندوينى سؤالدن مغنى ايده جك قدر اعطا وفقيرك
حالنى واهل عيالنى اعتبار مندوبدر يومه قوليله تقييد واعتبار حاله من حاجة
وعيال كلامنده منافيدر زيرا احدهمانى اعتبار آخره مانعدر اولى اولان
يومله تقييدندن طلاقدر زيرا لايق اولان مقتضاى حاله نظردر هر برفقيرك
عيالينه ودينى وثوبى كبى حاجتنه كوره صرفدر بس بركمسه يه كثير اعطاسى
جماعته توزيعدن اولى در ✻ والمعتبر فى الزكاة فقراء مكان المال وفى الوصية
مكان الموصى وفى الفطرة مكان المؤدى عند محمد وهوالاصح لان رؤسهم تبع لرأسه ✻
زكاتده معتبر اولان مالك بولنديغى محلده صاحبنك اولديغى مكان
دكلدر وصيتده موصينك فطره ده مؤدينك مكانى معتبردر امام محمد عندنده
وانجق اصح اولانده بودر اما مين مؤدى عنهك مكانى اعتبار ايتديلر مشار
اليهك مؤدينك مكانى اعتبارى كندولردن ناشى ادا اولنان كمسه لرك
رأسلرى مؤدى يه تابع اولديغنه مبنيدر ✻ دفع الزكاة الى صبيان اقاربه برسم
عيد اوالى مبشر اومهدى الباكورة جاز الا اذا نص على التعويض ✻ بركمسه
زكاتنى اقرباسنك قبضه عالم اولوب خدعه ايله يدلرندن اخذ اولنيان
چوجقلرينه بيراملق رسميله وياخود مثلا ولادت مثللو نسنه ايله تبشير ايدن كمسه يه
وياخود تر فنده ميوه هديه ايدن ذاته دفع ايتسه جائزدرلكن عوض ويرديكنى
تصريح ايدرسه جائز اولمز ✻ ولو دفعها الاخته ولها على زوجها مهر يبلغ
نصابا وهو ملئ مقر ولو طلبت لايمتنع عن الاداء لاتجوز والاجاز ✻ بركمسه حق اللهى
زوجنك اوزرنده نصابه بالغ اولور معجل مهرى اولان قزقرنداشنه

ادا ايتسه زوج موسر ومقر اولوب حين مطالبه ده ادادن امتناع ايتمزسه
جائز اولمز يوقسه اولور لكن امامينك اختلافى واردر ومزبوره نك اوزرينه
صدقهٔ فطرك واضحيه نك وجوبى دخى تفصيل سابق اوزره دربزازيه نك
بياننه كوره احتياطا امامين قوليله فتوى ويريلور ✻ ولو دفعها المعلم لخليفته
ان كان بحيث يعمل له لولم يعطه صح والالا ✻ برمعلم مالنك زكاتنى كندودن
نائب اولان خليفه سنه اعطا ايلسه اكر اعطا ايتمديكينه نظر اعمل ايدرسه
صحيح اولور يوقسه اولمز عوض اولديغندن ✻ ولو وضعها على كفه
فانتهبها الفقراء جاز ✻ بركمسه زكاتنى مالندن افراز ايدوب يدى
اوزره منع ايدوب فقرا يدندن قاپسه لر جائز اولور ✻ ولو سقط مال فرفعه
فقير فرضى به جاز ان كان يعرفه والمال قائم خلاصة ✻ برمال ساقط اولوب برفقير
رفع ايدوب مال صاحبيده راضى اولسه اكر صاحب مال فقرنى بيلوب ومال
يدنده قائم اولورسه جائز اولور والله سبحانه وتعالى اعلم

✻ (باب صدقة الفطر) ✻

فطره عبادت ماليه اولديغندن زكاته مناسبتى اولوب وجوبنك شرطى
بعد الصوم فطر اولديغندن صومه مناسبتندن مصنف مرحوم ايكيسنك
مابيننده ذكر ايلدى صدقه كندويله الله ذوالجلالدن اجر وثواب
مأمول اولنان عطيه معناسنه در صدقه تسميه سى صاحبنك ثوابه رغبتنك
صدقنى اظهار ايتديكنه مبنيدر صداق زوجك زوجيه رغبتنك صدقنه
دلالت ايتديكنه مبنى اولديغى كبى ✻ من اضافة الحكم لشرطه والفطر
لفظ اسلامى ✻ صدقه نك فطره اضافتى حكمك صدقه اداسنك وجوبنك
شرطيكه فطره اضافتى قبيلندندر زيرا حكم شرعى وجوبدر ووجوبدن
مراد وجوب ادادر فطر ادانك شرطى اولديغندن نفس وجوبك شرطى
سببكه رأسك وجوديدر اولى اولان بحرده كى كبى من اضافة الشئ الى شرطه
ديمك ايدى وفطر لفظ اسلاميدر يعنى صدر اولده كه اوائل اسلامده
كند وايله تكلم اولنان الفاظ دندر ✻ والفطرة مولد بل قيل لحن ✻ فطره
مولددر كه عربيده دكل معربده دكلدر بلكه بعضيلر خطادر ديديلر لكن
{ فطرة الله التى فطر الناس عليها } نظم مجيدى فطرة كلمه سنك فصيح كلام
عربدن اولديغنى تصريح ايدر بوكا كوره مولد ويالحن اولمسى باطلدر
✻ وامربها فى السنة التى فرض فيها رمضان قبل الزكاة ✻ وكندوده

صوم رمضان فرض قیلند یغی سنه که هجرتك ایکنجی سنه سنده ه زكاتك فرض
اولمسندن مقدم اشبو فطره ایله طرف شارعدن امر اولندی امام
طبرانینك قتاده دن روایتنه كوره شعبان شریفده علامهٔ نوحك بیاننه كوره
بیرامدن ایكی كون اقدم فرمان صادر اولمشدر صومله زكاتك ایكیسینكده فرضیتلری
ثانیهٔ هجرتده در لكن صومله صدقهٔ فطر زكاتدن مقدمدر ما سبقده شارح
زكاتك تقدیمنده ذكر ایتدی ✽ وكان علیه الصلاة والسلام یخطب قبل الفطر
بیومین یأمر باخراجها ذكره الشمنی ✽ رسول اكرم ونبی افخم صلی الله تعالی
علیه وسلم یوم فطردن ایكی كون اقدم خطبه بیوروب صدقهٔ فطری اخراج ایله
فرمان بیورورلر ایدی اشبو مضمونی شمنی ذكر ایلدی ✽ (یجب) وحدیث فرض
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم زكاة الفطر معناه قدر للاجماع علی ان
منكرها لایكفر (موسعا فی العمر) عند اصحابنا وهو الصحیح بحر عن البدائع
معللا بان الامر بادائها مطلق كالزكاة علی قول كامر ولومات فاداها وارثه جاز ✽
اشبو صدقهٔ فطر بزم اصحابلریمز نزدلرنده عمرده موسعا كه فوری اولمیدرق
واجب اولور وانجق صحیح اولان قولده بودر بدایع صاحبی مضمون سابقه
علت سرد ایتدیكه علی قول زكاتده اولدیغی كبی صدقهٔ فطرك اداسیله
امر مطلقدر موقت اولمدیغندن تضییق بوقدر انجق آخر عمرده اولور
بوكا كوره متوفانك وارثی ویااجنبی متبرعا ویاوصیتله ادا ایلسه جائز اولور لكن
وصیت ثلثدن معتبردر قول مزبورك مقابلی متنك كتاب الزكاتك اولنده فتوی
تضییق قولی اوزره در دیو تصریح ایدر مصنفك یجب تعبیری حدیث شریفده
اولان فرض لفظنه منافیدر دیو وارد اولان سؤاله شارح علیه الرحمه جواب
ویرركه حدیث شریفده فرض قدر معناسنه در منكری كافر اولمدیغنه
اجماع اولدیغندن حدیث شریفك تمامی نهرك بیاننه كوره { طهرة للصائم
من اللغو والرفث وطعمة للمساكین من اداها قبل الصلاة فهی زكات مقبولة ومن
اداها بعد الصلاة فهی صدقة من الصدقات } رواه ابوداود وغیره طعمه ضمله
طعام معناسنه در حدیث شریفدن مستنبط اولان فطره دن حكمت تطهیر
صائم واطعام مساكیندر طفلده وصائم اولمیان كمسه ده علت ثانیه بولنور
✽ (وقیل مضیقا فی یوم الفطر عینا) فبعده یكون قضاء واختاره الكمال
فی تحریره ورجحه فی تنویر البصائر (علی كل) حر (مسلم) ولو صغیرا مجنونا
حتی لولم یخرجها ولیهما وجب الاداء بعد البلوغ (ذی نصاب فاضل عن
حاجته الاصلیة) كدینه وحوائج عیاله (وان لم یتم) كامر ✽ بعضیلر صدقهٔ
فطر بیرام كوننده مضیقا كه اداسی معین اوله رق هر نقدر نماسی اولمزسه ده

حاجت اصلیه سندن زیاده نصابه مالك هر بر حر مسلم اوزرینه واجب اولور
دیدیلر عینا قولی مضیقا لفظنی تأكیددر بوكا كوره بیرام كوننده نصكره ویرمك
قضا اولور قول اوله نظرا ادا اولور ثمرهٔ خلاف بودر كمال تحریرنده اشبو قولی
اختیار ایلدی وقول اولی اشبو صدقهٔ فطر مقید بالوقت قیلنمشدر مطلق
دكلدر دیو رد ایلدی زیرا سلطان هردوسرا علیه افضل التحایا حضرتلری
{ اغنوهم فی هذا الیوم عن المسئلة } بیوردیلر یعنی اشبو یوم فطرده فقرایی
سؤالدن اغنا ایدیكز دیمك بوكا كوره بعد یوم الفطر ادا قضا اولور انتهی لكن
بدایعده حدیث شریفده اولان امری ندبه حمل ایلدی وظهیریه ده تأخیرده
تحریما كراهت یوقدر دیو تصریح ایلدی وعلامهٔ مقدسی یوم فطر تعین ایتسه تقدیمی
صحیح اولمزدی دیدی لكن بوكا جواب ویریلور كه اشبو صدقهٔ فطرك یوم
فطردن اول ادا اولنمسی سبب اولان رأس تحقق ایتدیكندنصكره در بو ایسه
جائزدر زكاتده نصابه مالك اولدقدنصكره تعجیلی جائز اولدیغی كبی بزازیه ده
مرسومدر كه بركمسه صدقهٔ فطری نصابه مالك اولمزدن اقدم ادا ایتسه
بعده نصابه مالك اولسه صحیح اولور سبب رأس اولدیغندن حر ایله عبد
ومسلمله كافر خارج قالدی زیرا عبد مالك اولهمز كافر عبادت اهلی دكلدر بس
كافرك مسلم ولدی ویاعبدی اولسه بنه فطره واجب اولمز ومریض ایله
مسافر رمضانده افطار ایتسه لر كندولرندن صدقهٔ فطر باطل اولمز زیرا
ایكیسنده ده سبب وجوب اولان طلوع فجر موجوددر مزبور حر مسلم
هرنقدر صغیر ویا مجنون اولورسه ده ولی ویاوصیلری مزبورك مالرندن اخراج
ایدرلر اتمزلرسه بعد البلوغ اداسی واجب اولور نصابك شرط اولدیغی
فقیری اغنا ایچون واجب اولدیغندندر زیرا اغنا انجق غنیدن اولور غنای
شرعی ایسه نصابله مقدردر ونصابك حاجت اصلیه دن فراغتك لزومی
مصرفده وغنی یملك قدر نصاب اه قولنده مرور ایتدی ✽ (وبه) ای بهذا
النصاب (تحرم الصدقة) كامر وتجب الاضحیة ونفقة المحارم ✽ واشبو
مزبور نصابله صاحبنه صدقه اخذی حرام اولور نتكم ماسبقده بنه وغنی یملك آه
قولنده مرور ایلدی واضحیه ونفقهٔ محارم واجب اولور معلوم اولسونكه بابانك
ماعداسنده نفقهٔ قریب انجق كسبدن عجز ایله واجب اولور مجرد فقر ایله
اولمز زیرا بابا ده مجرد فقر كافیدر هرنقدر كسبه مقتدر ایسده اما نسا
طائفه سی بهمه حال عاجزه اولدقلرندن فقیره لرینك نفقه لری واجبدر
✽ (و) انما لم یشترط الحولان (وجوبها بقدرة ممكنة) هی مایجب بمجرد
التمكن من الفعل فلایشترط بقاؤها لبقاء الوجوب لانها شرط محض ✽ واشبو

صدقهٔ فطرده نصابده نموك شرط اولمديغى وجوبى قدرت ممكنه ايله اولديغى ايچوندر معلوم اولسونكه عبده مأموربه ادايه كند وايله تمكن حاصل اولان قدرت ايكى نوع اوزره در زيرا قدرتده اعتبار اولنان تمكنله يايسر اعتبار اولنور وياولنمز اكر مز بور تمكن ايله برابر يسر اعتبار اولنمزسه اول تمكن مطلقدر قدرت ممكنه‌ده تسميه اولنور مجرد تمكنه وسيله اولديغندن يعنى مأمورك كندويه اداسى لازم اولان كرك عبادت بدنيه وكرك ماليه وكرك ايكيسندن مركب عبادتده يسر اعتبار اولنمقسزن متمكن ومقتدر اولمسيدر حجده زادوراحله وصدقهٔ فطرده نصاب كبى واكر قدرت مزبوره ايله برابر يسر اعتبار اولنورسه اول تمكن كاملدر دخى قدرت ميسره‌ده تسميه اولنور نماكى ممكنه تافك كسريله ميسره سينك كسريله در قدرت ممكنه مجرد فعله متمكن ومقتدر اولمغله واجب اولان شيدر قدرت ممكنه‌يى اشبو تعريفله بيان صحيح دكلدر زيرا توضيحده ذكر اولنديغنه كوره قدرت ممكنه‌نك تعريفى ادنى مايتمكن به المأمور من اداء مالزمه در يعنى مأمورك كندويه لازم اولان نسنه‌يى ادايه مقتدر اولديغى شيئك ادناسى ديمكدر شرحده ذكر اولنان تعريف انجق قدرت ممكنه ايله مشروط اولان مأموربهك تعريفنه صالح اولور بمجرد التمكن تركيبنده اضافت صفتك موصوفنه اضافتى قبيلندندر يعنى كند وايله برابر صفت يسر اعتبار اولنميان تمكن ديمك شك يوقدركه نماصاحبى اولميان مال صدقهٔ فطراخراجندن ممكندر بومقامده فعلدن مراد صدقهٔ فطرى اخراجدر بس وجوبك بقاسنده قدرتك بقاسى شرط اولمدى يعنى كندو ايله اخراجه مقتدر اولنان شيكه مالدر آنك بقاسى لازمدر مثلا بيرام كوننك فجرى طلوع ايتدكدنصكره نصاب هلاك اولسه صدقهٔ فطر ساقط اولمز زيرا قدرت ممكنه شرط محضدركه كندوده علت معناسى اولميان وقدرت ميسره كندوده علت معناسى اولان شرطدر اما قدرت ممكنه‌ده محضا شرطيت بولنوب عليتك بولنمديغى قدرت ممكنه‌نك انجق فعله تمكن وقدرته شرط اولديغيچوندر كندوسز واجبى اثبات ممكن اولماز بس فعله تمكن واجبك صفتنى تغيير ايتمز زيرا بقاوجودك غيريدر برشيئك وجودينده شرط بقاسنده شرط اولمق لازم دكلدر نكاحده شهودك انعقادهٔ شرط اولوب بقايه اولمديغى كبى اما قدرت ميسره ده علت معناسنك اولديغى كندوسى وقتاكه تيسر ايچون اعتبار اولنديسه كندوسز واجبك اثباتى ممكن اولدى يعنى صفت تيسر اولمقسزين مع العسرة اولور بس قدرت ميسره شرط اولديسه واجبك صفتنى عسردن يسره تغيير ايلديده واجبك صفتنده تاثيرى اولديغندن كندوده علت معناسى

اولديده واجبك دوامى ايچون كندونكده دوامى شرط قلندى لكن شرطيتى ايچون دكل بلكه علت اولديغندن زيرا اشبو قدرت ميسره كندوسزا بقاى حكم ممكن اولميانشيدندر يسرقدرت ميسره سزوواجب صفت يسر سزمتصور اولمديغندن زيرا واجب انجق بوصفتله مشروع اولديغندن واجبك بقاسى ايچون قدرت ميسره‌نك بقاسى شرط قلندى ممكنه نككى قلنمدى حالبوكه مقتضاى ظاهر اشبو مزبورك عكسيدر زيرا برشئ فعل امكانسز متصور اولميوب يسرسز متصور اولديغندن اشبو تحقيق مشروح مولاناخسروك مرقات شرحى مرآتدن نقلا ابوالسعودك اشباه حاشيه سنده مسطوردر ❊ (لا) بقدرة (ميسرة) هى مايجب بعدالتمكن بصفة اليسر فغيرته من العسر الى اليسر فيشترط بقاؤها لانها شرط فى معنى العلة وقد حررناه فيما علقناه على المنار ❊ اشبو مزبور صدقهٔ فطرك وجوبى قدرت ميسره ايله دكلدر قدرت ميسره بعدالتمكن صفت يسر ايله واجب اولان شى اولديغندن تمكنى عسردن يسره تغيير ايلدى بناأ عليه بقاسى شرط قلندى شرط فى معنى العلة اولديغندن بس وجودا وعدما حكم علتيله برابردور ان ايدر اشبو قدرت ميسره‌نك قسمنده تقدم ايدن اعتراض بوكا دخى وارددر زيرا بوتعريف دخى قدرت ميسره ايله مشروط اولان مأموربهك تعريفيدر بوقسه كندونك دكلدر اصل كندونك تعريفى مايوجب اليسر على الادا در يعنى قدرت ميسره يسرى ادا اوزره اولمقلغى موجب اولان شيدر مثلا زكاتده نماكبى توضيحده بويلجه مرسومدر ابن ملك منار شرحنده ديركه قدرت ميسره‌نك تملى عسردن يسره تغييرنك معناسى مأموربه مقدما قدرت ممكنه ايله مع العسر واجب ايدى صكره بوقدرتك اشراطيله يسره متغير اولدى ديمك دكلدر بلكه معناسى الله عظيم الشان مأموربهى قدرت ممكنه ايله واجب ايتسه اولوردى اشبو قدرت ممكنه ايله واجب اولان سائر عبادتلر كبى لكن بعض واجبلرده وجوب اشبو قدرت ميسره‌يه توقف ايتديكندن كانه كندونك واسطه‌سيله عسردن يسره متغير اولدى انتهى ❊ ثم فرع عليه (فلاتسقط) الفطرة وكذاالحج (بهلاك المال بعدالوجوب) كالايبطل النكاح بموت الشهود (بخلاف الزكاة) والعشر والخراج لاشتراط بقاء الميسرة ❊ مصنف مرحوم ووجوبها بقدرة الى اخره قولنك اوزرينه فلاتسقط قولنى تفريع ايتدى يعنى بس يسر شرط اولمديسه بعدالوجوب مالك هلاكيله فطره ساقط اولمز شاهدلرك موتلريله نكاح باطل اولمديغى كبى شهود انعقاده شرط اولوب بقايه شرط اولمديغندن حج دخى بنه بويله در زيراحجك شرطى اولان قدرت كعبه دن مسافهٔ بعيده ده اولان كسه‌يه حاصل اولمز الازاد

وراحله ايله اولور زيرا غالبا بونلرسز هلاك دركار در بس قدرتك اشتراطى سفره تمكن ايچوندر بوقسه تيسر ايچون دكلدر تيسر انجق مركبلر واعوان وخدمه ايله اولور بونلر ايسه اجماعا شرط دكلردر ❊ ابوالسعود فى حاشية الاشباه ❊ زكاته عشر وخراج مزبورلرك خلافنده در يعنى بعد الحول اداىه مقتدر اولسون وياولمسون مالك هلاكيله زكات ساقط اولور زيرا شرع شريف بونده وجوبى قدرت ميسره يه تعليق ايلدى وقدرت ميسره ايله معلق اولان شى كندوسز باقى قالمز ❊ حموى ❊ وزكات ذمتده واجبدر لكن محلى مالدر برشيئك محلى فوت اولدقدنصكره كندوسى باقى قالمز وفات ايدن عبدجانى وكندوده شفعه ادعا اولنان محلك دريا اولمسى كبى كذافى شرح الخلاطى اشبو صور ثلثه نك ماقبلنه مخالف اولديغى قدرت ميسره نك بقاسنك اشتراطنه مبنيدر ﴿ (عن نفسه) متعلق بيجب وان لم يصم لعذر (وطفله الفقير) والكبير المجنون ﴾ عن نفسه يجب فعلنه متعلقدر مصنف مرحوم فطره نك سببى اولان رأسى ورأسى معناسنده اولان مؤنتنده زادنى التزام وامور لازمه سنى درعهده ايتديكى كسه لر بياننه آغاز وشروع ايدوب ديركه صدقهٔ فطر مزبور حر مسلمك كندو نفسندن اوتورى واجب اولور هرنقدر سفر ومرض وكبر مثللو عذردن ناشى اوروج طوتمز ايسه و بالغ اولميان ولد فقير ومجنون اولان ولد كبير فقير ايچون واجب اولور اماغنى اولورلرسه امام اعظمله امام ابى يوسف رضى الله عنهما عندلرنده مالرندن لازم اولور امام محمد رحمه الله تعالى صغير غنى اوزره لازم دكل ديدى معتوه مجنون كبيدر ﴿ ولو تعدد الآباء فعلى كل فطرة ﴾ مثلا برقاچ كسه نك برجاريه سى اولوب ولد كتور دكده هر برلرى بندن ديو دعوى ايتملريله بابالر متعدد اولسه امام ابى يوسفه كوره هر برلرينه فطرهٔ كامله لازم اولور بنوت هر برلرى حقنده كاملا ثابت اولديغندن ثبوت نسب تجزى قبول ايتمديكندن حتى بابالردن برى وفات ايتسه ولد باقى قلان ايچون اولور امام محمد بابالرك جمله سنه برصدقه اعطاسى لازم اولور ديدى ولايت ومؤنت جمله سنك اوزرلرينه لازم اولديغندن صدقه دخى مؤنت كبى تجزى قبول ايدر ❊ زيلعى ❊ بابالرك برى موسر اولوب سائرلرى اولمسه امامين عندلرنده موسر اوزرينه تمام صدقه لازم اولور ❊ شرنبلاليه عن الفتح ❊ مزبور ولدك اناسى اولان جاريه نك فطره سى آباء مرقومه لردن برينك اوزرينه واجب اولمز ملك تام اولمديغندن ❊ ابوالسعود ﴿ ولو زوج طفلته الصالحة لخدمة الزوج فلا فطرة ﴾ بركسه زوجك خدمته صالحه اولان فقيره صغيره سنى بركسه يه تزويج ايتسه براحدك اوزرينه فطره سنى ادا واجب اولمز كندونك اوزرينه

لازم اولمديغى فقيره اولديغندن زوجنه اولمديغى زوجه لكله زوجه لازم اولمديغندن بناءً باباسنه لازم اولمديغى مؤنتى كندونك اوزرينه اولمديغنه مبنى هرنقدر ولايت كندونك ايسه ده غنيه اولورسه مالندن لازم اولور ❊ ﴿ والجد كالاب عند فقده اوفقره كاختاره فى الاختيار ﴾ بابا موجود اولميوب ويافقير اولورسه ده بابا كبيدر نتكم صاحب اختيار اختيارنامكتابنده بونى اختيار ايلدى ❊ ﴿ (وعبده لخدمته) ولومديونا اومستأجرا اومرهونا اذا كان عنده وفاء بالدين ﴾ دخى مزبور حر مسلمه فطره خدمت ايچون اولان عبدندن ناشى واجب اولور تجارت ايچون اولانده لازم اولمز ثنا يه مؤدى اولديغندن مزبور عبد هرنقدر مأذون مديون ويامستأجر اولورسه ده اشبو عبد مستأجرك نفقه سى مستأجرك اوزرينه لازمدر ❊ نهر ❊ ويا خود راهنك عندنده دينى وفا ايدوب وبعد الدين نصاب فاضل اولور مرهون اولورسه ده ﴿ واما الموصى بخدمته لواحد وبرقبته لآخر ففطرته على مالك رقبته كالعبد العارية والوديعة والجانى وقول الزيلعى لاتجب سبق قلم فتح ﴾ شول برعبدكه خدمتى بركسه يه ورقبه سى برآخر كسه يه وصيت اولنه بس بونوع عبدك فطره سى رقبه سنه مالك اولان كسه نك اوزرينه در عاريت ووديعه وجنايت ايدن عبدنكى مالك رقبه نك اوزرينه واجب اولديغى كبى زيلعينك والعبد الموصى برقبته لانسان لاتجب فطرته الى اخره قولى سبق قلمه محمولدر ❊ فتح ❊ وجوبك نفيى وصيت ايدنكسه دن اولسه ده اولور زيلعى محشيسى شلبى وصيت ايدن وفات ايدوب موصى له دخى قبول ايتميوب رددخى اتمام ملك صورتنه حمل ايلدى ﴿ (ومدبره وام ولده ولو) كان عبده (كافرا) لتحقق السبب وهو رأس يمونه ويلى عليه ﴾ دخى مدبرينك وام ولدينك فطره سى سيدى اوزرينه واجبدر هرنقدر عبد كافر ايسه ده سبب اولان مؤنت واجبهٔ كاملهٔ مطلقه ايله مؤنتنى التزام ايتديكى وولايت ماللدولیسى اولديغى رأس تحقق ايتديكندن اوزرينه واجب اولمه رق رضاء الله تعالى مؤنتنى التزام ايتديكى اجنبى وكامله اولميان عبد مشتركك مؤنتى ومطلقه اولميان زوجه نك مؤنتى خارج قالدى زوجه نك مؤنتى التزام مصالح نكاحك انتظامى ضرورتندندر يوقسه مطلقا دكلدر حتى زوجك اوزرينه رواتبك غيرى ادويه مثللو شيلر واجب دكلدر ❊ حلبى بقليل زياده ﴿ (لاعن زوجته) وولده الكبير العاقل ولوادى عنهما بلااذن اجزأ استحسانا للاذن عادة اى لوفى عياله والا فلا قهستانى عن المحيط فليحفظ (وعبده الابق) والمأسور (والمغصوب المجحود) ان لم تكن عليه بينة خلاصة (الا بعد عوده فيجب لما مضى و) لا عن (مكاتبه ولاتجب عليه) لان مافى يده لمولاه ﴾ زوجه سندن ناشى صدقهٔ فطر وجه

لازم اولمز مؤنت وولايتى زوجه حقنده قاصر اولديغندن زيرا زوجيته دائر
حقوقك ماعداسنده زوج ايچون ولايت يوقدر ورواتبك غيرى مؤنتى اوزرينه
واجب دكلدر و ولد كبير عاقلدن اوتورى دخى واجب دكل كندو
حقنده سبب بولنمديغندن مجنونك حكمى ماسبقده مرور ايلدى بركسه زوجه
سندن و ولد كبيرندن ناشى كندولرك اذنلرى اولمقسزين فطره لرينى ادا ايلسه
استحسانا كفايت ايدر بلكه عيالنده كه كسه لرك جمله سندن ناشى بلا اذن ادا
ايتسه مطلقا جائز در زوجه و ياولد كبير وغيرى عادتا زوجه وولد كبير امورلرنى
زوجله بابايه تفويض ايتدكلرندن لكن زوجك ويابابانك عيالنده لر ايسه اما
مثلا زوجه ناشزه اولورسه امرنسز اداسى جائز اولمز دخى قچان وياسير
وياغصب اولنوب بلا بينة انكار اولنان عبدلرده فطره يوقدر مزبورلرده
ولايت قائمه اولميوب يدندن وتصرفدن خروجله مكاتب
كبى اولديلر زكاتده مرور ايدن تصحيحك مقتضاسى
بينه اولسه دخى عدم وجوبدر هر برقاضينك عدل ايتميوب وهر بر بينه مقبوله
اولمديغندن الا مز بورلر عودت ايدرلرسه مرور ايدن سنه لردن اوتورى
فطره لرينى ادا ايدر دخى سيد كتابته قطع ايتديكى مكاتبند ناشى ويرمز ومكاتبك
كندونك اوزرينه ده واجب اولمز يدنده اولان اغاسنك اولديغندن اكر كتابتدن
عاجز اولورسه ﴿ (وعبيد مشتركة) الا اذا كان عبد بين اثنين وتهايئا وجد
الوقت فى نوبة احدهما فتجب فى قول (وتوقف) الوجوب (لو) كان
المملوك (مبيعا بخيار) فاذا مر يوم الفطر والخيار باق تلزم من يصيرله ﴾
دخى مشترك اولان عبدلرده امام اعظم رضى الله عنه عندنده فطره واجب اولمز شريكلرك
هر برلرى حقنده ولايت ومؤنت قاصره اولديغندن اما امين شريكلردن
هر برينك اوزرينه كندولره خاص حصه اولان رأسلرك فطره لرى واجب
اولور سهملرينه كوره اولمز مثلا طقوز رأس عبده ايكى كسه شريك اولسهلر
سكزك فطره سنى هر برى درت ادا ايدرلر برى نككنى بالمنا صفه سهملر تجه و برمزلر
لكن ايكى كسه بينلرنده مشترك اولان عبد ده مهايات اولنوب وقتكه بيرام
كونينك فجرينك طلوعى برينك نوبتنده بولنسه برقوله كوره اكا واجب اولور
ظاهر متبادر اولان اشبو قولك ضعيفيدر مشترك اولان عبدده فطره نك عدم
وجوبنده اطلاق عام اولديغندن خيار ايله بيع اولنان مملوكده وجوب
توقف ايدر اكر خيار باقى اولهرق يوم فطر مرور ايدرسه خيار كند و ايچون
اولان كسه يه واجب اولور بايع ويامشترى زكات تجارت دخى بنه بويلجه در
مثلا حول مدت خيارده تمام اولسه خيار كند و ايچون اولان كسه نك

عندنده نصاب بولنورسه اكا منضم اولور ﴿ (نصف صاع) فاعل يجب
(من بر او دقيقه او سويقه او زبيب) وجعلاه كالتمر وهو رواية عن الامام
وصححها البهنسى وغيره وفى الحقائق والشرنبلالية عن البرهان وبه يفتى ﴾
سويق امير وزننده قاود تعبير اولنان نسنه يه دينور اونى ياخود حبوباتى
قاوردقدنصكره نفخ ريحنى تقليل ايچون بر قاچ دفعه اسى صو ايله بعده ماء بارد
ايله غسل ايدرلر بدويلرك اكثرى زادر اهلريدر دغار جغه بصوب يولده تغذى
ايدرلر نصف صاع يجب فعلنك فاعليدر يعنى مزبور حر مسلمك اوزرينه بغد ايدن
وياوندن وياقاويدندن ويازبيبدن يارم صاع واجب اولور خبرده اونصف
صاع من زبيب وارد در وبغداى ايله زبيب بربرلرينه متقاربلردر زيرا هر برلرى
جميع اجزالريله اكل اولنورلر بردن كپك وزبيبدن چكردك رمى اولنمز انجق ارباب
رفاهيت اولان كبارلر رمى ايدرلر اما خرما ايله ارپه مزبورانك خلافلرينه در
بونلردن نخاله ونوى رمى اولنور امامين زبيبى تمر كبى قيلديلر ايكيسنده ده
مقصود تفكه اولوب بربرينه قريب اولديغندن اشبو امامينك قوللرى امام
اعظمدن دخى روايتدر و بو روايتى بهنسى وغيريسى تصحيح ايلدى حقايقده
وشرنبلاليده برهاندن نقلا انجق بو روايتله فتوى ويريلور ديدى ﴿ (او صاع
تمر او شعير) واوردقيا ومالم ينص عليه كذرة وخبز يعتبر فيه القيمة (وهو
اى الصاع المعتبر (مايسع الفا وار بعين درهما من ماش او عدس) انما قدر بهما
لتساويهما كيلا ووزنا ﴾ ياخود خرمانك وياشعيرك برصاعى واجب اولور
هرنقدر ردى اولورسه ده لكن ردى اولان مثلا متعفن ويامعيوبدن و برسه
قيمت نقصاننى ادا ايدر وزنا ادا ايدرسه انجق نصف صاع اولديغى متيقن
اولديغى صورتده جائز اولور ارپه ايله خرمادن يارمشر صاع وياخود خرمادن
نصف صاع بغد ايدن برمن وياخود ارپه دن نصف صاع بغد ايدن ربع
صاع ادا ايدرسه عندالحنفية جائز اولور ☼ بحر اه ☼ كندونك حقنده نص
وارد اولميان ضارى وخبز امثالى سائر حبوباتده معتبر اولان قيمتدر صاع بركونه
اولچك اسميدر كه احكام مسلمين انك اوزرينه دائر يعنى كيل خصوصنده معاملهٔ
اهل اسلام انكله متداول ومتعاور اولور بوذكر اولنان صاع درت مدغله
آلور كيله در داودى ديديكه صاعك مختلف اولميان يعنى معيار موافق عظيم
وصغير اولميان يعنى ميانه ايكى پنجه ايله درت كره آوچلرك مستوعبا اولديغى
غله در زيرا هر محلده صاع نبوى بولنمز بس اورته جه آدم ايكى پنجه سنى بردن
طولدوروب درت دفعه بويلجه آوچلبوب بريره وضع ايلسه ايشته انك مقدارى
نسنه استيعاب ايتديكى كيله صاع نبوى اولور قاموس مؤلفى ديركه بونى كندم

تجربه ایلدم وصحیح وموافق بولدم و صاع لفظنك جمعی اصوعدر افلس كبی
شرعا صاع معتبر ماش و یاعدسدن بیك قرق درهمی الور اولچكدر حبوباتدن
اشبو مزبور ایكی نوعله تقدیر اولندیغی حبه لری میانه لرنده صغرا وكبرا
وتخلخلا و اكتنازا تفاوت قلیل اولدیغندن سائر حبوبات بونلرك خلافنده در
ماش بو اسمله معروف برغله در تركیده مردمك دیرلر طبیعتی معتدل وتولید ایلر
خلطی محمود وصالحدر محموم ومزكومه نافع وملین وسركه ایله طلا جرب
متقرحه مفید وضمادی اعضای واهیه یه ایراث تقویت ایدر بعدلدر ﴿(ودفع
القیمة) ای الدراهم (افضل من دفع العین علی المذهب) المفتی به جوهرة وبحر
عن الظهیریة وهذا فی السعة اما فی الشدة فدفع العین افضل كما لا یخفی ﴾ برك
قیمتنی كه یعنی دراهم اعطاسی مذهب مفتی به اوزره عینی ادادن افضلدر فقرانك
احتیاجی مأكول وملبوس مثللو انواع شتایه وافر اولوب ودراهم حاجتی
دفعده پك اعلی اولدیغندن لكن اشبو مزبور سعه و رخا آوانندهدر
اما شدت وغلا وقتلرنده عینی ادا افضلدر مذهب مفتی بهنك
مقابلی صاحب مضمراتك بهمه حال حنطه دن ادانك افضلیتی قولیدر سنته
موافق اولدیغندن وفتوی اشبو قول اوزره در انتهی بس قولنده افتا اولندی
﴿(بطلوع فجر الفطر) متعلق بیجب (فمن مات قبله) ای الفجر (او ولد بعده
او اسلم لا تجب علیه ویستحب اخراجها قبل الخروج الی المصلی بعد طلوع
فجر الفطر) عملا بامره وفعله علیه الصلاة والسلام ﴾ اشبو صدقهٔ فطر
مشروحه بیرام كونینك فجر ثانیسنك طلوعیله واجب اولور بس بركسه فجر
ثانیدن مقدم وفات ایتسه ویاخود فقیر اولسه ویاخود اندنصكره ولادت ایدوب
ویاغنی اولسه ویا اسلامله مشرف اولسه اوزرینه صدقهٔ فطر واجب اولمز
و بیرام كونینك فجرینك طلوعندنصكره مصلایه خروجدن اقدم صدقهٔ فطری
ادا مستحبدر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمدن حاكمك روایت بیوردیغی
{ كان یأمرنا رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم ان نخرج صدقة الفطر
قبل الصلاة وكان یقسمها قبل ان ینصرف الی المصلی ویقول اغنوهم عن الطواف
فی هذا الیوم } حدیث شریفنك متضمن اولدیغی امر وفعلیله عمل وامتثاله بناً
بركسهنك صغیر ولدی ویا مملوكی بیرام كونی وفات ایتسه صدقهٔ فطری
كندودن ساقط اولمز ۞ بحر اه ﴿(وصح اداؤها اذا قدمه علی یوم الفطر
او اخره) اعتبارا بالزكاة والسبب موجود اذ هو الرأس (بشرط دخول رمضان
فی الاول) ای فی مسئلة التقدیم هو الصحیح (وبه یفتی) جوهرة وبحر عن الظهیریة
لكن عامة المتون والشروح علی صحة التقدیم مطلقا وصححه غیر واحد ورجحه

فی النهر ونقل عن الولوالجیة انه ظاهر الروایة قلت فكان هو المذهب ﴾ صدقهٔ
فطری ادایی یوم فطرك اوزرینه تقدیم ویا تأخیر ایدرسه صحیح اولدی لكن
تقدیم صورتنده صحیح اولان قوله كوره رمضانك دخولی شرطیله زكات
اعتباریله كه یعنی زكاته الحاقا زیرا بینلرنده فرق یوقدر انده ادایی تقدیم وتأخیر
اولدیغی كبی بونده دخی اولور وسبب اولان رأس موجود در انجق تقدیمه كوره
دخول رمضان شرطیله فتوی ویریلور لكن متون وشروحك اكثری تقدیمك
مطلقا كه رمضانك دخولی اولسون ویا اولمسون صحتی اوزره لردر وبو قولی
كافیده حافظ الدین وهدایه وتبیین وهدایه شرحلری صاحبلری وقاضیخان كبی
چوق كسه لر تصحیح ونهرده ترجیح ایلدی وولوالجیه دن نقلا بو ظاهر
روایتدر دیو تصریح ایلدی ۞ شارح دیركه انجق مذهب مختار بودر
لكن فقهانك تصریحلری بهیقی سائر اقوال اوزرینه مقدمدر هرنقدر مقابلی
ظاهر روایت دخی اولورسه ده صدقهٔ فطری برفقیره واجب دیه رك ویرسه نافله
اولور ۞ اسقاطی فی حاشیة مسكین ﴿(وجاز دفع كل شخص فطرته الی) مسكین او (مساكین
علی) ما علیه الاكثر وبه جزم فی الولوالجیة والخانیة والبدائع والمحیط وتبعهم
الزیلعی فی الظهار من غیر ذكر خلاف وصححه فی البرهان فكان هو (المذهب)
كتفریق الزكاة والامر فی حدیث اغنوهم للندب فیفید الاولویة ولذا قال
فی الظهیریة لا یكره التأخیر ای تحریما ﴾ زكاتی برقاچ كمسه یه تفریق جائز
اولدیغی كبی مذهب مختار اوزره بركسه كندو فطره سنی برمسكینه ویا برقاچ
مساكینه دفع ایتسه جائزدر زیرا اكثر علما بونك اوزرینه در وبو قولله
ولوالجیه ده وخانیه ده وبدایعده ومحیطده جزم ایلدی وزیلعی اشبو مزبورلره
ظهار بحثنده خلاف ذكر نسز تبعیت ایلدی وبرهانده بونی تصحیح ایلدی
بوكا كوره مذهب انجق بو اولمش اولور وحدیث شریفده اولان اغنوهم امری
ندب ایچون اولور اولویت افاده ایدر بناً علیه ظهیریه ده تأخیرده تحریما
كراهت یوقدر دیدی لكن تحقیق اولان یوم اولدن تأخیر اولندقده قضا اولور
ادا اولمز زیرا موقت بالوقت قبیلندندر { اغنوهم فی هذا الیوم عن المسئلة }
حدیث شریفنه بناً بونك مقتضاسی یوم مزبوردن تأخیر ایله آثم اولمقدر
بلكه اولی اولان اغنادر تبیین وفتح القدیر ظاهر اولان منع جوازه قائل انجق
امام كرخیدر دیدی ۞ بحر انتهی ۞ اشبو صورت مشروحه نك جوازی ﴿(كما جاز دفع
صدقة جماعة الی مسكین واحد بلا خلاف) یعتد به ﴾ برجماعتك صدقه لرینی
خلاف معتدبه سز برمسكینه ویرمك جائز اولدیغی كبی اگر نصابه بالغ اولمزسه
﴿(خلطت) امرأة امرها زوجها باداء فطرته (حنطته بحنطتها بغیر اذن الزوج

ودفعت الى فقير جاز عنهما لاعنه) لما مر ان الانخلاط عند الامام استهلاك يقطع حق صاحبه وعندهما لايقطع فيجوز ان اجاز الزوج ظهيرية ولو بالعكس قال فى النهر لم اره ومقتضى مامر جوازه عنهما بلا اجازتها ﴿ زوجنك كندويه فطره سنى اداسيله امر ايتديكى عورت كندو بغدا يني انك بغدا ينه بلا اذن خلط ايدوب وفقرايه ادا ايتسه كندونك فطره سندن جائز اولور زوجندن اوتورى ويرديكى جائز اولمز امام اعظمه كوره ما سبقده مرور ايدن انخلاط استهلاك اولوب صاحبنك حقنى قطع ايتديكندن اما زوجك امرى اولمسزن ادا ايدرسه كفايت ايتمز وخلط زوجك امريله اولورسه زوجه اكا مالك اولمزاندن ويرمسى جائز اولور اولى اولان بعض نسخه ده اولديغى كبى انخلاط بدلنه خلط تعبيرى ايدى زيرا انخلاط من غير صنع اولديغندن استهلاك اولمز بلكه آنكله ايكيسى شريك اولورلر اما خلط كندونك صنعيله اولديغندن استهلاك اولور وخالص ملكى كبى انده متصرف اولور وحصه سنى زوجنه ضامنه اولور امامينه كوره صاحبنك حقنى قطع ايتمز زوج اجازت ويررسه جائز اولور امر مزبور بالعكس اولوب مثلا عورت زوجنه فطره سنى ادا ايله امر ايدوب زوج دخى كندو حنطه سنى آنك حنطه سنه خلط ايتسه صاحب نهر ديركه بن اشبو مسئله يى كورمدم لكن ما سبقده مرور ايدن ولو ابدى عنهما بلا اذن جاز استحسانا للاذن عادة قولنك مقتضاسى عورتك اجازتى اولمقسزن ايكيسندن ناشى ويرمنك جوازيدر ﴿ (ولايبعث الامام على صدقة الفطر ساعيا) لانه عليه السلام لم يفعله بدائع ﴿ خليفه صدقهٔ فطر جمعى ايچون ساعى كوندرمز زيرا رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمدن واقع اولمدى ﴿ (وصدقة الفطر كالزكاة فى المصارف) وفى كل حال (الافى) جواز (الدفع الى ذمى) وعدم سقوطها بهلاك المال وقدمر ﴿ دفعا ومنعا مصارفده هر برحالده صدقهٔ فطر زكات كبيدر لكن ذمى يه دفعك جوازنده ومالك هلاكيله عدم سقوطنده دكل ذمى يه فطره يى دفعك جوازى مصارفده ومالك هلاكيله عدم سقوطى اشبو بابده مرور ايلدى وز كاتده مالك محلى معتبر در فطره ده معطينك بحرده صرفده افضل اولا فقرا اولان اخوه واخواتدر صكره اولادلريدر بعده اعمام بعده اخوال وخالات وسائر ذوى الارحام بعده جيران بعده اهل بلد درديدى ﴿ (ولو دفع صدقة فطره الى زوجة عبده جاز) وان كانت نفقتها عليه عمدة الفتاوى للشهيد ﴿ بركسه صدقهٔ فطرينى عبدنك زوجه سنه ويرسه جائز اولور هرنقدر زوجه نك نفقه سى كندونك اوزرينه ايسه ده لكن زوجه نك نفقه سى سيدك اوزرينه اولمقده نظر واردر زيرا عبدك زوجه سنك

نفقه سى عبد اوزرينه در حتى نفقه سى ايچون مرة بعد اخرى بيع اولنور ﴿ خاتمة واجبات الاسلام سبعة الفطرة ونفقة ذى رحم ووتر واضحية وعمرة وخدمة ابويه والمرئة لزوجها حدادى ﴿ ملة اسلاميه ده واجبلر يديدر اشبو حصر مسلم دكلدر زيرا اكر مشهور اولان واجبلر ديمك ايسه ممنوعدر بيرام نمازلرى وجماعتله نماز وسائر واجبلر دخى واردر واكر مطلق واجب مراد اولنورسه نمازده وحجده وسائر عبادتده لاتحصى واجبلر واردر واشبو واجبدن مراد ديانة واجبه عام اولان واجب مراددر زيرا زوجه نك زوجه خدمتى ديانة واجبدر رفقهانك زوجه نك زوجه آبدست الدرمسى واجب دكل ديو تصريح ايتدكلرينه بناء برى فطره دركه صومك قبولى وسكرات موتدن وعذاب قبردن نجات وفلاح اشالى فوائد ومنافعى حاويدر وبرى والدينك وانانك ماعداسى فقير وعاجز اولان ذى رحم محرمك نفقه سيدر وبرى وتر وبرى اضحيه وبرى عمره در اشبو عمره يى واجبدن عدى حدادينك جوهره ده واجبدن اولديغى تصحيحنه مبنيدر مذهب مختار اوزره سنتى قولى قريبا كلور وبرى ولدك والدينه وبرى مرئه نك زوجنه خدمتلريدر الله جليل حقيقت حاله زياده عالمدر والله الموفق للسداد

﴿ (كتاب الصوم) ﴾

اشبو صومى زكاتك عقبنده اتيانك وجهى اصولده زكاتدنصكره افضل اعمال صومدر ديو تقرير اولنديغنه بناء ﴿ قهستانى ﴿ حج اوزره تقديمى بو صرف عبادت بدنيه اولوب حج ايكيسندن مركب اولديغيچوندر ﴿ نهر ﴿ قيل لوقال الصيام لكان اولى لما فى الظهيرية لوقال لله على صيام لزمه يوم و لو قال صيام لزمه صيام ثلاثة ايام كما فى قوله تعالى ففدية من صيام ﴿ صومك فرض وواجب ونفل انواع ثلثه سى اولوب واشبو انواع ثلثه يه دلالت ايدن صيام لفظى اولوب صوم لفظى اولمديغى ايچون بحر صاحبى صومله تعبير ايدن صاحب كنزه تعريضا صوم بدلنه صيام دينلسه اولى اولوردى ديدى زيرا ظهيريه ده مرسومدر كه بركسه لله على صوم ديسه كندويه بركون اوروج لازم اولور صيام ديسه اوچ كون اوروج لازم اولور نتكم الله عظيم الشانك ففدية من صيام قول شريفنده ده اولديغى كبى ﴿ وتعقب بان الصوم له انواع على ان ال تبطل معنى الجمع ﴿ اشبو صاحب بحرك صيام انواع صومه دلالت ايدر صوم ايتمز قولنه قرنداشى صاحب نهر منع ايله اعتراض ايتديكه لا نسلم صوم لفظنك انواعه عدم عمومنى صوم انواع

مشروحه‌دن برینه خاص اولمدیغندن انواعه شمولی نتیجه‌سنده جائز دکل
بلکه حقیقة صوم هر برنده تحققدر یعنی کرك صومله تعبیر اولنسون وکرك
صیامله هر برنده انواع ملحوظدر بس برنده انواعه شامل ودیکرنده دکل دیمك
محلنده دکلدر ولوسلم احدهما شامل آخر دکل دیسك ینه سؤال واردر که
صیام لفظی جمع اولوب واقعا انواعه شامل ایسه‌ده جموعه داخل اولان الف
واللام جمعیت معناسنی مضمحل قیلر بس اولدخی انواعه شامل اولمز بلکه
مجرد حقیقت صوم مراد اولنور افراد ملاحظه‌سز وقاضی بیضاوی آیة کریمه‌نك
تفسیرنده بیور دیکه صیامله جنس فدیه بیان اولندی قدری وعددی کعب
رضی الله تعالی عنهك روایت بیوردیغی حدیثله مبیندر یعنی آینده دخی جمعیته
دلالت یوقدر وظهیریه‌نك کلامنده صیام انجق اوچ کونه دلالت ایدر یوقسه
انواعه دلالت ایتمز ﴿والاصح انه لایکره قول رمضان﴾ اصح اولان بوکه
قائلك رمضان قولی مکروه دکلدر {من صام رمضان ایمانا واحتسابا غفرله
ماتقدم من ذنبه} مثللو حدیث شریف صحیحلرده وارد اولدیغندن بعض علما
دیدیلر که صحیح اولان امام محمدك مجاهددن روایت ایتدیکی جاء رمضان
وذهب رمضان دیمك مکروه‌در قوللریدر زیرا رمضان اسماء اللهدندر وبو
قولك خلافی حکایه اولنمدی جواب ممکنکه اسماء اللهدن اولدیغی ثابت دکل
فرضا ثابت اولسه حکیم لفظی کبی اسماء مشترکه‌دندر * حلبی اه *
وعلمانك اتفاقلری واردرکه اوچ ایده که شهر رمضان ربیع الاول ربیع الاخر
علم مضافله مضاف الیهك مجموعیدر بس بونده شهرك حذفی کلمه‌نك بعضنی
حذف قیلمقدر واشبو حذفیده علما جائزکوردیلر بومثللو علمی مضاف
مضاف الیه مجراسنه اجرا ایتدیلرده حتی جزلرك ایکیسنده‌ده اعرابی اجرا
ایتدیلر اشبو مضمونی سعدی کشاف شرحنده ذکر ایلدی ﴿وفرض بعد
صرف القبلة الی الکعبة لعشر فی شعبان بعد الهجرة بسنة ونصف﴾ واشبو
صوم قبله‌نك قدس شریفدن کعبهٔ مکرمه‌یه تحویلندنصکره هجرتدن بربچق یل
صکره شعبانك اونیجی کوننده فرض قیلندی ومشروعیتی نیجه حکم وفوائدی
مشتملدر اولا عبادی تقوایه حملدر بنا برین آیة صوم لعلکم تتقون قول شریفیله
ختم اولندی وثانیا الله جلیلك نعم وآلالرینه شکره تحریضدر نتکم لعلکم
تشکرون ایله بوکا اشارت واردر وصفة ملائکه ایله اتصاف وفقرانك احوالنه
عملله انلره شفقت ومرحمت مثللو فوائدی دخی حاویدر واعظم منافعندر امارهٔ
بالسوء اولان نفسك سکونی وکوز ولسان وقولاق وفرج امثالی جمیع جوارحه
متعلق فضولده نفسك شهوتنی کسری زیرا محسوساتده حرکات نفسانیه

صومله ضعف بولور نتکم اثرده {اذاجاعت النفس شبعت الاعضاء واذا شبعت
النفس جاعت الاعضاء} وارد اولمشدر ﴿(هو) لغة امساك مطلقا وشرعا
(امساك عن المفطرات) اللاتیة (حقیقة او حکما) کمن اکل ناسیافانه ممسك
حکما (فی وقت مخصوص) وهو الیوم (من شخص مخصوص) مسلم کائن
فی دارنا او عالم بالوجوب طاهر عن حیض ونفاس (مع النیة) المعهودة﴾
صوم لغتده مطلقا امساك وسکون عن الفعل معناسنه‌در
وشرعده نیت معهوده که اهلندن ومحلنده اولان نیتله شخص مخصوصدن که
داراسلامده کائن ویاخود وجوبنه عالم وحیض ونفاسدن طاهر مسلمدن
وقت مخصوصده که یومدر یعنی صبح صادق زماننك اولندن مغربه دکین که
جرم شمسك تمام غائب اولوب مشرق طرفندن ظلمت ظاهر اولنه دك حقیقة
ویاحکما اکل وشرب وجماع امثالی مفطرات آتیه‌دن امساکدر امساکله
تعبیر اولنوب ترکله تعبیر اولنمدیغی مأموربه مکلفك فعلی اولان امساك اولدیغنه
مبنیدر حکما امساك ناسیا اکل ویاشرب وجماع ایدنده‌در بس برحائض
ویا نفسانیتله امساك ایتسه ویاخود ضحوهٔ کبری دنصکره نیت ایتسه اکا اعتبار
اولنمز وبرحربی دارحربده شرف اسلامله مشرف اولوب فرضیة رمضانه
عالم اولمسه بعده عالم اولدقده کندونك اوزرینه مامضاینی قضا لازم اولمز
منح اه ﴿واما البلوغ والافاقة فلیسا من شرط الصحة لصحة صوم الصبی
ومن جن اواغمی علیه بعدالنیة وانما لم یصح صومهما فی الیوم الثانی لعدم النیة
وحکمه نیل الثواب ولومنهیا عنه کما فی الصلاة فی ارض مغصوبة﴾ اما بلوغله
جنوندن ویا اغمادن افاقت صومك صحتی شرطلرندن دکللردر بلکه اداسنك
وجوبنك شرطلرندندر بوندن ظاهر اولان شروط ثلثهٔ متقدمه که اسلام
وطهارت ونیت صحتنك شرطلریدر لکن اسلامله طهارت وجوبنه‌ده شرطدر
حتی مزبورلر صحته شرط اولمدیغندن صبینك وبعدالنیة مجنون ویاکندویه اغما
واقع اولان کسه‌نك صومی صحیح اولدی اکر عقل وافاقت صحته شرط
اولسه‌لر ایدی مزبورلرك صوملری صحیح اولمز ایدی یوم ثانیده مزبورلرك
صوملرینك عدم صحتی نیت اولمدیغیچوندر وصومك اوزرینه ترتب ایدن اثری
آخرتجه ثوابه نائل اولمق دنیاجه واجب ایسه بوینندن واجبك سقوطیدر
هرنقدر ایام خمسهٔ منهیه صومی کبی کندودن نهی اولنان صوم اولورسه‌ده
زیرا اشبوکونلرده صومك نهیی اعتراض عن ضیافة الله معنای مجاورندن ناشیدر
بوایسه صومده ثواب اولمغی افاده ایدر ارض مغصوبه‌ده‌کی نماز کبی ﴿(وسبب
صوم) المنذور النذر ولذا لوعین شهرا وصام شهرا قبله عنه اجزأه لوجود السبب

ويلغوا التعيين والكفارات الحنث والقتل و (رمضان شهود جزء من الشهر)
من ليل اونهار على المختار كما فى الجنازية واختار فخر الاسلام وغيره انه الجزء الذى
يمكن انشاء الصوم فيه من كل يوم حتى لو افاق المجنون فى ليلة او فى آخر ايامه
بعد الزوال لاقضاء عليه وعليه الفتوى كما فى المجتبى والنهر عن الدراية وصححه
غير واحد وهوالحق كما فى الغاية ✤ صوم منذورك سببى بومدر بناءً عليه
بركسه نذرده برشهرى تعيين ايدوب واندن اوتورى اندن مقدم اولان شهرى صائم اولسه
اول نذر ايتديكى شهردن كفايت ايدر سبب اولان نذر بولنديغندن منذورك
جزئى سبب اولمديغندن شهودى لازم اولمدى وتعيين لغو اولور صوم كفاراتك سببى
كفارة يمينده حانث اولمق وخطاء قتلده ومحرما صيدده قتلدر و رمضان اوروجنك
سببى خبازيه ده اولديغى كبى قول مختار اوزره شهرك ليل ونهارندن برجزئنك
شهود وحضوريدر فخر الاسلام وغيرلرى سبب هربركوندن كندو ده صومى
انشا ممكن اولان جز اولمغى اختيار ايلدى اول جزدن مراد فجر صادقك
طلوعندن ضحوهٔ كبرانك ابتداسنه دك اولان زماندر اما ليلده وضحوهٔ كبراده
وصكره انشاء صوم ممكن اولمز غايتى كيجه ده انجق نيت بولنور انشاى صوم
بولنمز مجمع الانهرده سبب انجق هربركوندن جزء اولدر ديدى بومك كليسى
دكلدر زيرا بومك كليسى اولسه هربركونك تمامند نصكره واجب اولمسى لازم كلور
وجز مطلقده دكلدر زيرا جز مطلق اولسه صبينك كندوده بالغ اولديغى كونى
صومى واجب اولمق لازم كلور بوايسه باطلدر سبب مزبور جزء اولديغندن
بركسه رمضان كيجه سنده ويا آخر ايامنده بعد الزوال جنوندن افاقت بولسه
اوزرينه قضا لازم اولمز وفتوى اشبو قول اوزرينه در نكم مجتباده ودرايه‌دن
نقلا نهرده مرسومدر واشبو قولى چوق كمسه تصحيح ايلدى وانجق حق اولان
بودر نكم غايه ده مسطوردر ✤ (وهو) اقسام ثمانية (فرض) وهو نوعان
معين (كصوم رمضان اداء و) غيرمعين كصومه (قضاء و) صوم (الكفارات)
لكنه فرض عملا لا اعتقادا ولذا لايكفر جاحده قاله البهنسى تبعا لابن الكمال ✤
صوم سكز قسمدر فرض واجب سنت مكروه هر برلرى معين ويا غير معين
اولنجق سكز اولور فرض معين اداء صوم رمضان كبى فرضيتى اجماعله مؤيد
دليل قطعيله ثابتدر فرض غير معين صوم رمضانى قضا كبى اشبو قضانك
سببى بنه شهردن برجزئك شهوديدر سبب ادا كبى دخى كفارتلرك صومى كبى
شوقدر واركه بونلر فرض عمليلردر اعتقادى دكللردر بنا برين منكرى كافر
اولمز ثبوتى هرنقدر نص قاطعله ايسه‌ده فرضيتنه اجماع منعقد دكلدر حتى
ملتقى صاحبى واجبدن عد ايتدى منذور كبى ✤ (وواجب) وهو نوعان معين

(كالنذر المعين و) غيرمعين كالنذر (المطلق) واما قوله تعالى وليوفوا نذورهم
فدخله الخصوص كالنذر بمعصية فلم يبق قطعيا ✤ واجب دخى ايكى نوعدر
معيندر نذر معين كبى مثلا لله على ان اصوم يوم الخميس كبى غير معيندر نذر
مطلق كبى لله على ان اصوم يوما مثللو نذرك طلبى وليوفوا نذورهم نص قاطعيله
ثابت اولدقدنصكره فرض اولملى ايدى سؤال مقدرينه شارح عليه الرحمه
جواب ويركه آية مشروحه يه خصوص داخل اولدى يعنى مخصص اولدى
مثلا شرعا كندو جنسندن واجب اولميان عيادهٔ مرضى وعبادتده مقصود
بالذات اولميان هر برنمازده وضوء ويا برمعصيتله نذرلره عام اولمديغندن
آيت مؤله وخبر واحد كبى وليوفوا نظم مجيدى مجوزه اولدى قطعا موجب اولمدى
(تمه) واجب نوعندندر كنديه شروع اولندقدنصكره صوم تطوع
وفساده ويردكده قضاسى واعتكاف ايچون اولان صوم ✻ بحر ✤ (وقيل)
قائله الاكمل وغيره واعتمده الشرنبلالى تعقبه سعدى بالفرق بان المنذورة
لاتؤدى بعد صلوة العصر بخلاف الفائتة (هو فرض على الاظهر) كالكفارات
يعنى عملا لان مطلق الاجماع لايفيد الفرض القطعى كما بسطه خسرو ✤
بعضيلر قول اظهر اوزره كفارات كبى نذر فرضدر ديديلر يعنى فرض عمليدر
قطعى دكلدر زيرا مطلق اجماع فرض قطعى افاده ايتمز نكم منلا خسرو
بسط وتفصيل ايلدى اشبو قولك قائلى اكمل وغيريدر وشرنبلالى معتمد
اولان بودر ديدى سعدى اشبو فرضيت قولنى رد ايتديكى منذوره ايله
فائته بيننده فرق واردر زيرا منذوره صلاة عصردنصكره ادا اولنمز
فائتهٔ فرض ويا وتر بونك خلافنه در اشبو مخالفت انجق منذوره نافله
حكمنده اولديغندن اوتوريدر كندويه وجوب انجق عبدك ايجابيله عارض
اولدى منلا خسروك دررده كى كلامنك حاصلى فقهها منذورك لزومى اوزره
اجماع ايتدى لزوم اوزره اجماع فرضيت اعتقاديه يى مستلزم اولمز بلكه
فرضيت انجق كندونك فرضيتنه اجماعله ثابت اولور ✻ حلبى ✤ (ونفل
كغيرهما) يعم السنة كصوم عاشوراء مع التاسع والمندوب كايام البيض
من كل شهر ويوم الجمعة ولو منفردا وعرفة ولو لحاج لم يضعفه ✤ دخى صوم
نافله درمزبور فرضله واجبك غيرلرى كبى نفل سنت مؤكده يه عام اولور
طقوزنجى كونيله برابر يوم عاشورانى صوم كبى دخى مندوبه عام اولور مندوبله
مستحب بردر بعضيلر فرقلرى واردر ديديلر هر برايدن ايام بيضكه ايك اون اوچ
واون درت واون بش كونيدر انك صومى وجمعه كوننك صومى هرنقدر يالكز
ايسه ده وعرفه كونى صوم كبى هرنقدر كندويه ضعف طارى اولميان حاجى

اولورسه يوم عاشوراكه محرم الحرامك اوننجى كونيدر آنك صومنك فضيلتى
حقنده كچمش برسنه لك سيئاتنه كفارتدر ديو خبرده وارد اولمشدر ويوم
عرفه نك صومنك فضيلتى حقنده ايكى سنه لك ذنوبه كفارتدر بركچمش وبركلجك
سنه دن زيرا بو شرع محمديدر اولكى بونك خلافنده در زيرا او شرع موسويدر
بو مقامده مستحب مؤكده دن افضلدر محدثيندن امام بخارى ومسلم وغيريلرى ابن
عباس رضى الله عنهمادن روايت ايتديلركه رسول اكرم و نبى محترم صلى الله تعالى عليه وسلم
مدينهٔ منوره يه تشريفلرنده طائفهٔ يهود يوم عاشوراده اوروج طوتارلر كورديلر سؤال
بيورديلركه اشبو كونى صومكزك سببى ندر جواب ويرديلركه بو برعظيم كوندركه الله
عظيم الشان بونده حضرت موسى عليه السلامى و بنى اسرائيلى عدولرندن خلاص ايدوب
فرعون وقومنى غرق ايلدى وحضرت موسى عليه السلام شكرانهٔ اشبو كونى اوروج
طوتدى بزدخى طوتارز رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم سعادتله بيورديلركه
بزلر حضرت موسى عليه السلامه اتباعده يهوددن اولى واحق واليقز ورسول الله
صلى الله تعالى عليه وسلم يوم عاشوراده اوروج طوتدى وطوتمغله امر بيوردى
بالكز جمعه نك صومنى طلب حقنده ونهى حقنده دخى حديث وارد اولمشدر
لكن نهى مؤخردر جامع صغير شارحلرى بوبلجه تصريح ايتمشلردر واثنين
وخميس كونلرى صوم دخى مندوبدر لكن كندوبه ضعف عارض اولان حجاجه
دكل ☼ ابو السعود ❊ (والمكروه تحريما كالعيدين وتنزيها كعاشوراء واحده
وسبت وحده ونيروز ومهرجان ان تعمده وصوم دهر وصوم صمت ووصال وان
افطر الايام الخمسة وهذا عند ابى يوسف كما فى المحيط فهى خمسة عشر ❊ ونفل
قولى سنت ومندوبه عام وشامل اولديغى كبى دخى تحريما مكروه اولان بيرام
كونلرينك صومنه وتنزيها مكروه يالكز يوم عاشورا وسبت ونوروزكه شمسك حمل
برجنه حلولى ومهرجانكه شمسك ميزانينه دخولى صوملرينه عن قصد اولورسه
دخى صوم دهره وصوم صمتكه صائم اولوب واصلا تكلم ايتممك وصوم وصالكه
بعد الغروب ايرتسى كونه دك متصلا صومه عام وشامل اولور هرنقدر ايام خمسهٔ
منهيه ده افطار ايدرسه ده نوروز ايله مهرجان فرسك بيرام كونلريدر ☼ حلبى ☼ يوم
سبتك كراهتى يهوده تشبهدن ناشيدر واشبو صوم دهرك كراهتى انجق امام ابى يوسف
عندنده در امامين كراهته قائللردكلدر نتكم محيطده مرسومدر اشبو صيام مشروحه
اون بشدر اوچى متنده اون ايكيسى شرحده مذكوردر متنده كى فرض
وواجب ونفلدر شرحده كينك اولى صوم عاشورا وآخرى دهردر لكن صوم
شرحده ذكر اولنان متنك قسم ثالثنده داخلدر ومندوبدن صوم داودى
وستهٔ شوالى ترك ايتديلر شرحده كوره اولى اولان اشبو فهى خمسة عشر جمله سنى

حذفدر ❊ وانواعه ثلاثة عشر سبعة متتابعة رمضان وكفارة ظهار وقتل
ويمين وافطار رمضان ونذر معين واعتكاف واجب وستة يخير فيها نفل
وقضاء رمضان وصوم متعة وفدية حلق وجزاء صيد ونذر مطلق ❊
دخى صومك انواعى اون اوچدر يديسى متتابعه دركه يعنى بلافصل ادا اولنور
رمضان اوروجى وظهار وقتل ويمين وافطار رمضان كفارتلرى ونذر
معين واعتكاف واجب والتيسى كندوده تتابعده مخيرلك واردر نافله ورمضان قضاسى وحج
تمتع وقران صومى يعنى كندولرده ذبح اولنه جق قربان بولنمديغى تقديرجه
اوچ كون حجدن مقدم يدى كون رجوعلرنده صوم واردر
وكندولرده صيامى اختيار ايدرسه فديهٔ حلق وجزاى صيد
صوملرى وتتابعه نيت ذكرندن مطلق اولان نذر ❊ اذا تقرر هذا
(فيصح) اداء (صوم رمضان والنذر المعين والنفل بنية من الليل)
فلا تصح قبل الغروب ولا عنده (الى الضحوة الكبرى لا) بعدها ولا (عندها)
اعتبارا لاكثر اليوم ❊ وقتاكه اشبو تقسيم مشروح تقرر ايتديسه رمضان
اوروجى ونذر معينى ونافله بى كيجه دن ضحوهٔ كبرايه دك اداسى صحيح اولور
اكثر يومى اعتبارا وقت غروبده وقبل الغروب وضحوهٔ كبراده وصكره اولان نيتله
مز بورلرك نيتله ادالرى صحيح اولمز نيتك محلى قلبدر وكندو ايله تلفظ سنتدر
ورمضانده تسحر نيتدر كيجه دن صومه نيت ايدوب بعده فجرك طلوعندن اقدم
رجوع ايتسه صوملرك كليسنده رجوعه نيتى صحيح اولور بركمسه يارن ضيافته
دعوت اولنورسه افطاره يوقسه صومه نيت ايتسه اشبو نيتله صائم اولمز
بركمسه رمضان اولديغنه عالم اولهرق رمضانده صومه وافطاره
نيت ايتمكسزن صباحه داخل اولسه اظهر اولان صائم اولمز بركمسه
اكبر رأيله تسحر ايتسه بأس يوقدر اكر طلوع فجر خصوصنده
رأى صائب صاحبى ايسه دكل ايسه ترك اكل ايتمسى اوليدر ظاهر روايتده
افطارده تحرى جائز دكلدر بركمسه تسحرده خروسك صيحه سنه اعتماد ايتمك
مراد ايلسه بعض فقها انكار ايتديلر بعضيلر بأس يوقدر اكر مرارا تجربه سبقت
ايدوب ووقته اصابت ايتديكى ظاهر اولورسه ☼ هنديه ❊ (وبمطلق النية)
اى نية الصوم فال بدل عن المضاف اليه (وبنية نفل) لعدم المزاحم (وبخطأ
فى وصف) كنية واجب آخر (فى اداء رمضان) فقط لتعينه بتعيين الشارع ❊
مجرد رمضان اداسنده مطلق صومه نيتله يعنى صفتنه تعرض اولنمقسزن ونفل
نيتيله ووصفنده خطا ايله مثلا واجب آخره نيت كبى اشبو صورتلرده دخى رمضان
اوروجى اداصحيح اولور صاحب شريعت عليه الصلاة والسلامك {اذا انسلخ شعبان
فلا صوم الا رمضان آه} قول شريفنده اولان تعيينيله رمضان تعين ايتديكى ايچون

ونفله نيتله صحت مزاحم اولمديغنه بنأ النيده الف واللام مضاف اليهدن عوضدر (الا) اذاوقعت النية (من مريض اومسافر) حيث يحتاج الى التعين لعدم تعينه فى حقهما فلايقع عن رمضان (بل يقع عمانوى) من نفل اوواجب (على ماعليه الاكثر) بحر وهوالاصح سراج وقيل بانه ظاهر الرواية فلذا اختاره المصنف تبعا للدرر لكن فى اوائل الاشباه الصحيح وقوع الكل عن رمضان سوى مسافر نوى واجبا آخر واختاره ابن الكمال وفى الشرنبلالية عن البرهان انه الاصح ✻ الاصورت مشروحه ده نفله ويا واجبه نيت مريضدن ويامسافردن واقع اولورسه رمضاندن واقع اولمز بلكه اكثر علمانك قولى اوزره نيت ايتديكى نفلدن ويا واجبدن واقع اولور زيرا مز بورلرك حقلرنده رمضان على وجه اللزوم تعين ايتمدى بنأ عليه تعيينه محتاج اولور وانجق اصح اولان بودر بعضلر ظاهر روايت بودر ديديلر بنا برين مصنف درره تبعيتله اشبو قولى اختيار ايلدى اصحك مقابلى بحرده نقل اولنان نافله يه نيت ايدن مسافرده اصح اولان رمضاندن وقوعى قوليدر لكن اشباهك اوائلنده صحيح اولان صور مشروحه نك مسافردن واجب آخره نيت ايده نك ماعداسنده رمضاندن وقوعيدر وابن كمال اشبو قول مزبورى اختيار ايلدى شرنبلاليه ده برهاندن نقلا اصح قول بودر ديومرسومدر ✻(والنذر المعين) لايصح بنية واجب آخر بل (يقع عن واجب نواه) مطلقا فرقا بين تعيين الشارع والعبد (ولوصام مقيم عن غير رمضان) ولو (لجهله به) اى برمضان (فهوعنه) لاعمانوى لحديث اذاجاء رمضان فلاصوم الاعن رمضان ✻ نذر معين واجب آخر نيتله صحيح اولمز بلكه كرك مسافر وكرك مقيم شارعك تعيينيله عبدك تعيينى بينلرنده فرق ايچون نيت ايتديكى واجبدن واقع اولور برمقيم رمضانده رمضانك غيرى صوم ايچون هرنقدر جهلندن ناشى اولورسه ده صائم اولسه اول صوم رمضاندن اولور نيت ايتديكندن اولمز رمضان شريف كلديكى وقتده اورج انجق رمضاندن واقع اولور حديث شريف مضموننه بنأ اكر مسافر اوليوب اورج كنديه تعيين ايدرسه اما مسافر واجب آخره نيت ايدرسه نيت ايتديكندن اولور ✻(ويحتاج صوم كل يوم من رمضان الى نية) ولوصحيحا مقيما تميزا للعبادة عن العادة وقال زفر ومالك تكفى نية واحدة كالصلاة قلنا فسادا لبعض لايوجب فساد الكل بخلاف الصلاة ✻ حجه وعذردن ناشى عادتا امساككى عبادتدن تميز ايچون صائم هرنقدر صحيح ومقيم ايسه ده رمضاندن هربركون ايچون نيته محتاج اولور امام زفر ومالك نمازكبى نيت واحده كفايت ايدر ديديلر شارح رحمه الله ديركه بعضك فسادى كلك فسادينى

ايجاب ايتمز زيرا هربركونى صوم مستقل برعبادتدر ليله منتهى اولديغندن نماز بونك خلافنده در زيرا برعبادتدر يعنى صومى نمازه قياس قياس مع الفارق ✻(والشرط للباقى) من الصيام قران النية للفجر ولو حكما وهو (تبييت النية) للضرورة (وتعيينها) لعدم تعين الوقت والشرط فيها ان يعلم بقلبه اى صوم يصومه ✻ رمضان اورجنك غيرى مثلا رمضان قضاسى ونذر غير معين وبعد الافساد نفل وكفارات وبونلره ملحق صيد وحلق ومتعه جزالرى صوملرنده شرط نيتك فجردن جزء اوله مقارنتيدر هرنقدر مقارنت حكما دخى اولورسه قران حكمى نيتك كيجه دن اولمسيدر ضرورته بنأ زيرا وقت فجرى تحريده حرج واردر متنك وتعيينها قولى قران النية للفجرك اوزرينه معطوفدر يعنى دخى نيتى تعيين شرط وقت متعين اولمديغندن زيرا واجب ذمتده ثابت اولور هربرزمان واجبك ونفلك اداسنه صالحدر بس ذمتده اولاندن وقوع انجق تعيين ايله اولور ونيتده شرط قلبيله قنغى صومى صائم اولديغنى بلمكدر زيرا برشيئ اراده انجق اول شيئه علمدنصكره اولور ✻ قال الحدادى والسنة ان يتلفظ بها ولا تبطل بالمشية بل بالرجوع عنها بان يعزم ليلا على الفطر ونية الصائم الفطر لغو ونية الصوم فى الصلاة صحيحة ولا تفسدها بلا تلفظ ✻ حدادى سنت اولان نيتله تلفظدر ديدى سنتدن مراد سلف صالحينك سنتيدر زيرا رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمدن نيتله نطق حقنده حديث وارد اولمدى ونيت انشاء الله تعالى ديمكله باطل اولمز زيرا مشيت انجق لفظى باطل قيلر نيت ايسه قلب فعليدر وكيجه دن نيتى نيتدنصكره اكلى وشربى وجماعى ابطال ايتمز ✻ ابوالسعود ✻ بلكه نيت كندودن رجوعله كه كيجه دن فطره عزمله باطل اولور وصائمك فطره نيتى لغودر نمازده تكلمه نيت لغو اولديغى كبى وصومه كيجه ده وياضحوه كبراده نمازده نيت صحيحه در ونمازى بلا تلفظ فساده ويرمز ✻ ولونوى القضاء نهارا صار نفلا فيقضيه لوافسده لان الجهل فى دارنا غير معتبر فلم يكن كالمظنون بحر ✻ بركمسه نهارده قضايه نيت ايتسه نافله اولور وانى فساده ويرسه قضا ايدر داراسلامده جهل معتبر اولمديغندن مظنون كبى اولمدى مظنون مثلا بركمسه قضاسى اوزرينه لازم ظنيله بركون صائم اولوب بعده خلافى تبين ايتسه مظنون اولمز حتى فساده ويرسه قضاسى لازم اولمز ✻(ولايصام يوم الشك) هو يوم الثلاثين من شعبان وان لم يكن علة اى على القول بعدم اختلاف المطالع لجواز تحقق الرؤية فى بلدة اخرى واما على مقابله فليس بشك ولايصام اصلا شرح المجمع للعينى عن الزاهدى (الا نفلا) ويكره غيره ✻ يوم شككه شعبانك اوتوزنجى

كونى هرنقدر سما ده علت اولمزسه ده اوروج طوتلمز اختلاف مطالع اعتبار
اولمديغنه كوره بلدهٔ اخراده رؤيتك تحققنك جوازينه بنأ بوكا كوره هلال
رؤيت اولنميان بلدهده صوم لازم اولور اماقول مز بورك مخالفيكه اختلاف
مطالع اعتبار اولنديغنه كورهشك اولمز و براهالئ بلده برآخر بلدهنك اهلنك رؤيتيله
صوم لازم اولمز ويوم شك بونده اصلا كه كرك رمضاندن وكرك واجب آخردن
اورج طوتلمز لكن يوم شك تطوعا طوتيلور تطوعك غيرى يوم مز بورده يا تحريما
ويا تنزيها مكروهدر ❋(ولوصامه لواجب آخر كره) تنزيها ولوجزم ان يكون
عن رمضان كره تحريما (ويقع عنه فى الاصح ان لم تظهر رمضانيته والا) بان ظهرت
(فعنه) لومقيما ❋ بركسه يوم شكى واجب آخردن اوتورى صائم اولسه تنزيها
مكروه قيلندى رمضاندن اولمسيله جزم ايدرسه تحريما مكروه قيلندى اهل كتابه
تشبه اولديغندن زيرا انلر صوملرنده زياده ايلديلر اكر رمضانيتى ظاهر
اولورسه مقيم اولورسه رمضاندن واقع اولور اما مسافردن قنغيسندن نيت
ايدرسه اندن واقع اولور هرنقدر محقق رمضانده دخى اولورسه تكم ماسبقده
مرور ايلدى ❋(والتنفل فيه احب) اى افضل اتفاقا (ان وافق صوما يعتاده)
اوصام من آخر شعبان ثلاثة فاكثر لا اقل لحديث لاتقدموا رمضان بصوم يوم
او يومين واما حديث من صام يوم الشك فقد عصى اباالقاسم فلا اصل له ❋
يوم شكده تنفل اتفاقا احب وافضلدر اكر صوم معتادينه مصادف اولورسه
وياخود آخر شعباندن اوچ كون وياا كثر صائم اولورسه اقلمده اولمز رمضانى
بر ويا ايكى كون صومله تقدم ايتمه كز مضمونى حديث شريفنه بنأ اما من صام
يوم الشك آه حديث شريفنك اصلى يوقدر ❋(والايصومه الخواص ويفطر
غيرهم بعد الزوال) به يفتى نفيا لتهمة النهى ❋ واكر صوم معتادينه موافق
اولميوب ورمضاندن مقدم اوچ كون صائم اولمزسه يوم شكى خواص صائم اولور
عوام بعد الزوال افطار ايدر منهى عنهى ارتكاب تهمتنى نفى ايچون انجق بوقولله
فتوى وير يلور ❋(وكل من علم كيفية صوم الشك فهو من الخواص والافمن العوام
والنية) المعتبرة هنا (ان ينوى التطوع) على سبيل الجزم (من لا يعتاد صوم ذلك
اليوم) ❋ هر بر يوم شكى صومك كيفيتنه بومقامده معتبره اولان نيت يوم مز بورى
صوم عادتى اولميان كسهنك على سبيل الجزم تطوعه نيت ايتمه سيدر اشبو
كيفيته عالم اولان كسه خواصدندر اولميان عوامدندر ❋ اماالمعتاد فحكمه مر
(ولايخطر بباله انه ان كان من رمضان فعنه) ذكره اخى زاده ❋ امايوم شك
معتادى اولان كسهنك صومنه تصادف ايدرسه آنده عدم كراهتك حكمى
ماسبقده مرور ايتدى لكن رمضان اولورسه اندندر ديو خاطرينه خطور

ايتملى اشبو مضمونى اخى زاده بويلجه ذكر ايلدى ❋(وليس بصائم لو)
ردد فى اصل النية بان (نوى ان يصوم غدا ان كان من رمضان والافلا) اصوم
لعدم الجزم (كما) انه ليس بصائم (لونوى انه ان لم يجد غداء فهو صائم
والافمفطر ويصير صائما مع الكراهة لو) ردد فى وصفها بان (نوى ان كان
من رمضان فعنه والافعن واجب آخر) ❋ اصل نيتده بركسه ترديد ايدوب مثلا يارن
رمضاندن اولورسه اندن صائم اولورم اولمزسه صائم اولمم ديو نيت ايتسه اول كسه
صائم اولمز عزمده جزم اولمديغندن تكم بركسه تغدى ايدهجك طعام بولورسم
صائم يوقسه مفطرم ديو نيت ايلسه صائم اولمديغى كبى بركسه مثلا يارن
رمضاندن اولورسه رمضاندن يوقسه واجب آخردن صائم ديو وصفنده
ترديد ايلسه مع الكراهة التنزيهية صائم اولور ❋(وكذا) يكره (لوقال انا
صائم ان كان من رمضان والافعن نفل) للتردد بين مكروهين اومكروه وغير
مكروه (فان ظهر رمضانيته فعنه والافنفل فيهما) اى الواجب والنفل (غير
مضمون بالقضاء) لعدم التنفل قصدا ❋ بنه بويلجه مكروهدر اكر رمضان
اولورسه اندن يوقسه نافلهدن صائم ديسه ايكى مكروه بيننده اولكى مسئلهيه
كوره وياخود مكروهله غير مكروه بينلرنده مسئلهٔ ثانيهيه كوره تردد اولديغندن
اولكى مسئلهدهكى ايكى مكروهك برى تحريمى وبرى تنزيهيدر پس صور
مشروحهده رمضانيتى ظاهر اولورسه آندن يوقسه واجبه ونفله نيتده
قضا ايله مضمون اولميان نافلهدر قصدا تنفل اولمديغندن واجبدن اولمديغى
كندو ايله جزم اولمديغندن نفل صورتنده افساد ايله ضامن اولمديغى
رمضاندن اوتورى نيتى جهتندن عزيمتنده اسقاط داخل اولديغندن زيرا بوجهتدن
مسقط اولهرق شروع ايتمش اولور ملتزم اولمز ❋(اكل المتلوم ناسيا قبل النية كاكله
بعدها وهو الصحيح شرح وهبانية ❋ يوم شكده ثبوت هلاله منتظر اولان متلومك
قبل النية ناسيا اكلى بعد النية اكلى كبيدر بعد الاكل رمضانيتى ظاهر اولسه امساكى
صحيح اولور قضاسى لازم اولمز انجق صحيح اولان بودر اشبو قولك مقابلى هنديهنك
مز بورك اكلنك عدم جوازى قوليدر ❋(رأى) مكلف هلال رمضان (او الفطر
ورد قوله) بدليل شرعى (صام) مطلقا وجوبا وقيل ندبا (فان افطر قضى فقط)
فيهما لشبهة الرد (واختلف) المشايخ لعدم الرواية عن المتقدمين (فيما اذا افطر
قبل الرد) لشهادته (والراجح عدم وجوب الكفارة) وصححه غير واحد
لان مارآه يحتمل ان يكون خيالا لا هلالا واما بعد قبوله فتجب الكفارة ولو
فاسقا فى الاصح ❋ بر مكلف مقبول الشهادة وياغير مقبول الشهادة هلال
رمضانى وياشوالى كوروب بعده فسق ويا رؤيتده غلطى مثلا وبرد ليل

شرعی ایله قولی رد اولنسه مطلقا که کرك هلال رمضانده و کرك فطرده
وجوبا وعند البعض ندبا صائم اولور اولکنده شهره شاهد اولدیغندن ایکنجیده
احتیاطا ورسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك { فطرکم یوم تفطرون } قول
شریفنه بناً یعنی سزلرك افطاریکز جمله کزك افطار ایتدیکی کوندر دیمك
بس اشبو یوم مشروحده ناس افطار ایتدیکندن مزبورك اوزرینه ناسه
موافقت واجب اولدی یوم مزبورلرده افطار ایدرسه رد شبهه سندن ناشی
انجق قضا ایدر کفارت لازم اولمز شهادتی رد اولنمزدن مقدم افطار ایتدیکی
صورتده متقدمیندن روایت اولمدیغندن کفارتك وجوبنده بین المشایخ اختلاف
واقع اولدی راجح اولان کفارتك عدم وجوبیدر و بو قولی چوق کمسه‌لر
تصحیح ایلدی زیرا کوردیکی خیال اولوب هلال اولمق محتملدر واشبو
یوم مزبورده وجوب صوم مختلف فیهدر زیرا حسن وابن سیرین وعطا
مزبورانی انجق امامله برابر صائم اولور دیدیلر اما شهادتی قبول ارلندقدنصکره
افطارنده قول اصحده هلال رمضانده کفارت واجب اولور هر نقدر ناسقده
اولورسه اختلاف فقیه ابی جعفر ایچوندر انك نزدنده فاسقك شهادتیله قضا
جائز اولمدیغندن (تنبیه) ملتقاده مرسومدرکه شعباندن ورمضاندن
یکرمی طقوزنجی کونی وقت غروبده ناسه هلالی التماس واجبدر ❊ انتهی ❊
معلوم اولسونکه رمضان بعضا ناقص اولور یکرمی طقوز وبعضا کامل اولوب
اوتوز اولور کونلرینه نظر ایتمکسزین نفس رمضانك اوزرینه ترتب ایدن
ثوابده ایکیسی بردر اما اوتوز وتماما صومك وسحورنده وافطارنده مندوب
ومستحبانك اوزرلرینه ترتب ایدن ثواب زیاده درانکله کامل ناقص اوزره تفوق
ایدر رسول اکرم ونبی افخم صلی الله تعالی علیه وسلم طقوز سنه رمضانی
صائم اولدی درددی ناقص باقیسی کامل ایدی بعضیلر کامل انجق برشهر
وبعضیلر ایکی شهر صائم اولدی دیدیلر ❊ ابو السعود ❊ (وقبل بلا دعوی
و) بلا (لفظ اشهد) وبلا حکم ومجلس قضاء لانه خبر لاشهادة (للصوم مع
علة کغیم) وغبار (خبر عدل) اومستور علی ما صححه البزازی علی خلاف ظاهر
الروایة لافاسق اتفاقا وهل له ان یشهد مع علمه بفسقه قال البزازی نعم لان
القاضی ربما قبله ❊ صوم ایچون بلوط وغبار ودخان مثللو علتله برابر دعوی واشهد
لفظی وحکم ومجلس قضا اولمقسزین بزازینك تصحیحنه نظرا ظاهر روایتك
خلافی اوزره برعدلك ویامستور الحالك خبری مقبولدر امر دینی اولمدیغندن
خبر اولوب شهادت اولمدیغنه بناً فتاوای ظهیریه‌ده مرسومدرکه اشبو بلا
دعوی خبر عدلك مقبول اولدیغی امامین قولی اوزره در امام اعظم قتنده دعوی

شرطدر وبر کسه‌نك قولیله رمضان ثابت اولدقده اکا متعلق اولان طلاق
معلق وعتق وایمان وحلول آجال امثالی سائر شیلر ثبوتده ضمنا اکا تابع اولورلر
هر نقدر واقعده بونلردن بریسی خبر واحد ایله ثابت اولمز سه‌ده ❊ ابو السعود ❊
وشیخ الاسلام شهادت لفظندن لازمدر دیدی وحاکمك حکمنه احتیاج
اولمدیغندن مثلا برکسه قاضینك حضورنده برظاهر العدالة کمسه‌نك شهادتی
استماع ایتمسه بلا حکم الحاکم کندویه صوم واجب اولور ❊ هندیه ❊ حقیقت
عدالت برملکه درکه انسانی تقوی ومروته ملازمت ومداومته حمل ایدر
بو مقامده شرط اولان عدالتك ادنی مرتبه‌سیکه کبائر وصغائره اصراری
ومروته مخل اولان شیلری ترکدر ومسلم عاقل بالغ اولمق شرطدر مراهق
اولورسه اولمز مستور الحال عدالت وفسقی نامعلوم کمسه‌در ظاهر روایتده
مستور الحالك قولی مقبول دکلدر وقول معتمده بودر فاسقك قولی اتفاقا
مقبول دکلدر فسقنه عالم اوله‌رق فاسقك شهادتی مقبوله اولورمی بزازی
اولور دیدی جائز اولمیه‌رق بعضا قاضینك قبولنه بناً ❊ حلبی ❊ (ولو)
کان العدل (قنا اوانثی اومحدودا فی قذف تاب) بین کیفیة الرؤیة اولا علی المذهب
وتقبل شهادة واحد علی آخر کعبد وانثی ولو علی مثلهما ویجب علی الجاریة
المخدرة ان تخرج فی لیلتها بلا اذن مولاها وتشهد کما فی الحافظیة ❊ مزبور عدل
هر نقدر مدبر ومکاتب اولمیان صرف عبد ویا انثی ویا قذفدن ناشی محدود تائب
اولورسه‌ده و مذهب مختار اوزره کیفیت رؤیتی کرك بیان ایتسون وکرك ایتمسون
امام فضلی واحد عدلك خبرینك مقبول اولمسی انجق مثلا خارج بلده‌ده
صحراده ویاخود درون بلده‌ده سحاب میانه‌لرنده دیه‌رك تفسیر ایدرسه اولور
بوقسه بلا تفسیر مقبول اولمز دیدی ❊ حلبی عن البحر ❊ مزبورلرك برینك شهادتی
آخرك شهادتنك اوزرینه مقبوله‌در عبد ایله انثی کبی هر نقدر کندولو امثللرینك
اوزرلرینه اولورسه‌ده سائر احکامده شهادت علی الشهادة بونك خلافنه
ملابسدر زیرا انلرده هر بر رجلك شهادتنك اوزرینه ایکی رجل ویاخود بر رجلله
ایکی عورت شهادت ایتمدکجه مقبوله اولمز ❊ حلبی ❊ جاریهٔ مخدره‌نك
اوزرینه رؤیت هلال کیجه‌سی اغاسنك اذنی اولمقسزین خروج ایدوب
وشهادت ایتمك واجبدر مزبوره‌نك غیری حقنده وجوب بالطریق الاولیدر
❊ (وشرط للفطر) مع العلة والعدالة (نصاب الشهادة ولفظ اشهد) وعدم
الحد فی قذف لتعلق نفع العبد لکن (لا) تشترط (الدعوی) کما لا تشترط
فی عتق الامة وطلاق الحرة ❊ فطر ایچون شهادتده غیم وغبار و دخان مثللو
علتله برابر عدالتله نصاب شهادت و اشهد لفظی و قذفده محدود اولمق شرط

قیلندی عبدك نفی که فطر تعلق ایتدیکندن سائر حقوقلرینه مشابه
اولدیده انلرده شرط اولان عدالت وحریت وعدد وقذفدن ناشی محدود اولمق
ولفظ شهادت ودعوی مختلف فیه اوله رق بونده دخی شرط اولدی لکن
بونده دعوی شرط قیلنمدی عتق امه وحره نك طلاقنده اولمدیغی کبی زیرا
بونلر شهادت حسبه دندر کندولرنده دعوی لازم دکلدر لکن زوجله سیدك
حضوری لازمدر ﴿ولو کانوا ببلدة لاحاکم فیها صاموا بقول ثقة وافطروا
باخبار عدلین) مع العلة (للضرورة) ﴾ بر طائفهٔ مسلمین کندوده قاضی
ووالی اولمیان بربلده ده بولنسه لر برثقاتدن او لان عدلك قولیله فرض
اوله رق صائم اولورلر وایکی عدل اولان کسه نك اخبارلریله افطار ایدرلر هواده
علت اولورسه اشبو حکمك ثبوتی عدم حاکم ضرورتنه مبنیدر ﴿ ولو رآه الحاکم
وحده خیر فی الصوم بین نصب شاهد وبین امرهم بالصوم بخلاف العید
کما فی الجوهرة ولاعبرة بقول الموقتین ولو عدولا علی المذهب قال فی الوهبانیة
وقول اولی التوقیت لیس بموجب ☼ وقیل نعم والبعض ان کان یکثر ﴾ هلال رمضانی
فقط حاکم کورسه مزبور حاکم نصب شاهد بینیله که یعنی کندو شهادتنی
برشاهده تحمیل واول شاهد شهادت ایتملیکه تحقیق برکسه هلال رمضانی
کوردم دیو بکا خبر ویردی وبکا بونکله تحمیل شهادت ایتدی دیمکله وکندولره
صومله امر بیننده مخیردر عید بونك خلافندر یعنی امام ویا قاضی هلال
عیدی کورسه کندولری مصلایه خروج ایتمز وناسه خروج ایله امرده ایتمز
وسرا وجهرا افطارده ایتمز ☼ ابو السعود ☼ ومذهب مختار اوزره هرنقدر عدل
اولورسه ده منجمینك قوللرینه اعتبار یوقدر کندولر نفسلرینه دخی حسابلریله
عمل جائز دکلدر شمس الائمة السرخسی کتاب الصومده ذکر ایتدیکه
عندالاشتباه اهل حسابك قوللرینه مراجعت اولنور دینلرك قوللری بعیددر
زیرا رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم سعادتله بیوردیلرکه برکسه برکاهنه
ویا عرافه کلوب وانلری قوللرنده تصدیق ایلسه حضرت محمد علیه الصلاة
والسلامه انزال اولنان قرآنی کافر اولمش اولور لکن اشبو استدلالده
نظر وارکه حدیث شریفده اولان کاهن وعرافدن غیبدن خبرویروب وغیبی
معرفت ادعا ایدن کسه مراددر واقعا بونوع کسه لری تصدیق کفردر
اما منجمین بویله دکلدر زیرا انلرك حسابلری حساب قطعیه در اخبار بالغیب
ویا غیبی معرفت ادعاسی دکلدر کورمزمیسنکه الله عظیم الشان { والقمر نورا
وقدره منازل لتعلموا عدد السنین والحساب } بیوردی ☼ حلبی ملخصا ☼ لکن
بودلیله بحثدر نفس حکمه نقض ایراث ایتمز عامهٔ اهل مذهبك مختارلری

قول منجم ایله عمل اولنمقدر تنکم وهبانیه ده تصریح اولندیکه اولو التوقیتکه علماء
موقتینك قوللری شرعا صومی وفطری موجب دکلدر بعضیلر مطلقا که
از اولسونلر ویاچوق اولسونلر قوللریله عمل اولنور دیدیلر بعضیلر اول قول
اوزره کندولردن قائل کثیر اولورسه انکله عمل اولنور دیدیلر ﴿ (و) قبل
(بلاعلة جمع عظیم یقع العلم) الشرعی وهو غلبة الظن (بخبرهم وهو مفوض
الی رأی الامام من غیر تقدیر بعدد) علی المذهب وعن الامام انه یکتفی بشاهدین
واختاره فی البحر ﴾ مذهب اصح اوزره سماده علت اولمزسه خبرلریله علم شرعیکه
غلبهٔ ظن حاصل اولور جم غفیرك شهادتلری مقبوله اولور تلویحده بونده لفظ
شهادتی ذکردن لازمدر دیو مرسومدر نور الایضاحده اشبو جمعك اخبارنده
اسلام شرط دکلدر زیرا متواتر اولان خبرده ناقلینك کفرلرینه نظر اولنمز
فسقلری نزده قالور دیو مصرحدر امام قهستانی حریت ودعوی دخی شرط دکلدر
دیدی واشبو حکم رمضانه وفطره عامدر سائر هلاللرده انجق عدول احرار
غیر محدود اولان ایکی رجلك ویا ایکی عورتله بر رجلك شهادتلری مقبوله
اولور ☼ بحر رائق انتهی ☼ بومقامده علمدن ظن غالبه شامل اولان علم شرعی اراده سی
اصطلاح اهل اصوله مبنیدر یوقسه فن توحیده که علم دخی شرعیدر حالبوکه
آنده ظنه اعتبار یوقدر ☼ حلبی انتهی ☼ ومزبورلرك خبرلریله علمك وقوعی عدد
تقدیرنسز امامك ویا نائبنك رأینه مفوضدر بعضیلر جمع عظیمدن مراد برمحله
اهالیسیدر دیدیلر امام ابی یوسفدن قسامه ده کی کبی اللی عدد کسه اولمق مرویدر
خلفدن بلخده بشیوز وبقالیدن بخاراده بیك قلیلدر دیو مرویدر کمال حق
اولان امام محمددن وابی یوسفدن روایت اولنان اعتبار خبرك هر طرفدن
تواتر ومجیئندر قوللریدر دیدی امام اعظم رحمه اللهدن ایکی شاهد ایله اکتفا
اولنور روایتی ده واردر وبحرده بو روایتی اختیار ایدوب دیدیکه حسن امام
مشار الیهدن روایت ایتدیکه خصوص مزبورده سماده علت اولسون ویا اولمسون
ایکی رجلك ویا بر رجلله ایکی عورتك شهادتی مقبوله در تنکم بدایعده هلال
رمضانده بو یلجه روایت اولندی فی زماننا اشبو قولله عمل لایقدر زیرا ناسك
اهله یه نظرلرنده تکاسل واهماللری غالبدر ﴿ وصحح فی الاقضیة الاکتفاء بواحد
ان جاء من خارج البلد او کان علی مکان مرتفع واختاره ظهیر الدین ﴾ اقضیه ده
خبر واحد ایله اکتفایی تصحیح ایلدی اکر اول واحد بلدك خارجندن ویا مکان
مرتفع اوزره اولورسه اشبو قولی ظهیر الدین اختیار ایلدی لکن بحرده
وهندیه ده ظاهر روایتده مطلقا خبر واحد مقبول دکلدر دیو مذکوردر تنکم
غایة البیانده وفتح القدیرده دخی بو یلجه مرسومدر ﴿ قالوا وطریق اثبات

رمضان والعيد ان يدعى وكالت معلقة بدخوله بقبض دين على الحاضر فيقر بالدين والوكالة وينكر الدخول فيشهد الشهود برؤية الهلال فيقضى عليه به ويثبت دخول الشهر ضمنا لعدم دخوله تحت الحكم ❊ فقها رحمهم الله تعالى بيور ديلركه رمضان وبيرام اثباتنك طريقى بركسه بر آخر كسه نك مديوننك اوزرينه دعوى ايتمليكه داين بكا ديديكه رمضان ويا شوال دخول ايدرسه بن سنى فلان كسه نك اوزرنده اولان دينى قبضه وكيل ايتدم مزبور مديون دخى دينك ذمتنده اولوب وكندونك وكالتنى اقرار و رمضان وياشوالك دخولنى انكار وشاهدلر رؤية هلالله شهادت ايدوب مديون حاضرك اوزرينه دينى دفعله حكم اولنور شهر دخى ضمنا ثابت اولور اصل حكم تحتنده داخل اولمديغندن زيرا ثبوت شهر رمضان دياناتدندر اثباتده اشبو كيفيت مشروحه يه احتياج انجق امام اعظم رحمه الله قوليكه دعوى شرطدر اكا كوره اولور اما امامين قوللرينه كوره اشبو تكلفه احتياج اولمز انلره كوره دعوى شرط اولمديغندن وجامع الفصولينده دعوانك شرط اولمسنده امام اعظمدن روايت مختلفدر ديو حكايه اولنمشدر وكافينك مجرد رؤيت هلال ويا اكمال شعبانله صائم اولنور صوم ثبوته توقف ايتمز قولنك معناسى كندوده دعوى شرط دكلدر ديمكدر ❊ (شهدوا انه شهد عند قاضى مصر كذا شاهدان برؤية الهلال) فى ليلة كذا (وقضى) القاضى (به ووجد استجماع شرائط الدعوى قضى) اى جاز لهذا (القاضى) ان يحكم (بشهادتهما) لان قضاء القاضى حجة وقد شهدوا به لا لو شهدوا برؤية غيرهم لانه حكاية نعم لو استفاض الخبر فى البلدة الاخرى لزمهم على الصحيح من المذهب مجتبى وغيره ❊ ايكى شاهد شهادت ايتسهلر كه فلان مصرك قاضيسنك حضورنده فلان كيجهده رؤية هلالله ايكى شاهد شهادت ايتديلر ومزبور قاضى انلرك شهادتلرى ايله حكم ايدوب وشرائط دعوى مجتمعا بولندى بس اشبو شاهدلرك شهادت ايتدكلرى قاضى به بونلرك شهادتلريله حكم جائزدر زيرا قاضينك قضاسى حجتدر وقضا ايله شهادتده ايتديلر وقد شهدوا تركيبنده جمعدن مافوق الواحد مراددر تثنيه صيغه سيله تعبير اولنسه اولى ايدى اما غيرك رؤيتيله شهادت ايتسهلر جائز اولمز زيرا بو غيرك رؤيتنى حكايه در رؤيته وغيرك شهادتنه شهادت دكلدر بلى بلدهٔ اخراده هلالك ثبوتى خبرى مستفيض اولوب يعنى تحقق ايدوب شهرت وكثرت بولسه مذهبدن قول صحيح اوزره اول بلده نك حكمى سائر بلده اهاليسنه لازم اولور اختلاف مطالعه اعتبار اولنمديغندن استفاضه ايچون فقها برحد وغايت بيان ايتمديلر ظاهر اولان اهل بلدك اكثرينك ويا نصفنك اول خبر ايله تحدثنى

(اعتبار)

اعتبار ايتمكدر ❊ (وبعد صوم ثلاثين بقول عدلين حل الفطر) الباء متعلقة بصوم وبعد متعلقة بحل لوجود نصاب الشهادة و) لو صاموا (بقول عدل) حيث يجوز وغم هلال الفطر (لا) يحل على المذهب خلافا لمحمد كذا ذكره المصنف لكن نقل ابن الكمال عن الذخيرة انه ان غم هلال الفطر حل اتفاقا وفى الزيلعى الاشبه ان غم حل والالا ❊ ايكى شاهد عدلك شهادتلريله رمضانى اوتوز كون تماما صائم اولدقدنصكره فطر حلال اولور ابتداى رمضانده سما مغموم ايسه اشبو قول اتفاقيدر هلال شوالده دخى هوا مغموم اولورسه يوق مغموم اولمزسه قول صحيح اوزره افطار ايدرلر نصاب شهادت موجود اولديغندن بالفظى صومه بعد لفظى حل فعلنه متعلقلردر برشاهد عدلك قوليله صيام جائز اولديغى وقتده كه يعنى هلال رمضانده سما متغيم اولهرق ناس صائم اولسهلر وفطرده دخى هوا مغموم اولسه مذهب اصح اوزره اكمال عدتله فطر حلال اولمز هلال فطرده سما متغيم اولورسه امام محمد ايچوندر اختلاف يعنى مشار اليه كوره بوصورتده فطر حلال اولور مضمون سابقى مصنف بو يلجه ذكر ايلدى لكن ابن كمال ذخيره دن نقل ايتديكى هلال فطر مغموم اولورسه اتفاقا افطار حلال اولور نور الايضاحك وامدادالفتاحك تحرير ايتدكلرى دخى بودر حلوانيدن نقل اولنديكه امام محمدك اختلافى سما صحيه ايكن هلال شوال رؤيت اولنمديغنه كوره دريعنى بونده امامينه كوره افطار ايتمزلر امام محمده كوره ايدرلر ❊ حلبى ❊ زيلعيده هوا مغموم اولورسه افطار حلال اولور يوقسه اولمز ديدى ❊ (و) هلال (الاضحى) وبقية الاشهر التسعة كالفطر على المذهب ورؤيته بالنهار لليلة الاتية مطلقا على المذهب ذكره الحدادى ❊ مذهب مختار اوزره هلال اضحى وباقى قلان اشهر تسعه هلال فطر كيبدر يعنى غيمده ايكى رجل ويا بر رجله ايكى عورت وصحوده جمع عظيمدن لازمدر صاحب بحرك صحوده عدلينك قبولنى تصحيح كلور اضحيه نك فطر كبى اولديغى لحوم اضاحيله عباده توسعه نفعنه تعلق ايتديكنه مبنيدر امام اعظمدن هلال رمضان كبى اولمسى روايتيده وارد رتحفه ده اشبو روايتى تصحيح ايلدى امدادالفتاحده مذهب اصح اوزره هلالى مطلقا كرك صومده وكرك فطرده وياشمسك قدامنده ويا خلفنده وكرك قبل الزوال ويا بعد الزوال نهارده كورمك ليلهٔ آتيه ايچوندر اشبو مضمونى حدادى ذكر ايلدى امام ابى يوسف زوالدن مقدم كوريلورسه ماضيه ايچوندر ديدى هلال فطر ايسه افطار ايدرلر رمضان ايسه صائم اولورلر زيرا برشى قريبنك حكمنى اخذ ايدر قبل الزال اولنجه ماضيه بعدالزوال اولدقده مستقبله

قريب اولور امام اعظمدن شمسك اوكنده كورر سه ليلهٔ ماضيه ايچوندر وراء شمسده كورر سه مستقبله ايچوندر ديوم ويدر امامى مشرق طرفنه متوجه خلقى مغرب جانبنه متوجه اولمغله تفسير ايتديلر زيرا سيارهنك سيرى مشرق طرفنه اولور قمر شمسى تجاوز ايتدكده مشرق طرفنده كورينور ✻ قهستانى ✻(واختلاف المطالع) ورؤيته نهارا قبل الزوال وبعده (غير معتبر على) ظاهر (المذهب) وعليه اكثر المشايخ وعليه الفتوى بحر عن الخلاصة (فيلزم اهل المشرق برؤية اهل المغرب) اذا ثبت عندهم رؤية اولئك بطريق موجب كما مر وقال الزيلعى الاشبه انه يعتبر لكن قال الكمال الاخذ بظاهر الرواية احوط ✻ مطالع لامك كسريله مطلعك جمعيدر موضع طلوع ديمك ظاهر مذهب اوزره اختلاف مطالع وهلالى نهارده زوالدن مقدم ومؤخر كورمك معتبر دكلدر رؤيت مشروحهنك عدم اعتبارنك معناسى ليلهٔ ماضيهدن اعتبار اولنميوب بلكه ليلهٔ آتيهدن اعتبار اولنمقدر وبوندن مراد امام ابى يوسفك قول سابقى رددر وبو ماسبقده مرور ايدن ورؤيته بالنهار لليلة الآتية مطلقا على المذهب قولنى تكراردر بعضيلر اختلاف مطالع معتبردر ديديلر زيرا هلالك شعاع شمسدن انفصالى اقطارك اختلافيله مختلفدر نتكم وقتك دخولى وخروجنده اولديغى كبى زيرا مشرقده شمسك زوالندن مغربده زوالى لازم كلمز وطلوع وغروب دخى بنه بويلهدر بلكه شمس هر بر درجه تحرك ايتدكده برقومده طلوع فجر اولور وبرقومده طلوع شمس اولور وبعضنده غروب وبعض آخرينده نصف الليل اولور اشبو مضمون مشروح علم هيئتده وفلكياتده مذكوردر ✻ عينى انتهى ✻ واكثر مشايخ اختلاف مطالع اعتبار اولنمق قولى اوزره ذاهبلردر وفتوى دخى اول قولهدر پس اهل مشرقده اهل مغربك كورمسيله ثبوت هلال لازم اولور كرك هلال فطر وكرك هلال صوم اكر صوملرى تأخر ايدن اهل مشرق قتنده اهل مغربك رؤيتى مثلا ايكى كسهنك شهادتى تحملرى كبى وياقاضينك حكمنه شهادت ايتمهلرى وخبرك استفاضهسى مثللو صومى ويا افطارى ايجاب ايدر طريقله اولورسه نتكم طريق موجب ماسبقده شهدانه شهد قولنده مرور ايتدى زيلعى اشبه اولان اختلاف مطالعى اعتبار ايتمكدر ديدى وشعاع شمسدن هلالك انفصالى اقطارك اختلافيله مختلف اولور مضمونيله علت سرد ايلدى لكن كمال ظاهر روايتله عمل احوطدر ديدى رسول اكرم ونبى افخم صلى الله تعالى عليه وسلمك مطلق رؤيته معلق اولان {صوموا لرؤيته} قول شريفنده اولان خطاب عام اولديغندن رؤيت برقومك رؤيتيله حاصل

اولديغندن احتياطا عموم حكم ثابت اولدى ✻ انتهى حلبى ✻ فرع اذا راوا الهلال يكره ان يشير اليه لانه من عمل الجاهلية كما فى السراجية وكراهة البزازية ✻ برقوم هلالى كوردكلرنده اكا يديله اشارتلرى مكروهدر جاهليت عملى اولديغندن ظاهر تعليللرى كراهتك تنزيهى اولمسنى وكورميان كسهلره دلالت مراد اولنسه دخى كراهتك اولمسنى ايجاب ايدر

✻(باب ما يفسد الصوم وما لا يفسده)✻

مصنف كتاب عليه رحمة الوهاب صوم بياننده فارغ اولديسدنك اوزرينه طارى اولان شى بياننه آغاز وشروع ايدوب ديركه اشبو باب صومى فساده ويروب وويرميان نسنه بياننده اولنجى بربابدر ✻ الفساد والبطلان فى العبادات سيان ✻ عبادتلرده فساد ايله بطلان ايكيسى بردر فرقلرى يوقدر معنالرى عبادتى كندودن مقصود اولان شيدن اخراجدر عبادتله تقييدو معاملاتده فساد ايله بطلان مختلف اولديغنه مبنيدر زيرا قبضله مالك اولمق كبى آثار معامله كندونك اوزرينه ترتب ايتمزسه بطلاندر يوق اثر ترتب ايدوب شرعا فسخى مطلوب اولورسه فساددر بوقسه صحيحدر ✻ حلبى ✻(اذا اكل الصائم اوشرب اوجامع) حال كونه (ناسيا) فى الفرض والنفل قبل النية او بعدها على الصحيح بحر عن القنية الا ان يذكر فلم يتذكر ويذكره لو قويا والا لا وليس عذرا فى حقوق العباد ✻ بر صائم فرضده ويا نافلهده نيتدن مقدم ويا مؤخر ناسيا اكل ويا شرب ويا جماع ايتسه قول صحيح اوزره افطار ايتمش اولوب صومى فساده كتمز ابو هريره رضى الله تعالى عنهك روايت ايتديكى{ من افطر فى رمضان ناسيا فلا قضاء عليه ولا كفارة } حديث شريفنه بناءً اشبو حديثده افطار اكله وشربه وجماعه عامدر امام ابى يوسف مطلقا فساده كيدر قضاسى لازم اولور ديدى امام مالك فرضى مفسددر نافلهيى دكلدر ديدى ✻ حلبى ✻ الا كندويه صائم اولديغى اخطار اولنوب متذكر اولميوب بلكه مستمر اولسه امام اعظم وامام ابى يوسف عندلرنده افطار ايتمش اولور صحيح اولانده بودركه كندويه اكلك حرام اولديغى اخبار اولنوب ديانتده خبر واحد حجت اولديغندن ✻ نهر ✻ فقها بونده كفارته دائر كلام تكلم ايتمديلر ظاهر اولان كفارتك عدم وجوبيدر عدم تذكر ايله جنايت فاحش اولديغندن اكرمز بور ناسى قوى وتوانا كسه ايسه حالنه واقف اولان كسه كندويى واجب اولهرق تذكير ايدر ايتمزسه تحريما كراهت ايتمش اولور حلبى نماز وقتنده نائم دخى بونك كبيدر ديدى شوقدر واركه

ناسیله نائم قادر اولمدقلرندن کندولردن اثم ساقط اولور و حاللرینه عالم اولمیان
کمسه‌یه کوره ناسی تذکیر و نائمی ایقاظ واجبدر الاضعیف البنیه اولان کمسه
حقنده کندویه مرحمة تذکیر وایقاظ واجب دکلدر انتهی یعنی نائمك نمازی
اداسنده عالم اولورسه برشیئ نسیان ایدوب وقت حاجتده درخاطر ایتمك
حقوق عبادده عذر اولمدی حتی برشیئ ودیعه ویا استعاره طریقیله اخذ ایدوب
بعده نسیان سببیله ضایع اولسه ضمان لازم کلور اما حقوق اللهده عذر اثمی
مسقطدر حقوق اللهده نسیانك حکمی اکر نسیان مصلینك اکلی کبی موضع
مذکرده یعنی تذکر محلنده اولوب واکا داعی اولمزسه تقصیرندن ناشی ساقط اولمز
اما قعده ده سلامی بونك خلافنه در داعی بولندیغندن ساقطدر واکرکندوایله
برابر مذکر بولنیوب صائمك اکلی کبی اکا داعی بولنورسه ساقط اولور مذکر
کبی داعی دخی بولنمزسه ذابحك سهوا تسمیه یی ترکی کبی بوسقوطه زیاده اولیدر
☼ بحر انتهی ❋(اودخل حلقه غبار اوذباب اودخان) ولوذاکرا استحسانا العدم
امکان التحرز عنه ومفاده انه لوادخل حلقه الدخان افطرای دخان کان
ولوعودا اوعنبرا لوذاکرا الامکان التحرز عنه فلیتنبه له کما بسطه الشرنبلالی ❋
ویاخود صائمك بوغازینه غبار ویاذباب ویادخان داخل اولسه هرنقدر صائم
اولدیغی درخاطر ایدوب متذکر اولورسه ده استحسانا افطار
ایتمش اولمز کندودن تحرز ممکن اولمدیغندن عفو اولندی ضرورته بناء اشبو
مسئله‌دن صنعتی غربله اولان علاف امثالی کندویه غبار لازم اولان کمسه نك
حکمیکه صومنك عدم فسادی معلوم اولدی ملتقی شرحنده شرنبلالیه‌دن
نقلا مرسومدر که صائم غباری حلقنه دخول ایدن شیدن احتراز ایده بلور ایکن
ایدرسه فساده کیدر واشبو مصنفك دخل قولنك مفادی مثلا دخانی کندوسی
حلقنه ادخال ایتسه مثلا بر بخور ایله تبخر ایدوب دخانی استشمام ایله حلقنه ادخال
ایتسه صومی فساده کیدر تحرز ممکن اولدیغندن بوکل وکل صویی ومسك استشمامی
کبی دکلدر زیرامسك ایله تطیب ایدن هوا ایله وانی شم بینیله کندونك فعلیله
جوفنه واصل اولان دخان جوهری بینلرنده فرق واردر ☼ شرنبلالیه انتهی ☼
امدادالفتاحده اشبو استشمام دخان صورتنده کندوده تداوی ونفع بولندیغندن قضا کبی
کفارتك لزومی دخی امر بعید دکلدر دیو مذکور درفی زماننا شربی مشهور اولان دخان
دخی بنه بویلجه‌در ☼ شرح ملتقی انتهی ☼ صائمك حلقنه کوزینك یاشی ویوزینك
قانی ویاعرقی ویامطر ویاقار داخل اولسه صومی فساده کیدر اغزنی یوموب
وبعضا فتحی دخولدن احترازیله متیسر اولدیغندن مزبورلری قصد ایو درسه
کفارت لازمه اولور ☼ بحر ☼ مزبور دخان نه دخانی اولورسه اولسون عود

ویاعنبر اولورسه ینه فساده ویرر اکر صائم اولدیغنی بیله‌رك ایدرسه اندن تحرز
ممکن اولدیغندن ❋(اوادهن اواحتجم اواکتحل) وان وجد طعمه فی حلقه (اوقبل)
ولم ینزل (اواحتلم اوانزل بنظر) ولو الی فرجها مرارا (اوبفکر) وان طال مجمع ❋
ویاخود زیت امثالی نسنه ایله یاغلنسه ادهن فعل لازمدر ادهن رأسه اوشاربه دیسه
خطادر ویاخود حجامت ویاکحل استعمال ایتسه هرنقدر طعمنی حلقنده بولورسه
مفطر اولمز زیرا موجود اثریدر عینی دکلدر ینه بویلجه قول اصحده بزاقنده لونی
بولسه مفسد دکلدر ویا کوزینه سود ویاسائر دوایه متعلق برنسنه صب ایدوب طعمی
ویامرارہ سی بوغازنده ظاهر اولسه ینه ضرر ایتمز لکن حجامتده کندویه ضعف
عارض اولورسه مکروهدر ریوق صومنه برضرر کلمزسه لابأسدر ☼ بحر ☼
ادهانده مفطر اولمدیغی صورة ومعنی مفطر بولنمدیغندن داخل طمرلردن اولوب
مسالکدن اولمدیغندن صومه منافی اولمدی ماء بارد ایله اغتسال ایدوب برودتنی بورکده
بولمیله فساده کتمدیکی کبی امام اعظم رحمه الله تعالی صویه کیروب ویاثوب مبلوله
بورنمه یی مکروه دیدیکی عبادتده عجز وتضجر اظهارندن ناشی بوقسه افطاره قریب
اولدیغندن دکلدر ☼ فتح ☼ ویاخود صائم برکمسه یی اوپسه وانزال واقع
اولمسه صومی فساده کتمز صورة ومعنی صومه منافی برشی بولنمدیغندن صورت
مشروحه‌ده انزال بولنسه ویاخود کندوایله حرارت بولنور حائلله اولورسه‌ده
لمسله انزال واقع اولسه ویاخود هرنقدر ایکی مذکر بینلرنده اولورسه‌ده
مباشرت فاحشه ایله انزال اولورسه ویایدیله استمنا ایله انزال واقع اولسه صومی فساده
کیدر اشبو استمنا بالکف انجق غلبهٔ شهوت وکندویه وطئ حلال کمسه بولنمیوب
وزنایه وقوعی خوفی آوانده حلال اولور عورت بررجلی مس ایتمیله رجلدن انزال
بولنسه فساد اولمز عورت رجلی تقبیل ایتمیله انزال لذتنی بولوب لکن بربلل کورمسه
امام ابی یوسف عندنده صومی فساده کیدر امام محمده کوره کتمز ☼ نهر ☼ ویاخود احتلام
اولسه صوم فساده کتمز رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك ﴿لایفطر الصائم القیئ
والحجامة والاحتلام﴾ قول شریفنه بناء ☼ ابوالسعود ☼ ویاخود عورتك فرجنه
هرنقدر مرارا اولورسه ده نظر ایله ویاتفکر ایله هرنقدر طویل اولورسه‌ده انزال
واقع اولسه ینه فساد اولمز ایکی عورت مساحقه ایتسه‌لر انزال بولنورسه
قضا لازم کلور یوقسه اولمز ☼ بحر ❋(اوبقی بلل فی فیه بعد المضمضة وابتلعه مع
الریق) کطعم ادویة ومص اهلیلج بخلاف نحو سکر ❋ ویاخود بعد المضمضه اغزنده
بلل باقی قالوب اغزینك یاریله ویاشیله ابتلاع ایتسه فساده کتمز یاره سنه
وضع اولنان دوالرك طعمنك حلقنده بولنمسنك واهلیلج نام ثمرهٔ معروفه نك
مصینك ضرری اولمدیغی کبی سکر مثللو شیئ صورمق مص اهلیلجك خلافنده‌در

يعنی اشبو سکری مصده قضا وکفارت لازمدر ﴿ (او دخل الماء فی اذنه
وان کان بفعله) علی المختار کما لو حك اذنه بعود ثم اخرجه وعليه درن ثم ادخله
ولو مرارا ﴾ وياخود قولاغنه صو داخل اولورسه هرنقدر کندونك فعليله ده
اولورسه قول مختار اوزره ينه فساد يوقدر نتکم قولاغنی بر عود ايله
قاشيوب بعده اوزرنده برمقدار درنله اخراج ايدوب صکره ينه ادخال ايدوب
هرنقدر متعدد اولورسه ده اشبو صورتده فساد اولمديغی کبی ﴿ (او ابتلع
مابين اسنانه وهو دون الحمصة) لانه تبع لريقه و لو قدرها افطر کما سيجیٔ ﴾
ياخود نخود مقداريندن دون دشلری ميانه لرنده بولنان طعامی اغزندن طشره
اخراج ايتمکسزن يوترسه ينه افطار ايتمش اولمز اولاغدر ريقنه تابع اولديغندن
امانخود قدری اولورسه وياخود اندن نقصان اولوب اخراج ايدوب بعده
ابتلاع ايدرسه صومی فساده ويرر کفارتده لازم اولمز اخراج صورتنده
امام ابی يوسفه کوره در حکم مزبور امام زفر ايچوندر اختلاف ما بين اسنانه ايله
تقييد خارجدن برسمسمه ويا بغدای حبه سی تناول وابتلاع ايدرسه بوندن
احتراز ايچوندر زيرا بونده فساده کيدر مضغ ايدرسه بونده فساده
کتمز لکن طعمی حلقنده بولورسه فساده کيدر کافی ومحيطده بويلجه مرسومدر
نتکم مصنفك وکره له ذوق شیٔ قولنك ما قبلنده قريبا کلور ﴿ (او خرج
الدم من بين اسنانه و دخل حلقه) يعنی ولم يصل الی جوفه امالو وصل فان
غلب الدم او تساويا فسد والالا الا اذا وجد طعمه بزازية واستحسنه المصنف
وهو ماعليه الاکثر وسيجیٔ ﴾ وياخود دیشلری بينلرندن دم خروج
وحلقنه دخول وجوفنه عدم وصول ايله ينه مفطر اولمز اما جوفنه و اصل
اولورسه اکر دم غالب اولوب ويا بصاقله مساوی اولورسه صوم فاسد اولور
يوقسه اولمز الا دمك طعمنی بولورسه ينه مفسددر بزازيه ده بويلجه
مرسومدر و مصنف دخی اشبو قولی استحسان ايلدی واکثر علما دخی بونك
اوزرينه درلر وکره له ذوق شیٔ قولنك ما قبلنده دخی تفصيلی کلور
(نظم للوهبانية ❋ دم السن فالمغلوب غير مفطر ❋ وغالب ريق والمساوی
مفطر ﴿ (او طعن برمح فوصل الی جوفه) وان بقی فی جوفه کما لو القی حجر
فی الجائفة او نفذ السهم من الجانب الاخر ولو بقی النصل فی جوفه فسد ﴾ وياخود
رمحله طعن اولنوب ورمح جوفنه واصل اولسه صومنه ضرر اولمز هرنقدر
مزراقك زجی جوفنده قالورسه ده نتکم درونه اشليان يارهيه حجر القا اولنسه
وياخود اوق جانب آخردن نفوذ ايدوب خروج ايتسه صوم فساده کتمديکی
کبی اوقك زجی مصابك درونده قالسه صومی فساده کيدر لکن زج

رمحده فساده کتمز نصل سهمده فساده کيدر ديمك فرق بلا فارقدر لکن نهرکده
عبارهسی وان بقی النصل فی جوفه فسد در ﴿ (او ادخل عودا) ونحوه
(فی مقعدته وطرفه خارج) وان غيبه فسد وکذا لو ابتلع خشبة او خيطا
ولوفيه لقمة مربوطة الا ان ينفصل منها شیٔ ومفاده ان استقرار الداخل فی الجوف
شرط للفساد بدائع ﴾ وياخود صائم مقعدينه براغاج ويا انك مثلی برنسنه
ادخال ايدوب وانك برطرفی طشره ده اولسه ينه صومی فساده کتمز واکر
طشره ده اصلا برشی قالميوب غائب اولورسه فساده کيدر ينه بويلجه صائم
برخشبه يوتسه تفصيل سابق اوزره درويابر خيط يوتسه هرنقدر کندوده
مربوطه لقمه اولورسه ده مادام برطرفی خارجده اولدقجه فساد يوقدر
الا اندن برمقدار شی منفصل اولوب جوفنده قالورسه فساده کيدر اشبو مضمون
مشروحك مفادی جوفه داخل اولان شيئك جوفده استقراری فساده شرطدر
عدم انفصالی صورتنده عدم فساد ايله حکملرينه بنا أ ﴿ (او ادخل اصبعه
اليابسة فيه) ای دبره او فرجها و لو مبتلة فسد و لو ادخلت قطنة ان غابت
فسد وان بقی طرفها فی فرجها الخارج لا ولو بالغ فی الاستنجاء حتی بلغ موضع
الحقنة فسد وهذا قلما يكون ولو كان فيورث داء عظيما ﴾ ياخود قوری
پارمغنی صائم دبرينه ويا صائمه نك فرجنه ادخال ايتسه صومنه فساد عارض
اولمز زيت وياصو مثللو نسنه ايله اصبع مبتله اولورسه فساده کيدر صوويا
ياغ درونه واصل اولديغندن بونده فساد صائم اولمديغی متذکر اولديغنه کوره در
❋ هنديه ❋ صائمه اولان عورت پموق ادخال ايتسه اکر بالکلية غائب اولورسه
فساده کيدر يوق برمقداری فرج خارجده قالورسه فساد اولمز استنجاده مبالغه
ايدوب حقنه محلی که حقنه نك دواسی کندودن امعايه منصب اولان دوضعدر
اکا صو واصل اولورسه صوم فساده کيدر لکن اشبو حقنه محلنه صوبی
ايصالی ازجه اولور فرضا ايصالنده داء عظيمی مورث اولور بنا برين
ايصالی لايق دکلدر ﴿ (او نزع المجامع) حال کونه (ناسيا فی الحال عند ذکره)
و کذا عند طلوع الفجر و ان امنی بعد النزع لانه کالاحتلام و لو مکث حتی امنی
ولم يتحرك قضی فقط وان حرك نفسه قضی وکفر کما لو نزع ثم اولج ﴾ ياخود
ناسيا جماع ايدن کمسه صائم اولديغنی تذکر ايتديکی انده وطلوع فجر وقتنده
فی الحال بلا مکث نزع ايدوب جماعدن امتناع ايتسه صومی فساده کتمز
نزعدنصکره هرنقدر انزال واقع اولورسه ده زيرا بعد النزع امنا احتلام کيدر
حين تذکرنده فورا جماعدن منتزع اولوب تبعد ايتميوب حتی برمقدار بلا تحرك
مکثله انزال بولنسه فقط قضا ايدر واکر نفسنی تحريك ايدوب بعدا لتذکر

واروب كلورسه هنوز قضا و هنوز كفارت لازم اولور هر نقدر انزال واقع اولمزسه ده چيقاروب بعده ادخال ايتدكده قضا و كفارت لازم اولديغى كبى زيرا يكيدن جماع اولور ظاهرى هر نقدر انزال بولنمزسه ده ﴿ (اورمى اللقمة من فيه) عند ذكره اوطلوع الفجر ولو ابتلعها ان قبل اخراجها كفر وبعده لا (اوجامع فيمادون الفرج ولم ينزل) يعنى فى غير السبيلين كسرة وفخذ وكذا الاستمناء بالكف وان كره تحريما لحديث ناكح اليد ملعون ولو خاف الزناء يرجى ان لا وبال عليه ﴾ ياخود اغزندن لقمه يى حين تذكرنده وياحين طلوع فجرده آتسه بنه فساده كتمز يعنى مقدما ناسيا اكل سبقت ايتديكنه كوره بوقسه مجرد فمده لقمه ادخالى مضر دكلدر واكر لقمه يى قبل الاخراج يودرسه كفارت لازمه اولور بعد الاخراج يودرسه كفارت لازمه اولمز استقذارندن ناشى وياسره و يافخذ امثالى سبيلينك غيرى مادون الفرجده جماع ايتسه مفطر اولمز انزال واقع اولمزسه واكر انزال واقع اولورسه قضا لازم اولور كفارت اولمز ﴿هندية﴾ متنك فيمادون الفرج قولى مستقيم دكلدر دبره عام اولديغندن زيرا بو اقتضا ايدركه دبردن جماع مفسد اولميه حالبوكه انك حكميده فرجك حكمى كبيدر استمنا بالكف دخى بنه بو يولجه انزال واقع اولمزسه غير مفسددر انزال اولورسه قضا لازم اولور زوجه سى كندى اليه انزاله معالجه ايتسه بنه بو يولجه در لكن ناكح اليد ملعون حديث شريفنه بناء من بور استمنا تحريما مكروه در يعنى منازل ابراردن مطرود در ديمك خبرده وارددركه مرقوملك آوجى يوم قيامتده حبلى اوله رق كلور اول مادن بلا رأس بر مخلوق خلق اولنور انك خلقنى اتمام ايله امر اولنور زنا و يالواطه دن خوف ايدرسه اوزرينده وبال اولمامق مأمولدر ﴿ (اوادخل فى بهيمة) اوميتة (من غير انزال) اومس فرج بهيمة اوقبلها فانزال (اواقطر فى احليله) ماء اودهنا وان وصل الى المثانة على المذهب واما فى قبلها فمفسد اجماعا لانه كالحقنة ﴾ وياخود من غير انزال بهيمه يه ويا ميته يه ادخال ايتسه و يا بهيمه نك فرجنى مس ويا تقبيل ايله انزال واقع اولسه اجماعا صومى فساده كتمز ويا احليلنه كه بول جارى اولان محلندن صو ويا دهن اقطار ايتسه هر نقدر مثانه يه واصل اولورسه ده مذهب مختار اوزره صومى فساده كتمز مثانه ايله جوف بيننده منفذ اولمديغندن بولك معده دن مثانه يه وصولى ترشحله در امام ابى يوسف بينلرنده منفذك وجودينه قائل اولديغندن مفطردر ديدى عورتك قبل طرفنه اقطار اجماعا صومى مفطردر زيرا حقنه منزله سنده در ﴿ (اواصبح جنبا) وان بقى كل اليوم (اواغتاب) من الغيبة اودخل انفه مخاط فاستشمه فدخل حلقه) وان نزل لرأس انفه كالوترطب شفتاه

بالبزاق عند الكلام ونحوه فابتلعه اوسال ريقه الى ذقنه كالخيط ولم ينقطع فاستنشقه (ولو عمدا) خلافا للشافعى فى القادر على مج النخامة فينبغى الاحتياط ﴾ وياخود صائم جنابت اوله رق صباحه داخل اولسه هر نقدر يومك كليسنده جنب اوله رق قالوب غسل ايده مزسه ده ويا بر كسه نك كريه كوديكى شيئ خلفنده ذكر ايتسه اغتاب غيبتدن مأخوذدر ذكر اولنان مغتابده بولنورسه غيبتدر يوقسه بهتاندر وياخود انفنه مخاط دخول ايدوب استشمامله حلقنه واصل اولسه هر نقدر انفنك باشنه نازل اولورسه ده زيرا شفتينك بزاقله ابتلالى كبيدر تكلم حين مكالمه ده وانك مثلى ذكر وقتنده شفه لرى بزاقله رطوبت پيدا ايدوب انى يودسه ويا خود اغزينك سالياسى خيط مثللو ذقنه سيلان ايدوب عدم انقطاعندن استنشاق ايدوب كرينه چكسه اشبو افعال ثلثهٔ مشروحه صائمدن هر نقدر عمدا دخى صدور ايتسه بنه مفطر دكلدر مج نخامه يه قادر اولان كسه ده اختلاف امام شافعى ايچوندر يعنى مشاراليه نزدنده ابتلاع نخامه ايله صوم فساده كيدر بس نخامه يى عدم ابتلاعله احتياط لايقدركه حتى صومى بر مجتهدك قولنه كوره فساده كتميه ﴿ (اوذاق شيئا بفمه) وان كره (لم يفطر) جواب الشرط وكذالوفتل الخيط ببزاقه مرارا وان بقى فيه عقد البزاق الا ان يكون مصبوغا وظهر لونه فى ريقه وابتلعه ذاكرا ﴾ ياخود اغزيله برشى ذوق ايتسه افطار ايتمش اولمز هر نقدر مكروه اولورسه ده لكن لعذر اولورسه كراهت اولمز تكلم قريبا كلور لم يفطر كلمه سى اذا اكل الصائم شرطنك جوابيدر تشديد ايله وتخفيفله ده مرويدر اولكنه كوره اكله وياشربه ثانيه كوره صائمه مسنددر بنه بو يولجه در ايلكى بزاقله مرارا بوكسه مفطر اولمز هر نقدر خيطده عقده كبى بزاق باقى قالورسه ده لكن خيط مصبوغ اولوب لونى ريقنده ظاهر اولوب صائم اولديغى خاطرنده اوله رق يودرسه فساده كيدر ﴿ ونظمه ابن الشحنة فقال ﴾ اشبو مضمون مشروحى ابن شحنه وهبانيه نك وفاتل خيط بالذى بل ريقه اذا عادلم يفطر وقيل يفطر نظمنى تغيير ايله نظما بيان ايلدى ﴿ مكرر بل الخيط بالريق فانلا ٭ بادخاله فى فيه لايتضرر ﴾ مكرر مبتدا بالريق بل يه بادخاله خبر اولان لايتضرر يه متعلقدر حاصل معنى خيطى بزاقيله تكرار مبتل قيلوب بوكن كسه انى اغزينه ادخاليله متضرر اولمز اغزنده كى بزاق حكمنده اولديغندن ﴿ وعن بعضهم ان يبلع الريق بعد ذا ٭ يضر لصبغ اونه فيه يظهر ﴾ بعض علماكه زند وستيدن روايت اولنوركه تكرارندنصكره ريقى يودرسه صومنه ضررى اولور صبغك لونى كندوده ظاهر اولان بزاقده ضررى اولديغى كبى ﴿ (وان افطر خطاء) كان تمضمض فسبقه الماء

اوشرب نائما اوتسحر اوجامع ظن عدم الفجر (او) اوجر (مكرها) او نائما
واماحديث رفع الخطاء فالمراد رفع الاثم و فى التحرير المؤاخذة بالخطاء
جائزة عندنا خلافا للمعتزلة ﴾ بركسه صائم اولديغى خاطرنده
اوله رق خطاءكه افطار قصد ايتمكسزن مثلا مضمضه واستنشاق ايدركن
صوحلقنه سبقت ايدوب درونه كيدى ويرمك كبى ويانائما صو ايچمك وياڤجرك
عدم طلوعى ظنيله تسحر وياجماع ايتمكله وياكرها ويانائما حلقنه برشى صب اولنمغله
افطار ايتسه صومى فساده كيدر اوزرينه قضا لازم اولور وان افطر شرطنك
جزاسى قضى فقط قوليدر صائم اولديغى خاطرنده اولمقسزن اولورسه فساد اولمز
مخطى صومنى ذاكر اولوب فطرينى قصد ايتمكسزن افطار ايدن كسه در ويوم
شكى اكل ايدوب بعده رمضانيتى ظاهر اولمق دخى خطا قبيلندندر امارفع الخطأ
حديث شريفندن مراد حكم اخروى اولان اثمك رفعيدر يوقسه حكم دنيوى
اولان فسادك رفعى دكلدر تحريرده مسطوردركه خطاده مؤاخذه اهل سنت قتنده
عقلا جائزدر عدم مؤاخذه حقنده نص اولديغندن هرنقدر واقع دكلسه‌ده
معتزله ايچوندر اختلاف ﴿ (اواكل) اوجامع (ناسيا) اواحتلم اوانزل بنظر
اوذرعه القئ (فظن انه افطر فاكل عمدا) للشبهة ولوعلم عدم فطره لزمته
الكفارة الافى مسئلة المتن فلاكفارة مطلقا على المذهب لشبهة خلاف مالك خلافا
لهما كمافى المجمع وشروحه فقيد الظن انماهو لبيان الاتفاق ﴾ وياخود ناسيا اكل
وياجماع ايدوب ويا احتلام اولوب ويانظر ايله انزال واقع ويا قيئ غلبه ايدوب
كندونك صنعنسز خروج ايدوب كندو دخى افطار ايتدى ظنيله قصدا اكل
ايتسه اشبو صور مشروحه‌لر شبهه محلى اولديغندن انجق قضا لازم اولور
كفارت لازم اولمز اشياء مزبوره ايله عدم فطرى معلومى اولورسه كندويه
كفارت لازم اولور لكن متنك مسئله سيكه اكلدر جماع وشرب دخى آنك كبيدر
انلرده مذهب مختار اوزره مطلقا كه عدم فطره عالم اولسون ويا اولمسون كفارت
يوقدر امام مالكك اختلافى شبهه سنه بناءً زيرا مشار اليه ناسيا اكل وشرب وجماع
صورتنده فساده قائلدر بناءً عليه كندوده عقوبت معناسى اولان كفارت اول
شبهه ايله مندفع اولدى امامين ايچوندر اختلاف مشار اليهما متنك مسئله سنده
سائرلرى كبى قيلديلرنتكم مجمعده وشرحلرنده مرسومدر مصنف مرحومك
فظن انه افطر قيدنى زياده‌سى اشبو صورتك متفق عليه اولديغى بيان ايچوندر
﴿ (اواحتقن اواستعط) فى انفه شيأ (اواقطر فى اذنه دهنا اوداوى جائفة
اوآمة) فوصل الدواء حقيقة الى جوفه ودماغه ﴾ وياحقنه ايله مداوات ويا انفنه
معالجه وياقولاغنه ياغ طملتسه ويابطننده ويا رأسنده اولان يارهيه دوا وضع

ايتسه‌ده دوا حقيقة جوفه ودماغه واصل اولسه ينه قضا لازم اولور ﴿ (اوابتلع
حصاة) ونحوها ممالا يأكله الانسان اويعافه اويستقذره ونظم ابن الشحنة
فقال ۞ ومستقذر مع غيره أكول مثلنا ۞ فى اكله التكفير يلغى ويهجر ۞
وياخود قوم وانك مثللو انسانك اكل ايتميوب ايكرنوب واستقذار ايدوب خوشلنمديغى
دمور وتراب وحجر وپرنج وخامور وطوزامثالى كندولريله تغدى اولنميان نسنه‌لردن
ابتلاع ايتسه قضا لازم اولور صورتا فطر بولنديغندن كفارت لازم اولمز
درونه كندوده بدنه نفع اولور شى ايصال اولنان حقيقة فطر بولنمديغندن
بس تمام جنايت موجود اولمديغندن كفارتى موجب اولمدى مضمون سابقى
ابن شحنه نظم ايله بيان ايتديكه مثلا صمان كبى نوع بنى آدمك اكل ايتمديكى
وطبيعت انسانيه‌نك كندودن استكراه وامتناع ايتديكى نسنه‌لرى اكلده
كفارت هجر ومنع اولندى ﴿ (اولم ينو فى رمضان كله صوما ولافطرا) مع
الامساك لشبهة خلاف زفر (اواصبح غيرنا وللصوم فاكل عمدا) ولوبعد النية
قبل الزوال لشبهة خلاف الشافعى ومفاده انا لصوم بمطلق النية
كذلك ﴾ ياخود رمضانك كليسنده امساكله برابر صومه وفطره نيت ايتميان
كسه انجق قضا ايدر امام زفرك صحيح مقيم اوزره رمضانده نيت شرط دكلدر
ديو خلافى شبهه سنه بناءً نتكم مضمون مشروحى امام قسطلانى عطادن
ومجاهددن روايت ايلدى بوكا كوره صائم اولمش اولور لكن مشار اليه كوره
صائم اولمدن بزه كوره كفارتك سقوطى لازم كلمز بلكه كفارتك سقوطنك علتى
كفارتك انجق صائم اولدقدنصكره افطار ايدن كسه‌يه واجب اولور بونده
ايسه هنوز صيام بولنمدى صحتنك شرطى اولان نيت بولنمديغندن اوتورى
وياصومه نيت ايتميدرك صباحه داخل اولوب بعده هرنقدر قبل الزوال
نيتدنصكره عمدا اكل ايدرسه‌ده ينه انجق قضا لازم اولور امام شافعى
رحمه الله‌نك نهارده نيتله صوم صحيح اولمز خلافى شبهه سنه بناءً بوكا كوره صائم
اولمزكه افطاريله كفارت واجب اوله واشبو مضمون مشروحك مفادى مطلق
نيتله صوم دخى بويلجه اولمقدر يعنى صحيح اولميوب عمدا اكليله انجق قضا لازم
اولمقدر ﴿ (اودخل حلقه مطر اوثلج) بنفسه لامكان التحرز عنه بضم فمه
بخلاف نحو الغبار والقطرتين من دموعه اوعرقه واما فى الاكثر فان وجد الملوحة
فى جميع فمه واجتمع شئ كثير وابتلعه افطر والا لا خلاصة ﴾ ويابوغازينه بنفسه كه
كندونك ادخالى اولمقسزن مثلا وجهى سماجانبنه رفعيله يغمور وياقار داخل
اولسه ينه انجق قضا لازم اولور اغزنى يومقله كندودن تحرز ممكن اولديغندن
غبار ودموعندن وعرقندن ايكى وياأوچ قطره مثللو شى مزبورك خلافنه‌در
هنديه‌ده دكرمانك وخرمنلرك ودوابك آياقلرينك غبارنده فساد يوقدر

دیو مصر حدر اما اکثرده در قطره کبی اکر ملوحت حلقك جیعنده بولنوب وچوق شی مجتمع اولوب یودرسه افطار ایتمش اولور فساده کیدر یوقسه کتمز ﴿ (اووطئ امرأة میتة) اوصغیرة لاتشتهى نهر (اوبهیمة اوفخذا اوبطنا اوقبل) ولوقبلة فاحشة بان یدغدغ اویمص شفتیها (اولمس) ولو بحائل لایمنع الحرارة اواستمنى بکفه اوبمباشرة فاحشة ولوبین المرأتین (فانزل) قید للکل حتى لولم ینزل لم یفطر کامر ﴾ ویا وفات ایتمش عورتی ویا اشتها اولنمیان صغیره یی ویا بهیمه یی وطئ ایدوب ویا فخذینه ویا بطننه سورسه ویاقبله ایتسه هرنقدر فاحشه اولوب صقوب وصقشدیره رق ولبلرینی امدك اولورسه ده ویا لمس ایدوب هرنقدر حرارته مانع اولمیان حائلك اولورسه ده ویا یدیله ویا مباشرهٔ فاحشه ایله هرنقدر ایکی عورت بیننده اولورسه ده استمنا وصور مشروحه نك جمله سنده انزال واقع اولسه قضا لازم اولور معنی جماع بولندیغی ایچون کفارت لازم اولمدیغی حقیقة جماع اولمدیغندن انزال اولمزسه افطار اولمز تکم بابك اولنده مرور ایلدی ﴿ (اوافسد غیر صوم رمضان اداء) لاختصاصها بهتك رمضان (اووطئت نائمة اومجنونة) بان اصبحت صائمة فجنت (اوتسحر اوافطر یظن الیوم) ای الوقت الذی اکل فیه (لیلا و) الحال ان (الفجر طالع والشمس لم تغرب) لف ونشر ویکفی الشك فی الاول دون الثانی عملا بالاصل فیهما ولو لم یتبین الحال لم یقض فی ظاهر الروایة والمسئلة تتفرع الى ستة وثلاثین محلها المطولات ﴾ ویا اداء اولان رمضان صومنك غیری صومی افساد ایلسه ینه قضا لازم اولور کفارت حرمة رمضانی هتکه مختص اولدیغندن بناءً زیرا رمضانی صومدن خالی قیلمق جائز وروا دکلدر رمضانك غیری بونك خلافندر ویا نائمه ویا مجنونه اوله رق مثلا صائمه اولدیغی حالده صباحه داخل اولوب بعده مجنونه اولوب وطئ اولنسه لر قضا لازم اولور ویا برکمسه کندوده اکل ایتدیکی یومیکه وقتی کیجه ظنیله تسحر ویا افطار ایتسه حالبوکه فجر طلوع ایتمش وشمس غروب ایتمش اولسه لف ونشر مرتب اوله رق قضا لازم اولور متنده کی یومدن مراد قطعة من الزماندر اولکی که تسحرده کفارتك اسقاطنده عدم طلوعده شك کفایت ایدر اصل اولان بقای لیل اولدیغندن شك ایله خروج ایتمز تعبیرده لایق اولان نور الایضاح حده کی کبی شکله تعبیر ایدی اوتسحرا وجامع شاکا فی طلوع الفجر وهو طالع دیوب بعده اوظن الغروب دیمك ایدی ایکنجیده شك کفایت ایتمز زیرا اصل اولان نهارك بقاسی اولدیغندن اسقاط کفارتده غروبه ظندن لازمدر ایکیسنده ده اصله عملا ایچون صورة مشروحه لرده حال تبین ایدوب ظاهر اولمزسه ظاهر روایتده قضا لازم اولمز لکن شارحك ظاهر روایت

تعبیری اختلاف ایجاب ایدر حالبوکه زیلعینك تصریحنه کوره مسئلتین مشروحتینده اختلاف یوقدر اشبو مسئله اوتوز التی یه متفرع در تفصیلی محلی مطولاتدر نهرده مرسومدرکه شخص مزبور یا ظن غالب ویا ظن مطلق ویا شك ایدر اشبو صور ثلثه دنك هربری یا اکلی مبیح اولان غروبده اولور ویا محرم اولان طلوع فجرده اولور اشبو التی احتمالك هربرنده تبین ایدر کندویه ظاهر اولان صورتك یا صحتی ویا بطلانی ویا هیچ بریسی تبین ایتمز بوکا کوره احتمال اون سکز اولور وبونلرك هربری یا ابتدای صومکه طلوع فجرده اولور ویا انتهاء صومکه غروبده اولور بس مجموعی اوتوز التیدر لکن بوکا سؤال وارد اولورکه تقسیم اولده ظنله غلبهٔ ظن بینلرینی فرق ایتدی بوایسه خلاف واقعدر ایکیسی حکمده بر اولدیغندن هرنقدر مفهوما مختلفلر ایسه ده زیرا مجرد احد طرفینك ترجیحی ظندر شبو ترجیح زیاده اولنوب یقینه تقرب ایدرسه غلبهٔ ظن واکبر رأی تسمیه اولنور بنا برین صاحب بحر صوری یکرمی درت قیلدی وتقسیمه ینه سؤال ایراد اولنورکه صاحب بحرده وارد اولدیغی کبی شکی بردفعه وجود مبیحده وبردفعه قیام محرمده قیلمه نك وجهی یوقدر کندوده احد طرفینك ترجیحی اولمدیغندن بس طلوع فجرده شکنك معناسی وجود لیلك ووجود نهارك اولوقتده على السویه محتمل اولمسیدر ظن بونك خلافنه در زیرا ظن مثلا وجود لیله تعلق ایلدکده وجود نهاره تعلق ایتمز عکسی ینه بویلجه در بس تقسیمده حق اولان وجود مبیحده ویا وجود محرمده ظن اولنور ویاشك اولنور بونلرك هربری یا ابتدای صومده اولور ویا انتهاء صومده اولور اشبو التی صورتك هربرنده وجود مبیح ویا وجود محرم یا تبین ایدر ویا تبین ایتمز بوکا کوره صورت اون سکز اولور طقوزی ابتدای صومده اولور طقوزی اثناسنده اولور ❊ حلبی ملخصا انتهى ﴿ (قضی) فی الصور کلها (فقط) ﴾ ابتدای بابده اولان اذا اکل شرطنك جوابیدر یعنی اذا اکل جمله سندن برو ذکر اولنان صورتلرك کلیسنده مفطر انجق قضا ایدر کفارت لازم اولمز ﴿ کما لو شهدا على الغروب وآخران على عدمه فافطر فظهر عدمه ولو کان ذلك فی طلوع الفجر قضی وکفر لان شهادة النفی لا تعارض شهادة الاثبات ﴾ صورة مشروحه لرده انجق قضا اولدیغی ایکی کمسه نك غروبه ایکی کمسه نك عدمنه شهادتلریله صائم افطار ایدوب بعده عدم غروبی ظاهر اولدقده انجق قضا لازم اولدیغی کبی شهادة مزبوره طلوع فجرده اولسه قضا وکفارت لازم اولور زیرا شهادت نفی که عدم طلوعه شهادت اثبات شهادتنه معارض اولمز بینات اثبات ایچون اولوب نفی ایچون اولمدیغنه مبنی مثبت شهادتی مقبوله اولدی نافی اولمدی

بس نی شهادتنه اعتماد ایتدیکندن جنایت ایتمش اولدیده کفارت لازم اولدی اولکنده اثبات شاهدیله عمل ایتدیکندن کفارت ساقط اولدی ﴿واعلم ان کل ماانتفی فیه الکفارة محله ما اذالم یقع منه ذلك مرة بعد اخری لاجل قصد المعصیة فان فعله وجبت زجرا له بذلك افتی ائمة الامصار وعلیه الفتوی قنیة وهذا حسن نهر﴾ معلوم اولسون هر برکندوده کفارت منتفی اولان مثلا تراب ویامدر مثللو شیله افطارك محلی شول برکسه درکه معصیت ایچون مرة بعد اخری عادت ایدوب کندودن واقع اولمیه واکر واقع اولوب ایشلرسه کندوبی معصیتدن زجر ایچون کفارت واجب اولور ائمهٔ امصار اشبو مضمون سابقله افتا ایتدیلر و فتوا اشبو قول اوزره در واشبو قول حسندر ﴿(والاخیر ان یمسکان بقیة یومهما وجوبا علی الاصح) لان الفطر قبیح وترك القبیح شرعا واجب﴾ ایکی صکره کی صورتده قول اصح اوزره مفطر واجب اوله رق بقیهٔ یوملرنی امساك ایدرلر صورة مشروحه‌لر مصنفك اوتسحر اوافطر بظن الیوم لیلا آه قولیله بیان ایتدیکی مسئله‌لردر لکن اشبو مسئله تینه امساکی تخصیص محلنده دکلدر زیرا صور سابقه‌نك اکثرنده بوحکم جاریدر امساکك وجوبی رمضانده صومی افطار صورتنده اولمق قبیح اولوب وقبحی شرعا ترك واجب اولدیغندن اشبو دلیل شکل اولدن کبراسی محذوف برقیاسدر ترتیبی الفطر فی رمضان قبیح شرعا وکل قبیح شرعا یجب ترکه ففطر رمضان یجب ترکه شرعا بس شارحك وترك القبیح واجب قولیله نتیجه‌ویه اشارتدر ﴿(کمسافر اقام وحائض ونفساء طهرتا ومجنون فاق ومریض صح) ومفطر ولومکرها اوخطاء (وصبی بلغ وکافر اسلم کلهم یقضون) مافاتهم (الا الاخرین) وان افطرا لعدم اهلیتهما فی الجزء الاول من الیوم وهو السبب فی الصوم لکن لونویا قبل الزوال کان نفلا فیقضی بالافساد کما فی الشرنبلالیة عن الخانیة﴾ مزبورلرك بقیهٔ یوملرنی امساکلری اقامت ایدن مسافرك وپاك اولان حائضله نفسانك وافاقت بولان مجنونك وصحت بولان مریضك واکراه اولندرق ویاخطاء هربر افطار ایدن وبالغ اولان صبی واسلامله مشرف اولان کافرك بقیهٔ یوملرنی امساکلری کبی یعنی هربرکسه‌که آخر نهارده برحالت اوزره اولدیکه اولنده اول حالت اوزره اولسه ایدی کندویه صوم لازم اولور ایدی اول کسه‌یه امساك لازم اولور وقتك حقنی قضا وصائمینه تشبه ایچون مثلا یوم شکی افطار ایدوب بعده رمضانیتی ظاهر اولان کسه‌نك اوزرینه امساك واجب اولدیغی کبی اشبو مزبورلرك کلیسی فوت ایتدکلری صوملری قضا ایدرلر لکن ایکی صکره‌کی مزبور صبی بالغله مسلم اولان کافر هرنقدر افطار دخی ایتسه‌لر

صومده سبب اولان بومدن جزء اولده اهلیتلری بولنمدیغندن قضا ایتمزلر نمازده سبب ادایه مقارن اولان جز اولدیغندن نماز صومك خلافنه اولدی یعنی نمازك قضاسی مزبورلره لازم اولدی وحائضله نفسا دخی مزبورلرك خلافنه‌در وجوبه اهل اولوب ادایه اهل اولمدقلرندن ٭ حلبی ٭ لکن مزبورلر بعد البلوغ والاسلام قبل الزوال اداء رمضانه نیت ایتسه‌لر نافله اولور وافسادیله قضا اولنور نتکم شرنبلالیه‌ده خانیه‌دن نقلا مرسومدر ﴿ولونوی المسافر والمجنون والمریض قبل الزوال صح عن الفرض ولونوی الحائض والنفساء لم یصح اصلا للمنافی اول الوقت وهو لا یتجزی﴾ مسافر ومجنون ومریض قبل الزوال ادایه نیت ایتسه فرضدن صحیح اولور مسافرله مریضك اول وقتده وجوبه وادایه اهل اولدقلرینه بناءً مجنون عارضهٔ جنونك زوالی وقتده وجوبه اهل اولور حائضله نفسا قبل الضحوة الکبری رمضان صومنی نیت ایتسه‌لر اصلا که نه فرض اوله رق ونه نافله اوله رق صحیح اولمز اول وقتده صومه منافی اولان حیضله نفاس بولنوب صوم ایسه تجزی قبول ایتمز مفسد برجزئنده بولندقده باقیسنی دخی فساده ویرر ﴿ویؤمر الصبی بالصوم اذا اطاقه ویضرب علیه ابن العشر کالصلاة فی الاصح﴾ صبی‌یه ولیسی ویا وصیسی صومله بلکه هر برشرعا مأمور اولدیغی حجله زکاتك ماعداسی شیلرایله وجوبا امرایدر اکر صومه طاقتی اولورسه قول اصحده نماز کبی صومده دخی اون یاشنده اولان صبی یدایله ضرب اولنور دکنکله ضرب اولنمز بنه بویلجه سن مزبورده منکراتدن دخی نهی اولنور خیرایله الفت وشری ترك ایچون ﴿(وان جامع المکلف آدمیا مشتهی (فی رمضان اداء) لمامر (اوجومع) وتوارت الحشفة (فی احد السبیلین) انزل اولا (اواکل اوشرب غذاء) بکسر الغین والذال المعجمتین والمد مایتغذی به (اودواء) مایتداوی به والضابط وصول مافیه صلاح بدنه لجوفه﴾ برمکلف ادای رمضانده احد سبیلنده کندویه اشتها اولنور آدمیله عمدا جماع ایتسه ویاجماع اولنسه انزال اولسون ویااولمسون قضا وکفارت لازم اولور ماسبقده مرور ایدن حرمت رمضانی هتك ایتدیکندن جماع انجق حشفه‌نك غیبوبتیله اولور انزالك شرط اولمدیغی حد واغتسال مثللو احکام جماع التقای ختانینله ثابت اولوب فساد صوم ووجوب کفارت دخی احکام جماعدن اولدیغنه بناءً (تتمه) قصدی افطارك ذنبی فقط توبه ایله مرتفع اولمز بلکه کفارت اداسندن لازمدر هدایه سرقت وزنا جنایتلری مجرد توبه ایله مرتفع اولمیوب بلکه حداتله مرتفع اولدیغی

کبی لکن بو ظاهره نظرا در فیما بینه و بین الله مجرد توبه ایله ارتفاعی مرجودر
اما قاضی یه مرافعه اولدقده توبه‌یی قبول ایتمز حدی اجرا ایدر ❊ بحر ❊ ویاخود
عمدا غذاء که کندو ایله تغدی اولنان حنطه وخبز و لحم مثللو شیلری ودواء که
کندو ایله مداوات اولنوب بدنده فقط من حیث الکیفیة تأثیری اولان شیلری
اکل ویاشرب ایتسه قضا ایدر وکفارت لازم اولور و اشبو غذاء ودواء
اکل اولان شیلرده ضابط کندوده اکلك صلاح بدنی اولان شیئك کندونك
جوفنه وصولیدر ❊ ومنه ریق حبیبه فیکفر لوجود معنی صلاح البدن فیه
درایة وغیرها و مانقله الشرنبلالی عن الحدادی رده فی النهر (عمدا) راجع
للکل ❊ یعنی کندوده اکل ایدن کسه نك صلاح بدنی اولان شیلردندر
محبوبك اغزنك یاشی زیرا نار شوقیکه انك ازدیادیله محترق اولوب هلاك اوله جق
انك انطفاسیله معنی ریق حبیبده صلاح بدن واردر شرنبلالینك حدادیکه
صاحب جوهره‌دن نقل ایتدیکی تغدینك معناسنده بین العلما اختلاف اولندی
بعضیلر طبیعت کندونك اکلنه میل ایدوب وانکله شهوت بطن منقضیه اوله رق
بونکله بیان ایتدیلر وبعضیلر نفعی صلاح بدنه عائد اوله مفهو میله
بیان ایتدیلر ثمرهٔ خلاف صائمك بر لقمه طعامی مضغ ایدوب
بعده اخراج وبعده بلعنده ظاهردر قول ثانیه کوره کفارت واجب اولور
قول اوله نظرا اولمز طبیعت میل ایدوب شهوت بطن ساکن اولوب کندوده
صلاح بدن اولمدیغندن اشبو مضمون مشروحی صاحب نهرده ایتدیکی بو بیان
تحقیقدن بعیددر زیرا بوکا کوره اودواء قوالری حشو اولمق لازم کلور
محققینك ذکر ایتدکلری فطرك معناسی کندوده بدنه نفع اولان شیئك درونه
وصولیدر قوالری اولشیئك غدا ویادواء اولمسنه عامدر بوقول اولك مقابلیدر
ومحل خلافی بیانه مناسبدر انتهی نهرك کلامینك خلاصه‌سی خلاف فطرك
معناسنده اولوب تغدیده اولمقدر عمدا قولی اوجامع قولندن برو ذکر ایتدیکی
مقولك کلیسنه راجع قیددر وکندوایله ناسی ومخطی خروج ایدر ❊ (اواحتجم
ای فعل مالایظن الفطر به کفصد وکحل ولمس وجماع بهیمة بلاانزال اوادخال اصبع
فی دبر ونحو ذالك (فظن فطره به فاکل عمدا قضی) فی الصور کلها (وکفر) لانه ظن
فی غیر محله حتی لوافتاه مفت یعتمد علیه اوسمع حدیثا ولم یعلم تأویله لم یکفر
للشبهة فان اخطاء المفتی ولم یثبت الاثر الافی الادهان وکذا الغیبة عند العامة
زیلعی لکن جعلها فی الملتقی کالحجامة ورجحه فی البحر للشبهة ❊ ویاخود برکسه
احتجام ایتسه که یعنی فصد وکحل ولمس وبلا انزال جماع بهیمه ویادبره یابس
اوله رق پارمق ادخالی وبونلر امثالی جنبا صباحه داخل اولوب ویاغیبت ایدوب

ویابرشیئ خیله ذوق ایدوب ویامقعد ینه برطرفی خارجده اوله رق براغاج قیلسه
یعنی کندو ایله فطر ظن اولنمیان برفعل ایتسه بعده اشبو مزبور فعللر ایله
افطار ایتدی ظن ایدوب قصدی اکل ایتسه صور مشروحه‌نك کلیسنده
قضا ایدوب وکفارت ادا ایدر محلنك غیریده ظن ایتدیکندن حتی برکندویه
اعتماد اولنور مفتی صور مشروحه لرده فساد صومله کندویه افتا ایتسه
ویاخود برحدیث استماع ایدوب تأویلنه قادر اولمسه شبهه محلی اولدیغندن
کفارت ایتمز عوامه واجب اولان مفتینك فتواسیله عمل اولدیغندن کندونك
حقنده فتواشبهه اولور هرنقدر نفس الامرده فتوی خطا ایسه ده حدیث
شریف استماعی مثلا رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك { افطر الحاجم
والمحجوم } قول شریفنی استماع وظاهریله عمل کبی امام محمد بونده کفارت
اولمز دیدی زیرا رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك قول شریفی قول مفتیدر
درجه دون دکلدر بس مفتینك قولی عذره صالح اولدیسه قول رسول
بالطریق الاولی اولور جمهور حدیث شریفی تأویل ایتدیلرکه مراد ثواب
نقصان اولور دیمك زیرا رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حاجمله محجوم
بیننی تسویه بیوردی حالبوکه حاجمك صومنك عدم فسادنده اختلاف
یوقدر عینیده اشبو حدیث شریف منسوخدر دیو مصرحدر ❊ منح مع زیادة ❊
لکن ادهان صورتنده یعنی بدنی یاغلیوب بعده افطار ظنیله اکل ایلسه کفارت
واجب اولور هرنقدر مفتی افطار ایله افتاویاحدیث شریف استماع ایتدیسه ده
غیبت دخی ینه بو یلجه اکثر علما قتنده ادهان کبیدر یعنی فطری ظنیله اکلی
کفارتی موجب دکلدر فطری خلاف قیاس اولوب { والغیبة تفطر } حدیث شریفی
بالاجماع ذهاب ثوابله مؤلدر حجامت حدیث شریفی بونك خلافنده در زیرا اوزاعی
وامام احمد کبی بعض علماانك ظاهریله عمل ایتمشلردر ❊ امداد الفتاح ❊ لکن صاحب
ملتقی غیبتی حجامت کبی قیلدی وبحرده محل شبهه اولدیغندن اشبو قولی ترجیح ایلدی
بوکا کوره مسئله ده ایکی تصحیح اولمش اولور ❊ (ککفارة الظهار) الثابتة
بالکتاب واماهذه فبالسنة ومن ثمه شبهوها بها ❊ کتابله ثابت ظهار کفارتی کبی
کفارت ادا ایدر اما اشبو صومك کفارتی سنتله ثابتدر بنابرین یعنی ظهارك کفارتی
کتابله صومکی سنتله ثابت اولوب وحالا اندن دون اولدیغندن کفارة
افطاری فقها کفارة ظهاره تشبیه ایتدیلر کتابله ثابت اولدیغندن قوتنه بناً
ترتیبده اشبو کفارة افطارك کفارة ظهار کبی اولدیغی ابی هریره رضی الله
تعالی عنهك روایت بیوردیغی حدیث شریف مضمونیکه برکسه رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلمه کلوب یارسول الله هلاك اولدم دیدکده سنی نه شی
هلاك ایتدی دیو استفسار بیورقده اول کسه جواب ویردیکه نهار رمضانده

كندی عورتمله جماع ایتدم سعادتله بیوردیلرکه عتق رقبه‌یه قدرتك وارمی
اول کمسنه یوقدر دیدکده ایکی ماه متتابعا صومه مقتدر مسك بیوردیلر بنده
من بورلادیدی سعادتله بیوردیلرکه التمش مسکینه اطعام ایده جك طعامك
بولنورمی بنده‌لادیدی بعده رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم جلوس بیوروب
کندولرینه اون بش صاع خرما الور برمکتل خرما کتور دیلر سعادتله
مرقومه امر بیوردیلرکه کتور اشبو خرمایی تصدق ایله جوابنده زیاده
فقیره‌می تصدق ایده‌یم زیرا مدینهٔ منوره ده بنم اهل بیتمدن صدقه‌یه زیاده محتاج
کمسه یوقدر دیدکده رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم تبسم بیوردیلر حتی
مبارك سن شریفلری ظاهر اولدی وسعادتله بیوردیلرکه وار اهل وعیالکه
اطعام ایله اشبو اعرابی صیامه قدرتی وار ایکن اطعامك جوازیله وکندی
نفسنه واهل بیتنه صرفیله واون بش صاعله اکتفا ایله تخصیص
اولندی صومه عدم اقتداری یعنی ایکی ماه متتابعا نهارده جماعسز صومه قادر
دکلم دیمك ☼ ابوالسعود ❊ ثم انما یکفر ان نوی لیلا ولم یکن مکرها ولم یطرأ مسقط
کمرض وحیض واختلف فیما لو مرض بجرح نفسه او سوفر به مکرها والمعتمد لزومها ❊
بوندنصکره کفارتك وجوبی انجق افطار ایتدیکی صومه کیجه دن نیت ایدوب
وافطارنده مکره اولمیوب وافطاردنصکره بولنان مرض وحیض امثالی
مسقط پیدا اولمزسه اما نیت نهارده بولنوب بعده افطار ایتسه امام شافعی
رحمه الله‌ك اختلافی شبهه سندن کفارت لازم اولمز زیرا مشار الیه نزدنده
نهاردن نیت ایله صوم جائز اولمز وافطاری اکراه ایله اولورسه بنه کفارت لازم اولمز
بعد الافطار کندو نفسنی یاره‌لمقله مریض اولوب ومکرها سفره کتورلمکده
کفارتك لزومنده بین العلما اختلاف واقع اولدی معتمد اولان کفارتك لزومی
قولیدر مزبورلر فعل عبد ایله اولدیغندن حق شرعی اسقاطده مؤثر اولمدیلر سقوطنه
قائلده واردر ❊ وفی المعتاد حمی وحیضا والمتیقن قتال عدو ولو افطر ولم یحصل
العذر والمعتمد سقوطها ❊ وفی المتعاد قولی فیما لو مرض قولنك اوزرینه
معطوفدر حمی بلا تنوین الف تأنیثله وقصر ایله معتادك معمولی اوله‌رق فتحه ایله
منصوبدر وحیضا حمی اوزرینه معطوفدر دخی حماکه استمه ویا حیض عادتی اولان
کمسنده ویاخود عدونك قتالی تیقن ایدوب افطار ایتسه بنه اختلاف اولندی
وعذر حاصل اولمسه معتمد اولان کفارتك سقوطیدر ❊ ولو تکرر فطره ولم یکفر
للاول یکفیه واحدة ولو فی رمضانین عند محمد وعلیه الاعتماد بزازیة ومجتبی
وغیرهما واختار بعضهم للفتوی ان الفطر بغیر الجماع تداخل والا لا ولو اکل عمدا
شهرة بلا عذر یقتل وتمامه فی شرح الوهبانیة ❊ برکسه‌نك فطری تکرر ایتسه

(واولکی)

واولکی ایچون کفارت ادا ایتمسه امام محمده کوره کندویه برکفارت کفایت ایدر
هرنقدر ایکی رمضاندن اولورسه ده واعتماد اشبو قول اوزره در بعضیلر
فتوایه اکر فطر جماعك غیریله اولورسه تداخل ایدوب برکفارت کفایت ایدر
یوقسه ایتمز مضمونی اختیار ایتدیلر زیرا جنایة جماع افحشدر حتی امام شافعی
رحمه الله کفارتی انجق جماعله ایجاب ایتدی برکسه علنا عمدا بلا عذر رمضانده
صومی اکل ایتسه قتل اولنور زیرا شخص مسفور یادینی استهزا ایتمش اولور
ویا ضروریات دینیه دن اولان شیئی انکار ایتمش اولور ❊ (وان ذرعه القیئ
وخرج) ولم یعد (لایفطر مطلقا) ملاء اولا (فان عاد) بلاصنعه (و) لو (هو ملؤ الفم
مع تذکره للصوم لایفسد) خلافا للثانی ❊ صائمه قیئ غلبه ایدوب صنعسز خروج
ایتسه وعود ایتمسه اغز طلوسی اولسون ویا اولمسون مطلقا افطار ایتمز
سننده ذکر اولنان {من ذرعه القیئ وهو صائم فلیس علیه قضاء
وان استقاء فلیقض} حدیث شریفنه بناءً اکر کندونك صنعی اولمقسزین بالضروره
عودت ایدرسه اکر صائم اولدیغی خاطرنده اوله‌رق اغز طلوسی اولورسه
صومی فساده کتمز امام ثانی ایچوندر اختلاف صحیح اولان امام محمد قولیدر
❊ (وان اعاده) اوقدر حمصة منه فاکثر حدادی (افطر اجماعا) ولا کفارة
(ان ملأ الفم والالا) هوالمختار ❊ صائم مزبور قیئ ویا اندن نخود قدرنی
واکثری اعاده ایدرسه اجماعا افطار ایدر وکفارة دخی لازم اولمز طبیعت کندودن
استکراه ایتدیکندن اکر اغز طلوسی اولورسه یوق اغز طلوسی اولمزسه صومی
فساده ویرمز قول مختارده بودر امام محمد مفطردر دیدی شارحك اوقدر
حمصة منه قولی ایبانی اوچ جهتدن خطادر اولا اعادهٔ قلیلله افطار امام محمد
قولیدر مختار ایسه امام ابی یوسفك عدم افطار قولیدر ثانیا متنك اجماعا قولی
صحیح اولمز ثالثا متنك والالا قولنه منافیدر بس صواب اولان اسقاطیدر
☼ حلبی ❊ (وان استقاء) ای طلب القیئ (عامدا) ای متذکرا لصومه (ان کان
ملأ الفم فسد بالاجماع) مطلقا (وان اقل لا) عند الثانی وهو الصحیح لکن
ظاهر الروایة کقول محمد انه یفسد کما فی الفتح عن الکافی ❊ برکسه صائم اولدیغی
درخاطر ایده‌رك قصدی قیئ طلب ایلسه اکر اغز طلوسی اولورسه مطلقا که
کرك بلا صنع عودت ایتسون وکرك کندو اعاده ایتدیرسون اجماعا فساده کیدر
واکر اغز طلوسی اولمیوب وعودو اعاده‌ده اولمزسه امام ثانی‌یه کوره فساده کتمز
انجق صحیح اولنده بودر لکن ظاهر روایتده امام محمد قولی کبی فسادیدر نتکم
فتحده کافیدن نقلا مسطوردر ❊ (فان عاد بنفسه لم یفطر وان اعاده ففیه روایتان)
اصحهما لایفسد محیط (وهذا) کله (فی قیئ طعام او ماء او مرة) اودم (فان کان

بلغما فغير مفسد) مطلقا خلافا للثانی واستحسنه الکمال وغیره ✽ بنفسه عودت
ایدرسه ظاهر روایتك غیری اوزره مفسد دکلدر کندو اعاده ایدرسه
انده امام ابی یوسفدن ایکی روایت وار در اصحی عدم فساددر اشبو تفصیل
متقدمك کلیسی قیئ طعام ویاصو ویا امزجهٔ بدندن برمزاج اولان صفرا ویادم
اولورسه بونده در وصورت مسئله یکرمی دردده بالغ اولور زیرا خارج یاقیئله
ویا استقا ایله اولور بونلرك هر برنده یافم ممتلیٔ اولور ویا اولمز اشبو صور
اربعه دن هر برنده یاطشره خروج ایدر ویا اعاده اولنور ویاعودت ایدر و بونلرك
هر بری یاصومی متذکر اوله رق اولور ویا اولمز قول اصحه کوره اشبو
صورتلردن انجق اغز طلوسی اولوب وصومنی متذکر اولورسه اعاده واستقا صورتلرنده
فساد اولور ✽ شرح ملتقی ✽ واکر دروندن خارج بلغم اولورسه مطلقا اغز طلوسی
اولسون ویا اولمسون ویا قیئ ایله اولسون ویا استقا ایله و یا بنفسه عودت ایتسون
وکرك کندوسی ابتداء اعاده ایتدیرسون فساد یوقدر امام ثانیچوندر اختلاف بلغمله
آبدستك منتقض اولوب واولمسنده امامینله کندولری میانه لرنده اولان اختلافه بناً
کمال وغیری بونده امام ابی یوسفك بلغمك افسادی قولنی استحسان ایلدیلر
ونقض وضوء خصوصنده اما مینك عدم نقض قوللرنی حسن کوردیلر
لکن بلغمك افسادی ونقضی خصوصلرنده اختلاف جوفندن صعود ایتدیکنه
نظرادر اما رأسندن نازل اولدیغنه کوره اصلا اختلاف یوقدر کرك عدم
نقضده وکرك عدم افسادده ✽ (ولو اکل لحما بین اسنانه) ان (مثل
حمصة) فاکثر (قضی فقط وفی اقل منها لا) یفطر (الا اذا اخرجه) من فمه
(فاکله) ولا کفارة لان النفس تعافه ✽ حمصه حانك کسریله وعند الکوفیین
میم مشدده نك فتحیله وعند البصریین کسریله در صائم اسنانی میانه لرنده
اولان لحمی اکل ایلسه اکر حمصه قدر واکثر اولورسه فقط قضا ایدر
اندن اقلده افطار ایتمز لکن مزبور اقلی اغزندن اخراج ایدوب اکل ایدرسه قضا
ایدر کفارت اقتضا ایتمز نفس سلیم اندن استکراه ایدوب آنی قبول ایتمدیکندن
✽ (واکل مثل سمسمة) من خارج (یفطر) ویکفر فی الاصح (الا اذا مضغ
بحیث تلاشت فی فمه) الا ان یجد الطعم فی حلقه کمامر واستحسنه الکمال قائلا وهو
الاصل فی کل قلیل مضغه ✽ خارجدن کونجو مثللو نسنه یی اکل مفطر در قول
اصحده کفارتی موجبدر لکن مضغ ایدوب فمنده متلاشی ومحو اولورسه مفطر
اولمز الا حلقنده طعمنی بولورسه ینه مفطر اولور نتکم اوخرج الدم من بین
اسنانه قولنده مرور ایلدی وکمال بو صورتده افسادی استحسان ایلدی هر بر
مضغ اولنان شیئ قلیلده افطارده قاعده حلقده طعمك وجودیدر بولنورسه

افطار بولنور بولنمزسه بولنمز دیه رلك ✽ (وکره) له (ذوق شیئ و) کذا (مضغه
بلاعذر) قید فیهما قاله العینی ککون زوجها اوسیدها سیئ الخلق فذاقت ✽
زوجنك ویاسیدینك بد اخلاق اولمسی کبی برعذرسز صائمه ایچون برشیئ ذوق
ومضغ مکروه قیلندی صومی فساده عرض اولدیغندن و بونده صورة ومعنی
فطر اولمدیغندن مفسد دکلدر بلاعذر مضغله ذوقه قیدلردر ✽ وفی کراهة
الذوق عند الشراء قولان ووفق فی النهر بانه ان وجد بدا ولم یخف غبنا کره والالا
وهذا فی الفرض لا النفل کذا قالوا وفیه کلام لحرمة الفطر فیه بلاعذر علی المذهب
فتبقی الکراهة ✽ مثلا عسل مثللو نسنه اشترا ایتدکده جیدنی ردیسندن
فرق ایچون ذوقك کراهتنده ایکی قول واردر نهر قولینك بینی انی شرادن بد
وافتراق بولوب غبن خوفندن امین اولورسه ذوق مکروهدر یوقسه مکروه
دکلدر دیو توفیق ایلدی واشبو بغیر عذر ذوقله مضغك کراهتیله حکم فرض
اولان صومده در نافله ده دکلدر ✽ فقها بو یلجه بیوردیلر لکن نافله ده بلاعذر
فطر مذهب مختار اوزره حرام اولدیغندن نافله ده کراهت یوقدر قوللرنده نظر
واردر بوکا کوره کراهت باقیدر ✽ (و) کره (مضغ علك) ابیض ممضوغ
ملتئم والا فیفطر وکره للمفطرین الا فی الخلوة بعذر وقیل یباح ویستحب للنساء
لانه سواکهن فتح ✽ بیاض چینمش اصلاح اولمش ساقزی چینمك مکروه
قیلندی کندوده صومی فساده عرض اولوب وافطار ایله متهم اولدیغندن واکر
مزبور علك اوصاف مشروحه ایله موصوف اولمزسه مفطردر ومفطر اولان
رجاله مکروهدر نسابه تشبه اولدیغندن الا خلوتده لعذر اولورسه کراهت
اولمز بعضیلر مباحدر دیدیلر لکن ینه ترکی مستحبدر وطائفهٔ نسابه مستحبدر
انلرك سواکی اولدیغنه مبنی انلرك دشلرینك دیبلرینك لحمی ضعیف اولدیغندن
خشبه استعمال ایده مزلر یعنی کندولرده سواك مقامنده قائم اولور هرنقدر
وضوئك غیری حالنده اولورسه ده وسواك حقنده موعود ثوابه انجق نیتله
نائل اولور ✽ (و) کره (قبلة) ومس ومعانقة ومباشرة فاحشة (ان لم
یأمن) المفسد وان امن لا بأس ✽ جماع وانزال امثالی فساددن امین اولمزسه
صائمه قبله ومس ومعانقه ومباشرهٔ فاحشه مکروه قیلندی لکن قبله دخی
فاحشه اولمز مثلا لبلرینی اممك کبی ومباشرة فاحشه که ایکیسی بردن عریان
وفرجلری بربرینی مماس اولمقدر بس صورت مشروحه لرك جمله سنده فحش
بولنورسه مطلقا مکروهدر مفسده دن امنیت وقتنده بأس یوقدر ینه
ترکی اولیدر ✽ (لا) یکره (دهن شارب و) لا (کحل) اذا لم یقصد الزینة
او تطویل اللحیة اذا کانت بقدر المسنون وهو القبضة وصرح فی النهایة

بوجوب قطع مازاد على القبضة بالضم ومقتضاه الاثم بتركه الا ان يحمل الوجوب على الثبوت ✽ دهن دالك وكحل كافك قحلريله مصدرلر در ضملريله اسملردر ايكيسيده جائزدر يعني شاربي ياغلق وياياغ استعمال ايلك ويا چشمي سورمه‌لمك وياسورمه استعمال ايلك مكروه دكلدر رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم يوم عاشوراده اكتحاله اصحابي حث ايدوب واغرا ايدر دي لكن عدم كراهت زينت وياتطويل لحيه قصد اولنمزسه اكر لحيه سنت مقداري اولان قبضه اولورسه زينت و ياتطويل قصد اولورسه مكروهدر معلوم اولسونكه جمال قصديله زينت قصدي بينلرنده تلازم يوقدر اولكي معيوبيتي دفع ايچون وكندوده وقار اولان شيئ اقامت وشكرا اظهار نعمتدر وادب نفس وزير كلك وشهامت اثريدر ايكنجي ضعف نفس اثريدر وخضاب حقنده سنت وارده در لكن تزين قصد اولنملي لاعن قصد زينت حاصل اولورسه ضرر ايتمز اكا التفات اولنمزسه (فرع) ثياب جميله لبسي مباحدر تكبر اولمزسه يوقسه حرامدر عدم كبر بعداللبس قبل اللبس كبي اولمقدر عبدالله بن عمر رضى الله عنهما لحيه سني قبض بيوروب قبضه دن زياده‌يي قطع بيورورلر ايدي رواه ابي داود في سننه نهايه نام كتابده قاذك ضميله قبضه‌نك او زرينده زياده اولان قطعك وجوبيله تصريح اولندي بونك مقتضاسي تركيله اثم اولمقدر مكركه وجوب ثبوت معناسي او زره اولنمه حمل اولنه ورسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك لحيه‌نك طولندن وعرضندن اخذي مرويدر ✽ واما الاخذ منها وهي دون ذلك كما يفعله بعض المغاربة ومخنثة الرجال فلم يبحه احد واخذ كلها فعل يهود الهند ومجوس الاعاجم قبح ✽ اما قبضه‌دن دون اولان لحيه‌دن اخذي براحد تجويز ايتمدي نتكم بعض مغربيلر ورجالدن زن خصلت اولان نامردياد كارلر ايدر ولحيه‌نك كليسني اخذ هند يهوديلريله عجم مجوسيلرينك فعلاريدر انلره تشبه حرامدر في زماننا اكثر ناسك ايتدكاري كبي ✽ وحديث التوسعة على العيال يوم عاشوراء صحيح واحاديث الاكتحال فيه ضعيفة لا موضوعة كما زعم ابن عبدالعزيز ✽ يوم عاشوراده اهل وعياله توسعه حقنده وارد اولان حديث شريفكه { من وسع على عياله يوم عاشوراء وسع الله عليه السنة كلها } در حديث صحيحدر جابر رضى الله عنه بيورديلركه قرق سنه تجربه ايتدم اصلا تخلف ايتمدي يوم عاشوراده اكتحال حقنده وارد اولان احاديث شريفه لركه { مثلا من اكتحل يوم عاشوراء لم ترمد عينه } مثللو حديث شريفلر ضعيفه‌در موضوعه دكلدر ابن عبدالعزيزك زعم ايتديكي اكتحال حقنده اولان حديثك اصلي يوقدر انجق رسول اللهدن يوم عاشورانك صومي حقنده حديث شريف وارد

اولمشدر (تتمه) حديث شريف صحيح اولمدقجه محدثه كوره قال رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم ديمك جائز دكلدر بلكه احاديث ضعيفه‌ده روي عنه عليه الصلاة والسلام دير ✽ ابوالسعود ✽ (و) لا (سواك ولو عشيا) او رطبا بالماء على المذهب وكرهه الشافعي بعد الزوال وكذا لا تكره حجامة وتلفف ثوب مبتل ومضمضة او استنشاق او اغتسال للتبرد عند الثاني وبه يفتي شرنبلالية عن البرهان ✽ دخي مذهب مختار او زره هرنقدر عشيا كه بعد الزوال وياصو ايله رطوبت پيدا ايتمش مسواك ايله استياك‌ده اولورسه كراهت يوقدر استعمال سواكده اون خاصه واردر ديشلك ديبنك لحمني تشديد وتقويه ايدر وانسانك حسن وجمالني ابقا وبلغمي قطع وصفرايي ازاله واغزك رايحه‌سني كوزل طيب ايدر ووضوئك تماميدر حق تعالينك كندوده رضاسي اولديغي شيدر وحسناتي زياده ايدر وجسمي صحيح ايدر وسنت سنيه‌يه موافقدر ✽ ابوالسعود عن الزيلعي ✽ بعضيلر صو ايله مبتل قباق مكروهدر ديديلر لكن ايوجه وجهي ظاهر دكل زيرا صائمه صو ايله مضمضه جائز اولديغنده صو ايله رطوبت پيدا ايتمش مسواك استعمالي نيچه جائز اولماز حالبوكه كندوده اثر مضمضه‌دن فقط باقي قلان قدر صو اولماز لكن حوي مضمضه ايچون فقط صو ادخال ايله استياك ايچون صو ادخالي بينلرني فرق ايتدي مضمضه صو ادخالسز اولميوب استياك اولديغنه بناء ✽ ابوالسعود ✽ امام شافعي رحمه الله تعالى بعد الزوال صائمه استياكي كريه كوردي رسول اكرم ونبي افخم صلى الله تعالى عليه وسلمك بن ذات بجونه قسم ايده رمكه الله عظيم الشانك قتنده صائمك اغزينك رايحهٔ متغيره‌سي بغايت تيز قوقولو مسكدن اطيبدر حديث شريف مضموننه بناء وكندوده اثر محمودي ازاله اولور مذهب حنفي‌ده استياكك عدم كراهتي رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك صائم اولدقلري حالده لايعد ولا يحصى مسواك استعمال ايلرلردر واستياك حقنده وارده اولان احاديث شريفه‌نك كليسي مطلقه اولوب رايله تقييد جائز اولمديغندن وامام شافعينك استدلال ايتديكي حديث شريفده رسول اللهك صومي حالنده مسواك استعمال ايتديكنه دلالت يوقدر ورسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك فم صائمك خلوفني مدحي اصحاب كرين رضوان الله تعالى عليهم اجمعينك صوم وقتنده اغزلرينك رايحه‌لري متغير اولديغندن اول حالده تكلمدن تبعدلرينه مبنيدر كانه فم صائمك خلوفنك شانني ذكر ايله كندولريني اول حالده تكلمدن اجتنابلرندن منع بيورديلر خلوف قعود وزننده‌در عندالله خلوفك اطيب اولمسينك معناسي صائم انك او زرينه بردرجه مثاب اولوركه جمعه وبيرام كونلري كبي كندوده خوش بو عطرلر ايله

تطيب مطلوب اولان مواضعده تطيب اوزرينه بونك ثوابی اعظم اولور بعضيلر اطيب
عند الله من ريح المسك عندكم معناسنه درديدرلر يعنی الله جليلك رحمتنه قريب
اولور متطيبك سزك عنديكزده قربی كبی و ياخود عند ملائكة الله سبكنده در
مضاف تقدير يله زيرا ملائكه انلردن مسك قوقوسندن اطيب رايحه استشمام
ايدرلر بنه بويلجه صائمه افطاره مؤدی اولور ضعفله ضعف ويرمزسه حجامت
مكروه اولمدی لايق اولان وقت غروبه تأخيردر فصد دخی حجامت كبيدر دخی
ثوب مبتله تلفف ووضوءك غيريده مضمضه واستنشاق و يا تبرد ايچون اغتسال مكروه
دكلدر امام ابی يوسف رحمه الله تعالی عندنده وانجق بوقول ايله فتوی ويريلور
رسول الله صلی الله تعالی عليه و سلمك صومی حالنده شدت حردن رأس مباركلرينه
صوصبی روايتنه بناءً وبونده انسانك بنيه سينك ضعفنی اظهار وعجز بشريت
واردر انسانك خلقتی ضعف اوزرينه در ✤ و يستحب السحور وتأخيره وتعجيل
الفطر لحديث ثلاث من اخلاق المرسلين تعجيل الافطار وتأخير السحور
والسواك ✤ سحور وتأخيری وتعجيل فطر مستحبدر فقط صويك سحورده
كفايتنه امام احمدك ابوسعيددن روايت ايتديكی {السحور كله بركة فلا تدعوه ولوان
يجرع احدكم جرعة من ماء فان الله عزوجل وملائكته يصلون علی المتسحرين}
حديث شريف دلالت ايدر بركت اولاد يعنی صومه قدرت اولوب وكندوده
دعا مستجاب اولور وقده بولنوب ومتسحر ذكر واستغفار ايتديكنه مبنيدر
وحين افطارده اللهم لك صمت وبك امنت وعليك توكلت وعلی رزقك افطرت
وصوم الغد من شهر رمضان نويت فاغفر لی ماقدمت وما اخرت
ديمك سنتدر استحباب مشروح اوچ شيئكه افطاری تعجيل
وسحوری تأخير وسواك استعمالی مرسلين اخلاقندندركه يعنی كندولرينه
لازم اولان صفتلرندندر {ولاتزال امتی بخير ما اخروا السحور وعجلوا الفطر}
حديث شريفلرينه مبنيدر وكندوده شك واقع اوله جق قدر تأخير مكروهدر
مسواكی رسول الله صلی الله تعالی عليه وسلمك چوق استعمال بيوررلر ايدی
حتی نومی وقتلرنده كندولرينه قريب برمحله وضع بيوروب حين انتباهلرنده
استياك ايدرلر ايدی ✤ فروع لايجوز ان يعمل عملا يصل به الی الضعف فيخبز
نصف النهار ويستريح الباقی فان قال لا يكفينی كذب باقصر ايام الشتاء ✤
صائمه ضعف وفتوره مؤدی اولور مرتبه عمل جائز دكلدر بنا برين
خباز نصف نهارده خبز ايدر باقيده استراحت ايدر اكر اولقدر عملدن حاصل
ايرادی كفايت ايتمزديرسه اقصر ايام شتاده دعواسنده كاذبدر صيفده كذبی
بالطريق الاولی ثابتدر لكن اوليسی نفس الامرده مصارفنه كوره عملدر

✤ فان اجهد الحر نفسه بالعمل حتی مرض فافطر ففی كفارته قولان قنية
وفی البزازية لوصام عجز عن القيام صام وصلی قاعدا جمعا بين العبادتين ✤
حر صائم عمل سببيله اتعاب نفس ايدوب مريض اولسه افطاری صورتنده
كفارتك وجوبنده ايكی قول واردر مملوك حرك خلافندهدر قهر مولی تحتنده
اولديغندن معذور در بزازيه ده مسطوردركه بركسه صائم اولديغنه نظرا قيامدن
عاجز اولسه ايكی عبادت بيننی جمع ايچون صائم اولور ونمازی قاعدا ادا ايدر

✤(فصل فی العوارض)✤

✤ المبيحة لعدم الصوم وقد ذكر المصنف منها خمسة ✤ عوارض عارضك جمعيدر
عارض انسانه حادث اولان الم وسقم امثالی آفتدر وقتا كه بغير عذر افساد
صومی موجب اثم اولوب بعذر اولمديسه افطاری مبيح اولان عذرلرك بياننه
حاجت مس ايتديده مؤلف كتاب عليه رحمة الملك الوهاب اعذار مبيحه
بياننه آغاز وشروع ايدوب بيورركه اشبو فصل عدم صومی مبيحه اولان
انسانه عارض سفر وحبل وارضاع ومرض وكبر امثالی شيلر بياننده در
عوارضدن اشبو مزبور بشی مصنف مرحوم ذكر ايلدی علامه مديسی عوارضی
بربيتده سكز اوله رق بيان ايلدی (نظم) سقم واكراه وحبل وسفر ✤ رضع
وجوع ثم عطش وكبر ✤ وبق الاكراه وخوف هلاك اونقصان عقل ولو بعطش
اوجوع شديد ولسعة حية ✤ عوارضدن مصنفك ذكر ايتديكندن اكراه كه
يعنی تهديدينی ايقاعه قادر كسه نك اكراهی وهلاك خوفی باقی قالدی
وخوفدن مراد يانفسنه ويا عضونه تجربه ويا علامت ويا طبيب حاذق مسلم
عادلك اخباريله هلاكه ظن غالبدر يوقسه مجرد وهم دكلدر ويا نقصان
عقل خوفی باقی قالدی هرنقدر مثلا ايام حارهده عمل سببيله عطش ويا جوع
شديد ويا لسعة حيه دن ناشی اولورسه ده ✤ (لمسافر) سفرا شرعيا ولو بمعصية
(اوحامل اومرضع) اما كانت اوظئرا علی الظاهر (خافت) بغلبة الظن (علی نفسها
اوولدها وقيده البهنسی تبعا لابن الكمال بما اذا تعينت للارضاع ✤ سفر
شرعيكه كندوده قصر صلات جائز اولان اوچ كون واوچ كيجه مسافه سفرله
مسافر ويا غلبه ظنله يانفسنه ويا ولدينه خوف ايدن مرضع ويا حامل ايچون
يوم عذرده افطار واردر يعنی صومله فطر بيننده مخيردر لكن فطر رخصت
صوم عزيمتدر پس صوم افضلدر لكن هلاك خوفی اولورسه افطار واجبدر
وسفر هرنقدر اباق عبد مثلاو سفر معصيت دخی اولورسه ده قبح مجاور مشروعيتی

اعدام ایتدیکندن نتکم صلات مسافرده مرور ایتدی حاملك فطرینه دلیل رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك { ان الله وضع عن المسافر الصوم وشطر الصلاة وعن الحامل والمرضع الصوم } قول شریفیدر حامل بطننده ولد اولانلدر حامله باشنده ویاارقه سنده حمل اولاندر حانك کسریله حمل بوکدر فتحیله ولددر مرضع ارضاع شاننده اولان عورتدر بالفعل مباشرت لازم دکل مرضعه ممه سنی صبینك اغزینه ادخالی حالنده اطلاق اولنور صاحب کشاف اشبو مضمون مشروحله بونده تاك دخولی لازم دکلدر حائض وطالق کبی صفات لازمه دندر دیو وارد اولان سؤال مندفع اولدی دیدی ظاهر روایت اوزره مرضع انا اولسون ویا امزیکجی اولسون امزیکجیده فطرك جوازی عقدیله ارضاع اوزرینه واجب اولدیغندن عقد رمضانده اولسون ویا رمضانك غیرنده اولسون نتکم برجندیده بویلجه مسطوردر صدر الشریعده افطارك حلنی عقدك رمضاندن مقدم اولمسیله تقیید ایلدی امك فطری ارضاع اوزرینه دیانة واجب اولدیغندندر باباکرك معسر اولسون وکرك موسر اولسون وبهنسی ابن کماله تبعا مرضعی ارضاعه تعینله قیدلدی لکن اشبو تقییده یك حاجت یوقدر زیرا اولده خوف انجق ارضاعه تعینله اولور ارضاعه تعین یا امزیکجی مفقود اولمسیله ویا زوجك معسر اولمسیله ویا ولدك کندونك ممه سندن غیری یی عدم اخذیله اولور واب معسر اولوب وولد کندونك غیری یی امزمسه انا قضاء ارضاع ایدر ﴿ (اومریض خاف الزیادة) لمرضه وصحیح خاف المرض وخادمة خافت الضعف بغلبة الظن بامارة اوتجربة اوباخبار طبیب حاذق مسلم مستور ﴾ ویاخود یا علامت ایله که یعنی کندونك اجتهادیله کندویه ظاهر اولان شیله ویا تجربه ایله هرنقدر مریضك غیریده اولور سه ده مرض متحد اولورسه ویا طبیب حاذقکه طبده کندو ایچون معرفت تامه اولوب ومسلم مستور الحالك اخباریله غلبۀ ظن سبیله مرضك زیاده سندن ویابطیء برأدن خوف ایدن مریض ومریض اولمیه ظن غالبی اولان صحیح وضعفندن خوف ایدن خادمه ایچون فطر واردر { فمن کان منکم مریضا اوعلی سفر فعدة من ایام اخر } آیت کریمه سندن ناشی بغلبة الظن علی سبیل التنازع متنده وشرحده اولان خاف فعللرینه متعلقدر اما طبیب کافرك قولنه اعتماد واعتبار اولنمز آنك غرضی عبادتی ابطال وافساد اولمق احتمالندن تیمله نمازه شروع ایدن مسلم کافرك صوویعدیله نمازی عدم قطعی کبی ﴿ بحر ﴾ ﴿ واقاد فی النهر تبعا للبحر جواز التطبب بالکافر فیما لیس فیه ابطال عبادة قلت وفیه کلام لان عندهم نصح المسلم کفر فانی یتطبب بهم وفی البحر

عن الظهیریة الامة ان تمتنع من امتثال امر المولی اذا کان یعجزها عن اقامة الفرائض لانها مبقاة علی اصل الحریة فی الفرائض (الفطر) یوم العذر الا السفر کما سیجیء ﴾ نهرده بحره تبعیتله کندوده ابطال عبادت اولمیان محلده کافر طبیب اتخاذینك جوازینی افاده ایتدی شارح دیرکه بودخی مسلم دکل زیرا مسفورلرك نزدنده مسلمه طبله ویاغیری شیله نصح کفر بس انلردن نه کونا تطبب اولنور یعنی جائز اولمز رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمدن مروی اولان { ماخلا کافر بمسلم الاعزم علی قتله } مضمون سابق تأییدایدر بحرده ظهیریه دن نقلا مرسومدرکه جاریه یی اغاسنك امرینه امتثال فرائضی ادادن عاجز ایدرسه کندو یه امرینه امتثالدن امتناع واردر عبد دخی ینه بویلجه در زیرا جاریه فرائض الهیه اداده اصل حریت اوزره باقیه در الفطر لمسافر مقدم خبرینك مبتدای مؤخریدر یعنی مزبورلر ایچون عذرلری ظهور ایتدیکی کونده افطار جائزدر الا سفر عذرنده دکل یعنی مسافره کوره افطار حلال دکلدر زیرا سفر افطاری مبیح دکلدر بلکه انجق صومه عدم شروعی مبیحدر لکن افطار ایتسه کفارت لازم اولمز نیت که متنده صورت مشروحه ده مسافره فطرك عدم جوازی کما یجب علی مقیم اتمام یوم منه سافر فیه ترکیبنده کلور ﴾ (وقضوا) لزوما (ماقدروا بلافدیة و) بلا (ولاء) لانه علی التراخی ولذا جاز التطوع قبله بخلاف قضاء الصلاة (و) لو جاء رمضان الثانی (قدم الاداء علی القضاء) ولافدیة لما مر خلافا للشافعی ﴾ مزبور مفطرلر قادر اولدقلری مدتده بلافدیة ولا ولاء واجب اوله رق قضا ایدرلر قضا تراخی که فعله زمن اولی تعیین اوزره اولمدیغندن زیرا قضاده امر مطلقدر قنغی وقتده شروع اولنسه امره امتثال بولنور تأخیریله آثم اولمز وجوب آخر عمرنده ادایه متمکن اولدیغی حینده اوزرینه موتندن اقدم تضیق ایدر قضایه قادر اولمدن وفات ایتسه فدیه ایله وصیت لازم اولمز فدیه انجق شیخ فانی حقنده مشروعدر غیری اکا قیاس اولنمز ولا واوك کسریله متابعت معناسنه قضا تراخی اوزره اولدیغندن کندودن اقدم نافله صوم جائز اولدی فوری اولسه تطوع مکروه اولور ایدی نمازی قضا صومك خلافنه در فوری اولدیغندن زیرا رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم { من نام عن صلاة اونسیها فلیصلها اذا ذکرها } بیورمشدر جزاء شرط کندودن تأخر ایتمز بوندن ظاهر اولان اوزرنده فائته اولان کمسه یه نفلك عدم جوازیدر لکن صاحب نهر فقهانك تصریحلرینی کوره مدم در طحطاوی قضاء فوائته رواتب ورغائبك ماعداسنده کراهت واردر دیو بیان ایلدی اوزرنده قضا

وار ايكن رمضان ثانى كلسه ادا قضا ا وزرينه تقديم اولنور قضا نك وقتى
عمرى اولوب وتراخى اوزره اولد يغندن فديه دخى لازم دكلدر نتكم ماسبقده
مرور ايلدى امام شافعى ايچوندر اختلاف ❊ (ويندب لمسافر الصوم) لاية
وان تصوموا والخير بمعنى البرلاافعل تفضيل (ان لم يضره) فان شق عليه اوعلى رفقته
فالفطر افضل لموافقته الجماعة ❊ مسافره صوم ضرر ويرمزسه مندوبدر
{وان تصوموا} آية كريمه سنه بناً ورمضان افضل وقتين اولديغندن
كندوده ادا افضل اولدى رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك {ليس
من البر الصيام فى السفر} قول شريفى كندويه صومك ضررى اولان مسافر
حقنده وارددر ❊زيلعى ❊نظم مجيدده خيرلفظ شريفى بر واحسان معناسنده در
اسم تفضيل دكلدر زيرا اسم تفضيل اولسه سفرده افطارك خيرلو اولمسنه
دلالت ايدر حالبوكه مباحدر مسافره ويارفيقلرينه صومده مشقت اولورسه جماعته
موافقت ايچون افطار افضلدر صاحب بحر نفقه‌ده مشترك اولمغله قيد لدى ❊ (فان
ماتوافيه)اى فى ذلك العذر (فلاتجب)عليهم (الوصية بالفدية)لعدم ادراكهم عدة
من ايام اخر (ولوماتو بعدزوال العذر) وجبت الوصية بقدرادراكهم عدة من ايام
آخروامامن افطرعدافوجوبهاعليه بالاولى ❊ معذورلر اكل ايتدكلرى عذرده وفات
ايتسه لر اوزرلرينه فديه ايله وصيت واجب دكل ايام اخردن عدته ادراكلرى
اولمديغندن ومزبورلر عذرلرك زوالندن صكره وفات ايدرلرسه ايام اخردن عدته
ادراكلرى مقداريله وصيت واجبه اولور فديه فدادن اعمدر فدا انسانه توجه ايدن
مكروهدن كندوايله خلاص اولنان بدلدر اما عمدا افطار ايدن كسه يه وصيتك وجوبى
بالطريق الاوليدر ❊ (وفدى)لزوما(عنه)اى عن الميت (وليه)الذى يتصرف فى ماله
(كالفطرة)قدرا (بعدقدرته عليه)اى على قضاء الصوم (وفوته)اى فوت القضاء
بالموت فلوفاته عشرة ايام فقدرعلى خمسة فداها فقط (بوصيته من الثلث) متعلق بفدا
وهذا لوله وارث والا فمن الكل قهستانى ❊ ميتك مالنده متصرف اولان ولىسى
كرك وصى وكرك وارث اعذار ثمانيه‌دن برعذر ايله معذور اولان ميت قضاء
صومه قادر اولوب وموتيله قضا فوت اولد قدنصكره ثلثدن وصيت شرطيله
ميتدن اوتورى لازم اوله رق فطره قدر مبلغى فدا ايدوب فقرايه ويرر پس
مثلا ميت مزبورى اون كون فوت ايتمش اولسه بعده بشنى قضايه مقتدر اولوب
قضا ايتمكسزين وفات ايتسه انجق مزبور بش ايچون فديه ويريلور بوصيته فدا
فعلنه متعلقدر و اشبو وصيتك ثلثدن اولديغى ميت ايچون وارث اولديغنه كوره‌در
وارثى اولمزسه مالك كليسندن ويريلور ❊ (وان) لم يوص و(تبرع وليه به جاز)
ان شاء الله تعالى ويكون الثواب للولى اختيار (وان صام اوصلى عنه)الولى (لا)
لحديث النسائى لايصوم احدعن احدولايصلى احدعن احدولكن يطعم عنه وليه ❊

ميت فديه‌يى وصيت ايتيوب ولىسى آنكله تبرع ايتسه جائزدر الله جليل ديلرسه
قبول ايدر ثواب ولى ايچون اولور اختيار نام كتابده منقولدر ولى ميتدن
اوتورى صائم اولوب ويانماز قيلسه اولمز امام نسائينك روايت ايتديكى بركسه
بركسه دن اوتورى صائم ومصلى اولمز لكن اطعام ايدر مضمونى حديث شريفه
مبنى ❊ (وكذا) يجوز (لوتبرع عنه) وليه (بكفارة يمين اوقتل) باطعام او كسوة
(بغير الاعتاق) لمافيه من الزام الولاء للميت بلا رضاه ❊ بنه بويلجه جائزدر ولى
ميتدن اوتورى بلااعتاق اطعام وياكسوه ايله كفارة يمينى وياكفارة قتل صيدنى
تبرع ايتسه اعتاقده رضاسز ولايى ميته الزام اولنديغندن جائز اولمدى قتلك
صيده حمل اولنديغى قتل نفسده كفارت ايچون اطعام اولمديغندن ❊ (وفدية
كل صلاة ولو وترا) كامر فى قضاء الفوائت (كصوم يوم) على المذهب وكذا
الفطرة والاعتكاف الواجب يطعم عنه لكل يوم كالفطرة ولو الجبة
والحاصل ان كل ما كان عبادة بدنية فان الوصى يطعم عنه بعد موته عن كل
واجب كالفطرة والمالية كالزكاة يخرج عنه القدر الواجب والمركب كالحج يحج
عنه رجلا من مال الميت بحر ❊ هر بر نمازك وتر دخى اولورسه قضاء
فوائتده مرور ايتديكى كبى مذهب اصح اوزره فديه‌سى بر صومك فديه‌سى
كبيدر فطره وواجب اولان اعتكاف دخى بنه بويلجه در ❊ بهر كون ايچون
فطره كبى نصف صاع مثلا بغداى اطعام اولنور اعتكافك وجوبى نذر ايله
اولور خلاصهٔ كلام هر برشيكه عبادة بدنيه اولدى وصى بعدالموت اندن اوتورى
هر بر واجبدن فطره مقدارى اطعام ايدر وصيتله اولورسه وجوبا وصيتسز
اولورسه ندبا ماليه اولورسه مثلا زكات كبى واجب مقدارى مالدن اخراج اولنور
حج كبى مركبده ميتك مالندن بركسه يه كندو ايچون برحج ايتديريلور
اكر وصيت ايتديسه يوق تبرعا كندو مالندن ويرسه ده
اولور زكات دخى بنه بويلجه در ❊ (وللشيخ الفانى
(العاجزعن الصوم الفطر ويفدى) وجوبا ولوفى اول الشهر وبلا
تعدد فقير كالفطرة لوموسرا والا فيستغفر الله هذا اذاكان الصوم اصلا بنفسه
وخوطب بادائه حتى لولزمه الصوم لكفارة يمين اوقتل ثم عجز لم تجز الفدية لان
الصوم هنا بدل عن غيره ولوكان مسافرا فمات قبل الاقامة لم يجب الايصاء ومتى
قدر قضى لان استمرار العجز شرط الخليفة وهل تكفى الاباحة فى الفدية قولان
المشهور نعم واعتمده الكمال ❊ صومدن عاجز شيخ فانى ايچون فطر واردر وشاب
مريض عاجز دخى بنه بويلجه‌در اكر موسر ايسه فطره كبى واجب اوله رق
فداويرر هرنقدر شهرك اولنده ومدفوع اليهده تعدد سز اولورسه‌ده واكر

فقیر اولورسه الله جلیل حضرتلرینه استغفار ایدر اشبو جواز فدیه صوم بنفسه اصل اولوب وخطاب اولنورسه یعنی مسلم عاقل بالغ مقیم اولورسه اما صوم بنفسه اصل اولمیوب بلکه کفارت یمین ویا کفارة قتل ایچون کندویه لازم اولوب وسائر کفارت اولور نسنه‌لریده بولمیوب صومدنده عاجز اولسه فدیه جائز اولمز زیرا صوم بومقامده غیریدنکه یمینه کوره اعتاق واطعام وکسوه‌دن بریدن خطاء قتلده عتقدن بدلدر شیخ فانی مسافر اولوب قبل الاقامة وفات ایتسه ایصا واجب اولمز وهرزمان صومه قادر اولورسه اول وقت قضا ایدر زیرا عجزک موته دک استمراری صومده خلفیتک شرطیدر فدیه‌ده اعطا اولنان نسنه‌یی اباحه‌نک کافی اولمسنده ایکی قول واردر مشهور اولان کفایتی قولیدر کمال اشبو قول معتمددر دیدی ❊(ولزم نفل شرع فیه قصدا) کما فی الصلاة فلوشرع ظنا فافطر ای فورا فلاقضاء امالو مضی ساعة لزمه القضاء لانه بمضیها صار کانه نوی المضی علیه فی هذه الساعة تجنیس ومجتبی (اداء وقضاء) ای یجب اتمامه فان فسد ولو بعروض حیض فی الاصح وجب القضاء (الا فی العیدین وایام التشریق) فلایلزم لصیرورته صائما بنفس الشروع فیصیر مرتکبا للنهی اما الصلاة فلایکون مصلیا مالم یسجد بدلیل مسئلة الیمین ❊ قصدی کندویه شروع اولنان نافله صوم قضاء واداء علی جهة الوجوب لازم اولور نتکم نمازده مرور ایلدی ظنا شروع ایدوب عقیبنده فوری افطار ایتسه قضاسی لازم اولمز امابرساعتکه برمقدار زمن قلیل کچوب بعده افطار ایتسه کندویه قضا لازم اولور زیرا اول ساعتک کچمسیله کانه انده صوم اوزره مضیه نیت ایتمش اولور لزوم مشروحک معناسی یعنی اتمامی واجب اولور دیمک بس مزبور صوم هرنقدر حیضک عروضیله فساده کیدرسه‌ده قول اصحده قضاسی واجب اولور لکن بش کونکه بیرام کونلری وایام تشریقکه یوم نحردنصکره‌کی اوچ کونده شروع اولنورسه اداء وقضاء لازم اولمز شارع نفس شروعله صائم اولدیغی ایچون نهیی مرتکب اولدیغندن صیانتی واجب اولمدی بلکه ابطالی واجبدر قضانک وجوبی صیانتک وجوبنه مبتنی اولدیغندن قضاسی واجب اولمدیغی کبی اما اشبو ایام خمسهٔ مزبوره‌ده صومه نذر ایتسه مسئلهٔ مشروحه‌نک خلافنده‌در یعنی نذر مزبور لازم اولور وسائر کونلرده قضا ایدر نفس نذر ایله نهیی مرتکب اولمش اولمز بلکه الله جلیله طاعتی التزام ایتمش اولور معصیت انجق فعلله‌در اما نمازه اوقات مکروهه‌ده شروع ایله واجب اولدیغی سجده ایتمدکجه مصلی اولمدیغیچوندر یعنی مجرد شروعله صوم کبی معصیته شروع ایتمش اولمز بلکه معصیته شروعی انجق سجده

ایله اولور یمین مسئله‌سی دلالتیله که یعنی برکسنه نماز قیلمم دیو یمین ایتسه سجده ایتمدکجه حانث اولمز اما صوم بونک خلافنده‌در مجرد شروعله حانث اولور ❊(ولایفطر) الشارع فی نفل (بلاعذر فی روایة) وهی الصحیحة وفی اخری یحل بشرط ان یکون من نیته القضاء واختارها الکمال وتاج الشریعة وصدرها فی الوقایة وشرحها ❊ نافله صومه شروع ایدن کمسه بر روایتده که اول روایت صحیحه‌در بلاعذر افطار ایده‌مز ابطال عمل اولدیغندن اماحیض ونفاس وخوف هلاک ونقصان عقل امثالی عذردن ناشی جائز اولور روایت اخریده افطار حلالدر قضایه نیت شرطیله واشبو روایتی کمال وتاج الشریعة وصدر الشریعة وقایه‌ده وشرحنده اختیار ایلدیلر قضاخلفی اولدیغندن ❊(والضیافة عذر) للضیف والمضیف (ان کان صاحبها ممن لایرضی بمجرد حضوره ویتأذی بترکه الافطار) فیفطر (والالا) هو الصحیح من المذهب ظهیریة ❊ ضیافت نافله‌ده وعلی قول کفارت وقضا ونذر مثللو واجبلرده دخی افطاری مبیح عذردندر کرک مسافر وکرک صاحب دعوت معذوردرلر اکرضیافت صاحبی فقط حضور مسافره راضی اولمیوب افطاری ترکیله متأذی اولورسه افطار ایدر یوق مجرد حضوریله ممنون اولوب افطاری ترکیله متأذی اولمزسه ضیافت عذر اولمز انجق صحیح اولان مذهب بودر وبعضیلر مطلقا عذردر وبعضیلر مطلقا عذر دکلدر دیدیلر عند البعض قبل الزوال عذردر بعد الزوال دکلدر بعضیلر قضایه نفسنه اعتمادی اولورسه عذردر یوقسه عذر دکلدر افطار ایده‌مز دیدیلر عذر اولمسی ابوسعید الخدری رضی الله تعالی عنهک طعام یاپوب رسول اکرم ونبی افخم صلی الله تعالی علیه وسلمی وبعض اصحاب کرین رضوان الله تعالی علیهم اجمعینی دعوت بیوروب وقتاکه تشریفلرنده طعام حاضر اولدقده طعامدن اصحابک بریسی تبعد ایتدکده سعادتله سلطان مشکل کشا علیه افضل التحایا استفسار ایتدیلرکه سکا نه اولدیکه طعامدن تجنب ایدیورسک اول کمسه صائمم دیو جواب وردکده سعادتله بیوردیلرکه سنک اشبو دین قرنداشک تکلف ایدوب طعام یاپمش سز صائمم دیورسکز اکل ایله صکره کوننده کون طوت مضمونینه مبنیدر مضیف مضیوفدن اعلال اولنمه‌در ❊(ولوحلف) رجل علی الصائم (بطلاق امرئته ان لم یفطر افطر ولو) کان صائما (قضاء) ولا یحنثه (علی المعتمد) بزازیة وفی النهر عن الذخیرة وغیرها هذا اذا کان قبل الزوال اما بعده فلاالا لاحد ابویه الی العصر لابعده ❊ برکسنه برصائمه افطار ایتمزسک عورتم بوش اولسون دیو کندو عورتنک طلاقنه حلف ایتسه محلوف علیه مندوب اولمدرق افطار ایدر دین قرنداشنک متأذی اولمسنی دفع ایچون انی

حانث ایتمز قول معتمد اوزره ومزبور صائمك صومی هرنقدر قضاده اولورسه
لکن حالفك مالك وقادر اولدیغی شیده مجرد قولیله یمیننده بار اولور دیو
فقهانك تصریحلری شارح مرحومك ولایحنثه قولنه آیدر بلکه مجرد افطار
قولیله حالف بار اولور حانث اولمز اشبو مزبور ضیافت وحلف مسئله‌لرنده
فطرك جوازی فطر قبل الزوال که یعنی قبل نصف النهار اولورسه اما افطار
بعد الزوال اولورسه ضیافت ویمین افطارده عذر اولمز وصائم افطار ایتمز
الا افطاری احد ابوینك رضالرینی تحصیل ایچون عصره دك ایدر بعد العصر
ایتمز ﴿ وفی الاشباه دعاه احد اخوانه لایکره فطره لوصائما غیر قضاء رمضان ﴾
اشباهده مرسومدر که رمضانی قضا ایدن صائمك غیری صائمی اصدقاسندن
بری دعوت ایلسه کندویه فطری مکروه دکلدر قضاء رمضانده مکروهدر
﴿ ولا تصوم المرئة نفلا الا باذن الزوج الا عند عدم الضرر به ولو فطرها وجب
القضاء باذنه او بعد البینونة ﴾ عورت نافله اوروجی طوتمز الا زوجك
اذنیله طوتر الا زوجه صومیله ضرر اولمزسه بنه طوتر بلا اذن رمضان
قضاسنی طوتر ضرر اولمق زوجك مریض ویا صائم اولمسیله اولور بوصورتده
حقنی ابطال اولمز بحر هزلیله بدن حرثیه ضرر احتمالندن مطلقا زوج
منع ایدردیدی زوج افطار ایدررسه اذنیله وبعد البینونة قضا واجب اولور
﴿ ولو صام العبد وما فی حکمه بلا اذن المولی لم یجز وان فطره قضی باذنه او بعد
العتق ﴾ عبد وعبد حکمنده اولان مثلا مدبر اغاسنك اذنی اولمقسزن صائم
اولسه جائز اولمز اولدیغی تقدیرجه اغاسی افطار ایدررسه اذنیله ویابعد
العتق قضا ایدر ﴿ ولو نوی مسافر الفطر) اولم ینوبون (فاقام ونوا الصوم
فی وقتها) قبل الزوال (صح) مطلقا (ویجب علیه) الصوم (لو) کان
(فی رمضان) لزوال المرخص کما یجب علی مقیم اتمام) صوم (یوم منه
ای رمضان (سافر فیه) ای فی ذلك الیوم (و) لکن (لا کفارة علیه لو افطر فیهما)
للشبهة فی اوله وآخره الا اذا دخل مصره لشیئ نسیه فافطر فانه یکفر ﴾
مسافر فطره نیت ایتسون ویا ایتمسون اقامت ایدوب وقتنده که قبل الزوال
صومه نیت ایتسه مطلقا که کرك نفل وکرك نذر وکرك اداء رمضان
صحیح اولور زیرا سفر اهلیت وجوبه وصحت شروعه منافی دکلدر اکر رمضانده
ایسه اوزرینه صوم واجب اولور مرخص اولان سفرك زوالندن ناشی نتکم
رمضاندن کندوده سفر ایتدیکی کونك صومی مقیم اوزره اتمام واجب
اولدیغی کبی لکن صورت مشروحه‌لرك ایکیسنده ده افطار ایتسه اولنده
وآخرنده شبهه اولدیغندن کفارت لازم اولمز الا مسافر نسیان ایتدیکی شی

ایچون مصرینه دخول وافطار ایلسه کفارت لازم اولور ﴿ (ولو نوی
الصائم الفطر لم یکن مفطرا) کما (کما لو نوی التکلم فی صلاته ولم یتکلم)
شرح الوهبانیة قال وفیه خلاف الشافعی ﴾ بر صائم فطره نیت ایتسه
مفطر اولمز نتکم ماسبقده مرور ایتدی نمازده تکلمه نیتیله متکلم اولمدیغی کبی
شرح وهبانیه‌ده امام شافعینك بونده خلافی واردردیدی ﴿ (وقضی ایام
اغمائه ولو) کان الاغماء (مستغرقا للشهر) لندرة امتداده (سوی یوم حدث الاغماء
فیه او فی لیلته) فلا یقضیه الا اذا علم انه لم ینوه ﴾ معلوم اولسونکه عذرلر
درت قسمدر بری غالبا ممتد اولمیاندر بونکله عبادتدن برشی ساقط اولمز کندوده
حرج اولمدیغندن نوم کبی برقسمی خلقة ممتد اولاندر صباوت کبی بوندن
حرجی دفع ایچون کندو ایله عبادتك جمله سی ساقط اولور برنوعی
اغما کبی وقت صلاتده غالبا ممتد اولور وقت صومده اولمز نمازده ممتد اولور
مثلا برکون وبرکیجه‌دن اوزرینه زائد اولورسه دفعا للحرج غالب اولدیغندن
عذر اولدی صومده عذر اولمدیغی برماه امتدادی نادر اولدیغندن ایجابنده
حرج اولمدی وطویلا ممتد اولمدیغنده دلیل مبتلانك اکل وشرب ایتمه‌سیدر
اکر طویلا ممتد اولسه هلاك اولور زیرا بونلرسز انسانك حیاتنك بقاسی
نادردر نوادرده حرج بوقدر وبرنوعی نمازده وصومده بعضا ممتد اولوب
وبعضا اولمیاندر بوجنوندر اکر بو ایکیسنده ده ممتد اولورسه کندولری اسقاط
ایدر اولمزسه ایتمز ﴿ زیلعی ﴾ اغما برمرضدر که قوالرده ضعف ویرر عقلی
بالکلیه ازاله ایتمز وتأخیره عذر اولور اسقاطه اولمز سائر مرضلر کبی مغمی علیه
کندوده اغما واقع اولان کونك وکیجه‌نك ماعداسنده ایام اغماسنی قضا
ایدر اغما هرنقدر شهری مستغرق اولورسه ده امتدادی نادر اولدیغندن اغمانك
حادث اولدیغی کونده نیت بولنورسه صوم بولنمش اولور اول کونی قضا
لازم اولمز یوق نیت ایتمدیکی معلومی اولورسه قضا ایدر ﴿ (وفی الجنون ان لم
یستوعب) الشهر (قضی) مامضی (وان استوعب) لجمیع ما یمکنه انشاء
الصوم فیه علی مامر (لا) یقضی مطلقا للحرج ﴾ وفی الجنون مؤخر قضی فعلته
متعلقدر یعنی جنونده شهری مستوعب اولمیه‌رق کندوده صومی انشا
ممکن اوله جق قدر وقت افاقت اولورسه هرنقدر شهردن آخر یومده
اولورسه‌ده مامضا بی قضا ایدر یوق کندوده صومی انشا ممکن اوله جق
وقتك جمله سنی استیعاب ایدرسه مطلقا که کرك جنون اصلی وکرك عارضی
حرج اولدیغندن قضا ایتمز وسبب صوم رمضان شهود جزء من الشهر
قولنده مرور ایتدیکنه بنا ﴿ (ولو نذر صوم الایام المنهیة او) صوم هذه

(السنة صح) مطلقا على المختار وفرقوا بين النذر والشروع فيها بان نفس الشروع معصية ونفس النذر طاعة فصح (و) لكنه (افطر) الايام المنهية (وجوبا) تحاميا عن المعصية (وقضاها) اسقاطا للواجب ❊ بركسه ايام منهيه‌يى ويااشبو سنه‌يى صومى نذر ايلسه قول مختار اوزره مطلقا كه منهى عنهى كرك صراحة ذكر ايتسون وكرك ضمنا وتبعيته ذكر ايتسون هذه السنه ده اولديغى كبى صحيح اولور صوم مشروعله نذر ايتديكندن نهى عارضيدر ضيافة الله‌يه اجابتى ترك ايتديكندهدر بس نفس نذر صحيحدر لكن معصيته مجاوره دن ناشى افطار ايدوب بعده قضا ايدر ❊ فقها نذر ايله كندويه شروع بيننى فرق ايتديلر كه نفس شروع معصيت و نفس نذر طاعتدر وصحيحدر لكن دعوته عدم اجابته معصيت مجاوره سندن تحامى وتبعد ايچون وجوبا ايام منهيه ده افطار ايدوب واجبى اسقاطا قضا ايدر نذرك لزومنك شرطى منذورك زنا كبى بالذات معصيت اولمسيدر اما ايام منهيه كبى معصيت اولمسى بالمجاوره اولورسه ضرر ايتمز وكندونك جنسندن واجب اولمقدر يعنى قبل النذر واجب اولملى سجدهٔ تلاوت كبى ومقصود بالذات اولملى ومستحيل الكون اولملى وبذنه اولان نذر ايتديكندن اقل اولملى مثلا عندنده بردرهم اولوب يوز درهم تصدقنى نذر كبى شرط اولدى نذر بالمعصيه شرط ثانيله عيادهٔ مريض وسجدهٔ تلاوت وتكفين ميت نالثله مقصود لغيره اولان هر بر نماز ايچون وضو ايله نذر رابعله مثلا كچمش دونكى كونك صومنى مرور ايدن ماهك وبالاعتكافنى نذر خروج ايتدى سجدهٔ تلاوت كندونك نذرندن مقدم واجب اولديغندن تكفين ميت واجبدن اعلى اولان فرض كفايه اولديغندن كندولريله نذر صحيح اولمدى معصيتله نذر هرنقدر صحيح دكل ايسه حنثله كفارتى موجب يمين اوله رق منعقد اولور نفس منذورى ايشلرسه عاصى اولور حلف بالمعصية كبى نذر منحل اولور ❊ بحر انتهى ❊ ❊(وان صامها خرج عن العهدة) مع الحرمة وهذا اذا نذر قبل الايام المنهية فلو بعدها لم يقض شيئا وانما يلزمه باقى السنة على ماهو الصواب وكذا الحكم لو نكر السنة اوشرط التتابع فيفطرها لكنه يقضيها هنا متتابعة ويعيد لو افطر يوما بخلاف المعينة ولو لم يشترط التتابع يقضى خمسة وثلاثين ولايجزيه صوم الخمسة فى هذه الصورة ❊ ايام منهيهٔ مشروحه‌يى ناذر صائم اولسه مع الحرمة عهده‌دن خروج ايتمش اولور واشبو سنهٔ معينه‌يى صومى نذر صورتنده ايام منهيه‌يى قضا نذر ايام منهيه‌دن مقدم اولديغنه نظرادر اما نذر صكره اولورسه مثلا ذى الحجه‌نك اون بشنده اولسه برشى قضا ايتمز اوزرينه كچمشدن برشى لازم اولمديغندن

بلكه صواب اولان رأى اوزره انجق سنه‌نك باقيسى اولان ذى الحجة الحرامك تممى اولان اون بش كون كندويه لازم اولور زيرا هر بر سنهٔ عربيه معينه‌در مدة معينه‌دن عبارتدر بس هذه السنة ديدكده انجق كندونك انده اولديغى سنه‌يه اشارت اولور وكلامنك حقيقتى مدة ماضيه‌يه ومستقبله‌يه نذر ايتمش اولور ماضيه‌ده لغو اولور لله على صوم امس مضمونده لغو اولديغى كبى حكم ينه بويله‌در سنه لفظى نكره وتتابع شرط قيلنسه يعنى ايام منهيه‌يى افطار ايدر لكن متتابعة قضا ايدر متتابعا اولميوب مثلا مابينلرنده بركون افطار ايتسه اول كوندن اقدم صائم اولديغى كونلرى اعاده ايدر معينه‌نك خلافنه‌در يعنى انده تتابع لازم دكلدر صورهٔ مزبوره‌ده تتابعى شرط ايتمسه اوتوز بش كون قضا ايدركه رمضانله بش ايام منهيه‌در بو صورتده مقدما سنه‌ده صائم اولديغى ايام منهيه كفايت ايتمز ناقص اولديغندن كامل مقام قائم اولماز ❊ واعلم ان صيغة النذر تحتمل اليمين فلذا كانت ست صور ذكرها بقوله (فان لم ينو) بنذره الصوم (شيئا اونوى النذر فقط) دون اليمين (او) نوى (النذر ونوى ان لايكون يمينا كان) فى هذه الثلاث صور (نذرا فقط) اجماعا عملا بالصيغة ❊ معلوم اولسونكه نذر صيغه‌سى يمينه ده نذره ده وايكيسنه بردن محتملدر بنابرين التى صورت اولدى التى صورتى مصنف مرحوم فان لم ينواه قوليله بيان ايلديكه ناذر صومله نذر يله اصلا برشيئه نيت ايتمسه وياخود فقط نذره نيت ايدوب يعنى نفيا واثباتا يمينه تعرض ايتمسه وياخود نذره ويمين اولمغه نيت ايتسه اشبو صور ثلثده اجماعا فقط نذر اولور صيغهٔ نذر ايله عمله بناءً اولكنده بلا نية نذرك تعينى كلامنك حقيقتى اولديغندن ايكنجيده تعينى بالطريق الاولى‌در نذرى عزيمتله تقرير ايتديكندن اوچنجيده نذر اراده‌سى پك اولى واحريدر نذرى عزيمتله تقرير ايدوب وغيرك مراد اولديغنى نفى ايتديكندن ❊ ابو السعود انتهى ❊ (وان نوى اليمين وان لايكون نذرا كان) فى هذه الصورة (يمينا) فقط اجماعا عملا بتعيينه (وعليه كفارة) يمين (ان افطر) لحنثه ❊ يمين اولوب و نذر اولمغه نيت ايتسه بو صورتده تعيينه بناءً اجماعا انجق يمين اولور يمين محتمل كلامى اولديغندن زيرا لام با معناسنه كلور آمنت له كلام مبينده‌له به معناسنه اولديغى كبى بونده محتملى نيتله بيان ايتدى غيرى‌يى نفى ايتدى بس محتمل مراد اولور ولله على صوم يوم النحر قولى بالله تقديرنده اولدى ❊ ابو السعود ❊ وافطار ايتديكنه كوره كندويه كفارهٔ يمين لازم اولور يمينده حانث اولديغندن ❊(وان نواهما او) نوى (اليمين) بلا نفى النذر (كان) فى الصورتين (نذرا ويمينا حتى لو افطر يجب القضاء للنذر والكفارة لليمين) عملا بعموم المجاز

خلافا للثانى ✻ يمينه ونذره بردن ويا يمينه بلا نفى النذر نيت ايتسه اشبو ايكى
صورتده نذر و يمين اولور حتى افطار ايتسه نذره قضا و يمينه كفارت لازم
كلور عموم مجاز طريقيله امام ثانيكه ابى يوسف رحمه الله ايچوندر اختلاف
مشار اليه اولكنده فقط نذره ايكنجيده فقط يمينه حمل اولنور ديدى اولكنده
حقيقة ترجح ايدوب ايكنجيده نيتيله مجاز تعين ايتديككندن عموم مجاز كلمقتى
ارتكاب صاحب كنزك صيغهٔ نذرك نذره و يمينه دلالتنه كوره منافات لازم كلور
سؤالنه جواب ايچوندر سؤالى اشبو وجه اوزره ايراد ايتمشلركه يمينك اقتضا
ايتديكى وجوب بر نوع وجوبدركه متعلق اولان بو مقامده مثلا صوم انك تركيله
كفارت لازم كلورنذرك ايجاب ايتديكى وجوبك متعلقى تركله كفارت لازم كلمز
بس لوازمك منافاتى مغايرتلرينى اقتضا ايدر بوكا كوره لفظ واحد اولان
نذردن يميله نذرمراد اولنمز مكركه عموم مجازه مضطر اولنه
امام سرخسى جواب آخر ويرمش كه يمين لله لفظندن نذر على ان اصوم
كلامندن منفهمدر جواب قسم منذورك كندويه دلالت ايتديكى
محذوف لاصومن اولور تقدير كلام الله لاصومن وعلى ان اصوم
اولوب ايكيسى برلفظدن اراده اولنمامش اولور ✻ (وندب تفريق صوم الست
من شوال) ولايكره التتابع على المختار خلافا للثانى حاوى والاتباع المكروه
ان يصوم الفطر وخمسة بعده فلو افطر الفطر لم يكره بل يستحب ويسن ابن
كمال) ✻ شوالدن صائم اولديغى التى كونى تفريق ايتمك مندوب اولدى قول
مختار اوزره تتابع مكروه دكلدر امام ثانى ايچوندر اختلاف تحريما مكروه
اولان يوم فطرى وكندودن صكره بشى متتابعا بلافصل صومدر صوملر ينك
اوزرينه زياده اهل كتابه تشبه اولوب ويوم فطرى صومله دعوة اللهه اجابت
اولنمديغندن بس يوم فطرى افطار ايتدكده مكروه اولميوب بلكه مستحب
ومسنون اولور ✻ (ولونذر صوم شهر غيرمعين متتابعا فافطر يوما)ولومن الايام
المنهية (استقبل) لانه اخل بالوصف مع خلوشهر عن ايام النهى نهر بخلاف
السنة(لا) يستقبل (فى) نذرشهر(معين) لئلا يقع كله فى غيرالوقت) ✻ بركمسه
شهر غيرمعينى متتابعا صومى نذر ايدوب اندن بركونى افطار ايتسه هرنقدر
اول كون ايام منهيه دن اولورسه ده اول شهرك صومنى اعاده ايدر وصف
تتابعه خلل ويرديككندن ايام منهيه سز شهر موجوددر ومزبور شهر عدد يدر
هلالى دكلدر شهر معين هلاليدر ✻ فتح ✻ سنه اشبو مزبورك خلافنه در يعنى
كندوده تتابع شرطيله نذر اولنسه ايام منهيه افطار اولنوب صكره
متصلة قضا اولنور سنه نك كندودن خلوى اولمديغندن شهر معينى نذرده

افطارينه كوره استقبال ايتمز كليسى وقتك غيريده واقع اولسون ايچون
✻ (والنذر) من اعتكاف اوحج اوصلاة اوصيام اوغيرها(غير المعلق)ولومعينا
(لايختص بزمان ومكان ودرهم وفقير) فلونذرالتصدق يوم الجمعة بمكة بهذالدرهم
على فلان فخالف جاز ✻ اعتكاف وياحج وياصلات وياصوم وياغير مثلا صدقه مثللو شيلرايله
برشيئه تعليق ايتميه رك نذرايدوب مثلا لله على ان اعتكف هذالشهر ديمك برزمانله
ومكانله ودرهمله وفقير ايله اختصاص قبول ايتمز مثلا جمعه كوننده مكهٔ مكرمه ده
اشبودرهمى فلان كسه يه تصدقه نذر و بعده مخالفت ايتسه جائز اولور ✻ وكذا
لوعجل قبله فلوعين شهر اللاعتكاف اوللصوم فعجل قبله عنه صح وكذالو نذران يحج سنة
كذافحج سنة قبلها صح اوصلاة يوم كذافصليها قبله لانه تعجيل بعد وجود السبب
وهوالنذر فيلغوالتعيين شرنبلالية فليحفظ ✻ بنه بو بلجه نذر اولنان وقتدن
اقدم تعجيل اولنوب مثلا اعتكاف وياصوم ايچون برشهر تعيين اولنوب
اندن مقدم عجله ايدوب نذر ايتديكى شيئ اتيان ايلسه صحيح اولور بنه بو بلجه
ومعين سنه ده حج ايتمكه نذر ايتسه اول سنه دن مقدم حج ايلسه اولور و ياخود
فلان كونده ديو برنماز نذر ايدوب اول كوندن مقدم تعجيل ايدوب ادا ايلسه
صحيح اولور سبب اولان نذرك وجودندنصكره تعجيل اولنديغندن تعين لغو اولور
تأخيره تصدى اولنمديغى ظاهر اولديغندن ✻ (بخلاف) النذر(المعلق)فانه لايجوز
تعجيله قبل وجود الشرط كما سيجئ فى الايمان ✻ نذر معلق مزبورك خلافنه در
قبل الشرط سبب اولمديغندن تعجيلى جائز اولمدى تكلم ايمانده كلور و بوندن
فهم اولنان زمانك ومكانك وفقيرك ودرهمك تعينى در مخالفتى جائز اولمز
زمانده ودرهمده مخالفت اولنسه قضا اولور مكانده وفقيرده انجق كندو ده
وكندويه ادا اولنور ✻ (ولوقال مريض لله على ان اصوم شهرا فمات
قبل ان يصح لاشئ عليه وان صح) ولو (يوما) ولم يصمه (لزمه الوصية بجميعه)
على الصحيح كالصحيح اذانذر ذلك ومات قبل تمام الشهر لزمه الوصية
بالجميع بالاجماع كما فى الخبازية بخلاف القضاء فان سببه ادراك العدة ✻
برمريض لله على ان اصوم شهرا ديوب صحت بولمزدن مقدم وفات ايتسه برشئ
لازم اولمز صحت بولوب هرنقدر بركون اولورسه ده صائم اولمسه قول
صحيح اوزره شهرك جمله سنى وصيت لازم اولور صحيحك مقابلى امام محمدك
افاقت بولديغى كون مقدارى وصيت لازم اولور قوليدر مريضك اشبو
مريضن حكمى صحيح كبيدر يعنى نذر مشروحى ايدوب قبل تمام الشهر
وفات ايتسه اجماعا كندويه جمله سنى وصيت لازم اولور زيرا معتاده وقت صحته
مضاف اولمش اولور قضاء رمضان بونك خلافنه در يعنى رمضان لعذر

کندوبی فوت ایدوب وصکره بعض عدته یتیشوب صائم اولمسه اولقدری ایصا
کندویه اتفاقا واجب اولور سببی ادراک عدت اولدیغندن مقدارنجه
تقدیر اولنور ٭ فروع قال والله اصوم لاصوم علیه بل ان صام حنث کما فی مجمع
فی الایمان نذر صوم رجب فدخل وهو مریض افطر وقضی کرمضان او صوم
الابد فضعف لاشتغاله بالمعیشة افطر وکفر کما مر ٭ برکمسه والله اصوم دیسه
اوزرینه صوم لازم اولمز صائم اولدیغی تقدیرجه حانث اولور زیرا تکلم قریبا
یمین بحثنده کلور مضارع مثبت قسمه انجق نونله مؤکد اولهرق جواب
اولدیغندن بس جواب اولمجق نفی تقدیرا واجب اولور ٭ حلبی ٭
مقدسی دیدیکه بوکا کوره اکثر عوامدن واقع
اولان اثبات اوزرینه قسم بالله تعالی لام ونون اولمدیغندن یمین اولمیوب
ایشلمدیکینه کوره کفارت ایجاب ایتمز لکن لایق اولان حانثلرک والله افعل مثلاو
قوللرنده اول فعلی ایشلمزلرسه کفارتک لزومیدر هرنقدر لام ونون اولمزسه ده
بین الناس یمینده متعارف اولدیغندن اثباتلهنی دیانه لرنده فرق انجق لاحرفنک
وجودی وعدمیله اولور کانه عرف اولدی برکمسه ماه رجب صومی نذر ایدوب
ایمدی رجب دخولنده مریض اولسه رمضان کبی افطار ایدوب قضا ایدر نذر معلق
ایسه یوقسه قریبا مرور ایتدیکنه نظرا تعین ایتمز ویاخود برکمسه ابدی صومه نذر
ایدوب اندن کندویه ضعف عارض اولسه امور معیشته اشتغاله بناء افطار ایدوب
مثلا بغدایدن نصف صاع اطعامله کفارت ویرر تکم شیخ فاییده مرور ایتدی
لکن کفارت اداسنه مقتدر ایسه یوق اکر فقیر ایسه استغفار ایدر شارح حه
تعبیرده اولی اولان کفر بدلنه فدی ایله تعبیر ایدی شیخ ثانی کبی اولدیغندن ٭ او یوم
یقدم فلان فقدم بعد الاکل او الزوال او حیضها قضی عند الثانی خلافا للثالث
ولو قدم فی رمضان فلا قضاء اتفاقا ولو عنی به الیمین کفر فقط الا اذا قدم قبل نیته
فنواه عنه بر بالنیة ووقع عن رمضان ٭ یاخود فلان کمسه سفردن قدوم ایتدیکی
کونده صوم نذر اولسون دیوب اول کمسه اول کون اکل ایتدکدنصکره
ویاز والدنصکره که بعد نصف النهار الشرعی ویاحیضندنصکره قدوم
ایتسه امام ثانی نزدنده قضا ایدر امام ثالث ایچون در اختلاف یعنی مسار الیهه
کوره برشی لازم دکلدر مزبور اکر رمضانده قدوم ایدرسه اتفاقا قضا اولمز
نذری رمضانده واقع اولدیغی تبین ایدوب رمضانه نذر ایدن کمسه یه برشی
لازم کلمدیکندن واکر کلامندن یمین مراد ایدرسه فقط کفارت ویرر برک
شرطی اولان صوم شکر بولنمدیغندن یوق اول کمسه صوم نیتندن اقدم
قدوم ایدوب نازرده نذرندن اوتوری صومه نیت ایتسه یمینده نیتیله بار اولور

برك شرطی اولان شکر نیتیله صوم بولندیغندن ورمضاندن واقع اولور
رمضانی تطوع نیتیله اداده رمضاندن واقع اولدیغی کبی قدومنده
نذر اولنان کمسه کیجه کلسه برشی لازم اولمز زیرا یوم صوم کبی نهاره مختص اولان
نسنه یه مقارن اولسه انکله بیاض نهار مراد اولنور بوکا کوره کندوده
صومی واجب قیلدیغی شیکه نهاردر بولنمامش اولور واکر مزبور قبل الزوال که
قبل الضحوة الکبرادر انده قدوم ایدوب ناذر اکل ایتمامش اولورسه اول
کونی صائم اولور واکر قبل الزوال قدوم ایدوب وانده اکل بولنورسه ویابعد الزوال
قدوم ایدوب وانده برشی اکل ایتمسه اول کونک مقامنه کلیجکده برکون
صائم اولور ٭ ولو نذر شهرا لزمه کاملا او الشهر فبقیته او جمعة فالاسبوع الا ان
ینوی الیوم ولو نذر یوم السبت صوم ثمانیة ایام صام سبتین ولو قال سبعة فسبعة
اسبت والفرق ان السبت لایتکرر فی السبعة فحمل علی العدد بخلاف الاول ٭
برکمسه منکرا برماه صوم نذر ایتسه هلالی اولمیدرق عددا تمام اوتوز کون لازم
اولور معین شهره نذر ایدرسه اول کوندنصکره بقیه شهری صائم اولور معرف
اولدیغندن حاضر معهود مراد اولور جمعه یی نذر ایلسه هفته لازم اولور الکن
جمعه کونی مراد ایدرسه اول کون مراد اولور سبت کونی سکز کون صومه نیت
ایتسه ایکی سبت صائم اولور کانه کندوده سبت اولان سکزه نیت ایتمش اولور که
اول ایکی سبتدر سبت کونی یدی یه نذر ایتسه یدی سبت واجب اولور یدی ایله
سکز بیننده فرق سبت یدیده متکرر اولمدیغندن عدده حمل اولندی اولکی
بونک خلافنه در کندوده سبت متکرر اولدیغندن عدد مذکورده تکرار
مراد اولندی ٭ واعلم ان النذر الذی یقع للاموات من اکثر العوام وما یؤخذ
من الدراهم والشمع والزیت ونحوها الی ضرایح الاولیاء الکرام تقربا الیهم فهو
بالاجماع باطل وحرام مالم یقصد واصرفها لفقراء الانام وقدابتلی الناس
بذلک ولاسیما فی هذه الاعصار وقد بسطه العلامة قاسم فی شرح درر البحار
ولذا قال الامام محمد لوکان العوام عبیدی لاعتقتهم واسقطت ولائی وذلک
لانهم لایهتدون فالکل بهم یتغیرون ٭ معلوم اولسونکه اکثر عوام کالهو امدن
اموات ایچون واقع اولان نذرلرکه مثلا برکمسه نک برغائبی ویابر مریضی
ویابر حاجت ضروریه سی اولدقده بعض صلحا مزارینه کلوب یاسیدی فلان
اکر غائبم رد اولنورسه وخسته صحت بولورسه ویاحاجتم روا اولورسه
سکا شوقدر آلتون ویاکومش ویاقربان وزیت ویاشمع دیو وعدلری کبی
وبونلردن اخذ اولنان انلره تقربا بومثللو شیلر اجماعا باطلدر فقرای انامه صرف
قصد اولنمزسه حرامدر اولا مخلوقه نذر اولدیغندن جائز دکلدر ٭ زیرا نذر

عبادتدر عبادت ایسه مخلوقه اولمز ثانیا منذورله میتدر میت ایسه برشیئه مالك اولمز ثالثا میتك امورده تصرفی ومدبر الامور اولان ذات بی مثلك عدم تصرفنی ظن واعتقاد در بو اعتقاد ایسه کفردر العیاذ بالله تعالی بحر ده مصرحدر که مشار الیهمك خادملری ایچون مزبورلردن برشی اخذ وتناول ووجها من الوجوه انلرده تصرف جائز دکلدر الا الله تعالینك رضاسیله نذر وصرف اولدقلرندن کندولرینه صرف اولنه فی زماننا ناس بوکا مبتلادر علامه

قاسم درر البحار نام کتابنده بو مضمونی تفصیل ایلدی بنا بر ین امام محمد

بن حسن الشیبانی بیوردیلرکه عوام اکر بنم عبیدم اوله‌لر ایدی

کلیسنی عتق وولامی اسقاط ایدردم احکام شرعیه ایله

عامل اولوب طریق مستقیمه واصل اولمدقلرندن

ناسك کلیسی کندولرندن

عار ایدرلر والله سبحانه

وتعالی اعلم

بالصواب

م

عصر محاسن حصر حضرت ظل اللهیده اشبو بیك ایکیوز سکسان بش سنهٔ
هجریه‌سی شعبان المعظمی اواخرنده ترجمهٔ طحطاوی نام مجلهٔ جمیله‌نك سکز
جلدندن اشبو ایکنجی جلدینك طبعی دخی بوکره الاحد خامده یکی
چارشوده واقع بخاری زاده حاجی صالح بنده‌لرینك مطبعه
سنده رسیدهٔ حسن ختام اوله رق دیکرلری دخی دردست
طبع وتمثیل بولنمشدر

